C XXX f. 2 X. n. 8.

2381. II. a. 5.

7201, Č 1-a-3

Hain *16255.

Zabarella super clementinis.

Anno 1497

Magnifico: Et prestantissimo Jurisconsulto: z Comiti. Domino Petro Care: Ducali Senatori dignissimo Jacobinus Suigus. S. P. D.

Animaduerti sepe. Petre Cara: vir magnifice: te in clarissimorum hominum cetu: diserentem: non paruis laudibus efferre solitum: Franciscum zabarellam patauinū: Sacrosancte Romane ecclesie Cardinalem: vulgo Florentinum appellatum. Multaqz de eo: memoratu digna recensere que cum a multis: tum a patre tuo Joanne Cara: viro sua etate perdocto atqz prudentissimo sepius audieras: vsqz adeo: vt in concilio Constantiensi: Culmen pontificium: Summum sacerdotium: Ad Franciscum vnum zabarellam: pro studijs: pro meritis: pro bene acta vita: omnes vno ore deferrent. At fata que rebus humanis sepe inuident: hominem in summis agentem interceperunt: Sed nec vsqz adeo intercipere potuerunt: quin immortalem sui nominis famam ad posteros gloriamqz transmiserit. Reliquit enim. Inter cetera: eterna sue laudis monumēta: hec. s. Juris pontificij: in Clementinas cōmentaria: quibus nihil ellegantius: nihil enucleatius: nihil ordinatū magis: in ea facultate possit inueniri. Quibus z alijs pluribus sermonibus tuis allectus: Statui bonis auspicijs: Ipsa Francisci zabarelle cōmentaria litteris imprimere: Et tue dignitati amplitudiniqz dicare. Ad quem enim magisq; ad te vnum: illa inscriberem: habui neminem quippe: qui temporibus nostris: In vtraqz iuris censura plurimum excellis z iura pontificia atqz Cesarea: multis annis Interpretatus: nunc in sublimi illo ducali Senatu: eminnes: Cuius sano integerrimoqz iudicio: sicuti egregia omnia z magna cōmittuntur: ita ego studia omnia mea iampridem z ex corde deuoui. Vale.

T Francisci zabarelle. J. U. Doctoris Consumatissimi z Sacrosancte Romane ecclesie Cardinalis dignissimi: Singularis z prope diuina super Clementinis Lectura: deo auctore feliciter Incipit.

Quum nihil eē vna est omniū fere sententia: que vt in eternis vera ē: ita in his q̄ corrūpuntur prorsus non vera. Sic autez sine distinctione asserētes illō forte mouit i quo q de natura locuti sunt oēs cōuenere de nihilo nihil fieri: quodcūqz igitur sit aliud antecessit: z hoc ingenitū dicunt philosophi fere omnes. Ita videtur eorum que fiunt nihil esse nouuz: quin id exquo progressuz est nūquam nō fuerit: ob idqz in sua causa semper extiterit. at etsi ex nihilo aliquid educere natura non possit nature tamen patrem: omnē ex nihilo cōdidisse creaturā: z catholica fides astruit: z hoc eum potuisse sacri cōuincunt auctores. volētibus etiā fateri q̄ ex preexistēti eterno materiali principio prodeāt cuncta que generātur non continuo necesse est vt nihil asserant esse nouum quom facie rerum transmutata nouiter fiant quecūqz sub alia forma p̄ducūtur. itaqz quom in his que generanť z corrumpuntur nulla consistentia sit: aut siqua vlla videtur breui maneat: hinc mutationes crebre: hīc z nouitates pene infinite. Que res in humanis quibusqz rebus declaratur: permaxime q̄ earum tāta varietas: tanta cōmotio: fluxibilitas: incōstātia est: vt z in cultu superum aliud. ij. illi aliud immo z idez populus alio tēpore sic aliter alio decernat. Exquo facile colligitur quid sit de religs hominū moribus sentiendū: i quibus non modo apud alios: sed z eosdem ea est mobilitas: vt in horas omnia noua videanť. De hominuz autem varijs opinionibus quid attinet dicere: nōne in seipso quisqz sentit opinionū mutabilitate nil mobilius nihil infirmius? Inde legū scita nō apud omnes eadem: quin nec eiusdem loci per omne tēpus eadem. Interest equidē legūlatoris: nouis legibus promulgādis z vetustis abrogandis aut ex parte mutādis: ea sancire que moribus vetērum nō improbentur. Sic Romani pōtifices quom in cōcilijs tum seorsum multa sanxere que decreta seu canones appellamus. Hijs deinde in varia collectis volumina vētum est vt noua prodierit canonica seu decretorum sapientia. quōdam enim non canonica dicebatur nec per se vna sed pars ciuilis sapientie fuit: nec per pōtifices sed per imperatores promulgabatur: nec vt nūc in eternam felicitatem principaliter dirigebat: sed in terrestris regiminis trāquilitatē: itaqz prius humana fuerat modo diuinam licet asserere. Inter huius autem noue canonice sapientie volumina Clementinarū hoc nouissimum est: nō tam sua gratū nouitate quam ex multarū ingentium cōtentionum q̄ inter peritos vigebant sedationi p̄ vtile. Ceterum i huius expositione voluminis plurimi studuere quoz nomina ꝯtinuo referemus. Eorum autem scripta vndecūqz nactus. Ego Franciscus de zabarellis ipsoz dicta colligere: ordinare: ōclarare atqz in quibus desiderēt ad cōcordiam si fieri potuit adducere: aut cum id nō potuit quid ipse cēseam addicere. nō nihil ēt quod ex inuētione se obtulit annectere: sūmo studio incredibiliqz diligentia molitus sum. ad laudē oium cōditoris: ad ecclie catholice gliaz z quorūcūqz i canonib⁹: p̄cipue in hac felici natali vrbe Patauij studentium: adiumentum.

Capiunt nōnulli vt in librorum auspicijs enumerentur hi qui super ea re cōscripserūt z his vt ꝫ obsequamur. Sciēdum q̄ inter cōmentatores huius voluminis oium primus z oibus ceteris nō tantū ordine sed z emolumēto preferēdus fuit Joannes Andree: qui canonicam sapiētiam suis cōmentis adeo locupletauit. vt a centū annis simul oēs reliq commētatores nō eque cui etiam p̄cipatus omniū consensu i eo datus est vt eius cōmentū textui sit appositum. Scripsit z Paulus de Lyazarijs z hic si cōmentū Joānis Andree vidit vt presumi pōt cum fuerit eius auditor: mirandum videtur cū sepe ipse idē ꝫtextu aliter scripserit. Scripsit z Gulielmus de mōte laudinio quem in multis imitatus est Genzelinus qui postea scripsit: z hi ambo vltramōtani. Scripsit etiam Stephanus prouincialis cuius dicta vidit Jo. and. post perfectū suū cōmentū z hinc forte motus nōnullas apostillas adiecit sup hoc toto volumie. Matheus quoqz roman⁹ hoc volumē cōmētat⁹ est. Sed z Lapus abbas sancti Miniatis ad montē de florentia quasdā fecit additiones. Bertrādus ēt dicit scripsisse: sed ei⁹ pauca dicta reperiūtur. habenť z q̄daz reportatōes facte p̄tim sub Stephano tro. p̄tim sub Petro de stago regentibus in monte pessulano z hic Stephanus an sit idē cum Stephano p̄uinciali nō bene cōpertuz habeo. extant z reportatiōes breues sub Joāne de sancto Georgio de Bononia. Item z reportationes quas audiens Laurētium de pyru Bononie regentē scripsi: subinde Joānes de lignano dūs meus multos ex premissis in vnū collegit quos sepe nimium decurtauit: sed qō magis improbať ac cōpluribus non apto rettullit ordine: ita vt a paucis eius lectura cōmendetur: z huic diligentia defuit nō probitas. fuit enim omniuz sui temporis lōge princeps. Scripsit deinde Joannes de fantutijs de Bononia cuius per pauca dicta propria reperiūtur. Postremo scripsit Petrus de ancharano cōpater meus optimus z vir in vtroqz iure pertissimus ac probissimus. offerimus z nos in mediuz labores nostros qui quales sint nostra nō attinet indicare. Illud certe asserere possumus omni studio nos curasse vt opus hoc elegās eēt in quo etiam studij maxime in declarandis. z notādis glosis ea precipue cōsideratione q: in arduis dubijs deciendis sūmaz afferunt vtilitatem vt que multa sunt maturitate librate ac plurimas inter preceptores iuris difficiles altercationes decidūt. In reliquis preterea scriptorib⁹ emēdate referendis multam curam z multi tpis apposui: quia frequenter reperiūtur maxime in allegationibus inemendati. Nouas autem materias adducere nō curaui nisi vel quatenus ad eorū que alij scripserūt declarationem vel qō num ex facto emergētium decisionem pertinerēt. De ordine vero procedēdi qualis sit nō expedit admonere sese indicat z quāquā hoc ordine pauci ex nostris cōmentatoribus preterquā in cōmentis singularibus aliquorū capitulorum vsi sint cum alias nō procedant vt nos notando opponendo ac querendo sed tantū apostillando litteram: aut glosas. tamen hic modus ideo placuit quia reliquo longe clarior. per hunc enim res ostendūtur magis quam referuntur per alium ecōuerso. Quotas insuper singulis notabilibus oppositionibus z qōnibus apposui quo facilius de loco posset ad locum alium fieri remissio. Preterea cū p nostros expositores multa relicta sint indecisa sepe namqz varias solutiones ad contraria vel in questionibus aduersas opiniones referunt nec quam veriorem putent curant exprimere. Contra ego nihil indecisum reliqui. q̄ p̄. n. exp tus sententiam q̄ periculosa quāquā difficilis est in iure determinatio. z inter diuersa vel contraria certa electio: tamen hoc subire periculum quam studentes in ambiguo vagari sinere malui cogitans non carere nota q̄ te profes sus sis aliquid expositurum z cum vbi dubitatio sit apperueris ad alia tanq̄ sponsionis oblitus proficiscare: porro in concordandis opinionibus z quantum fieri potuit saluandis q̄ in probandis accuratior fui existimans non facile credendum de his qui volumina expositionum confice re non expauerunt q̄ ad aliquid asserenduz absqz ratione processerint. ob hoc de bis qui facile improbant aliorum

opiniones:aut qui dum improbāt etiā verbis insultāt: nō video quid aliud censendū nisi qō videntur primi temere moueri:secundi parū prudenter.hoc profecto fugere curaui vt meum studiū non ad superiorū cederet cuersionē:sed ad institutionem posteriorū quibus alia maiora parauim⁹ cōmoda ex cōmentis super decretaliū volumine que deo auspice mox reuidere curauimus vt absq3 mora possim⁹ eor emendatorum copiam desiderātibus exhibere.

Iohannes. Diuide hoc proemiū prout diuidit glo.j.i.v. diuidēdo: i sūma dicit salutat doctores ꝛ scholares quibus scribit:dicit cām quare nouas cōstitutiones op⁹ est ꝓmulgare ꝛ quis has promulgauit:ꝛ mandat has recipi ꝛ eis vti in iudicijs ꝛ in scholis. ¶ No.doctores preferendos scholaribus ex ordine littere.pro hoc.xliij. di.sit rector. ¶ Secūdo no.differentiā inter verbū vniuersum ꝛ vniuersi in cōcreto.i.composito seu in adiectiuo: ꝛ verbuꝫ vniuersitati in abstracto.i.nō cōposito seu substantiuo qō dixi plenius i proemio gregoriano.ꝛ no.j.ti.j.cle. vna. i pn. in gl.p hoc primo modo ponitur hic in prin. ibi vniuersis. secūdo modo in fi.ibi vniuersitati.qō declara vt dixi i premio gregoriano. ¶ Tertio no.ex verbo cōmorantibus.id qō no.gl.ꝛ extra gl.i proemio gregoriāo. Et colligit Pau. quinq3 necessaria scholaribus vt ꝓficiant que ponit Host. in.c.vnico.de offi.primi.ꝛ ibi dixi. ¶ Op.q2 dicit dilectis filijs:cū tamē in aliquibus studijs sint aliqui episcopi q debent vocari fratres.de cri.fal.quā graui. So. ꝺm Geuze. cū sint pauci de modico non curaī.de cōse.di.ij.reuera. de sy mo.ꝛ si qōnes.ꝛ die vt dicit glo.ꝛ ego ibi plenius dixi in proemio gregoriano.in fi. Sed q2 hec solutio destruitur p id qō ibi dixi.quia tenui semp de modico curandū. nisi cōtrariū sit in iure expressum. Ideo dic aliter q papa ponderauit multitudinē cui scribebaī in qua pro maiori pte sunt nō episcopi ꝛ sunt plures laici.ꝛ cū inspiciī multitudo sepe accipiī vocabulū qō non cōuenit oibus.sic quādo papa loquitur de cardinalibus simul dicit oēs fratres quando separatim eōs cardinales dicit fratres nō episcopos filios. vt est glo.notabilis.de offi.dele.c.j.li.vj.in.v.fratrib⁹.ꝛ cōsiderauit itaq3 papa hic q qtūs epi sunt in studio sunt tāq discipuli. Insup.c.quā graui.loquitur quādo specifice scribiī episcopo.secus quādo sub vocabulis generalibus scribitur epo permixte cū alijs qui cōstituunt vniuersitatez sicut hic. Si enim eēnt vt singuli tūc specifice exprimiī eps. vt q2 dicī tali fratri nostro epo ꝛ dilectis filijs talibus ꝛc. ¶ Quero in eo q dicit doctorib⁹ ꝛ scholaribus. quid de doctoribus qui desierūt legere ꝛ de scholaribus qui desierunt intrare?dicit Laud.q nihilominus gaudēt priuilegio si ex causa iusta vt ꝓpter egritudinē vel senectutē.quia nō est addenda afflictio afflicto.vij.q.j.cum pcussio.de cor.vici.per totū. Item q2 dicit hic cōmorantibus.dñs me⁹ Jo. de lig.de scholaribus dicit q nō gaudent priuilegio si desinūt a scholis.imo etiā si intrant ꝛ nō aduertūt vt quia faciunt castra in mari:vt dicit gl.in.l.vna.C.de studi. libe. vrbis ro.similiter nō gaudent priuilegio scholariū si min⁹ honeste viuūt.pro hoc.C.de decur.l.per id tempus.li.xij.que dicta procedunt quo ad alia priuilegia scholariū.nā priuilegiū meretur amittere ꝛc.de deci.suggestum.ꝛ in regula priuilegium.lib.vj. Sed quo ad hanc salutationē omnes fuerūt gauisi de quibus verbū cōmorantibus verificatur ꝓpterea dic aliter ad dictum Laud.q aut desierūt legere vel intrare aio non redeūdi ꝛ tunc desinūt vocari doctores ꝛ scholares.vbi singulariter pōdera q doctor proprie est qui actu.docet.nō enim fuit intētionis salutādi doctores non legentes ꝛ sic nō gaudebunt priuilegio.nō enī amplius dici possunt pars vniuersitatis studij. aut desierunt legere vel intrare aio redeundi ꝛ tunc etiam si sine cā gaudent salutationem dūmodo cōmorentur in studio: probat verbū cōmorantibus. ¶ Secūdo quero quid requiritur in decre. Bertran.plura enumerat.nam requiritur q nō sit negociator.C.nego.ne militent.in rubro ꝛ nigro.doctores enim dicūtur militare.l.aduocati.C.de aduo. diue. iu. requiritur q nō sit spurius.nō enim spurij promouenī ad dignitatē nisi indefectū aliorū.l.generaliter.§.spurios.ff.ō decur.ꝛ mu.ꝛ ho.l.honor. Itē regriī certa etas de quo plurimū disputat Bertran.nā qdā dicūt q regriī etas.l. ānorū.q2 illud est tps quo pueniri debeat ad honores.l.ad rēpubli.ff.de mu.ꝛ ho. Alij dicūt de alijs tpib⁹ ꝛ de plurib⁹ tēporib⁹ dicūt in.c.cū vigesimū.de of.dele.quo ad hoc.cōclude q nulla etas est deteriata. Ideo dūmodo hēat alia requisita pōt semp fieri doctor. nō.n.refert an qs sit senex p etatē an ꝺm mores.i.ethico.nā ꝛ aliq pp nimiū studiū pueniit tps.de resti.i ite.ex lrīs. ¶ Tertio qro q2 dixi.š.q.ꝓpri. q spuri⁹ nō pōt esse doctor.qd fit sit legittimatus p papā dicē Bertrā.q poterit fieri doctor ēt si i hoc nō sit specifice cū eo dispēsatū iz nō admittaī ad honores vel dignitates ecclesiasticas nisi cū eo fuerit p papā dispēsatū.ō fi. pībi.c.j. ꝛ.ij.li.vj.sed ad dignitates alias ꝛ honores p quas nulli fit prīudiciū admittiī.vt no. Inn.q fi.sint le. p venerabilez qō tenet archi.de fi.pībi.c.j.li.vj.ꝛ no.i.d.c.p venerabilē.in gl. ij.iz hoc nō firmet sed tū cōiter teneī. q2 sufficit q in alijs dignitatibus nō inueniī tanta restrictio quāta in ecclesiasticis. Ceteras qōnes circa salutationes de quibus hic aliqui prosequūtur scripsi in proemio Gregorij.

Versi. Quoniam nulla.

¶ No.q sensualitas hūana proclīuī⁹ est ad malū.de hoc j.in.iij.Rio. ¶ Secūdo no.cās quare opz aliquē esse prīncipē humani generis. ¶ Op.q nō sit ve ū q sanctio iuris ꝓpter emergentiā negociorꝫ varieī cū ius sit imutabile tanq̄ emanās a deo ꝛc.vt in glo.in vbo iuris.ꝛ solue vt i ea. Et de multiplici iure ꝛ de pgressu iurū dixi in pemio grego. ¶ Secūdo op.in eo q dicit sanctio.volēs loqui de quolibet cū tñ sola iura penalia dicanī sanctiones.vt no.uj. di.i summa solue:vt in glo.in vbo sanctio. ¶ Tertio op. q adolescētia nō sit ꝓclīuis ad malū.xv.q.j. firmissima.ꝛ qō no.de pe.di.ij.§.q vero.so.ꝺm Pau.de liaz.ille loqtur de nō doli capacib⁹:hic de doli capacib⁹.ꝓbat verbū adolescētia que īfert doli capacitatē.xxxiij.q.ij.adolescentia.ad hoc de delic.puc.c.j. ¶ Quarto op.ad idē.nā cū quilibet p̄sumaī bonus.de presūp.c.fi.de seru.c.vno.potius dz dici q būana etas prona est ad bonū.sol. Pau.reddēs rationes quare hoies sunt proclīues ad malū.de quo no.i.c.ois etas xij.q.j.ꝛ pōt reddi rō in eo qō dicit hic gl. in.v.sensualitas. Sed p hoc nō tollīī cōtrariū ꝓpterea dico aliī q stat p̄sumptio de qua i Rijs.q2 cū ab initio nō sit hō malus imo creatur bonus.de sūma tri.c.j.nec presumiī supindici alia qualitas nisi ꝓbeī.ad hoc regula semel.li.vj. Sed posīq̄ ē supinducta semp presumiī inesse nisi doceaī sublata dicta regula.de quo dixi plen⁹ in.d.c.vnico.pro hoc q2 licet natura sit proclīuis ad malū pōt tamē se retrahere ex libero arbitrio ad qō suadetur per iura premiantia bonus ꝛ puniēntia malos vt in proc.grego.

Ver.nec sane.

No.ꝛ signa gl.sup ver.papa. ¶ Op.i eo qō dicit concilio viencū ōbere.ēt potī⁹ dici generali.q2 papa celebrat generale ꝯciliū.xvij.di.i pn.ꝛ.c.ij.ꝛ.c.nō licuit.so. dz vienē.a loco celebratiōis p qō no.nomē loci apponēdū i ℟ctu qō dico plen⁹.j.e.premio.i fi. Sed cū hoc dz ꝯciliuz generale ꝛ stādū est ℟io.puinciale aūt ꝯciliū celebrat archiep⁹ vl patriarcha vel primas ali⁹ de quo i.c.cū olim.de accu.sinodū eps.de maio.ꝛ obe.q sup his. Capituluz monachi. de stamo.ea que.ꝛ.c.i singulis. ¶ Quero tūc vnde dz cōciliuz: dic q a cōi intētione eueniētium ad istar ciliorū oculi que sunt simul ꝺm Isido.vj.ethimologiarum.c.xv.vbi ēt dicit de synodo ꝛ de cetu vnde dicātur. ¶ Secundo quero an ꝯuenti in ꝯcilio habeāt ius renocādi domū: vī q sic p no. in.c.j.de iudi.qō plenius no. Inn.de prebē. graue. ¶ Tertio quero an hoc sit liber vel volumen vel quid aliud: glos. in verbo vnum.dicet q volumen nō liber ꝛ idē Bertrā. qui īfert q male allegantur iste cōstitutiones p doctores i cōpilatione Gregorij ꝛ in vj.li.p ifra. Itē q glosatores vnius voluminis male allegāt decre. cōpilationes Gregorij.

z vj.li.per supra qō nō multū refert:qz ēt si nō sit liber quo modocūqz vocet est ꝯpilatio q̄dā seu collectio.pbat tex.in verbo collectas.q̄ collectio fuit facta post illas ꝯpillatōes. pōt ergo allegari p.j.i.post.nā.ppie.j.c qō p distantiaz est sub alio.vt luna sub sole nos sub vtroqz. Intra aūt quod i aliquo ꝯclusuz est ꝟm Hug. Itē pro hoc qz hec ꝯstitutiōes veniunt tanq̄ additio ad illas:ut probat.v.qm̄.z iste.v.

¶ Quarto q̄ro qz hic approbaꝫ silētiū de quo z hic i glo. sup vbo silētiū.an sp liceat:dic q ñ.qñqz.n.c mortale i prelato.xliij.di.sit rector qō no.gl.de of.archi.ea q̄. ¶ Quinto q̄ro qz sub bulla trāsmisse fuerūt hec ꝯstitutōes an bullatio sit de eēntia ꝓuilegij aplici.vī q sic p hūc tex. z p id qō notauit Jo.an.i.c.j.de ꝓui.li.vj.i vbo idultū.nā z scriptura vī ec de substātia gre aplice p extrauag. Bonifacij. iniūcte.i ꝑn.licet i hoc inno.tenuit Hziū. de rescrip. ꝯstitutus.z Archi.z io.an.i proemio sexti.vbi plene tractant qō placet vt nec scriptura nec bullatio fit de eēntia.tū sine bullis non pōt ꝓbari gra aplica.qō vidi dubitari sepe apud peritissimos sz decisuz est p rotā.z incipit decisio.itē q lz romana curia.z subest rō pp multa absurda q̄ sequeret pmittendo ꝓbationē p testes apud quos difficillimuz z q̄si ipossibile ēt scire oēz ꝯtinētiā gre z oēz formalitatē.tū nō est oio impossibile als i nullo ꝓuilegio pmitteret ꝓbatio tenoris p testes tū pmittitur.de ꝓui.cū olim.ij.vbi per ymo.

Ver. Universitatis. Quero quando i ceperunt hec con constitutiones ligare.so.ut i gl.magna.q̄ i ꝑn.z i fi.ꝯcludit q tm̄ a tpe publicatōis hui⁹ z post p duos mēses q ēt tenēt Pau.z Math.dicētes tria regri ad ec legis. Prio q isti tuaꝫ. Secūdo q ꝓmulgeꝫ. Tertio q morib⁹ vtētiū approbeꝫ. Et si qd hoz deficit nō est ꝯstitutio nec pōt dici.iiij.di. ℸ.leges p qō decidit qōnē facti de qua i sequēti.q. Sed gl. hic i vbo z qō ligauerit.tz publicationē ec vltimū actū pficientē lege.per.l.humanū.C.de legi.qō est verius. ¶ Secūdo q̄ro circa id qō dixi in ꝓria.q.de qōne facti q̄ fuit in his terminis Eps tudertinē.fecit statutū excōicās mulieres portātes plas qō a nulla muliere fuit ꝟuatū:q̄rebaꝫ an oēs ēnt excōicate:q nō iducit.iiij.di.i istis.z.c.sequens.q̄ ꝓbāt seu ꝯstitutionē vt liget debere ec receptā morib⁹ vtē tiū.pro quo c qō no.archi.i.d.c.i istis p qō videret dicendū mulieres posse cogi vt reciperēt z obꝟuarēt ꝯstitutionē qz statuta cpi debēt ꝟuari.de maio.z obe.si qs venerit. sed q ante receptionē nō ꝟuātes nō icidissent i penā. Ipse tamē Ab.decidit Hziū dicēs q quo ad penā exp̄ssam in ꝯstōne vt i casu nr̄o ipso facto iciderūt tāq̄ icidētes in factū dānatū pro hoc dictū.c.si qs.z de locato.vr̄a.de ꝯsti.c.ij.li.vj. xj.di.catholica.sed quo ad penā q̄ mādāret itligi p ꝯstōnē dicit ꝓcedere.c.i istis.dic melio⁹ q cū q̄rit de receptōe legis videndū c an sit talis abusio q̄ iducat ꝯsuetudinē q̄ quō idu caꝫ plene dixi.i.c.fi.de ꝯsue.z no.i.c.cū oliz.de cle.ꝯiu.z dic nō receptōez legis tūc excusare nō recipiētes qñ p ꝯsuetudinē Hziā c nō recepta quā ꝯsuetudinē generalē princeps scit z tolerat. Ita logr̄.c.i istis.z sequēs.alias nō vsus seu ñ receptio idistricte nihil operāt.p qō iferr̄ qd iuris de mōia lib⁹ q̄ nō receperūt ꝯstōnes de clausuris de qua i.c.i. ò sta relig.li.vj.p pdicta declaraꝫ qō dixi in.c.i.de treug.z pace. ¶ Tertio q̄ro generalr qñ liget ꝯstitutio:so.aut cōstitutio est iferioris a pncipe z oic vt dixi de ꝯsti.c.ij. Aut pncipis z de hoc ēt ibi dixi.sed vltra illa ex dictis h̄ p gl. magnaz z p Pau. plen⁹ dic q aut c iuris veteris declaratoria z statiz hz effectū de vsur.cū tu.vbi gl.de ꝯsti.c.fi.vbi dixi. Aut iuris noui ꝓmulgatoria z hoc siue quo ad pncipalē dispositionē siue quo ad penā quā de nouo iducit.z tūc c regula q a die publicatōis post duos mēses de postulā.c.i.nisi aliud tps i ea adiceret.dc pbē.cū singula.li.vj. ¶ Quarto q̄ro q̄ publicatio attēdit pone i casu nr̄o. Iste ꝯstōnes fuerūt publicate p Jo.papā.deide fuerūt misse p studia z publicate i illis dicit Pau.q attēdit publicato fcā i curia qō ēt tz gl. i data.li.vj.z c vera p rōnē quā ponit.z si dicas q poterit ec locus ad quē ifra duos mēses de curia nō poterūt pueniꝛ. Rñdeo vtiqꝫ ēt ita ad multiplicationē fidei sz p nr̄az secordiā nō c.sz si ēt dicer̄ excusari eos ad quos nō pueniss set cū admittaꝫ ꝓbatio ignorantie si est dilucidata vt dicit Inn.de ꝯsti.c.ij. ¶ Quito q̄ro de alia dispositōe vt māda to vel ꝓuilegio q̄ liget:dic q aut c fauorabile aut nō. ꝓmo casu dicūt aliq q ꝓdest stati ēt quo ad ignorātez.vt si mihi exñti hic Padue papa i curia dedit aliqō ꝓuilegiū statim mihi ꝓdest vt tz Inn.z Host.z Archi.de ꝯcess.ꝑb.c.i.li.vj. i.ℸ.ex pte.z Pau.hic. Ego vo dico q i.ℸ.ex pte.c tex.q tm̄ dic noticie cū dic̄ ꝓdesse mox cū pucnerit ad illos qb⁹ cōcedit.z pro hoc rō.qz dispō fauorabilis hz ꝯditionē tacitaz si placuerit ei i quē ꝯferr̄.ff.de le.ij.l.cū pr̄.ℸ.surdo.pro hoc regula q ob gras.z qō ibi no.li.vj.de quo dic plen⁹ vt dixi i salutatōe in ꝓmio Hzegorij.z potes saluare si vis dictū illoz vt dicam⁹ qō ꝓdest ignorāti.sed nō efficaciter anteq̄ sciat.sed i vno casu puto q i nullo ꝓdest qñ ꝯcernit animā vt c effect⁹ salutatōis vt dixi i ꝓmio Hze.si aūt c dispositio nō fauorabilis tūc ligat demū postq̄ is est cercioratus vel p eū stetit.lxxxij.di.ꝓsuisti.de ap.sup eo. Et p hoc decidit qō de reuocatōe ꝓcuratoris q anteq̄ pueniat noticia ad ꝓcuratorē nō operet effectū qō plene dic vt dixi de rescrip.ex pte decani. ¶ Sexto q̄ro de mandato iudicis an excusent ignorātes iſpm. Pau.ꝓseqū.sed decide p.c.fi. cū ibi no.q ma.ac.pos. ¶ Septio q̄ro de forēsib⁹ trāseūtib⁹ p locū an ligēt statutis vel alijs p̄ceptis loci.so.hoc c querer̄ an z qñ rōne delicti gs fortiaꝫ foz z ligeꝫ statuto.ò quo i.c. .ij.de consti.li.vj.vbi plene scripsi in repetitione z de hoc in spe.de consti.ver.z no.vsqz in fi.

Versi. Bata. Hec lra ibi auinionij. iducitur ad qōnez q i instrīs dz poni locus i quo ꝯfecta fuerūt.p hoc.C.de ℸhē.z cōmit.sti.l.optimā.ij.q.vlt.libelloz.de ꝓba.qm̄.de re iudi.abbate.li.vj.de quo i spe.de istru.edi.ℸ.restat.v.qd si locus. Ex his decidit qō q̄ fuit de facto.ꝓductū fuit i iudicio instrīm i quo ñ erat ꝯsul.i.tps nec locus.opponebaꝫ q nō valebat petebatur a notario vt appōeret.nūqd pōt. q sic iducit.ff. de vb. ob.l.i.de sacra.nō ite.c.i.qz pōt suppleri omissuz.nā i talib⁹ credit notario.de his q̄ gest.C.de fal.l.si qs decurio. de prescri.ad audictiā. In hziū qz funct⁹ est officio maxie ex quo copia c data parti ad hoc.ff.de re iudi.l.inde.de of.dele.in lrīs. nec dz credi soli tabelliōi.i autē.de here.z fal.ℸ.si vero col.i.qz lz ab initio posset fieri sine suspitōe postea nō.i auten.de equali.dotiū.ℸ.ne cōtigat.col.vij.spe.de istru.edi.ℸ. postremo.v.sed nūqd.dicit plurimos sapiētes i hoc cōuenisse q nisi notari⁹ doceat de errore nō admittetur.sz si docebit sic.pro hoc qō no.de fide istru. iter dilectos.qō signa.

¶ De summa tri.z fide catholica. Rubrica.

¶ Nō cōtinuat rationē de hac rubrica z de alijs hui⁹ voluminis.dic vt in glo.super rubrica

Fidei catholice. Sūma vt in gl. i.z diuide.vt in ea. licet Pau. diuidat sz diuisio glo.placet. ¶ No. de dictiōe preter q̄ h̄ stat excluſiue.de qua in.i.ꝯtrario. ¶ Scōo q ecclesia dz mr̄ nr̄a.l.ratione ꝓncipij institutiōis.de hoc.j.i.ij.ꝯtrario. ¶ Tertio no.q ꝯfessio fidei dz ēē firma.i.v.firmiter.z apta i vbo apte. Ad ꝓmū.e.ti.firmiter. Ad scōz c illud ad ro. z.corde credit ad iusticiā:ore aūt sit ꝯfessio ad salutem ad hoc.xj.q.iij.nolite.z sic dicit Pau.act⁹ fidei duplex c: iteri or q sit corde:exterior q sit ore. Per qō inferr̄ ꝟm Steph. nō excusari eos q rp̄m negāt ore lz nō corde.xj.q.iij.nō solū.de pe.di.i. Petr⁹.z qō ibi no.nam non euitant heresim. ¶ Op.i eo qō dixi i.i.notabili de dictōe ꝑter.q stat excluſiue qō potiꝰ icluſiue.de vi.z ho.cle.cū ab oī.de re.ec. nō alias qs.de ꝓsump.lras.de imu.eccle.ò cet.li.vj.xxiiij.q.iij.trāsferūt.xxxv.q.iij.post.xiij.q.ij.ebron.ff.de pigno.ac.l.i.i fi. ff.de ānuis leg.l.seyo.ℸ.vtor.de iurepa.l.diui. So. aliquā do icludit vt in Hziis aliqū excludit vt ꝓbatur.xvj.q.i.adij.

cim⁹.z.q.vj.pie mẽtis.xxxij.q.v.nõ mechaberis.xxij.q.v.ỏ occidẽdis:de ỏci.tua nobis.de reli.do.cũ dilect⁹.ff.de penu.lega.l.nã qỏ.i fi.de vul.z pul.cũ filio.§.fi.de milita.testa. l.q̃rebať.ad treb.l.luti⁹.§.filiũ.ad hoc.de p̃scrip.ex trãsmiſ ſa.p̃z o z ꝫ̃ põt iduci de elec.dudũ.ij.z qỏ ibi no. Inn.ỏ quo ẽt i.c.teſtimoniũ.de teſti.ſo.aliq̃ dictio p̃ter adijciť alicui qỏ ẽ de genere p̃cedẽtiũ z qỏ de ſui natura ſub p̃cedẽtib⁹ i cludiť z tũc excludit. Exẽplũ lego tibi libꝛos meos p̃ter ỏcretalẽ.ſic loquũť iura dicẽtia q̃ excludit.q̃ñqz adijciť alicui qỏ ẽ alteri⁹ generis q̃ ſint p̃cedẽtia z tunc icludit z ſtat p̃z vltra. Exẽplũ lego tibi totũ vinũ p̃ter ỏcretalẽ.itelligiť id eẽ vltra vt hẽas ẽt ỏcretalẽ.ſic loquũť iura ꝫ̃cia. Per ħ rñdeť ẽt ad aliq̃ alia iura q̃ adducit Inn.i.d.c.dudũ.vbi tũ ponit vnã theoꝛicã dicẽs q̃ ẽt eo caſu quo de ſui natura in cludit ſi ſum⁹ i odioſis excludit.ponit exẽplũ i diſpenſatõe diſpẽſat papa cũ aliquo ut p̃ter bñficia q̃ hz poſſit hre vnũ aliỏ p hoc nõ itelligiť diſpẽſatũ ſup his q̃ hz.ita dicit obtentũ.ſed pau.ħ dic q̃ ibi p̃ter adijciť ad aliqd qỏ ẽ de genere p̃cedẽtiũ.ſ.ad bñficiũ nõ mirũ ſi excludit ut i doctꝛina tradita.z hui⁹ doctꝛine e rõ.q̃ exceptio dz eẽ de regula.ut no. per By.i rubꝛica.ỏ reg.iu.li.vj. Jõ cũ p̃ter adijciť ei qỏ nõ ẽ ỏ genere p̃miſſoꝝ nõ põt ſtare excluſiue ſeu exceptiue ỏ hac matꝛia i.d.l.i.i fi.ỏ pig.ac.ad quã dic Pau.q̃ ibi dictio p̃ icludit q̃ adijciť ad ſtellionatũ qỏ crimẽ nõ venit p̃ncipaliter z ſp ſub pig.ac.z ſic illa lex ꝗ̃cit ſub doctꝛina p̃dicta z ỏ matꝛia i.l.actõe.C.ỏ trãſ.vbi p gl.Cy.z Bal.z i.l.nullũ.ff.ỏ diuoꝛ.z i.d.l.ſeya.§.vꝛoꝛi.vbi p Bar.z facit qỏ dr̃ ỏ dictione niſi i regula p̃tm̃.li.vj.p By. Scỏo op.i eo qỏ dixi i ij.notabili q̃ eccl'ia ẽ mr̃ nr̃a.q̃ nõ ſit mr̃ nr̃a ſz poti⁹ filia ſicut.n.fili⁹ nõ aliẽat ſine auẽte p̃is ita nec eccl'ia ſine auẽte p̃lati.lxviij.di.quoꝝ vices ubi no.ſo.põt dici mr̃ ut ħ rõne p̃ncipij inſtitutiõis z p̃latõis.xxj.di.q̃uis.nã z uberib⁹ ſuis nos nutꝛit.ij.q.vj.ad romanã.z in ea renaſcimur p baptiſmũ z ſacr̃m.xij.q.ij.q abſtulerit.xxj.q.i.nos aũt.de ꝫſe.diſ. iiij.mr̃.xxxj.q.iiij.recurrat.de mgr̃is.c.i. Jtẽ ẽ caput z cardo.xxxij.di.ſacroſancta.xij.di.nõ decet.i autẽ.de eccle.ti.in p̃n.col.ix. Jtẽ aliq̃ dr̃ dña.lxxviij.di.oportebat.dr̃ ãt filia i pꝛopꝛie aliquo reſpectu ut i ꝫ̃cio ꝫ Pau.cui⁹ ħ ſũt.vl' dic meli⁹ q̃ eccl'ia vl'is dr̃ mr̃ rõnib⁹ p̃dictis.nec ꝫ̃ciũ vꝛget qỏ p̃bat de eccl'ia p̃ticulari.ex eo ãt q̃ ut nũc dixi eccl'ia dicit dña. Infert Pau.q̃ papa ſit dñs reꝝ oĩuz eccl'iaꝝ. Induẽ ſil'e ỏ ipatoꝛe q ẽ dñs mũdi z reꝝ ei⁹.C.ỏ q̃dri. p̃ſcrip.l. bñ azenõe.qỏ itelligit Hoſt.ẽt quo ad.p̃ꝛietatẽ:ut no.i ſum.de p̃ſcrip.§.q̃ exigãt.v.ſz z lz alij dicũt q̃ ſolũ quo ad iuriſdictionẽ z ad p̃tectionẽ.xij.q.ij.qcũqz militũ.xxiij.q.v.dicat. z q.viij.ꝗuenioꝝ.viij.di.quo iure.imo z ẽt de papa dic beat⁹ Bernardus.li.iiij.ad eugeniũ in fi.q̃ ñ ẽ dñs ſz p̃tectoꝛ qỏ no.archi.e.ti.c.vno.li.vj.p quo c.vij.q.i.mutatões. p qỏ infert btũs Tho.q̃ nõ min⁹ peccat papa ꝫmittẽdo ſymoniã q̃ alij.ỏ quo vlti.dixi i.c.i.ỏ ſymo.ỏ alio dic q̃ vꝝ ẽ quo ad ipatoꝛẽ opi.q̃ tz eũ ñ eẽ dñm rerũ ſeculariũ quã tz gl.z doc. cõit i pbe.ff.i p̃n.z multe rõnes ſũt q̃ ꝗcludũt q̃ dic ut ibi p Bar.z Ja.ỏ are.de papa vo dic q̃ qtũs hz tpalia idẽ eſt ſicẽ de ipatoꝝ qꝛ reꝝ ſingulariũ i terris eccl'ie dñs ẽ tm̃ quo ad p̃tectionẽ eiſdẽ rõnib⁹ ſicut z ipatoꝛ i ſuis.nã z ab ipatoꝛe p̃mo hũit.ſ.a Cõſtãtino.de cui⁹ donatõe dixi de ꝫſti.trãſlato.z.j.de iureiu.cle.romani.§.poꝛro.q.ij.ſz quo ad iura ecclesiaſtica dic q̃ hz plenã diſpõnẽ oĩuz bñficioꝝ z reꝝ ſingulariũ.ỏ p̃bẽ.c.ij.i p̃n.li.vj. Et rõnẽ diuerſitatis iter iura eccl'iaſtica ſeu iuriſditionẽ z iura ſeu iuriſditionẽ tpalia plene dixi i repetitõe.c.q̃ i eccl'iaꝝ ỏ ꝫſti. Tertio op. in glo. in.v.ẽtnal'r.ỏ opi.arrij.z p ei⁹ rõnẽ z ſolue.ut i ea. Quarto op.q̃ dei fili⁹ nõ aſſũpſerit hũanitatẽ ſz tota trinitas qa opa trinitatis ad extra ſũt iſepabilia.xxviij.q.i.ſicut.n.ſo.in carnatio paſſiua attribuiť filio.xxiij.di.q eps.de ꝫſe.di.iiij. c.fi.ſed actiua toti trinitati ut i ꝫ̃cio. Quito op.q̃ paſſio xp̃i nõ fuit ad ſalutẽ oĩuz ſz tm̃ p̃deſtinatoꝝ.de ꝫſe.di.ij. ſeť ſolue.ut i gl.in vbo oĩuz.q̃ fuit ad ſalutẽ oĩuz ad ſufficiẽtiã. qꝛ ẽt minima gutta ſanguinis fluẽs a xp̃o ſufficiebat ad ſalutẽ oĩuz.p̃bat ħ.xvj.q.i.z hoc dixim⁹.ſed quo ad efficatiã p̃cedit ꝫ̃ciũ ut i gl.ſz origenes tẽuit q̃ p eandẽ oẽs ſaluabi

mur pp nimiã miſericoꝛdiã redẽptoꝛis qỏ ẽ hereticuꝫ. de quo i.d.c. Quero qꝛ i p̃n.dit fundamẽto qỏ ẽ hoc fundamẽtũ:gl.fundamẽto dicit q̃ ẽ xp̃s. Idẽ Laud.qꝛ idẽ ẽ via vitas z vita.viij.di.vitate.vl' alr ꝫ eũ fundamẽtũ ẽ ipſa fides.qỏ magis placet pp vbũ fidei. Sic ergo exp̃õe vbũ fidei fundamẽto itrãſitiue.i.q̃ ẽ fundamẽtũ nr̃m. nã ſine fide nihil ſunt oĩa cetera ſacꝛa eccl'ie.hic dic Chꝛiſoſto. q̃ fides religiõis catholice ẽ lumẽ aie hoſtiũ vite z fundamentũ ſalutis etne. Op.ad ħ q̃ imo potiuſ baptiſm⁹ ſit hoc fundamẽtũ.ỏ p̃ſby.nõ ba.veniẽs.vl' ipſi apl'i ſil' ſumpti.ỏ elec.fundamẽta.i p̃n.li.vj.ſo.oĩa ħ p̃ũt dici fundamẽtũ ſed cũcta colligũť ſub fide. Scỏo q̃ro qꝛ dicit firmit'. nũqd oĩs nõ credẽs firmit' ſit hereticus.ſo.ẽm Laud.aliq̃ non firmit' credi ex ifirmitate aie.i.ex ỏbilitate nõ tũ p̃tinaciť inſiſtit z tũc nõ ẽ hereticus.imo ſi recedat ab illa dubietate reſiſtẽdo ei mereť ſicut meremur cohercẽdo p̃mos mot⁹ z ſtimulos carnis.vj.di.ſz pẽſandũ.z.c.nõ ẽ p̃tm̃.ſi aũt p̃tia citer iſiſtit ẽ hereticus.xix.di.nulli.de here. dubi⁹.p̃z hoc caſus no.ſing.e.ti.dãnam⁹.i fi.ibi.n.non dãnať Joachin ꝫ dixerit erroneũ.c.qꝛ pat⁹ fuit coꝛrigi z ſe ſubiecit determinationi eccl'ie ubi ẽt dixi q̃ ille tm̃ dr̃ p̃tinaciť inherere hereſi q nõ ẽ pat⁹ coꝛrigi ad mãdatũ ſupioꝛis p.l.iij.§. tutoꝛes.ff. de ſuſpe.tu.qỏ.p̃bat illud.c.dãnam⁹.z de expoſitõe vbi p̃tinaciť.hẽs gl.j.e.c.§.poꝛro.i vbo p̃tinaciť.z ỏ vſur.cle. vna §.ceterũ.z ibi p Pau.q̃ no.p hoc vides q̃re bachalarij.p̃teſtanť i ſuis diſputatõib⁹ q̃ ſi qd diceꝛẽt ꝫ̃ fidem catholicaꝫ ꝛẽ. Tertio q̃ro cur de⁹ genuit vnicũ tm̃ filiũ. ut dr̃ i vbo vnigenitũ.ſo.ut in gl.in vbo vnigenitũ. quã ſingulariť no.in eo qỏ dicit q̃ i ſcã trinitate q̃tũlibet puũ icõueniẽs ẽ ipoſſibile.vel quo ad qõnẽ dic ẽm Pau.qꝛ vꝛ ipoſſibile q̃ aliũ filiũ genuerit z q̃ fuerit neceſſe q̃ eẽt vnigenit⁹ neceſſitate naturaľ cõicatõis nõ neceſſitate coactõis.de⁹.n.p opationẽ itellect⁹ ſui generat filiũ.ſi aliũ generaret eodem mõ generaret p itellectũ ſz fili⁹ vnigenit⁹ fuit adequat⁹ ipſi generãti qꝛ coopotẽs at p̃ncipiũ.p̃ducẽs hñs t̃minũ.p̃ductũ adequatũ ſue vtuti nõ põt in aliũ t̃minũ.p̃ducibilẽ al's ille t̃min⁹ nõ fuiſſet adequat⁹.ſz nõ repugnat ut ultra filiũ.p̃cedat ſpũs ſanct⁹.q nõ p itellectũ ſz p volũtatẽ.p̃cedit:ſz bene eodẽ mõ eẽt ipoſſibile ut plures eẽnt ſpũs ſancti qỏ ſatiſ recidit i id qỏ dicit gl.i effectu p ħ vides quaľ dr̃ vnigenit⁹. qꝛ vnicus z i vnitate pſone a deo p̃ze de⁹ genit⁹. Quarto q̃ro de itellectu lr̃e qtũs dicẽ q̃ vnigenit⁹ dei fili⁹ i his oĩb⁹ in qb⁹ de⁹ p̃z exiſtit ꝛẽ.gl.i vbo oĩb⁹.exp̃õitz dic ut in ea q̃ p̃ſeqť aliqua noie eẽntie diuie vl' pſonis ꝗueniẽtia.ỏ qb⁹ ſ.e.dãnam⁹.i gl.i vbo.neqz gẽita.z ibi plen⁹ dixi. Quito q̃ro nũqd redẽptoꝛ nr̃ p̃tes nr̃e nature vnitas aſſũpſit ſi mul adeo q̃ ſtati fuerit ver⁹ hõ.vꝛ q̃ nõ ſicẽ in alijs hoĩbus fit p tpis diſtãtiã formatio oꝛganoꝝ.i.neruoꝝ z alioꝝ iſtrumẽtoꝝ p q̃ ſpũs vitalis poſſit i opatões egredi. In ꝫ̃ciũ eſt vbũ ſil' vnitas aſſũpſiſſe qỏ ẽ i texꝛ.z hoc tz gl. i vbo vnitaſ. z pau.q iducit dictũ damaſ.iiij.ſuaꝝ ſniaꝝ.lz ut refert qdã dicũt ibi fuiſſe pꝛioꝛitatẽ z poſteꝛioꝛitatẽ nature nõ tpiſ qỏ eſt veꝝ.nec repugnat textui q in vbo ſil' ỏnotat ſolã tpis in dẽnitatẽ.ỏ hoc põit mgr̃ ſniaꝝ.li.iij.di.ij.in fi. ubi ponit qỏ ħ dicit gl. Sexto q̃ro qꝛ ħ dr̃ q̃ xp̃s fuerit verus hõ an fuerit ꝗpoſit⁹ ex hũanitate z deitate.dic q̃ nõ:ut in gl. i verbo fieret. Septio q̃ro an coꝛp⁹ xp̃i fuerit paſſibile oĩ paſſibilitate.ſo.ut in gl.in vbo paſſibile.q̃ ꝗcludit q̃ ſic p paſſibilitatẽ peccati z ignoꝛãtie.z ſic hũit paſſibilitatez moꝛtis. qỏ dic ut i gl. Ex qua no. ꝫ illos q dicũt q̃ nũq̃ obijſſet naturaľ dicẽteſ Galienũ hoc dixiſſe.dictũ eni p̃mũ hoc ẽ falſuz ut p̃z i gl.nec Galien⁹ fuit eo tpe ſz multo poſtea ut p̃z i in cronicis. Octauo q̃ro quaľ dei fili⁹ elegit tp̃s icarnatiõis nõ pꝛi⁹ nec poſteri⁹.ſo.ut in glo.in.v.ex tpe. Nono q̃ro cur dei fili⁹ elegit icarnari poti⁹ ỏ maria vgie q̃ ỏ alia. ſo.ut in gl.in.v.vginali.cui⁹ rõnes nõ p̃ciſe ꝗcludũt ſz ſuadẽt.z dic rõnẽ efficacẽ reddi nõ poſſe ſicẽ nec reddi p̃t ỏ p̃deſtinatis ad gl'iaꝝ vl' p̃ſcitis ad gehẽnã cur poti⁹ ħ q̃ ille. Sz apl'us in hoc dat ſil'itudinẽ de figulo.z idẽ Salomon a quo figulo vaſa q̃dã fingũtur ad honoꝛẽ q̃dã ad vſuz infimũ z contẽptibilẽ ſufficit ergo dicere. O altitudo diuitia-

rum

rũ.ad ro.xſj.ỏ pe.di.iiij.ſi ex bono. ¶ Decimo q̃ro qd ẽ dicere ipoſtaſis.ſo.ut in gl.in hoc vbo z nõ vī gl. diſtinguere inť ipoſtaſiz z pſonã ſz tñ diſtiguiť:qz ipoſtaſis dicit pticulareż ſubſtãtiã.i.indiuiduũ etiã ſi nõ ſit rõnale.pſona vero eſt rõnal nature indiuidua ſubſtãtia ut dicit Boeti⁹ in li. de duab⁹ naturis:z ſic pſona eſt idiuiduũ rõne. vñ meliuſ dicit Laud.q expõit vbũ ipoſtaſis.i.ſuppoſiti.qõ ẽ idẽ dicere q indiuiduũ ſubſiſtẽtis z p hoc ſoluiť ſequẽs queſtio. ¶ Undecio q̃ro circa id qõ dixi in pri.q.de pſona qd eſt pſona.ſo.ut dixi in .pr.q.z p hãc lr̃az ibi pſone. dãnať ergo erroz neſtorianoz aſſerẽtiũ duas eẽ i xp̃o pſonas qõ repro bať ỻ ex vbo ſingulari pſone.z.xv.q.i.c.i.ubi cõciliuz fateť vnã pſonã xp̃i in duab⁹ naturis diuina z hũana. ¶ Duodecimo q̃ro qz ỻ dz q̃ pro oĩuz ſalute xp̃s voluit i cruce pati nũqd plures ſaluabũť q̃ dãnabũť. nõ enī oẽs ſaluabunť ut tãgit gl.in vbo oĩuz.z dixi.ſ.q.ix.vī q plures dãnabunť. nã ſpacioſa ẽ via q̃ ducit ad mortẽ iuxta illõ Mat.vij.z vir gli⁹.vj.cneydos. Facilis diſcẽſus auerni noctes atqz dies pz atri ianua ditis.dic q ỏ nũero icerti ſum⁹ ſz certuz eſt q aliq ſaluabũť z aliq dãnabũť p illõ venite bñdicti pr̃is mei pcipite regnũ.z illõ. Ite in ignez eternũ. dictũ maledictis. Mat.xxv.vī tũ q plures dãnabũť p illõ. Multi ſunt vocati pauci vo electi. ¶ Decimotertio q̃ro nũqd cruci ỏbeať cult⁹.gl.in.v.cruci tz q fic in pn.qõ itellige de cultu non latrie qui debeť ſoli deo.ſz de alio cultu dulie qui debetur humanitati.de hoc per magiſtruz ſententiaruz.li.iij. di.ix. pro hoc de conſecrat.diſtinc.ij.c.i.c.perlatum.z.c. venerabilis. ¶ Decimoquarto q̃ro qua rõne xp̃s elegit poti⁹ ſuppliciũ crucis q̃ p alũ modũ.ſo.ut in ea.gl.v.inť alias.z idẽ p oĩa Bẽze.ſz p his ẽ qz dixit,pheta. Aſcẽdẽs xp̃s in altũ captiuã duxit captiuitatẽ ỏdit dona hoib⁹.ſ.redẽptionis z ſalutis ut ſaluari poſſent. Itẽ qz ipſe redẽptor dixit cũ eleuatus fuero oĩa ad me trabã.ſ.eleuať p lignũ crucis. ¶ Decioqnto q̃ro ỏ quo ligno fuerit erux.ſol.q de quadruplici.z p oĩa dic ut in eadẽ gl.vſu ferť.q ẽt tz Bẽ. quaſi p eadẽ vba. ¶ Decioſexto q̃ro de ſilitudie z figura quã facit tex. inť euã formatã de corpe adã dormiẽtiſ.eccliaz formatã ỏ corpore xp̃i mortui an ſit ppa.ſo.ſic:ut in gl.in.v.ſepati.ad qõ inducit illud pſalmi. Qui dormit nõ adicit ut reſurgat qõ exponẽs. Aug.oñdit fuiſſe gueniẽtẽ ſilitudinẽ pdictaz. nã ſicut p̃m⁹ adã erat ſopozat⁹ ſopore naturali ita z xp̃s dormiuit morte naturali q̃ dz ſomn⁹ etn⁹.iuxta illud.mors eſt etn⁹ ſomn⁹ z̃c.put diffinit ſecũdus phũs.z illud.ſurge qd eſt ſomn⁹ gelide niſi mortis imago.lõga geſcendi tpa fata dabũt.quos vſus debẽt hr̃e ſcholaſtici añ thoz z ver⁹ in mẽte.z ad pdictã ſilitudinẽ inducit lau.vſus dũ ſopore eſt in adã ſit ex ipſo femina q̃dã.mortu⁹ eſt z adã pr̃ cũ cuſpide quadã.firmiter hec ſigna duo cõiugalia ſigna.

Ver.hec eſt in quadam. Hic probat qõ dixit de corpe xp̃i iã mortui,pfluxiſſe ſanguinẽ z aquã aue. euãgeliſte. Jo.vſqz ibi.nos igr̃. No.q paſſio xp̃i põt appellari ſacr̃m ibi ſacr̃i.qõ eſt iõ p̃m Steph.qz 2tinet ſeu deſignat rẽ latẽtẽ z ſacr̃a.aliud enim vī aliud intelligiť.i.q.i.mlti.,prie ãt ſacr̃a dicũť ea q̃ numerãť in rubrica de ſacra.nõ ite. ¶ Op.q nõ ſufficiat teſtimoniũ Jo.euãgeliſte cũ fuerit vnicus de teſ.cũ omniũ.qz in ore duoz z̃c. nõ paucoruz ij.q.i.ſi peccauerit.de iud.nouit.ſo.iõ ſufficit qz eccl̃ia pba uit p̃m mathe.tenemur enīz credere id qõ eccl̃ia approbauit vſqz ad vnũ iota.,p ỻ qõ no. Inn.ỏ 2ſti.ne imitaris.dic meli⁹ q ſufficiat teſtimoniũ vni⁹ qz dixit nutu z reuelatiõe diuina. Itẽ ſi aliqs euãgeliſtaz min⁹ vera ſcripſiſſet alij oppoſiti fidei reprobaſſent z 2traria ſcripſiſſent q̃ eſt vna potiſſima rõ quare fides attribuiť ſcriptoribus rex geſtaz ex quo ſic fuerunt recepti. ¶ Secundo op.q de corpore xp̃ mortuo nõ exiuerit ſanguis.nã in mortuo ſanguiſ coagulatur in epate tãq̃ in fonte ſanguinis.ſo.miraculoſe de corpore xp̃i fluxit z in hoc p vtutẽ miraculi ãpli⁹ 2firmatur fides nr̃a. ¶ Quero an ſilitudo quã facit tex.ſeu interptatio cũ p acqla interptať de Jo.euãgeliſta ſit ,pria. ſo.ut in gl.in.v.Joãnis.q̃ etiã ponit rõnez de figuris ſeu formis q bus pinguiť oẽs euãgeliſte cũ qua p omnia idẽ Gen.

Ver.Nos igitur. Hic approbat teſtimoniũ Joãnis precedẽs. ¶ No.q ad ro.eccl̃iaz tñ ptinet determinare ea q̃ 2cernũt articulos fidei.ỻ ,pbat vbũ dũtaxat qõ ẽ limitatiuuz z alioz excluſiuũ ſiẽ dictio tñ.de cau.poſ.cũ eccl̃ia.,p hoc de bap.maiores.qz qõnes fidei determinat ſol⁹ papa ut ibi. ex quo infert Lau.q offiñ ingſitoz hr̃tice prauitatis ad talia ſe extẽdit.de here.accuſat⁹.li.vj.quod intellige quo ad hoc ut de talib⁹ cognoſcat tãq̃ de ptinẽtib⁹ ad fidẽ ñ ãt q̃ hẽat induceř nouos articlos vel nouas determinatões faccř ſup his q̃ ſpectãt ad fidẽ z p hoc ſoluiť Jriũ in.v.dũtaxat.quod ẽt alr̃ ſoluiť.lxxx.di.c.ij.ad quod remittit ỻ glo. ¶ Quero iuxta ỻ quod ,prime dixi de ingſitore qd ſi aliqs idiota publice diẽ truffando ſi ñ hẽbo vroẽ in ỻ ſeclo hẽbo in alio: an poterit ingſitor Jũ eũ ,pcedeř:vī q ſic qz dixit Jũ euãgeliũ dicẽs q ibi ñ nubẽt.Jriũ tz Laud.dũ tñ ptinacit ille nõ pſiſtat. qõ ẽ verꝫ p ea q̃ dixi in p̃n.hui⁹.c.q.ij.dico tñ q talis nõ eſt dimittẽdus impunit⁹ iuxta ,puerbiũ. Tripudia cum fantis z dimitte ſanctoſ. ¶ Scõo q̃ro id qõ querit gl.in.v. apuit.v.ſed queritur.ſoLut in ea.

Ver.Porro. No.de dictione ſeu q̃ ỻ qua ter repetiť in ỻ breui tex. uſqz ad.ỻ. ad ỻ z ponit ,p id ẽ in toto hoc tex.ſic eodẽ mõ ponit.j.e.cõpillatõe.de vi.z ho.cle.dioceſanis.qñqz correctiue põit de ſta.reg.c.vno.ỻ.porro.li.vi.qñqz augmẽtatiue.ff.de au.z argen.le.ſi qs ita.z de hac dictõe p Arch.de reſcri.ſtatutũ.ỻ. cũ vo.li.vj.z p Cy.C.de.v.ſi.l.cũ qdã.dixi plene in.q.q̃ incipit cõrad⁹. ¶ Secũdo no.q doctria idẽ ſonat quod poſitio z hoc,put ỻ ſũmiť. Gen.tñ z Laud.dicũt doctrinã propie doctoz z p̃dicatoz.xxxvj.di.ỻ.ecc.de her.excõicamuſ i.poſitõez alr̃cãtiũ z phyloſophoz.xlij.di.i mãdatis quod c.hoc nõ,pbat z meli⁹ dic q ,pmiſcue accipiť.z ita ỻ in iure tũ alio mõ ſũmiť poſitio,put dz ỻ in gl.ij.z cle.ſepe de.v. ſig. ¶ Tertio no.temeritatẽ reprobari.de 2ſti.ne imitaris. expſſi⁹ de maled.c.i.z ibi gl.z ẽ temeritas audacia in malũ C.de ſa.ſan.ec.iubem⁹. ¶ Quarto no.q i 2cernẽtib⁹ fidẽ parit reprobať aliqd temere aſſerere Jũ fidez. vel de aliquo temere iudicare ſeu in dubiũ vtere.p hoc de here.dubiuſ. ¶ Quito no.q trãſpoſitio vocabuloz nõ ẽ improbanda qñ fit ex cã ſiẽ ỻ ibi vitatis catholice inimicã fidei quod dic ut gl. q̃ dicit verbũ fidei poſitũ poſt verbũ inimicã.qz ſi precederet fieret hyat⁹ Jũ rethoricã z fit hyat⁹ p̃m gl. cũ vocal eadẽ ſeq̃ vocalẽ.ſz tñ Cice.li.iiij.rethoricoz artis noue.c. de 2poſitõe.põit ,p vicio 2curſuz quarũcũq̃ vocaliũ q cõcurſus ỻ nõ euitať cũ verbũ catholice deſinat in vocalez z verbũ inimicã incipit a vocali.ſz dic q ibi improbat 2curſuz nimiũ vocalium ſz maioris ẽ vicij cõcurſus eiuſdem. ¶ Sexto no.diffinitõez in ptinẽtib⁹ ad fidẽ ſpectañ ad papã in verbo diffiniẽtes.ſz meli⁹ ,pbať.ſ.ỻ.pr. ¶ Septimo no.q veritas dz eẽ ſincera.i.nõ inuoluta.de ſen.ex.a nobis ij.z qd ſit veritas no.ar.c.ti.c.vno.li.vj.z de 2ſe.di.ij.corp⁹. ¶ Octauo.no q aſſerere defendere z tenere pro eo.ponũť z idẽ verbũ teneř.de fo.2pe.ſi diligẽti. ¶ Nono no. q ſola ptinacia ẽ q̃ faẽ hominẽ hr̃ticũ.in ver.pertinaciter. de quo in glo.z dixi.ſ.in p̃n.hui⁹.c.q.ij. ¶ Op.q ñ fuerit opportũa ỻ determinatio de anima intellectiua.nam per rõnes demõſtrať id quod ỻ decidiť ut pz ex gl.ma.z.j.dicã in.i.q. z trib⁹ ſeq.ergo nõ peruẽit ad articulũ fidei ỻ determinañ qz fides ẽ de credibilib⁹.ſ.in 2pillatõe Bze.e.t.in ru. 2firma. qz ſola dubia ardua in talib⁹ ſi deferẽda ad papã.lxxxij.di. c.ij.xvj.q.i.frať.de bap.maiores.z hoc dubiũ nõ ẽ arduuz immo nec dubiũ exquo per rõnes demõſtrať.ſo. demõſtratio q̃ ſit de anima nõ ẽ adeo clara qn ſint tenẽtes oppoſituz vel ſaltẽ erãt añ hãc deciſionẽ:ut pz in gl.ma.,p qb⁹ ẽt fortes fiebãt z fiunt rõnes per quas poſſent fideles implicari neſciẽtes eas ſoluer̃.ad qõ tollẽdũ ne pateret aditꝰ ad errores fuit fcã ỻ deciſio.quod ,pſeq̃ Pau.per alia vba lati⁹ ſz ỻ ẽ effectualr̃ va ſol. Exquo no.q ẽt de his q̃ põt demõſtrari pt eẽ fides.z ỻ qñ ñ apparẽt mãifeſte z qñ ſt ẽt rõnes in oppoſitũ ſiẽ in articlo vnũ eẽ deũ quod ,pbat rõmi-

bus.xij.metaphisice.tñ ē articul⁹ ꝑm⁹ fidei. ¶ Secundo op.q nulla utilitas de hac decisiõe habeaꝫ. qd.n.refert ad fidē an aīa itellectiua sit p se z cēntialr forma corpis hūani an nō.so.vt in gl.ma.v.cū ergo incarnatio vsqz ibi.tenētes.cuius effectus est q subest vtilitas ꝓpter resurrectõez q̄ nō hēret locū zc.vt in gl.q̄ est clara. ¶ Venio ad articu. ꝑncipalē quē ōcidit tex.z quē tractat gl.ma.z qz hūc articu. plene tractāt phi.iij.de aīa maxime auer.cōmē.v.z.xiiij.de quo ēt Jo.de lig.fecit ℔ tractatū sed.plixius z ordinati⁹ tractat btūs Tho.pte ꝑma sūme.q.lxxv.vsqz ad.xc.vt ñ transcēdam⁹ sciaz cano.nisi q̄tū expedit.p itellectu breuit expediā z attēto ordie tex.cū dic aīaz eē sbam. Quero qd sit aīa an sit sba vl aliō.scōo respectu vniõis ad corp⁹ q̄ro qualis sit ℔ vnio.tio tractādū ēet de potētijs z opationib⁹ aie qō qz tex.nō tangit nō ꝓsequor sufficit remisisse. ¶ Circa ꝑmū q̄ro an sit vez q aīa itellectiua sit sba: q nō arguitur qz qō p se subsistit dī hoc aliqd.i.aliqō p se ens.sz aīa nō est p se hoc aliqd.sz sil' cū corpe ꝯstituit hoc aliqd.s.hoiez q cō stat ex aīa z corpe tāq̄ ex duob⁹ ꝑncipijs.ō cele.mis.ex qua dā post ꝑn.scōo qz si eēt p se ℔ aliqd nō possz eē corpis forma quā rōnē ꝓsequit gl.in.v.dicebāt quarto. Jn ꝓriū ē tex.℔ z Aug.x.de ci.dei dicēs.gsqs vidit mētis naturā eē sbaz z nō eē corporeā zc.z ꝓbaꝫ rōne.qz si nō eēt p se sbsistēs ei⁹ nō eēt aliq̄ opatio.ꝓria.nō enī opari ē alteri⁹ nisi entis i actu.z co mō aliqd hz opationē q̄ ē sicut calor calefaciē ꝑ id qō est p se calidus.sz aīe itellectiue ē opatio.ꝓria ipz itelligere qō opaꝫ sine corpe.ergo p se sbsistit. Ad rōnes ꝓrias respō deo ad ꝑmā q eē hoc aliqd ꝑt accipi duplr. Scōo qtūs alteri ñ hēret accñtalr.scōo mō qz sbsit sbsistētia cōpleta ꝑ quā collocaꝫ in aliqua specie.ꝑmo mō aīa itellectiua p se sbsistit nō.scōo mō qz vt arguebat illa rō p se nō cōplet aliqd sbsistēs qō ꝯstituaꝫ sb aliqua specie sz cū corpe sic. qz ꝯstituit hoiez. Ad scōaz rōnē pz rūsio in gl.i.d.v.dicebāt q̄rto. ¶ Scōo q̄ro circa scōz de vnione aīe intellectiue ad corpus hūanū.an i hoie sit vna aīa an plēs.arguitur q plēs.s. vegetatiua z sensitiua.z ℔ duplr.s.sensitiua simplr z sensitiua qtūs hz motū ꝑz locū.itē itellectiua. Dicūt.n.phi z medici q embrio pri⁹ est aīal q̄ bō.i.anteq̄ i corp⁹ hūanū infundēdo creeꝫ aīa illō corp⁹ qō vocaꝫ embrio pri⁹ est aīal q̄ hō qō eē nō posset si in hoie sola vna aīa.s.itellectiua.scōo p hūc tex.q no.dic de aīa rōnali seu itellectiua ad dīam vegetatiue z sensitiue q̄ ēt ē i hoie.vt i ꝑn.gl. magne. Jn ꝓriū est Aug.i li.de eccliasticis dogmatib⁹ dicēs neqz duas animas dicim⁹ eē in vno hoie.ꝑz dicim⁹ vnā z eādē esse aīam i hoie q̄ z corp⁹ viuificat z semetipaz sua rōne dispōit. Et ꝓbaꝫ rōne.qz nihil ē p se vnū nisi p formā.forma enī est que dat eē rei.ff.ad exhi.l.iulianus.ꝑ.ꝑz z si qs.de ꝯse.di.i.si motū.de cō.ec.vel alta.c.i.z.iij.ꝑz aīa intellectiua ē forma corporis hūani vt hic in tex.ergo ℔ in eo nō sunt plēs aie. alꝫ hō ēet plura entia. Ad rōnes ꝓrias rūdeo ad primā q vez est embrionē pri⁹ esse aīal q̄ hoiez z pri⁹ hāc animā sensitiuā q̄ itellectiuā ꝑz aduenīēte itellectiua ōfinit sensitiua tāq̄ que eēt frustratoria.qz oē pfecti⁹ in naturalib⁹ cōtinet operationē min⁹ perfectā:z sic anima itellectiua ꝯtinet optiones aie vegetatiue. Ad aliā rōnē de hoc tex.dico q in hoie dicūtur eē plures aie ipropꝛie.i.qz aīa itellectiua hz plures potētias intellectiuā z sensitiuā z vegetatiuā ꝑz p suam ꝑncipalē potentiā intellectiuā est forma hois.qz p illaz differt hō a brutis. ¶ Tertio q̄ro an sit vez simplr id qō hic dicitur q aīa intellectiua vniaꝫ per se z cēntialr humano corpori. Bl.magna tractat ad partē negatiuā arguiꝫ q̄druplr. ꝑma rō qz si vniret exticto corpe ñ rmāeret.qō dic vt i gl. scōa rōnc ad idē arguiꝫ.put dic gl.vltra mediū ibi.scōo inducebāt.vsqz ibi ꝑz sic ēt rūdeꝫ.ibi pōiꝫ ttia rō vsqz ibi. dicebāt quarto.z ibi pōiꝫ quarta.ꝑ opi. ℔ determiata.ar.vt in gl.v.z añq̄ huic vsqz ibi. Jtez dr̄atur.ibi pōiꝫ scōa rō ad ℔ vsqz ibi dr̄atur etiā.ibi ponitur ttia rō.vsqz ibi. z lz aliq dixerit.ibi gl.refert duas opi.circa hoc quas reprobat ibi tenētes.deīnde rūdet rōnibus ꝓrijs ibi ad qō rūdetur vsqz ad fi.z hūc articulū etiā tractat Dau.plixius.ꝑz gl.optime dic z est in effectu beati Tho.ꝑma ꝑte sūme.q.lxxvj.ar.i.

¶ Quarto q̄ro qz hic dānat de hereſi ptinaciꝫ asserentes aīaz rōnabilē ñ esse corporis hūani formā nūqd pūt heretici aliqua pena tēporali puniri ponēdo q ꝑ simplicitatē errēt: vī q nō qz simplicitas excusat de rescrip.sup lr̄is.cum ibi no.C.de iur.om.iu.l.in criminali.a ꝯrario.ff. mādati.si ꝑcuratorē.ℊ.ignorantes.z.xxiiij.q.iij.dixit aplus.z qō no. xxvij.di.nō licuit.xxj.di.nūc aūt.xix.q.i.ad fi.ꝑ hoc tex.hic i ver.ptinaciter. nō enim ptinaciter credit q ꝑ simplicitatez errat. Cōtrariuz tz spe.in ti.de hereti.ꝓ quo est.xxiiij.q.i. sciſima.vbi dī q nō excusat ignorātia ad hoc.C.de heret.l. iij.de inius vo.l.venia.xxvij.di.c.fi. Mat.tz primā partez p c.dixit aplus.qō optime hoc.ꝑbat.z idē ibi gl.z gl.in.l.iij.C. de hereti.qō tenui in.c.dānamus.ad fi.s.e. Refert Jo.ō li. Alanū tenuisse q interiz mortaliter peccat.quia etiaz si sit nesciuſ est tñ hereticus.vj.q.i.q̄ro.xxj.q.i.si cupis.xxij.q.ij. in ipsarum que iura dicūt ignorantiā in talibus excusari. dic q nec est hereticus nec semp peccat mortaliť imo aliquādo meretur.q nō peccet mortaliter tz Jnn. in rubrica co.ti.q nō sit hereticus necessario inferť si nō peccat mortaliter:vbi dico q hereticus potest dici dupliciter. large z stricte.qō no.gl.xxiiij.q.iij.in sum.in fi. large dicť quilibet errās in articulis fidei.stricte ꝓprie qui errat pertinaciter vt ꝓbat hec littera.z dictū.c.dixit aplus.z.c. dānamus in fi.vbi q̄nis dānetur opi. Joachi ipse tñ ñ dānatur. qz fuit paratus corrigi.ꝓ hoc qō ibi dixi.z qō no.in.d.glo. xxiiij. q.iij.i sum.in fi.q̄ hoc tz.z ad hoc ē notāda.vnde dic Jnn.i rubrica ea.q si quis motus rōne naturali credit patrē matrē filio in diuinis.z credit ecclesiā sic tenere nō est hereticus.qz hec nō est fides eius sed sua fides est fides ecclesie: vult dicere q cū credat hoc q credit ecclesiaz sic tenere.infertur q nō credit nisi ecclesia sic teneat potiuſ ergo credit qō tz ecclesia cū nō precise inhereat nisi sub hac tacita ꝯditione.q aūt talis possit mereri tenent multi theologi z ego tenui i.c.i.s.e.f.in.c.firmiter.ponēdo exēplum vt qz aliquis simplex audiens p̄dicationē sui epi qui p̄dicat aliquid ꝯ fidem illud credit aīo obediendi fidei parat⁹ tñ corrigi talis mereť.qz iudicanť opera ex intētione.de sen.ex.cū volūtate.qō intellige nisi erret in talibus in quibus nullatenus excusat ignorantia vt in his que sunt de iure naturali.z ō his loquūtur iura inducta per Alanū.iura aūt inducta ꝑ spe. nō ob.imo.l.iij.de hereti.cum sua glo.facit ꝓ ad.c.scisima. Respōdeo q ibi illi heretici se diuiserant a fide nō parati corrigi.facit ergo ꝓ in ratione sui lex vēia. de in ius voc. nō facit ad materiam.

F. Ad hoc. Opp.q fides non sit vnica.sed duplex formata z in formis.z no.ś.e.in ꝓpillatõe Grē.in gl.rubrice.so.vnica est i genere. lz sub se hēat distictas spēs. qō vl gl.℔ i.v. vnica.z dic vt dixi circa gl.p̄dicte rubrice. ¶ Quero qz ℔ dicit baptisma prodesse puulis z adultis.qd de nōdū nato.vī q ēt tali prodesse possit qz sufficit q sit regenerat⁹ cū baptisma sit r̄generās. Jn ꝓriū ō ꝯse.di.iiij.si ad mr̄is.vbi dī nō posse renasci nōduz nat⁹. Quidā tenēt expediť q saltē hēat caput extra vteruz ex ℔ dicūt sufficeť p.l.cū i diuersis.ff.ō relig.z sūp.fu.qō tz Mat.ꝑ hoc ō ꝯse.di.iiij.si baptizata.ꝑz hos igr̄ si tot⁹ est intra vtez vl ēt si solū caput sz aliqō mēbroz sit extra baptizari negt. Alij maxie religiosi dicūt expedire q tot⁹ sit natus z sic totus extra vtez.qō sentit gl.i.c.si ad matris.ꝑ.c.q i mr̄is.e.di.ꝑ hoc ꝑm Lau.qz dū nō z adhuc mēbrum ecclesie.nō pōt ci ecclesia ꝓuidere per sacr̄m.qz rei que non est zc.de despō.ipu.ad dissoluendū.z hoc plz tex.d.c. si ad mr̄is.ꝑ hoc ēt ℔ tex.in ver.adultis z i ver.paruulis. Nam nōdū natus nec adultus nec paruulus dici pōt sed post natiuitatē sic iurta illud. Puer natus est nobis z filius datus est nobis. Jtē anteq̄ totus sit extra vterū est ps vteri. nec pōt dici hō.C.de posth.heredib⁹ instit.l.qui certarū vbi regritur q sit ex toto natus vt pōt dici posthumus. Cōsiliū tñ est q qcqd appareat de puero extra vterū iminente periculo mortis baptizeť ꝓpter penetrabilē z occultā opationē sancti spūs.i.q.i.multi.circa mediū.potit enī succurreť ad remediū huic.sicut glorioſam virginē Jeremiā z Joā

nem baptistā

nē baptistā scificauit i vtero. Ad 3rium cū dicebatur sufficere ꝙ sit regñat⁹ qz baptisma regenerat. dico ꝙ regñare 2cernit esse genitū sed iste nō est genitus quo ad ecclesiaz qz adhuc ē in vtero. ¶ Scōo. q̄ro gd si ē nat⁹ sz ē mōstruz vt qz hz duo capita. btūs Tho. z pau. hic tenent ꝙ si hz duo pectora ita ꝙ hz duas alas ābo capita diuersis baptismis baptizari debēt. sz si ambo capita sunt ad vnum pect⁹ z sic vnica ē aia. sufficit vnū baptismū ambob⁹. ff. arboz furtim cesarū. l. si gemina. q̄ optie facit. pbat. n. arborē dici geminā qñ lz trunc⁹ sit idē vtriusqz tū sepate egrediunt ò terra. sed si trūcus vnic⁹ eminet extra terrā dī vnica. ¶ Op. ad hāc ōcisionē ꝙ neutrū debeat baptizari. C. ò posthu. hē di. isti. l q certaz vbi dī talia mōstra ñ bēri ꝑ hoib⁹. So. l. illa itelligit ꝙ sunt mōstra nō habētia humanā formā vt si nat⁹ ē vitulus vl̄ qd aliud sec⁹ si hz formā viri lz ampliatā vt plura mēbra. qō tz ibi glo. z Azo. i sūma ill⁹ ti. z pbat. ff. ò sta. ho. l. nō sunt liberi. ¶ Tertio q̄ro i eo qō dic hic ò puulis de q b⁹ puulis loquit: dic ꝙ idistricte baptizari pñt. qz hic idistricte logit. de 2se. di. iiij. paruuli. recipiūt. n. fidē z ad eā se obligant aliū ꝓfitentē ꝑ eis. ¶ Ad qō op. qz nō pōt aligs ex voto ꝑ aliū obligari. xx. q. i. qcunqz. So. aliud i baptismo q̄ in voto. qz i babtismo ꝑ aliū pōt qs obligari. de 2se. di. iiij. baptismi. ò baptis. maiores sec⁹ i voto. vt dicit gl. i. d. c. qcūqz. z dic vi ibi. ꝑ hoc ifero furiosuz posse baptizari. qō ē vex cū limitatiōe quā pōit tex. in. c. maiores ꝓallegato ò. sz adhuc. ¶ Queri pñt alia plura circa materiā z formā z efficaciaz baptismi. de qbus ꝓsequit Matb. quod omitto. qz de his dixi in Rubrica de bap. z in. c. i.

Ver. Verum. Nota dīaz iter habitū z vsuz z hic dī ꝙ habitū artiste appellāt potētiā. vt dico. j. i scōo 3rio. ¶ Scōo nota ò gīa informante ꝙ qūo itelligatur ifra dico in quarto 3rio. ¶ Nota trio ꝙ opi. dz eē. pbabil. i. q̄ pbari possit. ¶ Op. ꝙ baptizatis nō ifundāt vtutes. nā vtus ē habit⁹ q̄ habitabat ad habitū Est. n. habit⁹ cui⁹ opatio nō ē ipedita. vij. ethicoꝝ. At ꝑ baptismū ñ reddit qs habil ad opationē vtuosaz. so. vt i glo. i vbo opiniones. in ò. huic aūt opiniōi q̄ hoc vl̄t ꝙ habilitat aia i baptismo. sz nō corpus cui⁹ habilitas regrit in opatione virtutū. ¶ Scōo op. ad hāc solutionē qz si aia fieret habilis sequeret ꝙ vtus possz acqri sine ꝓcedētib⁹ dispōnib⁹ cui⁹ 3riuz exp̄imur. vñ dicit phūs. vij. ethicoꝝ. ꝙ pfectio vtutū ē ꝑ assuefactionē. Itē habit⁹ ē quo qs vtit qñ vl̄t. tertio de aīa. sz baptizatnō ex h̄ pūt vti ad libitū habitu vtutis. So. habit⁹ aliq̄n accipit ꝓprie ꝓut ònotat qualitatē mā surā nō ò facili mobilē. z acquisitā ꝑ assuefactionē ex multis dispōnib⁹ ꝓcedētib⁹. z ita accipit phūs i ꝓdicamentis in. c. de qualitate z ꝑ hūc modū ꝓcedūt ⁊traria. Aliqñ accipit habitus ꝑ quadā habilitatiōe q̄ ꝓprie dī habitudo. z tūc nō ē aliud q̄ quedā habilitatio ꝑ remotionē impedimēti. z ita accipit hic. vñ qō hic dicit tex. habitū. tex. in. c. maiores. ò. q̄uis. de baptis. vocat habitudinē. qō optime facit ad declarationē tex. nostri. Est ergo sensus ꝙ baptizatis ēt parvulis ifundunt vtutes quo ad habitū. i. vt habitus vtutum quos postea acqrent sint in eis meritorij ad salutē. vñ artiste dicerent ꝙ infunduntur virtutes in potentia. vocant. n. esse in potentia id qō nos vocamus eē i habitu. qō ēt dixi. s. in ꝑmo notabili. ¶ Tertio op. vt op. ea. glo. in ver. nec obstat z solue in ea. ¶ Quarto op. ꝙ nō oībus baptizatis infundat gr̄a informans: qz multi accipiūt baptismum ficte. so. vt in glo. ò. oībus distinguēdo de gr̄a. nā q̄dam est gratū faciens. i. ꝑ quā hō sit in gratia z acceptus deo: z hec nō oībus baptizatis infundit: q̄da est gratia gratis data z ꝑ hāc dicimus dona vtutum eē gratiā gratis datā. i. sine nostris meritis: z hec oībus infundit. Insuper gratia gratuz faciens est duplex opans seu pueniēs: z est in oībus nostris opationibus bonis: qz in eis nos puenit gratia sancti spūs, qua mediāte recte opamur. Est z alia gratia coopans que dirigit z ꝙseruat rectas opationes: de vtraqz ponit magister sniarum li. ij. di. xxvij. ¶ Quero qd ē gratia informans gl. in vbo informās soluit prosequens an sit idē ꝙ charitas in quo dic ꝙ nō ꝑ oīa est idē: nā quatenus charitas ē vtus theologica eā puenit gratia sicut puenit z alias vtut⁹. de hoc li. ij. sniarum di. xxvij. ꝑ totum: z dic ꝙ quicunqz habet charitatē hz gratiā z econuerso q̄tum ad actū z simultatē tpis. sz gratia ē prior natura q̄ charitas. Itē aliud notat. s. quandā acceptationē quatenus sumus deo chari: sz charitas notat dilectionē quatenus nos deū diligimus. pmiscuē accipiuntur gratia z charitas. ¶ Scōo q̄ro quare dī informās so. qz ꝑ eam informamur vt simus spūales z membra xp̄i. sicut. n. aia intellectiua informat corpus humanuz z ipm constituit hoiem z in specie hois. s. e. c. ꝗ. porro ita z gratia informat aia z eā ꝗstituit in hoc qd̄ ē qd spirituale z quid acceptum deo saltē in habitu. vt in tex. qō etiā tenet Pau. ¶ Tertio q̄ro an ꝑ baptismū infundant vtutes morales: solue vt in glo. penul. z mihi plz opinio que hz ꝙ sic qz tex. hic indistincte loquitur z nomine virtutum etiam veniunt morales: non tantum theologice.

¶ De rescriptis Rica.

Abbates. Nota ꝙ superior licet agere possit pro membris sibi subditis ēt si habeant immediatos administratores vt hic z de succes. ab intest. c. fi. tamen cum agit censerentur ꝑ oīa eodē iure quo censeret ipse immediatus. ¶ Scōo no. ꝙ ꝑ locis spectantibus ad mēsam nō sp expedit prepōnere gubernatores spāles: qō dic vt in glo. in verbo haberent. ¶ Tertio no. ꝙ i realibus computant dicte a loco in quo ē res. sic colligit Laud. ibi loca ipsa: sed vt dicit Henze. hec nō colligit hic qz solum dī de modo conueniendi aliquē rōne loci respectu psonaz cora ꝗbus agit. Itez hic nō dī ꝙ loca realiter peterentur: dcm tamē Lan. teneo. e. ti. dilectus. ij. ¶ Quarto nota penam indebite vexantium alios in iudicio. ¶ Op. ꝙ abbas superior possit impetrare extra locū dyocesis vbi ē admīstratio iferior si ipse ē alterius dyocesis: vt in. c. statutum. e. ti. lib. vi Solue vt in gl. i. ò. cām vsqz ad fi. quo in fi. hoc vult ꝙ si spālis admīstratio erat pone ferrarie si mediatus admīstrator impetrasset. non poterat contra bonoñ. ipetrare ferrarie. sz h̄ poterat prelatus suppior. d. c. statutum. ꝗ. cū aūt ideo fuit hic prouisum. ¶ Scōo op. qz cū fingatur abbas superior idē ꝙ immediatus admīstrator segtur ꝙ paduanus poterit ꝑ admīstratione sita padue trahere pad. supiorē p̄latū ēt remotissimū qō ē absurdū z iniquū so. vt in gl. in vbo conuenire. Idē Pau. z no. fi. glo. vt fiat cōputatio ēt in realib⁹ de loco domicilij de quo sunt alie varietates. quod plene dixi eo. ti. dilectus. ij. ¶ Tertio op. in fi. tex. ꝙ non fuerit ep⁹ irritare processum: sufficiebat enim ꝓhibuisse. qz factuz 3 l. est nullum. l. nō dubium. C. de leg. de posthu. c. fi de test. c. ij. so. Mat. vī stare 3rio dicēs ꝙ ista clausula omniqz processus z̄c. vī posita ex superabūdanti dicit tñ hoc verū qñ ius stat in suis terminis z aliud vel idem ius ⁊trarium nō permittit seu modificat ij. q. vi. biduum. ff. de interdic. z releg. relegatoꝝ. ꝗ. ad tempus de hoc per archi. de off. or. romane in fi. lib. vi. deinde dicit Matb. ꝙ hic apponitur cla ista qz ius aliud dicit ꝙ littere obreptitie non sunt nulle. sz ope exceptionis eliduntur eo. ti. constitutus z. c. cum dilecta dic z aliter ꝙ. l. non dubium z alia iura pro contrarijs allega. procedunt quando. l. prohibet z non punit. sed si punit factum contra. l. tenet nisi. l. vltra procedat annullando. quia ergo papa hic licet prohibuisset etiam punierat. ideo fuit opus adiecere de nullitate. pcessus. hunc articuluz plene explicaui in. d. c. fi. an z quando. l. prohibens z punicēs iducat nullitatē factoꝝ 3 z qz sunt varietates ad eas tollendas papa h̄ vltra ꝓcedit apponēdo clam omniqz. pcessus z̄c. z dicit Gen. ꝙ hec clausula intelligit de pcessu facto circa ꝑncipale: nam circa interesse z expensas bene tz pro hoc. e. ti. c. fi. z hoc ēt vult glo. pe. in fi. ¶ Quero an nomē abbatis z abbatia sit nomē dignitatis z honoris: an tñ oneris z sollicitudis. Lan. ꝙ oneris potius q̄ honoris: Gen. tz 3riū dicens ꝙ ē ēt honoris z dignitatis ꝑ. c. idēnitatib⁹. ꝗ. verū de elec. li. vi. lz nō sit ordinis. xxi. di. cleros pro hoc qz abbas ꝑ alijs est honorandus: de sta. mo. cum ad monasteriū. versi. abbas z ver. prior. z hoc etiā tz glo. in. c. exposuisti. de cor-

po.vi.z ē verius pro hoc.c.i.de sup.ne.pre. ¶ Secundo q̄ro an in quibuscūqz ꝓcedit littera.so. sic q̄ ꝓsequere vt in gl.iiij.ex qua no.q̄ p hāc cle.includūtur medicātes inv.p̄sidentes. ¶ Tertio q̄ro qd in p̄sidētibus capl̄is.So. i.e.gl. q̄ dic q̄ si possent ipetrare hꝫet locū lr̄a ex idēptitate rōnis idē Pau. ¶ Op.ad h̄ q̄ imo possint agere z ōfendere p monasterijs ꝓuincie.de sta.mo.i singulis in fi.So.lap.stat contrario dic q̄ illud.c.hoc nō ꝓbat:z dic q̄ habent tm̄ illā ptātem:de qua in.d.c.in singulis z eo.ti.ea.que.ℌ.ad hec. ¶ Quarto q̄ro qd si sunt seculares p̄sidentes dic ea.gl. iō.idē Laud. ¶ Op.ad h̄ q̄ cū hec cle.sit penalis non dz extēdi de elec.statutū.lib.vi.So.nō ē extēsio vbi subest rō idēptitatis sed ē inclusio q̄.l.nō ē alind q̄ eius mens z mēs l.regulaꝝ ab eius rōne p hoc q̄ ēt ꝙstitutiōes penales comprehendunt casum eiusdē rōnis text.ē in.c.si post q̄.ℌ.i. de elec.li.vi.ad idē.ff.de adul.si postulauerit.ℌ.rō de eden. q̄dā.ℌ.nūmularios:z qō dixi in materia statutoꝝ in.c.dilect' de ꝙsue.z dic ad.c.statutū q̄ est diuersitas rōnis vt ibi pz. Vel dic q̄ nō ē penalis hec ꝙstitutio sz ponit certū ius: z ℨ facienti penā addit melior ē so.p̄cedens vt qō dixit de reli. fuerit exp̄ssum q̄ frequentius i eis hoc accidit vt dic glos. z sic cā exempli. ¶ Quinto quero q̄ h̄ dic de p̄sidētib' administrationibus qd si p̄sint monialibus:dicit Stepha. idē q̄ masculinum genus concipit femininū de quo i.c. generali de elec.lib.vi.vult dicere q̄ si supior prelat' vult agere pro mēbro qō ē monialiū hz locū h̄ cle.qō ēverus nec expedit inducere rōnē q̄ masculinum ⁊c̄. q̄ h̄ nō exp̄mit de masculis vel femellis simpl̄r dic de qbuslibet p̄sidentibus administrationibus sed tm̄ dictū Step.posset saluari qm̄ eēt vna supior prelata q̄ hꝫet mēbra tūc.n. dicēdo q̄ hēat locū h̄ cle.ob.vbū alij religiosi qō ē masculinū z tūc expedit dicere q̄ ꝙcipit femininū pp idēptitatē rōnis. ¶ Sexto q̄ro qd importat vbū administratio q̄ dicit administratio nibus.So.ꝑm Lau.z Gen.sumitur large vt comprehendat poratus z alia beneficia. ¶ Septimo q̄ro circa id qō dixi in proꝝi.q.cū inter tales administrationes reperiunt alique z pro maiori pte q̄ sunt dignitates:vt sunt poratus q̄ priorat̄ ē dignitas.de preben.nisi nūqd impetrās administratiōez poterit obtinere dignitatē Laud. q̄ sic p hūc tex.nisi sit epatus q nō venit ꝑm eū vel nisi sit dignitas ad quā p electiōem ꝙsuevit qs assumi q̄ nec illa venit nisi de electione fiat mētio.de preben.cle.i.q̄ vltimū.nō ē vex:nisi q̄m aliqd modi ꝓuidēdi sit expressi:sz q̄m nullus venit ēt beneficiū electiuū vt dicit gl.in.d.cle.i.in ꝓmo ēt Gen.z Jo.ō lig.tenent ℨrium q̄ lr̄e ad būficia sunt restringēde: de prebē.ℌuis lib.vi.Nomine ergo ad administratiōis non veniet dignitas cū ex propria significatione nō cōprehendat ad hoc.de preben.c.fi.qō puto vex aliud āt est in hoc text. q̄ hic expresse apparet q̄ de administrationibus ēt q̄ sunt dignitates intelligit ꝓbat vbū abbates.cum abbatia sit dignitas: vt dixi.ℌ.q.i.z verbū alij qtūs faciat positionē eius dē qualitatis:tm̄ hic nō facit:vt dic glo.iij.imo hoc vult q̄ q libet p̄sidens administrationibus ꝙstituti in dignitate siue nō artant hac cle. ¶ Octauo q̄ro nunqd indistincte ꝓcedit qō hic dī vt supiores administratores artent hac clc. so. nō sz tunc tm̄ cū occasione suoꝝ membroꝝ agunt vt i tex. z gl.in v.occasiōe cū qua tenēt Step.z Pau.Sed Bertrā.vī tenere ℨrium ꝓ v.nec occasione locoꝝ q̄ ibi logt̄ q̄m̄ p lati deducunt suū ius:qō tz Jo.de lig.sed hoc nō ℨdicit gl. q̄ hoc vult q̄ cū agunt alia occasiōe vt ob cām.ꝓriā vl̄ siue administratiōis imediate nō ꝓcedit hec cle.quod ē vex:sz si agūt occasione mēbri inferioris siue pro iur̄ ipsius mēbri siue p iure quod in mēbro habent procedit hec cle.vt dicit Bertrā.z gl.nō ℨdicit.Pau.aūt dicit q̄ procedit hec cle. q̄m̄ est casus in quo agere pōt prelatus p̄ncipalis z ēt imediatus:secus si al̄r tm̄ vt q̄m̄ actio ptinet ad p̄ncipalē tm̄:ita q̄ nō competit imediato.idē dic Pau.si supior agit pro iniuria illata sb̄dito qō pōt:vt no.Jnn.de suc.ab ite.c.fi.de penis presbyteri:vl̄ q̄m̄ tm̄ inferior nō p̄lato supiori actio datur vel tm̄ ꝙuenit ex fcō suo.de elec.c.q̄relā vt si agit ℨ ipz vt teneat ire ad synodū.nā tūc supior nō pōt agere nec assistere liti cū sua non interfit.z sic nec ꝓclamare noīe sb̄diti sic dic pau.inn.dicere. sz Host.vt refert Pau. ℨdicēs se nō videre q̄re sua nō interfit.de hoc de iudi.cū deputati.de resti.spo.oli.i.de re.do. cū venerabil' tm̄ i illis.c. nō ponit inn. vba predcā.sz colligi possunt ex eo qō no.inn.de ma.z obe. inter.vbi dic q̄ q̄m̄ sb̄ditus ꝙuenit rōne sue p̄sone nō hz locū notiatio in iudicio.z pōt tūc ꝓcedere quod dic inn. q̄ nō interest superioris eo casu quo sb̄ditus ex fcō suo nō obligat ecclam.dicit ēt Pau.q̄ idē posset attentari in feudo p ea q̄ no.xvi.q.iiij.volumus facit de p̄scri.ad audiētiā. z non apparet qd velit nisi dicamus q̄ vult dicere q̄ pōt agi de p̄ iudicio sb̄diti siue p̄iudicio superioris sicut in iuribus p̄missis p̄scribit ℨ sb̄ditū romane ecclie sine p̄iudicio ipsius ecclie ro.gcqd āt sit de p̄missis dic qno ad hāc.cle.q̄ qūo cūqz agat occasiōe loci inferioris hz locū hec cle. ēt si deducat ius p̄ncipal' pertinens ad superiorē:vt dixi.ℌ.e.q.pro hoc h̄ littera q̄ logt̄ indistincte qō tm̄ intellige cū limitatione eius qō dī in se.q. ¶ Mono q̄ro si superior agit ℨ sb̄ditū prelatū inferioris administrationis vel econuerso an fit locus huic clemen.Paul.q̄ nō ad qō op.q̄ littera dicit generaliter ibi nullū auc̄te ⁊c̄.sed dic q̄ id qō dicit nullū. oꝫ intelligi de alijs q̄m̄ de rectore immediato p id qō seqt̄ ibi. ipsoꝝ p̄oribus aut alijs gubernat.oribus ⁊c̄.nā rō generalis nō ꝛcludit quod spāliter exp̄mit̄.ff.de pe.l.sanctio. de rescrip.c.i.regula generi li.vi.p hoc ē rō q̄ dispositio ita fundat super hac rōne q̄ cēset p eodē prelatus superior z ime diatus q̄ fictio nō hz locū cū inter ipsos agit̄.tūc.n.oꝫ vt cēseat diuersi actor.ℌ.z reus de mu.pe.c.i. ¶ Decio q̄ro qd si vnus de capl̄o ecclie superioris agit p administratiōe inferioris eo casu quo pōt vt p̄re male alienata.xij.q.ij.non liceat de re.ec.nō ali.siqs.de testi.cū olim dicit paul.idem ac si ipse superior ageret.z sic erit locus ei qō hic dī.rō quia iste agens supplet vices prelati z nomine superioris administrationis agit z libellū porrigit z sententia lata ℨ ipsum p̄iudicat p̄lationi:q̄ omnia no.in.d.c.cū olim:vñ ēt ante litē ꝙt estatā pōt p̄curatorē ꝙstituere:de quo in spec. de procu.ℌ.rōne quoqz v.qd si canonicus. ¶ Undecimo q̄ro qd si patronus agit p eccliā:dicit Paul.adhuc idē q̄ succedit loco p̄lati. ¶ Duodecio q̄ro an p̄lat' superior possit agere sine cōsensu sui capl̄i.Laud.z aliqui alij hic tractāt quod plene expediui in.c.edoceri.de rescrip.vbi dī sic.nisi sint cāe ardue. ¶ Tertiodecimo quero si superior nō audet intrare dyoce.vbi ē spāl̄is administratio dicit Math. quod poterit alibi impetrare quod tenui ēt Aluarus per.c. statutū.ℌ.i.lib.vi.ēt p̄supposito q̄ imediatus administrator audeat ibi cōmorari.Joan.de fan.tz ℨrium nā respect' babēdus ē ad immediatū administratorē q̄ ipse nō pōt non possit superior qō ē verius per text.hic expressum per hoc dico.q̄ si ipse immediatus intrare nō audet dioceſiz superior ēt si intrare audeat poterit impetrare extra sicut possz inferior. ¶ Decimoquarto quero cū dicit de litteris sedis apostolice vl̄ legatoꝝ:an ꝓcedat in omnibus litteris tā generalibus q̄m̄ spāl̄ibus? Rñdet Laud.q̄ sic hz quē etiā in litteris q impetrant in illa forma ea q̄ ō bonis in qbus nullus nominat locū hz de qbus litteris per inno.in.c. ep̄i de re.ecc.nō alie. ¶ Decimonono q̄ro nunqd ēt in lr̄is gratiosis locum habeat:dicit Laud.q̄ sic eo casu quo sunt dati executores quos oꝫ assumere partes iudicis vt ꝓpter alia q̄ exceptionē de nouo opposita ꝑm no.de offi.dele pastoralis in.ℌ.q̄ vo.z de rescrip.statutū.ℌ.ij.li.vi.Gen.z Bertrā.z ioan.de lig.tenent ℨrium q̄ hec cle.concernit decre. statutum ergo non hz locuz extra terminos illius. sz illud c.non loquitur de beneficialibus executoribus ēt si assumunt partes iudicis vt ibi no.dic q̄ aliquando est in ptāte executoris an assumat partes iudicis an non.vt est regulariter in executore beneficiali qui est mixtus vt no.inn.de prescrip.c.fi.z glo.in cle.vna de offi.de leg. z tunc procedit opi.ij.q̄ hoc casu nō hz locum.c. statutum ergo nec istud aliquando executores beneficiales tenent assumere partes iudicis vt cum in rescripto ponitur cl̄a vocatis vocandis de iudi.exhibita vbi dixi z tunc vā est opi. Laud.z ita logt̄

z sic

z sic decidit rota romane curie. ¶ Decimosexto q̃ro q; h egparat litteras sedis ap'lice z litteras legator nũqd hec egparatio sit v'r vera: dicit Lau. q sic tã ad lites vt hic q ad beneficia. j. de off. or. cle. fi. vtreq; sunt extraordinarie z exorbitantes a iure z iudicio ordinario: z ideo restringende rescrip. ad hec. de psan. z affi. q dilectio. ¶ Decimoseptimo q̃ro nunqd dispositio ista vt prelatus superior coram illis tm̃ possit agere occasione inferioris administrationis coram q̃bus posset inferior administrator hẽat locum respectu psonar: vt. s. possit impetratus superiore recusari eũ nõ potuisset recusari cum impetratus foret ab inferiore? glo. de loco dicit q sic. ¶ Ad q̃ op. q; cã recusationis ẽ personalis ar. c. si ꝯ vnũ de of. dele. li. vi. so. q; superior fingit oio eadẽ psona cũ inferiore quo ad psonas coram q̃bus agit iõ stat precedens decisio. ¶ Decimooctauo q̃ro si poterat inferior repelli p excõicatiões an poterit z superior? gl. eadẽ soluit q nõ hic. n. egparatur superior z inferior solum quo ad psonas coram q̃bus z loca i q̃bus fit conuentio vt dic gl. quã no. p hoc infero q si superior haberet ꝓuilegiũ ó certo loco in quo posset q̃uenire suos debitores q nõ poterit in eo loco q̃uenire debitores suos rõne loci inferiores q̃ó tz Mat. Iz nõ apte z plz vt ꝓuilegiũ restringat ne ꝓiudicet huic dispositiõi cũ possit intelligi tal'r q valebit hac dispositione remanẽte valida fiet ergo restrictio ꝑut dz regula: q̃ a iure li. vi. ¶ Decimonono q̃ro si ꝑlatus inferior ẽ amouibilis ad nutũ superioris an ꝓcedat hec cle. gl. agere soluit. q sic: q̃ no. in fi. ꝑe. tm̃ de anch. tz ꝯrium dicens q ob q̃tumacia solius immediati administratoris poterit fieri missio sicut ꝓter q̃tumaciam ꝓcuratoris fit missio ꝯ dñm. C. de ꝓcu. eũ q. sed defende gl. p id q̃ó dixi in. c. cum venerabilis alie. in gl. q. vij. q; si dz fieri missio p quã ꝓiudicet nõ tm̃ immediato sz ẽt superiori dz ẽt superior citari: nec in hoc immediatus cẽlet ꝓcurator superioris vt ex q̃tumacia eius ꝓeiudicet superiori: vt l i. nõ q̃t. qm̃. ℈. si super: vbi hoc no. Inno. ¶ Vigesimo q̃ro in ver. nec occasione q̃ loca dicant de mẽsa. Pau. z alig h tractãt de quo gl. innuit. remittit ad no. in cle. frequẽs: de exce. prev. qdã vbi dico in vsu. presentatos. in. iij. q. z plibus se. dicit aũt Mat. q sicut eps nõ põt applicare ecclesiam siue ecclie mense de consensu sui capli: de ec. nõ alie. cle. fi. ita non possunt religiosi applicare suis mensis prioratus aut alia beneficia. j. de sup. ne. prela. cle. i. ℈. i. ¶ Vigesimoprimo q̃ro de q̃bus locis ꝓcedit tex. cũ dic occasione locor ponen. q; ẽ locus nõ habẽs administrationẽ: dic Pau. q nõ erit locus huic tex. Laud. dic q vbũ locor iportat vniuersitatẽ agrorum. l. pupillus. ℈. territoriũ. ff. de v. bsig. ponit ẽt ꝓ singulis terris de off. or. cũ eps li. vi. Gen. indistincte itelligit siue sint loca habentia vniuersitatẽ siue singularia z simplicia. q; tex. indistincte logit ó hoc ó priui. q; circa. z vtrobiq; ẽ eadẽ rõ. s. restrictio lr̃ar ad iudices extraordiarios q̃ó tz Bertr̃. z Math. dicens ẽt q siue sint bñficia cura ta siue simplicia locũ hz. q; tz Jo. de lig. q; si q̃ locus ẽ vniuersitatis ꝓcedit. fortius ergo q̃ nõ est vniuersitas. sed vt puto ñ ponderauit dcm̃ Paul. pro quo ẽ q; tex. dicit de locis que pñt hre administratores vt stati segt ibi si loca spãles gubernatores z̃c. Itẽ rõ q; nõ põt fieri fictio vt ꝓncipalis cẽseat eo iure quo spãlis administrator eo casu quo nec in actu nec in habitu ẽ locus spãli administratori vt q̃ ꝓncipalis administrator hz vineam vel vnũ agrũ in certo loco. tunc. n. verũ est q̃ó dic Paul. z sic stabit. c. statutũ in hoc aũt q̃ó dz hic de locis dic Lappus abbas esse dziaz inter loca in neutro genere: z locos dando. v. Argumenta locos hoies loca dicis hẽ: ex quo apparet q hic est neutri generis. ¶ Vigesimosecundo quero in verbo si quis. nunqd ex sola impetratione fiat vexatio. glo. ex sola. dic q nõ nisi sequatur cõuentio. idem Pau. z Gen. z banc gl. singulariter iduxi ad q̃onem facti. Quidã obligatus ad non ꝯtraueniendũ in instrumento q̃uentionis sub pena supplicauit superiori vt ꝯuenire possit z vt iudices ꝯcederet q ꝯcessit dicebatur penaz cõmissam. ego contra p hanc glo. q; non dz ꝯuentus donec vexatus est aduersarius in quo tamen oporteret ponderare verba instrumenti: de priui. porro. ¶ Vigesimotertio quero q; dicit de interesse qũo estimabit: dic plene. vt in. c. sacro. de sen. ex. vbi dixi z no. etiaz in. l. vnica. C. de sen. que pro eo quod interest.

¶ Et si principalis. No. ó dictiõe z si que ponit hic ꝓ vna dictione ꝓ q̃uis: vt in glo. i. ad hoc de postul. c. fi. vbi dixi. ¶ Scõdo no. q officialis epi censetur hr̃e dignitatẽ si ẽ ꝓncipalis: de quo in gl. in vbo delegatus z. j. dicam in. i. ꝙtrario. z. q. xij. z. xxij. ¶ Tertio no. q prior q̃uentualis est in dignitate q̃ó no. gl. in vbo conuentualem z eam signa. ¶ Qp. vt aperiatur q fuit ratio dubitandi z que decidendi in omnibus quatuor dictis huius. c. nam quo ad primum: de officiali principali vi q ei non possit causa delegari: q; non videtur habere dignitatem cum temporaliter soleant tales instituti per no. p Inno. de preben. de multa. z per archi. de ꝙsue. c. i. li. vi. ratio decidendi quia sufficit q potest esse perpetuus vt dicit de priore obedientiario: in glo. in verbo electionem. ¶ In secundo dicto de priore conuentuali fuit ratio dubitandi: presupposito q esset obedientiarius vt colligitur ex eadez glo. Ratio decidendi est ea quam dico infra. e. contrario. ó officiali autem foraneo fuit dubitatio: q; habet vniuersitatem causarum: vnde videbatur habendus pro ordinario per glo. in. c. cum causam de ap. z de rescrip. statutum. ℈. in super. co. ti. li. vi. sed ratio decidendi in contrarium est quia licet habeatur pro ordinario quo ad quid non tamen est ordinarius z non est vera glo. in. d. ℈. insuper quod dico plenius. j. q. xxiij. ¶ Quomodo autez cognoscatur iurisdictio ordinaria dixi de of. dele. quoniam abbas: z habetur de resti. in inte. c. pe'l. Rõ vero dubitandi quo ad priorem claustralem fuit quia est primus post abbatem de sta. mo. cum ad monasterium ver. prior rat io decidendi in contrariuz quia tota potestas est penes abbbatem quem monachi vice dei habent supra caput de elec. quorũdaz lib. vi. z. c. si religiosus: ꝑm Steph. vnde dicit Pau. q licet presit conuentui non tamen principaliter vel secundum Mathe. ratio dubitandi: q; claustralis est ꝙstitutus in dignitate ideo videbatur posse dari delegatus per. c. statutum in prin. Rõ decidendi in contrarium quia illud. c. loquitur in dignitatibus secularibus secus in regularibus quod nihil est. negocium prioratum claustralem esse dignitatem alias sibi posset causa committi quia textus in. c. statutum simp'r dicit committionem fieri posset constitutus in dignitate vel fuit ratio dubitandi quia cum priorat us claustralis posset esse perpetuus. vnde etiam post obitum abbatis durat. nec sevacan. c. i. in fi. z habet curam singularium personar claustri ideo z̃c. Ratio decidendi in ꝯrium q; non est dignitas sed potius quedã solicitudo z hec est ratio differentie quare priori conuentuali qui est in dignitate causa delegat z i claustrali. Sed ꝑm Genze. fuit in claustrali. Et alia rõ q; in claustro dz eẽ silentium. xvi. q. i placuit quod turbaretur p cognitiões cãrum. sz eadẽ rõ vigeret in q̃uentuali. vnde potior ẽ ꝓcedẽs q; nõ est in dignitate ꝓ hoc. xxvij. q. ij. seri pfit hec oia, pcedũt pp. c. statutũ q̃ó disponit cãs nõ delegari a papa vel a legatis ap'licis nisi psonas ꝙstitutis in dignitate vel psonatu vel canonicis ecclesiarum cathedraliũ. ¶ Secũdo op. q priori claustrali possit causa delegari vt oppo. glos. penulti. versi. sed contra. z solue vt in ea. z idem Pau. ¶ Tertio opp. q etiã monacho simplici possit causa delegari per. c. cum olim. de priui. sol. vt in glo. vlt. quaz nota quo ad id quod dicit delegato vt non possit dispensare contra constitutionem superioris. ¶ Quero quis dicitur principalis officialis episcopi. dicit Genze. q; ille qui i principali curia constituitur per id quod no. Inno. de offi. or. romana lib. vi. z talis censet ordinarius. vt ibi no. Inn. Ex hoc dicit Genze. q; si episcopus cõstituit duos officiales vnum in vno loco alium in alio ille dicitur principalis qui constitutus est in ciuitate z hoc ab auctoritate cathedre z sedis ibi existentis que caput est diocesis ad hoc. l. cum in diuersis. ff. de reli. z sum. fune. de preben. quamuis lib. vi. Et dicit Laud. q etiam si alius sit ꝙstitutus. in loco

ſolemniozi rõne populi adhuc ís qui eſt ꝑſtitutus ín ciuíta te dr eſſe príncipalis:qõ nota.dicit ẽt quedã alia que notat Jnno.ín.d.c.romana.z non eſt opus hic referre.Ego dico ꝙ príncipalis dr qui conſtitutus ẽ n on facta determinatio ne ad certum locum alias ſi determinatur ad ciuitatẽ tm̃: dicerem ꝙ nõ ꝑſtitueret idem ꝑſiſtoziũ cũ eõ z p ꝑñs nõ eẽt officialis príncipalis ꝑ quẽ intelligunt iura eũ qui idez ꝑſiſtoziũ ꝑſtituunt:de conſue.nõ putamus.li.vi. de app. romana.ín príncipalis.lib.vi.¶ Ad qõ op.de.c.pe.de offi.vi.vbi vicarius ꝑſtituí a papa ín vrbe z dicímus ꝙ hz ozdinariã vt ibi ſol.ille non ꝑſtituitur tm̃ reſpectu vrbis ſed reſpectu ptãtis quã gerit papa tãꝫ patriarcha vrbis.j.ti.i.c.ij,z hz ptãtem ẽt extra vrbẽ.ſic ẽt dicerem ꝙ ſi eꝑs haberet duaſ dioceſes vt feltrenſes z bellunenſes.de arbi.expoſita.con ſtitutus ín vna cenſeretur príncipalis ex quo hz príncipali ter totam latitudínem iuriſdítionis ín illa.Sed qñ eꝑs hz vnicã iuriſdítionẽ ín vnica ciuitate z dioceſi vbicũqz ꝑſti tuat aliquem vicarium ad certã ptem diceť nõ ꝓncipalis. ¶ Scõo quero incidenter qr dixi ꝓxime de vicario pape nũqd habeat plenioꝛẽ ptãtem ꝙ alíj vicarij de quibus di-cimus ꝙ nõ poſſunt dare alios vicarios de offi.vica.c. cle ricos:ꝓm vnaz lecturam videreť ꝙ ſic.qr delegatus pape ad certã cãm põt dare delegatum ad illam de offi.dele.ſu per queſtionũ.§.ſi vero:ergo fortius vicarius qui hz ozdi nariam.Contrarium tz Mat.vt ſit locus.c.clericos.z alió ín delegato de quo logtur.c.ſup qõnuz:quod placet:nec ob ſtat contrarium qr poſſe dare vicarium ẽ difficilꝰ ꝙ dele gare.ſunt z alie rationes de quibus ín.c.clericos.¶ Ter tío quero quo ad vicarium ep̃i ſi eꝑs habet duos vicarioſ vel plures conſtitutos ín dioceſi z non ín ciuitate quis eſt príncipalis.dicit Genze.ꝙ is ad quem vt ad príncipalẽ hz vſum cõem rceurſus habetur de iure pa.ꝙſultationibus: vbi erroꝛ cõmunis facit ius ad idem de elec.querelam.ff. de ſup.lega.l.labeo:de leg.i.l.ſi ſeruus plurium.¶ Quar to quero circa id quod dixi ín proxíma qõne de communi vſu loquendi.Quid ſi non apparet de cõi vſu loquendi:vt quia ſunt duo eqz príncipales:dicit Genz.z Ber.ꝙ ſi vna pars impetrauit eius erit electio ſi vtraqz aut ꝙcozdant z illi intelligitur delegata quẽ eligunt:aut diſcozdant z pre-fertur is cui primo ſit preſentatio.de app.vt debitis.ſi aũt vtriqz fit ſimul preſentatio prefertur magis idoneus ſm no.ín.c.quoniam abbas de of.dele.ꝙ ſentit Jo.an.ín gl.ij. hic remittendo ad no.ín.d.c.Genze. dicit ꝙ n euter ꝓpter dubium per.l.ſi fuerit.§.item ſi ex pluribus.ff.de re. du. z l.duo ſunt ticij.ff.de manu.teſta.l.cum ex pluribus:z imputet ſibi impetrans q non expreſſit qõ placet Hoſti.ín ſum. de offi.dele.§.quibus ver.quid ſi impetrauit iudicez z.§. ſe.Jo.de lig.dicit ꝙ aut ad inſtantiam impetrantis z pro-cedit opi.ij.z imputetur impetranti:aut ex officio iudicis fuit facta ōlegatio z procedit opi.i.dic indiſtincte ꝓcedere ſam niſi ex probabilibus ꝓiecturis poſſit apparere ō quo delegans intellexit pro hoc quod no.glo.ín.c. paſtoralis ín ꝑn.eo.t.¶ Quínto quero ſi officialis ep̃i impetratus dele gatus deſijt eſſe officialis glo.eadem ſoluit diſtinguendo per.c.quoniaz abbas:ſed videtur ꝙ ſimpliciter deſinat eẽ delegatus etiam quando ſub nomine officij nec tranſeat ad ſucceſſozem:caſus videtur ín.l.anguſte.ff.de le.ij.z no. ín.l.ꝙ príncipi.eo.ti.z no.Cy.C.qui teſt.fa.poſ.l.cum bere des z Bar.ín.d.l.ꝙ príncipi.z.ff.de iuriſdi.om.iudi.l.z qr per que videtur reſtringi.c,quoniam abbas ad cãm quan do fit commiſſio habenti dignitatem iure proꝓrio ſecus ſi nomine alieno:de quo plene dixi ín.d.c.quoniam abbas.ín quinto contrario.Jnueni ꝙ dominus Simon de proſano qui legit in iſto ſtudio Padauano z fuit vtriuſqz iuris do-ctoꝛ ſummus z deinde cardinalis hoc tenuit vt refert Jo. de fantu.Communiter obſeruatur quod dicit glo.quod ta men dic dixi ín.c,quoniam abbas:vbi dedi modum ſaluã di hanc gloſ.cui etiam propter auctoꝛitatem ſtandum eſt. ¶ Sexto quero preſuppoſito ꝙ vicario epi̇ſcopi commiſ ſio facta fuerit ſub nomine proꝓrio glo.eadem dicit ꝙ tũc deſinens eſſe officialis remanebit delegatus.idem Pau. niſi contraheret aliquam inhabilitatem per quam eſſet ín capax iuriſditionis eccleſiaſtice vt ſi ſit bigamus: vel etiã ſecundum eum ſi ſit coniugatus etiam cum vnica z virgi ne licet ín hoc alij contra.Ratio ſecundum eum per nota. ín.c.ioannes.de cleri.coniuga.quia non retinet priuilegiuz niſi in duobus de quibus ín.c.vnico de cler.coniuga.li.vi. poſſet tamen dici ꝙ licet nõ poſſit eſſe ozdinarius eccleſia ſticus delegate tamen iuriſditiõis eſt capax maxime a pa pa de iudi.decernimus. ideo retinebit iuriſditionem: ſed hoc procederet quando papa ſcienter ei committeret ſe-cus quãdo commiſit antequam eſſet coniugatus vt ín hac q.vnde verius eſt dictum Pau.¶ Septimo quero nun quid ab officiali epi̇ſcopi príncipali a quo non appellatur ad epi̇ſcopum:de conſue.non putamus.lib. vi.ſaltem poſ-ſet ſupplicari ad epi̇ſcopum.Laud.z Steph. dicunt ꝙ ſic: quia quo ad ſupplicationem non eſt idem conſiſtoziũ vtri-uſqz:ſicut nec quo ad recuſationem:de offi.deleg. ſi contra vnum lib.vi.Genze.tenet contrarium.ioan.an.ín.c.roma-na de appel.li.vi.dicit non poſſe ſupplicari ſecundum natu ram z formam vere ſupplicationis cum interponatur ſolũ ad príncipem z ab illis ſolis a quozum ſententia non appel latur.vt ō ī inte.reſti.ex litteris.ſed ad effectum petendi re ſtitutionem ſupplicari poteſt aduerſus ſententiam vicarij coram epi̇ſcopo vel ad effectum cognoſcendi de nullitate, quia hoc fieri poſſet etiam coram ipſo vicario.d.c. ex litte-ris ō accu.qualiter.i.C.de accu.l.iiij.¶ Octauo quero nũ quid excommunicato lata ín epi̇ſcopum impedit cognítio nem cauſe de legate eius vicario príncipali videtur ꝙ ſic quia impedit vicarium incognitione ozdinaria de off.vi.c. i.li.vi.ō procu.cle.ſi.ín glo.vlt..Paul. tenet contrarium qr quo ad cauſam delegatam non eſt idem conſiſtozium. pro hoc quod no.inno.de procu.conſulti.quod placet.Ad con-trarium dic ꝙ ſuſpenditur iuriſditio ozdinaria ſed non de finit eſſe vicarius z ſic eſt capax delegationis vt hic.nec ſu ſpenditur cognitio huius cauſe cum non dependeat ab epi ſcopo.¶ Nono quero nunquid de cauſa delegata vicario epi̇ſcopi a papa vel ab alio ꝙ ab epi̇ſcopo poſſit cognoſce-re epi̇ſcopus:dicit Pau.ꝙ non etiam ſi ſub nomine offi-cij.nam quando a papa eſt delegatus eſt maioꝛ epi̇ſcopo.ō offi.leg.ſtuduiſti.¶ Ad quod op.quia poſſet epi̇ſcopus re uocare vicariatum cui annectitur delegatio.S.o.non pro-pterea poteſt de cauſa delegata cognoſcere ſimile in qſito ribus hereticе prauitatis qui reuocari poſſunt a ſuperio-ribus a quibus deputantur non tamen poſſunt ſuperio-res cognoſcere de cauſa hereſis vt in clemen.nolentes.§. notarij.j.de here.¶ Decimo quero quia dixi.s.q.v.de vi cario qui deſijt eſſe vicarius quid de prioꝛe qui reuocatur ad clauſtrum:dicit Pau. ꝙ idem quo ad cauſam ſibi de legatam vt diſtinguatur per.c.quoniam abbas.¶ Unde cimo quero in eo quod dicit hic de officiali vnde dicitur of ficialis:dicit Laud.ꝙ ab officiãdo.vel dic ꝙ dicitur a b of ficio officis per contrarium ſicut z officiuz.¶ Duodeci-mo quero quta dicit de officiali epi̇ſcopi quid de officiali i feriozum vt archidiaconi vel decani.glo.iiij.dicit ſecus qõ tenent laud.z Genze.Sed Pau.z Math.tenent contra-rium dicentes ſufficere ꝙ inferioꝛes habeant iuriſditionẽ quaſi epi̇ſcopalem.Licet Pau.dicat tutius ſtandum tex tui.quod dicit ioan.de lig.quia notabiliter expr̃imitur ō of ficiali epi̇ſcopi ergo de alio prohibetur.ff.de iudi.l.cum p̃-toꝛ. de deci.ad audientiam videtur poſſe dici ꝙ vicarius cuiuſcunqz cui poſſit cauſa delegari.vt quia eſt in dignita-te poſſit eſſe delegatus cum vicarius cenſeatur eadem p-ſona cum domino de conſue.non putamus lib.vi. z ſic cen ſetur habere dignitatem ad quod dic ꝙ.c.ſtatutum cuz di cit de habentibus dignitatem intelligit iure proꝓrio.ſecus de habentibus iure alieno vt ſunt vicarij qui proꝓrie non dicuntur habere dignitatem. vnde niſi eſſet hic expreſ-ſum de officiali epi̇ſcopi videretur dicendum officiali epi-ſcopi non poſſe cauſam delegari alias ſtaret argumentum precedens communiter ſeruatur ꝙ ſolum officiali ep̃i cã delegetur.¶ Decimotertio quero quid de officiali capi-

tuli sede vacan: glo. eadem dicit idem qđ de vicario epi qđ tenet Genze. z probari potest per rõnem glo. tamen ꝓter dicta in precedenti qõne videret tutius inherendum textui alias videretur ꝙ vicario cuiuscũqz habentis iurisdictionẽ epalem: vt qz prescripsit de prescrip. auditis possz cã cõmitti tñ salvendo glo. dic ꝙ vicarius capli sede vacante dr vicarius epi. i. iurisditionis epalis vt dicit glo. ¶ Decimo quarto quero in eo qđ hic dicit de religioso conventuali quot faciunt quentum seu ecclesiaz conventualẽ: z q ẽ dzia inter conventuz z collegiũ: Ad qz dic per nota. in. c. ne pro defectu de elec. Ad primũ dicit Laud. ꝙ tres dũmõ sint ꝙgregati vt collegium: secus si singulariter tamẽ socij. xi. q. i. placuit de sta. mo. c. ij. Idem Genze. Sed dic plene vt no. in. c. dilecta de excess. prela. p Inno. qui etiam no. de iure patro. postulasti: qđ dixi de iurepa. nobis. §. ce ex. q. i. z ij. z ꝺ elec. c. i. in primo contrario: vbi dixi ꝑ illam litterã ꝙ duo faciunt collegium ecclesiasticum: z sic esset quentum: lz ad collegium faciendum inter seculares requirũtur saltẽ tres ff. de verbo. sig. neratius z ꝙ duo sufficiant ad collegiũ ecclesiasticum tz Paul. per dictum. c. i. z de monachis ꝙ non debent esse soli in administrationibus vel saltem hñe socium dr. j. de sta. mo. cle. ne in agro. §. ad hec. ¶ Decimoquinto quero an tex. cuz dicit de priore quentuali procedat in obedienti ario: glo in verbo electiõem dicit ꝙ sic qđ ẽt dixi. s. in primo Srio: idem dicit Laudi Paul. z Genze. facit. c. clericos de coha. cle. vbi verbum ꝓpetuam exponitur donec resipiscant dr ergo perpetuum qđ est in potentia perpetuum i. quod esse potest: Srium tz Spe. ti. i. §. i. v. nũquid pro quo est quod no. de preben. cum de beneficio lib. vi. ꝑ archi. primuz verinus pro quo est de supplen. negli. prela. cle. vna. §. premissa: hic alle. in glo. ¶ Decimosexto quero an monachus claustralis possit esse vicarius episcopi. gl. ea remittit Laud. dicit ꝙ sic qz religiosi de se adhoc sunt apti sicut z seculares clerici: z hoc interveniente abbatis licentia. xvi. q. i. de presentium: z si non est exemptus dz ẽt intervenire epi licentia sin cum lz si contingat discordia inter epm z abbatez potius debeat obedire abbati. xi. q. iij. qui resistit: ꝺ qno vltimo dixi in. c. quanto de offi. or. ꝙ aut possit esse vicarius ẽ ꝓp vtilitatem publicã sicut potest obtinere beneficiũ curatum de sta. moñ. ꝙ dei. per quam rõnez tollitur obiectio contemplationis que ꝑturbatur ex hoc qz prefertur publica vtilitas de regula. lz de renunc. nisi cum pridem. ¶ Decimoseptimo quero an monachus possit eẽ coadiutor: glo. eadez remittit die ꝙ sic: vt dixi de cle. egro. c. fi. q. x. ¶ Decimooctauo quero an monachus possit esse delegatus ordinarij: gl. eadẽ remittit: dic ꝙ sic vt dixi de vicariatu. s. q. xvi. ad hoc qđ no. in spe. ti. i. §. fi. ver. z nunquid ergo monacho. ¶ Decimonono quero an monachus possit eẽ arbiter: glo. eadẽ remittit: z de hoc in Spe. de ar. §. vlt. ver. sed quero diligenter z sequentibus: dicit Laud. ꝙ sic de licentia abbatis per. c. religiosus de testa. lib. vi. Paul. dicit ꝙ ñ nisi in propria ecclesia pro vtilitate mõasterij quod tz Host. in summa de arbi. §. sed quis possit. Et Spe. de ar. §. sequitur ver. quid de simplici: dicit tamen Paul. ꝙ licentia abbatis purgat vicium quasi sentiens cum Laud. Oldradus vt refert Paul. dixit ꝙ poterit esse arbitrator sine licẽtia abbatis: qz ẽ opus pietatis. xi. q. iij. iustum. ff. pro socio. l. si societatem. §. arbitrorum in auctẽ. vt diffe. iudi. §. sivero col. iij. lxxxvi. di. peruenit pro quo est qđ põt facere elemosynam si est in studio de licentia abbatis de vi. z bone. cleri. cle. vlt. in verbo conuertendum. Jo. de lig. dicit contrarium quia nõ habet nolle vel velle. Sed Oldradus habuit bonum intellectum vt debeat presumi abbatem consentire operi pietatis: tamen de iuris rigore licentia exprssa requiritur quod dico. j. plenius. j. q. xxi. ¶ Vicesimo q̃ro iuxta predicta nunquid monachus possit esse compromissarius electionis: videtur ꝙ sic qz est officium pietatis quod potest expedire sine vagatione nec per omnia sequitur naturam aliorum compromiss. rum: vt no. compo. de electione: causam z hoc tenet Guil. de mandegot. in libello suo electionum. c. xlij. per. c. obeuntibus. lxij. di. Paul. tenet ꝙ non. Et ad rationem glos. quia habet dignitatem z non alibi ꝓ in cathedrali ecclesia respondet dicens ꝙ iurisditio vicarij est bene annexa iurisditioni episcopi: sed non ordini vel dignitati pontificali ratione cuius fit deputatio conservatoris: z aliud ordo aliud iurisditio. de elec. suffraganeis z cap. transmissam. Jo. de lig. reprobat hoc quia nõ est verum ꝙ in conservatore exigatur potestas ordinis cũ etiam prelati collegiatarum ecclesiarum non habentes ordinem deputari possint vt in. c. fi. de offi. dele. lib. vj. super quo principaliter pendet hoc dubium: dic banc reprobationem non procedere: nam Paul. expressit non tantum de ordine sed etiam de pontificali dignitate: vnde dubium nõ est facile in quo tamen puto veram opinionem Paul. non per eius rationem solum sed ex alio: quia regula ponit negatiuam in. d. c. fi. ꝙ non possit dari conservator nisi sit episcopus vel superior vel habens prelationez in ecclesijs collegiatis vel vicarius episcopi nõ est aliquid istorum z si dicatur ꝙ sit idem consistorium z̃. dic ꝙ est verum vt dicit Paul. quo ad iurisditionem: sed episcopus non deputatur conservator quia habeat iurisditionem: alias non possent deputari prelati iurisditionem non habentes qui tamen possunt: sed deputatur propter dignitatem pontificalem z quo ad hanc non est idem consistorium cum vicario nec hec est communicalis cum titulus dignitatis ecclesiastice non possit diuidi in plures: de preben. maioribus: vnde licet hic dicat glo. ꝙ vicarius habeat dignitatem in quo est signanda tanꝫ singularis z satis probatur ex textu ex his que. s. dixi in ratione dubitandi z decidendi: tamen ꝑ prie loquendo vicariatus episcopi non est dignitas ecclesiastica alias non expiraret mortuo episcopo cũ talis debeat esse perpetua. lv. di. precepta de fil. presby. veniẽs vbi ꝺ hoc in glo. fin. pro hoc quod dixi. s. in primo contrario z tamen expirat: de procur. cle. vlti. in glos. fi. potius ergo vicariatus est quedam preeminentia non determinata ad aliquam ecclesiam z coruscat radijs dignitatis episcopi quo ad iurisditionem sicut augusta radijs dignitatis principis pro quod dixi. s. qõ. v. Est tamen differentia inter vicari-

um ꝛ auguſtam quo ad perpetuitatem diſpoſitionis collate in eorum alterum per id quod .ſ. dixi in .d.q.v.ꝛ plene in c.qm̃ abbas de offi.dele.in.v.ꝛ.vi.contrario. ¶ Viceſimo tertio quero nunquid officialis foraneus faciat idem conſiſtorium cuꝫ ep̃o glo. in verbo foraneo dicit ꝙ non qđ bene probatur ratione textus. ¶ Viceſimoquarto quero nunquid officium vicarij foranei dependeat ab officiali principali. Laud. ꝙ non ꝫm quem a foraneo non poteſt appellari ad principalem ſed ꝺz appellari ad ep̃m vel eo abſente ad generalem vicariũ. ¶ Et in hoc facit Laud. ꝺ̃iaz iter officialem principalem ꝛ vicarium generalem que differentia non probatur iure. Et videtur non procedere dictum Laud. cum officialis principalis quo ad iuriſditionem cõſtituat idem conſiſtorium cum ep̃o ꝛ foraneo conſtituunt̃ ad portionem iuriſditionis: ergo ſicut ab e.s põt appellari ad ep̃m vt dicit hec gloſ. ita ad officialem principalem pro hoc quod no. Inno. de appel. romana. in princi. lib. vi. dicẽs a ſubditis epi poſſe appellari ad vicarium principalem: ergo ꝛ a vicario foraneo ꝙ eſt ſb̃ditus cuꝫ in eo nulla ſit ſpecialitas: nam preſuppoſito ꝙ habeat delegatam dicit gloſ. per hoc poteſtas eius non eſt ſubtracta de poteſtate ordinaria cõcata principali niſi aliꝺ appareat: licet ſecus ſit qñ papa delegat aliquam cãm: qz tũc eã ſubtrahit ab ordinario de offic.dele.ſane. de off.leg.ſtuduiſti. quod operat̃ pape ſuperioritas cuius vice fungitur eius delegatus quo ad illam cãz ex. Eo eo ãt ꝙ gl. dicit ꝙ vicarius foran⁹ hꝫ delegatam no. ꝙ hꝫ datus ad vniuerſitatem cauſarum habeatur quo ad quid pro ordinario: de appel. cũ cãm vbi de hoc in glo. penul. in fi. que dicit ꝙ eſt quaſi ordinarius non tamen eſt ordinarius hꝫ aliter notetur de reſcrip. ſtatutuꝫ. ℣. inſuper lib. vi. in glo. nunc̃ minores que dicit ꝙ eſt ordinarius: primum verius. Si tamen daretur certum territoriũ poſſet procedere illa gl. vt in caſu. de offi. ordi. inter cetera qz tunc diceret preeſſe adminiſtrationi ar. de in inte. reſti. c. penul. in princi. ꝫm hec intellige quod dixi. ſ. in primo cõtrario. ¶ Vigeſimoquinto quero nunquid decani rurales de quibus in .c. ad hec in fi. de offi. archi. vbi ponitur eorũ poteſtas qz in quibuſdam dioceſibus exercent iuriſditionem pro ep̃o in certa pte dioceſis an cenſentur vicarij foranei gl. eadẽ ſoluit quã no. ꝛ ꝺ̃ eoꝝ officio dixi in dcõ. c. ad h̃.

Auditor. Dictum ꝛ ratio inclusa ibi vt vitetur. ¶ Nota de auditore curie ſeu deputato in curia romana ꝺ̃ ãt ec̃ curia vbi ẽ papa vel audientia tm̃. ſ. ꝺ̃ electi. ne romani. ¶ Scꝺo no. ꝙ expectans hꝫ ius ad beneficiuꝫ ꝛ poteſt dicere beneficiuꝫ ſibi de iure debitum hꝫ glo. n.c. veniens de renuncia. dicat ꝙ hꝫ potius officij implorationẽ qđ dic vt ibi dixi. ¶ Tertio no. de euitãdo circuitu. ¶ Quarto no. caſum mirabilem in quo poteſtas delegati extendit̃ ad non cõmiſſa: vt euitetur circuitus. ¶ Op. qz poſt lataz ſententiaz finitur iuriſditio delegati de offi. dele. in litteris̃ cuius contrarium hic ꝺ̃. So. hec fuit ratio dubitãdi vt tãgit glo. in v̊bo pronunciabit. R̃ ꝺ̃ decidendi in ꝫrium ponitur in tex. vt euitetur circuitus. Itẽ. c. in litteris loquit̃ ī delegato ad cauſam iudicialem ſecus in mandatario ad aliquod negocium cuius contrarium durat vſqz ad negociũ expeditũ. vt no. Inno. ſingulariter in dicto .c. in litteris: vbi dixi potiſſima tamen eſt ratio precedens prout patebit infra in ſequenti contrario. ¶ Secundo op. ad idem de .c. ſuper eo. de offi. deleg. vbi poſt c̃ delegatus pronunciauit beneficiũ deberi amplius ſe non impedit hꝫ is ordinat beneficium ad quem pertinebat alias glo. ij. So. ꝙ ibi ꝺ̃ deputato extra curiam ꝛ ſic vult ſecus eſſe in eo c̃ in deputato in curiam ꝛ idem Laud. ꝛ Genze. hic ꝛ Jo. cal. in repetitione c. mandatum de reſcrip. in vlt. q. Pau. ℣. Idem videt̃ tenere Math. hꝫ non firmet pro hoc inducunt rõnes qz non fit preiudicium alicui ex quo beneficium pronunciatum fuit debitum ſiue conferatur per pronunciantem ſiue per aliũ cum non poſſit alteri ꝟferri. Item delegatus pape exequitur ſuam ſententiam de offi. deleg. ſignificaſti. ſed collatio eſt executio ſnie: qz ad hoc tendit vt pronuncietur debituꝫ vt conferri poſſit. Tertio quia ſubeſt ratio circuitus euitandi ꝛ fortius c̃ in curia vbi facile ẽ ad papã accedere: ꝓ opi. glo. inducitur: qz hec cle. inducit ius nouum: ergo intelligendum in ſuo caſu tm̃. de elec. ſtatutum lib. vi. ꝛ ſic v̊ba illa in curia romana intelliguntur cũ miniſterio vt ſecus ſi extra. Scꝺo qz ſi collatio eſſet executio ſnie teneretur is ꝙ pronunciaſſet debitum ad ꝟferendũ ſicut delegatus pape tenetur exequi. d. c. ſignificaſti: at hic ponitur ī ſuo arbitrio in verbo poterit prout dicit glo. in illo verbo qz hꝫ poſſit nõ tenetur. Tertio inducitur .c. paſtoralis facit ꝺ̃ reli. do. quia monaſterium de priui. vbi gr̃a conceſſa aliquibus intelligitur ſine preiudicio ordinarij ad idez inducitur .c. fi. de offi. vica. li. vi. qz collatio non transfertur niſi exprimat̃. Cui opinioni fauẽdo facile reſpõdetur ad cõtraria. Primo ad rationẽ cum dicit̃ nulli fieri p̃iudiciuꝫ. Reſpondetur qz imo. nam cũ per promiſſionẽ pape ꝛ per deputationẽ executoris preiudicet̃ ordinario debet hec deputatio ſtricte intelligi. de reſcrip. ad hec. Item minus grauabit̃ ordinari⁹ ſaltem quo ad opinionẽ ꝛ reuerentiã ſibi debitam ꝙ collationẽ factam ꝓ papam c̃ ſi fiat per executorẽ forte alias ſibi ingratũ. ad ſecundã de .c. ſignificaſti. dic ꝙ collatio nõ eſt executio. Eſt enim executio id qđ venit ad implẽdum verba ſententie. at ī ſentẽtia per quã ꝓnũciatur debitum nihil cõtinetur de collatione. imo collatio eſt actus diſtinct⁹ ꝛ hec ſentẽtia per quã ꝓnũciatur debituꝫ habet ſuaz executionẽ eo ipſo ꝙ excludit̃ aduerſarius ſi quis erat vel ſaltem tollit̃ omne dubiuꝫ qđ fuiſſet cõtra expectantẽ. de circuitu dic ꝙ nõ poteſt hec ratio inferri niſi ī terminis huius .c. qz nõ eſt ſola ratio nec ſufficeret ad oẽm caſuꝫ. Alia eſt .n. ratio in deputato in curia cum ſit more auditorũ curie cõferre dubia cum ceteris auditoribus. vt dico. ſ. q. vij. qđ facere negt deputatus extra curiam. vnde in deputato in curia ſi pro collatione accederetur ad papã eſſet circuitus: quia ad nullum effectũ cum veriſimile ſit papam non reuocaturꝰ factuꝫ p collegium auditorum qđ ſecus eſt in deputato extra curiã. Sed Jo. de lig. dicit ꝙ aut papa deputauit executorẽ q vice ſui conferret ſi ꝓnunciauerit beneficium deberi: ꝛ tunc in dubium eſt ꝙ conferret etiã extra curiã: aut cõmiſit ſimpliciter cãm audiendam: adhuc idem ꝛ ſic concordat cum Laud. ꝛ Pau. Et ad rationem cum dicitur collationẽ nõ eſſe executionem reſpondet ꝙ hꝫ non ſit actus executiuus eſt tamen completiuus: qz nihil prodeſſet ſnia ſi nõ ſeq̃ret collatio. Ego puto non recedendum a glo. maxime per rõnem quam ſupra feci ꝙ auditor curie cõmunicat cum alijs ꝛc̃. vt prediri. Item cũ ſũme breuis ſit hec deciſio cogitandum eſt oia verba poſita eſſe cum miniſterio: pro hoc ꝺ̃ p̃ule. ſi papa. li. vi. Et rõnes contrarie nihil vrgẽt quãuis. n. collatio ſit actus completiuus tamen vt nõ veniat in ptãte executoris ſeu auditoris dati extra curiam ſufficit pro rõne: qz eſt actus extrinſecus a cõmiſſione: vt hoc .c. qđ exorbitat a iure preciſe reſtringatur ad ſuos terminos. d. c. ſtatutum de elec. li. vi. quod etiam tenui in .d.c. mandatum: in vlt. q. tamen ad .c. ſuper eo. de offi. dele. ꝛ .c. paſtoralis. de p̃uileg. ꝛ c. fi. de offi. vica. li. vi. dic ꝙ non faciant pro opinione gl. nam in .c. ſuper eo. non fuit deputatus vt pronunciaret beneficium debitum ſed vt videret cui pertineret preſentare poſt quam preſentationem non deberet beneficiũ preſentato cum poſſit ſi eſt patronus laycus alium preſentare de iure pa. paſtoralis: ꝛ quãuis ſit clericus patronus ꝙ non poteſt variare tamen nullum ius formale acquirit̃ preſentato. c. paſtoralis. logtur ī alio caſu ꝛ nihil facit ad .c. fi. ꝺ̃ off. vica. ſimiliter dic ꝙ logt̃ in alio caſu. Quero qđ ſit auditor? Spec. de audito. in prin. diffinit ꝙ eſt is cui ab aliquo iudice aliqđ de medijs cãe cõmittit̃ puta aligs articul⁹ audiẽdus vel examinãdus: ꝓbari vt̃ hec diffinito in .c. ſup q̃ ſtionũ. ℣. vez ꝛ. ℣. porro de offi. dele. Sed ℣ eam ẽ qz ſepe auditoribus ꝟmittit̃ ẽt principium cãe reſeruata ſnia ipſi cõmittenti. d. ℣. vez. Sed tm̃ ñ ꝓbat hoc nã tunc nõ vocat̃ auditor: hꝫ delegat⁹ cũ cõmittit̃ p̃ncipiũ vt ibi. Op. ad eãdẽ diffinitiõez qz plerũqz auditor hꝫ ptãtem audiẽdi totã cãzz hꝫ nõ diffiniendi vt ſunt auditores ſacri palatij. ꝓut hic di-

cit glo.prima quod tenet ſpec.vbi alleg.glo.z idem tenet'ti. j.§.in v.ſed nūqd.i.ſi.vbi dicit q̄ audiūt cauſas appellationū totiꝰ mūdi ex generali cōmiſſiōe. Itē etiā p ſimplicē q̄relā audiūt iſra duas dietas. Oppo.ad idē q̄ aliq̄ ſunt auditores q̄ hēnt ordinariā vt auditor camere apoſtolice z auditor ꝯdictaꝝ prout dicit glo.i. §m Gof.z Poſt.Jo.ſta. ⁊trario z dic q̄ illa diffinitio nō ē vniuerſalis de quolibz auditore.ſz ꝙuenit auditori deputato ab inferiori a principe z de tali legitur.§.vez.z.§.porro.de.c. ſup q̄ſtionū. quādoq̄z tū auditores vocanť alio vocabulo.nā quādoq̄z auditores ſperatoris dicunť pceres.de app.ex iſinuatiōe. Itē quādoq̄z auditor dī ꝙſiliarius.C.de iudi.auc.ad hec. exquo iſtero q̄ terminus:auditor:nō ē vocaqulū iuris habēs ꝓpriā z limitatā naturā.cū repiať magna varietas taliū vt p̄dixi.z ō hoc ēt in ſe.q. Scōo q̄ro quotuplex ē auditor:dic q̄ duplex:qdā deputať ab iferiori a p̄cipe:qdā a p̄cipe de primo dic q̄ ꝓprie dī auditoris de quo loquiť.v.vez z.§. porro.de.c.ſup q̄ſtionū.z talis ꝓprie deputať ad media cauſe. nec dicit habere iuriſditionē ſz cōparať mero executori. vnde a tali nō appellať niſi m:dū excedat dicto.v.verū.dicit ergo verī habere notionē tm̄ vel cognitionē ſine iuriſditione.ff.de re iudi.ait p̄tor.in princi.q̄ nō.glo.in.d.§.porro.p quā habes itellectū vnū.ad.d.l.ait p̄tor.quē nō ponūt doctores nec ſcribentes ibi z ē notādus ad p̄dicta q̄ notio ſit cognitio ſine iuriſditiōe.ff.de vbo.ſigni.l.notionē.de deputato a p̄cipe.dic q̄ aut ab imperatore aut papa.de primo logtur.l.p̄cipimꝰ.verſu.q̄ ſi a duce.C.de appel.vbi ꝓbatur q̄ tales auditores p̄ncipis habēt ordinariā.q̄ tenet ibi Bar.licet ſecus ſit i auditoribꝰ iudicis iferioris:vt nūc dixi.pro hoc allegat Bar.ibi.l.vlti.ff.de offi.aſſeſſo.q̄ hoc directe nō probat niſi quatenus cōparemꝰ auditorē iferioris aſſeſſori.de quo legtur ille titulus.z.c.ſtatutū.§. aſſeſſorem.de reſcrip.lib.vi.q̄ tunc proprie ꝙſiliarius ē ſine iuriſditiōe.de deputato a papa dic q̄ repitur quadruplex auditor.quidā.n.qui dicit auditor camere:ſcōs q̄ dicit ꝯdictaꝝ auditor:tertius q̄ dicit auditor ſacri palatij:quartus ē auditor ſpecialis qui deputať ad certā cauſam q̄ō fit in cauſis cathedraliū regulariū eccleſiaꝝ z in cauſis magnis quas papa vt plurimū cōmittit alicui ex cardinalibꝰ.vt in glo.in ver.a nobis.Et de officio trium p̄morum auditorum dic q̄ colligit ex ſtilo curie qui ē attendendus.de cōſti.ex lr̄is.de fal.c̄ grauī.Sed officium quarti auditoris ſpālis colligit ex forma deputatiōis que dz attēdi.de reſcrip.cū dilecta.ſz q̄ñqz dať vt cāz iſtruat z referat pape tpe ſnie.ō teſta.Raynutius.v.cum aūt.de re iudi.cum Bertoldus.z in pluribus alijs capitulis per que dico verā eſſe opi.archi. quam ponit hic gl.prima vt nullus auditor curie cenſeat hāc ordinariā ſed delegatā tm̄ ex quo Bonifacius papa ſit ꝓnūciauit cui ſtandū ē.de re iudi.in cāis pro hoc induco text.h̄ in vbo deputatus.ſubaudi ſpāl'r z ita ſeruať hodie q̄ auditores palatij nō cognoſcūt de vlla cā niſi ex ſpāli delegatione pape.Et cōiter ꝙmittuntur cauſe talibus vt audiāt z diffiniant.hec tm̄ ꝙſiſtunt plus in facto c̄ in iure.vnde pōt eſſe q̄ ita ē q̄ auditor ꝯdictaꝝ z cameť hñt ordinariā.vt dic gl. z ſimiliter q̄ alij auditores hñt ordinariam incognoſcendo vt dic eadem glo.Sed ſi aliud non compareat in dubio procedit quod predixi q̄ oēs habent delegatam.q̄ non habent certam adminiſtratiōem reſpectu territorij ſed deputantur perſonis arg.de i ite.reſti.c.pe. Tertio quero de quo auditore ex iſtis quatuor quos predixi.§ q.proxi.eſſe i curia procedit hec littera glo.ſoluit in verbo a nobis.q̄ de auditore palatij deputato.vt dic glo.z idem Laud.pro hoc q̄ ſolum in talibus auditoribus palatij procedit rō de circuitu euitando.vt.§.dixi ſo cōtrario. Quarto q̄ro quia dixi q̄ requiritur ſpālis delegatio quis delegabit cāz auditori: dicit glo.iij.q̄ referendarius vel officialis ad hoc datus.Alij dicunt q̄ vicecancellarius. ſed hodie communiter pape ſupplicať vt ipſe deleget z ipſe delegat. Quinto quero.ō quibus cauſis poſſint cognoſcere auditores palatij: ſo.de nullis ex generali officio ſecundū premiſſa de quibus.§.q.ij.ſpe.tamē de libelloꝝ cōcep.§.iam nunc ver. q̄ ſi fueris cōrā dicit q̄ ex generali cōmiſſione audiūt cauſas appellationū totius mūdi niſi ſint ep̄atuuꝫ abbatiaruꝫ magnarū dignitatū.verius eſt hodie dixi in.d.q.ij.z ita ſeruatur vt ſine ſpeciali cōmiſſione de nulla cauſa cognoſcit. Sexto quero an in caſu huius cle.ſit opus petere in libello ab auditore vt ſi ꝓnūciauerit beneficiū deberi illud ꝙferat:gl.i.dicit q̄ nō ſed q̄ ē tutū.idem Paul.q̄ cū collatio veniat ex vi cōmiſſionis etiā ſi nō exp̄mať p ꝙs dz expediri ex offō tanḡ executio ꝓnūciationis nō eſt neceſſe i libello petere executōez ſnie.Jo.de lig.dicit neceſſariuꝫ vt petať:quia iudex nō pōt ſupplere de facto de poſtu.bone.i. Ego teneo primū per text.qui loquitur generaliter. Itez q̄ eo ipſo q̄ petitur ab auditore deputato in curia vt pronunciet beneficiū debitū p ꝙſequēs petitur vt ſi hoc pronūciauerit ꝙſerat ex vi huius cle.preterea cum reſideat in arbitrio auditoris cōferat vel ne.vt ꝓbat verbū poterit.z dico j.q.rij. ſeq̄ť q̄ nō pōt directe peti in libello tanḡ debitum. Sed bñ poſſit iplorari officiū auditoris:vt ſi pronūciauerit debitū conferat z ſic intelligit q̄ō dicit glo.eſſe tutum. Septimo q̄ro de modo ſeruādo p auditorē talē in ꝓnūciādo de hoc ponit ſpec. de ſen. p̄ola.§.nūc autē.v.ceterum. Laud.dicit q̄ de cōſilio alioꝝ auditoꝝ z cū eorum aſſenſu vel maioris ptis q̄ō no.pro eo q̄ō dixi in ſecūda oppoſitione ad rōnem de circuitu. Et hoc infert Laud.ad q̄onem ſi ꝙtingeret auditores pari numero diſcordare q̄ nō poterit auditor ꝓnunciare ſed dicit recurrēdū ad cardiales de ſtilo qui eſt attendēdus. Octauo quero nunquid auditor deputatus ab alio q̄ a p̄cipe habeat ptātem de qua hic glo.in verbo a nobis dicit q̄ nō.idem Paul. q̄ delegatus ab alio quā a ꝓncipe nō exequiť ſuā ſententiā ſed delegās. de ſo.cōpe.ſi quis cōtra. In quo inſtat Paul. referēdo varias opiniōes tenet tm̄ hoc q̄ nō exequať lz dicat q̄ declaratio eēt neceſſaria.dic vt dixi in.d.c.ſi qs j.ſed hec rō non vrget q̄ collatio nō eſt executio vt dixi.§.in ſecūda oppoſitione.Sed rō eſt q̄ hec cle. exorbitata iure cōi ideo ideo reſtringēda in ſuis terminis. Nono quero nunqd dicit de beneficio hz locū in dignitatibꝰ:glo.in vbo bñficio dic̄ q̄ ſic q̄ nō.ad hoc q̄ verbū bñficiū platū in diſpoſitōe iuris cōprehēdit dignitates:lz ſecus in impetrationibus. de prebē.c.ſi. Decimo quero ſi cauſa electionis ꝺuoluitur ad curiā per appellationem vt quia appellatur a denegatiōe ꝙfirmationis.an datus ſup appellatiōe ſi ꝓnunciat bñ appellatū poterit ꝙfirmare:gl. in vbo debitū dic q̄ ſic: q̄ ē va p rōnes ſuas.tm̄ hoc caſu nō ex vi huius cle.ſed de iure cōi hoc faciet ꝙfirmatio.n.erat q̄ō vtebať in cā.Sed dubiū huius cle.fuit de collatione.q̄ collatio ē ſeparata ab articulo p quē cognoſciť an beneficiuꝫ ſit debitū. Undecimo q̄ro qd de poſtulatione.ponendo exemplū vt dixi de cōfirmationis denegatione.§.q.pr.dic Lappus ſe riſiſſe federico de ſenis hoc querenti ſecus eſſe q̄ de electiōe p vbum debitum q̄ō ē hic in tex.poſtulatio nāqz iniť gr̄e.de poſtu. bone.i.quā gr̄am facere nō ptinet ad auditorē ſed iuſticiaz tm̄ ēt ſi ſit vicarius pape:q̄ rōne vicariatus nō hz ptātem in gratioſis.de offi.vi.cū in generali.lib.vi.q̄ō dictum ē notabile:puto tū q̄ reductum ad limā iuris non ſit verum q̄ lz poſtulatus nō poſſit petere beneficium de iure tāq̄ debitum pōt tamen implorare officium tāq̄ de bñficio quaſi debito de elec.cupiētes.ad ſi.lib. vi.z ſi ōnegať admiſſio ſine cā pōt appellare.in qua appellatiōe deputatus cū debeat ſupplere vices iudicis a quo.ſi videbit poſtulatiōem admittēda admittere dz.non.n.hec admiſſio ē adeo mere gr̄a vt poſſit ſine cā repelli p inferiorem a papa.de poſtu.c.i.z pe.z q̄ō ibi dixi. Duodecimo q̄ro nunqd auditor poſſit non ꝙferre ſi ꝓnunciauit debitū:gl.in vbo poterit tz q̄ ſic: quā no.q̄ ex ea ꝓbať q̄ collatio non ē executio ꝓnūciati vt dixi.§.in ſa oppoſitione. Decimotertio q̄ro an mortuo papa poſſet auditor deputatꝰ añ mortē z q̄ incepat cognoſcere de cā.eā tractare ꝓut h̄ dī.ſo.Paul. q̄ nō q̄ offm̄ taliū expirat p mortē pape.vt in cle.ne romani.j.ti.i. cui ſtandū ē.q̄tūs oium officialiū curie iuriſditionē dic expirare p obitum p̄pe preterq̄ de aliquibus quos exprimit.ſed ali-

as de iure iuriſditio perpetuata non extinguit. de offi. del. gratum ꝛ.c.ij. ¶ Decimoquarto q̄ro in quo eſt circuitus gl.penul.dicit q̄ eſſet ſi oporteret ad papā rediri p̄o noua cōmiſſione. Et eſt rō q̄ deputatus auditor in curia .cuz debeat procedere de ꝙſenſu alioꝝ auditoꝝ vel maioris ptis: vt predixi in ſecundo contrario.ꝛ in.vi.q.ad nullum effectū accederetur ad papam nō.n. amplius cognoſceret de iam plene cognito:q̄ rō ceſſat in deputato extra curiam q ſolus procedit ꝛ in deputato ab alio q̄ a papa. ꝛ ſnper hac rōne fundat hec cle.alias ouiaret a iuris tramitte.vbi no.q̄ circuitus dz euitari quando non eſt cum aliquo effectu alias de circuitu non curat de or.cog.tuam.qui.fi.ſi.le. latoꝛ.vbi p certo articnlo receditur a iudice ſeculari ꝛ itur ad eccleſiaſticum. Sed fit ex cauſa q̄ ſeculares cognoſcere nō poſſet. Ita in auditore deputato extra curiam vel ab alio q̄ a papa nō curatur circuitus q̄ pōt eſſe cum effectu. vt pleni us de cauſa cognoſcat qō fieri pōt nā ſnia lata in cā beneficiali de qua hic loquitur non tranſit in rem iudicatam quo ad ſuperiorē de ꝙceſ.p̄ben.c.i.vbi gl. ¶ Decimoqnto q̄ro nūqd p̄cedit hec cle. ſi bñficium p̄nuncietur debitū nō ex facto pape ſed alterius:puta legati vel delegati gloſ.vlti.q̄ ſic quam no.in fi.v.ſed cum poteſtas.que hoc vult q̄ ex facto inferioris non pōt affici beneficium vt dicat debitum. de quo plene in.c.ſi ſoli in gloſ.magna de conceſ. p̄bē.lib. vi. ¶ Decimoſexto q̄ro q̄ hic papa.pnūciat per auditorē an quilibet iudex poſſit p̄onunciare per alium: Math. dicit q̄ non niſi ſit illuſtris.qō dic vt in.c.fi.de re iudi.li.vi. ¶ Decimoſeptimo q̄ro an auditor cū ꝓuiderit de beneficio poſſit etiam curam animarum committere ſi erit cura tuz dicunt Laud.ꝛ Genze.q̄ ſic: q̄ dz intelligi q̄ prouide at cum effectu arg.de p̄eben.relatio.de re iudicata cū olim dicit etiam Laud.q̄ poterit dare poſſeſſionez beneficij. p hoc de offi.deleg.ſignificaſti.ꝛ quod ibi no.

Gratie. Primo ponit dictuz. Secundo ſoluit quoddam tacitum dubiuz ibi licet. ¶ Nota q̄ hec diſpoſitio procedit in litteris ad beneficia gratioſis.probat verbum gratie.ex quo infertur ſecus in litteris impetratis in forma pauperꝝ.qō dic vt in gl.i. Itē ſecus in lr̄is quaſi iuſticie q̄ ſolent bullari cum filo canapi.cum clericus nō aſſecutus beneficium impetrat ad ſuū ep̄m.de qbus de p̄ebē.cum ſm Dz littere gratie bullant cū filo ſerici de ſtilo curie tales nā qz lr̄e tollunt facilius q̄ littere gratie.vt dicā.j.q.i. ¶ Secundo no.q̄ ſicut per ꝙſtitutionem beneficij incōpaſſibilis vacat primū ipſo iure.de p̄eben.de multa.ita vacat ius ad rem.p3 hoc qz extinguit gr̄a ad bñficium per quaz ꝙſequitur expectans ius ad rem. vnde beneficium dr̄ ſibi debituz.ſ. c.p̄oxi.in verbo debitum.ꝛ quod ibi dixit in ſecundo notabili. ¶ Ex hoc no.comparari ius in re ꝛ ius ad rez quo ad hanc diſpoſitionem alias tñ in multis differūt.de conceſ.p̄ben.c.fi.li.vi.de p̄eben.c.pe.e.li. ¶ Tertio no.a Dr̄io lr̄e q̄ ſunt aliqua beneficia q̄ ſimul de iure teneri pñt.quod plene dico.j.in vlt.q. ¶ Quarto no.caſum in quo reſurgit reſignatio ipſo iure etiam ſi nō fiat in manibus legitimi ſuperioriſ quod infra dico in primo notabili. ¶ Quinto no.q̄ acceptans vnum ius nō ex hoc renunciat iuri incompaſſibili niſi cum effectu conſequatur ſm.probat verbum pacifice aſſequaris. ¶ Sexto no.q̄ contraria nō poſſunt cadere in eodem ſubiecto vt vnius ꝙſecutio eſt alterius excluſio.quod dixi in.c.cognoſcentes de conſti. ¶ Septimo no. caſum in quo gr̄a pfecta patitur exceptionem ꝛ nullitatem ex facto ſuperuenienti quod dic vt in glo.vlt.in fi. ¶ Octauo no.q̄ ius extinctū nō reuiuiſcit licet res redeat ad p̄mū ſtatum quod no.hic glo.pe.p̄o hoc dico.j.q.xvij. ¶ Oppo.q̄ non teneat renūciatio de qua hic tāq̄ non facta i manibus ſuperioris de renun.admonet.c.q̄ in dubijs.ſo.ſm ſteph.contraria procedunt de renunciatione: expreſſa hec cle.de tacita que fieri poteſt ſine auctoritate ſuperioris.de his q̄ fiunt a maiori parte ca.ex ore.dic q̄ et tacita renūciatio nō vz in p̄iudiciū ſuperioris quin poſſit talem reuocare quod dixi de p̄ebē.de multa in p̄nc.in.vij.ꝛ.viij.contrario. Sed ad hoc poſſet dici q̄ hic ſufficit q̄ valet renunciatio in preiudicium renūciātis vel ſi vis q̄ valeat ſimpliciter. dic p̄o hoc de reuunciatione ad rem in qua nō regritur ſuperioris auctoritas.ſ.de tranſla.c.ij.de elec.ſi electio.li.vi. Sed de iure in re loquuntur Dr̄ia.quo tamen caſu tz renunciatio etiā nō facta in manibus ſuperioris etiā ſi fiat exp̄ſſe ꝛ hoc i p̄iudiciū renunciātis.d.c.q̄ in dubijs.ſz nō i p̄iudiciū ſupioris q non aſſenſit vt ibi.ꝛ dixi in.d.c.de multa. ¶ Secūdo op.ad idem nā potuit eſſe q̄ iſte ignorabat de ſua gr̄a quo caſu nō intelligitur renūciare.e.ti.gr̄a.li.vi.ſo. ſm ſteph.hoc ſm illud vt hic intelligatur de ſciente. ¶ Tertio op.qz Dr̄io probat littera ibi.ſi ante adeptionem ſecus q̄ poſt adeptiōem cū tamen fortius debeat extingui ius in re in quo eſt maior ꝛtrarietas q̄ ius ad rez.p hoc.c. de multa ꝛ extrauagans execrabilis. So. ꝛtrariū eſt verū q̄ conſecutus ſm incōpaſſibile ipſo iure itelligit renūciare primo.ſed nō p hanc cle.qz poſt ꝙſecutionē primi gratia deſinit eſſe gratia.vnde tunc nō pōt ſm Steph.dici renūciare gr̄e. ¶ Quarto op.ꝛtra hanc ſolutionē de.c.mandatuz cum ibi notatis eo.ti.vbi fortius dr̄ pſequi ſuā gratiaz q conſecutus ē bñficiū q̄ ante ꝙſecutionem. So.pſequi dr̄ in effectu ſed nō vere cū gr̄a ſit ꝙſumat:qz igit erat deciſuz q̄ per conſecutionē ſecundi incōpaſſibilis vacaret primuz ipſo iure ꝛ potuiſſz dubitari an ſit extinguat ius ad rē ſeu gr̄a nōduz ꝙſumata:nō decidit hic q̄ ſic.ꝛ ſubeſt fortior rō qz facilius tollit ius ad rem tāq̄ fragilius.de p̄beu.c.pe.li. vi.de ꝙceſ p̄eben.c.fi.eo.l. ¶ Quinto op.ad hoc quia ex hoc ſequitur q̄ nulla penitus fuit cauſa dubitandi in hoc.c.dic q̄ immo fuit nō.n.videbat tanta repugnantia inter ius ad rē ad beneficium incompaſſibile:ꝛ ius in re ſicut inter duo iura in re. Ratio autem decidendi fuit que dicta eſt.ſ. cōtrario primo. Itē q̄uis non ſit tanta repugnatia ſubeſt tamē paritas rōnis vt menſuremus gr̄az ab eius effectu ꝛ ſic vt tolleret ius in re ita tollat gr̄a per quā pōt ad illud peniri. ¶ Quero qz in principio dicit gratie qđ in litteris in forma paupum vel in litteris iuſticie: de primis in.c. ſi paup. de p̄eben.li.vi.de ſecundis de p̄eben.eps ſi ꝛ.c.cū ſz gl.i. dic de primis q̄ nō idē dicit Pau.de ſecundis.nā faciliuſ tollunt p aſſecutionē beneficij et nō incompaſſibilis vt dixi in primo notabili. ¶ Scōo quero an hec cle. ꝓcedat de gratia facta ab alio q̄ a papa: gl.eadē dicit q̄ ſic qz generaliter loqt cū qua tenēt Steph.ꝛ Genz.ſimile qō dicit i cle. p̄cedēti in glo.vlt.in prin.ꝛ in hac gl.ibi in prima glo.vel poteſt dici elicita ex mente capituli.de p̄ebē.de multa eo. ti.ad audientiam.ij.ꝛ.c.in noſtra Laud.ꝛ Genze.q̄ placet nec contradicit glo. ¶ Tertio quero quia dicit de dignitate quid eſt dignitas ꝛ quomodo cognoſcit: dic ad ſecūduz q̄ ex cōſuetudine loci ꝛ aliis de quibus per Inno.de multa.ꝛ p Archi.de cōſue.c.i.li.vi.ꝛ ex ibi no.etiā colligit. So. primi quid ſit. ¶ Quarto quero qz dicitur de beneficio curato qūo intelligitur beneficiū habere curam dic q̄ duob⁹ modis. Primo ꝓprie ꝛ ſtricte cū habet curaz fori penitētialis.de peni.ois. Secūdo large cū habet curā fori cōtentioſi.de quo in.c.dudū.ij.de elec.ꝛ per Inno.de offi. archi. cum ſatis.vbi dixi. ¶ Quito quero i eo qō in p̄cedenti qōne dixi de duplici cura:an de vtraq̄ ꝓcedit qō hic dicitur: dic q̄ ſic:tum quia generaliter loqtur:tum quia ſubeſt eadem ratio incōpaſſibilitatis:vt ꝓbat.d.c.dudū. ¶ Sexto quero ſi litigans ſup beneficio ꝙſequitur incōpaſſibile p hoc renunciat liti: glo.ij.dicit q̄ ſic quod plene dixi in.c.in noſtra.qō alle.ꝛ idem Pau. ¶ Septio quero ſi in cōſecutione incōpaſſibilis ꝓteſtatur q̄ nō intēdit renūciare prior gl.eadē dicit p̄oteſtationē nō p̄odeſſe idē Pau. ¶ Op. ad hoc q̄ immo potius nō tenet conſecutio ſecūdi que debet eſſe pura ꝛ ſine cōditione vel p̄oteſtatione de elec.c.ij. li.vj.ꝛ quod ibi no. Inno.in additione.ꝛ Jo.an. So. Lap⁹ formaꝛ nō ſoluit.dic q̄ id quod ibi dicit Inn.procedit de p̄oteſtatione directo cōtraria acceptationi vt ſi in caſu huius cle.p̄oteſtatur q̄ nō tanq̄ p̄elatus vl̄ vt ſi acquiratur titulus conſequitur ſm.talis enim p̄oteſtatio viciat factū ſeu verius impedit in fieri.de conditio.ap.c.finali ꝛ hoc ſi

habet ſua formalia.de elec.cumana.qō plene dixi de cōſti. cū. ¶. Sed proteſtatio q velit nō renunciare primo non dirrecto repugnat:q p hoc nō ſequit qō nō velit ſz potius ergo reicit proteſtatio tanq de iure non cōpaſſibilis:tū ad huc quo ad diſtinguendū ius primi beneficij ſufficit conſe cutio ſecundi ēt facta cum proteſtatione directo contraria vt in exemplo premiſſo.nam z ſi tunc non conſequatur titu lum in ſecundo q acceptatio non eſt puta pdit tamē ius in primo ſi pacifice hz ſcōz:q ēt violēter ꝙſecutus ſz incom paſſibile pdit ipſo iure primū.de preben. cumq.lib.vi. pro vt ergo dicit Jo.cal.i.c.i noſtra.refert an ſm conſequatur ſimpliciter z tenet conſecutio.an cū ꝓteſtatiōe repugnante directo vt p̄dixi z nō tenet conſecutio.vtroque tamen caſu vacat primum. ¶ Ppo.ad predicta q exquo acceptatio non fuit pura non poteſt dici tenere conſecutioni ſecundi d.c.ij.de elec.li.vi.z probatur ratione q conſenſus ad bene ficium hz ēe ſimplex z purus non conditionalis vel tpalis. argu.lxx.di.c.ij.ſicut cōſenſus adoptantis aliquē i filiū non ōbet ēe ad tp̄s.l.queſitū.ff.de adoptio.ſo.vt nunc dixi qō ēt hoc caſu quo nō tenet cōſecutio ſecundi tamē vacat primū per.c.cum qui. Et per hoc tollitur opi.Host.de qua eo.ti.in noſtra.vbi tenet q proteſtatio iuuat.q iſte modus renun ciandi q.ſ.hoc caſu intelligatur primo nō inuenitur iure ex preſſus.dic enim q imo expreſſus ſi conſequitur poſſeſſio nem.per.d.c.cuz qui:ſecus aūt ſi nō ē ꝙſecutus poſſeſſionē niſi p cuz ſtet de elec.cōmiſſa.Ş.i.de preben.i.c.lz.ij.lib.vi. Et p hoc expediunt alqua q̄ dicit Ba.ō qbus ēt no.de p̄ ben.de multa. Jtez ad contrariū i eo qō arguit q receptio ſecundi non teneat Host.in.d.c.i nſa.dicit q imo tenet nec eſt vitioſa.q recipiendo eccleſiā pōt deſiderare ep̄atum z in mente gerere q acceptaret ſi eligeretur.viij.q.i.q ep̄atū de tranſla.c.ſi.ad idez.de preben.preterea.z.c. propoſuiſti. vij.q.i.paſtoralis.cum ibi notatis.pro hoc quod dixi in pro ximo ōrio in eo quod dixi q talis proteſtatio nō directo re pugnat acceptationi tam ſi oino exprimeret q non accep tat ſcōm niſi i quantū ſibi remaneat p̄mū.tunc vz proteſta tio incōpaſſibilis z repugnare acceptatiōi. z ſic acceptatio nō tenet ar.de ꝙdi.ap.c.ſi. ¶ Octauo q̄ro que ſunt illa be neficia q̄ de iure teneri nō poſſunt plura ſimul.hec qō pre ſupponit aliā nūqd poſſint aliqua beneficia plura cadere in eundē de iure que erit vltia quā infra plene exaio.ſed ad p cedentem reſponde vt in glo.i verbo beneficiū.quā ſingu lariter no.ponit aūt gl.triplicē modū incompaſſibilitatis. Primus modus eſt planus per.c.de multa. Secūdus p cedit i bñficijs ꝙformibus i eadē eccleſia per.c.lras alleg.i glo.ad idē.cle.de preben.ſi iuſta. Tertius modus patet in glo.quā tam limitat Bau.ſcōz quē quandoqz beneficium preciſe requirit reſidentiā z plura teneri non poſſunt.quan doqz nō preciſe ſed ſi nō reſideret ſubtrahunt prouentus: z tunc non ſurgit incōpaſſibilitas quod eſt notabile. Laud. limitat adhuc primū dictū quādo reqrit preciſaz reſiden tiā q itelligit hoc ꝓcedere qñ requirit reſidētia adeo q in ductum eſt ex iure ſpāli q vacet p̄mū p adeptionē ſecūdi ſcōm ea que no. Jnn.de cle.nō reſi.c.ſi.ſed pro eo quod dicē glo.cū limitatione. Bau.facit q Jnn.i.c.ſi.de.cle.non reſi. dicit q beneficium requirit reſidentiā. Ex hoc ſolo ſurge re incōpaſſibilitatē cū alio quod tm̄ expreſſe non probatur iure ſed probatur rōne ſumpta a paritate diſpoſitionis.de curatis.prout in.c.de multa.vz tm̄ verius dictum Laud. per id quod dico.c.in ſi.q.viij. ¶ Ppo.ad predicta quia de iure cōi omne beneficium requirit reſidentiam de cler.nō reſi.conquerente.ergo impaſſibilitas eſt in omnibus.ſo.vt infra.in vltima.q. ¶ Nono quero quid ſi monachus im petrauit gratiam ad dignitatem ſui ordinis deide obtinuit prioratum aliquem manualem an per hoc renunciat gra tie. Stepha.dicit q ſic per.c.cum ſingula.de preben.li.vi. Laud.allegat cle.ne i agro.J.ō ſta.mona.Ş.ad hec. ¶ De cimo quero ſi habens gratiam i forma pauperum promo uetur ad ordines ad titulum patrimonij an per hoc renun ciet gratie. Laud.ar.pro z contra.dic q non renunciat niſi patrimonium eius fiat titulus beneficialis prout dz in.c. tuis.de preben.pro hoc.c.ſi pauper.preall. ¶ Undecimo quero qd de altaribus que quottidie inſtituūtur i eccleſijs an p acceptationez vnius extinguit gratia que habet ad re liquum.dicit Laud.q non niſi ex inſtitutiōe teſtatoris vel alio iure requirat reſidentiam p ſuperius dicta.q.viij.z p hoc ēt ſi regrant ſacerdotiū non dicunt incōpaſſibilia ipſo iure. ¶ Duodecimo quero ſi habens curatū ipetrat gr̄az ad incōpaſſibile an p hoc renunciat.pro vr̄ q ſic:arg.bu ius cle.que ꝓbat caſuz quersum.dic ō ſcōz Bau.q min9 eſt hr̄e actionē ad rem q̄ ipſaz rem.ff.de reg.iu.l.minus eſt quod tenet etiā Jnn.z Cōpo.i.dicto.c.e.ti.in noſtra. ¶ De cimotertio q̄ro quando diceꝭ pacifice hr̄e:ſcōz gl.in verbo pacifice ſoluit ampliando litterā.idem Bau.qui etiam di cit q dr̄ pacifice quando non patitur cōtrouerſiā i iudicio vel extra.de elec.cōmiſſa.li.vi.de preben.licet.epūs.co.li. ¶ Decioquarto circa hoc quero electus i ep̄m anteq cō firmeꝭ ꝙſequitur curatū nūquid renunciet liti quam hēt ſu per electione ep̄atus. Bau.q nō q hec pena nō inuenitur iure expreſſa.nec debet hec cle.extendi. Jo.an.z Jo.cal. ō cōceſ.pben.cū noſtris.tenent ōriū.quāuis enim.c. de mul ta.nō habeat locū i ep̄atib9 ex eo q nō pōt ep̄s renunciare ep̄atui ſine lnīa pape.de regula.licet.de trā̄ſac.c.ij. tamē q electus in ep̄m libere renunciare pōt i manibus cuiuſcūqz vel nullus.d.c.ij.de elec.ſi electio li.vi.ſicut poſſet expreſſe ita z tacite p conſecutionē incōpaſſibilis.quod eſt verius z pro hoc hec cle.vt generaliter procedat. ¶ Decimoquito quero qd econuerſo habēs gratiā ad dignitatez eligitur in epiſcopum z cōſentit ac petit ꝙfirmari an per hoc extingui tur gratia:r vr̄ q ſic per acceptationē incōpaſſibilis. ō elec. vt gs duas.li.vi. Cōtrariū dic q hec cle.exigit cōſecutionē poſſeſſionis pacifice. Ad ꝙtraria dic q nō dr̄ acceptaſſe al tez de ꝙtrarijs ex quo nōdū conſecut9 eſt cū effectu itelli gitur.n.acceptaſſe qtūs cōſequi poſſit z hoc ex p̄ſumptiōe iuris ſurgēte ex.c.cōmiſſa ꝑallato.z ex hac cle. ¶ Decio ſexto quero ſi pendente gr̄a ad bñficiū cōſequoz ſcōz incō paſſibile ſz ante poſſeſſionē ſcōi vacat beneficiū debitū ex gratia z illud cōſequoz pacifice dicit Bau.q in dignitati bus z curatis vacabit prio collatū p.c.de multa. in alijs.ſ. nō incōpaſſibilib9 neutrū vacat z poterit vtrūqz conſequi z in hoc vltimo idē vult glo.i verbo nō poſſes.p hoc qō di xi.eo.ti.ad audientiā. ¶ Decioſeptio quero de eo qui con traxit matrimoniuz qō poſtea diſſoluit per ꝓfeſſionem nūquid ſi ille erat beneficiatus beneficia que perdidit per cō tractū matrimoniū per eius diſſolutionem recuperat. glo. pe.iducit hanc cle.ad partē negatiuā.idez Bau.qō tenet Alne.de cle.coniuga.c.i.z de hoc i ſpe.eo.ti.in fi.pro hoc.c. extrāſmiſſa.de renun. Gen.de ſpō.c.i.li.vi.vt refert Jo.de lig.dicit q aut matrimoniū diſſoluit ex defectu cōſenſus:z ſic non tenuit ab initio:z tunc nunq fuit verū q perdiderit beneficia:aut tenuit ex conſenſu lz ex alia cā fuerit nullum: z tunc perdidit per tale matrimoniū nec poſtea recuperat In quo mēbro Jo.de lig.tz ꝙtrariū z verius qz lz quo ad i ducendū iuſtitiā publice honeſtatis ſufficiat matrimoniū validum ex conſenſu etiā alias:nullū:de ſpō.c.i.li.vi. tamē ad aliū effectum ſecus q ſtat regula nō p̄ſtat zc̄.li.vi. per hec iferr ad aliā qōnem ſequentem. ¶ Decioctauo que ro in eo qō dicit q etiam ſi ipetrans ſit paratus reſignare beneficia nō per hoc recuperat gratiā.qd ſi ipetrās tacu it de beneficio vtrum renunciādo beneficio recuperat ius gratie que non tenuit per.c.ſi motu proprio.de preben.lib. vi. Bau.q nō.per notata.eo.ti.poſtulaſti.pro hoc.c.ſi cle ricus.de preben.li.vi.pro hoc qō hic dr̄ in gl.ſi. cū q̄ idem Bau.z dicit Laud.q iſte cauti9 faciet ſi dimittat adeptū donec videat ſi aliō poterat adipiſci que cautela parum re leuat qz non propterea recuperabit gratiam vt hic dicit ēt Laud.q tales tractatus circa eccleſiaſtica beneficia face re non licet qz ſymonia eſt niſi ſuperioris auctas inter ue niat.de preben.niſi vult dicere q ſi inter ipetrantes fieret conuentio q acceptans ſm incōpaſſibile cū gr̄a renuncia ret beneficio vt gratia remaneat integra hoc nō lz ſz auc te ſuperioris bñ lz.qō intellige vt dicit gl.vlt.ſ.q ſuperior po

terit conferre primum non ex vi gratie extincte ſed ſuo iu re. ¶ Decionono quero generaliter an de iure cõi poſſit quis habere duo beneficia quecũq; ſint illa: hic articulus fuit ſemp dubi⁹ ideo plene tractandus. Primo itaq; faci am rões pro z ꝛ. Secundo recitabo opiniões. Tertio po nã qd vr̃ mihi z reſpondebo ad cõtrarias rões. Primo igitur q̃ ſit dare aliqua bñficia q̃ ſimul cadũt i eũdẽ arguit q̃ ſic q2 q̃ de eo vno prohibeꝫ de alio eiuſdem generis in telligiꝫ ꝓmitti. ff. de iudi. cũ pretor. xxv. di. qualis. ò preſũp. nõne. ſz de beneficijs certarũ qualitatũ ꝓhibeꝫ pluralitas vt in dignitatib⁹ ꝓſonatib⁹ z curatis. de preben. de multa. ergo de beneficijs nõ habentib⁹ tales qualitates pr̃alitas ꝓmittiꝫ. Secõo ex eodẽ motiuo ſic ſpãliter ꝓhibetur religio ſis pluralitas beneficiorum regulariũ. de preben. cum ſin gula. ℣. prohibemus. ò elec. ꝙſtitutis. de relig. do. c. ſi. ergo i nõ regularib⁹ ꝓmittiꝫ. Tertio ſic publica vtilitas preferen da ẽ priuate z debet attendi. ff. p ſocio. Lactione. ℣. labeo. de poſtu. bone. i. de regula. lz ſz põt eẽ publica z cõis vtilitas vt qs hẽat plura bñficia vt q2 eſt induſtrioſus z melius diſ penſabit eorũ fructus q̃ diſpenſaret ali⁹ fructus hui⁹ be neficij tm̃. Itẽ q̃ erit talis q nõ pp auariciaz ſed vt plus me reaꝫ ſubit plura onera diſpenſandi fructus pluriũ benefi ciorũ. ergo tali poterũt plura ꝙferri. dz. n. attendi vt ꝓſona ſit talis vt ꝙtra diuina legis precepta honor eccleſiaſtic⁹ ei colatus nõ fit. lxi. di. miramur. Quarto q2 q̃q; vnus bene ficiũ nõ eſt ſufficiẽs pro victu beneficiati. ergo tunc dz ad mitti z ſic ꝓmittiꝫ vt habeat plura. lxx. di. ſanctorũ. adeo q̃ habẽs beneficiũ non ſufficiens dr̃ idoneus ad beneficium ſ̃tm̃ q̃ ſi alicui ꝙceſſus ẽ vt ò aliqb⁹ bñficijſ ꝓuideat ꝓſonis. idoneis poterit prouideri tali. caſus eſt notabilis. ò prebẽ. is cui. li. vi. qõ tz ibi glo. z archi. Quito q2 ſpãliꝫ ꝓhibeꝫ ne i vnaz eadẽ eccl'ia aliqs hẽat duo bñficia ſimplicia ꝙformia. ò ꝙceſ. preben. lr̃as. j. de ꝓben. cle. ſi iuxta. ergo i diuerſis ec cleſijs ꝓmittitur. pro hac parte inducunt iura. de reſcrip. eã te. ò eta. z qua. eã te. de procu. ex inſinuatione. de excep. cum eccleſiaſtice. In qbus oĩbus fit mentio de habentib⁹ plura beneficia nec reprobaꝫ. p caſu inducit. c. gratia. eo. ti. li. vi. z hec cle. q2 probãt eẽ aliqua beneficia q̃ ſimul plura de iure teneri poſſunt. In ꝙtrariũ q2 beneficia fuerunt inſtituta pp cultũ diuinum. vñ dicim⁹ q̃ propter offm̃ datur beneficium de reſcrip. c. ſi. li. vi. ad hoc. de cle. nõ reſi. relatũ. ò cele. miſ. c. i. xcij. di. z ꝓ totum. Dz impoſſibile eſt quez reſidere in plu ribus beneficijs cũ ſit impoſſibile rem circũſcriptã loco eẽ in plurib⁹ locis: vt dicunt phiſici. ad hoc. lxx. diſt. ſanctorum xxi. q. i. c. i. z per totum. de ꝓben. q2 in tm̃. z. c. ad hec. q̃ fundã tur ſup hac ratiõe q2 ſingula officia in eccleſijs exigũt aſſi duitatez ꝓſonarũ que nõ põt eſſe ꝓ eandem ꝓſonã in diuer ſis beneficijs vt probãt illa iura. z. c. cũ nõ ignores. z. c. pre terea. co. ti. Secũdo q2 ſtuens altari dz de eo viuere. ò ꝓbẽ. cũ ſm. ergo p conuerſionez ſi de altari viuit dz in eo ſeruire z cõtinue ſicut continue alitur. imo dicit tex. q̃ vnus vir ſufficit ꝑplere vnum officium. ò cle. nõ reſi. q2 nõnulli. z oẽ be neficiũ quãtumcũq; exiguũ exigit reſidẽtiã. ò cler. nõ reſi. ꝙquerente. Tertio ꝓbaꝫ cõparãdo carnale matrimonium ad ſpũale qõ lz. vt lite nõ ꝙte. qm̃. ℣. porro. an in carnali nõ lz vni viro nã habere niſi vnã coniugem. de diuor. gaudem⁹ ergo idem z in ſpũali; z forti⁹ cũ ſit dignius carnali. de trã ſac. c. ij. z cũ in eo. vertaꝫ maius periculũ aiarum. Quarto arguendo p rõnem de quo minus tẽ. nã in titulis ẽt tempo ralib⁹ non licet vni hr̃e plures. vnde nõ licet eſſe i numero duplici quo ad mũitiã. C. qui mili. nõ poſ. l. q̃nta. nec lz eẽ aſ ſeſſorem z patronum. C. de aſſeſſorib⁹. l. fi. vbi glo. põit ver ſus. q̃ binos lepores tẽ. Sic nõ licet eẽ in plurib⁹ collegijs nõ ſubordinatis. ff. ò colleg. illici. l. i. i fi. qõ dixi de excuſ. pre la. dilecta. nec licet hr̃e eodẽ tpe honores ſeu officia i diuer ſis ciuitatib⁹. ff. ad mũicipales. l. libertus. ℣. ꝓſcriptio. adeo q̃ dicit lex q̃ in ſubſidiũ vt impleaꝫ numerus admittunt ſpurij ad honores. ff. de decurio. l. generaliter. ℣. ſi ſpurios. potius q̃ numerus ſit vacu⁹. qõ ſurgeret ſi vnus haberet plures titulos. Quinto q2 clerici de beneficijs vltra victũ nihil debent ſibi appropriare. x. q. i. hãc conſuetudinẽ. xij. q. i. eꝓi. de rebus. z. ℣. ſi ergo. dñt. enĩ parce viuere nõ luxuria ri. de ꝓben. cũ ſm. z ſuperflua pauperib⁹ erogare. xij. q. i. c. ſi. xvi. q. vi. c. vlt. xij. q. iij. c. i. Sed eccleſia vel beneficiũ ñ ꝓmit tiꝫ fieri niſi miniſtri poſſint de fructibus congrue ſuſtenta ri. vnde dicit tex. de vi. z hone. cleri. vt quiſq; q̃ ſaltẽ ꝓ duo bus rectore z clerico debẽt fructus ſufficere. Itẽ tot ſunt i ſtituendi in eccleſijs quot poſſunt cõmode ſuſtentari z non plures. ò iuſti. c. i. z. ij. de conſti. cum. Ad. z. c. ex parte. ergo nunq̃ licet habere niſi vnum beneficium. Sexto q hẽt vnũ beneficium non reputatur idoneus ad aliud. de preben. ſu per inordinata. hinc dicimus q̃ impetrans beneficium de bet facere mentionem de beneficio qõ hz quantocũq; mi nimo. de reſcrip. ſi proponente. de preben. ſi motu proprio li. vi. qõ ſurgit ex eo: q2 non eſt intentionis pape beneficiare beneficiatũ vt in dictis iuribus z ſimilib⁹. Septimo quia ſiquis haberet plura beneficia ſub diuerſis prelatis contin gerent abſurda q̃ non poſſet ſeruire eis q2 impoſſibile eſt ſeruire duobus dominis z. de cle. coniu. diuerſis contin gere enim poſſet q̃ eodem tempore mandarent contraria. Pro hac parte inducuntur iura. lxx. di. eꝓi. xiij. q. i. c. i. xvi. q. i. preſbyteros. de preben. cum ſingula in prin. pro caſu in ducitur. c. ſanctor. lxx. di. vbi dicit textus in duabus eccle ſijs oĩno non licere aliquem intitulari. z ſic remouet omnẽ ipoſſibilitatem. ¶ Uenio ad ſcõm ad ponendũ opiniones z in hoc fuerunt varie ſñie. nam glo. in. c. ſanctorũ. preallle. z xxi. q. i. in ſumma tenet ſcõm partem q̃ nulli tituli quan tumcũq; ſimplices poſſunt cadere in eundem niſi in ali quibus caſibus ſpãlibus in iure expreſſis quos enumerat glo. in ſumma ꝑalle. quos etiam enumerat glo. in. c. dudum ij. ad fi. glo. antepe. vbi tenet idẽ. Idem tenuit Inn. z Hoſ. z Hoſt. in ſum. de preben. ℣. illud. ò. ſed quos quis. hanc ptẽ ſemper tenuit Jo. de lig. qui late proſequitur articulum hic Inno. aũt tenet primã ptẽ in. c. cũ iã dudum. de preben. qd hoc ẽt ponit de tempo. or. cum in diſtribuẽdis. ò cler. pegri. c. i. de cler. nõ reſi. c. ſi. Dz expreſſius in. d. c. cũ iam dudum. dicens q̃ plures canonicatus z ꝓbendas in diuerſis eccle ſijs de iure cõi quis habere põt. nec eſt peccatũ dz tñ non exigant reſidentiã z dũmodo nõ ſit nimia multitudo. z dũ modo non fiat ob auariciã ſed zelo diuino. quo caſu ſine di ſpenſatiõe hoc lz. ſ. habere plures ſm eum. hoc idez tenuit Hoſ. i libell' iuris canonici i Rubrica an alicui poſſint plu res ꝓbende ꝙferri. ℣. nõ põt qs. Idẽ tz Jo. an. i. c. gra. co. ti. li. vi. archi. aũt ibi non expreſſe firmat tamẽ i hãc opinionẽ iclinat Spe. ti. ij. ℣. videndũ reſtat. ò. illud ãt. recitat opi. z non decidit ſcribentes hic ẽt vt Pau. Lau. Genze. vario modo dicũt. ¶ Uenio ad tertiũ z pro itellectu hui⁹ dubij dico q̃ qõ nr̃a põt habere dupliciter ſenſum. Primus vt q̃ ratur an qs poſſit habere plura beneficia. i. an ſit dare ali qua beneficia in quib⁹ pluralitas nõ ſit incõpatibilis z i q bus iura nõ reſiſtant nec diſponant q̃ per adeptionẽ vni⁹ alter⁹ vacet. Secõs ſenſus vt q̃ramus an pluralitas poſſit p mitti adeo q̃ nõ ſit peccatũ tenere plura. Quo ad primum i tellectũ pono regulã affirmatiuã q̃ plura beneficia ſimul hr̃i poſſunt niſi ſint de illis de qbus ẽ prohibita pluralitas adeo q̃ p adeptionẽ vnius vacet primũ. z q̃ ſunt illa enume rat glo. hic in v̈bo beneficiũ. q̃ dixi. ſ. q. viij. z ad hũc itelle ctũ vadit prima rõ ſuperius facta ad hãc partẽ. Quo ad ꝓz modũ intelligendi aduertendũ ẽ duplicẽ ſtatũ bñficiorum alter eſt ſm primeuã inſtitutionẽ: alter eſt attento ſtatu ho dierno. Quo ad ꝓmaz ꝙſiderationez pono regulã negatiuã q̃ nõ lz hr̃e plures titulos beneficiorũ cũ vnus ſufficiat ad ſuſtentandũ iſtitutũ. q2 attento ſtatu primeuo quodlibet be neficiũ eſt ſufficiens pro inſtituto. Ad hunc intellectũ tẽdit qnta rõ facta ad hanc ptem z pro hoc glo. in. d. c. dudũ ꝑal. dũ dicit quem nõ poſſe hr̃e plura beneficia cum vnũ ſuffi cit. hoc tamen caſu nõ põt forte mortale ſigs habet plura ta lia pp generalem cõſuetudinem que ſic obtinet que poteſt de illicito facere licitũ z e conuerſo. de cle. cõiu. cum olim. ¶ Sed ſm ꝙſiderationez ſecũdã. i. attento ſtatu hodier no quia beneficia ſunt variata z mulla ſunt diminuta adeo q̃ ſunt plura q̃ etiã tria vel quatuor nõ ſufficerent p victu

vnius. Ea

vnius. Ea propter surrexit generalis cõsuetudo quã papa scit & tollerat vt qs possit habere plura simplicia vel vnum non simpler cum simplici. de consue. c. i. lib. vi. & hoc dicit glo. de consue. quã dixi in. c. gratia. preall'. Et ꝑm hoc dico verã esse opinio. Inn. Et pono conclusionẽ affirmatiuaꝫ ꝙ dũmodo non cã auaritie vel alꝫ ex cã illicita quis obtineat plura beneficia vel nõ simplex cũ simplici licitum est etiaꝫ sine dispensatione adeo ꝙ non est peccatũ etiã si vnũ ò illis sufficeret ꝓ victu. & secus dicẽdo esset illaqueare multas animas. Hũc venio ad rõnes ꝟrias & ad rõnes factas ad primã partez non expedit respondere cũ decisio nostra cũ eis cõueniat. Sed ad rõnes scõe partis respondeo ad primã cũ dicitur bificia sunt instituta vt ministri istituti deseruiant in diuinis fateor. sed dico ꝙ propter variationẽ status beneficioꝝ variatus est modus deseruiendi. esset enim impossibile ꝙ in oibus beneficijs fieret continua residentia cum sint multa que de per se non sufficiunt. ꝓpterea inualuit ꝯsuetudo ꝙ etiã in absentia possunt istitui percipere fructus que consuetudo induci potest: vt no. de consti. cum oẽs. in gl. fi. que est notabilis. vt ibi dixi. per hoc dico ꝙ licꝫ c. cõquerente. de cle. non resi. alleget ꝙ quodlibet beneficiũ quãtũcũqz minimũ requirit residentiã ꝑsonalẽ. tamen hoc nõ ꝓbat sed solũ dicit ꝙ regrit deseruiẽti etiã, sed põt quis deseruire & nõ residendo cõtinue vel etiã nunc̃ ꝑ vicarium. & ita fit ꝙ in beneficijs simplicib⁹ aliqñ detrahitur alicui portio ꝓ victu residentiũ in loco & ꝙ possit per alium deseruiri. ꝓbatur in. c. puenit. de ap. & hoc dico nõ tm̃ possibile sꝫ & rõnabile vt nõ in oibus beneficijs fiat ꝯtinua residentia cũ nec semper fieri possit per hoc & tollit scõa rõ ad hanc partẽ. Ad tertiã de compatione matrimonij carnalis ad spirituale dico ꝙ sepe fallit: vt no. de spõ. tue. vt ꝓbatur in. d. ℈. poꝛro. cũ sequẽ. vsqꝫ ad. ℈. sunt & alij. vbi ꝓ ꝙ nõ per omnia cõparantur quo ad vinculũ qr fortius est carnale & indissolubilius. & de trãsla. c. ij. si deo surgit incõpassibilitas pluritatis in carnali & non in spũali. Ad quartã de titulis secularibus rñdeo ꝙ ꝑcepit in titulis incõpassibilibus vt in illis qui regrunt residentiaꝫ continuam vel quorum fines sunt ꝟrij vt assessores & patroni sic loquunt ur omnes legẽs ad hanc partez inducte. Sed non tollit quin sint multi tituli & multa officia que possunt haberi simul plura vt plures tutelle. ff. ve excu. tuto. l. tria insti. de excu. tuto. ℈. item tria. vnde notantur in. ℈. prescriptio: de. l. libertus. prohibẽt pluralitas officioꝝ simul in diuersis ciuitatibus. & sic permittitur in eadem. Item ꝓmittitur & in diuersis si essent officia nõ requirẽtia ꝯtinuã residentiã vnde & in pluribus collegijs qs esse põt dũ tm̃ fines ipsoꝝ non sunt oino distincti. qõ dixi de excess. prela. dilecta. Ad quintã dico ꝙ nõ est verꝫ ꝙ clerici precise sint vsurarij quãc̃ arch. de rescri. statutũ ℈. assessorem. dicat hereticũ hoc asserere ꝙ clerici habeant propriuꝫ qõ sentit Inno. de eta. & quali. & decorum. vbi videtur velle ꝙ clerici solo victu debeant esse contenti per iura ad hoc. s. inducta. quã opi. dicit Jo. de lig. esse verissimam. Sed ego dico ꝙ ꝺ ea est casus expressus in. c. vnico. de cle. non resi. li. vi. ad fi. a ꝓtrario vbi dicit ꝙ nõ deseruientes in diuinis non debent ꝓcipere distributiões quotidianas & si ꝓcipiunt non faciunt suas nec acquirũt dominiũ ergo a cõtrario sec⁹ si ꝺseruiũt. Ad idẽ ẽ de fideiusso. puenit. vbi de redditibus clerici soluit eius creditoꝛib⁹ ℈z archi. in. ℈. assessorem. respõdet primo ad. c. vnicũ dicẽs ꝙ reddit⁹ beneficioꝝ sunt clericoꝝ quo ad dominiũ ad hoc tm̃ vt pñt dispensare ꝑm modos in iure expressos. Ad. c. puenit. respõdet ꝙ ibi illud fuit de auctoꝛitate pape vel ꝙ ibi non dicit vnde prouenirent illi redditus. vnde potest intelligi ꝙ prouenieb̃ aliũde ꝙ de bñficijs. verius puto qõ nunc dixi & p hoc glo. in. c. presenti. in verbo reseruari. de of. oꝛ. li. vi. & rationes & iura que allegat tm̃ aduertendũ ꝙ aliquid potest dici propriũ alicuius quo ad hoc vt libere possit disponere nec possit puniri exinde. & hoc modo propriũ est quod ẽ meum de iure gentiũ vel de iure ciuili. adeo ꝙ possum libere disponere vt in rebus patrimonialib⁹ vel quesitis ex titulis licitis. Alio modo & minus stricte potest dici propꝛium id de quo quis habet liberam dispensationẽ ita ꝙ licet si male dispenset posset inde corrigi & puniri tũc dispẽsatio nõ reuocabit. sic dico redditus beneficioꝝ esse institutoꝝ in eis qr si clericus fructus alienat vel donat ẽt sine cã rationabili tenet alienatio nec poterit reuocari sed ipse poterit corrigi & puniri. & ex hoc sibi interdici administratio tãc̃ fieret lapidatoꝛi. ad hunc intellectũ vadunt iura que dicũt clericũ debere ꝯtentũ eẽ victu. i. si vult non illicite agere nec respõsum arch. ad. c. vnicũ. nisi sic intelligatur aliquid valet. per hoc dico ꝙ. c. peruenit põt itelligi & sic cõiter intelligit ꝙ satis fit creditoꝛi redditibus.. clerici ẽt beneficioꝝ vt parce viuendo satisfaciat ꝙ. c. interrogatus in questione facti dixi ꝓcedere ẽt in ꝑlatis religiosis vt de fructib⁹ satisfaciãt quorum habent liberã dispensationẽ. Insup ꝓsuppositio ꝙ clericus esset vsurarius rõ non vꝛget nã poterit eẽ talis qui melius dispensabit fructus ex beneficiorũ c̃ alter vnius vt dixi in secunda rõne prime partis. Sed tenẽdo ꝙ clericus nõ sit vsurarius restat respõdere ad. c. primuz. xij. q. iij. Ad quod dico ꝙ solum probat ꝙ si clericus nihil habẽs consecutus fuit beneficium presumitur ꝙ acquirit intuitu beneficij acqsisse. de quo i. c. fi. de pec. cle. vbi dixi. & de testa. cũ in officijs. Ad sextũ ꝑz sol. ex predictis ꝙ habẽs beneficium nõ est idoneus ad aliud tunc tm̃ quando primum sufficit dicto. c. si is cui. de preben. li. vi. Item ꝓsuppositio ꝙ indistincte eẽt nõ idoneus nõ per hoc infertur ꝙ peccet habendo plura attento statu hodierno beneficioꝝ quo respectu non oino dicit non idoneus sed stricte est nõ idoneus. i. nõ sit oino idoneus sicut qui nullum habet. Et ad illud de mentione facienda i ipetratione dic ꝙ fit ideo qr non sic facile papa beneficiat beneficiatũ sicut non beneficiatũ. Itez dato ꝙ nullum habeat beneficium tm̃ beneficiũ ꝙ ipetrat hodie valoꝛ exprimit vt cõsideretur an tm̃ beneficium cõpetat ipetranti an nõ. Ad septimum de absurditate dico ꝙ nulla sequitur vt respondeat Inno, in. c. cum iam dudum. quia in concursu mandatoꝛum obedietur primo vel fiat sicut dicitur de iureiur. breui. de ap. cuz parati. Ad iura ꝓ illa parte inducta maxime ad. c. sanctoꝛum. dicit Inno. de cle. non resi. c. fi. ꝙ ibi ꝓhibet ne quis habeat prebendam in duplici ecclesia qñ. ſ. beneficia requirunt residentiã. que solutio est vera in se per superius dicta & per glo. in verbo. beneficium sed diuinat. aliter ergo respondet Inno. in. c. cũ iam dudum. in. c. sanctoꝛum. prohibetur solum ne quis intituletur in pluribus ecclesijs. dꝫ enim i vna ecclesia intitulari. i. denominari seu ad titulũ oꝛdinari eiusꝺ. ec. c. i. Et a principio nõ debet simol in plurib⁹ ititulari ex post facto nõ prohibẽt vñ ꝑm Inno. si postea acgrit beneficiũ i alia ecclesia poterit oꝛdines recipere ab epo vtriusqꝫ bñficij quod ẽ hodie determinatũ in. c. cũ nullus. de tẽp. oꝛ. li. vi. quo ad hoc solum ꝙ ratione bñficij sortitur beneficiatus forum ab epo beneficij vel ad eius litteras possit oꝛdinari sed quo ad itellectum quem ponit Inno. in. c. sanctoꝝ. licet subtiliter dicat tamen nimis restringit illud. c. ꝙ generaliter loquitur: dic ergo melius ꝙ. c. sanctoꝛum. procedit secundum distinctionẽ c̃ supꝛa dedi attẽto statu oꝛiginario bñficioꝝ quo respectu habẽt pluralitas vt p̃ dixi. ad alia iura responde eodez mõ. Et ad q̃cũqz alia similia q̃ ad hoc deduci possint.

Litteras. Fortis ẽ vt dicit glo. prima. sed & subtilis habẽs profundam materiam & plurima decidentem. In summa dicit. Littere apostolice super conferendo beneficio vacaturo ad creatum post datam non extendun tur. non diuiditur quia sub vno constructa est. ¶ Nota. ꝙ papa dat litteras ad bñficium vacatuꝝ sic & legatus de late re reseruat vacaturum p modũ de quo i pe. c. de of. le. li. vi. ¶ Secundo no. initium spectandum. de elec. dudum. i. Item attendendum tps date. e. ti. eã te. de quo infra plene. ¶ Tertio no. non sufficere ꝙ res veniat ad statum a quo potuit inchoare. ¶ Quarto no. ꝙ rescripta beneficiaria comparantur litigiosis: vt sicut illa nõ concernũt lites post datã exortas. e. ti. c. fi. ita beneficialia non cõcernũt bñficia nouiter creata: vt hic. ¶ Quinto no. verbum statuimus

nouiter creata: vt hic. ¶ Quinto no. ꝙ verbum ſtatuim⁹ inducit ius nouū qđ probat lr̃a iuncta glo. i. ꝛ glo. vlt. in pr̃i. ꝛ in verſu quare dico ad hoc qđ dixi de iudi. decernimus. ¶ Sexto p. ꝙ nõ poſſint dari littere ad vacatura beneficia qr̃ p hoc datur votū captande mortis ꝺ̃ id. de conceſ. prebẽ. c. i. ij. ꝛ iij. ꝛ. c. ti. ne captande. ꝛ. c. deteſtanda. li. vi. ¶ Cõfirma qr̃ nõ põt circa idẽ cõpetere ius pluribus. de proba. licet. nec duo poſſunt habere titulū in eodẽ beneficio. de p̃bẽ. maiori bus. at hoc contingit dando ius ad vacaturum cũ ius habeat etiã qui obtinet beneficiū. ¶ Do. ad primū dicit ¶ Dat. ꝙ papa hoc põt alius nõ. niſi in caſu de prebẽ. relatum. ſed dic ꝙ ibi non daf̃ ius ad vacatur. ¶ Itez etiã legatus poteſt reſeruare vacaturum. vt in. c. pe. de of. le. li. vi. ſed non dicit dare ius p hoc. ¶ Sed circa hos caſus procedit primū cõtrarium ꝛ iura in eo allegata. ¶ Ad ſcõm qđ nemo tangit. dic ꝙ ius vniforme nõ põt pluribus cõpetere circa idem vt in. c. licet. ꝛ. c. maiorib⁹. ſed diforme ſic. vnde cum iure in re ꝙ habet inſtitutus ſtat ꝙ alius habeat ius ad rez vt expectãs ꝛ maxime qr̃ ius expectantis eſt incertum ꝛ non coincidit cum iure in re ſed conſumaf̃ tm̃ cum ius in re eſt extinctus. ¶ Unde eſt ius condicionale. ſ. ſi beneficiũ vacabit ꝙ importat verbuz vacaturũ. de prebẽ. ſi poſtq̃. li. vi. ¶ Inſuper multum refert qualis ſit forma gratie. aut enim nõ ẽ collatus canonicatus ꝛ nõ dicit̃ ius habere ad rem ſz tm̃ cõditionẽ ex reſcripto ad petendum ſibi ꝓuideri p executorẽ. qđ dixi in c. mãdatuz. eo. ti. lz enim ¶ Cõpo. ibi dicat ꝙ littere beneficiales habentur loco titulí. tm̃ ſm̃ ¶ Genze. verius ẽ ꝙ operanf̃ ſolũ probationẽ ſed ius tituli querit̃ p collationẽ. de prebẽ. c. pe. li. vi. ¶ Credo ꝙ velit potius allegare. c. vlt. in fi. de conceſ. p̃ben. in. vi. lz ¶ Genze. allegat. c. vlti. ſed in hoc puto ꝙ ſit corruptus vitio ſcriptoris aut collatus fuit canonicatus ꝛ tunc bene ſurgit ius ad rem: vt probat. c. ſi poſtq̃. ꝛ. d. c. pe. ¶ Ex quo no. ꝙ in hoc caſu nõ tm̃ p officij iplorationẽ ſz iure directo agit qui ẽ canonicus vt ſibi p̃benda cõferaf̃. ꝛ hoc i canonico creato auctoritate pape cũ tale ius afficiat prebẽ. de prebẽ. ſi poſtq̃ li. vi. de reſcrip. duobus. ſed poſtq̃ prebẽ da collata eſt tunc conſequit̃ ius plenũ in re. d. c. pe. qđ notabiliter probat per quẽ tex. infero ꝙ licz collata prebenda intelligatur collatus canonicatus ex vi annexionis vt tenet ¶ Compo. de cõſti. cũ. ¶ Io. vbi dixi nõ tm̃ ſic econuerſo. ſed vltra collationẽ canonicat⁹ requiritur collatio prebende. vt p bat predictũ. c. pe. qđ no. ¶ Secũdo op. ꝙ non debeat põderari data ſz preſentatio. de preben. dilectus. ij. ¶ Io. hic q̃rimus de ſubſtantia reſcripti eo reſpectu vt ſciamus quid includat: ideo attenditur data: ibi aũt queritur de conſtituẽdo ordinarium collatorẽ in culpa: ideo requiritur preſentatio: ante enim cũ ignorat non põt in culpa cõſtitui. ¶ Tertio op. ad hanc ſo. ꝙ ẽt ſi queratur quid includat reſcriptũ debeat ponderari preſentatio vel poti⁹ executio vt temp⁹ quo fiet collatio per. c. ei cui. de preben. li. vi. vbi impetrans prebendam qui tempore date non erat idoneus ad ſacerdotalem obtinet ſacerdotalem ſi eſt idoneus tempore collationis. ¶ Io illud. c. multipliciter variatur propter illud. c. ſi eo tempore. c. ti. li. vi. vbi impetrans ſibi prouideri de curato vel non curato ſi tẽpore date nõ ẽ idoneus ad curatuz. lz tpe collationis ſit ad hoc idoneus nõ tm̃ obtinet curatum ꝛ ſic videf̃ contra dicere. c. ei cui. ad qđ contrarium tollẽdũ. glo. in. c. ei cui. dedit varias ſolutiones quarum nulla eſt ſufficiens vt ſcripſi in. d. c. ſi eo tempore. ¶ Ideo alij aliter ſoluũt qđ proſequor in dictis locis. ¶ Sed ego ſoluo in. c. ſi eo tẽpore. impetrans tpe date ad nullũ ſuppoſitum ſub hoc genere curatum erat idoneus. ideo ab ipſo initio gratia fuit ex toto nulla quo ad illam partem de curato. ¶ Sed in. c. ei cui. impetrans tempore date non fuit non idoneus ad quodlibet ſuppoſitum ſub hoc termino prebenda cum eſſet idoneus ad non ſacerdotalem: poterit ergo conſumare gratiã in ſubiecto alterius qualitatis vt in prebenda ſacerdotali. nã depoſito generalis que tenuit poteſt bene conſumari in ſubiecto aliquo in quo non potuiſſet cõſumari ab initio: duz tamen ſubſit habilitas tẽpore cõſumationis. ff. de ſo. q̃ decem. ¶. ſticbum. v. ſed ei. vbi ſi ſtipulor hominem poteſt mihi ſolui homo qui erat meus tempore ſtipulationis ſi deſijt eſſe meus tẽpore quo ſoluitur ꝛ plura iura ſimilia ad hoc i duco in. d. c. ſi eo tempore. ¶ Sed ad tex. iſtũ hec ſolutio videtur oino reſiſtere. nã hic impetrans vacaturuz licet gratia tenuerit nõ põt eam conſumare in nouiter creatis. quod tñ venit ſub verbis gratie exquo eſt creatus. ¶ Hic ergo ꝙ hic ponitur ius nouum ꝛ alias dicendum fuiſſet contrariuz vt dicit glo. vlti. vel quantuz ad. c. ei cui. dic ꝙ ibi tempore date fuit reſidentia ſolum ratione qualitatis deficientis ſed hic fuit ratione ſubſtantie exquo beneficium tempore date non erat in rerum natura. de ipſo ergo nõ potuit gratia intelligi. ¶ Quarto op. ad idem de. c. ſi eo tempore. de elec. li. vj. ſo. potius facit pro quia ꝛ ibi attenditur data ꝛ de hoc j. an. vij. cõtrario. ad fi. ¶ Quinto op. ad idem de. c. duob⁹. eo. ti. li. vi. ſo. ibi attenditur preſentatio quia data vtriuſq; reſcripti erat par. vel ibi querimus de reſcripto non quo ad ſubſtantiam ſed quo ad effectum vt ſciatur vter duorum impetrantium ſit preferendus. ¶ Sexto op. ad idez de. c. ſuper eo. de ap. de. c. vt debitus. eo. ti. nam probat. c. ſuper eo. ꝙ attenditur preſentatio. c. vt debitus. probat fortius ꝙ non ſufficit preſentatio ſed debet interueniſſe citatio. ſo. hic de reſcrip. beneficialibus ibi de litigioſis. vel in illis. c. queritur de effectu reſcripti. ꝛ quod ad. c. ſuper eo queritur ad effectum ſciendi quando currat terminus poſitus in reſcripto ad terminandam cauſam quo ad. c. vt debitus. queritur de effectu preuẽtionis vt ſciatur quomodo delegatus preueniat ordinarium vel econuerſo. ¶ Septimo op. ad idẽ de oĩbus rõmbus quas facit gloſ. vlti. in prin. ibi quod vꝫ iniquuz vſq; ibi quare dico. ¶ Et ſunt vij. rationes ad quas qr̃ volo infra reſpondere ideo eas formo. ¶ Eſt itaq; prima naz fortius deberet dici vt ſub gratia veniret nouiter creatum ꝙ creatũ ante datam qr̃ in prima non põt eſſe votum captande mortis in ſecunda ſic ad hoc de conceſ. preb. accedens. ¶ Secunda qr̃ ſi tempore date extabat beneficium quod poſtea non in fraudem impetrantis fuit expreſſum non deberetur expectanti de conſti. cum acceſſiſſent. ergo per caſum conuerſum ſi tpe date nõ extabat ꝛ hodie extat debeatur. ¶ Tertia qr̃ ſequereꝰ ꝙ ſi impetrauí curatuz non poſſet mihi conferri id quod erat ſimplex tpe date licet hodie curatum qđ eſt abſurdum. ¶ Quarta ꝙ contrarium ad precedentem qr̃ ſequeretur ſi impetrauí ſimplex ꝙ erat curatum tpe date ꝙ hodie ſimplex mihi conferri nõ poſſit. ¶ Quinta qr̃ ſequeretur ꝙ ſi impetrauí ad collationẽ alicuius non poſſet mihi conferri beneficium ꝙ tempore date ad eius collationẽ non ſpectabat lz tpe vacationis ſpectet quod eſt falſum. ꝙ cle. ſi de beneficio. j. de preben. ¶ Sexta qr̃ ſequeretur ꝙ canonico expectanti prebẽdã non deberetur prebenda deſuper excreſcentibus. quod ẽ falſum per. c. cum. ¶ D. de cõſti. ¶ Septima qr̃ ſequeretur in caſu premiſſo de canonico expectante ꝙ in eccleſijs nõ habentibus numez non deberef̃ portio qđ eſt falſum p. c. ſi. ó conceſ. preben. li. vi. ſed tenet cõſequentia qr̃ in eccleſia nõ habente numerum iura creantur cũ electis ꝛ extinguñ cũ defunctis de preben. dilecto. ¶ Iſte ſunt rõnes gl. ¶ Extra gl. eſt octaua ratio p. l. fi. C. que res pig. ob. po. vbi ſi quis hypothecauit bona ad ſe pertinẽtia ſub obligatione veniunt bona que poſtea ptinebunt. ¶ Nona p. c. quis circa. de priui. vbi ſi epꝰ concedit monaſterio decimas ẽpales intelligit conceſſio tam reſpectu. prediorũ que habet tpe ꝛceſſionis ꝙ eoz. que poſtea queſiunt. ¶ Decima qr̃ edificio futuro acq̃ritur ſeruitus. ff. de ſerui. vrba. predio. l. ſi ſeruitus. in prin. ꝛ ver. ꝙ ſi ita. ꝛ. ¶. futuro. ¶ Ad hec oĩa iura que probant finẽ ſpectandum que colligit gloſa. de electione dudum. el. i. j. ó cenſi. ſcientes. ¶ Undecima p. c. conſtitutus. e. ti. vbi attenditur numerus creatus poſt monitorias ꝛ ante executorias ꝛ ſic non data. ¶ Duodecima qr̃ diſpoſitio ita poteſt fieri ſuper non ente ſicut ſuper exiſtente. nã vendi poſſunt fructꝰ futuri. ff. de contrahẽ. emp. l. nec emptio. ſic ꝛ obligari. ff. de pig. ꝛ que nondũ ꝛ promitti. ff. de ver. ob. l. interdũ. ꝛ legari inſti. de leg. ¶. ea que. ¶ Decimotertio qr̃ adiectiuum ſignificat ſecundum tempus verbi cui adijcitur. ff. de noxa. l. in

dilectis

ctis.§.si extraneus.vbi dicit q̄ si sciente aliquo seruus dedit dānum:si postea fiat seruus illius nō per hoc tenet ac si sciuisset.qz tunc non erat seruus.ita hic hoc adiectiuū vacaturo cōferendo dz intelligi ꝑz verbum cui adijcitur vt determinet vbum conferendo vt cōferat vacaturū.i. q̄ tunc vacabat qñ ꝓferet. Sz ad primā rōnez supra factā cōstat q̄ creatū nunc vacat ergo ōbet. Pro solutiōe hoꝝ ꝯrioꝝ ꝛ similiū sex sunt videnda. Primo an dispositio quecūqz concernere possit futura ꝛ ō facto cōcernat. Secōo an sit spectā dum initiū an finis an mediū. Tertio an sup eo nō ente possit fieri dispositio. Quarto de iustificādo hanc cle.vt videamus an de iure ꝓcedat an vero sit casus spālis. Quinto vt respondeamus ꝯrarijs. Sexto an ꝛ qñ rescripta ad beneficia vel ad lites debeant attendi ꝛ mensurari ꝑm tēpus date an ex alio. Venio ad primū ꝛ quide hic articulus examinatur per bar.ff.de au.ꝛ ar.le.l.si ita.cuius verba breuiando ꝛ aliter dicendo.dic quandoqz dispositio habet verba denotantia tēpus qñqz nō. Si sic qñqz ē per verba futuri tēporis ꝛ est casus indubius q̄ concernit futura:vt cū venduntꝰ fructus futuri tēporis vel obligantur:vt.s.in rōne.xij.qñqz in dispositione est verbuz preteriti tēporis vel presentis:ꝛ aut est dispositio que ꝺz tractuz ad futurū ꝛ cōceruit futura vt dispositio legis qz.l.semper loquitur.l.arriani. C.de here.ō cōsti.c.fi.aut dispositio nō ꝺz necessario tractū ad futurum aut est generalis aut vniuersalis:aut indiffinita aut particularis. Et que sit ꝺfia inter vniuersale ꝛ generale prout in iure sumitur.no.glo.ff.de eden.l.i.dixi plenius de libel.obl.c.ij.de dispositione generali ꝛ vniuersali ꝛ indefinita. dic q̄ aut est circa aliquid ex quo si veniāt futura nullum aut exiguuz surgit preiudicium.ꝛ tunc concernit futura.l.fi.C.q̄ res pig.obli.po inducendo vt.s.in.viij. ratione.aut surgeret magnum preiudiciū ꝛ tunc non extendit ad futura.l.si ita ff.de au.ꝛ ar.le.vbi in legato veniunt ea que erant testatoris tpe quo legauit non que postea quesiuit. De dispositione particulari.dic q̄ regulariter non venit futurum cū oporteat subiectū capax subsistere tempore dispositionis als non tenet dispositio tanq̄ superente qō statim plenius declarabo. Si autē dispositio est sine certo tpe adhuc procedit precedens distinctio. Sed circa predicta icideret dubium examinanduz an ꝛ qñ idefinita equipollet vniuersali qō omitto qz intelligo hunc tex.q̄ hic fuit dispositio particularis cū vnicū tm̄ beneficium debeat expectanti sed fuit incerta cum nesciatur de quo casus est.de hoc in.c.ex parte.i.de offi.dele.qō ibi declaraui. Et de rescrip.c.i.vbi tangit glo.magna.sed indefinita quando equipolleat vniuersali no.glo.de elec.vt circa li.vi. By.in rubrica.de reg.iur.eo.li. Venio ad secundum de initio vel medio vel fine spectādo ꝛ de hoc dic vt in.c. dudum.i. de elec. vbi dixi. Sed omitto hic quantū ē in genere.sed i specie quo ad rescripta qd iuris dico.j.ar.vi.cū examinabitur an in rescriptis attē datur data. Venio ad tertiū an dispositio fieri possit super nō ente.ad hoc dico q̄ qñqz disponit ꝑ modū non habētez tractum futurū vt cū fit ꝯtractus ꝛ tūc super nō ente nō tenet dispositio vt si donatur vel venditur q̄ non extat de re iudi.abbate.post prin.lib.vi. Aliquādo disponit per modū habentem tractū ad futurū vt institutio heredis vel in legato ꝛ tunc pōt dispōi super non ente vnde instituit postulatio.ff.de libe.ꝛ post hu.l.gallus.§. ille.casus.de leg.i.l. pe. de hoc plenius dico de eccle.edi.ad audi.ij. Venio ad quartum an hec cle.procedat de iure glo.vlt.ꝛ cōiter scribentes omnes maxime Bau.ꝛ Genze. tenent q̄ sit casus speciat deuians a iure cōi qō tenendo facile soluuntur rationes cōtrarie qz standum est eis extra hunc casum. Joan.de lig.dicit q̄ procedunt de iure:qz duo subijciuntur dispositioni.i. requiruntur in dispositione.s.subiectum ꝛ qualitas.i. substantia ꝛ forma. Modo dicto vacaturo bene potest trahi ad qualitatem nō existentē tempore dispositionis.sed ad rē non existentem in substantia non inducit no.in.d.l. si ita de au.ꝛ ar.le.que non multū faciunt.nam ibi fuit verbum qō requirebat existentiaz tpore dispositionis qz legauit testōr aurum suum ꝛ sic oportet intelligi de auro qō erat suum tē pore legati:sed hic fuit verbum incertum qz mandauit papa prouideri de vacaturo nec verbum hoc per aliquid coartatur ergo.stant rationes contrarie. Joan.de fan.repetēs c.ei cui de preben.li.vi.ampliauit rationez. Jo.de lig.dicēs q̄ verbum vacaturo quod hic exprimitur nihil operatur: qz de iure intelligitur ꝛ que insunt dispositioni si exprimuntur non immutant.ff.de condi.ꝛ demon.l. conditiones que extrinsecus de elec.significasti.que ratio posset impugnari quasi mādando de vacaturo hec expressio operatur vt nō veniat vacans tempore date:sed hec impugnatio nō ēvera per.c.si postquam de preben.li.vi.vbi glo.tenet q̄ venit vacans.quia dicitur etiam vacaturum donec reformabitur: sed aliter potest impugnari quia presuppositō q̄ non exprimetur verbum vacaturo cum subintelligatur vt probet.c. si postquam debet extendere dispositionem ad tēpus collationem cum habeat tractum ad futurum. Ego itaqz aliter dico q̄ tutius est inherere glo.vt sit casus specialis tā quam ponens nouum ius vt probat verbum statuimus: sed si vis tenere q̄ ponat casum non specialem dic aduertendum q̄ quando fit gratia de vacaturo duplex est dispositio. Prima est per ipsam gratiam. Secunda per collationem que postea fiet quanuis conferatur dispositio in futurum quo ad secundum de collationem tamē quo ad primum gratia statim consumatur:ꝛ dicit gratis de of. de le.si super gratia lib.vi.de preben.si cui.ꝛ.c.fi.e.lib.stat.ergo quod cū sit dispositio debeat cadere super aliquod existens .sed beneficium postea creatum tunc non existebat ergo quo ad illud non tenet.nam tempore collationis non potest dici retro q̄ papa dederit gratiam super non ente.

At quando querimus de rescripto respectu substantie attenditur data eo.ti.si eo tēpore.li.vi. Et dico infra in.vi.articulo ꝛ procedunt hec ex eo quia mandatum prouidendi de beneficio est particulare.vt supra dixi tanq̄ concernēs vnicum beneficium licet sit incertum. sed propter hanc incertitudinem non surgit alia dispositio iuris q̄ si esset certum vt probat.capi.ex parte.i.de offi.dele. Sed constat q̄ si papa mandasset prouideri de beneficio certo ꝛ illud nondum extabat q̄ gratia non teneret tanquā super non ente. de despon.impub. ad disoluendum. dicto.c. ad audientiam.de ecclesijs edifi.ergo nec tenet licet mandatum sit incertum quia quando certificabitur erit perinde ac si tempore date de hoc fuisset mandatum.ꝛ hec ratio videtur vr gentissima. Venio ad quintum ad dissoluendum contraria que omnia tenendo cum glo. facilius est solutio vt dicas hic specialiter per rationes quas ponit glo. sed tenendo q̄ non sit speciale vt predixi quod est iustius vt habeamus pinguiorem prouisionem ex hoc.cap. Item quia papa adiecisset aliqua verba per que apparuisset eum specialiter velle disponere tm̄ in hoc casu que tamen non adiecit. Dico ad primam rationem q̄ ꝛz in nouiter creato cessz votum captande mortis subest alia ratio impediens gratiam quam predixi. Ad secundam de.c. cū accessissent dic q̄ non est vera. Unde ꝑm Lap.oportet glo.hic intelligi de beneficio suppresso re ipsa fine ministerio vt si naturaliter casinate vel alluione destructum est non autem ꝑm euz q̄ cedit quod dicit glos. si intelligas q̄ per inferiorem a papa posset supprimi beneficium in ꝓiudicium reseruationis pape per extraua. Jo.xxij.execrabilis.§.que omnia ꝛ extra uagantem sedes apostolica.ꝛ per extrauag. Benedicti dudum:felicis recordationis.sed ꝓ glo.facinnt que dixi de excess.prela.sicut vnire quia suppressio cōcernit proprietatem beneficij. Reseruatio titulum. Unde quanuis papa ꝑ hibeat de beneficio reseruato per inferiorem dispōi debz intelligi quo ad titulum non vt velit ex toto tollere potestatem ordinarij curia romana tamen tenet quod dicit Lap. pro quo est q̄ talis suppressio si teneret preiudicaret impetranti q̄ non habet ꝓmitti inferiori pape qui de gratia apostolica non potest iudicare de re iudi.cum venisset de confir.vti.c.i.ꝛ.ij.ergo multo fortius potest restringere. Ad tertiam ꝛ quartam ꝛ quintam responde simul q̄ bene potest sub dispositiōe includi aliquid qō erat sub qualitate non in

cludibili tempore diſpoſitionis dūmodo tempore cōſumationis ꝛ collationis ſit ſub qualitate comprehenſa in reſcripto.hoc ſolum probant ille rationes.Sed ꝙ diſpoſitio poſſit trahi ad id quod non exiſtebat tempore diſpoſitiōis nō probat ꝛ contrarium probatur hic.vnde caſus ſunt diuerſi ꝛ ratio diuerſitatis quia in illis potuit gratia habere ſubſiſtentiam.ſed in caſu noſtro non pro hoc queſtio per Ioan. diſputata que incipitur de beneficio.vbi dicit ꝙ ſi beneficium curatum ante papam alteri donetur poſt datā ad ipm extenditur reſcriptum. Ad ſextam de.c.cum.Ad.dico ꝙ non procedit per id quod dicit glo.hic in fi.cum dicit hoc.c. non procedere in expectante prebendam ratione canonie quam habet:tunc enim ſtat regula.c.cum.Ad.vt poſſit prouideri de nouiter creato ꝛ ſuper excreſcentibus.ſed hic loquimur de expectante ſimpliciter ex gratia nondum canonica.Et intēlige ſane quia licet in caſu noſtro expectās eēt creatus canonicus ex vi gratie non per hoc obtineret nouiter creatum.ſed ſi iam canonicus impetrat ſibi prouideri de prebenda.procedit quod dixi de.c.cum.Ad.vt etiam de ſuper excreſcentibus prouideri poſſit ꝛ hoc niſi velimus intelligi hunc textum prout iacet ꝙ non debetur nouiter creatum ꝛ qui expectat beneficiuz ꝛ hoc niſi habeat aliud adminiculum ꝙ ſolam gratiam vt ſi eſt creatus canonicus ammodo non dicitur expectare prebendam vacaturam tantū Sed cum primum ſe facultas obtulerit de preben. relatuz de conceſ.preben.cum ſuper.ꝛ.d.c.cum.Ad.quod videtur verius:vnde notanter textus dicit beneficio vacaturo ꝛ nō dixit prebenda. Item non facile poſſit exemplificari tex. quando mandatur prouideri de prebenda ſecunduz ſtillū hodiernum per quem papa ſtatim confert canonicatum.
Et ſic etiam ſi numerus ſit in eccleſia rumpitur ꝛ ſuccedit quod ſupra dixi in ſeptima ratione.Ad ſeptimum patet ſolu.tenendo ꝙ ſtatim dixi vt diſpoſitio iſta non poſſit habere locū in eccleſia non habente numerum ſed tantum quādo is qui vult ſibi prouideri non habet aliud adminiculuz niſi ipſam gratiam.Sed quando eſt receptus in canonicū habet aliud adminiculum.Erit ergo ſenſus ꝙ hec cle.ſolū procedit quando mandatur prouideri de beneficio intelligendo proprie de titulo beneficij:non de prebenda que accedit canonicatui.Ad octauam.de.l.fi.C.que res oblig.poſ. reſpondeo ꝙ ibi fuit diſpoſitio generalis hic particularis vt dixi.Item ibi de nullo vel de modico preiudicio obligati agitur quia non plus debet ſi obligata ſint bona poſtea queſita ꝙ ſi ſint non obligata.Sed vbi agereruz ō magno preiudicio:ſecus vt predixi per dictam.l.ſi ita.ff.de auro ꝛ argen.leg.Ad nonam de.c.quia circa dic ꝙ ibi diſpoſitio fuit indefinita hic particularis.Item ibi in non odioſis.fit enim lata interpretatio in beneficijs contra concedentem. de verbo.ſignifica.olim ꝛ ita ibi fuit.Ad decimam de iuribus probantibus finem ſpectandum reſponde per ſuperius dicta ꝙ illud quando diſpoſitio tota poteſt habere tractum ad futurum quem hic non habet cum ſtatim ab initio ſit vex dicere ꝙ eſt gra adeo ꝙ littere dicunt cedere loco tituli quo ad qd.vt nota.ſ.eo.mandatū.ꝛ ſupra dixi.Ad vndecimā de.c.ꝑſtitutus dico.ꝙ dupliciter legit.vno mō vt ꝙ dicit qō dicit tex.ō numero ꝑſtituto i eccleſia ante executorias ōbeat ſuppleri ꝛ ante mōitorias.ꝛ tūc nihil obſtat. Alio mō put iacet vt fuerit numerus conſtitut⁹ poſt monitorias ꝛ tunc adhuc proprie non obſtat. nam intelligo ꝙ ponderauit ibi numerus ſolum quo ad executorias vt cenſeantur obrepticie non facta mentione de numero ſed monitorie non poſſunt dici obrepticie quia de non ente non potuit fieri mentio.quod plenius dixi in dicto.c. Ad duodecimam quia ſuper non ente diſponitur.dico ꝙ ibi diſpoſitio totaliter habuit tractum ad futurum.vel verius ibi vendi tur ſpes in fructibus futuris ex certo predio.ꝛ ſic ſuper exiſtente diſponitur.Ad hic loquitur tex.in gratia generaliter conceſſa ſeu incerto vacaturo que debet reſtringi ad beneficium exiſtens tempore date.Ad decimamtertiam de adiectiuo patet ſo.per id quod dixi.ſ.eo. contrario. quia hic tota diſpoſitio non confertur in futurum imo ſtatim ab initio habuit ſubſiſtentiam ꝛ fuit gratia.Venio ad ſextum articulum an ꝛ quando debeat in reſcriptis attendi tempus date vel illud vbi dico ꝙ quandoqz querimus de reſcriptis quo ad ſubſtantiam quandoqz quo ad effectum. Si quo ad ſubſtantiam attendenda eſt data vt ſi queratur an ſit cōmiſſa obreptio in reſcripto an non eo.li.gratia.li.vi. Si de effectu quandoqz querimus quo ad intrinſeca. aliquando quo ad extrinſeca.primo caſu adhuc idem vt attē datur data vt ſit expediens ad hoc vt beneficium includatur in gratia ꝙ extet tempore date tamen reſpectu qualitatis non ſemper attenditur data cum ſufficiat reſpectu executionis qualitatem beneficij eſſe talem tempore executionis que poſſit includi ſub verbis reſcripti vt in clemen. ſi de beneficio.preallega.ꝛ poteſt in hoc poni concluſio. vt dummodo in ſubſtantia potuerit reſcriptum habere ſubſiſtentiam tempore data poſſit conſummari in ſubiecto alterius qualitatis per.c.ei cui. de prebendis libro.vi. quod declarauī ſupra in tertio contrario Sed his obſtant no. in cap.ſtatutum.in principio de reſcrip.lib. vi. vbi in glo. habentibus.in fi.dicitur oportere iudicem delegatum tempore date eſſe talem de quo loquitur illud.c. nec ſufficere vt poſtea fiat talis.Ad quod reſpondeo ꝙ qualitas in iudice deficiens habet ſe tanꝙ defectus ſubſtantie cum ſit tradita regula per.c.ſtatutum.que non eſt ſuſceptibilis iuriſditionis niſi talis ſit in dignitate vel canonicus eccleſie cathedralis.vt ibi per hoc dico ꝙ querere de effectu intrinſeco reſcripti eſt querere quid includat reſcriptum vt ſi in beneficialibus.querimus quod beneficium veniat in gratia:vel in litigioſis querim⁹ gs iudex ſit talis cui cauſa poſſit cōmitti.Querere autē de effectu quo ad extrinſeca ē cū querimus in beneficialibus quando gratia ſit perpetua vl quando afficiat vel quid ſimile.In litigioſis cū querimus quando p reſcriptum delegati tollatur precedens reſcriptum vel preueniatur ordinaria iuriſditio vel quid ſimile. Et hoc caſu cum queritur de effectu extrinſeco. dic ꝙ aut in beneficialib⁹ reſcriptis aut in litigioſis Primo caſu cum multiplex ſit effectus variantur regule:nam quandoqz querimus de effectu reſcripti beneficialis quo ad perpetuationem. quandoqz quo ad aliud quantum ad perpetuationem dicit Laud. ꝙ aliquando papa mādat ꝑ uideri de vacante ꝛ ſtatim gratia eſt perpetua. aliquando de vacatura ꝛ tunc gratia non eſt ſtatim perpetua. Vnde intelligitur.c.ſi ſuper gratia:preallegato quādo proceſſit aliquid ex quo ſurgit ius beneficiato vt qz cōfertur canonicatus alias gratia nō perpetuatur:vt ſi mandatur alicui ſimpliciter prouideri:ſed tunc ꝑm eum perpetuatur gratia ſi executor ingreſſus fuit aliquid de ſubſtātialibus negocij de off.dele.quanuis lib.vi.vt ſi executor deputatus ad prouidendum cum clauſula ſi eſt idoneus examinauit impetrantem ꝛ pronunciauit eum idoneum. pro hac quod notauit Inno.de transla.c.i.immo ꝑm euz ſufficit ꝙ littere ſint preſentate de quo remittit ad nota.in cle.vna de conceſ.ꝑben.per que verba nimis reſtringit.d.c. ſi ſuper gratia qō generaliter loquitur. per quod dici poteſt ꝙ gratia ſtatim cum eſt facta perpetua eſt. Vel melius in hoc diſtingue p c.ſi cui.de preben.lib.vi.quo.c.coniuncto cuz.c.ſi ſuper dic ꝙ aliquando fit gratia ei cui datur poteſtas conferendi. ꝛ ſtatim eſt perpetua.d.ſi cui. quandoqz fit ei cui mandatur conferri ꝛ tunc procedit diſtinctio Laud. ꝛ dicta per eum que ſatis patent ex illo.c. Si autem querimus quo ad aliū effectum vt quo ad afficiendum beneficium ꝛ quo ad preueniendum ordinarios collatores. diſtingue plene vt in.c. ſi ſoli.vbi glo.de conceſſ.preben.lib.vi. De reſcriptis autē litigioſis dic ꝙ aut querimus de effectu extrinſeco quo ad perpetuandam iuriſditionem delegati.ꝛ dic vt in.c.licet ō offi.dele.aut quo ad preueniendum ordinarium ꝛ dic vt i.c. vt debitus.de app.aut quo ad faciendum currere terminū in reſcriptis poſitum.ꝛ dic vt in.c.ſuper eo. de appel. quia quo ad hoc ſtatur preſentationi vt ibi. poſſent etiam ꝛ alij effectus reſcripti inueniri,quibus attentis tempora varientur.ſed predicta procedunt attento eo quod cōmuniter

contingit

contingit. Expeditis his contrarijs per que patet intellectus huius textus vt amplius pateat quero de aliquibus. Quero itaq; primo de ratione decidendi. So. tenendo q ponat ius & non ſit caſus ſpecialis. Rationem collige per ſuperius dicta in proxi. contrario. ſed tenendo q ſi ius nouum & ſpeciale ponuntur rationes decidendi in glo. fi. in ver. quare dico maxime ibi. & fuit forte motiuum & ibi, ſicut ergo voluit equitas. Secũdo quero de exemplo huius c. quod eſt querere de poſitione caſus in terminis Laud. explicauit ſic. vt ſi quidam impetrauit in forma pauperum vſq; ad ſummam. lx. librarum cum cura ad preſentationẽ cuiuſdam abbatiſſe hoc pendente illa abbatiſſa obtinuit priuilegium q quendam eccleſiam pertinentem ad ſuam collationem valentem libras ducentas poſſet reducere ad ſuam menſam conſtituta ibi vicaria valoris. lx. librarũ. quo facto impetrans petit illam. determinatur hic q non põt cum ſit de nouo creata. ponit & aliud exemplũ quod in idẽ recidit & quomodocũq; ponatur dũmodo ſit beneficium nouiter creatum ſemper procedit hec deciſio. Tertio quero quia dicit in tex. litteras noſtras. quid in litteris legatorum. glo. ij. dicit idem quod tenent Pau. Gen. & Stepha. p hoc. c. collatio. de offi. lega. li. vi. Quarto quero ſi papa dedit poteſtatem conferendi primum vacaturum. Item quid ſi contulit gratiam percipiendi fructus beneficiorum primi anni an veniat nouiter creatum. glo. iij. in vtraque queſtione dicit eſſe locum huic. c. Idẽ Pau. reddens rõnẽ in ſecũdo dictõ. quia gra c odioſa. eo. ti. ſi propter lib. vi: ſed quo ad primum dictum Lap. allegat pro glo. de priuil. g. cum capella. & quod ibi no. de deci. c. ij. lib. vi. & j. de cenſi. cle. i. & dicit hoc procedere quando non ſit gratia ei cui conferendi poteſtas conceditur. nam ſi ſibi ſit gratia cũ talis non ſit odioſus. de preben. dudum lib. vi. & c. ſi cui. & c. q̃uis. ij. eo. li. non procedit glo. ſecundum eum. pro quo inducit quod no. Jo. and. de verbo. ſigni. ſicut. li. vi. vbi dicit q gratia conceſſa epiſcopo vt quattuor clerici ſibi aſſiſtentes percipiant fructus beneficiorum in abſentia concernit beneficia que ſunt adepti poſt priuilegium. immo etiã eos qui tempore priuilegij conceſſi non erant clerici. vel ſi erãt non erant beneficiati. Joan. de lig. quo ad primum dictum dic glo. procedere in terminis ſuis quando fuit alicui conceſſa poteſtas conferendi primum vacaturum. & ſic vnicũ ſecus ſi fuiſſet conceſſum generaliter vt poſſit conferre beneficia certi loci. tunc vt gratia ſit generalis talis diſpoſitio concernit futura etiam non exiſtentia tempore date. Dic q tenendo intellectum glo. vult. q hec decretalis ponat ius nouum & caſum ſpecialem. glo. iſta non eſt vera nec in primo nec in ſecundo dicto. quia debet ſecundum illud textus intelligi in proprijs terminis & non in alijs. ſed tenendo q ponat ius. glo. eſt vera in vtroq; dicto. & ad dictum Lapi. dic q in exemplo quod ponit illud operatur perpetuitas gratie que ſit conceſſa reſpectu vſus perpetui neceſſario debet intelligi quo ad plura ſubiecta vt vno remoto aliud ſubrogettur ſicut in caſu. l. cum debere. ff. de ſerui. vrba. predi. vbi ſi domus mea debet tibi ſeruitutem vt poſſis ſuperedificare ſi domus mea corruit. teneor reficere columnam vel parietem vt ſubrogetur in locum deficientis. Quinto quero in eo quod hic loquitur quando mandatur prouideri de vacaturo quid ſi mandatur prouideri de vacante. So. vt in glo. iiij. & dicit Laud. q hoc caſu cum mandatur prouideri de vacaturo gratia expirat obitu concedentis. de pben. ſi cui. in fi. li. vi. ſecus dicit ſi papa contulit canonicatum vel certam eccleſiam que vacat: quia tunc non expirat gratia que iam facta eſt. offi. dele. ſi ſuper gratia. li. vi. quod intellige vt no. in. d. c. ſi cui. in glo. fi. In primo autem caſu cum mandatur prouideri de vacaturo. dicit Lau. q res deſinit eſſe integra ſecundum aliquos tunc tñ quando executor agreſſus eſt aliqua de ſbalibus ſecundum no. per Jnno. de elec. in cauſis ipſe vero dicit q ſufficit q executor datus ad prouidendum alicui, ſi eſt idoneꝰ examinauerit per ſe etiam ſine citatione alicuius quod poteſt. vt no. Jnno. de tranſla. c. fi. vel ſi prout fit citauit illum contra quem facienda eſt collatio. de offi. deleg. licet Imo vt refert Laud. ſecundum aliquos ſufficit q gratia ſit preſentata executori & hoc in beneficialibus. de hoc per Joan. and. in. d. ca. ſi cui. vbi approbat ſecundam opinionem ſtatim dictam q requiritur q citatus fuerit is qui grauatur. Prima vero & vltima forma male poſſunt ſuſtineri. pro hoc quia ſicut in litigioſis requiritur citatio de offi. dele. licet. vbi dixi. ita & in beneficialibus quia non reperitur i hoc diuerſitas. tñ q executor in bñficialibus non tenetur aſſumere partes iudicis. vt no. Jnno. ô pſump. c. fi. videtur ſufficere q proceſſit ad canonicatum cõferendũ ad beneficiũ vacans ẽt nemine citato ſicut ſufficeret ſi papa hoc feciſſet vt dixi. ſ. e. q. Sexto q̃ro qd ſi beneficiũ erat ſupreſſum tẽpore date, ſz poſtea reuocatũ: gl. in vbo creatũ. in vb. ſed quid dices. dicit aliud q̃ de nouiter creato. Rõnem ponit & idem Pau. Step. & Genze. c ẽt rõ ꝑz Genze. quia cauſa originalis dz potius attẽdi q reuocatio. l. cuiuſcũq;. ſ. ſi ci. ff. de inſti. & de dona. l. q id quod. de fideiuſ. l. tutor. & ſic cuz hec ſit reductio facta ad ꝑſtinuz ius debet poſſe peti. ff. de mino. l. q ſi mino. ſ. reſtitutio. Jo. de ligna. diſtinguit an beneficium fuerit ex toto ſupreſſum & nõ eſt vera glo. q ſi poſtea reuocatur eſt potius creatio q̃ reuocatio an non ex toto. & procedit glo. pro hoc diſtinctione eſt. c. conſuluit de iudeis. vnde dic q q̃cq; renouat reuocando ſuppreſſionem p quam nõ erat omnino extinctus titulus & tunc procedit glo. q̃cq; renouat deſtruendo ſuppreſſionem p quaz erat extinctus titulus: & tunc eſt vera creatio: & locum bz qõ dz in tex. Septio quero ſi quid dubitatur an data precedat creationem: an econuerſo glo. eadem in ver. ſz qd ſi dubitat. arguit p & ꝯ. & decidit pro impetrante: q gra c funda ta eo ipſo q conſtat de ipſa: & cõſtat beneficium vacare: q ergo excipit de creatiõe poſt datã probet: quod dic vt in gl. quam ſigna q̃ ſingularis. Et per eaz decidi poſſunt multe queſtiones: & cum ea tenent Pau. & Genze. & Step. & p eius materia c qõ no. de elec. ſi eo tempore. li. vi. & de prebẽ. ſi tibi abſenti. & c. ſi a ſede. eo. lib. & qõ no. bar. ff. de no. ope. nunc. l. non ſolum. ſ. ſed vt probari. vbi formal multas que nes que deciduntur p hanc gloſ. ex qua colligitur q q fundat intentionem ex prioritate vel poſteriozitate tpis dz ꝓbare de tempore limitate & ſpecifice: ſed multuz ob. qõ no. in. c. venerabilibus in glo. de. penul. de ſen. excõ. li. vi. & glo. nõ ſoluit vbi q petit ſe abſolui ad cautelam dicens ſe excõicatum poſt appellationem dz probare q appellatio preceſſit: ita ergo deberet impetrans probare beneficium fuiſſe creatum ante datam. So. ſm Pau. ibi hoc ideo eſt. q excommunicatio tãquam gladius penetrabilior de ſen. excõ. ex tenore & no. Jnno. de appel. preterea. ij. ver. preſumitur preceſſiſſe. vel ſm Genze. hoc eſt quia abſolutio ad cautelam, eſt talis nature vt non preſtetur niſi quando non tenuit excõmunicatio alias c opus vera abſolutione. dic q rõ vera c quia petens abſolui ad cautelam fundat ſe ſup nullitate excommunicationis igitur eam probet ſicut q ſe fundat ſuper electione petens ſe confirmari debeat eam probare validam. alias ſuccumbit etiam ſi ex aduerſo nihil ꝓbetur. de elec. cum nobis vbi dixi. Et fundans ſe ſuper preſcriptionem titulum requirente debet probare de titulo alias ſuccũbit: vt no. de teſti. fraternitatis. Octauo quero ſi beneficium erat creatum tempore date ſed nondum dotatum. Dicit Pau. q veniet in litteris. ſufficit enim q eſt creatum: poteſt enim agi vt dotetur prout dicitur de cõſe. di. i. nemo & in. c. cum ſicut de conſe. eccle. vel alta. Nono quero ſi tempore date ordinatum erat per epm & capitulum de creando beneficium tamen nondum erat creatũ dicit Pau. q non venit in litteris quia debet eſſe creatum cum effectu tempore date de eo qui mit. in poſ. c. i. de re iu. cum aliquibus de appel. ſi a iudice in fi. li. vi. ff. de re iud. l. l. iiij. ſ. ait pretor. Decimo quero ſi beneficium tempore date eſt exiguuz ita q cadit in litteris: ſed poſtea ampliatur ita q non cadit videtur q nõ debeatur impetranti vt attendatur data. Laud. hoc dimittit diſputationi. Sed tu ſolue per ſuperius dicta in tertio & ſeptimo contrario q ex

quo erat in substantia tempore date variatio qualitatis nõ impedit effectum gratie:per cle.si de beneficio.de preben. ¶ Undecimo quero quid si beneficium nouiter creatum fuit ordinatum de alio q̃ de impetrãte:ꝛ nunc vacat an debeꝫ ipetrãti.glo.vlti.i ver.ꝛ tñ dico dicit q̃ nõ vt hec decre. ꝓcedat generaliꝫ.qõ tenẽt Genze.ꝛ Pau. ¶ Duodecimo q̃ro si ipetrans erat prius canonicus glo.ca.i ver.sed si ponis soluit:ꝛ dic vt i ea.vsq; ad fi.cũ qua tenent Pau.ꝛ Genze.ꝛ Steph.sed declara hoc plenius per id quod superius dixi in septimo contrario.ibi ad sextũ.de.c.cum.M.

¶ De electione ꝛ electi potestate Rica.

Quam rationi. Nota rõnẽ de omnibus esse reddendaꝫ de quo ℔ tractat Genze.sed plene dixi de rescrip.si quando. ¶ Secundo nota q̃ sufficit inducere rationem etiam non inducto aliquo textu vel glo.vel alia auctoritate alicuius doctoris qõ no.℔ Genze.ꝛ probat principium hic in verbo rationi. pro hoc de preben.rõ.nam ẽt lex non est aliud q̃ id quod rõne ꝓsistat.i.di.ꝓsuetudo. ¶ Tertio no.q̃ professio ꝛ religio sunt termini conuertibiles.quod enim dicit in prin.professionis infra dicit religionis.tñ large loquẽdo religiosus:hꝫ in plãnã ꝛ nouitius dr̃ religiosus.s̃.eo.nullus li. vi.de sen.excõ.ĩ dubiuꝫ ꝛ co.ti.religiosi li.vi. ¶ Quarto no. de clausula de creti.ibi qõ si secus ꝛc̃.de hac clausula dixi in.c.ad petitionem de accusa.quid.s.opetur ꝛ no.glo.in cle.vna.ĵ.de immu. eccle.in glo.p hoc:ꝛ ibi dico in.vij.notabili ꝛ in primo contrario. ¶ Quinto no.de clausula coipso qõ sonat fm Genze.absq; alia sententia ꝛ simile verbũ.s̃.eo.quõ sit in fi.ꝛ c. nullus ꝛ.c.si religiosus lib.vi. ¶ Sexto no.q̃ sub hoc nomine religiosus.venit etiam nouitius.p hoc qõ.s̃.dixi in.iij.notabili ꝛ facit tex.hic in ver.super hoc in verbo religiosus inducta glo. ¶ Septimo no.q̃ aliquando reperitur ecclesia regularis que cum hoc est cathedralis.ꝛ sic duplex qualitas concurrit circa idem qõ ẽ ideo qꝛ non sunt qualitates incõpatibiles. ¶ Octo.q̃ religiosus dũmodo ꝓfessus possit eligi.ad monasterium cuiuscũq; religionis.co.ti.nullus.li.vi. ſo.in glo.i.cũ qua iunge glo.in verbo scientẽ:nã aũ hoc.c.õ hoc erant opiniones.ꝛ pro decisione q̃ hic ponitur fiebant rationes ꝛ inducebantur iura.de quibus in glo.prealleg.in ver.ſcientur.sed in contrarium inducebatur ter.d.c.nullus vbi videtur expressum cum dicit religiosum non professum non posse eligi ad monasterium siue vel alterius religionis.ergo a contrario professus potest.ꝛ cum hac inductione stabant multi doctores vt Jo.an.ꝛ Arch.vt in glo.i. ℔ quos oportet hodie concludi.c.nullus eẽ correctũ idez Genze.non tñ presistit:sed p alternatiuaꝫ vel dicit posse dici q̃ argumentũ a ꝺrio qõ ibi sumit hodie cessat.cum hec cle.ꝓtradicat.pro hoc qõ no.de fo.cõpe.c.ij. in glo.ij.ꝛ.c. significasti.in glo.ij.ꝛ sc̃ũm hoc opꝫ dici q̃ in.c.nullus verba ibi vel alterius.non stant dispositiue sꝫ ꝓhibitiue:ꝛ ideo nõ ꝓbatur id ad quod inducitur nec argumentuꝫ a ꝺrio sensu poterat inde sumi:cum ꝺrium eẽt iure expressum. nam ẽt ante hoc.c.expressuꝫ erat q̃ hoies disparis ꝓfessionis non sociarentur.co.ti.cũ cãm.xvi.q.vij.in noua.ꝛ ad rõnem quã fecit hic glo.i.in v̊.pbabam. Rñdent aliqui q̃ procedit i ecclesia nõ collegiata:secus in collegiata ẽt seculari.de quo.ĵ. in glo.penul.ꝛ dicaꝫ .ĵ.q.xvij.hoc tñ nõ obstante puto q̃ glꝰ sit verioꝛ.ꝛ q̃ ante hoc.c.poterat religiosus eligi ad monasterium alterius religionis qꝛ edictum de electione est prohibitoꝛium.ꝛ ad.c.cum cãm.ꝛ.c.in noua.optime respondet glo.in v̊bo scientẽ.p ista lr̃a in v̊.prohibemus.ꝛ ver.de certo.quasi secus fuerit ante hoc.c. ¶ Secõo op.q̃ immo.possint sociari hoies,diuerse ꝓfessionis.nam in eadem cã possint esse testes vel procuratoꝛes vel arbitri vel iudices religiosus ꝛ non religiosus de procur.c.i.li.vi.de testi.tam literis.de elec.cũ in veteri.de renũc.veniens.de arbi.p tuas dic q̃ nõ debeãt sociari collegialiter vt sint vnũ coꝛpus vt collegiũ:sꝫ vt singuli nõ prohibenẽt vt in ꝺrijs fm Pau.ꝺ quo in.c.Joãnes de testa. ¶ Tertio op.qꝛ hec lr̃a a cõtrario pmittit q̃ qlibet religiosus possit eligi ad p̃laturam siue religionis:cuꝫ tñ solus ꝓfessus sit eligibilis.p̃alle.c.nullus eo.ti.li.vi.vbi dicit requiri expressam professionem.ad idem eo.ti.idẽnitatibus.in p̃n.eo.li.so.sta.ꝺrio nec ꝺrium probatur hic.dꝫ enim hoc.c.per illa suppleri. ¶ Quero nũquid hec dispositio procedat quo ad moniales:ꝛ videt q̃ sic propter terminum cõem hoies. In ꝺrijs qꝛ in dispositiõe sunt termini masculini.ibi religiosus aliqs.scõo ad idez qꝛ hec dispositio est iuris ꝓcedentis correctoria.s. c.nullus eo. ti. lib.vi.vt dixi i primo contrario.ergo mere debet itelligi in suis terminis.eo.ti.statutum.lib.vi.glo.ij.ꝛ primã.ꝛ idem Pau.ꝛ Genze.p candez rationem per quã glo.s.quia masculinum comprehendit femininum:quod patebit clariꝰ ex duabus sequentibus qõnibus. ¶ Secundo q̃ro circa id quod dixi in proxima qõne nunqd sit verum q̃ masculinũ comprehendat femininum:ꝛ Spe.de dispu.ꝛ alleg.℔. post hec.v̊.vel ibi masculinum distinguit.ꝛ eius distinctionem ponit hic Pau.sed sufficit ibi videre. Ipse autem Pau. aliter distinguit secundum aliquos q̃ aut agitur de fauore: aut de odio. Primo casu masculinuꝫ comprehendit femininum. Secũdo casu aut subest casus rationabilis aut nõ. Si rationabilis vt quia agitur de dilectis puniendis tunc masculinum comprehendit femininũ pro hoc.xvij.q.iiij. si quis suadente.vbi est casus iuncto.c.mulieres.de sen.ex com.si autem est casus non rationabilis vt qꝛ agitur ꝺ dãnando aliquem ex facto alieno:tunc non comprehendit.l.i. ℔.quare.ff.de ven.in poss. mit.que fuerunt verba Jac. de are.ꝛ primũ mẽbrum q̃ in fauorabilibus masculinum cõprehẽdat femininũ.probatur ex notatis per glo.in.c.generali eo.ti.li.vi.hec procedunt qñ ꝓfertur masculinum sub nomine appellatiuo.ꝺ si sub nomĩe proprio tũc nõ cõprehẽdit femininũ.l.si quis ita.℔.i.ff.de test.tute.ꝛ hoc vltimum ponit Pe.ꝛ Cy.post eum.C.de seruis fugi.l.quinq;. Vel clarius distingue q̃ aliqñ masculinum ꝓfertur p nomẽ,pro prium.aliquando per appellatiuum.d.l.si qs ita.℔.i. cũ sua glo.ff.de testa.tute.fallit vbi ꝓfertur a lege: quia nomen proprium alicuius expressum i dispositiõe iuris cõis habet pro ĩpõ adiecto vt dispositio sit cõis ꝛ perpetua:vt in prima constitutione.C.circa finez.no.By.in regula.qõ alicui gratiosc.lib.vi.pro hoc oẽs decretales que dirigunt certis personis que tamen faciũt ius quo ad oẽs nisi sint priuilegiantes. Si aũt p nomen appellatiuũ quãdoq; constat de mente proferentis siue sit legislatoꝛ siue alius ꝛ stamus menti l.iutius.℔.q̃situꝫ.ff.de leg.iij.s̃.de v̊.sig.i his ꝓterea.ꝛ.c.itel ligentia.aliquando de mente non constat:ꝛ tunc aliquando ꝓfertur in materia differenti .i.que congruit masculo ꝛ non femine.aliquando indifferenti.si differenti non comprehendit femininum.pro hoc allegant aliqui.C.de procu. l.alienam.ff.de procur.l.penul.ꝛ.l.neq;. Sed hoc exemplũ reꝓbat Ja.de are.nam officium procuratoꝛis bene potest cadere in feminam.l.feminas.ff.de procur.ꝛ de confir. vti.cum dilecta.de quo in Spe.de procur.℔.i. circa prin. Exemplifica ergo per.c.nona quedam.de pen.ꝛ remiſ.per l.ñ.ff.de legi.tuto.ꝛ de reg.iur.l.femine. Si autem in materia indifferenti q̃ congruit masculo ꝛ femine qñq; sumus in casu fauorabili:quandoq; odioso:si fauorabili comprehendit.d.l.si ita.de testa.tute.ꝛ in glo.c.generali.si in odioso distingue vt.s̃.fm Ja.de are.q̃ aut est casus rationabilis aut non rationabilis ꝛc̃.vt.s̃.dixi.ꝛ adde que dico.ĵ.de ꝓsang.ꝛ affi.cle.vna. in.v̊.ꝺrio. ꝛ de rescrip. significauit in iij.no. ¶ Tertio quero circa hoc quo casu masculinum cõprehendit femininum:an hoc sit ex proprio significato:an per interpretationem:vel per extensionez glo.in.l.i.ff.de v̊. sig.dicit q̃ ex mẽte legislatoꝛis. Ex quo dico q̃ nõ bñ allegatur p eos q̃ ea colligunt q̃ p interp̃tationem. qõ enim est de mẽte nõ ẽ per extẽsionẽ sed ex vero significato. nam lex ꝛ mens legis idẽ sunt quod no.By.in regula fi.li.vi.pro hoc.ff.de legi.l.scire.ꝛ quod dixi in materia statutoꝛum de consue.cũ dilectus.ꝛ pro hoc q̃ masculinũ comp̃hendat femininum

mininū ex ꝓpio significato est tex.d.l.i.ff.de verb.sig.cū dicit cōplectitur:nō dicit extendatur. By.tenuit q̄ hoc fit p interpretationē.z ideo dixit q̄ in statutis masculinū nō comprehendit femininū.pro hoc.ff. de verbo. sig.l.pnūciatio. vbi dicit q̄ porrigit:z sic per extēsionem.dic q̄ qñq3 sum⁹ in terminis cōibus z questio est indubia.q2 terminus cōmunis signat femininū eque z principaliter sicut masculinuz vt est termin⁹homo.ff.de verbo.sig.l.hois. z quod ibi dicit in gl.ij.in prin. Aliquādo dispsitio fit per terminū nō cōem z tūc aliquādo p terminū substātiuū aliquādo p adiectiuū.primo casu ꝓprehēdit p extēsionē vt si dicebat equus nō venit equa nisi eo casu quo debet fieri extensio.d.l.pnūciatio. Si autē est terminus adiectiuus aliquādo ꝓfertur simpliciter sine substātiuo z comprehēdit femininuz.xvij.q.iiij.si qs suadente.iūcto.c.mulieres.de sen.excō.z est rō: q2 subauditur substantiuuz cōe.vt in.d.c.si qs.s. homo suadente ꝛc̄.aut ꝓferr̄ cū substātiuo z tunc distingue vt.s.q̄ aut substantiuū ē generis cōis:aut masculini.nā adiectiuū restringit ex substātiuo sicut talia sunt subiecta qualia p̄dicata pmittūt.de fide instru.inter dilectos. Quarto q̄ro q2 videmus qñ masculinū cōprehēdit femininū:ad ecōuerso dicit glo.i.d.l.i.ff.de ver.sig.q̄ nūq̄.pro hoc.l.si ita fit scriptum.ff.de le.ij. Spe.tñ in.v. vel ibi masculinū. allegato.s. q.ij.ponit ad hoc exceptionē q̄ dic vt ibi p predicta: maxie que dicta sunt in duab⁹ proximis cōnibus.possimus verificare glo.scōam hic q2 hic ponit in rōne decidēdi termin⁹ cōmunis lz in dispositione ponat masculinū:tñ cōprehēdit femininū. Sed difficile est rādere ad rōnez quam.s.feci i i.q.q̄ debeat restringi hoc.c.tanq̄ correctoriū alioz inrū: puto tñ cū glo.vt rō hic extendat dictū.q2 ex ratione legis mēsurat cius dispositio.regu.si.cum ibi notatis per By.li. vi.z de hac materia qñ masculinū cōprehendat femininū tractat Archi.in prealle.c.figs suadente. Cy.z alij in.l.quicūq3.C.de ser.fugi.. Bar.in.d.l.i.de ver.si. Quinto q̄ro ꝓsuppositō q̄ hoc.c.habeat locū in monialib⁹ qd si monasteriū monialiū regit̄ p matrē:Jo.vt in glo.ij. z idē Ben. Sexto q̄ro nūquid i ecclesijs secularib⁹ possunt sociare boies diuerse ꝓfessionis adeo q̄ nō sit locus huic ꝓhibitioni:gl.iij.dicit q̄ sic ꝓpter verbū monasterijs. z idē Pau. z Benze. Septimo q̄ro ꝓut q̄rit cadē glo. qd de ecclesia sancti Ambrosij:z solue vt in ea. Octauo quero qd si monasteriū vni⁹habitus vnit̄ monasterio alteri⁹habit⁹? dicit Pau.q̄ hec vnio fieri non poterit si vtrūq3 monasteriū remanet in suis inribus ita q̄ vnio fiat solū quo ad hoc habeāt eūdē ꝓlatū:nā sp p hoc secūr̄ ꝛ hāc cle. q̄ aliqs alterius habitus z religionis eligeret.p hoc rō cū non possit vnus z idē cē duplicis religionis vel habitus.de elec.cum monasteriū. Et circa hoc.pseqt̄ Pau.qnq3 modos vnionis q notā.in.c.i.ne se.va.vbi ēt tangit glos.z etiam tz paul. q̄ vnio fit alio modo q̄ predicto:vt q2 est vnio transfusiua: q2 vnū monasteriū ex toto subijcit̄ alteri:q2 tunc talis vnio ē possibilis:nā cessat rō predicta cū p hoc nō veniat̄ ꝛ hāc cle. Mono q̄ro si supiori vniendo nō dixit aliqd de ordinibus vel disparitate habitus z pone in vnione transfusiua videret̄ dicendū q̄ nō teneat vnio nisi aliunde appareat q̄ vniens sciuerit naturam bñficioz vt q2 est eps qui presumitur scire naturā bñficioz sue diocesis.secus de legato vl papa q nō sic ꝓsumit̄ scire pro hoc q̄ nō. Laud.j.de off.ordi.cle.ij.vbi dico in vltima cōne.z Jo.cal.de ꝓcess.prcben. cū nostris.q.vi. vbi dico questione sextadecima. nam fortasse si sciuissent ab vnione abtinuissent quod habui in cōne ficti posset tñ dicit q̄ sufficit q̄ de vnione ꝓstet dz enim pau mi ola fuisse solēniter agitata ꝓm eū que nō.de re iu. sicut.z.ff.de ver.ob.l.sciēdū. Decimo q̄ro cū dicit tex. de ꝓla.qd cōprehendat̄ sub hoc vbo:Jo.vt in glo. in ver. prelatū.z idē Laud.q dicit cōprehēdi quēlibet administratorē habētem ꝓpetuū officiū etiā si sit talis q̄ possit ad nutū supioris āmoueri.de sup.negli.ꝓla.cle.vna ad fi.xvi.q.i. de pnīū. Pau.idē etiā cū glo.vt cōprehēdatur ꝓlat⁹ quo cūq3 nole censeat.de ver.sig.quānis.s.ti.pri.cle.i.z qō ibi no.z ex glo.ista colligit̄ ministrū fratrū minoz z custodem dici ꝓlatos.qō singulariter no.z p hoc semel obtinui. in.q. facti. cum opponerēt cuidam ꝓuinciali predicatorum q̄ nō poterat ēē ꝓcurator per cle.i.de procura.religiosus.fuit eni ꝓnūciatum q̄ sic.q2 gl.i.in.d.cle.intelligit de nō ꝓlato. Undecimo quero nūquid religiosus vni⁹ religōis possit eligi in monachū alterius religionis.glo.eadem arguit q̄ nō p ꝓncipiū huius.c.q2 subest rō disparitatis.Cōtrariū decidit per vbum prelatum.quia in dispositione solum de prelatis prohibet remittit tamen ad.c.cum singula.vbi distinguitur vt dicit glo. Laud. Pau.z Benze.z Math.idē qō intellige cū distinctione.vt dixi in.c.si.de elec. Et ad rōnē ꝛtrariā dic q̄ ratio disparitatis nō vrget. quia quando intrat aliā religionem cōformat se illi.sed i prelato vltra rōnez disparitatis subest ratio minoris instructionis alteri⁹ religionis.vñ quo ad hoc rō restringij p dcīm sicut.C. dixi in.iiij.q.q̄ aliqñ dcīm extenditur p rōnem. Duodecimo quero si religiones sint diuerse. sed sint eiusdē ꝓfessionis an ꝓcedat prohibitio huius cle.gl.in vbo religionis dic q̄ sic.quā no. Ex qua no.diuersitatem inter religionem z ꝓfessionem. Itē no.melius q̄ religiones nō diuersificantur ex professione.nā oēs conueniunt in ꝓfessione quo ad substātialia.de quibus in.c.cū ad monasteriū.de sta.mona.sed diuersificantur ꝑm diuersos fines imediatos.qō plene no. o regula.sane.vbi dixi. Decimotertio q̄ro circa hoc quid si religiones due sunt per oīa pares preterq̄ quo adinuentores.nūquid dicūtur diuerse vt sit locus huic cle.vī q̄ sic q2 attendit idētitas nō respectu rei:sed respectu personaz de rescrip.abbatem. Pau.tz contrarium:q2 quo ad inuentores oium religionum possumus dicere vnū esse inuentorē z auctorē.s.deū de relig.do.c.si.lz sint diuersi inuentores.s. instrumentales. Et quo ad hoc possumus ꝑm inuentorem i casu p̄missō dicere potius imitatorē ꝓmi.xxiiij.q.i. ac cacius.ad hoc q2 nō est curādum de diuersitate nominū sz de effectu.C.de hereti.l.gcūq3 ibi dispar nomen:sed idem sacrilegiuz ad idē de hereti.excōicamus.i.z.ij. Decimoquarto quero si nō ꝓstat quis fuit primus inuctor:nemo tāgit dic idem qō in precedenti qōne:q2 stat ratio. nā religiones nō diuersificant̄ ab inuentoribus:sed a diuerso fine immediato vt dixi.s.q.xij.vel quo ad casum nostrū:diuersificant̄ ēt ex diuersitate habitus:z qūo intelligatur. dic vt in sequenti.q. Decimoquinto q̄ro:q2 hic diuersificatur religio p diuersitatem habitus p id qō cognoscit̄ hec diuersitas:dic vt in cle.cos.j.de regula. Decimosexto q̄ro circa hoc nunquid diuersitas colorīs diuersificet habitū glo. in ver.vel habitus notabiliter distinguit q̄ aliquādo color est de substātia religiōis:z tūc diuersificat z aliqñ nō. Explica vt in glo.z tunc non diuersificat z idē paul.p hoc qō no.Archi.xvi.q.vij.z no.singulariter istam glo. Decimoseptimo quero nunqd hec dispositio suo tpe habuit locum quo ad electiones preteritas.glo.in ver.de cetero dic q̄ non. Ad quod op.ꝓstitutio que fundatur sup iure naturali respicit preterita.de vsur.cum tu.z quod ibi no.de cōsti.c.si.ad hec ꝓstitutio fundatur sup disparitate ꝓfessionis euitanda.quod fuit ēt prohibitū de iure diuino. Deutero. xxij.nō arabis in boue z asino. Jo.ꝑm Laū.fuit de hoc qd in quodam monasterio dioceſ.tholosane in quo post electionē si ante publicatiōem harum cle.facta fuit electio ad prelaturam de monacho alterius religionis.sed dicit q̄ verius ē p̄mum p verbū de cetero:dic q̄ etiaz hoc verbo cessante idem foret dicendum cū de natura ꝓstitutionis sit cōcernere futura tñ de ꝓsti.c.ij.z.c.si. Et maxime q2 hec cōstitutio corrigit ius precedēs.vt dixi.s. in primo ꝛio:z sic stricte intelligenda eo.ti.statutū lib.vi. Et ad rōnem cōtrariā dic q̄ illud:nō arabis ꝛc̄.fuit misticuz:z intelligitur nō ꝑm lr̄am.vt exponit̄ in.c.cum cām eo.ti.nec ꝓhibet disparitatem nisi quādo est totalis disparitas ꝓut dicit glo.iiij. Decimooctauo quero q̄ in exemplo posito in qōne precedēti fuerat facta electio post ꝓmulgationem hax cle. nū qd dispositio huius cle.ligauerit statim ante publicationē z ante duos menses:vī q̄ nō.per id quod no.s.in ꝓhemio in glo.in v.de cetero. In contrariū q2 ista cle. bz decretum

ennexũ.z clausula decreti afficit ignorantes.de reserip.ti-
bi qui lib.vi.de pbẽ.dudũ.z.c.si apostolice.eo.li.j.de cõces.
pben.cle.i. Et hãc partẽ tz Lap.inducens no.p Archi.xix.
di.§.i.sup glo.i.z p Pau.ꝫ.in premio huius compillatiõis
vbi dixi. Jo.de fantu.dicit se de hoc dubitare. nam videre
tur ꝑm eũ q cũ clausula decreti hic adijciatur p modũ cõ-
stitutionis nõ debeat afficere anteq̃ ipsa cõstitutio sicut di
cimus in priuilegio no.ꝫ.in proemio in ver.de cetero.z po-
test forte esse ratio diuersitatis inter alios:quia decretum
al's nihil operaret cũ nullitas actus inducentis p ꝫuenien
tiã etiã sine decreto cũ sufficiat legislatorem aliquid prohi
buisse.l.nõ dubiũ.C.de legi.maxime cuzalia pena adiecta
nõ fuerit.vt no.ꝫ.ti.i.cle.i.in prin.in priuilegio autẽ secus ẽ:
qz z tz imediate nõ liget vel nõ operetur. operabitur tamẽ
tpe quo cõstitutio cuius naturam mutat operatio. secus si
adijcitur ab hoie vt in ztrarijs.s.in.d.c.tibi qui. z similib⁹.
Sz ad hãc rõnẽ quam bene ꝓuidit Lap.rñdet ipse Lap.
q hic decretũ tz sit accessoriũ trahit ad se ꝑncipale.i.ipsaz
zstitutionẽ z imutat eius naturam sicut in simili de iureiu.
debitores.quod dictũ si sustineri potest singulare. C Op.
ad hoc quia decretũ appositũ sub cõditione suspenditur in
euentũ cõditionis.cle.vna.in prin.j.de cõces.preben.ſz cõ-
stitutio cum ꝓmulgatur quo ad vim litigandi est sub cõdi
tione si publicabit z si lapsi fuerint duo mẽses p rõnem su
periusꝫ dictã ergo z̃c. So.hec rõ multũ viget p quam puto
poti⁹ dicendũ decretũ suspẽdi.nam in.c.tibi q z sil'ibus.vbi
dicit decretũ afficere ignorantes semp inuenies q dispoſi
tio statim tenuit z nullam cõditionẽ tacitã habuit. C De-
cimonono q̃ro circa hoc qd si ante hãc cle.ex priuilegio vl
consuetudine obtentum erat q ynum monasteriuz de gre
mio alterius quod erat alterius religionis eligeret sibi plã
tum per.c.cum dilectus de consue.z per.c. abbate de ver.
signi.nunquid fuit sublata per hanc clemen.dic q non ꝑm
Pau.exquo non fecit mentionem de illa.de cõsti.c.i.li. vi.
C Vigesimo quero circa id qõ dixi in prima questiõe an
hodie posset induci talis cõsuetudo: Pau.q nõ:qz ẽct ir-
rationabilis.pbat principiũ hui⁹ cle.dic generali⁹ rationẽ.
qz cõtra ius canonicũ potest induci cõsuetudo.pro hoc cle.
sequẽs in prin.z rõnez quare de iure ciuili p inferiorẽ a ꝑn
cipe potest induci cõsuetudo cõtra legẽ.z de iure canonico
nõ potest induci cõtra rationẽ.dixi in repetitione.c.q̃ i eccle
siarũ.de cõsti. C Vigesimoprimo quero quia hic prohibe
tur electio tm̃ an monachus possit postulari ad prelaturaz
alterius religionis.glo.in ver.eligatur.dicit q sic dum ta-
men postuletur a papa. Laud.z Genze.dicunt indistincte
q postulari potest per.c.eo.ti.cum monasteriuz.z.c.officij.
que nõ multum faciũt.z dic primũ verũs quod etiam te-
net Pau.z Stepha.qõ plenius dico in sequenti.q.hec ꝓ-
cedunt preterq̃ quo ad mendicãtes.bi.n. nõ postulant ad
aliquam ecclesiam vel monasteriũ extra suum ordinez. vt
in extrauagan.dispendijs. Jo.xxij. Lap.ex eo autẽ qõ dixi
q alij religiosi debent postulari a papa.nota q inferiora a
papa vt episcopus non potest dispensare contra hanc cle.
Steph.qui etiam inducit no.per Inno.de tempo.ordi.di-
lectus.per hoc quod dixi eo.ti.officij. C Op. ad hoc quia
si nõ prohibetur hic postulatio.ergo a quocunqz superiori
poterit postulari. So.doctores hoc nõ cõsiderarunt. tamẽ
puto glo.esse veram propter id quod dicam in sequẽti que
stione. C Vigesimosecundo quero quid si prouideꝫ p viã
prouisionis.glo.eadem subtiliter disputat.tandem decidit
de mente huius cle. Idem dicendum quia subest idempti
tas rationis.z hoc maxime vbi prouidẽs facit hoc iure de
uoluto quod dic vt in glo. Genze.tam in precedẽti questio.
q̃ in ista videtur sentire idez.quia debemus põderare mẽ
tem potius q̃ verba.ff.de excu.tu.l. scire.§. illud. pro hoc
eo.ti.si postq̃.§.i.li.vi.j.de iureiur.cle.romani.§.verum tm̃
in precedenti.q. dixi religiosum alterius religionis pos-
se postulari ab episcopo z ab abbate.per.c.ij.lviij.di.p no.
per Inn.de postu.prela.c.fi.vnde vl sibi ztradicere dicẽs
p verbũ eligatur.comprehendi.puisionem z non postula-
tionem cũ tamen sufficit idemptitas rõnis. Paul. tz sim-

pliciter cũ gl.nã plus est conferre q̃ eligere cũ prouisio cõ
prehendat idem q electio z cõfirmatio pro hoc qõ no. de
cã pos.cũ olim. Quid concludes dic q ois modus assum-
ptionis est prohibitus. qz tz hec cle.sit restringibilis. tamẽ
iura restringibilia comprehendunt casum eiusdẽ rõnis.d.
c.si postq̃.§.i.habuit ergo textus respectuz ad id qõ cõter
fit.qz vbi est.congregatio procedit p electionem.xvi.q.vlt.
congregatio.ꝫ.de elec.c.i. per hoc dico q qz ratio hui⁹ cle.
bz locum ẽt in postulatione:vez est qõ dicit glo.q solũ a pa
pa poterit fieri postulatio q põt contra ius dispẽsare.de cõ
ces.preben.proposuit z sic nõ a legato etiã de latere p hoc
qõ no.in spec.de legato.§.consequenter.ver.z generaliter.
C Vigesimotertio quero si electio facta contra hãc cle.cõ
firmetur glo.in ver.inane.dicit q nihil operabitur. Idem
Pau.qui etiam refert circa hoc dictum Compost.de quo
in sequenti.q. Idem etiam Genze.quia cum electio sit nul
la confirmatio nihil prodest:vt no.de causa pos.cum super.
C Vigesimoquarto quero circa id qõ dixi in proxima.q.
quid si papa cõfirmet:videt q teneat cõfirmatio z appro-
betur electio:quod est verum si scienter fecerit cum possit
supplere nullitatem surgẽtem ex iure positiuo:quia est su-
pra ius tz secus sit quando nullitas surgit ex defectu iuris
naturalis:vt quia nõ interuenit cõsensus eligentiũ. qõ no.
Compost.ꝫ.eo.qõ sicut. Sed Jo.de lig.hic z ibi dicit quod
etiã supplere potest defectũ iuris naturalis i exemplo pre
misso qõ dicit verũ quo ad hoc vt faciat prelatũ euz quem
confirmat. Sed hec ẽfirmatio est potius prouisio. pro hoc
quod no.de elec.q̃ sit.in glo.vlti.in fi.li.vi.non enim posset
supplere vt cõsecretur iste electus qui nõ fuit elect⁹. C Vi
gesimoquinto quero in ver.per hoc cũ dicit religiosus. qd
de nouitioꝛ quid de mendicãte:solue vt in gl.antepe.z idẽ
Pau.z rõnem huius quare pmittitur religiosus eligi ad
episcopatũ.reddit Gen.ꝓter maius periculũ quod est in
vacatione episcopatus:ꝓter multa que ita spectãt ad epi-
scopũ qõ nõ ad inferiores.pro hoc de sen.excõ.qz periculũ
li.vi.dicit z alias rationes:vt no.co.ti.c.nullus.in gl.fi.li.vi.
C Vigesimosexto quero quia hic fit mentio de habitu:an
religiosus dimittendo habitũ ex quacũqz causa sit excõica
tus: So. Math.q nõ.sed tũc tm̃ quando temerarie.ne cle
ri.vel mo.c.ij.li.vi.z intelligo temerarie ꝓut no.glo.in.c.i.i
glo.nũquid.de sen.excõ.li.vi. C Vigesimoseptimo quero
nũquid religiosus possit prefici ecclesie seculari citra ẽpa-
tum:ista qõ potest intelligi de ecclesia nõ curata:z tunc dic
q nõ p id qõ dicit hic in gl.pe.ibi in ꝫtiũ facit qõ no. Host.
z per iura que allegat hec gl.cõtrariũ tamẽ vz tenet Mat.
dicẽs q etiã posset ẽct canonicus i ecclesia seculari. primuz
veri?permittit enim q monachus assumat ad bñficiũ cu-
ratũ.ꝓter officiũ predicãdi.de sta.mo.qõ ei.hoc ergo ces-
sante secus dicendũ est.pro hoc de regula.sup eo. vbi tenet
Host.z de relig.do.inter quattuoꝛ.qõ dixi de vi.z ho.cleri.
deus qui.vbi de hoc in glo. Potest secũdo intelligi de ec-
clesia curata:z tũc dic q duplex est cura. quedaz ꝓpzie z
vulgariter p omnes nũcupata cura:vt cura quam hz eccle
sia parrochialis in suos parrochianos. quedã est cura nõ
sic ꝓpzie dicta vt cura quam habet prelatus ecclesie colle-
giate in illos de collegio.de offi.ordi.cũ ab ecclesiaz de pri
ma ẽs cõcordant q monachus ad talẽ possit eligi p.c.qõ
dei.de sta.mo.cũ ibi notatis.de secũda cura disputat hic i
glo.que factis hinc inde rõnibus dicit hoc egere declaratiõe
Pau.aũt dicit fortius ad hanc posse monachum assumi
qz non põt talis prelatus nõ habere curã quũ hẽat curã sui
collegij.z dicit Pau.q Host.nõ intellexit de dignitate pri
cipali cũ dixit monachũ nõ posse hẽ ꝑpositurã vel decã-
natum:qz semper talis principalis est curata vt ꝑdixi rõne
collegij.sed de non principali quod tenet Joan.de lig.z sic
semel consului florentie. Sed Lap.dicit q iura que dicunt
monachum posse eligi ad curam intelligunt de cura pri-
mo modo dicta scilicet in parrochianos.ꝫ.e.statutum lib.
vi. ne clemen. vel mona. statutum eod.lib.nam in tali pro-
prie exercetur officium predicandi.pro hoc induco capi.q
dei.quod expresse dicit de cura parrochianoꝛum. Itẽ.c.sta

tutuz

tutū eo.ti.li.vi.vbi dr ꝙ iura disponentia habentē ecclesiā parrochialē teneri ad sacerdotiū infra annum eo.ti. lz canoni.lib.vi.nō comprehendunt ecclesiā collegiatā z rōnes ibi reddūtur.z inter ceteras hec:qz nō ē tantū periculū vbi ē collegiū sicut vbi est vnus solus:propterea dicit ꝙ si ecclesia collegiata nō hz curā nisi collegij: potius dicendum ē monachū ad talē eligi nō posse:secus si hz curam parrochie cōiter tamen tenetur ꝙ indistincte p dispēsationē epi possit monachus ꝓfici ecclie curate etiam nō habenti aliā curā nisi in collegiū.qō tenet Jo.cal.in.d.c.ꝙ dei.z Frede. de senis in ꝙsilio centesimo trigesimoprio:z materia i spe. ti.i.§.consequenter.v.utē dispēsat. ¶ Trigesimo octauo q̄ro in eo qō dicit de habitu.an clerici seculares dicuntur habere certū habitū:glo.pen.posset ēt dici.Sol. ꝙ non idem Pau.Lap.dicit ꝙ satis habēt certū habitū: qz nō religio sum:sed aliū z religiosi religiosum non aliū:vnde no.inter religiosos z clericos seculares habitus disparitas primuz verius p id qō.j.e.q.dico:z nota singulariter banc glo. i eo quod dicit clericos seculares non habere habitum determinatum ex colore lz certi colores sint eis prohibiti.nā per banc glo.possunt determinari multa dubia. nā ex ea cōcludit ꝙ vt aliquid censeatur determinatū est necesse vt sit determinatio ad quid certum nec sufficit aliquid de certis esse ꝓhibitum. ¶ Trigesimonono quero si epūs sepelitur i ecclesia non cathedrali puta in monasterio mendicantium an canonica funeraliū debeatur ecclesie cathedrali.Ber. trā.querit z est qō hic impertinens de qua dic vt dico de sepul.cle.dudum.§.verum.q.xix.

In Eromani. No. pro determinandis opinionibus in verbo in decerminata:de qua hic in glo.ij. ¶ Secundo no.ex hoc ꝙ ante determinationem est excusabilis qui sequitur alteram de opinionibus:vnde tenuit pe. de san.de appel.vt debitus.ꝙ habens opiniones vnius doctoris excusatur ab expensis:quod est verum nisi cōiter ab alijs reprehenderetur:cum.n.cōiter reprehēditur nō facit ꝓbabilitatem litigādi que sola excusat. qō plene dixi in.c. finē.de do.z contu. ¶ Tertio no.dilationē cuitandam i electionibus.sed maxime summi pontificis.s.eo.z licet z in.c. vbi piculum:in prin.eo.ti.li.vi. ¶ Quarto no. ꝙ lex supioris per inferiorem tolli nequit: de quo in glo.v. z dico.j.q. ij.z prosequitur Math.illam.q.an ex statuto epi ligetur archiep̄s.de qua dixi de rap.c.i.z no.de consti.c.ij.li.vi. z i regula cui licet eo.li. ¶ Quinto no.vij.vocabula que concernunt septem modos per quos disponitur circa aliquid.prō hoc gl.in ver.modificari. ¶ Sexto no. ꝙ cardinales faciunt cetum z qd sit dico.j.q.iij. ¶ Septimo no.ꝙ opinio.ñ consonans veritati est reicienda: quare aūt hec de qua hic esset non consona:dic vt in gl.quod ergo z dico.j.v. irrituz in primo contrario z pluribus sequentibus. ¶ Quero qd sit opinio:dicit Laud.quod est dubia particularis arbitratio que a doctoribus alicui⁹.sine auctoritatē assumit dic melius ꝙ opinio ē habitus ꝓbabilis formidine ad oppositū:z per hoc differt a fide q̄ ē adhesio lz nō certa.i.nō p̄ dēmōstrationez z sciam:tū certi ssima:qz sine dubitatione.s.de sum.trin. cle.vna. in prin.z prosequere clarius qd sit opinio qd scia qd presumptio z similia vocabula que in iure reperiuntur vt plene dixi de presump.litteras. ¶ Secundo quero nūquid ꝙ dicitur hic legem superioris non posse tolli per inferiorem procedat indistincte:glo.in ver.inferiorem ꝙ sic z dicit Pe.de anch.ꝙ nec directe:nec idirecte hoc potest de iureiurā.venientes.quod facit ad qōnem an statuto ciuitatis possint habilitari spurij vt succedant ꝓpri.z videt ꝙ nō qz hoc esset tollere legē superioris:sunt z alie rōnes ꝓpue:qz vī fauere peccato.de hoc p Bar.ff.de testa.l.testamēti factio.z plene i cōsilijs Fred.cōsilio.cclxxviij.z sequēti.de hoc dic aliter vt dixi qui fi.sint legi.per venerabilem. ver.rationibus.q.vi. Et hoc ꝙ inferior nō possit tollere legem superioris dicit hec gl.maxime procedere quādo potestas iferioris recipitur a superiore quam glo.no.qz aliqñ potestas iferioris nō sic oio dependet a superiore nisi quo ad hoc ꝙ subordinatur superiori:vt ab inferiore ad ipsum possit appellari sicut in iudicibus suobordinatis de iure ciuili:imo z de iure canonico in oib⁹ prelatis potest poni exēplum cū habent iurisditiones distinctas.nā lz epūs sit inferior archiepō:nō tamē ab eo recipit ptātem. pro hoc quod no.de offi.ordi.pastoralis.in prin. ¶ Op.ad predicta z ad textū sic intellectū.nam de iure ciuili possunt populi facer leges ctrarias imperialibus.l.oēs populi.ff.de iusti.z iur. Jo.dicūt aliqui ꝙ hoc possunt auctoritate illius legis hoc pmittētis.ꝙ ergo dicit tex.iste inferiorē nō posse:supplēdū est nisi ex permissione superioris.alij dicūt aliud de iure ciuili:aliud de iure canonico: que solutio est verior vt plene declarani in repetitione.c.que in ecclesiarū.nam precedēs solutio vult ꝙ ante.l.oēs populi.hoc nō potuisset quod non est verum.que autē sit ratio differētie inter ius ciuile z canonicū.dixi in.c.que i ecclesiarū. ¶ Op. ad idē de.c.vno. de eta.z qua.li.vi.glo.hoc addit.soluit ꝙ ibi inferior tollit legē superioris auctoritate illius.c.idē Pau.z pro hoc lra illi⁹ c.in ver.premittimus. ¶ Tertio quero circa hoc an possit inferior iuuare legē superioris.glo.i ver.tolli.dicit ꝙ sic. idē Pau.z Lau.qui dat exempla quia alicui p constitutiones epōz lata est excōicatio ꝟ violantes.c.deniqz.iiij.di. alicubi ꝟ violantes.c.cū inhibitio.de clande. despon. ¶ Quarto quero de intellectu huius verbi cetus glo. dicit ꝙ idem importat quod collegiuz.Laud.dicit ꝙ cetus accipit multipliciter.aliquando pro senatu.xvi.q.i.ecclesia habet senatum.z sic pro cetu cardinalium.alibi pro conuentu vel congregatione.xv.di. Jsido. z.c.canones.quod recidit in idez cum glo.alibi pro turba.ff.de vi bo.rap.l.pretor.ij.§.i.Sed in proposito accipitur pro collegio cardinalium vt dicit glo.z in hoc no.tex.qui dicit cardinalium romane ecclesie. ad excludendum cardinales rauennat.vel sicubi alibi vocarentur cardinales. ¶ Quinto quero in eo quod papa hic statuit supra electi.pape an papa possit statuere vt sibi liceat eligere successorem. Jo.in.c.his omnibus.viij.q.i. tenet ꝙ nō.quia nec Moyses hoc fecit.viij.q.i. Moyses Pau. qui dicit ꝙ aliud est quod papa cum cardinalib⁹ faciat constitutionem super modo electionis romani pōtificis quod potest.xxiij.di.in nomine domini.s.eo.licet.z prealle.c.vbi periculum. Aliud ꝙ creet sibi successorez:quod nō lz sicut nō licet ex testamento sibi ascribere dignitatem. Et si dicatur de sancto Petro qui elegit successorem. Respōdetur hoc nō trahendum ad cōsequētiam.vt no.glo.in.c.si transitus.lxxix.distin.quod etiam dixi.eo.ti.licet. ¶ Sexto q̄ro si episcopus facit cōstitutionem ꝙ in elec.successoris canonici teneantur aliqua obseruare an possit illud: z videt ꝙ sic.qz generaliter sibi licet statuere. de ꝙse.di.iij.c.i.iij.q. iij.nullus.de ma.z obe.c.ij.de offi.ordi. lz. Pau.tenet cōtrariū z hoc si faceret cōstitutionē que i aliquo imutaret c.qz pter eo.ti.qz cū sit cōsilium z lex superioris nō potest p inferiorē tolli vt hic. Jtē talis cōstitutio respicit tempus quo ē futur⁹ nō iudex.ff.de iurisdi.om.iud.l.eū qui dicit tñ Pau.ꝙ i his q̄ sunt sue iurisditionis z p que directe non preiudicat alteri potest episcopus statuer dūmodo fiat de consilio capituli.de his que fi.a ma.par.ca.c.i.z fi. Et dicit Hosti.de his que fi.a prela.quanto.ꝙ sufficit ꝙ episcopus regrat ꝙsiliū capti ēt si nō sequatur:seq.n.nō tenetur nisi in alienationibus z alijs maioribus:de hoc.xviij.di.in sum. z ibi per arch. Et ꝙ epūs nō possit per suā ꝙstitutiōem priuare canonicos iure eligendi vel ptātem artare.bene facit qō no.Inn.z Archi.de supp.neg.prela.grandi.li.vi.vbi dicūt ꝙ reges possunt filios z alios ꝙsanguineos ꝓuare regno sola voluntate. lz papa vel alius superior hoc possit ex causa de voto.lz de re iudi.ad aplice.li.vi.de hoc in.d.c.moyses: Pau.z hoc procedit quando regnum debetur per successionem. Pau.ex his infertur ꝙ epūs super sua electiōe pōt nō veniēdo ꝟ.c.qz pp aliqua statuere. ¶ Septio q̄ro: qz ꝟ prohibet ois alteratio quā facerēt cardinales ꝟ dispositionē.c.vbi piculū de elec.lib.vi.qd de ꝙsti.c.eo.ti.lz. pau. arguit ꝙ cū hic spāl̄r dicatur.de ꝙsti.c.vbi periculum. secus sit de illa.c.lz contrarium tamen tenet:qz in.c.vbi cōsir

matur.c.lz. Ex hoc ifert ad qõnez an cardinales poſſint re nunciare illi.c.licet.quod dic vt hic in glo.ſed nũquid.z di co.j.q.viij. Et idem põt q̃ri de forma.c.vbi ſi non ſeruata forma illius.c.cardinales eligunt papã. Pbau.j.e.cle.v.irri tũ.dicit q̃ ſi cõcordant due partes tenebit electio.per.c.lz eo.ti.pro hoc qõ no.lxxix.di.ſi quis pecunia.vbi dicit gl. q̃ poſtq̃ papa eſt elect⁹ nõ põt deponi ſi accuſatur de ſymonia etiã ea probata pro hoc dictuz.c.licet.vbi dicit q̃ nulla obſtãte exceptione ille habeat pro papa qui a duabus partibus cardinaliũ electus fuerit. ¶ Op.ad hoc de hac cle. in.v.ſequẽti.quia decernit irritũ quicquid cardinales ꝯfecerint. Et in hoc ꝓncipio ſtatuit q̃ nihil poſſint imutare de forma.c.vbi periculũ. So. Pbau.q̃ in.v.irritũ.decernit irritũ ſolũ id qõ cardinales fecerint de his que pertinent ad romanũ põtificẽ dũ viuit:vt ibi dicit. Electio aũt pape nõ eſt de predictis:nõ.n.ptinet ad papam:ſed ad cardinales. ¶ Op.ad idẽ,qz papa poteſt ſtatuere aliqd quod ſit de forma i electione pape:vnde ſtatuẽdo formã de cõclaui videt hoc eẽ de ſba.z ſic circa electionẽ pape ſunt aliqua ſubſtantialia q̃ctiue.i.q̃ ſunt p̃mittenda vt illud de 2claui. de quo i.c.vbi piculũ.imo plus vr̃ q̃ ſi oẽs cardinales ſil̃ p inſpiratione eligerẽt vnũ i papã ante ingreſſuz cõclauis poſſet dici q̃ nõ tz electio tanq̃ facta nõ ſeruata forma illi⁹.c.ibi enim ſtatuit q̃ cardinales p̃ntes teneantur expectare abſentes x.diebus. Si ergo prius eligũt electio facta ẽ 2tra ius z ſic nõ valet.x.di.vides.C.de le.nõ dubiũ. So.quãdo z qñ te neat:vel nõ id quod fit ꝫ legem.plene dixi de poſtul. pre.c. ſi. Et in ꝓpoſito dic q̃ expectatio abſentiũ nõ eſt de forma: ſed de ſolẽnitate:z potius cõcernit ius expectandoꝝ q̃ ius publicũ:vnde ſicut alie electiones tenẽt nõ citatis citãdis.de elec.gz ꝓter.z quod ibi no.e.ti. q̃ fiẽ.z.c. eccleſia.ij. ita etiã tenet electio pape nõ expectatis abſentibus dũ tamẽ fit facta a duabus partibus cardinaliũ.z tenet Archi.i c.vbi periculũ.in prin.in.v.teneanꝫ.p.c.licet.e.ti.quia nulla exceptione obſtãte zẽ.z dixi in precedẽti 2trario.imo plus dicit glo.in.d.c.vbi periculũ.i ver.decẽ diebus in fi. q̃ non expectatus nõ põt agere de 2tẽptu qõ eſt notandũ. Ex hoc dico q̃ ſi iuxta decem dies ante ingreſſuz cõclauis:oẽs cardinales p̃ntes cõiter eligũt per iſpirationẽ tenet electio.nã prouiſio cõclauis fuit vt reducerẽtur ad cõcordiaz qõ ceſſat exquo ſunt 2cordes. Sed circa iſpirationẽ magis difficile ẽ tenere q̃ teneat electio duarũ partiũ tamen ſatis põt defendi exquo tenet facta i cõclaui.ergo fort⁹ prius vt pro uideatur q̃ citius põt quod itẽdit illud.c.vbi periculũ.z.c. licet.z oia iura ſimilia. ¶ Op.ad hoc qz exquo ſequit q̃ ſi in loco i quo debet fieri electio ſint preſentes pauci cardinales.z ſint plures abſentes qui tũ venire poſſent itra õcez dies q̃ nihilominus valebit electio facta per duas partes p̃ntiuz:z ſic ſi ſoli tres eẽnt p̃ntes valebit electio duaꝫ quãuis decẽ vel plures abſentes ſint i loco tamen de quo venire poterant itra decem dies.quod videtur abſonũ. So. ſatis vr̃ fuiſſe de mente.c.vbi periculuz. q̃ intra decem dies nihil fiat de electione.tamẽ qz nõ oio probat h̃ eſſe ita ꝺ ne ceſſitate q̃ nõ teneat electio aliter facta: ideo verioza ſunt premiſſa:nec procedit abſurdũ ſtatim dictum:quia nõ facile cõtinget quin cum papa ſit maior pars cardinalium. Itẽ etiã ſi 2tingeret ſufficit q̃ ſatiſfit iuri.nã exquo cardinales non tenentur citare abſentes ſequitur q̃ in p̃ntibus eſt totum ius collegij ꝓ dictum.c.lz obſeruant tamen cardinales formã.c.vbi periculum.z intra decẽ dies nõ eligunt:vt patuit in electione Urbani.vi.z Bonifacij.ix. poſſet etiaz aliter reſponderi ad abſurdũ predictũ z dici q̃ electio preſentiũ tenet:ita tamẽ q̃ p̃ntes ſint tot q̃ faciant duas partes collegij:z ita logtur archi.in.d.c.vbi periculũ.veri⁹ tamẽ puto q̃ ſoli preſentes dicũtur habere ius collegij toti⁹: exquo nõ tenent abſentes vocare.nam z alias in actibus in quibus vocantur abſentes in numero abſentium nõ cõputãtur niſi hi qui debent vocari e.ti.quia ꝓter.in ver. debent.z ſic cũ dicitur q̃ de iure debẽt due partes collegij eẽ preſentes.ff.q̃ cuiuſqz vniuer.l.plane.ff.ꝺ decre.ab oz.fa. l.iij.computande ſunt due partes ita q̃ in parte abſentiũ nõ cõputẽtur illi q̃ vocari nõ debent.ita no. Inn.eo.ti.eccleſia.ij.in ver.cõtemptum.que no. ¶ Octauo q̃ro vt que rit glo.in ver.reprobamus.z ſolue vt in ea.z idem Pbau.intelligẽdo tamẽ q̃ oẽs cardinales ſint cõcordes ita q̃ vno 2tradicẽte hoc nõ poſſent p regulam in re cõi. li. vi.z.ff.cõmuni di.l.ſabin⁹.qꝺ placet:qz exquo.c.lz.eo.ti.lib. vi. diſponit de certa forma ſeruanda quã vult nõ poſſe tolli niſi maior concordia interceſſerit.intereſt cuiuſlibet ex cardinalibus vt ab ea non recedatur;quodã intereſſe ſingulari:z ſic ſtãt iura ſtatim inducta.de hoc etiã dico. eo. ti. licet.q.ix. ¶ Mono q̃rit Pbau.ꝺ qbuſdã qõnib⁹ quas poſui in.c. lz. prealleg.ſ.nũqꝺ electio pape ſpectat ad cardinales:z qꝺ ſi ſunt tm̃ duo cardinales:z qꝺ ſi ex illis duobus alter in alterũ cõpromittit an poſſit 2promiſſari⁹ eũ eligere. Item qꝺ ſi nullus cardinalis ſupeſt:q̃ oia dixi in.d c.licet.

Ver. Irritum. Nota dẽiam inter poteſtatẽ z iuriſditionẽ: quia ponũtur hic vt diuerſa.nã poteſt eſſe poteſtas ſine iuriſditiõe ſicut ptãs cõferẽdi bñficium vel ſimile:cum multa ſint iuriſditionalia que ſunt tamẽ ptãtis.z ſimilis differẽtia fit iter poteſtatẽ z offm̃.de offi.z po. iudi.dele.in rubrica. ¶ Secundo no.q̃ p obitum pape ptãs cetus cardinalium in nullis diminuitur quin poſſint ea que plus poterãt.nã ſolnz phibetur hic ne exerceãt ptinẽtia ad papã dum viuit. ¶ Tertio no.de clauſula decreti de qua aliqd dixi.ſ.c. ꝓxi.in.iiij. notabili vbi remiſi ad locũ vbi plenius dicitur. ¶ Op. q̃ cet⁹ cardinaliũ debeat ſuccedere pape ſicut collegium inferiorũ epiſ:qz nõ videt ratio differẽtie.z vbi eadem rõ idez ius de trãſla.c.ij.de cõfir.vti.cũ dilecta. Cõfirmat hoc multis rõnibus quas fecit Hoſt.ad hanc partez quam tenuit: quas ponit glo.de ſciſma.c.vno.in ver.ſede vacante. Sol. vt in glo.precedẽti rñſo in ver.nõ conſonam. ¶ Secundo op.ad idẽ de.c.ſi quis pecunia.lxxix.di.vbi dr̃:q̃ ſigs ſe intrudit i romanã ſedẽ p̃nt cardinales talem anathematizare. So.ſm Laud.illud reſtrigitur ad caſum.c.vbi periculum.vult dicere q̃ illa anathematizatio fit vt poſſint cardinales eligere ſeruata forma.c.vbi piculũ.vel ſolue melius quia hic ſolum prohibetur ne exerceant aliquid de his q̃ ptinẽt ad papaz dum viuit:qꝺ dixi.ſ.in.ij.notabili. Sed per anathematizationẽ modo predicto nihil exercetur de predictis:cum tamẽ poſſint cardinales anathematizare tanq̃ priuati.i.habere illũ intruſuz pro anathematizato.qꝺ ſonat c.ſiquis pecunia.qz dicit nõ tm̃ a cardinalibus:ſed ab alijs catholicis etiã laicis talem intruſum debere anathematizare.glo.tamẽ ibi dicit referenda ſingula ſingulis.ſ.vt cardinales anathematizent z laici illi nõ cõmunicent tanquã anathematizato:quod tenendo dicere poſſumus q̃ cardiales illud faciunt ex ptãte ſibi competẽte. ex vi illius.c.z tũc ſtat ſolutio precedens. ¶ Tertio op.ad idẽ:qz ſi vacãte ſe de apoſtolica remanet aliqs cardinalis legatus in aliqua p uincia eius iuriſditio non tollitur.de offi.leg.c.i.z.ij.lib. vi. So. Laud.q̃ per hoc non impeditur electio pape cum illam iuriſditionem extra curiam exerceat: dic q̃ hoc nõ meruit ſignari pro contrario: qz hic ſolum dr̃ de pertinentib⁹ ad papam cũ viuit:vt dixi in primo ꝺrio. Sed officiũ legationis eſt iuriſditio p ſe diſtincta. ¶ Quarto op. ad idem de eo quod notauit Huguitio.lxxix.diſt.nullus.i.ſolue vt in glo.in ver.poteſtatis. Et ad illud qꝺ tangit gl.q̃ qui poteſt plus põt z minus.ad qꝺ glo. rñdetur dando inſtantiam qꝺ ſufficit.i.q.i.ſicut vrgeri.de cele.miſ.cum marthe.dic z alr q̃ qui põt plus zẽ. h̃ eſt verum in eodem genere potentie: z qñ minus contineꝫ ſub pluri. alias non. de quo in regula plus lib.vi.at in caſu noſtro poteſtas creandi papaz z ptãs creandi cardinalẽ non ſunt eiuſdez generis:nec vnum ſub alio cõtinetur. ¶ Quero an cetus cardinalium poſſit aliquẽ reſtituere fame vacante ſede? vr̃ q̃ ſic: qz hoc põt ſimpliciter vt no. Inno.de re iudi.cum te.ergo z vacante ſede: qz nihil immutat de ptinentibus ad ipſuz vt dixi.ſ.in.ij.cõtrario. Contrariũ tenent aliq̃ p iſtum tex. Jo. de lig.dicit q̃ iſte tex. poteſt intelligi in his que ſunt iuriſditionis contentioſe vt illa ſint prohibita non alia pro h̃ vbum iuriſditiõis

Sed hec

Sed hec reprobatur p verbū potestatis: quod comprehē dit ēt ea q̄ sunt nō iurisditiōalia: vt. s. dixi i primo notabili. Bertran. petit hoc declarari dic q̄ potest sicut viuente papa per rationē factam ad hanc partē. nec iste tex. in aliquo resistit qui solū interdicit pertinētia ad papam vt nunc dixi. Secūdo quero si pro defendēda terra ecclesie cetus cardinalium vult mittere vnum cardinalem sede vacāte qui nō ꝙsentit an poterit eū compellere? videt q̄ sic: sicut ep̄s pro vtilitate eccl'ie pōt precipere clerico vt pegrineť. vt no. vij. q. i. q̄uis. pro ħ q̄ nō est hic iterdictum. In cōtrariū: q̄ nemo est priuādus iure suo sine culpa. de cōsti. c. ij. qō 2tin geret in isto si cogi posset. Pau. dicit q̄ si voluntarie vult ire pōt; z habet iurisditionem tanq̄ legatus non tamē generaliť: sed potest cogi: q̄ par in parem nō habet imperium. de elec. innotuit. dictum placet non ratio. nam cetus cardinalium non est par: immo superior ad singulos. de offi. ordi. irrefragabili. §. excessus. sed veriores sunt alie rationes: quia nō debet priuari iure suo sine culpa. Item potest dici ħ esse de pertinētibus ad papam qui habet imperiū imediate super cardinales maxime in arduis talibus. Et per hoc ad id quod dicit Pau. q̄ si voluntarie accedit intelligitur legatus. dico q̄ potius est nūcius nec habet iurisditionem: sed solum nudam tutationē seu defensam. Tertio q̄ro circa predicta: nūqd ptās cardinaliū in cōi vel singulari sit cū iurisditione? z si sit qualis est? Ad primū dic p c. his que. de maio. z obe. cū similibus ibi allegat. nā ꝓbať ibi q̄ etiā singuli tituli cardinaliū habent iurisditiones in capellas sibi subditas ad idē. de elec. querela z. de cap. mo. dilectus. Ad secūdum qualis sit iurisditio de cetu cardinaliū? dic q̄ ē talis qualis in iure pmittitur: maxie eni hoc est ōterminatū sede vacāte p. c. vbi periculū. §. idē quoq̄. Sz de titulis cardinaliū singulariz. qdā dicūt q̄ habenť loco epor. qō tenet Jo. mo. vt refert Dat. pro cuius opinione inducit: q̄ tituli tales habēt sub se capellas z parrochiales ecclesias. d. c. q̄relam. z. d. c. is que. z. d. c. dilectus. de capel. mo. z in tales ecclesias habent iurisditionē quasi epalē quā nō habent tituli inferiores citra episcopos. pro hoc qō no. Inn. in. d. c. dilectus. Item parrochie cardinalium habentur loco diocesez. nam z parrochie ponūtur loco diocesez. de tempo. ordi. nullus. li. vj. ix. q. ij. Lugdjnē. z. q. iij. si autē. z. c. nullus. lxxj. distin. c. i. Item dicit tex. in. c. q̄q̄. z. q. vij. q̄ Augustinus fuit minor Hieronymo. tamen Augustinus fuit epūs z Hieronymus presbyter cardinalis: probať idez exemplo: quia in prouinciali. i. in libro in quo ꝓuicie describuntur q̄ est approbatus a sede apostolica primo noiantur oēs cardinales q̄ alij prelati. In cōtrariū est qō no. Inno. z glo. in. d. c. dilectus. Item quia cardinales aliqui sunt epi aliqui non: qō esset frustratoriū si omnes tenerēt locū eporum. Dath. dicit q̄ tenēt locum eporum quo ad iurisditionem. nō quo ad pōtificalia que nō possunt: vnde ꝑm euz licet viuente papa videātur nō haberi loco archiepiscopor: tamē mortuo papa fungūtur vice archiepōrum si sunt epi cardinales ceteri nō episcopi fungūtur loco epōrum. ad ħ xxiij. di. c. i. z. §. nulla. qō dictū nō bene cōsonat cum precedentibus: Sed frater Aluarus vt refert Dath. tenuit q̄ capelle cardinalium subsunt titulis cardinaliuz tāq̄ matricibus seu baptismalibus ecclesijs. per. c. i. xiij. q. i. de eccle. edi. ad audientiā. i. redarguit. Dath. q: soluz tituli cardinaliū de iure cōi habent sub se ecclesias quo ad iurisditionem. d. c. querelam. hisq̄z. z dilectis. dicit ergo q̄ matrix ecclesia pōt sumi dupliciter: aliquādo pro cathedrali. de offi. archipresby. c. fi. de prescrip. c. i. de ver. si. venerabili z hoc modo possunt tituli cardinaliū comparari matricib⁹. Secūdo modo dicit matrix ecclesia. i. baptismalis vt sunt ecclesie baptismales etiam extra ciuitatem in dioceſibus. de quib⁹ in. d. c. ad audientiā. z de prescrip. ex transmissa. z de sen. excom. c. i. lib. vi. z tales forte possunt habere ecclesias sub se de iure cōi Sed tamē obstare videtur. c. oēs basilice. xvi. q. vij. vnde potius habent sub se de iure spāli qō est verius. p que cōcludo q̄ tituli cardinalium cōparanť eccle sijs epalibus: q: habent iurisditionē quasi episcopalem in suis parochijs. qō dixi in. c. is que. de alijs ecclesijs matricibus q̄ nō habeāt iurisditionē de iure cōi. dixi in. c. cū ab ecclesia z. de offi. ordi. Quarto quero nūqd mortuo papa possit aliqs ꝓcedere idulgentias? Dath. s. e. cle. in prin. dicit q̄ talis ptās remanet penes ecclesiaz romanā que mori nō pōt nec vnq̄ pōt esse nulla. xxiiij. q. i. pudenda. Ex quo inferť q̄ exercitiū talis ptātis interim dormitat seu est sine executione. Quinto q̄ro in eo qō hic dicit de iurisditione pape: qualis ē iurisdi. pa. z in quo cōsistit? dicit Dath. q̄ ē duplex. Una generalis. alia specialis. Generalis est quam hz in oēs prelatos mūdi z eoz subditos. de fo. cōpe. c. fi. de priuil. antiqua. de quo in Spec. de legato. §. iiij. z per hanc potestatē cognoscit de causis predictorū etiam per simplicem querelā. ix. q. iij. §. sola. z. c. antiquis. z. c. alioz. z. c. cuncta. ēt ex officio. vt eccle. benefi. c. vno. v̄. z ideo. Et hanc hz ex plenitudine ptātis. j. vt lite pen. cle. si duobus. de re iud. cle. vna. ad fi. v̄. sabina. pro hoc de cōcessio. preben. ꝓposuit. de preben. lz. li. vi. z quod ibi no. Archidia. z ꝑm hanc ceteri prelati vocati sunt in partem solicitudinis. de v supal. ad bonorem. ij. q. vi. qui se scit. Secunda iurisditio que est specialis est multiplex. Una quā habet papa in exēptos de priule. si papa. li. vi. z per totum. Alia quam habet in eos q̄ se q̄ūtur curiam. de fo. compe. c. fi. de prebē. c. presenti. li. vi. Alia quam habet in terris q̄ sunt de patrimōio beati Petri de ap. duobus. Alia est quam habet in eos qui nō recognoscūt superiorem qō etiā procedit in laycis. de re iudi. cle. vnica. qui fi. sint leg. p venerabilem. Alia quā habet i multis ecclesijs z capellis q̄ sunt in vrbe vel alibi que imediate subsunt pape. de capel. mo. dilectus. Alia quā hz in epos ꝫstitutos in ꝓuincia vrbis in quos habet iurisditionē tāq̄ patriarcha? hic dicit patriarcha vrbis. xxiij. di. in noie domini. Et sicut orbis hz q̄tuor sedes patriarchales principales. de priuil. antiqua. xxij. distin. c. penul. z fi. sic z vrbs que est ad instar orbis habet quatuor sedes patriarchales. s. basilicā beati Petri: sancte Marie maioris: sancti Pauli z sancti Laurētij foris muros. Itez in vrbe est ecclesia laterā. que ē papalis: q: papa ibi frequentius residere debet xxiij. di. c. i. de quo dz in cronicis q̄ Constantinus palaciuz lateranē. i. basilicam saluatoris construxit z censuit eam in toto orbe esse matrē ecclesiaz. Et hec sola gaudet priuilegio centenario in prescrip. de prescrip. cū nobis. Et no. archi. xij. q. i. c. futuram. ibi tamen glos. tenet q̄ ecclesia beati Petri ē caput z non laterā. sed primū cōius. Jo. de lig. dicit. q̄ papa hz etiā quandam ptātez generalissimā q̄ fuit transfusa a xpo in Petrū z successores. xxi. dist. in nouo. ō transla. c. i. z ꝑm hanc ē dns orbis in spiritualibus z tpalibus. ix. q. iij. p. principalē. z. c. cuncta quod bene declara vt dixi de iudi. nouit. de elec. venerabilē. z q fi. sint legi. per venerabilem. in quibus. c. fecit. rōnes ad predicta maxime in c. venerabilem. Sexto quero in eo qō dicit de cetu cardinalium de qbus ēt dixi. s. q. iij. Nunqd sit certus numerus cardinaliū? dicit Dath. q̄ sic ad instar numeri discipulor de quibus. xxi. dist. in nouo. z de his aliq sunt epi: vt dixi in dicta. q. iij. alij presbyteri: alij dyaconi. Tituli epales sunt sex de quibus de confir. vti. examinata. inter quos est portuen. cui vnitus ē titulus sancte Rufine: vt dic math. q etiam dicit q̄ debet esse certus numerus presbyterorum cardinalium: z certus dyaconorum: z q̄ ecclesie vrbis diuiduntur per titulos z dyaconias: q: presbyteri cardinales scribuntur per titulos. s. talis tituli sancte Cecilie presbyter cardinalis: dyaconi scribuntur a diaconis: scilicet sancte Marie in porticu dyaconus cardinalis. Septimo quero an vicarius pape possit cognoscere de cāis ecclesiasticis tam clericorū q̄ laycorum subditorum titulis cardinalium? frater Aluarus vt refert Dath. tenuit q̄ fic: sicut pōt papa: q: hz idem auditorium: de consue. non putamus. li. vi. de ap. romana. eo. li. pro casu inducitur: q: non hz iurisditionem extra vrbē de offi. vic. sua. ergo a contrario intra vrbē hz. Dath. tenet contrarium: q: papa hz cognoscere de subditis cardinalium per iurisditionē generalē. de qua s. q. v. sed vicarius in vrbe nō hz illā generalē ad. c. sua: resi-

põdetur q̃ ibi hoc nõ dr q̃ in subditos cardinaliũ vicarius habeat iurisditionẽ.nec procedit argumentum a contrario eo modo quo inductum ẽ.nõ.n.seqtur ex eo q̃ vicarius pape habens iurisditionẽ in vrbe q̃ habeat in oẽs de vrbe. sicut.nec seqtur.eps hz iurisditionẽ in sua dioceſi.ergo i oẽs de dioceſi cũ non habeat in exẽptos.z dicit Math.q̃ sic vidit seruari in vrbe.qz subditi cardinaliũ remittuntur ad vicarios ipsoz cardinalũ. ¶ Op.ad hoc.qz legat⁹ pape.hz in prouincia iurisditionem ẽt in subditos episcopoz de off. le.c.i.so. Mat.q̃ aliud in legato. dic rõnem qz hoc reperitur iure expressum. ¶ Octauo quero nũquid rectores fraternitatis romane in vrbe possint cognoscere de supradictis.videtur q̃ sic per.c.dilectus.de excess.prela. Contrariũ dicit Mat.quia nec vicarius pape hoc põt vt in precedenti.q.ad.c.dilectus.responde q̃ ibi non dr dispositiue q̃ habeat potestatem vel forte ille sacerdos erat intitulatus in aliqua ecclesia papali.i.immediate subiecta pape z non alicui titulo cardinali.dic etiam q̃ potestas talium rectoruz ẽ facti z tanta quantam concessit eis consuetudo prescripta. z a talibus cum sint citra papam potest ad vicarium pape appellari sicut ad papaz quo ad illa que immediate sũ pape ex iurisditione speciali quaz hz in vrbe cum in his sit consistoriu vicarij de consue.non putamus.lib.vi. Mat. dicit q̃ bonum esset q̃ qõnes de quibus supra in pluribus qõnibus determinarentur per papam propter confusionẽ z diuersitatem iurisditionum que sunt in vrbe.

Ver. Eoipso. Nota de penitentiarijs minoribus qui sunt plures vt ꝑbat lex.ex pluralitate ibi penitentiarijs.z dicit Pau. q̃ istoz litteris creditur in suo officio de cõsuetudine pro hoc quia non agitur de preiudicio alicuius cum non habeant potestatem nisi in foro penitentiali.pro hoc quod dixi de probati.post cessionem.vbi dixi credi litteris eṗi in casibus non preiudicialibus.Et qõ dixi de penitentiarijs eorum litteris credi de ꝙsuetudine ꝓcedit quo ad minores penitẽtiarios sed quo ad maiorẽ qui solet esse cardinalis.si ita sit vẽ q̃ de iure credatur.p.c.nobilissimus.xcvij. di. de ap.ꝙstitutus.sed p ibi notata etiã cardinali creditur potius de obꝙuantia curie q̃ de iure. ¶ Secundo nota casum in quo vt teneat gestum a capitulo requiritur q̃ nemine discordante probatur hic in ver.cõcorditer.iuncto eo quod dicit gl. in ver.cetus. Idem Pau.pro hoc quod no.codez ti. li.vj. vbi periculũ.§.idez quoqz in gl.singulis.z de hoc.j.q.viij. ¶ Op.in eo quod dicit maiorem ex penitẽtiarijs hẽ officium sede vacante cum tamẽ soleat esse cardinalis z sic includetur in conclaui cum alijs.non ergo poterit officium exercere.so.vt in glo.in ver.maiorem. ¶ Secundo op. q̃ debeat officium camerarij z penitentiariorũ expirare per obituz pape re integra cum sint delegati:qz nemo citra papam habet ordinariam in romana ecclesia.ſ.eo.ti.i.cle.auditor.vbi no.so.vt in glo. hoc de penitentiarijs que ponit duas opi. Una est q̃ etiam alij a papa habent ordinariam in curia quos enumerat glo.in prin.addens de marescalco de quo in tex.nil dicitur.z illius officium concernit pro prie causas criminales z ꝑm hanc opi.non procedit obiectio. Aliam opi.ponit ea glo.in ver.sed quid.q̃ isti sint delegati z tunc obstat obiectio sed glo.respondet hoc induci per istum tex.Et hec opi.verior quã tenet ẽt Pau. inducens simile de inqsitore hereticę prauitatis cui⁹ offm̃ per obitũ pape nõ expirat.de hereti.i fidei.li.vj.pro hoc qz talis iurisditio ẽt si sit ōlegata ẽ ad vniuersitatẽ causaz:z sic ꝙparat ordinarie:vt no.glo.in.c.cũ cãm.de ap. ¶ Quero qd pertinet ad offm̃ camerarij:R espõde vt in glo.in.v.camerarium:qõ est in erogãdo temporalia pauperibus quã glo.no.z vtinam seruaretur pertinet ẽt ꝑm Pau.vt cõsernet libros de prescrip.ad audientiam: quod intelligo de libris pertinentibus ad reditus camere:ita loquitur illõ.c. hodie etiam vt dic glo.magnuz ẽ eius offm̃ contra oẽs debentes camere:z ꝑm glo.habet auditorez ad hoc ex quovltimo infertur solutio sequentis.q. ¶ Secũdo quero an auditor camere sit auditor camerarij an pape:glo.eadem ex eo quod dixi in prox.q.decidit q̃ camerarij de quo fuit nu per magna qstio in romana curia inter camerarium z auditorez qui auditor certabat vt pronunciaret auditor pape quod inuestigare pendet ex facto z ideo standũ stilo curie in hoc. ¶ Tertio quero ad idem an offm̃ huius auditoris camere duret sede vacante:dic q̃ sic sicut durare offm̃ camerarij quod sentit eadem glo. in ver.quam puto. z idem Pau. ¶ Quarto quero quis sit maior i curia post papã. Et hoc propter vbum maiorem.quod si referatur ad verbum ex penitenatarijs.prout refertur non vrget vt statim dicam:dic q̃ maior est vicecancellarius qui hodie sic dicitur licet olim diceretur cancellarius:sed quia in aliquibus contendebat quasi de pari cum papa:ideo sublatum fuit illud offm̃ ꝑm Laud.simile quod dr de pe.di.ij.ꝓncipium.Alij assignant aliã rõnem propter reuerentiam beati Laurentij:sed beatus Laurentius potius fuit camerarius qui bene obseruauit quod dixi.ſ.q.i. de camerario in erogando tẽporalia pauperib⁹.vnde rñdet tyrãno: thesauros quos queris manus pauperũ deportauerunt tene ergo rationem preccdẽtem. ¶ Quinto quero quid sit offm̃ penitentiarij maioris? Rñdeo q̃ ab soluit in casibus ꝑpenitentialibus etiaz arduis z reseruatis pape ꝑm Genze. z Math. ¶ Sexto quero quid est officiũ penitentiariorum minoz:dicit Gen.z Math.q̃ possunt absoluere etiã in casibus in quib⁹ nõ absoluũt parochiales sacerdotes:vt in casibus reseruatis eṗis quos no. Host. in sum. de peni.§.ij. z no.in.c.ij.de peni.li.vi.z in spec.ti.ij.videlicet ti.de dispẽsationibus z dicunt vterqz.ſ.Gen.z Mat.q̃ tales penitentiarij absoluere possunt a sententijs ordinarioz si late sunt per modum statuti secus si vim sententiarum:pro hoc qõ no.spec.ti.ij.§.nunc dicamus.ver.q̃ autem dr. ¶ Septimo q̃ro qua ratione hic disponitur vt non expiret officium camerarij vel penitentiarij maioris vel minoris:So.ō camerario dic q̃ est ratio duplex. Prima vt non negligant redditus temporales ad romanã sedem pertinentes sine qbus spũalia diu esse non possunt.i.q.iij.siquis abiecerit.p hoc de prescrip.cum ex officij.de preben.cum ꝑm.Alia rõ propter sustentationem pauperum ne iterum fame moriãtur.lxxxvi.di.pasce.de penitentiario maiori z minoribus ẽ rõ euitandum pp periculum animarum ar.ne se. vacã.c.i. in fi.de sepul.c.i.lib.vi. ¶ Octauo quero an q̃ hic permittitur cetui cardinalium possit expediri p maiorem ptez cetus.glo.in ver.cetus soluit optime quã ampliando dic quatuor casus. Primus in subrogando camerarium. Secundus in subrogando penitentiarium maiorẽ. Tertius i subrogando penitentiarios minores loco deficientiuz. Quartus in augendo numerz penitentiariorum minoruz.quo ad tres casus primos dic q̃ sufficit maior pars cetus de vltimo casu gl.dicit requiri q̃ nullus cardinalis discordet idẽ etiam dicit glo.j.co.§.ver.concorditer idem ẽt Pau.z pro hoc verbum concorditer ver. si hoc quia ille ver.cõcernit solum hunc vltimum casum quod no.Arch.eo.tit.nulli.li. vi.z de hoc etiaz dixi.ſ.in.ij.notabili. ¶ Op.ad hoc quod dicitur concorditer factum a cetu quod fit a maiori parte li.vi.di.apostolica de elec.cuz nobis olim z.c.coram nec debet curari de vno vel duobus contradictionibus.vij.q.i.ō niqz de postula.bone.ij. So.sta.primo dictoqz hoc expresse probat litteram in ver.si hoc alias ille.ver.nihil speciale induceret quod tamen inducit:naz z in tribus primis casibus oportet q̃ fiant subrogationes a maiori parte cetus: non enim dicetur alias factum a cetu si a maiori parte de elec.quia propter z.c.ecclesia.pro hoc est simile.eo.titu.nihil vbi permittitur vltramõtano electo in concordia vt ad ministret ante confirmationem:z intelligitur nullo discordante.ad idem eo.titul. cupientes.lib.vi.§. ad hoc z quod ibi no.glos. licet quidam ad idem quod me.cau. ad aures non enim dici potest concorditer cum aliqui contradicunt ad contraria dicit Paul. q̃ cum dicunt electionem concorditer factam a maiori parte debet exponi concors.i. canonica. pro hoc quia verbum concorditer sonat relationem ad singulos de cetu cum sit sensus concordi-

ter.i.q̃

ter.i.q̄ corda omniū ad hoc ꝙueniāt:nec pōt referri ad certū corpus mysticum ꝛ repꝛesentatum:nec hꝫ animā neqꝫ corpus.de sen.ex.romana.§.in vniuersitate.l.vi.pro hoc qō dixi de symonia.dilectus.per hoc deciditur questio sequēs ¶ Nono quero circa id quod dixi in proximi.q. pone mā dat papa alicui collegio vt concorditer aliquid faciant dic q̄ si vnus discordat non erit paritum mandato qō no.quia pōt multum facere ad verba statutorū ꝛ sinodalium constitutionū. ¶ Decimo quero nunqd nullis penitentiarijs deficientibus possit cetus cardinalium augere numerum penitentiariorꝫ.glo.in ver.penitētiarios.dicit q̄ nō inherēdo verbis tex.qō tenet Pau.ꝛ pro eis ē rō quā sentit glo. qꝛ generaliť ois ptās pape ē interdicta cetui.vt in ver.irritum.a qua prohibitione recedit in certis casibus hic expīssis:ergo in alijs stat prohibitio.de trasla.prela.c. iter Gen. tenet contrarium propter periculū animarum quod eque subest nullis deficientibus sicut deficientibus. Item qꝛ in e.vbi periculum.§.idem quoqꝫ.reseruātur cetui ea que exigunt celeritatem:ꝛ in quibus eminet periculum cui oportet statim succurri constat autez nullum periculum esse maius q̄ aliaꝫ.quam opi. Jo.de lig.dicit equiorem ꝛ plꝫ Bertrando.dic ꝛ veriorem per rationes predcās. Item qꝛ aliquos deficere ex penitentiarijs solum inducit vt possint suppleri deficientes sed cum sunt suppleti ꝛ sic nullus deficit: nulla ratio subest quare possit numerus augeri que non subsit ēt si nullus deficiat:nec in hoc debemus:nec in alijs plus ponderare verba q̄ rōnem. Item pro hoc quo ad casuꝫ de augendo numerū facit quidā versiculus cuꝫ sua limitatione ibi vel ampliori ꝛē.qui versiculus cum habeat suam clausulam non expedit vt terminetur a clausula posita quo ad alios casus.pro hoc de dona.cū dilectus.ꝛ qō ibi dixi.

§. Sane. Nota q̄ si papa moritur extra ciuitatem vbi degit cum sua curia electio debet fieri in ciuitate quod dicit Pau.procedere si loci congruentia hoc patitur. Quid enim si moritur Venetijs fiet electio in castello in cuius dioceſi est ciuitas Venetiarum ꝛ cadeꝫ questio posset formari de alijs diocesibus non habentibus ciuitates? Pau.dicit quo ad castellum quod hodie de obseruantia ipsa ciuitas Venetiarum censetur pro ciuitate q̄ quōdam dicebatur castellana ꝛ sic fiet Venetijs.quo ad illud quando ciuitas non extat.dic q̄ fiet in vicinioꝛi vt no. eo.ti.vbi.§.porro.in glo.quid sit.li.vi. ¶ Secūdo no.q̄ nomine districtus seu territorij regulariter non venit diocesis probat finis istius.§.ibi hoc casu iuncta glo.in hoc verbo. ¶ Op.q̄ non debeat fieri electio pape in loco vbi moritur residens cum sua curia:quia in pluribus casib' debz fieri alibi qui enumerantur in.c.vbi periculū.li.vi.Sol' vt dicit glo.in ver.regulariter.propterea tex.alle vtitur verbo regulariter.s.propter casus exceptos in.d.c. vbi periculū §.porro.Ex hoc nota q̄ de natura regule est vt patiatur exceptionem de quo in proemio regularum.li.vi. per Ioh. Secundo op.ad hoc q̄ imo indistincte posset fieri extra talem locū:qꝛ locus non est de substantia electionis. de elec. q̄ sicut.So.quidam dicunt q̄ est de substantia i electione pape:vt tenet glo.xxiij.di.in nomine domini. que incipit. semper enim.pro hoc eo.ti.cum terra.ꝛ.c. bone.j.de app. qua fronte.cum concor.ibi no. Alij.tenēt contrariū per.c. q̄ sicut quod est verius.ꝛ tenet archi. in.c. vbi periculuz.ꝛ Paul.ſ.ꝛ dixi in.c.q̄ sicut.ꝛ.c.cum terra.preallegatis.

¶ Quero qꝛ hic dicit papa moriente: quid si sedes vacet aliter:vt qꝛ cedit papatui? glo.in ver.moriente. dicit idem. ¶ Ad qō op.de.c.susceptum.de rescrip.li.vi. vbi vno mō expresso non venit alter.glo.eadem soluit:hic opatur idem ptitas rōnis:qꝛ casus hic fauorabilis ꝛ cessat ambitio,q̄ est in contrario:qꝛ incontrario loquit de litteris beneficialib' que sunt ambitiose ꝛ restringende. de preben. quamuis.i. li.vi. ¶ Secundo quero qꝛ dixi.s.in.ij.contrario locum nō esse de substantia nūquid in loco interdicto teneat electio pape? videtur q̄ nō:qꝛ prohibetur ibi fieri in.c.vbi periculum.ergo si fit est cōtra legem.ꝛ sic non tenet de postulis. c.i.de testi.c.ij.facit,p hoc qꝛ,in loco interdicto prohibetur exercitium sacrorum preter aliqua exceptu.de peni. q̄ ite. de sen.excō.responso. Sz in electione fit exercitium diuinorum:quia cantatur missa spūs sancti:vel hymnus. Veni creator:fit inuocatio spūs sancti.de cau.pos.ꝛ proprie.cū ecclesia sutrina.in prin.nam ꝛ quandoqꝫ fit electio per inspirationem.eo.ti.qꝛ propter.ꝛ postq̄ est celebrata cantať. Te deum laudamus.contrarium tenet Pau.dicens quā libet electionem factam in loco interdicto tenere.nam ꝛ in loco interdicto diuina possunt ꝛ debent celebrari clam ō sen.ex cō.alma.li.vi.ad.c.vbi periculū.respondet q̄ ibi solum dī q̄ ad faciendam electionem in loco iterdicto nō arctantur cardinales.ex hoc dicit posse dici q̄ si canonici citant absentes ad locum interdictum venire non teneuť:qꝛ citare debent ad locum honestum.sed si veniunt ꝛ eligunt valet electio ꝛ hoc q̄ electio valeat teneo ēt per alias rationes.in.c.i.de postu.prela.ꝛ de hoc etiam in sequen.q.

¶ Tertio quero nūquid ad ecclesiā interdictam pōt fieri electio? Pau.querit sed nō procedit de electione pape qꝛ ecclesia romana nunq̄ est interdicta.sed de alijs electionibus procedit? ꝛ dicit Pau.q̄ sic:qꝛ expedit ecclesie vt habeat prelatum qui faciat tolli interdictū. Idem dicit de ecclesia sita in loco iterdicto per.c.i.de post.que ambo dicta sunt vera:quia per interdictū nō prohibetur electo que est quasi cōtractus:vt dixi in.d.c.i. Et ad id quod in precedenti.q.dicebatur q̄ fit inuocatio sancti spūs? Respōde q̄ non fiet apertis ianuis ꝑm formā.c.alma.nec est de substantia electionis.vt no.in.c.quia propter. ¶ Quarto quero que ratio mouit papam ad disponēdum q̄ hoc casu noie territorij vel districtus intelligeretur de dioceſi? So. vt in glo. in ver.dioceſi.vsqꝫ ibi:sed cum locus.ꝛ idē Pau. ¶ Op. ad hoc de eadem glo.in ver.sed cum locus.sed solue vt in glo.ꝛ idem Pau. ¶ Quinto quero quid in alijs casibus extra casum huius.c.an nomine territorij veniat dioceſis. videť q̄ nō per verbum hoc casu quod prosequitur glo.ſi. dicens q̄ etiam alio casu territorium ponitur pro dioceſi p c.i.xvi.q.i.ꝛ.c.ij.de consti.li. vi. Sed dic q̄ ibi non quo ad omnia ponitur territorium pro dioceſi als locus exempt' ligaretur statuto episcopi cuius ꝯtrariuz ibi dicit. Ad hāc rationē tamē posset rñderi q̄ etiā loca excepta sunt in dioceſi.de offi.ordi.graue.vbi dixi. Dic ergo q̄ per hunc tex.districtus ꝛ dioceſis.sunt distincta. sed districtus ꝛ territorium ponūtur pro eodem.probat dictio seu que bis repetitur que sonat idez quod ibi.plene dixi in.q.que incipit: Coradus.inducit hec Pau.ad sequēt̄ questionē. ¶ Sexto quero circa id quod dixi in proxima questio.statuto cauetur q̄ nullus de ciuitate vel comitatu certum quid faciat nūquid cōprehendūtur hi qui sunt de districtu ꝛ non sunt de ciuitate vel comitatu? Respondet Pau.q̄ non dicens ita sepe obtentum Bononie:per hoc qꝛ statuta sunt stricti iuris.de iniur.in nostra.ergo nō extendēda.l.quicqd astrigende.ff.de ver.ob.ff.ad muni.l. cōstitutionibus. determinatio placet.sed dicta in precedentibus.q.non faciunt nisi per quandam similitudinem.sed ad determinandum vere hanc questionez videri oportet quid sit comitatus ꝛ qd ciuitas.de secūdo est tex.in.l.ij.ff.de verbo.sig.ꝛ in.c.si ciuitas.de sen.excom.li.vi.de primo.ſ. comitatu est tex. in.l. vna.C.qnando imperator.inter pupi.ꝛ vidu.ꝛ. xxiij.q.viij. si vobis. In quibus capitur comitatus pro curia seu residentia principis.sed nō sic sumitur in terminis statuti premissi.quid ergo importat comitatus quādo ponitur in statuto vel alia dispositione? dic q̄ importat territorium villarum vel castrorum quod est pertinens ad ciuitatem:ita q̄ gaudet eisdem priuilegijs ꝛ constituit eandem rempublicam:ꝛ per hoc potest contingere q̄ aliquid est de ciuitate ꝛ non de districtu:quia districtus concernit tm̄ id quod actualiter a ciuitate distringitur:sed comitatus nō sic stricte accipitur.vnde aliqua castra sunt de comitatu imole q̄ sunt de districtu Bononie:ꝛ hoc modo dicimus q̄ qui est ex vico intelligitur de illa ciuitate cui vicus subest.ff. ad munici.l.qui ex vico.Et hec lex videtur destruere p̄missa per quam potest iferri q̄ ois qui est de districtu dicitur de

comitatu ꝛ dicitur eiusdem reipublice.sed defendendo determinationem dic ꝙ in statutis ꝛ in alijs dispositionibus cum apponuntur verba significationis ambigue recurrimus ad cōmunem modum intelligendi de spō.ex litteris l.cum delanionis.§.asinam.ff.de fun.instruc.ac.Bononie fit illa diuersitas inter comitatū ꝛ districtū.alibi aūt vt hic Pa.due qcqd ē de districtu dr ō comitatu ꝛ i ill' locisnō p cederet ōtermiatio p̄dicta.ꝛ p predictis q̄ dixi ō comitatu ē ꝙ dixi ō rescrip.Rodulfus.Et ex his q̄ dixi ꝙ alig sunt ō districtu qui non sunt de ciuitate vel comitatu videretur ꝙ terre recōmendate que in signum preeminentie aliquid of ferunt alteri ciuitati vt sunt plures recōmendate florentinis essent censende de districtu.Contrarium tamen tenet Pe.de ancha.ꝛ bene qꝛ tales potius dicuntur confederate.ff.de cap.l.non dubito.facit ad predicta quod no.Bar. ff.de v̄.sig.vrbis.¶ Septimo quero qꝛ de dioceſi ꝛ ciuitate facta est mentiozan nomine vnius veniat reliqua: videt̄ ꝙ sic.prio ꝙ nomine dioceſis veniat ciuitas.vī tex.de offi. ordi.c.i.ꝛ.c.significauit.nam ꝛ quandoqz dioceſis ponitur pro tota prouincia.ix.q.ij.ep̄i.ꝛ ibi glo.ꝙ aūt nomine ciuitatis.veniat dioceſis.probatur per.c.si ciuitas.de sen.excom. li.vi.vbi veniunt suburbia ꝛ continentia edificia sub nomine ciuitatis:que tamen sunt de dioceſi. pro hoc.ff.de v̄bo. sig.l.qui in continentibus.ꝛ.l.edificia.de iudi.l.insule.de cē si.l.forma.§.si vero ad municipales.l.ex vico.C.de episco.ꝛ cleri.l.nulli.ad fi.de ser.exportā.l.cui pacto.xxxiij.di. quando.xvi.q.vij.omnes basilice.In contrarium facit ꝛ primo ꝙ nomine dioce.non veniat ciuitas est casus de reseri. Rodulphus.ad hoc concordantie ibi in glo.vide quod no.glo. de eta.ꝛ qua.accepimus.ꝙ nomine ciuitatis nō veniat dioceſis est:quia ciuitas murorum ambitu continet̄.ff.de ver. signi.l.ij.nec obstat.d.c.si ciuitas.nam spāle est ibi vt illo casu nomine ciuitatis comprehendatur continentia edificia ꝛ non continentur alia loca dioceſ. ad hoc.xij.q.ij.c. vlt.de off.archipreſby.c.pe.ꝛ fi.de testa.relatū.ij.de verb.signi.cū clerici.ꝛ.c.cum tibi.ꝛ quod ibi no.ff.de arbi.l.si cuz dies.§. si arbiter.vbi arbiter assumptus in ciuitate non potest iudicare in districtu ꝛ sic nec in dioceſi Pau.ponit vnam solutionem.Pe.de san.ꝛ Host.quam ponunt i.c.Rodulphus de rescrip.dicentes ꝙ in statutis constitutionibus ꝛ priuilegijs nomine dioce.continetur ciuitas.pro hoc.c. vnicum de re.permu.li.vi.ꝛ dicit Pau.idem de dona.quod in priuilegijs.per.l.testatrix.ff.si ser.ven.ꝛ per.l.creditor. in fi.ff. de ac.emp.que leges solum probant ꝙ in donatione alicuius rei veniunt que accedunt ipsi rei.pro hoc.c.vnū de conse.eccle.vel alta.li.vi.sed in rescrip.dicunt secus per.c. Rodulphus.quod vltimum dicit Pau.procedere quando erratur circa substantialia sine quibus iudicium non procedit.vt no.Host.ꝛ Compo.ō rescrip.super litteris.quod dic vt ibi dixi.ꝛ hec superiora verba non explicant perfecte q̄stionem:quia omittunt membrum an nomine ciuitatis dioceſis.Insuper non videntur niti ratione nam quod dicunt de rescrip.deberet procedere etiam in priuilegijs que sunt odiosa vt rescripta.de priui.porro.ꝛ.c.sane.regula priuilegium.li.vi.Et idem deberet dici de omnibus restringibilibus.propterea dic perfectius ꝙ hec duo vocabula sunt distincta ita in significato sicut in vocabulis.per hoc.C.de codicil.l.fi.nam ciuitas dr prout dixi per.c.si ciuitas que murorum ambitu.ꝛc̄.sed dioceſis dicitur reliquum territorium quod pertinet ad regulationem episcopi qui ciuitati p̄est.Et dicitur dioceſis quasi disiunctio seu diuisio eo ꝙ est ab alterius episcopatu.vij.q.i.episcopi.xvi.q.iij.quicūqz.ꝛ c.licet.ꝛ.c.inter.Et per hoc pone conclusionē ꝙ in dispositionibus non late interpretationis in quibus verba dicunt intelligi in proprio significato nomine dioceſis non venit ciuitas nec econuerso. sed quando venit vna sub reliqua hoc fit per extensionem ꝛ interpretationem.de quo dixi in c.Rodulphus.per hoc infero ad questionem sequentem. ¶ Octauo quero circa id quod dixi in proxi.q. nunquid in litteris. beneficialibus nomine dioceſ veniat ciuitas: videtur ꝙ non sicut nec in rescrip.ad lites.d.c.Rodulphꝰ ꝛ hoc tenet glo.de eta.ꝛ quali.accepim⁹.i glo.vlti ꝙ hoc qꝛ littere impetrationū ad bñficia sunt odiose ꝛ restringende de p̄ben.quāuis.i.ꝛ.c.cui de nō li.vi.Pau.tenet ꝛtrariū p id qō.s.q.proxi.ꝙ.i donationib⁹ noie dioceſis vēit ciuitas qꝛ rescriptū collatis ꝛtinet donationē.de preben.relatū ō ꝛces.prebē.qꝛ diuersitatē.ꝛ dic ꝙ lz littere sint odiose respectu beneficij cōferendi.d.c.quāuis.ꝛ.c.cui.de nō. tamē nō sic respectu persone.de prebē.si a sede.ꝛ.c.ci cui.li.vj.sed ꝙ hoc nō euitatur illa ratio restringibilitatis.fit enim restrictione nimium preiudicetur ordinatio collatori. que rō locum habet hoc casu.vnde ego tenui primuz in.c.Rodulphus.ꝛ in.c.accepimus.pro quo induco casum dicti.c.quāuis.i.§.i.ubi mandatur prouideri in ciuitate vel dioceſi qō verbum in ciuitate.esset superfluuz si comprehenderetur sub dioceſi.

§.Uo tamen. No.casum in quo inspicitur id quod est in habitu etiā sine actu.de hoc in glo.in verbo vacāte.ꝛ idē Pau. ¶ Secundo no.de dictione forsan.que nō est hic nō dubitatiōis simile de renū.nisi.in prin.ubi de hoc in.iiij.glo. de testa.c. ij.vbi de hoc in gl.antepe.¶ Quero de ratione dispōnendi in vtroqz membro huius.§.dic ꝙ in primo casu rō est qꝛ cum residentia causarū ꝛ litterarū apostolicarum est in vno loco licet papa moriatur alibi.tamen videtur ibi mori ubi est curia quia fingitur ibi residere propter animū redeundi ad illum locum.pro hoc.xciij.di.legimus.in fi.de preben.presenti.§.loca.li.vj.que autem sit ratio dispositionis in.ij.dicto.j.q.iij.¶ Secūdo quero de ratione circa id qō dixi in proxi.q.nūquid dispositio illius.c.presenti.procedit in casu nostro.ut si papa moritur in loco distante vltra duas dietas a loco in quo residet audientia habeat locum ꝙ debeat fieri electio i loco in quo est audiētia.Ben.ꝛ Mat. tenent ꝙ nō est hoc casu locus illi.c.presenti.quod est verū quia quantūcūqz distet stat ratio predicta ꝙ cēsetur habē animū redeundi.¶ Tertio quero que est ratio dispositionis ꝛ i nver.nisi.dic quia cum disposuit transferre audiētiam etiaz si nō transtulerit cessat ratio de animo redeūdi. ¶ Opp.ad hoc quia hoc casu exquo nōdum trāstulit videretur non cessare.si autem transtulit debet fieri ubi trāstulit:ꝛ sic nō erit locus ut attendatur locus mortis. solu.si deliberauit transferre sed nōdum est ubi deliberauit nō potest dici cum effectu ibi esse audientia.nec potest dici ꝙ sit recursus ad locum in quo prius erat propter deliberationem cōtrariam.Sumus ergo in casu.c.ubi periculum.qꝛ nō est verum dicere audientiam esse alicubi cum effectu.p predictis.ff.de here.instī.l.ex facto.§.rerum. ubi res deducte in ita littera animo redeundi in puinciam nō cēsentur italice.ad idem de leg.iij.q̄sitū.de pig.l.debitor. ¶ Quarto quero si papa moriatur in loco ad quem ōliberauit trāsferre curiam.dic ꝙ adhuc est locus.c.ubi periculum. ꝛ isti ver. in fi. exquo nondum cum effectu est ibi audientia. Laud.ꝛ Henze.

§.Porro. No.ꝙ si cardinales omnes exeūt cōclaue compelluntur intrare per domi nū temporalē probat hic.§.cum.c.vbi periculū.§.preterea Exquo no.casum in quo laycus habet potestatē in clericū. Alij casus no.xxiij.q.v.principes.i glo.ij.exquo no.hoc casu ꝙ laycus ccompellens clericum nō erit excōicatus per c.siquis suadente.xvij.q.iij.non enim peccat cum auctoritate huius iuris facit.xxiij.q.iiij.qui peccat.C.de adul.l.gracchus.Steph.ꝛ Math.sed non potest hic bene colligi.aut enim tu intelligis ꝙ cardinales possunt cogi distringendo actualiter eorum personas.ꝛ hoc non permittitur in.c.vbi periculum.sed potius ibi prohibetur in.§.preterea.ꝛ ideo restringentes essent excōicati.aut intelligis ꝙ compellentur nō indirecte distringendo personas:ꝛ tunc etiam si iuste fiat non est faciens excōicatus per dictum canonem siquis suadente.quod solum loquitur de inferente iniuriā in personam clerici.pro quo.de sen.excom. nuper.ꝛ quod ibi no.Quomodo autem possint cardinales compelli dico j.q.ij.¶ Secundo no.ꝙ dispositio huius.§.procedit tunc tantum qñ

tantum quando cardinales oēs exeunt conclaue. Si enim aliqui exeunt remanet ptās in remanentes: vt hic in glo.ij. ¶ Tertio no.q cardinales sunt plures: pbat verbum oēs Et dicit Math.q aliquando fuerunt ducenti triginta sex tpe Pōciani pape qui non ponitur in catbalogo sanctorū vt hz in cronica vbi etiam dz q Marcellus papa constituit.xv.cardinales rome esse propter baptisma z sepulturas hoiuz de his.lxxxix.di.c.i.z.c.oportebat.z.c.si quis ex ipsis z.c.si quis pecunia.xxiij.di.ca.i.xciij.di. a subdyacono.ij.q. iij.presul.que officia hodie non exercent sed est summus gradus in ecclesia post papam.pro hoc de off.leg.ca.i.z.ij. li.vi.cum ibi notatis. ¶ Q̄p.in eo q dicit cardinales exeūtes 2clave cogēdos reintrare nisi infirmitas corporis aut debilitas excusset.vz enim idez si sola voluntate exeunt p §.sane in.c.vbi periculum.Sol.Laud.z Genz.instant.dic q aliquando exeunt non omnes z procedit contrarium: qz tunc non coguntur intrare etiam si sine causa exeunt. sufficit cuiz q in remanentes recedit tota potestas.per dictuz §.sane.qūcūqz exeūt oēs z procedit iste tex.vt eoganť reintrare nisi infirmitas aut nota debilitas excuset. z ſm hoc intelligē glo.in verbo oēs. ¶ Secūdo op.ad hoc q etiam si tantum aliqui exeant ꝓcedit ea dispositio.nam si cēnt presentes possent alios reducere ad suā sententiā fortasse melioꝛem.ar.ff.de arbi.l.si in tres.de arbi.c.ij.li.vi.Sol.aliud in arbitris de quibus loquitur.l.si in tres.quiā habēt potestatem vt singuli. Item de iure canonico non procedit illa l.per dictum.c.ij.Sed cardinales eligunt iure collegij.vnde si vnus solus remaneret in conclaui habet ius totū collegij per dictum.§.sane.per hoc decidūtur due questiones quas format glo.in verbo compellat. Prima est si exeuntes cōclaue egrediūtur territoꝛium quo procedit cōtra eos ad cōpulsionem.Secūda est nūquid remanētes possunt eligere: dico enī ad scām q sic.vt in.§.sane.qui hoc pmittit siue aliqs nō intrauit conclaue siue exierit siue manifesta cā infirmitatis. Isti autem qui reintrāt sunt in isto statu ac si nō exīstent: vt hic. per hoc pz.so. precedentis.q. qz de recedentibus extra territoꝛiū nō curabitur. ¶ Quero si oēs egrediūtur territoꝛium dicit eadē glo. solucēdā.q. per notata.ī.§.sane.in glo.iustum.vbi dicit q poterit eē locus remissioni.vt iudex loci vbi est cōclaue petat a iudice territoꝛij vbi sunt cardinales vt eos remittat. ¶ Secūdo quero nunquid poterunt cardinales personaliter compelli vt redeant.vel pone q sunt presentes z nolunt intrare cōclaue poterunt ne ad hoc personaliter compelli.dicit Laud. ad secūdum posse dici q omnes sunt priuati illa vice potestate eligendi per.§.sane.in.c.vbi periculū.quod nō est verum nec ipse tenet qz.§.sane.logtur tm̄ quando aliq sunt extra cōclaue nō quādo omnes.dicit etiam Laud. q cogenť intrare per reqsitionem verbalez nō per intrusionē corporalem p.§.preterea.in.c.vbi periculū.vbi dicit dūm tēporalē nō posse cōpellere vel arctare cardinales vltra q̄ pmittit in eadem constitutione.sed de corporali compulsione nulla mentio fit ibi.z idem videtur dicendum ad primuz z ad tertium. ¶ Q̄p.ad hoc quia ſm hoc poterit electio pape in perpetuum differri.si cetus cardinalium totius nemine discrepante recusat intrare conclaue quod est absurdissimū z ꝯtra mētez.c.vbi periculū.z ꝯtra tex. huius.§.in.ſ. compellant.quod sapit violentiā.de his que vi metusue cā fiunt.in rubro z nigro. Ego itaqz dico q sicut cardinales postq̄ sunt in conclaui compellūtur expedire electionez in directe per subtractionem victualium ſm formam.c.vbi periculum.§.verū.ita z fortius poterant cogi per easdem penas vt ingrediātur ab initio.vel si sunt egressi vt ingrediā tur.nō enim debet esse melioꝛ 2ditio cardinaliū nō parētiū z nō se offerentiū ad ingrediendum cōclaue q̄ se offerentiū cū nō debeat esse melioris 2ditiōis 2tumax q̄ obediēs de postu.c.i. Itē pmisso cōsequēti pmittitur antecedēs de offi.dele.c.i.z.c.ꝑterea.z hoc tene menti.puto autez q alio modo nō sunt restringendi personaliter ad ingrediendum nec per alias penas.quod bene probat.§.preterea. Ex hoc infero ad id qō dixi.ī.in.i.notabili.hodie autem dicit mitigatam esse dispositionē dicti.§.verum.z i quibusdā alijs i mutatā dispositionez illus.c. vbi periculum. per extraua. cle.vi. ¶ Tertio quero si cardinales aliqui nolunt intrare cōclaue allegantes iustū metū.glo.eadē in verbo compellant format z nō soluit pōt dici standū esse.§.sane.z hi q nō timēt ingredientes possint eligere.sicut z alij possunt q̄nis aliqui egrediātur ex cā rōnabili vt infirmitatis. ¶ Quarto quero si oēs cardinales allegant metū dicētes non sufficere dūm tēporalem ad eoꝝ defensam.dicit Laud.q inuocabitur auxiliū vicinoꝝ.xxiij.q.ij.dūs.de treu.z pa.c.i. Idē Gen.per.l.properandum.§.sinautem.C.de iudi. ¶ Quinto quero si dubitatur an metus sit iustus. quis cognoscet de iusticia metus.glo.eadem format z nō soluit.videtur dicendū q ipse dūs tpalis cognoscit p ptātem sibi traditam per.c.preterea.quod tz Laud.z Genze. ¶ Sexto quero si cardinales habēt ipsum dūm tēporalē suspectum ne faciat impressionem.videť q possint recedere z eligere locuz tutum.de ap.ex parte.Et hec questio pro parte incidit.q. scismatis.z ego tetigi in.c.licet.in fi.eo.ti.z posset dici non veri similiter posse timeri impressionē si dūs temporalis se offert ad obseruādum formam.c.vbi periculū.tunc enim in facto apparet cōtrariuz q potius intendit iuridice ꝓcedere z adde que dixi in.d.c.iz. ¶ Septimo q̄ro qz hic punitur nō cōpellētes cardinales ad intrādū nūquid ciuitas incurrit etiā penas.de quibus in.§.ciuitas.in.c.vbi periculū glo.in vrbe.incursuri.dicit q sic per rationem notabilē ga pena ciuium z rectoꝝ est punitio ciuitatis.i. pena ciuitatis videtur inferri ciuibus.idem Pau.z pro hoc quia veruz est dicere nō seruatam fore dispositionē.c. vbi periculum. cum iste.§.porro addat hunc casuz sub eisdē penis.z ē hec dispositio interpretatiua illius.ideo procedit in illa.

§. Ceterum. Quero quid si opponitur cardinali de notoria hereſi: videtur exceptionem hanc audiendam per notata per Inno. de sen. excō.sacris.sic allegat Laud.voluit allegare.c.si vero.vbi dicit q clericus hereticus potest percuti sine pena canonis.figs suadente.quasi censeatur non gaudere priuilegio clericali. Cōtrarium tenet Laud.z Genze.nam excōicatio nō obstat vt hic.z tamen excōmunicatus appellatur hereticus.iiij.q.i.q autem que ratio nihil vrget qz nō dicit hereticus nisi large.vnde licet pcutiens clericū hereticū non sit excōicat⁹ vt ꝑdixi.secus si clericum excōicatum: vt dicit Inno.in.d.c.si vero.z no.in regula delictum in questione li.vi.Sed melioꝛ ratio est qz.c.iz.co.ti.dicit q elect⁹ a duabus partib⁹ est papa aulla exceptione obstante. Item licet papa possit accusari de hereſi.xl.di.si papa.nō tamē potest ꝑ eum excipi vt ab electione repellatur.vt no. Inn.in.d.c. licet.sicut ergo non obstat electo ita nec electoꝛibus.

§. Verum. Nota q electio pape est negocium dei ibi eius negocio.quod intellige i mediatius q̄ sint negocia aliarum electionum per rationē positaz in.c.licet in fi.eo.titu.quia in alijs potest recurri ad superioꝛem. ¶ Secundo no.de verbo effundo. quod notat largitatem vt in glo. ¶ Q̄p.q̄ citatus ad curiam nō teneatur venire vacante sede per no.in.c.licet de accus.glos. antepe.remittit ad ibi notata. Pau.dicit q̄ citatus ex qua cunqz cā.ſ.beneficiali tenetur ire ad curiam sede vacante: vt hic.z sic restringit hanc lr̄am ad causas būficiales z tūc ad contrariuz dic q̄ pōt procedere in causa nō beneficiali. Sed hanc restrictionez nō patitur hec lr̄a que generaliter z cum termino vniuersali loquitur ibi ex qua cunqz causa. vnde dic aliter vt dixi in.d.c.licet.aut enim est quis citat⁹ vt veniat ad papā habito respectu ad personam z nō tenetur venire coram successoꝛe nec vacante sede. aut vt veniat ad curiam vel ad sedem apostolicā z tenetur vt hic. z sic dicit iste tex.ibi ad sedem apostolicam. ¶ Quero qz h̄ dicit de electis.quid de prouisis per papam z pone in terminis.papa prouidit cuidam abbati existenti extra curiā de epatu z misit ei bullas clausas hec iudicantes. interim papa obijt querebať in questione facti an teneretur accedere.vī.q̄ sic: qz nō pōt administrare i episcopatu añ habitaſ

bullas ꝛ prestitutū iuramentū tamen ꝑm formā extrauag. Bonifacij inūcte. Cōtrarium tz Laud. qr talis promissus nulla citatione iuris vel hominis ad hoc arctatur. debet ergo expectare vt papa creetur ꝛ tunc accedat. nec interi vacant prima beneficia per. c. cum in cūctis. ſ. eo. qr non est in mora. de cōcess. preben. quia diuersitatem. dic ꝙ tempus de cōsecrandis sibi currit. quia per istum. ℸ. tempus vacā tis sedis quo ad eos qui pro aliquo debent ad eum accede re habeꝫ pro tēpore vtili ac si nō vacaret ꝛ hoc per rationē in tex. expressam. licet alias sit cōtra per ti. ne sede vacan. l rubro ꝛ nigro. ¶ Secūdo quero qui arctantur ad accedē dum ad curiam. gl. pe. exemplificat.

¶ Causam. Fortis reputatur ꝓpter intrica tiones surgentes ex. c. i. ꝛ. c. cupientes. eo. ti. li. vi. ꝛ ex notatis in eis. Et hz materiā vtilem ꝛ valde practicam. diuiditur per glo. i. in partes. v. vt sunt. v. ℸ. secūda in. ℸ. ꝙ si. tertia in. ℸ. verū. quarta in. ℸ. intimatio. quinta in. ℸ. idem quoqz. hoc principium in summa dicit. Appellatio causam electionis postulationis seu ꝓuisionis tunc tm̄ deuoluit ad papam cū in appellati vel procuratoris specialis ad causam presentia fuerit interposita vel eorum alterius ꝙcito cōmode fieri potuerit ꝑm formā in textu expressam intimata. ¶ Nota ibi vel saltem de aduersatiua vel cui quando adijcitur dictio saltē vt hic signat diminutionem. de rescrip. statutum. ℸ. cum vero. li. vi. ꝑm Pau. pro hoc de dona. inter vi. ꝛ vxo. c. penul. in verbo vel saltem. quem tex. ibi ad hoc singulariter notaui ꝛ collegi ibi ꝙ hec sit alternatiua ordinis quod operat dictio saltem de quibus alternatiuis. de preben. mandato. li. vi. ꝛ in regula in alternatiuis. eo. li. ¶ Secūdo no. casum in quo datur tempus arbitrarium ad purgandum moraz temporis determinati de quo in glo. in verbo cōmode. pse quitur autem Pau. multiplex tempus. nam duplex est ꝑncipaliter. ſ. cōtinuum ꝛ vtile. Item vtile subditur quod dic vt in glo. in clemē. vna. j. de in inte. resti. in verbo cōtinuus. ꝛ ibi dico questione. xxiij. ¶ Tertio nota de dictione per i verbo perlecto que denotat perfectionē. de quo in gl. i hoc verbo quod facit pro capitulis ꝛ positionibus ꝛ pro dictis testium cū dicitur aliquem possedisse a. xl. annis ꝛ citra. ꝛ ꝙ ipsum tempus. intelligitur enim per hoc continuitas que alias nō intelligetur. de proba. licet. vbi dico. ¶ Op. qr dicit occasione ꝛc̄. nam occasio est causa nō sufficiēs. de ma. ꝛ obe. solite. ergo de ipsa nō debuit curari metu cōtrarij. glo. iiij. exponit. i. propter causam habuit tamen glo. alium respectum prout dicam. l. v. q. ¶ Secundo oppo. in eo qō requirit scripturam autenticam. sufficit enim appellari etiaz per scripturam priuatam. de ap. appellatio. li. vi. Jo. quandoqz appellatio porrigitur iudici ꝛ procedit cōtrariuz. quādoqz appellatio ꝛ procedit hic tex. Ratio diuersitatis quia appellationis emissio patet iudici sed asserenti se appellasse nullus tenetur credere quia sepe aduersarij suis aduersarijs mentiuntur. vt. ff. de questionibus. l. i. ℸ. preterea. de integ. resti. ex litteris. pro hoc quod no. spec. de citatione. ℸ. sequitur. ver. quandoqz. per notariū ꝑm Pau. sed hec differentia non est hic in tex. nam respectu interpositionis nihil dicit de scriptura autentica: sed tm̄ respectu intimationis: sed etiam eo casu quo appellatur a iudice in eius absentia. vt de ap. si iustus. in facienda intimationem debet ꝑari hec forma pro hoc. j. ℸ. fi. ¶ Quero nūquid in appellatione extra iudiciali procedat illa cle. videtur ꝙ non ꝙ tex. in prin. i verbo causa. ꝛ infra in verbo in causa. qr causa est in iudicio. de ver. sig. fozus. In cōtrarium qr hec cle. venit ad declarādum. c. i. eo. ti. li. vi. ꝛ illud procedit in extraiudiciali tm̄. e. ti. cōstitutio. li. vi. Pau. tz ꝙ locum hz ꝛ exponit tex. de procuratore dato in causa. ſ. inchoāda. ꝛ pro hoc qō no. Spec. de ap. ℸ. qualiter autē ver. taliter enim. ꝛ ver. seq. ¶ Secūdo qro quia hic dicit electionis postulatiōis seu ꝓuisionis qd est vnū quodqz istorum. Aliqui hic diffiniunt vt Laud. ꝛ Math. dic vt in glo. c. vno. de postu. prela. li. vi. ꝛ quid sit electio dixi de elec. c. i. pro predictis. quod no. archi. in. d. c. i. de elec. li. vi. ¶ Tertio quero quid si litigat de beneficio nō vacante ꝛ ob hoc appellatur vt quia dic̄ vnus appellationem collationem vel electionem ad se spectaꝫ alter econtra. an erit locus huic cle. Pau. refert id quod no. Compo. in. c. i. eo. tit. li. vi. vbi dicit esse locum illi. c. ꝛ sic ꝓtum fuisset tpe. Inno. licet tpe Alex. aliqñ seruatū nō fuerit sed postea etiam ipse seruauit quod dicit Pau. satis equum vt ille qui de prouisione facienda etiā de beneficio non vacante appellat certus possit eē de iure suo. ꝛ diu sub expectatione non maneat. ꝛ dicit Pau. hoc maxime ꝓcedere quando appellatus prosequitur appellationem. tunc enim nō potest iuste conqueri si causa finiatur. ar. C. de rec. l. generaliter. ex hoc infert Pau. ꝙ etiaz locus est hoc casu huic cle. cum sit appellatum occasione electionis seu prouisionis. dic ꝙ non est locus. c. i. prealle. Et idem dico de hac clemen. que interpretaꝫ illud. c. quia exorbitant a iure cōmuni. ergo non prorogentur ad casum non expressuz xvi. q. i. hinc etiam. ff. de regu. iur. l. ꝙ contra. ꝛ regula. que a iure li. vi. pro hoc quia fauor tollende vacationis qui dedit causam illi. c. i. vt sentit glo. iiij. hic in fi. cessat hoc casu. ¶ Quarto quero pone ꝙ prelatus assignat aliquid annū alicui vsqz ad suum beneplacitum. nunquid est locus huic clemen. videtur ꝙ sic per verbuz prouisionis quod est generale. dic ꝑm Pau. hoc debere intelligi quando fit ꝓuisio in titulum beneficialem quodcūqz sit beneficiū. sed assignatio de qua predixi potest fieri sine titulo de rescrip. ad audientiam. ¶ Quinto quero nunquid in quacūqz appellatione occasione electionis ꝛc̄. interposite ꝓcedat hec cle. glo. in verbo occasionem dicit ꝙ sic dicens ꝙ. c. i. eo. titu. li. vi. habet locum nō tm̄ in prima appellatione sed etiam i secunda. quod dic vt in glo. ex qua infertur idem de hac cle. Idem Pau. dicens etiam ꝙ hec constitutio cum loquaꝫ generaliter debet generaliter intelligi de dignitatibus episcopalib⁹ prebēdis ꝛ beneficijs quibuscūqz. Idem no. ℸ. intimatio. in glo. quod ergo. ꝛ ibi dico in. i. q. ¶ Sexto qro si appellatur a cōfirmatione. Inno. ꝛ Host. in. c. i. eo. ti. li. vi. dicunt non esse locum illi. c. ꝛ sic sequitur ꝙ nec isti cle. ga cessat ratio periculi vacationis. de elec. transmissam. de ap. oblate. Pau. hic contra. quia negari nequit quin cōfirmatio fiat ex causa electionis quod teneo in dicto. c. i. Ex alia ratione quia nō est verum ꝙ cesset periculum vacationis maxime hodie quia confirmatio fit in forma iudicij. eo. ti. c. fi. li. vi. appellatio ergo causa suspēdit quo ad oēm effectū de iure. venientes. ¶ Septimo quero an in appellationibus interpositis ad inferiorē a papa procedat hec cle. gl. in verbo. sedem apostolicā. dicit ꝙ non. idem Pau. pro nem quam dixi. ℸ. q. iij. qr exorbitat a iure cōi. ergo restringitur ad casum quē exprimit regula. que a iure. li. vi. Laud. tz cōtrarium quia subest eadem ratio vtrobiqz. ergo sit idē ius de ap. si duobus. pro hoc inducit. c. vt circa. eo. ti. li. v. qō generaliter loquitur ꝛ est glo. illius. c. i. Idem Genz. Bertran. tenet cum glo. ꝛ tenet idem. j. de ap. in clemē. i. in. xxxi. q. quam dicit veriorē ꝓp maximam expressionem quā ponit hic tex. ibi sedē apostolicā. ꝛ ibi sedē eandē. qō tz etiam Jo. de lig. vt verba aliqd operent ꝛ eis stet. ff. ō leg. iij. l. nō aliter de deci. ad audiētiam. Est enim in papa fortior ratio ꝙ in alijs propter viarum distātiam cū de toto mundo ad eum appelletur. est ergo maius periculum diuturne vacationis ꝛ ideo fortius prouidendū. e. ti. vbi periculum li. vi. ¶ Octauo quero si non seruaꝫ forma hic expressa. an tenet appellatio. glo. in verbo deuolui. hoc tangit ꝛ paul. plenᵉ sed qr glo. remittit. j. ℸ. penult. vbi latius dicit in verbo deuoluta. ibi dicā in. ij. q. ꝛ dicit Laud. ꝙ eo casu quo tz appellatio quo ad deuoluendā cām deuoluitur ipsa cā. i. de quo est causa quo ad ipsius expeditionem nō aūt ipsa beneficia sup quibus questio deuoluit. simile. e. tit. cupientes in ꝑnc. li. vi. de ap. romana. ℸ. cū aūt. e. li. Dicit etiam Laud. dūiaz esse inter cām ꝛ litē. de quo remittit ad not. C. de trāsac. causas. in glo. i. que dicit ꝙ cā est post litem contestatam. Item tz lis est ante ꝛ post. ¶ Nono quero si appellatio in casu isto interponatur contra capl̄m qūo citabitur capl̄m vt congregetur glo. in verbo appellati. remittit ad. c. bone: eo. titu. vbi

glo. in ẽbo

glo.in verbo singulares.z ibi dixi sed melior que reperia-
tur in.c.si capitulo.in sexto in.vi.glos.ad qō remittit hec gl.
aut ergo appellatur contra collegium z serua id quod dici
tur in illis glo.aut contra singularem personam z tunc pla
num est de modum per hanc litteram.dicit aūt Spe.q no
mē appellati dz in appellatione exprimi.ita no.de ap. quali
ter.ver.hoc etiaz nota. ¶ Decimo quero siquis dedit plu
res procuratores ad causam electionis z iudex eligit ido-
niorē an sufficiat appellari coram illo: dicit Paul. q sic.z
q nō sufficeret post electionē iudicis appellare coram ali-
quo aliorum pro hoc.c.si duo.in fi. de procu.li. vi. ¶ Un-
decimo quero nunquid sicut sufficit intimari procuratori
ita sufficit intimari per ꝓcuratorē.glo.in ver.spāliter.dicit
q sic.dū tamen ꝓcurator habeat spāle mandatū ad cām
quā glo.no.qz nil allegat qō directe ꝓbet.vnde posset dici
q qz talis casus nō est in iure exceptus sufficeret ꝓcura-
tor generalis.qz iste nō est in casibus exigētibus spāle mā
datū qui notātur in.c.qui ad agendū.de procu.li.vi.tamen
pro glo.est similitudo rōnis que est inter procuratorem ap
pellātis z procuratorē appellati.z ideo cum ea sto.z eam si
gna pro singulari. ¶ Duodecimo quero si curia est rome
prout est z appellatum est ad papam z habet aduersarius
duos procuratores vnum in partibus constitutū ad cāz il
lam alū in curia cōstitutū ad tractandū oēm cām deuolu-
tam p appellationem an sufficiat intimare ei qui est i curia
videretur q sic qz ipse est proprie ꝯstitutus ad hāc causaz
ex quo est deuoluta.imo videtur alteri prohibitū.C.de pro
cu.l.maritus.de presump.nōne.lz enim procurator cause
principalis posset z debeat appellare.de procu.nō iniuste.z
etiam ꝓ.qui possit vt ibi. Illud tamen habet locum cum
nō est alius deputatus super appellatione. Paul.tenet cō-
trariū dicēs q debet intimari procuratori cause ꝓncipalis
z de tali intelligitur tex.hic ibi procuratoris in causa spāliē
constituti. Et similiter debet intelligi id quod sequitur eo-
rū alteri.qō est verum.nec questio est multū dubia quo ad
hoc qō nō sufficiat intimari ei qui est in curia cum nō esset
spāliter cōstitutus in illa causa sed eēt spāliter ꝯstitutus ad
ꝓsequēdam appellationez illius cause tūc ꝓcederet dubiū
propter rōnes predictas.tamē adhuc puto idem quia non
est cā deuoluta nisi seruata forma hic expressa.ergo adhuc
datus ad ꝓsequēdam causam deuolutā nō habet se impe-
dire. ¶ Decimotertio quero pone q tu vis appellare in
presentia aduersarij vel procuratoris speciallis. sed cū te
paras ad legēdum ipse recedit dicit Paul.q sufficit q in
choasti legere ante recessum eius z q tantū legisti z q cer-
tus est de appellatione.dic q etiam si nihil legeris dū ta-
men dixeris te velle legere z q appellas prout cōtinet in i
strumēto publico vel etiā priuato qō tecū habes z paratus
es legere si nō expectat iputet sibi.sicut z is qui impedi ne
ad eū perueniat citatio hz pro citato: vt lite nō cōte.qm.§.
porro.sed si oio nihil expectauit ita q nō potuisti certifica-
re quid velles facere.tūc oportet recurri ad remediū inti-
mationis obseruata forma de qua in tex. ¶ Decimoquar
to quero cum interponitur appellatio in presentia aduersa
rij vel procuratoris specialis an sit necessaria itimatio. de
qua in ver.vel saltem.glo.in verbo interposita. q non pro
hoc quia qui certus est ꝛc̄.regula eum qui.li.vi.frater Al-
uarus tenuit oppositum per.§.q si.j.eo.sed ille.§.nihil fa-
cit quia loquitur quando interponitur appellatio in absen-
tia aduersarij vel procuratoris.z ideo glo. est verior cum
qua tenet Paul.Benze.z Nath.pro hoc ver. vel saltem
exponendo vt dixi.i.notabili. ¶ Decimoquinto quero de
forma interpositionis.Solu.distingui oportet aut in iudi-
cio:aut extra iudicium. Et si in iudicio:aut ab interlocuto-
ria:aut a diffinitiua prout habes de ap.c.i.z.c.non solum.
z.c.romana.in pluribus.§. d hoc etiaz.c.vt debitus.z cle-
men.appellāti. Et procedunt hec quando interponitur ap
pellatio in presentia aduersarij vel procuratoris.sed si i ab
sentia de forma interpositionis dic vt dixi de appel.c.fi.de
forma vero intimationis remittit glo.in verbo specialiter
in fi.z satis colligitur hic in littera. ¶ Decimosexto que-
ro nunquid appellans habeat in causa appellationis iusti-
ficare appellationem docendo de causa iusta: videretur q
non vt sufficiat quod fecit quod hic dicitur.s.q interposuit
coram aduersario vel procuratorem vel saltem intimauit.
dic contra nisi appellatum fuisset in iudicio z obtulisset ap
pellans se paratum probare coram iudice a quo z non fue
rit admissus de appellatione interposita z hoc saluo q i ca
su capituli q̄uis.co.ti.li.vi.sed si appellatio fuit extraiudi-
cialis debet doceri per appellantem de veritate cause ap-
pellantem de veritate cause appellationis p clemen. appel
lanti.pro hoc eo.ti.cum nobis z qō ibi no. Inn. ¶ Decio-
septimo quero si appellatus tantum ꝓsequitur appellatio-
nem videtur q non tenetur eam iustificare quia tendit ad
eius impugnationem.de nata.ex li.ven.c.vno a contrario
ff.de iure fisci.l.de ferro.§.item cos. Item fauore appella
ti inductum est q appellans seruet solēnitates de quibus
hic.ergo in eius lesionem retorqueri non debet.C.de legi.
l.q fauore.regula q ob gratiam.li.vi. Tertio quia si appel
lans foret presens non posset impugnare suam appellatio
nem.quia per hoc veniret cōtra factuz suū z allegaret suaz
turpitudinē quod nō licet.de cōcess.preben.super.de dona.
inter.ff.de adop.l.post mortem.at absentia appellantis nō
debet sibi prodesse cū sit cōtumax.de postu.c.i.de dolo.cō
tingit.ff.de dona.inter vi.z vxo.l.iij.§.i. In contrarium qz
appellatio nō defert causam ad curiā nisi seruētur solēnita
tes de quibus hic vt probatur.j.§.intimatio.z hic q̄uis er
go appellans nō possit suam appellationem impugnare.in
dex tamē ex officio debet supplere z cognoscere an teneat
C.de tēp.ap.l.ij §.vlt.qz al's nō pōt esse iudex.Jo.Compo.
in.c.i.e.ti.li.vi.tenuit primū.Sed Paul. hic distinguit qa
aut loquitur i appellatione interposita ad papā z verū di-
cit Cōpo.qz papa est iudex oīum.ix.q.iij.cuncta.z sic in eo
nō potest esse defectus iurisditionis.aut fuit appellatū ad
inferiorē z aut detulit:aut nō.si sic adhuc idē cum rōne de-
clarationis causa deuoluat ad superiorē etiam si appella-
tio fuerit frustratoria.de ap.cū appellationib⁹.li.vi.Si aūt
nō detulit:aut appellatus petit pronunciari male appella-
tum:aut petit procedi in principali. Primo casu non tene
retur iustificare appellationem respectu forme.Scōo casu
oportet q iustificet qz als cā erit deuoluta p rōnes ad hāc
ptem.factas.pro hoc eo.ti.cum dilect⁹.in fi. Et quod notat
Spe.ō ap.§.ō officio.v̄.pe.dici posset primum mēbruz nō
procedere quando ē appellatum ad papam:qz lz papa co-
gnoscere possit p simplicē q̄relam:tū hoc nō intēdit nisi ap
pareat:defende tamē p.c.i.de ap.li.vi. z intellige prout ibi
dz. Itē aliunde membrum quādo fuit appellatuz ad inferio-
rē qui detulit. Intellige q sit deuolutio quo ad hoc vt co
gnoscatur de articulo appellationis:sed negocium non de
uoluitur si appellatio non tz ex eo qz negocium non erat co
ram primo iudice vt si erat non iudex sicut.n. potuissz op-
poni corā eo ita poterit opponi corā iudice ad quē:vt tenet
Spe.de ap.qualiter. in fi.z est notabile p hoc qz appellatio
hoc casu reddit frustratoria tanq̄ facta a non iudice. Itez
istud membrum qñ est appellatum ad inferiorē nō est ad.p
positū huius cle.quo ergo ad casum huius cle.de ap. inter
posita ad curiā dic q aut extra iudicium.aut in iudici. pri
mo casu tenebitur appellatus prosequens appellationem
iustificare alias papa se non intromittere. pro hoc hec cle.
ex qua dico q si auditor.deputatus.pnūciaret in principali
nō discusso an fuerit obseruata hec solemnitas nō tenebit
ꝓcessus nisi aliud appareret ex forma cōmissionis sicut ho
die sepe fit q cū impetratur auditor sup appellatione petī
tur ēt sibi cōmitti p modū querelle:si aūt i iudicio aut a dif
finitiua aut ab interlocutoria:primo casu articulus appel-
lationis non est separatus a casu principali de ap. non so-
lū li.vi.qō declaro in.c.significarunt.de excep. sed si ab in-
terlocutoria distingue an obtulerit se probare an nō ꝑm.c.
interposita z procedit hec distinctio an a diffinitiua an ab
interlocutoria respectu terminorum qōnis in forma ut ia
cet. Sed si queras an expediat docere solemnitatē de qua
hic fuisse seruatam dico indistincte etiam a diffinitiua sit

appellatū ꝙ fic:qz al's nō deuoluitur qz eſt articulus ꝑiudi cialis an ſint ſeruata que hic dicuntur ergo prediſcutien- dus.de oz.cog.tuam. ¶ Decimuoctauo quero quomodo ꝙputatur menſis de quo hic vel tēpus arbitrariū ꝑ verbū ꝙcito cōmode.glo.in verbo interpoſitione.dicit ꝙ de mo- mento ad momentū exquo infertur ꝙ dies interpoſitionis cōputabitur.pro hoc glo.inducit.c.ꝙ ad cōſultationez vbi ꝛ.dies ad appellādum currūt ſtatim a die ꝓlate ſentētie ſz forti⁹ facit qz regula eſt vt oē tempus ſit cōtinuū niſi ꝓba- tur eſſe vtile.no.glo.ff.de diuer.z tēp.ꝓſcrip.in rubrica.pro hoc quod dixi de ap.ſuper eo. Idem Pau.z de hoc i ſpe. de ap.§.reſtat.ver.ſed nūquid hoc tempus.z ver.ſequen.z z dicit Pau.hoc ꝓcedere ꝙ fit computatio.x.dieruz a die late ſnie ſiue ſit diffinitiua ſiue interlocutoria vel habens vim interlocutorie.c.ti.cum dilectus.de re iudi.ꝙ ad con- ſultationē:vt ſi iudex dixit excep.nō ob.reſpondēdum eē li bello vel aliqd ꝓcepit vel mandauit.hoc enim habet vim interlocutorie.ar.ff.de arbi.qualem.ff.māda.l.ij.C cōia de leg.l.ij. Si vero cōminatur vel grauat tali grauamie ꝙ nō habet vim interlocutorie:quia nō omnis vox iudicis iudi- cati auctoritatē continet.C.de ſen.l.ex ſtipulatio.ſemp po- teſt appellari. Si iudex requiſitus grauamen non reuocat vnde ſi iudex aſſignat locum nō tutuz z requiſitus vſqz ad menſem non reuocat licite appellatur. Idem ſi cōminatur niſi coram eo cōſentiat litigare.de ap.cum ceſſante. Et di- cit Pau.ꝙ de grauamine extraiudiciali eſt expeditus de ap.concertationi.li.vi.z illud.c.videtur obſtare premiſſis: quia ibi dicitur ꝙ etiam a grauamine extraiudiciali debet appellari infra.x.dies. Sed dic ꝙ dictum precedens in eo qō dixi ꝙ ſi vſqz ad menſem iudex requiſitus non reuocat poteſt appellari,ꝓcedit qz nō videt pars grauata in effectu ex cōminatione niſi cū apparet ꝙ iudex ꝓſiſtit.z ſic itelligē do ē dictum notabile. ¶ Decionono q̄ro quot dies hz mē ſis.glo.ea.remittit ad.c.quā ſit.eo.ti.li.vi.vbi tenet gl.ꝙ hz tot dies quot mēſis in quo incipit.quod tenui i.c.iij.de ſup plē.neg.prela. ¶ Vigeſimo quero quantū tempus daꝛ vl tra menſem in eo ꝙ ꝓmittit poſt lapſum menſis intimatio nem fieri ꝙcito cōmode poteſt glo.in verbo cōmode dicit hoc eſſe arbitrariū. Idem Pau.exquo nō eſt diffinitum ff.de iur.delib.l.i.de offi.dele.de cauſis.de elec. quam ſit.z c.cupientes.§.ceterum.de ſup. neg. prela. ſi epiſcopus. de prebē.cum in eccleſijs.e.li.j.de penit.clemē.vlt. ¶ Op.ad hoc quia datur menſis tantū oibus quozū intereſt ad iter arripiēdū a die obiectionis.co.ti.c.i.li.vi.ergo neceſſarium eſt ꝙ appellatio ſit intra menſem intimata. nō enim poſſet iter arripere qui nō eſſet informatus. So.de intellectu illi⁹ c.i.quando computatur menſis ad iter arripiendum fue- runt varie ſnie.de quo.j.§.pe.pro glo.in verbo deuoluta.in prin.z pro glo.id quod ibi dicetur.patet. Solu. ad hoc. dic ergo verum ꝙ tempus erit arbitrarium etiam vltra men- ſez pro hoc quia quādoqz nō poteſt vllo modo fieri intra mē em finge enim appellātē diſtare a curia vltra.xxx.dies.pu ta.xl.z appellatum eſſe in curia.nec dimiſiſſe procuratorez z in partibus.tunc nō arctabitur appellans intra menſez qō eſſet impoſſibile.ſed ad tempus ꝙcito cōmode facere po- teſt.qō intelligo computato menſe.quia nō cedit ſibi lucro quod vidi de facto. ¶ Vigeſimoꝓmo q̄ro ꝙ cū fit intima tio appellationis an expenſis appellantis an appellati fie- ri debet:glo.in verbo porrecto.ꝙ expenſis appellantis.ſi- cut in libello.quod dic vt in glo.z idem Pau. z de libello. Idem no. Spe.cu.de libel.ob.in verbo actoris.pro hoc de fide inſtrumē.cōtingit.in fi. In cōtrarium quia teſtes pro- ducūtur expenſis producentis.iiij.q.iij.§.venturis.de re- ſcrip.ſtatutum.in fi.li.vi. Item actorum datur copia expē- ſis petentis.de proba.qm̄ contra.ita ergo hic expenſis ap- pellati ad cuius cōmodum fit intimatio. Item nō debem⁹ aggrauare appellantem vltra id qō hic exprimitur ne gra uetur in pluribus ſed hic non dicitur ꝙ ſuis expenſis. pro hoc qz forte al's appellans dimitteret ius ſuum indefenſuz ne ſolueret expenſas. Ad hoc etiaz.ff.ex qui.cau.in poſ.ea. l.ij.§.defendi.z quod ibi no.z.C.de erro.milita.annone.l. cum ſepe.li.xtii. Itē cum quis teneꝛ edere ſufficit ꝙ copiaz faciat deſcribendi.ff.de eden.l.i.§.edere. de tabu. ex.l.ij. ar.de li.bo.exhi.l.iij.§.ait pretor. frater Aluarus vt refert Oth.tenuit hanc partem per illam rationez. qz intima- tio fiat ad cōmodum appellati.ergo ſentiat etiam onus.re gula q ſentit.li.vi. Sen.idē concordādo cū opi.dicit ꝙ aut queriť de porrectione z hoc fit expenſis appellātis qz fit ad ſuū cōmodū.z eſt eius onus vt porrigat vt hic:aut de co- pia appellationis porrecte z ſumetur expenſis appellati ꝓ rōnes factas. Et hoc dictuz videtur eſſe ſine intellectu. nā porrectio hoc habet vt porrigatur tenoꝛ appellationis.vñ pars expēſaruz porrectionis eſt cōſcriptio qz nō poſſet por rigi ꝙ nō eēt igiť tenēda eſt glo.nā regula eſt ꝙ copia fieri debet expenſis eius ad cuius cōmodū fit.pro hoc §.defen di.p̄.al.z.d.l.de erroga.milita.ānone.cum ſe.z.C.de ſtatuis z imagi.l.ſi.vbi no.ſed hic fit ad cōmodū appellationis ad inducēdā deuolutionē ad curiā.ergo eius expēſis. ¶ Vi- geſimoſecundo quero quid ſi eligit appellans non porrige re tenorē ſed plegere quo caſu tenetur facere copiam ſi pe titur.an tunc idem vt expenſis ſuis faciat videtur ꝙ nō vt hoc caſu qui petit preſtet expenſas. Item cum ſit differen tia inter caſum quo fit porrectio z caſu quo tenoꝛ perlegiť. Pau.tamen etiam hoc caſu tenet idem vt appellans det copiam ſuis expenſis.nam ipſe notarius non tenetur ſcri- bere gratis quia non debet ſuis ſtipendijs militare.de re- ſcrip.cum ex officij.quero nō ſufficit.ſed pro hoc quod no. Spe.de inſtru.edi.§.videndus ver.z no. qō placet ꝑ tex. ibi modo ꝙſimili.ꝙ probat ꝙ ſicut cū fit porrectio fit expenſis appellantis.ita z cum perlegitur tenoꝛ.z tunc dico ꝙ non eſt dūia an fiat porrectio an plegatur quia hoc vltimo ca- ſu nō datur copia niſi petitū fuerit. ¶ Vigeſimotertio q̄- ro ſi facta porrectione appellatus eam non acceptat.dic ꝙ ſibi imputabitur ex quo nō ſtetit ꝑ appellantem: z propter ea cautus aduocatus cuz dubitat aduerſarium ap pellaſſe dz informare clientulum vt oēm ſcripturam porrectaz ab aduerſario recipiat.vidi enim aliquando ꝙ noluit recipe- re z tunc eſt ſibi magnum preiudicium qz cā deuoluitur z non ſcit ſuper quo. ¶ Vigeſimoquarto quero vbi z quo- modo debet peti copia premiſſa:dico loco z tempore com petenti alias non preiudicatur non danti.e.ti.cū i veteri.ō ap.vt ſuper.z.c.ab eo.lib.vi.vtile autem eſt vt dicit gloſ.in verbo petita.ꝙ de petitione conficiatur inſtrumentum. Et ꝓterea cautū eſt appellato cum ſentit aduerſarium ap pellaſſe z cum fit ſibi intimatio qz regulariter ducit appel- lans notarium vt roget eum de hac petitione. ¶ Vigeſi- moquinto quero infra quantum tempus debet dari copia petita.dicit Pau.q̄cito cōmode fieri poteſt z ꝙ non tene tur ſtatim dare.qz non tenetur venire cum ſacco paratus ff.de ſol.l.ꝙ dicim⁹.qō.pceꝺit in vltio caſu qū plegiť tenoꝛ: ſz nō i ꝓcedēti qū porrigiť. ¶ Vigeſimoſexto q̄ro qz dz eē ſcriptura auctētica vt hic qd regritur vt ſit auctentica: gl. in verbo autentica remittit ad.c. poſt ceſſionem. quod dic vt ibi pleniſſime dixi z quo adhuc tex.puto ſufficere litte- ras ſigillatas ſigillo auctenticorum etiā ēt ſine inſcriptio- ne teſtiuz ,put ſentit ēt hec gl. Hz rōnez dic qz iſte ē caſus i quo nō regritur ,pbatio neceſſario ꝛcludens. ſed ſufficit ꝑ ſumptiua cum appellatio hoc caſu habeat vim citationis ad curiam z in citatione ad hoc vt arcteꝛur citatus ad ve- niendum ſuffi:it ꝙ ꝛſtet de ipſa preſumptiue ipſi citato ſi cut ſufficit ꝙ mittatur copia delegationis:vt no. de dila.c. ij. Sed in caſu in quo requiritur ꝓbatio neceſſario con- cludens nō ſufficit ſigillū autēticū ſine inſcriptione teſtiū ꝓbat.c.ij.de fi.inſtru.ꝙ cōparat ſcripturam cū ſigillo au- tentico publico inſtrumēto.tūc tm̄ quādo hz teſtes iſcrip- tos ad inſtar inſtrumēti. Itē z ſi habeat teſtes iſcriptos. dic ꝙ hz vim publici inſtrumēti tm̄ in his ad que deputatuz eſt ſigillū.p.c.ſignificauit.de ap.que declara per ea que dixi in c.poſt ceſſionem. ¶ Vigeſimoſeptimo quero nunquid ſi- cut intimatio fieri debet appellato ita z iudici a quo appel- latur: videtur ꝙ ſic per id qō dixi.§.in vltimo ꝛtrario. Itē quia ſi nō intimetur iudex a quo non impeditur proceꝺe-

re. de ap.

re.de ap.ſi duobus. In contrariuz quia hoc nõ eſt iure cautum. Item ſi hoc fieri debet hoc maxime ꝓcederet qñ appellatur in abſentia iudicis: vt in caſu.c.ſi.de ap.nam ſi appellatur in iudicis preſentia vt regulariter fieri debet intimatio non eſt neceſſaria cũ ꝓ interpoſitionem ſibi intimetur. ſicut nec intimatur appellato.cuz in eius preſentia vel procuratoris ſpãlis eius interponitur vt hic: ſed hoc dici nequit qz ex culpa iudicis venit qui non facit ſui copiam vt liceat appellari eo abſente. Item iudex debet ſcire an grauauerit de ap.ſi a iudice.li.vi. Io.Gen.z Math.tenent vltimam partẽ que placet eo caſu quo ex iudicis culpa eius abſentia appellatur: ſed ſi ſine eius culpa vt contingere poſſet: puta qz aduerſarius detinet iudicem in vinculis: videretur ſecus dicendum. tamen qz cãm deuolui ñ concernit iudicis preiudicium ſed tm̃ appellati. Indiſtincte puto qꝺ propter intimationem non factam iudici non impediꝺ deuolutio. ſed tenebit proceſſus iudicis ignorantis appellationem ſiue ſua culpa dicto:c.ſi duobus.z ꝑm hoc intellige quod dixi in vltimo contrario.

§. Quod ſi forſan. Si appellatus abeſt nec inueniꝺ eius ſpecialis procurator ad domum habitationis appellati vel ſi eſt in remotis in eccleſia cathedrali ſub qua eſt beneficium de quo agitur z vtroqz caſu in ipſo beneficio eſt appellatio intimanda z copia modo in preceꝺẽti rñſo expreſſa eſt facienda. ¶ No.qꝺ attenditur habitatio z ſic nõ refert an domus ſit ſua an aliena: vt dicit gl.etiã attẽditur tm̃ nõ quecũqz habitatio ſed cõis.qꝺ dic vt in glo.in verbo cõmunẽ. ¶ Scõo no.ex remotione locoꝝ induci ius diuerſuz.de quo i glo.in.v̊.remotis.z.ſ.in.iij.cõtrario. ¶ Tertio no.qꝺ ẽt ſigs ſit beneficiatus põt hz̃e alibi qꝺ in eccleſia domiciliũ z illud dz attendi cũ citatur.probat tex.qui cõſiderat domũ habitationis cũ tamẽ ageretur de beneficio vel eccleſia. de quo.ſ.in.iij.cõtrario. ¶ Quarto no.qꝺ omnes de dioceſi vel ciuitate cẽſentur parrochiani eccleſie cathedralis in qꝺ hic permittiur certo caſu in eccleſia cathedrali citationez fieri.pro hoc de offi.archiꝑſ.offm̃. xiij.q.ij. vbicũqz.pmittiꝺ autẽ hoc ꝓpter maiorẽ populi frequẽtiaz que ad eccleſiam cathedralẽ ſolet cõfluere.arg.de ꝫſe.di.i. z hoc de primi.cum de diuerſis.li.vi. Et dicitur cathedralis ob honorem epãlis cathedre cuius occaſione recipitur cathedraticũ.x.q.iij.illud.de offi.or.cõquerente. de dona. paſtoralis. ¶ Quinto no.qꝺ aliud eſt eccleſia aliud eſt beneficium probat alternatiua vel ibi vel beneficio. que debet cadere inter diuerſa ſicut z copula.z vt no.glo.in rubrica.ff.de iu.z fac.ign.dicitur autẽ eccleſia multis modis: vt no.ne pre.vi.ſuas.quereꝺã.de verb.ſigni.cum olim.vij.q.i. ſcire.beneficium autẽ põt accipi tribus modis. Prio largo pro oi eo qꝺ gratis tribuitur.z hic dicimus qꝺ bñficium dz largiri iterꝑtari z vt ſit manſuꝝ z vt iuuet eũ cui tribuitur de cõmo.c.vno.de do.cũ dilectus.regula decet.li. vi.diciꝺ ſecũdo ſtricte pro ꝑbenda beneficiali ẽt ſi in eccl'ia non ſit diſtinctꝰ numerꝰ vt in caſu.c.ex pte.de ꝫceſ. ꝑben. Dicit tertio ſtrictꝰ pro titulo beneficij eccl'iaſtici ꝑ ſe diſtincti. ſic accipiꝺ in regula beneficiũ.li.vi. pro hoc.i.q.iij. ex multis. vltra medium.v̊.qz ꝓpter. vbi accipitur pro canonicatu z prebẽda. quo ad caſum noſtrũ ſumiꝺ beneficium ſcõo z tertio mõ.tñ qz iſte terminus ꝑ ſe nõ iferꝺ nomẽ rectorie. ideo adiecit de eccl'ia.pro hoc de ꝑbẽ.c.ſi. ¶ Vꝑ.qꝺ in domo appellati nõ poſſit fieri intimatio qz fieret ſibi iniuria ingrediendo domũ eo inuito.l.pleriqz.z.l.ſe.ff.de in ius vo. Io. vt in glo.i vbo domo.z idẽ Paul.z de hoc Spe. de citatione.§.ſequitur.v̊.ſed an reo. ¶ Scõo op.ẽt ſi fiat in domo nõ arcetet appellatũ.nã par in parẽ nõ hz iperiũ.de elec.inotuit Io.qꝺ arcetꝺ appellatus ad eũdũ ad curiã ꝓut diciꝺ in.c.i. e.ti.lib.vi.hoc operaꝺ auctoritas illi⁹.c.z.iſtius ꝑm Laud. ¶ Tertio op.qꝺ ex remotiõe nõ debeat induci ius diuerſuz.C.de temp.in ite.reſti.l.ſupuacuũ.ſo.hoc ꝓcedit i arbitrarijs ꝑm Gen. ſecus vbi ſtatuiꝺ certũ tempus qꝺ reputauit legiſlator ad oia ſufficere vt in ztrario pro hoc qꝺ no.ꝺ i eiti.in ite.tũ ex lr̃is.in glo.pe. ¶ Quarto op.qꝺ nõ ſit opꝰ intimare in domo habitationis ſed ſufficit in beneficio de quo agitur.qz ibi dicitur clericus habere domiciliuz de reſcrip.dilectus.i.de foro cõpe.poſtulati.de priuile. ex ore.z qꝺ ibi no. Inno.pro hoc quod no. Inno.de eo qui mit.i po. c.ſi. Io.vt dixi in.d.c.ſi.qz illud ꝓcedit quãdo agit eccleſia ztra beneficiatũ ſecus ſi ali⁹. Item nõ ſemp eſt vez qꝺ beneficiat⁹ habeat domiciliuz in bñficio: vt no. in.d.c.ex ore. vnde quando conſtat de habitatione clerici quã facit alibi qꝺ in beneficio potius ibi dicitur habere domiciliuz vt hic vl' dic qꝺ hec ẽ forma ſpecialis cui ſtare oportet ꝓut iacet ꝑcedens tñ ſo.eſt verior licet etiã hoc poſſet tollerari. ¶ Quero quia dicit abeſſe quãdo dicit appellatus abeſſe videtur qꝺ ſit arbitrarium ꝑ id quod dicit glo.in ver.in remotis ex quo nõ eſt iure determinatũ.ff.de iur.delibe.l.i.de offi. deleg.de cauſis.z ſtrict⁹ de ver.oblig.l.ꝙtinu⁹.z ꝑ no.in.c.cupiẽtes.ſ.e.in ꝓpriuz qꝺ debeat dici abeſſe q eſt extra.puinciã z nõ alio mõ.de dolo cãm.z.c.cũ olim.ad fi.q ma.ac.po.c.i. iiij.q ij.qſqs. vel ſaltẽ oporteat qꝺ abſit ꝑ duas dietas.de reſcri.nõnulli.de fo.ꝫpe.cle.ꝙiſ.ẽt modis dz qs abeſſe ſicut etiã ꝑ ꝓpriuz pñs diciꝺ multis modis.ff.de ꝓcura.l.pñs. qꝺ dico de teſti.c.cãm. Io.quo ad caſum noſtrũ dicit Paul. appellatũ abeſſe cum nõ appareat in ciuitate caſtro vel villa vbi habitare ꝙſueuit vel in loco illi vicino vel in loco vbi iudiciũ exerceatur lz in alio loco remoto publice appareat ff.de dã.infec.l.iiij.§.abeſſe.nam naturaliter abeſt qui non eſt in loco.ff.de verbo.ſignifica.l.abſentem. Mat. Genz. intelligunt abeſſe eum qui eſt extra ciuitatez z dioceſ.vbi facta eſt electio poſtulatio z prouiſio.quia ibi debet cã inqri.de elec.poſtqꝺ.z.c.ſcriptũ.ver.verum in fi.eo.ti.c.fi.li.vi. xxiij.di.illud.xxiij.q.i.pudenda.dic qꝺ hoc dubium decidi tur per ea que dixi dco qui mit.in poſ.c.fi.vbi per.c.cauſaz. z.c.cum olim.de dolo. dixi poſſe defendi de iure canonico quo ad effectum vt procedi poſſit ad diffinitiuam. nec alꝰ poteſt citari ad domuz.ſed ad effectum procedẽdi ad miſſionem in poſſeſſionem dixi ſufficere qꝺ a ciuitate vbi iudicium agitur abſit ꝑ autẽ.de exhi.reis.§.ſi vo qdam. qꝺ plene ꝓſequere vt ibi dixi. Vt in caſu noſtro appellatio legitime intimata citat appellatum ad effectum procedẽdi per c.i.e.ti.z eo.li.ergo requiritur qꝺ abſit a prouincia. pro quo eſt ratio quia agitur de magno preiudicio. tamen vt dixi in d.c.ſi.ſufficit qꝺ fiat perquiſitio in loco vbi conſueuit cõmorari zẽ.z ſi nõ inuenitur ibi cenſetur abſens. qꝺ eſt verius. ¶ Scõo quero qualiter iſte.§.debet intelligi vt ſubordineꝺ precedẽti reſpõſo. Io. ſenſus eſt vt ꝑ precedẽs reſpõſum ꝓmo intimeꝺ appellatio domino vel ꝓcuratori ſpecialis. ſed ſi hoc fieri nequit ꝓpter abſentiã domini q nõ dimiſit nõ inuenitur tunc fiat in doma habitationis appellati ſi non eſt remota: ſed ſi eſt remota fiat in eccleſia cathedrali ſub qua eſt beneficium de quo agiꝺ.z vtroqz caſu fiat in beneficio de quo agiꝺ.i.tam in caſu in quo ſit ad domum habitationis qꝺ in caſu in quo fit in eccleſia cathedrali. ꝑ hoc glo.in verbo vtroqz caſu.z dicit Paul.qꝺ hunc ordinẽ turbare nõ poteſt pars.alꝰ nõ tz appellatio.ar.de reſcrip.cum dilecta.de reſti.ſpo.piſanis.inducit ſimile in citatione.quia primo citatur principalis ſi inuenitur.ſecundo ſi nõ inuenitur citatur ꝓcurator ſi quez dimiſit.tertio fit citatio ad domum ſi ꝓcuratorem nõ dimiſit z requirũtur cõſanguinei z noti.quarto q̃ro nemine veniẽte ꝓceꝺit ꝯ euz tanq̃ ꝯ cõtumacẽ.C.de ãna.excep.l.vt pfectius.§.ſi autẽ de dolo cãz z.c.ſi.ex his videretur qꝺ cũ principalis facit ſui copiaz debeat ſemper perſonaliter citari.nec ſufficit citatio ad domuz.qõ tz Hoſti.in.d.c.cauſam pro hoc qõ no. Spe.de citatione.§.ſequiꝺ ver.ſed nũquid ſufficit.dicit tamẽ Paul. qꝺ vbi vir agit cõtra vxorem vel eccleſia ꝯ ꝑlatum ſufficit citatio ad domuz.vt no. Inn.de eo qui mit.in poſ.c.ij.z dic vt ibi dixi. In quo etiã.c.dicit Hoſti.qꝺ vtile eſt qꝺ cautelle premiſſe omnes obſeruẽtur vt citetur ad domuz.z in eccleſia in qua eſt beneficiatus. vel cuius eſt parrochianus pñte populo z cõſanguinei z vicini admoneãtur vt eũ defendant.ar.ff.de inſtito.l.ſed z popul⁹.de clan. deſpo.c.fi.qui ma.ac.poſ.c.fi.de ſen.ex.ſacra. Pe.tamen z Cy.C.de bo.

au.iudi.pos.cum ꝓponas.dicunt citationem amicoꝝ nō ee de necessitate nisi cum procederet ꝯ minorem. ℙaul.de hoc vltimo dicit melius.vt dico.ſ.de iudi.clemen.i.q.vi. ¶ Quarto quero si appellatus habet duplicem domū habitationis videtur q̄ in vtraq; debeat intimatio fieri ꝑ iura q̄ allegat glo.in v̄bo cōiter.sic enim ⁊ alias fit in.c.cū qs. de sepul.li.vi.vbi fit diuisio canonice funeralium inter ecclesias vtriusq; domicilij.dic ꝯ q̄ sufficit in altera domorum fieri.vt dicit eadem glo.⁊ ℙau.lz dicat tutius q̄ fiat in vtraq; hec procedūt cum equaliter habitat in vtraq;.secus si non equaliter.quia tunc fiet vbi magis habitare consuenit.vt in glo.⁊ idem ℙau.q̄ dicit q̄ fiet in loco vbi tūc habitare consueuit ⁊.d.c.cum quis.respōdet ℙau. q̄ loqtur quādo tractamus de iure ipsoꝝ domiciliorum.sed hic nō tractamus de aliquo iure dando vel querendo ipsis domicilijs.sed de appellatione deducenda ad noticiaꝫ appellati quod potest fieri in vno loco sicut in pluribus. vel dic formalius q̄ quotcūq; domicilia quis habeat illa censent pro vno quo ad ea que cōcernūt personalez.sed quo ad alios effectus vt quo ad diuidendā canonicā vel quo ad soluendū onera municipij.nō vt in.c.cū quis. ¶ Quinto quero qd de nō habente habitationem qui dicitur vagabundus.vt dixi in.c.fi.de eo qui mit.in pos.dic q̄ citabitur ꝑut ille q̄ hz habitationez in remotis ſm ℙau.quod placet qr habitatio que est in remotis habetur pro nō habitatiōe vt probat lfa. ¶ Sexto q̄ro quādo dicit esse in remotis. dic vt in glo.in verbo in remotis.in fi.quod est arbitrariuz. qō tz ℙau.⁊ alij. ¶ Septimo quero cum oz fieri intimatio i ecclesia cathedrali nūquid sufficit q̄ in cimiterio vel claustro vel intra septa ecclesie? videtur q̄ sic. qa ꝓtinētia edificia cēsentur vnum cum eo cui coherent.ff.de ver. sig.l.ij.⁊ l.edificia.⁊.l.qui in ꝓtinētibus.pro hoc.xvij.q.iiij.siquis cō tumax.de cōse.eccle.vel al.c.vno in ꝓnc.li.vi.de sen.excō.si ciuitas.c.li.⁊ quod no.de priui.c.i.e.li. ℙau. dicit q̄ si pōt intrare ecclesiam nō sufficit quia stricte sumpto vocabulo id quod coheret nō est idem cum eo cui adheret.d.c.si ciuitas a cōtrario pro hoc diuersitatis rō.qr in ecclesia cathedrali ꝫsueuit esse magnus populi ꝫcursus.exquo facile poterit appellatio deduci ad noticiā appellati.qō sic nō ꝫtingit i cimiterio ⁊ alijs cōtinētibus edificijs que sepe sunt loca solitaria ⁊ occulta.qō placet.tamē presuppositō q̄ posset audiri in ecclesia satisfactū esset mēti huius.c.⁊ cessaret ratio cōtraria. ¶ Octauo quero si beneficiū de quo agitur ē in campis ⁊ loco solitario.glo.dicit in verbo beneficiuz qō nihilominus ibi fiet.pro quo est ratio quia est quid imputetur appellato qui non tenuit aliquem in beneficio qui posset nunciare.per hoc infert ℙau. q̄ hec cle.procedit tm̄ i appellatione interposita i causa beneficiali nō i alia cā reali vl̄ personali.qr tunc nullo modo posset fieri hec ītimatio. dictum ꝓcedit sed nō per illā rationem sed ꝑ aliam.quia i principio hec cle.se restrigit ad causas bñficiales ad quas etiā restringit̄ p.c.i.e.ti.li.vi.q̄ hec iuterpretat. alꝫ tamen etiā in causis nō beneficialibus cū agit̄ reali citatur rē ap pensa citatione in edibus etiam campestrinus vel ad predium.l.iiij.ſ.abesse.ff.de dā.infec.⁊ quod ibi no.⁊ quod dixi in prealle.c.fi.de eo qui mit.in pos.

ſ. Verum. Si propter metum vel potentiam appellati vel suoꝝ non poest intimatio fieri sub forma premissa.sufficit q̄ fiat solemniter in loco publico.de quo ad appellandum vel procuratorem possit verisimiliter peruenire. ⁊ satis ter.summat. ¶ Nota q̄ inspicitur verisimilitudo concordantie sunt in glo.fi. Et dicit Laud.⁊.Sen.q̄ etiam est arbitrarium an potuerit verisimiliter peruenire arbitrabitur autem iudex ex cōiecturis de quibus.ſ.q.ix. ¶ Secundo no. q̄ metus. non excusat simpliciter ab intimatione quin debeat fieri in alio loco.Sed si contingat q̄ metus sit tantus q̄ quis non audeat facere etiam in alio loco videretur appellantem excusari intimatione arg.eius quod ca.de appel.fi. vbi si ꝓpter metum quisnon audet appellare nec protestari excusatur etiam si non protestetur vt sentit ibi Joan.and.⁊ hoc equū cum tutius sit tenere q̄ appellatio non deuoluatvt in.ſ.se. ⁊ max ime quum in hoc q̄ appellatio deuoluta appellās certat de lucro.vt.ſ.q.i.vñ oz stare verbis huius littere ⁊.ſ.se. ¶ Op.in eo quod dicit metum non eū sufficit qlibet metus quod met causa dilecti.So.in glo.i.qō debet intelligi de iusto. ¶ Scōo op.q̄ sit incultatio ⁊ superfluitas in eo qō dicit metū vel potentia ꝯ id qō habeaſ.s.in phemio Hre. So.ſm Laud.metus potest respicere timorem de longinquo quasi tenens mentem.potentia de proximo ita q̄ statim imineat imp̄ssio.⁊ de potentia est simile de rescrip. statutū.ſ.cum vero.li.vi.de re iudi.cle.pastoralis v̄.pisana. q̄ differētia nō procedit.nam metus cū sit iustus debet esse presens.l.metuz.ff.qō metus cā.vnde Laud.forte de hoc dubitans stat contrario dicens q̄ idem sonant metus ⁊ potētia.ar.c.i.quod me.cā.qō nō placet qr late differunt probat hoc diuersitas rubricarū.C.ne lice.potentio.⁊ C.quod me.cau.Jtez diuersitas vocabuloꝝ.pro hoc.C.de codicil. l.ſi idez. Jtē vt hec vocabula sunt hic cum ministerio.ff.de le.i.l.ſi quando.de priui.ſi papa.li.vi.intelligo igitur prout iacet ⁊ dico q̄ potentia sapit vim precisam.metus vim cōpulsiuam.pro hoc quod me.causa sacris ⁊ q̄ stent vt dicta sentit ℙau.qui dicit verbum suoꝝ posse respicere verbum potētiam ⁊ tūc lfa est plana.sed si refert ad verbū metum subaudit maxime. qr idem nō suoꝝ.si.n. habet inimicitias capitales de quibus merito porrescit lz nō sint consanguinei vel amici appellati tamen habet locum tex. si metus est cōmunis domino ⁊ ꝓcuratori ſm notata.c.ti. bone.i.sed si metus est nō cōis est procuratori plane stat littera ſm hoc dictū nō est bene clarū sed declarabo.ſ.q.seq. ¶ Quero qui dicuntur sui quātum ad hunc tex.Sen.intelligit suos oēs fauentes in hac parte.licet alibi aliter sumatur.C.ad turpil.l.ſi qua.alias si femina.de testi. decetero. ℙau.in dicto recitato in precedenti cōtrario potest intelligi sentire idem pōt etiā intelligi vt sentiat aliter.dictuz tamen eius intelligo sic vt dicere velit q̄ quando incurritur metus nō refert p quem causetur.etiam si fiat per ꝑsonam que nō facit vt faueat appellato.vt si appellans habet inimicitias capitales in loco ex alia causa sed quatenus dicit de potētia tūc vult ℙau.q̄ expediat vt causetur ab appellato vel a suis.i. volentibus appellato fauere. hec tamen distinctio ℙau.nō procedit cum tex.coniuntim ponat de metu ⁊ potētia. Jtem nulla subest diuersitatis ratio insup id quod dicit q̄ si metus nō est cōis dño ⁊ procuratori nō esse locū huic textui.an hoc sit verū dico.ſ.in.q. Jtez subest idētitas rationis in metu ⁊ in potentia.quare nulla facta distinctione intelligo tex.cōiunctim ꝑut iacet. ⁊ dico verū esse q̄ id quod dicit suoꝝ ꝫcernit oēs suos qui hoc faciūt vt faueant appellato de testi.constitutis.i.per quē textum dico q̄ omnes sui per quoꝝ potentiā vel metum ꝑpeditur appellās videntur hoc facere fauore appellati nisi hoc prohibeat.secus si ꝓhiberet de symonia.sicut de homi. Petrus. ¶ Op.ad hoc q̄ nō sit curādum an fauore vel cōtemplatione appellati fiat impedimētum sufficit eni q̄ subest dūtamē non ex culpa appellātis qui sine culpa puniri nō dz.regula sine culpa.li.vi. So. hec contrarium qō reddit intellectum textus valde ambiguuz nemo tangit ꝓpterea instando latius confirmo contrarium.quia de iure cōmuni omittitur grauato vt appellet etiam extra iudiciū de ap.cum sit.⁊.c.bone.fauet ergo appellans causam fauorabilem.ergo late intelligatur hec dispositio. Jtem exquo per eū non stat sibi nō imputeť.sufficit enim q̄ facit quod in eo est vt qr publicat in loco publico prout hic dicit. In cōtrarium est qr appellans certat de lucro captando vt appellatio cām deuoluat appellatus de dāno vitando ne frustra vexetur.seu saltem non de lucro ⁊ non est par rō damna euitare ⁊ lucra non capere.C.de codicil.l.fi. Secundo ad idem quia standum est verbis claris ⁊ apertis. vi.q.iij. scriptum.sed hic solum prouidetur quando ꝓpter metum vel potētiā appellati vel suoꝝ.ergo secus quando aliunde surgit impedimentum. Tertio qr posset surgere magnū i cōmodum appellato sine sua culpa vel causa.vt appellatio

nō ꝓueniret

nõ peruenireт ad suã noticiã ꝛ tam deuolueret. ¶ Quarto q̃ dato ꝙ appellans nõ habeat remediũ appellationis remanet sibi firmum remedium ordinarium vt citari faciat appellatum coram iudice competenti. ꝛ isti vltime parti adhereo per rationes suas ex quibus ꝑz so. ad rationes contrarias. ¶ Secũdo quero de intellectu verbi ꝓferi. So. vt in glo. ij. vsq̃z ibi. si autem dñs. cui⁹ est sensus ꝙ ad hoc vt sit locus huic. §. expedit ꝙ intimatio nõ possit fieri ꝑm formam positam in hac cle. in prin. ꝛ in. §. ꝙ si ex hac gl. cũ tex. no. ꝙ debet fieri relatio nõ tantum ad proxima sed etiã ad remota etiam si sint sub diuersis particulis seu. §. quod procedit quando subest necessitudo rationis vel identitas de ap. secundo requiris. hoc autem operatur necessitudo rationis hic. quia iste. §. cum sua forma venit in subsidiũz. est ergo necessarium ꝙ neutra ꝙ duabus formis premissis obseruari possit. ¶ Tertio quero circa hoc quid sit metus vel potentia appellati vel suorum impedit appellantẽ sed non impediret eius procuratorem quin posset ad locum tutum accedere glo. ij. in ver. si autem. dicit non locuz esse huic. §. per rationem. de qua in seq. q. In contrarium quia non debet quis cogi vt constituat procuratorem. de procu. c. ij. est enim quid imputetur appellato si ex eius causa impedit dominus tute accedere. ergo sit locus huic. §. quod tenet Genze. ar. l. i. §. sed ꝛ si quis. ff. quod vi aut clã. ne vis fiat ei. l. fi. de no. ope. nũcia. l. pretor. §. fi quis paratus ver. hoc. ne appellatus ex sua malicia cõmodum reportet de iudi. intelleximus Laud. videtur idem tenere sed non persistit. ꝛ tandem tenet cum glo. quia hic subest fauor rei publice ne beneficia ecclesiastica vacet. pro hoc. ẽ. c. cum inter vniuersas. ꝛ. c. ne pro defectu que ratio plus debet attẽdi ꝙ malitia appellati extra hunc casum dicit forte. secus quasi tunc velit veram esse opinionem Genze. ar. de ap. ex parte. ꝛ quod ibi no. sed Genze. improbat hanc rationem vacationis propter magnum preiudicium quod fit appellanti instituendo procuratorem. Item quia satis arctatur per hunc. §. appellans ad intimãdum solemniter ꝛ in loco publico. dic glo. veriorem per rationez quam tangit. quod declaro in sequenti questione. ¶ Quarto quero quid ecõuerso si dominus potest ire personaliter ꝛ non per procuratorem. glo. ea. dicit idem. s. non esse locum huic. §. sed ꝙ intimatio debet fieri ad domum prudentius dixisset ꝑm alteram deformis duabus premissis. dicit autem glo. ꝙ determinatio huius questionis ꝛ etiam precedentis probatur per verbum vt prefertur quod est subtile videre. Sed intelligo hoc modo. dicit textus si non potest fieri intimatio vt prefertur ideſt ꝑm alteram de duabus premissis formis quia sic debet referri vt dixi supra questione. ij. at in prima forma ponitur ꝙ fiat intimatio per dñm vel ꝑ curatorẽ specialem: ꝛ ꝙ fiat appellatio vel procuratori speciali. in secunda etiam oportet ꝙ fiat per dominum vel procuratorem specialem ad domum appellati ꝛc̃. vt in. §. si ergo: vt sit locus huic. §. expedit ꝙ nullo predictorum modorum fieri possit. ꝛ tunc responde ad rationem. Genz. posita in precedenti questione ꝙ appellans non arctatur constituere procuratorem. sed si vult vti remedio appellationis vt deuoluat causam cogitur seruare quod hic disponitur. ꝛ sic non precise: sed causatiue compellitur: ꝛ ad suum commodum posset enim omittere si vellet exemplum tamen raro contingit in facto ꝙ dominus possit per se ire ꝛ non per procuratorem. sed econuerso facile contingere potest. pro predictis est quia maximus est rigoris qui ponitur in hoc. §. verum. ꝙ appellatio alibi intimata citet appellatum. ergo solum in subsidium est ad hanc formam recurrendũ: quod expresse voluit text. declarando vt. s. e. q. ¶ Quinto quero quid si potest fieri intimatio procuratori apppellati sed non domino: dicit Laud. ꝙ sufficit ꝛ imputet sibi appellatus qui ex culpa sua est absens. nam habetur pro presente in suũ preiudiciũ de ap. si iustos. hoc probatur ex principio. c. q̃ sufficit ꝙ fiat procuratori spãli ꝛ in. §. ꝙ si. Et hoc dico idem ex parte appellati in duabus ꝑcedẽtib⁹ q̃nibus vt siue posset fieri intimatio appellato ꝛ non procuratori siue econuerso procuratori ꝛ nõ appellato nõ est locus huic. §. per superius dicta. ¶ Sexto quero an cum sit intimatio ꝑm hunc. §. expediat ꝙ fiat in locis pluribus glo. in ver. loco dicit ꝙ nõ per hũc tex. vult dicere ꝙ vtitur verbo singularis numeri. pro hoc regula pluralis cum sua materia. li. vi. ¶ Septimo quero quia dixit publico. quis dicatur locus publicus. glo. in verbo solenniter respondet dando exempla. Pau. dicit hoc arbitriũ. Idez Genze. ꝛ in eo qõ glo. pro loco publico exemplificatur de missa populosa vel sermonibus. pro hoc de fo. compe. cle. vna. §. si vero. ꝛ quod ibi no. in glo. quid si de reli. ꝛ venera. sanc. cle. si dominũ. in fi. Et dicit Pau. ꝙ sic itelligi debet quod no. Inno. ꝛ Hosti. eo. ti. c. i. li. vi. in eo quod dicunt ꝙ appellatio publice emissa arctat ignorantes ꝛ intelligatur publice. i. iactu populoso. vel debet intelligi ꝙ arctet ignorantes non appellatũ. sed alios quorum interest. ꝛ idez no. j. §. seq. in glo. ꝙ ergo in principio. ¶ Octano quero quare voluit fieri in loco publico. ꝛ responde vt in gl. in verbo publico. ꝛ idem omnes. ¶ Nono quero que solẽnitas requiritur in eo quod dicit soleniter. dic ꝙ est arbitrarium sed modus arbitrandi est vt iudex videat ex cõiecturis an sit verisimile ꝙ potuerit peruenire ad noticiam appellati. Et pro vna de coniecturis ponit glo. in ver. soleniter. ꝙ fiat in loco vicinior. dicit etiam Genze. ꝙ versatur in hoc solẽnitas vt fiat alta voce ꝛ distincte sic ꝙ ab astantibus possit intelligi. ar. qui ma. ac. pos. c. fi. ff. de instit. sed ꝛ si. §. proscribere. ꝛ iuxta ydioma ꝛ capacitatem astãtiũ. ar. viij. q. i. opz ff. de his que in test. delen. l. i. ¶ Decimo quero cui incumbit onus probãdi solẽnitatem talem. dicit Lau. ꝛ Genz. ꝙ appellanti. instit. de fideius. §. i. ff. de proba. l. ei qui eo. ti. vt circa li. vi. ꝛ est ratio quia hec est solenitas extrinseca q̃ non ꝓsumitur dictis iuribus ꝛ. ff. de publiciana. l. quecũqz. §. fi. de ver. oblig. sciendum quod no. Inno. de eo qui fur. or. rece. innotuit. ꝛ q̃ dixi de testi. significauit. ꝛ. c. Albericus. ꝛ de re iudi. sicut ¶ Undecimo querũt aliqui an possit fieri intimatio procuratori reuocato. ꝛ quomodo oporteat de reuocatione constare. ad primũ dic ꝙ nõ si est legittime reuocatus per. c. ex parte decani. de rescrip. ad secunduz dic plene. vt dixi in dicto. c.

§. Intimatio.

Non seruatis premissis intimatio non valet. nec causa deuoluitur nisi aliunde plena ꝛ certa noticia appellationis ad appellatum deuenerit. Op. ꝙ appellatio non intimata deuolnat cãm per id quod no. Inno. in. c. i. eo. ti. lib. vi. vbi dicit ꝙ appellatio arctat ignorantes. ex quo fuit publice emissa ꝛ ꝙ termin⁹ de quo in. d. c. currit a die appellationis. So. vt in glo. in verbo deuoluta vsq̃z ad ver. ꝛ hec omnia ꝛ idẽ Pau. vt dixi. s̃. §. proxi. in. q. viij. ¶ Quero nunquid i electionibus cathedralium ꝛ regularium ecclesiarum deuolutis ad curiam per appellantẽ procedat hec dispositio vt requiratur intimationem fieri in forma hic expressa. glo. eadem in ver. ad hec oĩa. vsq̃z ad ver. ꝛ no. ꝙ lz. tenet ꝙ sic. arguendo a fortiori. qõ dic vt no. in eo. idem Pau. vt dixi. s̃. in prin. q. v. ¶ Op. ad hoc qr hec qõ videtur superflua ꝑ §. sequentẽ qui generaliter dicit hãc formam seruandaz in omnibus casibus in quibus requiritur itimatio. So. de intellectu. §. illi⁹ dicetur in. ij. q. qr nõ idistincte. pcederet. ad huc stat qõ glo. qr dubitare poterãt an expediret intimatio nẽ fieri ꝑ suppositio vero ꝙ expediat procedit. §. sequens ꝛ tunc seruetur hec solẽnitas. ¶ Secundo quero an nõ facta itimatione soleniter vt hic dicitur appellatio reddatur nulla quidã tenuerũt ꝙ sic. prout refert glo. in ver. deuoluta. in ver. audiui aliquos. ꝛ hanc opi. sentit Lau. qui dicit ꝙ intimatio est vnũ de substãtialibus appellationis quo deficiente appellatio est nulla. inducit simile despõ. cum i tua. in fi. ꝛ per hoc infert intimationem hoc casu plus necessariam q̃ sit publicatio. de qua in. c. quia ꝓpter in fi. eo. ti. pro hac opinione inducitur ratio quam format glo. hic i ver. ſz obstat. qr tenendo cõtrariuz ecẽt in ptãte appellãtis eludere. c. i. e. ti. lib. vi. ꝛ nõ deuoluere cãm. glo. tz ꝛrium in ver. ꝛ nota ꝙ lz. ꝛ ver. mihi placet primũ. ꝛ cum ea idem Paul.

hic ꝛ.s.ea.cle.in princi. q̃ cause deuolutio ꝛ appellationis prosecutio sunt diuersa. Idē Genz.q̃ sit itimatio esset de substantia appellationis deberet fieri infra dies.x.sicut ipsa appellatio.ꝛ tamē sufficit q̃ fiat infra mensem.s.ea.cle.i pn. nam omnia que sunt de substātia actus debent explicari simul cum actu.ff.de transac.l.cū hi.§.si pretor.ex q. cau. in po.ea.l.fulcinius.§.quid sit.d.c.quia propter.ꝛ hec opi.verior ad cōtraria respōdetur primo ad illud q̃ posset elidi c.i.q̃ nō est verū.quāuis eum appellans nō intimādo pīu dicet sibi.q̃ quo ad eius cōmodum causa nō est deuoluta nō tamē pīudicat appellato q̃ de appellatione scinit.poterit enim eā psequi.vt dicit glo.in ver.solo.ꝛ pro hoc quod no. Inno.de ap.cozdi.li.vi.in glo.tūc reputaf.ꝛ Cōpo.in.d.c.i. in glo.sed nūquid ꝛ est rō q̃ cū deuolutio sit cōmodū vtri usq; nō pōt appellans ex suo facto eā tollere quo ad cōmodū appellati regula indultū.li.vi.ipso autez appellato ꝛ appellante nō prosequētibus nō est locus pene.c.i.eo. ti.li.vi. sed pene.c.cupientes.sic vt i hac glo.in fi.p hoc etiā respōdeī ad aliud de quo posset opponi.s.de ꝓtemptu sedis apostolice.q̃ ex hoc nō deluditur sedis apostolice cui nihil interest an causa deuoluaf quo ad appellantē an non. ꝛ hanc partem q̃ possit appellatus prosequi appellationez sibi nō intimatā tenet rota romāe curie decisione.lxviij. Bertrā. aūt volēs seruare opi. Laud. dicit eū nō intelligere q̃ intimatio sit de substantia appellationis inspecto solo tpe quo facta est sed inspecto toto effectu.s. psecutionis sed vt ex verbis Laud.supradictis pz hec saluatio nō procedit.ꝛ iō stat premissis. Tertio quero an sufficiat noticiā pueniſse ad specialē procuratorē appellati.glo.in verbo appellatum.dicit q̃ nō.idē Pau.ꝛ Gen.pro hoc q̃ nō. By. in regula eū qui certus.li.vi.ꝛ rō quā sentit gl.q̃ non repetit de procuratore q̃ dixisset si voluisset intelligi.C.de cadu.tol. l.vna.§.finautem.de deci.ad audientiā. Quarto quero que dicatur plena ꝛ certa noticia glo. in verbo plena soluit ꝛ cū ea idem Laud. Pau.ꝛ Genze.vt debeat esse talis q̃ nō indigeat alia certioratione.q̃ adiectione nō indiget plenitudo.vi.q.i.si omnia.ꝛ sic non per famaz tantum. ꝛ dicit Laud.q̃ noticia dicif a notorio.ar.de rescrip.cum contingat.sed potius deberet dici notoriū a noticia. dicit autem Mat.q̃ noticia est triplex. Prima de auditu.nā dicimus scire q̃ ab alijs audiuimus.xxij.q.v. hoc vī. Secunda de visu.vt q̃ interfui negocio.iij.q.ix.testes. Tertia est iudicialis per testes vel famā.de testi.per totū.de accu. inquisitionis. Hic formalius q̃ noticia est duplex.quedam quam habet qs tanq̃ persona singularis.ꝛ hec variaf quia quandoq; est sufficiens vt quando fit per sensus corporis.de testi.cum causaz.quādoq; minus sufficiens vt de auditu auditus.de testi.licet ex quadam. Alia est quā quis habet vt alius vt sacerdos in foro penitentiali qui habet noticiā de peccatis ꝓfessis vt de⁹.de offi.or.si sacerdos.de pe. omnis vel iudex qui habet noticiā ex actis.de offi.dele.pastoralis. §.q̃ vero.de renū.in pūtia.de testi.spo.cū ad sedē.de ꝓba. qm̃ ꝓtra.de fide instru.cū Joānes.hic autē logtur de noticia prima quā hz qs in psona singulari.que dz quo ad hoc c.esse plana ꝛ certa.ꝛ pone exēplum. vt iu glo. Quinto quero qūo poterit probari q̃ habuit talem noticiaz. gl. eadem in ver.pos.aūt.soluit.vel dic q̃ probatur q̃ ipse erat i loco in quo fuit publicata. de postu.c.i.de clan. def.c.si quis ma.ac.pos.c.fi.vel per testes qui audierunt eum dicentem ad se peruenisse talē noticiam infra tempus.de quo hic de excef.prela.quā sit.facit q̃ no.de rescrip.cum cōtingat.ff. ex q.cau.in pos.ea.l.fulcinius.§.qd sit.fm Laud.ꝛ Genze. pro hoc q̃ statur tali ꝓfessioni.de ꝓba. p tuas. Sexto q̄ ro qd si noticia appellatōis pueniat ad appellatū post tps pmissuz.i.post mēsez.vel q̃cito cōmode pōt vt h̄ i pn. glo. vlt.dicit q̃ nō deuoluit.idē Pau.alias vt dicit glo.sequeretur fm eā q̃ post annū vel quiquenniū sufficeret itimare ad effectū deuolucdi.q̃ dicit gl.de gnquēnio fuit ex abūdantia loquēdi.nā fatalia finiūtur post annū vel ex cā biennii si nō est appellatio terminata.de ap.ex rōne.frustra ergo fieret itimatio etiā si nō eēt hic tēpus limitatū ad eā faciendā. Septlo q̄ro qd si appellat⁹ cui facta fuit intimatio in forma hic posita fuit cōtumax in nō veniēdo an postea poterit appellare diffinitiua? glo.eadē recitat opi. Cōpo.quā sequtur Pau.sed gl.vī recedere ab ea dicēs.q̃ audiet appellans q̃ satis est q̃ punit in ꝓcessu ꝛ diffinitione cause q̃ ꝓcedit cōtra abūtem.vt.s.ea.cle.in pn.q̃ aūt ꝓuet appellatione nō est equū cū nō sit iure exp̄ssum. ꝛ sic videtur velle q̃ iste sit fictus cōtumax tantū. qūo quis dicaf verus cōtumax ꝛ qs fictus.glo.remittit ad notata in cle. si aū de dolo.vbi dicemus.sed p notata ibi videret dicendum veram opi. Cōpo.vt quādo intimatio fuit facta psonaliter ꝛ sic fuit apprehēsus nō veniēs dicatur verus cōtumax ꝛ sic nō appellat dic tamē vt in.d.cle.si ante. Octauo quero circa id q̄ dixi in proxi.q.de cōtumace: quid de contumace qui venit post terminū pemptoriū datuz ad articulandū.cū iam ad instantiā alterius partis sup suis articulis fuisset cōmissa receptio testiū ad partes an audiaf volens articulos procedere ꝛ sup eis etiā remissionē fieri q̃ sic inducitur presuppositio q̃ adhuc de facto pars aduersa non recesserit quia res est integra nec agitur de preiudicio aduersarij.ergo audiatur.ff.siquis cau.l.sed ꝛ si post tres. de optione lega.l.mancipioz um.ꝛ q̄ no. glo.in cle.sepe.in verbo nō obstante.j.de verbo.sig. In cōtrariū q̄ tz Inn. de resti.in inte.coram.ꝛ Cōpost.de elec.q̃ sicut. dicētes cōtumacē nō audiri post terminū nisi per in integ. resti. hec q̄ fuit i palatio apostolico. Et i ea tenet Bertrā. vltimam partē.sed prima pars est equioz.de quo plem⁹ dic in cle. sepe.hall.§.ꝛ q̃.q.xv.ꝛ dixi in.c.cum dilect⁹.de fi.istru.q̄daz alia circa intellectū huius.§.dic vt in cle.se.§.insuper.

§. Idem quoque.

De summat sed per alia verba hoc dicit. vbicunq; faciēda est intimatio debet seruari premissa forma. Quero de exemplis qui scilicet sint alij casus in q̃bus requiritur intimationem fieri glo. in prin. vsq; ibi in casibus exemplificat iducēdo quattuoz casus in q̃bus requritur intimationē fieri vltra illos inducit Pau.de rescrip. ex parte.ij.ꝛ.ff.mandati.l.si mandassem sed veniunt ad id quod venit.c.mandato.q̄ allegat glo.pro hoc ēt.ff. de no. ope.nū.c.l.de pupillo.§.nunciationem.ꝛ in eo.q̃ hic in litteris dicitur casibus inferunt Laud. ꝛ Gen.q̃ regulariter secus.ꝛ sicut extra casus spāles non expedit q̃ fiat intimatio in forma huius cle.sufficit ergo in alijs appellationibus q̃ introducatur appellatio coram iudice ad quem ꝛ q̃ ipse partes citet. de appel.per tuas.ꝛ.c. romana.§.i.ꝛ.ij.lib.vi. Opp. q̃ in casibus premissis in quibus dz fieri intimatio non sufficiat intimatio sed expediat requirere. vt probant iura que allegata glo.in ver.in casibus so.in illis plus exprimit.dicit aūt glo.in vbo in qbus q̃ tutū ē in illis hunc ordinē seruare ꝛ idem Pau.q̃ procedit si intelligunt quo ad reqsitionem.sed si quo ad intimationē vī non tm̄ tutum sz ēt necessarium p verbum volumus in tex. q̄ est precepti. Scōo quero nunqd in intimationibus q̄ certis casibus debent fieri pape t in iuribus allegatis in glo.ibi sunt ꝛ quedam sit necessaria intimatio prout hic dicitur glos. ꝛ Pau.tenent q̃ non. Opp.ad hoc q̃ hic tex.logtur generaliter ꝛ sic indistincte debz intelligi.ff.de publiciana.l. de precio.de ma.ꝛ obe.solite. So.dici pōt textum procedere i intimationibus que arctant aliquem ad aliquid sibi preiudiciale:ꝛ tunc tantum procedat necessitas itimationis quā do subest paritas dispositionis. nam videretur absonum q̃ si actus qui intimatur fuit actus non exigens scripturaz sit opus vt intimetur per scripturam obseruando principium.c.in verbo porrecto.vnde quidam doctores dixerunt hunc finem procedere:tunc tantū quando intimatur actus de quo fit scriptura.sicut si debet intimari mandatum procuratoris vel reuocatio alias non.que limitatio videtur notabilis per rationem quam nunc dixi. presupponit autem hec opinio q̃ in mandato procuratoris requiratur scriptura.de quo dixi de procu.c.i.presupponit etiam q̃ in reuocatione procuratoris requiratur scriptura quod non videtur procedere. quantum autem ad hanc clemen.huic limitationi

mtationi inherendo vt saluetur glo.dico hūc.§.peedere i omnibus intimationibus siue fiant de actib⁹ celebratis in scriptis vel reductis ad scripturam siue non reductis. duꝫ tamen subsit idētitas rōnis que ē in casu huius cle.q; ex reductione actus ad notitiā alicuius ille obligetur ad aliquid preiudiciale tūc procedit hic.§.z subest magna equitas vt intimatio in scriptis fiat plena z certa alias posset fieri verbo z minus perfecte.per quod multū ꝓiudicaretur parti q̄ nō ē plene informata. Et p hoc dico q; intimatio quā fecit emptor venditori de lite sibi mota in casu.c.fin. de empt.z vendi.de rigore iuris vt arctetur venditor dꝫ fieri sub hac forma.z idem in similibus qō ppetue nota: qz hic ver. cōiter ignoratur z raro bene intelligitur z hactenus semp dubitaui.sed si noticia de actu tali fit per quē nō preiudicatur parti vt quando fit intimatio pape vel in omnibus similibus in quibus nihil arctatur is cui fit intimatio tunc secus. nam cum cesset ratio idemptitatis huius dispositio cesset z hic.§.z sic intellige z recorderis.

C. Onstitutionem. Nota pro allegatiōe speciali vt nominetur principiuꝫ.c.in verbo.vt circa.de quo in Spe.de disputa.z allega.§. nūc videndum.de hoc.ſ.in primo z secundo contrario. ¶ Secūdo no.vt in glo.in verbo directe.z idem Pau.qui allegat de prescrip.ad audientiam. ¶ Tertio no.differentiam inter competitorem z oppositorem z quis sit competitor dic vt in glo.eiusdem .Oppositor autem est quando electus ē vnicus:vt lite pen.c.i.z.ij.li.vi.z dicit Laud. q; concordantur illa iura qz. c.i.loquitur de competitoribus.c.ij. de excipiente voluntario.sed tū ibi ēt de competitore: vt ibi patz ¶ Op.q; sufficiat allegatio generalis.C. ad.l.fal.auc. sed cum testator īnsti.de pena temere liti in fi.ij.q.i. in primis. Io.illa iura potius consonant. ¶ Secundo opp.ad idem de.c.vestra de coha.cle.de preben.c.ij.i.q.i. vt euidēter.vi.q.iij scriptum.Io. vt no.i.d.c.vestra vbi dixi in primo cōtrario z dicit Laud.q; est cautela vt non nominetur lex vl canonne instruatur aduersarius de proba.c.i.qō procedit ante cāe conclusionē.nā post conclusionē nō ē piculū cum nihil ꝙsit:ens i facto fieri possit de fide instrū.cum dilectus z cōclude q; sufficiat allegationē cē talē p qnā certificetur is cui fit.xxviij.q.i.sic enim in fi.z qō ibi no.glo.in verbo diligentius. ¶ Quero nūqd p hāc dispositionem limitatur i aliquo decre.prima.z decre.cupientes.eo.ti.li.vi.glo.ij.dicit q; non:idem Gen.z quo ad.c.cupientes.idē Pau. rōnes dic vt in gl. ¶ Secūdo quero de exemplis huius principij quādo ea que opponuntur respiciunt ius eccle.glo. in verbo ecclesie.ponit duplicem modū intelligendi hoc vbū opponētis potest enim intelligi de ecclesia quacūqz q̄ opponit.potest secūdo intelligi de ecclesia ad quam facta est reformatio. de scōo ponit glo.exemplum in ver.idem sic logtur de primo ponit exēpla in verbo puta. vsqz ad illud verbuꝫ idem.z quo ad exempla de quibus in hac gl.z quo ad alia de quibus.ſ.q.iiij.dicit Pau.q; qñqz aliquis opponit nole ecclesie.z tunc tangit ecclesiaꝫ z psonam co.ti.scriptum.z.c.cumana.de consue.cum dilectus.de cā pos. cum ecclesia.de verbo.sig'abbate.qñqz tangit formam z personā vt qz negatiuus deuolutum sed penes ipsum adhuc remanere.de concess.preben.qz diuersitatē. Laud.ponit alia exempla pone.quēdam abbatem grauat episcopus qui abbas pretendit se exemptum z vult appellare propter priuilegia sue ecclesie. Istud quod opponit abbas concernit ius ecclesie.sed hoc exemplum est impertinens.quia nō ponit terminos cum opponitur ellectioni ,puisioni vel postulationi quibus casib⁹ loquitur.c.vt circa.ponit z aliud exemplū duo petunt beneficium spectans ad collationē abbatis abbas contradicit.pro quo inducit.de in inte.resti.c.ij.de ap. de prioze.z.c.dilectis.de excess.prela.cū ad quorūdam. Ex quibus patet ius contradicendi posse abbati cōpetere qō exemplum pōt tolerari.ponit tertio z aliud vt si per appellantem opponitur non admittendum electum donec ipse vel ecclesia cuius extat canonicus recuperassent quedam bona in quibus idem electus erat obligatus actione reali vel personali.de testi.cum olim.z hoc sine dolo alias si dolus interueniret propter crimen repelleretur.z sic haberet locum.c.vt circa.eo.ti.de hereti.statutum.de penis felicis li.vi.§.eo venerabilem z.c.super eo.in prin. Sed hoc dicit Laud.sibi non placere z merito quia nihil ad propositum. deinde ponit exemplum per.c de re iudi.cum Bertoldus de iurepa.ex litteris.z.c.q; autem.quod etiam nihil ad propositum facit.vnde tradit regulam q; tunc ius respicit ecclesiam quando concernit ius perpetuum z reale ecclesie vt in casu.c.cum dilectus.de consue.de ver.sig.abbate. de causa pos.cum ecclesia.exemplificando vt hic i glo. vel pone q; Archi.se opponit pro suis iuribus archidiaconalib⁹ exemplificando vt hic in glo.vel pone quod archi. se opponit pro suis iuribus archidiaconalibus de insti.cum venisset.dicit q; directo concernit ecclesiam in casu.d.c.cum dilectus. Item ponit z aliud exemplum.si dicatur q; abbas non possit eligi in epm propter priuilegium monasterij.ar. xvj.q.i.hinc etiam.vel si opponitur inopia facultatum. de insti.c.i.z.ij. In quo tamen dicit aliquos contradixisse in curia z tandem de consilio auditorum ita determinasse vt obiectio inopie potius concernat gratiam q̄uis ecclesie opponentis.z hoc cum opponitur contra impetrantem quia si impetrans expressisset papa ei beneficium non contulisset.ſz extra casum impetrationis vt in electione prouisione facta per ordinarium dicit q; tūc cōcernit ius ecclesie. Idē dic in facta p papā motu proprio cū tunc nō possit opponi obreptio.de offi.dele.c.fi.li.vi.de preben. si motu proprio eo.libro' vel pone q; dꝫ beneficium suppressum z eius fructus depntatos vsibus alterius bñficij.de consti.cū accessissent.Cōclude q; quādocūqz id qō obijcit non tendit directo ad impugnandā electionē vel ꝓuisionem sed ad conseruandum ius opponentis eccl'ie vel p qua op. procedit hic tex.z hoc colligitur attento eo qō opponitur. Et in hoc no.q; denominatio causat ab effectu directo nō aūt secundario probat verbum directe.iuncta glo.in hoc verbo. qñ autem dicatur directe cōcerneret ius persone.dico.ſ.q.iiij. ¶ Tertio quero circa id quod dixi in proxi.q.nunquid possit extrancus opponere de iure tertie ecclesie? dic q; sic q; illud ius inferret nullitatem electionis vel prouisionis.pro hoc q; dixi de referip.mandatum.sed tunc non est verum dicere q; id quod obijcitur concernat ius ecclesie.quia non deducitur ad conseruandum ius ecclesie nec habet locum hec cle.ex quo istius nō interest.pro hoc q; dico.ſ.q.xx. z quo ad hoc ō eccl'ia.no.id qō dicit glo.in vbo eccl'ie.in eo quod dicit vbū opponentis posse ꝙiungi z nō coniungi.tamen melius est q; coniungatur vt referatur hoc verbum opponentis tam ad verbum ecclesie q̄ ad verbum persone z pariter ea determinet. Et erit sensus quando ꝙcernit id qō obijcit ius ecclesie opponentis.i.pro cuius iure tuendo sit obiectio p psonam q̄ pōt ius ecclesie in iudiciū deducere vt p plātū.de rescrip.edoceri. vel p alium habentem mandatū vel cui alias de iure licet pro hoc qō vī in pluribus sequenti.q. ¶ Quarto quero quando dicatur concernere directe ius opponentis persone. Et de exemplis. ad primum dicit Steph.q; directe respicit ius opponentis cū proponit se habere ius in dignitate ad quam facta est electio vel in re vel ad rem.de preben.quoddam.z.c.fi.lib.vi. Indirecte autem z per reflctionem ꝙcernit vt si minuēdo vel dubitando ius aduersarij opponitur contra formā:aut personas eligentium.quod no. Io.an. mo.eo.ti. vt circa. Idem Oldra.in consilio.xcvij.dicens.q; illud directe concernit ius persone quod canonicat.i.canonicuꝫ facit suum titulū z sunt quattuor psona ipsius habilitas: conferentis ptās:modi ꝙruitas:z rei collate in hunc actum deducibilitas.ff.de confir.tut.l.naturali.§.sed si queratur. hec enim sunt commitantia actum sic q; sine his esse non potest. ff.si vsufru.pe.l.i.§.vsufru. Ad secundum de exemplis quando id quo d obijcitur concernit ius psone opponentis.glo. in verbo opponentis.ponit exempla.vt qz opponens dicit ad se beneficium spectare vel sibi debitum . ponit etiam

glo.alia exempla de quibus.ĵ.vij.q.sed quo ad hec duo pone exemplum primi: vt quia pretendit sibi fore collatus ex plum secundi:vt quia dicit se impetrasse. ¶ Quinto quero circa id quod dixi in proxi.q. an sit differentia in modo formandi libellum quando quis petit beneficium tamq̃ si bi collatum vel quando petit sibi debitum dicit Math. q̃ sic:quia quando petit vt debitum debet dicere causam sue petitionis vt quia receptus est in canonicum.de preben.re latum.de concess.preben.ex parte.Sed si petit vt suus dice re z docere q̃ conferens habuit potestatem conferendi: z q̃ modo legitimo contulit.pro hoc de causa pos. cum olim de elec.cum nobis. ¶ Sexto quero circa hoc si petit quis beneficium vt suum z ante conclusionem probat de canonica institutione sed post conclusionem producit litteram super ordinibus questio fuit in facto z vt Mat. refert Ja. de arc.fuit aduocatus pro actore.Arch.pro reo z obtinuit. Imputetur enim agenti qui non probauit tempore debito se clericum:quia nec clericus presumitur. de rescrip. cum a deo.de transac.ex litteris.pro hoc quod no.de scru.c.vno de prescri.c.fi.z cle.vna de off.dele. ¶ Septimo quero de alijs exemplis quando id quod obijcitur concernit ius per sone opponentis glo.e.in ver.opponẽtis. vltra exempla de quibus.s̃.q.iij. ponit aliud exemplũ vt quia dicit opponẽs ad se spectare potestatem prouidendi iure ad ipsum deuo luto.Contra quod exemplum potest obijci q̃ potius cõcer nat ius ecclesie quia ratione superioritatis fit deuolutio:de elec.ne pro defectu: sed posset esset casus in quo deuolutio fieret non iure superioritatis:sed alio iure speciali z tunc.p cedit glo.deinde ponit glo.aliud exemplus vt quia dicit op ponens se fuisse contemptum. sed Laud. dicit hoc exem plum'respicere forma.3z videtur tenere q̃ respiciat ius ec clesie opponentis exemplificando verbum ius ecclesie al legat enim.c.cum ecclesia.de cau. pos.vt dixi.s̃.q.ij. quod i ducit hoc modo.quia ibi clerici inferiorum ecclesiarum ci uitatis sutrine dicebant se habere vocem in electione epi scopi sutrini:z ideo appellabant.dicit autez q̃ ille defectus dz potius in forma cũ oĉs vocandi sint q debuerint voca ri.e.ti.qz propter z dicti clĉi erant vocãdi.tamen in.c.cum eccl'ia.non agebat de contemptu.sed idem Laud.hoc ap tius dicit in verbo formã.exemplifica enim de opponente i formaz:si quis dicit ĉe contemptũ qui debuit vocari.e.ti. q̃ sicut Joan.and.in addi.Specul.z de test.ſ. nunc viden duz declarand o qui obiectus concernat ius ecclesie z qui ius opponentis tangit hoc dubium z defendit hanc glos. pro qua est quia prosecutio contemptus non transit ad suc cessorem nisi competat ei qui habet ius eligendi ratione di gnitatis.eo.ti.q̃ sicut.Lapus de castiglũchio distinguit qz quandoqz opponitur contemptus tot canonicorum q̃ re liqui remanent minor pars capituli z tunc concernit for mam per.c.quia propter.aliquando remanet maior pars.z tunc procedit glo.q̃ concernit personam.quod dictum est verum in se sed non necessarium.nam quando contempti sunt maior pars non est proprie obiectus contemptus sed obiectio nullitatis propter formam non seruatam. deinde ponit glo.z aliud exemplum vt quia dicit q̃ est canonice electus quasi dicat z sic non est aduersarius:quia non pos sunt due elections ad idem beneficium simul fieri.eo.ti. consideramus.Laud.etiam ponit aliqua exempla que nõ sunt ita ad propositum sicut premissa z partim etiam decla rantur in sequentibus.q. Item premissa sufficiunt z ex his colligit Laud.aliqua specialia in causis beneficialibus. qz in his appellatio devoluit causas z personas ad curiam ad hoc in cathedralibus z regularibus ecclesijs z in alijs ec clesijs solas causas.eo.ti.c.i.z c.cupientes.li.vi. Item quia certa forma est tradita appellantibus a quo non liceat rece dere.eo.ti.vt circa.z hoc etiam in procuratoribus super eis constitutus.eo.ti.procurator. Item vt procedatur contra absentem lite non conte.de eo qui mit.in pos.cum qui.lib. vi.imo etiam inter presentes de iudi.cle. dispendiosam. etiam sine figura iudicij vt ibi.Item suspenso petitorio pro cedatur contra regulam qui appellat ꝛc. de cau. pos.cle. vna. Itẽ q̃ fiat sequestratio obtenta vna sñia.de seque. cle. vna dicit ẽt Laud.aliud ẽ speciale p.c.quãuis de p̃ben.lib. vi.possent forte z alia inueniri dicit autẽ Laud. q̃ rõ spãlita tis ẽ periculosa vacatio ecclesiaꝝ.eo.ti. ne pro defectu z im portunitas petentiũ.d.c.quãuis. ¶ Octauo q̃ro circa hoc de eo qõ querit glo.e.in.v̊.percepi dubitatũ z solue vt in ea vsqz ad fi.z est eius decisio subtilis vt vera.Et ratio ẽ quia cum tu obicis impetranti q̃ beneficiũ sit maioris summe vel q̃ non sit de loco de quo mãdabatur licet hoc facias ad conseruandam tuam gratiam.tamen obiectio non surgit ex tua gratia.nec infert conseruationem tue gratie. qz stat q̃ gratia alterius viciatur z non per hoc tua sit valida. de rescrip.olim.Et no.ex hac glo.q̃ etiam contra prouisionez habet locum obiectio in forma q̃ procedit in terminis nostris.quia forma erat tradita per rescriptum. Item no. q̃ aliquis dicitur inhabilis ad a quod beneficium ratione persone propter qualificationem in rescripto expressam que de ipso non verificatur. ¶ Nono quero aliquis impe trauit gratiam super beneficio si per euentum litis quam agit cum alio constiterit neutri litiganti⁹ ius competere. deinde dat articulos obiectionis contra aduersarium ad excludendum eum a titulo nũquid tenet ad formam. c.vt circa.de elec.in.vj.huius cle.rota romane curie decisione xxx.decidit q̃ nõ.qz tales obiectus concernunt ius oppo nentis vt eius gratia purificet ur.qõ no.z declara prout di xi in precedenti.q. ¶ Decimo quero si non fuit appellatus super obiectis sed p viam simplicis querele fit prosecutio an sit locus.c.vt circa.z huic textui.Genz.z Lap.dicunt q̃ non propter verbum appellantem.ve quo no.eodem.ti.c. i.li.vi.vbi Archi.z Host.hoc tenent licet Inno. ibi alteri sentiat.sed prima opi.verior.vt sit locus quo ad penam hu ius decre.z illius.c.vt circa.sed dispositio bene debet ser uari.pro hoc quod no.in cle.non potest.in glo.antepe.ĵ.de procu.dicit autem Pau.q̃ siquis non per appellationem sed principaliter petit suam electionẽ cõfirmari z aduersa rij cassari ꝛz nihil probet de sua iusticia tamẽ si probet aliqd per quod cassari debeat electio aduersarij cassablt. dicit tamen Pau.q̃ ab initio põt aduersarius petere declarari causam quare petit eius electionem cassari z si exprimit ta lem que sufficiat ad cassatiõem sed sibi nõ prosit nõ admi teretur cum non interfit ipsius.Si autem nihil opponat an te lit.conte.imputet si bi reus.C.de exce.l.fi.insti.de excep. ſ.penulti.ĵ.e.cle.in fi.pro hoc quod no.Inno.de re iudi.cũ Bertoldus.vbi Host.dicit q̃ admittitur opponens ele ctioni quamuisnil sibi proficiat vt quia canonicus vel par rochianus.sed q̃ talis admittitur pro interesse suo.de testi. ex parte.z non est interesse speciale de quo loquitur Inno. sed publicum.quod dic vt dixi in.d.c. cum Bertoldus. ¶ Undecimo quero an in simplicibus beneficijs habeat locum hec dispositio.videtur q̃ sic quia.c.vt circa.in tali bus locum habet. In contrarium quia in his non esset qd posset opponi in formam cum forma.c.quia propter locuz non habeat. vt ibi no. glo.z in.c. sicut. de elec. lib.vi.licet Host.tenuerit contrarium quod prosequitur hic Math. sed primum cõmunis quod tenui in.c. quia propter vt pro cedit illud.c.tantum in ecclesijs que per mortem prelato rum viduantur hoc ergo presupposito dic q̃ poterit oppo ni in formam vt quia forma erat tradita ex dispositione speciali pone exemplum per id qõ dx in glo.in verbo oppo nentis.ad fi.z vt dixi.s̃.q.viij.qõ tenet Pau.ponens z alia exempla.vt sic ex privilegio vel consuetudine certa forma tradita erat.z per hoc infert q̃ in prouisione hospitalium poterit in formam obijci id quod habetur.ĵ.de reli.do.cle. quia contingit. ¶ Duodecimo quero si obicitur electo q̃ non confirmatus administrauit nũquid hec obiectio est in formam:dic q̃ non sed potius in personam quia peccat ad ministrando.eo.ti.auaritie.lib.vi. ¶ Decimotertio quero si obijcitur eligentibus nũquid est obiectio i formã vel pso nam.glo.in.c.i.eo.ti.li.vi.dicit q̃ est in formam Pau. di cit de hoc non curandum quo ad hãc cle.quia opponere in personas eligentium vel electi equiparantur.ĵ.e.cle.in fi.

dicit tamen

dicit tamen ꝙ obicitur obiectio in formam quando obicit defectus iuris ⁊ ptātis eligentiū secus si contra eos obijciantur crimina q̄ tunc est in personam. sed potest defendere glo. q̄ crimina nō opponuntur eligentibus cōtra eos sed ad inferendum electionem non valere. est ergo potius obiectio in formam. ¶ Decimoquarto quero si opponuntur aliqua que non sint crimina vel defectus vt quia dī electum renunciasse. dicit Pau. ꝙ non est locus huic. c. ꝓ hoc q̄ tunc sumus extra casum huī. c. ⁊ sufficit obseruare ius cōe. ¶ Decimoquito quero si obijciunt plura ⁊ alterum tm̄ probetur q̄ sufficit ad cassationē electionis? distingue prout no. in. c. ij. de rescrip. ⁊ de proba. lz. v̄. ex premissis. q̄ nisi se astrixerit ad omnia probanda sufficit ꝙ ꝓbetur vnū de obiectis. q̄ tenent Pau. ⁊ Math. de quo in spe. de actore. v̄. si vero. ⁊ dicunt Pau. ⁊ Math. ꝙ iste probando alterum ꝙ sufficiat ad cassationem non incidit in penam. de qua. eo. ti. c. i. li. vi. ꝙ tenent. Inno. ⁊ Hosti. ⁊ Compo. ibi q̄ dicit ibi Archi. vez si opponuntur ad eundem effectū alias non. de rescrip. olim. ar. ff. de verb. ob. l. scire. ¶ Decimosexto quero an possint opponi crimina de quibus electꝰ ēgit pniām. Inn. eo. ti. dudū. ꝙ nō. Item contrariū q̄ post pniam nō desinit eē nocens. ff. de edil. edic. l. quid sit fugitiuus. xxxiij. q. ij. admonere. vbi de hoc in gl. de accusa. ō his de scisma. c. vlt. ⁊ vtrobiq̄ glo. sed per illas gl. patet solutio q̄ si fuit pnia fori pnialis non excusat. secus si fori iudicialis. de quo in. d. c. de his. ¶ Decioseptio quero si ēps obicit nūqd incidit in. c. statuimus. co. ti. li. vi. Math. querit sz ē qō de tex. q̄ determinatū ē ꝙ nō. in. c. si compromissarius §. huius. c. ti. li. vi. Et dicit Pau. ꝙ lz ēps nō arctet ad penam per. d. c. si compromissarius. de sen. excō. quia periculosum. li. vi. arctatur tamen ad formam obiectorum ⁊ iuramenti. de hoc vltimo in se. q. ¶ Decimooctauo quero circa id qō dixi. in proxima. q. an ēps cum iurat teneatur tangere sacra?. glo. dicit ꝙ non in. c. vt circa. sed nouella. Joā. an. tenet contrarium. quod tenet hic Pau. quia regulariter quilibet iurans debet tangere sacra. fallit in ēpo quo ad iura. calum. de iura. calū. c. vlt. ⁊ in testi. C. de epi. ⁊ cle. auct. sed iudex. ij. q. v. que de causa. ergo in alijs stat regula vt tā gat sacra. i. q. vij. quotiens. de conse. dist. in. ij. ego berengarius: de pur. cano. quotiēs. quod tenui in. d. c. fi. de iura. calū. ¶ Decimonono quero in eo quod dixi supra. q. xiiij. ꝙ nō est locus huic cle. si opponitur aliud q̄ crimē vel defectus. Quid si opponitur ꝙ electus non esset potens in patria. Lap. dicit non est locus huic cle. ⁊ de hac obiectione de ap. constitutis tamen dici posset ꝙ omnis obiectio potest concludi sub his duabus. imo sub hoc solo verbo defectus. nā quicquid opponitur propter quod infertur contra electionem vel electum est defectus cum per hoc tēdatur ad ostē dendum vel electum non esse dignum vel electores nō fuisse habiles. vel electionem non fuisse debite factaz. ⁊ sic ꝙ aliquid deficit de his que requirebantur hic tamen capit verbum defectus magis stricte alias intelligo generaliter modo premisso etiam crimina essent defectus ⁊ tamen hic ponuntur pro distinctis. ⁊ quo ad defectus dicit Pau. hoc procedere siue sint defectus forme siue persone. puta scie eo. ti. si forte li. vi. vel lepre. de cler. egro. de rectoribus. ⁊. c. tua. vel ꝙ vexetur demonibus. vij. q. ij. c. fi. xxxiij. dist. communiter. vel ꝙ sit epilenticus. eo. ti. cū inter canonicos. vel ꝙ habet manus tremulentas vt non possit frangere hostiam. vel ꝙ defectum patitur in etate ordinibus vel natalibꝰ vel est bigamus vel mutilatus manu naso oculo vel quid simile. de verbo. fig. constitutionem. i. rūso. li. vi. quo ad crimina. intelligit vero Pau. ꝙ sint talia que impediant promouendum alias non sufficerent. de iure iuran. sicut. ij. ¶ Vigesimo quero nunquid quilibet opponens ⁊ appellans admittatur? Lap. ꝙ non nisi sua interfit siue interesse communi siue priuato. in. §. sane. vbi de hoc. pro hoc quod dixi supra. q. x.

§. Ceterum. Oppone ꝙ volens iurare circumstantias ad se de nouo peruenisse sic audiendus est ad causas exprimendas si auditor ad eximendum crimina ad se de nouo peruenisse. eo. ti. vt circa li. vi. glo. in ver. de nouo. soluit reddendo rationez diuersitatis. ⁊ idem Pau. ⁊ Genze. ex hoc no. id quod no. glo. predicta. in ver. si. ⁊ sic no. vsq̄ ad fi. Secundo op. ad idem ꝙ saltem ex officio iudicis possit audiri. eo. ti. cum nobis olim. ⁊. c. nihil soluit Pau. ꝙ contraria probant solum ꝙ iudex possit per se inquirere ex officio quod non negatur hic. ¶ Quero quando dicatur omitti debita specificatio circumstantiarum. Laud. exemplificat vt si opponit excōmunicationez nec specificat de qua excōmunicatione hominis vel canonis. de excep. c. i. li. vi. vel si de si de symonia nec dicit an in beneficio an in ordine ⁊ in quo beneficio. s. eo. si alicuius. vel secundum Pau. exemplificat in alijs vt in periurio ⁊ homicidio vel adulterio: q̄ quo ad homicidiū debet exprimi quem interfecit ⁊ vbi ⁊ quando. ⁊ idem in dictis ⁊ in similibus. ij. q. viij. libellorum. pro hoc de procu. tue. vbi exprimuntur circūstantie. Steph. ⁊ Math. ponūt ⁊ alia exempla. sed hec sufficiunt. ⁊ dicit Steph. ꝙ ille circumstantie sufficiunt que reddunt obtectum clarum ⁊ certum. sit locus tempus ⁊ persone. de quibus in. d. c. libellorum. in quo dicit Pe. de ancha. ꝙ specificare de nouo circumstantias nō est proprie declarare q̄ deuolutio ꝙcernit verbum ambiguum qō multa significat. ff. de iudi. siquis intentione. hoc aūt dicit hic nō prohibitū quin possit opponens verbum ambiguum declarare. q̄ declarans nihil inducit. ff. de testa. l. heredes palam. v̄. sed si notam. alias ꝙ vero. de accu. cum dilecti. ar. de ap. pastoralis. quod vltimū placet. sufficit enī ꝙ hic nō prohibetur. tamē etiam specificatio est declaratio que ēt pmitteret. nisi eēt hic prohibita. pro hoc qō dico. j. q. iij. ¶ Secundo quero qua rōne fuit hoc inductū de circūstantiis specificādis. So. ſm Laud. Pau. Gen. ne posset opponens variare ⁊ mutare vel in incerto vagari. s. e. vt quis duas. li. vi. de postu. c. vno. eo. li. ff. de re ven. l. si in rem. de edil. edic. l. cum eiusdem ⁊. l. si plura. ⁊. l. ediles. ¶ Tertio quero nūquid talis specificatio requiratur cum opponuntur crimina testibus. Inno. in. c. ij. de testi. li. vi. ⁊ Archi. ibi latius dicunt ꝙ sic: ⁊ sic idem erit in excep. quod in accusatione: pro hoc. ff. de dolo. l. si ex dolo: de peni. di. v. consideret. v. q. ij. si primates: de accus. qualiter. de sen. excom constitutionez lib. vi. ⁊. d. c. ij. C. de testi. lib. vi. in fi. quod bene facit. ¶ Oppo. ad hoc de dicto. c. ij. §. testes vbi apparet ꝙ crimina fuerunt obiecta simul sine specificatione sed papa mandauit ꝙ postea fieret specificatio coraz deputato ad recipiendos testes. So. dicit Paul. notabiliter multum per illū tex. probari ꝙ si datus fuit terminus ad opponendum contra testes ꝙ satisfit termino si infra ipsum crimina obijciuntur etiam sine specificatione: sed tamen postea parte petente tenetur opponens specificare: nec per specificationem dicitur aliquid de nouo opponere vt per hoc sibi obstet lapsus termini. nam qui declarat non mutat: nec aliquid noui dicitur proponere. ff. de testa. l. heredes palam ver. ꝙ vero qs de dila. c. ij. quod bene ꝓbatur in dicto. c. ij. ¶ Oppo. ad idem de hoc. §. qui probat non audiri eum qui ab initio specificauit. So. ſm Pau. §. ⁊ in. c. vt circa ponitur casus nouus. nā de iure antiquo sufficiebat opponi de periurio homicidio vel similibus nulla facta specificatione pro hoc quod no. Inno. ⁊ Compo. eo. tit. cum inter cardinales. ⁊ Inno. expressius. de appel. constitutus. ij. non ergo debet trahi ad consequentiam regula que a iure lib. vi. ¶ Quarto quero nunquid inquisitione ⁊ purgatione debeat fieri specificatio circunstantiaz. Inno. de purga. cano. c. fi. dicit ꝙ non: quod tenet hic Pau. dicēs ꝙ etiam in accusatione de leui crimine vel notorio non expedit specificare. ff. de accu. l. lenia. C. de accu. l. ea quidem quod tenet glo. insti. de publi. iudi. in prin. Sed in primo ō inquisitione ⁊ purgatione. Ja. bu. insti. de actionibus: circa prin. tz regri specificationē qō tz bar. cū quadā limitatione in. l. ij. §. si publico. ff. de adult. facit q̄ dixi in dicto. capi. de purga. cano. vbi dixi ꝙ si fit inquisitio vt puniatur inquisitus fiet specificatio: secus si fit vt remoueatur ab administratiōe q: ꝫ nō ē pena. ⁊ hoc casu ꝓcedit dictū Inno. ⁊

Pau. Si autem fit vt se purget. z tunc si infamia est specificata etiam purgatio erit specificanda alias sufficit generalis. ¶ Quinto quero nunquid adherentes tenẽtur ad specificationem prout appellantes. glo. in. c. vt circa. dicit q̃ non Archi. ibi contradicens Nicolaum tertium ita tenuisse z curiam sic seruare in quod inclinat Pau. qui ad verbun. appellans subaudit vel adherens mihi placet glo. cuz adherens censdatur eo iure quo appellans. sufficit ergo q̃ appellans specificauit. quia inherendo adheret cum suis qualitatibus tamen tutius est q̃ specificet. ¶ Sexto quero si opponens specificauit circũstantias debite i aliqbus i aliqb⁹ nõ an super specificatis audietur. glo. in verbo super bis. q̃ sic idem Pau. dicens q̃ repellitur a non specificatis z etiam a nõ expressis. j. §. insuper. ¶ Oppo. ad hoc eo. ti. vt circa. in ver. alioquin. qui videtur probare q̃ non audiater etiam super specificatis nisi in casibus sibi sequentibus Lap. de castiglũchio vñ stare obiectioni. dic q̃ non p̃cedit z q̃ textus ille solum excludit opponentem in non debite specificatis. Ex predictis nota q̃ cum datur alicui terminus ad aliquid faciendum post terminum non debet admitti ratio quia terminus habet vni interlocutorie. de resti. in inte. coram. de excep. pastoralis. vbi dato termino ad p̃ponendum dilatorias post terminum nõ auditur opponẽs nisi exceptio de nouo oriatur vel ad ipsius noticiã de nouo peruenerit vt ibi. z pro hoc dictum. c. vt circa. Et quod no. xiij. q. ij. in prin. ¶ Septimo quero circa hoc ô termino dato ad proponendũ pemptorias an post terminum audiet opponens pemptoriam q̃ de nouo ad eum peruenit. videt q̃ sic sicut in dilatorijs. per. d. c. pastoralis. pro hoc de testi. c. ij. de excep. c. i. li. vi. ff. de no. ope. nũ. l. de pupillo. §. qui op⁹ nam que de nouo emergunt indigent auxilio. ff. de interro. ac. l. de etate. §. ex causa. de iura. calũ. ceterum. z probatiõis copia nõ est augustanda. C. de hereti. l. qñ. xiij. q. ij. q̃ q̃. vt lite nõ ꝙtest. qm̃. in prin. Itẽ maius periculum est i peremptorijs q̃ dillatorijs. ergo cautius agẽdum. de elec. vbi periculum lib. vi. In cõtrarium q̃ pemptorium fuit inuentũ vt eẽt litiũ fims. cle. sepe. de vbo. sig. z hz pemptorium vim interlocutorie vt dixi in prox. q. de quolibet termino. pro hꝫ ff. de arbi. l. qualem i fi. C. de ingenuis manu. l. diffamari. q̃ ac. non pos. l. si ea. de proba. licet. So. Compo. eo. ti. q̃ sicut dicit nõ audiendum proponẽtem per rõnes predictas. pro hoc qõ. no. de reli. do. cum dilectus. z hoc ne detur via pũrijs de coba. cle. clericos. nisi p verisimiles rõnes posset iudex iformari q̃ de nouo ad opponẽtem peruenit. quia tunc admittetur. ar. l. si cui. §. ij. ff. de. accu. de re. mili. l. nõ omnes §. a barbaris. d. l. de etate. §. ex causa. ad. l. de pupillo. §. qui opus. rñdet q̃ ibi non fuit partibus ,terminus assignatus ad. c. pastoralis. q̃ nõ fuit ibi terminus ad pemptorias nec fuit pemptorius. nõ id qõ ibi inducitur contra rationem nõ debet extendi regla que a iure. li. vi. Spe. de excep. §. dicto ỽ. sed pone datus. dicit q̃ si procurator factus dominus litis p cõtestationẽ post terminum predictum velit iurare q̃ de nouo ad eum puenit nõ dz admitti. secus si de nouo peruenit ad dñm. quod vñ tenere Archi. ij. q. ij. in prin. Pau. distinguit aut tamen exceptio de nouo peruenit tãq̃ de nouo exorta. aut de nouo peruenit lz forte antiqua z in hoc dupliciter. qz aut de nouo peruenit ad noticiam. aut de nouo peruenit probationis copia. primo casu de nouo orta idistincte admittit̃ si hoc probet q̃ si de nouo orta nec sufficiet ei⁹ iuramentum. de off. dele. insinuante. z qõ no. i. d. c. pastoralis z. iij. q. ix. placuit. in glo. vult. Secundo casu in primo membro quando de nouo peruenit exceptionis notitia distiguit q̃ aut id qõ dicit ad noticiam suam puenisse dicit esse publicum z non auditur qz p̃sumitur nõ ignorasse. xvi. di. q̃ dictis. de postu. c. i. z vñ sibi ꝙtrarius nisi probet se fuisse i loco tali q̃ id qõ dicit publicum potuerit verisimiliter ignorare. p hoc qõ dñ de ignorãte cõstitutionẽ. de ꝙst. c. ij. Aut nõ dñ eẽ publicũ id quod opponitur. z tunc per iuramẽtum super ignorantia audietur cũ presumatur ignorãtia nisi p betur scia. regula presumit̃. li. vi. facit de testi. vltra tertiam. nisi sit tale factũ quod tenebatur a principio idagare. eo. ti. nulli. li. vi. vel nisi aduersarius iducat aliquas probationes p quas excludatur p̃sumptio ignorãtie. z sic intelligit̃ quod no. eo. ti. inotuit. In secũdo membro quando superuenit p̃ bationis copia dicit idem qõ in precedenti. nam caute facit nõ opponens qõ p̃bare non poterat. ij. q. vij. plerigz. pro hac distinctione est. c. vt circa. z ibi verisimiliter ignorare z qõ no. in cle. sepe. de ver. sig. in gl. in verbo nõ obstante. vbi dico in. §. z qz. q. xv. pro hoc qõ dixi. s. cle. proxi. §. intimatio q. viij. z per no. in. d. q. xv. patet q̃ distinctio precedens procedit de equitate potius q̃ de rigore. nam de iure videret indistincte non audiendus post terminum. per. l. mancipio rum. ff. de op. lega. quod tenet ibi Bar. per illam. l. quod dixi de fi. istru. cum dilectus. z de hoc per Oldra. in cõsi. ciij. vbi multis rationibus probat q̃ post terminum non debet audiri sed dic vt dixi i. d. q. xv. ¶ Octauo quero circa predicta si conclusum fit in causa. Pau. dicit non audiendum proponentem de cau. pos. pastoralis. de procu. auditis de testi. c. de testibus. de fide istru. cum dilectus. nisi aliqua rõ euidens moueat iudicẽ ad hoc sicut ex officio põt interrogare. de fide instru. cum Joannes. pro hoc quod no. Inno. de accu. ad petitionẽ. z dic vt ibi dixit z de hoc in spe. de renun. z conclu. circa prin. ponit aũt Paul. exemplum i sen. ex. vt post conclusionẽ audiatur eam opponens p. c. i. ô excep. li. vi. quod facit arguendo. qz ibi dz q̃ post sniam in causa excõicationis opponi põt ergo fortius ante licet post conclusionem. Sed hoc argumentuz non procedit per ea que dixi de proba. licet in prin. nam per conclusionem intelligitur renunciatum oibus que consistunt in facto. de dila. l. cum nobis. que rõ cessat post sniaz in causa executiõis. quod dic vt dixi in. c. licet. ¶ Nono quero qz supra. q. i. exẽplificaui de homicidio nunquid homicidia anteq̃ condenetur de homicidio licite tenet beneficium z percipiat fructus sine peccato. Innoc. q̃ sic in. c. cum nostris de concess. preben. pro hoc quod no. õe renun. in fi. de coba. cle. tua qz non est ipso iure priuatus beneficio quod tz Compo. eo. ti. q̃ sicut. z prosequitur hic per Dat. z non est multum pertinens. z de ea dic vt dixi de accu. inquisitionis.

§. Sane, Nota de duplici interesse cõmuni z proprio. de quo dixi in. c. super bis de accusa. ¶¶ Secundo nota de collusionem esse prohibitaz de iure in verbo colludat. de collusio. per totuz. ¶ Tertio oppo. q̃ etiam cum actio est publica vel popularis habet quã doqz in se priuatum interesse. quod dic vt in glos. in verbo proprij. ¶ Opp. q̃ dispositio huius. §. sit fruſtratoria. qz si appellans omisit formam. c. vt circa nõ ẽ audiẽdus prosequens appellationẽ que nõ tenet. sol. tex. potest intelligi p̃ut intelligit glo. in verbo omissa: z in verbo prosequente. cũ qua concordat Paul. z tunc exemplifica q̃ appellans i aliquibus seruauit formaz z in aliquibus non. quo casu potest prosequi ea in quibus seruauit formam. z tunc procedit qõ hic disponitur vt superueniẽs q non appellauit non admittatur prosequens principaliter pro interesse cõi z secundũ hoc expone litteram ibi forma. s. specificationis. vt dicit gl. in hoc verbo. z idem Pau. secus de omissiõe alterius forme. puta iuramenti: qz tunc non est locus prosecutioni: vt i c. vt circa. cuius contrarium hic dicitur. ¶ Secundo modo potest intelligi q̃ appellans in nullis seruauit formã. z q̃ dicit prosequente dic q̃ appellans prosequebaꝫ de facto ꝓm Laud. z Gen. pro hoc. s. e. si forte. z ar. §. sequentis. Sz tunc obstat contrariuz qz nulla fuisset ratio dubitandi per id quod dicit glo. j. in verbo articulos. quod dicam. j. in gto contrario. Tertio etiam modo dicit glo. quo ad ilia hic posse intelligi in bijs i qbus nõ arctat ꝙstitutio. c. vt circha quod etiam dico. j. in. vi. contrario z idem Pau. z Genze. Secundo op. in eo quod dic in eadem cã. z sic vñ pmittere i alia. qõ est falsum qz appellatio nõ põt prodesse in alia instantia sicut nec ex alia causa potest iustificari cle. appellanti. j. de ap. glo. in vbo eodem. dicit q̃ audietur in alia causa per viam actionis z sic non prosequendo appellationem. ¶ Tertio op. tunc quia nihil proderit appellatio obtinere in appellationem glos. eadem in verb. z si dicas: soluit z idem Gen.

idem Ben. ¶ Quarto op.ad idem ꝛ ad tex.d.c.veniens ij.de testi.vbi admittitur se opponens cuius interest.Sol. ꝑm Ben.ibi se apponit rõne priuati itereſſe quod etiaꝫ hic permittit in.v.lꝫ ẽt i ver.nõ tamẽ. ¶ Quito opp.ad idẽ.naꝫ videtur iniquum ꝙ ex eo ꝙ repellitur appellans propter i eptitudinem repellatur volens prosequi cuius interest per iura que allegat glo.in.v.articulos.ꝛ in ver.licet.vsqꝫ ad.v. tamen fateri oꝫ.sol.vt in ea per quam habes que potuit esse causa dubitandi presuppoſito ꝙ appellans esset repellendus.vt dixi.s.in.i.contrario. ¶ Sexto op.in eo qõ admittit opponẽtez rõne proprij interesse. nam si appellatio non tenuit non põt operari aliquem effectum.glo.in v.proprijs ſoluit duob⁹ modis. Primo ꝙ ipse per se appellauit vel secundo ꝙ ꝓsequebaꝫ ꝑ querelã.vel dic ꝙ põt intelligi iſte.§. qñ appellauit is cuius interest rõne priuati interesse eo casu quo non tenebatur ad formã ꝯstitutionis.vt in ꝓn.hui⁹ cle.ꝛ tunc appellatio tenuit ꝛ ceſſat cõtrariũ. ¶ Quero|qd si nõ appellans fuit de nõ adherentibꝫ. dicit glo.i vbo non appellãs.ꝙ tũc fortius est dubiũ.vult dicere ꝙ tunc videbatur oĩno repellẽdus.ꝛ ꝙ oporteat itelligi de adherẽte. vi detur ꝓbare sequẽs lr̃a que pmittit vt assistat.ſꝫ dicit gl. ꝙ illõ ẽ propter itereſſe.vult dicere ꝙ ꝛ si nõ adheserit poterit assistere ꝑ suo itereſſe.ſ.ꝓrio.sic enim oꝫ.itelligi ꝑ.c.veniens.ij.ꝑalle.si aũt adheſisset tpe cõpetenti idem iuris esset de eo qõ de appellãte.vt in.d.c.vt circa. ¶ Scõo quero circa id qõ dixi in ꝓri.q.gd si adheserit tpe nõ cõpetenti dicit Archi.in.c.vt circa.ꝛ Pau hic ꝙ adheſio talis nõ nocet lꝫ nõ ꝓſit.ꝑ aut.de his q ingredi.ad appellã.§.illud qõ dic vt in.d.c.vt circa. ¶ Tertio quero quod ẽ intereſſe cõmune ꝛ qõ ꝓriuꝫ.glo.in verbo.cõi explificat: Lap.abbas etiã ex emplificat.vt si est canonicus vel patronus vel parochianus.ꝑ hoc ꝑm Lau.qꝛ itereſt cuilibet de clero vel poplo habere bonũ ꝓlatũ rite ꝛ recte electũ.eo.ti.ne pro defectu.ꝛ c.nihil.xvi.q.vij.filijs.ꝛ hoc modo possunt opponi crimina vel defectus.an aũt possit opponi ẽt contra formaꝫ. Lau.in stat ꝛ videt ꝙ sic.remittit tñ ad no.e.ti.cum iter. R.per Inno. Lap.vero dicit ꝙ canonicus admittit ad opponendu ꝯ ꝓſonaꝫ ꝛ contra formã. Sꝫ parochianus vel patronus tñ ꝯ ꝓſonã .vt no.in.c.vt circa.sed alius cuius non interſit in nullo admitteret vt ꝓbatur hic a ꝙtrario.ꝑ quod reprobaꝫ ꝙ no. Inno.de accu.sup his in glo.i.ꝛ in glo.ad excipiendũ ꝛ Archi.xxiij.di.illud.ꝛ de intereſſe ꝓrio explica in canonico q fuit cõtemptus vel ꝓtendit se habere ius in bñficio vel ad beneficium.ꝛ de hoc loquitur hic.§.in. fi.ꝛ dicit Pau.ꝙ eo casu quo ꝓtendit bñficiũ ẽ suuꝫ ꝓbauit bñficium esse sibi collatũ ab eo q potuit tpe competenti ꝛ modo canonico ꝛ se ẽ capacem cũ nõ ꝓſumaꝫ talis quia cõ̃litas extrinseca.eo.t.si forte.li.vi.de transac.ex litteris.vt bñfi.ecclẽ.c.vno facit qõ no. Inno.de cõces.ꝓben.c.i.li.vi. dicit ẽt Lap.ꝙ hoc nõ intelligitur de eo cuius interest burſaliter. vt si dicaꝫ sibi eccliam obligatam ad aliquã ſummaꝫ pecunie vel aliquid aliud.ꝑ hoc qõ no. Inno.in.d.c. super his,ꝛ Archi.in.c.i.in.i.glo.eo.ti.lib.vi.ꝛ ẽ ratio quia tale intereſſe non cauſat intereſſe opponẽti ad reſiſtẽdum prouiſioni vel electioni. ¶ Quarto q̃ro an ſufficit ꝙ interſit facto⁹ dicit Lap.ꝙ sic.qꝛ hoc itereſſe in facto ꝙſiſtit nõ in iure ꝓut inducit no.ꝑ Inno. de testi.veniẽs. Scõo vult dicere ꝙ non expedit ꝙ se opponens habeat ius quod fortior. sed bñ expedit ꝙ saltem aliqualiter fidem faciat de suo intereſſe vt surgat ꝓſumptio vt ius foueat.qõ declaro in.d.c. veniens. ¶ Quinto q̃ro nũqd appellans q etiam non adheſit teneatur venire ꝑm formã decre.i.e.ti.li.vi. Cõpo.ibi ꝛ Pau.ꝫ dicunt ꝙ nõ.qõ bene ꝓbaꝫ ibi. ¶ Sexto q̃ro nunqd nõ venienti fit ꝓiudicium ꝑ ꝓceſſum factum i curia.dicũt ꝑdicti ꝙ sic ꝯtum ad ea sup qbus fuit ꝓnunciatũ cũ oẽs vocẽtur ꝑ illã ꝙſtõnenꝫ.ar.ff.de popularibus actio.l.iij.ff. nau. cauſtabu.l.lꝫ.nisi de ꝓuaricatione ꝙſtet.ff.de ap .l.ab executore ꝑ hoc infertur ꝙ omisso appellationis articulo ꝓnuncietur sup principali nec appellans nec alius amplius audietur.ꝛ sic est casus ꝙ sententia ꝓiudicat aliꝫ propter rõnem ꝑdictam in ꝓcedenti.q: ¶ Septimo q̃ro si ꝓnunciet sup articulo appellationis tm̃: dicit. Inno.in.d.c.i.ꝙ ꝛ appellans ꝛ ille cuius itereſt põt petere electionẽ vel prouiſionem cassari ex alia causa.quod itelligit Pau.verũ ſi appellans seruauit formam illius cõſtõnis alꝫ secus.ſ.§.fi. ¶ Octauo quero an is cuius interest admittit⁹ ad hoc dicunt ꝑdicti ꝙ sic.qꝛ si appellatus agit ꝯ appellantem põt is cuius itereſt ostendere de iure suo ꝛ appellans abſoluatur vel ipsi appellatio ſilentiũ imponatur ſi agit appellãs.ꝑ hoc qõ no.v resti.spo.ex cõquestione. In illa questione an inuito impetrante possit reus vti rescripto. ¶ Nono q̃ro si nec appellans nec appellatus agit⁹ dicunt ꝑdicti ꝙ nõ auditur is cuius interest ꝯ appellatum cum non sit ad hoc citatus.sed si bi manet saluũ ius suũ. Ratio aũt cur nõ auditur est qꝛ appellans nõ ꝓſequens ꝓſumitur fouere iniuſtam cãm.ij.q. vi.§.si vo.põt autem deſistere nisi appellatus ꝛ hij quoruꝫ interest contradicant:sed si ꝯdicunt non põr.qꝛ eis iaꝫ ẽ q̃situm ius.ff.de reg.iur.l.nemo.nã appellatio habuit viꝫ citationis.d.c.i.quod intellige saluo eo qõ dꝛ eo.ti. quãuis li. vi.ꝛ facit.ſ.§.primo. ¶ Decimo quero in qbus possit assistere is q non admittetur principaliter proſequens gl.in vbo colludat q sup ſpecificatis ĩ quibus fuit seruata forma Idem Pau. q dicit ꝙ admittitur in eo ſtatu in quo inuenit cãm.vt no.eo.ti.c.i.lib.vi.ꝑ Inno.ꝛ Compo.ꝛ ad quid ꝓſit talis assistentia. remittit hec gl.ꝛ dicit Benꝫ. ꝙ prodest qꝛ assistens põt producere testes ẽt nõ nominatos per principalem ꝛ appellare ꝛ in appellatiõe producere testes ẽt sup ꝓncipali.de hoc no.de re iudi.cum super. Sed Lap. abbas declarando hãc lr̃am dicit ꝙ ẽ eius sensus ꝙ super male expreſſis male iuratis nec ꝓncipalis appellãs nec adherens nec ẽt alius nõ adherens auditur nisi ad hoc solum assistat ne ille colludat: sed sup nõ expſſis audit appellãs ꝛ adherẽs solum in casibus exceptis in.c.vt circa.v.nisi aliquid.ꝛ admittit cum iuramento vt ibi. Alius vo non adherens si eius interſit audit durante iudicio super nõ expſſis ẽt nõ iurãdo dũmodo fuerit abſens tempore appellationis interpoſite.sed si fuit pñs i nullo audit.finito illo iudicio audiret.ꝛ hoc qñ ꝓsequit intereſſe cõe.sed pro intereſſe ꝓpato audiret siue eodẽ durante siue finito si ignorauit appellatum lꝫ sciret cãm agi.ſꝫ si sciuit appellatum esse nõ audit finito illo iudicio ẽt pro suo intereſſe.vt no. Compo.i.d.c.i. in glo.ꝙſtitutio.ꝛ in glo.ad quid.dicit tñ Lap.esse dubiaꝫ quãdo scit cãm agi ꝛ ignorat appellatum eẽ.an hẽat cãm ab appellante vel ab appellato an nõ habeat:qꝛ primo casu scientia sibi ꝓiudicat.secundo casu nõ quo ad suum ꝓpatũ ius.õ quo dic in quo ꝓiudicet talis scia vt dixi in.c. cuꝫ sup de re iudi. ¶ Undecimo q̃ro de qbus articulis loquitur textus in verbo articulos:dicit glo.in iſto verbo ꝙ nõ de specificatis.quod etiam dicit Pau.qꝛ in talibus nõ admittit appellãs nec adherẽs ne ex ꝑſona adherentis ꝙſequaꝫ appellãs in eadem ſba id qõ non põt ex ꝑſona sua. Est enim qd imputetur iſti adherenti ꝙ ab initio nõ appellauit. Ex hoc apparet ꝙ articulos ſpecificatos põt nõ appellans ꝓſequi ꝓncipaliter.quod tñ non est verum ex quo appellans ꝓſequit non.n.oꝫ audiri alius nisi vt assistat. Idẽ Lap.inducẽs qõ no. Compo.e.ti.c.i.li.vi.in.v.columna. ¶ Duodecimo q̃ro eo casu quo nõ appellãs ꝓſequitur ꝓriũ intereſſe vt sibi pmittit hic in fi.an cõpetat aduerſario ius reuocandi domum.dic Lau.ꝙ nõ qꝛ curia romana est cõis patria.l. roma.ff.ad municip.ꝛ appellatus erat ibi ꝑ hoc causa. de fo. cõpe.c.fi.vbi plene dixi de iure reuocandi domũ. Idẽ Bene.ex hoc ꝙ si appellatus nõ.esset ibi ad quod etiam non tenetur ad inſtantiam non appellantis non admittetur proſequens suum intereſſe niſi citato appellato.

§. Inſuper. Nota ꝙ pars hic punitur in quo non delinquit. quia repellitur appellans qui non seruauit formam non tantum in non expreſſis in quibus formam non seruauit sed etiam in aliis rationẽ dico.ĩ.q.v. Et expõit Laud.agat opponẽdo õfect⁹ vel crimia ꝙtra electũ quo casu vꝫ excipiẽs volũtari⁹.ꝛ sic exceptiõe excõicatiõis vel alia legitima repellendus iuxta no.per Inno.de excep.cũ inter.cuius opi.videtur hic ap-

probata.z opinio Hosti.Hria reprobata.de qua ibi.z eo.ti. dilecti.Laud.pro hoc de iudi.exhibita.i.v.agebāt. ¶ Secundo no.q appellans qñqz occultat appellationē.simile ō rescrip.ex parte. ¶ Tertio no.casuz in quo qs nō pōt renū ciare iuri suo ibi nolle vti.exquo arguit glo.in hoc v. ad q̄stionē.de ipetrante rescriptū.an co iuito possit aduersarius eo vti.z remittit ad.c.ex conquestione.vbi plene dixi.i quo Laud.hic.z Gen.tenent q non possit vti nisi rescriptuz sit pñtatum.ad hoc.c.pastoralis in fi.de rescrip.z de ap. super eo.z.ij.q.vi.sigs libellos.qō tenui in.c ex conquestione iducti ad hoc rōnibus. ¶ Quarto no.iudici faciendam esse fidem ibi corā iudice.ff.de pba.l.quiquagita.Gen.qō dixi plenius de eo q mit.in posi.c.fi. ¶ Quinto no.q expedit appellato vt de appellatiōe sibi constet legitime adeo q si expediat possit fidem facere de ea vt hic.ibi fides fiat. p hoc ş.cle.pri.in fi.i.rñ.z de hoc in glo.plena.i fi. ¶ Sexto no. q repulsus vna via alt era nō admittit sicut nō admittitur hic appellans p q̄relā omissa appellatiōe.qō ꝓsequit Pau. inducens iura i Hriuz.de in ite.resti corazs. ff.de ioffi. test.l. papinianus.ş.qm aūt cū,sil'lib⁹.ō quo dic vt no.i regula.cū qd.li.vi.z dixi in.d.c.tue.de ꝓcura.q ē verū qñ quis repellitur,attēto affectu.z ita hic repellit ne possit vagari in p̄iudiciū appellati.secⁿ si repellitur attēta via seu modo. quia tunc admittit alia via.in.d.c.tue. ¶ Septimo no. q acquiritur ius appellato vt appellans nō possit eo inuito ad aliū agendi modū transire.z ē rō.qz itereſt appellari ne ille vagetur.vt dixi in ꝓri.notabili.z p hoc eo.ti.vt qs duas li.vi. regula mutare.c.lib. ¶ Quo.q appellās nō seruata forma debeat admitti p querellā.p id qō no.Cōpo.c.ti.c.i.li.vi. cuius dcm ponit hic glo.i.So.vt in hac glo.quā nota.quia optime declarat tex.in hoc.ş.z ēt i p̄cedenti z sequenti:z clarius rūde p id qō dicit glo.in v.q̄rele.q̄ dz cum ista conīūgi. ¶ Secōo op.ad hoc in eo qō glo.in.d.v.q̄rele.dicit q post tpa de qbus in.c.i.pal.audiret ꝓsequens.z sic ob.qō no.s. cle.pri.ş.intimatio.in vbo deuoluta.ibi tertium quo p̄scribitur ꝓsecutioni.vbi glo.dicit p lapsum tpis.de quo in.d.c. p̄scribit prosecutiōi ergo postea nō audietur.z cuz illa glo. videt tenere .Jo.an.in.c.cordi.de ap.li.vi.Hz dic hāc glo. veriorē qz tpa.c.i.emanauerūt ad hoc tm̄ vt ꝓcedi possit nō obstante abūtia nō veniētis.z hoc tenuit hic Laurē.de pyn nume audiente in quo tū dixit se dubitare si appellatus q cōparuit peteret ꝓnunciari appellationē forē desertā.ego dico idē dicendū.qz solum post lapsum fataliū.s.anni. vel ex cā biēnij.de ap.ex rōne.idē poterit hoc petere. qō enim ꝑus possit nō ē iure exp̄ssuz.iō nec dicendū q beneficiū iuris ꝓditū in appellatiōe nō ē tollēdū.regula idultū.li.vi.de hoc pleni⁹.j.i.q.i. ¶ Tertio op.ad idē q nō appellās z forma nō seruās debeat audiri p q̄relā.de ap.concertationi li. vi.glo.in vbo agat.iducit illud.c.se facit Hrio modo predicto. dic ergo q hoc opatur spālitas huius iuris.z adeo repellitur q ēt si vellet ꝓsequi causas nullitatis nō ē hoc casu audiendus.ꝑm Laud.q dicit secus si excluderet alio modo q ex eo q non seruauit hāc decre.vt si excludit.qz nō seruauit tpa appellatiōis.vel qz duas diffinitiuas habuit 2tra se. de sequest.cle.ad cōpensandā.in fi.quod no.Quarto op.ad idem q saltem debeat audiri de consensu appellari qui potest renunciare iuri sibi acqsito.de regu.ad aplicam.Si autem ē ius acqsitū z nō alij p hoc lra.ibi aduersario q̄situm glo.in vbo repellitur.z in vbo q̄sitū stat Hrio.z cū ea tenent Lau.z Benze. ¶ Quito op.ad hoc de.c.ab eo.ti.li vi.glo.p dicta in vbo quesitum.dicit aliud in casu illo.Nō diuersitatis ꝑm Lap.quia consensus appellati ccdit ibi ad cōmodū sui.quod declaro.qz in hoc q non prius discutiatur de obiecto notorio pōt ēt cōmodū appellati,qui si discuteretur z de eo 2staret statim repelleretur.eo.ti.si forte li.vi.Sed hic 2sensus appellati nō pōt cedere in eius cōmodū sz in ei⁹ p iudicium tm̄ vt admittatur is ad quē repellendū erat sibi ius q̄sitū. ¶ Sexto op.ad idē de.c.cordi.de ap.li.vi.qz spālē ē in papa ibi vt omisso appellationis articulo de consensu partium cognoscat de principali:ergo,secus de inferiore.e. ti.romana in.p̄n.li.vi.So.causa hic erat corā papa.si autez ēt corā inferiore oporteret intelligi de tali q esset adhibit p querelā vt in casu.c.i.de off.leg. ¶ Septimo op.q ēt cessante appellatiōe debeat cognosci de deductus in ea.ō ap. oblate ad si.So.supior pōt hoc ex officio in cā electionis:z in alijs causis i qbus exuberat offm̄ iudicis.vt ibi.nec hoc tollit hic:sed solum dz appellantem nō audiendum in eo qō dicit appellantem repelli a ꝓsecutione sup expressis in appellatio.z tū dicit q formā nō seruauerat cū tū forma fit in expressione vt.s.in prin.huius cle.in.ş. ceteꝝ z in.c. vt circa glo.in verbo expressis subtiliter soluit Hrium quā declarando dic q pōt intelligi qō dic expressis:nō tū debite circūstantiatis:z tunc cessat Hrium. pōt ēt intelligi de debite. circūstantiatis:z tūc dic vt in glo.q fuit omissa forma qz nō iurauit vt dz in.c.vt circa.Duo enim sunt de forma. Unū q fit expressio circūstantiaꝝ.Scōm q debito modo iureꝰ. qō plene dic vt hic in glo.i.ibi itē scias. ¶ Octauo op. i eo qō iste repellit sup expressis z sup alijs:qz de sepatis nō est illatio.l.papinianus exuli.ff.de mino.Itē si verbū alijs exponitur de non exp̄ssis id qō sequitur in v. pterquā nō habebit debitā relatiōem gl.in ver. alijs z in ver. preterquaz soluit Lap.in quadaz additiōe plenius declarat dicēs ꝓput dicit glo.in v.preterq̄ in casibus nō respicit vbum exp̄ssis ş.positū:sed illud z alijs.nam sup expressis in qbus nō est seruata forma.c.vt circa.nō auditur per viā appellatiōis.e. ti.is q.li.vi'sz sup exprimendis sic.d.c.vt circa.v. nisi aliqd vbi ergo audiretur vel nō audiretur appellans ꝓsequēdo appellationē audiretur vel nō audiretur simplicē querelā qō dic vez qñ fuit appellatū minus debite.s.nō ꝑuata forma vt hic:z sic pclusa appellationis via p consequens pclusa ē via simplicis q̄rele:secus si non fuit appellatum qz tūc nō appellās pōt vti via simplicis querele.de ap concertationi.li.vi. Et p hoc vī q vbi quis appellat ex aliqua causa z succumbit nō pōt ex cadē causa impugnare p querelā id in quo succumbit.licet si nō appellasset audiretur ꝑm Lap. dic q hoc,pcedit in casu huius cle.sed in alijs si appellans extra iudicium desistit antequam incipiat,ꝓsequi: non per hoc tollitur via simplicis q̄rele nam talis appellatio nō hz vim citationis:sed ē tm̄ ꝓuocatio ad causam.de ap.cuz fit. ¶ Quero circa id quod dixi.ş.c.ş.in.i.z.ij.contrario.nunquid p nō obseruantiam tpis de quo in.c.i.c.ti lib.vi. inducatur appellatiōis desertio.iste articulus ēst multū dubius Jo.de lig.cum ꝓsequitur valde ertēse inducēdo rōnes p z cōtra.Et ꝓmo q nō sit deserta iducit gl.Cōpo.de qua hic i glo.i.in ver.q̄rele.z quod no.hic Pau.in.v.repellit.q idez consonat.Inducitur ē q notauit Bertran. dicens q post lapsa tpa p̄dicta auditur ꝓsequens in eo casu in quo inuēit cām.Item p hoc pōt iduci qō no.Inno in.d.c.i.in ver.infra mensem.cuius dcm ponā statim in ba rōne partis contrarie.quia inducitur ēt ad partē cōtrariā.Pro hac parte sunt ea q̄ dixi in primo z ho cōtrario p̄dictis ¶ In Hrium quia qñ datur tempus ad iter arripiendū obseruans tempus ō scrit appellationē ō ap.cum sit.z.c.psonas.sed tempus.c.i. datū est ad iter arripiendū vt ibi dī.hāc rōnem soluunt tenens primā partez q procedit in tempore dato ab hoie.sz nō in dato a lege.qz minus agit cū lege q̄ cū ministro legis ff.de arbi. l.celsus. Quē modum respondendi impugnat Jo.de lig.qz imo durius agitur cū lege q̄ cum homine. ff. de iurepa.l.si libertus.vbi alienatio facta in fraudem legis ipso iure non tz.sed facta in fraudem hominis tz.licet possit reuocari. ꝓterea Cy. C.de trāsac.l.si quis maior.z de iurisdi.om.iudi.l.in criminali.dicit q dubius agitur cum lege q̄ cuz homine.q nō est minister legis.z sic loquitur.l.si libertus.sed mitius agitur cum lege q̄ cum homine qui ē legis minister.vt.d.l.celsus.que loquitur de arbitro qui est minister legis. quod reprobat Bar. in.l.amplius.ff. rem ra.ba.quia ꝑm tempora.ffoz.arbiter non erat minister legis cum ex dictis eius non surgeret actio vel exceptio que hodie surgit.C.de arbi.l.cum antea.de arbi.per tuas.q̄ redargucio nō placet,nam negari negt qn ꝑm tpa.ffoz.potestas arbitri in multis fuerit limitata z tradita forma procedendi p eū vt p3.ff.de arbi.p totum. Unde 2cluditur q etiam tunc

etiam tunc erat minister legis ꝛ ꝙ eiꝰ ptās erat legitima.i. a legibus introducta.nam ꝛ de iure digestoꝝ ꝓcedit ꝙ arbi traria sunt ad instar iudicioꝝ.ff.de arbi.l.i.põt ergo tollera ri dictum Cy.p rationẽ qꝛ qui contemnit ministrum legis contẽnit ꝛ legem.ꝛ ministrũ.nõ mirũ ergo si durius cũ eo agitur ꝙ̃ si contẽnit legẽ tm̃.que rõ cessat i homine nõ legis ministro.Bar.aũt in.d.l.amplius.dicit ꝙ quo ad inducen dam actus nullitatem durius agitur cũ.l.per ꝓdictam.l. fi libertus.Sed quo ad penã extrinsecã durius agitur cuꝫ homine.d.l.celsus.p qõ clara doctrina nõ habetur nec ap paret rõ diuersitatis.nisi dicas ꝙ quo ad inducendam actꝰ nullitatem.ratio est qꝛ lex potest inducere formam substan tialem.qua omissa actus nõ tenet.de elec.qꝛ propter. secus est in homine qꝛ factũ contra ꝑceptũ hominis nõ est nullũ sed contrafaciẽs tenet ad penã.de ꝓben. dilectꝰ.ij.pro hoc C.de leg.nõ dubiũ.Hec tm̃ dicta non procedit quando tradi tur ab homine potestas cũ forma.tũc enim factũ ꝫ formã ẽt est nullum.de rescrip.cũ dilecta.de elec.cum in veteri.ꝛ vtrobiqꝫ dixi.ꝓ hoc cle.i.de iurepa.ꝛ qõ ibi no.glo.in ver bo ihibẽtes.vnde possumus stare cũ dicto Cy.regulariter loquendo.ꝫ qñqꝫ possint inueniri cuius diuersi in iure. sed rõ diuersitatis patꝫ in eis ꝛ ex ꝓdictis tolletur ratio ista. ¶ Scõo inducit dcm̃ Inno.in.d.c.i.in ver.infra mensem vbi ponit duas opi.vnam quorũdam dicẽtiꝫ ꝙ post men sem nõ auditur ꝓsequens p.c.psonas. ꝑalle. ꝛ alioꝝ qui vt videt.Inno.melius dicunt dicentiũ ꝙ etiam vltra termi num audit ꝓsequens dũmodo res sit integra.ergo secũdũ vtrãqꝫ opi.si est nõ integra nõ audit.ꝛ dic ꝙ dicitur itegra si nihil ẽ innouatũ.ꝓ quod si audiret ꝓsequens ageret õ tol lendo ius q̃sitũ aduersario.ꝓ hoc qõ no.in cle.sepe.de ver. sig.in.v.nõ obstãte.Intelligit aũt Jo.de lig.rem nõ integrã si aliqd in electiõe ẽ ꝓcessum.nõ aũt ex eo ꝙ in cã sit ꝓcessum vt si cõparuit appellatus vt patuit.s.cle.ꝓ.§.intima tio.ꝛ in glo.in v.deuolutã.ꝛ ibi dixi in.ij.q.ꝛ petijt pronun ciari appellationem desertam.sed an posset hoc petere pẽ det ex nostra.q. ¶ Tertio inducit.c.ꝫ.de sen.exc.li.vi. vbi dicitur appellationem deseri si appellans non fuit prosecu tus infra tp̃s a iure vel ab homine statutũ:q̃ verba dicit de iure debent intelligi ꝫm Jo.de lig. in tempore iuris dato ad iter arripiendum vel ad se presentandum.sicut id quod dicit de tempore dato ab hoie.qꝛ non põt ab hoie dari tem pus ad finiendum.de ap.ex insinuatione.nõ põt autẽ expo ni ꝫm euꝫ vt ꝙ dicit ab homine intelligatur de tempore ad se p̃tandum vel iter arripiendum.ꝛ ꝙ dicit a lege intelli gatur de tempore ad prosequendũ ꝛ finiendũ. qꝛ vna õter minatio concernens duo determinabilia dꝫ ea determina re pariter.ꝛ ꝫ eundẽ sensum.C.de impu. ꝛ alijs substi.l.q̃ uis.ff.de.vulg.ꝛ pu.l.iam hoc iure.§.sed si aliter.ꝛ.l. lucius Quarto inducitur.l.preses.C. de ap.ꝛ.c.ab eo.de ap.li.vi. In quibus si apostoli nõ petuntur infra tempus datum a iu re deseritur appellatio. ergo idem in tpe dato.p.d.c.i.ad iter arripiendũ. So.partem vltimam tꝫ Joã.de lig.ꝛ dicit ad ꝫrium ꝙ dcm̃ Compo.ꝛ glo.i.hic ꝛ in verbo querele. non sunt ꝫria solum.nam ꝓbant ꝙ non prosequens auditur p simplicem q̃relam nõ aũt ꝙ audiatur sup appellatiõe. hoc aũt referunt.qꝛ p querelam nõ fiet reuocatio attentorum. sed p appellationeꝫ sic.ꝓ hoc.c.cũ a nobis.e.ti. ꝛ quod ibi no.Inno.ꝙ ibi plenius dixi in.ij.ꝫio.s.ꝙ ẽt appellatio ex traiudicialis parit reuocationem attemptatorum non pro nuncietur ipso iure nulla sicut fit in appellatione iudiciali õ ap.non solum.lib.vi.ẽt si sit appellatio ab interlocutoria. vt dixi de test.ex parte. Sed attemptata post appellationem extraiudicialem solum reuocantur tanꝙ facta lite non pen dente cũ talis appellatio bꝫ vim citationis ad cãꝫ.de ap.cũ sit quod maxime ꝓcedit in appellatione in cã beneficiali.ꝓ c.i.e.ti.li.vi.Citatio aũt inducit litis pendẽtiã.ꝑ. vt lite pen. cle.ij. ¶ Oꝓ.ꝫ hanc determinationẽ qꝛ si appellatio est de serta non deberet audiri prosequens nisi citato aduersario qꝛ ꝓ idem est ac si nõ fuisset appellatũ. Itẽ non deberet pa pa se intromittere exquo cã remanet non deuoluta.So.de fendendo hãc partem posset notabiliter responderi per id quod no.Inno.in.d.c.i.in vbo.infra mensem:vbi dicit ꝙ ꝓ appellationem deuoluitur cã appellationis ꝛ ipsum negocium principale ꝓ.d.c.i.quãuis.ergo sublata sit appellatio poterit fieri prosecutio negocij principalis:ꝛ non refert ꝫm Inno.quomodo fiat ꝓsecutio an ꝓ appellationem an sine. quod intellige sane qõ non refert quo ad causẽ decisionẽ ſ quo ad alios defectus sic.Ex his sequendo hanc partẽ cõ cludis vnũ mirabile.ꝙ ꝫ appellatio deferatur in causa be neficiali nõ tm̃ tollit effectus ꝓ eum inductus qn negociuꝫ remaneat deuolutũ.Et rõ potest reddi qꝛ in talibus nõ tm̃ attendimus partiũ interesse ſ ẽt iuris publici. ¶ Vñ su perior ex suo officio ꝓcedere põt ẽt opponẽte responso.d.c. cum nobis:vel negligente.de ap.oblate.Ex hoc limito glo. in cle.precedenti.§.intimatio in vbo deuoluta in fi.cum di cit appellante ꝛ appellato non venientibus nõ esse locũ pẽ ne.c.i.vt procedi possit in partis absentia.Dico.n.ꝙ verũ ẽ nisi superior ex officio procedere velit ꝛ põt omni casu quo appellatio deuoluit ꝓ supius dicta ꝓ hec possumus tenere viã mediã iuxta illud.ꝙ medio tutissimus ibis. vt dicam? ꝙ non ꝓsequens ꝓ oia dr̃ deserere quo ad sunũ preiudiciũ. adeo ꝙ appellatus veniens põt petere appellationem de sertã ꝓnunciari ꝛ cõdẽnari opponentem in expẽsis. ꝓ hoc nõ tollitur qn ꝓ viam q̃rele potuisset audiri ꝫm dcm̃ Cõp. positum in gl.i.sed propter talem desertionẽ nõ desinit ne gociũ esse deuolutũ:qꝛ quo ad effectũ inductũ in quo ver titur interesse ẽt publicũ nõ potuit preiudicari ex facto nõ prosequentis ꝛ sic posset papa ex officio ꝓcedere qõ nõ est dubium in papa:sed si essemus in casu in quo ad iferiorẽ a papa esset facta deuolutio adhuc idem esset dicẽdũ ꝓ eãdẽ rõnem ꝛ per hoc poterit audiri appellans ꝛ appellatus ꝓ sequens appellationẽ officio iudicis.sed iure actionis non cũ quo ad eos q nõ fuerunt ꝓsecuti debito tpe sit deserta.ꝛ hec via q̃ est noua vꝫ tuta ab oibus contrarijs.Sed ei ob. quod dixi.s.e.§.in.ij.contrario in.e.ꝙ ibi dixi ꝙ añ lapsum fatalium nõ inducit desertio.ꝛ illud vꝫ probabiliꝰ.ꝛ si vis illud tenere ꝙ nullo modo sit deserta.dic ꝙ sufficit ꝙ nõ est iure expressuꝫ.Sicut ꝛ alias dicimus ꝙ iudex a quo licet possit statuere tp̃s ad faciendũ fideꝫ de prosecutione appel lationis.tamen si nõ fiet nõ ex hoc deserta erit appellatio. qꝛ non reperitur iure cautum.quod dixi.in.d.c. ꝓsonas.ꝛ.c. ex insinuatiõe. ꝛ ꝓ hoc dicim? ꝙ ꝫ nõ arripiẽs iter infra tp̃s datuꝫ ab hoie deserat appellationẽ.secus erat i tempore da to a iure.qꝛ solum de tẽpore hominis est expressum in iure ꝛ si dicas ꝙ subest cadeꝫ rõ dic ꝙ imo non subest.qꝛ durꝰ agitur cum hoie ministro legis q̃ cũ lege. vt dixi.ꝫ.e.q.in i.rõne scõe partis.Itẽ in hoc possit aliter rñderi.ꝛ dicas ꝙ c.i.apponit certam penã ꝫ non seruantes tpa exp̃ssa.scilicet vt possit ꝓcedi in eius absentia.non ergo ponat alia pena desertionis.de iudi.at si clerici.ꝛ tunc ad rõnes contrarias rñde.Ad ꝓmaꝫ ꝓ statiꝫ dicta.quia aliud est in tempore le gis q̃ hominis.Ad scõaꝫ cum inducitur dictuꝫ Inno.i.v. infra mensem.dic qnõ erit stãndum illi dicto tenendo hãc partem.sed potius dicenduꝫ ꝙ siue res sit integra siue non admittet ꝓsequens.ad.c.ꝫ.de sen.ex.li.vi.dic ꝙ nihil facit. ꝛ ꝙ verbũ a lege ibi positum debet ītelligi de tpe iuris da to ad prosequendum ꝛ finiendũ.ꝛ ad rõnem ꝫriam.qꝛ vna õterminatio concernẽs duo determinabilia ꝛc̃. dic ꝙ illa v̄ ba in.c.ꝫ.ponunt exẽplificatiue.nã ꝛ alio modo potest dese rí appellatio q̃ ꝓ nõ ꝓsecutionẽ vt si appellans expresse re nunciet.Itẽ nõ est ibi aliqua determinatio sed simpliciter ponunt ibi verba que licet sint singularia habent sensum pluralẽ.cũ dr̃ ibi de non ꝓsequẽte infra tẽpus iuris vel hois ꝛ tunc apparet diuersitas determinabiliũ ꝛ õterminatiõis. quia aliud ẽ tẽpus iuris aliud tempus hominis ꝛ alterius rõnis vt ꝑz ex ꝑdictis.ꝛ vere loquẽdo ibi non est determi natio vnica alias autẽ dictũ est verum ꝛ notabile ꝙ õtermi natio vnica concernens plura õterminabilia debet ea pari ter determinare.pro hoc õ ap.scõo requiris.cum ibi nota tis ad.c.ab eo.ꝛ ad.l.ꝑses.dic ꝙ loquuntur in alio tẽpore.s. petẽdoꝝ apostoloꝝ.õ quo ẽ iure exp̃ssum ꝙ non obseruans appellationẽ deserit.qꝛ tm̃ hec via posse pati ꝛ alia contra-

ria tutior est precedens opi.eligendo viam mediã. ¶ Secundo quero qr in principio quid de adherente dicit de appellante in glo.in v̊.appellãs.dicit idē z cũ ea idez Pau.q ēt ꝯcordat cũ glo.in eo q̃ dicit de non appellãte nec adherente. ¶ Tertio quero de intellectu ver.preterquam in casibus respondet vt in glo.in ver.preterq̃.z dixi.s.in.x. contrario. ¶ Quarto quero circa hoc q̃ est ratio quare in casibus hic exceptis audiť.Laud.dicit qr si appellãs vltra expressa sciebat in appellatione aliqua legitima ad opponendum z se tunc posse probare z non opposuit cũ alijs videť maliciose tacuisse.ideo non dz amplius admitti.ar.c. exceptionē.de excep.secus tñ si tunc ignorabat vel nõ habebat probationes.qr tunc nõ presumiť fraus.ideo admittitur. ¶ Quinto quero an cum admittiť in exceptis teneť iurare agendo per viam simplicis q̃rele.ac si per viam appellationis ꝓsequeretur.Lau.z Ben.q̃ sic.p id qđ dicit in.c. vt circa.eo.ti li.vi.vbi exprimiť de iuramento.Lap.de castiglionchio dicit ꝺrtuz.qr iuramẽtũ nõ est inter illos casus exceptos nec de ipsoꝝ sba.Primũ videť verius qr simpliciť dicitur q̃ iuret.in.d.c.ergo omni casu.vel melius dic q̃.c. vt circa.procedit qñ quis se opponit appellando vt probať ibi qr copulatiue dicit z propter hoc cõtigeret appellari vñ in opponente qui nõ appellat non procedit.c.vt circa. vt tenent ibi Arch.z Jo.an.qđ est verũ rõne p̃dicta z sic veriꝰ est qđ dicit Lap.sed non per suam rationē ſz per rationem statim dictã.si aũt formareť questio in eo q̃ prosequereť appellationē an cum vult admitti super exceptis sit opus vt iuret in forma.c.vt circa.dic q̃ tunc decidiť per tex. illuz in v̊.super huius.vbi dicit q̃ sic. ¶ Sexto q̃ro nunquid appellatus q occultat appellationē possit cogi eam exhibere. de appellante bene probatur hic q̃ si occultat appellationē z appellatus vult eã repellere q̃ expedit vt doceat ipse appellatus appellatum esse.nunquid ergo eodem modo tenetur appellatus docere de appellatione instante appellante z hoc petente.videť q̃ non.est enim quid iputeť appellanti qui debuit suã appellationē taliter formare.vt possit de ipa fidem facere.qđ est verꝫ.pro hoc cle.proxi.in prin.z de hoc etiã in sequenti.q. ¶ Septimo quero si appellatus occultat; sniam.nunquid cogitur eam producere? Benz.dicit q̃ sic.qui etiam dicit q̃ appellatus cogitur exhibere appellationem qđ nõ procedit vt dixi in.q.precedenti. nisi tunc tñ qñ vult aliqd cõsequi.vt in hoc.§.Sz de sententia verꝫ est p notata p Inno.de fi.instru.§.perpetuus.nam si appellatꝰ interrogatus an pro eo lata sit snia hoc negaret pronuncia bit iudex ad quem illam sniam quatenus lata sit pro co vires non habere.ar.l.nõ alienũ.ff.de iter.acti.vt dicit Inno. in.d.c.quod est notabile.z hoc nisi revocet ꝯfessio ptextu; erroris q̃ qñ liceat dixi in.c.fi.de ꝯfes. ¶ Octauo quero circa hoc si interrogatus nõ respondet.dicit Math.q̃ habebitur p ꝯfesso.l.de etate.§.q tacuit.ff.de interro.act.de cõfes.c.ij.li.vi. ¶ Nono quero que fides dz de appellatiõe fieri.glo.penulti.dicit plena ad quod opponit de eo quod no. Compo.eo.ti.c.i.li.vi.qđ dictũ ponit Spe.ò .pcu.§.vt ãt.v̊. sed nunquid p vnum.So.vt in glo.z idē Pau.z rõ dñie z ſm eũ qr in casu quē ponit Cõpo.de quo in glo. hic nõ agit de finali p̃iudicio sed tñ de p̃iudicio quo ad processum in absentia partis faciendũ.hic aũt agitur de finali p̃iudicio. vt ex toto repellať.quod est notandũ. ¶ Decimo q̃ro circa hoc quomodo fiet hec plena ꝓbatio.dicit Lau. Benz.z Math.q̃ poterit fieri ēt p testes.quod sentit hec glo. in eo q̃ dict vnũ testem non sufficere.secus ergo i duobus quia parem vim habent cũ istrumẽtis.de fi.instr.cũ Joánes.z idē sentit Pau.q ex hoc notat q̃ id i q̃ro faciẽdo dz iterueníre scriptura nõ probať per solã scripturã sed etiã p testes quod no. Cõtrariũ tñ no.Hosti.de p̃uile.cum olim.i. vbi teneo primũ dūmodo ꝓbeť casualis amissio instrumenti per l.p testiũ.in fi.C.de testi. ¶ Ad p̃dicta q̃ nõ sit opus vt appellatus ꝓducat testes.nam semp poterit facere fidem de appellatione p copiã q̃ dz sibi tradi.s.cle.proxi. So.ſm Math.copia nõ fuit petita quo casu non tenetur appellãs eam dare.s.cle.proxi.in prin.vel ſm eum dic melius q̃ non tenet appellatio in cõmoduz appellantis.nisi detur copia si petatur.d.cle.proxi.ſz in dãnuz eius z cõmodum appellati sicut hic.vel tertio dicit q̃ semp traditur copia vt cum appellatur in p̃sentia appellati.d.cle.proxi.i prin.dic q̃ ēt dato q̃ i abñtia lz non tradať copia non per hoc appellatio est nulla. sed solum impediť devolutio quo ad cõmodũ appellantis sed in eius p̃iudicium tenet dicta cle.§.penul.z ibi glo.in v̊bo devoluta vbi dixi in.ij.q.

§. Illius. Nota casum in quo iudicium nõ tenet z tñ valent facta in illo vt cõfessiones z probationes.ita colligit Laud.z de confessione verum dicit.qr dicit ēt facta in iudicio seu ꝓcessu nullo.de resti. spo. c.fi.vbi dixi de probationibus alijs non est verꝫ vt statim dico in primo ꝯrario.nec colligiť hoc vt ibi dicã. ¶ Op. quia si omittiť forma.c.vt circa.obijciens repelliť a iudicio vt hic z ibi.ergo ꝓbationes si que facte fuerint non tenent. exquo iudiciũ nõ tz.quia si non tenet principale zē. regula accessoriũ.lib.vi. Itē pro hoc vt lite nõ cõte.in rubro z nigro.So.tex.iſtꝫ in duobus variať.primo in mõ exẽplificandi cũ dicit de omissione forme.z in hoc iſtat glo.i v̊bo. forme. scõo in alio quomodo z qua rõne teneãt ꝓbationes facte eo casu quo appellãs erat repellendus quo ad primum. glo.i. ponit duplex exemplum. Unum q̃ fuit omissa forma. qa nõ fuit iuratũz hoc dicit eē planum.rõ ē qr cum omittitur iuramentũ i oibus repellitur omittẽs vt pbať i.c.is q.e.ti. li.vi.z no.s.§.pxi.in glo.in v̊bo.exꝑssis.z ibi dixi in.viij. cõtrario.Scõo.ponit glo.aliud exẽplũ de omissione forme qr nõ fuit facta specificatio.z hoc nõ ꝓcedit idistincte. vt dicit glo.sed cum distinctione posita in.§.precedenti in glo.i. Lap.intelligit tertio modo de omissiõe forme quo ad vtrũ qz:vt qr indebite specificauit nec debite iurauit:si intellexit Lap.q̃ ad repellendum appellãtem requirať omissio vtriusqz.hoc nõ ē verꝫ vt probat.c.vt circa.si aũt intellexit vt magis puto q̃ dispositio huius.§.pcedat siue fuerit omissa forma specificationis siue iuramenti siue vtraqz verꝫ dicit.qr hic loquitur generaliter in v̊bo forme.quantum aũt ad secundã variatiõez qũo probationes hic tenent duplicíter legitur hic tex. Uno modo q̃ tenent nõ quo ad fauoreꝫ appellantis:sed ex officio iudicis qui etiam repulso appellante poterat de cã cognoscere.z hoc tz Lap.z idem Lap. ꝓ hoc.c.cũ nobis eo.ti.de ap.oblate.z questio disputata super regula infamibus li.vi. ſm hũc intellectum respondetur contrarium quod tenẽt ꝓbationes:qr iudiciũ est validũ respectu iudicis: z sic respectu appellantis nõ inferť iudiciũ tenere.Lap.ponit aliũ modũ saluãdi ꝓbatiões etiã presuppoſito q̃ iudiciũ nõ teneat:qr ea q̃ ꝯcernũt factuz vt sunt attestationes valent q̃uis iudiciũ pereat.C. de testi.l. fi.de arbi.cũ a nobis.de testi.presentata.ꝓ hoc qđ no. Inn. de test.cãm.z de elec.p inquisitionē.ego bñ fateoꝝ q̃ pbationes tenent pempto iudicio dūmodo iudicium tenuerit de quo vide.j.in cle.ij.de test.in.iiij.q.z ita dz intelligi gl. Inn. in.c.cãm.ſz si non tenuit nec ꝓbationes alie q̃ p ꝯfessionē tenent vt ē casus de testi.cãm i fi. vbi reqriť vt approbenť ab aduersario qđ frustra reqreret si teneret de ipsa v̊o confessione vī q̃ teneat de resti.spo.pr̃sanis.quod dic vt ibi: z sequitur Laud.ea q̃ de ꝯfessione no. Inno.de elec. p inquisitionem.Alio modo legiť hic.§.q̃ ꝓbationes tenent:qr iudiciũ non ē nullum:z hoc sentit gl. in verbo legitime: lz nõ apte in eo qđ intelligit ꝓbationes fuisse factas. de cõsensu aduersarij dicens q̃ si inuito appellato fierent non deberẽt sibi nocere:z intelligo inuito z appellãte si enim nõ appellaret haberet ꝓ ꝯsentiente.paria nãqz sunt nõ excipere vel ñ appellare ab exceptiõis:reiectione.de elec.cũ dilecti.z dixi de rescrip.cetez z intelligo gl.de ꝯsensu ēt tacito per id qđ dicit appellato inuito.sufficit ergo q̃ nõ ꝺdicit: ergo necesse ē glo.intelligi q̃ iudiciũ tenebat.nam si nõ teneret ad validandũ ꝓbatiões reqretur exꝑssus ꝯsensus aduersarij.d. c.cũ cãm.z.c.veniens.ij.ante fi.z hoc q̃ iudiciũ teneat apte vult glo.vlt.in eo.qđ alle.de accu.c.i z.ij.lib.vi.vbi lz ante inquisitionē debeat p̃mitti discussio infamie.tñ si nõ premittiť nec excipiť valent ꝓbationes z iudiciũ. z hoc videť tenere Lap.

tenere Lap.dicens q̄ hoc casu nō est pena appellātis i hoc q̄ appellatio reddatur nulla pp omissionem forme ſz solū in hoc q̄ appellās nō seruata forma nō audiť in his in qb⁹ formā non obseruat p̄ter q̄ in trib⁹ casibus ibi exceptis.ſ. ff.pxi.tz ergo appellatio z cām deuoluit ſm Lap.q i hoc ſb tiliter dicit.ſz videť ꝺicere sibimet in eo qō.ſ.dixi ſm,cuz q̄ ꝓbatiões tenēt hoc casu vt iudex procedere possit ex offi cio nō ad instantiā appellantis. Si enim dicimus q̄ appel latio deuoluit z iudiciū tz sequiť ex quo non fuit repulsus te nēt ꝓbationes ēt in suum fauorem z iputet appellato q non excepit.z hoc sentit Pau.dicens in v̄bo infirmat. qō hic i ducit ipossibilitatem q: ex quo constat de articulis repelli nō possunt.iputet ergo sibi appellatus q potuisset repellere appellantē.q: ex quo non repulit procedit obiectio. q: hic cōcernebatur fauor persone.ſ.appellati.secus autē i casib⁹ in quib⁹ subesset exceptio pemptoria quo ad psonā. vt q̄ monachus fuit in iudicio tanq̄ ꝓcurator quo casu semper p̄t opponi i capacitas.vt no.de ꝓcu.in nō.z p hoc de po stu.c.i.z.ij.z idē de iudice z ꝓcuratore excōicato.de re iudi. ad ꝓbandū.idē dicit in exceptiōe in qua exuberat offm̄ iu dicis.e.ti.ab eo.li.vi.de excep.exceptionē. Aliud autē dicit esse ꝺilatoria vt in mūlite cōstituto ꝓcuratore.nam post liť. 2test.nō opponiť talis exceptio.ff.de procura.l. filius.ff. ve terani.C.de ꝓcu.ita demū.de quo.p Hosti.de procu.in nō.a z in Spe.de excep.ff.ij.vſi.ij.hoc quoq3.vult ergo Pau.q̄ exceptio competens ꝺ appellantē q formam non seruauit fit ꝺilatoria z p 2sequens ante liť.2test.opponenda.de quo j.q.iiij. Et in eo quod Pau.dicit q̄ hic iducit ipossibilitatē. vult dicere q̄ hec lēa videtur ponere ipossibile in eo qō di cit q̄ forme omissio repellit a ꝓpositis z proponendis z a p batiōe faciēda.z postea dicit q̄ ꝓbatio facta nō infirmatur. Si.n.non admittitur probatio non p̄t haberi probatio fa cta.Sz ꝺic vt dixi.ſ.eo.ꝺrio.z dico ēt in sequenti q̄ licet nō debuisset admitti probatio tū si admittiť. valet. C Scōo op.ad hunc itellectū q̄ non possit vllo modo ꝓcedere nec iudiciū ad istantiam appellantis nō seruata forma vllo mo do tenere.q: exquo nō seruauit formam appellatio reddiť nulla ꝓpter defectū forme.de elec.q: ꝓpter.p hoc etiam qō tenet.Jo.mo.in.d.c.vt circa.vbi dicit hec exceptio de for ma p̄t opponi ante lit.2test.q: est de re finita z ifert nulli tatem appellationis.So.iste articulus minus plene fuit di scussus z in eo sunt varietates predicte, z illam partem q̄ appellatio sit nulla.sentit glo.in.c.is q. in v̄bo audiendus.z in.c.q cōtra certā.in glo.fi.c.ti.lib.vi.z idem tz Jo.an. vt in c.vt circa.inherendo verbis Jo.mo.supradictis.Sz illam partem quā tenuit Lap.abbas vt dixi in ꝓxi.ꝺrio.2firmat Lap.de castiglionchio p cle.p̄cedēte.q̄ dicit simpliciter cāz deuolui post intimatā appellatinoē.ſz nihil facit.q: ꝺz intel ligi q̄ appellatio sit alias legitime interposita. Confirmat scōo.p.§:sane.ſ.eo.c.vbi tex.presupponens formam fuisse omissam dicit q̄ appellās ꝓsequebať qō eē non posset nisi appellatio tenuisset z cām deuoluisset. ſz adhuc ille. §. non facit.q: intelligiť q̄ ꝓsequebatur de facto vel qno ad ea in qbus seruauerat formā vel de appellante eo casu quo non tenebatur ad formam vt ibi ꝺō in gl.i v̄bo.ꝓsequēte.z ibi pleni⁹ dixi in.i.ꝺrio.mihi placet q̄ appellatio est nulla per multa q̄ dixi in.§.p̄cedenti in.i.q.maxime q: in tali iudicio exuberat offm̄ supioris.z sic quāuis appellans sit in casu re pulsionis nō ꝓpterea tollitur quin iudex possit procedere ex officio.vel melius sufficit q̄ non fuit repulsus z q̄ nō est iure exp̄ssum q̄ appellatio nō teneat.sed solū q̄ appellans repellēdis est a ꝓsecutione vt dixi in proxi.ꝺrio. Ad cōtra ria cum ꝺō q̄ ex quo est omissa forma nō tz appellatio. dic q̄ forma.c.vt circa.nō ē substātifica.quod pz q: procedit il lud.c.p̄cipiendo. vt seruēť illa forma. z nō seruanti penam imponit.ergo ꝺ factum tz ne inducať duplex pena.l.nō du bium.C.de legi.quod declara p ea q̄ dixi de postu.c.fi. Ad dictum Jo.mo.z ad glo.in.c.is q.z in.c.q ꝺ certaz.posset re sponderi q̄ tenuerunt aliam partē q̄ non est vera vel salua q̄ intelliguntur q̄ appellatio redditur nulla,ſ.i effectu quo ad commodum appellantis.q: repelli p̄t vt.d.c.vt circa.z dictis.c.is q. z q contra certā. p hoc apparet quare proba tiones hic tenēt mero iure.qō singulariter no. Induco tex. hunc ſm intellectum ſtatim dictū ad qōnem pridie disputatā q̄ seqtur. C Quero circa ꝓme dicta pone dictat sta tutum q̄ bānito nō reddatur ius.bānitus egit ꝺ Ticiū nec fuit opposita exceptio an tz ꝓcessus z sinia. Jaco.de are.dis putando tenuit q̄ non p.l.si seruus.C. de his q ad eccle. cō fu.quod sequitur Bal. in.l.iubemus.§.sane.C. de sac.san. eccle.facit ať.l.si seru⁹ hoc modo.q: ꝺō ibi q̄ si seruus fugit a ꝺño ad ecclesiam p̄t ꝺns eum trahere de ecclesia.vt si il le resistit z in hoc surgit 2certatio in qua ꝺns interfecit ser uum de nocta.i.delicto nō p̄t cognosci ꝺ ꝺnm.z ꝺz intelli gi illa.l.eo casu quo lz ꝺño ꝓpria auctoritate trahere seruū de ecclesia.z intelligit ibi glo.quando seruus qui grauiter leserat ꝺnm aufugit ad ecclesiam. In contrariū ē casus ſb ſm predicta q̄ plenius declaro q̄tuz ad hoc. nam dicitur i c.vt circa.q̄ appellans q non seruat formā repellitur a pro secutione.vt in.c.is q pālle.dicit q̄ nō est audiēdus. z i hac cle.idem ꝺō.ſ.§.ceterum z.§.proxi. tamē si ꝓceditur tz iu dicium vt hic.q: alias ꝓbationes nō valerent vt dixi in p̄ cedent ꝺrio.p hoc q: excōicato denegať audientia si agit i iudicio.de iudi.intelleximus.ſ.de excep.exceptionez.adeo q̄ officio iudicis repelli potest.d.c.exceptionē ifi.tamē si nō repelliť tz iudicium.de excep.c.i.li.vi.ad.l.si seruus respon deo q̄ quandoq3 ius disponit resistendo facto quo ad nati uitatē z ꝓcedit illa lex z ꝺnm Ja.de are.ita loqtur tex.l.si ſ uus.que disponit nō esse delictum illo casu.non enim p̄t te nere iudiciū sup nō ente.qñq3 ius nō resistit natiuitati.sed solū denegat audientiā ita q̄ potius resistit ꝓsecutioni.z tūc solū ꝺō inducere exceptionem.vt ꝓbant.c.z rōes p̄dic te q̄ ꝓpetuo tene menti. Induco ēt p̄dicta ſm alium itelle ctū presupponēdo q̄ qñ nō seruať forma.c.vt circa appella tio nō teneat ad qōnez sequentē. C Scōo q̄ro nunquid iu dex ordinarius vel delegatus cora quo 2stat ꝺ obiectis: lz forma.c.vt circa seruata nō fuerit possit ꝓnunciare. Gen. q̄ sic.q dicit p illam ꝓbationem electus vel similis p iudi cem repelletur.p quo iducit ꝺnm Inno. de fideiuſ.peruē nit.de iureiur.c.fi.li.vi. Idē Math.q allegat notata p Ar chi.in.d.c.fi.dic q̄ ꝺnm Gen.z Math.nō 2firmať per ꝺnm Inno.q: Inno.loquitur de eo qui erat iudex z si appellatio nō tenuit p 2sequens cām non deuoluit.ergo iudex ad quē nō est iudex z hoc nisi eēt alias iudex.sicut ē papa vel alias adhibilis p querelam. Item dictū Inno.est vex in ordina rio non asit delegato cuius iurisditio nō extēdiť non cōmis sa vt dixi de 2fes.c.ij.vbi respondi ad.c.puenit.de fideiuſ.p quod,se fundat Inno.qō ibi ex mandato pape potuit dele gatus vel aliter vt prēdixi in.d.c.ij. Sed pro dicto Genz.z Math.est quod dixi in.i.z.ij.contrario.q: hoc casu.appel latio nō ē nulla qō vī verius. Induco ēt dicta supius ad ali am qōnem q̄ sequitur. C Tertio q̄ro circa p̄dicta an appel lans extra iudicium possit ꝓsequi aliquā cām in appellatio ne non expressam.dic q̄ sic q: vt dixi in p̄mo ꝺrio vt ꝓbať in.§.pxi.z in.c.vt circa appellans in casibus exceptis i.d.c. vt circa.admittitur prosequēdo appellationē.z illi casus cō tinent ꝓsecutionem exceptionis nō opposite vt in appella tione non 2tente vt que de nouo fuit exorta vel de nouo ad noticiā puenit. C Sp.ad hoc ꝺ cle.appellanti de ap. So. Lap.qō est spāle in dictis casibus exceptis.per.c.vt circa. Et specialitatis rō est q: appellans non fuit culpa. Dic me lius q̄ duplex est appellatio extraiudicialis.q̄dam est que interponitur a iudice.quedā q̄ a parte.de p̄ma ꝓcedit cle. appellāti.de scōa nō.qō ꝓbatur ibi in v̄bo iudicis. z per id qō no.glo.ibi in dicto v̄bo.nā appellatio extraiudicialis in terposita a parte p̄t iustificari ex futuro grauamine.vt no. Inno.de ap.ad audientiam. Et p̄t interponi generaliter. de ap.bone.vbi dixi q̄ nou liceret in appellatione iudiciali ab interlocutoria vel extraiudiciali a grauamine iudicis:ꝺ ap.vt debitus.z eo.ti.cordi.li.vi.z pro hoc quod no. Inno. in.d.c.cordi.in princ.p hoc dico q̄ procedit decisio precc dens sine vlla spālitate.z hoc quātum ad cle.appellanti q: non bz locum hoc casu.. C Quarto q̄ro presuppositio illo

intellectu q̄ appellatio nō ſeruata forma.c.vt circa.non fit nulla.ꝛ p ꝙſequēs q̄ exceptio competens ꝓpter nō ſeruatā formā ſit dilatoria vt dixi.ſ.in.i.ꝛrio in fi.vſq; ad qđ tempus pōt opponi:dicit Pau.q̄ vſq; quo non ſunt facte probatiōes niſi appellatus expreſſe ꝙſenſiſſet prius mouef.bi hoc caſu non fit litis ꝙteſtatio cū ſit cauſa ſpūalis ꝛ.j. đ iu. cle.diſpendioſam:ꝛ de verb.ſig.cle.ſepe p hoc infert id qđ ponit hic gl.vlti. de articulis.q̄ dz inſtari vt non recipiant impertinētes lz ꝙſueuerint admitti ſaluo iure impertinēti um ꝛ nō admittendoꝝ.qđ dicit Pau.verū qñ habent longū tractū.dic ſ.ꝓmo quo ad ꝓmam dic q̄ exquo appellans non excipit ꝛ pmiſit appellantem ꝓducere articulos ꝓbatorios ꝛ dari dilationē ꝓbatoriam intelligit renūciaſſe exceptioni ſemp p̄ſupponendo q̄ ſit dilatoria.ꝛ videtur idez tenere Pau.vt dixi in.i.ꝛrio in fi.pbo p notabilē ꝛ ſingularent theoricam quam ponit Inno.de elec.c.i.lib.vi.ꝛ ibi gl.in đbo abſentium.vbi dicit q̄ vbi ꝓcedit lite non conteſtata ſtatim cū ꝓceſſum ē ad aliqđ de his q̄ ſolet fieri ſolū poſt ꝙteſtationē in alijs litibus in q̄bus lis ꝙteſtatur.p̄cluditur via oibus expediendis ante litē ꝙteſtatam.lz dilatio ꝓbatoria ē de expedibilibus poſt ꝙteſtationē. vt lite nō cōteſt.in rubro ꝛ nigro.ergo ꝛē. Itē in alio cū vicit inſtandū in ticulis ne recipiāt q̄ ſint impertinētes. dic q̄ potius vez eſt dicere q̄ potuit appellans excludi a toto ꝓceſſu.ſed ex quo nō ē excluſus ſunt pertinētes. Itē in alig cū dicit clauſulam ſaluo iure impertinēcū,ꝓcedere in hūtibus longū tractū.dic q̄ imo ꝓcedit in oibus q̄ nō ſtatim ſunt manifeſta.ſecus ſi manifeſta vt q̄ñ capitulū ex ſua forma ē ineptū. ſed in terminis h⁹.c.dic q̄ nō ſufficit clauſula imo p̄ſuppoſito q̄ iudex ad quē cū talicla admiſiſſet cum capitula appellantis poquiterat repelli nō ꝓpterea appellatus poterit poſtea dicere non ſtandum probationibus tanq̄ impertinentibus. q̄ ſunt pertinentiſſime exquo appellatus exceptione non eſt vſus at proxime dixi.

In pleriſq;. Nota q̄ eccleſie maxie cathedrales debent habere facultates.ꝛ facultates dicunt earū preſidiū.ibi p̄ſidio facultatū.nā ſine tpalib⁹ ſpūalia diu eē nō poſſunt.i.q.iij.ſiqs obiecerit.đ vi.ꝛ ho.clc.vt q̄ſq; ꝛ.c.qm̄. Scđo nota q̄ clerus ꝛ populus ſunt diuerſa de quo i gl.iij.in prin. Ex quo iſert Gen.q̄ maxime i odioſis vnū nō cōpbendit reliquū.ar.de reſcrip.ſedes de ſen.ex. ſi ciuitas.lib.vi.ꝛ qđ no.Hoſti.đ ꝓui.ex parte abbatiſſe. In fauorabilib⁹ nomē populi cōpbendit clerū.p.c.dilecti de ſo.compe.ꝛ inſti.de iure naturali.ſ.plebiſcitum.q̄ iura non faciunt.loquuntur enim in alio nomie appellatiuo.p̄z in.d. c.dilecti.in đbo anglicis.qđ nomē eque conuenit clericis ꝛ laycis.ſecus hic.q̄ nunq̄ nomie clerici venit populus nec econuerſo.ꝛ ſi qua ꝛria inueniantur ſpāles ponunt caſus. Tertio nota q̄ in epis opprobriosa eſt mendicitas.pro hoc glo.in vbo opprobrio.ad hoc đ renū.ad ſupplicationē. Quarto no.q̄ epi poſſunt appellari ſereniſſimi.probat verbum ſerenitatē.pro hoc q̄ nil beatis.xl.di.añ oia.ꝛ.j.de penis.cle.ſigs ſuadente.ver.nec ſup hoc. Quinto no.q̄ vbū paſtor cōprehendit prope epos ꝛ ſupiores.licet alibi latius ſumatur.de quo in glo.in vbo de paſtore. Quero q̄ dicit de eccl'ia cathedrali carente clero ꝛ populo xp̄iano qđ ſi hz alterū tm̄.glo.i verbo populo.diſputat ꝛ alij doctores eam extendūt.ꝛ q̄ fiunt intricationes videda ſunt motiua ad vtrāq; partē.ꝛ primo q̄ nō ſit locus huic.c. Inducitur q̄ ad veritatē copulatiue requiritur vtrāq; partem eē veram.ff.de v.ob.l.ſi qs ita.l.ſi.iſti.de heredi.iſti.ſ. penul.de reſcrib.c.ij.ergo vt ſit locus huic.c.expedit vt eccleſia careat vtrq;.nam copula ꝛ bis repetit̄,q̄ primo dicit clero ꝛ populo xp̄iano.ſcđo dicit clero ꝛ ſubditis xp̄iani. p predictis ff.de ꝙdi.inſti.l.ſi heredi plures.de le.iij.l.ea tñ adiectio.ſ. eo.is q.li.vi. Scđo q̄ ſi aliter diceres q̄ nō requireretur vt careat vtroq; non eēt dđa iter ꝙūctam ꝛ diſiunctam.ꝛ idē eēt q̄ tex.diceret carenti clero ꝛ populo.ac ſi diceret clero vel populo.quod eſt abſurdum.ad hoc de reſcri.inter ceteras.de ſpon.ex lr̄is.i.ff.de le.iij.l.non aliter.q̄ dicunt ſtandum proprie ſignificationi.vt probat.l.non aliter ꝛ.c.ex litteris.ſed ꝛ propriā ſignificationē ē q̄ cōiuncta habeat viz diſiunctiue ꝛ abſurditates ſeu iproprietati ſunt excuſande nō ſequende.de vb.ſig.ꝓterea.vbi glo.notabilis. Tertio q̄ ſi eccleſia hz clerum tm̄ vel hz populum tm̄ abſurdum eſt q̄ nō ꝓuideatur epo.q̄ rō vt dicit glo.multū vrget. In contrarium q̄ dz attendi mens ꝙditoris q̄ voluit p̄cludere viam iprouide ꝓuiſioni ſupiorum ꝛ temeritati petentiū.dicit aūt Gen.q̄ hec iprudentia ꝛ temeritas ſic locum habere poſſunt.ꝛ facilius i eccl'ia hūte clerum tm̄ vel populuz tm̄. q̄ in carente eccleſia vtroq; mens aūt p̄ferēda ē verbis.l. ſcire.ſ.aliud.ff.de excu.tu.ſ.e.ſi poſtq̄ li.vi.j.de iureiu.cle. romani.ſ.verū. Item q̄ carere eſt non habere.ſz ſi dixiſſz ſi eccleſia nō habeat clerū ꝛ populū requireretur q̄ haberet vtrūq;.quā rōnem declara vt in glo.ꝛ pro hac eſt illa rō de copulatiua q̄ regrit vtrāq; partem. ꝓterea inducuntur iura.ſ.e.cum incūbis.de eta.ꝛ quali.eam te.que iducit glo. inducit ēt Genze.q̄ clerus ꝛ populus non copulantur hic ſimpliciter.ſz iter ea ponit verbū carentib⁹ in prin.vbi clero carentibus ꝛ populo xp̄iano.ꝛ.j.ibi clero careat ꝛ ſubditis xp̄ianis.vñ pōt eſſe ſenſus clero careat.ſ.tm̄ ꝛ poſt copulam ꝛ ſeq̄ntez repetetur relatiuū que:p̄cedens vt ſit ſenſus q̄ eccleſiā careat populo ꝛ ſubditis xp̄ianis.ſ.tantū.ꝛ ſic illa duo diſtributiue ponātur.q̄ melius intellectui conueniunt pro hoc argumentum de pui.vt primlegia.circa fi. In hac q̄one glo.tz p̄mam partem lz dicat q̄ egeret declaratione. Idē ſentit Pau.dicens q̄ verbū careo iducit priuationē q̄ cū requirit in duob⁹ cōiunctis non perficitur altero habito.ſic verbū habeo iducit effectualē impletionem.ff.de.v. ſig.l. nomē filiaruz.ſ.habere.q̄ nō eſt niſi vtrūq; habeatur. ꝛ ſic verbum carere ꝛ verbum habere nō iportant idem ſi de duob⁹ ꝙiunctum ꝓferantur ſic dicim⁹ q̄ in alternatiuo negato neutrū fieri debet ꝛ i affirmatiuo'ſufficit alterum ꝓpter diſiunctiuā.de mu.peti.c.i. de reg.iur. in alternatiuis lib.vi.ꝛ q̄ non idem ſignificet carere ꝛ nō habere pz. ſi enī dico careo filio ꝛ filia ſi habeo filiaz nō careo vtroq; Gen. tz primam partē ꝙtrariā p rōnes ꝓ illa parte factas. ꝛ per l.cū eiuſdē.ff.de edil.edic.vbi vendit cōmedos.i.qui recitant cōmedias ſimul ſi fuit conſtitutū preciū ꝓ pluribus ſimul.q̄ erāt einſdem officij.ſi vnus ē morboſus oēs redhibent̄ ꝛ reſcinditur venditio lz ſecus foret ſi precium foret cōſtitutum ꝓ ſingulis ſingulariter cōſideratis. vt ibi dicit Pro quo iduco q̄ ad idem dz in fine illius.l.de eo qui vendit mulas partes ꝓ eodē officio alicuius quadrige q̄ vna morboſa oēs redhibēnt̄. Idem de alijs iumentis paribus ꝛ idem in caſibus ſilibus.eo.ti.l.plerūq;.ꝛ.l.ſi plura.ꝛ.l.ediles.ſ.ſi iumēta.ꝛ.ſ.ſi forte.ꝛ.ſ.cū aūt.ꝛ ſic vt locus ſit huic precepto ſufficit q̄ ſubtrahitur altera de qualitatibus.vel q̄ eccleſia nō habet populū.vel q̄ non habet clerum. Ad idem iduco qđ no.Archi.de elec.ſi forte.v. ceterum.li.vi. vbi dicit tex.q̄ ſi exitus examinis de quo ibi docuerit oppoſitiones veritate deſtitui puniendus eſt opponens vt ibi dz. dicit aūt Archi.q̄ ſi qs oppoſuit plura ꝛ probat aliqua ſed non oia locus ē pene.ꝛ ſic dicit clare ſonare tex. ſed Jo.an. ibi dicit q̄ non eſt ſibi clarum ꝛ q̄ illa dubitatio incidit in hanc quam ſequimur.ꝛ ꝛ Archi.ꝛ pro eo qđ tz gl ꝛ Pau. eſt quod notāt Inno.Hoſt.ꝛ Cōpo.eo.ti.c.i.lib.vi.ꝛ ibi glo. in vbo defecerit.q̄ dicit opponentem plura euadere penaz ſi probat alterum.qđ ſufficit ad caſſationem. ſed opi. Archi.p̄ſuppoſita ꝓ vera.facit ꝓ hac parte ꝛ idē de reſcript.c. ij.ꝛ.c.olim.ꝛ ē ſimilis intricatio ea q̄ no.de verb.ſig.cle. ſepe in prin.in vbo ꝛ figura.vbi glo.nō facit dđam an vba illa ſimpl'r de plano ꝛē.ponant̄ cum copula an ſine:qđ facit ꝓ opinione Gen.ꝑm quem ad ꝛria prime partis. Rnde ad p̄mum de copula q̄ hic copula hz vim diſiuncte vt ſepe fit d.c.ij.de reſcrip.ad illud de ꝓprietate nō ſequenda dicit q̄ frequēter fit iterp̄tatio ꝛ ꝓpriā ſignificationē verboꝝ vbi res ſalua eſſe negt iuxta mentē proferentis.vt no.in.c.intelligentia.de verb.ſig.ad tertium de abſurdo qđ eſt non pro uidere eccleſie ſi hz alterum tantū dicit q̄ illud ceſſat in cōſtitutione ꝓhibitoria ꝛ plurib⁹ ꝙſideratis vt ꝙiunctis vult dicere q̄

dicere q̄ nō debemus extēdere istā ꝓhibitionē extra suos
terminos.z absurdū dic q̄ papa vel alius de eius mādato
potest tali ecclesie ꝓuidere. Bertrā.distiguit q2 aut eccle
sia caret clero tm̄ aut populo xp̄iano tm̄. Si clero tantū hz
locum hec ꝓhibitio q2 populus solus nō potest ꝓuidere de
ep̄o nec metropolitanus nisi in casib⁹ a iure expressis z p̄
missis vt p deuolutionē rōne negligentie.s.e.ne p2o ōfectu
q̄ negligentia non cadit exquo ecclesia nō hz clerū q possit
eligere. Si aūt caret populo z nō clero.clerus q ante habu
it ius eligendi pōt eligere.q2 electio spectat ad clerū non ad
populū.s.c.ostus.z sublatis oibus de clero p̄ter vnum so
lus retinet ius eligendi.de postu.c.ij.hec procedūt ſz eum
qñ ecclesia ꝑpus erat ep̄alis.secus si nunq̄ fuisset ibi ep̄s.q2
tunc prima istitutio ep̄atus spectat ad papā.de ꝙse.di.i.de
locoꝝ.p2o hoc de offi.le.nisi.z.c.q̄ trāslationē.de ma.z obe.
cum inferio2.ne sede va.c.i.de excess.ꝓla.sicut vnire.z quod
ibi no. Quādo aūt ab initio eccl̄ia habuit ep̄m recedētib⁹
prochianis aut recedūt aio redeundi z desinit esse paro
chialis z cathedralis.aut aio redeundi z non desinit eē ꝑm
Bertrā.qō vltimū icidit in qōnem de qua dixi de preben.
de multa.an desinit ecclesia prochialis eē prochialis vel cu
rata recedentib⁹ prochianis.ō quo p Archi.eo.ti.hz canō.z
q̄quid alij tenuerūt tenui i.c.de multa.q̄ nō q2 esse parro
chialē vel curatā nō pēdet a prochianis ſz a supiore.ō p2o
chia.p totū.z quo ad qōnem nostrā distinctio Bertrā.nō
videt ꝓcedere.nā fortio2 ōberet esse ꝓhibitio qñ ecclesia
hz clerū z nō populū q̄ qñ ecōuerso.nā tūc forti⁹ subest rō
de q̄ in tex.q̄ ep̄s nō pōt ꝓdesse vt expediret. Ex his qō re
manet itricata. Sz ꝑ claro itellectu sciendū q̄ propositio-
nū seu rōnuz alia ē vnica z simplex q̄ hz vnū ſbiectū z vnū
predicatū vt hō ē asinus.z talis dī apud laycos cathegō-
rica. Alia est composita ꝙtinens plures oz̄ones q̄ dī hypo
thetica.ꝑ hoc no.ff.de acq.re.domi.l.q̄situz in glo.fi.z hec
hz plura ſbiecta z plura p̄dicata.vt petrus ē hō z petrus ē
aial.hec multiplicitas propositiōis fit diuersimode.qñq̄z p
dictionez si qñq̄z p copulā.z qñq̄z p disiunctiuā vel.aut gd
simile.z de materia copulatiue dixi de rescrip.c.ij.de disiū
ctiua.e ti.iter ceteras.pronunc ꝓsequtur de copulatiua.z de
hac no.q̄ qñq̄z copula ponit̄ iter oz̄ones.z tunc facit propo
sitionē duplicē seu hypotheti cā vt i exemplo posito.z in.d.
c.ij de rescrip.qñq̄z ponit̄ inter terminos seu dictiones.vt
si dicatur petrus est bonus z albus.primo modo facit p2o
positionem copulatiuā.scōo facit ꝓpositionem de copulato
extremo.i.subiecto vel p̄dicato.z ē vnica ꝓpositio.z sic ca-
thegorica. Ideo dico de disiunctiua q̄ qñq̄z ē disiunctiua.
qñq̄z de disiuncto extremo.i.subiecto z p̄dicato.qō dico de
v̄.fig.cle.sepe in p̄n.q.ix.vbi de hoc in gl.notandū vbi ē in
tricatio vt hic.z quo ad copulā eo casu quo ponit̄ inter ter-
minos subdistingue.an termini seu dictiones iter quas po
nitur sint substātiui vel adiectiui.qō dixi i.d.c.ij.de reſcri.
In ꝓposito copula in.c.nostro.ponit̄ iter terminos ſbstan
tiuos a parte p̄dicati.z talis ē ꝓpositio.nullus sine licentia
pape p2ouideat ecclesie cathedrali carente clero z populo
xp̄iano.z sic de vi.verboꝝ vera ē opi. Gen.q2 eccl̄ia carēs
clero hz habet populū ē de carentib⁹ clero z populo coniun
ctim ex quo nō hz vtrūq̄z z argumēta q̄ facit glo.in p2in cū
dicit q̄ habēs codicē non includit̄ sub carentibus decreto
z codice p2ocedunt quatenus nō facit vnā p2opositionē de
copulato extremo sed vnā copulatiuā vt sit sensus q̄ ha-
bens codicē nō est de his q̄ carent decreto z qui carēt codi
ce.tū verū est q̄ de carentibus decreto z codice ꝙiūctim q2
nō hz vtrūq̄z sed in.c.nostro.dic q̄ copula quātus ponatur
inter terminos tū facit p2opositionē copulatiuā ac si eēt po
sita iter oz̄ones ex quo sunt termini substātiui.ꝑ hoc quod
dixi in.c.ij.de rescrip.z ē sensus ecclesie carenti clero z po
pulo.i.carenti clero z carenti populo.seu exponēdo verbuz
carere p2o non habere carentē.i.ecclesie non habenti clerū
z non habenti populū.modo ecclesia habens alterum tan
tum nō est de his q̄ nō habent,clerū z non habent populū
vel breuius dicendo q̄ nō habent clerū nec populum z hoc
vltimū sentit Lap.in additione dicēs q̄ ista carere clero z
populo non egpollet ist̄i non habere clerum z populum ꝑ
p̄dictis.ff. de re.dub.l.is q ducenta.§.vtrum. qui facit p2o
z ꝙtra.vt dicit hic gl.z facit p2o quatenus copula ibi stat p
prie.facit ꝙtra quatenus stat p2o disiunctiua.p2o hoc intel-
lectu sunt rōnes facte ad hāc partem in iure vt requiratur
vtrāq̄z partem cōiunctim esse veram.d.c.ij.de rescrip.z sic
stelligēdo nō eget declaratione z ōria ꝓcedunt solum.qua
glo.non bene exponit verbum carenti.cū dicit q̄ elt sensus
ac si diceret non p2ouideatur ecclesie si non habeat vel nisi
habeat clerum z populum non debet negatio poni solum a
parte predicati vt sit sensus.non p2ouideatur ecclesie si est
de ecclesijs non habentibus populum. quāuis enim nega
tio p2ecedat verbum habentibus.tamē negat solum predi
cta.z est sensus q̄ non ꝓuideatur ecclesie si̇ est de nō habē
tibus clerum z nō habentibus.populū.z sic ista propositio
si est de nō habentibus z̄ē.est mere affirmatiua p2eterq̄ a
parte predicati at ecclesia que hz alterum tm̄ non est de nō
habentibus clerum z non habentibus populum vt ad sen
sum patet. Secundo quero si clerus z populus christia
nus nouiter est expulsus an habeat locum hec constitutio
videtur q̄ sic.q2 nūe ecclesia dī carere clero z populo xp̄ia
no. Item p hostilitatem locus desinit esse sacer cum est ab
hostibus occupatus.ff.de religiosis.l.cum loca sicut remo
tis personis collegij desinit esse collegium.ff. de colle.allici
tis.l.iij. Item ep̄s talis ecclesie potest obtinere alium epi-
scopatum.vij.q.i.pastoralis.de licentia pape ꝑm Hinc.qui
hoc no.de transla.c.i. Pau.videtur sequi hanc partem ad
quam opponit de cle.quāuis.ſ. de fo.compe. Solut q̄ ibi
quando ep̄s tm̄ expellit̄ non qñ expellit̄ clerus z populus
xp̄anus.vel ꝑm eum ep̄s expulsus cū clero z populo bene
poterit alibi iurisditionem exercere.vt in cle. q̄uis. sed co
mortuo nō poterit de alio ep̄o illi ecclesie p2ouideri vt hic.
Quo ad id aūt qō fuit argutum q̄ locus occupatus ab ho
stibus desinit esse sacer.glo.i.in v̄.xp̄iano. tenet contrariuz
z idem Lau.q̄ respondet ad.l.cum loca.q̄ dī desinere esse
locus sacer.q2 viduatus est ministris.ſz tamen v̄a sacramē
ta possent ibi ministrari.nec coingnatur ꝓpter hostes. arg.
i.q.i.q̄ qdam.de coha.cle.vestra. Et de hoc remittit gl.
ad notata.vij.q.i.pastoralis.i fi.dic z aliter q̄ desinit esse sa
cer ꝑm ius ciuile p.l.cum loca.ff.de reli.z sump.fu.sed non
de iure canonico.q2 ius ciuile ponderauit factū. an de fa-
cto possent ibi exercere sacramēta:sed de iure canonico dz
ponderari ius vnde nisi auctoritate legitimi superioris sit
destructa non desinit esse cathedralis. Pro hoc quod no.
m.d.c.ij.de no.ope.nū.quātum.tamē ad hāc cle.attēdit̄ fa-
ctum. vnde sufficit in casu nostro q̄ de facto ecclesia non
habeat clerum z populum quomodocūq̄z hoc fit vel p oc-
cupationem hostium vel alio modo vt dicit gl.in v̄bo xp̄ia
no in fi.z idez Pau.z est rō q2 ibi ponuntur verba ꝙcernē
tia factum.ſ.verbum carentibs z verbum careat. Ter
tio q̄ro an ratione facultatum vel maioris populi vel minō
ris ecclesia fiat dignio2.dic q̄ nō:ꝑm Steph.quod ꝓbatur
xciij.di.legimus.ad quod op.de.c.ep̄i.z.c.sequen.lxxx.dist.
So. ibi solum dī q̄ non in castris z modicis villis ſz i am
plis locis sunt ꝙstituendi episcopatus.p2o hoc de p2iui.c.i.
Quarto quero q2 dixi de ecclesia cathedrali que dici-
tur cathedralis:dic q̄ ea que hz ep̄m de qua loq̄tur.l. dist.
post q̄.lxiij.di.ꝑ obeūtibus.s.e.q2 ꝓpter.z.c.ne p2o defectu
vnde dixi notando z ponit gl.in v̄bo de pastore: hec voca-
bula pastor z ecclesia cathedralis hz alicubi ponantur late
hic restringunt̄ ad ep̄ales z supiores. Quito quero qua
re spāliter expressit de religiosis.gl.in verbo religiosos.sol
uit z ꝑm Laud.z Pau.maxime concernit mendicantes i
quibus hz locum quod dicit glo. laqueus contritus est z̄ē.
Sexto quero q2 ex glo.predicta in v̄bo religiosos.z ꝑm
predicta apparet q̄ magis appetunt religiosi exaltari q̄ alij
vnde hoc surgit. So.hoc est ꝓblema que ptineret ad natu
rales z morales. Sed dicit Laud.faciunt ad instar senum
in quibus hz cetera vicia ꝙsenescant. auaritia iuuenescit vt
no.de presump.cū in iuuentute.nam videntes isti se desti-
tutos bonis seculi q2 mendicantes dicuntur a mente q̄ est

defectus magis appetunt qō non hebēt .xlv.di.oēs.dat sil'ē de anglicis ꝛ scotis q plus appetunt vinum quo carent ꝙ alij.ad hoc.xxxij.q.i.moyses. ¶ Septimo quero circa id de quo in xxi.q.an religiosus quicūqz appellans dignitatē peccat mortaliter.vī ꝙ non per.c.q ēpatum.viij.q.i.vbi dicitur q ēpatū desiderat bonū opus desiderat.ad hoc de re nun.nisi in fi. In ꝺrium q̄ religio est bonum quodammodo incōmutabile ꝙ isti cōmutant ,p tēporalibus. ergo peccant mortaliter.de regula.lz.xix.q.ij.duo sunt.pro hoc quod no.xvi.q.i.monachi.in glo. Lau.ꝛ Adat.tenent scōm ꝛ ad c.q ēpatū.rñdet Lau.ꝙ q desiderat ēpatum desiderat bonum opus qō est de se bonum ſz desideriuz nō est bonuz.p hoc ē qō dicimus ꝙ deus ē remunerator aduerbioꝝ nō no minuz.no.glo.de colluſi.c.i.vel aliter,qui ēpatum desiderat bonum ibi punctus opus desiderat.xl.di.ante omnia. quia iste dignitates plus in erroribus afficiunt ꝙ honores tribuant.xvi.di.nerui. Cōcludit Lau.ꝙ si appetitus istorum concordat in oibus cū appetitu moysi.de quo.xxxvi.di.si quis vult.non peccant.alias sic vt dictū est. ¶ Octauo quero ō quibus superioribus intelligitur quod dicit improuida superioꝝ ꝛc̄.glo.in verbo supioꝝ intelligit de quibuslibet quoꝝ iure spectat ad eos ,puisio maxime si sunt quattuor principales patriarche. ¶ Ad.p.ad hoc q̄ non ad superiores ,puisio sed ad canonicos spectet electio ad ecclesias cathedrales.de elec.c.i. Io.tex.habuit relationē ad id quoe erat de facto.q̄ ibi non erāt canonici.dicit autē Laud.ꝙ hodie omnis prouisio ēpatuum ꝛ cēporum spectat imediate ad papam nisi spāliter in iure vel consuetudine concedatur inferioribus.de offi.ordi.duo.de cler.egro.c.vno.lib.vi.dicit ēt se nō videre quo iure hic hoc faceret patriarcha.ideo sublatum est quia quod ratione caret ꝛc̄.lxviij.di. cor epi.dic tamē posset competere sibi de iure speciali.vt dicit glo. prędicta in vbo superioꝝ.ꝛ idem Pau.dicens in verbo superioꝝ.ꝙ ad istos spectabat de consuetudine vel priuilegio speciali vel de iure cōi ,pter defectū collegij cum de collegio nullus esset.facit qō no.de iurepa.postulasti.ꝛ p Archi. ix.qj.ii.cū simus.vbi aūt esset collegiū eius negligentiā nō supplet supior nisi exp̄sso in iure.p hoc qō dico.j.q.ix. Et de quattuor patriarchalibus sedibus.dicit glo.in ver.xp̄ianis prouisum p extrauagantem sancta romana. vbi dicitur ꝙ q̄ diu sunt sub infidelibus canonici ipsoꝝ nullo modo procedant ad electionē vel postulationem nisi primo deducāt ad noticiā sedis apostolice ꝛ decernitur irritum qcqd fuerit ꝫ factū ꝛ renocantur ꝙsuetuetudines statuta ꝫria ēt inramēto vel ꝙfirmatiōe sedis apostolice roborata. ¶ Nono q̄ro circa id qō dixi in ,pri.q.qd si habēs ,puidere ē negligens. Io.p id qō dixi.ſ.q.,pri.ꝛ dicit Pau.ꝙ regulare ē ꝙ nullus supplet alterius negligentiā nisi in casu iure exp̄resso. lxxxix.di.c.ij.de ꝙcess.p̄ben.q̄ diuersitatē. vbi no. Innoc.ꝛ de elec.cū ecclesia. Pau.qō singlariter no. ¶ Ad hoc op. de sup.ne pla.in rubro ꝛ nigro. Io.qō dicit Pau.procedit quo ad hoc ꝙ ipso iure nō fit deuolutio nisi vbi ē iure exp̄ssum.sed requiritur ꝙ superior moneat inferiorem assignato termino quo elapso ipse supplet.vt no.in.d.c. cuz ecclesia. ¶ Decimo q̄ro circa hoc si datur alicui licentia supplendi defectū alterius an poterit hoc nō citato illo Vin.in.c.cū in cūctis.e.ti.vbi melius cadit in fine.ꝛ Pau.hic dicit ꝙ aut suppletio fit pp defectum inferioris in faciendo minus prouide ꝛ tunc q̄ delingt inferior statim pena cōmittit.d.c.cum incūctis.ꝛ nō est necessaria citatio.ſz si inferior deligt omittē do'necessaria ē citatio iuris vel hominis. Ut in' precedenti q.dic ꝙ p̄cedens mēbrū ꝺz distingui.an pena sit iposita ipo iure en nō ipso iure.vt p̄mo casu ,pcedat ꝙ dicūt:secūdo casu nō vel dic verius ꝙ ēt ipso iure tū requirit citatio antep̄ ,pnuciet penā ee cōmissaz.q̄ pōt subesse legitima ōfensio de p̄ben.lz.ij.li.vi.de here.cū ſm.li.vi.no.de censi.cle. presenti.in gl.pte.quo tū ad penaz q̄ imponit ipso iure. ad hoc vt incurratus ,pcedit distinctio an pena imponat faciēti an omittenti.vt in primo casu ipo iure icurratur.secūdo nō nisi certū tēpus infra quod fieri ꝺz sit a iure statutuz.pro hoc qō no. Inno.notabiliter de p̄ben.extirpāde.§.qui vero qō dic:vt ibi dixi. Dicit Pau.ꝙ is cui conceditur licentia supplendi hoc poterit sine auctoritate alicuius.xlv.di. si forte. ¶ Undecimo quero quia dicit pontificatus honorem ꝛ non dicit ordinem an pontificatus.i.ēpatus sit ordo? ꝙ nō videtur hic tex.quia hic vocatur honor in verbo honorem ꝛ.j.in.v.ꝙ si i vbo honore.pro hoc ō epo q renū.epi.c.i. vbi ēt dī honor. Itē q̄ alicubi dicit dignitas vt ꝫ ibi pōtifical dignitas. In ꝺrium.xxi.di.cleros.xciij. di.diaconos. lxxxix. di.cū in ptorio.dicit Lau.ꝙ inp̄tuz ordo accipit ,p officio qō hz eps q hz sacrare p̄sbyteros q sunt duces i corpoꝝ mystico.i.ad ꝙficiendū eucharistiā.ō sum.tri.c.i.in fi. Itē ꝛ alios sacros ordies ꝙfert ēpatus dī sacer ordo q̄ p ipm ep̄us facit sacros actus.ō ele.q̄ sic.ſ.p̄terea. Si aūt ordo accipit pro sacro ēpatus nō ē ordo.ſz quattuor minores ꝛ tres maiores sunt ordines.excludit ergo Lau.psalmistatū seu prima tonsurā.ꝛ ponit tm̄ septē ordines ꝙcordantes i hoc cuz theologis dicētibus ꝙ ēpatus'ē quedā p̄eminētia seu dignitas vel honor. Ego i.c.cū ꝙtingat.de eta.ꝛ quali.vbi probatur de psalmistatu qō est ordo dixi cōsiderādum ꝙ si ordo accipit solū qtūs habeē respectus ad cōficienduz eucharistiā soluz septē sunt ordies p̄ter psalmistatuz ꝛ episcopatuz q hoc respectu nō sunt ordines sed ꝙsideratis oibus sacramētis ordies sunt nouē.nā sunt aliq̄ sacra que nō exercenē nisi p episcopuz:cōfirmatio in frōte:collatio ordinum: vnde dico ibi ꝙ psalmistatus ordo initiatiu9.ꝛ ēpatus ē ordo perfectiuus.de quo ibi plenius. ¶ Duodecimo quero vnde impediuntur isti maxime mendicantes prodesse vt expediret. Io.ſm Pau.hoc ,puenit ex ignorātia iuris positiui in experientia facti: ꝛ q̄ñqz ab eoꝝ calūniosa dissolutione:q̄ soluti a laqueo religionis discurrunt: vnde quaqz xvi.q.i.si cupis:ꝛ tanq̄ deficientes a regula onere damnoso quesito pessimi esse probant.facit.xlvij.di.quantumlibet querunt ēt vicariatus ꝛ officia alioꝝ epoꝝ q̄nis sint epi ꝛ maxime habentes latas dioceses ꝛ plurimum symonizare nō metuūt hec que dic paul. ,pcedūt habito respectu ad verbū vagationis ꝛ ad verbū religiosos.sed habito respectu ad p̄ncipalem decisionē:rō ē in tex.q̄ qui p̄sunt eccl'ie nō habēt cleꝝ neqz populū nō habent cui ,psint. ¶ Decio tertio quero q̄ pena sit religiosi vacantis extra religionem. dic ꝙ est excōicatus si sine licentia prelati discurrit p curias p̄ncipū.j.de sta.mo.cle.i.ꝛ ꝫ cū ꝺz ,pcedi.vt ibi in.§.quia vo. ¶ Decimoquarto quero an cle.hec hēat locum in non religiosis. Io.sic.sed maxime in religiosis ,pbat p̄ncipiuz ibi religiosos p̄sertim.exponendo p̄sertiz ,p maxime vt fieri ꝺz p id qō dixi de exce.p̄.c.i. ¶ Decioqnto q̄ro qd de ,p motis añ hāc cle. Pau.dicit in eis nō esse locū huic dispositioni per verbū de cetero.ꝛ sic prouisus ante hanc cle. non incidit in penas de quibus sequitur.dic idē si non esset verbū de cetero.per.c.ij.ō ꝙsti. hec tū questio est superflua q̄ nulli tales sunt. ¶ Decimosexto quero qd importat littera cū dicit quantūcūqz dignitate prepollens.glo.in vbo quātumcūqz exponit ꝙ hoc dicit propter patriarchas.ſ.quattuor p̄ncipales qui habent ,puilegia similia cum dño papa xxij.di.renouātes.in auc.de ec.titu.§.i.col.ix. pro hoc.iij.q. v.q̄ Pau.videē dicere ꝙ hoc comprehendit ēt laicos habētes ptātem prouidendi ex priuilegio pro hoc qō no.x.di. imperium.lxiij.di. adrianus.xvi.q.vij.in summa. ꝛ idē dic generaliter de quocūqz circa papā nō habentē spālem ptātem vt exprimit littera. ꝛ intellige spālem.i. contra hanc dispositionē vt sentit gl.in verbo spāli.nō tū est necesse quod de hac cle.fiat mentio.q̄ nō hz clausulam derogatoriā pro hoc qō no.de rescrip.nōnulli.de statu.mo.ex parte. Et dicit Pau.in verbo prouideat ꝙ licet ex hoc videatur ꝙ eligere possint hi ad quos.de preben.cum in illis li.vi.contrariū tū putat:ꝛ sic intellige verbū prouideat generaliter vt etiaz cōprehendat electionez. ꝛ quēcūqz modū reformādi ecclesiam. ¶ Decimoseptimo q̄ro q̄ dic subditis christianis: an sufficiat ꝙ sint duo subditi christiani? videtur ꝙ sic p regulā pluralis.li.vi. Pau.contra q̄ premisit de populo ad quē faciēdū requirunt ad minus decem.ff.vi bo.ra.l. ptor q.iij.vnio.pro hoc qō no.de elec.c.i.

§.nullus

§. Nullus. Nota q religiosus nõ ẽt cõsentire electioni, sine licẽtia plati p hoc.eo.ti. si religiosus.li.vi.hoc aũt casu ẽt cũ licentia cõsentire nõ põt vt nõ.j.i.v.se.in.glo.ẽt. Quero quid si prelatus ẽt licentiat ꝫ hoc pceptũ.dicit glo.q punietur pena arbitraria &c.

Ver. Quod si licẽtiatus. Mo. q pũitur hic qui permittit se consecrari ex quo infert glo.in verbo p miserit q in absolute coacto cessaret pena quia nec imprimeretur character. Secõ no.ibi in religiõe sua q nõ censetur prohibitus in aliena.argu.ff.de penis.l.interpretatione regula in penis.li.vi.iuxta.cle.i.s.e. Gen.sz q cõtradicit littere que sequitur ibi ibi vel extra. Tertio not.q hoc casu nõ valet cõsuetudo ꝫria.z dicit Lau.q nõ valet qz irrationabilis z ecclie grauis.de ꝫsuetu.c.i.z dicit Gen.p verbũ quacũqz hoc procedere ẽt si esset consuetudo de cuius contrario nõ esset memoria ex quo est irrationabilis.de cõsue.in.c.fi.aut.vt nulli iudi.s.i.colla.ix.dicit Pdau.q hic minus põt consuetudo q̃ priuilegium. concor.j.eo. statutum Quero nũqd pmittentes se cõsecrari nõ coacti pcise recipiant characterẽ vz q nõ p lr̃am q̃ decernit irritũ z iane. Cõtrariũ sentit glo.stati inducta ex quo dicit tm̃ de coacto z expressius hoc tenet in verbo vel aliquod.p hoc qz sacra que per se sortiunt effectus sicut baptismus confirmatio z ordo collata ẽt ꝫ preceptũ superioris.dũ tñ concurrat debita materia z forma z intentio agentis z pacientis imprimũt caractarẽ.de sacra.vn.c.vno de bapt.maiores.de conse.di. v.manus.vbi glo.pro hoc qõ no.ix.q.iij.ordinationes.i.q. iij.q quidam. So. Lau.hoc vltimũ tenet z hoc qũ ordinatio cõpetit alicui rõne ordinis quẽ hz.sz si hoc facit ex mandato superioris sicut papa aliqñ dedit sacerdotibus ptãtẽ confirmãdi in fronte.xcv.di.puenit.lxix.di.c.vno.tunc phibitus nihil agit sm Lau.z idez no.de ꝫsue.quãto.vel aliter sm cũ si dicimus q tota ptãs quã hz eps vltra presbyteratũ sit supra corpus mysticũ.z ad hoc tendat eius effectus ad ponendũ duces.i.sacerdotes supra corpus xpi mysticũ ordinando eosdẽ tũc papa pp plenitudinẽ ptãtis quã hz supra corpus xpi mysticũ põt cõcedere ex certa scia ñ habẽti hãc ptãtẽ seu officiũ vt possit facere.sicut i.d.c.peruenit z eadem rõne põt ex toto ꝓhibere.vt in.c.manus.secus autem de illis officijs que habent sunz effectuz de corpore xpi mystico sicut sunt sacerdotes.ó hoc dixi plenius i.d.c.quãto. nã ꝫsiderata generali ptãte videret dicendũ q clausula decreti omnino irriteꝛ alias videretur frustra apposita.sed tñ nõ est frustra qz dato q teneat ordinatio quo ad effectum habetur p nõ ordinato. Ad pdicta est prea.gl.hic i verbo vel aliquod.q̃ tz q tz ordinatio quo ad impressionem characteris.z dicit quo ad aliqd cla decreti locum habeat.z pro hoc etiaz q dicit glo.i vbo honore.z idẽ Pdau.q dicit q iste erit eps nullius epatus z erit sine executione. z sic minus poterit q̃ alter eps nullius epatus.pro hoc de ord. ab epo qui renun.epa.c.i.dicit ẽt q si epatus ad quẽ ꝫsecrat nõ esset in rerũ natura tz ꝫsecratio quo ad characterẽ.sufficit.n.q est cõsecratus quo ad ecclam generantẽ que est vnica.xxiij. q.i.loqtur. z.c.dicimus.iij.q.v.qsqs.de trãslat.inter.in fi.z qõ no.in.d.c.man. Secõ qro si ꝫsecrat ꝫ hãc cle. agit noie ecclie z oppoñ ꝫ eũ de hac cle.videt q nõ sit audiendus agẽs qz ifertur nullitas tituli.nec pdest possessio z talis nullitas opponi põt ẽt agenti possessorio vti possidetis ff.qõ vi aut clã.l.i.cui ẽt obstat exceptio q vi.clã vel precario possidet.d.l.i.sic z in cã liberali opponit q fuit seruus C.de or.cog.l.i.ij.z.iij. Sic ẽt petenti hereditatem obstat exceptio q nõ sit filius vel heres.C. quoruz bonorum.l.i.põt ergo excipi ẽt ante litẽ cõtes.sicut opponitur exceptio falsi procuratoris.C.de procu.l.licet.tali enim solui non potest tanq̃ intruso.de quo.c.in lr̃is.de resti.spo. Itẽ prelatus agit noie ecclesie.tanq̃.pcu.de dona.c.ij.nõ ergo admittaꝛ nisi doceat se legitime ordinatũ.de.pcu.c.i.sicut tutor dz se ostẽdere legitimũ administratorẽ.C.de tutore que non satisdit.l.fi.C.ar.tu.l.fi. Idez in sindico actore z economo.ff.qõ cuius.vniuer.l.nulli. Cõpo.in.c.nihil.e.ti.z Pdau.hic refert z distinguit.aut aliquis agit noie suo vt petendo hereditatem ẽt si agat iure cessõ.z talis nõ hz docere de suo iure añ litem ꝫtestatam sicut agens rei vendicatione non ostendit se dñm ante litẽ ꝫtestatã.de lit.ꝫte.c.i.li.vi.z ad.l.primã.ff. fami.her.q̃ dicit q obstat exceptio tu nõ es heres. Respõdet q ibi spãle ne fiat preiudiciũ hereditatis petitioni q̃ de sui natura debet pcedere:z idez in alijs ꝓiudicialibus que de sui natura debent ꝓcedere vt si dicaꝛ seruus vel filius.C. de or.cog.l.i.z.ij.insti.de ac.s. preiudiciales z iste,ponuntur ante litẽ ꝫtest.C.de adul.qm̃.qz dz ostendere de suo mãdato preterquam in prelato sm quosdã. Alij distingunt an opponaꝛ tu non es prelatus z nõ admittitur.an dicaꝛ tu nõ es prelatus nec heres pro prelato.nec es in possessione prelationis z admittitur.z hoc tz Compo.in.c.nihil.z Spe.de actore.v.sed pone.z Arch.xlij.q.ij.alienationes.xlij.di.gescamus. Idẽ dicit Cõpo.si excipitur de tali facto per qõ apparet eũ legitime confirmatũ vt si dicaꝛ intrusus p superiores vl potentiã laicalẽ:z sic dicaꝛ q potuit intrudi z postea confirmari. Rñdeꝛ q ꝓbatio intrusionis transfert in eum onus probandi vt ec.bene.c.i.p hoc dicit Pdaul.q in casu nostro obstat exceptio:qz si ecclesia nõ hz clerum neqz populũ põt hoc indirecte z ea ꝓbata ꝫstat istum non eẽ prelatum nec in possessione prelature quod est verũ: qz nõ est qd possideat nec posset doceri per aliquod exercitiũ de qua si possessione p modos de quibus dixi post Inno.de res.spo. in litteris. Tertio q̃ro qz hic dicit q si promotus remanet sub suo prelato.que est ratio dicit Pdau.q est vt vacent beneficia ꝓmoti in eẽm duo requirunt.possessionis pacifice adeptio z consecratio.e.ti.cum in cunctis.xcij.di. si qui epi &c precedenti.sed iste nõ hz possessionem nec habere põt. Et hoc infert q si erat abbas nõ vesinit esse abbas quãuis enim remanet sine spe promotionis quo ad alia beneficia vt hz dz non tamen priuatur beneficio qõ prius habebat. sed p superiorem posset priuari ꝓpter tale delictũ.j. de regu.cle. vt professores. Idem dicit Pdau.de clerico seculari recipiente talẽ epatum q prioza beneficia non perdit.qz possessionem epatus nõ hz nec hãe põt adeo q ẽt si infideles admitterent eũ ad possessionẽ nõ p hoc dicit adeptus possessionẽ qz nec tenet prouisio ex quo non est ibi clerus nec populus xpianus vt hic. Quero p.ad predicta de preben.si beneficia li.vi. Sol. Pdau.q ibi de eo cuius beneficia q̃ sponte dimisit vt acceptaret alia non sibi debita alteri sunt collata z idẽ esset si iste consentiret q prima beneficia conferentur.quia hoc põt ẽt ante q̃ vacet z ante adeptam possessionẽ eo casu quo põt acqrir:vt.s.ti.i.cũ in cunctis. z prosequit Pdau. in hoc quedã alia que no.in.d.c.cũ in cunctis. Mihi videtur verius q perdat talia beneficia dũmodo faciat in tali epatu aliqd habẽs simile adeptioni possessionis vt si intronizatur in sede epali.nõ enim ẽ verũ q nõ possit acquiri possessio ex quo nõ hz clerũ neqz populũ.qz imo põt modo premisso z sic hz generalis ꝫsuetudo ꝓut dicit Inno.in.c.in litteris. de resti.spo. Item presupposito q ecclia talis non haberet locum vbi fieret intronizatio dũ tamen fiat aliquid simile põt idem dici ne sit melioris cõditionis iste ꝫtumq̃ obediens.de prebẽ.cũ qui.li.vi.nec ob.qõ no. de elec. cõmissa. li.vi.in glo.quid si.vbi dicitur q dicit adeptus possessionẽ cum hz liberuz cure exercitiuz.qõ hic hãe nõ põt cũ nulla sit talis cura.illud enim ꝓcedit in ecclia habẽte curã de facto. Infert aũt Pdau.per predicta ad qõnem sequentem. Quarto q̃ro circa predicta de promoto in curia vbi vacent sua beneficia. So. Pdau. recitat opi. Arch.quã reprobat.z p oĩa idẽ dicit ꝓut dicit glo.j.vt lit.non ꝫte.cle.i.

Quod circa. Breue z vtile vt dic gl. q i.sed materiam habet intricatam vt patet ex glo.magna sed per singula declarabit.cõiter non summaꝛ qz breue.sed per alia verba que dicit.c. quorundam eo.ti.li.vi.quo ad discordiam z minoritatem numeri.intelligiꝛ quo ad voces facti non sm fictionem. nõ diuidit:qz continet vnũ structum.pone casum p id qõ dicit glo.iij.z.iiij. Mo.electio dicit actiue z passiue:pro hoc glo.ij.que hic dicit intelligi de passiua.

z idem Pau.pro hoc qđ no.eo.ti.illa. z pbaf de cle.ex.mi. c.fi. ¶ Scđo no.pro allegatione generali.ibi bonafaciana cõstitutione.alibi pro ipãli.ş.ea.clem.gstitutionẽ.in pri.vbi de hoc dixi.i.notabili.z in.i.z.ij.gtrario. ¶ Tertio no.casuz in vno cõsideraf factũ z nõ ius.simile de spõ.cõmissuz vbi sufficit matrimoniũ contrabi q̃uis sit cariturũ effectu.sed melius ad hoc.ff.ad tre.l.heredibus.§.fi.sic ẽt sufficit conditionẽ impleri de facto.ff.de cõdi.ifti.mulier.de sta.libe.l. stichus.super quo remittit Genz.ad no.per Cy.C. de.pba. l.siue possidetis. ¶ Quarto no.q fictio ẽ iuris effectus.qđ dico.j.q.xv. ¶ Quinto no.casum in quo cõputanf voces i electioue que tñ de iure non valent.z est casus specialis quo ad.c.quorũdam.in duobus casibus ibi positis.z hic lz breuiter enumeratis. Item z quo ad.c.idẽnitatibus.§.sane.alias regulariter contra.e.ti.si quando.li.vi. ¶ Venio ad materiam z primo expediam materiam specialem huius.c.secundo materiam fictionũ. Circa primũ primo querendum esset de exemplis huius.c.sed quia gl.magna in princi. hoc querit reseruo ad questionem.vi.sequendo ordinem glosarum z tex. ¶ Quero primo qr dicit religiosoz de quib9 religiosis loquaf. Sol patet ex.c.quorũdã .z ex eo q dicitur i glo.iij.z.iiij. ¶ Secundo quero qr dicit electiones.quid de postulationibus prouisionibus vel alijs dispositionib9 gl. ij.dicit idẽ.z idem Pau.qr hec equiparantur quo ad ẽcre. quorũdam.pro hoc.c.nullus.e.ti.li.vi. Tertio quero de intellectu verbi discordia. z verbi minoritate numeri.so. ad primũ vt in glo.iij.exemplificando in mendicante electo ad prelaturam extra suuz ordinez. Sp.ad hoc de cle.i.ş.eo.qr generaliter prohibef electio de religioso alterius ordinis. So põt poni exemplũ de electione facta ad eccliam cathedralẽ p.d.cle.i.in fi. Ad'secundũ de minoritate numeri responde vt in glo.iij. ¶ Quarto quero circa hoc de discordia qd si fuit ab initio facta in concordia.deinde superuenit discordia? dicit Steph.q nõ est locus.c.quorũdã.nec huic cle. ¶ Quinto quero qd econuerso.dic q erit locus predictis iuribus nec sufficit hec superuenientia ꝓcordie.ar.l.vt si proponis.C.de nup.p hoc qr speciale in electione pape z sufficiat cõcordia supueniens.e.ti.lz. Itẽ spãle in electione monialiũ vt ẽt sufficiat.e.ti.idẽnitatibus.§.si aũt.li.vi.ergo regulariter ş. Sp.ad predicta de eo qđ no.eo.ti.cupientes §.fi vo.li.vi. Sol.ẽt in illo casu sufficit concordia superueniens:sed vt predixi regulariter contra.pro hoc quod no. eo. ti.nihil ad fi.vbi quo ad casum illius.c.dicitur sufficere superuentionẽ cõcordie. ¶ Sexto quero de qua constitutione Bonifacij loquitur tex.cum sint plures? glo.v.soluit qđ de.c.quorũdã.qđ ꝑbat rõnib9.z ipẽ p oia Paul.z q dicit glo.in.v.fateor.tñ declarabif.j.q.se. ¶ Septimo quero de exẽplis huius.c.in glo.magna.in prin.soluit quã diuido in partes quattuor. Primo querit de exemplis huius.c.scđo ibi:sed quero.querit quo ad decre.quorũdam z soluit idubitanter.tertio ibi:sed in casu ẽcre.querit quo ad.c. idemnitatib9.z soluit petens declarationẽ.quarto ibi.z etiam circa voces.querit quid de non vocandis vel vocantis venire cõtemnentibus.z quid de non constitutis in sacris.z soluit etiam petens declarari vsqz in fine. ¶ Venio ad primam partẽ gl.de exemplis.z glo. exemplificat ꝑmo de mendicãtibus.deinde ibi.itẽ si ex decẽ.de nõ mẽdicãte eadẽ exẽpla ponũt Lau. Pau.z Math. Sed quo ad id qđ glo.exẽplificat de excõicatis.z vult q vox excõicati computef i numero facti. ¶ Sp.de.c.nomẽ.ij.q.i. vbi excõicati supprimuntur. So.ẽm Pau.potius facit ꝓ qr ibi dz q excõicati suppremũf:sz depositi de numero radiunf.de facto ergo remanẽt excõicati in numero.z hoc no.glo.ibi :sz p hoc nõ tollif ẽrium.qr si supprimitur durãte suppssione nõ cõputantur z sic ỏ facto ꝓ hoc tpe nõ sẽ de numero.ꝓterea alij soluũt q aut excõicatio ẽ notoria z nõ cõputaf excõicatus in numero ẽt facti:aut nõ notoria z cõputantur.z sic dz gl. itelligi de nõ notorio. Rõ primi qr nõ fuit de intentiõe.c.quorũ dã.nec huius cle.q cogerentur nõ excõicati cõicare excõicato qđ iura ꝓhibẽt.z hoc placet p id qđ dixi eo.tit.illa etiã qđ dico.j.q.xi.in fi.ẽm hoc ꝛclude q ꝓcedit.c.quorundam z hec cle.vt cõputentur voces in facto z nõ in fictione. z exponit Pau.fictione.i.subductione z vocis annulatiõe z sic suppримit vocem nõ numez z in hoc dicit Pau.q quedã priuantur voce tñ nõ numero vt in eo q ꝑuatur voce capituli iure tñ canonicali vel alio exquo vocẽ hz pmanentem sicut ẽ ille q elegit scienter indignũ.e.ti.cũ inunctis. q̃daz excludũt nõ tñ a voce:sed ẽt a numero vt si dicit eligens intrusus in beneficio cuius rõne eligit.talis.n.nõ cõputantur in numero ẽt de facto cũ careat titulo.z põt poni exempluz quando cũqz qs ꝑuatur bñficio ipso iure vt in.c.pro humani.de homici.li.vi.vel alia de cã ita q non tz canonicatum de iure nec de facto vt intrusi vel q renunciarunt i manib9 superioris ꝛsentientis vel qd simile.Sm quem id quod hic dicit q attendunf voces que sunt in facto nõ que in fictione consistunt itelligitur primo mõ qñ quis excluditur tñ a voce non a numero.nõ ãt secũdo mõ qñ etiã a numero.z hoc idẽ vult glo.in vlti.parte quod dico.j.q.xij. Ex ꝑdictis no. q necesse est electio hoc casu ꝑbare qr possessionem eligentis quo ad hoc vt nõ sit excluſus a numero.an aũt expediat q ꝑbef bona fides in possessione videtur sentire q nõ.dicẽ ꝑ no.de in ite.resti.cũ venisset.z hoc qñ ius cõe est contra ipsuz vt ibi dixi.nõ eni qs presumif possidere bona fide lz ꝑ ꝑsumaf bonus.de quo tñ dic vt ibi dixi z predicta latius declarantur i tribus seq.q. ¶ Octauo q̃ro nũqd sicut voces facti cõputantur quo ad preiudicandũ ita cõputenf quo ad ꝓdefendũ.z hoc quo ad casum.c.quorũdaz.pone exẽplũ si eligitur religiosus nõ mẽdicãs ꝑ quattuor z collectus p sex z in collegio sunt tñ.x.habentes vocez z sex predicti oẽs vl tres ex eis sunt excõicati.gl.in secũda parte dicit aperte dicendũ q nõ qr hoc non ẽ iure expressum. Itẽ qr sequerẽtur absurdũ q si ex.xx.canonicis.xviij.eligerunt mendicantez duo aliũ q valeret electio facta per duos:sed hoc absurdũ sequitur solũ presupponendo q eligentes mendicantem in discordia sint priuati iure eligendi z tunc non est absurduz imo verũ p.c.cõregato.eo.ti.qr in duobus manet totuz ius capituli põt tñ sustineri.quod dicit glo.quia sequitur absurditas presupponendo q indistincte ꝓcedat.c.quorũdaz vt ex eo q viciat electionẽ mendicãtis facta in discordia per hoc approbz factã de nõ mediante.z ex eo q reprobat electionẽ religiosi factã a minori parte numero ꝑ hoc approbat factã de collecto nõ religioso qr si hoc esset verum seqretur absurdũ predictũ.vt in glo.que sic intellecta ẽ clara. Inducit glo.z aliud absurdum qr sequeretur presupposito quod dixi q si ex.xx.electorib9 nouẽ eligerũt ꝓfessum valeat electio facta p.xi.subaudi q elegerunt nõ ꝓfessuz ꝑ qđ i ducit glo.c.scriptũ.in fi.z.c.idẽnitatibus.§. si vo.z.§. si qua vero.ẽt aũt hoc absurdũ ꝑsupponẽdo q ꝑ.xi. nulla exceptio posset admitti cũ tñ dicãt illa iura q confirmari possit si est canonica:sed non est canonica si ẽ facta a non habenti b9 voces.z cuz hac gl.concordat Pau.p eãdez rõnez quã ponit glo.qr hoc non ẽ expressuz in.c.quorũdaz.z correctio iurũ est vitãda. ¶ Nono q̃ro qd si ponim9 casuz quersuz vt pone exẽplũ ex.xviij.electorib9 ex quibus tres sunt excõicati.viij.ex nõ excõicatus cum illis tribus excõicatis eligerũt religiosuz nõ mẽdicãtẽ.vij.eligerũt aliũ.dicit Pau. q tz electio religiosi vt censeatur electus a maiori pte capituli. Idẽ dicit de electione mendicantis.puta ex.xij. electoribus.xi.eligerunt mẽdicantẽ vnus aliũ cassabif electio fcã de mẽdicãtẽ qr in discordia.z alterius qr a minori parte lz enim electio mẽdicantis non teneat propterea eligentes ꝑuati sunt iure eligendi:pro hoc no.eo.ti.auditis.z hoc vltimum dictũ ẽ vez p id qđ dixi.i.q. precedenti: sed de dicto precedenti dic vt in seq.q. ¶ Decimo quero in eo qđ dixi ş.q..pri.de electione religiosi nõ mendicãtis que est ratio? Rñdeo q est qr qũocũqz cõputes remanet electio facta a maiori parte capituli.nã tres excõicati in exemplo illo non possunt cõputari ꝑ religiosuz illũ quẽ eligerũt oportet ergo q vel nõ computenf i numero z remãet electio facta a maiori parte.qr ab octo z contradicentes sunt tñ septem vt si computantur pro religioso.z adhuc idem vbi trado talem theoriam q voces consistentes in facto computãtur quo

ad nocendũ

ad nocendum vt in exemplis datis.ſ.q.vij.quo ad poſſidē dum aūt non quādo per hoc veniretur cōtra cōes regulas. vt in abſurdis poſitis.ſ.q.vij.ſed qñ nō venīt ꝯtra cōes regulas nō ſurgit varietas iuris.ꝛ nō refert an computentur an nō vt in exēplo ſtatim probo.pro predictis.qꝛ.c. quorūdam.ꝛ contra oēs regulas ꝛ nihil aliud ponit ſimile cū hac cle.niſi ꝙ ad hoc vt teneat electio mēdicantis requiritur ꝙ non ſit facta in diſcordia ꝛ dicīt in diſcordia facta ſi aliquis habens vocē ēt de facto tm̄ contradicit. Similiter quo ad non mendicantē profeſſum requiritur ꝙ ſit facta a maiori parte capituli.ita ꝙ ſit maior ps totius numeri.nō aūt ſufficit ꝙ ſit maior pars habentium vocem eligendi de iure. Extra ergo iſtos duos caſus ſtat diſpoſitio iuris cōis vt nō cōputenť voces eoꝝ qui de iure cōi nō habent vocem.c. ti.ſi qñ.li.vi. Undecimo quero quo ad tertiam partem glo.nunqd voces cōputenť quo ad factum tm̄ reſpectu.c. idēnitatibus.§.ſane.ꝛ.§.ſi vero.ꝛ.§.ſi qua vero.li.vi.glo.diſputat ꝛ clara eſt. concludit autem opus eſſe declaratione Pau idē per oia dicens ꝙ electus a duplo maiori parte in caſu.§.ſane.cōfirmabitur nulla facta diſcuſſione numeri.ꝛ ſic ēt quo ad prodeſſenduꝫ cōputanť voces in facto tm̄.dicit aūt Pau.ꝙ aliud in electione monialiū in qbus multa ſpālia ſtatuunť:vt patet in.d.c.idēnitatibus.ꝛ eſt rō quia nō tenentur habere iuris peritiā.xvi.q.i.legi.in fi.no.ſ.q.iiij.§. vlti.xxxviij.di.in ſumma cōcludit Pau.opus eē declaratione.vt ēt dicit glo. Benꝫ idem tenet.ſ.ꝙ confirmabiť electio a duplo maiori parte nulla obſtāte exceptione. Ex hoc dicit ꝙ hoc caſu minor pars priuatur iure ſuo ſine culpa.ſimile vt lite nō cōte.qm̄.§.ſi aūt.de cardinali. Ex predictis etiā infert partez inhabilem alteri nocere ꝛ ſibi non ꝓdeſſe qō ꝓcedit quantū ad hoc.c'ꝛ quo ad ea que dixi in ꝓxi.q.ꝛ dicit Ben.ꝙ hoc contingit ex iuris diſpoſitiōe ſtatuētis ad certū numerū vel cōcordiā reſpectū foꝛe habendū ꝛ ſic ſtari oportet.ff.de verb.ſi.qua pena.ff.qui ꝛ a quibus.l.proſpexit.xix.di.in memoriam.ſicut fictioni iuris fingētis eſſe qō non eſt.de ſpon.is qui.vel econtra vt infictione poſtliminij qō dico.ī.q.xiij.inducit Benꝫ.ꝛ alia ſimilia in quibus quis alteri nocet ꝛ ſibi non prodeſt.C.vnde vir ꝛ vxoꝛ.l.i.de natura.li.autē.lꝫ.ff.de leg.i.l.plane.de adi.le.legatū.in fi. Pau. de pynu.dicit ꝙ fiet computatio vocū que ſunt in facto dū modo tot remaneant que poſſint computari de iure ꝙ electio poſſit dici facta a maiori parte capituli alias non confirmabitur ponit exemplū.xviij.eligerūt quattuoꝛ erant excōmunicati cum ex.xviij.xij.elegiſſent vnam ſex aliam.ꝛ iter.xij.erant ille quattuoꝛ excommunicate modo remaneret electio facta tm̄ ab octo q̄ non ſunt maioꝛ pars capituli non dꝫ confirmari ſed ſi extarēt decē habiles que ſunt maioꝛ pars capituli:vt ſi tm̄ due de.xij.eſſent excōicate confirmabitur hoc recidit in id qō dixi.ſ.q.precedenti ſecunduꝫ Pau. Ego ſimpliciter puto verū ꝙ ꝯfirmabiť nulla obſtāte exceptiōe vt tex.c.idēnitatibꝰ.ponit diuerſitatē inter electum a duplo maiori parte ꝛ electā a non duplo maiori.qō expreſſe intendit vt pꝫ ex diuerſitate.§oꝝ.ꝓ hoc de poſtu. c.vno.li.vi.ꝛ qō ibi no.vel plenius circa.c.quorūdā.ꝛ hanc cle.pōt dici aut ꝓuenit ihabilitas ex facto ſeu ex ſnia iudicis vel hominis vel ex ſnia iuris.primo caſu voces non cōputanť vt ſi a iudice interdictū eſt alicui ne eligat. ſecundo cōputatio ratio diuerſitatis.qꝛ primū eſt clarū ſecundū pōt eſſe dubiū.nā ſnia iudicis facit notoriū iuris.ō coha.cle.c. fi. Itē mitꝰ agitur cū.l.ꝙ cū miniſtro legis.ff.de arbi.l.celſus.hec diſtinctio ꝓ aliquos fit.ꝛ videtur placere Jo. de li. quā plenius declaro in.q.ſequenti. Concludo aūt ꝑm id qō predixi ſtati quo ad.c.idēnitatibꝰ.§.ſane.ſed quo ad.c. quorumdam.prout dixi in.q.precedenti. Quodecio quero quo ad vltimam partē glo.qd de vocibus abſentium non vocādorum vel vocatoꝝ venire contēnentiū.ꝛ qd ō vocibus nō conſtitutoꝝ ī ſacris.gl.ſentit ꝙ nō cōputenť.vt ſi mēs littere ꝙ alꝫ habēs vocē q ꝓ fictionē iuris poſſꝫ excludi nō excludatur ſꝫ de facto.ꝓ hoc qō dixi.ſ.q.vij.ꝛ idē Benꝫe.ꝛ aliq alij.alꝫ ſequereť ꝙ in electiōibus mēdicātiū ſi qui foꝛēt nō cōſtituti in ſacris vel in nō mēdicātibꝰ ꝙ impedirent electionē habentiū vocez.preſuppoſito ꝙ maioꝛ pars non eſſet conſtituta in ſacris ꝛ idē abſurdū ſequeretur ſi maioꝛ pars reuocata non veniret vel eſſet abſens in loco de quo vocari nō deberet.ꝓ hec ꝛ ꝓ ea que dixi in tribus precedē. q.pōt ꝯcludi ꝙ illi q nunc̄ habuerūt vocē vt ipuberes per c.ex eo ꝙ.ꝛ.c.idēnitatibus.i.rñ.co.n.li.vi.vel nō profeſſi co. ti.nullus.li.vi.vel non ꝯſtituti in ſacris.ī.de eta.ꝛ q̄li.cle.vt hi q.vbi de hoc in glo.ij.ꝛ ibi ēt dico in ꝓn q.v.vel mendicantes qui tranſiuerunt ad alia monaſteria.ī.de regula.cle. i.oēs iſti non cōputentur.qꝛ nec de iuris fictione nec de facto vocē habent ꝛ hoc tā in monaſterijs monacoꝝ ꝙ monialiū ſed illi q tā habuerūt vocez ſꝫ nūc nō habent iure ꝓhibente vt excōicati iterdicti ſuſpenſi irregulares vel ſimiles cōputanť in vtriſqꝫ monaſterijs.quo ad numerū tamē differunt qꝛ in monaſterijs viroꝝ vota taliū nō afferūt ſuffragiū ꝛ poſſunt opponi exceptiōes ꝓ id ꝙ dixi.ſ.q.viij.ir. ꝛ.x.ſed in monaſterijs monialiū ſi facta eſt electio a duplo maiori parte computanť ꝛ afferunt ſuffragiū: vt dixi i.q. ꝑcedēti.d.c.idēnitatibus.§.i.ꝛ.§.cetex.ſed ſi electio ē ſcā a nō duplo maiori obſtāt exceptiones p̄miſſe ꝛ ſil'es.d.c. idē nitatibus.§.ſi vo.ꝛ.§.ſi qua vo. Inſuper declarando diſtinctionē factā.ſ.q.pr.nā an ſit ꝓpriovocis facta a iure an ab hoie ēt de priuatione hois dic ꝙ qñqꝫ obſtat talis exceptio ꝓ quam pōt qs repelli vt ad eligendū nō admittatur.ꝛ tūc ſi admittitur hētur ꝓ non admiſſo talis eſt ois exceptio de qua facile pꝫ.ꝛ ſic ſiue ſit exceptio qꝛ non eſt ꝯſtitutus ī ſacris:ſiue qꝛ ē excōicatus notorius q dꝫ repelli.c.ti.illa. vbi plene dixi:vbi ſiue alia ſimilis talis nunc̄ computatur.qꝛ nō pōt dici de numero eligentiū ex quo debuit excludi ab electione. ſi aūt ꝓ talē exceptiōez non debuiſſet excludi ab eletione lꝫ poſſit opponi ne ꝯfirmeť ſicut qñ excōicatio vel ſimilis exceptio non eſt notoria nec de ea facili cōſtare pōt tunc cōputatur in numero qꝛ tunc dicitur eē de numero anteq̄ hoc diſcutiatur.hāc diſtinctionē ꝓbo ꝓ hūc tex.nā ois exceptio que facit aliquē poſſe excludi ab electione eſt cōſiſtens nō tm̄ in fictione.ſed ēt i facto.qꝛ eſt vex dicere ꝙ de facto nō erat cōputandus in numero capituli tum etiā ō facto potuiſſet excludi.ſꝫ exceptio que nō excludit ab electione ſed ſolum imperficit vocem iſtā proprie cōſiſtit i fictione qꝛ de facto iſte fuit de numero.ſed per fictionem ꝛ iuris effectū excludiť a cōputatioe tāq̄ ihabilis.ꝓ hoc concludo ꝙ voces abſentium nō vocādoꝝ non cōputantur quia quo ad hanc electiōez hꝫ ac ſi non eſſent de numero. de elec. qꝛ ꝓpter ꝛ.c.cū vniuerſas. Idem de vocatis qui venire cōtēſerunt qꝛ contēnendo fecerunt ſe extraneos.e.ti. cū nobis vbi ſingulariter hoc ꝓbatur vt ibi dixi. Venio ad ſecūdum principale ad materiam fictionum.ꝛ q̄ro de quattuoꝛ primo qd ſit fictio.ſcōo quotuplex.tertio vñ cauſatur.quarto de fictionis effectu. Decimotertio quero quid ſit fictioꝝ ad quod dic p̄mittendo ne equiuocemus ꝙ fictio pluribus modis accipitur in iure qñqꝫ ſignat idē ꝙ ſimulatio de qua ſimulatione qō me.cā.c.i.in glo.iij.de regularibus vidua.C.plus valere.ꝙ agitur in rubro ꝛ nigro.ꝛ hec ſimulatio aliqñ ē licita aliqñ ē dānabilis.vt no.in.d.c.i.aliquādo fictio eſt idem ꝙ preſumptio.ſic accipit gl.l.di.ferrū.ff. qō me.cā.l.nō eſt veriſimile.ꝛ de preſumptione dic vt dixi de preſump.lr̄as.de ſpon.is q.vbi ēt tetigi de fictione ꝓprie ſumpta.ſꝫ hic plenius dic.aliqñ ꝛ tertio accipitur fictio ꝓprie ſumpta ꝓ quadā iuris diſpoſitiōe ꝓ quā ex eā recedit a vitate facti ꝛ de hac logtur hec cle.poſſent ꝛ alij modi fictiōis aſſignari ſꝫ predicti ſufficiunt. Hoc p̄miſſo lꝫ varie diffiniatur fictio:vt dixi in.d.c.is qui.ego ſic diffinio. Fictio ē iuris diſpoſitio ꝓ quā nō vex poſſibile tm̄ eē vex ꝓ vo accipitur iuris diſpoſitio ponitur genus qꝛ ois fictio ē iuris diſpoſitio ꝛ nō econuerſo.ꝛ hec eſt magis ꝓpria aſſignatio generis q̄ aſſignationes aliorum diffinientiū vt ex.in.l.ſi ue.C.de proba.ꝛ Bar.in.l.ſi is q.ꝓ emptoꝛe.ff.de vſuc.pro emptore Jo.ō lig ꝫ dicētiū ꝙ ē ꝺrij vitatis ꝓ vitate acceptio.qō verbū excipio ſapit potius factum quā ius nec proprie eſt genus dixi nō vex qꝛ fictio eſt ſup eo qō certum ē eſſe falſuꝫ ꝓ quā reuerſus ab hoſtibꝰ fingitur nūq̄ fuiſſe ca

ptus.ff.de captiui.z postli.reuersis.l.postliminij. z p totū p quā ēt fingiť mulierē stipulatā fuisse dotē sibi reddi. cū tñ stipulata nō fuerit.C.de vxo.ac.l.vna in prin. sic ēt fingitur excōicatū nō eē de numero eligentium cum tñ sit.q2 excōicutio nō excludit a numero i facto.vt dixi.s.q.pxi.p hoc q dicim⁹ de oībus ꝑuatis voce eligēdi. e.ti.cū vitonē.z.c. cōgregato.z.e.ti.si qñ.li.vi.dixi possibile tñ esse verum q2 sup ipossibile non cadit fictio sicut nec cadit iuris dispositio.de pac.c.fi.qō itellige sane.i.nulla dispositio q̄ hēt subsistentiā iuris pōt fieri sup ipossibili.d.c.p hoc.ff.de lib.z po.l.gallus ℣.si eius.z ibi glo.ff.ex.qui.eau.ma.l.neniqz.itez q2 ars imitať naturā nō eni cadit figura vbi non subest veritas nature.de cele.miſ.in quadā.fictio aūt ē artis z iuris.nō ergo cadit sup ipossibili ꝑm naturam. ¶ Decimoquarto q̄ro circa hoc cui⁹ iuris fictio sit dispositio.i.a quo iure fiat dic̄ Bar. in.d.l.si is q.q fictio nō fit a iure naturali.quia illud est cōe oībus aīantibus ēt irrationabilib⁹.ff.de instī.z iur.l.i.sed fictio fundať sup egtate vt dico.j.q.xix.q̄ equitas non cadit nisi quo ad vtentes rōne.sed ꝑm eū fingit iusgentiua vt in fictione postliminij pcallegata. Itē iusciuile.d.l.vna i pri. de rei vxo.ac.z hoc siue sit ius cōe siue municipale vt statuta z consuetudines q̄ inducunt ius ciuile.ff.de iusti.z iur.l. oēs populi.ar.de cōsti.c.i.li.vi. Jo.ō lig.reprobat hoc dicēs cū causetur ab equitate fieri nō a re inanimata fictiōe vt est lex sed a re animata.i.habēte ptātem legis cōdende.hec reprobatio ē verbalis. nā hec fuit ēt intentio bar.vnde dic q cū vt p̄dixi fictio sit iuris dispositio qtūs est inducendo sp fit ab habente rōnez vt a conditore legis cōmunis vel municipalis vel consuetudinis:sz qtūs est in inducto esse fit a lege.imo est ipsa lex vel canon.de iure autem naturali dico verum ē q̄ non ꝓcedit fictio nō tm̄ accipiēdū ius naturale generaliter vt accipit bar.ꝺz ēt accipiēdo spāliter ꝓut est dictamen recte rōnis ꝓut dixi i ꝓemio decretaliū. nā hoc respectu cū solū duo p̄cepta locū haberent nō expediebat vt fictione z frustratoria fuiſſz. ¶ Deciognto q̄ro quotuplex est fictio z est ꝺa qō principalis. Bar.in.d.l.si is qui ponit triplicez.q2 ꝑm cū quedā est inductiua quedā priuatiua.q̄ daz trāſlatiua qō declarat.nā homo triplici modo agit. explifica in ℣ctibus aliqñ agit contrariuz faciendo aliqñ destruendo vt p acceptilationē.qñqz trāſferendo vnū ℣ctum in aliū vt p nonationē vel delegationem vel similes modos. Jo.de li.reprobat hāc distinctionez.aut enim ꝑm cuz vocat inductiuā q2 inducit factuz.z hoc non ē verum q2 factū nō aliter se hz aut q2 inducit ius z tunc ēt priuatiua z translatiua sunt inductiua fictio que inducit ius.vocat ergo Jo.ō lig. alijs vocabulis.q2 quedā est fictio existentie quaz Bar. dicit inductiuā.quedā nō existentie quā bar.dicit priuatiuam de translatiua conuenit cum bar.Alij ponunt decem genera fictionū ꝺz q̄ sunt decē predicamēta de quibus in lib. predicamentoꝝ.Arist.ita dicit Azo.in summa.C.in princ.z Laud.hic z dant.exēpla.fingiť.n.in predicamento substantie aliqs eē non est.xxij.q.ij.℣.itez oppono. In p̄dicamento qualitatis fingiť esse qualis non est.xxiij.q.v. si homicidiū. In p̄dicamento quātitatis fingitur qs esse minor q̄ sit.ij.q. vij.q̄q̄. In predicamento relationis fingiť esse pr̄ q nō est xxv.q.ij.℣.iuxta. In predicamento actionis fingitur agere q non agit.de seu.excōi.mulieres. In p̄dicamento passiōis fingiť pati q non patiť.xxxij.q.v.ꝓposito. In predicamento vbi fingitur qs eē in loco i quo non est.vij.q.i. mutationes. In predicamento qñ fingitur esse i alio tpe q̄ est.ō pe.di.i. piculose. In p̄dicamento situs fingiť esse situs q non ē.xiij. di.duo.q nihil facit.sed facit eadez di.nerui.in fi. vbi dicit de eo q muroꝝ ambitu clauditur.z sic situs est intra muros In p̄dicamento habit⁹ fingitur non habere q hz. xvi.di.ni cena. Nihil vī q cuz dispositio iuris sit ꝓdita ad regulandos humanos act⁹ vt i ꝓemio Gregoriano z in actibus humanis sit tantuz duplex variatio vna ratione substantie alia ratione accidentiuz.oia.n.cōposita ex his duobus constāt de cele.miſ.cum marthe.℣.regsiti. Ideo duplex tantuz fictio ponenda sit respectu autē substātie subdiuidiť fictio: q2 q̄dā est affirmatiua.q̄daz negatiua. Affirmatiua est per quam nō ens affirmatur esse.z ꝑm hoc fingitur stipulatio i terceſſisse p dote q̄ nō interceſſit.C.de re vxo.ac.l.vna.i pn. fingitur esse in ecclesia q non est de cle.non resi.ad audientiam. Negatiua est per quā negať esse id qō est z disponit de iure ac si non esset.vt qñ ecclesia hz ꝓlatum inutilem fingitur non hze de transl.c.ij.v.ℓz neqz.z hoc respectu substantie lz exemplum qō dedi p.c.ad audientiā.posset ꝛcernere accñs. Alio mō fit fictio vt dixi respectu accidentis.z hec subdiuiditur secundum varietatem accidentium. z posset fieri variatio nouē modis ꝑm.ix.predicamenta omisso.x.s. substantie.vt in exemplis premissis. ¶ Decimosexto q̄ro circa hoc sup quib⁹ versetur fictio nunquid.n. versetur in his q̄ sunt iuris.z nūqd potius in his q̄ sunt facta.tex.nť vī velle q i his q̄ sunt iuris ibi.q̄ i facto nō i fictione vel iuris effectu.z hoc tz Lau.dicēs q iura q̄ fingūt quo ad ea que sunt iuris vt ꝓlatuz iutilē nō eē.i.qa disponunt acsi non eēt ꝓlat⁹.ſz nō fingunt i facto.q2 in vītate facti est. Joā.de lig. hoc reprobat.poti⁹.n.fictio vsať in his q̄ sunt facti q̄ in his q̄ sunt iuris qō etiā tz Bar.in.d.l.si is q.qō patebit i sequē tib⁹ exēplis. Sz ꝑmo oporteret rūdere ad hūc tex.ad quē nō rūdet Jo.de lig.q2 nec Lau.p se i duc it vbi dico q refert q̄rere an iura iduxerit fictionez ad destruenduz factū qō ē vel ad iducendū factuz qō nō ē:vel ad alterādū in alia natura z tūc fictio nō ꝓprie vsať i facto q2 ō facto hec non fiunt.i.ꝺz essentialē vītatē alꝫ nō esset fictio.z iō qñ regriť veritas facti sicut i his q̄ sunt facti nō hz locū fictio sicut ē in possessione.nā capt⁹ ab hostib⁹ reuersus ñ fingiť retro possedisse.ff.ex q.cau.ma.l.deniqz.q̄ possessio hz plurimū facti vt ibi dicit glo.de quo nota glo.de ꝛcess.ꝑben.cum nostris. Itez quo ad casuz i.l.deniqz.cessat egtas sup qua fundať fictio vt dico.j.iij.ꝑncipali.q nā nō ē equū q̄ vsucepit qs acq rēdo z alteri ꝑiudicādo si vere nō possedit: vt q2 fuit capt⁹ ab hostibus z fingēdo eum retro possedisse esset preiudicare ei cuius possessio interi nō fuit apud aliū.z sic nō ꝑt ō negligētia notari.aliud ē q̄rere an fictio vsēť i his q̄ sunt facti i.super his potius q̄ in his q̄ sunt iuris.z dic q sic. z p hoc ꝛcordant opi.q2 primo mō ꝓcedit tex.nť z opi.Laud.scōo mō ꝓcedit opinio ℣ria quā declara plenius in duab⁹ seq.q. ¶ Decioseptio q̄ro quare fictio nō vsatur sup his q̄ sť iuris? Rūdeo q2 fictio i his nō ē necessaria. ¶ In his.n.q̄ sť iuris liberā ptātez hz legislator sicut in hoc q minor habet pson̄ stādi in iudicio.vt de iure canonico in spūalib⁹ maior.xiiij.annis hz pson̄ maioris.xxv.de iudi.c.fi. lib.vi. de resti.spo.ex parte nō expedit hoc casū dicere q sit fictio q2 nec est.non enim receditur ab aliqua veritate facti sed potius iuris dispositio alterať.ab hac doctrina excipiunt bar. z Jo.de lig.casum quādo surgeret iuris repugnantia.tunc dicūt ēt ibis q̄ sunt iuris fictionez ꝓcedere.vt pone dicit q filiusfamilias in castrensibus hz pson̄am pr̄issfamilias hoc est p fictionē cū quo ad alia duret patria ptās. vel pone factus clericus quo ad ea q̄ acgrit non ē sub patria ptāte qō dixi in.c.cū decorē.de eta.z qualí.tñ nō desinit esse sub pr̄ia ptāte quo ad alia nisi fieret epūs. q fi.sint legi. p venerabilē. Ego dico exceptionē non necessariam z q potius verum ē dicere q alteratur natura illi⁹ act⁹ q ē iuris vt in exēplis positis: q2 de iure est q filiusfamilias acgrit patri sed alteratur natura pr̄ie ptātis in casibus ꝑmissis:z ē verū dicere q patria ptās nō hz tales effectus de vītate iuris. ¶ Decio octauo q̄ro circa id qō dixi.s.q.xvi.quare fictio nō vsať sup facto ad effectū facti sz iuris tm̄. Go.ꝑz ex.q.precedēti quā z amplius declara ¶ In his.n.q̄ sunt facti impossibile est q nō fuerint si fuerunt:vel q fuerint si nō fuerūt: vī q fuerit subvno modo si fuerūt alio.nō.n.facta possunt nō fuisse.vi. ethicorum.l. in bello.℣. facte.ff. de capti. z postli. reuersis. xxxij.q.v.si paulus.nō pōt ergo legislator nisi per fictionem circa talia disponere.fingit autem ꝓut dixi.s.q.xv. ¶ Vbi aduerte q q2 fictio est iuris dispositio seu iuris effectus vt in tex.z p ꝛfis ē artis.iō ꝺz imitari naturā.instit.de adop.℣. minorē.ex hoc dať regula q lz fictio vsēť circa facta fingendo ea nō fuisse.z sic circa ipossibile ꝑm naturā.sicut.n. dicit lex q nō pōt qs adoptare i filiū eū q ꝑm naturā non posset esse filius

esse filiº: vt qz nõ ẽ tot ãnis mínoz adoptãte: vt i.d.§.mínorẽ. Ita i filiºb non potest fingi hodie de mortuo iã trecẽtis ãnis q̃ viueret, p̃ h̃ ist. de excu.tu.§.fz si i bello. ita dicimº in electione q̃ non fuit valida ex ꝓsensu non potest ꝓfirmari p papã: qz non pñt iduci ꝺalia iuris sup eo qõ nũq̃ fuit. de quo dixi i.c.q̃ sicut. de elec. p̃cedens. tũ exẽpluz ẽ melº. Ita ẽt posset exẽplificari i his q̃ sunt ihabiles ad electiõez. fit.n.p fictionẽ vt fingaf non eẽ de numero cum tũ sint. z h̃ qz fz naturã eẽ possent: fz si eẽnt mlieres q̃ sunt icapaces sacrõz. actiue. ō ma. z obe. dilecta. i his in qbº q̃reref de tali incapacitate frustra fingeref. posset tũ exẽplũ hoc calumniari quia mulierem esse incapacem potius est p iuris dispositionẽ: sed alia plura exẽpla dari possent. ¶ Decimonono q̃ro z est tertia principalis q̃stio: vnde causaf fictio: Bar. in d.l.si is qui. dicit q̃ ab equitate pro quo est tex. optimus. ff. de capti. l. postliminiuz. in prin. quia dicit q̃ ex eq tate fingitur nunq̃ fuisse captus qui ab hostibus est reuersus. ¶ Qp. ad hoc q̃ ímo aliquando fictio surgat ex odio. fingit enim damnatuz in metallum z deportatuz esse mortuos fz viuãt. ff. de ẽtabu. l.i.§.plerumqz. Sed. subest eqtas delicta puniant. ff. de íniur. l. nõ soluz. §.i. ita soluit Bar. in d.l.si is q. Sed ita dicendo de omni iuris dispositione dici posset q̃ surgit ab equitate qõ non est verum capiẽdo equitate stricte. de quo dixi de transac. c.fi. dic ergo q̃ fictio fundatur ex aliqua speciali ratione mouente legislatoreꝫ q̃ potest apparere in omnibus dispositionibus iuris in quibus ꝓcediꝺ p fictionẽ. z hoc est: qz p spãle rationẽ recediꝺ a cõi dispositione. de p̃bẽ. de multa. in fi. Bar. tũ in d.l.si is qui in. vi. q. ꝓncipali. ad. pbandũ dictũ suũ inducit exẽpla. nã cessante eqtate cessat fictio. ff. de sta. ho. l.q i vtero. ponit z alia exempla qõ omitto: fz qõ dixi est tutius non potest pati calumniã. ex p̃dictis ifertur ad. qõnem se. ¶ Vigesimo quero an due fictiones circa idem concurrere possint dic q̃ sic vt duo specialia circa concurrunt. C. de dotis promiss. l.i. z quod ibi nota. glo. ff. de iur. dotiũ. l. cũ post. §. gener. z quod ibi no. q̃ tenent Guil. de cu. ff. de pac. l. ab emptione. z intelige quando sĩt due fictiones eque principales. secus si vna veniret ad consequentiam alterius. tunc enim concurrere possent insti. qui. mo. iuspa. po. soluitur. §. si ab hostibus. ff. de sol. l. sub conditione. Item intellige quando non surgũt ex fomitibus tunc proprie ꝓcedit. l. cũ post. §. gener. z pro hoc. ff. de polli. l. si qs rẽ. §.i. ꝙuncta. l. fi. C. de sa. san. ec. z qõ no. glo. C. loca. l. q rẽ. Ad p̃dicta iduco casum. c. fi. de spon. vbi id qõ disponitur i.c. is q. c. ti. q̃ p sequẽtem copulã sponsalia de futuro transeãt i matrimoniũ nõ hz locũ nisi copula vere interueniat z non sufficit nixus ad copulã qz essent due fictiones: altera p quã fingeretur ꝓsensus de pñti: altera p quã fingeretur voluntas seu nixus p fcõ. z ad hoc ille tex. est optimus. qõ etiã ibi dixi. ¶ Vigesimo prio q̃ro z ẽ iiij. pnc. q. de fictionis effectu. rñdeo q̃ hz effectũ vitatis vt ꝓbat diffinitio tradita. §. q. xiij. z adeo hz effectũ vitatis q̃ nõ admittitur ꝓbatio in ꝯriũ despõ. is q. qõ tũ. c. lz i ꝓcedẽti. q. iduxeri ad materiã fictionũ. ꝓprie logf ō p̃sumptiõe: fz gl. ibi itermisit exẽpla de fictione. z quo ad hoc subest idẽptitatis rõnis imo fortior: qz necessariũ est dicere q̃ fictio hẽatur p veritate: qz alꝫ frustra eẽt qõ ꝓcedit quo ad oĩa q̃ surgũt ab illo q fictionẽ inducit. vñ si ciuitas ꝙcedit alicui q̃ habeaf pro ciue sicut h̃ ꝙcessuz est scholarib ist bñf p ciue in omnibº q̃ põt ꝙcedere ciuitas. secus in alijs q̃ ꝙcessa eẽnt a ꝓncipe ciuibº. p h̃. ff. de le. iij. codicillis. §. fi. z de hoc p Bar. ff. ō adul. l. si maritº. §.i. ¶ Vigesimo sco q̃ro circa hoc an fictio p̃ferat vitati. p.c.i. qõ me. ca. In ꝙtrariũ. C. plus valere qõ agit in rubro z nigro. Item qz fictione ius nõ ꝙfundit nec delef. C. de iur. do. in. l. in rebº. Lau. distinguit qz aut loquimur de fictione iuris z de iure. z talis prevalet veritati. de spõ. is qui. z qõ no. l. di. ferrũ: aut est fictio iuris tũ exẽplum in velata q̃ post ánuz fingit, pfessa z staf fictioni prima facie nisi plene ꝓbetur ꝯriuz de quo no. qõ me. cã c.i. z hoc quo ad fictionẽ iuris: sed aliqñ est facti sicut qñ clericus assumit habitũ laicalẽ. ō vi. z ho. cle. clerici. z tũc semper staf veritati nisi ꝓbetur hõesta cã fictõis: qz fictio ō sui natura ẽ mala sicut z siꝫatio: vt no. in. d.c.i. qõ me. cã. h̃ distinctio z tota. q. nõ ꝓcedit p id qõ dixi in p̃cedẽti. q. z. §. q. xiij. vt. n. apparet ex vbis Laud. nõ capit fictionẽ ꝓprie: sed vel capit fictionẽ pro p̃sumptõe qtũs distinguit an sit iuris tm̃ an iuris z de iure. vel capit pro simulatione. nos aũt q̃rimus de fictione ꝓprie sumpta z de illa ꝓcedit qõ dixi in qõne precedenti. p. hec aperiẽ via ad totã materiã.

Statutum Primo declarat cõstitutionem Bonifacij co. ti. qa sepe. li. vi. quo ad collegia. secundo ibi ceterum. declarat eandem circa singulares personas. sũma: vt in gl. tamẽ post verbũ cathedralis ecclesie adde vel regularis. ¶ No. q̃ ex iurisditõe ꝓuenire põt emolumentũ z dicit Lap. q̃ emolumentũ ꝓprie ẽ lucꝛ molẽdini. lz generaliꝛ accipitur pro qualibet cõmoditate. Malachie: iij. z q̃ emolumẽtuz qz custodiuimº p̃cepta eiº. de hoc in gl. idẽ vbũ. z in ea. in fi. de testa. si heredes. ¶ Secõ no. dicit am inter ecclíam cathedralẽ regularẽ z collegiatã. qũo aũt dicaf ecclesia collegiata. gl. ij. tãgit. z dico. j. q. iiij. ¶ Tertio no. q̃ nõ tm̃ ad capitulũ ecclesie cathedralis fit devolutio iurisditiõis defuncto epõ: sed etiã ad collegia aliarũ ecclíarꝛ devoluit iurisditio suoꝛ prelatoꝛ fz Lau. de quo in cle. ne in agro. j. de sta. regu. vbi dico. §. abbate. q. i. z. iiij. sequentibus. hoc tamen nõ ꝓbatur hic: qz presupponit factum. nec qũo ad hoc disputat qd iuris. q̃q̃ aũt hic generaliter dicat de prelatis tũ dicit Pau. q̃ íntelligiꝺ de p̃latis principalibus p quoꝛ mortẽ viduaꝛ eccl'ia. qõ etiã ꝓbaf i.c. qz sepe. vbi de hoc in gl. iiij. ¶ Quarto no. q̃ hec ꝙstitutio. nõ ẽ nouí iuris íductoria ꝓbat vbũ declaramº. z i hoc no. ꝓncipiũ glo. v. i hoc vbo ex qua gl. no. singulariꝛ dicit am inter corrigere z reꝓbare. Est. n. corrigere cũ reuocaf aliqd qõ prius tenuit. de ꝙsang. z af. nõ dz reꝓbare cũ declaraf aliqd nunq̃ tenuisse. ¶ Quinto no. q̃ exp̃se debẽt deduci z ille sole deducũtur. de qbº de do. z ꝙtu. finẽ. z ibi glo. ¶ Sexto no. q̃ aliqñ p̃lat hz iurisditionẽ secularẽ. i quo ad laicos ꝙcor. in gl. in vbo secularis. z idẽ Pau. z pro hoc ne cle. vl mo. c. fi. li. vi. ¶ Septimo no. in ver. ceterũ. q̃ consuetudo dat iurisditionem etiã spiritualẽ. de boc. ix. q. iij. ꝙquestº. de fo. cõpe. cũ cõtingat. ¶ Qp. q̃ ex iurisditione nõ pueniaf emolumẽtũ p. c. cũ ab oi. de vi. z ho. cle. Do. i gl. i vbo iurisditõe. ponit z duplex exẽplũ tex. ꝓmo quo ad emolumẽtũ. p uenies ex penis pecuniarijs vel emẽdis z hoc est indubitatũ. z de hoc in cõcordantijs quas allegaui maxie i gl. c. lz de penis. ¶ Secõ exẽplificat gl. in emolumento. i. in quota litis q̃ deberi põt ex ꝙsuetudine. z hoc gl. reꝓbat p. c. cũ ab oi. z idẽ Pau. q̃ dicit hoc verũ qñ emolumentũ directe p uenit ex iurisditione. aliud dicit si detur aliqd gratis. puta si officiali capituli ꝓmissione i possessione aliqd donaf p sigillo. pro hoc vltimo est qõ dico i sequenti ꝯrio: sed quo ad dictũ p̃cedẽs Henz. vñ sentire q̃ sportule possint ō iure peti. p auc. de iud. §. ne aũt. col. vi. z ad. c. cũ ab oi. de rescri. statutũ. §. isup. li. vi. rñdeꝛ q̃ loquitur i delegato pape. Idem Math. reꝓbãs opi. frís Aluari dicẽtis idẽ in ordinario qõ i delegato pape. p. c. i. ne p̃l. vi. suas: qz fm Math. est diuersa rõ: qz ōlegatº pape dz gratis adimplere mãdatũ specialiꝛ sibi factũ: fz ordinariº nõ cognoscit de mãdato spãli pape. Item qz in delegato repitur exp̃sse ꝓhibitũ p. d. c. statutũ. §. insup. z §. notariũ: fz in ordinario nõ põt ergo ordinariº hãe sportulas: seu salariũ: seu emolumentũ nisi forte litigãtes sint pauperes. de quo Spe. de salarijs. §.i. v. si vo ꝙsuetudo. opi. gl. z Pau. cõiter tenef i. d. c. cũ ab oi. vbi h̃ fuit opi. Host. qz si delegatº ꝓhibetur ergo fortiº ordinariº. In pluribº tñ curijs scõa opi. seruaf z dic q̃ vbi est ꝙsuetudo pñt ordinarij licite recipe emolumẽta. lz. n. tutiº facerẽt. abstinẽtes p. d. c. statutũ. §. insup. z p rõnes. s. factas tamẽ nõ peccãt saltẽ moꝛtaliꝛ nõ abstinẽtes: vt habeãt pro se op. sũmoꝛ doctoꝛ. pro hoc qõ no. ff. de re. iu. l. cũ platis. ō post. c. vno. li. vi. z hoc nisi cõsuetudo esset multũ imoderata. tũc enim nõ valẽt. de ꝙsu. c. i. cũ si. z idẽ dixi de vi. z ho. cle. cum ab oi. daf z tertiũ exẽplũ in emolumẽtis q̃ dant officialibº z nũcijs vel scriptoꝛibº vel filibº. xiij. q. v. nõ sane. z quod

no.iij.q.iij.offerat in gl.i.qō dicit Pau.intelligi posse i ordinario non delegato.d.c.statutū.§.notariuz. qō expēpluz ñ ꝙuenit huic lr̄e:qz tale salariū est ipsoꝝ officialiū nec cōseruatur successori. Itē sic intelligēdo nō ꝓcedit p̄missa distinctio iter ordinariū z delegatū. nā ēt in delegato p̄mittit ꝙ soluat notario.d.§.notariū.dūmodo ipse nō ꝑticipet vt ibi. vñ intellige hoc exēplū vt dicit Mat.qñ de hoc salario notarioꝝ seu aliozꝝ officialiū aliqd recipit iudex.z tūc ꝓcedit distinctio p̄missa iter ordinariū z delegatū z dicit Math. ꝙ ista salaria dñr sportule.xiiij.q.v.nō sane.i autē. de liti.§. ad excludēdas. Refert tñ opi.frīs Aluari dicētis ꝙ sportule dicūt ille tm̄ q̄ dant iudicibus.vt no.iij.q.iij.offerat. in gl.i.dic ꝙ ēt ea q̄ dant executoribꝰ dicūt sportule iter quos executores cōputant notarij z alij officiales vt nūcij z sil'es d.§.ad excludēdas.qō dixi i.d.c.cū ab oi.q.ij. In hoc tamē nō est vis facienda i vocabulo. ar. de ꝓcu. petitio. ¶ Scōo op.ꝙ ex sigillo nō possit cōmodū ꝓuenire.ō si.c.i.so.3riū ꝓcedit i spūalibꝰ i qbꝰ nō lz ēt ꝓ remuneratōe laboris vt ibi no.z.i.q.ij.placuit.quod tenēt hic Pau. Genze. z Math. vel ſm Math.ibi logt̄ qñ pactum intercessit ante collationē bñficij de aliquo dādo pro sigillo qō fieri nō dz.d.c.placuit. hic aūt logt̄ de eo qō recipit̄ pro sigillo post collationē quod lz in.d.c.placuit.vel solue vt in gl.in verbo sigillo. qō potest intelligi de sigillo vel ad vsum causarum vel contractuum. Et in primo dicto intellige glo.ſm ea q̄ dixi in 3rio precedenti.quo ad ſm dictū no.gl.ꝙ ex ꝙsuetudine pōt induci vt scriptura sup ꝙtractu valideť sigillo vt si esset confecta ꝑ nō tabellionem.qō declara plenius vt dixi de prob. post cessionē.de quo Spe.de ꝓba.§.videndum.v̄.x.vbi no tant casus in qbus creditur litteris sigillatis.plus tñ creditur instr̄o:vt dicit idē Spe. de istru.edic.§.restat.v̄.sed cū lr̄is.dic ꝙ imo piter qñ de hoc est ꝙsuetudo.p.c.cum dilectus.de fi.instru. Nūo aūt debeat sigillū apponi z ꝑ quē z de forma sigilli.z an quis possit sigillare sigillo alieno z de multiplici sigillo ꝓseqūt hic pau.ea q̄ no. Inno.z Host. ō fi. instru.c.i. Cōcludit aūt Pau.ꝙ si emolumentū ꝓuenit ex sigillo apposito noīe prelati vel officialis hz locū qō hic dicit.secus si officialis sigillū apponat noīe suo ꝓꝓio z nō officij.itē.i eo qō hic dicit de sigillo iurisditionis ecclesiastice dicit Pau.idē si prelatus sigillabat sigillo capli z official' ēt sede vacāte vtť eodē sigillo.lxxiij.di.in noīe dūmodo totū fiat noīe prelati z eius sit emolumentū. ¶ Tertio op.in eo ꝙ reuocat ꝙsuetudinē. ibi ꝙsuetudine qualibz 3ria non obstante. z nihil dicit de priuilegijs vel statutis spālibus de qbꝰ dr̄ in.c.qz sepe.c.ti.li.vi.ergo ipfecte declarať illa cōstitutio ꝑ istā. Jo.vt i glo.i vbo ꝙsuetudie.q̄ dicit ꝙ debet idez suppleri de ꝙsuetudinibus vl statutis.qz cū hec declaret illa z ps illius viciet ꝙsuetudines z statuta ergo ꝙ hic repetijt de ꝙsuetudine ꝓcedit ēt i statutis z cōsuetudinibus. z cū hac glo.ꝙcordat Pau.z Genz. Ex hac sol.no. Lap.ꝙ si alicui statuto fit aliqua additio idē iuris itelligitur repetitum in additiōe qō erat i statuto quo ad penā z quo ad alia qō no. singl'r.z ē rō qz id qō venit ꝑ modū addendi fit pars illiꝰ cui addit.l.sed si manente.ff.de precario. Idez dicimꝰ

penā prędictaꝫ dico. ſecus qꝛ poterāt eſſe ſine dolo ꝑꝓ opi. Jo. an. validatā rōne. prō hoc qō dixi. s. in. i. ℨrio. ¶ Tertio q̄ro qd in eccleſijs nō collegiatis: vt hic in glo. ij. ⁊ idem Pau. ¶ Quarto q̄ro circa hoc qūo fit eccleſia collegiata ⁊ qūo cognoſcit. dicit Pau. ⁊ Math. ꝙ collegiata eſt: vbi eſt collegium ſimul viuentiū. ꝓ id quod no. xij. q. ij. qui manumittit. ⁊ dicit Math. ꝙ qñqꝫ habet eccleſia priuilegiū ꝑ qō ꝓſtituitur collegiata. ⁊ tūc planū ꝙ collegiata cenſetur. aliqñ nō habet ꝓuilegiū ⁊ tunc qñqꝫ conſtat in ordinatione fuiſſe ſtatutuꝫ ꝙ ibi ſint tres clerici vel plures ⁊ adhuc habetur prō collegiata. x. q. i. c. i. de cōſe. di. i. nemo. i. queſtione ij. placuit. qō nō videt verū niſi ordinatū fuerit ꝙ eēnt tāq̄ collegiū. alꝫ potius videt eſſe tāq̄ ſuiētes ⁊ vocāt clericatus ſimplices de iurepa. poſtulaſti. Quādoqꝫ a ꝓncipio nō fuit ordiata eccleſia prō pluribus. ⁊ tūc nō habetur prō collegiata. nam ſufficit ꝙ habuit dotē prō ſacerdote ⁊ vno clerico. de vi. ⁊ ho. cle. vt quiſqꝫ. de fi. preſby. propoſuit ⁊ dictis. c. placuit. ⁊ nemo. ſtatim allegatis. ⁊ hoc niſi in eccleſia ſint plures q̄ ſint in poſſeſſione collegij. nam tūc habet prō collegiata ⁊ defenditur in tali poſſeſſione donec aliud ꝓbetur. de iſti. cū veniſſent. Pōt autē nō collegiata fieri collegiata vel ꝑ preſcriptionē vel etiā ꝑ eꝑm vocatis tū quoruꝫ itereſt alꝫ nō tꝫ eꝑi diſpoſitio. de maio. ⁊ obe. inter quattuor. ſicut dicimus de vnione. de quo. xvi. q. vij. monaſteriuꝫ. ⁊. c. ſiquis vult. ⁊ de accu. ſi ꝓſtiterit. de excеſ. prel. ſicut vnire. de cle. nemo deinceps. li. vi. tū in. c. nemo deinceps ⁊. c. ſi ꝓſtiterit. potius dicitur de cōmenda. ſed eadem eſt ratio. Refert tū Math. cōtrarium fuiſſe obtentū. ſ. eꝑm ex cauſa poſſe eccliaꝫ collegiatā inuito patrono. ⁊ ſi ſufficiunt facultates ꝑ. c. qm̄. de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ ita determinauit Petr⁹ de ſanſo. quod dico vez: ſed intelligitur collegiata ſine prę iudicio patroni. nūq̄ enim prēiudicari pōt iuri ſingulariuꝫ ꝓſonarū niſi citētur. nec pōt eꝑs vel inferior papa prēiudicare patronis ſecularibus etiā quo ad collationeꝫ. papa tū poſſet. ꝑ. cle. lr̄as de preben. ¶ Quinto quero an in bonis cōibus prelato ⁊ capitulo procedat hec diſpoſitio: gl. i verbo dimiſſis inducit opi. Arch. tenētis ꝙ nō per iura allegata in glo. ℨ qō inducit glo. hāc lr̄am. ibi: aut alꝫ vndecūqꝫ. ⁊ cū gl. vī cōcordare matbe. ſed Pau. ⁊ Benze. tenent opi. Archi. ⁊ ad lr̄am ibi vndecūqꝫ. dic ſm Pau. ꝙ illud generale reſtringit ꝑ vbuꝫ qō ad ꝑlatos. qꝛ nō dicit ad collegia vult dicere ꝙ tex. loqtur de obuenięt̄ibus vñcūqꝫ ptinentibus tū ad prelatos. ſ. ſolos. alꝫ nō poſſunt dici talia q̄ debeant reſeruari ſucceſſori. prō opi. Archi. faciunt. c. vlti. ne ſe. va. li. vi. ⁊. c. vlt. de regul. e. li. que allegat glo. faciūt autez ſic qꝛ in illis. c. dicit ꝙ capitulū ſuccedit in collatione beneficioꝝ cōiter ſpectāte ad eꝑm ⁊ capitulū: ſed collatio eſt fructus iuris cōferendi. ⁊ ꝑ q̄ñs prelature cuius rōne cōpetit ꝓferre. prō hoc qō no. Inno. de elec. cumana. de reſti. ſpo. i litteris. de iurepa. cōſultationibus. ſicut ergo in hoc fructu cōi ſuccedit capitulū. ita ſuccedit ⁊ in alijs cōibus. Ego in quodā cōſilio dixi diſtinguendū. nā qñqꝫ fructus cōes ꝓſiſtūt in aliquo idiuiſibili. ⁊ tūc ꝓcedit opi. Archi. ⁊ ſic loquūtur iura ꝓallegata q̄ dicunt de collatōe beneficij cōiter ſpectant ad ꝑlatū ⁊ capitulū. nam emolumentū qō eſt cōferre eſt idiuiſibile: qꝛ nō poteſt titul⁹ beneficij prō parte tribui. de prebē. maioribus. nec recipit hoc emolumentuꝫ aliquā extimationē: quia ſpiritualia ꝑ tpalia nō extimantur. de re. permu. ad qōnes ne ergo cōtingat capitulum priuari iure ſuo ſine culpa. ideo permittit ⁊ de iure diſponitur vt ſe. va. capitulum ſuccedat. aliquādo autē tale emolumētū cōe ꝓſtit i re diuiſibili. ⁊ tūc pars capituli ſibi ſubueniet. ps autē eꝑi reſuabit ſucceſſori futuro. nā quo ad hāc ptē eꝑi pōt ℔ emolumētū cēſeri nō cōe. ⁊ ita ē prō hac dōia facit. ff. ō vſu fru. l. vſufructuari⁹ viuarij. §. ſi in viuarijs. vbi vſufructuarius viuarij. i. loci in quo fere ſunt icluſe vt piſces vel aues ſatisfacit finito vſu reddendo tantūdem numero etiam ⁊ ſi non reddat eadem capita. ⁊ hoc permittitur ꝓpter difficultatem diſtrictionis ideſt diſtinctionis ſeu cognitionis. ita ⁊ in precedenti membro ꝓpter difficultatem ſeparationis fructus cōmunes obueniūt capitulo. ſecuſ ergo erit qū hec ratio ceſſat. ¶ Sexto quero qꝛ dicit expenſas rationabiles deducendas. que ſint rationabiles. glo. in verbo expē ſe ſoluit dando exempla de expēſis prō ſalario quod datur officiali. dat alia exempla. ⁊ dicit Pau. ꝙ vacāte ſede ſoluentur ſalaria ꝓſueta. ꝓcuratoꝝ ⁊ aduocatoꝝ: qꝛ ꝛ eccleſia tunc nō litiget ne ſe. va. c. fi. tū tunc magis indiget conſilijs Item dicit de ſindico quem dꝫ hīe eccl'ia ò ſindi. c. vno di cens ꝙ iſti habebūt ſalariū etiā tempoze quo litigat eccl'ia ar. de of. oꝛ. preſenti. §. pozro. li. vi. dicit etiam pau. ꝙ verbuꝫ deducāt ꝙ quo ad expenſas rōnabiles poterunt illi qui ꝓceperūt emolumenta vti retentione. ff. cōmo. in rebus. §. poſſunt. de pig. ac. ſi neceſſitas. hac aūt deductiōe dic ꝙ dicte expenſe debent notatim peti in libello. de hoc in Spec. de expen. §. i. ver. ⁊ no. in eo aūt ꝙ glo. vt prędixi dicit de officiali. dic vt preceden. q. ¶ Septimo quero circa id qō dixi in ꝓxi. q. qd ſi capitulū ſede vacante conſtituit official ez vnū ex canonicis nūqd habebit ſalariū de bonis partinentibus ad prelatum. vī ꝙ nō ꝑ. c. qꝛ ſepe. e. ti. li. vi. naz ſi capitulū exercet iuriſditionem ſuo noīe ⁊ ꝑ ſe nihil perciperet vt hic ⁊ ibi ergo nec iſte canonicus qui eſt pars capituli ⁊ q cenſetur habere iuriſditionem iure ſuo de offi. oꝛ. irrefragabili. §. exceſſus. Itē qꝛ glo. dicit ſalarium deberi officiali non vī hoc procedere etiam preſuppoſito ꝙ eſſet non canonicus. qꝛ talis officialis cenſet ordinariuſ. vt no. xxv. di. per lectis. ⁊ probatur de offi. vica. lz. li. vi. vbi etiam no. glo. ſed ordinarius nihil recipere debet preter ſportulas in auten. de liti. §. ad excludendas. viij. col. iij. q. iij. offeratur. de vi. ⁊ hone. cle. cū ab omni. In cōtrariuꝫ qꝛ nō dꝫ cōſtitutus vicarius militare ſuis ſtipendijs. de preſcrip. cum ex officij. negari enī negt quin ꝓcuret vtilitas prelature ꝑ talē officialē. prelatura ergo que ſentit emolumentū ſentiat ⁊ onus. regula q̄ ſentit. li. vi. prō hoc optime. de of. oꝛ. ꝑſenti. §. pozro. eo. li. ⁊ hoc tꝫ Pau. ad ℨria. rūdet ad primū ꝙ nō eſt verū ꝙ ſi nō eſt canonicus dicat hīe iuriſditionē: ſed potiꝰ noie capituli. Ad aliud reſpōdetur eodēmodo: ꝙ ꝛ ſit ordinarius nō eſt talis ꝙ habeat iuriſditionē ſuo noīe. de quo ſolo loquūtur cōtraria. ⁊ dicit Pau. ꝙ in hoc officiali nō deducuntur expenſe quas domi erat facturus ſicut dicimus de expenſis iudicij. vt no. ij. q. i. in primis. facit de reſcrip. ſtatutum. §. inſuper. li. vi. ad hunc tex. ⁊. c. quia ſepe reſpondet ꝙ potius faciūt prō qtūs hic ꝓmittitur vt deducant rōnabiles expenſe ⁊ tales nō poſſunt dici irrationabiles. eſt enim cōmodum vt deputetur vnus ⁊ nō exerceatur iuriſditio ꝑ totū capitulum ꝓpter difficultatē cōgregādi capitulū ⁊ diſcordiā que poſſet occurrere inter ſingulos. ar. de ꝓcura. ſi duo. li. vi. ¶ Octauo quero quid ſi capitulum dat delegatum ad vnā cauſaꝫ. nūquid iſte habebit expenſas de bonis eccl'ie vacantis. So. Pau. remittit dic ꝙ ſic ⁊ fortius q̄ in caſu precedenti. de quo in Spe. de ſalarijs. §. i. ver. pozro. ⁊ de reſcrip. ſtatutum. ver. inſuper. li. vi. ¶ Nono quero qd ſi ſede vacante aliqua eſculenta vel poculenta donantur capitulo dicit Pau. ꝙ ſi ex mera liberalitate non expedit ꝙ reſeruent futuro ſucceſſori: ſecus ſi ratione debiti vel preſtationis ad quā teneret tribuens. prō hoc. d. c. ſtatutum. §. inſuper. ¶ Decimo quero in ver. ceterum. nunquid quod dicit de ſingularibus perſonis ꝓcedit in ꝓſonis ipſoꝝ collegioꝝ glo. in ver. ſingulares. arguit prō ⁊ contra. cōcludit tamen ꝙ ſi notans componentem q̄ hoc debuiſſet declarare. Paul. idē ⁊ Benze. ꝙ eſt vez. nec in hoc dꝫ notari. i. redargui componens. dico enim ꝙ verbū ſingulares ſolū loquitur de ſingularibus ꝓſonis ipſoꝝ collegioꝝ nō de extraneis: qꝛ ver. ceterum venit exceptiue: vt. ſ. premiſit tū de collegijs vt ergo exceptio ſit de regula ſm no. per By. in proemio regularū. li. vi. ꝙ dicit ſingulares perſonas neceſſario intelligit de perſonis ipſoꝝ collegioꝝ. ¶ Undecimo quero quid ſi ad ꝓſonas ſingulares ꝑtinet iuriſditio nō rōne dignitatum: ſed ratione ꝓſonatū vel officioꝝ. glo. qd ſi ſo. ꝙ idē. ⁊ cum ea idē Benze. prō hoc qꝛ eadem eſt rō de preben. de multa. ¶ Duodecimo quero quādo ꝑtinet ad eos rōne dignitatuꝫ: an referat: an dignitas ſit in eccl'ia: an extra eccl'iam. glo. eadē ſoluit ꝙ nō. Idem Pau. ⁊ Benz

pro ℞ q2 siue in ecclesia siue extra ecclesiaz sit: dignitas est z hec lra indistincte logtur. de hoc de pui. q2 circa. de maio. z obe. solite. q̃ q̃ autē respectu dignitatis nō referat an sit in eccl'ia an extra. tñ respectu collegij bene refert. lz. n. hic. phi beatur collegiū eiusdez eccl'ie nō sic alterius. vnde dicit q si de ꝙsuetudine iurisditio cū emolumēto deuoluitur ad capitulū alterius eccl'ie locus huic est fini. q2. c. qa sepe. nō respicit extraneos q non sunt de eodez collegio. ergo nec ista declaratio. ¶ Decimo tertio quero q̃ est rō q singulares psonas rōne dignitatū pōt ptinere iurisditio cū emolumēto: non aūt pōt ptinere ad ipsas rōne suaz psonaz. Io. ℣m Pau. rō est q2 de iure cōi succedit capitulū in iurisditiōe. ad hoc. j. de bereti. cle. i. z sic pceptio emolumenti sola vsa' in prescriptione seu ꝙsuetudine qō prohibet. sz qñ ad singularē psonā siue ipsius collegij siue extra rōne dignitatis deuoluitur iurisditio ex iure spāli tūc nō tm̄ pceptio emolumēti. sz ipsa iurisditio est in prescriptione. ad quē ergo ptinet iurisditio pōt ptinere z emolumētū q̃si dicat Pau. q pceptio emolumēti est inseparabilis iurisditiōe. vnde tz q nō possit prescribi vt pcipiat aliqd emolumēti p eū q nō prescribit iurisditionē. p hoc. c. q2 sepe. qō no. z ad hoc notāter facit iste tex. q dicit de psonis ad quas rōne dignitatum spectat iurisditio cū emolumento. Vbi no. q nō sufficit prescribere iurisditionē nisi prescriberetur z emolumētū. pro hoc gl. in vbo emolumento: q̃ dicit secus si iurisditio tm̄. quam singulariter no. nā p hanc gl. z p predictā dico q prescribi pōt iurisditio sine emolumento: sed emolumentū sine iurisditione nō: q2. c. q2 sepe z istud pmittūt hoc solū qñ prescribit iurisditio cū emolumēto. Itē pro rōne diuersitatis quare secus qñ ad psonas collegioz ptinet iurisditio rōne dignitatū. dicit Gen. q hec operat' ꝙnexitas z ꝙiunctio que ē inter capitulū z prelatū: de testa. registi. de bis q̃ fi. a prela. nouit. pp quam capitulū dz vicarius epi sede vacante. de rescrip. cā te. vbi hoc no. Innoc. nā hec ꝙiunctio operat' q nec ipsum. collegiū nec singulares psone ipsius rōne ēt cō suetudinis pñt percipere talia emolumēta q2 nō posset bñe bonā fidē q̃ ꝙiunctio cessat qñ rōne dignitatū. nā z als videmus q priuilegia cōcessa rōne dignitatū nō tolluntur sed ꝙcessa rōne psonarū sic. de rescrip. c. fi. li. vi. z alibi mandatū factū de ꝓuidendo alicui de beneficio spectāte ad collationē capituli cōiter vel diuīsim lz cōcernat collationē spectantē ad singulas nō tñ ꝙcernit si rōne dignitatū pertinet. de prebē. mandatū. li. vi. Item fauorabilius censet' ius cōpetēs rōne beneficij q̃ psone. ar. c. tā nobis. c. ti. in fi. Genz. que oēs rōnes sunt bone z pulchre: sed imediata rō est qa qñ iurisditio ptinet rōne dignitatuz singulares psone quo ad hoc cēsent' tanq̃ extranei p argumentū de tanq̃ ad alt. de cōcess. prebē. postulātis. de ap. a collatione. li. vi. ¶ Decimoquarto quero vt in glo. in verbo spāli. z solue vt in eaquam no. pro exemplis que ponit.

¶ Cum concessa. Elicita fuit ex ratione. c. constitutus de concessione preben. Laud. z Genze. z se summat vt dicit glo. i. vel per alia verba nō tz licētia concessa religioso de consentiendo electioni si qua de ipsa fiet. hoc dicit quo ad titulum. Generalis etiā sūmari posset addendo post verbū electioni vel ꝓuisioni seu cuicūqz dispositioni ad beneficiū. ¶ Primo cōstitutionis rō. secundo ꝙstitutio ibi. nulli⁹. ¶ Mo. ambitionē reprobari pro ℞. vij. q. i. §. ambitiōis. e. ti. auaricie. z. c. quorū dā. li. vi. z ℞ maxime in assequēdis beneficijs que dñt dari nō penitētibus. xl. di. ante oia. viij. q. i. in scripturis. vbi de hoc. de elec. qualiter. ff. qō cuius. vniuer. l. item eorum. §. si decuriones. C. ō epis. z cle. l. si quē q̃. z hoc maxime in religiosis. d. c. quorūuam. in prin. z hoc in glo. ante pe. ¶ Secundo no. q nō est aperienda via vicijs: sed potius precludenda. C. de indi. viduitate. l. ij. in fi. si aduer. vendi. l. i. de iureiuran. si vero. z c. ꝙtingat. vt eccle. bene. c. vno. in fi. de ꝙcess. pbē. detestāda. li. vi. ¶ Tertio no. q aliqd licet i specie qō nō licet in genere. hic. n. reprobat' lnia generalis. ad hoc. ff. de acq. here. l. si qs mihi bona. §. iussuz. v. sed verū. alibi ecōuerso. de of. or. si sacerdos. vbi de hoc in glo. ij. z ibi dixi. ꝓprie tamen hoc nō colligitur hic p id qō dicit glo. in verbo si quā. qō. j. declaro. q. x. q2 ēt lnia spālis cōcernēs futurā electionē reprobat' hic. ¶ Quarto no. q per vbū volumus inducit' nouū ius z hoc iūcto eo qō dicit. i. glo. dicens hoc esse nouū ius. p hoc quod no. j. de offi. vica. cle. vna. in glo. singulariter hoc pro bante in ver. volumus. z ibi dico in tertio notabili. ¶ Quinto no. q licentia nō debito modo cōcessa nō est lnia z p oia habet' pro nō exñte. pro hoc. ff. de rebus dubijs. l. quotiens de trāsla. c. ij. z qō no. xxiij. q. v. notificasti. z. j. de pe. cle. ij. §. scientie. in glo. ita q. ¶ Quero q2 dicit de religioso qd de clerico seculari videt' secus. ex quo specifice dicit de religioso vt q2 de religioso prohibet' tacite pmittere qō videt' de seculari. de pūmp. nōne. qō tz glo. vlt. ibi per qō videtur q subtiliter ponderat qō in clerico seculari. intellige de habēte beneficiū als nō esset tm̄ dubiū nō est necessaria licentia quo ad ꝙsentiendū electioni ēt facte ad beneficiū alterius diocesis: sed solū quo ad transitū faciendū. at de transitu ℞ nihil dicit'. idē Pau. dicēs q si clericus secularis trāsit ad eccl'iam eiusdē ep̄atus sufficit lnia tacita. i. q supioz nō. phi beat. lxx. di. c. i. z. ij. z qō no. glo. viij. q. i. placuit. xix. q. ij. alienū. xxi. q. ij. qm̄. de quo in. c. admonet. de renū. sed si ad aliā diocesim tūc regritur exp̄ssa lnia lz vt no. in. d. c. admonet. de facto se trāsferāt clerici nō accepta lnia z tz translatio in eorum pciudiciū. q2 si habēs curatū cōsequit' aliud curatū in alia diocesi sine lnia supioris vacat pmus beneficium quo ad ipsum: sz nō quo ad supiorē primū qui possit revocari vt dixi i. d. c. admonet. z pro hoc. vij. q. i. nō oportet. z. c. si vo. vbi idē no. ¶ Op. ad hoc de. c. ꝙstitut⁹. de ꝙcess. prebē. vbi phibet' ꝙcedi ptātez ꝙferēdi beneficiū vacaturū. ergo phibetur z lnia acceptādi. Io. vt in gl. vlt. in fi. q2 ibi ō ptā te actiua. secus de passiua q̃ aliqñ pmittit' vt in iurib⁹ in gl. allegatis. vel rñde melius q in illis iuribus z similibus licētia acceptādi nō pōt parare viā ad vacaturā: q2 solum remouet impedimentū nō autē aliquid inducit. pone exēplū dat' lnia ep̄o si eligitur in aliā dignitatez q possit acceptare. per hāc lniam nihil inducitur: sz solū tollit' impedimētū: sed lnia seu ptās actiua aliqd inducit q2 dat' ptās ei q pri⁹ nō hēbat iō pōt apiri via ad vacaturas. qō phibet. c. ꝙstitut⁹. Laud. z Genz. pro hoc q hec cle. nō hēat locū nisi in religioso. idū cūt q2 magis imputat' ambitio religiosis q̃ alijs. c. ti. quorūdam. li. vi. Itez q2 nec de propinquo nec de remotis nec simpl'r talis dz obtinere lniam a supiore donec locū inuenerit ad quē transferat' de regula. ne religiosi. p hoc q no. Inn. de renū. c. fi. sed his nō obstātibus tenēt ℣riū dicentes ēē idē in clerico seculari curato eccl'ie obligato qō i religioso. ar. de. c. ꝙstitutus: sed qō p̄dixi verius est qō etiā tz Joā. de lig. z rñde ad. c. cōstitutus vt p̄dixi. vel dic de ptāte actiua reperitur expresse phibitum ibi. de passiua autē nō nisi quo ad religiosum vt hic. ¶ Sc̄o quero a quo superior dz religiosus obtinere lniam. Pau. dicit ab immediato: puta ab abbate si est monachus. xxviij. q. ij. quā sit. vbi no. glo. q monachus sine lnia abbatis nō pōt esse papa. z idē no. xvi. q. i. ne pro cuiuslibet. qō dic vt dico. j. e. q. pōt tñ esse cubicularius ep̄i. ij. q. vij. cū pastoris. de accu. nulli. Idem Genze. quo ad id qō dixi de supiore imediato. pro hoc. c. si religiosus. e. ti. z. c. quā sit. li. vi. Math. dicit quo ad mendicantes superiorē esse generalem suū vel ministrū. p. c. quorūdam §. i. e. ti. li. vi. Quo ad nō mendicantes dicit idez qō Pau. z Genz. s. q ita dz intelligi de imediato. per id qō no. Inn. de renū. c. fi. z Archi. in. d. c. quorūdam. z Jo. mo. de p̄ben. cum singula. li. vi. In eo autem qō dixi. s. e. q. q monachus. sine lnia abbatis nō pōt esse papa. Cōtrarū tz Pe. de ancha. z idem tenui. e. ti. lz. nā electo in papā a duabus ptibus nulla obstat exceptio. d. c. lz. z licet dicatur q monachus nō habet velle. e. ti. si religiosus. li. vi. illud tñ est p fictionē: sed ꝙsensuz naturalē vere hz. de spon. c. vno. li. vi. sic z als dicit glo. C. de bo. qs li. aut'. idē ēt. q lz monach⁹ habeat' pmortuo nō tñ quo ad comedēdū qō est dicere q fictio ista q hēat' p mortuo nō attēditur vbi sufficit aliquid fieri ℣m naturam. Cū ergo i electōe pape attēdit' vītas naturalis z sublata sint

iuris

iuris ipedimenta.d.c.lz.z.c.vbi pticuluz.li.vi. sufficiet ꝙsen sus monachi ēt inuito abbate lz honestuz sit ꝙ postulet ab abbate. ¶ Tertio q̄ro si institutio regule vl̄ ꝙstō loci hz ꝙ pētatur lnia a supioꝛe nō primo.dicit Pau. ꝙ tunc ab illo petīt intellige semp ꝙ illa institutio vel constitutio teneat. ¶ Quarto q̄ro pone ꝙ tpe electōis religiosus erat monachus vnius monasteriꝫ anteq̄ ꝙsentiat trāsit ad aliud monasteriū qs dabit lniam? dicit Pau. ꝙ p trāsitū intelligit renūciasse iuri acqsito p electionē.nā etiā beneficio qō hꝫet plene renūciare intelligereť de voto.per tuas.p̄o hoc.s.de rescrip.gr̄e.qō nō ꝓcedit in eo q ignoꝛat electionē de se factā.insciēte autē adhuc posset argui ꝙ nō intelligať renunciare. Et aliud ꝙ existēs scholaris habens beneficiuz fiat religiosus.q̄ tūc ꝓpter animū dimittēdi seculū intelligit renūciare beneficio.vt in.c.p tuas. Aliud si existēs religiosus electus ad beneficiū cuiꝰ est capax trāseat ad aliud monasteriū.nō.n.fit plus religiosus q̄ esset q̄ cessat rō p̄missa sed p̄esuppoſito ꝙ nō intelligatur renūciare dicit Paul. ꝙ superioꝛ secūdi monasteriꝫ in cuius ptāte nūc est dz daŕ lniam.ad hoc.xix.q.i.c.ij. ¶ Quinto q̄ro in eo ꝙ dicit ō licentia qd est lnia? dicit Lau.ꝙ est gr̄a cōcessa alicui p quā sibi licet ꝙ priꝰ nō licebat. z dicit a liceo licel.p̄o hoc. xiiij. q.i.§.i.in fi.ibi oīa mihi licent ꝛc̄.p hoc ifertur ꝙ exquo sel̄ est concessa perpetuo durat nisi ad certū vsuz vel ad certū tēpus concessa sit.p̄o hoc de cōmodato.c.vno.de p̄ebē. si cui.li.vi.dz enī tanq̄ gr̄a ampliari.de re.iu.odia.li. vi.z hoc dicit Genz.ꝙ exquo cōcessa est nō pōt sine causa reuocari C.de cōdi.ob cau.l.si petēdi.lxxij.di.clericos.regula mutare.li.vi.qō nō puto verū dūmodo reuoceť ante actū cōsumatū.z hoc quo ad casuz huiꝰ.c.q̄ nō definit monachus eē sub abbatis ipērio quousq̄z ex licētia cōsensit electiōi imo nec post ꝙsensuz ante ꝙfirmationē tū post ꝙsensuz q̄ res nō est ampliꝰ integra nō potest abbaſ renoare. Itē z ante ꝙsensuz si reuocat fine cā possit supioꝛ cā approbare. Exp̄dictis etiā inferť ꝙ mortuo ꝓcedēte lniam nō p hoc expirat lnia. p̄o hoc qō no. Inno.de clē.nō resi.cū ad hec lz glo.videatur ibi sentire ꝛriū:sed verius est primū qō tenēt Laud. z Genz.z ex hoc dicit Lau.ꝙ ille q hz lniam.possit a quocūq̄z eꝑo recipere ordines poterit eos recipere lz eꝑs suꝰ moriaŕ:intellige de suo eꝑo qui cōcessit lniam.p̄o hoc est.c.si cui p̄allegatū.z q̄.c.cū ad hec videť facere in ꝛriū dic ꝙ ex cā bene pōt reuocari vt ibi pbaŕ tā p ꝓcedēte q̄ ēt p succesoꝛē:sed sine cā nō nisi vt p̄edixi. ¶ Sexto q̄ro circa ꝓxie dicta nūquid regulariter oīa liceāt q̄ nō prohibenť vel nū quid potiꝰ oīa cēseanť prohibita nisi spāliter sint cōcessa. dicit Lau.ꝙ oīa licent q̄ nō reperiūtur ꝓhibita nisi sint ꝛ legē naturales sicut illud nō facies alteri ꝛc̄. vel ꝛ p̄eceptum supioꝛis cui pareri ōbet.de maio.z obe.siqs.z.c.illō. lxxxix. di.ad hec.dic plenius vt dixi.in.c.ij.v.sed neqz de transla. ¶ Septio q̄ro q̄ dicitur i tex.de electiōe vel ꝓuisione qd de postulatōe vel alio modo ꝓuidēdi.glo.in vbo.puisiōi.dicit idē q̄ vbum ꝓuisioni latū est ꝛc̄. vt in glo. Pau.idē eadē rōne p̄terq̄ quo ad postulationē in qua nō regritur lnia q̄ postulatꝰ nō dz ꝙsentirē postulatiōi eo.ti.cupiētes.§.deniqz.li.vi. ¶ Octauo quero nūqd generaliꝛ ꝓcedit hec dispositio quo ad electionē vel ꝓuisionez cuiuscūq̄z beneficij Pau.ꝙ nō:quia si religiosus eligiť ad secularē dignitatez vel psonatū non curatū nō pōt ad hec trāsire ēt cū lnia superioꝛis:vt no.de sta.mo.qō dei.z de regula sup eo. Itez si eligiť ad p̄laturā alteriꝰ religiōis.s.c.cle.i.dic ergo ꝓcedeť qō hic dicit vt sufficiat lnia qñ non subest alia ꝓhibitio vt si religiosus ē electꝰ ad eꝑatū.d.cle.i.vel ad beneficiū curatū. de sta.mo.qō dei.vel ad p̄laturā eiusdē religionis vel hituſ d.cle.i. ¶ Nono quero circa hoc an possit monachus transire ad religionē laxioꝛē z cuius lnia regrať. So. Mat. videtur tenere id qō dicit gl.de regula.nō est.ibi tz ꝙ ex cā p̄t ad parē vel minoꝛē religionē transire cū lnia soluꝰ abbatis.de quo plene dixi.ō renū.c.fi.vbi tenui ꝛriū.z dic vt ibi. ¶ Decio q̄ro qd si cōceditur lnia religioso de cōsentiēdo electioni faciēde respectu certi bñficij vꝫ valere q̄ hoc solū dāat lniam ꝓcessaz generaliꝛ vt ꝓbat vbū siquā de ipso ꝛc̄.z tūc ē rō huiꝰ dispōnes ea quā ponit gl.i vbo si qua.dic ꝛ vt dicit eadē gl.q̄ ēt in tali lnia subest rō ambitionis sup qua fundať tex. Idē sentit Pau.p id qō dico i se.q.q̄ rei q̄ nō ē non dať ꝓuilegiū.ff.ō iure codi.l.qdā referūt. de spō.i pub.ad dissoluēduz.z qō ibi no.ō eccle.edi.ad audientiā.p hoc ꝙ no. Jo.mo.de cle.si ꝙfirmationez.li.vi.regritur ergo ꝙ electio sit iā facta.p̄o hoc ista lr̄a q̄ non distiguit inť spāle lniam z generalē.p̄o hoc etiā q̄ potiꝰ videretur ꝓhibenduz insp̄ē q̄ in genere pp maioꝛitatē ambitionis z maioꝛa scādala q̄ surgere pōt ex spāli lnia. ¶ Undecio quero qd si electio facta erat ante traditā lniam.lnia tū fuit tradita i genere.gl.in vbo nulli? dicit ꝙ nō tz.idez Pau.p rationez. de qua in glo.q̄ dz hec lnia ꝓcedi sup certo.p̄o hoc de cōcess.p̄ben.cle.vna.de rescrip.ad hec. Et spāliter de electiōe seu ꝓuisione iam facta.e.ti.si religiosus.ij.rū.li.vi.rei enim q̄ non est vel esse nesciť non dat ꝓuilegiū.ff.de iure codicil. li.i.de spon.ipu.ad dissoluendū.vbi de hoc de ec.edi. ad audientiā.ij.xxxij.q.ij.qō vero de ꝙse.di.iiij.si baptizata. z sic dz dari lnia ꝙsentiendi tali electioni vel ꝓuisiōi facte ō ipso in tali ecclesia. ¶ Duodecio q̄ro qd si ex vi lnie conceſſe ꝛ formā huius cle.ꝙsentit religiosus electioni.glo.vlt.in ꝓnc. dicit ꝙ est locus pene.c.si religiosus.z sic est perinde ac si lniam non hꝫet.qō no.nā p hoc ifertur ꝙ si ali qua pena est ꝓposita in casu alicuiꝰ actus req̄siti deficientis hz locū etiaz si actꝰ interuenit si de iure non tenuit.z hoc surgit ex eo qa actꝰ inirꝰ validus z ꝛ ius attēptatus est nulliꝰ roboris.z habetur p non exīte. ¶ Decimotertio q̄ro qd iuris añ hāc cle.so.vt in ea.glo.vlt.ō.z satis.vsq̄z ad.ō.p qō vī. z in eo ꝙ inducit no.de renū.c.fi. Idē Pau.p idē exēpluz.qō ponit gl.dicē tū ꝙ non ē ꝙsulēdū ꝓlato ꝙ det licētiā monacho trā seūdi ad aliud monasteriū si non hz patū.si talis lnia traditur non est oīo reꝓbāda.non.n.ꝓt dici subesse ambitionē cū possit transiens duci lege spūs.xix.q.ij.due.ō regula. lz. z ideo ēt hodie p hūc tex.non reꝓbatur lnia talis:lz secuſ in lnia acceptādi beneficiū in qua subest ābitio. ¶ De cio quarto q̄ro circa ꝓxime dicta si cū lnia ꝓcessa monacho generaliꝛ trāseundi ad stricti? monachus trāsiuit cuiꝰ sunt bona post lniam ante trāsituz p eū q̄sita dicit Pau.ꝙ priozi s monasteriꝫ p id qō no. Spe.ō sta.mo.c.i.v.xl.z.v.idē sentit in ver.vi.z.v.xiij. ¶ Decimoquinto q̄ro stāte casu p̄misso ꝙ fuit ꝓcessa licētia trāseūdi ad aliud monasteriū.qd si adiecit ꝓcedēs ꝙ nō possit deinceps stare in tali ciuitate vl̄ loco? dicit Pau.ꝙ hec nō tz q̄ refert ad tēpus quo religiosus erat sub ptāte alteriꝰ cui eū oportebat obedire. ar.ff.de penis.l.vlt.de postu.l.puto.§.fi.de sepul.lz.§.vlt.li.vi.qō.precedit respectu tp̄is quo factus erat monachus alteriꝰ monasteriꝫ:sed ante fiat monachus alterius videtur standuz prohibitioni quia nō desinit esse sub potestate primi monasteriꝫ p̄o quo est qō dixi in precedē.q.nā subditus sp̄i lz sit in alia dioceſi nō desinit eē subditus z pōt excōicari:vt dixi.d.c.fi.de fo.ꝙpe.z ꝓbatur vt lite nō ꝙte. tue. meliꝰ de ap. cum sit romana.in fi. ¶ Decimosexto q̄ro si religioso fuit aliqd relictū sub ꝙditiōe z ante ꝙditiōis euentū fit eꝑs cui acqritur legatū.dicit Pau.ꝙ eꝑatui.q̄ in institutiōibus fi dei cōmissis z legatis attēdiť tp̄s conditionis eueniētis.ff. de re.iu.l.q̄ legata.de pig.si legati qñ dies lega.ce.l.si vsufructus.C.de condi.insēr.l.si vxoꝛ.secus dicit si aliqd fuiſſz ꝓmissum monacho sub ꝙditiōe:q̄ spectať tp̄s ꝓmissiōis:z hoc verū generaliꝛ i ꝛctu.ff.ō v.ob.si filiusfami. Ex hoc inferť ꝙ i ꝛctibus spes trāsmittiť i heredes.isti.de obli.§.ex ꝙditiōali sec? i vltimis volūtatib?.ff.qñ dies leg.ce.l.cū heredes.z.d.l.si vsufructus.in fi. Ad p̄edicta.xciij.di.si q eꝑi xvi.q.i.ne cuilibz.xviij.q.i.c.i.p hoc qō plene no. Fre.de senis in ꝙsilijs.cxx.vbi sentit ꝙ ēt in ꝓmo casu acqriť monasterio z nō eꝑatui.q̄ relictū ꝙditionale nō facit aliquā residentiā in psonā monachi ſz statim transiuit ad monasteriū p hoc de.ꝓba.in p̄esentia.sed saluādo qō dicit Pau.rñde ꝙ añ ꝙditionē exīātem nō subest aliqd in sb̄sistētia. ¶ Decimoseptio q̄ro circa p̄dicta q̄ est rō dāie inter vltimas volūtates z cōtractus gl.i.l.si vxoꝛ.p̄eal.rñdet z in.d.l.si legati.z Bar.in.d.l.si filius.ꝙ rō ē q̄ in ꝛctibus cōditio retro-

trahit ad diez ℨct⁹ initi. ff. q po. in pig. ba. l. potior. §. videamus. ℨ. l. q balneũ. de pi. ℨ cõmo. rei vẽ. l. necessario. §. qd si petẽde. ꝛ̃ i vltimis volũtatib⁹ nõ retrotrahitur. l. i. §. i. ff. ad sylleia. p hoc qõ no. de rescrip. si pro te. li. vi. ¶ Deciooctauo ḡro an p̃nceps possit ꝙcedere lniaz ℨ hãc cle. Gen. q sic q⁹ solut⁹ est legib⁹. l. p̃nceps. ff. de legi. de ꝙcess. p̃bẽ. posuit qõ est vez dũmodo appareat de mente ei⁹ ℨ als p̃sumit rescriptũ obrepticiũ. p id qõ no. glo. de ꝙsti. c. i. li. vi.

¶ De renũciatione Rubrica.

Quamillusio. No. q illusio reprobatur a iure cõcordantie in glo. ij. ℨ vltra illos facit de offi. deleg. c. i. de ap. c. i. li. vi. C. de relationib⁹. l. i. ff. ne qd in lo. pu. l. vlt. hic. dicit q. ll. nõ dñt esse ludubrio. C. de bo. qz li. l. vlt. in fi. xvi. di. nullus. ℨ accipitur illusio pro deceptiõe. vt in gl. alibi alter. vi. di. testm̃. ℨ dicit Lau. q illusio est mala seu malus ludus q non dz esse ipunit⁹. ff. de fur. l. i furti actiõ. dicit etiã q. p̃pe illusio ẽ calida ℨ fraudulosa loquutio aĩo detrahẽdi. v. q. i. q. daz. dic q h̃ accipit generali⁹ etiã si fiat ipso facto. Est ãt illusio maxime vitãda ℨ sedẽ aplicaz. de re iu. cũ oli. ¶ Secũdo no. q variatio phibet. ꝙcordãtie vt in gl. in vbo maxime. ℨ i vbo ecclĩasticis. ℨ h̃ etiã in laicis. ff. de ser. ru. p̃di. l. p funduz. ff. quoz leg. l. i. ff. de optiõe leg. l. apud. de regu. iur. nemo: ſz magis i eccl̃iasticis. xxxviij. di. si in laicis. pro hibetur ãt variatio ꝟz Lau. qz q variat p̃sumitur a iure de uiare. de cau. pos. cũ eccl̃ia. de proba. lz. est. n. variatio cã de uiãdi a mutatio. ℨ hoc nisi fiat p̃ter propositũ. tunc. n. nõ no cet. de testi. cogẽ. p̃terea. de ver. sig. nihil. pro hoc qa variãs ex proposito tãq̃ duplex nõ reprobatur. xxiij. q. v. excõicator. ℨ hec variatio maxie ꝙtingit in muliere qz variũ ℨ mutabile semp fcia. de ver. sig. fozus. xxij. q. vij. §. sed illõ. Reprobatur autẽ maxie in clĩcis in qb⁹ reprobatur in ꝙstãtia. xij. q. ij. nõ. n. de penis. sup his. de bent. n. ꝙstantes de pe. di. iij. irrisior. de excess. prela. inter dilectos in fin. de elec. c. ij. li. vi. Item vbum taliũ aut vez aut sacrilegiũ: nã vba sacerdotis custodiũt sciam ꝛc̃. de hereti. cũ ex iniũcto. Et i hac gl. in vbo eccl̃iasticis: in fi. vt ec. be. c. vno. in fi. ò tẽp. oz. di lectus. d. c. sup his. de penis. Steph. ℨ in glos. in vbo maxie ibi ẽt laicis. vñ dicit Host. de big. debitũ. q. iudeus ẽt ficte baptizatus cõpellit ad obseruãtiã fidei pp vitandã illusio nẽ. ¶ Tertio no. de vbo maxie. qò iplicat idem i casu ℨrio pro hoc gl. i vbo maxie. qò dixi de sum. tri. ij. ad fi. Et hoc qtũs vbũ maxie referr ad vbũ eccl̃iasticis: ſz posset referri ad vbũ vitãde. ℨ tũc hoc nõ probat: ℨ tũc exp̃oreť. i. multũ. ¶ Quarto no. q cedere bñficio est cũ ex toto renuncia tur probat vbũ cedendũ relatũ rubricã. ℨ sic vbũ de symo. p tuas. de rescrip. susceptũ. de v. sig. c. vl. li. vi. alibi hẽmus de cessiõe actionis. de ali. mu. iudi. c. ij. ¶ Quinto no. q noie dignitatis ẽt in dispõne nõ restringibili nõ venit põ tificialis als frustra specificasset de põtificali. qò probat h̃ tex. singularis. pro hoc qz pontificalis ẽ culmẽ dignitatis. ò tex. singularis. pro hoc qz pontificalis ẽ culmẽ dignitatis. ò elec. inotuit. ibi thronũ pastoralẽ: de p̃ben. venerabilis. ibi elec. inotuit. ibi thronũ pastoralẽ: de p̃ben. venerabilis. ibi culmina dignitatũ. ¶ Sexto no. q noie beneficij venit ẽt curatũ qñ dispõ est nõ odiosa vt hic. nã vbũ beneficio comprehendit oẽ beneficiũ qò nõ est dignitas. pro hoc ò. v. sig. tua. sicut i n iure cõi noie dioceſ ꝙtineť ciuitas. de of. oz. c. i. secus in dispõne restringibili. qz tũc nomẽ beneficij restringitur ad simplicia. de p̃b. c. fi. ℨ c. quãuis. i. li. vi. ¶ Septio no. q procuratorem põt renũciari bñficio. dz tñ hẽ spãle mãdatũ vt. j. dico in p̃mo ℨrio. ¶ Octauo no. dziam iter spõte ℨ libere. qz ponitur h̃ vt diuersa tñ ꝓprie vnũ infert reliquũ. vnde qò dicit ac libere põt expõi pro. idest nisi verbũ libere referat ad libertatẽ ꝙstituti procuratoris. vt dicit glo. in vbo libere. de hoc etiã. j. q. iij. ¶ Nono no. q ꝙstitutio procuratoris ad cedendũ beneficio dz fieri spõte ℨ libere als no tz. dicit Pau. q p̃sumit nõ spõte fieri si ꝙstitutẽs est spoliat⁹ bñficio. de resti. spo. solicite. als oz q ꝙstet ò metu. ꝓpea dz sup hoc testis interrogari de cã renũciatiõis. e. ti. sup hoc lz eã reddere nõ teneatur. qz põt legitie ignorare. ꝙcor. de re iudi. sicut. Et de pena illoz q cogũt clĩcos renũciare beneficijs. dz. j. de penis. cle. multoz. ¶ Decimo no. casum in quo sufficit q reuocatio pueniat ad procuratorez. rõnez reddit gl. in vbo ignorantẽ. ¶ Undecimo no. q reuocatio procuratoris põt fieri exp̃sse ℨ tacite. pbat verbũ qũlibet iũcta gl. de hoc. j. q. v. ¶ Duodecimo no. casũ i quo ipedimentũ factũ a tertio ipedit actũ gerẽdũ probat in. v. nisi. ibi aut alios. Et est rõne qs ex facto alteri⁹ puniat cũ peccata debeãt tenere suos auctores. ò his q̃ fi. a ma. p. ca. q̃siuit pro hoc qz als paria sunt q qs citeť vel impediat ad se ꝙuenire citationẽ. vt iit. nõ ꝙte. qm̃. §. porro. ℨ quo ad i pedientes infert Lau. ex p̃dictis q pticipãs in occultatione veritatis puniẽdus est sicut occultãs. occultare autẽ veritatez mortale est. xi. q. iij. siqs. de falsari c. i. ¶ Op. q p pro curatorez nõ põt cedi bñficio. ff. q. mo. pig. vel hypo. sol. l. si ꝙsenserit. §. videbim⁹. de procu. l. mãdato generali. ℨ l. pro curator totoz. Bo. p̃m Steph. aut hz mãdatũ generale tm̃ ℨ nõ sufficit vt in ℨrijs. dic rõnez q cessio hz instar donationis ℨ ad donãdũ regitur spãle mandatũ dictis iuribus an hz spãle mãdatuz ad cedendũ ℨ sufficit. ℨ ita h̃ logť ibi ad cedendũ ꝛc̃. pro hoc. C. q bo. ce. po. l. fi. ℨ sic dz exp̃mi i mãdato. ſ. e. veniẽs. ff. de ac. ℨ ob. l. nõ figura. ¶ Sedo op. q ñ possit beneficiat⁹ ꝙstituere procuratorẽ ad cedẽdũ sine cõsensu capituli eccl̃ie cui resignat si hẽat capl̃z. qz interest il loz. ar. de p̃bẽ. in laterañ. ò of. Arch. ad hoc. ℨ qò no. Inno. ℨ Host. e. ti. q in dubijs. Bo. p̃m Pau. sta ℨrio lz nõ possit renunciari i manib⁹ illoz de capitulo qz dz fieri in manib⁹ supioris vt hic in tex. ℨ in gl. in vbo manib⁹. ℨ dixi de capło eccl̃ie cui resignat. nõ enim regitur ꝙsensus capli eccl̃ie cathedralis nisi esset psona de qua magnus honor vel periculuz imineret p̃m Jo. Host. ℨ Cõpo. q hoc no. in. d. c. qò in dubijs. in. v. manibus. dic q sufficit q illi de capitulo nõ ℨdicunt postq̃ sciuerunt, fateor q si nõ fuerint vocati possunt ℨdicere pro suo interesse. ℨ sic intellige qò dico. j. q. x.

¶ Tertio op. q si reuocatur procurator indistincte nõ teneat cessio postea facta. e. t. lecte. Bo. ibi est aliuſ casus ò eo q p seipsuz volebat resignare. ſz nõ pstitit in illa intentione. ¶ Quarto op. ad idez. de. l. is q. ff. de cessione bonoz. ò mino. l. q si minor. §. sceuola. vbi dz q etiã post factã cessionez potest q cessit bonis penitere ante distractionez bonoz rei tegra. Bo. p̃m Pau. ℨria loquũtur in eo vo dño hoc in beneficiato q est procurator nõ domin⁹. ò don. c. ij. hz ergo minꝰ p̃uilegiuz recupatione rei q̃ dñs. vel alr vtrobiqz ꝙsulitur fame ꝙcedendis. si. n. cedẽs bonis penitere põ possit remãeret infamis saltez ò facto lz nõ de iur. C. q bo. ce. po. l. i. ℨ fiaã dicerent hoies eũ esse dissipatorẽ. sic ꝙsuluitur petẽti lniaz cedẽdi beneficio i hoc q cogitur cedeť. e. t. qdã notaret. n. ò ãbitiõe variatõe ℨ auaricia si pẽtet saltẽ de facto q fama facti nõ est negligẽda. xij. q. i. n. lo. xi. q. iij. coz. vl ℨria loquũť de cessione necessaria. iõ ibi subueniť. ar. ff. q satisd. co. l. si fideiussor. de of. dele. ab arbitris. li. vi. h̃ de volũtaria. iõ nõ subueniť dictis iuribus. C. de re. cre. l. generaliť vel in ℨrijs põt mutare qz nõ interest creditorũ nec de coz detrimento tractať qz sufficit qũocũqz eis satisfacit. ar. regule mutare. li. vi. hoc autez agitur de p̃iudicio superioris cui illuditur. Pau. qui dicit predictis nõ obstare. C. de repu. here. l. fi. ff. de iur. delib. siquis seru⁹. qz illud spãle in suo herede. secus in extraneo. iſte solutiones ponunť in. c. qdaz eo. ti. vbi approbaui vltimã quã ponit ibi glo. ¶ Quinto op. ad idez de. c. fi. de procur. li. vi. de. l. si pater. ff. de manu. vindicta. vbi pz promisit filio vt manumitteret seruũ. deiñ de reuocauit. ſz filius ignorãs reuocationẽ manumisit. ℨ tamen manumissio nõ tz ad idẽ. ff. ò diuor. l. penituit. q̃ vt dic glo. mag. facit pro ℨ ℨ. ℨ p̃mo pro qz alť ꝙiuguz misit libellũ repudij. deinde reuocauit, sed missus cũ libello nesciẽs reuocationẽ p̃sentauit dz q pdurat mrimoniuz. ℨ sic reuocatio nõ puenta tz. facť autẽ ℨ. qz ibi subiungit q si ꝙiux sciẽs de illo libello acceptat iducitur diuortiuz. Ad idẽ. ff. si cert. pe. l. ei⁹ q i prouincia. §. quas vo. de dona. l. ij. §. siqs dõatur⁹. nã si dominus q dedit mandatuz ad ℨbẽduz mutuuz mo-

ritur

rit ꝛ ꝓcurator ignorãs de morte mutuat dñium pecunie nõ trãsit in recipiẽtez dictis iurib⁹. So.ad hec ẽ ita vt i gl. in vbo teneat.quẽ primo recitat opi. Vin.scõo pro ea iducit.c.fi.ꝑalle.ibi facit ad id ad qõ respõdet inducẽdo leges ꝑdictas.deinde ibi.ꝛ inde prosequit opiniões vsqz ibiqꝫ quid dicaꝫ vbi ꝛcludit itellectuz hui⁹.c.ꝛ rñdeo singulariṫ ad ẽtia.ꝑmo ad.c.fi.dicit glo.ꝙ est spãlissimũ i carnali mrimonio.aliã solu.sentit glo.in ver.quare.dicũt alij ꝙ.c.fi.loquatur.de nũcio sed ꝓcedens.sc.verior cui tñ obstat qꝛ matrimoniũ carnale ꝛ spũale egꝑaraṫ.de spõ.tue.ꝛ tamen secus hic determinaṫ de spũali. So.ẽm Pau. Rõ diuersitatis est qꝛ in carnali regrit cõsensus ẽbentiuz perdurans vsqz ad pfectũ ẽtuz qꝛ ꝛsensus est sbale fundamẽtũ mrimonij.xxvij.q.ij.sufficiat.despõ.cũ locum.sine fundamẽto aũt nihil põt edificari.ē.q.i.cũ. Pau.ꝛ hoc tz gl.lxiij. di. tibi dño.xxx.q.v.nec illud.vbi no.ꝙ si aligs exꝑmit ꝛsensuz alicui muliert ꝑ litteras.ꝛ anteq̃ illa recipiat lras peniteat nõ ẽ mrimoniuz.sed i dissolutiõe mrimonij spũalis nõ requritur voluntas beneficiati.imo sepe inuitus ꝛ ignorãs priuaṫ.de cle.nõ resi.iter.ꝛ.c.se.no.ix.q.iij.ꝑ ꝓncipalẽ. pro hoc de dolo vitatis.tz in ẽbẽdo mrimonio spũali de necessitate requiraṫ ꝛsensus benefaciẽdi.de ꝓbẽ.si tibi absenti.li.vi.ꝑ hoc iferṫ ꝙ carnale ꝛ spũale quo ad hoc ꝛueniunt in ꝛiungendo:sed nõ disiungẽdo:sed in aliis pluribus discõueniunt.nã ꝑlato ꝺposito põt eccle ꝓuideri de alio.l.di.post q̃: sed sepato mrimonio quo ad thorũ neuter cũ alio ꝛtrahit. Itẽ ex cã põt vnus hẽ duas.xxi.q.i.relatio:sed vꝛo est nõ. xxxiij.di.xꝑiano.xxi.q.i.cõmodo. Item vna ecclesia qñqz habet duos prelatos.vij.q.i.nõ autẽ.vꝛo aũt nũq̃ habet duos viros. Pau. Sed Genz.reddit aliã rationẽ diuersitatis qꝛ in mrimonio agit de maiori ꝑiudicio.ſ.de alligãdo corꝑus ꝛ aiaz qõ nõ fit sine ꝛsensu.de spõ.tua.ideo deficiẽte ꝛsensu deficit mrimoniũ.tz in spũali dissoluẽdo non est tñ ꝑiudiciũ. Itẽ subest rõ de qua in ꝑn.c.q̃ cessat in carnali.ꝑ hec ꝑz solutio ad.c.fi.qꝛ est casus spãlis.ꝛ rõ spãlitatis dicta est.nõ est autẽ vera solutio scõa de qua.s.e.cõtrario. qꝛ ibi logtur de nũcio.qꝛ exꝑsse logt ibi de ꝓcuratore.ad.l. si pẽ.dicit glo.ꝙ ibi logt de nũcio vt ꝑz in glo.in ver. quare dicũt alij ꝛ fiunt solutio petri quã ponit Cy.i.l.mandatũ.C. mandati.ꝑbat aũt hoc Pau.vt ẽt dicit glo.qꝛ manumissus ibi ꝑ filiũ nõ filij sed ꝑtis est libertus.ff.de iurepa.l.filius. que ꝓbatio nihil vꝛget qꝛ ẽt si eẽt ꝓcurator tũ manumissus esset libert⁹ ꝑtis. Item hec solutio nimis restringit illaz.l. vnde verior est so. Dy.quã ponit glo.ibi ꝛ idẽ ꝙ qꝛ ibi non itereṫ mandatari sufficit reuocatio ẽt ad eũ nõ puẽta. tz ẽ hãc so.glo.ibi ꝛ inde.iducit hãc cle.qꝛ hic nõ itereṫ ꝓcuratoris.ꝛ tũ nõ sufficit reuocatio nõ puenta.ꝛ hoc clarius dicit gl.in fi.sed defende ꝛplẽdo solutionẽ. Dy.ꝙ tz hoc non iterſit ꝓcuratoris.itereṫ tũ ꝑlati coꝛã quo fit cessio cui videṫ illudi si cessio nõ tz.hec tũ sol.nõ videṫ procedere qꝛ ꝑz hoc deberet de necessitate requiri ꝙ reuocatio foret ĩtimata ipsi prelato.ad qõ dic ꝙ hoc de actu extraiudiciali. pro hoc qõ dicã.ĵ.e.ẽtio.ꝛ ꝙ dicit glo.in vbo ignorantem.ꝛ dic ꝙ aliquãdo talis actus est gerẽdus cũ aliquo ſpecifice aliquãdo nõ.ꝑmo casu opz illũ certiorari pro hoc qõ dicã.ĵ.e. ẽtio ꝛ plene dixi de reſcrip.ex ꝑte decani.tz tũc dices ꝙ qa renũciatio beneficij faciẽda est i manib⁹ superioris vt hoc de quo in glo.in verbo manib⁹.ĵ.q.viij.iõ prelat⁹ dz certiorari de reuocatõe.tz ẽ est qꝛ in tex.inuit ꝙ sufficit ꝙ certioret procurator.qõ est veri⁹.ꝛ tũc dic ꝙ qꝛ nõ multũ itereṫ superioris.qꝛ nõ agit de interesse suo bursali.nec agit de ei⁹ preiudicio.iõ sufficit procuratorez esse certioratũ.ꝛ in hoc cle.ista ponit casum singularẽ ne facile illudaṫ superiori super qua rõne pro parte fundaṫ hec cle.vt hoc.in ꝑn. tex. nõ eni facile illudeṫ si expediret procuratorẽ eẽ certioratũ. qa nõ est verisile ꝙ sciẽs de reuocatiõe velit facere cessionem que nõ teneret.ꝑ hoc ẽt cuitaṫ illusio q̃ fieret ipsi procuratori q fortasse esset alꝫ ꝑsona grauis cui illuditur si cessio per se facta nõ teneret. Est aũt casus singularis hoc in eo etiã qõ in actu gerẽdo cũ aliquo certo nõ expedit eũ certiorari:sed sufficit certiorari aliũ.si autẽ eius cũ quo actus erat gerendus itereṫ itereṫe ꝓticulari ꝛ bursali opz ꝙ ipse certioret ff.mandati.l.si fideiussor.ſ.i.de so.l.cũ qs.ſ.i. Si vero aci⁹ gerẽdus est simplex vt si mãdaui ꝙ emas mihi librum nõ dixi a quo procedit solutio Dy.ꝙ si nõ itereṫ procuratoris sufficit reuocatio ẽt ad eũ nõ peruẽta ꝛ solutionez Dy. pleni⁹ ꝛ verius posuit Inno.de ꝛcess.ꝓbẽ.c.i.li.vi.in verbo facultatẽ.vbi dicit ꝙ in illa.l.stati tenuit reuocatio. qꝛ reuocans habuit animũ stati reuocãdi ꝛ mãdatarius erat ꝛsti tut⁹ ad ea ꝙ q̃ nõ fit alijs ꝓiudiciũ. Sed hec so. videṫ esse ꝛtra hãc cle.qꝛ hec cessio nõ est facienda i manib⁹ alicuius prelati determinati cũ plures sint habiles ad recipiẽdã.ſ. oẽs illi q possent iuitũ destituere.vt no.glo.hic in vbo manib⁹.ꝛ sic deberet sufficere reuocatio ad neminẽ peruẽta. So.tz plures sint ꝑlati tales tñ certi sunt vnde vel debuerũt oẽs certificari vel saltẽ procurator ꝑ rõnez supradictã. Itẽ ad.d.l.si pater.rñde ꝛ aliṫ vt dico.ĵ.e.ꝛtrario.respõdendo ad.l.ei⁹ q in prouiciali.ff.si cer.pe. Ad.l.si penituit respõdeṫ i gl.i vbo quaꝫ dicũt alij ibi.ꝛ sic loquaꝫ de nũcio q̃ sol. restrigit nimis illã.l. Itẽ dẽia iter ꝓcuratorẽ ꝛ nũciũ nulla sufficiens reddi põt quo ad hoc ꝛ subest vtroqz casu rõnis idẽptitas.iõ aliter dic ꝙ ibi reuocatio nõ peruẽta tenuit cũ agit de dissoluẽdo mrimonio carnali in quo regrit dissensus ꝓdurãs vsqz ad actũ cõsumatũ sicut in ꝛtrahẽdo ꝛsensus vt dixi.rñdeo ad.c.fi.tñ pro dẽia int nũciuz ꝛ procuratorẽ quo ad alios effect⁹.facit qõ no.Spe.ō procuratore.ſ. vt aũt.v̄.si aũt ad.l.si penituit qtũs inducit in ꝛtrariũ prout.s.dixi.rñde ꝙ nihil facit.nã qñ alter cõiunx cui mitteba tur libellus repudij sciẽs de reuocatõe nihilomin⁹ vult stare repudio tz repudiatio vt ex nũc ex ꝛsensu ipsius tñ.tz.n. in cõtrahendo regratur ꝛsensus vtriusqz.tamẽ quo ad repudiũ sufficit alterius dissensus. qõ tz Joã.an.in.d.c.fi. de procura.ad.l.eius qui in prouincia.si cer. pe. ꝛ ad.l.ij.ſ.sed si qs donaturus.ff.de dona.rñde vt in glo.ꝛ ad predicta ẽ quod no.glo.lxiiij.di.tibi dño.vbi quo ad.l.si pater dicit ibi sufficit reuocatio non peruente ad ꝓcuratorẽ qꝛ pater ꝛ filius censentur vna ꝑsona.xxx v.q.iij.ſ.hac auctoritate. sed non est verũ ꝙ censeaṫ vna ꝑsona quo ad oia. tñ defendi põt ꝙ ceseṫ quo ad hoc ꝙ nõ põt versari spãle interesse filij.ꝛ tunc ꝑ hoc ꝛfirmaṫ so.Dy.de qua.s.e.cõtrario.Cõcludit aũt glo.in fi.inducẽdo qõ no.glo.ff.de ꝛtrahẽ.emp.l.i.i fi.vbi dicit ꝙ si vendens ꝑ nũciũ vel litteras reuocat si cõtractus ꝑficiṫ anteq̃ reuocatio puenit ad emptorẽ tz cõtractus.sed illud dz intelligi cũ limitatione que diceṫ in distinctione sequenti. Unde ꝑ pleniori noticia cũ q̃rit de ꝓcuratore reuocato distinguit Lau.qꝛ aut logmur de ꝓcuratore ad iudicia:aut ad negocia:sc̃o casu aut reuocatio puenit ad procuratorem ꝛ nõ valent gesta in ꝑiudiciuz dñi. ff.mãdati.l.si mandassem.valẽt tamẽ in ꝑiudiciũ procuratoris.de arbi.ꝑ tuas:aut nõ puenit ꝛ an q̃rit an vz reuocatio qtũs tangit ꝑiudiciũ domini.ꝛ dic ꝙ sic in lucro captãdo nõ ãt in dãno vitãdo.ar.de ꝑben.dudũ.in fi.li.vi.aut ꝑiudiciũ tertij.ꝛ nõ vz vt hic. Si aũt ad iudicia:aut fit reuocatio post renũciationẽ ꝛ ꝛclusionẽ.ꝛ tz pneniat ad procuratorẽ non vz quantum ad cãm.de procu.auditis. Aut añ reuocationẽ ꝛ ꝛclusionẽ ꝛ aut puenit ad iudicẽ vel partem ꝛ non vz qõ postea fit.de procu.mandato.de reſcrip. ex ꝑte decani:aut ad nullũ istoꝝ puenit:tz tñ ad ꝓcuratorẽ. ꝛ aut q̃rit an noceat reuocãti.ꝛ dic idistincte ꝙ sic.qꝛ nihil ãmodo valebit qõ fit i ei⁹ cõmodũ.vt i.c.ex parte:aut an noceat aduersario.ꝛ aut aduersari⁹ fuit ꝑticeps occultatõis fraudulenṫ ꝛ celãdi reuocatõez ꝛ ꝑiudicaṫ sibi ꝛ teneṫ de dolo reuocãti maxie si ꝓcurator nõ ẽ soluẽdo.ff.mãdati.l.si ꝓcuratorẽ.ſ.fi.aut aduersari⁹ nõ fuit ꝑticeps ꝛ nihil sibi iputaṫ ꝛ valebit ꝙ fiet cũ tali ꝓcuratore ꝛ iputet sibi q talez eligit ff.ō mi.l.cũ mãdato.tz ipsi ꝓcuratori nocebit q ꝓp suã fraudẽ obligaṫ dño.ff.ō dolo.l.ꝛ elegant.ſ.pe.ꝛ iō si ꝓcurator ꝛ iudex ꝛ ps ignoret soli dño nocet.sic ĩsufficienṫ reuocãti vt hoc.Ħ vꝺ de ꝓcuratore admisso cũ mãdato ꝓcuratorio. si aũt sine mãdato:aut fuit admissus cũ satisdatiõe:aut sine. si primo casu:aut q̃ritur an teneat ꝛuocatio.ꝛ dic ꝙ sic sine puenerit ad iudicẽ vel partez sine nõ.sic intelligitur de ꝓcu

ra.in nostra.aut queritur an ea que facit p̃curator̃ post re uocationẽ p̃eiudicent.z dic q̃ non nisi soli p̃curatori re uocationẽ celanti. Et iõ si est ex parte actoris pp cautionẽ de rato quã p̃stitit cõdẽnabit̃ ad interesse.ff.de .pcu.l. plautius. Si ex pte rei soluet iudicatũ vt ibi. Si aũt sine satisdatione fuit admissus nulli p̃iudicat z iputat sibi q talẽ admisit vt no.de .pcu.c.i. Lau. Sz Jo.de li.pseq̃t diffusius opi. quasi recitat gl.quas ẽt recitat pau.referẽdo vba Cy.C.mãdati.l.mãdati: sz q̃ effectualr ponũt i gl. omitto p̃ter q̃ de opi. Marti.de silimãnis q̃ nõ ponit̃ i gl. q distinxit q̃ aliq̃ ꝑcurator̃ reuocatus gessit aliqua dño sciẽte z actus tz z p̃iudicat sciẽti.ff.de re iud.l.sepe.de re iu.c.p. aliq̃ dño ignoráte z aut postea ratũ habẽte z adhuc idẽ.ff. de admi.tu.l. cũ q̃rit̃ aut nec sciuit nec postea ratificauit z aut fuit institor.i.p̃positus mercibus Jbendis publice z reqrit̃ reuocationẽ palã fieri.alʒ obligabit̃ dñs ex gestis p eũ.l. sz z si pupillus.§.de quo.ff.de institoria.aut fuit .pcurator̃ simplex z aut habuit mãdatũ Jbendi cũ certa p̃sona z oz reuocationẽ puenit̃ ad illã.ff.mãdati.l.si fideiusso.§.i. idẽ si fuit mãdatũ certe p̃sone vt Jberet cũ ea eadẽ rõne.aut habuit mãdatũ generalr z tũc sufficit reuocatio pũcta ad .pcuratorẽ z postea ñ obligat dñz.p hoc.d.l.si mãdasse.ff.mãdati.de hoc dixi de rescrip.ex parte in.q.i. ¶ Sexto op.ubi nisi per ipsos:aut alios.nã deberet sufficere si impedimentũ fieret p vnũ solũ cũ subsit eadẽ rõ.glo.in vbo alios.sol.z idẽ pau. z Benz.q vltra cõcordãtias gl.inducit.de sen.excõ. si vo. dicẽs q Jtales ipedictes si sunt soluẽdo dar̃ actio de dolo ad itereſſe.sz q̃ hoc casu nõ sunt soluẽdo dar̃ restõ.ff.de eo p quẽ fac.erit.l.vlt.de dolo.l.z eleganter.ff.si messor. fal. mo. dix.l.si duob⁹.§.i. ¶ Quero q̃ h̃ dicit de .pcuratore ad cedendũ qd de .pcuratore ad petẽdũ lniam cedẽdi:glo.i verbo cedẽdũ sol. Et iter cetera facit dñiam iter petitionẽ licẽtie cedẽdi z postulationẽ.per.c.bone.ij.v.nec nocebat de postu.vbi post q̃ postulatio est p̃tata superiori nõ valet reuocatio:sed ante sic.p q̃ videret q̃ in .pcuratore dato ad petendũ lniam cedendi.stati cũ petit nõ possit fieri reuocatio Jtuz sentit glo. Sed rõ dinersitatis reddit̃ in glo. z idem Pau.dicens q̃ post obtentã lniam nõ põt reuocari.pcurator̃ qui teneat cedere vt ẽt dicit glo. dicit ẽt Pau. q̃ q̃q̃z lnia petit̃ z dic vt p̃dixi q̃q̃z cessio admitti postulab̃. z tunc sufficit q̃sensus supioris vt iste ampli⁹ nõ hẽat ius in beneficio.e.ti.q̃ i dubijs.vnde post q̃sensuz supioris nõ ẽ locus reuocationi.ar.de elec.in causis.ẽt si subito renũciet z stati peniteat dummodo libere z alio pdendi dñium renunciet. vt no.Archi.vij.q.i.quã piculosuz. z pbab̃.j.de penis.c.ij.i fi.z i hac glo.in fi.vbi no.q̃ post p̃sentationẽ nõ valet reuocatio vt ibi.sed ante sic dũmodo notificet̃ supiori vel .pcuratori anteq̃ p̃tetur.ar.de .pcu.mãdatũ.alʒ nõ valet q̃ ẽt tz hic Pau.dicẽs q̃ id q̃ hic dicit̃ locũ hz etiã in postulatiõe p̃tata superiori .pcuratorem reuocatum ante noticiã reuocatiõis.secus si post noticiã.vt no.in.c.bone. p̃cal. ¶ Secõo q̃ro circa .prie dicta q̃ est rõ q̃ post obtẽtã lniaz cogit̃ cedere:Rñdet Pau.q̃ multiplex.put no.p Hostie. in.c.gdã.e.ti.sed inter cetera rõ est ad .pbibendã variationẽ z in q̃stantiã.de qua hic in p̃n. ¶ Tertio q̃ro nũqd q̃ h̃ dicit de .pcuratore .pcedit siue sit clericus siue laicus. gl.in vbo .pcuratorẽ.dicit q̃ sic p.c.accedẽs cũ ibi notatis. ō pre bẽ.ibi.n.no.q̃ laicus põt cõstitui .pcurator ad acceptanduz beneficiũ de quo p Pau.de cõcel.prebẽ.cle. vna. q̃ etiaz tz hic dicẽs q̃ sicut p .pcuratorẽ laicũ qs põt cedere vt h̃.z ita acceptare q̃ Jtioz eadem est disciplina.xxxiij.di. hospiciolũ. ¶ Quarto q̃ro de intelleetu illoz vboz spõte z libere.gl.in vbo spõte.z in vbo libere sol.pro hoc q̃ dixi i.viij. notabili.pro hoc ẽt q̃ sicut cessio dz esse spõtanea.e.ti.i pñtia.z.c.sup hoc.sic z .pcuratoris q̃stitutio ad cedẽdũ.ar.c.p curator̃.de elec.li.vi.vbi dicit̃ q̃ ea debent exprimi in mandato q̃ in appellatõe.z q̃ nõ valẽt agitata p metũ .pbab̃ de ap.si iusto.q̃ me.can.sacris.z in hac glo.in vbo libere ibi eueniſſet.vnde dicit Pau.q̃ vbi mandab̃ cessio recipi sub certa forma vel cõditione puta si p̃sone z ecclesie expediat forma mandati diligẽter erit seruanda z aliter facta cessio nõ tz.de rescrip.cũ dilecta.de offi.dele.venerabili. de resti. spo.c.fi. ¶ Quito q̃ro nũqd q̃ hic dicit de renũciatiõe .pcuratoris .pcedit q̃uocũq̃z fiat.dic q̃ sic siue expresse siue tacite.pbat tex.in vbo q̃libet.iuncta glo.ex qua no.q̃ nõ refert an aliquid fiat expresse vel tacite.z hoc nisi taciti z expressi eẽt diuersa rõ.pro hoc q̃ no.de fo.cpe. si diligenti in glo.pe.pro hoc ẽt q̃ dixi.§.in.xi.notabili.z dicit Lau.q̃ valet renouatio siue fiat vbo siue p nunciũ vel lr̃as dũmodo hoc q̃stet.alʒ cuilibet sp̃i credi nõ dz nec ipso iure posset i hoc testificari.q̃ nõ idone⁹ testis xẽ.iiij.q.ii..itẽ nullus.z de hoc vltio.j.q.xij. ¶ Sexto q̃ro in eo q̃ dixi in .pri.q.de renũciatione tacita q̃uo fit renouatio tacite:glo.eadem sol. q̃ fit dãdo scõm .pcuratorẽ nõ reseruato.p̃mo.q̃ dic verũ q̃ p̃im⁹ z secũdus dant̃ i eadẽ cã.secus si i diuersis vt no. gl.ff.ō tutelis.l.cũ semel.z Archi.ij.q.vi.§.forma. z Pau. hic z p hoc limitat̃ dispõ.c.nõ iniuste.de procu. ¶ Septimo q̃ro in cuius manibus dz fieri beneficij resignatio glo. verbo manibus sol.quam no.in fi.ibi no. tñ Jnno. q̃ illud dictũ cõiter approbat̃ q̃ i manibus illi⁹ tm̃ possit fieri resignatio bñficij q̃ põt inuitũ destituere.q̃ tz etiã Pau.hic z Archi.de offi.leg.deliberatione.li.vi. z pro hoc q̃ not.de ver.sig.c.fi.e.li.quod dicit Mat.verũ quando agitur de renunciatione beneficij in quo qs hz ius in re.sed in beneficio acgrẽdo tz renũciatio etiã i manib⁹ nõ sui iudicis.§.e. veniẽs.de his q̃ fi.a ma.par.ca.ex ore.q̃ no.i.c.q̃ i dubijs eo.ti.p gl.de elec.si electio.li.vi. ¶ Q̃p.ad hoc q̃ imo debeat cessio fieri i manib⁹ eius ad quẽ ptinet ĩstitutio.dz eni ad eũdez spectare destitutio.xviij.q.ij.abbas. de homi. cũ ex iniũcto.z no.e.ti.c.fi.Jo. Pau.q̃ aliq̃ spectat ĩstitutio de iure cõi z .pcedit Jtiũ. Sz tũc dico q̃ his ad quẽ spectat ĩstituere posset iuituz destituere.nã sp̃ualia iura spectãt ad ẽp̃m in ecclesijs sue dioce.de excep.cũ venerabilis.v.q̃ vero.p q̃ dicimus q̃ ad eũ spectat institutio in oĩbus beneficijs sue diocesis. nisi aliqua spãlis rõ inducat vt institutio spectet ad aliũ .put no.Jnn.i.d. cũ venerabilis. Aliquãdo spectat institutio ad aliquẽ de iure spãli vt ꝑuilegio vel consuetudine.z tũc q̃q̃z ad eũ spectat ĩstõ z destõ.z clarũ est q̃ in manibus eius poterit fieri cessio.aliq̃ q̃cessa ẽ sola institutio p ꝑuilegiũ.vel ẽ scripta z tũc p hoc nõ hz ptãtẽ õsti tuẽdi.ad hoc.vi.q.ij.visis. Rõ ẽm Pau.q̃ prescriptio est odiosa.C.de annali.excep.l.fi.de p̃scrip vigilanti. Itẽ dicit de ꝑuilegio.iij.di.ꝑuilegia.de ꝑui.sane.regula p̃iuilegium li.vi.dz ergo restrigi regula odia.li.vi.pro hoc q̃ tm̃ p̃scriptũ q̃tuz possessuz nõ plus.de elec.cumana.de deci.cũ cõtingat. Jdẽ puto de quocũq̃z alio mõ surgẽte p̃ter ius cõe. nã institõ põt fieri nõ iudicialit̃ nõ sic destõ.ñ ergo lz qs possit ĩstituere ppea p̃t destituer̃ z p q̃s nec i ei⁹ manib⁹ p̃t fieri renũciatio. ¶ Octauo q̃ro circa hoc:qd si i aliqua eccle sia spectãt tpalia ad abbatẽ sp̃ualia ad ep̃m nũqd poterit i manib⁹ abbatis renũciari bñficio quo ad tpalia z i manib⁹ ep̃i quo ad sp̃ualia:dic q̃ nõ hz Pau. q̃ no.Jnn. z Host. e.ti.c.fi.rõ q̃ sp̃ualia z tpalia sint sit q̃iũcta.i.q.iij.si quis obiecerit.nõ ergo põt vnuz dimittere sine reliquo. ¶ Nono q̃ro qd si fiat cessio in manib⁹ ei⁹ qui nõ põt inuitũ destituere:dicit Jnn.e.ti.q̃ i dubijs.z Pau.h̃ q̃ pdit renuncians possessionẽ bñficij nõ aũt .pprietatẽ.i. titulũ. xviij.q.i.q̃sald⁹ q̃ tenui i.d.c.q̃ i dubijs.z.c.veniẽs.e.t.vbi reddidi rõnez diuersitatis.dic tñ q̃ p talẽ renũciationẽ ẽt quo ad .pprietatẽ vacat bñficium quo ad renũciationẽ nõ q̃ vacet ipso iure:sz supior p tale delictũ posset eũ p̃uare.d.c.q̃ in dubijs imo posset ẽt hẽ ratã illã cessionez:p hoc.j.de penis cle.ij. Expedit tñ q̃ sup hoc .pnunciet z ante sniam nõ pdit renũcians .prictatẽ beneficij q̃ tz Mat.ad hoc.d.c.consulduſ. ¶ Decio q̃ro nũqd expedit in renunciatiõe q̃ iterueniat q̃sensus habẽtũ ĩstituere si adalterũ spectat ĩstitutio q̃ ad illũ q̃ põt initiũ destituere.dicit Mat.q̃ sic.p hoc.lxiij. di. siqs.xix.q.iij.statuim⁹.de sta.mo.monachi.in fi.z quod no. Archi.de offi.leg.deliberatione.li.vi.rõ q̃ eius itereſt.hoc tñ itellige vt dixi.§.in.ij.Jtio.z.§.q.vij.dicit ẽt Pau. q̃ regrit̃ q̃sensus ei⁹ q hz eligere vel p̃tare. vñ si ad abbatem spectat p̃tatio z ad ep̃m ĩstitutio regrit̃ in renunciatione

q̃sensus abbatis

ꝑsensus abbatis cui⁹ interest.de of.archi.ad hec.de p̄bē.in in lateran̄.qō intellige:vt dixi in p̄dicto.ij.q̄rio. Undecimo q̄ro an sufficiē indistincte q reuocatio puenerit ad eū in cui⁹ manib⁹ cessio est faciēda.gl.in vbo faciēda soluit distinguēdo.z cū ea iūge glo.in vbo ignorātē.ex qua hēs rōnē alteri⁹ mēbri.q̄re sufficit intimari reuocationē ꝓcuratori.z cū hac gl.ꝙcordat Pau.z pro ōclaratione vtriusq; gl. fuerūt notata plene.s.i.v.q̄rio. Duodecimo q̄ro q quē dz fieri fides de itimatōe reuocatōis:dic q pp ꝙstituētē ꝓ curatorē z reuocātē:vt i gl.in vbo deducta. Idē Paul. ga alleganti icūbit ꝓbatio.regula p̄sumit.li.vi.no. de fi. p̄by. veniēs.de q̄u.ser.c.ij.xxij.q.v. hoc videtur idez Laud. vt dixi.s.q.v. Decimotertio q̄ro qd si reuocās ꝓcuratorē putās reuocationez ad eū pueniſſe z cessionez factā nō esse cū tū facta esset admistrat.dicit Pau.q valebit q faciet: vt p̄lat⁹ donec certificet ō cessiōe.sicut valet qō fecit iudex reuocans donec ignorat:de hoc de ap.si duobus: z ignorā tia facit valere sniam.iij.q.vij.§.si vex.ix.q.i. ordinationes ff.de offi.pres.l.si forte.de procur.l.si procura. in fi.z qō no. lxiij.di.tibi dño.z p Inn.de re rescrip.cum ꝙtingat.de ꝙcess. p̄ben.c.i.li.vi.de quo et in se.q. Decioquarto q̄ro nūqd in intimāda renouatiōe dz seruari cle.cāz i fi.s.ō elec.gl.fi.q sic. Paul. q si seruari dz illa forma si eā seruauit remanet p̄latus lz ꝓcurator cedat. sz si nō ē seruanda forma illa tūc refert opi. Uin.tenentis q si non potest intimari reuocatio ꝓcuratori vl supiori adhuc non vz cessio quod est verū qñ fuit ipeditus p aliquē malicioſe vt tex.als aūt nō. Sz dicit Pau.q tūc ꝑm Uinc.sufficit q reuocatio fiat i publico.ff. si cer.pe.l.fi.de p̄ben.dudū in fi.li.vi.qō vltimū reprobat ℞ in fi.ꝑm Pau.qō est verū.q specifice reqrit vt vel procuratori vel supiori sit facta intimatio nisi p eos vel alios malitioſe impediatur.quātū tamē ad cle.cām i fi.i qbus casibus ꝓcedat.dic vt ibi dixi in vlt.q. Op. ad p̄dicta q et si impediat itimatio p aliquē potius dz dari actio de dolo ꝯ impediētē q̄ q dicat cessionē nō tenere.ff.de eo per quē fac.erit.l. vlti.de dolo.l.z eleganter. ad hoc vt lit. nō ꝙte.qm̄.§.porro. So.ꝑm Gen.q hoc casu nō sunt soluendo iō dat restō p p̄dicta iura z.ff.si messor fal.mo.dix.l.iij.§.i.ad hoc qō no. in fili.de ap.suggestum:de iurepa.postoralis. Mat.dicit q si de hoc ꝙstat de de iure cōi audiuntur p.d.l.iij.§.i.qō ē vex exquo itimans fecit qcqd i eo fuit. Decioqnto q̄ro ō qō ne quottidiana.ipetrat aliqs grām sup canonicatu z obtu lit se renūciaturū aliud b̄ficiū qō hēbat an dz renūciatio p̄cedere collationē. Archi.tenuit q sic.de p̄bē.si tibi.li.vi.z Mat.℞ dicit inspiciēdā formā lr̄ax.de priuil. porro.z.c.re cepimus. Decioſexto q̄ro an reqritur ſcriptura ad hoc vt teneat renūciatio:dicit Pau.q nō:vt no.vij.q.i.qualit. in glo.ij. Decioſeptio q̄ro an renūciatio possit fieri per nūciū:dic q sic:qr nō est rō quo ad hoc pro hoc qō no.C.si quis alteri vel sibi.l.multū itereſt.z de ꝓcur.petitio. ad qō no.Spe.de cessione actōis.§.i.in pe.col.v.itē q̄rit. Decim ooctauo q̄ro vbi vacat b̄ficiū an i curia vbi ꝓcurator renūciat an i ptibus vbi est dñs:dicit Steph.q in curia.ō hoc dic vt no.in cle.i.ſ.vt lit.pen.in glo. secus.

De supplenda negligētia p̄latoꝝ. Rubrica.

Quia regulares. Diuisio ꝑs per.§. vt in glo.i.ver.z sunt quattuor. Lau. autez diuidit alio modo:quia hoc p̄incipiū vsq; ad.§.eadem dic esse duas partes. In quaꝝ prima agitur de negligentia regulariuz in cōferendis beneficijs per diocesanos sup plenda. In secūda ibi prioratus post vbū suppleāt eoꝝ agi tur de mō supplēdi:sz ℞ diuisio ē poti⁹ ad itellectū q̄ formalis.nā.v.ille p̄orat⁹ ꝙtinet sub oꝛone p̄cedēti vt ꝓbat vbum ꝓferēdo.i fi.illi⁹.v.℞ p̄ncipiū sūmat i gl.i.vsq; ibi nec pmit tūt.vel ꝑm Pau.℞ dicit si regularis p̄lat⁹ et exceptus nō cō fert p̄oratū vel b̄ficiū q̄ nō sunt de mēsa ifra tps laterane fis ꝙcilij diocesanis cōfert illius psonis p quas sunt solita gubernari.vel ꝑm Gē.hoc dicit regularis p̄lati i ꝓferēdis b̄ficijs negligētiā supplet eps nō ꝙctus.z in ꝓferēdo ser uare dz qō seruare debuit p̄lat⁹ si negligēs nō fuisset z hi oēs sūmarij sunt boni:sz sūmari⁹ gl.plenior z magis ad litterā. No.dūaz iter prioratꝰ ecclias z administratōes q̄ vba ex ponit Laud.dicēs q p prioratꝰ itelligi curatos p tex. hui⁹ cle.i fi.p ecclias itelligi tm̄ curatos vt i ℞ differāt a prioratibus sine cura.pro hoc ℞ cle.i fi.ibi eccleſijs curā aiaꝝ hñtib⁹ p administratiōes.dic itelligi administrationes quas hūt p̄positi z camerarij circa reddit⁹ mōasterij siue in castris:siue i possessiōib⁹ vl̄ ōcimis vl̄ alijs. z isti gñali vocabulo dicūt ꝓcuratores.i.q.iij.saluator.ipm tū ius administrādi est spūale.de quo remittit Laud.ad no.p se. in cle.i.s.de rescrip.vbi dixi in.vi.z.vij.q. Et de istis administratoribus dicit Laud.q si ex offō suspēdūt ab officijs vel beneficijs vel portiōib⁹ dicūtur bñe curā.sil̄e qō no.de ma.z obe.dilecta. In q̄riū iduē Lau.qr si aliq̄ spūalitas iesset istis administratiōib⁹.℞ fuisset resuata epis eo tpe quo tales administrationes fuerūt ꝙcesse religiosis.vt no. Inno. de p̄ui. duduz.z hoc relinqt Laudunē.disputatiōi.dicit Jo.de lig. q tales administratores habēt curā fori ꝓtentiosi nō penitentialis de elec.dudū.ij.ad no.p Inno.in.c.pastoralis.nō respōdet. dic q p̄nt tales administratōes trāsferri in religiosos etiā quo ad spūalia.vt no.idez Inn.in.d.c.pastoralis. Itē forte hūerūt a papa vel als legitie. Quo aūt ad primū dictū de dūa inter p̄orat⁹ ecclias z administratōes.dic q ℞ vba sepe varianť.nā alicubi vocāť prioratꝰ alibi p̄positure.z ga vbuz ecclias z vbū administratōes sunt generalia qōlibet istoꝝ sufficiebat ℞ ponere:sz hūit ꝙpilator respectū ad vul gares moduz loquendi qr regularē ecclīam nō solemus appellare sub hoc termino ecclīa.fuit autē intētio ꝙpilātis vt venirēt q̄libet beneficia. In quo dic q suffecisset vbū beneficia sine vbis p̄missis.imo etiā sine illo vbo generali q̄is alia.nā indefinita legis egpollet vl̄i.de quo i.c. vt circa. de elec.li.vi.pro hoc singularit est glo.ſ.de p̄b.cle.i.in vbo q̄uis. Et de prioratib⁹ habeť.s.de rescri.cle.i.z.ij. De administratiōib⁹ hī in.d.cle.i.de cōfir.vti. porrecta.z.c.ad audientiā. Scōo no.q vbū dispō ꝙprehēdit oēm modū reformādi bñficiuz. Lau.p hoc ar.de p̄ben.lz.i.in p̄n.li.vi. Et ℞ dicit Lau.vex posito q oīa nō sint specificata.nō enim p̄t oīa particularia specificari.de ꝓcu.q ad agendū.li.vi.l. sed z si.§.q̄situ.ff.sigs cautionib⁹.sufficit ergo q apponit cla generalis.secus si nō apponeret qr tūc venirent sola specificata.de p̄ben.cū in illis.§.cū autē.li.vi.ꝑm Lau.q tū videt sibiipsi ꝯdicere.dic.n.vltra hoc q vbū dispō ꝙprehēdit oēz reformationem maxie vbi generalis cla siue plenaria seu vl̄is p̄cedit.ar.c.solite.de ma.z obe.z expōit lr̄am ibi dispositōez.i.ordinatōez.ar.de of.ōleg.sup eo. Sz qō dixi in p̄cedenti notabili est veri⁹ z ꝓbať in tex.qr dicit ad eoꝝ dispositionez nō adiecto termino aliquo generali.puta omnez vel q̄uis nec expedit qr indefinita egpollet vl̄i z̄c.vt dixi i p̄cedenti notabili.qō dic vex in dispōne nō odiosa:sed in odiosa vt in impetratōe vbo dispō est spēs distincta a collatiōe. d.cū in illis.p̄o hoc.de of.le.deliberatōe.li.vi. vbi ponunť p̄o distinctis.tū si etiā in dispōne restringibili apponeret solū verbuz dispōnez posset dici omnez modū reformationis venire etiā electionē p id qō tz gl.p̄al.in cle.i.de p̄bē.in vbo q̄uis in fi.glo.lz nō affirmet:sz hoc tz rota romane curie.q̄tū tū ad hāc cle.qd veniat sub vbo dispōnez.dic vt.ſ. in.i.q̄rio. Tertio no.dūaz inter cōmittere z ꝓferre. p ℞ glo.in vbo cōmittere.idez Pau.dicens q cōmittere ꝓprie est cum ad tempus.collatio autez cū perpetuo.ad hoc.ſ.de reli.do.cle.quia cōtingit ver.vt autē.z qō ibi no.in glo.si intelligeretur z est simile de sta.mo.cum ad monasteriū.v.tales.z.c.monachi.§.priores. Idem Gen.z Mat.Lau.autē dicit q idem sunt in effectu in casu isto ꝓpter alternatiuaz que sequit ibi vel ꝓferre qō tamen nō repugnat p̄missis. vult enim dicere q ad hoc vt sit locus huic cle.nō refert an cōmittant ad tempus cui cōferatur in perpetuū. Genze.z Mat. Quarto no.casum in quo eps habet ptātem sup b̄ficijs exemptoꝝ auctorītate aplica p hāc cle.sibi cōces-

sam.cõco2.de of.o2.irrefragabili.de hereti.ad abolendã.j. de cle.egro.c.vno.li.vi.z.j.de sta.mo.c.i.li.vi.z cle. attendẽ tes.z de reli.do.c.ij. ¶ Quinto no. q beneficia regularia debent cõferri regularib⁹.nõ enim vbi sunt regulares dñt prefici clerici seculares nec ecõuerso.ar.xvi.q.vij.in noua. de regula.sup co.s.de elec.cle.i. Mat.q tñ ℔ nõ colligit:sz solũ dz obseruari ꝙsuetudo ibi.q̃ ꝙsueuerũt p seculares.dictum tñ est verũ preterq̃ in eo quod dicit secularib⁹ nõ ꝓficienduz regularez posset.enim prefici si est beneficiũ curatum:vt dico.j.in.vi.cõtrario. ¶ Sexto no.q beneficia vnius monaterij nõ debent cõferri monachis alterius monasterij.cõco2.in glo.in verbo monasterioꝝ.z dico.j.q.xxxvi. ¶ Qp.q nõ semp negligẽtibus prelatis habẽtibus dispositionẽ beneficiozũ fiat deuolutio ad dioce.nã quãdoqz habẽt dispositionẽ nõ completã vt pñtationez vel electionem quibus casib⁹ ꝓpter eoꝝ negligẽtiã nõ ad dioce.sed ad habentez cõfirmare vel instituere debet fieri devolutio.de in repa.c.iij.z.c.cũ ꝓpter.z.c.eã te. Item q nõ fuit intẽtionis huius.c.tollere ius alteri legitie cõpetens:sed solũ ꝓuidere ne ꝓpter negligentiã beneficia remanerẽt nõ reformata vt ꝓbat rubꝛũ.qõ debet attẽdi vt in ꝓemio Gregorij.z qõ ibi no.ꝓ hoc.ff.de in diem adiec.l.impator. ¶ Jo.glo. in vbo dispositionẽ.ad tollenda ista ꝙtraria exponit.i.collationẽ vel ꝓuisionẽ.Et generaliꝛ intellige glo.datur.de qualibet dispositione pfecta p quã titulus cõpletus in beneficio z sic idem esset de instõne quo ad hũc casuz vel de alio modo simili.secus dicit glo.si ad solã pñsentationez vel electionẽ:qꝛ tũc devoluit ad cõfirmantẽ z instituentez siue sit diocesanus siue alius.q̃ gl.est singularis z nescio alibi. z facit ad multa in quo tamẽ sit singulariter no. plenius patebit.j.q.vi. Et cũ hac glo.cõco2. Joan.z Genz. dicẽs q̃ presentatio nõ censet dispositio de beneficio.sed potius p eam paraꝛ via ad disponendũ.qꝛ presentatus ante admissionez nõ habet ius in beneficio:sz tñ hz ius petẽdi se admitti ad beneficiũ.de re iudi.cũ bertoldus.vbi de hoc qõ patet etiã ex eo qꝛ duobus presentatis tz institutio scõi.de iurepa. pastoralis.z hoc quãdo pñtatio p patronũ laicũ fit.secus si p clericũ qꝛ tũc hz vim electionis vt no. Jnno. de iurepa. cũ aũt.quo tamẽ casu lz nõ possit variari presentatus tamẽ nõ habet ius in bñficio:sed tñ hz ius petendi se admitti.ar.de prebẽ.quodã.z de cõcess.pben.qm̃.li.vi.z p hoc infertur ℔ Ben.q i nullo presentato z in nulla presentatione ꝓcedit ℔ tex.p candẽ rationẽ argui põt de qualibet dispõne per quã nõ ꝙceditur titulus ꝙpletus vt in electiõe qꝛ nõ potest talis actus dici dispositio beneficij. Laud.dicit vbum dispõnez esse generale z cõprehendere presentationẽ:collationem z quis aliã dispositionez.pro hoc qõ dixi.s.in.ij.notabili:sed opi.glo.z sequacũ verioꝛ z plenius patebit.j.q.vi.z benep batur rõnibus factis.s.in.e.3rio. ¶ Secũdo op. ad idez. nã quãdo prelatus regularis negligit si ad eũ solũ spectat collatio nõ ad epm:sed ad suũ capitulum debet fieri devolutio.de cõcess.preben.c.ij. So.ꝑm Joan.debet intelligi tex. quãdo plati regulares habẽt cõmittere vel cõferre cũ capitulo quod prima facie pñsumitur.de his q̃ fi.a prelatis. ea noscitur.z sic vult Joan.standũ fore ꝙtrario z lr̃am debere restringi.dicit tamẽ nõ esse tutũ a lr̃a recedere qõ pleni⁹ examino.j.q.ij.z.iij.qꝛ Laur.tz cõtrariũ vt ibi dico. ¶ Tertio op in eo q̃ assignat tẽpus lateranẽ.ꝙcilij quod est semestre.de cõcess.prebẽ.c.ij.nã quãdoqz sunt talia regularia beneficia in qbus ꝓcedit trimestre tm̃.p.c.ne pro defectu. de elec.gl.in vbo laterañ.soluit recitãs opi. Jnn.in.d.c.ne pro defectu dicẽtis q̃ etiã in regularibus in quibus ꝓuidetur per collationem habet locũ illud.c.que opi.℔ reꝓbatur.z lz Compo.vt etiam refert glo.limitauerit eam.qõ dic vt in glo.tamẽ limitatio Cõpo.hic etiã reꝓbaꝛ vt dicit Joan. pro hoc quia ponũtur in tex.verba concernentia beneficia que cõcedunt perpetuo in verbo ꝙferre.vel ad tempus vt in verbo cõmittere.pro hoc qõ dixi.s.in.iij. no. Concludit autẽ glo.q si prelatura regularis reformaꝛ per electionem locus.e.c.ne pro defectu.z nõ cõcilij laterañ.quod etiam tz Joan. Nec ista cõstitutio attingit illũ casuz qꝛ nõ loquitur nisi de beneficijs que reformanꝛ per cõmissionez vel collationẽ. Idem Math.tractãs nunquid.c.ne pro defectu. hz locum in regularibus inferioribus citra abbatias. in quo cõclude q̃ sic:dũ tamẽ sint prelati p quorum mortẽ videt ecclesia.qõ etiam dixi in.d.c.tractat etiaz nũquid in monasterijs monialiũ locuz habet illud.c.in quo tenuit q̃ si cum prouisi. ne.c.indẽnitatibus.de elec.li.vi. ¶ Quarto op.q in exẽptis nõ possit diocesanus se intromittere.e.ti.q̃ sicut de prebẽ.cum singula.in fi.li.vi.Sol.de iure antiquo ante hoc.c.ꝓcedunt ꝙtraria vt hic in glo.in verbo exẽptis:sed p hoc.c.datur hec ptãs diocesanis z in hoc est ius nouũ.vnde dicit Lau.q̃ quo ad nõ exemptos hec cõstitutio est iuris veteris declaratoria tam in casu negligẽtie q̃ in casu p uisionis que devoluitur ꝓpter ꝓuisionẽ factam de indigno d.c.sicut z de elec.ne pro defectu.z.c.q̃q̃.in fi.li.vi. de offi. ord.quãto.xviij.q.ij.§.huic etiã xcũ.§.sequẽtibus. Rõ est qꝛ omnia bñficia inferioꝛa de iure cõi subsunt epis.xvi.q.vij. omnes saltẽ in his q̃ sunt legi.iurisditiõis.x.q.i.z.ij.p totũ. de of.ord.cõquerente.z.c.dilectus.nec iura loquẽtia de devolutione beneficioꝝ q̃ fit ꝓpter negligẽtiã vel ꝓpr̃ culpam distinguũt inter regularia z nõ regularia dũtamẽ sint exempte. ¶ Quinto op.ad hec de ea quod no. Jnn.de sta. mo.monachi.vbi videtur inuere q̃ abbas possit bona mẽ se suc z monasterij diuidere z mõachis suis cõmittere sub annua pensione.hoc ꝙtrariuz format Lau.sed nõ apparet esse ꝙtrariũ ad predicta nisi hoc modo intelligas q̃ ex dicto Jnno.inferaꝛ q̃ põt abbas cõmittere monachis. ita q̃ nõ habet locum negligentia z sic ante hoc.c.negligentiam abbatis nõ supplebat episcopus. Sed dicit Lau. q̃ dictuz Jnno.intelligit ad tẽpus nõ ꝑpetuo p id quod ipse notauit in cle.monasterioꝝ.circa fi.j.de re.ec.nõ alie.vbi dico in ver.vez.in.ij.z.iij.q.alꝭ sequeretur q̃ posset abbas dividere z vnire bona monasterij qõ est falsum cũ hoc semp fuerit officium solius epi ita q̃ nulli iferioꝛi licet.de excess.prela.sicut.j.de sta.regu.ne in agro.§.ad hec.z quod ibi no.q̃ limitatio est vera:sed Jnno.nõ inuit expꝛessa in.c.monachi. id quod dicit Lau.z dato q̃ ita diceret nõ obstaret de premissis vt de se patet.de exemptis autẽ dicit Lau. idem qõ glo.q̃ hec ꝙstitutio est noui iuris promulgatoria.z ideo dic q̃ in hoc debet itelligi stricte qõ facit ad id qõ dico.j.q.i.p hoc decidit̃ an hec potestas diocesani de qua hic quo ad exẽptos sit ordinaria an delegata. In quo dicit Gẽ.q̃ ẽ ordinaria qꝛ datur p hoc ius.ff.de iurisd.om.iud.z qꝛ: qꝛ si esset delegata expiraſſet ꝓ mortem ꝙcedentis.secus de ordinaria.in auten.vt nulli iudi.§.hec vero iubemus. colla.ix.z quod no.de offi.deleg.qm̃ abbas.z idem Math. dic verꝰ q̃ est potius delegata.quod etiã tenui in.c.ad abolendam. in fi.de hereti.z pro hoc quod no.glo.hic in verbo sua.in fi. z quod dico.j.q.xiiij. Et ad rõnem Gẽ.respõde vt dixi i.c. ad abolẽdã.nã nõ ẽ ó natura ôlegate iurisditõis q̃ sit tpal: si.n.sit dignitati ẽ ꝑpetua.d.c.qm̃ abbas. ¶ Sexto op.q ñ debeant diocesani ad quos sit devolutio teneri ad ꝙferẽdũ religiosis monasteriozũ quozũ prelati sunt negligentes vt ℔ dicit. nam posset ꝙtingere q̃ ibi nullus eẽt idoneꝰ Item ex quo ipsi neglexerũt z sic sunt ihabiles iuris eligendi actiue fortius z passiue.de cle.excõi.si celebrat. So. ad ꝑm p ea q̃ dixi de cle.ne pro defectu.nõ enim est verũ q̃ inhabilis ad electionem actiue sit inhabilis passiue nec ecõuerso: sed ꝑm veritatẽ inhabilitatis dici opz qd iuris. Cõclude ergo quo ad hoc q̃ tm̃ religiosis si sunt solita cõferri religiosis fiat collatio q̃ dic vt i gl.in vbo religiosis z in ea ibi. z limitatur p lr̃am que sequitur:vult dicere q̃ nõ quibuslibet religiosis:sed illis tm̃ qui sunt religiosi monasterioꝝ quoꝝ prelati fuerũt negligentes.p quẽ tex. etiã respõdetur ad ℔ ꝙtrarium:qꝛ nõ fuit ℔ negligentia monachoꝝ:sed prelatorum. Aliud ꝙtrariuz glo.in verbo monasterioꝝ tangit z non soluit:sed remittit ad no.in.c.cũ singula.§.prohibem⁹. ibi autez no.q̃ tunc cũ nullus est idoneus in dictis monasterijs potest fieri collatio monachis alioꝝ monasterioꝝ dũ tamẽ non sint alterius ꝓfessionis vel habitus:qꝛ tunc nõ posset fieri sine licentia pape.s.de elec.cle.i.quod etiam

notauit

notauit hic Steph.nam qñ nullus est ibi dignus stat ratio quia idignus nõ debet fieri collatio.de prebẽ.graue ꝛ.c.super inordinata.nec beneficia diu vacare.de cõcess.preben. nulla.nec collator sibi retinere potest.ergo alijs conferre. xvi.di.nullus.ꝛ.c.obituz.xviij.q.ij.quã sit.ꝛ idem Pau. dicens ꝙ fit deuolutio ad dioc̃anũ nõ tñ qñ regularis plãtus ꝙferre negligit:sed ẽt quãdo assignat portionẽ debitã: vt in casu cle.de monachis.de pben.ꝛ pbatur in cle.vt ꝙstitutio.j.de iurepa.p hoc iferr̃ ad id qõ no.Host.de sta. mo. c.fi.§.precipimus.vbi dixit colligi argumentũ efficax ꝙ sicut clericus secularis nõ potest perfici in prelatũ vel fratrẽ ecclesie regularis.ita religiosus perfici nequid in decanuz vel fratrẽ ecclesie secularis.qõ ponit hic Lap. abbas ꝛ verũ est qtũs dicit monachũ nõ posse fieri fratrẽ.i.canonicũ: sed ꝙ dicit:nec decanũ:nec pcedit si est decanatus:curat⁹. per.c.qõ dei.de sta.mo.ꝛ pro hoc qõ.s.dixi.in.v.notabili.

¶ Quero quia dicit in ꝓncipio regularis nũquid in prelatis secularibus locũ hz hec ꝙstitutio.glo.ij.dicit ꝙ nõ inꝯtũ ponit ius nouuz vel preiudicat priuilegio exẽptionis.ꝓ hoc qõ s.dixi in.v.ꝙtrario:qz quo ad hoc dz restringi.ꝛ idẽ Lau.hz ñõ expresse:sed videtur idẽ sentire in verbo regulares.exponit.n.regulares.i.quasi relegati sub aliqua de tribus regulis tñ per sedẽ apostolicã approbatis.s.Benedicti Augustini ꝛ beati Francisci.dic idẽ de alijs que sunt approbate:qz eadem rõ est in eis.pro hoc qõ no. de regu. sane.Pau.autẽ aperte tenet cũ glo.ꝛ exponit litterã in vbo prelati: vt abbates priores ꝛ similes qui dicãtur prelati opz ꝙ habeãt ppetuã dignitatem vt no.Inn.de prebẽ. de multa.qõ dicit Pau.pcedere saluo eo qõ ipse no. de rescrip. cle.ij.vbi dixi.q.xv.ꝛ pro hoc ꝙ hec cle.nõ hẽat locũ in secularibus.facit qõ no.j.de deci.cle.i.in prima glo.ꝛ de sen.excõmu.cle.i.i glo.in vbo religiosi.ꝛ idẽ Benz. ¶ Scõo qro si collatio beneficij regularis spectat ad collegiũ regulare qõ esse põt.de regula.c.fi.li.vi.dicit glo.ij.ꝙ tũc pri⁹ ad plãtũ ꝛ demũ ad dioc̃anũ fiet deuolutio.ꝛ idẽ Pau.p.c.ij.ꝺ ꝙcess.prebẽ.Sed Lau.tenet ꝙtrariũ dicẽs.in vbo prelati.ꝙ plãtũ intelligit quemlibet qui in ꝙferendo seu disponendo de beneficijs talib⁹ presit siue sit psona singularis siue collegiũ seu cõuentũ vt hic.ꝛ de simo.ex insinuatiõe.idẽ Bẽz. qõ etiã latius ꝓsequit ipse Lau.in vbo in lateran̄.vbi generaliter querit an eadẽ deuolutio fiat de ꝙuentu ad abbatez vel viceuersa in beneficijs quorũ collatio seu dispositio insolidũ spectat ꝛ diuisim ad vtrũqz ipsor̃.sicut fit de epo ad suũ capitulũ ꝛ ecõuerso vt in.d.c.ij.de cõcess.prebẽ.ꝛ arguit ꝙ sic:quia iura multa in talib⁹ equiparãt. de elec. qz sepe.ꝛ c.statutũ.li.vi.i ꝙtrariũ hec lr̃a que i omni casu dicit deolui ad epm.ꝛ ad.c.ij.rñdetur ꝙ loquit tñ de epis ꝛ suis capitulis.ꝛ similiter loquitur.c.de elec.cum incũctis.§.fi. Itẽ nõ est tanta cõio inter alias ecclesias ꝛ prelatos quanta inter epm ꝛ capl̃m suũ.de testa.registi.ꝛ multe discõuenientie sunt inter cathedrales ecclesias ꝛ inferiores.de elec.ꝙnuis in fi.li.vi.ꝛ.c.ꝙꝙ.e.ti.ꝛ li. Itẽ nõ est tantũ piculũ si cessaret spũalis iurisdictio in alijs sicut in epali eccl̃ia ꝓ quã ꝓ uideꝛ toti dioc̃esi:ꝛ ideo solus eps procedit ordinarie.ꝛ solus cõtrahit matrimoniũ indissolubile p inferiorez a papa. ꝛ per hoc nõ potest eligi in alia eccl̃ia ꝓpter defectũ ꝙsensus.de transla.c.ij.de renũ.nisi.in fi. Itez qz in monasterijs carentibus abbate frequẽter succedit prior claustralis cuius officium nõ reuocaꝛ per mortẽ abbatis.s.ne se.va.c.i. in fi.ꝑm Lau.qui dicit hoc pcedere de morte naturali. secus de ciuili.per cle.ne in agro.s.in.§.abbate.j.de sta. mo. Quod vltimũ dic vt dico in seq.q. Sed in pposito quo ad primũ dictum dicit Ber.opi.Lau.approbari per palatiuz pape.i.per auditores.Lap.tenet cum glo.per id qõ dico in sequenti.q.ꝛ idem Jo.de lig.qõ est cõmin⁹.tamẽ rationes Lau.sunt pulchre ꝛ de iuris rigore melius fulcẽtantur. nã ꝙ fiat deuolutio ad capitulum videtur cõtra iura ꝙ negligentiã superioris suppleat in ferior. de ꝙsuetu.nõ putam⁹. li.vi. Sen.ꝛ idẽ cũ Lau. vt dixi.s.e.q.ꝛ dico ẽt.j.q.viij.ꝓ determinatõe.tñ glo.est qz suppletio negligentie debet fieri p plãtũ imediatũ.xx.q.iij.cũ scimus.de elec.cum incũctis.§. fi.ꝛ quod dico in sequẽti.q.ꝛ.j.q.vi.ꝛ per notata in dicta.q. plen⁹ hoc apietur:ꝓ hec inferr̃ ad sequentẽ qõnẽ. ¶ Tertio qro circa ea q̃ dixi in pri.q.pone ꝙ prelatus exceptus nõ subest pape immediate: sed alteri sicut sũt pres abbates q̃ hñt plãtos sub se.s. de rescrip.cle.i. nunq fiet deuolutio ad epm an ad patrẽ abbatem:dicit Lap. sequendo premissaz opi.huius gl.de qua in pcedẽti qõne ꝙ ad patrẽ abbatẽ: vt nemini fiat iniuria. Intelligit itaqz textũ de exemptis tñ q̃ imediate subsunt pape.ad hoc inducit cle.si de bñficio.quã ẽt inducit pdicta gl.ꝛ facit ad hoc illa cle.in vbo pcedentiuz. Inducit ẽt Lap.cle. attendentes.i.rũ.j.de sta.mo. ꝓ hoc ẽt est cle.in eo qõ dic ꝙ in exemptis supplẽt dyoc̃esani aplica auc̃te. sed exquo exemptus hz superiorem citra papa de iure cõi suppletio ptinet ad illum:ꝛ sic fiet deuolutio per gradus de cõcess.pben.c.ij.de sup.ne.pla.c.penul.ꝛ fi.ꝛ per totuz.nõ ergo possit dyoc̃esanus supplere aplica auctoritate exquo ad papã suppletio nõ ptinet q̃ rõ magis vrget ꝙ superius inducta. ¶ Ob.ad pdcã maxime ad id qõ dixi in pror.q.de priori claustrali in quo plus opatur moꝛs ciuilis ꝙ naturalis ꝛ qõ obstant notata in.c.susceptũ.de rescrip.li. vi.So.rõ dicti huius põt reddi ꝙ viuente abbate ꝛ impedito ciuiliter impeditur officium prioris claustralis qui est tanꝙ eius vicarius ar.de offi.vi.c.i.li.vi.Sed p mortẽ naturalem de iure inductũ est ne deficiat officiũ prioris claustralis.p.d.c.nouit ad quod tamen qui teneret contrarium rñdere posset ꝙ ibi hoc opata fuit spãlis pape dispõ.qz tamen fauorabile est monasterijs ꝛ religioni ꝙ non expiret officium predictum approbo dictum Laud. de equitate.

¶ Quarto qro in eo quod dicit in textu beneficia qd intelligi noie beneficij gl.iij.dicit ꝙ eccl̃astica.ꝛ idẽ laud.dicẽs ꝙ ꝛtelligit de bñficijs cuiuscũqz ꝙditionis sint dũtamẽ sint eccl̃iastica.pro hoc inducit lr̃am i verbo alia:qz.s. premisit de eccl̃iasticis tñ cl̃a.n. sequens ꝙprehendit ea q̃ sunt de natura pmissor:de ꝓcu.q ad agendũ li.vi.ij.rñ.ꝛ cle.nõ põt de ꝓcu. Idẽ pau.dicit ꝙ hic nõ comprehẽdunt bñficia nõ eccl̃iastica vt sunt feuda.de prescrip.ad audiẽtiã. de sy. ex diligenti.de vsur.c.i.de eo qui mit.i pos.c.i.li.vi.de penis ad aures.ꝓ hoc ẽ qz dictio alius regulariter facit relationẽ eiusdem qualitatis.vt no.de de rescrip.sedes.Et hoc infertur ad sequentem questionem. ¶ Quinto quero circa dicta in pror.q.quid de impetrantibus a sede apostolica vt ꝓuideãtur de dignitate ꝑsonatu vel beneficio⁹ dicit Lau. ꝙ lz sub termino beneficium possint comprehendi oia beneficia:tñ de gr̃a intelligi dumtamen sit beneficium eiusdẽ generis ꝛ gradus cuius sunt specificata ar.xcv.di.illud.secus ergo si essent diuersi generis:nam curatum non cõprehenditur sub nõ curato nec dignitas sub simplici de preb. quãuis.i.ꝛ.c.cum in illis li.vi.ꝛ cle.si dignitatem.j.de preb. Ad qõnem statim posita ꝓ hoc.qz gratie beneficialis sunt oio restringibiles.d.c.quãuis.i.ꝛ.c.cui de nõ li.vi. ¶ Sexto quero circa id quod dixi in pror.cõtrario de eo quod dicit glo. in verbo dispositionem.in eo quod dicit ꝙ fit deuolutio ad instituẽtem siue sit dioc̃esanis siue alius nunquid hoc sit verꝝ ꝛ quia hoc inuestigare est valde vtile:ideo subijcio questionẽ in qua scholaris in bononiensi studio publice respondit que quãuis formata fuerit sub alijs terminis vt cõprehenderet plura dubia solum refero qtũs ꝙcernit materiam huius glo.finge ergo ꝙ archipresbyter vel plebanis ideꝛ rector ecclesie matricis habet institutionẽ in capella posita intra limites plebis sue ad presentationem patroni qui patronus fuit negligẽs in presentãdo ad quẽ fiet deuolutio an ad plebanũ an ad episcopũ. ¶ Circa hanc.q. primo faciaz rationes pro ꝛ cõtra decurtãdo ratiões quas in illa questione scripsi.secũdo subnectam decisionẽ. Primo igitur ꝙ ad plebanũ facit hec gl.in eo ꝙ dicit sine alijs. ꝛ pro hoc rationibus. Primo sic:cũ alicui competat potestas limitata sublata limitatione siue facto eius vtitur eadem potestate libere.casus est singularis ne se. vac.c.vno. li.vi.§.vbi vero.vbi ex speciali cõsuetudine vel statuto cõpetat alicui collatio beneficij de cõsilio epi ꝛ episcopus sit defunctus vel absens ꝛ remotis vt eius ꝙsiliũ in breui nõ

possit hẽ potest ipse libere conferre. In qua rõne pondera q̃ dispõ.d.c.logẽ qñ de iure spãli competit ptãs limitata: z sic fortius si competeret de iure cõi: q̃ ptãs de iure communi surgens est fauorabilioꝛ: z plenioꝛis interpꝛetationis de rescrip.ad hoc.z quod ibi no.ergo sublato patrono.i.inhabilitato ad pꝛesentationez plebanus libere instituet. Secũdo ad idẽ de iure cõi in capell' ptinet patronatus ad plebanum.casus est quẽ nescio alibi saltem non ita bene in.c. ad audientiã.i.de ec.edi.z ibi hoc tz glo.in verbo rectoris: z Inn.in vbo fundatoris dicens 2tingere posse q̃ ecclesia habebit plures pꝛonos.vt siqs fundat vel 2stituit capellaz intra limites plebis ipse ẽ pꝛonus: sed ipsa plebs cuius iura diminuũt z in pte p dote capelle affignant ẽ ergo plebs pꝛona rõne dotationis.itẽ z fundationis.q̃ in fundo intra limites suos cito capella 2struitur: ergo subtracto pꝛono adhuc ecclesia bz patronũ.s. ipsum plebanum. non est ergo variata in aliquo natura modi instituẽdi: sz sicut si pꝛonus pñtasset: istituisset plebanꝰ ita subtracto pꝛono plebanus vno iure pꝛsentabit z alio iure instituet.pꝛo hoc q̃ no.Ioãnes.de elec.vt circa.in glo.ij.li.vi.tz hec rõ sicut si plures essent patroni z vnus fieret ihabilis alij pñtarent.z hoc de alia inhabilitate que nõ veniret ꝓpter negligentiã: tũc opz pꝛsupponi q̃ ipse plebanꝰ nõ fuerit negligẽs. Tertio ad idẽ sic: q̃ nõ lz alicui directe nõ lz eidem idirecte.ff.de tu. z cu. l.siue.§.i.de 2di.instit.l.que sub 2ditione.§.siqs.C.si mancipiũ ita fuerit alienatũ ne pꝛstituatur.§.fi. nã ꝓhibitum vna via alia nõ 2cedit̃.de pꝛocu.tue.regula eũ qui.li.vi. sed pꝛonus nõ posset expꝛsse pꝛiuare plebanũ iure instituẽdi: ergo nec idirecte negligendo. Quarto delicta sunt pꝛsonalia.C. ne ex delic.defun.in rubꝛo z.l.vna.z q̃ no.de sepul.c. fi.nõ enim insontes puniẽdi sunt.l vi.di.satis.peruersum. de 2stit. c.ij.de his q̃ fi.a ma.par.ca.q̃fiuit.de sen.excõ.romana.§.in vniuersitatem.li.vi.regula sine culpa.e.li.ergo ꝛc̃. Quinto suppletio negligẽtie fieri debet p ꝛmediatum pꝛelatũ.ix.q. iij.cũ simus.lxiij.di.c.fi.de elec. cũ incũctis.§.fi.z.c.ne pꝛo defecta.z.c.q̃ q̃.li.vi.de cõcess.pꝛebẽ.c.ij.z.c.q̃ diuersitatẽ. pꝛo hoc glo.iij.hic in vbo pꝛelati.z q̃ dixi.s.q.ij.z.iij. Sexto q̃ ꝓpter eõnexionez vnũ cõnexoꝝ trahit ad se reliquuz. de cõsti.trãslato.cum cõcoꝛ.z spãliter id q̃ est dignius trahit ad se minus dignũ.xiij.q.ij.nõ extimemus.de cõse. ecle.vel al.q̃ in dubijs.pꝛo hac parte optime est glo. Inn.de de excep.cum venerabilis.i fi.vbi dicit q̃ si ecclesia nõ est collegiata nec est in parrochia alteriꝰ z nõ apparet quis sit patronus eps ponit ibi ministrũ: sz hic apparet q̃ est i parrochia alterius z q̃ habet patronũ: ergo nõ ad epm ptinebit. In cõtrarium generalis ptãs 2petens alicui de iure cõmuni cõprehendit oia z singula sub genere constituta nisi in aliquibꝰ per specialẽ dispositionẽ sit detractũ.i.q.iij. saluatoꝛ.ad fi.z ibi glo.ff.de aleatoribus.l.i.§.q̃ antẽ.de ma.z obe.solite.de pꝛiuil.q̃ circa.z hoc etiã si cõcessio potestatis fit indefinita q̃ equipollet vniuersali.ff.de reb.du.l.is q̃ ducenta.§.vtrũ in fi.de leg.ij.l.si pluribus.z.l.si ita.d.c.q̃ circa.de of.dele.venerabili.z ibi glo.de elec.vt circa.z ibi glo. li.vi. At epꝰ hz generalem ptãtez sup oẽs ecclesias sue diocesis.x.q.i.quasi per totã partem pꝛimã.xvi.q.i.c.i. xviij.q. ij.monasteria.de of. Archi.cũ satis.de of.oꝛ.cõquerẽte.z.c. dilectus.de pꝛescrip.auditis.z.c.cũ olim.de instit. ex frequentibus.z.c.auctoꝛitate.vnde fundat intẽtionem in omnibus spũalibus sup ecclesijs sibi subiectis.de excep.cum venerabilis.in fi.z sic plebanus qtũs habet institutionẽ nõ potest habere nisi de iure spãli vt ꝓbant iura pꝛemissa. ergo solũ eo casu z nõ alio sua ptãs extendit̃. Est autẽ aliud casus ꝓuidere nullo pꝛesentãte q̃ instituere ad alterius pꝛesentationez. Secõo potestas cõcessa sub certa forma nõ potest nõ seruata forma i actũ validũ educi.de elec. cum i veteri.z.c.ꝓuida.li.vi.de pꝛeben.cui.de nõ.e.li.ff.mãdati.l.diligenter.z hoc si cõcessa est alias nõ habẽti potestatẽ. cle.i. de iurepa.z quod ibi no.glo.multũ notabilis in verbo ibibentes: sed patrono non competit de iure institutio: sed epo vt in ratione pꝛecedẽti. ergo cũ institutio sit sibi cõcessa sb hac forma vt ad patroni pꝛesentationẽ instituat, si cessante pꝛesentatione ea vtatur actus est nullus.nã formalitas ibe rens substantie adeo informat q̃ nõ tm̃ factuz sz formã est nullũ: sed etiã si pꝛeter.casus est notabilis iũcta gl. de elec. sicut eũ.li.vi. Tertio ius cõcessuz in diminutione iuris alieni nõ est extendẽduz.xvi.q.i.ecclesie.z.c.quicũq;. nã diminutio talis odiosa est z restringẽda.ff.ne quid i lo.pub.l. ij.§.siquis a pꝛincipe.z.§.merito.xi.q.iij.siquis vero. ix.q.iij. nũc vero.de rescrip.ad hec.de transla.lz.de vsupalij.ex tuarum.de resti.spo.audita.de fi.pꝛes.c.i.z.ij.li.vi.regula odia. z regula que a iure.e.li. Sed institutio pertinẽs ad plebanuz venit ad diminutionẽ iuris epi ad quem de iure cõmuni pertinet institutio.xvi.q.iij.omnes basilice.z.c.nullus oio de capel.mo.c.i.de reli.do.de xenodochijs.de hereti. cũ ex inuncto in fi.ergo ꝛc̃. Quarto cõcessio iuris minoris z minus pinguis maius z pinguꝰ non complectit̃.de of.leg. nisi.z.c.translationem.de elec.trãsmissam.de ꝓcura.qui ad agenduz.li.vi.ff.de pac.l.§ iuris.§.fi.de his que i frau. cre. l.si pater: sed ex parte plebani est potestas collationis nõ libere.s.institõnis.nõ debet ergo cõprehendere liberã z pꝛeiudicari collationi libere spectãti ad epm. Quinto expꝛessio vnius modi pꝛouisionis aliũ nõ 2prehendit de rescrip. suscepturn.de pꝛeben.cum in illis.in fi.z cui.de non.lib. vi. Sexto casus omissus relinquit̃ dispositioni iuris cõmunis.ff.de lib.z posth.l.cõmodissime.soluto matrimonio.l.si cum dotẽ.i prin.C.de pac.2uẽ.l.fi.d.c.suscepturn: vbi de hoc xl.di.si papa.lxxix.di.vtinã.vbi de hoc.ij.q.v.2suluisti. pꝛo hac parte est.c.q̃ q̃.de elec.li.vi.vbi in casuz negligẽtie ad ꝛmediatũ superiorẽ fit devolutio: sed nõ extẽditur ad alios casus.ad idez.c.cum in illis.§.pe.z fi.pꝛeal.quod pꝛobat q̃ si mãdatur ꝓuideri de beneficio spectante ad collationem de beneficio ad pꝛesentationẽ vel institutionez eius cũ alio simul pꝛouideri nequit. Ita ergo plebanus qui poterat instituere ad pꝛesentationem patroni: patrono subtracto hoc nõ possit: sed potius episcopus ad quẽ de iure cõmuni pertinet suppletio negligẽtie patronoꝝ.de iurepa.qñ.z.c.si vero.z.c.cum ꝓpter.z.c.eã te. Ad idẽ ẽ c. auditis.z.c. cũ oliz. de pꝛescrip.vbi si inferioꝛ epo dicit se pꝛescripsisse iura episcopalia debet.pbare singulariter de quolibet iure z solum obtinet in his que pꝛescripsit. Ad idẽ est q̃ no. Inno.de capel.mo.dilectus.vbi dicit q̃ pꝛelatus inferioꝛ petens iura episcopalia necesse habet illa specificare in libello nec admitteretur libellus generalis.q̃ ad eum talia iura nõ pertinent de iure cõmuni.ad idez est q̃ no.idem Inno. in eo. c.in eo.q̃ allegabatur ibi aliqua iura spectare ecclesie metrici de iure cõmuni in capellis.quia dicit ibi Inno.hoc nõ est verum.z sic fuit allegatio partis. Sexto.pꝛo declaratione questionis.pꝛimo videndum est.nũquid institutio beneficioꝝ spectat ad solũ episcopum de iure cõmuni ita q̃ ad plebanum nõ possit spectare nisi de iure speciali.z hoc viso ponet̃ solutio pꝛo plebano.z q̃ de iure cõmuni possit ei cõpetere est.c.ad audientiam.pꝛeal.de ec.edi.ꝓm vnum intellectuz qui ibi ponit̃ videlicet q̃ patronus pꝛesentet instituẽdum in capella de plebano.z plebanus instituat institutione collatoꝛia tituli: sed postea pꝛesentetur istitutus dyocesano qui instituet institutione auctoꝛizabili.de of.arch.cũ satis.ad hoc de capel.mo.c.vno.li.vi.dic̃ q̃ ꝛimo ad solũ episcopum ptinet institutio etiã collatoꝛia de iure cõmuni.x. q.i.c.i.z.ij.xvi.q.v.nullus omnino.vbi hoc tz archi.qui etiã notauit.xvi.q.i.plures.x.q.i.regẽda.xxv.di.perlectis.ꝓ hoc de capel.mo.c.i.de reli.do.de synodochijs. de hereti. cum ex inuncto.z pꝛobãt iura ad episcopũ spectare institutionez liberã.i.collationem nullo pꝛesentante: sed idem est de institutione ꝛmie sumpta que est collatio nõ libera ad pꝛesentationẽ patroni facta: vt pꝛobat.c.cum in illis.pꝛeal.pꝛo pꝛedictis ẽ q̃ no.archi.lxxi di.hortamur.vbi tz idem q̃ in.c. nullus oino. Ad.c.ad audientiam dico q̃ illa lectura nõ est vera z extoꝛquet tex.sed vera lectura est q̃ patronus z plebanus simul pꝛesentant: q̃ vterq; ẽ patronus. vt.s.dixi in scõa rõne facta ꝓ parte plebani. Cõcludit̃ ergo quo ad hoc q̃ institutio ptinẽs ad plebanũ tm̃ de iure spãli ꝓcedit. quo ꝓmisso videret̃ verioꝛ ps q̃nis ꝓ epo per rationes factas

ad illã partez

ad illã ptẽ.z maxime si illud ius spãle cõpetit plebano per prescriptionẽ:nã prescriptio est strictissimi iuris z nõ extẽditur nisi ad possessa.regula sine possessione li.vi. Et quod no. Inno.de of.archi.c.fi.ponẽs diam ī er ꝙsuetudinẽ z ꝑ scriptionẽ: qz ꝙsuetudo extẽdit de loco ad locũ lz non extẽdat de iure ad ius.sz prescriptio ad nihil extendit vltra possessa.tñ vt refert Jo.an.de insti.c.ij.li.vi. Jacobus canonicus bononiẽsis.z Jo.de mõte murlo disputando termina uerũt cõtrariũ ponendo qõnem quãdo ī capella rector prescripsit pñtationez ad clericatũ capelle.z clericus pñtatõez ad rectoratũ ad institutõez plebani si decesserunt rector z clericus an plebanus nullo pñtante libere instituet vtrũqz. an vero eps tenuerũt isti q plebanus:qz ius epi ẽ excluſuz ꝑ ꝑscriptionẽ ꝑ quã excludit ois actio.de ꝑscrip. ad aures q rõ posset tolli.qz nõ est ꝑscriptũ nisi in certũ casum nõ ãt in istũ.pro hoc iura z rõnes.s.ad hoc inducte.qbus attẽtis habeo qõnez pro difficilima:sed post longã cogitationẽ defendẽdo partẽ plebani vel pro ꝓfundamẽto.sciendũ q ꝓsentatio nõ est pars substantifica institutiõis:sed ẽ tm̃ q̃daz fuitus bñficij.qz dz fieri institutio ad pñtationez patroni. alꝫ ipso agẽte de cõtemptu istitutio est ipso iure irrita.xvi. q.vij.decernimus.cũ duob⁹.c.seq.sed si scit z nõ ꝯdicit itel ligitur cõsentire z tenebit istitutio.qõ tz Host. in sũma de iurepa.ad fi.z est notabile pro hoc.qz istud qõ exigit ex pte patroni sapit potius cõsensuz q̃ auctoritatem. sufficit autẽ q cõsensus ītercueniat in actũ ẽt ex post facto.de ꝙsue.cum ꝙsuetudinis.vbi de hoc no. Inno.z no.de re.ec.nõ alie.c.i. li.vi. Si ergo post institutionẽ factam irreqsito patrono:patronus exꝑsse cõsensit tz institutio:sed si solũ nõ ꝙtradixit. an per hoc videat cõsentire illud querere cadit in illam qõnez. An z qũ tacens habeat pro cõsentiẽte.de qua in.c.i genesi.de elec.de presum.nõne.vbi dixi.z potius videret modo haberi pro cõsentiẽte.nisi faceret aliquẽ actũ positiuum ꝑ quem approbet institutũ.de his q̃ fi.a ma.par.ca. ex ore: tñ puto q si nõ pñtauit alium infra tps iuris intelligat consensisse cũ sublata sit ois ptãs agẽdi de cõtẽptu q durat eo tpe quo durat ptãs ꝑsentãdi.nã lapso tpe nõ potest dici cõtemptus:sz potius ipse suũ nõ cõtempsit. Per hoc infero q subtracta presentatione patroni nõ imutat natura bñficij vt cẽseatur ei⁹ reformatio esse facta alterius spẽi.ꝑ quo est ita.qz si mãdasset papa,puideri de beneficio spectãte ad collationez plebani ꝑsuppositio q in casu qõnis reformatio ptineat ad plebanũ. nõ ꝑ hoc tenebitur de hoc bñficio ꝓuidere.nõ enim dicit spectare ad collationẽ eius:sed poti⁹ ad institutionẽ eius.hoc tz glo.in cle.si de beneficio in ẏbo capituli.de preben.potius ergo verum est dicere q ꝑ subtractionem iuris presentandi spectantis patrono nullũ ius deuolnitur ad plebanum:sed solum ius quod habebat non liberum est factũ liberũ.siquis dissoluit ligatũ z ipse solutus ambulet nõ ambulet ꝑ potestatez nouã sibi quesitã:sed ꝑ eãdem quã prius habebat.pro hoc qõ no.in.c.cum aliqbus.z qõ ẽt ibi ꝓbatur de rescrip.li.vi. Pro ꝑdictis ẽt est qz presentatio patroni nõ tribuit aliquod ius formale qõ sit pars substantialis tituli habendi beneficium.non enim tũc laycus possit esse capax cũ esset ius spũale.de elec.sacrosancta.z.c.massana.de prescrip.causam que:sed presentato soli cõpetit officij imploratio.vt no.de re iudi. cũ bertoldus. pro ℔ qz vnicũ bñficiũ nõ põt eẽ duplicis nature.qz duplicitas nature arguit duplicitatẽ ſbiectoꝝ.hic dicim⁹ q vna z eadẽ res ñ põt duplicis natur cẽseri.ff.ō vsuc.l.eũ q edes de ōci.cũ i tua.vbi ẽt no.q siqs ꝑscripsit ius ōcimãdi i predio i quo toto tpe ꝑscriptionis fuit seminatũ granũ z nunq̃ mileum si cõpleta ꝑscriptione seminet mileum debebit ꝑscribenti de milco. qõ tz ibi Hosti.z Jo.an. ex ꝓmissa rõne ne eadem res censeatur duplici iure. Per hoc ergo cõcludo q ẽt cũ ꝑ ꝑscriptionem cõpetit plebano ius instituẽdi ad pñtationem patroni subtracto patrono adhuc instituet z erit vera institutio:lz accñtia facti sint in aliquo varia ta:qz vbi prius instituebat ad presentationẽ patroni: nunc i stituit libere ꝓpter defectum patroni. qz ius plebani nõ dz imutare ius eius.fortius ergo ꝓcedit hec determinatio si plebano cõpetit institutio ꝑ ꝙsuetudinẽ cũ sit ꝙsuetudo plenioris interpretationis q̃ ꝑscriptio:vt ꝑdixi.s.e.q. Sic z eodem mõ si tibi cõpetit ꝑ ꝓulegiũ nõ dz maligne interpretari de dona.cum dilectus.nec posset aliquod ius spãle cẽ magis restringibile q̃ ꝑscriptio: z sic cũ ꝓbatum sit de ꝑscriptione inferꝫ idẽ quolibet alio iure spãli. Ad rõnes factas ꝓ parte epi pz solutio ex ꝑdictis.qz non est verꝫ q ius ꝑsentandi cõpetens patrono habeat se ꝑ viaz limitationis vt faciat bñficiũ censeri alterius nature quãdo patronus de fcõ ꝑsentat q̃ quãdo nõ ꝑsentat:sufficit.n.q ẽ bñficium pñtabile:nã q̃uis patronus sit ꝓuatus ꝑsentatione respectu reformationis instãtis nõ ꝓpterea desinit eẽ patronus:qz habebit alijs vicib⁹ ꝑsentare. Et sic soluit ꝓma rõ z ẽt scõa qz cũ dixi.s.eo.q.vt premisi pñtatio nõ est pars substãtifica institutiõis:alꝫ nõ posset ꝙfirmari institutio nisi ab initio ꝑsentatio interuenisset.de elec.qz.ppter.z tñ cõfirmat ꝑ ꝙsensuz patroni supueniẽtez.vt dixi.s.e.q.ꝑ hoc ẽt pz solutio ad tertiam rõnez:qz nõ est verꝫ q ius plebani extẽdatur:sic z ad quartã:qz nõ est verus q̃ ius plebani sit nũc pinguius substantifice q̃ prius. Ad quintã de.c.susceptuꝝ.pz eodẽ modo solutio. Ad sextam de casu omisso ꝛc̃.dic q iste nõ est casus omissus:sed potius inclusus lz in aliquo variata sint accidẽtia facti. Ad.c.q̃q̃.de elec.li.vi.dic q reformatio que fit ꝓpter negligẽtiam est alterius nature q̃ ea q̃ fit ꝓpter defectũ.vt ibi no. Ad.c.cum in illis.dic q potius facit pro. quia vt dixi.s.e.q.nõ desinit esse verũ q hoc bñficium est reformãdũ ꝑ institutionẽ. Et no.solutionẽ premissaz ꝑ quã apit via ad multas z vtilissimas z arduas qõnes. Septimo q̃ro in eo q dicit de prelatis q negligũt ꝙferre ifra tps lateranen.ꝙcilij.qd si ꝙtulit. Sed opponit q collatio nõ tz.z pone exemplũ.prioratus originaliter regularis fuit ꝙsuet⁹ regi ꝑ seculares ꝑ quadraginta annos.nũc autem cõmisit regulari.nũqd poterit eps supplere ac si nõ cõmisisset: videt q sic:cũ debuerat cõmitti his quib⁹ cõsueuerat.vt probat tex.ibi illa q̃ ꝙsueuerunt ꝑ seculares:secularib⁹ ꝛc̃. Cõtrariuz tz Laud. dicens q facilis est transitus z quersio de secularibus ad regulares.de re.ec.nõ alie.possessiones de dona.apostolice de sta.mo.ea que in fi.xij.q.ij. bone. z maxime hoc casu ꝓpter reliquias z vestigia pristine ꝙditiõis.ar. ff.de his qui sunt sui vel alie.iur.l.pater.gestat enim effigiez primeue originis.ar.C.de nup.l.z si ꝯ:quia res de facili reuertitur ad propriã naturaz. de priuile. si de terra.xxxv.di. ab exordio. Refert Lau.alios tenẽtes ꝙtrarium pro qbus est tex.preal.ibi illa que consueuerunt ꝛc̃. qõ tenuit Ber. Sed dicit Lau.q ibi loquit de hñtibus ꝙferre iure deuoluto.secus de habẽtibus iure ꝓprio:qz qui ꝙfert iure deuoluto habet potestatem magis ligatã.pro hoc qõ no.de elec. in.c.ne pro defectu.z qõ no.glo.hic in verbo monasteriorũ z qõ dico.j.q.xxij.z.xxiij.quod puto verũ si is qui confert habet potestatẽ imutandi naturaz beneficij.alꝫ nisi sit bñficiũ curatuz nõ posset regularis istitui ꝑ.c.qõ dei.a ꝯio sensu.de sta.mo.de quo ẽt dixi.s.in.vi.ꝯio. Octauo quero qz dicit dyocesani q comprehẽduntur sub hoc verbo:dicit Gen.z Math.q epi z supiores.xi.q.i.de psona.vbi de hoc de of.or.in.c.ordinarij.lib.vi.z no.xxv.di.perlectis in gl. ex hoc videt.in fi.pro hoc de offi.archipresby.c.fi.vbi de hoc de fo.compe.cum ꝙtingat. Inferiores autem epo bene aliquando dicuntur ordinarij.de of.ordi.cum ab ecclesiaꝝ:sz nõ dyocesani.pro hoc quod no.j.de sta.mo.cle.i.in fi. ꝑ hoc infert Genz.ad questionẽ de qua.s.q.ij.nũquid sicut ꝑ negligẽtiam episcopi fit deuolutio ad capitulũ z ecõuerso ita etiã per negligẽtiam abbatis fiat deuolutio ad ꝙentum z econuerso:z tz q nõ per illam rationem: quia nõ est tanta cõmunio inter illos prelatos z suos cõuentus quanta inter episcopum z capitulum.de quo dic plenius vt dixi in.d.q. Nono quero prelatus regularis vni⁹ dyocesis hz ꝙferre beneficium in alia.quis supplebit negligẽtiaz eius. So. vt in gl.in verbo locoꝝ.q episcopus beneficij. Idẽ Pau. pro hoc quod no.de priuil.pastoralis.z qõ no. Pau.i cle.i. in glo.imediati.super verbo,ꝓrij prelati.de re.eccle.nõ ali. quod ibi dico.in prin.in vlti.q. Decimo quero si bñficia

non exempta spectant ad collationem exemptoꝝ nunquid ordinarius tūc supplet sua auctoritate. glo. in v̄bo sua. dicit q̄ sic. Idē Pau. q̄ vltra glo. allegat. c. auctoritate de priui le. lib. vi. Et est ratio q̄ attenditur beneficium nō p̄sona ne gligens. s. q. pr. ¶ Undecimo q̄ro si ep̄s non supplet ne gligentiam collatoris infra scōz semestre an fiet deuolutio ad alium superiorem glo. ea. in v̄. idem p̄cedit. dicit q̄ sic. idē Lau. z Pau. ¶ Opp. ad hoc q̄ ēt si bñficia sint exempta. i quibus de iure fit deuolutio ad papam supplet ep̄s auctoritate apostolica: vt hic: ergo saltem eo casu quo deuolutio facienda erat ad papā poterit ep̄s qui neglexerit per seme stre adhuc conferre auctoritate apostolica glo. optime solvit q̄ aliud de non exemptis z̄c. vt in glo. z idem Laud.

¶ Duodecimo quero circa hoc qd de beneficijs vacanti bus in curia. nunquid supplebit ep̄s. videretur q̄ sic. sicut supplet in deuolutis ad papam. Lau. tz Zūz p. c. lz z. c. sta tutū. de p̄ben. lib. vi. qō est ver̄ sufficit. n. q̄ de illis hic non est expressiuz. ¶ Decimotertio q̄ro nunqd si episcopus est negligens per semestre fit deuolutio ad alium. glos. eadem in ver. sed mō dicit q̄ non currit episcopo semestre. de quo remittit ad cle. si de beneficio. z dic vt ibi no. glo. z idē pau. hic. ¶ Decimoquarto quero circa dicta in p̄xi. q. p̄sup posito q̄ currat episcopo semestre: an fiet deuolutio ad me tropolitanum an ad papam? glo. eadez dicit q̄ ad papam. de quo remittit ad. c. ad abolēdam. Pau. idem sentit di cens q̄ si tenemus q̄ ad metropolitanum. dicēdum est q̄ hec potestas episcopi nō est ōlegata: sed ordinaria z tamē nō firmat. Et in hoc pēdet dubiū: q̄ si est ordinaria ad me tropolitanum. si delegata ad papaz deuolueretur. Ego su pra dixi in penul. ztrario q̄ est ōlegata. z dic vt ibi. ¶ De cimoquinto quero quid si exempti impediret ep̄m in colla tione ep̄ōz post factam deuolutionē ad episcopū? dic q̄ poterit eos coercere. p̄o hoc quod dicit hic Pau. in ver bo super hoc suppleāt. exponēs. i. sup cōmissione z collatio ne predictoꝝ beneficioꝝ. z p̄m eum p̄ consequens possunt omnia facere. sine quibus collatio nō sortiretur effectū. de of. dele. prudētiam. z. c. preterea cum cōcor. nō autem pos sunt ep̄i se intromittere sup alijs negligentijs exemptoruz nisi quatenus a iure cōceditur. ¶ Decimosexto quero an episcopus possit supplere quādo ex̄pti primati sunt ppter delictū. So. vt in glo. in verbo negligentiā. z idem Paul. ¶ Decimoseptimo quero quia. s. dixi in tertio contrario quādo semestre currat ep̄o quo p̄supposito quero quando incipit currere. Laud. querit: sed questio solui ̄ per tex. in. c. q̄ diuersitatem. in fi. de cōcess. p̄bē. vbi dicitur q̄ a tē pore sciētie. ¶ Decimooctauo quero quando dicet̄ scire? videtur q̄ nō sciat nisi doceat̄ quia hoc est facti q̄ quis nō p̄sumit̄ scire. de ztti. c. i. li. vi. In ztrariū q̄ nō excusetur ep̄s p ignorantiā. de eta. z quali. cle. i. de of. ordi. irrefraga bili. nam ppter hoc dicit̄ ep̄s intendēs. viij. q. i. qui ep̄atuz. Et ppterea recipit p̄curationes vt visitādo de talibus di ligenter inquirat de hoc de of. ordi. c. ordinarij. li. vi. primū tz Lau. z est verius. ¶ Opp. ad hoc de cle. vna in fi. j. de cō cess. p̄ben. vbi p̄sumit̄ scire a tēpore quo vacatio fuit in loco nota post. xx. dies. So. Lau. videtur stare ztrario. dic melius q̄ ibi de impetrāte qui cum prosequatur ius pro prium tenetur esse solicitus vt in loco dimittat procurato rem. secus in ordinario cui foret difficile vbiqz tenere pro curatorem. Et dicit Bertrā. ita fuisse determinatuz in pa latio pape. Cōcludit autem Laud. q̄ ordinarius citius vel tardius p̄sumitur scire p̄m q̄ vacatio erit publicata vel occulta. ad hoc quod no. de rescrip. cum cōtingat. de cle. ex. illud. in. d. c. quia diuersitatem. ¶ Decimonono quero q̄ tum tempus requiritur vt beneficium dicatur consuetum regi per regulares: vel seculares. Laud. dicit q̄ tempus. xl. annorum. per. c. fi. de cōsue. de p̄scrip. de quarta. melī de p̄ben. de beneficio. lib. vi. idem Pau. lz non expresse: sed Genze. z Math. expresse. Alij dicūt sufficere tempus x. annorum cum hoc nō sit contra ius. per id quod no. glo. xij. di. consuetudo. z de consue. c. fi. lib. vi. primum verius z probatur in p̄cal. c. cum de beneficio. vbi respondetur ad contrarium. Et hoc infert Genze. ad sequentez questionē. ¶ Uigesimo quero circa dicta in p̄xi. questio. qd si qua draginta annos quidam tenuit vnum beneficium cum al tero simul. dicit Laud. j. §. premissa. z Genze. hic quod nō erit necesse probare annexitatem vel dependentiam q̄ p̄m opi. quorūdam sufficit in hoc cōsuetudo. de consue. cum di lectus. de verbo. sig. abbate. z hoc quo ad beneficia depen dentia. Idez ergo in ānexis. quia simul iudiciuz de vtroqz. z de eta. z qualita. eam te. videtur melius dicendum q̄ cuz ius cōmune resistat disponens beneficia singula singulis conferri. de p̄ben. extirpande. §. qui vero nō sufficiat con suetudo p̄scripta: seu p̄scriptio nisi intercesserit titulus sufficiens ad dandam causam p̄scribēdi. per. c. de quar ta. z quod ibi no. imo videretur non habere locum consue tudinem etiam predictaz cum i beneficijs requiratur cano nica institutio. regula beneficium. lib. vi. quod dic procede re. si iste vellet plura incōpatibilia tenere in titulum: lz quā do tenet alterū tanq̄ annexū: seu vnituz cessat p̄missa ra tio. z tunc locum habet cōsuetudo modo predicto. z de hoc etiam. j. §. p̄missa. q. iij. ¶ Uigesimoprimo quero circa idem si beneficium spectans ad p̄sentationem regularī consuetum est regi per seculares clericos. an possit p̄sen tari regularis. glo. in verbo secularibus. refert id quod no. eo. ti. sicut. vbi Pe. z Ab. dicunt q̄ non. quod dicit verū in non curatis vel si p̄sentant illum vt claustralez. Laud. vi detur aliter dicere vt dixi. s. q. vij. sed cum gl. cōcor. Pau. z Genz. dicens in curatis hoc permitti ppter officium p̄e dicandi. de sta. mo. quod dei. z hoc nisi cōsuetudo p̄scrip ta sit in cōtrarium. ar. de p̄ben. cum de beneficio li. vi. sed ibi solum dicitur q̄ de beneficio consueto regi per secula res non prouideatur secularibus. quid autem iuris econuerso. nihil ibi dicit z de hoc per Fed. de senis in consilijs cexxxi. Sed Host. in. c. possessiones. de re. eccle. non alie. di cit idem econuerso propter paritatem rationis: sed tamen videtur subesse paritas: quia secularis nullo casu nisi p di spensationem potest p̄fici beneficio regulari. de elec. cum causam. z. c. officij: sed econuerso sic. per. c. quod dei. prop terea dico q̄ aliquando consuetudo est p̄scripta de secu lari sapiens negationem. i. quia p̄scriptum est vt nō re formetur. de regulari. z tunc procedit dictum Hosti. stan dum est enim tali consuetudini que nō est irrationabilis. d. c. cum de beneficio. in p̄in. Quomodo autez inducatur cō suetudo negatiua. no. de reg. Joannes. dixi de consue. c. fi. Aliquando simpliciter p̄scriptum est de secularī non ta men excludendo regulares: sed solum per. xl. annos fuit re formatum beneficium de secularī z tunc non proprie dici tur consuetuz regi per seculares tm̄. quin possit ibi institui regularis. sufficit enim regulari q̄ nō reperitur p̄hibitus. ecōuerso autē secus foret: quia si p quadraginta ānos fue runt instituti soli regulares nō poterit institui secularis si ne dispēsatione cū bñficium dicatur assumpsisse naturā re gularis: z sic secularis est inhabilis p p̄missa. z p̄m hoc itel lige. c. cum de beneficio. qō nemo aperuit. p hoc limita glo. istam in v̄bo secularib⁹. cū dicit ad bñficium cōsuetum re gi p seculares si est curatū posse institui regularē. nā distin gue p p̄missa. qz si esset p̄scriptio inferēs negationē vt in exemplo p̄missō non procedit hoc dictū q̄ autē sb̄ijcit gl. quando p̄sentant monachum vt claustralem declara per no. in. c. fi. de ea. mo. nam quedaz sunt beneficia in quibus monachus instituitur vt claustralis: nec desinit esse de col legio monasterij quedam in quibus instituitur vt alius cle ricus secularis. subest episcopo z officiū celebrat vt secula ris de quo in. d. c. fi. Et p̄m hoc no. glo. istam q̄ in beneficio seculari si instituitur monachus desinit esse claustralis nec potest vt claustralis institui. ¶ Uigesimosecundo q̄ro nū quid ecclesia dicatur consueta regi per seculares tūc tantū quando in ea soliti sunt esse regulares per modum cōuen tus. Hosti. sentit q̄ sic. de re. ec. non ali. possessione. Abbas vero dixit illud. c. nō loqui de cōuentualibus. qō dicit glo. hic in verbo religiosis approbari hic approbatur autez ex eo q̄ sufficit hic q̄ ecclesia sit consueta regi per religiosos.

¶ nihil

z nihil aliud requiritur.nam de ecclesijs conuentualibus frustra disposuisset.c.possessiones.quia per alia iura dispositum erat secularem non prefici cõuentui religiosorum.limitatur aũt illud.c.in eo qõ dicit prefici ẽdũ religiosum per hãc litterã que ꝓbat nõ quẽlibet religiosum:sed tm̃ de monasterio.ad cuius prelatũ ptinet cõmissio prefici posse.z ℔ vult hec glo.in vbo religiosis in fi.qõ etiã dixi.s.in vltio cõtrario. Vigesimotertio quero circa dicta in ꝓxima.q. quid si in illo monasterio nõ sit aliquis idoneus:glo.in vbo monasterioꝝ remittit.dic vt dixi.s.in vlti.ꝛtrario. Ex hoc infertur ad qõnem sequentem. Vigesimoquarto quero circa hoc.si primus collator tenebatur cõferre alicui de certo collegio.an ad idem obligetur is ad quem fit deuolutio.de qua questione remittit eadem glo.z ponitur questio in regula ℨ cum.li.vi. Et ꝓ hanc litteram dicit Pau.q sic dic plenius.vt in.d.regula.z dixi de elec.ne pro defectu. ex hoc infertur ad questionem sequẽtem. Vigesimoquito quero circa hoc si publicato scrutinio electores nolunt eligere nominatim.an superior teneꝯ de illo puidere.Sol. Pau. ꝓ hanc lr̃am q sic.pro hoc quia potestas est iam limitata. trãsit ergo cum suo onere.ff.de iure fisci.l.nõ intelligit.§.si posteriori.de pig.ex litteris.de quo dixi in.d.c.publicato.

Vigesimosexto quero si superior post deuolutionez cõfert religioso alterius monasterij contra id quod dicitur in textu.dic q collatio nõ tenet ſm Henze.alias dec prouisio est deluſoria.Sed ℨ est quod no.in.c.ne pro defectu. ad fi. per glo.z Inno.dic q intelligit extra hunc casum.hoc enim casu opꝛ stari huic dispositioni z ℨ eam factũ est nullum.l. nõ dubium.C.de legi.de testi.in nomine domini.

§. Eadem. Nota q quando aliquid habet partes separabiles potest pro parte esse vtile z pro parte esse inutile.hic enim pensiones aucte solui non debent quatenus aucte sunt.secus si partes essent inseparabiles.ff.de aqua plu.arcen.l.i.§.siquis.de elec. massana. Laud.de quo in regula vtile.lib.vi.z dixi de elec. illa. de of.deleg.cum super. Secundo no.q pensiones noui ter impositę non sunt soluende.z dicit Pau.q si ex pacto soluãtur:priuantur clerici beneficijs. de pac. cum clerici. Op.q non sufficienter prouideatur hic per id quod dicit nõ permutant.parũ est enim nõ ꝓmittere nisi coerceant si fuerit opus.de of.dele.ex lr̃is.Sol.dicit Laud.ſtãdo cõtrario. Idem Pau.poterũt ergo p censuram ecclesiasticam z alijs remedijs ꝛtrafacientes coercere.dicit ẽt Lau. q permittere quãdoqꝫ ponitur pro pacięntia inuita.xxi.q.i. hac ratione.vbi no.q lꝫ aliquid permittatur non tamen est sine vicio cum sit malum exquo nõ percipitur.xiij. di.neruti. Secũdo op.q noue pensiones possint imponi z anti que augeri.de censi.prohibemus.Solu.vt in glo.in verbo imponunt.que dicit q non possunt imponere auctoritate sua:sed alias ex causa possunt imponi.z idem Henze.z vltra allegata per glo. inducit. de preben. vacante. de excess. prela.sicut.de eta.z qualita.eam te.de sta.mo.cle.i.§.ad hec que iura probant id quod dicit glo.q ex causa hoc fieri posset. Idẽ Math.iduxit de censi.significauit.xviij.q.ij.seruitium.i.q.i.nullus epꝰ. cum similibus. Tertio oppo. ad hoc.ff.de fideicom.liber.l.generaliter.§. si qs alienum qui probare vł q si augẽtur redditus debet augeri cẽsus Sol. Mathe.q quandoqꝫ augeꝯ non auctis predijs z non ẽ augendus census:fuit enim casus dubius.C.de vsur.l.si ea lege.quandoqꝫ augeꝯ pdia z tũc augeri põt census.ar.ff.de vsufru.l.item si fundi.§.sed si insula.de vi.z hone.cleri. qm̃ de censi.quanto.z quod ibi no.z.ℨ.de censi.cle.i. Quarto oppo.q non debuerit puidere de nouo impositas solui. exquo imposite erant ante hoc.c. potius enim debent ꝑseruari in possessione pcipiendi q prius erant vt lite pen.c.i.z ij.in aut. vt nulli iudi.§.illas.ix.coll.C. de iure fisci.l.facultas lib.x. So. Laud.z Hen.conseruandus est possessoꝛ nisi possessio sit vsurpata ar.xciij.di.illõ. sed si vsurpata preseriptionem non inducit.vt no.de testa.c.ij.in glos.iij.z tali possessione spoliatus per ordinarium non potest petere se restitui: qꝛ in talibus ordinarius dicitur potius executor sui officij q̃ alterius spoliatoꝛ.ar.c.accepimus.de pac.z.c.cum clerici.de restitu.spo.conquerente.z.c.accepta. vbi de hoc z dicit Lau.q sola prestatio cum minori tempore quadraginta annorum non dat eis titulum:sed cum illo tẽpore prescribitur.per.c.peruenit de censi. Quinto op.ad hoc de l.qui semisses.ff.de vsur.z quod ibi no.z.xviij.q.ij.seruitiũ. Solu.Laud.q in prescriptione talis pensionis non sufficit possessio sine titulo:quia prescribens habet cõtra se ius cõmune.quod est pro episcopo qui de iure cõmuni fundat intentionem suam in talibus.xvi.q.vij.omnes.de excess.prelato.sicut vnire.secus dicit in consuetudine in qua non requiritur titulus:sed sufficit causa rationabilis cum cõtinuatione temporis.de consue.c.fi.dic quo ad hoc nullam esse differentiam inter consuetudinem z prescriptionem:quia nec.c.fi.hoc probat.z.c.peruenit.indistincte probat q non prescribitur census sine titulo lꝫ sufficiat prescriptione cõpleta titulum allegare lꝫ non probetur.de quo dic vt ibi.

Sexto oppo.ad predicta z ad tex.q nullo modo debuit papa disponere de iam impositis pensionibus:quia constitutio respicit futura tm̃.de consti.c.fi.Solu.hic respicit preterita:quia de preteritis exprimit.Et dato q non exprimeret adhuc idem foret quia prohibitio erat de iure precedẽte.hoc.c.de censi.prohibemus.pro hoc quod no. in.d.c.fi.z de vsur.cum tu. Quero cum dicit dyocesani qui veniant sub hoc verbo.Solu.ſm Laud.venit episcopus z archiepiscopus quo ad suam dyocesim non autem quo ad ꝓuinciaz.pro hoc quod dixi.s.i.respon.q.viij. Ex hoc infert Laud.q negligentiam episcopi supplebit archiepiscopus in nõ exemptis.sicut z alias supplet de concess. preben.c.ij. Idem Henze.qui allegat de elec.ne pro defectu dic cõtra quo ad id de quo in hoc.§.quia non est iure expressum. Et archiepiscopus supplet solum in casibus iure expressis:vt no.Inno.de concess.preben.quia diuersitatem.z de hoc de supplen.negligen.prelato.c.i.lib.vi.de exemptis autem dic q non supplet archiepiscopus: sed papa. per id quod no. glo.in precedenti responso in verbo suam.z quod ibi dixi. q.xiij.z.xiiij. Secundo quero que est ratio q nõ permittitur applicatio facienda mense.Laud.Pau.z Henze. dicunt q est quia est quedam vnio quam nõ potest facere inferior episcopo etiam exemptus.vt no.de excess.prelato. sicut vnire de priuile.pastoralis.ad hoc quod no.ℨ.de reb. eccle.nõ alie.si vna.z dicit Pau.in verbo mensis.q per hoc verbum patet quod loquitur quando directuꝫ dominium est translatum i mensaz vel vtile sub certa pẽsione vel etiã sine pensione.de quo per Inno.de preben.de monachis.

Tertio quero quid est pensio. dicit Laud. q est certa portio ex aliqua mensa vel beneficio ex causa ad tẽpus nõ in perpetuum separata que diffinitio concernit pensionez quatenus est cõmodum temporale tm̃ z non quatenus ẽ titulus beneficialis.Sed quatenus est beneficium diffinitur sicut beneficium. Quarto quero vnde dicitur pensio dicit Laud.q a pendeo quia dependet formaliter a beneficio a quo detrahitur sicut vsufructus a proprietate. de pig.c.fi.xvi.q.i.possessiones.xij.q.ij.quicũqꝫ.de preben.quãuis.i.lib.vi. Quinto quero quot sint spẽs pẽsionis.dicit Laud.q duplex.licita:vt in.c.possessiones.z.c.quicũqꝫ.prealle.z illicita vt hic. Sexto quero quid si pensionarius coniugatur vel militat vel cõsecratur in eꝑm an ex hoc vacat pensio.dicit Laud.q non si non est beneficiuꝫ ecclesiasticum.Sed pro tẽporali cõmodo assignata.de hoc p Hostien.in summa.de vita z hone.clerico.z de cleri. non resi.z no.de rescrip.postulasti. Septimo quero si pẽsionarius impetrat in forma pauperum nõ facta mẽtione de pensione.So.Laud.remittit ad no.in.d.c.postulasti. vbi distinguitur.an sit beneficium.z nõ tenet impetratio.an nõ. z tꝫ. Octauo quero an potest pensio permutari cum beneficio.distinguit eodem modo.de quo no.de re.permu.quesitum. Nono quero si assignata est pro titulo recipiẽdoruꝫ ordinuꝫ.an poterit cum alio beneficio permutari.Sol. Lau.q nõ.vt in duabꝰ primis questionibꝰ.dic q hoc ideo quia per hoc nõ censetur titulus beneficialis.de quo de pre

ben.tuis. ¶ Decimo quero que dicantur noue pensiones glo.in ver.nouas remittit ad.c.significauit.de cēsi.z ibi no. q̄ non dicuntur noue ille que olim soluebantur cōtra quas erat prescriptum.potius est enim reuocatio de quo dic vt ibi. ¶ Undecimo quero nūquid pensio possit de nouo imponi cum cōsensu capituli sine consensu rectoris imediati.dicit Steph.q̄ non.pro hoc de re.eccle.nō alie.c.i.lib. vi. Et sic dicit intelligendum quod notant Inno.z Hostiē.de preben.quaricie. ¶ Oppo.ad hoc quia potest ep̄s rē vnius ecclesie alteri dare ex causa etiam rectore inuito.de reli.do.constitutus.Solu.sta contrario.z dic vt no. in.d.c.

¶ Duodecimo quero nunquid possunt inferiores episcopo ex causa euidenti z rationabili petere charitatiuum subsidium ab ecclesijs sibi subditis. dicit Lap. q̄ sic. per no. de offi.ordi.conquerente.in fi.de priuile.cum z plātare. nā debent iste ecclesie patronis nō tantū reddere rationē: sed etiam debitam subiectionē.xvi.q.ij.visis.in qua dicit Lap. contineri q̄ ei subuenient si necesse fuerit. hec procedere possunt in ecclesijs exemptis in quibus ꝑpetunt iura quasi ep̄alia.alias q̄ episcopis:sed in non exemptis secus. Nā regula est q̄ non possunt inferiores episcopo aliqua exigere in ecclesijs nisi quatenus eis competunt de iure speciali.de prescrip.auditis.z.c.cum olim.z ita probatur de censi. apostolus.§. prohibemus vbi hoc dixi in primo contrario.

§. Premissa. Nota in principio ex verbo premissa iuncta gl.i.que exponit premissa.s.que dicta sunt in primo z secundo respon.q̄ clausula concernit superiora non tantū proprie:sed etiaz remote etiam si sint distincta per.§. Sed hoc procedit hic. quia hoc operatur pluralitas verbi premissa.alias autem quid iuris no.ff.de verbo.obliga.l.tricia.in fi.dixi de appella.secundo requiris.de dona. cum dilectus. ¶ Secundo no. ibi consueuerunt q̄ siue loquamur de separatione siue de distractione bonorum siue ministrorum. semper papa se refert ad antiquam consuetudinem Laud. ¶ Tertio no. ibi oportuerit.de hoc verbo.z de hoc in glo.idē verbum.z dic q̄ vbuz opz.aliquādo importat honestatē vt hic.z.xxi. q.i.ꝓfidimus.xix.q.i.c.i.quādoqz necessitatē.iij.q.ix.nō opz de libe.obla.c.i.z hoc est regulare.z de hoc in seq.ꝓtrario. ¶ Qp.q̄ in reuocabilibus ad nutū nō sit locus suppletioni negligētie p rōnes quas facit glo.in vbo reuocari quā signa.ibi nec dicas vsqz ibi:sed satis.So.vt in ea vsqz ibi:z scias.z idē Benz.z ad rōnem quā facit gl.q̄ suppletio posset esse delusoria. Rñdet q̄ institutus si abbas eū reuocabit sine causa poterit sup hoc iplorare superioris offm̄.nō.n. sola volūtate āmoueri debet p id qō no. Inn.q cle.vel vo. c.fi. Laud.autē dicit in hoc plenius. Et primo q̄ tales possunt reuocari sola volūtate.iducit qō no.de sta.mo. monachi.in gl.deinde distinguit.nam quādoqz talibus facta est cōmissio per papaz quādoqz p inferiorē. Primo casu sunt mācipati ab iperio inferioris.p no.per Inno.de elec. cum iter. R.de prebē.nisi:sed Pau.in hoc sentit ꝺrium dicēs q̄ impetrās tale bñficium a papa nō cōsequitur plus iuris q̄ si haberet ab hoie.qō dic verum quando papa contulit q̄ si haberet ab hoie.qō dic verum quando papa contulit supplēdo negligentiā:quia talis collatio habet per omnia. ac si esset facta a primo collatore vt hic in glo.z sic et loquit Pau.sed si papa cōtulit nō supplendo negligentiam. verius dictū Lau.est qō etiā tenuit Pau.qōne disputata q̄ scipit religioso.qō dixi de ꝓfir.vti.ad nostrā.z.c. porrecta z de hoc p Fed.in tractu permutationū.q.vij. Si autē collatio facta est p inferiorem a papa tunc ꝺm Laud.aut p electionem z ꝓfirmationem z adhuc tales sunt ppetui z nō reuocabiles.de sta.mo.monachi in fi.aut per collationem z aut institut' ratione cure instituit p ep̄m:aut nō.si sic reuocari nequit p abbatē.xviij.q.i.de monachis.de sta.mo. qō dei. Si nō qñqz cōstat de malicia abbatis reuocātis. z superior ꝓuidebit ex officio ꝺ illam.ar.xi.q.i.illa ad instar serui q̄ supplicat ꝺ dñm.C.de preci.impera.offerē.l.i. insti. de his q̄ sunt sui vel alie.iur.circa mediū.z qō no. Inno. q cle. vel vo.c.fi.quādoqz nō cōstat de malitia.z tūc subditus nō debet facere difficultatem ꝺ reuocationem.pōt enim prelat' reuocare z sufficit q̄ allege causaz rationabilez.de qua dz sūmarie cognoscere si negaf.de sta.mo.cum ad monasteriū.v̄.tales. Et in hoc sufficit iuramentū de accu.qualiter.de simo.p tuas.dicit tamē Laud. oportere q̄ causa sit ꝓbabilis p.d.c.illa.z de appel.interposita.z tūc tz reuocatio ēt si diceret monachus factum sibi pactum de nō reuocando ad vitam.de priui.c.i.§.in eos.li.vi.z quod no. Inn. d.c.fi.qui cle.vel vo. Ego puto q̄ etiam si nulla subsit causa dum tamen nō ex malicia tz reuocatio.pro hoc quod supra dixi in tertio notābili. Item qz talia beneficia dicuntur vocabula ad nutū.id aūt qō no. Inn.in.d.c.fi.procedit alio casu quādo p̄missuz est monacho q̄ stet in domo sua extra claustrum quia ꝺ illā permissionē sine causa nō debet abbas venire. Et in hac glo.ibi satisfit iuri.simile quod no.in regula non prestat.iij.q.lib.vi. ¶ Quero que est ratio dispositionis huius.§. So.vt in glo.in verbo de mensa.z in ea ibi.ver.quidam etiam.que possessiones dicantur de mēsa ibi no.in glo.no. Inno.z cum glo.concor. Benze.dicens. q̄ in his que sunt de mensa nō consueuerūt poni speciales intitulati:sed simplices ministri seu collatores. ad hoc qō no.eo.ti.sicut.z p Inno.de sta.mo.c.ij.ad hoc.j. de iurepa. cle.i.§.sane. ¶ Secūdo quero nūquid in beneficijs de mēsa possint collatores antiquū statutū imutare.dic q̄ non.vt no.p Inno.de priui.pastoralis. ¶ Tertio q̄ro qz dicit consueuerūt q̄tū tempus regrit. Laud.dicit q̄ tres.lx.annoz. de quo dic vt dixi.s.i.respōso.q.xix.dic ēt nō ee ꝓbare vnionem ecclīarū si ꝓbatur q̄ p quadraginta annos sunt solite p vnam psonam regi.qō dic vt dixi.s.i. rū.q.xx. Et quo ad effectū huius.c.puto q̄ dz attendi vltimus status beneficij.p.c.cum de beneficio.de preben.lib.vi.z hoc nisi.pbaretur consuetudo cōtraria.tunc enim illi standum foret.nisi per sequētem cōtrariaz foret reuocata.d.c.cum de benecio. ¶ Quarto quero nūquid in beneficijs secularib' potest ꝓcedere vt sint instituti reuocabiles ad nutum. videtur q̄ nō a contrario huius littere arguendo a casu omisso pro hoc qz clerici seculares nō possunt reuocari ad claustz qō non habent. Item qz beneficia nō conferuntur ad tempus.xvij.q.i.pastoralis. Sol. Pau.hoc tz quod placet nisi ex priuilegio apostolico fieret talis nature.non enim de secularibus inuenitur permissum:sed potius prohibitū cum vt dixi debeant esse beneficia perpetua adeo q̄ etiam propter egritudinem non remouentur.insti.de cle.egro.c.pe.z quod ibi no.in glo.fi.sed in regularibus inuenitur permissum in beneficijs que vulgariter dicimus manualia:sed in iure dicuntur obedientie seu obedientiarie. de sta.mo.c.ij. z.c.cum ad monasterium.ver.tales:q̄ sonat vt teneantur instituti ad preceptum abbatis obedire z recedere eisdem. Et in eo quod dixi q̄ beneficia non cōferuntur ad tempus dicit Pau.q̄ papa confert quandoqz ad tempus.d.c. pastoralis:sic z miles instituit heredez sub conditione ad certum tempus.ff.de mili.testa.l.in fraudez.§.miles z p̄sides z potestates seculares eligūtur ad tempus.ff.de off.pcō.l. meminisse z.l.proconsules.de offi.presi.si forte. de iurisdi. om.iudi.cum qui.de hoc vltimo de iudi.c.fi. ¶ Quinto q̄ro an per mortem institutorum in beneficijs manualibus vacent beneficia:glo.in verbo reuocare ver.z scia Sol. q̄ q̄ sic quod dic vt in ea vsqz ad fi. ¶ Sexto quero an predicta beneficia vocant p obitū ꝓferentis:dicit Pau.q̄ nō si simplr collata fuerunt nulla ꝓditione adiecta. Inducit sil'e in legato qz reuocari pōt ad nutum mittentes z tū p obituz mittentis non expirat.de of.le.c.ij.lib.vi. Idem in.precario q̄ lz possit libere reuocari non tamen reuocatur obitu concedentis:de preca.c.fi. Idem quando ꝓcedit beneficiū donec superior reuocauerit de of.dele.si delegatus lib.vi.secus dicit Pau.si concessa sunt ad beneplacitū concedentis:qz tunc eis obitu vacant.ō rescrip.si gratiose lib.vi.ad hoc.ff. locati.l.iiij.de manu.vindic.l.fi.pater in prin.C.cōia de manumis.l.i.§.i.lz Alinc.videatur tenere contrarium de elec. dudum.ij.vt beneficia principis latissime interpretata que rō non vrget z primum verius per.c.si gratie preallegatū.

§.in quibus

§. In quibus. No.arg. ibi ꝛ eisdem prioratibus cura non imineat q̃ poratus ẽ dignitas qualiscũq; sit poratus siue collegiatus siue non dignitas ꝛc̃.ꝛ hoc ẽt si sit manualis: secus si sit poratus claustralis qđ potius ẽ offm̃: dixi in cle.ij.s̃.de rescrip. in pmo ẽio. ¶ Secõ no. ibi ꝛ ẽt de dictiõe ẽt q̃ ẽ implicatiua qđ dico.ſ.de ꝓcu.cle.iij.in pmo notabili. ¶ Quero qd i portat dictio in qbus: gl.i.exponit in qbus.ſ.poratus administrationibus ꝛ ecclesijs. Et ꝓcedit quo ad pmũ dem̃ quatenus hic pbibeꝫ bona bñficioꝝ vacantiũ occupari. Sed quo ad dictũ pm de ꝓhibitione pluralitatis taliũ dic Lau. notãter in v. ac nihilomin⁹. solũ dici de poratib⁹ ꝛ ecclesijs ꝛ nõ de admistrationibus ad soluendũ opi. Host. positã. de ꝓbẽ. ẽ multa: vbi dicit ꝓles admistratiões vni cõmitti posse: qđ obseruat ꝙsuetudo aliquoꝝ religiosoꝝ. Ex hoc infert Lau. q̃ ꝑ magis stricte voluit itelligere decre. cũ singula. de qua fit mẽtio i v. ac nihilomin⁹. quã ꝙstitutionẽ de qua i v. iqbus ꝓ hoc.d.c.cũ singula. in pn. vbi loqtur de pꝛalitate tm̃ ꝛ se restringit ad prioratus ꝛ ecclias curatas. Sed in eodem.c. phibemus. vbi loqtur de alia materia addit de administrationibus. Et dicit Laud q̃ prioratũ intelligit q̃tũ ad hũc.ſ.qñ prior hꝫ bona sepata a vicario ꝛ econuerso iuxta.c.i.de ꝓben.li.vi. ẽt si sit ibi ecclesia in qua vicari⁹ admistrat populo sacramenta. Ecclesiam aũt intelligit qñ alicuius ecclesie curate oẽs fructus ꝛ puentus pcipit monach⁹ ꝛ tꝫ vicarium ad mẽsam suã cui cura aiaruꝫ p eꝝm cõmissa ẽ ꝛ mõachus ꝓ se supportat oia onera iuxta ea q̃ habent ꝺ iurepa. cle.i.ſ.sane vel forsan ipse monach⁹ p eꝝm institutus ꝓ se dictam curam regit. xvi.q.i. monachi vel pm eum hec littera se refert ad diuersas consuetudines locoꝝ in quibus ista diuersis nominibus nominantur iuxta no. per Inno. de preben. de multa. ꝛ pm hec intelligo quod dico.ſ. q.iij. ¶ Secundo quero de questionibus quas tangit glo. in verbo statuimus. Sol. vt in ea ꝛ idem Paul. ꝛ in ea ibi perpetuis curatis ꝛ in fi. de hoc in dicto.c. cum singula. sup glo. ꝛ idem per Jo. and. ¶ Tertio quero quomodo potest esse q̃ quis habeat curam animarum ꝛ per aliuꝫ exerceat. ¶ Glo. vltima exemplificat ꝛ intelligit. Pau. ꝓ aliuꝫ siue sit vicarius perpetuus siue tpalis. Et potest poni exemplũ de vicario ꝓ cle.i.sane.ſ.de iurepa. ꝛ quod ibi no. ꝛ de hoc.s̃. q.prorima. ¶ Quarto quero que est ratio q̃ prohibetur pluralitas beneficioꝝ regularium ẽt non curatoꝝ. Sol. pꝫ ꝓ.c.cum singula. de ꝑben. recitat aũt hic Pau. opi. plures que erant circa hoc ante.c.cum singula. ꝛ hoc.c. maxime ꝓpter. c. propterea. de preben. quod. c. quidam dicebant procedere in prelaturis regularibus in quibus nõ est tanta ambitio cum sint laboris ꝛ subiectionis. ideo si qs obtinet plures tales datur ei optio vt dimittat quam velit cum in prelaturis secularibus nõ detur optio. sed per adoptionẽ scẽ vacat prima. de preben. de multa. vnde lꝫ ꝓhibeaꝫ vnus abbas preponi duobus monasterijs. de reli. dominia non tñ vbi dicit q̃ ꝓ receptionẽ secundi vacet primũ. recitat autẽ Pau. in hoc alias opi. de quibus dixi in. d.c. ꝓterea. So. nõ expedit istare cũ sit decisum hic. ꝛ ẽ. d.c. cũ singula.

¶ De etate ꝛ qualitate ꝛ ordine preficiendoꝝ. Rica.

Cum ecclesie. Primo ratio. Secũdo preceptum ibi nos. Quero quid importet ver. ecclesie. So. vt in glo. i. ꝛ idem Laud. Secundo quero qualis scientia requiritur in epõ ꝛ de pluribus alijs de quibus remittitur glo. ij. ad. c. cũ in cunctis. vbi dixi. Sed Lau. Pau. ꝛ Mathe. instant. qr autem nihil noui dicunt omitto. ¶ Tertio quero circa hoc nunqd ordinarius possit petere sibi dari assessorem ad supplendã suam ignorantiam: videtur q̃ sic cum possit esse cã determinanda secundum leges. C. de epi. ꝛ cle. aut. causa de no. ope nũ. c. i. cum pluribus similibus ibi allegatis. Sed epꝰ non tenetur scire leges in aut. quomodo opor. epis. §. igit C. de epis. ꝛ cle. l. placet. ꝛ l. repetita imo sibi audienti pena imponitur. ne cle. vel mo. super specula. In ꝺubium. qr ꝺz scientiã diffiniendi causas. xx. di. §. i. de pen. di. habere. vi. c. i. de consangui. ꝛ affi. c. i. Pau. tꝫ scõm. quia iudicare debet secundum canones de cõsti. c. i. de offi. ordi. c. i. ꝛ sibi imputet si ignorat. ꝛ si est occupatus soluat de suo. de offi. ordi. inter cetera. Mathe. dicit cõtrarium p. c. ad nostram. de consue. ꝛ. ij. q. i. deus omnipotens. ad fi. que iura faciunt. quia ꝺz qui iudicat diligenter inquirere. Sꝫ non probat qr stat ratio vt imputet sibi si ignorat quod puto verius maxime cũ pauce sint cause que secundum canones terminari non possint. de priuil. super specula. Et si contingat aliquas esse propter hoc ꝺz epꝰ bñficium vt expediat q̃ spectant ad onera epi. Si ergo vult consilium peritoꝝ illud petat sumptib⁹ de hoc in Spe. de assessore. §. salarium autem. ver. sed nunquid ꝛ sequentibus. de rescrip. statutum. §. insuper. lib. vi. ꝛ de vita ꝛ hone. cle. cum ab omni. ¶ Quanto quero circa ꝓxime dicta. presupposito q̃ possit peteré assessori constituti salarium a partibus sicut potest delegatus de rescrip. statutum. §. assessorem. nunquid si ad instantiaꝫ alterius partis tantum hoc facit illa sola soluet salarium. ꝛ eadem qõ formari potest quando iudex cõmittit cãm consilio sapientis ad instantiam alterius partis tantum. Mathe. dicit q̃ sic si ad cõmodum eius hoc fit. puta qr iudex sentiebat contra eam sed si põt esse cõmodum ẽt aduersario soluetur cõmuniter ab vtroqꝫ. pro hoc. C. de rebus credi. l. penul. §. expensis. iiij. q. iij. §. Item in criminali. ver. ventris. de rescri. statutum in fi. li. vi. que no. in practica. ꝛ hoc tꝫ Bar. ff. ꝺ adul. l. si postulauerit. ꝛ de hoc ꝛ de similibus qõnibus in. Spe. de assessore. §. salarium aũt. v. sed nunqd. ꝛ v. sequentibus vbi dicit q̃ si duo assumuntur consiliarij ꝛ discordent ita q̃ opꝫ accipi tertium illi duo participabunt partem salarij. qđ tamẽ nõ obseruatur q̃q̃ aũt assumatur consultor super lite nõ tamen tenetur iudex seq. vt dicit Mathe. hic. ꝛ Spe. de consilij requisitione. ver. si iudex. ¶ Quinto quero qr prelati tenent hr̃e sciam. nunqd in eis ignorantia sit peccatũ: dic q̃ sic cũ ad hoc teneaꝫ. ¶ Sexto qro generaliter nunqd ignorãtia sit peccatũ: dicit Lau. q̃ si ẽ ignorãtia iuris naturalis ẽ peccatũ. qr nõ refert decipi vel decipe posse. ꝛ q̃ ignorat ignorabitur. xvi. q. i. si cupis. aut iuris positiui. ꝛ aut ẽ talis q̃ ex officio tenet scire ꝛ est peccatũ. xxxviij. di. q̃ epis. ꝛ c. oẽs. Aut de his q̃ nõ tenentur scire ex officio ꝛ aut ex malicia vel cõtemptu ẽ ignorãs ꝛ peccat. xxxviij. di. quis iusta xvi. di. qđ dicitis. xx. di. si decreta. Aut sine contemptu vel malicia ꝛ potius ẽ defectus q̃ peccatum. ad hoc de elect. si forte. li. vi. vbi scie vel alium psone defectũ videret tamen q̃ errare in talibus sit peccatũ morale. ꝓ id qđ no. xi. q. iij. si qui dixerit de hoc. xv. q. i. i summa. dic q̃ nõ ẽ peccatum in eo qui non tenetur scire iure iura. In alio autem est lata culpa. ꝛ per ꝙsequens peccatuꝫ de quo no. Bar. ff. deposi. l. q̃ nerua. ¶ Septimo qro qr hic dicit ꝺ scia moribus ꝛ etate quid de ordine. Glo. iij. remittit ꝛ fuit opi. Jo. an. q̃ adhuc hodie sit locus. c. dudum. primo de elec. q̃ nõ existens i sacris nõ possit eligi ad dignitatem lꝫ possit ad ꝑsentationem patroni instituti. ꝺ insti. ij. lib. vi. quod etiã videtur hic sentire Mathe. Contrarium tenui in illo. c. dudum. vbi ad illud c. dudum plene respondi. Octauo quero si prelati sint negligentes super eo qđ hic disponitur qualiter peccent. dicit Laud. ꝛ Henz. q̃ mortaliter. iiij. ꝺ. deniqꝫ. quod no. glo. de offi. archidi. ea q̃ ꝺ quo per Archid. lxxvi. di. vtinã. pro hoc ista lra ibi districte iniungimus. Idem Pau. qr transgrediunt canones. lxiiij. di. qr p ambitiones. ibi rõnem de traditionis preiudicio paternarum: non sine ꝓpetue sue condẽnatiõis ꝛc̃. nam ꝺcreta nõ sunt violanda. lxi. di. statuimus ꝛ dicit Hen. q̃ maxime epi non ꝺbent canones violare qa ad eos competit eos obseruare. vt hic. ꝛ ix. q. iij. cũ simus ꝛ dicit Pau. q̃ propter negligentiã põt ꝑlatus deponi nam eque ꝺponitur propter neglinentiam sicut propter dolum. vt no. lxxxi. di. dictum. de conse. dist. ij. de sta. mona. cum ad monasterium. ꝛ in dicto. c. ea que. ꝛ sic non tenetur tantum de dolo lata culpa ꝛ leui ad instar tutoris. C. arbi. tute. quic-

quid.sed etiam de negligentia. ¶ Nono quero circa hoc qua pena sunt puniendi transgredientes canones. Solu. Pau.in hoc dicit in effectu id quod tenet glo. notabilis.in c.generali.de elec.lib.vi. Dicit etiam Pau.q ad primam offensam z transgressionem canonum prelatus non deponitur.xxiiij.q.iij.ō illicita.i.q vltima.c.penultimo. lxxiiij.di. honoratus. ¶ Decimo quero si prelatus confert beneficium indigno scienter qualiter peccet? Dicit Steph.q moraliter.quia infidelis est domino suo idest deo.quia hoc vergit in detrimentum ecclesie z honoris diuini qui promouetur per bonos.z melius est habere paucos bonos zc.eo.ti. c.penultimo.vbi idem nota. Et satis hoc deciditur per id quod dixi.s.q.viij.z per id quod no.glo.in dicto.c.generali. Petrus de ancharano dicit q tenetur ad interesse ecclesie quam lesit ad instar magistratus qui minis idoneo tutelam pupilli commisit qui tenetur si non potest haberi regressus contra tutorem male administrantem.ff.de tuto.z ratio.distra.l.i.§.nunc tractemus.z.ff.de magi.conueni.per totum. ¶ Undecimo quero si promouet illiteratus. numquid recipiat charactarem.dicit Lauda. q sic etiam si sit puer vnius diei.dum tamen masculus z baptizatus. ō hoc xl.dist.sicut. Sed promouens debet puniri de tempo.ordi. nullus.libro. vi.

¶ Thiqui. Glo.prima diuidit.vel melius.primo constitutionis causa.Secundo constitutio duplex ibi statuimus. tertio quedam protestatio ibi penis. Secunda subdiuiditur in duas.vt duplex est constitutio. Secunda ibi in.§.illi vero. ¶ Nota de dictione: vt que hic ponitur in vim cause sed regulariter facit modum de condi. appo. verum.z quod ibi dixi. ¶ Secundo non casum in quo constitutio concernit preterita quod examinat glo. in verbo in posterum.ex qua patet q non proprie hoc colligitur hic qō dico.j.in.vi.contrario.pro hoc tamen est quia potest inferior ponere grauiorem statum.vt in illa glo.i pri.z no. lxxiiij. di.gesta.z.c.vbi.z no. Inno.de regula.super eo.z Pau.h. ¶ Tertio no.q mancipati.idest deputati diuinis officijs induci debẽt vt promoueantur ad sacros. ad quod etiam de iure antiquo tenebantur. lxxiiij. di. siqui clerici.z.c.seq. ar.de etate z quali.queris.quod plene no.de elec. licet. lib. vi.in glo.ante penul. Et est ratione sublimati patrimonio Jesu xpi a clero retrocedant de elec. cum ex eo.lib. vi. ¶ Quarto no.dispositionem diuersam inter collegiatas z non collegiatas ecclesias. Per hoc enim quod dicit de collegiatis probat. Secus de non collegiatis.alias habes cõtrarium q dispositio procedit in non collegiatis z non i collegiatis.de elec.statutum.lib.vi. Per hoc infertur q in capellanis vel in ecclesijs ruralibus non habentibus collegium non est locus huic cle.quod tenet Lbu. Infertur etiam q hec dispositio habet locum tantum de his qui sunt de collegio.z sic non artat prelatum collegij qui non est de collegio.sed est caput.de concess.preben. post electionem. quod tenet Pau.in cle.z possessores.de regula. vbi de hoc dixi in prin.in quarto contrario. Idem no.j.proximo responso. in glo.cathedralibus.quod ibi dico.q.ix. ¶ Quinto no.de verbo propensius quod expone vt in glo. Idem verbum Laud.exponit.i.fortius vel regidius.j.ō offi.ordi.clc.i.quã etiam allegat glo. ¶ Sexto no.q inhabilitas vocis surgẽs ex defectu ordinum sacrorum non est remissibilis per habiles.ibi etiam si hoc ab alijs concedatur concor.ponit glo. in verbo concedatur. ¶ Oppo.q non instituti i sacris possunt habere vocem in collegiatis ecclesijs. per.c. ex eo qō de elec.lib.vi.sufficit enim q sint professi. vt ibi confirma. quia moniales habent voces in suis capitulis. de elec.indemnitatibus.lib.vi.z tamen non habent ordines nec ordinum sunt capaces.xxvij.q.i.diaconissam.de peni: z remis. noua quedam. So.vt ibi in glo.in verbo mancipati. ver.in his igitur.que hoc vult q textus artat eos solos qui mancipati sunt ad diuina officia. Sed religiosi nõ proprie mancipantur ad diuina officia.ideo non artantur z idem de monialibus. Ratio est qr ꝓfessi deputantur contẽplationi ꝑcipaliter.xij.q.i.duo.z quod no.dẽ regula.sane quod plenius declarabo in sequenti cõtrario vel aliter.ad.c.ex eo q responderi põt q vacat argumentum a contrario sensu. Nã inherendo tex.ibi probat q qui est pubes põt habere vocẽ in capitulo quod corrigitur hic cum requiruntur sacri ordines ad quorum receptionẽ nõ sufficit pubertas.sed requiritur plena pubertas.xviij.annor.vt in cle.seq.verior tamẽ ẽ prece dens solutio quod plenius declara z in duobus seqn tibus ꝛtrarijs. ¶ Scõo oppo.ad idem.nam qñq cõicant illi de capitulo vocem ei qui nõ ẽ de capitulo quod possunt de elec.scriptũ.z.c.cumana.lxiij.di.obeuntibus.nec requiritur q talis sit in sacris.qr nõ est iure exp̃ssum. Erit ergo melioris ꝗditionis q̃ illi de capitulo q nõ habent vocem nisi sint in sacris. So.est a ꝛrio vt in eadem glo.v.hac eadem rõne. Et hoc verum qñ extraneus admittitur ad capitulum tanq̃ singularis ꝑsona:secus si admitteretur tanq̃ existẽs de alio capitulo.vt in.c.cum dilectus.de consue.z hoc vult hec glo.z idem Pau.z de hoc in sequenti ꝛtrario. ¶ Tertio oppo.ad hanc solutionem q indistincte nullus possit habere vocem nisi sit in sacris.vt probat tex. qui generaliter dicit nullus.pro hoc.xix.di.si romanorum.de maio. z ibe. solite. So.verbum illud generale nullus. restringitur per exordium qō loquitur de deputatis diuinis officijs in cathedralibus zc.non ergo artat extraneos. Declarando aũt plenius hec tria ꝛria q conuersi etiã nõ existẽtes in sacris habere possunt vocem. Inducit Paul.quod no. Inno. de insti.c.ij.z Spe.de sindic.ver.quid de cõuersis:z dicit pau. q si sunt ꝙuersi hospitaliuꝫ vel loci pij hec ꝗstitutio.eos nõ tangit qr aliud est ecclesia aliud hospitale de preben. cle. p litteras.i.q.vij.si quis omnem in aũt.de aliena.z empbi.cõ tractibus in ꝑn.col.ix.s.de religio.do.de xenochijs. xxiij.q. i.sancimus.hic autem exprimit de ecclesijs tantũ. de hospitalibus ergo nihil imutat vbi ergo sunt tm̃ ꝙuersi layci ipsi eligent sibi rectorem de arbi.cum olim. z quod no.in.d.c. ex eo. Similiter si sunt ꝙuersi ecclesie nõ collegiate.quia de collegiatis tm̃ hic loqtur.z hec deere.cum sit penalis: quia priuat voce.p hoc de elec. statutum lib.vi. Si enim voluisset idem esse non de collegiatis hoc exp̃ssisset.C.de cadu. tollen.l.vna.§.sinaũt ad deficientem. z de deci. ad audientiam. Sed de collegiatis in ꝙbus sunt conuersi.aut sunt nõ habentes vocem z non est questio: aut habentes z tunc videtur prohibitum p hanc. Contrarium tamẽ tz Pau.qr q ibi habeant vocem procedit ex ꝙsuetudine.dic vel alio iure speciali.d.c.ex eo. Et p hoc.c.tale ius non est sublatum.licz j.§.illi tollat ꝛtrarias ꝙsuetudines:sed ille tex.ꝙcernit.§.illi Item quatenus ꝙcernat hoc ꝓncipium loqtur de ꝙsuetudinibus repugnantibus huic textui. Sed talis non repugnat cũ hec constitutio solum artet mancipatos diuinis officijs. sicut sunt clerici.ꝙuersi aũt vel religiosi non clerici nõ sunt mancipati diuino officio celebrando. Sed contemplationi z orationi.z p hoc infertur verus esse quod.s.in ꝑmo cõtrario dixi in demonialibus. Est autem rõ diuersitatis inter clericos z non clericos:qr clerici principaliter ordinãtur vt seruiant altari de quo viuere debent.xxi.di. cleros de preben.cum secũdum monachi aũt nõ sic ꝓncipaliter vt statiz dixi. Itez aliud est offm̃ clericale:aliud monachale. z aliud conuersale idest conuersorum: nec dispositio de vno comprehendit aliud.xvi.q.i.cupis z.c.alia z.c.monachi z.c.legi cuz multis capitulis illius qõnis.xxvij.q.i.vt lex z quod ibi no.de cle.coniuga.c.i.lib.vi.iij.q.v. c.iij.xviij.q.ij. quidam. Nam z bigamus potest esse monachus de regula. veniẽs de conuer.cõiug.ex parte.el primo.z no.xxij.di.seriatiz. nõ clericos.lxxxiij.di.quisquis.de biga.c. vno lib.vi. vbi hoc tenet Archi.ꝑm Pau.hic ex his infert Pau. q si non exprimisset de ecclesijs regularibus non extenderetur hec cõstitutio ad monachos. z quo ad id quod dixi de conuersis z monialibus. idem Hen. qui reddit rationem ad id quod dixi in secundo contrario de extraneo q hz vocẽ in alio capitulo rõne sui capli vt oporteat q sit in sacris. qr vbi vnum ꝓpter alterum vtrobiqꝫ tantuz vnum.lxxxi.di.eos.z no. de cle.excom.latores vel clarius dic q rõ est. qr cuz vox conceditur alteri

ceditur alteri capitulo dꝫ intelligi concessa his q sunt habē tes vocem.nam nō habētes sunt tanꝙ extranei. ¶ Quar to oppo.q superflua sit dispositio huius principij p.§. seq. glo.in verbo,officijs.optime soluit dicens hoc principium procedere etiam si beneficijs nō sint ānexi sacri ordines z idem Pau.z Gen.pro hoc iducens.qz principiū hoc indi stincte logtur:ar.xix.di.si romanoꝝ.ff.de lega. prestan.li.z §.generaliter.p hec non putes q responsum infra proximū loquatur cum sunt ānexi ordines sacri.quia ibi non loquitur de sacris ordinibus tm̄ sed etiam de non sacris. vt ibi no.glo.in verbo certi. z ibi dico in.ij.q. Et sic differt hoc responsum ab illo qz ibi loquitur cum sunt annexi ordies beneficijs siue sacri siue nō sacri.hic aūt loquitur etiam si nulli ordines sint annexi. Per hec arguit Genz.q habēs beneficium simplex rurale sine cura nō tenetur ad dicenduz officium.de no.de cele.mis.c.i.qō argumentuz nō bene colligitur hic.cum hic loquatur tm̄ de collegiatis ecclesijs. dictum tū est vex quod dixi in.d.c.i. ¶ Quinto op.q non debuerit papa artare eos q iam erant mancipati officijs quia non dꝫ vita durior iponi his qui se ad hoc obligarunt nisi ipsis cōsentientibus.de reg.iur.qō oēs.z qō ibi no.pro hoc qō.no.glo.ne cle.vel mo.relatum. Confirma qz constō respicit futura nō ꝓterita.de ꝛsti.c.fi. Cōfirma p.c.nulluz.xxviij. di.xxxi.dist.c.fi.lxi.di.c.fi.vbi subdiaconibus futuris z non pntibus fuit indicta ꝙtinentia ꝓ hoc qō no.lxxiij.di.gesta.z p Inn.de regula.super eo.gl.in vbo in postex. soluit. z quo ad primum z tertiuz ꝛrium hoc vult q aliud in continētia que non inducit iuito quod ēt tenet Pau.qz nō obet pmitti pcisa cōpulsio ad ꝙtinentiā.vt in.c.integritas.alī.in glo.ō quo p Host.in sum.de voto.§.z vtrū.z per quem.v. quid si aliqs hic aūt nō fit precisa cōpulsio sed idirecta z affectiua boni z vtilis status ecclie. Ad scōm ꝙtrariū glo.in.v. quod dixi.rñdet q ꝛstō hic concernit tm̄ futura que ꝓhibet vocē actuum futurorum pro hoc lra ibi de cetero. idem Laud. Pau.z Genz.pro hoc quia de preteritis proprie nō est cōstitutio sed iudiciū bene est de preteritis z nō est de futuris nisi qñ obligatio i iudiciū deducta cōcernit futura.ō procura.auditis.de sepul.in nra.ff.de iudi.l.in oibus. de vsur.l.i. Ex hoc no.q qñ constō concernit aliquid productiuum plurium effectuum cōcernit ꝓterita respectu effectuū futurorum.qō singulr probat hec cle.iūcta ista glo.quam signa in fi.qz singularis:generaliter āt de materia dic vt dixi de cōsti.c.ij.in fi. Et i hac glo.ibi nō māducet.C.de cast rēsi.l.i.li. xij.z ibi gl.i.q.ij.c.fi.de prebē.cū secundum. ibi capitulorum z fructuum percipiēdorum. Laud.z i fi.pro hoc quod not. Inno.de vsur.cū tu.z Jo.an.de elec.c.fi.li.vi.in vbo confirmationes. ¶ Sexto op.in eo qō statuit de sacris ordinib⁹ z postea specificat de subdyaconatu: nā debuisset sufficere quilibet ordo cum qlibet sit sacer vt dicitur in quarto sniarum di.xxiij.z no.xxij.di.in prin.qz ordo ē sacrum signaculū seu signū per quod traditur ordinato spūalis potestas z officium vt ibi dī. So.dicit Pau.z latius Adat.q large q libet ordo dī sacer.l.di.qcūqz.liij.di.c.ij.i.q.i. de ordinatoribus.z.c.quibusdam.z.c.qūlibet.i.q.iij. non solum.in prin. vi.q.i.infames.xxviij.q.i.nullus. Sed stricte dic q dicunt sacri a subdiaconatu.§.vt hic.z.xxxij.di. erubescant z.c.sepro hoc quod dico.j.q.vi. ¶ Quero ō causa impulsiua huius constitutionis cōdēde. So.vt in glo.i.ibi causam dedit z in ea ibi minor subdyacono non eligitur ad episcopatum de etate z qua. a multis. ¶ Sed ad inferiores eccl'ias sic de elec.dudum.i.z ibi.dixi. ¶ Secūdo qro nūquid in ecclesijs cathedralibus nō collegiatis hēat locum hec cle.vī q sic per textū.in prin.qz dicit de cathedralibus vel collegiatis: at dictio vel cadit inter diuersa sicut copula de qua no.glo.ff.de iur.z fac.igno.in Rubrica. In cōtrarium quia vbi non est collegiū cessat pena:qz non pōt qs priuari voce collegij ꝓterea dic q dixit de cathedralibus non adito q essent collegiate qz de iure ois cathedralis est collegiata:ō his que fi.a prela.sine consensu ca.in rubro z nigro. maxime in.c.nouit.z.c.quanto.pro hoc quod no. Host.de excess. prel.dilecta. Et si aliqñ contingeret ex aliquo iure speciali q esset cathedralis non collegiata fateor q cessaret hec ꝓhibitio. ¶ Tertio qro circa proxime indicta quelibet regularis ē collegiata. Hostiē.tenuit q sic i.d.c.dilecta. Contrarium tꝫ Paul.nā reperiūtur simplices prioratus religiosi.§.de rescrip.cle.ij.j.de sta.mo.ne i agro.§.cetex quod est vex alias superflue poneretur verbū collegiatis respectu eius quod dicit de ecclesijs regularibus. ¶ Quarto qro circa predicta qūo cognoscit ecclesia collegiata. dic q ꝓ signa de quo no.in dicto.c.dilecta. Et dicit Paul.q signa sunt cōe sigillum de appel.significauit tractatus cōis de.p ba.tertio z cōis archa.ff.q cuiusqz vniuer.l.i.z cōe refectorium z dormitorium:de quo per Inn.de iurepa. postulasti z no.eo.ti.a nobis.non tamen putes q omnia signa premissa simul requirantur de quo dic vt dixi in dicto.c. dilecta. ¶ Quinto quero an carentes voce per hanc cle.dicantur carere de facto z non de iuris fictiōe. vt sit locus huic clemē.qō circa.§.de elec. Glo.ij.dicit q sic.quod plene declara vt ibi dixi in.q.xij. ¶ Sexto qro qd intelligit textus per verbum mācipati.glo.iij.soluit z idem Pau.q allegat ō pe ni.di.ij.charitas.z dicanť mancipati quasi destinati.vt ibi z quasi in seruitiū z ptātem reducti.ad hoc ō sen.ex.vt fame. de pe.quāuis.li.vi.de excess.pla.cle.frequens.v. appellationibus. ¶ Septimo qro i hoc qō dicit hic de sacris ordinibus de quo ēt dixi in sexto ꝛrio qui sint z quot sint sacri ordines. So.dicit Adat.q sunt quatuor scilicet subdiaconatus diaconatus presbyteratus z epatus. Est enim epatus ordo licet non stricte sed largo sumpto vocabulo de quo dixi de etate z qua.cum contingat.z dicit Lau.q licet etiam alij ordines inferiores mancipent diuino officio tm̄ subdiaconatus z superiores potētissime astringunt qz in his cōstituti nō possunt retrocedere.de elec.cū ex eo.li.vi.xxxi. di.§. i. Et dicuntur sacri ꝑm Laud.qz post eoꝝ susceptionez vel alterius eorum ordinatus non pōt.ꝛbere carnale matrimonium sed dꝫ in castitate viuere.de coha.cle.cum olim. dicūtur ergo sacri a sanctimonia. vel dicuntur sacri qz sacrum actum habent exercere in altari z in sacris ordinibus epūs manus imponit non in alijs:vt no.xxxij.dist.erubescant. ¶ Octauo qro circa hoc nunqd papa possit dare lniam cō trahendi matrimonium. Alin.vt refert Adat.dixit q aut i prouincie.i.ordinatione expressit votū z tenet obseruare qz si papa dispensaret ꝛ votuz dispēsaret aut non expressit z ē iurisperitus z tenetur eodem modo:qz tacite intelligit voluisse:aut non iurisperitus z tunc obligatur ad continentiā ex sola constōne eccl'ie contra quā papa dispēsare potest de hoc p Archi.xxxij.di.de illo.facit quod no.lxxxij.di.c.ij.z ō cle.coniuga.cū olim.tū dic q ex cā ēt votum continentie potest papa cōmutare vt tꝫ Inno.de sta.mo.cum ad monasterium.vbi dixi. Nono qro nunquid priuatio vocis capituli se extendit ad priuationem stalli in choro. Et generaliter q ro quid comprehendit. Glo.in verbo capitulo soluit tradēs doctrinam generalem q in actibus expediendis tanꝙ a singulis non se extendit hec priuatio quod tꝫ Pau. dicens q sicut nō priuatur choro ita etiam percipi z distributiones que dantur interessentibus diuinis de quibus distributiōibus dī.j.§.prox.idē ēt Gen. ¶ Decimo quero quia hic ꝓhibetur vox in capitulo ēt si ab alijs concedatur.quid si incerto spāli actu concedit. Glo.in verbo concedatur. dic ad huc durare ꝓbationē. Et idem Steph.ꝛ quam solutionez inducit glos.c.cum vintonien'sis.z q ibi no.in glo.vult. Ad quod respondet licet non expresse q hoc opaī hic inhabilitas in psona.vult dicere q in casu.c.vintonien'sis.non est inhabilitas simpliciter sed respectiua fauore nō priuatorum voce. Ideo possunt renunciare. Sꝫ hic est inhabilitas simpliciter. Ex quo infert glo.epm ꝛ hoc dispēsare non posse.z idem Pau.pro hoc qz inferior papa nō dispensat ꝛ canonē de elec.cle.ij. ¶ Undecimo qro circa hoc qd si talis carēs voce fiat procurato alterius Jo an. in regula.quod alicui suo li.vi.dicit q vox eius non affert suffragium. quia sicut non posset ꝓpio nomie ita nec alieno quod pdit.qz hic simpliciter inhabilitatur ad vocem nō facta distinctione.an suo nomie an alieno. Idē Pau.j.§.pr.vbi dico i.viij.notabili.

¶ Quodecio q̃ro circa hoc an admissio eius viciat electionem: vī q̄ sic p.c.massana.z.c.sacrosancta.de elec.dic ꝺ.vt tz Jo.an.in dicta regula qō alicui.qō dixi de elec.illa vbi respondi.ad.c.pallegatū. ¶ Decimotertio quero qd si tpe quo vacat eccl'ia canonicus nō ē i sacris ſz tpe electiōis sic: Glo.in vbo ꝑstitutus.dicit eū vocādū 'idē Pau.z Ben.z est rō.qz cū ius istud sit penale dz attēdi finis z nō initiū.ar. l.nō intelligit.ff.de iure fisci.ſ.qñ.z iura probantia initium spectandū maxime ad.c.dudū. allegatū in glo. dic vt i glo. vel dicit Pau.q̄ tz spectet initiū electionis tū quo ad eligentes z electos spectatur tps electiōis.d.c.dudū. Sē.dic q̄ iura dicentia spectari electiōis initiū procedūt cū q̃ritur an valeat electio.c.dudū.z in.q.proposita nō procedit argumentū de initio cū p̄supponamus q̄ anteq̄ fiat electio promotus ē ad sacros z hoc sentit glo.in v.qō dicit. ¶ Decio quarto q̃ro circa hoc.nunqd nō ꝑstitutū in sacris volentez ordinari in proximis tpibus tenent canonici expectare. gl. eadez dicit q̄ nō in.v.sed fortius.vsqz ad.v. sed qd.z idem Pau.dicēs q̄ ēt si vnus solus sit in sacris pōt eligere non expectatis alijs.pro hoc qz ius recidit in ipm solū.ō postu. gratum.cū ibi notatis. Decioqnto quero quid si nullus canonicus ē in sacris.glo.eadē sed quid si nullus dicit q̄ prelatus expediet. Idē Pau.sicut enim expediret si nulli eēnt canonici:ita z nunc cū sint ihabiles p.c.vnicū.ij.rūso. ne seva.li.vi. ¶ Decimosexto quero qd si ipsius prelati iminet electio.gl.in v.sed qd si ipsius.dicit superiorē libere supplere.sed tamen q̄ expectabit post lapsuz termini iuris ō elec. ne pro defectu.de concess.pben.c.ij.nō prius. Pau. ꝺicēs q̄ nō teneť expectare z q̄ puidebit non iure devoluto quia nō est in quo fiat devolutio cum inferior non possit pdere ius qō nūq̄ habuit.xxxij.q.ij.quod vero. sed iure ꝓprio qz cū nō fit inferior qui possit puidere ptinet puisio ad superiorē cū penes capl'z nō sit hoc ius nec actu nec habitu. dicē enim quo ad vocē capituli nec cōstitutus in sacris equiparat mortuis ꝓ hoc qō no.de elec.cū eccl'ia. glo.vī. verior ꝑ supponēdo qōnem formari in superiorē q nō posset auferre ius inferioris.dato āt q̄ nulli canonici sint in sacris sufficit q̄ ītra terminū a iure p̄finitū fieri possunt i sacris nō.n. pōt puidere supior exquo nō repit iure exp̄ssum quod procedit si est talis superior q nō hz ptātem nisi in casib⁹ i iure exp̄ssis vt archiep̄s subditos suffraganeoz.de sup.negl.p̄la.c.i.li.vi. Sed si formaret qō in superiore cuius latior sit ptās.vt ē eps quo ad suā dyocesim qō foret magis dubia. Sed tp̄ adhuc idē dicendū.qz subest rō p̄missa ꝓ hoc dico fortius q̄ ēt si in collegio nulli sint canonici nō poterit superior puidere.nam nō ꝓterea extinctū est ius collegij eccle siastici qō ꝑseruať in eccl'ia cui cōcessum est i cuius p̄iudicium nō dz supior extra iuris termios aliquid facere. ꝓ opi. Pau.tamē facit.l.siqs ita scriptus.ff.de acq.here.vbi si est datus heres z si nō adierit ifra certū tps assignatum puta annū datus est substitutus z anteq̄ adeat istitutus moriť nō expectať ānus.dic q̄ ibi statiz fuit adipleta ꝺditio ꝓ obitu cū sit factū certū cuz nō auditurū. Sed qō formatur in iure ꝺcernente rem ꝓpetuā vt ē collegiū qō nō variať ex variatiōe.canonicoz.ff.de iudi.l.ꝓponebať.de rescrip. si gratioſe.li.vi. ¶ Decioseptimo q̃ro qd si aliquis est subdiaconus p̄nus ſz p̄riuatus executione pp bigamiā cui dispēsatiue reseruata ē canonia z p̄benda.z executio minorum ordinum nūqd habebit vocem i capl'o. Pau.dicit q̄ sic.qz hec ꝑstō nō reqrit executionē sed ordinē tm̄.z qz lz vox prohibeatur ꝓpter carētiā ordinis sacri tū ꝓ ipm nō acqritur sed per institutionē canonicā z assignationem stalli z chori. de cōsti. cū.M.de p̄ben.dilectus.i.z.c.dilecto.z.c.ꝓ illoruz.facit qō no.lxxi.di.sanctoz.dicit ergo q̄ exquo dispēsatio reseruauit isti canonicatū ordo reseruat voces. Jn ꝺubiis ē:qz rō huius iuris fundať sup executiōe ordinū vt seruiať eccl'ie. debet ergo itelligi q̄ sit subdiaconus debite ꝑstitutus. ꝓ hoc qō dicit glo.in v.ꝑstitutus.in pri.cū itelligit textū de habente etatē ltimā qō tz Lap.dicens q̄ si minor.xviij. ānis vel ēt maiora nō suo epo ꝓmotus est ad subdiaconatū nō hēbit voces exquo nō hz executiones.pro hoc ō ꝑsue.cū dilectus z qō ibi no.i gl.suspensus.n.z qō.no.de p̄ben.ei cui.li.vi.z.j. cle.pr.in.ij.z.vi.gl.qō ēt ibi dico in.iiij.notabili.z.q.vi.z est equs z verius.nā vox nō dependet ab ordinis charactere sed ab ordine at carens executiōe est q̃si nō habens ordines exquo nō hz cū effectu. Et hoc ēt tz Jo.de lig.z Jo.de fantutijs.z quo ad ordinatū q̄ erat minor.xviij.ānis dic q̄ ēt si nō sit suspēsus ipso iure qō vī probari.de tēp. ordi. vel nō est tamē ēt ante q̄ suspēdatur nō ltime exequitur exquo est ordiatus ꝺ iura.j.cle.pr.paria āt sunt vl nō esse vl minus pfecte.de trāsla.c.ij. ¶ Decioctauo q̃ro nunqd priuati voce z sic electione actiua sint ēt p̄uati actiōe passiua Et idez queri pōt de p̄uatis dimidietate distributionum passiua de qbus.j.ſ.pror.vī q̄ nō possint eligi p.c. inquisitionez.z qō ibi notaui in glo.fi.de elec.vbi dī q̄ suspensus a bñficio nō potest eligi.pro hoc qō no. Jnno.de except.apostolice.vbi dicit q̄ amotus tpaliter a bñficio nō dz interim negocijs ecclesie itereſſe qō dicit no.dignuz. Lau.distiguit non tm̄ specifice ad terminos qōnis.ſz etiā generaliter aut enim qs suspensus est ab officio z nō eligit nec eligi potest ō ꝑsue.cū dilectus.aut a bñficio z tūc etiam non potest eligi quo ad bñficia a qbus est suspensus.ad alia sic.de ele.frō promissarius.li.vi.z ſz hoc procedūt iducta i contrarium de.c.per i quisitionem.z.c.aplice. ¶ Decionono q̃ro circa hoc qd ō suspenso a fructib⁹ beneficij puta a voce que ē fructus.vt no.glo.de resti.in ite.cum venissent. vel si suspensus a pane vel vino vel alio dimidia portione dicit Lau.q̄ poterit eligi z eligere:qz talis nō est vera suspensio sed que dā bonoz subtractio ad penā.de tēp.or.ex tenere.ō pe.oīs. Et est rō diuersitatis inter hunc casum z precedentem: qz suspensus ab officio suspensus vbicūqz cū offm̄ concernat claues q̄ vbiqz extēdunť:ar.de treu.z pace.c.i.z sic is a quo remote sunt non pōt eligi.xi.q.iij.nemo. Sed suspēsio a beneficio concernit di spōnem humanā z ꝓcedit q̄ iurisditione que non extenditur extra territoriū de consti.c.ij.lib. vi. Silr suspensio a voce vel similis nō est extendēda. sed i casu suo intelligēda ar.de pe.di.i.c.pene.de elec.statutum lib. vi.per hoc infert Lau.q̄ suspensus:ab officio immiscēs se diuinis est irregularis ꝓut dī de sen.ex.c.i.li.vi. Sed suspē sus a beneficio se immiscens nō fit irregularis: qz non contēnit clauef imo nec propter hoc amittit bñficiū ipso iure a quo suspēsus ē nisi hoc eēt exp̄ssum:z tūc amittet in casu expresso tm̄ de elec.cupientes.ſ.ceterum lib.vi. Et sufficit q̄ in iure nō ē cautum q̄ fiat irregularis p id qō not. Jnno.de renū.nisi.ſ.persone.in verbo irregularitas.pro hoc est.c.is qui de sen.excom.li.vi.

ſ. Illi vero.

Dic est secunda pars principalis in qua primo ponitur dispō cum i clusa exceptione z duplici pena ꝺ facientis:scō tollit ꝺrias ꝺsuetudines z statuta ibi nō obstantibus. ¶ Alo.dīam in ter dignitatē p̄sonatū offm̄ z p̄bendā. De p̄mis tribus no. Jnn.de p̄ben.de multa.z Arch.de ꝺsue.c.i.li.vi.z vtrobiqz dixi. Et qd sit dignitas.no.de cle.non resi.qz nonnulli.z.iiij. di.deniqz.dicit aūt Paul. q̄ in larga significatione dignitas ē q̃dam p̄eminentia i gradu comprehēdēs ēt p̄sonatuz sed stricte accipitur ꝓ epatu z maioribus z cognoscitur dignitas ex admīstratōe.lxxxviij.di.volum⁹.z ex noie p̄lationē siue admīstratōe quā hz in ea istitutus in choro z capl'o de isti.cū accessissent.ō ꝺsue.cum olim. Jtē ex ꝺsuetudine loci.xij.di.ꝺsuetudo. Persōnatus āt cognoscit ex p̄rogatiua quā hz i capl'o i optionib⁹ ꝓcessionib⁹ vocib⁹ dādi z silibus.d.c.ō multa.de elec.dudū.ij.Offm̄ āt aliquādo sumit pro dignitate qñ hz admīstrationē cū iurisditione vt camerarius pape p̄m Pau.qō no.q̃ñqz sumit pro admīstratiōe sine p̄rogatiua vt sunt sindici ꝓcuratores gastali z sires.i. q.iij.saluator.Quid āt de p̄benda no.de ꝺsti.cū.M. Et p prie dī q̄ bona eccl'ie sunt diuisa.de ꝺcess.preben.ex parte. Hz quando sit idiuisa magis ꝓprie dī portio:vt no. Jnn.de p̄ben.dilect⁹. ¶ Scō no. q̄ p̄bende quādoqz sūt ānexi ordines:ex quo no.q̄ sapit aliqd spūale z nō est qd mere tpale qō dixi ō ꝑsti.cū.M. ¶ Tertio no.q̄ hec dispō concernit p̄terita probat v̄bum obtinet.qō dic vt dixi.ſ.precedēti

responso in

rñso in.v.ſrio. ¶ Quarto no.de dictione in.q̃ denotat aliqd nõ esse pricipale.vt cũ dr talis dignitas est in tali eccl'ia sensus est q̃ est ibi pricipalior.de hoc i glo.in v̈bo.i eisdem z dico in q̃one nona. ¶ Quinto no.de dictiõe ex tũc.quam expone vt in gl.scilicet.Ex qua no.q̃ hec dictio tẽpus extremũ denotat.i.finitũ.ff.de q̃di.z demon.l.iiij. ¶ Sexto no.de dictione donec.q̃ est tpis limitatiua z p q̃ñs disponis.ff.de senatorib⁹.l.i.ſi ex noxali cã agaf.l.i.in prin. de verb.sig. Joseph.z expone vt i glo.i verbo donec.Et i eo qõ glo.dicẽ q̃ eis ordinatis cessat pena.dicit Pau.q̃ nõ ẽ opus alia satisfactiõe exquo sunt ordinati.ff.de postu.l.puto.de cle.vena.c.i.j.de deci.cle.i.p hoc qõ dixi.de eta.z quali.cum bone ¶ Septimo no.de distributiõibus q̃ dantur his qui interſunt certis horis qõ p̃sequere.vt in glo.i v̈bo certis.z dico j.q.xv.Quare autẽ sint septem z qd significent.no.de celemiſ.c.i.z dicit Mat.q̃ si clericus p pecũia accedit ad offm̃ potius q̃ pro deo cõmittit symoniã.p id qõ no.Hosti.de v̈.sig.olim.z Archi.lxxxi.di.p̃sbyter.z v̈ hoc.lxi.di. quid proderit.de p̃ben.significatum vbi dixi in.ũij.q.z duabus sequentibus.z est talis symonia mẽtalis q̃ nõ dr vere symonia z purgaf p solam pniam.de symo.c.ſi. ¶ Octauo no. vniuersalẽ negatiuã ibi nullo mõ. Ex qua infert gl.i illo v̈bo excludi q̃cessionẽ capli z dispensationez ep̃i. quod dicit Pau.vel sine noie p̃prio siue alieno ẽt si hẽt mandatũ limitatũ de certa p̃sona eligenda: q̃ nõ ꝓterea vocem habebit:ad hoc cle.vt pfessores.j.de regula.nam quãuis nomine alieno faciat tñ necessariũ ẽ vt in scrutinio consentiat alias vox dñi nõ computaref i numero q̃petit ergo vox ipi p̃curatori lz limitata.j.de p̃cu.cle.religiosus.p hoc quia ꝟ indistincte p̃hibef vox.z idẽ dixi.ſ.prox.rñso.q.ix. ¶ Mo no nota q̃ qñq; exprimif id qõ subintelligeref ẽt non expſſum;sufficiebat enim q̃ dicit ps nõ adiecto q̃ diceret dimidia.ff.de vſufru.l.ẽt.de v̈b.ſi.l.nomen.ꝟ. portionis.de deci.c.ij.li.vi. ¶ Decimo no.q̃ q̃suetudo statutum z p̃uilegiũ nõ semper procedunt a pari.hic.n.reuocanf statuta z consuetudines z nõ p̃uilegia:de hoc in gl.pe.z ide Pau.dicẽs hic ẽt nõ reuocanf dispẽsatiões legitime q̃ de ip̃is nõ exprimit.sed solũ statuta z q̃suetudines.de sta.mo.cle. ne i agro ꝟ.sane.z.c.ij.in fi.de reli.do. quia contingit. de iurepa.cle.i. de peni.z remiſ.cle.abusionibus.de sen.excõ.cle.i. ¶ Op. q̃ dispõ ista non procedit. q̃ ſi beneficium habet annexũ ordinem nõ dz conferri nõ habenti illum ordinem de prebẽ.ei cui li.vi.So. vt dicit glo.in v̈bo annexi.v. nec itelligo cũ qua cõcordat Pau.z declarãdo dic q̃ qñq; annectitur ordo p modũ vt nõ possit q̃ferre beneficiũ nõ habenti talẽ ordinẽ z procedit ꝟrium:qñq; ãnectitur p modũ necessitatis ĩpositę iã beneficiato vt q̃ teneaf recipe z p̃cedit hec dispositio. ¶ Scõo op.q̃ impedimentũ nõ excuſet.ſ.c.c. i.So.vt in gl.in v̈bo ipedimẽto.nã verbũ iusto qõ ẽ in textu soluit ꝟrium cũ.c.i.loquaf quãdo ex culpa ſua gs ipedif. ¶ Tertio op.ad hãc solutionẽ de p̃cedenti respõſo;vbi ẽt ſi sine culpa ẽ locus pene vt ſiqs nõ ẽ in etate i qua possit ad ſacros promoueri.So.vt i eadẽ gl.q̃ dicit aliud i hoc rñso. q̃ hec ẽ pena negligentis.idẽ Pau.z Henz.q tamẽ reddit aliam rõnem .q̃ i respõſo p̃cedenti reddif qs inhabilis ad vocẽ p modũ ſtatuti niſi fit ſubdyaconus de quo ſtatuto nõ est locus querimonie.ar.l.ſiqua pena.ff. de v̈b.ſi.nec ibi p̃figitur terminus ad ſubdyaconatus ſuſceptionem.hic autem ſtatuitur annus. Itez hic duplex pena imponitur.ſ. carẽtie vocis z amiſſionis dimidie partis distributionum ibi vna ſola.dic q̃ lz bee rões sint bone tamẽ immediata rõ colligif ex p̃miſſa rõne gloſe:q̃ i prox.respõſo potius ẽ inhabilitas q̃ pena:q̃ inhabilitat ad vocem nõ q̃stitutus in ſacris.hic aũt p modũ pene iõ excuſat iuſtum ipedimentũ. ¶ Quarto op.q̃ etiã ante lapſuz ãni sit locus pene p̃uationis vocis. Fingẽ enim q̃ qs hz p̃bendã i eccl'ia collegiata q̃ regrit dyaconatũ z ipſe nõ est dyaconus nec ſubdyaconus certũ est q̃ ſtatim caret voce ſup̃ .prī.rñso.So.vt in glo. in verbo extunc. ¶ Quero nunqd in q̃buſlibet p̃bendis procedit dispõ huius.ꝟ.glo.i.dicit q̃ .p̃cedit tñ de p̃bendis collegiatarũ eccl'iarũ:qõ dicit exp̃ſſus i verbo i eisdẽ.in prin. vbi addit idẽ de cathedralibus.dixit aũt hic ſolũ de collegiatis quaſi ſentiẽs oẽs cathedrales fore collegiatas.ỏ quo tñ dic vt in .prī.rñso q.ij. ¶ Scõo q̃ro qd ſi beneficio ſunt annexi ordines miores an .p̃cedit hec dispõ.glo.i verbo certi.dicit q̃ ſic q: nõ dicit de ſacris.z idẽ Pau.z Gen. quod dic vt dixi.ſ.prī.rñso in.ũij.ꝟrio.Et dicit Pau.q̃ cũ ſunt annexi nõ ſacri hẽbit vocẽ i capl'o ẽt nõ cõſtitutus in ſacris q̃ nõ hz vocẽ ceſſante annexione.ſ.prī.rñso.z ſic in hoc propter annexionẽ est melioris q̃ditiõis qõ procedit ſi hoc ex p̃uilegio.ſecus ſi ex conſuetudine vel ſtatuto quia talia hic reuocanf qõ dixi.ſ.in.x.notabili.z hoc sentit glo.in v̈.extũc quã intellige p̃m hec.z idẽ Gen. ¶ Tertio quero ỏ qua annexione ꝓcedit textus.So.vt in glo.in verbo annexi.z idẽ Laud.Pau.z Gen. ¶ Quarto quero circa hoc ſi annexio ordinis ẽ talis q̃ nõ põt p̃moueri ad illud beneficiũ is qui ordinẽ nõ hz ſed p dispẽſationẽ papalẽ aliqs fuit p̃motus.glo.eadẽ i verbo dico tamñ.dicit q̃ dispẽſatio nõ prodeſt quin p̃moueri teneatur niſi ſup nõ p̃motione esset diſpenſatus.idẽ Pau.q̃ inducit.de p̃ben.nõ põt. in fi.li. vi.z quod no.de cleri.nõ reſi.c.i.li.vi.in glo.no.qõ de p̃uile. paſtoralis. ¶ Oppo.ad hoc q: exquo annexio arctabat vt p̃moueref ante habitũ beneficiũ exquo beneficium obtinuit ceſſat annexio:z de his annexionibus no.Inn.de cle.nõ reſi.cle.fi.So.lz sit ſublata quo ad obtinendũ non est ſublata quo ad reũinendũ bñficiũ z annexio arctãs ad p̃motionẽ ſuſcipiendã ante obtentũ bñficiũ includit arctationẽ ẽt post obtentũ p rõnem a fortiori vt colligif ex hac glo.quod ẽ nota.dignuz. ¶ Quinto quero circa hoc an talem annexionẽ potest facere ep̃s.dicit Pau.q̃ ſic.z idem dicit de legato. z fortius p̃o hoc quod ibi no.Hoſt.de off. archyp̃reſ.c.ſi. maxime aũt talis annexio reſpectu ſacroꝝ ordinum commendabilis ẽ:q: nõ exiſtens i ſacris nõ sunt plene translati in clerum cũ possint retrocedere.de elec.cũ ex eo.li.vi.Idẽ dicit Hoſt.e.ti.c.ij.q̃ ſicut inter cardinales nullus est quin ſit ad minus dyaconus:ita inter canonicos nullus deberet esse quin esset ad minus in ſacris conſtitutus.ar.c.a multis eo.ti.de conſe.di.i.ep̃s ſacrificans.z.c.iubemus.Illicitum nãq; est in ordine ſanctiſſimorum ep̃oruz eccleſiaſticis immiſceri tractatib⁹.xcv.di.ſatis euidẽter.dic cõueniens fore vt reperiantur bñficia ſimplicia nõ arctantia ad ſacros.nã ſi oia arctarẽt nõ ſic ſepe reperirentur q̃ vellent eẽ clici qui tñ fiunt clici z p ſucceſſuz tpis ſepe .p̃mouentur ad ſacros. ¶ Sexto q̃ro i eo qõ dicit ỏ obtinẽtib⁹ pacifice bñficia.qs dr pacifice obtinere bñficia.So.vt no.glo.de elec. cõmiſſa li.vi.vbi dicit dici pacifice cũ hz liberũ cure exercitium.z idẽ.Archi.xviij.di.in noie. ¶ Septimo q̃ro circa hoc qd de nõ curato.dicit Pau.q̃ aut hz certũ officiuz.vt cantor ſacriſta vel ſimiles:z ſufficit q̃ hz liberũ exercitiũ officij lz nõ habeat poſſeſſionẽ maioris partis bonoꝝ.aut nõ habet certũ officiũ vt q: est mere ſimplex:z tũc requiritur poſſeſſio maioris partis bonoꝝ vel q̃ habeat expeditã adminiſtrationẽ bonoꝝ licet eoꝝ poſſeſſionẽ non acceperit.ar.c.frequens.de reſti.ſpo.li.vi. ¶ Oppo.ad hoc q̃ ẽt ſi nõ habeat poſſeſſionẽ ſit idem dicendum:qui enim hz actionẽ vr̃ habere rem.ff.de reg.iur.l.qui actionem.z ſic ſufficit q̃ hẽat titulum.p hoc.xcij.di.ſiqs ep̃s.Soluit Pau.q̃ talis bene habeť p̃o poſſeſſore z ſic particeps honoris z miniſterij ſacerdotalis.vt dr in.c.ſiqs ep̃s.ſed non hz cũ effectu quo ad p̃iudicium ſibi aliquo generandum vt per hoc tãq̃ poſſeſſor ad aliqd reſtringatur.vt no.in.d.c.ſiqs ep̃us. ¶ Octauo quero circa hoc nunquid confirmatus vel p̃rouiſus poſſit ſtatim adminiſtrare licet non ſit inductus in poſſeſſionẽ So.Pau.recitat opiniones de quibus dic vt dixi de elec. tranſmiſſam.Concludit autẽ id quod ibi tenui non requiri inductionem in poſſeſſionẽ de neceſſitate iuris.Haz ius in beneficio acquiritur ex titulo z non ex poſſeſſionis traditione.de reg.iur.c.i.li.vi.z hoc niſi conſuetudo eſſet in contrarium que ſeruanda eſſet.de appel.conſtitutus.ij. In aliis aũt rebus p traditionem qs efficitur dñs.C.de pac.l.traditionibus.de rei ven.l.quotiens.z.l.in ciuile.inſti.de rerum diui.ꝟ.per traditionẽ.tñ ꝑm Pau.qõ p̃edixi fallũ in con-

firmatis z prouisis a papa in quibus est spāle fm formam extrauag. iniuncte. Bonifacij dic qō ibi solum dī q prouisi in curia non recipiuntur ad administrationem sine litteris apostolicis sup hoc confectis. ¶ Mono qro nunqd hec dispositio tam in hoc responso q̄ in p̄cedenti locum habeat i dignitatibus principalibus. vt siquis est archipresbyter vl prepositus ecclesie collegiate. Glo. in verbo eisdem. arguit pro z contra: tandem decidit q non. z est gl. notabilis in eo quod statim subijciam. idem Pau. vt dixi. s. proxi. responso. in quarto notabili. Idem Gen. pro z qtra inducens eas dem fere rōnes quas glo. sed aliquantulum extensius. Inter cetera aūt q pena distributionum nō possit procedere in prelato principali probat cum non dentur nisi interessentibus diuinis horis vt hic prelatus āt pro negocijs ecclesie hz esse frequēter absens: z si priuarē distributionibus abstineret a procurando negocia ecclesie: z sic hec cle. q̄ est inducta in fauorē ecclesie retorquereť in eius lesionez qtra regulam qō ob grām. li. vi. que rō parum vrget: quia cum est absens pro vtilitate ecclesie hz distributiones seruato eo ō quo de cle. non resi. c. vno li. vi. Item hec rō non est ad propositum: qz hec cle. in. i. z. ij. rnſo non priuat non interessentes diuinis sed nō subdyaconos vel ñ promotos ad ordines annexos prebendis. Sed alie rōnes tacite in glo. sunt potiores maxime illa quam ponit ver. nec obstat. qz dignitas principalis nō est in ecclesia. Esse enim in eccl'ia denotat aliqd illo principalius. ſ. de p̄ben. cle. i. vnde mandatum de prouidendo in ecclesia nō includit de eccl'ia puideri. de p̄b. cūm olim. Sed z alia rō glo. multū vrget quā ponit in v. vñ pōt dici. z ibi signa glo. vsqz ibi item lz. z ēt ibi in dicto ver. itez vsqz ibi z idem videreť. Ex qua glo. determinať dubiū qō tangitur de concess. preben. post electionē in glo. iij. an nomine capituli includatur presidens capitulo: qō dico in se. q. De dubio autem principali. Laud. hic sentit contrariū arguit. n. ex verbo dignitates. posito in princ. textus q abbas differens promotionem vel benedictionem citra annum non sit priuatus dignitate. qz hic imponitur alia pena. Ad idem inducit de elec. statutum li. vi. de sta. regula. cle. attendētes. §. statuimus. vbi de hoc. Exquo infert q minor pena imponitur abbati quā habenti curam aiarum. qz ille est priuatus lapso āno. ō elec. lz cano. li. vi. z. d. c. statutū. Rō diuersitatis fm eum. qz periculosius ē vbi cura animaruz est. z ideo grauius punitur. xxiiij. q. i. nō afferamus: z ideo i verbo dignitates expōit sicut abbas q sit presbyter archidiaconus q sit diaconus. s. e. c. i. gl. est verior p suas rationes. tamē pro opi. facit multū qz decre. hec ē iuris cōmunis pro mulgatoria. nō ergo debet fieri tāta restrictio quāta in ipe trationib⁹ i quibus ,pcedit qō dī in dicta cle. i. de preben. lz qz negari negt qui sit penalis ibereo glose z suis rationib⁹. ¶ Decimo quero quia dixi in proxi. q. z apertius dicit gl. premissa in verbo eisdem. q nomine capituli includitur p̄latus solum improprie z per largissimam acceptionem an hoc sit verum: vī q nō p prealle. c. post electionem. z qō ibi no. glo. iij. ibi. enim reprobatur allegatio per quam dicebat cum foret scriptum capitulo nō includi decanum. ad idem quia nomine familie ꝯtinetur dūs familie. ff. de verbo sig. l. familie. noie exercitus continetur princeps exercitus. ff. ō infa. l. ij. in prin. noie decurionū preses. l. i. §. si preses. ff. qñ appel. sit. nomine monachorum abbas. de sym. o. c. fi. Sed quādoqz queritur respectu vocabulorum que ita principaliter verificantur de presidēte sicut de subditis z procedūt contraria. vide in abbate. quia nō desinit esse monachus. p hoc quod dixi in. d. c. fi. in proemio Grego. sic z princeps exercitus est pars exercitus.. sic z domin⁹ est pars familie z sic de ceteris. Quādo queriť respectu vocabulorum que nō eque principaliter verificātur de presidente sicut de subditis. z procedit quod dicit glo. ita est de hoc verbo capitulum prelatus enim nō est pars capituli. sed capitulū z ipse tanq̄ due partes faciunt vnum totum cuius prelatus ē caput. de his que fi. a prela. sine cōsen. ca. in rubro qtūs ponuntur vt distincta z in nigro maxime in. c. nouit. z. c. quanto. z c. ea noscitur. hec faciūt ad decisionem multarum questionum vt habeas regulam generalem q̄ respectu talium vocabulorum dispositio nō extēdibilis facta de collegio non concernit caput collegij. Ad. c. post electionem. dico q ibi nō fuit dispositio restringibilis. Item ibi non probatur id quod dicit glo. hec signa qz per neminem tacta. z cū hac gl. per omnia tz Pau. in cle. vt professores. in verbo inibi. ſ. ō regula. z facit ēt ad hoc qō. no. glo. ibi i dicto verbo inibi. in fi. qō dixi i dicta cle. in prin. in. iij. cōtrario. z. q. x. z per ibi no. declaratur id quod dicit glo. in fi. in v. z idem vī. ¶ Unde cimo quero quid si isti promoti ad dignitates habent ordines maiores quam sint ordines requisiti: videretur nō sufficere. cum nō liceat descendere. de peni. dist. ij. qū sanctam: ibi ambulabunt de virtute in virtutem. ff. de mu. z ho. l. vt gradatim. Item recipiēdo ordinem superiorem vī excedere ab executiōe inferiorum. lxxiiij. di. gesta. z c. siquis. vbi de hoc. pro hoc quod no. Jo. mo. de rescrip. cum aliquibus li. vi. z Archi. de p̄ben. si pro clericis eodē. li. qui tenēt q sacerdoti expectāti ,puideri negt de p̄bēda que hz dyaconatum vel subdyaconatum annexum. dic ꝯ fm Pau. z Dat. qz promoti ad maiores non desinunt habere inferiores. xxv. di. perlectis. xv. q. vlt. c. i. z. iij. z quod no. de vi. z bone. cle. c. ij. z dicit Pau. aliud esse in dignitatibus secularibus i quibus non imprimitur caracter. C. de dignita. l. iij. li. xij. Sed illa lex facit potius cōtra i eo quod dicit promotum ad maiorem dignitatem nō perdere priuilegia que hēbat nomine minoris dignitatis. facit tñ pro dicto Pau. qz pdit minorem dignitatem. sed illud est ,pter icōpassibilitatē que cessat i ordinibus. Ad ꝯria rñdeo. ad primū dico q talis non descēdit. nam stat q habēs sacerdotiū exeqtur offm dyaconi pro hoc de homi. cōtinebatur. Itē q eps exercet officium presbyteri. vnde videmus epos fieri presbyteros cardinales. Ad. c. gesta. dic q nō facit cōtra per id quod ibi no. ad dictum Jo. mo. z Archi. dic q nō est verum. quod tenet Jo. an. in. d. c. cum aliquibus. ¶ Duocecimo quero qñ incipit annus: de quo in textu. So. vt in glo. in verbo. ſ. annum. z idem Pau. ¶ Decimotertio quero quid si i ecclesia collegiata est aliquod beneficium in quo institutus non habet vocem in capitulo nec distributiones: dicit glo. in ver. distributionum. q non erit locus pene huius responsi quod ē verum qz priuatio presupponit habitū. de dispō. impu. ad dissoluēdum. ¶ Decimoquarto quero circa hoc si isti debentur distributiones: dicit eadem glo. q quo ad distributiones huic pene locus erit. idē Laud. z Pau. exquo no. q exquo in aliqua dispositione duplex pena imponiť licet delinquēs non sit capax alterius alteram tamen non euadit exquo ēt no. q quando duplex pena imponitur copulatiue copula reputatur in alternatiuam. quando altera pena non potest imponi. z hoc facit ad multa. ¶ Decimoquinto quero quid venit nomine distributionum: So. patet satis ex textu. qa venit emolumentum quod datur interessentibus diuinis horis. dicunt tamen Laud. z Gen. q ēt anniuersaria sub verbo distributionū cōprehēduntur. lz enī hec decre. sit penalis. tū fm Gen. quia subest idēptitas rōnis idē dicēdum p hoc qz iura restringibilia cōprehēdunt casum eiusdē rōnis. de elec. si post q̄. ſ. i. li. vi. pro hoc qō dixi de rescript. cle. i. q. iij. Cōtrarium puto qz anniuersarium differt in vocabulo z significato a vbo destributionum. Item noie horarum veniūt sole septē. de quibus de cele. miſ. c. i. z de hoc. s. in. vij. notabili. ¶ Decimosexto qro si ō ꝯsuetudie vel statuto debēt canonici ēē i sacris. nunqd expectās qui non est in sacris habebit distributiones: dicit Pau. q sic si cōsuetudo habebat q p̄bendati ēēnt i sacris. secus si habebat q ēt canonici. ad hoc de prebē. si p clericis. vult dicere pondrādum ēē an onus ordinum annectatur canonie an p̄bēde. hec qō cum sua decisione p̄supponit aliā nunqd expectans debeat habere distributiones: in quo Jo. an. de cōsti. cum ſ. dicit q nō si auctoritate pape expectat. secus si capituli. Alij dicunt idem z fortius si auctē pape. qō plene dixi in d. c. cum ſ. z de preben. dilectus. ij. Cōiter obseruatur q nec primi nec secūdi habent q pōt sustineri p id qō dixi in dic. cū. ſ. ¶ Decimoseptimo qro an possit p ꝯsuetudinē

ınduci vt distributiones diuidãtur nõ p oẽs horas sz p certas vt pmissa z vesperis. Glo. in vbo certis: dicit q sic per tex. in vbo certis. quasi nõ oibus. Laud. sentit ꝟrium formans cõnem de ordinatione q̃ est in ciuitate pictauiensi i qua ē ꝫsuetudo in aliqbus ecclesijs q q ē in matutinis bz distributiones pro oibus horis. an sit rõnabilis z tz q non. tanꝫ que grauat ecclesias. de ꝫsue. c. i. item qr ex ambitione ꝓcedit: z idem Genz. ad hoc de ambitione. ff. de decre. ab or. fa. l. ambitiosa. de consti. cum oẽs. Item qr diurnum nõ dz dari nisi opanti in vinea domini de clc. nõ re. stipendiuz nonnulli. de magistris. sup Spec. Ad hanc litteram respõdet q in hoc qõ dicit certis dz exponi. s. septem. vt nihil diminuatur de eis. z in hoc ab alijs horis discernunt que expositio ē extorta: vnde vt dicit glo. lz sit honestius vt p oẽs horas fiat diuisio tamẽ de iure põt fieri p certis. Et in hoc sufficit q de iure non ꝓbatur ꝟrium: sed potius pro ut hic.

¶ Decimooctauo q̃ro an valeat ꝫsuetudo q habens plura beneficia ꝫsequatur distributiones si interest diuinis in altera ipsaꝝ. dicit Laud. q nõ: qr nõ est rõnabilis. de conse. di. v. nunq̃ in ꝑn. de cele. miss. c. ij. z. c. te referente. pro hoc. c. vnicuz. de clc. nõ resi. li. vi. nec ē ꝫ qõ dixi in ꝓma questione. aliud. n. est nulli hore interesse. aliud iteresse certis tm̃.

¶ Decimonono q̃ro pone q aliqs est canonicus in pluribus ecclesijs z optinet ꝑbendã sacerdotalẽ in vna illarum. nunqd si nõ ꝓmouetur infra annũ carebit voce z distributionibus quo ad oẽs ecclesias: dicit Laud. q nõ sed dũtaxat in ea in qua deligt. de elec. si cõpromissariuf. li. vi. p hoc lfa ibi in eisdem ecclesijs. ¶ Vigesimo q̃ro si canonicus cui subtracta est dimidia distributionũ nõ põt inde sustentari. dicit glo. in verbo dimidia q nõ. ꝓterea habebit residuũ. Ad quod op. de eo quod no. de elec. cũ vintonien sis. i glo. no. q glo. tacite soluit in v. z imputet. qr hec ē pena quã posset euitare recipiendo ordines. Idem dicimus de excõmunicato qui põt facere se absolui: de quo no. in. c. pastoralis. de appel. Sed pena de qua in. c. cum vintonien. nõ ē tollibilis ad nutum suspensi. idem Pau. Lau. aũt z Gen. tenẽt ꝟrium dicentes q habebitur rõ ne egeat sicut habeẽ in deposito. l. di. studeat. Sed compellitur p alias penas ad promotionez nisi rõnabilis causa subsit: de tempo. ordi. ad aures de sta. mo. cle. ne in agro. §. q autem. Jo. de lig. refert Bertrandum tenere cum glo. p rõnem predictam: ipse ãt distinguit. q aut ex causa legitima recusat ordinari z ꝓcedit opi. Lau. z Gen. aut sine cã legitima z procedit opi. gl. que distinctio sapit equitatem: sed glo. se retulit ad eum qui contẽnit ordinari. ¶ Vigesimoprimo q̃ro cui accresc it dimidia subtracta: dicit eadẽ glo. q certis interessentibus diuinis. idẽ Pau. p eadem iura q̃ allegat glo. Lau. z Gen. ꝟ. dicit enim Lau. p alternationẽ vel q dabit ceteris interessentibus vt dicit glo. vel ponet in vtilitatẽ ecclesie cui fit iniuria ꝓ quadã satisfactiõe subtracti officij.. arg. xvij. q. iiij. si quis deinceps. p quo inducit Gen. de offi. ordi. si canonici lib. vi. p hoc qõ no. Inno. de coha. cle. sicut. Jo. an. in apostillis quas fecit post glo. dicit q quãdoqz certa q̃titas assignatur p capita iteressentiuz z procedit opi. Lau. z Gen. quandoqz simplr ꝓ indiuiso assignat interessentibus z tunc est locus iuri accrescendi. per. l. i. in fi. ff. de vsufruc. accre. vult hec opi. q si debebat certuz quid cuilibet iteressenti tali bora pone. x. solidi. q̃ q̃ alij desint alij nõ habebunt pinguiores portiones. secus si certa q̃titas puta. x. lib. diuidebatur in eos qui interessent: tũc eni q̃to sunt pauciores iter quos fit diuisio tanto portio interessentiũ ē maior. z ratio est quia primo casu nulla est inter eos cõiunctio. secũdo sic. pro hoc qõ no. ff. de vsufruc. accre. l. i. qõ placet. z ꝑm hoc concordari possunt opi. ꝑmisse. Et de hoc ēt. j. q. sequenti in fi. vbi aduerte q ius accrescendi ꝓprie procedit in vltimis voluntatibus de quibus loquuntur iura allegata in glo. z inter conIunctos. vt. C. de cadu. tol. l. vna. §. is itaqz. vsqz ad fi. An autez in alijs locũ habeat. dico. j. q. sequenti. Est aũt triplex cõiunctio: qr qdam sunt coniuncti re z verbis: quidam re tm̃. quidam verbis tm̃. Exemplũ primi si testator legat ticio z sempronio equum. Exemplũ secũdi si legat ticio domũ z postea legat sempronio eãdem domũ isti coniunguntur re. qr circa eadẽ rem. sz nõ verbis ex quo separatim fuit factum legatum. Exemplũ tertij legat ticio z seyo domum ꝓ eqs portionibus isti cõiunguntur verbis qr simul vtriqz legat sed disiungunt re qr nõ ad eandẽ rem sed ad suã portionez qlibet vocat. hec exẽpla summunt ex. d. l. i. §. iterdũ. vbi gl. ff. de vsufruc. accre. z sunt vera lz aliq calũnientur de istis coniunctis. dat regula q si cõcurrit ꝫiũctus re z verbis cũ cõiuncto vbis tm̃ vel re tm̃ ꝑferk in iure accrescẽdi. Sed si cõcurrit cõiunctus re cum coniuncto verbis pariter vtriqz accrescit. qõ tz glo. in. d. §. iterdum. de quo plene p Bar. ff. de le. iij. l. re coniuncti. z de hoc ēt in sequenti qõne. Et in hac glo. ibi §. si eadem res duobus legat siue coniunctim siue disiunctim z alter eoꝝ quomodocũqz non pervenerit ad legatum tota debet collegatario. vt in fi. primi responsi. in glo. si tamẽ. ¶ Vigesimosecũdo quero in eo q dixi in ꝓma qõne an ius accrescendi ꝓprie cadat in vltimis voluntatibus. an in alijs locum habeat. Sol. coniunctio põt surgere ab hoie. Itez a lege: z de vltima dz intelligi questio ꝑcedens. qr inter canonicos videtur ee quedam legalis coniunctio. quãdo aũt surgit ab hoie. aut in vltima voluntate z attenditur cõiunctio vt in. q. ꝑcedenti. an inter viuos z hãc dicit Ioe. vt refert Cy. in. l. vnica. C. quãdo nõ petentium partes. nõ attendi ꝓterq̃ in casu. l. i. C. si imperialis liberalitatis socius. lib. x. z ibi fallit in donatione principis Bar. in. d. l. re cõiuncti. in fi. distinguit. qr aut queritur de iure accrescẽdi quod procedit inter coniunctos ab hoie. aut de iure accrescendi ex cõiunctione legali. de primo dicit. q aut in vsufructu z locum bz ius accrescendi. d. l. i. in fi. de vsufr. accre. z est spãle vt ibi dicitur. aut in ꝓprietate vel alio iure z aut in rebus indiuiduis z bz locuz. ff. cõmunia prędio. l. ꝓrium. aut in diuiduis z aut in dispositiõe principis z bz locum. d. l. i. C. si liberalitatis imperialis socius. aut inferioris. z aut interest cõcedentis quod locum habeat z locum bz. ff. de contraben. emp. l. fundus. aut nõ interest concedẽtis z nõ habet locum. l. si mihi z ticio. ff. ō verbo. obli. z hoc totum mẽbrum nõ est ad ꝓpositu glo. nostre. Sed in coniunctione legali subdistinguit. nec est opus prosequi. nec ēt opz isistere in declarãdis ꝑmissis membris. qr materia nõ est ꝓpria sufficit remissio ad plene notata in. d. l. re cõiuncti z p Bal. in. d. l. vnica. C. quando nõ petẽtium partes: sed in terminis nostris possemus cõfirmare qõ dicit glo. sine his difficultatibus. Nam distributiões que dantur iteressentibus diuinis nunq̃ pertinuerũt ad nõ interessentes. q ergo interessentes totum capiant nõ est per ius accrescendi sed per sublationem impedimenti z potius per ius nõ decrescẽdi: ex quo nõ interessentibus nil debetur. ¶ Vigesimo tertio q̃ro. nunqd iste qui nõ pcipit distributiões nisi ꝓ dimidia teneat horis interesse ac si integre peciperet: Lau. q sic. al's subtrabetur tota z dabitur alij ꝓ eo fuienti. de offi. vica. c. fi. de appel. puenit. de cleri. nõ resi. cũ ad hec. z dicit Laud. q iste qui pcipit ꝓ dimidia forsan cantabit cum media bucha. Hic dicitur hic fecisse primas q existens canonicus paduanus cum priuatus esset media prebenda iam etiam media bucha cantabat.

Generalem. Glo. non summat sed Pau. sũmat sic. i. xviij. anno ad subdyaconatum. In. xx. ad dyaconatum. In. xxv. ad ꝑsbyteratũ põt quis libere ꝓmoueri. primo ponit motiuũ. secũdo statuit ibi decernimus ¶ Nota q generalis obseruãtia facit ius cõe. ꝓ hoc de cele. miss. pernicios us. z qõ ibi no. in glo. i. de clã. despon. c. fi. vbi ēt specialis cõsuetudo redigitur in ius cõe. ¶ Secundo no. q ad receptionẽ ordinũ requritur vt ordinato nõ obstet aliqd canonicum. supplet Pau. s. impedimẽtuz. ō sen. excom. q de his. z c. ꝙis. puta ꝑm Gen. irregularitatis defectus vel vicium. de corpo. vi. per totum. ¶ Tertio nota de verbo libere. qõ expone vt in glo. v. idest sine dispensatiõe. Et hoc facit ad qõnes facti pro intellectu priuilegiorũ z aliarum cõcessionum i quibus est verbum libere. Sed Gen. ēt exponit libere. i. nullius ꝺdictione vel iuris impe-

dimento obstante.q̃ expositio de se bona est sed quo ad tex. p̃cedens melior. ¶ Quarto no.q pubes factus canonic⁹ i ecclesia collegiata non habet vocez in capl'o nisi excesserit annuz.xvij.qō dic vt in glo.in v̄bo decimooctauo. v̄si. nota que inuit q ipso iure sit suspensus ab executione ordinis. Item q cle.p̃cedens exigit vt qs habeat ordines cum effectu ita q nō sit ei ꝓhibita executio. Ad vltimū qō ē vez dic vt dixi.s̄.cle. ꝓxia in pn̄.q.xviij.z.j.q.vi.vbi dr̄ q ipso iure ē suspensus de primo. Ctrariuz videtur dicere Compos.c.vlt. eo.ti.qz requirit snia suspendens executionē.vt ibi tenui.ō quo ibi plenius.nec ista glo. Oppiuz dicit.stat enim q ipso iure nō est suspensus z tñ caret voce tanq̃ non legitime ordinatus.vt dixi in dicta cle.proxima in pn̄.xvij.q. prealle. ¶ Quinto no.q ad ordines sacros regritur plena pubertas q̃ est in.xviij.anno.simile.ff.de ali. lega.l.mella in pn̄. vbi alimēta impuberi vsqz ad pubertatem debentur vsqz ad.xviij.annū: simile ēt in femina q̃ vsqz ad tale tempus nō impetrat venia etatis.C.ō his q ve.eta.impe.l.ij. ¶ Opp. q hec cle.nō sit sub ꝛgruo titulo.potius enim conuenit titulo de tēpo.ordi. Sed.vt in glo.i.v̄.z sine dubio z idem Pau. Ex qua glo.no.q propter ꝛnexitatem p̃mittitur quod alias non liceret. Et sic no.de vi ꝛnexitatis.z dic vt de consti.tra̅ slato.de appel.vna.de accu.ad petitionē. ¶ Secundo op. q requirat maior etas q̃ ea q̃ ponitur in textu de canonib⁹ allegatis in glo.i.v̄.z corrigit. Et soluit q corriguntur vt in glo.pro qua solutione est verbum decernimus. pro hoc de iudi.decernimus: z quod ibi no.z in hac glo. ibi fieri poterat dispensatiue tamē etiā ꝑz illos canones poterat qs ꝓmoueri ante illa tpa.c.di.c.penul.z fi. Steph. ¶ Tertio oppo. quia hic inuitur q cessante hac cle.standum erat antiquis iuribus potiusq̃ obseruantie generali Oriē.z sic contra.iij. di.§.leges.de consue.c.fi. Confirma: qz obseruantia generalis ēparatur ꝛstitutionibus reductis in scriptis.xi.dis.catholica.z.c.ecclīasticarum. So.dicit Lau.q generalis obseruantia derogat iuri q̃uis non sit obtenta in cōtradictorio iudicio.d.§.leges.z hoc si non cōtinet petiñ vt si anticipentur tpa recipiendoꝝ ordinum deuotionis cā secus si cā gulositatis qz tunc lz obseruantia generalis forsan liberet a pena tpali nō tamen a gehēnali maxime vbi iura continent p̃ceptū vel ꝓhibitionem.iij.di.dcniqz.in fi.z idem si cā vagationis vel simili.de sta.mona.piculoso.li.vi. talis enim obseruātia nō facit ius nisi cōsensus principis exp̄ssus superueniat p Oriaz cōstitutionē vt hic.vel saltē per consuetudinē p̃scriptaz.de cōsue.c.fi.z p totum.vel nisi cesset.causa finalis iuris ꝛtrarij.lxiij.di.§.vez.z.§.his.vel proueniat grā dis mali vel scandali euitatio.xi.di.ꝛsuetudinem z.d.§.verum. Pau.aūt extensius tractans articulū refert opi.tenuit enim Jo.m.d.§.leges q consuetudo rōnalis z prescripta tollit legem. Alij dicunt q non tollit nisi iterueniat p̃cipis consensus exp̄ssus.qō dixit Jo.de fontana p̃cedere i papa cuius iurisditio pendet ab auctoritate diuina nō autē ex trā slatione populi vt in imperatore.xi.di.consequēs.vbi ō hoc in pn̄.di.xvij.huic. Alij dicūt q sufficit tacitus consensus principis ac si foret exp̄ssus.liiij.di.si seruus.pro hoc quod no.de secun.nup.c.vir.z.ff.de legi.l.de quibus. Alij dicunt q si cōstitutio nō est approbata moribus vtentium nō seruantes non dicunt transgressores.qō tenuerūt Hin.Gof. Ber.z Jnno.de treu.z pa.c.i.p quib⁹ facit.xxviij.di.§. ecce.v̄.illud aūt Gregorij.iiij.di.i.c.fi.nā vt valeat cōstitutio tria sunt necessaria q fiat ab eo q pōt.xvi.dist. canones q publicef.de postu.ꝓla.c.i.z q more vtentiū approbetur vt in.§.fi. Sed cōtra istos facit qz tps nō est modus tollendē nec inducende obligationis.ff.de act.z obli.l. obligationuz §.placet.xvi.q.iij.nemo.z presertiz obligatiōis ad obedientiā de p̃scrip.cū nō liceat. Pau.i hoc recitat opi.hosti.in.c. i.de treu.z pa.dicit q in p̃ceptorijs hoc nō excusat q consti tutio nō sit approbata moribus vtentiū: qz preceptum necessitatem importat.xiij.q.i.qō pcipitur. secus in simplicibus cōstitutionibus. Pro quo iducit Pau.c.proposuisti. lxxxij.di.dicēs hanc opi.p̃cedere posse i illis qui erāt tempore quo ꝓmulgata fuit cōstitutio.p̃scriptio enim quādoqz incipe negt ab inchoāte possidere ſz a successore. sic.xvi.q. iij.si sacerdotes.de iurepa.cura.z i hoc psistit Pau.sed in hoc reprobant qdā naz idem ē hodie populus qui fuit tam centum annis.xvi.di.habeo.ff.ō iudi.l.ꝓponebatur.z dicūt q ēt successor nō p̃scribit sine bona fide z titulo.de p̃scrip. c.i.lib.vi. Predicta icidūt in duas qōnes. Una ē an z quā do consuetudo possit prevalere iuri positiue.z de hoc plene dixi de consue.c.i. Altera nunqd p non obseruātiā abrogē tur iura etiaz canonica.z de hoc dixi i.d.c.i.de treu. z pace. Quo ad hoc tñ dico q ꝓcedere pōt dem̄ Pau.vt bi qui incipiūt cōstitutionem nō recipere nō excusentur a peccato sed successores sic.z si scit hoc priceps z tollerat nam videtur pati vt tali iuri derogetur ēt si alias cōsuetudo nō sufficisset.de cogna.spiri.sup eo. ¶ Quarto opp.ad hoc q quo ad hanc cle.nō tātum de generali obseruātia sed ēt de iure poterat qs ꝓmoueri in.xxv.anno ad p̃sbyteratū. per.c.cuz in cūctis.§.inferiora.de elec. So.vt in glo ij.in pn̄. que videtur fateri cōtrarium dicēs q obseruātia fundebat super illo.§. Recitat tñ opi. Hosti.z Jnno.rūdentium ad illuz.§. q ibi p dispēsationem ob necessitatez cure.qō reprobat: qz ꝑm illam opi.sequebat absurdum qō ꝓmitteretur alicui cō sequi curā z sacerdotiū z nō sacerdotium tātum. Sed hoc absurduz nō putarē vt permittatur sacerdotiuz ob cure cō sequentiā z necessitatē z non ꝓmittatur soluz vbi subest sola voluntas ordinādi. Sed inducit glo.z aliud absurdū qz eadē foret etas epi z sacerdotis.z idem Pau.inducēs notata p Archi.de p̃ben.ei cui lib.vi. qō ēt nō esset magnum absurdū. vnde ante hāc cle.tenuisse opi. Jnno.z Host. qz nō facile dz induci iurīū correctio.de elec.cū expediat li.vi. Pro hoc ista cle.que fundat sup obseruātia dicens q vlt derogare iurib⁹ antiqs z vtitur v̄bo decernimus.ergo pus nō erat derogatum.sed.§.inferiora.debebat intelligi in casu suo tm̄. Tāgit aūt glo.duo alia. Unū q hodie laycus in carnisprivio pōt esse p̃sbyter in resurrectione.idem pau.q exemplificat vt qz recipit minores in ꝑma dominica quadragesime.subdyaconatū in ꝑmis quatuor tpibus seqnti bus dyaconatū in sabbato mediante quadragesime. p̃sbyteratū in sabbato sancto.de temp.ordi. de eo. Aliud ponit gl.de interstitijs temporꝝ.i. interuallis inter ordinē z ordinem q hodie nō seruat ꝑm gl. Idē Pau.dicens q cū iura ꝓmittant ꝛstitutū in minoribus promoueri ad curatuz ꝑm vnā opi.vel ꝑm aliam ꝓmittant existentem in sbdyaconatu de quo remittit ad notata p se.j.cle.pr. sequtur q omnes possint promoueri sine interstitijs.q̃ rō parū vrget nisi quanus referas ad necessitatem q̃ imponit habenti curatū vt infra annū fiat sacerdos.de elec.lz cano.li.vi.j.ō sta.mo.ne in agro.§.cetez. Item ꝑm Pau.p hanc cle. mutata st tpa antiquorum canonum.z p ꝓis interstitia ipsorum que erāt de quinq annis inter dyaconatū z subdyaconatum. z de aliis quinq inter dyaconatum z sacerdotiū. vt in iuribus allegatis in glo.in pn̄.ego aūt dico q ēt ꝑm antiquos canones nō semp habebant locū interstitia. Nā si existēs in.xxiij.ordinabat ad subdyaconatū.j.septennium poterat fieri presbyter.lxxvij.di.quīquz.z ibi glo.in v̄bo grandeuus. Sed.p cedebāt interstitia q̃ qs incipiebat recipe subdyaconatū post vigesimū annū. hodie aūt habēt locū interstitia de q bus hic si qs recipit subdyaconatum q̃ primum pōt vt in xxiij.anno. vt in hac glo.ibi ei cui.in glo.penult.i ¶ Quinto oppo.ad idē q ēt ꝑm canones antiquos poterat fieri sbdyaconus in minori tpe annivigesimi.lxxvij.di.c.i. Glo.in verbo antiqs.soluit.z idem no.in.d.c.in glos. hic respicit.z idem Hen. ¶ Sexto oppo.q nō sufficiat annus.xx.p dyaconatu. nā p hoc posset talis esse archidyaconus qō ē falsuz.de elec.cū in cunctis.§.inferiora: tz aūt rō qz solus dyaconatus regritur in dignitate archydiaconatus. So.vt in glo.in v̄bo dyaconatus.z idem Pau. ¶ Septimo op.ad hāc solonem de cle.ne in agro.§.ceterum prioratus de sta. mo. So. Pau.q ibi spāle in religiosis aliud in secularib⁹ de quo dic vt in.d.§.qz ibi sufficit etas.xx. annorum ad prioratus non conuentuales curatos. ¶ Quero quid z e promotis ante hanc cle.j.etatem hanc So.vt in glo.ij.ver.sed

quid de ꝓmotis

quid de promotis.z idem Pau.similis est qō de ordinato infra pubertatē ad sacros.an teneaṫ continere.de qua questione remittit glo.ad no.de cle.p sal.pmo.c.vno de quo ibi dixi z tenui q̄ si talis erat doli capax tenetur cōtinere.quod tenet glo.i.q.i.pueri.z idē dixi si q̄ primū pcnit ad doli capacitatem nō reclamat:qz tunc icipit obligari peccatis de delic.pu.c.i. ¶ Secūdo q̄ro nunqd hec cle.liget religiosos dicit Pau.q̄ sic.z exponit verbū possit quis tam de secularibus q̄ de religiosis cū generaliter z indistincte loquaṫ. z hoc religiosi molestē sufferunt z non obseruant putantes per quādaz iperitiam in eis nō expedire seruare hec tempora cum nō habeāt curaz:sed fortius in eis seruari debēt qz nō subest tanta necessitas vt ordinent. ¶ Tertio quero generaliter de etate req̄sita in būficiandis in ordinādis z in profitentibus religionē.de primis dicit Laud.q̄ aut ē episcopatus vel dignitas superior.z req̄runt anni.xxx. cōpleti de elec.cū incunctis. aut circa ep̄atum:z aut sunt beneficia duplicia z requirunt.xxv.anni incepti vt in abbatijs z alijs dignitatibus z ecclesijs curatis vt in.ℌ. inferiora. Fallit in abbatissis z prioressis monialiuz i quibus req̄runt āni.xxx. cōpleti.de elec.idemnitatibus.lib.vi.sufficiunt aūt in eo qō dixi de.xxv.annis anni.xx.cū dispensatiōe ordinarij eo. ti.pmittimus li.vi. Aut sunt simplicia.z aut sunt canonie z requiruntur anni.xiiij.quia in talibus requiritur maturitas consilij.de p̄ben.sup inordinata.fm Laud.q̄ respondet ad c.ex eo.de elec.lib.vi.vbi dr̄ sufficere minus pubertate q̄ ibi fuit dispensatio z recitaṫ ibi factum.cōmunior tū opi.est q̄ de turis rigore procedat.c.illud.de quo dixi in.d.c. super inordinata. Aut sunt alia simplicia q̄ canonie z sufficit q̄ gs excesserit.vij.annū.nam extūc pōt coronā.i.ordinez clericalē habere.z p consequens viuere de sorte xp̄i de tēpo. ordi.nullus.lib.vi.vbi a Ḡrio innuitur requiri.xiiij. annum. Rñdet Laud.q̄ vacat ibi argumentum a contrario. quia Ḡrium est iure exp̄ssum.pro hoc qō no.de fo.compe signifi casti.z dicit hoc procederc nisi sint talia būficia que de consuetudine vel statuto habeant ordines annexos vt sunt ecclesie rurales capelle sacerdotales altaria z similia.s̄.cle.p xima.de p̄ben.significatum.de hoc articulo dic plenius vt dixi in.d.c.super inordinata. De ordinādis distīguit Lau. quia aut loquimur de ordine tonsure z sufficiunt. vij. anni dum tū alia concurrant.de tempo.ordi.nullus.lib.vi. de ordine subdyaconatus dyaconatus vel p̄sbyteratus. dic vt hic.aut de ordine ep̄ali.z dic q̄.xxx.anni completi requirū tur.de elec.cū in cunctis.aut de quattuor minoribus.z dicit glo.lxxvij.di.in sūma.q̄ ab anno septimo supra pōt ordinari hostiarius.lector.z exorcista.z sic stabit vsq3 ad annū.xij. z exinde pōt ēē acolitus. Pau.idem tz. Sed glo.vlti.hic in distincte dicit etatem maiorem infantia sufficere p oibus ordinibus minoribus z sic seuatur.tamen dictum Laud.z Pau de se est verius.puto tū q̄ ordinatus in acolitū ante pubertatem post infantiā non possit suspendi ab executiōe. ex quo non est ius exp̄ssum hoc p̄hibens z i cursu opinionum sicut hec cle.p̄fertur antiqs iurib⁹.ita qō dicit gl.vl. p̄ferendum est ei quod dicit dicta glo.sūme.lxxvij.dis. De p̄fitētibus religionez dicit Lau.q̄ requirit annus quatuor decim i mare.xij.i muliere.in tū q̄ si aliqs ante talē etatez q̄tūcunqz doli capax religionē intraret patre vel matre seu parentibus deficiētibus tutores possunt.enim iuituz extrahere.de religiōe .vt no.xx.q.ij.ℌ.i.cū.c.sequētibus. de regula.postulasti.z lz Hugu.tenerunt contrariuz de doli capacibus vt ēt non puberes obligentur p̄fessioni.p quo ē de delic.pue.c.i.z quod dixi.q.proxima de ordinato ante pubertatem ad sacros. dic tū p̄mum veri⁹ qz pubertas certa statuta est p religione.put dcm̄ est de regula.c.i.lib.vi.licet sec⁹ sit de matrimonio carnali in quo viri potētia supplet etatez de despon.impu.puberes.z plurib⁹.c.illius ti. ¶ Quarto quero nunquid qō dicit hic de annis ordinādorū ad sacros intelligatur de ānis completis.glo.in verbo,xviij. dicit q̄ non z q̄ sufficit annus inc boatus idem Pau. z Genz. z Mathe.eadem rōne qua glo. Sz i cōtrariū arguit Pau. p id qō.no.glo.lxxvij.di.diaconus vbi dicit q̄.xx. annus p̄mouēdi ad subdyaconuz dz esse completus.licet secus sit in honoribus secularibus vbi sufficit inchoatus.ff.de mu. z ho.l.ad rem publicam.vt fit rō differētie qz honores ecclesiastici potius sunt oneris q̄ honoris.xviij.q.i.illud.primum verius quod ēt tz Pau. p quo inducit.ℌ. inferiora. quem allegat glo.z de regula.ad nostrā.vbi de hoc in glo. ij.Simile in vsucapione in qua sufficit attigisse vltimū diē ff.de diuer:z tēp.p̄scrip.l.in vsucapione. Idez in factione testamenti.ff.de testa.l.qua etate. Sed hec similia nō sunt bona.solū enim p̄bant q̄ vltima dies anni cōpleti sufficit q̄ fit inchoata.potius ergo faciūt in Ḡrium q̄ annus iceptus nō habeatur p completo. Sed rō in illis iuribus est qz requirunt pfectum tp̄s vt in eis p3:sz q̄ hic sufficiat annus inceptus optime p̄bat rō gl.nā.cuz primū quis trāsiuit annū xvij.completū est in.xviij.quod solū hic requiritur.z sic de ceteris.pro hoc qz existens in anno.xxv.stati cōpleto.xviij. pōt habere ecclesiam curatam.d.ℌ.inferiora.talem autem oz esse sacerdotē vt ibi.z de elec.lz canon.lib.vi.z sic pmisso vno annexorum pmittitur z reliquū.de ꝑsti.trāslato. de offi.dele.prudentiaz.ℌ.sexta. ¶ Quinto q̄ro circa hoc si minor.xviij.annis ordinet nunqd tenet ordinatio Hugu.in.c. subdyacon⁹.lxxvij.di.dicit q̄ sic.dicens q̄ ēt in cunis posset puer ordinari sacerdos z sic ad oēs alios ordines:sz suspendendus ē ab executione de tēp.ord.vel nō est compos. Unde dicit frater Aluarus q̄ caueant sibi religiosi qui.j. annos.xviij.recipiūt subdyaconatū q̄ si interim exequūtur i.ante etatem.xviij.efficiunt irregulares per.c.si celebret.z qō ibi no.de cle.exco. Cōtrarium tenui in.d.c. vel nō est cōpos.qz talis nō ē suspensus:sed suspendēdus.vt ibi.idē z tz Paul vt in.q.seq. ¶ Sexto quero an ordinatus in sbdyaconū ante etatē.xviij.an. habeat vocē in capło si ē canonic⁹ ecclesie collegiate vī q̄ nō p id qō dicit glo.in verbo.xviij. ver.no.quod.s̄.dixi in.iiij.notabili. quod sentit hic Mathe. qz talis ē puniēdus.ō hoc ergo nō gaudet priuilegio Pau. dicit ꝯrarium p.c.vel non est compos.vbi tali mandaṫ p uideri de būficio nec dr̄ ibi q̄ suspensus:sz suspēdēdus. dic aliter vt dixi in.iiij.notabili.z plenius.s̄.cle. ꝓxima in prin. q.xvij.tū quātum ad id de quo in proxima.q.placet dictum Pau.vt nō dicaṫ iste suspēsus adeo q̄ celebrans fiat irregularis. ¶ Septimo q̄ro nunqd eps possit dispensare sup etate quo ad ordines. Glo.penul.q̄ nō. Idem Pau.dicēs secus de ordinato extra tpa cū quo dispensat eps de temp. ordi.ꝑsultationi.vbi hoc no.in glo.vlt. z idē ibi Hosti.cum distinctione de qua ibi dixi.z hāc gl. signa in v̄.z p̄dictā. nam ep̄i de hoc multū infestant maxime p religiosos q̄ fauore religionis putant hoc eis deberi:sz vt.s̄.dixi.q.ij.idez iuris ō eis qō de alijs. Idem not.Hosti. in summa de tēpo. ordi.ℌ.z cui in fi. ¶ Octauo q̄ro si minor.xviij. annis impetrat in ecclesia collegiata vbi p̄bēde non habent ordines annexos an valeat rescriptū.vī q̄ non.cū talis non sit i etate habendi iura canonicalia quo ad vocem capituli.s̄.c.pxi.non ergo vz rescriptum.ō rescriptis.si eo tpe.l.vi.Cōtrarium dicit Pau.qz ō iure canonicali nō ē habere vocem i capitulo imo est inhabilis ad vocem.bene potest esse canonic⁹.de elec.ex eo qō lib.vi.p hoc qz lz habere vocem in capitulo pendeat a iure canonicali nō tū ius canōicale in hoc solo ꝯsistit imo nec in hoc solo principaliter imo vocē hīe p̄t si canonic⁹.ō ele.cumana.de cau.pos.cū eccl̄ia. ¶ Nono q̄ro nūqd i collatiōe ordinū regraf missa.dic q̄ honestū ē tū si sine missa ꝯferunt tz collatio oūmodo in sbalibus forma seruet. vt dicit Mathe.in additione per id qō no.Hugu. lxxv.di.c.hz aūt obseruantia vt prima tonsura z quattuor minores conferant etiam sine missa.sed sacri nūq̄.pro hoc c.litteras.de tempo.ordi.q̄ p̄bat satis q̄ ēt de iure sacri nō sunt conferendi sine missa. ¶ Decimo q̄ro nunqd ordinatus ad sacros p vim teneaṫ ad ꝯtinentiam.vī q̄ sic:cum sacer ordo habeat annexam ꝯtinentiam.lxxxiiij.di.cū in prefatio.xxviij.di.diacon⁹ dicit Mathe.i additione q̄ si oino fuit inuitus non teneṫ z poterit contrahere matrimoniū z vti ℑcto z i p̄pria p̄sona sumere arma z bellare z talē p̄cutiens nō ē excōicatus z i oibus ēēt vt laycus eo excepto

q hz ordinem.xx.q.iij.presens.xxiij.q.v.ad fidē. Ad contraria rñdet q loquūtur i ordinatis voluntarie. de hoc no. Hugu.lxxiiij.di.vbi. Tu distingue melius per.c.maiores. de bap.an fuerit precise inuitus.z tūc ēt caractares ordinū nō suscepit.an nō precise.z dic q sic z tūc cogetur ꝙtinere.

De officio vicarij. Rica.

Que de ecclesiis. Tenor

q

c.ō multa.z.c.lz canon. Ad parochiarum vicarios perpetuos declarat extendi: hoc dicit ꝑm Mathe. vel ꝑm Pau.z melius. Jura loquentia de ecclesijs curatis loqū hūt quo ad tria in vicarijs ppetuis ecclesiaꝝ pochialium. Et qō dicit quo ad tria intelligit hic expressa in tex.tamē z i alijs idē dico.ſ. in scōo notabili z.q. xxv.primo thema.exquo qō.scōo decisio. ibi scōa in perpetuis. ¶ Nota de vicario perpetuo ex quo no.esse dare etiā tpalem vt pz in iuribus allegatis in glos.in verbo ppetuis. dicunt aūt tpales ꝑm Gen.q in locum abūtium deseruiūt nō suo iure.de quibus loquūtur iura allegata in glo.statim allegata.z isti vicarij debēt esse ꝙtenti sustentatione vite reseruato residuo absentibus ex iusta cā de quo p Archi.de regula beneficiū.lib.vi. Si aūt abessent nō iusta causa cui applicentur.ſ.dicam.q.iiij. ¶ Scōo nota q idē iuris est ō vicario qō de rectore ꝓncipali. quod pz ex pluribus qōnibus.ſ. formandis. Et maxime ex notatis in gl. i vbo sacerdotium.ex qua no.q non tm̄ in tribus de qbus in lra:sed ēt in alijs.z idem qō.ſ.dicam.q.xxv.z hoc est ꝓpter idemptitatem rōnis.quod facit ad multa. ¶ Tertio no. q verbuz volumus est inductiuum noui iuris.qō colligitur ex gl.vlt. z ideo vtitur verbo volumus.z idē Pau.z in hoc ē hec gl. singularis.pro hoc de preben.pſenti.ſ. loca.lib.vi. z qō ibi no. Jo.an.in ꝓn.c.z.ſ.de fo.compe.cle.vna.ſ. volumus.vbi dixi in primo notabili.z de re.pmu.cle.vna.in glo.fi.ibi dixi.in.viij.notabili. ¶ Oppo.q p receptionem vicarie ppetue non vacet prima.nam due cure in eadem persona sunt compassibiles.de p̄ben.si tibi ꝙcesso.de rescrip.si ꝓpter lib. vi. Jo.regula est in ꝟrium vt hic in tex.z de preben. ō multa. Fallit in casibus notatis in.c.de multa.ad quod remittit glo.in vbo amittendis. Bertrandus aūt enumerat casus exceptos z adhuc eos plenius prosequere. Unus ē i depē dētibꝰ vel cōmendātijs vel cū papa dispēsat.ō cle.dudū.iſ. i fi. Aliꝰ qñ sine auēte plati renūciat pmo nec supior ratum hz de renū.admonet.vij.q.i.nō opz.z.c.si qs vero.q no.gl. xxi.q.ij.siqs iam trāslatus. Alius si calore iracundie z non alio ꝙsequnndi ppetui bñficij recipit scōm.tunc enim ꝑz aliquos pōt penitere.ij.q.iij.siqs iratꝰ.ꝓ hoc.ij.q.vi.siqs libellos.de peni.di.i.diuortiū.ff.de inter.act.de erate.ſ.fi.ō ritu. nup.l.pleriqz.qō nō procedit simplr.nā neqz p̄sumit inconsulta receptio cū sine cause cognitione platus pmi non det licentiā acceptandi secūduz i alia dyocesi. Hz quādo talis licētia nō requirit adhuc nō p̄sumit inconsulta receptio.z dato q sit inconsulta tm̄ ipso iure vacat primū.de p̄ben.eum q li.vi. Sed ex cā posset istis subueniri p restō nez.arg. de inte.resti.c.i.z.c.i.lib.vi.eo.ti. Alius si in primo fecerat expensas pp quas cōpetit sibi retētio.ar.xij.q.iiij.quicunqz.ff. famil. herciſ.l.fundus.insti.de act.ſ.fi.z hoc si fecit ante receptionem scōi.secus si post.isti.de re.diui.ſ.certe.quod dicit Jo.de lig.nō esse vez in titulis bñficialibus.qō dic vez quo ad retentionem tituli. Sed bene posset vti retentiōe in aliquibus rebus secularibus ad primum beneficium pertinentibus. Et quādo liceat vti retentiōe no.de depositio.c.ij. Alius si incontinenti fuit adiectus a scōo.qō dic vt de elec. cōmissa.ſ.i.z ibi de hoc in glo.i.li.vi. Alius si recipit secundum tanꝙ visitator.vij.q.i.pontifices. Alius si recipit scōz in alio ep̄atu sine licentia ep̄i primi.prealleg.c.admonet.qō dic vt ibi dixi. Alius cū fructus scōi ad tempus spectat alteri.dicto.c.si tibi concesso.allega.pro cōtrario. Alius quando est defectus clericorum.xxi.q.i.c.i.ij.z.iij. Alius si protestatur quod non intendit dimittere primum z tunc non prudenter agit conferens secūdum.de hoc no.de cle.non resi. quia nōnulli. Inno.tamen de rescrip.in nostra dicit protestationem non valere tanꝙ facto contrariam. Hosti. contra quod est verius si protestatio habet sua substantialia. de ap.sollicitudinem in fi.z quod ibi dixi z plenius de consti.cum.Ad. ¶ Secundo oppo.ad idem nam quando qs habet canonicatum cum parochiali ecclesia'annexa z cum hoc aliam parochialem.de preben.super eo li.vi.de prebē. exposuisti Jo.ille est casus exceptus propter annexionem quod dixi in proximo contrario.pro hoc textus hic in verbo similium.quod ad hoc ponderat Paul.z de preben.ex tirpande.ſ.qui vero.z dic similium in genere etiam si non in specie.vt si vicarius perpetuus beneficij curati instituit principaliter in beneficio curato vel ecōuerso nā idē erit ac si ꝙsequeret similem vicariā.de p̄b.nō pōt.ſ.i.li.vi.vbi no. in glo.pone z idē hic Pau. ¶ Tertio op. q vicarij tales nō teneant ꝓmoueri ad sacerdotiū.c.statutuz.de elec.li.vi. Jo.vt in glo.iiij.que excipit eccliaz collegiatā.de qua loquitur illud.c.z idē Math. ¶ Quarto op.ad idez q imo non tm̄ debeāt ꝓmoueri ad sacerdotium sed oporteat q sint sacerdotes nā ēt cōmendatarij qui sunt ad tps tm̄ dati debēt esse presbyteri.de elec.nemo deiceps.li.vi. Jo aliud in cōmenda qō dic vt i'glo.in verbo ꝓmouendis.z dic rōnem q qz cōmēda est titulus extraordinarius.ideo magis stricte de eo statuit.patet in.d.c.nemo. ¶ Quito op.ad idē de eo qō no.Archi.in.c.lz canō.de elec.li.vi.dicēs illud.c.non procedere in vicarijs ēt perpetuis. Jo.dictū eius corrigit hic vt dicit glo.in verbo sacerdotium. in prin. z idem Genz.z Mathe. ¶ Sexto op.q nō fuerit idē statuēdum de vicarijs qō de rectoribus.nā vicarius alicuius nō gaudet his ꝑ uilegijs quibus gaudet principalis.ff.de legatio nibus.l.filius decurio.z.l.vicarius.vbi si filius init in legationem ꝓ patre pro republica nō gaudet imunitate sed pater. Jo.qñ qz quis gerit vices alterius ex deputatiōe ipsius.principalis tm̄ z tunc ꝓcedunt ꝟria.qñqz ex deputatiōe legitimi superioris z ꝓcedit hec cle.que ex eo qō loquitur de vicarijs perpetuis presupponit auctoritatem superioris intercuenisse.s.e.ad hoc.ꝓ hoc qō dicā.ſ.q.iiij.talis aūt vicarius proprie dicitur vicegerens.C.vt dignitatuz ordo seruet.l. fi.li. xij.de offi.eius qui vi.alte.ge.l.i.z.ij.vbi dicit glo. talem vices gerētem bñē ordinariā.de hoc ēt logtur.l.i.ſ. perfectis ff.de leg.iij.faciūt hec ad questionē an vice rector gaudeat illis imunitatibus quibus gaudet rector.ad qō dic q si deputatur a rectore nō gaudet.si aūt ab vniuersitate ob carētiam rectoris vel absentiam gaudet ꝓ predicta qō tz Bar. in.d.l.filius decurio.de facto tū seruaꝝ vt ēt deputatus a rectore tractet vt rector. ¶ Septimo op.in eo qō dixi in tertio notabili hoc ē nouum ius p verbum volumus.qō imo antiquum i oībus tribus dictis per iura que alle.glo.vlti.in prin. Jo.vt in eadem glo.z idē Pau.dicēs fuisse rationabile z equū quod hic dicit qz isti vicarij debēt residere i loco.eo.ti.ex parte.z habēt curā alaruz ad quod nihil alle.sed ꝑbaꝝ.de p̄ben.exposuisti.ergo idē iuris ac sic principaliter haberēt curā. Et dicit Pau.q lz plures vicarias vnꝰ habere nō possit tm̄ bene possunt ēe plures vicarij i vna ecclesia q pariter habebūt curā totius parochie.sicut plures sacerdotes sunt i eadē ecclesia.de quo p Jnno.de preben.cuz nō ignores. ¶ Quero q fuit rō dubitādi: dicit Lau. q ex quo vicarij nō habēt principalem curā animaꝝ nec vice sua ꝟz potius alterius ministrāt iura penalia nō videbantur ad istos extēdenda.ꝓ hoc de elec.statutū li.vi. Ratio deciden di qz idē periculū imminet alabus in istis sicut in principalibus.z quotiēs vicīū ex vna radice nascit ꝟis est vt eadem lege tollaꝝ.C.de nup.l.si libertā.z possunt isti dici tanꝙ procuratores in rē suā z cōparari possunt procuratoribus qui qui per litis.cōtesta.facti sunt domini.de procura. c.i.li.vi. vel emphiteote qui habet vtile dominium in re quando ad non modicum tēpus habet rem.ff.si ager vectigal.l.i.z.ij. vnde z regentes vices aliorum vt dicit. Bē. habēt eandez rationem prohibitionis propter idēptitatē rōnis per quā iura etiam

iura etiam penalia extenduntur.de elec. si post. ℣. i.li.vi. dicunt autem Laud.z Ber.q quia isti gerũt nomine alieno non possunt iura principalis rectoris preseribere.C.de preserip.xxx.anno.l.male agitur.ad hoc de fide instru. ℣.p petuus.xvi.q.q.i.si sacerdotes. ¶ Secundo quero quid ē vicarius:dicit Lau.q est is qui vices alterius gerit seu ministrat.quod dic vt per Hostiē.in sum.eo.ti.z dicit vicari? qui vice nō sua sed alterius mīstrat.ff.de offi.eius cui man. est iurisd.in rubro z nigro.de offi.dele.cum olim.ij. Sed illa iura loquuntur de delegato qui non dicitur proprie vicarius vsus namq obtinuit q vicarius dicatur tantū altero de quattuor modis secundum Lau.de quibus in sequen.q. ¶ Tertio quero circa dicta in proxima questiõe quot sunt species seu genera vicariorum.dicit Lau.q quattuor.quidam sunt vicarij perpetui ecclesiarum parochialium de q bus hic.Alij sunt vicarij temporales sicut mercenarij qui ad tempus assumuntur ad curam adiuuandum principalem rectorem qui non debet de honestate sine presbytero socio missam cantare. vij. q.i.nihil. de vi.z bone. cleri. vt quisq vbi de hoc.Alij deputantur ad ad aliquam prouinciam diocesim vel locum. de quibus. eo.ti.c. penulti. xvi.q.i.adijcimus.Alij deputantur ad exercenda omnia q incumbunt prelato absenti non tantum respectu cure: sed respectu omnium incũbentium.de quibus eo.ti.cum generali.li.vi.de temp.ordi. cum nullus.℣. inferiores.eo.li.z de his omnibus.j.in pluribus.q. ¶ Quarto quero circa primam speciem vicariorum de quibus.s.in proxima.q.i. de perpetuis vicarijs quis faciat vel quid tales vicarios esse perpetuos dicit Laud.q auctoritas episcopi ex qua recipiunt curam animarum.eo.ti.ad hec.vbi de hoc.z per Inn. de preben.de monachis.z.c.in lateraneñ.pro hoc de capel. mo.c. vno. lib.vi. Idem Mathe. qui etiam prosequitur de vicarijs temporalibus de quibus aliquid dixi.s.in.ij.notabili.Sed addit Mathe.q quando ex causa non iusta p̄latus se absentat etiam dato vicario vltra sustentationem vicarij fructus non dabuntur rectori sed debent conuerti in vtilitatem ecclesie:vt no. Innocen. de coha.clemen. sicut in glo.satisfacio:licet Joan.lxxxi.distin. clericus victum.i glo.sed cui dictat q debent applicari episcopus z canonicis quando habent bona communia: sed si diuisa solis canonicis. Tu autem dic vt no.de vi.z bone.cle.clemē.ij.i gl. in verbo suspensus:que dicit distributiones quottidianas applicari debere canonicis.pro hoc quod no.s.titu..xi.clemen.vt hi.qui.in fi.in gl.in verbo dimidia z ibi plenius dixi.q.xxi.z.xxij.de fructibus autem beneficij dicit glos.predicta in verbo suspensus q accrescunt ecclesie quod est notabile. ¶ Quinto quero quid si deputentur vicarij ad ecclesias parochiales:puta rurales vel similes:dicit Laudē. q non sunt perpetui sicut sunt vicarij parochialium z potest amoueri ad velle prelati quod tenent etiam glo.in verbo parochialium. z idem Paul.dicens bene possent deputari vicarij in curatis non annexis de quibus in clementi. vna ad fi.s.de supplen.negligen.prelato.pro hoc de prebē. cum singula.vult dicere q non sic deputabitur vicarius in curato.regulariter sicut in parochiali eccclesia.Sed laud. dicit q si auctoritate episcopi deputatus est in curato beneficio est perpetuus z immutabilis.per capi.vnicum de capel.mo.lib.vi.z per id quod no. Innocen.de preben.in lateraneñ.quod verius puto.nam quod hic dixit de parochialibus.z similiter in cap. extirpande.℣. qui vero habuit respectum q non simpliciter in omni mandato debet vicarius deputari cum sint quandoq curata siue parochialia in quibus non subest ratio dandi vicarium sed in parochialibus propter latitudinem parochie vel aliam necessitatez citius imminet necessitas.z de hoc etiam.j.q.xxx. ¶ Sexto quero quis visitabit ecclesias habentes vicarios perpetuos:dicit Laud.q ep̄s z p consequens ꝓcuratiões recipiet.de censi.auctoritate:si ēt patronus cui debeť rō tpalium hoc potest.de preben.in lateraneñ .vbi de hoc per Innoc. de exceptio.cum venerabilis.in fine.z tunc si ambo concurrant faciet quilibet: scilicet episcopus z patronus id quod spectat ad suum officium.minor tamen in reuerentialibus vt in secundo z similibus cedet maiori.de offi.leg volentes quod tamē.c.loquitur de constitutis circa idem. ideo melius facit de maio. z obedien. statuimus. Laud. ¶ Septimo quero qs habebit custodiã istarũ vicariaruz vacantium.dicit Inno.de ap.bone.z lau.hic q patroni clerici nō eps.d.bone.sed patroni laici nō sed eps.de of.or.cũ vos.vbi de hoc no.per Inno.in.d.c.in lateran. quod tenet Hug.xvij.q.ij.sane. ¶ Octauo q̄ro an quis possit ad talez tituluz vicarie ꝓmoueri ad ordines dicit lau.q sic.q talez habent ius in re z suo iure possident saltem quo ad portionem sibi assignatã.p hoc de rescrip.postulasti.de fide istr. ℣.ppetuus.de p̄ben.de monachis.z.c.suscepti.li.vi. Host. tenuit Gruz.in.c.i.e.ti.dicēs q talis possidet non sibi sz domino cui? vices gerit.de p̄scrip.si diligēti.de resti.spo. olim.ad hoc.C.de p̄scri.xxx.an.l.male agiť. Jura aũt volũt aliquē ordinarij in titulũ noie ꝓprio.lxx.di.c.i.de p̄ben.epi.sed vt dicit Paul.hoc ꝓcedere posset i tpali vicario.secus in p petuo q suo noie possidet ad instar ꝙducentis rem ad non modicũ tps.ff.si ager vecti.petat.l.fi.idem etiam Stepha. z Joan.de lig.hic.z ego in.d.c.i. ¶ Nono q̄ro gs dicať hẽ curã aiarum.an p̄latus an vicariatus:dicit Lau.q qñqz p̄ micie decime z oblatiões que danť rõne cure cõpetũt vicario z certa ptiõ portio assignatur p̄lato vel ei cuius est vicarius vt monachis.z tunc cura z rei vẽdicatio spectat ad vicariũ:sic dicit itelligi finez glo.l.ō p̄bē. exposuisti. aliqũ receptio ꝓuentuũ spectat ad p̄ncipalē certa portiõe relicta vicario iuxta.c.suscepti.de p̄ben.li.vi.z tũc cura aiarum z rei vendicatio z fructuũ spectat ad p̄ncipalē maxie i foro contentioso:sed exercitiũ in foro aie spectat ad vicariũ. de p̄b. sup eo.li.vi.z iō dicunť capelle monachoz nō vicariorũ vt in rubrica de capel.mo.sic dicit intelligēdum.c. cũ singula. in prin.de p̄ben.li.vi.de hoc de prescrip.ex trāsmissa.de sepul.ex pte.i.z ca.in nostra.in prin. ¶ Op.ad.hāc sol.de ex trauag. Jo.execrabilis.℣.si vero.vbi indistincte dicitur de officio curato.z sub vbo officio cõprehēditur vicaria ppetua vt dicit glo.iij.hic z tenet Paul.qō ēt dico i.q.sequen.z q.xxij. Et sic idistincte cura est apud vicariũ ppetuuz. Sota. Trio z dic q cũ loquamur de vicario ppetuo z sic de p̄ma specie de qua.s.q.iiij.indistinctecura dicitur esse apud vicariũ quo ad oēm effectũ taz quo ad cõmoda q̄ ad icommoda lz p modũ cuiusdaz iuris z in habitu sit apud p̄ncipalē.ita no.in.d.c.exposuisti. Distinctio aũt Lau.bene procedit quo ad exercitiũ actionũ cõpetentiuz bñficio.q2 quando solũ certa portio dať vicario ptinet actiões p̄ncipali z ñ vicario saltē sic p̄cipaliter ꝓ hoc iura p̄alle.z.s. de reseri. cle.i.de quo in.q.se. ¶ Decio q̄ro circa hoc pone q statuto eccl'e caueať q sede vacāte iurisdictio epi exerceatur p archidiaconũ vel antiqorē canonicũ.nũqd archidiaconus vel antiqor canonicus p hoc censetur hẽ curã.hec qō cõpetentius caderet.j.in scda specie vicariorz. Sed pp cõtiguitatem materie eã hic posui.z vr̃ q nō.nã qs pōt hẽ talē vicariã z retinere cũ hoc bñficium curatũ vel dignitatē ꝓ hoc.lxi.di.catinensis z.c.fi.xx.q ij.relatio.de ele.cle.statutũ in fi.censetur.n.vicari? tpalis.q2 tpe durat.s.vacante sede.q titulus nō vr̃ esse titulus.nam z al's ecclesiam intitulatã nō facit cõmēda vacare de elec.nemo.li.vi. Item tale officiũ exercet noie alieno. Ipse ergo p̄ncipalis cēsetur curatur ar.de rescrip.ex parte.s.de fi.p̄sby.constitutus. Itez posset contingere.q nũq̄ exercebit tale officiũ vt q2 suo tẽpore.nũq̄ vacabit sedes.non est aũt attendendũ q contingere potest.ff.de in litē iurã.l.i.in p̄n. vbi res nō cēsetur maioris extimatiõis ꝓpter litē lz possit extimatio crescere ppter tumaciã nō restituẽtis.nō.n.pōderādi sunt tales casus euẽticij.ff.de re iudi.l.siqs ab alio.ff.q z a qb⁹.l.iulianus.lz quãdoqz ꝙsidereť potⁱ qō pōt euenir q̄ qō euenit vt no.lv. di. absciderit. Item debet ponderari actus z effectus potⁱ q̄ habitus:sed in actu talis nō hz curã ergo zē.z dicit Paul. q hec multo fortius ꝓcedunt quo ad extraua. Jo. execrabilis.q2 illa ꝙstitutio expresse regrit actũ z exercitium cure nō habitũ tm̃.vult dicere q quo ad illã extrauag. attendi-

tur vicaria perpetua ꝛ illa dicitur habere curā non aūt tem poralis:ꝓo hoc qō dixi.s.q.pxi.p istas rōnes Pau.hoc tz ꝛ idez p easdem rōnes tenuit Jo.an.de offi. leg.c.penul.li. vi.ꝛ i addi.Spe.sup rubrica.de p̄ben.in fi.quas ēt inducit ad alia de qbus ibi.ꝛ hec ps vera ꝓ qua notanter facit hec cle.cū loquatur de ppetuis a ꝛio sensu.Sz ꝓ hoc expꝛessius est:qꝛ talis titulus tpalis nō est titulus beneficialis ꝓo pria aūt cura iberet titulo bñficio ꝛ sic nō tali officio extrin seco.Itē talis tpalis nō facit noie ꝓpꝛio:vt dictuz est.s.e.q. ¶ Undecio quero ꝓsequendo de vicario ppetuo an pos sit aliuz vicariuz sibi substituere.videt ꝙ non.s.e.clericos. ibi alios substituere nō ꝓmittas qō dicit Lau.verū si vult substituere sibi simile.i.ppetuū maxime si per hoc vellet se excusare a residētia psonali.alꝫ sibi licet cū talis sacerdos debeat hꝫe vicariū secū.vij.q.i.illud.ꝛ.c. nihil.ꝓ hoc dicit Lau.texꝫ.eē ō arbi.nō sine. Sz nō expꝛesse ibi ꝓbaꝯ Pau. i dē tz.ꝛ ꝓ hoc qō ad tps possit substituere ex cā inducit ar gumentū ex.l.i.i. rūso.ff.de of.eius cui ma.ē iurisd. ꝛ de ap. puenit.ꝛ hoc cōiter teneꝯ in.c.clericos p̄alle.ꝓ hoc qō dicā j.q.xiiij.xv.ꝛ.xix. ¶ Op.ad p̄dicta ꝙ ēt ppetuo possit sub stituere sicut ꝓcuratoꝛ ꝛ negotioꝝ gestoꝛ.ff.mandati.l.si ꝓ curatoꝛē.§.i.C.de ꝓcu.l.neqz tutoꝛes.Sꝫ.ꝑm Pau.aliud id ꝓcuratoꝛe iudicij q ꝓ lit.ꝓtes.factus est dñs litis. vt in.l. neqz tutoꝛes.de ꝓcu.c.i.ꝛ.ij.ij.rūso.li.vi. Aliud in. vicario q nō ē dñs.e.t.c.ij.ꝛ cuius industria est electa.ar.de offi.ar chi.c.i.ꝛ.ij.de cle.nō resi.relatū.de p̄bē.extirpande.ff. de so lu.l.inter artifices.videt ēt hoc eē spāle vt nō substituat ne pꝛocedaꝯ in infinitum.de rescrip.cū in multis.li.vi.cū simili bus.dic melius ꝙ cū talis vicaria sit titulus beneficialis. vt hic ꝛ de rescrip.postulasti.nō pōt cōferri nisi de superio ꝛitate.e.ti.ad hec.ꝛ.c.clericos. ¶ Op.ad idem de cperlectis.xxv.di.ꝛ de offi.archipꝛe.c.ij.i fi.Jo.dicit Hos. in illo.c.ij.ꝛ Pau.hic ꝙ vicarius bene dat vicariū in iuris dictione voluntaria vt in ꝛijs nō aūt in contentiosa. Jo.ō lig.dicit ꝙ hec solutio tollit ꝓ.c.clericos. Ipse autē dicit ꝙ pōt hoc ad tps nō ppetuo qō ē verius ꝛ ita loquuntur ꝛia. Itē illa solutio in se nō tollit contrarium cum loquamur de vicario respectu cure q nō hz iurisditionez saltem semꝑ vt qñ ē cura foꝛi penitētialis tm̄. ¶ Duodecimo q̄ro nūqd in cōstituēdo vicariū ppetuū regraꝯ cōsensus patroni.Alanꝰ ꝛ Inno.e.t.ad hec dicūt ꝙ sic: si eccl esia non est collegiata. vel si est collegiata ꝛ patrono hoc cōpetit iure spāli. de iure pa.nobis.ꝓo hoc de eccle.edi.c.iij. sed Goff.ꝛ Ber.i.d.c. ad hec dicūt sufficere consensum solius epi.ꝓ quo inducit Pau.de p̄bē.cū singula.li.vi.qō nō multū facit:ꝛ sic videt in hoc cōsonare.idē Lap.dicēs reqꝛi ēt ꝙsensuz rectoꝛis qō ēt tz Pau.nā i lra ibi assumptis supplet per rectoꝛē.Lap. aūt dicit satis esse ꝙ de ipsius cōsensu vt nūc dixi.ꝓ hoc de fi.p̄sby.ꝓposuit.qō tū solus eps hoc possit inducit Lap.e.t. cū ex eo.de elec.li.vi.Sz ibi de vicario temporali ꝙstituto in beneficio absentis cā studioꝝ.dic igiꝯ ꝙ reqꝛiꝯ consen sus rectoꝛis ꝛ ēt patroni cū de vtriusqz p̄iudicio agiꝯ i hoc ꝙ creaꝯ titulus ppetuus i eccl̄ia ꝓ hoc de iurepa. postula sti.Sz ō tpali viacario dic solū epm hoc posse ex cā.d.c.cū ex eo.ꝛ similiter si cā ardua subesset putarē epm posse con stituere ppetuū vicariū iuito rectoꝛe ꝛ patrono quoꝝ ꝛdi stituere ppetuū vicariū iuito rectoꝛe ꝛ patrono quoꝝ ꝛdi ctio irrationabilis nō foꝛet admittēda.hz.n.eps liberā di spositionē beneficioꝝ sue dyocesis ita ꝙ ex cā potest etiam ius vnius eccl̄esie dare alteri.de reli.do.ꝙstitutus. ¶ Be cimotertio quero an eps sine consensu patroni possit remo uere vicarium ppetuū.dicit Lau.ꝛ Pau.ꝙ episcopus dz vocare patronū nō vt cū ipso epo iudicet:sed vt defendat dat; vicariū si velit ar.c.ad hec in fi.e.ti.de quo ibi per Ho stien.qui hoc tz in ꝛium.qꝛ si nō pōt ꝙstitui sine ꝙsensu pa troni.ergo nec destitui.regula ois res.de reg.iur. ad hoc ō offi.archidia.ad hec dicit Pau.ꝙ eoipso ꝙ patronus cita tus non defendit vicarium vꝫ consentire ꝓo hoc de re iu di.quānis. ¶ Decimoquarto q̄ro circa scōam spēm de vi cario tpali.vtrū liceat sacerdoti sine lnia epi hꝫe secuz talē vicariuz vꝫ ꝙ sic p.c.adijcim⁹.xvi.q.ij.ꝛ qō ibi no.gl.ad idē xxiij.di.mulier. Itē pꝛincipalis est datus ad vniuersitatem. ꝓ hoc.s.e.c.fi.vbi ꝓbaꝯ de vicario ppetuo.ergo nō tm̄ sa cerdos.sed ēt vicarius ppetuus pōt hꝫe vicariū tpalez de putatū iure suo.de offi.oꝛ.eis qbus.qō tz Pau.dum tamē hoc nō ꝓhibeaꝯ p statutum synodale vel ꝓuinciale.vij.q.i. illud ꝛ.c.nihil:ꝛ sic si est peregrinus vel ignotus maxie vl tramontanus in eo secus erit:de cleri.peregri.ꝓ totū.de tē. oꝛ.c.i.li.vi. ¶ Op.ad hoc de consti.c.iij.dicit Laud. ꝙ ibi de assumendis ppetuo ad beneficia hic de assumendis ad tps ad administrationē sacramentoꝝ tm̄ pp hoc tñ nō ex cusabuntur rectoꝛes a residentia:vt dixi.s.q.xi. de hoc no. in cle.i.j.de ꝓbile.in glo.in ver.fpāli.que dicit hoc verū pꝛe terḡ in sacꝛo pnie de quo dicit ꝙ nō lz ꝙfiteri ēt de lnia ꝓ pꝛij sacerdotis nisi talis qui alias habuit curaz. Paul.ibi dicit illud vez nisi rectoꝛ ꝓ viā delegationis committeret qō pōt ēt alias nō curatoꝛ ꝛ de hoc dico in.d.cle.in pꝛinc.q. xxiij. ¶ Op.ad hoc qꝛ cū exercitiū cure sit nudi ministe rij.in quo requirit industria nō videt delegabile.de offi.de le.c.fi.So.qꝛ in cōmissione facienda ad tps nō agit ō p̄iudi cio magno beneficij dūmō sit tps modicū puto rectoꝛem posse assūmere vicariū ad curā.Et ita fuit d isputādo ter minatū vt no.Jo.an.de elec.cū ex eo.li.vi.ꝛ hoc intelligo ēt ad effectū vt possit se ad tēpus absentare.Iste .n. vicarius nō censet hꝫe curā.Itē satis venit in cōmissione cure facta ipsi pꝛincipali vt hoc possit alꝫs cōtingere p̄iudicari benefi cio cū nō facile semper possit accedi ad epm ꝛ hoc ēt si assū ptus nō erat alꝫs curatus duz tū nō ꝓhibitꝰ ab exercitio cu re.Sic intellige dictū Pau.secus si ꝓhibitꝰ vt dixi.s.e.q. vt qꝛ peregrinꝰ vel ignotus.qꝛ tunc nō tenebit talis cōmis sio cū ad solū epm lnia huiusmōi ꝓtineat.de cleri.peregri. tue.ꝛ.c.fi.ꝛ p hec decidit qō sequēs. ¶ Decimonono q̄ro nūqd rectoꝛ seu vicariꝰ q in quadragesima plures ad cō fitendū ita ꝙ ꝓ seī.pōt expedire possit cōmittere religioso nō ꝓuilegiato sup curā ptātē audiendi tales cōfitentes.vi deꝯ ꝙ sic.xvi.q.i.sunt nōnulli.vbi videt ꝙ oīa licēt mona chis a quibus non sunt ꝓ suā regulā ꝓhibiti.e.q.§.ecce.suf ficient.vbi de hoc plene.Lau.in hoc resident. tu dic vt in ꝓ xima.q.vt dico.j.de ꝓui.cle.i.in pꝛi.q.xxi. ¶ Decioseꝛto q̄ circa tertiā spēm de vicario iurisditionali ad certā pꝛouin ciā vel locū qualis sit eius ptās:dicit Lau. ptātem talium mensurādā ex eoꝝ cōmissione.ꝓo hoc de ꝓui.accepimus. ꝛ.c.pozzo.ꝛ de hac specie plene dixi.e.t.c.penul. ¶ Deci moseptimo q̄ro circa quartā spēm de vicarijs qui constitu untur ad oīa incū bentia vt ꝓ eps vel simules quā ptātem habēt.So.aliqñ faciunt idē cōsistoꝝ vt officiales p̄ncipa les eꝝ.de cōsue.nō putam⁹.li.vi.de ap.romana.in pꝛin. eo.li.§.de rescrip.cle.ij.aliqñ nō vt sunt officiales foꝛanei ꝛ circa hoc dicit Lau.ꝙ lz nomen officialis cōcernat oīa offi cia.de iſti.c.iij.vsus tū introduxit illos vocari officiales spe cialiter qbus cause cognitio ꝓ habentes iurisditionē eccl̄ia stica generaliter cōmittit siue sit eps de offi.dele. ifinuāte siue inferioꝛ.de ope.no.nū.c.penul.ꝛ i paucis locis in volu mine gregoriano de istis fit mētio.sed in.vi.li.pluries.ptās aūt officialis epi colligit ex.c.lz.e.ti.li.vi.ꝛ.c.cum in genera li.eo.ti.ꝛ li.vbi fit dzia inter generalem vicarium officialē qꝛ officiali solū cōmittit cognitio causarum totius dyoce. nō aūt inqsitio correctio excessuū a beneficijs amotio nec beneficioꝝ collatio nisi spāliter tali sint cōmissa.Sz vica rij generales oīa hec pñt excepta beneficioꝝ collatiōe.d.c. cū in generali de hoc tamē dic vt ibi ꝓ italiā rō ē qꝛ fit dzia i ter officialē ꝛ vicariū ꝛ tales ꝛmini possunt accipi ꝓmi scue:ꝛ sic accipiuntur vnde ptās taliū potꝰ mēsuraꝯ ex cō missiōe.Cōmissio aūt limitaꝯ p.c.lz.ꝛ.c.cū i generali p̄alle. Illud tamē c.optie faē ꝓ Lau.qꝛ ibi vicariꝰ ꝛ officialis po nunt tāq̄ distincti.ad idē de tē.oꝛ.cū nullus.§.iferioꝛes.ꝛ.§. seq.li.vi.ꝛ de hoc i seq.q.sed vt nūc dixi.hec distinctio nō be ne ꝓbaꝯ iure. ¶ Decimooctauo q̄ro circa hoc si cōmittit cognitio causaꝝ qd itelligit cōmissuz ꝛ videt ꝙ solum ciui lia.cā.n.est factū ꝓ actionē positū in iudiciū anteq̄ respon deat aduersarius.de v̄.sig.foꝛus. Cognitio vō cōcernit iu risditionē iudicis cognoscentis de cā.l.notionē.ff.de v̄.si.ꝛ sit de accusatione criminali talis non poterit cognoscere ꝓ

hoc iducit laud. q2 tales cãe criminales cõputanť iter maiores ⁊ eas nõ tractat eps sine consensu capituli. xv. q. vij. eps. de his que si. a pla. nouit. ⁊. c. ea noscit. Sz in mandato generali nõ trãseũt maiora ó offi. dele. q trãslationẽ. d. c. cũ in generali. In ꝓriũ facit q2 cã simplr accepta cõprehẽdit ciuilẽ ⁊ criminalẽ: de iura. calũ. c. i. in fi. dicit Lau. q ptãs vicarij se extẽdit ad oĩa que sunt necessitatis sicut i licentiãdis ordinandis. de tẽp. or. cũ nullus. li. vi. vel q̃ sunt iusticie sicut in absolutiõibus excõicatoꝝ ⁊ similibus ar. de maio. ⁊ obe. c. vno li. vi. secº de his q̃ sunt gr̃e vt dare idulgẽtias vel ꝓferre beneficia. d. c. cũ in generali. iõ nõ cognoscitur ó feudo. de fo. compe. verus nec forte ꝓcuret tales vassallos quos dñs nollet ⁊ in hoc repetit lau. qõ dixi. s. q. proxima. ó dr̃ia inter officialem ⁊ vicariũ dicẽs q de his q̃ sunt mere gr̃e vt in exẽplis p̃missis nec officialis nec vicarius se possit itromittere sine spãli mãdato. e. ti. cũ i generali. li. vi. Ex quo. c. infert a ꝓrio q de oĩbus q̃ sunt iusticie ⁊ necessitatis cognoscit vicarius ⁊ se intromittit ad idẽ de tẽp. or. cũ nullus. officialis aũt tñ de his q̃ sunt iusticie. Fallit in ingsitionibus ꝓmotiõibus correctiõibus a motiõe a bñficijs. d. c. lz. Ex hoc dicit lau. q officialis ⁊ vicarius eqparanť in his q̃ sunt gr̃e q2 hec neutri licent. Sz i his q st necessitatis diuersificanť: q2 vicarijs licẽt siue sint iusticie siue nõ: officialiꝫ aũt nõ licẽt nisi cũ sint iusticie: dic vt dixi in ꝓxima. q. q hec diuersitas nõ bñ ꝓbať iure. Sz in ptibus vltramontanis ex quadã obseruantia surrexit hec diuersificatio. dicit ẽt laud. q isti. s. vicarius ⁊ officialis eqparanť ptiz capitulo s. i ciuilibꝫ ptiz differũt. s. i criminalibꝫ. Et hoc vr̃ ꝺicere ꝓmissis: q2 vr̃ velle q de criminalibꝫ nõ cognoscatur vicarius ⁊ officialis. cuiꝰ ꝓriũ ꝓxime dixi ⁊ illud veriꝰ ó ipso ãt capitulo dicit lau. q mors ⁊ absentia e p̃i eqpantur ita q capitulũ vel alius i quẽ translata ẽ ptãs ita possunt epo absente sic̃ defuncto. vt no. Inn. ve here. ad abolẽdã. i fi. gl. ma. p hoc q2 mors ⁊ lõga abñtia eqparanť. de testi. p̃sentata. ⁊ facit qõ no. Jo. an. de offi. dele. si ꝺ vnũ. sup gl. iij. li. vi. ¶ Decimonono q̃ro an vicariꝰ iurisditiõalis possit aliũ vicariũ instituere. Inn. e. ti. romana i fi. li. vi. dicit q aliq̃s cãs põt alicui cõmittere sz nõ totũ officiũ. p. c. clericos. e. ti. Host. in d. c. clericos. idẽ dic quo ad hoc q nõ põt totũ officiũ committere p rões de qbus. s. q. xi. dic tñ q hoc põt ad tps modicũ ⁊ ex cã dũ tñ nõ nimis frequenť p̃t aliũ i loco suo reliquere sicut tota die fit ar. ff. de of. eiº. cui mã. ẽ iuris. l. i. ſ. bº rei. de ap. puenit vñ i aliqbꝫ locis ẽ ꝓsuetudo q qcunq; sedit nomine officialis vocat se officialem. p2o hoc no. de ap. romana. li. vi. ⁊ sic ptãs pape appropriatur officio ⁊ non refert qs sit ille qui sedet sed quicũq; sit facit idem cõsistoriũ cũ epo. In ꝓriũ ẽ. xl. di. multi. Lau. nõ videtur aliqd eligere. dic q de iure nõ põt officialis alium deputare cum non habeat iurisditi onẽ iure suo. l. ⁊ q2. l p̃cedẽti. ff. de iuris. om. iu. Et vbi ẽ cõsuetudo cõtraria dic q tolleratur quasi p quãdam tacitã volũtatẽ epi qui dãdo officialẽ videť ptãtẽ substituendi ad tempus illi cõmisisse. vnde potius talis ẽ substitutus ab episcopo quã ab officiali. ¶ Vigesimo quero nunqd dispositio huius cle. ꝓcedat in omnibus curatis tã in cura fori penitentialis q̃ ꝓtentiosi. glo. ij. dic̃ q sic. ⁊ idez Pau. p hoc qõ no. Spe. i ti. ij. ſ. videndũ. ⁊. ſ. sz q̃ritur. Et describit Pau. curam q ẽ vigil onerosa ac solicita custodia ⁊c̃. vt no. de pe. ois. ⁊ p Archi. viij. q. i. q epatuz. ⁊. xviij. q. ij. cognouimus. dic p̃dicta vera. s. q ẽt ꝓcedat in cura fori cõtentiosi. p extraua. execrabilis. ad fi. ⁊ hoc qr̃ũs cõcernimus primũ ⁊ tertiũ dictũ huius cle. Sed quo a scõm de p̃motione ad sacerdotiũ secus. nam archidiaconus hz curã fori cõtentiosi. de elec. dudũ. ij. de offi. archidia. c. i. ⁊ fi. ⁊ tñ nõ expedit q sit sacerdos sed sufficit q sit diaconꝰ. de elec. cum i cunctis. ſ. inferiora. ¶ Vigesimoprimo q̃ro an vt sit locus huic cle. expedit q ecclesie curate de quibus ꝯ habeant curã in actu. an vero sufficit q in habitu: ꝺicit Pau. requiri q etiã in actu p verbum habentibus qõ significat rem pfectã. ff. de v. sig. l. nomẽ filiarum. ſ. hẽ. idẽ Lap. ⁊ p hoc dicit Pau. approbari opi. Host. de qua ó cle. nõ resi. nonulli. ⁊ reprobari opi. Inno. de qua de preben. de multa. ⁊ Spe. e. ti. ſ videndum. ó. sed q̃ritur quod beneficiũ. ⁊ Archi. io. c. lz ea nõ. de elec. li. vi. q dicebãt sufficere q ecclesia habeat parochiam lz non parochianos. ⁊ sic q sit curata in habitu tm̃. Ipse aũt Pau. dicit q si eccl'ia nõ est curata actualiter ita q habeat parochianos nõ vacat p receptionez secunde curate ⁊ promotus ad talem non incurrit penaz. c. licet canon. de elec. li. vi. si nõ ꝓmouer ad sacerdotium infra annum cessat eniz cã ꝓstitutionis. ergo ⁊ constitutio. ff. de iurepa. l. adigere. ſ. q̃ uis dicit ẽt Pau. q sufficit qũocũq; q3 desinat esse ecclesia curata ⁊ habere populũ siue hostili incursu seu alia cã. xvi. q. i. ⁊ tpis. ⁊. c. sequenti. Ego aũt tenui opi. Inno. in. c. de multa. per rõnes de quibus ibi maxime quia ius cure non causatur de facto sed ab ipso supiore tribuente tale ius ex variabilitate ergo facti non dz ĩmutari. ⁊ ad verbum habentibus dico q dicunť habere curam quando habent ius cure ẽt si de facto non habeãt subditos in quos exerceãt. lz eniz de facto nõ exerceãt sufficit q qua cũq; hora parochiani forent ibi possent exercere. si eniz sic stricte ponderareť exercitium sequeretur q tẽpore nocturno vel ẽt diurno q̃ de facto cura non exercetur ósineret ecclesia esse curata ⁊ postea q̃primuz exerceret fieret curata ⁊ sic sepius qõ ẽ absurduz. ¶ Vigesimosecũdo q̃ro nũqd in vicarijs ꝓpetuis ó quibus hic locuz habeat dispõ extravagantis. Jo. execrabilis. glo. iij. dicit q sic: ⁊ ponderat verbũ officijs qõ ponit in vbo q vero. dicte extrauagãtis. idez Pau. ⁊ de hoc. ſ. q. ix. ¶ Vigesimotertio q̃ro in eo qõ dicitur hic de habentibꝫ curã nũqd eps possit dispensare sup pluribꝫ curatis. Ada. ꝓsequitur id qõ no. in. d. c. ó multa. ⁊ in Spe. ti. ij. ſ. videndũ. ó. sz nũqd eps. ⁊. lxx. di. sanctoꝝ. ⁊ de ele. nõ. li. vi. vbi p Archi. p qõ c. videretur dicendũ q ex cã possit eps in eo qõ ibi dicit de euidenti vtilitate. ⁊ idem de eta. ⁊ qua. tuã. de cõcess. p̃ben. cũ nostris. sz si vult dispensare ob prerogatiuã meritorũ nõ põt sed solus papa. d. c. de multa. in fi. i. q. vij. tali. ⁊ hoc tz Archi. ó eta. ⁊ quali. c. vno. i glo. fi. li. vi. ⁊ ó consue. c. i. in glo. hoc videtur. l. vi. quod sequitur Ada. hic sz cõis opi. est q indistincte non dispensset de quo dixi in. d. c. de multa. in fi. ¶ Vigesimoquarto quero in eo q dicit vicarios promouendos ad sacerdotium infra quantum tempus fieri debet: So. vt in glo. in verbo promouendis. q infra annum. idem Pau. ¶ Ꝑ ad hoc qõ etiam prius teneatur per. c. fi. e. t. Sol. illud procedit quando procedit monitio. tunc enim si non paret põt priuari etiam prius vt ibi ⁊ hoc vult glo. in ver. ⁊ scias. ⁊ idem Pau. ¶ Vigesimoquinto quero an eps possit dispensare cum vicario perpetuo secundum formam capituli cum ex eo. ó elec. li. vi glo. in verbo sacerdotium. ó. sed nunquid arguit q non decidit. tamen contrarium quod tenet Pau. ⁊ est verius quia per hanc cle patet q subest idemptitas rationis. ⁊ per hanc glo que est notanda iuncta cum tex. possunt decidi multe questiones vt quelibet dispositio loquens de rectore curato locũ habeat de vicario ꝓpetuo quod no. ⁊ ó hoc ẽt. s. in scõo notabili. ¶ Vigesimosexto q̃ro nũqd iferior epo possit p̃dicto mõ dispensare: vr̃ q non. p id q̃ no. Inno. de eo q fur. or. rece. c. ij. vbi dicit q iferiores eps nõ dispensant nisi inueniať eis concessum a iure. p hoc qõ no. Spe. ti. ij. ſ. sunt quoq;. in fi. ⁊ Archi. ij. q. vi. biduũ. In contrariũ ẽ qõ no. Inno. de cle. nõ resi. relatũ. Pau. videtur tenere ꝓmum: dic q inferior epo nõ dispẽsar nisi ex iure spãli si tñ hz iurisditiõez quasi epalẽ qõ esse põt: de rescriptis. auditis. tũc dispẽsare poterit cũ sit iurisditionis. ó offi. dele. c. si. in fi. ⁊ qõ ibi no. ¶ Vigesimoseptio quero circa id quod dicit in tex. de etate qualis dz esse etas: So. vt in vbo etate ⁊ idẽ Pau. ¶ Vigesimooctauo q̃ro nũqd eps possit sup minori etate cũ vicario dispensare: glo. s. eadẽ dicit q non ⁊ idẽ Pau. reprobans qõ no. Archi. de elec. lz canon. lib. vi. vbi dixit ep̃m ex cã posse sup etate minori dispẽsare: quod cõiter ab oĩbus reprobať. de qua dixi de elec. cum dilecti. ¶ Vigesimonono q̃ro q2 hic dicit solũ de ordinibus recipiendis postq̃ qs hz ꝓpetuã vicariã nõ aũt dicit quos ordines debeat hẽ cũ eligit ad eã nũqd existẽs i minoribus põt ad talẽ eligi: hec questio ẽ conformis questioni an quis

possit eligi ad ꝑlaturã si nõ est in sacris de qua dixi de elec. dudũ.i.vbi dixi ꝙ sic.lz Joã.an.ℨ.de quo ibi.Et per ibi no. decido qõ ℏ ꝓsegr Pau.ponens ea q̃ ibi notanr:z videtur sentire ꝙ ad ecclesiã curatã ita possit eligi existens in minoribus sicut põt instituí.de instí.c.ij.li.vi.Et sicut põt impetrans a papa p collationem obtinere: de prebẽ.si ꝓ clericis li.vi.z ꝙ fortius deberet ꝓmitti electio qz est via ordinaria z fauorabilis.pũtatio.n.z impetratio sunt extraordinarie z odiose. Itẽ qz alʒ nõ posset eligi nisi haberet beneficiũ cũ sine titulo nõ debeat ad sacros promoueri.de prebẽ.eps.z c.cũ ꝑm.Itẽ qz ex hoc nulla eẽt dria inter eligendũ ad epatũ z ad eccliam curatã vel dignitatẽ inferiorẽ qõ nõ videtur equũ.dicit tamen ꝙ ad dignitatẽ curatãvera ẽ opi.ℨria Ego aũt indistincte tenui in.d.c.dudũ.ꝙ ad oẽz dignitatẽ ẽt curatã citra epatum possit existẽs in minoribus assũmi ẽt p electionẽ.Et ibi respõdi ad ura que videnr ℨdicere p hoc dic ad.q.p̃missaz ꝙ ẽt ad vicariã põt taʒ eligi. ¶ Tri gesimo q̃ro qz dicit in tex.de parochialibus ecclesijs qd õ parochialibus non curatis tñ: dicit glo.in verbo parochialium ꝙ vicaria non ꝓmitteretur in talibus:z idẽ Pau.dicit tamen ꝙ in curatis non annexis potest hoc.c. habere locuz.ℨ.de sup.ne.prel.cle.i.ad fi.quod intellige vt dixi.ℨ.q.v.

¶ De officio z potestate iudicis delegati. Rubrica.

Iudices.

Iudex ad receptõez testiumin ciuili z executor ad prouidendum certe persone cognitione premissa a papa deputati licite subdelegant. ¶ No.ꝙ due negationes faciunt affirmationẽ brobat verbuz nec non iuncta glos.iij.quod est qz simul iunguntr z ad idẽ referuntr:secr si ad diuersa.de iureiur.z si xps ẽ ℏn. Pau. ¶ Scõo no. ꝙ executores ad beneficia habẽt delegatã.qõ dic vt in glo.in vbo executores.p hoc quia de eis tractaʒ in titu.de off.dele. vt in.c. si sup gratia.e.ti.li.vi. ¶ Tertio no.ꝙ executor ꝓuisorius quãdoqz teneʒ se iformare sup cõmissis vt hic i vbo si p ingsitiõez. Et dic Inn. de trãsla.lz ꝙ talis ingsitio põt fieri extraiudicialiter.z p cõ sequens nõ vocato eo ℨ quẽ fit ꝙ est valde notandũ z tz hic Benz.secus aũt si in rescripto foret cla citatis citandis qz tũc opz ꝙ iudicialiter de iudi.exhibita: vbi singulr probaʒ de quo ibi dixi. ¶ Quarto no.ꝙ inquisitio ɔz fieri cũ solertia in vbo solertẽ.qõ expone vt in glo.quasi.z 2co2.ĵ.de statu reg.c.ij. ¶ Quinto no. ꝙ beneficiandi debent esse vite laudabilis z conuersationis honeste. simile.ĵ.de cõces. ꝓb. cle.vnica. ¶ Sexto no.ꝙ delegatʒ a papa subdelegat secr si ab inferiore ꝓbat verbũ a sede apostolica p hoc intellige glo.sup verbo illo cũ dicit alʒ nõ est dubium.ſ.ꝙ delegare non posset.de ap.cũ cãm.Et ex hoc no.driaz inter delegatũ a principe z delegatũ ab inferiore.sunt z alie q̃ colliguntur qõ dico.ĵ.q.iij. ¶ Np.ꝙ nõ possint subdelegare istí de' quibus hic.nã in primo casu fuit cõmissuz nuduz ministerium ſ.receptio testiũ ꝙ nõ subdelegaʒ eo.ti.c.fi. ¶ Scõo vo casu fuit electa idustria psone.vt ꝓbat vbuz p ingsitionẽ solertez.quo casu ẽt nõ subdelegaʒ.d.c.fi.Sco.hec fuit rõ dubitã di vt colligitur ex glo.i.ver.z nota hoc principiũ.Et ex glo. sup verbo p ingsitionẽ. Rõ aũt decidẽdi quo ad primũ colligiʒ ex verbo iudices.vt in.d.glo.i.quo ad scõm colligitur ex verbo aligbus.in eo qõ glo.supplet noiatis qñ enim cõmittiʒ ꝓuisio circa determinatã psonã nõ itelligitur electa industria.eo.ti.is cui.li.vi.Et quãtũ ad primũ distingue vt in glo.i.prealle.in v.z no.vsqz ad fi.que est signanda z idem Pau.z vult gl.in effectu ꝙ nunquid ministeriũ sit indelegabile sed articulus iurisditionalis delegari possit. ¶ Se cũdo op.ad hoc qõ imo potius ecõtra p.c.cũ bertoldus.de re iudi.vbi dicit Inno.delegatũ ab inferiore posse subdelegare articulũ nõ iurisditionalẽ sed iurisditionalẽ nõ.Sco. vt ibi dixi qz nõ fuit discussuz qd iuris.z hoc quo ad tex.illius.c.Sed ad dictũ Inn.posset dici ꝙ nõ est vex. cõiter tñ approbaʒ z est notabile.Sed tunc dic ꝙ ibi loquiʒ de eo cui cõmissa est tota cã hic de eo cui cõmissus est vnus articulus q si est nudi ministerij nõ subdelegatur in glo.i.quod ꝑ sequere declarando plenius p id qõ dixi.e.t.c.fi. ¶ Tertio op.qz p verbũ ciuili inuit secus de criminali cum tamẽ de iure canonico possit ẽt cã criminalis delegari.de rapto.i archiepatu.Sco.vt i glo.ij.que hoc vult ꝙ licet cã criminalis possit delegari nõ tamẽ articulus super receptione testium in cã criminali delegari põt qz iudex ɔz ꝑ se examinare per iura que allegat glo. Pau.aũt tz ꝙ nec ẽt cãz criminalem possit delegatus subdelegare p rõnem huius cle.a ℨrio sensu.de hoc in sequẽ.ℨrio. ¶ Quarto op.ad dictũ Paul.de c.venerabili.ẽ.ti. Itẽ qz ordinarius subdelegat talem cãm d.c.in archiepatu.ergo z delegatus.Sco. Pau.stando primo dicto pp magnũ piculuz qõ vertiʒ i causis criminalibʒ. nã z in multis alijs differunt a ciuilibʒ z quo ad litigantes z quo ad iudicẽ z quo ad moduz ꝓcedendi:z quo ad testes de ꝓcu.tue.de accu.veniẽs.z.c.ſe.ij.q.viij.libelloruz.ô testi. testimoniuz.z ad.c.venerabili.ꝙ nõ fuit ibi,cã mere criminalis sed mixta q̃ accedit ad ciuilẽ.de ꝓcu.tue.de testi.testimonium.de accu.sup his.Et per hoc ꝑm eũ i ingsitione ɔz locuz subdelegatio ꝓterq̃ i casu.c.fi.e.t.Ad illud ô ordinario dicit ꝙ nõ est bona similitudo z argumentũ a simili nõ ꝓcedit nisi qñ similitudo est oĩmoda.xxvij.q.i. nuptiarum. de trãsla.c.ij.que so.ad hoc vltimuz videʒ tolli p.c.sane.e.ti. z.c.studuisti.de offi.legati.legatũ.cũ in cã.delegata a principe maioꝛ sit delegatus ordinario. ergo z ipse delegatus super cã criminali poterit delegare.ꝑ vt tenet glo.quod est verius z ad hanc cle.optime rñdet glo. vt dixi in proximo ℨrio qñ aũt alʒ cã crimialis seu meri vl mixti iperij possit delegari.dixi de offi..ordi.qõ sedẽ.z cõiter de iure canonico tenemr cãm criminalẽ posse delegari p id qõ ibi dixi qõ ẽt tz Pau.in ordinario.z de hoc latius ꝓsequitur qõ dixi i.c. ꝙ sedẽ.de offi.oꝛ.lz videʒ idez in delegato qui est maioꝛ ordinario in illa cã vt nunc dixi.Et dic ꝙ tex.hic in verbo ciuili.nõ voluit decidere ꝙ secus eẽt in criminali.sed illud in criminali qz erat questio noluit tangere.Lau.tñ videʒ sentire cũ Pau.z Bẽ.dicentes cãm criminalẽ cõmitti nõ posse ꝑ rõnem quã tangit glo.qz testes debent exhiberi coram iudice. z ꝑm Bẽ.si res exigerit possunt toꝛqueri.C.de fide instru.aut.apud eloquentissimuz.xi.q.iij. saluo.v.q.v. illi qui Generaliter aũt an z qñ possunt clerici toꝛqueri.plene not. de reg.iur.cũ i ꝗtẽplatiõe vbi dixi.ℨz dicta Lau.z Ben.qz nõ articulate loquunr possint intelligi cuz distinctione quaz facit gl.ô quo in ꝓxi.ℨrio.z tunc no.ꝙ facilʒ est cõmittere cãm criminalez totã q̃ cõmittere certuz articuluz vt receptionez testiuz in cã criminali. ¶ Quito op.ad hoc qz ꝙ iuris est ô toto.idez de eius pte eo.t.pastoralis:v.ſz cuz totuz Sol.difficulter posset solui contrariuz hoc.vñ potius est dicere vt dixi in ꝓximo ℨrio ꝙ de criminali nihil decidiʒ hic z cuz tota cã criminalis posset committi de iure canonico. Idez dicenduz est z ô articulo receptiõis testiuz.lz pp auctoritatez tenentiũ ℨriuz tutiʒ sit vt cõmissarius iudex p se examinet. ¶ Quero qz i principio dicit iudices quomõ cognoscer an deputatʒ sup receptiõe testiuz sit iudex an vo nudus minister.dic vt dicit glo.i.v.z no.z idem Pau.z signa glo.maxime in eo qõ dicit ꝙ receptio testiũ.i. examinatio nuda põt fieri die feriata qõ intelligo nõ tm̃ si fauoꝛe boiuz sit feriata ſz ẽt si in honoꝛẽ dei. In eo ẽt qõ dicit glo.receptorem q est iudex hãe ptãtez in pluribʒ que glo.exprimit. pro hoc est qõ no. Inno.de ꝓba.qm̃ 2tra.z Spe.de testa.ℌ.nũc tractandũ.v.vt aũt.z de testi.c.ij.z qõ ibi no.li.vi. ¶ Scõo q̃ro nũqd qõ hic dicit de receptiõe testiuz ꝓcedat in qualibet parte iudicij.vt deputatus sup illa a principe possit subdelegare. Inno.i.c.qm̃ contra.de ꝓba.dicit ꝙ sic.Ex quo infertur ꝙ si alicui committitur citatio poterit subdelegare.potest enim citatoꝛ terminum p̃figere si superioꝛ non p̃figit. Item citare p se:p litteras:vel p nuncium qõ põt etiã arbiter qui nullã ɔz iurisditionẽ.ff.de arbi.l.ſz interpellatur ℌ.si arbiter. In hoc tñ.Host.in.d.c.qm̃ cõtra.dicit 2trariuz quia citatoꝛ non vtitur iurisditiõe sed potius mandati executione nisi aliud receperit in mãdatis quo cessante nõ posset facere

set facere ꝑdicta:ſꝫ delegatus hoc expediet. ¶ Sꝫ ſi expreſſe eſt tributa ptās ſuper hoc pōt vt quia ē adiecta cla ℨdictores ꝛc̄. vel ſimilis. ¶ Sic. ¶ Sic ītelligit Hoſt.c.ex litteris.e.t. cuius opi.tenuerūt plurimi i.c.fi.de do.z.cōtu.tangit Vici Gof.z idem Hoſt.ibi dicētes qō ꝫ poſſit citare p nuncium. vel epl̄am vel edictum nō ꝓpea poteſt ſubdelegare.z qñ citat per nuncium non ipſe nūcius ſed delegat⁹ citat p miniſterium nūcij.ff.de ꝙſti.pecu.l.z.ꝫ. Pau.aūt z Abb.in.d.c.fi. dicūt q ēt p nunciū citare nequid cū ſit ei cōmiſſuꝫ nudum miniſteriū z ſic ſubdelegare nō pōt.e.ti.c.fi. Paul.tenet ꝓ muꝫ qō poſſit p nunciū citare īducens qō dicit de cōſeruatore.e.ti.c.fi.li.vi. Et de executore q per ſe vel aliū pōt exeq vt dicūt Gof.z Hoſt.in.d.c.fi. ¶ Generaliter tamen ꝓ pleniori noticia ꝓſequit Pau.ea q̄ no. Inn.eo.ti.c.fi.z ꝺm ibi no.diſtinguit ¶ Cū q̄ritur an z qñ poſſit delegatus ſeu cōmiſſarius ſubdelegare q aut hic q cōmittitur in ſui natura nō requirit cāe cognitionē z iuriſditionem aut ſic. Primo caſu aut addit iuriſditio aut nō.ſi addit puta committit papa crucis predicationē cū cla ℨdictores ꝛc̄.tunc miniſteriū.i. crucis ꝑdicatio cōmitti nō pōt.e.ti.c.fi.ſ.ceterꝙ ſed iuriſditio adiecta ſic vt.ſ.alius cōpellat ℨdictores reſiſtere ſi non adijcit iuriſditio tunc tale exercitum in nulla parte cōmitti poteſt.d.ſ.ceterum.ſi vero id quod cōmittit de ſui natura habet iuriſditionē annexam aut eligitur induſtria perſone vt ſi mandatur fieri ingſitio aut non.primo caſu nō poteſt ſubdelegare.d.c.fi.ſ.is autez.C.de cad.tol.l.vna.ſ.ne autez ff.de ſolu.l.inter artifices. ſecundo caſu ſemper poteſt committi quia hoc eſt priuilegium. delegati a principe co.ti.ſi pro debilitate.z.d.c.fi.i prin.C.de iudi.l.a iudice de hoc plenius diſtinxi in.d.c.fi. ¶ Tertio quero an procedat hec diſpoſitio i delegato ab alio q̄ a ꝓncipe.gl.i vbo ſede apoſtolica dicit q nō declarādo eā vti dixi i.vi.notabili.idē Lau.q̄ tales nō ō putati a ꝓncipe poti⁹ ſunt executores q̄ iudices.ꝓ hoc quod no.eo.ti.ſuper q̄ſtionū.ſ.porro.dic q verior ratio eſt:quia regulariter non facit aliquis iudicem niſi is qui habet iuriſditionez nomine proprio.ff.de iuriſ.om.iudi.l.z q̄ hoc plene dixi.eo.titu.quoniā abbas. delegatus autem hēt iuriſditionē iure alieno.ſ.noīe delegantis.de reſcrip. ſuper litteris.in fi. Ideo de ſui natura ſubdelegare non poteſt. ſꝫ ſpāle ē priuilegiū delegati a principeyt hoc poſſit.C.ō iudi. La iudice.e.ti.c.fi.i prin. ¶ Quarto q̄ro an ōputat⁹ ab alio q̄ a principe ſup teſtiū receptiōe poſſit p ſe cōpellere teſtes ſi ſe odio vel gr̄a ſubtraxerint:dicit Lau.q nō niſi tradita ſit ſibi ſpālis cōmiſſio ſup hoc.p.d.c.ſup qōnuꝫ.ſ.porro z p c.i.de teſti.cog.vbi dicit hoc probari. ¶ Op.ad hoc de.c. cum Bertoldus de re iudi.vbi ſubdelegati delegatorum ordinarij teſtes receperunt z valuit receptio. ſoluit. Lau. vi dixi in ſcōo ꝙtrario qō ibi de facto tenuit quia nō fuit obiectuꝫ.ſcōo ſolue ꝺm Inno.in.d.c.cū bertoldus.qō ibi fuit cōmiſſus articulus nudus examinatiōis.ſecus ſi fuiſſet cōmiſſus ſimplr qō ēt.ſ.dixi in ſcōo ℨrio. Et dicit Lau.q fere vbi ſeruat q ſimplices ſcriptores examināt teſtes. Sed iudex p ſe prius recipit articulos z fundamenta ſuper eis z talis examinator eſt ſicut picha.vt dicit Hoſt.in.d.ſ.porro Pau.aūt vlterius refert id qō no. Inno.in.d.c. cum bertoldus.cui videt placere q receptio teſtiū cōmitti nō poſſit quia in hoc eligitur induſtria ſcriptura atteſtationū ſic q in hoc potius eligitur opera q̄ induſtria.ar.de ap.cum cāz Pro p̄dictis q delegatus ab alio q̄ a principe nō poſſit receptionē teſtiū ſimplicit ſubdelegare.ē qō no. Spe.ti.i.ſ.iā nūc.ō.ſꝫ nūc ſubdelegat⁹ vbi dicit q delegatus ab alio q̄ a principe citationem teſtium receptionem vel aliū articulū cōmittere non poteſt quia talia ſunt iudicialia z cauſe cognitionem deſiderant.iij.q.iij a iudice.ff.de offi.pcō.l. nec qcq̄.ſ.i.poſſet.n.opponi citationē nō eſſe faciendam vel nō tenere vel teſtem eſſe criminoſum vel habere cauſam criminalem cum eo contra quē producitur in aut.de teſti.ſ.ſi vero.colla.vij.z.idem de alijs que iudex debet admittere. vult dicere q cōmiſſarius non poſſet de hoc cognoſcere z ſic cauſaretur dillatio. Item ſecundum Pau.qua ratione poſſet cōmittere vnum articulum eadem ratione z totam cauſam quod iura ꝓhibēt.C.de iudi.l.a iudice.ff.de offi.ꝓ con.l.legatus. ¶ Op.ad hoc de.c.paſtoralis. ſ.i.eo.ti. Reſpondet Pau.q ibi loquitur de legato principis z q ibi dicit iudex quicūq;.itelligitur de ordinario vt ibi no. ¶ Op. ad idem de.c.ex litteris.eo.ti.reſpondet Pau.q ibi patriarcha erat ſubdelegatus delegati pape z per ſe cobertionē habebat z licet fecerit p alium legi lr̄as hoc nō fuit cōmittere.ar.ff.de arb..ſed ſi interpellatur.ſ.arbiter.z.l.diem.ſ. i.nam legendo per illum ipſe delegare videtur.ff.de admi. tuto.l.ita tamen.ſ.geſſiſſe. Concludit Pau.q licet hoc videatur verum de iure tamen prima opi.de facto ſeruat z eſt ſuſtinenda gratia dirimendarū litium.de reſt. ſpo.c.i.i pri. li.vi.C.de iudi.l.ꝓperandum.in prin.tñ.ſi aliqd obijcit contra articulum cōmiſſum nō ipſe cōmiſſarius ſed delegās cognoſcet.eo.ti.ſup queſtionū.ſ.quē vero.z hoc tenet Spe.i d.ſ.ſed nunqd ſubdelegatus.de quo p Archi.de reſcrip. ſta tutū.li.vi. Ex his videt Pau.velle q de iure articulus nudus nō poſſit cōmitti quaſi videat electa induſtria ꝑſone de quo dic melius vt in ſequē.ꝙtrario. ¶ Op ad p̄dicta de iſta cle.in vbo.iudices.z de eo qō dixi.ſ.in ſcōo ꝙtrario. q nuduꝫ miniſteriū non pōt cōmitti.e.t.c.fi. Cōfirma q regulariter cū cōmittit nudum miniſteriū videt electa induſtria ꝑſone.d.c.fi. Do.ad hoc ambo ꝙtraria p id qō dico.ī.q.vij. z qō dixi in.d.c.fi.in fi.ꝓ que dico q niſi apparcat vel ex vbis vel ex alijs cōiecturis q fit electa induſtria pōt cōmiſſari⁹ p aliū expedire nō tamē pt aliū deputare q faciat tāq̄ habens ꝓprie aliquē ptātem. Sꝫ faciēdo p aliū vī p ſe facere vt dictum eſt.ſ.e.q.tamē quādo cōmittit nudū miniſteriū in dubio vī electa induſtria vt dico in.d.q.vij.quod intelligo vt dixi in.d.c.fi.quādo actus cōmiſſus ſapit auctoritatē vel eſt alicuius peritie. ¶ Quinto q̄ro i eo qō dicit de cā ciuili qd de ſpūali.dicit glo.ij.q p verbū ciuili non excludit cauſas ſpūales:quā glo.no.p quā habes ſub cauſis ciuilibus cōprehēdi ſpūales quod teni mēti. ¶ Sexto quero circa hoc cā matrimonialis vertebat cora ordinario z petebat p actorē dirrimi matrimoniū pp aliud quod dicebat ℨctum in aliqua ciuitate: petita fuit remiſſio ſup receptione teſtiū ad ꝓbādū de ꝓmo matrimonio ad ordinariū alteri⁹ ciuitatis vbi dicebat ꝓmuꝫ ℨctū nūqd pōt vel de iure fieri dꝫ. Ad ꝓmū q poſſit dic q ſic:p hoc quod no. Archi. de teſti.p̄ſentiū li.vi.z Jo.an.ibi in pn.ſup ꝓma gl.dicēs q tal̄ remiſſio ē in arbitrio iudicis.per aūt.de teſti.ſ.z qñ. z quod ibi no.col.vij. Ad ꝺm an de iure fieri debeat videretur dicēdū q nō teneat per dictum Jo.an.ſtatū dictū. Sꝫ ſpe.ti. i.ſ.iā nūc.ō.ſed ꝺm p̄miſſa:dicit q fieri dꝫ z ordinarius ille recipiet teſtes nō auctoritate remittētis ſed ꝓpria auctoritate iuris cōis. Jo.an.i addi. ibi dicit illud verū quādo cōmittēs erat ordinarius ſecus ſi delegatus: q tūc auctoritate delegata recipient per ordinarium ad quē remittit:de fideiuſ.c.iij.ō offi.or. ſignificauit.ō reſcrip. ſtatutū.ſ.pe.li.vi. habeo quoddā ſimiliū Lap.de caſtiglionchio dicētis idiſtincte q ordinarius teneat ad hāc remiſſionem faciendam ne angustet ꝓbandi facultas ſine culpa partis z maxie i cauſa matrimoniali ne tali p̄textu remaneāt in peccato.facit ō offi.or.ſignificauit:z qō ibi no.i gl.ij.xxxiij.q.ij.ſiue de cōiugij. Et qō no.gl.ibi dicēs q ſi difficile eſt ſatisfdare i vna ciuitate mittit ad aliā.ff.q ſatisfd.cog.l.ſi fideiuſſor.ſ.i. p hoc ēt glo.ij.hic in pn.z qō dixi in.q.p̄cedenti. Ad idez de teſti. cogē.c.i.vbi p̄mittitur delegato in cauſa matrimoniali mittere nuncium ad alium locum ꝓ recipiendis teſtibus z exponitur ibi nuncium.i.executorem.pro hoc eſt conſuetudo remane curie que cum habeat ordinariuꝫ z poſſet citare teſtes vndecunq; tamen propter difficultatem facit remiſſionem ad partes fortius ergo ordinarius debet hoc facere q non poſſet cogere teſtes alibi exiſtentes quia extra territoriū ius dicenti ꝛc̄.de conſti.c.ij.lib.vi.ad hoc de teſt. cū oliz z quod ibi no. Et hanc partem puto veram quam tenendo ad.c.i.de conſan.z affi.vbi teſtes producuntur cora ordinario dic illud procedere quando cōmode fieri pōt vt q ſi in loco. ¶ Septimo q̄ro nūqd executor datus ad oīuidēdū poſſit indiſtincte cōmittere vices ſuas: videtur q ſic q re

gulariter pōt qs p aliuz qō pōt per se.ff.de admi.tu.l.ita tñ §.gessisse.de ꝓcu.l.seruū quoqz.in pn̄i.de sen.excōi. mulieres.regula pōt qs.li.vi. Pau.distinguit an sit datus ad puidendū certe psone an incerte.pmo casu pōt:vt hic z.e.ti. is cui in pn̄in.li.vi.pro hoc.e.ti.venerabili.z.c:fi.§.is āt.z qō dixi.s.in pmo ꝫrio. Scōo casu non potest nisi aliud dicatur in rescripto qz videt electa eius industria.d.c.is cui.sic dic Pau.intelligēdū quod no. Inno.e.ti.c.fi.in vltima glo. In ꝫtrariū tamē ē qō no. Host.ibi dicēs q collatio beneficij nō fit sine cāe cognitiōe.de rescrip.cū adeo.de eta.z quali. accepimus vnde de sui natura delegari pōt.dicit tamē q curia tz ꝫtrariū. Sed pro primo est hec lr̄a nisi dicam⁹ q iō hic pōt qz expressum hic erat vt ingreret de vita z conuersatione. Sed hoc potius faciebat dubiū q nō posset vt dicitur in glo.hoc inducebat vnde ad hāc cle.rñde melius q ꝯ logt̄ qñ mādatur pouideri certe psone vt dixi stati.z.s. in primo ꝫrio.verius itaqz ē q executor ad pouidēdū icerte psone nō subdeleget .lz.n.itelligebatur habere cognitiōe z sic iurisditionē quo respectu delegare posset tamē qz videtur electa ei⁹ industria iō non pōt.e.t.c.fi. Ad ꝫtraria āt pn̄a ad.l.ita tñ.§.gessisse. ff.de admi.tu.z similia.dic Pau. q ꝓcedūt in ministerijs tpalib⁹ nō aūt i spūalibus in qb⁹ i industria psone eligit̄ hec solutio nō est sufficiēs.nā z i tpalibus pōt eligi idustria.ff.de solu.l.inter artifices. Aliter āt soluit Pau.q ꝫtraria loquuntur qñ qs potest auctoritate sua qz tūc ēt potest ōlegare sec⁹ si auctoritate sibi cōmissa qz tūc nō pōt nisi ac aliud exp̄mat̄ in iure z hoc in his que possunt p aliū explicari.C.de cadu.tol.l.i.§.ne autē.ff. ō vi z vi arma.l.i.§.quotiēs.z.d.l.inter artifices. Lau.autem circa p missa recitatis opi.notatis.c.t.c.fi.z nunc per Pau. tactis distinguit q aut cōmittit nudus ministerium simpliciter si ne clausula ꝫtradictores z̄.aut cū clausula.primo casu nō hēt iurisditionē nec cohertionē.s.de offi.or pastoralis.§.qr vo.z.§.pterea.de re iudi.de cetero. Scōo casu hz cohertionē lz nō hz cognitione.s.c.ex lr̄is. Ex hoc sfert q leuatores vacantiū ecclesiaz auctoritate apostolica cognoscere non possunt de beneficijs que de facto non vacāt licet vacēt de iure an dēant inde hāe fructus necne. Aliqñ autem cōmittitur articulus cū iurisditione vt hic z tunc aut negocia cōmittūtur psonis.i.propter negocia fit cōmissio psonis z tūc idistincte pōt cōmittere.e.t.c.fi.in pn̄i.aut psone cōmittunt negocijs.i.propter idoneitatem personarum cōmittuntur eis negocia. Et aut fuit facta hec electio pp pn̄atā vtilitatē partiū.z de partiū cōsensu pōt cōmittere.d.c.fi.§.is autē aut propter publicam puta q crimina puniant vl̄ ecclesijs puideat̄.z tūc nō potest.d.c.fi.§.aūt Ego vero aliter distinxi ibi maxime aūt no.q cū cōmittit aliqd iurisditionale, in dubio nō videt̄ electa industria psone nisi expresse dicatur q psonaliter id facit vt probat̄ in.d.c.fi.in vbo psonaliter.z vbi dixi. Et p hoc oportet dici q in hoc q executor ad pouidendū incerte psone nō subdeleget z q videat̄ electa industria psone voc est ideo qz si vult pōt expedire tanꝫ nō iudex.no.hic glo.magnā.z si hec ratio nō sufficeret tū oz ei stari qz sic scriptū.ē.e.ti.is cui.li.vi. Sed qñ cōmitit aliquid sapiens factū tunc in dubio itelligitur electa industria persone.ff.de leg.iij.l.fideicōmissa.§.fi.d.l.inter artifices.quod ītelligo vt dixi.s.q.iiij.in fi.z plenius.e.ti.c.fi. de multiplici aūt executore qz qñqz ad ꝓuidendū.qñqz ad cōplendum. qñqz ad alia.no.de cōcess.preben.si capitulo.z.c. si sol.li.vi. Octauo qro executor datus ad ꝓuidendū de beneficio cū cla si p ingsitionē z̄.vt in tex.cōmisit simpl̄r alteri executionē q ingsitionē cōpleuit deide se absentauit.petit̄ a primo vt puideat an pōt.z videtur q nō cū in totū cōmisserit z res non sit integra.e.ti. quis.li.vi.p hoc.s.e. venerabili. In ꝫriū p.l.pe.C.de pedanis iudicibus.cū ibi notatis.z qō ibi no. Inno.eo.ti.in lr̄is.vbi dicit q si executor mandauit alicui q puideat in certa eccl̄ia pōt reuocare z mandare p uideri in alia. Itē qz tenendo q nō possit anihilare.aut tardare mandatū apostolicū ℨ.c.si sup gratia.e.ti.li.vi. Bertrādus hoc tz p.c.cū plures.e.ti.li.vi.nā ibi cōmissum fuit negociuz plurib⁹ ls̄olidū z tñ si vnus icipit z deide ipeditur alter pōt exeq. Ad ꝫtraria rñde q loquunt̄ in mere iudicia lib⁹.dicit Jo.de fan.pma facie ꝫtrariū videri verius p rationē supra dictā ex quo cōmisit pncipaliter vices suas z alter vti cepit qō magis placet nā hic executor cum habeat cognitionē z ptātez delegandi cōparatur delegato.pbat ℔ cle.in vbo iudices.z verbo executores. Et pro hoc qz executor hz delegatā vt dicit glo.in vbo executores. Nono q ro nūqd datus ad puidendū pōt cognoscere de beneficio quod nō vacat de facto lz de iure z cā cognita de ipso prout dere videtur q nō p.c.cuz nostris.z.c.litteras.de cōcess.preben. Cōtrariuz tz Cōpo.de rescrip.c.capitulum.in glo. ma. qō segt̄ Lau. Ad ꝫtraria rñde q loquunt̄ qñ i ipsa ipetratiōe fuit tacitū de possessiōe quā si papa sciuisset difficilius gr̄am ꝫcessisset.z sic nō valuit.s.e.ad audiētiā.ij. Inducit simile qz ēt legati de latere ꝫferunt beneficia ad papā devoluta lz de facto occupata.vt no.de preben. venerabilis. per Host.lz Vincen.ibi ꝫtra.in quo nihil approbat Lau. Sed verius est dictuz Host.p.c.lz.ij.de breben.li.vi.quod ꝓbat collationē fieri posse ēt non vocato possessore. Sz in traditione possessionis.vocabit̄ vt ibi. Op.ad hoc quod dixi de legato.de.c.litteras.in fi.de suppl.ne.prela.vbi devoluta nō ꝫfert legatus sed delegatus.ad hoc So. Lau. q spālis cōmissio ibi facta p papā hoc operatur.dic melius q ibi de legato non de latere qui non confert beneficium. sed quod dixi.s.e.q.pcedit in legato de latere q cōferre potest de offi. lega.c.i.z.ij.li.vi. Decimo quero nūqd executor vel alius delegatus pape possint inuocare brachiū seculare Lau. recitat opi. Inno.z Hostien.z aliorum positas in.c.significasti.eo.titu. Ex quibus habetur q sic. Contrarium tenet Archi.de hereti.vt officium per illum tex.a contrario sensu. Item quia rescripta sunt stricti iuris. Itē quandoqz ponitur in rescripto clausula inuocato si opus si fuerit auxilio brachij secularis que foret superflua.pro concordantia distinguit Lau.q aut loquimur de possessionibus oīno laicalibus:z tunc non recurret ad brachium seculare nisi p modum requisitionis iuxta.c. postulasti de fo. compe. aut de possessionibus ecclesiasticis: z aut est tanta violentia q per se non potest sufficere:z tunc primo requirat ordinariuz loci ecclesiastici.s.e.si quando z.c.sane.z.c.pastoralis.que sic intelliguntur.z hoc casu si sufficerz ordinarius per suaz cē suram ecclesiasticam nō poterit inuocare brachium seculare.sic intelligit opi. Archidi. Si autem non sufficit poterit inuocare.quia intelliguntur omnia commissa sine quibus negociuz expediri nequit:sic intelligit illa opi.z in hoc dicit Lau. specialem casum in quo ecclesia cū non habeat vltra quid faciat habet opus vti armis alias vsus armoz non est sibi permissus:qz arma clericorum sunt lachryme z orationes.xxiij.q.viij.clerici.z.c. conuenior. Sed defectus iusticie est necessitas vrgens inuocandi auxilium armoz.xxiij.q.ij.dominus. Itē fauor fidei.de hereti. vt officium:z dicit Lau.q etiam si iudex ecclesiasticus hz vtrūqz gladiū quādiu sufficit spiritualis nō debet recurrere ad seculares quod no. Undecimo quero si datur executor cū clausula moneas z inducas.an habeat iurisditionem cōpellendi: Math.arguit pro z contra ponendo id quodno. Arch.de prebē.si pauper.li.vi. vbi tenet q possit compellere vt verbum inducas aliquod operet. Cōtrarium tenet ibi Joan.an.per.c.cū nostris.z qō ibi no.in glos.fi.de cōcess. prebē.z p alia plura iura qō est verius vbi dic q ratio ē qz verba debent accipi in pprio significato.ff.de le.iij.l.non aliter.vi.q.iij.scriptum.nisi aliud vrget aliter intelligi.de spō. ex litteris.de ver.sig.itelligētia. verba autē premissa de se non inducunt iurisditionem. Ideo per ipsa dic non fieri iudicem nec habere potestatem cohercēdi etiā si multo plura verba similia apponerentur.vt si diceretur moneas iducas suadeas z insistas z quotcūqz forent simile habētia vi. Op. ad predicta de.c.i. de testa. vbi dō q per verbum hortamur dat̄ iurisditio.so.potest dici q aliud in illo verbo q̄ in superius dictis z ita oēs videntur sentire q verbum. hortamur inducat iurisditione dic q̄ de se nō iducit. quia nec vis vocabuli hoc importat z ad cap.i.de testa.z similia

dic q posita

dic q̄ posita fuerunt alia verba iurisdictionē inferētia sicut in.d.c.i. est verbū discutias ⁊ verbum cognoueris. ⁊ alia plura sapientia ptātem cognoscēdi qō no.q̄ ex hoc p̄z intellectus huius.c.quo ad hoc nec fuit p̄ius consideratum.

¶ Ad.p.ad idez de eo qō no.Spe.de rescrip. p̄sentatiōe. §.ratione forme.in fi.v̄. Item si papa roget.vbi dicit obtentū q̄ si papa mādet aliquē in monachū recipi dato executore qui debentes recipere ad hoc inducat tali executori itelligit data cohertio p cēsuram ecclesiasticam p̄o hoc q̄ alīs talis ptās inducēdi foret frustratoria.eo.ti.ex litteris.So. nō puto dictū Spe.verū.nec est ptās inducēdi frustratoria:sed est cū suo effectu sicut ⁊ alīs cū mādatur aliḡd fieri cū cōsilio alicui⁹ debet requiri ꝫsiliū ⁊ nō expedit sequi.de elec.cū in veteri.de arbi.c.cū olim.cū nec ꝓpterea mandatum est frustratoriū.lz.n.non teneat mandatarius sequi cōsiliuz.fortasse tū sequitur nec eque bene iudicasset.p̄o predictis est cōsuetudo antiqua romane curie que solebat p̄o beneficiandis dare monitorias. deinde p̄ceptorias tertio executorias.de rescrip.mandatum.ergo monitio vel inditio non operatur cohertionem nisi aliud exp̄matur.

¶ Duodecimo quero q̄ hic a ɜrio ꝓbatur delegatū non a p̄ncipe non posse subdelegare.qd si datus fuit delegatus ab ordinario cuz spāli ptāte subdelegandi:gl.in.c. si is cui. i fi.e.ti.li.vi.dic talē posse delegare.Arch.e.t.quāuis.⁊ frater Aluarus vt hic refert Mathe.tenent ɜrium per.l. a iudice.C.de iudi.de ap.cum cām. Item q̄ ius dādi iudicē non potest i alium transferri.ff.de iurisd.om.iud.l.iij. Mat.nbil eligit. Sed vī velle respondere ad ratōem nunc factam ō de.l..iij. dicens ea que sunt meri iperij posse de iure canonico delegari.per id quod no.Inno.e.t.venerabili i glo.ij.dic ēt q̄ cōmitti ēt possunt ea que sunt mixti imperij.e.t.ex lr̄is que autē sint meri ⁊ que mixti no.Spe.de iurisdi.om.iudi. §.i.v̄.est autez.⁊ que possint cōmitti ⁊ que nō.eo.§.v̄.ad huius autem.Ego notaui de offi.ordi.quod sedē. de vtroq̄z.i q.autem Cy.in.l.a iudice.prealle.in additione tz cum glo. prealle.c.is cui.⁊ idem Bar.in.l.⁊ quia.ff.de iurisdi.om.iudi. Et dicit Cy.in.d.l.a iudice q̄ quando datur potestas delegandi subdelegatus erit potius subdelegatus delegātis q̄ delegati.ff.de lega.ij.l.vnum ex familia.§.fi de falcidia. p̄o hoc est.c.i.de procura.li.vi.vbi dicitur q̄ quādo procurator habet potestatē substituēdi substituit etiā ante lit.cōtesta.⁊ substitutus dicit a dño ꝫstitutus:sed hoc simile nō videtur ꝓcedere q̄ discōparant delegatus ⁊ ꝓcurator. de ꝓcu.is qui.li.vi.⁊ qō ibi no.dic q̄ nō p omnia discōparant: sed quo ad qd vt ibi dicit vnde quo ad p̄missa cōparari possunt. Inducitur etiaz.ff.de arbi.l.nō distinguem⁹.§.q̄sitū.vbi arbiter nō pōt p̄cipere vt satisdetur alicuius arbitrio nisi sup hoc spāliter fit tradita potestas i compromisso. Et sic tunc pōt cū spāliter est tradita. Item iducit rō q̄ sicut ptās cognoscēdi pōt p ordinariū delegari ⁊ per alium exerceri. Ita ptās delegandi cū sit qd iurisditionale potest p aliū exerceri. Quidā distiguunt an delegatus dando potestatē delegādi dicat ⁊ ex nūc ei cui delegaueris delego: ⁊ tūc teneat delegatio facta p illū.an vo similia verba nō sint apposita ⁊ non tenet p.l.a iudice.⁊ alias rōnes i contrariū. hoc reprobat Jo.an.i.c.is cui. q̄ si apponerentur talia verba delegaret iudex incertus.ꝫtra id de rescrip.ad H. Sed dices sufficere q̄ erat certus quādo sibi fit cōmissio. Nam etiā si v̄ba illa nō apponūtur dicēdo q̄ subdelegatus intelligitur datus a delegāte remanet q̄ delegatio fuit incerta. vnde cōsideratis duabus regulis vna est q̄ solus delegatus a p̄ncipe subdelegat.alia q̄ delegatus debet esse certus. Tutior est opi. Archi.aut enim dicemus q̄ iste deputatus intelligitur datus a delegante ⁊ procedit ratio incertitudinis:aut q̄ a delegato ⁊ procedit ratio.d.l.a iudice.⁊.c. cum causam. Item tenēdo opi. Jo.an.facile tolleretur dispositio.l.a.iudice.⁊.c.cū causam.⁊ esset parata via p quā debegatus nō a p̄ncipe subdelegare posset.nam per rōnes ad hanc partē factas inferr̄ q̄ quilibet q pōt p se subdelegare poterit dare delegandi ptātem.lz enim Jo.and.in.c.si is cui restringat glo.q̄ñ ordinarius delegauit data tali ptāte subdelegante i tali forma:⁊ si dicas q̄ nō tolleretur dispositio l.a iudice.q̄ q̄ñ delegatus p̄ncipis subdelegat nō i totum a subdelegato appellabitur ad subdelegantem non ad papā eo.ti.super questionum.§.verum.⁊.§.porro.Secus erit in delegato a delegato ordinarij i casu p̄missō facta delegatione illi qui habuit ptātez subdelegādi desinit esse delegatus.hoc negari possit q̄ si ordinarius dare pōt ptātem subdelegandi totā cām fortius ⁊ partē ⁊ tūc ꝫtiget q̄ vna ⁊ ea dē causa pendebit corā diuersis qō est absonū p̄supposito q̄ vltimus delegatus nō pendeat ab altero. Ad ɜria primo ad illud de.l.vnū ex familia.§.si de falcidia. Et similiter ad illud de procuratore dato cū ptāte substituendi. Respōdeo q̄ aliud est in nō iurisditionalibus de quibus illa p̄cedūt.aliud in iurisditionalibus de quibus procedit.l.a iudice.C.de iudi.nō enim ꝙueniēter dici pōt.habēs ptātē delegandi faciat hoc vt nudus minister delegantis cū habeat iurisdictionē. Ad.l.nō distinguemus.§.quesitū.dic eodez modo.nā arbiter ꝓpie nō hz iurisdictionē:sed notionē ⁊ ei⁹ sentētie statur metu pene.ff.de arbi.l.diem.p̄.stari.de arbi. per tuas.ad aliud q̄ ius delegādi est iurisditionis:⁊ sic per aliū pōt exerceri sicut ⁊ de cā cognosci. Rūde q̄ ꝓcederet hec ratio nisi obstaret ꝓhibitio.l.a iudice:vel ratio incertitudinis de qua p̄missi. ¶ Decimotertio quero nunquid executor datus in forma de qua hic tencatur inquirere an is p̄o quo mandat fit vite laudabilis ⁊c̄. ⁊ ad hoc partes citare. So.questio implicat duo. Primū an teneatur inquirere. Secūdum an citare vtrūq̄z tamē permixtim ꝓsequit glo.ma.quam diuide. Nam primo p̄missa questione ponit distinctionē. Inno.inter clausulā sonātem in monitionē ⁊ clausulam cōditionalem.secūdo limitat hoc ibi: dicit tamen Inno.tertio ibi:dicit demū Inno.de clausula conditionali ponit aliam distinctionē:an ledatur ius alterius: an non. Et huic dicto opponit ⁊ dupliciter soluit:ibi ⁊ si dicas. quarto ibi:dicit demū Inno.ponit quādam limitationē dicti precedentis ⁊ soluit dubium incidēs ibi.pōt tamē ꝓuisio.quinto ibi.secus si dicat.ponit vltimā distinctionem q̄ venit ad limitationē p̄me.colligendo autē materiā ⁊ ordinando ad qōnem p̄missaz.rūdeo cum glo.distinguendo. quādoq̄z enim clausula est existentie vt clausula si ita est. Aliquādo cognitionis vt clausula si tibi ꝫstiterit.de prima die q̄ aut querit an teneat processus partibus nō citatis. ⁊ dic q̄ sic vt hic in gl.in quarta particula.ſ.assignata. Et est ratio ea quā ponit glo.p̄o hoc qō dixi in tertio notabili inducendo dictū Inno.de transla.lz:aut queritur nūquid teneat p se cognoscere ita q̄ si nō cognoscit nō teneat.ꝓuisio: ⁊ adhuc dic q̄ nō tenet vt in eadē quarta particula gl. ⁊ nō procedit quo ad hoc distictio tertie particule supra assignate. Aut de tertio queritur:an si clausula nō est vera ꝓuisio vicietur. Et in hoc dicit glo.in quarta particula ibi: tamen si monitio.q̄ cassatur vel cassa nūciatur. declara aut enim clausula sonabat in monitionē:aut cōditionem. pone exempla vt in prima particula gl.si in monitionē tz ꝓuisio:ſz cassabitur vt si mandabatur si erat idoneus lz tenuerit collatio facta nō idoneo tamē reuocabit:quia nō idoneus:sed interim habet titulū ⁊ in hoc ꝓcedit qō dicit glo.q̄ prouisio cassatur. Si autē sonat in cōditionē tūc quia cōditio dedit formā mandato.prouisio est nulla:vt si mandabatur prouideri si de tali loco erat oriūdus ⁊ sit aliunde ⁊ in hoc procedit qō dicit glo.q̄ prouisio cassa nūciatur. Si vero clausula est cognitionis vt clausula si tibi ꝫstiterit.vt in gl.in vlti. particula supra assignata cuius effectus est q̄ aut agebatur de preiudicio alterius ⁊ executor tenetur inquirere partibus citatis alīs prouisio nō valebit:aut nō ledebatur ius alterius ⁊ tenet ꝓuisio nō p̄missa cognitione.p̄o hoc qa ex quo de nullius p̄iudicio agitur non oportuit aliquem citari ff.de bo.pos.l.iij.§.pe.⁊ qō ibi no.glo.⁊ Bar.pleni⁹:rō q̄ ēt si veniret nō audiret cū sua nō iterfit.ij.q.vi. nō solet. ō elec. cū inter. R. Et in eo qō glo in fi.dicit p hūc finē patere solutionē qōnis p̄missē dicit Lap.q̄ glo.hoc vult q̄ si clausula sonat in ꝫditionē sicut illa si tibi ꝫstiterit ⁊c̄.⁊ alteri p̄iudicet cū i hoc factus sit iudex vel inquisitor hz causē cogni

tionē p̄mittere.ꝛ p ꝙsequēs ptes vocare. Si vero alteri nō p̄iudicet tunc nō sit necesse ptes vocare. Ipse aūt Lap. in hoc vltimo mēbro distinctionis de clausula cognitionis distinguit. An mādet̄ per clausulā de qua in tex. Si reperieris ꝛc̄. An p clausulā. Si tibi ꝙstiterit.primo casu de necessitate nō tenetur cognoscere.ad qō nihil allegat. Et contra ipsum ē casus.ĵ.de ꝙcess.p̄bē.cle.i.in p̄n.vbi p v̄bum si reptus fuerit fit conditio que necessario dz purificari ante prouisionem.scōo casu dicit Lap.q̄ tunc bene tenet̄ ingrere ꝛ de causa cognoscere. p hoc inducit significationem v̄boꝝ. nā reperire est scire de re perdita vbi sit.constare aūt.i. certum ꝛ apertū esse. Sed primū p̄t esse sine cāe cognitione scōz nō nisi partibus vocatis certū ꝛ clarꝫ fiat.ꝛ hoc nisi cōditio foret notoria quo casu necessaria non est examinatio nisi ad cautelam:vt dicit Pau.in cle.i.in prin. de concess.p̄ ben.vbi dixi in.ij.q.p hoc de ap.ꝙstitutis.ij.dic melius q̄ iter reperire ꝛ ꝙstare quo ad hoc non est differentia: qꝛ hoc sonat reperire.i.inquirere ꝛ p inquisitionē ad talem notitiā deuēire ꝛ sic ēt hoc casu necessario ingrit.bene fateoꝛ q̄ qñ notorie constat supflua ē ingsitio. Et vltra predicta dic q̄ ēt in clausula cognitionis etiam ꝙcernēte p̄iudiciū alterius obseruatur vt executoꝛ inuestiget partibus nō citatis. pro hoc qꝛ quādo intēdit mādans vt ordine iudiciario ꝓcedat solet adijcere vocatis vocandis:ꝛ tunc necessario est iudex de iudi.exhibita.ꝛ quod ibi dixi.alias si hoc nō adjecit i talibus executionibus vt in collatiōibus beneficioꝝ videl̄ potius q̄ cl'a cognitionis referat̄ ad inuestigatiōem quā facēre dz executoꝛ ad instructionē sui.nā ipse delegatus non teneret partes citare. Eadē ergo sit conditio executoris: de rescrip.sup lr̄is:in fi. Sed bene verꝫ est q̄ si nō p̄mitteret cognitionē quo ad sui instructionē nō teneret.puisio vt dixi ĵ.ē.q.seruata tñ distinctione p̄missa.de hac materia plene posui in.d.c.fi.de p̄sump.ꝛ no. Pau.de concess.p̄bē.cle. vna.in p̄n.vbi dixi in.ij.q. Et ꝓcedūt p̄dicta in materia spāli de executorib⁹ sup collatōe bñficioꝝ possunt tñ trahi etiā ad alias cōmissiones. In illis tñ oporteret quo ad aliqua alit̄ dici ꝑm ea que no.de offi.dele.prudētiā.de quo p̄it Bal. C.de legi.l.nō dubium.ꝛ circa predicta no. singulariter gl. istam in quarta particula in ver.p̄t tñ puisioꝝ. Ex qua habes q̄ executoꝛ ad ꝓuidēdū est mixtus:ꝛ sic potest si vult indistincte partes iudicis assumere. ¶ Decimoquarto q̄ro nūquid nudū ministerium cōmissum sub noīe dignitatis trāseat ad successorē.glo.pe.remittit ad.c.fi.e.ti.ꝛ dic vt ibi cōclusi q̄ etiā nudū ministeriū p̄t transire ad successorē q̄uis enim videat̄ eligi industria. p dicta q̄ dixi.ĵ.q.vij. tñ alia rō obstat exquo sub noīe dignitatis cōmissus est. vnde stat dispositio.c.qñ abbas.e.ti.nisi specialiter appareat q̄ electa sit industria persone ita q̄ euidenter hoc colligat̄ ex forma cōmissionis.

¶ De officio iudicis ordinarij.

¶ Clericorum. Summa vt in glo. in cuius fine dic q̄ hoc vult q̄ iura innouata fine penarū adiectione raro proficiūt. ¶ No.q̄ noīe clericoꝝ venīūt oēs clerici ēt in sacris ꝙstituti.xi.q.i.de psona. in fi.ꝑm Lau.ꝛ Bēz.q reddit rōnē quia oēs sunt clerici.d.c.ꝛ in corpe. de san. epis.§. presbyteros. colla.ix.C.de epis.ꝛ cle.auten.p̄sbyteros. Et colligit hoc ex ver.clicoꝝ. Et intelligit Mathe.etiā exēptoꝝ si delinquūt extra locū exēptuz.de priuile.c.i.li.vi. ¶ Scōo no.q̄ audacia reprobat̄ ꝛ accipit hic i malū.gl.ij.allegat.ꝛcor. Paul. allegat de pe.di.i.quāobrem.C.vnde vi.l.siquis in tantā furoris audaciam.C.de sepul.vio.l.pgit.qui fi.fint legi.p venerabilem.ꝛ dicūtur audaces ꝑm hoc bi q̄ faciūt ꝺ ius.C. de iudi.l.nulli.circa p̄n.de preben.eū qui.li.vi.qñq̄ summitur in bonū.vt in.c.audacter.allegato in gl.ꝛ.C.de iudi.l.rē nō nouā.in fi. ¶ Tertio no.q̄ nomine priuilegij clericalis intelligitur de duplici.s.imunitatis persone ꝛ fori.q̄ dic vt in gl.iij.quā ꝙiuncto tex.no.ad hoc singulariſſime.ꝛ vtrūq̄z istorum priuilegiorū examinaui de sen.excōmu.perpendimus.in repetitione in septimo ꝙrario. Et vltra iura allegata in glo. Pau.tam de priuilegio fori q̄ imutatis. allegat de vi.ꝛ ho.cle.c.fi.de priui.ex parte.iij.de sen. excō.ꝙtingit.ij.ad idē est.c.si iudex laycus.de sen.excō.li.vi. Bēz.aūt dicit priuilegiū clericale in multis cōsistere: vt colligit̄.C. de epis.ꝛ cle.l.ij.ꝛ auten.statuimus.de cle.cōiu.c.i.de censi. q̄q̄.li.vi.quorum quedā enumerat Math. Consistit.i hoc vt nō vexentur in psonis ꝛ rebus.ĵ.de vi.ꝛ honest.cle.cle.i. d.l.ij.ꝛ de imuni.eccle.p totum. Et siquis laycus vel ciuitas aufert ab ecclesia pedagia vel quidagia vel collectas punitur pena de qua.imuuni.eccle. non minus.ꝛ.c.aduersus.ꝛ.ĵ.de imu.ecele.cle.i.dicit autem Stepha.q̄ pretextu priuilegij nō debet clericis crescere auctoritas delinquēdi reatus enim omnē honorem excludit.C.vbi sena.vel cla.l. i.vbi de cri.agi.opoꝛ.auten.qua in puincia.nec debet p̄mitti vt deliquentes vt ātur priuilegijs.in auten.de mānda.p̄n. §.nō permittas.pro hoc ꝑm Lau.quia priuilegiū meretur amittere qui p̄missa sibi abutitur ptāte.xi.q.iij.priuilegiuz. ad hoc de decī.suggestum. ¶ Quarto no.q̄ debet auferri spes ipunitatis.qō dic vt in glo. in verbo sperantes. pro hoc.lxxxiij.di.erroꝛ.in auten.de mā.prin.§.non permittas. de imu.eccle.c.fi.de vi.ꝛ hone.clerico.c.fi.xxxiij.q.iij.est in iusta.nam ꝑm Math.si ea que vsurpātur obmittimus viā excessus alijs aperimus.xciij.di.peruenit.ꝛ prelati negligētes correctionē permittere videntur subditis impunitatē.ĵ. de cele.miss.c.i ¶ Quinto no.q̄ prelatus maxime curare debet ad castigandū enormia delicta.cōcoꝛ.de penis.qō in dubijs. Et hoc arguit Paul.pro opi. que hz q̄ sola enormia inducant irregularitatē.ꝛ sunt ista: homicidium: sacri legium:adulteriū falsum testimoniū ꝛ similia.l.di.si episcopus.lxxxi.di.apostolus.vbi dicitur q̄ crimē est graue cum est accusatione ꝛ dānatione dignissimū.ꝛ quid sit peccatū. ꝛ quid si delictum.no.de pe.di.i.peccatum.de reg.iur.peccatū.li.vi.ꝛ quid si leuis culpa.no.lxviij.di.c.i.ꝛ dicit Lau. q̄ si clericus nō propulsando:sed inferēdo iuriā enormia: seu seua frequenter consueuit cōmittere seditiones ꝛ guerram publice cōmittēdo priuilegiū canonis siquis suadēte perdit.de sen.excōm.perpēdimus.secus si vt iudex vl̄ executoꝛ seu aliter iuste.tamē interfuit suspēdio vel morti aliquorum quia hoc nō inuenitur iure cautū:ꝛ sic standuz regule.d.c.siquis suadente.pro hoc.ĵ.dico.in.i.q.ꝛ quod dixi i d.c.perpēdimus. ¶ Sexto no.puidendū ne diffameī ecclesia. Et expone verbū diffamatur:vt in glo.in hoc verbo ꝛ idē Paul.ꝛ qō debet vitari.xij.q.ij.nolo.de vsupalij. nisi idē Benz.qꝛ crudelis est negligens famā suam.ꝛ qō dicit de eccl'ia noīe eccl'ie intelligit Lau.collationē fideliū. ò cō. di.i.ecclesia. Corda enim infirmoꝝ ex mala fama clericoꝝ peccūtur ꝛ ministeriū ecclesie vituperat̄.ij.q.v.p̄sbyter si a plebe. ¶ Septimo no.obuiandū scādalo.vt inlgo.qb⁹ Et ꝑm Pau.ꝓpter scādalum priuatur qñq̄z iure suo sine culpa.de cle.egro.tua. Exponit aūt Lau.scandalū.i.dictū vel factū minus rectū p̄bēs occasionē ruine dictuz a scādalo grece qō est offensio ruina vel passio pedis.ar. de renū.nisi.§.pro graui.pro hoc ꝑm Math.de reg.iur.q scandalizauerit.i.offenderit vel ruinā fecerit qō nō est faciēdū. xi.q.iij.inter v̄ba.de con.di.ij.c.i.ꝛ est scandalū vitandū.d. c.qui scandalizauerit.vocat autem ꝑm Lau.tex.hic scādala grauia.qꝛ qō agitur a clericis facile trahit̄ ab alijs i exēplū.de voto.magne. Et quid sit scandalū dici p Host.i sūma.de renū.§.penul.v̄. est aūt scandalū. ¶ Octauo no.q̄ ad eūm ptinet correctio clericoꝝ sue dioce.de iure cōi qō dic vt in glo.in v̄bo epis.qō dicit Lau.verū cum deliquūt in territorio qꝛ de talibus dz purgare puinciā suā nec distinguit lex vndecūqz sint.ff.de offi.presi.l.preses. ꝛ.l.cōgruit. ꝛ.ĵ.e.c.i.ꝛ qō ibi no. ¶ Nono no.ex v̄bo districte iniungimus q̄ hoc.c.cōtinet preceptū. Ideo dicit Lau.negligentem sup hoc peccare mortaliter.iiij.di.deniqz.in fi.de offi. custo.c.i.pro hoc.ĵ.de eta.ꝛ qua.cle.i.ꝛ qō ibi dixi in.viij.q. Item quia delictū subditoꝝ regitur de manib⁹ plati.ĵ.c.

irrefragabili

irrefragabili de regula.c.fi.de sta.mo. cū ad monasterium in fi. de accu.qualiter.iij.§.fi. ¶ Decimo no. q̄ plati debēt esse vigilantes q̄ talibus iura subueniunt. de prescri. vigilāti.ꝛ merito ꝑm Pau.q̄ vt dicit beatus Bernardus nō dormitat nec dormit q̄ impugnat israbel nec cessat circuire querens quem deuoret.iij.q.i.nulli. Item debent esse diligentes:de off.custo.c.i. ¶ Undecio no.ibi officij debitū exequātur.q̄ officium eōꝝ ē vt corrigat subditos. Et vt dicit Pau.q̄ hoc possunt vel ingrēdo si p̄cedit infamia vel visitando sine infamia.vt no.Spe.de ingsitiō.§.qñ āt v.licet.ꝛ ibi in ꝑn.no.xiij. casus in q̄bus ꝙz leges ingritur.ꝛ dicit Gen.q̄ talis cobertio maloꝝ dicitur legum ministeriū xxiij.q.v.homicidas: q̄ nec maius sacrificium pōt offerri deo q̄ si mali cōpescant.xxiij.q.v.quali.gladius enim ē institutus ad vindictā malefactorum.prima. Pe.ij.de ma.ꝛ obe.solite.xxxiij.q.iij.quesituꝫ.pro hoc.C.ad.l.iul.de adul. cū vir.ꝛ.l.quānis. Si enim foret illicitū dominus nō ꝑmisisset sed ꝓhibuisset.xviij.q.i.sic.n.vltra medium. ¶ Quo decio nota punitēdo delicta vt ceteri metu pene abstineāt. q̄ dic vt in gl.penul. Et dicit Laud.q̄ ad hoc ponit pena publice vt alij terreant.xvi.q.i.mulier.de penis.c.i.ꝛ.c.que situm in fi.xlv.di.disciplina.pro hcc iducit Gen.C.ad.l.iul. repetum.l.i.ff.de pe.l.capitaliū.§.famosos.ff.de iusti.ꝛ iur. l.i.v. vnde glos.oderunt peccare boni virtutis amore. oderunt peccare mali formidine pene:de quo.e.ti. irrefragabili.in glo.vlti.ꝛ de preben.cū qui.li.vi. ¶ Decimotertio no. clericos arcendos ab insolētijs.q̄ expone vt in vlti.gl. Et idē facit Lau.ꝛ Pau.ad hoc.de censi.q̄q̄.li.vi.j.de sta.regu.cle.attēdentes. Decimoquarto no.q̄ pena vnius ē exēplum alijs vt abstineant.pro hoc ꝑm Pau.de coha.cleri. clericos.de excess.prel.c.i.de sta.regula.ea que.ij.q.vij. qua propter. ¶ Q̄p.q̄ nō tm̄ ad episcopos:sed etiā ad inferiores spectat correctio clericoꝝ.eo.ti. irrefragabili.§.excessus.de fo.compe.cum cōtingat. in vbo episcopis. soluit q̄ tex.hic procedit de iure cōi. Glia de spāli. Pau.antē dic̄ q̄ feriores nō possunt nisi ex priuilegio quo ad despositionez vel ppetuā suspēsionē.p id q̄ nō. xvi.q.ij.c.i. videtur ergo velle q̄ quo ad alias penas secus sit. ¶ Scōo op.ad ħ.ix. q.iij.c.i.ꝛ.c.nullus.ij.q.i.nemo.de of.ordi.cum ab ecclesiarum. Io.hoc potius repugnat tex.q̄ precedēti dicto.soluit autem Pau.q̄ ep̄s est ordinarius in oibus ꝛ sup oēs post papā.tū si sub eēo sunt alij ordinarij vt esse pōt: vt in Glijs poterit ad eos spectare.de hoc dixi in.d.cū ab ecclesiarum. Mathe.arguit ex hac lra q̄ iferiores prelati nō habeāt cohertionē.ar.de offi.archidiaconus.v.q.iij.c.ij.de eta.ꝛ qualita.cle.i. In Glium inducit de sen.excōi. Romana.ꝛ.c. venerabilibus.li.vi.xxv.di.c.i.v.archidiacon⁹.vbi de hoc.de offi.archi.ad hec. Et.d.c.cū ab ecclesiaꝝ.vbi de hoc.in gl. naim ꝛ plebanus qui est minor archidiacono potest excōicare.d.c.cū ab ecclīarum.ꝛ oēs prelati qui ab vniuersitate eligūtur habēt iurisditionē.in autē.de defen.ciui.§.nos igitur.col.iij. Archidiaconus autē ab vniuersitate eligit.xciij. di.legimus.de quo no.Hos.in sūma.de sen. excōi.§.possūt excōicare.q̄ vltimū videt imptinēs:sed vt Math. dicere q̄ cū plebanus habeat iurisditionē excōicandi fortⁱ archidiacon⁹ q̄ ab vniuersitate eligitur que dat iurisditionez d.c.cū ab ecclīaruꝫ.vbi de hoc refert tū Math.opi. Inno. notatā in.c.ad hec.prealle.tenētis q̄ archidiaconus de excessib⁹ subditoꝝ exigētib⁹ depositionē suspēsionē vl diuturnaz mulctā nō cognosci.nā ꝛ eps sine cap'lo hoc nō potest. Item ꝑm Inno.ibi accusationes criales clericoꝝ etiā i minoribus nō audit archidiaconus: sed eps.xv.q.vij.felix.ꝛ c.si autez.ꝛ.c.eps.s.e.c.i. Item oia in q̄bus exigitur dispēsatio ꝛ que nō licet eēo facere sine ꝙsensu capituli ꝛ vbi specialis auctoritas ep̄i regritur nō potest archidiaconus nisi de ꝙsuetudie.pro ħ q̄ nō. Spe.de accu.§.i.ꝛ.§.quarto loco v.sed nūqd.dic vt dixi in.d.c.ad hec.ꝛ.d.c.cum ab ecclīaꝝ. ¶ Tertio op.q̄ nō debuerit precise iniūgi epis vt corrigāt.nā quādoq̄z corrigere nō possunt cū effectu ꝓpter resistentiam corrigēdorum. Io.dicit Pau.q̄ tenent q̄tuz in eis q̄ ē si faciūt mūdi sunt a peccatis ꝙditoꝝ.xliij.di.ephe sis:quia solus dei est viā hois dirigere. xlvij. di.§.necesse. ¶ Quero circa id q̄ dicit hic de priuilegio clericali.ꝛ.s.i iij.notabili.exposui de priuilegio fori.i.exēptionis clericoꝝ a laycis quis exemit clericos de iurisditiōe iperatoris cuꝫ prius subessent statim cum ex vtero matris exierūt.C.de sum.trī.l.i. Io.Lau.refert q̄ plura que no.de ma.ꝛ obe.si quis.de quo ibi dixi.de sen.excō.ppēdimus.in.vij.ꝙtrario. Sed vt formaliter pateant verba Lau.dicit ipse q̄ sūmus impator.s.deus ꝛ ratio naturalis clericos exemit. xcvi. di. cum ad vex.ꝛ.c.duo sunt ꝛ.c.imperator. Et etiā inferior iperatore.vt in auten.vt cle.apud ꝓpri.epis.ꝛ de san. epis.ꝑ totum.colla.ix.ꝛ hoc approbante papa q̄ etiā sine consensu impatoris p suas ꝙstitutiones hoc facere potuit cum clerici sint res spirituales ꝛ ex toto corpus ꝛ animā dederint in seruitiū ꝛ sortē xp̄i.xi.q.i.c.iij.ꝛ.di.imperium.ꝛ.c.suscipitis. Ex hoc infert q̄ de priuilegio clericali iudicandum est ꝑm canones tm̄ cū illius sit interpretari cuiⁿ est cōdere.de sen. excōmu.inter alia:ꝛ sic nec legi principis nec statutis:seu cō suetudinibus laycoꝝ est in aliquo standū sup hoc:sed solis canonibus pape:vel eōꝝ in his in quibus papa nō statuit ꝙtrarium. ¶ Op.ad predicta de notatis p Inno.de sentē. excō.vt fame.vbi dicit q̄ creditor pōt capere clericū de cuiⁿ fuga timeꝫ absq̄z pena excōicatiōis.pro hoc.ff.que i frau. cre.l.ait ptor.§.si debitorē.de furtis.l.respiciendū.§. furta. ¶ Op.ad idem de notatis per glo.de iudi.cū non ab homine.que dicit q̄ per.xx.horas pōt detineri clericus inuētus in aliquo facinore ad ꝙueniendū testes ne sit locus infictioni.in auten.vt liceat ma.ꝛ auie.§.is quoq̄z colla.vij. ¶ Op.ad idem de no.p Inno.de foro cōpe.verū.vbi dicit dūm feudi laycū posse clericū ꝓpter crimen expellere de feudo. Io.ad hec tria ꝓria dicit Lau. standū regule q̄ habet q̄ nullus citra penā excōicationis pōt in clericū manus injicere.xvij.q.iij.siquis suadēte.cui standū est nisi p aliū canonem similis auctoritatis sit reuocatū.ar. xvij.di. §.i. Ex his videtur velle q̄ dicta Inno.ꝛ glo.predicta non sint vera.pro quo inducit notata p Hostiē. in.d.c.vt fame. Henz.idem tz Ber.dicit ꝙtrariū:q̄ excōicatio nō fert sine mortali.xi.q.iij.nemo. Sed nō peccat qui iuris auctoritate facit aliq̄d.xxiij.q.iij.qui peccat. C.de adul.l.gracch⁹. ff.de acq.pos.l.iuste. Item alⁱs daret malia auferēdi iura aliena ꝛ violētiā iferēdi ꝫ mētez huiⁿ cle. Ad ꝓria rndet q̄ i casib⁹ superius dictis in ꝓrijs ex mēte iurū satis est expressuꝫ:pro ħ de sen.excō.clericos.li.vi.ꝛ q̄ nō.de sen.ex. nuper.petit tū Bert.declarationem sup hoc. Ego autem ihereo dictis Inno.ꝛ glo.nā de mente.c.siquis suadēte cū generaliter loquat nō pōt inferri violatio aliarū dispositionū factarū in specie.ff.de pe.l.sanctio legū.regula generi.li.vi. Ꝙz i specie scriptū est id q̄ dicit Inno.de fo.ꝙpe.verū.ꝛ q̄ dicūt iura signata pro ꝓrijs.nec pōt dici iniectio manuū iniuriosa.q̄ regrit.d.c.figs suadēte. Item spāliⁿ ad dictū Inno. in.c.verū.dico q̄ nō dicit vt dicit Laud. Sed q̄ cū clericⁿ vasallus fuerit dānatus a iudice ecclesiastico ō crimine ꝓp q̄ venit puniendus feudo pōt dñs feudi ēt laicⁿ auferre ꝑ velle suo:in quo nō itelligo q̄ ejiciat de facto ꝓdicētē injiciēdo in eū manus nisi spāle licentiā iudicis ecclīastici hēret quo casu posset.p.c.vt fame.de sen.excō. Item ad dictū Inn. in.d.c.vt fame.dic q̄ non dicit vt refert Laud.sed soluz dicit q̄ clericū suspectū de fuga possunt capere plati ēt q alⁱs nō habent iurisditiōem vel socij ꝛ pśentate iudici.q̄ venit ad id q̄ dicit glo.ꝑalle.c.c.nō ab hoie.que ēt non dicit vt eā refert Laud.tū puto vex q̄ creditor possit capere debitorem fugientē ēt clericū p.d.§.si debitorez.q̄ plenⁱ dixi in d.c.cū nō ab hoie. ¶ Scōo q̄ro in eo q̄ dicit hic de enormibus:nūqd simplex fornicatio clerici sufficiat vt possit deponi:videtur q̄ sic p.c.apostolus.lxxxi.di.xxi.q.iiij.meretrices.xxvij.q.i.vt lex. Io.Bar.brix.lxxxi.dist. maximianus.dicit q̄ nō.cum panci sine illo crimine iueniant.l.di.q̄tua. Idē glo.ꝛ Lau.ij.q.vij.latoꝛ ꝛ Hos.de vi.ꝛ ho.cleri.vt clericoꝝ.ad hoc.xxxiij.di.fraternitatis.lxxij. di. presbyt.i. q.vij.siquis omnē Pau.dicit hoc posse esse vex q̄ cōmittit simplex fornicatio:sed nō pōt esse simplex in constituto

l sacris.dic ꝙ de rigore iuris ꝓcedit ꝙ dz deponi per.c.ma ximimianus:sz de misericordia non deponit si penitet.p.c. fraternitatis.tū a bñficio remouent clerici ꝛcubinarij p cō stitutiões synodales i plurib⁹ locis. ¶ Tertio q̄ro q̄ generaliter dicit ad eos spectare correctiõem clericoꝝ: nunqd ēt exemptoꝝ delinquentiuꝫ in suo territorio: ꝛ p̄ suppositō ꝙ sint exempti ℨ.c.i.de priui.li.vi.i.ꝙ rõne delicti nõ sortiã tur forum. Laud. dicit ꝙ multi in hoc multa scripserunt: maxime Hostiē.in sūma de ꝓuile.§.fi.ꝛ Jo.mo. de ꝓui.eporum li.vi.de quo ēt de ꝓui.tuaꝝ. Ad q̄ ꝑm lau.duo sunt hodie genera clericoꝝ q̄ q̄plurimuꝫ scādalizāt ecclesiā.s.abusores lr̄arum sedis apostolice:puta iudices executores ꝛ impetrātes. Jtā exēpti ꝛ potissime religiosi mēdicātes ꝛ non mēdicātes.ideo q̄rit an i aliquē de p̄dictis si notorie delinquūt possint ordinarij aggraduerter. Unde pone ꝙ delegat⁹ citat expresse ℨ tenorē.c.statutuꝫ.ō rescrip.li.vi. de quo certum ē ordinario.ꝙ nullum ē quod facit.vel pone ꝙ frates predicatores vel mīores grauant notorie prochiales ecclesias i retinēdo portionē eis debitā iuxta cle.dudum.j. ō sepul.nunqd poterunt ep̄i contra tales procedere: videtur ꝙ nō.s.de of.dele.si quando ꝛ.c.pastoralis.de offi.lega.studuisti de iudi.cum veniss̄ent. Contrarium tz lau.dicens ꝙ episcopus pōt ex officio declarare talia nō posse vel debere fieri:ꝛ hoc palā intimare tā suis subditis ꝙ alijs ꝛ per ꝙs saltez indirecte de litteris papalibus.de ptāte ꝛ gratia per eas data tā de iudicibus ꝙ de exemptis iudicare quod ꝓbat q̄ iura essent frustra nisi essent tuentes ꝛ tales ordinarij in suis dyocesibus.de sen.excō.nup.xviij.dist.p totum. Et pōt episcopus declarare quod dictuꝫ est q̄. iura dicunt ꝙ vbicunqꝫ contenditur an aliquid fieri debeat vel possit de iure pōt administrator iuriuꝫ hoc declarare de consue. cum inter.vbi dicit Jnno.ꝙ exquo cōsuetudo mala est notoria ad officiuꝫ pape:ꝛ sic etiā cuiuslibet ordinarij spectat eam extirpare.p̄o hoc:q̄ crimina vndecūqꝫ claruerit ꝛc̄. xviij.q.iij.ecce.de his que fiunt a prela.quāto.de fi.presby. qm̄.vbi dicitur idem esse etiā si factū nō sit notoriū dūmodo possit esse notoriū.p̄o hoc qō no. Jnno.de offi.vica. c.i.vbi dicit ꝙ si aliquis exponit corā superiore aliquam ineptitudinē notoriam vt forte in libello vel aliter vel etiā aliquā incōpassibilitatem que nō potest tollerari de iure: vt si detinēs aliquam ecclesiam petit aliā debet superior ex officio suo talia extirpare ꝛ rūpere.ff.si messor fal.mo.dix.l.i. maxime si in principio cause cognouerit ineptitudinē libelli:quia tūc debet lacerare libellū.ff.de assess.l.i.de iudi.examinata.vbi de hoc per Jnno.ꝛ ibi dixi.pōt ergo dyocesanus dicere lr̄as papales obstare vel nō.ar.de fi.instru.accepimus.nō enim debet p̄mittere nocētes p̄uilegijs aliquibus vti.in auten.de mā.§.nō permittas.colla.iij. Jtē nō dz p̄mittere p̄ses ꝓuincie delegatos a p̄ncipe aliter vti suaptāte ꝙ in suis lr̄is ꝛtineatur. Et si formā earū excedāt potest in eos admittere.in autē.vt iudi.sine quoquo suffra.§. volumus.xcij.di.nobilissimus.C.de ac.emp.l.qcūqꝫ.de of. dele.cū in iure.de rescrip.cū ꝛtingat. Jtem obligatio q̄ de iure cōi ꝛ naturali ē de subditis ad ep̄m remanet etiā i p̄uilegiatis:q̄ que de iure naturali sunt nō possunt oīo tolli.i sti.de legi.agn.tute.i fi.sic̄ remanet illegitimitas in illegitimis legitiatis i sui natura.de fi.p̄sby.c.i.ꝛ.ij.li.vi. Dz tollit quo ad quid vt ibi.p̄o hoc quia p̄uilegiū exim̄s a iurisditione ordinarij eximit solū in eo quod exprimit nō vltra de cōsan.qō dilectio.de decī.ad audientiaꝫ:sed papa nō p̄uilegiat in dilectis ergo remanēt sub ordinario. Concludit ꝙ in his que sunt iuris regulariter iudex supplet ex officio per superius dicta ꝛ de offi.iudi.per totū. Jtē etiā i his que sunt facti si tangunt ius ecclesiaꝝ puta electionum alie nationū vel simiū:de postu.p̄la.bone.i.de elec.nosti. de cle.coniu.diuersis. In alijs autem que sunt publici iudicij vel iuris ꝛ vtilitatis multum exuberat iudicis offm̄.i.dist. ius publicū.ꝛ qō no. Host.in.d.c.i.de off.vica. Jtem etiā si factum est no.vt iudici.C.de tēp.ap.l.ij.§.vlti.no.glo.ij.q.i. qñ aūt.idem ēt si sit adeo notoriū ꝙ nō possit nō ē notoriū in alijs nō supplet regulariter de facto,de quo in.d.c.bone ꝛ melius.xxviij.di.p̄iusꝙ. hec opi.hz eqtatem sūmam qñ superior talium exēptoꝝ monitus p ordinariū nō corrigit. Dz anteꝙ moneat nullatenus ꝓcedit.cū nō debeant ꝛfundi iurisditiones. Jtē ꝛ post monitionē de iuris rigore non ꝓcedit de dicta opinio cū oporteat stari verbis p̄uilegij: si ergo exprimit ꝙ ēt rōne delicti in territorio ordinarij cōmissi nō possit ordinarius cognoscere: opus est vt cōqueratur pape.q.puideat cum stari oporteat p̄uilegio.de p̄ui.porro ꝛ.c.recepimus.vnde glo.in cle.dudū p̄alle.§.verum ver. vltra portionē.in verbo coherceri.dicit ꝙ ꝓpter exemptiones clerus nō pōt sup quarta ꝛsequi iusticiā: ꝛ sic sentit cōtra Lau.ꝛ hoc ipetrāt ep̄i ꝛ clerus ꝛseruatores habētes iurisditionē sup tales.ꝓ Lau. facit q̄ p̄uilegiū mereꝝ amittere ꝛc̄.de decī.suggestū. Dz rñdeo ꝙ iudiciū nō ptinet ordinarijs:an hoc tū puto ꝙ in defectū iusticie seruāda foret opi. Laud.finge.n.difficile ꝛ periculosum esse accessum,ad papā:vt de facto fuit nō ē multū. Et finge ꝙ tales exempti opp̄imūt clerum in denegando quartam vel quid simile. tūc enim debet licere cuilibet dicere sibi ius auctoritate ꝓpria.per qō no. Jnno.de restī.spo.olim.i. Est ꝛ alius mod⁹ vt episcopi subtrahant sibi subsidia reuocando casus episcopales quos aliquib⁹ cōcedunt in penitentia. Jtem p̄ecipiendo populis vt nō accedant ad eos donec destiterint ꝛ sic indirecte coherceātur.ar.de decī.de terris.de vsur.post miserabilem. ¶ Quarto quero in eo quod hic mandatur episcopis vt corrigant excessus subditorum quādo possit superior procedere inquirēdo de criminibus clericorum. Laud.distinguit:quia aut queris de papa:aut de alio. p̄imo casu dic ꝙ indistincte quādocūqꝫ ꝛ quantūcūqꝫ ꝛ quotiēscūqꝫ sibi videtur maxime vbi inquirit de iuribus ecclesiaꝝ.de testi.cū olim.vt eccle.benefi.c.vno. in p̄in. ꝛ ibi per Hosti.vel sup peccato.de iu.nouit. Si de alio: aut vult inquirere de specialiter tangentib⁹ partē:aut de alijs. p̄mo casu nō pōt:q̄ actionibus cōpetentibus vtendū est de lib. obla.p totum.nisi ob fraudē rei fit actori ipositū silētiū maxime si sit casus in quo peccatū notorie cōmittitur:sicut in retētione vsuraꝝ vel impedimento executionis testamēti: q̄ talia spectāt ad eccl̄iam maxime si actor iurauit nō agere. Dic itelligit de iureiur.ad nostrā.ij.§m Lau. Dz dic ꝙ isti casus nō ꝓprie excipiūtur:q̄ nō fit inqsitio ad cōmodū partis:sed ad itereſſe publicū vt dicit Jnno.in.d.c. ad nostrā. Si de alijs:aut volūt inquirere de iure tangente p̄ncipē. ꝛ hoc possent.C.de bo.vac.l.i.ꝛ vlti.li.x.aut volunt tendere ad puniēda crimina ꝛ imponendam penā.in quo fauetur reipublice. Et aut loquimur in delegato pape:aut in ordinario.p̄imo casu opz ꝙ p̄imo sibi ꝛstet de infamia vel de tam graui scādalo ꝙ generet infamiā.de accu. qualiter.i.ꝛ hoc nisi a papa reciperet mādatuꝫ qō statim possit sup veritate criminū ꝓcedere vt q̄ pape ꝛstitit de ifamia.de accu. cū oporteat.vel is ℨ quem regrit renūciauit ꝓcessui sup infamia.de accu.c.i.ꝛ.ij.li.vi. Si de ordinario dicit Jnno. de accu.qualiter.ij.ꝙ siue a pluribus siue ab vno tm̄ infamia vel potius scādalū ℨ aliquē oriatur pōt ꝓcedere ordinari⁹ ad inqsitionē.ar.ij.q.v.mandasti.qō ꝓbat:q̄ eps pōt inducere purgationē respectu soli sibi.ij.q.v.oibus.in fi. de quo ibi in glo.ergo pōt ingrere ℨ suspectū.p̄o hoc qō no.de iureiur.ad nostram.i.nā multū exuberat officiū ordinarij circa puniēda crimina vt hic. In delegatis autem ꝓnt superi⁹ dictū est.secus q̄ habēt p oia seruare iura ꝛ stricte ꝓcedere nisi aliud in lr̄is eoꝝ cōtineat. ar. de rescrip.nōnulli.ꝛ c.cām. Lau. Et in eo qō Laud dicit papā posse ꝓcedere idistincte:ꝛ sic vult ꝙ etiā ad cōmodū partis nō petentis dic veri⁹ ꝙ sicut ceteri iudices nō debēt supplere de facto si nō petitur.de postu.bone.j.ita nec papa q̄ quo ad hoc subest eadē ratio in eo qō in alijs. Sed quo ad aliud bene est dīa q̄ papa nō stringitur p̄ceptis iuris ꝛ honestuꝫ sit vt ius obseruet.C.de legi.l.digna vox.de elec.ecclesia.ij. Alij vero ꝑcise stringūtur.de cōsti.c.i.vñ quo ad vltimum dictum distinctionis precedētis:an possit procedi ꝓpter suspitiōeꝫ sola ad ingrendū.quo ad papā dicendū est ꝙ sic:q̄ nō ligatur iurib⁹.quo ad alios vero ordinarios dic vt in seq.ℨ.p̄io.

¶ Op.ad hoc q̄ etiã pape nõ liceat ꝓcedere ad ingsitõez nõ precedente infamia.quid de iure diuino est vt precedat infamia. Genze.xviij. Descẽdam & videbo si clamorẽ &c. Luce.xvi.de villico infamato.de quo in.c.qualiter.ij.de accu. Solu. nõ dicitur ꝓceptiue in iure diuino q̄ necessario debeat infamia p̃cedere:sed exẽplariter: & sic ꝓceptus vt pr̃i⁹ precedat ifamia poti⁹ est de iure positiuo ad cui⁹ obseruantiã papa nõ est astrict⁹.de prebẽ.ꝓposuit.de alio autez ordinario altercatio est:q̄ vt dixi in fine distinctionis ꝓxime. Inn.tz q̄ si eps solus hz aliquẽ suspectũ põt inquirere & ei purgationẽ inducere.pro hoc.c.oibus.s̃.allegatũ. in fi. vbi alternatiue dicit si subditus est suspectus suo epo vel alijs purgationẽ iudici posse:& sic ex vi alternatiue sufficit q̄ soli epo.de rescrip.inter ceteras.& hoc sentit Lau. vt dixi.s̃.e.q.& idẽ Math.Cõtrarium tenẽt alij.de quo.de offi. ordi.ex parte.de accu.qualit.ij.vbi de hoc in gl.v.Et vtrobiq̄ dixi.Et dic q̄ stãdum est.d.c.qualiter.v̄.verũ.vbi dicitur ꝓcedendũ ad inq̄sitionem q̃ nõ preceffit ifamia vel scãdalũ q̄ potest diffimulari sine scãdalo vel fine periculo tollerari:& sic nõ.als q̄ tex.ille ponit formã & modũ ꝓcedẽdi & q̃ ꝓcedi possit ad.c.oibus.rñdeo vt dicit ibi glo. expo nendo:aut ꝓcet. nã sepe alternatiua p copulatiuã exponit & econuerso.de rescrip.ex parte.i.vel dic q̄ ibi intelligitur quãdo subditus est suspect⁹ epo tanq̄ ꝑlato:q̄ ita dz intelligi nõ tãq̄ priuato:q̄ tũc nõ dz eum pãdere. nã neq̄ soli sibi crederet.vij.q.ij.si tacitũ.& c.placuit.de testi.cum a nobis:& sic si subditus appellaret frustratoria redderet ingsitio & puniret eps ingrẽs tanq̄ indebite grauãs:& sic intelligẽdo.c.oibus.nõ ꝓbat de suspitione nõ scandalosa q̄ suffi ciat. Nam quãdoq̄ suspect⁹ est epo vt ꝑlato seu iudici nõ põt esse sine scãdalo & hũc intellectũ tene mẽti. Et sic intelligendo põt saluari dictũ Inno.als nõ foret verũ q̄ ꝓcedũt hec tã quo ad ingsitionẽ faciendã q̄ quo ad purgatõez indicendã hz alig distinxerit inter hec.vt no. in.d.c. qualit. Sed nulla ratio sufficiens reddi põt maxie:q̄ deficiens in purgatione punit vt cõiunctus q̄ declarauit q̃o intelligatur.de accu.accedẽs. ¶ Op.ad predicta q̄ ẽt si epo tanq̄ ꝑlato subdit⁹ sit suspectus si nõ est suspect⁹ alijs possit tollerari sine scãdalo.nam põt & dz ꝑlatus nõ publicare subditoz crimina.ar.de tẽp.ordi.ex tenore. So.exquo scit vt iudex nõ põt sine periculo salutis correctionẽ obtinere.vt h. Et sic esset scãdalus saltez sibi. Itẽ nõ potest scire vt iudex q̄n sciãt & alij inter quos etiã p̃suppositio q̄ nondũ surrexit scãdalũ sufficit q̄ surgere põt & verisimile est q̄ sic: erit si correctio negligeret. ¶ Quinto q̄ro nũquid vt ꝓcedat ad ingsitionẽ sufficit ingsitũ diffamatũ esse apud bonos & graues viros.hz infamia ꝓcesserit primo a malinolis & vilibus Glo.in.c.cũ dilectus.de pur.ca.dicit q̄ sic:q̄ tz Laud.die ꝟ.sicut enim nõ dz hoc casu indici purgatio.de pur. ca. cum in iuuẽtute. Ita nec fieri ingsitio.de accu.qualiter.ij. vbi dicitur ifamia debere surgere a nõ malinolis:sed grauibus & prouidis.nec iura que allegat glo.in.d.c.cum dilectis.probant illud q̄ dicit.dic igit̃ q̄ potius dz supior ꝓnũciare de tali ifamia nõ curandũ. Ex hoc enim cõtinget infamiã oriri tam apud graues extingui:foret.n.absonũ stare fame tali cũ facile surgat fama ẽt de malo:q̄ dictũ ẽt a quocũq̄ facile segĩ multitudo vt dicit in.c.cũ in iuuẽtute. p̃al. ¶ Sexq̄ro nũquid ꝓbata ifamia ꝟ aliquẽ dz ipse admitti si petierit ad ꝓbãdum se eẽ bone fame. Lau.q̃rit:sed nõ soluit. dic q̄ sic vt tz Inno.de accu.cũ oporteat. ¶ Septimo q̄ro nũ qd lis est ꝯtestãda vel alius ordo iudiciari⁹ obseruandus super articulo fame.dicit Lau.q̄ nõ cũ talia preparatoria sũmatim sint expediẽda.ar.s̃.vt eccle.be.c.vno.cum ibi notatis.sicut fit in actiõe ad exhibendũ.ff.ad exhi. p totũ pro hoc q̄ nõ.glo.vt lit.nõ ꝯtest.q̃n.ℌ.si sup. Et hoc tz Inn.de spon.cũ in tua.vbi dicit q̄ sine ordine iudiciario & sine testibus põt quis certiori de fama. Et q̄ dicit sine testibus intellige solẽniter ex forma iudicij examinatis: sed bene necesse est q̄ recipiant̃ p modũ sũmarie cognitionis.vt si negaret infamiã p̃cessisse coram superiore possit de hoc p acta doceri. ¶ Octauo q̄ro nũquid cũ agitur sup veritate criminũ debeat lis ꝯtestari. Glo.vt refert Laud.vbiq̄ dicũt q̄ nõ q̄ sufficit articulos & noia testiũ exhiberi iuxta tenorem.c.qualr.ij.ℌ.dz.de ac. Ipse aũt Lau. dicit q̄ aut pñs ẽ is ꝟ quẽ ingrit̃.& seruandus ẽ ordo iudicarius alias ꝓcessus non vz.de pur.ca.cũ dilectus. Aut ab sens p contumatiam & aut iudex ꝓcedit ex offo & põt lite nõ contestata ꝓcedere vt lit.nõ ꝯtest.q̃n.ℌ.sunt & alij. Aut ad partis instantiam & tunc ꝓcedit solũ ad annotatiõez bonoꝝ.vel aliter ꝓut no. de do.vitatis.& ꝓ.q.iij.rursus.& c.gcũq̄z.dic melⁱ⁹ q̄ q̃n ex offo ꝓcedit indistincte nõ regrit̃ lit.ꝯtest.q̄ nec ẽ cũ quo cõ testet nisi ipropꝛie qtũs iudex tenetur locũ partis.d.ℌ.sunt & alij. Hz si ad instantiã aut ꝟ pñtem & aut non contumacem & tũc regulariter nõ ꝓcedit in crimĩibus. aut contumacẽ & ꝓcedi põt nõ tm̃ ad annotationẽ sed ad seiam.d.ℌ.dz.& d. c.veritatis. ¶ Mono q̄ro si eps fecit statutũ q̄ ad inquisitionẽ criminũ & penã ꝓ eis iponẽdã nullo ſuato ordie. puta nõ ingsito prius de infamia:nec traditis capitulis ingsito vel simulibus ꝓcedere possit vt de facto fecit Batonen̄. eps dicit Lau.& tũc dicit idez Laud.statutũ nõ tenere siue statuerit q̄ ꝓ se vel ꝓ vicarium hoc fieri possit.quia p suum statutũ nõ potest auferre iuris beneficiũ.de secũ. nup.c.fi. nec põt ꝟ canones statuere.xviij.di.in ꝑnc. Pro hoc.s̃.de elec.cle.ij.in ꝑn.vbi dixi in.ij.q. ¶ Decimo q̄ro in eo q̄ dicit subditos ꝯpescẽdos a crimĩibus.qua pena hoc fiet dicit Pau.q̄ ꝓ depositionẽ si sunt multũ enormia cum in talib⁹ nõ dispẽset eps vt no. Inno.de corpo.vicia.c.i.& Speti.ij.ℌ.nũc de epoꝝ.v̄.ꝛ.nec i talibus valet ꝯpositio quin iudex ingrat.vt no.v.q.ij.si primates.in alijs aũt exceffib⁹ potest prelatus cõpescere p penam etiã pecuniariam. vt no. xviij.di.q̃n.xxiij.di.q̄q̄.xxij.q.v.circũcelliones.vbi patet q̄ põt verberibus subicere.ad hoc de penis.lz.xlv.di.cum beatus.xxij.q.v.si quos.v.q.i.c.i.põt etiam in exiliũz mittere.de iudi.cum nõ ab hoie.de calũp.c.i.in fi.l.di. accedẽs. de penis felicis.li.vi.dz ad hoc solũ tendere vt vita hoiuz corrigat̃.xxiij.q.v.prodest.que aũt sunt crimĩa pro ꝗbus quis debeat deponi.no.lxxxi.di.apostolus. ¶ Undecimo q̄ro nũq̄d prelati possint correctionẽ excessus laycoꝝ:videt q̄ nõ.q̄ hic dicit de clericis tm̃. Inno.de pur.cano.nos inter.tenet q̄ laycos nõ corrigẽt nisi in crimĩib⁹ eccl'iasticis de quo ibi in glo. Archi.de ꝯsue.nõ est.in glo.eps.li. vi.dicit indistincte fieri posse.pro hoc q̄ nõ.de offi.ordi.c.i.i gl. canones dicũt q̄ tz hic Math.dicens Aluarũ ita temnisse p.c.v.q.v.illi q̄ dicit Gen.q̄ prima opi.procedit quo ad penam tpalez als frustra videret cõmissus gladius dño tpali si talẽ imponerẽt ꝑlati.tota nãq̄z iurisditio ad eccl'iam deuoluereť.fallit rõne pacis:vel iuramenti vel alterius qualitatis criminis in quo sit spãle vt eccl'ia cognoscat:vel quando deficit legis sb̃sidiũ. Scõa aũt opi.ꝓcedit quo ad penã spiritualẽ q̄ de quolibet peccato &c.de iudi.nouit.& ita no. Hosti.in.d.c.nos inter.

¶ Si ab apostolice. Valet collatio beneficij facta a collatore quolibet circa legatũ apostolicum ẽt non facta mentione de beneficio q̄ ꝑus habebat is cui fit. ¶ Nota summariuz. Et q̄ dixi ꝺ legato apostolico ꝓcedit ex eo ꝙm Lau.q̄ si papa vult i suis specialibus executoribus hanc moderationẽ seruari:de preben.si motu ꝓprio.lib.vi.fortius in legatis cuz ptãs executorum sit maior quo ad sibi cõmissa. de offi.dele.c.ij. Et in collationibus multum est hodie limitata legatoruz ptãs de of.le.c.ij.& iij.& quod ibi no. pro hoc quod dico.ſ.q.xvij. ¶ Scõo no.casum in quo nõ sufficit mẽtio generalitatis: q̄ dic vt in glo.in verbo specialis. Et dico.ſ.q.xiij.& xiiij. ¶ Ob.q̄ collatio facta p legatũ apl'icum habẽti beneficiũ de quo nõ fit mẽtio nõ teneat.facta p inferiorẽ debeat non tenere:q̄ ptãs legati in ꝯferendo ꝓgatiuã hz sup ptãtez aliox inferiox de preben.si a sede.l.vi. So.hac rõne mot⁹. Archi.in.c.fi.de offi.leg.li.vi.stetit ꝟ rio. Jo.an.ibi tenuit q̄ hic deciditur & dz hic in glo.i. Et tunc ad ꝟrium dic q̄ ratio decidendi quo ad legatũ colligit̃ ex eo q̄ dixi.s̃.in.i. notabili.quo ad iferiores colligit̃.ſ.e.c.q.xvij. ¶ Scõo op.q̄ ẽt

collatio inferioris facta beneficiato nō teneat per.c.ordinarij.i fi.j.c.li.vi. Io.vt in gl.vlti. Lau.dicit q hoc dicitur pcedere quādo is cui ꝙferē beneficiū pri⁹ obtinebat vnicū bñficiū ꝛ cōpassibile cū scdo al's ꝓcedit.c.ordinarij.pñt tñ ſm eū ee plura simplicia inuicez cōpassibilia.de rescrip. gra.li.vi.ꝛ.s.de rescrip.cle.gre.de quo ibi dixi. Et hoc l effectu recidit in idē cū solu.glo.sed adhuc clarior est so.glo. Quo autē ad.c.ordinarij.melius rñdetur p id qō dicit gl.i cle.si plures.j.de prebē. ¶ Quero de quo legato hic loqtur? Rnde vt in glo.ij.q delegato de latere.idem Pau.ꝛ Genz.alius.n.legat⁹ nō ꝙfert sine spāli cōmissione. de offi. leg.c.i.ꝛ.ij.li.vi. ¶ Scdo qro siquis hz spālem cōmissionē nūquid in eo erit idē qō in legato de latere.an vero idē qō i alijs ordinarijs? quo ad id qō dicitur hic videt q idē qō in alijs ordinarijs. Et pone exēplum p.c.is cui.de pben.li.vi. Cōtrariuz sentit glo.pe.q̄ legatū nō de latere habētem spālem cōmissionē cōferendi parificat legato de latere. Sz p prima opi.que placet Lapo est lra ibi in alijs tamē quibus libet. Et sic per vlem dispositionez comprehendit quemlibet extra legatū de latere: sed tenēdo scōm expone qbuslibet prelatis vel alijs habētibus ptātem cōferendi iure ordinario: vel delegatis ab eis: vt in glo.in vbo habētib⁹. Sz delegatus cui specialiter ꝙceditur potestas cōferendi non habet iure ordinario: sed vice sedis apostolice.de prebē.hi qui.ꝛ.c.si aplice.eo.li. ¶ Tertio quero que beneficia ꝙferre possint legati de latere. Sol.ofa nō prohibita. dū tamen vacent.in nō vacātibus enim solus papa potest ius tribuere.de cōcess.preben.ꝓposuit.ſm Genz.dic tamen q nō solet tribuere.nam rescriptū ꝙcessum sup vacaturo non dat aliquod ius formale ad beneficiū: sed potius implaratione officij executoris: vt no.de renū.veniēs.ꝛ in.d.c.proposuit. Quāuis autez legatus nō det ius ad vacaturā potest tñ facere reseruationē de vacaturo.de offi. lega. presenti.ꝛ.c.de liberatione.li.vi. Et dicit q pōt legatus ꝙferre beneficia ēt deuoluta ad sedē apostolicā.de prebē.venerabilis.ꝛ vacātia tamē i curia nō.de pbē.hz.i.li.vi. ¶ Quarto qro an collatio legati facta motu.ppio vicieť ex eo q is cui cōfertur erat beneficiatus.glo.in verbo facta dicit q sic.hz Io.mo.ꝛ Archi.de prebē.si motu ppio.li.vi.tenuerint ꝛziuz. videamus motiua.pro glo.est qꝛ nō potest iputari recipiēti collationē.cū ergo si sine culpa nō dz sine cā puniri.de his q̄ fi.ama.par.ca.c.ij.l vi.di.satis puersuz.xvi.q.vij.inuētū. Itē facti possessio ipedit ipetrationē bñficij.de ꝙcess.pbē.cū nīris: sz collationē nō.de pben.hz.ij.li.vi. Pro opi.ꝛzia est quia.c. collatio.de offi.lega.li.vi.ꝛ hoc.c.indistincte dicit collationem non tenere. Ita qꝛ cessat ratio motus ꝓpij in legato q̄ est in papa: qꝛ papa solutus est legibus: de ꝙcess.pben. proposuit. sed legatus non: de ꝙsti.c.i.de pben.dilectus.i. Itez qcqd facit papa motu ꝓprio pīsumit rite factū.ꝛ sacrilegiuz est disputare an dignus sit is quem eligit.xvij.q.iiij.§.q aūt quod non ꝙtingit in inferiore q dz examinare conditionem ꝛ vitā.pmouendi ꝛ quare.puidet exprimere: ad hoc de scisma fraternitatis.l.di.qui in aliquo.liiij.di.si seru⁹. Paul.q inducit hec motiua nō expresse approbat aliqd: sed dicit q potuisset hoc decidi si placuisset compilatori potius tñ adberet opi. Io.an. Lap. hic ꝛ in.d.c.collatio.ꝛ Genz. tenent cū Archi.ꝛ Io.mo. Et inducit Lap.in.d.c.collatio.rōnem qꝛ sicut impetrās q scit se beneficiatū teneť de beneficio facere mētionē.de rescrip.gra.li.vi. Ita pari rōne ꝛ legatus. Et hoc idem tz hic Mat. Sed Steph.tz cū Io.an. Et ad rōnem.s. factam cū dr illud in papa q solutus est legibus. Rñdet q nullo iure caueť q habentibus bñficiuz aliud cōferri nō possit. Sz solū qō ipetrās dz facere ō beneficio qō hz mentionē: hec rō destruit p tex.hic.ꝛ in.d.c. collatio. In qbus expresse dicit collationē non tenere: puto tamen opi. Io.an.veriorē.ꝛ ad.c.collatio. Et ad istud capitulum que i indistincte loquūtur dico q debent intelligi de collatiōe facta ad instantiā ex quo aliud hic nō exprimit. Si enim voluisset comprehendere collationem factaz motu ꝓprio hoc spāliter expressisset cum in ea sit aliqd speciale.d.c.si motu ppio. Itez nulla rō sufficiens reddi pōt quare vicieť collatio facta motu ꝓprio. vnde opz ꝙsiderari que potuit esse rō harū decisionū ꝛ nulla sufficiēs alia videt nisi ambitio ipetrantis tacito de beneficio qō hz. In ꝙferenti autē nulla ambitio pōt notari. Et p hoc nō procedit ratio Lap.qui ꝙparat ꝙferentē ipetrāti. Si tū velles defendere aliaz opi. posses dicere rationē pp ptātez legati restringēdā.p id qō dicit glo.pe.ꝛ sic quādo tacet de beneficio qō illa hz pīsumitur nesciuisse. Et si sciuisset q nō ꝙtulisset.pro hoc qō dico j.q.xvij. Sed hoc nō obstāte magis placet opi. Io.an.p superius dicta.generaliť aūt quādo teneat ꝛ quādo nō collatio facta beneficiato.dixi de preben.sup inordinata. Et distinguit Lap.in.d.c.collatio.q etiā hic dicit,puisionē beneficij factā p papā motu ,ppio beneficiato nō hita mētiōe de beneficio valere: sz factaz ad instantiā nō valere.d.c.si motu ꝓprio.factā vo p legatū neutro casu valere: vt H.in.i.respōso.ꝛ i.d.c.collatio. Tu dic idez qō i papa p supius dicta. factā aūt ab alio quocūqz dicit Lap.valere.p id qō hic dr in scdo dicto.ꝛ de hoc vltimo dic vt dixi.s.q.ij. ¶ Quinto qro circa hoc si legatus nescit de beneficio qō hz is cui cōfert? Lap.vī velle q teneat collatio.dicit enim q ꝟ dr i primo dicto procedere quādo legat⁹ vel q ab eo beneficiatur scit vel scire pōt de alio beneficio.p.c:gra.palle.sed p id qō dixi in.q.pcedēti nō videt in legato pōderāda scia vl ignorantia cum in eo non possit attendi ambitio qō est verius. ¶ Sexto qro an collatio legati facta extra prouinciā sibi decretaz valeat? Glo.in.c.nouit.de of.le.ꝛ Inn.ꝛ Host.ibi dicūt q sic.ad hoc qꝛ locus nō est de substantia.de ap. quafrōte. Pro hoc etiā de ꝙcess.pben.post electionē. Paul.ꝟ dicit.c.post electionez.nō posse ad hoc allegar cū illa pars q̄ hoc dicebat sit decisa.tz tamē cū pdictis itelligēdo q tali modo sit extra ,puinciaz q legatiōis offiū nō sit extinctuz. si enim foret extinctū nō posset.de of.leg.pīsenti.li.vi. qō declara vt dixi in.d.c.nouit. ¶ Septimo qro nunqd qō vī ꝟ de collatione procedat in alia dispōne sup beneficio. dicit Pau.q procedit in dispensatiōe.de pbē.nō pōt.li.vi. Et i eo q obtinet ꝙfirmationez spālem iuris canonicalis sibi acqsiti ex collatione capituli.nā p ꝙfirmationez censeť aplica facit qō no. Inno.in.c.cū inter.i.de elec.ꝛ in.c.nisi essent de pben.ꝛ notat de cōfir.vti.vel inuti.c.ad nostraz: vel auctoritate legati receptus ſm Archi.qui hoc tz in.c.si motu proprio.de pben.li.vi. Et quo ad hoc vltimuz de ꝙfirmatione. idem hic Math. ¶ Octauo qro i eo q dicit beneficio de quali beneficio debet intelligi? glo.in vbo beneficium.dicit de q̄tūcūqz modico.idē Pau.pro hoc.c.nō potest.de preben.li.vi. ¶ Mono quero si hz possessionez seu pensionem ab eccl'ia nūqd ipetrās dz de ea facere mētionez? vī q sic: qꝛ beneficiū ē oē qō gratis ꝛ liberaliť ꝙfertur ꝛ talis est illa possessio.xvi.q.i.possessiōes.i.q.iij.ex multis. Cōtrariuz tenet Pau.ꝛ Genz.cū non deť in titulū: sed in stipendiū. vnde ēt laycus ꝙcedi posset.vt no. Laud.i.d.c.possessiones.ꝛ pueris.vt no. Ioā.in.de pben.sup inordinata.ꝛ archi.in.d.c. si motu ꝓprio.de quo dixi.de rescrip.postulasti.ꝛ.c.ad audientiā.ij. ¶ Decimo quero si hz hospitale qō nō erat solitum ꝙferri in beneficium ſm formā cle.qꝛ cōtingit.de reli. do.dicit Pau.idem.s.nop esse opus de ipso fieri mētionē. ¶ Undecimo qro si habebat pstimonias? dicit Paul.in eo.secus qō tenet archi.de prebē.nō potest li.vi. In talibus eni nō persone habilitas: sed veritatis suppressio vel falsitatis expssio attendit ſm Host.qui hoc notauit.de rescrip. postulasti.de quo ibi dixi ꝛ tenuit q etiā de istis non oportet fieri mentionē nisi dētur tanq̄ emolumētū surgēs ex titulo beneficij.pro hoc qō dixi i duab⁹ proximis questionibus. ¶ Duodecio qro si dixit se nōdū assecutū beneficiū cū hīet lras sup ipetratōe? dic Math.p ꝟ nō cōmitti obreptionē.qō tz archi.in.d.c.si motu ꝓprio. Io.an. in regula ignorantia.li.vi.tz ꝙtrariū qō est verius.vt dixi de rescrip. in nostra. ¶ Deciotertio quero in eo qō dicit faciendā spēciālē mētionez qd regrit vt fit spālis? So. vt in glo. in vbo spālis.ꝛ pro hoc qō no.in Spe.ti.ij:§.videndū restat.v.sed nūquid nocet. Et ibi de hoc in additione dicit Lap. q debet eē spālis.i.expressa.similis expositio.de re.ec. non alie.

hac ꝙsultissima

hac cõsultissima.lib.vi. ¶ Quartodecimo q̃ro qualis debet esse expressio: dicit Lau. q̃ dz esse facta noiatim exprimendo bñficiũ z eius circũstãtias z ꝙditionẽ z oia q̃ possent mouere p̃ncipẽ ad facilius ꝙcedẽdaz vel negãdã gr̃az z q̃ nõ sufficeret generalis.ar.de do.c.ij.de re iudi. iter. Et qõ ibi no.de rescrip.sup lr̃is.cũ simílib⁹. Et est spãle ꝑz eũ in ipetratione bñficioz: qz cũ ex ambitione ꝓcedat stricte interpretaẽ.de preben.q̃uis.i.li.vi. Nam als ea que facit legatus late interpretãda sunt.de offi.leg. legatos.li. vi. de reg.iur.odia.lib.vi. Pro hoc sentit Lau.c.hoc procedere in collatione facta ad instãtiã nõ autẽ si motu,pprio.de qno dic vt.s.q.iiij. ¶ Quintodecimo quero sit patronus presentat beneficiatum curatuz ad aliud curatũ: dicit Lau.q̃ institutio de tali facta p eꝑm tenet lz post adeptam possessionem vacet primũ ipso iure.de prebẽ.de multa.s.de off. vica.cle.vna.hoc ẽt tz glo.hic in v̈bo collationẽ.dicẽs q̃ de electione vel p̃sentatione nõ dubitabaẽ: qz pendet ex officio ꝙfirmatoris.quasi dicat q̃ per eas nõ acqrit plenũ ius beneficio. Et ideo multo fortius dz tenere exquo tenet collatio que dat plenũ ius.habet.n.vim electiõis z ꝙfirmatõis. de p̃bẽ.cũ in illis.li.vi.z no. Inn.de cau.pos.cũ oli. ¶ Sexto decimo q̃ro quos collatores cõprehẽdit tex.sub illis verbis qbuslibet beneficiorũ collationẽ habẽtib⁹.soluũt Lau. z Genz.q̃ omnes siue sint singulares prolati.siue collegia de his que fi.a prela.ea noscitur.de cõcess. prebẽ.c.ij.de simo.ex insinuatione.glo.aũt in v̈bo habẽtibus.adhuc plenius exprimit in eo qõ dicit siue sint ordinarij siue delegati ab eis qõ declarani.s.in.ij.q.z intellige semper excepto sedis aplice legato vt in tex. ¶ Decimoseptimo q̃ro q̃ fuit ratio decidẽdi diuersimode z ꝑuilegiandi plenius inferiores a papa z ei⁹ legato.glo.in v̈bo volumus redit rationez qz ptãs legatoz sedis aplice siue sint de latere siue alij legati ex spãli cõmissione habentes cõferre est extraordiaria z sup inducta seu supindicta vltra collatores ordinarios.iõ restringẽda. Collatoz autẽ ordinariorũ ptãs est naturalis z ampliãda qõ no.lz.n.legati habeãt ordinariã.de offi.leg. c.i.z.ij.li.vi.tñ vt ex hac singulari glo.colligit est ordinaria potestas: sed nõ ordinario modo. Et p hoc hẽs singulariter notare q̃ nõ ois ptãs ordinaria ẽ fauorabilis z ampliãda. Sed illa ꝓprie fauorabilis est q̃ est ꝑpetua vt patriarcharũ archiepoz.eꝑorum z similiũ.p hoc multe notabiles qõnes dici possent.pro p̃dictis inducit glo.sil̃em dẽiam ex c.statutũ.de rescrip.li.vi.de quo ibi no.in glo.quod de ordinarijs. Itẽ no.eqparationẽ glo.inter legatos de latere z alios nõ de latere habẽtes cõferre ex spãli cõmissione.p hoc qõ dixi.s.q.ij. Et quo ad hãc.q. Lau.z Genz. assignãt aliã rõnem.qz ordinarij sunt magis deliberati z certi in modicis z certis beneficijs que dispõnem suã spectant q̃ papa in beneficijs totius orbis vel legatus toti⁹ sue,puincie.ar. xvi.di.qõ dicitis.de presump.quosdã. Et hec etiã est bona z notabilis. Et vtrãqz ponit Pau.dicens etiã nõ sic p̃sumi subreptionẽ in ordinario: sicut in papa z legato qui sunt maioribus negotijs occupati.z nõ sic: oẽs subditos notos habent: sicut dyocesanus z alij inferiores.pro hoc quod no. Jo.cal.in repetitione.c.cũ nostris.de cõcess. prebẽ. in.vi.q. Lau.de pynu satis cõsonans p̃dictis addit aliã rõnẽ quia ordinarij originales intelligũtur prouidere ecclie motu,p prio cũ ad hoc teneanẽ: nec debent bñficium reformare nisi psona sit bene nota. Sz papa z legati ꝓuidẽt psonis z nõ ecclesijs.iõ dicũt in litteris volẽtes tibi gr̃az facere spãlez. Et ꝓpterea nõ tenẽt lr̃e siquid taceaẽ qõ fuit exprimendum. In ordinarijs aũt collatoribus dicit q̃ deberẽt oẽs dictari motu,prio z sic diceraẽ inter incũbẽtia onera illos nõ magis solicitãt vt ad ecclias vacantes psonas idoneas p̃ficiamus ideo aduertẽtes talẽ eccliam vacare z talẽ esse idoneum z̃c.vt sic potius prouideaẽ ecclie q̃ psone. Et pro hoc dicit ꝙfirmari opi.glo.tertie qõ collatio legati facta prprio motu nõ possit ꝑpugnari ob taciturnitatẽ alterius beneficij de quo vltio dic vt.s.q.iiij. Et de hac tota rõne lz videatur pulchra posset dici eam nõ ꝓcedere: qz etiã papa z legati teneaẽ ex officio prouidere beneficijs. Nam papa vocat⁹ est in plenitudinẽ potestatis.de vsupalij ad honorẽ.z legati in suis prouincijs fungũtur vice pape. Ita ergo tenentur quo ad sibi cõmissa totaliter sicut dyocesani quo ad suas dyoceses.tñ pro ista ratione facit ipossibilitas seu nõ tanta facilitas plene ingsitionis z plene noticie quia nõ sic: facile põt ꝙstare de multitudine pape z legatis sicut de paucis ipsis ordinarijs vt in ratione precedenti.

¶ De procuratoribus. Rubrica.

Instrumento. Not. casuz in quo parẽ vim habet instrumentũ cũ litteris p̃uatis z ecõuerso. Et hoc quo ad faciendaz fidẽ de mãdato ꝓcuratorio. nã ẽt p lr̃as ipsi⁹ ꝙstituẽtis fit fides vt h. pro hoc qõ dicit gl.ij. Et nõ ẽ cura: an sint sigillate an nõ quia hic nihil dicit de sigillo. Et p hoc plus probaẽ ex tex.q̃ sit id qõ no. Inno. de proba. qm̃ cõtra.ibi dicit delegationes z procuratiões probari p sigilla ꝙstituẽtiuz.ratio primi qz stat lr̃is etiã p̃uatis in p̃iudiciũ scribẽtis.ff.e.si procuratoz.z.vbi de hoc rem ra.ha.l.ne satisdatio.C.de re.alie.nõ alie.l.ij.lz nõ ad cõmodum eius.C. de proba.l.instrumenta.z.l.rationes.z.l.exẽplo.ꝑm Laud. Pau.z Genze. Generaliter autem quando statur cedule seu appodisse: seu libro rationum: seu epistole.dixi de ñ.instrumen.c.i.z formam litterarũ sup mandato procuratorio ponit Spe.de procu.§.vt autez.v̈.si autẽ. nõ potest. Et ꝑm Steph.tales lr̃e quãdoqz dicunt libellus.d.l.ne satisdatio.quandoqz lr̃e procuratorie.q̃ñqz lr̃e de rato.de offic. dele.cor̃ã.de trãsac.ꝙtingit. Et q̃ p lr̃as possit quis ꝙstitui ꝓcuratoz: allegãtur cõcordantie in glo.ij.z vltra illas probaẽ in.d.c.ꝙtingit.de reli.do.cũ dilectus. ¶ Secundo no. q̃ põt procurator ꝙstitui ad plres causas.v̈bũ in causis sic ẽt ad vnã vt hic i glo.iij. Et Idẽ Gẽ.dicit Pau.posse ẽt cõstitui procuratorẽ ad tps post qõ madatũ expirabit.vt no. Spe.v̈ procu.§.rõne aũt forme.v̈.qd si mãdatũ. Pro hoc qz mãdatũ procuratoriũ põt fieri sub ꝺditione z in dlẽ.ff.e. l.iij.insti.mãdati.§.mandatũ. ¶ Tertio no.q̃ paria sunt ñ facere vel non debito mõ facere.ibi debito mõ.qõ dic vt in glo.iij. Et idẽ Pau.pro hoc qõ no.s.c.c.i.z.c. mandato. Ex hoc a ꝺrio infert Gen. q̃ si nõ interuenit cautio de qua in tex.vel si interuenit nõ debito mõ nõ procedit hec clem̃. als magnũ p̃iudiciũ posset fieri procuratori nõ ideo p dominum releuato. Itẽ tũc deficit p̃sumptio ꝙsensus procuratoris inducta ex hac cle. q̃ vĩ fuisse cã finalis cogendi procuratorem vt defenderet qõ est notandũ als v̈ba illa debito mõ caũt fruſtratorie ponerentur in tex. Et de cautiõe procuratoris actoris.no.c.c.i.de cautiõe procuratoris rei.c.tit. mandato. ¶ Quarto no.q̃ approbans instr̃m vel litteras licite vel expresse intelligitur approbasse oia in eis contẽta. vt hic ibi cũ p hoc ad oia ꝛc. Laud.ad hoc.ix.di.veterum. z.c.si ad sacras scripturas vbi de hoc.de pe.di.i. vulgaris. de censi.cum olim.iij.q.ix.pura. de quo p Inno.in.d.c. cuz olim.de excep.cum venerabilis.in glo.quasi dicat z vtrobiqz.dixi pro hoc glo.hic in verbo in omnibus. ¶ Quinto no.q̃ cã z negociũ capiũt pro eodẽ. Nã ꝑncipio dic i causis.z postea ꝏdit i causis z negocijs.als tñ aliud ẽ cã aliud negociũ.v̈.si.forus. Itẽ aliud ẽ cã aliud lis. Nã lis q̃ñqz capit ꝑ instãtia.de.pcu.c.i.li.vi. Itẽ aliõ est q̃ ꝙstituaẽ pcurator ad negocia. Aliõ ad cãs.e.t.q generaliꝫ.li.vi. Pau.q ẽt dic q̃ maior ẽ ptãs,pcuratoris ꝙstituti ad cãs q̃ ꝙstituti ad lites p id qõ no. Ho.e.t.ñ iuste.sz Host.ibi ẽ ñ dic.sz dic q̃ refert inter ꝓcuratorẽ ad litẽ vel ad lites datũ. Et datuz generaliꝫ ad oia negocia: qz primus nõ teneaẽ,pseq appellationẽ.d.c.cũ iniuste.scos sic: als posset de negligẽtia cõdẽnari de offi.archi.ea.que de offi.custo.c.i.in fin.sic z tutor z curator appellationẽ ꝓsequaẽ.ff.si tutor vel cura.appel.l.ij.C. de appel.si actor. Et idem in gestore q accessit aĩo gerendi oia negocia. Nã cũ teneaẽ de alijs omissis fortius si omisit appellationem prosequaẽ.ff.de neg. gest.l. si pupilli.§.fi.z.l.li-

berto.§.fi.dicit ēt Bau. q̄ constitutus ad causas generaliter potest tractare negocia extraiudicialia. z i hoc vī cor rupte scriptū:z qō debeat dicere iudicialia sicut ꝙstitut⁹ ad negocia pōt agere expiri.d.c.g generaliť. Et sic itelligēdo non vī vez q̄ datus ad cās possit tractare extraiudicialia qz mādatū nō extēdiť ad nō expressa in co.de offi.leg. cum olim.i.secus ecōuerso.qz dat⁹ ad negocia pōt agere z expe rirī:qz venit in vim ꝙsequentie.d.c.g generaliter. ¶ Sexto no.ex eo qō dixi in ꝓmo notabili in ꝑn. q̄ negociū dī i iudicijs z hoc qtūs hic idē significat qō cā.ꝑ hoc.d.c.forus aliqñ tū dī extraiudiciū ꝑ negociatiōe.de ꝓcu. g generaliť li.vi.j.cle.fi.vbi ō hoc in.vi.notabili. ¶ Septio no.q̄ gen⁹ neutrū concipit femininū ibi in oībus causis z negocijs ad que. Nā illud que est neutri generis qō ꝑm Lau. est ꝺ grā maticos.qō nō ē verum: nā ꝑm grāmaticos silentis seu cō ceptio multipliciter variať. Cū qñq̄ sit genez qñq̄ perso naz:z in silēsi generum qñq̄ masculinū ꝙcipit femininū z neutrū.qñq̄ femininū cōcipit neutrū.Lucan⁹ in ꝓmo.Le ges z plebiscita coacte:qñq̄ neutrū cōcipit femininū Sa lustius i catbelinario.Genus etas forma z eloquentia pe ne equalia.z sic in ꝓposito. Itē z alio modo variatur quod omitto. ¶ Op. q̄ nō possit dñs releuare ꝓcuratorē fideiu bendo ꝑ eo de iudicatū soluendo. Nā ista satisdatio preto ria est que regrit fideiussorem.ff.de ꝓto.stip.l.pretorie.obli gatio aūt fideiussoria sine principali stare nō pōt.ff. de fide ius.l.i.z.l.stipulat⁹.§.i.z.l.sequēti. de reg. iur.l.cū principa lis.regula accessoriū.li.vi.So.dicūt aliqui q̄ principalis po testas ē hic dño ꝑ quo litigať qō nō ꝓcedit:qz tūc nō potest esse fideiussor suimet.ff.de fideius.l.heres.§.q̄ si. Alij di cūt q̄ fideiussoria obligatio hic loco principalis habetur.z potest esse sine principali.ar.ff.de lib.leg.l.siquis reū in ꝑn cipio.vbi remanet.obligatus fideiussor liberato principa li. Item presuppositio q̄ requiratur obligatio principalis dicūt q̄ ꝓcurator litigādo obligať ꝓncipaliter qz intelligiť quasi ꝺbere.ff.de pecul.l.lz.§.idē scribit.z tali obligationi future adherebit fideiussio dñi. Ita dicunt aliqui tenuisse Bȳ.ff.iudi.sol.in rubrica.Cy.C.de satisda.l.vna. in vlti.q. dicit se audiuisse Bȳ.formantē hanc qōnez z de ipsa respō sione nō facientē mentionē:sed solū dicentē nō esse multū improbabile q̄ stet fideiussio sine ꝓncipali.ꝑ.d.l.sigs reuz. Alias opi.circa hoc ponit Cy.ibi cōcludēs se de facto con suluisse q̄ nō sufficit fideiussio dñi nisi ipse z ꝓcurator pro mittat nuda cautiōe cui obligationi accedit fideiussio dñi. ꝓbat ꝑ.§.si vero.insti.de satisd.vbi dī dñm esse fideiusso rem sui ꝓcuratoris.fideiussor aūt est ꝓprie q̄ aliene obliga tioni accedit.ff.de fideius.l.i.z.ij.alꝫ imutareť forma ꝓto rie cautiōis qō nō pōt fieri nisi a ꝓtore.ff.de ꝓto.stip.l.i.in fi. Pro hoc.ff.de ꝓcu.l.minor.vbi minor nō est idoneus ꝓcurator rei qz z sibi z et⁹ fideiussoribus succurritur:ergo patet q̄ se obligat z banc opi.tz Ja. de are.z Ja.de ra. Et dicit Cy.in.d.l.vna.q̄ est ipsa veritas. Idē tz Bar.ff.iud. sol.in rubrica.lz ibi videať corrupte scriptū.Et imitando hāc opi.rñdeť ad.l.sigs reū.ꝑal.q̄ ibi remanet obligatio fi deiussoria sine principali:qz liberať reus ꝑ pactū quod ali quādo pōt ꝓdesse reo z nō fideiussori qñ apparet de inten tione limitata pactis cētis.Et si idē libereť re⁹ per legatus z apparet de itētiōe limitata legātis vt ibi.pñt poni z alia exē pla in q̄bus tollit ꝓncipalis obligatio remanēte fideiusso ria.de quib⁹ no.ff.de fideius.l.vbicūq̄.z pro hoc.c.ti.de fi deius.l.heres.§.seruo.in fi. Itē rñdetur z aliter q̄ non sunt paria obligationē fideiussoriā ab initio induci sine ꝓncipa li.vel postq̄ inducta est stare sine ꝓncipali: qz scōm fieri pt vt in.l.sigs reū.nō primū vt in.l.i.z.ij.ff. de fideiu. Tertio ad.d.l.rñdetur q̄ nō loqtur de obligatione pretoria de qua loqtur qō nra.Ad motiua alterius opi. q̄ vult q̄ ꝓcurator eoipso q̄ est in iudicio tacite intelligiť se obligare. Respō detur q̄ nō est verū quādo cōparet cū mandato,secus si si ne mādato tanq̄ fideiussor.ff.de re iud.l.si se nō obtulit.ff. de ꝓcura.l.plauti⁹.z qō ibi no.Et de hoc in sequenti ꝺrio. ¶ Secūdo op.ad hoc q̄ nō possit dñs fideiubere sup ob ligatiōe ꝓcuratoris q̄ nōdū est:qz nō stat qualitas sine sub iecto.de cele.miss.cū marthe.§.quesiuisti.de despō.impub. ad dissoluendū.So.fideiussoria obligatio pōt accedere ꝑn cipali nō soluz pñti:sed ēt future.ff.de fideius.l.stipulat⁹.§. adhiberi.Spe.aūt de satisda.§.expedito.in ꝑn.dicit nō es se necessariū q̄ ꝓcurator aliqd ꝓmittat in iudicio z q̄ ni hilominus tz obligatio dñi satisdantis pro eo:sed nihil al legat Jo.an.in addi.Spe.de ꝓcur.§.vt autē.v. sed nunqd talis videť inclinare in opi.Cy.dicens tutū fore cōsiliuz vt dñs notario stipuláti noie quoz interest ꝓmittat de defen sione z iudicato soluēdo z sup hoc det aliū fideiussorē. Sz nō practicať.Bal.i.d.l.vna.C.de satisdādo.dicit idē quod Spe.dicēs q̄ si dñs nō pōt esse vt fideiussor ē tū vt expro missor.ff.de dolo.l.z elegāter.§.seru⁹ pactiōis.vel si ē vt fi deiussor sine obligatiōe principali hoc fit lege ꝓmittente.ꝑ d.§.si vero aligs.insti.de satisda.pro hoc.ff.de vsufruc.ea rum rez que vsu.cōsu.l.trib⁹.que.l.facit pro opi. Cy. mihi tū hec vltima placet:qz z sic obseruať z nō practicať q̄ ꝓcu rator ꝓmittat ꝓut dicit Cy.Unde dic q̄ dñs nō est ꝓprie fideiussor:sed tanq̄ ꝓncipalis cū ad ꝓprium cōmodum z in causa ꝓpria hoc faciat.ad hoc.d.l.z eleganter.§.seruus. debet aūt dñs esse idoneus z possidere imobilia alꝫ nō ēt idonea fideiussio.pro hoc qō no.glo.i autē.de introdu. z ex hibē.reis.§.sanctimus.in vbo suscepto.dz etiā si ꝙstituit ꝑ curatorē cū ptāte substituēdi releuare nō solū ꝓcuratorez sed quēcūq̄ pro eo substitutū alꝫ substitutus nō posset ad mitti nec fideiussio dñi pro procuratore extenditur ad sub stitutū.ff.iudi.sol.l.si ante acceptū.in fi.debet dñs satisdās hypothecare bona sua vt dicť in.d.§.si vere aligs. Et hoc quia cōtra eū principaliter fiet executio:qz vt nūc dixi non est ꝓprie fideiussor:sed principalis. ¶ Tertio oppo.i fi.q̄ nō intelligatur ꝓcurator assentire mandato ꝑ receptionem istrumenti vel lfarū sup mandato cōfectarū. nam ꝓcura tor nō datur inuitus.C.e.l.inuitus.z dicitur inuitus eoipso q̄ expresse nō cōsentit.l.filiusfamilia.§. inuitus.ff.eo. Sol. vt in glo.vlti.que optime soluit q̄ hic nō est simpliciť tacēs sed aliqd agens recipiendo instrumētum mādati.pro hoc qō dico.j.q.xvi. Idē Bau.Ben.z Spe.q̄ vltra ꝫ inducūt duos casus i q̄bus tacēs simpliciter habeť pro ꝙsentiente vnus est in patre quo tacēte fili⁹ creatur decurio.ff. ad mu nicip.l.ij.in ꝑn.de decurio.l.honores.in fi.Aliud in fideius sore notato a tutore q̄ patiť nomē suū in actis describi.ff.de fideius.tuto.l.iiij.in fi.Et hoc est verū generaliter per illū §.q̄ deputatus fideiussor apud acta presens z tacens habe tur pro ꝙsentiente.qō no.Bȳ.z Bar.ff.a q.ap.nō lz.l.i.§.i. Et p hoc decidiť ratio sequēs. ¶ Quero circa ꝓrime di cta qdā arrestatus p iudicē dicit:si vos me relaxatis veniā quādocūq̄ citatus ad vos:z ꝓmittit certā penā:z pro hac dat fideiussores quosdā presentes z tacentes quorū nomi na scribūtur in actis'nūquid p hoc obligant?:dicit Lau. vi dere q̄ sic:quasi tacendo ꝙsenserit. xxxij.q.ij. honorāt.z.d. l.iiij.§.fi. In ꝺrium:qz fideiussor verbis obligať.C.de fide ius.l.blanditus.nihil decidit.dic primū verius per casuz.d. l.iiij.§.fi.qō tene mēti.Generaliter autē an z qñ tacens ha beat pro ꝙsentiēte:dic vt no.p Inn.de elec.i genesi.vbi de hoc.Et traditť regula q̄ i actibus onerosis regularitť tacēs nō habeť pro ꝙsentiente:sed in fauorabilib⁹ sic: de quo ibi z in regula is q̄ tacet.li.vi. ¶ Scōo quero in eo q̄ in prin cipio dicit instr̄o.vñ dī instr̄m:dicit Lau.q̄ ab istruo istru is qz ꝑ ipm fit istrutio in negocio z causis.dicūtur ēt muni menta,de elec.cupiētes.§.q̄ si p viginti.in fi.li.vi.z fit ma nu publica cū testibus.de proba.c.iij.de ꝑsump.illud.z i ꝫ differt a lr̄is que cōiter manu priuata scribunt:sed sigillā tur.de proba.post cessionē.vbi de hoc de of.ordi.si canoni ci.li.vi. ¶ Tertio q̄ro si producit instr̄m in forma publica absq̄ alia suspitione:sed cōfectum fuit in longinqua regio ne z nulla notitia de ꝙficiente habetur.dicit Spe. de istru edic.§.restat.v̄.sed quid si producit.q̄ si producens est bo ne fame stabit istrumento qō tz Bau.Spe. tū in.d.v̄.con sulit vt iudex faciat ꝓducentem iurare q̄ instr̄m est verus z a publica ꝑsona ꝙfectū.in autē.de instru.cau.§.si tū q̄ꝫ. z.§.si vero moriant.z.§.sin vero nihil.colla.viij. Et hoc si

is ꝺ quem

is ꝺ quē ꝓducit est absens: sed si ꝓsens ⁊ negat cōficientē fuisse tabellionē ꝓducēs hoc probabit quia tabellionatus nō inest a natura: nec ꝓsumit. de quo in eodē. §. restat in. v. scias. ⁊. v. illud aūt. ⁊ modū probādi tabellionatū dixi de fi. instru. c. i. hoc dictū Spe. placet in ſecūdo mēbro quā do is ꝺ quē ꝓducit ꝓsens negat cōficientē fuisse tabellionem. Sed in ꝑmo mēbro placet. Nā etiā si nō sit absens is ⁊tra quē ꝓducitur nō debet stari iuramēto ꝓducentis. cū ſepe possit agi de magno ꝓiudicio. ⁊. §. s. allegati in autē. de instru. cau. nō probāt illud ad qō inducit Spe. Itez pro absente debet iudex supplere etiam in facto. C. de ap. l. fi. C. quō. ⁊ quā. in. auten. qui semel. no. gl. de postu. bone. j. vbi dixi. sicut ergo contra ꝓsentem negātem tabellionatum nō statur instrumēto. ita nec stari debet cōtra absentē. Si aūt ageret de modico ꝓiudicio posset sustineri qō dic Spe. ad hoc de ꝓba. post cessionē. cū ibi notatis. Et ꝑter predicta obseruaſ q deferens instrm ad alia loca defert litteraz testimonialē regentis ciuitatē sup tabellionatu ⁊ quasi possessione ⁊ficientis instrm. vbi dic q si esset locus nō magne fame debet accipi sigillū superioris qui verisimiliter sit notus in loco in quo fiet productio vt si partibus de grecoz. producatur instrm ⁊ terra vbi fuit ⁊fectū subest dño non noto in italia vbi fit productio accipiet sigillus Imperatoris grecorum. ¶ Quarto quero nūquid mandatū procuratoris possit ꝓbari p testes: videtur q nō: a ⁊trario sensu huius. c. quia dicit instrō vel lr̄is. ad hoc. e. ti. c. i. Itē si fieret probatio per testes cū receptio fieret absente dño non teneret in eius ꝓiudiciū. de testi. c. ij. In cōtrarium quia parem vim habent testes ⁊ instrumenta. C. de fide instrumen. l. in exercendis. ⁊ extra de fi. instru. in. c. cū Johānes. Lau. hoc vltimū tenet dicēs regulariter posse ꝓbari mandatus p testes. fallit in casibus specialibus qui no. de censi. c. i. li. vi. Ad. c. i. e. ti. dicit q ibi exigitur scriptura ad penā illius qui variauerat in cōstitutione procuratoris. ad hanc clemē. nō respōdet: sed respōderi potest facile q illa verba instrumēto vel littera cōcernunt factum: nec vrgent quominus alio modo ꝓbari possit mandatū. nam nec tractatur hic de probatione mādati. Ad rationē ⁊trariā. ex. c. ij. de testi. fundatam. dicit Lau. q si dubitatur. poterit iudex cōpellere ꝓcuratorem vt caueat de rato. i. q ratum habebit attestationes receptas super mandato. vel q ad certam penam se obliget. de offi. dele. coram. in gl. magna. Et per hoc satisfit aduersario: q si dñs non ratificabit. exiget penaz a ꝓcuratore ad quam se obligauit. pro qua etiam obligare debet bona sua. de arbi. per tuas. Bertrādus tenet cōtrarium sequēs opi. Petri de bellaperti. quā plene recitaui in. c. i. e. ti. quā ponit Cy. C. e. l. i. Dici tamē distinguēdum inter ꝓcuratorem ad negocia. ⁊ tunc posset mandatum per testes probari ⁊ procuratorem ad iudicia vt tunc nō ponit. dicit Jo. de ligna. q de rigore iuris procedit opi. Lau. qō tenuit in dicto. c. i. vbi plenē dixi. ¶ Quinto quero nūquid procurator generaliter constitutus ad causas prout hic fuit intelligatur constitutus etiam ad futuras: Pau. dicit q sic. per l. fi. C. que res pig. ob. pos. vbi in generali obligatione bonorum comprehenduntur et futura: ⁊ per. l. si seruitus. ff. de ser. vr. pred. vbi seruitus nō officiendi luminibus cōcernit etiā futura lumina. pro hoc q ideſinita eqpollet vniuersali. xix. di. si romanor. de priui. q circa. Et dicit Specu. de procuratore. §. ratione autem forme ver. sed quid si procuratorium sic fuisse obtentum. Mathe. idem tz eisdē rationibus sed glo. ff. de procu. l. omniū. ⁊ de dam. infec. l. damni. §. si is qui tenet contrarium ⁊ hoc tz Guid. ⁊ suz. vt refert Jo. an. in addi. Spe. in dicto v. sed quid si procuratorium. ⁊ idem By. ff. de tute. l. iiij. ⁊ hoc placet Jo. an. in dicto. v. quod tenet Bar. in. d. l. omnium. ⁊ in. l. qui hz. §. fi. ff. de tute. ⁊ in. d. l. damni. §. si is qui. quod tenui. de rescrip. c. fi. per illum textum quem induco hoc modo in materia restringibili dispositio non concernit futuras lites sicut ibi probatur in rescripto: sed procuratorium est restringendum. de offi. lega. cuz olim ergo ⁊c. pro hoc clemen. litteras de rescrip. ⁊ quod ibi dixi ūi. vi. contrario examinando articulum illum quando dispositio concernat futura. pro hoc de preben. q sepe lib. vi. de preben. clemen. si iusta. Et procedit hoc certius quādo dixit cōstituo te procuratorē ad causas meas sicut fuit hic in tex. ibi causis suis. nam tunc dictio meas que presupponit dominium. de verbo. significa. capi. iij. lib. vi. non potest intelligi de non existentibus. pro predictis. ff. de aur. ⁊ argen. leg. l. si ita. vbi in legato generali veniunt ea sola que erant testatoris tempore quo legauit non ea que postea acquisiuit. pro hoc dicta. l. qui habet. §. fi. ⁊ l. sequenti. intelligēdo ibi q procurator datus ad lites pupilli generaliter intelligitur datus ad lites existentes tpe deputationis. pro hoc etiā. d. §. si is qui in. l. dāni. vbi cautio de dāno ifecto ꝑ dest quo ad edificia que habebat is cui caueſ tpe quo ꝑsta tur cautio nō ad postea quesita ad dic̄. ff. de arbi. l. de reb⁹. vbi arbiter generaliter assumpt⁹ nō iudicat de exortis post assumptionē. Sic ergo nec procuratorium extendetur. Et hoc nisi penderet a litibus preteritis. d. §. si is qui. vbi ꝓbaſ q fit extēsio ad ꝺpendētia ex preteritis etiā nō cōnexa vel nisi essent ⁊nexa p̄teritis: q tūc illa veniūt sine qb⁹ ꝑterita q excludūt in mādato expediri nō possent. ff. de ꝓcu. l. ad rē mobilē. de offi. dele. ꝑterea. cū si. Ad ẓria rīde ꝑmo ad. l. fi. C. que res pig. obli. pos. q ꝓcedit quādo agit de modico p̄iudicio. vt dixi in dicta cle. lr̄as. in dicto. vi. ẓrio. Ad dictam. l. si seruitus. dic q ibi potuit cogitari de futuris. nā si habeo seruitutem ne possis officere meis luminibus cū intelligatur quo ad determinatū edificium cui debeſ seruitus potuit cogitari nō solum de ꝓsentibus luminib⁹: ſz et de futuris. secus in mandato: q verisimiliter: sic nō potuit cogitari de futuris litibus. hoc tz Bar. in. d. §. si is qui solue ⁊ aliter: q in. l. si seruitus. dicit humanius. ꝓcedit ergo de equitate: ⁊ sic ẓriuz est de iure in alijs extra casuz illi⁹. l. Item ibi nō est casus ita restringibilis sicut est mandatū. Insup qō querit de mādato ad causas: ⁊ ideo cū non sit faciendū litibus: sed potius sint cohercēde. de dolo finem. dz restringi mandatū: sicut rescriptū restrigitur. vt ꝑalle. c. fi. de rescrip. ¶ Sexto quero quare dicit tex. in causis suis: dicit Lap. q ideo: q in alienis nō pōt aliqs ꝓcuratorē constituere nisi sit factus dñs litis p litis cōtestationem. vel nisi ad hoc habeat speciale mādatum. e. ti. c. i. li. vi. etiaz si sit ꝙūcta persona nisi sit pater illi⁹ pro quo ⁊stituit. vt no. Boti. ⁊ archi. de ꝑben. si tibi absenti. li. vi. tñ si causa requirit spāle mandatū etiā pater nec p se agere vel defendere nec ꝓcuratorem ⁊stituere pro filio pōt: vt in cā spūali puta bñficiali. qō no. Spe. de ⁊iuncta psona. v. item qō est causa spiritualis. ⁊. v. qd ergo si sit talis. Et de hoc ibi per Jo. an. i addi. ⁊ p Cy. ⁊ Bal. in. e. l. exigēdi. Et dic verū esse q ⁊iuncta persona nō potest ea que exigunt spāle mādatū: q ⁊iūctio nō plus operaſ q̄ mandatum generale. imo minus. ff. iudi. sol. l. iij. v. sed si forte. fallit in restitutione quā pater petit pro filio. ff. de mino. l. pater. in prin. Et illud ideo q damnū spectat ad patrē. ⁊ de hoc in dicto. v. qd ergo. Itē fallit i casu. c. nōnulli. in fi. de rescrip. ⁊ hoc q ibi exprimit vt ibi dixi. Et quo ad id qō dicit Spe. q i causa bñficiali regraſ spāle mandatum. facit de iudi. c. fi. in prin. li. vi. tñ nō omnino ibi ꝓbatur. Et ꝺ facit. e. ti. c. fi. e. li. vbi videt spāle i mrīmonio carnali. Item qō no. e. ti. q ad agēdum. e. li. in glo. in ver. paciſci. q̄ inter exigētia speciale mādatum hāc causaz nō enumerat: imo nec de causa matrimonij carnalis. ꝓbaſ in. d. c. fi. de ꝓcura. qō i ea exigatur speciale. Sed ibi loqtur de ꝓcuratore ad cōtrahēdum matrimoniū. allegabaſ aūt ad hoc q ma. accu. pos. ex lr̄is. in antiqua cōpilatione. qō hodie nō habemus. vt no. in. d. c. qui ad agēdum. Ad euitandas tñ ⁊troversias vtile est specifice dare mādatū ad cām bñficialem. In qbusdam et exp̄ssuz est q regraſ spāle mādatū in cā beneficiali. de elec. ꝓcurator. li. vi. j. cle. prima. ⁊ similibus. Item ad acceptādum bñficium cum effectu. de ꝑben. si tibi absenti. li. vi. vbi hoc no. in tertia glo. ¶ Septimo q̄ro si dñs cauēdo pro ꝓcuratore ꝑmittit ratuz habere quicqd legitime fecerit: an debito modo cauerit. Gl. iiij. remittit ad notata in. c. fi. de dila. vbi recitatur opi. Gof. dicentis q nō. quod tz Spe. de ꝓcur. §. ratione aūt forme. ad

fi.prime colũne.qõ etiã placet Jo.an.in.d.c.fi.Host. vo ibi tenuit cõtrarium.Sed prima opi.verior.lz scõm inuerim inducendo rationẽ.in.d.c.fi.ratio autẽ pro opi.Gof.no. ibi z dic vt dixi.Et hãc opi.sequitur hic Pau. p no.xxi.q.i.relatio.z in Spe.in.d.ℊ.rõne autẽ forme.vide item excipiẽ q in procuratorio. C Octauo quero de qua cautione loquitur ff in ver.cauit.gl.v.dicit q de cautione iudicatũ solui.de qua dic vt dixi.s.in primo ꝫrario.z idẽ Pau.z de hoc.e.ti.mãdatum.in prima glo. C Nono quero generaliter que cautiones sint prestãde in litibus.Paul.hic ꝓsequitur cuiꝰ dicta ordinãdo dic q quãdoqz quis est in iudicio noie suo:aliquãdo alieno.primo casu aliquando tanꝯ reus: aliquando tanꝯ actor.si vt reus primo prestat cautionẽ de iudicio sisti.vbi dic q aut possidet imobilia z prestat cautionẽ iuratoriam de iudicio sisti.i.standi in iudicio:vsqz ad fi.ff.qui satisda.cog.l.sciẽdum.Et intelligo imobilia sufficientia ꝓ eo de quo cõuenitur:alꝫ censentur nõ habere immobilia quo ad id in quo nõ sufficiũt.Si autem nõ possidet immobilia cauebit dãdo pignora vel fideiussores.iij.q.iij.ℊ.offeratur. vbi de hoc.insti.de satisda.ℊ.sed hodie.vbi etiaz de hoc. de cautione vero de iudicatũ soluẽdo dicit Pau. q eam non prestat:z ideo lata sniа fideiussores z pignora data pro cautione precedẽti liberanꝫ.ff.qui satisda.cog.l.iij.ℊ.fi.Sed est alia cautio de re exhibenda z nõ baratanda z male distrahẽda:z hanc prestat si est suspectus.ff.de offi. presi.l.senatus.qui satisda.cog.l.si fideiussor.ℊ fi.Sed si ante cautionẽ distrahit nõ potest inde teneri.Et si viator trãsiens cum rẽ mobili etiã ante litẽ cõtestatam z nõdum ꝑstita cautiõe trãstulit ad aliũ locũ nõ teneꝫ vbi ipse ẽ rẽdere: exquo res ibi nõ est.C.vbi in rem actio.l.fi.dicit tũ Pau.q quentus nõ cauet de soluendo nec cogiꝫ deponere pecuniã de qua agiꝫ C.de heredi.vel acti.vendi.l.vt debitũ.De clerico aũt. an quentus suo nomine teneaꝫ cauere de iudicio sisti:Paul. q nõ:nisi sub hypotheca rerũ suarum.Et est in eo speciale.in auten.de sanc.epis.ℊ.siquis autem pro pecunia. colla. ix.quod no.glo.Goffe.z Hostien.de offi.delega. coraz.Sz de cautione de non bratando rem mobilem predictaz: dicit Pau.q hanc prestat etiam clericus.ad hoc.C.de epis. z cle.l.omnes de sequestra.c.i.quod tenet Specu.de satisda.ℊ.dicto.in prin.Reperitur etiaz ꝑm Paul. alia cautio quam prestat conuentus si reuocat domũ:quia cauet de respõdendo coram iudice:z hoc solum per simpliczs cautionem.ff.de iudi.l.iij.ℊ.sed si dubitetur.nisi esset suspectus:qz tũc cum fideiussoribus.ar.ff.de offi.presi.l.senatus.Et hoc quando iudex coram quo fuit conuentus erat suus.alias nõ tenetur cauere modo predicto.pro hoc de cõuento coram delegato cuius iurisditio nõ est formata qõ no.Spec. de satisda.ℊ.expedito.vide.sed pone procurator.vbi dicitur q nõ satisdabitur nisi primo fundata iurisditione.Si vo erat in iudicio tanꝯ actor:dicit Pau.q quãdoqz cauet sub certa pena de lite exequẽda.iij.q.iij.q fieri. de qua satisdatione plene in Specu.de satisda.ℊ.i.quãdoqz etiã prestat cautionem de standoiuri:vt quia fuerat cõtumax. de do.z contu.c.i.li.vi.Si autez est in iudicio nomine alieno aut tanꝯ actor:aut tanꝯ reus.primo casu regulariter nõ auditur nisi doceat de mandato.e.ti.c.i.In quattuor tamen casibꝰ auditur si satisdat.Primus in consortibus eiusdem litis.C. de consor.eiusdem litis.l.ij.ℊ.c.cle.religiosus. no.de consti. cum.Ad.de dolo z cõtuma.cum dilecti.Secundus cũ prelatus agit pro ecclesia sine cõsensu capituli ꝑm vnam opi. de quo no.e.ti.c.i.vel si clericus agit pro ecclesia.de offi. delega.coram.nisi agerctur in casu.xij.q.ij.non liceat.de re.ecclc. nõ alie.siquis presbyterorum.nam tunc nõ tenetur cauere:quia iudiciũ est populare.Tertius est in ꝫiuncta persona que admittitur sine mandato cũ cautione de rato.ff. eo.l.sed hec.C.e.l.exigendi.de rescrip.nõnulli.Quartus in procuratore de cuius mandato dubitatur ꝓbabiliter.C.de pcu.l.i.Et modũ dubitationis ꝓbabilis dixi in.d.c.coraz. prestat etiã agens pro alio satisdationẽ de defendẽdo dñm in causa recõuentionis.ff.e.l.mutus.ℊ.pena.Et hoc ẽt procedit in cõiuncta persona agente.d.l. exigẽdi.z.l.maritus.

Sed de monachoꝝ agẽs sine mandato.poterit audiri cũ cautione:dicit Paul.q nõ:quia nõ potest cauere.vt no.xvi.q.i.monachi.vagãtes.qõ est verum nisi haberet administrationẽ.quo casu auditur pro sua administratiõe.de rescrip.cle.vbi de hoc.in gl.agere.z ibi dixi.q.iiij.z.v.z pluribus sequẽtibus.Si vero quis est in iudicio pro alio tãq reus etiã si habeat mãdatũ plenũ prestat cautionẽ de iudicatũ soluẽdo de qua hic nisi dñs eũ releuauerit qõ põt vt z dixi.s.i ꝑmo ꝫrio.z de his ẽt in sequẽti.q. C Decimo quero circa hec nũquid procedant qñ procedaꝫ coram arbitro: dicit Pau.q nõ.nam tũc nulla satisdatio prestaꝫ ab actore vel reo:sufficit enim penã cõmitti.ar.in autẽ. de litigi.ℊ. ad excludẽdas.qõ no.Azo.in sum.de arbi. z C.de satisda. vbi colligũtur multa ex premissis.Et vltra predicta de procuratore rei dicit Steph.q in qbusdã casibus satisdat de rato vt in duplicibus iudicijs.ff.e.l.si defunctus.ℊ.fi. z i cã status:z in restõne in integrũ z vbi tutor accusaꝫ de suspecto:z in rei vẽdicatione.ff.e.l.nõ solũ.ℊ.si status.z.ℊ.est casus.z.ℊ.fi.z.l.pomponius:ℊ.sed z is z ibi no.glo. Itẽ in causis spũalibus ꝑm quosdã.de quo no.Host.de off.dele.coram.z de omni genere satisdationum predictaruz dic vt in Spe.de satisda.ℊ.i.z quattuor.ℊ.sequentibus. C Undecimo q̃ro circa hoc si aligs comparuit in iudicio pro alio z satisdedit dñm rem ratã habiturũ:sed dñs nõ habuit ratum infra tps a lege statutũ.qõ tps melius põt intellectu ꝓpi q̃ elocutione exprimi.ff.rem ra.ha.l.quo enim tutore: sic ꝺ dona.apostolice.proprie fi.cũ tamẽ reꝰ vult exigere penam a procuratore dñs ratũ habz:an sufficiat:videꝫ q nõ.ff.rez ra. ha.l.si sine.in ꝑn.z.l.fi.in fi. In ꝫrariũ videꝫ q teneaꝫ procurator saltẽ ad expensas.d.l.si sine.ℊ.cũ autẽ.ar.insti.de inuti. stip.ℊ.alteri.vbi nõ spectatur:an iterfit stipulãtis:ſz solũ pene cõmissio.dicit Ludouicus.posse dici q pena cedat loco interesse.ar.ff.rem ra.ha.l.si cõmissa:vel q pena debet diuidi.ff.de dam.infec.l.inter quos.ℊ.fi.Et in eo qõ dicit de tẽpore a lege statuto:dic q tps ratificãdi dz itelligi tps infra qõ dñs tenebaꝫ illud facere:vt si appellat qs ꝓ alio dz dñs ratũ habere infra tps appellãdi:postea nõ posset.l.bonorũ. ff.rẽ ra.ha.no.i regula rati z regula ratũ.li.vi.quo autez ad ꝑncipale dictũ i eo qõ dicit de pena nõ,pcedit:qz i.q.nõ ꝓcesupponiꝫ q cẽt adiecta stipulatio pene.Quo ad alia dic q si dñs ratũ nõ habuerit:sed nec ꝫtradixerit:sed postea ratificauerit põt haberi ratum vsquequo ratihabitio futura est vtilis reo.Sed si ratũ hz tpe quo rei nõ interest:vt quia lapsum est tps quod sufficit ad prescribẽduz:ita q reus tutus est ꝑscriptione:tũc ratihabitio habeꝫ pro nõ facta.l.fi. in fi.ff.rẽ ra.ha. Si vo dominus ꝺixit z postea retificauit ratificatio nõ põt ꝓdesse dño quo ad ꝫsequendã actiõez.ff. de solu.l.dispẽsatorem.vbi casus z ibi de hoc p Bart.z in Spec.de defensore.vide.sz pone egisti.sed ratihabitio ꝓdesse põt ad ꝫsequendã exceptiõem.ff.rem ra.ha.l.quo enim.ℊ. iulianus:pro hoc de ,pcur.lz.lib.vi.z qõ no.hic in glos.etiaz tz aũt indistincte in ꝑiudiciũ ratũ habentis:vt dicit Spe.i d.vide. C Quodecimo q̃ro q̃ protestatio sufficit vt recipiẽs mandatũ procuratoꝝ nõ cogaꝫ defendere:gl.i vbo protestationem dicit q generalis z spãlis z de vtraqz explifica:z idẽ Paul.Sed in eo qõ glo.in fi.dicit q quãdo fcm z protestatio se nõ cõpatiuntur protestatio nõ iuuat.q ẽt tz Paul.dic melius q imo protestatio si hz sua sbalia rũpit factum.de cõdi.appo.c.fi.vbi casus dixi.de cõsti.cum.Ad. C Decimotertio q̃ro circa hoc qd ẽ protestatio:dic Lau. q est denũciatio publice facta causa iuris ꝫseruandi in futurũ quod protestanti cõpetit vel competere põt.d.c. cum Ad.de elec.cumana.idem Hen.p.l.fi.ℊ.itẽ si predixerit.ff. nau.cau.sta.de no.op.nũ.l.de pupillo.ℊ.si qs.Alij aliter diffiniũt.de hoc p Bar.ff.de no.op.nũ.l.non solum.ℊ.morte: sed nõ multũ refert. C Decimoquarto q̃ro an ꝑ receptionẽ lr̃arum sup procuratorio renũciet protestatiõi quã ꝑmisit:dicit Lau.q nõ.nam forte ꝓtestatur q nõ itendit recipere ,pcuratoriũ etiã si postea recepit instr̃m vel lr̃as:potuit enim postea recipiẽdo se habere ad duo vel ad acceptanduz mandatũ vel ad deliberãdum sup hoc.z ideo nõ renũciat ꝓtestationi

ciat ꝓteſtationi.ſecus autē ſi directe veniret ⁊tra proteſta
tionē ꝑ factū receptionis:ita ꝙ nō poſſit aliter intelligi:ſic
no.in ſimili de lit.⁊te.c.vno.in glo.⁊ idē Benz.ꝓo hoc no.
Inno.⁊ Compo.de ⁊ſti.cum.M.⁊ de materia proteſtatio
num ibi dixi.⁊ no.Archi.xxvij.di.c.i.⁊.xxviij.di.Dyaconi.⁊
Jo.mo.⁊ Jo.an.in regula.in generali.lib.vi.⁊ Bart.ff.de
no.ope.nū.l.nō ſolum.§.morte.vbi multa pulchra proſeq-
tur. ¶ Decimoquinto q̄ro:q̄ dicit de ſciēter recipiēte. qd
ſi ignorāter? Glo.in verbo ſciēter.dicit eū nō obligari.⁊ cū
hoc addit regri ꝙ ſpōte. idē Pau. ¶ Decimoſexto que-
ro quomodo apparebit ꝙ ſciēter? glo.eadē ſentit qō tūc qñ
ſciunt quid cōtinebatur in lr̄is:in eo qō dicit ignorantem di
ci cum qui ignorauit quid cōtineret in eis. Idē Laud. ꝓo
hoc.ff.de pig.l.fideiuſſor.§.pater ſcy.de trāſac.ex lr̄is.de fi
de inſtru.imputari. Inducit tñ Lau.argumēta ꝙ lz nō cō-
ſtet per verba de receptione tamē exquo certificatus de cō
ſtitutione ſua ſimpliciter ⁊ ſine proteſtatione recepit ⁊ ſecū
tenuit procuratoriū intelligatur ipſo facto cōſentire etiam
ſine verbis.ff.de fideiuſ.tuto.l.cum oſtēdimus.§.fideiuſſo
res.C.arbi.tutele.l.fi.ff.de inſti.l.ſed ⁊ ſi.§.proſcribere. ſi-
mile in delegato quia tēpore receptionis lr̄aruꝫ dicitur ha
bere iuriſditionis exercitium.de appel.ſuper eo.in fi.ꝓo ħ
quod no.hic in glo.etiam. Itē a tempore receptionis litte-
rarū intelligitur quis excōmunicatus.de cle.excōmu. apo
ſtolice.in glo.⁊ manumiſſus.ff.de acqui.poſ.l.qui abſenti
madati ſe mandaſſe.iiij.q.i.c.i.vbi de hoc. Cōtrariuꝫ tamē
concludit Laud.q̄ non eſt preſumēdum ꝙ aliquis tale of
ficiū procuratoris quod eſt valde oneroſum tacite accipiat
niſi exp̄ſſe hoc dicat.⁊ in oneroſis tacēs nō videt ꝙſentiſ vt
no.in regula qui tacet.li.vi.vñ dicit oportere ꝙ aduerſarij
doceat ꝙ recipit animo acceptandi mādatuꝫ ita ꝙ de hoc
cōſtet ꝑ verba illius vel aliquo exteriori actu qō ſm Lau.
denotat verbum ſcienter.ar.de clec.cum dilectus.dicit ve
rū.⁊ quod ibi no.⁊ q ſcientiā allegat probare dz.ff.de pba.
ei qui. Et verbum receptus in textu intelligi debet cū effe-
ctu,de cleri.nō reſi.relatum. Benz.dicit ꝙ eoipſo ꝙ recipit
ſciēter intelligitur acceptaſſe.ꝑ hāc cle.que inducit neceſſi-
tatem defenſionis.nā ſi oporteret aliter doceri de receptio
ne mandati eſſet fruſtratoria.Ɔ.c.ſi romanoꝝ.xix.di. quod
eſt verius.⁊ tz hic glo.ſi.que rñdet ad rōnem Lau.vt dixi
§.in vltimo Ɔrio.nā hic nō eſt ſimplex taciturnitas:ſed iter
uenit.actus extriſecus.ſ.receptio inſtrūmēti ſup mandato.
Et idē Steph.dicens ꝙ hoc refrenari malicia ꝓcuratorū
romane curie q vt fugiāt dicere ſolēt nolle ſuſcipere offm̄
ꝓcuratoris ⁊ vt cauſe nō ſint in curia ꝑ preſentiā partiū Ɔ
quos emanauit hec cle.ſ.vt recipiēdo inſtr̄m ꝓcuratorij in
telligatur acceptaſſe mandatū. Et ꝑ hoc rñdetur ad.l.non
cogendū.⁊.l.ſi defunct⁹.e.ti.de quo in gl.in v̄bo cogi.⁊ per
hoc expedit glo.in v̄bo receptis. Et i hac gl. in v̄bo ſciēter
in fi.ij.q.i.nos in quēquā.⁊ in hac glo.receptis.ibi lz.li.vi.⁊
ibi de hoc ꝑ Arch. ¶ Decimoſeptio q̄ro eo qō dicit ꝓcu-
ratorē cogi dñm defendere:an p̄ciſe cogat? gl.in v̄bo cogi.
dicit ꝙ ſic.⁊ idē Pau.dicēs hanc lr̄am ꝓcedere ēt eo caſu
quo dñs p̄ſte ꝓcuratore ⁊ nō Ɔdicente cauit. ¶ Op. ad ħ
ꝙ nō p̄ciſe cogat:ſed ſufficiat ſtipulationē de defendendo
cōmitti Ɔ nō defendētem.ff.e.l.nō cogēdum.inſti.manda-
ti.§.mādatum.So.vt in eadē glo.vſq; ibi tñ. Et ibi glo.po
nit alios caſus in qbus ꝓcurator cogitur p̄ciſe defendere ⁊
idem Pau.de hoc in ſequenti.q.⁊ in hac glo. ibi filius.for
mā huius ſatiſdationis ponit Spec.e.ti.§.vt aūt.v. ſi vero
reus.⁊ ibi cogitur eū defendere. Intellige quādo icepit iā
agere.⁊ hoc ſentit glo.cum dicit quando agit. ¶ Decimo
octauo quero circa hoc de procuratore actoris qui non
p̄ſtitit cautionem defendendi dominū quē reus vult recō
ueniri.nunqd debeat nō admitti ad agendū ſtatim cū reus
dicit ꝙ volet recōuenire? Conſultū fuit ꝙ non. niſi actuali
ter recōueniat.ꝑ hoc qō no.Spe.eo.ti.§.i.ſup v. Itē excipi
tur ⁊ lz ꝑ Joā.an.concludendo aūt generaliter cum querit
an ꝓcurator cogatur p̄ciſe dñm defendere? dic ꝙ aut non
eſt p̄ſtita cautio de defendendo ⁊ non cogit.ſiue ſit procu-
rator actoris:ſiue rei.C.e.l.iuitus:ſed tenet dño actiōe mā
dati quaſi hoc ſibi fuiſſet mandatū.ff.e. ad rem mobilem.
⁊.l.ad legatum. Aut p̄ſtita eſt cautio:⁊ aut ex parte actoris
⁊ cogitur preciſe.ff.e.l.ſed ⁊ hec.vbi de hoc:aut ex pte rei ⁊
aut cautio fuit preſtita ab ipſo ꝓcuratore ⁊ non cogitur:ſed
locū hz.ff.e.l.nō cogendū.§.ſabinus. Aut a dño ⁊ aut igno
rante ꝓcuratore.⁊ adhuc non cogitur defendere.ff. de iu-
riſdi.om.iudi.l.ſi per errorem.ff.e.l. ſi defunctus.§.i. a con
trario.⁊ hic a contrario. Aut ſciente ⁊ nō Ɔdicente.⁊ p̄ciſe
cogit.d.l.ſi defunctus ⁊ hic. ¶ Decimonono q̄ro circa p
xime dicta q̄ ē rō quare procurator actoris q p ſe ſatiſdedit
p̄ciſe cogit ōfendere ⁊ nō ꝓcurator rei? Sol.q̄ procurator
actoris iaz ſic ꝙſequtus eſt qō optauit.q̄ eſt admiſſus:licet
procurator rei nō.vnde ſatis ē eū Ɔdemnari ad intereſſe.ff.
de re iudi.l.ſi qs ab alio.§.ſi.no.in.d.l.ſed ⁊ hec. ¶ Vigeſi
mo quero in eo ꝙ hec glo.in v̄bo cogi.in ver.verum:dic ꝙ
iuſta cā excuſat procuratorem Ɔ hanc cle.q̄ cā ſufficiat? dic
vt ſi oriantur capitales inimicitie inter dñm ⁊ procuratorē
vel ſi procurator abeſt cā reipublice vel ifirmatur. Et no.
ꝙ oēs cāe q̄ ſufficiunt ad hoc vt procurator poſſit ſe excu-
ſare ſufficiunt ad hoc vt dñs poſſit eū renocare: ſed nō ecō
uerſo.nam inimicitie ēt nō capitales nō ſufficiunt vt poſſit
reuocari:ſz vt poſſit ſe excuſare regrunt capitales: ad hoc
quod no.in iuribus allegatis in hac glo.ſi.in.ſi.

Non poteſt. Summa vt in glo.i.in eo
tangitur in.q.in regula.mora.lib.vi.nō tamē ꝓ
ſequitur ibi Jo.an.queſtionē dicēs omnia que tā
gebātur in ea eſſe deciſa p hic notata. ¶ Nota ꝙ procura
tor vt ſit idoneus debet dari nō tm̄ ad agēdum:ſed ēt ad de
fendēdum.ꝓo hoc eo.ti.accedēs.vbi de hoc. ſufficeret tm̄
ſm Pau.ſi eſſet datus ad agēdum vel rñdendum alſ nō
eſt idoneus ſi datur ad agēdum.vt hic.⁊ eo.ti.⁊ſtitutus nec
admittit ad agēdum ſi nō defendat.ff.e.l.mutus.§.pena.⁊
dñs vt contumax cōdemnabitur in expenſis.d.c.cōſtitut⁹.
niſi procurator velit defendere preſtita cautione iudicatuꝫ
ſolui.ff.e.l.ſeruū quoq;.§.publice.de hoc in Spec.de pro
curatore.§.i.v.item excipitur.vbi etiā no.quanto tpe ꝓcu-
rator remaneat obligatus ad defendēduꝫ.dicit etiā Pau.
ꝙ id quod hic dicit ō procuratore locū hz etiam ſi ⁊ſtituat
a collegio vel vniuerſitate.i.q.iij.ſaluator.e.ti.petitio. Et qs
dicatur procurator? dicitur.ff.e.l.i.⁊ no.in.d.c.petitio.
¶ Secundo no.ꝙ vbi neceſſario facienda eſt ſpecificatio
alicuius caſus talis nō venit ſub clauſula generali etiam ſi
precedant alīq caſus exigentes ſpeciale mandatū.ar.ff.de
ritu nup.l.generali.de arbi.inotuit.xxix.q.i.in ſūma Lau.
¶ Tertio no.ex hoc ꝙ verboꝝ ſubſequētium generalitas
reſtringitur ad ea que ſunt ſimilia p̄cedentibus. Benz.ꝓo
hoc iura alle.in gl.ſi.in prin. ¶ Quero q̄ fuit rō dubitādi?
So.pz ex glo.ij.⁊ idē Pau.q̄ cum eſſet expreſſum de iura
mento calūnie videbatur clauſulā generalē ſequētem com
prehēdere oia exigētia ſpāle. Et fortificat hec rō p id qō di
cit glo.ſi.q̄ cum iuramentū liget animā que eſt p̄ciſior cor
pore videbatur hoc exp̄ſſum qō poſſet iurare de grauiori-
bus ⁊ magis graue q̄ opponere crimina vel defectus. Rō
decidēdi colligit ex glo.in v̄bo electi.v.⁊ ſi ſic itelligam⁹.q̄
obiectiones criminū diminuūt ſtatum opponentis:quia ſi
deficit in ꝓbando ſuſpēſus eſt a beneficijs ꝑ triēnium. qō
dic vt in glo.⁊.j.dico.q.xiij. ¶ Oppo.ad hoc de.l.actione.
§.renūciare.ff.proſocio.⁊ de iniur.l.ſed ſi vnus.§.procura
torē.glo.ea.ſoluit.⁊ Pau.latius ꝙ ibi nō minuitur ſtat⁹ do
mini cui⁹ ꝓcurator renūciat ſocietati:⁊ hoc quo ad.§.renū
ciare. Si etiaz eſt in.§.procuratorem:q̄ ſi agens iniuriarū
ſuccūbit nō ex hoc icurrit diminutionē ſui ſtatus.quod no.
Inno.de accu.ſup his.⁊ Spe.in.v.ſed nunquid media.al-
legato in glo.i. Per hoc infertur ꝙ oppoſitio criminū vel
defectuū in p̄ſonam electi nō venit ſub generali clauſula i
terminis huius.c. Et ad id qō opponit de iuramēto qō li-
gat aīam ⁊c.rñdet vt in glo.vlti.⁊ idē Paul. Scōo quero
quale debeat eſſe mādatum vt cōprehendat oppoſitiones
criminuꝫ vel defectuū? videtur expedire ꝙ crimina ⁊ defe
ctus ſpecifice ⁊ ſigillatiz exp̄imātur:ſicut in caſu.c. ꝓcura

tor.de elec.li.vi.dic ꝺ̄ put glo.in vbo in mandatis.z idem Pau.z de hoc.j.q.xij.Et in hac gl.ibi:ab appellante extra iudiciū.de elec.gstitutio.li.vi.Et idē hic cū glo. Lap. lz referat quosdā tenere ꝺ̄rium:sed primum verius. Tertio quero qd si in casu huius capituli habuit ꝓcurator mandatum ad agēdum z̄c.vt in lr̄a z ad alia etiā exigētia speciale etiā si maiora exp̄ssis.Dicit Lap.q nō.ꝓpterea poterit opponere crimina vel defectus nisi vnū solū saltē de maioribus exprimat̄ secuta clausula generali.ad hoc eo.ti.qui ad agendū.li.vi.Nā sicut in mādato non venit aliquid de positinis speciale exigentibus nisi aliquod exprimat̄ ita ex vi clausule generalis nō venit aliquod de cōparatiuis in maioribus z alterius generis z altioris mandatū speciale exigentibus nisi eor̄ aliquod exprimatur ꝓpter idemptitatē rationis.Et per hoc dicit q si sunt exp̄essa aliqua crimina vel defectus secuta clausula generali non venient maiora vel graniora exp̄essis.opz ergo vt aliquod ō maiorib⁹ vel grauioribus exprimatur.Et tūc sub generali clausula venient maiora z graniora.z hoc vult Lap.q dū modo aliqō de grauioribus sit exp̄essum sub clausula generali veniet oppositio criminū vel defectuū.Cōtrarium tz gl. in verbo graniora.cuius mens est q nō veniat oppositio criminuz. nisi sit hoc exp̄ssum.Sed p̄o dicto Lap.multuz facit hec cle.in ratione decidendi.z dictū ei⁹ videt veri⁹ nisi quatenꝰ dicam⁹ ptātem opponēdi crimina vel ꝺ efect⁹ esse qd grauissimū in oibus alijs causis grauꝰ ꝓpter rationē quā tangit glo.magna:ita q nō veniat sub aliquo casu q̄tumcūq; graui secuta clausula generali.qō dic vt.j.q. antepe. z vlti. Sed in hoc est difficultas vt videamus que cause sint graniores.vt dico.j.q.xi dicit aūt Lap.q quedā sunt q̄ nunq̄ veniūt sub generali clausula qualitercūq; fuerit exp̄ssa de exigētibus spāle mādatū.exēplū de prebē.c.ij.li.vi.vbi collatio bñficioꝝ vacātium in curia nō venit sub aliqua ptāte nisi specificetur. Ponit Lap.z aliū casum q no.p eum. de offi.vica.c.ij.li.vi.de vicario epi q nō pōt cognoscere de criminibus clericor̄.Sed ibi dicit Lap. hoc etiā ex spāli cōmissione nō cadere in vicariū.Cōtrariū tn est verum p ibi no. Quarto quero qd si ꝓcurator cōstituitur ad causas an veniūt criales:dicit Lap.q nō:sed tm̄ ciuiles z nō oēs. qr nō veniūt regrentes speciale mādatuz vt matrimoniales z bñficiales.de ꝓcura.accedens.de preben.accedens.z quod no.de elec.ꝓcurator.li.vi.de preben.si tibi absenti.e. li.z in Spec.e.ti.ſ.i.v.sed nūquid media.z.v.item generaliter.z.v.sed nūquid ꝓcurator.v.nouus.z de cōiuncta pso na.v.itez qō ex causa.de hoc quod dicit in causis matrimonialibus z beneficialibus exigi speciale mandatum.dic vt dixi.s. clemen. proxima.q. vi. Quinto quero vt querit glo.in verbo habeat.qō.j.dico.q.xvij.z.xviij. Sexto q̄ro qr hic dicitur q talis procurator de quo in tex.nō potest opponere in personam:nūquid in formā potest vel in personas eligentiū vel ꝓuidētium vel in dicta testiū:gl.i verbo in personā.dicit q sic:z reddit rationez:qr probata exceptione tales nō punitur vt etiam dico.j.c.q. Et vult dicere glo.q cor̄ respectu cā nō dicit grauis.z cū glo.tenet Ar re glo.q cor̄ respectu cā nō dicit grauis.z cū glo.tenet Archi.de elec.c.i.li.vi.z Pau.hic ar.a Sꝛio lr̄e.Et exemplificauit Pau.vt si obijcitur testi vel iudici q est excōicat⁹ vt q nō est alꝰ habilis ad testimoniū vel ad iudicādum vel q electores vel prouisores erāt excōicati. Opp.ad hoc de fine huius cle.qr oppositio criminū vel defectuū est de maioribus.So.ſm Pau.hoc est verum quando ꝓtra aduersariū opponūtur ꝺ̄ quem ꝓncipaliter est cōstitutus procurator:sed p̄missa principaliter nō tangūt aduersarium.z sine ea⁹ propositione causa ꝺ̄duci rite nō pōt.Ideo vt tacite mandata.ar.de renū.post trāslationez.lxi.di.nullus.viij. q.i.lz.nec tunc agitur ad penā:sed ad priuationem.i.exclusionem.de ordi.cogni.c.ij.quod tz Spe. in dicto.v.sed nūquid media.in fi. Septimo quero si ꝓcurator ꝺ̄stitutus fuit cū potestate opponēdi ꝺ̄ electionem vel prouisionez facta vel faciendam:an poterit opponere in ꝑsonam:dicit Pau.q nō:quod ꝓbatur de elec.ꝓcurator.li.vi. Octauo q̄ro:an datus cum potestate opponēdi ꝺ̄ certā personā poterit opponere si postea eligetur.glo.in vbo electi. in pn. dicit q sic:in eo qō ſubaudit vel eligendi.z idē etiā dicit de postulato. Nono quero nūqd hec dispositio ē ita generalis vt cōprehendat causas oppositionis criminū vel defectuū tā extra curiaz q̄ in curia:glo.e.soluit q sic:cū hoc indistincte dicat idē Pau. Recitat tn̄ glo.opi. Compo. cōtrariā.pro qua ē quo ad casuz.c.i.de elec.li.vi. qr cū illa decre.sit penalis nō dz extendi extra suos terminos.z lz gl. h dicat ꝺ̄rium.tn̄ opi. Compo.tenuit Bonicōtrus filiꝰ Jo.an. in quadaz sūmula appellationū.ſ.vlti.v.cuadit.z illā summulaz dixit Jo.cal.fuisse Jo.an.sed intitulatā.Et ad hanc glo.rn̄dct Bonicōtrus q loquit allegando pro h: qa dicit q posset dici z nō asserit ita esse. Item dicit sub dubio forte ibi:qō forte fuit de mēte:sed ipse Jo.an.tz cum hac gl.in regula infamibus.lib.vi. In solutione qōnis.prima tn̄ opi. tutior est. Decimo q̄ro p̄supposito q opponēs crimina non habeat beneficia in ecclesia ad quam est electus is cōtra quē opponit.an per ꝓcuratorez datū in forma huiꝰ cle. poterit hoc fieri:videt q sic:cum nō sit locus pene.qō ōclara vt in eadez glo.magna in fi.Sed glo.tz ꝺ̄rium. Et idem Pau.qr lz nō possit puniri pena ordinaria.punietur extra ordinarie.put no.de elec.si cōpromissarius in glo.vlt.li.vi. Undecimo q̄ro in eo q dicit de grauioribus. q̄ dicant̄ cause grauiores.So.vt no.de rescrip.sedes.quod.c.glo. in verbo graniora.inducit pro cōcordanti. Pau. aūt enumerat tria genera causarum. Primū capitale vt cū imponit pena maior relegatione.z tūc nullo modo interuenit ꝓcurator.ff.an p aliū cause appel.l.i.qō dic vt dixi ō accu.veniēs. Scōm genus est vbi imponit pena relegationis z remotionis ab ordine:z tunc interuenit ꝓcurator:qr potest ferri sinia ꝺ̄ abñtem.ff.de penis.l.abñtem.ſ.si sepius.de quo dixi in.d.c.veniens. Tertium genus est causaꝝ ciuiliuz i quibus datur ꝓcurator indistincte.ff.e.l.i.ſ.vsus. hec notauit Jo.fanēti.ij.q.vi.si quādo.Hēz.pro causis grauioribꝰ enumerat causam matrimonialē vel qōnez fidei.ar.lxxxi. dist. apostolus.de bap.maiores.xviij.q.i.nō afferam⁹.z de his maioribus no.de offi.lega.post translationem. Lau. ponit quattuor genera cārum.q̄daz sunt maxime:vt cā fidei.d. c.maiores.xv.q.i.de crimine hz enim multa spālia vltra alꝰ maiores.d.c.de crimine.z de hereti.p totum. quedam maiores vt causa epor̄um epatuum z superior̄ dignitatuz.de offi.lega.quod translationē.de elec.q̄uis.lib.vi.vbi de hoc quedaz medie sicut cause alie beneficiales z spūales. ad h de cri.fal.c.fi. Et cause de quibus.de transac. sup eo.z i.d. c.q̄uis. Quedam sunt alie cause tpales.de quibus.in.d.c. fi.de cri.fal.z iste possunt dici inferiores. Duodecimo quero circa hec si patriarcha Jerosolomitanus qui ꝓfert omnes epatus sui pr̄iarchat⁹ ex iure spāli.iuxta notata de elec.cle.in pleriſq;:dedit ptātem procuratori suo conferendi epatus z ꝓsequendi cās epor̄um criales z ciuiles: cum clausula z ad alia oia z singula ꝓput in textu nunquid poterit cōtra prouisos pone a papa obijcere noie patriarche crimina vel defectus:videtur q sic p hanc lr̄am in fi. cū maiora sint exp̄essa ar.de rescrip.sedes:dicit Lau.q non solū rō posita in tex.sed ēt exp̄ssio circūstantiarū quā desiderat cā oppositionis criminū vel defectuū impedit hoc sub generalitate transire:de elec.ꝓcurator.lib.vi. Et inteligit hic graniora a grauitate crim̄inū.ar.lxxxi.di.apostolus in fi.lz alie cause maiores ꝓpter aliquam aliā excellentiā: vt causa fidei z similes.de qbus.ſ.q.prima. Et hoc apparet Laud. ꝺ̄dicere glo.in vbo in mādatis z ei qō dixi.ſ.q.ij. nam vult Lau.q debeant cria specificari in mādato. qō tn̄ nō ꝓbat iure.z verius qō dixi in.d.q.ij.nā.c.ꝓcurator.de elec.lib.vi. loqtur in procuratore dato sup appellatione:vt dicit gl. predicta.tunc.n.bene fit specificatio in mandato:qr ēt ipse dominus si p se appellaret deberet specificare: vt in cle. cōstitutōem.ſ.de elec.Ex his ex littera infert Lau.q in crialibus admittitur ꝓcurator.ad qō dic q hic admittitur qr ciuiliter agebat.ꝓ hoc de ꝓcu.tue.Sed generaliꝛ qñ admittat dic vt de accu.veniens.pseqt ēt Lau.an quis teneatur cōstituere ꝓcuratorem referens ea q̄ no.de dolo.cū dilecti in glo.Et hoc

glo. Et hoc plenius de ꝓcur. querelam. ¶ Decimotertio quero que sit rō decidendi in hoc.c.se.vt dixi.s.q.i. Et clarius p id qō hic dicitur in gl.magna.v. nisi dicas maioritatē z in vbo grauioza.que vult q rō sit maioritas criminum vt nunq̄ veniat sub clausula z ꝓter odiositatem q̄ est in ipso opponente.qō ēt dicit aperte gl.in dicto verbo grauioza v. satis puto.vsqz ad fi.quod declara in tribus qōnibus sequē tibus. ¶ Decimoquarto quero qd si mandato nulla causa fuit expressa.an poterit ꝓcurator tractare causas maiores: Glo.cadē dicit q sic.z idem Paul.qz hec non dr maiora nō venire sub generali mādato: sed solū q veniunt sb clausula generali. ¶ Oppo.ad hoc qz cla generalis debet ita comprehendere oia que nō exigerent specificationez sicut ipsum generale mandatū. Sed.clausula restringitur vt non importet maiora expressis.e.ti. qui ad agendum.li.vi. Sed mandatū generale propter generalitatem oia cōprehēdit cū nō sit aliqd exp̄ssuz exquo restrigatur. ¶ Decioqnto q̄ro circa hoc qd si i mādato erat expressum q procurator haberet ptātem cōtra aliquas psonas vel causas secuta cla generali non poterunt ꝙuenire psonas maiores z cās maiores tractare. Glo.in verbo grauioza.i pn.q sic remittēs ad notata de rescrip.sedes.z ibi hoc tz Inno. vt generaliter intelligatur.lz aliud sit in rescriptis ad lites p.d.c. sedes:z hoc in odium abutentiū.idem Pau.hic. ¶ Oppo. ad hoc de eo qō dixi in p̄ced.q. Sed.sumitur ex gl.p̄dicta. i v.sed dicit:qz hic solū dicit q generalitas adiecta ꝓcuratorio.postea que regrunt spāle mandatū nō extendit ad grauioza.que hoc vult q aliud est dare ꝓcuratorē ad oēs causas.z tunc siue aliquas expresserit siue nō tractabit quātūcūqz graues:quia hoc nō prohibet hec cle. Aliud est dare ad vnā vel ad plures:z exprimere articulū requirētem speciale mādatū.etiā secuta clausula generali:qz tūc nō poterit exercere grauiores exp̄ssio.nā hoc phibet h cle. Et idez Pau.que solutio nō videtur ꝓcedere.nam z si casus exp̄ssus in mandato exigat speciale mandatum hoc non deberet operari restrictionem clausule:sed potius ampliationē. nam fortius debet operari clausula subiūctis casibus exigentibus speciale.q̄ nō exigētibus. Item in terminis hui⁹ capituli etiā fuerūt exp̄ssi casus nō exigentes spāle:qa fuit datus ad agēdum z defendēduz.vñ per rationē huius cle. videretur ꝙcludendū ꝙtrariū. Sed defende glo.nō enī hic fuit expressus aliquis casus nō exigens speciale mādatū:lz generaliter fuit datus ad agēdum z defendēdum quo casu veniunt omnia nō exigētia speciale mādatum:siue cause sint maiores:siue medie:siue minores. Sed qñ specificatus est aliqs casus clausula generalis restrigitur ad similia. pro hoc.ff.de tritico vino z oleo leg.l.vlt.in fi.de aur.z arg. le.l.plautius.z qō no. Archi.de ꝓcu.qui ad agēdum.lib.vi. ¶ Oppo.ad idem quia in.q.premissa ꝓponitur q fuerūt expresse cause minores z persone minores:z sic deberet generalitas restrigi ad silia. Sed.ar.multū vrget tū inherēdo glo.possumus dicere q hec cle.ꝓcedit tm̄ in his q̄ regrunt spāle mādatū in qbus vno casu exp̄sso secuta cla generali nō venīūt maiora.s.q̄ regrūt spāle. sicut est opponere cria vel defectus. Et p hoc nihil dicit qñ cause nō exigūt spāle. z tūc sit rō. qz generalitas facili⁹ cōphēdit cās nō exigētes spāle mandatū q̄ exigentes. Item qz exp̄sso casu exigēte speciale pp magnā specificationē potiꝰ presumit q mandans adijciēdo cla generalē se referat ad silia q̄ qñ nihil specificat. Stepb.tū indistincte tz q etiā in mādato ꝓcuratoris si nō precedat exp̄ssio casuū exigētium spāle. tū sub cla nō venīūt maiora exp̄ssis.pro quo faciūt argumēta statim facta. Sed defendēdo gl.rñde vt nūc p̄dixi.de hoc etiaz dixi in.d.c.sedes. Et in hac glo.ibi sine expressione icluderet:z sic exp̄ssum nō minuit ptātem ex officio ꝙpetētē lz minuat ꝙpetentē alio respectu.C.e.l.maritus. ¶ Decimosexto q̄ro nūquid ptās opponēdi cria poterit vnq̄ venire sub cla sequēti casu exigentes spāle q̄tūcūqz grauissimos.gl. in h verbo grauioza.vult q nō:cū dicit exp̄ssa causa fidei nō venire sub cla ptātez opponēdi cria de quo ēt dixi.s.q.iij. Et ꝓpter auctoritatē tutū est obseruare glo.z specificare ptātez opponēdi cria. Sz rō tex.repugnat q̄ fundat ex eo solo q cla nō ꝙcernit grauioza:ergo bene ꝙcernit parit grauis: qō sentit Lap.qō dixi.s.in.iij.q.pro h etiā qō dicit Lau. in vbo grauioza.q ex hoc vbo ifert q grauia vel magna bene veniūt:qz negādo de cōparatiuis ꝙcedit de positiuis. xxv. di.qualis.de p̄sump.rōne. Sz saluādo gl.dic q ptās opponēdi cria respectu p̄iudicij opponētis pp penā quā incurrit est qd grauissimū quo nihil grauius lz alio respectu sint alie cause grauiores.pro hoc qō dixi.s.q.iij.z hoc tutius est tenere z satis ꝓbatur ratione p̄missa. ¶ Decioseptio q̄ro an sit necesse q ꝓcurator habeat ptātem opponēdi crimina adeo q nō sufficiat mandatū esse sup hoc ꝙfectū: sed ēt expediat q suscepit: Glo.in vbo habeat.dicit q sic:z p hoc decidit questio sequēs. ¶ Decioctauo q̄ro circa dicta in proxia.q.pone q ꝓcurator ꝙstituꝰ ad ꝛdicendū z opponēdum ꝛ psonaz electi cria vel defectus anteq̄ recipiat mādatū dedit articulos qbus opposuit cria apparet tū q mandatū fuit factū prius: dicit Spe.e.ti.ꝯ.i.v.qd si appellans. qō nō dz admitti exquo nō suscepat mandatū cū dedit articulos.nam solū a die receptionis hz ptātez de ap.sup eo.ff. de offi.ꝓcon.l.obseruare. Et idē dicit Mathe.pro hoc quod no. Archi.eo.ti.c.ij.li.vi. Pro quoz noticia sciēduz q ꝙtractus mandati q celebraf inter dñm z procuratorē solo ꝙsensu ꝛhitur.ff.mandati.l.i.in pn.ideo ꝛhi pōt inter absentes. Regritur tū procuratorē certificari p nūcium vel p epl̄az dñi.nec sufficit q p extraneū.ff.de act.z obli.l.ꝙsensu. z qō ibi no.glo.sup vbo cōsentire.z de ꝛben.emp.l.i.in fi. vbi ēt glo.predicta.igitur procedūt in ꝓcuratore nō certificato de mandato modo predicto:sed si certificatus erat lz nōdum receperat mandatū potuit exercere procuratoris officiuz. Ita cōsuluit Bar.in questione facti.

Religiosus. Religiosus etiaz pro coreligioso nisi pro consorte eiusdem litis nō potest procurator cōstitui sine licentia supioris nec etiaz aliū cōstituere nec substituere.lz hoc habeat in mandatis. Ponit vnū dictū exquo a simili infert ad casum quē decidit ibi:ita. tertio dubium fortificat z decisionem ampliat ibi:etiaz si p ꝙstituentē. ¶ Nota de dictione etiā q̄ hic bis ponitur.z est implicatiua.vt hic pz.i.vltra casum iam positū alium addit seu ipl̄icat.p hoc.ff.de vbo.obli.l.quodcūqz.ꝯ.antepe.z penul.C.q admit.ad bo.pos.l.i.s.de sup.neg.prela.cle. vna.ꝯ.in quib⁹ in.ij.nota bili. ¶ Secō no.q religiosus nō pōt esse procurator.z dicit Pau.noie procuratorio generaliꝛ comprehēdi quēcūqz administratorē.e.ti.petitio.i.q.iij. saluator. ¶ Tertio no.q cū supioris licentia pōt religiosus esse ꝓcurator z noie superioris intelligit de imediato.i.abbate. de elec.si religiosus.li.vi. Benz.z hoc ꝛm Paul. procedit siue supior sit prior siue abbas.xvi.q.i.monachi.z.c.qui vere.de postu.c.ij.ad hoc.lxxxvi.di.puenit. Et per hoc qō dixi de imediato inferē q nō sufficit ꝙsensus epi lz aliq dicāt ꝛium.p.c.qui vere. Alij dicunt regri etiaz cōsensum abbatis vltra lniam epi.ar.C.de bo.q̄ lib.l.fi.nam de cōsensu abbatis z lnia epi monachi licite exercēt officia etiam secularia.p̄sertim miserabiliū psonarū.d.c.puenit. Pau.q nihil approbat dic standū primo dicto qō hic noie superioris intelligit de imediato.vt bene probat.d.c.si religiosus. Et sufficit lnia solius abbatis quo ad id de quo hic vt probat hic iuncto.d.c.si relioſus. ¶ Quarto no. q sufficit lniam supioris interuenire in susception mādati. vt probat vbuz susc̄ipere. Et sic pōt ꝙstitui ante habitā lniaz. Idē est si eligatur arbiter vel arbitrator:qz nō debet acceptare sine licentia.vt dicit Lau.qō no.Spe.de arbi.ꝯ.segtur.v.sed qd de simplici.dixi.de arbi.puenit. ¶ Quinto no.q pro consorte eiusdē litis pōt religiosus sine licentia supioris esse procurator.qō dicit Pau.verū in ciuilibus.pro hoc quod no. Archi.ij.q.v.statuit.z.ij.q.vlt.si quando. ¶ Sexto no. q is q nō potest p se nec p aliū:sicut enim religiosus nō potest p se eē procurator.ita nec aliū substituere ad hoc.xxiij. q.viij.his a qbus.de reg.iur.pōt quis.li.vi. ¶ Oppo.q religiosus possit esse procurator sine lnia supioris.de censi.so

pite.z qō no.de testa.c.ij.li.vi.in quib⁹ dicit abbatē hoc pos se.qō etiā ꝓbat ex notatis.xvi.q.i.de pñtiuz.at sub noie reli giosi ꝛtuet abbas.de simo.c.fi. Sco.vt in gl.i.qz restrigi dz tex.ad religiosuz claustralē.i.sub obediētia ꝛstitutū z admi nistrationē nō hñtē. Idē Pau.pro hoc.ne cle.vel mo.c.iij. xij.q.i.nō dicatis.xvi.q.i.monachi.z de hoc i Spe. de ꝓcu. §.i.v.itē q est monachus. Et ēt tali monacho nō pōt abbas ꝛcedere possessiones aliquas:z q pro eis agat nisi tanꝗ ꝓcuratori.vt no. Spec.de actore.in.v.monachus. In prelato autē procedit ꝫrium:qz nō est sub ptāte alterius quo ad ptātez administrādi.de rescrip.edoceri.dē transac.ꝛtingit. ꝓ hoc infertur q etiā si religiosus nō sit prelatus dūmodo habeat administrationē:sicut ꝓ se pōt agere.de iudi.cū de putati. Ita z procuratores ꝛstituere.qō tz Steph. pro hoc qz ꝗueniētius est vt ꝓ alium agat. de sindi.c. vno. Et dicit Lau.q etiā mulier religiosa pōt officiū procuratoris susci pere de ꝛfir.vti.cum dilecta. z hoc si a papa cōstituit vt ibi: alꝫ secus.cū virile offm mulieribus interdicat.ff.de reg.iu. l.ij.de arbi.dilecti. An autē religiosus possit aliuz accusare vel ꝓ aliquem accusari.remittit Lau.ad notata.de accu.ex parte.z.c.olim.z.xvi.q.i.qui vere.z in Spe.de actore.v.mo nachus quoqz.z de reo.v.sed an monachus:vbi ꝗcluditur q accusari pōt z ipse se defendet:sed abbas poterit assiste re:sic etiā potest accusare pro vtilitate monasterij z de licē tia abbatis:vt no.in dictis iuribus. Secōo op.q nō suffi ciat lnīa superioris nisi etiā subsit vtilitas monasterij. xvi. q.i.qui vere. Gl.iij.stat Ꝫrio.z dicit Genz. q regritur lniaz nō tm esse petitā:ſz etiā obtentā.qō ꝓbat verbū sine: qō de notat obtentionē.ff.de exerci.l.i.§.si plures.de instito.l.sed z si.§.cōditio.qō no. Et pro hoc qō ꝛz qs petierit si nō obti nuit dicit sine licentia facere. Tertio oppo.adhuc.q sal tem monachus possit ꝓcurare cām sui monasterij.C.e.l.q stipendia.z.l.ita demū.glo.e.remittit ad notata.xvi.q.i.mo nachi.ij.vbi soluitur q aliud in monacho q̄ in milite: quia monachus nō potest cauere de rato.nec prestare cautionē ad quā tenetur ꝓcurator qui sine mādato agit dicit ibi glo. q si vtiliter gessit z abbas postea ratū habuit non irritabit qō fecit.C.de procur.l.nō eo minus.qō tz Mathe. vel ꝑm Pau.aliud in milite q est capax proprij ideo suo noie pōt esse in lite z ꝓ litis ꝛtestatione acqrere dñium instātie:sicut alius.C.e.l.q stipendia.ad hoc.eo.ti.c.i.ij.rñso.li.vi. Ꝫz mo nachus in litē nō potest aliqd noie suo deducere.z hoc ꝑm Ja.de arc.z Cy.in.d.l.ita demū.vel ꝑm Pau. Rō diuersi tatis est:qz miles pōt esse procurator sine licētia superioris: sed non monachus vt hic.z.xvi.q.i.monachi.verior est rō precedens.ita tñ q nō fiat restrictio ad casuz quo qs pōt eē in iudicio suo noie:qz ꝑm hoc cū monachus aliquādo pos sit suo noie.vt dico.j.in.viij.Ꝫrio.ꝓ cōsequēs possit litē in se suscipere z fieri dñs instātie.z q monachus possit esse in iu dicio suo noie probat.C.de epis.z cle.autē.causa q̄ fit cum monacho. Ita dicit Bar.in.d.l.ita demū. Sed hoc procedit in casib⁹ i qbus monachus pōt eē in iudicio sine lnīa ab batis.z in illis etiā pōt procuratorē cōstituere.vt hic in gl.i vbo cōstituere. In alijs autē procedit p̄missa ratio. Ja. de are.q̄ sic defensa est bona. Ꝫz ēt ratio Pau.i mediate ꝓce dens tollerari pōt. Itē pōt reddi alia rō: quia militi resistit sola iuris prohibitio:sed monacho resistit iuris ꝓhibitio z incapacitas pp rōnez q̄ tāgit in glo.in v bo substituere. Et qua babet rō decidēdi in oibus dictis huius cle.que est ne frāgatur obediētia q̄ frāgeret si monachus posset ꝓcura tionis offm suscipe.vel procuratorē aliū ꝛstituere vel sub stituere sine abbatis licētia. In casib⁹ aūt in qbus pōt mo nachus esse in iudicio surgit sibi licētia p̄dicta faciendi ipo iure. Sed extra illos casus procedit rō p̄missa.pro hoc ꝑm Steph.qz monachus adeo caret velle z nolle vt nec litte ras debeat recipe sine lnīa abbatis.xij.q.i.non dicatis.z.c. nolo.nec sufficit q vertat vtilitas monasterij nisi cū habet lniam superioris dictis iuribus.z de postu.c.ij. Pro hoc si mile de milite q ēt si in bello facit actū ꝓ quē debet premiū tamē si fecerit sine imperio seu ꝫperiū superioris nō dz pre miari:sed puniri.ff.de re mili.l.iij.§.in bello. pro hoc.ff.de vsufru.l.q̄uis.vñ nō sufficit q̄ qs faciat bonū nisi faciat de bito modo.xi.q.iij.qd ergo.de ꝛse.di.v.qd ops.xij.q.ij.quat tuor. Quarto op.q debeat monachus posse sine licētia superioris esse ꝓcurator saltē pro ꝗūctis psonis.ff.e.l.ſz z h. So.dicit gl.ij.i.c.ij.de postu.q illud ꝓcedit i ꝓuatis. z vult dicere q nō procedit in professis quoꝝ ꝗūctio:seu cogna tio in celis est nō autē in terris cū sint mortui mundo.C.de epis.z cle.l.deo nobis.xvij.q.i.placuit. Et dicūtur trāslati i aīa z corpore.in autē.h ꝛstitutio interp̄tatur prioreꝫ ꝛstitu tionē.in p̄n.col.vi. Per hoc tñ nō tollitur qn quādo tracta tur de successiōe cēseant cognati:z succedāt agnatis vel co gnatis vel affinibus.z proprie succedit monasteriū ex eoꝝ psona.in aut.de san.epis.§.nullā.col.ix.qō tz h Pau.z Ho stien.in.d.c.ij.de postu.vbi dixi. Quinto op. ad hoc: qa pro miserabilibus hoc pōt monachus:vt no.i.d.c.ij.de po stu. Sol.pōt pro talibus ꝓcurare interuenīte tñ abbatis li ecntia.vt no. Spe.co.ti.§.i.v.itē qō est monachus. Sexto op.ad idem.c.cū pridē.de pac. So.ibi nō.de religioso:ſz de seculari clerico q bene pōt procurare pro ꝗūcta psona. Septimo op.qz hic i.v.ita nō potest.,phibet monachū ꝛstituere aliū procuratoreꝫ qō tñ deberet posse facere cum licentia superioris:sicut etiā pōt procurator ꝛstitui.vt in p̄n. huius cle. So.stat Ꝫrio. Et vt dicit glo.in vbo ꝛstituere. in huius cle. So.stat Ꝫrio.z dicit Genz. q regritur lniaz nō tm esse petitā:ſz etiā obtentā.qō ꝓbat verbū sine: qō de notat obtentionē.ff.de exerci.l.i.§.si plures.de instito.l.sed z si.§.cōditio.qō no. Et pro hoc qō ꝛz qs petierit si nō obti nuit dicit sine licentia facere. Tertio oppo.adhuc.q sal tem monachus possit ꝓcurare cām sui monasterij.C.e.l.q stipendia.z.l.ita demū.glo.e.remittit ad notata.xvi.q.i.mo nachi.ij.vbi soluitur q aliud in monacho q̄ in milite: quia monachus nō potest cauere de rato.nec prestare cautionē ad quā tenetur ꝓcurator qui sine mādato agit dicit ibi glo. q si vtiliter gessit z abbas postea ratū habuit non irritabit qō fecit.C.de procur.l.nō eo minus.qō tz Mathe. vel ꝑm Pau.aliud in milite q est capax proprij ideo suo noie pōt esse in lite z ꝓ litis ꝛtestatione acqrere dñium instātie:sicut alius.C.e.l.q stipendia.ad hoc.eo.ti.c.i.ij.rñso.li.vi. Ꝫz mo nachus in litē nō potest aliqd noie suo deducere.z hoc ꝑm Ja.de arc.z Cy.in.d.l.ita demū.vel ꝑm Pau. Rō diuersi tatis est:qz miles pōt esse procurator sine licētia superioris: sed non monachus vt hic.z.xvi.q.i.monachi.verior est rō precedens.ita tñ q nō fiat restrictio ad casuz quo qs pōt eē in iudicio suo noie:qz ꝑm hoc cū monachus aliquādo pos sit suo noie.vt dico.j.in.viij.Ꝫrio.ꝓ cōsequēs possit litē in se suscipere z fieri dñs instātie.z q monachus possit esse in iu dicio suo noie probat.C.de epis.z cle.autē.causa q̄ fit cum monacho. Ita dicit Bar.in.d.l.ita demū. Sed hoc procedit in casib⁹ i qbus monachus pōt eē in iudicio sine lnīa ab batis.z in illis etiā pōt procuratorē cōstituere.vt hic in gl.i vbo cōstituere. In alijs autē procedit p̄missa ratio. Ja. de are.q̄ sic defensa est bona. Ꝫz ēt ratio Pau.i mediate ꝓce dens tollerari pōt. Itē pōt reddi alia rō: quia militi resistit sola iuris prohibitio:sed monacho resistit iuris ꝓhibitio z incapacitas pp rōnez q̄ tāgit in glo.in v bo substituere. Et qua babet rō decidēdi in oibus dictis huius cle.que est ne frāgatur obediētia q̄ frāgeret si monachus posset ꝓcura tionis offm suscipe.vel procuratorē aliū ꝛstituere vel sub stituere sine abbatis licētia. In casib⁹ aūt in qbus pōt mo nachus esse in iudicio surgit sibi licētia p̄dicta faciendi ipo iure. Sed extra illos casus procedit rō p̄missa.pro hoc ꝑm Steph.qz monachus adeo caret velle z nolle vt nec litte ras debeat recipe sine lnīa abbatis.xij.q.i.non dicatis.z.c. nolo.nec sufficit q vertat vtilitas monasterij nisi cū habet lniam superioris dictis iuribus.z de postu.c.ij. Pro hoc si mile de milite q ēt si in bello facit actū ꝓ quē debet premiū tamē si fecerit sine imperio seu ꝫperiū superioris nō dz pre miari:sed puniri.ff.de re mili.l.iij.§.in bello. pro hoc.ff.de bito modo.xi.q.iij.qd ergo.de ꝛse.di.v.qd ops.xij.q.ij.quat tuor. Quarto op.q debeat monachus posse sine licētia superioris esse ꝓcurator saltē pro ꝗūctis psonis.ff.e.l.ſz z h. So.dicit gl.ij.i.c.ij.de postu.q illud ꝓcedit i ꝓuatis. z vult dicere q nō procedit in professis quoꝝ ꝗūctio:seu cogna tio in celis est nō autē in terris cū sint mortui mundo.C.de epis.z cle.l.deo nobis.xvij.q.i.placuit. Et dicūtur trāslati i aīa z corpore.in autē.h ꝛstitutio interp̄tatur prioreꝫ ꝛstitu tionē.in p̄n.col.vi. Per hoc tñ nō tollitur qn quādo tracta tur de successiōe cēseant cognati:z succedāt agnatis vel co gnatis vel affinibus.z proprie succedit monasteriū ex eoꝝ psona.in aut.de san.epis.§.nullā.col.ix.qō tz h Pau.z Ho stien.in.d.c.ij.de postu.vbi dixi. Quinto op. ad hoc: qa pro miserabilibus hoc pōt monachus:vt no.i.d.c.ij.de po stu. Sol.pōt pro talibus ꝓcurare interuenīte tñ abbatis li ecntia.vt no. Spe.co.ti.§.i.v.itē qō est monachus. Sexto op.ad idem.c.cū pridē.de pac. So.ibi nō.de religioso:ſz de seculari clerico q bene pōt procurare pro ꝗūcta psona. Septimo op.qz hic i.v.ita nō potest.,phibet monachū ꝛstituere aliū procuratoreꝫ qō tñ deberet posse facere cum licentia superioris:sicut etiā pōt procurator ꝛstitui.vt in p̄n. huius cle. So.stat Ꝫrio. Et vt dicit glo.in vbo ꝛstituere. in huius cle.que est nō tm esse petitā:ſz etiā obtentā.qō ꝓbat verbū sine: qō de notat obtentionē.ff.de exerci.l.i.§.si plures.de instito.l.sed z si.§.cōditio.qō no. Et pro hoc qō ꝛz qs petierit si nō obti nuit dicit sine licentia facere. Tertio oppo.adhuc.q sal tem monachus possit ꝓcurare cām sui monasterij.C.e.l.q stipendia.z.l.ita demū.glo.e.remittit ad notata.xvi.q.i.mo nachi.ij.vbi soluitur q aliud in monacho q̄ in milite: quia monachus nō potest cauere de rato.nec prestare cautionē ad quā tenetur ꝓcurator qui sine mādato agit dicit ibi glo. q si vtiliter gessit z abbas postea ratū habuit non irritabit qō fecit.C.de procur.l.nō eo minus.qō tz Mathe. vel ꝑm Pau.aliud in milite q est capax proprij ideo suo noie pōt esse in lite z ꝓ litis ꝛtestatione acqrere dñium instātie:sicut alius.C.e.l.q stipendia.ad hoc.eo.ti.c.i.ij.rñso.li.vi. Ꝫz mo nachus in litē nō potest aliqd noie suo deducere.z hoc ꝑm Ja.de arc.z Cy.in.d.l.ita demū.vel ꝑm Pau. Rō diuersi tatis est:qz miles pōt esse procurator sine licētia superioris: sed non monachus vt hic.z.xvi.q.i.monachi.verior est rō precedens.ita tñ q nō fiat restrictio ad casuz quo qs pōt eē in iudicio suo noie:qz ꝑm hoc cū monachus aliquādo pos sit suo noie.vt dico.j.in.viij.Ꝫrio.ꝓ cōsequēs possit litē in se suscipere z fieri dñs instātie.z q monachus possit esse in iu dicio suo noie probat.C.de epis.z cle.autē.causa q̄ fit cum monacho. Ita dicit Bar.in.d.l.ita demū. Sed hoc procedit in casib⁹ i qbus monachus pōt eē in iudicio sine lnīa ab batis.z in illis etiā pōt procuratorē cōstituere.vt hic in gl.i vbo cōstituere. In alijs autē procedit p̄missa ratio. Ja. de are.q̄ sic defensa est bona. Ꝫz ēt ratio Pau.i mediate ꝓce dens tollerari pōt. Itē pōt reddi alia rō: quia militi resistit sola iuris prohibitio:sed monacho resistit iuris ꝓhibitio z incapacitas pp rōnez q̄ tāgit in glo.in v bo substituere. Et qua babet rō decidēdi in oibus dictis huius cle.que est ne frāgatur obediētia q̄ frāgeret si monachus posset ꝓcura tionis offm suscipe.vel procuratorē aliū ꝛstituere vel sub stituere sine abbatis licētia. In casib⁹ aūt in qbus pōt mo nachus esse in iudicio surgit sibi licētia p̄dicta faciendi ipo iure. Sed extra illos casus procedit rō p̄missa.pro hoc ꝑm Steph.qz monachus adeo caret velle z nolle vt nec litte ras debeat recipe sine lnīa abbatis.xij.q.i.non dicatis.z.c. nolo.nec sufficit q vertat vtilitas monasterij nisi cū habet lniam superioris dictis iuribus.z de postu.c.ij. Pro hoc si mile de milite q ēt si in bello facit actū ꝓ quē debet premiū tamē si fecerit sine imperio seu ꝫperiū superioris nō dz pre miari:sed puniri.ff.de re mili.l.iij.§.in bello. pro hoc.ff.de

Nono oppo.ad hoc q ymo nunqꝗ possit religio sus ꝓcuratorē ꝛstituere.nā ꝓcurator ꝛstitui dz a solo dño i sti.eo.in p̄n.ff.e.l.i.z.e.ti.c.i. Sed monachus nō est domi nus alicuius rei cū nihil habeat.de sta.mo.c.i. So. Lau.q hoc facit in casib⁹ de qbus i p̄cedenti Ꝫrio nō vt monach⁹ ſz vt licentiatus a suo superiore q ipm ad hoc habilitat z quo ad hoc restituit velle z in hoc ipsum mancipat:z hoc maxie cū hoc faciat ꝓpe.i.ꝓ ipso monasterio vel ꝓ vtilitate mona sterij.de postu.c.ij. Item nō est simpl'r verū q a solo domi no ꝛstituat ꝓcurator ymo ēt ab administratoribus ecclesiaꝝ e.ti.petitio.q tamen non sunt dñi.de dona.c.ij. Decimo op.q indistincte possit monachus aliū ꝓcuratorē substitue re qz facit nōie ꝛstituētis z de ipso ad substitutū non ꝓpie transit potestas: sed de ꝛstituente ad substitutū z transit p ipm tanꝗ ꝑ canalem lapideum.i.q.i.si fuerit.xxxvij.dist. si quid veri. Ex quibus ꝓbatur maxime per.c. si fuerit. non debere curari de qualitate persone p quam tanꝗ ꝑ mediū transit dispositio alias habilis. So. vt dicit gl.in verbo sub stituere.cuius sensus est q quia nō potest negari quin i ip so monacho remaneat etiam potestas ꝛz eam recipiat cum potestate substituēdi tamen quatenus recipit habet locum ratio huius cle.ne frangatur obedientia.quod dixi.s.in ter tio contrario. Et idem Laud.z Paul.dicens q procedit ratio cle.huius dicta:quia licet recipiat procuratorē vt nu dus minister tamē in hoc exprimit volūtatem suā:quia nō potest alteri cōmittere nisi primo acceptauerit.vt in oppo. s.cle.proxima.in fi.saltez in acceptādo illud officium z alte ri cōmittēdo qō repugnat obediētie. Undecimo op. q si hz in mandatis vt possit substituere possit hoc facere sine licentia:sicut dicimus in delegato q ꝛz possit recusari pp su spitionē tamē pōt cām cōmittere quā nō potest ꝑ se exerce re.de of.dele.iudex.li.vi.dicit Steph.hoc euenire qz mons

chus est totaliter incapax bñ officij sine licentia supioris: p hoc q̃ dicta sunt in duobus precedentibus ȝrijs: z intellige hec iura nisi habuisset lniam suscipiendi offm̃ procuratoris sed si habuit lniam tunc põt substituere sicut posset nõ monachus ẽt sine noua licentia. ¶ Duodecimo op. ad hoc: q̃ p hec dicemus q̃ istud q̃ dz de substitutiõe nunq̃ ꝓcedit: aut. n. loqmur in casibus in q̃bus põt p se agere: z tũc sicut põt p se ita z p procuratorem: vt dixi in. viij. ȝrio. aut i alijs z tunc ex quo prohibuerat monachũ suscipe ꝓcuratoris: officium frustra addidit de substitutione: q̃ si ẽ capax institutionis: ergo z substitutiõis: z si ẽ capax institutiõis põt substituere sine noua lnia: vt in precedenti ȝrio: dicit ¶au. de pynu. q̃ põt sic intelligi q̃ fuit monachus datus sine ptãte sbstituendi z vult post litẽ ꝯtestatã tanq̃ factus dñs litis sbstituere quo casu regritur supioris licentia z p hoc contra dicit ei quod dixi in precedenti ȝrio. Unde verius puto illud: z ad hoc ȝrium dic q̃ dubium erat lz monachus non posset esse procurator sine licentia supioris an saltem posz esse quo ad potestatẽ substituendi: quasi p hoc non frangeretur regula ex quo per se non exercebat. Sed ratio decidẽdi in contrariũ dicta est in decimo contrario. Et hec in procuratore dato ad iudicia: secus si ad negocia ſm ¶au. vn de dic q̃ si monachus fuit datus ꝓcurator ad negocia sicut in vim ꝙsequentie potest per se agere. e. ti. c. i. z. c. quo generaliter. lib. vi. vbi hoc no. ita poterit alium substituere.

¶ Decimotertio op. ad idẽ: q̃ sepe põt quis p aliũ q̃ nõ põt p se. C. de epis. z cle. autẽ. sed neq̃ lxxxvi. di. nõ liceat. v. q. iij. q̃ epi. lxxxviij. di. eps gubernationẽ. vbi ȝ hoc. ȝ elec. idemnitatibus. ℌ. sed cũ eas. de iudi. mulieres. ne cleri. vel mo. c. vlt. li. vi. posset ergo monachus aliũ ꝓcuratorẽ cõstituere z substituere lz p se nõ posset exercere. ℌo. ¶aul. q̃ illud q̃ quis põt p aliũ q̃ nõ per se ꝓcedit q̃ exercitium illius act⁹ prohibet psone pp psone qualitatẽ. Sed q̃ qs penit⁹ est ihabilis actu z habitu q̃ nõ potest p se: nec p alium. Et dicit ¶au. q̃ q̃q̃ qs est penit⁹ ihabilis actu z habitu: q̃q̃ pp auctoritatis defectũ. q̃q̃ ope z exceptõis tñ q̃ mẽbra facit gl. vlti. i fi. ꝓmo casu q̃ nõ põt p se: nec p aliũ ff. de testa. l. q in ptãte. vbi pater nõ põt mãdare filio ipuberi vt testet lz possit pro eo testari. q̃ lex posset etiã i ȝriũ iduci. Itẽ iducit ¶au. ẽt. ff. de neg. ge. l. q in aliena. ℌ. q̃q̃. de offi. dele. iudex. li. vi. Scõo casu quãdo ꝓuenit inhabilitas ex defectu auctoritas idẽ: q̃ nihil poterit donec iterueniat auctoritas vt ℌ. Tertio casu q̃ surgit ihabilitas ope exceptionis. z tũc põt qs p aliũ q̃ nõ per se. Et sic logtur. c. iudex. ꝑalle. nã iudex suspect⁹ solũ est ihabilis ad iudicandũ si opponit exceptio vt ibi. ¶ Quero qd vult diceret tex. in ꝑn. ibi: ẽt si p aliũ religiosuz sui vel alteri⁹ monasterij: dicit glo. ij. hoc dictũ: q̃ quãdoq̃ lz inter hoies eiusdez collegij vel ꝓfessiõis q̃ lz inter extraneos. quasi videret fortior dubitatio si monachus istituebat ꝓcuratorꝫ a mõacho sui monasterij vel ꝓfessionis p iura q̃ alle. glo. ad idẽ de elec. sigs iusto. li. vi. Cõtrariũ tñ hic decidit: q̃ subest cadez rõ. s. factio obedientie. de qua rõne dixi. s. in. iij. ȝrio. ¶ Scõo q̃ro circa hoc an cũ licẽtia supioris possit monachus ꝙstitui ꝓcurator pro religioso alteri⁹ professionis: vz q̃ non. p cle. cũ romani. s. de elec. ¶n ȝriũ p istã cle. q̃ nõ distinguit: sed poti⁹ ponit istos casus pro ꝙformib⁹. z nõ refert an pro religioso eiusdez ꝓfessionis an alterius. Et sic vult q̃ vtroq̃ casu possit cũ licẽtia supioris. ¶au. tz primũ z ponderat q̃ textus dicit sui vel alteri⁹ monasterij nõ dicit religionis. ad hoc iducit de cẽsi. sopite. ℌenz. tz scõm z veri⁹. z idẽ ℌo. ȝ lig. pro hoc iducit ℌenz. q̃ religiosus cũ lnia supioris põt esse ꝓcurator ẽt layci. vt no. ¶nn. de re iudi. cũ. ¶. z. A. ergo multo forti⁹ pro religioso lz diuerse religionis. nã ẽt archiepiscop⁹ põt eẽ ꝓcurator layci. g fi. sint le. p venerabilẽ. Sz illud. c. nihil ꝓbat de religioso. Inducit ẽt ℌenz. q̃ nõ reperit q̃ diuersitas religionis. ꝓhibeat ꝓcuratorẽ ꝙstitui. ergo sit ꝓmissuz: q̃ edictũ de ꝓcuratoribus est ꝓhibitoriuz. ff. e. l. mutus. ℌ. i. Ad. c. i. sopite. rñdet q̃ nõ distiguit vtrũ ꝙstituẽtes eẽnt eiusdez religionis an diuerse. Ad q̃ dic q̃ immo facit pro referẽdo ad factũ: q̃ dz ibi q̃ abbas erat ꝓcurator monasteriorꝫ bono. Cõstat aũt q̃ ibi sunt mõasteria diuerse ꝓfessionis. ad cle. cũ romani. rñdet q̃ ibi ꝓhibet disparitas religionis ne tales socient collegialiter: sed vt singuli possunt q̃ ibi dixi in. ij. ȝrio. ¶ Tertio q̃ro q̃. s. dixi i scõo ȝrio lniam supioris regri. z q̃ vtaꝫ vtilitas mõasterij. qũo de hoc ꝙstabat: dic q̃ ipso facto. i. ex q̃litate facti. Unde ſm ¶au. vtitur vtilitas in defendẽdo inqsitionẽ q̃ fit ꝯ abbatem. Et in electione z in alijs negocijs ipsius q̃ interest monasterij hõe bonũ prelatũ versaꝫ etiã i defensiõe layci patroni vel magni pncipis vel amici monasterij z multo fortius epi. qui fi. sint legi. p venerabilẽ. ¶ Quarto quero circa hoc an sit opus de hoc fidẽ fieri: dicit ¶nno. de re iudi. cũ. ¶. z. A. z ¶au. ℌ q̃ hãc exceptionez q̃ nõ versatur vtilitas monasterij opponere nõ potest nisi capl̃z ad quod spectat scire z tractare vtilitatez monasterij. alterius autez nõ interest cũ possit esse secreta vtilitas monasterij quam nõ expedit publicari. dic ¶au. ȝ pynu. q̃ sufficit gñalis vtilitas mõasterij vt possit monachus ꝙstitui ꝓcurator etiã si sit vtilitas solũ in hoc q̃ ẽ talis is q̃ ꝙstituit q̃ põt esse multũ fauorabilis monasterio. q̃ ꝓcedit ſm ꝓprie dicta: q̃ i hoc nõ ipsius opponẽtis: sed supioris itereſt hoc discuteꝫ. ¶ Quinto quero si aliqs vult monachũ ꝙuenire. quẽ ꝙueniet: an monachũ: an abbatez: dicit ¶ath. q̃ est in optione agentis. p. l. i. ℌ. sufficit. ff. de admi. tu. Sed poti⁹ facit ȝ. q̃ dicitur ibi q̃ in optione tutoris est: an p se defendat pupillũ: an ipse pupillus se ȝfendat cũ eius auctoritate. Sed facit pro hoc q̃ ibi dicit de adulto hñte curatorẽ: q̃ tũc in optione est agentis: an ꝙueniat adultũ: an curatorẽ. ¶ñachũ enim possum⁹ cõparere adulto. nã nec potest esse ꝓfessus nisi sit adultus. de regula. c. i. li. vi. ¶ Sexto q̃ro circa hoc: an possit abbas ꝙueniri i distincte pro ȝctu monachi: ¶ath. distinguit: an ꝙueniatur ex ꝙtractu dudũ inito. Intelligo. i. anteq̃ esset monachus: an postea. primo casu monachus tenetur ad istar capite minuti. ff. de capi. dimi. l. tu tellas. ℌ. si libertate. dic q̃ etiã teneꝫ abbas de eo q̃ pucit ad monasteriũ. de quo in. c. in presentia. de ꝓba. Si autem ꝙuenit ex ꝙtractu inito post monachatũ non teneꝫ monasteriũ nisi de eo q̃ ꝙuenit ad ipm. ff. de vi z vi. ar. l. i. ℌ. familie. Et si abbas nollet eũ defendere põt actor petere se mitti i possessionez bonoꝝ q̃ ex psona monachi ꝙuenerunt ad monasteriũ. ff. ex q. cau. in pos. ea. fulcinius. ℌ. fi. ¶ath. Et dicit q̃ teneꝫ monasteriũ quatenus ex illo ȝctu factum est locupletius. z hoc nisi monachus habuisset mandatum ad ȝbendũ a monasterio: q̃ tũc indistincte teneꝫ monasteriũ de fideiuſ. q̃ q̃busdaz. ¶ Septimo quero eo casu quo teneꝫ monasteriũ pro ꝙtractu monachi. si monachus ꝙuentus in causa succũbit z appellare noluit: an abbas poterit appellare pro ipso: dicit ¶ath. q̃ sic. ar. ff. de ap. l. nõ tñ. pro hoc q̃ versaꝫ interesse monasterij cuius causas teneꝫ abbas ꝓsequi. de rescrip. edoceri. ¶ Octauo q̃ro nũquid abbas possit defendere monachũ in cã criali: vz q̃ sic. ar. ff. de libe. cã. l. i. ij. z. iij. ſm ¶ath. q̃ dixi de accu. veniẽs. Nam q̃libet admittitur etiam i causa criali ad defendẽdũ alium pro suo interesse. vt ibi dixi. ¶ Nono quero si monachus qui ꝓhibetur ℌ procurationem suscipere suscipit ꝙtestatus est litem. Quidã vt refert glo. in vbo suscipe. dicunt amplius opponi non posse. ꝙtrariuz tz gl. z idẽ ¶au. dicentes q̃ exceptio ista est pemptoria. Et dicit ¶aul. q̃ monachus p litis ꝙtestationem nõ fit dñs instãtie. de quo no. eo. ti. in nostra idem ℌenz. ¶ Decimo quero qs dicaꝫ consors eiusdez litis: ¶aud. ponit exemplũ vt q̃ monachi agũt factũ electionis sui monasterij. de ꝙsue. cũ dilectus. i prin. tunc oẽs sunt ꝙsortes. vel si accusant plãtũ suuz. de accu. olim. vel si alio modo res est eis cõis. ¶ Undecimo q̃ro generaliter: an ꝙsors eiusdem litis possit ꝓsequi causaz pro consorte sine mandato: videt q̃ sic. per. l. ij. C. de ꝙsor. eius. li. in ꝙtrariuz. per. l. si petitor. ff. de iudi. Sol. distinguit ¶au. nam aliquãdo causa est cõis re z vbis. aliquãdo verbis z non re. primo casu aut q̃ritur vtrũ vnus admittaꝫ p alio inuito. z dic q̃ non. d. l. si petitor: aut non inuito: z aut i re oio indiuisibili vt sunt seruitutes z admittit idistincte. ff. si

ser.ven.l.loci corpus.§.si fundus.ad hoc.ff.si ex noxa. cau. aga.l.antepenul.z penul.aut diuisibili:z aut i causa defensionis z admittit.C.si cer.pe.l.cum te.ff.de iudi.l.nō iccirco:aut vt actor.z aut ante litem ꝙtestatā z nō admittit sine mandato:aut post z admittitur cū cautione de rato.d.l.ij.z no.de ꝙsti.cū.Ad.in ꝑma glo.de dolo.cū dilecti. etiā i ꝑma glo.Si autē cā est cōis vbis tm̄ idistincte admittit pro parte sua:sed nō pro iure alteri⁹ nisi sicut admitteret si nō eēt cōsors. Pro hoc qō no.i iuribus ꝓprie allegatis.vel melius dic q aut q̄ritur:an vnus ex ꝙsortib⁹ possit agere pro parte sua.z dic q sic.l.i.C.de ꝙsor.eius.lit.aut q̄ritur:an possit agere vel defendere in causa ꝙsortis.z de ōfensiōe dic q cā admittet etiā pro iuito.l.solutionez.ff.de solu.nisi sit cā q̄ exigat,cautionez.ff.e.l.non solū.§.si status.de causa aūt actionis distinguit.vt.ş.ꝑm Laud.p hoc videret dicendum q monachus possit defendere vel agere pro ꝙsorte eiusdem litis etiā sine mandato p.d.l.ij.z per dicta.ş.e.q.C Vide.p.ad hoc de ista cle.que exigit vt sit procurator ꝙsortis.Sed.pau. stat Azio:sicut.n.monachus nō pōt agere vel defendere pro ꝙiunctis psonis vt dixi in.iiij.contrario:ita nec pro consorte sine mandato:qō non puto vez.naz nō apparet ratio differentie inter monachum z nō monachum quo ad hoc.ex quo.n. monachus potuit agere potuit p ꝙns dici consors litis:sed non dī habere ꝙiunctas personas.p id dixi in quarto contrario. C Quodecimo q̄ro circa hoc an excōmunicatus q per se pōt impetrare absolutionem ab excōicatiōe possit ꝙstituere excōicatum procuratorem ad hanc impetrationē faciēdā:videret q sic si est ꝙsors. vt q: sunt excōicati ex eadem cā ō hoc p Jo.cal.de proba.post cessionem i repetitione.in.q.penul.Lap. hic sensit Azium qō tenui i.d. c.post cessionem.Et dicit q non excusat rō q sint ꝙsortes nā per eam nō tollunt alie exceptōes legitime cōpetentes. C Decimotertio q̄ro q: hic prohibetur de religioso qō dixi i ꝑmo Azio intelligēdum de nō ꝑlato qd de prouinciali ꝑdicator vel minor possunt ne procuratores ꝙstituī:vidi ō facto z dubiū pendet an cēseant ꝑlati.Sz q sint ꝑlati,pbatur ex notatis in cle.dum.§.statuimus in verbo non habentur.de sepul.z pro hoc de elec. quorundam lib.vi. vbi probatur. C Decimoquarto q̄ro in eo q tex.dicit exp̄sse commissum qualis expressio regratur? Solu.vt in glos. penul. C Decimoquinto quero nūquid inhabilis ꝙstitutus ꝓcurator cū ptāte substituēdi possit substituere.So.vt i gl.fi.z idem Pau.z Benz.z ipse Pau.plenius refert opi. Pe. de qua in glo.dicit enz Pe.q quidā sunt actus q possunt exerceri p ministrū q eos nō posset exercere suo iure:z tales fieri possunt ēt per nō capacē:q: semp vident remanere penes cōmittentē:sicut qñ quis ꝟbit p cedulā.nā i cedula nō remanet obligatio.ar.ff.de ꝙsti.pecu.q autē.de admi. tu.ita aūt.§.gessisse.Alij sunt actus q possunt exerceri per ministrū ēt suo iur̄:z tūc ēt videret facere tāq̄ ipse nō tāq̄ cōmittēs.ff.q z a q.l.i.in fi.de of.dele. sup qōnum.§.porro. Sūt z alij q nō possunt fieri p ministrū:z tūc si fūt nō valent:sic logtur qō dixi de patre testante sup. xiij.ꝙrario.z de hoc p Cy.C.e.qō qs.z in ꝓposito cū religiosus nō sit capax officij procurationis sine licētia superioris:cū nō bz velle nec nolle nō pōt ēt vt minister alteri cōmittere:cū in hoc exprimeret volūtatem suā.qō vltimuz dixi.ş.Azio.x.Et in hac glo.ibi de offi.dele.iudex.li.vi.z.ff.de testa.l.qui in ptā te.vbi pater nō pōt mandare filio impuberi q testetur lz possit pro eo testari. C Decimosexto quero circa hoc ō ex cōicato:an possit ī̄stitui ꝓcurator cū ptāte substituēdi. glo. ea.i fi.dicit qōnem solui p distinctionē.in eadē gl.ş.posita. dubiū pēdet an teneat īstitutio ita q sit opus q ꝺ excōicatum īstitutū ꝓcuratorē excipiat de excōicatione.z tūc teneret substitutio:an vero institutio sit nulla z tūc etiā substitutio nō tz. Itez ꝙsiderandū:an fuerit excōicatus antē q īstitueret ꝓcurator:an postea.primo casu procedit distinctio predicta.z cōmuniter dicit q ipso iure est incapax officij procurationis.de quo in.d.c.post cessionem.Si vō fuerit excōicatus post susceptū mandatū tenuit īstitutio z pōt substituere z ḃ si sbstituit ex spāli mādato dñi. tūc.n.sbstitut⁹ recipit ptātem ab instituēte.Sz si sbstituit auctoritate iuris vt post q̄ fact⁹ est dñs litis p litis ꝙtestationē tūc sicut si ipe ageret obstaret exceptio ita obstat z sbstitutio.simili⁹ dīa.eo.ti.is q.li.vi.Et qō ibi no.z.ī.c.seq.in gl.vlt. C Decimoseptio q̄ro si cā delegat monacho a papa vel ab alio q hoc possit:an poterit subdelegare.Sc. Pau.q sic:sic̄ glibet ali⁹ pro ḃ qō.ş.dixi i.xi.Azio.Monachū posse idistricte sbstituere,procuratorem quādo fuit ꝙstitut⁹:seu suscepit,procuratoriū de licētia superioris.Et pro hoc q: vno ꝙcesso ꝙcedūtur z accessoria.ff.de iurisd.om.iud.l.ij.de offi.dele.prudētiā.§.sexta.c.preterea.ij.q.vij.cū pastoris.z qō ibi no.ff.de re iudi.l.quesitū.de iudi.l.si lōgius. C Decimooctauo q̄ro:an religiosus datus executor pōt alij offm̄ cōmittere. dicit Pau.q nō:sicut enim acceptare nō potest sine licentia de testa.c.ij.li.vi.cū licentia aūt potest.nisi sit de ordine minoz q etiā cū licētia nō possunt.ī.de ver.sig.cle.exiui.§.verū etiā.Et vī sentire Pau.q cū licentia possit hoc officiū alij cōmittere qō tū fieri nō pōt qñ datus est in genere non autē ad erogādum certe psone.vt no.Archi.in.d.c.ij.Sed etiā ex dicta Pau.hoc nō omnino colligitur.

Procuratorem. Uber obitū rectoris ecclesie revocatur procurator ab eo pro ecclesia cōstitutus etiam quo ad iam cepta.primo dictū. secūdo illud ampliat ibi etiā. C Nota q prelatus pōt ꝙstituere procuratorē.e.ti.c.i.z.c.petitio.etiā ante litē ꝙtestatam vt hic.probatur p dictionē etiam.z p id qō sequitur in textu.vsq; ad finem.z hoc de iura.calū.cū causam.z qō ibi no. Innocen. C Secūdo no.prelatus z rectorem hic poni pro diuersis sic ēt vbum ecclesia.z vbum bñficium.hic ponūtur vt diuersa.pro hoc q: noie bñficij intelligitur de simplici qō nō sonat in noie ecclesie.i.rectorie ꝑncipalis.de ꝑben.c.vlti.tñ quo ad casuz hui⁹.c.suffecisset dicere de beneficio. q: cum simus i materia nō restringibili noie beneficij venirent ēt dignitates.de.v̄.sig.olim. C Tertio no.q bñficiatus ꝑt dicere beneficiū eē suū ibi pro ecclesia sua.z de ꝑbē.si tibi absenti.li.vi.dicit tñ Benz.q hoc dī ipropie.s.quo ad administrationē.ꝓprie autē suū denotat ius ꝓprietatis z dominij ff.de verb.sig.l.pupillus.§ vltimo. C Quarto no.casum i quo reuocat mandatū p obitū ꝙstituētis etiā re nō itegra. Generaliter autē quādo z quomodo reuocet mandatū.dixi de offi.dele.qñ abbas. C Quinto no.q negoctuz qñqz accipit pro negociatione.vt hic in vbo negocia. iuncta glo. penul.regulariter autē dicitur negociū in iudicijs.negociatio in cōmertijs.i.Actibus.de.v̄.sig.forus.pro primo eo. ti. q̄ generalr.l.vi. Et qō dixi.ş. cle.i.i.vi. notabili. C Sexto no.dīam iter cām z litē.in vbo causas.z in vbo lis qō tñ ñ ꝑbatur hic exp̄sse.de hoc.C.de trāsac.l.causas.vbi dicit gl. cām dici post litē ꝙtestatā.litez ēt pr̄i⁹. Sed ꝺ est hec cle. in eo quod dicit ēt quo ad causas in qbus est lis ꝙtestata:z sic ꝑsupponit dici cās etiā ante ꝙtestationē.vt no.de cle. nō resi.c.fi. Itez alias supflue poneret̄ur illa vba in qb⁹ lis fuerit ꝙtestata:q: hoc itelligeretur i vbo causas.Et ideo dic q cā z lis promiscue accipiūtur sepe:z sic dicimus causas etiaz ante ꝙtestationez vt hic.Sz loquendo ꝓprie vera est differentia supra reddita. C Q̄p.q ꝑlatus nō possit ꝓcuratorē ꝙstituere ante litem ꝙtestataz:sicut nec tutor.C.e.l.neqz.nā eqparātur q: ꝑlatus dī tutor seu defensor eccl̄ie. xvi.q.i.in canonib⁹. Sc. gl.stat Azio i.d.l.neqz. Hic q ímo pōt. quod bz hic Ben.z est ratio diuersitatis.q: ꝑlatus bz pinguē⁹ ius in ꝑlatura q̄ tutor i bonis pupilli.pro hoc q: ꝑlatus suo iure vtitur fructib⁹ prelature.tutor nō:sicut ergo pater in bonis filij ꝙstituit procuratorez pp vsumfructū q sibi ꝺbetur C.de bo.mater.l.i.sic etiā marit⁹ in bonis parafernalibus vxoris procuratorez ꝙstituit.vt no.i.d.l.i.z probatur.C.de pac.quen.sup dote.l.fi.ita z ꝑlatus q est pī saltez spūalis z sponsus eccl̄ie.vij.q.i.sicut alterius.posset ergo procuratorem ꝙstituere.nā habetur loco dñi.de dona.c.ij.vnde vēdicat rē eccl̄ie. In aut̄.de ali.z emphi.ꝙtrac.§.z qñ cognouimus.col.ix.Et p hoc dicit Benz.etiā de iure ciuili hoc posse defendi.quod cōmuniter tenent doc.leguz.vt no.in.d.l.i.

C.de bo.mater. Et de boc.v.q.üj.qr ēpi. ¶ Secundo op.in eo qō dicit tex.vel alio quolt bet.nā posset eē talis q non haberet ptātem sup hoc.z tunc frustratoria ē dubitatio huius lre. So.vt ꝓcedat dubitatio itelligit Gen.q alias legitima erat procuratoris datio. ¶ Tertio opp.q non debuerit statui vt quo ad negocia iam cepta expiret mandatum morte prelati nā posset eē tale negocium in quo itteresset ecclesie vt mādareť execūtiōi ēt mortuo plato. Et sic hoc ius inductū fauore ecclesie redūdabit in lesionez. Ꝛ id.ff.ō legi.l.qō fauore.regula qō ob gr̄az.lib.vj. So.quatenus H loquiť de negocijs extraiudicialib⁹. Gen.stat Ꝛrio.dic veri⁹ q indistincte extinguitur mandatū z nō ꝓcedit rō de itteresse ecclesie.nā capl'm vel alius ad quē de iure spectat admīstratio bonorum ecclesie vacantis hoc perficiet. hoc tenet glo.penul. ¶ Quarto op.in eo qō dicit ēt si lis est ꝛtestata mādatum expirare.nā p litis ꝛtestationē ꝓcurator fit dñs litis.eo.ti.c.i.li.vi.ꝛ.e.nō iniuste.ergo nō pōt auocari hoc dñiuz ab ipso ꝓcuratore sine facto eius.ff.de re.iur.l.qō nostrū.ad hoc qr sine culpa puniri nō dz.regula sine culpa li.vi. So.glo fi.in prin.aliqd tāgit.sed nō plene expedit.ſz dicit Lau.q ꝛz ꝓcurator fiat dñs litis.i.instātie tū ꝛstituēs manet dñs rei in iudiciū deducte: z in hoc hz in refirmiorē existētiā:nō p obitū eius tanq̄ ꝓncipalis pōt cessare dniuz qō hz ꝓcurator quod est sibi accītale.ar.ff.depositi.l.bona fides.z hoc maxie in rebus ecclesiasticis pp periculū alienatiōis.vl hz Gen.dic clarius:q ꝛz ꝓcurator p ꝛtestationē fiat dñs litis. hoc.n.nō est ad suū cōmodū ſz domini.ff.e.l.q ꝓrio.Ⴝ.ꝓcurator.vt i ceteris.iō cū nullū dominij effectū habeat nō pōt dici privatus aliquo iure dominij.dz.n.factus dñs istantie.sol.quo ad hoc vt sine cā reuocari non possit p dñm.p rōnem legis post litē.ff.e.z qō ibi no. Et p hoc ꝑm Gen.ꝛtingit vnū quasi mirabile:q plus operať tacita reuocatio p mortē ꝛstituētis q̄ si exp̄sse reuocareť.sic z alias plus opatur ibibitio q̄ iducit ipso iure p litis ꝛtestatiōez q̄ exp̄ssa vbo.ff.d solu.l.si qs stipulatus decē in melle.z.l.vero.Ⴝ.vl.de quo no.de his q̄ fiunt a ma.par.ca.c.ex ore. Et hoc opatur iuris dispositio hz Gen.dic q ēt exp̄ssa reuocatio fieri pōt post litē contestatam. adeo q ꝓcurator postea nihil pōt:qr si se igereret eēt suspectus.l.que oia.ff.eo.sed soluz pōt procurator velle: q cā cognoscatur an sit iuste reuocatus:z hoc pro ꝛseruatiōe fame sue q̄ videť grauari de facto ex reuocatiōe facta sine cā post litē ꝛtestatam. ¶ Quero generaliter an dispositio huius cle.habeat locū in ꝓcuratore a plato quomodocūq̄z ꝛstituto:hec qō hz duo q̄sita. Primū qñ a plato solo. Secundū quādo a plato z capitulo. Primū ꝛtinet tria q̄sita. Primū quādo exp̄sse apparet q ꝛstituit noie ꝓrio ipsius plati. Scōz qñ apparet q noie ecclesie. Tertiū i casu dubij Scōz q̄sitū ꝛtinet ēt tria. Primū quādo a plato z capitulo ꝛstituiť ꝓcurator sup bonis plati. Scōm quādo sup bonis ecclesie. Tertiū qñ sup bonis cōib⁹.q̄ sex q̄sita ꝓsequemur p ordinē. Possunt aūt fieri z alia q̄sita:vt quādo platus de ꝛsensu capituli vel de ꝛsilio cōstituit ꝓcuratorē vel ecōuerso que decidiť p predicta. ¶ Quero igiť primo qñ prelat⁹ ꝛstituit ꝓcuratorē noie ꝓrio z pro cā ꝓria:an obitu plati expiret mādatū:gl.i vbo eccl'a.dicit q nō.z q tūc nō ꝓcedit hec cle.probat p vbū pro eccl'a.z si secus si p cā ꝓria quo casu glo.distinguit an res sit integra z finitur.aut nō integra z nō finiť. Quomodo aūt dicať integra dz in gl. z de hoc in seq̄nti Ꝛrio. Dic q in extraiudicialib⁹ vt i factis dz res integra vsq̄z ad actū q ingrediť essentialia rei principia.vt in domo p fundamentū. actus vo p̄cedentes:vt preparatio calcine z similia nō faciūt rem ōsinere esse integrā licet inducāt preparamēta.vt no.in.l.si pecu.in pn.ff.de cōdi.ob.z qō no. Inno.de elec.in.c.in causis.vbi dicit q i materia electiōis res desinit eē integra.adeo q mandatuz de eligendo datū cōpromissarijs reuocari nō poterit quando ſb alia iam acta sunt:vt tractatus q est de ſba. Secus si preludia vt missa de spūsancto.vel p itroitum capli si nihil de elec.ē tractatū. In iudicijs aūt si loqmur respectu partium. Et dz integra vsq̄z ad ꝛtestationē exclusiue.l. pluribus.ff. eo.z.l.si cum dotem.Ⴝ.eo.aut.tpe.ff.so.ma. nisi in casu.l.si defunctus.vel in defensore cauent.prout hic no. Si aūt loquimur respectu iurisditiōis.tūc aut ē talis iurisdictio que reddiť in inuitos:z desinit res eē itegra p quēcūq̄z actum a iudice extractuz q tū iudicialis sit:vt p simplicē citationem tex.ē de of.dele.gratū.p actus tū p̄cedētes citationē ēt non desinit eē itegra.vñ nec iurisditio ppetuata ꝛz doc.ibi i.c.ꝛz e.ti. Nec p actuz subdelegātis.vt.e.ti.si a subdelegato li.vi. Que vera itellige quādo tractam⁹ de iurisditiōe dāda.secus de iurisditione data ipedienda siue limitanda: vt qr iudice dato q iam icepit ꝓcedere fuit dat⁹ adiunctus: q act⁹ p̄cedēs ēt vel extraiudicialē facit rē desinere eē itegrā ante p solā p̄sentationē vel īsinuationē lr̄arum adiunctiōis ipsi delega.affecta dz iurisditio p̄mi iudicis.vnde mortuo papa delegatus p̄mus nō procedit sine adiuncto.ꝛz qō dispu tauit Jo.cal.z incipit qō regino epo z c. Et refert Lap.ō castil.aū.lxxxviij. Si aūt loqmur in iurisditione que nō reddi tur in inuitos:tunc dz res eē integra vsq̄z ad litez ꝛtestataz exclusiue.l.si quenerit.ff.de iurisdi.om.iudi. In aliter ibi p citationem desinit esse integra si emanauit in vna cā facict rem desinere esse itegrā z ppetuet iurisdi.quo ad alias i rescripto ꝛtentas.vel si in rescripto pl'es queniendi ꝛtinebantur:z citatio ℈ vnuz emanauit:dicatur perpetuata iurisditio quo ad alios.vide per doc.in.d.c.ꝛz. z per Archi.de heret. ne aliqui.lib.vi.per Inno.de rescrip.pastoralis. z quod no. Jo.de fil'.presby.tue.in questione. Si papa mandet q dispenseť cū irregularibus: z delegatus cū aliqbus dispensauit:an videať iurisditio perpetuata quo ad alios cum quibus nō dispensauit adeo q mortuo papa non expediret.de quo vide in Spe.de dispēsa.Ⴝ.videndū.v.qd si.ſz an sufficiat sola cōmissio citatiōis vel regriť citatio pfecta ex oibus suis ptibus:si ex cōmissione iudicis aut nūcij citantis z referentis:dic de hoc p Jo.an.i.c.fi.de offi.lega.vbi finaliter determinat q aut querimus de iurisditione ppetuanda: z inducta fit ppetuatio p solā cōmissionē. Nūqz querimus ō persona citāda arctāda z efficiēda vigore citationis:z tunc regritur citatio actualis:vt lit.pen.cle.ij.z ideo in.c.ij.de obli.ad rati.non sufficit facta cōmissio nisi sequta actuali citatione.z adde q licet sit hoc vez ex parte rei:ex parte tamen actoris ad cuius petitionē cōmittiť citatio. sufficit ēt si citatio non sit executa:sola cōmissio q̄titatis ad reuocādū attē ptata p ipsum:cū per solā citatiōem cōmissaz fuerit certus qō simplr firmat rota decisiōe.cclj. ¶ Op. i eo q gl.H dicit per litis ꝛtestatōem tm̄ rem desinere eē integrā in iudicijs.de.l.quo si defunctus.ff.e.so.illa lex ponit casum singulare quando dño satisfecit pro ꝓcuratore pñte z suscipiēte mādatū.qr tūc statiz ōsinit eē integra. Et idē dicendū si pro absente postq̄ susceperit mādatum.p hoc cle.i.ſ.eo.quod no.alʼs aūt procedit qō dicit glo.z idē Pau. ¶ Op.p.ad eādem gl.in eo q dicit in negocijs rē dici nō integram postq̄ fecit ꝓcurator paramēta q̄ imo statim ōsimat eē itegra.ff. mā.l.si vo nō remunerādi.Ⴝ.vlt.so. q̄qz mandať aliqd ad implēdū post mortem:z ꝓcedit ℈ium.q̄q̄ aliqd ad iplendū in vita.z procedit gl.qō tz Pau.inducens qō no. Ale in. de off.dele.gratū.ꝑm quē idē dicēdū in mādatis principis si mādat cām: secus si iurisditionē. ff.de iurisd. om.iu.l.z qr qō nō vī procedere quatenus facit differentiā p̄dictā.naz cā sapit exercitiū iurisditionale.vt p̄z hic i text.i vbo cās p hoc qō dixi in.vij.notabili:dicit ergo pau.ꝑm ipm Ale in.aliter z clarius.q aliud in p̄cepto qō nō expirat p mortem vī translationē p̄cipientis in aūt.vt nulli iudi.Ⴝ.ad hec vo iubemus col.ij.nec per mortē suscipientis.sed successor tenet adimplere. Aliud in mandato iurisditionali quod expirat re itegra.d.l.z qr. ¶ Op.p.ad hoc.qr in.d.Ⴝ.z hec vo.non sit restrictio ad mandatū extraiudiciale ſz indistincte logť dicens q mandatū factū iudici si desinit bñe admīstrationē nō extinguiť.ſz his q suscepit admīstratōez adimplebit si causa ē p̄uata.ſz si ꝛcernit rēpublicā.vel adimpleat.vel īsinuet p̄ncipi.si leditur respublica z expectet scōam iussiōez Itē nō vī sufficiēs rō dr̄ie inter p̄ceptū extraiudiciale z mandatū iurisditionale. So. Pau.refert opi.Soff.qui in bello iuris ciuilis in Rubrica de acti.māda.in p̄nc.dicit nō

curandū qñ ꝓnceps mādat an dicat ꝓcipimus an inbemus vel volumus vel mādamus qz oi casu morte mādantis z mādatarij reintegra expirat mādatū: lz qdā dicant q in casu quo iubet nō expiret: qz iussus necessitatem importat. ff. qō vsu. l. i. Sz qñ mādat sic: quasi mādatū necessitatē iportet. p. d. l. z qz. qō repropat Goff. qz quodlibet verbū ō ꝓmissis necessitatē importat. ij. q. iij. rogo. Et q delegat ꝓcipit. C. q ꝓ sua iurisditione. l. vna de offi. dele. pastoralis. i prin. Ad ꝟ. z hec vō rñdet Gof. q ibi nomen fuit expressuz in litteris vel ibi res nō erat integra: sed vtraqz so. diuinat ad illuz. ꝟ. Pau. aūt ꝓ opi. dist inguente iter ꝓceptū z mādatū iducit qz ꝓceptum obligat semp z simplr. xxiij. q. v. si nō lz. Et ꝓ hoc qō no. Spe. t. i. ꝟ. restat videre v. itē mortuo. vbi etiā dicit idē in 2silio q nō expirat mortē 2sulētis: pro hoc ēt id qō no. glo. xiij. q. i. q ꝓcipiē. vbi hoc ēt tz Archi. pro opi. aūt Gof. iducit Pau. id qō ipse no. ī. de iudi. cle. dudū. in verbo mandante. qz i 2stōne vnde illa tracta fuit dicebaē iubente qō ēt ibi no. gl. in vbo mādāte. Refert itaqz Paul. alios dicere: q aut mādatū 2sistit in iurisditione. z tunc expirat obitu mandantis z mandatarī j. de of. del. gratū. Aut 2sistit in executione alicuius facti ab initio necessarij: z tūc non expirat p mortē ēt reintegra. viij. q. ij. dudū. vbi de hoc secꝰ aūt si factū ē ab initio volūtariū. insti. mādati. ꝟ. recte. Sz Archi. in. d. c. qō precipiē: reprobat id qō isti dicūt ō iurisditione. in quo vltimo 2sistit Pau. ego vō itellectū. ꝟ. z hec vō plenius examino. de of. dele. qñ abbas. ibi inter cetera dico. q. ꝟ. ille procedit cū per ꝓceptum seu mādatum non 2ferē noua ptās: sz excitaē antiqua sicut. n. qñ iurisditio accedit rei q nō extinguiē obitu mādātis: ipa ēt iurisditio non extinguiē. de of. del. si sup gza lib. vi. Ita in casu. ꝟ. z hec vō qz ꝓceptū accedit iurisditiōi alias valide non extinguitur obitu precipientis vel eius cui ꝓcipiē qz statim cum emanauit habuit suā 2sumatiōem: exquo nouā ptātem nō inducebat. Et q sic loquaē ille. ꝟ. pz ex casu eius quē posui ꝟ. e. Ario. Per hoc dico q lz dzia iter ꝓceptū z mādatū sit quo ad hoc q ꝓceptū necessario stringit mādatū nō sic: tñ nō ē dzia quo ad finiēdā ptātem obitu mādātis nisi quo ad hoc qz de natura ꝓcepti cōiter ē q fiat ei q alꝫ bz ptātez. iō stati cū emanauit bz suū eē cōpletū z indistincte nō extinguiē ēt si ꝓcipiens nō mādauerit sub noie dignitatis z reintegra obierit. z hoc est in illo. ꝟ. singularis casus: sed mādatū fuit ei q alias nō bz ptātez: z p mādatū eā recipit. iō extinguiē obitu mādantis re itegra nisi factū fuerit sub noie dignitatis. d. c. qm abbas: vbi de hoc plenius dixi. C Secundo q̄ro qñ a plato 2stituitur procurator noie ecclesie an obitu prelati extinguatur mandatū. So. hec qō dciditur ꝟ in tex. q ēt quo ad negocia vlr eās iam ceptas extinguitur. C Sp. ad hoc quia ecclesia nunquā moritur. xij. q. ij. liberti. nō. n. potest esse nulla. xxiiij. q. i. pudenda. ergo procurator pro ecclesia datus perpetuo durat. so. hec erat rō dubitādi per quam Inno. de fo. cōpe. dilecti. tenuit 2trariū qō dic vt in glo. in vbo ecclesie. v. hoc autē z de hoc. ꝟ. e. q. C Sppo. ad idem de. c. vno. ne se. va. li. vi. vbi cum prelatus aliquid facit cū suo capitulo mortuo prelato capitulū potest illa exercere: sed in negocijs ecclesie regula est q prelatꝰ nō agit sine capło. s. e. c. i. de iudi. cām. ergo nedū reuocabūtur per mortē prelati. sz ēt nondū cepta potuerūt exercere ēt multū preiudicātia: vt collatiōes beneficiorꝫ. d. c. vno ergo z simlr hoc pōt procurator datus a plato. C Sp. ad idē qz mandatū iurisditionis z procurationis sunt sīlia. ff. de iurisdi. om. iudi. l. z qz. de offi. dele. cū olim. i. sed mādatū iurisditionis nō expirat morte mādātis quo ad icepta. de offi. dele. gratū. z. c. lz ergo nec mādatū procuratoris. C Sp. ad idē q nō debeat dici mandatū reuocari sz potius suspendi. de of. vica. c. i. fi. li. vi. vbi offm gerētis vices officialis excōicati suspēdiē durāte excōicatiōe: sed ea sublata libere vtiē. So. dicit Lau. quo ad. c. liberti. q lz eccl'ia ñ moria' pp mortē plati. tñ bñ viduatur. vnde qz occupaē circa actus lugubres. iteri suspēditur exercitiū sui 2iugij de elec. ne pfectu. z. c. vbi periculum. li. vi. z cle. ne romani. e. ti. Pro hoc. n. q dicit eccle siā viduari. ē qō no. Inno. de resti. spo. olim. ꝓmo vbi dicit ecclesiam dici vacare quando non habet prelatum imediatum lz habeat mediatū puta ep̄m qui pro ecclesijs sibi subditis agit z defendit. de succes. ab ites. c. fi. z p alijs alij superiores. d. c. fi. z. s. de rescrip. cle. i. Ad. c. vnicū ne sede va. dicit Lau. q aliud hic z in oibus causis z negocijs q̄ singulariter phibita sunt fieri sede vacante propter picula q̄ iminent in rebus ecclesiasticis distrabēdis perdendis z alienādis pp diuersos z ꝰrios euentus q frequenter contingunt. ꝓterea ꝰm eus bñ dicit glo. c. t. c. i. q q nō pōt rem alienare nō pōt rem in iudiciuz deducere: qz in iudicio quasi ꝰbim' l. iij. ꝟ. idē scribit. ff. de pecu. Cōtractus vō de reb' ecclesiasticis bz fieri habito tractatu inter prelatū z capitulum. xij. q. ij. sine exceptiōe. ergo mortuo prelato hoc dz cessare. hec rō nō ꝓcedit: qz p eā sequeretur q prelatus non posset agere nisi seruata forma q̄ seruatur in alienationibus rerū ecclesie: qō est falsum: qz imo plat̄us solus ēt sine consensu capituli agit z defendit ꝓ ecclesia. de rescrip. edocti. vbi respondi ad. l. ait ptor. ff. de iure deli. quā inducit ibi gl. ad illō q q nō pōt alienare nō pōt rem in iudiciū deducere. qz illa lex nō probat hoc: qō dic vt ibi dixi. Item licet i iudicio sit quasi ꝰctus sufficit q plato ꝓmissum est p se facere. Induc it ēt Lau. aliā rōnem: qz quo ad casum hui' cle. sufficit edictum: ne se. va. in rubro z nigro. exquo est regula q nihil dz fieri sede vacante. fallit in casibus. Primo vbi est periculum in mora: vt in collatiōe beneficiorꝫ ecclesiasticorꝫ ob periculum vacationis. z sic loqtur. c. vnicū. ne se. vacā. vult ergo Lau. q dispositio quius. c. in alijs q̄ i collationib' beneficiorꝫ nō ꝓcedat. qō nō ē verum. nam procedit ēt in receptionibus monachorꝫ. de regula. c. fi. lib. vi. in quibus tamē cessat periculū vacationis. z idē in similibus. Unde aliter rñdeo: q lz in. c. vnico dicaē capl'z succedere in spectantib' cōiter ad platuz z capl'm: per hoc nil infertur ꝰ hanc cle. q̄ nō loquitur de illis sed de his q̄ spectāt ad platum. pz in eo q loquiē de ꝓcuratore 2stituto a prelato. s. solo. p ecclesia tñ qd iuris ad hāc cle. in spectātibus ad prelatū z capitulū dico. ī. q. vi. fallit ēt regula illa ne se. va. z c. ꝰm Lau. in causis sine q̄bus nō pōt ecclesie de plato prouideri. de 2sue. cū dilectus. sicut in. q. de iure eligēdi. z de hoc ibi dixi. Ad id qō fuit oppositū de mādato iurisditiōis z ꝓcurationis q̄ sunt paria. Rñdet Lau. q aliud in delegato q̄ ꝓ procuratore. naz delegatus nō solū bz ptātez a delegāte imo etiā a lege ipaz delegationē 2firmante. z iō ꝓpetuitatē quā bz lex q̄ nō moritur sz ē ꝓpetuata. xxv. q. i. q̄ ad ꝓpetuā. sumit z ipse delegatus. secus in ꝓcuratore qui totū qō bz suscipit ab homine: iō eo mortuo expirat mandatū qō ab eo dependet. z hāc dicit Lau. esse rōnem quare delegatus pōt subdelegare z subdelegatū reuocare. Sz ꝓcurator hoc non pōt sine spāli mādato vt no. s. e. is q lib. vi. hāc rationē dicit Gen. nō ēē probabilem. qz ptās ꝓcuratoris ēt sumit vires a lege. adeo q post litē p se 2testatā ꝓcurator nō reuocaē. ff. e. l. post litem z. s. eo. q̄uis. lib. vi. z tamē iurisditio delegata ē reuocabilis ēt post litē 2testatā. ff. de iudi. l. iudiciū. Reddit ergo aliam rōnem q aliud in mādato iurisditiōis: qz fit ad breuiorem expeditionē litium: z expedit vtilitati publice. lites non esse imortales. C. de iudi. l. ꝓrandū. in prin. ne litigātes fatigētur laboribꝰ z sumptibus z a suis negocijs retrahaē. de do. finem. ff. quēad. test. ap. l. si qs ex signatoribꝰ. Et qz fine iudice fieri pōt. de v. sig. forus. iiij. q. iiij. c. i. Ideo iurisditio semel cepta nō reuocatur obitu mādantis. vt in. d. c. gratū. z ff. de iudi. l: vēditor. ꝟ. iudices. Iō aūt ꝓmittiē vt reuocari possit esse ēt post litē 2testatā ne partes incidāt in promptum periculū ob formā suspecti vel corrupti iudicis. C. de iudi. l. aptissimi. iij. q. v. qz suspecti z qz eā poterit sortiri effectum p reuocantē. sicut poterat p reuocatū. Sz mādatū ꝓcuratoris nō fit ad litis decisionē. z factū suū lz post litē contestatā nō reuocetur dño. pōt fore ꝓiudiciale z parti aduerse vtile. nā factū z negligētia ꝓcuratoris nocet domino. vt lit. nō 2test. c. i. vbi de hoc. de re iudi. suborta. vbi etiam de hoc. iō fauore ecclesie vel iuris publici mādatū tale reuocatur p mortē prelati ēt re nō integra. vel ꝰm eum ideo mandatū delegati nō expirat: quia publice expedit ne expiret: z

mandatū procu.

mandatū ꝓcuratoris expirat: qz expedit vt expiret: z sic sa
nor ecclesie vtrobiqz inducit diuersitatez effectus: possunt
ergo potius dici dissimilia q̄ ꝺria. vt no. in sil'i. de except. di
lecti. ¶ Et hoc verius: qz in multis mādatum iurisditionis. z
mādatum ꝓcuratoris hñt se vt excedētia z excessa: z nō p
cedunt argumenta ꝺria: qz hec fuit noua decisio: vt pz i ver
bo censemus: posita in tex. Ad id qō opponit' de. c. i. de off.
vica. lib. vi. dic q nō ob. p id qō ibi dr̄ in glo. fi. ¶ Ex qua colli
gitur q ēt p obitū ꝯstituentis vicariū expirat offm̄ vicarij.
sicut hic in tex. p obitum ꝑlati expirat offm̄ ꝓcuratoris ab
eo ꝯstituti. ¶ Tertio q̄ro circa hoc q̄ est rō huius decisio
nis. Io. rōnes alique colligi possunt ex dictis supra duab⁹
ꝓmis qōnibus. Sed plenius dicit Benz. q rō multiplex
pōt reddi. Prima: qz in iudicio quasi ꝺbi dr̄. ff. ō pecu. l. lz
§. si filius. z sic in re ecclesie ꝺctus pōt fieri p̄missō tractatu
inter prelatum z capl'm. xij. q. ij. fine de his q̄ fi. a ꝑla. tua. q
tractatus cessat ecclesia ꝑlato carente: de re. ec. non alie. c. i.
lib. vi. sed hanc rōnez reprobaui. ꝺ. q. prima. nā p eā seque
retur q prelatus nō posset agere pro rebus ecclesie nisi in
teruentēte solēnitate regsita i alienatiōe rei ecclesiastice. qō
ē falsuz vt dixi in ꝓx. q. Scōa rō p̄m Ben. ob. periculum qō
imminet tā i negocijs q̄ i causis z iuribus ecclesie procuran
dis vel negligenter administrandis. iuxta illud negligi so-
let q cōiter possidēt. C. qñ z q. quar. ps. l. ij. lib. x. lz hec ratio
possit in contrarium iduci p̄m cum z nō multū facit. p. Ter
tia qz regula ē q sede vacante nihil dz fieri maxime i iudi.
ne se. va. c. fi. Quarta z efficatior. qz p mortē ꝑlati libera ad
ministratio deuoluenda est ad capl'm vel aliū. de sup. neg.
ꝑla. si eps lib. vi. z p ꝙsequens iura ecclesie saltē extra iudi-
cium administrandi: de elec. is q li. vi. z p obitū rectoris ordi
nario cōpetit ius bñficij vacantis in iudiciū deducendi. de
succes. ab intes. c. fi. C. de sacro sanc. ecc. l. sancimus. z ibi no.
in aūt. de alie. z emphi. ꝺctibus. §. z qm̄ cognouimus. col. ix.
z ibi no. ꝓterea p opitū ꝯstituētis ꝓcuratorē expirat offm̄
ꝯstituti. alias ēēt in ptāte rectoris tollere ius alterius quod
ēē nō dz. in aūt. de restit. z ea q̄ parit. §. i. z aūt. de nup. §. si vo
solū col. iiij. Confirmando predicta dic q rō vera est huius
cle. qz ꝓcurator administrat noie dñi. Cuz ergo ꝯstitutus ē a
prelato z p obitū prelati extinguit titulus prelatōis quo ad
effectū nō pōt ꝯstitut⁹ administrare noie defuncti: ſz neqz p̄
administrare noie ꝑlationis. tū qz non fuit ad hoc ꝯstitut⁹
tū qz non potuisset p ꝑlatū solū ad hoc ꝯstitui: qz cū quera-
mus de tpe quo ē extinctus titulus quo ad defunctū subla
to principali tollit offm̄ procuratoris: nec fuit vnquā vez di
cere q respectu h⁹ tpis ptās administrandi cōpeteret prela
to. alꝫ sequeret absurdum dictū in rōne p̄cedenti q posset
ꝑlatus ꝑuare iure administrandi cū ad quē de iure cōi vl̄ spe
ciali sede vacāte hoc ptinet. ¶ Quarto q̄ro qd i dubio qñ
nō apparet an noie ꝓrio an noie ecclesie sit ꝓcurator a pre
lato ꝯstitutus. Io. dz ispici forma ꝺctus: z si in eo dr̄ talis ꝑ
latus talis ecclesie ꝛc. intelligit' fecisse noie ꝑlature. ff. de in
stito. l. fi. de admi. tu. l. cū post. §. i. pro hoc qō dixi de offi. ōle.
qñ abbas. de vila. li'c. ¶ Quinto q̄ro circa scōm articulū
p̄missum qñ a prelato z capitulo ꝯstituit ꝓcurator si ꝯstitui
tur super bonis ꝑlati. an expirat eius officiū mortuo ꝑlato
Io. p oia vt. ꝺ. in. i. q. vt dr̄ in gl. antepe. z idē Dau. z Ben.
p̄m quos dic q expirat officiū procuratoris. Rō patebit ex
his q̄ dicent' in. vij. q. ¶ Sexto q̄ro qd iuris qñ a ꝑlato z ca
pitulo fuit ꝯstitut⁹ ꝓcurator sup bonis ecclesie. Io. glo. an
tepe. in hoc tz id qō dico in se. q. ¶ Septimo q̄ro qñ a ꝑlato
z capitulo sup bonis cōibus ꝯstituit' ꝓcurator. Sol. taz ad
hoc quesitū q̄ ad duo p̄cedentia. vt colligit'. ex glo. antepe.
cuius sensus ē q ꝓcurator ꝯstitutus a ꝑlato z capl'o i cā cōi
vel in cā ecclesie seu capl'i durat mortuo ꝑlato. Dz constitu
tus sup bonis ꝑlati in p̄mis duob⁹ casib⁹ nō pōt ꝓcurator
pendente vacatione aliqd facere: sed ī̄stituto ꝑlato procedit
ex veteri mādato. Et p oia idem Dau. z Ben. q pro hoc in
ducit. ne se. va. c. i. lib. vi. de regula. c. fi. eo. li. dicēs q ēt sede
vacāte poterit tractare cāz q̄ talis sit vt tractari possit sede
vacāte. dicit tamē Dau. q vellet vt cōpilatores hoc clari⁹
terminassent. quod etiā dicit glo. antepe. tamē tenet Dau.
q si ꝑlatus ē p̄ncipalis in ꝯstituēdo siue solus siue cū cōsen
su vel ꝯsilio capituli semper locum hz hec ꝯstitutio. ar. e. ti.
c. fi. Et hoc casu noie ꝑlati intelligit' etiam capitulū. ar. vij. q.
i. scire. z refert dñs Atrabatēsem dixisse q hoc placuit cō-
pilatoribus. z ipse atrabatensis quādo habui ꝯstitutiones
istas examinare. addidit ad tex. ēt cū cōsensu capl'i qō fuit
cancellatū qz subintelligebat'. Si vero capitulū p̄ncipaliter
ꝯstituit ꝓcuratorē auctē ꝑlati non hz locū hec ꝯstitutio cuz
duret ꝯstituens: nō. n. expedit auctem p̄stantē viuere. Mā
lz allq canonici moriātur nō expedit successor⁹ ꝙsensum re-
quiri: exquo actus ab initio fuit fact⁹ legitime. p hoc qō no.
de elec. qō sicut. Si vo ꝯstituit' ꝓcurator equaliter a capl'o z
ꝑlato in cā cōi adhuc idē ſz Dau. qz nō expirat officiuz cō
stituti. vt dixi. ꝺ. e. q. §m glo. p hoc qō nō. Io. an. de elec. sig
iusto. lib. vi. sup glo. no. approbatā Lap. ꝺcit pdictis i eo
qō dicit q ꝯstitut⁹ a ꝑlato z capitulo i cā cōi durat mortuo
ꝑlato. nā hz eū negari nō pōt qn hoc casu sit cōstitutus a ꝑ-
lato lz ēt sit ꝯstitutus a capl'o. vū posset reuocari vel a ꝑlato
vel a capitulo z maxime a ꝑlato. Sic ergo expirat eius offi
ciū p mortē prelati ac si ab eo solo fuisset ꝯstitutus. p hoc
qō no. de postu. bone. scōo. Mā z cū ab initio ꝯstituit pōt an
litē ꝓtestatam libere reuocari. eo. ti. c. ij. primo rūso. li. vi. Et
dato q sit ꝯstitutus a capitulo tamen pōt reuocari a ꝑlato.
vt no. de testi. p̄sentiū. li. vi. p Inno. z Io. an. multo fortius
ergo reuocat' p obitū ꝑlati cū efficatior sit reuocatio que fit
p mortē q̄ p̄ q̄ fit alio modo. vt pz ex hac cle. z ex dicto. c. ij. i.
responso eo. ti. lib. vi. Mā post litē ꝓtestatā nō reuocat' sine
cā. vt ibi. p mortē aūt sic vt hic. hec dic vera quatenus in-
telligerem⁹ q ꝑlatus noie ꝓrio ꝯstituisset ꝓcuratorē in cā
cōi itelligēdo q ēēt cā i q̄ non succederet capitulū. Dz si suc
cedit put cōiter ꝙtingit in talibus. z put de iure ē. de ma. z
obe. bis q̄. z. c. cū olim. tūc verius ē qō dixi. ꝺ. eo. q. §m glo.
Ben. z Dau. qz exquo tota ptās deuoluta ē ad capitulū: z
iste ēt est constitutus sequit' q eius officiū durat z admini-
strare pōt cū distinctione de qua. ꝺ. e. q. ¶ Octauo q̄ro cir
ca hoc quid si capl'z ꝓcuratorē cōstitutū a ꝑlato z capl'o re-
uocet: dicit Lap. q reuocatus nihilominus pōt agere z de
fendere: qz ꝑlatus ē caput capituli z hz exercitiū actionū. ō
rescrip. edoceri. qō dic vt in seq̄nti. q. ¶ Nono q̄ro si in pre
misso themate prelat⁹ reuocet. dic Lap. q tūc dr̄ totaliter
reuocatus. vel si remāserit ꝓcurator capl'i nō tamen agere
vel defendere poterit ēt in re vel cā cōi mortuo vel ēt viuē
te ꝑlato. de iudi. cām. z. d. c. edoceri. nec ēt alio prelato ō no
uo creato nisi ab eodē nouo cōstituat'. Dic aduertendū an
administratio prelati z capl'i sit idistincta z p̄cedūt dicta La.
in hac. q. z precedēti: an vo distincta. z tūc p oia idē est de re-
uocatiōe capl'i vel de reuocatiōe prelati. Unde si ponimus
aliquam rem ptinere pariter ad administrationē prelati z ca
pituli procurator ꝯstitutus ab vtroqz reuocat' si aliter reuo
cat. z sil'iter extincto prelato officiū ei⁹ extinguit vt dixi. ꝺ.
q. vij. ¶ Decimo q̄ro si prelatus suo noie ꝓrio expresso p
ecclesia constituit ꝓcuratorē. dicit Lap. q tūc procedit qō
dicitur in hac cle. secus si non expresso ꝓrio noie: qz tunc
mortuo prelato non expirat ꝓcuratorium non tamen age-
re vel defendere poterit ꝓcurator nisi post q̄ ecclesia nouū
prelatum habuit: z tunc poterit ēt vigore antiq mandati qō
morte constituentis non expirauit. Pro hoc de offi. dele.
quoniā abbas de rescrip. gratioſe. lib. vi. z no. in regula pri
uilegiū. e. li. ¶ Ad p. ad hoc de. c. vnico. ne se. va. li. vi. z de
regula. si ad solum. e. lib. Sol. Lap. q loquuntur alio casu:
quia licet in causa cōi possit capitulum sede vacante agere
vel defendere. nō tamen hoc facit iure prelati. sed iure ca-
pituli z tanq̄ capl'm p predicta multuz oporteret restringi
hanc cle. vnde dic q ēt si noie prelature prelatus solus con
stituit ꝓcuratorē e⁹ officiū expiret mortuo prelato. vt apte
ꝓbatur ℞ cū dicit a prelato ꝯstitutū. nec dicit q noie ꝓrio
ꝯstituerit. z sic in dubio dz itelligi ꝯstitutus noie prelature.
vt dixi. ꝺ. q. iiij. ¶ Undecimo q̄ro in eo q dicit de rectore
an p̄cedat in rectore nō ecclīastico. glo. ij. dicit q non Lau.
refert alios cōtradicere eqparantes rectorē ciuitatis recto
ri ecclesie. Dz ipse tenet cū gl. qz i ecclesiasticis p̄cedit hec

dispositio ꝓpter edictum. ne se. va. q̃ rō cessat in nō eccl̃ia sticis. idē Paul. Gen. dicit idē in nō eccl̃iasticis: nam ius eccl̃iasticum ⁊ publicum ⁊ vniuersitatis eadem prerogatiua gaudent. C. de sacrosan. ec. l. vt inter diuinum. ergo eadem sit dispositio. de ẜsti. translato. Itez equiparant̃ administratoꝛ eccl̃ie ⁊ ciuitatis. C. de transac. l. pses. ff. de iure fis. l. si procuratoꝛ. ℌ. i. ergo quod de vno hic dī ad alterū extenditur saltez quo ad negocia nondū cepta. ar. ff. si cer. pe. l. eius de preben. dudum lib. vi. Primū verius p id q̃ dico in sequenti. q. i fi. C Opp. ad hoc q᷑ administratoꝛes ciuitatis noīe ciuitatis administrant. q̃ nō moꝛitur. ò rescrip. si gratiose li. vi. So. p hāc rationem motus fuit Inno. ò fo. cōpe. dilecti. ad tenendum ⁊ trariū eius q̃ō ℏ dicit̃ de quo ibi ⁊ hic in glo. in vbo pro eccl̃ia. Sed respondet Genze. q᷑ nō possunt dici cōstitui procuratoꝛes a ciuitate vel ab eccl̃esia q̃ sunt inanimata. ſz tm̃ presidente dignitati vel eccl̃esie qui moꝛit̃. ar. ff. de penis. l. vlt. ff. loca. l. si domini. ℌ. i. de p̄ca. c. ij. Et per hoc quod no. ne prela vices suas. c. fi. C Opp. ad hoc. ff. de instit. l. sed ⁊ si pupillus. ⁊. l. siquis. ℌ. si impubes ⁊. ℌ. eius. vbi non expiꝛat mandatū. So. ſm Genz. promiscuitas actuum extraiudicialiū est ibi in causa. Pro hoc q̃ dicit hic glo. in verbo pro eccl̃esia. in fi. ⁊ de hoc dic vt dixi de of. dele. quoniā abbas. C Opp. ad idē de. l. venditoꝛ. ℌ. iudices. ff. iudi. so. Ben. q᷑ ibi loquitur de iudice ōlegato cui᷑ offm̃ durat moꝛtuo delegante re nō integra. secus in procuratoꝛe. q̃ dic vt. s. dixi in. ij. q. C Duodecimo q̃ro quid imꝑtēt illa verba in texꝛ: vel alio quolibet. dicit Genz. puta vicario ꝑpetuo qui ius habet in re. de of. vica. ad hec. ⁊ hz iustum ti. de preben. extirpande. ℌ. qui vero. vñ non dī beneficio carere de rescrip. postulasti. de offi. vica. c. i. vel vicario quodlibet ſm eum etiam cōmendatario qui q̃uis nō sit eccl̃esie p̄latus vt no. ꝛxi. q. i. qui plures tm̃ habet canonicuz titulum. de elec. dudum. ⁊ legitimā administrationem vt no. Inno. in. d. c. dudū. ⁊ sic de accusato si cōstiterit. Et de hoc de elec. nemo. li. vi. dic pfectius quod dicit alio quolibet cō preffendit quēlibet administratoꝛem eccl̃iasticū. probant ꝟba sequentia eccl̃esia vel beneficia. C Decimotertio q̃ro qd de cōstituto pro hospitali leprosario vel ꝛenodochio die Gen. idē. ⁊ sic ſm eū etiā in talibus ꝓcedit hec cle. pro hoc ꝟba generalia ibi alio quolibet. ar. ff. de heret. instit. l. hoc articulo. de maio. ⁊ obe. solite. C Opp. ad hoc de cle. q᷑ ⁊tingit. j. de reli. do. vbi talia ꝓhibent̃ cōferri in titulū beneficij So. Gen. q᷑ ex hoc nō sequitur qn̄ sit eadē rō q̃ hic. ⁊ ob periculū vitandū de quo hic agit̃ fauoꝛe locoꝝ q᷑ ampliādus est dicēdū ē idē. C Opp. ad idē de cle. lr̃as. de p̄bē. vbi subnoſe beneficij talia nō cadunt. So. Gen. q᷑ ibi i lr̃is gratie que vt ambitiose restringunt̃. hic aūt subest fauoꝛ ⁊ rōnis idēptitas. Itē frequēter verbuz bñficium large sumit̃ ēt p eo q᷑ nō est titulus beneficij. vt in li. feudoꝝ. In qb⁹ causis feudū amittit̃ circa fi. q̃ō tamē nō puto vez q᷑ hic cōpetēdat administrationes q̃ non sunt bñficia vt dico in seq̃nti cōtrario. C Opp. ad idē q᷑ hec cle. exoꝛbitat a iure cōi. ergo ad ⁊lequētiā nō est trahēda. de reg. iur. q̃ a iure lib. vi. Genz. q᷑ non exoꝛbitat imo ius cōe ponit. Itē nō ꝓprie dī trahi ad cō sequentiā. ſz statutū in vno censet̃ statutuz in alio ob rōnis idēptitatē. Pro hoc q̃ō dixi de rescrip. abbates. q. iiij. ⁊ q̃ō no. de reg. iur. l. que pp. Itē q᷑ mens ꝯditoꝛis est eadē i istis. ſ. hospitalibus. ⁊ leprosarijs q̃ verbis est preferenda etiā in odiosis. C. de lib. ꝓte. l. i. ff. de excu. tu. l. scire. ℌ. aliud. de ver. sig. itelligētia. Et quod ibi no. Bertrādus. ⁊ Jo. de lig. tenent ℨrium q᷑ hospitalia nō cōferunt̃ in titulum ⁊ taliū administratoꝛes cōparant̃ tutoꝛibus. j. de relig. do. q᷑ ⁊tingit nō ergo ẜstituunt ꝓcuratoꝛes ſz actoꝛes cū aūcte epō. C. de ꝓcur. l. neq᷑ tutoꝛes. vñ non ē verisile eꝑm cōsentire nisi cōstitutus sit idoneus ſz p̄latus libere cōstituit procuratoꝛem eo. ti. petitio. Et sepe ẜstituit coniunctos sibi ēt nō idoneos iō subest rō vt facilius extinguat̃ offm̃ instituti obitu p̄lati. q̃ in casu p̄cedēti. q̃ rō nō multū vrget. Nam rō huius cle. aliunde fundat̃. vt dixi. ℨ. q. iij. tm̃ dictū puto vez. Nam cum hic p̄cise loquat̃ de ꝓcurātoꝛe cōstituto ꝑ eccl̃ia vel beneficio ⁊ ꝓprie loquēdo hospitalia non sint beneficia. dicta cle. quia contingit. segtur q᷑ in eis nō procedit hec cle. tamē rō eius bene procedit vt nō ꝓiudicetur ei ad quē tpe vacationis sit deuolutio admistratiōis. ⁊ ſm hoc pōt de eqtate saluari. quod dicit Gen. Si aūt ponerem⁹ q᷑ eēnt hospitalia q̃ cōferentur in beneficiū. ⁊ tunc ꝓprie procedit hec cle. C Decimoquarto q̃ro in eo q᷑ dicit procuratoꝛē reuocari per moꝛtem substituentis. an hoc itelligetur de moꝛte non solum naturali. sed etiam q᷑ ex sola ciuili. genze. dicit q᷑ sic. Et sic si p depositionē cessionez vel translationē vacat eccl̃ia reuocatur ꝓcuratoꝛ. Nam p hec dī prelatus moꝛtuus quo ad beneficium. vij. q. i. ℌ. ecce ad hoc de dolo vitatis. de sup. neg. p̄la. si epi. li. vi. de pe. c. ij. e. li. Et sic hoc casu moꝛs ciuilis eqparatur naturali. C Opp. ad hoc de. c. suſceptum. de rescrip. li. vi. So. ibi de ipetrationibus q̃ sunt odiose. de p̄ben. Quis. j. e. li. vel ſm genz. regulariter non equiparant̃ ff. de v. obli. l. ex ea pte. ℌ. insulā. no. ꝛvi. q. i. placuit. ⁊ in. d. c. suſceptum. sed hic equiparantur. q᷑ est in iure exꝑessum. dic. s. per idēptitatem rōnis. ar. iurium p̄allegatoꝝ. ⁊ p hoc ar. ff. de bo. pos. ℨ tabu. l. i. ℌ. fi. p moꝛtuo eni habet̃. ff. p socio. l. actiōe. ℌ. publicatiōe. C Decioqnto q̃ro si ꝓcuratoꝛ ẜstitutus a prelato aliū substituit ⁊ reintegra moꝛitur. nunq᷑ expiꝛat mādatū: dicit Paul. q᷑ sic. si suo noīe ⁊ vt dñs litis hoc fecit. e. ti. c. i. lib. vi. ℨz si p̄latus alterius ꝓcuratoꝛ aliū substituit ⁊ re nō integra moꝛit̃ p hoc nō expiꝛat mādatū. In quo vī Paul. nō bñ posse itelligi. vel liber est corruptus. Ego aūt in hoc ẜsultus dixi q᷑ si ꝓcuratoꝛ fuit dat⁹ cū ꝑāte substituendi si substituitur ⁊ moꝛitur ēt re integra potest substitutus ꝓseq᷑: potius dī a dño ẜstitut⁹: ad hoc q̃ō no. ℨ. cle. ꝓ. in glo. fi. q̃ tm̃ nō pūt in. ℨrium iduci. ℨz faciūt p potius exquo p̄supponimus capacitatē ⁊ habilitatē substituentis p hoc ēt q̃ō no. Jo. an. e. ti. is q li. vi. ⁊ bar. ff. ò cura. bo. dā. l. ij. si aūt ꝓcuratoꝛ substituit iure ꝓprio vt fact⁹ ē dñs litis. tunc procedit q̃ō dicit Paul. q᷑ p eius obitū re integra expiꝛat substitutio. rō ò se pz. C Decimosexto q̃ro q᷑ ℏ logtur de moꝛte p̄lati. ⁊. ℨ. q. xiiij. dixi hoc itelligi ēt de moꝛte ciuili. C Quid si p̄latus excōicatur. dicit gl. vl. q᷑ nō p hoc reuocatur procurator. sed suspendit̃ eius offm̃. Idē Paul. C Opp. ad hoc q᷑ exceptio excōicationis q̃ obstat cedenti non obstat cessionario. vt no. de iurepa. c. i. lib. vi. So. aliud in cessionario q᷑ non agit noīe dñi. C Decimoseptimo q̃ro de eo q̃ō dī in glo. vlti. ibi ⁊ facit ēt. Sol. vt in ea. ⁊ ibi ỽ. qd si p̄latus. vbi tz q᷑ sic ne claudicet iudicium ad hoc. ff. de ar. l. diem. ℌ. i. ⁊. l. si interpellatur. ℌ. fi.

De in integrum restitutione. Rubrica

Ecclesia. Ipz quattuoꝛ dicta. Secōz ibi ⁊ cā Tertiū ibi ēt. Quartum ibi sed nō fiet. vel Primo ponit vnū dcm̃ exquo ò̄terminat eccl̃iaz debere restitui aduersus lapsum tpis. Secōo aliud quo tpe finiat cā restōis. Tertio extēdit ſz dcm̃. Quarto limitat dictum primuz ⁊ ptes non mutantur. C No. ò dictione aduersus q̃ ponit̃ hic p ℨ. de quo in glo. iij. ⁊ idem Paul. C Secōo no. q᷑ ad hoc vt audiat̃ eccl̃esia petens se restitui sufficit q᷑ affirmet se lesam: vt hic i verbo affirmat ⁊ glo. in hoc vbo. Sed tm̃ in effectu nō restituit̃ nisi ꝓbet lesiōez vt hic i vbo probabit: ⁊ de hoc i gl fi. Et idē Paul. ⁊ Genz. ⁊ rō ſm eū: q᷑ cū ꝓponit̃ de lesione ēt si vellet eccl̃ia statiz probare nō audiretur. cū regul̃r non sit locus probationi añ litē ẜte. vt lit. nō ẜtest. p totum de hoc etiam dic vt j. q. xx. C Tertio no. q᷑ eccl̃ia lesa restituitur i i tegz. ⁊ est hec restō in pstinū statū restauratio. C. de reputati. q̃ fin. in iud. l. i. ff. de mino. l. q᷑ si. ℌ. restō. C Quarto no. q᷑ eccl̃ia lesa pōt petere se restitui: ⁊ vī velle lr̃a q᷑ possit ēt non petere: q᷑ nō dicit q᷑ hoc debeat petere: q̃ō intelligit Pau. vt possibilitas hec nō sit apud iudicē a quo petit̃: q᷑ potius ē necessarius q̃ voluntarius: sed respicit p̄latū q᷑ petere dz si vult tū peccat moꝛtaliter omittēdo in iudiciū eccl̃ie ar. de of. archi. ea q̃. de off. custo. c. i. vbi de hoc. C Quin to no. ibi. peti q᷑ restitutio

peti. q restitutio nõ dz ꝯcedi nisi petaꝫ. nõ. n. officio iudicis subuenitur nisi iplozetur. cũ loco actiõis iplozetur offm iudicis in restõne. ff. de mino. l. q si minoz. §. fi. de of. iudi. c. ij. nec iudex supplet i facto. ff. de dã. infec. l. iiij. §. hoc autez iudiciũ. z quod ibi no. de postu. bone. i. ¶ Sexto no. q cã restitutiõis dz finiri intra quadriẽniũ. z hoc dicit gl. in vbo finiri. q offm iudicis hoc casu nõ ppetuatur p litis ꝯtestationẽ. Idez dicit Lau. eẽ in cã appellatiõis q̃ dz terminari infra annũ. vel ex cã biẽniũ z nõ vltra. ptendi. ij. q. vi. ei qui. C. de tẽp. appel. l. vlt. §. vlt. z l. nemo. de appel. ex rõne. z dic vt ibi. q aũt cã restõnis debeat terminari infra quadriẽniũ p batur ẽt. ff. de mino. l. papinianus exuli. C. de rest. in inte. l. petende. z l. vl. z no. e. ti. c. i. Sz oliz intra ãnũ. quod dic vt in glo. in vbo quadriẽniũ. z pro hoc ẽm Pau. e. ti. c. i. li. vi. z de hoc in Spe. de in inte. resti. §. infra quod tps. v. in resti. aũt. Et sic quod dz de anno vtili. insti. de acti. §. rursus. corrigit hoc casu. s. in cã restõnis. in alijs aũt in qb' ꝯcedit facilitas petẽdi infra annũ vtilẽ remanet ius antiquũ saluũ vt no. gl. C. de resti. i inte. l. fi. ¶ Septimo no. q restitutio aduersus lapsuz tpis datur solũ ad tm̃ tps q̃tũ fuit tps lesiõis. Et dicit Gen. in materia restõnis duplex tps fore cõsiderãdũ. i. tps infra quod dz peti. z illud ẽ quadriẽniũ: z tps ad quod daf restõ z illud ẽ tm̃ q̃tũ fuit tẽpus lesiõis. vt h. z. ff. ex qui cau. ma. l. fz z si. §. quotiẽs. z. §. fz cũ ferie. z l. nocnõ. §. siquis sepius. ¶ Sp. q ecclia nõ possit petere se restitui. aut eniz vacat z tũc nõ dz agi lis fz dz expectari successor. ne se. va. c. fi. aut. nõ vacat z tũc nõ ecclesia fz prelat' dz hoc petere. de rescrip. edoceri. So. expone q dicit ab ecclia. i. prelato ecclesie ẽm Pau. z Gen. q prelat' est in eccliа z econuerso. viij. q. i. scire. Uñ ẽt simplr agens dz agere noie ecclie cum qcqd acquirat ecclesie acgrat. Si est prelatus regularis q ẽt nomine ꝓprio agere nõ posset: secus i prelato seculari. vt no. de rescrip. edoceri. ¶ Secũdo op. q nõ sit opus vt ecclesia petat se restitui aduersus lapsum tpis. nã ecclia fungitur iure minoris. s. e. c. i. z. c. auditis. C. ex quibus can. ma. l. respublica. z de iure reipublice. l. rẽpublicã. lib. xi. Sz ꝯ minorẽ non currit̃ ꝑscriptio C. in qb' can. in inte. resti. nõ est necesl. l. sancim'. Sol. in hoc differt ecclia a minore qõ dic vt in gl. in v. a tpe. z in v. quadriẽnio. Et rõ diuersitatis ẽm Gen. q cũ ecclia nõ moriatur. xij. q. ij. liberti. z omni tpe cẽseatur iure minoris. iõ currit ꝑscriptio ꝯ ipsaz. al's ꝯtra ecclesiã nunq̃ posset ꝑscribi. z sic dñia eẽnt in incerto. ꝯ id. ff. de vsucap. l. iij. z possidentib' cũ bona fide z ẽt cũ titulo iura ecclesie nihil ꝓdessent. ꝯ id. C. de rei ven. l. certũ. z l. domũ. de prescrip. de quarta. z. c. si diligẽti. z p hoc apiatur via negligẽtie ꝓlatoꝝ z ẽ euitãdũ. ff. q̃ in frau. cre. l. pupillus. in minore aũt q futurus ẽ maior cessat hec rõ. ideo dũ est minor ẽt ꝯ. eum non ꝑscribit: q melius est ante tps occurrere quã post lesionẽ remediũ q̃rere. l. sancim'. ꝑalle. ¶ Tertio op. q imo ẽt ꝯ minorẽ currat ꝑscriptio. e. ti. ꝯstitut'. so. Sẽ. q ꝯ minorez nõ currit prescriptio legalis fz ꝯsuetudinaria sic qõ no. Inno. in. d. c. ꝯstitutus. rõ q in tali ꝯsuetudine af fuit ꝯsensus populi. ff. de legi. l. de qbus in quo etiã sunt minores quos factũ populi ligat. vt no. Inno. de sen. ex cõ. graue. p hoc qõ no. de simo. dilect'. nõ sic aũt est in lege q̃ artat etiã iuitos. C. de legi. l. leges. Alij dicũt q nec ꝯsuetudinaria currit ꝯ minorez z hoc equs fz pmũ verius vt dixi in. d. c. ꝯstitut'. qũo aũt cõparetur ecclia reipublice dic vt no. in. Spe. de in ite. resti. §. qs aũt. v. prelat' aũt. z dic vt dixi. e. ti. c. i. ¶ Quarto op. q nõ sit opus itra quadriẽniũ restõnem terminari. cũ possit ꝯtingere temp' hoc ꝓlongari p iudicẽ vel aduersariũ z fine facto suo tolleretur ius ecclie ꝯ regulã sine culpa. li: vi. So. vt in glo. in vbo finiri. v. si tm̃ vsqz. ad v. sed qd si. ex qua habes q tunc non currit tempus. idem Laud. z Pau. z pro hoc in aut. vt sponsa. largi. §. ad hec ¶ Quinto op. q ecclesia debeat ipso iure ꝟuari illesa. q ꝺ lictũ prelati negligentis sibi non dz iputari. regula delictũ lib. vi. dicit Gen. q illud itelligitur de delicto i faciendo. qõ cũ sit latens vicium animi nõ põt de facili p alios de ecclia resisti nec subueniri. ar. in aut. de nup. §. mitiores. col. iiij. sz negligentia cũ extrinsecus se offerat põt p superiorem potissime ad istantiã illoꝝ de ecclesia releuari. ar. de censi. i. c. romana. q. notoria. li. vi. xxxix. di. petrus. C. de temp. ap. l. vlti. §. fi. in aut. in medi. lit. §. super hoc. col. viij. de hoc de prescri. c. fi. in dicta regula delictum. ¶ Sexto op. q per quadrienniũ cã restõnis idistincte durare nõ possit cum qñqz fiat restitutio aduersus tẽpus mín' quadriennio vt aduersus decendiũ ad appellãdum: vel tps simile quo casu tpus petẽde restõnis nõ dz excedere tps ad qõ fit restitutio p iura q̃ allegat gl. magna i. v. restat. vsqz ad v. ad rõnem. quoꝝ iuriũ mentẽ refero. ꝯ. e. Sxto. Ad idẽ iducit rõ in eadẽ gl. ad rõnem. so. in hoc fuerunt opi. varie quas refert eadẽ glo. in ꝑn. z Pau. q̃ satis patẽt in glo. z simlit̃ ꝑz quomõ leges q̃ iducebanf p opi. ꝑma posita in glo. p maiori parte: solũ pro bãt de tpe ad quod fit restitutio q nõ dz excedere tps lesionis. Et quo ad hoc idez dt hic in tex. fz. l. si debitrix. §. fi. z l. ait ꝓtor. §. si ꝯditionalis. z l. cũ post. alle. in glo. videntur' loq de tpe itra quod dz agi. tñ vt dicit gl. l. cũ post. nõ loqtur de resti. fz ibi solũ dt q actio tpalis cõpetẽs ꝯ filiũ filio defuncto cõpetit ꝯ pr̃em vsqz ad tps quod restabat z nõ vltra. vt si erãt actio q̃ durabat semestre. z qñ filius obijt lapsuz erat semestre a tpe cõpetentis actiõis solũ itra temestre poterit pr̃ de peculio ꝯueniri. ad. l. si debitrix. §. fi. dic q nõ ꝓprie facit: z rñde vt in glo. sed ad. §. si ꝯditionalis: qz glo. dicit rñdẽ dum eodez mõ vt ad dictã. l. si debitrix. z videas quomõ facit ibi dt q cum aliqd est factum i fraudẽ creditorum licet a lege sit datus annus ad petendum talia reuocari: tamẽ si actio erat tpalis creditori ad petendum reuocationem non annus. sed solum tm̃ tẽpus dabitur q̃tum superat ad agendum. vt finge q actio durabat semestri z factum fuit i fraudem. z cepit competere actio ad reuocandum post lapsum tremestre poterit creditor solum itra tremestre petere reuocari. Sed ibi non loqtur de restitutione: sed de rescissiõe q̃ fit remedio illius tituli que in frau. cre. in qua sufficit q intra annũ incipit creditor agere ad reuocationẽ: nec opz q finiaf. ꝯ. annum ꝓterq̃ in casu predicti. §. si ꝯditionalis: i quo dz incipere vt nũc dixi. Et ẽ rõ qz si haberet̃ tps quo agi poterat actione ꝓncipale nõ posset creditor dicere aliquid factum esse in eius fraudẽ nec sua itereset. ex quo sua actio iã foret extincta z sic eodẽ modo ẽ in. l. si debitrix. §. fi. non aũt aliqd vrgent iste leges ad casum nostrũ in quo loqtur de restitutione in integrũ q̃ petitur officio iudicis z finiri dz intra quadriẽnium. ad rõnem de qua in gl. in v. ad rõnem. dic vt in gl. Et idem Pau. vel dic alio modo q illa rõ nõ ꝓcedit. nam p dispõnem huius cle. non tollitur qn ꝯ illum q ẽ tpe petendi restõnem aduersus lapsum tpis possit iterum vsucapi. vnde possemus dicere q si ꝯ aliquẽ vsucapiebaf q fuit absens cã reipublice post annũ quo incipit vsucapio. z eo absente fuit cõpleta si reuertit̃ lz possit petere intra quadriennũ se restitui aduersus tps quo abfuit tñ si steterit triẽnio q nõ petijt restitui lz quarto anno possit petere se restitui aduersus primã vsucapionẽ: tñ possidens põt se iuuare ex noua vsucapione inchoata z completa eo triennio quo reuersus fuit presens. Ex predictis ꝯcluditur per hanc cle. q tps intra qõ dz peti z finiri cã restitutionis in integrũ ẽ quadriẽnium. Et ex hoc inferẽ q tps negligentie non corrodit tps diligentie. sicut voluit scõa opi. posita in glo. quam etiã vz sentire Gen. dicens q id qõ hic dt ꝯcedendã esse restõnem ad tps lesionis dz intelligi cũ sup est tps ad qõ restitutio alias secus: puta si in locum tpis absente subrogato tẽpore negligentie reperiaf prescriptio completa. ff. ex q. causis ma. l. ab hostibus. §. sed qõ simplr. tunc. n. frustra queretur ꝺ parte tpis quadriẽnij cũ nõ sit dare tps ad quod fit restitutio: z qz multe leges ad hoc videntur facere z multi doctores hoc tenuerunt: posset dici q qñqz q̃rimus de tpe intra qõ cã restõnis debeat finiri. z tale est vniforme. s. quadrienuium vt hic. quandoqz querimus de tempore intra quod restõnis dz inchoari. z aut leditur qs ex ꝯctu vel quasi. vel ex sñia vel iudicio. z adhuc istud ẽ vniforme. s. quadrienniũ vt hic aut ledirur ex cursu tpis. z tũc si tps lesionis ẽ magis quadriẽnio vt hic ad huc idẽ. Si aũt ẽ min' quadriẽnio tũc dz ꝓni intra tm̃ tps q̃tum ẽ tps lesionis z nõ vl-

tra.adeo q̄ si vltra deferatur nō audietur.qō nō.gl.vt.l.diuus.ff.eo.ti.z in.l.fi.C.e.ti.ibi hoc tenent Bar.z Bal.z ꝑm hoc opi.ij.posita hic in.glo.poterit saluari vt sit opus siquis fuit lesus in vna die q̄ intra vnā diē a tēpore quo pōt petat se restitui ſz sufficit q̄ cā restitutiōis intra triēnium terminetur,nec ꝯtium dī.nihil.n.dicit hic de tēpore ꝓponendi ſz solum de tpe finiendi cām restōnis vt ꝑbat verbū finiri verum ē tamē q̄ de iure necessario nō ꝑbatur q̄ opus sit cāz restōnis ꝓponi itra tm̄ tps q̄tū fuit tps ipedimēti.vñ cōiter intelligit hec cle. qō sufficiat ꝓponere infra tantū tēpus vt infra quadriennīū possit terminari in eo aūt qō tangitur in glo.ad fi.de iudicio rescindente z rescissorio qō de obseruā tia simul intentat.Idē Pau.z dic vt dixi.e.ti.tuz ex litteris ¶ Quero in eo qō dicit ab ecclesia posse peti restōnem: z ſ.in.i.ↄtrario exposui.i.ꝑlato ecclesie.an hoc pōt sine spāli mādato.gl.ij.dicit qō sic.z idē Pau. ¶ Scōo quero qd si ꝑlatus ē excōicatus: dicit Lau.q̄ nō audiret petens restitutionē:cū videat potius agere q̄ defendere.ar. de excep. cū inter.z.c.significarūt.z hoc cū ꝓncipaliter petit restitutio.Sed qd si icidēter: dic vt in seq̄nti.q. ¶ Tertio quero circa dicta in ꝓxima.q.si restitutio petit incidenter:an prelatus excōicatus petere poterit: vt pone excōicatus appellauit z ipetrauit inhibitionē fieri iudici a quo nec procedere:deinde spoliat ab aduersario:videt q̄ possit petere se restitui cū potuerit appellare:z hec restitutio veniat i vim accessorij per viam reuocationis.pro hoc quod no. glo.xxiij. di.c.i. Et hoc placet Bertrādo z Jo.de lig. ꝑsupponendo q̄ appellās fuit reus.dic de hoc nō curādū:cū ēt originari⁹ actor audiatur appellans.de excep.significarunt. Item videt non ꝓcedere hec opi.q̄ auditur excōicatus appellans ad ꝓsequēduz q̄ sunt ptinentia ad appellationē solū quatenus ↄtingunt articulos appellationis: Uñ si appellat ab interlocutoria finito articulo appellationis bene auditur sup ꝓncipali si peteret restitutionē in integrum ēt incidenter.vt ↄtra lapsum dilatiōis pemptorie nō audietur.ad hoc de excep.cū iter.z qō ibi no. ¶ Quarto q̄ro an ꝓcurator constitutus a ꝑlato possit petere restōnem nomine ecclesie: dicit Gen.q̄ aut petit ꝓncipaliter z regrit q̄ habeat speciale mādatū,ff.de mino.l.illud.ſ.si talis.s.e.cōā: Aut incidenter: z auditur ēt sine spāli mādato.q̄ cū sit datus ad causam ꝓncipalē censetur datus ad oia sine q̄bus cā non pōt expediri ff.de ꝓcu.l.ad rem.z.l.ad legatū.qō tz glo.e.ti.suscitata. qō dicit Gen.verū si ante sniam vel post eam appellatione suspensa.vel si saltem adhuc potest appellari.secus si appellari nō potest.d.c.coram.q̄ tūc sup principali mandatū ꝓcuratoriū ē finitū.multo ergo fortius sup incidēti vel accessorio. ¶ Quinto quero cōā quo debet peti restitutio: dic Pau.qō cōā iudice ei⁹ ꝯ quē petit.C.vbi z aduer.quos in inte.resti.postu.li.ij. ¶ Sexto q̄ro si lapsu tpis non leditur ecclesia ſz solum ꝑsone ecclesie:vt q̄ lapsum est tp̄us quo ꝑlatus habuit ꝓuidere vel canonici debuerunt eligere.dicit glo.ij.q̄ tūc nō ↄcedit restitutio. Idem Pau.z Genz.qui dicit q̄ hoc casu noie ecclesie restitutio peti nō posset.p id qō no.Spe.eo.ti.ſ.ij.v̄.vt aūt. z dicit Pau. q̄ forte aliud in ꝑlato q̄ i canonicis:q̄ si ad alium spectat collatio vel electio p eius negligentiā posset ledi ecclesia eius noie:hoc fiebat vt q̄ potuisset ꝓscribere q̄ nō ꝓscripsit vt finge q̄ noie ecclesie collatū fuerat beneficiū z iceperat eccl̄ia ꝓscribere ius ↄferēdi:ſz ꝑlatus negligit interrūpe. ꝓscrtptio q̄ fuisſz ↄtinuata si nō neglexisset:ergo eccl̄ie cōpetet restitutio.qō puto verū.Et pro hac dōia inter ꝑlatum z canonicos est de testa.requisisti.z qō no.e.ti.qō sicut.vñ qō dicit glo. de ꝑlatione itellige verū q̄n hz ↄferre rōne persone nō aūt eccl̄ie. ¶ Septimo q̄ro in eo q̄ dicit de restōne aduersus lapsuz tpis: de exēplis.ſo.vt in glo.in vbo lapsum. vel ꝑm Laud. exēplifica in āno ad ꝓsentandū:vel ad interrūpendā ꝓscriptionē.vel ad denunciandū aduersario receptionē testium Et dicit Pau.hoc ꝓcedere sineagit de dādo vitādo siue lucro captādo:z sic generaliter aduersus lapsuz tpis i quo nō fecit eccl̄ia id qō fieri expedietba ↄcedat restō. pro hoc eo.ti.c.ij.z.c.cōā.Gen.ēt intelligit siue hoc tp̄us sit ab hoie siue a lege statutū:q̄ hic idistincte loqtur:z in vtroq̄ eadē est rō.z de termino hominis in.d.c.cōā. de termino iuris e.ti.auditis. ¶ Octauo q̄ro circa hoc qd de biēnio ad prosequendā appellationē. An ecclesia nō prosequēs iuste ipedita indiget restitutiōe vel ipso iure seruet illesa: Glo.e.in vbo lapsum.remittit ad notata:de ap.ex rōne.z ibi cōiter tenetur opus esse restōne. ¶ Nono q̄ro an ꝯ ꝓscriptionez.xl. annoz possit ecclesia petere se restitui: glo.e.sentit qō non: quod tz Jo.an.e.t.auditis. ¶ Opp.ad hoc de hac cle.So. hec gl.quod loq̄t h̄ de restōne aduersus lapsuz tpis ꝯ quod cōpetit restitutio.vult dicere q̄ ista cle.nō ꝑbat quod aduersus quēlibet lapsuz tpis ↄcedatur restō ſz solū determinat itra quod tps debeat ecclesia posse petere se restitui aduersus lapsuz tpis z dz itelligi qñ nō reperit ꝓhibitū. Pau.h̄ late ꝓsequtur ea que no.eo.ti.auditis. z ꝑmo vī qō gl. sit vā q̄ si cōpeteret restitutio iura loq̄ntia de ꝓscriptiōib⁹ eēnt sine effectu.vñ Goff.e.ti.c.i.dicit q̄ nō inuenit ecclīaz restitui ꝯ vsucapionē vl̄ ꝓscriptionem.lz aliqua tēpora de predictis aliquādo subducantur.p hoc quod no. Spe.eo.ti.ſ.si qs aūt.v̄.hoc aūt notāduz.vbi refert cle.,pnunciasse ecclesiam non posse post biennīū opponere exceptionem non numerate pecunie ꝯ creditores. In ꝯriū q̄ cōtra ꝓscriptiōez restituitur minor qñ ꝓscriptio ↄtra eū. currit ergo z ecclia q̄ comparatur minori.C.si aduer.vsucapi.l.vna.z hoc tenet Hosti.de trāsac.ↄtingit.z in sum.e.ti.ſ.quādo.v̄.itē obijcit ad fi.ſ.in q̄bus.v̄.i prescriptionib⁹.z plen⁹ de prescrip.super Rica.de ꝓscrip.re.īmobili.ſ.q̄ exigātur.v̄.res ēt dñica. qō dicit Paul.verius maxime p istā lr̄am q̄ generaliter loquit.nā z maior ipeditus restituitur ad tps ipedimenti.ff. ex.q.cau.ma.l.sed z si p ptorem.v̄.quotiēs z.l.succurrit.z.l. in eadem cā. Item ecclesia restituit aduersus lapsum decē dij ad appellandū.vt tz hic gl.in vbo lapsum.vel aduersus aliud tps circa statum iudicioz: ergo eodē modo z ꝯ ꝓscriptionē currentē ꝯ bona cū iura velint ēt p ꝑmas ꝓscriptōes ꝓiudiciari ecclesijs.e.ti.coram. Et maior sit lesio ecclesie i pditione rei q̄ in lapsu dilationis vel in alijs prescriptionibus iudicialibus. Item si transfert dñium rei p traditiōez factā in ꝯctu licite celebrato sicut p prescriptiōez.C. ō pac. l.traditionibus.Sed ꝯ talē tractatū restituit eccl̄ia.eo.tit. c.i.ergo z ꝯ ꝓscriptiōem. Et in hoc qō dicit Paul.dñium transferri p ꝓscriptiōem:dic vt dixi de prescrip.ad aures. Item ꝑm Pau.sicut cum snia trāsiuit in rem iudicatā rescinditur p restōnem.e.ti.c.i.ita ergo z prescriptio. Refert tñ quosdā dicere hanc cle.non loqui de ꝓscriptōe.xl.anno. de alio tpe aduersus cuius lapsum ↄceditur restō.qō tz gl. vt.s.e.q.dixi. Et tunc vī q̄ contra prescriptionem.xl.ann. nō ↄcedatur restō cū hoc non sit iure expressum. Ad qō dicit Pau.q̄ satis ē expressuz in vbis generalibus: vult dicere.q̄ exprimit hic in eo q̄ generaliter dī aduersus lapsuz tēporis cōcedi restōnem.ad hoc de ma. z obe.solite.qō puto verius.z tenui in.d.c.auditis.quod ēt tz glo.in aūt. de eccl. ti.ſ.p temporalibus.col.ix.z Genz.z Steph. hic ꝓ hoc.qz sufficit q̄ non inuenit ꝓhibitum. Item satis ꝑbat h̄ z nunc dixi ꝑm Jo.an.in apostillis possit rūderi q̄ hec cle.solum ꝑbat dari restōnem aduersus lapsum tpis. Sed p hoc nō infert q̄ adnersus ꝓscriptionem p quā restōnem non solū fit restitutio aduersus lapsum tpis:sed ēt restitueretur res ꝓscripta. Ad qō dici pōt q̄ hec restitutio rei venit in vim ↄsequentie. Quidā tñ volentes defendere glo. dicūt q̄ aut simul intentat eccl̄ia iudiciū rescindende z rescissorium.z ꝓcedit glo. vt nō admittatur hec petitio. aut sepatim admittitur ecclesia petēs se restitui aduersus lapsuz tpis. Et ex hoc prescriptōem rescindi z ea rescissa poterit agere ꝓstina actione sicut ꝓscriptio alio modo ēt interrupta.p hoc qō no. Inno.de prescrip.illud.z.e.ti.tum ex lr̄is.qō nō procedit q̄tum per hoc velint saluare gl.qz ꝑm eos verū ē dicere ꝯ ꝓscriptiōem cōpetere restōnez:in eo aūt q̄ distinguūt an simul itentētetur rescindēs z rescissoriū an sepatim nō vī i hoc.iducēda diuersitas in effectu.nā z obseruātia sit itentatur vt dixi in.vi.ꝯio in fi.z dic idistincte vius cē q̄ ꝯ ꝓscriptōez restituitur eccl̄ia. Ad ꝯium cū vī q̄ ꝑz h̄ frustra erunt

stra erũt iura ꝺ ꝑscri.Ꝫ ecclesiã loquẽtia.dic ꝙ imo nõ frustra qz nisi ecclesia cõpleta ꝑscriptione infra quadriẽniũ petat se restitui amplius nõ audiť.e.ti.c.i.li.vi. ¶ Decimo q̃ro an aduersus lapsuz instãtie q̃ de iure ciuili non finitur triennio possit ecclesia petere se restitui.dicit Gen.ꝙ nõ nisi i subsidium.i.qñ aliũde nõ põt ecclesie succurri ad istar minoris cui cũ põt succurri agendo de suo itereſſe Ꝫ eũ q neglexit agere ꝓ ipso restõ nõ ꝝcedit al's sic.C.de iudi.l. ꝓperandũ.in fi.z qꝺ no.e.t.bñscio.vbi Hosti.vẽ tenere Ꝫ iuz.sz ꝑmũ seq vẽ in sũma.e ℌ.aduersus.z verius. ¶ Undecimo q̃ro an aduersus ꝝfessionẽ restituať eccl'ia.dic Inno.e.ti.auditis ꝙ nõ nisi ꝓbato erroꝛe.qꝺ tz Spe.e.t.ℌ.i.v. sz nunqd ecclesia.z Mathe.hic vt dixi in.d.c.auditis. ¶ Duodecimo q̃ro an aduersus vsucapionẽ restituať eccl'ia.hec qꝺ ꝑsupponit aliã an vsucapio currat Ꝫ ecclesiã i qua tz Pau. ꝙ sic.qꝺ tz.e.ti.c.i.quo ꝑsuppoſito dic ꝙ poterit eccl'ia petere se restitui ꝓbata lesione.qꝺ ẽt tz Pau. ¶ Decimotertio q̃ro an Ꝫ exceptionẽ annualẽ q̃ currit nõ ꝑsentãti rescriptũ possit eccl'ia petere se restitui. Pau.ꝙ sic.si ꝙ negligentiã omisit secus si dolo.qꝺ tz Inno.al's Uinc.e.t.tũ ex l'is ꝑ hoc qa aduersus delictũ nõ dať restõ.C.si aduer.deli.l.i. z hoc qñ tota ecclesia deligt.C.de sacrosan.ec.l.iubem⁹.xvi. q.vi.si cẽm.no.de ord.cog.c.ij.in gl.iij. ¶ Decimoquarto q̃ro an aduersus perẽptoriuz datũ ad opponẽduz cria vel defectus restituať eccl'ia:ꝺic Spe.e.ti.ℌ.siqs aũt.v.sz pone eccl'ia.obtentum ꝙ nõ.qꝺ tz Cõpo.de elec.ꝙ sic̃.z Pau.z Mathe.ℌ qz in actionib⁹ penalib⁹ nõ ẽ ꝑditũ auxiliũ restõnis.ff.de mino.l.auxiliũ. ¶ Decimoquinto q̃ro an restituať eccl'ia aduersus lapsuz termini ad ꝓponenduz dilatorias: glo.in ver.lesaz.tãgit z nõ soluit.Lau.refert id qꝺ no.Inn. e.ti.coꝛã.vbi dicit ꝙ nõ nisi iudici videať hoc equũ ex circũstãtijs.qꝺ tz Pau.Gen.z Mathe.qꝺ dixi.d.c.coꝛã. ¶ Decimosexto q̃ro an publicatis attestationib⁹ restituať eccl'ia ad ꝓducẽdos testes:ꝺic Pau.refert id qꝺ no.Inno.e.ti.auditis.vbi ꝝcludit ꝙ non nisi iudex ꝑmissa cognitione videat ecclesiã lesam sui vel ꝓlati facilitate.ꝺz aũt iudex esse cautus vt nõ concedat restõnez vbi subest ꝑsumptio suborna-
nari.ꝯ.quadriennĩũ quid si finito quadriẽnio deť restõ:Gl. in vbo finiri allegat pro z Ꝫ.z vẽ tenere ꝙ non tz restõ.qꝺ ẽt tz Pau. eisdẽ rõnib⁹ pro hoc ꝙ ipsemet notauit.ꝯ.de decicle.i.qꝺ ibi dixi.q.xxx.duab⁹ sequentibus.z pro ẽt qz restõ Ꝫ ius cõe ꝝcedit iõ est restringẽda regula q̃ a iure li.vi.sup qua rõne fundať gl.z Pau.Ꝫz Gen.tz Ꝫiũ. qz fauoꝛe rei limitatũ ẽ quadriẽniũ ad finiẽdã restõnem:vñ qua rõne volẽte reo põt prolongari.C.de tẽp.i inte.resti.l.petẽde z no.e. ti.l.fi.eadẽ rõnẽ patiente z reo z nõ excipiente. Nã z alibi ꝺ lapsu fataliuz in appellatiõe ꝺz excipi z probari.C.de tẽ.ap. l.ij.ℌ.fi. Ad.ℌ.ꝝsequens allegatũ in glo.rñdet Genze.ꝙ ibi ab initio tenuit datio tutoris.lz posset reuocari si proposita fuisset excusatio z ꝓbata infra tps legitimũ quo elapso non potuit audiri i ꝓiudiciuz pupilli hec rñsio non sufficit.nã ẽt ℌ id Ꝫ qꝺ cõpetit restitutio tz mero iure.vl' sz Bẽ.ibi spãle fauoꝛe pupilli sicut ẽt spãle ẽ ꝙ excusatio ꝑ textu falsitatis obtẽta ipo iure nõ tz.lz aliud sit i alia snĩa.vt ibi no.ꝺic z aliter. vt ꝺico.ꝯ.e.q. Ad id qꝺ no.C.de iudi.l.ꝓperandum post ꝑn.qꝺ no.glo.pro se iducit vbi tz glo.ꝙ snĩa lata post termiuz non tenet. Rñdet Gen.ꝙ ibi iõ qz fuit lata ex actis que iam pierãt pempta istãtia.z sic ẽ nulla tanꝯ exactis nullis: z hoc puto verius. Et ꝺic ꝙ i.ℌ.sequẽs subest rõ:quia nõ ꝺz ꝓiudicari iuri iã q̃sito in cõmodũ pupilli cuius interest hẽ tutorẽ.Ꝫz is ꝝtra quẽ petiť restõ bene põt preiudicare sibi omittẽdo exceptionẽ sibi cõpetentẽ ꝓp. lapsuz quadriẽnij. Nunia aũt iura in hoc sunt veria an teneat factũ post tẽpus distingue:qz aut tps prefigitur parti aut iudici aut actioni. Primo casu post tps nihil põt fieri z si fiat nõ tz.C.sen.rescin.nõ pos.l.pemptorias.ꝺ ꝓba.l.exceptiõem.ff.de iud.l.ſz z si suscepit.Scõo casu aut ꝑfigiť tps iudici z iurisditioni. aut iudici tm̃.si iudici z iuri ſditioni nõ valet qꝺ fit finito tẽpoꝛe.ff.de iudi.l.ij.ℌ.ſz z iudex.de arbi.l.si cũ ꝺies.ℌ.si intra z.l.nõ ꝺistinguemus.ℌ.ij.C.qñ ꝓuo.nõ est necesſ.l.cum non eo ꝺie.Si iudici tm̃ tz qꝺ fit post tps ſz iudex puniať.C.de edi.ꝓua.l.fi.C.vt oĉs tam ciui.ꝙ milita.l.i.ad fi. ꝑ vtroque mẽbꝛo.de offi.dele.de causis.z qꝺ ibi dixi. Tertio casu aut ꝑfigitur tps circa substantiã actiõis z finito tpe finiť actio z nõ tenet qꝺ postea fit.C.de dolo.l.fi.ne de sta. defunc.l.ij.in fi.aut ꝑfigitur nõ circa ſbam actiõis sed circa litis instantiã z finito tẽpoꝛe iudex de nouo põt cognoscere nõ autẽ vigore ꝓme instantie.C.de iudi.l.ꝓperandũ.ad fi.ad.l.falci.auť. ſz cũ testatoꝛ.in auť.de re.z fal.ℌ.illud quoqz col'.i.de hoc ꝙ Ray.z Bar in.d.ℌ.consequens. ¶ Uigesimosecundo q̃ ro an hoc quadriẽnium possit ꝑ iudicẽ progari:vl' ꝙ non sicut nec tps qꝺ dať ad appellationẽ finiendã.qꝺ no.de ap. cũ sit.ꝑ hoc qꝺ no.C.ꝺ lite ꝝte.auť.offerať.qꝺ tz Lau.quia hoc tps datur sine ministerio iudicis:nõ põt ergo ꝑ iudicez auferri.regula indultũ.lib.vi.quã rõnem ꝺicit Gen.non ꝑcedere.nõ tamẽ reddit cãm.sed posset reddi:qz hoc tẽpus põt ex cã ꝓlongari.C.e.l.petende.ꝺicit aũt.Gen.aliã cẽ cfficatioꝛẽ rationez:qz qñ lapsus tpis effectualiť absoꝛbet ius partis nõ põt minui vel ꝓtendi:z sic est i tpe ꝓsequẽde appellationis vel petẽde restõnis: secus in tpalibus quoꝛum lapsus nõ absoꝛbet ius partis vt in tpe qꝺ dať ad deliberãdum.iij.q.iij.offeratur.vel ad snĩam exequẽdã.ff.de re iudi.l.ij.de re iudi.qꝺ ad ꝝsultatiõem.Sed Ꝫ ꝺici posset qz in quolibet lapsu tpis absoꝛberet ius ptis cũ acgrať ius aduersario vt post tps non audiať qz dimisit tps labi.Tñ põt rõ Gen.ſustentari quãdo aduersarij ius nõ ẽ factũ deteri⁹ ꝓ id qꝺ no.de v.sig.ꝯ.cle.sepe.ℌ.z qz in gl.i vbo nõ obstante dixi de fi.istru.cũ ꝺilectus.Ꝫz ẽt rõ Lau.ẽ va:qz hoc quadriẽniũ dať a iure sine ministerio hominis.iõ nõ põt a iudice mutari.pro hoc qꝺ dixi in.d.c.cũ sit.lz.n.ex aliqua rõnabili cã possit protendi prout ꝺr hic i glo. i vbo finiri nõ per hoc seqť ꝙ iudex hoc possit cũ nõ reperiať sibi permissuz. ¶ Uigesimotertio q̃ro in eo ꝙ hic ꝺr hoc quadriẽniuz ẽ ꝝtinuũ.qꝺ ꝺicatur tps ꝝtinuũ.z quod vtile so. vt in glos. in vbo ꝝtinuũ.z in ea ibi ꝝtinue.vtile hic ẽ multiplex.de quo i ꝯ.e.q.ibi quo ad.ꝓgressum.ꝑ hoc.ff.de calũ.l.annus de edi. edic.l.cũ sex.z.cũ ꝺic gl.ꝙ quadriẽniũ ẽ ꝝtinuũ i ꝑn.ꝑ lr̃am q̃ seqť ponderat verbũ a tpe lesionis qz statim ab eo tpe in

cipit currere. vñ dicit Gen. ꝙ currit a momento finite lesionis. p hoc qō no. Inno. eo. ti. corā. Pau. quo ad primū q̄s tutu hic. ⁊ de elec. cle. cām. in vbo ab iterpositiōe. dicit continuū tp̄s q̄q̄z dici q̄ ꝯtinue currit in p̄sentia ⁊ abñtia diebus feriatis ⁊ nō feriatis sit copia iudicis vel nō. C. de prescrip lon. tēp. l. vlt. q̄ñq̄z cōtinuū ē vno respectu: q⁊ veniunt dies feriati: ſz alto nō. vt q⁊ nō currit ipedito. ⁊ sic sumitur ℔ ⁊ p hoc qō no. Archi. ij. q. vi. anterioꝝ. sup glo. nunqd hoc tp̄s. in fi. Tēpus vo vtile ē quod non currit ꝯtinue q⁊ nō diebus feriatis vel quādo nō eo copia agēdi vel tpe absentie. Et hoc multiplex. quoddā ꝯtinue vtile vt tp̄s semestre. de quo de sup. negli. prela. lz de ꝯcess. p̄ben. c. ij. ⁊. c. q⁊ diuersita tē. ⁊ tp̄s cētū diex ad petēdā bonoꝝ possessionē. C. q admi. ad bo. pos. possunt. l. ij. quoddā vtile quo ad principium tm̄: ſz quo ad ꝓgressuz ꝯtinuuz vt tp̄s ad appellanduz quando ferr̄ sñia ℈ abñtē ⁊ ignorātē. C. qūo ⁊ q̄ñ iudex. l. ab eo quod dā vtile i ꝓgressu: ſz ꝯtinuū ab initio vt tp̄s appellatiōis p sequēde. de ap. ex rōne. Et qō quadriēniuz de quo hic sit cōtinuuz ⁊ vtile mō p̄dicto tz gl. C. e. l. fi. dicit autē omne tēp⁹ continuuz nisi ꝓbetur eē vtile. vt no. gl. ff. de diuer. ⁊ tēpo. prescri. in Rubrica. ⁊. l. i. ¶ Vigesimoquarto quero si ecclesia non probauit in peremptorio an quadriennium petē de restitutionis computetur a fine peremptorij an a die scientie. videtur ꝙ a facie termini per hanc litterā. quod prosequere vt in glo. in verbo a tempore. in ver. ⁊ nota. ⁊ cum opinione Inno. quam approbat glo. tenet hic Pau. ⁊ Archi. eo. ti. c. ij. lib. vi. p⁊o hoc dicit hic Lap. referens id quod no. Spe. eo. ti. §. infra quod tempus. ver. ceterum. vbi dicit ꝙ sicut eccclesia vel minor debent petere restitutionem infra quadriennium a tempore lesionis sic etiam maiori quādo sibi ex iusta causa competit restitutio currit hoc tempus a die lesionis si est presens vel tempus reuersionis si erat absens. ¶ Vigesimoquinto quero: an hoc quadriennium currat ignoranti. dicit Lau. ꝙ tempus continuuz currit ignoranti ⁊ imputet sibi qui super hoc debuit vigilare. ſ. e. coram. j. de concess. preben. c. vno. in fi. de vtili. dicit secus: quia probabilis ignorantia inter impedimenta legitima cōputantur. C. de edil. edic. l. cum sex de cle. ex. mini. apostolice. de tempore autem partim continue partim vtili dicit ꝙ ab initio excusat ignorantia non postea exquo incepit. de rescrip. plerumq̄z. nisi sit affectata ⁊ supina ignorantia que in distincte non excusat. de temp. or. eos. lib. vi. Sed per hoc non est soluta questio proposita nisi presupponendo id qō dixi. ſ. q. xxiij. ꝙ quadriennium est partim vtile partim continuum quod tenet Genze. dicens. per hoc videri ꝙ non currat ignoranti cum succedat loco vtilis anni. de quoin. l. fi. C. de temp. in integ. resti. qui non currebat ignoranti cum esset vtilis. Item quia alias sequeretur ꝙ iusta ignorantia puniretur contra. l. generali. C. de tab. lib. x. ⁊ de consti. c. ij. Refert tamen aliquos contra sentire: sed primum verius. quia vt dixi. ſ. q. xxiij. ⁊. ſ. e. q. hoc quadriēnium nō est omnino continuū. sed partim vtile ⁊ sic non currit impedito. ¶ Vigesimosexto q̄ro nunqd hoc quadriennīū currat ecclesie tempore prelati ecclesiam ledentis: videtur ꝙ non: q⁊ tunc non currit prescriptio per quam acquiratur dominium. xvi. q. iij. §. item si. ⁊. c. si sacerdotes. p⁊o hoc quod no. Inno. e. ti. tum ex litteris. In contrarium est quod no. Archi. e. ti. c. i. lib. vi. quod sentit hic Pau. dicens hanc litteram facere p⁊o. de hoc dixi in. d. c. tum ex lr̄is. vbi tenui primū ꝙ p̄scriptio non currit. nec ista lr̄a facit ꝯtra: q⁊ in eo ꝙ dicit quadriēnium currere a tempore lesionis debet itel ligi saluo quam in casu dicti. c. si sacerdotes. vt iura iurib⁹ concordent: de elec. cum expediat. li. vi. ¶ Vigesimoseptimo quero an post quadriennium possit peti restitutio per modum excipiendi: videtur ꝙ sic: quia que annua sunt ad agendum perpetua sunt ad excipiendum. ff. de doli. except. l. pure. §. pe. de rescrip. plerūq̄z. vbi hoc declarauit. In contrarium: quia hec exceptio habet vim actionis ⁊ datur eī⁹ exemplo. ff. ex. q. cau. ma. l. necnon. §. exemplo. ergo sicut actio nou competit post quadriennium ita nec exceptio. ff. de inoffi. testa. l. papinianus. §. si filius. ⁊ hoc verius ꝯz Pau. Ad ℈rium respōde ꝙ non obstat: quia non est in potestate rei qñ exceptiōem proponat: sed bene est in potestate volentis restituit qñ hoc petat. Et p⁊o hoc qō dixi in. d. c. plerūq̄z. p hoc iuferr̄ solutio qōnis sequen. ¶ Vigesimooctauo q̄ro ecclesia contrahendo fuit decepta is cū quo ꝯtraxit post quadriēnium petit rem sibi tradi eccl'ia excipit petens sibi restitui debet ne audiri: dicit Pau. ꝙ non. per id qō dixi. in. pr. q. Et p⁊o hoc de transa. contingit. ¶ Vigesimonono q̄ro quō sciri poterat quantum sit tp̄s lesionis: dicit Lau. ⁊ Gen. qñq̄z tp̄s est limitatū a lege vt decendium ad appellandū vel simile. ⁊ tunc tm̄dem restituet ⁊ non vltra. qñq̄z tp̄s erat arbitriariū puta ad p̄ducendum instr̄a: ⁊ tūc restituit. tp̄s arbitrariū. p⁊o hoc quod no. Inno. e. t. coram.

¶ De iudicijs.

Quadum. Nota ꝙ modus citādi p edictū in forma hui⁹ cle. ℈z locū i solo papa ibi auc̄tate aplica. ⁊ ibi papa spāl'r mandante. ⁊ p⁊o hoc ℈z Lau. ꝙ iferiores hñt certos suos modos p quos citant subditos: vt no. de dolo. cām ⁊. c. prout ⁊. c. vitatis. ¶ Scōdo no. ꝙ in verbis generalibus cōprehēdūtur psone ē i dignitate ꝯstitute ēt si sit rex vel impator ibi qbuscūq̄z iuncto eo qō dicit glo. in hoc verbo idē Lau. Paul. ⁊ Genz. ⁊ hoc in dispōne nō restrīgibili al's secus. ar. de prebē. c. fi. qō tamē nihil ꝓbat de psonis: sed tm̄ de beneficijs. vnde de psonis posset dici ꝙ nisi sint alique psone expresse ad quaꝝ similitudinē restrīgatur cl'a generalis oēs venient cū nō sit maior rō de vna q̄ de reliqua neq̄z sit ℈rium iure expressum p hoc qō dixi de rescrip. significauit. ¶ Tertio no. casum in quo citatur qs vltra duas dietas. vt hic in glo. i verbo vndecūq̄z. ⁊ idē Lau. ⁊ Gen. ¶ Quarto no. de albo p̄toris q̄ dic vt in glo. in verbo albo. ⁊ dicit Gen. ꝙ iō citatio scripta in albo afficit. q⁊ patenter ⁊ publice fit ideo p⁊esumitur ad notitiā citati puenire. p hoc. C. qūo ⁊ q̄ñ iudex aut̄. q semel in aut̄. de iud. §. fi. colla. vi. ¶ Quinto no. de dictione ad instar que exponitur. i. ad similitudinem. C. de iur. fisci. instar de hoc. de fide instru. inter dilectos. ver. ceterum de offi. lega. c. ij. li. vi. ¶ Sexto no. de diebus solēnibus in qbus fiūt in curia citationes generales ⁊ qui sint dic vt in glo. in vbo solemnes. ⁊ idem Genze. ⁊ Laud. dicit tm̄ Lau. ꝙ papa ēt extra hos dies p̄t facere citationes in consistorio publico vel priuato ⁊ etiā in camera ⁊ sufficit ꝙ de eius certa scia ⁊ spāli mandato hoc fit cū non arctetur iuribus. de ꝯcess. p̄b. proposuit. Et idem Gen. ⁊ ꝑm Lau. regulare est ꝙ citatio ne prius facta legitime ad curiam ab homine vl'a iure. Si non compareat citatus in die affignata fit citatio in audientia publica vel p⁊econizatio in palatio. ⁊ tales sunt magis proprie declarationes primarum citationuz q̄ citationes. Contra quos aūt fiant processus generales in curia. dicit glo. in verbo generales. ⁊ idem Pau. ⁊ Gē. ¶ Septimo no. casum in quo non tm̄ operatur genus q̄tum species. ibi spāliter iuncta glo. ⁊ ꝑm Pau. ⁊ Gen. dī papa spāliter mādare quando mandat ꝙ citatio fiat in audientia: ⁊ de certa persona. ⁊ expedit ꝙ exp⁊imat ꝙ fiat citatio per hanc formam: tunc enim secūduz Gen. videtur tollere velle ius cōmune qō ēt dicit glo. in verbo ex certa scia. ⁊ in verbo specialiter. ¶ Octauo no. ꝙ mādatum ⁊ iussus quādoq̄z capiuntur p⁊o eodem ibi mandante iuncta gl. ⁊ idem Pau. ⁊ hoc dixi de off. dele. q̄m abbas. ⁊. ſ. de procu. clemē. fi. q. i. ¶ Nono no. dīam inter audientiam litterarum apostolicarum ⁊ papale palatium. quod dic vt in glo. in verbo litterarum. ⁊ idem Lau. ⁊ Paul. Et de auditore contradictarum. ſ. de elec. cle. ne romani. ⁊ de rescrip. cle. auditor. Innuit autem glo. p⁊edicta in verbo litterarum in fi. ꝙ audiē tia sit locus ordinatus dicunt tamen aliqui ꝙ non sic ē immo vbi est auditor: ibi: est audientia ⁊ vbi audit causas.
¶ Decimo no. ꝙ cessante causa legis cessat lex. ꝓbatur ℔ in eo ꝙ excusat constitutionem bonifacij ꝓpter malicia tēporis. Et dicit

poris. Et dicit Lau. q̄ potētia ꝛ astutia inimicoꝝ quos habuit iste. Bonifacius ēt vsq; ad mortē fecit rigorem hunc cē rationabilē cū multis crassantibꝫ opꝫ sit exēplo ar. xxiij. q. iiij. guilisarius. lxxxvi. di. c. i. j. de penis. cle. sigs suadente. ver. ciuitas. ꝛ idē Gen. p̄o hoc. ff. de penis. l. aut facta. §. fi.

¶ Undecimo nota. de alternatiua ibi vel quoꝝ quod dic vt in glo. in hoc verbo ꝛ idē Pau. ¶ Duodecimo no. q̄ fi cut debet p̄uideri vt quis citetur ad locum tutū. de ap. ex parte. Ita ēt debet p̄uideri iudici apparitori ꝛ executori seu nuncio vt tute possint ad locum accedere vt hic ibi vel quorum domicilia possint tute adiri p̄o hoc vt lit. nō ꝓtest. quoniam. dicit autem Pau. q̄ hoc debet exp̄imi in citatione. ff. de transac. l. cum hi. §. si tutor. de ap. romana. §. cū aūt. li. vi. In quo non videtur quid velit dicere sed potest intelligi q̄ quando quis citatur debet exp̄imi qualiter locus est tutus quod tamen non est oportunum sufficit enim q̄ ita sit. Si autem non est tutus citatio non arctat. de ap. ex parte. ꝛ dic vt ibi dixi. Et ex hoc colligit Mathe. q̄ si aliquis per se vel alios p̄ocurat ne citatio perueniat ad eum vel ne ad eiꝰ domicilium vel locus possit libere adiri. habetur p̄o vero contumace. Et hoc speciale dicit esse in his duobus casib⁹ de quibus in litera. secus in alijs citationibus. j. ti. i. c. i. §. si vero. ¶ Decimotertio no. de protestatione quam facit hic papa. in ver. porro. ad conseruationem iuris sui simile de p̄ scrip. nihil. Et hoc fit ex superhabundanti cū potestas eiꝰ semper remaneat libera nec subijciatur iuribus de elec. significasti. de p̄eben. dudū. li. vi. Lau. ꝛ Gen. ¶ Decimoquarto no. de citationib⁹ absentiū ꝛ exēplificat Lau. ꝛ Gē. p. c. ex litteris. de resti. in integ. de dolo. veritatis. ꝛ. c. cuz dilecti. de dila. c. fi. de accu. licet. ꝛ. c. veniens. cum similibus. Formas harum citationum ꝛ modum procedendi ponit Spe. de citatione. §. dicto de citatio. vsq; ad fi. ¶ Opp. q̄ hec cle. nō sit situata sub congruo titulo sed debuit poni potius sub titulo de citationibus. maxime cum prima citatio videatur non iudicialis. quod dic vt in glo. in verbo citationes. So. vt in ea. Et idem Lau. Paul. ꝛ Gē. ¶ Scōo op. q̄ non sufficiat citatio generalis sed requiratur specialis. de elec. c. fi. li. vi ff. de ap. cū quidam. dicit Pau. q̄ hoc est speciale in papa ꝛ in cā huius constitutionis. alꝫ regulare est q̄ non debeat fieri talis citatio generalis nisi de prius citato ab homine vel a iure. de elec. c. i. ꝛ. c. vt circa. ꝛ. c. cupientes. li. vi. de ap. sepe. ꝛ sic citatio que fit in albo magis est exageratio citationis iam facte. p hoc quod dixi. §. in. vi. notabili. ꝛ dicit Lau. ꝛ plenius Pau. q̄ in facto generali sufficit publicatio generalis. de postu. c. i. lxxvij. di. proposuisti. ꝛ in facto speciali qō tangit partem nō sufficit citatio generalis. ꝛ sic loquunt̄ ꝛria. de hoc i Spe. de do. ꝛ cōtu. §. restat. i p̄n. vbi dicit q̄ iudices possint p̄ hec edicta citare ꝛ qui non.

¶ Tertio op. ad hoc q̄ non solus papa sed etiaz alij citare possint p̄ hanc cle. j. ti. i. cle. q̄uis. so. ibi est casus specialis. de quo dic vt ibi. ꝛ hoc vult glo. hic in v̄bo papa. ¶ Quarto op. q̄ non fuerit necessaria restitutio quā fecit papa hic i ver. nos rigorem. Nam etiam in constitutione Bonifa. dicebatur citationem in forma huius cle. p̄sertim habere locum in casibus positis hic in tex. vnde exponendo p̄sertim p̄o tantum. idem ibi dicebatur quod hic: Sol. vt in glo. in verbo restringimus. que videtur stare contrario. Et hoc tenendo dic q̄ hec constitutio fuit necessaria p̄o tollendo ambiguum an illa dictio staret p̄o tantum an p̄ maxime. Item dicit Lau. q̄ ibi hec dictio p̄sertim stabat p̄o maxime. p̄o hoc quia hec est sua p̄opria significatio. quod dixi de excep. c. i. ¶ Quinto opp. q̄ licet domicilium alicuius non possit libere adiri. non propterea debeat tenere citatio generalis. nam potest esse q̄ hoc est sine facto citandi qui tunc non debet alterius odio p̄egrauari C. de inoffi. test. l. si quis in suo. So. intelligit Gē. qñ hoc surgit ex facto citādi p̄ litterā p̄ecedentez ibi per se vel alios.

¶ Quero quot modis possit qs citari: dicit Lau. q̄ q̄ttuor: Uno mō lr̄is iudicis. de p̄ba. qm̄. Scōo mō voce p̄conis. de appel. cū parati. C. de fer. l. dies. Tertio mō dispositione iuris. de ele. c. i. ꝛ. c. cupientes. de offi. or. q̄uis. li. vi.

¶ Quarto scriptione facta i albo p̄etoris. ꝛ ad illius instar fit citatio. de qua hic que p̄m Lau. debet magis arctare citatū q̄ alia. q̄ magis indubitata. nā exquo tot oculis trāseuntiū publice legēda subijcit̄ p̄sumit̄ violenter ad notitiaz citati peruenisse. iō in loco publico ponit̄ ꝛ in foribus ecclesie. p̄o hoc. C. quō ꝛ qñ iudex. aut. qui semel. ff. de ori. iur. l. ij. §. fi. que ratio nō concludit. fortius enim vrget citatio personalis q̄ hec que fit p̄ edictum imo hec est subsidiaria ꝛ solum certis casibus locū hz vt in tex. nec ēt p̄esumptio qua p̄esumitur hanc citationem peruenisse in citati notitia est violēta: quia si sic esset nō admitteret̄ p̄obatio in ꝯtrariū q̄ tamen admittit̄. vt dico. j. q. viij. ¶ Scōo q̄ro circa hoc an semp qs sit citādus p̄sonaliter si fieri pōt: Mat. tractat referens opi. Host. ꝛ host. de do. cū olim. p̄m quos distinguit. q̄ aut citandus est itra p̄uinciā aut extra. si itra hz citari p̄sonaliter si extra tūc ad domū. ō do. c. fi. ō eo q mit. i pos. c. fi. §3 Mat. dicit extra ciuitatē ꝛ dyocesim q̄ nō posse citari cū extra territoriū ꝛc̄. p hoc. j. de re iudi. pastoralis. v. pisanaq; ciuitas ꝛ. s. de elec. cle. cām. ver. q̄ si forsan. vbi absente appellato hz fieri intimatio. ad domū appellati vel in eccl̄ia cathedrali vbi cōsistit beneficium. ꝛ nō dicit q̄ debeat fieri in eccl̄ia cathedrali vbi moratur absens: q̄ fieri deberet si vera foret opi. p̄dictorū. p̄o hoc. j. t. i. cle. i. ver. i. ibi ꝛ ipsi personaliter vel ad domū ꝛc̄. ¶ Opp. ad hoc. de. c. romana. §. contrahentes. de fo. com. lib. vi. ibi si eorum auctoritate ꝛc̄. vbi videtur q̄ possit fieri citatio extra territoriū. So. ibi fit citatio p̄ iudicē territorij ad req̄sitiōem iudicis cāe ꝛ satis dicit fieri eoꝝ auctoritate qō fit ad eoꝝ requisitionem. Tu dic q̄ dūmō citatio sit decreta intra territoriū pōt mādari executioni extra territoriū si iudex territoriū nō p̄ohibeat quod dic vt dixi de fo. cōpe. c. fi. Quo ad id aūt qō dixi de citatione facienda personaliter vel ad domū: dicit Mathe. q̄ p̄edicta procedunt siue qs citari debeat ciuiliter siue criminaliter: q̄ illi expulsores criminaliter poterāt conueniri vt ibi patet. p̄ quam cle. dicit tolli opi. Host. ꝛ Spec. de accusatore §. i. ver. ꝛ nunqd. qui tenuerunt q̄ in criminali semper hz qs p̄sonaliter citari. ꝛ ad iura que allegant rūdet q̄ non facit̄ vnde ad. c. cum olim dicit q̄ ibi fuit quedā papalis p̄uisio ad hoc vt subr̄eptitius p̄elatus illius eccl̄ie nō p̄ficeretur. Item̄ logtur in delegato pape q̄ vbiq; citare p̄t: vbi papa ex certa scia sic mādauit. Et iō quo ad citationem illud. c. non potuit nisi ad. c. platū. q̄ fi. sint le. q̄ ibi nō fuit citatus vir ille p̄ suū p̄elatum sed fuit mādatū parētibus vt p̄o eo mitterēt ꝛ eū ad ꝓpria reuocarēt ad. c. relatum. q̄ ma. accu. pos. rūdet̄ q̄ ibi nō dr̄ q̄ fuerit req̄situs: sed q̄ fuit req̄situs nō p̄ modū restōnis. Item p̄dicta. c. perlatum ꝛ relatū. nō ponunt ius quo ad citationē p̄m eū. p quo inducit qō no. Inn. de eo q mit. in pos. c. fi. vbi dicit q̄ in cā matrimoniali altero coniugū absente pōt ad diffinitiuā p̄ocedi. ꝛ sufficit absentē citari ad domum q̄ p̄esumit̄ malitiose abesse cū teneat̄ cohabitare coniugi. ꝛ ꝓsequitur Math. quedā alia notata p̄ Inno. in. d. c. fi. ꝛ in Spe. de inq̄sitione. §. quare aūt. dicēs q̄ ad hoc vt valeat citatio ad domū p̄imo necessarium est q̄ citandus inueniri non possit: de dolo. cāz. ꝛ qō no. scōo q̄ ibi publice ꝛ alta voce citetur ita q̄ edictuz pueniat ad eos qui sunt in domo de do. c. fi. de cle. nō resi. ex tue. ff. de institoria. l. sed ꝛ si. §. p̄scribere: dic plenius vt dixi in. d. c. fi. de eo qui mit. in poss. vbi late dixi in qbus valeat citatio ad domum. Et de intellectu. c. cum olim ꝛ. c. relatum. ꝛ. c. perlatū p̄allegatorum ibi dixi in dictis. c. Et specialiter dixi quando ꝯ coniugatū sufficiat citatio ad domum. vt dixi in. d. fin. ꝛ. d. c. relatum. ¶ Tertio quero an valeat citatio facta die feriata: So. Mathe. querit ꝛ non est qō hic necessaria. distinguit autez q̄ aut fit citatio die feriata vt compareat die non feriata ꝛ non valet: q̄ est de p̄cessu iudicij: de proba. qñ q̄ fieri non dz die feriata de feriis. c. fi. aut citat̄ die non feriata vt compareat feriata. ꝛ tunc debet cōparere: q̄ duo videntur sibi mandata. de dolo. cum dilecti. de in inte. rest. tum ex litteris: de dila. c. fi. de accu. veniens: Pe. tñ de sanſona vt refert Math. tenuit in. d. c. fi. de feriis. q̄ citatio facta die feriata teneat si cadit in non feriatam ꝛ ita dicit cu-

riam ſeruare.de hoc.xv.q.iiij.placita.Et in Spe.de citatione.§.i.v.item excipiť.z de feriis.§.ij.v.porro.dic vt ibi dixi in.d.c.fi.de feriis.z ex ibi no.pz q citatio facta die feriata in honorē dei ēt ad dic̄ nō feriata non tz.ſecus ſi eſt feriata fauore hominū. ¶ Quarto quero ſi iudex ſedens pro tribunali ſcienter aſſignat dic̄ feriatā fauore horum partibus p̄ſentibus z ſcientibus q eſt feriata an videť renunciaſſe feriis:rñdet Mathe.q ſic.de quo in Spe.de feriis.§.fi.v.ſed qd ſi.p hoc qō dixi de appel.ſignificante. ¶ Quito quero in eo q dicit requiri certam ſciam pape qūo hoc cōſtabit q ex certa ſcia fecerit.So.vt in glo.in verbo ex certa ſciētia. Et idem Pdau.z eſt glo.notanda.Et facit ad queſtionē cuz queritur qñ dicať papa cōfirmaſſe ex certa ſcia:de quo de confir.vti.c.antepe.z penul.z in hac glo.ibi requirendi ſunt amici.de hoc in ſequenti.q. ¶ Sexto.quero in eo q glo.p̄dicta in verbo ex certa ſcia.dicit q qñ fit citatio ad domuz regrēdi ſunt amici an hoc ſit verū:videtur q ſic:per iura allegata in glo.z pro hoc qō no.de offi.deleg.ꝙſultationibus: ſed Pde.z Cy.C.de bo.au.iudi.poſ.l.cuz proponas.q.ix.dicunt hoc verum ſolum in minoribus.per.l.hic autem.ff.ex qui.cau.in poſ.ea.vel in minoribus. contra quos procedit de iure ſpeciali.ff.ex qui.cau.maio.l.Itē ait.§.fi.z.l.ſe. vt ſi maior petit reſtitui cōtra maiorem ex clau.vt ibi.Et hoc qz ius ſpāle facilius denegať q cōe.vt in auť. de nō alie.§. qz veroveriſimile.colla.iij.pro hoc qō no.gl.ff.ex qui.cau.i poſ. ea.l.ij.illa tñ facit in,ꝑtiuz qz logtur de illo q ſemel comparuit.vel de eo qui fuit inuentus.hic aūt dz intelligi de nō inuento.z tutius eſt ſtare illi glo.qz.l.item ait.§.fi.z.l. ſequens tradunt generalem doctrinā nec bene probať iure illa reſtrictio q illud ꝓcedat ſolū eo caſu quo agitur de iure ſpeciali/vnde dic indiſtincte requirendos amicos q ſaltē ē tutius.Et ſm hoc intellige qō dixi de elec.clemē. cām.§.q ſi q.iij. ¶ Septio,qro i,eo q dic̄ q arctatur citat⁹ ac ſi fuiſſet citatus pſonaliter i quo cōparať hec citatio citationi pſonali:Glo.in vbo pſonaliter.ſolu.z dic vt in ea.Et ex eo q dic̄ glo.citatum in forma huius cle.cenſeri verum contumacē non tamen manifeſtum ſi non compareat. Nota differentiam inter verum contumacem z manifeſtum. z cum glo. tenet Mathe.qui tamen dicit hunc cenſeri adeo contumacem q appellare non poteſt.quia ſi perſonaliter citatus iuſto impedimento ceſſante non veniſſet haberetur pro contumace adeo q appellare non poſſet. Pro hoc qō no.Inn. de accu.ad petitionem.Et Spe.de contumacia.§.i.ver.ſi. z Archi.de elec.c.i.li.vi.z de hoc.iij.q.ix.caueant.de exceſ. prela.ex litteris.vt lit.non conteſ.qm̄.§.ſi autem.in glo.z in hac glo.ſi non poteſt.z.j.ti.i.cle.vnica.ſub ti.de teſtibus.que eſt in regula preſumitur.li.vi.z de hoc dixi de eo qui mit.in poſ.c.fi. ¶ Octauo quero in eo q dixi in proxi.q. q citatio de qua hic comparatur citationi perſonali quod etiam dicetur in littera an citatio de qua hic preſumitur peruenisſe ad citatum ita vt ſit preſumptio iuris z de iure.glo.e.in verbo perſonaliter.in fine ſentit q non in eo q dicit q citatus hoc modo auditur excuſans contumaciam. Idem Lau. dicēs q etiam admittetur ſi incontinenti paratus eſt probare cō trarium.per regulam hodie conſtat hodie agatur.ff.vt in poſ.leg.l.is a quo.de reſti. ſpo. lr̄as qui ma.accu.poſ.c.fi. ¶ Sp.ad hoc quia videtur hec eſſe iuris fictio per quam fingitur citationem hanc ad citatum peruenisſe. Sed contra fictionem non admittitur probatio.C.de proba.l.ſine de ſponſ.is qui.ſo.Gen.ſtat cōtrario.Jo.de lig.dicit q admittitur probatio iuſti impedimenti quam facere poſſet perſonaliter citatus,ſed non admittitur probatio q citatio ad eū non peruenerit.z in hoc procedit dictum Gen.z idē Pdau. vt dico in ſeq.q.pro hoc quia in hoc ſtandum eſt fictioni iuris predicte.z pro hoc.C.de rei vx.l.vna circa principium. quod placet.quando autem z quomodo poſſit probari contra fictionem vel preſumptionem iuris z de iure:dic vt dixi de ſpon.is qui. ¶ Nono quero in eo q dicit citationem de qua hic procedere de rigore in quo eſt iſte rigor:dicit Laud.q eſt in hoc quia rigor eſt q citatio facta contra Anglicum vel Britonem in albo pape vel pretorio ſine alia ci tatione iuris vel hominis ipſum arctet qui forſan non credebat cauſam aliquam habere in curia. Item per hoc curia omnes ad ſe traheret. Item iſte non debuit credere referentibus niſi eſſet nuncius iuratus.de appel. cum parati ff.de cuſto.reo.l.diuus.non enim debet eſſe nimis credulus.ff.de eo.per quem fac.crit.l.i.§.dolum. Item eſt contra ſtillum antiquum curie ſecundum quem conſueuit citare non citatum ab homine vel a iure.Et vult Lau.dicere q conſueuit curia citare perſonaliter.z idē Gen.ppea ſecundum Pdau.equa fuit hic moderatio al's ſi generaliter permitteretur citatio ō qua hic teneretur qlibet habere procuratorem in curia quod eſt durū. Pro hoc qz nec debet fieri ſnia niſi perēptoria veniat ad naturam citati. Et ſecundum quoſdam lata non tenet.C.qūo z quando iudex.l.ea q̄ ff.que ſen.ſine ap.reſcin.l.i.§.itez cū ex edicto.Et quod no. iij.q.ix.caueant.Azo.tamen vt refert.Pdau.dixit ſniam tenere ſi citatus fuit aduerſarius tribus edictis vel vno peremptorio pro omnibus licet ad citatum non puenerit. Sz ſi poſtea probauerit an ſe non peruenisſe reſtituiť cōtra ſententiam quod ē verius p.l.C.qūo z qñ iudex ab eo.pro hoc qō no. Inno.de procu.c.ij.Et qualiter probať no.iiij.q.v.ql quis.Et facit qō no.de in inte.reſti.ex litteris.lxxxij.diſ.p̄poſuiſti.dicit tamen Pdau.q in caſu huius conſtitutionis non audiretur volens probare citationē ad ſe non peruenisſe quia papa vult hanc citationem habere vim citationis perſonalis.facit ad hoc vt lit.non coteſt.quoniam.ad hoc dixi ſupra precedenti.q.

d **Iſpendioſam.** No.diſpendiū eē ſi prorogant lites C.de iud.l.properandū.de do. z contu.C.finez. z dz diſpendiū longum z inutile. cōpendium breue z vtile.de accu.qualiť.ij.ad fi.z expone diſpēdioſam.i.dānoſam:vt in gl.vel dic.i.longā z vtilē. Pdau.q recidit i idē. ¶ Scōo no.iudicioꝝ ordinē regulariter obſeruādum:pro hoc qz reſtringitur in certis caſibus tm̄:z de ordine iudiciario habetur.C.de ſen.z interlo.l.prolatā de proba.qñ ꝙtra. ¶ Tertio no.q qñqz ex obſeruatione ſubtilis ordinis iudiciarij nimis prorogant lites z propterea ſubeſt equitas. vt in cauſis de quibus hic deſiderantibus celeritatē reſtringatur:pro hoc qō hic dicitur in glo.ij. ¶ Quarto no. q nomine electionis nō ꝙtineť poſtulatio vel prouiſio:z ponunť hic tamē diuerſa: pro hoc qō no.de ele.c.fi.li.vi. tamē quo ad poſtulationem ſolēnem:qz multā idemptitatem hz cum electione iura ēt penalia loquentia de electione locū habēt ēt de poſtulatione:de poſtu.c.i.in fi.de elec.cum in cunctis. z.c.cū in cauſis.Et quid ſit electio.dixi de ele.c.i. z quid poſtulatio dixi de poſtu.c.fi. ¶ Quinto no.dr̄iam inter dignitatem pſonatum z officium.qñqz tamen ſumiť promiſcue. de ꝙſti.cū acceſſiſſent.z qd ſit quodlibet iſtoꝝ no.Archi. de ꝙſue.c.i.li.vi.dixi de preben.de multa. ¶ Sexto no.dr̄iam inter canonicatū z prebendā.z qd ſit vtrūqz no.gl. de ꝙſti. cū.Ad.vbi dixi.Et no.q prebēda ē ius ſpūale.ſi.n.ſaperet merū factū cā ſup prebenda tāē mere prophana nō ꝓuilegiareť hic ꝓ hoc qō no.hec gl.in vbo bñficijs. ¶ Septimo no.dr̄iaz inter canonicatū z beneficiū differūt ēt taē gen⁹ z ſpecies:mā canonicatus:qlibet eſt bñficiū nō ecōuerſo.tm̄ qz h̄ exp̄miť de canonicatibus poſſet argui q ſi tm̄ dixiſſet de beneficijs nō venirēt canonicat⁹ qō nō puto:z fuit h̄ expreſſuz cā maioris exp̄ſſiōis.vñ puto q ſi ſolū dixiſſet ō beneficijs cōprebēdiſſet electōes z poſtulatiōes prouiſiōes z dignitates officia pſonat⁹ canonicat⁹ z p̄bēdas:mā in quolibet caſuū p̄dictoꝝ cā dr̄ eē ſup beneficijs:pro hoc qz hec ē diſpō iuris cōis z ſic vbū beneficijs dz itelligi large de v. ſig.olim regla beneficiū:z qō ibi no.li.vi.ſz qz h̄ cle. exorbitat a iure cōi poſſet argui i ꝑiū qz vbū beneficijs dz itelligi ſtricte iō nō ſine cā h̄ exp̄ſſit caſus p̄dictos:tm̄ p̄mū puto verius:qz hoc p̄uilegiū ꝙceſſum iſtis cāis nulli p̄iudicat iō dz itelligi large p p̄miſſa:z de hoc.j.q.iij. ¶ Octauo no.q pōt dici beneficiū ēt nō eccl'aſticū pbat vbū eccl'aſticis.tm̄ i ſuo potiori ſignificato noie beneficij itelligiť de eccl'aſtico vnde i multis iurib⁹ exp̄mitur beneficiū nō adiecto eccleſiaſticum de preben.

siasticum de prebēn.si tibi absenti.li.vi.z in pluribus simi libus. ¶ Nono nota q̄ ad p̄stationē decimaz cogunt non solucētes p cēsurā ecclīasticā.de quo in v̄bo p̄stationez.z in v̄bo tenent. ¶ Decio no.q̄ excōicatio nō dz fieri nisi p̄ce dēte monitiōe.qō dic vt i glo.i v̄bo p̄moniti.z no.illā glo.in eo q̄ dic ō monitiōe generali. ¶ Undecio no. q̄ idē iuris est i annexo qō i p̄ncipali ibi qnoquo mō tāgētibus.de 2sti. trāslato.de iudi.q̄to.z itelligit Gē.quoquo mō tñ sit eadem rō.de trāsla.c.ij. ¶ Duodecio no.dīaz iter illa v̄ba simplr de plano sine strepitu iudicij z figura.de hoc i glo.i v̄bo figura.z.j.dico.q.xxxviij.z plibus sequētib⁹. ¶ Decimoter tio no.q̄ 2stō nō respicit pēdeutia nisi exp̄mat.de quo i glo. penul. Itē ēt si exp̄mit de p̄sentib⁹ nō respicit pēdētia p ap pellationē.qō dic vt i gl.vlt.s.ti.i.3rio.v.z.vi. ¶ Op. in eo q̄ dicit p hāc cle.restrīgi ordinē iudiciarīū q3 imo pot⁹ re laxat. So.vt i glo.in v̄bo restringere.vsqz ibi. Et hec ē con stitutiōis.z ibi glo.reddit rōnē hui⁹ 2stōnis vsqz ad finez.z idē Pau. ¶ Scdo op.q̄ i cā.electiōis nō possit pcedi sine figura iudicij.nā si ptes sunt p̄ntes pcessus fact⁹ lite nō cō testata nō tz.de elec.dudū.ij.fol.illud pcedit ō iure antiquo sed corrigit H.qō dic vt i glo.in v̄bo electionib⁹ z idē Gen. parte aūt absente p 2tumaciā ēt de iure antiquo poterat p cedere lite nō 2testa.vt lit.2test.qm̄.Ş.porro.ad hoc de eo q̄ mihi.i pos. eum qui lib.vi. Et dicit Pau.q̄ olim poterat electio 2firmari sine solēni cāe cognitiōe si petēs nō hēbat aduersariū.vt nō. Inno.de dolo.cū olim.sed si habebat de bebat lis cōtestari vt nūc dixi.z no. Inno.de accu. sup his. hodie aūt regrītur citatio i forma q̄ habet.ō elec.c.fi.li. vi. ¶ Tertio op.q̄ in cā mr̄imoniali nō possit procedi lite nō 2test.nisi pte 2tumace.vt li.nō 2test. accedēs.ij.z.c.qm̄.Ş.por ro so.illud de iure antiquo.sed corrigit hic qō dicit H glo.in v̄bo matrimonijs.v.hoc aūt casu:z idez Paul. ¶ Quarto op.ad hoc q̄ imo ēt hodie parte p̄nte debeat lis cōtestari.p hoc qō no.glo.q fi.sint leg.p venerabilē.v.preterea.quā di cunt aliqui singularē.so.illa glo.corrigit per hanc cle. Et si aliud diceretur nihil adderet hec cle.ad.c.qm̄.Ş.si autez de carnali.vt li.nō 2test.z sic eēt supuacua z fruſtra mēbranas occuparet 3.c.si romanoz.xix.di.Gen. ¶ Quinto op.in eo q̄ exp̄rimit de pendentibus ad ea extendēs hanc dispositionē.aut enim intellexit respectu preteriti z istud foret ab sonū:q3 per hoc ius supueniens non debuit reuocari quod iam legitime factum erat.de resti.spol.audita.regula factū legitime.li.vi.aut respectu futuri.z ad hoc extenderetur ēt si non exp̄essisset.s.de eta.z qualit.cle.vt hi qui.z quod ibi no.glo.q̄ posteris. Confirma hoc vltimum quia hec cle.cō cernit ordinationem litis non autem decisionē. Et ideo de buit habere locū in litibus pendentibus tempore quo fuit edita respectu processus nondū facti.pro hoc qō dixi de cō sti.c.fi.dicit Laud standum contrario cum hec lex fuerit p mulgata proprio motu principis.secus si ad instātiam par tis.in aut.in medio litis sacras iuſſiones non fieri.Ş.si vero de hoc in Spe.de appella.Ş.nouissime.v.sed qd si dū cā ap pellationis:de quo dic vt dixi in.d.c.fi. de 2sti.z hoc etiā tz gl.fi.in ver.dato tñ. ¶ Sexto op. q̄ exquo extēderat banc cle.ad pendentia nō fuerit opus exp̄imere de pendentib⁹ p appellatiōem:nā ēt talia dicunt pendentia. So.vt in glo. vl.que reddit rōnem quare fuit opus exp̄imere.z pro hoc in aūt.vt cum de ap.cog.in p̄in.colla.viij.z dixi de cōsti.c.i. ¶ Quero in eo qō dicit de obseruatione iudiciarij ordinis q̄ sint principalia seu substantialia eius:So.p notata de li bel.obla.c.i.in glo. Et de hoc ordine no.ij.q.i.in sūma.dicit aūt Pau.q̄ q̄dam sunt non substātialia de se que tñ petita si non 2ceduntur annullat processus.vt no.xvij.q.iiij.vpor. ¶ Op.ad hoc q̄ semp omissio ordinis vicīet.de reseri.cū dilecta. So.dicit Pau.q̄ distinctio p̄cedens inter sbalia z non sbalia non procedit qñ a papa p̄figitur ordo: q3 tūc in distincte pcessus nō tz.d.c.cū dilecta.vbi de hoc p Inn.de offi.dele.venerabili.de resti.spo.pisanis.j.tit.i.c.vno. Sed quo ad ordinē iuris cōis dic satis valere siniam lz testes vt alie pbationes non sint facte si hoc petitum nō fuit cū sni talis solū sit lata cōtra ius litigatoris.de re iudi.cum inter.

¶ Op.ad hoc de.c.nos in quē q̄.iij.q.i. So. Pau.exponē do q̄ ibi dō non possumus.i.non debemus. nec possumus sine partis p̄iudicio.de hoc melius dic vt dixi de consti.ec clesia.z per ea que ibi dixi non simpliciter procedit quod di cit Pau.in proximo contrario.nam si ex actis apparet q̄ snia fuit lata sine medijs ipso iure non tz vt colligit ex glo. fi.in.d.c.ecclesia.qō intellige vt ibi dixi. ¶ Scdo quero in eo q̄ dicit de beneficijs an cōprehendantur cāe sup hospi talibus elemosynarijs vel leprosarijs.glo.i v̄bo beneficijs dicit q̄ sic pp verbum officijs.qō est in lra.z idem Pau.z Ben.dicens subesse indēptitatez rōnis.ar.j.de reli.do.cle. quia cōtingit. ¶ Tertio q̄ro circa hoc nunqd pp cōtuma ciā rei debeat actor mitti in possessionē hospitalis consueti p laicos gubernari. Lap.sup hoc quesitus a frederico de se nis arguit pro z cōtra. Primo sic p regulā genstralē vt li te nō contest.tue.z.c.qm̄.Ş.in alijs.que non est restricta nisi cū agitur de dignitate psonatu vel bñficio ecclesiastico ob tinendis.de eo q mit.in pos.cā rei seruande.eū q.li.vi. Hospitale aūt nō venit sub nomine beneficij. sed sub noie pij vel religiosi loci.i.q.vij.si qs oēm.v.quicūqz.de elec. sciant. z.c.generali li.vi.vnde ēt.c.cupientes.de elec.li.vi. non hēt locū in hospitalibus vt ibi no.z eo.ti.z li.c.i.naz per lras su per beneficijs cōferri nō p̄nt.j.de p̄ben.cle.p litteras.ō relig.do.q3 cōtingit pro hoc stilus curie ſm quē in reseruatio nibus noiantur eccl̄ie monasteria z pia loca. In 3rium est determinatio p̄cedentis qōnis.z pro hoc v̄bū generale hic in tex.ibi qbusuis beneficijs ecclesiasticis.pro hoc ēt q3 in stitutio z destitutio rectoz hospitalium ptinet ad dyocesa nū.sicut i rectoribus ecclesiaz.xviij.q.i.quidā. Itez subest eadē rō que in beneficijs ne pateat igressus ad ea vicios⁹ pro hoc qō no. Spe.in scdo decreto.Ş.videndū.ver.quid si electus. Et hoc tz Lap.ad 3ria rūdet q̄ loquunt in ambi tiosis z odiosis in qbus fit stricta interpretatio.secus in fa noꝛabilibus in quibus noie ecclesie veniūt mōasteria z pia loca.p hoc qō no. Archi.z Jo.an.de resti.in inte.c.vltimo i verbo ecclesia.lib.vi. Pro hoc ēt q3 hec dispō iuris cōis q̄ dz extendi.sed in 3riū facit qō dixi in.vij.notabili.q3 hec di spositio exorbitat a iure. Itē q3 glo.hic in determinatione p cedentis qōnis mouet p verbuz officijs sub quo cōprehen dunt hospitalia.viij.q.i.apostolica. Et sic secus si hoc ver buz non fuisset appositū.qō puto verius itelligēdū ō hospi tali qō cōferri pōt laico.nam tale ēt si generali vocabulo pos set dici beneficium nō est beneficiū ecclesiasticum.pro hoc verbū sonat titulū.z sic cessat dispositio.c.euz qui.palle.dictū tñ Lapi ē tutiū. ¶ Quarto q̄ro si agitur cā sup monachatu an sit locus huc cle.glo.in verbo beneficijs.ver.eadē rōne.dicit q̄ sic. Pau.idem z vltra rōnes gl. inducit quia ex monachatu consequit quis prebendā monachalē que cō sistit in victu z vestitu z alijs que p monasterium ministrā tur. Itē consequit quendā locū q̄ satis est officium ad hoc de symo.de regu.z.c.dilectus.ij.z quod no. Inno. Itē mona chus postulat a seipso vel ab eo in cui⁹ ē ptāte.vt no. Inn. de elec.officij:z sic cōprehendit in verbo postulationibus: hanc tñ ēt rōnem tangit glo.z intelligit Pau.hoc verū de monacho astricto regule in specie nō aūt in genere tñ:pro hoc ēt qō no. Host.de regu.c.fi.vbi dicit q̄ causa monacha lis dz expediri sine libello. ¶ Quinto q̄ro quid de causa su per canonicatu regulari:dic vt in eadem glo.que dicit hāc cle.locum habere p verbum canonicatibus: positū in text. z idē Paul.z hāc glo.no.singulariter q̄ noie canonicatus venit ēt canonicatus regularis. ¶ Sexto quero qd de cau sa quersi:dicit Paul.idē si est in totum datus.xxvij.q.i.vt lex.z qō ibi no.z de priuileg.vt p̄uilegia:hec tñ iura loquun tur de oblatis: de quersis aūt religionum dic hoc procede re indistincte:nā pfitent substantialia regule z gaudent p uilegio monachoz. de sen.excō.non dubiū z.c. parrochia nos.z.c.ex tenore. ¶ Septimo q̄ro qd de cā sup clericatu: exemplū p.c.si iudex.de sen.ex.li.vi.dicit Pau.q̄ si princi paliter agitur de claricatu nō bz locū hec cle. q3 cessant ei⁹ verba quo ad hoc. Item cessat cā h⁹ dispōnis:q3 longa di latio nō est in hoc casu periculosa: secus si accessorie: exem

plũ de trãsac.ex lr̃is.vt si ꝯ petentẽ beneficiũ opponitur ꝙ non est clericus:nã tunc cũ in principali ꝓcedat hec cle.ergo ꝛ in accessorio.ar.de do.inter vi.ꝛ vxo.de prudentia:ꝛ de reg.iur.accessorium li.vi. ¶ Octauo q̃ro si agit̃ de beneficio vt de ꝓpꝛietate.glos.in verbo beneficijs dicit non esse locum huic cle.cũ hec questio non sit beneficialis.qõ dic vt in ea.idẽ Lau.ꝑm quẽ nõ subest ratio periculi ꝓpter moraz sicut qñ agitur de titulo. Idẽ etiam Pau.ꝛ Benz. ¶ Ad p. ad hoc qꝛ nõ põt negari qn tal̃ cã contingat cãm beneficialem ꝛ sic est locus huic cle. per id quod ꝯ.dicit ibi eas quoquo modo tangentibus sol. Laud.ꝙ debet exponi eas scilz causas beneficiales:ñ ãt eas.s.eccl̃as.ꝛ aliud ẽ cã ꝛ aliud est res ex qua cã oꝛitur:pro hoc de ver.sig.fozus.ꝛ hoc sentit ẽt glo.ibi nec hic dr̃ de causis ecclesiaruz. ¶ Ad p.ad idẽ quia si agitur de ꝓpꝛietate decimaꝝ cã censetur decimalis vt dicit gl.in verbo decimis.in fi. Sol.vt ibi.ꝯ.dico.q.viij. sed Lap.intelligit determinatiõem ꝓcedentem esse verã si de ꝓpꝛietate beneficij ex vtraq; parte agitur: secus si de ꝓpꝛietate per vnam partem agitur vel ex cipitur ꝛ per aliam de beneficio defenditur: qꝛ tunc idem ac si de beneficio tm̃ ageret:qꝛ sufficere dz qualiter cũq; ageret vt de bñficio dũmodo non tm̃ vt de ꝓpꝛietate:que ratio petit principium:ꝛ dic melius ꝙ dz ponderari id qõ principaliter deducitur.s.cã ꝓpꝛietatis lz reus se defendat rõne tituli cuius ꝓ textu sua interest:de re iudi.c.penul.ꝛ quod ibi no. Cã tam̃ tota dr̃ de ꝓpꝛietate si autem eque principalites deduceretur ꝓpꝛietas ꝛ titulus beneficij erunt due cãe diuerse.ꝛ i altera est locus huic cle.i altera non nisi diceremus naturã recõuentionis qñ ꝓ recõuentiõez deduceretur opari vt pariter ꝓcederetur in cã recõuẽtionis vt i ꝓncipali:de mut.pti.c.ij.ꝙ quãdo ꝓcedat dixi ibi ꝛ i.c.i.illi⁹ ti.ꝛ de hoc.ꝯ.de.v̄. sig.cle.sepe.v̄.nõ sic.in gl.i vbo voluerit. ¶ Nono quero si agitur ad remotiõem beneficiati:glo.eadem distinguit an negetur fẽdus cõiugij spũalis:vt qꝛ negatur eum electũ:vt dicatur eũ nõ habere titulum: an vere petat̃ remoueri ꝓpter crimen:primis duobus casibus dicit esse locum huic cle.vltimo casu non:exemplum cum negatur habere titulum: vt si dicitur ꝙ symoniacum habuit ingressum. vel ꝙ non fuit electus a canonicis:vel ꝙ ꝓ metuz fuit electus:vel qd simile. Lau.ꝛ Ben. in hoc cõtradicẽtes ꝙ qñ negat̃ hẽ titulũ vt in exẽplis nũc positis nõ ẽ ꝓprie questio sup beneficijs ſz potius ꝯ psonas institutas. ꝛ hoc siue criminaliter siue ciuiliter agat̃.ar.vt lit.nõ ꝓtest.c.i.de reg.iur.beneficiũ li.vi.de transac.sup eo.cum ibi no.dic.ꝙ qñq; negat̃ titulus ex aliqua cã que infert nullitatem ipso iure ꝛ vera est gl.qꝛ cã est beneficialis ex quo hz discuti an cõuentus habeat titulum vel non.vt qꝛ dicit̃ indignus in dignitate.de qua i iure exprimit̃ ꝙ nõ teneat institutio.de elec.cũ in cunctis.ꝛ.c. dudũ.i.ꝛ.c.bone.i.ꝛ.c.ꝓ inquisitionẽ.qñq; negat̃ titulus nõ tñ ꝙ inferat̃ nullitas ipso iure ꝛ tũc vera est opi. Lau.ꝛ Bẽ. Sed nec i hoc gl.ꝯ dicit imo idẽ vult ꝛ idẽ Pau. ¶ Decimo q̃ro si agit̃ de beneficio possessorio an est locus huic cle. vt finge ꝙ beneficiat⁹ dicit se spoliatũ. Bertrã.dicit ꝙ sic: quia hec cã tangit cãm beneficialẽ:qꝛ ẽt de titulo suo in possessorio saltẽ ꝓbabiliter tenetur facere fidem.vt no.glo.de resti.spo.in litteris.ꝛ.c.ex trãsmissa.vt lit.pẽ.c.i.li.vi. Item hec cã possessoria est beneficialis:quia de beneficio põt agi petitorio ꝛ possessorio.ꝯ.de seque.cle.vna. Itẽ cõtinentia petitorij ꝛ possessorij nõ dz diuidi.C.de iudi.l.nulli.de sequest. c.i. Item facilius ꝓcedi dz in possessorio q̃ petitorio.C.qui legit.psonã.l.fi. ¶ Ad p.ad hoc de.l.naturaliter.§. nihil.ff.ꝺ acq.pos.soluit qꝛ ꝓpꝛietas ꝛ possessio nihil habẽt cõe quo ad hoc ꝙ sñia lata in vno ꝓiudicet in alio sed i multis habẽt cõionem vel ꝙ loquitur in profanis. ¶ Ad p.ad idẽ.s.vt lit. nõ contest.c.i.ꝓ quod multi vt refert tenent contrariũ So. ꝙ ibi odiũ in sepatione cõiugis ꝛ fauoꝛ coniunctionis hec inducũt que hic cessant:ꝛ dicit ꝙ ita vidit seruari in palatio pape. ¶ Ad p.ad hoc qꝛ cã sup possessorio bñficio nõ est spiritualis.vt no.glo.de iur.calũ.lr̃as.q̃ est notabilis. So. stat ꝛrio.ꝛ ꝓ illã glo.nõ placet opi. Bertr.ꝛ rõnes ei⁹ tolluntur qꝛ nõ est verꝝ ꝙ agens possessorio recuperãde super beneficio teneaꝫ docere de titulo.d.c.in lr̃is.qõ dixi:ꝛ resti. spo.ex parte. ¶ Undecio q̃ro si agit̃ sup bñficijs secularib⁹ dic̃ gl. in vbo ecclr̃asticis.nõ cẽ locũ huic cle.si in ecclesiastico foꝛo tractenẽ quod no.ꝛ pone exẽplũ ō benficio collato alicui tam q̃ benemerito.vel de alio beneficio cadente i laicũ.de prescrip.ad audiẽtiã.de penis.ad aures ꝛ.c.in quibusdam. Et idem Lau. Pau.ꝛ Benz.ꝛ dicit Lau.quo ad verbum beneficijs hanc cle.locum habere in casibus in quibus locuz hz.c.vt circa.de elec.li.vi. Et eius ꝺclaratio posita vt cle.cõstitutionẽ.in ꝓn.de elec.sed non puto hanc cle.restringẽdaz ꝓut ibi:quia verba sunt hic latioꝛa q̃ in.c.vt circa.de elec. in.vi. ¶ Duodecimo quero in eo ꝙ dicit de decimis de q̃bus decimis ꝓcedit ꝙ hic dicit̃ glo.in verbo decimis intelligit de debitis iure diuino secus si iure speciali. per lr̃az que sequit̃ ibi ad quarũ ꝓstationũ ꝛc̃. Hz nõ videt̃ facere ꝓpter dictionẽ ẽt.q̃ probat idem esse de alijs decimis ꝓ hoc qõ dict̃ hic in hac glo.in.fi. Pau.tñ cõcordat cũ glo.ꝛ idez Ben.qꝛ ꝑm eũ in alijs decimis cessat rõ exp̃ssa i tex. Item in illis cadit ꝓscriptio.sed ꝯ debitas de iure diuino non ꝯ tñ est qꝛ cã decimaꝝ est spũalis ẽt si alicui debeantur de iure spãli. Hz pp auctoꝛitatẽ glo.q̃ a nemine repꝛobat̃ cõiter statur ei. Et ad dictionẽ ẽt dic vt in glo.ꝛ dic ꝙ nõ ꝓbat idẽ eẽ in alijs.sed potius ꝯ:qꝛ hec lr̃a duo exigit. Primũ ꝙ sit cã sup decimis. Scõm ꝙ sint tales ad quaꝝ ꝓstationẽ pñt hi qui tenenẽ cogi ꝓ censurã ecclesiasticã.in decimis añt ō bitis de iure spãli nõ hz̃et locũ hec coactio. Et hoc ifertur ad sequentẽ qõnez. ¶ Decimotertio q̃ro de decima pape li dicit eadẽ glo.nõ cẽ locũ huic cle.ꝓ hoc qõ dixi in ꝓma q.qꝛ ad talẽ decimã soluendã nõ posset qs cogi ꝓ censuram ecclr̃asticã qõ videt̃ exigere hec cle.que tanꝙ exoꝛbitans a iure cõi nõ debet extẽdi. ¶ Decimoquarto q̃ro si nõ est qõ cũ debitoꝛe decime.ſz iter duas eccl̃as de iure decimãdi dicit eadẽ glo.ꝙ locus ẽ huic clem̃. ¶ Oppono ad hoc de eo quod dixi.ꝯ.q.viij.ꝙ causa est beneficialis si est super ꝓpꝛietate beneficij. ¶ Oppono.ad idem de eo quod sequit̃ ibi ad quarum etiã ꝓstationem ꝛc̃.qꝛ hoc casu non est locus tali coactioi.glo.ſo,vltimum ꝙ illa vba ad quarum etiã ꝓstationẽ.nõ sunt restrictio sed interpositio.quod ꝓbat ex dictiõe ẽt.que ꝛplicat idẽ eẽ in alio casu.sed ꝯ.hoc est quod dicit hec glo in ꝓn.ꝛ qõ dixi.ꝯ.q.xij. So.verius est quod ℔ dicit glo.ꝓpter naturã dictionis ẽt. Ad aliud respondet glo.ꝙ lz causa super ꝓpꝛietate ecclesie non sit beneficialis negari tamẽ negt quin sup ꝓpꝛietate decimarũ sit decimalis.quod singulariter no.ꝛ idez Pau. Bathe. autẽ tenet ꝛtrariũ.ꝓ glo.facit qꝛ si cõtenditur de ꝓpꝛietate beneficij nihil deducitur ꝙ quod cõueniatur ad cõtentionem super titulo beneficij.vt qñ vnitur beneficiuz alteri vnione trãffusiua ita ꝙ extinguitur titulus.de quo no.ne se.vac.in c.i.sed si contenditur sup iure decimãdi nõ videtur diuersitas inter ꝓpꝛietatez ꝛ titulũ quia ipsum ius decimãdi complectitur vtrũq; quod est subtile. ¶ Decimoquinto quero si est ꝙestio inter duos sup successione feudi antiqui decimarum:habui de facto videtur ꝙ nõ sit decimalis ꝓ id quod dicit glo.in vbo decimis.in ꝓnci.ẽt ꝓsuppposito ꝙ verum sit id quod dixi in ꝓma.q.ꝙ causa super ꝓpꝛietate iuris decimãdi sit decimalis.nã in casu ꝓmisso nõ de iure decimandi sed de successione feudi agitur ꝙ est factum distinctum a causa decimaꝝ. Item ꝓsuppposito ꝙ de iure decimãdi queri deberet ad huc idẽ videtur ꝓ hanc glo.in ꝓn. que vult hanc cle.procedere solũ in decimis de iure cõmuni debitis.in casu añt proposito non de iure cõi sed speciali ex causa feudi.ꝓ hoc qõ dico de decl.clem̃.ij.q.ij. ¶ Ad p. ad hoc qꝛ causa feudi decimarũ est de decimis antiquitus debitis de iure cõi licet tale ius fit translatum in vasallum. debet ergo vti eodem ꝓuilegio.ar.de iurepa.c. vno.li.vi. illud tamẽ potius facit contra. sed ꝓ hoc.ff.de reg.iur.l.q in ius.ꝛ regula is qui in ius.li.vi. So.cõtrariũ est difficile ꝛ rota decisione.li.stat ꝛrio.ꝓ hoc qꝛ lz sit questio inter laicos tamen litigant de decimis.ꝛ sic sit locus huic cle. que locum habet etiam si causa quoquo modo tãgit causas.de quibus hic vt in littera. sic etiam si de iurepatronatus est

questio licet

questio licet sit inter laicos causa tamen est ecclesiastica.e. ti.quanto. Et hoc tenendo ad glo.que dicit banc cle.procedere in decimis debitis de iure cõi non in speciali.dic q̃ p cedit de decimis que habuerunt originem de iure speciali. vt ex pacto.quod secus est in casu premisso ꝛ hoc tutius. ¶ Decimosexto quero in eo quod dicit eos qui tenentur ad decimas posse cogi ad eas prestandas per censuras ecclesiasticam.Quid si longa consuetudine antiqui perceperunt:dicit Lau.q̃ si sine titulo potest contra eos procedi sicut contra agricultores quia principaliter tenentur cuz principaliorem consensum prebeant.xxiij.q.iij.qui aliorus. Sz in hoc debet intelligi q̃ possint cogi per banc cle.ad eorum instantiam quibus de iure cõmuni debẽtur per id quod dixi.s.quattuor proximis questionibus. ¶ Decimoseptimo quero nunquid contra aduocatos ꝛ alios potentes qui detinentibus fauent poterit eodem modo procedi:Lau.q̃ sic: ꝛ similiter contra audientes penitentias qui in foro anime remittunt seu non consulunt vt soluant.pro hoc de offi. ole. c.i.de sen.excom.quante.xxiij.q.iij.non inferenda .quod vltimum de audientibus penitentias non procedit quia ex bis que fiunt vel omittuntur in foro penitentiali non potest in iudiciali.nec econuerso.xxiij.q.ij.admonere.de spon.tua. ¶ Decimooctauo quero quid de priore rurali qui multas possessiones ratione sui prioratus colit in parochia alicuius ꝛ retinet sibi decimas quia dicit possessiones esse in dote sui prioratus iuxta.c.nouum genus.de deci.vel eẽ noualia pro prijs manibus vel sumptibus culta. de deci. ex parte. an si petuntur procedetur secundum banc cle.videtur q̃ non p id quod dixi.s.q.xiij. In contrarium quod dixi.q.xiij.ꝛ qꝛ est contra istos non soluentes est ius cõmune de deci. statuto.ℌ.ceterum.li.vi.quod dicit Lau.verius.secus tamen dicit si interuertendo possessionem nomine sue administrationis vendicaret ius decimandi ex consuetudine priuilegio vel prescriptione.de deci.cle.religiosi.de prescrip. auditis. cum similibus. ¶ Decimonono quero an possit fieri compositio cum laicis de aliquo certo dando ecclesie pro decimis quot sit minus debito:q̃ sic inducitur de transac.statuimus.vbi hoc videtur tenere Host.Sed Bertrã.hic dicit illud.c.nihil facere quia loquitur cum est questio inter duas ecclesias quod no.glo.de re.ec.non alie.vt super.ꝛ dicit Bert.hoc verum in decimis predialibus in quibus nõ valet talis compositio nisi interueniat auctoritas pape. Et sic dicit curiam seruare.de hoc dixi de re.permu. exhibita. ¶ Vigesimo quero nunquid rector ecclesie possit obtinere litteras monitionis pro decimis in futurum soluendis. videtur q̃ sic per id quod dicit glo.in verbo premoniti.Sz illa glo.potest intelligi de monitione que fit pro decimis nõ solutis de quib⁹ dico in sequenti.q.pro hoc etiam inducitur de deci.peruenit in contrarium de sen.excõi.romana.ℌ.caueant.lib.vi.Archi.de sen.excõi.c.i.lib.vi. quo ad id quod queritur de excõicatione q̃ ferri possit pro futuris culpis dicit q̃ interdum trahitur excõicatio ad futura non tamen enumerat istum casum.Alij aliter dicunt vt Jo.an.in.d.c. caueant.Bertrã.ꝛ Jo.de lig.dicunt q̃ possint fieri littere monitionis ꝛ excõicationis etiam pro decimis futuris.per c.peruenit.prealle.ꝛ quia ius decime est ius seruitutis ꝛ in seruitutibus tractus futuri temporis spectat ad iudicem. vt no.de sepul.in nostra.pro hoc quod dico.j.q.seq.ad.ℌ. caueant.dicit q̃ fallit in casibus spetialibus ꝛ procedit in alijs in quibus ex sui natura tractus futuri temporis non solutis non spectat ad iudicem. ¶ Vigesimoprimo quero de decimis preteritis non solutis quomodo proceditur cõtra non soluentes:glo.in verbo coherceri.ꝛ in verbo premoniti.vult q̃ possit fieri generalis monitio cum excõicatione.ꝛ sentit idem de decimis futuris in eo q̃ respondit ad.ℌ.caueant.ꝛ de hoc.s.q.proxi.Et tradit Lau.formam litterarũ monitoriarum:quia dicet iudex monemus vos vt infra tot dies:pone.xxx.pro primo secundo ꝛ tertio perẽptorio.quorum.x.pro primo.x.pro secundo.ꝛ.x.pro tertio peremptorio assignamus decimas de fructibus talium possessionum sitarum in tali parochia soluatis eidem vel restituatis aliquin ex nunc prout extũc in his scriptis vos excõicationis sñia innodamus quod no.in practica.ꝛ pro hoc de sen.excomu.lata sub conditione. de ap. preterea.ij. vbi de hoc. ¶ Vigesimosecundo quero circa hoc an anteq̃ facit litteras recipiat aliquam informationem:dicit Lau.q̃ sic.qꝛ se informabit summarie q̃ possessiones sint in parrochia ad instar illius qui vult missionem in possessionem facere. de quo vt lit.non conte.quoniam.ℌ. q̃ si super. ¶ Vigesimotertio quero an iudex ex officio possit cogere non soluẽtem decimas:Laud.q̃ sic quia iminet periculum anime si non soluuntur.de deci.prohibemus.ꝛ in talibus exuberat officium iudicis.de iudi.nouit.de offi.or.cle.i.vnde secundum eum.dum tamen constet possessiones ex quibus decime petuntur esse infra limites parochie.vel homines recipere ab ea sacra ecclesiastica.quo ad personales decimas vel animalia depasci in parochia sufficit ex quo de iure cõmuni scripto decima debetur parochiali ecclesie.de deci. cum contingat.ꝛ ius cõmune notorium est ꝛ tanq̃ notoriũ debet sciri.i.q.iij.ℌ.notandum. Et ideo in cõtrafacientem tanq̃ notorie delinquentem põt aduertere iudex ex officio suo adeo q̃ nõ ẽ necesse q̃ cã in iudiciũ deducaꝛ vel testes admittantur.pro hoc qõ.no.de fil.presby.qm̃.ꝛ p Inno.de offi.vic.c.i. Et poterit pcedi sine vlla alia iuris solemnitate idẽ Bẽ.ꝛ p hec que dicta sunt i hac.q.ꝛ duab⁹ precedẽtib⁹ dicit Lau.nõ esse opus in lr̃is monitorijs ꝯ non soluentem decimas ponere cãm illã nisi cãm rõnabilẽ volueris allegare ꝛ pbare:ad qõ faciendũ vobis talẽ dicit pemptoriam assignam⁹. ¶ Op. ad hoc ꝛ ad supius dicta q̃ non possint fieri tales lr̃e cũ nõ dz sñia ferri ꝯ non citatũ ꝺ maio.ꝛ obe. inter quatuor.Jo.stat ꝯrio ꝛ dic q̃ lr̃e debent esse conditionales:vt qꝛ narreꝛ decimas nõ eẽ solutas:ꝛ adijciꝛ q̃ si verum est q̃ nõ soluerit monet vt soluat tam preteritas q̃ futuras cum tp̃s crit:alꝫ excõicet:ꝛ adijciat clam q̃ si senserit se grauatũ veniat ad docendũ.põt esse enim q̃ legitima ratio eũ tuetur.vt qꝛ priuilegiatus est super decimis nõ soluendis:vel qd sic̃ p hoc quia etiam alias lz p receptionem scõi beneficij curativacet pmum simile ipso iure ꝛ possit cõ ferri tũ in dãda possessione citatur possidens:de pbẽ.lz.ij.li. vi.qũ aũt lr̃e monitorie ꝛ pceptorie hñt clam pdictã si is ꝯ quẽ dirriguntur tũc cõparet intra terminum ꝛ offert se doctuꝝ de grauamine ꝛ velle stare iurꝫ resoluuntur lr̃e i simplicẽ citatiõem ꝛ earũ effectus p cõpatiõez tollik. qõ dixi ꝺ cau.pos.c.i. ¶ Vigesimoquarto qro i eo q̃ dic ꝺ matrimonijs qñ dicaꝛ agi ꝺ matrimonio adhoc vt sit locus huic cle. Jo.vt in glo.in vbo matrimonijs.Et idem Pdau.ꝛ Ben. ¶ Vigesimoquinto qro si agitur de crimine adulterij ad separationẽ thori:dic eadem gl.q̃ nõ ẽ locus huic cle. Idem Pdau.qꝛ tũc nõ est cã matrimonialis ꝛz poti⁹ accusatio mixta ad penã iponẽdã vel sepationẽ thori faciẽdã. de procu. tue.vt lit.nõ cõte.c.i. Et idẽ Bẽ. qꝛ hec qstõ non est laxãda p hoc vltimo ẽ qõ dixi.s.q.xiij. ¶ Vigesimosexto quero si agitur de spõsalibus:dic glo.e.locũ eẽ huic cle.spõsaliorũ cã tãgit matrimonium. Idẽ Pdaul. qꝛ sunt pmissio ꝺbendi matrimõij.xxx.q.v.nostrates.ff.de spõ.li. ¶ Vigesimo septio qro si ẽ qõ successiõis in qua incidit qõ de natalibus ꝛ sic de matrimonio:glo.e.in fi.distinguit an questio principalis sit coram iudice ecclesiastico ꝛ nõ ẽ locus huic cle. an coram seculari: ꝛ tunc cũ exceptio pdicta remittatur ad ecclesiasticũ erit locus huic cle.ꝛ dic vt in ea.ꝛ idem Pdau. ¶ Vigesimooctauo qro si xpianus ꝺ nouo baptizatus petit separari ab vxore infideli q̃ nõ vult sibi cohabitare sine contumelia creatoris:Lau.dicit eẽ locum huic cle. cũ agatur de federe matrimonij:ꝛ hoc ẽt vult glo. i vbo matrimonijs.v.q̃ aũt. ¶ Vigesimonono quero si agitur de matrimonio iã soluto post mortẽ pp natalia successoꝝ i bonis defuncti:exẽplũ q̃ fi.sint legit.cãm vl pp alia mr̃imonia ꝙiungẽda vel disiũgẽda:exẽplũ de pba.p tuas.dicit Lau.locuz eẽ huic cle.propter verbũ eas tangentibus. ¶ Trigesimo qro si agitur de dotibus restitnẽdis:vl idẽ:qꝛ actio de dote sortitur priuilegia cãe matrimonialis.p ℔ qõ no.ff.so.ma. li.in glo.ij. ¶ Trigesimoprimo qro in eo q̃ dicit de vsu-

ris qñ in eis locũ habeat cle.hec.glos.in verbo vsuris.dicit q̃ cũ petunt̃ vel patiť vt vsurarius illas compenset.z idem Hen. ¶ Trigesimosecũdo q̃ro si reus dicit q̃ nõ teneť cõ pẽsare: exemplũ de vsuris.salubr̃iter.dicit eandẽ gl. adhuc idẽ Lau. videť tenere ℨriũ.dicit.n.q̃ si agit̃ de retẽtione vl̃ recuperatione vsurarũ in casib⁹ in qb⁹ hoc facere licet puta in dote z similibus nõ ꝓcedit hec cle.cũ cesset ratio periculi alarum nec in hoc casu petunt̃ vt vsure. sed potius vt i tercsse.ar.de arbi.dilecti.z.C.de vsur.l.cũ allegas. qõ tenet Hen.sed possunt ꝯcordari qm̃ glo.logtur qñ p exceptionez hoc deducitur z tũc ponderet̃ cã principalis que est super vsuris.z opi.istoꝝ procedit qñ principaliter hoc deducitur qz tunc nõ bz discussionẽ an cã sit vsuraria sed tm̃ an sit talis casus i quo nõ cõmittať vsura.tm̃ ẽt qñ principaliter ỏducit videť ver⁹.qõ dicit glo.ꝓter verbũ eas tangentib⁹.qõ sentit Pau.exẽplificando illud verbum vt dico.j.q.xxxvi. ¶ Trigesimo tertio q̃ro si creditoꝝ petit debitũ z debitoꝝ excipit q̃ est vsurariũ an sit locus huic cle.glo.eadẽ dicit q̃ non nisi debitoꝝ peteret pronunciari contractum fenerati ciuz. Idẽ Pau.vt dico.j.q.xxxvi.idem etiam Hen.dic̃ q̃ si debitoꝝ excipiendo petit pronunciari contractum feneraticium erit locus huic cle.quo ad hoc q̃ exceptio discutiatur per iudicem ecclesiasticum z in ea erit locus huic cle. sicut dixi.s.qõne.xxviij.de excep.natalium. ¶ Trigesimo quarto quero si de vsuris agitur in foro seculari: dicit ea glo.locum non esse huic cle.idem Pau. z est mens glo.q̃ in his que concernunt processum iudex secularis seruabit leges z consuetudines seculares. quod tenet Jo.cal.in.q. disputata que incipit statutis in solutiõe.sed hec questio pre supponit aliam an vsure possint peti in foro seculari: in quo glo.tz q̃ nõ: licet recitet opi ℨriã: qua presuppositа procedit qõ p̃missa z hoc dixi de vsur.in ciuitate.in repetione vbi dixi qñ z qũo possit secularis iudex cognoscere.z de vsur.cle. vna.in prin.q.xviij.Et quare crimen vsuraum fit ecclesiasticũ.dixi de foro compe.cum sit. ¶ Trigesimoquinto q̃ro in eo q̃ dicit littera quoquo modo tãgentibus.quid hoc importat: So.exponit Lau.sine principaliter siue incidenter dum tamen sit eadem ratio.ar.de consti.translato.de trãsla. c.ij.z hoc infert q̃ hec constitutio est constituitiua non declaratiua.pro hoc lr̃a ibi cõstituim⁹. ¶ Trigesimosexto q̃ ro de exẽplis in eo q̃ dicit de tãgentib⁹.so. vt in glo. in hoc verbo. Pau.latius exẽplificat quo ad electionẽ vt si agitur de iure eligendi ad quẽ spectat.de ꝯsue.cũ dilectus.de ver. sig.abbate.vel si dõ electionẽ bz ꝯfirmatã fuisse nullaz.vel si agitur ℨ electores vt puniant̃ ꝑm formã.c.cuz in cunctis.z c.p inqsitionẽ.de elec.vel si dicať cõfirmatio nulla pp solẽnitatem omissam.vel qz confirmans nõ habuit ptãtẽ ꝯfirmã di.de elec.si ꝯfirmationem li.vi. vel electũ vltramõtanũ in ꝯcordia admistrare nõ posse: vt qz negať electiõez fuisse cõ cordẽ.de ele. nihil.vel electã in abbatissaz nõ posse administrare cũ negetur eã electã a maiori parte.e.ti.idemnitatib⁹ ℨ.si vo.li.vi.vel si opponit se aliqs cõsecrando vt repellatur de accu.sup his.z ꝑm Pau.similia exẽpla possunt repeti i postulatione z prouisione. Quo autem ad id quo d dicitur de beneficijs ecclesiasticis exemplificat. Pau.de tangenti de beneficijs ecclesiasticis exemplificat. Pau.de tangenti bus quotiẽs querit̃ de aliquo qõ examinari z decidi nõ potest absq; cognitiõe electiõis postulatiõis vel ꝓuisiõis seu tituli illi⁹ bñficij al's secus.vñ si rector petit pecuniã bz opponať eũ nõ eẽ in possessiõe rectorie nõ iõ ꝓceditur ℨ hanc cle.qz hec qõ nõ tãgit in aliquo causam beneficialẽ secundũ Pau.q̃ nõ. Et p hoc qõ no.glo.in simili.in verbo vsuris z qõ dixi.s.q.xxxiij.z.xxxiiij.in decimis exẽplificat Pau. cũ petunt̃ decime z bz discuti an fundus sit in parochia.vl̃ nõ vel an sint noualia vel nõ.vel an decime debeantur mihi vl̃ tibi vel qd simile.in vsuris exẽplificat.vt si dõ testamentuz vsurarij nõ valere.de vsur.quãq̃.in fi.li.v.vel vsurariũ sepeliẽdum vel nõ.de vsur.qz in oibus.j.de vsur.cle.i.vel si fi deiussor petit vsuras a debitore quas soluit creditori. de fi deius.puenit.vel si petitur relaxari iuramentũ de iureiur.c. i.z hoc exẽplũ ponit ẽt glo.vt si petuntur vsure compensari cũ debito.vel dõ fructus extenuasse sortẽ de pig. cum ℨ.de vsur.c.i.z.c.ij.z.c.cõquest⁹.sed hoc glo.in verbo vsuris. vt dixi.s.q.xxxij.dicit hanc cãm principaliter eẽ vsurariã.dic̃ Pau.q̃ sic in.c.ꝙquestus.z.c.salubr̃iť.lz opponatur q̃ nõ debeat fieri cõpensatio p illa iura tamẽ attẽditur potius qz cã principaliter est vsuraria.z eadẽ rõne dicit Pau.q̃ petitio fundatur sup ℨctu licito lz excipiatur de vsura nõ erit locus huic cle.qõ ẽt.tz glo.in verbo vsuris.qõ.etiã dixi.s.q. xxxiij. ¶ Trigesimoseptio q̃ro in eo qõ hic dicitur q̃ põt ꝓcedi sũmarie z̃.an iudex cogatur in causis hic expressis ꝓcedere sũmarie simpliciter z̃.gl.i vbo valeat dicit q̃ nõ z in ea ibi cõsulo p hoc q̃ no.Spe.de arbi.ꝓpe fi.z cuz glo. ꝯcordat Pau.z Hẽ. ¶ Trigesimooctauo q̃ro qd iportẽt illa vba simpliciter de plano z̃.glo.in vbo figura remittit ad no.in cle.sepe. Paul.h̃ tractat aliqua que dicuntur per glo.in clem̃.sepe. Et aliqua ẽt q̃ ibi nõ dicuntur iõ vba eius refero.dicit ergo q̃ i iure aliqñ dr̃ solũ de plano.de iud.nonit.ad fi.de spõ.cũ in tua.ff.ỏ off.procon.l.nec gcẽ̃.ℨ.ỏ plano.de accu.leuia.de adul. miles.ℨ. sexaginta. quis. ordo in bonoꝝ possessione seructur.l.ij.de qõni.l.vnius in fi.qñq; simpliciter z ỏ plano.de accu.sicut olim.qñq; absq; strepitu.de statu.mo.ea que.ℨ.q̃ si ver.si autem.qñq; de plano z absq; strepitu.de accu.olim.qñq; sine strepitu z figura.de elec.idẽnitatibus. ℨ.si vero.li.vi. ¶ Trigesimonono q̃ro si in rescripto aliqua de p̃dictis omittunt̃: vel si aliqua dictio i locũ omisse subrogat: vt qz dr̃ de plano sũmarie sine strepitu z figura iudicij.dic̃ Pau. q̃ nõ p oia ẽ locus huic ꝯstõi z cle.sepe z ꝑm eũ oz vt nulla omittať. ỏ hoc alter sentit glo. in dicta cle.que vult sufficere verbũ absq; figura. z hoc verius: qõ dixi in cle.eadẽ.in prin.q.vi. ¶ Quadragesimo q̃ro qd si oẽs exp̃munt̃ sine copula: dicit Paul.nõ curandũ qz sufficit copula apposita ad vltimã qõ ẽt tz gl.in cle.sepe.in pri.vbi dixi.q.vij. ¶ Quadragesimoprimo q̃ ro qd importet specifice: dicit Pau.q̃ vba simplr̃ z ỏ plano nõ remouẽt substãtialia iudicioꝝ: z qdaz exponũt.i.sine magna discussione vt sũmatim iudex ꝓcedat: alij dicunt.i. sine scriptura z libello ar.ff.ỏ ꝯsti.pec.l.i.s.vt remoueat strepitum nõ sedendo in pretorio sed alibi absq; solẽnitate strepitus.ff.de adul.l.miles.ℨ.sexagita.ff.quis ordo.in bo.poss. ser.l.ij.que opi.nõ placet Inno.z Hosti.de accu.olim z spe. de inquisitione.ℨ.nunc tractemus.ver.qd igitur.qui dicũt q̃ ẽt si addať sine strepitu semp iudex seruabit iudiciorum ordinẽ in citationibus libelli oblatione z ceteris substantialibus. Sed si quid non substãtiale omittit non viciat ꝓcessus. Item aduocatoꝝ z partiũ strepitũ inutilem refrenabit: z dicit Pau. q̃ si dr̃ simplr̃ z nihil aliud itelligit remoueri intricatio ordinis iudiciarij vt iudex remoueat dolosas protellationes z exceptiones z bona simplicitate canonica ponderata in iudicio procedat. ℨz si dicit de plano potest exponi.i. sine strepitu vt iudex non cogatur sedere pro tribunali vbi consueuit ius reddere: ℨz ẽt domi vel alibi posit cognoscere z diebus ob vtilitatem hoium feriatis.ff. de dã.infec.l.iij.ℨ.penul.de interro.ac.l.iiij.ℨ.fin. Sed libelius offeretur.d.ℨ.sexaginta.z probatiões plene reqr̃tur.de accu.olim.z dicto.c.nouit. Itẽ si lex dicit q̃ procedatur extra ordinẽ.dicit Pau.idem esse saluo q̃ forte non tũc porrigetur libellus.ff.de reli.l.si quis sepulchrum ỏ of.p̃fe.vr.l.i.ℨ. patronus.z.d.l.lenia.z.d.ℨ.de plano. ¶ Quadragesimose cundo quero si dicitur semiplene siue sũmarie.dicit Pau. fufficere sũmariã cognitiõem z semiplenã probatiõem qõ no.Spe.de offi.iudi.ℨ.postremo.v̀.tertio dicendũ. Contrariũ dixi vt lit.nõ ꝯtest.qm̃.ℨ. q̃ si sup.qz ẽt in sũmarijs quo ad ꝓbatiões requiritur plena cognitio: si debet fieri graue ꝓiudiciũ.vt in danda vera possessione. ¶ Quadragesimo tertio q̃ro si dicatur sine strepitu iudicij: dicit Pau. q̃ tũc iudex reprimet ꝓcuratoꝝ aduocatoruz vel partiũ clamosam garulitatẽ z sophisticas cauillationes z iuris subtilitatem pernitiosam ar.de prescrip. nihil.v.q.iiij.in loco z simpliciter z pure considerabit facti veritatez ar. de sindico.c. vno de iudi.dilecti de deci.ad audientiam.quod no. Host. de sta.mo.ea que.ver.quod si abbas repellat etiã exceptiones z appellationes frustratorias z refrenabit multitudinẽ

testium

testium sed libellus dabitur z substantialia ceteraobserua buntur. Sed in non substantialibus exuberabit iudicis of ficium z per eoz omissionē non viciabitur processus.vt etiā s.dixi.q.xli. ¶ Quadragesimoquarto quero si additur si ne figura: dicit Pau.q eoz que in iudicio respiciunt figu ram quendam sunt acta cause de quibus.de testi. causam. Alia per que instruitur z destruitur causa vt confessiões p bationes z attestationes z similia factuz respicientia z talia non tolluntur.quedā respiciunt solēnitatē iudicij z talia siue respiciunt partē alteram vel vtrāqz siue iudicē tolluntur. ō hoc in cle.sepe.ver.nō sic.vbi dixi.q.ij. Et pro hoc.ff.de leg. i.l.si seruus vetitus. ¶ Quadragesimoquinto quero nūqd alius q̄ papa potest cōmittere causam cognoscendam sine strepitu z figura iudicij: Spe.de leg.§.supereſt.ver.z nunquid.z Math.hic dicunt q non.pro hoc q: inferior a papa non potest immutare dispositionem canonicam.s. de elec. cle.ij. Idē no.glo.in cle.sepe.in principio.vbi.dixi.q.x.z.xi.

¶ De foro competenti.

Quamuis. Episcopi expulsi a pro prijs sedibus possunt in in loco insigni aliene dyocesis viciniori in su is dyocesibus procedere contra expulsores consiliarios z fautores citatos prout hic di citur. ¶ No.q eps non pōt exercere iurisdi tionē in aliena dyocesi.de hoc in glo.ij. Et p hoc.ix.q.iij.p totū.ix.q.i.pucnit.vij.q.i.placuit.z.c.seq.de of. le.nouit. Dicit tū Mathe.q epi existēs extra suā iurisdi tionē pōt cām delegare.de quo no.de elec.si abbatē.lib.vi.p Archi.z in Spe.de rescrip.p̄sentatiōe.§.rōne.v.fi.z hoc tz. glo.in.d.c.nouit. ¶ Scdo no.p allegatiōe generali de hoc in.gl.ij.z ad hoc de p̄ben.c.ij.xlv.di.§.huic ēt vbi de hoc z i Spe. de dispu.z allega.§.porro.v.in sūma.z in hac glo.ibi vestra.vbi dixi.z de elec.cle.cōstitutionē.in prin.i primo no tabili z in.i.z.ij.Scio. ¶ Tertio no.de vbo.inibi.j.de regula. vt professores. ¶ Quarto no.q eps in quolibet loco siue dyocesis non exēpto pōt pro tribunali sedere ibi aut earum parte.de offi.or.cū eps.li.vi. ¶ Quito no.q iniuria que fit persone que est de ecclesia fit ecclesie ibi irrogata ecclesijs. ¶ Sexto no.q prelatus pōt punire iniuriā sibi factā qtūs concernit ecclesiam non aūt qtūs concernit psonam de hoc in glo.in verbo ecclesijs. Et dicit Pau.q prelatus nō pōt remittere iniuriā sibi factam qtūs concernit ecclesiam. qō no.glo.de sen.excō.cōtingit. ¶ Septimo no.q malicia nō dz remanere ipunita.in vbo impunita.est enim hoc contra publicā vtilitatē.ff.ad.l.aql.l.ita vulneratus.i.rūso.de iudi. si longius.§.i.de sen. excōi.vt fame.z dicit Pau. q iniuria hoc casu remaneret ipunita:qz archieps nullam habet iu risditionē z sic p aliū iudicez ecclesiasticū non posset puniri nisi p papā.nō est ergo iustū q iurisditionē quā als potest exercere in causis ecclesie eps pdat pp pteriā malignan tiuz.ne ex cōtumacia qs efficiat melioris cōditionis. de do lo cōtingit.de preben.cū g.li.vi. ¶ Octauo no. cuz agit de reddenda iusticia dz qs suū aduersariū grauare quāto mi nus pōt.pro hoc hic in eo qō dicit de loco viciniori. Rō fz Lau.qz tanta ē eqtas iudicialis q aliqd amaritudinis seu voluntarie vltioni imisceri nō dz.xxiij.q.iij. inter q̄relas.z. §.p̄cedenti.q incipit pōt:nisi faciat quis bono zelo vt aduer sarius citatus q̄uertatur.xxiiij.q.iij.q ꝫ patrē.z dicit Hen. q cū hic nō exigatur nisi loci vicinitas nō ē curādum q̄tuz distet cum hic non distinguatur: licet secus sit.j.§. eisdem. ¶ Nono no.q dz locus eē tutus citato.de appel.ex parte z dicit Math.locū dici tutū eē eo modo quem dico.j.q.xxi. ¶ Decimo no.modū citandi vt qs citet psonaliter vel ad domū. Et itelligit Lau.hāc eē alternatiuā ordinis. vt prio citet in ꝓpria psona si cōmode pōt.vel si non pōt citetur ad domū ita tū q citator nō intret als teneret actione iniuria rum.ff.de in ius vo.l.pleriqz.sed denunciet añ ianuam. Et nō refert an sit domus ꝓpria vel cōducta. ff.de dā. infec.l. iiij.§.pretor. Et si hoc fieri nō pōt citetur in ecclesia cathe drali vt hic vel intimetur amicis.vt no.ō dolo causaz. Hoc tū casu dicit Lau.standū huic cle.z intelligit Pau.citādū psonaliter si copiā sui facit in ꝓuincia:als nō reputaret cō tumax.ff.que sen.sine ap.rescin.l.i.§.item cū ex edicto ō do lo.cū olim.z.c.fi.de cle.nō resi.ex tue.qō dic vt dixi de eo q mit.i pos.c.fi. Et intelligit Pau.de ꝓuincia vulgari.d.c.cū olim.z qō no.Arch.de fo.comp.c.i.li.vi. Et i eo q dixi hāc esse alternatiuā ordinis dicit Pau.q posset intelligi q stet propzie alternatiue z sic sufficiat vel q personaliter vel ad domum citetur regula in alternatiuis.l.vi. Jo.an.appostil lando h tenuit primum q sit ordinis.ad hoc de do.z contu. causam.de offi.dele.cum plures.lib.vi.qō puto ver' vt ex quo aliud nō exprimit i lr̄is itelligat̄ ꝑm alia iura nec induc at vllam specialitatē. ¶ Undecimo no. sufficere citatio nē fieri ad domū ēt si nō puenerit ad notitiā citati. Hē. p h qō no. Inn.de accu.ad petitionem:de excel.pla. ex litteris. Et glo.ff.qñ ap.sit.l.i.§.fi.z que sen.fi.ap.rescin.l.i. Item cū ex edicto.z idem Mathe. ¶ Duodecimo no.ꝑm Paul. qnqz q̄ regrunt̄ in ꝓcessu faciēdo extra dyocesim. Primū q locus sit insignis. Scōm q vicinior sue dyocesi. Tertiū q sit securus ep̄o quo ad morādū. Quarto q ēt si sit secu rus quo ad iurisditionem exercēdā. Quintū q securs cita tis. ¶ Deciotertio no.casum in quo nō sufficit vnica cita tio ēt si nō ꝓtineat plura iterualla si facta fuit vna die ſz reg rit̄ q diuersis diebus.de hoc i gl.i vbo diebus.z in ea ibi q tribus.z equū esset q quattuor.ff.de iudi.l.z post. Paul. ¶ Decimoquarto no. q presumit̄ quē scire id qō publice fit.ibi verisimilibus p̄sumat̄.ō postu.c.i.de p̄sump. quosdā cū ꝫcor.z dic gl.i verbo p̄sumat̄.q hec nō ē p̄sumptio iuris z de iure que dz fictio in quo minus aduertenter logt̄ cum differant plurimū p̄sumptio z fictio.qō dixi de spō.is q.s.ō elec. qō circa.dictum tū gl.tz in eo q dicit q non ē presum ptio iuris z de iure est ver.qō tz ēt Laud.z Gen. ¶ Deci moquinto no.de termino pemptorio statuēdo z dicit Hēz. q ex cā pōt statui in ꝑmo citatorio.ff.de iudi.l.nūq. cā tam expressa de inte.resti.cū ex litteris in fi. z loco pemptorij ce dūt tres citationes:qz vltima intelligitur pemptoria etiam si nō exprimatur:de hoc de offi.dele.ꝫsuluit.z p Inno.de ac cusa.ad petitiōem. ¶ Decioſexto no.q citatio vt arctet dz esse legitima ibi legitime:puta p nūciū vel litterras: de off. dele.prudentiā.ff.de fideicō.liber.l. cum vero.§.fi. vel ꝑm Hē.dic legitime puta ad domū vbi psonal̄r nō inuenit̄ quod dic vt.s.dixi.x.z.xi.notabili.vel melius dic legitie ꝑm naturā eius de quo agit̄:z qūo debeat fieri citatio.s. dixi in.d.x. no tabili. ¶ Op.q ēt citra hāc ꝫcessionē possit prelatus exer cere iurisditionē extra suā dyocesim.ar.ff.de adop.l. si con sul.de offi.presi.l.ij.de of.leg.nouit. Sol. hic de iurisditione contētiosa.vt dicit glo.in verbo iurisditionez. Et idē Lau. Pau.z Gen.secus in voluntaria vt in cōtrarijs. ¶ Scdo op. q ēt ꝺ expulsores fautores z cōsiliarios nō possunt epi iurisditiōez exercere extra suā dyocesiz:de ꝫse.di.i. Dic er go.xi.q.i.si qs̄.p hoc qō no. Hinc.de ꝓcu.petitio. So. illō vez de iure cōi sed hic est spālis indulgentia: qō dic vt in gl.in verbo indulgēdū. Idē Paul.de hoc p Arch.lxxi.di. clericos. Est autem adeo spāle q cessante hac indulgentia ēt de licentia alterius dioceſani nō posset ordinarius ibi tra here suos subditos.de of.or.vt litigantes lib.vi. z quod ibi no.glo.ij.z glo.iij.§.seq.in v.indulgemus.qō tz Lauren. de pynu.dicens se vidisse doctorem valentissimū in hoc erra re.z in hac gl.i.fi.qūo hoc faciat dico.j.q.xv. ¶ Tertio op. in eo q permittit citationem fieri diebus festiuis.de.c.fi.ō ferijs. So.in hoc casus est hic specialis.vt dicit glo.in ver bo festiuis.z de hoc.j.q.xxiiij.quando autem z qūo possit fi eri citatio die feriata pro non die feriata vel econuerso.dixi in dicto.c.fi. ¶ Quarto op.in eo q dicit posse contra cita tos in forma que hic ponitur in verbo si vero procedi ac si citati forent peremptorie.q imo possit procedi tanq̄ con tra contumaces.s.ti.i.cle.i.dicit Henz.q cum hoc dicatur ac si citati extitissent z non dicatur ac si personaliter citati.p ut dicitur in dicta cle.non censētur isti veri contumaces vt appellantes non audiantur.sed proceditur ac si simpliciter

essent contumaces qr hec cle.in multis deuiat a iure cõi iõ debet restringi z reduci quanto plus põt ad ipsum ius cõe. ar.de rescrip.cãm.de cõsue.cũ dilect⁹. Et ex hoc habeť casus i quo ipediens citationẽ ad se peruenire no habetur pro vero contumace.qõ no. ¶ Quinto op.de.d.cle. dudum.z s.vt lit.nõ tonest.qm̃.§.porro. Jo. Gẽ.q Jria loquuntur in certis cãsibus z spãlib⁹ quod est verũ quo ad.§. porro. vel ꝑm eũ aliud in illa q procurãt ne ad eos pueniat vt in contrarijs. Aliud in alijs qui procurant in certis locis hic i tex. expssis citenť de qbus h qõ no.z sic.§. porro logtur de eo q oio impedit citatiõem ad se puenire. Sz hoc nõ vñ ꝓcedere.nã ẽt in isto casu satis ipedit q nõ permittit citationẽ pue nire ad locũ in quo ẽ tñ dciñ puto vez pp spãle modũ ci tãdi.de quo h. Itẽ nõ solũ ꝓcedit citatio de qua hic quãdo citandi malitiose impedimẽtũ prestant ne ad eos pueniat: sed ẽt qũocũqz epi ausi non sint eos citare: qõ intelligo ẽt si hoc ꝙtingat sine facto expulsoz z tũc ẽ spãlis casus in quo tenetur citatio nõ facta psonaliter nec ad domũ:qõ ẽ pp cul pam ꝓcedentẽ ipsoz expellentiũ ꝙsiliarioz vel fautoz: ali as aũt de eo q impedit ne ad eum pueniat citatio dic q nõ est opus eũ citari in locis vicinis:sz hẽtur ꝙ citato eoipso q impediuit ad se puenire.qõ no.de ꝙcess.pben. si capitulo.li. vl.in glo.qũo z ꝓbatur.ff.qõ vi aut clam.l.i.§.sed sic aristo. z.§.fi.vbi modum ꝓbandi qõ impediuerit ponit Bar.z de hoc dixi in.d.§.porro q̃ no. ¶ Quero circa id qõ dixi in.i. Jrio an ꝓlijs insignijs possit vti ꝑlatus in aliena dyocesi: dicit Lau.q aut logmur de insignijs q̃ designant honorez vt ẽ mitra i abbate: paliũ in archiepo:de presum.cũ in iunẽ tute.de ꝓui.abbates.li.vi.seu biretũ in doctore.xxx.di.figs viroz.ibi cũ reuerentia zẽ.z talibus põt vti.de priuil. apo stolice.li.vi.ff.de off.procõ.l.i.aut de insignijs q̃ designãt of ficiũ seu administratiõem sicut paliũ in archiepo.sic exẽplifi cat Lau.z in hoc Jdicit ei qõ nũc dixi. Et hoc vltimũ vius Itẽ mitra z baculus pastoralis in epo z talibus non potest vti sine spãli lnia pape.de vsupa.ex tuaz. de alijs aũt epali bus.dicit Lau. q si prelatus vult vti eis exercendo aliqui de officio vel iurisdictione:puta degradare subditos vel fa cere ordines crismare vel absoluere ab excõicatione vel si milia non põt sine lnia illius dyocesani.ix.q.ij.per totũ. Sz si sine exercitio officij vel iurisditionis põt hoc facere pu ta cantare missam predicare vel qd simile. pro hoc qõ no. vi.q.iij.scriptũ.z de vsupalij.c.fi.z de his dixi.de priui.anti qua.z in eo qõ dixi de absolutione dic vt sequenti.q. ¶ Se cundo q̃ro in eo qõ dixi.s.q.pr. prelatũ nõ posse extra dyo cesim absoluere ab excõicatione an hoc sit vez: Bertran. refert q aliqui auditores palatij tenebant qõ p̃dixi. q tz.de off.lega.nouit.lz Host. ibi distinguat iter excõicatũ ad ist ã tiã ptis de quo dic ꝓcedere dcm̃ Inn.z excõicatũ ex offõ i quo tz Jrius. Sed Bertrã.ꝙsuluit ad oẽ dubiũ tollendũ pe tẽdam lniam dyocesani. Jo. de lig.dicit opi. Host.esse ve ram.nã qñ ad istantiã ẽ excõicatus in absolutione ps ẽ citã da:z cũ cãe cognitione dz ꝓcedi qõ nõ põt fieri extra dyo cesiz. Sz qñ ex offõ nõ expedit citari:z sic non requirit stre pitus iudicialis.vñ potius hoc est volũtarie iurisditiõis qõ dic verum qñ solũ vult denunciare illum absolutum qõ tz Host.dicto.c.nouit.vt dixi. Sed si habet absoluere cum ab solutio fit iurisditionis vñ indistincte non posse quod tenet glo.in.d.c.nouit nec procedit quod dz non expedire aliquez citari:sufficit enim q verum est dicere actum esse iurisdi tionalem.z non potest dicere voluntarie iurisditionis.dato enim q nemo citetur ipse tamen iudex tenet locum partis pro hoc de testi.cum clamor z de accu. cum oporteat. cum vtrobiqz notatis. ¶ Tertio quero nunquid hec cle.procedit in prelatis inferioribus epor: Glo.in verbo epi. dicit q non.idem Pau.z Gen. ¶ Op.ad hoc quia eadem est rõ in alijs ne iniuria ecclesiarum remaneat ipunita. ergo idez ius.de transla.c.ij.de confir.vti. cum dilecta.C.ad.l.fal.l.fi. Item concessum primatibus omnibus sub eis existentib⁹ concessum vñ.C.de aduo.diuer.iudi.l.restituende:so.Gen. q quia hec est indulgentia spãlis non debet extendi. vij. q.i.petisti.xxvi.q.i.huic etiam cum enim exorbitent a iure cõmuni non debet trahi ad consequentiam.regula que a iu re.lib.vi. Si enim creditor voluisset de alijs intelligi expres sisset:de deci.ad audientiam.ij.q.v.consuluisti.C.de ca.tol. l.vna.§.si autem a deficientis. Est ergo hoc concessum fa uore epalis dignitatis.ar.de priui.quod non null.de offi.de le.qr põtificali.li.vi.ad Jria respondet q nõ ẽ idẽpitas rõis qr maior est offensa in psonis epoz q̃ iferioz.z.j.de penis siquis suadente.nec mirũ quia fungi dñr vicibus aplorum xxi.di.nouo.z quod plus est legatione xpi.vij.q.i.sicut vir.z c.ois.z eius personam repñtant.xxxiij.q.vlt. mulier. Et sic non imerito ex persona presidentis maior reputatur iniu ria.ff.de re mili.l.omne delictum.§.qui in propositum.instit. de iniur.§.atrox. Item quia inferiores prelati etiam si suos expulsores non possint trahere intra illorum districtuz pos sunt enim quod possunt extra districtum in dyocesib⁹ suo rum eporum. ¶ Op.ad hoc qr hec concessio est hodie ius cõe z sic extendenda p ea q̃ no.v.di.ad eius.de priuil. sane. de iura.calũ.c.i. Jo. Gen.illud vez qñ id quod dz est de iu re cõi conueniens secus si cõcessum sit ob priuilegium vel ꝓgatiuã psone quo casu secus.ar.dicti.c.q nõ null.z dcẽ cle.siquis suadente.de penis.felicis.lib.vi.quod no. Et pro hoc dixi.de priuil.antiqua.z hoc etiam tenet Pau. dicens hanc constitutionem cum a iure cõmuni exorbitet ad conse quentiam non trahendã regula que a iure.lib.vi. ¶ Quar to quero an in prelatis superioribus epo procedat hec cle. du bium facit quia conceditur h solum epis nec debet fieri ex tensio.vt dixi in.q.precedenti. Pau.tenet Jrium cum oẽs superiores sint epi.xxi.d.in nouo.de sacra vn.c.i. ¶ Quin to quero an in confirmato nondũ cõsecrato in epm locũ ha beat qõ h dz:glo.in vbo epis.dicit q sic. Idẽ Pau.cũ sub sit eadẽ rõ.quia ẽt cõfirmatus quo ad iurisditionem est epus de elec.transmissam.pro hoc de iureiuran.cle.ne romani. ¶ Op.ad hoc quia ante consecrationem nõ est plene epus cum non possit ea que sunt ordinis vel ꝙsecrationis quo ad que dz ecclesia vacare.d.c.trãsmissam.cũ ibi notatis: Sol. Gen.q indulgentia huius cle. magis deputati episcopali q̃ ordini conceditur.ar.dicti.c.transmissam. z de transla.c. i.z.ij. Item hec indulgentia nulli est preiudicialis.vt j.in fi. huius cle. Et sic tanq̃ fauorabilis ẽt extẽdi quo ad ipos. ar.de dona.cum dilecti.ff.de consti.prin.l.vl. Item hec cõ stitutio tanq̃ nouiter edita debet trahi ad illum intellectuz secundum quem maiorem effectum operari potest.ar.ff. ad munici.l.i.in fi.de verb.si abbate. ¶ Sexto quero in eo q dr epm regulariter non posse exercere iurisditionem in aliena dyocesi an possit epus cogere subditam recipere or dines ab alio epo: Host.de fo.ꝙpe.significasti.dicit q non rõne ordinarie ptãtis sed rõne delegate sic.nam sicut põt i uito subdito cãm delegare ita z ordinationem maxime si subest causa.ar.de tempo.ord.ex tenore.quod dictt Pau. verum si delegat ordinationem in sua dyocesi secus si in aliena nisi subesset iusta causa quare ordiare nõ posset ex p prio ipedimento z alter epus nõ velit ad suã dyocesim veni re.regulare enim ẽ q subditus inuitus alij subirahi z sub mitti non põt.nec ipse submittere se inuito prelato.ó preben. cum non liceat.C.de noua.l.i.z.d.c.significasti. ¶ Septio q̃ ro circa dcã in ꝓx.q.an sit verũ indistincte q epus de iure cõi non possit exercere iurisditionẽ in aliena dyocesi: dicit Pau.q sic nõ tm̃ de epo sz de quolibet alio ꝑmate supiore vel inferiore.ix.q.ij.nullius.z duob⁹.c.seq. ¶ Opp.ad hoc de censi.c.i.z fi.li.vi.so. Paul.q ibi casus specialis z ratio ibi dicitur. Sunt z alij casus spãles ꝑm eũ vt si epus ẽ negli gens.ix.q.iij.cũ simus.de off.or.ad reprimendã.de sen.ex cõ.per tuas. Itẽ cũ vacat eccl'ia cathedralis.xij.q.ij. cũ nõ liceat.ꝑm Host. qui hoc no.ó offi.or.pastoralis. vbi multos casus no.in quibus metropolitanus habet iurisditionem i subditos suffraganeorum. Pro hoc quod no.xvi.q.vi. placuit.in vlt.glo. ¶ Octauo q̃ro in eo q dicit propter me tum qualis dz esse: dicit Pau. q iustus z verisimilis qui possit cadere in cõstantem alias non excusaret qõ me.cã cũ dilectus.z super hoc onerať epoz conscientia.i.§.sane. ¶ Nono q̃ro quid itelligitur per verbum parte: gl.i hoc

verbo dicit

verbo dicit q̄ qualibet minima particula adeo q̄ si in qua cūq; parte dyocesis etiā minima pōt eps iudicare cessat hꝫ dispositio. Idez Lau. Paul. et Benze. Ex hoc no. singulariter q̄ hꝫ dictio pars intelligat de dimidia tamē cū adijcit dictio aliqua intelligatur etiā de minima particula dum tñ apta ad effectum de quo queritur quod vult hec glo. q̄ est singularis: et sic dictio aliqua ampliat significatum cū adijcitur alibi relatiuum restringit. ff. de aur. et argen. lega. l. si qs legauerit. et qō ibi no. de ali. et ci. le. l. a filio. de hoc de cle. nō resi. c. fi. sed aliud in relatiuo quis vel qui restringit subiectus precedens p̄o qualitatibus illis solis que sequūtur dictis iuribus. Exemplum dicit. c. fi. preallegatum in eccle sijs qui residentiā exigunt ꝛc̄. Et sic verbum ecclesijs videt importare ecclesias nō regrentes residētiam et requirentes: sed restringit per relatiuū que regrentes tñ. Sed dictio aliquis potius est signū et nō relatio. et facit significationem eius cui adijcit esse magis particularē. ad hoc qō no. ff. de here. instī. l. hoc articulo. per Bar. ¶ Decio quero si in aliquo loco exempto dyocesis sue possit eps manere et procedere: dicit glo. eadem tūc cessare hanc cle. Idez Paul. quia negari nō potest quin locus exēptus sue diocesis hꝫ nō sit iurisditionis. ad hoc. j. de priuile. cle. ij. et idem Math. hꝫ nō: sic exēpsse. ¶ Undecio q̄ro circa dicta i p̄oxima. q. an eps in loco exempto possit in casu huius cle. sedere inuitis exemptis: glo. eadē sentit q̄ nō in eo q̄ sedere potest in loco exempto si ibi recipit. secus ergo si nō recipitur. ¶ Idem p. ad hoc quia extra quo potest locare sedē in aliena dyocesi vt hic fortius in sua in loco exēpto cum locus exēptus et locus extra dyocesiz eq̄parantur. de offi. ord. cū eps. li. vj. Idem Jo. An. in apostillis q̄ nō est ita graue eēo q̄ alius eps in aliqua parte sue dyocesis se collocet: sicut vni abbati q̄ in suo monasterio sedeat eps. Et ꝑm hoc apparet q̄ erit necessariū eēo vt possit gaudere priuilegio huius cle. q̄ primo videat an i aliquo loco exēpto sue dyocesis tute possit iurisditionem exercere. qō tenere possumus p rationem predictā in p̄oxima. q. quia negari nequit locū esse dyocesi. Ꝓo hoc de offi. ordi. graue. et quod ibi dixi de rescrip. abbates. ¶ Duodecimo quero in eo q̄ ponderat residentiaz in verbo residere. quādo et quomodo dicit prelatus residere in sua ecclesia dicit Math. hoc nō esse amare accipiendū vt nunq̄ discedat. nam verba sunt ciuili modo intelligēda. ff. de seruit. l. si cui. de edil. edic. l. siquis vēditor. et qō no. xxxvij. di. de quibusdā. de cōse. di. v. sicut. preci pue aūt ꝑm Math. residere debent cōstituti in dignitatibus. de offi. Archipres. c. i. et. ij. Et hi qui habēt beneficia dependentia a prebēdis. de prebendis extirpande. et. c. exposuisti. quod intellige vt tales residere debeant in beneficio principali dictis iuribus. dicit autez Math. q̄ verbuz residere sūmitur diuersimode. quādoq; strictius vt cum prebēda habet onus residētie annexū. de prebē. significatū. et. c. extirpāde. quādoq; latius vbi sunt ministri qui officiāt p septimanas. lxxxij. di. ꝓposuisti. lxxiij. di. Ꝑsuluit. vij. q. i. illud. xxv. di. plectis. In oibus tñ p̄dictis debent eessare fraudes. de cle. nō resi. ex parte. et qō ibi no. et negligētie. de of. Archi. ea que. et q̄ dicat quis ꝑtinue residere etiaz si fiat aliqua intermissio ꝓbatur: q̄ medius actus nō impedit quin dicatur sine itermissione fieri. ff. de ver. ob. l. continuus. §. siqs. de duobus reis. l. duos. l. di. siquis voluntate. vnde si testator legauit decem vxori sue cū filia moreretur nō requirit q̄ moretur p singula momenta. ff. de eōdi. et demon. l. siquis ita. de ānu. le. l. mevia. d. l. ꝑtinuus. in p̄n. et. §. si quis. p̄o hoc quia dē causa stillicidij ꝓpetua q̄uis semp nō cadat aqua. ff. de ser. urb. predi. l. foramē. de aqua quotti. et esti. l. i. §. quottidiana. p̄o hoc qō no. glo. de causa pos. cū ecclesia. et ita intelligitur ꝑm Math. qō dicitur de frigidis littere. de coha. per totū. ¶ Decimotertio quero circa hoc quid significat verbuz residere: dicit Math. i. ecclesie seruire. de cle. nō resi. cōquerente. xvj. q. i. generaliter. parū est enim residere nisi cura habeatur de beneficio vt sic intelligatur residere cum effectu. C. de episco. et cleri. l. generaliter. de cleri. nō resi. nōnulli. ff. de capti. l. nihil. ¶ Decimoquarto quero in eo q̄ permittit eēm exercere iurisditiones in aliena dyocesi si non potest in sua per se nec per alium qd si pōt ibi: exercere p aliū gratū ꝓsequentibus: sed nō p quēcūq; etiā idoneū et nō suspectū: dicit Paul. q̄ adhuc locus est huic cle. nā dici nō pōt q̄ iurisditionē nō hꝫ liberaz exquo tñ certe psone tenet cōmittere cū non sit verisimile q̄ ille p̄cederet viriliter ꝯ ꝓsequētes. Itē nullus esset effect⁹ ꝗstōnis huius: qz ꝓsequētes inuenirēt aliquē amicū quod facile possent qui noie eēi se offeret paratum exercere iurisditionē in dyocesi. p̄o hoc qz nō tenetur qs suas cās cōmittere suspectis imo cōmissas pōt reuocare. de p̄cu. q̄uis. li. vj. iij. q. v. qz suspecti. de ap. cū ſpāli. vt lit. nō ꝗtest. accedēs ij. venit ergo hoc i arbitrio boni viri q ꝗsiderabit cām quare eps nō possit cōmittere cui velit. Quid. n. si cōmittet velit inimico capitali ꝓsequētiuz: certe nō est equū hꝫ Paul. idē Lap. qz qō p auxiliū extraordinariū fit vel p vnū soluz fieri pōt dē ipossibile. vt no. de cau. pos. pastoralis. et in regula semel deo. li. vi. ¶ Decimonono q̄ro circa id qō gl. i vbo indulgēduz. iducit no. in. c. p venerabilem. qui fi. sint legit. qūo faciāt. dic q̄ faciūt qz ꝑm Jo. an. ibi dicit q̄ si duo sint electi in discordia et alter possidet locū si causa cōmittit dignitati possidēs cognoscet. Et sic videbat q̄ expulsus q nō possidet iurisditionē exercere nō posset. Hꝫ Ꝛnium hic ꝗcedit p indulgētiam. dic tñ q̄ exēplū p̄missuz nō multū facit: qz hic logtur de expulso q nō negat esse ꝓlatus. Hꝫ i exēplo p̄misso dubitabat qs hꝫet titulum ideo in dubio p̄sumit p possessore. ¶ Deciosexto q̄ro q dicātur ꝗsiliarij et q fautores dicit Math. q̄ ꝗsiliarij dicūtur hi q sup crimine p̄stāt ꝗsiliū. et isti dicūtur cōicare criminosis in crimine. de sent. excō. nup. §. in scda. et miti⁹ puniūtur q̄ fautores. vt no. ō of. dele. c. i. et. ij. q. i. notū. p̄cussores tamē fautores et captores et hi q bānierunt eēm et cōsiliarij puniūtur pari pena. j. de penis. cle. i. de hoc dixi. in. d. c. i. de offi. dele. ¶ Decimoseptimo q̄ro qui dicūtur fautores: dicit Math. q̄ illi q elemosynā p̄stant criminosis: et qui p̄curāt aliqua p que liberent criminosi vel subministrāt aliqua. xxiij. q. iiij. est iniusta. ff. de fur. l. si pignore. de heret. accusatus. §. sacerdotes. li. vj. Et de hꝫ no. de heret. qcūq; li. vj. per Archi. et dicit Math. q̄ puniuntur tales vt principales. j. de penis clemē. j. et dic vt ibi. ¶ Decimooctauo quero quādo teneat quis de ꝗsilio. Lau. distinguit q̄ aut ille erat alꝫ facturus: aut nō. si sic nō tenet. instī. manda. §. tua gratia. si nō erat alꝫ factur⁹ tenet vt. ff. māda. l. si remunerādi. §. plāe. ¶ Idem p. ad hoc. ff. de ser. cor. l. i. §. ꝑsuadere. de fur. l. qui seruo. §. sed si aliud. Idem Lau. q̄ ibi qñ cōmisit dolū ō quo bene tenet. ff. de dolo. l. q̄ si cū scires. hoc no. ff. de regu. iu. l. ꝗsilij. ¶ Idem p. ad hꝫ idē q̄ etiā si nō erat alꝫ facturus nō teneat. ff. de fur. l. siqs. vxori. §. i. instī. de fur. §. ope. Soluit Lau. q̄ non tenetur de furt. vt in Ꝛnijs nisi opē cū ꝗsilio adhibuerit. tūc. n. tenet de furto ēt si ille alꝫ erat factur⁹ ēt si ꝗsiliū nō adhibuerit ꝓncipalr sz secūdario. ff. de fur. l. si pignore. §. pe. d. §. ope. vt si qs scalā cōmodauerit ad ascēdēdū i domū tuā hꝫ ꝓncipalr ad hoc nō ꝗsueuerit. ¶ Idem p. ad idē q̄ ex solo cōsilio tenet: hꝫ ille alꝫ ēt facturas. ff. ō ser. corru. l. i. §. qs ergo sol. Lau. q̄ ratio est ibi qz laudando et hortādo seruū ad maleficiuz auget eius malitia qō nō oportet. p hoc quod no. glo. ff. de ver. sig. l. sepe. §. fi. et. d. §. ope. et. d. §. tua gratia. ff. mandati. l. i. in fi. dic plenius vt dixi de off. dele. c. i. ¶ Decimonono q̄ro in eo q̄ hꝫ dē iniuriā fieri eccle que sit ꝓlato: an et quando possit ꝓlatus punire iniuriā sibi factā. dicit Math. q̄ punire pōt si est notoria alꝫ non: quod ēt no. Inno. de v. sig. ex parte. Stepha. dicit q̄ iniuriā irrogatā psone punire ne gt p hoc quod no. ff. de iurisd. om. l. q iurisditioni. xxiij. q. iiij. inter q̄relas. et. q. v. de occidendis: sed factum eccl̄ie sic. xxiij. q. iiij. guilisarius. quā ēt remittere negt. vt dixi i. vi. notabili. de hoc dixi plenius in. d. c. ex parte. p hoc quod no. i spec. de leg. §. i. v. sed nūquid legatus. et multos casus i qbus qs potest dicere sibi ius. nota. Spec. de auctor. §. i. ver. fallit. ¶ Uigesimo quero quis dicat locus ꝭsignis: dicit Joan. q̄ ille q est nobilis et preeipuus et magne fame. p̄o hoc. de rescrip. statutū. li. vi. et que sint talia recurrit ad cōez opi. p-

vincie.ar.ff.de sup.leg.l.labeo.z ad arbitriũ boni viri.ff.de verb.oblig.l.cõtinuus. Et ꝛz Bertrã.dixerit non sufficere arbitriũ delegati. Inno.z Compo.dicũt ꝛrium. Et sic q̃nis de cã cognoscat nõ est ꝓterea suspectus in arbitrãdo sup hoc. Et dicit Pau.sufficere q̃ ibi inueniãtur necessaria p̃o psonis z eg̃taturis ꝛz nõ sint ibi periti ꝑm Cõpo.qõ ꝛz Spe.de citatione.§.ij.ver.sed q̃ loca.vbi dicit nõ sufficere si locus nõ est de se insignis q̃ delegatus ducat secũ peritos p̃o ꝓsilio.de his dic vt in.d.c. statutũ. ¶ Vigesimo primo q̃ro in eo q̃ dicit loca esse debere secura.qõ ẽt dixi i ix.notabili.qd regrit vt secura cẽseant:dicit Math. regri q̃ ipsi citati sine ꝑiculo possint accedere z oẽs sui testes ad nocati seu ꝓcuratores.xxxiij.q.ij.siue de ꝓiuge.iij.q.ix.hoꝛ tamur.ij.q.ij.c.si.ff.de iud.l.si locus.de sen.excõmu. venerabilibus.§.z hoc.li.vi.de re iudi. cle. pastoralis.v̊.pisana. ¶ Vigesimosecũdo quero circa hoc.an eoipso q̃ locus ñ tutus assignaꝛ possit appellari:Vincẽ.z Host.de appel.interposita.dicũt q̃ nõ:sed debet opponi exceptio de loco nõ tuto coram iudice cause z ꝓbari.ff.de of.procõsu.l.ne gcq̃ §.fi.z hoc si causa nõ est notoria.p̃o hoc qõ no.vt lit. nõ cõ test.c.ij.z.d.v̊.pisana.vbi nõ ꝛz sñia lata ꝑ citatũ ad locũ notorie nõ tutũ. Sed Inno.de no.ope.nũc.c.penul.dicit eoipso posse appellari q̃ locus nõ tutus assignatus est. idem ꝛz de appel.ex parte.q̃ iudex dz p se assignare locũ tutũ. Hostien.in dictis locis tenet ꝛrium dicẽs iudicẽ requirendus vt locũ totũ assignet z si negat vel negligit poterit appellari expressis causis quare locus nõ est tut⁹.de hoc p Archi. d.c.venerabilibus. Mathe.nihil approbat.dicit tñ nõ sufficere offerre securitatẽ parti.q̃ ꝓpterea nõ tenetur in loco nõ tuto cõparere.d.c.ij.vt lit.nõ ꝙtest. Et quãdo debeat opponi exceptio de loco nõ tuto:no.Spe.de ap.§.restat.v̊. z no.Gen.autẽ dicit opi.Inno.procedere quãdo notorium est locũ nõ esse tutũ.per no.in.d.c.ij.vt lit. nõ ꝙtest. ad hoc d.v̊.pisana.z.ff.de arbi.l.si cum dies.§.si arbiter.quod non procedit q̃ notorietas nõ excusat ab onere p̃eponẽdi ꝛz excuset ab onere probãdi.vt no.glo.j.de appel.cle. appellanti.de hoc ergo dic melius vt dixi in.d.c.penul. de no.oper. nũcia.z.d.c.ex parte. ¶ Vigesimotertio quero qui dicant expulsores:an etiã qui venientem nõ admittunt:glo. in v̊bo expulsores.dicit q̃ sic:quod verũ est si primo possidebant. secus si a principio nõ recipiũtur:z sic nũq̃ possederãt. ad hoc.§.qui ad nũdinas allegatus in glo. Itẽ q̃ turpis ejicitur ẽ.de iureiur.quẽadmodum. ¶ Vigesimoquarto q̃ro in ver.aliogn.in eo q̃ dicit ecclesia cathedrali.si mandatur alicui capellano curato vt aliquẽ citet an sufficit hoc fieri in ecclesia z dieb⁹ dominicis.dicit Bertrã.q̃ sic: q̃ intelligit q̃ fiat in missa vt ꝓueniat ad noticiã citati.vt hic: quod tamẽ dicit ꝓcedere si primo capellanus regsiuit domi z non poterat inuenire citãdum vt hic.p̃o hoc vt lit.nõ ꝙtest.q̃m §.porro.dic in eo q̃ dicit de dieb⁹ dñicis hoc ꝓcedere quãdo est pot⁹ itimatio q̃ citatio:z sic est actus facti.secus si iuris:q̃ tũc nõ valeret facta die feriato.qõ dic vt no.de ferijs c.fi. Quantuz tñ ad hanc cle.fit citatio diebus dominicis z festiuis.v t hic.v̊.si vero. Sed hic est casus specialis. z hoc casu procedit dictum Bertran.p̃o hoc qõ dixi.s.ꝛrio.iij. ¶ Vigesimonono quero i eo q̃ dicit de domicilio qd si citandus hz duo domicilia.dicit Lau.debet citari vt no.s.e. ex parte.b.z de rescrip.dilectus.ij.z vtrobiq̃ dixi sufficere eum citari in altero. ¶ Vigesimosexto quero an sufficeret hoc casu citationem fieri in ecclesia nõ cathedrali.dic q̃ nõ etiã si fiat in alia valde ꝑncipali:q̃ in hoc oporteret inhere re lr̃e.secus aũt est i casu cle.i.s.de iudi.vbi sufficit q̃ i maiori eccl̃ia illius loci.Lau. ¶ Vigesimoseptimo quero in ver.si vero.qd regritur vt possint epi ꝓcedere vt segt adeo q̃ sit verũ dicere eos nõ posse citare vt p̃emissum est.Lau. exẽplificat vt q̃ iminet piculũ nũcijs citationẽ portãtibus timor.n.talis excusat.qõ dixi.s.q.viij.dicit tñ Lau.q̃ in hoc casu sufficit q̃ possit citationẽ sine metu mittere ad illum locum quo casu nõ est locus huic.v̊.ar.de dolo.cum dilecti. ¶ Vigesimooctauo quero an forma citationis de qua ꝓ sit generalis.dicit Math.q̃ ꝛz hec de.cõtineat aliqua specialia tñ quo ad formã citationis q̃ hic ponit ꝙtinet ius generale z emanauit ad ẽclarationẽ eoꝝ q̃.s.hac materia no. de iudi.cle.i.de elec.cle.iij. Et ex hac cle.no. Mathe.modũ ꝑm quẽ dz fieri citatio.primo.n.citandus est qui in ciuitate vel dyocesi psonaliter inueniri põt.si autẽ est extra vel vagabundus debet citari ad domũ.p̃o hoc inducit lr̃am istã ibi psonaliter vel ad domũ. Aliogn si hoc fieri nõ põt citari debet in eccl̃ia cathedrali loci ꝛctus delicti vel quasi vel vbi hz domiciliũ:z tunc publice citandus est in dicta ecclesia z alta voce ita q̃ edictũ perueniat ad eos qui sunt in ecclesia.ad hoc de eo q̃ mit.in pos.c.fi.ff.de instit.l.sed z si.§.p scribere.z de cle.nõ resi.ex tue. Et dicit Math.speciale in odiũ malicie citandi:vt citatio facta in ecclesia cathedrali domicilij vꝛgeat citatum z debet talis citatio ꝑm eũ fieri p ordinariũ domicilij ad regsitionez ordinarij loci ꝛctus. Si aũt in dictis locis citari nõ posset vel ppter timorẽ vel malitiosuz ipedimẽtũ qõ facẽ citãdus ne ad eũ pueniat tũc põt citari i ecclesijs parochialib⁹.j.q.xxxi.vt ciuitatũ vl̃ locoꝝ ẽsigniũ vicinioꝝ aliqb⁹ dieb⁹ dominicis z festiuis vt i hoc ver. Et attẽdit dies festiua q̃ maior populi multitudo ꝙuenit tũc ad diuina.z dicit Math.obseruari q̃ qñ est citãdus abñs regrũtur parentes z ꝙsanguinei citãdi vt p̃o eo mittãt z ipm ad ꝓpria reuocẽt q̃ obꝛuantia approbaꝛ ꝑm eum. qui ff.sint legi.platum.de hoc toto dic clarius vt dixi de eo q̃ mit.in pos.c.fi.z de intellectu.c.platum.vbi dixi. z q̃ ma. accu.pos.c.i.z de hoc an requirẽdi sint ꝙsanguinei seu amici.dic vt dixi de iudi.cle.i.q.vi. ¶ Vigesimonono quero i eo q̃ dicit malitiose qd si sine malicia citandi ꝙtingit impedimentũ.dicit Pau.nõ ꝓcedere qõ ℔ dicit.vt si ꝓpt̃ guerrã nõ pmittit aliquẽ intrare locũ sine tñ facto expellentium ꝛrioꝝ ꝙsiliarioꝝ z fautoꝝ. Ego dixi ꝛriũ.s.i vl.ꝛrio.q̃ ℔ apparet sufficere q̃ epi nõ sint ausi istos ibi citare mõ supius posito z deinde p alternatiõem vel segtur casus qñ malicto se impedimẽtũ p̃estaꝛ p citãdos. ¶ Trigesimo q̃ro in eo q̃ dic cũ pplus ꝙuenerit ad diuina an sufficit q̃ cõuenit ad audiẽdũ v̊bũ dei:dic glo.i v̊bo diuina q̃ sic.idẽ Pau.z ꝛz hoc cũ possit p̃dicari in eccl̃a interdicta.ad hoc de sen.ex.resp̃so.poterit ibi fieri citatio i hac forma ꝑz eũ Gẽ. ¶ Trigesimoprimo q̃ro i eo q̃ dic citationẽ debere fieri in ecclijs de qb⁹ itelligit dic Gen̄z. nõ sufficere q̃ i qbuscũqz ecclijs Sz dz itelligi de pochialib⁹ cũ pplus ꝙuenit ad diuina: q̃ faltẽ dieb⁹ festiuis teneꝛ ꝙuenire de ꝙse.di.i.missas.de parochialibus.vt dñicis ad hoc i aũt.de ec.ti.§.si qs vnũ de sanctis col.ix.vbi ẽt parochialis dz eccl̃a ciuitatis. ¶ Trigesimosecõdo q̃ro an in pluribus ecclesijs expediat citatiõez fieri v̄ q̃ saltẽ i duab⁹ p plurale ecclesijs.p̃o hoc qõ no.glo.s.e. v̊.i verbo diebus:dicit tñ Gen.sufficere q̃ in vna.z plurale ecclesijs concernit pluralitatem locoꝝ vt sic singule ecclesie ad singula loca referantur:ar.ff.vi.bo. rap.l.ij.§. homines.z pluralitas resoluitur in singularitates.ar.de priui.vt priuilegia.z hoc dicit indubitanter veꝝ vbi vna ecclesia sola sit in loco alias tutius est q̃ fit in pluribus ꝛz dic nõ necessariuz rõne p̃edicta. ¶ Trigesimotertio quero an citatio facta in forma ℔ posita q̃ facit citatos intelligi citatos pemptorie vt ℔ sufficiat vt possit ꝓcedi ꝑ non venientes in tota cã ẽt ad sñiam eis amplius nõ citatis:dicit Pau.q̃ sic si citati fuerũt ad totã cãm:sec⁹ si ad aliquẽ spãlem articulũ:q̃ tũc ad alios nõ ꝓcedeꝛ nisi iteꝝ citenꝛ qõ ꝛz Inno.de of.de le.cõsuluit.z de procu.auditis:qõ dic vt dixi de dil.c.fi. z est simile ꝑm Pau.de citato ad locũ suspectũ qui ꝛz ibi semel respõdeat si citetur iterũ nihilominus põt excipe etiã post lit.ꝙte.in alia tñ instãtia in eadẽ.n.nõ posset.z durat istãtia vsqz ad datã lniaz ptib⁹ a iudice.vt no.Ain.de rescrip.dilectus.ij.z Compo.de rescrip.nõnulli.ad hoc.de elec. cum dilecti.ff.de oper.liber.l.cãpanus.z.l.operis.vbi si sciẽs se posse operas recusare soluit donare videtur. Sed alia vice cogi nequit inuitus p̃stare.p̃o hoc quia si nõ posset de nouo opponere sequereꝛ q̃ semel grauatus semp grauaretur qõ esse nõ debet.de censi.puenit.C.de pac.l.si certis. qõ ꝛz Specu. de ap.§.restat videre.v̊.z nota.vbi dicit q̃ q̃diu durat grauamen potest appellari etiam post.x.dies: durat autem donec

autem donec reuocetur.arg.de pe.vij.di.c.fi.v.q autem ꝑm pau.dic meli⁹ quo ad ꝓcedēs dictū q cū exceptio ò loco nō tuto sit dilatoria si nō fuit opposita i termio dilatoriaꝝ non pōt amplius opponi: de excep. pastoralis. ¶ Trigesimo quarto q̄ro si iudex q de cā cognouit citauit ptē ad sniaz audiēdā postea cōmisit alicui platiōem snie an necesse ē q ite rū ps citet:dic Mat.q nō.p hoc de of.dele.cōsuluit.ff. de iud.l.mortuo.Et de hoc in spe.ò citatione.§.fi.v. itē queri. ¶. Eisdem. Epi predicti iter suos sb̄ditos possunt in dyocesibus alienis in qbus morant iurisditionē suā exercere si hoc p se vel p alium in ꝑrijs dyocesibus non audēt vel nō pñt ita tñ q sb̄diti q̄ ñ sunt expulsores fautores vel ꝙsiliarij vltra duas dictas a fine sue dyoce.nō trahant. ¶ No.puidendū ne cui de fit iusticia vñ z iudex q negligit facere iusticiam facit litē suam ꝛriiij.q.i.dñs z p totū.ò fo.compe.cū sit.C.de pac.l. si quis ¶ Op.i eo q dicit de duabus dietis cū de vna potius dicere ōbuerit:de rescrip.statutū li.vi.So.illud i litteris apostolicis ℔ in ordinario z simile ad hoc de p̄bē.pūti.§.loca.li.vi.Cē.z ē ℔ casus in quo qs ꝙuenitur extra dyocesim cū tñ alias extra territoriū ius dicenti cē.de iurisd.om.iu.l.fi.e.tit. c.i.li.vi.ò ꝙsti.c.ij.e.li.Mat.q dic suā dyocesim dici vbi qs bz domicilium. ¶ Quero quid consequuntur epi p indulgentiā h⁹.§.So.vt in gl.i.z ea ibi volentes tm̄:p id q segī i glō.z idem Pau.z no.glo. ¶ Scōo q̄ro in eo q pmittitur eps procedere inter subditos qd si habent subditos laicos dicit glo.in verbo subditos:quod etiam in eis habet locum qō hic dicī.z idez Pau. ¶ Tertio q̄ro qd de nō sb̄dit⁹ q progare volunt iurisditionē:sol.ea.glo.nō esse locū huic.§. idē Pau.z Genz.rō ꝑm genz.q tūc cessat rō q̄ hic pōit de defectu iusticie q p aliū pōt reddi. ¶ Quarto q̄ro si alter tm̄ est sb̄ditus:So.vt i ea.glo.q̄ dicit nō sufficere:ꝛz oportere q vterqz.quā singul'r no.in eo q facit dīam an pmittat ꝓcedi iter sb̄ditos an pmittat de sb̄ditis. ¶ Op.ad hoc q debeat sufficere reū esse sb̄ditū q̄ al's posset deficere iusticia agēti si ℨriū dicerem⁹.vt finge epm vicentinū expulsuz sedere padue si nō poterit paduanus citari facere vicētinū coram eo carebit iusticia.So.suppetūt alij modi poterit impetrari a papa z si hoc est difficile bz remedia ꝓdita in locuz deficiētis iusticie.de qbus de restī.spo.olim.p Inn.vel ꝑm Jo.de sancto gregorio poterit paduanus petere iniaz a paduano epō ꝙuenīdi Vicētinū coram Vicētino epō z tūc poterit p.c.i.e.t.li.vi.q nō ꝓcedit:Vicentino dissentiēte q̄ pt trahi iuitus extra dyocesiz:vt dixi.§.i.i.ℨrio.z no.de of.or. vt litigātes.in gl.ij.li.vi.z ad.c.i.e.t.li.vi.in p̄n.dic q logī de ꝙsentiētibus ptibus vt ibi exp̄mitur.Si ergo Vicētin⁹ dissentit remediū est q Vicētinus eps deleget cāz cognoscēdā in dyocesi vicētina.vel ipetret a papa vt proxime. dixi. ¶ Quinto q̄ro qd de subditis rōne delicti vel ℨctus:vī q etiā ℨ tales possit eps expulsus ꝓcederep id qō dī i tex.ibi: iurisditionē oīmodaz.gl.tñ eadē tz ℨriū dicēs q nō dicūtur sb̄diti lz sortiātur foz quā singul'r no.q facit ad m'ta z idē Pau.q nec de talibus iudicaī nisi de reptis in sua dyocesi.e.ti.c.i.§.ℨbentes.li.vi.p̄o hoc de tēpo.ordi.cū nullus in p̄n.li.vi. ¶ Sexto q̄ro an causas meri z mixti iperij possint isti epi in alienis dyocesib⁹ tractare:gl.in vbo oīmodā q sic:q vbo oīmodā sub vbū iurisditionē hic positū cōprehēdī.qō m'tū no.idē Pau.z Lau.q reddit rōnē. nā talia sub noie iurisditōis cadere pñt ꝑm canones q de ꝓrietatibus vboz nō multū curant.de ꝓcu.petitio.de ver.sig.ꝓterea.z sic accipī de rap.in archiepatu.maxie cū de iure canonico ēt ea q̄ sunt mixti iperij possit delegari:sicut deposi tio.xxiij.q.iiij.illud.ij.q.vij.sicut qō no.in gl.de of.or.q sedē z p hoc ꝑm Lau.si hūt tpalē iurisditionē poterūt cōmittī cām ēt vsqz ad vltimū suppliciū.ne cle.vel mo.c.fi.lib. vi.z idē Gen.dic q dictū genz.est verū:sed melior est rō.§.reddita ꝑm gl.nō.n.ꝓcedit qō dicit Lau.q talia cadūt sub iurisditōe ꝑm canones:q etiā de iure canonico ꝓcedit distinctio meri z mixti iperij z iurisditōis.qō dixi in.d.c.q sedez: ꝛz q̄ iurisditio sūmitur large ꝙprehēdit hec oia vt ibi dixi z ita est ℔. ¶ Septimo q̄ro an p̄dicti epi in dyocesib⁹ alienis ꝓcedētes possint ꝓcedere ꝑm ꝙstōnes suas:glo.in vbo oīmodā q sic:siue ꝙstōnes ordinēt litē siue decidāt cās vel puniāt ꝙcludēs in oībus z p oia epm posse ꝓcedere vt posset existēs in sua dyocesi qō no. ¶ Octauo q̄ro an subditū suū q deligt extra dyocesim possint ꝑm ꝙstōnes suas punire:gl.ea.q nō rōne p̄dicta in ꝓxima.q.q ēt no.z facit ad qō nez de illo q deligt extra dyocesim quē lz punire possit eps domicilij nō tñ pena exp̄ssa in suis ꝙstōnibus. ¶ Nono q̄ro an p̄dicti epi possint punire subditos suos de delictis cōmissis in dyocesib⁹ in qbus ipsi epi morant.vī q sic.nā iudex domicilij punire pōt subditū de delicto vbicūqz cōmisso z ꝑuenire iudicē delicti.C.vbi de cri.agi opor.Li.sed epi p̄dicti possunt oīa p̄dicta q̄ possunt in suis dyocesib⁹ vt dictū ē in duab⁹.q.ꝓcedē.ℨrium tz Ber.dices istos epos posse exercere iurisditionē mō p̄dicto sine preiudicio tñ dyocesanoz in quoz dyocesib⁹ morant vt in hac cle.§.fi.Sz ℔ paratur p̄iudiciū:qz si eps expulsus fuisset i ꝑria dyocesi forte nō ꝑuenisset ordinariū delicti qz nō ita cito ad ei⁹ noticiā peruenisset.de p̄sump.q̄to. Jo.de lig.tz ꝑmū p dicta i duab⁹ q.ꝓcedē.z qz ℔ generalr pmittit exercitiū oīmode iurisditionis:qō est verū⁹. Ad rōnez p̄dicti Bertrā. rñdeī q eps hoc casu vtī iure suo:z sic nemini iniuriā facit.ff.de dā.infec.l.ꝑculus.de elec.cū eccl'ia vlterana.nec bz attendi ℔ ad uēticiū seu q est p accidēs vt q citius scire potuit.nā etiaz posset de facto ꝙtingere q eque cito sciuisset existēs in sua dyocesi. Itez saltē nō citius debuit scire q̄ ordinarius delicti q in sua dyocesi bz hī testes synodales referētes delicta.xxxv.q.vj.eps in synodo.de testi.cog.preterea.de accu. sicut olim. ¶ Decimo q̄ro an expulsores possint trahi ad q̄tūcūqz distātiā si ꝙueniūtur ab alijs:gl.in vbo nō fuerūt q sic:qz ꝑilegiū qō datur ℔ subditis ne trahant vltra duas dietas nō ꝙcernit expulsores:aut fautores vel ꝙsiliarios q tñ dicit glo.esse durū est aūt ex eo maxime durū quia remotius trahi potuerūt qñ ꝓcedī sup cā tituli q̄ qñ ꝓcedī tanq̄ ℨ expulsores quo casu non nisi in loco viciniori trahi possunt vt in casu huius cle.Sz qñ ad instātiā alioz trahūtur sufficit q eps in loco moretur vt in gl.carent aūt predicti ꝑilegio exceptōis ò duab⁹ dieb⁹ pp suū delictū.xi.q.iij. ꝑilegiū.de ꝑui.epoz.li.vi.vbi de hoc. ¶ Undecimo q̄ro an epi hoc casu ꝓcedāt vt delegati an vt ordinarij:vī q vt delegati ex eo q excipitur de duobus dietis:sicut z coram de legato papē excipī de vna dicta.§.de rescri.statutum.li.vi. ꝙtrariū tz Lau.z Gen.qñ epi iudicant hoc casu inter subditos iure suo ergo tanq̄ ordinarii.de of. ordi.c.i.ff.de iurisd.om.iud.l.z qz. Itē iudicāt auctoritate huius iuris: z sic vt ordinarij.ex quo nō dī q faciāt tāq̄ delegati:sicut dī de of.or.irrefragabili.§.ceterū.de heret.ad abolēdam.in fi.iurisditio.n.q̄ datur a iure cēsetur ordinaria.de of.or.cū ab ecclesiaz.z qō ibi no. Itē solū fit ꝓrogatio de loco ad locū:sed iurisditio ꝓrogata est talis qualis erat p̄ma.de of. dele.p.z g.vbi hoc no.glo.ad hoc.ff.de pac. dotali. inter socez.§.cū inter. ¶ Duodecimo quero si subditi non expulsores non possunt trahi de facto inter duas dietas an poterūt trahi i loco remotiori:glo.in verbo nō trahātur qō nō.idē Pau. qz ℔ casu sum⁹ in iure cōi bz qō nō pōt subditus trahi extra dyocesiz iuit⁹.de of.or.cū eps.li.vi.secus āt in expulsorib⁹ ꝙsiliarijs z fautorib⁹ q lz citati debeāt i loco viciniori tñ si tute fieri nō pōt citari pñt vbicūqz tute fieri pōt dū tñ vicinis.rō diuersitatis qz ipsi sunt in culpa z dolo in quo nō sūt alij sb̄diti. ¶ Op.ad hoc qz ꝑm hoc ꝙtingere poterit q in dulgentia ꝙcessa p hūc.§.erit delusoria.ℨ id de priui.si papa.li.vi.ergo videretur intelligendum q ℔ dī de dyocesibus in quibus morā traxerint.s.securā alias.n. nō videret morā trahere quo ad id qō ibi cōmode non possunt ar.ff.ò ver.sig.nepos vt li.non conte.accedens.ij.p hoc rō text.ne ob defectum iusticie cē.possent.n.subditi conquerentes pati magnum detrimentum. Confirma qz hec indulgentia ē fauorabilis z sic extendenda. de dona.cum dilecti. regula. odia.li.vi.z calumniose intelligēda.ff.de serui.l.si cui.ad exhibendum.l.penul.de ver.sig.olim. Item quia aliter intelligendo ēēt ℔ dispositio impfecta ℨ id.C.q mi.nō pos.l.sigs

seruũ.li.xij. Sco.dicit Gen.ſtãdũ iſtis ꝟbijs.lz.n.tex.ħ ideſi nite loquat tñ dz attẽdi mẽs ꝑ quã rcedit ẽt a ꝓpria ſignifi catiõe vbor vbi mẽs alit ſalua eſſe nõ põt.C.de libe.ꝓte.l. iij.de vbo.ſig.itelligẽtia.z qõ ibi no. Item qz iſtud vbum nõ trahant:ſic põt exponi.ſ.ſi cõmode infra illas duas dietas trahi poſſunt.q̃ expoſitio eſt minus captioſa z min⁹ iniqua q̃ idefinite itelligẽdo ergo ãplectẽda.ff.de re.in.l.quo tiẽs.de ꝟſue.cũ dilectus. Itẽ qz ꝟz hũc itellectũ maiorẽ effe ctũ iportat.z in dubio dz intelligi ius in caſu in quo pl⁹ ope rat.ar.ff.ad munici.l.i.ſ.fi.C Sed p.ad hoc qz ſecuritas epi nõ dz ſubditis eſſe dãnoſa vt trahi poſſint vltra duas die tas. Sco.Gen.q hoc fit ob neceſſitatẽ q̃ legi nõ ſubiacet de obſer.ieiu.ꝟſiliũ.de reg.iur.qõ nõ eſt.de cõ.di.i.ſicut. Item hoc tñ locũ hz quãdo ifra duas dietas trahi nõ poſſũt quo caſu maior eſſet iniqtas ſi nullo modo traherẽt q̃ q trabã tur vltra duas dietas.nã ꝟtingeret q eps expulſus ſine cã careret exercitio ſue iuriſditõis z agẽs careret ỏbito ſuo q̃ ſunt duo mala.q ãt ſb dit⁹ trabãt vltra duas dietas ſi ẽ ma lũ eſt vnicũ:z ſic dz potius pmitti vt i plurib⁹ malis pmit tãt poti⁹ id qõ ẽ min⁹.xxij.q.iiij.q dauid.z.c.ſi aliqd. Itẽ qz alit multa delicta remanẽre poſſent ipunita.ꝟ id de ſen.ex. vt fame.C Sed p.ad idẽ qz tenendo opi.Gen.nõ erit dña in ter expulſores z alios quã tñ facit iſte tex.Sco.Gen.q imo. nã expulſores ad locũ q̃tũcũq̃z diſtantẽ vicinioꝛẽ tñ z ſecu rũ trahi poſſunt.expulſores aũt nõ vltra duas dietas vt ħ puto nõ obſtantib⁹ pmiſſis determinationẽ glo.z Pau.ve rioꝛẽ.nã ſic.ſ.e.q.dixi extra caſuz ħ exꝑſſuz ſum⁹ i iure cõi ꝑm qõ ſbditus trahi neqt iuit⁹ extra dyoceſim.z expoſitio Gẽ.cũ dicẽ ſbditũ nõ trahẽdũ vltra duas dietas ita q tute poſſit iter eas trahi nimis reſtrigit tex.z ſine rõne abſurda q̃ inducit Gen.facile rñdet.q.n.expulſus eps careat exer citio iuriſditõis lz ſit malũ z cauendũ.ſufficit tñ ſbdito tra hendo q ex ſua cauſa hoc nõ ſurgit.q aũt dicit Gẽz.ỏ acto re q carebit ſuo debito nõ ꝓcedit.nã põt recurrere ad lega tũ ſi eſt i.puicia vel a papa ipetrare:vl̃ ſi hoc eſt difficile cõ petũt ei remedia.ꝑdita i defectũ iuſticie. Itẽ rariſſime hoc occurret q iter duas dietas nõ ineniat aliqs locus ꝑ epõ.

¶. Volumus. Epi predicti in premiſſis de bent petere licentiam dyoce ſanoꝛ qua ẽt nõ obtenta ꝓcedere pñt.C Mo.de vbo volu mus qõ inducit ꝓceptũ.pro ħ.ſ.de of.vic.cle.vnica.i gl. in vbo volum⁹.z qõ ibi dixi in.iij.notabili.C Scõo.no.caſuz i quo ſuffic ẽ ꝓgruo tpe ſpectare rñſuz.de elec.cũ in veteri. alt quãdo aũt regrit q lnia obtineat.ſ.ỏ elec.ſi religioſus.li.vi. C Quero qua rõne fuit iductũ vt peteret lnia exquo ñ ex pedit vt obtineat:dic Lau.q iõ vt oſtẽderet ſupioritat dyo ceſanoꝛ quoꝛ epi i expulſi ſunt tanq̃ ſbditi.arg.de renũ.ad ſupplicatõem.pro ħ qõ dico.i.q.xij.vel ꝑm Pau.ne epi ex pulſi videant ꝓtẽnere dyoceſanos.fuit aũt ꝑm Ste. pmiſ ſuz vt ẽt nõ obtenta lnia ꝓcedere poſſint ne piret iuſticia ſb ditoꝛ quã collere ẽ ſũmũ bonũ.xij.q.ij.cũ deuotiſſimã.z in odiũ epoꝛ q hanc lniam forte denegarẽt.C Scõo q̃ro ſi nõ petita lnia ꝓcedãt an valeat ꝓceſſus:glo.i.dicit q nõ:p vbũ añ oia z p.c.ꝓuida.de elec.li.vi.q facit qz ħ tradit po teſtas nõ hñti ſb certa forma.ergo ea nõ ſuata nõ tz qõ ge rit.z idẽ genz.fruſtra.n.exigeretur petitio lnie ſi nõ obeſſet nõ peter.ar.ff.de iur.fiſ.l.ſi fiſcus.cũ ibi no.z volũtas pape de qua ħ eẽt deluſoria ꝟ iura.ff.ne qd i lo.pu.l.vl.q̃ volũtas pro lege ſuãda eſt.iſti.de iur.naturali.ſ.fz qõ ꝓnci.di.xix.in memoriã.C Tertio q̃ro ſi ſb ſperatificatiõis z obtinende lnie ꝓcedit eps videretur valere,ꝓceſſus ſecuta ratificatio ne.lxiij.di.ſolonitane.ix.q.ij.lugduñ.xviij.q.ij.de monach. ff.de ſol.ſigs.ꝟrius tz Pau.z ꝟria ꝑm eũ loquũtur de rati habitiõe ei⁹ q põt totũ ſupplere rõne plenitudinis ptãtis. vel de ratihabitõe ei⁹ cui⁹ noie geſtũ:ſed ħ non ꝓcedit eps noie alterius epi:ſz ꝓprio:z ſic ratihabitio locũ nõ hz ỏ ſen. ex.cũ qs.ij.rñſo.li.vi.pro hoc qz ħ ordo eſt de ſba.xx.di.ſ.i. xxiij.q.iiij.diſplicet.i.q.i.vt evident.lxiij.di.ſit rector.de re ſcrip.cũ dilecta.e.ti.c.pe.li.vi.de elec.ꝓuida.e.li.alꝫ aũt ſi ħ lꝫa nõ exigeret ordinez qz nõ eſſet ħ vbum ante oia ſuffice-

ret q lnia etiã poſtea interueniret.ff.de aqua plu.ar.ſi plu res.vbi de hoc p Bar.facit qõ no. Inno.de ꝟſue.cũ ꝟſue tudinis.C Quarto q̃ro qd ħ itelligitur p dyoceſanos ſol. vt in gl.in vbo dyoceſanis.idem Pau.z de hoc.j.ſ.fi.q.ij. C Quinto q̃ro an ab officiali epi ſufficit hãc lniaz peti gl. eadez dicit q nõ.maxie ſi eps i dyoceſi. Itẽ Pau.z gen.z quod dic gl.maxie intellige ꝓ tm̃.p iura q̃ allegat.C Sexto q̃ro ſi eps multũ diſtet nec eſt ibi: officialis a quo poſſit peti:dicit eadez gl.q facta regſitione apud locũ habitatio nis ꝑdictoꝛ poterit,ꝓcedi quod no.z idẽ Pau.C Septi mo q̃ro ſi vacat ſedes:dicit eadẽ glo.q ſufficiet peti a capi tulo.dic ſi quaſi vacat.de ſup.ne.ꝑla.ſi epſ.li.vi.z q ibi no. C Octauo q̃ro ſi eccl̃ie vacãti datus ẽ viſitatoꝛ:dic q ab eo petetur.de elec.is cui.li.vi.C Nono q̃ro an ſufficit lnia peti generalr.p oibus cauſis:glo.in vbo in p̃miſſis dicit q ſic.idez Pau.z genze.C Decio q̃ro ſi in vna cauſa petita fuit:dicit eadẽ gl.q ſine denegata fuerit ſiue data,p alia pe ti debebit.z idẽ Pau.z genz.rõ ꝑm gen.qz ꝓceſſio i vna cã nõ trahitur ad aliã.ff.de vb.ſi.boues.ſ.hoc ꝑmõe. de aqua quot.z eſti.l.i.ſ.itẽ q̃ritur.z.ſ.trebati⁹.de p̃bẽ.nõ põt li. vi. C Undecio q̃ro an habeat neceſſe eps expulſus petere a dyoceſano vt citet ſuos ſbditos:vl̃ q ſic:ſicut z alias vnuſ iudex in ſbſidiũ iuriſditionis alteriuſ citat.ar.de treu.z pa. c.i.C.de iudi l.ꝓperãduz.ſ.ſinautẽ reus.genz.tz ꝟtrariũ.,p hoc quia nec poſſent dyoceſani citare ſubditos expulſoꝛ z hoc quãdo nulla rõne ſibi ſubſunt.C Duodecimo q̃ro an ſubditi expulſoꝛ poſſint ꝟqueri de iniuſticia ꝓceſſus coraz dyoceſano:vl̃ q ſic.p id quod dico in ſequẽti.q.glo. in vbo ꝓcedant dicit ꝟrium z rõnez reddit.z idem Pau. eadem ratione.idez etiã Lau.qz vterqz eps auctoꝛitate legis moꝛ tue ſuam iuriſditionez exercet.z hec eſt q̃dã ꝓgatio loci z alꝫ debẽt epi inuicem ſuffragari.de treu.z pa.c.i. z dicit Lau.q hec petitio lnie eſt potius ad notandũ reuerentiaz q ſbiectionez.ſit̃e de regula.lz de ſepul.cle.dudũ.ſ.ſtatui mus.qz nõ habet imperiũ par in parez.de ele.innotuit.pro hoc qõ dixi.ſ.i prima.q.C Decimotertio q̃ro qd ſi epi ex pulſi delinquũt:dicit eadez glo.q potuerũt iudicari a dyo ceſano.z idẽ Pau.C Sed p.ad hoc de notatis in ꝓcedẽti.q. ſo.aliud qñ delinquũt ꝓcedentes vt ordinarij.vt in.q.p̃mi ſa.quo caſu hz locũ ratio par in parẽ z̃c.aliud quãdo delin quũt tanq̃ ꝓuiuati.vt in hac.q.C Decimoquarto q̃ro qd ſi delinquũt in territorio prelati inferioris epiſcopo:glo.ea dẽ remittit:de maio.z obe.iferioꝛ.vbi Inn. dicit ep̃m a ta li.ꝑlato puniri poſſe.Hoſti.tz ꝟrium p̃mũ verius z ibi dixi.

¶. Sane. Si epi p̃dicti aſſert ſe nõ anſos citare ex pulſores cõſiliarios vel fautoꝛes modis p̃miſſis i p̃n.h⁹ cle.vel ipſos malicioſe impediſſe ne ſic cita rentur z ſe in nulla parte dyoceſ ſue contra tales tute poſſe procedere ſtatur aſſertioni oneraẽ tñ in hoc coꝛum conſcia. C Mo.caſum i quo ſtat teſtimonio alicui⁹ i facto ꝓprioꝛ de hoc in gl.in vbo aſſertionibus.z.j.in.i.ꝟrio. C Scõo no.q lz teneat̃ qlibet dicere vitatẽ vel ſaltẽ nõ dicere falſitatez tñ qñq̃z ſpecifice ſup hoc fit iniunctio ne ꝟ ꝟſciaz mendaciter dicat:vt hic z dicit Lau.q talis iniũctio opaẽ q ꝟrium faciẽs peccat moꝛtaliter ar.x.di.deniqz.idẽ Gen.qõ no. z pro hoc qõ dixi de eta.z quali.cle.vna.v.viij.tñ ẽt circa hanc iniun ctiõem dicens mẽdatiũ ꝑiudiciale alteri peccat moꝛtaliter xxij.q.ij.p̃mũ.de cri.fal.c.i. C Tertio no.caſum in quo reli quit̃ qs cõcie ſue:de iureiu. mulieri.de reſcrip. ſtatutum ſ. aſſeſſoꝛẽ.j.de ſepul.dudũ.ſ.in qbus de reli.do.qz contingit v.z eoꝛ.de iurepa.cle.i. .de v.ſig.exiui.ſ.nos volentes:z di cit Mat.q ex infraſcriptis cauſis relinq̃t aliqd ꝟſcie alicu ius vel iudicio:ꝑmo qñ non dz ꝓhiberi vt qz põt idifferent facere vel omittere ſine peccato.xxxiij.q.iiij. vir cum ꝓpria vel cũ timeẽ ſcãdalũ.vel cũ multitudo eſt in cã vt in.d.c.de niqz.z.i.q.vij.quotiẽs.xxiij.q.iiij.nõ põt.z.c.ipſa vel qz defi cit iudiciũ z hoc ſimplr.vel pp pſonã qz nõ poteſt iudicare xvij.di.ſ.hinc ẽt.xxi.di.nũc aũt.vel per crimẽ qõ eſt occul tum.xxxiij.diſ.habuiſſe.in fi.xxxv.q.vi.ſi duo.ij.q.v.conſu luiſti.C Dp.in eo q credit̃ ſoli epo qz nõ dz credi vni ſoli. de proba.qñ.de teſti.veniens.z.ca.lz.ſo.vt in glo. in verbo

aſſertionibus

assertionib⁹.qō est spāle.idē Lau.dicens hoc spāle esse in odiū expellentiū:sic ĵ.ti.i.cle.vna. ¶ Quero qd si epi possunt i suis dyocesibus exercere iurisditionē ꝫ aliquos tz si ꝫ expulsores:so.gl.i.q⁹ adhuc quo ad expulsores locus est huic cle.idē Gen. ¶ Scōo q̄ro an stet assertioni epi super alijs hic nō exp̄ssis:vt si dicāt loca ad que citāt fore secura vel esse vicinora vt regrit.s.e.cle.in p̄n.glo. in v̄bo in his. dicit q⁹ nō.idē Pau.z Genz.q⁹ pmittendo de aliqb⁹ vī.p̄ hibuisse ō alijs cū hec cle.obuiet iurī cōi q⁹ credat assertioni cuiuscūqz in facto suo.in ꝫtrum iducit Genz.q⁹ si credit epō sup maioribus de qb⁹ minus videret vt in exp̄ssis hic fortī⁹ in minorib⁹ vt i his de qb⁹ q̄rit q⁹ cū ꝫcedit mai⁹ ꝛc. de deci.ex pte.regula cui licet.li.vi. Itez ꝙsideratis rōnib⁹ huius cle.z q⁹ de spāli indulgentia talia pmisit vī indulgētia extendēda.ff.de ꝙsti.p̄n.l.vlt.de dona.cū dilectus. quia ius ordinariox hic nō ledit:vt.ĵ.in hac cle.fi.z q⁹ de fauore spoliatox agit z odio spoliātium vel suox fautox. dic tū Genz.primū verius als seq̄retur q⁹ assertiōi epox crederet q⁹ epi essent expulsi ꝙsilio aliquox q velēt sup hoc se defendere qō dicere est absurdū.cui⁹ etiā ꝫtrū tz glo.h̄ i v̄bo sup his z dic Gē.q⁹ h̄ credit assertiōi ne effect⁹ hui⁹ cle.possit tolli vel plus debito differri z i hoc testificant epi i facto p̄prio excepto vno casu in quo testificant in facto alieno in eo q⁹ credit epis asserentib⁹ illos malitiose ip̄edisse ne citarētur z rō quare credit pōt eē hoc casu q⁹ nō agit ō magno p̄iudicio illox in hoc q⁹ potuerit citari vel nō.hoc.n.nō inq̄rit p alias ꝓbatiōes solū ne sup ista malitia exorta ꝙtentio se negociū p̄ncipale plus debito differat.ar.ne se. va.c.i.li. vi. ¶ Tertio q̄ro in eo q⁹ dicit de citatione.z.s.eadem cle. ĵ.si vero.dixit de termino pemptorio.an qs p̄ma vice possit citari pemptorie. Math.dicit q⁹ nō dz fieri.C.qūo z q̄n iudex.l.ꝙsentaneū.z aut.q semel.nisi ex iusta cā z necessaria.ff.de re iudi.l.ij.de iud.nōnū q̄.de dila.c.i.de in integ.resti.tū ex lr̄is.in fi.de dolo.cū dilecti.z.c.cū olim.z.c.fi.xxiij. q.iij.de illicita.tz ꝛtrū seruet quasi vbiqz q̄ ꝙsuetudo obuiat.c.i.de dila.fm Math.q tñ dicit q⁹ i.d.c.i.iudex grauauit i duobus.s.assignādo pemptoriū z nimis breue. Inn.āt ibi dicit q⁹ ex eo q⁹ p̄ma vice statuit terminus pemptori⁹ nō ē sufficiēs cā appellādi p.d.l.nōnū q̄.z.c.de illicita.ego ibi dixi q⁹ nō fuit necessariū q⁹ t̄minus eēt pemptorius z cū hoc nimis breuis:ꝫ sufficit ad iustificādā appellatiōez q⁹ t̄minus ēt nō pemptori⁹ sit nimis breuis. ¶ Quarto q̄ro siqs citet̄ z nihil exp̄mi de pemptorio:dic Mat.q⁹ si citat⁹ ter i telligitur pemptorie.C.qūo z q̄n iudex.l.tres.z ꝫ eū dz iudex i pemptorio cōminari q⁹ nisi citat⁹ ꝙpareat ꝓcedetur i cā q̄tū de iure fuerit.d.c.tū ex lr̄is.z de dolo.cū dilecti. n̄ ē tamē cōminatio de sba citatōis. ¶ Quito q̄ro si citatur gl pemptorie ad ꝓcedēdū in cā ad certū articulū z generalr ad ꝓcedēdū i cā:dicit Mat.q⁹ ꝫ nō ꝙparentē ꝓcedi potit ad oia ēt ad sniaz eo ampli⁹ nō citato.C.de iudi.l.ꝓperādū de dolo.c.fi.de of.dele.ꝙsuluit.vbi de h̄.z de ꝓcu.auditis.z in Spe.de citatiōe.ĵ.viso.v.itē tz.de hoc dixi.s.e.cle.in p̄n. q.xxxij.z pleni⁹ de dila.c.fi. ¶ Sexto q̄ro si statuitur t̄minus ad aliqd faciendū post lit.ꝙte.dicit Math.q⁹ post li.cō test.qlibet termin⁹ est pemptori⁹.tz nō dicatur de hoc ō accu.ad petitionez.p Inn.z i Spe.de citatione.ĵ.viso.v. dicunt.z de dila.ĵ.videndū.v.qd si data est:sic ēt p̄m eū si dz t̄minus simplr ad oēs exceptōes ꝓponēdas itelligitur per emptori⁹ tz nō exp̄matur.de excep.pastoralis.de ap.tz de h̄ in Spe.de dila.ĵ.fi.v.z no.z dic generalr q⁹ post ichoatuz iudiciū etiā ante li.ꝙte.oīs dilatio itelligitur pemptoria qa post primā nō datur seōa nisi ex cā. de dila.c.ij.z qō ibi no. ¶ Septimo q̄ro mandat papa alicui q⁹ moneat petruz q⁹ restituat talez domū.ĵ.mēsez martino.aliqn citet eū vt.ĵ. duos mēses cōpareat coā papa:ille mādato recepto monuit petrū q⁹ ifra terminū restituat domū aliqn extūc citat eū q⁹ vadat ad sedē aplicaz.dicit Spe.de cita.ĵ.i.v. sed pone papa.papam p̄nūciasse citationem nō tenere.idem Math.hic quia potestas data erat sub cōdi.de rescrip. ab excōmunicato.de offi.delega.p̄udētia.in p̄in.ĵ.de concess. p̄eben.clemen.vna.

ℌ. Eorūdem.

No.q⁹ vnus dyocesanus alteri suffragatur in denunciando sententiā illius.simile de treug.z pa.c.i.in fi.vna enim ptās regsita dz aliā adiuuare.xxiij.q.ij.dūs.ꝛc.di.p̄cipimus.ij. q.i.multi.xi.q.iij.cure.aut.vt nulli iudi.ĵ.si vero quis com p̄hēsox.z nō auxilians punitur vt i dictis iuribus.z dicit Math.q⁹ ēt mortuo epō vicini epi tenentur supplere defectū epi si inuitantur.vij.q.i.pōtifices. ¶ Q̄p. in eo q⁹ dicit in p̄missis casibus z sic innuit in alijs nō teneri vnū epm denūciare sniam alterius.ꝫ id.xi.q iij.cure. de treu. z pa.c. i.so.vt in gl.i.z idē Pau. ¶ Quero qd si regsitio de qua h̄ fiet nō ab epō expulso ꝫz a tertio cuius interest:dicit glo.in v̄bo ab eis hoc nō sufficere. Intelligo quo ad hoc vt possit redargui nō denūcians:bene tū posset denūciare ꝓ hoc q⁹ dico.ĵ.q.iiij. ¶ Scōo q̄ro si ꝓcessus est iniustus notorie an tenetur nihilominus eps regsitus denūciare:glo in v̄bo regsiti.dicit q⁹ non.idē Pau.z Lau.q dicit in dubio parendum.xi.q.iij. Julianus.xxxiij.q.i.qd culpatur de of.deleg.si qñ.z.c.pastoralis de tēp.or.ad aures.vbi de hoc.Gen.tz ꝫ riuz dicēs q⁹ illa iura itelligūntur de p̄cepto iniusto q⁹ per superiorē fit subdito: q⁹ tunc nō tenetur subditus parere cuz parendo peccaret:ꝫz hic logmur de denunciatione seu publicatiōe.ꝓcessus q̄ fit p regsitos vt p executores z dispōne h⁹ cle.q regsisti talē executionē euitare nō possunt.d.c. pastoralis.ĵ.q⁹ v̄o.nā nec in tali denunciatione ĩcluditur peccatum cum p eā qs amplius nō ligef.ō ap. pastoral. potissime.q⁹ talis denunciatio tunc demum fit vt ꝓcessus trāsiuit i rē iudicatā.de pe.l.ij.ĵ.fi.de his q no.ifa.l.furti.vñ frustra dubitādū vī ō iniusticia tal ꝓcessus cū snia fecerit ius inter ptes.ff.q̄ sen.sine ap.rescin.l.i.de re iudi.cū inter. Jo.de lig.tz primū p.c.si qñ.de rescrip.z.d.c.ad aures. de tem.or. dicens q⁹ nō exequens erit tutus coā superiore. Itē subdit⁹ nō tenetur parere p̄cepto p̄lati notorie iniusto vt fatetur etiā Gen.forti⁹ nec vn⁹ epūs alteri.z dicit Jo.de lig.nō requ i hoc cognitionez cū p̄supponatur eē notoriū.ō accu. cui dētia.z q⁹ vix pōt eē snia iuste notoria q⁹ sit ēt nulla.ō sen. excō.p tuas.nullitatis añt exceptio ip̄edit executionem.vt no i.d.c.pastoralis.ĵ.q⁹ v̄o.q⁹ dixi de of.dele.cū i iur̄. Et i eo q⁹ dicit Jo.de lig.vix posse esse sniam iniustā notorie sine nullitate.dic vt dixi de re iudi.cū Bertoldus. p hoc tollitur rō Genz.cū dicit sniam facere ius tanq̄ q̄ trāsiuerit i rem iudicatā.nō.n.potest trāsiuisse cū ꝙstet de notoria iniq̄tate:z sic de nullitate.qūo aūt z quādo dicatur snia seu euident seu notorie iniqua dixi i.d.c. cū Bertoldus. ¶ Q̄p. ad hoc iustificādo op.Genz.q⁹ is q exeqtur denūciādo nihil dī facere.ꝫ.ō ap.pastoralis:z sic de ipso nō pōt ꝙrī denūciat⁹ ergo simplr pareat.si.n.ōnūciat⁹ ꝙrītur poti⁹ ꝙq̄ rī dz de eo q mādauit p̄o h̄ q⁹ nō. Inn.de of.dele.cū i iur̄. in gl.i.vbi dicit forti⁹ q⁹ ēt is cui mātia datur a delegato vt aliqd exequatur tz nō teneatur parere nisi videat lr̄as delegatiōis p.d.c.cū in iure.tamē parere pōt z p̄udēter agit si exeqtur ēt si lr̄as nō videat dūmodo delegatus sit ꝓbata p sona.ꝓ h̄ iducit.xcvij.di.nobilissim⁹.vbi creditur dicēti se legatū ēt si lr̄is pp hōestatē dicētis.nā ꝫ Inn.ibi etiā si ps appellet ne exequatur nisi videat lr̄as p̄t nō audire.nā hec appellatōes coraz delegato nō coraz executore sunt facienda de of.dele.sup q̄nuz.ĵ.porro. Itez p̄m Inn.i.d.cum in iure.i minoribus.i.nō p̄iudicialib⁹ forte nō tm̄ pōt parere: ꝫz dz etiaz si nō videat lr̄as delegationis.vt si p̄cipitur alicui vt ꝙpareat.de dila.c.ij.nisi delegatus eēt nimis remot⁹ z vilis p̄sona.dicit tamē Inn.i.d.c.q⁹ alij ꝫ. Sol.dic p̄dicta ꝛbere itelligi quādo de notorietate iusticie ꝙstabat executori sine alia discussiōe.vt q⁹ ex tenor sniē hoc colligebatur quo casu iusticia notoria iducē nullitatē.ō of. ōle. cū ꝙtigat vbi h̄ apte ꝓbat.z ibi dixi.z hoc casu pōt executor non tm̄ parere imo etiaz si parere vellet posset ipune sibi non obediri z posset ei violenē resisti.de of.dele.ex lr̄is. z quod ibi no.in glo.penul.q̄ sic itelligitur:als si nō eēt talis notorietas etiā si executori sit certū q⁹ snia sit iniusta debet parere de of.dele.si qñ ibi certū sit.qō itelligo certū nō tm̄ notoriū:ꝫ i dictis Inn.non ꝛberat notorietas q̄ iduceret nullitatē:ꝫ po

tius ꝓbabilitas dubij:per hoc infero ad.q.facti sequentez.
¶ Tertio quero circa dicta i ꝓxi.q.ordinarius q in vĩtate nõ erat delegatus asserens se delegatũ aplicum: z ex vigore delegatiõis excõicasse ticiũ mãdat Antonio subdito vt denũciet ticiũ q nõ petita ostensione delegatiõis paruit cõquerit titi⁹ ò Antonio petẽs eũ puniri q denũciauit cũ snia fozet nulla tãꝫ lata a non delegato: an incumbit Antonio onus probandi delegatiõem z an siue ꝓbet siue nõ vel ẽt si qũocũqz ꝫstet q ordinari⁹ nõ hẽbat delegationẽ possit Antoni⁹ puniri. Ad ꝓmũ dico q dicẽs illũ nõ fuisse delegatuz dz hãc negatiuã ꝓbare cũ sup ea se fundet.ꝓ hoc qõ no.ꝟz Inn.de accu.sup his.z qõ ibi dixi qz neqz ꝓrie põt ꝙqueri titius de Antonio q vo nõ grauat: sed potius obedit suo prelato q lz mãdauerit tãꝫ delegatus ita q potuisset Antonius petere sibi oñdi delegatõez tũ prudent egit hoc non petẽdo ne videret nõ credere suo supiozi cui credere debuit pp honestatẽ psone vt apte ꝓbaꝝ.in.d.c.nobilissimis.z p id qõ.ſ.q.ꝑma.dixi. Ad aliud dic q qcqd ꝓbetur etiaz si doceatur qũocũqz q eps nõ habuit delegatiõem nõ ꝓpter ea puniet Antonius qz nõ est in iure expressum:nã.c.sacro de sen.ex.loqtur i excõicante nõ in denũciãte. Itez qz nulla culpa saltẽ punibilis põt iponi Antonio q lz posset velle videre delegationẽ tũ ẽt nõ videndo nõ peccauit:qz nullo iuꝛ hoc ꝓbatur:ꝟz potius ꝓbatur ℨrium z cũ potuerit:z debuerit verisiliꝛ credere epo suo maxie i hoc leui z nõ multũ ꝑiudiciali i quo z alꝫ credit lr̃is ordinarij.de.pba.post cessiõnẽ.ꝓ hoc qõ dixi.ſ.q.ꝓxi. Et circa ꝓdicta notanter põderãda est littera.c.cũ i iure: qz illud.c.dirrigitur epo cui mandabatur ab aliquo vt denũciaret quem excõicatum z non dicitur qualis fozet is q mãdabat.vñ poterat eẽ psona alꝫ nõ:autẽtica vel honesta.de qua etiã nõ erat verisiliter q sibi fozet facta delegatio. Itẽ q̃cũqz fozet psona sufficit q nihil aliud ꝓbaꝝ nisi q exequi nõ teneꝝ nec cogiꝝ nõ ꝓ hoc tollit quin possit z prudẽter agat exequẽdo cũ verisiliꝛ debuerit ei credere.ꝓ hec dico q si asserẽs se delegatũ fuisset psona cui verisiliꝛ nõ ꝏbuit credere vt qz nõ multũ hõesta posset ꝙputari ad culpã exequẽti.z tũc posset puniri pena extraordinaria cũ nulla sit pena statuta.ꝓ h de of.dele.de causis que no. ¶ Quarto q̃ro i eo q dicit regrẽdos vicinos epos vt denũciẽt an nõ regsiti h poterũt exeq:dicit Lap.q sic: ꝓ hoc de of.dele.c.iij.z qõ no.Hosti.e.ti.nouit.z ꝓbaꝝ de raptoꝛibus.c.i.e.ti.postulasti.xi.q.iij. siquis. presbyter.ꝓ hoc qõ dixi.ſ.q.i. ¶ Quinto quero circa dicta in ꝓxima questio.an in executiõe dabitur libellus:dicit idẽ Lap. q non.nec aliqs ordo iuris seruabiꝝ.vt no.Spe.de sentẽ. excu.ſ.nũc dicendũ.v.ſz pone iudex.z.ſ.breuiter dicenduz. vbi dicit q nõ dz exequẽdo iudicis ptes assumere: ſz soluz executoꝛis.nec cognoscere sit bene vel male sentẽtiatũ:sed tm̃ an sit snĩatuz.z qõ dicit de libello.dicit idẽ Inno.de lib. obla.c.i.ꝓ hec dicit Lap.q in casu hui⁹.ſ.eps exequẽs nõ poterit recusari vt suspect⁹ nec ab eo appellari cũ sit mer⁹ executoꝛ.de of.dele.sup qõnuz.de ap.nouit.ꝓ hoc qõ no. Inno.de of.dele.cũ in iure.in glo.i.z Archi.ij.q.vi.i.ſ.sunt etiã quoꝝ.v.ab executoꝛe.nec teneꝝ aliquas exceptões etiã nullitatis admittere:sicut est exceptio falsi.quod no. Cõp. de rescrip.sup lr̃is. Inn.de re iudi. de cetero. Hosti.e.ti.q ad cõsultationẽ. Spe.ti.predicto.ſ.vlt.v.fi. Archi.ij.q.i.sicut.z si admitteret exceptões posset ab eo appellari.vt no. Hostien.in.c.q ad cõsultationẽ.de re iudi.qz per hoc modũ excederet ꝓ hoc qõ no.de ꝙfir.vti.c.i.dic melius q de exceptionib⁹ nullitatis poterit se iſtruere nõ vt ꝓnũciet: ſz vt supsedeat si videat eas veras.de of.õle. pastoralis.ſ.qz vero.z dic vt ibi dixi. ¶ Sexto q̃ro an epos ꝙuicinos volẽtes denũciare possint epi expulsi punire:gl.vlt.dicit q ñ. idẽ Heze.qz par i parẽ zc̃.de elec.inotuit.ff.ad trebel.l.ille a quo.ſ.tẽpestiuũ:sed ageꝝ vt dicit glo.coꝝ supioꝛe vt puniat z dicit Pau.q puniet istos tanꝫ ꝙtẽptoꝛes canonuz. de tẽpo.ordi.sane.z.c.lr̃as.z.c.nullas.alle.in glo.

Ver. Per premissa. No.q quãdoqz iferioꝛ epo hz iurisditionez quasi episcopalẽ.de hoc in glo.in verbo habẽtib⁹.

¶ Opinio ꝙ dicit nõ ꝓciudicari iurisditionẽ habẽtib⁹ q imo ꝓciudicet nisi ꝓtestent de iure suo.nam ex quo patiũtur epos expulsos iudicare ꝓpter eoꝝ negligentiã prescribetur iurisditio ℨ eos.de ꝑscrip.ad audiẽtiam.z.c.audiatis.z qõ ꝓtestatio sit necessaria,ꝓbatur de clec.cuiusmana.sol. preseruationem de qua h nõ ꝓciudicatur iurisditionẽ habẽtibus z nõ ꝓtestantibus qõ vult glo. in vbo vt predicitur.z eã no.Ex hoc no.casuz in quo nõ currit ꝑscriptio. sũt z alij q no.de prescrip.cũ nõ liceat.z rõ quare h nõ currit ẽ ꝑm Genze.qz prescriptio de sui natura ℨ negligẽtez iducit C.de ãna.exce.l.vl.de ꝑscrip.vigilãti.dyocesanus aũt non põt dici negligẽs hoc casu qz ẽt inuit⁹ cogiꝝ obꝛuare q̃ h statuta sunt qõ ẽt vult põdicta glo.in vbo vt põdicit.Ex qua no. singulꝛ q is q vtit ptãte sibi ꝙcessa i modũ ꝓuilegij ꝓ ius cõe nõ intelligit vti aio ꝑscribẽdi pro hoc de ꝑscri.venies. z qõ ibi no. ¶ Quero in eo q dicit de dyocesanis vel alijs iurisditionẽ habẽtib⁹ qd itelligit ꝑ vbũ alijs:sol. itelligitur de oibus q habẽt epalem i loco.pro hoc.ſ.ſ.volumuſ.z qõ ibi no.in glo.ꝓ dyocesanos. ¶ Secõo q̃ro circa dicta i.ꝓxima q.si iurisditio spectat ad duos vt ad epm z archidiaconuz: dicũt Lau.z Genz.q vterqz requirit ad hoc de vsupal. extuaꝝ.z hoc si habet exercere casum tãgentem iurisditionẽ vtriusqz.qz q omnes tãgit zc̃.ff.de serui.ru.pdi. ꝓ funduz C.de auc.ꝑstan.l.fi.de of.Arch.ad h.in fi.de ꝑscrip.accedẽtes.isti.de stip.seruo.ꝓ totũ si aũt habẽt exercere casuz spectãtem ad iurisditionẽ solius epi solus eps regrit. ¶ Oꝓ. ad hoc q ẽt i casu precedẽti sufficiat regri solũ epz.ꝓ id qõ no.ſ.e.cle.ſ.volumus.in gl.in vbo dyocesanis.so. sta ℨrio qz lz alius hz iurisditionẽ cũ episcopo nõ dicit hẽ q̃si episcopalẽ:z sic ꝓ id qõ dicit illa glo.debet h.v.intelligi de his qui hñt iurisditionẽ quasi epalez p exclusionẽ epi qõ est veriuſ.nã si nõ est exclusus eps tũc hz totalẽ iurisditionẽ epalem.de of.ordi.cũ ab eccl'iaruz:z sic sufficit eũ soluz regri. ¶ Tertio q̃ro quid si epi expulsi in dyocesib⁹ alienis iudicent iter subditos alioꝝ dyocesanoꝝ:dicit Lau.z Genze. q ꝑiudicabitur si nõ ℨdicãt z sciũt.de ꝑscrip.audi.de re iudi.c.pe.ff.de re iudi.l.sepe.Cõtra tũ vz qz tex.dicit nullum ꝑiudiciũ fieri illis:sed dic hoc verũ ꝓ exercitiũ iurisditõis inter subditos epoꝝ expulsoꝝ de quib⁹.ſ.dictum est.i alijs casibus cessat iste.v.per premissa z sumus in dispositiõe iuris cõis.z ideo primum verius.

¶ De causa possessionis z ꝓprietatis.

Causa. In cã bñficiali ölata ẽt ꝓ appellationez ad curiam vtraqz pars põt petitoriũ z possessoriũ intẽtare.z añ cause ꝙclusionez põt spoliatus suspẽso petitorio suo vel aduersarij possessoriũ ꝓsequi habet duo dicta.scõm ibi:z in spoliãtis.pone casuz ꝓ id qõ dico.j.q.i. ¶ No.q ꝓ appellationẽ devoluit cã ad supioꝛez ꝓ hoc vbuz devoluta causa.nõ aũt devoluit res su per qua litigaꝝ.vñ de illa re cum tertio coꝝ supioꝛe nõ põt agi.de ap.romana.ſ.in aliũ.z.ſ.se.li.vi.de hoc in Spec.de ap.ſ.nouissime.v.illud tñ.z.v.vez tñ.Lau.z Gen.dic tñ q tertius põt ꝓ suo interesse appellare vel appellationi assistere.de re iudi.cũ sup.z qõ ibi no. ¶ Secõo no.q vt actus pariat effectũ debet esse legitime fact⁹.ꝓbaꝝ in vbo legitime ad hoc de trãſ.c.ij.de ꝓcu.cle.i.z qõ ibi no. glo. in verbo debito. ¶ Tertio no.q appellatio est cõe remediũ appellãti z appellato.ibi tã appellãti q̃ appellato.ꝓ hoc de ap. sepe.c.oblate.z.c.nicholao.z.c.interposita. Ex hoc ſm Lau.q littere sup appellatione impetrate ꝓsunt etiam aduersario vt per eas possit petere ꝓcedi ẽt ℨdicente appellãte de rescrip.ex pte.ſ.de resti.spo.ex ꝙquestione.d.c. oblate.ꝓ hoc qõ no.Inno.de ap.coꝛdi.li.vi.z rõ est quã dic h glo.in vbo appellato.qz cũ appellatio aretet vtrãqz partez hoc casu cũ appellaꝝ sup causa bñficiali.de elec.c.i.li.vi.debet vterqz sentire cõmodũ.idẽ Genz.ex hoc apparet q in causis bñficialib⁹ aliud sit qõ tz glo.ij.z est verum quo ad effectũ bui⁹ cle.Sz gñaliꝛ loquẽdo i qualibet cã ꝓcedit qõ

dictuz est

dictum est vt ēt appellatus appellationem prosequi possit. ¶ Quarto no.casum.in quo in cā appellatiōis pōt deduci noua causa.de hoc.j.in.i.ℨrio. ¶ Quinto no.q; vbū decernimus inducit ius nouū.qō colligit glo.iij.lz nō apte.ō hoc de iudi.decernimus. ¶ Sexto no.casum in quo ab eodez pōt itentari petitoriū z possessoriū.de hoc.s.e. pastoralis z j.in.v.ℨrio.z hoc no.ſm Lau.q; ex eodē libello potest quis ꝓsequi duplex cōmodū.ꝓo hoc de capel.mo.c.ij.qō procedit intelligendo q; idē in eodē libello possit petitoriū z possessoriū itentare.qō ꝓbat hic ex eo q; hec lra logt idistincte. ¶ Septimo no.q; in odiū alicuius quādoqz statuitur ius sicut hic in odium spoliantis.z de hoc.j.in.iiij. contrario. ¶ Octauo no.de ꝛclusione cause que fieri pōt etiā i spūa lib⁹.qō tz gl.in vbo ꝛclusionē.de hoc.j.q.vi.z. xij. ¶ Nono no.casuz singularē in quo actio hz vim exceptionis. quia ℔ in odiū spoliātis possessoriū post petitoriū intētatum agendo prediscutit idē ꝓbatur de resti.spo.ex ꝙquestiōe.z de ℔ j.viij.ℨrio. ¶ Decimo no.q; petens se restitui ad būficiuz nō tenetur ꝓbare titulū.ꝓbatur hic ex eo q; pōt ꝓsequi possessoriū solū recuperāde.de hoc in glo.fi.z dico.j.ℨrio.viij. ¶ Qp.q; cū causa deuoluta est p appellationē nō debeat posse deduci petitoriū z possessoriū.put hic ꝓmittit:sed in tñ sup quo fuit appellatū extra iudiciū:siue in iudicio ante sniam vel a snia vt ꝓbat in iurib⁹ allegatis in tertia glo. So.vt in ea:q; hec cle.ꝓcedit in appellatione sup cā būficiali q̄ deuoluit oia que ꝙcernere possunt illaz cām.de elec. c.i.li.vi.ℨriū ergo ꝓcedit in alijs causis.idez Pau. z Ste. q dicūt q; sicut ex simplici cōmissiōe cause venit petitoriuz z possessorium.s.e.c.i.z.ij.de sequestra.c.i.vbi de hoc:sic ex simplici deuolutiōe veniat vtrūqz q; dictū:sic generaliť.p̄latū videreť itelligēdū in qualibet cā.Hz tñ nō ꝓcedit nisi in cā būficiali q̄ p appellationē dī simplr deuolui per.d.c.i. alie aūt cause deuoluūtur solū quo ad id sup quo est appellatū vt vult hec glo. ¶ Scōo op.ad hoc q; ēt in cā beneficiali nō possit deduci aliud q̄ id sup quo est appellatum.de elec.vt circa.li.vi.Solu.hoc opatur noua ꝓnisio huius cle. ita vult eadem glo.z Pau.p vbum decernimus.vel rūde alit q;.c.vt circa.nō hz locū cum qs ꝓsequt suū interesse. vt dicit eadē glo.z Pau.sed p hoc oporteret hāc cle.restrigi in casu in quo appellās ꝓsequeret suū interesse que tñ gnaliter logt.vnde verior vī ꝓcedēs solutio.scōa tñ etiā est vera in suo casu. ¶ Tertio op.q; nō possit intētari petitoriū sup būficio cum p̄latus nō sit dñs beneficij.de dona.fraternitatē.nā sacra in nullius bonis sunt.inst i.de re.diui.ℌ.nulli⁹.z.ℌ.se.So.Lau.q; p̄latus est dñs q̄tū ad administratiōnē.z sic itelligitur q; ecclīastica sunt in bonis nullius psone secularis:sed ecclīastice sic:ꝓo hoc qō no.Inn.e.ti.cū sup. z de.pba.ex lr̄is.z qō no.i autē.de alie.z emphite. ꝙtractus ℌ.z quādo cognouim⁹.colla.ix.vel ſm Jo. de lig.ꝙtrarium nō vtget q; nō dī ℔ q; nō possit p̄latus vēdicare beneficiū: sed dī q; erat cā beneficialis.i.sup titulo beneficij quod est verius.nā sup ti.cū sit ititulatus pōt p ipsum agi petitorio. ¶ Quarto op.i eo q; dicit i spoliātis odiū:q; i odiū alteri⁹ nō dz aliqd statui.xxij.q.iiij.iter q̄relas. Sol.odio vicij vel excessus statui pōt vt ℔.z de resti.spo.sepe:lz i odiuz psone nō.vt i ℨrio.ad hoc.lxxxvi.di.odio.ō re iudi.cū eterni.li. vi Lau.z Gēz. ¶ Quinto op.q; ab eodē nō possit intētari petitoriū z possessoriū.si.n.qs itentat possessoriū qñqz dicit se. possidere i possessorio retinēde.de ꝓba.lz:sed intētando petitoriū dicit aduersariū possidere.de iudi.examinata: z sic est sibi ꝙtrarius z nō audiendus.de ap.sollicitudinez.Sol. hic logtur de possessorio recuperāde vt ꝓbatur in vbo spoliantis.z in hoc possessorio nō ꝓcedit ℨrium. de possessorio autē retinēda.an z quādo ꝙcurrat cū petitorio.dixi.e.ti.pastoralis.Lau.ēt generalr hic ꝓsequtur de quolibet possessorio dicens q; cū querīť:an ab eodē vel a diuersis possit intētari petitoriū z possessorium simul dicēdum est q; aut a natura actionis quā ꝓponit petitor talis est que excludit prior fus dominiū ipsius rei nec negat quin dominiū esse apud reum vt est hereditatis petitio in qua nō asserit ad se spectare dominiū:sed dicit bona est hereditatis tempore mor tis eis succesſit z tale petitoriū intentari potest cū possessorio adipiscēde.ff.quo.le.l.i.ℌ.q; autez: aut ꝓsupponit sibi deberi tale dominiū.z aut intētando vtrūqz esset sibi ꝙtrarius:aut nō.si sic nō auditur.d.c.sollicitudinē.vt si intentet salurianū per qō dicit bōa alterius sibi obligata.z cum hoc rei vendicationē p quam asserit rem suā esse cū tamen res ꝓpria nō possit sibi obligari:q; res sua nemini fuit. Si autez nō esset sibi ℨrius secus.vñ possessoriuz adipiscēde z recuperāde simul intētari pōt cum petitorio.ff.quo.le.l.i.quorum bonoz.l.i.e.ti.cum ecclesia.z.c.cum sup:lz possessoriū retinēde nō.vbi possessio z detentio p̄supponit ꝓ petente ergo sibi nō ꝙpetit vendicatio.d.c.examinata. Si tñ lz possideret nō detineat poterit vtraqz intētare vī in re deposita z cōmodate.ff.cōmodati.l.rei cōmodate.℔ ꝓcedūt cum queritur an actor possit vtrūqz intētare:sed actor intentauit possessoriū z reus petitorium si erat possessoriuz adipiscende auditur reus recōueniēs de ꝓprietate si hz ꝓbatōes incōtinenti paratas z p̄discutit petitoriū.ff. ad exhi.l.iij.ℌ. ibidē:q; dolo petit ꝛc̄.regula dolo li.vi. Sed si nō hz ꝓbationes incōtinenti paratas vtrūqz simul tractabit: vt no.ō resti.spo.c.i.Si vo actor intētat interdictū recupande reus nō recōueniet de ꝓprietate.de resti.spo.solicite.z.c.i litteris nisi hoc fiat de volūtate aduersarij.d.c.i. In hoc tñ quo ad cām mr̄imonialem:dic vt in.c.lr̄as de resti.spo. si aūt actor intentat possessoriū retinēde pōt sustineri vt recōueniat de ꝓprietate.p.c.audita:de resti.spo.qō dic vt ibi: ad hoc etiaz de ꝓba.lz i hoc tñ dicit Lau.q; si spoliator ꝓmo itentet petitoriū reus vo postea intētet possessorium petere poterit vt possessoriū ℨ eū ꝓmitus intētatū suspēdat. vt ℔:de hac materia concussiomis plenius z formalius dixi.e.ti. pastoralis. ¶ Sexto op.i eo q; ꝓmittit de petitorio trāsire ad possessoriū in odiū spoliāti p hoc.n.vī sec⁹ ecōuerso q; tūc cessat rō odij spoliātis:cuius ℨriuz no.e.ti.pastoralis i gl. magna añ mediū:so.vt in gl.i verbo spoliātis q̄ ꝓmo dicit p hunc text. videri gl.illā cē reꝓbatā:deinde defendit dupl'r:ꝓmo q; illa gl. solū dicit posse trāsiri de possessorio ad petitoriū nō aūt q; possit suspēsi possessoriū:vñ pōt intelligi q; possit trā siri renūciatio ꝓri iudicio:z dic quo ad hoc q; ēt nō renūciato dū modo nō suspēdat possessorium: lz accumulet petitoriū possessorio qō fieri p̄t i possessorio cui⁹ natura nō repugnat tali accumulatiōi:z sic ꝓcedit sup vtroqz ſm regulaz q; ꝓr appellat ꝛc.ō ordi.cog.cū dilectus:de hoc dic vt dixi i i.d.c.pastoralis:lz alio mō defendit glo.℔.gl.d.c.pastoralis q; sit spāle vt ēt in cā appellatiōis possit fieri suspensio z trāsitus de quo hic: qō dic vt i gl.z in eo q; remittit ad no.s.e. cle.i gl.fortius vult dicere q; hoc ꝓcedit solū i cā būficiali: qō nō vī ꝓcedere:nā ēt i cāis nō būficialibus qñqz deduci pōt i cā appellatiōis:aliud a ꝓncipali recōueniēdo q̄ reconuētio ēt i appellatiōe qñ lz ſm ea q̄ no.de mu.peti.c.i.tñ defendendo hoc dic vt.s.in.i.ℨrio. Math. āt simplr dic ℔ reꝓbari opi.illoz q dicūt añ ꝙclonem cāe omisso possessorio posse hī recursum ad petitoriū. Sē. ēt dic talē transitū nō ꝓmitti:q; i hoc posset vsari fauor spoliātis z pena immunitatē p̄stare nō dz.ff.de iter dic.z rele.l.relegatoz.ℌ.fi.dicit tñ q; cū fauore spoliati sit introductū qō ℔ dī pōt renuncia re huic fauori z mos ei gerēdus est.ff.de ꝓba.l.circa.hec i telligo ſm ea q̄ dixi.s.e.ℨrio. ¶ Septio op.q; non liceat suspēdere petitoriū a se z ab aduersario itentatū:q; agēs petitorio dicit reū possidere.de iud.exaiatā: possessor aūt non pōt agere petitorio.d.c.sol.forte metu ℨrij gl. antepe. exponit z p vel:dic q; ēt pōt stare ꝓprie p id quod dico.j.q.i.l ¶ Octauo op.q; itentās possessoriū nō possit suspendere petitoriū aduersarij:lz potius sit locus regule q; ꝓr appellat ꝛc̄.de ordi.cog.c.ij.nō.n.de natura actionis ē opari exceptiōem.so.vt in glo.i vbo aduersario q̄ dicit hic approbari opi.eoz quos alle.tenentiū q; qñ sup eadē re vnus ītentat petitoriū alter sup illa itentat possessoriū recuperande pus audiť:z sic hoc possessoriū ē p̄uilegiatū vt ēt beāt naturā exceptiōis. Refert tñ gl.opi.Hosti.q tenuit ℨrium de resti. spo.ex ꝙquestione:qō dic vt in gl.z dixi i.d.c.ex conquestione. Lau.approbat primū dicēs q; añ hāc cle.nō erat dubi-

um qn suspenso possessoris possit is q̄ possessoriū itentasset recurrere ad petitoriū z econuerso.p.c.pastoralis.e.t. Sed de petitorio vel possessorio aduersarij dubiū erat p.d.c.cuz dilectus.inducendo vt nūc dixi opponendo. Gz dicit Lau. q̄ illud ē regulariter verū sed fallit in casu hꝰ cle. ꝓ quā habemꝰ q̄ possessoriū ēt intentatū post petitoriū p viam actionis.primo expedit si hoc petat spoliatus.z hoc fit tā i qdiū spoliātis vt hic q̄ in fauorē beneficiorꝫ ecclesiasticorꝫ i quibus z alia spolia sunt statuta.s̄.de iudi.cle.ij.de eo q̄ mit.in pos.eū q.li.vi.dicit tñ Lau.q̄ nō bene potest repiri exēplū quomodo possidenti cōpetat petitoriū ꝓut hic nisi in matrimonialibus.vt hic.z.e.ti.cum sup.quod declaro exēplādo hanc cle.j.in.i.q. Pau.etiā ꝑcordat cum gl.q̄ qz sup eadem re intentatur petitoriū z possessoriū p possessoriū prēiudicatur processui sup petitorio vt prediscutiaꝫ possessorium.alꝫ ꝑm eū si essent sup diuersis fozent mutue petitiones.d.c.cū dilectus.z de hoc in Spe.de pet.z pos.ꝯ.i.v.porro.z q̄ possessorium hoc casu prēiudicet modo predicto.inducit Pau.dictum.c.ex ꝙquestione.z.c.lr̄as.e.ti.vbi ex ordine lr̄e apparet q̄ mulier egit ad diuoꝛtiū ꝯ virum ꝓtextu ꝙsanguinitatis.vir autē nō excipit de spoliatione: sz egit directe petens restitutionē.z ex fine colligitur q̄ prius tractatur causa recōuentionis q̄ ꝙuentionis qō procedit quo ad.c.lr̄as:sed in.c.ex cōquestione fuit econuerso: qz ibi vir petijt matrimoniū separari z mulier petebat se restitui tamen est effect⁹. Refert vlterius Pau.ea que no.Hosti.in d.c.ex ꝙquestione.q̄ omitto qz ibi dixi.z qz hic in effectu ponūtur in glo.refert deinde opi.alioꝝ dicentiū q̄ in.c.ex conqōne prius actū fuit ab vxore possessorio:z ideo vir nō potest recōuenire sup ꝙsanguinitate.de ordi.cog.c.fi. secus si primo agatur petitorio z secūdo possessorio:qz tūc sunt mutue petitiones vt sic priuilegiū spoliationis in hoc cōsistat q̄ spoliatio primo ꝓposita nō patiatur alicui⁹ petitorij recōuentionē:z ꝓposita in modum exceptionis repellat agētē: sed posterius ꝓposita in modū actionis nō tollit primuz lz hoc obtineat in p̄iudicialibus.iij.q.vlt.ꝯ.si quādo. z.c.seq.i sti.de excep.ꝯ.preiudiciales.vult hec opi.q̄ possessoriū nō habet idistincte naturā preiudicialis vt debeat semp discuti ante petitorium.tamē in eo q̄ dicūt q̄ quādo primo actū est possessorio nō auditur actor in petitorio. nō probatur hꝫ iure nisi de possessorio excipiaꝫ.vt dixi in.d.c.ex cōquestione.vbi etiam ponit hec solutio z reprobatur.dicit Pau.q̄ p hoc reprobatur opi. Ber.in.d.c.ex ꝙquestione. vbi tenet q̄ post lit.ꝯtest.etiā sup petitorio nō audit reus de spoliatione agendo vel excipiendo.de quo in Spe.de peti. z pos. ꝯ.i.ꝯ.si vero vnus.dicit tamē Pau.q̄ lz ꝓbetur hic glo.illa Ber.quo ad id q̄ dicit de spoliatione deducta agēdo qz vt hꝫ ps potest ante ꝙclusionē deduci nō tamē hic reprobaꝫ in eo q̄ dicit de spoliatione deducta excipiēdo.cum enim sit dilatoria p ꝙsequens ante litē ꝙtestatam est ꝓponēda.iij.q.vi.ꝯ.exceptio.z no.xxix.q.ij.cuius rei causa.in glo.ar.qō tenui in.d.c.ex cōquestione. Math.circa hoc generaliter declarat qualiter sup mutua recōuentione agi debeat z qualiter petitorium z possessoriū simul deducūtur.de primo tamen remittit ad no.de mu.pe.c.i.z dic vt ibi dixi.de secūdo distinguit:qz aut agitur petitorio ab vtroqz z tūc ꝓceditur vt dixi in.d.c.i.aut agitur possessorio ab vtroqz.z tūc si possunt simul tractari.primo tractari debēt.de or.co.c.fi.z tractantur ꝑm illā regulā qui prior appellat ꝛc̄.ff.de iudi.l.q prior.z.d.c.cum dilectus.z quādo simul tractātur debent vna sententia terminari.d.c.cū dilectus. Si vero vnꝰ agit petitorio z alter possessorio subdistinguit qualiter obijciaꝫ spoliatio:qz si directe petitur restitutio sunt due petitiones mutue:z sic simul tractande.d.c.cum dilectus. Sed si spoliatio ꝓponitur in modū exceptionis.primo tractāda est.d.c.cū dilectus.z ꝑm eum in hac cle.tam appellās q̄ appellatus intentare possunt petitoriū simul in causa appellatiōis. z etiā possessoriū vel econuerso:sed p hec vba Math.nulla specialitas apparet in hac cle.vnde quo ad hꝫ vt hec cle.iducat casuz nouū.dic vt dixi.s̄.e.ꝛio.z.s̄.ꝛio proꝛio. Nono op.in eo q̄ ꝓmittit hic sup causa beneficiali posse ꝓcedi in solo possessorio qz petens se restitui ad beneficiuz dz iustificare suā possessionē ex titulo.de fi.ꝓby.ꝙstitutus.Sol. vt in glo.vlt.que primo dicit hic ꝓbari q̄ petēs restitui ad beneficiuz nō habet iustificare possessionem vel ꝓbare titulum.deinde ibi volens se defendere sentit q̄ teneatur iustificare possessionez ex titulo.in eo q̄ dicit q̄ aliud est intētare petitorium. aliud q̄ teneatur iustificare possessionem ex titulo.in eo q̄ dicit q̄ aliud est intentare petitorium.aliō q̄ teneaꝫ iustificare possessionē ex titulo: quod expedit vbi natura possessorij hec requirit.qō no.singulariter.z per hoc vult hec glo.q̄ iste qui ꝓcedit in solo possessorio dicitur ex eo procedere in possessorio solum:qz nō teneꝫ prosequi ꝓncipaliter:sed tamē teneꝫ proseq ad iustificādum possessoriū. Pau.autem simplr dicit p hanc cle.q̄ nō tenetur ēt iustificare possessionē ex titulo.z de hoc p Hosti.i summa.de resti.spo.ꝯ.in casibus.v.qd ergo vbi querit siquis petit eccle siam quam possidebat tanq̄ beneficiū quia fuit spoliatus: z dicit eum nō restringendum nisi probet q̄ auctoritate ordinarij ipsaz fuerat adeptus.de instī.ex frequentibus. ō renūcia.admonet.de cleri.peregri.c.fi.d.c.ꝙstitutus. ipse tamen Hosti.notauit ꝛiuz.de resti.spo.sepe.quod tenuit frater Aluarꝰ p no.iij.q.ij.in fūma.z facit hꝫ cle.vt dicit Mat. Ber.autem dicit questionē fuisse in palatio pape. Quidaz beneficiatus molestabatur in possessiōe beneficij sui p quēdam qui asserebat illud ad se spectare q̄rebatur.an teneret facere fidem de titulo.videbatur q̄ nō.p.l.cogi.C.de peti. here.z de rei ven.l.fi.de resti.spo.i litteris. In ꝛium qz iste nō debet dici possessor sine titulo.regula prima.li.vi. vt lit. pen.vt hi q.e.li.z dicit sic:obtētū in palatio.ad.l.co.i. rndet q̄ loqtur in casu in quo nō ꝑsumitur ꝯ possidentē.hic autez ꝑsumitur nisi ꝓbet tl.ad.l.fi.prealle. Respōdet eodē modo dicens q̄ ad instātiam nō tenetur facere fidem:sed ex officio iudicis sic. Sed dicit hec vera iterdicto vti possidetis. in quo obstat exceptio tituli ꝑm aliquos.per.c.audita.de resti.spo.lz ꝛium no.de instī.cum venissent.in glo.pe.z idem ibi tenet Inno.de quo ibi dico in penul.z vlt.contrario.vbi dixi q̄ obstat quādo p eum ifertur q̄ possidens possidet vi clam vel p̄cario ab aduersario:sicut est in.c.audita. de resti.spo.alꝫ nō:sed etiā in iterdicto vnde vi.idē tz Jo.cal.vt dixi de resti.spo.ex parte. Sed ibi tenui ꝛium.sufficit enim q̄ ꝙstet petentē esse habilē ad beneficiuz vt qz est clericus. z si beneficium requirit sacros est in eo ordine quem requirit beneficium.quo presuppositio eoipso q̄ docet possedisse tanq̄ beneficiatū debet restitui docto de spoliatione.nō.n. est verum q̄ ꝑsumatur ꝙtra ipm imo potius pro ipso.quod dic plenius vt dixi in.d.c.ex parte. Et p hoc dico q̄ glo.hic que vult saltem opus ēe q̄ iustificet possessionē ex titulo nō est vera vt ō necessitate ad hoc teneatur tutū tamē est hoc facere ad euitandaſ opiniones:sed satis hic apte probatur in tex.q̄ sufficit docere de solo possessorio:nec est verum q̄ ille qui deducit petitoriuz etiam nō ꝓncipaliter vt ad iustificandum possessoriuz dicatur oio in solo possessorio ꝓcedere. Spe.tamē de teste.ꝯ.dicendum.v.sed pone q̄ in beneficialibus z dicit petentē restitui nō restituēdū nisi ꝓbet legitimuz titulū.lz aduersarius obijciēs de ꝓprietate nō sit audiēdus.vt in.c.in lr̄is.de resti.spo.quod sequitur hic Lap.dicens vt dicit Hostien.de resti.spo.ex transmissa.hoc possessorium diuersuz esse ab alijs possessorijs.z esse simile possessorio matrimonij carnalis in quo expedit docere de ꝙugio cōsumato.de resti.spo.ex transmissa:sed ꝓmū verū⁹. Et ratio diuersitatis iter matrimoniuz carnale z spirituale.pz ex his que dixi i.d.c.ex pte. Quero de exēplis huiꝰ cle. So. Lau.ponit casum.pone q̄ beneficium vacās qō erat mihi debitum tanq̄ proꝛi in data alter acceptauit z sibi cōferri fecit ponens se in possessione in qua prius positus fueram z violenter me eiecit vnde appellaui ad curiam.queritur an ego appellans vel ipse appellatus possimus petitorium z possessorium in simul intētare.z dz q̄ sic.secūdo an cum ego spoliatus in simul vtrūqz intētauerim possim suspēdere petitorium z ꝓsequi possessorium. z q̄ dz q̄ sic: in odium spoliantis:sed p hanc positionē nō aperiē itellectus

huius cle.

hūus cle.videtur enim mirabile quo ad id q̄ dicit spoliatum posse suspendere petitoriū ab aduersario intentatuz z deducere possessoriū recupande:qūo.n. potuit spoliat⁹ p spoliantem ꝙueniri petitorio cū possidenti non sit prodita actio de iudi.examinata z ideo non est facile per hāc cle. exemplificare.Sed dic vt dixi de cau.pos.pastoralis.z ō resti.spo. ex conquestione. vbi plura exempla posui. quorum vnum ponit Jo.an.in addi.Spe.de peti.z pos.§.fi.z p nūc pone vnum egi petitorio z possessorio super beneficio contra possidentem reconuenisti me petitorio quod potest. de proba.in presentia in causa appellationis possunt prosequi possessoriū recuperāde z meū z tuū petitoriū suspēdere.z ꝑm hoc intellige qō dixi.s.ꝫrio.vij. ¶ Scōo quero in eo q̄ dicit causa beneficiali p appellationez deuoluta.qz dixi.s.in ꝑmo notabili q̄ per appellationē deuoluitur cā non autē res sup qua est lis.Quid si appellās ab ep̄o ante appellationē erat in carceribus ep̄i an relaxabitur? videtur q̄ sic:vt possit appellationē ꝓsequi.Steph.ꝯ per rationē p̄dictam in principio qōnis.z p.l.C.de ap. eos.§.super his.z.l. minime. ¶ Tertio quero in quibus beneficijs ꝓcedit hec cle.So.ꝓcedit in omnibus tam maiorib⁹ q̄ minoribus q̄ etiā in prebendis.vt hic in glo.i.z idem Pau.z Gen.z no. glo.ad hoc qz sub hoc verbo beneficiū.in materia nō restrigibili cōprehenditur prebenda.pro hoc qz prebenda est titulus.de ꝙsti.cum.Ad.vbi dixi. ¶ Quarto quero an in cā nō beneficiali ꝓcedat hec clē.dicit glo.i.q̄ non.z idez Gen. z math.pro hoc quia dicēdo ō causa beneficiali excludit de alijs de q̄bus si voluisset hoc intelligi exp̄ssisset.C.de cadu. tol.l.vna.§.si autē a deficientis.de deci.ad audiētiam.idem Pau.qui etiam ꝓsequtur de causis nō beneficialib⁹ ad sciē dū quādo possit possessoriū z petitoriū intētari.z distiguit: qz aut intētatur ante litem ꝙtestatā z ante correctionē libelli.z tūc finita causa appellationis in qua appellatione nō �

ꝓsequi nisi causas expressas in ea.vt.j.de ap. cle. appellāti. potest appellans intentare petitoriū z possessoriū:sicut posset coram iudice principalis cause:quia adhuc nō dicit iudiciū ceptuz.ad hoc in auten.de relig.§.omnē.de ỽb. sig. ex parte.iij.z sic coram iudice appellationis pōt inchoare iudicium prout posset coram iudice cause principalis in cuius locū succedit.idem Pau.de appellato si in cā principali erat actor z re⁹ ante libelli correctionē ex causa appellauit.als reus hoc nō posset etiā p recōuentionē cū non habeat locū reconuētio in causa appellatiōis.ff.de iudi.l.ij.§. legatis.z qō no.Jnno.z Hostien.de mut.peti.c.i.de quo ibi dixi z p ibi no.videtur q̄ ex quo est appellatū ante lit.ꝙtest. finito appellationis articulo possit fieri reconuētio coram iudice ad quē sicut posset coram iudice a quo: aut libellus erat parti correct⁹ vel facta litis ꝙtestatio.z tūc cū actor teneatur illā instātiā finire.C.qūo z qñ iudex.aut.q semel.ad hoc de dolo cām.nisi iuris bñficio est suspēsa possit ad aliā trāsire.e.ti.pastoralis.z hic in fi.dicit Pau.q̄ qui intētauit petitoriū nō pōt trāsire ad possessoriū:qz opus est noua instātia q̄ virtute appellationis nō est ad superiorem delata cū sit alia causa.i hoc ergo spāle est ꝫ i causa bñficiali in qua si cut appellās z appellat⁹ arctant p.c.i.de elec.li. vi. Si vtqz pōt petitoriū z possessoriū itentare.de ꝫ dic etiā vt.j.q.vj.z dixi.s.in ꝑmo ꝫrio. ¶ Quinto q̄ro si agat de bñficio tanq̄ de ꝓprietate.gl.i.dicit nō esse locū huic cle.idē Lau.z Gez. pro ꝫ qz causa nō est bñficialis.vt no.s.de iudi.cle. dispendiosam.vbi dixi.q.viij.ad ꝫ de eo q mit.in pos.c.i.z.c.eū q. li.vj. ¶ Sexto q̄ro qz dz ꝫ de causa devoluta p appellationē.qd si p querelā? gl.ij.dicit idē z forti⁹.z ꝑm hāc glo.post ỽbū causa bñficiali.deberet addi dictio etiā.reddit aūt gl. rōnem quare exp̄ssit ō causa devoluta p appellationē.qō dic vt in gl.z pro ꝫ qō dixi.s.q.iiij.z idē Gen.dicēs ꝓut dic glo.q̄ qñ per simplicē q̄rimoniā causa est delata est eadē z maior ratio.ergo idē ius.de ꝙfir.vti.cū dilecte.ff.de ỽb.ob. l.a ticio.nam etiā submittēs se ꝓtectioni sedis aplice habetur pro appellāte de ap.ad audientiā. ¶ Septimo q̄ro qd si appellatio est extraiudicialis? glo.ea.videtur dicere locū esse huic cle.ibi siue extraiudiciū.z idez videt velle in qua libet appellatione:sed Math.dicit hāc cle. ꝓcedere tm̄ in appellatione extraiudiciali cū ꝫ vtat⁹ tex.ỽbo intētare.z ille q̄ intētat vel petit aliqd i iudicio ēt in causis vbi nō dz ꝫuari iudiciarius ordo debet dare petitionem in qua intētatur petitoriū vel possessoriū.j.de ver.sig.cle.sepe. ver.verum. nō ergo potest dici in causa appellationis intentare:q̄ iam intentatuz ē.z hoc intelligendo de appellatione iudiciali solum:ergo in appellatiōe extraiudiciali locū hz.Jtē ꝑm eum sequeret aliud absurdū: qz posset qs aliā cām ꝓsequi qua ex qua esset appellatū ꝯ cle.appellanti.j.de ap. ¶ Op.ad hoc de.c.vt circa.de elec.li.vi.so. Mathe.q̄ illud.c.locuz nō hz qñ qs prosequitur suum interesse vel ius ecclesie:quod etiā dicit hec glo.iij.hic in fi.quo ad id qō dicit de ꝓsequente ad suū interesse:ſz quo ad dcm̄ precedens.Gen.tz ꝯriuz dicēs ꝓp indefinitam istius tex.q̄ in qualibet appellatione iudiciali vel extraiudiciali locus ē huic cle.z rñdet ad id qō dic Mathe.de ỽbo intentare.dicens q̄ appellans prosequens appellationē dz intentare in effectu.Idem q̄ ꝑmo cum ille idez dicatur actor in cā appellationis q fuit in cā principali C.de app.l. hi q ad ciuilia.z ibi no.nec seqtur q̄ a causa ob quam appellauit discedat.nā potuit esse q̄ primo appellauit:qz nō restituebatur q̄ nūc ꝓsequitur:qñ ēt tz Jo. de li.z est verius.nā quod dicit intētare intellige ad bonū sensum siue intētet ab initio vt qz appellatū est extra iudiciū vel in iudicio añ litē ꝙtestatā:vel ante tp̄s quo si fieret cōtestatio cōtestari soleat vel intētari.s.in effectu.i.iam intentatū ꝓsequēdo.nā etiā dicit ꝓsequi qui iā ꝓsequtus est. de rescrip. mandatū z qō ibi no. ¶ Octano quero circa hoc an i causa appellationis debeat dari libellus.dicit Math. q̄ in cā beneficiali de qua hic nō dz dari libellus etiā in cā p̄ncipali.j.de ver.sig.cle.sepe.ỽ.nos autē.Sed tm̄ petitio redigenda ēt in actis.vt in ea.cle.ỽ.verū.Jn alijs aūt causis distinguit:qz aut appellat ab iterlocutoria:aut a diffinitiua. ꝑmo casu nō datur libellus.sc̄o sic:z sic seruatur in curia.vt no. Spe.de libel.ꝙcep.§.nūc dicēdum.ỽ.sed nūquid pro ꝫ qō no.de of.dele.cū ꝙtingat:sed Jo.an.in.d.ỽ.sed nūquid. dicit q̄ potiꝰ esset dicēdum ecōuerso:qz quādo est appellatū añ sniam noua est causa grauaminis:nec statim itentat negociū p̄ncipale:z sic opus sit libello in discutiēdo appellationis articulo.Sc̄o casu cū articulus appellationis non distinguat a p̄ncipali cessat hec rō.z idem tz Jo.an.de test. Raynaldus sup gl.in ỽbo ꝙtestata pro practica curie q̄ vidē niti veritate facit:qz i appellatione ab iterlocutoria p̄cedi dz tanq̄ sup emergēti z sup emergētibus nō dat libellus nec fit litis ꝙtestatio de necessitate.de of.dele. prudētiā. §.sexta.z qō ibi no.gl.ex loco isto.Sz qñ a diffinitiua est appellatū cū p appellationē extinguātur acta ordinaria iudicij ꝫ nō decisoria.qō dixi de ꝓba.qm̄ ꝙtra.merito debet dari libellus:sicut ēt de nouo iuratur de calūnia.de iura.calū. c.ij.in p̄n.li.vi.z idē dixi in.d.c.Raynaldus.z de hoc ēt dico de appel.cle.fi.q.ix. ¶ Nono quero si causa ꝺuoluta ad curiā p̄ immediatam subiectionez.an sit locus huic cle.Lau. q̄ sic:z idē Gen.ponēdo exemplū p.c.cupiētes.in p̄n.ō ele. li.vi.mouet Lau.qz eadē est rō si de spoliatōe opponatur z partes sint in curia p̄sentes.ar.d.c.cupientes.§.i:dicit tū q̄ aliud in ꝙfirmatione q̄ devoluit ip̄m bñficium z electionez ad curiā.z secus in appellatione q̄ cām z processum z p̄sonas partiū tm̄ ꝺuoluit. z hoc verū p̄ncipaliter:sed nō icidēter.vñ dicit q̄ qz etiam in ꝙfirmatione pōt oriri qō z causa videtur eadē ratio in ea q̄ in appellatiōe.dū tamē ptes sint in curia presentes cū curia sit cōis patria.ar.eoꝝ que no.s. de elec.cle.ꝙstitutionē.§.isup.vbi dixi in.vi.z.ix.ꝫrio.z.i.q. ¶ Decimo quero quia ꝫ dicit de appellatione interposita ad sedem apostolicā.quid si ad inferiorē? glo.iij.dicit secus esse z idem Pau.Lau.tz ꝙtrarium p id qō no. de ele. statuimus.z.c.vt circa.li.vj.Genz.tz primū:qz ex eo qō dicit in tex.de appellatione ad papā emissa. videtur ꝯriuz dici de emissa ad inferiorē.qz si voluisset idē si ad inferiorez hoc exp̄ssisset.de dec̄i.ad audictiam.de transla.c.ij.ỽ. sed neqz est z alia rō potissima ꝑm eum quia appellatio emissa ad aliū solū articuluz appellationis ad illum defert:nec de

alio potest se ītromittere.de fo.compe. romana.li. vi.z sic vult Gen.secus in appellatione ad papā iterposita vt talis devoluat totā cām.qō est verum in casu.c.cordi. de appel. li.vi.z in casu huiꝰ cle.que cum exorbitet a iure cōi extra suos terminos nō est trabenda.regula q̄ a iure.li. vi. ¶ Undecimo q̄ro in eo q̄ ante ꝯclusionē ꝓmittit id qō in tex.dicit.an post cōclusionē vllo casu liceat.gl.in vbo ꝯclusionez q̄ sic:qō dic vt in ea. ¶ Op.ad hoc z ad tex.qz in cā beneficiali nō fit ꝯclusio.j.de ver.sig.cle.sepe:z sic in nullo vbet pōderari ꝯclusio. So. Dathe.q̄ tz nō sit ꝯclusio necessaria in p̄dictis tū fieri pōt si videt iudici.nec ꝓterea est irritus ꝓcessus vt dī i.d.cle.sepe.pōderat aūt ꝯclusio ꝑz Ste. qz post ꝯclusionē nō restat nisi ferre sniam.ideo regularit nō ꝓmittitur trāsitus de petitorio ad possessoriū. ¶ Vno decimo q̄ro circa hoc qualiter fit ꝯclo in cā:dicit Pau.q̄ fit cū renūciatur ꝓbationibus factī z iuris. ꝑm Jnno.q̄ ℔ no.de cau.pos.pastoralis. vel cū renūciatur allegationibus ꝑm Jo.de deo.qō tz Spe.de renū.z ꝯclu.v̄.z no.z.v̄. auditis.ꝓo ℔ qō no.glo.de ꝓba.qm̄ ℑ.in vbo renūciatiōes.vbi dicit q̄ post ꝯclusionē nulla admittit exceptio vel allegatio vel instr̄m z idē tz de fide instru.cū dilectus.vbi in vbo cōclusum exponit.i.renūciatū allegationibꝰ z oibus ꝓbationibus. ¶ Op.ad hoc maxime ad dictū Jnno.qz post ꝯclusionē ꝓhibetur solū ꝓductio eoꝝ que ꝯsistūt in facto vt testiū z instr̄oꝝ.C.de dila.l.cū a nobis.ꝑm verū intellectum quē tz ibi Cy.z Bal.nō aūt ꝓhibētur allegatiōes iuris.nā etiā ptibus nō allegātibus iudex ex officio in talibꝰ allegatiōibus iuris supplere dz.C.vt q̄ desunt aduoc.l.vna de postu.bone.j. So.cōiter statur ℑrio z ita de facto obseruat.nā coram cōsultore assumpto ad ꝯsulēdum q̄ snia ferēda veniat ex actis allegatur de iure:lz nō posset coram eo produci aliqd ꝯsistens i facto.C.de rela.l.i.vbi p Bar.q idez no. ff.de appel.l.i.ℸ.q̄situm p.d.l.cum a nobis.dic q̄ lz scribentes ponāt dictū Jnno.,put iacet dz tū intelligi ad suū intellectū.videlicet q̄ post ꝯclusionem vlteriuſ nō pōt qcq̄ dici de iure nec de facto quādo sup hoc peteret dilatio q̄ non est danda.p.d.l.cū a nobis:sed si pars sine dilatiōe vult allegare de iure auditur:sicut apparet in obꝟuantia: tamē in berendo rigori iuris posset dici q̄ standū est verbis. Jnn. vt qñ partes ꝯcludūt in causa intelligant fecisse qcqd i eis est tam de facto q̄ de iure.adeo q̄ iudex nō teneatur audire etiā allegatiōes iuris.tū vt dixi ℑrium est in obꝟuantia. z ex hoc ꝯclude q̄ ꝯclusio ꝓrie ꝯcernit solū exclusionē eoꝝ q̄ sunt in facto nō autē eoꝝ q̄ sunt in iure nisi q̄tū oporteat fieri aliqd in facto vt qz petat dilatio q̄ dāda nō est vt prędixi.z ita ꝯsului in.b.facti. ¶ Beciotertio q̄ro an sit differentia inter renūciationez z ꝯclusionem:Pau.dicit q̄ nō ꝓ hoc inducens hanc cle.que ex eo facit:qz nihil dicit. de renūciatione:sed tm̄ de ꝯclusione.vnde ꝑm Pau.ponuntur ꝓo eodē.inducit quod no.de cau.pos.pastoralis:ibi aut ꝯclusum.vbi aut exponitur ꝓo.i.z ꝑm Tan. Bof. ꝯtrariū tū tz ibi Host.dicēs q̄ in plus se hz ꝯclusio q̄ renunciatio: qz qui ꝯcludit bñ renūciat:sed nō ecōuerso.lz enī qs renūciet testibus pōt tū instr̄a ꝓducere.de fi.instru.cum dilect⁹ dic q̄ renūciatio pōt esse talis q̄ p oīa hāet vim ꝯclusiōis vt qz renūciatū est ꝓbatiōibꝰ iuris z facti.,put dixi.s.p.r.q. ¶ Becimoquarto quero an post publicationez attestatio nū possit rediri de petitorio ad possessoriū.videtur q̄ non: sicut nec post ꝯclusionem vt ℔. ℑrium tz Paul. quia post publicationem p̄t adhuc fieri ꝓbatiōes saltez p instr̄a vel p testes sup aliis articulis.Sic etiā positiones z confessiōes. de fi.instru.cū dilectus.qō vitimū no.in eo q̄ dicit de positionibꝰ:qz iam vidi altercari in facto.nā dicebant q dā positiones post publicationē attestationuz admitti nō debere. Sed primū verius:qz cum possent fieri ꝓbationes ergo z positiones q̄ sunt adminēte ad releuādum ab onere ꝓbādi j.de ver.sig.cle.sepe.v̄.z qz positiones.z hoc tz Spe.de positionibꝰ.ℸ.iiij.ver.regulariter:ibi quidā tamē z male: z sic ꝯsului in.q.facti.ꝓo ꝑmo autem dicto de trāsitu petitorij ad possessoriū q̄ possit fieri post publicationē.facit qz nō dum causa est ligda.exquo nō nō est ꝯclusuz.sup qua rōne fundatur.c.pastoralis.e.ti.z hec cle.quatenus ꝓhibet talez trāsitum post ꝯclusionez:qz tunc cū causa sit ligda sup petitorio dz ꝓnūciari. ¶ Op.ad hoc. nā etiam post ꝯclusionem ꝓducūtur testes p beneficiū restōnis in integrū.de in integ.resti.auditis:z sic nec tūc videt de causa plene liquere. So. Pau.q̄ nō dī posse fieri qō fit p beneficiū restōnis in integrū cū sit auxiliū extraordinariū z nō competit donec cōpetat extraordinariū.ff.de mino.l.in cause.ij. scdo respōso.qō tz Jnno.in.d.c.pastoralis i vbo renūciatur z ē singulare. ¶ Becimoquinto q̄ro an faciēs transitū de petitorio ad possessoriū ante ꝯclusionē ꝯdēnabitur in expēsis:gl. in vbo suspēdere.dicit q̄ nō.idem Gen.z Dath. ¶ Op. ad hoc qz temere videtur intētasse petitoriū exquo nō ꝓsistit.ergo ꝓter temeritatem debet ꝯdēnari in sumptibꝰ.ff. de iudi.l.eum quē temere.de penis.calūniam. So. Dath. q̄ nō temere.facit cū ei hoc iure ꝓmittatur.z nemini facit i iuriam z̄.de elec.cum causa z bñficium iuris nemini ē auferendū.xxviij.di.his.regula indultū.li.vi. ¶ Becimosexto quero an succū bens in petitorio possit agere possessorio Pau.refert id qō no.gl.ℸ.e.pastoralis.vbi dicit q̄ sic:si nudam ꝓprietatez deduxit in iudiciū cum separata sit cā possessionis z ꝓprietatis.ff.de acqui.pos.l.naturaliter.ℸ.nihil. z penul.ergo snia lata in vno nō parit exceptionez in reliquo ff.de excep.rei iudi.l.iij.C.de interdic.l.incerti.ꝯrariuz videt notari.ff.de interdic.l.ij.ℸ.quedam.vbi no. q̄ sententia lata in petitorio absorbet ins possessorij. By.in regula q ad agēdum.li.vi.dicit q̄ si est tale possessoriuz q̄ excluditur p exceptionē dominij vt possessoriuz adipiscēde z retinende sententia lata in petitorio ꝓiudicat in possessorio:sic intelligit quod no.in.d.ℸ.q̄dam:sed si est tale possessoriū q̄ non excluditur p exceptionem dominij vt possessorium recuperande snia lata in petitorio nō nocet in possessorio:sic intelligit.d.l.incerti. ¶ Op.ad hoc q̄ etiam obstet in possessorio recuperande.nam p snīam latam in petitorio surgit notorietas ꝓprietatis ꝓo eo ꝓo quo fertur cum sentētia faciat notoriū.de coha.cle.c.fi.sed notorietas dñij ꝓ aduersario excludit possessorium etiā recuperande.de fi.ꝑby.cōstitutus.z quod ibi no.dē dinoꝝ.significasti.z quod ibi not. Jnno. So.cōtrarium est difficile z ꝓscribentes non tangit dic vt dixi in.d.c.pastoralis.ad fi.vbi dixi q̄ notorietas dominij nō excludit possessoriuz qō habuit ortum ꝓiuſq̄ surgeret talis notorietas:quia ex facto supueniēti nō debet tolli ius iam q̄situm parti.de resti.spo.audita:z sic non obstante snīa lata in petitorio ꝓo aduersario potest pars deducere possessorium recuperande qō sibi competit ex spoliatione ꝓius facta. Si autē competeret ex spoliatione postea facta videretur posse dici q̄ non competeret possessorium.p d.c.significasti. Contrarium tamē no. Jnno.de cau. pos. cū dilectus.quod dic vt dixi.de resti.spo.in litteris.z p ibi no. videtur verius dictū Jnno. quicquid autē sit de hoc vltio potest tamē si ꝓpria auctoritate deiecit competere cōditio ex.l.siquis in tantam.C.vnde vi.de qua no. de dolo.c.i.vbi dixi.de resti.spol.sepe.exqua conditione non tm̄ potest agi vt in iuribus predictis.z no.eo.ti.pastoralis.in glo.sed nunquid:sed etiam excipi.vt no.eo.ti.pastoralis.in glo. penult. ¶ Becimoseptimo quero si reus obtinet in petitorio z actor in possessorio z obtinēs in possessorio petit sentētiaz exequi.dixit Bdof.vt refert Pau.q̄ aut nō obtinet reus i petitorio quia ꝓprietatē ꝓbauit:z tunc actor nō potest petere executionem in possessorio:aut ideo obtinet reus quia actor nihil ꝓbauit:z tunc potest actor petere executionez possessorij.ar.ff.de iureiur.l.sed z si.j.rūso. quod tz abbas. eo.ti.cum dilectus.z Specu.de peti.z pos.v̄.qd si is. ꝓ ℔ qō dicit.e.ti.cū eccl̄ia.vbi ꝑm aliquos fit in possessorio executio tm̄ vbo.exquo de petitorio ꝯstat ꝓ aduersario. dicmeliꝰ vt ibi dixi q̄ imo fit etiā realit quo ad fructꝰ ꝑteritos patet qz ibi cassata fuit electio facta exclusis quasi possessoribus iuris eligēdi. ¶ Becimooctauo quero nunqd possit suspendi possessoriū z transiri ad petitoriū :vī q̄ non arg.a contrario huius cle.cū hic ꝓmittatur transitus ad possessorium in odium spoliantis. Contrariuin no.glo.eo.ti.pastoralis

ralis.sed dicit Pau.primum verius.quod dic vt in glo.in verbo spoliantis .⁊ dixi.§.contrario sexto.

De dolo ⁊ contumacia.

Sante. Appellans ante diffinitiuam etiam a diffinitiua lata eo absente citato vel no appellare potest nisi pria appellatio fuerit friuola manifeste.quo casu non appellat tanquam manifestus cōtumax.primo dictū: scōo exceptio ibi nisi. No. q appellari potest ante diffinitiuam quod est verū indistincte de iure canonico duz tamē appelletur ex causa rationabili de appel. vt debitus.sed de iure ciuili non appellatur nisi in certis casibus:quod dixi de appel.super eo.el.ij. Secundo no.q appellationi interposite ante diffinitiuam non semper deferri oz.de appel.cum appellationibus li.vi.secus si a diffinitiua.de iureiur.venientes.de appel.non solum li.vi. Ratio est quia in appellatione ante diffinitiuam exprimitur cā nec potest ex alia causa iustificari vt hic in glo.ij. sed in appellatione a diffinitiua non expedit causam exprimi.ff. de appel.l.scio.⁊ no.de appel. cum cām.⁊ hoc procedit nisi in aliquibus casibus in quibus prohibetur appellatio a diffinitiua vt si appellans est criminosus notorijs de app.pueñit ⁊ in casibus similibus quod dic vt ibi: de appel.non solum lib.vi.⁊ hoc no.ꝑm Gen.q appellatio ante diffinitiuā debet iustificari ex virtute grauaminis illati:non autem ex superueniēti.j.de app.appellanti.lz glo.tenuerit contrariuz ⁊ minus bene.vt lit.non ꝙtest.accedens. Tertio no.ꝑm Lau.⁊ expressius ꝑm Gen.qui dicit hoc innuit ex hac cle.q q si quis appellauit ante diffinitiuam nisi appellet etiam a diffinitiua transibit in rem iudicatam ⁊ appellatio precedens non extenderetur ad grruamen sequēs nec ex illo maiores vires assumeret. dic verius q si appellatio prima tz snia postea lata venit reuocanda p modum attempati vt ħ in glo. magna.v.fz ꝑm hoc.⁊ ex hoc quod ibi dicit glo.tollit obiectio de hac cle. ⁊ colligitur qs ē effect⁹ scōe appellationis p hoc qō dico.j.in.iiij.ꝛio. Quarto no.casuz in quo pōt procedi ad diffinitiuā ꝺ nō citatū.vt qñ qs recessit a iudice appellando ante diffinitiuā.e.ti.eum q lib.vi.quod dicit hic glo.iij. Et ē rō ꝑm Lau.⁊ Gen.q appellans ante diffinitiuā sb colore boni vult suā ꝙtumaciā paliare cū tā paliatio.nō sit introducta ad defensionem iniquitatis: de appel. cū spāli:multiplicat ergo suā malitiā:q simulata egtas duplex ē iniqtas iō nō citat amplⁱ q tñ citaret si nō appellasz al's aūt regulariter non tz snia nisi prius assignato termino pemptorio ad hoc.⁊ nō sufficit simuliciter ptem citari nisi dicat ad audiendā sniam qō no. Inn.de of. dele. consuluit de accu.ad petitionez.pro hoc.ff.que sen.fine appel.rescin. l.i.§.ité cum ex eo edicto.ad hoc de resti.in integ.tū ex lr̄is ad finem.dicit tñ Steph.q interdum curia hoc nō ꝑuat lz enim nō sit necesse citare tamen quādoqz citat:q qñqz citatur qs ad cōuincendam maliciā de dolo.put.ex hoc no. q qñqz quis citatur etiam si nō sit opus.p hoc lr̄a hic ibi: eo citato.⁊.e.ti.eum q.li.vi.⁊ quod ibi no.gl.i vbo non teneris. Quinto nota q appellatio debet interponi intra tēpus debitū quod exponit glo.in verbo debitum.i. decendiuz a die notitie p.c.ꝙcertationi.de appel.lib.vi. Sed Lau.dicit a die sentētie ꝙputando de hora in horam.de re iudi. quod ad ꝙsultationem. Genz.tz primū per id qō habetur in aut. de collato.§.ad hec.iiij.col.ij.q.vi.anteriorū:quia decez dies predicti sunt vtiles ab initio:sed continui in progressu. C.quomodo ⁊ quādo iudex.l.ab eo:qō est verius. dic ergo q currūt a die snie cessante legitimo ipedimento. Sexto no.q appellatio manifeste friuola nō excusat a ꝙtumacia qō ꝑz hic q talis appellās est verus ⁊ manifestus ꝙtumax:adeo q nō auditur appellās a diffinitiua sequta. de ħ in glo.magna.⁊.j.q.x.⁊.xj. Sop.vt aperiatur que fuit ratio dubitandi.nam videt appellātem ante snīam nō audiēdum si postea appellat a snia maxime si ꝑsupponimus eū fuisse citatū ad diffinitiuā ⁊ nō venisse:qō ꝓbat lr̄a ibi absentē.facta relatione ad verbū citato ⁊ tñ tūc tāq ꝙtumax videtur nō audiēdus p iura q allegātur in glo.fi. Item dato q nō fuerit citatus videt idez q⁹ iudex non tenet citare appellantē ad ea q postea fiunt in iudicio.e. ti. eum q.li. vi. Itē supflua videtur appellatio a diffinitiua cū sufficiat appellatio ante diffinitiuā q si tz inferr̄ postea sequta reuocari debere. Sol.ex his potuit surgere dubitatio. Sz his nō obstātibus decidit ꝛium nisi prima appellatio fuerit friuola manifeste. Nō autē decidēdi colligitur ex glo. vlt.⁊.j. dico.q.xi. Scōo op.q ꝺ appellantē ante diffinitiuā non teneat diffinitiua postea lata cū possit esse q appellauit ante lītē ꝙtest.ad hoc vt lit.nō ꝙtest.in rubro ⁊ nigro. So.vt i glo.in vbo ꝓmulget.q intelligit hoc.c.qñ lis erat cōtestata: vel erat casus i quo ꝓcedi poterat lite nō ꝙtestata. Tertio op.q nullo modo possit a diffinitiua appellare sine suo ꝓiudicio.ex quo appellauit ante:q si prima appellatio est legitima diffinitiua postea lata nō tenet.de appel.nō solum. li.vi. Sed appellādo ab ipsa videt eam habere ratā.ff.rez ra.ba.l.iij.§.falsus. So.vt in in glo.in vbo appellare.que tñ nō soluit ꝛium:sed remittit. Sed solue ꝑm Pau.q lz i.§. falsus.p appellationem videat velle recedere a iudice tamē appellādo videt factum ꝓcuratoris falsi acceptare: vt sic snia nō mandet executioni ꝺ ipsum ꝓcuratorē q̄ cessante appellatione nō fuisset mandata executioni ꝺ dñm cum quo ad ipm esset nulla:sed ꝺ ꝓcuratorem q nō ad ipsum tz.de hoc de re iudi.c.i. Quarto op.q nullo modo possit iudex a quo est appellatum ante diffinitiuā ꝓcedere:vlterius ꝙtra nō citatum.de appel.si a iudice.li.vi. So.Lau. q ibi:iudex ad hoc solū citat appellantez vt veniat ad audiēdum reuocari grauamē:sed Jo.de fantu.per illud.c.dixit oportere cle.istam limitare qō logtur:vbi appellatio interposita ante diffinitiuā erat friuola.c.vero si a iudice.logtur quādo erat legitima. Et p hoc dicit sūmariū Pau.nō esse verū q sūmando hanc cle.dicit dic log de appellāte legitime ante diffinitiuā. Ego aūt summaui generaliter non distincto.an appellatio prima fuerit legitima an nō..p opi. tū Jo.de fantu.lz ipse nihil iducat est glo.in.c.eū q.in vbo appellās.e.ti.li.vi.q ibi ad verbū appellās supplet frustratorie dicens q si bene appellasset nō posset ꝓcedi cōtra eū cum nō esset cōtumax.⁊ pro illa glo.facit argumentū a titulo:q sub illo titulo de dolo ⁊ cōtu.nō bene poneretur illō c.si loqueretur de bene appellante:⁊ sic de non cōtumace. Sed tū dic vt p̄dixi q hec cle.logtur indistincte:vt sic appellans ante diffinitiuam nisi eius appellatio prima fuerit friuola manifeste audiatur appellans a diffinitiua: quo vo ad id qō hic dicit ꝓcedi posse ipso appellāte nō citato:vltrius lz multū vrgeat glo.in.d.c.eum qui. Et rō quā supra pro eo feci:tñ dico q etiam p̄supposito q appellatio sit nō friuola nō tñ ꝓcessus iudicis factus appellāte amplius nō citato pōt dici nullus tanq̄ factus ꝺ nō citatū.non enim expedit eum citari cum ꝓtestari videat eoipso q appellat se nolle coram iudice a quo decetero litigare vt dicit.c.eus qui.nō est ergo amplius citādus pro hoc qō no.ff.quando appel.sit.l.i.§.fi.⁊.ff.de in integ.resti.l.fi.in glo.vlt. ⁊.C.quo modo ⁊ quādo iudex.l.tres denūciationes. ⁊.xxiiij.q.iij.illicita.in gl.magna.v.fi tamen.de quo p Jo.an.i addi. Spe. de contumacia.§.i.post prin.vbi concludit potius talez esse citandū qui verbo dixit in prima citatione se nolle venire: q potest esse q si putasset se amplius nō vocanduz hoc nō dixisset.lz secus si de eo qui dixit appellando:vt in.d.c.eum qui:q tūc ipso facto vī exp̄sse velle amplⁱ nō litigare coram ipso iudice.⁊ plus est facto facere q̄ vbo dicere.de ap. dilecti.ij.⁊ de hoc.j.q.viij. Ex hoc dico q etiam p̄supposito q appellatio tenuerit tamē in hoc dubio processus iudicis q putauit eum nō tenere:⁊ p hoc nō detulit nō potest dici nullus ex eo q non citauerit in sequētibus lz postea si docebitur de veritate appellationis venit processus reuocandus p.c.nō solum.de appel.li.vi. Et hic est verus intellectus.c. eum qui:lz aliter videantur scribentes sensisse maxie.d.gl. in verbo appellans.ad.c.si a iudice.dic q non ꝓbat iudicē teneri ad citādum appellātem:sed solū dicit quādo teneat citat⁹ nō obstante appellatione coraz ipso comparere: q te

netur quo ad hoc solum: vt audiat reuocari grauamen si iudex ad hoc ip̄m citauit: vbi dic ꝙ si iudex reuocaret grauamē ignorāte appellāte talis reuocatio nō sufficeret ad effectū vt posset iudex ꝓcedere: vt ēt ibi tz Jo.an. tū puto ꝙ si reuocauit etiā appellāte nō citato dūmodo ītimet appellanti de reuocatōe poterit ꝓcedere z potit appellās de aliquo ꝙqueri: qz nec citatio omissa ad vidēdum reuocari ad aliō tendebat nisi vt appellāti ꝙstaret de reuocatione. Et hunc dico vez intellectū illi⁹.c.z sic ꝙsului in qōne facti z circa h̄ dicit Steph.ꝙ iterdū in curia ro.ꝓnatur p̄ziū quo ad h̄ ꝙ q appellauit ab iterlocutoria ēt māifeste friuola citaī ad vlteriora. Sed dic ꝙ hoc fit ad abūdantē cautelā vel ad quincendā ꝓtumaciā.ar.de dolo ꝓout. ¶ Quero in eo ꝙ h̄ logtur de iudice q nō detulit appellationi iterposite ante diffinitiuā qd si detulisset: glo.in vbo nō deferēs dicit ꝙ snia p ip̄m postea lata nō teneret.idē Dan.g tū dicit ꝙ posset ab ea appellari.ff.quoz ap.nō reci.l.i.§.fi. ¶ Scōo q̄ro circa hoc si iudex a quo est appellatū remanet dubi⁹.an appellatio sit iusta vel nō: dicit Math.ꝙ oz poti⁹ deferre.de ap.dilecti: qō nō multū facit.z dic vt.g.in.ij.notabili.z de ap. cuz appellationib⁹.lib.vi. ¶ Tertio q̄ro an idē opetur p̄figere terminū ad appellationē qō deferre: dicit Math.ꝙ nō.qō tenēt Archi.z Jo.an.de ap.cū appellationib⁹.lib.vi. Et pbaī rōnibus.primo qz decretalis oblate de ap.ponit h̄ tāq̄ diuersa.ꝓ hoc.j.de appel.cle.i.vbi idē ꝓbatur. Secundo qz vbi facta est p̄fixio termini si appellās appellationē suā nō fuerit ꝓsequtus ifra terminū a iudice datū ad ꝓsequēduz iudex a quo cognoscit de cā principali.de appel. sepe. secus est si detulit. q̄uis enī appellatio sit friuola nō potest se vlteri⁹ intromittere.d.c.cum appellatiōib⁹: qō dic vt ibi. Tertio qz vbi ē p̄fixus termin⁹ ad ꝓsequēduz z nō ē alit de latū appellationi: sufficit ꝙ quis mittat ꝓcuratorē ad impetrādum tm̄.vbi vo delatū esset debet mittere ad totaz cāz. de renū.veniēs.vbi de hoc in glo.sed nō videtur: quod dic vt ibi dixi.de ap.nicholao. ¶ Quarto quero ꝑ quid cognoscit appellationē manifeste friuolā.z cur quādo est manifeste friuola appellās nō audit si appellat a diffinitiua: Sol. vt in glo.vlt.quā diuide: qz ꝓmo de appellatione friuola ponit quattuor exēpla. Scōo ponit differētiā iter cōtumaces manifestū z nō manifestū ibi: z aduerte. Tertio ponit duplicē distinctionē de ꝓtumacia ibi: Guil.quarto distinctōez Ja.de are.ibi: Ja.quīto quattuor opi.simul de vero z ficto ꝓtumace z approbat secūdū ibi: sed circa.sexto de appellatione ꝓtu.ponit etiā quattuor opi.ibi: sciendū.septio ex his suā opi.infert ibi: z ex his.octauo ex p̄dictis ifert ad itellectū huius cle.ibi: ad tex. Nono p̄dicta z tex.opponit z quadruplr. So.ibi: sed ſm hoc. Decio ex p̄dictis infert solutionē vnius.q.ibi: ex p̄dictis. Et de singulis ptibus p̄dictis.dic z sequtur in hac.q.z sequētibus. Et quo ad p̄mū q̄stum ꝙ qd cognoscitur appellationē manifeste friuolā: dic vt in hac glo.in p̄n.q̄ enumerat quattuor modos: z adde qntum si apellatio nō fuit facta i scriptis: z de hoc ꝙstat. de appel.c.i.li.vi. Et ex hac glo.in eo quod de appellatione friuola exēplificat qñ ꝓnūciatum iā erat appellationē eē falsaz z nō fuit appellatū. Nota singulariter ꝙ qñ appellaī ab iterlocutoria.si iudex a quo nō deferat appellatiōi tanq̄ ex causis friuolis interposite opz appellari ab hac reiectione: alsa diffinitiua appellās postea nō audiret: qō oio no. ¶ Op. ad hoc z ad tex.ꝙ indistincte teneaī iudex a quo appellationi deferre ēt si ꝓcedēs appellatio fuerit friuola manifeste. nō enim pōt de hoc ipso cognoscere: sed iudex ad quem.ff. de admi.tu.l.cyrographis.i fi.nil nouari.appel.pen.l.i.C.de appel.l.a ꝓconsulibus. So.dicit Jmo.de of.dele. pastoralis.in glo.mirū ꝙ p euidētiam facti pōt hoc videre si enim p euidētiā cognoscit male appellatū nō defert: sed exeq̄tur. Pone enī ꝙ appellatū fuit ab iterlocutoria z iudex reiecit appellationē tanq̄ ex causis friuolis interpositā nec a reiectione fuit appellatū si postea appelleī a diffinitiua non audietur appellās tanq̄ manifestus ꝓtumaz.z hoc sentit glo. hic vt dixi.s.in eadē.q.ꝓ hoc: qz hoc ꝙ iudex non deferat habet vim cuiusdā interlocutorie: z hoc spectat ad ipsuz vt videat an sit dimittēda vel nō. de appel. cū appellationib⁹. li.vi. ergo pōt cognoscere: an sit admittēda: an reicienda: vt idem iuris sit in ꝓparante z ꝓparato.de of. dele. ꝑterea. cū similib⁹. Et p hoc videtur ꝙ sine solēnitate hic possit: qō tz Jnno.in.d.c.pastoralis.si ergo fuit interlocutus appellationem nō esse admittendā talis interlocutoria p̄iudicat non appellāti qō est no.dignū. Pro hoc qō no.de testi.ex parte: vbi ad solutionē ꝓtrarij.c.interposita.de appel.dī: ꝙ oblatio ꝓbationū reiecta nō sufficit ad iustificandā appellationē nisi a reiectione fuerit appellatū: qō dixi in.d.c.ex pte. ꝓ hoc etiā ista cle. Et ita cōsuluit Jo.cald.in.q. facti. lz videatur magnus rigoz p quem plurimi appellātes illaqueari p̄nt putātes sufficere appellationē ab interlocutoria interpositā.z p hoc a reiectione appellare nō curant: sed imputeī eis q debuerūt ꝙsulere petitores ꝓut de iure fieri debet. ꝓ h̄ qō dixi de ignorantia iuris qñ z quomodo excuset.de rescrip.ab excōicato.z de postu.c.i. ¶ Opp.ad hec: qz si iudex a quo sup h̄ cognoscit an appellatio sit admittēda videī ipedire offm̄ iudicis ad quez qō fieri nō dz. de appel.sollicitudinē. So.cognitio iudicis a quo facta mō p̄dicto in nullo impedit cognitionē iudicis ad quem quicquid enim pronūciet iudex a quo dūmodo appellans nō cōsentiat: sed appellationē ꝓsequatur cognoscet iudex ad quem de appellatione: put dicitur de appel.romana.§.cum autē. z.§.si vo.z.§.ꝙ si obijciaī.li.vi. Et q̄uis iudex a quo reiecerit poterit eam admittere iudex ad quem. Pro hoc qō dicit h̄ glo.magna in.v.ex his.z no.hec tanq̄ minus plene declarata pscribentes. Et de his etiam dixi.de of. dele. pastoralis. Quinto quero circa hoc p̄supposito ꝙ appellatio ante diffinitiuā fuerit iniusta si detulit iudex a quo qui erat sb delegatus delegati pape an delatio deuoluat causaz ad papam adeo ꝙ nec ipse: nec delegatus sb delegans possint se impedire exequendo: videī ꝙ nō: quia hec delatio non potest censeri nisi quedam iterlocutoria: qz edictū iudicis faciēs ad cām: nec cām diffinit ergo est interlocutoria. ꝓ h̄ glo.q̄ ſm aliquos nō est alibi in aut̄.de litigiosis.§.ad excludēdas.viij.col.qō dixi de appel.cū cessante: sed iterlocutoriā pōt iudex revocare.ff.de re iudi.ꝙ iussit.z.d.c.cū cessante.nō refert: an exp̄sse: an tacite.s.p actū ꝙtrarium.de ap. ex parte. Ad.statim ergo cū delegatus: vel delegans incipiet exequi revocata erit illa delatio. Itē delatio iudicis a quo nō defert ipso iure cām: sed tūc demū cum fuerit acceptata p iudicē ad quē.vñ si nō acceptat delationē p̄mus remaneat iudex.d.c.cū appellationib⁹.v.si vo.vbi pz ꝙ iudex ad quē pōt appellationē z delationez refutare z ꝓnunciare qō non valuit quo ꝓnunciatio iudex a quo remaneat in p̄stina iurisditione etiā si erat delegatus: quod tz glo.in.d.c. cū appellationib⁹.z Archi.z Jo.an.ibi: ꝓ hoc de of.dele.q̄uis.li.vi.z qō ibi no. Jnn.de rescrip.ab excōmunicato i gl. iste.p̄terea quādo actus nō tz licite ꝙtrauenitur etiā p eum qui fecit.C.de libe.cau.l.i.de euictionibus.l.si tibi liberam. xxxv.q.ix.qō quis.de elec.nosti.de reb⁹ eccle.non alie.sigs. ¶ Quarto ꝓbatur idem z fortius: quia si diceret ꝙ ab hora delationis esset facta deuolutio iudex a quo postq̄ delatum nō posset assignare terminū appellāti ad iter arripiēduz vel se p̄sentādum qō tamē potest: vt no.de matri. cōtrac. So interdic.ecclesie.c.ij.in.iiij.gl.z ꝓbatur de appel.psonas. z.cum sit.z.c.reprehensibilis: q̄ generaliter loquūtur z exp̄ssius.de appel.sepe z exp̄ssissime.de appel.c.i.li.vi.quod etiaz tz Jo.an.in.d.c.cum appellationibus. In ꝙtratriū videtur de appel.dilectis.§.ꝑterea: vbi lz non valeret appellatio tamē iudex qui detulit sibi adeo p̄iudicat: quod si postea facit aliquid ipso iure ē nulluz etiā si fit tale quid qō statiz soleat effectuz: vt excōmunicatio de qua loquitur p̄dictis.§.ꝑterea.non enim tenuit ibi: appellatio decani ad papam cum ipse nō detulisset appellationi epi.e.ti.constitut⁹. primo.z.c.an fit: nec causa quā exp̄ssit fuit rationabilis de p̄sbytero q detinebaī capt⁹.hoc.n.erat illud qō p̄ncipaliter erat in qōne: z sic iniuste ꝙrebatur ante finē cause in eo qō volebat p iudicē revocari vel fieri qō p̄ncipaliter veniebat i diffinitiua.e.ti.significāte: z pōderandū ē: qz illō.c. fortis-

sime

sime facit. ꝓbat enī hoc in appellatione ante sniam fortius
ergo in appellatione a snia cui regulariter deferendū ē. de
ap. nō solū. li. vi. vñ dicit glo. fi. in. c. cū appellationib⁹ q̄ iu-
dex a quo q̄ detulit appellatiōi a diffinitiua ēt friuole non
pōt irepari: q̄ ex nouis causis poterit ꝫ ꝑmā sniam ēt iu-
stā iudicari. C. de tēp. ap. l. p hāc. ò fi. istru. cū Joānes. z qō
no. de testi. fraternitatis. secus si ante diffinitiuā ē appella
tū: q̄ ibi fuit q̄rela de iniqtate iudicis tm̄. de ap. iterposita
ff. fi. nec iustificari pōt ex nouis causis de ap. cle. appellāti.
Scōo ꝓbaf idē. nā ꝑsuppositō q̄ delatio nō tenuerit iudex
tñ delegatus nō pōt eam reuocare si deferēdo errauit i iu-
re: vt q̄ appellatio erat manifeste friuola. secus si errasset i
facto. ita singulariter dicit Jnno. de re iudi. c. i. z p. l. error
C. de iur. z fac. igno. q̄ facit: q̄ error facti nō autē iuris excu
sat. Pro hoc regula ignorātia. li. vi. z hoc tz Bar. ff. de re
iudi. l. iudex: sed ōlegās videref posse q̄tū ad hanc rōnem
tñ dici pōt idē de eo: vt actꝰ delegati deferētis teneat etiā i
ꝑiudiciū delegātis: sicut factū ꝓcuratoris in his q̄ nō infe
rūt penā ꝓpter delictū ꝑiudicat dño: vt lit. nō ztest. c. i. Jtē
est ꝑinde ac si ipse delegans detulisset cū eēt delegatus ad
totam cām z delegatus z delegās cēsenf eadez ꝑsona quo
ad illā cām z vtriusq3 est eadē ptās. de rescri. sup lris. i fi.
de of. dele. studuisti. ff. de iurisd. om. iud. l. z q̄. Certio quia
delatio tollit iurisditionē a quo saltē ꝑ ꝫditione si voluerit
iudex ad quem. d. c. cū appellationib⁹. spectat ergo ad iudi
cem ad quē hec declarare z nō ad iudicē a quo. C. de ꝫhē.
emp. l. fi. q̄ ad ꝑ optime facit. ꝓ hoc qō no. s. ò ꝫdi. ap. sup
eo. i gl. in. v. arbitrio. Quarto: q̄ cū p iterlocutoriā extiguif
iurisditio iudicis talē reuocare negt: vt si iterlogtur se non
esse iudicē. de of. dele. significātibus. de ꝑben. dilectꝰ. iij. z
vtrobiq3 dixi talis aūt fuit hec: q̄ q̄tum ad se iudex a quo
abdicauit a se iurisditionē. de. c. cū appellatōis. v. si vo qō tz
ibi: Jo. an. de ap. ꝫstitutꝰ secūdo de accu. meminimꝰ. Vñ i
c. cū appellationib⁹. dicit iudicē nō posse reuocare delatio-
nē nisi sit nulla: qō intelligo de nullitate facti ꝑ id qō dixi i
secūda ꝑcedēti rōne: z qō ipse iudex a quo ò nullo possit se
ipedire postq̄ detulit ēt appellatōi friuole iduco dictū. v. si
vo. iūcta gl. i vbo eandē: q̄ exponit. s. friuolaz appellationē:
nec in. v. salnis in fi. tex. dicit ꝫzium. qō enim ibi dicitur aliō
eēt in appellationibus a diffinitiua procedit quo ad aliuz ef
fectum ꝓout ibi exponit glo. fi. z quantum ad potestatē re-
uocandi delationē fortius procedit q̄ nō pōt reuocari quā
do a diffinitiua ē appellatum cū tunc ēt citra appellationez
tollatur iurisditio delegati tanq̄ functi officio. ff. de re iudi.
l. iudex z. l. Pban. de off. dele. in litteris. has rōnes pro z cō-
tra induxi sup hoc pūcto in quodā ꝫsilio in qōe facti vbi cō
clusi ꝛcōam ptē esse verioꝛ respectu eiuꝰ qō q̄ritur ò iudi-
ce a quo vt sic nō possit exquo detulit vlterius se impedire.
Et ad rōnes contrarias ꝓz respōso ex predictis. C Sexto
q̄ro q̄ ē ratio q̄ q̄ñ appellatio est manifeste friuola nō ꝑt ap
pellans a diffinitiua postea appellare. So. glo. magna in se
cunda particula ibi z aduerte. sentit rōnem eē q̄ talis ē con
tumax manifestus. z ex hac glo. relata ad tex. apparet q̄ nō
omnis cōtumax prohibetur appellare: sed tm̄ manifestus.
C Op. ad hoc q̄ iura dicunt generaliter ꝫtumacez nō ap
pellare q̄ alleganf in eadem particula. glo. Sol. illa iura de
bent intelligi ꝑm hanc cle. de ꝫtumace manifesto qō singu
lariter no. glo. tm̄ hec cle. j. in. vij. particula ibi z ex his sentit
q̄ ēt si non sit manifestus dū tamē sit verus ꝫtumax appel
lare non pōt. qō dico. j. q. x. C Op. ad hoc q̄ qlibet contu-
max indistincte possit appellare. ff. de appel. l. creditoꝛ. §. iuf
sus. So. vt in glo. q̄ ꝑdicta intelliguntur de ꝫtumace in nō
veniendo. §. iussus. de contumace in nō parendo iudici: vt
si iudex ꝑcipit ꝑsenti q̄ aliquā rez restituat aduersario si nō
paret nihilominus pōt appellare: sed quando citatus a iu-
dice nō comparuit. tūc tanq̄ cōtumax in veniēdo ad iudi-
cium nō auditur appellans: rationem diuersitatis reddit
glo. q̄ nō comparēs peccat in vno tm̄: nō veniēs in duob⁹:
q̄ nec venit: nec cōparet. Jtem est z alia rō: q̄ ꝫtumacia in
nō parendo nō est ita ꝓprie ꝫtumacia: sicut in nō veniēdo.
spernit enīz magis iudicē qui ad eū venire nō vult q̄ si ve
nit z nō paret: qō tñ recidit in idē cū gl. C Septio q̄ro cir-
ca h̄ qs verus ꝫtumax manifestus: quis non manifestus.
Jtem qs sit verus ꝫtumax: z quis nō verus: Glo. in tertia
particula ibi: Guil. ponit duas opi. speculatoꝛis. ꝓma di-
stinguit duplicē ꝫtumaciā verā z ꝑsumptam. secunda opi
nio distinguit triplicem: q̄ vltra verū z ꝓesumptuz addit
euidētem. z dicit euidētem ꝫtumacez eū qui citatus. rūdit
se nō esse venturū. z de hoc in sequenti. q. C Octauo que-
ro circa dicta in ꝓprima. q. an ad inferendam euidētem ꝫtu
maciaz sufficiat q̄ reus extra iudiciū dicat nūcium se non
venturū. glo. remittit ad. c. venerabilibus. §. secus. de sent.
excō. li. vi. vbi videf glo. velle q̄ per hoc nō sit vera ꝫtuma
cia: sed melius ibi dixisset q̄ p hoc non esset notoꝛius cōtu
max seu manifestus. hoc enim soluz ꝓbat tex. in. d. §. secus.
z ꝓ hoc. ff. de appel. l. ex cōsensu. §. fi. z. C. quomodo z quā
do iudex. l. tres denūciationes. in quibus glo. tz cōtrariuz:
sed in vtraq3 lege logtur q̄tum ad hoc. vt cuz quis dixit se
venturū amplius nō citetur: q̄ in incertis nō certis est lo-
cus ꝫiecturis. Et hoc seqtur Jo. an. in addi. Spec. de ꝫtu-
macia. §. i. vbi dicit q̄ ex eo qō quis dicat se nō venturuz in
termino cozā iudice nō detegif statim ꝫtumacia. Si. n. nō
obstantibus illis verbis veniet hoc sufficit q̄uis hec vba
dixerit extra iudiciū nō p hoc inferf cōtumacia nisi postea
ꝑsistat non veniendo ad iudicez. Jtez ꝑm eū non est credē
dum nūcio hoc referenti. Credif enim sibi in hoc solo an
citauerit: hoc enim solū iurat se fideliter citaturū z relatu-
rum: sicut ergo nō crederef nūcio dicenti se pcussum a cita
to: sic nec dz credi sup relationez ꝑdictoꝝ verboꝝ: sed glo.
iuris ciuilis dicūt hanc esse aptaz ꝫtumaciā. Jta no. glo. ex
qbus cau. in pos. ea. l. fulcinius. §. fi. z de in iteg. resti. l. fi. ibi:
tñ solū dicicit talē esse verū ꝫtumacez. Ego puto q̄ relatio
ni nūcij in hoc sit credēduz: q̄ hoc est de his que sunt iuxta
id sup quo iurat nūcius: sicut igif i mādato qō est stricti
iuris veniunt ea q̄ sunt iuxta mandatū. ff. iudi. sol. l. iā tū. ꝑ
hoc qō no. de off. dele. cū olim i gl. iij. z qō ibi dixi in. q. pen.
Jta z in iuramento nuncij maxime: q̄ in hoc multum in-
teresf. si enim exꝑsse dixit se nolle venire cū p hoc certe con
stet de sua intentiōe nō ē necessarie citandus amplius quo
ad illud sup quo citabaf: de quo supra §zio quarto z oībus
libertatis. vī verius q̄ talis possit dici verus contumax i-
mo ēt manifestus postq̄ nūcius retulerit: adeo q̄ iudex sta
tim ēt non expectato termino possit contra eum tanq̄ cōtu
macem ꝓcedere. non enim ꝓdest citato terminus cui nō cō
sensit: q̄ non pōt se iurare ex eo quod impugnat. de cēsi. cū
olim. tñ q̄. c. venerabilibus in. §. secus. in eo qō dicit de eo q
dixit in iudicio multum resistit: a contrario sensu: possum⁹
dicere q̄ iudex nō dz ꝓcedere §̄ talem ante euentū termini
post terminū aūt tenendo q̄ credaf nuncio inferf cōtuma-
ciam illā deberi censeri manifestā. Si aūt nō creditur nun
cio quo ad hoc tūc ꝑ illa verba nulla detegif ꝫtumacia: sed
solum ex eo qō nō venit vt tñ predixi verius. puto q̄ nūcio
credi debeat: z hoc aut qs sit euidens ꝫtumax declara meli
us p id qō dico in seq. q. C Nono quero circa opi. Spe. de
qua. s. q. viij. qs dicaf verus contumax z qs fictus: Rūdeo
q̄ ille quē citatio comprehēdit ē verus z pōt intelligi cita-
tionē apprehendisse: vel q̄ fuit inuentus vel saltē postea ad
eum peruenit citatio. fictus autez ꝑm Spe. est quando cita
tus fuit ad domū: nec cū citatio apprehendit. per hoc dicit
Spe. q̄ citatus ꝓsonaliter qui nihil dixit est verus ꝫtumax
maxime si bis vel ter fuit citatus. ff. de ap. l. ex cōsensu. §. fi.
dicit enī Spe. in. §. i. allegato in glo. circa hoc quedam alia
que tāguntur in sequētibus opi. est enia circa predicta alia
opi. Ja. de are. quā ponit gl. in quarta particula supra signa
ta qui dixit cōtumacez esse triplicez veriſſimū verum z fi-
ctum. veriſſimū dicit eum qui inuētus dixit se nolle veni-
re quem. s. q. vij. dixi euidentez ꝑm Spec. verū autez dicit
eū qui inuētus dixit se vēturum z postea nō venit. fictū vo
dicit eum qui citaf non ꝓsonaliter: sed ad domū. quādo aūt
z quomodo predicti appellāt. lz glo. simul hic referat cum
opi. Ja. de are. hoc tamē reseruo ad sequētem questionem.
Deinde gl. in quinta particula ibi: sed circa. ponit quattuoꝛ

opi.circa hoc que oēs differunt a duabus opinionibus pre
missis:quia in illis distinguit triplex ꝯtumax. In istis du-
plex tm̄ omnes enim quattuor sequētes opi. solum distin-
guūt de vero z ficto ꝯtumace inter quas prima opinio vult
verū ꝯtumacem dici eū quem.s.dixi euidētem ꝑm Spec.
vel verissimū ꝑm Ja.de are.variatur tamē hec opi.in hoc
mēbro:quia quidam requirūt q̄ citatus fuerit inuct⁹. Alij
hoc non regrunt:sed dicūt sufficere q̄ se citatū nouit. Alij
exigunt q̄ fuerit citatus ab homine:z hoc vltimū coinci-
dit cum quarta sequēti opi.que hz citatū a iure nō posse di
ci ꝯtumacē verū:sed fictum tm̄.q̄ reprobat vt dico.j.ea.q.
fictum autē dicūt tenētes hanc primā opi.inuētum q̄ dixit
se venturū vel tacuit:sed nō venit.secūda opi.ponit in glo.
ibi. Alij dicūt hunc verū:z vult hec opi.q̄ inuētus q̄ dixit
se vēturū vel tacuit:sed nō venit dicat verus ꝯtumax.fict⁹
aūt dicatur nō inuētus.tertia opinio ponit in glo. ibi:tertij
z quarta ibi. Alij dicūt z clare sunt in glo. glosator aūt ap-
probat secūdam z reprobat primā z quartā z nō dicit qua
re:sed ratio reprobationis opi.prime surgit ex eo q̄ gl.vult
eum dici verū ꝯtumacem quē vere citatio apprehēdit. Cō
stat autem q̄ inuētus:siue dixerit se venturū:siue tacuerit
fuit apprehensus:z sic est verus ꝯtumax:cū tamen prima
opi.velit eum censeri fictuz tm̄. Causa vero reprobationis
quarte opinionis colligitur ex eo quod dicit glo.in fi.cū di-
cit verā ꝯtumaciam fortius cadere in citato per ius cōmu
ne q̄ ignorare nō hz.ad hoc de ꝯsti.c.ij.quam in citato p iu
dicem.quod tenuit Pe.z Cy.post eum.C.de iudi.l.ꝑpe-
rādum.§.finautem reus.q.penult.vbi refert pronūciatuz
fuisse in romana curia talē dici ꝯtumacem fictuz z appel-
lare posse q̄ reprobat rōne p̄dicta.q̄ sentit rota dec.liij.
Et idem tenet hic Pdau. Lau.autez tenet primū dicēs q̄
talis reputatur dubius ꝯtumax tā q̄ citatus p citationem
fictā q̄ fit a iure:sed p̄mū verius rōne p̄dcā. Tertiā vo opio
nē gl.declarat ibi. Et hz tertia dicēs q̄ nō iuentus q̄ postmo
dū sciuit de citatione verus dz ꝯtumax. i tertia opi. hz vere
dicat ꝯtumax tm̄ q̄ nō iudicialiter nō ꝯstat z ex psumptiōe
iudicam⁹ habetur p ficto:ex hoc appe t gl.velle q̄ ad h vt
qs possit dici ver⁹ ꝯtumax regrit q̄ ꝯstet iudicialr eū fuis
se apprehēsum p citationē.qō ēt vult sēda opi.quā gl.s.ap-
probat:hz tm̄ gl.dicit in hac pticula quedā vba p que vī vel
le q̄ ille dicit ver⁹ ꝯtumax q̄ vo iudici ꝯtumaciter resistit.
qbus vbis inherēdo opz dici tūc q̄ cēseri verū ꝯtumacē qm̄
ex mera volūtate z ꝯtēptu iudicis ad iudiciū venire recu-
sat.z hoc clarius tz glo.in septima pticula: ibi ex his. Et p
hoc habemus declaratas opiniones quas circa p̄dicta tan
git glo. Lau.aūt ponit triplicē ꝯtumacē notoriū velle evi-
dentē. Item verū nomē:tm̄ evidentē vel notoriū. Itē inter
pretatiuū seu fictū. Primū dicit eū qui citatus:dicit se nol
le venire. Secōz dicit eū q̄ citatus nihil dicit:vel dicit se vē
turū nō tm̄ venit. Tertiū dicit euz quē citatio nō apprehen-
dit:dicēs eū dici fictū:sicut ēt citat⁹ a iure nō veniēs dicit fi
ct⁹ tm̄.qō tm̄.s.e.q.reprobani Pdau.vī ꝯcordare cū glo.di-
cēs verū ꝯtumacē inuētuz.fictū nō inuētus p id qō no.ff.de
ap.l.ex ꝯsensu.§.fi. Refert ēt opi. Nicholai de neapoli quā
refert Cy.i.d.§.finaūt:q̄ est qō verus ꝯtumax ê q̄ iuent⁹ ni
hil dicit:vel nō iuent⁹ ad cui⁹ noticiaz citatio puenit. pro h
qō no.glo.ff.qm̄ appellatū fit.l.vlt. Sz dicit Pdau.q̄ nō pōt
dici verus:nisi qm̄ de h iudicialiter ꝯstat. Et hoc etiā dic h
glo.vt dico in seq.q.i.ij.opi. Et dixi ēt.s.ea.q. Bar.vo.ff.de
in integ.resti.l.fi.ponit quadruplicez ꝯtumacez: q̄ ꝑm eum
qdā est verus apparēter z existent.qdā verus apparent:hz
nō existent.qdā fictus apparent z verus exīter. quidā fi-
ctus appent z existēter. Primuz dicit eū q̄ inuentus dixit
se nolle venire vel dixit se vēturū z postea nō venit sine vl-
la causa:z sic p solā ꝯtumaciā venire destitit. Secōm dicit i
uentū q̄ dixit se nolle venire postea mutauit ꝓpositū z ve-
nire volebat:sed fuit ipeditus absq̄ culpa sui. Tertiū dicit
eum q̄ non fuit inuētus:tm̄ citatio pervenit ad eius noticiā:
z cum possit venir nō venit. Quartū dicit eū q̄ citatus fuit
ad domū:nec ad eū puenit citatio. Et hec verba hz aliter re
lata coincidūt cum opi.gl.maxie in eo qō dicit in septia par
ticula ibi:z ex his. Pro quoz oīz clara noticia videndus
est qd iportet h vbum ꝯtumacia:vel vbuz ꝯtumax. Augu
tio dicit in deriuationib⁹ q̄ ꝯtumax deriuat a cōtumeo qō
cōponit cū con z tumeo qō significat inflari:vel superbire
dicit ergo ꝯtumax scōm eū supbus vel iniuriosus:vel re-
pugnās z dī sic:qz tumet in vbis iniurie:vel qz ꝯtēnit z ne-
glgit. Papias autē dicit ꝯtumacē dici eū q̄ supioris ꝯtē-
nit z h ꝓbant ff.de re iudi.l.ꝯtumacia.vbi dicit q̄ ꝯtumax
est q̄ trib⁹ edictis ꝓpositis:vel vno pro trib⁹ euocat⁹ pūtis
sui facere ꝯtēnit.pro hoc de dolo cām ibi:iudicio vestro pa
rere ꝯtēpserit.z.c.put ibi:cōtumacit iuramento cōtempto
recessit. Ex hoc inferr q̄ tūc tm̄ est contumax quādo i ptā
te ei⁹ fuit venire in termino z nō venit qō exp̄sse dic.l.ff.de
appe.l.ex ꝯsensu.§.euz q. hoc presuppositio dic q̄ distinctio
Bar.statim posita saluari pōt. Et declarando plenius dic
q̄ ille tm̄ in veritate ē verus ꝯtumax q̄ ex ꝯtemptu resistit
iudici:ille aūt q̄ nō resistit ex cōtemptu nō ē verus ꝯtumax
imo nec contumax vt pz ex signficato vocabuli p premissa.
sed qz vītas nō sp pz de sen.ex.a nobis. scōo. iō cum querit
de ꝯtumacia quo ad hoc q̄ possit tanq̄ contumax puniri oz
considerari circūstātias z ꝓterea si iudici verum ꝯstat eū
fuisse inuētum si aliud non appparet hz eū p vo ꝯtumace z
p tali hz donec aliō appareat. Sz si postea doceret se iuste
fuisse impeditum detegeret eū nō fuisse contumacem cuz
per hoc appeat eū nō recusasse ex ꝯtēptu venisse ad iudicē
z hoc vult glo.in.vij.pticula.ibi si vo constabit.vsq̄z ibi ad
textū igitur. Et qō dixi de tribus edictis vel vno p tribus
pcedit in casu in quo regrit trina citatio. nō āt in casu i quo
sufficit vnica. Et qñ z qūo regratur trina vel sufficiat vnica
dixi de off.deleg.cū cām z.c. consuluit. Si aūt citatus non
fuit iuentus si tm̄ citatio fuit facta ad domum in casu i quo
sufficit ad domū citare:qō dic vt dixi de eo q̄ mit.i pos.c.fi.
tunc talis non pōt censeri contumax:qz non appet q̄ fuerit
apprehēsus p citatiōez tm̄ si citatio ad eū puenit z nō venit
ad iudicē sine cā ē vere contumax z ita pnunciabitur si po-
stea hoc apparebit. Sz si nō puenit ad eū citatio nullo mo
do ē contumax:adeo q̄ si qd fiat tanq̄ ꝯtumacē dato po-
stea q̄ ad eū nō puenit citatio revocabit.qō dic vt in glo.in
dcō v. Et ex his tm̄ interim dicimus eū fictū: seu verius p
sumptū ꝯtumacē:z hoc ideo qz presumim⁹ ad eū pueniss
citatiōem ex quo facta fuit ad domū ad hoc.de elec.cle.cāz
§.vez hec ꝓcedūt quādo ꝯstat an fuerit apprehensus p ci
tatiōem an nō.sed in dubio dic Bal.C.de iudi.l.ꝑpādus
§.z si qdem.q̄ p̄sumit nō apprehensus z potius censet fi-
ctus ꝯtumax q̄ verus vt fiat minor interpretatio.regula. in
penis lib.vi.vt finge cōmissit index nunciovt citaret psona
liter vel ad domū z nūcius retulit se fecisse sibi inūcta p̄si
met potius ad domū q̄ psonaliter. C Op.ad p̄dicta.de sen.
ex.venerabilibus.§.adē z.§.secus vbi dicit p̄sumptū cōtu-
macē fore q̄do citatus nō venit cū possit subesse iustū ipe-
dimētū z sic ēt si fuit apprehēsus nō pt dici verus ꝯtumax
sed hoc pēdet ex futuro euentu. Manifestū aūt ꝯtumacez
dicit ibi tex.in.§.secus.esse illū q̄ fatetur se ꝯtumacē.vel de
cuius ꝯtumacia cōstat:vt qz dixit in iudicio q̄ minime cō-
pareret. Sol.illi duo.§. faciunt potius ꝓ predictis. Ex his
appet q̄ vera est opio gl.z vera est distinctio Bar.insuper
appet q̄ aliquādo qs nullo mō ē ꝯtumax aliqñ aliquo mō z
hoc scōo casu.aliqñ vere:aliqñ p̄sumpte.si vere aliqñ mani
feste seu evidenter seu verissime. que omnia vocabula ad
idem tendunt.aliquando nō manifeste.z manifeste dicim⁹
ꝯtumacē quādo de ꝯtumacia iudicialit ꝯstat z sic logtur.§.
secus.prealle. Et in hoc accipimus manifestum pro noto-
rio iuris. non manifeste autem contumacem dicim⁹ qñ iu-
dicialiter nō ꝯstat z hec ēt pfectius declarabunt in sequen
ti questiōe. C Decimo quero quādo z quomodo cōtumax
appellare possit:glo.in sexta particula ibi. Itē sciendus. po
nit quadruplicem opi.circa hoc.prima est q̄ verus contu-
max non appellat.fictus sic pro hac inducit hanc clemen.
que facit hoc mo qz hic dicitur eū qui appellauit ante diffi-
nitiuā appellare posse a diffinitiua nisi prius appellatio fue
rit friuola manifeste.z sic datoq̄ sit friuola licet per hoc ap
pellans

pellans sit contumax:tamen ex quo nō est manifeste friuo-
la dz censeri fictus ꝙtumax ꝛ eius appellatio admitti vt hic
Et hoc idē dicit Pau.qz ꝑm eū sicut occultus peccator in
dubio nō prohibeť a cōione eucharistie:de ꝙse.di.ij.non ꝓ-
hibet.ꝛ no.ij.q.vi.ad romanā: sic hoc casu non pōt dici ꝙtu
max in iudicē a quo lz videať dicere se nolle litigare coram
eo.nā ex iusta cā recessit cū cāz suaz prosequi videať in hoc
dubio.Secūda opi.indistincte dicit cōtumacem appellare
non posse.p.l.properādū.§.finaūt reus.C.de iudi. vbi dicit
de non inuento qui tū dz fictus:sed ad aliuz.§.potest respō-
deri id quod dicit glo.in vbo vbi iudicialiter ergo.q̄ dicit ꝙ
si de nō inuēto ꝙtestaret iudicialiter ꝙ ad eū pueniſſet cita-
tio haberet pro vero ꝙtumace.ꝛ sic dicit intelligi posse dic-
tuz §.finaūt reus:ꝛ idē Pau.vt dixi.s.q.prox. ꝛ sic intelli
gendo cū tex.ibi dicit.Sinaūt reus abfuerit.dz exponi abfu
erit.s.a iudicio.ꝛ tunc nō inferť ꝙ loquať de nō inuento imo
de inuento ibi ꝛ si obnoxius fuerit innētus: sed illud verbū
inuentus ꝙiungiť cū vbo obnoxius.s.in non veniendo. Item
pro primo dicto ē quod dz in.e.l.in.§.finaūt ex gestis ibi lo
quiť ēt de nō inuento:ꝛ tū ibi dz ꝙ nō possit appellare:ꝛ glo.
ēt hic. Pro hac secūda opi.inducit.ff.de iudi.ꝛ post edictū
in fi.vbi simpliciter dz citatū pemptorie q ꝓ ꝙtumaciam de
fuit non audiri appellantem. Ad qō rādet gl.quod dz ibi in
telligi de eo qui fuit vere contumax: sicut ēt ibi dicit glo.qz
tex.ibi dicit ꝙ si non defuit ꝓ ꝙtumaciaz audiť appellās:qō
exponit ibi glo.quando fuit contumax presumptiue nō ve
re:si āt nullo mō foret contumax non esset necessaria appel
latio:qz sīa foret nulla tanꝙ lata contra non citatū.non aūt
potest intelligi.d.l.ꝛ post edictū in fi.ꝙ ibi audiať beneficio
nullitatis:qz tunc non conueniret parti tibi precedenti: que
dicit citatū peremptorie ꝛ absentē nō audiri appellantē:vt
dicit hec glo.ibi ꝛ si exponas ꝛc̄. Et iste ē sensus huius ꝑti-
cule glo. Deinde ponit gl.tertiā opi.ibi. Alij dicunt ficte cō
tumaceꝫ:que vult ficte ꝙtumacē appellare posse tunc tantū
cū venit iudice sedente protribunali ꝓ preallegatū.§.finau
tē:quē si intelligunt hanc opi.tenentes. Et hanc opi.tz glo.i
d.§.finaūtē in verbo contradictionē:vbi cū tex.dicit contu
maci contradictionē denegari.supplet nisi veniat iudice se
dente protribunali.ꝛ loquiť ibi de presumpto cōtumace.ꝓ-
ut pz ꝓ ꝑdicta.sz i eo ꝙ hec opi.vult ꝙ audiať appellās. Ja
co.de are.dixit eum audiri non de iure cōi sz beneficio resti
tutionis:vt pz.s.in glo.ibi Ja.de are.ꝛ hoc ꝓ l.diuus.ff. de
in inte.rest.q̄ hoc probat. Alia vero que dicit Ja. de verissi
mo ꝛ de ficto cōtumace quando appellet. patent in gl.in.d.
ver. Ja.de are.deinde glo.in vbo. Alij dicunt neduz. ponit
quintā opi.quod ē quinta respectu eoꝝ que nūc dixi ꝑ tertiā
ꝛ hec vult hec opi.ēt verū cōtumaceꝫ appellare:dūmō non
sit mānifestus seu euidens seu verissimus: q̄ oia vocabula
ad idē tendunt. Accipimus enim manifestū hic qñ de con
tumacia iudicialiter ꝙstat:vt dixi in.q.prece.in fi. ꝛ pro hac
opi.inducit glo.hāc lr̄am.ꝛ de sen.ex.venerabilibus.§.idez
est. li.vi. Sz dic ꝙ ꝟ opi.nō ē vera simpliciter:sz dz intelligi
ꝙ verus contumax audiť appellās.s.prima facie: qz recipi
tur appellatio ꝓ iudicē ad quē tamē in effectu non audiť:qz
ꝙstito ꝙ fuerit verus ꝙtumax reijciť appellatio: quod vult
glo.in vbo ꝛ ex his.ꝛ tunc ad hanc litterā dic ꝙ non probat
nisi ꝙ reijcitur appellatio a diffinitiua interposita ꝓ euz qui
appellauit ante sniaz manifeste friuole quo casu inferť eum
fore ꝙtumaceꝫ. Sz tū non potest ppea ꝙcludi ꝙ inferať cō
tumax manifeste: nisi accipiať vbuz manifeste pro notorio
iuris.vt qz notorie cōstat appellationē eē friuolā ponēdo ex
empla ꝓ id quod dicit gl.ista in prin.ꝛ adhuc intelligenduz.
lz probetur hoc ꝙ qñ appellatio ē friuola nō manifeste de-
beat audiri appellans. non tū inferť ꝙ contumax audiatur
appellans.potest.n.esse ꝙ appellans putauit cāz fore ratio
nabilē ꝛ se probaturū ꝛ tamē probare nō potuit: ꝛ sic nō re
sistit iudici contumaciter.ad.c. venerabilibus.§.idez dic ꝙ
ibi solū probať id qō dicit hic glo.ꝙ citatus ēt apprehēsus
non veniens non sit propterea vere contumax sed tm̄ pre-
sumpte:qz potuit eē impeditus ita ꝙ venire nequit.nihil er
go probat de vero contumace.i.de illo qui cōtumaciter re-
sistit iudici. Deinde glo.in.vij. ptícula ponit opi. suam ibi:
ꝛ ex his. Et vult in effectu ꝙ contumax verus etiaz nō ma
nifestus nō appellet cum effectu:ꝛ in hoc ponit practicam q̄
in glo.patet.ꝛ est glos.signanda vsque ibi ad tex.igitur. Et
idē cū glo.tenet Bar.in.l.fi.ff.de in inte.resti. licet per alia
verba: dicens ꝙ contumax verus apparenter ꝛ existenter
non auditur appellans per.l. ex consensu in fi.ff.de ap.ꝛ.l.ꝛ
post edictum in fi.ff.de iudi. sed contumax verus apparen
ter tantum appellans a iudice a quo nō audiť:tamen si ap-
parebit coram iudice ad quē ꝙ sit nō contumax existenter
auditur in effectu ꝑm Bar. Pe.de ancha. dicit ꝙ hoc ca
su audietur non ꝓ appellationez sed remedio restitutionis
p.c.ex litteris de in inte.resti.ꝛ de re iudi.cū bertoldus. pri
muz verius.ꝛ dic ad.c.ex litteris. ꝙ ibi plene non constitit:
quod ille nō fuisset contumax.de hoc ibi in glo.hoc ideo ad
c.cū bertoldus.dic ꝙ non appellauit: ꝛ dic vt ibi.dicit etiaz
Bart.vbi.s.ꝙ fictus cōtumax seu presumptus apparēter
verus existēter auditur appellans a iudice a quo:qz sibi nō
liquet eū esse verū ꝙtumacē:sed si liquebit coraz iudice ad
quē nō audietur in effectu.ficť autē seu p̄sumptus ꝙtumax
apparēter ꝛ existenter auditur appellās cum effectu.i.a iu
dice a quo ꝛ a iudice ad quem.C.quō ꝛ qñ iudex.l.ab eo. Et
qd intelligat ꝓ vocabula p̄dicta existenter ꝛ apparēter dic
vt in.q.precedēti.ꝛ hec opi.est vera ꝛ ꝓbatur ex iurib⁹ pre-
allegatis:ꝛ ēt de se est notabilis:vt illi denegetur appellatio
qui ꝓ inobedientiā iudici resistit.nō enim debet sibi fauori
in p̄iudiciuz honoris q iudici debeť.de ap.vt debitus. cu-
ria romana audit appellātem ēt si sit verus ꝙtumax dū tū
appellet ifra decēniuz a die ꝓlate sñie vt pz in decisione ro
te.cccl̄xv.ꝑm vnā computationē.ꝑm aliā cōputationem est
in numero.cli.vbi etiā ōcidit ꝙ citat⁹ ꝓ edictū iuxta formā
ele.i.§.de iudi.ꝛ nō comparēs possit a diffinitiua infra decē
niū a die noticie appellare:qō vltimū placet intelligo ꝙ nō
fuerit vere ꝙtumax:sed si ad eum peruenisset citatio nō de
beret audiri etiā infra decēniū a die ꝓlate sñie ꝛ hoc in effe
ctu. Et decisio rote precedēs debet itelligi qō auditur.s.pri
ma facie.si autē vellet qō audiretur in effectu:ita ꝙ etiā cō
stito postea qō vere restitisset iudici pmitteretur ei prosecq
appellationem: tūc repugnaret omnibus iuribus dicenti-
bus ꝙtumacem nō audiri appellantē:que nō fundať super
euidētia ꝙtumacie:sed sup veritate vt pz ex p̄dictis.ꝓ ħ gl.
in.viij.particula infert ad itellectū huiꝰ cle.dicens ꝙ cū du
plex appellatio interponitur ab eodē vt hic in tex. anteq̄ ꝓ
iudicem ad quē recipiatur appellatio secūda: cognosceret
de prima tanꝙ p̄iudiciali cuius euētus dabit initiū: vel de-
negabit cognitionē sup altera qō declaro.si.n.inueniet ꝑmā
fuisse friuolam manifeste reiecit illā ꝛ etiā scōam.si autē in
ueniet eam validā admittet secundā.si vo inuenio primaz
friuolā:sed nō manifeste admittet secūdā prima reiecta:qz
vt.s.in hac.q.dixi.lz prima fuerit friuola nō ꝓ hoc inferť ꝙ
fuerit ꝙtumax verus:vel si ꝓ iam agitata apparet reijcietur
etiā secūda. Q. Op.ad predicta ꝛ ad tex.ꝙ ex quo est appel
latum ante sniam nil releuet appellatio a snia:qz per primā
si tenuit attentata postea sunt reuocāda.si aūt nō tenuit hoc
ꝙstito infertur ꝙ ēt secūda nō tenuit.iura ad hec mēbra al-
legātur in gl.So.vt in glo.in.viij.particula ibi:sed ꝑm hoc
q̄ ponit effectū geminationis appellationū ꝛ est clara.ꝛ idē
Pau.ꝛ Ben.ꝛ in eo quod glo.remittit ad no.de appel.dire
cto.dic vt ibi no. Jo.cald.ꝙ etiā nō ꝓsequens primā audiť
secundo appellās:nisi prima fuerit friuola manifeste: vt ħ.
Et hoc etiā casu dic ꝙ si reuersus est ad iudicem a quo nec
persistit l appellatione deserta.auditur iteruz appellās:qz ꝓ
reuersionem ad iudicem a quo tollitur cōtumacia p̄cedēs.
Q. Undecimo quero circa geminationē appellationuz de
qua in ꝓprima.q.nūquid in eodez libello possit appellās mo
do premisso ꝓsequi vtrāqz appellationē:videť ꝙ nō:qz alia
veniūt examinanda in vna q̄ in alia.nam in appellatiōe an
te sniam appellans nō pōt ꝓsequi nisi causam in ea exp̄ssaz
j.de appel.cle.appellāti:sed in appellatione a diffinitiua om
nia veniunt ꝓ que sentētia potest reddi iniusta.C.de appel.
l.eos.ij.q.vi.ab eo. In cōtrarium qz vtrāqz potest interpo-

nere vt hic: ergo z prosequi de excep. significauerũt. Et appellanti ẽ licitũ dicere sniam nullaz z iniustã: z quibuscũqz modis suã appellationem defendere. ff. de app. l. scio. ad fi. que sen. sine. ap. rescin. l. i. z p totum. ff. fami. ber. l. quedam de op. lega. l. vlti. z sic virtute appellationis prime potest petere sniam secutam pronunciari nullam: z reuocari p modum attentati. de ap. non solum. z si prima appellatio non tz: tamen snia sequta reuocabitur remedio secunde appellationis. ad hoc de priuil. cum olim z quod no. Inno. de appella. dilecto. z Spe. de sen. prela. §. iuxta. v. sed nunquid talis libellus. nec possunt dici hec contraria cum tendant ad eundem finem. scilicet iustificationis appellationis z cassationis processus. Soluit Pau. q si de ambabus vel litigare de prima tanq̃ p̃iudiciali cognoscetur prius. qz sic cõstabit eum vere z manifeste contumacez non audietur appellans vt hic. alias sic: quod declara vt dixi in precedenti qõne. ¶ Vndecimo quero an citatus a iure nõ veniens sit verus contumax. glo. in decima particula ibi z ex predictis dicit q sic. quod declara vt dixi. §. in. q. ix.

¶ Ut lite pen. nihil innouetur.

Duo. Si duo litigantes sup beneficio moriũt sine vterqz in curia vel solus possidens. vel neutro possidente alter tantum altero alibi moriente ad papam z in conuersis casibus ad ordinariuz spectat collatio si ad alterum beneficium pertinebat. si aũt alter tm̃ moritur si supstes vel alius cuius interfit litem prosequitur ex futuro cuẽtu apparebit ad quẽ collatio spectet. Vnde vt in glos. primo distinguit z distinctionis vnũ mẽbrorum prosequitur. secundo aliud ibi si vero. tertio protestatur ibi salua. ¶ Mo. de romana curia. z dicit Paul. q pro eodem accipiuntur hoc casu sedes apostolica z romana curia. de concessio. prebend. capi. i. z. capi. presenti lib. vi. cuius. capi. presenti moderationem dicit Paul. locum habere in casu huius cle. ¶ Secundo no. q p obitũ beneficiati extinguitur titulus beneficij. nã ꝑm Gen. mors ẽ dissolutio corporis z anime. de peni. di. ij. charitas. v. corpus. ō cele. mis. in quadam. Item p mortẽ abdicatur omne ius a defũcto. in aũt. de nup. §. deinceps. iiij. collatio. Et dic Ma thc. q mors dr a morsu primi hois: qz p esum pomi mortẽ incurrit. Et tria sunt ꝑm eũ genera mortis. est enim mors acerba vt infantium. imatura vt iuuenũ. matura z naturalis senum. ¶ Tertio no. q melior ẽ conditio illius collatoris apud quem moritur possessor beneficij. quod dic vt in glo. in verbo possidebat. Et quo ad id quod dicit glo. meliorem esse conditionem possessoris: dic qz petitore non ꝓbãte absoluit possessor ẽt nihil ꝓbans. ff. si vsufruc. peta. l. vti frui. de ꝓba. ex litteris. ff. de rei. ven. l. fi. de boc. §. contrario ij. iij. z. iiij. ¶ Quarto no. q ceteris paribus p̃fertur is qui est maioris auctoritatis. ar. C. de natura. libe. l. iiij. Ex hoc no. Lan. malũ fore habere diuidere cũ suo superiore. nesciũt enim petentes diuidere imo totum sibi appropriant. Inde dicit lex potentioribus pares esse non possumus. ff. de alie. mu. iudi. l. iij. z Gen. dicit q supiores libenter ducunt aquã ad molendinum suum arg. C. de bonis vacan. p totum. z. x. col. que sint regalia. ¶ Quinto no. ex eo quod dixi in ꝓximo notabili q vbi duo auctores ꝛcurrũt z factũ ẽ tale q p alterum tm̃ bz expediri per vtrũqz lz vtriqz ius cõpeteret profertur maior. p hoc qz cessat offm̃ minoris legati p̃sente maiori. de off. lega. volentes. xxi. di. deniqz. viij. di. que cõtra. xi. q. iij. que resistit. Et rõ est qz tunc agitur de quada parilitate que a superiore duobus conceditur ideo preferẽ maior. ne in vno corpore sint duo capita quasi monstrum. de offi. or. qm̃ in plerisqz. Pau. q etiam dicit q p̃nte maiore cessat minoris iurisditio reuerẽtialis z insignalis nõ aũt ꝛcẽtiosa. xciij. di. ecce. xi. q. iij. puenit. z p ß p̃nte legato de latere exercet episcopus suam iurisditionem z confert beneficia. papa tamen z eius legatus possunt cõtentiosam iurisditionem ledere inquãtum placuerit. viij. distin. que contra d. c. qui resistit. de appella. si duobus. de offi. lega. c. i. Et hoc no. Hostien. in. d. c. volentes. de quo dic vt ibi dixi. z hoc vltimum de ledenda iurisditione ordinarij. verum est de papa qui habet plenitudinem potestatis nõ autem in legato cuius potestas iure limitantur: vt non ledat ius dyocesani. de cõfirma. vti. c. fi. z quod ibi dixi. ¶ Sexto no. in: v. si vo. q nõ auditur cuius non interest. z dicit Laud. q de hoc interesse saltem summarie constare debet. de in integ. resti. suscitata. de testi. veniẽs. ij. de re iudi. cum causa. z idẽ Sẽ. ¶ Septimo no. de euentu dubio spectando. z q dubius est litis euentus: vt in gl. est euentus. ff. de re iudi. l. quidã: z si cer. peta. l. proinde. ¶ Octauo no. q agi potest de iure spectante ad defunctum: z hoc propter superstitem: vt i casu ysto. ar. ij. q. i. in primis: sicut etiam agitur de crimine post mortem propter bona. xxiiij. q. ij. sane: z ibi de hoc in summa. xxiiij. distinctio. quorũdam. de here. accusatus. lib. vi. C. si reus vel accu. mor. fu. l. vltima. Pau. ¶ Nono no. q quis debet ius suum protestari ibi: salua tamen. pro hoc. ff. quibus modis pig. vel hypo. sol. l. si debitor. §. si venditor. xxij. distictio. dyaconus. ix. q. iij. saluo. vbi de hoc de appel. vt debitus. Paul. de electio. cumana. de consti. cum. Ma. vbi dixi. ¶ Decimo no. q libera z plena dispositio beneficiorum ecclesiasticorum pertinet ad papam: vt hic in fine z intantum pertinet ꝑm Pau. q potest priuare quem suo beneficio. quod intellige etiam sine causa: vt no. ix. q. iij. per principalem. z pro hoc quod no. x. distinctio. c. i. xij. q. i. omnis. z. c. sequẽti. z pro hoc. xi. distinctio. c. ij. quia vocatus est in plenitudine potestatis. Alij in partem sollicitudinis. de vsupalij ad honorem. ij. questione. vi. decreto. iij. q. vi. multum. vnde adiectione nõ indiget plenitudo. vi. q. i. si omnia. ¶ Oppo. ad hec clemen. non pertineat ad titulum. potius enim pertinet ad titulum de concessio. preben. dic q pertinet: quia hic queritur de beneficio super quo pendebat lis. z hoc vult glo. in verbo litigantibus. z idem Paul. ¶ Secundo oppo. in eo q attenditur possessio beneficij. cum tamen in beneficijs potius debeat attendi canonica institutio regula prima. lib. vi. soluit Pau. q hoc est quia magnũ est cõmodum possessionis adeo q facit meliorem conditionem eius penes quem moritur possessor quod etiam. §. dixi in tertio notabili. z hoc ꝑm Benz. est: quia lz possessio ius non tribuat presumptionem tamen inducit quo ad id quod hic dicitur: z eoipso q quis rem detinet presumitur eã possidere. vt no. Innocen. de priuile. cum olim. ij. quod plenius dico. j. q. xi. ¶ Tertio oppo. ad idem: quia etiam beneficium ab aliquo possessum sine titulo potest collator libere conferre. de preben. de multa. z. c. lz. ij. lib. vi. z sic possessio non iuuat. Solu. iuuat quo ad dispositionem huius clemẽ. lz non iuuet quo ad omnia vt in contrario. ¶ Quarto op. in ver. si vero. in eo quod dicit q si supersites vel alius litez ꝓsequi beneficium cõferre nõ potest. nam pendẽte lite potest existẽs in quasi possessione ꝛferendi ea vti. xvi. q. iiij. volumus. vt lite pendẽte. c. i. z. ij. de in integ. resti. c. ij. Sol. aut lis pendet inter habentes ius eligendi cõferendi vel p̃tandi z procedit contrarium: aut inter electos vel presentatos vel eos quibus est facta collatio: z procedit hec cle. vt lite pendente non fiat presentatio collatio vel electio. que etiaz non valeret prima cassata. de elec. considerauimus. licet de presentatione patroni layci. z hoc procedat cum possit presentare plures accumulatiue: de iurepa. pastoralis. Et ꝑm hoc intelligitur eo. ti. c. i. z. ij. lib. vi. ¶ Quinto oppo. inver. quod si quia omittit alterum membrũ sub distinctionis ꝛc. vt in glo. in verbo ad neutrum sol. vt in ea. ¶ Sexto opp. quia omittit z aliud membrum quando constiterit beneficium ad vtruuqz pertinuisse. So. vt in ea. glo. v. ad vtrũqz aũt. z ex ea no. q impossibile est duos esse intitulatos a iudice in eodem beneficio. de preben. maioribus. Septimo oppo. q etiam si constiterit beneficium ad neutrum litigantium spectasse: debeat tamen dici vacare in curia si litigantes in curia decedunt. §. e. cle. in prin. cuius contrarium dicitur in. v. q si ad neutrum. dicit Ma thc. q principiũ loqꝫ qñ vterqz decessit anteq̃ sit declaratũ ad quẽ ptinet collatio beneficij. Sed v. q si logtur post declarationẽ z vno litigantium

gantium tantum mortuo alio supstite ꝛ ius suuꝫ prosequen te.dic tñ ꝙ v.ꝙ si ꝓcederet ẽt si vterqꝫ decessisset si paten- ꝫstaret ad neutrũ ptinuisse beneficiũ. ℭz i dubio ꝓce- dit ꝓncipiuꝫ huiꝰ cle.a quo tñ excipiť.v.nisi forsan.p quã ex ceptiõez apparet ꝙ nõ tñ qñ patẽter apparet ad neutrũ pti nuisse.ſz quomõcũqꝫ ꝫstare possit nõ spectat collatio ad pa pam.vbi aduerte qõ in.v.si forsan.loquiť qñ cõstat ꝙ alius a litigantibꝰ ius hꝫ in beneficio quo casu patet beneficium non vacare:ꝛ sic nõ esse locum collationi ꝛ p ꝫsequẽs nõ ꝓ cederet.q.huiꝰ cle.sed v.qõ si ad neuter de litigantibus be neficiũ ptinuerit.nõ aũt qõ ad aliũ tertiũ ptinuerit.quo ca- su p̃suppoſita vacatiõe bñficij collatio spectat ad ordinariũ ꝫstat.n.vt dicit glo.pe.qõ nõ vacauit in curia ẽt si is q obijt decessit i curia.ꝛ idẽ Matth.ℑm quẽ ꝫz pendente lite differ- raſ collatio ordinariꝰ:tñ ius ꝫferẽdi ei nõ auferť nec auferri ꝺz ꝓpter factũ litigãtiũ. ℭ Quero qꝛ dicit in prin.de duo- buslitigantibꝰ sup beneficio qd si sunt plures:glo.ij.idem dicit.ꝛ idem Lau.ꝛ Bẽ.qꝛ nõ põt reddi diuersitatis rõ. ff. de iniusto.test.l.posthumi.§.i.C.de libe.prete.l.i.de confir. vti cum dilecta.Et dicit Lau.ꝙ vidit decem simꝰ petẽtes vnãp̃bendã in ecclesia beate marie pictauienſ.ꝛ hoc proce dit si cotingit omnes mori in curia. secus autẽ secundum Lau.si vnus de illis pluribꝰ supereſſet.vel si eẽt quidã ter tius q doceret se ius habere in illo beneficio qꝛ tunc proce dit qõ dz.j.in v.nisi forsan.ar.de testi.veniens.ij.non refert aũt quo ad casum huius.c.ℑm Lau.an simul moriantur an ex interuallo an vnus sit iuuenis aiter senex ſz aliquando re ferat.ff.ad trebel.l.ex.facto.ad hoc.ff. de rebus dub.l.qui duos.§.cum in bello. ℭ Secundo quero de quo bñficio lo quiť lra ibi.sup beneficio glo.in vbo bñficio.dicit qõ õ quo cunqꝫ.ꝛ idẽ Pau.qꝛ indeffinite dictũ indeffinite dz intelli gi.xix.di.si romanorum.ff.de offi.presi.l.iij.ꝛ hoc exceptis ep̃atibus.pro hoc quod no.de preben.c.ij.lib.vi.ꝛ hoc vult hec gl.ibi saluo ẽ. ℭ Tertio q̃ro circa hoc nunquid quo- modocũqꝫ agať de beneficio procedat hec dispositio:dicit Lan.procedit qñ litigatur super beneficiali ꝛ personali iu re qõ quis assequitur in talibus ex sola institutione canoni ca.regula beneficium.lib.vi.hoc.n.ẽ ius coherens omnino ipsi psone ꝛ ab ea depẽdens ꝛ sicut de nouo i ipsa istitutiõe creať cũ istituto:sic ꝛ perimit eo defuncto.ar.de p̃ben. dile cto ꝛ ideo remanet vacãs ꝛ libeꝛ in curia penes papam ex quo oẽs q i dicto bñficio ius sibi vẽdicabant i curia mor- tui sunt:qꝛ ex hoc ꝫstat bñficiũ i curia vacare qõ sufficit.de p̃ben.ℓz.li.vi. Et in eo ꝙ Lau.dicit hic itelligi õ beneficio. idest beneficiali ꝛ psonali iure.ꝫcordat Benze. dicens tale ius acgri p solã collationẽ absq; alia traditione. de preben. si tibi absenti.ꝛ.c.quodam li.vi.de concess.p̃ben.qm̃.e.lib.ꝛ de hoc p Inno.de restit.spo.i litteris. Pau.vo itelligit hãc lram cũ agitur de beneficio principaliter cuius sit secus si accessorie:vt qꝛ obijciatur õ pluralitate bñficiorꝫ.de ele.du dum.ij.quo casu non impediť collatio ordinarij collatoris qõ no. In eo vo quod Lau. dicit ius beneficij extingui cuꝫ defuncto instituto.dic hoc verꝫ respectu defuncti:sed ipse ti tulus bñficij de p se manet nisi in casu in quo loquitur de p̃ benda in ecclesia in qua non est certus numerus.tũc.n. ex toto ius creatur cum electo ꝛ extinguitur cũ defuncto.d.c. dilecto. ℭ Quarto q̃ro si ordinarius bñficij asserit neutrũ de litigantibus ius habuisse ꝛ petijt admitti in ꝓsequtiõe cause iuxta tenorẽ.c.ij.e.t.li.vi.dicit Lau.ꝙ admittetur ꝛ ex euentu cause apparebit an ad ipsum vel papã spectet colla tio.j.e.cle.§.si vo.ꝛ ideo sequitur.j.nisi forsan alius ꝛc. ℭ Quinto q̃ro qd si litigant sup bñficio dicentes sibi de- beri:gl.in verbo collato:dicit non cẽ locum huic cle.ꝓ hoc qõ dico.j.q.xij.ꝛ idem dicit Pau. in eo ꝙ dicit de benefi- cio collato non referre an a clerico an a layco in hoc pote- statem habente sit facta collatio ℑm id qõ no.x.di.imperiũ ꝛ.xvi.q.iij.in summa.qõ dixi.de elec.ꝙ sicut. ℭ Sexto que ro circa hoc de electo non confirmato qui moritur in curia pendente lite sup electione vel confirmatione:So. vt i ea. glo.in.v.ꝛ p hoc.que dicit non esse locum huic cle. Et idem Pau.dicens idẽ de p̃sentatione cuius institutio peteretur ar.de preben.cum in illis.lib.vi.quod facit quia ibi distin- guitur inter collationem institutionem ꝛ presentationez. ꝛ hoc quo ad impetrantes vt ibi.alꝫs in multis equiparantur pro hoc quod no.de elec.c.fi.li.vi.pro hoc ẽt secũdũ Pau. quia per obitum predictorum non viduatur ecclesia. quaꝫ ẽt rõnem ponit glo.vsqꝫ ibi ꝛ faciunt hec.vbi glo.inducit p̃ dicta pro opi.quam tenet de elec. cupientes.§.ꝙ si in glo. vlt.lib.vi.vbi dz ꝙ si electus non seruauit tempora.c.predi cti cupientes.licet priuatus ipso iure vt ibi non tamẽ vacat beneficium in curia sed electio reuertitur ad electores. qõ tz ẽt Paul.Arch.tz ibi contrarium dicentes curiã sic ꝺua re vt fiat celeris ecclesiarum expeditio.sed dic primũ cẽ ve rius qꝛ nulla subest ratio quare dicatur in curia vacare hoc casu beneficium. ℭ Septimo quero si in curia vacat bene ficium de quo prouidetur per electionem? dicit Paul.ꝙ tunc bene spectabit ad papam collatio.vt pz de p̃ben. licet li.vi.vbi tz Jo.an.idẽ si spectat ad presentationẽ.sed bart. ꝛ Arch.tenent ꝫtrarium in patrono layco.ꝛ sic dicit Bar. se vidisse seruari in curia ad hoc de preben.dilectus.iij. de iurepa.cum dilectus.nam cum papa non appareat voluis- se mutare gratiam ex qua patroni layci habent ius patrona tus.quod non mutatur ꝛc.C.de testa.l.sancimus. Et ꝙ de gratia habeat hoc ius pz.x.q.i. nouerit.xvi.q.ij. siquis eps. xxxij.q.iiij.nemo.de iurepa.qm̃.sed si voluisset imutare be ne potuisset cum sit supra ius.de concess. preben. proposuit de hoc dic vt dixi de offi.lega.dilectus.vbi feci dꝝ tz an lay ci habeant ius presentandi ratione patronatus an nõ rõne prescriptionis.vt primo casu talia nõ conferantur per papã adeo ꝙ collatio valeat:nisi faciat mentionez de patronatu. scõo casu sic.quod tz Fe.de senis in ꝫsilijs.clxiij.in prin.ita ẽt possemus dicere ꝙ si rõne patronatus spectat presenta- tio nõ dz beneficiũ vacare in curia si beneficiatus ibi dece- dit.ꝛ hoc quo ad hoc vt papa cõferat:secus si rõne prescri- ptionis. Benz.tñ in extrauagan.execrabilis. Jo.xxij.quam glosauit dicit ꝙ si papa reseruat beneficia ꝛ adijcit ꝙ nulli liceat in eis aliquid inouare impediť ẽt presentatio layci pa troni q̃ est inouatio.sed verius est qõ in generali dispositio ne non includiť beneficium spectans ad presentationẽ lay- ci patroni. vt no.in cle. per litteras.in glo. no.de preben. ℭ Octauo quero de beneficijs confirmati in curia an va- cent in curia ꝛ quando vacare dicantur:glo.in verbo colla tio.ver.sed de prioribus refert opi.Archi.dicẽtis quod va cant per adeptam possessionem vel cum per eum stat. Et sic si tempore possessionis cõfirmatus est in curia.vt quia p procuratorem apprehendit possessionem beneficia vacant in curia:quia fingitur mortuus quo ad illa beneficia ꝛ mori non potest nisi vbi personaliter est:sed contrariũ tenet glo. quam signa ibi non placet.qꝛ ℑm eam sequeretur absurdus quia si quis cõstitueret ꝓcuratorẽ ad renunciandũ benefi- cio in curia facta renunciatiõe nõ in curia vacaret bñficius sed vbi esset q ꝓcuratorẽ cõstituit.quod dicit glo.falsus per id quod no.idem Archi.de preben.c.i.lib.vi. Ad rationem Archi.respondet q̃ renũcians dz mortuus quo ad illa be- neficia ficte nõ vere.ſz bene põt fictio trahi ad locũ vbi pos sessio apphendiť:ꝛ sic ibi vacat beneficium. ꝛ procedit hoc si ꝫsideramus actũ per quez iducitur vacatio:iste enim bene potest esse separatus a psona beneficiati.sed si ꝫsideremus separationẽ psone beneficiate a beneficio quod ei cohere- bat p inuestituraꝫ p quam separationem inducitur vacatio tũc nõ põt fieri nisi vbi ẽ psona:tamẽ ℓz vacatio videaturve re fieri vbi ẽ psona beneficiata: nihilomin? quo ad potesta tem conferendi tale beneficium ꝫsideratur actus vacatio nẽ inducẽs ẽt alibi factus.nã sepe id qõ agiť i vno loco por rigiť ad aliũ vbi eius effectus pficiť.ff.de of.p̃fec.vr.Li.ff. de ac.ꝛ obli.l.contraxisse.de fo.compe.dilecti. ℭ Op.ad ℏ qꝛ due fictiones non cadunt circa idẽ:de spõ.c.fi.vbi dixi.C. de dot.pmissione.l.i.ꝛ ibi no.in glo.fi. non potest ergo in ca su nostro fingi ꝙ is qui constituit procuratorem fuerit i lo- co apprehense possessiõis:qꝛ p hoc essent due fictiones.sed ista ꝛ altera p quam fingiť mortuus. Sol. respectu diuerso rum non repugnat duas fictiones fieri in eodẽ facto ꝓ hoc

qđ dixi in cle.quo circa de electio.q.xx.sic aũt ẽ hic q: qđ fingaſ mortuus hoc fit reſpectu beneficiorũ que prius habebat.qđ aũt fingaſ fuiſſe in loco apprehenſe poſſeſſiõis. hoc fit reſpectu beneficij nouiter acqſiti. ¶ Opp. ad idem quia geſtũ noie alicuius hz robur ſolũ cũ ipſe ratũ hz. de prebẽ. ſi tibi abſenti lib.vi.ergo tunc tm̃ vacabũt bñficia cũ ſciens de apprehenſione poſſeſſionis bñficij nouiter acquiſiti eaz ratificat:z ſic vacabunt ꝓmo vbi fit ratificatio. Sed.vt in ea. glo.ibi ſed vbi amicus quã ſigna.ex qua habes differẽtiaz inter geſtũ a procuratore z geſtũ negociorum geſtore.q: in primo nõ requiritur ratificatio.in ſcõo ſic:nõ de ſecundo dicit glo.procedere poſſe opi.Archi. Ego vero puto q; etiã i geſtore idem ſit quod in procuratore.Nã ratificatio trahitur retro ad dicẽ apprehenſe poſſeſſionis z comparaſ mandato regula.rati.lib.vi. Idẽ ſentit Pe.de anch.lz ſub dubio fo: te. z pro hoc q: ſicut ratihabitio trahitur retro quo ad tempus.d.regula rati.ita z quo ad locum ar.ff.ſi cer.pe.vinum ſic ẽt actio negocioꝝ ge.oritur nõ ex ratihabitione:ſz ex negocio geſto ꝓpter ratihabitionem.ff.de nego.geſt.l.ſi pupilli.§.item queritur.lz glo.aliter ibi dicat:ſed hoc ꝓbaſ.ff. de neg.geſt.l.iij.§.hec aũt actio.ꝓ hoc qđ no. Bar.ff.de fideiuſ.l.ſi vt ꝓponitur.vbi ẽt dicit q; ſi exiſtẽs perufij mandat delictũ cõmitti florentie.cõmiſſo delicto põt puniri florentie p põdicta. ¶ Oppo.ad idẽ q: in curia beneficia ꝓmoti i eccl̃m ſtatim ꝯferuntur ẽt anteq̃ ſibi ꝯſtet de ꝓmotiõe fruſtra:ergo querit de poſſeſſionis apprehenſiõe: Sed.vt i ea. glo.ibi. Item aduertendũ quam ẽt no. ibi quod puto.vsqz ibi ſi vo ꝯſecrationis tpe. Et ex iſta gl.no.q; ſi papa aſiquẽ eccl̃m creat cardinalem põt adminiſtrare tanq̃ epũs. z nõ deſinit eſſe epũs niſi poſtq̃ conſenſerit.ꝓ hoc qđ no.in regula.q; ob gr̃am.lib.vi.quod dixi de poſtu.c.ſi.per hec clara manẽt cetera que dicit hec glo. ¶ Nono quero in hoc q; dicit ō litigantibus morientibus.quid ſi renunciant: Sed.vt in glo. in verbo mori.que dicit idẽ eſſe.z ex hoc no.q; quo ad iſtaz cle.comparanť moꝛs ciuilis:z naturalis.z cũ hac gl.cõcordat Paul. dicens q; attenditur moꝛs litigantiũ pendente lite:ſed ſecus eſſet ea finita ꝓ diffinitiua a qua nõ eſt appellatum q̃ haberet vim rei iudicate.ij.diſ.§.i.ff. de re iudi.l.i. q: tunc ſpectamus mortem tm̃ obtinẽtis quo ad collationẽ.ꝓ papã faciẽdam: de põben.li.vi. Et hoc ẽt ſentit ℔ gl. in verbo interim.cũ exponit.ſ.illa lite pendẽte.z ſic ſecus vbi nõ pendet. Et de hoc.e.ti.c.ij.li.vi. Ben.tz etiam idem cum gl.q̃uis ſm eũ ſimpl'r loquendo de morte videreť ℔ intelligendũ de naturali.ff.de v̄.ob.l.ex ea.§.inſulã qđ dic vt de reſcrip.ſuſceptum li.vi. Et rõ quare ℔ intelligitur etiaz de ciuili eſt quaz nunc dixi. ¶ Decimo q̃ro quid ſi nõ emanaſſet hec conſtitutio. Sed.vt in gl.i vbo poſſidebat: q̃ dicit q; adhuc poſt mortẽ q̃rendum hoc fuiſſe ad quẽ de iure ſpectaſſet bñficium.z idem Paul.ꝓ hoc quod dixi in.viiij. notabili. ¶ Undecimo q̃ro circa hoc quis dicatur poſſidere ſo. Paul.q; is qui detinet.ꝓ id qđ no. Inn.de priui.cũ olim ij.z de hoc.ſ.in.ij.ſcio.z ꝓcedit hoc niſi iuris adminiculuz obuiet.de reſcrip.cãm.z ſm Paul.is poſſidet beneficium qui poſſidet oia bona beneficij vel maiorem ptem de reſti. ſpo.c.i.li.vi.z ſic ſpectatur poſſeſſio rex corporalium nõ tm̃ ſpũalium.ar.i.q.iij.ſi quis obiecerit.cũ ſpũalia nõ poſſideãtur ſed quaſi de fo.cõpe.ꝙqueſtus.adeo q; i eis nõ datur interdictũ.vnde vi.ff. ſi ſuitus ven.l.ij.§. pomponius. dic tm̃ q; pro eis competit interdictũ vtile vel ꝙditio ob cãm ex.c. querelã de elec.de quo ibi dixi. Itez ſm Paul. ſi beneficiũ eſt curatũ ille dī poſſidere qui hz liberum exercitiũ cure.z no.de elec.cõmiſſa.li.vi. ¶ Oppo.ad hoc q; ẽt incorporalia dicantur poſſideri.vt no.lxxxiiij.di.quiſquis.dic q; nõ ẽ poſſeſſio proprie.de cau.poſ.cum eccleſia.z quod ibi no. ¶ Duodecimo q̃ro ſi mouens litem ℨ poſſeſſorem beneficij renũciat liti z cãe i mãibus ſupioris ꝙſentientis nũquid amplius dicit lis pendere: Sed. Paul.q; ſi lis erat cũ eo q dicebat beneficiuz ſuũ z ſibi collatũ z tũc dī pẽdere donec q; ſniam terminetur.vt ℔ dī de caſu mortis.nã ꝓ talem renũciatiõem dī beneficiũ vacare ſi ad renũciantem ſpectabat oz ergo de hoc cognoſci ad hũc finẽ z iterim poteſtas eius a quo dicebat bñficium ſibi collatum remanet i ſuſpẽſo ne ꝓpter nouos aduerſarios q interdũ ꝛc̃.e.ti.c.ij.lib.vj. Si vo nõ dicebat beneficiũ ſuum:ſed rõne alterius intereſſe petebat poſſeſſorẽ amoueri tũc ꝓ ipſius actoris renunciatiõem finita ẽ inſtãtia: nec ꝓ hoc aliquo caſu dī de nouo vacare bñficium vñ nõ ſubeſt cã quare debeat amplius lis durare.ꝓ hac diſtinctione facit prin.b' cle. in verbo collatio.quod ẽt tenet glo.in illo verbo.pro hoc quod dixi.ſ.q.v. ¶ Decimotertio q̃ro circa hoc rõne cuius intereſſe poſſit qs ſe opponere. Sed.vt in gl.in v̄bo interſit.z in ea.ibi.c.ij.z quod no.ibi in glo.penul. ¶ Decimoquarto quero quis intelligitur ordinarius quo ad effectum h' cle.in qua hoc verbum ordinariũ crebro repetiť.dic q; itelligitur glibet collator ẽt ſi non habeat ordinariã in loco vt dicit glo.in v̄bo ordinarium:z idem Pau.ꝓ hoc de ꝙceſ.põben.ſi ſoli.lib.vi.z ſic non ſolus epũs:alias tm̃ ordinariuz dicimus eũ q hz iuriſdictionem ordinariã ſiue ſit epũs ſiue inferior.xi.q.i.experiẽtie.in ſi.l.di.in capite.ij.q.i. nemo. xv.q.ij. nullus ſacerdotum.z.q.iiij.c.i.z quod no.xi.q.iij.qui reſiſtit.alibi archipreſbyter appellatur paſtor.lxiij.diſt.ſi in plebibus. ſm Pau. qui dicit ordinarium eſſe eũ qui ſuo iure vel principis bñficio vniuerſarũ cauſaꝝ iuriſdictionẽ exercere põt.ff.de iuriſ. om.iud.l.more.z.l.ſe.z qđ no.de offi.archi.c.vlt.in gl.ij.z qđ nomine ordinarij intelligatur ℔ quilibet collator tenent z Genze. Mathe.z ſic ſumitur de offi.lega.collatio.lib.vi.de ꝙceſ.põben.ſi ſoli.c.li.de offi.ord.cle.ij.lz frequenti' ſumatur pro epõ:vt.ſ.ea.q.dixi.z pro hoc de offi.ordi.p totum.z ſm eos ſunt hec in argumẽtũ q; ad eccl̃m tm̃ ſpectet collatio bñficiorum ſue dyoceſis.ad hoc de hereti.cum ex inficto de hoc dixi in.c.cum eccleſia.de elec. ¶ Decimoquinto quero in eo quod dicit quando neuter poſſidet:quid ſi poſſidet vterq;: Sed.vt in glo.idez puto.que dicit idẽ eſſe z idẽ Gẽ. ¶ Decimoſexto q̃ro in eo quod in fine ibi:ſalua tamẽ.ꝓteſtatur qđ regritur vt.pſit protestatio. Sol. Pau.p ea q̃ no. xxvij.di.dyaconus. vbi dicit q; protestatio facta re integra preſente aduerſario valet niſi iudex vel aduerſarij ꝯdicat de in inte.reſti.cum veniſſet.ꝓ hoc de elec.cumana.ſed ibi Inno.z alij dicunt ꝓteſtationem prodeſſe niſi aduerſarius expreſſe conſentiat: q: lz proteſtanti credatur pro ſe non tm̃ ℨ alium ar.ff.de interro.actio.l.de etate.§.i.qđ placet pau.q dicit q; in.c.cumana:de elec.partes fuerunt cõcordes. Unde per mutuum conſenſum protestatio facta eſt conuentionalis quod declara vt ibi dixi.z plenius de ꝙſti.cum.Ad.

¶ Cum lite. Lis dicitur pendere quo ad hoc vt nihil debeat innouari cum citatio legitime peruenit ad partem .vel ꝓ eum ſtetit quo minus peruenireť cum tali expreſſione q; potuit inſtrui ſuper quo conueniatur. primo dictum generale.ſecundo declara ibi litem. ¶ Mo.q; adhoc vt citatio inducat litis pendentiam quo ad reuocandam innouata expedit q; facta ſit a iudice competenti:z ſic ſecundum Genze. facta a non competenti nõ ſufficit quo ad hoc. nam nec talis interrumpit preſcriptionez.C.ne de ſtatu defunctorum.l. ſi pater. z ibi.no.de app.vt debitus: nec arctat citatum.vt no. de accu. veniens.z.ff.ſi quis i ius vo. non ier.l. ex quacunqz.quia cum extra territoriuz ꝛc̃.ff.de iuriſdictio.omni.iudi.l.penul.de conſti.c.ij.lib.vi.ſic etiam ſm eum requiritur q; ſit facta tempore competenti. vt no. de ele.bone.ff.ſi qs i ius vo.nõ ier.l.ij.i fi. alias nõ arctat ſi cut nec facta ad locuz inhoneſtum.ff.de arbi.ſi cũ dies.§.ſi arbiter:vel notorie non tutum de re iudi.clemen.paſtoralis ver.piſana. ¶ Secũdo no.q; is per quem ſtat q; citatio ad eum non perueniat habetur pro citato.ſimile ſm Genz.ff. de euic.l.ſi ideo.z.l.ſi dictum.§.ſi preſente:vt lite non conteſtata.qm̃.§.porro.de electio.clemẽ.cauſam.de iudi.cle.dudum.de fo.compe.clemen.q̃uis. ¶ Tertio no. q; vt citatio inducat pendentiam litis debet eſſe cum plena expreſſione per quam pars plene inſtruatur ſup quo citatur. alſ ſm Genze.parum prodeſſet citationez intimari quo ad impediẽdaz innouationẽ z obtinẽdam reuocationẽ innouatorũ niſi fieret talis inſtructio.facit in ſimili.in aut. qũo oportet

at eꝑos.§.igitur ordinandos.ꝛ quod ibi no.ꝛ.ff.de transac. l.cū acqliam.ꝛ.l.de his.ad velleia.l.fi.§.pe. ¶ Quarto no. ex eo quod dixi i ꝓximo notabili.ꝛ ex tex.simul.q̄ ad hoc vt inducaꝫ litis pendētia quattuor regrūtur. Primū q̄ citatio emanauerit. Secundū q̄ a cōpetenti iudice. Tertium q̄ ad citatum puenerit vl̄ p eū steterit. Quartum q̄ plene potuerit instrui ꝑm Gen. Quintuꝫ adde q̄ citatio sit apta. de hoc in glo.alibi quod dicā.j.q.iij. Sexto q̄ nuncius sufficienter ītimauerit p id quod dicit glo.vlt.in fi. ¶ Quinto no.ex ꝓdictis q̄ citatio dꝫ fieri certa:rō est ne citatus vageꝫ in incerto sine sua culpa.ad hoc de rescrip.cū in multis.lib. vi.de postu.c.vno.de elec.vt qs duas.c.lib.ꝛ de hoc.C.de litigio.aut.litigiosa.ꝛ sic intelligitur.C.de ꝑscrip.xxx. annoꝝ l.sicut.xvi.q.iij.§.pe.ꝓ hoc qꝛ ꝛ alias scriptura nimis generalis vel obscura nō prodest.de libel.obla.c.i.ꝛ.ij.ò dolo. ex litteris.sicut sigillum in quo lr̄e nō apparēt non est sigillum.de fi.instru.inter. Et hoc no. Lau.q̄ si aliqd p alteram partiū producit inter acta qō nō est intelligibile:vel per qō alia pars q̄tū eam tangit nō pōt instrui habeꝫ p non ꝓducto p iura ꝓallegata.qō no. ¶ Oppo.q̄ hec rubꝛica sit sup flua p ti.de resti.spo.p quem sufficiēter ꝓuideꝫ contra inouata in ꝓiudicium partis. So.vt in glo.i.v̄.ꝛ in hoc differt. que est clara.ꝛ idez Pau.dicēs q̄ quo ad istū titulū iudex solum hꝫ sūmarie se informare q̄ q̄ citatio in cā ꝓcesserit ꝛ qō post eā aliqd fuerit p partem idebite inouatū ꝛ talia innouata p modū attentati reuocabunt sicut ea q̄ fiunt appellatione pendente vel recusatione vel relatione vel dilatione de appel.dilectis.ꝛ.c.cum spāli.ꝛ.c.intimasti.ꝛ.c.significante.sicut ēt ea q̄ fiunt pēdente itineris arreptiōe.de cle.peregri.c.vno. ¶ Secundo op.q̄ facta lite pendente non debeant reuocari.licitum est enim pendente litte vti possessione sua:non enim dꝫ qs priuari cōmodo siue possessionis lite pēdente.de resti.in inte.cū venissent.vt lit. pen.c.i.ꝛ.ij. Solu. Pau.q̄ lite pendente nihil dꝫ inouari in partis ꝓiudiciuꝫ alꝫs bene pōt aliqs vti possessione sua ēt si possessionē habeat tm̄ ex ꝙsuetudine ꝓscripta:qꝛ nemo dꝫ sine cognitione cause spoliari.d.c.i.de restit.spo.cōquerente.de accu.olim. ꝛ hoc nō est inouare.sed verius ius suum cōseruare. deide ꝙsuluit.pōt ēt aliqua noua facere ꝛ ante lit.contest.ꝛ post vt notant Inno.ꝛ Hosti.in.d.c.i.nam per negationem ꝓhibitionē ꝛ appellationem alicuius non dꝫ quis dimittere iure suo vti.C.de rei ven.l.si funduꝫ.ꝛ de hoc p Inno.de cēsi.venerabili.ꝛ de of.dele.sane.ij.vbi dixi. Item nō dꝫ sua possessione priuari nec res litigiosa alienari vel ꝓuilegium impetrari.sup ea.e.ti.c.i.penul.ꝛ fi ¶ Tertio oppo.q̄ ēt citra citationem lis dicatur pendere statim cum libellus ē ꝓncipi oblatus.C.qñ libellus ꝓncipi oblatus.l.i.ꝛ.ij. Et hoc fortius exquo est impetratus .udex.de ap.suggestū.de testi. cāꝫ.ij. So.videtur standum ꝟrio per id qō dicitur in glo.i.in ꝓn. sed dic q̄ illa q̄ ponuntur hic in glo. recipiūt limitationem p hanc cle.vt vult eadem glo.in prin.ibi determinās quod notauit Hosti.ꝛ c.idem Pau.ꝛ alij.ꝛ sic ē sensus glo.ꝛ aliorum q̄ regritur citatio quo ad effectum reuocandi attentata quod exp̄sse dꝫ in hac cle. ¶ Quarto opp.ad hoc q̄ uno p solam cōmissionem cause dicaꝫ lis pendere adeo q̄ priuilegia vel rescripta postea impetrata debeant reuocari.d.c. cām.de testi.so.glo.in vbo citatio.videꝫ stare ꝟrio.ꝛ idem Lau.dicēs spāle in litteris apostolicis:vel priuilegijs q̄ impetrata sup aliquo negocio iam iudicib⁹ cōmisso:tanq̄ impetrata tacita veritate nō tenent.ſꝫ quod hic dꝫ generaliter obtinet in alijs. Gen.aūt dicit q̄ quo ad hoc vt lis dicatur pendere exigiꝫ citatio vt dꝫ in tex.cum citatio dicatur prima pars iudicij insti.de pena temere litigātiū.§.fi.sed quo ad reddendū rescriptū impetratum subrepticiū facta ꝓus cōmissio sufficit vt in ꝟrio.tacuit enim ipetrator tale quid quod si exp̄ssisset nō obtinuisset rescriptū scōm de rescrip. sup lr̄is. ꝛ sic dꝫ dici potiꝰ casus dissimilis q̄ ꝟrius ſꝫ cum Hosti.aūt in.d.c.cām.intelligit q̄ sequta sit p̄sentatio ꝛ citatio. Vel saltē si puenerit ad noticiaꝫ aduersarij p.c.i.de alimu.iudi.ꝛ de ap.meminimus.quod puto verum. nec contrarium volunt solutiones precedentes:ꝛ hoc presuppositio dic q̄ vera est solutio Gen.quia quo ad effectum reuocādi attentata pendente lite q̄tis pars sciret se debere citari tamen non sufficeret nisi citata fuerit vt in tex. sed quo ad impediendum impetrationem sufficit impetratio facta per aduersarium parti intimata ratione predicta. ¶ Quinto oppo.q̄ non sufficiat citatio ad inducendam litis pendentiam.sed requiratur litis contestatio.de ver.sig.ex parte.ij. quia tunc dicitur iudicium ceptum in aut.de litigio.§.oēm ꝛ.§.si vero:qꝛ litis contestatio est exordium litis de of.dele. sup qōnum.ver.nos aūt.So. Pau. q̄ p citationem inducitur pendentia litis quo ad ipediēdam inouationem vt in tex.p hoc qō dꝫ in lr̄a ibi: quo ad hoc. Itē ꝛ quo ad perpetuandā iurisditionē.de of.dele.gratū.alꝫs aūt regritur ꝙtestatio.ꝛ idem Genze.ꝛ Mathe.Et ex hoc apparet istos tenere q̄ non perpetuetur iurisditio per actum aliquem citra citationē.quod tenui de offi.dele.gratum.eo.ti.licet plurimi teneant contrarium. quod dic vt ibi dixi. ¶ Sexto op.ad hoc ꝛ ad tex.q̄ non requiratur citationem peruenisse ad citatum.sufficit enim qualitercumq̄ geri ceperit lis.d. cap.licet. Solu.glo.in verbo ad partem: tangit illam questionem an sufficiat citationem emanasse etiam si non peruenerit ad citatum quo ad perpetuandam iurisditionem ꝛ sentit q̄ sic.de quo plenius no.de off.lega.c.vlt.vbi dixi q̄ si tenemus q̄ ad perpetuandam iurisditionem sufficiat q̄libet actus factus per delegatū ēt citra citationem.tūc sufficit citatio emanata etiā nondum executa. sed si tenemus q̄ regratur citatio quod tenui.de offi.dele.lꝫ.ꝛ.c.venerabili.ꝛ dixi in ꝓximo ꝟrio:tunc expedit q̄ citatio sit executa quandocūq̄ enim ex aliquo actu dꝫ aliqs effectus surgere regritur q̄ actus sit pfectus ex suis partibus.de elec.qꝛ.propter.ꝛ.c.cum post petitam. ¶ Septimo opp.ad idem ꝛ ad solonem predictam qꝛ citatio ēt non puenta ad citatū hꝫ effectum.s.de fo. compe.cle.quānis.in prin. Soluit Gen.q̄ in casu huius cle.exigitur citationem deuenisse ad notitiaꝫ citati:alꝫs regulariter ꝟ dictaꝫ cle.q̄tis. Et rō huius casus pōt esse ꝑm eum: qꝛ talis citatio inducit effectum impedimenti innouationis ꝛ eius faciende reuocatiōis q̄ forte nō sine magno incōmodo innouationis fiet:ꝛ ideo ne ꝓbabili ignorantia feriatur est inductū:vt ad suā noticiā citatio deducatur.ar.C.de tabularijs.l.generali lib.x. de consti.c.ij.ꝛ c.nam ꝙcupiscentiam. Tu vō dic q̄ ad hoc vt citatio operetur aliquē effectum regritur regulariter q̄ pueniat ad citatum:sed qñ sufficit peruentio p̄sumptiua vt i casib⁹ in q̄bus sufficit citatio ad domum:de quo dixi de eo q̄ mit. in pos.c. fi.ꝛ sic loquitur cle.quanuis. ¶ Octauo oppo.q̄ ēt si factū fuerit per citatū q̄ citatio ad eum non peruenerit nō debeat haberi ꝓ citato nisi hoc fecerit dolose.de elec.cle. cām ꝛ alijs iuribus hic allegatis in gl.in verbo peruenire t. So. stat ꝟrio.vt dicit gl.i vbo factū. ꝓ hoc vt lite non ꝙte.quoniam.§. porro. ibi siue qꝛ malicioſe occultat ꝛc. ¶ Quero quomodo reuocentur innouata lite pendēte.i.que cause cognitio requiritur. So.vt in glo.i.v̄.per que dixit.quam not. vsqꝫ ibi ꝛ in hoc differt. Et idem Laud.qō dixi.s.in.i.ꝟrio ¶ Secundo q̄ro qꝛ in tex.deciditur qñ incipit lis pendere vsqꝫ ad quantum tps duret pēdentia:gl.i vbo post q̄.dicit q̄ vsqꝫ ad sniam a qua nō ē appellatū. Idem Pau.ex hoc no. q̄ qñ est appellatum lis ē eadez lꝫ instantia sit diuersa:ꝛ ideo si lis erat ꝙtestata in principali non requiritur ꝙtestatio in causa appellationis:de appel.p tuas.ꝛ qō ibi no.tollit ēt pendētia litis ꝛ aliꝫ modis de q̄bus gl.remittit. ¶ Tertio q̄ro qꝛ hic dicit de iudice competenti qs dicaꝫ incōpetēs ꝛ qs competens. Ad primum dicit Pau.q̄ dꝫ icompetēs multis modis.puta si iudex secularis citat clericum.xxiij. q.viij.quenior.vbi de hoc.vel ordinarius citat exemptum nō expressa cā ꝓpter quā sit ei subiectus.ve priuileg.c.i.lib. vi.vel duo citant nō facta mētione de tertio.de of.dele. prudentiam primo respondeo.ꝛ.c.seq. vel delegatus qui non hꝫ hoc in mādatis citat psonaliter.de iudi.c.i.li.vi.vel si is cui daꝫ iurisditio citādi sub certa forma ea omissa citat.s.ò fo. cōpe.cle.vna.v̄.volumus.vel cū euidēs ē citantē nō esse iudicem.de rescrip.nōnulli.vel si error exprimiꝫ in citatione.

puta q̄ veniat responsurus seruo vel excomunicato vel alteri de quo cōstat q̄ agere nō potest. vt si citat ad diez feriatam de feri. c. fi. vel ad rūdendum de sole z luna. ff. de iudi. l. non quēadmodum. insti. de inuti. stipu. §. i. z §. ij. vel ad locum inhonestū. ff. de arbi. l. si. cū dies. §. si arbiter. vel vt respondeat militi procuratori alterius. C. de procur. l. militez. Et generaliter vbicūq3 in citatione exprimit iniustum vel manifeste inhonestum ita q̄ citatus est certus q̄ si presens esset non teneretur respōdere. de hoc no. iij. q. ij. si eps. de accu. veniens. Et Spe. de citatione. §. i. p totū. Ad ꝑm qs dicatur cōpetens: dicit glo. in v̄bo cōpetente. q̄ is q̄ iurisditionē cause hz cū exercitio ēt si possit p exceptiōez elidi. quam gl. no. z idem Pau. p p̄dicta pz q̄ non solū sufficit q̄ iudex sit competens quo ad iurisditionem fundamentū: sed ēt q̄ citatio sit cōpetens. vt pz p exempla Pau. statim dicta. qō ēt dic hec glo. in v̄bo competente. in fi. qō no. Et ad p̄dicta q̄ no. glo. C. de bonis aucto. iud. possi. l. cum proponas. z dic quēlibet iudicem cōpetentem nisi appareat incōpetens. qa edictū de iudicibus ē prohibitoriū. ar. ō off. dele. cum. R. z qō ibi no. de iudi. cām. ij. Et quo ad effectum h⁹. c. dic competētē qñ citatio arctat ad comparēdū ēt si als nō sit iudex dūmodo teneat citatus ire ad allegandū priuilegiū suum. adeo q̄ nō veniens possit vt ꝙtumq̄ puniri. ar. ff. de iudi. l. si qs ex aliena. de rescrip. sup lr̄is. vbi de hoc. z de accu. veniens in glo. vlti. Et p hoc fortius dic litem pendere si citatus comparuit z opposuit de incōpetentia iudicis. lz in. q. facti viderim allegari in contrarium. p hoc videret tex. hic i v̄bo cōpetene. q̄ vī p̄supponere q̄ ꝙstet iudicem ēē competentē. Sed dic q̄ ē competens vsquequo nō erit doctū de i competentia. vt vult glo. ista z Pau. p dicta. §. ea. q. in eo q̄ dicunt competentē dici ēt si iurisditio possit p exceptionem elidi qō diligenter no. C Oppo. ad hoc q̄ si iurisditio pōt p exceptiōem elidi citatio nō inducat litis pēdentiam. qz nō arctat citatum. iij. q. v. qz suspecti. de fi. presby. qñ de ap. ex parte. i. So. Lap. q̄ si exceptio sit notoria, pcedunt cōtraria Et p hoc p̄missa debent intelligi sicut statim. §. dixi qñ citatio ēt aliter facta q̄ arctatur citat⁹ ad veniendū. C Quarto q̄ro circa hoc si rescriptū ē ipso iure nullū vt qz impetratum p excōicatum. de rescrip. c. i. li. vi. vel est obreptitiuz z sup beneficio impetratū. de rescrip. ad audientiā. ij. an citatio facta p tale rescriptum inducat litis pendentiam. dicit Lap. q̄ non si de hoc constat p id qō dixi. §. q. prima. Si āt nō constat sed pendet ex futuro euentu secus ē. ad hoc. §. c. pxi. C Quinto quero qualis expressio requiritur in citatione adhocvt citatus dicat potuisse plene instrui: So. vt i gl. fi. quam no. in eo q̄ dicit ꝙsilium esse actori q̄ i citatione libellus inserat. z cum glo. ꝙcordat Paul. q̄ dicit idem esse i criminali in qua si in citatione nō exp̄munt ea q̄ obijciunt accusato venire non tenet. v. q. ij. si primates. lxxxi. di. maximianus. vij. q. i. p̄sentiuz. z qō nō. iij. q. ix. iudicas. z hoc casu quādo fit tanta expressio in criminali nō dant deliberatorie ꝑm Pau. quod tz Gof. in summa. de dila. §. sunt z inducie. z sic dicit Pau. intelligenduz qō no. iij. q. ij. in summa. als aūt dari debent. vt no. ij. q. viij. pscripta. quod etiam tz Rof. in libello ūris canonici. in Rica qualiter fiat citatio in rta principium. ad hoc. C. vt intra certum tps criminalis cā finiatur. l. ij. z quod no. C. de lit. ꝙtestata. a u. offeratur. z idem tz Hostien. in summa. de dila. §. i. ver. alie dilatorie. z Arch. in prealle. c. pscripta. z de hoc in Spe. de dila. §. i. v. ō liberatorie sunt: dicit ergo Pau. q̄ quo ad effectum inducende litis pēdentie dz in citatione exp̄mi qs a quo z quare petat. Et p hoc dicit nō sufficere si citetur vt veniat responsurus sup fundo. put etiaz dicit hec glo. fi. in prin. qz si hoc diceremus sequeret q̄ ex tali citatione super omni re z cā ciuili posset ꝙueniri. z qō sup quolibet fundo quē possideret z reus lis diceret pendere donec p libellū declarasset actor de quo fundo itelligit quod esset absurdū. z est simile ō dona. c. iij. C Sexto q̄ro si iudex in citatione sufficiēter expressit sed nuncius non sufficienter parti intimauit: an dicatur lis pendere: So. vt in glo. ea. in fi. que dicit q̄ nō p hoc quia ex quo non sufficienter parti intimauit pars nō pōt dici plene instructa. C Septimo q̄ro qd si iudex sufficienter expressit. z nuncius sufficienter itimauit sed nō retulit iudici de citatione facta vel si retulit non fuit hoc redactum in actis. z deinde aliquid attētatur quod iudex vult reuocare per modū attentati sed ex aduerso dī hoc non debere fieri: z negat citationē factā vel si facta fuit nō fuisse in actis redactam. videtur q̄ iudex non possit reuocare inouata adeo q̄ si is ꝺ quem petitur reuocatio appellet qō iudex hoc non admittit debeat deferri appellationi cum sit grauatus. pro hoc inducit Lap. cle. appellanti. vbi iustificatur appellatio. ex his solis q̄ in appellatione sunt exp̄ssa qñ ab interlocutoria appellatum est: ita ergo videt hoc casu non posse verificari reuocationem attentatoz: nisi ex his q̄ in actis sunt redacta. sed pro z ꝺ inducit Lap. ea q̄ no. in qōne disputata in regula: eum qui certus. lib. vi. vbi quādo dati sunt duo delegati cum clausula q̄ si ambo ꝛc. Altero impedito. §z de impedimento fide non facta college q̄ritur an valeat processus p non impedituz factus: z arguitur pro z ꝺ. z dic vt ibi z vt dixi. de offi. dele. prudentiā. in prin. ad qōnem tamē pre missam. dic q̄ verū ē quod dicit Lap. Maz ad hoc vt iudex possit ꝓcedere contra citatum non sufficit q̄ vere sit citatus nisi etiam de hoc constet iudici. vt probatur. ff. ō bo. aucto. iudi. pos. l. hec aūt. §. i. ibi liqueret pretori. qō tz ibi Bar. de quo dixi de eo q̄ mit. in pos. c. fi. C Octauo quero que sit rō quare ad inducendam litis pendentiam requiritur expressio ita plana. vi dixi. §. q. v. Sol. ideo requiritur ne conuentus in incerto vagetur. ar. de rescrip. cum in multis. de postu. c. vno de elec. ne quis duas. lib. vi. z de hoc. C. de litig. autā. litigiosa. scōz Steph. q̄ sic itelligit. C. ō pscrip. xxx. anno. l. sicut. xvi. q. iij. §. penul. Et ex predictis ad iferēdā litis pendētiā reqrunt aliqua. de quib⁹. §. in. iiij. notabili.

C De sequestratione possessionum z fructuum. Rica.

Bcompescendas.

Biniditur i partes quattuor vt dicit gl. i. ꝙtinet tū vnū casuz solū. §z qz aliqualit ē lōga lego p partes. C No. malicias litigantiū ēē ꝙpescēdas. ō hoc i gl. ij. z dic Ben. q̄ ad plenū prohiberi non possunt. xxxiij. qōne. i. hac ratione. in aut. de nup. §. mitiores col. iij. z in aut. vt hi qui obligatas prohibentur habere res minorum. §. i. col. vi. C Secūdo no. q̄ verbum diffinim⁹ iducitur ius nouum secūduz Ben. Est enim casus nouus hic in quo lite pendente fit sequestratio. Alij casus no. C. de prohibita sequestratione. l. i. z. §. c. dilectus. z quod iste sit casus nouus. tenet glo. i. ibi nouum z equissimū ꝛc. C Tertio no. de dictione dūtaxat q̄ est restrictiua z sonat idem qō tantuz l. di. ex pendentibus. de rescrip. statutum. §. in nullo. lib. vi. de iureiur. c. i. e. li. C Quarto no. q̄ snia lata super possessorio potest esse diffinitiua. quod colligit glo. in v̄bo possessorio quam no. z idem no. de resti. spo. cum ad sedem. in glo. magna in fi. C Quinto no. in casu hui⁹ cle. equiparari sententiam latam in possessorio snie late in petitorio eiusdem rei. qō est vez quo ad effectū sequestratiōis fiende. de qua hic. z est ratio ꝑm Lau. qz p̄sumitur p eo qui obtinuit etiaz in altero tm̄. ar. §. e. ab eo. p hoc. §. ti. i. cle. si duo. Sexto no. casum in quo titulus beneficij pōt sequestrari. quod colligit glo. in verbo bñficiū. z sic ꝑm Ben. non solū fructus sequestrantur. put fit. ff. de appel. l. imperatores. §. e. ab eo. immo quandoq3 ēt ipsum ius qō petitur vt hic. ad idē. ff. de iudic. examinata. C Septimo no. q̄ verbū beneficiū de se nō cōprehendit dignitates vel psonat⁹ alias frustratoria fuisset exp̄ssio de illis h̄ in tex. facta. qō est vez in materia restringi bili vt in gratijs: z ꝓuilegijs q̄ tanq̄ ambitiosa restringunt de ꝓben. q̄nis. i. lib. vi. §z als bñficiū large accipit. ar. de v. sig. tria. de cā pos. cle. vnica. vbi de hoc in glo. ij. z ibi dixi. q. iij. Et p ibi no. videt q̄ ēt hoc casu compbēderentur dignitates z sic exp̄ssio de qua hic non fuit necessaria sed fuit ad maiorem certitudinē. qō dico. j. in. iij. ꝛio. Nomie aūt bñficij cōprehendit canonicatus z p̄benda. vt no. Archi. de rescrip. gr̄a. lib. vi. dicit aūt Steph. q̄ noie dignitatis hic expresso

presso non comprehenditur ẽpatus.de ẓcef.p̃ben.dilectus de preben.c.ij.li.vi.z qō no.ibi in glo.ij.z p archi. ¶ Octauo no.casum in quo de iure canonico prescribitur triennio. nam ad euitandam sequestrationem sufficit possessio trien nij.vt in tex.ad hoc.xvij.q.ij.si quis incognitus de prescrip. c.i.sic z vsucapio terminatur triēnio.instī.de vsucap. in p̃n de qua an currat contra ecclesiam.dixi de in inte.resti.c.i. vbi tenui q̄ sic.Debet aūt in vsucapione interuenire bona. fides z iustus titulus z q̄ res nō sit viciosa z q̄ possessio du rauerit vsqz ad vltimum diem quem sufficit attigisse.ff.de diuer.z tempo.p̃scrip.l.in vsucapione.z no.c.ti.l.iij.dicit aūt Henz.q̄ limitatio triēnij ꝟ facta fuit arbitraria.de qua non posset reddi ratio quare non de pluri vel pauciori dixi. pro hoc qō.no.de prescrip.si quādo. ¶ Nono no.casum in quo de cā deuoluta ad curiā se intromittit inferior q̄ ordinari⁹ hic sequestrat bñficium super quo lis pendebat in curia.qō dic vt in glo.in verbo ordinarium z itelligit Lau.etiā si ab ipso ordinario fuerit appellatum.z ex hoc colligit casum in quo iudex a quo se intromittit de cā pendente coram iudi ce ad quem.sunt z alij casus secundum Laud. Secundus est de appel.cū teneamur.vbi reformatur possessio turbata alteri parti p alterum.Tertius q̄n nō comparet appellans in termino prefixo.de appel.p tuas.Quartus in appellante ꝫ residentiā.de appel.puenit.q̄ ibi ponit ordinarius vicari ium.Quintus si gd fiat ꝫ appellationē z interdictum eccle sie.de matri.contrac.ꝫ interdictum eccle.per totuz. Sext⁹ quādo ignorat iudex inferior.de appel.vt in.c.si duobus de appel.Septimus in.c.si a iudice.de appel.lib.vi. Octauus in casu.s.c.ab eo.Dicit tñ Lau.q̄ illo casu fit sequestratio a iudice a quo est appellatum anteq̄ appellatio sit presentata iudici ad quem.Sed post presentationem fit per iudicē ad quē.C.quoz appel.non reci.l.ab executore.quod tenet Hostiē.in.d.c.ab eo.z dicit Pau.q̄ si iudex a quo ōtulit appel lationi nō pōt amplius se impedire de principali nec de ac cessorio.de appel.dilectus.§.pterea.z.c.cū appellationibus lib.vi.nisi in fauorē matrimonij vbi vertitur periculū aie. Sic no.Inno.de matri.cōtrac.con.interdi.ec.c.ij.casus aūt xvi.in quibus iudex a quo se intromittit de causa deuoluta no.Spe.de appel.§.pe.in prin. ¶ Decimo no.de officio sequestri in casu huius cle.hz enim plenā curā de beneficio sequestrato.ꝙ sic est legitimus admīstrator sicut is q̄ admi nistrat sede vacante.de elec.q̄ sepe.lib.vi.eo.ti.c.statutum. ꝟm Lau.z ibi Hen.qui dicit ee ad instar cōmentatarij. de quo no.de elec.nemo:li.vi.Et hoc vult glo.ꝟ i vbo beneficī um.in fi.z de hoc.j.q.xxvij.Et idē Pau.ꝫ quem cum de beat fructus pcipere poterit p̃sentare vel eligere si hoc per tinet ad beneficiū.p hoc qō no.de re iudi.cū Bertoldus. ¶ Opp.in eo qō hic pmitti videt appellari a snia lata sup possessorio.nā vt hec cle.pcedat opz eaz itelligi q̄ a prima snia fuerat appellatū:alʒ nō procederet qō hic dicit de ex pectādo finalē victoriā.z sic ꝫ.q̄ a snia lata super momen tanea possessione nō appellatur.C.si de momenta. possess.l. vnica.z.ij.q.vi.§.sunt quoz.v.de possessione.Sol.cōiter dz q̄ ꝫria procedunt de iure ciuili.sed de canonico secus. hoc no.glo.in.d.v.de possessione.de resti.spo.cū ad sedem i glo. pe.in fi. ¶ Secūdo op.ad hanc solonem.q̄.l.vnica prealle gata est canonizata in dicto.v.de possessione.So.Ain.vt refert Archi.in dicto.v.de possessione dixit.q̄ scōm canones si appellaē ne aduersarius mittatur i possessionē deferē appellationi.nam z appellatur ab interlocutoria. de appel. sup eo.tam sup interdicto quoz bonoruz.q̄ vnde.vi.nam z his casibus snia diffinitiua ē z primit principale: licet secus de interlocutoria que non perimit.z sic videt Vinc. velle q̄ ēt ꝟm canones a snia interlocutoria lata i possessorio non appelleē.tñ dictū eius minus pfecte recitatur.Alij aliter di xerūt stantes simplr in eo qō p̃dixi q̄ idistincte ꝟm canō nes ēt ab interlocutoria appelletur. Jo. aūt.fauen. vt dicit Archi.in dicto.v.de possess.dicit de iure canonico nō appel lari in casu p̃missō sicut nec de ciuili:q̄ remanet qō proprie tatis p qua succurreret ei q̄ succubuit in possessorio per.d.l. vnicam:z dictum versi.de possess.z hoc dicit verum q̄n is q̄ succubuit maliciose impediebat restōnem. de resti.spo.ex ẓquestione.z.c.in litteris.z.c.item cū quis.Archi.in dicto. v.de possess.z Pau.hic tenēt de iure canonico idem quod de iure ciui.lz Pau.in fi.mutet snīam z dicat verius ee: q̄ i distincte ꝟm canones appellari pōt. Videamus motiua p opinione glosarum z sequaciū q̄ aliud fit de iure canonico inducitur de resti.spo.ex ẓquestione:z c.cuz ad sedem. z de testi.c.significauerunt. Itē rō qz ꝟz iura canonica regulari ter appellari potest etiam ab iterlocutoria.de appel.sup eo z.c.vt debitus. Pro opinione alia inducitur quia.l. vnica. p̃allega.expresse dicit appellari non posse z canones expres se nō dicunt appellari posse:ergo standum legi ēt de iure ca nonico.pro hoc quod no.de ope.no.nunc.c.i.Archi.vt p̃di xi sequit hoc scōm.Et ad ꝟria respondet ad.c.cum ad sedē dicit ibi nō exprimi q̄ appellatū fuerit pōt ergo intelligi q̄ per supplicationē pape fuit aditus.quā solonem reprobaui in.d.c.cum ad sedem.qz pz indecisa q̄ fuit appellatum.Ali ter respondet ēt Archi.p̃ supposito q̄ ibi fuerit appellatum nō-tamen ibi dz q̄ propter appellationem executio fuerit impedita.q̄ solutio ēt non procedit.nam si tenuit appellatio debuit executio suspendi,de iureiu. venientes. ¶ Tertio soluit q̄ si bñ aduertitur in.c.cū ad sedem fuit actum posses sorio z petitorio.quod colligit ex tex.ibi asserens de iure ad hospitale spectare.quod sonat p̃toriuz z ēt ibi restitui postu stulauit z ibi diutius possedisse q̄ sonant possessoriū. sed dic q̄ ēt colligitur ibi in prin.qz cā fuit cōmissa quo ad peti torium z possessoriū.p hac solone ē qō no.i spe.de appel. §.ij.v.vi.z se.in additio. Jo.an.vbi refert Guido.de susa di xisse q̄ qñ simul actum est petitorio z possessorio potest ap pellari sup vtroq; ēt de iure ciuili:z sic leges locum habent tm̃ cum possessorio solo agitur. Ratio differentie qz quādo simul tunc cā possessionis est accessoria ꝓprietati de causa pos.cum dilectus.ideo sequitur naturam p̃incipalis que rō cessat qñ solo possessorio actum est quod est no.dignū.z idē vult Archi.lz non sic expresse in.d.v.de possessione sed non videtur hoc procedere quo ad dictum.c.cū ad sedem.quia ēt presupposito q̄ fuerit actū petitorio z possessorio fuit tñ i solo possessorio fuit ꝓnūciatū.vt pz in verbis snie ibi nulla tenus de spoliatione tractabant:z in eo papa pronunciauit interdictū vnde vi locū non habuisse.z retractauit snīaz re stitutionis latam ꝫ eā.m.Sol.Archi.q̄ lz nō exprimatur de petitorio tñ includit:nam respectu petitorij fundata erat in tentio ep̃i de iure cōmuni cum ecclesia esset in sua dvoce.si enīz de possessorio tm̃ ꝙsiderasset papa non fuisset admissa ꝓbatio p instrumenta.cum p instrumenta non ꝓbeē possessio:de fide instru.inter.q̄ ratio nihil vrget: qz etiam dato q̄ p instrumētum non ꝓbetur possessio bene probatur spolia tio:sicut etiam p instrm̄ pōt ꝓbari crimen ꝓput dixi de ma. z obe.cum in ecclesijs:z illo respectu papa ibi dicit q̄ instru menta nō ꝓbarunt qz de spoliatione nō tractabant:lz q̄ sen tētia pape in.c.cū ad sedem. fuerit generalis ēt quo ad pe titorium faciūt vba ibi nos priozis acta iudicij recensentes vbi nō distinguit z sic cum acta eēnt ēt in petitorio de illo ēt papa ꝓnunciauit:vbi ꝙsidera q̄ lz ibi deduceretur petito rium deducebatur adiuuandum possessorium.quod pz ex ꝙclusiōe libelli:qz ꝓcurator hospital postulauit restitui ꝛc. z sic lz iudicium quo ad acta eēt sup petitorio z possessorio sententia tamen debuit eē in solo possessorio z sic ibi fuit.tñ qz etiam deductū erat petitoriuz potuit appellari per id qō ꝫ.dixi multuz tamen facit illud.c.q̄ indistincte possit appel lari.non enim videretur petitorium debere aliquid opera ri quo ad ptātem appellandi quando deductū ē non p̃cipa liter.sed ad coadiuuandū possessorium talis enīz sententia non p̃iudicat in petitorio.de iure aūt ciuili a snia lata i pos sessorio pōt appellari tunc tm̃ qñ facit preiudicium ꝓpriета ti.vt dico.j.e.ꝫrio. sed p hec habes modū quomodo illō.c. pōt euitari ad.c.ex cōquestione. respondet Archi.vbi.s.q̄ ibi non fuit pronunciatum sup possessorio:sed fuit appella latum eo q̄ iudices prius volebant in petitorio ꝓcedere q̄ restitutorio iudicio.z sic intelligit Inno.illud.c.vt no.de no. ope.nun.significantibus.z secūdū hoc habebis q̄ p̃suppo

sto q̃ a sententia lata in possessorio non appelletur. tamen si iudices omisso possessorio seu relicto volunt in pretorio procedere appellari põt.z hoc ꝓbatur.C.de appel.li.i.vbi ẽt de iure ciuili a tali ꝓposteratiõe appellari põt. Ad.c.significarũt.respondet Archi.q̃ ibi nõ fuit appellatum a sñia lata in possessorio:sed a grauamine denegate quarte ꝓductionis.z etiam ibi no. Inno.ad rõnem q̃ fiebat.q: ꝑm canones regulariter appellatur.rñdet q̃ generaliter ꝓcedit.fallit in casibus prohibitis de appel.ꝙsuluit.cum similibus.z generi p̃ speciem derogatur.de rescrip.c.i.regula.generi.lib.vi. Concludit itaqz Archi.q̃ quãdo p̃ cãm possessionis nõ paratur p̃iudicium ꝓprietati appellari non potest.quod est in omni interdicto nisi ageretur ex cõstitutione si qs i tantam C.vnde vi.quo casu q̃ spoliauit cadit a ꝓprietate iõ appellari põt.ar.ij.q.vij.latoz.z de hac constitutiõe dixi de cau.pos. cum ecclesia.de resti.spo.sepe.de dolo.c.similiter.secunduz Archi.si agit hypothecaria post aduocatã hypothecã nõ hz locum questio ꝓprietatis nisi soluto debito.ff. de eui.l.si cũ venditor.i.responso.quod simile nõ multum est ad propositum.z hec Archi.dicta refert hic Pau.auctore supp̃s so qbus attentis apparet probabiliter posse defendi q̃ etiã de iure canonico a sñia lata in possessorio non appelletur. Aduerte tñ q̃.l.vnica p̃alleg.vt dixi in.c.cũ ad sedem.solũ ꝓbat q̃ si appellaꝫ in possessorio non impeditur executio. nõ aũt dicit q̃ appellari non possit.sed vt ibi dicit Cy.satis hoc in effectu ex quo non defertur appellationi. fundatur aũt illa.l.ꝑm aliquos ex eo q̃ sñia super possessorio est interlocutoria.quod est falsum z reprobatur hic in tex.z glo. qõ dixi in.iiij.notabili.z etiam de iure ciuili dicitur diffinitiua. vt no.ff.de re iudi.quod iuſſit. Sed rõ.l.vnice.est vt breuientur lites z quia non agitur de p̃iudicio succumbẽtis in possessorio cum agendo petitorio possit sibi succurri vt ibi dicitur.z per hoc infero q̃ vbi non posset sufficienter succurri postea agendo petitorio poterit appellari etiã de iure ciuili:quod tenet Bar.ff.de ap.non reci.l.ij. per.l. creditor §.iussus.ff.de appel.vbi in actione ad exhibendum que est minoris p̃iudicij q̃ restitutio possessionis potest appellari.quando condemnatus non est exhibens ad interesse petentis exhiberi.z secundum iuramentum petentis quo iurauit quanti sua intererat exhibitionem fieri:z quia hoc nõ posset reparari postea p̃iudicium petitorium.ad idem inducit.l.i.C.de appel.vbi appellatur si omittitur ordo possessorij ad petitorium.quod est quia iam esset lesus ex eo q̃ p̃ceditur in petitorio p̃ius que no. Omnibus tamen cõsideratis quia canones multum fauent appellationibus.z quia cle.indistincte videtur permittere talem appellationem.concludo q̃ magis consona canonibus est opinio que vult indistincte appellare posse.ꝓ hoc quod dico.ſ. e.cle. in fi.q.iij. Et ad rationẽ cõtrariã ga.l.vnica ẽ canonizata zc̃ vt supra dixi. Respõdeo q̃ ꝛz p̃ gratia.iducaꝫ nõ segꝫ q̃ sit canonizata.ꝑ hoc qõ no.de rescrip.c.ij.imo errauit ibi gratia.in tex.i eo q̃ dixit sñia sup possessorio esse iter locutoriã cũ tamen possit esse diffinitiua vt probatur hic z dixi. s.e. cõtrario. Et hoc etiã de iure ciuili:vt dixi sup̃.e.ꝛrio:qõ no. Cy.in.d.l.vnica.z Bar.in.d.l.ij.de ap.non reci. Tertio op.q̃ superflue fuerint in tex.adiecta illa verba etiam si dignitas vel personatus zc̃.quia in dispositionibus non restringibilibus sicut est dispositio iuris. de consti.c.i.z.c.fi. nomine beneficij veniunt omnia beneficia cuiuscũqz status.de verbo.signi.olim. Sol.vt in glo.in ver.etiaz.ex qua dic q̃ Quis non fuisset facta dicta adiectio.tamen comprehendereniur dignitates z personatus. Et ratio que est fit i glo.quia sequestratio est odiosa non vrget.non enim est ita odiosa vt propterea sit recedendum a cõmunibus regulis que volunt dispositionem iuris vniuersaliter intelligi. Itẽ eadem est ratio in beneficijs maioribus.z magis cõmuniter de talibus est lis apud sedem apostolicam q̃ de simplicibus.ꝓ hoc quod dixi in.vij.no. Et no.de dictione etiam que est implicatiua.ff.de verb.obli.l.quodcumqz.§.fi.de cõsti.cum omnes.z.c.ecclesia. Quarto in eo q̃ p̃cipit sequestrationem fieri quia sequestratio generaliter est prohibita.C.de prohi.sequestra.l.vna.eo.ti.c.i.fallit in casibus no.eo.ti.c.ij.in glo.vlti.inter quos iste non enumeratur.simili modo arguit iurisconsultus.ff.de his qui sunt sui vel alie.iur.l.patre furioso.de ac.z obli.l.obligationũ.§. placet. So.per hanc cle.iste casus debet addi ad alios. Et que fuit rõ huius dispositionis.pz p̃ id qõ dico.ĩ.q.iiij.z.vi.z triꝫ sequẽtibꝫ. Quero in eo q̃ hic loquitur qñ sñia ferꝫ ꝙra possessorem beneficij ꝑ petitorẽ.qd si ꝫ petitorẽ z ꝑ possessorẽ:So.vt in vlo.in.v̄.ꝫ possessorẽ.z idez Pau. Secũdo q̃ro si inter duos vel plures petitores beneficij ferꝫ sñia ꝑ vno ꝫ reliquũ vel reliquos:Sol.vt in ea.gl.z in ea ibi petitores quoz nullus possidet. Tertio q̃ro si fertur sñia ꝫ possessorẽ no tamẽ ꝑ petitorẽ:Solu.vt in ea glo.z in ibi sequestrationi.potissime cum eo casu fructus nõ debeãtur victori.z in fi.ꝑ hoc qõ no.vt lit.pen.c.i.z.ij.lib.vi.z de hoc p Hosti.in summa huius ti.ad fi. Quarto quero quid si in curia p̃ima sententia lata fuit ꝓ possessore secunda ꝙra cum ꝓ petitore.an sit locus sequestrationi de qua hic:videt q̃ sic.q: idistincte vult seq̃strũ fieri cũ petitor ꝫ possessorem hz vnã diffinitiuam. Jo.an.tz cõtrariuz i addi.Spe. e.ti.dicens se putare contrarium esse de mente huius cle. hz enim vterqz in casu p̃missõ p̃sumptionez huius sñie ꝑ se.in hac paritate debet eẽ melioz conditio possidentis. regula in pari.lib.vi.potissime i materia regularit ꝓhibita vt hic. Itẽ deficit ratio cũ hic concurrant due p̃sumptiones contrarie.ꝑ hoc qõ no.de elec.cũ inter. R.in gl.hic currunt. Itẽ si stet huic lre sequeret absurdũ:dato q̃ possessor habuisset duas sñias z petitor tertiã fieret sequestratio qõ esset iniquũ.z ꝑm hoc q̃ hic dicit de vna diffinitiua dz intelligi de p̃ima.qõ est equũ z bene conforme huic littere i p̃n. cum dicit vna ꝫ possessorem diffinitiua ꝓmulgata.qõ satis significat nondum aliã esse ꝓmulgatã ꝓ vel ꝫ. Et ex his colligit notabilis limitatio hꝰ cle. z per hoc ꝙsului q̃ si lata vna sñia ꝫ possessorem ꝓ petitore ipsi petitori cedenti vel decedenti aliter subrogaꝫ:ꝛz debuisset fieri sequestrum ad instantiam petitoris anteq̃ cederet vel decederet nõ obstãte aliqua exceptiõe:vt hic in fi.nõ tñ sic fiet ad instantiã subrogati:sed ordinarius cui cõmittetur ad instantiam subrogati vt faciat sequestrũ teneꝫ admittere exceptiões ꝫ subrogationem z discutere de iure ipsius.cessat enim subrogato ratio que erat ꝓ obtinente.q: iura ipsius obtinentis erant discussa:ipsius autẽ subrogati non sunt discussa. Et ex multis causis põt eẽ q̃ nõ ꝛz subrogatio. vel q̃ est inhabilis ad beneficium ordinarius:ergo cui cõmittitur vt faciat sequestrum sup iure non plene discusso nõ est merus executor.ſz mixtus.de of.dele.pastoralis.§.q: vero. Et quod ibi no. in glo.ad intelligentiaz.z ꝑm hec intellige quod dico.ĩ.q.xxv. Quinto q̃ro in eo q̃ dicit de diffinitiua sñia que sit diffinitiua z que interlocutoria:So.vt in glo.in ver.diffinitiua quam singulariter no.z ꝓ hoc quod dixi de ap.cuz cessante.z in fi.glo.de hoc p Hostien.in sum. de sententia.§. quot sunt eius spẽs.i p̃in. Sexto quero si est questio inter petitorem z possessorẽ non tñ sub titu.beneficij.So. vt in glo. in v̄.sup beneficio.z idem Pau.z Benz.q̃ intelligit qõ hic dicitur sup beneficio q̃ sit lata sup titulo bñficij. sicut z alꝫ dixi.s.de iudi.cle.ij.q.viij.z ō cau.pos.cle.vna.q.v.z per hoc infert q̃ si eẽt questio super ꝓprietate beneficij non eẽt locꝰ huic cle.tum q: regulariter est prohibita nisi in casibus i iure expressis: vt.s.dixi in.vij. contrario.z sic dz intelligi hec clemen. vt quantominus fieri potest offendat alia iura ar. de rescrip.cãm.de consue.cum dilectus.tum q: beneficiato pacifice possidente põt inter alios duos de beneficio vt de ꝓprietate agi.quo casu absurdũ eẽt dicere a beneficiato qui in illo impeditur sequastratiõem fieri cũ sic p̃inaretur fructu possessionis cõtra iura.C.de iur.fis.l.facultas.li.x.i aut. vt nulli iudi.§.illas colla.ix.ff.de aqua quot.z esti.l.penulti. vt lit.penden.quasi per totum.tũ q: eẽt ꝫ hanc cle.que adhoc exigit saltẽ vnã sñiam fore latã ꝫ possessorẽ.tũ potissime q: hic dr̃ de fructibus conseruandis illi qui sñiam obtinebit.z cõstat de iure q̃ ille q̃ de beneficio vt de ꝓprietate ꝙtẽdit fructus suos facturꝰ nõ est de of.or.p̃senti li.vi.ꝑ hoc infert

hoc infert q̄ opz vt feratur sniaz ꝫ possessorem z pro petito re prout etiā dicit glo.ita q̄ ꝫ possessorē sit ꝓnunciatū eū carere titulo z petentē hze.z sic secus si aliqs agebat tm̄ ad ꝓpationē:qz ēt si snia ꝓpatoria ꝫ possessorem sit lata: tū qz nō ꝓ petitore nō ē locus huic cle.ꝓ hoc qō no.Host.in sū.huiꝰ ti.§.z an sit licita.in fi. ¶ Septio q̄ro qd si super hospitali dicit Mathe.q̄ questio fuit in curia z arguebatur in eo secus eē quia appellatione beneficij non continetur hospitale ar.de prebē.cle.ꝓ lr̄as.Cōtrariū tz ar.eius qō no.Jo.an. de reg.iur.beneficium.in prima glo.lib.vi.z qō no. Joā.mo.z Archi.de eo q mit.in pos.eū qui.in.v̄.beneficiū.li.vi.presertim qz vbicūqz agitur inter duos quoz quilibet dicit se legitime institutum agitur de ecclesia vt de beneficio non vt ō ꝓprietate.de trāsac.sup eo.Item qz eadem est ratio.ergo zē.ar.eius quod no.C.de fur.l.si quis seruo.in glo.fi.z de reli.domi.de xenodochijs.pro hoc quod dixi de iudi.cle.ij.q. iiij. ¶ Octauo quero si actor petit ecclesiam vt beneficiuz z episcopus vel abbas dicit ecclesiam ad suam mensam ꝓtinere an sit locus huic cle.dicit Lap.se fuisse interrogatuz de hoc a Fede.de se.cui post allegationes pro z contra respondit distinguēdo q̄ aut hoc dicitur a parte que fuit in iudicio in quo contrarium sniam reportauit z tunc nō debet audiri.z habet locum istud.c.ad hoc de preben.extirpande §.qui vo.z qō ibi no.nam sicut ibi ꝓter negligentiā habentis ponere vicarium in ecclesia parrochiali annexa preben de confertur talis ecclesia non obstante annexione ita z hic fiet sequestratio ex quo est lata snia de beneficio mense episcopi vel abbatis annexo non obstante q̄ dicatur eē de mensa.Et hec quo ad effectum sequestrationis.Ratio quia talis exceptio non habet locum post dictam sniam: maxime ad effectum impediendi sequestrationem que ex dicta sententia procedit:aut hec dicitur a tertio z tunc audietur vel non audietur.vt in illo casu cū tertius petit admitti. de test. veniens.ij.de re iudi.cum super.z sic habebit vel non habebit locum illud.c.Et videtur non habere locum vbicūqz notoziu m est q̄ sit de mensa.pro hoc quod not.idem.Lap. de sta.mo.attendentes.§.visitatores.vbi dixi.q.vij. z de penitē.cle.ij.in prin.vbi dixi.q.v.z hoc quo ad id quod de notorio dixi.z facit quod no.de appella.interposita.z de lit.cō test.c.i.li.vi.sed per superius dicta non videtur procedere hoc secundum membrum nam requirit hec cle. vt.s.q.vi. dixi q̄ si lata sententia contra possessorem z pro petitore ſz intellige q̄ sic erat hic. ¶ Nono quero quare restrinxit auctor hanc cle.tantum ad casum quo in curia.Ro.lata est sententia:Sol.vt in glo.in ver.dumtaxat. z in ea.in fi. pro hoc etiam quia in curia romana cum multa deliberatione z maturitate cause terminantur. quod no. Spe.de appel.§. nunc breuiter. ver.item si ex insta causa.z cum glo.concordat Paul.dicens q̄ quando extra curiam seruatur. quod habetur.e.ti.c.fi.z idem Lau.z Genz.quia cum cause in romana curia cum magnis expensis ducantur frequenter cōtingebat q̄ possessor beneficij cum fructibus eiusdem litigans plus debito causam prorogari faciebat. z aduersariū de bursa sua habētez expēsas ministrare ad extinanitionem deducebat. ar.ō symo.lz.iij.q.ij.qz ea.x.q.iij.inter cetera.de cēsi.cū apostolus.z metu expēsarū actor induci poterat ad ius suū relinquēdū ꝫtra.l.illud.ff.ō peti.here.z frequēter in fine cause succumbens fructus vel eorū estimationem restituere non poterat forte existens nō soluēdo.de resti. spo. olim.ij.de so.odoardus. ¶ Decimo quero in eo q̄ dicit de sententia in curia per quem debet esse promulgata:So. vt in glo. in ver.promulgata:z idem Paul.qui dicit etiā q̄ nō intelligitur de sententia lata per papam cum ab eo nō appelletur.ix.q.iij.cuncta.ff. a qui.appe.non licet.l.i. licet ab eius sententia possit supplicari hoc tamen non ipedit executionē prestita cautione q̄ omnia restituentur si sententia fuerit retractāda.C.de preci.imper.offer.aut.que supplicatio. z no. de in inte.resti.ex litteris. ¶ Undecimo quero in eo q̄ hic dicit de triennio an sufficit tertium annum esse inchoatuz: So.vt in glo.in ver.triennio.que dicit requiri consumatuz quam glo. no. ad questionem de qua vidi queri in examine circa.l.i.C.de fideicom.vbi dicitur q̄ heres qui ex testamēto tenetur ad alimenta alicui prestanda si triennio prestitit non potest excipere de minus solemni voluntate testantis: z est lex valde notabilis.Querebatur autē an sufficeret tertium annum inchoatum esse.Respondi q̄ non: qz ibi dicitur q̄ debent esse prestita non minus triennio z sic requiritur q̄ etiam tertio anno sint prestita:ad idem qz hic z ibi ponitur tempus in ablatiuo:ergo requiritur q̄ sit completum ex quo non ponitur ablatiuus cum propositione in sicut ponitur in clemen.vlti.s.de etate.z qualita.z pro hoc quod ibi no.in glos.intelligo.z quod ibi dixi.q.iiij. pro hoc etiam ꝑm Genze.de regul.ad nostram. Item quia hic agitur de impedienda sequestratione que in causa fauorabili hoc casu ē inducta per id quod dixi.s.q.iij. debet ergo impedimētum tanq̄ odiosuz restringi ar.ff.de actio.z obli.l.in omnibus: z quod no.de elec.cum in cunctis.in.v.glo. Item a contrario colligitur hic q̄ ab illo qui ante sniam triēnio pacifice possedit ecclesiam non fit sequestratio.cuius ratio potest esse quia per tale triēnium lapsum aliquando acquiritur possidenti ius ecclesie.de rescrip.c.i.nam dominium rei mobilis prophane acquiritur.insti.de vsucap.in prin.C.de pac.l. traditionibus.Et hoc videtur Genz.in eo q̄ dicit prophane velle q̄ res ecclesiastica non vsucapiatur triēnio. cuius contrarium tenui de resti.in inte.c.i.z.s.in.viij.no. ¶ Op. ad predicta q̄ non debeat in aliquo ponderari possessio triennij cum etiam longius tempus non det titulum in bñficio in quo requiritur institutio canonica.de instit.ex frequētibus.ō reg.iur.c.i.lib.vi.So.Gēz.format z non soluit.solue q̄ apparuit valde iniquum vt qui triēnio completo possidet pp sniaz a qua erat appellatum priuetur cōmodo bñficij.concurrunt enim due p̄sumptiones vna pro possessore cui fauet contra petitorē qui tanto tēpore tacuit:altera econtra pp sniam.ſz cū a snia sit appellatum ꝗueniēs fuit q̄ presumptio possessiōis triēnij excluderet p̄sūptionē snie.ex p̄dictis z ex tex.no.casuz i quo snia p appellationē suspēsa producit effectū quo ad qd.s.vt fiat sequestratio.z sic segl̄ q̄ p appellationē nō extinguit.qō ēt probatur.e.ti.c.fi. vbi dixi. ¶ Duodecimo quero si ante litē motā qs possedit bñficiū pacifice p biēnium z vltra.nō tū p triēniū completum:ſz pēdēte lite cōpletū fuit an sufficiat talis possessio ad euitandā sequestrationē ō qua hic Sol.glo.in ver.antea.dicit q̄ no.z exponit antea.i.ante motā litē Pau.z Gēz.qui dicit motam dici litē quo ad hoc ēt si nondū sit ꝫtestata.ar.ō accu. olim: z qō ibi no.Host.p hoc ēt.s.ti.i.cle.cū lite. ¶ Decimotertio q̄ro in eo q̄ dicit sequestrationē faciēdam p loci ordinariuman regraī q̄ ad eū spectet institutio:Sol.vt in glo.in ver.loci ordinarium.que dicit q̄ non.idē Pau.z Gēz.quia dicit lr̄a loci ordinarium z nō dicit bñficij.pro hoc ō of.ord. c.iij.z ꝑm Gēz.hanc sequestrationem facit ordinarius iure suo ordinario nō aūt delegato.ar.de offi.or.lz cum ibi not. maxime p Inno.qz nec ꝫstituitur hic delegat⁹ sicut fit alibi ō offi.ordi.irrefragabili.§.ceterū.ō heret.ad abolēdam. in fi.de supplē.negli:p̄la.cle.quia irregulares.z hoc ēt si ab ipso ordinario sup hac cā sit appellatuz.qō ēt tz glo. ista ibi z no.casum.z idē Pau.dicēs hoc ꝓcedere nisi detulerit appellationi.qz tūc amplius se intromittere non potest de app. cū appellationibus li.vi.z de hoc ēt dixi in.ix.no.Fit āt hoc casu ꝑm Pau. sequestratio p ordinariū z nō p iudicē litis: qz ordinarius melius hz notas psonas idoneas sue iurisdictionis p quas poterit ecclie deseruire ordinarijs enim vī cura animaz principaliter eē commissa.xij.q.i.precipimus xvi.q.i.§.ecce sufficienter.xxv.di.plectis.x.q.i.decretum:z c.regenda.alꝫ regulare est q̄ in casu ꝫcesso fit sequestratio p iudicē litis ēt si ab eo sit appellatū dūmō appellatio nō fit a supiore recepta:qz tunc ad supiorem esset recurrendū.C. quoz ap.nō reci.l.ab executore.z de hoc.e.ti.c.fi. ¶ Decimoquarto quero que dicat̄ psona idonea apud quam fieri possit sequestratio:So.vt in glo.in ver.idoneam.idē Gen. qz id qō dicit glo.equum simpliciter ponit pro vero.z idem Pau.qui vltra iura que allegat glo.inducit de eta. z quali. ex rōne.de ap.peruenit.d e off.ordi.c.preseti.§.porro lib.vi.

¶ Decimoquinto quero circa id quod dicit de sequestratione de pluribus de quibus in sequentib⁹ q̃stionib⁹.z primo qd ē seq̃stratio:dic q̃ rei ꝺ qua est ꝙtrouersia facta ꝺpositio.ff.depos.l.lz.in prin.z qꝺ ibi dr̃ q̃ non nisi p plures fit sequestrũ itelligo in effectu.i.ꝺ re de qua ē qꝺ iter plures:sz quo ad apparentiã põt fieri p vnũ.nã index solus aliqñ seq̃ strat.de sequestra.c.i.nõ expedit aũt q̃ sit ꝙtrouersia iudicialis:sed sufficit ēt extraiudicialis vt pz ex sequẽti. ¶ Decimosexto q̃ro an sequestratio sit vnius nature:z sit vnica an plures:Dic q̃ plures z qz diuiſiõe res fit lucidior. ff.de dolo.excep.l.i.iõ diuidendo sequestrationem dic q̃ alia fit partiũ cõuentione alia a iudice. ¶ Decimoseptio q̃ro circa dicta in ꝓprima.q.quo ad sequestrationẽ que fit partium conuentione ꝺ exemplis :Ho.exemplifica p.l.lz.ff. depo.vt qz ꝙueniunt cõcertãtes q̃ res de qua est concertatio ꝺponatur apud tertium.ff.deposi.l.ei.in prin.§.penul.z iste terti⁹ vocatur sequester a sequẽdo:qz vterqꝫ ꝺ ꝙtendentibus fidẽ ipsius sequitur dictis iurib⁹.z ff.de ver.sig.sequester. Rugulatur aũt hec seq̃stratio fit ex ꝙuentiõe deponentiũ.d.§. vlt.cũ sit ℞ctus ꝺpositi z contractus ex conuẽtiõe legem recipiunt.ff.deposi.l.i.§.si cõuenerit. ¶ Decioctauo q̃ro circa hoc an sequester possideat:videt q̃ sic.d.l.lz.§.rei. In cõtrariũ.ff.de acqui.pos.interesse puto.vbi dr̃ q̃ possidet. tũc tm̃ qñ fit sequestratio aio dimittende possessionis. Glo. in hoc variant.nã in.c.examinata.de iudi.dicit q̃ sequester nõ possidet.Cõtrariũ tenet de sequestra.c.i.i v.sequestrari dic vt dixi in.d.c.examinata.nã glo.in.c.examinata intelligitur de sequestratione necessaria q̃ fit a iudice.sed glo.in.c.i. intelligitur de voluntaria que fit a ꝙcertãtibus.qꝺ dic vt dixi z ℔m Jo.mo.in regula locupletari.lib.vi.z Archi.xi.q.ij.qres.vbi ponit verba Jo.mo.ad cõtextum auctor suppresso.de quo no.Jo.an.in addi.Spe.e.ti.z secũdum Pau.hic dic q̃ qñ nõ fuit p deponentes exp̃ sse actũ q̃ sequester possideat vel nõ possideat possessio ꝑderit victori ꝙtra alios:sz vnus ℨ aliũ de possessiõe illa nõ poterit se iuuare.si aũt actum fuit q̃ sequester possideat tũc neuter ꝙcertantiũ põt se uuare ex possessiõe ℨ alios quo ad actũ vsucapiõis cũ iam sit ĩterrupta.vult dicere q̃ qñ actũ fuit q̃ sequester possideat possessio dr̃ abdicata a litigãtib⁹ quo ad effectũ vsucapiẽdi ita q̃ neuter põt cõplere vsucapionẽ cũ possessiõe trãslata in sequestrũ sit ĩterrupta vsucapio.dic tamẽ quo ad hoc q̃ adhuc nõ remanent alia cõmoda ex possessione surgentia.nã ei q̃ possidebat ante sequestrũ nõ incumbit onus ꝓbandi sicut si possideret.put dixi in.d.c.examinata.qñ autẽ nihil fuit actum q̃ sequester possideret vel non vult dicere Archi.q̃ possessor poterit se iuuare.si aũt actũ fuit q̃ possessio intelligitur remanere apud deponẽtes quo ad effectũ cõplende vsucapiõis:ita q̃ is q̃ obtinuerit dr̃.vsucepisse ℨ quoscũqꝫ p̃terq̃ ℨ aduersariũ.Et est ratio quare nõ ℨ aduersariũ qz cũ deposuerint sequendo fidẽ sequestri interim vnus ℨ altex possessione iuuari nõ ꝺz:sz ℨ alios nõ cõcertãtes sic:cũ quo ad eas liberas edes habeat.i.liberam possessionẽ.ff.si serui.ven.l.loci corpus.§.cõpetit.sic itelligũt. Jo.mo.z Archi.dr̃iam.l.lz.z.l. interesse. puto.ff.de acqr. pos.q̃mo.z Archi.dr̃iam.l.lz.z.l. interesse. puto.ff.de acqr. pos.q̃ no.pro cõcordantia illarũ legũ. ¶ Decimonono quero an hec sequestratio fit regulariter pmissa:Dic q̃ sic :ex quo ē voluntaria:qꝺ intellige a principio cũ fiat de cõsensu ꝙcertantiũ:sed ex post facto est necessaria sicut ceteri cõtractus C.de ac.z ob.sicut.vnde ex quo cõuentũ ē recedere nõ licet nec ipsis ꝙcertantibus nec sequestro nisi ex cã.ff. depo.l.ei §.si velit. ¶ Vigesimo q̃ro qua actione hoc casu conuenit sequester:Ho.vt no.gl.in.d.l.lz.vbi dicit q̃ actiõe depositi sequestraria. ¶ Vigesimoprimo q̃ro ꝺ seq̃stratiõe q̃ fit iudicis auctoritate an z qñ locũ habeat:dic q̃ locũ hz sine de re sit contentio in iudicio sine nõ.scõa duabus ex causis fieri põt:aut ad iuris sui ꝙseruationẽ:aut oneris cuitationẽ. exemplũ primi plures heredes habẽtes instrã cõia cõcertãt inter se apud quẽ ex eis seruentur si non possunt conuenire fit iudicis auctoritate sequestratio apud alium qui seruet. ff.famil.hercis.l.ceterũ.§.ij.z.l.seq.ff.de fide instr.l. vlt. vel exemplifica p.c.cũ locum.despõ.vbi sequestratur mulier q̃ petitur in coniugem in domo tuta.exemplũ secundi. debitor volens soluere creditori ne iputet sibi mora si per creditorem stat pecuniã deponit apud aliquẽ auctoritate iudicis C.de vsuris.l.acceptum.de sequestro vero de re contentiosa.dic q̃ est rei de qua contenditur in iudicio vel fructuum eius a possessore separatio z penes alium depositio iudicis officio z ex cã.z hoc casu dr̃ a sequestrando.i. separando. ¶ Vigesimosecundo quero de hac sequestratione necessaria quod modis fieri potest:dic q̃ quattuor.quia aut officio iudicis nobili:aut mercenario:aut ad petitionem.sequestri: aut alterius partis.Exemplum primi.index videt litigantes paratos ad arma põt z debet eos compescere sequestrãdo rẽ.ff.ꝺ vsufruc.l.egregiũ.ꝑ hoc qꝺ no.de ꝓba.l.lz ad fi. Exẽplũ scõi.beneficiatus monitus a superiore non deseruit beneficio:sed appellat superior ex officio mercenario deseruiente illi monitioni.z sic cãe inchoate sequestrat fructus beneficij z assignat ei qui deseruiat.de appe.puenit.ad hoc.C. de asser.tol.l.i.§.super peculio.C.q ad li.procl.non licet.l.iij. ꝑ que iura vꝫ q̃ si duo cõtendũt de beneficio quorum nullus sit possessor pacificus poterũt fructus sequestrari maxime vbi possessor viciose possessionẽ intrauit.s.ℨ inhibitionem superiorꝭ.ff.de proba.l.si quis liberum.z deposi.l.i.§. apud iulianũ.z ad hoc de rescrip.cum cõtingat.ff.de tabu. exhibẽ.l.vlti.Et hoc indubitate ꝓcedit i causa beneficiali: vbi mota est lis inter duo quor neuter antea pacifice possedit.de iure patro.c.i.ij.z.iij.Et circa hoc quedam alia recitat Joan.mo.in dicta regula locupletari.z Archi.in ꝓcal. c.qz res.xi.q.i.Exemplũ tertij qñ ad petitiõem sequestri vt qz sequester se vult exonerare ex cã:z sic auctoritate iudicis põ aliũ res sequestrat.d.l.ei.§.si velit.Exemplũ quarti dat multiplex.nã qñqꝫ petit pars sequestrationem pẽdente cã principali.qñqꝫ pendente appellatiõe a sñia qñqꝫ pendente appellatione ab executione.primo casu qñ pendente causa principali:aut petit ℨ p̃sentẽ aut ℨ absentẽ si ℨ p̃sentẽ regulariter nõ ꝙcedit.C.de ꝓbi. sequest.l.vna.viij.q.iiij. none.nõ.n.dꝫ ꝙcedi nisi qñ ē p̃sumptio ℨ possidentẽ que p̃sumptio regulariter non surgit ante cognitum ꝺ cã: sz vbi surgeret ꝙcederetur.de spon.cũ locũ de resti.spo.litteras in fi. ꝺ offi.p̃si.l.senatus.ff.qui satisda.cog.l.si fideiussor.§.vl. nec gd in loco pub.l.vlti.facit quod no.Spe.eo.ti.in fi.ideo dicitur in hoc casu subsidiaria.C.de agri.z cẽsi.libris lib.xi. ff.de pos.lz.z fiet cum causse cognitione.de symo.querelam e.ti.c.ij.C.si p vim vel alio mo.l.vlti.si vꝺ petit ℨ absentem. aut ꝙtumace aut nõ.scõo casu nõ põt ꝙcedi.qequid.n.fit iudicialiter contra nõ citatũ nõ tz.ff.de adop.l.nã ita diuus.ꝺma.z obe.inter.si ãt ℨ ꝙtumacẽ:aut est cã in qua põt procedi ad missionẽ aut non.si nõ vt qz agit de beneficio in titulũ quo casu nõ põt fieri missio.de eo q̃ mit.in pos.eum qui. lib. vi.tunc põt fieri sequestratio.de rescrip. oliz:nã cum missio cesset hoc casu fieri ꝺz id qꝺ est ei vicinius.ita no.Archi.xi. q.i.qz res.dicens gl.que in.c.olim dicit q̃ male fuit facta sequestratio minus bñ dicere:cũ eadẽ decret.ꝑsequat factuꝫ seq̃strationis. quod non faceret si indebite facta fuisset qꝺ etiam tz Pau.hic z est equum tamen non oio.ꝓbat in.d.c. olim nõ.n.papa i aliquo approbauit sequestrationẽ ibi si vꝺ ē cã in qua possit fieri missio tunc cum illa sit via ordinaria regulariter est seruanda.C.vbi in rẽ actio.l.ij.vt lit.nõ ꝙtest. tue.z.c.qñ.§.in alijs.intuitu tñ religionis vel alia iusta causa index.potest ad sequestrationem ꝓcedere.de dolo.c.ij.z in hoc dicit Arch.in.d.c.qz res.q̃ hoc casu cum reus est cõtumax sua contumacia de iure est puniẽda:aut in re ꝺ qua conteditur.aut in persona.si in re puniri nõ põt.d.c.tue z i re dupliciter:naz vbi missio fieri non põt ferẽ excõicatio vt ibi vel fiet sequestratio z q̃ possit fieri sequestratio:etiã vbi missio locum hz.ē qꝺ no.gl.i.d.c.ij.de dolo.nã plus ē actorẽ in possessionem mitti q̃ rem sequestrare:z magis reo penale z in animo durius.ergo si iudex potest quod est grauius potest z leuius ar.de deci.ex parte qui fi.sint legit.p venerabilem.de reg.iur.cui licet li.vi.Sed Pau.hic tz contrarium.qz sequestratio regulariter est prohibita z fieri nõ potest nisi in casibus expressis a iure.de quibus eo.ti.c.ij.z ad.c.ij.ꝺ dolo.

ad.c.ij.de dolo.respondet ꝙ ibi non requiritur de vi sequestri:sed tm̃ narratur factum ad narrationem premissam dicit ꝙ sequestratio magis prohibetur q̃ missio:quia magis exosa iuri.z illa ratio:ꝙ cui concedit maius ꝛc̃. non ꝓcedit quãdo leuius est magis oxosum iuri.de trãsla.c.vlt. Itẽ seq̃ stratio aliquo respectu est maior qr non restituit res sequestrata ante sniam z post sniam dat victori vt ℞. Sed si fit missio restituitur res qñcũqz itra annũ.bis tm̃ non obstantibus primũ vr̃ verius ꝙ ob tuitus religionis mitius agẽdo possit fieri sequestratio loco missionis vt sic in hoc.d.c.ij.de dolo.ponat casum singularẽ de quo ibi dixi. Si vero procedit in negocio appellationis interposite a diffinitiua. aut petit sequestratio ℈ petitorẽ appellantẽ.aut ℈ possessorem ꝓmo casu fieri non põt cum nil possideat nec possit ab eo separari res ex quo non hz.ij.q.vi.quotiẽs.ij.si ℈ possessorem appellantẽ regulariter fieri nõ dz cũ status appellantis debeat remanere integer pendẽte appellatione.ff.nil innoua. appel.pen.l.fi. fallit qñ possessor fructus dilapidat.ij.q.vi. quotiens.ij.ff.de appel.l.imperatores.c.t.c.fi.z vbiccumqz in cã ꝓncipali posset ꝓcedi ad sequestrationẽ multo magis in cã appellationis vbi possessor victus appellat: cũ.n. iam diffinitũ sit ℈ eũ facilius est ꝓcedendũ ad sequestrationem q̃ prius.si aũt petit sequestratio in cã appellatiõis interposite ab executiõe snie.aut imobilis z sequestrãtur:aut res ẽ mobilis z ipsa sequestratur fructus eius restituendi ei qui obtinuerit z hoc casu precipit sequestrationem fieri non distincto an possessor sit suspectus vel non.C.quoꝫ appel. nõ recip.l.ab executore.z est rõ pp magnã presũptionem que est ℈ victũ qui a snia nõ appellauit sed ab executione tantũ. ¶ Vigesimotertio q̃ro si in casu huius cle.possessor bñficij velit satisfdare an euitabit sequestrationem: vr̃ ꝙ sic.ff. de offi.presi.l.senatus.in fi.z.C.de agri.z censi.litibus.li.vi. ꝓ hoc qõ dixi de iudi.examinata. Jo.an.in addi.Spe.eo.ti. dicit ꝙ in hoc casu nihilominus fiet sequestratio ne is qui succubuit incũbat viciose possessioni beneficij.de eo q mit. in pos.eũ q.li.vi.z ne ꝓtellat litẽ de fructib⁹ bñficij qõ ẽ no. dignum. ¶ Vigesimoquarto quero an possit fieri seq̃stratio de qua hic apud plures psonas idoneas simul vel saltez successiue: So.ad primũ dic ꝙ nõ:qr in singulari hic dicit apud aliquã idoneã psonã nec extat cã quare plures ponãtur in locũ vnius.si.n.de pluribus voluisset itelligi expressisset sicut fecit de duobus coadiutoribus epi de cle.ergo.c. vno.li.vi.subest.n.rõ euitationis expẽsaꝫ. minus.n. grauat vnus q̃ duo:cũ tũ tales debeãt de beneficio alimentari. de appel.puenit. Ad scõm dic ꝙ ex cã põt puta mortuo primo: vel male se gerẽte.vel administrare nolente.z ita in vtroqz dicto tz Jo.an.in addi.Spe.e.ti.ℌ.i. ¶ Vigesimoquinto q̃ ro an seq̃stratio in forma bui⁹ cle.debeat fieri vocatis quorum itereſt z cũ cãe cognitione: dicit Lap.i quadã additione ꝙ si ꝓ ordinariũ fit ex officio vel ad petitionez habentis sniam z sine cõmissione papali vocari debẽt possessor z hij quoꝫ interest.de maio.z ob.inter.sicut cũ dat cõmenda de elec.dudũ.ij.z.eo.ti.nemo.li.vi.facit de ꝓben.lz eps.eo.li.si aũt eã faciet ad mandatũ pape nõ hz aliquẽ vocare cum i hoc sit mer⁹ executor.nec de hoc põt aligs ℴ eo ꝙqueri.nec ab eo ẽt appellare ℈ ea que no.de concess.prẽ. proposuit qõ vltimũ ꝓcedit qñ papa cognito de cã z plene discussis oib⁹ exceptionib⁹ hoc mandat alꝫ sec⁹.ꝓ hoc qõ dixi de of.dele.pastoralis.ℌ.qr.vo.z.s.q.iiij.hoc tamẽ casu ꝙtra rescriptũ ꝓ qõ mãdat ordinario ꝙ seq̃stret.poterũt opponi exceptio falsitatis z obreptiõis z alie legitime.z simplr contra ipsuz deputatũ nec ex hoc dicet opponens ipedire sequestratiõe qr hic loqt de ipediẽte de facto nemini aũt facit iniuriã ꝛc̃. de elec.cũ ecclesia.nec debent alicui tolli legitime exceptiones.de of.dele.ex parte.ij.z sic ꝙsului. ¶ Vigesimosexto q̃ ro an seq̃stratio de q̃ ℌ i aliquo ꝑiudicet quo ad ius possessionis vr̃ ꝓprietatis.dicunt Lau.z Bẽz.ꝙ nõ:qr fit i tuitus de necessitate z ꝓ iudicẽ cui⁹ act⁹ iudiciari⁹ non dz cẽ alicui ita nociu⁹ ꝙ sine cã ius possessionis sibi ꝓpetuo auferat.C. de agri.z cẽs.litib⁹.circa fi.li.vi.secus aũt si voluntarie per partes res litigiosa poneret apud aliquẽ:tunc eni ꝓdit possessorius possessionis.ff.depos.l.lz.nisi ptestet ꝙ saluo sibi iure in petitorio z possessorio hoc facit:qr tunc nihil amittit pro hoc qõ dixi.s.q.xviij.z sic intelligit Gen. ꝙ sequestratio hoc fiet ꝓ ordinariũ iuocato ℈ resistentẽ si op⁹ fuerit brachio seculari.de offi.ordi.c.i.z.c.qñ. ¶ Vigesimoseptimo quero qõ sit officium sequestri de quo hic: So.vt dixi in.r. no.qr dz hẽ plenam curiam de beneficio z est similis administratori legitimo sede vacante.de quo de elec.qr sepe.lib. vi.z hoc tz Jo.an.in addi.Spe.e.ti.ℌ.i.dicẽs fateri oportere ꝙ habet tituluz aliqualẽ ex quo hz administrationem.ꝓ hoc quod no.de elec.nemo.deinceps.li.vi.i glo.ij.z sup ea. ¶ Vigesimooctauo quero nunquid sequester de quo hic fructus q supsunt vltra onera beneficij possit conuertere in vtilitatem beneficij: So.vt in glo.in ver. restituat. que dicẽ ꝙ nõ.idẽ Lau. Pau.z Gẽ. ¶ Vigesimonono quero i eo ꝙ dicit hic de finali victoria qñ dr̃ obtenta: So.vt in glo.in ver.fi. Idẽ Lau. Pau.z Gẽ.dicũt z Lau.z Gen.finalem victoriã dici snias que vltimo sup proprietate fertur.ò cau. pos.cũ dilect⁹.dic hoc vez si petitoriuz z possessoriũ simul deductũ z pfectũ est.alꝫ sufficeret sola snia vltima in possessorio vel petitorio vt ꝓbatur hic ꝓ alternatiuam ibi in petitorio vel possessorio.dicit aũt Lau.ꝙ post latã vnam sentẽtiam post q̃ fit sequestratio:vt hic lz obtineret in secũda instantia is q succubuit i pria nõ per hoc reuocabit sequestrũ donec appareat quis finaliter obtinebit.nec poterit amodo allegare bonã fidem vt ex eo possit fructus suos facere.iuxta.c.grauis.de resti.spol.iimo potius mala fides presumit ideo fit sequestratio vsqz ad finalem sententiam vt hic.

Ver.Siquis autez. No. ꝙ occupare sumit hic in mala pte de hoc in gl.in vbo occupare: zgcordat ꝑm paul.viij.q. i.illud de proba.ex litteris.de elec.vt preterite.z.e.tit.generali.z.c.qr sepe.de offi.ordi. presenti.lib.vi.C. vi.bo.rap.l.i. vnde vi.l.fi.j.de iureiu.cle.i. Aliquando sumit in bona pte vij.q.i.factus de penitẽ.di.ij.charitas.de conse.di.ij.nũq̃.ò ꝓcur.nõ iniuste.z eo.ti.si duo.li.vi.z de elec. si quis iusto.c. li. ¶ Scõo no.casum in quo incurritur excõicatio ipso facto.de hoc in glo.alios.z alios casus colligunt hic Paul.z Mathe.de quibus.j.de sen.excõi.cle.i.in gl.z ꝓ Spe. i suo repert.in ti.de sen.excõi. ¶ Tertio no.in eo ꝙ nõ fit absolutio nisi prius amoto impedimento cõtra illos qui in electionibus:vel matrimonijs vel alijs quibuslibet negocijs volũtarie z malitiose impedimenta proponũt ꝙ non possunt absolui:nisi interesse restituant si possunt z impedimenta remoueri faciant.ar.de rap.c.ij.quod ꝑm Lau.non erit facile ex quo causa translata est ad superioris tribunal.ar.de elec. quanuis.z.c.constitutio lib.vi. Et credit Lau. confessores maxime discretos z litteratos errare si alias istos absoluant.ar.de peni.ꝙ quidam.de vsur.cuz tu. ¶ Quarto no. casum in quo ponitur duplex pena.z de hoc in glo.in versi. nihilominus. ¶ Quinto no.de duplici iure respectu beneficij.s.in re z ad rem.de hoc in glo.in versi.vel ad ipsum. ¶ Vꝓ.ꝙ impediens sequestrationem nõ indistincte debuerit puniri ,put hic punit.naz põt eẽ qõ ex cã resistit iudici sequestrãti qõ fieri põt ẽt de facto.de offi.dele.ex litteris z qõ ibi no.glo.penul.dicit Lau.ꝙ hic dr̃ ꝓcedere si cõstat ꝙ sequestrãs mouet bono zelo.vel si est de hoc dubiuz: qr in dubio dz obtẽperari.xxiij.q.i.quid culpat.sed si notoriuz erat ꝙ nõ erat lata snia. vel aliud impedimentum propter qõ nõ erat facienda sequestratio tũc standũ est ℈ rio: z idez Gẽ.ad hoc.C.de iur.fis.l.phibitũ li.x. intellige tamẽ ꝙ tũc permittit resistẽtia facti ℈ iudicẽ qñ grauamen reparari nõ potest per superiorẽ alꝫ nõ.qõ no.Cy.de appel.l.ab executore.z dixi i.d.c.ex litteris.pro hoc qõ no. Inn.de resti. spo. olim.i.vbi dicit licitum eẽ ius sibi dicere ẽt de facto in defectum oimode iusticie.z predictis zcordat Pau.dicẽs verbum impedire hic intelligi qñ de facto:secus si de iure.puta allegando snias nõ eẽ latam:qr tunc nõ incurrit penam nisi de hoc cõuictus adhuc de facto resistat vel impediat: facit qõ no.de ꝓben.pro illoꝫ secus si confitetur sententiaz latam sed dicit nullam vt dicit bec cle.in fin. ¶ Quero an

sub verbo si quis comprehendatur etiaz eps? Bol. vt in gl. i.que.dicit q̄ sic.z idē Ben. ¶ Opp.ad hoc z solue vt i gl. ¶ Secdo q̄ro in eo q̄ dicit de restituēdis fructibus quid si non extant. Bo teneť ad estimatiouē vt dicit glo.in verbo fructibus. Et idem Ben.p̄o hoc q̄ no.iij.q.i.§.sed notādū ¶ Tertio quero circa hoc cuius sumptib⁹ fiet hec restitutio? dicit Ben.q̄ sumptibus occupatoris.ar.ff.de rei vēdi. l.si vero.z q̄ not.in simili.iij.q.i.reintegrāda.z p glo.ō vsu. cum tu. ¶ Quarto quero nunquid isti fructus possint remitti ab eo qui obtinuit in causa? videtur q̄ non.de rescrip. statutū.§.notorium.de censi.felicis.in fi.li.vi.de heret. cle. ij.§.i.in fi. Contrariū tz Matth.z ad contraria rñdet q̄ i eis p̄hibetur remissio que non p̄hibetur hic.tñ ſm eū non debet absolui absq; satisfactione q̄ intelige respectu tollēdi impedimentū.p̄o hoc.j.de heret.cle.ij.de peni.cle.i.§.ij. de senten.excō.cle.fi.sed quo ad fructus dicitur satisfactum eoipso q̄ ille remisit.p̄o hoc quod no.p̄e.glo.in regula pec catum.lib.vi.dic.q̄ hoc casu non sufficit remissio in odium impedientis sequestrum.z quia isti fructus pendēte lite nō efficiuntur partis aduerse.imo debent permanere apud sequestrum.ō.e.cle.z hoc puto fuisse de mente quia non sunt fructus predicti in libera dispositione partis aduerse eius ergo remissio non iuuat. ¶ Quinto quero quis potest absoluere ab excōicatiōe de qua hic: Bo.vt in glo.in versi.nul latenus.que dicit q̄ ordinarius. ¶ Sexto quero ab absolutio facta non seruata forma de qua hic teneat Bo.vt id ea. glo.que arguit p̄o z contra.z remittit ad no.in cle.j.de iure patro.de quo ibi in glo.hic addit.z per ibi no.dicendum est absolutionem tenere. Aliud est eni quando simpliciter mādatur absolutionem non fieri nisi certa forma seruata quia forma videtur esse quedaz monitio vt hic z hoc ex quo als habet potestatem. Aliud quando simpliciter p̄hibetur potestas absoluendi: quia tunc ligata est potestas inferioris z sic loquūtur iura allegata in glo.ad probandum absolutionem non tenere.p̄o hoc quod no.Host.de priuile.c.i.li.vi. tamen p̄o parte quod non teneat hic absolutio iducit Bē. verbum nullatenus hic in tex.quod denotat abdicationem potestatis absoluendi.de appel.romana.§.sententias.li.vi. z quod no.Host.de senten.excom.romana. §. in vniuersitatem.z.§.officiales.lib.vi.z dicit Ben.hoc tutius. quia in dubio debet potius putare se ligatum q̄ absolutum.de cle. excōmu.illud.z quod no.vt lit.non contest.quoniam.in glo. vlt.primum verius per rationem predictam. ¶ Septimo quero quare in ver.z nihilominus.fit restrictio ad alterum de litigantibus tñ: dicit Pau.q̄ ideo quia si duo litigant de beneficio quod totum spectet ad tertium absurdum foret dicere quod per talem litem ille impediretur in iure suo si ergo tertius qui non est de litigantibus impedit sequestrum vel fructus occupat non est locus huic pene. ¶ De tauo quero an ordinarius possit pronunciare impedientem sequestrum cecidisse a iure suo. Bo.vt in glo.in ver.cecidisse.que non expresse aliquid approbat tamen inclinat q̄ sic. z hoc tz Lau.q̄ ex quo notorie cōmissum est crimen in sua iurisdictione ipse habet iudicare.ff.de offi.presid.l. preses. xxiiij.q.iij.ecce.de offi.ordi.c.i.cessat enim in hoc omnis exceptio priuilegij vel appellationis vbi res de se notoria est iudici.de appella. romana.§. finautem.li.vi.ij.q.i.§.quādo. maxime cum omnis notorius reatus excludat quamcūqz dignitatem de offi.or.cle.vt clericoz dicit aūt q̄ nō ē necessaria bois sīa in priuādo sed sufficit declaratio.q̄ etiā dic hec glo.in fi.ad hoc de hereti.cū ſm.li.vi.z quo ad prin.cōcor. Lap.in quadā additione: q̄ ordinarius punit sibi subditū de quocūqz crimine ēt priuando eum beneficio licet ō cā beneficij questio sit in curia.p̄o hoc de priuile.c.i.in p̄n. lib.vi.z q̄ no.de offi.dele.sup eo.de re iudi.decerto.z ō ma. z obe.p tuas. ¶ Nono q̄ro quare impediens sequestruz ita grauiter punit hic: Bo.q̄ deliberate voluntati superioris resistit.p hoc.xi.q.iij.q resistit.z.c. Julianus. Laud. ¶ Decimo q̄ro an ordinarius si inuenit resistentiā possit implorare brachiū seculare? so. Lau.q̄ sic de offi.or.c.i.z ibi dixi. ¶ Undecimo q̄ro an a sīa de qua hic per quam pronuntiaī cecidisse a iure suo possit appellari? dicit Lap. q̄ nō cū a pena legis nō appelleť sufficit autem q̄ is qui ledit̄ ꝺdicat: vt no.de ꝓsti.cum oēs.nec.n.lex confirmaī processu tēporis.imo si est iniusta nūq̄ valet.xvi.q.iij.inter cetera.als post quingentos.vbi no.in glo.ibi p̄scriptio que est singularis.p̄o hoc q̄ de rōne legis est q̄ sit iusta.iiij.di.erit autem lex.p hoc q̄ non possit appellari est: q̄ hic cadit ipso facto ad hanc penā vt ꝓbatur ipso facto.z idem ſm Lap.si diceret eoipso cadat.de ele.quam sit in fi.lib.vi. secus si diceret cecidisse pronuntietur: q̄ tūc sīa eēt bois non iuris.p hoc de iur.calū.c.fi.z q̄ ibi no.i gl.fi.de fo.cōpe.si diligenti.i gl. sed nūqd.bene aūt ſm Lap.poterit appellari a declaratione pene.l.que ab hoie fit.z hoc cum dubiū est an inciderit vel constat eū incidisse.p̄o hoc q̄ no.de elec. cupientes.§. insuper.in glo.z ptineat li.vi.que est singularis.z Spec. de recu.§.vlt.ver.hoc ēt no.z p Arch.iiij.q.v.q̄ suspecti z hoc casu p appellationem suspenditur effectus pene legis cum dependeat ab ipsa declaratione que suspēsa est per appellationem qua pendēte cē.de ordi.cogni.tuam.qui fi.sint legi.cām.ij.z dicit Lap.idem videri si appelletur a declaratione qua ꝓnunciatur aliqs excōicationem incurrisse.q̄ pendēn.appel.nō ꝺz in extraiudicialibus: z forte ēt in iudicialibus euitari de sen.excō. solet.in fi.li.vi.de ap.puenit.i. z q̄ no.de ap.pastoralis. ¶ Opp.ad hoc q̄ sicut non appellatur ab excōicatione.ꝺ.c. pastoralis. ita vī q̄ nō possit appellari ab hac declaratione p quā pronūciaī illum excōicatum cū huic declarationi sit standū.de proba.post ceſſionem. Sol. aliud q̄ndq; iudex excōicat. q̄ tunc cōstat de excōicatione q̄ ligat ēt si iniusta.de sen.excō.sacro nec suspendatur per appellationez.ꝺ.c.pastoralis.aliud in tali declaratione que potest cē non vera ideo in dubio: vel cum ꝓstat eā nō esse verā procedit dictum Lap.quod est singulare z vtile in practica z idem no.Lap.de senten.excō.is cui li.vi.

Ver. Premissis. No. q̄ constitutio nō cō cernit precedentia nisi ō eis exprimatur quomodo z quando concernat. dixi de consti.c.ij.z.c.fi.

Ver. Non obstante. No. casuz specialez in quo nō excipitur de nullitate cum tamen alias possit excipi.z pendente cā nullitatis nil ꝺz innouari sicut pendente appella. C. nil inno.ap.pen.per totum de reg.iur.decetero. ¶ Quero an quelibet exceptio nullitatis hic intelligatur sublata.glo.vl. dicit q̄ non est sublata nullitas per quam negatur iurisdictio: q̄ oportet q̄ cōstet de sīa z de iurisditione auditoris.q̄ glo.est singularis z nescio alibi z facit ad multa.z p̄o ea est ff.qui satisda.cog.l.ij.§.quod ait p̄etor.ij.z q̄ ibi no. Bar. nam ex eo quod ibi dicit text.q̄ id q̄ dicit p̄etor sufficere qualiscūq; fideiussor accipiaī de iudicio fisti.referendū est ad facultates.i.q̄ ēt nō locuplex.arguit Bart.saltem ō ſba oportere q̄ ꝓstet vꝫ q̄ sic fideiussit. z p̄o hoc ar.ad.q. Bictat statutū q̄ sīa arbitri nulla obstāte exceptione mādet executioni. q̄ ꝺz intelligi ita tñ q̄ constet q̄ sit arbiter z q̄ sīam tulerit. q̄ expresse decidiť p hanc glo.p hoc q̄ plene no. Bar.ff.q̄ vi.aut clam.l.i.§.hoc interdictū. vbi dicit q̄ si statutū dictat q̄ ꝺ instrm publicum nulla obstet exceptio. intelligiť ita tñ q̄ cōstet de instro z q̄ cōstet esse publicum z sic admittiť quelibet exceptio cōtra solēnitatem substantialē instri. alie aūt exceptiōes nō iure exceptionis: sed p iploratiōē officij iudicis ēt admitti possunt: q̄ phibitus excipere nō ꝓhibeť officium iplorare.ff.de pe.here.plane. z.l.fi.nau.cau.sta.l.iij.i fi.q̄ no.z p hoc de iureiu.ad nostraz ij.z idem dixi de offi.dele.ex parte.ij.z quod dico.j.e.q. secus autem dicit Bar.ibi si statutū dicit nulla exceptio seu defensio admittatur. q̄ tunc ēt iudicis officiū est excluſum q̄ nō. p hoc infert ibi q̄ si opponereť stante casu ꝑmisso q̄ instrm esset simulatū nō admittiť exceptio. q̄ lz ꝓtractus ō quo in instro nō sit verus sufficit tñ q̄ instrm est publicuz. q̄ dic verū respectu simulationis ꝓcernētis ꝺctum. sed si opponiť simulatio respectu rogationis vt quia ꝺz q̄ rogatio notarij nō fuit simulata bene admittiť: q̄ p hoc deficit

solemnitas

solemnitas substantialis instri.i aut.de tabellio.§.nos aũt. colla.vi. ¶ Opp.ad predicta potissime ad dictum glo.in eo qõ dicit vt predixi solã nullitatem p quaz negat iurisdictio hoc casu opponi posse q̃ imo z alia nullitas notoria vel quã statim paratus sit ꝓbare.ar.de resti.spoli.litteras in fi.So. Lau.z Gen.q̃ si ordinarius bz sniam pro bona iusta z rite lata nõ audiet ipugnans ex aliqua causa nullitatis i casu isto.alias si sibi non ꝓstat poterit informari z audiet tunc ipugnationem super nullitate rõne deficientis processus de quo non ꝑsumit nisi probetur.de proba.qñ vbi de hoc.vel aliter dic ad.c.lras.q̃ ibi loqtur qñ de impedimento cõstat z p illud.c.dico q̃ nõ audit hic exceptio nullitatis quando de ipsa oporteret probari.secus si constat q̃ tz Lap. dicẽs q̃ a quocũqz opponat nõ auditur exceptio nullitatis vt hic si tñ constaret ordinario sniam nullam eẽ non faciet huiusmodi sequestrationẽ.nõ.n.dici põt lata snia que nulla est: z dicit Lap.q̃ in multis casibus repellitur opponens nõ tñ tollitur iudicis officium:vt no.ij.q.vij.alieni.facit de elec.si forte li.vi.z quod ibi no.de excep.exceptionem: z.c.i.li.vi.z qõ no. Inno.de appel.sollicitudinem.ver.cũ aũt. ꝓ hoc qõ dixi.§.e.q.z de hoc etiã de eta.z quali.eam te.z qõ not. Archi.de rescrip.si eo tempore.li.vi.qõ singulariter no.z ponderа in hoc quod dicit gl.vlt.ibi ex quo tamẽ de iurisdictione z pronunciatione constat z sic vult de his duobus constare debere ed excludendam exceptionem nullitatis ꝙ cõstare non potest qñ ꝓstat de nullitate snie.nam parte etiam non opponente tenetur iudex ex officio reiscere per nũc dicta.ꝓ hoc de fi.p̃bỹ.constitutus.z de offi.vica.c.i.quod ibi dixi post Inno.z hoc etiam sentit Gen.hic dicẽs q̃ quãdo non cõstat de iurisdictione eius qui tulit snĩam non ꝓcedit hec littera:qz nec tunc põt dici snia aliqua fore lata qõ exigit hoc.c.de verb.signi.forus.ver.in omni possent enim si aliud diceretur procurari fraudes infinite:vt quia per priuatam personam petitor faceret sententiam ferri ad suum sensum.z ꝑm hoc dicit Gen.q̃ verba hic posita non obstante zc̃.debent ciuiliter intelligi tamen hoc dictum non facit q̃ si constaret de alia nullitate q̃ de ea que opponitur ratione iurisdictionis q̃ sufficiat imo potius facit contra z exp̃s sius facit q̃ subijcit Benz.dicens ex alia causa non admitti exceptionem nullitatis in quo secundum euz salubris fuit hec prouisio ne sit in potestate eius contra quem lata est omni tempore dicere nullam z sic oino tollere ꝓuisionẽ huius cle.cuius ratio potest esse ꝑm eum quia vbi constat de iurisdictione sniam ferentis ius presumit q̃ sit legitima.de renũ.in presentia:secus vbi non constat.ar.C.de man.prin. l.i.de offi.dele.cum in iure.qõ vltimum non procedit.nõ.n. presumitur pro sententia:nisi transierit in rem iudicatam ideo oportet q̃ ꝓ acta ꝓbeꝛ.de proba.quoniam contra.hic aũt loquitur de snia que nondum trãsiuit in rem iudicataz patet in eo qõ ponderaꝛ expectãdã finalẽ victoriã que frustra expectareꝛ si nõ eẽt appellatũ:qz iam diceretur peruentum ad victoriã vnde dic verius prout predixi ꝑm Lap.z vt dico.ĩ.q.se. ¶ Sc̃o q̃ro circa hec an quelibet exceptio inferens nullitatẽ iurisditionis audiet:vz q̃ sic per predicta in ꝓri.q.sed Jo. de san.geor. intelligit q̃ audietur cum ꝓponitur per verba negatiua:vt qz negatur ꝓferentẽ fuisse iudicem que negatio transfert onus ꝓbandi in aduersariũ vt no. de ele.bone.i. vel si negatur cõmissionem ei factam: qz ꝓstaꝛ ꝓ cancellarium ꝓstare põt:de hoc.sed si per verba affirmatiua vel negatiua que resoluerẽtur i affirmatiua secus:vt si dicit iudicem excõicatum vel rescriptum impetratũ ab excõicato nõ audit ẽt si velit statim ꝓbare z dicit sic seruari z est mirabile. ¶ Opp.adhoc de resti.spo.c.litteras. prealle.vbi apparet paria fore si constat vel si statiz vult ꝓbare .So.puto equius vt stetur ꝓtrario z restringatur iste tex.ad exceptionem de qua non constat vel constare statim non potest alias inherendo littere ita indistincte loquẽti deberet nullam penitus exceptionẽ admittendaz quod tenendo resultare possent absurda vt dixi i.q.precedẽ. Itẽ quando statim constat vel cõstare potest exceptio potest dici notoria quo casu locus est.d.c.litteras.z de diuor.signifi-

casti.z q̃ ibi no.in quibus probatur q̃ etiã vbi nõ dz admitti exceptio tñ admittitur ea de qua constat vel statim constare potest.qũo aũt dicatur statim cõstare posse.no.de appel. interposita. ¶ Tertio quero si appellatũ fuit a snia lata sup possessorio an per appellationẽ suspendatur ipsa snia z eius effectus ita q̃ non fiat executio sicut nõ fieret si esset lata super petitorio z appellatum ab ea:dicit Lap.posse dici q̃ sic per principium z fi.huius cle.z pro hoc quod no.ij.q.vi.§. diffinitiua.ver.de possessione.per Joã.z Lau.z in Spe.de appel.§.in quibus v̊.vi.z se.lz contrariũ teneat Jo.ij.q. vij. in sum.z Archi.in.d.v̊.de possessione.z Inno. de no. oper. nũc.c.penul.dicit ẽt Joan.an.de rescrip.c.ij.q̃ ille. versi.de possessione.non habet locum secundum canones quod dicit Lap.hic esse satis expressum. de hac.q.dic melius pro ut dixi.s.in prin.in.iij.contrario.

¶ De probationibus. Rubrica.

Litteris. No. dũm an papa dicat reseruamus nobis an dicat se. apostolica.de hoc in glo.iij.z idem Pau.nam primo casu morte pape extinguitur. secundo nõ.de rescrip.si gratiose.in.vi.de hoc.ĩ.q.iij. ¶ Secũdo no. de verbo censemus. de quo dic vt in glo. vlti. ¶ Oppo.q̃ litteris narratiuis pape credi non debeat de priui.si papa.li.vi.Sol.hec fuit ratio dubitandi vt colligitur ex glo.i.z solue.vt in glo.in.ver.fundatur.ratio autem decidendi quare quando fundatur intentio pape super narratione creditur z secundum Lau.quia soli viue voci pape crederetur.de tes.cum a nobis.z eius litteris bullatis ẽ credendum.de proba.post cessionem:maxime cuz hec littere ad aliud nõ valeant:cum tamen debeant aliquid operari. ar.ff.de le.i.l.si qñ.z.d.c.si papa.z ex hoc no.Lau.q̃ tñ valet vox expressa p lras sicut oretenus ꝓlata.de quo p Host. de despõ.ipub.ad dissoluendum.vel ꝑm Gen.rõ potuit eẽ quia papa non puri hominis sed dei quez impossibile ẽ mẽtirivicem gerit.de transla.quanto.z eius legatione fungi dz vij.q.i.ois.nec non discipulorum eius.ij.q.v.si quis presbyter.nam eoipso q̃ ad tante dignitatis apicem est promotus sanctus reputatur.xl.di.non vos.vnde actus sui ex celesti arbitrio facti cẽsentur.C.de sum. trini.l.i. in fi.z vtraqz ratio tollerari potest. ¶ Secundo op.ad idem.ĩ.de sen.excõ. cle.si sũmus.So.non ꝺicit sed concordat.z sol. vt ibi i gl. penul. ¶ Tertio op.q̃ ẽt si non fundetur intentio pape sup narratiuis verbis tamen debeat eis stari.de censi.cũ olim. z qõ ibi no.de instro faciente mentionẽ de finibus eẽpatuuz lz pricipaliter nõ confecto sup finibus cui tñ staꝛ.So.Oda the.q̃ illud ꝓcedit in ꝓbatiõe finiũ vbi nõ requirunt arcte ꝓbationes.de proba.cũ causam.quasi velit dicere q̃ sufficit semiplena ꝓbatio z colligit aliqua genera semiplene ꝓbationis.primo p vnuz testẽ.ff.de dolo ple.l. theopompus. quẽadmo.test.aper.l.i.§.fi. Itẽ p scripturã domesticaz que nõ sola sed cũ alijs probat.C.de proba.l.instrumẽta.de hoc dic vt dixi de fi.instru.c.i.itẽ p fugaz.in aut.de coll.§. super hoc.z.§.si quis aũt.de ꝑsump. nullus.iij.q.ix. decernimus. Itẽ si quis dicit se in vrbem cõpulsum:qz nõ est verisimile ex hoc semiplena probatio contra eum.ff.qõ met.cã.l.non est. Itẽ p famam.C.de re.credi.i bone.quod dixi de test.veniens.i.z qõ no.glo.de appel.c.i. ¶ Quero an litteris inferioꝛ pape credaꝛ:So.vt in glo.ij.que remittit. z de hoc ẽt de re iudi.abbate sane.li.vi.z de ver.sig.abbate.Lap.distinguit q̃ aut narratio seu assertio in talib⁹ litteris sit incõmodum alterius z probat:aut in dãnũ z nõ probat.ratio diuersitatis quia in primo fauor ideo ampliandus.in secũdo odium ideo restringendũ.regula odia.li.vi.in preiudicium vero ipetrantis vel scribentis bene faciunt fidem.pro hoc qõ no.de iureiurã.c.fi.l.vi.z per eundẽ Lap.in repe.c.iacobus de symo.in.iiij.q.sed qõ dicit Lap.q̃ in cõmodum alterius credit non videtur procedere nisi in preiudicium scribẽtis z sic potius debet fieri duplex membrum tñ q̃ in preiudicium scribentis vel impetrantis statur sed in preiudicium alterius non.z hoc quo ad priuatas personas.quo ad alios

dic vt no.in.c.post cessionez.allegan glo. ¶ Secundo quero de istrumento sniē in quo dicitur libellum oblatum litē contest.z similia an faciat fidem de illis. So.glo.in ver.fundatur.remittit.dicit Paul.q facit fidem quia tabellio non intelligitur loqui nisi de his que eadē die z loco acta sunt coram eo etiam si exprimatur dies z locus quibus singlr predicta facta dicuntur.quia de eis instrm ē testimoniale: vt no. Inn.de proba.qñ.z de hoc ibi dixi. ¶ Tertio quero in eo q hic fit dñia prout etiam dixi in.i.no.an papa reseruet collationi sue an se.ap.quid dicit reseruamus collationi nostre vel se.ap.talem prouisionem.an obeunte papa extinguatur reseruatio:videtur q nō:quia ibi due disiunctiue ponunt quorum alterum per se stare potest.primum secundū ordinem scripture recipimus ita dicimus Lau.qui subdit contrarium videtur z nihil alleg.pro primo de ordine attendēdo.de preben.super eo.li.vi.pro scōo: quia dispositio videt incerta z sic non tenere.de elec.c.ij.li.vi.tamē q actus pape non possunt per inferiorem interpretari.de confir.vti.c.i.z c.ij.z videtur dicendum q ipse reseruans vel successor habeat eligere an reseruatio sit facta sub nomine persone an sub nomine dignitatis.de alternatiua autem dic vt dixi de rescrip.inter ceteras. ¶ Quarto quero an reseruationem beneficij possit alius facere q̄ papa:So.vt in glo.in ver.reseruasse.z idem Paul.z Genze.z in glo.fi.z de hoc per Host.de appel.constitutus.i. ¶ Quinto quero quia in glo.in versi.reseruasse fit mentio de reseruatione legati.an eius reseruatio sit realis,an personalis.dic q expirat finita legatione.de offi.lega.presenti.lib.vi. ideo dicit Archi.ibi q ē personalis.ar.viij.q.i.petisti.xxvi.q.ij.non exemplo.de concess.preben.costitutus. ¶ Sexto quero an potestatem recipiendi resignationem beneficij possit alius q̄ papa committere alij.z cum hoc potestatem conferendi:So. vt in glo.in ver.cōmisse.z idem Paul. ¶ Septimo quero de exemplis circa ter.so.in eo quod dicit de reseruatione pape exemplum de.c.si capitulo.de cō.pre.li.vi.in eo quod dicit ō receptione resignationis.exemplum.de offi.delega.ex parte.i:de preben.dudum.lib.vi.in eo.qō dicit suspendisse exēplum. de concess.preb.c.fi.de dolo.z contu.c.veritatis. in eo quod dicit vel alia similia.exemplum vt in glo.in hoc verbo.vel secundū Gen.vt quia dicit postulationē vel electionem se refutasse.de electio.innotuit.de postu. ꝓla. gratum. vel ꝑm Paul.vt qz dicit se interdixisse vel deposuisse vel loca exemisse. ¶ Octauo q̄ro generalit an z qñ stetur vbis narratiuis pape So.vt in glo.in v.fecisse.q ē notabilis.z in effectu vult q aut sup narratiuis nō fundat intentio pape. z non ꝓbant aut sic z aut sunt de facto ꝓpio zc̄.vt i glo.v. ex his.vsqz ad fi.cuius mēbra bene ꝓbantur i p̄cedēti parte glo.z idē Paul.in co.tamē q glo.dicit q stat narratiuis ēt q̄ nō sunt de facto pape.dūmodo sup eis fundet ei⁹ intētio.Contrariū vī tenere Old.in 2filijs.ccl viij.p ar.a ꝯpio huius lre.sz verī⁹ ē qō dicit glo.que bene rñdet ad hāc lrāz Et ꝑ maiori itellectu gl.dic vt in se.q. maxime.q.x. Et i eo qō hic dī de narratiuis vbis lrārū pape generaliter de verbis enunciatiuis.an ꝓbent.no. de suc.ab ite. c.fi.z p Bar. plene.ff.de dona.l.ex hac.p Bal.C.de.milita.testa.l.ex bis. ¶ Nono q̄ro circa hoc qd si papa narrat i lrīs suis de reseruationibus suoz p̄decessoz sup qbus gra sua fundatur: So.vt in extrauag.cle.vi.puida.vbi dī q adhibet plena fides in iudicio z extra. ¶ Decimo q̄ro qñ dī sup narratiōe fundari intentio pape:dicit Lau.q tunc qñ apparet q papa intēdit ad hoc principaliter narrāduz z insinuanduz.z iō dicit idem.Lau.z Gen.hāc cle.itelligendā de lrīs principaliter cōfectis ad insinuandā grām vel itentionē lz principaliter ipsam grām nō ꝓtineāt. qō fieret si principales littere exhiberent.de of.dele.cū in iure.C.de mā. princi.l.i.z i hoc distinguit Lau.nā qñqz papa narrat factū suuz tantuz sicut qñ suā gratiā vel intentionē in suis lrīs iudicatur.z tunc est ei credendū vt hic.quādoqz narrat factū alterius tm:puta quādo ea q̄ sibi p partē sunt suggesta i suis lrīs narrat.z tūc nō vult sibi credi nisi sint veritate subnixa de fide istru. ex lrīs.de priui.si papa.in pri.li.vi.de p̄ben.cle.si dignitatē quā doqz narrat factū suū z alteri⁹ vt qñ i litteris ius parti reddit.vel alicui i illis lrīs graz facit.z tūc sibi credēdū ē.d.c.si papa.ꝟ.i.de renū.lane.de vb.sig.abbate.cū silib⁹.Lap.vo dicit posse dici.q ēt si narrat factū alienū sup his sup quib⁹ fundat intentio pape dūmō non de facto suoz predecessoz si hoc facit ꝓpio motu stetur licet possit ꝓbari cōtrarium si aūt ad petitiōez alterius non stet nec trāsferat onus probādi i aduersariū:sed probet ille pro quo est facta narratio.ad hoc.de prebē.si motu proprio.z.c.se.li.vi.z cle.si roman⁹.c. ti.de sen.excom.si sūmus.de transac.ex litteris.z q ibi no.i regula non liceat actori.iij.q.in fi.li.vi. z ꝑm hoc limitandū foret qō hic dicit in gl.magna.tū de stilo curie est q litteris non motu ꝓprio ꝙcessis post narrationem dicit vt asserit impetrans vel vt asseritur. Et vez ē q impetrāti incūbit on⁹ probandi.z de hoc dic vt dixi de presum.c.fi.per hoc deciditur.q.sequens. ¶ Undecimo q̄ro circa hoc papa narrauit i litteris q priuauerat titium z reseruauerat tale beneficiū qō hēbat qō mādat ꝙferri Seyo nūqd audit tertius volēs ꝓbare q būficij nō fuit ticij. Sol.fuit.q. i fcō dic q sic z hoc apte dī in gl.ma.in vbo probatiovo.z in hoc dicit Lau. de pynu.ꝙcordando ei qō dixi statim q impetrans tenetur probare q būficiū fuerit illi⁹.z qō littera nō ꝓbat q super hoc littere pape fidē faciāt. Alij tamē i.q.illa allegauerūt q q de stilo curie nō ꝙcederent littere nisi fides fieret q fuisset titij.dic vt dixi.s.q.pr.q immo ꝙcedunt cū illis verbis vt asseruit impetrans vel vt asseratur z tunc incumbit impetrandi onus iustificandi suam gratiam per predicta.

¶ De testibus. Rubrica.

Quamiudei.

C Summa vt i gl. i.vel magis proprie sic. Exhortatur princip⁹ f.principis ne priuilegia ꝙcedant iudeis vel sarracenis q per xpianos testes cōuinci nō pñt z q priuilegia concessa super hoc suari nō permittant qbus si vtuntur subtrahit xpianoz cōmertiū. ¶ No.de dictiōe haud.q ꝑm Paul. stat negatiue z ginēcti z innuit q sup cuilib⁹ z criminalib⁹ priuilegiati erāt.facit.ff. de vb.ob.si sic stipulat⁹ ꝑm eū: sed melī⁹ ꝓbat.ff.de re.dub.l.si is q ducēta.ꝟ.vtrū.nā alternatiua sequēs negatiōem hz vim copulatiue vt h̄:de quo dixi de reseri.iter ceteras.pōt ēt ꝑm Paul dictio haud eē alternatiua z inuere q sup altero tm̄ priuilegiati erāt z vrūqz intellectū tāgit gl.iij.z qualitercūqz itelligat i hoc nō refert. ¶ Secōo no.q vbū principes aliqñ sumit generalit ꝓ quolibet principe citra regē sicut h̄ z sumit hic lati⁹ q̄.j. ō bap. cle.vna. non cōprehēdit quēlibz sub quo tāq̄ sub dño tpali degūt iudei.e.t.postulasti z.c.i nōnullis.idē dico.j.ō iurcti. cle.vna.i prin.l.i.no. ¶ Tertio no.q principes nō debēt privilegiare ifideles i his q̄ sē obprobriosa fidei de hoc i gl. in v.principū.in nō.z sic itelligat ꝟz Steph.xxv.q.i.generali sic z ꝟz pau.nō pōt princeps dispēsare vel aliqd ꝙcedere ꝯ ius canonicū sicut nec ꝯ ius naturale.j.ō re iudi.cle. pastoralis aū fi.z dicit Step.q ꝯ iura priuilegiare nō possunt nisi papa z imperator.C.de of. pfec.pret.l.ij.facit qō no. Host.de offi.arch.c.fi.z dicit Gen.q in casu huius cle. priuilegiuz ē de manibus iudeoz vel sarracenoz eripiendi z ꝑncipi remittendum.C.de paga.l.sicut.nam de iure uon valet tanq̄ bono publico contrariuz.C. de preci.impera.offe.nec dam nosa canonizata.xxv.q.ij.ad idem ea.q.omnes.C.si. contra ius vel vti.publi.omnes. ¶ Quarto no.de religione xpiana:sumitur aūt z alijs modis religio.de quo remittit glo.in ver.religioni.sed Paul.prosequit.nam primo sūmitur put hic concordat.xcij.di.c.i.de diuor.gaudemus.de homi.pro humani.li.vi.C.de sum.trini.l.i.z.iiij.z.l.si quis.Aliquando sumitur magis stricte vt cū per professionem perditur liberum arbitriū.xij.q.i.non dicatis.de elec.si religiosus.lib. vi.Aliquando pro vita honesta.de consti.ecclesia.de re eccle.nō alienā.c.fi.xvi.q.i.iuxta.xxiij.q.v.qō deo.Aliqñ pro dignitate ep̄ali.de voto ex multa.ꝟ.i. ¶ Quinto no.q superior ex officio debz ꝓhibere observantiā illiciti z ꝓhibiti ꝟz Paul.de his q̄ fi.a ma.par.ca.c.ij.de sent.excō. nouerint

rint.de sup.neg.prela.cle.vna. ¶ Sexto no.casum in quo phibeť sub pena vsus priuilegij nō aūt ipetratio. de hoc in glo.in.v̄.vti.z idem Pau.qz ius offendatur hic ex solo vsu ¶ Septimo not.q in delictis superioris auctoritas nō excusat.xi.q.iij.si dñs:de tēp.or.dilectus.z.c.ad aures.patebit hic qz nō excusantur vtentes priuilegio pricipū minus tamē puniendi sunt inferiores quādo in delictis sequuntur errorem maiorum.de transla..c.ij.ad fi. ¶ Octauo no. de censura ecclesiastica.z dicit Mathe.q sistit circa spūalez penam.de ver.signi.querenti. Seueritas aūt canonica consistit circa penā temporalē.de penis.in quibusdā. Sed ecclesiastica animaduersio cōsistit circa degradationē z curie secularis traditionem.de ver.sig.nouim⁹.que no. Hostien.de homici.p humani.li.vi.sumuntur aūt hic promiscue vnuz pro alio.pro hoc qō no.de penis.in qbusdā.de v̄.sig. quid p censurā. ¶ Nop.q papa nō debuerit iudicare ℨ iudeos vel sarracenos.qz nihil ad nos de his qui foris sunt.ij.q.i.multi.de diuor.gaudemus. Confirma qz papa habet curam solum populi xp̄iani.j.de re iudic.cle.pastoralis.in prin.so.vt in glo.in verbo principum.que dicit cōtraria procedere regulariter z q iste est casus specialis.z idez Pau. Mathe. dicit q inquantū deum offendunt procedunt sed inquantū offendunt hominem procedit cle.vel secundum eum contraria possunt intelligi de directa cobertione hoc de indirecta.pro hoc quod dicit hic glo penulti.z hec vltima vera licet etiam precedentes tollerari possint. ¶ Secundo op.ad idem quia iudei sunt tanq̄ laici sub regula laicali cōstituti. xij.q.i.duo. Itē post eoz ortum nō recipiūt aliquid spiritualitatis exterius puta coronam vel conuersionem religiosaz nec vlterius characterem baptismalem.z sic nec quo ad forum cōtentiosum corpus.nec ad forū aie eoz anime pape subsunt So.Gen.q hoc facit papa pp iniuriam z offensaz quam aduersus religionem xp̄ianam cōmittunt quā papa aduersus quoscūqz extraneos defendit. xxiij.q.iiij. displicet.vel q subsunt indirecte.prout dixi in p̄ceden. ℨrio. vel scōz euz ēt recte.qñqz quo ad penā tēporalē nō quo ad spūalem.de hoc.xvij.q.iiij.cōstituit.xxviij.q.i.sepe.z quelibet solutio de predictis tollerari potest. ¶ Tertio op.q non debuerit phiberi priuilegiū ō quo ℌ nā iudei ℨ xp̄ianos nō recipiunť in testes.e.ti.iudei.z.c.licet ergo z econuerso non ō bent xp̄iani admitti ℨ iudeos. vt seruetur paritas in iudicijs.So.vt in glo.in ver.iuri.quā singulariter no.in eo q dicit illam regulam de paritate seruanda in iudicijs intelligi quo ad personas actoris z rei non autē quo ad alias qō dic vt in glo.z idem Pau.vel secundus Lau. contrarium p cedit quo ad priuilegium qō quis impetrat ad sui instantiā tunc enim tenetur ēt recipere ℨ se.ff. quod quis.iur. in rubro.z in.l.iij.ad hoc de cōsti.cum omnes.ō p̄ben.p illoz. secus i priuilegio qō haoēt xp̄iani ne cōuincantur p testes infideles qz fuit cōcessum xp̄io motu z sic non debet ℨ xp̄ianos retorqueri.similem solu.no.glo.de mutu.petitio.c.fi.in fi.que est notabilis.p hoc scōm Lau.z Gen.qz i xp̄ianis cessat rō q̄ est in ifidelibus. Infideles aūt tāq̄ in fide xp̄i falsarij ℨ xp̄ianos non admittunť quasi de falsitate suspecti.ij.q.vij.non pōt.z.c.se.nam deo infidelis nō p̄sumit esse fidelis homini.xxiij.q.v.si apud.p hoc qō no.ij.q.vij.pagāi.cessante ergo ratione z̄c.lxi.di.ſ.bis oibus. ¶ Quarto op.in eo q papa exhortatur principes potuit.ehiz cōminari z penam infligere.de iude.iudei.ij. So.vt in glo.in ver.exhortamur.quc stat contrario dicens q hoc facit ex curialitate. idem Lau. Pau.z Gen.z dic q potius exhortatur q̄ puniat.iuxta illud Math.xiij.ne forte colligens zizaniaz eradicet si triticum.i.ne cohercendo infideles prouocet xp̄ianos principes. ¶ Quinto op.in eo.q prohibet non obseruari priuilegia prius concessa.quia cōstitutio debet concernere futura non preterita.de cōsti.c.ij.z fi. So. Lau.q constitutio hic retro respicit.quia concordat iuri naturali. sicte de vsu.cum tu.z idem Gen.z dic naturali.i.diuino pro hoc qō no.ō consue.c.fi. Item ad ℨriū dic q constitutio concernit preterita qñ ō preteritis exprimit vt hic.ratio aūt quare hic iuste exprimit est ea quā nūc dixi. ¶ Sexto op.q nō debuerit papa hortari principes vt priuilegia per eos c concessa facerent non seruari.cū non liceat venire contra factū suum.de cleri.coniug.diuersis.dicit Pau.q possunt contrauenire quia factū a iure improbať.vt no.in.d.c.diuersis als nō liceret qz priuilegia simplr data sunt ꝑpetua.xxv.q.ij.c.i.xij.q.ij.si eps.de institutio.cū venissent.ō prebē. si cui z ō reg.iur.decet.li.vi.in auť.hec cōstitutio que ō dignitatibus.in fi.col.vi. ¶ Septimo op.qz cū hic prohibeať tantū vsus priuilegiorū sub pena vt in versi.q si iudei. nō ōbuit supra phiberi priuilegia cōcedi So. Pau.q phibeť cessione principes vel eoz officiales timentes negare promissa obseruent ea de facto.xxij.q.iiij.c.ij.z eadē rōne phibeť factio statutoz ℨ libertatē eccl'ie ne de facto ea seruent officiales de sen.excom.nouerint.z.c.graue.j.de vsur.cle.vna. ¶ Quero si xp̄iani,producuntur,in testes ℨ infideles qō possunt vt dixi.s.in.iij.ℨrio.an poterit excipi ℨ eos de criminibus So.vt in glo.iiij.que dicit q sic: z remittit Lau.argut pro z contra.primo q debeant admitti qz ois legitima ō fensio cōpetit ēt excōicato.z cuiuscūqz de excep.cum inter. In ℨrium qz frustra legis auxilium z̄c. de vsur. qz frustra. fol.ꝑm Host.q̄ hoc notauit.s.c. iudei.si crimē qō obijcitur est vtroqz testamēto dānatū admittunť: z idem si nouo tm cū iudicentur ꝑm legem romanā.z ꝑm eā excipere p̄nt.C.ō iude.l.iudei:sed si veteri lege tm dānenť vt cōmodere carnes suillas vel similes repellētur.xxviij.q.i.sepe cū sequentibus:sed tū in eo qō dicit de peccato ꝑm nouū testm tantū aliter dř in.d.c.iudei. Et Pau.hic dicit tale crimen opponi non posse per infideles in penā erroris sui.de quo dixi.in d.c.iudei. ¶ Secōo quero si ifidelis testificať p xp̄ano: sol. Pau.q testificari.pōt vbi nō tractať de alieno p̄iudicio.vt no.de peniten.di.i.multiplex.ad fi. alias secus. sic intelligit qō no.Spe.de teste.ℌ.i.v̄.itē q est iudeus. ¶ Tertio quero si iudeus producitur in testē ℨ iudeū. vel alius infidelis ℨ ifidelē an admittiť: dic Spe.q sic in.d.v̄.itē q est iudeus per.c.ij.q.vij.si hereticus z.c.nō pōt.xxiij.q.iiij. ipsa pietas. ¶ Quarto q̄ro q̄ ē rō quare reprobatur priuilegiū de quo hic: so.Lau.z Gen.q ideo qz cū infideles p sola humanitate foueanť a xp̄ianis cum ipsi admittanť in aliqbus casibus ℨ xp̄ianos.C.de heret.l. qñ multi viderentur xp̄iani inferiores eis saltē ꝑz distictiōez aut. si hereticꝰ.c.ij.q.vij.cui videtur standum cum sit in volumine decretoz:licet aliq dicant non stādū cū oēs heretici sint hodie excōicati de heret.excōicamus.i.z iudei sint in peccato mortali:z sic merito repellēdi.e.ti.testimoniū.p ℌ q no.c.ti.c.i.z ex hac rōne iparitatis:qz iudei nō vtūtur cibis xp̄ianoz,phibeť xp̄iani eoz cibis vti.xxiij.q.i.omnes.de iudeis.z si iudeos.in prin. Lau.z in eo qō dicit de hereticis indistincte repellendis dicit:vez rōne predicta de infidelibus alijs dic q illi nō idistincte repelluntur nec est vera rō premissa q sint in mortali. z de his dicvt dixi.e.ti.c.i. ¶ Quinto quero si iudeus producitur in testē nūqd sup sacra iurabit vel si litigat cū xp̄iano nūqd iurabit ō calūnia: vř q nō qz non lz ei igredi sacra nec tāgere.v.di.ad eiꝰ.C.ō iude.l.iudei in prin.dicit Laud. q si expedire videbiť iudici pōt cōpellere vt iuret sup sua lege.C.de iude.l.si qua.q̄ pax facit.de hoc i Spe.de iura.calum. ſ.restat videre.i fi. ¶ Sexto quero cur cōmunicam⁹ cū infidelibus z nō cū excōicatis cū vtriqz sint imūdi z fic euitādi.xliij.di.in mādatis.dicit Lau.q iōvt lucrificiam⁹ xp̄o z qz parū curarent si eis nō cōicaremus:secus de xp̄ianis.qz ex rubore ꝑter hoc ꝓfundunť. vt no.glos.xi.q.iij.ad mēsam. ¶ Septimo q̄ro nūquid frater p fratre possit testificari: so.Math.q̄rit ō hoc z de pluribus similibus sequētibus que non sunt hic necessaria: de hoc in Spe.e.ti.ſ.i.v̄. sed nunqd. ¶ Octauo q̄rit idē Math.de dapifero.i.familiari an possit iter duos dños testificari: de hoc qñ z qūo admittantur testes de familia.e.ti.in litteris. ¶ Nono queritur si testes discrepant inter se: de hoc eo.titu. in nostra. z dicit Mathe.notandum q testes in cā criminali debent de gradu ꝓcordare si interrogētur.xxxv.q.vi.de pentela.dicit etiā q testē quē semel approbaui reprobare nō possum. de hoc de excep.cum venerabilis. ¶ Decimo quero si testis dixit

vnuz verum z aliud falsum possum pro parte approbare z p pte reprobare.z an si reprobatur in vno articulo per hoc reprobetur in oibus:de primo dic q si pro me recipio teneor z cõtra me.e.ti.p̃sentiuz.z qõ ibi no.de cẽsi.cum olim. de scõo dic q vno dicto testis reprobato reprobantur oia q̃ conuincitur periurus.quod dixi de hereti.fraternitatis. ¶ Undecimo q̃rit an testis teneatur respõdere an sit infamis criminosus vel odiosus.de hoc.e.ti.cum causam.

¶ Testibus.

Primo dictum. scõo rõ ibi cum non minus. ¶ Not. de vbo rite.qõ exponit Gen.i. solemniter.q̃ hoc vbũ iuris solẽnitatẽ denotat. ff.de bo.pos.cõ.ta.l. non putauit.§.non queuis.de inoff.test.l.ij.p hoc ō sum.tri. c.i.v.vnaz: vbi distinguitur inter rite z recte. ¶ Secundo no.de articulis exhibendis in litibus:de hoc.ſ. de ver. sig. sepe. ¶ Tertio no.de dictione cũ que ponit hic pro quia ō hoc in glo.in pe. ¶ Quarto no. de suborn atione vitanda i tibus.z dicit Lau.z Gen.suborn atio est de aliquo falso exprimendo vel vero tacendo in testimonio testi per aliquez facta informatio.iij.q.ix.puta ad hoc de accu. qualiter.z dicitur suborn are quasi subditus in aures aliquod maluz ornare z sub colore ponere.in aut.e.§. quia verum.col.vij.

¶ Op. q̃ publicatio non impediat testium receptionem nisi attestationes sint recte publicate potuerunt enim publicari parte inscia vel inuita z ꝺicente ex cã rõnali quo casu non p̃iudicat publicato.eo.ti.ꝑstitutis.ij.qõ ibi no.in glo.vl. So.vt in glo.in ver.publicatis.que stat ꝺrio z repetit.ver. rite pro hac repetitione est quia qualitas precedens adiecta alicui rei intelligit repetita in eadem oratiõe quo ad resta alicui rei intelligit repetita in eadem oratiõe quo ad resta alias.ff.de fun.instruc.l.seye.§. Bayo:de ver.ob.l.si ita stipulatus.§.grisogonus.z ibi per Bar.z de leg.iij.in repetẽdis.de ap.c.scõo requiris.z cũ hac gl.cõcordat Pdau. q̃ secundũ eũ als posset iudex p factũ suũ parare p̃iudiciũ ptibus qõ eẽ nõ ꝺz.z de hoc in Spe.de teste.§ satis vtiliter.v. qd si publicare. Sz Gen.hoc latius prosequẽs ꝺriũ tenet p mo pro glo.tamẽ iducit hũc tex.a ꝺrio. Itez q̃ testes non rite recepti nõ valẽt z non p̃stat impedimentũ quod de iure nõ fortit effectũ.regula non prestat.lib.vi.sed hoc non obstante distinguit q̃ aut attestatiões sunt publicate ad pducẽtis istantiã z tũc via sit p̃clusa sibi producẽdi alios ob periculũ suborn atiõis vt hic.aut aliter z tũc secus per iura in ꝯrariũ inducta z p ea que no.e.ti.cũ clamor. Jo.de lig. tz p mũ q̃ hec cle oino requirit q̃ sint testes rite publicati z ꝑz cum nõ obstat timor suborn ationis.nõ enim põt presumi q̃ aio suborn andi pduceat ex quo productio nõ tenet als nihil operaꝝ hic verbum rite.ad no.in.c.cũ clamor.respondet q̃ loquunt q̃n testes sunt rite publicatio sed obscure dixerint vnde iterato repetunt vt se declarent.vel ꝑm eũ potest dici q̃ q̃n receptio vel publicatio est facta non rite iterato producent non vt iterato examinent sed tantũ supplebitur id qõ nõ rite factũ est de sacra.nõ ite.c.i.z.c.presbyter. quod ẽ pulchrum dictũ.z pro hoc inducit Bertrã.dicentẽ q̃ si excõicatus producit in testez nõ petito per partẽ q̃ absoluat sicut absolui debuit.ſ.c.veniens.ij.post publicationẽ absolutus uetur z rite iterato pduceꝝ.intelligit tñ Bertrã.hoc verũz q̃n producens ignorauit de excõicatione q̃ tũc ignorantia excusat.de his dicvt no.in.d.c.constitutis.allega.in glo.vbi concluditur q̃ si parte sciente z cõtradicente fit publicatio admittitur productio si pars nõ didicit testificata. secus si consensit publicationi vel tacuit.de hoc in Spe.e.ti.§.vlti. ver.antepenulti.de teste.§.satis vtiliter.ver.quid si publicate.z ꝑm hec dic q̃ dictũ Gen.procedit q̃n pars que vult pducere didicit testificata tũc non admittit q̃nis publicatio fuerit nõ rite facta.nã etiam non facta publicatione non admitteret ex quo pcuncta ẽ testificata .i aut.e.§.q̃ vero colla.vij.qõ dico.ſ.q.xiiij.dictũ autẽ Jo.de lig. procedit q̃n nondũ didicit z hoc vult hic Joã.de sant.qui refert Jo.de lig.legendo.c.constitutis.distinxisse q̃ aliquãdo fit publicatio attestationum solũ verbalis vt q̃ iudex pronũciat q̃ habeantur pro publicatis z procedit opi.q̃ admittatur receptio si publicatio non fuit rite facta. Aliquando publicatio fuit nõ simpliciter verbalis sed facta cum publicatiõe recitando dicta testiũ z talis ipedit pductionẽ vlteriorẽ. iste tñ vltimus modus nũq̃ seruatur in facto sed est de se verus z patet ex predictis. ¶ Scõo op.q̃ ẽt si publicatio sit rite facta nõ indistincte ipediatur vlterior productio nisi pars didicerit testificata cessat enim periculũ suborn ationis. So. Lau.stat ꝺrio.z idẽ Gen.q̃ si adhuc ostenderentur attestationes clause adhuc admitteret productio.vt no.in Spe.e. ti.§.satis.v.quid si publicate. Cõtra tñ est q̃ ex quo partibus nõ ꝯtradicentib⁹ facta est publicatio hec interlocutoria transit in rem iudicatã.de testibus significarũt.z tacite videntur partes renũciasse productiõi.e.ti. fraternitatis.z.c. de testib⁹.in fi.qõ est verius. Sed iudex posset interlocutoriam predictã reuocare.de ap.cũ cessante. Et eoipso reuocat si producentem admittit pars tamẽ aduersa posset appellare. ¶ Tertio oppo.ad idẽ ō dicto.c.fraternitatis. vbi post publicatas attestationes admittuntur testes.sol.hic p hibetur super eisdẽ capitulis ibi permittitur super nouis.z hoc vult glo.hic in verbo eisdẽ.que aũt dicantur noua glo. remittit ad no.in.d.c. fraternitatis.z ibi dixi qõ noua sunt ea que nunq̃ fuerũt producta in illa forma.ad hoc de iudeis consuluit.z.c.iudei.vt si ago ex mutuo z publicatis attestationibus volo probare qõ confessus fuisti mutuum audiar.q̃ hoc est nouũ.z pertinet ad causam.qõ declara vt dixi in.d.c.fraternitatis.in.i.q. ¶ Op.quarto q̃ super capitulis ꝺrijs admittant testes.e.ti.ex tenore. So.vt in glo.z in v.directo.vsqz ibi super directa.z conĩũge finem glo.cũ dicit directo ꝺria esse q̃n de eisdẽ personis z actib⁹.z de eodem instanti tpis ꝺrie formantur:vt in exemplis.in glo.positis.z idem Pdau.dicens q̃ sup indirecta ꝺrietate admittuntur testes post publicationẽ dũ tamẽ prius certificatum nõ fuerit id sup quo fit ex forma articulorũ.z vlt Pdau. se referre ad vnũ dictũ Jnno.in.d.c.ex tenore.cũ dic illõ.c.intelligẽdũ quãdo miles nõ capitulauerat de loco vl tpe sed testes sui hoc dixerãt.si aũt capitulasset post publicationez non admitteret mulier ad probandũ absentiã a loco ꝺctus tpe iaz dicto i capitulis.iputeꝝ enim sibi q̃ nõ pbauit ante publicationẽ cũ potuerit instrui p capitula.z hunc intellectuz approbat Jo.an.in addi.Spe.e.ti.§.sepe testes.in prin.z.v. porro.z vt dixi in.d.c.ex tenore.secundum hunc intellectuz destruitur cõis modus intelligendi quẽ oẽs sequunt. nã ꝑz hoc non probat illud.c.q̃ sup indirecta ꝺrietate testes admittantur:sed solũ q̃ possum post publicationẽ super non capitulatis specifice probare falsitatẽ testiũ:tamẽ postea defendendo intellectum predictum z hanc cle.dixi ibi q̃ directa ꝯrarietas est ea que precise opponitur capitulis sine imediate sine per quoddam medium q̃ necessario infertur attentis solis capitulis. Indirecta est autem ea que non infertur cõtra capitulũ expresse. Exẽplũ primi capitulasti q̃ mutuaueras post publicationẽ capitulo q̃ non mutuasti:ꝑ est directa ꝯrarietas z imediata.si aũt capitulasti q̃ mutuaueras tali ꝺie z tali loco.z post publicationem capitulo q̃ illo ꝺie fui longe absens a loco contractus ita q̃ nõ potuissez ibi esse.hec ẽ ꝺrietas directa per quoddã medium.ſ. q̃ idẽ corpus non potest eodem ꝺie esse in diuersis locis. Exemplum secundi capitulasti q̃ mutuaueras centum. testes probauerunt q̃ tali ꝺie z tali loco mutuaueras. post publicationem volo probare q̃ ea ꝺie fui absens longe a loco cõtractus hoc non directe resistit capitulo: sed solum indirecte quatenus testes restrinxerunt capitulum ad certum diem z locum.quod plenius prosequere vt dico in.d.c.ex tenore.vbi pono z alium modũ intelligendi. tñ modus p̃missus est verus declaratione predicta. ¶ Quinto op. q̃ etiã super directo contrarijs post publicationem admittantur testes vt si capitulatur q̃ corrupti falsa dixerunt de pba.ꝑz So.vt in.e.gl.ibi super directa.vsqz ibi essent autẽ.que stat contrario z idem Pdau.ego vero in.d.c.fraternitatis.in vltima.q.z in.d.c.ꝑz.in prin.in.iij.q.intelligo q̃ potest probari falsitas cum corruptione dũ tñ indirecte ꝑm formam.d.c. ex tenore.sed non directe vt ibi declaro. ¶ Sexto opp.ad idem de.c.series.e.ti.vbi super directo contrarijs admittuntur

tuntur testes.so.ꝑm Host.ibi ⁊ alios: spāle in causa matrimonij.vel dic vt ibi dixi q̄ non fit ibi mentio de publicatis sed tñ q̄ satis colligitur ibi q̄ ibi intelligitur post factā publicationē.precedens so.cōiox est.qō dic vt ibi dixi proseqūtur autez Lau.hic dicens idē in quocūq; alio simili in quo res iudicata non obstat:quia etiam post publicationem audietur exceptio.quod tenet Host.in.d.c.series.⁊ enumerat Lau.aliquos alios casus speciales in quibus post publicationem auditur exceptio.de quibus dixi in.d.c. fraternitatis.in vlti.q. ¶ Septimo op.in eo q̄ permittit eosdem testes super nouis capitulis post publicationem produci: q̄ qui semel deposuit cōtra me amplius nō admittitur. iiij.q. iij.i criminali.de accu.meminim⁹.⁊.c.cum.p.ff.de testi.l.p duct.dicit Mathe.ꝑ ⁊traria loquunt i cā criminali hec in ciuili.de hoc in.d.c.fraternitatis.vbi reprobata hac solutione datur alia verior q̄ semel productus qui dixit falsum nō potest produci contra eundem nec contra alium tanq̄ periurus.sed si non dixit falsum aut fuit compulsus ⁊ admittit scōo aut se obtulit ⁊ nō admittit nec scōo nec primo taq̄ suspectus:nec refert inter causam ciuilem ⁊ criminalē nisi q̄ aliqualiter facilius repellit in criminali. ¶ Octauo op.ad idem de eo qō no.Hosti.in.d.c.fraternitatis. Sol.vt in gl. in ver.alios.⁊ idē Pau.reprobat.n.Host.in hoc vt dic gl. ⁊ ꝑm Pau.ꝛ eū facit qō no.e.ti.cū cām.in vlti.glo.⁊ idem Hosti.fatet q̄ cōiter tenetur ⁊trariū. ¶ Nono op.ad principalē decisionē hui⁹ cle.de multis casib⁹ q̄ no.in.d.c.fraternitatis.in quib⁹ post publicationē admittit receptio. So.vt in glo.in.v.producere.que dicit hoc regulare. ⁊ idē Pau. ⁊ casus excepti no.ēt.in Spe.de teste.ℸ.satis vtiliter.v. nec etiam.⁊ ver.se. ¶ Decimo op.q̄ in causa appellationis indistincte sint recipiendi testes etiam super eisdem capitulis.C.de tēp.ap.per hanc so.vt in glo.antepe.⁊ Pe.⁊ idem Pau.generaliter aūt.qñ ⁊ qūo admittat exceptio post publicationē:dic vt.ℸ.q.xiiij. ¶ Quero de ratione decidendi quare eodez mō timet suborn atio in cā appellationis sicut in principali:dicit Lau.q̄ iō q̄ cā appellationis vna ⁊ eadē est cum principali lz instantia eas diuersificet.C.ne li.i vna ⁊ ea cā.ter.pro.in rub.⁊ i.de app.sua. ¶ Secūdo q̄ro qñ dr̄ receptio testiū rite facta.dic Pau.q̄ trib⁹ respectib⁹.ſ.respectu mōi ſpectu receptoꝝ ⁊ recipiētis.primū pz.e.ti.c.ij. vbi de hoc.⁊.c.fraternitatis.in fi.⁊.c.nuper.de hoc in Spe. de testi.ℸ.nunc tractem⁹.⁊ duo.ℸ.se.de secūdo.e. ti.c.ij. vbi de hoc in glo.ij.⁊.c.de cetero.⁊ in Spe.de testi.ℸ.i.de tertio vt lit.non contest.accedens.de iudi.at si clerici.⁊ facē q̄ no. eo.ti.cum causam.in fi.glo.vlt.hoc etiam sentit glo. in ver. rite.vsqz ibi idem si de receptione non rite facta. alia exempla vltra posita hic in glo.ponit Pau.vt q̄ parte non citata vel iuramento non prestito.vel de persona inhabili puta impuberi. ¶ Tertio quero circa dicta in ꝑn.q.si receptio est facta uō rite nō tamē sic q̄ sit nulla ipso iure an poterunt iterum testes recipi:dicit Pau.q̄ nō.iputet.n.pars sibi q̄ nō excepit.de proba.lz opz ergo q̄ nō sit rite facta ita q̄ sit nulla.⁊ tunc possunt iterato testes recipi. ¶ Quarto quero si post receptos testes ⁊ publicatos perit instantia lapsu triēni.per.l.ꝑerandū.C.de iudi.an in alia instantia poterunt testes recipi:die q̄ questio nō ꝓcedit de iure canonico ꝑm q̄ non perit instantia lapsu triēnij.de iudi.venerabilis.sed ꝑsuppositio q̄ ꝓcederet.quidā dicūt iterato posse recipi testes.q̄ cōiter tenēt scribentes:vt no. in.c. fraternitatis.qō reprobat Stepha.q̄ lz pereat instātia non tamē pereunt confessiones ⁊ attestationes:vt ꝑbat in.d.l.ꝑerandum. ⁊ no.Inno.de test.cām.sed pro ꝑma opi.facit q̄ lz non pereāt attestationes perit tñ publicatio cū pereāt oia quē sunt de solēnitate iudicij.Ad qō dic q̄ q̄ subest metus subornationis in alia instantia sicut in prima vt ꝑbat hic.iō.verius est qō dicit Steph.⁊ idē dic si alio mō perijsset instantia vt q̄ facta fuit absolutio ab instantia ꝓpter ineptā actionem. de iudi.examinata.q̄ lz nō tēnuerit instātia tñ quo ad ea q̄ legitime facta sunt tz.⁊ sic si publicatio testium solemniter facta est nō poterunt vlterius recipi. ¶ Quinto quero si testes deposuerunt super aliquo non incluso in articulis:dic q̄ nō ſpedit ꝑs post publicationē sup hoc ꝓducere testes qō dic vt in glo.in.v.rite.ibi idē si ⁊ idez Pau.⁊ ratio quia nō est qd iputetur parti que prius non potuit ⁊trui.arg.de acc.ingſtitiōis.ℸ.i.⁊ pone exēpluz vt q̄ testes inducti super venditione deposuerunt ēt sup ꝙditiōe venditiōi ⁊serta.de qua nihil dictū erat in capitulis publicatis attestationibus poterit ꝑs ꝓbare q̄ nulla fuit apposita cōditio. ¶ Sexto quero si nulli sunt testes ꝓducti i cā principali an super appellatiōe ꝓduci poterūt:dicit Lau.q̄ sic.qō ꝓbat in tex.in prin.ibi testibus rite receptis a.ꝙrario.⁊ ratio q̄ cessat periculū suborn atiōis. ¶ Septimo quero si pars renunciauit ꝓductioni testiū nullis tñ testib⁹ productis:so.Lau.q̄ aut renūciauit generaliter ⁊ tunc i cā appellationis producere poterit:q̄ renūciatio ꝙcernit ⁊stantiā cāe principalis tantū cū sit actus iudicialis i illa factus.ꝓ hoc qō no.in.l.properandū.C.de iudi.⁊ qō dixi.ℸ.q.proxi.q̄ acta ordinaria pereunt finita ⁊stātia.sed decisoria non.ff.iudi.sol.l.cum apud aut expresse renūciauit testib⁹ ⁊ oibus probationib⁹ iuris ⁊ facti in cā illa producēdis:⁊ tunc acquiritur parti aduerse ius ita q̄ nec ēt in alia ⁊stātia possunt ꝓduci.nam lz ⁊stātia pereat processus partialis non perit.de resti. spo. pisanis.⁊ ar.ℸ.de elec.cle. ꝙstitutiōem.ℸ. insup. vbi processus partialis nō perit:lz instantia iudicij pereat ar.ℸ.de testi.ibi vel renūciatū testibus.⁊ hoc vex nisi renuncians se restrixisset ad certos articulos:q̄ tūc in alijs non noceret:vel specialiter in cā principali. q̄ tunc in cā appellationis non impediretur.ℸ.e.cū venisset.⁊ hoc ibi no.Inno.⁊ idem ꝺ Hē. dixi i.d.c.cū venisset. ¶ Octauo quero nūqd ijdem testes ab eodē ante supplicationem sepe induci possint:videtur q̄ sic.ℸ.e.ꝙstitutis.ij.in fi.vbi hoc no.in gl.fi.⁊.c.cum causam. so.Spe.e.ti.ℸ.satis.v.nūqd. ⁊ Mathe. hic dicunt q̄ nunq̄ ijdem testes possunt produci sepius nisi ex causis no.in.d. ver.sed nūquid.vt q̄ nō fuit in oibus recordatus. in aūt.e. ℸ.q̄ vero vel nō plene examinatus.ℸ.e.ꝓ tuas:⁊.c.cum clamor. ¶ Nono quero si testibus publacatis ꝓduntur attestationes.dicit Mathe.q̄ iterum possunt testes produci:ō hoc in Spe.in.d.ℸ.satis.v.sed qd ℸ. tñ est q̄ potest esse metus subornationis:vt q̄ ps bene recordatur eius q̄ nō bene ꝓ se probauerant testes:tñ si sunt ita ꝓdite q̄ constat eas rebabere non posse vt q̄ incendio consumpte verius puto ꝑmum:q̄ ē perinde ac si nunq̄ fuissent. querit ēt Mathe. de duabus alijs.q.non ꝓtinentibus ad hanc cle.tamē ne desint eius vbo expedio in duabus se.q. ¶ Decimo quero si aliquis.ℸ.terminū petit examinari testes tñ nō deposuerūt so.Math.q̄ imputabit parti si nō fecit eos cogi quantum i se fuit.si aūt stetisset per iudicē parti nō imputabit. vt no. Spe.e.ti.ℸ.qualiter.ver.qd si qs.vbi dicit q̄ iudex tenetur de suo resarcire.ff.de ma.cō.l.i.de dam.infec.l.iiij.ℸ.penul. ¶ Undecimo quero si testis vnū dicit in ꝑmo testimonio ⁊ contrarium dixit in secundo:so.Mat.q̄ stabit primo.vt no.ℸ.e.ti.c.veniēs.⁊.c.cum cām.de hoc i Spec. de test.ℸ.i. v.quid si idem testis.⁊ dic q̄ si non dū lata erat sniа. vt q̄ ꝑ vtrāq; partē in eadē cā fuit productus neutri dicto stabit: q̄ inferet periurū qō repellit a testimonio.de test.testimonium:quāuis.n.iam reddiderit testimonium tñ ex quo non ē approbatū videtur ō sequenti ꝑiurio oppōi posse. ¶ Duodecimo quero quare magis timetur suborn atio post publicationez attestationū q̄ prius:so.Pau. q̄ post publicationē.video in quo testis deficit. vnde potero suborn are aliuz vt illud suppleat.qō sic non pōt fieri in prima examinatiōe nam per interrogatoria circunstantiarum poterit deprehēdi si testis erit suborn atus quod post publicatiōem fieri nō posset cum iam sint publicata interrogatoria. Itē post publicationem facilius inducit pars tanq̄ prouocata ad suborn andum q̄ ante. videns q̄ non probauit q̄ sperabatur: ad hoc.ff.de bo.liber.q̄ cum maior.ℸ.si libertus.fuit etiaz hoc inductum vt productioni ponatur meta:⁊ sic finis litibus facit.e.titu.lz.iij. ¶ Decimotertio quero an saltem ꝑ restitutionem in ītegrum possunt produci testes post publicationez:videtur q̄ non:quia nō potest dici ecclesia vel minor:vel alius parentes restitui grauatus:quia non recipiū-

tur testes cuz hoc iure prohibeatur.eo.ti.fraternitatis. z ℔ in filiabus.z non dz lesus qui iure cõi est vsus.C.de resti.in inte.nõ vz.Lau.tz ℨrium qz restitutio datur ecclesijs lesis de resti.in inte.c.i.z.e.auditis.ex hoc infert q nõ equiparã tur restitutio z appellatio quo ad hoc qz in appellatione ꝓduci nõ possunt vt hic differunt ẽt in alijs: vt no.de in inte. resti.ex litteris.C.de preci.ipe.of.aud.que supplicatio.z idẽ Ben.primũ q ad hoc nõ cõcedatur restitutio tenui in.d.c. fraternitatis.z ad.c.auditis.dic q nõ ꝓbat nisi q post con clusionẽ gcedit restitutio.ad ꝓbandũ q dz itelligi: saula di spositione.d.c.fraternitatis. ¶ Decioquarto q̃ro generali ter an z quãdo post receptos testes liceat alios recipi: ℨol. Lau.distinguit z adhuc plenius.z dic aut querim⁹ inter di uersas psonas aut inter.easdẽ.primo casu sicut rei iudicate exceptio nõ obstat.C.res inter alios acta.in rub.z ni. de re iudi.cum super.z.c.pe.ita nec receptio testiũ.e.ti. veniens ij.scõo casu aut variatus est modus agendi aut non si sic re ceptio alia fieri non potest:sicut inter diuersas psonas.d.c. veniens.si non aut nõdum sunt attestatiões publicate aut sic.primo casu regulariter fieri potest productio.eo.ti. fra ternitatis.z ℔ a gtrario. Fallit si ps p̃cunctata fuisset dictuz testiũ:qz tũc subesset metus suboznatiõis iõ nõ admitteret in aut.de test.§.qz vo.colla.vij.e.ti.cõstitu.ij.in.v.didicerint secũdo casu aut in eadẽ instantia aut i diuersa.si in eadem regulariter non admittit alia productio:vt hic.z hoc super eisdẽ articulis vel directo ℨrijs vel inclusis:sed super no uis dependentib⁹ a primis.i.ptinẽtib⁹ ad cãm sicut ℔ z in c.fraternitatis.quod declara vt ibi dixi.fallit si attestatiões essent oĩno amisse qz tunc poterũt produci antiqui z noui te stes.ꝑm Lau.pro hoc de ꝓba.c.fi.z qõ.ℨ.dixi .q.ix.si in di uersa instantia aut in cã appellatiõis aut in principali. prio casu idem q in eadem instantia vt hic. z ratio est propter maximam affinitatem quam hz instantia cause appellatio nis cum principali.z qz subest eadem ratio.s.metus suboz nationis.scõo casu exẽplũ.vt qz perijt instantia ita q opus fuit noua.z aut perijt quia lis non fuit cõtestata i prima aut ex alia causa.primo casu secundũ Lau.idistincte debẽt ad mitti testes de nouo tã recepti q̃ alij.ò elec.dudũ.ij.q non multũ facit nisi i hoc q talꝭ receptio tanq̃ nõ rite facta non tenet.z sic ẽ loc⁹ receptiõi.ar.a ℨrijs hui⁹ cle.Si vo perit ex alia cã vt p lapsuz triẽnij ꝑm leges.C.de iudi.l.ꝓperanduz. vel qz iudex venit ℨ formã rescript.de res.spo.c.fi.dic Lau. q est in voluntate aduersarij an itex ꝓducant si viuũt. an stetur ꝓductis.ℨ.e.cũ cãm.z.c.presentata.dic veri⁹ q rece ptio valida nõ tollit per perẽptionẽ instãtie postea secutam e.ti.in.c.causam.cũ ibi no.per Inno.iõ nõ erit locus alteri ꝓductiõi sicut in cã appellationis:qz subest metus suboz natiõis.ad.c.cum cãm.dic q logtur qñ attestatiões nõ erãt rite recepte ad.c.presentata.dic q loquitur in casu spãli qñ recepte sunt coz̃ arbitro z rõnem ibi dixi.

¶ De iureiurando. Rubrica.

Romani. Diuide vt in glo.i.z le ge per partes licet conti neat vnũ factũ z ꝑm Pau.hoc dicit. Ju ramẽta q̃ romane ecclie prestant romani principes fidelitatis existũt. vel ℨ Gen. ipator astrictus ẽ ad fidelitatis iuramẽtũ ꝓstandũ ecclie vtraqz lũmatio hic colligi tur.ℨ ꝑma veri⁹ i.v.cetex. ¶ No.q vbũ princeps ẽ genera le z ꝙhendit ipatorẽ vt hic in prin.z ẽt iferiores clericos vl laicos vt.j.in hac particula ibi certos principes ꝙhendit ẽt papã.de hoc.j.de bap.cle.presenti.i glo.in.v.regũ. ¶ Se cundo no.q ipator dz eẽ catholicus:vt hic in ꝑn.in.v.fidei possessores.z nõ dicit simplr fidei sed ortodoxe.i.catholice seu christiane. Genz.vel expone vt in.c. dãnamus. alleg.in glo.z q non debeat nisi catholico tradi regimen imperij.ꝑ batur de elec.venerabilem.ibi sacrilegiũ. z ibi Hericuz.z ibi paganum.z hoc hodie.i.post aduentũ xpi.xxiij.q.iiij.si ecclesia.in aut.insurrãdũ.qõ presta.ab his.colla.ij. vbi ẽt i ferius officiuz nõ dz cõmitti nõ catholico.ad idẽ.xvij.q.iiij. cõstituti.C.de sum.tri.l.i.C.de here.p totuz.z dua.rub.seq. C.de iudeis.l.vlt.de offi.ꝑfec.ꝑt.aphri.l.i.i aut.de eccle.ti.i prin.colla.ix. Pau.z Gen. ¶ Tertio no.q eccl'ie caput est xps.de hoc in glo.iiij.ad hoc extraua. Bonifa.viij. vnam sanctã.in prin.xxiij.q.i.adnotauit.sua namqz passione nos redemit.de cõse.di.ij.iterat. Itẽ ꝑm Pau.xps est sponsus ecclesie.l.vi.di.sponsus.z ecclesia sponsa.xcvij.di.c.i.xxiij. q.i.logtur.z iõ ꝑm Gen.ecclesia dz eẽ sine macula z sine ru ga.xxi.di.q̃uis.qõ declara vt no.ò elec. fundamẽta. i prin. li.vi.z ñ põt eẽ nulla.xxix.q.i.pudẽda. ¶ Quarto no.q ipe rator approbationẽ psone ad iperium recipit a papa. z ꝑm Lau.approbatio fit examinãdo.d.c.venerabilẽ.vbi ẽt po nunt hec q̃ hic de vnctiõe gsecratiõe z coronatiõe.z no.ꝑm Pau.q dicit approbationẽ z nõ dicit gfirmationẽ.qz cõfir matione non vz indigere sed approbatiõe vnctione conse cratiõe z coronatiõe.lz glo.videat aliter sentire.xciij.di.le gimus.vbi dicit cũ ex electiõne verũ iperatorẽ antex̃ con firmet.qõ nõ est verũ cũ ex electiõe habeat iperiuz.j.c.cle. v.post q̃.vbi de hoc in glo.istud. ¶ Quinto no.dziam iter apes z apex:qõ dic vt in glo.in v.apicem. z simile verbum ꝑm Gẽ. xl.di.nõ vos.ℨ.i proemio lib.vi.ver. nos de conce. preben.c.fi.e.li. ¶ Sexto no.de translatione imperij a gre cis in germanos de qua.de elec.venerabilẽ.z fuit facta in p sona Karoli. Anno domini.ccc.vt dicit Lau.sed dic vt ibi dixi.fuit enim anno septingẽtesimonquagesimotertio vt in Spe.historiali.li.vigesimoquarto.c.lvi.z sic not. secũdũ Mathe.q apud theotonicos est regnuz mundi z regnum romane ecclesie.de conse.distri.v.in die. ¶ Septimo no.q ins eligẽdi ipatorẽ spectat ad certos principes. qui sunt Maguntinus Colonensis. Treuerensis archiepiscopi. Comes rheni. Dux Saxonie. Marchio Brandeburgen sis. Dux Boemie q nũc est rex z ꝑm quosdã nõ est neces sarius nisi qñ ceteri discordãt nec istud habuit ab antiquo: sed de facto hoc hodie tz ꝑm Hosti.in.d.c.venerabilem z Lau.hic. ¶ Octauo not.de corona iperij.z scõm Pau. corona qñqz dat in signũ victorie z magni muneris tẽpora lis.i.di.ius militare.qñqz spiritualis. z non dat nisi ꝓbatis de renun.nisi.v.sciens.z interdũ est signum regni spũalis.z hanc deferũt clerici.xij.q.i.duo.interdũ tpalis. z ò hac ℔.z.j. e.cle.ver.porro.in glo.i. ¶ Nono no.q ympator vngitur.s. oleo.de sacra.vnc.c.vno.z per manus cardinalis.Hosti.q sup hoc est priuilegiatus:vt no.Hosti.in.d.c.venerabilem. ¶ Decio no.q iperator consecrat z intelligunt aliqui q i cõsecratiõe suscipit ordinẽ.qõ nõ est verum.de hoc.lxiij.di. valentinianus.ff.de re.diui.l.sacra.z in Spe.co.ti.ij.§. nũc autẽ ostendendũ.v.xxxix.z ideo gsecratio quo ad hoc sum mitur ipropzie.qõ ẽt no.in.d.c.venerabilem. ¶ Undecio no.attendendã antiquitatẽ:qõ dic vt in glo.in verbo anti que.qõ est ꝑm Pau.nisi ex cã aliquid nouum inducatur vel error in antiquo deprehẽdat: vel ex euidenti vtilitate re formet.ix.di. negz.lxiij.di.§.verũ. ò sacra.vnc.c.vnico.ver. pe. ¶ Duodecimo no. pro renouatione facienda in ver. re nouante. z ꝑm Gen. fit ne per lapsuz temporis aliqua dubi tatio oriat.C.de prescrip.xxx. vel.xl.an.l.cum notissimi.§. si quis.de precarijs.c.i.vbi de hoc per Host. ¶ Op.in eo qõ dicit q ecclesie caput est christus: qz alibi dicitur q viri ca put est christus:caput christi deus:de sacra.vnc.c.vno ver. hoc vnguentum.xxxiij.q.v. cum caput.sol.per hoc non tol litur quin z ecclesie caput sit christus.pro hoc qõ dixi in ter tio no. ¶ Secũdo op.q papa nõ sit vicarius christi:sed pe tri.lxiij.di.ego ludouicus.so.vt in glo.in v.vicarium. z idez Pau.z Gen.dicẽs q non puri hois: sed dei vices gerere comprobatur.de transac.quãto.z eius legatione fungi.xix. di.oẽs. ¶ Tertio op.in eo q glos.exponendo.ver.apicem. dicit q reperitur hec apes apis.cũ debeat potius ℨ Aug. z Pap.dicere hec apis.Sed. potest etiam dici hec apes ℨ catholicõ ab a qõ est sine z pennis.nã sine pennis z pedib⁹ nascitur.ponit ẽt apes pro lra que in frontis pitijs murorũ inscribit. Itẽ pro alijs quibuscũqz litteris. Math.v. Luce vi.lxiij.di.lectis.xcvij.distin. nobilissimus. ¶ Quarto op. q imperator

ꝙ impator nō assūmatur ad apicē celsitudinis: sed papa ꝙ hz plenitudinē ptātis. de vsupal. ad honorē. de maio. & obe. solite. ℣o. vt in ea. glo. in. v. apicē. in fi. cum dicit ꝙ sūmitas de qua hic. s. impatoris ꝓcernit tpalia. & idē ℣dau. ſm quez ad apicē spiritualiū assumit papa. xl. di. nō vos: quod latius ꝓsequit̄ ℣au. dicens ꝙ impator excedit in tpalibus de iure omnes alios. d. c. solite. C. de sum. trī. l. i. qō dicit verū de his qui sunt de impio: qz secus de alijs. ſ. de re iudi. cle. pastoralis. §. deniqz: & sic nedum de facto vt denotat. c. per venerabilē. imo & de iure rex francie & qdam alij ipsum in superiorē minime recognoscūt: maxie cū ℭharolus magnus in cuius psona fuit translatū iperiū in germanos nō videatur verisimilr suū tpale patrimoniuz qō erat regni francie velle alicui subiecisse & in quasi possessione diuturna nō interrupta libertatis est rex frācie. lz ℣o. x. di. ℨrium tz quem ſm ℣au. forsan fauor patrie loco carnis & sanguinis sibi reuelauit. ar. vt lit. nō ꝓtest. accedēs. ij. de preben. grauis. i ꝑn. dic ꝙ nisi diceremus ꝙ talē libertatē ꝑscripsissent dicti regis passiue subijciēdo se pape imediate etiā in tēporalibus nō precederet prescriptio ℨ obedictiam. de ꝑscrip. eum nō liceat: nec ꝓcedit qō dicit ℣au. ꝙ ℭharolus magnus noluit subijcere suū patrimoniū. nam regna nō sunt patrimoniuz. ꝑ hoc qō no. de voto lz. Itē iam erat ſbiectū iperatori q pr̄ erat grecus a quo nō potuit ℭharolus eximere. saluant ergo tales ſbtractiones ab iperio intelligēdo ꝙ eccl̄ia romana prescripserit actiue vt sibi subsint imediate. d. c. p venerabilem. ¶ Quero si ꝓncipes ad quos spectat imperatorē eligere sint negligentes: ℣o. nō potest proprie dici negligentia exquo nō est eis tempus statutuz. de con. pre. ex parte. & preterea sed posset papa eos monere vt infra certum terminuz eligerent & tūc eis nō eligentibus ad euz devoluetur. d. c. per venerabilē. vbi de hoc. & simile no. i. d. c. ex parte. & de elec. cum ecclesia.

Ver. Dudum. ℣o. de dictione quōdaz. que remouet de presenti & ponit de preterito vt hic. & ff. de postu. l. cui. §. affinitates: tamē de sui natura denotat tria tempora preteritum presens & futurum: sicut olim. & dudum. de quo dixi de offi. dele. cum oli. ¶ Secūdo no. ꝙ impator ante coronationem dicit̄ rex vt hic in gl. i & expone lr̄am ibi: impatorē tpe mortis & ibi: regez tēpore discordie ℣au. ¶ Tertio no. ꝙ rex sicilie ſbest romane eccl̄ie. nā & sicilia est de patrimonio eccl̄ie. de quo in gl. ij. & pro hoc. xciij. di. valde. i fi. x. q. iij. relatū. ¶ Quarto no. ꝙ papa vocat reges filios. ō cri. fal. ꝙ grauī. ¶ Quinto no. vnde dicatur discordia. vt in glo. iij. & dicit ℣aud. ꝙ hec fuit initium depositionis ℱederici de re iudi. ad apostolice. lib. vi. quod etiā timendum fuisset de isto ℍenrico si vixisset. ¶ Sexto no. pro celeritate. de hoc de elec. c. fi. li. vi. & no. celeriter obuiādum discordijs melius est enim ante tēpus occurrere &c. de homi. suscepimus. ¶ Septimo no. ꝙ papa loquendo de cardinalib⁹ oēs vocat fratres ibi: fratribus nostris. & de offi. le. c. i. li. vi. vbi glo. in ver. fratribus. & dicit ℣dau. ꝙ ibi: hi fuerunt in casu isto. dñs ℳic. de prato. & ℍost. & dñs ℋabiñ. qui erat legatus & dñs ℒucas de fliſco. & ſm ℒaud. illuc accesserant principaliter pro cōcordando ℍenrico & huius henrici gesta elegāter scripsit ℳbertinus mussat⁹ historicus & poeta patauinus. ¶ Octauo nota ꝙ nomine vrbis intelligitur roma. de hoc in glo. in verbo vrbis. ¶ Nono nota ꝙ in rescriptis attenditur tps date ꝑz in eo ꝙ papa scribēdo vocat eū regē ibi: iter reges. q tñ susceptarū lr̄arum erat impator vt ibi: ad iperiuz iam promoti & ſm ℣dau. tēpore date nō erat coronatus vel papa ignorabat eū coronatū. Ad primū de rescrip. cā te. de boc. s. in proe. huius ℒomp. v. vniuersitati. vbi dixi. in. i. q. & pluri. seq. ¶ Decimo no. ꝙ reges subiecti eccl̄ie romane debent esse eius defensores. xxij. q. v. de forma: & maxie imperator q est aduocatus & defensor eccl̄ie. de elec. venerabilem. v. obiectioni. in fi. ¶ Undecimo no. ꝙ molestē ferunt aliqui audire veritatem: sic enim molestē tulit ℍenricus ibi quasi molestē. sic & impij molestē ferūt correctiōem iuxta illud. ℒorripe insipientē & odit̄ te ar. v. q. vi. c. i. cū seq. iustus vero econtra irascitur peccatis: non tñ odit peccatorem prout homo est. vij. q. i. §. cum vo. ¶ Duodecimo no. ꝙ ad pacē ptinet vt familiariter: & secreto amicus ꝙqueratur amico de ipso vel de eius superiore vt hic: ibi nec secrete: vt pacis qualitas exigebat: sunt enim ad talia vocādi bi qui salutem discordantium zelantur & pacem. de re iudi. ad postolice. li. vi. & frequentr in secreto in talibus liberius ex primitur mētis ꝓceptus ꝙ in puplico. ar. de elec. qz propter de testa. venerabili. C. de testa. l. nullum. ij. q. i. si peccauerit. alibi presumitur ℨ occulte facientes. xix. dist. anastasius. vt eccle. benefi. c. vno. ff. de ritu nup. palaz. & qui male agit &c. de off. dele. consuluit. an autē grauius peccet qui peccat occulte ꝙ qui manifeste. no. lxxxi. di. clericus. xxxij. q. ij. nemo. de cele. miſ. de homine. & dicit ℒau. ꝙ quanto henricus coram maiori multitudine respondit: & sic maius scandalum suscitauit magis peccauit & fuit magis puniendus. potissime habito respectu ad altum statū in quo erat. xl. di. homo christianus. ¶ Decimotertio no. ꝙ tabellio debet esse rogatus. de hoc in gl. in v. requisitis. quam no. ꝑ hoc in aut. de tabellio. §. i. colla. iiij. dicunt ät aliqui vt refert ℒau. ꝙ sem per presumitur rogatus. de quo i ℣pe. de instru. edic. §. instrumētuz: qō nō ꝓcedit nisi apponat in subscriptione aliqua verba ex quibus hoc inferat: vt qz dicit publicauī: vel quid simile: qō dixi de fide instru. c. i. & ij. & dicit ℍost. i summa de fide instru. §. quibus. v. & hi qui. ꝙ si tabellio requisitus nō cōfecerit instrumentū periurus est: qz iurauit facere cum requireret & debet primari officio. qō no. dicit autez ℣dau. ꝙ etiam sine instrumentis credi debuisset relationi ℍenrici. ar. de ꝓba. cle. litteras: sed hoc facit ad memoriaz successorū & aliorꝫ qō vltimū dicit etiā glo. in ver. instrumēta: sed primū nō procedit: quia cle. lr̄as. loquitur de papa & nō generaliter de ꝓncipe aliquid asserent ex officio. hic aūt ℍenricus hoc dixit vt priuatus & tanꝙ pars cui nō credit in preiudiciū aduersarij. ar. de ꝓba. c. i. quia i talib⁹ ꝓnceps tractatur tanꝙ priuatus vt ibi. ¶ Decimoquarto no. ꝙ re probatur simulatio ibi: simulans & hoc qz erat in maluz. ad idem qō metus causa. c. i. quedaz tamē dissimulare possumus. xxij. q. ij. vtilem. ff. de noua. l. dolo. in fi. dū tamē absit dolus & mendacium. xxij. q. ij. ne quis. ¶ Quero in eo qī perator respōdit se nunꝙ iurasse neqz scire ꝙ antecessores iurassent eccl̄ie. an ex hoc hic sit periurus: ℣o. quo ad predecessores potuit excusari ꝓpter ignorātiam ꝓbabilez. reg. cum qs in ius. li. vi. quo ad se no. quia nō ē tollerabilis ignorantia in facto ꝓprio. de rescrip. ab excōicato. & dicit ℒau. ꝙ peccauit in duob⁹. primo qz venit ℨ iuramenta licita causa fidelitatis prestita quibus nō obediuit. scōo qz sciēter falsum iurauit vel asseruit. cum inter simplicem fidez &c. xxij. q. v. iuramenti. duobus enī istis modis directe quis deiera: nec admitteretur amodo in testē. de testi. testimoniuz. & hoc siue iurauerit de presenti siue de ꝑterito: siue de futuro: qz semp est infamis ſm canones. vij. q. i. infames. dic. n. ℒau. ꝙ duplex est iuramentū. vnū assertoriū qō fit de re preterita vel presenti: quia potest asserere qui est certus. & hoc iurare. i. de teste asserere. xxij. q. i. in sum. & de hoc dicit hic intelligi. Aliud promissoriū quod fit de re futura: de qua nemo tenet̄ de iureiur. iurare quēadmoduz & ꝑmū asserto riū hz multas spēs: qz qñqz dz̄ de calūnia. qñqz de vitate dicēda. Itē de malitia. de iur. calū. i appellationib⁹. lib. vi. Item aliud necessariū qō cogēte iudice qs prestat siue i testimonio ferendo: siue in veritate: alꝫ qūlibet releuāda. de test. testimoniū. Aliud volūtarium qō voluntarie quis subijt vt qñ ps defert parti vel sibi imponit. de iureiu. c. fi. li. vi. de ꝓmissorio dicit ꝙ est quadruplex. quoddam ꝑstat licite & sup licita: sicut fecerat hic ℍenricus iuramentū fidelitatis. xxij. q. vlt. de forma. Quoddā prestatur licite. i. sine metu & violentia: sed sup re illicita. s. e. cum quidā. quoddam prestatur illicite: sed super re licita: sicut si per metuz iurat qs dare ea que nō sunt magni dāni. s. e. si vo quoddā illite sup re illita: vt si ꝑ metū iurat dare vsuram vel rē ecclesiasticā vel alꝫ nō suā. s. e. c. ij. ¶ Op. ad id qō nunc dixi periuriuz indistincte ē esse infamē ꝙ imo nō sit ifamis: ſz

tm̃ teneat crimine stellionatus.ff.de cri.stel.l. vlti. ꝛ quale sit hoc crimẽ.no.in.d.c.testimoniũ.dicit Lau. legistas distinguere ꝙ si iuramentum est de preterito vel presenti.p cedit ꝙtrariũ.si aũt de futuro.tũc piurus sit infamis.si pactũ interuenerit iter ptes.C.de transac.l.sigs maior:sed si pactũ nõ interuenit:ꝫ iuramẽtũ solũ ℨ faciẽs nõ est ifamis C.de re.credi.l.iusiurãdi.bz enim solũ deus vltorem.C.de re.cre.l.ij.ego vo indistincte dixi in.d.c.testimoniũ piuriũ esse infamẽ si violat iuramẽtũ licitũ.p id qõ no. de iureiu. querelã.in glo.ꝛ de fideiuſ.puenit.ij.in glo.ꝛ ad ℨria respõ de vt dixi in.d.c.testimoniũ. ¶ Secũdo quero nũqd ille dẽs rico licuerit venire ℨ iuramẽta si erãt pstita ℨ iura iperij: Jo.nõ sic erat hic:sed presupposito ꝙ sic esset. dicit Lau. ꝙ ꝓpio motu nõ liceat ℨuenire:sed de licẽtia superioris sic. de elec.venerabilẽ.ꝛ hoc regulariter fallit quãdo iuramenti obſuantia vgeret in dispẽdiũ anime.s.e.cũ quidã. secũ do quãdo vergit in detrimẽtũ ois rerũ vel maioris ptis xxij.q.iij.ſ.fi.qz sine talibus nõ posset ducere vitã tpalez: vt ibi qõ ꝓcedit qñ si seruareꝫ posset timeri de salute corporali:vt ibi dz.tertio si tendit in deteriorem exitũ.xxi.q.iij.ſ aliqd.quarto si sit prestitũ de re tertij:vt p prelatũ.de reb. eccle.s.e.c.ij.de elec.nosti.maxie si sit pstitus ℨ iuramentũ primũ p eũ factũ.de nõ alie.re.eccle.quinto si sit prestitũ ℨ ius publicũ auctoritate ꝛ vtilitate.de foro cõpe.si diligenti. sexto si est prestitũ ℨ primũ licitũ.s.e.intellecto.ꝛ.c.tua.sep timo qñ ius ꝙditionis apposite hoc suſtineret.s.e.quemad modũ.dẽ spõ.sicut ex lris. Item quãdo vrget sũma necessi tas hoc inducit ꝛ supioris lnia haberi nõ põt.ar.de obꝫ. ie iu.ꝙsilium.ꝙcludit Lau.ꝙ cum aligs de istis casibus non excuset iperatorez directe vꝫ incurrisse piuriũ.nõ enim ha bebat ipse iudicare de iuramẽto suo:ℨ superior:vt dicit.c. venerabilem.ꝛ ꝓbatur.s.e.iiij.notabili.ꝛ vꝫ casus de maio.ꝛ obe.dilecti.vbi iurãs ℨ iura sue eccℓie regrit in ℨueniẽ do lniam pape. ¶ Tertio quero circa hoc an saltẽ licuit iperatori negare hec que iurauerat presupposito ꝙ essent ℨ ius iperij:dicit Lau.ꝙ sibi nõ licuit pro ꝙseruãdis iuribꝰ iperij mẽtiẽdo negare iuramẽta a se pstita cũ etiã nõ liceat pro vita alterius ꝙseruãda mẽtiri.xxij.q.ij.ne quis arbitretur.de vsur.sup eo.ꝛ qõ ibi no.ex hoc ꝛ ex dictis i dua. ꝑce. q.ꝙcludit Lau.exquo nõ erat hic casus in quo liceret venire ℨ iuramẽtũ nec potuit excusari iperator tanꝯ immemor. sequitur ꝙ incurrit sine omni excusatione piurium.

Ver.Mositaqz. Nota prouidendum i futurum de hoc in glo.ij.ꝛ pro hoc.xxiij.di.c.i.ꝛ dicit Lau.si non potest,puideri de iure occurẽdum etiam de facto vim vi repellẽdo.de restitu. spo.olim.j.de homi.significasti.ꝛ quod ibi no.sit tñ ꝑm euz cũ ptestatione ꝛ cautela:ne resistens videatur possidere cũ scãdalo ꝛ de facto.vij.q.i.põtifices.de presci. nihil. ¶ Secundo de dictione admodum. de qua in glo.iij. ¶ Tertio no.ꝙ ℨ ea que publice delinquũtur publice ꝓuideri debet: sic enim ꝓuidit papa p hanc publicã ꝙstitutionẽ ℨ publica delicta Henrici.de pen.c.i.ꝛ.ij.q.i.ſi peccauerit.de cõse. di. ij.ego Berengarius. ¶ Quarto no.ꝙ dicit breuiter fieri ℨuis multa dicantur dumodo breuit:vt hic in.v.breuiter: sic ẽt ꝛ alꝫ multi dicũtur pauci habito respectu ad plures C.de bo.va.li.x.l.iij.cum ibi no.de cle.excõmu.latores.

¶ Quinto no.ꝙ in magnis negotijs mittẽdi sunt solẽnes nũcij.nam ꝑm Lau.ẽt si sufficiẽtia lrarum seu mãdati deficeret eoz veritas ꝛ solẽnitas totũ defectum maxime in honorem mittentis suppleret.ar.xcvij.di.nobilissimus.ꝛ refert Lau.ꝙ presens fuit in palatio pape tpe expositiõis lrarum mãdati istius traditi:in quibꝰ ꝑm cum erat talis clausula dãtes nihilominus eisdem ꝓcuratoribꝰ ꝛ eoz cuilibet pñtibꝰ lris i mãdatis vt defectũ supplere valeãt.ꝛ huic.procuratorio addere qcqd quo ad presens negociũ expediendz sbe vel solẽnitatis posset esse necessariũ vel vtile p occupationez vel alias omissum:ꝛ sic vti quo ad addita ac si fuissent ꝓcuratorio apposita p nosipsos que ẽ valde copiosa clausula. ¶ Sexto no.ꝙ p lras mandãtis probatur mãdatum:ibi ꝙ suas patentes lras.qõ no.Inn. de ꝓba. qñ ℨ. ꝛ de hoc.s.de ꝓcu.cle.i.ibi dixi in.j.no.ꝛ no.ex ver.patẽtes: qõ debent esse patentes:tamẽ puto ꝙ sufficerent clause directe iudici cum sigillo mittentis.cũ agatur de ipsius pudicio tm̃. ¶ Septimo no.ꝙ procurator ad iurandũ dz hẽ ad hoc spãle mãdatũ ibi:ꝛ spãle.alꝫ iurare nõ põt.ff.de iureiur.l.iusiurandũ.ij.ſ.fi.ꝛ de iura.calũ.c.fi.li.vi. ¶ Octauo no.de reuerẽtia filiali.ij.q.vij.queritur. ¶ Nono no. de affectu quem solet postulans aliquid ab alio ostẽdere se ad illum gerere.de hoc in glo.in ver.dicebat.ꝛ ꝑm Lau. talez effectũ habent aliq prelati dñ nõdum sunt ꝓmoti:sed plerũq sub agni specie gerunt lupũ:qõ apparet cito post suaz ꝓmotionem:qz cõuertuntur in leones.ad hoc de hereti. vt officium.ſ.si vero.li.vi.ꝛ fiunt ventosi:vt no. vij.q.i.ſ. hinc etiã ꝛ ex pinguedine incrassati memoriam pristini status p dunt.xliij.di.c.fi.xij.q.ij.aurum. Intrant enim tales vt vulpes regnãt in leones.ꝛ vt frequentius moriuntur vt canes ar.vij.q.i.nouatianus.vbi de similibus dicitur. ¶ Decimo no.ꝙ ꝓcurator iurat in animã domini.de hoc in glo. in ver.animã.vt no.lxiij.di.tibi dño.c.diſ. optatum: sed economus:siue syndicus in animã ꝓpriaz.de iur.cal.in pertractã dis.ꝛ dicit Ubathe.ꝙ forma primi iuramenti est. ego iuro in animã dñi mei ꝙ ipse hoc seruabit:sic deus ipsum adiuuet:nec ꝑ ꝓmittit factuz alienum:sed factum dñi qui videtur ꝑ se hoc ꝓmittere:qz q per alium facit ꝛc̃.de regu.iur.q tur ꝑ se hoc ꝓmittere:qz q per alium facit ꝛc̃.de regu.iur.q ꝑ alium:ꝛ si contingat dominũ reuocasse mãdatum ante iuramentũ prestitum.dic de hoc vt no.in.d.c. tibi. ¶ Undecimo no.in eo ꝙ dicit cuiuslibet alterius generis iurametũ. de multiplici genere iuramẽti.de quo per Hosti.i summa. de iureiurã.ſ.quot sunt species. ¶ Duodecimo no. qd est dyadema ꝛ corona.de quo in glo.i ver.dyadema.ꝛ i ea ibi: preciosis.xcvi.dist.Constantinus.ver.decernimus. alꝫ est c. ꝑm Pau.ponũtur gẽme:vt sui claritate i ornamenti cõpositione iũgantur.de pe.dist.ij.principium.v. foramina.ꝛ cum sint preciosiores auro eis accedit aurum:nõ econuerso:vt ibi no. ¶ Decimotertio no.ꝙ in electione necessariũ est decretũ.i ver.decreto:tamẽ dic vt de elec.inotuit. vbi cõcludit ꝙ nõ est de substantia.ad hoc.lxi.di.cps.ꝛ formã decreti ponit Specu.de elec.ſ.i.ver.celebrata igitur.ꝛ sequẽ. ¶ Decimoquarto no.archiepiscopos vocari principes:vt hic i ver.ꝓncipium:qõ etiam no.s.e.cle.i prin.in.j. notabili.ꝛ ꝑm Lau.hoc fit propter tẽporalitatem quam earuz ecclesie obtinent.simile de elec.cum inter vniuersas.sicut imperatores pontifices vocantur.x.dist. de capitulis. ¶ Decimoquinto no.modum excipiendi electiones postꝙ ꝓsentata sunt superioribus.ſ.habita fide de electo ꝛ de electione. ꝛ nota ꝙ papa hic non citauit cum tamen in electionibus inferioꝝ permittat citatio.de elec.c.vlt.lib.vi. ¶ Decimosexto no.casuz i quo examinatus fuit absens.ibi absentia in quo ꝑm Gen.papa fecit gratiã.regularit.n.presentia requiritur i talibus.de elec.postꝙ.li.vi.xxij.di.cps. ¶ Decimo septimo no.de probitate ꝙsiderãda in electo.ꝛ dicit Pau. ꝙ probitas consistit circa modestiam ꝛ bonos mores. concordat de sup.neg.ꝓla.grandi.li.vi. ¶ Decimooctauo no. ꝙ notus non necessario examinatur:de hoc in glo.in verbo aliqualẽ sed si nõ est oino notus:sed aliqualiter examinatur sed facilius ꝙ incognitus:exhoc arguit Gẽz.ꝙ cum hac calarijs notis in sñia ꝛ moribus facilius per transiri dz in priuata examinatione.p iura que allegat glo.predicta.ꝛ.xxxv. q.ix. veniam.dicit Lau. ꝙ habebat papa notitiam de Henrico qz fuerat in curia.vt dicit glo.in ver.notitiaz.ex hoc dicit notitiam curie ẽ quasi scholasticam.de qua de elec.innotuit dicit ẽt ꝙ papa fuit magis curialis versus Henricũ ꝙ hi qui postꝙ sunt ditati dicunt his qui fuerũt noti i scholis non noui vos:qõ no.gl.i.q.i.prophetauit. ¶ Decimonono no.de nominatiõe.in ver.nominauimus.ꝛ de hoc de postu.bone.i.vbi dixi de elect.cum in terra.ꝛ.c.ꝙ sicut.in ꝓnc. ¶ Vigesimo no.ꝙ ꝙfirmatio est quasi iuris acquisiti de elec.corroboratiua de declaratio:vt hic in v.declarauimus nam electio ꝑm Lau. etiam ad ecclesiasticũ beneficiũ ius plenũ acgrit ex electione canonica: sed exercitiũ nõ hz ante ꝙfirmatiõem.p ꝙfirmatiõez tũ nõ ius nouũ:ſz tm̃ exercitiũ

acquiritur

acqrīt.lxiij.di.quanto.vbi de hoc in glo.z in eo q̄ papa declarauit eum regē romanoꝝ.dicit ℙau. q̄ romani virtutib⁹ ꝓmeruerūt iperiū.xxviij.q.i.§.ex his.z dicunt liberi.x.di.si in adiutoriū:z ciuitas romana ꝓprie est pape non impatoris.lxiij.distī.ego.xxiij.q.vlt. igitur. ¶ Vigesimoprimo no.q̄ papa suis manibus cōsecrat impatorē z iniūgit z ei coronam iponit:ibi p manus nostras.quod intelligitur si est presens rome.alꝫ hoc fit p manus legatoꝝ pape: vt hic factū fuit.z no.q̄ snia pape qua ꝓnūciauerat p manus suas hoc fieri debere intelligit adimpleta si fit p aliuꝫ nomine pape.qō procedit:qz nō fuit qd preiudiciale.alꝫ cū verba per manus nostras denotēt papam personaliter facturū nō sufficeret adipleri p aliuꝫ.ſ.de vi.z bone.cle. cle.i. vbi glo.singularis z in.v.publice. ¶ Vigesimosecūdo no. q̄ iuramentū prestat̄ p alium habentē spāle mādatū.qō.ſ. dixi in.vij.no.z ꝓbatur etiā hic ibi:a prefatis nūtijs:sic etiā post iuramentū pro alio recipi:sicut legati pape receperūt ab ℍērico noie pape.pro hoc de iureiur.eā te.de prescripsi diligēti. ¶ Vigesimooctauo no.pro generali allegatiōe: ibi in decretis.de fo.cōpe.cle.vna.in prin.vbi dixi in.ij.no.z de electio.ꝙstitutionez.in prin.vbi dixi.z in.ij.no. z in.i.z.ij. cōtrario.z de coha.cle. vestra. ¶ Vigesimoquarto no. de libro pontificali approbato.de hoc in glo.in ver.pontificali. ¶ Vigesimoquinto no.pro excusatione dicentium plura verba idem importātia:ibi promitto spōdeo polliceor que videtur idem sonare.pro hoc.ſ.v.ceterum:ibi quantum ad effectū mentē z vitutem.de quo ibi in glo. in ver. virtutez. ¶ Vigesimosexto no.q̄ iuramentū impatoris ꝑstatur coram altari sancti ℙetri:ibi coram beato ℙetro.imo z sup altari.ad hoc de elec.significasti.in fi.dicit tamen ℒau.q̄ lz sup altari sancti ℙetri ꝙsecret̄ z coronet̄ z iuret.nō est enī hoc de sba qn posset hec alibi fieri:sed sunt debiti modi.ar. de resti.spo.c.fi.z ex hoc no.q̄ archiep̄s extra suam eccl̄iā cathedralē nō dz suos epos ꝙsecrare.cuius ꝫriū dī.lj. di.c. fi.in fi.qz est ibi:faciēdū vbi metropolitanus elegerit.vt ibi: z dic q̄ argumentū p̄missuꝫ nō procedit:quia de metropolitano nō ē exp̄ssuꝫ:vbi ꝙsacret suos epos:lz potius relingt̄ eius arbitrio.d.c.fi. ¶ Vigesimoseptimo no. ibi ānuente domino.pro inuocādo diuino adiutorio.nam sine dei gratia nihil boni potest euenire.xxiij.q.iiij.§.non ergo. ¶ Vigesimooctauo no. de forma iuramenti principum secularīū a.v.ego ℍenricus vsqꝫ ad.§.ceterū:sed de forma iuramēti epoꝝ.e.ti.ego.ℳ.de forma abbatū.de symo.ne dei. de forma beneficiatoꝝ.de iureiurā.nullus.de forma nō beneficiatoꝝ.de maio.z obe.cū in ecclesijs.z de nō suspectis nō cogendis iurare.de maio.z obe.legabatur.de forma vasalloꝝ.xxi.q.v.de forma. ¶ Nop.in eo q̄ papa ꝓnūciauit i futurū cōsecrationem z.c̄.p se fieri debere.cum tamen tractus futuri tpis nō spectet ad iudicē.ff.de vsur.l.i.in fi.v iudi.nō quēadmodum.dic q̄ quādoqꝫ spectat.de ꝓcur. audi tis.z ibi per ℑnn.z distinguit ℒau.q̄ aut obligatio est omnino futura:sicut vsure que nō debentur nisi post quattuor menses qui dātur cōdēnatis in per sonali.z tūc ante lapsuꝫ quattuor mensiū nō potest ꝙdēnatio.d.l.i.aut obligatio est de presenti:z aut est pura:aut ꝙditionalis.si pura:aut est dilata z nō extēsiua:vt qz debet i diē:vt in isto festo pasce sine extēsione.ſ.qz semel soluēdo non plus extēditur petitio:nec solutio.z tūc spectat ad iudicem.imo puniretur q̄ hoc peteret de plus pet.c.vno:aut est dilata.z ēt extensiua:sicut i annuis pēsionibus que reiterant̄ ānuatim z in expēsis q̄ multiplicant̄ p̄m ꝓtinuationem moze ꝓtumacie z malicie.z tūc potest fieri ꝙdēnatio in futurum:sic intelligitur de offi. ōle. querenti.ff.si serui.ven.l.barum.z.l.legi.si cōditionalis z penalis sequens ex principali z ꝓtumacie rei.tunc pōt etiā fieri i futurū.de testa. Raynaldus.v.demū.ff.ad.l.aql.in lege i.quādo qs semel iura alterius vsurpauit vel impediuit. potest eni peti ab eo z de eo qō cōmisit satisfaciat.z de cetero simūlia nō attēptet.de sepul.i nostra.vbi hoc no.ℍosti.z in hoc vltimo dic q̄ p vti possidetis petitur ꝓhiberi molestatio presens z futura.de ꝓba.lz.vbi de hoc etiā dic vt dixi i d.c.in nostra.in.iiij.cōtrario. ¶ Secūdo op.in eo q̄ ℍenricus post electionē ante coronationē dicit se futurum iperatorē.cū tñ electio p̄cipum faciat impatorē:vt no.gl.xciij. di.legim⁹. ℑo.vt i glo.istud.z dic q̄ qcqd sit de ptāte administrādi.de qua no.gl.ſ.e.cle.§.porro.in.v.reges.vbi dico i ij.q.de noie hz obꝺuantia q̄ nō vocet̄ impator: sicut etiam epī ante ꝙsecrationē dicūtur eleeti.de re iudi.inter:sicut ēt archiep̄o ante susceptū paliū nō dicit̄ archiep̄s neqz ptātē habet archiep̄alē.de elec.q̄ sicut.§.pretērea.z de ℍ i ℑpe. de rescrip.presentatione.§.rōne autē cause.v. ¶ Item qō obtentū est. ¶ Quero in eo q̄ hic dicit de iuramento. qd est iuramentū:dicit ℒau.est obligatio anime alicuius ad qd asserendū vel ꝓmittēdum deo sup hoc in teste vocato.z hz eum:qz omnia iuramenta respiciūt animā iurantis.ideo cū qs iurat pro alio exprimit̄ de anima illius:vt hic z de testi. presentiū. ¶ Secūdo quero circa id qō dixi in ꝓri.q.de iurāte pro alio.nā tunc iuramentū tangit aliam iurātis. dicit ℒau.q̄ nō.nisi iurās ipsuꝫ spāliter obliget.ideo ipse nō deierat si tñ scit qō falsuꝫ iurat in iuramēto assertorio:vel nō debere attendi in ꝓmissorio peccat:quia prestat auxiliū p̄ iurijs:cum p organū eius exeat mēdatium.ar.xlvi.di.sicut non suo.per quod videtur directe dicendus periurus sicut z alius iurans in animā suam.ar.d.c.sicut. ¶ Tertio quero que fuit causa istitutiōis sacr̄i:dicit ℳath.q̄ sacr̄m fuit institutū ꝓter infirmitatē hominū de facili dubitantiuꝫ vt cū quis nō vult credere simplici verbo alicuius tūc permittit illi iurare.xxij.q.i.nō est.z.c.ita.z.c.si peccatum. cū similibus.est autem sacr̄m.i.sacre rei signum. qō ꝓsequitur magister sentētiarum in.iiij.de hoc dixi de sacra.non ite.in rubri.de cele.mis.cum marthe.vbi ꝓbatur in tex.in.v. di stinguēdum.z dicit ℳathe.q̄ iuramentū est personale respectu prestantis adeo q̄ lz homines vnius populi iurent. lz populus sit idem qui fuit iam mille annis.vij.qōne.i.deniqz.vbi glo.tamen successores non obligātur ad periuriū pro hoc quia lz iuramentum possit esse reale ex parte eius cui iuratur.co.titu.veritatis:tamen ex parte prestantis est personale:vt ibi no. ℑnocen. ¶ Quarto quero an papa potuisset remittere sacramētum ei prestitum ab imperatore:vī q̄ non quasi prestitum sit deo:qz per quēcūqz z cuicūqz prestet deo prestitū vī de iureiu. debitores. ibi domino reddere iuramētum:dicit ℳath.q̄ si iuramētuꝫ fēm ē i fauorē dei.i.honorē nō pōt ab hoie absolui:si in fauorē hominis sic de spō. preterea.i. ¶ Quito q̄ro si qs iurauit solvere certā q̄titatem pecunie vsqꝫ ad certū terminū cui creditor cōcessit maiorē dilationē an ē absolutus a iuramento ℝay.in sum.e.§.itē pone:dicit q̄ sic.p.d.c.pterea.p hōc de vsu.ꝙsuluit z idem hic ℳath. ¶ Sexto quero si tenebatur sub pena excōicationis quā ipso iure incurrerat nisi in termino solvisset an potuisset terminus p creditorem progari:ℝay.in sum.e.§.item pone.z ℑpe.e.ti.§.nūc ostendē dū.v.hoc quoqꝫ.z ℑnno.de ap.pterea.ij. hoc prosequūtur. ego autem in.c.preterea tenui q̄ prorogatio valet qz sicut i totum possidet creditor acceptilando liberare debitorē ita z ad tempus.lz ℑnno.z cōiter alij videant̄ tenere contrariū vt ibi dixi. ¶ Septimo quero si qs pignorauit rem sub pacto vt nisi solveret ad certū terminū posset creditor eam vēdere si in termino non vendidit z debitor offert creditori pecuniam an poterit amplius vendere.dicit ℳath.q̄ nō per.l.iij.C.de pig.z quod no.in ℑpe.de lite.ꝙtest.§.nūc dicamus.v.itē si tibi. ¶ Octauo q̄ro si debitor ꝓmisit solvere certa die dato fideiussore si creditor progauit terminuꝫ an postea tenet̄ fideiussor.dicit ℳath.q̄ nō.quod est verū si fideiussit ad certum tp̄s.C.loca.l.si cū hermes.ff. de p̄to. stipu.l.valerianus.secus si fideiussit in omnem casuꝫ. ad hꝫ qō no.de appel.pterea.ij.z de hoc de fideiuss.c.ij.z in ℑpe. de fideiuss.§.i.v.illud autem.

§. Ceterum. ℕota q̄ in possessione vltima tēpora spectantur.de hoc in.v.immediatus.pro hoc.xxviij.di.qz sunt.C.ne de sta.defun.l.si mater.z de hoc in.c.cū ecclesia.in glo.allegata in glo.bene dicit. ¶ Scōo no.q̄ ex facto vnius arguitur ad aliū existentē in eodē officio:sic enim iducit papa factuꝫ ℳberti regis

mediati ad pbandū intētionē q̄ ad idē teneret Henricus
simile.x v.q.vij.alius.ex hoc ēt no.q̄ factum predecessoris
successor pōt pro se iducere.de hoc in glo.in.v. Bonifaci⁹,
z idē Pau.z lz glo.dicat q̄ est familiaris pbatio:tamē ꝑm
Pau.est plenaria.de pba.cle.lr̄is.que hoc nō pbat:nisi in
casu quo papa pcedit ex officio:z sic secus qñ vt pars:vt ħ
esse videbat. tñ hic ēt pcessit vt supior legem cōdendo. qō
potuit vt j.dico.v.porro.in.i.fino. ¶ Tertio no.q̄ papa ex-
cipit iperatorem in spālem filiū.de hoc de v.sig.c.i. in prin.
li.vi.z dicit Lau.q̄ pcedit hoc ordine in promotiōe impera
toris.primo eligit in regē romanor̄. deinde electio cum de
creto pape presentatur.tertio examinatōe canonice p papā
facta z psona approbata in regē a papa assumit. quarto p-
mouendus in imperatorem pronuntiat.quinto inungit.sexto
ꝛsecratur. septimo in imperatorē coronat. que oia habentur
hic.z de elec.venerabilē. ¶ Quarto no.ō clausula quā ap-
ponit papa de fratrum nr̄or̄ ꝛsilio.z qd operetur.no. de re
iudi.ad apostolice li.vi. ¶ Quinto no.q̄ mens iuris z non
nudus cortex dz attendi.de hoc in gl.in.v. corticem. z dicit
canon q̄ euāgeliū est in sensu z medulla non in superficie.
Itē in radice non in sermonū folijs.i.q.i.marchion.ad hoc
ff.de excu.tu.l.scire.ſ.aliud.de elec.si post q̄.li.vi. z dicit lex
q̄ fides veritatis v̄borum adminicula nō requrit .C. si vt se
ab here.absti.l.i.de dona.l.fi.de formulis.l.i.z.ij. nec curan
dum est satisfacere subtilitati cor̄ q non sensum sed sola vo
cabula amplectunt.C.de ꝛsti.pe.l.ij.z de ħ i regn.certū.lib.
vi.z dixi.de ver.sig.preterea.z.c.intelligētia. ¶ Sexto no.
q̄ curiositas reprobatur z expone vt in glos.in ver.curiosi-
tas.de hoc.ff.de noua.l.doli.in fi. de postu.c.vno. in prin.li.
vi.vbi de hoc per Archi. ex hoc no.nō referre q̄ quid dica
tur p alia v̄ba dū tamē eūdē sensuz habētia. ¶ Septio no.
q̄ aliqñ lz plura verba idē iportantia dicere ad maiorē ex-
pressionē:vt hic in glo.in ver.v̄tutem. ¶ Octauo no.de an
tidota.z expone vt in glo. ¶ Nono no.q̄ hec constitutio
est iuris antiqui declaratoria nō noui inductoria:vt hic i.v.
declaram⁹.qō pōt facere pnceps ad quē spectat edere iu-
ra.C.de legi.l.vlt.xi.q.i.ſ.ex his.de sen.excōmu.inter alia.
¶ Quero in eo q̄ dicit de iuramēto fidelitatis quare di-
cit fidelitatis z sub qua forma prestari dz.z de aliquib⁹ cir-
ca hoc de qbus in gl.in.v.fidelitatis.So.glo.remittit.dicit
Lau.q̄ lz omne iuramētū habeat i se fidē.xxij.q.v.iuramē
ti:tñ qr magis exuberat fides in hac spē q̄ in alijs. ideo dz
iuramentū fidelitatis vt alibi dz de actione bone fidei. isti.
de actio.ſ.actionum.de qbus.de excep. cum venerabilis.
¶ Secūdo quero circa hoc quid est fidelitas? Lau.dic̄ q̄
est iusiurandū qō a vasallo prestat dño.qō debet fieri post
inuestituraꝫ.x.col.ti.i.c.i.z de forma fidelitatis z in pluribus
alijs ti.hec cle.latius accipi videt. ¶ Tertio quero qd de
beat cōtinere tale iuramentū? dicit Lau.q̄ sex. Incolume
tutū:vtile facile:possibile:ꝛsilū:auxiliū.de quo in.c.de for-
ma.alleg.in glo.in ver.fidelitatis.de quadruplici autez ge-
nere iuramenti no. Specu.de iur.calū.ſ.i.v.item incausa.
¶ Quarto quero ad cuius expensas mittit sacramētū? di
cit Math.q̄ ad abūtem volūtarie mittit qs expēsis suis:
sed si ex iusta causa expēsis vtriusqz.vt no. i Spe.e.ti.ſ.re
stat.v.vlti.z de multiplici iuramētor̄ forma in Spe.e.ti.ſ.
i.v.illud aūt. ¶ Quito quero nūqd ex eo q̄ iperator iurat
pape p hoc ſbditi imperatoris cēseantur ſbditi pape? so. vt i
glo.in ver.existere que dicit q̄ nō z idem Pau.

Ver. Porro. No.q̄ successor debet inherere
vestigijs predecessoris.de iura.
calū.c.i. ¶ Secūdo no.q̄ assumptus in regem romanorū
etiā pnūciatus per papaz nō exercet iura aliqua donec iu
ramentū fidelitatis prestiterit.qō intelligit Lau.ex eo q̄ ħ
ante ingressuz Italie z anteq̄ in Italia iura exerceret p̄sti-
tit iuramētū.ex hoc no.q̄ electus z ꝛfirmatus in plātōe nō
hz exercitiū donec iuramētū fidelitatis prestiterit. pro hoc
inducit extrauag.boni.viij.incūcte.z idem Gen.sed illa lo
qtur de epis z alijs prelatis.pmotis in curia.qd autez de i-
peratore.j.dico.q.ij. ¶ Tertio no.q̄ statur lr̄is alicuius in
suū p̄iudiciū:ubi patentiū lr̄arū.de pba.post cessionez. vbi
de hoc dē fide instru.e.ij.z.e.inter dilectos.dz tamē cōstare
de sigillo.ff.de pcur.l.si pcuratorē.ff.rem ra.ha.l.ne satis-
datio.C.de re.ali.nō alie.l.ij.xi.q.iij.cure. ¶ Quarto no. q̄
iuramentū pōt prestari alicui recipiēti pro alio:sicut ħ ibi:
in manibus Joannis cē.de quo dixi.s.e.cle.v.nos itaqz.in
xxij.no. ¶ Quinto no.q̄ impator iurādo tangit sacra.de ħ
glo.in ver.factis.z iurat sup sacra dei euangelia.quod pce
dit ꝑm Gen.quando quis iurare cogit ex iuris iudicis vel
pacti dispositione.vt no. Inn.s.e.z si xp̄s. ¶ Sexto no. q̄
iuramētum nihil aliud est q̄ cōfirmatio rei promisse: ibi iu-
ramento cōfirmauit. Lau. q dicit q̄ si promissio nulla est iu
ramenti exhibitio nulla erit.ar.de fide instru.iter.i fi. quod
nō procedit indistincte.z dic vt eo.ti.cum ꝙtingat.z de fo-
ro compe.si diligēti.de hoc.j.q.iiij.z.v. ¶ Septimo no. q̄
imperator iurat seruare fidē catholicā z ad eam ꝙseruādā
tenetur qlibet pfectius iurisditioni. vnde debet astringi iu
ramento de hereticis psequendis.C.de epis.audi.aut.sta-
tuimus.de heret.ad abolendam.ſ.statuimus. ¶ Octauo
no.dāam inter heresim z scisma.quod dixi in rubrica. de
scismati. ¶ Nono no.q̄ impator iurat exterminare hereti-
cos.de hoc in gl.i ver.exterminare. ¶ Decimo no.q̄ suf-
ficit quem facere pro posse.xxij.q.ij.faciat.ff.de regu.iu.im
possibiliū.de pac.c.fi.regula nemo.li.vi. ¶ Undecimo no.
q̄ impator iurat psequi quemlibet cōtionem fidei nō bñtē
rō:quia sepe malor̄ cōsortio corrūpūtur mores bonorum.
xxviij.q.i.sepe.vbi de hoc z generalis hec est phibitio om-
nibus xp̄ianis vt tales euitent.xxviij.q.i.caue.xi.q.iij. si imi
micus.cum multis.c.illius.q.al's cōmunicans inimico fi-
del vel romane ecclesie inimico p̄sumit ecclie inimicus.C.
de inof.test.liberi. ¶ Duodecio no.q̄ parētela accipit pro
affinitate.de hoc in glo.in.v.parentelā.z in ea.ibi:ꝛsangui-
nitatē inire nō posset:qr a natura,producit.z naturalia nō mu
tant iure positiuo.isti.de legit.agnator̄ tutela.i fi.de pactis.
i.ius agnatiōis.v.di.c.i. ¶ Decimotertio no.q̄ iuramētuz
qō p̄stat vasallus plato eccl'ie durat p totaz vitā vasalli ibi:
tā nr̄am q̄ successor̄. vnde dicit Lau.q̄ p nouas succes̄io
nes successor̄ nō expedit inouari.simile.s.e.veritatis.de ħ
j.q.vi. ¶ Decimoquarto no.de v̄bo generalib⁹ ibi:z alijs
qbuslibet.que sufficiūt:siue sit dispositio ꝛformatoria: siue
derogatoria.de testi.c.i.de pcura.qui ad agendum. lib. vi.
¶ Decimognto no.in eo q̄ pcurator recognouit p̄uilegia
ꝛcessa p imperatores ecclie romane de effectu recognitiōis.
nā ꝑm Gen.pbat q̄ sunt talia.ar.ff. depositi.l. publia.ſ.fi.p
hoc:qr stat cōfessioni in p̄iudiciū cōfitentis.de elec. p inq̄si
tionē.de ꝛfes.c.i.dicit tñ Genz.q̄ talis recognitio res de se
alodiales nō cōstituit emphiteoticas seu feudales.C.de pa
ctis.l.traditionibus.de iur.z fac.igno.cum falsa. que pbāt
q̄ cōfessio nō inducit dispōnem.de hoc dixi de fide instru.
si cautio. ¶ Decimosexto no.q̄ impator est aduocat⁹ ec-
clesie.de hoc in glo.in.v.aduocatus. ¶ Decimoseptio no.
in eo q̄ impator iurat defendere fideles ecclie z nō oppri-
mere.qō interest ecclie hr̄e subditos locupletes z nō oppr̄s-
sos.ideo pro eis agere pōt si p hoc eccl'ia grauatur al's nō.
de priui.auctoritate.ſ.fi.li.vi.de hoc dixi post Inn. de ap-
pel.dilectis. ¶ Decimooctauo no.de insignijs imperialib⁹ i
fine ibi:siue coronationis insignijs:z in ħ dicit Lau. q̄ dya
demate vel bireto quem posse insigniri dū tamē ex hoc de
clinet ad humilitatez.c.di.ō morē.lz quādoqz moribus ide
cor̄ hoc appetant vt ibi:ō quos est.xij.q.ij.gloria.de eta.z
quali.indecor̄. ¶ Decimonono no.de aurea bulla qua vti
tur imperator.de ħ in glo.pe.z dicit Genz.q̄ p aurū denotat
excellētia ptātis.de hoc in glo.in.v.vestigijs. z no. cautelā
glo.pe.q̄ nō expedit vti bulla aurea ꝓpter piculum subtra-
ctionis.qñqz autē sit bulla aurea solida.qñqz in iterioꝛ pte
vacua. ¶ Vigesimo no.de archiuis romane ecclesie.z qd
sit archiuū.dicit glo. vlti.quādoqz dz locus in quo sacra va
sa reponūtur.in aut.qui.mo.na.effi.le.ſ.illud.in fi. col. viij.
z quod no.in aut.de defenden.ciuita.post princi. colla.iij.
¶ Q̄p.q̄ papa nō potuerit declarare vel statuere ea q̄ sta
tuit hic:quia in causa ꝓpria nō debuit ius dicere. C.ne quis
in sua causa in rubro z nigro. So.nō erat cā ꝓpria:sz eccl'ie
romane

romane:pz in pluribus locis in hac cle.quia iurat iperator nō solū pape:sed etiā ecclie romane.z in fauorē ipsi⁹ eccle-sie:sed i cā ecclie prelat⁹ pōt esse iudex.de vbo.sig.ex parte. de quo ibi dixi. Itē hic nō fecit vt iudex vt in sequēti ℞io. ¶ Scōo op.ad idem:qz nō debuit hoc facere iperator nō citato.de ẜsti.ecclia. So.in actibus iudiciarijs vel qui pos sent iudicialiter p̄iudicare debet interuenire citatio vt i cō trario.qō dixi de maio.z obe.iter quattuor. secus in extra iudiciarijs.papa aūt hic ꝓcedit ꝙdendo legē ex vtute pote statis vlis quā hz de transla.c.i. Item cū non eēt aliqs ma ior papa i dubio iter papā z impatorez papa est iudex q fi. sint legi.per venerabilem.v.rationibus.prima solu.verior. ¶ Quero:qz vt hic pz Henricus venit romā pro coronatione quis modus obseruetur. So.vt in glo.i ver.vestigijs ibi: scire debes.quam signa vsqz ad finē:qz singularis.z in ea ibi:aquisgrani eiusdez dyoceẽ.ita ponit in ꝓuinciali:sed Hosti.i sum.de peni.ℌ.cui ẜfitendū.sub.ℌ.iperator.in ꝓnc. dicit q est i dyocesi leodiñ.ibi:scōa est argētea.dicunt aliq q imo ferrea z prima argētea:z sic hodie seruatur:sed for te olim seruabatur qō dicit glo.ibi:dabatur tributum.ꝑmo qnquēnio in auro ad ꝙseruandam rempublicam. secundo qnquēnio i argento pro stipēdijs.tertia in ferro ad arma fa ciēda:vt no.i autē.vt preponatur nomē imperatoris.in ꝓn. col.v. ¶ Secūdo quero an romanus rex anteq̄ sit impa tor possit administrare:vī q sic:prout arguit gl. in.v. reges. in ꝓn.qō ꝓsequere:vt in ea que ꝙcludit q sic:z eam no.sin gulariter. In fi.ibi electis duob⁹ in discordia ꝛc.exqua ha bes vnū mirabile q duo administrant tanq̄ reges romano rū.qō declara p id qō dicit Jo.an.in addi.Spe.de rescrip. pūti.ℌ.rōne aūt formē.v.it q obtentū:tñ impossibile est z hereticū tenere q possunt esse duo iperatores vel pape:qz offenderet ille articulus fidei vnā sanctā catholicā ꝛc. qō tz glo.singularis.vij.q.i.nō autē.z dixi de elec.lz:sed illa gl. loqtur de ti.iperij q nō cadit in plurēs pendēte lite.z cū hac glo.in eo qō dicit electuz anteq̄ sit impator administrare ꝙcordat Pau aut Alij vt Lau.z Benz.dicūt q nō pōt admi nistrare anteq̄ sit approbatus a papa p id qō no.de vb.sig. sup quibusdā.lz glo.xciij.di.legimus.teneat ℞iū.cui Lau. se non credere:qz Joannes fuit theotonicus.dic standum huic glo.ꝓpter antiquā approbationē cuius ꝙtrariū nō est memoria.ideo vim hz ẜstituti seu iuris.ff.de vsur.cū de in rē verso.de rescrip.c.i.li.vi. ¶ Tertio quero in eo q cōfir mauit hic iperator donationē Constantini: an valuerit illa donatio:so.vt in gl.in.ỽ.cōstantinū.que ꝙcludit eā valuisse z esse irrevocabilē.qō latiꝰ ꝓsequitur Pau.z q nō valuerit iducit qō no.Cy.C.de ꝓscrip.xxx.an.l.cōpetit.vbi plus di cit q eccl̄ia nō potuit predictā donationē prescribere:quia signa ꝟiectiōis nō sunt ꝓscriptibilia vt ibi qō dicit Pau. esse verū in subdito nō ab aliquo possesso.de prescrip.cum nō liceat.de priui.cū olim.z.e.ti.cū ꝓsone li.vi.vult dicere. secus esse de nō subdito vt est papa.pro hoc qō dixi in.d.c. cū non liceat.ad idē inducit idē Pau.hic.z Berto.i proe mio ffor:qz sequeretur q iperiū posset annihilari:qz idē fa ceret alius successor qō esse nō pōt.in autē.qūo opor. epi.ℌ. fi. Item vnus iperator successori p̄indicare nō pōt.C.de le gi.l.digna vox. Bal.in eodē proemio alias rōnes ad idem iducit:qz lz officialis possit quādoqz donat res singulares: tñ officiū nō pōt a se abdicare:sicut nec tutor officiū tutele l.ij. .de diui.tutela.z.ff.de admi.tuto.l.inter tutores. Itez officiū iperatoris est ad vitam.ergo de iure officij dispone re negt in preiudiciū successoris.ff.de iurisdi.om.iudi.l.cū qui.ar.ff.de leg.ij.l.peto.ℌ.prediū. Itē imperator habet iu risditionē ex lege regia.cuius forma est vt per vnuz regat iperiū nō per plures.ff.de orig.iur.l.ij.ℌ.nouissime.ergo i perator donādo nō potest diuidere iperiū.preterea vī fuis se ꝙtra publicā vtilitatem:qz pluralitas p̄incipium mala.xij. metapbisice.vbi ꝙcluditur vnus ergo princeps.pro pte cō traria inducit Paul.rationes que pro magna parte fue runt Guil.de cu.qui in proemio ffor.um. hoc tenuit decet enim priuilegia principum perseuerare.regula lz.li.vi. de sepul.clemen.dudum.cum cōcordan. Item donatio fuit fa cta ex causa z ob beneficium receptum: quia fuit curatus Constantinus a lepra per beatum Siluestruz papam quo casu lz dare etiam ei qui alꝰ dare nō potest.ff.de donatio. l.aquilius.z licet etiam donare ratione dignitatis cui alꝰ non licere.eo. titu.l. filiusfamilias. z maxime licere debet imperatori qui est mundi dominus.C.de quadri. prescrip. l.bene a zenone.ff.ad.l.rodi.de ia. deprecatio. rxiij.q.v.di cat. Preterea donatio facta non reuocatur nisi ex causa. de dona.c.fi.vbi de hoc:vt ex causa ingratitudinis:sed ec clesia ingratitudinem incurrere non potest:quia nō est cor pus viuens nec ecclesie preiudicare debet delictum pre lati.regula delictum.lib.vi.sed posito q etiam causa reuo cationis subesset deficit iudex coram quo fiat cognitio de causa.ix.q.iij aliorum.item per talem donationem nō mi nuitur imperium lz minuatur exercitium iurisditionis in persona imperatoris:quia imperium est penes ecclesiam: sed gladius eius debet exerceri manu regali ad nutuz ec clesie:vt in extranagan. Bonifa. octaui vnam sanctam:z sic ratione dignitatis imperialis non vitiatur donatio:quia nō refert p quem exerceatur.facit de bis q̄ fi.a prela.cū apo stolica.C.de edil.ꝓua.l.si qs post.de fideicō.l. voluntas.ff.ō le.l. vnum ex familia.ℌ.ij.i.peto.ℌ. fratre. potuit enim impe rator sibi preiudicare cum in hoc nō ꝓhibeat ab aliquo su periori nec a lege: qz nec legem tenetur obseruare.insti. de iu re naturali.ℌ.sed qō principi.fuit ēt facta capaci.s. eccle sie: cui fauendū ē.C.de sac.san.ecc.l.priuilegia.z q revocari nō possit.facit qō no. Imo.de iudi.nouit.vbi dicit q iper rator nō pōt revocari priuilegia que ꝙcessit eccl̄ie. Inducū tur z alie rōnes p Guil. Ray. Bart.z Bal.i ꝓhemio dige storꝝ.nam nō pōt dici q fuerit donatio immensa.qz in dona tione facta eccl̄e immensitas dī mensura.in aut.de nō alie. ℌ.si minus.z sacrilegiū ē disputare de eo quod facit impa tor.C.de cri.sacri.l.sacrilegij. Itez ecclesia z imperator adeo ẜstituta sunt.aut.quomodo opor.epi.in princi.z sic sunt vt frater z sorores.nō ergo ē alienare quod daī ecclesie.ff.de ad mi.tu.l.cū plures.ℌ.in primis. Preterea inducit rō natura lis que dz attendi vbi contentio est de potestate inter.duos non habentes superiorem. Constat enim q ꝑm rōnem natu ralem z ꝑm iusgentium ꝓuincie eligunt regem.ff. de iusti. z iu.l.ex hoc iure gētiū.sed p prouicias approbatū ē z obtē tum vt ciuitates donates prestent iuramentū fidelitatis pa pe.ergo subsunt pape.z hanc partem sequūtur moderni. z dicit Steph. q si Constātinus hanc donationē facere non potuit.eodem errore nec populus imperiuz imperatorem transferre quod est falsum.insti.de iure na.ℌ.sed quod ꝓnci pi. Item tenēdo q vteraz gladius sit penes papā non pro prie donauit Cōstantinus sed resignauit.quod ēt tz Jo. de lig.q plenius hoc ꝓsequitur in tractatu somnij. z hec pars cōmuniter tenetur:z sic in facto obtinet.si q valuerit pre missa donatio videtur sentire glo.ff.de offi.prefec. vr.l.i.ℌ. initio.z no.Specu.de rescrip.presentati.ℌ.ratione aūt cau se.ver.item quod obtētum:z ibi per Jo.an.z hanc partem sequendo ad contraria.respondeo ad illud qō nō potuit im perium minuere.dico q nō diminuit cum exerceatur per papam.z in hoc non refert per quem exerceatur. Ad aliud quia par in parem ꝛc.respondeo q legem statuēdo par nō ligat parem: vel successorem.de rescrip.c.fi.sed cōtrahēdo sic:si cōtractus est licitus.ℌ.si minus.in auten. de non alie. colla.iij.C.de dona.l.sancimus.z.d.l.bene a zenone.de pro ba.c.i.ne prelati vices suas.c.fi.z quod ibi dixi. Ad aliud: quia nō debent esse duo imperatores.respondeo q nō sunt duo eque principales.cum imperiū temporalium subordi netur sacerdotio.quod dic vt dixi de electio.venerabilem. per hoc respōdetur ad illud cum dicitur q posset imperiū annihilari.nō enim annihilatur.lz de vno in alium trāsfera tur presupposito autē q potestates nō essent subordinate: sed imperiuz z papatus essent duo principatus distincti im mediate procedentes a deo.questio haberet plus difficul tatis:tamen adhuc defenderetur rationibus q valere po tuit tanq̄ collata in pias causas. Item p̄sumēdum est q si nō valuisset deus fidelibus inspirasset vt eam revocarent.

¶ Quarto quero in eo qđ dixi in secũdo notabili q̃ si p̃o missio ē nulla iuramẽti exhibitio nõ tenet.qd de donatione irreuocabili dedi oĩa bona mea heredibus institutis ĩ testamẽto Titij adhuc vinctis ⁊ iurauí nõ cõtrauenire. deinde Titius fecit aliud testm̃ ⁊ alios heredes nũquid tz dõatio: dicit Lau.q̃ non:quia nulli sunt heredes quibus sub noie appellatiuo facta fuit donatio:⁊ sic est ĩ causa caduci.C.ò eadu.tol.l.vna. ¶ Ad p.ad hoc:quia lex illa lꝯtur in legato quod a testõ dependet.secus in donatione q̃ sic:nõ dependet.Sed.Lau.q̃ imo dependet exquo fuit facta sub nomine appellatiuo heredum ⁊ nõ ꝓp̃io q̃ multũ differũt. ò of. dele.qm̃.insti.de stip.seruo.p totũ. Pretera tpe donatiõis erãt heredes solũ in Spe.cũ testatoris volũtas adhuc eẽt ambulatoria.de cele.mis.cũ marthe.xij.q.ij. vltima voluntas.⁊ anteq̃ veniret ad rẽ firmã.s.ad mortẽ testatoris fundamentũ eoꝝ.s.testm̃ periit ⁊ spes eoꝝ omnino frustra est. ar.viij.q.i.c.í.qđ ꝓcedit nisi ex alijs ꝯiecturis appareret donantẽ fuisse cõtemplatũ psonas.ita q̃ appellatiuũ de heredibus fuisset adiectũ solũ causa demõstrationis. de testa. registi.ff.de re.dub.l.q habebat.⁊ p̃o hoc quod dixi i.d.c. qm̃ abbas. ¶ Quinto quero si fiat donatio iuter vi. ⁊ vxo. p quam alter fit pauperior.alter ditior:⁊ sic de iure non tz. ff.⁊.C.de dona.inter virũ ⁊ vxo.p totum. nũquid firmetur iuramento:videtur q̃ nõ:quia contra publicam vtilitatẽ p̃stitũ videtur:⁊ sic nõ valet.de.fo.compe.si diligenti. qđ sentit Lau.dicens idẽ cũ nullitas est ex parte facti.quod fictionez nõ recipit.viij.distin.veritate.cũ si. In alijs vò que lz publica sint auctoritate sunt tñ p̃uata vtilitate. dicit secus vt in casu.c.cũ ꝯtingat.de iureiur.⁊ dẽ pac.q̃uis. li. vi. Idem tñ Lau.nõ persistit in hoc aliqua alia dicit per que videtur velle aliud esse de iure ciuili aliud de iure canonico qđ tz Guil.de cu.ff.de iureiur.l.sed ⁊ si possessori.§.item si iurauero.⁊ Bar.ff.de fideiuss.l.siquis p̃o eo.s.q̃ donatio p̃dicta firmetur iuramẽto:qꝝ nõ est cõtra publicã vtilitatẽ: sed p̃hibetur ꝓpter vtilitatẽ subditoꝝ.i.ipsoꝝ sponsorũ ne mutuo amore spolientur:sed tenendo primũ dic q̃ imo est ꝯtra publicam vtilitatem cum in mrimonio versẽt publica vtilitas.ff. so.ma.l.i.⁊ sufficit q̃ nõ est exp̃ssum de iur̃ canonico q̃ hec donatio firmeꝫ iuramento.⁊ ad.c.ij.de pac.⁊ ad.c.cũ ꝯtingat.dic q̃ nõ debẽt extẽdi:qꝝ deuiant a iure cõi ⁊ hec pars videtur verior:tñ in dubio nõ debet quis venire ꝯtra tale iuramentũ sine superioris auctoritate. de elec. venerabilez. ¶ Sexto quero circa id quod dixi i.xij. no. si vasallus iurauit p̃lato.an teneatur iurare successori: Sol. Lau.q̃ iuramentũ durat p totam vitã vasalli.nec ē p singulares successores inouandũ.⁊ hoc si ponit verbũ successoribus:vt qꝝ iurat̃ prelato ⁊ successoribus:sicut ꝑ iurauit imperator ibi:sz tã nostrã q̃ successoꝝ.secus si nõ ponatur:qa tũc singulis successoribus est inouandũ.xij.q.ij.sepe.⁊.c.lõginquitate.dic vt dixi de iureiur. veritatis. Si enim p̃stat̃ p̃lato tanq̃ p̃lato cũ sit acqsitum ecclie obligat etiaz respectu successoꝝ ¶ Septimo quero si vasallus iurauit p̃o se ⁊ successoribus:dic q̃ nõ relcuant̃ successores a iurãdo.rõ diuersitatis iter hoc iuramentũ ⁊ illud de quo in.q.p̃cedẽti:qꝝ iuramentũ ex parte p̃stantis ē psonale:sed ex pte eius cui p̃statur põt eẽ reale.quod dic vt dixi in.d.c.veritatis ẽt

re:qz etiã si esset religiosus posset dispẽsare.vt no.Inno.de sta.mo.cũ ad monasteriũ.Si vo obligatio nõ ẽ per papam dissolubilis secus sicut in casu.c.i.e.ti.qz tunc non absoluit: sed alius cuius interest puto homo si ẽ hoi prestitum.d.c.i. nisi ꝙstet ꝙ sit illicitũ:vt dicit Inno.e.ti.debitores.si autez ꝙcernit deũ tũc ẽt papa nõ absoluit sine cã: qz hoc eẽt cõtra ius diuinũ.sed ex cã põt cũ possit interpretari z distingueꝛ ius diuinum.qõ plenius dixi in.d.c.quanto. ¶ Decimo octauo quero an papa possit deponere imperatorem vel regẽ q non subest imperatori:So.Math.ꝙ sic si de voluntate principũ accuseꝛ z quincaꝛ z tũc monebiꝛ z si nolit satisfacere excõicabiꝛ.z si non respicit poterit deponi a papa vl a principibus de volũtate pape.est.n. papa maioꝛ eo.xcvi. di.duo.xv.q.vi.aliud.vbi de hoc in.c. cum ad verum.xcvi. di.z pro hoc.ſ.de re iudi.ad apostolice.lib.vi.

¶ De exceptionibus.

Excõmunicationis.

Exceptio excõicationis opponitur dilatorie qñcumqz peremptorie non obstante.primo dictũ.quod secõdo limitat ibi seruata. ¶ No.ꝙ generalis renũciatio tacita vt hic vel expressa sicut illa q̃ fit in fine litis de qua de causa pos.pastoralis in fi.spãles,punitionez non tollit: pro hoc qõ no.de transac.c.i. vt enim pz hic post lapsum peremptorium auditur opponens excõmunicationem lz tacite videretur renũciasse exceptionibus permittẽdo pemptoriũ labi. ¶ Op. ꝙ post pemptoriũ nõ possit opponi de excõicatione,put no.Inno.e.ti.pastoralis.ad fi.sol. vt in gl.i.q̃ dicit opi.Inno.reprobari.z idẽ Lau.Genze.z Pau.q tñ dicit opi.Inno.posse intelligi qñ excõicatio ponitur pemptorie,p hoc qõ no.Archi.e.ti.c.i.lib.vi.in verbo valeat:dic melius ꝙ Inn. logtur de termino dato ad ponẽdas pemptorias post quẽ dicit excõicationẽ ꝓponi nõ posse.z sm hoc hec cle.nõ obstat q̃ logtur de termino ad ponendas declinatorias z dilatorias. Et rõ diuersitatis potest ẽẽ: qz terminus ad ꝓponendas peremptorias exquo lapsus ẽ vi hẽ vim ꝙclusionis post ꝙ in facto nihil ꝙsistẽs ꝓponi põt.de fi.instru.cũ dilectus:z qõ ibi dixi.vñ lz dicatur ꝙ excõicatio ꝓponi põt vsqz ad sniam:vt hic.z.e.ti.c.i.li.vi. non tñ p hoc sequitur ꝙ p ꝙclusionez ꝓponi possit cum post eam statim debeat ferri snia. ¶ Opp.ad hoc de probati.lz vbi post lapsum oẽm terminum peremptorium audiꝛ exceptio falsi.So.ibi de termino,pbatorio secus de termino ad oẽs pemptorias z sic ad oia iura ꝓdueenda q vt prędixi hz vim ꝙclusionis:de hoc ẽt hic vt in.d.c.lz.in prin.in penulti. q.q̃ singulariter no. ¶ Quero de qua excõicaticatione ꝓcedit qõ hic dr glo.i.intelligit de maiori.z idẽ Pau.ꝓ hoc qz minor repellit a cõione sacramentoꝝ tantum:de cle.exc. c.fi.z sic non a iudicio.qz nõ repellit a cõmunione hoiũ vt ibi. ¶ Secũdo quero an ꝓcedat hec cle.in qualibet excõicatiõe maiori:siue ab homine:siue a iure prolata:dic ꝙ sic: qz vtraqz repellit a cõmunione hoiuz.de cle.excõmu.illud. z.c.postulasti.xi.q.iij.cum excõicato. ¶ Tertio qro qñ dicatur excõicatio opponi dilatorie z qñ pemptorie:So.vt in glo.ij.z idem Pau.sm quẽ quãdo dilatoria opponitur potest peti absolutio ad cautelam.e.ti.apostolice.de senten. excõ.venerabilis.ſ.penul.z fi.lib.vi.quia remota excõmunicatione ꝓcedit iudiciũ z valent que precesserunt.e. ti.c.i. li.vi.quãdo autẽ opponitur peremptoria nõ est opus absolutionẽ petere qz ea obtenta nihilominus exceptio suũ operatur effectum ratione principij viciati.ideo hoc casu sm eum obstat lapsus termini nisi redderetur iudicium retro nullũ.qõ etiaz vult glo.ij.ibi dicit Guil.z in hac glo. ibi:vel electi:vt de ꝙsue.cum dilectus.de eta.z quali.cum bone.de cle.excõ.si celebrat ibi:vt ibi no.in glo.intelligas ibi: in nostra:z dic vt ibi dixi.z in eo ꝙ gl.dicit de excõicatione ꝑ iudicẽ:vel procuratoꝛez.dic idem si opponeretur ꝑ impetrãtem.de rescrip.c.i.li.vi.vel cõtra arbitrium.vt no.Spec.de arbitro.ſ.differunt.versi. item sm eum. Ex his infertur ꝙ excõicationis exceptio est anormala cũ possit opponi peremptorie z dilatorie.eo.ti.exceptionẽ.z ibi no.hoc tñ respectu nõ dicit anormala:sed ex eo ꝙ etiã in vim dilatorie põt opponi in qualibet parte litis vt hic:z sic in modo opponẽdi sapit naturã pemptorie. ¶ Quarto q̃ro si opponit exceptio ꝑ litteras papales ꝙtinẽtes gratiã an ꝓponi debeat dilatorie an vo posset opponi quandocũqz: sicut excõicatio: So.Lau.distinguẽdo prout no.ſ.e.pastoralis.z de rescri. ꝙstitutus.vbi dixi ꝙ aut oritur actio ex rescripto:z sic exceptio tangit litteras z gratiã z opponi põt post litem ꝙte. vt si dixi me clericum in litteris in qbus ꝓuideri mandabatur mihi de bñficio si aduersarius excipit hoc eẽ falsum audieꝛ si hoc obijcit inter dilatorias.d.c.cõstitutus.vel etiã si post litẽ ꝙtes.z tũc ex hoc nõ viciatur ꝓcessus.quod vltimũ dic verũ si nõ ꝓbatur:sed si ꝓbabitur absolueꝛ reus z sic ꝓcessus remanet sine effectu. Aut ex rescripto non oritꝛ actio:sed ꝙpetebat prius:vi si impetraui sup mutuo:z tũc excipiẽs ꝙ false impetrate sunt seu vo tacite vt qz de pacto de nõ petendo nõ fuit in lr̃is facta mẽtio nõ audireꝛ iter dilatorias.de lit.ꝙte.c.i.li.vi.al's nihil aliud esset q̃ decidere negocium ante lit.ꝙtest.expectabitur ergo tempus pemptoriarũ.d.c.i. ¶ Quinto quero circa hoc si id qõ obijcit ꝙcernit aliquid de substantialibus lr̃aruz:vt qz ciuitatensis sub clausula de dyocesi ꝙuenit ꝑ.c.Rodulphus.de rescrip.vel vltra vnã dictã:vel in dyocesi.phibita.ꝑ.c.statutum de rescrip.lib.vi.dicit Lau.ꝙ hoc casu talis exceptio ꝓponeꝛ inter dilatorias.ar.ſ.e.ti.c.olim.dic ꝙ hoc casu posset etiã ꝓponi pemptorie tanq̃ inferens nullitatem lr̃aruz. pro hoc qõ no.in.d.c.Rodulphus.z in.d.c.statutum. in fi. Sexto q̃ro an exceptio falsi possit opponi post terminum datum ad perẽptorias:dicit Lap.ꝙ exceptio falsi vel nullitatis iudicij non includiꝛ sub termino peremptoriarũ nisi de ipsa fiat expressa mentio.z tũc lz si nõ fuisset expꝛssa potuisset ẽt post sniam opponi nõ tamẽ cum expꝛssa fuit opponi,poterit nisi fuerit appellatũ.de hoc de ꝓba.lz vbi dixi in ꝓma qõne.z de fide instru.accepimus.z qõ no. de appel.c. vlti.li.vi. ¶ Oppo.ad hoc de eo qõ dicitur hic in glo. pe.i fi.qõ dico.ꝑ.q.xvi.So.aliud in exceptione excõmunicatõis p id qõ ibi dico ꝙ in exceptione falsi vel nullitatis iudicij: qz si ꝓnũciatum est eas decetero nõ audiẽdas talis interlocutoria obstat opponẽti qui tacẽdo potuit in hoc sibi preiudicare.pro hoc qõ dixi in.d.c.lz.de rescri. sup litteris Pe. tñ de ancha.dicit etiã in ist̃is terminis lapsum nõ obstare: qz nõ potest iudex auferre bñficium iuris exquo pmittiꝛ ꝙ etiã post sniam opponãtur.primũ verius:qz pars appellãdo videtur acquieuisse inter locutorie.de elec.cum dilecti. ¶ Septimo q̃ro generaliter a qbus repellat excõmunicatio:Math.ꝓsequitur quem ordinãdo z breuiãdo dic ꝙ q̃dã sunt certa,a qbus repellit sm omnes.q̃dam dubia de secũdis videtur i duabus sequẽtibus.q.de pmis dicit Math. ꝙ excõicatus repelliꝛ ab agendo.e.ti.pia. lib.vi.a patrocinãdo z testificãdo.de sen.excõi.decernimus.e.li.tñ in casu testificari põt.de heret.in fidei.li.vi. Itẽ repelliꝛ a ꝓcuratione.de ꝓba.post cessionẽ a iudicando si publice excõmunicatus.de re iudi.ad ꝓbandũ.ab arbitrãdo.vt no.in Spe. de arbitro.ſ.differt.v.itẽ sm eũ ab ipetrãdo. de rescri.c.i. li.vi.ab obtinẽdo bñficia.de eta.z qual.cum bone.de cle. excõ.postulasti.Ex his apparet ꝙ excõicatus repellitur i his que cedũt ad suũ cõmodum z alterius impugnationez:sed ad sui defensam admittiꝛ.e.ti.dilecti.significarũt.obstat autẽ in casibus p̃dictis excõicatio sibi psonaliꝛ. ita ꝙ si actiones cedat cessionario nõ obstabit.z idem si deleget suũ debitorẽ alteri.pro hoc qõ no.Brixien.in veneriali quidã cũ esset excõicatꝰ.z Spe. de ꝓcura.ſ.segtur videre.v.quid si excõicatꝰ.z Archi.in.d.c.pia.z Jo.an.de iurepa.c.i.li. vi. ¶ Octauo q̃ro ꝓsequẽdo ea de qbus dubitatur an ab eis repellaꝛ excõicatus an excõicatus possit testari:Math. refert ea q̃ no.Jo.an.de sentẽ.excõ.decernimus.lib.vi.vbi tz testametũ valere:sed Jo.cald.in.q.excõicatus maiori in solutione secũdi articuli tz Ꝛium dicens ꝙ lz testamentũ videatur quasi ꝛctus:qz tamẽ ipsius factio est de iure ciuili. insti.de testa.ordinan.in prin.ideo nõ tz confectum ab ex-

cõmunicato cum a ciuilibus actibus.i.non habẽtibus fo-
mam a iure ciuili sit remotus.de sent.excõmu.lz.lib.vi.vbi
dicitur q̃ debet remoueri ab actibus legitimis.primũ pu-
to verius vbi dic q̃.c.lz.debet itelligi de actib⁹ omnino le-
gitimis qui sunt de iure publico ratione nature ipsorũ actu
um ⁊ etiã rõne faciẽtis:sed si sunt legitimi ex natura actus:
sed rõne facientis gerũtur ratione priuati interesse secus:
attestamentũ est huiusmodi q̃ lz testamenti factio sit iuris
publici.ff.de test.l.iij.tamen qui testãtur nõ ratione alicui⁹
officij publici:sed tanq̃ ipse facit.vnde hoc respectu quate
nus cõcernimus testantis volũtatem dicimus q̃ testamẽ-
tum est de iure naturali.C.de test.l.testandi.⁊ qõ ibi no.¶ Est
autem lata differentia inter actus legitimos primo modo.
⁊ legitimos secũdo modo.nam in primo nõ curatur patria
potestas.filius enim familias potest talia exercere:sicut pa
terfamilias.vnde põt esse iudex etiam quo ad cogendũ pa
trem.ff.ad trebel.l.ille a quo in fi.⁊.l.sequen.sed in actu legi
timo secũdo modo bene curatur patria potestas.vnde fili-
usfamilias testari nõ potest.C.qui testa.fa.pos.l.seniuz.de se
pul.lz.§.q̃uis.lib.vi.sic ergo actus legitimos primo modo
interdictos excõicato:sed interdictos secũdo modo nõ: im
mo tenet tanq̃ facti ratione priuati interesse.quod plenius
dixi in repetitiõe.c.perpẽdim⁹.de sentẽ.excõmu.q.xxxviij.
¶ Nono quero an instrumentũ ꝫfectũ a tabellione excõi-
cato valeat:¶ Mathe.refert ea q̃ no.Inno.⁊ Io. an. in.d.c.
pia.⁊ vltra illa dicit q̃ si excõmunicatio est occulta vel etiã
manifesta tamẽ ꝓbari non potest valet instrumentũ ab eo
ꝫfectum. ar.ff.de offi. preto.l.barbarius.iij.q.vij.§.tria.de
re iudi.ad ꝓbandum.⁊.d.c.pia.§.si vero.secus si esset noto
ria quia notorie excõmunicatus a talibus repellitur.d.c.de
cernimus.in eo q̃ ¶ Mathe.dicit excõmunicationem eẽ pos
se manifestam ⁊ tamẽ ꝓbari nõ posse est ꝫtra.de coba. cle.
vestra.⁊ qõ ibi no.glo.in verbo notorium.dicẽs manifestũ
esse id quod debet esse ⁊ põt probari.pro ¶ Mathe.tamẽ fa-
cit quia aliquando manifestum ꝓbari nõ potest nisi p famã
que nõ sufficit.de quo de penis.c.i.in glo.penul.lib.vi.⁊ i.d.
c.decernimus ⁊ dixi in.d.c.vestra.⁊ hoc bene põt saluari:lz
de.q.dic plenius vt in.d.c.perpẽdimus.q.xxxix.vbi tenui q̃
valet instrumẽtum si nõ est publice excõmunicatus. secus
si publice etiam si nõ sit sententialiter damnatus. quod dic
vt ibi. ¶ Decimo quero an ad ꝓbãdum excõmunicatõez
sufficiat ꝓbare denũciationez tm̃:¶ Mathe.remittit ad no.
in.c.prudẽtiam.§.sexta.de offi.dele.vbi dixi q̃ si denuncia
tio fuit solẽniter facta a iudice sufficit quo ad omnẽ effectũ:
imputet enim denũciatio qui nõ appellauit.de appel.ꝫcer-
tationi.li.vi.qõ tenẽt etiaz Archi.⁊ Io.an.i.d.c.pia. ¶ Un
decimo q̃ro:q̃ hic dicit excõicationem obijci posse in qua-
libet parte litis:an etiã in causa appellationis:glo.iij.remit
tit ad no.e.ti.significarũt.vbi dixi.Sed Pau.lz ꝓsequitur
dicens q̃ qnãdoqz tractat causa appellationis a grauami-
ne ⁊ auditur excõicatus vsquequo finitus sit articulus ap-
pellationis amplius:nõ q̃ in instãtia se defendit.in secũda
impugnat:⁊ iudex appellationis tũc facit quod facere de-
bet ꝓncipalis.ideo coram eo põt excipi:sicut coram ꝓncipa
li cũ sit eadẽ ratio ⁊ cognitio:vtriusqz quandoqz appellat a
diffinitiua.⁊ tũc obstat excõmunicationis exceptio:q̃ tunc
simul cognoscitur de ꝓncipali:⁊ grauamine:⁊ p nouas ꝓba
tiones potest appellans probare de iure suo.de fide instru.
cum Io.⁊ sic impugnat actorem qõ ei nõ lz.e.ti.cũ inter ꝟz
Pau.cõtrarium in hoc vltimo ꝓbatur in.c.significarunt.
vbi etiam originarius actor a ꝓsecutione appellationis per
excõmunicationẽ nõ repellitur:q̃ intelligitur potius se de
fendere q̃ impugnare cũ si nõ appellaret vel nõ sequeret
lapsis fatalibus sentẽtia trãsiret in rem iudicataz in graue
preiudiciez:qõ dic vt ibi dixi. ¶ Duodecimo quero si fuit
assignat⁹ terminus nõ expresso q̃ esset pemptorius:an pem
ptorius intelligat:videt q̃ nõ:q̃ in tex.exprimitur.alʒ eni
supflue exprimeretur.glo.in verbo pemptorio. tz ꝫtrariũ.
⁊ idem Pau.qõ tenui de dila.c.i.de quo tamen dic mellus
vt in.d.c.pastoralis.vbi dico q̃ terminus ꝓbatorius intel-
ligitur pemptorius.secus in dilatione expectatoria.de offi.
dele.cũ cãm.⁊.c.cõsuluit.⁊ qõ vtrobiqz dixi. Et ad exp̃ssio
nem q̃ hic fit respõde vt in ea.gl.ibi:sed dato q̃ hoc vult q̃
hic exprimitur causa fortiorif dubij. ¶ Decimotertio que
ro ad cuius instantiã assignari potest terminus ad ꝓponẽ-
das dilatorias:gl.in verbo assignare dicit q̃ actoris nõ rei.
¶ Opp.ad hoc qõ etiam ad instãtiam rei.de ap.cũ causaz.
Io.Lau.stando cum his q̃ no.Inno.e.ti.pastoralis.vbi tz
q̃ predixi ꝑm gl.Gen.vo dicit q̃ si reus vult se arctare ad
ꝓponẽdas omnes exceptiões.j.certũ terminũ nõ videt cur
ei mos gerendus nõ sit.ar.ff.de ꝓba.circa:⁊ sic dicit posse
intelligi.c.cum cãz.dicit tñ q̃ in initio litis nõ datur reo ter
minus ne detur occasio malignãdi:q̃ debuit venire istruc-
tus:sicut etiã nõ datur terminus actori. de dila. preterea.
Sed tenẽdo primũ ad.c.cũ causam.dic q̃ ibi:narrat factũ
dictũ tamẽ Genze.videtur posse de iure sustineri. ¶ De-
cimoquarto quero an possit dari terminus pemptorius ad
ꝓponendas pemptorias:glo.in verbo dilatorias remittit
ad.c.pastoralis.Hy.in regula indultũ.li.vi.dicit q̃ cũ cau
se cognitione dari põt siue nõ.pro hoc.ff.de re iudi.l.iiij.§.
siquis ꝫdẽnatus.de hoc hic vt dixi post Pau.ş.ò elec.cle.
ꝫstitutionem.§.ceteruz.q.vij. ¶ Decimoquinto quero de
ratione decisionis:glo.in v̈bo nõ obstante.ponit aliquas ra
tiones ⁊ idem Pau.⁊ Steph.qui tamẽ etiã aliam rõnem
reddit:quia intẽtio statutis terminũ ad ꝓponendas dila-
torias q̃ necessario ꝓponi debẽt ante lit.ꝫte.nõ fuit p̃figere
terminũ ad exceptiones anormalas qualis est exceptio ex
cõmunicationis q̃ etiã post fiam opponi potest cõtra exe-
cutionẽ.c.ti.pia.fuit etiã ratio:vt ecclesiastica cẽsura timea
tur ⁊ vt cõmune piculuz cõmunionis euitet ⁊ ꝫtumacie vi
ciũ reprimatur. ¶ Decimosexto quero qd si iudex statuẽ
do terminũ dilatorijs noiatim statuit etiam quo ad excõi-
cationem glo.pe.i fi.dicit q̃ nõ obstante termino audiet ex
cipiẽs.⁊ idẽ Pau.oppo.ad hoc talis interlocutoria iudi-
cis trãsit in rem iudicatã nisi appellet.de elec. cum dilecti.
de excep.significarũt.Io.exceptio excõmunicationis non
ꝫcernit mere partis interesse:sed ad ius publicũ:ita q̃ nullo
ꝓponẽte iudex ex officio ꝓpter excõicationem repellit.e.ti.
exceptionem.Ideo taciturnitas in nõ appellãdo nõ preiu-
dicat.⁊ in hoc no.hanc glo.tanq̃ singularem ⁊ nescio alibi.
⁊ pro hoc quod dixi.ş.q.vi. ¶ Decimoseptio q̃ro si ꝺ agẽ-
tem ꝓponitur excõmunicatio ⁊ ꝓbaꝛ an in alio iudicio suffi
cit hec ꝓbatio:dicit ¶ Mathe.q̃ nõ:sed debet de nouo ꝓba
ri.arg.ff.de excep.rei iudi.cũ queriꝛ.⁊.l.se.de hoc i.d.c.pia.
¶ Decimooctauo quero si excõmunicatus petẽs absolui
repellitur:q̃ ꝓbatur q̃ pro manifesta offensa fuit excõmu
nicatus:dicit ¶ Math.q̃ si interim petat absolui nõ audiet:
nisi primo satisfecerit.de sent.excõmu.solet.§.in p̃ma.li.vi.
¶ Oppo.ad hoc de eo qõ dixi in p̃ceden.q̃one. Solu. hic
nõ est aliud iudiciũ:sed idẽ q̃ petebat absolui: sicut prius.
¶ Decimonono si aliqs simpliciter existẽs vicarius ꝑpe-
tuus alicuius ecclesie certa portione eidẽ assignata.ita q̃ ge
neraliter alios fructus ꝓcipit monasteriũ seu prioratus ⁊ i
stitutus cẽsetur vicarius monachoꝝ si asserit se vt possit vẽ
dicare decimã ⁊ agitur ꝺ priorem ꝫditione ex canone.j.de
deci.cle.religiosi.prior v̈o excipit qõ nõ est rector: sed vica
rius qui debet sua portione contentari:an hec exceptio ꝓpo
ni poterit inter dilatorias videtur q̃ sic:q̃ de falso excipi-
tur ꝺ agẽtem dicẽtem se p̃latum:cum sit simplex vicarius
ş.de p̃sump.q̃ verisimile.C.de nominis mutatione.l.vni-
ca.iij.d.ix.§.aliquãdo.maxime cũ iste erret i altero substã-
tialibus iudicij.s.i nomine actoris qui habet primo firma-
re psonam suam anteq̃ ad alia ꝓcedatur.ar.de rescrip.cõ-
stitutus.de accu.c.i.In ꝫtrariũ q̃ exceptio falsi est de pem
ptorijs.de.ꝓba.c.lz.Lau.relingt disputationi.de hoc dic vt
dixi de elec.nihil.in.q.de p̃lato armenie litigãtem in curia
romana q̃ negatur eẽ p̃latus vel haberi pro p̃lato. In qua
dicit Compo.i.d.c.nihil:q̃ ante omnia tenet docere se esse
in possessione p̃lature.qõ tz Specu.de actore.v̈.sed pone q
dam.vbi quasi ad lr̃am ponit v̈ba q̃ ponit Compo.i.d.c.ni
hil.ꝫcludẽs q̃ nõ auditur excipiens si dicit tu nõ es p̃latus:
q̃ pemptoria.Sed si dicit q̃ nõ habet pro p̃lato sic: ⁊ oꝫ q̃

prelatus

prelatus doceat de sua quasi possessione qō no. Et q; Spe. nō allegat Cōpo dicit Jo. an.in.d.v.q; fuit nimia patēs fur tum.p hac decisione ē.C.q accu.nō pos.l. non ignorat. z qō ibi no.in gl.ij.vbi mater vendicans necem filij tenetur se p bare matrem nisi gstet q; sit in quasi possessione maternita tis: ita z in casu pmisso dic q; nisi ille q i veritate erat vcari us cōi reputatione haberetur p prelato audietur exceptio q; nō ē plat⁹: sed vicarius ēt p modum dilatorie p dicta.

¶ De sentencia z re iudicata.

¶ Q Tcalumnus. Diuidit Laud.q; primo de exceptiōe rei iudicate faciēda post tres sñias nō obstante nullitatis obiectu. Scdo de eadē execution faciēda nō obstāte gcessu appellationis ab iterlocutoria:ibi sil'r. Tertio ex tendit ad pendentia ibi q lego p ptes. ¶ No.calūnijs litigantiū obuiandū de pe.calū.z ē calūniari falsaz cām scient intendere seu dicere.ij.q.iij.§.notādū.de calū.p totū.ff.de i fa.l.athletas.§.calūniator. Esset āt calūnia q; litigātes q nō possent appellare eō tertiā sñiam dicerēt eā nullā z sic non eēt finis luttū.z p hoc dic Math. puisum ꝫ malitiā. de qua i Spe.e.ti.§.d.v.itē p̄m eiz.vbi dz si appellans vult causaz multū trabere dz sñiam dicere nullā coram iudice appella tionis:z sic in infinitū semp poterit dicere nullā. Et per hāc cle.declarat qō no. Jnno.de offi.dele.cum in iure.in glo.ij. de testi.veniēs.ij.in vbo opponere. ¶ Secūdo no.q; eoip so q; quis succumbit per trinā sentētiam dicitur temere li tigare:qō ꝓbatur hic in eoipso succūbit si se opponit execu tioni.pro hoc p̄m Pau.quia post primā sentētiam nō fuit ignorantia ꝓbabilis cum esset iuris que non excusat.C.de iur.z fac.igno.l.ij.xxxviij.di.si in laycis.z.c.que ipsis. regu la ignorantia.z quod ibi no.lib.vi.j.q.iiij.c.fi. ¶ Tertio no. de verbo plenarie.de quo dic vt in gl. ¶ Oppo.q; nō suf ficiat tres sententias esse latas contra aliquē ad excludēdū eum ab agendo de nullitate.possent enim esse late super di uersis articulis:z sic ex validitate vnius vel ivaliditate ni hil infertur ad reliquā.de testi. Raynutius. So.vt in gl.iij. que intelligit q; sint late circa idem: z idem Pau. z Lau. dicens hic intelligi de sentētijs latis in eadem causa.ita q; i confirmatione que fit inprim⁹ a appellatione nihil de sentē tia cause principalis fit immutatū:nec etiam in confirma tione que fit in secunda appellatione fit aliquid immuta tum que due confirmationes summūtur hic pro duabus sententijs exquo tendunt ad idem z super eodem ferun tur:sic.§.de offi.delega.coram.in fi. Benze.vō dicit q; etiā si in confirmatione sit aliquid imutatum tamen locus est hnic clemen.quo ad id in quo omnes sententie conueniunt de arbi.c.i.lib.vi. Nam z si diuersitas sententiarum potest multiplicitatem appellationuz inducere:tamē exquo ℔ agi tur de execution presupponit nō fore locum appellationi: qō dictū est verū.z eadē fuit mens Lau.z hoc etiā vlt glo. in.v.alicuius.qō dico.j.q.xvij. ¶ Quero an calūnia litigā tis q̄ sumit hoc casu post tres sentētias vt dixi in p̄mo nota bili excludat p iuramentū.i.si volens agere de nullitate in rat de malitia:dicit Pau.q; nō:sicut ēt iuramentū nō ex cludit ꝙdēnationē expensarū.vt no.de do.finem.z in Spe. de expen.in.§.nūc de expen.v.qd si est talis.lz ex iuramen tū hoc casu quo nulla sñia lata ē faciat p̄sumptionē per quā excludit calūnia nō tñ excludit temeritas ꝓpter que non fit expēsarū ꝙdemnatio de pe.calūniam.pro hoc in aut.de iu dicibus.§.opz.colla.vi. ¶ Opp.ad hoc: quia esse potuit q; absoluendus succubuit cū dubius sit litis euētus.ff.de pe cul.l.quod debetur:z sic nō semp infertur temeritas: q; nō ꝓbat hic esse z̄c.de transla.c.ij. So. Pau.q; regularit eue nit ℥ium z iura adaptātur ad ea q̄ frequēter emergūt.ff. de legibus.l.nam ad ea.de despon.impu. lr̄as. Cōcludit er go q; p sñtas is q; succubuit p̄sumit calūniosus:q; p eaz tol litur p̄sumptio q̄ surrexerat p iuramentū:sicut z alia p̄sum ptio fortior tollit minorē.ff.de in integ.resti.l.diuus.de elec. cum inter. R.presumptio.nāq; ex iuramento est semipleā. tāq; causata ex presumptione p quam presumitur inocēs secūda ex sentētia est plena causata a scientia:scientie inten tionis in qua nō est ꝓbabilis ignorātia.de rescrip.ab excōi cato.ff.de iureiur.l.nam z postea.§.i.p̄m Pau.vult dice re in hoc vltimo q; ex sñia presumitur q; nō bona intentio ne litigauerit quod ꝓcedit si nō apparet aliud alias secus. vñ si error esset in facto alieno vt quia successit in ius alte rius excusaret ab expensis.quod dic vt dixi in.d.c.finem. ¶ Secūdo quero q̄ dicat causa beneficialis quo ad id qō hic dicit de cā beneficiali? dicit Lau.q; est cū agitur de bñ ficio de quo.ff.de cau.pos.cle.vna.dic q; simpliciter cā be neficialis est cum agitur de titulo beneficij nō autez cū agi tur de ꝓprietate.ff.de iudi.cle.ij.etiam si agatur de proprie tate bñficij.idez est dicendū.pro hoc littera q̄ sequit ibi:vel alia queuis causa. ¶ Tertio q̄ro circa verba premissa:vel alia quauis cā qd important.glo.ij. So.z idē Lau.z Pau. Et plus dicit Lau.q; importāt ēt cām quālibet siue sit rea lis:siue psonalis:siue possessoria:siue petitoria:siue eccleſia stica:siue temporalis.exquo generaliter logtur. de maio. z obe.solite.z idem Benz.z de diuersis cārum specieb⁹.no. xi.q.i.in summa. ¶ Oppo.in eo q; glo.predicta dicit inclu di cām criminalem.nam posset esse talis cuius executio fo ret retractabilis vt si cōtinebat mortē naturalem:z sic si nō auditur opponens de nullitate frustra reseruatur post exe cutionem actio de nullitate.pro hoc qō no.ff.de iurer.eā te. nam factū non poterit haberi pro infecto.ff.de capti.l.i bel lo.§.facte.xxxij.q.v.si paulus. So. Pau.intelligendo q; ℔ dicitur quādo executio est retractabilis.secus si irretracta bilis.quod no.pro hoc.arg.vi.di.baptizari.si ergo sñia lata esset sup execu.seu consuma.matrimonij nō haberet locuz ista cle. ¶ Quarto quero in eo q; hic loquitur de illo:cōtra quando late sunt tres sentētie.qd de tertio q̄ se opponit ne sibi p̄iudicet executio;glo.in verbo cōtra:se remittit z vi detur tertiū admittendū ne sua cōditio efficiatur grauior. de testi.veniēs.ij.in p̄n.ff.e.cū super:vt si petebat executio i beneficium vacans de iure z de facto preiudicabitur.n.ter tio:quia erit durior eius conditio in obtinēdo beneficium possessum quā si eēt vacās. Lau.tz ℥ium dicēs q; c.cū sup intelligit qñ ante tertiā sñiam se opposuit. naz post tertiam sñiam nō audit vt hic.z p hanc cle.dicit sic limitandū dictū c.cum super.z dictum.c.veniēs. Ben. tz ℥ium:q; ista cle.p cludit viam illi soli contra quem late sunt tres sñie: ergo in alio secus:nam hec cle.deuiat a dispositione iuris commu nis quo cautū est oppositiōem nullitatis impedire execution nem.de offi.dele.pastoralis.§.quia vero.z quod ibi no.ergo nō debet extendi regula quea iure.lib.vi.vt inq̄tū minus pōt alia iura offendant.ar.de rescrip.cām.de cōsue.cum di lectus.de elec.ecclesia.ij.de elec.cum expediat.lib.vi. Pre terea hoc.c.ex certa cā:sic est edictū vt precludat viam ca lūnie eius q; ter succubuit q; calūniose presumat opponere nullitatem que p̄sumptio cessat ℥ tertium qui nō fuit in iu dicio z res inter alios acta nō debet obesse vt.C.res inter alios acta.sibi forsitan ignoranti qō est verius.z pro ℔ idu cit Lap.q; tertius pro se nō pōt vti illis sententijs ergo nec sibi obstent.ad hoc.e.ti.c.penul.de p̄ben.dilecto.in fi.z qō ibi no. Et in Spe.de sententia.§.nūc de effectu.v.sed po ne z se.z quod no.gl.de excep.cum ecclesiastice.in fi.sui. Jn cōtrarium inducit quod no. Jo.an.de rescrip.mādatū vbi tractat quando possit opponere tertius.quod maxime ꝓce dit in causa beneficiali.pro hoc qō no.idem Lap.vt li. pen. c.ij.lib.vi. Ego tñ puto primū verius vt p̄dixi:q; hic solus logtur de eo cōtra quem late fuerūt tres sñie.pro hoc facit lex papinia.§.meminisse.ff.de inoffi.testa.vbi sñia lata ℥ ab sentez p̄sumit magis lata ratione cōtumacie q̄ ℔ eo q; iusta cām habuerit.cum ergo nō possit dici contumacia cū voca tus nō fuerit.ergo nec q; iniusta causa fuerit: ergo vtraq; cessat:generaliter aūt cum q̄ritur quando oppositio tertij impediat executionem sñie.distinguit Lau.q; aut ē p̄sump tio ℥ opponēte z nō impedit:imo cautiōe p̄stita fit execu-

tio.de in iteg.resti.suscitata:aut nō est p̄sumptio: ꝛ aut res de qua agit erat possessa ꝛ adhuc fiet executio p̄stita cautione.ff.de rei vendi.l.is a quo:aut per neminem possessa:ꝛ aut opponēs erat p̄sens tpe sñie ꝛ nihil opposuit ꝛ adhuc fiet executio.de re iudi.c.pe. Aut opposuit ꝛ adhuc nō fuit ꝓsecutus legittime ꝛ idē aut fuit ꝓsecutus ꝛ audit:vt quia appellauit.e.ti.cū sup:aut erat absens tēpore sentētie:ꝛ tūc cognitio semiplene q̄ sua interest impedieť executio maxime vbi agitur de beneficio spūali.d.c.veniens. vbi de hoc per Inno. Sed quo ad intellectū illius.c.dic vt ibi dixi.ꝛ in d.c.cū super.intellige q̄ hic sufficit iuramentū p̄o semipiena ꝓbatione.l.thesaurus.ff.ad exhi.ꝛ vide p̄o hoc qō no. Bar.in.l.si cui.ff.vt in pos.lega.qō verum est q̄tum ad suspendēdum executionez ad tempus. ¶ Quinto quero an hoc p̄incipiū locū habeat in sentētijs interlocutorijs: Gl. in verbo sententias.dicit q̄ sic: ex eo quis hic nō dicit sententias diffinitiuas.qō tamē dicit.J.ſ.similiter.idem Lau. Pau.ꝛ Genz.ꝛ ratio ꝑm Lau.qꝛ eadem ratio est in interlocutorijs.dūmodo circa idem late sint. ¶ Oppo.ad hoc qꝛ nomine sentētie intelligitur de diffinitiua.de iureiuran. venientes.vbi dixi.ff.quādo appel.sit.l.i.ſ.biduū.vbi hoc no. glo.So.ex ꝓprio significato ꝛ stricto noie sentētie intelligit de diffinitiua:sed qꝛ hic in p̄n.nō exprimitur an itelligat de diffinitiua an de interlocutoria.ꝛ in.ſ.similiter.exprimit de vtraq;.Sequitur q̄ etiam in p̄ncipio debet intelligi: vt sit bona similitudo in vtroq; casu.ar.de cōsti.translato. p̄o hꝫ quia sequentia declarant precedentia.de appel.ij.requiris. qō sic:legis p̄ncipiū cōcordet cum si.l.regula.ſ.fi.ff.de iur. ꝛ fac.igno. ¶ Sexto quero in eo q̄ hic excluditur agēs de nullitate quid de excipiente:dicit Lap.q̄ si opponiť defectus iurisdictionis iudicis audieť opponēs nullitatē. ꝛ i hoc non facit Lap.differētiam an excipiat an agat:dicens q̄ ēt agens audieť.p no.s.de sequest.cle.vna.in gl. vlti. ¶ Oppo. ad hoc de eo qō no.j.e.cle.ſ.similiter.in glo.in verbo pēdere.que dicit q̄ non iuuabitur in casu illo.dicēs se appellasse ꝛ p̄nūciatum p̄o se fuisse bene appellatū.Lap. non solvit:sed in quibusdam additionibus dicit q̄ glo.predicta nō facit contra si intelligitur ibi q̄ aduersarius appellauit: vt dicit illa glo ibi:sed aduersarius:vel dicit q̄ aliud est negare originalem iurisditionem vt qꝛ nūq̄ iudex.Aliud illā fateri:sed dicere eam suspēsam ꝓpter appellationem.in p̄mo casu ꝓcedit quod dictū est clemē.vna de sequestra. in secūdo.glo.predicta in verbo pendere.ratio diuersitatis:qꝛ secundo casu exceptio hꝫ ortum a ꝓcessu iudicis qō hec cle. vult tollere.p̄o hoc facit glo.no.s.in cle.ij.vt lit.pen.in vbo cōpetente.in alio ortum habet a defectu iurisditionis.p hꝫ qō dixi in dicta cle.vna.in.v.non obstāte.in.i.q. generaliter autē cū queritur an oppositio nullitatis impediat execution em.dicit Lap.q̄ hic sunt duo casus in quibus ipedit: sed in alijs casibus distinguit:qꝛ aut excipitur coraꝫ illo q̄ summanit:aut corā alio.primo casu audiť excipiēs si statim offert patam ꝓbationem:ꝛ differť executio sentētie vt no. de testi.veniēs.ij.de resti.in integ.suscitata.ad hoc de rest.spolias. Si coram alio:aut maiore vel pari vel minore q̄ ille qui sentētiauit.secūdo casu:aut est mixtus executor:aut merus. si mixtus idem qō in iudice qui tulit sentētiaꝫ si merus non audiet excipiētem q̄tūcūq; ꝓbationes offerat: nisi exceptio sit notorie vera vel saltem veritas nullitatis fit executori patēs.ꝛ idem si cōstaret legitime appellatū a sententia vel etiam ante ꝛ fuisse delatuꝫ appellationi.de appel. nō solum.ꝛ.c.cū appellationibus.lib.vi.ꝛ.c.dilectus in fi. tunc enim nō tenetur superiori parere. Si autez exequēs est superior vel equalis.dicit idez quod in primis casibus vt audiatur excipiens.no.p Inn.hosti. Jo.an.de re iudi.decetero.ꝛ.c.ad cōsultationem.de offi. dele.pastoralis.ſ.quia vo. ꝛ.c.cum in iure.ꝛ.c.ex lris.ꝛ de tempo.ordi.ad aures.quod dic vt dixi in dicto.ſ.qꝛ vero.ꝛ.d.c.cum i iure.vbi posui ea ponit Jo.de lig.hic qui refert ea q̄ no.Bart.ff.de re iudi.l. iiij.ſ.cōdēnatum.ꝛ.l.si cum nulla.ꝛ vltra hoc etiam dixi aliqua in dictis locis.ꝛ ꝓcedunt hec quādo opponitur nullitas ꝑ eum p̄ quem lata est sñia.de oppositione vo tertij quā do ipediat executionē.dixi.ſ.q.iiij. ¶ Septimo q̄ro si executio sñie late p̄ iudicem ecclīasticum petitur coram seculari.dicit Lap.in additione q̄ nō hꝫ examinare ꝓcessuꝫ sicut nec ecclīasticus habet examinare ꝓcessum iudicis ecclesiastici maioris.prout no.de offi.ord.c.i.ꝛ p Archi. xxiij. q.v.administratores.p̄o hoc qꝛ iudex secularis credere debet iudici ecclesiastico. ¶ Oppo.ad hoc qꝛ si saltem iudex secularis videt ꝓcessuꝫ ecclīastici esse iniustū vt qꝛ post appellationem legitimā excōmunicanit nō debet obedire. vt no.in.d.c.i.de offi.ordi. So.nō ꝓterea sequitur q̄ possit cognoscere:sicut nec inferior cognoscit de sñia superioris.ar. de excep.c.ij.lib.vi.ꝛ de hoc dic plenius vt dixi in.d.c.i.i tribus vltimis cōmibus. ¶ Octauo q̄ro quid econuerso:dicit Lap.q̄ iudex ecclīasticus poterit cognoscere de exceptionibus cōtra sñiam secularis iudicis sicut.ſ.q.vi.dixi de executore superiore vel pari.p̄o hoc qō no.Archi.ij.q.vi.quisquis.ꝛ Jo.mo.de sen.excom.decernimus.li.vi.p̄o hoc de fo.compe.c.penul.lib.vi.de excep.c.ij.c.lib.Spe. tamen de sentē.executio.ſ.nūc dicendum.v.sed pone. dicit q̄ iudex par vel minor a quo petitur executio non cognoscit nisi an sit sententiatum non bene vel autem male sentētiatum p̄o hoc quod dicit Inno.de confirma.vti.c.i.vbi dicit q̄ petēs executionē nihil hꝫ probare.Lap.vo dicit q̄ si iudex a quo est appellatum mādat sñiam exeq;aut constat q̄ i casu permisso est appellatū aut cōstat q̄ in casu ꝓhibito.si in casu p̄misso abstinēduꝫ est ab executione.si vo in casu ꝓhibito ab hoie vel a iure.de offi.dele.pastoralis.ſ.p̄terea.de appel.pastoralis.in p̄n.ꝛ in.c.romana.ſ.si aūt post sñiam.lib.vi.tunc erit facienda executio.ꝛ hoc vltimo casu procedit quod no. Inno.de offi.dele.cū in iure.in glo.ꝛ si ꝓter.v.si autez subdito.primo autem casu procedit regula appellatione pēdēte nihil dꝫ innouari.ꝛ qō no.de offi.dele.ex litteris in gl. pe. ꝛ sup ea.secūdo casu procedit ratio predictoꝝ qꝛ sicut quādo appellatur ante sñiam ex causa rōnali in casu permisso id quod fit post appellationem ante inhibitionē nō ē ipso iure irritū sed ex futuro pendet euentu.d.c.nō soluꝫ.ſ.illa vo: sic etiā cū appellať a diffinitiua quādo appellatio ē ab hoie vel a iure.ꝓhibita.id qō interim fit nō est ipso iure irrituꝫ sed ex futuro depēdet euentu nisi facta sit inhibitio vel a superiore recepta sit appellatio.quando vero appellatur a diffinitiua in casu p̄misso irritum ē coipso qcqd post sententiā etiam ante appellationez attentatur.d.c.non solum.i. respō so.ergo in dubio superiore mandante sententiam exequi parēdum ē de regu.iur.quod qs mandato lib.vi. ¶ Nono q̄ro qbus modis sñia dici potest nulla:glo.in ver. ad agendum.remittit.Laud.dicit q̄ dī nulla ꝓpter omissionez aliquorum de substialibus.ꝛ de exemplis remitti ad no.de sequestra.cle.vna.in fi.vbi dixi in ver.non obstante.in prima ꝛ secunda questione.ꝛ dicit Lau.q̄ ꝓprie ē nulla ꝓpter defectum iuris publici.vt si ē lata lite non contest.de lit.contest. c.ij.no.s.e.c.i.secus.si contra ius ꝓuatum:vel ꝓpter defectū eius:vt qꝛ cum falso ꝓcuratore vel simili:qꝛ tunc ē annullāda.ff.de rem ra.ha.l.iij.ſ.falsus.ꝛ eo casu venitur cōtra sententiam benficio restitutionis iure maioris vel minoris ex clausula si qua iusta de in inte.resti.c.i.ꝛ.c.ex lris.C.de preci.imper.off.aut.q̄ supplicatio. ¶ Decimo q̄ro qs cognoscet de nullitate sñie:glo.in v. ad agendum. remittit.Lau. dicit q̄ iudex q̄ cognouit de principali: ꝛ tunc iure ordinario pronūciabit.C.de sen.ꝛ inter.l.i.p hoc infert q̄ cā nullitatis nō pōt simul tractari cū causa appellationis corā eodē qꝛ cā appellationis tm̄ corā superiore tractať.ff. quis ꝛ quo appelletur.l.i.de appel.imperatores.non aūt coram eodem q̄ pronunciauit. de consuc. non putamus lib.vi. p̄o hoc qō no. Inno.e.ti.c.i.ꝛ de ap.interposita.qō tz Spe.parte.ij.e.t. ſ.iusta. ¶ Oppo.ad hoc q̄ imo iudex ad quem possit de appellatione ꝛ nullitate simul cognoscere.ff.de appel.l.si ex presſim.ff.fami.ber.q̄dam mulier.qō no. Inno.de appel.dilecto.ꝛ de in integ.resti.ꝑstitutus.dicit Lau. verius ē dictum Spe.q̄ ipsemet ordinarius qui ꝓnūciat solus de nullitate cognoscit ꝛ suū errorem corrigit.C.qūo ꝛ quando iudex.l.si presſ.de elec.qualiter.j.Gen. videť inherere dicto

Inno.

Inno.idē Pau.qui tñ dicit q; si dicit sñia nulla ꝓpter defectū iuris priuati nō cognoscit iudex ad quē:q; appellādo ratificatur.ff.rem ra.ba.l.iij.§.falsus.de iudi.lz:z sic implicaret ꝛria si peteret ꝓnūciari nullā.ergo nō est audiēdus. de appel.sollicitudinē.secus si dē nulla ꝓpter defectum iuris publici vel iurisditionis:q; tūc p appellationē nō efficit aliqua.ff.de appel.si exp̄ssim.que sentētie sine ap. rescin.l.i. de sen.excom.p tuas.pro hoc de priuile.cum olim.ij.dic q; nō dicit sñia nulla ꝓpter defectū iuris priuati:sed magis ꝓprie dicit nō preiudicare.nam sñia lata ꝛ falsum ꝓcuratorem tz ꝗra ipsuz.de arbi.per tuas.lz nō preiudicet dño nisi appellet:q; tunc videtur approbare.d.§.falsus. Et ad questionez dic q; coram iudice ad quē simpliciter potest deduci nullitas sentētie qđ declara vt plene dixi in dicto.c.dilecto. Generaliter autē cum q̄ritur coram quo posset agi de nullitate distinguit Pau.q; aut loquimur de interlocutoria: z coraz eodem agi pōt cum p eam nō expirauerit iurisditio.de appel.cum cessante.ff.de re iudi.quod iussit.z de diffinitiua z aut est lata ab arbitrio:aut a delegato:aut ab ordinario. primo casu p eūdem reuocari nō pōt.ff.de arbi.q; si arbit. no. Spē.de arbi.§.fi.v.lz autē.z hoc etiam si ꝓposuit cōdēnare z errādo absoluisset vt in.e.l. Cōtra tamen est q; non videt dixisse quod mente nō agitauit.ff.de suppel.lega.l.labeo.de re.du.l.iiij.de quo in Spe.predicto.§.ver.qđ ergo. Paul. de hoc dic vt i.l.quod tamē.ff.de arbi.si ꝓnūciauit sup omnibus sup quibus fuit assumptus amplius se nō impediet, secus si solū de aliqbus cū tamen de omnib⁹ debuisset pronūciare:z tūc etiam tantū dicitur ꝓnūciasse quando ex mēte pronūciauit nō autem facto seu casu.ff.de arbi.l.dicere. in prin.vbi hoc dicitur ꝙiuncta glo.quod est singulare. Si vero loquimur de delegato:aut pronūciauit super principali:aut sup instātia. Si sup principali functus est officio suo ff.de re iudi.l.index.de offi.dele.in litteris:potest tñ supior sñiam corrigere.C.quomodo z quando iudex.l. si vt proponis.de hoc in Specu.de sen.pla.§.qualiter.ver.hoc quoqz. Cōtra hoc ē de accu.qualiter.primo.So. Pau.q; illi erant legati generales z sic ordinarij.de off.le.c.ij.li.vi.qđ no. Inno.in.d.c.qualiter.z Specu.in dicto ver.dicit autem Pau. hec vera nisi delegatus ad pronunciandū id quod est nullū ipso iure ducatur errore facti ꝓbabilis.tūc.n.iterum ꝓnunciare pōt vt no. Inno.de re iudi.c.i.ar.ff.de iur.z fac.igno.l. error.z idem dicit Host.in.d.c.i.a error est iuris:q; non interest vtrum non fiat vel iniuste fiat.de transac.c.ij.facit de offi.dele.significasti. Ego vo in.d.c.teneo.cū Inn.nā exquo errauit in iure indignum est qđ amplius iudicet cū ex hoc sit puniendus:sed hoc faciet supior. Si vero delegatus ꝓnūciat sup ista[n]tia iteruz de cā cognoscere pōt. nec expirat ꝓpter hoc eius iurisditio.de iudi. examinata.z no.e.ti.c.pe. Si autem loquimur de ordinario:tunc ipse idem suā sñiaz si est nulla corrigit per viam querele.C.de accu.l.iiij. Sed si nō est nulla per resti.in integ.vbi ius hoc ꝓmittit.ff. de mino.l.in causę.§.vlti.alꝫ est necessaria supplicatio:sic intelligit.eo.ti.cū Bertoldus.vbi de hoc in glo.sed qualiter.z p By.in regula qđ semel.li.vi. Pau.de hoc dixi plenius i.d. c.qualiter.j.z de hoc.j.duabus sequētibus questionibus.

¶ Undecimo quero circa hoc an auditor i romana curia cēseatur ordinarius quo ad cognoscēdum de nullitate: dicit Lau.q; sic.per no.s.de rescri.cle.auditor.cognoscet autem p simplicem querelaz ꝑm eū quod nō posset delegat⁹: sed recurretur ad delegātē:vt.C.quomodo z quādo iudex l.si vt ꝓponis.de sen.ex peri.recitā.l.i.de offi.dele.in litteris qđ dicit Lau.verū si agitur de nullitate tangēte ꝓcessuz habitū in curia.secus si habitū alibi:vt quādo causa est extra curiam.tūc enim nō cognoscet auditor de nullitate.nisi per viam appellationis.nō autem simplicis querele tanq̄ preuentus.ar.de fo.cōpe.c.fi. ¶ Duodecimo quero qd de executore gratiarū. dic vt no. Inno.in.dic.i litteris.z.s.eo.c.i.z vtrobiqz dixi z p ibi no.pz q; idem in eo qđ in delegato: qa etiam executor est delegatus.de offi.dele.si sup.li.vi.z de h̄ dixi.s.q.x.tamē quo ad qd aliud in eo q̄ in delegato ad causas.per id qđ no. Inno.in.d.c.in fi. ¶ Decimotertio q̄ro nūquid eoipso q; quis appellauit a sñia nulla videatur eam facere aliquam:videtur q; sic per.l.iij.§.falso.ff.rem ra. ba. pro hoc dixi.s.q.x.z hoc maxime ꝓcedit si iudex ad quem ꝓfirmauit sentētiam. Lau.tenet ꝛrium dicens q; lz elegerit viam appellationis non ꝓterea preiudicauit sibi qn possit sentētiam dicere nullā.ff.de inof.testa.mater.de appel.si exp̄ressim.refert alios dicere q; si appellās sciebat eam nullā z tūc tacite eam cōfirmat alias nō.ff.de iudi.l.ij.in pn. Ipse autem Lau.distinguit:q; aut sñia erat nulla ipso iure z tūc nō ꝓfirmat appellando:aut aliqua:sed annulāda z tunc confirmaꝫ.d.§.falsus.que distinctio non cadit hic:quia titulus questionis q̄rit de sentētia nulla. Ideo dic simpliciter q; appellando nō confirmat eam p.d.l.si exp̄ssim.z qđ ibi no. q; dixi in.d.c.dilecto. ¶ Decimoquarto quero infra q̄ tū tēpus possit agi de nullitate.dicit Lau.q; semp etiaz sine tēporis prescriptione si sentētia est ipso iure nulla z vertit periculum anime.xxxv.q.ix.§.q; ergo z sequē. Et idem in similibus i quibus nō cadit ꝓscriptio.de prescrip.qm̄.xxxiij. q.v.q; ideo.i alijs dicit q; semp potest agi.i.vsqz ad.xxx.vel xl.annos cum tale tempus omnē actionē tollat. xvi.q.iij.§. quas actiones.de prescrip.vigilanti.nisi loci vel fori cōsuetudo aliud inducat.C.ad.l.cornel.de falsis:sicut.de ꝓcura.i nostra. Et hoc quo ad agēdum:sed perpetue poterit excipi si ex ea agitur.ff.de doli exep.pure.§.fi.cum omnes actōes sint perpetue exceptiones.de nō numerate pecu. z de non nume.dote.C.de nō nume.pecu.per totū.de dote cauta nō nume.l.fi.per totum.insti.de lr̄arum obli. z idem Genze. ¶ Decimoquinto quero an sententia pronūciata nulla iudicabitur de causa ex primis actis:glo.in ver.ad agenduz remittit Hen.dicit q; si ob incōpetētiam iudicis dicit nulla nō ex actis primis:sed ex nouiter faciendis debet ꝓcedi: sic dicit posse intelligi qđ no.in.d.l.si exp̄ressim. Alij distinguūt:quia aut fuit habitus ꝓcessus coraz eo qui potuit ab initio iudicare.se ꝓpter ali quod superueniens tempore sentētie fuit inhabilis:z sic nō tenuit sñia:z tūc q; valuit ꝓcessus ꝑm illum iudicabit. Aut fuit habitus coram eo qui ab initio nō fuit habilis. vt q; carens iurisditione:z tūc regritur nouus.dicit Jo.an.hic q; h̄ distinctio nimis se restringit ad personā iudicis.nam etiaz si iudex erat competens ex tempore ꝓcessus z sententie: tamen si male iudicauit:vt q; nō in scriptis adhuc ꝓcedit primū mēbrum distinctionis.s.q; ex eisdem actis iudicabitur iterato presupposito q; id quod ꝓbatum est in ꝑterito cōcludit etiam in pñti.vt si ꝓbaui me maiorem vel dominū:z est inspiciēdum tempus ꝑteritum z nō presens.lz probatum:tūc non ꝙcludat nūc sufficit.n.q; tūc cōcludebat vt si tractabaꝫ de etate impetrātis tempore impetrationis de rescrip.si eo tempore.lib.vi. Si vero iudex competēs male processit vt q; lit.nō cōtest.z p consequens male iudicauit tunc ꝓcedit scōm mēbrum:q; exquo processus non valuit opz alium de nouo fieri. ¶ Decimosexto q̄ro an agendo de nullitate debeat dari libellus z lis contestari. Lap.dicit q; sic.pro hoc quod no.Spe.de libello⁹ ꝙceptiōe.§.nūc dicendum.ad fi.v.quid si sentētia.vbi dicit q; quādo opponitur nullitas in modū exceptionis nō dz dari libellus quā da vo in modum actionis sic:z eodem modo distinguit de litis contestatione.in ti.de lit.cōtest.§.quando autem.v.qđ de causa nullitatis. ¶ Decimoseptimo quero si sñia ꝙtinebat diuersa capitula nūquid ꝓcedit hec cle.glo. in ver. alicuius dicit q; sic:cum certa limitatione qđ dic vt in ea.z de hoc.s.in.iij.contrario.z pro hoc quod dico in sequēti qōne. ¶ Decimooctauo q̄ro an sit locus huic cle.siue tres sentētie de quibus hic sint late successiue:siue interpollate.Sol. hic Steph.q; sic:quia littera nō distinguit z sufficit ita scriptum esse.ff.q.z a q.pspexit.vi.q.iij.scriptū.exemplum lata sententia pro actore reus appellauit z obtinuit. appellauit actor.z obtinuit.tertio reus succubuit.hic sunt tres sen-

tentie contra reum lz nõ succeſſiue:z ſic executio nõ impedietur vt hic.pro hoc quod dico.ſ.ti.i.cle.fi.q.vi.ſed ſi vltima vice ſuccubuiſſet actor iterato poſſet appellaſ. ¶ Opp. ad hoc:quia in eadem cauſa non lz appellare tertio.C.ne in vna z eadem cauſa in rubro z nigro.de appel.ſua. Sol.contrarium procedit quo ad eandem perſonam:ſed actor poteſt bis appellare.z reus bis.de quo in.d.c.ſua.z in Spec. de appel.§.quotiens in prin. ¶ Decimonono quero ſi ago de nullitate ℨ caſum huius cle.nec excipit.an iudex ex officio poſſit agentem reiicere.ſo.vt in gl.in verbo admittaſ q̃ dicit videri q̃ ſic:p hãc lr̃am z videtur põderare gl. q̃ verba huius cle.dirigũtur iudici.z hoc no. q̃ quando v̈ba legis vel canonis ſuper actoris repulſione diriguntur iudici etiam parte non excipiente poteſt agentem reiicere. qõ ſingulariter ꝓbatur ex hac glo.pro hoc quod no.C.de colla.ſi ſoror.quod dixi de offi.iudi.c.ij.z cũ hac gl.ꝯcordat Pau. dicens.q̃ etiam ſi non petatur executio ſententie p victorẽ per officium iudicis reiicietur.ar.de excep.exceptionez.ff. de poſtu.quos ꝓhibet.z hoc dicit velle hanc litteram. In hoc negatiuo nullatenus admittatur.vide circa hoc quod no.Bar.in.l.i.ff.ad mace.l.ij.ff.ad vell'.l.i.§.i.ff.ad treb.de eo cui a lege denegatur actio. ¶ Opp.ad hoc:quia erit per hoc in poteſtate victoris impedire proceſſuz ſup nullitate. So.vt in.c.glo.z idem Pau.quia debet victus ſe offerre executioni.quod no.cõcordat.de reſti.ſpo.c.vlti.iij.q.i.reite granda z.q.ij.z.ij.iij.v.z.vi. ¶ Vigeſimo quero circa hoc ſi petitur executio ſententie:dicit Pau.q̃ ſola petitionis pendentia impedit proceſſum ſup nullitate:etiam ſi nõ opponatur de tertia ſentẽtia per modũ exceptionis.Eſt enim ipſa actio preiudicialis:ſicut in.c.vlti.de ordi. cogni. dic q̃ non ex vi pendentis petitionis:ſed ex vi non facte executionis hoc ſurgit vt dixi in preceden.q. ¶ Vigeſimoprimo quero an executio facta reuocabitur ſi poſtea in actiõe nullitatis obtinebit agens.glo.in verbo donec. dicit q̃ ſic: qõ no.z idem Pau. ¶ Vigeſimoſecundo quero quãdo dicetur executio plẽarie facta vt ſit ſatis factum huic cle. Sol.vt in glo. i verbo plenarie.z dicit Lau.q̃ fiet executio nulla cautione preſtita z nullo grauamine impoſito illi pro quo lata eſt ſentẽtia. ¶ Oppo.ad hoc.ſ.de reſti.ſpo. ſuſcitata.So.Lau.q̃ ibi loqtur in caſu diuerſo. ¶ Vigeſimotertio quero ſi appellatio deſerta eſt per lapſum fataliuz an debeat iudex ad quem remittere partes ad iudicem a quo dato q̃ appellans opponat cauſam nullitatis:hec qõ implicat aliã per quã ſit facienda executio an p iudicez a quo: an p iudicẽ ad quẽ:z in hoc dicit Lau.q̃ p iudicez ad quem.p no.de offi.deleg.paſtoralis.§.preterea.in gl. ſed pone. ¶ Oppo.ad hoc de.c.vt debitus.Sol.Lau.ſtandum cõtrario dicens q̃ exquo iudex ad quem nõ ꝓnunciat ſup ꝓncipali:ſed ſup appellatione remittere dz ad iudicem a quo. p.d.c.vt debitus:ſed ſi ꝓnunciaſſet ſup principali puta ſup bñficio eccliaſtico de quo erat qõ.tũc ipſemet poſſet exeq. iuxta cle.auditor.ſ.de reſcrip.ſic dicit poſſe intelligi.d.glo. ſed pone.p hoc ad precedẽtem queſtionẽ rñde:q̃ cauſa nullitatis õbebit ꝓponi z expediri corã iudice a quo exquo appellatio deſerta eſt:tamẽ nõ negat Lau.q̃ cauſa ſimplicis querele preſentibus partibus z alias rite inchoata corã auditore.idem auditor ex noua cauſa z ex nouo ꝓceſſu poſſit inhibere ne lit.pen.aliquid in eius preiudicium attenteẽ.p hoc.ſ.de elec.cle:cõſtitutionem.§.inſuper.niſi velimus dicere ſm eum:q̃ in cauſa predicta ſimplicis querele excipi poſſit q̃ de hoc pendet cauſa coram executoribus z ꝓterea alleget ius reuocandi domum ſuper cauſa inchoata coram executoribus z nõdum finita.de of.deleg.querẽti.z.c.paſtoralis.z eſſet cautela ſm eus q̃ appellatus qui obtinuit ℨ appellãtem ꝓpter deſertionez appellationis ſe abſentaret a curia z revocaret ꝓcuratores ſuos ne per ſimplicẽ querelam poſſit contra ipſum preſentem agi in curia.z eandem cautelam tradit quando tres ſententias obtinuit vt hic. dic quo ad intellectum.d.§.vt ibi dixi maxime in.j.q.quo autem ad incidens dubium p quem debeat fieri executio.dic vt dixi in.d.§.preterea. ¶ Vigeſimoquarto quero circa dicta i ꝓxima queſtione nũquid in caſu premiſſo primi iudices ſine alio mandato iudicis ad quem:z ſine aliqua certificatione ſuper deſertione predicta ad ſolam appellati requiſitionez ſimplici verbo eius ſuper predicta deſertione credere debeant z exequi ac ſi nõ fuiſſet appellatũ.dicit Laud.videri q̃ debeãt certificari p iudicẽ ad quem antecq̃ iuriſditionez reſumãt per.c.vt debitus:ibi remittat.pro hoc iducit q̃ ipſe idem no.de appel.cle.ſicut:z ibi tz z debet vocari appellans per iudicem a quo z eo citato recipi certificatio ſup deſertione al's nõ tenebit q̃ fiat ℨ non citatuz.de reſti.in iteg. tum ex litteris.de cau.poſ.c.i.dic q̃ lapſis fatalibus non expedit q̃ iudex a quo expectet aliqd a iudice ad quem: ſed libere ſequiť.de appel. reꝓhenſibilis.v̈.ſi v̈o:z an debeat citari pars in executione.dixi de appel.ex ratione.z ad.c.vt debitus.dic q̃ loqtur in alio caſu quando iudex ad quem pro nũciat male appellatũ:z ſic nõduz erãt ibi lapſa fatalia quo caſu dic q̃ etiam ſi nõ remittit coipſo qõ pronũciauit male appellatũ intelligitur remiſiſſe.ita q̃ iudex a quo libere vtetur ſua iuriſditione.vt ibi no.

§. Similiter.

Oppo.ad litteram iuncta glo.i verbo alicuius.in eo q̃ exemplificat hanc litteram:quia geminãdo appellationẽ p ſecũdaz vt a prima recedere.ff.rez ra.ba.l.cum minor. z.l.iij.§. falſus:z ſic ſi primo appellaui ab interlocutoria z iudex nõ detulit:ſed ꝓceſſit iuxta.c.eum qui.de dolo.lib.vi.z diffinitiue contra me pronunciauit:z ego a diffinitiua appello videor recedere ab appellatione prima cũ tanq̃ non ꝓfiſus de ipſa appellauerim ſcõo p dicta iura. Sol. ſm Lau. Mathe.geminando appellatiõem non videor recedere a prima: ſz potius eã approbare.ar.xxxi.q.i. Lotharius.de teſti. cum tu. de ap.cum bone.z.c.dilecto.vbi hoc tz Inno. daſ tñ ꝓſiliuz q̃ in ſecunda appelatione ꝓteſtetur q̃ p hoc nõ intendit recedere a prima:z ad.§.falſus.dic q̃ ibi in appellando vz approbare ſniam latam ℨ falſum ꝓcuratorẽ: q̃ de ſe eſt nulla: tenet ẽt ℨ procuratorẽ:de arbi.p tuas:ſed quando appellatum ẽ ante ſniam ſi appellatio fuit legitima ſnia poſtea lata eſt nulla.de quo no. de teſti.ex parte:ideo ab eo appellando non intelligitur eã approbare:.p hoc qõ dixi.ſ.hac cle.i. rñſo.q.iiij. ¶ Quero ſi iudex a quo detulit appellationi interpoſite ab interlocutoria:z de eius pendentia proponitur ℨ executionem tertie ſnie: dicit Mathe. q̃ tũc non ꝓcedit hec cle. qz ſi vera erit cã in appellatione expreſſa iudex ad quez appellante proſequente cognoſcit de principali. Si ãt non eſt vera remittit ad iudicem a quo. dic melius q̃ dum modo non appareat a tertia ſnia appellatuz ſemper mittet executioni:z ſi dicatur fuiſſe delatum appellationi ab interlocutoria z eam pendere:qz etiam ſi diceret ſe obtinuiſſe in cã appellationis ab interlocutoria non auditur ad effectuz impediendi executionem tertie ſententie diffinitiue.vt dicit glo.antepe.z idem Pau.ergo multominus auditur dicens appellationi delatum eſſe.

Ver. Que ad eam.

No.de dictione etiã que eſt ampliatiua z extenſiua.de conſti.cum omnes.vbi dixi de elec.cum in cũctis.§.inferiora.ff.de verbo.obliga.quodcũqz.§.ſi ita.z dicit Lan.q̃ eſt falſus ac ſi dicat ne dum ad cauſas principales pendẽtes quod eſt minus:ſed z pẽdentes per appellationẽ:quod eſt plus hanc ꝓſtitutionẽ extendi.

Paſtoralis.

Oſtẽdit nullam fuiſſe quõdam ſentẽtiam lataz p Ide Pricum quõdam imperatorem in regez Robertum tam ex cauſis:z alijs in ea inſertis q̃ ex perſona a qua z in quem lata fuit z eam irritat quatenus de facto proceſſit.hoc dicit ſm Pau.vel ſm Genz.Sẽtentia lata ℨ citatum extra citantis territorium exiſtẽtem:nulla ẽ ipſo iure:vel ſic.Sentẽtia lata ab inimico notorio vel ℨ abſentem citatũ ad locũ euidẽter nõ tutum nõ tz. ¶ No.q̃ poteſtas pape imediate pẽdet a deo vt hic in v̈bo diuinitus. ad hoc de trãſla.c.i.z in hoc no.glo.in v̈bo diuinitus.q̃ dicit q̃ ceſſa fuit p illa v̈ba paſce oues meas.z idẽ Pau. pro hoc extrauagãs Bonifacij.viij.vnã ſanctaz.z hãc poteſtatem

xp̃s p̃miserat ante passionẽ p illud dabo tibi claues regni celoꝝ. Nath.xvi.z.xxi.di.i nouo.de cõsti. trãslato. ¶ Secũdo no.q̃ potestas pape ꝙcernit populũ xp̃ianuz tm̃: z sic nõ ꝙcernit sectas alioꝝ:cũ nihil ad nos de his q̃ foris sunt. de diuor.gaudemus.z dicit Pau.hoc verũ si loqmur ō potestate de qua hic in p̃n.p quã obuiaꝟ periculis aiarum.alꝫ aũt hz papa ptãtem sup omnes:qz oẽs sunt oues.lz nõ sint de ouili.facit de homi.pro humani.iib.vi.z qō no. de voto: qō sup his. ¶ Tertio no.q̃ papa cõpellit ex cura officij sui in vigilare remedijs subiectoꝝ.pro hoc.s.in ꝓemio.z ex h̃ arguit Pau.q̃ Scius faciẽdo peccat.vñ dixit Gof.de offi. dele.cõsultationib⁹.q̃ papa peccat mortaliter si iusticiã denegat:vel ad cõsultationẽ nõ respõdet p.c.q̃is.e.ti. indecisa.cõtra hoc tñ est:qz p̃ceps solut⁹ est legib⁹.ff.de leg.l. p̃n ceps.de ꝙcess.p̃bẽ.ꝓsuit. Gen.q̃ ꝙpellit ꝙpulsione nõ p̃cisa:sed causatiua.s.debiti officij z affectionis:z sic logit hic z s.in proemio.z.ff.de separatione bonorum.l.i. ¶ Quarto no.de dictionibus iam dudum z quondam. de q̃bus dixi ō offi.dele.cũ olim. ¶ Quinto no. q̃ aliter loqmur de defunctis .q̃ de viuentibus.naz noia defunctorũ ꝓferũt sine alio titulo sicut hic ibi quondã Henricum:sed nõ sic noia viuẽtium p3 ibi charissimũ in xp̃o filium.z hoc p̃m Lau.iõ ẽ:qz mortui honore huius seculi non indigent cũ sint ad maius tribunal vocati.s.de sepul.sacris.z ideo pax in missa eoruz non daꝟ.vt non.glo.de cõse.di.ij.pacem.vbi reddit z aliam rõnem:qz iam non sunt in turbatione huius mundi: sed qescunt in dño.z idem dicit inter monachos:qz mundo mortui sunt:z est glo.singularis.p hoc ẽ qz cũ allegamus doctores defunctos dicimus sine cõmendatiõe aliqua: puta Inno.Host.z similes.sed viuentibus ꝓponimus hoc appellatiuum dominus quãdoqz tñ defunctus afficit iniuria istit. q̃bus ex cau.manu.nõ pos.ſ.i.z quandoqz laudibus extollitur.s.de reliqui.glorioſus.li.vi.j.de reliquijs.si dominuz. ¶ Sexto no.q̃ papa ꝓuidet ad tollendum discordiã exor tam inter principes ibi materia turbationis exorta:nõ tñ ꝓ prie pbatur hic sed ꝓbatur de iudi.nouit.p hoc.xc.di. oblationes:nam z ceteri. cogunt per suos iudices ad pacem.e. di.studendum.z.c.placuit.z.c.p̃cipimus.ff.de vsufru.equis si nũ. ¶ Septimo no.q̃ ꝙsiderationes z conspirationes re pbantur.qō pcedit quando sunt i malum.xi.q.i. coniuratiouz.z.c.cõspirationũ. Et tunc p̃m Lau.cõspiratio ẽ machinatio ab aliqbus facta in detrimentuz alicuius psone vl dignitatis eiusdẽ.s.de iurciurã.petitio.z prima facie sonat in malũ vt in dictis.c.cõspirationum z cõiurationum.z vt ibi no.dicit a con z spiritu z ponit pro superbia. Et p̃m Aug. cõiuratio est plurimum in vnum iuratio.conspiratio fit vo sine iuramento.z vt dicit Nathe.non tm̃ a canonibus:sed etiã a legib⁹ reprobaꝟ.C.de monopolijs.l.fi.ff.de collegi.illi.l.i.ꝛ.col.de pace tenen.ſ.cõuenticulas:tamen sup re licita licite fit.xvi.q.iij.sane.de quo in.d.c.pro hoc de test.co. in.c. vlti.xlij.di.siquis.xi.q.i.siqui.z tunc potius est concordia q̃ conspiratio.ff.de col.illi.l.i.z per.d.ſ.cõuenticulas.videtur reprobari confederationes:seu lige quas domini ciuitatuz vel ciuitates faciunt inuicem.quod dicit Bar.in extrauagan.qm̃ nup.in.v̄.occulte pcedere quando presente impatore.secus si eo absente faciant ad defensam.ar.ff. qō cuiusqz vniuer.no.l.i.z qō ibi no.z in eo qō dicit hic q̃ rex fecerat confederationes cum subditis impatoris.dic maxime idem enim si cũ hostibus:vel cũ non subditis.s.de facto.C.ad.l.iul.maiesta.l.quisquis canonizata.vi.q.i.figs cũ. ¶ Octauo no.q̃ in atrocibus tractatus habetur pro facto vt hic i verbo tractauerat.z.C.ad.l.iul. maie.l.quisquis.vi. q.i.ſ.veruz. ¶ Nono no.q̃ cõmittitur crimẽ lese maiestatis siquis ciuitates obedientes p̃ncipi facit ei rebelles.ff.ad l.iul.maie.l.i.z.iij. ¶ Decimo no.q̃ tenetur hoc crimen lese maiestatis is qui subsiduũ prestat crimioso ibi subsidio. In alijs aũt criminibus quãdo z quomodo teneaꝟ. dixi de le.c.i. ¶ Undecimo no.q̃ dñs non tenetur de facto suaruz gentium nisi p̃stet eis subsidiũ illud vt hic in verbo subsidio Pau.z Benz.ar.ff.de peri.z cõmo.rei ven.l.si vendita.de vi z vi arma.l.iij.cum pcurator.no.de resti.spo.cum ad sedem.in gl.penul.z hoc nisi neglexerit de eis facere iusticiã. xxiij.q.ij.dominus. ¶ Duodecimo no.q̃ cõmittit crimen lese maiestatis.si fit iniuria officialibus principis. ibi officialibus.pro hoc.vi q.ij.quisqs. ¶ Deciotertio no. q̃ nomine vrbis intelligitur de roma p excellẽtiam.insti.de iure naturali.ſ.sed iust.pro hoc.s.de iureiuran.cle.romani. i p̃n. ¶ Decimoquarto no.ex verbo z alibi q̃ expresso vno loco delicti in accusatione:vel ingsitione sequi põt indefinita. Pau.q tamen dicit q̃ forte hec loca oia specificauit imperator:sed hec omisit papa causa breuitatis.alꝫ videt obstare.iij.q.viij.libelloꝝ.pro h̃ qō no.de ordi.cog.c.ij.in prin.in eo q̃ ibi dicit i p̃dijs aialium z alijs. ¶ Decimonono no. q̃ nõe reipublice intelligit de romana:vt hic in vbo reipublice z ꝓprie romanoꝝ dr̃ respublica.ff.de verb. sig.l.cũ q. lz largo modo etiã aliter dicaꝟ.ff.de publicanis.l.sed hi. de furtis:sed si imaginẽ.pro hoc qō dixi de resti.i iteg.c.i.z no. qō est crimẽ lese maiestatis siqd fit in detrimentũ reipublice romane z vocaꝟ crimẽ perduellionis.z hoc ideo: qz admittit ꝓbatio ꝓduelluz que alꝫ nõ recipitur.vt no.ff. ad.l. iul.maiesta.l.fi.vel verius dicũtur perduelles hi cũ q̃bus est duellũ.i.libellum tanq̃ cum hostibus populi romani.ff. de ver.sig.quos nos.z de hoc.j.q.v. ¶ Decimosexto no.q̃ in absentẽ ꝙtumacem tz sententia lata sup crimine. de quo no.de dolo veritatis. ¶ Decimoseptimo no.q̃ cũ debet procedi sup crimine tanq̃ sup notorio vtile est declarare q̃ notoriũ est ibi:declaratio.z glo.in eodẽ vbo simile. de elec. cũ dilectus.dicit tñ Pau.q̃ lz hec declaratio sit vtilis non tñ est necessaria:sed sufficit q̃ de eo verificatur notoriũ etiã si de eo iudici nõ ꝙstet.vt no.Inn.z Host.de coha.cle.tua.alꝫ si ꝓcederet tanq̃ sup notorio z nõ ect retractareꝟ sentẽtia. vt no.Spe.de notorio.ſ.i.i p̃n.qō itelligit Pau. nisi p̃cessisset hec declaratio:qz tũc imputet sibi q nõ appellauit cuz sit lata ꝺ ius litigatoris. Ex hoc infert vtile eẽ q̃ ꝓcedat. p hoc qō no.de iureiur.ad nostrã.iij.de offi.dele.c.i.lib.vi.puta ẽt Pau.i hac interlocutoria declarare debere quale notoriũ sit vtrũqz iuris p̃sumptiõis vel facti: z si facti vtrũqz actus ꝙtinui an iterpollati vel trãseuntis cũ aliꝟ ꝓcedatur in vno q̃ in alio.vt no.Inno.i.d.c.tua.z no.ij.q.i.de manifesta.z in Spe.de notorio.ſ.i.z vlti.de quo dic vt dixi de coha.cle.vestra. ¶ Decimooctauo no.q̃ i notorio dz iteruenire citatio.vt hic ibi citatũ.qō dicit Benz.verum nisi quis in ipso actu notorio facinoris deꝓhendaꝟ.tũc enim ꝺ nõ citatũ fertur sentẽtia.de trãsla.q̃to.no. Inno. de re iudi.cum olim.z no.de offi.dele.in.c.i.lib.vi. ¶ Decimonono no. q̃ ferꝟ sñia põt sub cõditione ibi:si quãdo veniret. Lau.rõnez aũt quare hic fuit apposita cõditio.dico.ſ.in p̃mo cõtrario. ¶ Vigesimo no.q̃ ferꝟ sentẽtia mortis in absẽtez. z i eo q̃ hic fuit lata sñia capitis ꝺ regem.dic fuit pena legalis non canonica.ne cle.vel mo. sniam. Tycero in oratione p Deo dato rege.in p̃n.ita inusitatũ etiã regẽ capitis esse vt ante h̃ tẽpus nõ sit audituz:z sic fuit hec sñia lata pisis.m.ccc.xiij. v.Kal.maij.anno quinto regni sui imperij vero primo. ¶ Vigesimoprimo no.q̃ in sñia priuationis non expedit q̃ exprimãtur bñficia priuati:sicut hic nõ exprimũtur dignitates regis.pro hoc de excess.prela.c.fi. ¶ Vigesimosecũdo no.q̃ p̃nceps supplet omnẽ defectũ solẽnitatis omisse. Et dicit Lau.q̃ hoc facere põt impator i tpalibus.si alꝫ rite z recte.ꝓcedat.C.de test.l.oiuz:sicut z papa in foro suo. de transl.c.i.iij.q.vi.hoc qppe. ¶ Oppo.q̃ nõ valuerit sñia lata ꝺ absẽtem.ff.de requirẽdis reis.l.ij.Bo.Laud.q̃ iõ qa erat absens fuit lata sñia sub ꝙditione exquo erat pena infligenda i corpus.secus si nõ reqreret inflictionẽ corporalez: aliã sicut est relegato exiliũ:vel alia pena q̃ dãnum estimationis ꝙtineat:qz talis põt ferri ꝺ absẽtem:sicut etiã depositio beneficij ferꝟ ꝺ absẽtem.de dolo veritatis.dicit tñ Lau. q̃ ꝙditionaliter etiã sñia corporalis ferꝟ ꝺ absẽtem vt h̃.z lz regulariter nõ sit sñia ferenda sub ꝙditione.ij.q. vi. viduã: lata tñ tz:sicut etiã tenet excõicatio sub ꝙditione lata.de appreterea.ij.z de sñia ꝙditionali dic vt ibi dixi de hoc qō no. in.d.c.veritatis. ¶ Quero circa hoc an tps cuenientis ꝙditionis trahatur ad dié sentẽtie an ecõuerso:Lau.distinguit

ꝙ aut est talis actus qui sb̃am suam accepit ab exist̃cia cõ
ditionis potius ꝙ alio: z tũc tempus sñie trahitur ad diem
exist̃cis ꝯditionis vt est in excõicatione q̃ vires accepit ex
ꝯtumacia secuta. xi. q. iij. eꝑi: aut alũde sumit vires: z aut fo
rius ipedimentũ iterneut tale ꝙ põt tollere primã obliga
tionẽ. Et adhuc idẽ exemplũ in impedimẽtum ab homine
de rescrip. si ꝑ te. lib. vi. in ipedimẽto a iure de spõ. c. vnico
li. vi. aut nullũ fuit ipedimentũ qõ ĩmutare posset naturam,
prime obligationis: z tũc exist̃cia ꝯditionis trahit ad diez
sñie. ff. q po. in pig. ha. potior. de peri. z cõmo. reiven. l. ꝙ si
pendẽte. q̃ no. z de ℔ etiam dixi. de rescrip. si pro te. lib. vi.

¶ Secũdo q̃ro an standũ fuerit assertioni impatoris i eo
ꝙ asseruit regẽ fuisse legitime citatũ: glo. in vbo asserẽte. di
cit ꝙ forte veraciter asseruit: sed ꝙ hoc nõ iustificat sñiam
quã ỏclaro: q̃ etiã ꝑsupposito ꝙ staret impatori i facto qua
tenus dixit regẽ fuisse citatũ. nõ tũ stari debuit in iure qua
tenus dixit eũ fuisse legitie citatũ cũ ex notorietate circũstã
tiarũ de q̃bus infra ꝓz manifeste liqueat ℨtiuz esse verũ. di
cit ergo Steph. ꝙ nõ debuit stari maxime cũ de contrario
ꝯstet. ¶ Ad hoc de ꝓba. cle. ĩris. Io. Steph. ꝙ impa
tor nullã ptãtem habebat in regẽ Robertũ nisi rõne ccte
roꝝ feudorũ: z sic nõ tenuit citatio z dato ꝙ legitima fuisse
ꝓpter inimicitias nõ arctabat. Lau. aũt. z Paul. videntur
velle ꝙ tali assertioni standuz fuit. vnde dicit Lau. spãle in
impatore cui credit. de testi. cũ a nobis. i fi. C. de testa. l. om
nũ. z idẽ in papa. d. cle. litteris. alias aũt nõ credit. d. c. cũ a
nobis. vbi de hoc dic ꝙ ꝑncipi statur quo ad eos q̃ legibus
arctant. nã ꝙ stetur dicto vnius etiã ꝑncipis nõ est de iure
diuino: scõm ꝙ saltem regrũtur duo. de testi. lz: q̃ i ore duo
rum &c. vt ibi: ꝛz est de iure positivo ꝓ predicta iura. ĩõ quo
ad illos solos tatur q̃ ꝓ ius positivũ arctant. qõ no. ¶ Ter
tio q̃ro si rebelles de q̃bus hic vocauissent alios in auxilũ
q̃ accessissent z aliqua bona ꝓdidissent i bello. an hũt actio
nem mãdati vel aliam ℨ vocãtes pro dãnoꝝ restauratiõe:
dicit Inno. de iure ẽtur. sicut. iij. qõ nõ. z idem ℔ Mathe. se
cus si vocati fuissent ad iustũ bellũ. vt no. in. d. c. z in seq. q
¶ Quarto q̃ro circa hoc an bona iniuste pugnãtium lici
te possint occupari: dic ꝙ sic. ꝓ no. i. d. c. sicut. exquo erat bel
lũ induct̃ ꝓ impatorem: tũ q̃ vt ꝓz. ℨ. v. illud. sup. regẽ non
habebat impator ptãtem: sed papa nõ potuit ꝓ impatorem
indici bellũ ℨ regem: nisi in defectũ iustitie debuit aũt pri
mo regri papa vt iustitiã faceret ℨ regez qui sb̃est eccle. vt
ℨ. v. vt illud. pro hoc qõ no. de restit. spo. olim. i. ¶ Quito q̃
ro in eo qõ dicit hic de crimine lese maie. q̃bus modis cõ
mittit: dicit Lau. ꝙ cõmittit vbicũq̃z qs cõtra vrbem ma
chinat vel fugit ad hostes vel eos iuuat qualitercũq̃z vel sb
iectas ꝓuincias nitit facere rebelles vel si seditionez mo
uet in ciuitate vel ꝓcurat ꝙ ꝑnceps magistratus senat⁹ il
lustres vel similes q̃ pars eius sunt occidãtur: vel ℔ cogi
tat. ff. ad. l. iul. maie. l. i. ij. z iij. C. ad. l. iul. maie. l. quisquis.
z hoc in crie ꝑm eũ: multa sunt spãlissima. nam admittũtur
ad accusandũ q̃ alias repellerẽtur. ff. ad. l. iul. maie. l. famo
si. z. l. in qõmbus. Itẽ q̃ patefecit anteq̃ sit vsus vel ꝓcesse
rit. z. l. in qõmbus. Itẽ q̃ patefecit anteq̃ sit vsus vel ꝓcesse
rit ad actũ veniã merek z premiũ: sed si ꝓcessit ad actũ ve
nit ad actũ veniã merek z premiũ. C. eo. l. antepe. in fi. al's aũt nullã hz
niã merek z nõ premiũ. C. eo. l. antepe. in fi. al's aũt nullã hz
excusationẽ siue sit reus: q̃ ꝑfecit: vel q̃ cogitauit: vel q̃ ꝑ
ficere voluit ꝓcedẽdo ad aliquẽ actũ: vel dando: vel recipiẽ
do sacrm sup facinore cõmittendo: vel q̃d simile z gladio
hz feriri z bona eius oĩa publicari. C. e. l. pe. Et crie cõmis
so nihil potest crinosus alienare nec tz emãcipatio vel manu
missio ꝑ eos facta. d. l. pe. simile de hereticis. filij. lib. vi. Itẽ
põt accusari post mortẽ. C. e. l. vlt. Lau. dic generaliuꝰ q̃ di
cãtur ĩcurrere ℔ crimẽ. vt no. Bar. in extrauag. q̃m nuper.
in. v. rebelles. z i vbo rebellãdo. z dicit Io. de lig. q̃ istud cri
men vocat lex crimẽ ꝓduellionis: q̃. s. duellũ sit ꝓhibitũ et
lege ciuili: tũ hoc tm̃ casu ꝓmittit: sicut etiã q̃busdaz aliis ca
sibus. de q̃bus. x. col. de pace tenẽ. vbi no. Columbus circa
ꝑn. Sic et est in lege Lombardi. z de hoc ꝑ Io. de lig. i tra
ctatu de bello: vel dic crimen ꝓduellionis alio modo vt di
xi in. x v. no. pro ꝑdictis in eo q̃ dixi ꝓhiberi etiã affectũ est
q̃ non solũ facere z opari ℨ impatorez: sed et maledicere q̃
libet ꝓhibetur z punit maledicẽs. C. fiqs ĩpe. male. l. vna
xxiij. q. iiij. inter querelas. C. de epis. z cle. si qs in hoc de ma
ledicentibus aũt deo quale sit peccatum. no. de cle. maledi.
statuimus. ¶ Sexto q̃ro circa hoc si aliqs maledicit deo
ore sed nõ corde an peccet mortaliter: dicit Math. ꝙ sic. xi.
q. iij. non solũ. z. c. existimauit. ¶ Septimo q̃ro an ꝓpter de
lictũ patris in crie lese maiestatis. vel alio ꝓpter bona sint
ꝯfiscata filius perdat legitimã: vt ꝙ non. q̃ iure nature de
betur: ergo ꝑ positivum tolli nõ põt. ar. ĩ. c. v. ceterũ: z ꝑ hoc de
testa. Raynutius. v. q̃. vo. z q̃ pater non posset filiuz pri
uare legitima. C. de inoff. test. l. q̃m in prioribus: z hoc tenet
Lau. in v. ceterũ dicẽs ꝙ si filij audita cõdẽnatione patris
furtim vel vi vel dolo suam debitã subtrahũt nõ tenent sal
tez in foro anime ad restitutiõez ꝓncipi faciendã. q̃ possunt
tenere de iure ꝑ ꝑdicta ergo iuste. de v. sig. ius dictũ Genz.
in. d. v. tz ℨtium: q̃ ꝑ ℨctum tolli põt. debet enim ere alieno
deducto. ff. de inoffi. testa. l. papinianus. ℨ. q̃m autez quarta
q̃ si pater vẽdit oĩa bona non põt filius revocare pro sua le
gitima. vt in. d. ℨ. sic. ergo. cũ bona sunt ꝯfiscata: q̃ nihil est
in bonis. nihil ẽt ẽ in legitima. ꝑ hoc q̃ legitima debetur de
iure ciuili. lz instinctu naturali. z ideo tolli põt per. l. munici
palẽ. vt no. By. in regula indultũ. lib. vi. qõ tenui in. d. ver. i
q̃ in secundo ℨtio. ꝑ hoc q̃ exquo põt tolli per ℨctuz modo
ꝓdicto: ergo z per delictũ q̃ in delictis quasi ꝯtrahit. z ꝑ
quasi ℨctuz se obligat delinquẽdo ad penã. ff. iure fis. impe
ratores. no. glo. ff. de postu. l. i. ℨ. bestias. dixi de his que fiũt
a maio. par. ca. c. ij. Et similiter inferk ꝙ ꝑ statutũ pari ratio
ne. Math. tũ hoc de statuto tz ℨtiuz. ĩ. v. cetez. per id quod
no. Inno. de ꝯsti. que in eccliarum. nã statutum hoc ẽ ꝯtra
naturalẽ eqtatez, qõ nõ ꝓcedi ꝑ ꝑdicta. z per id qõ no. By.
in dicta regula indultũ. z ꝙ hoc possit auferri tz Io. de lig.
dicens ꝙ pro defensa. Lau. facit quia titulo lucrativo vt ꝑ
donationem nõ potest pater alienare in ꝓiudiciũ filij. C. de
inoffi. dona. ꝑ totũ. qõ dixi de dona. c. fi. fiscus autem si ℔ ca
su capit ex titulo lucrativo. dicit tñ opi. Genz. esse verioreꝛ:
q̃ legitima est quota bonoꝝ q̃ pater habebat tempore mor
tis. nihil aũt hz quãdo sunt ꝯfiscata. ff. de interdi. z rele. l. ij.
z qõ no. ff. de ĩrepa. l. dini. ¶ Octauo q̃ro an crimen lese
maiestatis cõmittat cõtra inferiorẽ a ꝓncipe: dic ꝙ sic: ꝑ id
qõ dixi. s. q. v. z pro hoc. ij. q. i. in primis. v. quid autem di
citur dicit tñ Paul. ꝙ nõ cõmittat ꝯtra tyrannum qui nõ hz
naturale z legitimũ dñium. vt no. ĩ. de baptis. cle. i. ¶ No
no q̃ro si rex habuisset aliquã iurisditionẽ ab eccla an ꝑsup
posito ꝙ valuisset sñia fuisset ea priuat⁹ ex eo ꝙ ꝓuatus fuit
oĩbus auctoritatib⁹: de hoc ꝑ Paul. ĩ. de excess. prela. cle. i.
vbi dixi in. v. nõnulli. q. xij. z pro hoc qõ no. xvij. q. vij. filijs.

Ver. Verum. No. ꝙ discretio est mater vir
tutuz. z dicit Lau. ꝙ discretio
est cum proceditur ex summa deliberatione discernendo z
ratiocinando. ¶ Secundo no. ꝙ precipitata voluntas iu
dicis est nouerca iustitie. quod dic vt in glo. ¶ Tertio no.
ꝙ expedit malos effectus z penas nocẽtium publicare. vt
hic in verbo nõ prodiret. z hoc fit vt manifesta possint cor
rectione puniri z vt sit posteris in exẽplum. de peni. c. i. ff. de
iniur. l. eum q̃. de cõse. di. ij. ego Berengarius. ¶ Quarto
no. de liberamine rõnis. z dicit Lau. ꝙ rõ est q̃daz vis ani
me q̃ cõferendo z ratiocinãdo intendit diuis z alijs vtuo
sis q̃ vtilia sunt anime: z euitãt dãnosa cuius ℨtium facit sen
sualitas. pro hoc qõ dicit de gratia informãte. de ℔. s. de sa
cri. cle. vna. in fi. ¶ Quito no. de ꝯsiderãdis causis cuiusq̃z
rei. cognoscitur enim bonitas vel prauitas rei ꝑ causas su
as. xxiij. q. viij. occidit. de testi. cũ causam. ff. de fur. l. veruz.
¶ Sexto no. ꝯsiderari debere tenoreꝛ sñie vt ℔ in vbo cõ
tinẽtia. exquo poterit colligi an sit rite z recte lata respectu
ipsius ꝓlationis. ¶ Septimo no. ꝙ cõsiderat psona iudi
cis ꝓnũciationis. z dicit Lau. hoc fieri vt appareat de su
perioritate ꝓnũciãtis vel saltẽ ꝙ cõi opinione habebat ꝑ
tali. ff. de of. ꝓto. l. barbari⁹. iij. q. vij. ℨ. tria. alit in nõ sb̃ditũ
qs iurisditionẽ nõ hz. ff. de iurisdi. om. iudi. l. fi. de arbi. nam
magistratus. s. de electione inotuit. de ꝯsti. c. ij. lib. vi. Et ℔
etiã no. quare ℔ ꝯsideratur psona in quam ferk sentẽtia. vt
ꝑz de sbiectiõe

ps de sb̃iectione eius. Et dicit Lau. hoc maxime fieri in penis spũalibus. z ideo lz excõicatus occultus q se gerit p absoluto possit ferre aliquas sñias in prophanis. de re iudi. ad probandũ. nõ tamẽ excõicationem vel similes a claue pcedentes ferre põt cum p excõicationem sibi subtractum sit prelationis exercitium. xiiij. q. i. audiuimus.

Ver. notorium. No. id qõ no. glo. i. z i ea ibi: ex parte. dic vt ibi dixi. z ad hoc vt metus excuset nõ sufficit probare metũ precedentẽ: sed expedit vt pbetur ẽtinuatio tpe actus gesti. ita enim hic dicit q tẽpore pcessuus z sñie metus iminebat. p hoc de spon. ad id qõ. ¶ Secũdo no. q ad hoc vt locus cẽ seatur tutus nõ sufficit q sit tutus alicui nisi etiã sit tut⁹ suis: ibi z suos. z dic suos puta ꝓpinquos familiares z sb̃ditos. ¶ Tertio no. q citatio dz esse legitima ibi: legitime. z ad h̃ vt sit legitima regritur q sit trina. C. quõ z quando iudex. l. tres. quãdoqz tñ sufficit vna si in ea exprimit̃ q sit pemptoria. de resti. in integ. tum ex lr̃is. in fi. ¶ Quarto no. id qõ no. glo. in ver. violentã. quã singulariter signa. z idẽ Paul. z ex eo qõ dicit glo. captiuũ teneri ad redeũdum ad vincula si iniuriose tenebat̃. infertur q si mors nõ est iniuriata nõ põt quis eam fugere sine peccato. facit qõ no. i. di. ius militare. in glo. ij. qõ tz Paul. z Lau. z idem Steph. vt dico. j. ver. ceterũ. in secũdo notabili. ¶ Op. q nõ fuerit excusatus rex a comparẽndo. nõ enim debuit timere coraz impatore comparere. C. de his q per metũ iudi. nõ appel. l. i. ff. qõ me. cã. nõ est verisimile. j. rñso. So. Pau. q h̃ iuste timuit exercitũ impatoris qui potuisset regem offendere de facto neqz rex potuisset aliquẽ adire q hoc ꝓhibuisset. nõ ergo tenebatur se cõmittere capitalibus inimicis. vt lit. nõ ztes. accedẽs. ij. ad hoc. s. de fo. compe. cle. q̃uis. in pnc. z hec lr̃a q̃ dixit exercitũ fuisse ferocẽ. dicũtur autẽ fera animalia q̃ no rent. de iniu. c. fi. cessante vo tali metu nõ iustus esset metus. vt in ztrarijs sm Pau. ¶ Secũdo op. ad hoc: q2 debuit appellare vel saltem ꝓtestari. de appel. c. fi. z. d. c. accedens. Sol. Pau. q hoc casu locus nõ est appellationi q̃ nõ iterponit̃ a principe z sufficit locũ notorie fore nõ tutũ. quod ẽt volunt glo. in vbo notorio. quod no. z p hoc qõ no. Archi. ij. q. vi. quotiens z hoc casu dicit Pau. q ad cognoscendũ de causa debẽt eligi arbitri. xi. q. i. si clericus: vel impator committit alij cãz. de appel. cũ speciali: vel habebit̃ recursus ad papã. q fi. sint legit. p venerabilẽ. ¶ Tertio op. ad hoc q ẽt si timuerit mortem debere se offerre. xxiij. q. viij. cõuenior. Glo. in verbo offerre Sol. q ibi hoc dicit Ambrosius de charitate z ex merito nimie pacientie. idem Pau. qui etiã dicit q ibi hoc fit pro tuitione ecclesie. pro qua ad hoc tenet̃ vij. q. i. ſ. hoc seruãdum. de renũ. nisi. ſ. ꝓter malicias. z qõ ibi dixi. ¶ Quero qd est ꝓsistorium: So. Pau. q est locus in quo sedet ꝑnceps in audiendo. ij. q. vi. anterioꝝ. v. qd hoc. xxij. q. viij. quenior. de appel. ex insinuatione. Tribũal vo est vbi sedet ordinarius. ff. de mino. l. minor autẽ. de of. ordi. cum eps. lib. vi. vel sm Genze. ꝓsistoriũ est locus vbi reddit̃ ius: vel dic vt in glo. in vbo ꝓsistorij. z oẽs solutionel idem sonãt in effectu. fit autem p romanuz pontificem duplex cõsistorium alteruz secretuz in quo ipse est cum cardinalibus. alterum publicum qõ oibus ps.

Ver. Ut illud. No. q citatio non arctat extra territoriũ. de hoc in. q. iij. sunt z alij casus in quibus citatio non arctat quos colligit Math. vt cum quis citat̃ ad locum notorie suspectum vbi manifeste timetur periculũ mortis: vt in. v. prece. de fo. cõpe. cle. vna. in prin. Item si citetur quis ab eo qui notorie nõ est iudex suus in illa causa: vt si laicus citat clericuz sup spiritualibus de quibus nõ potest p̃iudicare. de ordi. cog. tuã. de iudi. decernimus. de arbi. ꝓtingit. Item si in citatiõe exprimit̃ q veniat respõsurus suo vel excõicato vel cuicũqz alteri nõ habenti personam standi in iudicio. ff. siquis cau. l. quotiens. de iudi. intelleximus. Item si citatur die feriata etiã ad diẽ nõ feriatã ad iudiciũ exercẽdũ. de fer. c. fi. Itẽ si in citatione exprimit̃ locus in honestus vbi debent comparere. ff. de arbi. l. si cũ dies. ſ. si arbiter. Et generaliter vbicũqz in citatione exprimit̃ aliqd in honestũ nõ tenet̃ cõparere: vel etiaz si nõ sit turpe vel inhonestum ẽ tamen q certum ẽ q ꝑ eum q̃ agit ꝓpetit exceptio declinatoria iudicij. de resti. spo. c. i. lib. vi. iij. q. ij. c. fi. de or. cog. c. ij. licet hoc casu dic q citatio afficit nisi i ea exprimatur error: vt puta nõ ob. q talis te spoliatauerit compareas sibi respondsurus de iure quo tñ casu videt̃ citatio tenere q2 posset non vti exceptione spoliationis: de resti. spo. c. i. sed q2 nõ p̃sumitur quis nolle vti iure suo. de renũ. super hoc. verũ dicendũ ẽ q nõ arctat. Itẽ nõ arctat si citat̃ qs a nõ suo iudice nisi exprimatur in citatorio causa propter quã sit factus iudex. p hoc qõ no. Inno. c. ij. de dila. z de hac in materia in Specu. de. cita. p totum. No. q de facto suo qs põt testificari per negatiuã purã nõ coartatã vt hic in vbo nequaq̃. z in glo. in eodẽ verbo. z p hoc quod dixi de ꝓba. tertio. z est hec glos. similis. p eo qõ ibi dixi: credit̃ aũt papa neganti sicut z affirmanti. s. de ꝓba. cle. litteris. ¶ Opp. q2 papa restringit iurisditionẽ impatoris ad certũ districtũ cũ tñ dicat̃ mũdi dñs. ff. ad. l. rodia. de iactu. deprecatio So. vt in glo. in verbo districtu q̃ tñ nõ plene soluit ꝫnium. z no. eam. in fi. ibi facit tñ vsqz ad fi. Lau. aũt plenius soluit p̃mittẽs q districtus territorium z dioces. quasi p eodẽ sumuntur z nihil aliud sunt quã vniuersitas agroꝝ infra fines cuiusuis loci existens vbi qs obtinet ius iperandi. de proba. lz. in prin. ff. de verbo. sig. pupillus. ſ. territoriũ. z dz districtus a distringo. territoriũ a terreo vt. d. l. pupillus. pro hoc. s. de elec. cle. ij. ſ. sane. vbi distinguitur iter predicta. z de hoc ibi: in glo. iustũ. pmittit etiam Lau. q duplex est territoriũ. alterũ i quo exercent̃ ea q̃ fiũt in foro anime: sicut sacramẽta ministrare. de pen. per totũ. alterũ in quo exercent̃ ea q̃ fiunt i foro cõtentioso: sicut iudicare. qbus p̃missis cui z qualiter cõpetat districtus, psequit Lau. qõ dico in. q. i. ad ꝓpositum autẽ dicit q impator dicitur obtinere iurisditionẽ insolidum in vniuerso mundo: q2 solus ẽ cui a deo cõmittit̃ gladius tanq̃ vicario. viij. di. quo iure. xvi. q. iij. c. fi. vij. q. i. in apib⁹. z. d. l. deprecatio. z in h̃ fundat intẽtionem suã de iure cõi quo ad iu⁹ reddendus z ius gladij exercendũ. secus quo ad ꝓprietatem rerũ in quibus de iure cõi ius nõ habet cũ multa sint allodia. de iureiur. nimis. z qõ ibi no. sed p hoc nõ est solutũ ꝫnium. Gen. vo dicit q salua meliori sñia dici potest q de iure scripto dz iperator iurisditionẽ tpalem in toto mũdo: quia deus ad regimen vniuersi sacerdotiũ z imperiũ tñ instituit i alio. i aut. quomodo opor. epis. in pn. c. i. de maio. z obe. solite: sed attẽta translatione facta de impio per Cõstantinum in eccliaz. de qua no. in. d. aut̃. z. s. cle. romani. de iureiur. ſ. porro exercitium dz limitatuz. vnde etiã in certis mundi partibus reges iurisditionẽ z iura tpalia prescripserunt: pro hoc qui fi. sint legi. p venerabilem. z qõ no. de dona. inter vi. z vxo. z si necesse. z pleniul in. d. c. nimis. z aliqui ita prescripserunt q nõ recognoscunt impatorẽ. d. c. p venerabilez z sm hanc limitatam ptãtem loqtur tex. hic. nam terre que sunt de patrimonio ecclesie sunt extra districtuz imperij vt hic. ¶ Secundo op. ad hoc q p prescriptionẽ nõ possunt p̃scribi iura impialia: q2 ꝫ superioritatẽ nõ p̃scribit̃. C. de p̃scrip. xxx. vel xl. annoꝝ cõpetit. canonizata. xvi. q. iij. ſ. potes. v. iubemus. Solu. Gen. q ꝓcedunt ꝫnia respectu tẽporis quo iperator vñabatur toti orbi hodie secus: vel sm eum nõ põt p̃scribi ꝫ impatorem intra limites imperij nisi p̃cedente ꝓcessiõe imperiali z subsecuto lapsu. xl. annoꝝ. C. de fun. patri. l. fi. li. xi. sed extra sic. p hoc. C. de sum. tri. l. i. z qõ ibi no. z l. d. v. iubemus. dic melius q si presupponeret̃ q ptãs imperij eẽt dependẽs a papa nõ posset iuridice prescribi q aliqs eximeretur ab eo. de prescrip. cum nõ liceat: sed presuppositа dependẽtia iurisditionis impialis ad papalẽ cessat hec rõ. nã exempti ab impatore nõ sunt sine capite. s. papa. q fi. sint le. p venerabilem. z hoc respectu ꝓcedit hec lr̃a ad cuius veritatem sufficiat p̃supponere q donatio Constantini valuerit. quod no. de iureiur. cle. romani. v. porro. vbi dixi in. iij. q. quo presuppoſito sequit̃ q terre dõate sunt extra districtuz imperij z tales erant iste. ¶ Quero circa hoc generalit̃ qs habeat districtuz seu territoriuz de iure cõi. Lau. distiguit

quia aut loqmur de pncipibus secularibus:aut dē eccliasticis.primo casu solus impator hz distrctū q debet eē vni⁹ tm̄ in orbe.vnde qō dicit.viij.di.quo iure.vbi dī impatores in plurali dz intelligi succession: vel put qñqz ꝙtingit de facto vt in Tito ꝛ Vespasiano.Ex hoc infert Lau.q̄ ceteri reges ꝛ comites qui nō fundāt intētionē de iure cōi nō hnt territoriū:qz vt pz limites regnoꝝ ꝛ comitatuū p vsurpationē ꝙfundūtur.x.di.lege.ꝛ i his sufficit bona fides sine titulo.secus aūt in limitib⁹ dyocesium ꝛ parochiarū que nō pscribūtur.de paroch.c.pe.imo etiā intra dyocesim nō prescribitur sine titulo.de pscrip.c.i.li vi.quod est verū quando ius cōmune est ꝺ pscribentē ꝛ pro eo ꝺ quem pscribitur vt ibi.Si autē loqmur de ecclesiasticis:aut de papa: aut de inferioribus.de papa dicit Lau.q̄ totus orbis est sibi p territorio.ix.q.iij.cūcta.Et ideo fundat intētionem de iure cōi vbiqz vt ibi:qō nō est verum quo ad exercitiū tpaliuz.q fil. sint legi.cām quo ad que fundat intētionem solum de iure speciali.vt de dona.Cōstantini:vel alterius qui donare potuerit.Si inferioribus:aut de habētibus delegataz:aut ordinariam.si delegātis dic q̄ habent iurisditionē vbi hz deleganſ:tū potestas delegati pape restricta est in loco vbi deputatur p.c.statutū.ℌ.cum vo.ꝛ duobus sequentibus.li.vi. Sed de habentibus ordinariā:aut de legato pape ꝛ iste hz ordinariam in puincia sibi decreta.de offi.leg.c.i.ꝛ.c. nemini.de postu.prela.c.i.de appella.nouit.de offi.lega.c.i.lib.vi. Aut de ordinario puta epō archiepō patriarcha:vl prima te.Et de his dicit Laud.q̄ habent iurisditionē in suis dyocesibus.in puincia autē habent solū in casibus a iure exprſsis.de offi.ordi.vt litigantes.lib.vi.ꝛ.ꝫ.de offi.ordi.pastoralis.i ꝑn.Sed de inferioribus ab epō sunt opi. quidam dicunt vt refert Laud.q̄ solus epūs insolidū hz iurisditionez i sua dyocesi quo ad causas spūales ꝛ ecclesiasticas.alꝫ eēt monstrū si alꝫ sibi haberet:sicut si duo capita forent i vno corpore.de offi.ordi.qm̄.Et si aliqui iurisditionem exercēt in dyocesi habent eā in psonis nō in territoriu.xciij.di. legimus.de fo.compe.si cōtingat.ad instar arbitroꝝ q possunt iudicare inter partes:vbiqz maxime si sint religiosi.de sen. excō.cum illoꝝ.ꝛ qō ibi no.ꝛ ꝑm hoc dicunt isti q̄ inferiores episcopis de psonis in quas iurisditionē habent: vbiqz iudicare possunt.alij put refert Lau.in hoc vltimo tenēt cōtrarium dicentes q̄ iudicare possunt solum in locis:vbi cōsueuerūt.Hosti.cōcordat:qz aut habent certā terrā limitatam:sicut abbas casinenſ.ꝛ tales dicūtur habere territoriū vt in illo iudicāt:sicut epi.Aut nō habēt certū territorium:ꝛ tūc dicunt habere iurisditionē in psonis tm̄:sed tū solum iudicabūt.vbi pscripserunt qō est verius. ¶ Secūdo q̄ro circa hoc de monachis qui obtinēt prioratus sui ordinis retento sibi loco in primo monasterio per dispēsationē pape.An abbas primi monasterij pōt de eis iudicare ꝛ eos excōicare.videtur q̄ nō cum nō habeat plationē verā que regritur ad hoc vt clarius operet.xxiij.q.i.audiuimus. i cōtrariū.de priuile.volentes.lib.vi.Lau.relingt hoc disputationi.dic ponderādam formā dispensationis:ꝛ si reseruat iurisditionem abbati pōt iudicare.alꝫ nō:qz hz sit dispensatum q̄ retineat locū in primo monasterio:tū de iure defecerunt esse monachi illius.de elec.cōsti.ꝛ cōcessum in fauorē eorum nō debet odium retorqueri.C.de legibus.l.q̄.fauore.regula q̄ ob gratiam.lib.vi. ¶ Tertio quero generaliter in eo q̄ dicit de citatione an citatio afficiat extra territorium:videtur q̄ nō.etiam si citatus.alꝫ sit subditus citantis:qz citatio est sentētia.C.de epiſ.ꝛ cle.l. omnes.ℌ.nihilominus.ꝛ.l.cū clericus.de his qui ad eccle.ꝙfu.l.pūti.de procura.l.vlti.Sed sententia extra territorium nō ligat.de cōsti.c.ij.lib.vi. de iurisdi. om.iudi.l.vlti.ergo nec citatio.Itē iudex ꝓhibetur exercere iudiciū extra territorium p̄terq̄ i casu.ſ.de fo.compe.cle.vna:citatio autem est pars iudicij. de ꝓba.qm̄.ergo ꝛ de ipsa ꝓhibitum est:quia a quo remouetur totum remouet quelibet eius pars.ff.de rei vend.l.q̄ de tota.de spon.oratio.C.de rebus alienis nō alie.l.vlt.xiiij.q.v.penale.xxxij.q.iiij.meretrices.Item iudex non iudicat vltra tempus officij nec citat.ff.de iudi.l.ꝛ post edictuz. de penis.l.vlti.de postu.ꝛ puto.de iurisdi.om.iudi.l.euz q.ℌ.si. ergo nec extra locum suū.temporis enim ꝛ loci vnuz est iudicium.ff.si cer.peta.l.vinum.de verbo.oblig.quotiens.de offi.dele.de causis.de plus peti.c.vno.In cōtrarium q̄ citatio possit fieri extra territorium p nūcium ꝛ lras probat C.de epiſ.ꝛ cle.l.omnes.v̊.veruz si apparitor.vbi dicitur q̄ apparitor.i.nūcius ex sentētia iudicis.i.p decretum de citādo pōt monere degentes in puincia.ꝛ logtur ibi i pfecto vrbis q citat existētes in puincia.ꝛ sic extra suā iurisditionez quam nō habet nisi in vrbe ꝛ extra vrbem tm̄ intra centesimuz miliare.ff.de of.prefe.vrb.ℌ.sed ꝛ siquis.ꝛ no. de of.vica.c.penul.in glo.Si autem logtur.d.v̊.veruz.de iudice:qa nō precise apparet cui logtur ad huc tñ idem ꝓbat. ad idez inducit.C.de of.prefe.vrb.l.ij.vbi pfectus vrbis psonas in puincia.i.extra suā iurisditionem non aduocat nisi sint sui officiales vel sint de vrbe.ergo suos subditos etiā existentes extra territoriū citare pōt.ad idem de fo. compe.c.pe. vbi iudex domicilij:quia inchoauit pcessum terminat cām etiam si reus postea factus sit de alio homicidio:ꝛ sic potest eum citare q̄uis sit alibi hoc tñ ibi:aperte nō probatur. Ad idem inducit:quia citatio ꝙtinet duo extrema. primuz est actus iudicialis qui fit per iudicē cum decernit quē citari.Aliud est citationis executio q̄ nō fit p iudicē nec in iudicio:ſz p nūciuz vel lras.sufficit ergo q̄ p̄mū fiat in territorio.nā scōm lz fiat extra territoriū:sicut ēt delegatio fieri pt extra territoriū ꝛ sufficit q̄ delegat⁹ cognoscat in territorio ff.de of.p̄fec.vrb.l.ſi.no.de of.leg.nouit.pro ℍ:qz paria sunt aliqd fieri tpe ꝙcesſuz.ff.de dona.iter vi.ꝛ vxo.l.si enim.ℌ.ſi.ꝛ.l.ſe.de here.instit. in tempus vt sic:specteť finis.de testi.cog.p̄terea.Item primū extremum citationis videtur posse fieri etiā extra territoriū:qz nō videť esse actus iudicialis. nam arbiter citat ff.de arbi.l.sed interpellat.de arbi.cum dilectis.ꝛ.c.p tuas. Exquo videtur q̄ iurisditio nō regratur ad effectuz vt qs possit citare.nam arbiter nō habet iurisditionez.C.de arbi. l.i.ff.de re iudi.l.ait pretor:sed notionem tm̄.i.cognitionem non iudicialem.ff.de verbo.sig.l.notionem.cessat ergo ratio ꝓhibitionis.nam si aliqua rō prohiberet citationem fieri posse extra territoriū esset illa sola ne dicat ius extra territoriū.cū ergo citatio nō exigat iurisditōez potit fieri ēt extra ť̄itoriuz.p̄terea lz citatio realis ꝓhibeať quo ad existētem i domo habitationis.de qua trabi nō debet iuitus.ff. de in ius vo.pleriqz:tñ si videť de publico puta p feneſtras potest citari verbaliter.ff.de in ius vo.l.satis.in fine.alias l.sed is.ergo eodem modo posset nuncius verbo citare existentem extra territoriū:lz nō possit realiter inuitū ad iudicem deducere.Io.multe sunt in hac qōne opi.quam enim stant secunde parti q̄ citatio valeat:qō tz Hoff.in sum.v̊ fo. compe.ℌ.item rōne ℣ctus:alij dicunt citatiōem debere fieri in loco habitationis p edictuz no.in auť.de litigio.ℌ.oēm ꝛ.ff.de iudi.ꝛ post edictū.Sed hec so.ꝑm Pau.deficit si citādus nō hz domum.dic q̄ deficit ēt alia rōne:qz nō citatur qs ad domū nisi in certis casibus quod dixi de eo qui mit. in pos.c.fi.alij dicunt q̄ de absente loco edicti sufficit ipositio iudicis in actis scripta ꝛ facta nuncio q̄ renūcitet vt sit illa scriptura in locum edicti:ꝛ tunc nuncius citabit ad domum ꝛ si non hz domū vice preconia publicabit citationez d.ℌ.oēm.ꝛ.ff.de dam.infec.l.iiij.ꝛ vt refert Paul. sic seruauit imperator in citatione.de qua hic:ꝛ sic ꝑm istos nō sufficeret sola vox p̄conis:nec missio nūcij ꝛ epistole facta extra territorium cum exerceri non possint:nec in alieno territorio.alij dicunt p edictum nuncij ꝛ epistolam citationez posse fieri extra territorium ꝛ hoc de verbali citatione sed p iudicem vel reali citatione nō vt qñ capitur reus ꝛ deducitur ēt inuitus ad iudicē duplex est enim citatio verbalis que fit verbo tm̄ seu edicto:vel litteris ꝛ realis q̄ fit modo nunc dicto.vt no.de in ius vocan.sed is in auť.de exhiben.ꝛ introdu.reis.ℌ.si v̊ col.v.Sed hec opi.reprobať hic. ipsi tamen respondēt q̄ rō quam facit hic papa nō est vera:ꝛ quod ibi cū dicit illud tanq̄ notissimum subaudiri dz apud quosdas quoꝝ falsa ē opinio:sed vt dicit Pau.bec solutio satis ē temeraris

meraria. ꝑ hoc qz ꝑz hic ꝙ papa sup hac rõne fundat. Sũt z alie opiniones. de qbus dixi de fo. cõpe. c. fi. z no. e. ti. roma na. ℌ. Sbentes. Pau. dicit ꝙ si loquimur de citatione facie da ꝑ iudicem precise verum est ꝙ fieri non põt extra terri torium. z de hac. C. de iudi. sancimus. C. quomodo z qñ iu dex. l. ij. idem dicit de citatione reali de qua de deposito. ca. i. xxiij. q. iij. displicet de sen. excõ. si clericos lib. vi. ff. in ius vo. vt eant. in rubro z nigro. ff. si qs in ius vo. non ierit. l. ij. z de in ius vocan. pleriqz. z. l. se. C. de fe. l. fi. de fo. compe. ro ma. ℌ. contrahentes. lib. vi. Si aũt loqmur de citatione vba li facienda ꝑ pconem adhuc idem vz dicendum p. d. l. vlti. C. de fer. z aũt. qua in prouincia. ℌ. vbi de cri. agi. opor. z idẽ vz de citatione que fit ꝑ lras. C. quomodo z qñ iudex. l. con sentaneum: de in integ. resti. tum ex litteris. de dolo. cũ dile cti. Et idem de ea q̃ fit ꝑ nuncium: de appel. cũ parati. ff. de arbi. sed iterpellat in prin. C. de pscrip. xxx. an. l. sicut. z idẽ si fit ꝑ publicum edictuz. de quo. s. de iudi. cle. dudũ. C. vbi in rẽ actio. l. ij. C. quomodo z qñ iudex. aut. qui semel. de cle. non resi. ex tue. z hec citatio eqparatur epistole. ff. de off. p. con. l. iiij. ℌ. anteꝙ. C. cõminationes epistolas. in rubro z ni gro. nam p istos modos iudex exprimit suã voluntatẽ sicut ꝑ organũ. de do. z ꝓtu. c. fi. ff. ò ꝓsti. pecu. qui aũt in fi. z. l. se. de acqui. pos. quod meo. ℌ. i. de reg. iur. g facit li. vi. Cum er go per se non possit vt dcm̃ est tanꝙ g extra territorium est psona ꝑuata. de of. leg. nouit. ff. de offi. presi. l. iij. no. ẽt ꝑ aliõ quod eum repsentet. qz ẽt quo ad ũud censetur loco priua ti ꝑz Pau. g tñ hoc nõ pfitit. sz dicit posse dici ꝙ iudex do micilij verbaliter citare põt extra suum territoriũ per edi cta preconem lras z nũcium vt in iurib⁹ ꝑ secunda pte al legatis. Et ille actus intimationis cũ sit non iudicialis fieri põt in alieno territorio. nã si diceremus ꝙ deberet scribi iu dici territorij qui citaret posset esse casus in quo citare nõ posset. vt si ibi existens non deliquit nec cõtraxit nec ꝑz ibi domicilium nec alia rõne sibi subest. nam ꝑ solã existentiã vel transitum nõ efficit subditus. ff. de iud. heres absens. ℌ. nam vbi de tẽpo. ordi. cum nullus. lib. vi. de fo. comp. quod clericis. z quod ibi dixi. Si vo loquimur de iudice rõne de licti vel cõtractus q est iudex solũ ꝑ accidẽs talis citare nõ põt extra territoriũ quo ad arctandum personam: z sic loqt hic: sed fieri debebit citatio p ordinarium vt dixit Uber. p ut hic dz ibi nos quoqz tc̃. z sic intelligit. ℌ. cõtrahentes. ꝑm Pau. g dicit idez si talis transiret ad certũ territoriũ: z sic vult Pau. ꝙ ad requisitionez iudicis delicti vel Sctus rõ ne domicilij citabit Sbentem vel delinquentẽ siue sit i suo territorio siue alibi: vel ꝑm Pau. põt intelligi. Sbentes de citatione emissa a iudice Sctus que in territorio ẽt alieno fie ri põt quo ad executionẽ faciẽdam in rebus suis itra terri torium. non aũt quo ad psonã. sed hic citatio fiebat quo ad psonam. ideo non arctat extra territorium. vel loqtur ille. ℌ. Sbentes. de illo q in loco ꝓtractus habebat pergulaz vel ar marium. i. apothecam z sic erat tanꝙ habens ibi domicili um. secus si simplr Sbant vt ibi no. Ad predicta ꝑz Pau. facit optime lra sequens. z sic dicit intelligi posse. quod no. Inno. de fo. cõpe. c. fi. ad ꝓtraria vo nõ aliter rñdet Pau. nisi ad id qõ dicebatur de toto ad partem ad quod dicit ꝙ illud ẽ vez ꝑm qd. vt no. glo. ff. de. leg. iij. si quid. z nõ aliter declarat. Pau. vult dicere ꝙ non simplr z indistincte pro cedit argumẽtum de toto ad partẽ ꝑ hoc qz aliqñ licet i par te quod nõ �palz in toto. de of. dele. c. fi. ℌ. vices. li. vi. vbi qui nõ potest cõmittere vices suas in totum cõmittit quo ad par tem vt quo ad citationẽ z denunciationẽ sñle. z ꝑ hoc quod no. de do. z contu. c. fi. in fi. Lau. autẽ simplr dicit ꝙ citatio emissa in ꝑprio territorio exterius nullũ arctat. z ꝙ citatio duo ꝓtinet. s. iterlocutoriam iudicis p quã decernit talez ci tandũ z hoc fieri dz intra territorium sicut z alij iudiciales actus. C. de epi. z cle. l. oẽs. ℌ. verum. z. ℌ. preterea. secundo cõtinet denunciationẽ seu executionem. s. quando iudex ꝑ apparitorem citationẽ mittit vel denunciat ei qui citatur z hãc ꝑ aliũ ẽt extra territoriũ facere potest sicut ẽt citat q nõ �palz territorium vt canonici. de elec. cũ nobis. z. e. ti. c. i. z. c. cu pientes. lib. vi. vt cle. cáz. sicut ẽt. arbiter. vt dixi. ℌ. ea. q. di cit tamẽ tutius ꝙ fiat ꝑ iudicẽ sub quo degit citandus vt ℌ dicit in hoc tamẽ nõ psistit Lau. sed per alternatiuã vel di cit ꝙ per citationẽ q̃ fit solis verbis põt facere iudex extra territorium. sed ꝑ illam q̃ fit re z vbis nõ põt facere vt i de lictis in quibus fit remissio z fit ꝑ iudicem sub quo degit. d. l. oẽs. ℌ. vex. vt hic. Gen. vo. tz ꝑmũ indistincte ꝙ citatio fa cta iter territoriũ non arctat citatũ alibi hñtem domiciliuz sed fieri dz per ũlum sub cuius iurisditione ꝓsistit ad requi sitionẽ alterius vt hic. ar. C. de iudi. l. properandum. ℌ. finau tem. de fo. compe. romana. ℌ. ꝓtrahentes. in fi. lib. vi. z idem Mathe. remittẽs ad no. in Spe. de cõpe. iudi. additione. ℌ. i. in. vo. sed quomodo. de accu. ℌ. i. vo. quid de latrone. vbi po nitur forma talis citationis. Lap. dicit ꝙ super crimine nõ potest qs citari extra territorium vt hic secus si super con tractu ꝑ palle. ℌ. Sbentes. qõ itellige vt dico. j. e. q. facit etiã Lap. aliam dziam inter delictum z Sctum quia delinquẽs ẽt si in ꝓtinẽti discedat tñ põt ꝑ eũ delicti excõicari. secus si in Sctractu p. d. ℌ. Sbentes. ibi nisi inueniatur ibidem. quia ꝓtractus ẽ licitus z pmissus. delictũ aũt prohibitum quod etiam no. Jo. cal. de rap. c. i. Ad hanc litterã que videtur ob stare dicit ꝙ hic rex nõ deliquerat in districtu imperij in ꝑ pria psona vel ꝙ fuit allegatio partis non bene fulcita iure. Sed cõtra hoc vltimũ ẽ quod dixi. s. e. q. qz papa super hac rõne fundat. z dic meli⁹ vt dico. j. e. q. z de hac materia dixi de fo. cõpe. c. fi. vbi tradidi distinctionem quam approbat romana curia q̃ ponit in decisionibus rote decisiõe vltima quã in aliquibus reformauit z ẽ in effectu ꝙ iudex ratione domicilij põt citare subditum latitantẽ. i. de quo nescit vbi sit z citatio facta intra territorium afficit eum vbicunqz sit. pro hoc vt no. Jnno. de rap. c. i. sed si non latitat potest cita re existentem in alieno territorio quo ad afficiendum bo na. de cle. non resi. extue. nõ quo ad afficiẽdum psonam. de consti. c. ij. lib. vi. iudex autez rõne rei citare põt etiam alibi existentẽ solũ quo ad hoc vt ꝓcedi possit super illa re. vt lit. non ꝓtest. qm̃. ℌ. in alijs. de dolo. put sic z iudex Sctus citat alibi existentem quo ad afficiendũ bona q̃ sunt intra terri torium. vt in. ℌ. Sbentes. nõ quo ad alia nisi quando malitio se se occultat ne ad eum pueniat citatio qz tunc potest de cernere missionem faciẽdam in bona ẽt in alieno territorio z iudex territorij exequit vt ibi. iudex vo delicti non potest citare extra territorium quo ad puniendũ grauius. i. vltra religionem. ff. de requiren. reis. l. i. Sed dz regri iudex ter ritorij q citabit z remittet si crimen sit graue. in aut. vt nulli iudi. ℌ si qs vo cõphensor: sed ẽt quo ad crimina leuia non valet citatio extra territoriũ sed opz vt fiat ꝑ iudicẽ territo rij ad litteras citantis quo casu afficitur citatus ita ꝙ tenet sñia ẽt in persona lata ꝑ iudicem delicti. Archi. de priuile. c. i. lib. vi. z de hoc. iij. q. vi. c. i. z hoc cum scitur vbi degit Si autẽ nescit iudex delicti euocabit legitimis edictis z si non veniat ꝓceditur ad annotationẽ bonorum. C. de adul. aut si vo. z de hac annotatione no. de dolo. veritatis. Circa hoc tñ quo ad iudicem domicilij in eo ꝙ in hac distintione dicitur ꝙ non citat existentem in alieno territorio: quo ad afficien dum psonam nisi qñ nescitur vbi degit citãdus. dic ꝙ imo simplicit z idistincte citat vbicũqz existentẽ quo ad omnez effectũ cũ iure ꝓbatur euz posse citare. in. d. l. omnes. ver. verum si apparitor. z. C. de of. ꝑfec. vr. l. ij. quod ẽt probatur hic in. vo. deniqz. in eo quod ponderatur ꝙ ipator nõ erat iu dex regis ratiõe domicilij: dũmodo ergo citatio decernat intra territorium poterit ꝓsumari extra territoriuz quo ad oẽm effectum z hoc de citatiõe verbali. nisi forte iudex ter ritorij de facto ꝓhiberet nunciũ igredi territoriũ: de cita tione vero reali: secus ꝑ iura supra ad hec inducta. de aliis oibus iudicibus vt rõne Sctus delicti vel rei ꝓcedit distin ctio ꝑdicta. qz de istis cũ sint iudices p accidẽs nõ põt dici ꝙ iurisditionẽ habeat nisi in his tm̃ de quibus in iure repe ritur exꝑssum. Et quo ad iudicez rõne rei dic vt predixi sic ẽt quo ad iudicez Sctus de quo specifice loquitur. ℌ. contra hentes. vbi in primo dicto dz ꝙ iudex cõtractus nõ põt cõ trahentẽ inuitum trahere coram se nisi inueniatur ibidem z sic ꝑz ꝙ loquitur de citatione reali. deinde subiungitur id

quod dixi in distinctione.de iudice delicti dic per omnia vt ꝑdixi.tñ quo ad intellectū huius cle.considera id quod hic dr in ver.deniqz.vbi pz ꝙ rex non erat subditus impatoris rone domicilij:sed solum suberat rone quorūdam feudorū vnde non habuit impator ptātem super regē nisi eam que ꝓmittitur ex natura feudi.de qua dixi de iudi.ceteruz.rone vero delicti quod dicebatur cōmissum infra districtum imperij potuisset bene ꝓcedere cōtra regē si fuisset inuentus in eius districtu.Hz cum notorie traheret moram cōtinuā in regno Sicilie quod est extra districtū imperij citatū affi cere quo ad psonam vt quo ad dignitates vel alia.sed si imperator ꝓcessisset sup bonis que erant intra districtū imperij fortasse valuisset sicut i iudice ℨctus dicitur in.ℌ. contrahentes.tamen hic nihil deciditur.sed dic ꝙ sicut iudex cō tractus ꝓcedit ℨ citatum alibi existentē z nō venientem quo ad missionem tm̄.vt in.d.ℌ.contrahentes. sic iudex delicti quo ad annotationē tm̄ vt.s.dixi q̄ diligenter no.tanꝯ minus bene per alios explicata.Et his ꝑsuppositis patet facilis solutio ad oia cōtraria. ¶ Quarto q̄ro circa hoc si imperator petijsset a papa vt reum citaret vel mitteret. nūqd si hoc non facit poterit in eum aliaduertere vel cōpellere saltem in temporalibus:videl ꝙ sic.ff.ō re iudi.l.a diuo.ℌ. i.ibi si hoc vssi fuerint.facit de treu.z pa.c.i.in fi.xxiij.q.ij. dñs nā q̄to papa celsior ē magis deligt si negligēs sit in faciēdo iustitiam vel coadiuuando si opus fuerit q̄ duo pari passu ambulant hoc casu.ij.q.vij. negligere.xxiij.q.iij. non inferenda.maxime in his q̄ sunt i ptāte ad talia faciēda. vñ ꝓpter omissam iusticiam ꝓcedit q̄qz minor in maiore. de offi.ordi.significauit.quod tñ dic vt ibi dixi. Itez papa non hz superiorē ad quē possit recurri ꝓut fieri deberet.de iure pa.nullus ergo.lz imperator in defectū iusticie per se procedere.Contrarium tz Lau..qr si nō hz imperiū par in parez multominus inferior in superiorē.de elec.inotuit.xxi.di.inferior. Itē impator hz imperium a papa:vnde ℨ naturam eēt vt seruus se exaltaret ꝙtra illum q eum creauit.d.c. iferior. Be hoc vltimo dic vt vixi de iudi.nouit.de elec.venerabilem.de q̄one aūt dic ꝙ vera est determinatio.Laud.nisi dicamus ꝙ q̄ papa ꝑcise sine cā rōnabili hoc recusaret licitū sit tunc imperatori in defectū iustitie sibi prouidere:non qdē puniēdo papā sed subtrahādo tēporalia debita quatenus satisfiat sibi ꝓ suo interesse cū z alias liceat cuilibet priuato hoc facere.vt no.Inno.de restī.spol.olim.i.Et de hac materia ēt dico.ī.ver.se.q.ix.z pluribus sequētib⁹. ¶ Quinto q̄ro in eo ꝙ papa ponderat ꝙ tpe quo procedebat imperator non peruenit ad eum notitia de processibus.quid si ꝓ ueniisset:dic ꝙ nō ꝓterea valuisset.Sed papa hoc pōderanit ad hoc vt non possit redargui de negligētia sicut reprehendit ille de quo legitur.xxviij.q.i.si custos.z.c.se.hz Lau. vel ſm Gen.hoc dicit ad denotandā maiorē ꝑcipitationez sentētie.ꝓ hoc q̄ dr.ī.ō.se.z vtrūqz pōt tollerari.

Uer. Denique. Nota de dictiōe forsitan q̄ dic vt in gl.i.ad hoc.ff.si certū pe.l.si z me. ¶ Scōo no.ꝙ vasallus non dicit subditus domini rone domicilij.nam q̄uis rex baberet feuda ab imperatore tamē dicit hic ꝙ domicilio non habeat i terris imperij.dr ergo solum subditus rone rei.de iudi.ceteruz.z q̄ ibi dixi.z de hoc.ī.q.iiij. ¶ Tertio no. ex hoc ꝙ dominus feudi nō hz iurisditionē in psona vasalli:hz tm̄ quādam superioritatem ex natura feudorum.de hoc in.d.c. ceterum. ¶ Quarto no.ꝙ rone delicti qs forum sortitur ita ꝙ si inuenitur in territorio iudicis vbi deliquit ꝓ oia distringitur ēt quo ad psonam.pro hoc lra ibi inuētus.C.vbi de cri.agi opor.l.i.z aut.qua in puincia.ℨ.de fo.cōpe. postulasti.z.c.ſi. secus si nō inuenit ibi.vt hic a ꝙrario.z dicit Pau.hoc notabile.ꝓ hoc quod no.iij.q.vi.c.i.de rap.c.i.z per Archi.de consti.c.ij.li.vi. ¶ Quinto no.de remissione faciēda in criminibus.z de hoc.ī.q.xi.z pluribus seq̄ntibus. ¶ Sexto no.ꝙ snia q̄ nō ē rite lata nō mereī dici snia qr paria sunt nō esse z nō legitime eē.ff.q latisda.cog.l.quotiēs de transla.c. ij. ¶ Septimo no.ꝙ non tz snia lata in nō citatum vel indefensum.de hoc in ꝓmo cōtrario. ¶ Octauo no.ꝙ snia non debet fieri ꝓcipaliter sed maturo iudicio ꝑsertim in criminalibus.z intellige ꝑsertim ꝓ maxime z hoc ē ideo qr maior est ꝓiudicium in criminalibus.iō cautius agendū.ff.ō car. edic.l.i.ℌ.sed si qs.xlij.di.gescamus.vij.q.vlt.c.vlt.s.ō elec. vbi.lib.v. ¶ Opp.in eo q̄ dixi in.vij.notabili ꝙ snia lata contra nō citatū non tz ꝙ imo teneat.lz dz per appellationē rescindi.C.quomodo z quādo iudex.Lab eo. Sed.aut nullo modo fuit citatus aut sic.ꝓmo casu est nulla.de ma.z obe.inter quatuor.lz Goff.dixerit ꝙ non ē nulla z ꝙ expedit appellare vel ꝙ beneficio restitutionis succurratur quod non ꝓcedit quādo nullaten⁹ ē citat⁹ lz si foret citatus.lz non fit ꝟtumax ꝓcedere pōt hoc ꝓut dr in membro sequenti. Si aūt aliquo modo fuit citatus.aut legitime.aut nō legitime. aut dubitatur.si legitime snia valet si alia sint rite gesta.si tamen citatus non fuisset contumax vere lz ficte subuenire tur sibi per restōnem.de re iudi.cum Bertoldus.z hoc casu ꝓcedere pōt dictū Goff.cum dixit ꝙ snia lata contra absentem non ꝟtumacē tz.Si non legitime videtur ꝙ debeat haberi ꝓ non facta.de elec. bone.ij.de fo. compe. ꝓposuisti ij.q.vi.non ita.z no.e.ti.tenor.in glo.penul.Si dubitatur dicit Pau.ꝙ presumitur pars citata si snia transiuit in rem iudicatam.nec probetur aliqd ꝙ reddat eam nullam vl falsam.qō no.Spec.de senten.prola.ℌ.vt autem.v̄.z nota ſm quosdam.qō tamen dicit ibi Spec.verum esse quando in snia continet illum fuisse citatum vel ꝑsentem: qō verum ē in vltimo de presente. Nam statur tabellioni quo ad oia q̄ tunc agitata sunt:sed quo ad illud de citatione non videtur vez:qr citatio fit ante prolationem snie nec creditur tabellioni de his que ꝓs agitata sunt:vt no.Inn.de.pba.qm̄ i fi. ¶ Scōo oppo.ꝙ non procedit rō que hic fit in eo qō dic regem ex quo nō fuit citatus ꝑ consequēs.fuisse indefensum. Nam potuit esse ꝑsens z se tueri.Sed.hic ēt dicitur ꝙ erat absens. ¶ Tertio oppo.ad hoc:qr potuit esse defensus per procuratorē.Sed.Paul.ꝙ non tenebatur mittere procuratorē cū cā esset ardua.de ꝓcu.c.ij.dic ꝙ nec admittit ꝓcurator hoc casu cum ageretur ad penam capitalē.de accu.veniens. ¶ Quero an ordinarius rone domicilij possit punire subditum alibi delinquentē:videl ꝙ sic.qr hic dr ꝙ non potuit imperator procedere ℨ regem qr non suberat ei ratione domicilij: secus ergo si fuisset ei subditus ex domicilio. z hoc tz Pau.siue loquamur de pena fori penitentialis de qua no.xvi.q.i.c.i.z dico.ī.ō.se.in.i.ℨio.siue in foro ꝟtentio so duz tñ pena non afficiat in personā. de cle.nō resi.ex tue. iij.q.vi.c.i.C.vbi de cri.agi.opor.l.i.ff.de interdic. z relega. l.relegatorum.ℌ.sed z eos.z.ℌ.si quis. de priuil.c.i.li.vi.vbi videtur spāle in exemptis ꝙ nō possint ab ordinarijs puniri de delicto alibi cōmisso. ergo eius ꝙrarium est ius commune.ff.ad municipales.l.i.in fi.ꝓ hoc q̄ dixi.ī.ō.precedē ti.q.iij. ¶ Scōo q̄ro circa hoc si ꝓ delicto certa pena imponit per ꝙstōnem synodalem in loco delicti z alia in loco beneficij quam penaz ꝑponat ordinarius. Bar.bzix.xij.di. illud dicit seruari debere ꝙsuetudinez loci contractus z de licti.c.di.illa.viij.di.q̄ contra.idem Hin.per.l.testium.ff.de testi.facit.ff.de extraordi.cri.l.pe.ℌ.sunt quedam. vbi dicit ꝙ qs subiacet legibus loci vbi deliquit.ad idez.C.vbi sena. vel cla.l.i.sicut in contractibus seruat consuetudo loci contractus.de eo q mit.in poss.cuz venisset.No.Spe.de sen.ꝓ la.ℌ.qualiter.post prin.sic z in delictis qr q̄tum ad forū delicti z contractus eqparantur.ff.de iud.l.omnem de foro cōpeten.c.fi.ꝓ hoc ꝙ statutum iudicis domicilij non pōt concernere territorium alienum.de ꝙsti.c.ij.lib.vi. In cōtrariū ꝙ puniri debeat ſm suaz legem qr in subditos absentes hz iurisditionem z sniam ferre pōt.C.de iudi.l.ꝓrandum.ℌ. sinautem.iij.q.ix.decernimus.xi.q.iij.rursus z quicunqz.ō dolo veritatis.ergo pōt eos ligare sua lege.quia sententia z lex eqpollet.ff.de manumiss.l.si seruus hac lege.C. communia dele.l.i.ff.de test.l.i.C.de adul.aut.si qs.vbi iudex secularis delinquentem in ecclesia punit ſm suā legem z tam̄ in eccl̄ia non habet territorium vel iurisditionem. de imu. eccle.cum ecclesia.z.eo.tit.decet.lib vi.C.de enu.l.ij. de summa tri.l.i.ff.de actio z obli.l.obligationibus.Sol.Pau.

ꝙ aut pena

q̄ aut pena vel vtraq3 vel loci delicti tm̄ imponitur ipso facto z aliā penam non imponet ne ex eodem delicto sufficiēter punitus iterum puniatur. de iudi. at si clerici. aut neutra imponitur ipso facto z aut delicto aggrauāt. vel inducitur ex cōstitutione delicti tm̄. vel punitur fortius q̄ p legem domicilij aut nō. z si sic tunc rōne delicti penam imponit. i. ꝺm constitutionē delicti. ff. de accu. l. si cui. §. vltimo. que pena tanq̄ grauior hz cōmēsurari delicto. xxiiij. q. i. non offeram? nam. z rōne loci quandoq3 peccatur in aliquo qō alias non esset peccatū. xij. di. illa ergo. z delictum aggrauatur. dicit tamen Pau. q̄ de facto quod est alibi delictum z non in suo territorio extra territorium punire non pōt: q2 nouam obligationis substantiam extra territorium inducere nō potest sic intelligitur illud extra territorium ins dicenti z c̄. Hz noua pene qualitatem ad delictum substantiatū cū de iure cōmuni bene potest inducere per suam legē. facilius enim inducitur qualitas q̄ substantia. ff. de noxa l. in delictis. §. si detracta. z no. C. de eden. l. edita. Pau. veri? puto q̄ ex quo deliquit possit ordinarium eum punire q̄nis illud non fuisset delictum in dioceſi iudicis domicilij q2 hz potestatez in personaz. pro hoc qō dixi. s. q. proxima. Si vero delictū nō aggrauatur vel inducitur per legem delicti iudex domicilij imponet penam scōz suā constitutionē nec tollit quin possit et iudicē p delictum punire secundū legē delicti. naz potest qs pluribus legibus subijci sicut etiā potest quis in pluribus locis conueniri. de rescrip. dilectus. ij. de fo. compe. ex parte. B. de sepul. cum qs. ij. rñso. lib. vi. sed contra hoc facit de consti. c. ij. de consti. lib. vi. So. Pau. q̄ loquit de pena que ex prolatione statim per modū executiuū afficit personam quod esse non pōt ꝛ existentē in alieno territorio sicut et realiter non posset fieri executio snie in alieno territorio. Ex hoc infert Pau. q̄ snia que trahit secum executionem in personā non pōt iudex proferre contra subditu3 existentē extra territorium: z sic q̄ nō potest eū excōicare. Cōtrariu3 tenui de fo. compe. c. fi. nā executio excōicationis nō fit a iudice sed a iure quod ligat omnes. de consti. c. i. potest ergo fieri vbiq3. Si aūt ex genere delicti imponitur penam personam afficiens eoipso q̄ iudex pronunciat super delicto exemplum. iij. q. vij. § porro. dicit Pau. q̄ valet sententia et contra existentē extra territorium cum illa pena imponatur a iure cui subsunt omnes. de consti. c. i. C Op. ad hoc de. l. perandum. C. de iudi. vbi absolnitur etiam existens extra territorium So. Pau. q̄ ibi non fit executio nec p̄sona in aliquo obligatur. dicit aūt q̄ si executio dz fieri in rebus. vel si snia trahit secum executionem respectu reruz vt si priuatur beneficio bene valet snia etiam contra alibi existentem quia executio fiet hominis ministerio in loco debito. de fo. compe. postulasti. z facit hec pro lectura quam ibi teneo. s. q̄ si iudex delicti non tm̄ pnunciet super delicto sed q̄ et possit priuare delinquētem bñficio q̄ hz alibi. C Tertio quero circa hoc qd in ztractibus: pone debitor hz tempore cōtractus domicilij Padue transtulit se ferrariam. an debitor poterit eū conuenire Padue. Spe. de cōpe. iudi. adit. §. i. ver. qd si debitor. Et mathe. hic dicit q̄ est electio creditoris. ff. de eo quod cer. lo. l. nō vtiq3: sed tamen q̄ dz citari Ferrarie vbi hz domicilium. C. vbi in rem actio. l. ij. z fi. quod pcedit quatenus retinuerit domicilium Padue. alꝫ nō poterit nisi rōne ztractus si fuit ibi celebratus z tunc pcedit vt dī de fo. compe. c. i. §. contrahentes. lib. vi. C Quarto q̄ro in eo quod dī de domino feudi quaz ptātē habeat: So. Lau. q̄ libet dominus feudi q̄tuncūq3 vilis et rusticus super rebus q̄ tenentur ab ipso in feudū hz ordinariam iurisditionez p. l. imperialē. §. vl. de probi. feud. alie. Ex hoc infert q̄ cum sit ordinarius potest snīam suam executioni mandare z vasallos suos: etiā si clerici sint sine metu excōmunicationis expellere de feudo si ab ipso cecideriṅt. Alij tamen dicunt hoc verum circa manuum iniectionem alias incidet in canonem. xvij. q. iij. si quis suadente. quod dicit Laud. verius. quod etiam dixi de fo. compe. verum. Item etiam non inijciendo manus tutius facit si p iudicem ordinarium facit expelli vasallum sicut: dicitur i em phiteota. vt no. de loca. potuit. C Quinto quero circa hoc. an potest dominus iure suo pignorare vasallum? dicit Lau. q̄ sic in bonis inuentis in rem feudalem. quia sunt domino tacite hypothecata ad instar bonorum inclini. dic q̄ et si essent hypothecata non tamen propria auctoritate illa inuadere nisi hoc fuisset expressum in contractu sicut sepe fit. C. de pig. l. creditores. quod ibi no. C Sexto quero an possit dominus precipere vasallo sub debito fidelitatis? dicit Lau. q̄ sicut episcopus sub virtute obedientie precipere potest subditis suis sic dominus vasallo quo ad ea que ad naturam feudi spectant immo fortius q̄ episcopus cum domino iuretur fidelitas. de iureiur. verita. xxij. q. vlt. de forma: sed obedientia regulariter non iuratur. de maio. z obe. legebatur. C Septimo quero an extra ea que concernunt feudum teneatur vasallus dominos? dicit Lau. q̄ nō. q2 ex predicta in p̄cedenti qōne tenet vasallus tm̄ quo ad ea que cernunt feudū. vnde dicit Lau. q̄ ē obligatio poti? realis q̄ personalis. Ex hoc infert q̄ refutato feudo cessat ex toto subiectio. ar. eius quod no. de electione venerabilem. in fi. potest aūtē vasallus renunciare feudo ꝓprio motu sciente dño non tm̄ nimis tempestiue ꝺm eum. de hoc dic vt dixi de ꝑsti. q̄ in ecclesiaz. Sed lz vasallus renunciet feudo tamen in memoriā pristini dominij nō debet dominū offendere. x. col. de vasallo. q cōtra constitutionē Lothari. c. i. de hoc in d. c. que in ecclesiarum. Ex p̄dictis segtur q̄ si vasalli p papam absoluāt a fidelitate ꝓpter heresim vel aliā cām rōnabilem q̄ fieri pōt. de hereti. c. fi. nō tenetur domino. de hoc de dolo veritatis. C Octauo quero si vasallus interuertit possessionē feudi: dicit Lau. q̄ tunc nō dominus sed ordinarius cognoscet ex quo vasallus non fatetur esse feudum de iudi. ceterum. vbi de hoc. C Nono q̄ro in eo quod dicit de remissione an remissio de qua hic fit de iure? Glo. in. v. de more So. vsq3 ibi dicunt feu. Pau. latius p̄sequitur. z p prima opinione posita in glo. q̄ remissio fit de vrbanitate tm̄ inducit q2 quelibet ciuitas hodie p̄tēdit se habere merum z mixtum imperiū z hz regimen suū vt olim habebāt ꝓincie. vt no. C. de p̄scrip. lon. tem. l. fi. §. sancimus. Ex quo videt q̄ nō fit remissio de necessitate cū quo ad iurisdictionem nō fit vnus oium superior z sic non ē idēptitas iurisditionis que ab vno solo p̄side p suos officiales exerceatur sicut olim erat: p secunda opi. q̄ sit de necessitate inducit. de ꝓuile. c. i. li. vi. q2 si est ibi speciale in exemptis q̄ pro ordinarium remitti non possunt ad locum delicti ergo eius cōtrarium est ius cōmune. Item q2 et in ciuitatibus habētibus suum regimen necessaria ē obseruatio iuris cōmunis cum remaneat vna superioritas cōmunis oibus. p hoc ō cōsti. c. i. z dz ius ciuile obseruari et in foro ecclesie ꝓpter approbationē iuris canonici. de no. ope nū. c. i. So. autem Pau. distinguēdo q̄ aut remissio petitur in foro ecclesiastico aut seculari. Primo casu vera est secunda opi. q̄ est de necessitate etiam si iudex ecclesiasticus petat a seculari vt in crimine hereſis. de hereti. vt cōmissi. lib. vi. licet videretur q̄ hereticus debeat puniri vbi reperitur q2 hereticus vbiq3 delinquit eodem modo in celo terra z mari. C. de here. arriani facit. xxiiij. q. ij. nec quisquam. Secundo casu aut petit remissio de his locis que sunt eiusdem iurisditionis aut diuerse: si eiusdem fieri dz de necessitate. si aūt diuerse. putat Pau. non fieri remissionem de necessitate nisi hoc habeat ꝙsuetudo. vt hic de hoc dixi in. c. fi. de fo. compe. C Decimo q̄ro in eo casu quo ē de necessitate nunqd iudex pōt cōpellere iudicem sub quo degit delinquēs vt remittat. sol. vt in ea. glo. in ver. imo dicunt. vsq3 ibi dicunt et. z idē Pau. z Sen. C Undecimo q̄ro an in ꝯctibus debeat fieri remissio? Jo. z Azo. q̄ sic si reus latitat alias s nō. ff. iudici. l. heres absens. Ja. de rauē. dicit idem in contractibus z i delictis. ff. de iudi. l. oēm. Jnn. vt refert Pau. dicit remissiōem nō fieri i contractibus. vbi autem hoc dicit Jnno. non dicit Pau. Et contrarium videtur tenere Jnn. de fo. compe. di lecti. Primū aūt q̄ non fiat remissio tenet Pe. de bellapertica: quia nulla. l. cauetur z nō debemus le. extēdere. ff. sol. matri. l. si vero. Item si in contractibus haberet locum re-

missio cessaret ratio legis dicentis ꝙ promittens in certo loco soluere pōt alibi conueniri ne sit in eius potestate nunꝙ soluere non veniendo.de plus pēti.c.vno.ff.de eo qō certo loco.l.i. ¶ Oppo.ad hoc qz delicta z contractus parificant ff.dē iudi.l.oēm. So. Pau.illud vex quo ad fozū nō tū quo ad omnia. Jn delictis fit remissio quia multis crassantib⁹ locus est exemplo.ff.de penis.l.aut facta.ℌ.vltimo.que ratio cessat in contractibus.pro hoc de fo.compe. romana.ℌ. contrabentes.lib.v. ¶ Oppo.ad idem de priuile.c.i.li.vi. So.idem quod id ꝙ dicit ibi remittendi.respicit verbum deliquerint.z quod dicit iniungendi.respicit verbum contraxerint.quod facere potest ordinarius de nō exempto qz requisitus a iudice contractus potest contrahentem citare z iniungere vt vadat ad iudicē ℨctus, sed non eum inuitus remittere.de hoc dixi de fo.compe.c.fi.ꝙ in contractibus non habet locum remissio nisi quādo contrahens renunciauit ꝓuilegio.vt no.glo.ff.si quis in ius vocan.nō ierit.l.i. ¶ Duodecimo quero qd in causa criminali mota ciuiliter Pe.de bellaptica vt refert Pau.dicit ꝙ nō ē locus remissioni.p auē.vt nulli iudi.ℌ.si quis vero.qz cessat rō supradicta.qz pene ipositio nō ē alijs i exēplū .dicit tū Pau. ꝙ nō ꝑcise ꝓcedit ꝑm canones.ꝑmum videē verius qz hec cā cō parat ciuili.de ꝓeur.tue. ¶ Decimotertio qro an in crialibus iudex reqsitus debeat remittere sine cause cognitiōe. So.vt in glo.in v̄.more.v̄.dicūt ēt vsqz ad fi. Pau.dicit ꝙ si petitur remissio in principio ꝓcessus dz fieri aliqualis cognitio.secus si q̄dēnato.facit de rap.c.i.z qō no. Jnno. de in uocatione brachij secularis.de offi.ordi.c.i.quod est verus nisi constaret ꝙ fuisset iniuste q̄dēnatus.tunc enim non remittet alias edificaret ad gehēnā tanꝙ faciens ℨ cōsciam. de resti.spo.litteras.pro hoc dixi in.d.c.i.de offi.ordi.

Ver. Rursus. Nota ꝙ rōne originis sortit quis fozū.de hoc in glo.in verbo originē. Et dicit Math.ꝙ rōne originis proprie vel paterne qs sortit fozū.C.de mu.z hono.l.filios.z.l.se.li.x.ff.ad munici.l.assumptio.ℌ.i.z.l.libertus.ℌ.patris.z hoc quo ad honozes nō quo ad onera.vt no.ō proch.c.fi.i.glo.i. ¶ Secundo no.ꝙ crimen lese maiestatis non potest cōmitti per non subditū.qō dic vt in glo.in v̄.nō subfuit. Et idē Lau.z Math.ex hoc no.ꝙ nō oēs subsunt impatozi,ꝙ imperatore tamē facit ius cōe.xxiij.q.v.dicat.z.q.viij. quenioz. sicut ꝙ epo in sua dioceſi.de excep.cū venerabilis.xi.q.i.de presentiū.de offi.ordi.cū epūs:lib.vi. ℨz ꝙ ꝑmo facit. q fil.sint legi.p venerabilē.z saltē iuridice quo ad papā potuerūt alii qui eximi ab imperatoze.de quo.j.vsi.fi. ¶ Tertio no.ꝙ lz aliqs sit vasallus tū si non ē al's subditus dñi nō pōt cōmittere crimē lese maiestatis respectu dñi sicut hic dicit de rege. ¶ Quarto no.de coloze iuris.ibi iuris coloze.z idem verbū.de elect.auaritie.lib.vi.j.de vsur.ex graui.facit ꝙ libello qñ agens possessozio narrat petitoziū ad colozandum possessoziū. ¶ Quinto no.ꝙ snia ꝓtinēs iniqtatē q̄ deprehendit ex tenoze eius nō tz.qō dic vt in glo.in verbo habebat. Jdem Pau.z de hoc.j.q.vi. Et error pz exactis quia snia robur hz exactis sicut ℨctus ex mēte ℨbentium.ff.de acti.z obli.l.obligationū. Et snia refertur ad acta vt eis cer ta iudicet.C.de sen.q̄ sine certa q̄ti.l.i.z.iij. Sic ergo referri dz vt videat an sit erronea.ff.de re iudi.ait pretoz.ℌ.ij.no. Jnno.de test. Raynaldus. ¶ Sexto no.ꝙ roma est districtu pape.de hoc in glo.in verbo districtum. pro hoc.xcvi. di.Constantinus. ¶ Septimo no.ꝙ nō dz qs excedere terminos suos.de sepul.c.i. ¶ Oppo.ꝙ ꝓpter delictum alibi cōmissum possit iudex punire suū subditū.vt no.glo.xvi.q. i.c.i.vbi plus dicit ꝙ nō ꝓtrahit fozum in loco delicti. Sol. illa glo.logtur in foro penitētiali.vt ēt dicit hic Math.quia si prochianus vnius sacerdotis delingt in prochia alteri⁹ non ꝓterea pōt illi confiteri. qō singulariter no. Et est rō qz dz confiteri ꝓrio sacerdoti.de peni.omnis.z qō ibi dixi. sed in foro cōtentioso bene sortitur fozuz iudicis delicti.de fo.cōpe.romana.ℌ.ꝓtrahentes.vt hic.z cū hoc puniri pōt a iudice domicilij.vt dixi.ℌ.v̄.precedenti.in prima questione Et de iudice domicilij logtur illa glo.hic aūt iperatoz non erat iudex rōne domicilij nec delicti. ¶ Secundo oppo.ꝙ potuerit imperator absoluere subditos regis a fidelitate. dato ꝙ rex subesset pape.nā ecōuerso ēt papa absoluit subditos imperij.xv.q.vi.alius. So.vt in glo.in verbo fidelitate.z idem Lau. Pau.z Benz. ¶ Quero quis dicatur homo ligius: Sol.vt in gl.i. que singularis est.z idē Lau. z Pan. ¶ Scdo qro circa hoc vnde fuit introductus modus faciendi hoiem ligiū: dixit Lau.ꝙ de moribꝰ z ō vsu antiquo potius ꝙ aliquo iure naturali vl gentū.fulcit tū iure positiuo pp pactiones:z stipulationes que interueniunt quibus mediantibus qs pōt obligare psonā suam z conditionem suā deteriozē facere.C.de agri.z censi.l.cū sūmus. li.xi. ¶ Tertio qro in eo qō dixi in.v.notabili.de iniquitate snie si notorie constat de iniquitate snie an perinde vicietur ac si error esset expressus in snia: Pau. disputando tenuit ꝙ sic si erat notorium actus continui.pro hoc si notoziū est crimen nō potuisse cōmitti p q̄dēnatū snia est nulla vt hic z ē rō:qz ipossibilitas ipedit oēz obligatiōez.ff.ō statu.lib.l.cū heres.ℌ.i.que sen.sine ap.rescin.l.vlti.i.z.ij.responso.iij.dicit de pac.c.fi.regula nemo li.vi.ergo quod non potest esse obligationem inducere non pōt. Jtem si notoziū ē cōmitti nō potuisse pz ꝙ falsuz ē id de quo fuit cōdemnatus:facit ō penite.di.i.si enim inqt.v̄.que enim cōmunio. qō aūt falsuz est nihil est:nec ipedimentum prestet sufficit qūocūqz q̄stet ff.de tuto.z cura.l.tuto. Jtē notoziū etiam i personā iudicis facit snīam nō valere.de re iud.ad ꝓbandū.ergo eodē modo in forma sententie. Jtē notoziū sic iustificat snīaz que fertur sibi conformis qō ab eo nō appellat.de appel. cū sit.z.c. peruenit.ergo fortius per ℨtium erit nulla si fertur contra notoruz cum iura magis faueant absolutioni ꝙ condemnationi.de proba.ex litteris.l.di.ponderet.pro hoc qz ex quo ē notozium actus ꝓtinui succedit loco expressi. Et est ac si error expressisset in snia vt no. Jnno.de sen.excō. Romana.li.vi.z Archi.ibi z.xi.q.iij.nemo dicit Paul. idem si est notozium trāsiens dū tū tanta fiat expressio in snia ꝙ ꝓcurat notoziū cū tempoze quo iudex dicit maleficiū cōmissuz ad hoc hec littera. Sed vbi notoziū q̄demnatū non cōmississe nō tū negatur cōmittere potuisse: distinguit Paul. ꝙ aut snia lata est ab eo qui nō est iudex nisi ratione delicti qō dicit in suo territozio commissum aut ab ordinario. primo casu aut comparuit citatus z de hoc cognitū z pronūciatuz est z valet snia si nullus error expzimit in ea:qz de hoc potuit cognoscere. de rescrip.super litteras.ff. de iudi.l. si qs exalienа.de offi.preto.l.iij.ff.si quadru.pau.fec.l.i.quod tenet Spe.de cōpe.iudi.adi.ℌ.i.v̄. sed pone.z sequē. facit de sen. excō.venerabilibus.ℌ.sed z si iudex.li.vi. Si autem non cōparuit putat Pau.snīam non valere nec citationē arctasse facit qō no.de accu.veniens.iij.q.ij.qui ea.ad hoc.xi.q.i.nullus.xxiij.q.vlti.conuenioz.quod tenuit Bertrā. de reseri. dispēdia.li.vi.z Spe.de citatione.ℌ.i.v̄. itez generaliter. Si aūt snia lata esset ab ordinario ordine seruato z nullo errore expsso valet si ferat sup bonis:sed nō quo ad penam corpozalē infligendā nec omissio appellationis potuit turpitudinem snie tollere z eam iustificare licet hoc possit in bis q̄ sunt liberi arbitrij z ex nostra potestate pendent: vnde executoz talem snīam non dz exequi: vt no. Jnno.de offi. dele. pastoralis.facit.ff.de iniusto rup.z irri.testa. si quis filio.ℌ. ꝙ si quis tenet.qō no.tamen predicta oportet intelligi de tali notozio.de quo sine vllis liquidationibus patet ita ꝙ sufficit proponere.proponi autem debet vt no.vt lit.non contest.accedens.i.z de appel.cle. appellanti. non enim posset iudex supplere de bis que sunt facti parte non proponente de postu.bone.i. ¶ Quarto quero p̄ suppositō ꝙ tenuisset snia iperatozis an debitozes obligati ad soluēdum regi per iuramētum certo termino non soluentes euitassent periurium: Glo.quid de debitoziбus.remittit ad.c. significauit. de cēsibus.vbi dixi in.i.q.dicit Lau.ꝙ non.cum potius sit obediendum iuramento q̄ imperatozi.xi.q.iij. Julian⁹.ſz ꝑm eū debēt appellare a tali snia.al's imputaretur eis.arg. ff.de mino.l.ait pretoz.i. Respōso.nisi forte per sententiam iustam bona cōdemnati confiscata fozent.qz tunc fisco tā-

q̄ heredi

ꝙ heredi respondẽdum esset.ff.ad le.iul.male.l.fi. ⁊ idem Pau.nam si iudex solum precipit debitori ne soluat non ẽ obediendum ex quo debitor ẽ obligatus vt sic recte soluit creditori etiam reo criminis.ff.de iur.fisci.l. auferetur.§.in reatu.⁊ cũ iuramẽtum fuerit licitum p̃ceptum cõtrariũ nõ obligat.d.§.iulianus.de iureiurã. veniens. ⁊ si iudex propter hoc ꝓcedat contra nõ obedientẽ obligatur ei.ff. quod met.cau.l.ij.ff.ad.l.aquil.l.quẽadmodũ.§. magistratus. de contraben. emp.l.fi.de re iudi.c.i.lib.vi. verius tamẽ est ꝙ imputatur debitori non appellãti a tali p̃cepto: sicut illi cui iudex precipit vt soluat minori sine curatore.ff.de mino.l. ait prętor.§.pmittitur.v.ꝙ tamẽ. Sz qñ bona sunt confiscata ꝙ sit rñdẽdum fisco vt nunc dixi.facit.C.de bo.dã.l.fi.de bo.eorum qui mor.sibi cõsci.l.i.⁊.ij.ff.de iur.fis.l.i fraudẽ.

Ver. Ceterum. Not. ꝙ lz imperator possit supplere defectus iuris positiui.⁊ in hoc de nihilo aliquid facere.C.de re vxo.ac.l.vna cõia.de leg.l.ij.nõ tñ potest auferre que sibi cõpetunt de iure naturali.pro hoc qõ dicit hic in glo.ij.⁊ insti.de iure naturali.§.sed naturalia.v.di.§.naturale.⁊ sic non tollit defensionem que ẽ ò iure naturali vt hic.⁊ in hoc singulariter quotidie allegaꝫ hic versiculus.⁊ de hoc ẽt in sequẽti notabili.⁊ in hac glo.ij.in fi.⁊ quod hic i hoc dicit Pau.dicitur ibi in glo. ¶ Secundo no.ex eo quod dixi in proximo notabili. quod vt dicit Stepha.excusatur qui non offert se spontaneum ad mortẽ.⁊ hoc quando mos erat iniuriosa vt.§.e. cle. v.notorium.in glo.per hanc.vbi dixi i.iiij.no. Si autẽ iusta dz se offerre tunc enim licitum ẽ iudicẽ resistentẽ impugnare.xxiij.q.v.nõ putes alias non te.cũ.c.sequẽtibus. Et sic ò fendens se cõmittit bellum iniustum.xi.q.iij.qui resistit.qñ vero sniа ẽ iniusta põt ei resisti sicut violẽtię latronum.i.di. iusgẽtium.nam sicut defensio ꝫ aggressorẽ ẽ de iure naturali.ff.de iust.⁊ iur.l.vt vi.i.di.ius naturale.sic ẽt in lite.i.in iudicio debita defensio ẽ de iure naturali.vt hic etiã contra fiscum.C.ò in.fis.facultas. ¶ Tertio no.ex hoc ꝙ clausula q̃ ponitur in priuilegijs seu processibus supplẽtes ex plenitudine potestatis oẽs defectus si quis fuerit defectus ⁊c̃. Intelligitur quo ad defectus iuris positiui.pro hoc de elec.illa de transac.c.i.p illam aũt clausulam nõ inducit aliquod extrinsecũ vnde p eam nõ intelligitur dispẽsatũ cũ ẽ necessaria dispẽsatio.ar.eius qõ no.de fi.presby.veniẽs.sic ẽt non inducit absolutio ab excõicatiõe.pro hoc de sen.excõ.si sum⁹ Mathe.⁊ de hoc in Spe.ti.ij.§.nunc ostendẽdũ.ver.⁊ no. ¶ Op.ad hoc qõ dixi in.i.notabili.imperatorez non posse tollere ius alicuius.ꝙ imo possit.C.de bo.dã.p totũ. Sol. põt ex causa p sniam legitimã.qõ dic vt no.de consti.que in ecclesiaꝝ.sine causa non.⁊ sic ꝓcedit qõ.s.dixi. ¶ Quero an portio debita iure nature filijs possit eis tolli propter delictum patris. Lau. Gen.⁊ Mathe.prosequuntur.dic vt dixi.s.e.cle.in princi.q.viij.

Ver. Vtigitur. Quero in eo quod dicit vacante imperio papam succedere si legatus de latere de causis laycoꝝ poterit cognoscere in terris imperij? Spe.ti.ij.§.nunc ostendendum.v. xix.dicit ꝙ non.⁊ hoc vult glo.in ver.succedimus. pro hoc de fo.comp.lz.i.ibi si maluerit.⁊ in fi.ibi ad nos pro iustitia recurraꝫ.de elec. venerabilẽ.⁊ quod no. Inno.in.d.c. licet. ¶ Secõo q̃ro in eo ꝙ hec sniа retractaꝫ quod modis retractaꝫ sniа? Mat.dicit ꝙ pluribus.aliqñ de ratione corrupti iudicis.⁊ tunc aut fuit corruptus pecunia aut gr̃a vl amore. primo casu sniа ẽ nulla.C.qñ ꝓuo.nõ est ne.l.venales.⁊.c.q recte.xi.q.iij.⁊ in.c.vendẽtes.i.q.iij.secõo casu tenet sed p in integrũ restitutionẽ retractaꝫ.ff.ad trebel. seruo iuito.arbiter aũt siue pecunia:siue gr̃a corrũpaꝫ nõ ẽ sniа nulla.sz ope exceptionis rescinditur.C.de arbi.l.iij.pro hoc de arbi.c.ij. quãdoqz retractaꝫ rõne false aduocatiõis:⁊ tũc si iteruenit pecunia ipso iure nõ tz si gr̃a vel preces opus est restõne vt dictũ ẽ de iudice.de hoc.C.de aduo.diuer.iudi.l.i.quãdoqz rõne falsoꝝ testium.⁊ tunc necessaria est restitutio.ff.de re iudi. Dyuus.qõ dic vt dixi de ꝓba. lz.in prin. Idem dicit Math.si reuocaꝫ rõne falsoꝝ instrꝝ qz eandẽ viz obtinẽt cũ testibus.de testi.cogẽ.puenit.⁊ tñc si ex parte actoris nõ obstante sniа replicabit de dolo. Si ex parte rei cõpetit sibi exceptio quã ꝑus habebat.ff.de dolo.l.⁊ eleganter.§.si procurator.vbi de hoc ⁊.C.de pena temere litigantiũ.l.i.quod dic vt dixi de procu.in nostra.quãdoqz rõne falsarũ allegationũ. Et dicit Mathe.ꝙ necessaria est restitutio.ff.ò iudi. l.si prętor.§.marcellus.dic ꝙ quando per dolum presentis cõtra absentẽ lata est per falsas allegationes ipso iure ẽ nulla.d.§.marcellus.de quo dixi in.d.c.licet.

¶ De appellationibus. Rubrica.

Si a iudicibus. Valet appellatio coraz maiore parte pluriũ iudicũ: sed appellato est appellatio delatio ⁊ termini prefixio intimanda. hz duo dicta. scõm ibi est tñ. ¶ No. ꝙ dz appellari coram iudice si põt ei⁹ hẽri copia.de h̃ i gl.i v.corã. Et dic hẽ.itelligi corã aliquo fieri qõ fit eo sciente.⁊ intelligente.lz nõ ꝫsentiẽte.ff. de ver.sig.coram.⁊.l.vlti. ¶ Secõo no.ꝙ appellatio dz intimari appellato ignoranti.dic tñ sufficere ꝙ eius procuratori spãliter in cã ꝫstituto intimetur.de elec.cle.cãm.i.respon so.⁊ dicit Lap.ꝙ si non intimetur non arctat appellatũ quẽ arctaret si esset intimata.d.cle.cãm nec hz fm eũ effectũ appellatio ante intimatiõem.i. vt ea pendente nihil debeat in nouari ⁊ reuocetur si fuerit innouatũ:⁊ hoc dũmodo potuerit intimari.alias secus tunc.n.fiet quod habetur in.d.cle.facit.e.ti.si iustus. Ex hoc dicit Lap.ꝙ lz appellatio legitima eximat appellantem a iurisditione iudicis a quo.e.tit.directe.tñ dz intelligi fuerit intimata ei ꝫ quẽ interponit: secus in priuilegio exemptiõis: qz si in notitiã eius ꝫ quẽ ꝓcedit nõ veniat.tñ eximit priuilegiatũ. de cõcess.preben.c.i.li. vi.que no. ¶ Tertio no. ꝙ dz intimari delatio ⁊ termini p̃fixio. Et dicit Pau.non sufficere ꝙ sola termini p̃fixio intimetur qz non hz ius delatiõis.e.ti.cũ appellatiõibus.li.vi. ¶ Oppo. ꝙ non sufficiat appellari a maiori parte pluriũ iudicuz.sed necesse sit ab oibus.no. Inno. de offi deleg. cũ super. So.vt in gl.in verbo simul. Et idẽ Pau.⁊ p dictum Inno.quod ponit hec glos.potuit surgere dubitatio de qua hic.vel fm Gẽ.fuit cã dubitandi qz sicut oẽs iudices saltez delegati vel arbitri simpliciter dati simul debent cognoscere sic videbatur: ꝙ eoꝝ sniа simul habeat suspendi p appellationẽ:⁊ aplorꝝ petitionẽ:sed ad hoc rñdeo.ĩ.q.xij ibi nec p hoc vel potuit dubitari:qz fm Lau. videbãtur ꝫium sicut cũ supplicatur a sniа senatorꝝ a qua nõ lz separatim a singulis nec a maiori pte sed ab oibus supplicandũ est.C.de peti.here.l.fi. Sed quo ad vltimũ dicit Lau. ꝙ ibi senatus totus hz iurisditiõem in cõi:⁊ nõ dz fieri corã vniuersitate qõ sepatim fit corã singulis.xij.q.ij. q manumittit. hic aũt fm Gẽ.qlibet hz iurisditionem sepatum lz oẽs habeãt exercitiũ simul.de rescri.pastoralis in prin.de off.dele.prudentiã in prin. quo ad alia dic ꝙ rõ decidendi fuit ea que ponitur i tex.dicit Stepha.ꝙ cã huius ꝓuisiõis est.qz plus debito potuisset causa dilatari quod esse non debet de arbi.questionibus.li.vi.⁊ quod fit a maiori parte cẽsetur factum a toto.ff. ad municipal.l.quod maior.de re iudi.duo ex tribus.vnde licet videretur ꝙ appellatio deberet offerri omnibus.C.ò appel.l.in offerendis.e.vt debitus ibi coram iudice.omnes aũt sunt iudices:vt predixi:tamen sic statutum ẽ ꝓpter difficultatẽ que erat in ꝫgregãdis oibus.ĩ.tps appellãdi.ij.q. vi.anterioꝝ. ¶ Secũdo op.ad hoc ꝙ imo in absentia omnium iudicũ possit appellari.e.ti.suggestũ. So. Mat.ꝙ ibi in appellatione extraiudiciali.de qua.e.ti.bene. Et sic vult Mathe.ꝙ hec cle.habeat locũ in appellatione extra iudiciali. Contrariũ tz hic glo.iij.⁊ verius.dic ergo ꝙ in.c.suggestum loquitur de appellatione que surgit ipso facto p itineris arreptionẽ ⁊ non de appellatione verbali.de qua h̃ vt illud.c.est correctum tamẽ de intellectu eius.⁊.c. meminimus:dixi.e.ti.vt debitus. ¶ Tertio op. ꝙ possit appellari coram vno ex pluribus iudicibus nec sit opus ꝙ coram

maiori parte: q2 quilibet põt p se iudicare. ff. de offi. consu. l. vna. C. de auctori. prestã. l. vlti. So. Lau. q illud in ordinarijs secus in delegatis nisi aliud sit in delegatione expressum. de offi. dele. cãm. t. c. prudentiã. vel ꝑm Lau. hic loquitur de actu cõiter ab oibus celebrato. s. de sentẽtia p' plures lata. ¶ Contrarium loquitur de potentia procedendi simpliciter quã hñt plures ordinarij. vult dicere q ls si erant ordinarij potuissent separatim ꝓcedere: tamen ex quo simul ꝓcesserunt t ꝓnũciarunt locus est ei qõ hic dr. ¶ Quero in quibus iudicibus locũ hz hec cle. glo. i. dicit q in oibus taz in ordinarijs q arbitris iuris. t idem Paul. quia in oibus subest eadez rõ. ¶ Scõo quero circa hoc generaliter cum sunt plures iudices ordinarij an possint separatim procedere. dic q sic vt dixi in vltimo ẽrio. t de hoc de offi. dele. prudentiam. in prin. ¶ Tertio quero circa idem quid si simul cognouerunt: dic q simul debent ꝓnunciare. de hoc in spe. de sententia. §. sed qd. v. qd si duo. de pluribus autem arbitris dic vt de arbi. vt questiombus. li. vi. ¶ Quarto quero circa hoc de arbitris si arbiter fert iniquã sniam an facit litem suam sicut iudex: Mathe. format t est ipertinens sicut alie questiones sequentes. Sol. aũt q sic. C. de pac. si qs in cõscribendo. de hoc in Spe. de arbi. §. i. ver. quid si arbiter ¶ Quinto quero coram quo petitur reductio arbitramenti ad arbitrium boni viri: dicit Mathe. q coram iudice qui dicitur bonus vir. ff. de ver. obli. continuus. §. cum ita. l. vir bonus. ff. iudi. sol. ¶ Sexto quero infra quod tempus peti põt reductio: dicit Mathe. q vsq3 ad. xxx. annos de hoc per Spe. in. e. ti. §. sequitur. ver. infra quod tempus de hoc dixi de arbi. expositã. vbi tenui q tantum infra annum qõ tamen dic plenꝰ vt ibi. ¶ Septio quero quare a sententia arbitri non appelletur: dicit Mathe. q qr non est snia cuz ex ea non nascatur actio in factum sicut ex sententia iudicis C. de reb. credi. l. actori. t sic non potest rumpi per appellationem: rumpitur enim tantuz id quod tenet. ff. de iniusto t irri. testa. l. nam t si. §. rumpendo. de pena recedunt a beneficio legis permittentis appellationem. ad hoc. C. de pac. iuper dote. l. vlti. ff. de precario. t habet de hoc dic vt dixi de arbi. cuz dilectus. ¶ Octauo quero de differentia inter arbitrum t arbitratorem: Mathe. respondit aliquas differentias improprias. dic melius vt dixi de iureiuran. quintaual lis nam tunc arbitrator non sumnitur proprie vt pronunciet: sed vt componat inter partes. secus de arbitrio.

¶ Nono quero si arbiter cognouit inter maiorem t minorem t minor petit in integrum restitui: dicit Mathe. q arbiter poterit incidentter cognoscere licet non principaliter sed hec questio decidit̃ur per tex. de in integ. restitui. causa. ¶ Decimo quero an in appellatione extraiudiciali locum habeat quod hic dicitur: glo. ij. dicit q sic. Idem Paul. qõ etiam dixi. s. in. ij. contrario. ¶ Undecimo quero si in appellatione iudiciali est appellatum extra iudicium t postea infra tempus legitimum est intimata appellatio coram iudice an sufficiat: videtur q sic. quia appellatur coram iudice vt certificetur de appellatione. nunc autem est certificatus t non refert quid ex equipollentibus fiat. ff. si cer. petat l. certum. de verbo. sig. in his. in contrarium quia ad alium effectũ tendit appellatio ad aliũ intimatio. Item nõ esset ꝓ hoc dr̃ia an posset haberi copia iudicis: an nõ que esse debz vt hic facit. ff. de consti. pecu. l. i. §. qui qõ tz Bertrãdus dicens q dz appellatio interponi 'ex quo copia iudicis haberi põt: t nõ sufficit q̃ fiat per modũ appellatõis. ¶ Undecimo q̃ro in eo casu quo haberi põt copia oium iudicum an sufficit appellare coram maiori parte vt hic glo. ij. dicit q sic mouetur ex verbo forte in textu. t idem Paul. t ꝑz hoc dicit Lau. q licet difficultas ꝙgregãdi plures iudices videat cã finalis buiꝰ dispositiõis. tñ est potius ipulsiua q̃ cessante nõ cessat dispositio. ff. ỏ postu. l. i. §. ſexũ. simile de ver. sig. abbate. quia constitutio iuris dz esse perpetua. vnde licz cessat cã remanet principis auctoritas que facit eam durare. ar. ff. de legi. l. de quibus. de offi. lega. c. fi. Ben. aũt dicit q in presentia iudicũ est appellandũ si ipsoruz copia possit haberi. ff. qñ appel. sit. l. i. §. dies. t sic no. glo. t Inn. e. t. si iu-

stus. t. c. suggestũ. t sic concordantur glo. Inno. ẽrie. eo. ti. si iustus. t. c. dilectis in glo. penul. ad hoc. eo. ti. si duobꝰ. pro hoc ista lr̃a a ẽrio. t. e. ti. vt debitus. v. cuz aũt. t qr ħ decre. aliter intelligẽdo esset correctiua iuriũ ẽ id de elec. ecclesia. ij. v. deniqz. t. c. cum expediat. li. vi. Et ꝑm hoc dicit Ben. q verbũ separati hic in tex. nõ videt referenduz ad verbum appellare: sed ad verbũ apostolos petere. attento ordine littere. ar. ff. de leg. ij. cum pater. §. arte. ff. ad trebel. l. hr̃des. §. vlt. In hoc tamẽ nõ persistit. sed dicit q mens huius cle. est ꝓuidere appellãti q ẽt separatim possit appellare a pluribꝰ iudicibus dũ tñ a maiori parte appellet propter difficultatem ꝙgregãdi oẽs: t sic verbũ separati refert ẽt ad verbuz appellare t hoc verius q cũ sit vna rõ verbũ sequẽs debet determinare oia precedẽtia. e. t. scõo requiris. t qõ ibi dixi. Et sic ꝑm Ben. erit repire q ls plures delegati simpliciter nõ possint seperati ꝓcedere. ỏ offi. dele. prudẽtiam. in prin. ipsoz̃ tñ iurisditio seperatiz suspẽdi põt. pro hoc qr sicut staretur snie maioris partis delegatoz̃ si non appellaret. ff. de re iudi. duo. de iudi. c. fi. t sicut ẽt qñ ẽ appellatum statur delationi t termini prefixiõi maioris partis. ita standum ẽ appellationi facte a maiori parte. Itẽ qua ratione maioris partis snia partẽ nõ appellantẽ esset astrictura eadẽ ratione appellatio a maiori parte ẽ appellantẽ relenare. qr oĩs res t̃. de regu. iur. c. i. ne ꝓ hoc hec cle. corriget alia iura: quia licet in eis caueatur q in p̃sentia iudicum sit appellandum vbi cõmode adiri possunt. pro hoc. e. ti. si iustus. t. c. appellatio li. vi. nõ tamẽ caueꝫ q eis existẽtibꝰ simul õbeat appellari. Ad illud de ordine scripture dicit nõ curandum de ordine vbi constat ỏ legis mẽte. ff. de solu. nec ordo. hic autẽ de mẽte cõtraria constat vt dictum ẽ. ẽ. e. q. ¶ Decimotertio q̃ro qualiter intelligitur qõ hic dr̃ de maiori parte? dicit Lau. q de duabus partibus alꝫ nõ ꝓprie dr̃ de maiori parte. vt no. de elec. cũ inter. canonicos. in prin. vel loquitur de maioritate facti. t sic sufficit si in vno excedat. ẽ. de elec. cle. q circa. qõ est verius t nullibi noie maioris partis intelligitur ỏ duabꝰ partibꝰ nisi quãdo in iure exprimitur. ¶ Decimo quarto quero si erant tñ duo iudices qũo appellabit coraz maiori parte? So. vt in glo. in verbo maiori. t ibi querit de alio. qõ dic vt in ea. ibi absolutio. vsqz ad fi. ¶ Decimoquinto q̃ro si coraz oibus simul fuit appellatũ an potest quilibet iudex ſepatim apostolos cõcedere: dicit Paul. q sic. si alij requisiti nolũt cuz eo conuenire sicut ab eo põt appellari t hoc ad sui exonerationẽ t euitationẽ pene. de qua. c. ti. de ꝓpo re. ij. q. vi. decreto. C. e. l. qm̃. t. c. vt sup. l. vi. lz melius sit q in dando apl̃os oẽs conueniant si possunt. pro primo inducit Paul. qr alꝫ ex facto maioris ptis nõ deferẽtis punitur appellans sine culpa ẽ id de consti. cognoscentes. l. vi. di. satis de his que fi. a ma. parte ca. quesiuit. ¶ Decimosexto q̃ro in casu p̃missso si vnus ꝙcedit apl̃os dilatorios alij refutatorios an potest ille vnus penitere t cum alijs dare refutatorios. dicit Paul. q si est talis qui non potest solus procedere penitere potest. t sic ẽt põt si deferẽtes sunt maioꝛ ps. quia per delationẽ factam ab vno vel per partem minoreꝫ aliorum iurisditio non perditur cum in actibus iudicialibus iste vnus non preferatur eis. ff. de re iudi. l. duo. ex tribus. de arbi. si in tres. lxv. di. c. i. ij. q. vi. §. diffinitiua. ver. itẽ si plures: de offi. dele. causam. de re iudi. c. fi. de ar. c. ij. lib. vi. t per consequẽs ipse vnus retinet iurisditionẽ ex persona aliorum. e. ti. vna. Et sic appellanti ex tali ỏlatione nullũ ius ẽ q̃situm nec iurisditio ad superiorẽ ỏlata quia absqz p̃iudicio alicuius penitere potest. t sic intelligitur regula mutare. li. vi. facit ỏ offi. ỏle. q̃uis. e. li. ỏ elec. auditis. Itẽ taliter ỏferẽs non dr̃ functus officio suo cum res nõ possit restitui suuz effectũ tanq̃ facta ab eo q nõ possit t ꝓ hoc sibi nõ obstat. ỏ offi. dele. in lr̃is. ỏ appel. intimasti. t cũ non habuerit ptãtẽ volẽdi põt penitere non obstante regula. quod semel li. vi. dicit tñ Paul. q si alij postea ỏferant appellationi ẽt diuisim vꝫ valere delatio t apl̃oz assignatio. ar. ff. de servust. p̃dia. p fundũ. dicit tamẽ ẽ hoc eẽ: quia delatio pẽdet ex facto iudicum in quoz ptãte est simul conuenire t cum sit actus iudicialis debet fieri simul: sicut t alij actꝰ iudiciales

t hoc dicit

z hoc dicit forte verius z de mente bⁱ littere. primū verius vt dico. j. q. xxxiij. ¶ Decimoseptimo q̄ro i eo qđ dicit de intimatiōe an appellanti scienti dz fieri intimatio: gl. i ver. ignoranti. qđ nō. z idē Pau. q dic nō curādū qūo sciuerit si ue: q: eo p̄sente fuit appellatū siue alter ex quo plene ē instructus. ¶ Decimooctauo q̄ro si iudex nō detulit appellatiōi. an debeat hoc intimare appellato. dicit Pau. z Bē. q nō: q: solū hic dz faciendā intimatiōem de dilatione: rō vo quare itimaī delatio. colligiī: ex glo. in verbo delationis quare aūt refutatio nō sic intimeī pz ex eadē gl. q: tunc ces sat rō de qua in glo. ¶ Decimonono q̄ro in eo qđ glo. p̄missa dicit q p delatiōem principale negociū deferī ad iudicē appellationis an hoc sit indistincte ve: dicit lap. si iudex deferens habebat iurisditionē p suā delationē trāsfert ēt cām principalē: si āt non hz iurisditionē tūc transfert cām appellatiōis tm̄ nō principalē. vt no. Spec. eo. ti. §. qualiter aūt. v. porro. in fi. alias. v. q aūt dixi. z Jo. an. e. ti. cū de app. li. vi. ¶ Vigesimo q̄ro an p approbationem appellanti cā principalis eodē mō trāsferat: dicit lap. q nō sed trāsfertur solū cā appellatiōis quo ad cognitionē z decisionē: dz tm̄ tūc appellās z appellat⁹ mittere ꝓcuratorē non tm̄ ad impetrā dū sz ēt ad tractādū z finiendum cām appellatiōis in curia z hoc nisi appellatus dicat q vult ēt cām principalē diffini re i curia. e. ti. c. j. li. vj. de hoc. l. Spe. in. d. §. v. tertio. ¶ Vigesimoprimo q̄ro an delationem pōt iudex facere inito appellato: dic lap. q sic: z q ēt appellatus pōt approbationem facere inito iudice. qđ ēt no. e. ti. iterposita. ¶ Vigesimosecundo q̄ro quē terminū pōt iudex a quo p̄figere appellationi. So. vt in glo. penul. q̄ dicit q dupliceī. s. ad iter arripiendū ad se p̄sentādū de primo. e. ti. puenit. ij. de scō. e. ti. significauit. z. c. personas. Est aūt z tertius terminus ad finiendā apellationē. z istū nō pōt iudex a quo p̄figere. e. ti. ex insī nuatione. sed p̄figitur a lege. e. ti. cum sit. j. e. sicut hūc tamē terminum p̄refigere pōt iudex ad quez vt no. de dolo. cum olim. in glo. vlti. quā nescio alibi. z idē hic lap. qđ dic ꝓcedere in papa. z sic loquitur. c. cum olim inferior vero non posset terminum iuris breuiare. regula indultū li. vi. d. c. cum sit. vbi dixi. Est z quartus terminus ad redeundum ab appellatione. d. c. ex insinuatione. Et iste est idez in effectu cū termino ad finiendam. appellationem. z reprobatur ille. d. c. ex insinuatione. ¶ Vigesimotertio quero si iudex a quo assignauit terminum appellanti ad se p̄sentandum aliuz terminum ad fidem faciendum sibi q p̄sentauerit. si appellans fidē nō fecerit an appellatio sit deserta: dicit Lap. q lz ex hoc veniat puniendus: q: non paruit. nō tamē appellatio debet censeri deserta cum hoc non sit iure expressum facit de sen. excō. is q. i. Rūso. li. vi. Idē tenet Fede. de senis in consilijs. cxxvij. z dixi. e. ti. ꝓsonas. z. c. ex insinuatiōe. dicit tū Lap. q si iudex cōminatus fuisset q nisi i termino assignato sibi fidem de dicta p̄sentatione fecisset haberet appellationē ꝓ deserta. tūc secus. Pe. de anch. dicit q iudex a quō nō pōt ꝓnunciare appellationē esse desertam hoc vltimo casu: q: hec sniа conferī in tēpus quo futurus est non iudex cū sit transfusa iurisditio in iudicez ad quē. ar. de offi. leg. p̄senti. li. vi. ff. de iurīs. om. iudi. eū qui. §. fi. dictuz placet sed ratio nō vrget q: si appellatio est frustratoria nec iudex detulit nō est i superiorē trānsfusa iurisditio. e. t. cuz appellationibus. li. vi. sed verior est ratio q: beneficium appellationis pendet in cognitiōe superioris nō ergo pōt iudex a quo ēt in parte ipsuz tollere nisi vbi reperiī ei a iure concessum. facit de cōfir. vti. c. i. z. ij. Itē est beneficium iuris. e. ti. cum spāli. ergo nō auferendū. regula indultū. ꝓallegata. tm̄ tutū est appellāti q fidē faciat ne se ingerat opinionibus z h̄ no. ¶ Vigesimoquarto quero an p̄refixio termini. z delatio si sunt plures iudices possit separatī ab eis fieri: glo. in verbo p̄fixionis. videtur sentire q nō. qđ ēt tz Gen. sub dubio forte. q: appellatio z apl̄oz petitio a parte prouenit sed appellationi deferre z terminū p̄figere ꝓuenit a iudice. vndē sicut iudices vel arbitri plures nō possunt ꝓcedere separatim nec istos actus explicare maxime cū per delationē agatur de iurisditione ab eis abdicanda z in superiorē transferenda. e. ti. cū appellationibus. li. vi. p̄to hoc de offi. dele. prudentiā. z. c. cū cām. z c. cum sup abbatia. z. c. si ꝯ vnū. Idez Pau. vt dixi. §. q. xvi. Lap. dicit verius esse q sicut appellari pōt separatiz ita z apl̄i dari: vt nō ad iparia iudicentur iudices. z appellās: quod puto verius: vt sic p̄misso antecedēti ꝓmittatur q̄ñs de offi. dele. ꝓterea. ¶ Vigesimonono q̄ro si ex duobus iudicibus vnus defert alius non: dicit Lap. q valebit delatio vl̄ repudiatio. put acceptabit iudex ad quē: z hoc si illi erāt delegati. In ordinarijs vero valet illa q̄ facit ꝓ reo. de re iu. duobⁱ. z ꝓ hoc. j. q. xxvij. ¶ Vigesimoseptio q̄ro si iudices erāt in dispari numero: dic Lap. q valebit delatio vel repudiatio maioris partis. ō rescript. pastoralis. de arbi. c. i. z fi. lib. vi. ¶ Vigesimoseptimo q̄ro in eo quod dixi. §. q. xxv. de duobus iudicibus discordā tibusquid si sunt plures in numero pari z discordant dicit Lap. q si sunt dati cuz cl̄a qđ si ambo: vel quod si non oēs: vel cum illa oēs: vel alter vestrum. vel simili z vna pars defert appellationi altera non. z pars non deferens procedit eius processus ex futuro pēdebit euētu vtrū valeat vel ne. p̄dicta in duabus ꝓximis q̄nibus locū habent q̄ ī simul oēs ꝓcedunt. sz si vnus eoz eo casu quo pōt ꝓcedit z ab eo appelletur z ipse appellatiōi deferat deuoluetur ad superiorem causa appellationis z precluditur collegis via procedendi. ad hoc de offi. dele. cum plures. z. c. si ꝯ vnū. li. vi. z. e. ti. cū sup abbatia. Si vo detulit sed ꝓcedit ex futuro. pendebit euentu eius ꝓcessus: q: si ꝓnunciabiī malla appellatum tenebit ꝓcessus ꝑm Lap. z videnī eius dicta eē inolita nec oz in hoc ī sistere: q: decidunī p. c. fi. de re iudi. cū ibi no. ¶ Vigesimooctauo q̄ro an iudex q non detulit appellationi possit terminum p̄figere. Inn. de accu. c. vlt. dicit q nō. Contrariū tenet Spe. e. ti. in quarta parte. §. sequitur videre in forma. Reuerendo vel sanctissimo. dicit Lap. q h̄ cle. in eo q de delatione z termini assignatione a ꝯrio. facit ꝓ dicto Inno. verius puto dictum Spe. q: regula est q iudex a quo pōt p̄figere terminū appellanti. de appel. personas. z. c. cū sit. que iure indistincte loquuntur: nec ista cle. ꝯ dicit. nā argumentū a ꝯrio dz sūmi a cā finali. vt no. ō elec. publicato. z sic nō sūmitur inducēdo hāc cle. mō predicto. ¶ Vigesimonono quero si iudex detulit appellationi an ex post facto pōt terminū p̄figere: videī q sic. s. e. cum sit Romana. dicit Gen. q ꝯrium nō ꝓbabiliter pōt dici q: per dilationē desijt esse iudex. e. ti. cū appellationibus. z negocīū ꝓncipale z oīa accessoria sunt ad superiorem devoluta s. e. dilectis. §. ꝓterea. z statim succedit terminus iuris ad p sequendum z iputet sibi iudex q cū detulit terminum non prefixit vtendo iuris beneficio. C. de iur. deli. l. scimus. §. si vero. postq̄ a contrario. z dic ꝯ vt no. Jo. an. e. ti. cum appellationibus li. vi. vbi nūdet rōni premisse. ¶ Trigesimo q̄ro an sicut intimatio fit appellato hic ita debeat fieri iudici cum appellatur in eius absentia: dicit Gen. q non: q: si hoc voluisset ita expressisset de iudice sicut de appellato. de hoc dic vt dixi de elec. cle. causam. in prin. q. xxvij. ¶ Trigesimoprimo quero an in qualibet causa appellationis debeat fieri intimatio appellato: videtur q sic per hanc cle. quod videtur tenere Spe. e. ti. §. qualiter. Gen. dicit aliter dicendum: vt ipse not. de elec. cle. causam. dic q i casu huius cle. locum habet intimatio. Item in casu dicte cle. causam als non nisi reperiatur expressum. z cle. causam. non habet locum nisi in appellationibus interpositis ad sedem apostolicam: vt no. glo. in ea. cle. in prin. in ver. sedem apostolicam vbi dixi in. vi. q. ō quo ad hanc cle. dic vt in sequē. q. differt tm̄ intimatio dequa hic ab illa de qua in cle. causam. vt dicit glo. vlti. z dico. j. q. xxxij ¶ Trigesimosecundo quero si ab oībus iudicibus simul est appellatū an debeat fieri itimatio appellato dicit glo. vult. q sic. q: eadē est ratio sicut si separatim q: tūtuz periculū ē ignorāti vno casu sicut reliquo si nō ꝓsequereī appellationē cui delatū est propter qđ periculū vitāduz fuit inducta hec itimatio. z lz hic dicatur eam faciendā q̄ñ separatim est appellatū nō negaī qn sit idē q̄ñ ab oībus appellaī. z idez Gen. ¶ Trigesimotertio quero an intimatio de qua hic locū habeat in casu cle. causam. glo.

vlti.ibi ꝛ aduerte dicit ꝯ non.ꝛ dic vt in ea.ꝛ idem Genze.
¶ Trigesimoquarto q̄ro in eo qđ dicit hec glo.q; i causis beneficialibus terminus est appellationi p̄fixus si termino non pereatur an deserta dr̄ appellatio: dicit Lap.q; non.de elec.c.i.li.vi.lz secus sit in termino hominis.e.ti. personas.
¶ Trigesimoquinto q̄ro si iudex a quo cā beneficiali defert appellationi ꝛ assignat terminum de quo in.c.i.p̄alle.vl aliū consentientib⁹ vel nō ꝺicētibus partib⁹ ad iter arripiendu:vel p̄sentandū ꝛ appellans vel appellatus nihil faciūt in termino an appellatio sit deserta: q; sic si nullum ibi est impedimentū.e.ti.psonas.ꝛ.c.cum sit.j.e.q;diu Lap. Pe.de anch.dicit q; iudex nō pōt assignare aliū terminuz q; illū de quo in.d.c.i.q; hoc esset tollere legē maioris ꝓtra id qđ no.de accu.cū.p.in.glo.fi.de sortil.c.ij.de elec.cupientes.§.qđ si lib.vi. Itē p̄supposito q; possit. dicit tamen q; nō cōparēdo in termino appellatio non erit deserta.qz in.d.c.iponit alia pena nō cōparenti vt in eius absentia ꝓcedat cuiꝰtandū est p predicta ꝛ hoc videt probabiliter dictum p;o Lap.tñ est qz loquit qñ statuit terminus partibus consentientib⁹:vel nō ꝺicētibus.possent autē partes ex toto renuntiare appellationi.de elec.q̄uis.li.vi.possent ergo consentire q; alteretur dispositio illius.c.in suum p̄iudicium ꝛ sic q; iudex assignet terminū nec istud est tollere legē superioris sed partes renunciāt suo fauori qđ possunt de regula.ad apostolicā.ꝛ dato q; iudex assignet terminuz iuris lz nō fieret deserta si terminus esset a iure tm̄ assignatus:vt dixi in p;oi.q.secus tñ qñ a iudice ēt idem terminus assignatur:quia durius agitur cuz ministro legis q; cū lege.ff. de arbi.l.celsus.p hoc qđ dixi de rescrip.c.i.

Quamuis. Not.q; obseruātia cōis attendenda est talis enim obseruantia secundum Lau.est optima legum.interpres.de consue.cū dilectus.maxime si in Romana curia obseruetur.quia quod Rome fit spectandum est.de offic.p̄sid.sed licet.xij.dist.c.i.ij.ꝛ.iiij. quod est verum si mandetur per alios obseruari:vt hic:vel etiaz si nō mandetur.dum tamen non refragetur specialis loci cōsuetudo.de consti.ex litteris.secus si p;obibeat ꝑ alios obseruari.de temp.ordi.c.i.vbi de hoc. ¶ Secundo no. ibi volentes.q; voluntas pape p;o ratione sufficit.insti.de iure naturali.§.sed quod principi.ꝛ facit cōmunē obseruantiā iuri p;eferri vt hic.de hoc.e.di.§.leges.de consue.c.fi.sicut facit ēt eqtatē p̄ferri iuri.vt hic ꝛ de rerum pmu.c. vno.li.vi. Quid autez sit equitas ꝛ qūo p;eferatur iuri no.ħ Laud.ꝛ Pau.dixi de trēsac.c.fi. ¶ Opp.q; nō sufficiat aplos sepe petere vno cōtextu.nā qđ fit vno cōtextu licet pluries habetur p;o vno facto nec hoc casu verboꝝ replicatio actuū diuersitatez geminat.xxi.q.ij.lotharius.sicut de promissione dicit.ff. de verb.ob.qui bis.ꝛ de leg.sepius.ff.ō leg.i.l.plane.§.si eadem res.debuit ergo petitio ꝓtineri interualla.de sen.excō.ꝓstitutionē.lib.vi.So.Ꝛia sunt vera de rigore.lz de equitate ꝓcedit qđ hic dr̄ vt p; in tex.ꝛ per hoc papa vtitur verbo decernimus.ad ostendendū qđ sit nouum ius.ꝛ q; ante hoc ꝓtrariū erat dicendū.p hoc glo.in eodez verbo ¶ Quero qd sint apli. quo ad effectū huius.c. dicit Lau. q; sunt breuis forma iudicē ad quē appellat instruens motū iudicis a quo ꝛ totius appellationis circūstantias breuit cōprehendens.ij.q.vi.§.forma. ¶ Secdo quero vnde dicātur:dicit Lau.q; ab epi.qđ est.s.ꝛ stolon quod est missio: sit enim littere ad superiorē misse.de hoc in Spe.e.tit.in quarta parte.§.seqt. ¶ Tertio q̄ro qđ est tps petēdoꝝ aplorū dic vt in glo.i verbo tpe.qđ ē.xxx.diez.e.ti.vt super lib.vi. oli erat.v.dierum.ij.q.vi.ab eo. ¶ Quarto q̄ro quādo curāt isti.xxx.dies: glo.ea dicit q; a tpe sñie vel a tpe quo inci pit currere decendū ad appellādū. Et idem Pau. dicēs ex hoc q; in istis.xxx.diebus cōputanꝺ.ꝛ.qui danꝺ ad appellandū qz appellatio ꝛ aplorꝝ petitio fiūt coꝛā eodē ꝛ petitio aplorꝝ que est verbalis tm̄ ē accessoria appellationi iō vnū tps iputaꝰ in alio.C.e.ti.iudicib⁹. canonizata.ij.q.vij. quod tenet gl.ff.de libellis dimissoriis.l.i.no.e.ti.ab eo.li.vi. Alij dicunt computandos a tempore appellationis interpositę qz.x.dies dantur ad appellandum.ꝛ.xxx.dantur ad petendum apostolos super appellatione nec est opus q; petant in appellatione.vt dico.j.q.vi.p hoc.d.c.ab eo.quod tenuit Host.e.t.c.i.li.vi. Et in sūma huius ti.§.qualiter.ver.iudex autē. Idē Gen.dicens.l.iudicibus.cū dicit a tpe sñie intelligēdam post q; sñia ē per appellationē suspēsa.quia licet sint multe species aplorū:qdā dimissorij. de quib⁹.ff. ō libel.dimisso.l.i.ij.q.vi.§.forma. quidā refutatorij.C.de ap.l.vl.§.i refutatoriis.ff.de ap.reci.l.sciendum.e.ti.cū appellationib⁹ lib.vi.qdā reuerētiales.de qbus.e.ti.c.i.li.vi.tamen nulli p dictoꝝ peti vel concedi possunt nisi sit appellatum.ante eni nō pōt admitti vel refutari appellatio cū non sit emissa ar. ff.dele.ij.l.si ita scriptū.§.si sub conditione.xxxij.q.i. quod vero.nec ante appellationē stringitur pars.peter nec iudex p̄stare.ij.q.vi.post appellationez.ff.de libel. dimis.l.i. vnde absonuz vr̄ q; xxx.dies ad eos petendos currāt anteq; sint necessario petendi quia sic reperiretur p̄scriptio currere cōtra illū q in nulla est negligentia qđ ē contra naturam p̄scriptionis que inducta est in odiū negligentis.C. de anna. excep.l.vlti. Scdo qz simile est tps hoc illi tpi in quo concedi debēt.imo est idē.d.c.ab eo.li.vi. Iz tēpus.xxx.diez infra quot debet concedi currit post appellationē.d.l.i.de libel.dimis.ergo tēpus.xxx. diez intra quos habēt peti alias citius curreret habenti appellare q; habenti concedere quod videtur absonū. Tertio qz tps petēdi apostolos est.xxx. diez sed finge qđ appellatur vltimo momēto decēdij.si curreret a die sñie haberet appellans.xx.dies tm̄ quod repugnat iuribus dantibus.xxx. ¶ Quarto qz non possunt peti nisi p illum qui appellat.ergo oportet q; prius appellauerit.ad.l. iudicibus.respondet Genz.vt predixi quod debet intelligi a die sñie.s.per appellationem suspense:expedit enim iura iuribus concordari.de elec.cum expediat.lib.vi.ꝛ vnū iustrabitur ad aliud:si.de leg.sed ꝛ posteriores. Et sermones intelligende sunt iuxta materiam in qua sunt etiā:quādoqz contra p;opriā significatiōem.ff.locati.l.si ab vno. Alij distinguūt:qz aut loquimur respectu iudicis: aut respectu appellantis:primo casu ꝓcedit opi.scda:scdo casu ꝓcedit prima si tpe sñie sciuit appellās de sñia:qz hoc casu imputet sibi nō appellauit statim ꝛ apostolos petijt in casu vo pmisso dz pmitti iudici q; possit deliberare non.n. potuit diuina re an appellaretur:ꝛ p hoc dicūt q; cū appellaꝰ extra p̄sentiā iudicis currnnt a die intimationis facte iudici. ꝛ ita decidit rota romane curie.decisione.xxxij. Item fuit dubitatum a quo tempoꝛe:dic q; p;ioꝛ est opi.prima idistincte.p.d.l. iudicibus:nec rationes premisse in contrarium vigent.nā ex quo ista tpa sunt compassibilia pōt vtrūqz simul currere.ff. ad turpil.l.in senatus.no.de elec.cum in cunctis. in fi.ꝛ.j. ō magistris.cle.ij.v̄.si quis in glo.ꝛ ibi dixi in.ij.q.ꝛ plenius i d.c.cū in cunctis. ¶ Quinto q̄ro quare aplī debent instāt peti:dicit lau.ꝛ Hen.q; iō qz iudex a quo ꝓuocaꝰ de of.dele. suspitionis.ob hoc ad eū mitigandum dispōnūt iura q; petantur instanter ꝛ cū reuerentia qz forte non traderet si cuz arrogantia peterent:qz cum is qui displicet ad intercedendum mittit ꝛē.xlix.di.§.i.in aut.de man.prin.§. deinde cōpetens. ¶ Sexto quero an sit necesse q; petantur simul cū appellatiōe gl.in v̄.ꝛtextu dicit q; non idē Pau.ꝛ Hen.z. p hoc verbum sufficere hic in tex.ꝛ sic non est necesse.

§. Verum. No.q; appellās tenetur ad duo.s.ad comparendum in termino assignato ꝑ petendis apostolis ꝛ ad eos petendos vt hic:secus cum citatur vt veniat ad videndum reuocari grauamen: qz tūc sufficit compareat:etiam si nil petat.e.ti.si a iudice.li.vi.q̄ fit rō dr̄ie dicitur in gl.sola. ¶ Scdo no. q; terminus iuris ꝑtaretari hic enim iudex certū terminum assignat ꝑ apostolis ꝛ loquitur de termino hominis.qz.j.§.pri. logtur de termino iuris.oportet autem intelligi q; fuerit terminus breuior.non enim posset iudex terminū.xxx. dierū. plongare. qñ autem qūo possit terminus iuris breuiari no. de reg.iu. indultum li.vi.dixi.e.ti.cum sit concludendo q; terminū datuz a iure siue hominis ministerio iudex nō breuiat nisi cū reperitur ei permissuz datuz autem cū hois ministerio sic.

¶ Tertio no.

¶ Tertio no.q̄ apostoli dandi sunt expēsis iudicis a quo: nā assignat terminum ad eos recipiēdos.p̄o hoc ēt.j.§.proximo.ibi se daturū.z ibi oblatus. Hic ēt libellus datur expēsis actoris.iij.q.iij.offerat.hec enim verba dare cōferre tribuere z exhibere videntur gratuitatē concessionem respicere z his verbis vtitur hic.z.C.c.l.iudicib⁹. posita.ij.q.vi. in fi.ibi conuenit p̄stari q̄ necessitatē imponit iudici.xiiij.q.i.q̄ precipitur.ad idem.e.ti.c.i.l.vi.ibi assignare deprope ret.z in.c.ab eo.ibi a iudice exhiberi. fit enim concessio ex officio.ij.q.vi.ab eo etiam nō petenti.C.e.l.eos simile de of. or.si canonici.li.vi. Pau.z idem dicitur.j.§.proximo.i gl. vlt.que dicit cōiūs seruari q̄ dentur expensis appellantis. quod dicit habere equitatem maxime in delegatis. idem Pau.dic.q̄ imo veritatem. Quis enim iudex debeat offerre:non tamen debet suis sumptibus actu facere: quia non debet suis sumptibus militare.de p̄script.cum ex officij. de rescrip.statutum.§.assessorem.li.vi.z de hoc etiam dico j.§.se.q.v. ¶ Opp.q̄ ex quo apostoli fuerint in appellatiōe petiti non sit opus q̄ in assignato termino iterum petantur quia sufficit simul fieri.s.precedenti responso. So. Laud. q̄ q̄ñq̄ iudex statim concedat vel expresse denegat vel assignat tempus non determinatum.vt.j.in fine.z procedit cōtrarium quandoq̄ certum terminū assignat.vt hic.vel terminum iuris.vt.j.proximo.§.z tunc tenetur appellans iudicem requirere vt hic.sed in eo q̄ dicit de termino incerto videtur potius dicendum idem de illo sicut quādo assignatur terminus iuris:vt.j.in fine dicitur.ratio autem quare in termino tenetur iterum appellans petere quia petitio sua videtur suspensa ad terminum ideo ne videatur ab ea recessisse debet eaz renouare. ¶ Quero que est ratio eius qō dixi in.i.notabili.q̄ ℞ in termino non sufficit cōparere nisi petantur apli z i casu.c.si a iudice.sufficit cōpitio sola. So. vt in glo.in vbo petat.z idē Pau.z in hac glo.iurisditionē resumat z sic fauore ipsius iudicis.z iō ad minus teneī appellans. ¶ Scōo q̄ro an apostoli debeant dari clausi z sigillati vī q̄ nō.q̄ relatiōis copia debet dari litigatorib⁹.e. ti.itimasti.ergo z aplor. Itē si negareī delatum z iudex velit itez ꝓcedere ꝓbari nō posset si eēnt clausi. In ꝑriū quia dirigunī supiori cui sunt p̄sentādi z ab eo apiendi.ar.de of. dele.cū oli.ij.dicit Pau.equū q̄ denī aperti z necessariuz q̄ sermo dirigī ad appellantē vt sciat qualē ꝓcuratorē habeat mittere ad ꝓsecutionē cause.e.ti.iterposita.ij. Rñso.e. ti.c.i.li.vi.vbi vo dirigunī superiori tollerari pōt q̄ dentur clausi.bene tamē facit iudex certificare appellantē an detulerit vel nō:imo vī necessariū p id q̄ nūc dictū est. facit.c. s.p̄ri.in fi.glo.vo vltia.j.§.p̄ri.vbi dico.q.vi.simplr vī vel le q̄ necessario denī apti.z sic cōiter danī.q̄ danī actis p̄o aplis z in actis scribī responsio iudicis an deferat vel non. ¶ Tertio q̄ro qd si iudex assignauit terminū appellāti ad audiendū voluntatē vel rñsionē suā.si appellās non cōparuerit an dicatur renunciasse appellationi:qdam q̄ nō. qa hic logī quādo assignaī termin⁹ ad recipiēdos aplos cū ergo cle.sit penalis nō dz extēdi. ō peni. di.i.§.pene. Alij ꝫ q̄ nō est pena sed ꝓuisio causaꝝ z abbreuiatio ad qō iura intendūt.de dolo.finē. Itē ista sunt paria z sic dī fuisse ꝓnunciatū i curia de ꝙsilio auditoꝝ.z hec ps idubitanter ꝓcedit quādo i appellatione apli fuerūt petiti:q̄ tūc dādo terminū ad audiendū respōsionē intelligī dare ad recipiendos aplos delatorios vel refutatorios vel reuerentiales:sed qñ in appellatiōe nō fuerunt petiti verior vī alia pars.vel saltē equior.tamē adhuc puto idē eē q̄ dando terminū ad audiendum rñsionē intelligī dedisse terminum ad oia q̄ sub respōsione ꝙtineri pñt.z sic ēt ad aplos recipiēdos. ¶ Quarto q̄ro in eo qō dixi in.i.notabili q̄ iudex a quo pōt reuocare grauamē quando hoc possit qdam vt refert Mat.dicūt q̄ de re integra cū appellans non fecerit sumptus.in prosequenda appellatione.ff.de condi.cau.da.si pecuniā.in prin. glo.e.ti.cum cessante.dicit q̄ ēt postea pōt dummō reficiat sumptus. Host.dicit z verius q̄ semper potest donec desierit esse iudex.desinit aūt dando apostolos dilatorios.eo.ti. cū appellationib⁹.li.vi.z alijs modis.de qb⁹ dixi in.d.c.cū cessante. ¶ Quinto q̄ro si in termino assignato ad recipiēdos aplos.nō cōparuit appellās q̄ fuit impeditus: dic q̄ nō dī deseruisse.e.ti.ex rōne. ¶ Sexto q̄ro qd si cōpareat ꝓcuratorē: dic sufficere maxie si hz spāle mandatū: q̄ qui p alium facit z̄.de sen.ex mulieres.lib.vi. ¶ Septio q̄ro an in termino teneaī petere istanter z sepi⁹. Paul.vī dicere q̄ sic.nā in vbo petat.dicit subaudiendū instanter z sepius.z hoc nisi tpe appellatiōis fuerint petiti instanter z sepius:tūc eni nō expedit nisi petanī.p hoc glo.in.v.videī sed illa logī in alio casu.ipse aūt Math.cōcludit melius eē hic supplere q̄ istanter.p hoc.§.proxi.z fi. ¶ Octauo quero si in termino assignato iudex assignat alium terminum. So.vt in glo.in.v.videī.quā no.in.v.z lz.vsq̄ ad fi. z idem Pau. ¶ Nono q̄ro i eo q̄ hic dī q̄ non veniēs in termio ad recipiēdos aplos vī renunciasse appellationi.an ℞ sit ꝓsumptio iuris z de iure:dic q̄ sic.nā in tantum deserta est appellatio q̄ nullo mō audieī eā ꝓsequēs:nisi fuisset impeditus vt dixi.§.q.v. Si tamē erit ītra decēdiū ad appellandū posset itez appellare vt dicūt qdā. Cōtrariū tenui de testi.significauerūt.q̄ vī oē i p̄ria appellatiōe deduxisse cum ergo ei renūciauerit amplius nō audiaī.qō dic vt ibi dixi.

§. Similiter. No.q̄ terminus iuris hic equiparatur termino hominis: sicut eni nō petēs aplos in termino hominis cēsēī appellationē deseruisse.s.§.proxi.ita z in termio iuris vt ℞. Ex hoc no.q̄ terminus iuris cesseī certus:si enim foret incertus nō arctaī.j.§.p̄xi.dī aūt certus:q̄ iura sunt certa.ff.de iu.z fact. igno.l.ij.ō ꝙsti.c.fi.z a quocūq̄ scribi debēt.C.de legi.leges z iuris terminus arctat: vt hic sicut hois ꝓ hoc de clec. statuimus:z.c.cupiētes.l.vi.ꝓ hoc qō dico.j.q.ij.z.iij. ¶ Quero in eo quod hic dī qñ iudex rūdet appellanti z̄.an hoc ꝓcedat siue petat apostolos siue non:dicit Pau.q̄ sic z ideo in vbo appellanti.supplet z apostolos petenti vel non petenti vel alteri vel procuratorio noie ipsius petēti. Ex hoc no.q̄ ēt si appellans petierit apostolos.tū si iudex dat terminū ad eos accipiendos debent in termino iterum peti.qō tenz Lan.z Gē.dicens q̄ ad hoc tenetur propter spem in qua iudex eū sup hoc posuit terminū iuris vel hois assignando. ¶ Scōo quero in eo quod dicit de iudice qui respondet se daturum infra iuris terminū an sit dīa: an iudex assignet certā diē p̄o apostolis:vt q̄ dicat cōpareas tali die an icertam vt infra tot dies.gl.ij.fol.z dicit q̄ sic:q̄ primo casu nō pōt comparere intra diez scōo casu sic:quod no. Ex hoc no. q̄ valet terminus incertus.nam cum dicit compareas infra tot dies terminus est incertus.z hoc ēt no.eadez gl. sed dic q̄ sufficit q̄ est aliquo modo certus ex quo non transgreditur diem vltimam termini. Ex hoc ēt no.id qō dicit eadem glo.ibi z ꝓ id videtur vsq̄ ad finē.ꝓ quā terminare pōt qō q̄ queritur de citatione facta vsq̄ ad pasca vel aliā diē feriatam:tz enim citatio z dz comparere ītra diē. qō dixi de fer. c.fi. Et in hoc vt dicit gl.sufficit q̄ compareat qñcūq̄ loco tñ z tpe congruo z intellige ꝙgruo:q̄ ꝑm Pau.nō sufficeret si incōtinenti compareret:dz.n.expectare tāto tpe vt cū cōmoditate potuerit iudex aplos formasse:qd enim si tertius assignauit terminum p̄dictum z in nouis cōpareat nō ē de mēte iuris q̄ satisfactū sit termio z ō loco ꝙgruo.pone exēplū ꝓ id qō no.e.ti.ab eo.i glo.añpe.li.vi.z ibi no.de loco icōgruo.ꝙgruus aūt vī si sui copiā facit i publico.ff. qñ ap. sit.l.i.§.adeundi.ij.q.vi.biduū.ver.adeundi. Et dic publico i.in quo sedere cōsueuit.vt no. Bar.in.d.§.adeūdi.z ō hoc j.e.q.z dic Pau.q̄ iste terminus nō pōt dici dubius cū sit iuris z initiū ei⁹ sit ex facto appellātis: vult dicere qō de iure statutū est tps appellāti ītra qō aplos petat: z si iudex dicit sc daturū intra iuris terminū vel ītra breuiorē nō ꝑt dici icertitudo cum ēt pri⁹ adhoc teneretur appellans.z iō nō ē i eo ꝓbabilis ignorātia.ꝓ hoc qō dixi.§.in.i. notabili. Ex hoc iferī q̄ dūmō ꝙgruo loco z tpe cōpareat intra terminū teneī iudex aplos tradereī.z dic Gen:q̄ in tantū tenetur iudex eos tradere q̄ sicut iudex qñ nō ē assignatus terminus liberaī tradēdo aplos.j.xxx.dies qñcūq̄.sic appellās quādo terminus ē assignatus liberaī quādocūq̄ petat cōgruo

tpe q̃si totũ tp̃s ad sui cõmodũ sit iducẽtũ.ar.ff.ō.v.ob.stipulatio ista.§.iter.ex hoc dicit Ben.ī.§.sequẽti.q̃ iudex nõ eligendo certũ terminũ transfert ptãtez eligẽdi in appellantẽ sic de q̃suc.cũ in tua.de p̃bẽ.si plurib⁹.li.vi.dicit tñ q̃ licz appellãs petendo.ī.iuris terminũ nõ obtieat ap̃los adhuc p totũ iuris terminuz teneꝛ expectare ad iudicẽ si eos offerre velit.ar.s.e.si a iudice.li.vi.qz iudex añ lapsum iuris terminũ nõ dr̃ esse in mora tradendi eos. sz appellãs nõ teneꝛ iterũ adire iudicẽ ex quo semel intra dictũ terminum petijt qz semel iuris dispositiõi satisfecit.sec⁹ aũt si iudex assignaꝛ set certũ terminũ:qz illo elapso nõ ẽ amplius expectandus. ¶ Op.ad id qõ dixi de loco cõgruo.videꝛ.n.qñ bet loc⁹ cõgruus cũ appellatio nõ sit actus iudicialis.potest enim interponi ẽt die feriata.C.de fer.l.i.no.de fe.c.fi.in glo.ij. sicut ẽt libellus offerri.ff.de adul.miles.§.sexaginta:z sic etiã quo libet loco potest exerceri.Solu.videtur vbicunq; appellatio porrigatur iudici hoc sufficiat ad ipediẽdũ ne sñia trãseat ī rẽ iudicatam.qõ satis inuit lex pmittẽtes appellaꝛ posse die feriata q̃ tñ iudex nõ sedet.sed quo ad effectũ vt iudex nõ tradẽdo ap̃los itelligaꝛ ōtulisse appellatiõi.vt hic regrit q̃ loco q̃gruo sint petiti. Et quo ad ħ q̃gruus dr̃ vbi sedere q̃sueuit:vt dixi.s.e.q.vl̃ eoipso q̃ nõ apparet incõgru⁹.apparet aũt icongru⁹ ex cõiecturis vt ī exẽplis de qb⁹ hẽtur. e.t.ab eo.li.vi.in glo.antepe.z sic dicẽti icõgruũ incũbit pbatio. ¶ Tertio q̃ro si iudex respõdit se daturũ apostolos ī termino iuris vel vltima vel penul.die ī mini:dicit glo.ij. q̃ terminus ẽ certus nec sufficit ante terminum cõparere quã no.die tamẽ q̃ dz cõparere ea hora diei ī qua possit act⁹ expediri.ar.de of.dele.q̃suluit.ħz Lap.pro hoc qõ dixi.s.q. pri. ¶ Quarto quero si iudex q̃ dedit terminũ sit remot⁹ z alius subrogatus:dic.idẽ ī eo.ff.de iudi.l.mortuo.z.l.pro ponebatur.dabitur ergo subrogato tantũ tp̃s quantuz superat.de.xxx.dieb⁹.ar.ff.de iudi.si inder. ¶ Quito q̃ro cui⁹ expẽsis debẽt tradi ap̃li.glo.vlt.dicit cõiter seruari q̃ expẽsis appellãtis. Jn ꝟrium tamẽ aliqua iducit.de hoc ẽt dixi s.§.pri.in.iij.notabili. Et pro opi.q̃ expẽsis appellãtis iducit Ben.ī.§.pri.qz si iudex expensis p̃rijs hz tradere cum nõ volũtarie sed necessario hoc faciat suũ ministeriũ erit sibi dãnosuz.ꝟ id.ff.quẽad.testa.ap.l.sed si qs ex signatorib⁹ de elec.cũ nõ deceat.li.vi.z laque⁹ videꝛ sibi iniici cuz ex p̃cepto iuris tradere teneaꝛ.s.eo.vt supra.punitur.n.si non tradit ī.xxx.pondo auri fisco applicandis.C.eo.qñ laqueus aũt nulli est iniciendus.xxvij.q.ij.de viduis. nec dz qs iuris auctoritate vel p̃cepto decipi.C.de his qui ve.eta.l.i.naz dz parci ei qui iuris p̃cepto obtẽperat ne detrimentũ patiatur ff.de bonis liber.l.q cum maior.§.si patris.item ap̃lor tradicio vr̃ esse de pcessu.C.e.l.iudicibus.ar.C.de pba.qñ.sed de pcessu non tenetur iudex dare copiam suis sumptibus. z dicit Ben.hoc de iure verius. ¶ Sexto q̃ro an apostoli debeant dari clausi:glo.vlti.arguit qõ nõ.de quo dixi.s.§. pri.q.ij.Ubẽ.aũt p hoc q̃ aperti z nõ clausi dari debeãt iducit:qz in eis est exprimẽda cã quare admittaꝛ vel refutetur appellatio.ff.de ap.l.scienduz.e.ti.cordi.que cã ignota esset appellãti z sic nesciret an corã iudice a quo deberet amplr̃ cõparere:vel nõ ex quo nesciret an detulerit vel non que ratio est sufficiens:qz potest de hoc deliberare.de appel. suatio est sufficiens:qz potest de hoc deliberare.de appel. sua cui licite inititur si tz alꝛs secus:dictum tamen est verum p id quod.s.dixi.§.prori.in dicta.q.ij.

§. Quod si iudex. Nota.id qõ no.gl. vult z idẽ Pau. ¶ Op.q̃ iudex q̃ requisitus non dedit ap̃los non debeat haberi pro denegante vt hic dr̃:sed potius pro cõcedente.sicut iussus respõdere si nõ respondet habeꝛ pro cõfesso.de iur.cal.c.fi. So.si hẽretur pro q̃cedẽte nõ puniretur iudex qui negligit q̃cedere z pars deciperetur:qz fingeretur hr̃e qõ nõ hẽret. fit ergo iterp̃tatio vt taciturnitas habeatur pro denegatiõe. ¶ Secundo op.ad idẽ.nã cũ ap̃li dentur in signũ remissionis ad superiorẽ ad iformationez ipsi⁹.ij.q.vi. post appellationẽ nõ vr̃ relenari appellãs ex hoc q̃ iudex habeatur pro denegante.Sol.releuatur qz pbatio q̃ iudex nõ respondit pcedit supior z cõpellet iudicẽ ad dandũ pcessum qui alꝛs non pcederet ħz potr̃ remitteret appellãtez sine ap̃lis cõparentez ac si õserta foret appellatio.s.e.c.i.v.q̃ si appellator li.vi. ¶ Quero si iudex in termino ad danduz ap̃los nõ venit ad locũ in quo se rñsuruz q̃stituit:dic q̃ habetur p̃inde ac si venisset z nõ tradidisz dũmõ comparuerit appellãs z quãtuz in se est petierit.sufficit.n.qñocũqz satisfiat huic lr̃e: vt vex sit dicere iudicẽ non tradidisse z ita rñdi.in.q. facti. hoc autẽ casu si appellãs nõ cõpareret lz iudex non venisz puto q̃ deserta censeretur appellatio.lz alꝛs non censeatur q̃tumaz q̃ nõ cõparuit in termino si iudex non sedit: vt no. glo.de dolo.c.fi.qõ ẽ ibi iõ qz non interest aduersarij.ħ autẽ loqmur de appellãte.C.q̃ summa ope p̃sequitur appellationem.C.de tẽp.ap.l.fi.no.e.ti.ex rõne.pro hoc ista littera ibi appellãti petenti.si ergo nõ petit quãtum in se ẽ non est loc⁹ huic dispõni qõ no. ¶ Scõo q̃ro si iudex appellãti petenti ap̃los nihil rñdit:glo.ij.dicit idẽ eẽ ac si rñderit se daturuz nõ p̃fixo ad hoc termino quo casu habetur pro denegante. ¶ Op.ad hoc qz ex quo nõ p̃fixit terminũ vñ intelligendũ de termino iuris vt actus valeat. Itẽ qz tz citatio sine termino.e.ti.cum parati.z itelligitur q̃p̃rimũ põt.So.aliud in citatione qz cũ citatus arctetur necessario venire debet parere q̃p̃rimũ põt.sed hoc casu cuz dicit iudex se traditurũ nõ assignato termino nihil p̃cipit.sz sunt vba enunciatiua q̃ nihil operañ.z ex hoc pz q̃ verba q̃ sequuntur ibi z postea p appellãtẽ zc̃.referuntur solũ ad casuz qñ asseruit se daturũ ī.terminũ iuris.nã tunc nõ sunt vba enũciatiua:qz appellatio termini hz vim p̃cepti ve cõparendo ītra terminũ illuz. ꝟm hoc itellige glo.penul. ¶ Tertio q̃ro si iudex dicit rñdẽdo appellationi: q̃ nõ admittit nisi qtũs de iure tenetur dixi in.q.facti q̃ habetur pro non rñdente quo ad ap̃los. qz respectu petitionis ap̃lor nihil dixi nõ.n.dici põt q̃ admissio vim habet dilationis.qz vba hoc non important q̃ no. ¶ Quarto q̃ro in eo q̃ pmittit appellãti prosequi appellationẽ postq̃ nõ potuit q̃sequi ap̃los petitos.qd si quis petit p ordinariuz q̃firmari electionẽ suã:vñ q̃ eo recusante posit elect⁹ sine appellatione adire superiorem ar.h⁹ littere z de sup.neg.pla.c.i. dicit Lap.q̃ Jo.an.interrogatus rñdit ꝟriũ dicẽs q̃ lz collator fit q̃stitutũ tps ad q̃ferendũ:tñ sec⁹ in q̃firmatore. Lap.dicit sibi videri primum verius p.c.fi. lxv.di.q̃ nõ multũ facit. Itẽ ibi nõ ō q̃firmatore:sed q̃fectatore.z die q̃ a q̃firmatore oz appellari cuz procedere debeat in forma iudicij.de elec.c.fi.li.vi.

§. Sicut. No.q̃ appellatio extraiudiciuz cõparatur appellationi iudiciali discõperatur ẽt vt no.e.ti.bone.de hoc ī.glos.iij.in fi. Et licet hec dicatur appellatio extraiudicialis proprie tñ dr̃ ad cãm prouocatio de excep.cum inter.e.t.cũ fit.z fit a parte õ partem de elec. cũ nobis.z.c. cuz inter canonicos. Aliqñ fit ꝟ iudicem extraiudicium ar. ō tẽp.or.ad aures. ¶ Scõo no.q̃ extraiudiciũ appellaꝛ a futuro grauamine.de hoc in glo.in vbo a futuro.z in ea ibi illato vel cõminato.de hoc p Archi.e.ti.cordi.li.vi.idem Pau.de hoc in Spe.e.ti.§.in qbus.v.xxxvij. ¶ Tertio no. q̃ nõ sufficit ichoare prosequi appellationẽ:sz dz finiri.ibi finire. Et sic no. q̃ tps prosequendi cẽsetur tp̃s finiendi.z hoc quãtum ẽ ex parte appellantis cessante iusto ipedimento.qualiter aũt iuuetur impeditus.no.e.ti.eo. ¶ Quero an dies qua appellatur cõputetur in anno prosequẽdi:gl.iiij.dicit q̃ non.idez Pau.z ꝟm hoc ibi a die.hec dictio a excludit. aliqñ vero icludit.de hoc.xxxi.dis.c.i.p Archi.de elec.c.i. lib.vi.p hoc iiij.q.v.quis.vbi dies in qua quis recipit litteras citatorias non computatur in numero mensis.ad hoc.e.tit.super.e.ij. Itẽ dies ãnotationis bonoꝝ nõ cõputantur in anno ad recuperandũ bona.ff.de requir.reis.l.annus. Jn ꝟrium quia dies in qua fertur sententia computantur in numero.x. dierum ad appellandum.ij.q.vi. anteriorum.ff. qñ ap.sit l.i.§. dies. Item in numero.xl.dierum datoꝝ a tempore diuortij ad accusandũ cõputatur dies diuortij.ff.de adul.is cui⁹ §.ex senatus.z dies delate bonorum possessionis computatur in centum diebus vel anno que dantur ad eam petendam.ff.desucces.edicto.l.i.quod dicimus.sic etiam dies natiuitatis

tinitatis alicuius computatur in.xxv.annis.intra quos dicitur quis minor vt possit petere restitui.ff.de minoribus.l.iij.§.minorem.Et hoc vltimum dicit Genz. probabilius p hanc litteram cum dicit a die interpositionis. Si enim dies illa non computetur non curreret annus a die:sed post diem nisi exponeretur a die.s.finita.Item fauor rei iudicate pro qua prima facie presumitur.facit vt dies illa computetur.pro hoc quod no.in dicto.§.dies.z.§.minorē.Ad ōria rñdet q in els'nō cōputaf dies.qz sic cautū reperit qō nō est hic qz in illis de nullo fauore agitur sicut hic vel in eius odium dat causam illi computationi.dic primuz verius quia si dies interpositionis deberet computari non dixisset hic infra annū a die interpositiōis.sed dixisset ab iterpositione sicut ēt dr q a tpe sñie dz appellari infra decēnium non eni pōt esse annus a die interpositionis nisi a tota die finita sit cōpletus bene fateor q regulariter tpa numerantur de momento in momentū p iura in ōriuz allegata.z hoc nisi aliud exprimatur sicut hic exprimitur ratione predicta. ¶ Op. ad hoc z ad tex.in auf.de iudicibus.§.appellationes. colla. vi.vbi tps fatale anni nō currit.nisi a lapsu duor mēsium qui danf ad pducendā appellationē in cōsistoriuz pncipis. So.Gen.iliud speciale vbi a certis iudicibus appellaf vt ibi dicit glo.al's si indistincte loqueretur videretur correctū p hāc cle.saltē in foro eccliastico. Et ēt corrigeretur.l.fi.§. illud.C.de temp.ap.z de hoc.§.dic vt hic in glo. magna. ¶ Quero an sit indistincte verū qō hic dicitur:Sol.vt in glo.iij.ibi scire debes.vsqz ad fi. ¶ Scōo quero an iudex a quo ad instātiā appellati asserētis appellationē esse desertam nō citato appellāte z al's non certificato de desertione possit sniam executioni mandare:dicit Lau.q non.sed debebit appellantē vocare vt de hoc certificetur.s.e. psonas. al's cōtra partē in auditā non est iudicādū.ō in iteg.res.tuz ex lr̄is.ō cau.pos.c.i. ¶ Tertio q̄ro si nondū est elapsus annus:tū notoriū est q a tpe quo incipit psequi infra annū nō poterit appellatio finiri:nec habuit excusationē quare pri' nō incepit:dicit Lau.q sibi imputet vt hic.z.ij.q.vi. ei qui. nou enim debuit sic se actare.de offi.dele.cōsuluit. dicit tamē q iudex a quo non poterit reassumere cām donec totus annus sit elapsus.de elec.cōmissa.lib.vi. Et in hoc dicit ēt q lz iudex a quo possit cogere appellantē ad arripiendum iter:vel se pśentandū iudici cōgruo tpe:nō tū poterit cogere vt infra breuius tps ab appellatione recedat.quia beneficium iuris quo datur sibi annus non pōt sibi auferri.ar. xxviij.di.de his .de hoc.ij.q. vi.biduum.s.eo. cum sit.z.c. ex insinuatiōe.p hoc qō dixi.s.c.clem.i.q.xxij.z.iij. ¶ Quarto quero si appellans fuit infirmus ita q fuit impeditus appellationē pro sequi.an si nō habet testes poterit de impedimento docere p iuramentuz proprium:Spe.eo.ti.§. nunc breuiter.v.qd ergo.tz q sic.ar.c.fi.qō met. cau.li.vi.z dicit ibi Spe.p clementē quartū mandatū fuisse q ita seruaref qō vt dicit ibi Jo.an.cōmēdabile fuit in curia vbi difficile z quasi impossibile esset ducere testes cōscios de infirmitate secus si corā ordinario.z sic ēt dicit secus de vicinis curie.de hoc no.Archi.z Jo.an.de dolo.cū q.li.vi.vbi concludunt qō est arbitrariuz que probatio sufficiat. ¶ Quinto q̄ro si infra terminuz appellās misit procuratorē ad psequēdū q nō iuit:dicit Mat.q si procurator iter arripuit.nō imputabit appellāti eius malitia.ff.q ex cau.ma.l.qui mittunt.§. vlt.z.s.e.meminimus.lz Spe.e.ti.§.nūc breuiter.v. Item qd si pars.dicit q nō excusabit.debuit eni prosequi.ff. mā dati.l.fi procuratorē.§.si tutores. Idē Pau.hic qō est verū agat ergo appellans ꝯ procuratorē.ad suum interesse.z si eēt non soluado restituef ad prosequenduz.ff.de eo per quem fac.erit.l.fi.§.i. ¶ Sexto quero si appellans negat se appellasse deinde processū tpis vult appellationem psequi:dicit Spe.in.d.§.nunc breuiter.v.sed pone appellās.q fuit obtēt eū non esse audiendū.ar.de proba.per tuas.

Quandiu. No.q pendente cōpromisso dormit cursus fatalium z sic finito compromisso reassumit suum cursum z cōputantur vltima tempora cum prioribus ō ver. sig.dilecto.z de in inte.resti.cle.vna.ff.ex qui.cau.ma.l. sed z si per pretorem.§.quotiens. Pau. ¶ Secundo no.q in causis in quibus vertitur periculum potest iudex etiaz partibus non prosequentibus appellationem procedere.ō hoc in glo.in ver.iminere.z in ea.in fi.idē si ex dilatione fit alijs preiudicium:vt si esset questio hereditaria vel natalium q̄ differtur in fraudem legatorum.qui fi.sint leg.latoz.ex hoc no.secundum Laud.q vbi interest tertij puta reipublice seu ecclesie vel priuati:vel vbi periculum animarum imminet potest iudex compellere partes ad litigandum.C.qūo z quando iudex.auf.qui semel.de collu.c.i. z quod ibi no. ¶ Op.q etiam pendente compromisso currant fatalia.ō elec.si compromissarijs.i.Rūso.lib.vi.Sol.vt in glo.ij.vel secundum Genz.ibi non est verum cōpromissuz:sed trāslatio iuris quo pars per se vel per alium non vtitur infra tēpus legitimum. ¶ Quero quid importet verbum q̄diu So.vt in glo.i. ¶ Secundo quero si compromissarius nō pronunciat vel pronunciat.sed appellans vult penam soluere z appellationem prosequi:So.vt in glo.ij.que dicit euz hoc posse.z idem Pau.z de hoc in.q.se. ¶ Tertio quero si durante compromisso vult appellans appellationem prosequi.dicit ea.glo.q soluendo penam potest.z idem Pau. qz p cōpromissum nō expirat iurisditio ēt delegata:licet primū compromissum expiret p scōm.z p ambas partes vl' p alterā lite ꝯtestata. ff.de arbi.l.sed si in seruuz.in fi.z duab' se.nam arbitrium est voluntarium.iō ab eo nuda volūtate receditur.Judiciū vo est necessarium.ff. de v.ob.inter stipulantē.§.i.de iudi.c.i.Itez iurisdictio datur a lege vl' a superiore arbitrium a partibus:ita no Spe.de arbi.§.finitur.in fi.Lap. dicit hoc verū nisi dictū fuisset in compromisso q quotiens veniref ꝯ totiēs pena cōmitteref z ea soluta vel nō stetur cōpromisso z arbitrio quo casu non poterit rediri ad iudicium:de hoc p Host.in summa ō arbi.§.qualiter constituatur.v.si ex quo. semel.z in Spe. de arbitro.§.vt autem i forma.z.§.segtur.v.q̄suluit.z.v.fm premissa.z.v.qd si in cō promisso.p hoc qō no.gl.ff.de arbi.l.ij.z.c. de arbi.dilecti.i glos.vlti.in fi.vbi dixi q hec cla inducit emologationem arbitrij. ¶ Quarto q̄ro si partes per tacitū cōsensū suspēdūt appellationem:glo.in.v.expresso.dicit per hoc non ipediri cursum fataliū. Idē Paul.Lau. tz ōrium ponēs exemplū si ambo.ordinati de eūdo ad sanctū Jacobū:ēt si nō expref se dicāt q fatalia nō currāt: nā vī per gñs tacite voluisse fatalia nō currere ar.xxv.di.qualis.xliij.di.sit rector. de presump.nōne.Ēt.tz pmū vt nō recedatur a vbis lr̄e. ibi expresso.ar.ff.de exercitoria.l.i.§.is qui.de leg.iij.l.non aliter vi.q.iij.scriptū.qō est verius:dictū tū Lau. equius vbi posset dici q q̄q nulla quentio interuenit. sed de facto appellans z appellatus se absentarunt p longam peregrinationē. z tūc verū sit dictum glo.q̄ ēt sic exēplificat aliq̄ interuenit quentio vt in exemplo pmisso pm Lau. z tunc secus quasi satis dicaf de expresso cōsensu appellatio differri. ¶ Quinto q̄ro an per eoz cōpromissuz impediaf cursus decēdij ad appellandum. Pau.dicit q non:nā h̄ nō dicitur nisi de tēpore prosecutionis:ibi psecutio: z ibi ad psequendū : rō qz decendium daf parti grauate ad suspendendū effectū grauaminis .sz tps psecutionis datur vtriq;.iō cōis ꝯsensus vtriusq; facit cursum dormire. Itē decēdiuz datur ad trāsferendū cām ad superiorem appellatiōis remedio nō ad litigādū:sed accedēs ad arbitros nō appellat z facit aliquid q succedat appellationis loco. tps vero prosecutionis datur ad litigandū quod faciunt eūtes ad arbitrium: ideo nō currit eis tempus.argu.C.de inof.test.l.ꝯ maiores. ¶ Sexto quero an compromissum finiatur triennio:glo.i. in eo qō dicit diu intelligit etiam si decies mille anni fluxerint. inducit q non.de hoc in Spe.de arbitro.§.differt.ad finem sed Jo.an.in additionibus.ibi post Martinuz de fano dicit q compromissum expirat triennio computato non a die compromissi.sed a tempore cause coram arbitro cepte per.l.prouerandum.C.de iudi.z q instantia finiatur triennio de iure ciuili etiam coram arbitris tenet glo.ff.de arbi.l.ité si vn' .§.si multa post.

Appellanti. Ante diffinitiuam appellanti non ꝫ prosequi cās i appellatione noiatim exp̄ssas nec processus p̄mi iudicis iustificari vel ipugnari p̄ōt nisi ex actis coram eo.hꝫ duo dicta.scōz ibi nec processus. ¶ No.dn̄az inter appellationē ab inter locutoria ⁊ appellationē a grauamine.ponuntur enim hic pro diuersis.licet quo ad effectum huius.c.sit idem iuris in vtraqz:potest autē esse grauamen iudicis sine interlocutione cum de facto grauat.de resti.spo.cum venisset. ¶ Secundo no.q̄ ab interlocutoria potest appellari seēundum canones.s.e.super eo.ij: ⁊ de hoc ibi fic:ēt a quolibet grauamine ēt minimo quia hic idistincte loquitur.pro hoc.e.ti.de appellationibus. ⁊ qō dicit grauamine hic p̄m Pau.illato vel cominato.e.ti.cum cessante.Et in tali appellatione quc fit ante sniaz requirunt.x. que no.e..ti.cordi.li.vi. ¶ Tertio no.casum.in quo debeat fieri exp̄ssio noiatim.de hoc in glo.in ver.noiatiz. ¶ Quarto no.q̄ in appellatiōe ante sniam pōt qs exp̄mere ⁊ prosequ plures causas:ibi causas.⁊ de hoc in glo.in ver. expressas. ibi ⁊ no.que hoc vult.Et dicit Pau.hoc verum qñ prosecutio fit coram iudice ad quē:sed si in curia ipetret delegatus non cōsuecuit in rescripto exp̄imi nisi vna cā qō ēt dicit hec glo.in eo.qō dicit de stillo curie.Et dicit Pau.būc stillum in curia seruari:nisi in appellatione essent plures articuli se nō contingentes ⁊ inmittitur stillus predictus equitati ne appellans falsas cās exp̄imat in appellatione.de boc'in Spe.de appel.§.de officio.in p̄in.penul.col.hꝫ aūt i vno rescripto nō exp̄imat curia:nisi vnam cām:tū p̄m boati. sup qualibet cā daretur vnū rescriptū. ¶ Q̄.q̄ nō sit opus exp̄imere in appellatiōe ab interlocutoria.sed sufficiat dicere appello qz est iniusta.vt no.Inno.de no.ope.nū.c.penul.so. vt in glo.que dicit hic reprobari opi.Inno.Pau.vero quē sequit Lap.putat opi.Inno.hic nō corrigi si sane intelligatur de interlocutoria cuius iniqtas detegit̄ p allegationes iuris.sic loquit̄.d.c.penul.⁊ de testi.significarunt.de rescrip. significante.⁊ duob⁹.c.sequen.de iudi.exhibita.de libel.obla.c.ij.nō.n.apparet ad qd noiatim debeat exp̄imi cum ex tenore sn̄ie pateat iniquitas.s.ti.i.pastoralis.ver. verum.sz vbi iniquitas habet detegi ex probationibus facti necesse ē cām exp̄imi in appellatiōe vt hic.de hoc dixi in.d.c.pe.vbi indistincte dixi opi.Inno.non procedere per decisionē rote.Item si appellaū ante sniam a grauamine.⁊ ad rationem Pau.dic q̄ prodest exp̄imere qz hꝫ iniqtas colligatur ex actis pōt tū pars renunciare.iō sicut expedit q̄ appellet:ita ad expediēdas lites ⁊ cohercēdas appellationes debet cās ēt que patēt ex actis exp̄imere.nā sepe non possunt haberi acta.vnde iudex ad quē non posset de appellatiōe instrui si liceret appellare mō p̄missō qui poterit instrui ex tenore appellationis si cause fuerint expresse prout hic dicit̄. ¶ Secundo op.q̄ appellatio a grauamine possit iustificari ex futuro grauamine.s.e.cle.sicut.so.vt in glo.in verbo iudicis. idem Pau.Math.pro hoc qō dixi de elec.cle.constitutionem.§.fi.q.iij.hic ergo loquit̄ de appellatione non mere extraiudiciali qualis est ea que interponitur ꝫ.sed de extraiudiciali non mere qualis est ea q̄ interponitur a grauamine iudicis. ¶ Tertio op.q̄ possit processus iustificari vel ipugnari ex nouis causis vt no.vt lit.nō cōtst.c.ij.in glo. quare dicit.So.vt in glo.in ver.nec ꝓcessus. que dicit hic reprobari illam glo.⁊ approbari opi.Inno.in.c.significantibus de no.ope.nū. vbi hꝫ id qō hic deciditur.Et idē Pau.q̄ inducitur rōnez que ponitur in glo.in v̄.nouis.dicēs nō eē miruz si noua cā vel ꝓbatio nō pōt iustificare vel impugnare ꝓcessuz cū ex cā ēt p̄cedēti nō exp̄essa in appellatione non possit ipugnari eo.ti.dilecto:si ergo non potest iniquitas p̄cedēs minus posse dz sequens. ¶ Quarto oppo.ad hoc q̄ imo ēt ex nouis actis:qz si iudex reuocat grauamē tollitur appellatio ⁊ iustificaū ꝓcessus eius.s.e.cum cessante.Sol. Lau.stando.q̄trario qz sibi ꝫ i melius reformare ⁊ sic quo ad hoc nō attendit̄ tp̄s ⁊ iterlocutiones:⁊ idē Benz.sz dic q̄ nō obstat.qz hic solū dicit̄ q̄ in cā appellationis non pōt iustificari vel ipugnari ꝓcessus primi iudicis ex actis coram iudice ad quē.at p reuocationē grauaminis nō iustificaū processus in causa appellationis sed potius tollitur appellatio. ¶ Quinto op.q̄ ēt causas non expressas in appellatione possit appellās prosequi.⁊ no.glo.ij.q.ij.nō ita.So.vt in gl. in versi.expressas.que dicit hic reprobari glo.illam.⁊ idez Pau. ¶ Sexto op.ad hoc de elec.c.q̄stōnez.i fi.ibi etiā p nouas ꝓbatiōes iustificatur appellatio.So vt hic dixi i.d. cle.in fi.q.iij. ¶ Septimo op.qz vī hic velle q̄ nō expediat fieri ꝓbationes coram iudicē ad quē ꝫ id de testibus.ex pte e.ti.interpositā.i.rūso.so.vt in glo.in.v̄.probādis ⁊ idē Bē.⁊ Pau.dicit q̄ in tantū debet fieri ꝓbatio coram iudice ad quē q̄ ēt si obtulerit appellās se probaturū coram iudice a quo ꝫ hoc probato iustificeū appellatio ⁊ oia reuocetur per modū attentati tū ad obtinendū in cā expedit probare veritatem exceptiōis siue pemptorie siue dilatorie.qō dic vt dixi in.d.c.ex parte. ¶ Quero de rōne ōcidendi in vtroqz dicto hui⁹ cle.so.vt in primo dicto fuit ea rō que ponit̄.e.ti. vt debitus.⁊ c.cordi.li.vi. ¶ In scōo dicto fuit rō q̄ tangit̄ in glo.in ver.nouis.⁊.s.dixi in.iij.ꝫrio.Et p̄m Lau.fuit ga sup certis ⁊ plene deliberatis iudex p̄sumitur processisse maxie vbi imminet p̄iudicium partis.insti.de actionibus.§. curare.xxx.q.vlt.iudicātem.iō apppellans nō dz p̄mitti fin gere vel aliqd mutare in discrimen aduersarij ⁊ iudicis ar. ff.de iniur.l.pretor.de elec.vt quis.⁊.c.ab eo.li.vi. ¶ Secundo q̄ro que dī interlocutoria.dic Pau. ea q̄ non fertur super p̄ncipali.sed super emergenti seu super peremptoria s.e.dilecto.j.c.fi.⁊ de hoc ibi in gl.in v̄.repulsiōe ⁊ dic paul. q̄ repulsio vel remissio perēptorie nō diffinit p̄ncipale nec ex ea oritur actio.hꝫ oriatur exceptio.ar.de elec. cū dilecti .i fi.sed ex diffinitiua oritur actio in factū.C.de re.cre.l.actori xi.q.iij.qūo ⁊ idē no.in.d.glo. in verbo repulsiōe. ꝓ hoc p̄m Pau.qz si interlocutoria esset diffinitiua non eēt necesse super p̄ncipali.vlterius pronunciare q̄ ē falsum imo sup ea voluntarie ꝓnuntiatur:⁊ sup p̄ncipali necessario.de hoc de or.co.c.i.ꝓ hoc qō dixi.s.e.ti.cū cessante vbi dixi ad qd cognoscitur interlocutoria a diffinitiua. ¶ Tertio q̄ro q̄ expressio regratur vt dicantur cause nominatim exp̄sse.nūqd n.regritur maior expressio p hāc cle. quā regreret oli vī q̄ sic.cū iura tm̄ dicerent cās exp̄imendas non addendo q̄ noiatim.e.ti.cordi.li.vi.aliud aūt ē dicere cās simplr aliō nominati ar.de dolo.c.ij.de excess.c.i.li.vi.j.de vi.⁊ ho. cle.cle. diocesanis.Lau.⁊ Bē.tenēt ꝫrium.⁊ dicit Lau.q̄ ideo dicit noiatim qz cū certe cāe essent hāc cle.in appellatione inserende hic voluit q̄ cedē nō alie essent ꝓsequende. dicunt aūt noiatim exp̄sse cū de ipsis ꝫstat p demōstratiōem ⁊ circūlocutionē.de testi.hꝫ ex quadam.Et p̄m eos si plura grauamina simul exp̄munt sufficit alterū ꝓbare dū modo p se sufficiēs:nisi extēdat ad diuersa ō iudi.exhibita.⁊ quod ibi no.in glo.in fi. ¶ Quarto quero si iudex expressit duas vl tres cās subiecta clausula generali: vt qz post expressas causas dic:dico sniam iniustam ex predictis causis ⁊ alij suo tē pore ꝓponēdis videt q̄ tunc possit ex vi.cle cās ꝓseq ēt nominatiz nō expressas.ff.siquis cau.sed ⁊ sigs.§.q̄situz. de p cu.q ad agē dū.li.vi.Cōtrariū dic p hāc cle.i vbo noiatiz:⁊ ita approbat rota romane curie vt dixi de no.op.nun.c.pe. Et ex hoc talis cla in appellatione ab interlocutoria reddit̄ superflua. ¶ Quinto quero quid si cause sunt notorie: videtur non requiri q̄ exp̄imantur per id quod no. vt lit. non contest.c.ij.in prima glo.Contrarium hꝫ hic glos.in verbo alias.⁊ idem Bē.pro hoc q̄ saltem debeant proponi. hꝫ nō probari.qz dz qs allegare id qō est cā sue itentiōis etiā si ipso facto ꝓbeū.ff.de adul.l.si adulteriū cū iceſtu.§. idē pollioni.⁊ ibi hoc hꝫ Bar.vt.ff.si cer.pe.l.cum quid. ¶ Sexto q̄ro an qō hic dicitur in secundo dicto locum habeat siue iudex a quo fit ordinari⁹ siue delegatus.dicit lap. in additione q̄ sic.⁊ in hoc dicit corrigi dictum illorum maxie Gui.⁊ Alb.qui dicit q̄ ꝓcessus ordinarij pōt iustificari coram iudice ad quē ꝓbādo q̄ ꝫ quē ingrebāt laborabat infamia quādo ꝫ ipsum incepta fuit ingsitio sup veritate criminis hꝫ tūc de infamia nō ꝫstiterit iquirēti.secus dixerunt in delegato vt no.Spe.de ingsitiōe.§. nunc aūt tractem⁹.v̄.hoc autem scias.⁊ in

scias.z in hoc dicit Lap. approbari dictum Inno. tenentis contrariū qđ tz Arch.xxiiij.q.iij.de illicita.dic q̄ hec cle. nō facit pro nec ꝺ̄ pdicta.z saluari pōt primum dictū:qz ordinarius pōt ingrere sup veritate ēt non pdiscusso de ifamia.ar. de off.or.ex pte.z qđ ibi no.secus in delegato q̄ teneť predi cutere de ifamia.de accu. cū oporteat.si tū non pdiscutit. hz possit appelari tū si nō appellať ꝓcessus tz.de accu.c.i.li.vi. quod dixi.de accu.qualiter.ij.q̄ ergo ꝓcessus ordinarij iustificeť ꝓbādo de infamia corā iudice ad quez nō repugnat huic lre.qz ex quo ꝑ̄ tenuit ꝓcessus ordinarij sup veritate non dz ꝓte iustificari. ¶ Septimo q̄ro an locum habeat hec cle. in scōo dicto in executoribus? dicit Lap. q̄ non cū non teneantur ordinē indicioz obseruare vt no. de presump.c.fi.de off.dele.cle.vnica. ¶ Octauo q̄ro de quo iudice appellatiōis itelligitur h̄.c.dic Gē.de quocunqz papa: vel alio:qz indistincte logtur.ff.de le.prestā.l.i.z.ſ. generaliter.xix.di.romanorum. ¶ Nono q̄ro an qđ hic dī ō expmendis cāis i appellatione locū habeat in interlocutoria super attentatis si ab ea appellať rota romane curie. decisione.lxxxiij.determinat.q̄ nō:qz hz vim diffinitiue. Et sic pōt iudex ad quē cognoscere de causis ēt in appellatione nō expressis.z q̄ hec cle.nō habeat locū in interlocutoria que hz vim diffinitiue: tz eadē rota decisione.xvi. qđ singlr no. qđ ēt dico.ꝯ.e.cle. fi.q.ij. ¶ Decimo quero an hic requirať tanta specificatio quanta in appellatione.de qua de elec.vt circa li.vi.dicit Pau.q̄ nō hic.n.sufficit q̄ nominatim ibi nō requiritur maior specificatio.

¶ Si appellationem.

Prosecutio appellationis deserte non impedit quin sniа censeatur in rem iudicatam transiuisse. ¶ Op.q̄ prosecutio appellati prosit apellanti quāuis appellatio sit deserta sicut etiam restitutionem petenti prosunt dilatiōes quas petit aduersarius vltra quadriennium.C.de temp.in inte. resti.l.petendē.So.vt in gl.in v̄.cum appellato z in ver. appellatus. Et dicit laud.q̄ ibi ponitur tempus prorogari: qz adhuc non sublatū:simile de offi.dele.ꝯsuluit:hic vō deserta appellatiōe appellatio est nulla z sic nō pōt reconualescere.de electiōe.auditis.regula nō firmať lib.vi. Ita aūt ꝑm Ben.esset ēt hic si durāte fatali termino aduersarius dedisset causas dilatiōis negocij. Sz postq̄ appellato est exticta vt sit litiū finis nō pōt ēt appellatus prosequi vt hic. ¶ Secūdo op.ad idē.ſ.e.cle.q̄ dīn.so. eodē mō: qz ibi ō ꝯsensu partium suspenditur tempus fatalium. ¶ Tertio op.ad idem qz poterat esse snia nulla:z sic lz sit deserta appellatio nō reconualescit.de sen. ex.licet lib.vi. Sol.debet hoc intelligi quando sententia erat aliqua:vt quia lata contra ius litigatoris.vt dicit glo. vlti.pro hoc quod no.C.quando prouo. non est ne.l.i.z penul.z in Spe.de sen.prola.ſ.iusta.ver.sed nūquid talis.ſ.de re iudi.cle.i.in glo.i.facta ergo. ¶ Quero circa proxime dicta quare sententia lata contra ius litigatoris transit in rem iudicatam? dicit Lau.q̄ ideo quia dominia z pene omnes contractus sunt de iure gentium z eodem iure data est potestas regibus z alijs magistratibus ff.de or.iur.l.ij.ſ.post.originem. Item q̄ocumqz feratur sententia ex quo fertur ab habente potestatem iudicandi z disponendi est dominijs p̄ sniaz dz ei stari. Benz.dicit q̄ iō qz non appellans v̄ tacite consensisse snie.C.e.titu. bi qui. de re iudi.q̄ ad consultationē. Et idē de appellante nō prosequente.C.de temp.ap.aut.ei q.qz fingit nō appellasse vt h̄ qđ magis placet. ¶ Secōo q̄ro si post lapsum fataliū p̄ iudicez ad quē reuocať snia prima an teneat. dicit Inno.ſ.e.ex rōne.q̄ sic.Host.ꝯ.z forte verius ꝑm Ben.z eius opi. dicit glo.vt hic fortificari. Procedit aūt ex eo qz reperitur scōa lata p̄ non iudicē. Et hoc presupponendo q̄ inceperit prosequi post desertionē. Si aūt incepit ante desertionem saltē dicit iudex quo ad hoc vt cognoscat an sua sit iurisditio z in hoc dubio pronunciare potest super attentatoz reuocatiōe. Itē super desertione z condēnatione expensarum.de rescrip.ex parte.ij.z dic vt ibi dixi. ¶ Tertio quero si appellatus itra terminum prosequitur appellationem z facit citari appellā tem qui non venit z pronuntiatur contumax an si postea venit possit p̄sequi? dicit Lap.in additione q̄ sic.licet enīz propter contumatiam possit ad instantiam appellati procedi z cōdemnari debeat appellans in expensis.appellans tū non ꝑuatur ꝓsecutione appellatiōis cū hoc non sit iure cautum ar.de sen.excō.is qui li.vi. ¶ Quarto q̄ro qđ erit in casu p̄missо si postq̄ appellatus incepit ꝓsequi ipse ipediať? videť q̄ nihilominus currūt fatalia que dantur appellanti nō appellato.e.ti.ex ratione.z.c.personas.z hic nam etiā si appellatus non fuisset prosecutus deserta fuisset appellatio z trā siuisset snia in rem iudicatam vt hic. In contrariū quia appellatio z eius prosecutio est cōis appellanti z appellato.e. ti.coꝛdi.li.vi.de elec.c.i.z.c.q̄uis.li.vi.z cle.cām.z cle.constitutionez.ī. Insup.e.ti.facit de mutu.peti.c.i.z.ij.appellatus: videť esse reus cui magis fauendū est.regula cum sunt.li. vi. So.Lap.stando primo dicto dicens q̄ hoc casu nō currit tempus appellato quo ad executionē snie z cōdēnationē expensarum faciendam per iudicem appellationis non tū quin appellatio sit deserta z trāsiuerit in rem iudicatam:vt hic qz tps ꝓsequendi concedit appellanti.per.d.c.ex ratione.z.C.de temp.ap.aut.ei qui.z pro hoc.ij.q.vi.appellatore. Bet.de ancha.dicit q̄ non potest fieri per iudicē ad quem condēnatio in expensis si desinit eē iudex ꝓpter desertionez appellationis cū expensarum condēnatio veniat in consequentiam:z sic sublato principali zc̄.C.de fruc.z li.ex.l.terminato.e.ti.cū appellationib⁹.li.vi.z qđ no.de dolo finē.dicit ēt q̄ ex quo appellatus fuit prosecutus est in optione sua an desistat ꝓsequi z tūc rata manet suia an prosequať:z tūc potest petere q̄ iudex ad quem cognoscat de iustitia cause principalis z de oībus accessorijs nō autē q̄ tū de expēsis vel qđ exequať:qz deserta appellatiōe debet fieri executio p̄ iudicē a quo.pro hoc qđ no.de offi.dele.pastoralis.ſ. ꝓterea z si appellatus prosequitur audieť etiā appellans ꝓsequēs ar.C.de tēp.in inte.resti.pendēte.l.petende.pro hoc quod dixi.ſ.in.i.ōrio.z q̄ appellatus prosequi possit.facit qz appellatio est remedium cōe vt dixi.ſ.e.q.z pro hoc.e.ti.oblate.z hoc tenendo ad hanc cle.dic q̄ logtur quando appellatus incipit ꝓsequi iam deserta appellatione:secus si aū vt i hac q. Quia tamen hec cle.loquiť generaliter verius dic q̄ etiā appellato prosequente ēt si inceperit ante lapsum fatalium: tamē lapsis fatalibus nō audietur ꝓsequēs sup principali: vt hic nec ēt audietur petēs exequi snіam ex quo iudex ad quem nō pronunciauit nec corā eo puentū ē ad aliquid qđ habeat vim snie quo casu ipse exequereť.ff.de pac.l.tale pactū.ſ.qui ꝓuocauit.qđ dixi i.d.c.pastoralis.ſ.preterea.hoc aūt cessante fiet executio p̄ iudicē a quo.vt no.in.d.ſ.ꝓterea sed appellatus poterit petere declarari p̄ iudicez ad quē appellationez desertā esse z appellantē nō ꝓsequētez condemnari in expensis.de rescrip.ex parte.ſ.e.ti.nicolao nec sunt iste expense victorie:sed potius contumacie z sic cessat rō premissa cū dicebatur q̄ ex quo nō habet iurisditionem in principali zc̄.qz illud procedit de expensis victorie.Expēse aūt cōtumacie seu frustrationis veniūt:quia iurisditionē habuit in cognoscendo an sua sit iurisditio. pro hoc qđ no. de rescrip.c.fi.in glo.fi.qđ declara vt dixi in.d.c.ex pte. Et hec no.qz noua z alīs nō bene referata. ¶ Quinto quero si appellatur a snia z p̄ lapsum fataliū sit deserta :an iudex ad quem possit cognoscere de nullitate sententie? videtur q̄ nō:qz appellans videtur renūciasse prosecutioni nullitatis cū veniat accessorie ad cām appellationis:vt no.C.quando prouo.nō est ne.l.i.in fi. Sublata ergo appellatiōe que ē principalis dz esse sublata nullitas vt accessoria.ff.de regu.iur. cum principalis.regula accessoriū.li.vi. Steph.dicit cōtrarium:qz desertio appellationis nō pōt tollere deuolutionez ptātis cognoscendi de nullitate factam iudici ad quem sūt enīz diuersi modi agendi de nullitate vel de appellatione z vno sublato nō tollitur aliud z ꝑm eum nullitas nō accedit proprie appellationi:sed de vtraqz principaliter cognoscit iudex ad quem.dic primum verius quia de nullitate cognosci debet coram ordinario si nō sit appellatum.de hoc. eo.ti.dilecto.de re iudi.cle.i.vbi dixi.q.x. sed ex vi appella-

tionis de hoc cognoscit iudex ad quem: ergo sublata appellatione cognoscit solus ordinarius.

Quam repulsione. A peremptoria repulsa ex alio q̄ pp ineptitudinem scdo appellās z succumbens nō audiē sup ea in appellatione a diffinitiua: primo dictū scdo exceptio ibi nisi. ¶ No. q̄ non licet tertio appellare: de hoc in glo. in verbo succumbit.

¶ Scdo no. q̄ sicut actor succumbens ꝓpter ineptitudinē iterum auditur. de iud. examinata. ita z appellans. ¶ Op. q̄ is q̄ succubuit in iterlocutoria z tantus semel non debeat audiri in appellatōe a diffinitiua. e. ti. c. fi. in fi. li. vi. cuius cōtrarium hic dicitur in eo q̄ excluditur: tunc tm̄ quādo scdo appellans succubuit. Sol. qđ interlocutoria fertur super eo qđ non prestat preiudicium negocio principali nec indiciū reddit nullū: z tunc ꝓcedit ꝑtius qñq̄ sup eo qđ preiudicat principali negocio vel iudicium nullū reddit: z tūc auditur nisi scdo appellans succubuerit. d. c. fi. in prin. z hic. nā ꝫ loqtur de repulsione exceptionis peremptorie que preiudicat negocio principali: vt dicit glo. iij. z idem Bē. ¶ Scdo op. q̄ hic innuit q̄ sup exceptionib⁹ fit ꝓnūciatū. ꝛ id de or. cog. c. i. Laud. solvit distinguendo: q̄ aut loqmur de dilatorijs z pronuntiandū est als non pōt procedi ad expeditionem principalis negocij. de re iudi. q̄ ad consultationem z. c. inter. Et ideo ꝑm eum litis contestatio sup eis fieri debet: de off. dele. prudentiā. ꝫ. sexta. cuius ꝑtius tz ibi glo. melius. vt ibi dixi: nec ēt verū est q̄ sit necessario pronuntiandum. nā quādoqz pronūtiaē tacite: vt dicitur i gl. ij. in pri. z eo ipso q̄ lis ꝓtestatur tacite intelligunt oēs dilatorie reiecte. d. c. inter. Itē presuppōsito q̄ pronuntiandū eēt non propterea necessaria foret lis contestanda. q̄ pronuntiatiua illa est interlocutoria non diffinitiua vt hic no. glo. ij. Aut loqmur de peremptorijs. z aut pronuntiatione in eis dilata impediē principale negociū z pronunciandū ē sicut sup preiudiciali. de ord. cog. tuā. de elec. cū dilecti. iij. q. xi. ꝫ. aliquando. aut ꝓncipale pōt expediri sine ipsis z non expedit sup eis pronuntiari: ꝛz si pronūtietur tz. de or. cog. c. i. Lau. dic plenius. vt dixi in. d c. i. ¶ Tertio op. q̄ scdo appellans z succumbens super repulsione peremptorie sit audiendus super ea in appellatiōe a diffinitiua. q̄ si a peremptoria nō ꝓappelletur auditur tm̄ pars sup ea in appellatione a diffinitiua. e. ti. ꝛz li. vi. paria sunt ām non appellare vel scdo appellare z succumbere. vel appellare z non prosequi. e. ti. personas. z. c. cum sit. z. c. reprehensibilis glo. in verbo. sup ea. soluit q̄ hec non sunt paria in iterlocutoria sicut in diffinitiua. dic vt in ea quā no. z idē paul. z no. singulariter hanc glo. in fi. in eo q̄ dicit interlocutoriaz per quam repellitur secundo appellans sup peremptoria nō posse revocari p iudicē cāe principalis. z idē Pau. p rōnez q̄ ea revocata appellāti sup ea p ꝓntiā audiētia videret eē concessa quod ꝓhibet hec littera. Ex his no. casum in quo pro interlocutoria non revocatur. alium posui. eo. ti. cuz cessante. qñ interlocutoria est executioni mandata quo casu nō revocatur nisi de consensu partium. vt no. glo. singularis. ō ꝓto. stip. l. i. in fi. ¶ Quero de qua repulsione loquitur hic glo. ij. intelligit de verbali z reali que surgit ipso facto procedendo ad ulteriora. ex hoc no. equiparari repulsionē per quam iudex pronuntiat interlocutoriam admittēdam non eē z tacitam qñ ꝓcedit ad ulteriora. nā eo ipso videt reicere. eo. ti. ex parte. i. qđ no. Per hoc. n. tollitur cautella q̄ hz q̄ nō ꝓnuncietur sup exceptione sed solum ꝓcedatur ne appellet. de qua in Spe. de appeliatione. ꝫ. qualiter. v. item q̄ facit. ¶ Secundo quero an snia lata sup peremptoria sit interlocutoria an diffinitiua: glo. ij. ibi z p hanc dicit q̄ interlocutoria. z hanc glo. no. in eo q̄ ex snia sup interlocutoria nō oritur actio: sed exceptio. Itē no. ea glo. in eo qđ dicit q̄ si ꝓnuntietur q̄ appellās nō potuit appellare snia est interlocutoria qđ intelligit Jo. an. vt refert Lap. verum quo ad principale: secus quo ad instantiam appellationis quam diffinit z sic eo respectu est diffinitiua. z dicit Lap. Joā. an. sic ei rescripsisse. z ad. c. dilecto. e. ti. qđ allegat hec glo. respondet Lap. q̄ nulla ibi erit instantia finita seu diuisa a principali vult dicere q̄ ibi solus probatur q̄ snia lata sup peremptoria p iudicē principalis cause est interlocutoria: secus quādo incepta est alia instantia coram iudice ad quē vt in exēplo ꝑmisso. Et pro hoc q̄ snia lata super peremptoria sit interlocutoria: inducit Lap. qđ. no. Spec. de offi. iudi. ꝫ. deserviit. in. v. quid si ꝓponens coram delegato. vbi dicit q̄ si quis ꝓposuit actionē ineptam coram delegato z succubuit potest ꝓponere aptā coram eo. q̄ delegatus absolvēdo reum ab instantia pp ineptitudinē petitionis non est functus officio. Idem no. de iudi. examinata. quod ēt hic no. Dat. vt dicit j. q. x. z faciunt ad premissa quia sicut absolutio ab instantia ꝓpter ineptitudinē non ē diffinitiua. ita nec iterlocutoria lata sup peremptoria cū p eam nō diffiniatur cā: tm̄ qñq̄ habet vim diffinitiue vt in hac glo. in fi. i eo qđ dicit q̄ snia super perēptoria p quā ꝓnunciat perēptoria obstare in effectu hz vim diffinitiue. quam glo. no. singulariter z exēplifica vt si pronuntietur effectum pati defectū. Si aūt ꝓnuntietur super natura exceptionis: vtrū sit admittēda vel non: vel an probationes sint admittēde vel nō. nō hz vīz diffinitiue: q̄ nihil diffinit ēt in effectu: distinguit ergo Jo. de sancto geor. q̄ aut iudex ꝓnunciat sup admissione vel repulsione exceptionis perēptorie singulariter vel sup eius natura: vt q̄ pronuntiat eaz eē talis nature vt obstet vel nō: z tūc quo ad formam z quo ad effectū ē interlocutoria. aut ꝓnuntiat ita eē vt in exceptiōe cōtineē z tūc quo ad formā ē interlocutoria sed quo ad effectū diffinitiua. ꝛz si huic ꝓnuntiationi adderetur decisio negocij principalis simpliciter diffinitiua eēt: z idē z fortiꝰ si nihil diceret de exceptiōe: sed visis actis cause pronūtiaret super principali quod vltimū habet partem dubij. Ex his infertur q̄ si appelletur ab iterlocutoria nō semper ē opus cās exprimere: cū quandoqz habeat vīz diffinitiue: cum a diffinitiua appellatur nō oportet cās exprimi. ff. e. ti. l. scio. tm̄ ꝑtium tz Archi. xx. di. v. i. sed primum ꝫ. tenui. e. cle. appellanti. q. ix. ¶ Tertio q̄ro quid est exceptio perēptoria: dicit Pau. q̄ est ea que actionem elidit. insti. de excep. ꝫ. perpetue. ff. ō excep. l. iij. iij. q. vi. ꝫ. exceptio. ¶ Quarto q̄ro si qs appellauit semel tm̄ a perēptoria z succubuit glo. quartus. dicit non eē locum huic cle. z idē Gen. ¶ Quinto q̄ro quid si secūdo appellat sed appellationem nō prosequitur: glo. ea dicit locū eē huic cle. ¶ Op. ad hoc q̄ nō sunt paria succūbere vel deserere vt dixi in. iij. cōtrario. glo. eadē solvit q̄ si renuntiat sponte audietur. q̄ vtitur iuris consilio volens expectare euētum negocij principalis. z idē Pau. quia non dicit ꝓprie succūbere sed appellationē deserere expresse in quo ē idē ac si tacite deseruisset. ꝫ. c. primo. z cle. ꝙuis. z cle. sicut. z idem Bē. q̄ cū sit pena in hoc q̄ repellitur nō dz infligi nisi i casu quo reperit expssa de elec. statutū. li. vi. dicit tamen Pau. hoc verum nisi renunciatio fieret tali tēpore q̄ nō diceret spōtanee. sed metu ꝓbationū facta. xxiij. di. c. vlti. de elec. dudū. ij. in fi. ō symo. p tuas. i. ¶ Sexto q̄ro an ꝓcedat hec cle. siue qs succubuerit bis imediate vel mediate vt si obtinuit in secunda appellatione z in tertia ab aduersario interposita succubuit: dicit Pau. q̄ sic pro hoc q̄ indistincte hic loqtur. pro hoc etiaz qđ dixi. ꝫ. ti. i. cle. i. q. xviij. z qđ dicitur q̄ nō lz tertio appellare verum ē eidē psone. e. ti. directe. vbi de hoc no. Spe. de appel. ꝫ. quotiēs. post prin. ¶ Septimo quero quo ad id qđ dicit de diffinitiua emissa per quem fuit lata: dic vt in glo. in verbo diffinitiua. z idem Gen. ¶ Octauo quero vtruz is q̄ scdo succubuit in appellatione iterlocutoria possit audiri aliquo mō Lau. q̄ lz ñ audiat i appellatiōe a diffinitiua tm̄ dz audiri p viā nullitatis. ꝫ. de re iudi. cle. i. vel supplicationis vel in integrum restitutionis. ff. de mino. l. in cause. z. l. se z de hoc de resti. in integ. ex litteris. z maxime si sit causa matrimonialis vel similis que in rem non transeat iudicatam. d. c. ex litteris. ¶ Nono quero quando dicatur exceptio peremptoria rite proposita: dicit Lau. q̄ tunc quando lite contestata proponitur z alias ordine iuris seruato ō quo docendum est per acta alias pro iudice nō presumitur. de probati. quoniam. ex hoc infert q̄ petens sentētiam confirmari probare dz q̄ rite z iuste lata sit. Sed si petit eam

exequi

exequi sufficit ꝙ non impedit per aduersarium. Ratio diuersitatis qz primo casu est actor. in secũdo reus. de hoc de cõfir. vti. c. i. ꝓ Inn. Ex hoc infert Lau. ꝙ aliquo casu q̃ possidet agere põt. s. ad cõfirmationẽ vel executionẽ. alius casus. C. de ingenuis. ma. l. diffamari. sed ibi oportet ꝙ procedat infamia. hic nõ. z de ꝯditione illius. l. no. Inno. de cõcess. ꝓben. cũ sup. de offi. ord. ꝯquerẽte. qui fil. sint leg. latoꝝ. Infert ẽt Lau. ꝙ in cã in qua lis est cõtestata licet in principali foret cõtestata tñ in appellatione ꝯstare dz sup veritate cause. de appel. iterposita. §. sane. a ꝑrio. de testa. Raynaldus: lz super articulo appellationis in contumaciã partiũ procedi potest lite non contestata. z hoc qz arguit iniquitas iudicis d. c. interposita. de hoc qñ in appellatione sit lis ꝯtestanda. dic vt dixi in. d. c. Raynaldus tꝫ. dilectus. in. i. cõtrario. z. §. de cau. pos. cle. vna. q. viij. ¶ Decimo quero si petitio fuit inepta tñ non fuit reiecta z probauit actor. Spe. d offi. iudi. §. deseruit. v. quid si libellus. dicit ꝙ cõdẽnabitur reus si aliquo modo põt petitio adaptari petitioni agentis: qđ dic vt dixi de iudi. examinata. z circa ineptitudinẽ actionis. psequitur. Mathe. aliqua que non sunt hic necessaria z melius cadunt i. d. c. examinata. z ibi replicãtur. Et inter cetera dicit Mathe. de delegato coraꝫ quo succubuit actor propter ineptam petitionem ꝙ iterũ potest cognoscere. qđ dixi. §. q. ij.

¶ De vita z honestate clericorum.

Odiocesanis. Nota ꝙ hec dispositio est stricti ꝓcepti ibi districte ꝓcipimus. cõcordat de decimis. non ẽ. Ex quo infert ꝙtra facientes mortaliter peccare. iiij. dist. deniqz. in fi. de of. archi. ea que. vbi d hoc. Secđo no. ꝙ plus punit quod fit publice ꝙ qđ occulte. z dicit Lau. dici publice fieri id qđ nulli lz ignorare. de h de excep. exceptionẽ. z maxime qđ hic dz non licet prelatis ignorare ae quoꝝ officiũ spectat talia corrigere. xiij. q. iij. nõ iferẽda. de of. or. irrefragabili. de sen. excõ. quãte. ¶ Tertio not. de trina monitiõe. ibi tertio moneãt. z ex hoc dic Lau. vnũ pemptoriũ nõ sufficere maxie hoc casu cũ non sit recedendũ a verbis edicti. ff. de leg. iij. non aliter: alias regulariter sufficeret. xxiiij. q. iij. de illicita. Steph. ꝫ p. c. constitutionem. de sen. ex. li. vi. primũ veri⁹ hoc casu ꝓ hanc litteram. ¶ Quarto no. ꝙ terminus hic est arbitrarius vt ibi arbitrio. Et generaliter dicit Laud. terminos hic esse arbitrarios qui ad deliberandũ vt hic vel cõparẽdũ ꝯceduntur ꝺ restit. in iteg. tũ ex lẽis. in fi. z vt frequẽtius oĩs termini sũt arbitrarij. ar. ff. de verb. ob. l. continuus. §. ij. de hoc de ele. cupientes. in prin. li. vi. ¶ Quinto not. casũ in quo requirit monitionẽ fieri ꝓ ipsum prelatũ in vbo moneant. vnde ꝑm Paul. non sufficeret alterius monitio. de hoc. i. de deci. cle. i. per eũdem vbi dixi in. iij. notabili qũocũqz. tamen fiat monitio dũmodo fiat de mandato diocesani sufficit. regula qui per alium. li. vi. Et dicit Paul. ꝙ hoc casu requiritur vt in monittõe seruetur forma ꝺ qua hic ibi vt sic ꝛc. Unde ꝑm eũ nõ vꝫ sufficere si simpliciter monet vt desistat nec sufficit nisi fiat clerico tale officium exercẽti z per hoc dicit ꝙ si fiat clerico tabernario vt desistat z exerceat officium carnificis vel macellarij non erit locus pene. Et sic requiritur ad hoc vt sit locus pene ꝙ clericus monit⁹ exerceat illud officium a quo monitus est desistere. z dz exercere ꝑm eum: lz actualiter nõ exerceat dũmõ nõ in totũ destiterit deponendo animum exercẽdi. de priui. petitis. z quod ibi no. z idez Lau. qz non dicit versum qđ non durat vsuz. ff. de i rẽ ver. ꝓ parte. §. versum. de hoc de fideiuss. qđ qbusdaz. que no. nã ꝓ hoc infertur qđ si non exercẽs officia ꝺ qbus moneat vt hic. lz postea exerceat non erit locus pene. ¶ Sexto no. ꝙ in pena iuris nõ est locus purgationi more. nã hic eoipso ꝙ nõ destituerint puniũtur simile de elec. quã sit li. vi. lz añ lapsum termini purgari põt. ar. de offi. dele. ꝯsuluit. Gen. q ex hoc infert ꝙ iste terminus quo ad sui initiũ põt dici terminus bois: sed quo ad exitũ est terminus iuris: lz ministerio bois statuatur. z dic ex hoc ꝙ põt iudex moderari prout vult ẽt si i iure preciperet ꝙ certuz terminũ statueret sicut dicim⁹ de quadrimestri qđ dat cõdenatis. de re iudi. quod ad ꝯsultationem. sec⁹ qñ sine ministerio bois statuit. de appel. cũ sit vbi de hoc. z de hoc ẽt. j. q. ix. ¶ Septimo no. ꝙ clerici ꝯiugati gaudent priuilegio clericali alias non priuarentur vt hic: z dic vt in. c. vno. de cle. coniu. li. vi. ¶ Octauo no. ꝙ clerici gaudent priuilegio clericali non tñ in psonis: sed ẽt in rebus. de hoc in glo. in verbo rebus. z idẽ pau. de hoc. j. de censi. cle. presenti. per eundem vbi dixi in. ij. notabili. ¶ Nono no. ex hoc qđ dixi in. i. notabili casum i quo pena infligitur ipso iure z tamen necessario est monitio. de hoc in glo. in vbo eoipso. Et no. ꝙ clerici nõ debẽt arma portare. §. e. clerici. ar. xxiij. q. i. maximian⁹. tñ ꝓ tuitione possunt. j. de homi. cle. vna. ¶ Decimo not. ꝙ plati in puniendo clericos delinquẽtes debẽt obseruare canonica statuta qđ exẽplificat Mathe. p. c. ij. ne cleri. vel. mo. xci. di. clericꝰ. dicit aũt ꝙ clerici arma portãtes vel faciẽtes ꝺ id qđ ꝓcipit vt in. ver. aduersus. lz sint moniti z nõ desistãt non ꝓpterea pdunt ꝓuilegiũ clericale ꝺ id qđ no. glo. e. ti. clerici. qđ bene ꝓbatur hic vt fiat distinctio inter eos. de qbus hic vsqz ad v. aduersus. z alios ꝺ qbus in illo. v. vsqz ad finẽ. ¶ Undecimo no. ꝙ negligẽtia in plato ẽ dãnabilis. Et dicit Lau. ꝙ iõ ẽ dãnabilis qz sanguis subditoꝝ ꝛc. de offi. ord. irrefragabili. z vt. §. dixi in. i. notabili. ẽ mortale. z eoipso ꝙ plat⁹ tacet vꝫ. consentire. xliij. di. sit rector z punitur de negligentia: ac si faceret. lxxxiij. di. quid enim prodest. z. c. ꝯsentire. ¶ Op. ꝙ nõ regraꝫ trina monitio quo ad clericos ꝯiugatos. de cle. coniug. c. vno. li. vi. Sol. Mathe. ꝙ ibi qñ nec tonsuraz nec vestes deferunt. qz tũc ipso facto perdunt priuilegium clericale. sed quando tonsuram z vestes deferunt sed exercẽt artẽ tabernarioꝝ exigitur trina vt hic. ¶ Secđo opponitur in eo ꝙ dicit istos perdere ꝓuilegiũ quãdiu istiterint ꝑmissis. z sic videt ꝙ si desisterẽt reassumerent ꝓuilegiũ ꝺ id de sen. excõ. cõtingit. ij. So. Paul. ꝙ ibi de clerico monito vt habitum z tonsuram dimissos reassumat. hic de monito vt officia ꝑdicta dimittat. z ideo hic si dimittunt habent imunitatẽ. lz si monitus fuisset vt dimitteret officia z reassumeret habitũ z tonsurã si dimitteret hec officia z non reassumeret habitũ z tonsuram dimissos nõ gauderet imunitate vt in ꝑrio que verba sunt clara. sed dic ꝙ ibi fuit monitus vt habitũ z tonsurã resumeret z negocia secularia dimitteret z nõ paruit. Sed postea nõ cõueniebatur vt laicus volẽs euitare iudiciũ iã inceptum reassumpsit habitũ z tõsuraz qđ nõ dz sibi prodesse. ar. de foro. cõpe. c. penult. z hoc ex quo ꝑcesserat trina monitio cui paruerit. de quo tñ dic vt dixi in repetione. c. perpendimus. in vlti. ꝑrio. de sen. excom. hic aũt resumit z gaudet priuilegio clericali quo ad futura tm̃. ¶ Quero an hec cle. locum habeat in qbuslibet ordinarijs: glo. i. dicit ꝙ non sed tñ in diocesanis. i. epis. Et idem Lau. Pau. z Gen. Ex hoc no. Laud. ꝙ soli epi habẽt mãdari executioni canones conditos circa priuilegia z correctionẽ clericoruz vt hic. de sen. excõ. nup. z. c. vt fame. z. c. si clericos. lib. vi. qđ ꝓcedit regulariter ꝑm eũ fallit in prelatis religiosis q idẽ possunt: vnde disputãt ꝺ canonẽ. xvij. q. iij. si quis suadẽte. vt ꝓbat de sen. excõ. cũ illoruz. se alꝫ ꝓ epis ẽ sus cõe cui standũ ẽ nisi in exceptis. de elec. ecclesiarum. ij. vel habẽtibus similẽ rationẽ eum exceptis. ¶ Secundo quero cui diocesani possunt ꝓcedere vt h dicit ꝺ clericos exceptos: glo. ij. dicit ꝙ sic si in loco non exẽpto delinquunt secus si in loco exẽpto. Idẽ Pau. z Gen. ¶ Tertio quero quare spãliter hic disposuit ꝺ clericos macellatores vel tabernarios: glo. in vbo. macellarioꝝ. dicit ꝙ ꝓpter horroꝛẽ z vilitatẽ istoꝝ officioꝝ. z idem Lau. ꝓ hoc ꝺ horroꝛe. de cõ. di. ij. c. ij. ibi. sed propt multũ sanguinẽ quẽ effuderat ꝛc. de cõ. di. iiij. nequa q̃. qđ procedit specifice quo ad macellarios. quo ad tabernarios. ꝓcedit ratio de vilitate. ꝓ hoc inducit Genz. qz in tabernis multa vilia factis z verbis cõmittuntur z ad eas persone viles accedere consueuerũt. ar. C. de incest. nup. humilẽ. ex quaꝝ consortio boni mores corrũpunt. xxviij. q. i. sepe. dicit tamẽ Paul. ꝙ ex cã ne

ceſſaria clerici poſſunt tabernas ingredi.liij.di.nō opz. eo.ti. clerici. ¶ Quarto quero an in alijs vilibus officijs.vt aptare pelles.vel quid ſimile locum habeat hec clem.glo. iij. dicit q nō. Henz.contra propter idemnitatem rōnis dicēs idem in alijs in quibus eſt maior ratio puta lenonibus balneorum publicis cuſtodibus z ſimilibus quia in his ſtatus clericalis dicitur deboneſtari.ar.ff.de his qui no.ifa.athletas.§.ait prētor.C.ſi mancipium ita fuerit alienatum ne p ſtituatur.l.vlt.Sed verius vī quod dicit glo.propter ſpecificam expreſſionem quam facit līa de iſtis duobus z dic q non eſt eadem ratio:quia vt dicit Pau.licet illa prohibeantur propter vilitatem.iſta tamē prohibenť pp horrorē.vult dicere q lz alia ēt ſint vilia non eſt in eis tantus horror quātus in his duobus de quibus h̄.ſed vt dixi.§.q.iij.ratio horroris non procedit in tabernarijs.vnde dic q forte magis ſpecifice prohibuit:ſed de his quia frequentius peccabatur in eis. ¶ Quinto quero ſi occulte vel non perſonaliter clerici exercent predicta an ſit locus pene:glo.in.v̄.publice.dicit q non. ¶ Ad vtrāq3 oppo.ſolue vt in eadē glo.quā ſingulariter no.pro intellectu.c.mulieres.de ſen.excom.ad qō dic vt ibi dixi.vbi per hanc glo.cum illo.c.dixi determinari queſtionem que fieri ſolet an per ſtatutum quo punitur maleficium teneatur mandans.z vī q non quia mandans facit ficte tm̄.v̄ba vero ſtatuti requirunt q vere fiat.ff.ō neg. ge.l.iij.§.hec verba.Contrarius probatur ex.d.c. mulieres iuncto cū hac glo.vt dicamus q tenetur niſi in ſtatuto puniret tm̄ is qui perſonaliter faceret. ¶ Ad 3rium dic q hec nō eſt interpretatio ſed potius extenſio ex mēte legis quia mandans vere dicit facere.d.c.mulieres.qō dic vt ibi plenius. ¶ Sexto ſi clericus perſonaliter non exercet ſed prō alio:dicit Lau.q teneť hac cle.quia ſubeſt horror z vilitas ar.xlvi.di.ſicut non ſuo. ¶ Septimo quero quando dicentur moniti nominatim:glo.in verbo nominatim.dicit q debent exprimi nomina propria nec ſufficit in genere monere clericos de dioceſi vel talis plebanatus vel eccleſie.ſed debent exprimi nomina propria. Idem Pau.dicit q non ſufficiunt circumlocutiones indiuidentes perſonas ſicut ſufficiunt.de teſti.lz.ij.nam ſi papa hoc voluiſſet faciliter poterat exprimere.facit quod no.Archi.de ſen exco.conſtitutionem.lib.vi. ¶ Opp.ad hoc de eo qō no. Inno.de preben. in lateran.Henz.ſtat contrario dicens q per nomen proprium vel per equipolentiam moneantur quod eſt verius.nā dicere q requiratur expreſſio proprij nominis eſt rigor ſine rōne dūmodo circūlocutiones fiant ita ſpecifice q non poſſit intellig. de alio.puto tī eſſe verum qō predixi q non ſufficeret monere clericos talis eccleſie vel plebanat⁹ quā q Inno.in.d.c.in lateranenſi.dicat noiatim interdictos dici cum interdicit ciuitas vel caſtrum.pro hoc q noiatiz dicitur fieri p qō certificať de quo quis intelligit.de offi. ordi. c.ij.ſed dic q 3 eē certificatio ſine ambiguitate.poſſet autē eē ambiguitas in exēplo premiſſo q negaret clericus ſe eē de plebanatu.ſed qñ fit per circūlocutiones oīno ſpecificas tunc eque ſit certificatio ſicut per nomen proprium iō illa ſufficit.Et ad no.p Archi.in.c.cōſtitutionē dic q non procedunt.z glo.ibi tz qō predixi que eſt verior z hec no. quia alias minus bene declarata. ¶ Octauo quero an p trina monitione de qua hic ſufficiat vna monitio facta cū tribus interuallis:vī q ſic per.c.conſtitutionē.de ſen.excom.li.vi. In 3rium.ff.de ver.ob.qui bis idē ꝓmittit nō teneť niſi ſemel.ff.de leg.i.l.plane.§.ſi eadē.vbi ſi idem ſepius legatur in eodē teſtō debeť ſemel tm̄:q: videť teſtator ſepius loqui non ſepius legare.ff.de leg.ij.menius.§.cum enim.z no.ff. de ꝓba.l.quinquaginta.ad hoc optime.ff.de pigno.ac.ſi.cō uenerit.cū glo.Ex quibus patet q ibi vbi requiriť trina denunciatio vt quis ſoluat non ſufficit ter dicere ſoluere. pro hoc.ff.de publi.iudi.inter accuſatores.ſicut ēt ſi quis ter dicat appello nō dicitur tertio appellaſſe.xxxi. q.ij.lotharius. vbi de hoc facit.de appel.bone.Ste.tenet primuz.ad contraria dicit q loquuntur qñ verba eodē tpe ſunt ſepius dicta ſecus ſi diuerſis.ad hoc de acti.emp.nō ē nouum. de fideiuſ.heres.§.non eſt.Hen.vero dicit q p vbuz tertio dat intelligere q iter vnā monitionē z aliam debent eſſe interualla ar.d.c.cōſtitutionez.z.d.l.inter.de publi.iudi.z ſic vī 3dicere Steph.Sz intellige dictum eius ſecunduz formā d.c.conſtitutionē.vbi vnam monitionem cum trib⁹ interuallis equiparat; tribus monitionibus.z ſic concordat. ¶ Nono quero qualis dicatur iſte termin⁹.So.vt dixi in quarto notabili quia iſte eſt terminus arbitrarius.Et dicit Laud.quod dicitur terminus hominis arbitrio deſignatus z a lege firmatus z ſic eſt partim hominis z partim legis.ſimile de ſen.excom.tua.Item eſt alius oīno hois qui cōmuniter ē in dandis dilationibus z ſimilibus.§.de dila.c.i. de in inte.reſti.tū ex litteris.Alius eſt oīno iuris.de elec.ne pro defecto.de ſup.neg.prela.licet de conceſ. preben.c.ij.in primo z tertio.dicit Lau.moram purgari non poſſe nec prorogationem fieri per iudicem niſi alia lege concedatur. de elec.cupiētes.z iuribus preallegatis. In ſecundo dicit purgari poſſe.ff.ſi quis cau.z ſi poſt tres.dic q etiam primum terminum pōt iudex moderari q̄ q̄ in iure non dicatur ſpecifice.de re iudi.qō ad cōſultationē.z ſolum i tertio termino qui datur a iure ſine hois miniſterio.locum habet dictum Lau.vt nō poſſit imutari p iudicē niſi a iure concedatur expreſſe.de appel.cū ſit.vbi de hoc ſic loquitur.ō excep.paſtoralis.vbi dixi.ſed ēt ipſe Lau.nō perſiſtit in dicto precedēti.dicit enim q in ptāte ē epī hic ſtatuere terminum quem voluerit.ſed poſtq̄ ſtatuerit non licebit immutare priuſq̄ lapſum fuerit: ſed cū durat prorogare poterit ex cā de offi. dele.ꝓſuluit.de offi.ordi.litteras.qō dictum nō ꝓſonat p̄cedenti cū dixi terminū q datur a iure miniſterio hois immutari p iudicem nō poſſe:ſed hoc vltimū verius p id quo modo dixi. ¶ Decimo quero in eo q egparat hic clericis moniti nō deſiſtunt vel qui reaſſumunt:ſed tamē deſiſtunt ante lapſum termini:glo.in verbo reſumpſerit dic non eē locuz pene.Idē Lau.z Pau.pro hoc q: termin⁹ totus cedit ſibi nec ei 3z auferri.ar.de ſecun.nup.c.ſi. Idem Hē. qui in talibus penalibus maxime finis ē ſpectandus.ar.de elec.cum miſſa li.vi.de ver.ob.in illa. Item ſi continuaſſent intra terminū dūmodo ante eius lapſuz deſtitiſſent penā euitaſſent nō ergo debent eē deterioris cōditionis ex hoc quod aliqñ deſtiterint. ¶ Undecimo quero de intellectu v̄bi oīno.ibi ꝙugati oīno:glo.in hoc verbo ponit duos intellectus. ſm primum ē ſenſus q ꝙugati non deſiſtentes ꝓdunt priuilegium clericale oio.i. quo ad oia in quibus ſunt priuilegiati que ſunt duo.de q̄bus de cleri.coniug.c.vno.li.vi. tū ſi deſtunt poſtea quādocunq3 reſumunt illa.Secundus intellectus ē qō v̄bum oio exponať.i.iperpetuuz z tunc lz deſiſtāt poſtea nō reſumunt.Et vter iſtor intellectuum ſit verior So.pz in.q.ſeq. Ex his infertur ad.q.ſequentē. ¶ Decimo quero circa dicta in proxima queſtione: clericus cōiugatus cum vnica z virgine prius incedebat vt laicus an ſi reſumit habitum z tōſurā gaudeat priuilegio clericali:ſm primum intellectum verbi oio poſituz in qōne p̄cedenti. dicēdū ē q ſit.ſm intellectum ſm dicēdum ē 3.pau. tz primū dicēs q ſcōa expoſitio verbi oīno premiſſa non amicatur littere.Lau.tamē eā tz.Hē. exponit oio.ſ. tā in perſona q̄ i rebus vel oio.i. quo ad priuilegia que habere poſſunt p.c. vnicum de cle.conīu.li.vi.Et videtur Hēz.adherere laud. dicēs q non reſumunt priuilegium.p hoc.e.t.c.ſi. vbi loquitur in nō ꝙugatis.dicit ergo q hic equiparanť ꝙugati non ꝙugatis quo ad res z parificantur oratione ſoluta.ſed i priuilegio perſonali diſparificantur amittēdo ad tps:z poſt tps reſumendo.vult dicere q quo ad priuilegiū in perſonis diſcō paranť coniugati z nō cōiugati: q: primi oīno.ſcōi quandiu inſtiterint pdūt priuilegiū.z ſic ſcōi deſiſtendo reſumēt nō primi.vel aliter dici pōt z ꝓbabilius ſm eum q nō coniugati ēt in rebus reſument priuilegiū ſi deſiſtent:quia id .q dicitur.e.t.c.vlt.ſup reſumptione talis priuilegij in rebus hic nō tollitur niſi in cōiugatis cū verbū oio nō repetatur i nō coniugatis.z q: hic agitur de odio de ſe reſtringendo z q: priuilegia rerum z perſonarz in nō ꝙugatis equiparari cōſueruerunt.de coniugatis autem inſtat Hē.primo dicens q eo ipſo q moniti non deſiſtunt.vel talia reaſſumūt pdūt priui

legium

legium solū q̄diu īstiterint z desistēdo recuperabunt z ꝟ exponendo verbum omnino ꝑm primā expositionē.glo.s. positam.i.quo ad priuilegia que certū est eos habere. si.n. exponeretur oino.i.ppetuo verbuz omnino z verbum q̄diu ꝛria viderentur.deinde dicit Genz.se tutius putare q̄ de mente huius lr̄e sit q̄ coniugati moniti non desistentes: vel talia reassumentes ppetuo amittāt ꝓuilegiū:tñ qz i eis nō desistere vel reassumere equiparāt z vbi non desisterēt illa verba q̄diu ꝛc̄.non viderētur congrue adaptari. nam eoipso q̄ nō desisterent statim amitterent priuilegiuz:z sic frustra adderet īn lr̄a q̄diu ꝛc̄.illa ergo v̄ba q̄ diu ꝛc̄.referenda erūt ad reassumptionem: tum qz ex reassumptione q̄q̄z facta amittūt priuilegiū.z ideo frustra viderent apponi illa verba:aut ipsa reassumpserint si sequentia verba quamdiu ꝛc̄.ad hoc referuntur.tum qz alꝫ non videretur diff erentia inter ꝙugatos z nō ꝙugatos.stet ergo expositio v̄bi oio.i.in totum.simile.de elec.quia sepe.de cō.prebē. ne captande.lib.vi.Et aliquando exponitur oio.i.in nihilo ff.de fideiuſ.l.grece.ℌ illō.z hec v̄ba Gen. nō sunt omnino clara z sese intricāt.Mathe.videtur tenere secūdā expositionē verbi oino.dicit cui hanc esse dām inter cōiugatos z nō ꝙugatos:qz cōiugati nullo tpe reassumūt priuilegiū quo ad res z psonas.nō ꝙugati v̄o quo ad res amittūt priuilegiū statim:vt hic.s.e.c.fi.quo ad personas amittūt si incedūt vt layci:sed nō semp:sed quādiu īstiterint: z sic coincidit cum vno dicto Gen.premisso.dicit etiā Mathe. aliqua circa hoc que dico.ī.q.xvij.Alij tenēt primā expositionem verbi oino.s.positā.qō tz Jo.mo.de cleri.ꝙug.c.vno lib.vi.dicēs q̄ ibi voluit nō priuare:sed suspēdere clericos cōiugatos a priuilegio.Jo.an.de cleri: cōiu. Joannes hoc etiā sentit.dicit tñ q̄ egeret declaratione.Ego etiā primaz tenui in.d.c. Joānes.pro hoc qz hic est tota vna oratio que refertur ad verbū amittāt.clausula ergo illa quādiu ꝛc̄.intelligit in oibus repetita.ff.de leg.iij.l.in repetēdis.z quod ibi no.de appel.scōo regris.nā etiam in pluribus orationibus fit repetitio verbi cū oibus suis qualitatibus quando vna est cōpleta z alie defectiue.ff.de publi.l.i.in princ. z qō ibi no.Bar.vnde expone ibi cōiugati oino.i.tam in rebus q̄ in personis:que expositio bene ꝓbatur ex eo q̄ statim ꝓsequitur distinguendo de nō coniugatis inter res z psonas. ¶ Decimotertio quero in eo q̄ nō coniugati perdūt priuilegium in rebus:de quibus rebus logtur:gl.in verbo rebus.dicit q̄ de proprijs in quibus cessante pena gaudent īmunitate.cuius est ratio Genz.quia cū clerici sine tpalibꝰ nō possunt esse.i.q.iij.siquis prebēdas.cū sint ipsi priuilegiati.ergo z eoz bona tanq̄ accessoria.de offi.dele.si super. lib.vi.de prebē.dilectus.nā z familia clericoz gaudēt eodē priuilgio cū eis.xi.q.i.clericū.xxxij.di.eos.z vtrobiqz.de ℌ xvij.q.i.ℌ.nouarum.de offi.archi.dilecto.vbi de hoc. quod declaro plenius ī.q.xvij. ¶ Decimoquarto quero si clerici nō ꝙugati incedūt vt layci:tñ tonsuram deferūt.an exercentes hic.phibita penam incidūt de qua hic in ver.si oſo: Gen.dicit q̄ nō:qz exquo tonsurā deferūt nō incedunt oio vt layci q̄ exigit hec lr̄a a qua cū sit penalis nō est recedendum.lz aliqui ℨ ꝑm eū.primuz placet.quod dic vt plenꝰ dixi de sen.excōmu.ppendimus.in repetitiōe in vlti.ꝙtrario. ¶ Decimoqnto quero:qz hic de priuilegio clericoz fit mentio.vnde.pceſſit eoz priuilegiū:dicit Lau.q̄ in veteri lege incipit a rege egypti.Genes.xlvij.c.vbi dicitur q̄ eo tpe vsqz ad presentē diem in vniuersa terra egypti regibꝰ quarta pars soluitur:absqz terra sacerdotali que libera ab hac ꝙditione fuit.qō etiā habeꝫ de īmu.eccle.nō minus.In noua lege ab imperatoribus z regibus ecclesia Romana hoc approbāte.C.de sacrosan. eccle.l.ad instructiones. z.l. plerūqz.de censi.c.i.alꝫ sine pape approbatione nō voluisset.de ꝙsti.ecclesia.xcvi.di.bene quidam.z palea ibi:posita. dic q̄ hec iura loquūtur de lege principis. non de priuilegio inter que refert:quia lex fertur etiam in inuitos priuilegiū in volētes:qñ tñ z qūo valeat priuilegium principis in eccl'iam.dixi in.d.c.perpēdimus. in.vij.cōtrario. ¶ Decimosexto q̄ro vtrū idem sit priuilegiū clericoz z ecclesiarū q̄tum ad res:dicit Lau.q̄ sic:rationē reddit quam dixi.s. q.xiiij. ¶ Decimoseptimo quero in quibus z de quibꝰ sunt res ecclesiarū z clericoz priuilegiare:dicit Lau.q̄ in muneribus:seu oneribus vel obsequijs personalibus secularibus vel realibus regulariter non prestandis.de īmu.eccle. non minus.Bertran.vero enumerat.xiiij.priuilegia clericoz. Primū q̄ non cōueniant coram iudice seculari.de foro cōpe.si diligēti.Scōm q̄ v̄berās incidat in canonē.xvij. q.iij.siqs.Tertiū q̄ nō vocētur ad munera: vt nūc dixi.d. c.nō minus.Quartū q̄ possit facere collegiū qō laycus est interdictū.de reli.do.c.fi.ibi:tñ solum,phibeꝫ nouaz religiones īstitui:sed ꝓbatur rōne:qz omne collegiū est reprobatū nisi inueniaꝫ approbatuz in iure.ff.de colle. illi.l.i.z.ij.qō dixi de excel.ꝑla.dilecta. ¶ Quintū:qz possunt vendicare rem concessam ecclesie ante traditionem.C.de sacrosanc. eccle.l.fi.de consue.ex lr̄is. Sextum qz gaudent eodē priuilegio familie sue cum eis. qō dixi.s.q.xi. Septimū qz facientes statuta ℨ clericos sunt excōicati ipso iure.de īmu.eccle. eos li.vi. Octauū qz soli clerici possunt obtinere beneficiū ecclesiasticū.de trāsac.ex lr̄is. Nonū q̄ p lr̄as ipetratas cōtra laycuz cū clausula generali nō pōt clericus cōueniri vt no.gl.de rescrip.sedes. Decimū qz nō teneꝫ dare sportulas de vi.z ho.cle.cum ab omni. Undecimum q̄ de acquisitis etiam si sint in potestate patris testari pōt.C.de epiſ.z cleri. aut.presbyteros.quod dixi de eta.z qual.indecoz. Duodecimū qz sine ꝙsensu patris agere pōt pro rebus suis recuperandis vt no.Archi.de iudi.c.fi.li.vi. Decimumtertium qz nō pōt necessitate a patre distrahi ꝑm.l.ij.C.de patri. qui fi.distrax.qō dixi in.d.c.indecoz. Decimumquartum:qz si seruus sciente dño fit clericus liberaꝫ a dominica potestate l.iiij.di.si seruus.z plura alia possent inueniri diligenter perserutando. Math.v̄o dicit q̄ priuilegium clericorum consistit in duobus. Primo:qz nō possunt vexari in psona nec i rebus.C.de epiſ.z cle.l.ij.de immu.eccl.per totū. Secundo gaudēt ꝓuilegio canonis.xvij.q.iiij.si quis suadente. Et ad eorum intelligentiā que varie in hoc notanꝫ dicit notandū q̄ si clerici non ꝙugati exercent secularia illicita vilia z inhonesta.de quibus hic z incedunt clericaliter si post monitionem triną noiatim factam vt hic nō desistunt pdunt ꝓuilegiū in rebus nō in psonis.s.quo ad collectas z munera: z alia eorum bona:quia in his non gaudebunt eodem priuilegio quo gaudent in personis.ℌ.e.c.fi.z hic de hoc de cler. cōiug.c.vno.lib.vi. Si vero omnino incedūt non clericaliter z post admonitionem a dicto negocio nō desistunt perdūt omne priuilegium etiam canonis.siquis suadēte.xvij. q.iiij.quādiu.talibus negotijs insistunt vt hic:z sic intelligitur de priui.ex parte.iij.de senten.excōmu.in audientia.z.c. contingit.Si vero oino incedunt vt layci imiscendo se seuis enormitatibus eoipso perdunt priuilegium absqz alia monitione: z sic potest intelligi de sen.excōmu.cum nō ab homine.z.c.ppendimus.z dicitur se imiscere enormitatibus quando interest in prelijs z rixis:sed si incedunt clericaliter z exercent aliqua negocia secularia.de quibꝰ ne cle. vel mo.c.i.lxxxviij.distin.eijciens si moniti non desistunt puniri possunt pena de qua ne cle. vel mo.c.ij. De clericis autez ꝙugatis dicit q̄ tonsuram z habitū deferentes artez macellarioz z tabernariorū z alia vilia exercētes si post trinam monitionez a talibus non desistant vel postea dimissa reassumant omni prīnātur priuile.vt hic. Si autez aſijs negotijs se imisceant procedi debet contra istos ꝙugatos:sicut contra nō coniugatos. Sed si nec tonsuram:nec vestez deferant absqz omni monitione pdunt omne priuilegium. de cle.ꝙuga.c.vno.li.vi.pro hoc quod dixi ꝑm eundē Mathe.s.q.xij.z dic vt ibi:z plenius declaro.de sentē.excōmu. perpēdimus. in repetitione in vltimo contrario. ¶ Decimooctauo quero in eo quod dixi in prima questione clericos a muneribus esse īmunes a quibus muneribus Lau. soluit distinguendo:qz munerū alia sunt sordida:alia honesta. Sordida non subit ecclesia. xvi.q.i.ℌ.nouarum. z.c.placet. Et hec munera sordida seruilia nuncupantur:sicut calcis coquende:arene fodiende:custodie balneorum. z hu-

iusmodi. de quibus. ff. de mune. z oner. l. munerū. honesto rū: alia sunt ordinaria: alia extraordinaria. Item extraordinarioꝝ: alia ptinēt ad pietatē sicut ad refectionē pōtium z itinerū z hec subit eccl'ia. C. de sacrosan. eccle. l. ad instructiones. In hoc tñ Hosti. i sūma de imu. eccle. §. a quibus tenet cōtrarium ad qō inducit: qr oēs extraordinarie actiones quo ad ecclesias sunt ꝓhibite. in auten. de eccle. titu. §. ad hec sanctimus. colla. ix. z in autē. vt nulli iudi. §. nulli vō. inducit z alia dicēs iura ꝛ̄ria esse correcta. primū placet: qr l. ad instructiones. hoc exp̄sse dicit nec aliquod ius nouum specifice ꝛ̄dicit qō ergo nō mutatur ꝛc̄. C. de appel. l. percipimus. de elec. cum expediat. lib. vi. z de hoc dixi de imuni. eccle. c. non minus. q. vi. Alia pertinent ad publicam vtilitatez: z hoc nō subit ecclesia. xvi. q. i. iusta. z. c. placet. C. de sacrosan. eccle. l. placet. nisi ꝑm legesꝫ in casū. C. de sacrosan. eccle. l. iubemus nullā. vbi dicit q nauis ecclesie nō excusatur ab onere ꝓferēdarum rerum vel ꝑsonaruꝫ in fauorem reipublice. Item ordinarioꝝ alia angaria: alia perangaria: alia rerū: alia superindicta. angarie consistūt in operis ꝑsone tm̄: z hec nō subit ecclesia: nec hoiesꝫ eccl'ie. vt no. xij. q. ij. ecclesiarū. nisi ꝓ custodia ciuitatis ꝛ̄ paganos. de immu. eccle. puenit. Perangarie consistunt partim in ꝑsonis partim in matrimonijs: nec ista subit ecclesia. C. de episco. z cle. l. oēs z. l. presbyteros. C Munera rerū seu realia sc̄ tributa z cēsus hec subit eccl'ia z clerici ꝓ agris suis. xxiij. q. vlt. tributum. xi. q. iij. magnum. z. c. si tributum. adeo q si cessauerit a tributo fiet necessario translatio z venditio i publicū. C. de epis. z cle. l. iij. de exactoribus tributoꝝ. l. vlt. li. x. nisi sit agere in quo fundata sit ecclesia de censi. c. i. z dic vt ibi Laud. glo. tamen in. d. l. iij. dicit q illa lex est correcta per aut̄. Item nulla. c. ti. Host. in sum. de immu. eccl'ie. §. a quibus. dicit q nō distrahet̄ res eccl'ie. nec tenebit̄ loco pignoris donec satisfactum fuerit. C. de exacto. tribu. l. si diuina. li. x. vbi hoc tz glo. ibi tamen nō ꝓbatur immo potius ꝓbat q possessiones q̄ a ꝓuatis peruenerunt ad eccl'ias tenētur ad tributa sicut ꝓius. ꝓ hoc qr res trāsit cū onere suo: de de ci. pastoralis. Sed primum equius z tenēdū tanq̄ ecclesie fauorabilius. de superindicto dicit Lau. q est id quod ipo nitur tpe fertilitatis. Et dicit glo. C. de indictioni. in Rubrica. li. vi. xi. q est id qō impōitur vltra tributū. Et i n quo differant indictū z supindictum. dicit ibi glo. z dixi de immu. eccle. nō minus. q. vij. z ꝓ hoc qō no. C. de superindic. i gl. rubrice. li. x. z hoc no. subit ecclesia. C. de sacrosan. eccl. l. placet de hoc. xij. q. ij. ecclesiarum. z plenius de his muneribus dixi in. d. c. non minus. q. i. z. vi. sequentibus. C Decimono no quero quis compellet clericos ad soluenda munera ꝓdicta ad que tenentur: z dicit Lau. q ipsorum ꝓlati de quorum foro sunt. de fo. compe. si diligenti. de imu. eccl. puenit exceptis feudalibus in quibus domini tendi sunt iudices. ordinarij. z possunt sniare z exequi inter vasallos etiā clericos circa iniectionē manuū violētam. x. colla. de prohibita feudi aliena. impialē. §. de hoc de iudi. ceterum. de foro compe. verum. C Vigesimo quero quid fiet de eo qō lucrati sunt clerici ex negationibus. dicit Mathe. q in foro caie tenētur pauperibꝰ erragare. xiiij. q. v. qui habetis. Refert tamē fratrem Aluarū tenuisse q si totū nō reddiderint nō ꝓterea sunt in statu dānationis. xiiij. q. v. nō sane: ibi excellentiores ꝛc̄. z ibi facilius: z ibi tanq̄ sua. que vba nō vident̄ tales cogere ad dādum pauperibus nec ꝓterea ibi dānantur. Idem Genz. quod videtur sentire Inn. de imu. eccle. quia pleriq;.

Quoniam. Clerici beneficiati vtentes veste vgata vel partita per sex menses a beneficijs sunt suspensi non beneficiati in sacris vel in minoribus constituti tōsuram cum veste portantes p idem tempus sunt inhabiles ad beneficium obtinēdum. obtinentes autem dignitates: vel beneficia curata z sacerdotes z religiosi hoc facientes vel infulam seu pileum: lineū publice portantes a ꝓceptione fructuum si sunt beneficiati. nō beneficiati vō reddūntur inhabiles ad beneficium obtinendū: z hoc intra annū punit etiam portantes epitogium foderatum notabiliter breue Pau. habet sex dicta vt dicit glo. i. z ita lego p partes. C No. q ex causa rationabili licitus est clerico vti veste virgata vel partita. z dic rationabilem causam. s. timoris. e. ti. clerici. quod dicit glo. puta vel sandali. e. ti. deus q. quod vult glo. iij. Et vestem virgataꝫ dicit Pau. siue per primā texturam siue artificiose per accidēs partitam. dicit in coloribus siue fiat per partes integrales: vt ex vna parte sit vni⁹ coloris z ex alia alteri⁹: siue p minutas ptes. de h in gl. in vbo partitā. C Secōo no. q hic punit solū q publice vtit tali veste. secus ergo si occulte puta in camera vel i prādio: vt qr caret alio pāno: solus ergo publicus vsus hāc penā mereꝫ. simile. s. c. ꝓi. ꝑm Pau. Et dicit Lau. q dicit publice portare cū multitudini hoc patet sicut etiā dicitur publice aleator vel vsurarius: vel maleficijs: vel meretrix: vel excōicatus. de excess. pla. inter. de malefi. c. ij. de excep. exceptionē. xxxiij. di. vidua. In domo vō dicit fieri secrete: qr domus rem secretā z nō publicā denotat. vi. q. i. ex merito. Ex his no. q vestis virgata vel partita nō conuenit clericis. Ex hoc infert Lau. z Genz. q clericus coniugatus talē deferens pdit priuilegium clericalē. de cle. ꝓiu. c. vno. lib. vi. C Tertio no. de verbo eoipso. quod dic vt in glo. in hoc verbo. ꝓ hoc de rescrip. c. i. lib. vi. C Quero q̄ sint vestes congruētes ordini clericali: glo. ij. soluit remittēdo Lau. specificat dicens q quelibet vestis generaliter cōpetit. nā iuxta regulā beati Benedicti de colore vel grossitia taliū nō multū curaꝫ. vnde ordinator cuiuslibet ꝓfessionis videt̄ suos ꝓfessores reliquisse sub cōi z antiquo statu z regula aliorum nisi in his in qbus exp̄sse nouū z speciale interdictū fecerit. xvi. q. i. sunt nōnulli. lz enī qlibet xp̄ianus sit generaliter in susceptōe baptismi ꝓfessiōi xp̄iane ligat⁹: tñ applicādo se alicui spāli ꝓfessioni ipse se ei religat: sicut clerici ordini clericali monachi sue regule: z sic de alijs. iiij. di. deniq;. de elec. quorūdaz. lib. vi. C Secōo quero circa hoc que vestes spāliter interdicte sint: dicit Laud. q indistincte interdicūtur omnibus nimis fulgide: z nimis sordide. xli. di. c. i. z. c. ij. Et spāliter ille p quas adulteratur z trāsmutatur effigies z statura humana: z sic despicitur suus creator ꝛ̄ illud psalmi. Ipse fecit nos: z nō ipi nos. de cō. di. vi. fucare. §. e. cū decorē. specialiter aūt quo ad singulos. quo ad clericos seculares dicit Lau. recurrēdum. §. e. clerici. z hic. xxi. q. iiij. ꝓ totum. quo ad monachos nigros. de sta. regu. cū ad monasterium. z cle. ne in agro. qno ad albos griseos z alios dicit hoc ꝙsistere in eorum regulis z constitutionibus. nec pōt certa doctrina tradi cū hec sint facti. ō cōsti. c. i. li. vi. z quelibet ꝓfessio abundat suo sensu. imo z in ea dē professione quelibet ꝓuincia abūdat suo sensu de sepul. certificari. sicut ꝑz in clericis anglicanis qui pannos optios portant. z burgundis q vilissimos. dz tamen cuitari extremitas vt non sint nimis preciose vel nimis sordide: qr i medio consistit virtus declinādū: tū magis ē ad humiles q̄ ad fulgidas. de pe. di. i. principium. Et in hoc sequatur doctrinam Gratij. Non mihi res: sed me: me rebꝰ sbmittere ꝛc̄. de hoc. xiiij. q. i. c. i. in fi. C Tertio q̄ro si clericus portat vestem vgatā: vel partitā nō ꝓtinue: nec causa vsus: sed alia puta ob festū socij militare: vel doctorale: vel vxorale; dicit Gen. q nō incidit in penā. de qua hic: qr talia raro cōtigūt z ad talia iura nō adaptātur. de despo. ipube. ltteras.. ff. de leg. l. nam ad ea. de re iudi. ea que raro. Item hic punit vtēs qō denotat cōfirmationē actus. ar. insti. de re. di. §. colūbarum. ff. de acquir. re. do. l. naturale. §. pauonum. cum sequē. Item que cā feste iocose fiunt nō ꝙsueuerūt obligationē inducere. ff. de actio. z oblig. l. obligationū substantia. §. verboꝝ de mino. l. illud. xv. q. i. illud. de sen. excōmu. c. i. sicut etiam est in his q̄ causa bonoris mometanei fiūt. vt no. nē cle. vel mo. sup specula. Item vestitū tali tēpore mutatio nō vī clericalē habitū imutare. ff. de regul. iur. nemo alieno. §. tpalis. nā z q causa amenitatis aliqd fecit ēt publice excusat̄ a pena infamie quā alⁱs incurreret. ff. de bis qui no. infa. l. ij. §. finec talis peccare dz. ꝓ hoc quod no. Inn. e. ti. cū decorē. z ista lra: ibi ratiōabili causa dicit: z ratiōabilis arbitraria:

nullus autem

nullus aũt arbitrarek iuste ꝙ ob premissa incidat in hãc cõ stitutionẽ. Item hic in principio dicit assumere. ille aũt assumere nõ videt ꝙ statiz est dimissurus. ar. ff. de dinor. l. iij. de pe. dis. i. diuortiũ: vt sic intelligat assumere cũ effectu. ff. de ver. sig. l. aliud est capere. z. l. nomẽ filiarũ. ℣. habere. de cle. nõ resi. relatuz: sicut nec videtur translatũ qõ ad tps momẽ taneũ translatũ est. ff. de leg. iij. q̃situm. ff. de rc. insti. ex facto. p̃o hec lr̃a ibi presumit qõ sonat in viciũ. nã etiã in religioso nõ solum dimissio habitus: sed temeraria dimissio punitur. ne cle. vel mo. vt periculosa. lib. vi. Item v̈ba iuris nõ sunt calũniose intelligenda. ff. ad exiben. l. penul.

¶ Quarto quero an tpe huius cle. potuerit qui habebãt vestes hic ꝓhibitas eas deferre post publicationez eius: glo. vestibus ꝙ nõ: qr hoc nõ est prospicere ꝓterita ad futurũ vsum. Lau. arguit ꝙ sic: qr hec constitutio noua ibi: presenti ꝙstitutione. respicit ergo futura tm̃. de ꝙsti. c. fi. dicit tm̃ Lau. ꝙ potuisset ex hoc preiudiciũ generari huic cõstitutioni: z ideo ꝙstitutio ꝙcernit futurã delationẽ: qr Iz ℔ ꝙstitutio sit penalis: tm̃ quo ad executionẽ declaratiua ẽ antiquoꝝ iuriũ q̃ talia interdicebãt. Et i hoc dicit Steph. ꝙ generalis ꝙsuetudo ante hanc cle. interdicebat hãs vestes clericis z cõsonabat canoni. xxi. q. iiij. ois. Pau. dicit indistincte ꝙ nõ potuerũt deferre ẽt pr̃ factas ratione prius dicta: qr ꝓhibeꝯ vsus futurus. p̃o hoc qõ dixi de ꝙsti. c. fi. ¶ Quinto q̃ro qd ꝙtineat noiẽ vestis: dic ꝙ oĩa quibus caput z cetera tegi solent. ff. de aur. z argen. leg. l. vestis. ¶ Op. ad hoc infra in fine vbi spãliter ꝓhibet de caligis. So. ꝓhibet si spãliter: qr solet plus timeri qõ spãliter imiũgitur z̃c. ℣. de exce. ꝓla. cle. frequens. in fi. ℟m quosdã. Ego puto quo ad hãc cle. vestẽ dici ℟m vsitatũ moduz loquẽdi eaz que tegit caput z corpus: z ideo in fine spãliter dixit de caligis cui cõi locutioni stãdum est. de spon. ex lr̃is. ij. Ad leges ℣rias dic ꝙ loquũtur in legato qõ large interp̃etaꝯ hic in ꝙstitutione penali que restringitur. ¶ Sexto q̃ro a quibus beneficijs sint suspensi ℣facientes huic cle. glo. in v̈bo beneficioꝝ dicit ꝙ ab omnib⁹. idem Pau. z Genze. ¶ Op. ad hoc de elec. si compromissarius. ℣. huiusmodi. z. ℣. seq. lib. vi. So. vt in glo. z in ea ibi ꝓter indefinitam q̃ equipollet vniuersali. de elec. vbi de hoc. li. vi. z per Archi. xix. di. si romanoꝝ. p Hy. in rubrica de reg. iur. li. vi. ¶ Op. ad idem z ad textũ simul: qr hic inuit quem posse habere plura beneficia ℣ id de prebẽ. cum iam dudũ. dicit Pau. nõ curandũ: an de iure cõi: an dispẽsatiue vel de facto teneat. ar. de prebẽ. eũ qui. lib. vi. dic ꝙ hoc plurale beneficioruz põt ꝙcernere pluralitatẽ beneficiatoꝝ. ar. de pri ui. priuilegia: vel si cõcernit vnũ nõ per hoc datur licentia habendi plura vt in solutione premissa. ¶ Septimo quero an ist̃is possint subtrahi decie z oblatões: dicit Math. ꝙ si sunt volũtarie oblatiões subtrahi possunt: sed decime z oblatiões debite nõ: qr debentur ecclesijs. z delictũ persone z̃c. regula delictũ. lib. vi. de hoc. xxxij. di. preter ℔ dic ꝙ imo idistincte subtrahẽtur: nec p hoc segtur ꝙ ꝓuẽ ecclesia. cui autẽ applicẽtur dico. ℣. q. x. de eo aũt ꝙ dixi de obligationib⁹ volũtarijs vel debitis. dic vt no. de paroch. sup rubrica. ¶ Octauo quero in eo ꝙ suspẽdit a bñficijs q̃ obtinẽt qd de obtinẽdis: dicit Lau. z Genz. idem. i. ꝙ si obtinebũt infra sex mẽses de quibus hic ꝙ possunt: qr hic solũ subtrahũtur fructus istoꝝ. p̃o hoc de eta. z qualita. cle. vt bi qui. ¶ Nono quero si interim tales fructus percipiat: dicit glo. in verbo suspensus ꝙ nõ ob hoc erit irregularis z idem Pau. ¶ Decimo quero cui applicabũtur isti fructus: Glo. eadez dicit ꝙ quottidiani socijs applicabũtur. fructus prebẽde vel distincti beneficij accrescent eccl̃ie. z idem Pau. ¶ Undecio q̃ro quid de his q cõiter diuidũtur. dici. Jo. an. idẽ qõ in quottidianis. ¶ Undecio q̃ro an saltez pcipiet suspẽsus sustentationem. dicit Steph. ꝙ sic: si nõ hz aliunde victũ. de hoc de ap. pastoralis. de elec. cum: Glo. vintonensis. ¶ Decimotertio an canonici quibus hec applicanꝫ possint hãc penã remittere videtur ꝙ sic qr cuilibet licet renunciare iuri suo. z ita no. de cle. non resi. c. vno. lib. vi. in glo. de his. Archi. vbi dicit ꝙ foret cõtrariũ est verũ: qr recipit contra mentem iuris: Mathe. videtur tenere primum qõ ẽ verius ad rõnem Arch. dic ꝙ isti remittendo videnꝫ donare. de testi. veniẽs. i. z sic non tollitur pena: de qua hic pdit hos fructus. Iz recuperat z satis puniuntur: qr suo iure petere non possunt. ¶ Decimoquarto quero si isti volent interim officiare ecclesiaz: Glo. in verbo suspẽsus remittit z in ea ibi in glo. non ergo. vbi no. ꝙ eps eos coget per priuationem beneficiorum nisi allegent aliã causam rationabilem. z idem Mathe.

Ver. Sivero. No. ꝙ grauius punitur sacerdos ꝙ ꝙstitutus in minori ordine qõ colligit ibi circa sacerdotium iuncto ver. seq. Alibi maiori gaudet ꝓuilegio. liiij. di. ex antiquis. alibi minori ne cle. vel mo. c. fi. de postu. c. fi. ¶ Secundo no. ꝙ inhabilitas ad beneficium succedit in defectum beneficij vt ℔ z de sta. mo. cle. ne in agro. ℣. porro. v̈. ꝙ si nullam. Alibi succedit. ex cõicatio. ℣. de deci. cle. i. ¶ Oppo. in eo qõ vocat non beneficiatum eum q̃ ꝓmotus ẽ ad sacros non enim dz absq̃ bñficio ꝓmoueri. de ꝓbẽ. cũ ℟m So. Iz ꝓmoueri. de nõ debeat tm̃ põt ꝙtingere ꝙ fuit ꝓmotus sine beneficio. z dic Pau. ꝙ ẽt si habeat victualia a ꝑsentante vel ordinãte nõ dr̃ beneficiatus als omnes existentes in sacris dicerenꝫ beneficiati in re vel in spe cũ habeant actionem ad petendũ: z sic rem habere videt. ff. de reg. iur. q̃ actionez. Ex hoc dicit Pau. ꝙ de talibus victualibus non tenetur facere mentionem in rescripto beneficiali. de hoc vlti. dic vt de rescrip. ad audientiam. ij. ¶ Quero quis potest inhabilitare ad beneficium. So. vt in glo. z idem Pau. in eo quod dicit glo. legatum z episcopũ hoc posse. dic ꝙ nõ tamen posset tollere inhabilitatem indictam p hanc clemẽ. vt no. de elec. cupiẽtes ℣. ceterum. in glo. est ergo. z. ℣. de homi. clemen. vna. in fi. ¶ Secundo quero quid si de facto recipiãt beneficia: dicit Lau. ꝙ nõ ꝓterea fiunt irregulares cum sint suspensi a beneficijs tm̃. Et idem Genze. p̃o hoc quod no. Innocẽ. de renũ. nisi circa fi. z sufficit ꝙ iure nõ reperitur cautũ. de sen. excõmu. his qui. lib. vi. ¶ Tertio quero si durante hac inhabilitate impetrat litteras ad beneficiũ. dic ꝙ littere nõ valẽt. ita ꝙ etiam post sex mẽses non poterũt obtinere beneficium earum vigore: quia in talibus ponderaꝯ initium. de rescrip. eam te. z. c. constituimus. z. e. ti. si eo tẽpore. li. vi. ¶ Quarto quero si prius impetraueret z tẽpore inhabilitatis vacauit bñficium. dic ꝙ si nõ hz clausulam acceptãdi littere apprehẽderent illud beneficiũ z cum nõ possit obtinere vt hic reddẽtur littere vacue. de preben. si clericus. ij. respõso. li. vi. secus si i eis eẽt clausula acceptãdi: qr tũc poterat acceptare post sex mẽses etiã bñficium quod vacauit intra sex menses. tunc enim tantuz dz ponderari habilitas cum acceptat: qr tunc purificãtur lr̃e. p̃o ℔ qõ no. de cõcess. prebẽ. si soli. li. vi. ¶ Quito q̃ro si lr̃e erant ꝑtrate añ hãc inhabilitatẽ. dic ꝙ nõ ꝑcunt p supuenientiã inhabilitatis ℔ enim ꝓnat tm̃ iure q̃rendo nõ q̃sito. ius ergo q̃situ ad bñficiũ nõ tollit. ¶ Op. ad hoc de here. c. ij. li. vi. vbi ihabilitat supueniẽs priuat iure ẽt q̃sito. So. ibi hoc exꝑmitur ℔ nõ. Item illa pena est ꝓpetua hec ad tẽpus. p̃o hoc qõ no. de ꝙstitu. ex litteris. in glo. iiij. z. l. di. c. primo.

Ver. Idem. Quero ad quid refert hec dictio. Idez dic ꝙ ad id quod dixi de inhabilitante ad beneficium: z expone litteram ibi: clericis. s. in minoribus ordinibus constitutis nõ beneficiatis. Ex ℔ vides differentiam inter beneficiatos z non beneficiatos qui sunt in sacris citra sacerdotium z non beneficiatos qui sunt in minoribus nõ puniũtur nisi duo cõcurrant de qb⁹ hic. s. ꝙ deferãt vestẽ v̈gatam z partitã z cũ hoc tonsuraz. Ex hoc dicit glo. in v̈bo tonsuraz. in ꝑn. ꝙ si isti sine tõsura vestez ꝑdictã deferãt nõ subiacent huic pene. Idem Lau. cuius est ratio ℟m Gen. qr possent ex toto recedere a statu clericali. de cle. ꝯiu. Joãnes. alij nõ nisi sunt beneficiati nõ in sacris dimittãt bñficia. In quo tamẽ dic ꝙ ea dimittere non possunt sine superioris licentia. de renun. quod in dubijs. vbi de hoc. ¶ Secũdo quero quid importat verbuz tonsuraz. So. vt in glo. in hoc verbo quam nota: qr singu-

laris:z idem Paul.z dic q̃ cõiter loquendo solum facimus curam de rasura superiori quam tonsuram z clericalem coronam z sic fuit hic de mente.

Ver. Dignitatem. No. q̃ religiosi tenẽtur deferre vestes religionis extrinsecus. Et dicit Lau. q̃ religiosi z sacerdotes sunt astricti regule ecclesiastice propter se. Alij autem de q̃bus. s. sunt astricti propter beneficia quod est verum si sunt in minoribus. secus si sacris. s. e. cle. v. si vero. ¶ Secundo no. in v. ceteri. q̃ q̃ nõ põt puari re priuat̃ spe: simile. xviij. q. i. c. i. de concess. preben. q̃ diuersitatem. ¶ Quero an quod hic dicitur de dignitate vel psonatu procedat in nõ curatis Pau. dicit q̃ sic p. c. dudũ. ij. de elec. z de prebẽ. de multa. In ꝟrium est dictio aliud ibi bñficium. aliud in cura ĩmineat. q̃ ponit idem in qualitate. de rescrip. sedes. primum verius hic enim dictio aliud punitur ampliative vt comprehendat quodcunq̃ beneficium dũ tñ curatum. z illa cl̃a cura ĩmineat non refertur ad id quod dicit de dignitate z psonatu. ¶ Secundo quero in eo q̃ punit obtinentez dignitatem z̃c. quando dicatur obtinere vt sis locus pene: dicit Lau. q̃ cum realiter obtinet ita q̃ hz possessionem argu. de pben. de multa. xxi. q. ij. si qs iam. de here. cum ꝑm lib. vi.

¶ Tertio q̃ro si monachus defert habitum religiosuz. sz cooptum: dicit gl. in v̄bo extrinseci q̃ nõ euitat apostasiam z in ea ibi in mercuria. in regula certum. lib. vi. vbi idem determinat̃: q̃ debet deferri desuper cessante cã rationabili: vt hic. de vi. z hone. cle. deus q̃. z idẽ Genze. Paul. z Lau. ¶ Quarto q̃ro q̃d est infula seu pileũ: glo. in v̄bo infulaz. soluit: vel ꝑm Gen. potest dici infula vestis pomposa ad collum perforata circũquaq̃ quod nihil est. hic enim accipitur pro pileo: z sic pro birreto quop ponitur sub capucio ad euitandũ sudorem: quod prohibuit hic sacerdotibus z monachis ne appareant delicati. ¶ Quinto quero quare magis puniũtur isti de quibus hic q̃ alij. de quib⁹. s. v. proxi. dicit Lau. q̃ hoc facit altitudo dignitatis ordinis seu religionis: z sic circũstantie que bone sunt de se: sunt istis damnose. de inde dicit Lau. q̃ augetur pena: quia maior videtur cõtemptus in istis. ar. de elec. cum incũctis. in prin. de vo. magne. hoc vltimo est. nam ꝑm Gen. quia in istis maior est status prerogatiua exigit̃ maior honestas. ar. C. de epi. z cle. l. pẽby teri. z ob vitandũ malum exemplum quod ex eis magis q̃ ex alijs oritur ex dicto. c. magne. Ex hoc no. q̃ magis punitur is qui est in maiori statu. quod dic vt no. de iureiur. cum quidam. ¶ Sexto quero quid si infulam deferunt nõ publice: dic q̃ non est locus pene. pro hoc littera ibi publice. quod tenẽt Lau. z Gen. Unde dicit Lau. q̃ secus si de nocte ad euitandum capitis: vel alias sub capucio latenter.

¶ Septimo quero si sacerdotes: vel monachi portant vestes rubeas vel virides: dicit Lau. non esse locum pene de qua hic. que tamen locum habent cũ portant vestes partitas: vel v̄gatas: vel infulã. pro ꝟ littera ibi: vestẽ ferãt huius teneñ: tñ alio iure. p. c. clerici. s. eo. ¶ Octauo q̃ro q̃d includit̃ in eo q̃ in versu ceteri inhabilitat ad quodcũq̃ bñficium: ⁊c. vt in glo. vlt. ex qua dic q̃ includit̃ omne q̃ dat̃ in titulũ bñficij. z idẽ Pau. Et sic p hoc nõ ꝓhibet̃ assignatio possessionũ in stipẽdiũ: vel sustẽtationẽ. xvi. q. i. possessiones: nec gubernatio hospitalis nõ cõceſſi in titulũ. j. de relig. do. q̃ contingit. ¶ Nono quero que est maior pena vel priuari fructus beneficij vel inhabilitari ad beneficia: videt̃ q̃ prima: q̃ turpius ejicit̃ ab obtẽto q̃ ob obtinẽdo. de appel. ꝙstitutis. de accu. super his. In cõtrarium. nam secũdo casu ex toto perdit titulũ beneficij que forte nunq̃ assequitur: q̃ non facit̃ anni q̃ facit vna dies. ar. de fer. lz Laud. relinquit disputationi. dic q̃ prima est maior pena. nam potest esse q̃ secũda nulla erit pena: vt q̃ non fuit vocatus ad beneficium intra tempus prohibitũ.

Ver. Sed et tales. No. q̃ clerici seculares z religiosi habentes administrationem equiparantur quo ad dispẽsandi potestatem. quod est singulare. z facit ad ea que dixi de pecul. c. fi. z pro hoc quod dico in sequenti no. ¶ Secundo no. in eo q̃ dicit de monachis nõ habentibus administratõez q̃ si administrationẽ habent possunt facere elemosynam: nec mirũ ꝑm Lau. q̃ in hoc nõ facit̃: nisi q̃ iuris est. cum q̃ q̃d habet ecclesia sit pauperuz. xvi. q. i. qm̃. ad hoc de dona. ceterũ. de testa. relatum. ℣. lz. pro hoc q̃ dicit̃ date elemosynam z ois sunt munda vobis. xij. q. i. q̃ tua. lxxxvi. dis. nõ satis. Si aũt nõ habent administrationem secus: quia tz glo. in verbo cõuertendum. z idem Gen. q̃ talis nõ põt sine cõsensu abbatis etiam bonum monasterij prosequi nec peregrinari. xvi. q. i. monachi. fallit in casu de quo in glo. preal. z de hoc. j. q. iij. z duabus sequẽtibus. ¶ Tertio no. de verbo assignare. q̃ exponit Gen. i. tradere. aliter sumitur. ff. de assigna. liber. l. i. ℣. assignare. z. l. assignare. vbi exponitur idest applicare vel attribuere: vt quando patronus assignat libertum alteri filiorum: q̃ vult q̃ sit illius tm̃ libertus venit: tamẽn ibi ad idem in effectu quod hic. ¶ Oppo. in eo q̃ prohibet tabardum foderatum ita breue q̃ vestis inferior non tabiliter videatur: q̃ pmittere videtur nõ foderatuz q̃uis breue cũ tamẽ vestis superior clericoruz debeat eẽ thalaris. xxiij. di. nõ liceat. ij. So. hic vacat. ar. a ctrario sensu. q̃ ꝑm Lau. z Gen. cessat quãdo aliud ius vel rõ est in ꝟrium: vel si aliquod incõueniens vel absurditas sequeretur. vt no. de fo. compe. significasti. z. C. de epi. z cle. cõuenticulam. quod dixi de elec. publicato. Vel dic q̃ a contrario huius littere solum ꝓbatur quod non est locus pene de qua hic nisi duo cõcurrant. s. quod sit tabardum seu epitogium breue z foderatum. z de hoc in sequenti. q. ¶ Quero circa prime dicta an hoc vltimũ sit verum: glo. iij. arguit q̃ sufficiat sola breuitas tz tamen primũ cũ hec cõstitutio sit penalis z non extendenda. Idem Pau. z Gen. ¶ Oppo. ad hoc: q̃a videtur esse rationis idẽptitas in nõ foderato. ergo idez ius. nam per idemptitatẽ rõnis iura etiam penalia extendũtur ff. de adulte. si postulauerit. ℣. ratio. de edendo. L. quedam. ℣. nũmnlarios. z quod no. de elec. si post q̃. v. si vo. lib. vi. dic q̃ non est eadem ratio. nam ratio quare ꝓhibetur epithogium breue foderatum ꝑm Genze. fuit: q̃ apparentia talis videbatur q̃d militare z ad iactãtiam: z ad incompositionẽ corporis q̃ nõ: sic cẽsetur ex sola breuitate. vnde cum hec cle. sit penalis tutius est interpretari in partẽ benigniorẽ vt nõ extendat̃. regula que contra ius. lib. vi. Mathe. tz primum dicẽs q̃ intendit ꝓhibere solam breuitatem. Refert: tamẽ fratrem Aluarũ dixisse scõm verius: q̃ si hoc voluisset specificasset. de priuile. q̃ circa quod placet. succedit enim ratio predicta que nõ ꝙsistit i sola breuitate. ¶ Secũdo q̃ro quando incipit currere mẽsis: de quo hic glo. in v̄bo mensem. dicit q̃ post inchoatũ vsum. Idem Pau. Refert tamen alios dicere a tempore publicationis huius ꝙstitutionis. ꝙcordat de preben. cum singula. ℣. circa eos. lib. vi. Sz ꝑm hoc hodie vtentes nõ ligarẽtur. dicit ergo Pau. ꝓmuz verius quo ad nũc vtentes p verbũ vtentes positum. s. ever. ¶ Tertio quero an monachus nõ habẽs administrationem existens in studio de licentia abbatis possit facere elemosynam de qua hic: glo. in ver. conuertendum. dicit q̃ sic. Et no. in eo. quod glo. dicit q̃ quando est in studio in loco distante per quod videtur etiam si nõ causa studij sit in loco distante de licentia abbatis per iura allegatis in gl. q̃ tz Mathe. qui refert fratrem Aluaruz dixisse q̃ perfectius est in religioso nõ potente ad dandum si non dat q̃ habere idest esse potentem ad dãdum z dare: quia religiosus nihil habet preter deum cui omnia dedit. xxxvi. di. non satis ¶ Oppo. ad hoc: quia beatus est dare q̃ accipere. de cele. miss. cum marthe. So. Mathe. illud in paupere qui omnia propter deũ dedit z de labore suo pascit se z alios vt Paulus apostolus z alij anacorite. i. heremite qui quõdam erãt in egypto qui erant pauperes spiritu z tamen charitatez faciebant proximo. tales enim sunt perfectiores q̃ alij pauperes qui tm̃ recipiunt z nõ dant. alʒ absurdum esset q̃ perfectior sit laycus elemosynam faciens q̃ religiosus paup euangelice elemosynam respiciens. quod est contra id. de verborum significatione exist. lib. vi. viij. questione. i. qualis: nec semper est perfectius dare elemosynã q̃ accipe. alʒ

dantes

dantes elemosynam xpo fuissent pfectiores q̃ ipse qui recupiebat pro se z pauperibus.xij.q.i.querim⁹.habebat qõ est nephas dicere.Sed hoc nõ vrget:qz nõ querimus de p sona:sed de actu dandi vel recipiendi.de quo dicit Math. q̃ vtuosius est dare.xlvij.di.sicut hi.de dona.c.i. ¶ Quarto q̃ro qd si monachus videt aliquẽ fame morietem. dicit Gen.z Math.q̃ tũc põt facere elemosynã etiam si careat administratione:qz qlibet ex p̃cepto.tũc tenetur.lxxx. dist. nõ satis.z.c.pasce:z qz tunc oia sunt cõmunia.xlvij.dist.sicut hi.ff.ad.l.rhodiam.l.ij.§.cũ in eadez. ¶ Quinto q̃ro si abbas hoc exprẽsse p̃hibet:dicit Genz.z Math.q̃ adhuc põt:qz magis deo q̃ homini obediẽduz est.xi.q.iij. Julianus.xviij.di.que cõtra.x.q.iij.qui resistit. ¶ Sexto quero an vxor potest facere elemosynã sine licentia viri:dicit Math.q̃ si habet res parafernales põt.de rebus autẽ viri ex approbato more etiã potest facere elemosynas moderatas vt de pane z vino vel similibus ꝑm facultatez viri q videtur hoc pmisisse nisi prohibeat de hoc.xxxiij.q.v. quod deo. ¶ Septimo quero si clericus in potestate p̃lis an poterit tabardum de quo hic errogare prout hic dicit: dicit Pau.q̃ sufficit q̃ resignet patri infra mensem:sicut hic sufficit monacho q̃ abbati cum donare nõ possit.ff.de pac.l.contra iuris.in fi.nisi haberet peculium castrense vel quasi:vel nisi esset in longinqs partibus.arg.ff.de iudi.l.si longius.§.i. ¶ Octauo quero de intellectu illoz verborũ per id tempus:Glo.annale.exponit tripliciter z vltima est notabilior z facit ad multa.z eam tz etiam Laud.Paul.z Gen.Ex hoc infert Pau.q̃ existens in minoribus nõ beneficiatus:nõ incurrit hanc penã.contra tamen est.s.co.v. ibi:quicũqz clerici.quod dicit Pau.nõ obstãte p id quod habetur.s.e.v.Idem quoqz vult dicere q̃ in tali regritur q̃ portet simul cũ tonsura z publice vt ibi.z in hac glo.ibi: ꝓme dictum.arg.de appel.inqsitioni.ff.de le.i.si seru⁹ plurium.§.vltimo.de iurisd.om.iudi.l.si idem.Et ibi in principio dixit.arg.de peni.di.i.pene.ff.de penis.l.preses. qua q̃ in principio dicuntur ꝛc̃.de appel.secundo requiris.z.d.c.i quisitioni ibi:dignitatem.ad hoc.iij.q.v.cõstituimus.de cõse.di.ij.cum omne.ff.de in rem verso.si pro patre.§.penul. de dona.cum dilectus.z quod ibi no.z de rescrip. causam. ¶ Nono quero an clericus seu prelatus qui bona seu fructus beneficiorum dat consanguineis.teneatur ad restitutionem.Mathe.qui de hoc minus ptinenter querit hic dicit q̃ sic:quia contractat rem alienam inuito domino.qz qcquid habent clerici pauperum est.xvi.q.vlti.c.fi.xij.q.ij.gloria.z illi qui pauperibus de bonis suis nõ tribuũt voce dei dãnabantur in futuro multo magis hi qui auferũt.xij.q.ij. z si illi.z tales recipientes tenẽtur ad restitutionem.ij.q.iij. peruenit.xiiij.q.iij.si res.quod ꝓcedit quo ad forum cõsciẽtie.Et eo casu quo superflue datur:sed quo ad forum ꝓtentiosum si erant talia que poterat clericus dispensare puta fructus non cogentur restituere vt dixi de peculi.c.fin.

¶ Decimo quero quid de clerico vel alio ludente ad taxillos z lucrante z an tencatur restituere:Ad primum dicit Mathe.q̃ peccat octo rationibus.Prima propter desiderium lucrandi quod est cupiditas que est radix oiuz malox.de ꝓfti.nam ꝓcupiscẽtiam.Secũda volũtas spoliandi ꝓximum q̃ est rapina.Tertia est blasphemia q̃ fit in ludo que est hereſis ꝑm Mathe.de quo dic q̃ nõ est ꝓprie hereſis ponitur enim in diuerso titulo.s.de malefi.c.ij.Quarta ꝓpter verba ociosa z mandacia. Quinta corruptio ꝓximorum qui ad ludum cõueniũt.Sexta scandalum bonorum. Septima tempus ꝓhibitionis ecclesie.Octaua tempus z bonoꝝ amissio z talis si est eps p̃sbyter:aut dyaconus:põt dãnari:aut deponi.Alij aũt cõmuniõe priuari nisi ỏsistãt. Quo ad aliud de restitutione dicit Math.q̃ si aliqs volũtarius ludat si amisit repetere nõ põt:z si vincit tenetur ad restitutionẽ in foro anime.Sed si inuitus z tractus vel propter infirmitatem causa recreationis ludit non tenetur illi restituere cui vincit:sed pauperib⁹ errogare:nec ab eo põt repeti.xiiij.q.v.nõ sane.de symo.dilectus.C.ad.l.iul. de vi. pub.qm̃.dic vt dixi de vi.z bone.cle.clerici. ¶ Undecimo quero quid de ludo schaccoꝝ:dicit Math.qõ est mortale si fit causa voluptatis vel cupiditatis quod dicit de ludo taxilloꝝ nõ dubiũ:z pro quolibet tali ludo põt excõmunicari: si nõ vult cessare:vt no.xxxv.di.episcopus.dic q̃ nõ ẽ mortale:nisi fiat incõtemptu iuris p̃cium statuentis.de elec. generali.lib.vi.z qõ ibi no.glo.in ver. inhibemus.

Ver.huic insuper. Nota de vbo sanctioni. iuncta gl.q̃ sanctio dicitur cum pena imponit.Et dicit Mathe.q̃ peccant mortaliter contrafacientes per id quod no.xlviij.di.c. i.in fi.q.vij.siquis omnẽ.quod dic vt dixi.s.v.proximo questio.vlt.remittẽdo ad.c.generali. ¶ Quero an clericus portando vestem schaccatã videatur recedere a veste clericali:ita q̃ si sit cõiugatus pdat priuilegium clericale etiã in p sona:dicit Lau.q̃ sic:si est in tm̃ schaccata q̃ est ac si esset virgata cũ de similibus fit idem iudicicũ.de cõsti. trãslato al's secus cum omnes vestes liceãt clericis:nisi sint exp̃sse p̃hibite.z sup hoc arbitrabitur eps cuius sup hoc ẽ cognitio.de sen.excõ.si iudex.lib.vi.ff.de verbo.oblib.cõtinuus. z in dubio iudicabit non virgatas cum hoc sit penale vt supra.ex hoc dicit q̃ ꝓpter vestes rubeas vel virides nõ recedit a veste clericali.cum in multis partibus ita vtãtur talibus vt alijs vestibus.vt in Cathalonia.z multominꝰ si de his caligis portent imo etiã si caligas mediatas vel partitas vel vgatas portent adhuc nõ recedunt a veste clericali exquo alias vestes p̃ncipales clericales portãt: nõ.n.trahit p̃ncipale ad accessoriũ:ꝫ ecõuerso regꝶ accessoriũ. li.vi.ꝫ Lau. ¶ Op.ad h.c.ti.clerici.Sed.ibi prohibẽdo vestes rubeas vel virides logꝶ de cõsilio. vt no.ibi Inn.z hic Gen. qui tz cum Laud.dicens q̃ tz male faciat dici potest q̃ nõ omne maleficium punitur in amissione priuilegij clericalis.ar.ff.de sepul.vio.l.iij.§.non ꝓpetue.de relig.at siquis.§. idem labeo.in fi.z ibi no.

¶ De prebẽdis z dignitatibus.

Idignitatem. Nota q̃ obreptio viciat litteras beneficiales ipso iure ibi: nulli⁹ penitus est momenti.quod melius ꝓbat hic quam alibi.z de hoc de rescrip. ad audientiã.ij.z de hoc.i.q.xij.Ex hoc inferũt Lau. z Genze.q̃ processus vigore taliuz factus est nullus.ꝫ secus sit in litteris iustitie.de rescrip.sup litteris.Et dicit Lau.q̃ quadoqz littera ẽ falsa vt q̃ omnino p̃ter conscíam p̃ncipis emanat:z tũc qcquid ex ea fit nullum est:de falsarijs.sup eo.p hoc de offi.vica.c.penult.q̃qz subreptitia vt quãdo de scia p̃ncipis est habita. sed aliquid falsum est suggestum:vel verum supp̃ssum. vt hic de concess. p̃ben.cum nostris. ¶ Oppo.naz hic fuit facta duplex gratia vna p quam papa mandauit ꝓuideri de dignitate habẽti alterã.Alia p quã dispensauit sup retentione vtriusqz.z dz hic q̃ si non fuit facta mentio de cura alterius gratis est nulla:z sic viciatur vtraqz cũ tamẽ deberet tenere gratis p quam madauit de dignitate prouideri etiam si nõ sit facta mentio de cura p̃ce:ꝫ non teneat dispensatio super vtraqz retinenda nõ enim est iure cautum q̃ impetrãs beneficiũ teneatur facere mentionem de qualitate p̃mi quod habebat. Sed.ꝓpter hoc p̃cium z similia que formari possent. Gl.v. v.legit hanc cle.tribus modis z quarta lectura colligitur ex glo.se.legit ergo hec glo.p̃mo modo q̃ dictio vel alteri posita in tex. intelligatur de secunda dignitate que impetrabatur z tunc cessat contrarium.qz hoc casu etiam ipetratio dignitatis ẽ obreptitia eo.ti.cũ in illis li.vi.Et hãc lecturã ꝓsequitur glo.vsqz ibi nisi dicat.Et no.glo.ibi sicut nec habetur ꝛc̃.Ex qua no.q̃ qs non teneꝰ facere mentiõem de valore beneficij qõ impetrat.hodie tamẽ de stilo curie oz exp̃mi vex valorẽ.Alie lecture ponuntur in sequenti z i quarto contrario. ¶ Secũdo oppo.ad hoc:qz exponẽdo dictionem vel alteri modo p̃dicto:surgit iculcatio i littera ibi: q̃ illi vel alteri.nam dictio illi videtur etiam debere referi ad

secūdam.vñ etiā Pau.exponit illi de qua ꝓuideri mādatur. Item exponit dictionez alteri.s.prime z secūde.dicēs: q si sic: nō intellexit auctor.dicit Pau. se non videre quare tantā exp̄ssionez fecerit p alternatiuaz.pro hoc q dictio alter denotat vnū de duob⁹ nō ōterminādo.qō no.ff.de re. dub.qui duos.z quod ibi no. So.saluando hanc litterā.dic q dictio alteri.hic restringitur ꝓter dictionem illi que precepit. Sed p hoc nō euitatur incultatio:quia si exponis illi s.secunde vel alteri.s.secunde.repetitur idem p idem.z pro ut dicit Genz.violatur dictio alteri de cuius natura est vt predixi non magis referri ad vnū q̄ ad reliquū que violatio vitanda est.ff.de leg.iij.nō aliter in fi.de verbo.sig.preterea.z qō ibi no.in gl.ij.in fi. Si vero exponis ꝓut dixi ꝑm Pau.stat primum cōtrarium:quia de qualitate primi nō fuit opus facere mentionem.co.ti.nō potest in fi.lib.vi. vbi dicitur q expressio de primo solum operaī euitationez sb̄reptionis non autez dispēsationez sup pluralitate. cum ergo nō possit tenere primā ꝓter hanc expressionem. gratia de secunda saltem valere debet nō enim apparet ratio quare de cura prime dignitatis debuerit exprimi exquo illam dimittet. Et per illud.c.nō pōt.dicit Genz.q vidit aliquos hoc tenere. Ipse tamē dicit q opz intelligi q ibi: fuit facta mentio de qualitate prime:alꝫ non fuisset ibi:dubiuz vtruz expressio de prima induceret dispēsationem.nam clarū eēt q nō cum oporteat dispēsantem esse informatū de scisma. fraternitati.z quod ibi no.de fil.presby. veniens. Sed ꝑm eum ideo non fecit mentionem de certa qualitate primi cū illa multiplex esse possit:sicut nec fecit mentionem de qualitate obtinendi quam tamē certū est debuisse exprimi: vel dic q.c.nō potest. in fi.probat hoc solum q expressio facta de primo tollit subreptionem. Et quia nō distinguit qualis fuerit expressio debet intelligi q fuit talis que sufficeret ad euitandam subreptionem.i.q nihil fuit omissum per quod papa potuisset moueri ad denegādum. Ex his apparet q hec lectura prima nō bene potest sustentari.lz hec glo.eam teneat ad finem quam etiam repetit in glo.sequēti. Secundam lecturā ponit eadez gl.ibi:nisi dicas q debet fieri mētio de qualitate cure prime dignitatis. pro quo inducit cle. secūdam.de of.ordi.z hunc intellectum dicit Gen.tutiorē: qꝫ littera nouiter supza edita ad pinguiorez intellectū trahenda est.z ꝑm quem magis operet.ff.ad municip.l.i.§.fi. Item p rationem:quia taciturnitas cure beneficij obtinendi impedit gratiā.s.eo.cū olim.co.ti.cū in illis.lib.vi.z sic impedit adeptionē beneficij.ergo fortiori ratione debet vetare ne tollatur vinculū quo tenet beneficiatus ꝑmo beneficio.arg.de cog.spiri.c.ij. Nō enim debet aliqd sb̄tineri qō possit mouere papā ad denegādum.arg.ff.de ꝗtraben. ēp. q sepe.§.vlti.C.qui milit.nō pos.l.v.lib.xij.de rescrip.super lr̄is:z sic fertur q Clemens quartus ita interlocutus. Expressio aūt de cura prima beneficij mouere posset principē denegare aliud ob residentiā ad quam tenet curatus i primo ob vinculū quo astringitur ratione cuius in primo poterat retineri inuitus. vt no.xxi.q.ij.siquis iam.e.ti.de multa.pro hoc.e.ti.is cui.ij.respōso.lib.vi.vbi gratia alias fauorabilis nō comprehēdit curatū ad diem.j.e. si romanꝰ vbi ꝓuisio ꝓprio motu valet.lz qualitas prius obtentorum non exprimatur.ergo a cōtrario.secus si ad instātiam.posset tū dici q ibi potius facit contra:qꝫ illa verba qualiacūqꝫ fuerint beneficia ꝛc̄.veniūt ad maiorem expressionez. Sz dispositio simpliciter versatur in hoc:quia cum gratia obtinetur motu ꝓprio nō expedit de primis fieri mentionē qualiacūqꝫ sint:z sic secus si ad instantiā:qꝫ tūc de ipsis dz fieri mentio:siue sint magna:siue parua:siue simplicia:siue curata. nō tū dicit ibi:q de qualitate cure ipsoꝝ vl alia simili debeat fieri mentio.multa tū facit illa cle.pro hac lectura pro qua etiā facit magna restrictio gratiarū bñficialiū ꝗcessaꝝ ad instātiam.co.ti. q̄uis.j.lib.vi. Et ex hoc infertur q si habens dignitatē curatā impetrat simplex beneficium debet facere mentionem de cura de hoc rōnes p̄dicte.quod videtur durū cum dicitur.s.in ꝓmo contrario nō sit iure cautum q impetrans beneficiū teneatur facere mentionez de qualitate primi quod habebat:nec ista cle.obstat.q̄ solū loquitur qñ simul iūguntur in eadē gratia impetratio z dispēsatio vt in sequenti lectura que tutior est. Tertiā lecturam ponit glo.ibi z caute:q hec cle.logtur quando in eadē gratia mandaī ꝓuideri de beneficio z dispensatur sup retētione alterius cum isto. Tertio oppo.ad hoc de regula vtile vt opponit glo.ibi contra hanc.pro hoc de rescrip.si eo tē pore.lib.vi. Glo.dicit q egeret declaratione. Paul.placet hec vltima lectura:z potuit esse ratio ꝑm cum: quia simul concedendo z dispensando voluit vtrūqꝫ simul valere z si militer vtrūqꝫ nō valere si esset ibi:subꝛeptio:z sic gratia z dispensatio est inseparabilis.z hoc in odium impetrantis qui verum tacuit.z per hoc soluitur cōtrarium. de regula. vtile.z hoc placet. Quarto op.ad hoc:qꝫ coipso q dispēsatur super pluralitate dignitatum satis constat de mente concedentis q voluit hunc habere plura incompatibilia q̄q̄ de cura non sit facta mentio. So.duo sunt hic impedimenta. Unum:quia dignitas. Secūdum:qꝫ cura. vñ lz sit sublatum primum durat secūdum.qō tz Host.de rescrip.postulasti.z Spe.i verbo:sed nūquid.allegato in gl.i. Ex predictis habes duos casus nouos. Unum p secūdaz lecturam. Alium p tertiam z ꝓcedunt solum in rescriptis beneficialibus ꝓter eorum restrictionem in alijs nō ꝓpt contraria prima:sed quia hec sunt difficilia z itricata ideo glo.se.ponit quartā lecturam q id quod hic dicit q gra est nullius momēti:intelligitur de gratia iam concessa.s.dispēsationis super pluralitate.non autem de gratia p quam mādauit ꝓuideri que nōdum erat gratia completa.z tūc cessant contraria prima.duc tñ precedentes lecture sunt magis conformes textui.cetera dic vt in glo.p̄cedenti.z in ea ibi:statim dicam in glo.seq. Quinto op.ad hoc z ad text. q nō sit opus semp facere mētionem de cura.cū qñqꝫ bñficium curatum sit annexum simplici.e.ti.sup eo.lib. vi.quo casu tractaī vt mere simplex.vt ibi. So.q hic dicit gratiaz esse subrepticiā si nō fiat mentiō de cura.Intelligit Lau. qū cura immediate imminet ipsi dignitati. ita q beneficiatus eam per se immediate exercet.vl p suos tēporales vicarios de elec.dudum.s.e.cū singula.lib.vi.secus si non immediate qꝫ tunc ꝓcedit cōtrarium.de hoc q Inno.eo.ti.extirpāde. Sexto oppo.q clausula de qua hic in ver.q̄q̄.sufficiat vt dicatur facta mentia de cura.qꝫ nō refert in qua parte scripti exprimatur.lz ea3 ponatur in fine trahitur ēt ad p̄ncipium.de ap.secundo regris.gl.n vbo aiarum.dicit q hec fuit rō dubitand.z soluitur q clausula hic non ponitur ad augendum gratiā:sed sonat in monitionem.idē Laud qui dicit secus si intentio principaliter fundaret super ipa cura.s.de proba.cle.litteris.z idez ēt Pau.q dicit q hec clausula bz executionem solum facta collatione.nam cū dicit ꝓuisio q aiarum curam non negligatur.est ac si diceret ꝓuideas si cura imminet dignitatibus q non negligaī.z idē Gē. z Steph.z in hoc glo.ibi actorum.qō no.Inn. de excep.cū venerabilis.ad fi.l.iij.ibi Steph.allegat.ff.de lib.lega.l. aurelius.§.testamento.ij.de fi.instru.si mancipia.j.respōso.de cōdi.z demon.l.cū tale.§. alsum. ꝓ quod no.Inno. de elec. dudum.ij.super verbo invalidam reputamus z de p̄sumpc.fi. Quero qd est dignitas. Lau.dicit q est quedaz p eminentia quo ad forū ꝺtentiosum in eccl̄ia gradū tenēs que qñqꝫ personatus appellatur ab honorificētia in qua ponit psonam ꝓquādoqꝫ offm̄ ab officio qō exercet.de ꝗsti.cū accessissent.qñqꝫ sunt ꝓpria z spālia nota:sicut custodia.de iudi.c.fi.succentoria.de excess.pla.iter.decanat⁹.z siles. de rescrip.ad aures. Math.dicit q aliud ē dignitas:aliud psonat⁹:aliud simplex offm̄.lz de iure dignitas ponat idifferēter largo sumpto vocabulo.de ꝗsue.cū oli.de elec.cū inctis.§.iferiora.c.dudū.ij.de p̄bē.ad h:ſz stricte sūpto vocabulo dignitas dr̄ eāt⁹ z supiores.de trāsla.iter:z sic p̄t intelligi de eo q mit.i pos.eū q.li.vi.psonat⁹ vo dicūt dignitates q̄ nō hūt curā:vt.i ecclesijs cathedralibus:z ē dīa iter psonatus z dignitates curatas quarū plati habent corrige re visitare z excōicare.de elec.dudum.ij.de prebē. de multa. Simplex vo offm̄ est qñ quis bz administrationem ali-

quarum

quarum rerū sine p̃rogatiua aliqua vltra alios sui ordinis. vt p̃positi carnotēses. ad hoc ō v. sig. q̃uis. Simplicia vero bñficia sunt canonicatus z alia iferiora de q̃stit. c. i. cuz. Ad. d. c. dudum. de hoc p Arch. de q̃sue. c. i. z dic plenius vt dixi in. d. c. de multa. ¶ Scōo q̃ro an archypresbyteratus sit dignitas. dicit Lau. q̃siderandaz q̃ditionem: qz si habet sal tem in modicis causis spūalem iurisditionem sicut in picta uia. ꝓpter talem graduz quē in foro q̃tentioso obtinet excōi cando suspēdendo interdicendo z similia censet dignitas z excludit a pena. c. iz canon. de elec. lib. vi. p. c. statutum. e. ti. z li. Si aūt nulla iurisditionem obtinet. sz solum visitat z re fert eēo ad instar testium synodalium de q̃bus. xxxv. q. vi. eps. de test. cog. ꝓterea. tunc ē simplex officiū sicut sunt pre positi carnotēses. de quibus no. Inn. de p̃ben. de multa tūc tñ adhuc excludit a pena. c. iz: sed hz locum pena extrauagantis execrabilis. Jo. xxij. dic vt dixi in. c. de multa. z vide tur q̃ de iure sit dignitas: nisi aliud inducat de consuetudi ne. ar. de of. archipres. c. fi. vbi in sua plebe comparatur eēo z hoc de archipbytero rurali vt ibi. de ciuitatensi autem fortius videt idē p̃cipue: qz vicarius est eēi i foro penitētia li z in celebratione diuinoz. de offi. archipres. c. i. ij. z. iij.

¶ Tertio q̃ro an notar⁹ secularis sit dignitas: dicit Lau. distinguendum an sit collegiatus an non ar. de rescrip. cle. ij. vult dicere q̃ si ē collegiat⁹ est dignitas alias non. de hoc dixi in. d. c. de multa. ¶ Quarto quero circa hoc an hec cle mentina q̃ loquitur de dignitate habet locum in personatu Pau. q̃ sic: cum sit eadem ratio. ꝓo hoc. d. c. de multa.

¶ Quinto quero an hec cle. que loquitur qñ pada puideri mādat habeat locū qñ puidet. glo. ij. dicit q̃ sic: dum tamē nō ꝓprio motu. z idem Paul. z Genz. pro hoc qō no. eo. ti. ei cui. i pn. z qō ibi no. Compost. de rescrip. c. sancte crucis. in fi. glo. magne. z Spe. ti. ij. §. videndū. v. quid si indulget.

¶ Sexto quero qd est cura aiarum: dicit Lau. q̃ est per uigil onerosa z solicita custodia aiaruz cōmissa alicui vt cu ret pereāt: sed saluētur. de hoc dic vt in. c. omnis. de penitē.

¶ Septimo q̃ro que ē dignioz z maioz cura. an ea q̃ exer cetur in foro q̃tentioso. an ea q̃ in foro aie: videtur q̃ ꝓma: qz Archi. ꝓpter curā z solicitudinē quā exercet sup foro cō tentioso ē dignioz q̃ archipsbyter q aiarū curā gerit de offi. archip̃s. officiū. nam z dyaconus qñq; rōne officij p̃ponit p̃sbytero. xciij. di. precipimus: sic etiā maioz est cardinalis dyaconus q̃ eps. xcvij. dist. nobilissimus. In ꝯrium: qz cu ra fori penitētialis est ps artiū. de eta. z qua. cū sit. dic Lau. q̃ inquantū aia preest corpori z rebus maioz ē aiaruz cura q̃ q̃ piculosioz z grauioz: sed cura fori q̃tentiosi est dignioz z honorabilioz z fauorabilioz inquātuz exercētes eam ma gis imediate adherent pape p̃ iura prealle. ar. de offi. le. vo lentes. dicit Jo. de lig. q̃ cura fori penitētialis est dignioz: si cut aia est dignioz corpore. xij. q. i. p̃cipimus. de peni. cū in firmitas: sed cura cōtentiosa est administratione supioz p iura allegata. dic enim simpl'r q̃ cura fori q̃tentiosi ē supioz: qz ab ea dependet cura fori penitentialis: nec ꝓcedit rō q̃ aia sit nobilioz corpore: qz etiā cura q̃tētiosa ꝓuidet anime.

¶ Octauo q̃ro hic loqtur qñ papa dispensat sup pluralita te qd si nō fit dispensatio: sed papa mandat puideri haben ti dignitatem curatā de alia curata nō adiecto de cura. sed adiecta clausula puiso q̃ animaꝝ cura nō negligat. dicit gl. iij. q̃ etiā ꝟ casu nō valebit gratia. z dic vt i ea. z idē Pau.

¶ Nono quero si papa dispensauit cum aliquo vt possit ha bere duas dignitates. an videt dispensasse q̃ in neutra te neatur residere: videtur q̃ sic: alias indulgentia videretur inutilis qō sentire vī glo. vij. q. i. sigs in clero. z hoc videt in dulgētia necessario velle: qz nō pōt i vtraq; psonal'r reside re. de cle. nō resi. qz nōnulli. z. c. relatū. Spe. ti. ij. §. videndū. v. qd si. z Math. hic tenēt ꝯriū z verius: qz indulgētia tāq; ambitiosa est restringēda. de fi. pres. is qui. lib. vi. ¶ Decimo quero si papa q̃cessit alicui q̃ possit tenere plures digni tates adiecta clausula dūmodo in ea in qua nō resideret fa ciat deseruiri si nō faciat deseruiri. an valet dispēsatio: Inn. de elec. dudum. ij. z Spe. d. §. videndū. v. sed qd si. z Math. hic dicunt q̃ nō viciatur dispensatio: qz clausula illa habet loco monitionis potius q̃ cōditionis. cū etiam si nō fuisse apposita seruari debuisset. arg. ff. de tutel. l. muto. de elec. si gnificasti. de hoc de presump. c. fi. poterit tamē ꝓuari si non fecerit deseruiri. de cle. nō resi. relatuz. ¶ Undecimo q̃ro circa dicta in ꝓprima. q. quibus beneficijs possit qs priuari si nō residet: dicit Math. q̃ habētibus curā z etiā simpli cibus residentiā regrentibus ex statuto priuilegio vel con suetudine approbata: sed si nō regrunt residentiā nisi vtili tas vel necessitas subsit nō cogetur residere: nec qz nō resi deat ꝓuari poterit. vij. q. i. qz frater. z pōt qs talia plura ha bere. de excep. cū ecclīastice. de excep. apostolice. de rescri. gra. lib. vi. z cle. gratie. qō dic vt ibi dixi. q. rix. ¶ Duodecimo q̃ro i eo qō dixi notādo q̃ rescriptū beneficiale ē nul lū ꝓpter obreptionē: sed si est ad lites opus est exceptiōe. q̃ est rō diuersitatis: dicit Lau. q̃ vna est: qz bñficiuz sine ca nonica istitutiōe obtineri nō pōt. regula ꝓma. li. vi. Scōa qz lre bñficiales bñtur pro titulo. de renū. venēs. Tertia qz i spūalibus maioz puritas debet adesse q̃ in ꝓphanis. i. q. iij. siquis. dic vt dixi. de rescrip. ad audientiaz. ij. ¶ Decimo tertio quero si clausula de qua hic ponitur nō conditionali ter vt qz dicit puiso q̃ aiarum cura iminens dignitatib⁹ nō negligat. glo. vlti. dicit idē esse ac si sub q̃ditione exꝑmat: qz exponit iminens. i. si reperitur iminere. Idem Gen. iducit simile siquis legat ꝛ. q̃ sibi titius dz: qz valet legatū si sibi de bētur alīs nō. ff. de leg. i. l. si sic. §. i. z qz sup hoc nō fundat in tentio seu gratia. s̃. de proba. cle. litteris.

§. Ad hec. Nota q̃ vniuersale adiectū vni spe ciei nō includit aliam. hic enim verba illa q̃uis dispositionē adiecta collationi z puisioni non ĩdu dunt electionē. pro hoc. e. ti. cum in illis. de hoc in glo. istud. z idem Pau. z in hac glo. ibi de materia restringibili. facit de procura. cle. nō potest. ¶ Secundo no. q̃ per cōsuetudi nem dignitatis efficitur electiua ibi: consuevit. pro hoc. e. ti. cū de beneficio. lib. vi. ¶ Tertio no. q̃ cōsiderat modus p uisionis: sicut etiam considerat qualitas persone. d. c. cū de beneficio. z. c. cū singula. §. phibemus. lib. vi. s̃. de sup. neg. prela. cle. vna. ¶ Quarto no. q̃ clausula posita ad finez re scripti nō debet operari eius extēsionem si aliud nō appa reat: sic etiā clausula inhibitionis nō ampliat gr̃am: qz ap ponitur ad exequēdam nō ad augendam gratiam vt ꝟ dī citur. z de hoc. j. cōtrario secūdo z tertio. Ex hoc notant ali qui q̃ clausula amoto quolibet illicito detentore. nō sufficit vt dicatur facta mentio de colorata facti possessione. cui⁹ cō trarium. no. de q̃cess. preben. cū nostris. qō dic vt ibi dixi in quinto cōtrario. z. q. xy. z. xviij. z hoc tenendo. dic q̃ non est ampliatio gratie: sed cuitatio obreptionis quam cōmitteret nō faciendo mentionem de colorata possessione. ¶ Opp. q̃ per illa verba q̃uis dispositionē includatur modus elec tionis. debet enim fieri interpretatio vt verba aliquid ope retur. de priuile. si papa. li. vi. Sol. hec potuit esse ratio du bitandi z impetrātes hoc dicebant. vt dicit glo. istud. Ra tio decidendi i q̃trarium: qz verbum dispositionem nō in cludit electionem. qō dic vt in eadem glo. vsq; ibi vidi. Ex qua etiā colligit quod. s̃. dixi. in ꝓmo notabili. q̃ vniuersale adiectum vni speciei aliaz nō includit. z ꝟm hoc dicit Gez. q̃ hic illa verba q̃uis dispositionem nihil operant. ¶ Se cūdo op. ad hoc. s̃. de procu. qui ad agenduz. lib. vi. Soluit Lau. q̃ clausula generalis bene comprehendit alia q̃ ex pressa si sunt eiusdem generis vel cōditionis nō alterius se parati z diuersi vt predixi maxime si sunt grauioza. de re scrip. sedes. de of. vica. cum in generali. lib. vi. dignitas aūt ad quam qs assumitur p electionem maioz alijs z diuersi generis censetur. pro hoc: quia hic loquit in materia restri gibili. vt dicit glo. ij. z idē dicit Gen. z Math. z p hoc pz rō quare ēt cla inhibitionis exprimentis electionē nō ampliat gr̃am. qō dixi. s̃. in quarto notabili. z de hoc plenius in seq. contrario. ¶ Tertio oppo. q̃ saltem per clausulam inhibē tes z c̄. de qua hic dicatur facta mentio de modo electionis sufficit enim in quacūq; parte lr̃arum sit apposita: sicut ēt sufficit iuramentū de calūnia in quacūq; parte litis. de iur. calū. c. i. li. vi. Item finis trahitur ad principiuz. de ap. scōo

regris.ficut enim falſitas poſita in quacunqz pte ſcripture eam vitiat.iij.q.ix.pura.ita veritas declarata iuuare debet dicit Lau.hec tolli p rõnem que ſegtur in fi. cũ dicit q̃ hec clauſula ẽ nõ ad augendam:ſz ad exequendam gratiã cui⁹ rõ ẽ ꝑm eum:qz itentio pape nõ tẽdebat ad hoc nec ſup hoc fundabaf:alꝫ ſecus foret de ꝓba.cle.litteris:z idẽ paul. Ex hoc nota q̃ cla ad vnum finem poſita alium finẽ opari non dz.ar.de ꝓben.nõ põt li.vi.ff.de adimẽ.leg.l. legata inutilit de condi.z demon.cũ tale.§.fi.de manumiſ.teſt.l.titia.§.vl. delibe.lega.l.aurelius.§.teſtamento.de fundo inſtru.l. mã cipia in prin.qz ibi fui adiecta ad augenduz.de hoc.ff.ſi qs cautionibus.l.ſi eum.§.fi.prõ hoc qz ꝑm Pau. verba clau ſule tenentur ꝑm principalem intentionẽ ipſius z ipſaz tm̃ reſpiciũt.cum igitur inhibitio fiat principaliter ꝓ executõe gratie omnia eius verba debent habere effectũ nõ amplia re gratiã cũ iſtud nõ ſit de effectu executionis. Quero an qõ hic dz de dignitate locuz habeat in beneficijs minori bus in qbus p electionẽ ꝓuidetur:Gl.prima q̃ ſic. z idem Pau.quia ſubeſt eadez ratio. Secundo quero ſi de di gnitate prouidetur p collationem q̃ tm̃ erat collegiata.an cõ prebendatur in gratia p quam mandaf ꝓuideri ad collatio nem.dicit Laul.q̃ ſic.z idem Ben.ar.c.deliberatione.ò of. lega.li.vi.de reſcrip.cle.z ſi principalis. Et in hoc dicũt non attendendum valorem beneficij qz etiam ſi ſit exiguũ ſz ele ctiuũ locus eſt huic.§.z dato q̃ ſit magnũ dũ tamen nõ cle ctiuũ comprehendif in gratia. Tertio quero que eſt rõ q̃ nõ comprehendaf modus electionis ſub v̈bo ꝓuiſionez vel diſpoſitionem:vel ſub alijs generalibus:Go.pz ex pre miſſis.Sed eſt etiã alia rõ ꝑz Lau.qz preſumif i dubio vo luiſſe preiudicare eligẽtibus qui fuit plures lz voluerit pre iudicare collatori.que ratio poſſet impugnari ſi ponerem⁹ q̃ ad collegium ſpectaret z collatio dignitatiſ. vnde melior eſt ratio tex.declarata vt dixi.ſ.proxime in ſecũdo z tertio ꝓtrario. Quarto quero que dignitas dicatur electiua: dicit Laud.q̃ illa tm̃ in qua ſeruari dz forma.c.qz ꝓter. de elec.lib.vi.lz nõ habeat neceſſe fieri infra tres menſeſ.iuxta c.ne prõ defectu.de elec.Sed hec eſt nimis magna reſtri ctio ad hanc elec.que generaliter ꝓbat in quacũqz dignita te electiua locũ eſſet huic.§.dicitur autem tũc ꝓuideri p ele ctionẽ quãdo dz electio p ſuperiorez cõfirmari. de reli. do mi.cle.qz cõtingit.§.vt autẽ.vbi in no.glo.p ſuperiorẽ q̃ eſt ſingularis z ibi:dixi in tertio z quarto notabili. Quinto quero ſi nullus modus ꝓuidendi exprimitur an veniat mo dus electionis:Glo.ij.refert quoſdam tenere q̃ ſic. ad qõ opponit z ſoluit idem Pau.dicẽs id qõ dicit glo.hic ſolũ ꝓ bari q̃ quãdo ſunt certi modi expreſſi nõ venit electio non expreſſa.Jo.mo.tm̃ in regula in generali.li.vi.dicit q̃ ſi mã datur ꝓuideri de dignitate curata vel nõ curata nõ poterit ꝓuideri de dignitate ad quam quis conſueuit per electionez aſſumi.qõ placet Lapo.Sed prõ prima opi.facit:qz quan do nullus modus exprimif nõ eſt maior ratio de alijs mo dis quã de modo electionis.Sed qñ aliqui exprimũtur ſ̃ eſt ratione vnus modoꝝ cõtineat alium. nã electio tribuit ius ad rem:ſed diſputatio z collatio in re.vt no.Inn. de ap. conſtitutus.ij.habet enim ꝓuiſio inſtare electionis z confirma tionis.vt no.Inno.de conſ.preben.qz cũctis.li.vi. prõ h̃ de reſcrip.ſuſceptuz.in fi.primi reſpõſi.z quod no.j.eo.ſi de be neficio.in glo.cõiuge:z ſic gratia nõ limitata ſine limitatio ne intelligitur.limitata vero nõ tranſgredif ſuos terminos eo.ti.cui.de nõ.lib.vi. Item quãdo nullus modus eſt exꝑſſus nulla incertitudo obſtat quo minus veniat etiam mo dus electionis nec eſt ratio quare magis veniant alij mo di.ſufficit enim q̃ nõ eſt expreſſuz.debemus etiã intellige re gratiam vt potius valeat:nec eſt verum q̃ modus ele ctionis indigeat ſpeciali no.nec hoc ꝓbat.c.cum in illis.eo. ti.li.vi.ibi enim logtur quando certi modi ſunt expreſſi: ga tunc nõ venirũt alij quod tz Jo.de ſancto geoꝛgio.z idem tz rota deciſione.cxcij.alꝫ.cxciij. Item habes gratiã.prõ alia tamẽ opi.facit qõ dixi.ſ.q.iij.quia nõ eſt veriſimile q̃ papa velit ita grauare plures eligentes:ſicut vnũ collatorem ad qõ dic exquo nõ poteſt iure ꝓbari q̃ nõ vniat beneficiũ ele ctiuũ.quando nulli modi ſunt expreſſi tenenda eſt preſens opinio per rõnes predictas. Sexto quero ſi mandatur ꝓuideri de dignitate in certa eccleſia an poſſit ꝓuideri de il la que eſt vnica z principalis que eſt ibi:glo.iij.dicit q̃ non: hoc eẽt ꝓuidere de eccl'ia nõ in eccleſia.quod ſingulariꝫ no. z idem Pau. Oppo.ad hoc de.c.q̃uis.e.ti.li.vi.de cõ ceſ.preben.nulla.vij.q.i.ſcire.gl.ibi circa principiuz formal z nõ ſoluit.dic q̃ nõ obſtant.imo.c.q̃uiſ.nihil facit:nec etiã c.nulla:nec.c.ſcire:qz iſta duo nõ loquũtur in impetrationi bus:nec etiã ꝓprie faciunt ad hoc.z in hac glo.ibi ne tenuiſ: vbi pretextu aduẽtus officialiũ homines tenuis vite lumi ne vnico vel breui ſuppellectili priuari nõ debẽt. z exponit glo.vnico lumine puta candela vna vel lucerna: vel loquif ꝓ ſimilitudinem vt qz habebãt porcellum quẽ tanq̃ oculum ſeruabãt.z idem dico.j.de ſen.excõ. cle.i.§.i ceſſationi bus.in tertio notabili. Septimo q̃ro qd ſi mandaf ꝓuideri de dignitate que exꝑmitur hoc adiecto q̃ eſt p̃ncipalis i eccl'ia.an ſi eſt vnica ꝓuideri poterit.videtur q̃ ſic.per id qõ fuit dictum q̃ erat p̃ncipalis:qz videtur idem eſſe ac ſi mandatũ fuiſſet ꝓuideri de eccl'ia.dic ꝛ:qz imo poti⁹ ver bum p̃ncipalis innuit q̃ ſint alie dignitateſ in eccl'ia:nec eſt verũ q̃ ſint paria q̃ mandaf ꝓuideri de eccl'ia vel q̃ de di gnitate p̃ncipali i eccl'ia.de hoc dixi de ꝓben.c.ſi.q.xiij.z h̃ tz Ber.dicens q̃ Jo.papa.xxij.ſic declarat i conſiſtorio. Octauo quero qd ſi mãdatur in forma pauperũ ꝓuide ri de aliquo beneficio i eccleſia.So.vt i glo.de iſto ibi:dicit etiam que dicit q̃ ſi eſt ibi:niſi vnicũ ꝓuideri nõ poterit cũ illud aliquo ſit relatiuũ ſupponẽs diuerſitatez. Et i hoc no ta ſingulariter glo.z dic q̃ eſt relatiuũ z partitiuũ:ſed par tiri nõ poteſt vbi eſt vnicũ:qz vnitas nõ capit diuiſionẽ.vij. q.i.deniqz.xvi.q.i.plures.xxiij.q.i.logtur ad ſi.z.c.ſciſma. Oppo.ad hoc.e.ti.ſi clericus.li.vi.ff.de re.du.ſi is q̃ du cenia.§.vtrum z qõ no.xxi.di.deide.So. de his aliq oppo nũt:ſed parũ obſtant z ad.c.ſi clericuſ.dic q̃ facit:qz gratia afficit primũ beneficium vacaturũ vt ibi:ſed dic q̃ hoc ca ſu nõ afficit hoc qõ eſt vnicum i eccl'ia rõne p̃miſſa.Ad §. vtrum dic q̃ ibi facit:qz ꝓpoſitio particularis verificatur ex vno ſolo vt ibi:ſed i caſu premiſſo bñficium qõ eſt vnicum nõ cõprehẽditur rõne premiſſa.Ad no.i.c.deide.dic q̃ ibi: ꝓpriãtur:vt ibi no.i.j.glo. Item ibi ſunt alia v̈ba p̃cipue: aut ꝓcedit qõ dictum eſt i materia reſtrigibili ꝓtrationũ. Nono q̃ro ſi tpe date ſpectabant duo bñficia ad colla tionem eius ad quem qs ꝓtrauit:ſed tpe executionis vni cum:vt qz papa vniuit ad aliud cuidam monaſterio:videf q̃ gratia fiat iualida:qz ſufficit q̃ res venit ad caſum i quo ĩchoare nõ poteſt.de quer.ꝙu.placet. In ꝛium p regulaz factum legitime.lib.vi. Item i reſcriptis iſpicitur tẽpuſ da te.de reſcrip.eam te.z.c.tibi q.lib.vi. Bertrã.dicit q̃nem fuiſſe i palatio z nõdum determinataz:ſed ſcõa pars videf verioꝛ.lz prõ p̃ma facit qõ no. By.i dicta regula factũ.li.vi. vbi dicit q̃ ſi factum eſt ꝓfectuz nõ reuocaf ꝓfectũ ſequẽs. ſecus ſi nõ eſt ꝓfectũ.hic autẽ nõ erat ꝓfectum:qz ꝑ lras nõ acgritur ius i re nec ad rem:quo ad certum beneficium.de conſ.preben.c.pe.e.lib.ſed dic q̃ hic factũ fuit ꝓfectuz quo ad ipetrationem.de of.dele.ſi ſup gratia.lib.vi.nec põt ali qd ſurreptionis iputari ipetrãti. Decimo quero an iſte §.habeat locum ſi mandef ꝓuideri i dyoceſi vel ꝓuincia. glo.i verbo eccleſia q̃ ſic:z idem Paul. Undecio q̃ro quãdo icipit currere tempus datum ad acceptandũ:gl. in verbo mẽſem.ſoluit z idem Pau. Duodecimo quero in eo q̃ fuit adiectus mẽſis cum clauſula acceptandi. qd ſi nõ eẽt illa clauſula:dicit Pau.q̃ idem erit ſi mandaf ꝓui deri ſimpliciter:quod itellige quo ad effectuz huius cle.vn de illa v̈ba in tex.quã infra menſem duxerit acceptandaz.nõ ſunt neceſſaria:ſed factum referũt.

Per litteras. Nota q̃ compara nf̃ lit tere apoſtolice z litteꝝ le gatoꝝ.ſimile de of.le.collatio.lib.vi. quãdoqz tm̃ diſcõparantur.vt dico.j.q.iij. Secũdo no. va ria nomina hoſpitalium.z de hoc in glo.v.z.vi.z.j.q.ix. Tertio no.de verbo decernimus quod facit nouũ iuſ.z dicit gl.

dicit glo.in hoc verbo.z idem Ben.de hoc de iudi.de-
cernimus. ¶ Quarto no.ꝙ accessorium sequitur natu
ram principalis sicut hic ecclesie z alia de quibus hic se
quuntur naturam hospitalium quibus annectũtur. Ex
hoc no.Lau.ꝙ ecclesia curata vel alias duplex potest
accedere simplici.de ꝓben.super eo.lib.vi. ¶ Quinto
no.ex eo qõ dixi in proximo notabili ꝙ cum vnus possit
tenere duo vel tria hospitalia ꝫ habeant ecclesias cura
tas annexas per ꝫsequens poterit plures ecclesias cura
tas possidere qõ est vi accessorij z gubernabit curã per
vicariũ de cap.ino.c.vno.li.vi.hoc qõ no. Inno.de pre-
ben.extirpande.§.qz vero.z sic ꝑꝫ Lau.de facto ꝺuaꝝ in
pctauia. Cõtra tñ facit de ꝓben.cũ singula.li.vi.v̊.circa
eos.ſz ibi loquit in alio casu. Cõtra ēt facit de reli.do.qz
ꝫtingit.v̊.vt aũt:vbi dicit tales debere eligi ad hꝓspita-
lia q velint z valeãt gubernare:z sic vī regrere residen
tiã.nec possunt plura vni ꝫferri.de cle.nõ resi.c.vlt.li.vi.
qõ est equs.sed ꝓmũ verius.sufficit.n.ꝙ nõ reperit iure
exꝑssuꝫ quod requirant residentiã continuã.de hoc di-
xi de reli.do.de xenodochijs.q.viij. ¶ Sexto no.casuꝫ
in quo requiritur scriptura ad probandũ.quod dic vt in
glo.penul.z idez Lau.z Pau.Ben.aũt dicit contrariũ
ar.eius qõ no. Archi.z Jo.an.in ꝓhemio sexti.vbi dicũt
scripturam non esse de substantia gratie.z dicit Ben.ꝙ
ideo dicit hic de litteris qz de eis qõ proposita erat. dic
quod glo.procedit eo casu quo super gratia emanarunt
littere.vt fieri solet. Itē hodie gratia pape probari non
potest sine litteris.vt in decisione ro.itē ꝙ romana curia
¶ Septimo no.casum in quo nõ operatur idez genus
ꝙ species.de hoc in glo.vlt.Ex qua collige ꝙ opz ꝙ spe
cifice mandetur ꝓuideri de hospitalibus z hoc sufficit
nam vt dicit Ben.papa conferre potest etiam ecclesiaz
q̃ spectat ad patronum laycũ si hoc exprimit.de iurepa.
cuz dilectus.vbi de hoc. ¶ Oppo.ꝙ frustratorie fuit
appositum hic in principio.de le.nam z alias legati non
possunt beneficia cõferre nisi sint de latere.de offi.lega.
c.i.lib.vi.glo.ij.metu contrarij restringit ad legatos de
latere tñ.z idem Pau.z Ben. ¶ Secũdo oppo.ꝙ ho
spitalibus nõ possint accedere iura spũalia q̃ nõ possunt
accedere nisi alijs spũalibus.vt no. Inno.de iurepa.ex
litteris.glo.in v̊bo eccl̃as.metu ꝫtrarij intelligit ꝙ ho-
spitalia erant religiosa auctoritate ep̃i.de hoc.j.q.x.z idē
Lau.z Pau.Colligit Lau.ꝙ id quod ē principale ſz mi
noris valoris trahit ad se accessoriũ maioris.simile.§.e.
ti.sup eo.lib.vi.z no.de ꝓben.extirpãde.Sed dic ꝙ suffi
cit ꝙ non sit omnino alterius nature puta ꝓphanũ: quia
tunc nõ possunt ei accedere spiritualia.vt no.in.d.c.ex lit
teris. ¶ Tertio oppo.in eo ꝙ enumerat decimas inter
iura spiritualia.cũ tñ consistant in fructibus tẽporalib⁹
glo.in v̊bo decimas.exponit.i.ius decimandi. ¶ Que-
ro de rõne huius decisionis.glo. in v̊bo elemosinarijs.
So.qz hospitalia deputata sunt ad certum vsum. ideo
nõ debẽt trahi ad aliũ vsuz sine licentia pape.z idē dicit
Pau. ꝓterea Ben.itelligit hoc de hospitalib⁹ quoruz
ꝓuentus sunt ad certum vsum deputati.qbus papa per
talẽs lr̃as in dubio derogare nõ intendit.de rescrip.si ꝙ
pter.li.vi.qz redundare posset in scandalũ cõstruentiuz
talia fundantiũ vel dotantiũ q ꝓp hoc retraherẽtur for
te a talibus.ar.eius qõ no.de iurepat.nobis.z.c. cũ dile
ctus.secus ſi talis deputatio facta sit.vt sunt hospitalia
q̃ sunt in multis monasterijs.quoꝝ ꝓuentus facit suos
sicut de alijs beneficijs.qõ non faciũt hi qui ad regimẽ
hospitaliũ deputatorum.vt.§.ꝓferuntur.ar.C.de epis.z
cleri.orphanotrophos.quod no.z placet.ſz posset oppo-
ni ꝙ generaliter hec cle.debeat intelligi in omnibus ho
spitalibus sicut generaliter loqtur.sed dic ꝙ rõ ꝓmissa
ꝓbat restrictionẽ predictã faciendã esse.z hoc ēt tenet
Math.dicens ꝙ ideo nõ veniunt sub litteris qz ſz scri-
bat̃ pro ꝓuisione de talibus.non dz ꝓuideri cũ instituti
non faciunt fructus suos vt ꝓdixi.vt tenent̃ reddere ra
tionẽ de multis.de qbus in cle.qz cõtingit.ad quẽ non te
nent̃ beneficiati. vnde ꝑm eum noie beneficioꝝ seu ec-
clesiaruz tales non solẽt cõprehendi z alio noie separa-
tim nominantur.de elec.sciant.z.c.generali.lib.vi. Et ē
alia rõ ꝑm Lau.de pnu.qz alia discretio regritur i his
q ꝓficiunt̃ talibus q̃ in his q ꝓficiunt̃ beneficijs. exigit̃
eniz ꝙ sint boni patresfamilias q bene sciant dispensa-
re in vsus pauperum.vñ potest esse idone⁹ ad benefici-
um q non eẽt idoneus ad talia:de hoc ēt.j.q.xix. ¶ Se
cundo quero an ordinarius possit hospitalia cõferre cle
ricis in titulum beneficialẽ:Laud.dicit ꝙ sic.dūmõ sint
consueta ab antiquo ꝙ ꝓsbyteros gubernari.vl̃ hoc fue
rit ab initio constitutum alias non.dicta cle.quia contin
git.vbi probatur. ¶ Tertio quero an legati de latere
possint talia conferre: videtur ꝙ sic.si hoc exprimunt
iungendo principium huius.c.cũ.fi. In contrariũ qz nõ
repetit in fine de litteris legatoꝝ:ſz tm̃ de apostolicis.z
hoc sentit glo.in v̊bo apostolicis.simile de hereti. inqui
sitores.lib.vi.z quod ibi no.in.glo.iij.z hoc tenet Ste-
pha.dicens legatos non posse concedere talia.etiam in
casibus de quibus in dicta cle.qz ꝫtingit.quod dic vez
dando litteras anteq̃ vacent̃ sed administrationẽ taliũ
vacantiũ cõmittere possunt sicut episcopi. ¶ Et no.illã
glo.in v̊bo apostolicis.i eo ꝙ dic.legatũ non cõferre ec-
clesiam spectantem ad presentationem layci patroni. se
cus tamen dico si ad laycum specaret ius presentandi
sine patronatu.qz tũc cessat rõ que est ne retrahantur pa
troni a fundatione ecclesiarum.z sufficit ꝙ hoc casu non
reperiatur interdictum legato alia conferre. quod tenet
Fede.de senis in ꝫsilijs.clxiij. ¶ Quarto quero si ema
nant littere super reseruatione fructuum an comprehẽ-
dantur hospitalia glo.iij. dicit ꝙ non.per rationem quã
ponit glo.vi.in fi.quam cum alijs posui.§.q.i. ¶ Quin-
to quero si littere concesse fuerint ꝓpio motu an compre
bendant hospitalia:glo.iiij.dicit ꝙ non.qz ꝓpius motus
non ampliat gratiam vel vim verboꝝ ſz excludat surre-
ptionẽ.z idẽ Pau.quod no.Lap.dicit ꝙ imo ēt ampliat
interdum.e.ti.si pluribus.i.responso.lib.vi.z hoc saltem
quo ad grauem prerogatiuam pro hoc qõ no.de rescrip.
duobus lib.vi.sed dic ꝙ ille ampliationes sunt potius q
dam fauores extrinseci gl.autem loquitur de ampliatio
ne propria.in eo quod dicit ꝙ non ampliat vim verboꝝ.
¶ Sexto quero an in litteris in forma pauperum locũ
habeat ꝙ hic dicitur. Pau.ꝙ sic cum sit eadem ratio.
¶ Septimo quero an in locum habeat siue littere sint
directe executoribus siue ordinarijs: Pau.ꝙ sic.quod
intellige quando mandatur prouideri clericis. vt hic in
verbo clericorum.secus dicit Lap.in laycis ꝙ quos ta-
lia regi possunt.xviij.q.ij.quidam dicta cle.qz contingit.
quod intellige quando dixerunt se laycos z impetrarũt
non vt eis prouideretur. sed si vt talia committerentur
facta mentione ꝙ erant hospitalia. alias littere concesse
tanꝙ super beneficijs non tenerent.de trãsac. ex litteris
z quãuis tenerent talia non comprehenderent vt hic.
¶ Octauo quero si papa concessit gratiaz alicui ꝙ pos
sit prouidere decez personis.an de hospitali poterit pro
uidere.dic ꝙ non.per id quod dixi in prece.q.ꝑm Pau.
cum dixi ꝙ procedit hec cle.siue littere sint directe exe-
cutori siue ordinarijs.quod expressius tenet Lap.dicẽs
idem etiaz si littere sint directe alicui super gratia in ali
um deriuanda per modum predictum.de quo .e.ti.du-
dum.z.c.is cui.z.c.quãuis lib.vi. ¶ Nono quero quid
sunt xenodochia z alia de quibus hic Lau.dicit ꝙ xeno
dochium ponitur hic pro loco in quo pauperes recipiun
tur.sed quandoqz accipiuntur generaliter pro omnibus
hospitalibus.de re.do.de xenodo. Alij vt refert dicunt
ꝙ xenodochium est locus senum vel debilium vt verbũ
sonat.ar.xlij.di.oratoriuz z idem Ben.z Math. Lepro
saria autem sunt ꝑm Ben. vbi recolliguntur leprosi de
reli.do.cle.ij.idem Math.e.pro hoc ō eccle.edi.c.ij. Ele

mosynaria dicuntur omnia talia ꝫz Lau. q dicit ea sic appellari in pictauia z plurib⁹ alijs locis. Sen. dicit q̄ est locus deputatus p elemosynis pauperib⁹ distribuē dis z bona talia sunt p eōs ꝙseruāda ad vsus ad quos sunt deputata. de reli. do. c. ij. xviij. q. ij. gdā. Et in his super iure tpali fundat eōs intentionē suā de iure cōi. ō excep. cū venerabilis in fi. ¶ Decio q̄ro an talia sint spūalia: dicit Lau. q̄ sic. cū tñ sint fundata de volūtate cp̄i. ō relig. domi. ō xenodoc. dic melius q̄ sunt religiosa. vt dicit glo. in vbo ecclesias. vt etiaz dixi. s. in scdo ꝙrario. ¶ Undecio q̄ro an talia possint cū bñficijs permutari: dic vt dixi de re. pmu. quesitū. Et arguit Lau. q̄ nō cuz instituti frequēter sint ꝙiugati ꝓut esse possunt. ar. xxxij. di. si qs vo. pro hoc qz tales nō reputant̄ psone ecclesiastice cū non sint ꝙuersi nec religiosi. ar. xij. q. i. duo. qō dico in sequēti. q. Laud. tz ꝙtrariū dicēs q̄ si sint talia in qbus istitui ꝙsueuerūt clerici ꝑpetui potuerūt pmutari. qō est vex qz tunc sunt bñficia. secus si istituunt̄ tanq̄ gubernatores vt cōiter fit. vt i. d. cle. qz ꝙtingit. ¶ Duodecio q̄ro an hospitalarij vtētes ꝙiugio portantes aliqō signū puta crucē gaudēt ꝓuilegio clericali. i psona vī reb⁹. lau. dic q̄ i bōis applicatis hospitali gaudeā ꝓuilegio C. ō epis z cle. l. orphanotrophos. In suis vo nō cuz nec sint clerici nec ꝙuersi neō fligiosi i aliqua religiōe approbata. de reli. do. c. fi. Idē dicit de heremitis. lz. glo. xvi. q. i. qui vere. z. xciij. di. nulla. dicat q̄ gaudent ꝓuilegio clericali. Idē dicit Lau. de bigamis cōiu. al's non tonsuratis leprosis vel similib⁹. s. q̄ nō gaudent qz ad hoc vt aliqui gaudeant ꝓuilegio clericali requiritur vt sint clerici del pfessi in aliqua religiōe approbata. xvij. q. iiij. si quis suadente. de sen. excō. nō dubiū. de cle. ꝙiu. c. vno lib. vi. ¶ Oppo. ad hoc qz leprosi dicuntur religiosi. de eccle. edi. c. vno. dicit Lau. contrariū esse verum vt ibi no. Bo sti. quod ēt ꝛz hic Sen. dicens q̄ nullo iure cauetur q̄ leprosi sint religiosi. quicquid dicat Inno. in. d. c. ij. Dic q̄ Inno. ibi solum dicit q̄ eoz collegium ē religiosum z licitum: z itelligi dz religiosum. i. pium z honestum. p hoc de rebus ec. non alie. c. fi. quod etiam ꝛz glo. ſ. de reli. do. cle. ij. in ver. secularibus. quantum āt ad premissa vī nō esse verum quod dicit Lau. in eo q̄ dicit non gaudere ꝓuilegio clericali nisi clericos vel professos p id qō dixi ō fo. compe. si diligenti. vbi dixi q̄ etiam non clerici dūmodo censeantur psone ecclesiastice gaudent ꝓuilegio sicut sunt fratres de tertio ordine beati francisci. pro hoc de ꝓuni. vt priuilegia. ver. hoc aūt vbi confratres oblati q̄ mutauerunt habitum secularem gaudent priuilegio clericali ad hoc tñ pōt dici q̄ vbi gaudent priuilegio quo ad ea de quibus ibi. z hoc qz sic ibi. exprimitur pro hoc qō no. de deci. cle. i. in glo. fi. sed pro hoc melius dicta cle. in fi. ō priuile. per exceptionē lib. vi. vbi non solū monachi z cōuersi quia religionem profitent̄ sed ēt ꝑpetuo oblati gaudent priuilegio ecclesiastico. quod ꝛz Jo. an. in. d. c. p exē ptionez. Itē ad hoc vt aliqd censeatur ecclesiasticuz sufficit q̄ auctoritate epi fit deputatum vsui ecclesiastico. ō ecc. edi. ad hoc vbi loquitur de rebus. fortius ergo de psonis quibus res accidūt. xij. q. ij. precipim⁹ de dote post dnoz. resti. per vestras. preterea nouicius i religiōe gaudet priuilegio clericali etiam quo ad canonē figs suadēte. xvij. q. iiij. de sen. excom. religioso. lib. vi. q tñ non ē monachus. vt ibi. z per hec dic q̄ aut talibus personis ē traditus certus modus viuendi a papa aut non. de primo exemplum in fratribus de tertio ordine beati franciſci. vt no. de sen. excom. cum ex eo. in glo. iij. in fi. z tales gaudent priuilegio clericali: qz oia nostra facimus ꝛc̄. de ꝓben. bi. qui. z. c. si apostolice. lib. vi. q̄ autē papa possit ꝑz eadez rōne: qz pōt aliquē asscribere militie clericali z potuit clericos eximere tenendo q̄ exemptio clericorum sit de iure positino. quod dixi de mato. z obe. c. ij. tamen quo ad ipsos fratres de tertio ordine non vī q̄ gaudeant priuilegio ecclesiastico. qz non dicunt̄ plene translati ad ordinem ita q̄ desinant esse de seculo. qō dico i. d. cle. cū ex eo. q. ij. Scdo casu. videretur standū opi. Lau. q̄ nō gaudent ꝓuilegio nisi sint clerici vel religiosi p supius dicta nā nec iferior papa pōt nouā religionē ꝙstituere. ō relig. do. c. fi. Uerius tñ dic q̄ dūmodo auctoritate plati habētis ptātez vt epi sint deputati ad aliquē vsum perpetuuz ecclesiasticum vel piū gaudēt ꝓuilegio ecclesiastico. ita q̄ censent̄ psone ecclesiastice: p hoc dcā cle. i. de deci. z dictum. c. per exemptionē. nō tamē q̄ gaudeāt ꝓuilegio canonis. si qs suadente. qō locuz hz in pcutiente clericū vī monachū vt ibi dī z sic nō in alijs nisi quatenus inuenimus iure exp̄ssuz. sicut exprimit̄ de ꝙsis. de sen. excō. nō dubiuz. qz z ipsi sunt religiosi vel de nouicijs in religiōe q iteriz censent̄ religiosi. d. c. religioso. de sen. excō. li. vi. Ꝫz extra casus exp̄ssos i iure nō ē locus. d. c. si quis suadēte. Tales ergo q̄ sunt hospitalarij vī ad aliū pium vsuz deputati duz tñ ꝑpetuo z mutato hitu censebunt̄ psone ecclesiastice. d. c. vt ꝓuilegia. quo ad gaudendū alijs ꝓuilegijs imunitatū ꝙcessaz psonis ecclesiasticis sicut sup imunitate ab onerib⁹. de imu. eccle. aduersus. z. c. nō minus de censi. q̄ q̄. li. vi. vbi generalit̄ dī de psonis ecclesiasticis. z sic intelligo quod no. Hosti. i sūma. de reg. ſ. i. v. qd de rusticis. z Spe. de sta. mo. v. xxxvi. z iura z rationes ꝓallegate ad hoc. Si vo a noie ē facta tal' deputatio sic̄ ꝙtingit de aliqb⁹ heremitis q̄ aliqñ ad tps accipiunt aliquē habitū z v inūt de elemosynis nullo ꝓuilegio ecclesiastico gaudēt. nō. n. sunt icorporati eccl'ie quodaz iure spāli z absonū foret q̄ cēserent̄ psone ecclesiastice cū sint meri layci z recedāt ad sui libitū z ad nullū vsuz ecclesiasticū vī piū aucte eccl'ie. i. plati q̄ hoc possit sint deputati. z ꝓcedit h̄ vlti. casu opi. Lau. ¶ Deciotertio q̄ro an hospitalia ꝙferri possint psonis regularib⁹: videt q̄ sic: quia solum ꝓhibetur de clericis ibi clericoz. q̄ vī itelligendū de secularib⁹. ar. xix. q. ij. due. Itē cle. ij. ſ. de reli. do. ꝓhibet de secularib⁹. z sic vī ō regularib⁹ pmittere de ꝓsumptionib⁹. nōne. facit in ar. xvij. q. ij. qdā. vbi vī inui q̄ hospitalibus clerici seculares z religiosi layci ꝑesse possint. ꝓterea i leprosarijs min⁹ vī dubiū cum leprosariū videat̄ ee locus religiosus. vt no. Inno. ō eccle. edi. cū dicat. Sen. tz Ꝫziuz p regl'az qua cauet̄ q̄ relionē ꝓfessus secularib⁹ eccl'esijs ꝓsici nō pōt. de reg. sup eo nisi ꝓp offm̄ ꝓdicandi qñ sunt curate. de sta. mo. qō dei. Ad no. p Inno. in. c. cū dicit. rñdet nō esse vex q̄ leprosi sint religiosi. qz nullo iure hoc cauet̄ z nihil de sōalibus religiōis faciūt imo mr̄imoniū Ꝫbere z eo vti possunt vt tz Host. in. d. c. tu aūt itellige dictum Inno. vt dixi. s. q. ꝓxi. Ad. c. qdam. rñdet q̄ ibi numerant̄ tria genera. s. mōasteria qb⁹ monachi possunt ꝓsici z materia. i. secula. res eccl'ie qbus ꝓficiunt̄ clerici z hospitalia qbus ꝓsici possunt layci. Dic q̄ qō quo ad istud. c. nō erat dubia. qz papa nō ꝙcederet l'ras religiosis sup ꝓuisione bñficioz nō poterit ꝓuideri ō fabrica Steph. dicit q̄ qcqd sit de iure. de facto ſuat̄ q̄ sub huius gratijs icludant̄ die vt in sequēti. q. ¶ Decimoquinto q̄ro si certi redditus deputant̄ ad fabricam q bus ꝓficiunt̄ aliq q appellant̄ opari. An ꝙferri potuerunt p l'ras de qb⁹ hic: vī q̄ nō. cū eadē sit ratio q̄ i xenodochijs. vt redditus deputati ad vsum fabrice ad aliuz nō trahant̄. Itē tales q deputant̄ tenent̄ reddere rōnez z reliqua q̄ restāt deponere ꝙuertēda in emptionē ꝑdioruz: vel aliud augmentū fabrice. xij. q. ij. nobis. facit aut̄. de sanc. epis. ſ. economos. col. ix. z sic nō dī assignata fabrica ꝑdictis in bñficiū qz tūc facerēt fruct⁹ suos de ofordi. ꝑsenti. li. vi. In cōtrariū qz noie beneficij ꝙtinetur omne qō gratis z liberaliter confertur. ff. de ser. expor. l.

seruus

ſuus. nec videt ꝓcedere rō ꝛtraria q̃ reddi⁹ p̃dicti ſint deputati ad vſus fabrice. nā z oēs redditus ſunt ad vſus pauperū deputati. xvi. q. i. qm̃. q̃quid. vñ ſicut ſub gra alij redditus cadunt ita z iſti: z ſufficit q̃ hec ꝛſtitutio ō bis nō faciat mentionē. ꝓmus verius quod tz glo. vt dixi in ꝓoxi. q. iz Steph. teneat ꝫ. z p ꝓmo ſunt rationes ad hoc inducte maxie q̃ fabrica non cenſet bñficiū rōne p̃dicta. nec ꝓcedit q̃ dicit Steph. q̃ redditus oēs clericoꝝ ſunt deputati ad vſus pauperū. q̃ illa ꝺputatio nō eſt imediata ſed principaliꝫ ſunt deputati in vſus miniſtroꝝ. de p̃ben. de mona. z. c. cuꝫ ꝑm. Itē ſunt deputati in vſus pauperū p errogationē faciendaꝫ p inſtitutos. d. c. qm̃ quicqd. q tñ faciunt fructus ſuos: ita q̃ ſi diſtribuūt in alios q̃ in pauperes tz q̃uis peccent male diſtribuendo. quod dixi de fideiuſ. puenit. de pecu. c. fi. in cle. gratie q. xix. ¶ Decioſexto q̃ro ſi eccleſia hz hoſpitale annexuꝫ. an poterit ꝓuideri p litteras de q̃bus glo. hic i v̄bo. eccleſias: q̃ ſic. z idē Pau. ¶ Decioſeptio q̃ro ſi eccleſia z hoſpitale ſint vnita z nō appareat quod ſit principale: glo. eadē ſoluit eē ſtandū poſſeſſioni ex qua colligetur q̃ ſit p̃cipale. z ſi hoc nō apparet repelletur impetrās quā glo. no. q̃ facit ad multa. p quā glo. ¶ Cōſuluit Bal. vt refert Pe. de ancha. q̃ ſi mādatur ꝓuideri de eccleſia ſancti. A. cū hoſpitali ſibi annexo ſi hoſpitale ē p̃cipale z eccleſia annexa nō obtinebit. In ꝓmiuꝫ inducit q̃ v̄ba tranſpoſita idem ſignificant. ff. de pecu. leg. quidaꝫ teſtamento. cū glo ꝓo hoc de reſcrip. cauſam. inducunt z alia ſed dic q̃ in reſcriptis bñficialib⁹ verba intelligūtur ꝓprie z ſtricte vt hic z. e. ti. q̃uis. i. z in. c. cui. de nō. lib. vi. Item queſtio ꝓmiſſa videtur habere parū dubij quia reſcriptum erat obrepticium in quo dicebatur hoſpitale annexum eccleſie cum eſſet econuerſo. in queſtione aūt glo. ſi conſtaret q̃ hoſpitale z eccleſia eſſent vnita eque principaliter. dicit eadem glo. locū eſſe huic c. z idem Pau. z Gen. z in hac glo. ibi cum de beneficio. xxvij. di. quod interrogaſti. xx. q. i. quem ꝓgenitores. xx. q. i. vidua. de regula. vidua de preſby. non bapti. c. fi. ibi per tuas. qui fil̃. ſint legit. per tuas. z i fi. q̃ exquo hoſpitale venit principaliꝫ cōprehēdi nō p̃t ſub litteris vt hic: nec vnio cum eccleſia hoc p̃t operari: nam cum concurrunt duo quorum vnū ſe habet ꝓhibendo aliud permitteudo. vel vnuꝫ negatiue aliud affirmatiue plus operatur negatio. quod dixi de renū. de preſentia. plus enim tollit negatio q̃ ponat affirmatio. vt no. glo. de cōſuc. cum dilectus. ¶ Decimooctauo q̃ro de quib⁹ ſpiritualibus loquitur littera ibi ſpiritualia. Io. vt in glo. in eo. v̄bo. ¶ Decionono q̃ro ſi hoſpitalia poſſunt concedi in titulum ſicut q̃q̃z permittit̃. j. de reli. domi. cle. ij. an cōprehendentur ſub litteris. glo. in v̄bo ꝓuideri: dicit q̃ nō. dicēs q̃ qualitas hoſpitalitatis ē in litteris exp̃menda vt expreſſe appareat papam hoc voluiſſe. quod no. Genze. aūt videtur ſtricte itelligere hāc cle. de elemo. q̃ non ꝛferuntur in bñficiū. dicit. n. q̃ ſi ſunt elemoſinarie q̃ ſunt in multis monaſterijs ad quas ſunt deputati. ꝓuentus q̃bus aliq̃ p̃ficiunt̃ z faciunt ſuos nō hz lo cum hec cle. quod dixi. ſ. q. i. z ꝑm hoc intellige glo. eo caſuquo licet ꝛferantur in titulū tñ habent naturam hoſpitalium in alijs de quibus in cle. quia contingit.

Si plures. Opp. q̃ de non dubio ē hoc. c. quia ſi impetrās habebat duas dignitates et anteq̃ aſſequeretur tertiam vacuerint ꝓme q̃ per adeptiones ſecunde vacauit ꝓma. eo. ti. de multa. z ſi non dimiſerat primā v̄bo de facto vacabat etiaz ſecunda. p extrauag. Io. xxij. execrabilis. de qua hic in glo. vltia. glo. ſecunda ſoluit itelligendo q̃ impetrās habebat diſpēſationē ſuper primis. z idē Lau. z Pau. Steph. v̄o itelligit ſiue de facto ſiue de iure obtineret primas. z dicit q̃ ratio dubitādi fuit. q̃ nō ſic de facili tolluntur plures ſicut vna ideo hz p adeptionē ꝑe dignitatis vacet ꝓma nō tñ p hoc exp̃ſſum erat q̃ p adeptionē tertie vacent due prime. z nō dz prima extēdi. dicit tñ q̃ q̃ maiꝛ ē ambitio ſi habens plures aliam petat q̃ ſi habens vnā ideo dignū eſt q̃ vtrāq̃z perdat vt hic. ſz hoc p̃ſupponēdo remaneret hoc. c. de in dubio eum fortiꝛ ſit rō in duab⁹ ꝓmis q̃ in vna prima. vnde verior ē precedens ſolutio vt ſit aliqua dubitatio. nā ſi de facto habebat primas non potuerūt dici vacare per adeptionem tertie. quia iam vacabat ex alio. Ratio tamen Stepha. ſaluatur per id quod dico. ſ. in vltimo contrario. ¶ Decūdo oppo. ad hoc quia ſi intelligimus. q̃ habebat diſpenſationem ſuper primis ex peditum videbatur. eo. ti. non poteſt. ij. rñſo. li. vi. quod dic vt in glo. in v̄rbo vacare. vſq̃z ibi ſed quia. q̃ ſoluit q̃ poterat eſſe diſpenſatum ſuper illis. z declarando gl. dic q̃ quandoq̃z diſpenſatur generaliter ſuper duabus curatis z intelligitur de duabus primis. z iſtum caſuꝫ dic. t terminatum p. c. non p̃t. vbi dicitur q̃ diſpenſatio intelligitur de duob⁹ primis: z ſic p adeptionē tertij ambo prima vacant: q̃ nō p̃t quo ad tertiū diſpenſatio aliquid operari. quandoq̃z diſpenſatū eſt ſup duobus q̃ buſcūq̃z. z q̃q̃z habendis: z tunc p adeptionē tertij non vacāt ambo prima. ſed tertiū ſurrogatū loco ſcōi. z ſecunduꝫ loco primi: z primū ſolū vacabit. z iſte caſus nō ponitur i. d. c. nō p̃t. neq̃z in hoc caſu logtur hec glo. q̃nq̃z diſpenſatū ē ſup duobus nominatiz vt ſup beneficio ſancti. A. z beneficio ſancti. B. z idē iuris ē q̃ in primo caſu: tñ non erat iſte caſus terminatus p. c. non p̃t. q̃ loquitur in caſu primo. nec contingebant hūc: ſed determinatur hic: ideo vtilis fuit hec ꝺclaratio. ¶ Tertio op. ad hec: q̃ ꝑm hoc vī eſſe ſup⁹ va hec cle. nā ſi per adeptōes tertij vacant duo prima q̃ñ diſpenſatio fuit generalis fortius dz vacare q̃ñ facta fuit nomtnatim. cum tunc certuꝫ ſit q̃ reſpectu tertij nihil opari p̃t: glo. eadem ibi. z videbatur. ſolvit ponendo rōnem dubitandi. videbatur enim quibuſdam q̃ hoc caſu non vacarent ambo ꝓma: ſed ꝓnceps. i. papa deberet eligere q̃ ex ꝓmis dimitti volebat ar. ff. de excu. tu. ſi duas in p̃nc. vbi ſi tres ſi tutelle alicui deferuntur ꝛs q̃s creauit. i. index eligat quē oporteat illū ſuſcipe z quē dimittere. Circa hoc tñ refert gl. opi. alioꝝ q̃ ipſe. puiſus dz eligere p. c. e. titu. pterea. z. c. referenti z q̃ſ̃ ſint be opiniōes inter ſe diuerſe. tamen parit obſtāt tex. cū hic dicat ambo ꝓma ipſo iure vacare. ſed hoc tenēdo rñdet glo. ad. l. ſi duas. q̃ in plibus tutellis p vnius receptiōem nō vacat alia. z p hoc vult dicere: ſecus eē in dignitatibus. cū p adeptionē vnius vacet altera. ſed ad huc vī ſtare ratio. d. l. quia p diſpenſationem poterat iſte habere duas. z p adeptionē ſecunde non vacauerat prima. vnde videbatur q̃ per adeptionē tertie nō vacarent ambo prime: quaſi eſſemus extra ius cōe pp diſpenſatōnem. z ſic extra caſum. c. de multa z per conſequens videbatur ſtandum antiquis inribus vt ipſe impetrās eligeret per. c. preterea. z. c. referente prealleg. dic q̃ diſpenſatio hoc ſolum faciebat q̃ habens duo prima cenſebat ac ſi haberet vnicum. ſed ſi habuiſſet vnicū vacaſſet p adeptionem ſecundi. ergo per adeptionem tertij vacant ambo prima. puod voluit hic Math. dicens q̃ vigore diſpenſationis duo prima habebantur loco vnius. vnde quo ad illa duo veneramus extra ius commune ſed cōparando iſta duo ſimul reſpectu tertij nihil operatur diſpenſatio. eſt ergo locus inri cōmuni. ¶ Quarto oppo. ad idem nam collatio tertij non tz. de offi. or. ordinarij i fi. lib. vi. niſi diſpenſatio extendatur ad tertium vel niſi prius ſignet ambo prima. gl. ea. in. v̄. ſed remaneat. ibi z forte hoc fuit dubium huius cle. quam declara quia nō p̃ſtat impedimentū z̄. regula nō p̃ſtat lib. vi. ergo ſi collatio tertij non valet non p̃t inducere vacationē poꝛum pter hoc cōtrariū Fran. vercel. hoc tenebat i. d. c. ordinarij. ſz vt ibi nō fuit excuſabilis q̃ nō vidit. c. eū q. lib. vi. e. ti. vbi p adeptionē bñficij icōpatibil̃ ēt ō facto obtēti ita vacat primū ſic̄ p adeptionem iuſtā. z ſic ē loc⁹ huic cle.

¶ Quinto op. ad hoc qz sic itelligẽdo remanet hec cle. de non dubio. iungendo. c. ordinarij in fi. cũ. d. c. euz qui Jo. ibi erat declaratum de habente vnum se intrudẽte in aliud incõpassibile. sed non erat declaratum de habẽte plura iurisdic. z impetrante a papa aliud incompassibile. imo super hoc erat q̃stio p superius dicta z p alias rõnes q̃ ex supioꝛibꝰ dictis possunt inueniri. vnde ante hanc cle. pendebat q̃stio in curia vt dicit hec glo. nec ad huc habeꝝ pro plene declarato in eo q dicit q̃ pcurassz a cõpositoꝛibus declarari. concludit tamẽ pulcherrime distinguendo ibi. puto tamen vsqz ad fi. z ibi est signanda maxime in hoc q ex ea videꝝ inferri licet non omnino apte. quoe licet cũ aliquis ẽ adeptus curatũ: si p eum stat quo minus acqrat possessionẽ vacet primum. hoc tamen verum est cum tz adeptio curati: sed si non tz penitere potest non se ĩmiscendo possessioni z retinendo primum. z idem Pau. qui quasi eadem verba dicit cũ glo. z in hoc vltimo expresse dicit q nunc dixi. Lau. vero refert opinionem Garsie qui tenuit q adeptio tertij nullius erat momenti. per. c. ordinarij. prealle. z q non vacabunt duo prima sed retinebit ex dispensatione. qõ rebrobatur hic. vnde dicit Lau. q licet videretur q per adeptionem tertij non vacarẽt ambo prima. sicut p adeptionẽ secundi vacat primũ. qz duplex funiculus difficilius rumpit. de treu. z pa. c. i. tñ Priuz hic dz: qz pp dispensationem duo ꝑma habeꝝ locovnius. vt dixi i tertio ꝙrario. ad. c. ordinarij. dicit Lau. q id quod dicit q collatio est nullius momenti intelligitur quo ad hoc: vt oĩa tria possit tenere: nã pp possessionẽ tertij admittit duo ꝑma. z hoc in collatione ordinarij ar. de off. ord. cle. ij. secus in collatione pape vel legati. d. c. qz tunc non valet collatio. z dicit Lap. q sic potest intelligi. c. ordinarij i fi. i ipe trantibus a papa vl legato. nisi gr̃a sit facta motu ꝓprio qz tunc vz. ĵ. c. pri. z i hocvĩ Lau. cotradicere ei quod p prime dixit. sed vĩ esse mens eius q si. c. ordinarij intelligitur de collatione ordinarij dz exponi vt prime dixi q collatio non tz quo ad hocvt possit tenere oĩa tria. si autẽ intelligitur de collatione pape vel legati dz intelligi vt iacet. qz collatio tertij non tz dicta cle. ij. quod vltimũ pcedit si tacet de primis vt in dicta cle. Lau. dicit q eo casu quo collatio tertij non valet si antequam adeptus fuerit pacificam possessionem vel antequam steterit per eum quo minus adipisceretur nõ renunciauerit collationi minus legitime facte de tertio vacabunt prima z nullũ habebit ad quod inducit. c. eum qui. e. ti. z. c. si beneficia z. c. lz. ij. z prealleg. ꝙsti. Jo. xxij. execrabilis. §. quivero. quod placet vt non sit meliozis ꝙditionis is qui permittit sibi conferri tertium illicite q̃ si licita. d. c. eum qui. z hoc verius q̃ id quod dixi ſm glo. z Pau. s. e. contrario alias non posset iste diu tenere rem in pendenti. qz forte nõ facile: alias acceptaret tanquam volens cum ipso qui forte potens erat litigare. Pe. de ancha. pro glo. z Paul. inducit qz non perficitur delictum ex sola attentatione. ff. de fur. vulgaris. §. qui furti. z hoc dicit q per adeptionẽ tertij non vacant prima nisi requisitus ab ordinario dimittat tertium super hoc contendat. eo. ti. de multa. sed dic q hic non consideramus dictum: sed iuris dispositionem. que comparat hec duo q̃ habeat possessionem secundi. vel q per eum stet. de elec. commissa. §. i. lib. vi. z sic stat quod predixi ad illud an z quando perficiat delictum per attentationem dic vt dixi de eo qui mit. i pos. e. i. ¶ Sexto opp. ad hoc z ad literam. qz potest ẽe q fructus tertij beneficij debebantur alicui. e. ti. super. z. c. si tibi concesso lib. vi. glo. penul. soluit q tunc non vocabunt prima. z sic hec cle. intelligitur extra illos casus. z idem Pau. per hoc videtur q toto tempoze quo debebuntur fructus alteri possit iste ꝏliberare an velit dimittere tertium vt sic retineat. prima. quod est verum p dicta iura. ¶ Quero que dicatur adeptio Laud. prosequtur dicẽs nõ pacificam si fructus debebantur ad tp̃s alteri. dic q tũc nõ dr̃ adepta possessio p. d. c. si tibi ꝓcesso. ¶ Secũdo quero an officiũ executoꝛis sit finitum data tali possessione: dicit Lau. q sic cum moderatione tamẽ. c. querenti. de offi. delega. deinde mutat opinionem dicens q non est finitum officium donec habebit fructus quod ẽ veriꝰ. ¶ Tertio quero si data fuit possessio ecclesie ſz contradicitur in fructibus: qz negantur esse beneficij vl ex alia causa: dicit Lau. q si contradicitur respectu istitutionis cognitio pertinet ad executoꝛes vt qz dicitur eã nõ valuisse. sed si cõtradicitur ex alia ratione. vt qz dicũtur p̃dia ex quibus ꝓueniunt fructus illi nõ spectare ad beneficium nõ cognoscent de hoc cũ hec sit q̃stio separata ab executiõe. pro hoc qõ no. Jnno. de offi. dele. i litteris. z qõ ibi dixi de p̃ben. p illoꝝ. in. z de ꝓces. p̃ben. cũ nostris. ¶ Quarto q̃ro si lata fuit snia p executoꝛes cõtra quoscũqz q ꝓtradicerent. an durabit ẽt post annum: Quidam vt refert Lau. q sic si in rescripto sit clausula tuerie inducta vel similis. al's nõ excedit annũ. de offi. deleg. q̃rẽti. Alij q idistincto expiret post annum exquo pacificam possessionẽ ẽ adeptus. qõ dicit Lau. hoc esse verius z hoc tenui. de p̃ben. p illoꝝ. in. vij. q. p. d. c. querẽti. quod logtur indistincte z ex ꝓuilegio ꝓcedit delegato apostolico q post latam diffinitiuã vsqz ad annũ habeat potestatẽ ergo nõ vltra. executoꝛ aũt est delegatꝰ. ꝏ offi. dele. si sup gratia. lib. vi. ¶ Quinto q̃ro si is q tenebat duas dignitates adipiscitur tertiã de facto. dicit Lau. q ꝓpter pluralitatẽ fit inhabilis ad alia bñficia z illicite occupat fructus eoꝝ que habet z tenetur restituere. ꝏ elec. dudum. ij. z quod ibi no. pro hoc quod hic dz in gl. antepe. qz lz collatio tertij nõ valeat. facit tñ vacare ambo. prima per. c. eum qui. eo. ti. lib. vi. ¶ Sexto quero vt querit Mathe. an confirmatus possit administrare ante installationẽ: que qõ non est imptinens. z dic q sic. qz installatio nõ est de substantia sed de solẽnitate. vt no. Jnno. de cã. pos. cum sup. z dic vt ibi dixi.

Sy Romanus. Nota q nomie beneficij intelligitur de quocũqz vt hic iuncta glo. iij. z idẽ Pau. q̃ procedit quando exprimitur in dispositione iuris cõmunis vt hic. quia est fauoꝛabilis z amplianda ff. de legi. non possunt. de consti. translato. z. c. fi. secus in impetrationibus que sunt odiose z restringende. eo. ti. e. fi. z. c. q̃uis. i. lib. vi. ¶ Secundo no. de verbo. declaramus. per quod nouum ius non inducitur. de hoc de iudi. decernimus. Ex hoc no. id quod dicit glo pe. q̃ facit differentiam inter coꝛrigere z repꝛobare. qz coꝛrigere est id qõ aliquando tenuit tranfmutare. de cõsang. nõ debet. Repꝛobare est qñ nunq̃ tennit. quod tene menti ¶ Tertio no. q ꝓpꝛius motus tollit subꝛeptionem in quodcũqz beneficijs z qualibuscunqz. qõ dico vt in glo. vlti. Ex hoc no. non esse differentiam inter multitudinẽ z paucitatem. nec inter maiora z minoꝛa quod est idem quia eadem est ratio. attendimus enim in hoc voluntatem pape ad quam recurrendum est. s. e. cum olim. de deci. ex multiplici de ver. sig. dilecto. e. ti. cuz in illis. lib. vi. cuius potestas magna. de transla. q̃to. z quod not. Jnno. de regula poꝛrectum. z dixi de elec. venerabilem de iudi. nouit. q fil. sint legi. per venerabilem. ver. rõnibus. cuius ꝓpꝛium motum debemus interp̃tari. vt sit liberalis. z q nõ varieꝝ ex beneficioꝝ pluralitate. exquo ad nullius instãtiã fuit motus. ar. ff. q gsqz iur. l. iij. i p̃n. al's aũt inter multitudinẽ z paucitatẽ z inter ea q̃ sunt diuerse qualitatis diuersimode ius disponit. ꝏ rescrip. sedes. z per hoc habes rõnem dubitandi z decidẽdi hic. z ſz hoc i tex. ibi q̃tocũqz. dic ſm Pau. ẽt si eẽnt plusq̃ mille. ar. C. de tẽp. ap. auẽ. sit amẽ. s. de ap. cle. q̃diu. z qõ ibi no. glo. i. hoc tñ nõ occurrit. ¶ Sp. qz hic inuit i verbo bñficijs quẽ posse habere plura bñficia. cõtra id eo. ti. ꝓterea. z. c. cũ nõ ignoꝛes. z. c. cũ iã dudũ. soluit Pau. q papa hic nõ intendit hoc decidere ſz respexit factũ. vl

hic debet

hic dꝫ intelligi de bñficijs legitle obtētis ex diſ pēſatiõe vltimum tꝫ gloſ. hic in verbo validam. ¶ Q uero in eo ꝙ dicit pontifex qd de legato: glo.ij.remittit ad cle.ij. de offi.or. Paul. dicit ſecus in eo qõ dic vt no.in dicta cle. Secũdo q̃ro an ꝓprius motus tollit quãlibet inhabilitatẽ gratie.glo.antepe.dicit ꝙtollit ſolũ vicium ſurreptionis. quã ſingulariter no.qz quottidie ad eam remittit z idẽ Lan.qz nõ habem⁹ cautũ iure: niſi ꝙ põt viciari gratia motu ꝓprio facta ꝓpter ſurreptionẽ.idem ẽt Pau. z Gen.qz papa nõ intendit tollere aliud ipedimentum. ¶ Q p.ad hoc qz coipſo ꝙ papa mandat alicui ꝓuideri videtur oẽm inhabilitatẽ eius tollere. nam ſacrilegiuꝫ ẽ diſputare an ſit dign⁹ is quẽ elegit ꝓnceps .xvij.q.iiij.ſ. qui autem. Io.hoc ꝙtrarium procedit qñ ꝙſtarct de precisa voluntate pape: z que inhabilitates ſup quibus põt diſpenſare.ſed in dubio preſumitur ins obſcurare. ō reſcrip.ſi qñ z p hoc decidit ro.deci.ci.aſ.ex.ꝙ ꝓrius motus non tollit ius patronatus laycoꝝ ō quo ſi papa ſciuiſſet verisimile non ꝓuidiſſet.ſ.e.cle. per litteras. z quod ibi no.in gl.antepe.z in ſpe.ti.ij.ſ.videndum ỽ.ſed nũqd habens. ¶ Tertio q̃ro generaliꝫ quid opeꝛ ꝓrius motus pape: dicit Lau.ꝙ eſt optimus artifex omnem hẽns virtutem z enumerat multa q̃ põt papa z aliqua que nõ põt ſicut de corrupta facere virginẽ. vl id quod fcm̃ ẽ nõ fuiſſe.xxxij.q.v.ſi Paulus. vel facere ꝙ qui fuerunt de cẽ fuerũt qndeci.de elec.cle.ꝙ circa.z ꝙcludit ꝙ in his q̃ factum reſpiciunt nullã hꝫ ẽt ptãtem.qz de nigro non poteſt facere album de iureiur.z ſi xps.ſed in his q̃ ſunt iuris ptãtem habet fingendi fuiſſe ꝙ non fuit.l.di.ferrũ.ō reg.vidua.dicta cle.ꝙ circa.dicit ẽt ꝙ non hꝫ ptãtem in his que ſunt ad fundamentum eccleſie militantis: ſicut ſunt legis precepta articuli fidei z ſimilia de reſti.ſpo.litteras.vel in his que ſunt de iure naturali. de re iudi.cle. paſtoralis ver.rurſus.de quo dic vt dixi de ꝓben. ꝓpoſuit.z quo ad ꝓpoſitum dic ꝙ motus ꝓrius nihil operaꝫ niſi in his q̃ ſunt iure expreſſa.quod dixi.ſ.q.i.naꝫ quod aliquid operetur eſt quaſi quoddam ꝓuilegium extra ordinem iuris. ¶ Quarto quero ſi clericus habẽs poſſeſſionem.ab eccleſia ad ſui inſtantiaꝫ obtenuit bñficiuꝫ a papa: dicit Hath.videri ꝙ non vꝫ ſi de poſſeſſiõe nõ eſt facta mentio.xvi.q.i.poſſeſſiones.z.q.v.illud Hath. hꝫ contrarium ſi hꝫ tanꝝ laycus.ſecus ſi in titulũ tãquã clericus.xxxij.ſiquis ỽo.z de hoc dc reſcrtp. ad audientiam.z.c.poſtulaſti. ¶ Quinto q̃ro ſi ipetrãs bñficium exꝑſſit de ꝑ.ſꝫ tacuit ꝙ in primo eẽt intruſus. Bal.vt refert Pet.de anch.ꝙſuluit ꝙ viciatur niſi eſſe taliter intruſus ꝙ eſſet factus ihabilis ad beneficia.ſicut.ſ. de elect. quiſqs.qõ eſt verius.nã exquo fecit mentionem de ꝑ ſatiſfactũ ẽ iuri.eo.ti.ſi motu ꝓꝓio.lib.vi. Et ex hoc videꝛ ꝙ etiaꝫ ſi dixiſſet ſe canonice inſtitutum in primo adhuc idem cũ tale mendaciũ ſit omnino extrinſecũ.a gratia.

¶ De beneficio.

Expectans titulum ad collationem eꝑi z deuolutum ad illius capituluꝫ obtinere non poſſit.deuolutum tñ ad eꝑm vel etiam ad papam ex cuiuſcunqz negligentia poterit obtinere.hoc dicit ſm Gen. Primo thema ex quo queſtio. ¶ Secundo ſolutio ad illud. Tertio antiphora ſeu alterius dubij. Io.ibi.lꝫ vel ſi diuidis in quattuor dicta vt diuidũt gl.z pau.dic ſm ibi lꝫ.tertiũ ibi vl alteri⁹.quartũ ibi ſibi ſiue z formaliter ſunt,ſoluꝫ tria dicta.ſm ibi lꝫ tertium ibi ſiue.ſed ſecundũ z tertiuꝫ habent duas partes ſecunda ſecunde ibi vel alterius.ſecunda tertie ibi z alioruꝫ.lꝫ hec vltima non ſit proprie particula diſtincta. ¶ Nota ꝙ p negligentiã epiſcopi deuoluitur collatio. ad capl̃m.z dicit Lau.ꝙ ipſo iure deuoluit nec idiget facto hois qn ſtatim ſurripiaꝫ ptãs ab ipſo negligente: z deuoluatur in manus ſuperioris nec põt purgari mora. de ſup.neg.ꝑla.lꝫ.cũ.c.ſe. In inſtanti enim operatur ius in talibus abdicando ptãtẽ a negligente z trãſferẽdo in altum.ꝓ hoc.viij.di.quo iure.dcbere.quicunqz.ſ.illorum z .c.cum ſm.lib.vi.qõ potuit facere legiſlator.ſ.papa qui eſt gubernator vniuerſi.z põt auferre vni z dare alteri' maxime ex cauſa.z dic ꝙ negligentia currit a die ſcientie ceſſante impedimento.de elec.c.ſi.de conceſ.ꝑben.quia diuerſitatem. ¶ Secundo no.ꝙ ipetranti ad collationem eꝑi.ꝓuidetur de beneficio ex negligẽtia eꝑi ad papã ꝺuoluto.z ſilr ꝓuideꝛ ō bñficio ſpectãte ad collationem capituli vl alterius deuoluto ad eꝑm.z procedit hoc ſm Io.an.non tamen in deuolutione temporali de qua hic: ſed z fortius ſi ad aliquem ſit facta deuolutio in perpetuũ: ꝓ hoc quod no.ſ.de reſcrip.cle.vlti.in glo.vlti.z qõ ibi dixi in ſeptimo contrario. ¶ Tertio no. ex eo qõ dixi in proximo notabili z ex littera ꝙ ad capl̃ꝫ ſpectat qñqz collatio.qõ intellige de iure ſpãli qz de iure cõmuni ſpectat ad eꝑm.quod dixi de elec. cum eccleſia. ¶ Q p.qz per gratiã aplicam afficiť beneficium z ligãtur manus ordinarij collatoris.j.ti.i.cle.vna. ergo non ꝑt ab eꝑo poſt factã gratiã cũ ſit impeditus legitle fieri deuolutio ad capl̃m Io.hec cle.procedit quando beneficiũ nõ eſt affectũ p gratiã: z qñ afficiatur: dic vt no.de cõceſ.ꝓben.ſi ſoli.li.vi.qõ hodie raro euenit qz dantur gratie i forma q̃ afficit.j.ti.i.cle.vna.z ſic raro vel nunꝙ hodie locus eſt huic cle.z p illã clemẽ.videť etiã ex alio non eſſe hodie locũ huic cle.quia i forma de qua ibi mãdatur ꝓuideri de beneficio qõ acceptauerit infra mẽſem a die note vacationis.q̃ ergo beneficiũ ſpectans ad collationẽ alterius deuoluať ad eꝑm.tamẽ nõ poterit executor ꝓuidere cũ non fuerat acceptatũ infra mẽſez: z dicto Gaſpar.de cal.in repetitione huius cle.ꝙ poſſet hoc teneri qz tũ ſecundũ hoc hec cle.eẽt inutilis.cũ hodie cõiter apponať hec clauſula.dicit ſecundo ꝙ executor poterit conferre ẽt poſt menſem: ſi non eſt alteri collatũ.z de hoc in dicta cle.ſ.ſecus in glo.iſte termin⁹.vel tertio z melius dicit ꝙ menſis nõ currit a tẽpore quo facta eſt ad eꝑm deuolutio.qz prius nõ cõprehendebatur hoc beneficiũ ſub gratia z impedito non currit tps.de offi.ordi.paſtoralis. ¶ Scõo op.in eo ꝙ dicit ꝙ mãdabať ꝓuideri de bñficio ad cuiuſcũqz eꝑi collationẽ. ſed talis gratia ẽ incerta nec videť papã talẽ eẽ ꝙceſſuruꝫ cũ noluit grauare multos.c.ti.cũ in illis.lib.vi. Io.verbuꝫ cuiuſcunqz eꝑi refertur ad pluralitatẽ gratiaꝝ.ſimile de ꝓui.vt ꝓuilegia.z dic eꝑi in gratia nominati.ſi tamẽ papa concederet ſub põdicta generalitate valeret: ex quo cõtrarium nõ eſt iure expreſſum.ſicut qñ mandať ꝓuideri in ꝓuincia vel regno.e.ti.q̃uis li.vi. ¶ Tertio op.ꝙ q̃uis collatio beneficij ſit deuoluta de eꝑo ad capl̃m nihilominus poſſit executor ꝙferre.ſufficit enim ꝙ ꝙſtet de itentione pape qõ ꝓuideri voluit de beneficio ō quo mãdat.nec variatio collatoris ꝺꝫ viciare exquo de corpore ꝙſtat.de teſti.lꝫ ex quadã Io.Steph.ꝙ hic loqtur qñ madať ꝓuideri de bñficio in genere.ſecus ſi de certo beneficio.qz tunc falſa demonſtratio non viciaret.ff.de cõdi.z demon.l.falſa demonſtratio.de cõſang. z affi.qz circa. Idez Io.an. Ego puto ꝙ idẽ ſi de certo beneficio exquo adiecit ad collationẽ talis eꝑi: qz ỽba iſta reſtringunt gratiã.nec põt dici ꝙ voluerit grauare capl̃m.eo. ti.cũ in illis.li.vi.z ideo videť gratia ꝙditionalis vt ꝓuidere poſſit donec beneficiũ ad collationẽ eꝑi ſpectabit.z ex hoc apparet q̃ eſt ratio huius cle.vt ſeruet forma mãdati.de reſcrip.cũ dilecta. ¶ Quero q̃ includanť i verbo ꝙbuſcũqz.gl.ij.ſoluit ꝙ exẽpti z ñ exẽpti z ſupiores eꝑis idẽ Pau. dicit ꝙ ẽt includuntur inferiores.cũ eadem ſit ratio. ¶ Q p.ad hoc ꝙ exempti non includantur de off.or.graue.de ꝓuile.ex parte.ij. Gen.dicit ꝙ fortiter obſtant.non tamen ſoluit. Hic ꝙ.c.graue loquitur quando ſcribiť ordinario excitando ſuũ officium.ideo nõ mirum ſi non includantur exempti.de offi.ordi.lꝫ.hic autẽ loqtur qñ noua ꝺatur poteſtas executori.vel ipſi ordinario ſcribiť nõ excitãdo ſuũ offm̃.ſed ꝙſtituẽdo ipm̃ lega-

tum vt dicit glo.iij.quã no.z ꝑ hoc qđ no.de rescrip.abbatẽ.c.si pp.li.vi. Ad.c.ex parte dic ꝙ non facit quia ibi solũ dicitur ꝙ receptus sub ꝓtectione pape nõ censetur exemptus. ¶ Secundo quero an locũ habeat hec cle. qñ ex delicto epi facta ẽ devolutio ad capl̃z.glo.iiij.dicit ꝙ sic.z idẽ Pau.qz eadem est rõ sicut quando ex negligentia fit devolutio. ¶ Oppo.ad hoc qz ex delicto collatoris nõ fit devolutio.nisi ad papã.de elec.bone.i. ad finẽ.de cõces.preben.quia diuersitatẽ.glo.eadẽ ꝑ solutione remittit. Mathe.refert:quod no. Inno.in.d.c.qz diuersitatẽ.vbi dicit ꝙ devolutio de epo ad capl̃m nõ fuit nisi vbi iure hoc cauetur. dicens ꝙ non inuenitur iure cautum ꝙ ex culpa epi vel archiepi in cõferendo fiat ꝺ nolutio ad capl̃m. ꝓ hoc de sup.neg.prela.c.i.lib.vi. Math.tñ hoc reprobat p.c.vnicum.ne se.vacan.li.vi.z ibi nota qđ dic expressus.j.ꝺ sta.mo. cle.i.§.abbate.ꝑ ꝫ et facit de elect.cũ in cunctis.§.clerici.in fi.vbi loquitur de epo qui ꝓpter delictum priuatur potestate ꝙferendi. z tamẽ ibi fit ad capl̃m devolutio. Mibi tñ placet dictũ Inno.quod et tenui in.d.c.qz diuersitatẽ.in vltimo contrario.nam regula ẽ ꝙ cũ qs priuat iure conferendi vel eligendi supplet solus papa.de elec.bone.i.in fi.z.c.ꝫꝫ lib.vi.z.d.c.qz diuersitatem.si qui ergo casus inueniunt in qbus fiat devolutio'ad inferiorẽ.spales sunt z eis stãdũ est in suis terminis.z per hoc respondeo ad.d.c. cuz in cunctis.z ad.c.vnicũ.ne se.va.z ad dictã cle.i.§. abbate:qz locum habent in suis casibus tm̃ z in terminis in quibus loquuntur vt concordent iura iurib⁹.de elec. cũ expediat.lib.vi.dic tñ quo ad hãc cle.non expedit instare.nam q̃stio premissa ꝓcedit ꝑsupposito ꝙ propter delictum fiat devolutio.quod esse põt vt in dictis casibus spalibus. ¶ Tertio quero si ex cõmissione epi capl̃m vel alius habeat conferre:glo.iiij.soluit ꝙ tunc executor ꝙferre poterit. Ratio diuersitatis iter hũc casũ et casũ ꝺ quo in proxima questione.qz cõmissarius confert iure cõmittentis non proprio:de rescrip.si diligenti.z quod no.de consti.c.fi.sed is ad quẽ fit devolutio siue ex negligentia siue ex delicto confert suo proprio nomine. idem Pau.z Hen. ¶ Quarto quero an negligentia executoris noceat impetranti.ita ꝙ si nõ contulit infra sex mẽses postea cõferre non possit:glo.i verbo epi. dicit ꝙ nõ cum distinctione tamen:quia aut executor prouidere potest ad cuiuscũq3 collationẽ:z tunc non currit sibi semestre.sed si ad collationem certe persone durat eius potestas solum donec durat potestas collatoris.z idẽ Pau. pro hoc ẽm Hen3.quia vltimo casu lapso tempore aut vult ꝙferre tanꝝ spectans ad collationem primi z amplius non potest cum non spectet.aut tanꝝ spectans ad collationem eius ad quem facta fuit devolutio z non potest:quia de hoc nõ recepit mandatum nec debet grauari nõ expressus in rescripto.eo.ti.cũ in illis. Itẽ per hoc preiudicaret iuri quesito tertio.qđ sibi auferri nõ ꝺz.ar. §.de elec.ꝙstitutionẽ.§.insup regula indultũ.li.vi.hec dicit ꝓcedere nisi ꝑ tot negligẽtias collatio trãsierit ꝙ ad papã sit devoluta.tunc enim executor ꝙferre põt vt hic in fi.quod vltimũ dicit et glo.z sic medio tpe dormitare dicit potestas talis executoris.que no. Ex his infert Lap. in.c.ij.de ꝙcess.preben.ꝙ hec glo.dicit locum habere in ordinarijs collatoribus.locum etiam hz in alio executore ꝙ pape. Itẽ et in executore pape.dato ad prouidẽdũ de bñficio certe psone spectãte ad collationẽ alicui⁹ specialis expresse maxime negligente illo cui ꝓuideri mandatur z executore.secus si executor tm̃ sit negligens.ad hoc de rescrip.tibi qui.§.in predictis.e.ti.si clericus.lib. vi. ¶ Quinto q̃ro an legato apostolico currat tẽpus semestre.d.c.ij.dicit Lap.ꝙ sic cũ sit ordinarius.de offi. le.c.ij.li.vi.poterit tamen conferre quousq3 conferre põt quilibet siue legationis.siue iure proprio, siue devoluto. sed postꝙ devoluta fuerit collatio ad prelatũ extra suaz legationem ꝙferre nõ poterit quousq3 fit facta ꝺuolutio ad papam vt satis probat hec cle. ¶ Oppo.ad hoc qz legatus non hz aliquẽ superiorem nisi papã:sibi ergo nõ potest currere tps dicti.c.ij.nã legatus ecẽt devoluta ad papam ꝙferre põt.de off.le.c.i.lib.vi. Sed dicit Lap.,pcedere ꝑt habito respectu ad collationẽ quã facit legatus ꝙcurrẽs cũ collatione spectante ad inferiores sue legationis: sed habito respectu ad collationez quã spãliter facit ipse nõ vz procedere:qz ab ipso non posset devolui nisi ad papã z hac devolutione facta adhuc ꝙferre põt vt predixi.vñ sibi ꝓprie non currit tempus z possumus comparare legatuz executori dato ad ꝓuidendum de beneficio ad cuiuscunqz collationẽ spectante cui tps non currit. vt predixi in proxima qõe.z hoc respectu vz ꝙ nunꝗ sit locus dicto Lapi. Sed dic ꝙ potius põt cõparari legatus executori dato ad ꝙferendũ beneficium spectans ad collationem alicuius seu aliquoꝝ cũ non possit ꝙferre beneficia intra suaz legatiõez existentia de off.le.in prin.lib. vi. z talis potestas non impedit quin ab inferioribus collatoribus fiat devolutio: propter negligentiam ad superiores etiam existentes extra legationẽ. quo casu euenienti cessat legati ptãs sicut hic executoris. z ꝑ hoc saluat dictũ Lap. ¶ Sexto q̃ro si tpe date collatio ꝺuoluta erat ad capl̃m.an ꝓcedat hec cle.glo.in verbo exstitit ꝙ non. Dic ꝙ hz non hẽat locũ rõ huius littere. hz tñ locum ei⁹ dispositio:qz executor q datus erat ad ꝓuidendũ de beneficio spectante ad collationem epi non põt ꝓuidere ꝺ eo qđ spectat ad capitulum ante datam litterarum:hz qñ post datam videbatur data attendenda:ita ꝙ nõ obstante devolutione possit executor ꝙferre. cuius contrarium hic deciditur.qz non intendit papa grauare nisi expressos in litteris.z hoc prosequere vt in glos. Ex qua not.ꝙ hz quis ꝙferat beneficiuz iure devoluto.tamen ꝙferre ꝺz iure ꝓprio quod facit ad multa.hz spãliter ad id quod dicit gl.sequens quod dico.j.q.x. ¶ Oppo.ad predicta ꝙ qñ tpe date spectabat ad epm:hz postea devoluat ad capl̃m adhuc possit executor ꝙferre:qz beneficium fuit affectũ de rescrip.tibi qui.lib.vi. Sed vt dixi in primo contrario qz hec cle.procedit quando beneficium non fuit affectũ z hodie raro hz practicam.vt dixi ibi. ¶ Septimo quero si eligẽs vel presentans ius suũ post data rescripti donat epo. Pau.disputando terminauit ꝙ nõ poterit executor ꝙferre siue eps habeat primo eligere z postea confirmare.siue habeat conferre.nam primo casu planuz ẽ ꝙ beneficium non ꝺz spectare ad collationem epi. z sic i rescripto non includitur.secundo etiam casu ẽ rõ: qz collatio talis quo ad epm ẽ de nouo creata:ergo non includitur.de rescrip.cle.litteras.debet.n.attẽdi ꝓmus modus puisionis q erat per viam electionis vel presentationis.facit.§.e.cle.i.ad fi. ibi ꝙsuevit ꝙ electionem assumi. pro hoc etiam.e.ti.cũ de beneficio lib.vi. ¶ Oppo.ad hoc qz verba rescripti non dicunt de beneficio cuius collatio de ꝙsuetudine spectat ad epm. vnde sicut executor põt conferre beneficium cuius collatio est devoluta ad epm vt hic.ita et hec.nam et in devolutione posset fieri rõ predicta:quia si devolutio facta fuit post datam quo ad epz ꝺz collatio de nouo creata Sco.hz dictum. Pau.sit subtile tamẽ obiectio est fortissima.z pro dicto Pau. facit qz cũ mandat ꝓuideri de bñficio spectante ad epm vl' itel ligendũ de eo qđ spectat ꝺ iure cõi nõ ex ꝓuilegio vl' alio iure spãli.cui non intendit papa ꝓiudicare nisi exprimat de ꝙsti.c.i.lib.vi.z ad ꝺriũ dic ꝙ aliud qñ ꝑ devolutionẽ qz tunc de iure cõi.aliud quando per donationem.qz tũc de iure speciali spectat ad epm collatio.z de hoc et.j.q.x. ¶ Octauo quero si eps beneficium spectans ad sui collationem post datã donauit alteri:' Pau.in eadem.q.tenuit ꝙ executor possit ꝺ tali ꝓuideꝛ.qz rescriptũ z executoris factũ afficit beneficium anteꝗ vacet. de rescrip. si eo tpe.z.c.tibi q.lib.vi.z de ꝙcess.preben.executor cũ duo b⁹.c.se.lip.vi.z sic trãsiuit ad donatariũ cũ suo onere.z ꝫ durante tpe quo eps conferre potuisset.non enim potuit

episcopus

epiſcopus poteſtatem collationis in preiudicium executoris in aliuz transferre. lz transferri poſſit bñficiū iure ꝓ prietatis. de reli. do. q2 monasterium ꝑm Paul. quod cō tra dictum Paul. q2 ibi dr̄ q bñficium vnituz beneficio alterius dyoceſis non deſinit eſſe ſub poteſtate ꝑmi epi. Sed dic q Pau. intendit hoc ſolum: q2 ꝓ reſcriptū impeditur eps transferre in alium ptātez 2ferendi. ita q ſi transfert in effectu non dr̄ aliquid translatum: quia non poterat donatarius 2ferre: ſed executoz. qñ vero fit translatio iure ꝓprietatis: lz non preiudicet ei cuius erat acquiſitum non tz. d. c. q2 monasterium. pro hoc quod dixi de exceſ. prela. ſicut. C Oppo. ad hoc q2 ēt quo ad collationem pōt eps transferre in alium antequam beneficium ſit affectum. nec afficitur ex ſola gratia niſi aliud i teruenīat. de conceſ. preb. ſi ſoli lib. vi. Soluit Lap. intelligendo dictum Pau. quando beneficium eſt affectum alias ſecus. facit de reſcrip. tibi q. de elec. ſi eo tempore. de preben. ſi beneficia. c. quoddam. de conceſ. prebē. executoz. z. c. ſi capitulo lib. vi. ꝓ preallegatū. c. ſi ſoli. C No no quero an ſicut fit devolutio ad capl'm ex negligentia epi ita ēt fiat ex negligentia alterius inferioris prelati ad ſnū capl'm: dicit Lau. q non niſi aliud ſit de iure ſpāli. ſz fit devolutio ad eꝑm quod ſentit hec littera in ver. lz ibi vel alteri' cuiuſcūqz ꝓ hoc. ſ. de ſup. neg. pre. cle. q2 regulares. C Oppo. ad hoc de teſti. relatum. ij. Lau. format z non ſoluit. dic q ibi loquitur i alio caſu: ſcilicet quo ad dividendum bona prelati que acquiſita ſunt. ideo ibi applicantur. collegio de quo tamen dic vt ibi no. C Decimo quero ſi ſcribitur ad collationem epi an prouideri pōt ō beneficio ſpectante ad electionem inferioris z 2firmatōnem epi facta devolutione ad eꝑm gloſ. in verbo capituli. lz non firmet tñ vr̄ tenere q non: q2 dz intelligi gratia ō beneficio 2ſueto reformari ꝓ collationē. ꝓ hoc quod dixi. ſ. q. vij. Hē. dicit hoc procedere ſi dicimus q ad epz devoluatur electio. ſecus ſi dicimus q prouiſio z de hoc de elec. ne pro defectu. Lapus dicit q ſi ad eꝑm ſpectabat 2firmatio z ad capl'm electio poterit executoz de illo prouidere. ſi autem 2firmatio ſpectabat ad alium cuius negligentiam hz eps ſupplere. ſecus rō. q2 in ꝑ caſu eps 2fert in ſecundo eligit. facit de iurepa. c. vno. §. verū lib. vi. de elec. ſi compromiſſarius. ꝑ rūſo z. c. ſi poſtquaz. §. vl. z quod no. de elec. ne pro defectu. z dic vt dico. j. e. q. i ſi. ad plenioꝛem tamen intellectum vr̄ diſtinguendū ſm Lap. q2 aut collatio beneficij de quo mandatur ꝓuideri ſm formam huius. c. ſpectat tempore date z collationis ad eꝑm: aut tempore collationis tantum neutro tempore. primo caſu poteſt per executorem 2ferri. Idem in ſecundo quando ex negligentia epiſcopi z aliorum in hoc ibi ſuccedentium eſt devoluta collatio ad papam. quod dicunt aliqui verum qñ collatio ſpectat ad eꝑm iure ꝑncipali non iure devoluto. qō vltimum vr̄ hic reprobari. nam z quando ſpectat iure devoluto ipſe confert iure ꝓ prio. vt dicit gl. in verbo exiſtit. vt dixi. ſ. q. vi. Tertio caſu dicit Lap. idem ſi ad illum a quo ad eꝑm puenit ſpectat collatio. ſecus ſi electio vel preſentatio. q2 tunc collatio quo ad eꝑm eſt creata de nouo. pro hoc quod dixi ſm Pau. q. vij. z dic q hoc procedit vt ibi dixi quando iure ſpeciali peruenit. ſecus ſi de iure communi. z hoc tertio caſu dicit Lap. q ſi poſt datam z poſtquam collatio ē ad papam devoluta deuenit ad eꝑm ꝓprietas vl collatio beneficij. z ſic ſpectat ad epiſcopum pro nunc collatio beneficij ſaltem habitu z eo reformato per papam ſpectabit habitu z actu non poteſt executoz conferre. licet videretur aliter dicendum ſm id qō dixi. ſ. q. vij. z p ea q̄ ibi dixi dic q executoz non poteſt hoc caſu conferre. cū ō iure ſpāli ad eꝑm ſpectet. Quarto caſu nō pōt executoz cōferre. C Oppo. ad ſcōz caſum q quando tpe date tñ ſpectat ad eꝑm. non poſſit ab eo devolui. q2 non pōt eps dici negligens cum impediatur. de 2ceſ. ꝑb. q2 diuerſitatē dicit Lap. q tempus currit executori in tantuz q 2ferre debet intra tempus intra quod debuiſſet eps z 2frre. lz ipſi epiſcopo tēpus non currat. vnde lapſo tpe nō poteſt executoz cōferre ſed eps confert. ac ſi non eſſet executoz z ſi negligens devoluet ad aliū collatio. ar. e. ti. ſi clericus lib. vi. z de hoc p Lap. j. ti. i. cle. vna. §. ſecus vbi dico. q. ꝑ. no. q2 pulchrum dictū eſt ſed nō videt vez. q2 ex quo executoz poteſt 2ferre beneficiū ſpectans ad collationē quouſqz ſpectabit ad eꝑm. durant v̄ba gratie. qō magis placet. vnde vt vixi. ſ. in ꝑmo 2trario. cle. iſta. ꝓcedit qñ ꝑ reſcriptū non fuit affectū beneficium. C Oppo. ad tertiuz caſuz q2 in litteris dz attendi tēpus date. de reſcrip. eam te. z. c. ſi eo tempore. lib. vi. z cle. litteras. z bene facē de priui. cū appel. z quod ibi no. z de cenſi. cle. ſi extrauagans. Jo. xxij. ſedes apoſtolica. Lapus ſoluit ſtando cōtrario dic ſufficere q anteq̄ cōferatur beneficiuz experiatur ſpectare ad collationē eꝑi dūmodo de iure cōmuni ad eum ſpectet z non ſit beneficium de nouo creatū. qō probat littera hic in eo q generaliter logtur. pro hoc qō dixi. ſ. q. vij. C Oppo. ad predicta z ad id qō dicit gl. in eo qō dicit executorē non poſſe cōferre beneficiū devolutum ad eꝑm in quo primo gradu aſſumebatur qs per electionē. nā ex quo facta eſt devolutio ad epiſcopū. pōt epus vno actu ſe expedire z conferre. cū hoc facit iure ꝓprio. vt ſentit glo. in verbo exiſtit. z ita dixi de elec. ne pro defectu. z ſic verū ē dicere q ad eꝑm ſpectat collatio quod ſufficit vt hic in v̄bo. lz ſo. vt dixi. ſ. ea. q. ꝑm Lap. Contrariū procedit ſi ad epiſcopuz ipſum ſpectabit confirmatio. ſi aūt ad alium ſpectaret ita q ad epiſcopū devolutuz foret ſolum ius eligendi verū eſt qō dicit glo. ꝓ hoc iducūt aliq ō v̄. ſig. cle. exiui. §. ceterz. vbi dr̄ q ꝓ negligētiā capituli habētis eligere miſtrū ſpālē v̄uoluit' puiſio adminiſtrū generalē. z ſic lz beneficiū ꝑmo r̄foꝛmaret ꝑ electionē. tñ pōt devolutionē r̄formabit' ꝓ puiſionē. z ſic executoz poterit cōferre. z hoc tz Gaſpar. ō cal. in repetitione huius cle. z ideo Pet. de ancha. meli' tñ videtur q ēt ſi ad eꝑz ſpectet cōfirmatio tm̄. quia nō eſt verum dicere q beneficiuz ſpectet ad collationē epiſcopi non cōprehenditur. lz enīz eps poſſit ſe expedire vno actu. ille tñ hēt vim duoꝝ. ſ. electionis z confirmationis vt attendatur originalis natura beneficij. pro hoc quod dixi. ſ. e. in prin. z precipue vt reſtringatur gratia apoſtolica in eo q grauat ordinariū collatorem. co. ti. quamuis. i. lib. vi. ad cle. exiui. §. ceterū. dic q dicitur devolui prouiſio. q2 pōt ſe vnico actu expedire vt nunc dixi. e. q. ſed debet attendi natura originalis. vt dixi. C Undecimo q̄ro de itellectu verbi cuiuſcūqz glo. ſoluit exponendo q ꝓ quotcūqz gradus deuenerit ad eꝑm conferret executoz. C Oppo. ad hoc q2 deberet. ſaltez requiri q primus collatoz fuerit talis q potuerit grauari per executorē. p id qō hic dicitur in glo. penul. que dicit q cum ſcribitur ad collationē eꝑi non 2ferret executoz beneficium ſpectans ad collationē decani. lz devolutum ſit ad eꝑm. z deinde ad papā. Ho eoipſo q beneficium devolutum eſt ad eꝑm. verū eſt dicere q ſpectat ad collationem epiſcopi. ideo executoz pōt illud conferre cum habeat poteſtatē ꝓuidendi de beneficio ad collationē eꝑi ſpectante. Sz qñ beneficium ſpectans ad collationem decani devoluitur ad eꝑm. z deinde ad papā nō eſt verum dicere q ſit beneficiū ſpectans ad collationē epiſcopi ideo non venit ſub gratia. z hoc ēt tenent Pau. z Henz. quod ēt ꝓbatur in littera q̄ tunc tm̄ pmittit executorem conferre beneficium devoltuum ad papam. quādo devoluntuz eſt ex negligentia epiſcopi z alioꝝ in hoc eidem ſuccedentiuz. z de hoc in glo. in verbo ad nos. z i ea ibi littera Hy. in regula. i. lib. vi. ibi gratiam ſpecialem dicit Lau. de pynu q quando ordinarius confert beneficia non debet dicere facientes gratiam ſpeciales. quia ad hoc tenetur. ſed quando confert vel conferri mādat ſecus. facit enim gratiam. quia preiudicat ordinario collatori. Dic q ēt ordinarius facit gratiam i ius dando

de preben.relatuz.vbi de hoc.ibi mirabilis solutio z re probatur in dicta regula. ¶ Duodecimo quero si bene ficium spectat ad collationem pape non iure deuoluto sed propio.vt quia vacauit in curia.glo.i verbo ad nos dicit ꝙ executor nō cōfert.z idem Pau.z Gen.z vltra rationem positam in glo.dicit ꝙ est ratio.quia papa scri bendo voluit grauare collatorem certum vel incertum sibi auferre collationē suam liberam.secus in deuoluto in quo fit ꝑiudicium eꝑo a quo deuoluitur. ¶ Opp.ad hoc vltimū.qz non potest negari qn fiat preiudiciuz pa pe ēt in deuoluto cum conferāt iure propio. vnde non deberet comprehendi papa exquo de ipso non est facta mentio.cum rescripta beneficialia sint restringenda.e. ti.ꝙnis.i.lib.vi. Jo.Dathe.ꝙ large interpretamur in preiudiciū cōcedentis.de dona.cum dilectus.z ad.c.ꝙ uis.dic ꝙ loquit respectu ꝑiudicij alterius tertij.z i hoc no.hanc cle.nā de rigore videret ꝙ sicut nō pōt ꝛferri bñficiū deuolutū de eꝑo ad capl'z.ita nec ꝺuolutū ꝺ eꝑo ad papā.cū vtroqz casu vex sit dicet ꝙ nō spectat ad col lationē eꝑi post factā ꝺuolutionē. ℞ō ꝺo ꝺcisiōis ē.qz ni si eēt stricta interpretatio q̄ fit i litteris bñficialib⁹ possit executor cōferre id qꝺ deuolutū foret de eꝑo ad capl'm post datam.quia quo ad efficaciaz litteraꝝ attendimus datā.nec deberet hec variatio secuta impedire collatio nem executoris. Sed ratio decidendi ꝑtiuz est ne grave tur capl'm quod nō fuit expressuz in litteris.e.ti. cum in illis.lib.vi.q̄ rō cessat qñ deuolutio facta est ad papā:qui non pōt grauatus a seipo. ¶ Decimotertio q̄ro i eo ꝙ exprimit tria tpa. Primū qñ collatio spectat ad eꝑm. Scōm qñ ad succedētes ei. Tertiū qñ ad papaz.an locꝰ est in omnibus tribꝰ isti cle.glo.vlt.soluit.z de succeden tibus dic ꝙ sunt bi q̄ sunt medij inter eꝑm z papā. Lau. explificat inarchiepo vel patriarcha. ¶ Opp.ad hoc ꝺ patriarcha ꝙ imediate de archiepiscopo fiat deuolutio ad papā.de sup.neg.prela.lz.ar.li.di.c.fi.in fine.xxiij.q. i.pudenda. Lau.z Gen.stant contrario.dic contra p dic tum.c.lz.vbi a contrario probatur ꝙ si archiepiscopus haberet superiorē citra papā ad illū z nō ad papā fieret deuolutio.z alia duo iura preallegata nihil faciūt.

¶ Iusta. Nota ꝙ archidyaconatus est ꝺignitas qz ex vi mandati sup ꝺignitate ꝟsecutus hic fuit archidyaconatuz ¶ Secundo no.de dictione inibi.de qua gl. remittit. ¶ Tertio no.ꝙ per adeptionē prebende ꝑdit quis prebendam quā ille primo habebat in eadez eccle sia de hoc in glo.penul.z fi. ¶ Quarto no.casum singu larem in quo scriptum ad prebendam ꝟsumaꝝ succes siue in duobus quod est mirabile cum videatur consuma tum per adeptionem prime.e.ti.si clericus.lib.vi. ꝺ hoc in se.contrario. ¶ Opp.ꝙ exquo expectans fuit consecu tus prebendam non possit aliam consequi vigore illius rescripti.e.ti.nō pōt.ij.rñso.li.vi.so.ex hoc redditur hec cle.ꝺubia z ponuntur in ea due lecture.in glo.ij. Pria est ꝙ procedit de equitate. Secunda ꝙ de iure. exami nemus.primam dicit glo.ea.ꝙ ideo assecutus preben dam pōt aliā annexā ꝺignitati ꝟsequi:qz adhuc pende bat gratia in parte ꝑncipaliozi.l.sup ꝺignitate z sup pre benda vno cōtextu.z ideo equū fuit vt dimissa ꝑus pre benda possit assequi secundā.pro hoc.e.ti.si is cui.li.vi. Pro hac lectura iducit Lau.in eo qꝺ dixi ꝙ gratia pē debat qz nihil est pfecte actū exquo aliquid remanet ad agendum maxime si est id qꝺ est magis principale. vt hic.ar.C.de his quibus vt indig.l.pe.z qz alias intentio pape non esset impleta.si non posset consequi ꝺignitatē q̄ intentio multum considerat in talibus.de rescrip.sup litteris.in quo dic ꝙ ex eo ꝙ pōt consequi ꝺignitatez ꝺz posse assequi prebendam ꝓpter annexionem.vnde dicit Pau.ꝙ adeptus quomodocūqz ꝑbendā expectat solā ꝺignitatē pōt acceptare ꝺignitatē bñtez ꝑbēdā annexā in eadem ecclesia.z hoc probatur hic ꝑm istā lecturam. deinde gl.ponit aliā lecturā vt predixi ꝙ hec clē.ꝓcedat de iure:qz exquo papa mandauit prouidere de ꝺignitate z prebenda voluit prouidere de ꝺignitate ēt si haberet ꝑ bendā annexam.lz ꝑus aliam fuerit adeptus. quāuis vt dicit glo.si mandaretur de sola ꝺignitate non possit ꝟseq ꝺignitatem habentem prebendā annexā.ex his lecturis respondetur ad.c.non pōt.tenendo ꝑmam lecturā ꝙ ibi de iure hic de eqtate. Tenendo secundaz dic ꝙ hoc opa tur mandatū duplex.s.qz mandabaꝝ de ꝺignitate z pre benda. Item ibi loqtur de gratia totaliter ꝟsumata. hic antez erat ꝟsumata qz pendebat sup ꝺignitate. ¶ Scōo op.ad ꝑmam lect.qz si loquereꝝ hic de eqtate poneretur aliquod verbum hoc significans.quo non posito ꝺz intel ligi ꝙ loquatur de iure. cum hic papa videatur respon dere ad ꝟsultationem. pro hoc qꝺ no.gl.de tēp.oz. ꝟsulta tioni. Confirmaꝝ qz cum hic loquatur de gratijs impe trantium odiosis z restringendis.e.ti.quāuis lib.vi. nul la subest equitas ad extensionem gratie faciendā ad pre bendas.imo potius vꝫ imputandū impetranti q̄ ꝺz pre uidere casum hunc contingere posse.s.ꝙ vacaret prima prebenda sola deinde ꝺignitas cum prebēda expectaret ergo ꝺignitatē non habentem prebendā z si nulla taꝫ est in ecclesia gratia erit frustratoria quo ad ꝺignitatē. Item ad idē contra.in eo qꝺ dicit glo.ꝙ hec operatur gratia fa cta super ꝺignitate z prebenda vno ꝟtextu.non.n.vꝫ ali qd opari vnus ꝟtextus.cum possit ꝟsumari ꝺiuersis tē poribus:vt hic in tex. Jo.equitas est vt gr̄a non sit nulla quāuis.n.tales gratie restringantur debent tñ intelligi ita ꝙ non sint frustratorie.z verba ipsarum debent intel ligi.vt opentur effectum aliquē.j.ti.i.cle. vna.§.sec⁹.z ex hoc soluuntur duo prima contraria statim facta. Ad ter tium pōt ꝺici ꝙ etiam si ꝺiuerso ꝟtextu vt ex ꝺiuersis re scriptis ꝺebeatur ꝺignitas z prebenda. adhuc procedit hec lectura. z hoc vult glo.ij.in fi. sed est equū qꝺ hic ꝺz quando gratia est facta vno contextu p rōnem predictā qz gr̄a est ꝟsumata in prebenda ante adeptiōez ꝺignita tis ꝺz pendere. ¶ Tertio op.ad scōam lecturaz in eo ꝙ ponderaꝝ in ea.ꝙ in gr̄a facta erat mentio de ꝺignitate z prebenda.exquo vt predixi gl.lz ꝙ si de ꝺignitate tm̄ fie ret mentio non deberetur ꝺignitas habens prebendam annexam.non videtur enim hoc habere rationem. nam de accessorio nulla ꝟsideratio est habenda eo.t.super eo. li.vi.z ibi not.glo.pe. Accessorium enim sequitur naturā principalis. Jo.licet auctoritas glo.multū obstet tamen isto contrario.z ipsa etiam glo.se firmat sed ꝺicit ꝙ egeret ꝺeclaratione.ꝺico autem in hac cle.esse rationem de cidendi:quia siue in eodem rescripto mandetur de pre benda z ꝺignitate siue in ꝺiuersis nihil obstat quo minꝰ adeptus prebendam posset assequi ꝺignitatem habentē prebendam annexā. qz ipsa vi accessorij venit z ex natu ra sua vnitur principali.nec ē verum ꝺicere ꝙ gratia fa cta super prebenda consumetur in duabus prebendis. imo scōam prebendā obtinet tanquam accessorium. quam obtineret etiam si mandaretur prouideri de sola ꝺignitate vt predixi. ¶ Quarto op.ad hoc.quia si de ac cessorio non curatur.ergo per adeptionē secunde ꝑbēde non vacabit prima.e.ti.sup eo.lib.vi.vbi bñficium incō passibile vnitū simplici pōt haberi cum alio incōpassibi li. Jo.hoc inducit hec cle.qz vꝫ continere casum mirabi lez ꝙ sit maioꝛ incōpassibilitas ꝺuarū ꝑbēdarū in eadē ecclesia q̄ ꝺuoꝝ curatoꝝ.quod ꝺic vt ibi no.in glo.vlt. q̄ remittit ad notata de ꝟsuet.ꝑben.lr̄as.vbi ponuntur rō nes quare ꝺue ꝑbende in eadē ecclesia haberi non pñt z ponit hic Pau.ꝺicens ꝙ hoc ideo ē:qz si i eadē ecclesia qs haberet plures ꝑbendas infringereꝝ numerus si eēt i eccl'a.z si nō eēt ibi numerus habere ꝺuas prebendas eēt iterato i voce nō i re.vult ꝺicere ꝙ qñ nō est numerꝰ in eccl'ia cū tūc ius canonicale creetur cū canonico.i.cū qs fit canonicus.e.ti.dilecto.si is crearetur eēt iteratio i voce non in re:qz per hoc non haberet nisi vnū ius cano

nicale

nicale. Sunt z alia absurda que no. i. d. c. litteras. que nō sic ꝓcedunt si quis haberet vnum curatū in titulū z aliō vnitum prebende. Ex his apparet defensata prima z secunda lectura. tamen secunda magis placet qz vt ex predictis apparet saluari pōt hec cle. de iure. z hoc no. qz prius non apta. z ꝑm hoc intellige qō dicit glo. in verbo annexa vsqz ad ver. sed qd si dices. ¶ Quero vnde oritur canonicatus. Lau. dicit q ex institutione seu raceptione in canonicum z fratrē. z dī a canon grece quod est regula. nam canonici sunt sub regula. z ꝑm eum hoc est spūale beneficium exquo cōpetit stallum in chozo z locus in capitulo de renun. cum inter. z ius est incozporale z indiuiduuz qō non pōt duobus cōicari eo. ti. dilecto. qō ideo est qz lz sit incozporale non pōt diu manere sine re cozporali. sicut nec anima sine cozpore. i. q. iij. si qs obiecerit. e. ti. dilectus. primo de hoc Lau. dicit ad excludendum id qō no. de iurapa. c. i. vbi nota q iura incozporalia possunt pluribus insolidū competere: illud. n. est vez de incozporalibus que non sic imediate trahunt secum cozporalia sicut in ius patronatus. de quo ibi. hoc enim nō imediate trahit secum cozporalia: sic etiam iura seruitutum. ff. de serui. l. vie. sic z iurisdic. que est quid indiuisibi le. vt no. de offi. dele. prudentiam in prin. in glos. ij. hec. n. q̄uis inhereant rebus cozporalibus: non tamen sunt iura immediata rez cozporaliū. tunc. enim diuiderent sicut ipse res vt ꝓtingit in dominio qō insolidum nō pōt esse apud plures sicut nec possessio eiusdem rei de proba. lz. ff. cōmo. l. si vt certo. §. fi duobus: qō ideo est qz lz dūuz sit qd incozporeum qz tamē est ius in re cozporea ideo diuidit sicut ipsa res. z sic est canonicatus respectu prebende. secus si in iure patronatus z alijs que. s. dixi que sunt indiuisibilia ratione sui. nec diuiduntur rōne rez cozporaliuz vt predixi. que nota. ¶ Scōo quero an canonicatūs sit ius perpetuū: dicit Lau. q q̄ꝝ est tempozale z mōmētaneū. vt quādo in ecclesia nō est certus numerus: sz ius oritur cū canonico de nouo creato z extinguit cū defuncto. e. ti. dilecto. z nūc vacare nō pōt. vt ibi. Quādoqz est ꝑpetuum z formatū z p se existens vt in ecclesia habente certū numerum: z tūc nō extinguitur mortuo canonico sed vacat. d. c. dilecto. de ꝓsti. cū. Ad. de ꝓces. preben. ex parte. ex his facit Lau. z aliam differentiā dicēs q canonia est duplex. vna que adheret ꝓbende ita q ea possessa possidet prebenda: z vacante vacat: sicut quādo canonicatus z prebēda simul ꝓferunt. alia canonia ē que p se ad tps est. sed finaliter ꝓsolidatur ꝓbende. sicut quā do papa ꝓfert canonicatum nulla ꝓbenda vacante z mādat illum cui ꝓtulit poni in possessione iuriū canonicaliū ante habitam ꝓbendaz. z hec forma nititur multū romana curia. e. ti. si clericus in fi. z ꝑz Lau. hac forma ꝑt vti q libet ordinarius dūmō nō promittat ꝓbendā vacaturaz que tamē debet rōne canonicatus. z sic expressum noceret qō nō nocet tacitum eo. ti. relatum z. c. dilect⁹. z nota. de ꝓces. preben. detestanda. lib. vi. ¶ Tertio quero que ē rō q canonicatus pōt ꝓferri sine aliqua vacatiōe. vt dixi in. pri. q. ꝓbenda vo nō. de ꝓces. pben. in rubro z nigro dicit Lau. q est qz canonicatus ꝓsistit in solēnitate z iure incozporali: ideo nullum preiudicium fit alijs canonicis. ꝓsistunt. n. iura canonicatus in charitate z fraternitate z quadam releuatione suppozantibus se in honozib⁹ diuini officij sine diminutione tpali. talia spūalia quanto in plures diuiduntur fortius agunt cum sint opera spūs sancti que nō dantur ad mēsurā. de cō. di. v. nō mediocriter. Prebenda aūt consistit in rebus cozporalibus z i talibus verificatur ꝓphetia. Multiplicasti gentē z nō magnificasti letitiam. p hoc de ꝓsti. cuz. Ad. de cōces. ꝓben. c. fi. lib. vi. Dic subtilius q rō est qz canonicatus non importat imediate cōmoda tempozalia seu res cozpales. ꝓbenda aūt sic. qō dixi de ꝓsti. cū. Ad. z. s. q. i. z ex hoc cū quis creatur canonicus vltra numerum statim assegtur ius canonicale z numerus rumpitur. vnde nō expedit q expectetur vacatio que nec eē pōt vbi nō est numerus ꝓces. ꝑben. ex parte. Prebenda vero cū tmpozet cōmoda tempozalia que ꝓcedunt ex rebus cozpalibus nō pōt ꝓstitui ex sola vbozuz prolatiōe. sed regrītur factū vt certi redditus deputentur vt dixi in. d. c. cū. Ad. ideo nō potest cōferri nisi expectetur q aliqua vacet vel nisi aliqua de nouo constituitur ex fructibus ex crescentibus. d. c. cū Ad. z hoc si certus erat numerus ꝑbendaꝝ. secus si incertus: tunc. n. qs potest recipi ad canonicatum z ꝑbendam nō expectata vacatiōe que nec hz locum. d. c. ex parte. stat aūt numerus ꝑbendarum ēt rupto numero canonicoꝝ. vtquādo recipiuntur canonici supernumerarij. z qd iuris habeāt. dic vt in se. q. ¶ Quarto quero an canonicus sine ꝓbenda habeat vocem in capitulo. Lau. distinguit q aut super hoc extat ꝓsuetudo z ei standum est. ꝑut est in vrbe. vt nihil ꝓcipiat nec vocē habeat. de hoc p Inno. e. ti. dilectus el primo. aut non extat ꝓsuetudo. z tunc sunt opiniones. qz Inno. z Hosti. de ꝓsti. cum. Ad. dicunt q sic. alij contra. z idem Inno. in. d. c. dilectus dicit q aut sunt ibi distincte prebende: z vltra ipas quedam bona cōmunia z de cōmunibus habebit. aut omnia sunt cōmunia sed simul colliguntur z in singulis diuiduntur z tunc de nouo receptus nihil habebit quia fieret alijs diminutio quod tenet Lau. Sed per hoc non soluitur questio qua queritur de voce in capitulo. tamen idem videtur de voce dicendum quod de distributionibus. z de hoc dixi in. d. c. cum. Ad. defendendo consuetudinez que cōiter hz vbiqz q tales non habent vocem nec distributiones. ¶ Quinto quero quis possit dare canonicam: dicit Lau. q papa indistincte etiam ante vacationē prebende. legatus non sed reseruare. ordinarij vo possunt sicut papa vbi nō ē certus numerus canonicoꝝ vel vbi ē certus dum tamē non sit iuramento firmatus. nec p sedē apostolicā ꝓfirmatus. de rescrip. ꝓstitutus. ò ꝑbē. dilectus z. c. relatuz. z. c. dilecto dic q legat⁹ pōt id qō ordinari⁹ z plus. ò offi. leg. dilect⁹. Sexto q̄ro qō possunt recipi in canonicos sub expectatiōe ꝓbende: dicit Lau. q p papam quot placuerit. p alios arbitrarie ꝑm numerum alioꝝ. de hoc. e. ti. dilectus. ¶ Septimo quero quā do quis est receptus vltra numerum z postea vacat prebenda quam assequitur an assequatur nouum canonicatum. dic q illuz assequitur cui prebenda est annexa z sic extinguitur ius canonie quod primo habuit. z hoc tenet gl. iij. e. ti. dilectus primo dicverius q exquo ruptus erat numerus canonicoꝝ mortuo canonico prebēdato nō vacabit canonicatus. vt dixi. s. q. ij. sed prebenda tantum z illam assequitur ex vi canonicatus quaz habebat z hoc etiam tenui in. d. c. dilectus. ¶ Octauo quero an eligentes canonicum vltra numerum renunciēt numero: dicit Lau. q sic. nisi hoc faciant auctoritate pape. vt not. glo. de preben. pro illoruz. ¶ Nono quero si ex permutatione facta auctoritate pape canonici recipiunt aliquē in cuius litteris erat clausula non obstante aliquo statuto de certo numero z̄. cum alijs nō obstantijs. sed in ecclesia erat statutum iuratum de non recipiendo aliquē donec essent redacti intra numerum viginti cui statuto erat satisfactum: dicit Lau. hoc disputationi se relinquere. nec aliter apparet quid velit. z forte vult querere an isti sint periuri vel an recipere teneantur. z dic q recipere tenentur z non sunt periuri quia in iuramento intelligitur auctoritas superioris excepta. de iureiur. venientes. z. c. petitio. z hoc si fuit facta mentio de numero iurato. de hoc de rescrip. constitutus. in glo. ij. ¶ Decimo quero quid est prebenda: dicit Lau. q est spirituale ius recipiendi certos prouentus in ecclesia competentes ex diuino officio cui prebēdatus deseruit z nascitur ex canonia tanq̄ filia a matre. xij. q. i. §. de quibus. i. q. iij. in sūma. s. e. relatum. z. c. dilectus de hoc dixi. de consti. cum. Ad. ¶ Undecimo quero vnde dī ꝓbenda: dicit Lau. q̄ a ꝓcio quod recipit qs pro labore.

¶ Nonodecimo quero quotuplex est p̄bēda: dicit Lau. q̄ duplex. quedaz est spūalis lz substantia eius ꝙsistat in rebus tpalibus z hec permutari nō p̄t nisi cum iure spi rituali de rex pmu. ad q̄nes. alia temporalis que datur etiam de rebus ecclesiasticis p̄ aliquo labore temporali alicui tanquā benemerito puta aduocato vel simili. z hec nullam spūalitatem ꝙtinet. ideo pmutari non posset cuz spūali iure. ar. de simo. cū esset. z. c. querelam. z. c. veniēs de pac. cū pridez. xij. q. ij. quicūq3. xvi. q. i. possessiones. ij. q. vi. illud. Jn quo est z alia ratio: q2 cum iste pensionari⁹ habeat ad vitam tantum si ꝙtingeret q̄ bis in quez trās fertur viueret vltra ipsum nihil haberet: q2 nō potuit ille plus iuris transferre q̄ haberet. de dona. inter viz z vx. nup. que ratio cessat qñ p̄benda permutatur tanq̄ titu lus beneficij. tunc. n. fit permutanti collatio. z ideo q̄uis moriatur is qui p̄mo habebat iste non desinit habere ti tulum. ¶ Decimotertio quero an fructus p̄bēde sint p̄bendati loquēdo de p̄benda: put est beneficiuz. nā prout est ꝑsio tanq̄ benemerito questio non hz dubiū qō sic: dicit Lau. q̄ si p̄bendatus fideliter lucratur fru ctus p̄bende deseruiendo diuinis officijs facit fructus suos. z de ipsis testari p̄t sicut laborator ō denario diur no. de magistris. c. fi. in fi. pro hoc leuiti. xxx. Non mora bitur opus mercenarij tui apud te vsq3 mane. z de die in diem talibus laborātib⁹ in vnica domini talia debent abs que mora ꝑsolui. z hinc dicunt destributiones quottidia ne. de cle. nō resi. c. vno. lib. vi. dic plenius quomodo z qñ beneficiati faciunt fructus suos vt dixi de peculio. c. fi. ꝑ bando q̄ sic. ¶ Decimoquarto q̄ro an p̄bendatus p̄t agere nomine p̄bende contra canonicū: dicit Lau. q̄ sic si bona p̄bendarum sunt diuisa. ar. de rescrip. edoceri. de hoc de proba. ex litteris. ¶ Decimoquinto quero in quo differat prebēda a canonia: dicit Lau. q̄ tanq̄ filia a ma tre: q2 canonia est mater. Jtem canonia in rebus ꝙsistit i corporalibus p̄benda in rebus corporalibus: excepto ti tulo seu iure spūali qō i vtroq3 ē i corporale. Jtez p̄bēda spūalis nō est sine canonia. sed canonia p̄t esse ad tps si ne prebenda. vt p3 in expectantibus p̄bendas. dicit ergo lau. q̄ canonia est ip̄m ius spūale p̄ quod ea que sunt di uini z ecclesiastici officij exercentur. sicut cantare in cho ro z aliud diuinū officiuz exercere. eo. ti. dilectus. ibi stal lo in choro z participatione qualibet diuinorū. Prebē da vero est ius spūale quo ad ea que spectant ad pceptio nez ecclesiastici beneficij. sicut colligere decimas primi cias z oblationes. de deci. q̄uis de ver. signi. causa. i. q. iij. in summa. z de hoc de cōsti. cū. ad. vbi dico i. i. q. ¶ De cimosexto quero quare p̄t augeri numerus canonicoꝝ z non p̄bendaꝝ. dicit lau. q̄ ideo q2 ex multiplicatione ca nonicoꝝ crescit salubre ꝙsilium z diuinū officium. secus in p̄bendis que possunt intantū diuidi q̄ canonici mēdi carent. Jtem conciliū laterañ. p̄hibet cōferre p̄bendam sub expectatione anteq̄ vacet. nō aūt ius canonie. z suffi cit ita scriptuz esse. ff. qui z a q̄bus. l. ꝑspexit. de boc. s. q. iij. ¶ Decimoseptimo quero an dispositio huius cle. p cederet si expectans dignitatem non haberet beneficiū acceptandi: glo. iij. q̄ sic. idem Pau. z dicit eadem glos. iij. z Pau. q̄ clausula respiciebat dignitatem non p̄ben dam. oportuit ergo vt assequeretur prebendam que pri mo vacauit ne sibi fieret preiudiciū per. c. si clericus. e. ti. li. vi. ¶ Decimooctauo quero si habens canonicatuz z ius ad p̄bendam primo vacantem z ad dignitatem quā duceret ad acceptandā. p̄bendam que primo vacauit si ne dignitate noluit acceptare protestās q̄ fiebat vt expe ctaret dignitatem cū prebendam annexa. q2 omnes di gnitates habebant prebendas annexas: glo. iij. in ver. vi detur dicit banc esse honestam causam differendi: sed si clausula acceptandi respiceret etiam p̄bendam dicit nul lum esse dubium. s. quia differri posset vt in ea ibi apo stolo primo ad corinth. viij. s. de regula. lz. z. j. de regu la. vt professores. z idem Lau. z Paul. qui dicit q̄ bene ficium acceptandi concernens dignitatem videtur etiaz concernere prebendam ratione accessorij. quia de cōne xis idez iudicium. de consti. translato. quod non videtur procedere: quia non fuit mandatum prouideri de prebē da accessorie sed principaliter. vnde videtur de rigore q̄ gratia consumetur in prima prebenda. dictum tamen precedens est verum ex alia rōne q2 vt dixi. s. in pe. con trario etiam si mandetur prouideri de sola dignitate de bebit dignitas. q̄uis habeat prebendaz annexā. ¶ De cimonono quero si acceptationi adijcitur tempus an po terit postea acceptare. videt q̄ sic. e. ti. si tibi absenti. lib. vi. naz in eius fauorē ē adiecta hec clausula ad ligandu potestatem ordinarij collatoris que in eius odium retor queri non debet. C. de legi. l. q̄ fauore. regula q̄ ob gr̄az lib. vi. z hoc tz Archi. e. ti. dudū. li. vi. Jn ꝟrium q2 reser uatio z executoris potestas iuncta acceptationi faciende de b̄ficio infra mensez nō durāt p⁹ mēsez. de offi. dele. ō causis. z sic forma mandati nō patitur vltra tempus pro uideri facit. e. ti. cui. de non. li. vi. z de hoc tz Paul. q2 ad regulam q̄ ob gratiaz. dicit responsuz per predicta. vult dicere pp formam mandati que dz obseruari ad. c. si ti bi respondet q̄ in q̄one nostra acceptatio precedit z col latio sequitur ibi ecōuerso vnum non mirum si durante collatione ibi p̄t fieri acceptatio. sed ibi collatio restrin gitur ad tempus acceptationis expirante potestate expi rabit executoris potestas que nō p̄t exerceri nisi in be neficio accepto z hoc nisi tempus esset adiectum inhibi tioni ita q̄ essz ligata potestas ordinarij infra illō: q2 post tale tempus ante collationē ordinarij valeret acceptatio z executoris potestas: qō vltimum verum est de iure: q2 tunc potestas acceptandi: z executoris potestas nō sunt limitata tpe: sed vt predixi tempus erat adiectum soli in hibitioni: vt q2 inhibitū erat ordinario ne infra mensem conferret. non tamē hoc hz practicaz ꝑm formā hodie so litam. per quā tempus adijcitur acceptationi. j. ti. i. c. vni co. §. secus. z de hoc ibi in gl. iste termin⁹. ¶ Vigesimo quero si papa cōtulit canonicatuz z mandat ꝓuideri de prebenda quam infra mensem acceptauerit. an si accep tat infra mensem poterit postea conferri: dicit Pau. q̄ non. q2 expirauit quo ad illā potestas executoris. ꝑ hoc quod dixi in ꝓxi. q. ¶ Vigesimoprimo q̄ro an p ordi nariuz poterit ei cōferri: videtur q̄ sic. si nō est alius ex pectās. eo. ti. si clericus. primo responso. li. vi. Jn ꝟrium. q2 quo ad neglectuz b̄ficiuz non hz ordinarius potesta tē ibi ergo nec hic. Jtē ibi ordinarius surrogat executo ri: q2 eius potestas expirauit. sz hic durat ita q̄ virtute gratie poterit adhuc expectans habere prebendā. sz ibi nō ideo ꝑ ordinariū ibi fuit ꝓuidenduz ne eēt canonic⁹ siue prebenda. eo. ti. relatum. z hoc verius ꝑm Paul. ¶ Vigesimosecūdo quero si i casu huius cle. vacat ar chidyaconatus cum prebēda: z hoc sciēs iste expectans recepit aliā prebendā. an postea possit acceptare archi dyaconatum: glo. in vbo post. dicit q̄ nō. ꝑ lr̄am a cōtra rio. z idē Pau. ¶ Opp. ad hoc q2 potius videretur di cenduz q̄ acceptatio prebende non tenuerit cum vaca ret alia prebenda cum archidyaconatu que potius de bebatur ex intētione mādantis q̄ p̄bēda separata. Sol. mandatum nō erat hic sup dignitate cū prebēda. vel su per prebenda z dignitate alias non potuisset consequi p̄ bendam dignitati non annexam. ¶ Opp. ad idez. quia si non erat tempus adiectum acceptationi dignitatis: li cet prius acceptauerit prebendam videtur q̄ possit ad huc acceptare archydiaconatum cum prebenda eo. tit. si tibi absenti lib. vi. vbi etiaz fortius dicitur q̄ is cui col latum est beneficium dato termino ad acceptanduz duz etiam post terminum acceptare potest si res est integra. Solu. eoipso q̄ vacante archydiaconatu cum preben da acceptauit prebendam aliam videtur aliam pertulis se p̄bende annexe archydiaconatui. q2 eligēdo vnū icō passibile vī alteri renūciasse. de presum. nōne. e. t. ō mlta

z per

¶ De cõcessione ꝓbende ⁊ ecclesie nõ vacantis. Rica.

Cum ei. No. ꝙ promouendus ad beneficium debet esse idoneus in scia ⁊ que scia exigitur no. Inno. de elec.cũ in cunctis. i prin. ⁊ dicit idẽ Inno.de sum.tri.firmit.⁊ ō renun.nisi in glo.ignorãtia. ꝙ habilis ad adeptionẽ scie que ad bñficiũ requritur nolens ei dare operam peccat mortaliter quod no. ⁊ quo ad casum nostrũ dicitur habilis si bene legit construit ⁊ cantat ⁊ in hac forma examinanꝫ impetrãtes vt dicit glo.ij.⁊ in hoc papa credit examinatoribus vt vult glo.eadẽ ⁊ idẽ Lau.⁊ alij.ex quo aũt papa reputauit quẽ idoneũ nõ põt de idoneitate eius dubitari:qz iſtar' priui legij ẽ dubitare an sit dignus quẽ princeps elegerit.C.ō cri.sacri.l.ij.xvij.q.iiij.§.q aũt. ¶ Scõo no. ꝙ ꝓmouẽdus dz eẽ vite laudabilis ⁊ hoc ꝓpendiꝫ ex bonis opib⁹ ⁊ abstinẽtia vicioꝝ ſm Paul.dicit Lau.ꝙ qlibet ꝑsumitur vite laudabilis.ar.in ꝓemio Grego.lz nõ ꝑsumatur lꝫatus.de elec.si forte.li.vi.⁊ ex hoc videreꝫ ꝙ sup vita nõ expediat examinari cuius ꝺriuz ꝓbatur hic.i quo dicit Lau.ꝙ qz nascimur filij ire ⁊ ꝓclini ad peccãdũ.§.in ꝓhemio huius cõpillationis.⁊.xij.q.i.ois. Ideo violente ꝑsumiꝫ ꝺ quemlibet vbi agitur de ipso ꝓmouendo:ideo examinatur vt hic de scruti.c.vno. Si tamen ita ꝓmotus ad ordines quantum ad ꝓmotores ⁊ successores reputatur idoneus si mandaꝫ ei ꝓuideri sub forma cõi de qua hic.⁊ de eta.⁊ quali.accipimus.dicit Hẽ. ꝙ predicta ꝙ cũ de vita ⁊ conuersatione pape non constat committi ingsitionem in partibus.vbi de facili põt haberi de talibus notitia ar.ff.de questio.l.de minore.§. tormenta de elec.postq̃. ¶ Tertio no.ꝙ ꝓmouendus debet eẽ cõuersationis honeste ex hoc no.ſm Paul.ꝙ presumitur pro aliquo vel contra ipsum ex conuersatione.xxxiij.di. quozũdã.de pur.cano.iter.⁊.c.cũ in iuuẽtute de vi.⁊ ho. cle.monasteria.⁊ maxime clerici debent a mala conuersatione abstinere.vnde in ps.cũ bonis bonus eris ⁊ cũ puerso puerteris.⁊ talis societas notificat boies:vt no. de elect.inotuit:dicit autem Laud.ꝙ cũ mandatur sub forma de qua hic cõiter datur executor ordinarius cuz ꝑpetratur ad collationem aliorum:sec⁹ si ad suam cum hec gratia sub forma cõi transeat ⁊ sit quasi ius commune vt detur clerico prebenda qui vocatus est in sortez dominij.de preben.cum scõm. ideo deputaꝫ episcopus executor i sua dioceſi in qua habz exequi ius commune ar.de sen.excom.nuper.§.de vi.⁊ ho.cle.diocesanis.⁊ in signum ꝙ lr̃e sunt potius iustitie q̃ gratie bullantur cũ filo canapis sicut alie de simplici iustitia. ¶ Quarto no.ꝙ in litteris ad beneficia quandoqz apponitur certus valor ⁊ hodie semp apponiꝫ verus valor. apposito autem certo valore non potest prouideri de maiori immo nec de minori nisi exprimatur in litteris vt hic.⁊.e. ti.cui.de non.li.vi ⁊ hoc dicit glo.in verbo adijcientes in quo dic ꝙ si mãdetur prouideri vt hodie fit de beneficio vsqz ad summã centum florenoꝝ poterit etiã prouideri de minori summa ꝓp dictionẽ vsqz. qz nõ est taxatus valor ⁊ qz hec dictio als essz frustra ꝺ id de priuile.si papa. li.vi.lz aliqui ꝛtra ⁊ minꝰ bñ. ¶ Quarto no.ꝙ de clausula decreti.⁊ de hoc.§.de elec.si eo tpe lib.vi.⁊ dicit Lau. hanc clausulaz poni in facto proprio aduersus facta aliorum.alibi ponitur in facto alieno confirmando ipsuz de re.eccle.non alie.dudum lib.vi. ¶ Sexto no.ꝙ clausula decreti irritat contra factum vt dicit glo.in verbo acceptari.⁊ hoc verum etiam si contra fiat ignoranter vt dicit eadem glo.ar.huius littere que tñ non oĩno probat.facit de preben.si apostolice li.vi.vbi cõiter tenetur quod decretum etiam legati afficit ignorantes.cuius est ratio qz põt superior impedire iurisditionẽ inferioris. nã etiã si concurrunt prefertur superior.de ꝑben.si a sede.li.vi.

⁊ per ꝛsequens videtur potius voluisse prebendaz solaz ꝙ dignitatem cum prebenda:⁊ hac rõne potest defendi glo.ista.sed de rigore videtur standuz ꝛtrario:⁊ per hec declaratur glo.in vbo annexa:vsqz ibi sed qd. ¶ Vigesimotertio quero si in casu huius cle.adeptus fuit dignitatez ⁊ expectat prebendaz si vacat prebenda annexa dignitati.an prima dignitate dimissa poterit hanc ꝛsequi glo.in verbo annexa.v.sz quid dicit ꝙ nõ.qz nõ est eadez ratio principalis ad accessorium ⁊ econuerso . ⁊ idem Paul.⁊ est sensus ꝙ lz adeptus prebendã principaliter possit acceptare dignitatem habentẽ prebendam annexam dignitati vt hic:secus si adeptus dignitatez vult acceptare prebendam annexaz dignitati vt in hac qõne.qz ex quo semel gratia fuit ꝛsummata in dignitate ꝓncipaliter:qz dignitas scõa non põt deberi ex vi prebende sibi annexe tunc principale sequeretur naturam accessorij. ¶ Vigesimoquarto quero si dignitas scõa eẽt accessoria prebenda videretur posse acceptare prebendã cũ dignitate ẽt tenendo primaz dignitatẽ:eo.ti.sup eo.li.vi.qz non bz ꝛsideratio incõpassibilitatis qñ vna dignitaas bz principaliter ⁊ alia tanq̃ annexa beneficio simplici vt ibi lz:secus sit in prebendis eiusdẽ ecclesie in qbus ꝓhibeꝫ pluritas etiam si vna habeaꝫ principaliter.alia ꝑ moduz annexionis qõ dixi.§.in.iiij.cõtrario. ¶ Vigesimoqnto quero si expectans de quo hic prebendaz que primo vacauit non acceptat ita ꝙ perdit ius literraꝝ respectu prebende per.c.si clericus.e.ti.li.vi.an poterit dignitatez sine prebẽda postea vacãtez acceptare:⁊ Laud.ꝙ sic per.c. qz sepe.e.ti.li.vi.⁊ sic dicit Lau.fuisse seruatũ in ecclesia Illerdeñ. ¶ Vigesimosexto quero si episcopus ⁊ canonici sicut de facto fuit in ecclesia Ꝺ señ.statuerunt ꝙ canonicus nõ ꝓbendatus ꝑ impetrationẽ papalem:vel aliꝰ nõ possit assequi dignitatem in ipsa ecclesia:⁊ archidiaconus illius ecclesie fuit ꝛsecratus in epm Girundeñ.quo facto Joannes filiꝰ regis Arragonum impetrauit prebendam pro se ⁊ archidiaconatum pro alio qui habebat canoniam tantum ⁊ dignitateem in ecclesia.⁊ sic consecutus fuit Joannes prebendaz . ¶ Oppositum fuit ꝑ canonicos contra socium Joannis.dicit Lau.ꝙ si archidiaconatus vacauit in curia nõ nocet statutum de consue.c.fi. Si aũt extra curiam videtur statutum valere.maxime si est ꝓa pena ꝛfirmatum de rescrip.constitutus . In contrarium videtur per.c.constitutionẽ .§.ij.de vbo.signi.li.vi. Lau.dic per.c.ij.ꝙ tale statutum nõ tz nisi sit a papa cõfirmatũ.si aũt est ꝛfirmatum obstat indistincte impetrãti ar.de rescrip.constitutus. ¶ Vigesimoseptimo quesi in ecclesia est certus numerus canonicorum ⁊ prebendarum iuramẽto firmatus an prebenda que vacat in casu huius.c.ꝑ assecutionem dignitatis cum prebenda poterit conferri per ꝑ capitulum.dicit Lap.ꝙ non propter penam periurij:qz non possunt illam conferre nisi canoco si erat canonicalis ⁊ ꝛferendo canonico frangereꝫ numerus canonicorũ ⁊ essent periurij.dicit tamen ꝙ habẽtibus conferre non currit tempus. sed debent conferendi licentiam a superiore petere de electi.c.fi. ¶ Vigesimooctauo quero qualis fuit forma sub qua mãdabatur hic prouideri.dicit Jo.an.ꝙ erat super canonicatu ⁊ prebenda ⁊ dignitate quam duceret acceptandam etiã si ea separati vacare ꝛtingeret vel ꝑ alta equipollentia verba. ¶ Vigesimonono quero si mandaꝫ prouideri de dignitate cum canonicatu ac ꝓbenda an posset impetrans habere canonicatum ⁊ prebendam vacantez dato ꝙ nõ vacet dignitas vẽ ꝙ nõ:qz prepositto cũ videꝫ facere ꝛditionẽ ita ꝙ nisi oia simul vacẽt nõ bz locũ gratia.ff.de ꝛdi.⁊ demõ.l.iulius. Et pau.ꝺriuz tz Step.nisi appareat papã aliter intellexisse.ff.de vsuf.accresc.l.si mulieri.de leg.i.si ancilla.cũ liberis vbi legata ancilla cũ liberis ẽt si ancilla nõ sit debenꝫ liberi.ff.ō manumiſ.te.l.si ita fuerit.§.fi.cũ ibi no.⁊.e.ti.l.si cui.⁊.l.si qs inglinos.§.si ita.⁊.ff.ō v.si.triplici.⁊ qō no.de cele.miſ.cũ martbe.§.q̃siuiſti post ꝓn.

hodie tamen in clausula decreti ad tollendum dubium apponitur siue scienter siue ignoranter attingerit attemptari. ¶ Septimo no. q decretū appositum dispositiōi cōditionali non hz effectum ante additionis existentiam. rationem ponit glo. in verbo effectu. qz alias essz editū sup incerto. nam ante conditionis euentū nō est certū. an dispositio habebit effectū. z in hoc dicit glo. in verbo extet. esse vtile filium q executor pronūtiet conditiones esse purificatas. in quo dic q lz sit vtile non est necessariū ꝑm Pau. sed sufficit q constet eas esse purificatas z sequatur collatio que est finis z diffinitio probationis. pro hoc de or. cog. c. i. dicit tamē Pau. vt dicit gl. esse vtile q pnuncietur vt postea negari non possit de elec. cū dilectus in fi. qz collatio z talis pronūciatio sunt diuersa z primus nō opatur effectū scōi. de rescrip. cle. auditor. ¶ Octauo no. q nō ꝑsumitur impetrās acceptare beneficiū: sed expedit q declaret voluntatez suā qō est ideo ꝑm Pau. qz cū vigore rescripti possit cōsequi maius beneficium ad qō homo semp aspirat ō cle. nō resi. c. i. presumit nolle minus. z in hoc dicit Pau. q littera hz hūc sensum z postq reptus est vite laudabilis z cōuersationis honeste ita q purificata est prima additio decretus opatur effectū quo ad beneficiū taxati valoris ita q nō valet collatio postea p quēcūqz ꝓter executorē facit. Hz de bñficio minoris valoris bene valet anteq extet scōa conditio. s. q impetrās voluntatē suaz declarauerit sup valore qz dixit se velle illud ad beneficium. z ratio est quā tunc ꝓmisi. ¶ Nono no. q effectus dispositionis additionalis suspendit in cuē tum conditionis. In additionalibus. n. non cedit dies ante additionis euentū. ff. de verbo. sig. l. cedere diem de cōdi. ap. verū. vbi de hoc. z in hoc nota qō hic additio trahit ad tempus existentis additionis: non aūt retro. sic. s. ō rescrip. si pro te lib. vi. ¶ Decimo no. q etiam littere apostolice ēt dato executor ad prouidendū non afficiūt manus ordinarij ante purificatam gratiam z p ordinarium intellige euz qui confert iure ordinario quicūqz sit ille sine iure proprio siue deuoluto. ad hoc. s. ti. i. si ō beneficio sic etiā non impediunt alium executorem vt hic puta qz erat alius cui erant acesse littere nō additionales dato sibi executore ad prouidendū. cuius est ratio: qz ex quo nō afficiunt manus ordinarij multominus executoris q maioreз ordinario de offi. dele. sane. ij. Et ex hoc no. casuz in quo valet collatio facta secūdo impetranti. Alij casus notantur de ꝓben. qz sepe lib. vi. ¶ Oppo. q decretum de quo hic debeat afficere a die date ꝓter dictionez exnūc. cuius contrariuz hic dicitur vt dixi in proximo notabili. glo. in verbo exnūc. solut qō hoc fortificat dubium ſz supplet exnunc vt valeat extunc. z in hac glos. ibi preterea vbi no. q si iudex aliquē excōicat sub conditione siue dicat extunc sis excōicatus siue exnūc nō refert qz vtroqz casū suspenditur sntia si appellatur ante conditionez: z sic non est necesse dicere prout cōiter dicunt iudices exnūc prout extunc. Ex hoc infertur q si papa ponit decretum sub forma hodie solita ꝑm quā decernit irritum z inane quicquid contra factum fuerit a tempore date non opat effectum nisi a tpe conditionis purificate. idem. n. importat dictio exnunc de qua premisi ac si diceret a tpe date. ¶ Sc̄o oppo. ad hoc z ad litteraz. qz conditio trahitur retro ad diem in qua fuit apposita. ff. qui po. in pig. ba. l. potior. Sc̄o. hoc casu maandatur prouideri de beneficio sub cōditiōe z deinde mandatur alteri pure conditio nō trahitur retro i preiudiciū pure ipetrantis. de rescrip. si pro te. li. vi. z ibi respondetur ad ſ contrariū. ¶ Tertio oppo. ad idem q hic conditio non debuerit suspendere: qz erat de presenti. s. si est idoneus quē non suspendit. ff. si cer. pe. cū ad presens z. l. itaqz soluit Steph. q hic non erat conditio si sit idoneus. sed si existiterit eū esse idoneū non pōt aūt constare nisi cognitione premissa que est de futuro. ¶ Quero an executor volens inquirere an impetrans sit vite laudabilis z̄c. teneatur citare partez: gl. in verbo inquisitioni remittit. Lau. dicit q nō tenetur p id qō notat Inno. de trāsla. c. fi. tamen frequenter premittitur talis citatio ꝑm eū: sed hodie raro citant aut nunq. ¶ Sc̄o quero si executor pcedit inquisitione nō facta nec assumptis partibus iudicis quem effectum opatur eius pcessus. ō hoc dixi ō offi. dele. cle. vna. q. xiij. Pau. aūt hic dicit aliqua que videamus. dist inguit. n. qz clausula quandoqz sonat in monitionē quandoqz in conditiōez In monitionē sonat quādo executorem instruit vt faciat id qō de iure dz facere. s. q prouideat tali persone cui sit puidendum. ad hoc. ff. de ver. ob. l. fi. de elec. significasti z. c. ecclesia. ij. z talia prestant nouā formā mandato z p. uisio facta ēt minus idoneo tz. si tamen monitionē executor velit seruare nō est necesse q aliq vocentur: sed extra iudicium se informabit. poterit tamē assumere partes iudicis z vocare quoz interest: si is qui cōmisit puisionem habebit iurisditionem. omnia. n. intelliguntur cōmissa sine qbus causa expediri non pōt de offi. dele. preterea. ff. de iurisdi. om. iudi. l. ij. pōt etiam vt predixi partes executoris assumere vt omissa inqsitione puideat. si vero clausula sonat i conditionē: puta si titius est de tali loco oriūdus. vel pro inqsitionem cōstat eum esse vite laudabilis. vel si studuit in theologia. aut per tale rescriptum alteri preiudicatur aut nō. puta qz collatio spectat ad mādantē primo casu executor prouidere nō pōt partibus non vocatis z cognitione non premissa: super conditione. xxv. q. ij. z si non cognitio. de rescrip. cum dilecta z dicit paul. idez videri si iurisditio vel citatio vel quid simile sub cōditione vel successiue committitur. alias ordo scripture contra ordinem iuris non attenditur. de rescrip. causam xxxij. q. vij. apostolus. ¶ Secūdo casu potest offerre nulla cognitione premissa. cum tunc cognitionem videatur cōmittere nō tanq̄ iudici. sed tanq̄ bono viro. z sicut cōtradicentes non possent hoc opponere committenti. ita nec executori. z ꝑm Pau. dicitur sonare in conditionez quādocūqz apponitur clausula non subintellecta. ō quamandatur per inquisitionem constare vt hic. z sic limitatus modus sciēdi facit conditionez. alias subintellectū expressum non facit conditionem. ff. de condi. z demon. l. cōditiones vult dicere q hec clausula si est idoneus nō facit conditionem. tamen si datur limitatus modus sciēdi. vt quia dicitur si constiterit z̄c. bt hic: fit conditio: ita q non valet puisio ante conditionem purificatam facta ¶ Oppo. ad hoc q etiam si clausula sonet in conditionē. non sit necessaria citatio. nam quandoqz notorie constat de idoneitate. soluit Paul. q tūc non est necessaria examinatio nisi ad cautelaz. de fi. ꝓbȳ. qm̄. ij. q. i. manifesta tamē ꝑm Pau. executor exprimet hoc in collatione vt sciatur quare inqsitionē nō fecit. Ex his refert Pau. q potestas data executori ēt cū decreto nō pōt exerceri nisi in euentum conditionis. ¶ Oppo. ad hoc vltimum z ad litteram quia aduenient conditione expirat obligatio z Sctus. ff. de condi. z demon. l. sub hac. soluit Pau. illud in conditione adimente qua extante expirat obligatio. d. l. z de condi. ap. verum. z per Archi. xvij. q. ij. dūm aliud in conditione constituente. de qua hic. z. ff. de additi. z demon. q heredi. §. vlti. ¶ Tertio quero an in inquisitione ꝓdicta debeat offerri libellus: dicit Pau. q non. nec lis contestari nec aliqs ordo iuris seruari. vt no. Inno. de sponsa. cū in tua. ¶ Quarto quero an ꝑmissa inqsitione seruabitur forma cle. sepe. de ver. sig. dicit Pau. q sic. si executor pcedit partibus ꝓsentib⁹ z si iter se litigantibus. de iudi. cle. dispēdiosaz: secus si ex suo officio ingrit. ¶ Quinto quero an executor ꝓdictus possit ōlegare vices suas: de hoc dixi de offi. ōleg. cle. vna. q. vij. ¶ Sexto q̄ro an executor ōlegare possit qñ dat sub hodierna forma ꝑz quā post illa ẏba si p iqsitionē repertus fuerit z̄c. adijcit sup quo tuā additionalez oneram⁹. ō ſ fuit alteratio iter auditores rote. cōit tñ fuit additionalez q sic. q' dictā cle. vnicaz. de offi. dele. de hoc in decisionibus rote

decisione

decisione. Item fuit dubitatum vtrum executor datus i forma dignum qō no. ¶ Septimo quero cū mandatur ꝓuideri de beneficio certi valoris an ꝓuideri possit ō minori sūma: glos de pben. ꝙuis. i. li. vi. in vbo vsq3: dicit si mandatur ꝓuideri vsq3 ad certā summā pōt prouideri de minori. sz non de maiori. sed si mādatur prouideri de būficio certi valoris pōt prouideri de maiori sed non de minori. pro hoc vltimo q2 plus ꝙtinet sub se minus. ff. de reg. iur. in eo. z regula plus li. vi. ꝙtrariuz quantū ad hoc vltimū tz Archi. in. d. c. quāuis z Pau. hic dicētes ꝙ nō pōt ꝓuideri de maiori per. c. de pben. cui. ō non. lib. vi. de bent. n. ꝟuari fides mādati qui extenduñ in excessu z diminutiōe. d. c. cui. de non. ff. mand. l. diligenter in prin. ibi naz qui excessit aliud qdēm facere vī. pro hoc. x vi. q. vij. quicūqz de deci. ex parte de do. apostolice de prinile. porro. z melius de iure pa. cle. i. ō. precipimus. Item ex quo expressit certam quātitatem noluit venire maiorē quasi voluerit de illo ꝓuideri. nec voluit grauare ecclesiam in maiori. pro hoc de pben. c. fi. z hoc verius ad cōtraria dicit Pau. ꝙ loquūtur in non odiosis z in qbus plus z minus se habent vt pars z totū non vt species ab inuicez separate. sicut est mex impium z iurisditio. vt no. ff. de iurisdi. om. iudi. l. impiuz. z pz. ff. de iudi. l. solemus. §. latrūculator. vbi iurisditio causarū ciuilium non includiť sub mero impio. imo in talibus vno ꝙcesso aliud videť negatum ar. de pſump. nōne. C. de ꝓcura. l. maritus. z sic qualitas valoris facit beneficia differre specie sicut ꝓuisiōis de hoc. ff. de vul. z pupil. si ita qs z. l. cuz ex filio. §. filio. z. l. ex facto. §. itē quero. ¶ Octauo quero qd importat verbuz alicubi positū in littera ¦ So. apponiť vt determinet locum si mandareť ꝓuideri de būficio non adiectuz vbi mandatū esset nullum tanquaz incertum. non refert aūt quo ad principiū huius cle. an mandetur prouideri generaliter puta i ꝓuincia specialr in certa ecclesia. vtroqz casu dic ꝙ gratia est specialis. q2 cōcernit vnū beneficiū tantum lz sit incerta anteꝙ appareat qō beneficium debeatur de offi. dele. ex parte. ¶ Nono quero si mandať ꝓuideri de beneficio spectante ad collationem certe pſone. dicit Pau. idem esse ac si mandetur in certo loco. s. ti. i. cle. penul. z de rescrip. abbatē. z dic esse locū huic cle. ēt si mandeť de certo beneficio prouideri vni sub ꝙditione z postea alteri pure vel sub conditione. qui scōs prius purificauit suaz gratiam: prefertur. n. primo q2 subest eadem ratio: sicut quando mandať prouideri de beneficio in genere. naz ēt qñ mandatur in genere dī gratia specialis: vt. s. q. ꝓri. hec tamen intellige nisi in gratia primi sit clausula decreti cū illis verbis ac si die date zc. ſz ea que dico. ī. q. xv. ¶ Decimo quero in eo qō hic loquitur de gratia facta sub conditione qd si papa cōmisit alicui cāz inter aliquos sub conditiōe ꝙ nisi debitor satisfaceret infra certum terminuz elapso termino procederet delegatus z de voluntate partium ante terminum illuz delegatus prorogauit terminuz ad satisfaciendū an valeat prorogatio: dicit Math. ꝙ questio fuit Bononie i quo Jo. an. tenuit prorogationē non valere: q2 ante euentū conditionis delegatus ꝓcedere non potuit de rescrip. si pro teli. vi. de sponsa. c. i. in fi. eo. li. pro hoc quod no. Inno. de rescrip. ab excōicato. Jo. de cal. tenuit contrarium per not. de fo. compe. lz Math. tz primuz per id quod not. Inn. de offi. dele. ꝓudentiam in glos. magna z Spec. de citatione. §. i. ver. sed pone papa. qō placet q2 iurisditio delegati erat sine effectu ante euentuz conditionis vt hic: ergo processus fuit nullus. ¶ Undecimo quero quid reqratur vt extent conditiones de qbus hic ¦ So. patet ex littera maxime quo ad secundam conditionē de valore beneficij: sed quo ad primaz dic ꝙ requiritur ꝙ executor inquisuerit an impetrans sit vite laudabilis z conuersationis honeste z ꝙ inuenerit ꝙ sic licet. vt dixi in. vij. notabili. non sit expediens ꝙ super hac pronuntiet. in quo dicit Pau. ꝙ ante depositionē testium sup idoneitate etiam post eoꝝ iuramentum decretum non opatur effectū sed post depositionē sic ēt ante publicationez cum testes sint semp publicati iudici. de testi. cuz clamor. de fide instru. cū Joannes. ff. ō interro. actio. vbicunqz. hoc tamē casu dicit Pau. nō sufficere ꝙ iudex sciat iuſtū idoneū. regritur. n. ex forma mandati ꝙ sciat vt iudex q̄ forma ſuāda est. de resti. spo. pisanis. diuersa sunt. n. scire vt homo vel deus vel scire vt iudex de offi. or. si sacerdos dic ꝙ qñ si bi constat de idoneitate potest ꝓcedere non facta aliqua inquisitione. de appel. constitutis. ij. vbi hoc probatur vt ibi dixi. frustra. n. inquireret ex quo iaz ei constat nec est periculum in hoc nisi fama laboraret in contratrium. qō tamen non videtur posse contingere. q2 si impetrans est quersatiōis honeste verisimile est ꝙ sit bone fame. pronunciāt aūt executores super hoc dicentes se inquisiuisse. vel sibi de idoneitate alio modo constitisse. pro hoc q2 nō tenetur executor assumere partes iudi. vt. s. e. cle. q. i. z. ij. ¶ Duodecimo quero an posit impetrans declarare voluntatē suam sup valore in absentia executoris: gl. i vbo declaret dicit ꝙ sic. z idē Pau. pro hoc q2 in littera nō dicitur ꝙ debeat declarare in iudicio vel cozā executore. ¶ Decimotertio quero si petit simpliciter sibi prouideri ō tali būficio vī sibi collatū recipit nō aliter declarata volūtate qō velit ipm ꝙuis sit minoris valoris. dicunt aliqui expedire ꝙ expresse declararet voluntatē dicens se illud beneficium velle quāuis sciat esse minoris valoris. nam ante talē declarationē ꝙditio non est purificata: ergo non valet qō facit executor non seruata forma de resti. spo. pisanis. dic contra sufficit. n. qūocūqz appareat de eius voluntate ꝙ illud velit dūmodo ꝙstet eū scire quod est minoris valoris: pro hoc. ī. e. cle. §. quem etiā sed si de hoc non ꝙstet procedit opinio precedens. presumitur enim nolle beneficium minus vt dixi in. viij. notabili. ¶ Decimoquarto quero si exprimit voluntatē ante vacationem beneficij dicens ꝙ ex gratia itendit conseq beneficium ēt minoris valoris. dicit Pau. hoc sufficere pro hoc: q2 sufficit quomodocūqz ꝙstet de voluntate eius vt dixi in proxima. q. idem dicit Pau. in ꝙditione precedente. s. de vite ꝙuersatione que ꝑm eum extare pōt ante vacationem beneficij z hoc respectu inquisitionis generalis per quam inquiritur de vita z ꝙuersatione respectu beneficij in genere. sed si beneficiū regreret spālez idoneitatem nō pōt fieri inquisitio nisi post vocationē: q2 nō potuit sciri q̄ idoneitas regreret respectu huius beneficij. ¶ Decimoqnto quero an ipetrans in forma pauperum sub forma huius cle. preferatur ꝓ ꝙ ipetrauit i forma gīe in eadem ecclesia. vel ad collationem eiusdez gl. in verbo executorem: dicit ꝙ sic dummodo conditio ꝓmi purificetur ante vacationem vel saltem ante collationem factam secundo. pro hoc inducit multa vsq3 ad ver. sed obstat. z in ea ibi executoī scōo. i. scōo dato post primas litteras ibi conditio rōne prioris date. quia si hoc ꝓcedit in data pure. de rescrip. tibi qui. lib. vi. fortius quando primus pure z secundus sub conditione impetrauit c. titu. si soli z quod ibi no. lib. vi. ibi sub titulo de pben. hodie sub nulla regula ponitur pp rōnem quā dico in sequenti contrario. ¶ Opp. ad hoc de rescrip. si ꝓ te lib. vi. glos. in eodem verbo executionem. ibi sed obstat: solvit ꝙ ibi conditio pendebat ex alterius arbitrio ita ꝙ illo recusante nullū ius habebat impetrans hic ex rei exi stentia in ꝓ casu. s. quo ad cōditionem de vita laudabili z conuersatione honesta vel ex voluntate eius cui facta ē gr̄a in ꝓo casu. s. quo ad ꝙditionē de valore z i eo ꝙ dic glo. ꝙ in. c. si ꝓ te. pendebat gr̄a ex arbitrio alterius. vult dicere ꝙ ibi pendebat ex arbitrio eꝑi z. c. vt ibi ꝑz. vnde nullū ius erat acqsitū prio ipetrāti nisi accedēte ꝑdictoꝝ ꝙsensu. z anteꝙ accederet cōsensus gr̄a fuit facta scōo. z fuit canonicus quare nō miꝝ. si ꝑferť ar. de ꝙdi. appo. super. e. z. c. per tuas. glo. tamē ista ibi aliquibus refert opinionē. alioꝝ dicētiuz ꝙ ēt in qōne premissa prefertur scōs

impetrans ex quo obtinuit gratiaz pure ante purificatã 2ditionẽ primi.nam lz conditio sup idoneitate sit de presenti:inquisitio ẽ tamẽ de futuro.isti volunt dicere q̃ nõ est differẽtia inter gratiam conditionalem sub forma de qua hic z conditionalẽ sub forma de qua in.c.si pro te qõ placz vt dico.j.e.q.propriore aũt opi.facit.ff.si cer.pet.cũ ad p̃sens cum duabus sequẽtibus que dicunt q̃ cõditio de pũti non suspẽdit ad quas rñdet Steph.,put dixi.s.in e.cle.in vltimo 2trario.glo.aũt inberet priori opinioni dicens eaz equiorẽ.z hoc prosequitur vsqz ibi sed fingas.z nota ipsam in eo qõ dicit non semp deberi bñficium ei ꝑ quo primo afficitur.z cum glo.qõ p̃feratur primus qõ tz Pau.z idem Steph.qui dicit se vidisse sic pronuntiari p auditores curie.est rõ qz purificata 2ditione pinde est ac si a pncipio fuisz pura.ff.q po.in pig.ba.l.qui balneuz z.l.potior.§.videamus.ff.de peri.z cõmo.rei vendi.qõ si pendẽte.z idez Bertrã.z hac de causa qz questio erat dubia obmisit Jo.an.ponere in mercuria.Lap.p opi.glos. inducit.j.e.cle.§.quẽ etiam ibi aut recipiendo z ẽ.qõ non multum facit.ipse tamẽ tz aliam opi. nisi in gratia primi essz appositus mẽsis.j.e.cle.§.secus.tunc.n.decretuz afficit ẽt ante purificationẽ vt ibi z hoc placz.idem tz Lau.z Oldra.in 2silijs.ccxxxiij.z Pe.de ancha.hic dicẽs q̃ si purificatio conditionis traberetnr retro hoc essz p fictionez que fictio causatur:ab equitate aũt non subest eqtas cum littere bñficiales sint ambitiose z restringẽde ꝺ preben.q̃uis.i.li.vi.dic q̃ opi.procedit ꝑm formã hodiernã ꝑz quã in gratijs apponit clausula decreti p quã papa decernit irrituz z inane post q̃ impetrans fuerit reptus idoneus qcquid 2tigerit attemptari ac si die date contulissz ei canonicatum z prebẽdam que clausula trahit effectuz gratie post purificationẽ ad diẽ date: nam ad hoc vt hec verba verificẽtur est necesse dicere q̃ post q̃ primus impetrans fuerit reptus idoneus est pinde ac si die date litterarum suarum fuissz sibi collatus canonicatus de preben.si post q̃ li.vi.tunc aũt fuissz preferendus scõo. ergo eodẽ modo p̃feratur.z ita dicit rota romane curie in decisione.cccl.xxiij.q̃ incipit: Irẽ si papa fecit gratiaz: secus essz si in clausula decreti non ẽnt illa ẽba ac si die date p̃sentium z ẽ.tunc.n.effectus clausule suspendit in eũtuz 2ditionis vt hic z propterea si p̃cessit gratia pura illa erit potior nec facio differẽtiam inter clausulã de qua in.c.pte.z clausulaz de qua hic.ex quo hic erat clausula sup idoneitate taliter apposita qõ faciebat gratiam 2ditionalez: tunc.n.est pinde ac si gratis inciperet quãdo euenit 2ditio:merito ergo p̃fertur scõa pura nec subest equitas de qua dicit glo.imo potius equitas ẽ q̃ prefertur scõs q dicitur primus:nisi in gratia primi sit clausula decreti cuz expressione predicta ac si dte date z ẽ.quo casu nõ procedit.c.si pro te.q̃ logtur qñ in gratia cõditionali nõ est aliquid expssum p quod appareat papam voluisse gratiam retro trahi.q̃uis.n.de sua natura cõditio trahat retro tñ trahitur sine piudicio alterius qui ante purificatam 2ditionẽ consecutus erat ius pure vt ibi qõ no.singulariter. qz prius non fuit apertum p scribẽtes.z lz hec cle.videatur a contrario probare q̃ post purificatam gratiam aliꝰ executor nõ possit prouidere tñ dz intelligi ꝑm premissa vt qz purificata fuit gratia primi anteq̃ gratia scõi affecret:alias secus p p̃dicta. ¶ Decimosexto quero vt quit glo.in eodẽ ẽbo executorem.ibi sed fingas:solue vt in ea.z idem Pau.z melius dic vt dixi in precedenti questione z in glo.ibi que afficit.vt qz collatus est ei incanonicatus in curia de preben.si post q̃ li.vi.vel in rescripto est decretum de rescrip.tibi qui.lib.vi.e.ti.si soli li.vi.ibi est simile:immo dissimile cum cum ibi scõs preferatur primo Lap.sed dic simile in effectu.

§. Secus, Nota q̃ mandatũ apostolicum de prouidendo sine decreto non afficit, ꝓbatur hic a 2trario ibi decreto appositio.z de p̃ben. dilectus.ij. ¶ Scõo no.q̃ potestas acceptandi non redit rescriptum generale intantum quod ei p̃iudicetur p scõm spcciale si de primo non facit mẽtionẽ Pau.z colligitur ex eo qz cla acceptandi nõ impedit quominus decretuz afficiat si fuit appositus mẽsi.Ex hoc infert pau. q̃ si mãdatur ꝓuideri generaliter de bñficio qõ in ciuitate vel dioceſi infra mẽsem duxerit acceptandũ nõ ꝑfertur scõo impetrans in certa ecclesia ibi afferat.ꝓ hoc de maio.z ob.solite.xix.di.si romanoz.z ẽ simile quod not. Archi.de clausula 2tradictores z ẽ.z de clausula tucaris inductũ de preb.si cui.de non.li.vi.z hoc ꝑm Pau.,pcedit quãdo ẽba ponuntur ordinate z vbi debẽt alias perdunt effectũ de rescrip.cãm.s.ti.i.cle.si dignitatẽ: z dicit Pau.hoc qõ hic dz de mẽse ꝓcedere ẽt in alia conditione.vt si dicatur ꝓuideas de beneficio certi valoris z minoris si voluerit infra mẽsem.idem dicit videri si apponat 2ditio si repetens fuerit idoneus de qua.s.proximo rñso qz semp incipit mẽsis a certo.s.a vacatione nec est necessaria inhibitio facta collatori nec conferet cum de eo nihil dicatur hic sed tm̃ reseruatio z acceptatio tpe limitata z decretũ sufficit.nam vbi regritur inhibitio hoc iure exprimit de rescrip.tibi qui li.vi.z pcedit hec argumentatio ab omisso Pau. ¶ Op.q̃ ẽt qñ apponit mẽsis debeat suspendi effectus gratie vsqz ad euentũ 2ditiõis.i. vsqz quo declarat impetrans mentẽ suã acceptando certum beneficium qõ etiam sub 2ditione debetur in veritate non debetur.lz sit spes in futurum deberi insti.de v. obli.circa medium de spon.c.vno in prin.lib.vi. Soluit Lau.q̃ ex hac ratione:z qz ẽba erant posita in vna z eadẽ ozone videbant esse in pendenti vsqz ad euentum cõditionis z ꝑm hoc videbatur q̃ ordinarius vel executor apostolicus alteri datus posset beneficiũ vacans 2ferre z ob hoc ab initio ꝓmotionis dñi pape cle.v. dicebat sic qõ duxerit acceptandum.j.mensem.z quo ad illud manus ordinarij z cuiuslibet alterius sit ligata: sed nunc ꝑz eaz hoc non oportet:qz appositio ad sola mensis opatur vt p̃benda sit affecta ad hoc vt hec cla mensis non vacet in rescripto pro hoc quod dixi i tertio notabili: alias frustra membranas occuparet preallegato.c. si romanorum xxviij.q i.sic enim.ff.de vsur.l.si stipulatus de leg.i.l.si qñ Tamen ad tollenda dubia ponit curia cla magis expressam.de qua in glo.iste terminus in prin. ¶ Secũdo op.ad id quod dixi in.ij.notabili de clausula acceptandi que vt predixi non reddit rescriptum generale in tantuz q̃ ei preiudicetur p spãle.obstat.n. de preben.duduz z.c. quanuis lib.vi.nam in.c.dudum dz q̃ si papa det licentiam 2ferendi beneficia resignata in manibus suis i sua legatione z secundo papa non habita mentione de predicta potestate 2fert canonicatum z prebendam vacantes in aliqua ecclesia legationis valet collatio in.c.vero quãuis dz q̃ si papa dat licentiam 2ferendi beneficia certo modo vacantia z secundo aliquod de his 2ferat specialiter vel alias 2ferri mandet species derogat generi. solnit Pau.q̃ in contrarijs est proprie generalitas que diuersas species infert z includit z in eis perficiatur simile de rescrip.pastoralis .§. quoniam non sic in casu premisso.quia primo mandatum restringitur z perficiturin vno beneficio tantum respectu cuius clausule tale rescriptum est speciale: sed virtute clausule ante acceptationẽ est incertum z ratione loci generale.e.ti.executor li.vi.ꝺ rescrip.abbatem.vndr inter alia rescripta respectu impetrantis non est differentia que est inter genus z species:sed que est inter certum z incertum nec ratio generalitatis ad speciem facit q̃ conferri posset per ordinarium vel secundum executorem in proximo responso:sed 2ditio non rescripta ad tempus que potestatem conferẽdi nõ ipedit:vult dicere qõ rescriptũ ad beneficiũ qõ duxerit acceptandũ nõ est generale:sed spãle:quia non potest 2sumari nisi in vno beneficio qõ nõ sic est in.c.dudũ z.c.quãuis.dicit etiã Pau.q̃ capitula illa loquuntur in alio casu qz.c.duduz logtur quãdo gratia 2fertur intuitu collationis

collationis sta ꝙ tractatur de cõmodo cassatoris: tunc. n. potestas tradita ē generalis donec manet i habitu seu potentia: ideo preiudicat specialis: qz cõtinet aliquid actu p qõ extinguit speciē de genere: z sub genere amplius non includatur illa spēs: ad hoc. xxv. q. i. ℌ. vlti. regula generi. li. vi. c. aūt ꝙuis logtur de gratia qualificata ad certuz numeruz restricta z huic preiudicat species donec generalitas manet in habitu. vnde est ibi generalitas potestatis cui derogatur p spēm. hic autem est generalitas cui non derogatur per speciez: ratio no. xxv. q. ij. in fi. vbi dicit gl. ꝙ ratio est in rescrip. qz generale rescriptum non dat iurisdictionem de rescrip. pastoralis in fi. priuilegiū aūt generale statiz bz effectū. z dicit Pau. ꝙ si aliud dicerem⁹ posset euenire ꝙ in loco essent taz pauce ecclesie z tot impetrantes ꝙ iste q bz generales litteras nunq̃ bñet beneficiuz decretū: ergo afficit omne beneficiū lz nõ omne debeatur. i. nõ poterit nisi in vno ꝙsumari. simile. C. q po. in pig. ba. si generaliter. z. ff. eo q generalr. de hoc dixi de rescrip. cū ordinez maxime in. iij. q. vbi etiam tenui hoc qõ Pau. lz Fede. de se. in ꝙsilijs. cxci. teneat ꝙtrariuz vt ibi dixi. Item in eo. c. solui aliud ꝙtrariuz circa intellectū. c. dudum z. c. ꝙuis videcur. n. in illis scōz rescriptū fuisse obrepticium ex quo in eo nō est facta mẽtio de p̃mo. sz vt dixi in. d. c. cū ordinem nō fuit obreptio: qz potestas generaliter p papam tradita intelligit sine preiudicio ptãtis pape. z sic remanet apud euz eadem potestas que prius erat. sicut ergo ante ptãtem traditaz valuisset impetratio z collatio facta a papa: ita ēt nunc valet nõ facta mẽtione de illa ptãte. talis. n. potestas venit accumulatiue ad potestatem pape. Item impetratio vel collatio facta specialiter a papa non venit ad preiudicandū ptãti generalr tradite. sz papa vtitur sua ptãte: secus aūt essz si post ptãtem traditam legato generaliter aligs impetret ptãtem ꝙferrendi beneficia in certa parte legatõis. tunc. n. directe venit seōa gratia in preiudiciū prime. ideo nō valet tacite ō prima quod plenius dixi in. d. c. cum ordinem. z hoc no. ¶ Quero qñ continuatiua iste. ℌ. ad precedens rñsuz: glo. i. rñdet dicens secus qz in casu isto non valet collatio ordinarij vel alterius executoris infra mensez facta lz ante acceptationem. z idem Pau. z Gen. qõ no. ꝙtra eos q dicunt hunc. ℌ. pcedere solum quo ad ordinariuz: nõ aūt quo alium executorem. pro ꝙtinuatione autem p̃cedenti facit qz dictio secus est aduersatiua. ideo dz inferri p eaz ꝙtraria dispositio at in rñso precedenti dixi de ordinario vel alio executore. ¶ Sp. ad hoc qz ex quo gratia ē sub conditione ante purificationez remanet generalis. ergo nõ dz impediri dispositio specialis si beneficium specialiter confertur vel impetrat. So. Fede. de senis stat cõtrario in consilijs. cxci. sed Lap. refert eundē Fed. de curia scripsisse p curiales teneri ꝙ iste. ꝟ. respiciat supiora modo predicto ita ꝙ gratia afficiat infra mẽsem etiã anteq̃ extet conditio. pro hoc qõ no. de preben. si pauper lib. vi. z hoc tz Lap. dicẽs ꝙ sic. vt quãdo scribitur pure decretum statim afficit ita ēt quãdo sub conditione cū appositione mensis quod est verius. z de hoc dixi in. d. c. cū ordinem. faciunt hec ad qõnem facti in qua consului ferrarie. z idem postea ꝙsuluit collegium doctoꝝ padue. A. z B. clerici in eadem ecclesia impetrauerũt a papa p̃bendam quã postq̃ vacauerit infra mẽsem duxerũt acceptãdam cū clausulis inhibitionis z decreti. scōs prebendaz que postea vacauit infra mensez acceptauit z p suuz executorem sibi collatio facta fuit. primus aūt infra mẽsem nõ acceptauit nec aliqd fecit. queritur an collatio facta secũdo de iure valeat: ꝙ sic arguitur multis rõnibus precipue qz clausule decreti in litteris p̃mis effectuz sortite non sunt: ergo non impediunt: debent enim intelligi cuz effectu. s. si valuerit de cleri. non resi. relatum cum similibus. alias rationes prosequor in cõsilio qõ extense posui in repetitione. c. dilectus. ij. de preben. In contrariũ sunt alie multe ratiões quas ibi posui z precipue pro hac parte est casus in hoc. ℌ. ꝑm intellectum qui sumitur ex glos. i. de quo. s. e. q. z hanc partez exp̃ressius tz Pau. hic qui formal qõnez in terminis qñ impetrans infra mẽsez nõ acceptat z ordinarius infra eundez mẽsem cõfert in qua dicit qõ non valet collatio. qz facta tpe quo nõ potuit. vn de noua collatione opus est. ar. ō elec. bone. ij. z. c. pe. Ad ꝙtrarium dic ꝙ appositio mensis operatur quod clausula decreti bz effectuz ēt si gratia nondū sortita fit effectū quod est mirabile tamē equum est vt appositio mẽsis aliquid operetur. in hac tamē questione sunt doctores moderni tenẽtes aliter z videntur iuuari p vnã regulã cancellarie ad quã respondi in. d. c. dilectus inherendo huic ℌ. ꝑm intellectum p̃missum. z hec no. ¶ Secundo quero an hic. ℌ. locū habeat siue in forma pauper siue in forma gratie. Pau. refert quosdaz intelligere tm̃ in forma pauperū de qua p̃misit. ipse vo tz idem si gratiose qz hec littera logtur generaliter. dicit ergo curandū solūmodo an decreto tempus adijciatur an non. qz si sic statiz bz effectum: vt hic z hoc tz rota romane curie decisione. ciiij. que incipit: itez. ℌ. secus. vbi refert Jo. cal. idez tenuisse z alios plures. ¶ Tertio quero an dispositio huius. ℌ. sit noua: vi ꝙ sic ex verbo censemus. z hoc tz Lau. dicens ꝙ potius est noui iuris constitutiua ꝙ antiqui declaratiua. z sic nõ respicit gratias p̃teritas vel pendentes: sz futuras. i. que post hũc. ℌ. emanarunt. glo. autem in verbo censemus. tz contrarium z eã no. mihi magis placet opi. Lau. nam appositio mensis vel alterius tpis non deberet de sui naturra operari id quod hic dr̃ cessante hac dispositione: hec tm̃ questio hodie est nullius effectus nisi pro intelligenda subtilitate propter similia ¶ Quarto quero in eo quod dicit de mense qd si esset aliud tps: gl. in verbo mensem dicit idem quod est verum secundum Pau. siue sit tempus certum z limitatum siue non. de elec. innotuit. de preben. inter cetera. nam secundum cū aliud est decretum incertum respectu initij z finis. s. proxime. rñso. Aliud est certum rõne principij sed incertuz respectu finis vt. d. ca. innotuit. z. c. inter cetera. vel si est certum respectu vtriusqz vt hic ex hoc infertur ꝙ si mãdatur prouideri de beneficio quod acceptauerit intra tẽpus arbitrandum ab eõ erit locus huic. ℌ. quod videt dubium quia hic. ℌ. deuiat a regulis iuris in eo quod decretum afficit anteq̃ gratia sit purificata z sic non debz extendi extra suos terminos sed pro dicto Pau. est qz vtroqz casu ē eadē rõ vt appositio temporis aliquid operetur z sufficit qõ põt fieri certuz raro tm̃ hoc veniat de facto: sed si eueniat vr̃ verius qõ decretuz ligabit ēt interim antequaz eps arbitretur inherendo dicto Paul. tm̃ subtiliter ponderando dictuz Pau. nihil facit: qz logtur qñ decretuz est certuz rõne initij non autez finis vt in. c. innotuit. vbi papa decernit irritum quicquid contra fieret ante susceptionem litteraꝝ suaꝝ z similiter in. c. inter cetera: decernit irrituz ante collationem si qua fieret antequam esset de prebenda prouisum magistro. Pa. bis enim duobus casibus statim decretuz bz effectum: lz sit incertum quantum durabit. in exemplo autem premisso decretum non est certuz ratione initij: sed pendet nec pt habere effectum nisi postq̃ episcopus arbitratus fuerit nam ꝙ episcopus debeat arbitrari est conditio extrinseca que suspendit. de rescrip. si pro te. z hoc verius.

¶ Quinto quero quod dies habebit mensis iste ad acceptandum: Gen. dicit ꝙ tot quot habuit mensis in quo facta est notificatio ita ꝙ si de illo erant lapsi aliqui dies supplebuntur de sequenti ar. ff. de diuo. z temp. prescri. l. i. de verb. signi. cum bisextus quod tenet glos. de elec. quam sit lib. vi. ¶ Sexto quero si sunt plures expectantes cum clausula acceptandi infra mensem. an quilibet habebit suum mensem: Gen. arguit ꝙ sic. quia hoc habet forma litteraruz nam in litteris cuilibet eoꝝ dat mensis: cū ergo non sit ambiguitas in verbis nulla debet fieri questio argumẽ. ff. de leg. iij. l. ille. vel ille. ℌ. cum

in verbis. Secõo qr acceptatio sequẽtis in data facta infra mẽsez carebit affectu si primꝰ intra illũ mẽsez acceptauerit. ar. ff. de optõe leg. l. si cuz optio. vbi si legata est optio ꝯuoꝝ heres de aliquo ipsoꝝ nõ potest aliud disponere in ꝓiudiciũ legatarij: ergo nõ valet acceptatio scõi ipetrantis nisi post mẽsez cõpetentẽ. ꝓmo. ff. de adul. si maritꝰ. ij. vbi tps nõ currit ad accusandũ de adulterio pp maritũ q erat ipeditus: z q ceteris debeat pferri. in ꝟriuz qõ oẽs habeãt vnicũ mensez. arguit Genz. qr dz occurri diuturne z piculose vacationi que ꝛtingere possz si glibz mẽsez suuz haberet. s. e. nulla. z. e. ti. qr cũctis li. vi. de elec. ne ꝓ defectu. secõo vt seruet forma lrazꝝ exprimens fore acceptationẽ faciendã infra mẽsez a tpe note vacatiõis q forma ẽ ꝯuanda õ rescrip. cũ dilecta õ ꝓben. cui. de non. lib. vi. sz nõ ꝯuaretur si qlibz haberet ꝓpriuz mẽsez: qr sic mẽsis nõ curreret. secõo a tpe note vacationis: sz a tpe nõ acceptatiõis facte ꝓ precedentẽ: z sic quo ad scõz fruſtratoria eẽt dispõ huius cle. in fi. Tertio vz clare ꝓbari õ consue. c. fi. li. vi. vbi oẽs canonici habẽt vnum terminum ad optandum. z idẽ. ff. õ adul. si maritus ꝓuenerit. vbi idem tps ad accusanduz õ adulterio currit marito z patri: z tũ maritꝰ põt occupare qr si vult dz pferri vt ibi z. ff. e. ti. l. is cuius. §. pe. Quarto qr acceptatio facta per oẽs infra mensez nulli ẽ nocina nõ priori in data. nã in aduẽtuz acceptationis sue acceptatiões eoꝝ carẽt effectu nec ꝓiudicaẽ acceptantibꝰ qn possint acceptare ex quo primũ non obtinẽt. ar. ff. de optio. le. l. ij. in fi. z in. l. iiij. z. l. optione. sz ꝓ desse põt qr si ꝓmus nõ acceptauit acceptatio scõi habebit effectũ z sic vlteriuſ. z hoc tz Genz. dicẽs q si recte attẽdaẽ cessant ꝟria. tũ ad. l. si maritꝰ dicit q ibi tps mariti qui pferẽ patri in accusatiõe adultere nõ admittitur marito impedito qr ꝓiudicareẽ sibi vt ibi dr. pro hoc. l. ij. §. fi. cũ. l. seq. e. ti. hic aũt acceptatio facta ꝓ sequẽtez i data i nullo ꝓiudicat primo quare secus. Pau. ꝯ. §. fi. quẽ sequitur Lap. distinguit an sint plures ipetrãtes sub eadẽ data an sub diuersa. ꝓmo casu hãt vnũ mẽsez ar. c. vlti. õ cõsue. lib. vi. z si querit hoc casu qs pferatur. dicit Pau. q si rescripta possint versari circa diuersa beneficia vnum non ipedit aliud si circa idẽ pferatur primo acceptans z si ẽ in oibus paritas erit electio eiꝰ ad quẽ spectat electio vl collatio õ rescrip. c. pe. li. vi. sz in eo qõ dicit pferẽdum primo acceptantẽ hoc nõ ꝓbatur in. d. §. pe. ibi. n. dr de ꝓmo presentante nec vr curandũ de priozitate acceptationis cũ cedat totus mẽsis ad acceptãdũ vt hic. itẽ suffic q hoc non est iure expressum: dummodo ergo vterqz acceptet infra mensem est ac si simul acceptassent: z sic est in optione habentium conferre vter preferatur dicto. c. penulti. Secundo casu quando sub diuersa data. dicit pau. q primus habet vnum mensem: z si infra illum non acceptat secundus habet secunduz: non enz currit primus mensis secundo cum non possit acceptare beneficium inuito primo. ar. e. ti. qr diuersitatem de sup. neg. prela. licet quid enim si primus dicebat se nolle acceptare z vltimo momento acceptat vel non acceptat quomodo potuit ante hoc scire an sibi ius competeret ad acceptandum. currit ergo secundus alius mensis a tempore quo notum est in loco primuz non acceptasse. z dicit Pau. presumi notũ nisi notum sit contrarium. fatetur tamen q si secundus acceptat beneficium acceptatum a ꝓmo non nocet ei si ignoranter fecit de preben. si beneficia lib. vi. pro hac distinctione est quod no. Jo. an. in additione Spec. de concess. preben. vbi plene hoc examinat. pro eadez est quod no. Bar. ff. de adul. si maritus. ij. vbi dicit q quandoqz pluribus competit tempus ordine successiuo: z tũc scõo incipit currere post finituz tempus primi. C. qui admit ad. bo. pos. pñt. l. fi. quãdoqz competit simul z semel z tunc omnibus currit etiam si aliquis eoruz habeat primi uiligiũ preuentionis. d. l. si maritus. sic autez est in exemplo premisso quando habent eandem datam mensis simul oibus cõpetit. quãdo vero diuersam cõpetit ordine successiuo. Ste. hoc relinqt disputatiõi dicens q vidit ꝓ vtraqz parte in curia pronunciari. tamẽ ad partem quod habeant vnum tantũ inducit dispendium diuturne vacationis: z. d. c. fi. de ꝛsue. z qõ ibi no. in glo. penul. z. d. l. si maritus ad partez aliam inducit. ff. quis ordo in bo. pos. ser. l. fi. quid. n. prodesset acceptare ex quo cõferri nõ posfit quousqz primus non declarat se nolle vel labatur mẽsis. ita posterior intra centum dies q dantur priori ad petendũ bonoꝝ possessionẽ nõ admittiẽ nisi primus sit mortuus vel de ipsius voluntate cõstet. ff. de suc. edic. l. i. §. si intra õ bonis libe. si filius. §. cum filius. Jo. an. in apostillis hic dicit q impetrãtes nostri tpis acceptant sub ꝛditione si primus non acceptauerit infra mensez z eodez mõ scõs. z sic vltra tñ tenẽt q oẽs hñt vnum mensez. eiꝰ ꝛtrarium tz in additione Spe. vbi. s. Jo. de lig. tz q oẽs suuz mẽsez p. c. si pluribus in fi. de ꝓben. li. vi. ꝓ qõ ettam moueẽ Jo. an. in addi. Spe. vbi. s. nam in. d. c. non currit tps scõo ad acceptandũ nisi finito tpe primi. Mibi placet q vnus mensis currit oibus p rõnes z iura. s. ad hoc inducta: z ita ꝯuatur. vbi aduerte q scõo impetrãti mbil obstat gratia primi quominus possit acceptare saltẽ sub ꝛditione si primus nõ acceptauerit: recipit enim acceptatio cõditionẽ cũ sit nudi facti z mẽtis declaratoria imo ẽt pure acceptare põt lz acceptatio sit sine effectu quousqz apparebit de non acceptatiõe primi: secus aũt est collatione facienda ab executore. nã quo ad illaz competunt tot menses quot sunt impetrantes: qr non põt executor scõi ꝛferre nisi lapso mense competenti: primo nisi primus ante mensez renunciet z sic de alijs. collatio enim ẽ actus legitimus q non põt esse in pendenti nec fieri sub ꝛditionꝭ de elec. c. ij. li. vi. nec ꝛferri põt beneficiũ alteri debitũ: de preben. si postq̃. li. vi. pro hoc decisio rote.

Item si habens gratiam in forma dignum vbi decidit q lz valeat acceptatio ante purificationez gratie non tñ valet executoris collatio: quod vltimũ bene probat hec cle. in precedenti responso: vbi ante purificationẽ gratie libere potest beneficiũ conferri z sic non cadit sub executoris potestate. Ad iura contraria dico q omnia loquuntur in iure q pluribus defertur ꝓm gradum sicut est in edicto successorio: qr hereditas defertur ꝓximioribus: ideo quãdiu deliberat qui est prior in gradu non currit tps ei qui est posterior: qr non põt velle cum effectu esse heres: z si declaret in hoc suam voluntatẽ declaratio foret nulla. ff. de inof. test. filio. §. contratabulas de bonis libe. si filius. §. cum filius. de succes. edicto. l. i. §. si intra. sic loquitur. c. si pluribus. preallegatum. loquitur enim õ eo cui collata fuit dignitas vel prebenda in ecclesia in qua plures vacant quo casu quandoqz cõpetit ordinario collatori potestas eligendi. j. decimum que dignitas vel prebenda debeatur z si non eligit devoluitur ad impetrantem z sic totum tempus cedit collatori. quod est ideo: qr facta deliberatione statim radicatur ius impetrantis super beneficio sibi relicto. z sic si intra decimum ꝓximum declararet impetrans suam intentionem aut declaratio eẽt sine effectu z tunc fruſtratorie fieret. aut valeret z tũc excluderetur per eam ius competens collatori. fruſtra enim ammodo declarat mentem suam cum gratia impetrantis iam esset reducta ad speciem z consecuta effectum in acceptatione autem de qua loquitur hic non agitur vt per eam aliquod ius applicetur impetranti neqz acceptatio est ius aliquod quod deferatur per gradus. sz est nuda declaratio voluntatis preparans viam collationi faciende per executorem: aliud est autem in collatione executoris vt dixi. s. e. q. quia per collationem radicatur ius in personam eius cui fit collatio ipso acceptante collatio enim tribuit ius in re. de concess. preben. c. fi. in fi. li. vi. ad aliud quod dicebatur q fruſtratoria est acceptatio scõi ex quo intra primũ mensez non põt fieri collatio dic q ꝯmo est vtilis ad declarãdã intentiõez ipetrãtis vt ei possit fieri collatio tpe debito. z vt satisfiat huic cle. i fi.

Septimo

¶ Septimo quero si impetrans in forma pauperis petijt.j.mensem purificari conditionem sue gratie z in hoc fecit omnem diligentiam:sed per executorē stetit ipse ät impetrans.j.mensem acceptauit:decidit rota decisione xx.q valet acceptatio adeo q etiam elapso mense ordinarius alteri conferre nequit quod est singulare z nouum. ¶ Octauo quero an expectans possit acceptare post mensem beneficiū adhuc vacans.glo. in verbo mēsem ibi sed queritur.arguit q sic.per regulā qō ob gratiaz li.vi.z per.c.si absenti de preben.e.li.tamen tenz q si clausula reseruationis z potestas executoris adiungitur beneficio vacaturo q acceptabit impetrans .j. mensem vt hic in tex.z in forma posita in pn.huius glo.non possit beneficium acceptare.vult dicere q tunc tps mensis restringit ptātez acceptandi z conferrendi ita q post mensem neutra valet.nam in forma posita hic in glo.in prin. papa reseruauit beneficiū qō .j. mensez ipetrās acceptaret z de illo dedit executori ptātem ꝙferēdi.ergo sec⁹ de alio.fateř tñ gl.q possz cē talis forma q valeret accepta tio z collatio post mēsem.qō dicvt in gl.ibi fateor tñ.vsqz ibi si aūt.z in ea ibi si tibi absenti. Ste.alleg.ff.de cessi.bono.ꝛs q facit qō no.archi.e.ti.si cap'o.lib.vi. ibi opinioni ꝺ rie.simile qō no.de tpe adiecto pceptioni vel vacationi de rescrip.si pp li.vi.z cū hac gl.tz Paul.p p̄ dicto q nō possit post terminū acceptare qñ terminus fuit statis acceptationi z executoris ptāti. inducit quod no. xxvij.q.i.si homo.in fi.vlti.glo.z de of.dele.de causis.dicens q tz in.c. de causis possit p ptes iurisditio ꝓrogari vltra terminuz non sic.tamen.pōt p impetrantem prorogari ptās executoris vltra terminū ad regulā qō ob gratiaz.rñdet aliter gl.dicēs q loquitur in casu suo speciali.z quando fauoris exp̄ssio termino nō expirat vel pdit p negligentiā sic electio z collatio.e.tit.c.ij.ò sup. ne.pla. lz.z.c.se.tacite.n.vī dixisse q post terminū nō possit ꝙferri:z sic tacitū suppressuz a ꝺrio expressi hr̄ p exp̄sso.ff.ò testi.l.ex eo.ò p̄sump.nōnc.sic in casu nr̄o. exp̄ssuz nō retorquet in dānuz:sed tacitū.hec solutio. lz alia sit i v̄bis a solutiōe gl.ē tñ eadē in effectu.qz siē gl.dic q hoc opař forma mandati.vt non habeat locum regula qō ob gratiam. ita etiam hoc vult solutio Paul.qō hoc operatur forma mandati Hē.ēt tz idē cū gl.z p p̄ dcō q vltra mēsez nō possit p̄bēda acceptari nec ꝙferi iducit qz adiectio tpis fcā ad acceptādū restringere vī ptātez acceptādi z vltra illā acceptare nō possit q.j.tps fuit negligēs ar .ff. ò arbi.ccl'sus.de act.z ob.l.traiectitie. ſ. de illo. C. de ꝺbē. z eōmit.sti.magnā quasi lapsu tpis semel negligentē ab accceptādo repellat argumētū quasi exp̄ssuz.ff. de leg.ij. statuliberū. ſ.sticbū de ꝙdi.z demō.si i diē.z clarius.ff.ò fideicō.liber.thais ancilla. ſ.intra cū ibi no.p hoc.ff. de vul.z pu.si ita qs substituerit de bo.pos.ꝺ tab.l.ij.ſ.si p' al's.n.ꝙtingeret violari volūtatē apponentis tps q vī voluisse post tps ipetrātē excludere ab acceptādo ar.ff. de vul.z pup.ex fcō.ſ.itē q̄ro z.l.q pl'es.duraret enim tunc tps acceptandi vltra tps a supiore p̄fixū ꝺ iura p̄dcā z similia z hoc idē tz rota p hāc rōez decisiōe.cccxxxiij. Itē q habēs auctoritate ap'lica canonicatū z hoc itelligēdo expectans nō fuit creatus canonic⁹ a papa.si vo fuiſſz factus canonicus.tūc dicvt in.q.seq.ad regulā qō ob grāz rñdet Hē.vt dixi.ꝺ.e.q.ſm glo.q hoc opař forma mandati vel ſm eū pōt dici q tps ad acceptandū non simpliciter apponitur fauore ipetrātis.sed tm̄ quo ad qd.s. vt j.illud tps ligate sunt manus ordinarij nec ꝙferre possit qō al's poterit.e.ti.c.i.li.vi. in hoc aūt nō ē in sui fauorez qz censeř adiectū vt eo lapso nō admittař acceptās si.n. admitteret nō eēt dīa inter hūtez ptātez acceptādi tpe limitatā z hūtē nō limitatā qō ē absonū:dicit ergo Hē.q est qd imputeř nō acceptāti.j.tps.qz post tps nō poterit sibi ꝙferri exquo neglexit vti grā.qz p talem negligētiaz extincta est ar.ff.de succes.edic.l.i.ſ.de qbus.de preben. si clericus.li.vi.nam executor bz potestatem cōferendi acceptatum infra tēpus ergo nō aliud al's verba rescripti nō seruareně ꝺ id de rescrip.cū dilecta.de puil. pozzo ad.c.si tibi absenti rñdet q ibi re integra fit acceptatio de beneficio qō p collationē desierat eē liberz tz ergo acceptatio collatore in eadē volūtate manente.ar.de pcu. lz li.vi.ff.ad tertul.l.filij.ſ.fi.z in eadē volūtate durare vī donec appareat de ꝺrio.ar.de baptis.matorres.ſ.vlt.ff.ò leg.iij.fideicō.ſ.si rem.de pba.l.euz qui.in qōne aūt premissa p nullū factū alicuius desierat bñficiū eē liberum ex quo fuit negligēs in acceptādo infra tēpus sibi ergo imputet.qz vigilātib⁹ zc.ff.que i fraudē credi.pupillus. maxime qz rescripta beneficia tanq̄ ambitiosa restringenda sunt.de preben.q̄uis.i.l.vi. ¶ Op.ad hoc.ff.de optio.lega.l.mācipioz.vbi post tēpus statutū ad optandū potest quis optare re integra.soluit Hen.q ibi non fuit tps adiectū a testatore al's vltra nō fuisset admissus ff.de leg.ij.statuliberū. ſ.stichuz.ſz a iudice ideo fauore vltime voluntatis post tēpus admittiř optans re integra hic aūt fauor cōsiderari nō potest hoc casu.l.mancipioz non infringitur voluntas testatoris per optionē factam post tempus ex quo testator nō limitauerat tempus.hic aūt infringeretur voluntas mandantis qui tempus apposuit.z de intellectu huius.l.no.j.de ver.sig.cle.sepe.v. eo saluo.in glo.vbi ergo.z dixi de fide instru.cū dilectus ¶ Op.ad idez.ff.de iu. delibe.si qs suus.de mino.q.si minor.ſ.sceuola.C.de repu.heredi.l.vlti.in qbus institutus repudiauit hereditatē ad eaz adeundaz admtititur re integra.sol.Hen.q ibi nō fuit tēpus p̄fixuz a testatore ad eundū si ēēt hic fuit ad acceptandū. Itez si est fauor vltime voluntatis ne pereat hereditate nō adita cum ex ea regulariter legata nō debeanť.ff.de his que in testa. dele.prime.C.ò fideicō.eā quā.z qz itereſt defuncti habere successorē.ff.de iterro.actio.l.z qz.ne aliquis iniuria afficiatur.insti.ex qui.cau.manu.nō licet.ſ.i.talia aūt non possiunt in casu nostro considerari. z pro intellectu predictorum in hac questione faciunt que dixi in sequēti questione. ¶ Nono quero si ſm nouam formam papa dat canonicatum z circa prebendū dat beneficiuz acceptandi infra mensem.glo.e.in ver.mensem ibi. Si autem ſm nouam dicit q tunc licet reseruet potestas executoris adiungatur prebende acceptande infra mensez ita q ex vi reseruationis acceptari vel per executorem conferri non potest tamen ex vi canonicatus si nullus ibidem expectat post mensem sibi petenti conferri debet per ordinarium z cum decreto.ita q alteri facta collatio non tenet per.c.si clericus.de preben. li.vi. dicit tamen glo.hoc casu posse dici contrarium z rationem diuersitatis ponit inter hanc formā z casum.c.si. clericus. quia ibi expirauit potestas executoris.hic autem durat quo ad aliam que vacabit si acceptabitur infra mensez. nil ergo mirum si ordinariusibi aditur.dicit etiam glo. q sicut ordinarius non habet ibi potestatem super neglecta ita nec hic. z sic videtur glo. facere differentiam quo ad aliquid z similitudinem quo ad aliud glo. inter casum.c.si clericus.z casum premissum. vnde quod dicit posse dici contrarium intelligitur quo ad hoc quod in hoc casu premisso p̄benda neglecta nō debeat conferri per ordinarium sicut confertur ibi.non aūt intelligas q non debeatur impetranti sic dicit Jo.an.sup hac glo. vult dicere q ex quo iste erat canonicus affecta fuit prebenda ita q sibi debeř.licet neglexerit infra mensem acceptare.qō intellige ſm dispōnem.c.si clericus. qñ non erāt alij expectātes qō ēt dicit hec gl.z.ꝺ.e.q.dixi z hoc tz rota in decisione quā allegaui.ꝺ.q.prima. Lap.p hoc inducit qō no.de excess.prela.iter dilectos z dicit hoc qō dicit glo.debere intelligi vez quantū ad hoc vt expectāti conferatur prebenda neglecta.dicit tamen q ordinarius libere potest alteri cōferre si nō est alius expectans in ecclesia z qō potest ēt eidem negligēti ꝙferre si velit licet ille actionem non habeat ad eam petendā z idez tz

in.d.c.si clericus vbi dicit q̄ lz p̄benda neglecta nō debeat ex debito ipetranti.sed alia sic.vt in.d.c.si clericus nō tū tollit̄ qn ex sua liberalitate possit ordinarius ei cō ferre.z ex hoc vult Lap.qō p̄benda neglecta nō remaneat affecta pp canonicatū.in ꝟrū facit qō dicit Jo.an. in eo qō.s.dixi post eū:cū ad glo.ibi posset dici ꝟrū sup plet.s.qō non debet ꝙferri p ordinariuz nō aūt qō nō debeat ipetrāti.z hoc vz tenere rota in decisiōe allegata in proxima qōne.vbi ꝙcludit q̄ iste q erat factus canonicus a papa potest post mensem acceptare prebendaz si non est alteri collata. ex quibus verbis appet esse ō mēte illius decisionis qō post mensem prebenda nō remanet affecta.p̄o p̄mo ex quo acceptare p̄ōt ab alio.in quo videt dicendū q̄ indistincte post mensez non potest impetrans se ipedire de tali p̄benda:nec ē vez q̄ collatio canonicatus sibi facta afficiat p̄bendā simplr sed eaz solā quā infra mensez accepta .qz limitata ē collatio canonicatus respectu prebende quaz acceptauerit infra mēsem:vnde ex quo illā non acceptauit infra mensem quo ad illam est pinde ac si non fuisset canonicus: q̄ aūt illa prebenda non potuerit ꝙferri p ordinarium vel p scōm executorē infra mensem nō fuit ex eo.qz eēt affecta sed ex adiectione mensis q̄ hoc operaī vt hic z sic ōclarauit hāc glo.cuidā doctori de ipsa me iterrogāti p litteras.z p hoc dico q̄ verū est quod dicit Lap.q̄ ordinari⁹ p̄ōt neglectā libere ꝙferre cui vult.dico ēt q̄ possz eā ꝙferre expectāti i casu.c.si cleric⁹.lz nō teneaī vt ibi quod latiꝰ dico.j.e.q.in casu aūt huius cle. videreī eodē modo q̄ ordinarius eā conferre possit expectanti:licet non teneatur:z hoc si alteri nō debeatur tunc tamen nō dicet apostolicus sed capitularis.qū enim papa ꝑm nouam formā creat canonicuz non intendit q̄ p̄benda p̄mo vacatura afficiatur:tunc.n.esset locus.c.si clericus. sed intendit z ita exprimit q̄ afficiatur p̄benda quā acceptauerit infra mensez.vnde acceptatiōe nō secuta collatio canonicatus nihil operatur quo ad hāc p̄bendā. z iō non est vera illa particula glo.que dicit vt.s.dixi in hac qōne q̄ si nullus ibidez expectat etiaz post mensem debeat p ordinarium hec prebenda expectanti petenti conferri z cum decreto.i.q̄ alteri facta collatio nō tenet.qz imo tz vt p̄dixi qz p̄benda nullatenus est affecta nec est vez q̄ etiā infra mensem fuerit affecta ex vi canonicatus vt p̄dixi:sz solum ex vi decreti cum adiectione mensis.ex qb dico q̄ multuz refert hāc formā z casuz.c.si clericus.ibi enim in scōo rūso vacans non potest p ordinarium ꝙferri alteri q̄ expectanti q receptus erat in canonicuz z primā que vacauerat negligenter omiserat acceptare. ipsi enim negligenti primā.debetur secunda quando ibi nō sunt alij expectantes:z hoc iō quia cum sit canonicus debetur sibi p̄benda nulli alteri de iure debita:primā autē quam negligit petere;non potest:quia iam in illo quesitum est ius ordinario conferendi eam cui vult.posset tamen vt dicit Lap.ordinarius si vellet etiā conferre primam expectanti.z dic q̄ quo ad secundam nulli de iure debitam expectans obtinebit eam ab ordinario auctoritate apostolica per. d.c.si clericus. vbi dicitur q̄ alteri facta collatio non tenebit. sed in casu premisso ex quo gr̄a durat quo ad aliā p̄bendā quā expectās acceptabit ītra mēsez ordinari⁹ nō bz ꝑz ꝙferre expectāti saz executor.itē i illa p̄ferī oib⁹ expectātib⁹ fiē p̄ferri debuit.i p̄ma si eā acceptasset.sz si ordinari⁹ collator vellet ꝙferre isti p̄mā neglectā possz vt dixi.s.e.q.siē eā ꝙferre p̄ōt cui libz extraneo.nullo tū iure eā petere p̄ōt.ex qb⁹ oib⁹ cō cludit q̄ acceptatio fcā post mēsez nulli⁹ ē effect⁹.ꝙcludit ēt q̄ id qō dicit glo.hic i fi.nō ē vez i eo qō dicē q̄ nec i casu.e.si cleric⁹.nec i casu isto ordinari⁹ bz ptātē sup neglecta:qz imo p̄ōt eā libere ꝙferr̄ cui vult.nisi i cāu quo sint alij expectātes quoz gr̄e afficiant̄:z ad illū casū forte retulit glo.lz ispiciendo vba eius videant̄ velle q̄ ex quo expectans est canonicus debeaī sibi prebēda neglecta si nullus ibidē expectat. qō non est vez qz nō debeī. lz ei ꝙferri possit vt p̄dixi. ¶ Decimo q̄ro an expectās in forma de qua hic possit acceptare p̄mū beneficium i certum quod vacabit:gl.in verbo notitia dicit q̄ non.z i ea ibi qō vacat.de hoc no.de preben. si post q̄ lib.vi.i gl. iij.ibi.e.ti.verbum erit.idem no.de alie.mu.iudi.c.i.

§. Quem etiam. ¶ Nota de dictione aut que facit alternatiuam in qua sufficit alterum esse verum. de hoc in glos.iij.p̄o hoc de rescrip.cum inter. ¶ Secundo not.q̄ tacens hz p̄o ꝙsentiente:sufficit.n.hic q̄ presens recipiat collationem:z sic prodest taciturnitas alibi nocet. de his que fi. a ma.pa.ca.ex ore.ij.q.vij.plerisq;.vbi ō hoc.xxxij.q.iiij. dicat.xxix.q.ij.siquis.xviij.di.c.i. ¶ Tertio no.duos modos tacitos acceptandi prebendā vacantem.modū aūt acceptandi vacaturam no.archi.eo.tit.ne captande.lib. vi.in glo.hec forma. ¶ Q̄p.q̄ si impetrans petit beneficium sibi ꝙferre non debeat admitti:sed reijci: tanquaz ambitiosus.de elec.qualiter.soluit Paul. q̄ non est ambitiosus:qz ius suuz p̄osequitur sicut nominatus i scrutinio qui petit eligi.de elec.publicato.z electus qui petit ꝙfirmari.de elec.dudum.ij.z consecratus in eūm qui petit pallium:vt no.c.di.presta. ¶ Scōo opp.qz vz tex.velle q̄ acceptatio beneficij debeat fieri in presentia executoris in eo q̄ ponit duos modos acceptandi in quorum vtroq; executoris presentia requiritur cum tamen etiaz in eius absentia fieri possit.vt no.e.ti.c.i.lib.vi.ad fi.solue vt i gl. i vbo executorē. ex qua dic q̄ lz quo ad duos modos de quibus hic requiratur executoris pūtia non tollit quin etiam in absentia fieri posset.in quo dicit Paul. q̄ acceptatio tacita requirit executoris presentiā vt hic expressa non vt in contrario.z idem Gen.z dicit Paul.q̄ acceptatio facta in absentia executoria impedit collationem ordinarij z alterius executoris quando est decretū appositum cum termino.s.ℊ.proximo:secus si non essz decretum.qz tunc dz fieri in presentia executoris z p eū approbari.dic etiam q̄ tunc oz q̄ purificata sit gr̄a.s.e. ele.in prin. ¶ Quero cuius vtilitatis sit iste.ℊ.Solu.vt in gl.i.z idez Paul.z Gen. ¶ Scōo quero si collatio sit procuratori expectantis an sufficiat vt per hoc videaī expectans expectasse.glo.in verbo presenti.dicit q̄ sic.z idem Paul. ¶ Q̄p.ad hoc.ff.de ver.sig.l.vlti.in princ. z.l.si stipulatus fuerim in prin.gl.eadē soluit q̄ ille leges non loquuntur in procuratore:dī aūt in.d.l.si.q̄ si filiꝰ vī seruus stipulatus sit rem illam aut illam vtram ego vel lim non pater aut dominus: sed filius vel seruus habet eligere de alterutroz.z idem venit.l.si stipulatus fuerim. vbi idez dicitur exquo habetur q̄ electio est personalis quod dicit.d.l.si stipulatus.videtur.ergo non posse expedire per procuratorem.sed glo.vt predixi dicit q̄ nō loquuntur in procuratore. vult dicere q̄ in illis legibꝰ possit electio fieri per procuratorem nec diceretur expressa personam.qz q per alium facit per seipsum facere dī.de sen.ex.mulieres.regula q p alium lib.vi. ¶ Tertio quero circa dicta in proxima.q.an talis procurator possit eē laycus videtur q̄ sic.de procu.c.i.lib.vi.nudum.n.ꝙsensum exprimit nomine alterius.vnde sicut qs p̄ōt contrahere tanquam procurator matrimonium carnale.cuz illa cum qua non posset nomine suo ita debet esse z in spirituali.nam valet argumentum de carnali ad spirituale z econuerso de transla.c.ij.vij.q.i.sicut in contrarium de procu.cle.religiosus.vbi sicut religiosus prohibeī eē procurator sic nō p̄ōt aliū sbstituere.sic ergo laicꝰ q nō possz acceptare bñficium nisi suo tāq̄ incapax non posset ēt alieno. Paul.soluit distinguēdo z corrupta vz scriptura: sz considerato effectu dicit q̄ quandoq; loquitur de potentia cōpulsiua.i.p quā qs agit ꝺ aliquem: vt ad aliqd cōpellaī qñq; ō receptiua z executiua.p̄mo casu logt regula qō alicui.lib.vi.q̄ id qō lz nolle suo nō lz aliēo.z hꝫ si phibetur rōne delicti z si phibitio parit exceptionē per

emptioria

emptoriam.tunc.n.prohibetur p alium etiam cessionarium:secus si parit dilatoriam punitoriã psone cõtractu z iudicio in toto non mutato de quo remittit ad qõnẽ vsurarius.p se disputatã vbi de vsurario q cessit non vsurario actionẽ ad repetendas vsuras quas alteri dederat.distinguit cum queritur an psonalis exceptio doli vel alia obest cessionario:q2 aut loquimur de exceptione dilatoria iudicij contra iudicem vel ptem q̃ ꝓprie est psone pemptoria contractu z iudicio in totum nõ pemptorio. aut de pemptoria contractus vel iudicij. primo casu nõ obstat cessionario.sed extinguit cum persona principali: q2 in odium persone itelligitur inducta.pro hoc qui ma. ac.pos.cũ in tua.de offi.dele.iudex li.vi. vbi delegãtis recusatio non transit ad delegatũ q tñ vtitur auctoritate delegantis.ff.de iurisdi.om.iu.l.z q2.scõo casu aut cessionarius vtitur adminiculo sui auctoris aut non. si sic patitur oẽm exceptionem in rem siue habeat cãz lucratiuã siue non.ff.de publicia.l.i.§.si ego.si non vtit secus.ex hoc infert Pau.ibi q̃ si ageretur ex testõ vsurarij mãifesti obstaret exceptio.de vsur.q̃q̃ li.vi.quasi velit dicere q̃ tũc cessionarius vteretur adminiculo sui auctoris:z si secus qñ cessat tale adminiculum vt in premissa.q.z in eo quod dixi.§.e.q.de prohibito rõne delicti.dicit hic Pau.idez si prohibetur rõne rei vel mixti:secus si rõne defectus itelligentie vt in furioso cui acquiritur per alium qõ p se non põt.ff.de acq.pos.l.i.§.item acquirimus de vsucapi. labeo in fi.vbi glo.dicit autem pau.q̃ in casu nostro loq̃mur de potẽtia executiua z receptiua.z sic est locus scõo mẽbro distinctionis prius facte quo casu distinguit.idez Pau.q̃ qñq3 faciens noie alieno facit aliqd noie ꝓprio aliqñ nihil.p casu q̃ non põt suo noie nec alieno sic intelligitur cle.religiosus:q2 substituendo vtitur sua voluntate ꝓprio nomine in tñ q̃ dz ille suus substitutus cũ ergo fuerit per se non capax.xij.q.i.non dicatis.nec etiam põt in alium transferre.z ad.c.i.de procu.li.vi.respõdet pau. remittendo ad ibi no.si aũt nihil facit noie suo.tunc lz p prio nomine non possit põt tñ alieno.ex hoc infert pau.in q.premissa q̃ quãuis laycus non possit pro se acceptare beneficium tñ põt p alio z illi acgrit ex collatione absq3 cessione.pro hoc q2 non repit̃ phibitũ:z de hoc de pben. accedens.z dicit Pau.q̃ ex collatione acgritur dño vtile z directum dñium absq3 cessione simile qõ no. Innoc. ho.z com.de elec.q̃ sicut.z qõ no.de iurepa.postulasti. õ layco habente collationẽ pbendaz ex cessione pape: q2 inuestitus ab eo non sequitur aliqd spũale ab illo:sed a secratore vel alio cõfirmatore vel alio ministro eccl̃asti co z de hoc.lxiij.di.adrianus.de testi. dilecto de preben. dilectus.iij.z quod no.Arch.x.di.imperiuz.dicit ẽt pau. q̃ huic procuratori sufficit generale mandatum ad acceptanduz beneficium alias procurator generalis nõ acq rit absenti beneficiuz.sicut hereditatem temporalẽ:nec ẽt ciuncta persona hoc potest:q2 lz a lege admittat̃ psona coniuncta ad agendũ lex tñ non constituit procuratorem.ff.iudi.sol.l.i.§.i. de procur.non solum.§. si de dote facit qõ no.Spe.õ ciuncta psona.v.qd ergo.vbi dicit q̃ ciuncta psona non admittitur nisi qñ admittit̃ procurator generalis. ¶ Q̃p.ad hoc de rescrip.nõnulli i fi.de rest.i integ.cstitutus.z qõ ibi no.in.i.glo.so. Paul.q̃.c.nõnulli loquitur in casu speciali quando deficiente ratihabitione cessat interesse aduersarij. dic vt ibi dixi.q2 ibi admittitur cõiuncta persona super eo quod exigit speciale mãdatum.quia sic reperitur expressum ibi alias secus vt in iuribus proxime allegatis.z pro predictis est quod not. de offi.deleg.coraz in glo.i. ¶ Quarto quero circa hoc an habens mandatum ad acceptandũ beneficiuz possit acceptare dignitatem:sol. Pau.q̃ sic p ea que no.de reseri.sedes. ¶ Q̃p.ad hoc de pbẽ.c.vlt.so.ibi modiosis z restringibilibus sicut sunt rescripta bñficialia z eodẽ mõrñdet ad cle.non põt.de ꝓcu.sed ↄ hoc ẽ q2 ẽt mandatuz ꝓcuratorũ ẽ restringibile.de off.dele.cũ oliz. dic q̃ limo tamen restringit intantuz q̃ vbuz bẽficiũ non cõprehendat dignitates ꝓut de sua natura cõprehendit:de.v. sig.tua.i rescriptis aũt beneficialib⁹ determinatuz ẽ,cõtrariuz rõne p̃dicta.sunt.n.magis restringibilia q̃ mandata ꝓcuratoria.de pben.q̃uis.i.z.c.cui de nõ.li.vi.

§. ¶ Ceterum. ¶ No.q̃ occurrendũ est diuturnis vacationib⁹.sunt enim periculose.de elec.ne p defectu.pp periculum tẽporalium z spiritualiũ.c.ti.nulla de elec.cũ inter vniuersas.z.d.c.ne p defectu. ¶ Scõo no.obuiandũ fraudib⁹.de rescrip. sedes.de diuor.quãto.ff.de rei ven.i fundo.z hz Pau. poterãt cõmitti fraudes si dixissent se ignorasse vacationẽ cuz sciuissent z p eis faciebat p̃sumptio si nõ erãt habitãtes illius loci.regula p̃sumit̃.li.vi. ¶ Tertio no.occurrẽdũ litib⁹ de dolo z ꝓtu.finẽ.z.c. venerabilis. de re iudi.iurgãtiũ.C.õ agri.z cẽsi.litib⁹.li.xi. ¶ Quarto no. interpretationez papalẽ p quã interpretat̃ quẽ scire siue sciuerit siue ignorauerit de diuersis interp̃tationibus no.glo.de postu.p̃lato.c.i.sic z als interp̃tat̃ z fingit̃ matrimoniuz carnale ↄctum esse.de spon.is q. Itẽ spũale õ regu.vidua.xxvij.di.qõ interrogasti.hz Laud.q̃ dicit q̃ papa potest voluere mentes hoium ꝓut vult cum nedũ corpora z res imo ẽt animе oium xpianoꝝ in ipsius potestate ꝙsistãt.de trãsla.c.i.de re iud.cle.pastoralis.q2 talia olno subiacent eius dispositiõi.de ꝙcess.pben.ꝓposuit z de potestate pape ibi no. ¶ Quinto no.dziam inter locum z eccl̃iam:locus enim hic accipitur p opido vel villa vbi sita est eccl̃esia. ¶ Sexto no.q̃ sufficit in hoc casu vacationẽ esse notã in eccl̃ia ẽt si nõ sit nota in loco.de hꝭ in glo.antepenul.z hoc pp alternatiuã in qua sufficit alteruz eẽ vex.de rescrip.inter.instr.de here.instr.§.vlt.dz autẽ eẽ publice nota vt in littera ex qua nota q̃ non sufficit q̃ sciatur ab aliquibus sz oz q̃ publice nota.i.oibus q nota fuerint negligentes inuestigando.de hoc simile habes de elec.cle cãm.§.vex:z dicit Laud.illud publicum qõ nemo ignorare potest.xvi.di.qd dicitis.de hoc no.glo.de excep.exceptionẽ. ¶ Septimo no.q̃ cũ agit̃ de cõmodo alicuius presumitur sciens nisi ꝓbetur ignorans ex hoc colligit Lau.casum in quo non licet ignorare factuz sicut nec ius qõ dicit Gen.ꝙtingere ex iuris fictione per quã fingitur ẽt scire factuz alienũ qõ publice factum est:z hoc ẽt si sit absens.licet regulariter absens p̃sumatur ignorare.q ma.ac.pos.c.fi. Itẽ alꝭ regularit̃ in facto alieno presumitur ignorantia nisi probetur scia ff.de proba.l.verius.regula p̃sumatur.lib.vi. ¶ Octauo no.qõ iputatur ei qui scire potuit.de hoc in glo. vlti. facit.ff.de iur.z fac.ign.regula. ¶ Nono no.qõ deꝰ dz scire id qõ p alium inuestigare potuit.p hoc q2 hoc casu potuit ipetrans p aliuz facere sibi bñficiũ ꝙferri.vt dixi §.in.§.proximo.q.ij.z.iij. ¶ Q̃p.q̃ tempus vacationis debeat cõputari a die notitie.eo.ti.q2 diuersitatem. glo. penul.dicit q̃ quo ad hunc casum inductus ẽ hic rigor q̃ mensis currat etiã ignoranti cuius rõnem tangit etiã eadem glo.ante fi.ibi sed dato.dices q̃ lz hic subsit impossibilitas tamen circa alia beneficia non pdit priuilegium acceptandi z ex hoc tẽperatur iste rigor quod no. ¶ Quero an ↄ interpretationem hanc admitti debeat probatio:Lau.q̃ non cum sit presumptio iuris ipsum debere scire q̃ ratio nõ sufficit.nã ↄ p̃sumptionem iuris bene admittitur ꝓbatio.vt no.de spon.is q.hz dic q̃ potius est fictio vt dixi i.vij notabili.z ↄ fictionẽ nõ admittitur ꝓbatio.d.c.is q.dicit aũt Pau.q̃ ↄria ꝓbatio nõ admittitur nisi ꝓbare vellet ipedimentũ qõ excluderet omnẽ possibilitatẽ scie z hoc idẽ tz glo.pe.in fi.z videtur hoc vltio casu q̃ tps mẽsis nõ currat.qõ facit ad id qõ dico.j.q.vij. ¶ Secũdo q̃ro si locus vbi sita ẽ eccl̃ia caret habitatoribus vbi attenditur notitia gl.ij.dicit q̃ loci proximioris.z idem Lau.z Gen. ¶ Tertio quero nunquid quod hic dicitur de modo p̃sumendi que scire locuz hz in casu.c.si clericus.de pben.li. vi.glo. penulti.

ꝙ non.qz hic tñ ōterminatur quādo dicatur habere notitiā in hoc casu: ibi vero simplr pumt negligentia: vult dicere ꝙ p hūc.ℌ.nō imutaꝫ id qō no.in.d.c.si clericꝰ.in eo qō dī ibi de illo q neglexit acceptare p̄bendā de quo glo.ibi in v̄bo negligent.dicit ꝙ qñ dicaꝫ negligēs relingtur arbitrio boni viri.i.iudicis,ibi.n.agiꝫ de puniendo negligentiā ꝛ iō oz ꝙ legitime p̄sumaꝫ eū sciuisse nec stat iz cū sciuit dī negligēs si nō acceptauit.sz cū aliquo moderamine arbitrio boni viri q videbit an lapsum fuerit tēpus in quo potuerit deliberare.sic dz itelligi glo.p̄alle. in.d.c.si clericus.que ēt sic logtur.hic aūt nō agiꝫ de pumēdo negligentē.nō.n.est sibi pena i hoc ꝙ mēlis labaꝫ qz remanet gr̄a firma in alio beneficio infra mensez acceptādo:iō statiz currit tp̄s a die quo vacatio fuit publice nota.vt ℌ.ꝛ ō hoc.ĵ.q.v. ¶ Quarto q̄ro an qō dī hic de mō notitie locū habeat quo ad ea q̄ no de rescrip.capitulū.in glo.ꝛ ita vbi dicit ꝙ valent p̄me littere sz non scōe que de p̄mis nō faciūt mentionē:si p̄mus nō fuit negligēs in p̄sequēdo ius suū.glo.penul.hic dicit ꝙ nō vlt dicere ꝙ nō statiz inferꝛ ꝙ p̄mus sit negligens ex eo ꝙ nō fuit vsus suo rescripto imo no.ibi ꝙ licet i rescriptis ad lites is qui non vtiꝫ p annū censeaꝫ negligens.de rescrip,si aūt.ꝛ.c.plerūqz.secus tū in gratiosis in qbꝰ hoc nō est exp̄ssuz.vñ in eis erit arbitrariū qñ p̄mus videaꝫ negligens.rō aūt diuersitatis inter casuz illum ꝛ casum huius cle.colligiꝫ ex his que dixi in p̄xima qōne.ibi enī agitur de extinguendo totū ius impetrātis.ℌ aūt secus ꝛ de hoc in sequēti.q. ¶ Quinto q̄ro ad idem an qō hic dī de notitia locū habeat in casu.c.si pluribꝰ.de p̄ben. li.vi.vbi habens eligere bz terminū.x.diez post q̄ gratia nota sibi erit.glo.pe.ꝙ nō.qz si cōputareꝫ decennium a tēpore quo nota esset vacatio in loco beneficij ꝙtingere posset ꝙ p̄uius nō posset scire infra.x.dies de p̄uisione sibi facta.ꝛ sic sine cā pderet ius acceptādi.dic ꝙ isti casus sunt diuersi:ibi.n.attenditur notitia respectu gr̄e hic respectu vacationis.puto tñ ꝙ ēt si gratia nota foret foret in loco beneficij nō sufficit quo ad casum illius.c. sed simpliciter oz vt sit sibi nota vt ibi dī. alꝫ ꝙtingere posset ꝙ sine culpa pderet ius optādi ex toto qō nō contingit in casu nostro p ea que dixi i duabꝰ p̄ximis q̄stionibus. ¶ Sexto quero ad idem an qō hic dī de notitia locū bz quo ad extrauagantē susceptī. Jo.xxij.circa mediū.vbi dī ꝙ hi quibus ex iure spāli debentur fructus p̄imi anni beneficioz vacantiū infra.x.dies debēt eligere an velint id qō soluit p̄o decima.an residuū decima reseruata bñficio.glo.pe.dicit ꝙ nō.eius ratio est:qz ibi non eligens infra.x.dies pdit ex toto ius eligendi quod secus est hic vt dixi in tribus p̄oximis questionibus. ¶ Septimo q̄ro an hec littera locū habeat in eo cui facta fuit gratia p̄opr̄io motu: Lap.ex verbo impetrantē arguit ꝙ nō.vñ sm eū tunc non cōputabitur mēsis nisi a tpe scie.Ꝛrium puto.nā dī impetrās large ēt si gratia p̄cedaꝫ motu p̄opr̄io ponderatio aūt Lap.est pulchra. sed in Ꝛrium est qz motus p̄opr̄ius non ampliat gratiā sed operatur solum quo ad euitandum vicium subr̄eptionis.vt no.ℌ.ti.i.cle.si romanus.in glo.ante pe.vel quo ad alios effectus in iure exp̄essos. Jtem qz ℌ restitutio non fit in odium impetrātis sed ad p̄cludendum tēpus vacationis ꝛ ad occurrendū fraudibus ꝛ litibus vt dicitur hic in littera que ratio locū habet ēt si gratia sit facta motu p̄opr̄io. ¶ Octauo quero si impetrans misit p̄curatoꝛes ad locū beneficij qui p eo acceptaret vel vacationē intimaret ꝛ ipse procuratoꝛ ante vacationē mortuus est ignorante impetrāte qui ob hoc omisit acceptare infra mensē:dicit Hen.posse probabiliꝫ dici ꝙ si adhuc res est integra possit aduersus lapsum temporis restitui ꝛ sic acceptare.ar.ff.ex qui.ca.ma.nec non.ꝛ.l. sed ꝛ si.ꝛ qō in eis no.sed si beneficiū iam sit alteri collatum ad illud regressuz habere nō poterit.p ea que no.ō resti, ſpo.ex parte.sufficit.n.ꝙ in alio sibi ius reseruet.alꝫ si nō reſernaretur puniretur iusta ignorantia ꝙtra id.C. de tabula.generali.li.x.de ꝙsti.cognoscentes.sed videreꝫ posse dici ꝙ hoc casu sit tutus ipso iure.ita ꝙ mensis nō curraꝫ p id quod dixi.ꝛ.c.ℌ.q.i.illud tamen ꝓcedit qñ ꝓbaretur impedimentū excludens oēm possibilitatē qō nō est hic:qz potuit mittere dño. ¶ Nono q̄ro nunqd ipetranti currit iste mensis ante habitas lr̄as: Bertrā.dic ꝙ si sciuit vacationē bñficij potuit acceptare:ideo currit ei mensis:secus si ignorauit. Jo.de lig. dicit ꝙ eoipso ꝙ sciuit gratiā sibi factam currit mensis:qz potuit acceptare sicut etiam is qui scit se heredem pōt adire ante apertas tabulas.C.de cadu.tol.l.vlꝛa.ℌ.in nouissimo. Jtē annus deliberandi computatur a die qua scit se heredem etiam non aperto testamento.C.de iur. deli. cum antiquoribus.ꝛ ibi glo.quod no.qz sepe vidi dubitari de hoc: an ante habitas litteras possit acceptare.ꝛ dic ꝙ talis acceptio habet omnem effectum quem habuisset si tunc habuisset litteraſ ꝛ hoc dūmodo postea lr̄as habeat.qō plenius dixi de resti.spo.ex conquestione in repetitione.

¶ De rebus ecclesie non alienandis. Rubrica.

Monasteriorum. Nota in verbo occurrere ꝙ futura sunt spectāda de s̄r.non oz.c.i.vbi de hoc. ¶ Secundo no.in verbo administrationi.ꝙ ita firmo iure tz camerari⁹ sacrista vel quiuis alius obedientiarius suam administrationem sicut abbas p̄ior vel alius suā ecclesiā. ita ꝙ id quod lz.vni lz alij de sta.mo. cū ad monasteriuz ℌ.tales. Lau.q tū dicit ꝙ hoc non simpliciter ꝓcedit. qz creati p electionē ꝛ ꝙfirmati p superiorez difficilius remouentur ab administrationib⁹ q̄ alij de sta.mo.monachi. Jtē instituti in ecclesijs parrochialibus p ep̄os.lz p̄esententur p abbates ēt difficiliū remouentur.de capel. mo. c.v.o lib.vi.r viij.q.i.c.i. ¶ Tertio no. p ꝙcessio ad vitā non pōt alicui fieri de bonis ecclesie p p̄elatum. Et dic Lau.ꝙ talis ꝙcessio que p̄sonaliter ꝛ intuitu p̄sone fit de bonis ecclesie regulariter tanquam ambitiosa restringitur de p̄eben.quāuis.i.li.vi. Dicit ēt ꝙ vita longeua hominis est vsqz ad centum annos.ff.de vsuf.l.an vsufructus plures.tamen hodie moriuntur.ĵ.l.annū q̄ vltra viuant.C.qui eta.se excusa.l.i.li.x. ¶ Quarto not. ꝙ aliud sunt redditus aliud fructus.de hoc in glo.ver. redditus iuncta glo.ĵ.e.cle.v. verum in v̄bo fructuū.de hoc de deci.pastoralis. Et in eo qō glo.in v̄bo fructuū dicit ꝙ plus est in redditu q̄ in fructu,dic ꝙ hoc est.qz ois fructus cōsistit in redditu ꝛ non ecouuerso.quod recidit in idem. ¶ Quinto no.ꝙ cā necessitatis vel vtilitatis p̄mittitur alienatio rei ecclesiastice que alꝫ ꝓhibetur. Et de necessitate exemplificat Lau.vt qz alꝫ peribant molēdina vt domus monasterij.vel dic ꝙ forte monasteriū erat grauatuz debitis vel quid simle. De volūtate exemplificat Lau.vt qz monasteriū emit castrum valde vtile ꝛ vicinū.p̄o hoc.xij.q.ij.sine ꝛ be due cause frequenter p̄mittunt a iure cōi recedi.i.q.vij.ℌ.nisi rigor. vbi de hoc ꝛ sp recipiuntur in alienatione.xij.q.ij.sine.ꝛ.c. aurum.e.ti.c. i.lib.vi.sicut in dispensatiōe.i.q.vij.tali. Et dicit Steph. ꝙ ad has causas reducuntur oēs alie quas no. Hosti.in summa.e.ℌ.que res. ¶ Sexto no.de dictione aut ꝙ sufficit alterum ſ. ꝙ subsit necessitas vel vtilitas de hoc in glo.in verbo aut. ¶ Septimo no.in verbo monasterij: ꝙ consideratur vtilitas monasterij.non p̄sonarum. ex hoc dicit Lau.ꝙ ex eo ꝙ religiosi expendunt in pulchris equis fulgidis vestibus vel similibus non potest dici versum in vtilitatem vel necessitatem loci.de hoc.ĵ. q.xxxi. ¶ Octauo not.in verbo conuentus.ꝙ sicut non licet p̄elato sine consensu capituli agere sic nec contrabere. Lau. qui allegat de iudi. causam. Sed primuz regulariter

gulariter non est verum. de reserip. edoceri dic vt ibi. Itē nec sēz nisi qñ ꝯctus sapit alienationē vt ℏ. ¶ Nono no. q̄ quentus dī religiosoꝝ vt hic ꝛ de preben. nisi. ꝛ de sta. mo. monachi. §. pe. de his que fi. a pre. c. ij. de ele. si religiosus. li. vi. de testi. pñtium. eo. li. ꝛ ethimologia quē tus ponitur. l. di. i. c. ꝛ fi. ¶ Capitulum āt est secularium. de preben. nisi qñqz tñ ponitur vnum pro alio. de q̄sue. cum dilectus de elec. cum terra. quandoqz capitulū ponit pro articulo de appel. reprehensibilis in fi. de verb. sig. olim Paul. ¶ Decimo not. q̄ auctoritate seu q̄sensu prestan dis proximior est quentus propius q̄ supior prelatus. Laud. q̄ probatur ex eo: qꝛ pmittit hic de quentu. ꝛ sufficit de prelato supiore. ¶ Undecimo not. q̄ in casu hui⁹ cle. requiritur assensus quentus ꝛ prelati supioris. ¶ Ex hoc dicit Gen. q̄ non sufficit peti q̄silium. pro hoc qō no. de q̄sti. c. penul. ¶ Duodecimo no. in verbo accedente q̄ q̄sensus potest interuenire etiam post actum celebra tum: ꝛ ita no. e. ti. c. i. li. vi. ¶ Quod dicit Stepha. verum ni si bona que alienat prelatus spectent ad mensam quen tus: qꝛ tunc bene regitur eius q̄sensus in ipso contractu p id qō no. de q̄sti. cum omnes in glo. ¶ Oppo. in eo qō hic prohibetur q̄cessio ad vitam de eo qō no. ꝛ vi. q. i. pos sessiones ꝛ de his que fi. a pre. c. ij. So. Mathe. ꝛ se am pliando distinguit q̄ aut alienatio rerum ecclesie dꝫ fie ri ꝑpetuo de qua. xij. q. ij. fine. e. ti. c. i. li. vi. ꝛ nisi seruet nō valet qō fit per dicta iura. ipsa aūt forma seruata si eccl'a lesa est restituitur de in inte. resti. c. i. ꝛ. c. q̄stitutus. Si ad tp̄s aut in prelato seculari aut in religioso. In seculari di cit Mathe. q̄ ꝛcedere pōt sine consensu capituli maxie vbi non leditur ecclesia per. d. c. ij. de his q̄ fi. a p̄la. ꝛ qō ibi no. Inno. vt eccle. bene. c. vno in fi. glo. magne ꝛ Ar chi. eo. ti. c. i. lib. vi. de regula. dicit Mathe. q̄ concedere potest nisi ꝑm formam huius cle. ¶ Scōo op. ad id qō dixi in primo contrario de seculari: q̄ ipse ēt non possit ad tempus concedere. xij. q. i. episcopus. So. Mathe. q̄ ibi ecclesia fuit defraudata. i. in fraudez ecclesie fecit. cō tractum ideo non valet. ¶ Tertio oppo. ad idez de his que fi. a pre. ea noscitur. So. Math. q̄ ibi de concessione spiritualium vbi dꝫ esse maior examinatio: qꝛ de tāta re sepius est tractandum. vij. q. ij. c. vltimo. de hoc. xlij. dist. quiescamus. Per hoc dicit Mathe. q̄. c. possessiones. preallegatum loquitur in concessione temporalium. ꝛ ad tempus ꝛ cā pietatis qō lꝫ vt ibi. ¶ Quarto op. in eo q̄ prohibet concessionem ad certum tempus ꝛ. j. ver. vez pmittit. est ergo hic ꝛtrarietas ꝫ id. ꝫ. in pbemio Greg. So. dic ibi certū tp̄s non modicū. In fin. autem dicit de modico. Paul. Lau. autē dicit q̄ hic prohibet ꝛcessio ad tp̄s quātumcūqz modicū: secus de arendatione. i. fru ctuum venditione vel alijs licitis ꝯctibus de quibus. j. i fi. quod est verius. qꝛ hic loquitur de concessione rerum vel iurium que prohibentur. In fine vero de locatione fructuum vel similibus cōtractibus. ¶ Quero an hec cle. inducat ius nouum: gl. tertia dicit q̄ sic saltē quo ad penam. Idem lau. qui in verbo edicto dicit q̄ p hoc ver bum hic q̄stituitur nouum ius. Ex hoc nota q̄ p verbū edicimus inducitur nouum ius. sicut ex verbo decerni mus. In hoc tamen non persistit Lau. imo dicit q̄ hec cle. est declaratiua iuris antiqui cum quasi idem innuāt iura. ℨ. e. possessiones. ꝛ de procu. c. ij. in fi. ꝛ idem Genz. qui ex hoc infert q̄ concernit preterita ar. de vsur. cum tu. alias regulariter contra de consti. c. ij. ꝛ fi. Paul. te net primum in quo dic q̄ non est contrarietas. quia etiā glo. videtur velle q̄ sit declaratiua iuris antiqui preter q̄ quo ad penam. Ex his deciditur sequens questio.

¶ Secundo quero abbas quidam in Cathalonia ante publicationem huius clemen. fecit concessionem hic p bibitam an reuocata fuit per hanc cle. Laud. formaꝛ hodie questio non est necessaria. ipse arguit q̄ fuerit re uocata per. c. ij. ꝛ fi. de consti. Contrariuz determinat sal tem in prouincia. Terroganeñ. pp q̄stitutionē ibi prius factam per quēdam legatum de latere quod est facti. di ctū aūt est vez per id quod dixi in proxima questione. ¶ Tertio quero an hec cle. locū habeat in prelatis secu laribus: glo in vbo religiosus dicit q̄ nō est: idē Pau. ꝛ Gen. dic tñ q̄ ipsi debent obstinere a talibus eo. ti. nulli in aut. ō nō alie. aut permu. §. nos igit. colla. ij. ¶ Quar to q̄ro circa hoc quare magis prouisuz fuit hic i religio sis q̄ in secularibus: dicit Lau. q̄ ideo qꝛ magis abute bp̄tur q̄ seculares: ideo magis occurrendū fuit. ar. ff. de legi. naz ad ea. xvij. q. iiij. in venditionibus. in fi. Itē quia semel applicata aduersus religiosos ad seculares trans ferre non licet. e. ti. possessiōes. de stat. regulariū. ea que. Itē religiosi nō habent ita plenā administrationē reruz ecclesie sicut seculares. vñ ēt facilius remouent. de accu sa. qualiter. ij. in fi. de symo. lz nec in morte de ipsis hēnt dispositionē sicut seculares. de donat. ceterū. de testa. re latū. ij. qꝛ ergo p concessionē nō ad modicū tēpus videt quodd̄ ius trāsferri ad recipientes. ff. si ager vecti. l. i. ideo nō pmittit qꝛ nō possunt prelati trāsferre plus iuris q̄ habeant. de dona. inter vi. ꝛ vxo. nuper. Lau. sed hoc vltimū locū haberet in secularib⁹. vnde videt verior p ma ratio. vel hoc. phibuit fauendo religioni qꝛ summa est ratio que pro religione facit. ff. de reli. sunt persone. ¶ Oppo. ad hoc de syndico. c. vno vbi aliqua ō bonis mōasterij assignant fausto. sol. Lau. q̄ illud ex causa ra tionabili qō lz. sicut hic permittit ex eā neceffitatis. Vel dic melius q̄ ibi. cōstituit salariū aduocato qō soluetur de fructibus monasterij. dic tamen q̄ primū ēt fieri pōt pro hoc qō dico. j. gōne. xvij. ¶ Quinto quero in qui bus religiosis locū habeat qō hic dicitur: glo. in vbo cu ius. dicit q̄ quilibet qui presit administrationi: vt tex. si ue perpetue siue tēporali: ꝛ maxime obedientiarie. idez Pau. qui allegat de sup. neg. p̄la. cle. vna. versi. premis sa. ꝛ ē simile de sta. mo. monachi. §. prioratus. de priui. c. i. vbi nisi forsan. li. vi. de rescrip. clc. i. j. de sta. regu. ne in agro. ¶ Sexto quero si religiosus caret administratio ne: dicit Pau. q̄ cōcessio p eum facta non tz: sed tamen pena huius cle. locū non habet. ¶ Septimo quero si re ligiosus preest ecclesie seculari: glo. in verbo cuius dicit in eo hanc cle. locū non habere idē Lau. qui in verbo ec clesie. intelligit de eccl'a in qua religiosus facit p vicariū deseruiri. de preben. cum singula. in prin. lib. vi. secus si ipsemet p eꝑm fuerit institutus ad curā cū talis censea tur potius secularis q̄ regularis. de capel. mo. c. vno. lib. vi. Pau. idem. Et in eo quod hic dicit de ecclesia: intel ligit de ecclesia solita gubernari per seculares. e. ti. pos sessiones. de preben. cum de beneficio. lib. vi. vel secun dum eum ecclesia ponitur hic pro administratiōe re gulari. lv. dist. §. quod autem. Genze. etiam tenet idem per id quod dicitur ℏ in prin. administrationum regula rium. ꝛ quia cum hec cle. sit penalis non est laxanda. ar gu. de elec. statutum. lib. vi. pro hoc qō no. j. de deci. cle. i. in glo. i. in fi. ¶ Octauo quero si secularis per dispen sationem preest ecclesie regulari: dicit Pau. idem qō i religioso quia hic vult prouidere administrationi non p sone. quod no. ¶ Nono quero de quibus loquitur hec littera ibi iura. Pau. exemplificat in iure colligendi pas sagium vel petendi collectas pro caualcatis vel simili bus. de quibus in spe. de resti. spo. §. nunc dicamus. Ex hoc infert q̄ talia iura comparantur imobilibus. simili ter ꝑm eum comparantur imobilibus quo ad vsucapio nem. C. de prescrip. lon. temp. l. fi. ꝛ quo ad alienationem e. ti. c. ij. lib. vi. vbi nota. q̄ computantur inter imobilia. sed dicit Pau. q̄ ℏ ꝛ ibi colligitur contrarium quia po nuntur vt diuersa Steph. dicit q̄ non comparātur quo ad omnia. ff. de re iudic. a diuo. vbi ponuntur vt diuer sa. pro hoc de elec. generali. ꝛ. c. quia sepe. de offi. ordi. presenti. lib. vi. pro hoc inducit Pau. quod dico in se quenti questione. ¶ Decimo quero circa hoc statuto cauet q̄ omnia bona homicide mobilia ꝛ imobilia de-

beant publicari.an publicabuntur nomina debitorum. Gtandi.in suo tractatu dicit q nō p.l.vlt.ē.ff.cubine. ff.de leg.iij.l.si chorus.§.i.l.si fundus.l de leg.ij.Ga ius.vbi legatis bonis non intelliguñ legata nota.ff.de pec.quā tuberonis.§.hoc amplius.facit quod no.spe.de fruc.l interesse.§.i.v.scdo querit.l sequēti.l qō dico in sequenti.q. Undecimo quero circa idē aliquis legauit Titio imobilia.Seyo mobilia quis habebit nota:de hoc.ff.de ver.sig.mouentiū.dicit Ja.de are.q neuter p d.l.quā tuberonis.ad predicta est qō no. Jo.an.in addi. spe.in.d.§.i.v.sed quid si debeo.r.l de hoc dicit Bar.ō auc.tu pōt alius pupillus. Duodecimo quero an pro hibitio de qua hic locū habeat i collatiōe beneficiorū: vī q sic:qr in eoz cui fit collatio trāsferunt iura.de cau.pos. cū sup.l qō ibi no. Inno.3tium ts Pau.dicēs q hic lo quit de his que plātus nole ecclie dz retinere. sed bñfi cia retinere nō pōt.de institu.c.fi.imo valet consuetudo q solus prelatus sine capitulo ferre possit. de his que fi.a pla.ea noscitur. Decimotertio q̄ro si de cōsuetu dine erat ante hanc cle.q solus plātus possit concedere possessionē ad tps vel ad vitā.dicit Pau.q si erat rōna bilis l pscripta non fuit sublata per hanc cle.de consti.c. i.lib.vi.vbi dicit q papa nō vult tollere speciales cōsue tudines rōnabiles p 3rias 2stitutionē nisi hoc exprimat Ex hoc dicit Pau.q si natura rei habebat q cōcede retur vtile dominiū ad tps vel ad vitā p solū prelatum. solus hoc poterit facere.facit qō no.e.ti.cū sup. Hosti.ta men de his que fi.a prel.ea noscit.dicit q plātus presert bere pōt q solus conferat ecclias.nedū quo ad titulum sed etiā quo ad pprietatē si ex hoc putdet neceſſitati alia rū ecclarū:vt ad edificationē vel substentationē minis troꝝ.ar.de dona.apostolice.xij.q.ij.aurū.l.c. bone. sed q cōcedat rē ecclesie laicis sine 2sensu capituli prescri bere nequit.xij.q.ij.fine. Rationē diuersitatis assignare nititur p.c.cū apostolica.de his que fi.a prela.l qr qō se mel deo.dedicatū est nō dz reuerti ad humāos vsus.ō re.pmu.c.ij.qr laici clericis oppido 2t.e.ti.c.fi.qō nō pla cet Pau.arg.de re iudi.cū cā.l.f.c.proximo.vbi hoc vi det reprobari. Itē iura generaliter loquūtur nec distin guunt inter clericos l laicos.ergo nec nos distinguam⁹ ij.q.i.proposuisti.quod placet.ad.c.cum apostolica dicit Pau.q logtur.de re reuocata ab ecclesia hic de aliena ta ab eius dominio. Decimoquarto q̄ro an respectu cuiuslibet possessionis procedat phibitio. de qua hic in glo.in ver.possessiones dicit q sic.siue transferant oēs siue alique.Et expōit Steph.possessiōes.i. res possesse. §.e.vt.§.in fi.l.c.possessiones. Decimoquinto quero si prelatus possessiones vel alios redditus tēporales ad mensam suam spectantes clericis vel laicis benemeri tis concedit ad certū tempus vel ad vitam:dicit Lau. hoc fieri posse per.c.possessiones.e.ti.l de preca.c.fi. xij. q.ij.quicunqꝫ. xvi.q.vi.illud. quod etiam tenet Gen.de hoc vt eccle.benefi.c.vno. Pau.tenet contrarium per ter.ibi pecunia etiam recepta. l ibi quouismodo. quod est tutius ne fiat fraus huic.c. Decimosexto quero quid de decimis spectantibus ad mensam:videtur q etiam benemeritis non possit concedi dato q vera sit opinio Lau.de qua in proxima questione.Sunt enim spiritua les ergo non possunt pro seruitio temporali conferri.de pa.cum pridem.de trāsactio.super eo.de symo. cū eēnt dicit Lau.q indigenti l pauperi ad substentationē l in elemosynam dari possunt.x.q.i.c.pe.l fi.nō tamen assi gnando in titulum sicut assignantur clerico ad quem per tinent ratione beneficij..sed tantum fructus eaꝝ assigna ri debent siue sint laici siue clerici.de hoc per Inno. de prescrp.cām.ppetuo vo nō possent iure proprietatis as signari personis priuatis in feudum vel simili titulo qr debent in vtilitatē ecclesie remanere.xvi.i.q.vtj.c.i. qō dicit Lau.verū in decimis per ecclesiam possessis.sz in possessis p laicos que nō possunt de manu ipsoꝝ extrabi hoc licet. qr non est inutile ecclesie q ab ea recognoscat vtile dñium ꝓpter multos casus in quibus ad ecclesiam poterunt reuerti ar.de resti.spo.olim.i.de loca. potuit.x. colla.qui.mo.feu.amit.per totum. Decimoseptimo quero si constituitur pēsio i pecunia vel possessionibus alicui sub pacto quod adepto beneficio sufficienti debe at eam dimittere:lau.querit l non est qō ad ꝓpositū:ipse dicit q fieri pōt qr non dat nec ꝓmittitur beneficium p illa pensione nec econtra.sed pensio datur ad tps donec superueniat beneficium p cuius adeptionem vanescit. sicut l alias p adeptionem ecclie vacat pma.de preben. de multa. qō procedit si seruitium p quo 2cedit pensio erat spirituale. vel si pensio 2cedatur loco beneficij sicut fit de pben.dilectus.ij.alias illicitū esset: qr vī deductū in pactum qō dimitteret pensio que est cōmodum cor porale p titulo beneficij. Decimooctauo quero si ad uocato assignata erat talis pensio in fructibus decimaꝝ vel in alijs rebus ecclesie pro patricinio iam ipenso ec clesie.an si habebat ad vitam p 3ctum 2iugij pdat:dicit Lau.q nō.si fuit assignata sine aliquo spāli titulo.e.t.pos sessiones.xij.q.ij.qcunqꝫ. Idem dicit de beneficio sim plici huic collato in titulum.dūmodo non fiat bigamus l alias clericaliter viuat ar.de cle.2iuga. Jo.a contrario Sed ibi contrarium teneo. qr extra duo ꝓilegia. de q bus de cle.2iu.c.vno lib.vi.talis censet p oia tāquaꝫ lay cus .sed laycus non est capax beneficij ecclesiastici.de i sti.c.ij.de hoc dic vt dixi in.d.c. Joannes in.ij.contrario. Decimonono q̄ro an pensionē 2stitutam eo mō quē dixi in ꝓxima.q.possit successor 2stituentis reuocare:di cit Lau.q non.quando fuit 2stituta p beneficio tā ipen so.ita q hoc 2stet.non.n.sufficeret ita scriptum esse i lit tera 2stitutionis.qr frequenter talia exprimuntur ad co lorandū gratiā. de sac.san.eccle.iubemus.ij.§.sciētes. Sed si fuit cōstituta pro obsequio impendendo.dicit lau. q reuocari pōt ar.de ꝓcur.cle.fi.xij.q.ij.quicūqꝫ l.c.hoc huius placiti.c.ecclesiasticis idem Gen. Vigesimo quero si prelatus concedit parciario prędium p consue ta pensione l ad tps consuetum dicit Pau.nō esse locū pene de qua hic:qr ꝫ loquitur de concessione preiudicia li. Vigesimoꝓximo quero circa hoc qō si dicat vltra tps consuetum:dicit Pau.locū esse huic pene p litterā ibi quouis modo.l quia parari posset ꝓiudiciū ecclesie. qō intellige qñ ad tps non modicū.qr sic logtur hoc ꝓn cipium dixi.§.in vltimo 3rio. Pro suo dicto iducit pau. qō no.Host.l Inno.e.ti.nulli.vbi dicunt q sufficit in alie nationibus seruare solemnitatē inductā a consuetudine sic intelligunt.xvij.q.iij.in vēditionibus.l idē ibi Hug. l Host.tamen 3 p.c.i.e.ti.lib.vi.Et idē no.in summa eo. ti.§.iij.ver.in rebus.in quo dicit Paul.q si predicta cō suetudo est onerosa non vz.de consue.c.i. l onerosam re putat consuetudinē p quā euitat solēnitas vt si inducit q solus prelatus alienare possit.vel cum vno vel cū duo bus de capitulo omisso tractatu. vel sine licētia superioris si non est onerosa. vz vt qr formā aggrauat. puta q trac tetur.penes metropolitanuꝫ vel qd aliud.de consue.cū dilectus.de ver.sig.abbate.ar.pro hoc de consan.qō sup. Vigesimosecūdo quero de intellectu vbi alicui.gl. exponit priuato vel collegio.l quod dicit de collegio.pce dit respectu concessionis ad certū tps. non respectu cō cessionis ad vitam.qr collegiuꝫ non moritur sicut nec di gnitas.de rescrip.si gratiose lib.vi. Vigesimotertio quero de intellectu verbi ad vitam eius.gl.exponit.l idē Pau.l Gen. Vigesimoquarto quero circa hoc.an talis concessio dicatur ppetua glo.eadē dicit q sic.l idez Pau.p id qō no.in.c.perpetua allegato in gl. vicens q tales sunt contractus quos ineunt religiosi sm formam c.precarie.x.q.ij.Host.tñ in summa de his que fi.a pla.l Feder. in consilijs.cli.dicunt q in concessione ad vitam non requiritur solemnitas que requiritur in ppetuis. p hoc.qr de hoc non loquuntur iura. sz disponūt de aliena

tione perpetua

tione perpetua.vnde videtur sufficere ꝙ ꝙstet pecuniaꝫ versam esse in ecclesie vtilitatem ꝛ quomodo hoc cõstet dicam.j.q.xxx.que no. ¶ Vigesimoquinto quero in eo quod dicit de pecunia:an dans pecuniam repetat:gl.in verbo pecuniaꝫ remittit ad no.c.ti.ad nostrã. Paul.j.e. cle. ver.siquis.in verbo ius aliquod dicit ꝙ non acgritur ius quo ad rez.tñ agit pro precio de euictione.vt no. Jo. ꝛ Lau.xij.q.ij.vulterane.lꝫ ꝙtrarium no.x.q.ij.hoc ius.ꝛ nihil ꝛliud dicit Lau.ꝛ Gen.arguunt ꝙ non debeat reddi.qz presumit malefidei possessor exquo ꝙtra iura mercatur.maxime si est psona cui nõ lꝫ ignorare iura. xvi.q. iij.§.potest v̄.vniuersas.C.de rei domi.vel temp.vniuersas.C.de agri.ꝛ censi.quemadmodũ lib.xi.de prescr.xxx. vel.xl.anno.l.i.de euic.si fundũ.x.q.ij.hoc ius de prescri. si diligenti.ꝛ.c.i.li.vi.secus si esset bonefidei:qz tunc recuperaret.xij.q.ij.vulterane.in auct.de non alienan.§. sigs col.ij.eo.ti.ad nostram. Ex hoc dicit Lau.ꝙ ante hãc de cre.potuerunt excusari probabiliter ignorãtes:qz ius positiuuꝫ non afficit pbabiliter ignorantes. quod procedit presuppositio qõ dixi.s.q.i.ꝙ hic constituatur ius nouuꝫ vt tamen ibi dixi non omnino ꝙstituitur nouum ius:tam puto dictum esse verum sufficit enim ꝙ ante hoc.c. erat ambiguum quid iuris esset.ꝛ in hoc dicit Lau. ꝙ etiam si ante hanc cle.hoc quod hic dicitur esset iuridicum.eẽt tamen dubium ꝛ p inumbratam consuetudinem obfuscatum ꝛ tale ius non afficit ignorantes si sit positiuũ.de postu.c.i.iimo ẽt si sit naturale.de spon.duo.c.fi.xevi.dist. peruenit quod no. Eo aũt casu quo pecunia redditur dicit Lau.ꝙ reddi dꝫ cũ emolumento ꝛ interesse propter laborem impensum.d.c. ad nr̃am qõ dicit esse vez qñ pecunia fuit ꝙuersa in vtilitatem ecclesie.de fideiussori. qõ qbusdam. Sed quo ad id qõ dixi de reddenda pecunia. dicit Jo.de lig.ꝙ etiam si pecunia fuit versa in vtilitatem ecclesie non tñ redderet emptori ꝙ fuit malefidei per iura prealle.sed ꝙtur in pauperes. ad quod nihil allegat ꝛ de rigore ecclesia lucratur precium.C. de sac.sanc. eccle.iubemus.ij.§.sane. vbi tamen gl. dicit ꝙ de equita te restituitur emptori ne alius ditetur cum aliena iactura. ¶ Vigesimosexto quero an quod hic dicitur ibi pecunia recepta.locum habeat siue simul tota pecunia recipiatur siue successiuis temporibus. Paul.dicit ꝙ sic. pro hoc qz ẽt si nulla pecunia sit recepta locuꝫ hꝫ hec cle. probat dictio etiam ꝙ est implicatiua.ff. de stipu. seruo. proinde.§.sed ꝛ si.in eo quod glos.exponit vel pro etiam no.in.l.ꝫ.inter.§.officium.ff.de aqua plu.arcen.de verb. ob.quodcunqꝫ.§.si ita.de ꝙsti.cum oẽs vbi dixi. ¶ Vigesimoseptimo quero si prelatus vendit fructus ad non modicum tempus ꝛ statim recipit pecunia an valeat cõtractus sine solemnitate v̄ ꝙ sic.cum hic prohibeat religioso tantum ꝛ ei concedatur habita licentia vel ꝙsensu superioris.ergo a contrario non ꝓhibetur alijs. Et ipsi religioso conceditur habita licentia prelati vel consensu superioris sine alia solemnitate.pro primo ẽ: qz vnũ ꝓhibendo ꝛc̃.de presum.nonne.de his que fi.a prela.cũ apostolica.xxv.di.qualis. Preterea versat maior vtilitas si recipit tota pecunia simul q̃ si partem ar.ff.fami. ber. l.plane de pigno.ex literis.facit quod no.ff.de leg.ij.l.pe nulti.§.queritur.vnde lꝫ in venditione rei nõ mobilis seruari debeat solemnitas non tamen in tali venditione facit ne prel.vi.suas.c.fi. In contrarium qz in re mobili precioſa debet seruari solẽnitas.x.q.ij.hoc ius.sed tales fructus ditissimi monasterij possunt ad maiorem valorem ascendere ꝙ sit res mobilis precioſa.ergo subest eadem ratio.erit ergo idẽ ius.C.ad.l.fal.l.fi.de transla.c.ij. Bathe.dicit contrarium valere. Paul.melius dicit ꝙ si vẽdit ius colligendi solemnitas necessaria est etiam in clerico seculari.e.ti.c.ij.lib.vi. Item dicit si concedit possessionem. Ad hanc cle.respondet vt rñdet gl.in verbo non habeat ꝙ lꝫ ad euitãdã penã sufficiat licẽtia superioris vt consensus capituli.nõ tñ ad validandũ ꝛctũ. nisi quo ad monasterium teneatur illa opinio ꝙ abbas habeat monasterij dispositionẽ sine eꝑo.xviij.q.ij.nullã.que opinio nõ placet Paul.qz ibi loquit quo ad regulã ꝛ ad ea spectãtia.ad hoc ibi ꝛ.xij.q.ij.abbatibꝰ.ꝛ.xvij.q.iij.in venditionibꝰ. Itẽ dicit Paul.si venditio fit ꝙ modũ locationis ꝓpetue.eo.ti.ad audientiã.ꝛ.c.nulli.secus dicit si vẽdunt fructus ꝓcipiendi ad quos tradẽdos obligat se ꝓlatus qz tunc in religioso v̄ sufficere forma huius cle. in non religioso autem alienante fructus sibi ꝛ alijs communes.debet intervenire consensus illorum cum habeant ius in fructibus.ad hoc de concess.preben.proposuit de hoc.x.q.ij.nobis vulterane concesso.hꝫ enꝫ tũc ꝓlatꝰ hos fructus tm̃ vt diuidat.ar.i.di.ius militare. facit qõ no.xxiij.q.v.dicat.ꝛ regula ꝙ omnes.li.vi. Si vero fructus spectarent ad alienantem tantum tenet alienatio in eius preiudicium licet non in preiudicium successoris. de hoc ne pre.vi.suas.c.fi.Gen.ꝛ Mathe.dicũt ꝙ i tem ꝓalibus successionibus nõ est forma necessaria. ꝛ no. glo.de his que fi.a pre.c.ij. Inno.vt eccle.bene.c.vno nec exigitur superioris consensus nisi in defectuꝫ conuẽtus qui regit v̄ vbi seruãda ẽ forma de qua.xvij.q.iiij.in venditionibꝰ.xij.q.ij.abbatibus.hoc tñ nõ repugnat opinioni Paul.q loquit de vendente fructus ad nõ modicum tẽpus.nã tale ius non colligẽdi fructus non modico tpe habet instar alienatiõis ꝓpetue.ꝙ hoc.j.e.cle.in fi.ꝛ qõ no.in glo.vlti. ¶ Vigesimooctauo quero de intellectu verbi quotiẽsmõ: Paul.exponit siue concessio large sit alienatio siue nõ.cũ lr̃a quo ad sui penã loquat generaliter. ¶ Vigesimonono quero in eo qõ dicit de necessitate eccl̃ie quid si est sũma necessitas que tantã celeritatẽ requirit ꝙ lniam vel consensum petere non potest v̄ petitã obtinere:dicit Paul.non ẽ locũ huic pene.pro hoc quod no.glo.xij.q.ij.placuit.ff.de pe.here.duus.de admi.tu.tutor.qui repertoriuꝫ.§.i.quod tenet Hug.ꝛ Archi.xij.q.ij.abbatibus.sic disputando terminauit Paul. in.q.que incipit:condẽnatus.in vlti.mẽbro.qõ.no.ꝛ bene probat in iuribus preallegatis.qõ ergo dicunt iura ꝙ ẽt si subest necessitas obseruari dꝫ solemnitas. intelligitur de necessitate que non exigit tantam celeritatem.ꝛ pone exẽpla quando res exigit celeritatẽ que ponunt in.d.l.diuus.ꝛ in cibaria familie.ꝛ finge ꝙ nõ facile poterat obseruari solẽnitas saltẽ vt cito ꝛctus expediret quod accidere põt multis ex causis. ¶ Trigesimo quero in eo qõ dicit hic de vtilitate an ad hoc vt dicatur fieri vtilitas ecclesie expediat ꝙ pecunia si versa in vtilitatem eius ꝛ duret v̄sa. Lau.ꝙ sic qz oportet ꝙ necessitas sit euidẽs ꝛ ppetua vt qz sit versa in edificijs perpetuis vel in exẽptionibus rerum imobilium vel saltez grauis debiti ad quod teneb a tur monasterium.x.q.ij.hoc ius. Ego puto non esse necesse quod duret versum.quod dic vt dixi de fideiusso.quod quibusdam.vbi rñdi ad iura que vident ꝛdicere.dicit ẽt Laud.ꝙ in ꝓbando versum non sufficeret ꝓbatio per scripturam publicã super hoc confectam super confessione prelati nisi aliter probet per legitima documenta.nã de facile ꝛ iprouide posset ꝓlatꝰ prodigus cõfiteri pecuniã versaꝫ esse q̃ non esset versa ar.C.de sac.san eccle.iubemus.§.scientes.ff.de re mili. non omnes.§.a barbaris. ¶ Dop.ad hoc de eo quod no. x.q.ij.hoc ius.dic primũ verius qz sicut prelatus nõ posset expresse se obligare vt obligetur manasterĩ nisi interueniant ea que de iure requiruntur.de quibus de fideiuſ.ꝙ quibusdam.ita nec ex sua confessione monasterio preiudicare.quod plene dixi in.d.c.quod quibusdaꝫ. ꝛ ex hoc dicit Lau.ꝙ creditor ecclesie debet esse curiosus in videndo in quo conuertatur pecunia. ar. ff.de in rem ver.quod si seruus.§.quod sic.licet vt refert alij cõtradicant quia casus fortuiti nõ debet iputari creditori de cõmoda.c.vno.qõ est verius dũmodo ab initio conuersatur in vtilitatẽ eccl̃ic.qõ dic vt dixi in.d.c.qõ qbusdã. ¶ Trigesimoprimo q̃ro in eo ꝙ punit eum q̃ præest

adminiſtrationi.qd ſi prelatus vnius monaſterij procu
rator eſt alterius:dicit q faciendo ꝯ hanc cle.pro rebus
illius nō penā incurrit de qua hic.ar.de elec.ſi cōpromiſ
ſarius.lib.vi.ſecus putat ſi eſſet ibi viſitator ſede vacan
te.de ele.is cui.de ſup.neg.prela.c.vlti.li.vi. ¶ Trigeſi
moſecūdo quero in eo q dicit de priozatu q dicunt prio
ratus:dicit Mathe.q illi ad quoz regimē p abbatē ali-
qui deſtinant.de priui.c.i.§.i eos.li.vi. ita q poſſunt ad
monaſteriū libere reuocari.z qñq dicunt iobedictie.de
ſtatu mona.monachi.§.priozatus.z.c.cū ad monaſteriū
§.tales.in quo nō eſt vix qz ēt ſi ſunt priozatus perpetui
locū hz qō hic dicitur.pro hoc qō dixi in.ij. notabili.itez
qz hic generaliter loquitur. ¶ Trigeſimotertio quero
quis dicaſ proprius prelatus cuius aſſenſus debeat re-
quiri? Io.de ſuperiore imediato dz intelligi.nā ille dicit
proprius prelatus.facit qō no.de iudi.cū deputati.de re
ſti.ſpo.cū olim.i.per Inno.z q̄q̄.hec littera iuuat q con
ſenſus plati tunc tm requirit qñ is qui alienat nō hz con
nentū. Hic tñ q indiſtincte requirit conſenſus plati vt
dicit glo.inuit.quā no.z.ad hanc litterā reſpōde vt in ea
dē glo. ¶ Trigeſimoquarto quero an qlibet platus im
mediat⁹ poterit pſtare ꝛſenſuz p quē valideāt ꝛct⁹ ō quo
hic gl.i vbo ꝓpij.dicit q noīe plati dz itelligi de epo in
nō exemptis ſz i exēptis dz q itelligit papa. Uel q for-
ſan pōt intelligi ſm Inno.de illo cui ſubſit eccleſia plēo
iure qō dic vt in glo.quā no.qz vtilis z vera z ſic ſeruaſ
vt ēt dicit gl.z no.ēt finē glo. Hz quo ad hcedēs dictum
Lan.tz q regit lnia pape.z refert opi. Inno.de trāſac.
c.ij.aliter q̄ glo.hic.nā ſm eū Inno.ibi dicit in exēptis
ſufficere auctoritatē epi vl patriarche.qō Lan. nō ap-
probat dicēs hoc nō eē vez niſi ſint loca q̄ habeāt plātū
imediatū ad quē pleno iure ſpectat locus ſicut habent
plures pozes ſuos abbates.ō priui.c.i.li.vi.quo caſu ſuf
ficeret licentia illius abbatis ſm Inno.in.d.c.ij.p quo
inducit Lau.de priui.qñ p cōfeſſionē.xvi.q.ij.viſis. Hz
dic q in dicto precedenti Inno.nō dicit illo modo. ſz di
cit q archiepiſcopi auctoritate patriarcharuz vel pape
faciāt alienationē.qō dz itelligi de nō exēptis.de abbati
bus aūt q habent eccleſias pleno iure ad ſe ptinentes
dicit Inno.ibi ab aliqbus dici q in alienationib⁹ p ec-
cleſias ſibi ſubditas faciendas pſtare poſſunt auctori-
tatē.z hoc eſt id qō dicit hic glo.qō ēt vt pdixi tz Lau.z
obſeruari feci ſepius. ¶ Trigeſimoquito quero ſi talis
locus ſubeſt abbati in tpalibus z in ſpiritualibus epō:
dicit Lau.q ex quo plene non ſubeſt abbati non aucto
rizabit. ¶ Trigeſimoſexto quero ſi abbas eſt i vna dio
ceſi z bona in alia:dicit lau.petendam lniam epi in cui⁹
dioceſi habet bona.per.c.in venditionibus.preal. quod
dic vt in ſeq.q. ¶ Trigeſimoſeptimo quero quid ſi ha-
bet bona in diuerſis dioceſibus:dicit lau.tunc ſufficere
lniam dioceſani cui ſubeſt monaſterium quo ad omnes
poſſeſſiones vbicūqz ſitas.z in hoc vī minus perfecte
loqui Pau. quo ad hoc z quo ad id quod dixi in prece-
denti qōne.dicit q cū petitur licentia prelati qui non eſt
epūs non eſt curandum an ſit eiuſdem dioceſis an alteri
us. Sed ſi petitur auctoritas epi tunc refert plures opi
niones. Primā Joā.x.q.iiij.hoc ius.z.xvij.q.iiij. invē
ditionibus.vbi dicit petendam lniam epi cuius in dio-
ceſi ſitum eſt predium.C.de predi.mino.ſi predium.de
foro cōpe.ſane. Deinde refert qō no. Inno.z Hoſt.de p
ui.paſtoralis.dicentes requiri conſenſum dioceſani vbi
eſt eccleſia ſita. Alij dicūt q vtriuſqz epi ar.ff.ō excuſa.
tu.iuriſperitos. Pau.dicit q ſz hoc vltimā ſit tutius tñ
putat veram opinionem Inno.z Hoſt.quia nō intereſt
prelati in cuius dioceſi ſita eſt res. ſed prelati in cuius
dioceſi ſita ē eccl'ia ad cui⁹ curā ſpectat ipſa eccleſia cū
dote z oīb⁹ reb⁹.x.q.i.regēda.z.c.ōcretū cū ſimilibus ſz
eni poſſit eccleſia pro ipſa re cōuenire coram epo rei.d.c.
ſane.nihilomin⁹ ꝛueniri pōt ēt coram iudice domicilij.C.
vbi in rem acti.l.ſi.z no.de reſcrip.dilectus.ij.de foro cō
pe.c.vlt.vbi hoc tz gl.pe.ad.l.ſi predium:rñdet Pau.q
loquitur in minore in cuius alienatione alia ſolemnitas
regrit q in eccl'a qz regritur decretū qō ē iudiciale z p
ſtatur in ipſo ꝯctu vt no.de conſue.cuz conſuetudinis.e.
ti.c.i.li.vi.z i ſpec.e.ti.§.nunc dicendum ver.hoc quoqz.
Sed in eccleſia ſufficit conſenſus ſuperioris qui prece-
dere poteſt alienationem immo debet:vt no.Archi.i.d.
c.i.vnde non mirum ſi in alienatione minoris requiritur
decretum iudicis vbi ſita eſt res:qz ipſe eſt ille qui pōt ō
ipſa iudicare.ſed in alienatione rei eccleſiaſtice conſen-
ſus ſuperioris interuenit ad relaxandum ptātem infe-
rioris z cum talis relaxatio non ſit iudicialis pōt oi tpe
fieri.refert tñ Pau.quoſdam legiſtas dicere q ēt i mi-
nore pōt auctorare vterqz iudex qō dicit forte eſſe verus
cum vterqz cognoſcere poſſit vt predixi pro hoc facit.C.
de preſcri.lon.tem.l.vl.dic tñ Pau.p predicta q qñ dz
ſuppleri negligentia prelati:in conferendo ſupplebit eā
epūs in cuius dyoceſi ſitum eſt bñficiū qz eius intereſt q
beneficiū ordineāt ar.de reli.do.c.ij.p hoc.§.de ſup.neg.
prela.cle.vna.circa pn.dyoceſani locoz.ſ.ſic vacātiū.dic
q in hoc vltimo caſu ſolus ſupplebit ille cui ſubeſt bñfi-
ciuz qz ad ipſum fit deuolutio. Sed in caſu pmiſſo vera
eſt vltima opinio.q ēt in alienatione rez minoris nō tm
iudex vbi res eſt interponere pōt auctoritatem. ſz ēt iu-
dex domicilij per.l.magis.§.illud.ff.de re.eo. qui ſub tu.
vel cu.z eodem mō dico in alienatione rei eccleſiaſtice:
qz vterqz dz ſuus epūs quo ad illā rē z ſic non ē dūia inter
alienationem minoris z eccleſie. Ad.l. ſi pdtū. dico q ſz
dicat auctoritatem eius cui ſubeſt res interuenire debe
re non tollit quin ſufficiat ēt auctoritas iudicis domici-
lij p.d.§.illud vbi hoc tz Rayne.z ibi hoc apte ꝓbat tā-
mē quo ad alienattonē minoris tutius ē q̄ iterueniat 'au
ctoritas iudicis vbi eſt res vt ſatisfiat.d.l.ſi predium.

Uer. Siquis. Quero an pena de qua hic
includat feminam.videtur
q non per verbum ſiquis. Pau.tz contrariuz cū poſſit
vtriqz ſexui conuenire z hoc ſi officium a quo fit hic ſu-
ſpenſio ſummus non pro ordine.ſed pro adminiſtratio-
ne z preeminentia de conſti.cuz acceſſiſſent.de eta.z qua
li.bi qui. Item hoc eſt regulare q maſculinum compre
hendat femininum.ff.de leg.ij.ſi ita ſcriptū de elec.idē-
nitatibus.§.ſed cum eas li.vi.ſiue tractemus de odio ſi-
ue de fauore.ff.de ver.ſi.l.i.xvij.q.iiij. ſi quis ſuadente.ō
ſen.excom.mulieres de quo dic vt dixi.de elec.cle.i.q.i.z
iij.ſe.tamen quo ad hoc.c.mihi placet quod dicit pan.
¶ Secundo quero an eoipſo q prelatus attēptauit fa-
cere contra formam hic traditā ſit locus huic pene. Gē.
dicit q̄ ſic cuius gloſ.poſita eſt ſuper verbo attemptaue
rit.quod non eſt in tex.ſed verbū fecerit. ipſe itaqz vide
tur habuiſſe tex.corruptuz arguit autem pro eo qō dixi.
q ſufficiat incepiſſe per id quod habetur de peni.di.i.ſi-
quis uon dicam. In contrarium qz valde durum eēt tā
tam penam imponi ex ſola attēptatiōe non producta ad
effectuz vt.n.obſtat conatus ꝛc̄.ff.q̄ quiſqz iur.l.i.§.hec
aūt vba ad.l.corne.de fal.qui falſam.nam vba debēt ac-
cipi cum effectu de peni.di.i.§. hec autem verba. de cle.
non reſi.relatum. Item alienator rei eccleſiaſtice penaz
euitat ſi per rei recuperationem ſibi prouideat.e.ti.ſi qs
ergo fortius ſi ante ipſam perfectam abſtineat qō dicit
Gen.videri equius per id quod ſequitur in tex.nec ē cō
ceſſiōe ꝛc̄.ſuppoſuit ergo q facta erat quod placet. z nō
eſt magnū dubium ex quo in tex.eſt verbū fecerit qō de
notat actum conſumatum.pro quod no. Inno.de appel.
preterea.ij.z qō no. Bar.ff.de leg.i.filiusfamilias.§.au-
ri qō dixi in.d.c.preterea. qñ autem voluntas habeatur
pro facto dixi de eo qui mit.in poſ.c.i. p hoc etiaz qz hec
ē pena iuris ad hanc qs non incurrit eo q attemptaue
rit vt no.in regula in penis.iij.q.lib.vi. ¶ Tertio quero
an hec pena ſit perpetua glo.i.q ſic exquo tps nō adijcit
Pau.idem cum imponatur ꝓter dilectū.z idez Gēz.

dicit autem

dicit autem Pau. hoc verum siue imponatur pro delicto simpliciter siue delictus causetur a contumacia. xi.q. iij. rursus. ꝛ. c. quicunqꝫ. de eta. ꝛ quali. cum bone. de here. cuꝫ contumacia libro. vi. secus si pena imponitur pro contumacia tantuꝫ per ea que no. de constitu. ex litteris. de quo dic vt ibi dixi. dicit etiam Pau. ꝙ delictum de quo hic talem est ꝙ perpetuam penaꝫ requirere potest xij.q.ij. apostolicas. ꝛ. c. monem⁹. e. ti. nulli. Gen. ꝛ Mathe. dicunt ꝙ hec pena durabit vsqꝫ ad satisfactionem ꝛ absolutionem factam per superiorem. ad hoc de elec. qꝛ sepe. li. vi. vel secundum Mathe. erit arbitrio superioris quantum duret cum certum tempus non sit ad hoc statutum. de offi. dele. de causis. Ex primū tꝫ ne rumpatur nervus ecclesiastice disciplineꝫ xxiij.q. vi. excōicatoꝝ de ꝙsue. cum inter. ꝛ. d. c. cum bone. dic ꝙ opinio glo. est vera ꝛ eorum qui dicunt ꝙ est perpetua. nec Mathe. contradicit q̄uis enim possit auferri per absolutionē nō ex hoc tollitur quin sit perpetua. ¶ Quarto quero ab hac pena quis absoluetur. glo. j. remittit ad no. de here. cle. i. vbi de hoc in glo. sua que dicit ꝙ quando tempus est determinatū nō potest superior absolvere. secus si indeterminatum. Pau. arguit ꝙ solus papa. xv. di. sicut xvi. q. i. super. xxxiij. q. ij. latorē. pro. hoc qō no. Archi. de elec. c. i. in fi. lib. vi. vbi dicit ꝙ solus papa absoluit a suspensione canonis. idem tenet de regula. beneficium. e. lib. Hosti. in. d. c. i. tenet contrarium pro hoc de preben. graue. in fi. de sen. excō. nuper. ꝛ quod no. l. di. accedēs. ꝛ in. d. c. latorem. dicit Paul. ꝙ vbi papa iponit penam excōicationis suspensionis vel interdicti pp cōtumaciā condendo canonem potest inferior absoluere. d. c. nuper. ꝛ quod not. Inn. de solu. c. ij. ꝛ glo. de sen. ex. q̄uis. in fi. ꝛ. xi. q. iij. si inimicus. xvi. q. vij. siquis deinceps. licet Brix. ibi contra primum verius per iura prealle. precipue per. c. nuper. ꝛ quod dixi de preben. graue. quod ēt tenet Genz. ꝛ Math. per cle. cum ex eo. in fi. de sen. ex. com. vbi papa reservat sibi absolutionem. ꝛ post satisfactionem concedit eam episcopis qui nullo casu funguntꝫ auctoritate apostolica. cum ergo ibi specialiter papa sibi reservet sequitur ꝙ in non reservatis iure cōi absolvet epꝰ. ꝛ ꝓ hꝫ qō dixi i. d. c. graue. q. vl. ꝛ idez dicē Pau. de sen. ex. cle. i. vbi dico in. §. qō ꝛ in interdictis. q. iij. ꝛ de hoc in. iij. se. q. qō no. ¶ Quinto quero si inferioris ꝓstitutio per quaꝫ lata erat excōicatio suspensio vel interdictum pape approbauit. dicit Pau. ꝙ inferior adhuc ꝑt absoluere. non. n. plus operatur ꝙfirmare q̄ cōdere pro hoc de instī. ex frequentibus. ꝛ quod ibi no. ¶ Sexto q̄ro quid de constitutione consilij prouincialis: dicit pau. ꝙ excommunicatioonem vel suspensionem per eam lata potest quilibet suffraganeus relaxare cum non sit maioris efficacie q̄ ius commune pro hoc. d. c. graue ꝛ hoc nisi alij reservetur absolutio vt ibi. ¶ Septimo quero a qꝛ in tribus qōnibus precedentibus predictum est ō pena interpositta per constitutionez quid si per sniam dicit Pau. ꝙ ligans dꝫ absoluere de offi. ordi. cuꝫ ab ecclesiarū. xxi. di. inferior. saluo q̄ in. c. pastoralis. e. ti. ſ. in articu. mortis ꝛ cū haberi nequit is q̄ pnūciauit. no. hoc i Spe. ti. ij. §. nunc ostendendū. v. xxv. ¶ Op. ad hoc qō dixi. ſ. tribus proximis qōnibus posse fieri absolutionem a suspensione quia potius regritur dispensatio vt no. Uin. ō transla. c. ij. ꝛ Spe. de accu. §. scōo loco. v. itez queritꝰ. sol. Pau. ꝙ cū suspensio sit perpetua ꝫ vim priuationis ꝛ nō sufficit absolutio sed requiritur dispensatio ꝛ sic procedit quod dicunt Uinc. ꝛ Spe. ex hoc vī Paul. velle ꝙ superiora procedūt qñ suspensio de sui natura est tpalis: sꝫ siue sit tpalis siue ppetua nō refert ad superius dicta cū queritꝰ quis possit absolvere: nā pōt idem ipse dispensare dicit Pau. ꝙsiderandum eē crimē pp quod suspensio facta est an tale sit in quo possit epꝰ dispensare ꝛ tunc poterit suspensionem remouere alꝫ secus pro hoc quod not. lx xx. di. c. vlt. ꝛ dicit Pau. se nō putare suspēsionē de qua in tex. de sui natura operari priuationem alias papa hoc expressisset. argu. de deci. ad audientiam. Ex hoc concludit id qō dixi. ſ. q. iiij. quod per ordinarium relaxari potest ratione premissa: sed fatetur ꝙ si nō relaxatur durabit perpetuo. pro hoc qō no. i. q. i. reperiuntur. de coha. cleri. clericos. ¶ Octauo quero in eo qō dicit de suspensione ab officio an intelligatur de officio diuino an de officio. i. administratione. glo. ſ. remittit ad not. de decimis. cle. i. ꝛ ibi nō soluit: sed arguit pro ꝛ cōtra. videtur hic intelligendū de officio diuino. nam cū dꝫ intelligi de administratiōe hoc exprimitur de solu. c. ii. ꝛ ita intelligunt cōmuniter scribentes hic q̄ querunt an per hoc itelligaꝫ suspensus a beneficio ꝛ dic vt dico in sequēti questiōe. sed tu de primo dic vt dico in. d. cle. i. ¶ Nono quero an eo ipso ꝙ suspenditur hic ab officio intelligatur suspensus a beneficio: dicit Lau. ꝙ sic qꝛ vbi vnum propter alterū vtrobiqꝫ tantū vnum. lxxx i. di. eos. i. q. iij. si quis. que verba ponit glo. ſ. pe. de cler. excō. latorez. vbi exposui. refert Lau. aūt aliquos contradicere in suspenso a iure de quo remittit ad no. de re iudi. c. i. lib. vi. quod tꝫ Hosti. de quo dic vt no. j. de penis cupientes in glo. ſ. nouam. ¶ Decimo quero in eo quod dicit ex tali concessione ꝙ ius aliqō nō acgritur que est ratio: dicit laud. qꝛ contra. l. ꝛ debita forma omissa. ideo pro infecto habenduꝫ est. x. di. vides xij.q. siue de rescrip. cū dilecta. potuit. n. papa contractibus ecclesiasticis nouam formā certam ꝛ limitatam apponere a qua recedere nō liceret ꝛ sine qua nullum esset qō fieret vt in iuribus prealle. pro hoc qō not. de despon. impub. ad dissoluendum in fi. ¶ Undecimo quero an talis concessio prestet causam prescribendi: Pau. ꝙ nō cuꝫ per eam detur res non vt teneatur perpetuo sed ad tempus. argu. C. de prescrip. xxx. anno. male agitur. dicit Paul. idem dicendum etiam si detur in perpetuuꝫ per no. de his que fi. a prela. c. ij. lꝫ cōtrariuꝫ no. de consue. cū dilectus. de prescrip. de quarta. Archi. x. q. iij. qꝛ cognouimus. dicit ꝙ si titulus est erroneus in iure non dat cām prescribendi. ff. de iur. ꝛ fac. igno. l. iiij. de vsuca. vbi lex ꝛ l. nunq̄: secus si esset erroneus in facto: vt si putatur epꝰ qui non ē vel ꝙ possideat latiorem diocesim q̄ possideat ff. de offi. preto. l. barbarius extra ō sen. excō. c. ij. Paul. dicit sibi hoc non placere qꝛ tūc titulus est iustus quo ad dñium ex quo dꝫ bona fide arg. de elec. querel m. de cau. pos. cū ecclesia. ꝛ. c. cū olim de iure patro. consultationibꝰ pro hoc qꝛ ex quo est in possessione potest administrare d. c. querelam vt no. e. t. nihil titulus ergo ab eo cōcessus tenꝫ mero iure. nec expedit ꝙ interueniat prescriptio: dicit etiam Paul. ꝙ vbi recipit a prelato scienter oportet recipere ab eo ꝛ capitulo ꝛ si secus fiat non prescribit intelligit glo. d. cap. ij. de his que fi. a prela. sed si recipit credens eum habere consensum capituli tunc habet causaꝫ prescribendi: qꝛ titulus verificatur ꝑm mentem contrahentis: ideo concedit causam prescribendi quod placet ꝛ no. pro his que de hoc dixi. de prescriptio de quarta. ꝛ ꝑm Pau. debet contrahens presumere prelatum habere consensum capituli: de his que fi. a prela. ea noscitur: ꝛ quod no. Compo. de consue. cum dilectus quod vltimuꝫ no. sed quo ad proxime dicta Lau. hic intricate loquitur: nam per ea que dicit. j. e. cle. ver. verum. videtur velle ꝙ posset prescribi spacio. xl. annorum contra ecclesiam: in alijs autem prophanis minori tempore. Genze. simpliciter dicit ꝙ hic non datur causa prescribendi ex tali titulo per hanc litteram que dicit nō acquiri ius aliquod. talis titulus habetur pro non titulo: vt ꝛ alias. ff. de pe. here. nec vllam. §. i. argu. ff. pro emptore. l. ij. §. si quis a pupillo. ꝛ clarius eo. titu. c. ij. lib. vi. dicit tamen se vidisse aliquos contrarium sentientes. Mathe. etiam indistincte tenet idem Genze. per hanc litteram inducendo eodem modo quod dic vt supra vt etiam dixi. ſ. e. q. secūdum Pau. ꝛ de hoc quo ad hunc casum: alias autem quando titulus minus iustus det causam prescribendi dic vt pro-

rime dixi ſm Pau. z in d. c. cum dilectus de ꝓſue. q. ij.

Ver. Verum. ¶ Nota caſuz in quo venditio equiparatur locationi quod eſt ideo ſecundū Gen. qz venditio hic non preſtat ius in proprietate ſicut nec per locationem preſtatur. ff. loca. non ſolet de hoc de loca. veſtra. ¶ Secundo no. in verbo ad tempus modicū. q in moza modici tpis nō eſt periculū. nec pp modicam formā mutatur obligatio. ff. loca. ſi in lege. §. colonus de loca. potuit. Idem p. in eo qō permittit locationem de. c. nulli. eo. ti. glo. i. ſoluit q hic de locatione ad modicum tempus que nō eſt alienatio: ſecus ſi ad tps non modicū. Jn hoc tamē gl. refert opi. Accur. dicentis ꝓhibitum alienare poſſe locare in centū vl mille annos. z opinionem dy. cōtrariam approbat quā etiaz tenet Steph. qz p locationē ad modicuz tps transfertur vtile dñium. ¶ Quero ſi prelatus qui locauit ad modicum tps infra tps moritur: glo. remittit ad nota. ne pla. vi. ſuas. c. ſi. vbi de hoc in glo. i. q tz q ſi ꝙtractus fuit celebratus pro vtilitate eccleſie z pecunia ē verſa in eiꝰ emolumentū teneť ſucceſſor ſtare: alias nō. dic plenius diſtinguendo vt ibi dixi. ¶ Secūdo quero in eo qō hic videť comparari venditio locationi. qō etiam dixi. ſ. in. i. notabili. cur hoc dicit Lau. q venditio fructuum de qua hic z arrendare ſeu ad firmam tradere. iuxta. c. veſtra. de locatio. ſunt nomina ſinonima z omnia habent naturaz locatiōis: vt no. in. d. c. veſtra. z in hoc dicit Bertran. q differētia eſt inter emptorem fructuuz ad tempus z emptorem vſufructus ad tempus qō fieri pōt: nam pōt vſufructus cōſtitui. C. de vſufructi. ambiguitatē in prin. Eſt aūt dzia ſm eum qz venditio fructuum ad tempus equiparatur locationi vt hic. ſed venditio vſufructus nō. nā vſufructuarius pōt colonū expellere qō nō pōt ſimplex emptor fructuū. Jtē ſimplex ēptor fructuū nō poſſidet ciuiliter nec naturaliter ſicut nec conductor nec colonus ſed vſufructuarius. ſic. ff. de acq. poſ. naturaliter. §. i. ideo ei competit interdictum vnde vi. qō nō competit conductori qz non poſſidet. ff. de vi z vi. arma. l. iiij. §. hoc interdictum. Jtez vſufructuarius cū poſſideat nō poteſt eijci per ementem rem illam. ex hoc dicit q talem cō tractū in quo ꝙſtituatur vſufructus facere nō poſſunt rectores qz eſt alienatio: naz vſufructus eſt res dominij. ff. de vſufruc. l. iiij. z circa hoc no. Lau. q repitur cōtractꝰ emphiteoticus z hic ꝓpetuus de locato potuit. Jtez ſimplicis locationis z hic duplex. quidam ad non modicū tps. quidam ad modicum. z hec vocatur ſimplex locatio. inſti. loca. §. adeo. ff. ſi ager vecti. per totum. de loca. veſtra. z i an hac locatione ad tempus modicū cōductor nullum ius acquirit nec directi nec vtilis dominij. nec hz naturalem nec ciuilē poſſeſſionem: ſed ſolam detentationē. ff. locati non ſolet de vſucap. non ſolum. §. qō vulgo. C. cōmuni. ō vſuca. l. i. niſi habeat a municipio: qz tūc perinde eſt ac ſi a priuato habeat ad magnum tempus de quo. J. q. ſeq. z de hoc. ff. de lo. pu. fru. l. i. qñ autez conceditur locatio ad tempus non modicum ille naturaliter poſſidet z hz vtile dominium. de loca. potuit de reſti. ſpoli. oliz. i. ¶ Tertio quero ſi quis vendidit fructus cuiuſdam caſtri alicui pro quatuor annis ꝓ certa quantitate pecunie vel bladi vel alterius ſpeciei. emptor autem erat prius obligatus multis creditoribus. Jtem ex dicto ꝙtractu perdidit vltra dimidiam. Jtem vltra illam perditionem damnificatus fuit culpa venditoris ita q nō potuit attendere quod ſponderat. vbi queritur an in fructibꝰ collectis ex dicto caſtro z reconditis ſit venditor potior aliis creditoribus prioribus ſcō. an. l. ij. C. de reſcin. ven. locum hēat hoc caſu cum iſte ſit deceptus vltra dimidiaz. Tertio an vltra tempus quatuor annorum habeat emptor ius retentionis ex eo qz venditor non attendit qō promiſerat i faciendo ipſos fructus colligere. Lau. tenet in primo dubio q ſatiſfaciendum ſit prioribus creditoribus cuz fructus ſint emptoris ex quo venditor non retinuit ſibi certam partem in fructibus. argu. eius quod nota. de decimis. Jn ſecundo dubio arguit idem q. d. l. ij. locum habeat quia procedit in omnibus que ſunt loco emptionis ff. ex qui. cau. in poſ. ea. l. ſi. z tales ſunt contractus locationis permutationis z ſimiles. ff. ſi quid in frau. patro. l. i. §. ſi qs. de redibitoria ſciendum. §. pe. quod tenui. de emp. z ven cum dilecti. qz locatio proxima eſt venditioni. ff. locati. l. ij. z idem i ſimilibus. qō dic vt ibi dixi. hoc dicit Lau. verum niſi venditor ſciēs rem maioris valoris ſcienter dederit ꝓ minori qō conſueuit apponi in inſtrumentis tunc eni ꝙqueri non poteſt. C. de reſcin. ven. venditor. ar. regule ſcienti. li. vi. alꝭs lz preſumatur ſcire valorem rei ſue non tamen tollitur ei facultas agendi. C de reſcin. ven. quiſquis. ¶ Oppo. ad hoc qz emitur ſola ſpes in fructibus non ergo debet hinc vel inde valor reſpici. ff. de actio. emp. ſi iactuz. Cōfirma qz contractus predictus non eſt emptio vel locatio proprie licet eius materia ponatur in titulo locati. ſicut nec contractus eſt emphiteoticus q tñ ponit in eo. ti. inſti. ō loca. §. adeo. Lau. nō ſol. dic per. d. l. ſi iactū. q extimari dz quantū ſit veriſimile eum recipere poſſe ceſſante leſione. Jn tertio dubio dicit Laud. q emptor non pōt retinere rem vltra tempus locationis licet durāte tempore poſſit agere ad retinendū naturalem poſſeſſionem vſqz ad tempus ꝓput conuentum fuit: ſed poſt tempus non auditur maxime ſi non ſoluit quod promiſſit. ar. ff. de loco pu. fruendo. l. ij. de ſuperficiebus. l. i. §. quod ait. ſed agat contra venditorem de eiecto. de emptio. z vendi. c. ſi. ¶ Quarto quero quod dicatur modicum tempus: glo. vlti. que eſt ſignanda ponit varias opiniones z inter cetera ponit illaz q ſit arbitrarium iudici quod dicit glo. videri equum propter varias conditiones regionum. deinde ponit aliam infra decennium. Lau. etiam enumerat alios modos quibus dicitur modicum tempus z videtur placere ei illa opinio q hoc relinquatur arbitrio iudicis pp cōditiones terrarum varias. z dicit ſe expertum i caſtella: vbi nō poſſent preuētus eccliaſtici cōmode vēdi ad minus tēpus. viij. vel. x. annorū. propter agriculturaz poſſeſſionum in quibus pro maiori parte bona eccleſiaſtica ibi conſiſtunt: z ſic nō germinant vno anno germinabūt alio. ar. de locatio. propter. Pau. idem tenet niſi loci cōſuetudo vel conſtitutio ſynodalis aliud declaret. ꝓ hoc qō nota. lxxx. di. c. iij. de loca. potuit. Idem Gen. z Dat. z Steph. z Archi. e. ti. c. ij. lib. vi. Sed alia opinio qō modicum ſit. j. decennium cōiter tenetur: pro hoc eſt qō no. ff. de ſuperfici. l. i. §. quod ait. z bene probatur per iura ad hoc allegata in glo. z maxime. C. de preſcrip. long. temp. in rubro vbi dicit de preſcrip. long. temp. x. vel. xx. annorum. dicitur ergo longum tempus. x. anno. ergo tempus minus non eſt longum. z ita probatur. C. de long. temp. preſcrip. l. penul. z in alijs pluribus legibus illius tituli. z hoc etiam tz Archi. xij. q. ij. alienationes. Ad iura in contrarium allegata dico q quando in iure dicitur de tempore non adiecta quantitate z tunc arbitrium eſt. ff. ō iure deli. l. i. in fi. de offi. dele. de cauſis. nec obſtat. ff. de effractoribus. l. i. §. i. qz non ſtricte facit ad queſtionez. quā doqz in iure dicitur de tempore longo vel nō modico: vt hic z tunc intelligitur longum vel non modicum decennium vel ſupra per predicta que no. z ſic ſepe conſului z ita obſeruatur. z inueni in qbuſdam ſcriptis. Jo. ō ſancto georgio. Joan. an. poſt hanc gloſ. publicatam ita ſibi reſpondiſſe. z in hac gl. ibi. c. vno. z Spe. de cau. proprie verſi. eſt z vtilis. ¶ Quinto quero locauit prelatus vſqz ad nouez annos z finito anno vno locauit ad alios. nouem inchoandos a fine prime locationis: dic q hoc non licet. qz vt in fraudem huius cle. ad hoc de priuil. quāto. ¶ Sexto quero an poſſit ordinarius per ſuam conſtitutionem tollere hanc cle. dicit Lau. q nō z idē Gez. dicēs per verbū declaram q hic nouū ius nō ſtatuit: ſed antiquum declaratur. iō tolli nō poteſt q ordinarium de locat veſtra

cat vŕa que rō nō vł posita necessario sibi q intellexerit
ēt si statutuz epi p̄cedebat hāc cle.tñ nō valebit:qz p hāc
declarat retro statutū illud repugnasse iuri z sic nō fuisse
rōnabile:z per ꝯs sublatum esse de consti.c.i.lib.vi.

¶ Jvna. Eps vnire pōt ecclesiam alteri
vel loco religioso donare ēt nō
vocato rectore vel defensore. ¶ No.q dictio
alter repetit eandez qualitatez. ꝓbatur hic in
verbo alteri iuncta gl.que intelligit alteri.s.ecclesie.z idē
Pau.simile no.de dictione alius de rescrip.sedes.
¶ Scōo no.dīam inter ecclesiam dignitatem z p̄benda-
z.qz ponunt hic tanq̄ diuersa.pro hoc de preben.c.fi.
z eo.ti.cū in illis li.vi. ¶ Tertio no.casuz in quo i ꝯcessio
ne episcopi regritur consensus capituli z nō sufficit cōsi
lium de hoc in glo.in vbo ꝯscientie.z hoc qñ dz fieri vnio
vt hic.p hoc de preben.dilecto.z.c.vacante. ¶ Quarto
no.q ecclesia dari pōt loco religioso.z mltis mōis pōt ec
clesia spectare loco religioso ō gbus de p̄ben.monachis
z.s.de sup.neg.prela.cle.vna. ¶ Quinto no.ex eo qō di
xi in ꝓmo notabili q ecclesia secularis pōt fieri regula
ris ēt inuitis clericis: p hoc qō no.xij.q.ij.si eps. Contra
rium tamen no.eo.ti.possessiones.qō magis vł placere.
Gen.qui dicit hunc tex.non multum facere:qz q non vo
cetur hic rector ideo euenit qz ecclesia ad vitam suaz nō
aufertur.de do.cōsultationibus.facit ergo potius hec lit
tera q inuitis clericis hoc fieri nō possit.qō est verius in
tantum q vnius contradictio vitiaret: nisi ex aliqua cau
sa rōnabili hoc fiat:tunc enim fieri ēt pōt omnibus inui-
tis.qō dixi qō me.cā.cum dilec.p hoc quod no. Inno.de
ben.in lateranensi.z qō dicit hic Lap.q tz q si vnitur ec
clesia collegiata regrt dz consensus collegij cuius ius le-
ditur quod hz in eligendo prelatum qō ius inuitis aufer
ri nequit.xvi.q.vlti.monasterium.z.c.rationis. ¶ Sexto
no.differentiam inter vnionez z donationem hic eniz
ponuntur vt diuersa.z dic q differunt qz vnio fit variis
modis de gbus.c.ti.c.i.z qñqz fit ita q per hoc non extin
guitur titulus beneficij vniti vt ibi no. Donatio vō transf
fert.ius rei donate in donatariuz tz etiam donatio que fit
de ecclesia vel de iuribus que habentur in ea variet taz
ex forma q̄ ex persona donantis z donatarij: de hoc de
dona.pastoralis. ¶ Septimo nota.de defensore.z dicit
Pau.q hic logtur de defensore ꝯstituto ab homine nō
a lege.de quo logtur ne se.va.c.vlti.ibi.n. logtur ō defen
sore.i.prelato q dicitur deputari a lege qz sua potestas re
gulatur a lege. ¶ Op.q eps ēt sine ꝯsensu capituli do-
nare possit ecclesiaz loco indigenti p ea que no. Hosti.de
his que fi.a prela.nouit.glo.in vbo ꝯsentiente. dicit illud
hic reprobari.z idem Genz. ¶ Secūdo op.ad idez.s.ō
dona.apostolice.z qō ibi no.vbi dicit q quinquagesimā
vel centesimā iuxta formā de qua potest ibi eps donare
sine ꝯsensu capituli Jo.ꝑm Lau.z Gen.speciale ibi dic
vt ibi dixi.z de his que fi.a ꝑla.pastoralis vbi dixi q eps
non pōt monasterium erigere sine consensu capituli:sed
erecto donare pōt cētesimā vel quinquagesimā sine cōsen
su capituli:qz hoc facit iure permittente. ¶ Tertio opp.
q non sufficiat ꝯsensus capituli:sad regritur ēt ꝯsensus
prelati cui subest ecclesia.j.ō sta.mo.cle.i.ꝟ.ad hec.Jo.
sta ꝯtrario quod dic vt in glo.in verbo rectore nec cōtra-
riuz hic probatur. ¶ Quarto op.q imo vocari debeat
rector vel defensor p id quod no. Hosti.de excess.prela.si
cut.vbi dicit q eps vnire nō potuit ecclesias sine collau-
tione ambarum.glo.in ver.vocatus dicit illud hic repro
bari.z idem Pau.per hoc quod,no.de consue.cuz dile-
ctus in.iiij.glo.z.e.ti.c.i.lib.vi.qō tamē intellige saluo eo
quod dixi.s.in.v.notabili. ¶ Quinto op.q sede vacan-
te non possit ecclesia vniri.ne se.va.c.i.vbi sede vacante
vnio non potest dissolui:ergo nec fieri.glos.in verbo va-
cabat.so.q illud in episcopalibus sedibus pro hoc quia
eis vacantibus nemo admittitur ad agendum nisi de-
tur visitator de quo de elect.is cui lib.vi.de sup.neg.pre
lato.c.vl.e.titu. Sed pro ecclesijs inferioribus vacanti-
bus agit episcopus z defendit.de succes.ab intesta.ca.fi.
Secūdo sol.glo.q alia rō mouit papā in.d.c.i.quod dic
vt in glo.z idē Pau.z Gen.vel ꝑm Gen.aliud in disso-
lutione vnionis.vel aliud in ipsa faciēda.nā exquo ē cer
ta cā sine qua fieri nō pōt facta reperit.non potest eccl'ia
cui facta ē vnio hoc iure priuari si careat defensore.pro
hoc.e.ti.c.i.li.vi.ꝟ vnio vt dixi fiet ex cā.z p hoc de p̄bē.
vacante.z.c.exposuisti.subsistente ergo cā non curatur
an vacet ecclesia vel nō:qz nō p̄iudicat ecclesie z subue-
nitur necessitati vel vtilitati.hāc tamen solutionē redar
guit Gen.qz sic dici deberet q tz vnio facta sit ex cā tñ
illa deficiēte z ctraria subsistēte possit dissolui.qz cessan
te causa dissoluunt iura cōmunia.de consan.non dz. sed
defende qz dato q subsit cā dissolutionis faciēde. tamē
qz nunc dixi agitur de diminuendo ius ecclesie regritur
defensor.secus qñ agitur de vniendo quia tūc de p̄iudi
cio nullius agitur:z quatenus videat agi de p̄iudicio ec
clesie succedit eps q defendit ecclesiaz hoc casu.z si di-
cas idem in alio casu dic imo secus i illo per id quod di
co in sequēti ꝯsio. ¶ Septimo oppo.ad hoc.e.ti.c.i:lib.
vi.vbi res ecclesie vacantis donari nō potest.glo.in ver.
bo defensor.dicit q aliud quando datur res ecclesie vt
ibi.aliud quādo ipsa ecclesia vt hic Ex hoc no.casum in
quo maius permittitur z minus prohibetur.quod prose
quere vt in glo. Gen.dicit q rō diuersitatis est qz qñ dat
vna res ecclesie puta decima vł aliqua possessio fit sectio
beneficij q̄ prohibita est ēt minoribus beneficijs:que rō
cessat cū ecclesia vnitur vel donatur qz fit sine imutatio
ne status z sine detrimēto rectoris de resti.spo.cum ve-
nissent ō priui.pastoralis.p hoc quod dico.j.q.x.z hec ra
tio ēt tangitur in glo.que in effectu continet quicquid in
hoc dicūt alij z in ea ibi res ecclesie non ratio:qz p vnio-
nem nō fit p̄iudicium imo ꝓuidetur ecclesie vacanti.
sed per alienationem sic ibi glo.pe.de hoc ibi super ea.
¶ Quero que est ratio que valet vnio vel donatio eccle
sie non vocato rectore.solutio per ea que dixi.s. de cōtra
rio:qz non agitur de p̄iudicio rectoris:in quo dicit Gen.
q qz omnes ecclesie sunt vna ecclesia nil dicitur aliena-
ri si vna ecclesia in aliam transfertur.ar.C.de fideicō.vo
luntas.ff.de le.ij.vnum.ꝟ.ij.z.l. peto.ꝟ.fratre.no. de bis
que fi.a prela. cum apostolica. ¶ Secundo quero an
quod hic dī de vnione vel donatione ecclesie locum ha-
beat in alio quocūqz iure ecclesiastico in aliam locū trās
ferendo in perpetuum vt etiam tunc requiratur consen
sus capituli. Dic q sic.quia eadem est ratio. z hoc tenet
Innocen.de dona.pastoralis in fi.z ibi dixi. ¶ Tertio
quero an per vnionem que fit ecclesie alteri9 dyocesis p̄
iudicetur dyocesano.glos.ij. dicit q non. quod procedit
in vnione que fit per papam vel legatuz.secus in ea que
fit per ep̄m.naz sibi p̄eiudicat si fit alias legitime. qd ät
videat episcopus transferre. dic vt de dona. pastoralis.
¶ Quarto quero an quod dicit .de ecclesia quam vni-
tur prebende locum habeat in prebenda cathedralis ec
clesie:gl.iij.dicit q sic. ¶ Op.ad hoc.j.ꝟ.pri.gl. ibi re-
mittit.z ibi soluitur in gl.cum capella. ¶ Quinto quero
in eo quod dicit de epoan abbas ad quez spectant eccle
sie iure pleno possit illas vnire: vel vnam alteri subijce-
re.glo.in.v.epm dicit q non.idem Pau.q dicit hoc nō
eē miruz cuz ēt in alienationibus regratur ꝯsensus dyo
cesani.xij.q.ij. abbatibus.xvij.q.iiij. in venditionibus
quod ē minus,p hoc quod no.archi.de p̄ben.cū singula.
li.vi.dic vt i.q.se. ¶ Sexto qro circa hoc:an abbas hoc
possit facere de consuetudine. Steph.refert opi.Archi.
positaz de preben.cū singula.li.vi.quā ponit gl.j.de sta.
mo.cle.i.ꝟ.ad hec.tz aūt Steph.q hoc nō pōt p̄scribi:qz
de iure est q singula bñficia habeant speciales rectores
z solis episcopis pmittitur ex cā posse vnire: ergo iferio
ribus ꝓhibet.ar.de temp.or.dilectus de presump.nōne
Lau.tenz contrarium qz talia sunt p̄scriptibilia contra

epiſcopum ꝛ quēnis aliſſ. de ꝙſue. nō ē lib. vi. ō p̄ſcrip. de quarta ꝛ c. auditis: qō etiaz tz gl. in. d. Ḣ. ad hec. Hic ꝙ cū vnire ſit iuriſditionis ep̄alis competit cuilibet q̄ hz iuriſ ditionem quaſi ep̄alem ſicut ēt ei competit poteſtas auctorādi in alienationibuſ. s̄. cle., p̄xi. in p̄in. qō ibi no. glo. in v̄. p̄xij. ꝛ ibi dixi in. q. xxxiij. ꝛ ad id qō dictum eſt i. q. p̄ceden. dic ꝙ vex eſt ꝙ abbas quāuis habeat eccleſias pleno iure ſubiectas auctorare nō p̄ōt intelligendo ō abbate qui hz eccleſias ſibi ſubditas: nō tamē quo ad iuriſ ditionem quaſi ep̄alem. ꝛ ex hoc dic eē vex ꝙ talis ptās p̄ſcribi p̄ōt etiam p non ep̄m tanꝫ q̄ eſt iuriſditionis: nō ordinis vt dixi. s̄. e. q. ꝛ in. d. Ḣ. ad hec in. q. vij. ¶ Septimo quero an ep̄s poſſit vnire eccleſiaz loco exemptor vī ꝙ nō pp iuramentum de nō alienando incōſulto papa ō quo. e. ti. vt. s̄. vī. n. eccleſia alienari exquo deſinit eē de iuriſditione ep̄i. In ꝙtrarium p hanc litterā qui p̄mittit in diſtincte vnionem. Itez iuramentū de nō alienando cōcernit bona p̄pria cathedralis eccleſie tm̄. de hoc dixi de cenſi. cū venerabilis. ꝛ de his que fi. a p̄e. paſtoralis. vbi dixi ꝙ valz vnio facta de ꝙſenſu capli: nec dī eccleſia exi mi a iuriſditiōe ep̄i ex toto. remanet. n. ſubdita ſaltez quo ad ea de quibus in. d. c. cū venerabilis: niſi aliud opetur p̄iuilegiū exemptionis ꝙceſſoz religioſis: vt qz ſunt exē pti cū eccleſijs acqſitis ꝛ acqrendis: tūc. n. deſineret eccleſia ꝙceſſa eſſe de iuriſditione ep̄i nō tam ex vi donatio nis q̄ ex vi p̄uilegij apoſtolici. ¶ Octauo quero an ep̄s de ꝙſuetudine poſſit ꝙferre eccleſiam alteri eccleſie ſine ꝙſenſu capituli. glo. in ver. ꝙſentiēte. opinionē refert ho ſtien. tandē concludit nō eſſe p̄ſcriptibile: qō ēt in caſu licito p̄latus alienet ſine ꝙſenſu capituli ꝛ ſignanda eſt glo. in fi. ſui. Lau. tz ꝙtrarium qz talia ſunt p̄ſcriptibilia. ō ꝙſue. nō eſt. lib. vi. de p̄ſcrip. de quarta ꝛ c. auditis. Hic ꝙ talis ꝙſuetudo repugnat iuri nō valet niſi ſit inducta a tacito ꝙſenſu papeqō dixi de conſue. c. fi. qz vero tp̄s ō cuius ꝙtrario non eſt memoria tollit iuris reſiſtentiaz ꝛ hz̄ loco tituli de p̄ſcrip. c. i. lib. vi. ideo puto ꝙ ex tali cō ſuetudine poſſet hoc p̄ſcribi: qz vī p̄ſumēdū ꝙ in tā lōgo tpe papa de hoc ſciuerit q̄ nō p̄ſumīt eē negligēs. Item ex varijs cauſis veriſimile eſt ꝙ ad papam vel p appellationem ſup aliqua cā hoc tangente vel ex alia cā puenerit notitia ſup hoc niſi ius expreſſe reprobet ꝙſue tudinē ſicut ī. p̄imo rñſo: tunc. n. non valet cōſuetudo ēt tanti tp̄is de cuius initio nō ſit memoria. qō dico. ī. p̄xi mo rñſo. q. vlti. In his aūt in qbus ius nō reſiſtit p̄cedit qō dicit lau. qz tunc ſufficit cōſuetudo p̄ſcripta ſpacio quadragenario p iura p eum allegata. ¶ Nono quero ſi beneficium eſt reſeruatum p papam: an poſſit vniri al teri p ep̄m. fuit de facto ꝛ determinauit Joan. xxij. vnio nem nō tenere: ēt ſi facta eſſet p legatum de latere. ꝓ hoc qz eoipſo ꝙ papa reſeruat vī p̄hibere cuilibet inferio ri de illo beneficio diſponere: ergo non p̄ōt vnire. ꝓ hoc qō no. de p̄reben. ſi tibi abſenti in gl. ſed nunqd. ꝛ deciſio rote ī qua de decidit ꝙ vnio caret effectu donec papa cō tulerit: ſed exquo cōtulit illo dimittente beneficium vnio hz robur vnde poſſet dici ꝙ vnio ſimpliciter tz niſi papa vtatur reſeruatione ꝙferendo bñficium qua ſi vtī tz col latio; ꝛ vnio ſuſpenditur ꝓut nunc dixi. ad hoc facit qō di xi. s̄. in vltimo p̄rio ꝙ vna res eccleſie nō p̄ōt alienari nō vacato rectore ſi ep̄s alienat ſub conditiōe vt valeat poſt mortem rectoris. dicit Pau. ꝙ nō valet ſine cōſenſu re ctoris qz in hoc tractatur de p̄eiudicio eccleſie ꝛ ſucceſ ſoris ꝛ non in ꝙtractibus inſpicimus initium de elec. du dum. ī. nam etiam ſi eccleſia vacaret hoc fieri non poſſet ſine conſenſu defenſoris. e. ti. c. i. li. vi. aliud autem i vnio ne de qua h: qz per eam nō paratur p̄eiudiciuz eccleſie: imo quandoqz defectus eccleſia ſuppletur. x. q. iij. vnio xvi. q. vij. ꝛ temporis: propterea non requiritur defenſor ¶ Undecimo quero qñ eccleſie donatur religioſis qd ſeruabīt: dicit Pau. ꝙ cedit i vſus religioſoz ꝛ defect miniſtroz eccleſie ſupplebitur p religioſos ꝛ pars red-

dituum cedit in eoz vſus. dic in hoc vt dixi de p̄reben. de monachis. debet enim attendi ſub qua forma data fuit qō ibi plenius dixi. ¶ Duodecimo q̄ro qd ſi daf collegio dignitati vl p̄bende: Hoſti. de dona. conſultationibus ꝛ Pau. h̄ dicunt ꝙ pars reddituuz cedet ad ſuſtentandū illos ō collegio vel habentē dignitatē vel p̄bendā. ꝛ hoc opaf fauor maioris eccl̄ie. de p̄ben. expoſuiſti. iō hoc qō vī eē maius q̄ ſi res aliqua eccl̄ie alienef dī eē min⁹ mu nitū iuri. ſile de trāſla. c. vlt. ꝛ hoc vltimū ēt dicit gl. ī ver. defenſor. ¶ Decio tertio q̄ro ſi vnif eccl̄ia habēs ſub ſe capellas: Vin. de reli. domi. c. ij. ꝛ Pau. h̄ dicūt ꝙ ēt ipſe capelle trāſeūt in ptātez eccleſie cui ſit vnio. ad hoc īſti. de adop. Ḣ. illud. ¶ Decioquarto q̄ro i eo qō dixi in v. notabili. ꝛ in tertio p̄rio de reqrendo ꝙſenſu eoz qbus p̄iudicat vnio an reqraf ꝙſenſus patroni. Pau. ꝙ ſic ex eadē rōne p qua dixi. s̄. in. iij. p̄rio reqri ꝙſenſuz p̄lati cui ſubeſt eccl̄ia. ꝛ h̄ tz Hoſti. ī ſūma ō his q̄ fi. a p̄la. Ḣ. i. ver ſz nec aliqd. facit. vxi. q. vij. filijs monaſteriuz. ꝛ. c. ſe. de offi. archi. ad hec. de his q̄ fi. a p̄la. tua. ꝛ. c. paſtoralis. qꝫ p talē vnionē patif eccl̄ia quaſi quādā capitis diminu tionē. ij. q. vij. ēcōtra. Intereſt ergo patroni eā ōfendere Itē ſi eccleſia nō ē collegiata pdit patron⁹ ius p̄ſentādi ꝛ ſpez alimētoz q̄ facili⁹ habuiſſet āte vnionē pdit ēt ius p̄ceſſionis ſaltez: qz nō ſic facile habebit. Itez ſi eccleſia erit collegiata pdit honorem conſenſus petendi ab eo in ellectione iam facta. de iurepa. iam nobis.

Ḣ. Quod ſi epiſcopus.

¶ Si ep̄s etiā cū capitulo menſe ſue vel ipſi capl̄o vnit eccleſiā: nō tz vnio. ēt ſi hoc habeat ꝙſuetudo. ¶ Not. ꝙ epiſcopus non poteſt auctorizare i facto p̄rio. de hoc in glo. in v̄. mēſe ꝛ idem Pau. qui vltra glo. inducit qui ſi. ſint legi. p venerabilem. vbi qs non p̄ōt legitimare aliquem vt ſibi ſuccedat. licet legitimare poſſet ad ſuccedē dū alteri. ar. viij. q. i. in ſcripturis. ¶ Secundo no. ꝙ p ꝙſtitutionē generalem tollitur aliquando ꝙſuetudo par ticularis: ꝛ hoc cuz de ipſis fit mentio vt hic. ꝛ de conſti. c. i. lib. vi. ꝛ no. in hoc lr̄az hic cum dicit: quāuis conſue tudine p eo qō dico. ī. q. fi. ¶ Qꝫ. ꝙ valeat vnio facta mēſe ep̄i per id qō no. Innoc. vt eccl̄iaſtica beneficia. c. vnio glo. i. So. ꝙ illud dictū hic reprobaf. idem Paul. ꝛ Gen. p rōnem quā dixi in. i. notabili ne auctorizet i facto ſuo. ¶ Scōo oppo. ad hoc quia cognoſcit de cā eccleſie ꝛ de ei⁹ iniuria. de fo. ꝙpe. clc. vna. de male. c. i. xxiij. q. iiij. ſi is qui vbi de hoc. de iudi. cum veniſſet. ꝛ per Inn. ō v. ſig. ex parte So. pau. ꝙ ſubeſt ibi remedium appellan di ſi grauaret qō non ſubeſt hic. ¶ Tertio op. ad idem quia ſingulari prebende maioris eccleſie vnire poteſt. s̄. p̄xi. rñſo. ergo ꝛ ſue menſe vel capitulo. glo. in v̄. ipſi. So. ꝙ cum vnit ſingulari p̄rebende capl̄m nō auctorizat in facto ſuo: quia id quod eſt ſinguloz: nō eſt collegij. idez Pau. ꝛ Gen. qui ꝓ hoc inducit. nam ꝓhibendo de capi tulo videtur permittere ſingulis de capitulo. quia ſi de illis voluiſſz intelligi hoc exp̄reſſiſſet. de deci. ad audien tiam. C. de cadu. tol. l. vnica. Ḣ. ſi aūt. Itē ceſſant cauſe fi nales ꝓhibende vnionis q̄ ſunt in alio caſu: ergo ceſſat diſpoſitio. lx. di. Ḣ. verū ō iureiur. ꝛ ſi rp̄s. ꝛ i hac gl. i fi. ꝓ hoc qō no. ō iureiur. breui. ꝛ. c. ſicut nr̄is. ꝛ i Spe. e. ti. i fi. ¶ Quero q̄ eſt rō huius. Ḣ. Sol. p ea q̄ i. i. no. s̄. dixi. rō eſt ne qs auctorizet in facto: ꝛ hoc ēt tangit gloſ. vlt. ꝛ di cit l aud. ꝙ cum ſint hic duo p̄ncipales donatores neu ter poteſt ſibimet donare. qz inter donatorē ꝛ donatariū dz eſſe diſtinctio. de inſtitu. c. fi. ꝛ hoc ſatis tangit glo. in ver. menſe in p̄in. ꝓ hoc de cōſue. non putamus lib. vi. ¶ Secūdo quero ſi epiſcopus donat de menſe capl̄i ꝛ ep̄i ſimul glo. in v̄. menſe. dicit ꝙ non dz donatio fortiori rōne q̄ ſi donaret capitulo. ꝛ idem Gen. ¶ Tertio que ro ſi layc⁹ bēns decimā i antiquū feudū ab eccleſia dat eam capitulo cum ꝙſenſu epiſcopi glo. in v̄. mēſe ibi facit dicit valere: qz ſufficit auctoritas epiſcopi ſine capitulo

idem Genze.

idem Gen.z Paul. ¶ Quarto.quero si dignitas tollit in ecclesia per capitulum auctoritate episcopi.So.vt in glo.in ver.mese.ibi. Item facit vsqz ad fi.z ê vera opi.glo. ibi videret zc. ¶ Quinto qro cũ beneficiũ curatuz vnitur capitulo qs habebit curã:glo.inv.ipsi capitulo remittit ad nota.in.c.exposisti.z ibi tz Hosti.q totum capl'm p.l.ff.de in ius vocan.sz si hac.ſ.q manumittit.xij.q.ij.in c.qui manumittit.facit qđ no. Inno.de pben.cũ nõ ignores. ¶ Sexto quero si eps donat capitulo de his q̃ spectant ad mẽsam suã.glo.pe.refert opinionẽ hosti.q dixit hoc valere.Gen.tz ztrarium p rõnez quã dixi.s.q.i.qz capitulus auctorizaret in facto ppio. Jo.de san.gior. defendit primum:qz hic logtur de alienationibus vel alijs dispositionibus ztingentib' inter epm z ecclesias inferiores.nõ aũt inter epm z ecclesiam cathedralez.z sic dz intelligi qđ no.xvij.q.iiij.ſ.sed z fi.z.c.se.z no.in regula qui tacet li.vi.in.q.vbi.hoc dicit Jo.an.dic q si diuisa ê administratio epi z capituli vera ê opi.Gen.secus si nõ diuisa naz qñ diuisa est ad hoc de rescrip.edoceri.tamẽ.adhuc stat rõ cõiunctiõis per.c.registi.ẽt si administratio sit diuisa vnde questio nõ est sine dubio z posset dici q etiam p̃suppposito q donatio non teneat:tamẽ in hoc dubio dat cãz p̃scribendi ꝑm ea que not.de rescrip.de quarta in gl. vlti.in fi.de zsue.cũ dilectus in glo.iiij. ¶ Septimo quero an hec dispositio cõprehendat preterita: glos.in v.decernimus.dicit per hoc v.q nõ. ¶ Oppo.ad hoc qz dãnatur zsuetudo.z sic respicit preterita.glo.e.format z nõ soluit. Pau.dicit q nõ dãnat effectum zsuetudinis circa futurã z ipsam zsuetudinem de nouo inducendã.idẽ Gen.q dicit q tz ratio possit habere locũ de preterito.tñ prius facta cessare nõ debent: vt pz subtiliter aduertẽti.de spõ.duo.tuas.de zse.eccle. vel alta.aqua.sz illud facit contra in eo qđ ibi de misericordia tollerant:tamẽ dictuz plz qz añ hoc.c.excusauit error pbabilis.p hoc qđ dixi.s.cle. prima.in prin.q.xxvi. ¶ Oppo.ad idez qz rõ pbibende talis vnionis erat antiqua vt ẽt dicit gl.sz vbi hz locũ rõ: locum hz dispositio.regula vlti.li.vi. So.hoc operat.v.decernimus.sic voluit intelligere glo.in hoc.v.qđ aptius dicit Gen.qui ẽt dicit q ideo nõ dz cõcernere p̃terita qz de natura zstitutionis est zcernere tñ futura de consti.c.ij. Item qz si voluisset expressisset de p̃teritis sicut fecit alibi in hac cõpillatione de sequest.c.vno.de pba.i.de re iudi.c.ij. Item inducit verbũ duxerit in text.qđ est verbuz futuri tpis.ff.de v.ob.si quis stipulatus. Item qz iniquũ videretur si vniones facte ante hanc cle.eẽnt vocate cuz tunc eẽt opi.aliquorum doctoz q valerent q̃ opi.tunc excusauit tz esset erronea.erat aũt opi. Inno.vt dx in glos.i. Pau.z Host.vt dx in glo.antepe.tz eius opinio nõ oino p hoc facere vt dixi.s.pxi.q.z i hoc dicit Gen.q opinio doctoz p̃p erronea excusat etiã in zdemnatione expensarũ per id qđ no.de appel.vt debitus ar.ff.de leg.ij. qui solũ.ſ ẽt de transla.c.ij.in fi.vbi secutus errorẽ.de diuor. gaudemus in fi.quid.n.peccauit antiqtas zc.C.de testa. iubemus ô decur.diui.li.x.in auẽ.vt facte noue zstitutiones.ſ.sancim⁹.pio hoc quod dixi de excusando ab expẽ. qđ no.de postu.c.vno li.vi.in quo dic q error iuris excusat cum qs certat de dãno vitãdo.sed de hoc sunt opi.ff. de acqui.heredi.clodius.z qđ ibi no.vbi plenius de hoc p Bar. Item sita lata cõtra ius sup eo de quo sunt opi. nõ est nulla.ff.de re iudi.cuz plati.de ver.obli.qui rome ſ.duo fratres z quod vtrobiqz not. ¶ Octauo quero de intellectu verbi quauis de consue.glo.vlti.dicit q cõprehenditur consuetudo etiam de cuius initio nõ est memoria.z idem Pau.z Genze.qui dicit q causa reprobationis est ea quam dicit glo.ne quis auctorizet in facto suo. Item qz humana natura prona est ad lucrum.ar.de cle. non resi.c.ij.quod non multũ facit.sed melius facit.c.i.z quod ibi no.in glo.de facilꝰ.ergo posset induci episcopus ad zsentiendum capitulo vt alias econuerso capitulũ cõsentit sibi z hec no. Circa q̃ dico q q̃qz ius exꝑsse reprobat consuetudinem:z tunc non valet consuetudo etiam de cuius initio nõ est memoria.z in hoc quãuis in text.sit vbũ quãuis.tamẽ idẽ puto ẽt si hoc vbũ nõ eẽt:qz idiffinite reprobando itelligit quãlibet zsuetudinẽ reprobari.de elec.vt circa.li.vi.z qđ no.ibi.de indiffinita. Quando qz ius nõ reprobat zsuetudinẽ z tunc adhuc de iure canonico nõ tenet consuetudo contra ius nisi sit inducta de tacito consensu pape:z hoc respectu consuetudinis prescripte spacio quadragenario.sed si de eius initio nõ est memoria valet per id quod dixi.s.proximo responso.q.viij.quod nota singulariter ad multa.

¶ De rerum permutatione. Rꝛica.

De concessione. Collectio de beneficijs cã pmutatiõis vacãtib' facta alijs quã pmutãtib' nõ tz. ¶ No. q iuris zcessio seu beneficiũ nõ debet alicui iferri.ff.de re iudi.l.iiij.ſ.si qs. regula idultũ.lib.vi.sic colligit Lau.z Gen.tamẽ magis ꝑprie colligit hic q q vtit iuris beneficio nõ dz ide pati ôtrimentũ.nõ.n. debẽt nasci iniurie vnde iura nascuntur.C.vnde vi.l.meminerint de accus. qualiter.i.z dicit Lau.q cõcessio iuris de qua hic qz fuit facta proprio motu principis z est in corpe iuris clausula latissime ẽ interp̃tanda.ff.de zsti.ꝑn.bñficium.p hoc de dona.cũ dilecti.de v.sig.tua.secus si ad instantiã qz tunc stricte interpretat de pben.q̃uis.i.li.vi.de zsan.qđ dilectio. ¶ Secõ no.de v.presertiz.qđ exponit p maxime ô hoc dixi de excep.c.i.z pbat de despon.impu.ztinebatur iuncta.glo.vlti. ¶ Tertio no.q maxime in spũalibus dz euitari illusio sic ẽt duplicitas z fraudandi volũtas. xxij. q.ij.ne quid.xxiiij.q.v.excõicatorum de postu.c.fi. ¶ Quarto no.q iura nõ debẽt eẽ ludibrio.C.ô bo.q̃ li. l.vlti.de elec.cõmissa.li.vi. ¶ Quinto not.q pbibet illusio de ℞ i gl.i v.illudat. ¶ Sexto no.q licitũ est cũ renũciant beneficia ex cã pmutationis cãm de hoc in glo.i v. causa.z dico.ſ.i.i.ℨrio. ¶ Septimo no.q añ pmutatõez põt p̃cedere tractatus de hoc in gl.in v.volentib'.z dico ſ.in.ij.ℨrio. ¶ Octauo not.de ver.volumus qđ inducit ius nouuz qđ dicit glo.in hoc verbo.z idẽ dicit de officio vicarij cle.vna.in ver.volumus z ibi dixi in.iij. notabil. ¶ Nono no.q voluntas pape reddit mꝛimonia spũalia nulla q̃ alꝛs valuissẽt. nã ante hoc.c.valebat collatio alteri facta pro hoc:quia q principi placuit zc.instit.ô iure natu.ſ.sz qđ principi.ad hoc de concess.p̃ben. proposuit. Oppo.ad id quod dixi in.vi.nõbili.qđ potest in renũciatione q̃ sit cã permutationis hoc exprimi:qz dz renũciatio fieri libere.i.q.ij.quã pio. nã si fieret renũciatio sub mõ vel zditione posset iteruz reuerti ad beneficium ℨ illud vij.q.i.quam periculosum.de elec.cuz inter. ℞. Item i spũalibus pactio est illicita.ſ.q.ij.quã pio.de pac.p actiones. Lau.z Gen.soluũt q hoc exprimi.potest aliqz vitio symonie: qz iure permittitur .ar.de.preben. significatum ô elec.significasti.z hoc dic̃.Steph.q talis renũciatio intelligitur facta sub modo:ideo nõ hz effectum nisi sequat̃ permutatio sicut ẽt possessio sub modo tradita non transit nisi modus fuerit subsecut⁹.ff.ô acq.pos.q abñti. qz hoc iportat intẽtio transferẽtis.ff.ô acq.pos. siqs vi.ſ. dẽia.ô renũ.sane. ô pac.cũ prudẽ.de resti.spo. olim cl.i.p hoc quod dixi in.d.c. cum prudẽ.dicit ẽt Steph. q tz resignatio fiat libere.tñ ex quo fit cã pmutatiõis subintelligitur zditio siue modus sicut in stipulatione dotis itelligit si nuptie secute fuerint.ff.de iure do.stipulationẽ dx autẽ renũciatio libere respectu pmutationis q̃ pẽdet ex offõ supioris.e.ti.q̃situz. Ex hoc no.modũ ꝑbãdi resignationem factã eẽ ex cã pmutationis qñ.s. hoc fuit expressuz. Item dato q hoc expressuz nõ fuerit.dicunt Laud.z Gẽ. sufficere q zstare possit de hoc aliund p legitima docu-

menta puta p testes vel instfa.nõ.n. verifiʒe ẽ q̃ qs sine causa bñficio suo renũciet de renũ.sane z.c.sup hoc.z.c. veniens. ¶ Scõo op.ad id qõ dixi in.vij.notabili posse tractatum pmutationis inter partes ante pmutationẽ in teruenire:qõ imo nõ possit.e.ti.cũ.vniuersoꝝ. Pau.sol. q̃ bene põt interuenire tractatuſ de pmutando vt ff:z.e. ti.c.vno lib.vi. Sz ꝛtractus pmutationis.i.ipsa pmutatio fieri negt inter partes.d.c.cũ vniuersoꝝ:ſz pendet ab auctoritate supioris q̃ purgat oẽ vicium de p̃ben.nisi.ff. de his qui no.infa.l.furti.§.q iussu. ¶ Tertio op.ad hoc q̃ imo etiam ipsa pmutatio fieri possit sine supioris auctoritate:Sco. Pau.q̃ id quod dictum ẽ in p̃cedenti ȝrto ꝓcedit q̃n p̃bende sunt diuersaꝝ ecclesiaꝝ vel onus est annexum vni z nõ alteri vel sunt diuerse dignitates, sed p̃bende in eadez ecclesia põt pmutare ꝓria auctoritate:z sic loqtur Inno.in.c.quesitũ.tũc.n.permutaſ spũale tantũ cum tpali.naz aliud est canonia: aliud p̃benda:ȝ p̃ben.relatũ z.c.dilecto de ꝛsti.cum.Ad.nec dz hoc casu fieri alienatio.ff.de leg.ij.vnũ de ꝓba.ex litteris.z quod ibi no.dicit tñ Hosti.in.di.c.quesitũ tutius eẽ qõ aũcte iudicis.de p̃ben.sit annexa spũalibus z de cõnexis idez iudiciũ de iurepa.de iure.ꝓ hoc facit hec littera q̃ loquitur generaliter. ¶ Quarto op.q̃ beneficia resignata ex cã pmutationis possint alteri ȝferri de p̃ben.inter cetera.e. ti.cũ vniuersoꝝ.z qõ vtrobiq3 no.gl.vlti Sco.q̃ olim necessaria gratiosa erat ꝓuisio ne valeret collatio alteri facta,hodie ius est ꝓ ver.volum⁹.Idẽ Lau. Pau.z Gen. nã ante hoc.c.nõ fiebat iniuria pmutantib⁹;ſz vtebaſ ordinarius iure suo z nemini iniuriã facit q̃ vtitur iure suo de elec.cũ eccʼa.nã etiã põt quisq3 sibi soluere q̃uis hoc cedat dãno alterius si nõ facit animo nocẽdi ſm Laud. qõ vltimũ dic vt dixi in.d.c.cũ eccʼa. ¶ Quero si aliqui renunciãt cã pmutationis ad fraudandũ spectãtes:dic glo.i.q̃ nõ poterant vti bñficio hui⁹ cle.qõ dic vt in ea.z idem Lau. ¶ Scõo quero de qbus bñficijs locuz hẽat hec cle.dic q̃ in qbuscũqz duz tñ affigneñ in titulũ spũalem ſm Lau.q per hoc dicit excludi pensiões de quib⁹ de sup.negli.ꝓla.cle.vna de p̃ben.si iusta de rescrip.ad audientiã.z in hoc dicit Pau.q̃ comp̃hendunt dignitates ꝓsonatus curata beneficia z quecũqz alia ecclesiastica cũ eadez rõ sit in oibus:ergo z idez ius de rescrip.int. facit de elec.vt circa li.vi.de v̄.sig.tua. ¶ Tertio q̃ro qd de hospitalib⁹:glo.in v̄.beneficia.Sco.q̃ includunt q̃n in titulu3 ȝferunt:alʼs secus.Fede.in tractatu pmutationũ vī velle q̃ ẽt si hospitale ȝferaſ tanq̃ bono iure:tñ si collatum ẽ clerico pmutari possit:qz nõ est titulus oino ꝓfanus.Lau,Ub.z Ale.de ancilla tenẽt'primũ qõ dixi.e.tit. q̃situm z plz.nam beneficiũ pmutari nõ posset nisi cũ beneficio:nõ.n.pmutari põt cuz alio iure ẽt ecclesiastico vt cum iure funerandi vel decimãdi:qz nõ reperit̃ pmissuz z potius vī ꝓhibituz ex eo q̃ iura pmutationes beneficioꝝ pmittunt adinuicẽ.d.c.quesitũ.e.ti.c.vno li.vi.z ff. ¶ Quarto q̃ro qua de cã possit fieri pmutatio:Hosti. vt refert Pau.dixit q̃ fieri põt cã necessitatis z vtilitatis neduz ecclesiaꝝ:sed ẽt ꝓsonaꝝ:ſz q̃n fit intuitu personaꝝ fieri negt sine ȝsensu oiuz ad quos spectat electiovl pñtatio:si vo fit intuitu ecclesiaꝝ sufficit ȝsensus maioris partis:qõ ẽt tz Jo.an.e.ti.c.vno.li.vi.ꝓ hoc qõ no.Inno. de instı.cũ oẽs.vbi dicit q̃ in actu collegij si sit in fauorẽ ꝓsonaꝝ pinde est ac si actus ȝcerneret singulos quod est notañ.puto tamẽ verius q̃ qlibet actus collegij a maiori parte factus tz.de bis que fi.a ma.par.ca.c.i.nisi reperiatur expressum q̃ fieri debeat nemine dissentiente:vel q̃ due partes interueniant vel qd aliud qõ dixi etiam.e.tit. quesitum. ¶ Quinto quero an ȝsensus p̃standus vt in ꝓma.p.p̃stari põt ante renunciationẽ ex interuallo vel post:Pau.dicit q̃ sic.z ita disputando terminatuz fuit Bononie. ¶ Sexto q̃ro an inuiti cogi possint permutare.Hostiẽ.vt refert Pau.tenuit q̃ sic.ꝓ.c.ij.q.i.scias. ipse Pau.dicit hoc procedere in prebendis equalis ȝditiõis:alʼs secus ne inuitus cõpellaſ crescere:ar.lxxiiij. dist.gesta.qõ plenius ꝓsequor in.d.c.quesitum.vbi dico q̃ inuitus indistincte cogi negt quo ad hoc vt acgrat aliud beneficium: qz iuito non ȝfertur beneficiuz Item.ad ȝhendum mr̃imoniũ spũale requiritur ȝsensus beneficiandi.de elec.cũ iter canonicos ſz quo ad hoc vt dimittat primum trãsferri potest ẽt inuitus.ꝓ hoc.d.c. sciaſ ¶ Septimo q̃ro in eo q̃ hic ꝓhibet pmutanda bñficia ȝferri quẽ ȝcernit hec ꝓhibitio:dic q̃ quẽlibet collatorẽ siue sit is in cui⁹ manib⁹ fit resignatio siue ali⁹.z hoc vlt gl.in v̄.conferaſ.in p̃n.z idẽ Pau.z ex hoc videt velle glo.q̃ possibile ẽ q̃ resignatio fiat in manib⁹ alicui⁹.z collatio ad aliũ spectet in quo dic q̃ ſz quis possit conferre: non ideo tamẽ põt resignationem recipere nisi sit talis q̃ põt inuitum destituere.vt no.de renun.cle.vna in glo.ſ. pape.quis tamẽ habeat auctoritatez permutationẽ p̃stare z per ꝓñs beneficia ex cã permutatiõis cõferre pmutãtibus.dic vt in seq.q. ¶ Octauo quero si inferior eꝑo hz beneficia ad collationẽ suã spectantia an habebit permutare seu auctoritatez pmutationi p̃stare.gl.pe.dicit q̃ eꝑoꝝ ẽ hoc facere z nõ inferioꝝ.idez Pau.qz cũ regulariter permutatio beneficioꝝ ꝓhibeatur z spãliter eꝑo cõcedatur.e.ti.quesitum ergo alijs vī esse prohibita ar.de v̄.sig.cle.exiui facit hoc qõ no.de transla.c.ij.ij.q.v.ȝsuluisti.ix.q.iij.cum simus.xi.di.c.i.z.c.sicut sancta.per que iura pz q̃ soli eꝑo:ſz regulariter ꝺ canones dispensare ȝ hz tamẽ quãdo liceat eis dispensare dic vt dixi de iudi.at si clerici.ꝓ predictis est melior rõ.qz in permutatione dz interuenire cãe cognitio.ne aliqua fraus interueniat. z an permutatio sit necessaria vel vtilis.d.c. quesitum quam ptãtem nõ hz inferior eꝑo nisi haberet iurisditionem: ſz q̃n hz iurisditionem an tunc posset auctorizare permutationi.ſ.dico.q.xi. ¶ Nono quero si beneficia permutanda sunt in diuersis dyocesibus:dic q̃ tunc permutatio fiet auctoritate vtriusq3 eꝑi qõ dic vt no.e.ti.c. vno li.vi. z hoc casu dixi vt ibi archi.q̃ non est locus illi.c.quod loquitur q̃n ambo beneficia spectant ad collationem vni⁹ eꝑi gl.ſz ibi ȝriuz z verius Pau.hic dicit q̃ quo ad casum huius cle.nõ refert an in eadẽ dyocesi sint. an i diuersa.qz lʼra logt generalʼr.sed quo ad illius casuz .c. vnici forte ẽ vã opi. Arch.dic tñ q̃ nõ ſuaſ dic vt predixi verius esse qõ dicit glo.in.d.c.vnico. etiam quo ad casum illius.c.z illud qõ dz ibi ad tuam collationez z loqtur vni ponẽ cã exempli. at exempla non restringunt. qz nõ diſponunt. ff.de actio.z obli.obligationum substantia.§.fi ¶ Decimo quero an inferior ad quez conferre spectat vel eligere habeat permutationi ȝsentire gl. pe. dicit q̃ sic.z idem Pau.qõ dixi.ſ.q.iiij.pro hoc qz sua interest. ¶ Undecimo q̃ro an capl̃m sede vacãte possit auctez pmutationi p̃stare:glo.pe.q̃ sic.qz ff est iurisditiõis:z hoc nisi beneficia ambo vel alteꝝ spectarent ad collatio nẽ eꝑi tñ quod dic vt in glo.vsqz ibi:puta.que est notanda. ¶ Duodecimo q̃ro in eo q̃ ꝓhibet collatio beneficioꝝ pmutandoꝝ fieri alijs qd de electiõe. p̃sentatione: vel postulatione:glo.dicit idẽ esse: qz hoc est de mente. ¶ Oppad hoc de p̃ben.cũ in illis.Sco.vt in glo.z idem Pau. ¶ Oppad idez qz hoc est odiosuz q̃ ꝓhibeaſ alicui exercitiũ sue potestatis ergo cũ ꝓhibeat collationez tm̃:secus in alijs.de hoc de elec.statutũ.li.vi.regʼa odia eo.li.Sco.Genze.q̃ ẽt in odiosis totalis idẽptitatis ratio nis trahit statutũ de vno ad aliud.ff.de edẽ.q̃dã.§.numularios.ff.de adul.si postulauerit.§.rõ. z qõ no.glo.in auſ.vt hi q.obli.haberi.§.i.mens enim constitutiõis seruanda est.de elec.si post q̃.lib.vi.quod optime facit.ff.ȝ excu.tu.scire.§.alius.ꝓ hoc quod de consuet.dixi cuz dilectus.in illa.q.quãdo statutũ interp̃tationẽ recipit extẽ siua. ¶ Decimotertio q̃ro si regi vel alteri debent̃ fructus vacãtiũ bñficioꝝ.an recipiẽt ex bñficijs pmutãdis

de rigore

de rigore vī q̄ sic:q2 vacant.sed dicunt Gen.7 Lau.q̄ ō equitate huius cle.7.c.vnici.e.ti.li.vi.7 de p̄ben.si tibi li. vi.secus erit q̄ preferr̄ rigori cū sit scripta.C.de iudi.pla cuit de transla.c.fi. ¶ Decimoquarto q̄ro si canonici fe cerunt statutū de non recipiēdo aliquez in canonicū do- nec numerus triginta q erat in ecclesia reducer̄ ad.xx. an.si aligs eoz vult pmutare potuerunt canonici absq3 violatione statuti pmutationi 2sentire.vī q̄ non: q2 hoc e&t̄ nouum canonicū recipe si de pmutantib⁹ alter antea non erat canonicus. In 2trariū nam pmutatio nō sumit efficaciam ex voluntate pmutantiū sed ex traditōe rei.i. collatione:q2 ante collationē nō dī facta permutatio:13 se cus in emptione q̄ consensu pficitur.ff.e.l.i.ergo ante col lationē res est in pendenti nec videt̄ vacare beneficia cū talis vacatio pendeat in euentū collationis:7 sic cano nici consentiendo pmutationi nō videnr̄ aliquē recipe ō nouo cū pmutatio dependeat a supioze potius q̄ a pmu tātib⁹. Lau.13 primū 7 nō dicit quare Jo.ō lig.13 collatio idē:q2 p resignationē vacāt beneficia 7 fit noua vtriusq3 vt hic 7.š.e.c.quesitū 7.c.vno li.vi.7 si fit receptio canoni ci noui.7 p 2sequens violatur statutū. Ego puto partem aliam veriozē: q2 in iuramēto intelligit auctozitas supio ris excepta.de iureiur.venictes.q̄ ergo canonici iurauer unt aliquē recipere dz intelligi quantū in eis est 7 quate nus p̄dio motu recipiant:ita q̄ p receptionē acgratur re cepto ius qō nō sic est qñ cōsentiunt pmutationi: nō enī3 dicuntur r̄cipe:sed supioz ipe 2fert 7 sufficit q̄ ipsi nō cō tradicunt qō dixi in.d.c.quesitum. ¶ Decimonono que ro qñ acgratur ius pmutantibus.refert Pau.id qō no. Inno.de p̄ben.inter cetera vbi dicit q̄ post q̄ interuenit auctozitas supiozis statiz hñt ius in beneficijs pmutatis sed ipse Pau.dicit qō ō facto p̄suatur vt interueniat col latio qō dic verius vt probat H.7 sic etiā ad sanum intel lectum dz intelligi dictum Inno.q̄ q̄ aūt interuenire de beat collatio.dicit tñ Pau.q̄ hoc casu nō est tps statutū J.q̄ fiat talis collatio pmutantibus:13 pōt eps p superio- rem cōpelli.ad hoc ar.de elec.publicato ō iurepa.nullus Et ex hoc q̄ lz bñficia vacent q̄ sunt resignata cā pmuta tionis:tñ nō est locus.c.ij.de 2cess.p̄ben. ¶ Decimosex to quero.an bñficia renūciata ex cā pmutatiōis p̄nt opta ri per alios si 2suetudo ē in ecclesia de optando: vī q̄ sic p.c.fi.de 2sue.li.vi.2trariuz tz Pau.cū talia bñficia con ferri nō possunt nisi pmutantib⁹ vt hic. Ad.c.fi.rñdet q̄ ideo p gratiam expectātis nō impedit optio:q2 sibi man datur p̄ uideri de bñficio nulli de iure debito:7 sic nō tol litur ius optionis: 13 disponitur hic de certo bñficio.i.de ipsis bñficijs pmutādis q̄ 2ferant̄ pmutātib⁹ 7 nō alijs ad h̄ inducit Pau.c.vlti.J.in p̄bendis. Hzo de ranūgis disputādo terminauit p̄riuz de rigore in. lz fateant̄ egus eē qō dicit Pau.ad hanc cle.rñdet q̄ vī 2sulere pmutā tibus ne eis illudatur,7 ne fraudent̄ in toto.13 qñ fit optio nō illudit̄:nec fraudant̄ in toto 13 intāto.i.q2 nō habebūt ita bona bñficia. Itez hec cle.irritat collationē.13 in pmu tatione non fit collatio:imo is cui cōpetit optare p seip̄m optat p̄bendā quā tñ sibi 2ferre nō posset de instī.c.fi.is ergo q̄ innititur collationi facte ex cā pmutationis ō pre benda antiqua sine noua collatiōe dimittt illā: 7 eaz reci piet q̄ vacabit ex psona ei⁹ q̄ antiquā optauit.sic.ff.ō cō trahē.emp.fistulas.J.fundū.vbi si emi fundū ab aliquo 7 moriē antequā possessionē capiā.si fact⁹ sum tutor filio rū eius accipio possessionē p meip̄m hoc mō:q2 filij egre diunt̄ 7 ego ingredior ad idē.C.qñ decreto op⁹ nō ē.l.i.7 iij.vbi p̄ter precedentez voluntatē restōnis in re pupil li apprehendenda non est necessariū decretū. concludit ergo q̄ cū in optione nō 2feratur p̄benda.hec cle.nō ob. optioni.nō.n.pōt ex hac cle.elici q̄ plus iuris cōpetat p̄ mutanti q̄ puisio:vult dicere q̄ puisio non impedit op tionē.d.c.fi.ergo nec pmutatio:de hoc lati⁹ dixi in.c. que situm.vbi distinxi: sed quo ad propositum mihi placet opi. Pau.q2 h̄ non tñ dī q̄ beneficia nō 2ferātur alijs q̄ pmutantibus:sed includitur etiam q̄ 2ferantur pmu tantibus qō ipse impediret optio si locuz haberet. plura alia circa materiā pmutationis:dic vt dixi in.c.quesituz. ¶ Decimoseptimo quero in eo qō dixi in.ix.notabili.q̄ volūtas pape annullat matrimoniū spūale: qd de carna li vt si papa dicit ozetinus volumus q̄ cōtrahatis 7 si cō trafeceritis p̄nunciamus nullū: dicit Lau.q̄ si volūtas pape ē rōnabilis nō tenebit matrimoniū:q2 potuit inha- bilitare 7 eius volūtati statur quo ad hoc.i.quo ad habi litatez psonaz.7 hoc ō despon.ipu.ad dissoluendum. Itez dic̄ Lau.ō sacr̄o penitētie p hoc:q2 hoc sacr̄z pēdet a dis positiōe ecclesie:secus dicit in sacramētis in qbus p̄pria materia nō spectat dispositioni pape sicut aqua in baptis mo.panis 7 vinū in eucharistia 7 sil'ib⁹:q2 in illis volun tas pape q̄tūcūqz expressa efficaciā sacr̄ti nō posset im pedire debita materia 7 debita forma cū mtētiōe 2currē tibus.de hoc per Aug.vt ar.xxviij.di.nullus. facit quod no.de consue.quanto.

¶ De testamentis 7 vltimis voluntatibus. Rubrica.

Religiosi. Glo. dividit in tres partes. scōa ibi p̄ sentis.tertia ibi illos. ¶ No.de dictio ne ēt:que est iplicatiua de 2st.cū cēs.7 qō ibi dixi. ¶ Secūdo nota casum in quo exēptio non iuuat sunt 7 alij quos enumerat Pau.hic.7.š.de sup.neg.p̄la.cle.vnica.ō sta. regu.cle.attendētes.de pen.7 remiss.cle. abusionib⁹.de p̄ui.c.i.lib.vi.7 de hoc de p̄ben.c.i.li.vi.de bereti.ad abo lendā.7 in hoc dicit Lau.q̄ rō ē:q2 res nō ē exēpta circa quā delingt trahit ad se exēptionē 7 eā vincit simile de p̄ nile.c.i.li.vi. Itē q2 hic in fi.dicit quocūqz p̄uilegio nō obstante.dicunt Lau.7 Genze.q̄ ēt si exēpti e&nt̄ i tm̄ q̄ ēt rōne delicti nō possent coz̄ ordinario 2ueniri eis:ta- mē nō p̄derit p̄uilegiū 2tra hāc cle.q2 reatus oēm bono rē excludit. C.vbi sena.vel cla.l.i.in fi.7 quo ad hoc p̄ce dit ordinari⁹ 2tra eos vice pape p̄m lau. 7 dicit Pau. p̄dicta p̄cedere etiā si testm̄ sit 2ditū i loco exempto qō placet p id qō p̄time dixi. Itē nō plus dz operari exem ptio loci q̄ p̄sone. ¶ Tertio no.q̄ multis mōis fit vltia voluntas.p̄bat hic in ver cuiuslibet. de hoc dixi.e.ti.in Rubrica.7 in eo qō glo.dicit hic in ō.hoc qō comprehendit codicillos.dic̄ Pau.q̄ cōprehēdit oēm testamentoz̄ spēz sine sit militar̄ vī p̄uatiuū solēne vī nūcupatiuū.C.e.hac 2sultissima.7.l.iubem⁹.7 de his p Bosticī.i sū.e.J.iij.7 in spe.de instru.edic.J.compēdiose. ver ad huius aūt. Hē ze.dicit q̄ comp̄hendit quālibet vltimam voluntatem si ue sit testamentum sive codicillus sive donatio cā mor- tis sive epistola cum indistincte loquatur.ff.de effra.l.i. de p̄mi.quia circa. dicit etiaz Pau.q̄ p̄cedit quod hic dī ēt si vltima voluntas sit confecta in sanitate dū tñ fit morte confirmata.xiij.q.i.c.fi.de cele.miss.cum marthe. ¶ Quarto no. q̄ consumatio testamenti dicitur execu tio.simile.š.e.tua.7 dicit Paul.q̄ alibi dicitur executor qui sententiam exequtur de offi.deleg.pastoralis.J.q2 vo 7.c.super questionū in prin.alibi negociorz executor. de obliga.ad ra.c.vno alibi executor gr̄e de 2cess.p̄bē.cle. vnica.de rescrip.2stitutus de off.dele.si sup lib.vi.diffe runt tamen istri a negociorum gestoribus:q2 illi non ha- bent mandatum.istri sic. Item a procuratoribus quia il- li morte reuocantur.istri non pro hoc.d.c. si super 7 de p cu.cle.fi.7 de varijs nominibus istoz̄ no. in spe.de instr. edic.J.nunc vero aliqua ad fi.p̄me col. ¶ Quinto no.q̄ religiosus nō pōt suscipe offm̄ executiōis testamēti sine licentia superioris 7 intellige de superiore imediato.nec hoc casu requir̄ quentus licentia.de elec.si religiosus li.vi.7 i telligit gl.h̄ i ō.vtiqz ō religioso claustrali.7 fac̄ ad id qō dico.J.in.vij.no. ¶ Sexto no.q̄ p̄sidi dz materia delin- quendi.de hoc in gl.in ō.materiā ad hoc ō 2cess.p̄ben.

c.iij.z.c.ne captande lib.vi.vt eccle.bene.c.vnico in.fi.
¶ Septimo no.q delinquens ēt sit si prelatus sortitur forū iudicis delicti.p hoc littera in v.prolationis.z dicūt Lau.z Gen.q si sit archiep̄s ex quo suscipit offm̄ in dyocesi suffraganei sortit eius forū quo ad reddendā rōnez ar.de renun.ad supplicationem.natura.n.z q̄ditio officij z rei geste oēm prelationem trahit ad se.z de hoc de rapto.c.i.iij.q.iij.in sūma de ma.z obe.cū inferior.tz etiam opi.illaz q̄ archiep̄s delinquens in dyocesi ep̄i possit ab eo puniri.cuius ꝯrarium Jo.an.tz qō dixi in.d.c.cuz inferior.sz quo ad ꝓsitū nō ꝓcedit eorū opi.q hec cle.loqtur de religiosis clausstralibus vt dixi i.v.notabili. Si ergo religiosus sit ep̄s vel archiep̄s non hz locum hec cle. sed locū habet in religiosis ēt prelatis qui nō desinunt eē clausstrales:z an tunc mortuo executore succedat successor in hoc officio.no.Spe.de instru.edic.§.nunc vero.v. insup z sequēti.vbi dicit q̄ sic si cōmissa fuit sibi executio habita relatione ad dignitatem tm̄.z idez hic Math.ad hoc de offi.dele.qm̄ abbas.z de hoc p Bar.ff. de vulg. z pupil.q liberis.§.hec vba.z.j.q.xxviij. ¶ Octauo not. q̄ negligētia hic ꝯdemnatur quasi dolus qō dicit Lau. vez in prelatis z alijs hītibus officium quo ad id qō ad officium suum spectat.de offi.vica.c.i.de sen.excō.q̄ te. ad idez inducit Pau.de sta.mo.cū ad monasteriū.xliij. di.ephesijs.i.q.i.quicqd de ꝯse.di.iiij.queris.ex hoc etiā dicit Pau.notādū q̄ executor teneť de culpa lenissima que est id omittere qō potest diligentissime precaueri.ff. ad.l.acqliam.si putator.§.i.z hoc venit ex natura ꝯtract⁹ in mandato pp tacitam assertionem industrie suscipientis propter quā eligit.C.man.a ꝓcuratore.de casu autez fortuito nō teneť ēm Pau.q nō prestatur de natura alicuius ꝯtractus in quo spēs certa est in obligatione.ff.de reg.iur.cōtractus in fi.nisi precedat culpa ō cōmo.c.vnico.de depo.bona.in mutuo vō prestatur nō pp naturam ꝯtractus:sed pp naturam debiti q̄ cuz generaliter sit in obligatione perire nō pōt.C.si cer.pe.incēdiū.ff. de acti. z oblig.l.i.§.si is. Pau. ¶ Nono no.q̄ executor testamenti tenetur reddere rationem:nō sufficit ergo vt dicit Pau.q̄ executor iuret q̄ sine dolo z diminutione administrauit vt dicebant qdaz.de hoc in Spe.prealle.§.nūc vero ver.sz nunqd scōm.z dicit Pau.ꝓcedere hoc etiā finito eius officio sicut curator ēt teneť.C.de transla.l.iij. z magistratus.C.de admi.re.ad ci.perti. magistratus.z tam ciuiles q̄ mili.l.vna.vbi de cri.agi opz.l.i.z.ij.visitatorde statu regu.ea que ad fi.teneť aūt executor reddere rōnem de perceptis z distributis ēm Pau.z dic q̄ tenetur reddere ēt si ordinarius nō petat.qō dic vt in glos.in ver.exigere.z idem Gen̄z.de hoc dico.j.q.xxiij. ¶ Decimo no.in ver.deliquisse q̄ delictuz aliquādo accipitur etiam pro peccato in cōmittendo vt hic licet ꝓprie vocet peccatū in omittendo.facit qō no.de pe.di.i.si peccatum z in regula delictum lib.vi. ¶ Undecimo no.q̄ delicta puniuntur etiaz in exemplū.i.correctionē aliorū. de hoc in glo.antepe de coba.cle.clericos.vbi de hoc in glos.fi.ō excess.prela.c.i.In punitōe.n.delictoꝝ versat publica vtilitas.ff.ad.l.acq.ita vulneratus:i.rūso.de sen.excō.vt fame z alioꝝ cōmodū.xxiij.q iij.est iniusta. ¶ Duodecimo no.q̄ pro delictis dz imponi pena debita.z dic debita respectu delicti.xxiij.q.i. non auferamus. z hoc casu dicit gl.pe.hic q̄ erit arbitraria:qz alibi nō statuta.si autē statuta esset illa esset imponenda nisi mutetur quod pōt iudex cū procedit ex officio.secus dicit Gen.si ad instantiaz ptis p id qō no.de offi.deleg.in his de rap.in archiepiscopatu.de hoc de penis.licet. ¶ Opp.qz videtur hec constitutio respicere preterita in eo qō dicit de executoribus deputatis.cōtra id de ꝯsti.c.ij.z.c.fi.glo.ij.soluit q̄ respicit preterita quo ad futuras qōnes:quo ad p̄teritas secus.z idem dicit quo ad illas que sunt partim preterite z rō futuroꝝ videri nō pōt nisi videat etiā de p̄teritis qō dic vt in glo.quā no.singulariter.qz valet ad multa.

¶ Scōo op.ad hoc vltimum q̄ qm̄ nō potest videri rō futurorum qn videatur de preteritis debeat constitutio trahi ad p̄terita.ff.de nego.ge.cū act⁹. vbi manumissus non tenetur prestare rōnem actus gesti in seruitute nisi hēat connexionem cum actu gesto p⁹ manumissionē ita q̄ nō potest videri ratio de isto: qn videatur.z de p̄cedē ti.ad idem.ff.de aqua plu.ar.sz interdum.Jo.buius habetur ex eo qō dicit hec gl.in fi.cum dicit q̄ de preterito z futuro quo ad illum actuz rō redditur pape vel legato in hoc casu.z sic ē paratū remediū:at incontrarijs aliter ꝓuideri nō poterat nec ergo pereat rō ō futuris p̄stat ibi rōnē ēt de preteritis. ¶ Tertio op.in eo qō dicit religiosum nō posse suscipere executionem testamenti nisi obtenta licentia superioris.videtur.n.sufficere q̄ non contradicat.maxime qm̄ in testamento sunt legata ad pias causas qbus ē fauēdū.ea.ti.nos qdē.z.c.tua.So.vt i gl. iij.in v.obtētu.z in ea ibi sb̄ lra bodie in regula is q tacet in.iiij.q.z dic quoad ꝑtū q̄ ēt si fauendū sit executioni testm̄ nō tū ita vt violenť alia iura. ¶ Quarto op.ad idē q̄ sufficiat petere licentiā:et si nō obtineatur. de regu.lz. Solu. Pau.q̄ qm̄ tractať de augmēto pfectionis z cessat p̄sumptio ambitionis procedat ꝯrariuz.sz vbi timeť ambitio expedit q̄ obtineať licentia vt hic.z de elec.si religiosus lib.vi.z facit ad id qō queriť an possit eē arbiter de quo dixi.s.de rescrip.cle.ij. ¶ Quinto op.ad hoc p ꝑtium q̄ ēt obtenta licentia superioris nō possit religiosus esse executor testamēti.j.de ver.sig.cle.exiui.So.ibi speciale i fratribus minoribꝰ qō dic vt in glo.in ver.suscipere.de p̄dicatoribꝰ z mendicantibus alijs.dicit Pau.q̄ hz locū hec ꝯstitutio. ¶ Quero cū vario modo executores deputent testamento ꝯz aliqui a iudice:alij a testatore dātur de quibꝰ loquať hec ꝯstitutio.dicit Pau. q̄ de oībus datis.eps aūt ē legitimꝰ executor:z an sibi succedat capl'm remittit ad no.in Spe.de instru.edi. §.nunc vo.ad fi.ver.itē circa.vbi arguit ꝓ z ꝑ:nec eligit sz Jo.an.ibi magis iclinat i hoc q̄ succedat:qō cōiter approbať.qz hoc ē iurisdītiōis i qua succedit capl'z.ō maio. z obe.is q̄ z.c.cū oliz. ¶ Secūdo q̄ro an ꝓcedat hec cle. in relictis ad nō pias cās:vt quo ad illa possit religiosus cū licentia superioris eē executor.qdā q̄ nō:qz nō ē capax talis executiōis. alij ꝑ ꝓ qbus hec cle.z.e.ti. Jo.z.c.ij.li. vi.z in spe.p̄alle.§.ver.qd de ꝓpositis.z se.qō tz Paul. qz est eadem rō in oibus executionibus quod patebit in se.q. ¶ Tertio quero si religiosus ē executor ad non pias causas an habet reddere rationem ordinario:hec q̄stio incidit in illaz. an episcopus habeat executionē quo ad causas non pias:in qua glo.q̄ non eo.ti.tua. Contrarium videtur tenere.e.ti.si heredes.z Inno.z Hostien. in.c. tua. quia pium est vt faciat quicquid determinauit testator cum se iuuare non possit nec loqui ad hoc.C. de sacrosan.eccl.l.i.xvi.q.i.c.vlt.z.§. sed alibi. z facit.c.tua. ver.in vniuersa z in auct.de eccle.ti.§.si quis autem col. ix.pro redemptione dicit omnia quod tenet Paul.z sic ad questionez dic q̄ locuz habet hec cle.vt episcopus reuideat rōnez quecunqz sint relicta:qz in oibus est pietas vt fiat executio:z sic in oibus est eadez rō:ergo z idē ius de transla.c.ij. z ita obseruatur lz de iure nō possint canonici nisi quo ad delicta ad pias causas de quibus specifice ꝑmittitur hoc ep̄o.C.de epis.z cle.nulli.z.l. si qs ad declinandā.sec⁹ in alijs.ar.ō p̄sump.nōne. ¶ Quarto q̄ro si religiosus nolit suscipe executionē an cogi possit:dicit Pau.q̄ si petat licentiā acceptādi z habuit z postea nō vult suscipe cogi pōt ar.de renū.quam z cle.cum illusio. si aūt non petit sed p̄latus ei precipit.adhuc dicit Pau. idem qz exqua religiosus ē parere teneť.xij.q.i.non dicatis.alij vō nō religiosi post susceptū officium tacite vl ex presse cōpellunť ante nō.de hoc eo.ti.Jo.z in Spe.d.§. ver.hoc etiā queritur z.ff.de reli.siquis sepulchruz in.§. funus vero.quod etiā tenuit Jac.de are.dicens q̄ ab initio non compellitur nisi indirecte: qz p̄natur commodo

hereditatis

hereditatis. in auct.de eccle.ti.§.si autē colla.ix.z de hedi.z fal.§.si vero relinquēs.col.i.postea vero cumpellun tur per remedia que sunt captio pignorum mulcte indi tio z persone constrictio.C.de dona.siqs pro redemptio ne.ff.de ven.inspi.l.i.§.quid ergo.de re iudi.si quis.insti. de satisda.tu.§.fi. ¶ Quinto quero si superior dedit licē tiam:z postea reuocauit gl.in vbo obtenta dicit q; lz male faciat:tñ religiosus non pōt ꝛtradicere. z idem Pau. ¶ Sexto quero an in exemptis non religiosis locuꝫ ha beat hec cle.glo.in v.tales.dicit q; nō:z idē pau.q no.hoc verbū tales:qz sec⁹ in alijs.z not.singulariter gl.in eo qō dicit q; lz in non religiosis sit eadem sufficit q eoꝝ p̄uile gijs hec cle.non derogat.p hāc.n.gl.dicit q; lz dicam⁹ q; iura etiam restringibilia cōprehendant casum eiusdem rōnis q; dixi.§.c.proxi. Illud tñ non procedit qñ ius ali quod.p̄mulgatur p modū p̄uilegi sicut hic:nā tunc nullo modo suum casuꝫ egredit.regula p̄iuilegium lib. vi.de hoc quod dixi de priui.antiqua in fi. ¶ Septimo quero in eo q; dicit rōnem reddendā ordinarijs locoꝝ qd si te statoꝛ est de vno loco executoꝛ de alio.dicit Math.q; rō redditur ei q erat ordinarius defuncti rōne domicilij.e. ti.tua.z.c. Joannes.i. vbi testōꝛ duxit originē vel vbi ha bitabat z sic hoc ē dubium. tunc ordinario loci vbi ē de functus.C.de epis.z cle.nulli.z in Specu.d.§.ver.quid si epūs. Pau.dicit q; attendetur domicilium defuncti rōe originis.per nota.in Spe.d.v. Abelius dic q; ordinari⁹ executoris est ille qui constringit executoꝛem ad instan tiaꝫ cius q fuit ordinarius defuncti.z intellige ordinariū defuncti rōe domicilij quomodocūqz dicatur defunct⁹ fuisse sortitus domicilium.pōt.n. qs habere plura domi cilia z in omnibus conueniri potest.de fo.compe. ex par te.hec procedunt nisi executoꝛ acceptauerit executionez domicilio defuncti.quia rōne tunc quasi contractus pōt ibi conuenīri.de fo.compe. dilecti.z.capit.fi. z de hoc ple nius.e.ti. Joannes.dicit autem Paul.q; aliud est com pellere executoꝛem susceptum officium exequi qō pōt q liber superior executoris z sede vacante succedit capl'm qz hoc est iurisditionis. Aliud est compellere ad rōnem reddendā qō pōt tñ ille qui hz tuitionem testamentoꝝ vel eius capl'm sede vacante cum tunc capitulum hēat ordinariam:aliud legitime executionis officium exerce re de quo an hoc possit capitulum sede vacante:remittit Pau.ad no.in Spe.vbi allegaui.§. in.i.q. z dic vt ibi di xi quo ad hoc vltimum.quo ad membra precedentia pla cet quod dicit Pau.in primo membro.in secundo dico vt dixi.§.c.q.q; ordinarius executoris coget eū reddere rationem coram ordinario defuncti. Quo ad tertiū mē brum puto q; ille episcopus succedit in executiōe cui ſb erat defunctus.z si habeat plura domicilia omnes epi scopi hoc possunt. Item z ille in cuius dyoresi sunt res. hoc pōt de fo.compe.sane.erit ergo locus preuentioni.ō hoc in.d.c.ioannes. ¶ Octauo quero in eo q; dicit ō or dinarijs qui dicuntur ordinarij.an epi tm̄.an etiam alij. glos.in verbo ordinarius.no.q; non dicit dyocesan⁹.z sic est de mente glo.q; etiā non episcopi hec possunt. Pau. etiam tz idem dicens q; hec cle.locū hz etiam i inferiori bus episcopo habentibus ordinariaꝫ qō esse pōt . de priui.abbates lib.vi.simile de vsur.cp̄p̄ lib.vi. Lau. autem z Genz.exponūt hic ver.ordinarijs.i.episcopis quāuis hoc verbum accipiatur latius.de off.ordi.c.ordinarij.li. vi.z dicit Laud.q; ad epōs spectat volūtates defuncto rum exeq z defendere maxime i his que sunt relicta ad pias causas.C.de epis.z cle.nulli.de testa. ꝙsultationib⁹. Expectabit tñ epūs p annuꝫ z post exequitur supplendo negligentiā executoꝝ in auct.de eccle.tit.§.siquis col.ix. §.e.nos.sed exigere rōnem poterit quandocunqz .§. an num z post ꝑm quod sibi videbitur expedire quod vlti mum no.sed quo ad p̄cedens dicit Laud.q; hic est vnus de casibus q ad epm spectant.s.exigere rōnē ab executo ribus testamēti.z maxie vbi videt vel p̄sumit p executo res vel alios bona deuastari.ad hoc.C.de epis.z cle.nul li. Alius casus de iude.cū sit alius de vsu.cū tu.mihi pla cet opi.prima q; hec cle.locū habeat ēt in nō epis.hic.n. nō agitur de executione testamenti q̄ ad epm spectat: sz de exigēda rōne ab executoꝛibus.p hoc qō dixi in.q.se. ¶ Nono q̄ro quare potius ad epm spectat executio te stamenti q̄ ad aliā cum possibile sit q; in dyocesi inueni rentur alij prelati q hoc agerent diligentius q̄ epūs.dicit Laud.q; de epo fuit dictuꝫ:qz diocesis ē eius parochia de rap.c.i.z ad euꝫ recurritur in maioꝛib⁹ dubijs.ō offi. archi.ad hec z preordinatoꝛ ē i cunctis.xxv.di. plectis. quare iura pro eo presumunt cum debeat semper inten dere.vtij.q. .q epatum. ¶ Decimo q̄ro an religiosus ō puatus executoꝛ teneatur prestare heredibus cautionē de restituendo partē singuloꝝ occasione falcidie:de hoc in Spe.d.§.ri.colū.ver.sed q̄ro.vbi loquit generaliter executoꝛe quolibet nō etiā religioso.z de hoc.e.ti.c.ij.li. vi.vbi Archi.tz q; nō sed de religioso dicit Pau. q; nō tenetur ad eā prestandā quā nec prestare pōt tanq̄ in habilis propter carentiā proprij. ¶ Undecimo quero an quod hic dicit de reddenda rōne p executoreꝫ locuꝫ habeat si testatoꝛ hoc vetuit.glo.in.ver.reddere remit tit. Pau.refert id qō no. Hosti.e.ti.tua.vbi dicit q; exe cutoꝛ q nō necessitate:sed volūtate suscipit officiū:tenet ad rationē faciendā ex bono z equo arbitrio iudicis. ar. ff.de manu.testa.q filium.de lib.le.aurelius.§.filius.z.l. creditoꝛ.§.inter cetera.vñ iudex pensata qualitate exe cutoris z q̄titate eius de quo q̄ritur in aliq⁹ credit ei⁹ iuramento.C.de dona.l.penul. In aliquib⁹ sue cōsciētie ar.de fo.cōpe.cle.vnica.§.sane.in aliqbus exigit plenas probationes.C.de epis.z cle.nulli.i.rnso.in aut.de eccle. ti.§.si quis edificationem col.ix.si aūt arbitrabit q; non sit locus fraudi vel minus plene executioni cū talis pre sumat fuisse mens testatoris.de quo nō est verisimile q; clausulā illam posuerit in elusionez sue voluntatis z pō tificialis officij:sz potius voluerit vtriusqz solicitudine vti:nam nec posset testatoꝛ offm ordinarij ipedire. vt hic e.ti.nos qdez.ff.de admi.tu.lucius.z hoc Pau.tz. quia ex indebita administratione executoꝛ deliquit:als si ex distributione vel retentiōe nō cōmittit delictū:nec offē dit testātoris volūtas q vtrūqz posuit in volūtate execu toris valet remissio:ar.C.de fideicō.necessitate. ff.de li be.leg.lucius.z.l.aurelio.§.gaius.z.l.aurelius.§.meuia. z ꝑm hoc itelligit Pau.qō no.i Spe.p̄alle. §.vij.col.v. qd si testatoꝛ.z de hoc.e.ti.ioānes.z p Bar.in.d.§.gai⁹ vbi tz idez qō Pau.q; nō tz liberatio q̄tū ad remitten dum dolū futurū.z idez Genz.hic p.l.non solū.§.si he res.z.l.siquis rōnes.cū si.ff.de lib.leg. ¶ Duodecimo quero si testatoꝛ voluit ola distribui de volūtate vel con filio religiosi.dicit Pau.q; ꝑmo casu est quasi executoꝛ de hoc idem dicendū qō de executoꝛe. Secūdo casu dī secus:nisi heres vel cōmissarius ꝙsilū eius seq teneat ex mandato testatoris.de hoc in Spec.d.§.v. sed quid si dixit. ¶ Decimotertio quero an executoꝛ possit age re cōtra heredes z alios. Pau.remittit ad nota'in.d.§. v.collū.v.z scias: Mathe.arguit q; sic. p.l.C.de epis.z cle.nulli.z.l.siquis.§.vbi aūt.ff.de relig.siqs sepulchruꝫ. §.funus. In 3riuꝫ. p.l.ff.ad tertul.lucius.§. meuia. vbi dī q; talis minister ab heredibus exigere non pōt sz si heredes ei gratis solūt tenetur distribuere prout reli ctum est. Io.q; si est executor ad soluendū legata ad pi as causas potest ab inuitis heredib⁹ exigere.d.l.nulli.z d.§.funus.si ad non pias exigere non potest nec actionē hz contra heredem d.§.meuia.de annu. lega. legatum. Fallit in casibus:primo cum testatoꝛ concedit ei potestā tem petendi.ff.de le.i.l.cum quidam.§.si scriptas: z.l.si a pluribus.in princ. Secūdo si fit particeps legati.ff.de leg.ij.si qs ticio.in prin.vbi de hoc. Tertio vbi hz aliqō cōmodum.ff.de le.ij.si quis ticio.r.de hoc etiā in Spe. d.§.v.z scias.z duob⁹ sequen.vbi ēt no.quo iure petant

legata z qua actione. Item q̄ in legatis ad pias causas cōputanť oia que legata sunt pupillis orphānis pegrinis z qbuscūqz miserabilibus psonis. z quo ad p̄missa dicit Paul. q̄ si religiosus ē executor ei cōpetit actio nec acq̄ritur hec actio monasterio. ar. ff. de. v̄. obli. si stipulatus. q̄ nō cōpetit suo proprio noie ꝛ3 officij vnde nō coberet psone: z sic nō ob. C. de sacrosan. aut. igressi facit. ff. ō mi no. l. iij. §. sed qd. qō singulariter no. ¶ Decimoquarto q̄ro an executor sup relictis a testatore possit trāsigere cū herede vel alio debitore hēditario: videť q̄ no. cū nō possit remittere debitū ꝛ3 possit agere nec tutor nec curator liberationē p̄stant remittendo. C. de pac. pactū curatoris. ff. pro emp. qui fundum. §. si tutor. de admi. tu. lutius. §. fi. de hoc in. d. §. v̄. de illo autē q̄rit. vbi hoc sentit ꝛ3 alleget ēr in 3rinz. ¶ Decioquito q̄ro an sufficiat executori q̄ cedat actiones 3 heredē. Spe. q̄ sic. in. d. §. r. col. v̄. sed an executor: Hosti. e. ti. tua dicit q̄ si testator legauit rem alienā sibi debitā vt q̄ eā emerat ꝛ3 nondum erat tradita sufficit cedere. ff. de 3ben. emp. q̄ sepe. §. si res. ff. mā. hēdez. z hoc ē regulare q̄ oēs q̄ tenenť ex eo q̄ actionē habent sufficit q̄ cedāt ff. de pe. here. quod ō beť. Si vō legauit rem proprīā ab adita hereditate dominū trāsit in legatariū. ff. de fur. a ticio. no. eo. ti. raynaldus. vnde agit legatari⁹ nec heres teneť ad sumpt⁹ nisi sit in culpa vel mora. ff. de. leg. i. cū res. vl̄ si res erat litigiosa tpe quo legata fuit. C. de litig. l. ij. z pe. z fi. z aut. ibi posita. ¶ DecioseXto q̄ro an executor testi teneatur facere inuentariū. Spe. pālc. §. v̄. ꝛ3 an teneať. dicit q̄ nō si nō est ad certā rem: secus si generaliter datus. Joan. an. dicit ibi ēt cū est datus generaliter si non facit inuentariū non teneť vltra vires hēditatis: ꝛ3 secus in herede de quo dic vt ibi. ¶ Decioseptimo q̄ro an seruus ō voluntate dñi pōt esse executor. Ja. de are. vt refert Paul. q̄ nō ar. ff. de mune. z bono. vt gradatim: cū nō habeat testamenti factionē de iure ciuili. ff. de testa. si filius. z. l. qui testamēto. nō est ergo idoneus ad hoc officiū maxie cū hoc offm̄ versēť circa negocia z iudicia: alꝛs forte ad negocia tm̄ posset eē. ¶ Deciooctauo quero qd de pupillo: Ja. de are. idē dicit qō de seruo. ar. ff. de arbi. ꝛ3 z si in seruū. §. ꝛ3 neqz. de. pcur. q generaliter. lib. vi. insti. q̄bus pmiť. nō est fa. testa. §. itē impuberes. ¶ Decionono q̄ro qd de surdo z muto: Ja. de are. dicit idē. ¶ Vigesimo q̄ro qd de muliere: Ja. de are. dicit idē. ar. ff. de reg. iur. femine. C. de pcur. alienā: Ja. de are. ꝗra: q̄ cura z tutela cadit in mulierē. in auť. vt li. ma. z auie. §. i. col. vij. de ap. ex parte. ij. de arbi. dilecti. xij. q. ij. cū deuotissimaz q̄ non inuenitur ꝓhibituz imo pmissum. ff. de adi. lega. l. fi. Item. §. mater. e. ti. nos qdem. ¶ Vigesimoprimo quero quomodo suscipiatur hec executio dicit Paul. q̄ expresse z tacite vt soluendo creditoribus vel dando legata vel aliqd faciēdo tanq̄ executor. ff. de here. acti. p̄ heredē. nō tamē sufficit eius p̄sentia cū taciturnitate. ff. de arbi. si de meis. §. recepisse. imo in casu nostro nō sufficit ēt exp̄ssus ꝗsensus sine licentia superioris. de elec. si religiosus. li. vi. ¶ Vigesimosecūdo q̄ro an religiosus executor possit errogare aliqd suo monasterio vel sibi vel ꝗsanguineo. ar. q̄ sic. ff. de leg. i. ab oībus. §. iussus ō col. bo. l. i. §. fi. xxx. q. iij. si qua. in auť. de san. epis. §. diaconissam. col. ix. nā ꝑm regulā charitatis ꝑmo nobis z nostris debemus subuenire. no. xxx. di. c. fi. facit qō no. xlij. dis. quiescamus. xxxi. di. ho. lxxxvi. di. nō satis. nemo enim carnez suā odio hz. xiij. q. ij. nō extimemus. In contrarium. C. de sacrosan. eccle. auť. qbuscūqz. ff. mā. si mandauero. §. sicut. ō iurisdi. om. iudi. q iurisdictioni. de offi. p̄si. l. iij. est enim talis erogatio suspecta. x. q. ij. hoc ius. in fi. lxxxix. di. decenter. ff. de fal. siquis legatum. z. l. vxori. de excu. tu. pietas. de iniur. lex cornelia. quidam vt refert Paul. distinguunt. aut est solus z non potest vt sit differētia inter dantem z recipientem. de insti. c. fi. de iure pa. p̄ vestras. nisi in ꝗuncto eēt euidēs rō pietatis. ar. ff. de adop. si pater. §. duos. aut ē cū alijs: z pōt. ar. ff. qō cū iusqz vniuer. nulli. z. l. plane. z. l. item eoz de indē adiect. qō si vno Paul. dicit q̄ monasterio dare pōt de his que suo arbitrio hz distribuere etiam si sit solus. q̄ ibi ē euidēs distinctio psonaz ar. xij. q. ij. qui manumittitur. xiij q. ij. super prudentia. de testa. insup. z. c. cum nuncius. z c. nup. Idē dicit de ꝗsanguineo cessante fraude. sic itelligitur predictū. c. decenter. vt ibi no. sibi aūt nō potest nisi eēt i summa necessitate: q̄ tunc ēt ei ꝛ3 aliena rape de fur. c. iij. z de hoc. §. de homi. si furiosus. ¶ Vigesimotertio q̄ro an ordinarius possit executorē ab officio āmouere pp̄ suspitionē. Paul. q̄ sic in spec. prealle. §. xiij. col. ver. ꝛ3 qd si executor. ¶ Vigesimoquarto q̄ro an executor teneať reddere rōnem ēpo non petente. gl. in ver. exigere. q̄ sic idem Gen. pp̄ verbū teneantur qō ē necessitatis z vt verbum reddere differat a verbo exigere arg. ff. de acti. emp. iulianus. §. offerri. idē Math. ¶ Opp. ad hoc. ff. de oper. lib. cū patronus. quoz leg. l. vl. §. i. Hē. formal z ñ soluit. dic ad. l. cū patron⁹ q̄ ibi in operis promissis a liberto. nā absurdum esset q̄ prest aret patrono operas nisi ipse patronus velit. ideo in stipulatione operaz quas stipulatur patronus a liberto dz intelligi cum poposcerit patronus ēt si nō fuerit appositū vt ibi ad. l. vlti. §. i. dic q̄ logť in satisdatōe q̄ p̄stať a bonoz possessore p̄ legatis i qua sufficit q̄ parat' sit eā p̄stare si petita fuerit ab eo. q̄ nec aliud sibi iniungitur. hic āt inūgiť ordinario vt exigat rōnem z executori vt reddat. quāus ergo ille non exigat executor tenetur offerre. q̄ nō dicitur hic q̄ reddat nisi tm̄ tunc cum ab eo petitur. ¶ Vigesimoquinto quero si executor obtulit se ad reddendū: sed ordinarius non vult recipe. dicit glo. in eo ver. exigere. q̄ non imputabitur sed executori. idē Gen. ad hoc de eo q̄ mit. in pos. c. ij. ¶ VigesimoseXto q̄ro si testator fecit testamentū validū z post longū tp̄s incipit aliud facere ō morte preuentus non potuit illud cōplere. dicit spec. de instru. edic. §. compendiose. v̄. qd si primo. z Math. hic primū q̄ non vz quantū ad legata z fideicōmissa. q̄ illa sola voluntate potuit tollere. sed quantū ad institutiōem vz mero iure. ff. de leg. iij. si iure. ¶ Vigesimoseptimo q̄ro si testōr dixit pro meis male oblatis centum lego in dispositōez talis z ñ apparent tot mala oblata. dicit Matthe. in additione q̄ aut testōr p̄cepit q̄ illa centum nō cōuerterentur in aliā cāz z tunc illud quod supfluit reddetur heredi. aut nihil dixit z tunc forte poterit cōmissari⁹ cum ꝗsilio heredis in aliam piā cām conuertere. ar. ff. ō vsufr. leg. l. legatū. z. l. quidā predia. de ꝗdi. z demō. qdaz testō. in aūt. de eccle. ti. §. siquis colla. ix. dic sine forte. q̄ heres pōt sibi preiudicare. quod aūt legatū in vnā cām ex cā possit in aliam ꝗuerti. probatur. e. ti. nos qdem. vbi de hoc dixi. videretur aūt equi⁹ q̄ indistincte oporteat id quod reliqt testōr distribuere. q̄ ipse debuit esse certus de facto suo. de rescrip. ab excōicato. ¶ Vigesimooctauo quero qd si dixit in dispositione talis pro anima mea lego z non dixit q̄ videtur nō valere. ff. de iure do. cum post. §. gener de ver. obli. ita stipulatus. In contrariuz q̄ summa est rō que pro religione facit. de reli. sunt persone. de dolo. c. ij. dicit Matthe. dici posse q̄ legatū vz z q̄ commissarius pōt disponere vsqz ad quantitatē conuenientem iuxta dignitatem psone quātitatē facultatuz z numeꝛ liberoꝛ heredūm defuncti ar. ff. de le. ij. pater z. d. §. gener de reli. z sump. fu. siquis. §. iij. pro hoc. eo. ti. cum tibi. ¶ Vigesimonono quero in eo quod i. vij. notabili q̄ mortuo executore dato sub nomine dignitatis succedit successor quomodo cognoscereturdicit Mat. q̄ si fuit deputatus executor antequam ēt in dignitate diceturdatus rōne persone ar. ff. de castrē. pe. si forte. z l. dotē. si autē post aut adiecit nomen appellatiuū tantū. aut proprīū z appellatiuū. primo casu p̄sumitur rōe offi ij. z succedit successor. ff. de annu. le. l. ānua. §. titia. s. ō casu secus ff. de ꝗdi. z demon. cū ita. §. ex his. meli⁹ dicit

dico de

dico de offi.lega.qñ vbi plene distingue qñ dispositiõ ꝙcernere personam ꝛ quãdo dignitatem. ¶ Trigesimo quero an executor poterit aliquid errogare in spuriũ defuncti? dicit Math.ꝙ non.qz nec ꝑ se.nec alio mediante capere põt.ff.de vul.ꝛ pup.si pẽ.C.de bere.inſti.neqz. ne pueniatur ad id qõ lex noluit.ff.de trãſac. cũ hi.ꝛ hoc dicit vex Math.etiam ſi datum ſit executori arbitriũ diſponendi.qz dz itelligi ſibi datum a iure .ꝛ nõ contra ius ff.de ritu nup.l.q̃ q̃ ad municipa.lutius.

¶ De ſepulturis. Rubrica.

SOS. ¶ Nota ꝙ temeritas reprobatur.xvij.q.iij.ſiqs .ne cleri.vel mona.c.ij.lib.vi.ꝛ dicit pau. ꝙ ſciam notat quaſi ꝓprio auſu:ꝛ ſumitur in malam partez. Ex hoc dicit Lau.ꝙ ſi ignorans factum vel ẽt ius dum tñ ſit talis cui liceat iuris ignorare hoc faceret non vẽ reus nec infraſcriptam penam incurrere.i.q.iij.§.notandũ.de cle.excõ.apoſtolice.de ſen. excõ.cũ illoꝝ.ꝛ ibi dicit in effectu glo.j.e.cle.ver.ſcienter ꝛ idem Paul.ꝛ Gen. q etiam vẽ velle ꝙ hoc caſu iuris error ſimplr excuſet.qz iuris error excuſat a dolo .ff. vi. bo.rap.l.ij.§.ſi publicanus no.ff.de abige.l.i.quod eſt verum : nam iuris error excuſat a pena in qua cõmittenda regritur dolus.ff.ad ille.ſiquis igraui.§.ſiquis ignorãs no.dy.in regula igno.li.vi.pro hoc qz iuris errorem lata culpa.non dolus.ff.de his q no.infa.liberorum.vbi glo. ſingularis. ¶ Secundo no.caſum in quo prohibetur ſepultura.etiam alias digno.dz enim hic in prin.ibi defunctorum vt differat ab eo quod ſequitur de impedimẽto rõne perſone.vnde vt dicunt Lau.ꝛ Gen.hic eſt impedimentum rõne loci. ¶ Tertio no.ꝙ pp contẽptũ quis ligatur.ꝛ dicit Gen.ꝙ ex ꝛtemptu.ẽt alias non ligandus ligatur.xxiij.q.vlt.§.notandũ.de hoc cle.excõ.ſi celebrat ꝛ dicit Steph.ꝙ contemnere eſt mandatũ nõ curare.xi. q.iij.excellentiſſimus.ꝛ ꝙ poteſtas eccleſie nõ ẽ ꝛtẽnenda.xi.q.iij.nemo contemnat.ꝛ ꝙ tũc tranſgreditur qs ex contẽptu qñ voluntas eius rẽnuit ſubijci ordinationi legis.ꝛ procedit ad faciendũ ꝫ legem qñ aũt pp particularem cãm inducitur ex contemptu non dz peccare niſi ex eadem cã frequenter iteret delictum ꝛ ꝙ non facile diſpenſatur cum eo q ꝛtẽnit:ꝛ iõ in litteris de ſtilo curie apponitur cl̃a dũmodo nõ incontemptũ clauiũ. ¶ Quarto no.de pluralitate clauiũ.de hoc in gl.ij.ꝛ.xx.di.§.i.

¶ Quinto no.ꝙ tpe interdicti interdicta ẽ eccleſiaſtica ſepultura de hoc in gl.iiij.ꝛ idẽ Pau.quia tunc interdicuntur ſacra ꝛ ſepultura.large dz ſacrm.i.q.i. dictum de ſymo.cum in eccleſia.ꝛ.c.ad aplicam idem Gẽ. q alleg. de ſen.excõ.is cui lib.vi. ¶ Sexto not. ꝙ tpe interdicti aliqui poſſunt legitime ſepeliri.de hoc in glo.in ver.iure. ¶ Septimo not. ꝙ excõicatus non publicatus ſepeliri põt in cimiterio probat lr̃a in ver.publice a ꝫrio.ꝛ ò hoc j.q.xxiij.ꝛ dicit Math.ꝙ nõ ẽ vitandus excõicatus.niſi ꝫſtet de ſen.iudicis vel hois.ſic ẽt ꝑm eum qs impugnandus non eſt niſi prius iuſta ſententia diſcernatur.facit ò homi.c.i.li.vi.vbi de hoc.per Arch.j.de ꝫſang.cle. vnica.de cenſi.cle.fi.ò primi.cle.i.in prin. de pe.cle.i. v.ꝛ qz.ꝛ cle.ij.in fi. ¶ Octauo not.ꝙ iuterdicto nõ nominatiz nõ interdicit ſepultura.de hoc in gl.in ver.interdictos.ſecꝰ ſi nominatim vt in tex.ꝛ no. Math.ꝙ ſepultura eccleſiaſtica multis interdicitur.ſ.infidelibus.de cõſe.di.i. eccleſiam.manifeſtis iniqs.de ſta.mo.cũ ad mõaſteriũ.xxiij. q.v.placuit. Inſtituentibus ſacerdotez tutorẽ.xxvitj.di. c.vlti. Item publice excõicatis vt hic.ꝛ.s.e. ſacris ꝛ nominatim interdictis vt hic. Itẽ vſurarijs manifeſtis vt ff.ꝛ de vſu.q̃ q̃ lib. vi. Itẽ in caſu de tornea.c.i. ¶ Mono no.ꝙ excõicatõ ꝛ iterdictũ eqpanꝰ i caſu hꝰ.c.ꝛ i alijs multis.de hoc de ap.ad hec vbi de hoc.ꝛ de ſen.excõ.c.i. lib.vi.ꝛ.c.is q. ¶ Decimo no.caſuz in quo qs eſt excõicatus ipſo iure alios caſus colligit glo.in ver. ſbiacere. ¶ Undecimo no.ꝙ nõ abſoluit excõicatus niſi ſatiſfaciat qõ ꝓcedit in caſu huius cle.de hoc in glo.in v. niſi ꝑ us.al's aũt qñqz ſufficit ſatiſdatio qñqz cautio iuratoria. de hoc dixi de ap.qua frõte. ¶ Duodecio no.ꝙ excõicatus in caſu huiꝰ cle.dz ſatiſfacere arbitrio dyoceſani: ꝛ dicit Lau.ꝙ dyoceſanus ẽ bonus vir ad quẽ in talibꝰ recurrit.ff.de v.obli.ꝓtinuus.§.ij.ꝛ ꝑm hoc intellige qõ j.de ſatiſdatiõe dicit cõpetẽti.ſ.ad arbitriũ dyoceſani. ¶ Decimotertio no.caſuz i quo quis pdit ꝑuilegiũ.de hoc in glo.pe. ¶ Decimoquarto no.ꝙ vba generalia ò rogatoria ſufficiũt ad hoc i glo.vlti.ꝑ hoc Pau.alle.j. c.primo.in auẽ.de teſta.impfe.§.ꝛ ſi qd.ꝑ hoc ẽt qz generalis reuocatio dz idẽ opari quo ad oia qõ ſpãlis.quo ad erꝑſſa.ar.ff.de admi.tu.ſi duo.C.de quadri.pſcrip.l. ij.de pſcrip.xxx.anno.ocs.ꝛ i ẽctib' ꝑ vba generalia tollunt oia ꝑcedentia.ff.de v.obli.q rome.§.duo fratres.ꝛ de hoc.j.in.iij.ẽrio. ¶ Op.in eo ꝙ ſepeliẽtes iterdictos excõicant:naz ꝛ al's puniti erãt cũ eis eẽt iterdictus ingreſſus eccl'ie de priuile.eꝑo.li.vi.glo.in v.publice.in fi. ſoluit ꝙ hec pena adijcit ad illã. Et ex hoc videt ꝙ duplici pena puniunt ẽ id de iudi.at ſi clerici.ſz dic ꝙ in.c. eꝑoꝝ.non refert.an ſint noiatim iterdicti: an nõ noiatiz. hic autem refert. Itẽ duplici pena punit qs vbi vna non ſufficit.vt lit.nõ ꝛteſt.qñ in fi.no.i.c.at ſi clerici. ¶ De cũdo op.eodẽ mõ in eo ꝙ puniunt ſepeliẽtes vſurarios qz ꝛ alios puniti erant de vſu.qz in oibus.glo.q ſunt.i fi. ſoluit ꝙ hec pena cumulat ad illã.ad hoc qõ dixi in prẽcedẽti ẽrio. ¶ Tertio op.in fi.in eo qõ dixi in.xiiij. notabili ſufficere verba generalia derogatoria:ꝙ imo nõ ſufficiant.ff.qõ vi aut clam.l.i.§.deniqz.de offi.ꝺleg.ex parte.ij.ex qbus ꝓbat ꝙ ſi ſublate ſunt exceptiões tñ adminiſtranꝺ legitime.ff.e.l.i.ff.qõ vi aut clam.ſi alius.§. belliſſime.ꝛ.§.ſe.de reſti.ſpo. audita. de dona.c.ij.de eta.ꝛ quali.accepimus in fi.vbi de hoc in vlti.glo.xxij q.ij.ne gs.ff.de leg.iij.ſi qs in ꝑn. Pau.ꝙ qñqz vba generalia ſunt derogatoria ſeu ꝛfirmatoria actuũ ꝓcedentiũ.qñqz ſequẽtiũ:ꝛ vtroqz caſu dz itelligi ꝙ ſunt ꝓlata ab eo qui ſpãliter potuit ꝛfirmare vel derogare.primo caſu ſufficiunt generalia ſic apta ꝙ iuuant de volũtate ꝛfirmantis vel derogantis ſic eſſe:ſiue volũtas ſit prolata ꝑ vniuerſale affirmatiuũ.de ſen.excõ.alma.lib.vi.ſiue negatiuz vt hic.ꝛ.d.c.ex parte.ꝛ ℔ in ẽctibus priuilegijs reſcriptis ꝛ cõſtitutionibus ꝛ ſtatutis.de elec.qz ſepe.lib.vi.de prẽben.ſi motu.ꝛ d.c.alma. In teſtamentis autez refert Pau.opi.Dy.q dicit nõ ſufficere vba generalia:ſz opz ꝙ exprimat ſpãliter.d.l.ſi qs.in ꝑn.ꝛ qõ no.Dy.in regula qõ ſemel.li.vi.idẽ no.ff.ò le.i.ſi mihi ꝛ tibi.§.i legatis alij ẽ. Pau.dicit ꝙ ſufficit teſtatorem ſic exprimere ſuam voluntatẽ ꝙ conſtet eum oino velle reuocare primũ teſtamentum.ſz verba derogatoria poſita in primo non exprimãtur in ſcõo.qd enim ſi verboꝝ poſitoꝝ i primo nõ recordaꝛ:nec eius copiam habere põt:ꝑ hoc enim ſi oporteret de illis exprimere illa q̃tus eẽt ẽ id.xxvij.q. i.de iude.nemo.n.põt ſibi legẽ imponere a qua nõ liceat recedere. Et circa hoc dicit Pau.quedã alia q̃ nõ ſunt oino neceſſaria.ꝛ de hoc.j.cle.pri.ad fi.v.nos eni.ꝛ in.d. l.ſi quis.in ꝑn.vbi Bar.ꝛcludit ꝙ ſi teſtator dicit:nõ obſtante quocũqz teſtamẽto alioꝛ ẽt ſi in eo ſint vba derogatoria talis exꝑſſio dicit ſpecialis ꝛ ſufficit ad reuocãdum. Ray.tũ dicit ibi neceſſariã eſſe ſpãlem mentionẽ qõ ꝓbat multis rõnibus ꝑcipue ꝑ illam.l.in.v. ſpecialiter.ꝛ idem Fede.de ſenis ꝛſilio ecexxvi.in ſimili materia papa conceſſit aliquibus religioſis ꝙ non poſſint cogi ad ſolutionem procurationum q̃ debenꝺ legatis per litteras apoſtolicas etiam ſi in eis contineatur ꝙ ad queuis loca exempta ꝛ non exempta ſe extendant ꝛ al's cuiuſcũqz tenoris exiſtant niſi de indulto predicto plenam ꝛ expreſſaz fecerint mentionẽ.deinde emanãt alie

litt ere apostolice cū clausulis derogatorijs pluribus pre cipue in qbus exprimiť q̄ non obstent quecūq; lre sub quacūq; forma cōcesse:et si de eis deberet fieri expressa ꝛ specialis mētio.cōcludit enim Fede.ibi q̄ non tollitur ꝛ prima indulgentia exquo nō est facta mentio eo modo quo debuit:ꝛ pro hoc faciunt iura q̄ volunt:verba in disputationib⁹ posita operari suos effectus ꝛ aliqd specia le si ex hoc nulla surgit absurditas.ff.de leg.i.si qñ. de p̄ ui.si papa.lib.vi.tenendo aūt q̄ sufficiat illa mentio non obstante alio testamēto vel alia idulgētia:etiā si habeat clausulas derogatorias tūc v̄ba spāliter posita in p̄mo nihil opabunť ꝛ maxime quo ad testamentū.qz notarij de consuetudine apponūt illā clausulā reuocans omne aliud testamentū sub quacūq; forma:et si haberet clau sulas derogatorias.tñ puto q̄ si in scō est aliqua specia lis expressio p̄ quaz aperte tollať mens disponentis hoc sufficit ad reuocandū priorē dispositionē: vt si dicit etiā si in p̄rio diceret q̄ oporteat exp̄mi nomē talis sancti. vť q̄ ego de manu mea scribā in scōnomē meū vel quacū qz cťa silis al's si diceremuu ℨrū surgeret absurdū pre missuz q̄ dixisset sibi legē a qua recedere nō posset scō casu qñ v̄ba sunt derogatoria sequentiū . dicit Pau .q̄ sub v̄bis generalib⁹ cōp̄hēdunť ea q̄ verisimiliter qs fuisset expressurus.d.c.ne qs.ꝛ sic dicit posse intelligi.c. ex pte.,p hoc regula i generali.li.vi.ꝛ ō hoc vlti.in Spe. de renun.ꝛ ℨclu.ver.pone ergo.ꝛ ver. qd si quis.,p his facit stilus curie ꝑm quē apponunť derogatoria in gene re.itē emtatio ipossibilitatis que cēt in exprimendo ꝑm Pau.ꝛ de hoc de excess.pla.c. vno.li.vi. ¶ Quero an qō in p̄ncipio dicit eos icludat quoscūq; cuiuscūq; pro fessionis:glo.i.q̄ sic.idē Lau.ꝛ Gen.,p hoc qz littera in distincte loqtur .ar.xvij.q.iiij.si qs. ¶ Secundo q̄ro an cōp̄hēdat feminas:glo.e.q̄ sic.idē Lau.ar.xvij.q.iiij. si qs suadēte.cū.c.se.de sen. excō.mulieres dicens q̄ in istis ℨstit uitonib⁹ iuris cōis ēt penalibus masculinum ℨcipit femininū propter auctem ℨditoris:ꝛ qz fiunt cuz magna maturitate vnde p̄sumiť q̄ nihil iniquū ℨtineāt ff.de iusti.ꝛ iur.l.i.de v̄.sig.forus.ꝛ.ś.in p̄mio.idē dicit Laud.in statutis factis p̄ p̄latos ecclesiax:,p qbus etiā p̄sumitur q̄ nil iniquū contineāt.ar.de clam.despon. cū inhibitio.de his q̄ fi.a p̄la.nouit.secus in statutis alio rum p̄rincipum secularium q̄ frequēter odiose ,pmulgā tur:qz ꝛ i talib⁹ odiosis masculinū nō ℨcipit femininū:ſz in fauorabilibus sic.ff.de lib.ꝛ posthu.cū qdā. idē dicit si exprimiť a testatore:femininū aūt nunq̄ ℨcipit masculinū:qz cēt ℨ naturā quā ars q̄tuz pōt imitať:ꝛ pnicioſū esset exēplo.ff.de v̄.sig.l.i.vbi de hoc.ꝛ no.de test. Ray. circa p̄in.dixi de elec.cle.i.q.i.ꝛ.iij.se. ¶ Tertio q̄ro si quis de mādato p̄lati sepeliuit ℨ hāc cle.vī nō ēt locum pene:qz hic puniť audacia dic ℨtra:qz cū sit hic ,phibitū nō teneť obedire p̄lato ꝛ posset ei ℨdicere.ix.q.iij.si dūs ꝛ.c.nō semp.ꝛ.c.iulianus.,p hoc qō no.de temp.ordi.ad aures.de ma.ꝛ obe.c.ij . ¶ Quarto q̄ro si in cāpis vel locis p̄riuatis sepeliť aliqs de hoc ,phibitis.glo. in ver. cimiterij dicit non esse locū pene huius cle.ēt si locus sit ℨtiguus.ꝛ videť velle glo.qō opz ēt locū deputatū cimi terio ꝛ benedictū.Steph.dicit sufficere q̄ locus sit de putatus ad sepulturā:ēt si nō sit benedictus:,p hoc quia al's eluderenť iura cū multa sint loca ōputata sepulture q̄ nō sunt bñdicta.itē eccl'a nō cōsecrata gaudet imuni tate exquo ibi celebranť diuina.de imu.eccle.c.i.de ℨse. eccle.vel alta.c.fi.,p hoc qz nō pōt negari qn dicať cimi teriū ex quo deputatū est sepulture:ergo locus est huic littere.facit quod dico in se.q.tamen nō dī deputatū nisi post benedictionē.de ℨse.di.i.nemo.qō est verū si ℨstat q̄ cimiteriū nō sit benedictū qz nō dī nisi p̄ benedictio nem.ar.d.c.nemo. sed si diu reputatum est p̄ro cimite rio videtur p̄sumendum q̄ benedictum fuerit: ꝛ vt tūc habeať ,p cimiterio:ēt si i veritate benedictū nō fue rit ꝛ tūc sit locus dicto Ste. ¶ Quito q̄ro religiosi alig habentes modicum clanstrum per ep̄m dedicatum lon ge ip̄m ampliarunt extendendo ad locum vbi p̄us erāt domus p̄riuare non interueniente aliqua solemnitate cō tigit q̄ in clausstro addito nouiter aligs fuit sepultus ℨ id quod hic dī:arguit Lau.q̄ sepelientes incurrant hāc penam cum ecclesia gaudeat imunitate:ēt si non sit dedi cata per iura allegata in p̄cedenti.q.ꝛ cimiterium ꝛ ec cl'ia i talibus pari passu ambulant.de conse.eccle.vel al ta.consuluisti.sufficit enī q̄ de consensu ep̄i illa pars cui hec fuit addita deputata erat ad vsum sacrum vt dicať locus' religiosus.de reli.do.ad hec.insti.de re.diui.ℌ.sa cra. In ℨrium:quia in talibus requiritur deputatio cuz solēnitate de qua in auť.de eccle.tit.ℌ.siquis de fabrica.i col'.ix.in auť. de mona.§ illud.colla.i.ad id qō inducitur ś.de ec.non conse.rñdetur ad illud p̄cedere si ibi fue runt celebrata diuina:al's non.vt no.glo.de inmu.eccl.c. fi.facit qō no.lxxviij.dist.c.i.ex qbus videtur q̄ ps addi ta nō cēseatur cimiteriū ꝛ q̄ sepeliēntes ibi puniēdi ñ sint ac si sepelissent i loco,pphāo ꝛ ℍ veri⁹ si ō ℍ ℨstat vt qz no uiť factum fuit:sec⁹ in longo tpe fuit obseruatum q̄ to tus ille loc⁹ habetur p̄ro cimiterio ,p id qō dixi in.q.p̄ri. ¶ Op.ad hec de cōse.eccle.vť alta.ligneis .vbi tectum ecclesie refectum non facit ecclesiā idigere nona ℨsecra tione. Sol.Lau.q̄ ibi cōsecratio non fuit passa iacturaz in s̄balibus:secus in cimiterio in casu ,p̄time dicto. vel meli⁹ dic q̄ cōsecratio ecclesie cōcernit parietes princi paľ quibus accedit tectū:ſz vna pars cimiterij nō acce dat alteri.ſz sunt oēs eque p̄ncipales. ¶ Scōo op.ad idē de conse.ec.vel alta.qō in dubijs.vbi oleū non sacrū ad mixtum sacro fit sacrū. So.Lau.qō illud in liqdis q̄ re cipiūt commixtionem. insti.de re.diui.ℌ. si duoꝝ.ꝛ.ℌ.q̄ si frumentum.secus ℍ vult dicere q̄ vna pars cimiterij non cōmiscetur alteri:ſz oēs equal'r sūt partes. ¶ Sex to q̄ro an in cimiterijs exēptis ꝛ nō exēptis ,pcedat qō hic dī quo ad p̄ātem dyocesani ꝛ quo ad penaz de quo ℍ. Lau.ar.q̄ sic.p id qō hic in fi.dī. In contrarium p id qō no.ℍ Inn.de priui.ad hec dic q̄ regnlariter de loco exē pto non impedit se eps.de offi.ord.graue. sic loqtur Inn. sed hic p̄mittitur sibi hoc ēt in exemptos. ¶ Septimo q̄ro si ℨ dispōnem istam aligs fuit sepultus in ecclesia: dicit Pau.locū esse huic cle.ac si sepult⁹ fuisset in cimi terio.xiiij.q.ij.null⁹ nā sepultura siue in eccl'a:siue i cimi terio habentur ,p eodē.vt Archi.no.de here.c.ij.lib.vi.ꝛ cuius circuitus ōbeat esse cimiteriū.habetur.xvij.q.iiij. sicut antigtus.ꝛ non refert an fit ecclesie ℨtinguū an nō ō ℨse.eccle.vel alta.c.vno.i.rñso.lib.vi.nō tñ accedere pōt loco religioso nisi ecclesie ꝛ sit sacer auctoritate ep̄ali.nō qz sit ibi aliqs homo sepultus vt no. Inno.e.ti.abolende ſz aliud sit ꝑm leges.ꝛ in quo differunt sacer ꝛ religiosus no.xiij.q.ij.in ecclesiastico.ꝛ qd sit cimiteriū.not. Archi. e.cā.q.i.c.i. Pau. ¶ Octauo q̄ro de quo interdicto loq tur ℍ in eo qō dicit interdicti tpe:ꝛ eadez qō formari p̄t. j.in v̄.nominatim interdictos gl.in illo v̄.interdictos.dic sufficere q̄ sit tale.q̄ p̄tinet sepultura. Lau.idem.ſz latiꝰ dic q̄ siue sit generale. siue spāle.siue ab hoie:siue a iure latū ,pcedit hec littera:dū tñ ,pcedat a claue.i.ab ecclesia stica inrisditiōe.ita q̄ sit cēsura eccl'astica. ō ℨsue. cū iter de excess.pla.tāta.de elec.vbi maꝰ.ℌ.i.lib.vi. Aliud dicit Lau.de offi.ordi.si canonici quānis lib.vi. Itē i casu de sen.excō.is q.i p̄n.li.vi.ꝛ ō sta.reg.sup quodā.ō tēp.ordi. qō trāslationē.lxx.di.c.i. qz in his ꝛ silibus interdictū nō procedit a claue. ¶ Nono quero an in quattuor festiui tatibus in quibus potest celebrari tempore interdicti p mittatur sepultura.glo.ℍ dicit ꝛz q̄ non idem Pau.ꝛ in hoc no.simpliciter gl.in eo quod arguit ex diuisione.c.,p hoc de postu.c.vno.li.vi. Gen.p̄rosequitur hoc latius di cens vt ēt dicunt glo.ꝛ Pau.q̄ ꝛz illis diebus permitta tur participatio sacramentorum:non tamen permittitur participatio sepulture . Item quia de iure tempore iter dicti p̄hibenť celebrari diuina ꝛ sepultura ꝛ sacramēta

conferri

conferri a quo in re non debet recedi nisi quatenus reperitur exceptum.xiij.q.i. quod si dormierit. de coniu. lepro.quoniam maxime qr ius est expressum in.capi.cuz z plantare.§. quod si tẽplarij.alle in gl.ad idẽ de sen. excõ. alma in fi.vbi ceteris q̃ circa obseruationẽ ꝛc̃. Itẽ excepto ꝑfirmat regulã in qbusdã alijs.ff.de fun.instru.quesitum.§.i.idez rñdit de mon. in auẽ.de non alie.§.vt aũt. col.ij.z qõ ibi not. ¶ Decimo q̃ro an tpe interdicti possint ordines conferri. Pau.refert id qõ no.Host.de priui.vt ꝑulegia. vbi dicit q̃ qñ in penã populi ẽ interdicta parrochialis eccla ,phibeẽ laycis ordinũ receptio:secus si locus est interdictus ex alia cã: tunc enim sicut possunt alibi audiri diuina de sen.excõ.si snia.ij.rñso lib.vi.z ordines recipe. ¶ Undecimo q̃ro si aliqs de loco interdicto sepellitur extra locum interdictum? Pau. distinguit aut locus est interdictus ꝓpter delictũ dñi aut populi.sicut distinguiẽ de sen.excõ.si snia li.vi.tñ quo ad casum huius cle.non sufficit q̃ sit de loco interdicto nisi notatiz sit interdictus. ¶ Duodecimo quero de qb⁹ excõicatis loquitur hic glo.ab hoie dicit q̃ siue a iure siue ab hoie dũ modo maiori excõicatione:sed si minori secus idẽ Lau. Pau.z Gen.ꝑ hoc qr noie excõicationis intelligitur ỏ maiori:de sen.excõ.fiquẽ qõ tñ.c.vt dicit Lau.hoc nõ ꝓbat:qr ibi dr̃ q̃ nõ tñ intelligitur de minori.sed ẽt de maiori dic q̃ hoc.c.ꝓbat p ea que ibi no. Itẽ quo ad predicta est alia rõ:qr minor non sic inficit sicut maior. nã excõicatio minori non ꝓhibetur ꝓticipare sicut excõicato maiori.xi.q.iij.excellentissimus.vnde cõiter dr̃ q̃ excõicatio non transit ad tertiam psonam.xi.q.iij.qñ multos. ¶ Opp.ad hoc de eo qõ no. Inno.e.tĩ.sacris vbi dicẽ q̃ excõicati minori sepelliendi non sunt.soluit vt in hac gl. q̃ dicit q̃ iz non sint sepelliẽdi nõ ẽ tñ locus huic pene qõ dic vt nunc dixi.z dicunt Lau.Gen.q̃ ꝓpter talẽ sepulturã factam de excõicato minori ecclesia non indiget reconciliatione. ¶ Decimotertio q̃ro qs dicaẽ publice excõicatus?glo.pe.de excep.exceptionem.dicit publice excõicatum dici qñ iudex tulit excõicationẽ in loco vbi publice iudicare ꝙsuevit qõ non placet.glo.hic in v̊.publice q̃ dicit illud non sufficere quo ad casum istuz: sed q̃ hoc iudicabitur ex qualitate fori ꝛc̃. vt in gl. quã ad hoc not. singulariter ad multa.qõ aũt dicaẽ publicum vel mãifestum aut notoriuz.dixi de coha.cle.vestra.z in hac gl.ibi ꝓponderãda.i.q.i.marchiõ.de v̊.sig.intelligẽda ibi.z qõ alleg.C.quomodo z qñ iu.si vt proponis.i. q̃ dicit q̃ si iudex non in loco in quo statuerat sed alibi p obreptionem aditus ,pnunciat:aduersus absentem nõ tz.z sic pz q̃ nõ facit ad ,ppositum sed poterat allegare.C.de testa.oium de dona.in donationibus.ibi dispendiosam. q̃ tñ paz facit.e.ti.cle.dudũ. ¶ Decioquarto q̃ro sigs sepelluit excõicatũ ñ pub.gl.ea.i v̊.pub.ibi z de hoc dicit q̃ non ẽ locus huic pene. Idem Pau.Gen.z Stepha. pro hoc qr non presumiẽ sciuisse. Itẽ ẽt si sciuisset non est locuꝰ huic pene q̃ non dz extendi.qõ tz Gen.pro hoc inducit not.p se.ꝫ.de vi.z ho.cle.cle.ij.vbi dixi in ver.dignitatẽ.q.vi. ¶ Decioquinto q̃ro an sepeliens excõicatũ maiori sit excõicatus minori?gl.e.in verbo publice remittit ad no. de priui.ad hec.in.i.glo.q̃ dicit q̃ sic.qr cui non cõicam⁹ viuo nec mortuo Host.ibi contra cum non sit cõmunio cum mortuo.qr homo mortuus non est homo. de celeb. miss.in quadam.sed dicit q̃ alia pena puniri dz qõ placet Lau.vt non fiat extensio in pena.z idem Gen.qr in speciali casu mandatur officio priuari eum qui sepellit talẽ. de here.excommunicamus.§.sane ergo non sit locus alteri pene.s.excõmunicationi:que ratio non vrget.nam in pena de qua in.§.sane non tollit iuris dispositionẽ i alijs casibus. Pau.tz cum gl.c.ad hec. qr ẽt post mortem durat excõicatio vt hic:de sen.ex.a nobis.ij.z corpus sentẽtia ligatur z aia saluatur.ỏ sen.ex.c.i.li.vi.nã lz ñ sit oio actiua ex parte mortui est tñ ex parte agentis qõ sufficit de cle.ex.illud alias participãs demẽti seu furioso excõicato non esset excõicatus.quod nõ vr̃ procedere.qr i hoc casu non requiritur consensus excõicati ad hoc vt dicatur participatio penam inducẽs participanti.als siquis loqueretur excõicato nõ rñdenti non eẽt excõicatus qõ non eẽt verũ ꝫz Pau.z hoc placet.qr i dubio potius interpretamur pro excõicatione.pro hoc qõ no. deseru.c. vnico in fi. ¶ Decimosexto quero qs dicaẽ noiatim interdictus. Lau.dicit q̃ is qui in snia noiatim est expressus p id quod no. Inno.de ꝑben.in lateranensi. dicit ẽt q̃ talis expressa noiatio intelligitur de illis quorũ culpa v.fraude latum est iterdictũ. Itẽ illis q in hoc ꝑbuerũt auxiliũ vel fauorẽ.de sen.ex.c.vlt.lib.vi.de hoc dixi in.d. c.in lateranensi. ¶ Decimoseptimo q̃ro si notoriũ ẽ de fautoribꝰ q occasionẽ dederũt iterdicto q tñ in snia nominatim exꝑssi nõ sunt aut erit locus huic pene ꝙtra sepelientes.dicit Lau.q̃ nõ:qr nõ sunt noiatim interdicti etiã si in snia fuisset aliqs interdictus cũ suis fautoribꝰ qr nõ ex eo q̃ notorie fauent dicunt noiatim iterdicti.ar de cle.ex.ꝓsinit.cũ hec ꝙstitutio sit penalis z restringẽda.de elec.statutũ.lib.vi.quod placet p id qõ dixi i.d.c. in lateranensi. ¶ Decioctauo q̃ro qd si qs sepelierit interdictũ nõ noiatiz :glo.in v̊.noiatiz.dicit nõ esse locum huic pene quod dicit. Stepha.vez qñ nõ ꝙstat eũ interdictũ als secus.de sen.ex.is cui.§.i.li.vi. Dibi placet glo. qr ẽt si ꝙstet eũ esse interdictũ lz sepelire nõ debeat.vt in d.§.i.nõ est tñ huic pene locus specifice late ꝙtra sepeliẽtes interdictũ noiatiz. ¶ Decimonono q̃ro qs est vsurarius manifestus:gl.in ver.manifestus.remittit Dat. dicit manifestos dici eos q̃ sunt publici z q̃ ex eoꝝ libris conuinci possunt in qbus apparet extorsio vsurarũ.j.de vsur.cle.i.xlv.di.q̃ sincera.v̊.agendum.xviij.q.ij.sane.z ibi de hoc in glo.sed qd.ff.de edendo.l.i.§. editiones.vr̃ si ꝙfitetur coꝝ sacerdote q̃ quo ad hoc ẽ eiꝰ iudex.depe. di.i.qõ penitet. vltra mediũ.v̊.q̃rir̃.z di.vi.c.i.v̊.caueat. xi.q.iij.absit.ſz Jo.an.de vsu q̃q̃.lib.vi.dicit q̃ sunt necessarij testes quod placet Jo.de lig.quia cõfessio i foro pniali nõ facit rẽ notoriã quod est vez.latius aũt qs dicatur mãifestus vsurarꝰ examinemus vltra ea q̃ dicit glo.de vsur.c.i.z.ij.lib.vi. Archi.in eo.c.dicit q̃tum ad illud.c.argumẽta sufficere cũ fama.de vsu.c.cũ in dyocesi.ibi si tñ alijs argumentis.quod bñ facit Fed. de senis in ꝙsilijs.c.viij.dicit manifestũ eẽ cuius ,pbatio est in euidenti ita q̃ faciliter fieri põt fides sicut de vsur.cõstat p libros vsurarij ,put nũc dixi quod no. Archi.in.c. q̃q̃.in prin.dicit etiã Fe.q̃ ẽt post mortẽ ,pbatiões recipi pñt qr pp bona p̃t agi post mortẽ.de here. accusatus. § si vo.li.vi.C.si pẽden.ap.q̃uis. Itẽ si p ꝙstões synodales aliqs modus eẽt iductus adhuc ille sufficeret ad hoc q̃ quictus ꝫz illũ diceretur manifestus:qr iura suadent vsurarios cõuinci ex facilioribus ,pbationibus q̃ in alijs casibus regraẽ.de pig.illo vos de emp.z ven.ad nr̃am.z epi pñt iura cõia fortificare.vt no.ỏ offi.archiꝑ. c.fi.Bar.ff.de fur.l.iij.dicit q̃ cũ querir̃.an qs dicatur vsurarius manifestus in genere nõ habito respectu ad certũ z limitatũ delictũ nõ sufficit q̃ semel aut bis illud fecerit.ſz regrir̃ q̃ stet publice paratꝰ sicut meretrix in ꝑstibulo.ff.de ritu nup.palã.in ꝑn.dicit tñ q̃ si nõ facit ita palam.ſz quasi vt mutuat in camera.qbusqz volẽtibꝰ idez est.d.l.palã.z.ff.ad maced.l.iij.circa prin. que v̊ba nõ videnr̃ vera quo ad id quod dicit requiri plures actꝰ qr nullibi hoc dr̃ vnde si manifeste semel mutuauit ad vsuras videtur sufficere vt dicatur manifestus vsurarius.quia manifestum esse non surgit ex frequentatiõe ita q̃ sine ea esse non possit.vt no. Spe.de notorijs criminibus.§.sequitur de manifesto.in prin.non enim ponitur hoc in diffinitione manifesti.de quo de coha.cle.vestra Item etiam notorium potest eẽ ex vno actu. vt si quis coram populo interficit hoiem notorius est homicida. ad hoc.ff.de testa.hĩdes palã.i ꝑn.ex his dic q̃ si hodie legitime doceẽ q̃ aliquis tempore vite fuit vsurarꝰ ẽt si

solum doceatur per aliqua argumenta ⁊ famam que sic tunc fuit: sufficit quo ad effectum vt testamẽtus eius nõ valeat. vt in.c.q̃p̃.⁊ vt careant ecclĩastica sepultura. vt hic ⁊ hoc facinut verba Archi. posita. s̃.e.q.⁊ casus videtur in.d.c.cũ in dyocesi. vbi ad quincendũ q̃ gs sit manifestus vsurarius sufficiũt argumẽta. Sz si ponimus q̃ nõ doceꝯ de fama tpe vite. sz alias ꝓbaꝯ q̃ fuit vsurarius videꝯ hoc nõ sufficere qz p hoc nõ inferꝯ q̃ tpe testamẽti aut mortis fuerit manifestus qõ requirit. c. q̃p̃. Itẽ habilitas testãtis ꝙsideraꝯ tpe testamenti conditi ⁊ mortis testõris. ff. de bo. pos. fz tab. l.i. ℌ. exigit. ⁊ ibi glo. in ℨriũ facit glo. de vsur. c.i. lib. vi. q̃ dicit q̃ eps poterit eos publicare si conuicti fuerint. lz gl. xiiij. q.ij. sane. q̃ incipit. sed qd si videaꝯ ℨria. qbus ispectis puto manifestũ vsurariũ diei de quo possunt fieri iudici manifeste ꝓbationes. ⁊ manifestas eẽ dico q̃ sufficiũt sicũt argumenta d.c.cũ i dyocesi. vt si ꝓbatur mutuũ ⁊ vsure receptio cũ fama. imo videꝯ idẽ ẽt si sine fama si aliq deponunt sup vsuris ita q̃ ꝓbent ⁊ q̃ sufficiat manifestatio post mortez facit qõ no. Jo. an. in. d.c. q̃p̃. in illa. q. an sit exhumãdus occultus vsurariꝰ tpe vite q post mortẽ manifestaꝯ in qua tz q̃ sic. vt ex oĩbus sic dicamꝰ mãifestũ dici quẽ cũqz de quo cõstare põt quãdocũqz ita q̃ quãdo ꝙstiterit vez ẽ dicere q̃ prius manifestus erat. de hoc dixi in d.c. vestra. q.ij. ¶ Vigesimo q̃ro si vsurarius cauit de vsuris restituendis an sepeliri poterit sine pena huius cle. videꝯ q̃ nõ qz hic idistincte loqꝯ. ℨriuz tz glo. in ver. manifestos. ⁊ idẽ Mat. ne p hoc corrigaꝯ. c. q̃p̃. ò vsur. lib. vi. qz correctio iuriũ vitanda ẽ. de elec. cũ expediat. li. qõ placet qz p penitentiã desinit eẽ vsurarius. l. di. ferrũ de accu. de his. Et tradit Mathe. cautelã sacerdoti qui bz manifestos vsurarios in prochia ad euitãdã penam huius cle. qõ ĩstet q̃ vsurarius satisfaciat ꝓ vsuris si põt vel caueat idonee. vt in. c. q̃p̃. ⁊ q̃ nõ credat vsurario dicenti de quantitate certa tm̃ exacta. sz si manifesta ẽ quãtitas maior ꝓ illa exigat cautionẽ ⁊ si est incerta exigat quantitatẽ quã verisimiliꝰ crediꝯ habuisse qz si sciẽter reciperet de minori tenebiꝯ ad restõnez residui. ¶ Vigesimoꝑmo q̃ro si vsurarius satisfieri iussit nõ tm̃ cauit sed post mortẽ caueaꝯ. glo. i v. mãifestos. dicit sufficere quo ad sepulturã nõ quo ad validãdũ testamentũ idẽ Pa. q̃ dicit q̃ iõ testamẽtũ nõ validaꝯ qz fuit nullũ ab initio ex ꝑsona testãtis. fiꝛ nõ ꝙualescit testm̃ ipuberis aduenĩente pubertate. vel si erat seruus ⁊ efficiꝯ liber: vel si erat captus ab hostibꝰ ⁊ reuertiꝯ. ff. de testa. filius. ⁊. l. eiꝰ de le. iij. l.i. ℌ. i. Idẽ si ab initio fuit volũtas falsa. C. ò falsis. sicut. Idẽ i legato q̃ nõ valet ex ꝑsona legãtis vel legatarij: vel eius a quo ꝑstandũ est vel rõne rei legate. ff. de regula. catoniana. l.i. in ꝓn. de leg. i. cetera ar. de elec. duduz. i. ⁊ regula nõ firmaꝯ. li. vi. de hoc in duabꝰ qõnibꝰ seq. ¶ Vigesimosecundo q̃ro an sit opus q̃ vsurarius caueat ꝓ seip̃m. dic q̃ nõ. sz sufficit q̃ ꝓ aliũ habentem spãle mãdatũ ad cauẽdũ qz q ꝓ aliũ facit ⁊c̃. regula q ꝓ aliũ. lib. vi. ¶ Vigesimotertio q̃ro qd si dedit ꝑcuratorem spãlem ad cauẽdũ duraturũ post mortẽ q̃ mortuo vel vsurario cauit disputando terminatũ fuit q̃ ex hoc testamentũ valeat qõ procedit ſm opi. de qua de vsur. q̃p̃. in fi. i. gl. f. in fi. i eo qõ glo. ibi tz q̃ ante validaꝯ testamentũ ex cautiõe postea põstita ꝓ vsurariũ. sufficit. n. q̃ ante mortẽ cauit ꝓ hoc in. c. quãq̃. dz q̃ testamenta vsurariozꝝ aliter facta. i. cautione nõ põstita nõ valeant: ⁊ sic videꝯ intelligendũ opposita exceptione: ⁊ q̃ nõ sit necesse q̃ cautio prestet in actu testãdi. facit. C. de ꝑci. impe. offe. vniuersa iuncta glo. ⁊ q̃ ibi no. Bar. ⁊. ff. de iniust. test. filio. in vlt. questiõe. ¶ Oppo. ad hoc de dicta glo. ⁊ Paul. positi. s̃. q. xxi. ex quibꝰ videtur q̃ oporteat cautionem prestari ante conditum testamentum. So. potest dici q̃ illa dicta procedunt in alio qui nõ ita specifice caueri mãdauit. qñ eniz spãliter mãdauit: tũc qñ cauebitur retro fingiꝯ vsurariũ cauisse tpe quo mãdauit ⁊ mãdatũ durat post mortẽ. qz ꝙfertur post mortẽ. ff. mandati si vo non remunerãdi. ℌ. fi. ¶ Oppo. ad hoc qz vꝰ testamẽtum irritum eẽ cautione nõ põstita. d.c. q̃p̃. in fi. vbi dicit q̃ testamenta irrita ipso iure. vñ cũ tpe obitus fuerit testamentum inualidũnõ conualescit: alꝫ posset diu pendere an testm̃ valeat si diu staretur ad cauendum. So. quõ est dubia. tm̃ tenendo opi. glo. in. d.c. q̃p̃. de qua dixi. s̃.e.q. dicendum ẽ testm̃ valere vt seruetur equitas: nã ꝙtingere põt q̃ vsurarius volens cauere in forma. c. q̃p̃. nõ potuit. qz non habuit cui ⁊ absonum eẽt nullum esse remedium. rigoꝛ tm̃ littere in. c. q̃p̃. facit in contrarium ꝓut dixi ꝓmum. tamen puto qz satis fit mente illius. c. q̃ ẽ vt reddant vsure. ¶ Vigesimoquarto q̃ro si primo feꝯ testm̃ post ea fit vsurarius manifestus. dicit Paul. q̃ infirmatur testm̃ ex sequẽti delicto. ad hoc insti. q mo. testa. infir. in prin. ⁊ ℌ. hoc aũt. ¶ Oppo ad hoc. C. q testa. fa. pos. furiosum insti. e. ℌ. furiosi. So. Paul. q̃ aliud in furioso q fingitur mortuus. ⁊ in ea. voluntate mãere in qua erat ante furoꝛẽ. de bap. maiore ad fi. ¶ Vigesimoquinto q̃ro an portantes ad sepulturã eos q̃ prohibentur hic sint excõicati: ⁊ quid de cõmittantibus ⁊ pluribus alijs. de q bus querit glo. in ver. sepellire. gl. ea. dicit q̃ hec exigũt principis declarationem nec aliquid decidit Steph. dicit hos casus non dubios cũ participent sepellientibꝰ: ⁊ sic in crimine damnato. de sen. ex. nuper. ⁊. c. si cõcubine q̃ tz Lap. dicens idẽ dicendũ in prelatis q cũ possent ꝓhibere sepulturam patiuntur fieri de sen. ex. quãte i quo vltimo dic vt dixi in. d.c. quante. qz ad hoc vt sit locus illi. c. opus est qõ is q nõ ꝓhibet fuerit in dolo. secus si i sola negligentia. Quo ad ꝓmũ aũt Paul. dicit q̃ nedum actualr corpus ponentes in sepulchro sed ẽt dicentes diuinũ offm̃ super funus forte incurrũt hãc penã. qz xpiana sepultura est q̃ fit cũ psalmis ⁊ oꝛonibus. xxiij. q. v. placuit. xiij. q.ij. q̃sta. ⁊ qõ no. ea. q. ℌ. itẽ queriꝯ ⁊. c. ti. abolẽde ſmo fortiꝰ debent teneri. qz plus ꝙtẽnunt. Idẽ dicit ò sepellientibus pacto in cimiterio ẽt absentibus clericis.

Itẽ q̃ sepelire dicuntur nõ tm̃ actualiter sepellientes. sz ẽt mandantes de sen. ex. mulieres. ff. de eo p quẽ fac. erit l.i. dicit tũ pau. q̃ hec littera potius. videtur log de sepellientibus in terra cimiteriata q̃ de sepultura quo ad officium. vnde dicit q̃ dicentes offm̃ non videntur teneri pena hac. qz vere non sepeliunt: sed remanet contrariuz d.c. nuper ⁊.c. si ꝙcubine. Ad quod dico q̃ ibi de cõicãtibus excõicato in crimine dãnato q cõicat post excõicatõnem. sic. n. loqnuntur illa. c. ⁊ ponitur rõ in. c. nuper. quia talis cõicans delinqt in excõicatorem: secus ergo si quis cõicat alicui in actu p quem ille incurrit excõicationẽ vt hic. quo casu non habent locũ illa. c. qua consideratiõe attenta. puto veriꝰ q̃ hic soli sepellientes vel hoc fieri facientes sint excõicati. ⁊ ꝓ sepellientibꝰ itellige ò eis q actualr mortuũ humo vel tumulo ꝙdunt. vt dr̃ in hac glos. ò mãdantibus aũt ꝓbatur in. d.c. mulieres. nec p hoc erit hec constitutio ludibrio. qõ videtur timere gl. nã satis ꝓuisum ẽ excõicando sepellientes ⁊ auctoritatẽ prestantes. de hoc ẽt dico. ℨ. de bap. cle. vnica in. i. contrario. ¶ Vigesimosexto q̃ro figs sepelliuit manifestũ vsurariũ excõicatum publice nolatim interdictum ⁊ tpe interdicti an vna an quadruplici excõicatione ligabitur glo. in verbo subiacere remittit ad gõnem Gualterij que ponitur in regula delictũ. lib. vi. Pau. dicit q̃ ligatus est quattuor excõicationibus. facit de sen. ex. cum pro cã. Joan. de sancto georgio dicit q̃ vnica excõicatione p no. i. d. q. ꝑcipue. qz pcutiens. clericũ pluribꝰ pcussionibꝰ sine iternallo non incurrit nisi vnã excõicationẽ. xvij. q. iij. figs suadente. ꝓ hoc ꝙsuetudo curie q̃ tales absoluit tãq̃ ligatos vna fiꝛa non pluribꝰ. In contrariuz ẽ qõ no. in ea. q. vbi concluditur ò eo q pcussit vno ictu tres clericos qõ sit excõicatus tribus excõicationibus: qõ placet. nã vna ⁊ eadem ꝑsona rõne plurium qualitatũ cẽsentur plures ꝑsone de re. iudi. cũ olim ò concess. p̃bẽ. postulastis de ap-

a collatione

a collatione lib.vi.cuz ergo presupponatur q̄ ille q̄ sepultus fuit habebat varias qualitates est perinde ac si sepelisset quattuor distinctas psonas. ¶ Vigesimoseptimo quero in eo quod hic dicit de absolutione quis absoluet. dicit Pau.q̄ ordinarius cū non sit reseruata absolutio de re.ecc.non ali.cle.i.vbi de hoc in v̄.siqs.q.iij. ¶ Vigesimooctauo quero an absolutio facta non precedente satisfactione teneat.pau.q̄ non:q̄ fit a prohibito: z cōtra formam mandati.ar.de rescrip.cū dilecta de rest.spo. pisanis. ¶ Op. ad hoc q̄ si absolutio pōt fieri p ordinarium sicut dixi in proxima.q.istud quod h̄ dz de premittēda satisfactione.inducit potiꝰ monitionē q̄ formaz vt no. ff de iurepa.cle.i.in gl.hic addit. Jo.stat contrario:z absoluens sit puniendus.p hoc q̄ no.de seque.cle.i.in glo. per ordinarium. ¶ Vigesimonono q̄ro q̄ sunt hi q̄bus dz satisfieri.gl.sed qui sunt? dicit forte itelligi de his quorum fauore late fuerant sniē excōicationis vel interdicti in loco vel psonas: sed quo ad vsurarios dicit q̄ sunt hi quibus dz fieri restitutto. Lau.idē:sed dicit ēt illis satisfaciendum q̄ snias tulerunt: q̄ fit eis iniuria si ꝓtēnūtur snie.xxiij.q.i.gd culpatur.de temp.or. ad aures. q̄ dicit verum si in sententijs tangebatur aliqualiter ius iudicis de app.solicitudinem de sen.ex.venerabilibus in prin.li. vi.ij.q.vij.z q̄ no.de ap.cum spāli in glo.sed qualiter. z idem Pau. Item ꝑm Sen.satisfieri dz his clericis q̄ nolentes sepulturis talium interesse passi sunt iniuriam. ¶ Trigesimo q̄ro an sepulti contra ꝓhibitionē si corpora discerni possunt debeant humari gl.e.dicit q̄ sic i tribus vltimis casibus.i.quando erunt excōicati publice vl̄ nominatim interdicti vel vsurarij manifesti. In p̄ āt casu.s.de sepultis tpe interdicti dicit hos non exhumādos z idem Pau. ¶ Trigesimoprimo q̄ro circa id q̄ dixi in proxima.q.an mortuaria licite recipiātur p̄ sepulto tēpore interdicti gl.ea.distinguit.z idē pau. Et in eo q̄ gl. dicit q̄ mortuaria data cū funere sepulto tempore interdicti nō recipiuntur licite.dicit Pau. q̄ hoc ē q̄ recipiētes participarent in crimine z sic illicite reciperent arg. xvij.q.iiij.miror z q̄ no. Hosti.in summa de sen.ex.§.qs possit.v̄.sed siqs. ¶ Trigesimosecundo quero circa idē si nihilominus receperunt an de talibus debeatur quarta ecclesie parrochiali .paul.q̄ non sicut nec decima ō illicite acquisitis de deci. ex transmissa.p hoc.ff.pro socio q̄ autem vbi inter socios non confertur id quod ex turpi causa alter lucratus est.

Dudum. Glo.diuidit z ex ea colligunt tur.viij.ptes quas prosequor singulatim z insuper in.§.huiusmodi.j.ea.cle. glo.subdiuidit in.v.partes quas etiam sigillatim prosequor. ¶ No.de verbo innouamus quod exponit lau.i.restituim⁹ quia fuerat reuocata.de rescrip.quāuis li.vi.ij.q.iii.§. notandum.z dicit lau. q̄ inouare nihil aliud est nisi canones qui in consuetudinē abierant reparare.xviij.di.propter simile de treu. z pa.c.ij. dicit Lau. q̄ hec innouatio h̄z vim noue factionis cū pinde ē ac si esset nouiter edita h̄z vi fortificationis .d.c.ij. alibi iuris antiqui conseruationis de ꝓfir.vti.cum dilecta de priui. ex parte.z.c.quia intētionis. ¶ Scōo no.q̄ q̄ aliqua dispositio innouatur tenor eius dz inseri.z ꝑm Lau.inseritur vt de certa scia p̄cipis de ꝓfir.vti.c.pe. z dicit paul. q̄ notarius eodem mō inserit tenoreꝫ exemplat instrm alteri.de hoc in Spe.de instru.edic.§.ostenso in prin.

Ver.Bonifacius. Nota q̄ constitutiones fiunt ad perpetuam memoriam pro qua etiam fiunt instrā z scripture alie:z sic recipiuntur testes z publicantur.i.q.vij.saluberrimū.xxiij.q.i.oēs vt lit.ñ ꝓtes. qm̄.§. sunt z alij ō testib⁹ significauit z.c.albericus.ff.ō pig.h̄bitur. de hoc in probemio huius compilationis. ¶ Scōo no.q̄ constitutio pape perpetua est quod est ideo ꝑm Senze. quia causa cognita fit z propterea durat:nisi ex causa mutetur ar.de off.dele.c.vlti.C.de re iudi.gesta.

Ver.Super cathedram. Nota ō cathedra pastorali quod dic vt in glo.que ponit etiaz de cathedra iudicis.de qua dicit Pau.q̄ iudex super ea sedet ad exercendum actus iudiciales. C.de dila.a precedē te.iij.q.iij.§.ad iudicez.de re iudi.c.fi.li.vi. De cathedra aūt pontificali dicit Pau.q̄ ab ea dz cathedraticū.ō of. or.ꝙquerente.de symo.ea q̄. z de hac.xl.iij.q.i. quoniam vetus.z hanc non debent omnes ascendere:q̄ locus nō facit hominem.sed homo locū.xl.di.multi.z dicūt Lau. z Sen.q̄ cum cathedra possit competere cuilibet doctori.xl.di.multi.ij.q.ij.§.is ita.C.de of.diuer.iudi.sciant vbi senato.vel clarissimi.l.fi.fortius papa vt hic.z.xl.di.non ē ibi tenere cathedrā.z impatori.x.col. de pace.tenenda. ¶ Scōo no.q̄ papa h̄z ēminentiā pastoralē. ēminet eiz ceteris dignitate officio z ptāte.xi.q.iij.antiqs.z.c.se. nam ipse vocatus est in plenitudinem potestatis:ceteri i partem sollicitudinis.ij.q.vij.qui se. de vsupal.ad honorem z vocatus est dei dispositione vt hic z.viij.q.i. licet. ¶ Tertio not.q̄ romana curia dicitur alueus. z de hoc in glo.in verbo alueum.z in ea vbi fluuiorum.ff. de flu.l. i.§.ripa.de acq. re.do.adeo.§. q̄ si. z quid sit torrens.dic vt in glo.in v̄.torrens.z in ea in fi.ff.de flu.l.i.post prin. ¶ Quarto no.q̄ habens multis itendere dz ꝑpedire q̄ō grauius ē.de hoc in glo.in v̄bo instantijs.z in ea in fi.facit quod no.de censi.cū nup. ¶ Quito no.ꝑ instantia.i.solertia.naz mater oīum artiuz est instantia.nouerca v̄o eruditionis est negligentia.lxxxiij.di.nihil Seneca epistola ꝑma.turpissima ē iactura que p negligentiaz fit z maxie in prelato reprobaf.s.ti.i.cle.vna. ¶ Sexto no.q̄ papa dz exaltare catolicaz fidez.z ꝑm Pau. hoc in ꝑdicationibus fit q̄bus populus instruit z in fide ꝙfouetur.xliij.di.c.i.z in cōfessionibus repetitis per q̄ peccata vitanf z cōmissa delentur de pe.di.i.cece nunc in fi.z.c. se.z in sepulturis ecclesiasticis.naz hoies inituf ad suffragia ꝑ defunctis de q̄bus.xiij.q.ij. cū grauia. z in his cōsistit profectus animaꝝ de quo sequit. ¶ Septio no. q̄ antistites.i ꝓlati curati habent regimen gregis.i. sui populi.de offi.or.inter cetera. ¶ Octauo no.q̄ q̄libet p sona icluta sub ordine clical. subest pape.sic.n.hic generalit dispositi ibi ceteras psonas quas ordo clicalis includit.ex hoc arguit Lau.ꝫ theologos q̄ dicūt tonsuraz clicalē nō ē ordinē:cuiꝰ ꝫriū tenent canoniste. de eta.z quali.cū ꝙtingat.z dicūt Lau.z Sen.q̄ q̄ sb ordiē cleri cali ꝙtinenf ordines sacri.vt h̄.z.xj.q.i.de psona in fi.qlibet habens aliquez de ordinibus qui sunt nouē gaudent priuilegio.de quo.xvij.q.iiij.si quis suadēte.cum sit inductum in fauorem totius ordinis clericalis de sen.ex. contingit.i.z hoc ēt si fuerit ꝓmotus p saltū.xl.di.sicut.lij.di. p to.de cle.pfal.pmo.p to.q̄ vez est dicere hūc esse inclusuz sub ordine clericali q̄ō no.z idez dicit Sen.si eēt prorsus illitteratus qui ordinē recipit.vt no.xl.di.sicut.xxvi. di.c.illitteratus.lij.di.sollicitudo.q̄ō ēt no. ¶ Nono not. dziam inter rancorē z odiuz.nā ꝑm Pau.rancor ꝙsistit in alior rancorem quilibet tenef dimittere.xc.di.si qs cō tristatu s.vbi de hoc.xxiij.q.iiij.si is qui.odiū v̄o est inueterata inimicitia de vltione cogitans. ipsa aūt vltione nihil est grauiꝰ.iij.q.v.q̄ suspecti.nec est desiderāda.xxiij. q.v.ō occidēdis. Dz nec p iudicez negligēda vbi expedit. xxviij.di.q̄ sunt.de postu.c.i.z odiū peccati suadef.xxiij. q.iiij.ista.lxxxvi.di.odio.de hoc non loquit h̄ sed de odio hois. ¶ Decimo no.q̄ rancores z odia pbent ausuz malis moribus.C.de iudi. properandum.z dicit Laud. q̄ hoc frequenter euenit in electionibus ecclesiarum:quia tunc sunt sicut locuste rege carentes.xvi.q.i.qui vere. debet ergo obuiari rancoribus z odijs ne hoc sequatur.ar. de consti.nam concupiscentiam regula cum quid lib.vi. ¶ Oppo.in eo q̄ papa procurat pacem subditoruz:nā debemus inire certamen spūale ctra hostes anime.23.q.

ꝑma nisi bella. So. Paul. q̄ hic ꝺ pace corporali i ꝯtrario certamine de spūali. nā hostis aīe ꝯtinue circuit querens quem deuorет. iij. q. i. nulli. ꝛ hz mille modos nocendi. ꝛ vi. q. i. visis. ꝛ sedet tanq̄ leo in insidijs vt interficiat innocentem. de pe. di. ij. si enim inquit. vltra medium v. sic que. ¶ Secundo op. ad hoc q̄ ēt certamē corporale debeamus inire. xxiij. q. vlti. omni timore. ꝛ. c. hortatu. So. iustum bellum exercetur sine peccato vt ibi. ꝛ de resti. spo. olim. i. de iureiur. sicut. iij. de homi. sicut dignum secus de iniusto de quo hic vel etiā iusto si modus excedit̄. de pe. ꝛ remiss. significauit.

Aer. abolim. No. ibi sacerdotes ꝛ clericos q̄ nedū sacerdos: sed ꝛ clericus partē hz oblationū ꝛ funeraliū ad hoc de fi. ꝑsby. ꝓposuit. ꝛ. c. ex parte, quod dicit Paul. verum nisi ꝙsuetudo vel statutum aliud habeat. de verb. sig. inter. Contra facit littera. j. §. huiusmodi ibi parrochialib⁹ sacerdotibus ꝛ eoꝝ rectoribus. So. Paul. q̄ illud non excludit portionem clerici si ē in eccl̄ia cā coadiuuandi sacerdotē. nā ꝺ̄ curat⁹ ꝑ cooperationē q̄ sine eo ꝑsbyter celebrare ꝛ alia facere nō ꝺz. de vi. ꝛ ho. cle. vt quisqs de ꝯse. di. i. iubem⁹. ¶ Scōo not. q̄ hec ꝙstitutio locū hz tm̄ quo ad fratres ꝓdicatores ꝛ minores q̄ in his tm̄ loquit̄. vñ dicit Laud. q̄ ad hēmitas ꝛ carmelitas ꝛ alios religiosos cuiuscūqz status statur iuri cōi. ꝺ quo eo. ti. c. i. ꝛ. c. certificari. ꝛ idez no. j. e. cle. §. huiusmōi. v. verūz. in glo. vt pz. ꝛ dico in eo. v. vez. q. viij. §z fuit post ea prorogata ꝑ cle. ad heremitas. ꝛ ꝑ Jo. xxij. ad carmelitas. qō no. Jo. an. de reg. ꝙstitutionē. lib. vi. ¶ Tertio no. q̄ discordia est piculosa. Salustius in iugurtino. ꝙcordia parue res crescūt discordia maxime dilabunt̄. Hieronym⁹ sup psalmo. lxxv. vbi discordia ibi non protector deus. ¶ Quarto no. ꝺz̄iam iter audire ꝙfessiones ꝛ iniungere penitētias. ꝛ dicit Paul. q̄ ꝙfessiones audire simpliciter nō ꝓhibeť imo ꝓdest ad augmentū gr̄e plurib⁹ ꝙfiteri ꝓp erubescentiā q̄ ē maxima pars satisfactiōis de pe. di. i. quē penitet. ꝛ di. v. q̄ vult. sed absolutio ꝛ iniūctio pn̄ie soli sacerdoti reseruant̄. vt no. de off. or. pastoralis. in glo. quo casu. ꝛ de hoc. xxv. di. §. ois. ꝺz autē sacerdos pn̄iam inotescere nō iniungere nō plene penitēti. de pe. di. iij. nihil. ¶ Quinto no. ꝑ celebritate ibi celebr̄ē. ad h̄ de elec. c. vlt. lib. vi. ¶ Sexto no. in v̄. in ecclesijs ibi inuitati. q̄ nullus ꝺz ꝑdicare in prochia alterius. vi. q. i. scripti. nisi iuitatus. ix. q. ij. nullus. primas. ꝛ offm̄ ꝑdicandi ꝛ docendi p̄uilegiatū ē. de sta. mo. quod dei. vbi ꝺ hoc de magis. sup Spe. ¶ Septimo no. casum in quo non sufficit petere lniam: sed opz q̄ obtineat̄. simile de test. c. fi. li. vi. §. de testa. cle. vnica. secus de licentia petenda su peraudiendo penitētias. j. e. cle. statuimus. vbi sufficit petere. ¶ Octauo no. q̄ sacerdotes curati possunt dare licentiam predicandi. ꝓ hoc glo. xxvi. q. i. audiamus. ꝛ qō no. Inno. de here. excōicamus. ¶ Nono no. hz Gen. ex verbo prelatus superior q̄ in talibus hz archiep̄s ptātez ꝙcedendi licentiā predictam etiam in dyocesibus suffraganeoꝝ qō nō probať hic. naz pōt intelligi de supiore habili puta legato ꝺ offi. lega. c. i. ¶ Op. in ver. i studijs qō fit superfluus per id qō precedit. So. Gen. q̄ in casibus in hoc ver. positis pn̄t fratres predicare extra ecclesias ꝛ loca ipsoꝝ plateas cōes vt aliqd addat iste ver. ad precedentia. de hoc. j. in. q. ¶ Scōo op. eodez mō: q̄ videť inculcatio ibi festis specialib⁹ seu peculiarib⁹. So. Paul. q̄ verbum peculiaribus venit expositiue. i. specialib⁹ vt i. ꝓpijs non cōibus quo ad solēnitateē quasi seorsuz a cōibus de ꝙse. di. ij. ꝛ hoc attendendum de cele. mis. c. ij. ¶ Tertio op. in eodē ver. qd si superfluitas i eo qō dicit si prelatus ad se clerum generaliter conuocet aut ex aliqua ratione vel causa. So. Paul. q̄ verbum generaliter intelligitur. i. causa non expressa ꝛ sic differt a vocatione que fit ex aliqua rōne vel cā. Dicit etiā Paul. q̄ differūt rō ꝛ cā: q̄ rō est ordo gerendoꝝ ex cā venientiū. ꝛ ē qua-

si rōnis ordo. ar. de preben. c. iij. i. di. ꝙsuetudo. causa vero pōt esse sine rōne: sed nō econuerso. accipiť ēt cā ꝑ impulsu animi ad aliqd agendū. ff. de postu. l. i. §. sexū qñqz cā est ad cuius esse ꝛsequitur aliud ꝛ ꝑm hoc sunt due cāe essendi ꝛ due fiendi. no. Jo. mo. i ꝓhemio sexti. qñqz cā ꝺ̄ modus siue forma. ꝛ dicit̄ de preteritis suasio vt si maritus legat vxori ea q̄ eius cā cōparuit. ff. de aur. ꝛ ar. leg. quintus de ꝙdi. inde. damus. qñqz ponit̄ ꝑ explicatione facti. ff. ad. l. acq. si ex plagijs. §. tabernarius. qñqz pro contractu de plus peti. c. vnoꝝ qñqz ꝑ cōtrouersia de ver. sig. fozus. de iura. calum. c. vlt. lib. vi. ꝛ differunt cā ꝛ occasio. Causa. n. ꝺ̄ ea ꝑ quā vnūquodqz fit: ꝛ qñ inserit necessario causatū: sicut eius remotio pimit causatum: vt no. de iude. ita quorundam. ꝛ ꝙsistit in iure ꝛ ē rōnabilis ꝛ ꝺ̄ a chaos qō fuit ꝓncipium oium. occasio ꝺ ꝙsistit ꝛ est iniusta. de ma. ꝛ obe. solite. vbi de hoc ꝓuerbi. lxxi. occasionē q̄rit q̄ vult discedere ab amico. ¶ Quarto opp. in ver. in ecclesijs. q̄ videtur inculcatio ibi predicare vl̄ ꝓponere verbū dei. So. sic dixit cā maioris expressionis. Item predicare vl̄ donotare ꝓpositionē verbi dei cum quadam solemnitate proponere aūt fit ēt simpl̄r. ꝛ ꝑm Paul. dic proponere ad clerum vel ad populum. ꝛ. q. i. placuit de of. or. iter cetera de censi. c. i. li. vi. ¶ Quero in eo qō ꝓmittit religiosis libere predicare i ecclesijs ꝛ locis eoꝝ quare magis ibi q̄ alibi. dicit Lau. q̄ ideo q̄. j. septa suaꝝ domoꝝ restringitur territoriū eoꝝ ꝛ exēptio eis ꝙcessa: ꝛ sic intelligiť locus exemptus: de quo de ꝑui. c. i. §. i. lib. vi. ex hoc arguit q̄ extra locū religiosi suorum ꝓlatoꝝ sniis non ligantur. ꝛ impune non parent ar. de sen. ex. cum illoꝝ. ꝺ. si vero claustralis vbi hoc tz So. sti. tz aliqui dicant q̄ tales prelati potius iudices sunt ꝑsonaꝝ q̄ territorij: ꝛ non totus mōdus ē eis ꝑ territorio ꝛ q̄ religiosus vbicūqz sit ligatur sniis prelati. ꝓ hoc de re iudi. cle. pastoralis. Gen. tz ꝑmum ꝛ hoc placet eo respectu quo prelati isti ferunt sniias quo ad ꝙtētiosam iurisdictionem. q̄ non pñt ponere sedē in territorio aliorū de of. ordi. cū eps lib. vi. §z respectu voluntarie sniarum iurisditionis ꝛ ad quas ꝓcediť non in forma iudicij: verior ē alia opi. q̄ talia possunt exerceri ēt in alieno territorio. de of. leg. nouit vbi de hoc. ¶ Scōo q̄ro qd cōprehenditur sub illis verbis locis eoꝝ. glo. in hoc vbo dicit q̄ includitur q̄cquid. j. septa est ēt in ortis. idem Laud. ꝛ Gen. ar. ff. de ꝑcu. presens. ꝛ dicit Lau. hoc ꝓcedere ēt si loca sunt longe a domibus eoꝝ. cū indiffinite dicat de locis quod ꝺz colligi attenta forma exemptionis q̄ ꝺz inspici de p̄ui. porro: sed exempta ecclesia vel monasterio alio nō expresso venit tm̄ id quod est intra septa. i. ea q̄ simul tenentur cū ecclesia intra vnam clausuram. de ꝑui. c. i. lib. vi. ꝛ ibi gl. in v̄. exempto: ꝛ hunc intellectuz habuit glo. ista in verbo locus: ꝛ tūc ēt si longe distat ab ecclesia tm̄ sunt exempta: ꝛ sic ꝺz intelligi quod dicit Lau. q̄ ēt exponit hoc verbum locus eoꝝ. i. ad vsum eoꝝ deputatus cū dñiis rerum apud eos non fit nec in proprio nec in cōi. de re. do. religionum. sunt enim in summo gradu pfectiōdorum. alij vero qui nō sic renūciarunt proprijs sunt in inferiori ordine. ꝛ de his duobus ordinibus in ecclesiastica ierarchia ponit Dyonisius de ecclesiastica ierarchia ꝛ est ar. xxvi. q. i. illa ꝛ in hac gl. in ver. locis ibi includitur ad hoc. xvij. q. iiij. diffiniunt. ¶ Tertio q̄ro qd impotet verbum plateis cōibus So. Gen. intelligendo ꝺ plateis locoꝝ in quibus morantur ꝛ sic ꝑ verba precedētia ibi ecclesijs ꝛ locis eoꝝ restringunt̄ sequentia q̄ q̄ in diffinitiue ꝓplata. ff. de tri. vi. ꝛ oleo le. l. vl. §. i. ꝛ. l. siqs: dicit tm̄ Gen. q̄ hec littera ēt locū hz i plateis alioꝝ locoꝝ q̄ suoꝝ alꝫ hec vba plateis eoꝝ nihil adderent cū ꝑmiserat de locis eoꝝ. maxime q̄ hic de fauore agiť q̄ nō ꝺz restringi: sed ampliari: regula odia li. vi. ex eo aūt q̄ eis ꝑmittiť in his locis libere ꝑdicare. dicūt Lau. ꝛ Gē. q̄ hoc facient absq̄ cuiuscūqz ꝯdictione vl̄ licentia simile vbū de ꝑbē, si bñficia. lib. vi. ar. ff. ad. l. acq. quēadmodum. de

acq.re.do.l.iij.z qō ibi not. Item qz ꝑm Lau.exēpti sunt z sic non subsunt ordinarijs z hoc quo ad ecclesiā z loca eorum sed quo ad plateas q̄ sunt iuris publici princeps vlis.s.papa potuit disponere vt voluit nulli preiudiciuz faciendo.ff.quēadmodum ser.amit.locꝫ.§.vlt. ¶ Quarto quero in eo qō dicit plateis cōibus gd de priuatis.glo in verbo cōibus dicit secus eē.idem Pau.qui dicit q̄ in plateis priutis predicare non possunt inuitis eis quoꝝ sunt ex hoc no.q̄ platee nō sunt semp cōes.de no.op.nū. significantibꝰ. ¶ Quinto quero in eo qō ꝓmittitur istis p̄dicare certis casibꝰ:an hoc poterunt tpe interdicti.glo. in verbo p̄dicare q̄ sic.idem Pau. ¶ Sexto q̄ro qbus liceat p̄dicare:dicit aūt Pau.q̄ qñqz qs predicat ratione ordinis z hoc cōpetit soluz sacerdotibꝰ:qñqz rōne prelationis z tunc competit ēt subdyacono q̄ pōt esse prelatꝰ de eta.z quali.preterea z doctori in theologia approbato p eū,ad quē ptinet.de here.cuz ex inūcto.xvi.q.ij. adijcimus.vbi de hoc.xcij.di.in sancta.qñqz rōne priuilegij.vt h̄ de iude.sicut de pe.z remiſ.cū ex eo.qñqz ex cōcessione speciali quā facere pōt qlibet habens curā aiaruz psone note.vt magistro in theologia vel idoneo z cōpetenti p̄dicatori,ꝑm Inno.de here.excōicamus.§.q̄ vo.qō intelligit Hosti.in transitu z casualiter.iz generalez licentiam p totam dyocesim ꝛcedit solus epꝰ.de offi.or.inter cetera.dicit ibi Hosti.q̄ epꝰ semp z vbiqz admitti dz ad p̄dicandum nisi ꝓhibeatur ab eo cuius est dyoceſ hec ꝓcedunt de predicatione vbali facta ꝙocato populo.iz predicare dando de se bonū exemplū cuilibet licet.vt no.de ꝙse.di.vi.nouissime.de hoc.vi.q.iij.c.ij.Lau.plenius distinguit cū queritur qs possit predicare aut de fide disputare.q̄ aut loqueris de laycis aut de clericis.primo casu nullatenus possunt publice ꝓuate z si fecerint sunt excōicandi de here.sicut in vno.z.c.qcunqz.§.iubemus.nisi faciant hoc alīq prudentes rogātibus clericis: exempta tñ muliere q̄ nullo modo hoc pōt cuz sit virile offiñ.xxiij. dis.mulier.si de clericis aut de p̄latis ecclesie aut de aliis.si primo modo aut de papa z ipse pōt vbiqz predicare.xix.dis.in memoriam.z cuilibet cōmittere.de offi.de le.c.fi.iz eiꝰ commissarij subdelegare non possunt vt ibi. si de inferioribus papa.aut de epīs aut de inferioribus prelatis. si de epīs aut queris an possit vbiqz p se predicare z dic q̄ sic:nisi in alienis dyocesibus ꝓhibeantur ab alijs epīs.habēt enim epi priuilegium quo ad hoc p vniuersum orbem. Hath.vlti.ite per vniuersum mundum z p̄dicate ꝛc̄.xxi.di.in nouo. Hathe.ix.aut q̄ris an possint alijs auctoritatē dare:z dic q̄ nō:nisi i ꝓprijs dyocesibus.xvi.q.vi.nullus oino.si de inferioribus p̄latis si q̄ris an possint p̄dicare subditis sibi cōmissis:z dic q̄ sic xvi.q.i.adijcimꝰ.ēt si nō fuerint nisi dyaconi tñ vt ibi.aut an possint alijs cōmittere forte alicui approbato puta magistro in theologia vel alꝫ p epm approbato:z pōt prelatus hīs curā quo ad suas oues cōmittere casualr z i trā situ:z ideo sacerdotes quottidie cōmittunt fribus p̄dicatoribus z minoribꝰ z filibus priuilegiuz predicādi:alꝫ nō liceret in publico ō here.excōicamus.i.§.sane clerici. Si vo loqueris de clericis nō prelatis nec hūtibꝰ curas aut volunt disputare publice turbis coadunatis aut secrete. si publice iz magistris in theologia q̄ sup hoc sunt priuilegiati tanq̄ doctores fidei.de here.sicut z illis qbus papa cōmisit vt sunt predicatores z minores de qbus hic z similes z alijs litteratis.dicit Lau.q̄ hoc nō iz de here.excōicamus.§.clerici.si vo secrete aut queris an possint cū inimicis fidei aut cuz alijs si ꝑmo dic q̄ nō iz maxime de secretis fidei.xxiiij.q.iij.cum aliquibus.nisi forte heretici nimis prouocent eos:qz tunc debent prudenter p'aliqua verba eos trufari z illudere.qz nihil respondere nō esset vtile propter audientes qui forte crederent q̄ non posset rñderi.xliij.di.in mandatis.si aūt cum alijs q̄ inimicis fidei.dicit Lau.q̄ turba nō ꝙcitata hec possunt. Refert tñ duas opi.nā qdam dicūt q̄ nō p modū predicationis iz monitionis quā quilibet facere potest ēt mōachus.xvi. q.i.c.i.z.c.qz iusta.alij dicūt q̄ possunt ēt p̄dicare qz hoc nō consistit in contentiosa iurisditiōe nec refert qs p̄dicet.xix.di.ꝑm.z qō ibi no.glo.z Inno.z Hosti.de here. excōicamus.i. ¶ Septimo q̄ro si nō habēt licentiā predicandi p̄dicat z aliqua acqsiuit an teneat restituere.gl. xvi.q.i.adijcimꝰ.arguit p z ꝛ. Lau.ibi tz q̄ sic. pro quo facit.ff.de le.i.si seruus pluriū.§.i.vbi si ꝓnunciat ꝛ he redē in cā hēditatis nō preiudicat legatarijs si plusorie egit facit de emp.z ven.c.fi. Hath.ēt hic arguit q̄ acqratur ecclesie.ff.de ioffi.test.posthumus.§.si quis vbi si extraneus expugnauit testm̄ hoc ei nō ꝓdest nisi vt legitimꝰ expugnauerit. In ꝛriū arguit Hath.qz non refert quis vel qualis predicet ad hoc ō coha.ele.vestra. Puto verius q̄ nō possit cogi ad restōnem qz iz iuiuste fecerit non tñ turpiter acqsiuit a volētibus ei gratis tribuere.ꝑ hoc qō no.de deci.ex trāsmissa.z ipsi tribuētes habuerūt meritū ex auditione p̄dicatiōis.de elec.dudum. ij.z qō ibi no.glo.in vbo decepte fateor q̄ pōt aliter puniri tanq̄ q̄ imiscuit se officio ad se nō ptinenti. ¶ Octauo q̄ro in eo qō ꝓmittit fratribꝰ p̄dicare.duz tñ non concurrant cū p̄latis de qbus p̄latis h̄ loquit.glo.i vbo prelati q̄ locū hz siue sint p̄lati iure cōi siue ꝙsuetudinario. Idē Lau.z Pau.q̄ exponit prelatos de iure cōi:vt sunt epi vel de ꝙsuetudie vt qlibet p̄latus inferior facit.lxix. di.qñ.vbi proxio. Gen.itelligit de p̄latis quales h̄ dicunt epi q̄ p̄lati proprie dicunt oium locoꝝ dyoceſ. alij non sic mihi placet glo.cū eo qō dico in se.q. ¶ Nono q̄ro an sub hoc vbo p̄lati cōprehendant rectores ecclesiarū glo.e.i vo.p̄lati.dicit q̄ nō qz.§.exprimit rector post vbuz p̄lati ibi ab oli inter p̄latos z rectores.idez Pau.ex hoc videt q̄ hoc nomē prelati stricte sumat.qō tz Lau. q̄ inducit in simili.de offi.or.si epꝰ.de tēpo.ordi.cum nullus lib.vi. Alibi ꝑm euz accipiunt largius. de offi.or.cū ab eccl'iarū prelatis. Item accipit largo mō vt cōprehendant ēt ipsi curati q̄ suo mō sunt prelati.ar.d.c.cū ab ecclesiaꝝ.qz si aliud diceret nō satisfieret intētioni hui cōstitutiōis q̄ intendit vitare scandala iter partes quarum ꝓncipaliores sunt curati:qz magis ipsos tangit q̄ epꝰ z superiores.z si ꝙcurrent ad p̄dicādum fratres cū curatis surgeret diuisio populi z sic nutriret discordia. Alio etiā mō refertur ꝑ aliquos dictuz Item. q̄ dixerit prelatos eē eos q̄ sunt electi a collegio vel vniuersitate:vel q̄ preferunt collegio ab eo q̄ hz administrationē cū iurisditione d.c.cum ab ecclesiaꝝ. Mihi placet glo.nā ob honorem p̄latoꝝ reseruat eis q̄ hora qua predicāt nō possint frēs p̄dicare.prelatos aūt itelligo q̄ hūt dignitatē cū administratione q̄tuz ad hanc cle.z puto q̄ sit eius meus loqui de p̄lato q̄ hz iurisditionē quasi episcopalē quasi ob hanc superioritatē defferat ei in toto loco ēt p eos q̄ sunt exempti z q̄ priuilegiuz hūt predicandi sicut ꝓz h̄ de fratribus predicatoribꝰ z minoribꝰ.isti.n.exempti sunt z p̄dicare pōt ex indulgentia ap'lica.vt h̄.alias vt dicit Hathe.p̄dicare nō possunt qz nō tm̄ hūanis vocibꝰ sed ētdiuinis mortui sunt.xvi.q.i.placuit.z pro hoc qō nūc dixi ō habē te quasi epalez est qō dico.j.§.statuimꝰ.q.iij. Ex his no. ꝑm Lau.q̄ vbi ius commune coucurrit cum priuilegio prefertur ius comune. quia natura originis potior est acquisitiōe.i.causa naturalis potior accidētali.ff. ad municip.libertas.§.prescriptio z vbi adest auxilium ordinarium.ff.de mino.in cause.§. causa.nisi i casu quo specialiter priuilegium derogat iuri cōmuni. qz tum specia le derogat generali z singulare cōi de reg.iur. generi.li. vi. ¶ Decioq̄ro si p̄latus velit totā horā matutinalē tenere taz ꝑ missa q̄ pro sermone.z sic fratres de toto impedire videtur q̄ possit.quia hic dicit in singulari de hora non de horis.item de hora illa tantum qua ipse predicat non de alia pro hoc quia fauor est in multiplicatione predicantium. di. xxi. in nouo.dicit Lau. q̄ prelatus debet eis partiri illaz horā maxime si fratres aliam

sibi nō conuenientem habent.ar,de presump.mandato
i.q.i.interrogato.paria sunt aūt vt hic p3 an prelatus p̄-
dicet an coꝝ se faciat p̄dicari solēniter q2 nō refert an p
se an p aliu3 faciat,de sen.excom.mulieres. ⁊ in hoc no.
ꝑm Pau.quod dicit solēniter.si.n.faceret p̄dicari clam
coꝝ paucis cessaret hec littera q2 tūc nō derogaꝛ sue di
gnitati. ¶ Undecimo q̄ro qd de vicario.gl.in vbo pla
ti dicit idem q̄ de plato. Idē t3 Pau.dicens hoc proce
dere si vult predicare ⁊ vicarius nō vt alius p̄latus cui
competit ex officio vt q2 habebat aliquā prelaturā. Itē
ꝑm Pau.secus si eēt vt vicarius vult facere coꝝ se p̄-
dicari:q2 in hoc non representat psonā epi. ¶ Duode-
cimo q̄ro an ea hora qua p̄dicabit prelatus cessabūt isti
predicare quoad oia? dicit Pau.q̄ cessabunt p̄dicare
quoad loca de quibus p̄misit.s.in suis ecclesijs ⁊ locis
eoꝝ ⁊ plateis cōibus existentibus in ciuitate ⁊ castro vꝛ
villa vbi ordinarius vel villa vult predicare vel ante se
facere predicari.non in alijs nec in plateis priuatis ces-
sent tñ etiā in casu de here.vt offm̄.ff.cōpescendi.lib.vi.
¶ Decimotertio q̄ro in eo quod hic inv̄.preter q̄.per-
mittit q̄ predicet hora qua predicat p̄latus si est de vo
luntate prelati an sufficit voluntas tacita.dicit Pau.q̄
nō.vt innuit littera sequēs.s.cū dicit de licētia spāli. Ex
hoc no.casum in quo p̄dicare pñt ea hora qua predicat
p̄latus cū habeat lniam spālem eius.aliud est in studijs
generalibus vt statiz segtur. ¶ Decimoquarto q̄ro in
ver.in studijs.in quo differt iste ver.a supioribus .dicit
Mathb.q̄ in hoc q2 in superiori dī q̄ fratres predicti p̄
dicare possunt in ecclesijs ⁊ locis eoꝝ ⁊ plateis cōibus
libere excepta hora qua p̄lati volunt predicare ⁊c̄. vt.s.
Sed si hoc v̄.pñt libere temporalibus tñ hic specifica-
tis p̄dicare in locis q̄buscūq3 p totā ciuitatē vel dyoce-
sim vbi morant exceptis ecclesijs prochialibus in qui-
bus p̄dicare nō possunt nisi cū licentia.vt.j.in v̄.i eccle-
sijs. Idē Gen.dicēs q̄ nisi i casu huiꝰ v̄.possent p̄dicare
ēt extra loca de q̄bus.s.dī ante hunc ver.nihil spālitatis
hic īducereꝫ nec aliq̄d operareꝫ iste v̄.ℨ id.ff.de leg.ij.si
qñ.de v̄.sig.abbate.de concess.preben.cle.vna.ff.secus.
¶ Decimoqnto q̄ro in eo q̄ dicit in studijs generali-
bus que sint generalia.glo.in ver.generalibꝰ itelligit de
locis habentibꝰ studiū ex p̄uilegio vel q̄suetudine cuiꝰ
initij non sit memoria.q̄ hoc de ver.sig. sup q̄bus.ff.de
aqua quot.⁊ esti.hoc iure.ff.aque ductus.⁊ in hoc no.gl.
singulariter.ēt ponit Ja.de are.in ꝓemio.ff. exēplum v̄
hac ciuitate Padue q̄ ex q̄suetudine longissima studiū
habuit quod dicit sufficere ēt cessante p̄uilegio: q2 talis
cōsuetudo facit aliq̄d licitū sicut p̄uilegiuz.ff.de aqua
quot.⁊ esti.hoc iure.ff.ductus aque. de ver.sig. super q̄-
busdaz.naz princeps p̄mittēdo tanto tpe videt cōcessisse
⁊ reuocasse ꝓhibitionē v̄ qua i dicto ꝓemio.ff.de exerc.
l.i.ff.magistrū.loca.cū in plures.ff.locato2.sup hoc tamē
hec ciuitas multa hz p̄uilegia. Paul.dicit q̄ que studia
dicant generalia relinquit arbitrio iudicis vt si vigeat
sacra pagina ⁊ artes ibi docent.vt no. Hosti.de cle. non
resi.tue.dicit aūt q̄ loca vbi iura docent debente esse in-
signia in proemio.ffoꝝ.ff.hec aūt tria.⁊ talis quibus cō-
petat hoc ex p̄uilegio speciali vel de iure cōi. de priui.
c.ij.lib.vi.vel consuetudine cuius in contrarium non sit
memoria quia hec equiparantur.allegat.d.c.super qui-
busdaz.⁊ in.d.ff.ductus aque.ex predictis videt Pau.
velle.q̄ quo ad hāc cle.dī studiū generale dūmodo ac-
tualiter ibi doceantur facultates predicte pro hoc quia
locum hz ratio de qua in tex.de sermonibus qui ex mo-
re fieri solent ad clerum.de hoc dic vt in ꝛeq.q. ¶ De-
cimosexto quero de nouello senensi studio ita querit
Pau.cuius tempore fuit studium Senis. q̄ postea
fuit destructum ⁊ nouiter a.xij.an, citra.reformatum ⁊
iterum destructum.dicit Paul.idem videri cum sit ge
nerale ꝑm modum p̄missum ⁊in regio ciuitate constitu
tum q2 nō i castro vꝛ villa ⁊ lra loquitur de generalibus
non de priuilegiatis tantū quod no.non ergo sufficit stu
dium esse priuilegiatum nisi cuz hoc sit generale.⁊ dicit
Pau.q̄ per hoc videtur dicenduz quedam sunt studia
generalia actu ⁊ priuilegiata.j.de magist.cle.inter quedā
priuilegiata: sed nō actu generalia. quedam generalia sz
nō priuilegiata.quedā particularia nō priuilegiata.ō pri
mis ⁊ tertijs non v̄ dubium q̄n habeat locuz hec littera.
in scō ⁊ quarto non hz locuz.facit de cle.nō resi.tue.⁊ lit
tera que dicit generalibꝰ. hic dicit Pau.vera quo ad cō
cessa existenti in studio:sz quo ad licentiā docendi vbiq3
secus: q2 illaz cū optinere in studio priuilegiato ꝑm mo-
duz premissuz.nam cū talis licentia respiciat omnes op3
q̄ ꝓcedatur ab eo vel eius auctozitate q̄ est iudex oium ⁊
princeps.ix.q.iij.cuncta.sicut dicimus de canonizatione
sanctoꝝ de reliquijs ⁊ veneratiōe sanctoꝝ.c.i.⁊.ij.⁊ in pri
uileglo predicandi de here.excōicamus.ff.q2 vero.⁊ con
cessione tabellionatus.de i. Spe.de quo instru.edi.ff.re-
stat.ver.sed pōt ⁊ ver.se.ex predictis no. Pau.vnuz pri
uilegium studij. Aliud est de magistris sup Spec.q̄ no.
in hoc aūt q̄ dicit Pau.oportere quo ad licentiaz docē
di vbiq3 q̄ sit studium priuilegiatū a principe puto suffi
cere esse generale ex prescriptione:cuius initij nō est me
moria p ea que dixi.s.pxi.q. ¶ Decimoseptimo quero
de q̄bus sermonibus loqtur hic ibi sermones ad clerū?
dicit Mathe.de sermonibus in natiuitate domini pasce
quadragesime aduēctus dñi ⁊ penthe.prout in studijs cō
sueuit fieri dic attendendā q̄suetudinem studiozuz quod
probat verbum solet. ¶ Decimooctauo quero quomo-
do intelligatur q̄ hic dicit de predicatiōe ad funera moꝛ
tuoruz So.Gen.⁊ Mathe.q̄ intelligitur de funeribus
magnatum vel aliozum ad que congregatur populus: ⁊
tunc predicatur. ¶ Decimonono quero quid importat
verbum libere quod hic est.dicit Gen.quod importat q̄
fratres etiam absq3 licentia etiam in alijs locis q̄ supra-
dictis possunt vbi sunt studia generalia vel tempore fu-
neris vbi est de cōsuetudine vel in suis festis predicare:
dato q̄ illis diebus clerus q̄uocaretur per suum prelatū
quod intellige.dum tamen nō illa hora qua q̄uocatur cle
rus: quo casu nō debent sermocinari ad clerum l3 predi
care ad populum vel super funere possint.⁊ hoc vult glo.
in ver.nisi.⁊ cum ea cōcordat Pau.qui dicit simile ō re
scrip.statutū.ff. cum aūt.lib.vi. vbi q̄ hic dicitur: q̄ pos
sit libere impetrare intelligitur etiam extra prouinciam.
exponit etiam Paul.libere.i.nō ob alicuius cōtradictio
ne. ¶ Vigesimo quero ō quo prelato intelligitur ibi vel
prelatus superioꝛ glo.nō respectu.dicit q̄ loquitur de su
perioꝛe respectu subditoꝝ clericoꝛum non respectu epis
copi de quo premisit.⁊ idez Paul.sed Steph.dicit q̄ lo
quitur de superioꝛe respectu episcopi ⁊ q̄ inferioꝛ in hoc
nō hz ptātem cū hic expresse sic loquatur. Itez q2 regula
riter studia sunt in ciuitatibus in q̄bus sunt diuerse pro-
chie vbi clerici morant nec possz vnus rector cleꝝ gene-
raliter q̄uocare dato q̄ vocaret nō obtemperetur sibi cū
sup hoc nō habeat iurisditionez compulsoriā ⁊ sic eēt vo
catio delusoria.de offi.del.ex litteris.⁊ sic q̄tingeret oriri
scandala q̄ vitari intendit pñs q̄stitutio.vt.s.in v̄.ab oliz.
dic q̄ verbū prelatus supioꝛ dz intelligi de eo q hz iuris-
dictionez quasi epalez in loco.talis enz ctiā si sit inferioꝛ
epo pōt generaliter cōuocare cleꝝ. ¶ Vigesimoprimo
quero si prelatus q̄uocat aliquos de clero puta doctoꝛes
dicit glo.secus q2 hec vocatio nō impedit fratres: q2 hic
loqtur de generali q̄uocatione.idez Gen.q̄ ℞ cū excipiaꝫ
solū in casu in quo fit generalis q̄uocatio in ceteris regu
lis cōfirmaꝫ.ff.de fun.instru.quesituz.ff.vt idez rñdet do
mo.in aut.de nō alie.ff.vt aūt.col.ij.⁊ vtrobiq3 no.⁊ p dy.
in ℞ica.de reg.iur.libz.vi. ¶ Vigesimosecundo quero
que possit esset causa q̄uocandi generaliter clerum. Lau.
exemplificat vt q2 forte sit causa examinandi aliquos he
reticos vel q̄demnandi eos vel forte fuit q̄gregata syno
dus vel quid simile. Genz.exēplificat in eo q̄ dicit cau-
sa vrgente

sa vrgente puta ad|cessandū ptcula vel scandalū iminēs pro differentia vero inter generalem z spālem conuocationē.facit de offi.or.si ceteros. ¶ Vigesimotertio quero qd sigłariter a plato ꝙocaꝯ populus dicit Pau.nō eē locū huic lre.aliud enim clericus aliud populus.ar.de sen.ex.si snia.li.vi. ¶ Vigesimoquarto quero in ver.in ecclesijs.qd ō capellis ipsaꝝ:dicit idē z idē Gē.z Pau. z Lau.p hoc vltra glo.iducit de peni.qd de pnia.di.i.ſz continuo. ¶ Vigesimoqnto q̄ro qūo se ha beat iste ver. ad p̄cedentes.gl.ea.soluit qꝺ in p̄cedentibꝰ pmittit frēs predicare cū certa modificatione hic.phibeꝯ nisi certis casibus zc̄.vt i gl.z idē Lau.Pau.z Gē.i quo dic Lau. qꝺ cū ius cōe sit p̄ platis qbꝰ naturaliter hoc cōpetit.istis aūt incidenter.ar.de of.or.inter cetera.xvi.q.i. adijcim⁹. ꝛō p̄dicatiōis offm̄ cōmissum fratribus p Martinū papaz intelligebaꝯ siue aliquo p̄indicio p̄latoꝝ z qꝺ in locis p̄latoꝝ fieret eoꝝ snia pus habereꝯ: z in hoc ꝛcordat regula p̄dicatoꝝ asserens qꝺ frēs oia facient in dyocesibus eꝑoꝝ cū eoꝝ obedientia:z simil̄r regulā minoꝝ dicēs qꝺ frēs nō p̄dicēt in dyocesibus eꝑoꝝ cum ab eis fuerit ꝯdictū p hoc.vi.q.iij.scriptum.lxx.di.priuatus.xi.q.i.pueniꝯ de vsupal.extuaꝝ.ad predicta iducit Pau.qz quo ad hunc ver.oia itelligunt negata q̄ non sunt ꝛcessa.arg. de pui.pastoralis.de elec.ꝙstitutio li.vi.de ver.sig.cle.exiui ver.cum dictus sanctus. ¶ Vigesimosexto q̄ro si frēs inuitati fuerint a vicarijs parrochialiū sacerdotū an sufficiat:videtur qꝺ non qz dici.qꝺ debent iuitari ab ipsis sacerdotibus.Hic contra vt in gl.q̄ dicit sufficere si sunt vicarij etiam tēporales. Idem Pau.qz tales habēt curā. de off.vica.cle.vnica.de preben.extirpāde.§.i.z.c. exposuisti.z.e.ti.sup eo.li.vi.de offi.vi.c.vlti. de preben. cū ex eo.§.porro.lib.vi.sic intelligit de pui.cle.religiosi in prin. ¶ Vigesimoseptimo quero in eo qꝺ pmittit fratres p̄dicare in ecclesijs pochialibꝰ mādante eꝑo vel superiore p̄lato an tunc possint indistincte. Pau.qꝺ sic. dicens qꝺ tūc hec possunt p̄tibꝰ vel absentibꝰ eꝑis vel p̄latis mādantibus ēt nō vocati vel iuiti z ꝛ beneplacitū sacerdotū.z nulla snia petita vel obtenta ab eis qz eꝑs z alter prelatus superior ex officio curam gerit in ipsis ecclesijs maiorem q̄ sacerdos.ar.de pe.z remi.si episcopus. lib. vi.eius ergo solius licentia sufficit.

§. Statuimus.

Glo.diui.i.v.ptes quas sigillatim ꝓsequor. magistri totius ordinis fiunt post snīam datam.j. ver.se.añ enim non debent eligere. Pau.z dico.j.q.viij. ¶ No. de ver.statuimus.z de ver.ordinarius.que videnꝯ poni pro distinctis tamen puto qꝺ promiscue accipiuntur z alterꝝ sufficisset:sed fuit dictuꝫ ad maiorē expressionem. ¶ Scōo no.casuꝫ in quo regritur psonalis p̄sentatio ibi ad p̄tiaꝫ p̄latoꝝ se ꝙferant p se vel frēs ex hoc dicit pau. nō sufficere qꝺ p litteras vel p alios nūcios licentiā petāt z idez Gen.z intelligit Pau.frēs sui ordinis: nā hoc casu p̄dicatores nō possunt petere ꝑ minoribꝰ.nec ecōuerso.ar.xvi.q.i.monachi. ¶ Tertio no.qꝺ cū pmittit alicui cōparere p interpositaꝫ psonā ꝺz ad hoc deputare idoneā psonam ibi ad hoc idoneos.i.ad talez snīam generalē pertendam. ¶ Quarto no.qꝺ cū aliqd petitur a superiore vel alio in dignitate cōstituto ꝺz peti humiliter de ma.z obe. humilis vbi de hoc in glo.z dico.j.q.vij.ex hoc dic̄ paul. qꝺ si hic licētia petit aspere z cū superbia nō vt satisfactum huic ꝙstitutioni.z ideo iteꝝ esset patenda pp omissionez forme ar.de rescrip.cū dilecta ꝺz etiā aduocatus iudicē humiliter cōmendare vt eam in partez suam trahat. no. Spe.de aduo.§.hic dicendum ver.deinde vsqꝫ ad fi. ¶ Quinto no.qꝺ frēs de qbus hic possunt audire ꝙfessiones eoꝝ tm̄ qui subsunt dioceſanis a qbus frēs habent licentiam.ex hoc infert Pau.qꝺ aliorꝝ non subditoꝝ audire nō possunt etiā si sint loco.dicit aūt Genz.qꝺ dioceſani possunt dare hanc licentiā audiendi ꝙfessiōes quo ad totaꝫ dioceſim.curati vō tm̄ specialez snīaꝫ ꝛcedūt de offi. archipresbyꝝ.officiū.de peni.omnes.possunt etiā fratres audire eos tm̄ q volūt eis cōfiteri ibi volētū z sic non cōpellit qs eis ꝙfiteri lz secus in prochiali.d.c.ois.z non expedit volēs ꝙfiteri frībus nisi habeat snīaꝫ a suo prochialilz aliter dicat glo.in.d.c.ois.ad hoc.de.pe.di.vj.c.fi.sufficit.n.licētia dioceſani.p hoc tex.ibi libere. Paul.qō di xi.§.ver.pxi.q.xxvij. Item non expedit qꝺ ꝙfessis frībus iteꝝ ꝙfiteatur sacerdoti parrochiali. Steph.qui dicit sic terminatū per Jo.xxij. ¶ Sexto not.qꝺ penitētie sunt in arbitrio ꝙfessoris ibi cognouerit.p hoc.xxvi.q.viij.tpa.ō eo qui cogno.ꝙsangui.transmisse.z in hoc dicit Pau.cōsiderandā qualitatez peccati:peccatoris ꝙditionez: z alʒ circūstantias z ꝓpea oz qꝺ ponant in arbitrio ꝙfessoris q maxime ꝙsiderabit ꝙtritionē peccātis q̄ tanta poterit eē qꝺ oēm satisfactionē includet de ꝙse.di.iij.baptismi.z no. glo.de pe.dis.i.mensurā.z qualis debeat ꝙtritio esse not. Inno.de pe.ois. ¶ Septimo no.ordi.in ꝙfessionibꝰ audiendis:de hoc in glo.no.z idez Lau.z Gen. ¶ Octauo no.qꝺ absolutio est beneficiū:z dicit Lau.qꝺ absoluens dicet.ego auctoritate dei oipotentis z apl̄oꝝ Pe.z Pau. officij mihi in hac pte cōmissi absoluo te ab his peccatis mihi ꝙfessis z alijs de qbus nō recordaris:addunt etiaꝫ In nōe patris z filij z spūssancti amē. ¶ Quero si frēs habent loca in ciuitatibꝰ z non in dioceſi an poterunt deputari ad audiendū ꝙfessiones de tota dioceſi Paul.qꝺ sic.vnde in ver.in qbus supplet.s.in ciuitatibus z dioceſibus dicens idem si in altero habent loca z in vtroqꝫ predicare possunt p modū de quo sequtur pro hoc: qz ēt si nō habeāt loca in ciuitate nec dioceſi si tm̄ habent in locis vicinis sufficit qō dic vt in glo.dato z illā glo.ibi possunt tm̄ prelati.de qbus sequtur zc̄. Induxi alʒ in cōne facti ad p banduꝫ qꝺ ꝑuincialis vel prioꝝ quentualis certi loci predicatoꝝ cēseret prelatus adeo qō possit esse ꝑcuratoꝝ nō obstāte cle.religiosis de ꝑcu.ꝑbat.n.hec glo.qꝺ supiores fratruꝫ p̄dicatoꝝ z minoꝝ sunt p̄lati. ¶ Scōo q̄ro i eo qꝺ hanc ptātez p̄tandi frēs pmittit aliqbus p̄latis hic notatis an liceat aliis:glo.in ỽ.custodes dicit qꝺ nō.dicēs priores quentuales p̄dicatoꝝ z guardianuꝫ quo ad minores hoc nō posse z idez Pau.z Gen. ¶ Tertio quero de qbus prelatis logtur hic ibi p̄latoꝝ. glo.in hoc.ỽ.dicit qꝺ ō epis z supioribꝰ idez Gen.Steph.z Mat.Jo.mo.intelligit de p̄latis q iurisdictionem hñt de iure cōi vt epi consuetudine vel p̄uilegio.hec.n.dant iurisdictionē de cōsangui.c.i. Cōtra hoc facit lra p̄cedens z sequēs que logtur de ciuitatibꝰ z dioceſibꝰ in qbus sunt epi.xxv.di.plecē. lxxx.di.epi.de priui.c.i. Paul.ꝛz ꝓmuz.si tales sunt p̄lati qui in loco habeant iurisditionē quasi epalem:ita qꝺ nulli dioceſano subsint ipsi nec eoꝝ subditi.ar.de priui.abbates ad fi.li.vi.nā quo ad tales nō sufficeret snīa dioceſani vt.pbat littera sequens ibi suoꝝ subditoꝝ qō placet.tales enim censenꝯ iuris ipsoꝝ vt no.de re.eccle.nō alie.cle.i.in glo.ō eꝑo.pro hoc qō dixi.j.ver.proximo.q.ix. ¶ Quarto quero an hec licentia possit peti a prelato extra territorium: Pau.qꝺ sic cū sit voluntarie iurisditionis.facit qō no.de offi.le.nouit. ¶ Quinto quero qd si vacat sedes dicit Pau.qꝺ petitur a capitulo.ar.de ma.z obe.cum oliz. ¶ Sexto quero qd si non pōt haberi copia prelati vel ē excōicatus suspensus vel interdictus:dicit Pau.qꝺ primo casu peteꝯ a suo vicario in spūalibus si hz.de tem.or. cuz nullus.§.eꝑo.li.vi.si vero hz z malitiose hoc facit forte possunt eligere sine licentia.dicit tamē tutius adire papam vel supiorez q eius negligentiā ꝺz supplere.ix.q.iij. cum sim⁹.facit de iurepa.nullus. Secundo casu.s.cū prelatus est excōicatus suspensus vl interdictus:dicit pau. qꝺ adhibitur is qui habz supplere prelati defectum.ad hoc de concess.pben.qz diuersitatez.ix.q.iij.cum simus. ¶ Septimo q̄ro in eo qō dixi in.iij.q.ō humilitate qd ē hūilitas:dicit Aug.qꝺ est intuitu ꝓprie ꝙditionis z sui cōditoris voluntaria mētis inclinatio z ē ꝙtemptus ꝓprie excellentie q cōmendatur lz superbia reprobetur. ¶ Octa

uo q̃ro an frēs deputandi ad ꝙfessiões audiēdas possint eligi añ licentiã petitam a p̃latis dic q nõ p litteram ibi fuerint.qõ dixi in tex.in hoc ver.dicit tñ Gen.q̃ lz prima lnia nõ petaꝫ valz ꝙfessio facta p prelatos sup audiendis ꝙfessionibus.naz nec iste tex.dicit q petaꝫ licentia super ipsis eligendis:ſz super tribus que hic sequunt ꝙcedẽdis eis q electi fuerint qõ tz etiã Mathe.p hoc qõ no.ꝺ elec. qõ sicut in glo.sic pz z qz fratrũ est eligere ꝙfessores.sufficit ergo q quo ad ſbalia seruata est forma in ꝙfessione.ſ. licentie sup audiendis ꝙfessionibus. ¶ Nono q̃ro a quibus peccatis possint absoluere frēs electi vt hic dr̃: dicit Pau.q ab illis a qbus possunt absoluere curati sacerdotes.j e.cle.ꝺ.huiusmodi.ad casus enĩz reseruatos nõ possunt se extendere sine lnia diocesani.de peni.si eps li.vi. Et exponit Pau.tex.ibi penitentias salutares.i.salutez aie tenẽtes de pe.di.i.bis positis de peni.ois.z dic Mat. q vt penitentia sit salutaris tria necessaria sunt.corꝺis cõtritio.oris ꝙfessio.z opis satisfactio.de pe.di.i.pfecta. ¶ Cũ etiã tribus modis deũ offendamus:cogitatione delectatione z opere. Ideo ꝙtrarijs modis purgaꝫ peccatũ.ꝙtritio nãqz est dolor p peccatis assumptꝰ cũ ꝓposito ꝙfitendi z satisfaciendi:z talis dolor dz eẽ triplex:acer qz deum offendimus.acrior qz pẽm celestẽ q nos pascit multipliciter offendimus. acerrimus qui nos ꝓrio sanguine liberauit.z quãtus debeat esse dolor.vt no. Inno.de peni. ois.in glo.ꝙtritio.z in eo qõ dixi deũ offendi cogitatione intellige deliberata.nã primi motus cũ non sint in ptãte nostra nõ imputanť nobis ad culpã.vi.di.ſ. pensanduz. ¶ Decimo q̃ro in eo qõ hic dr̃ prius imponẽdã pniam q̃ fiat absolutio que est rõ.dicit Lau.q qz in pnie impositione apparet tertia pars p̃ncipalis materie debite huius sacramẽti pnie.ſ.satisfactio quatenus est ex pte peccatoris sine qua saltez in effectu nõ est perfectũ sacramẽtum penitentie ideo nõ põt forma debita apponi per ministꝝ donec prius ipsa debita materia integre sit pacta que in tribus ꝙsistit que dixi.s.proxi.q.ſ.contritione confessiõe z satisfactione saltez in effectu.ar.de pe.q quidam.

Ver. Accedinde. ¶ No.q persone electe ad audiendas ꝙfessiones debent esse sufficientes quo ad sex qualitates.q̃ hz exprimũtur. Prima ibi sufficientes.z consideratur ſm Pau.sufficiẽtia p sollicitudine potẽtie z scia. Scõa qualitas ibi idoneas.z dr̃ idoneus irrepbensibilis aptus vtilis cõueniens quasi ꝙfirmis cuilibet ſz derivatores z ſz ethymologiã habens duplex donũ. Tertia ibi vite.pbatus.de hoc in glo.in hoc vbo hoc regritur.qz alꝫ bonam vitã suadere non possent seu modestiã.xlvi.di.ſ.necesse. Quarta ibi discretas.vt sciãt soluere z ligare de pe.di.i. quẽ penitet.z di.vi.c.i.in prin.z misericordiam cũ rigore miseere.xlv.di.disciplina.caute z ingrendo circũstantias peccati.ꝺ pe.ois.ſ.sacerdos.nã discretio est mater virtutuz.de offi.custo.c.i.i.q.vi.pñtium. Quinta ibi modestas ſ.in proemio Gregoriano.z ſm Tulliũ retho.modestia est p quã pudor honestatis purã z stabilez comparat auctoritatẽ z p hoc ſz Pau.desertbiť causa z effectus modestie.nã pudor qui ẽ timor turpitudis exterioris causat modestiã que ẽt ꝙsistit in temperantia z sobrietate cibi z potus.xxxv.di.ſ.i.xlij.di.ſ.vlt. Sexta ibi pietas simile ꝺ pba.cãm.z p talibus presumitur q nõ errent de procu. in nostra de presump.cum in iuuentute in fi.sic ẽt presumitur pro bono q bene z iuste agat.vij.q.i.omnis q.vbi de hoc.ix.q.ij. Lugduneñ. ¶ Scõ no.q ministeriuz z officium accipiũtur pro eodem alibi accipitur officiuz pro dignitate de consti.cũ accessissent de hoc de ꝙsue.c.i. ¶ Tertio no.q officiũ cure quo ad audiẽdas ꝙfessiões est salubre de hoc in glo.in vbo officiuz. ¶ Quarto not. q hoc casu regritur q plonaliter pñtentur electi diocesano z in hoc singulariter no.glo.in vbo pñtari. lz.n.variis modis dicatur pñs. tñ proprie loquẽdo pñs dr̃ q exhibetur sensibus.vt dicit glo.p hoc ſm Lap.nã dr̃ pñs quasi pñtibus positum.facit qõ.no.iij.q.ix. textes.in glos.sup vbo sub eorũ pñtia.ex hoc dic nõ sufficere patrono p̃sentare superiori aliquẽ absentẽ lz posset p̃sentare p lras de bis que fi.a p̃la.ea noscit.de excess.plato.cle.frequẽs. vbi de hoc dico in ver.presentatos.in.i.ꝙtrario.z q nõ requiratur q presentatus hoc per se faciat probat littera ibi vel faciant presentari.z nõ dicit p quez in quo dicit pau. q sufficit per quẽcũqz qz p alium facẽ zc.regula qui p alium .li.vi.z p personali pñtatiõe facienda facit ꝺ iurepa. nobis.z.c.fi.z dicit Pau.q regrit̃ psonalis pñtatio pp sex qualitates regsitas in istis quas vt dixi in.i. notabili q̃ deprehendunť qñqz ex aspectu nec aliter cõgruescere possumus:sed nec p̃sumunť inesse.lz enĩz religiosus presumaťbone cõscientie facit qõ no.xij.q.i. expedit in vlt. glo.de no.ope.nũ.cũ ex iniuncto.nõ tñ p̃sumit̃ perit⁹ vt aptus ad tale officiũ cũ sit ab hoc excusat⁹.ad hoc.xxiiij di.qñ.nam põt esse bonus religiosus z illiteratus:vt no. xvi.q.i.ledi.dicit ergo Pau.q de p̃dictis qualitatibus prelati poterũt se instruere ne preficiant ignotos z non probatos.lxxix.di.quid est cito. ¶ Quinto no.q isti deputanť ad placitũ prelatorꝫ.ibi bñplacito.z sic vr̃ q eoꝝ officium durabit sub eẽ cõcedente nõ aũt sub successore.de rescrip.si gratiose.li.vi.qõ procedit si sub his verbis fuerint deputati.ſ.ad placitũ prelati.secus si simpliciter.d.c.gratiose.debet ergo attendi forma cõcessionis de priui.pozzo.z sic respondi.de hoc dico.j.ver.z si idez in.i.q. ¶ Sexto not.q officium istorũ est in audiendis confessionibus z in imponendis penitentijs z absoluendis.z dicunt Math.z Gen.q laico permittitur in necessitate audire licet absolutionem impendere non posset cum claues non habeat.vt no.de offi.ordi.pastoralis.in glo.de quolibet.z p Inno.de consue.quanto. ¶ Quero an sit necesse q p̃tati lniam obtineãt a dyocesano glo.i. dicit sufficere q petierit alij:vt refert Pau.dicit q debent obtineri.qõ reprobat Jo.mo.qz littera hec non exp̃mit sicut facit.s.ver.in ecclesijs: dic tñ q debent ꝙgruo tempore expectare ne videantur superbe agere cum diocesano contra id quod dicitur.s.proximo ver.pro hoc de elec.cum in veteri. ¶ Secundo quero in eo quod dicit q magistri z prouinciales eligant tales an hoc poterunt facere eoruz vicarij glo.ij.dicit q non.lz secus sit in ver. precedenti.z ibi hoc tz Pau.ratio diuersitatis ponitur in glo.qz ibi de eo quod est leui⁹.ſ.de petenda licentia hic de eo quod est grauius.ſ.de eligendo fratres in quib⁹ cõsiderantur conditiones quas dixi in.i.notabili. ¶ Tertio quero an isti debeant eligi nominatim vel an sufficiat generaliter nominare episcopo omnes ꝙfessiões de diocesi.quidam vt dicit Paul.dicunt sufficere generalem nominationez quod ei non placet:qz indirecte tolleretur episcopo potestas recusandi indignos propter incertitudinem z posset numerus nimium excedere. ¶ Quarto quero si prelati cum isti offeruntur statim respondent q nolunt admittere dicẽtes nõ presentetis:qz nolumus admittere. videtur q sine alia presentatione possint presentandi per quos non stetit audire confessiões qz in rebus certis.non est locus coniecturis.ar.de ap.quãuis.ſ.q si quod placet Lau.z probatur.j.ver.si vero. ¶ Quinto quero si omissa prima oblatione de qua.s.ver.proximo. veniunt presidentes cum fratribus coram prelatis z petunt eos admitti.videtur q non teneat admissio.ar.de rescrip.cum dilecta. Lau.tenet contrarium per.c.causam de rescrip.p hoc ista littera que nihil exigit nisi q presentetur ad id autem quod dicitur.s.ver.proximo respõso. q illa oblatio fieri debeat adeo q si ex ea non facta presententur isti potest prelatus dicere q vult q prima fiat oblatio. ¶ Sexto quero quas confessiones audire possint? dicit Lau. q quascunqz. cum generaliter hic loquatur ibi confessiones confiteri volentiuz dicit ergo q poterunt absoluere tam exemptos quaz non exemptos vel subditos a quibuscunqz peccatis.ita tamen q de casibus ẽpalibus

bus epalibus vel reseruatus sedi apostolice se non intro mittant.j. ver.p huius. Sed in eo qō dicit de exemptis: dic ꝫ: qz p talem lniam solum audire possent cōfessiones eoꝝ q subsunt plātis ꝙcedentibus lniaz.s.ver. primo ibi subditoꝝz suoꝝ.z sic quo ad exemptos reqrit lnia prela toꝝ qbus immediate subsunt ipsi exempti.vt dixi.s.vsi. prox.q.iij.obseruatur.tñ qō dicit Lau. ¶ Septimo q̄ ro q sunt hi casus reseruati dic lau. ꝙ de epalibꝰ archi epalibus patriarchalibus z alijs citra papam nō pōt da ri doctrina cū dependeant ex eoꝝ statutis z eorum do ctrinis. Quidam tñ sunt iure expressi de quibus de pe. si epūs li.vi.z de hoc in extraua. benedicti inter cunctas. z dantur versus. Qui facit incestū deflorans aut homi cidia. Sacrilegus percussor vel sodomita. Trāsgressor voti periurus sortilegusqz. Et mentita fides faciunt in cendia prolis. Oppressor blasphemus hereticus z omnis adulter. Pontificem super his semper detentus adbi bit. De papalibus dicit lau.ꝙ reuoluendo iura recolligū tur z ꝙplures pōit Host.de renū.nisi.§.pp ꝙsciaz. z spe. ti.ij.in tractatū dispensationum. ¶ Octauo quero quid de irregularibus q non possunt absolui nisi a papa.de re iudi.c.i.in fi.li.vi.de sen.excō.c.i.in fi.e.li.an possint saltez absolui a peccato: dicit Lau.ꝙ non.ex quo non pōt infe rior absoluere a sequella peccati que est irregularitas: er go nec a peccato dicta extraua.inter cunctas que lz sit re uocata tñ eius ratio remanet pro hoc qō no.de iudi.no nit.z.s.in procmio huius cōpillationis qō non plz qz irre gularitas est potiꝰ macula ꝙ peccatum: pōt ergo tolli ab eo qui de tali peccato pōt absoluere remanēte tñ ipsa ma cula. ¶ Nono quero an isti deputati habeant curam: glo.vlti.dicit ꝙ nō. Pau.arguit pro z cōtra: primo ꝙ ha beant curā qz lz exerceant iurisditionē alienam respectu legantis: tamē exercent ꝙ prio nolle.ff.de offi.eiꝰ cui man. est iurisd.l.i.§.qui mandatā. Item ꝙcessio ¦est generalis ad vniuersitatem territoꝝij.ff.de ver.sig.pupillus.§.territo rium. In cōtrariuz est de ver.sig.expsit.lib.vi.z hoc tenet Pau.dicens ꝙ nō habent curā nec ꝓncipalez cū nō sint prelati: nec delegatam cū ad huius executionem nō obli gentur nec quo ad subditos qui eis ꝙfiteri nō obligātur. non.n.habent administrationez in inuitos.z idez Henz.

Uersi. Extra ciuitates.

¶ No. ꝙ aliud est diocesis aliud prouincia.de preben.quāuis.quādoqz tamē prouincia ponitur pro diocesi.l.di.studeat.de spon. non est no.xvi.q.iij.quicunqz.de elec.cle.ne romani.§.sa ne. ¶ Secundo no.ꝙ isti confessores deputati nō debēt extra ciuitates diocesis.glo.i.alias z ad idem est.xxxv. q.vi.in sinodo.de test.cog.preterea.ex hoc no.ꝙ inter ci uitates z dioceses deputari possunt sine aliqua limita tione.nam exquo prohibetur extra permittitur intra. ar.i.q.i.extra catholicam.nam quicquid est intra limi tes cedit limitato.ff.de.leg.iij.patronus.§.sempronio.ō acquir.re.do.inter eos. de hoc.j.q.iij. ¶ Tertio no.ꝙ etiam in foro penitentiali consideratur territorium vt sicut quis non potest exercere iurisditionem extra ter ritorium.ff.de iurisdi.om.iudi.l.fi.de rescrip. statutum §.in nullo.z de consti.c.ij.li.vi.sic nec audire confessio nes quod dic vt.j.q.iiij.z.v. ¶ Quarto no.ꝙ numerus presidentium multiplicari debet secundū numerū sub ditorum.glo.in verbo paucitas.z est in verbo exigit.ad hoc alleg.z ad idem in'aut.vt determinatus sit numerꝰ clerico.circa prin. colla.i.de sta.regu.c.i.lib.vi. pro hoc ſm Pau.quia vbi messis est multa operarij non debēt esse pauci.xxi.di.in nouo.z ecōuerso.devo.ꝙ super his. ¶ Quero quid est ciuitas: quid est diocesis: quid ꝓuin cia: dic ꝙ ciuitas est hoīum multitudo societatis vin culo adunata ſm Isidoꝝ. xv.ethimolo. vel ſz philosop. primo politicorum. est cōitas q̄dā constituta ex plurib' vicis habēs p se terminū ois sufficiētie ad vitaz. Pōt z aliter describi vt no.ō sen.ex.ciuitas li.vi. diocesis aūt dicitur idem ꝙ diuisio qua termini episcopatuum diui duntur.vij.q.i.epm.x.q.iij.vnio.xv.q.iij.qcunqz. Pro uincia vo dr quasi procul victa.cū.n.romani vicissent ali quas religiones appellabāt ꝓuincias.i.regiones procul victas.vñ dicit ꝓuincia a porro ꝙ est longe z vinco vin cis ſm derivatores. sunt aūt ꝓuincia ſm Pau. per mo dum ꝙclusiuuz ad ciuitates. plures.n. tales comprehen dunt: nō aūt p modū correlatiuuz sicut sumunt ciuitates z dioceses. qñqz tamē ꝓuincia snmitur ꝓ diocesi. vt dixi in.i.no.z dicit Pau.ꝙ prouincia h pōt intelligi ō vulga ri siue canonica.xvi.q.i.scitote de pben. q̄uis.i.in fi.li.vi. de censi.c.i.in pn.e.li. Quid aūt sit vrbs opidū z territo riuz dr.ff.de v.sig.populus.§.vrbs cuz duob' se. ¶ Se cundo quero quare hic attendit ciuitas z diocesis z non ꝓuincia: dicit Lau.ꝙ ideo qz epūs verus z vnicus spon sus ē diocesis nō sic archiepūs ꝓuincie nisi qtūs canon ei pstat z ꝙsuetudo sibi ꝙfert. de offi.or. si duo. qō sing.not. ¶ Tertio quero si in eadez ciuitate z diocesi sunt plura loca predicatoꝝ z minoꝝ habentia determinatos fines ſm eoꝝ ordinē an ꝙfessores loci vnius possint audire cō fessiōes intra terminos alterius loci. dicit Pau.ꝙ sic cū hic deputent intra territoriū ciuitatis z diocesis: z nō per terminos quentuuz vel custodiariuz. ꝓ hoc qō dixi in.ij. no. dicit cū Pau.ꝙ aliud est si cōstitutio benedicti inter cunctas. seruaret qz ibi dicebat ꝙ audirent ꝙfessiones in fra terminos ad huius officium exercendū sibi assigna tos z sic videbat loq de terminis quentualibꝰ. ¶ Quar to quero si non deputatus officio confessionuz se ingerit: vel deputatus exercet extra diocesim. dicit glos.ij.ꝙ ab illo absolutus tutus est quo ad deum.z idem no.in.c.du dum alle.in glo.qō dicit Step. verum si est simplex z iu ra ignorās als nō de sen.ex.cū illoꝝ z dicit Jo.an.ꝙ quo ad penaz eternā tutus est pp gr̄az pcedentez z suam ꝙfi tōem de pe.di.i.magna.z no.e.di.in sum. sed a satisfactio ne peccati z penitētia nō. vt not.de peni.di.vi.c.fi.in vlti. glo.z vr expressuz.lij.di.si qs ꝓpostera. ex hoc not.ꝙ hūs ptātem audiendi z absoluēdi nō pōt hoc exercere extra diocesim qō dicit Pau.vex nisi in articulo necessitatis de pe.di.i.ꝙ penitet. de ꝙse.di.iiij.sanctū. z hoc vr vt dixi in.iij.no.ꝙ in foro penitentiali idez sit qō in ꝙtentioso qō ꝓcedit quo ad istos deputatos. sed an ꝓcedat quo ad pro prium sacerdotem dicit in se.q. ¶ Quinto quero gene raliter que ꝓmittantur z que ꝓhibeant extra territoriū. Lau. distinguit inter foꝝ aie z foꝝ iudiciale. quo ad pri muz subdistinguit: qz aut loqtur de ꝙfessore nō ꝓprio sed extra ordinario aut de ordinario vel ō penitus extraneo. primo casu exemplū hic in istis deputatis. z de istis dicit Lau.ꝙ audiunt ꝙfessiōes de peccatis vbicūqz cōmissis ēt extra territoriuz qz hec sunt voluntarie iurisdictōis ſz extra territoriū nō pnt absoluere ꝙ si faciunt vmbra que daz ostendit in opere. veritas aūt nō subest in effectu vt hic.ar.de ꝙsue.ꝙto. Secōo casu si loqtur ō ordinario pre lato siue ꝓpetuo siue tpali. dicit Lau.ꝙ absoluere pōt de peccato etiam extra territorium commisso etiam si ipse sit extra territorium: quia in his que fine strepitu fiunt nullius territorium leditur: arg.ff.de offi.lega.c.penul.z fi.z sunt hi ꝓprij ꝙfessores. papē legatus: in prouincia epūs proprius archipresbyter cathedralis: presbyter parro chialis z eorum vicarij. Tertio casu de ꝙfessore penitus extraneo dicit Lau.ꝙ absoluere non potest vt si parro chialis sacerdos absolui parrochianuz alterius. fallit in viatore z in periculo mortis. de quo per Host. in sum. de parrochijs. §. quis intelligatur. z de peni. §. cui. de foro iu diciali distinguit Lau. qz aut loqmur de absolutione ab excommunicatiōe aut de alijs iudicialibus: scōo casu re mittit ad no.de re iudi.cle.pastoralis. de excommunica tione distinguit. qz aut lata est ab homine aut a canone. primo casu qui ligat absoluit. de sen.ex.per tuas. z.c. ve nerabilibus lib.vi. si a canone: tunc proprius episcopus vel ratione delicti vr domicilij intra territoriū absoluit z

etiaz extra cuz hoc sit voluntarie iurisditionis.p hoc de offi.lega.nouit.z allegat ēt Lau.qō Inno.ne cle.vel mo. c.fi.vbi dicit oēs ep̄os absolnere posse ab excōicatiōe de qua ibi paz tamē facit:sed dictū est vez qō dic vt in.d.c. nouit.vbi dico q absoluere pōt denūciando simpliciter illū non ligatū sed per modum contentiose iurisditionis nō:legatus vo ō latere nec suos extra ,puintiā nec aliēos ēt intra pōt absoluere de offi.leg.c.pe.naz cum sua ptās exorbitet a iure cōi oz esse extenta suis finibus de offi.or di.duo simul. ¶ Sexto q̄ro qd si ep̄s extendit cū fribus sup numero quē dicit excedere glo.vlt.sol.z idē Pau.q ēt,q ep̄s pōt reijcere si vltra modum solitum pūtent nec exercuerit populi multitudo.ar.de p̄sump.c.vlt.de ꝛcess. pben.ex parte in fi.z in hac glo.ibi boni viri.i.iudicis qui oz esse medius inter extrema.ff.de pig.ac.si seruus.

Ver.Et si idem. No.pro gratiaz actiōe ꝛcordantie in glo.facit ad philip.iiij.z dicit Pau.q debz referri gratia cuilibz gratioseꝛcedenti exemplo xp̄i de cele.mis.cum marthe. an autem postq̄ prelati concesserint licentiaz de qua hic possint eam revocare sine causa.glo.i.dicit q non.idem Gen.z Pau.de hoc de cle.non resi.c.pe.z regula muta re.li.vi.ff.co.ti.nemo. ¶ Quero an talis concessio licen tie expiret morte ꝛcedentis.dicit Lau.q non cū sit epis copalis cuius auctoritas z talia durant.ar.de transac.ve niens.z q̄ de cōi approbata.idem Genz.ar.de offi.dele. si super.melius de elec.ne romani.circa p̄in.de hoc dixi s.ver.ac deinde in.v.notabili vbi dixi ponderandā for maz deputationis.puto tamē q̄ debeāt aliter deputari q̄ potestas eoz sit ꝓpetua tanq̄ summens auctoritatez ab hac cle.ex predictis dicit Lau.q isti deputati censentur habere vniuersitatē causaz z sic eoz potestas est magis ꝓprie episcopalis q̄ papalis vel extraordinaria. de offi. vica.per to.de offi.ordi.eis de hoc vltimo in se.q. ¶ Se cundo quero an isti deputati habeāt ptātem absoluendi exemptos religiosos vel similes:videt q non per id qō dixi.s.q.proxima in fi.q̄ si ptās ē episcopalis nō possunt ꝛcedere ep̄i qō ipsi non habent.i.q.vij.dalbertū.p̄o hoc ī.v.se.ibi nisi prelati vberiorem gratiam ducerent facie dam.ibi.n.innuitur q ep̄i possint hoz ptātez limitare ad idem qō dī in co.ver.se.q isti nō habent maiorez ptātez q̄ curati. In ꝛtrariuz q hoz ptās sit papalis q̄ concedi tur a papa p hāc cle.simile de transla.c.i.circa medium ō elec.significasti de offi.ord.irrefragabili in fi.de bere.ne alig.z.c.seq.li.vi. Item q̄ eoz ptās est ordinaria surgēs ab hac cle.debēt ergo eē ꝓpetui ad istar legati ō offi.leg. legatos.li.vi.vel inquisitoz heretice prauitatis.d.c.ne alig z per ipsis censeri oz eorū ptās papalis z exemptos sic ēt complecti.Lau.dicit q nec ꝓprie ordinarij sunt nec dele gati.nec aliqua est subiectio ꝓfitentiū ad eos: sed est que dam gratiosa ordinatio pape in fauorem alaruz introdu cta z possunt dici nudi ministri z idem Gen. ¶ Q̄p.ad hec q imo sunt cōmissarij ep̄i pp licentiam quam eis tri tribuit vt hic.q̄ oia nostra facimus ꝛc̄.de preben.si apo stolice li.vi.de rescrip.cum aliquib⁹.eo.li.so.Lau.q istō ō petenda licentia ep̄i fit ad quādam reuerentiā in recō pensationem relaxare sup hoc subiectionis in memoriā naturalis vinculi z ꝓpter vestigia z reliquias que adhuc remanent.simile in liberto cui patronus succedit ꝓpter vestigia seruitutis.ff.de bo.libe.si libert⁹ insti.de succes. libe.§.sed nostra.prelati enim hic faciunt de necessitate virtutē:q̄ si denegāt licentiā hec ꝓstitutio ꝛcedit simile dē deci.nup.z sic prebent nuduz ministeriū i cōcedendo sicut minister in baptizando.i.q.i.sicut.est ergo potestas ipsoz potius papalis ex hoc vī inferenduz q possint au dire ꝓfessiones exemptoz sine religiosorum sine aliozuz z hoc tenendo ad sequentē ver.dic q potestas istoz pōt limitari p prelatos quo ad subditos ipsoz prelatoz: non quo ad alios. Item isti non habent maiorem ptātez q̄ sa cerdotes curati.i.q nō pūt a casib⁹ absoluere a qbus cu rati non possunt:sz tñ potestas.s.eoz non terminatur ad eos q subsunt illis curatis q sunt sb̄ platis ꝛcedentibus licentiā:sed quoscūqz ꝓfiteri volētes audire possunt.ī.v. se.ibi volentiū z ibi glo.dicit an possint audire religio sos:de p̄dictis ēt in se.q. ¶ Tertio q̄ro de scholaribus alienigenis vel exēptis an possint ꝓfiteri istis:dic Lau. q si studētes sunt p̄lati ēt iferiozes ep̄is imediate:tñ sub iecti pape habēt a iure licentiā.p.c.de penitētijs.ne pro dilatiōe.secus si habeāt aliquē superiorē citra papā sicut sunt abbates cistertien.q subsunt alij superiorib⁹ abbati bus:tūc.n.si sunt licētiati a superiore vt possint sibi eligere ꝓfessorē:vel a penitētiario pape sic quotidie fit poterūt isti ꝓfiteri.ar.de peni.ois.al's aūt nō poterūt absoluere potissime exēptos vel alioz eporū subditos p rōnes de qbus in ꝓxi.q.z in hoc recitat Lau.extrauag. inter cun ctas.de qua.ī.v.se.in.glo.forte ꝛcludēs q hi q habēt li centiā studendi intelligunt licentiā hīe ad oia sine qui b⁹ illud nō pōt cōmode fieri.ar.fi.de iudi.si lōgi⁹ ō offi. ōle.p̄terea.z maxie quo ad studētes.ar.C.ne fi.p pa.aut habita.z sic erit vnus casus audiēdi nō subditū ad con fessionē z ita obseruaī.p̄o hoc qō dixi ī ꝓxi.q.rūdeo ad tex.ī v.se. ¶ Quarto q̄ro an isti vices suas possint cō mittere:Lau.q nō.z idē Gen.cū habeāt nudū minis te rium.vt dixi.s.q.ij.p̄o hoc de offi.dele.c.fi.qō dic vt ibi dico qñ possit nudum ministeriuz cōmitti.z in hoc dicit Lau.q isti habent ptātez siue administrationē ad instar eoz ō quibus de in inte.resti.c.pe.vt censeantnr ordina ti ad prouidendū in spūalibus an fratribus sicut arbitri eliguntur ad tpalia:z ideo habent tm̄ de potestate q̄tum eis tribuit voluntas ꝓfitentiuz:tū a iure limitata vt in.v. se.ar.de arbi.cū dilectus. ¶ Quinto quero an ep̄s possit pūtatos omnes refutare:gl.videtur arguere q nō:z cō trarium tz z dic vt in ea.z idez Pau.q refert aliquos te nere:pmū p singulare istud quēq̄ qō reprobat Pau.nā eadez rō est in pluribus personis que in vna.ff.si cer.pe. singularia.de pe.di.iij.adhuc instant.z q̄ indifinita eq pollet vniuersali p iura allegata in gl.z per oy.de reg.iu. in p̄n.lib.vi.z p Archi.xix.di.c.i.per glos.de elec.vt circa li.vi.z de hoc ēt in se.q. ¶ Sexto quero circa dicta in p̄ xima.q.an ep̄s possit repellere istos ex sola voluntate:gl. penul.q sic.z idem Lau.z Pau.p rōnem glo.pp ver bum nollent qō non exigit cause cognitionez in quo dicit Pau.q aliud est arbitrium: aliud voluntas que referē ad ꝓpium motū.ff.de bere.insti.si qs sempronū dele.ij. l.i.ad trebel.q̄ poterat z sic ex libera volūtate potest eps repellere eos.lz secus sit in pūtato ad beneficiuz de iure pa.pastoralis:p hoc q̄ voluntas cogi nō potest.ar.de re scrip.fiscitatus in fi.xxxij.q.i.§.i.Genz.dicit istos sine cā non posse repelli:nam qui causam contradicendi non hz oz haberi p̄o volente ar.d.c.pastoralis .lxv.di.c.i.de ap. suggestum.alias sequeretur quedā iniquitas q̄ ex mali cia vel inuidia alias idonei possent repelli non sine ipsoz iniuria ar.ff.q satisd.cog.si vero.§.qui p̄o rei.z presumi tur maliciose repellere q cām non allegat.d.c.pastoralis cui malitie prebenda est via.ff. de rei ven.in fundo ō di uor.quanto.z hoc casu ꝑm Gen.locum hz sequens ver. Nihi vī q ep̄s vnū de presentatis possit repellere me. causa.z si hoc facit oz alius subrogari.z idē de pluribus eorum dummodo non sint in tanto numero quod videa tur hoc ex malicia facere quasi vellet hec littera q ī hoc fratres non contendant.sed si omnes reijceret non alle gata causa mihi placet opi.Gen. z idez si reijcit tot ō eis quod̄ presumi possit eum facere hoc ex malitia.q̄ etiam fratres forte non habent alios quottidie ad subrogandū z hec vī esse mens lr̄e ꝓtinuādo ver.si vero.ad ver.q si. nam si voluisset.v.q si forte.q ep̄s ex sola voluntate pos set oēs reijcere.hoc expressisset de deci.ad audientiam.z non est par rō in oibus q̄ in qbusdaz paucis rōne p̄dicta p̄o hoc qō dico.ī.q.viij. ¶ Septio q̄ro.ī.quātum tps a die pūtationibus pōt prelatus aliquē deputatū repellē.

So.constitutio

So.constō inter cunctas.dicebat infra triduz qō erat rōnabile.ar.de regu.cōstōnem.lib.vi.sed cum sit sublata dicit Lau.hoc arbitrariuz.ad hoc de offi.dele.de causis.ff.de.iur.delib.l.i. ¶ Octauo quero si loco remoti als subrogatur qui etiā reiscitur:glo.vlti.sol.q ēt ex cā potest:sine causa non.z idem Laud.z Pau.quādo cui ex causa fit est quid imputetur male eligenti.de elec.si compromissarius.lib.vi.ex hoc apparet q hoc potest iterari. ¶ Opp.ad hoc.ff.de arbi.si duo.§ si semel. de aqua plu.arc.in diem.de bonis au.iudi.possi.l.vlti.in fi. ō.l.iij.fideicōmissa.§.si quis sol. Pau.q ẽcia procedūt quādo res hz effectum ideo non dz reiterari.sed ℞ loqtur qñ non hz effectū ex cā z mala electio est in culpa.ff. de neg.gest.nam z seruus.in fi.d.c.si compromissarius. lib.vi.z ideo Stepha.qui dixit q cū dubitatur an ex cā sint recusati determinabitur arbitrio superioris.

Aer. Si vero. No.de dictione ex nunc ō hoc de appel. preterea.ij.

¶ Scōo no.concessionē iuris sup ptāte als ꝓhibita.de hoc glo.in ō.ꝙcedimus.que allegat vnā ꝙcordantiā als ēt alleg. Pau.de sup.neg.prela.c.i.de regu.licet dicens q hec ꝙcessio dz stricte interpretari qtūs ꝙtingit ius tertij.ar.ff.ne qd in loco publi.l.ij.§.merito.z.§.ñ qs a pn. ¶ Tertio no.q ptās religiosoz in audiendis confessionibus ē similis potestati sacerdotis parrochialis.nisi superior tribuat eis vberiorem gratiā z ex hoc vltimo arguit Lau.q ptās istoz videtur dependere a ptāte cpoz quod procedit respectu vberioris ptātis eis concedēde sed respectu potestatis que hic ꝙceditur depēdet ab hac constitutione pro hoc quod dixi in proximo notabili. ¶ Opp.in eo quod pmittit fratribus vt possint audire cōfessiones volentium sibi confiteri z sic oium volentiū cū generaliter loquatur cū tñ sint aliqui religiosi q ꝑm statuta suoz ordinū confiteri non possunt nisi suis prelatis gl.forte sol.q p hanc constitutionem non cōprehēdūtur illi q latius prosequtur laud.dicens q audire pōt ꝙfessiones quorūcunqz in casibus quibus absolui a suis curatis possent z etiam hoc si sint religiosi exem pti scholastici.vel non.qz hec est quedā gratiosa z specialis promissio quā papa in fauorem aiarum ex plenitudine ptātis sue ordinat.q̄ in nullo subiacet seu depēdet ab alijs formis seu promissionibus a iure cōi statutis.vnde cuz fit ꝓmissio papalis penitentiarie.cūctis tñ exemptis ℭ non exēptis scholasticis aut alijs prouidet.addit ēt Lau.in hoc q̄dam alia mēbra z vī corrupta scriptura ꝙcludit tñ q in iuribus cōibus nō bene pōt argui ad hāc ꝓmissionē spālem dicit etiam q lz ex multis exhorbitet constitutio a iure cōi.maxime absorbet ius prelatoz.tamē attēto statu primitiue ecclesie ꝑm qō optabant fideles ministri habere socios:videtur hec cōstitutio ampliāda:z in hoc multa verba dicit que non ꝙtinent qd iuris.dic verius ꝑm glo. vt dixi cū qua tenet Pau.dicens q in religiosis non hz locū hec cōstitutio si statuta religionū eis prohibent ꝙfiteri alijs ℭ suis prelatis.qz non habent velle.xij.q.i.nolo. de elec.si religiosus li.vi.etiam electo confessore.ar.xvi. q.i.c.i.de sta.regu.cle.ne in agro.§.sane.nō possunt ergo dici volentes z sic non habet locū tex.hic in ver.volentiū z quo ad id qō dixi ꝑm Lau.q hec constitutio nō dz stricte interpretari.dic ꝙtra vt dixi in.ij.notabili.z in hac gl. ibi benedicti. Stepha.remittit ad no.p Hostiē.i summa de peni.z remis.§.cui confitendum ver.cui monachus. ¶ Secundo op.qz videtur superfluitas in tex.ibi curatis seu parrochialibus sacerdotibus. Soluit Lau.intelligendo per verbum curatis prelatos collegiorum conuentuuz z capitulorum.z addit Sen.idem de archipres bytero in cathedralibus ecclesijs absente epō.de maio. z obe.cum in ecclesijs z.c.bis que.de offi.archipres.officium.z per hoc apparet differentia inter curatos z parrochiales:qz nole parrochialium intelligitur de his qui habent parrochias.nō tamē presunt collegio.p hoc arg. de elec.statutum lib.vi.vel dic melius q seu ponitur pro i.de ap.romana.§.cum aūt.li.vi.vbi de hoc per Archi. ¶ Quero si prelati non recusant dare licentiam fratribus:sed nec concedunt:glo.i.dicit q post trinaz requisitionez locum hz priuilegiū de quo hic.idem Paul.z vltra iura allegata in glo.inducit in simili qō no.de offi.de leg.cum causa.ad idem.xvi.q.vij.oēs decime.xvij.q.iij. siquis domū de sen.excō.ꝙtingit.z.c.in audientia.z.c.sacro z.e.ti.constitutionez li.vi.de cler. nō resi.ex tue. quando tamen ꝑm eum sufficit vna monitio xvi.di.si epūs. xlv.di.c.ij.z vlti.de rescrip.ab excōicato.de offi.dele.prudentiaz.§.ceterꝝ.pro hoc.xxiij.di.non vos.vt dixi in.d.c. cum cā. ¶ Scōo quero an fratres in audiendis ꝙfessionibus debeant habere licentiaz sacerdotis parrochialis gl.denotat dicit non esse necesse pp ver.libere.id Pau. ¶ Tertio quero an cōfessi fratribus teneaī iterum cōfiteri proprio sacerdoti:glo.absoluti dicit q non.z ita terminatur per extra Jo.xxij.vas electiōis. ¶ Opp.ad hoc de peni.omnis.glo.eadem solui z dic vt in ca que etiam recitat opi. Jo.mo.contrariā.quaz latius prosequuntur Lau.z Pau. Jn quo instando pro opinione gl.est qz.c. oīs videtur corrigi p hanc constitutionem posteriorez ō consti.c.i.li.vi. Jtem specialis ꝓuisio tollit generalez.C. de pac.quen.super dote.l.fi.regula generi li.vi.ad que cōtraria respondeī q nō corrigitur.c.omnis qz non contradicit:sed se compatitur cū hac constitutione.ad aliud de l.fi.dic q loqtur vbi erat specialis prouisio hominis z generalis legis:sz hic vtraqz ē iuris quo casu spālis ñ tollit generalē.sz geminat subsidiū vt plenī⁹ ꝓuideatur saluti animaz sicut z alis fit vt improbitas reprimatur.ff.nau. cau.stabu.l.z ita.§.ex hoc edicto.ad regulam generi.dic q intelligitur qñ genus z spēs tendūt ad diuersos fines. nam si legatur mihi venus z tibi species eiusdem generis legatum meum attenuaī non extinguitur .ff. de adimen.leg.qui hoiem.sed hic genus z species tendunt ad eundem finem.s.salutis animaz z sic ocurrunt sicut si genus z species eidez legeī: qz tunc generi per spēm nō derogatur si testator ꝓmo numerat species z postea genus copulatiue.ff.de leg.iij.hoc legatū. ad hoc de procu.qui ad agendum.li.vi.sed si primo genus:postea spēs locuz habet hec distinctio.l.ff.de fun.instru. quesituz.§. penul. si autem enumerat individua que sub certa specie continentur enumeratio generis operatur q.legatum nō extenditur ad alia individua que sub eadem specie cōtinētur siue precedat genus z sequatur enumeratio:siue econuerso.ff.de leg.iij.heres meus.§.pe.de fun.instru.cū de lanionis.§.si cui de aur.z arg.leg.l.i.§.si duo.sic no.Hy. in.d. regula generi.z p hec vī improbari opi.glo.premissa ꝙtra quā instatur z aliis modis vt pz in plurib⁹ sequentibus cōtrarijs:ℭ tamē opi.ī.sustineo. ¶ Opp.z alio mō ad opi. Jo.mo.premissam:qz exquo fuit semel confessus nō dz teneri ad ꝙfitendū iterum als prima ꝙfessio videretur frustratoria. So.hoc non facit sacramti nec essitas sed voluntaria obligatio:seu ex officio confitentis cui nō subuenitur sicut non satisfaciēti ex necessitate de offi.de leg.ab arbitris.li.vi.ff.de procu.procurator qui ꝑ euictione. per hoc dicit Jo.mo.q per concessionē hanc gratiosam non tollitur cōe ius precedens.si autem diceremus q non haberet ad suum sacerdotem reuerti posset eius iurisdictio totuz euacuari :z sic priuilegiū hoc nō teneret tanq̄ vergēs in enormē lesionem alterius.ff.de vulg.z z pup.ex facto in prin.de de ci.suggestum. Jtem curatus quo ad alia sacramenta ministrabit alijs confessis nō usti cū sit ei ignotus:qz nescit si penituerit z maxime si peccata publica comiserat. ad hoc illud Boctij. Si operam mendicantis expectas oportet vt vulnus detegas. Jtez sacerdos debet cognoscere vultum peccatoris sui: cum dictum est Eccles. xxxij. Curam illius habe.z videre debet erubescentiam z contritionem de peniten.distinctione prima: quem penitet: Alias posset iste facile il-

ludere sacerdoti.cum ergo hec constitutio non corrigat c.omnis stare non prohibetur.C.de appel.precimus de elec.cū expediat li.vi. ¶ Op.ad idem:qr sacerdos ꝛ fratres sunt duo ordinarij:ergo sup facto p vnuꝫ alter nihil potest.ff.de offi.pcon.l.vna. So.illud qñ duo dant pariter ab initio:sed hic vni alius accumulatur sine preiudicio primi cū fortius sit ius curati tanꝯ necessarium ꝯ adiuncti qđ est postea. ¶ Op.ad idem:qr pōt fratrū est delegata a papa ꝛ sic de confessis eis nō dꝫ ordina.se impedire cū sit maior ptās ꝯ ordinaria.de offi.leg.studuisti. So.ptās fratrum intelligitur data sine preiudicio curati ex quo aliud non exprimit.ff.ne qd in lo.pub.l.ij.§.si qs a principe.maxime vbi seruari pōt nec deterior sit cōditio ꝟsitentis ex qbus dicit Jo.mo.qꝫ lꝫ confessus fratribus sit vere absolutus:dꝫ tñ iterꝟsiteri:alꝫs pena puniri posset.c.ois tanꝯ ꝟtemptor tam salubꝛis statuti.ar. C.ō serui.vlb.pdi.si domꝰ.p hoc qr funiculꝰ duplex ꝛc. de vsu.pal.ex tuarū.ad predicta est qđ no. Hostiē.in.d.c. ois.vbi dicit ꝯ sufficit confiteri cuicūqꝫ ō licentia pape vel legati vel episcopi de offi.archi.c.iij.ō.ꝟfessiones. vl vicarij epi.ar.ff.de offi.ordi.inter cetera de ap.romana li.vi.sed de hoc fides facienda ē sacerdoti nec sufficit dicere nisi ꝓbetur.ar.de preben.cuꝫ sup de scisma.c.ij.alꝫs illusoria esset illa prouisio.dicit Host.ꝯ generalis licentia non ꝓdest ad confessionem faciendā prochiali semel in anno nisi hoc exprimaꝫ ꝯ liceat sine licentia prochialis:nam in generali licentia nō venit id quod aliqs specialiter non esset concessurus.regula in generali lib.vi.ꝛ ex his iustificari videtur opinio Jo.mo.opi.tū gl.tꝫ lau. ꝛ Pau.dicit enim Lau.ꝯ de rigore ꝛ veritate sacramēti.quantū ad culpā mortalem ꝛ penaꝫ perpetuaꝫ frēs in sacramēto penitentie reputant ꝓprij sacerdotes ꝛ sic satisfactum est.c.ois.sed qr confessis est exhibendū corpꝰ xpi ꝯ ꝓprīū ꝓsbyterꝫ ꝛ nō alij:nec pōt esse bene certū presbytero de confessiōe ab his fratribus facta iccirco equū ꝛ vtile est vtvltra voluntariaꝫ ꝟfessionem talibus factaꝫ non omittatur:alias detrahetur presbyteris: ꝛ eoꝝ ecclesijs in qbus parrochiani in sua confessione dant presbytero ouuꝫ vel denariū que ꝟsuetudo non improbatur de symo.ad apostolicā. Ad idem ꝯ non sit necessariū iterum confiteri sacerdoti. Pau.inducit hanc litteraꝫ que dicit confitentes absolutos ꝛ permittit libere ꝛ licite cōfiteri exceptis casibus ēo reseruatis:ꝛ reseruat solū ius diocesani:ꝛ sic vī omittere cui fiat cōfessio: non aūt ipsaꝫ confessionēꝫ ad quā de necessitate tenent peccatores: dicit ēt Pau.ꝯ p hoc non corrigitur.c.omnis. fꝫ qō ibi dicitur de parrochiali:hic additur ꝛ de fratribꝰ:ꝛ pro hac parte est qr ex quo semel est absolutus desijt esse peccator.l.di.ferrū. Item semel confessus penitentiarijs pape nō tenetur illa alij confiteri.j.de sen.excō.eos.lib.vi. Itez ꝑm Lau.fieret iniuria sacramēto si reiteraret sine causa de apost.c.ij.ꝯ.c.tamē logtur de baptismo q non est iterabilis.secus in penitentia.dic tamē ꝯ lꝫ possit penitētia iterari:tamē quis non debet cogi ad eius reiterationem sine cā ne cogatur subire onus importabile.xxvi.q.vlti. alligant. ¶ Quarto quero an conceſſio quā facit hic papa fratribus de audiendis cōfessionibus locū hꝫ eoipso ꝯ ēi recusant eis exhibere licentiā:super hoc dicit pau. ꝯ dꝫ intelligi hec licentia cencessa de obseruatis gradibꝰ enumeratis ab illo.§.statuimus.hucusqꝫ.alꝫs non habēt hāc licentiā.naꝫ ꝓmo gradu nō ſuato non est locus scōo ff.de acq.be.l.iij.ꝛ.l.q̄diu ō rescrip.cū dilecta ō offi.dele. venerabili. ¶ Quinto q̄ro in eo qđ dicit ꝯ frēs ex cōcessione de qua hic nō hūt ampliorēꝫ ptātēꝫ q̄ curati q dñr curati quo ad hoc. So.ex his que dixi.s.in vltim.q̄rio. ¶ Sexto q̄ro circa hoc si eps ē ille q est curatus vt hic logmur de canonicis ecclie cathedralꝫ q nō hūt aliuꝫ prelatuꝫ immediatū: an istos poterunt frēs absoluere ol casu quo pōt epsꝫ vī p hanc litteraꝫ ꝯ fic. In ꝛtrarium: qr in ecclesijs cathedralibus est archipresbyter vel esse dꝫ qui immediate curam hꝫ illorū de ecclesia de offi.archi pres.officiū.qđ placet Lau.q dicit ꝯ ēt si eps gerat curā in hoc ipse est alter tāq̄ curatus.ar.de cōces. preben.postulastis.vult dicere ꝯ ēt si casualiter ꝟtingat ꝯ eps sit immediatus.tū qtūs ꝟsideraꝫ tanꝯ curatus nō hꝫ absoluere a casibꝰ ēo ꝛseruatis:sꝫ solū tanꝯ eps ꝛ hoc mihi placet.lꝫ Lau.relinquat disputatiōi:ꝛ pro hoc qđ dico in se.q. ¶ Septimo q̄ro si aliqs gerit curā noīe epi ita ꝯ absoluere pōt in casibus epalibus.an subditos tales poterūt huiusmōi frēs absoluere in casibus epalibꝰ: Dē. ꝯ nō:qr cōcedit frībus vt habeāt illā ptātēꝫ quā habēt curati a iure.hec aūt de qua premisi pendet ab hoie.dicit tamē Gen.ꝯ aliq de hoc turbari videnſ: sed de eis nō curādo:sicut nō curaſ de scādalo irrationabili. ō no. ope.nū.c.ij. ¶ Octauo q̄ro de itellectu lr̄e cum dicit ꝯ frēs nō habent ampliorē ptātē ꝯ habeāt curati a iure: So.ex his q̄ vixi i duabꝰ primis.q.vt dicit glo. in ver. concessa.q̄ dicit sensum esse huius littere ꝯ in casibus ēo ꝛeuatis absoluere nō possunt ꝛ idē lau.ꝛ q sunt hij casus remittit glo.Lau.ꝛ Mathe.enumerāt ꝛ dantur versus quos posui.ſ.c.cle.ver.hac deide.q.vij. ¶ No no quero qualis est ptās quā habent curati:dicit Pau. ēt ꝯ est fori penitentialis:dicit ꝯ ēt ſ loquit de potestate dispensandi:vel de casibꝰ ēo ꝛeuatis:ꝛ ꝯ m'ltomīnus possunt fratres absoluere i casibus pape reseruatis ꝛ hoc vī dicit Pau.nō procedit ex ōfectu potestatis ordinis ex qua posset quilibet sacerdos absoluere quemlibet a peccato.ad hoc Jo.xx.nam cum posset spēs panis ꝛ vini conuertere in corpus ꝛ sanguinem.de conse.di.ij. panis.de sum.trini.c.i.§.vna vero.fortius potest quemlibet peccatorem conuertere in membrum xp̄i.l.di. ferruꝫ dicit ergo ꝯ hoc predixit ex inordinatione canonica iurisditionis exercitium restringente.de parrochia.nullus.de pen.omnis.vnde requiritur ꝯ absoluens i foro penitentiali habeat ptātem ordinis iurisditionis exercitium que a maioribus inferiores descendit.xxi.di.in no no.de elec.significasti.in fi.ꝛ a maioribꝰ tanꝯ mains imperium habentibus restringitur.ff.de iudi.iudiciū.l.xiij. di.solo itaque.de offi.ordi.cum ab ecclesiarum.ꝛ ꝑz paul. hoc procedit ex ordinaria potestate quam habent episcopi xi.q.i.de persona.tamen recusare non debet episcopus sine causa.e.q.peruenit. ¶ Decimo quero an episcopus possit sibi reseruare casus: de qbꝰ curati poterāt añ hanc ꝟstitu.absoluere:ita ꝯ reseruatio preiudicet fratribus gl.ea.in ō.ꝟcessa.ibi dicit ꝛ tꝫ ꝯ sic.ꝛ idē lau.paul. Stepha.ꝛ Gen. rationes dic vt in gl. ꝛ in ea. ibi animo liuriandi.ad hoc.ff.de dam.infec.fluminū.ꝛ.l.peculus de aqua plu.ar.l.i.de elec.cū ecclesia. ¶ Undecimo quero in eo qđ in proxima.q.dixi ō casibus reseruatis episcopo an restitutio male ablatoꝝ ꝛ incertoꝝ in magna quātitate sit reseruata episcopo. Jo.mo.hic dicit ꝯ sic.ar.de iude.cum sit.vbi idem tenet Hosti.de vsu.cum tu.Archi. xiiij.q.v.non sane.ꝛ de testa.religiosus li.vi.tꝫ contrariū dicens ꝯ ēps circa talium derogatiōꝫ non habꝫ se intromittere:nisi in defectum vbi persona certa a testōre non est deputata de testa.tua.ꝛ.c. Joānes.C.de epis.ꝛ cle.nulli.qđ tꝫ Pau.dicens ꝯ tamē episcopus pōt reseruare sibi confessionem ꝛ absolutionem peccati ipsam autem satisfactionem que est in restitutione ꝛ concernit proximū cui facienda est non pōt ēps imutare cū sit certa ꝛ a iure impositaꝫ qr nō dimittitur peccatum nisi ablatū restituatur.ꝛ ad hanc restitutionem tenetur etiam ipse penitens vnde etiam si ante penitentiam facta esset per peccatorē distributio si diceremus ꝯ iterum ad arbitrium episcopi teneatur dispensare:iniquum esset ꝑm Pau. qui etiā de hoc no.ſ.de prebe.cle.i.vbi dico in ver.qbus in.ix.no tabili ꝛ.q.v.de peni.clem.ij.§.ad hec.q.x.ꝛ dic vt dixi i.d. c.cum sit.vbi dico ꝯ ex quo distributio prouide facta est dꝫ episcopus eam approbare:qr non refert per quam fiat absolutio.ff.de nege.gest.soluendo:de rigore tamen

potest interdicere

potest interdicere hanc distributionem per alium fieri: & hoc etiam p constitutionem statuere ad obuiandum fraudibus que in hoc fieri possunt: quod dic vt ibi dixi. ¶ Quodecimo quero in eo quod hic dicitur de ptāte parrochialium sacerdotum an possit sacerdos absoluere parrochianum de delicto extra parrochiam commissō: Mathe. dicit q̄ sic. per id quod no. xvi. q. i. c. i. in glo. dicunt quidam. & Arch. de consti. c. ij. lib. vi. in glo. fi. nam si hoc casu non contrahit delinquēs forū rōne delicti & hoc in foro penitentiali: quod dic vt dixi ō peni. ois. ¶ Decimotertio q̄ro de quibus prelatis loquitur littera ibi nisi prelati. glo. fi. dicit q̄ & de episcopis & de supioribus. idem dicit Pau. in alijs exemptis habentibus in loco in talibus iurisditiones quasi episcopalē pro hoc quod dixi. s. e. cle. §. statuimus. q. iij.

§. huiusmodi. Primo pmittit fratrib⁹ q̄ libere possit apud eos eligi sepultura. ¶ Scōo disponit q̄ de oibus funeralibus & de oibus relictis a defuncto sepulto ibi debeāt quarta rectori parrochiali: ibi verbum verum. ¶ Tertio monet fratres ne faciant fraudē cōtra hanc constitutionē. ibi facturi. ¶ Quarto in hoc onerat conscientias fratrum & statuit q̄ possint conueniri de dolo: & cōminat̄ de rōne in extremo iudicio: ibi in quibus. ¶ Quinto prohibet prochiales a fratribus aliqd vltra quartam predictaz exigeri: ibi. vltra. ¶ No. ex eo quod dicit glo. i. q̄ qōnes surgunt de eo in quo vertitur lucruz. qō maxime p̄cedit inter viles: sed magni viri de lucro paruz. de honore plurimum ꝓtendunt. ¶ Scōo no. q̄ ius sepulture non competit ecclesijs non parrochialibus nisi spāl̄r eis concedatur: sicut hic ꝓceditur fratribus. de hoc in glo. quaz & quibus cōpetat hoc ius glo. e. remittit. & de hoc p archid. de sepulturis. c. i. lib. vi. precipue aūt non competit sepultura religiosis: q̄ diuinis & hūanis vocib⁹ mortui sūt. ij. q. vij. placuit. xvi. q. i. placuit & dic̄ Mat. q̄ ꝓ eis ꝓcedat̄ sepultura. xñ cauere debent ne inducant ad vouendū vel iurandum super hoc. de sepulturis. c. i. li. vi. & sic contrafecerint incurrunt pe nas. de quibus. j. de pe. cle. fi. §. fi. ¶ Quero qd ē sepultura dicit Lau. q̄ est locus concauus in cimiterio vbi corpus catholici sepellitur. & ꝑm eum talis sepultura est ipsum diuinū officium quod mortuo impenditur dum terre traditur corpus eius habent autem hanc libertatem sepulture fere oēs parrochiales ecclesie de iure communi: & plures alie de cōsuetudine, vel priuilegio speciali. s. e. per totum. & licet quilibet locus ex quo p episcopum est ad hoc deputatus & dedicatus sit aptus. tū qñq̄ deficit exercitiū: vel pp defectū materie: l̄ pp ꝙuentiones initas cum rectore de pact. pcm̄ li. vi. de hoc dic vt no. e. ti. in rubrica & in. c. certificari. ¶ Scōo q̄ro an fratres quibus hic sepultura conceditur possint processionaliter ingredi cum cruce parrochiam inuito rectore ad suscipiendū funus eius qui eligit apud eos sepeliri. Oldra. in consilijs. lxxxij. alias. cxiij. multis rationibus arguit q̄ non: & inter cetera inducit hanc litteram que permittit q̄ recipiant ad sepulturam eos qui elegerint: & debet sic intelligi q̄ ad eos portetur funus per parrochialem sacerdotem qui hoc potest ar. e. ti. cum liberū. & quod ibi no. ꝓ hoc etiam facit. s. e. cle. ver. in ecclesijs. vbi non permittunt̄ fratres ingredi ecclesias parrochiales ad predicandum nisi ō beneplacito rectorum: vel episcopi: vel alteriorꝭ superioris. In contrarium est. quia cum hic permittitur fratribus libere sepultura: & vno permisso pmittitur preparatoria necessaria de off. dele. preterea. & posset instari multis rationibus. quod prosequitur Oldra. in consilijs. cciij. & vide illa duo consilia que sunt contraria. primum consilium quod est lxxxij. tenet q̄ isti fratres non possint. ꝑm consilium quod ē cciij. tenet oppositum. Petr. de anchara. tenet hoc vltimum. primum tamen obseruatur: quia non leuatur funus nisi iubente sacerdote parrochiali qui etiam incipit versuz. subuenite ꝛc̄. & hoc totius nedetur materie rixe & ad illud quod dicitur q̄ vno permisso ꝛc̄. dic q̄ permittantur preparatoria. ita tamen q̄ quis non dicat si bi ius. contradicente ergo sacerdote non debent ingredi per violentiam ei⁹ parrochiam: sed de hoc conqueri coram iudice competenti. & ꝑ hoc quod dico. j. ver. se. q. xxvi. ꝛc̄.

§. verum. No. q̄ ad rectores curatos spectat p̄dicare. ō hoc in gl. i. & per hoc. xxviij. di. p totum de offi. ordi. inter cetera. Et ex hoc infert lau. q̄ curatus dz habere scientiā predicandi. xvi. q. i. adijcimus. ō hereti. excōicamus. §. q̄ vō. de sta. mo. quod dei. & debet habere scientiam omnium eorum de quibus. xxxviij. di. q̄ ipis & hoc officium priuilegiatum est adeo q̄ p ipsum exijt monachus obedientiam. d. c. quod dei. Et not. in eo quod dicit predicare verbum dei. hoc eni non est minus q̄ corpus xp̄i. i. q. i. interrogo. de conse. di. ij. cum omne. quod nō intelligas quantum ad essentiam & dignitatem sacramenti: sed quantum ad efficatiam. nam ſm lau. per verbum dei plures cōpunguntur & sic mortalia delentur. sed per corpus christi sola venialia. vt no. in dict. iuribus. ¶ Scōo no. q̄ curati bñt audire confessiones de peni. di. i. multiplex. & c. mensuram ō peni. omnis. ¶ Tertio no. q̄ curati cum ministrent sacramenta fraudari non debent beneficijs necessarijs. fraudarē tur autez si vocati ad onera repellerentur a mercede. i aut. de iudi. §. ne aūt. colla. vi. cuius contrarium fieri debet vt q̄ particeps fuerunt passionum sint socij consolationum. s. e. c. i. regula. qui sentit li. vi. ¶ Quarto no. q̄ operarijs debeāt merces: de hoc in glo. ij. & ꝓ hoc Mat. xxi. e. de magistris ca. vlti. ¶ Quinto not. q̄ attenditur id quod fieri consueuit de consti. ex litteris. ¶ Sexto no. q̄ canonica de funeralib⁹ debetur exemptis vt hic quod dixi. s. e. titu. certificari. ¶ Septimo not. q̄ quo ad fratres de quibus hic canonica limitata est ad quartaz: & ab hac taxatione ſm Lau. & Gen. non licet recedere cum sit papalis. xix. di. in memoriaz. ff. de consti. princip. l. i. in alijs vero casibus quanta sit hec canonica statur consuetudini quod dic vt dixi in. d. c. certificari. ¶ Octauo no. differentiam inter verbum taxamus & verbum limitamus. dic tamē q̄ idem important & vtrumq̄ ponitur hic causa maioris expressionis. ¶ Nono no. q̄ quandoq̄ quis dicitur largiri id ad quod tenetur: sed sumitur largiri improprie pro tribuere. ¶ Op. in eo quod dicit q̄ curati habent ministrare sacramenta parrochianis. que dā enim sunt que minstrari non possunt: nisi per episcopum vt confirmatio. de consue. quanto. Io. Paul. q̄ ꝫ loquitur de sacramentis necessarijs. vt sunt baptismus penitentia & extrema vnctio: & sic non loquitur de confirmatione. que autez sint sacramenta necessitatis. no. de sacra. non iterandis in Rubrica. & de transac. veniens. ¶ Secundo oppo. ad curatos non pertineat predicare. xcij. di. in sancta. vbi dicitur q̄ hoc pertinet ad dyaconum. Paul. ibi remittit dicens standum vltime solutioni. glo. que est ibi: & illa exponit p̄dicationē. i. electionem euangelicam. ¶ Quero in eo quod dicit in omnibus obuentionibus quartam deberi. quid si non relinquitur fratribus. ꝫ ff̄ datur' executor ad certā summam distribuendam arbitrio suo. & ipse distribuit in fratres glo. omnib⁹ refert quādam declarationē emanasse a bonifacio. viij. de qua ēt glo. i. mentionem facit vbi declaratur q̄ canonica debetur quod dic vt in glo. & ꝓ hoc facit verbum vniuersale omnibus. quod est in tex. per quod dicit Lau. q̄ de bis q̄ sequuntur qñocūq̄ debeatur canonica & q̄ conditor apposuit q̄ integre deberetur: quarto ponendo verba generalia & vniuersalia propter multifarias cauillosas subtilitates quas aliqui reperiebant super canonica fraudanda. & quasi ad nihilum redigenda quod prohibere vult, hec constitutio. & no. id quod dicit glo. q̄ ea que sequuntur ibi tam funeralibus. vsq̄ ibi quartam partem. cum ponantur causa dubitationis tollende non restringunt generalitatem sic & ea que ponuntur causa exempli non disponunt. ff. de ac. & obliga. obligationum substantia. §. fi. & dic secundum Pa. & Gen. q̄ illa verba ad quoscunq̄ determinatos vsus non ītelliguntur causa limitande constitutionis. sed potius causa tollende dubitationis. & ideo non minuunt generalitatem qua procedit. ff. de aur. & arg. leg. pediculis. §. labeo. de reg. iur. l. que dubitationis. Ex hoc dicit Paul. q̄ loqui-

tur hec littera non tantū de relictis ad determinatos vsus: sed etiam ad indeterminatos: quod dicit verum siue sit vsus non sacri licet quidam: vt refert dicere velint q̄ de relictis p̄o construendo capellam. vel aliam rem sacram non debet canonica. quia rei sacre seruitus imponi non potest. ff. de serui. seruitus. §. sacer. vnde intelligunt hic loqui ō vsu personali. puta p̄o victu de religi. domi. c. vno. ver. nos enim li. vi. quod dicit Pau. esse contra mentem huius litte re. z q̄ illud. c. p̄o eis non facit quod placet. quia ibi loquitur in alio casu. ¶ Secundo quero si decedens executori mandat vt det fratribus quid tale glo. e. dicit per eandem declarationem declaratoriam contineri q̄ canonica debetur. qō dic vt in glo. z idem Pau. per eandem rationem: quia tacitum relictuz non capaci subiacet falcidie. ¶ Op. ad hoc. ff. de his qui. vt idig. heres So. Pau. q̄ ibi de hereditate nō remansura heredi. sed fisco applicanda. C. ad. l. fal. l. iij. vult dicere q̄ ibi non probatur q̄ non detrabatur falcidia. sed detrabatur z applicatur fisco. fallit in filio z seruo qui excusant a confiscatione ex eo quod habuerunt necesse parere testatori. ff. ad. l. falci. tacituz. de hoc in. d. l. iij. ¶ Tertio quero i eo quod de funeralibus dicit que sunt funeralia: glo. declarauerat. dicit q̄ ea que deferuntur cum funere: vel etiam ex causa funeris ante obuenunt ecclesie quod no. z idem Pau. q̄ latius prosequitur Lau. dicens q̄ funus dicitur ſm Hug. a funibus quibus ligari consueuerunt mortui vl sudaria mortuorum dum traduntur terre: sed hodie cum filo suuntur z funeralia dicuntur. i. bona que conueniunt ratiōe funeris. ex hoc dicit q̄ ex quo funus traditum est terre coopertum non habent locuz funes: quia satis corpus terra astringitur: z sic per consequens tunc non videntur habere locum funeralia z sic cessante cā cessat effectus. z nomen sit consequens rei: z fortius agens vincat minus: sicut de anima rationali dicitur cuius aduentus annullat alias animas: z de magna copia q̄ ad se trahit modica accidētia corporis xp̄i. z hoc ꝑz aliquos. Et ſm eos vt refert Lau. canonica debetur tantum de' obuenientibus. q̄diu corpus est in funibus extra terram: sed ō obuenientibus postquam est conditum terre nihil debetur Sed vt dicit Lau. desipit qui sic sapit. nec insistendum est i hoc scientie grāmaticorum. xxxvi. di. si quis. nam de superfluebus verborum curandum non est. de iureiuran. cle. romani. §. verum dic ergo melius vt predixi: q̄ siue ante corp' cōditum terre siue postea obueniant occasione funeris dicuntur funeralia. z debetur canonica. z per hoc soluitur questio sequens. ¶ Quarto quero quanto tempore durant funeralia. an dum corpus traditur sepulture tantum an per totam diem sepulture an potius. xxvij. vel. xxx. quo ad omnia que interim offeruntur. Lau. instat z p̄o vltima opinione est vt dicantur funeralia quādiu fit memoria de funere: q̄ vero dicantur funeralia. tantum ea que portantur in funere est. ff. de reli. z sum. fu. l. funeri z p̄o alia opi. q̄ durent tantū donec fit officium sepulture. est ar. de elec. commissa. li. vi. p alia q̄ tota die est. quia tota die debet cedere curatis. maxie cum certent de damno vitando: z religiosi de lucro ar. de sepul. consuluit. insti. de ver. oblig. §. omnis p̄o alia q̄ intelligatur vsq3 ad tricesimum z etiam anniuersarium z in pergatur vsq3 ad tricesimum z etiam anniuersarium z in petuum de ver. signi. cum inter. Lau. non decidit. dic vt dixi in precedenti questiōe. ¶ Quinto quero z in eo quod dicit quartam deberi de quibuscunq3 quomodocunq3 relictis si cum funere dicuntur equi cum armis. dicunt aliqui q̄ hec non dicuntur funeralia: quia non deferuntur cum funere. ſz dicuntur quod reprobat Lau. quia dici non potest qn dētur vel offerrantur. ¶ Sexto quero in eo quod dicit quartam deberi de bis etiam de quibus solui non consuevit an valeat consuetudo q̄ nihil soluatur p̄o canonica portione. frater Raymundus vt refert Barbe. tenet q̄ non: quia talis consuetudo ect contra rationem z naturalem equitatem: qz ſm apostolum debent esse socij consolationum qui fuerunt z passionuz. ſ. e. e. i. Item quia per hoc aufertur prime ecclesie tota commoditas rei sue. i. ius parrochiale qō esse nō dz ff. cōmu. predio. venditor. ſ. e. certificari. quod tz Hosti. in sum. e. §. z quotta. ver. sed nunqd. p. d. c. certificari. vbi dicit ſm rationabilē cōsuetudinez. dic ꝯtra dūmodo p̄escribens habeat bonam fidem z titulū q̄ requiritur: qz ius cōe est cōtra ipsum. de prescrip. de quarta. de hoc dixi. in. d. c. certificari in. x. q. ¶ Septimo q̄ro si aliqua dant p̄o anniuersario. vel. xx. vel. xxx. an de eis debetur canonica: videtur q̄ sic. p id quod dixi. ſ. q. iij. In contrarium: quia hec constitutio est correctoria iuris antiqui in eo quod vult canonicam solui: etiā de his de quibus de iure al's non debeb. ergo al's restringenda ad casus in quibus loquit. vl aūt loqui tm̄ i eo qō datur vel relinquitur a testatore: z sic secus de bis que dant. cō sanguinei vel amici. ar. xiij. q. ij. non extimemus. dicit Pa. q̄ p̄o primo faciat littera que dicit de omnibus obuentionibus quod placet per id quod dixi. ſ. q. iij. quia dicitur obuenire causa funeris. Consuetudo tamen non bz q̄ deb canonica nisi de his qūe cum funere deferuntur: vel que offerūtur dum funus est in ecclesia. ¶ Octauo quero an in alijs fratribus preter minores z prēdicatores habeat locum hec constitutio: glo. vt patet dicit q̄ non: qz restringenda vt dixi ſ. q. proxima. dicit Jo. an. in apostillis: q̄ clemens quintus prorogauit eā ad heremitas. z Jo. xxij. ad carmelitas. ō hoc no. Jo. and. de regu. constitutionem. li. vi. z Lap. dicit q̄ p̄o rogationez ad heremitas fecit bonifacius. viij. ſz primum verius z de hac prorogatione etiam dixi. ſ. ea. cle. versi. ab olim in. ij. notabili. ¶ Nono quero siquis sepellitur apō sorores ordinis minorum z predicatorum fuit de facto: dic q̄ cum hec constitutio sit restringenda vt dixi. ſ. q. vij. non bz locum in sororibus maxime de ordine fratrum minorum quia ille non habent per omnia regulam beati Francisci: ſz etiam si haberent sufficit q̄ hic de eis non exprimitur.

¶ Decimo quero si testator legatum soluit in vita: gl. in verbo datis dicit q̄ debetur canonica. z idem Pau. ¶ Undecimo quero quid si sepellitur defunctus cum habitu fratrū glo. hac ratione dicit canonicam deberi. z idē Pau. z Stepha. qui allegat. ff. de alimen. leg. alumne. §. vlti. ¶ Duodecimo quero siquis in sanitate contulit se z sua loco religioso vel seculari. dicit Lau. q̄ curati nihil habēt. ſ. e. de his' filij tm̄ si extant habebunt legitimam sicut haberent in donatione cā mortis per id quod no. Hosti. in. d. c. de his. per. c. Raynutius de testa. vbi de hoc per eum. z per. l. C. de inof. dona. si totas facit. xvij. q. iiij. quicunq3. p̄o hoc quod dixi ō dona. c. fi. ¶ Decimotertio q̄ro si nouitius moritur tempore probationis: Pau. refert q̄ no. e. ti. de his vbi referuntur opinio. contrarie tenet autem Pau. q̄ idem de ipso quod ō nō pfesso. quo tenui i. d. c. de his p. c. relig. §. i. de sen. excō. li. vi. vbi probatur q̄ non censetur religiosus cum effectu. ad idē de regu. beneficium. lib. vi. ¶ Decimoquarto quero si testator donauit in mortis articulo vel legata in vita soluit. postea ecclesia sepulture interdicitur ita q̄ ibi sepeliri non potest: dicit Pau. q̄ nihilominus debetur canonica ne ex delicto z pena cōsequatur cōmodum quod esse non debet. ff. de dona. inter vir. z uxor. l. iij. §. xvi. q. i. legi ¶ Ex hoc infert quod qſiq3 debetur quarta etiam ab illis apud quos fun' non est sepultum. idem dicit viderit si casu alibi sepellitur: quia forte apud primos non potuit portari. p̄o hoc quod no. e. titul. in nostra. Contrarium tenet Fede. de senis in consilijs. ex. p rationem quam subijcio z amplio ego in. d. c. in nostra. dico q̄ si perpetuo debet manere sepultus in alia ecclesia. solum de relictis illius ecclesie. vel de funeralibus dabitur canonica. per id quod no. e. titu. c. i. facit hec littera ꝯiungendo ver. istum' verū. cuz precedenti ex qua coniunctione patet quod hic determinatur quartā dandam solum ab ecclesia in qua quis sepellitur. z ad hanc questionez facit. j. q. xix. p̄o opi. tm̄ Pau. inducunt aliqui quod no. By. z Bar. ff. de adul. miles. §. fi. vbi dicunt q̄ si quis legauit fratrib' predicatorib' centum si euz in tali loco sepelierint: z postea iste sit interdictus vel se interfecit ita q̄ non potuit ibi sepelliri nihil dominus debetur legatum ex quo stat per testatorem ar. illius. §. Sed hoc non facit contra p̄dicta: quia in qōne premissa loquitur de quarta que debetur non ex testatoris sed ex legis

dispositione

dispositione:sed cū certa limitatione.s.si fuerit ibi sepultus:ergo secus alibi. ¶ Decimoquinto quero si defunctus mādauit aliqua dari singularibus ffribus ad eor cōmoditates:glo p hoc dicit quātū deberi qō ꝓbāt rōnibus:vsq3 ibi nō obstat.z.idem Pau.z Bō.q p hoc ponderant verbum fratribus ipsis. ¶ Op.ad hoc de testa. requisiti.vbi relictū persone cedit pśone.glo.fol.q illud cū pśona est ꝓpriꝰ capax sed qō dictum est ꝓcedit de incapaci z idem Pau.Bō.z Mathe.qui oēs cōcludunt quartam deberi vt predixi.Stepha.tz Zrium z ꝓsequit ea que ponit Oldra.i consilijs.cccxxvi.als quarto. que tū nō allegat.dicit aūt q lra hic.que loqr de ffribus debet intelligi cōplexiue z sic nō ō relicto singulis.ff.de re. dub.ciuibꝰ.relictū ēt ecclesie in qua quis sepellitur itel ligitur relictus causa sepulture.ff de excu.tu.nensenius z.l.se.Item recipere ad sepulturam est actus totius corporis relictum:ergo singulis.cā amicitie vel parentelle non subijcitur.l.canonice portionis.ar.ff.de castren.pec. si forte.z.l.castrēse.C.de impo.lucra.descrip.l.penul.Ad hāc litterā q dic quartā deberi de relictis ad quoscunq3 vsus respondet q respicit res legatas z modos legandi: non autem personas legatorꝫ ampliat.de alimen.leg.a filio.§.fi.Ad id quod dr in glos.q relictus singulari pśone acquiritur conuentui.respondet q non obstat. qr quentus representat personaz singularem.ff.de indi.mortuo non est causa canonice portionis:sed causa est sepultura z hec fuerunt verba Old.z ponit Fed.in ꝙsilijs.cccxlix. alias .cxlix. banc autem' questionem z latius prosequitur Joan.de lig.z pro hac vltima parte inducitur de verbo.significa.ex parte.iij.ibi que personis zc. vbi dicit q relictis personis non soluitur portio ecclesie cathedrali. z quod not.eo. titul. relatum.in glos.iij.vbi dicitur de relicto pauperibus non deberi canonicam. Item qr p cle. banc imutanf antiqua iura.quod aūt nō immutatur zc. C.de ap.precipimus.de elec.cū expediat.lib.vi. per ipsa vero iura antiqua non debetur quarta de relicto personis singularibus:sed solum de relictis ecclesijs vel monasterijs.e.ti.c.i.z.ij.z.c.in nostra,z nomine fratrum intelligitur conuentus z non singulares persone .ff. de re. du.ciuibus.z quod.s.dixi. Item debemus attendere cuius contemplatione fiat relictū.ff.de bo.pos. contra tab. l.penul.§.hoc solum.de dona.cā mor.l.si filio.ij.z.l.fin.de vul.z pu.q liberis.§.hec verba. Preterea si defunctus fuisset alibi sepultꝰ de hoc legato non deduceref canonica.ergo n c nūc cū legatū non pendeat a sepultura.vltimo qr religiosus est capax talis legati.ff. de his q pro non scriptis. si in metallū. de ali.z cib.leg.is q z.l.seruus z hoc not. Archidiaco.xviij.q.iij.qr. ¶ Pro prima vero parte inducif vltra glo. qr verbū fratribꝰ comprehēdit singl'ares personas vt dictū est facit de pui.per exēptionē lib.vi.vbi exēptis canonicis intelligif exēpta ecclesia. Item pop'o interdicto intelligūf interdicti singli.de populo. de sen.excomm.si sententia in fin.lib.vi.z priuilegiū concessum anglicis concernit singl'os.de fo.compe. dilecti.pro hoc qr in regl'a minorū dicif q fratres nihil sibi appropriant.qō exponif generaliter de fratribꝰ taz in commūi q̄ in singl'ari.ī. de verbo.signifi.cle. exiui.§. porro.Ad idem iste.§.z hanc partem tenet Joan. ō lig. qbusdam rōmbꝰ.sed sufficiūt rōnes posite in glo.z ille q nūc facte sūt.z maxime qr negari negt qn hoc sit relictū monasterio cū non posset religiosus capere.z p hoc solu untur rōnes contrarie. ¶ Decioseto quero si relinq tur alicui q i ecclesia fratrū faciat ꝙstrui capellā z emat illi ornamenta.consuluit Lauren.de priui.q non debeatur canonica quia non est relictum ad vsum fratrū.Joan.de lign.consuluit contrarium.quod est verius per ea que dixi in proxima.q.negari enim nequit qn sit relictū monasterio.posset autez procedere dictū primuz quādo testator religisset fieri capellā in aliqua ecclesia.nec dixit in qua tūc eniz eligif locꝰ mēdicātiū nō p hoc pōt dici relictuz fuisse fratribus.z cessat omnis fraus que fieri posset tenendo q idē esset qñ expressisset q capella fieret in ecclesia fratrū. Item si detracta quarta residuū nō sufficit ad ꝙstructionem capelle non detrahatur quarta.vt dicit Oldra.in ꝙsil.cccvi.alias.iiij.z alias.ccxxvi. sicut qñ relinquitur pecunia p seruo emendo manumittendo si detracta falcidia residuū non sufficit ad ꝙsumanduz opus cessat falcidia.ff.de fideicōmis.liber.l.decē.ff.ad.l. fal. si seruus:sed posset dici q aliud in falcidia:qr testatorꝫ vī,p hibuisse falcidiam vt no.ea.l. decē in glo.fi.secus in hac quarta quā ꝓhibere non pōt de testa.registi suppleat ergo heres residuum pro capella.vel si hoc nō vult fiat id qō fieri pōt.detracta quarta de testa.nos eqdez qō vīverius maxime ad obuiandū fraudibus. ¶ Decioseptio quero de intellectu litterę:ubi vel alijs.pro eisdem: puta eorꝫ creditoribus vel seruentibus vel similibus.Paul. ¶ Decimooctauo q̄ro an debeaf quarta de relicto fratribus si defunctus,non fuit apud eos sepultus:z hec q̄stio non est eadem cū.q.xiiij.s.e.v.qr ibi qñ apud eos eligit sepelliri:sed hoc casu non fuit sepultus:hec autē q̄stio pōt intelligi qñ non eligit:z sic cam formar Pau.vt.ī.e. q.dico glo. quero.refert opi.pro z contra. z ꝙcludit quartam non deberi nisi interuenerit fraus:quod expressius tenet Laud.cū canonica debeaf de funeralibus:vt.s.eo. ver.non sunt aūt funeralia vbi non est funus .s.e.c.i.z.c. in nostra. Et idem Mathe.qui dicit fratrem Aluarū ita tenuisse:pro hoc qr quo ad corpus nō est facta iniuria ecclesie prochiali per monasteriū vbi defunctus non sepelitur:z procedūt hec quo ad quartā prochialē. sed in episcopali secus:quia illa ōbetur epō ō relictis oibus ecclesijs sibi subditis.de test.registi. Paul.in ver.ꝓcedenti ēt idē tz cū glo.z in hoc videf aliqualiter ei cōtrarius. qō dixi post eū.s.q.xiiij.lz vt proxime dixi hec q̄stio differat ab illa. dicit aūt Paul.i.d.ꝓcedenti.v.q pro hac pte est.qr.s.hac cōstitutione.in prin.dicit discordiā ortā sup tumulandis corporibus defunctorū.z sic nō extenditur hec ꝙstitutio nisi ad ecclesias in quibus corpora tumulātur.talia nāq3 sunt subiecta zc.xxxij.q.vij.apostolus. de fi.instru.inter.ver.ceterū.qō dicit Pau.verū: vt ēt dic glo.nisi procurrent sepulturā in fraudē apud alios eligi qd.n.si destinauerat sepelliri apud fratres ex ꝓposito exps so electa sepultura faciūt alibi eligi z sibi nihilominus legari qō al's erat legaturus. Ex hoc apparet fraus z tenenf ad quartam.z idez in similibus fraudibꝰ. ¶ Deci monono q̄ro si eps sepelitur in monasterio mēdicantiū an debeaf canonica alicui ecclesie:videf q non quia tota diocesis est sua prochia.xvi.q.i.in prochia.z sic dicif sepultus in sua prochiali ecclesia.In contrariū qr cathedralis ecclesia est parrochia epi z ibi dz iacere:nisi aliud disponat:nam ibi hz domicilium.de testa. requisiti.i.q. vij.scire.de priui.c.i.z hoc tenet Bertrā.de elec. cle.i.ō hoc dixi de sepul.c.i.vbi teneo quod predixi.s.canonicā deberi sicut etiam episcopus viuens tenef ad decimas vt no.Inno.de deci.nouum genus.q aūt debeaf ecclesie cathedrali probant iura.s.alle.nonnulli tamen consuluerūt contrariū per rationes nō necessarias cū questio de facto accidisset. ¶ Vigesimo quero si testator erat viator vel vagabundus:quidam vt refert Pau.dicunt quartam deberi episcopo i cuius dioceſi moritur.argu. xiiij.q.ij vbicūq3.de offi.archipresby. officium. z quod no.Inno.z Hosti.eo.ti.c.i.dicentes tales deberi sepeliri in ecclesia cathedrali.z idem Host.in summa.eo.ti. Alij dicunt vt refert Pau.q parrochiali ecclesie in cuius parrochia mortuus est quia in ea deberentur sepeliri si decedant sepultura non electa.xiij.q.i.ecclesias.qō tenet Hug.xvi.q.i.c.i.in fi.z videtur tenere Archi.eo.ti. c.i.lib.vi. Pau.dicit q hec vltima opi.potest ēē vera in vagabundo non habente parrochiam.ar.ff.ad municipales.l.labeo.in prin.de viatore secus dicit:in quo tenet q ecclesie quarta dari debet parrochiali vbi habet do-

micilium.eo.ti.is qui.prio responso.li.vi.z expensis ipsius quarte mittet:z si non sufficiat: vel alio modo mitti non possit deputatur vel det pauperibus.ar.xvi.q.i.c. si.sicut in simili dicit:cū habent vsure restitui absenti.ō quo de vsur.cū tu.z hoc intelligit Pau.nisi pro tanto tē pore stetisset in parrochia q ibi sortitus esset domiciliuz xiij.q.ij.§.q.ergo.pro hoc inducit Pau.qō no.Inno.de peni.omnis.vbi dicit q scholares z alij incole z annuales mercenarij debent cōfiteri sacerdoti in cuius parrochia steterūt per annū.ar.xvi.q.i. questio. nam ibi dī q ibi debēt soluere decimas personales.qz ibi recipiūt ecclesiastica sacramenta p āni circulū.Alij.dicūt idem ēt si minori tpe q̄ p annū steterit.ar.de deci. apostolice. Inno.vō dicit tutius esse q viatores z alij habeāt spālē lniam a pprio sacerdote.de hoc Host.in sum. de peni.§. cui sub.§.fi.z hoc de.parrochijs.§.qs itelligaī prochianus.Ex his infert Pau.ad pmū q̄situm dicēs q si non sunt in totū trāslati dz quarta diuidi inter primā ecclesiā z scōam in qua ex tanta mora videt domiciliū secundū accumulasse.eo.ti.cū qs.§.cū aūt.li.vi.z pbabile est hoc dicere tū obseruaī de viatore q sepelik i ecclesia cathedrali:z si sepeliri alibi eligit soluik quarta ecclesie cathedrali.qō latius dixi.eo.ti.c.i.z pro hoc vltra predicta est: qz ex quo nō apparet q sit parrochianus alterius censet parrochianus ecclesie cathedralis. sicut etiaz decime q̄ non apparent esse intra limites alicuius parrochie debentur episcopo de deci.qui. Quo ad vagabundū aūt.l. labeo preallegata facit q censeatur habere domiciliū in pluribus locis si in pluribus negociatur. z tunc deberet sepelliri in prochia vbi tpe mortis moratur. z si alibi eligit sepelliri huic parrochie deberetur quarta:vel melius dz diuidi inter ecclesias.p.d.c.cū quis.pōt aūt dici vagabundus ex quo nō hz habitationem firmaz.per id quod dixi ō eo q mut.in pos.c.fi. In hoc tū obseruatur vt in viatore dixi statiz.z quo ad id qō dixi de diuisione facienda inter ecclesias dic melius vt dico in seq.q. ¶ Vigesimo primo quero in eo qō in proxima.q.dixi de scholaribus qd si scholaris in studio eligit sepulturaz apud fratres z legauit eis de bonis que hz in partib⁹.cui dabitur quarta? dicit Mathe.qō fuit de facto.credit autem q debeatur illi parrochie vbi sita sunt bona.ar.de fo.compe.sane ō parrochia.c.vlti.quod nō procedit nec iura illa hoc p̄bant vt in eis patet. Dic ergo q debeī ecclesie in cuius parrochia morabatur in studio.z hz vt dixī in p̄cedēti.q. Pau.dixerit quartā dividendam iter ecclias parrochiales:tū pbabiliter dici pōt q debetur illi ecclesie i cuius parrochia pro maiori parte anni morā traxit.ff.de fun.i stru.cuz delationis.§.z si sabinus.vbi legato fundo z is que sunt in eo veniunt que solita sunt esse in fundo maiori parte āni z hoc tenet Bal.C.de epis.z cle.siquis ad declinandum obseruatur tamen vt dixī in proxima.q.q̄ datur quarta parrochiali ecclesie in qua morabatur tempore mortis z hoc quādo ecclesie sunt diuersarum dioceſ. sed si sunt in eadem dioceſi fit diuisio ſm quod dicitur in.d.c.cum quis.quod.c.etiam locū hz quo ad ecclas diuersarum dioceſium: lz alia sit obseruantia que ideo p̄cedit: quia multa tollerantur rc.de preben.cum ia duduz. ¶ Vigesimosecundo quero in eo quod mandat quartā solui rectoribus ecclesiarum quid si ppetui vicarij sunt. dicit Paul.idem in eis.ſ.de offi.vica.cle.vna. ¶ Vigesimotertio quero a quibus debet quarta peti an a fratribus an ab heredibus glos.pro hoc sentit q peti potest ab vtriſqz in eo quod dicit q ecclesia ab heredibus vendicare potest quod not.diligenter ad id quod dico.ſ. ea. q.z cum glo.concordat. Paul.sed latius allegat ad partes. Pro fratribus enim inducit q ab eis peti non debeat.ff.de leg.ij.l.siquis seruum.ff.ad trebel. filia p hoc qō no. Inn.e.tit.de his.dicens q̄ ꝺ heredes nō agit nisi ecclesia cui est relictum.eps autez z eccla que hūt ius in legato ratione sue portionis possunt petere se mitti i possessionem nominum z postea agent.ff.vt in pos.lega.si inutiles vel petent a iudice q det eis p̄torium pignus. C.ō p̄cto.pigno.l.i.z.ij. Sed si eps z ecclesia qui habent ius in relicto velint agere ꝺ heredes facient sibi cedi actionem ab ecclesia cui est relictū.ff.de pecu.qō debeī.q̄ subtilitas non placet Host.in.d.c.de his.dicit.n.q quilibet potest agere quatenus sua interest contra eum q facultatem habet rei restituende:et nulla actione exp̄ssa arg.de elec.cum inter. R.xiij.q.v. forte. pro hoc qz si pecunia ē mea equū est vt eā mihi reddas.ff.si cer.pe.si me z ticiū in si. Pro ista opi.facit.ff.de leg.i.gdā test ō.§.si scriptis z.l.si a pluribus. Et dicit Pau.q si hered es soluunt curatis liberati videntur a fratribus saltem ope exceptionis doli.ff.de bo.libe.libertus sub conditione.§.si vero titio.de pigno.actio.solutū .§. solutā.dic quo ad ea que refert Pau.extra no.in.c.de his'vt ibi dixi.quo ad hoc.c. vera est opi.glo.q antequam soluantur legata possent curati quartam vendicare. Sed si anteq̄ vendicent soluta sunt legata fratribus nihil amplius pōt ab heredibus:peti.qz soluerunt vt mandauit testator:pro hoc lra ista est q̄ nihil mp̄dat heredibus:sed tm̄ ipsis fratrib⁹ q ipsi quartam soluant:z hoc tz Ben. qz exquo fratres tenentur ad quartam ergo possent ēt petere:alias non possent soluere:quod non haberent.i.q.vij.dalbertū.de dona. iter vi. z vxo.nuper.ff.de of.consul.obseruare.§.fi.z pro hoc qō de manu ecclesiastice sepulture peti debeat hec quarta. est ar.ff.de vsufru.leg.fundi trebatiani ſm eum. Si aūt tm̄ heredes soluerint quartam curatis.tūc p̄cedit dictū Pau.q si fratres petant integruz legatū poterūt excludi exceptione doli.qz dolo petunt q restituere eos oportet.pro hoc qz poterūt curati vendicare quartā vt dixī.ſ. e.q.ſm glo.que verba proprie procedunt quando legata sunt in speciebus:sed si in quantitate tunc non p̄petit vēdicatio:sed alia actio prout dixī in.d.c.de his. ¶ Vigesimoquarto quero an inter canonicā que ꝺbetur curatis z eā que debeī epo sit dīa? dicit Mathe. q sic:z prosequik de hac duplici quarta dicēs: q duplex est canonica portio:vna epalis quā recipit eps pro iure epali propter cōionē quā hz cū ecclesijs suis:de testa.requisisti.z hanc habere dz de oibus relictis factis ecclesijs cōstitutis in sua dioceſi. sed si extra dioceſim sunt nihil hz alis vna ecclesia solueret duas portiones ſm eum vult dicere:quia eps cui ecclesia subest vellet ēt suam. Et in hoc dic q id qō dixī.ſ.q.prima non hz locum quo ad canonicā hanc qz non hz ius ꝺ eos.sed ꝺ ecclesiam legatariā. de hoc tū dic vt dixī.e.ti.de his. Alia est canonica parrochialis q̄ debetur ecclesie parrochiali de relictis factis illi ecclesie vbi sepellitur parrochianus eius z debetur hec de relictis factis ecclesiastice sepulture.non aūt de factis alijs ecclijs eo.ti.c.i.z.c.de his.vbi de hoc. ¶ Vigesimoquinto quero in eo qō dicit integrā solucēdā quartā si ecclesia parrochialis habuit aliquas obuentiones ex eo q ad ecclesiam parrochialem fuit primo delatū funus:z ibi celebrata missa. Dicit gl.i vbo integre. q p hoc nō diminuetur quarta.qz nihil ē imutatū de iure antiquo de elec. cōstitutio.lib.vi. Et eisdem verbis i ver.precedenti vtitur Pau.z logk clarius q̄ glo.dicit eni q fratres nihil habebunt de eo qō obuenit ecclesie prochiali:z q nihilominus tenentur fratres ad integrā quartā. z idē Mathe. quod etiam tenet Pau.z Ben.ī.c.clemen.ver.vlti. ¶ Vigesimosexto quero circa hoc an debeat portari funus primo ad ecclesiam parrochialem glo.ea. dicit q si consuetudo est super hoc q sic illa seruabitur qua cessante adhuc dicit conueniens q portetur vt recipiat ad vltimum vale:z idem pau.in ver.precedenti. hoc tū nō seruatur pro hoc qō dixī.ſ.ver.primo.q.ij. ¶ Vigesimoseptimo quero testō? legauit certā quātitatem ecclesie parrochiali an teneatur cōpensare in quarta? dicit Mathe. q si dixit q esset ꝫtenta legato si ecclesia non acceptauit relictum pōt petere quartā:secus si acceptauit[scies cō-

ditionem

ditionem adiectam.de testa.officij. z in hoc vltimo.idez Pau.si aũt relictũ fuisset sine ꝙditione tunc indistincte potest peti vtrũqz.d.c.officij. Fede.in ꝙsilijs.ciij.late hoc vltimum ꝓsequitur.s.qñ non fuit expressuz ꝙ computaretur in quarta:z ꝙ nihilominus debent computari:arguit qz dz in.c.i.c.ti.ꝙ ecclesia prochialis dz habere tertiam partem iudicij ipsius defuncti qũocunqz ergo habeat debet ei sufficere. ¶ Scõo qz ecclesia cõparatur filio.de ꝓba.in presentia.sed filius non agit ad legitimam si bz tantum de bonis que sufficiunt ad legitimam alias agit tm̃ ad supplementum.C.de inof.test.oi modo.z.l.cũ queritur. ¶ Tertio qz testõr vẽ in dubio voluisse cõpensare.ar.ff.so.ma.si cum dotẽ.§.si pater.in contrarium est qõ dixi.s.q.xx vi.in eo qõ dixi quartã non minui ꝓpter obuentiones que prouenerunt ecclesie parrochiali ex missa dicta super funere.ad idem.e.ti.officij.z.c.reqsisti.i fi. Item debitor legando creditori nõ vẽ relinquere aio cõpensandi nisi exprimat.C.de here.instit. si compensandi ff.de leg.ij.si creditorem. Fede.de senis vẽ approbare ꝑmam opi.dicens ꝙ ecclesia bz ius in bonis defuncti non tanꝙ creditor:sed tanꝙ ꝙiunct⁹ ab itestato.z vltra ꝫ dic ꝙ istud qõ debeẽ ecclesie nõ ẽ vez debitũ vñ sicut i dotẽ z in legitima põt qs istitui imo ẽt dz fili⁹ istitui i legitima in aut. vt cum de appel.cogno.§.illud.colla .viij.z not.de testamẽ. Raynutius in glo.ij.ita in ista quarta ẽt z ideo illud qõ est preceptum de bonis defuncti bz cõpensari ad c.officij.respondet ꝙ episcopus quo ad testatorem ẽ extraneus.z ideo relictũ epõ non dz impedire iuris executionem que est inter epm̃ z capellas exquo nihil dixi:sed ecclesia parrochialis bz ius in bonis defuncti vt dictuz est:ideo relinquens vẽ voluisse compensare.z idez tenet Joan.de lig.qui de verbo ad verbum ponit verba Fed. nec allegat. Ego puto partez secundam veriorem ꝑ iura ad hoc inducta. Item qz quarta debetur non a defuncto sed ab ecclesia sepulture vt hic:z ꝙꝙ deberetur a defuncto:tamen non est debitum precise necessariũ:sed bz initium a causa voluntaria in eo ꝙ defunctus voluit ibi sepelliri. Et ideo si quid legauit ecclesie parrochiali non intelligitur facere nisi aio compensandi:sicut nec alius debitor:nisi ex contractu per preallegatam.l.creditor. videtur enim eligendo alibi sepulturam tacite se obligare ad dandã quartam ecclesie parrochiali:z legando vltra hoc sibi videtur velle ꝙ hoc habeat ecclesia vltra id:secus ãt in parente legante filie ad quam dotandam tenetur ex dispositione legali:z sic non ex cã voluntaria: sed mere necessaria.ideo presumitur legare animo se liberandi ab illa obligatione que non habet ortum a sua voluntate: z iõ computabitur in dotem:sic loquitur.l.si cum dotem .§. si pater.z dixi de hoc in.d.c.officij.z per hoc patet responsio ad contraria. ¶ Vigesimooctauo quero testator eligit sepulturam apud fratres minores z leguit eis centũ simpliciter. Item quinquaginta pro fabrica z ibi sepult⁹ est.ecclesia parrochialis detraxit quartam de illis.c. ò iure cõmuni.z de illis legatis etiam detraxit per banc constitutionem.an episcopus ab ecclesia parrochiali detrahet quartaz suã de vtroqz vẽ ꝙ non.qz epõs percipit quartam de bis que relinquntur ecclesijs a decedentibus.ò testamen.officij.z.c.requisisti de ver.signi.ex parte.iij.at ecclesia parrochialis non percipit suam quartam ex voluntate decedentis:sed potius contra:quia ista quarta similis est falcidie que contra voluntatem testantis iducitur de testa. Raynaldus.preterea res ꝓuilegiala semper durat priuilegiata.de priui.c. fin. sed ista legata sunt priuilegiata habito respectu ad quartam episcopi:quia non detrahit ab exemptis vt not.de testa. officij.z eo.titul.certificari.ergo ex persona ecclesie parrochialis non debet hoc episcopus consequi ne vna via ꝙcedatur z̃. de procura.tue. ¶ Tertio quia illa quarta descẽdit a relicto non onerato onere episcopali.ergo sine onere ò manibus fratrum debet transire ad ecclesiam parrochialẽ facit de decl.dilecti. ibi consueuerant decimas.z.ca.pen. ibi quibus ratione predioꝝ antea soluebatur.j.de cẽsi.c.i.ibi prestari soluta. In contrarium:nam epõs non solum de legatis factis ecclesijs sibi subiectis petit quartam:sed ẽt de oibus mortuarijs de off.or.conquerẽte.de prescrip.de quarta.ibi oblationes defunctoꝝ .i.mortuariorꝝ.vt ibi exponitur:sed mortuaria z oblationes defunctorum dicuntur quecũqz oblationes occasione funeris ad ecclesiam parrochialez pertenerunt.e.ti.ex parte i fi. z.c.cũ liberum.z melius.e.ti.in nostra.in fi.naz feneralia seu mortuaria dicuntur q̃ occasione funeris obueniunt ẽt preter voluntatẽ morientis.nam minoris.xiij.z etiam maiores si sunt filijfam:alias non ꝓssunt ꝑ aia iudicare. eo.ti.c.pe.lib.vi.z tamen ea que ratiõe funeris obueniũt funeralia dicuntur.at in proposito etiam parrochial' ecclesia cõsequitur hãc quartã de mortuarijs. ergo sua debetur epõ.preterea priuilegium non egredit ꝑsonã.de ꝓui.sane.at si epõs non posset detrahere quartã eccl'a parrochialis priuilegio fratrꝝ vteretur. Et hanc ptẽ tz Fed. in ꝙsilijs.cvi.dicens ꝙ rõne mutationis ꝑsonaꝝ alteraẽ natura rei.de iurepa.c.vnico.lib.vi.simile.de ꝓbẽ.cle.pe. vbi variatur potestas collatoꝝ ꝫm tpa.ꝑ hoc qz priuilegiũ sup re.concessum respectu ꝑsone variatur ꝑsona variata.d.c.vnico.z.ff.de leg.ij.cũ patron⁹.refert tñ Fede. aliquos distiguere inter legatũ priuilegiatũ rõne ꝑsone z tunc procedit hec ratio z legatum ꝓuilegiatuz rõe sui z tunc priuilegium intelligitur esse reale.vnde in ꝓposito dicunt ꝙ de primo relicto qõ est priuilegium rõne ꝑsone fratruz:quia sunt exempti: verum est ꝙ ab ipsis fratribus non potest epõs detrahere quartã quã non detrahit,exẽptis.vt dixi.§.ea.q.sed de quarta detracta per ecclesiam.prochialẽ bene detrahit:qz cessat ꝓuilegiũ.z sic loqtur.c.vnicuz. preallegatum z pro hoc qõ no.Spe.de imuni.eccle.in fi.vbi dicit ꝙ emptores rerũ ecclesiaruz non gaudent priuilegio in eis. De secõo aũt relicto ꝑ fabrica qõ est priuilegiatũ ratione sui.de testa.c.fi.dicunt ꝙ durat priuilegium. Alij.vt dicit Fede.dicunt ẽt hoc vltimo casu quartã deberi epõ:qz quo ad predicatores z minores ecclesia prochialis detrahit quartã de oibus etiaz de qbus alʒ nõ detrahit: vnde ẽt epõs detrahet ab ecclesia ex cuius ꝑsona ꝙsequtur quod ex sua cõsequi nõ põt.facit de concess.preben.c.penult.lib. vi.z hoc placet per predicta.z ad contraria patet rñsio ex predictis.z facit ad predicta ꝫm Fede.quia ecclesia prochialis cõsequtur quartã de mortuarijs illius q est sepultus extra diocesim:z tũc nõ epõs sepulture.sed cui ecclesia subest parrochialis habet quartam quarte. de quo no. in dicto.c. certificari.

Ver.Facturi Quero de intellectu illius ver.dicit Lau.ꝙ hoc vult dicere ꝙ fratres non procurabunt id quod aliqui erant relicturi in infirmitate vel morte:z i casu i quo curati erãt suã partez habituri relinquatur fratribus in sanitate vẽ alio modo disponatur ita ꝙ totuz cedat fratrib⁹ z curati fraudentur portione.z ponit Pau.exemplũ vt qz procurant reliqui sororibus sancte clare vel amicis de quibus confidant qui non tenentur ad portionem: z sic fit fraus de persona ad personã.de priui.quanto.z hãc fraudem hic prohibet ꝫm Pau.non tantum in relictis sed etiam datis z donatis in morte z dari vel donari mandatis vt in tex.dicitur.

Ver.In quibus Per ffes vt aliquẽ ex eis eius consilio forte regebat testator ex cui⁹ facto ꝙuentus tenetur ad quartã sicut tenebatur si fraudẽ nõ fecisset Pau. No. ꝙ fratres procurantes fraudes hoc casu tenenẽ ad duo scilicet ad restitutionẽ eoꝝ in qb⁹ dãnificati sunt curati. Itẽ quo ad rationẽ coꝝ deo.qõ dic vt i se.q. ¶ Quero an conueniri possent fratres in iudicio super hoc in quo tenẽtur ad restitutionẽ mõ ꝑdictor dicit Math. ꝙ nõ z

intelligit hanc litteram in foro penitẽtiali. Dicit ergo q̃ nõ cogentur in iudicio: q̃ relinguntur ꝑscientijs coꝝ. ꝛ idẽ Gẽ. q̃ intelligit hoc qõ dz ꝟ de oneratiõe conscietie quo ad illa sup qbus ꝙueniri non possunt. Hic vt dixi notando q̃ hic sunt due obligatões. vnde loquitur littera generaliter etiam de bis in quibus cogi possunt ad restitutionẽ in foro iudiciali: nam ẽt tunc tenẽtur vltra restitutionem ad agendam penitentiam de peccato. q̃ ꝑ solam restitutionem non tollitur cum possit fieri ab inuito ꝛ ipenitente. ¶ Scõo q̃ro si fratres q̃ ꝓcurarunt hãc fraudẽ nõ sunt soluẽdo: dic Lau. q̃ ꝑ ordinẽ fiet restitutõ iuxta ordinatiõez positam. j. ò pui. cle. religiosi. §. ceterum.

Ver. Ultra. Quero i eo qõ dic q̃ vltra quartã ñ pñt fratres compelli: an ad quartam possint ꝑ ordinarios cõpelli: gl. dicit q̃ nõ obstantibus eoꝝ exemptiõibus. Idem Paul. hic. ꝛ. §. ea. cle. ver. verum. vbi in hoc instando arguit in contrariuz q̃ imo ꝑ ordinarios pñt cõpelli ꝛ cũ oĩa priuilegia. j. reuocentur que huic ꝑstitutiõi obstant. Preterea hec est q̃dam iuris dispositio cuius executor est ordinarius de ꝑben. si clericus. ad fi. lib. vi. naz frustra est iura ponere ni si sint q̃ exequantur. de elec. vbi piculum. §. preterea. lib. vi. de senten. excõ. decernimus. e. li. ff. de orig. iur. l. ij. Tenendo aũt primũ respõdet idem Paul. ad hec cõtraria. Ad ꝑmũ q̃ ꝛz tollantur priuilegia impedientia solutiõez quarte: nõ ꝑ hoc sequitur q̃ tollanť priuilegia exẽptiõis cum obligatio ad quartam possit esse durante exẽptõne sed cobertio fit per suum iudicem. s. per papam vel legatum: nisi aliud ꝙcederetur ordinarijs: sicut fit in preal. §. ꝑterea ꝛ. j. de sta. regu. attendentes. ꝛ de relig. do. q̃ ꝙtingit. de sup. neg. ꝓl. cle. q̃ regulares. Ad aliud dicit q̃ ordinarius est executor dispositiõum iuris quo ad nõ exẽptos: alias intelligendo generaliter seq̃retur q̃ in oĩ obligatiõe ẽt ꝙuentiõali posset ordinarius eos cõpellere qõ est falsuz. Ad hunc tex. dicit Pan. q̃ dz intelligi q̃ vltra quartam non pñt ffres coberceri a quoq̃ ẽt legato vel delegato pape ꝛ sic non ꝓbat qõ rõne quarte habeat ordinarij iurisditionem ꝟ eos. Lau. ꝛ Gẽ. tenẽt ꝑmum. dicit ergo Lau. q̃ ordinarius hoc põt tãq̃ executor ꝛ minister iuris tã manifesti q̃ notorij i hac cõstitutione cõtenti: ꝛ sic in corpore iuris inclusi qõ ncc põt esse aliquo mõ non notoriũ: ꝛ sic non põt ꝑ aliõ priuilegiuz quoquo mõ cõcessum impediri. ergo multominus ꝑ priuilegium fori. Et q̃ diocesan⁹ sit minister iuris ꝓbatur de sen. ex. nup. Et q̃ ea q̃ sũt in iuris corpore clausa sunt notaria. ꝓbatur de coha. cleri. vestra. facit etiam de peni. cle. abusionibus ꝛ q̃ in notorijs cesset ordo iuris inducit de fi. ꝑb. quoniam de iureiur. ad nostram. iij. Et q̃ priuilegiuz fori nõ excusetur hoc casu inducit quia per talia priuilegia non excusantur a datione quarte. ergo fortius non excusantur a cobertione super hoc cum hec sit necessaria. de offi. dele. ex litteris. ꝛ. c. fi super gratia lib. vi. Et pro hoc casu inducit. d. c. fi clericus. vbi ius quod habet quis ad prebendam exequitur ordinarius si deficit executor. ꝛ ò hoc. §. de offi. ordi. cle. i. ꝛ. d. cle. abusionibus. opin. glos. ꝛ Pau. verior est per suas rationes per quas etiaz respõdetur ad inducta per Lau. Sed specialiter ad. c. fi clericus dic q̃ ibi nulla exemptio obstabat nec preiudicatur priuilegio alicuius: ꝟ ordinarius exequitur ibi iuris cõmunis dispositionem que habet q̃ canonicus non debeat esse sine. prebenda. j. de preben. relatum.

Ver. Nosetenim. No. pro equalitate. de priuil. ex. oze.

¶ Secundo no. q̃ priuilegium valet vel gratia sine scriptura de hoc in glo. i. ꝛ idẽ Pau. ꝛ in hac glo. ibi. Advertur. in regula nemo põt li. vi. ¶ Tertio no. q̃ constitutio iuris cõis tollit aliqñ ꝑstõnes ꝛ ꝙsuetudines speciales. ꝟ tunc oz q̃ de ipsis fiat mentio vt hic ꝛ. §. de electi. cle. statutũ de eta. ꝛ qua. cle. vt bij. alias sine expressiõe nõ eẽnt reuocate. de ꝑsti. c. i. li. vi. ¶ Quero fecit episcop⁹ cũ capitulo ꝙsentientibus omnibus rectoribus beneficiorum ciuitatis donationẽ fratrib⁹ ꝑ quã fuerũt contẽti ò parte funeralium minori q̃ quarta eis soluẽda an reuocata est ꝑ hanc cõstitutionẽ? Lau. arguit q̃ nõ q̃ nõ videtur papa velle tollere gratiosaz donationẽ que ꝑpetuo dz eẽ mansura. de dona. ꝑ tuas. regula decet. lib. vi. in ꝟriũ. q̃ papa fecit ꝑstitutionẽ hanc cã ꝟuande equalitatis vt hic ꝛ iõ oĩa que possunt facere in ꝟrium cessant vt equalitas seruet in qua ẽ bonũ cõe qõ dz ꝓferri priuato. de postu. bone. i. ꝟz q̃ questio erat de facto. Lau. reliqt disputationi: vt. j. q. viij. ¶ Scõo q̃ro ibi: vel ꝑdecessorib⁹?: quare nõ dixit etiã de successorib⁹?: Pau. q̃ iõ q̃ nõ potest eis legez ponere. de elec. innotuit. de rescrip. c. fi. lib. vi. ¶ Tertio q̃ro si mortuo papa successor ꝑfirmauerit priuilegia fratrũ iter que habebant añ istã ꝑstitutionẽ q̃ nõ tenerent ad quartã?: dicit Pau. q̃ eis hoc nõ ꝑdest: q̃ qõ nõ est ꝑfirmari nõ põt sicut nec accusari. de despon. i pub. ad dissoluendũ. nec ꝑ talẽ cõfirmationẽ aliqd de nouo eis ꝙcedit. de fi. instru. inter. de ꝑfir. vtil. cũ dilecta. ꝛ idẽ Gen. §. Pe. de anc. q̃ allegat. l. si quis ꝓre. ff. ad trebel. vbi ꝑfirmatio geeeralis nõ extendit ad id qõ spãlit cessatũ erat. Dicit tñ Gen. q̃ papa bene posset expresse concedere tale priuilegium derogando huic constitutioni: nam etiam ꝑstitutio Bonifacij. viij. super cathedram fuit sublata ꝑ Benedictum. xi. deinde reuocata ꝑ Clementem. v. hic vt dicitur. §. in prin. ꝛ de hoc in seq. q. ¶ Quarto quero ꝙcessit papa Jo. xxij. priuilegium predicatoribus. xvi. Kal. Maij ponti. sui anno primo i quo continetur q̃ de relictis in ornamentis vel pro eis libris fabrica luminaribus anniuersario. vij. xx. xxx. ꝛ alijs ad perpetuum cultum: ꝛ quibusdam alijs que expressit non teneantur ad canonicã portiõem. nunqd qdem ẽ reuocatũ ꝑ hanc ꝑstitutiõem cum ipse has ꝑstitutiones publicauerit anno scõo sui põtifi. vt. §. pz in ꝓhemio. Videtur q̃ nõ q̃ istius constitutionis habuit notitiã tpe ꝙcessi priuilegij: cum iã fuisset in ꝑsilio reuocata. ipsi ergo ꝑstitutioni vẽ ꝑ sequens priuilegium derogasse. iij. di. priuilegia de priui. in his. ꝛ. c. si papa li. vi. de ver. si. abbate. Dicit Pau. q̃ hec qõ pendet ab alia que segtur. ¶ Quinto q̃ro an ꝑstõnes ceperint ligare tm̃ post publicationez factam ꝑ ipsum Jo. qui publicauit hoc volumen. an vo post publicationem factam ꝑ Clementẽ q volumen composuit?: Pau. remittit ad no. §. in ꝓhemio. vbi dixi i ver. vniuersitati in. i. q. ꝛ ibi ꝙcludit q̃ tm̃ a tpe publicatõis facte ꝑ Jo. ꝛ post lapsos duos menses ab ea. hoc ꝑmisso dicit Pau. in. q. prima. q̃ illud ꝓuilegium hic reuocatur: q̃ eum. Jo. publicauit perinde fuit ac si ipse edidisset: q̃ publicando auctoritatem prestitit. ꝛ omnia nostra facimus ꝛẽ. C. de ve. iur. enu. l. i. de preben. hi qui. ꝛ. c. si apostolice. lib. vi. sed si ipse fecisset has constitutiones reuocatum esset priuilegium precedens: ergo ꝛ per hoc soluitur sequens. q. ¶ Sexto quero in eodem priuilegio de quo. §. q. iiij. continebatur: q̃ expulsi vel egressi de ordine predicatorum nõ possint predicare nec ꝑfessiões audire seu docere nisi transiuerint de licentia magistri seu priorum vel vicarioꝝ ad aliuz ordinez in quo huius officia licite exerceantur an est reuocatũ per cle. vt ꝓfessores. j. ò regula. Pau. dicit q̃ sic per hoc quod dixi. §. q. pri.

¶ Septimo quero in eo quod tollit pacta ꝙtraria si sup pacto qõ super sepultura erat sententiatũ erat ꝑ papaz ꝛ pactũ ꝑfirmatũ an ꝑ hanc ꝑstitutiõez tollit: Glo. dic Jo. mo. tz q̃ nõ ꝑ rõnẽ q plus põt hoc tale q̃ hoc simpliciter vult dicere q̃ maiorẽ efficaciã hz aliqd iunctũ cũ aliqua qualitate q̃ sine illa: ꝛ sic plus põt pactũ cũ ꝑfirmatiõe q̃ sine ipsa. ꝛ idez Pau. q̃ ẽt formal cõnem latius ꝓponendo q̃ snia cõfirmatoria fuerit lata ẽt ab alio q̃ papa: dicit Jo. an. q̃ papa Jo. xxij. pnũciauit inter eꝓm ꝛ capitulum portugalense ꝛ ꝓdicatores ꝛ minores illius loci q̃ ꝑ hãc ꝑstitutiõem tollebanť pacta etiam que dicebanť iurata ꝛ per papam ꝑfirmata. puta q̃ intẽtio lr̃e sit derogare cũ-

cũq̃z dispositioni

cumqz dispositioni spāli contrarie z hac ratione ductus potuit Joā.xxij.pnūciare vt p̄dixi tū de rigore vī p̄mū verius rōne p̄dicta. Itē qr ēt si preceſſiſſet ſnia ſola ēt nō mixta cum pacto non tollitur per conſtitutionem que nihil dicit de ſententia ꝫria p̄cedente:nec ponit ēt v̄ba per que poſſit comprehēdi ſnia. derogatur aūt per hāc conſtitutionem pactis z quentionibus p̄cedētibus iſtā ꝫſtitutiōem.de ſequentibus dic vt in ſeq.q. ¶ Octauo q̄ro ſi poſt hāc ꝫſtitutionem z ꝫ ipſam factam eſt aliqua conuentio inter fratres z eccleſias parrochiales ſicut dī eē factuz Padue an valeat? Be hoc interrogatus rūdi.qꝫ ſtitutio hec non derogat tali quentioni. ꝑ hoc littera in v̄.ibi.inquantum ſunt premiſſis ꝫria nō dicit erūt.z idez dicit de ꝫſuetudinibus inductis poſt hanc conſtitutiōe: qr hec ꝫſtitutio non expreſſe reſtitit quatenus ꝫtinet fauorē fratrum vel clericoꝝ poſſunt renunciare:qr non eſt hoc ius publicū cui renunciari non poſſit ſicut illud.ſ. ō fo.cōpe.ſi diligenti.ꝑ predictis ē qō no.ſ.de clec.cle.ſtatutū glo.no.qr in fi. ¶ Opp.ad hoc de his q̄ dixi i.d.cle. in contrario vlti. Go.ſtandum eſt illis cū limitatiōe ſequenti.aut enim querimus de ꝫſuetudine vel ſtatuto loci z talia non valent ēt que ſequuntur:qr repugnant huic iuri.de ma.z obe.qō ſup his.ſ.de elec.cle.ij.aut de pacto z aut fit pactum generale p dioceſanuz cū clero ex parte vna:z fratres ex alia qō ꝫcernit oē tempus futurū z idez dicendū:qr hꝫ inſtar ꝫſuetudinis vel ſtatuti. Si tū reperiantur ꝫſuetudines vel ſtatuta vel pacta ſup modo ſoluendi funeralia puta de his que feruntur cū funere dēt medietas eccleſie parrochiali:z de alijs relictis nihil detur vī ſtandū eis qr nō repugnant huic iuri ſaltem exp̄ſe z vtilia ſunt ad ītes tollēdas z ſic ſaluari pōt id qō ſeruatur Padue:de quo dixi.ſ.e.q.in p̄in. aūt fit pactū in certo caſu ſuper aliquibus funeralibus de mō ſoluendi. vel ſup aliquo alio de p̄miſſis in cle.hac z vꝫ p rōnez ſup̄adictā:qr licitū eſt in hoc renūtiare iuri ſuo. ¶ Nono q̄ro ſi ꝫſuetudines ſtatuta vel pacta ꝑ parte ſunt contraria huic ꝫſtitutioni ꝑ parte non.an ex toto tollatur hic? dicit Lau.qꝫ nō:ſed ſolū quatenus ſunt ꝫtraria.ꝑ hoc littera ibi inquantum ſunt premiſſis cōtraria. In eo qō dixi in.iij.notabili qꝫ ad hoc vt tollantur ꝫſuetudines z ſtatuta z pacta p ꝫſtitutionem ſequentē dꝫ de ipſis fieri mētio de qōne facti Monachi clunacenſes habent priuilegia a ſede apoſtolica qꝫ non teneant recipere impetrātes a ſede apoſtolica ſub ſpeciali gr̄a vī cōi ad beneficia ſua niſi de ordine clunacenſi: vel niſi de indulto huius i litteris expreſſa mētio habeatur. Pone qđ clericus ſup abbate clunacenſi impetrauit ſibi ꝓuideri de primo beneficio nō obſtante qꝫ de beneficijs dicti abbatis aliqb⁹ ꝓuideri nō poſſit p litteras apoſtolicas nō facientes plenā de idulto huiuſmodi mētionē ſine qualibet alia ſedis aplice indulgentia cuiuſcūqz tenoris p quē effectus p̄ntium impediri valeat vel differri:z de qua in noſtris litteris mētiōem oporteat fieri ſpālem z non dicit vltra.ſ. qꝫ oia inquantum ſint noſtre intentiōi ꝫtraria z̄c.vt ℔ dicit an tales littere derogāt priuilegio clunacenſis monaſterij vī qꝫ nō p.c.de reſcr.lib.vi.ſi pp z.xxv.q.i.℣.his ita vbi dī qꝫ ſi aliqua priuilegia ab aplico aliqbus ꝫceduntur z ſi ꝫtra generalem legem aliqd diſſonare videant nō tū ꝫ ipſam aliquid ꝫcedere intelliguntur Go.Lau.vī ſtare huic parti ꝑ illud qō dico in ſe.q. ¶ Undecimo q̄ro ſi dati ſunt executores p papam ſup leuanda decima vel fructus aialiū.ēt cū clauſula ꝫdictoꝝ z̄c.an poſſint excōicare clunacenſes vī ciſtercienſes vel ſiluer priuilegiatos:dicit Lau.qꝫ nō:qr pp priuilegia q̄ hñt nō p̄nt excōicari niſi a papa vel a legato de latere.de ver. ſig. veniens i pri.li.vi. ¶ Op.ad hoc de of.dle.cū oli.ij.vbi q nō dfert dlegatis dī nō deferre dlegāti:nā delegat⁹ in hoc eſt maior ordinario quolibet tanq̄ gerens vices delegantis.ō off.leg.ſtuduiſti. Pro ſolutione huius z eius quod dixi in precedēti.q.dicit lau.qꝫ nō obſtantia eſt clauſula obſtaculum alicuius defectus releuans vel iterdum extinguens ꝓpter qō gratia irritanda vel irrita redderetur. z nō obſtantia dī.qr duobus negatiuis vel non obſtantib⁹ ſed deſtruentibus remanet ſicut ſto ſtas quaſi ſtare facit reſpectum qꝫ ſine eis non valeret de reſcrip. cū aliqbus z.c.ſi pp lib.vi.ſm Lau. que v̄ba non ſunt oino propria. dicit ēt Lau.qꝫ aliqñ clauſula non obſtantium ē releuatiua operans tm̄ ne obſit ſcriptum:ſed ipſum non tollit.de ſi.p̄ſb.c.ij.li.vi.de p̄bē.nō pōt.e.li. qñqz releuatiua z dilatiua.ſed non pemptoria.d.c. ſi propter quandoqz releuatiua quo ad vnum z inductiua quo ad aliud vt non obſtāte tali beneficio poſſit aliud aſſeq qō poſſit retinere cum primo:de prebē.is cui.li.vi.qñqz eſt releuatiua z pemptoria vt non obſtante tali ꝫſuetudine quā oio caſſamus.ſ. de elec.cle.qr ſepe.z quo ad.q.p̄miſſas aliud non dic lau. Sed ꝑ hec q̄ ſunt notanda non ſunt ſublata dubia. Unde quo ad hanc.q.dico qꝫ ſtādum eſt ꝫrio qō ēt executor apoſtolicus poterit excōicare p rōnem p̄miſſam:qr facit vice pape. Itē tale ꝓllegium vī excludere ſolū ordinarios z delegatos ab eis p̄ter legatū de latere. de ꝓui.c.i. v̄.in eos li.vi. Quo ad ꝓximā v̄o.q. puto ſtādum determinationi ibi poſite nō tū p rōnes Pau. ibi poſitas ſed per alias quas poſui.ſ.cle.ꝓxima in vltimo contrario. p̄cipue qr clauſula poſita in ſecundo reſponſo cſt ſolita poni in reſcriptiōibus apoſtolicis.vnde ſi derogaret priuilegio p̄cedenti eſſet inutile.oporteret ergo qꝫ in ſcōo eēnt v̄ba per que expreſſe appareat qꝫ papa voluit derogare priuilegio p̄cedenti. ¶ Duodecio q̄ro ſi monacho certi mōaſterij ꝓceditur qꝫ poſſit aſſequi auctoritate apoſtolica beneficiuz ſeu officiuz vacans in alio monaſterio:nō obſtante qꝫ ſit monachus primi monaſterij an poſt ꝫſecutiōem deſinat eſſe monachus p̄mi mōaſterij.dicit Lau. qꝫ ſic ex quo papa nō reſeruat ſibi hoc nec de iure licituz eſt qꝫ ſit monachus in duobus mōaſterijs.de priui.c.i.li. vi.de ele.cū ad mōaſteriuz.habebit ergo locū z vocez in ſcōo mōaſterio ad quos translatus eſt z emācipatus ſeu relaxatus a p̄mo.ar.de reſcrip.dilectus.ij.de renūcia.ad monet. ¶ Decimotertio quero circa hoc ſi papa ſibi reſeruauit hoc dicit Lau.qꝫ hoc caſu habebit in p̄mo monaſterio ēt vocez qō eſt verum:z qꝫ papa hoc potuerit conſtat:qr pōt tollere ius poſitiuum.de cōceſ.preben.ꝓpoſuit. ¶ Decimoquarto q̄ro ſi canonico fit gr̄a qꝫ nō obſtante canonia z p̄benda q̄ hꝫ poſſit duas eccl̄ias curatas z plures habere ſi alꝫs ei canonice ꝓferant an poſt ꝫſecutiōez poterit p̄bendam vel alteraz de eccleſijs cū alia prebēda permutare ita qꝫ primā prebendā z alterā permutataz z de nouo aſſecutaz.liceat cū alijs tenere vel oēs eccleſias in ſimplicia beneficia transferre.dicit Lau.qꝫ ſic ſed i duplicia alia nō poterit cum ipſis duplicibus gratia ſit finita.de ſi.preſbȳ.c.i.z.ij.lib.vi. ¶ Decioquinto q̄ro qd de priuilegio minoꝝ quo poſſunt trahere quoſcūqz vltra tres dietas vel plures per conſeruatoꝝ ſuos nō obſtātibus cōſtitutiōibus z̄c.an tollit per priuilegium cōceſſum ciuibus Tholoſanis quo cauetur qꝫ poſſint extra ſuam dioceſim nō abſtantibus quibuſuis cōſtitutionibus priuilegijs z ſtatutis nō facta tū aliqua ſpecificatiōe.dicit Lau.videri qꝫ nō tollatur prima gratia ꝑ ea que no. de reſti.ſpo.audita.de dolo.c.ij.de re iudi.cum inter. qō facit pro z contra.z de preben.nō poteſt.lib.vi.quod placet per illud quod dixi.ſ.q.proxi. ¶ Decimoſexto quero de verbo premiſſorum.ad quid refertur Go.vt in gl. vltima.z idem Pau.

Ver. Ceterum. Hac parte idem in alijs prohibitis ſed fortius in iſtis cū ſpāliter demandentur.xxiij.di.q̄.ō here.ſi aduerſus. ¶ No.ex vbo ſacerdotes qꝫ noīe p̄latoꝝ i hac ꝫſtitutiōe nō intelligunt curati q alꝫs nō habēt dignitates qō dixi.ſ.e.cle.v̄.ab oli.q.vij. ¶ Scōo no.hic ō verbo rogatus.z verbo hortamur. Et dicit Pau.qꝫ habēt vim p̄cepti.xi.q.iij.rogamus.vbi de hoc in.i.dictiōe hu

mãnum.ij.q.vij.sicut inqũit.z hoc si ꝓferunt a supiore. Et sic dicit Pau.nõ obstare qõ no.ij.q.i. votũ. Dic melius q ibi de vbo monemus. De vbo ãt hortamur dixi ꝺ testa.c.i. Et in casu nostro q hec verba sint ꝑcepti ꝓbat litera sequens ibi precipiendo mãdamus. Ex hoc no.cũ sit ꝑcepti q ℨfaciens ex ꝓposito peccat grauiter.ar.iiij. di.deniqz.in fi.q qõ precipit iperaf.z qõ imperaf necesse est fieri z si non fiat penã hz de ver.signi.in his.xiiij.q. i.quod precipitur. Tertio no.in fi.q deus ꝺigna ꝑ meritis reddit z sic premiat ꝑm exigentiaz meriti vel punit ꝑm exigentiaz demeriti. Ideo ꝑm lau.dicitur q ꝑm qualitatem culpe mensuratur quantitas pene etiam in foro anime q si ℊfessor nõ fecerit deus supplet nisi releuetur peccator per indulgentias rite acquisitas.xxiij.q.v.quid ergo de pe.di.i.mensuram de pe.quod inte.

De decimis rubrica.

Religiosi. No.de verbovsurpare quod sumit i malum de elec.generali vbi de hoc ꝑ Archi. Scõo no.ꝺ verbo regsitionẽ.q cum sit in singulari ꝓbat hoc casu sufficere vnam regsitiõem.z ꝺ hoc in glo.ℊcordat:z idem Pau.ℊcordat de fo.comp.ꝓposuisti.de imu.eccle.aduersus.de sta.reg. cle,scõa in fi.vbi dixi in.ℊ.siqui.q.ij.de of.ordi.si canonici lib.vi.de here.cle.multoꝝ.z qõ no.xviij.di.si epis. alias regulariter regritur monitio trina vel vna pemptoria ꝑ tribus de sen.excõ.sacro.z .e.tit.statuimus.li. vi.xxiij. q.iij.de illicita.z de hoc.ĩ.q.xxv. Tertio no.q hoc casu fit regsitio partis ad inferendam ℨtumaciã aduersarij z irrogandã penã.de hoc in eadẽ glo.Cõcordat z idẽ Pau.alias regulariter monitio vel regsitio partis nõ inducit ℨtumaciam iudicialẽ vel penã.de vi.z ho.cler. cle. diocesanis sufficit ẽt hoc casu qõ de hac monitione ℨstet qũocũqz hz aliqñ oporteat q ℨstet per instr̃m de sen.ex.c. i.lib.vi.vt in.e.glo.z idẽ Pau. Quarto no.q ad hãc requisitionem faciendã audiuntur tm̃ hi quoꝝ interest. de hoc in glo.in verbo interierit.z idem Paul.nam solũ illi quoꝝ interest audiuntur appellantes z ℨdicentes. de elec.cum inter.ij.q.vi.non solent.de testa.veniens.ij.ꝺ ac cus.illa z dicit Pau.q ℨsideratur an interfit tpe regsitõnis:z q sint isti quoꝝ possit interesse.pz ex eo quod dic gl. predicta in verbo interierit.que enumerat prelatos z ministros illarum ecclesiarum quibus decime debentur q intellige siue requirant per se siue ꝑ aliuz regula q ꝑ aliũ li.vi. Lau.enumerat plures quorum potest interesse vt ẽ patronus z eius filij.xvi.q.vi.filijs. Item quilibet de plebe.de testi.exparte. Item qlibet supior legitimus ad rectorẽ ecclesie ꝑm ea que no. Inno. de iudi.cum deputati Hec nõ ꝓcedunt indistincte quatenus dicit de patrono z de eo qui ẽ ꝺ plebe q̃ q̃ enim isti audiant.ne in ecclesia sit minus idoneus.d.c.ex parte.qz in hoc sua interest.nõ tñ audiuntur ad agendum pro ecclesia nisi inueniat specialiter exꝑssum.sed succurritur ecclesie cum caret prelato.qz datur defensor de re.eccle.non alie.c.i.li.vi.

Quinto no.casum in quo requisitio partis constituit quem contumacem etiam quo ad incurrendum excõicationem z suspensionem.de hoc in glo.concordantie.z in hoc est hic spãle z iniuribus ad hoc allegatis ia glo.alꝰ enim ꝑm Pau.regsitio partic non inducit contumaciã iudicialem vel penã de sen.ex.in audientia.z.c. contigit de rap.excõicationi.de vi.z ho.cle.cle.dioceſ. Sexto no.q terminus ꝺz dari breuior ꝑm naturã eius de quo agitur. pz ex eo q datur mensis ad desistendũ z duo mẽses ad emendãdũ: qz ꝑmũ ẽ facilius de hoc in glo.in verbo duos. Unde dicit lau.q cõmendatio subtractoꝝ põt esse facilior ꝓ destructionem que põt eẽ facta de talibus.ar.de ℨse.eccle.vel alta.aqua. Et quot dies habeat mensis.die vt in glo.qllet z in ea.in fi.de sup.neg. prela.lz z no.ff.de diuer.z temp.prescrip.l.ij.in gl. Et i eo q dantur duo menses.similis dilatio.de loca. potuit. de quer.ℨiug.ex publico. Septimo no.de emenda.q̃ idẽ importat q satisfactio.sic sumitur de resti.spo.grauis alibi ꝓ ℨdemnatione z pena maleficij.de off.ordi. dilectus z alibi ꝑm Pau.dr̃ iusticiaria de sta.mo.recollentes ibi tunc exponitur aliter. Octauo no.q emenda ꝺz fieri cõpetens z dic q fiet reddendo qõ est vsurpatũ si extat. vel si nõ extat reddetur equiualens.ar.vt lit.pen.ecclesia i.non habita rõne ne egeant qz dignum est vt male meriti egestatelaborent.de depo.bona fides.v.q.v.nõ omnis inopia.tñ facit exactões inanẽ.de so.Ꝺoardus. Et hoc casu ꝑm Pau.non incurrit penã q̃ segtur qz ad impossibile non obligaf qs ex iuris ꝑcepto.iiij.di.erit aũt.ꝺ pac. c.fi.regula nemo potest lib.vi. Decimo no.de claususula non obstantibus ibi priuilegijs non obstantibus. Et de hoc de rescrip.cũ aliqbus lib.vi.s.ti.i.cle.i.vbi dixi in iij.ℨtrario. Undecimo no.q verba debent itelligi cũ effectu.de hoc in glo.pe. Ap.q non fuerit opus ꝓuidere ℨtra religiosos sup decimis:qz iam ꝓuisum erat ꝑ c.ij.ℊ.dyocesani.z.ℊ.seq.e.ti.li.vi. Sol. Math.i additiõe q ibi de nõ exemptis de qbus dr̃ priui. cũ z plantare.ℊ. ecclesias hic ꝺ exẽptis dic q tã ꝺ exẽptis q̃ nõ exẽptis vt dico.ĩ.q.i. Sed in.ℊ.dioceſani tm̃.de nõ exẽptis z in hoc ꝓcedit solutio ꝑcedens. Itẽ hic additur pena de qua.ĩ. ea.cle.q̃ nõ ponitur in.d.ℊ.dioceſani. Scõo op.in eo q punit religiosos si admiscent alalia aliena suis.vt̃ eni q debuissent ex hac admixtione ꝓdere priuilegiuz ẽt in suis.regula vtile.li.vi. So.vt in glo.hic iunge.q hic viciat vtile ꝑ inutile.qz sunt seꝑabilia. Unde dicit Lau. q ex tali cõmixtione nõ fit ℨfusio inseparabilis ipsaruz rerũ imixtaꝝ sicut fit in cõmixtione diuersaꝝ aquaꝝ vel aque vino mixte.ff.de aqua quoti. z esti.l.i.ℊ.itẽ si qs.de ℨse.ec.vel alta.quod in dubijs de cele.mis.cũ Marthe. ℊ.q̃siuisti. Ideo nõ viciaf vtile ꝑ inutile secus si sunt inseparabilia:dũ tñ sint eiusdem nature:vt aqua benedicta z non benedicta quoꝝ maius ad se trahit minus.vt in.d.c.qꝺ in dubijs.qñ aũt sunt diuerse nature tũc vnuz nõ trahit ad se reliquũ sicut sanguis in calice non trahit ad se vinũ sup additũ.d.c.q̃siuisti.z in hac glo.ibi.ℊ.trebatius. Idẽ Stepha.q allegat.ff.ꝺ mino.l.etiã. Tertio op.in eo.q innuit qõ religiosi non habeant priuilegiũ de decimis aialiũ nisi qñ per se nutriũt.z sic ob.eo.ti. ex parte.i.vbi simplr̃ dr̃ q nõ tenenf ad decimas de nutrimentis aialiuz suoꝝ.ad idẽ de eccle.edi.cũ dicat. glo.ꝑ hunc.z glo.sicut ergo solũt.q illa iura limitanf ꝑ hanc cle.z sic quod dicunt illa iura q non tenẽtur ad decimas de nutrimentis aialiuz suoꝝ intellige.i.que ꝑ se nutriũt. z idem Pau.z Laurentius de pinu.dicit q hic solũ punit eos qui in fraudem ecclesiarum fingunt emere z non emunt:sed si vere emunt z tradunt alijs tenenda gaudẽt priuilegio.primum placet.est.n.fraus in hoc quod dicebant se nutrire. Itez tunc erat dubium an de talibus deberetur decima z ipsi defendentes illam partez q indistincte nõ deberetur decima de aialibus ad fraudandã ecclesias de decimis emebant aialia que non emissent z que ipsi per se nutrire nõ poterunt:z q̃ q̃ in hoc posset instari:hec tamẽ opinio est equior ꝑ rõnez quã ponit glo.in verbo tenenda. Et in hoc glo.per hunc ibi que nutriunt ꝓ hoc.ff.de dam.infec.si finita.ver.z quod ait.vbi edictum de satisdando ꝑ opere exponit.i.pro dãno quod ex opere fiet. Quarto op.qz videtur superfluitas ibi nõ permiserint aut ꝓhibuerint que idez videnf importare. So vt in glo.in verbo permiserint:z in vbo ꝓhibuerint in prin.z idem Gen.qui etiaz no.q nõ ꝓmittere z ꝓhibere hic ponũtur tanquã paria. Quinto op.in eo q sufficit eũ q ꝓhuibuit decimas dari desistere infra mẽsez a tali prohibitiõe:nã cogi ꝺz rõne iniurie ad satisfaciendũ ecclesie.ar.de imu.eccle.vel nõ minus soluit Paul.stando contrario

do ꝟrio dicẽl q̃ quia remoto impedimento ecclesia ꝙsequ̾ suũ ideo ille q impediebat liberatur ab ipsa re ⁊ ab interesse. ff. depo. l. i. §. si apud. C. si tutor vel cura. l. vlti. Sed tñ tenetur satisfacere pro iniuria vt in ꝟrio. Itẽ nõ liberat a pena. xij. q. ij. cuꝫ deuotissimã. ⁊. c. monemus. ff. de eo. per quẽ fac. erit. l. i. §. si plures. ꝺ dolo. si plu. ex qui. cau. in pos. ea. si quis creditoꝝ. ¶ Sexto op. ad idẽ: stat. n. q̃ auferꝛ impedimentum: ⁊ tamẽ ecclesia nõ poterit suuꝫ ꝙsequi vt ille qui habuit factus est nõ soluendo. soluit Pau. quod tũc ex quo ecclesia nõ põt suuꝫ ꝙseq a ꝓncipali agit ꝓtra impedictes ad interesse cũ eoꝝ facto sit in hoc dãnificata. ar. ff. ꝙ quez fac. e. l. fi. de dolo ⁊ cleganter. §. si dolo. ⁊. l. si te. de prescrip. auditis de in inte. restĩ. ex litteris. de homi. de cetero de iniu. c. fi. facit q̃ no. xviij. di. qñ. ¶ Septimo op. i fi. in eo q̃ regrit q̃ oblati ꝙobtulerint se ⁊ sua. videtur. n. sufficere alteꝝ vt de priuile. vt ꝓuile. So. in gl. fi. ¶ Quero in principio q religiosi cõprehendanꝺ sub hoc verbo religiosi. dic q̃ oẽs vt ꝓbat verbũ sequens q̃cũqꝫ. Et dicit Lau. q̃ cõprehenduntur illi q sunt sub aliqua de tribus regulis. s. beatoꝝ Augustini Benedicti ⁊ Francisci sub qbus oẽs vere religiosi de mũdo militant pro hoc q̃ dicit glo. in ver. quecũqꝫ in prin cũ qua ꝙcoꝛdant Pau. ⁊ Ben. dicentes q̃ cõprehendunꝺ etiam religiosi priuilegiati de decimis nõ soluẽdis. ¶ Scõo quero an cõprehendantur clerici seculares. glo. i. dicit q̃ nõ. ⁊ rationem reddit. quaꝫ no. idez Pau. alle. de elec. cle. in plerisqꝫ. de sup. neg. prelato. cle. vnica de re. eccle. nõ alie. cle. i. de sta. mo. cle. i. de reli. de. cle. i. ad fi. de censi. cle. i. de pe. cupientes de sen. excom. cle. i. ¶ Tertio quero an cõ prebendaꝺ religiosus ad ecclesiaꝫ secularem translatus. glo. i. dicit q̃ sic q̃ q̃ nõ fuerit de mente Steph. dicit hoc procedere si nõ est eps secus in episcopo. de sen. excom. q̃ periculosum lib. vi. qõ. c. ꝓcedit quo ad sñiam suspensionis de qua hic. nõ aũt quo ad sñiam excõicationis: vt ꝓz in eo. ti. q̃ periculosum. ¶ Op. q̃ ad hoc nullo modo locum habeat in religioso promoto ad ecclesiam seculare. m p id qõ no. de re. eccl. nõ alie. cle. i. in. v. glo. in fi. So. illa glo. ꝓcedit respectu illius cle. que loqtur de religioso habente administrationeꝫ regularẽ qõ nõ exigit hec cle. ¶ Quarto quero an comprehendat feminas. Glo. ij. q̃ sic. idem Lau. ⁊ Ben. pro hoc. xvi. q. iiij. si quis iuncto. c. mulieres de sen. excõ. C. vnde vi. si qs in tantã. ¶ Quinto quero qd est nouale: glo. iij. remittit ad. c. qd p nouale. ⁊ ibi dixi. ⁊ quo ad istam litteram. dicit autem Lau. q̃ illa terra in qua fuit perpetuo nemus vel que alias semp fuit inculta ⁊ talis de qua ecclesia parrochialis de lignis vel pascuis vel aliꝭ nullos vel nõ magnos ꝓuentus habuit talis dicitur nouale si semel excolitur: ⁊ ex tunc perpetuo erit nouale. ꝺ priui. c. fi. ¶ Sexto quero an i illis partiꝫ in quibus non soluitur decima de feno si de prato fiat terra arabilis an erit nouale: videtur q̃ sic cum illi fructus pro decima perciperentur. de ver. sig. querenti. in cõtrarium qz non fit sed quod fieri ꝺz in talibus attendenduꝫ est. de elec. cãm sed ꝺ feno ꝺz solui decima. e. ti. peruenit. quod tz Lau. ⁊ placet qz pratum non dicitur locus sterilis nec ꝓrie inculꝭ. ¶ Septimo quero qz hic loqtur de decimis debitis eccleſie: quid de debitis priuatis ex priuilegio vel feudo: glo. per hoc dicit in illis non esse locum huic cle. ¶ Octauo quero quibus ecclesijs debentur decime de iure cõi. de hoc per glos. eo. ti. cum contingat vbi ponuntur due opi. Una glo. q̃ ecclesie baptisma li. Alia q̃ ecclesie parrochiali si habet limitatam parrochiam. quaꝫ tenet hic Lau. Paul. ⁊ Ben. quaꝫ etiam tenui in. d. c. cuꝫ contingat. ¶ Op. ad hoc q̃ parrochialis intelligitur fundari sine preiudicio baptismalis de eccle. edi. ad audientiam. i. Ipsi autem baptismali prius debebantur põdiales. Soluit Pau. q̃ ex quo ratio suadet certam parrochiam affignari noue capelle omnia que inde proueniunt illi cedunt per. d. cap. ad audientiaꝫ. pro hoc qz alias cõceſſio videretur fruſtratoria. Itez vno ꝙcesso conceduntur omnia sequentia. de offi. dele. preterea. qꝺ dic latius vt dixi in. d. c. cũ ꝙtingat. ¶ Nono q̃ro si religiosi habẽt ecclesias parrochiales i qbus administrant curã ꝙ vicariuꝫ cui debenꝺ decime: Dicit Lau. q̃ religiosis ⁊ nõ vicario q ꝺz eẽ cõtentus sua portione. de prebẽ. extirpãde. §. i. ⁊. c. exposuisti. Unde rubrica ꝺ capel. monacho. nõ dicit vicarioꝝ. Sunt tamẽ aliqui casus in quibꝰ decime nõ debenꝺ alteri q̃ prochiali eccl̃ie quos enumerat Lau. primus in dote ecclesie assignata. ꝟ. eo. nouũ. Scõs in portione epali. de prescrip. de quarta. de offi. or cõquerẽte. eo. ti. dudũ. Tertius vbi nõ cõstat ifra cuius prochiã sint põdia. eo. ti. qñ quartus vbi ẽ pactum cõpositio vel priuilegiũ qꝺ sufficit ẽt cũ laicis. de trãsac. statuim. de his que fi. a pla. cũ apostolica. in fi. vel ꝙsuetudo vel pscriptio ecclesie noie. de pscrip. auditis. eo. ti. c. ij. lib. vi. ¶ Decimo q̃ro i eo qꝺ dicit debitas an loquatur de debitis iure cõi tm̃: glo. iure cõi dicit q̃ nõ. ⁊ idez in iure singulari. ⁊ idez Pau. ¶ Undecimo q̃ro in eo qꝺ dicit de cã legitima q̃ põt eẽ cã legitima p quã decie nõ debeanꝺ a religiosis: Dicit Laud. q̃ cã est vt qz sunt noualia que suis manibus vel sumptibus colũt. Itez de nutrimentis aialiũ de ortis ⁊ fundo ecclesie nõ tenentur eo. ti. ex pte. ⁊. c. nouũ. Itẽ si est ꝙsuetudo p eis vel pscriptio. de pscrip. c. i. lib. vi. hoc tñ casu quo necesse ẽ i pscriptiõe titulũ habere dicit Lau. tutius allegare ꝙsuetudinẽ. de hoc. de ꝙsue. c. fi. Itẽ donatio episcopi vel alterius superioris obseruata solẽnitate iuris. ꝺ re. eccl. nõ alie. cle. ij Itẽ vbi ad ipsos religiosos spectat ecclia lz faciãt curã p aliũ exerceri. vt dixi. ꝟ. q. ix. ¶ Duodecimo quero bis casibus qbus ex cã legitima ad alios spectãt an locũ habet hec cle. Lan. ⁊ Pau. ⁊ Ben. dicũt q̃ nõ: qz nemini iuriã facit ⁊c. de elec. cũ ecclesia. pro hoc qz littera notat fraudẽ. ibi exqsitis fraudibus. ¶ Decimotertio q̃ro circa hoc qũo ꝓbaꝺ fraus de qua. ꝟ. q. pri. Uideꝺ q̃ prima facie psumatur cũ nõ liceat detrimentuꝫ alterius incerto vagari. de elec. vt quis duos. li. vi. ⁊ eo. ti. cle. constitutionẽ. vbi est psumptio iuris ⁊ de iure ꝺ quã nõ admittiꝺ ꝓbatio q̃ ille q opponit crimẽ cõtra aliquẽ presumitur scire circũstantias criminis. In ꝙtrariũ qz q fraudez allegat probare teneꝺ p indicia pspicua. de cã pos. pastoralis. in fi. de renun. c. ij. li. vi. Lau. tz primũ. pp ius cõmune qꝺ est ꝙtra istos ⁊ pro ecclesijs. de prescrip. c. ij. li. vi. Idez Ben. pro hoc de elec. cõstitutus. ⁊ qz in spiritualibus possessio nõ presumitur canonica nisi probetur. de instĩ. ex frequentibus. regula prima. lib. vi. ar. ff. de decurio. berennius. ¶ Decimoquarto quero i eo quod dixi ꝟ. in. iij. contrario. de priuilegio leprosorum super decimis quod limitatur per hanc cle. An. leprosi viuentes contra id quod hic dicitur ligentur penis de quibus hic glo. in verbo animalibus. ibi licet autem. dicit q̃ non p hoc quod dixi. ꝟ. q. ij. ¶ Decimoquinto quero cui ecclesie debetur decima de animalibus: Dicit Lau. q̃ si loquimur. de non inclusis tunc quia non sunt in alicuius parrochia de ipsis vel eorum valore soluenda est decima personalis. vt no. Inno. eo. ti. cõmissum. si autẽ loquimur de domesticis ⁊ inclusis debetur decima predialis. vt no. glo. eo. ti. ad apostolice. ⁊ ibi ad no. remittit gl. j. in verbo gregibus. Host. in sũma. eo. ti. §. quot sunt species. dicit q̃ decima ẽ mixta qz ⁊ a nutrimẽto põdioꝝ. ⁊ ab opere qꝺ boues ipendũt i custodiendis aialibus procedit Aug. xvi. q. i. decimas. distinguit: qz aut aialia aliũ de veniũt ibi ad tẽpus. ⁊ tunc soluiꝺ personalis de põcio qꝺ dñs recipit. Si aũt aialia ibi morantꝺ soluiꝺ põdialis. Inno. eo. ti. cõmissuꝫ. dicit q̃ si dñs patiꝺ bestias pascere herbam suaꝫ gratis transit herba cum onere suo. eo. ti. pastoralis. Et vẽ velle q̃ decima sit pastoralis quantuꝫ se potest extendere extimatio. si autem pascua vendunꝺ de precio debetur decima predialis. Lau. concordando opi. dicit q̃ aut loquitur de precio quod venator accipit de feris ⁊ tunc debetur decima personalis si erãt fe-

re non inclusę vt predixi.si autem inclusę debetur decima predialis:aut loquimur de animalibus domesticis: ꝛ aut de precio pascuorum ꝛ soluetur decima illi ecclesie cui soluenda esset decima feni si herba illa facta fuisset fenum ꝛ sic erit predialis.ꝛ sic loquitur Innocen.in d.c.commissum.Aut de agnis lana ꝛ lacte ꝛ adhuc erit decima predialis. ꝛ sic loquitur glo.in.d.c.ad apostolice aut loquimur de mercede quam habet pastor pro custodia animalium ꝛ debetur personalis sicut a milite de militia.eo.ti.non est.ꝛ sic intelligitur opi. Hug. ¶ Decimosexto quero de ouibus que alicubi mutantur in anno per tria loca.vt puta quia hyeme tenentur in vno loco, vere ꝛ autumno in alio.estate in alio cui ecclesie soluetur decima:Lau.reliquit disputationi.Solue per id quod dixi in.q.precedenti.ꝛ dic ꝙ quo ad pascua si pro eis datum est precium debetur decima predialis diuidenda inter ecclesias predictas pro hoc glo.eo.ti. commissum Is autem cuius sunt oues de lacte ꝛ lana ꝛ pastor de mercede quomodo soluant:dic ꝙ decima est personalis per ea que dixi in proxima. qõne. ¶ Decimoseptimo quero iurauit aliquis dare integram decimam de omnibus animalibus suis:nascuntur sibi decem serui ex ancillis videtur decima non deberi:quia partus non est in fructu.insti.de re dini.§.partus. In contrarium satisfaciendum est iuramento.de vo.magne.Lau.formaꝛ non soluit. primum verius non enim dicitur violare iuramentum exquo hoc in eo non continetur. ¶ Decimooctauo quero de quibus familiaribus loquitur in eo ꝙ dicit familiarium.glo.famulanti intelligit de his qui famulantur.dicit tamen in hoc non esse vim.per id qõ sequitur vult dicere ꝙ siue sint familiares siue alij locuꝫ habet quod dicitur hic propter litteram sequentem ibi aliorum:nisi essent plene oblati.vt.j.in fi. ꝛ idem Pau. quo ad casum istum.dicit tamẽ secus in casu.c. licet.§.i. de priuile.lib.vi.ꝛ de cele.mis.cle.dignũ.illa enĩ locũ habent tm̃ in domesticis.i.in domo cõmorantibus. ꝛ i hac glo.ibi oblatis illi religioni. secus si religioni in genere tm̃ qꝛ tunc cũ nullius religionis possint censeri non hẽt locum exceptio de oblatis que est i fine. ¶ Decimono no quero de filijs religiosoꝝ. arguit Lau. ꝙ idem sit in eis qõ in ꝑpetuo oblatis cũ sint serui monasterij:ꝛ sic acquirunt monasterio nõ sibi.vt no.xxxij.di.eos.lxxxi. di. quidem clericus.xv.q.vlt.cum multe.dicit tamen Lau. ꝙ ecclesia non vtitur hoc iure vt no.in.d.c.cum multe.

¶ Vigesimo quero in eo ꝙ dicit religiosos teneri ad decimas de terris quas tradunt alijs excolendas quid requiritur ad hoc vt locus sit suo priuilegio:So.duo requiruntur.quod dic vt in glo.in verbo excolendas.ꝛ idẽ Pau. ¶ Vigesimoprimo q̃ro an quod dixi proxima q.procedat siue tradant terras collendas cẽsuarijs siue partiarijs glo.eadem ꝙ sic. ¶ Vigesimosecundo quero an coloni partiarij vel censuales priuilegiatorum super decimis non soluẽdis teneantur ad decimas. Glo. eadem dicit ponderanda verba priuilegij an eximat terras an personas.primo casu non tenentur. secundo sic. idem Pau.qui pro hoc vltimo inducit ꝙ cum priuilegium cõmissum est personis obligatio colonorũ separata est ab obligatione priuilegiatoꝝ ideo vnius obligationis remotio non inducit liberationem alterius ſz remanent coloni in ꝑpria obligatiõe.de vsupal.ex tuaꝝ: ex hoc infert ad questionem sequentẽ. ¶ Vigesimotertio quero si religiosis concessum est priuilegium de nõ soluendis decimis possessionum quas suis sumptibus colunt vel tradunt alijs excollendas.an colonus partiarij teneaꝫ de sua parte soluere.dicit Pau.Bononie fuisse disputatũ ꝙ sic cũ tale priuilegiũ nõ possessionibus sed ordini cõcessum fuerit.ideo ad alios nõ extendit.ff.sol. ma.maritus.vij.q.i.nõ aũt.ꝛ.c.petisti.xvi.q.vij.hinc etiã regula priuilegium.lib.vi.nã colonus facit suos fructus partis sue.e.ti.ex parte.ꝛ.c.ex transmissa. Quo ad colonos vero censuales dicit Pau.ꝙ religiosi non tenentur de censu soluere decimas cum census succedat loco fructuum ꝛ hoc ex quo sunt priuilegiati. sic etiaꝫ nõ tenetur colonus censualis soluere de illa pensione decimas prędiales:quia illum recipit a priuilegiatis ꝑm Pau. Et videtur Pau.intelligere ꝙ sit colonus censualis:idest cui videtur si esset censualis .i. qui solueret certum censum retentis sibi fructibus:tunc enim tenetur nisi priuilegiũ sit concessum possessionibus vt predixi. ꝛ de hoc dixi.e. ti.tua.ij. ¶ Vigesimoquarto quero in eo quod hic ponuntur religiosi decimas sibi appropriantes vel solui nõ permittentes aut prohibentes.quid si non soluunt cum non debent.glo.vero dicit nõ esse locum pene.idem pau. Henze. qui dicit ꝙ si religiosi non soluentes tenerentur penis huius cle.essent peioris conditionis q̃ laici nõ soluentes qui non sunt ipso iure excommunicati: sed excõmunicandi.ſ.e.ti.tua.ꝛ.c.de terris.xvi.q.i.statuimus.cũ tamen idez fit debitum in vtrisqꝫ.xvi.q.i.reuertimini.d. c.tua.ꝛ.eo.titu.parrochianos. ¶ Opp.ad hoc de verbo retinere quod est in tex So.vt in ea.gl. Steph.per illud verbum stat contrario dicens ꝙ si verbum retinere refertur solum ad appropriata vt vult glos.tunc superfluereꝛ. Item de iure non refert decimas vsurpare vel inde bite retinere.xij.q.ij.indigne.xlvij.di.sicut. Jo.de ligna. tenet cum glo.quia pene non sunt extendende.de pe.di.i. pene.regula in penis.lib.vi. sed non respondet ad rationes Steph. Dic ergo ad primum ꝙ non superfluit verbum retinere quia refertur ad illas que ad eoruꝫ manus peruenerunt sine vsurpatione quas retinent animo appropriandi.secus aũt si retinent nõ vt appropriarent:sed per negligentiã nõ soluendi: ꝛ tunc procedit alia opinio. Ad aliud cuꝫ dicit ꝙ paria sunt vsurpare ꝛ detinere. dic hoc verum si quis tenet animo appropriandi. de restitu. spo.sepe.secus si ex negligentia soluendi vt nunc dixi.

Item non per omnia sunt paria vsurpare ꝛ detinere: vt no.in.d.c.sepe.vnde dicit Pau.ꝙ non est omnimoda similitudo inter predicta. ꝛ pro differentia inter vsurpare ꝛ detinere alienum inducit.ar.C. de suspec.tu.l.fi.dicens ꝙ aliquando peius est non dare indigenti ad mortem q̃ alteri auferre.xlvij.di.sicut.interdum peius est auferre: vt in preallegatis iuribus. ¶ Vigesimoquinto quero in eo quod dicit de requisitione an sufficiat vnica.glos.concordat.dicit ꝙ sic. Idem Paul.quod dixi.ſ.in.ij.notabili. ¶ Opp.ad hoc ꝙ immo debeat esse trina .xxiiij.q.iij. de illicita.de sen.excom.sane.ꝛ.e.ti.statuimus.ꝛ.c. statutum.ꝛ.c.constitutionem.lib.vi. So. Pau.ꝙ illa loquuntur cum in iure dicitur ꝙ fiat monitio canonica vel competens.secus ergo in casu isto in quo simpliciter dicitur ꝙ fiat requisitio. ¶ Vigesimosexto quero quomodo fiat fides de hac reqsitione.glo.ea.dicit ꝙ quomodocũqꝫ. ꝛ idez Pau.ꝛ Henze.qui dicit sufficere ꝙ fiat fides per testes vel alia documenta. debet autez ꝑm Pau.fieri cõ gruo loco ꝛ tẽpore de ap.ab eo.lib.vi. ¶ Vigesimoseptimo quero de intellectu verbi a premissis. Sol.vt in glo. phibitione. ¶ Vigesimooctauo quero quãdo incipiant currere duo menses de quibus hic:so.vt in glo.ſ.que cõcludit ꝙ a die requisitionis.pro hoc qꝛ clausula posita in prin.respicit sequentia de ap.scõo requiris. Item si concurrerint a die vsurpationis.contingere posset ꝙ longe maior terminus daretur ad desistendum q̃ ad reddendum vt si contingat ꝙ parti non affuit cõmoditas faciẽdi requisitionem infra mensez a die prohibitionis. Contrariuꝫ autẽ voluit littera que maius tempus dat ad restituendum per rõnem quã dixi in.v.notabili. ¶ Vigesimonono quero in eo quod dicit ō officijs an intelligatur de diuinis an de officijs.i. administrationibus. vtroqꝫ enim modo dicuntur officia.de eta.ꝛ quali.cle.vt hi qui. de sta.mo.cle.ne in agro.§.ad hoc.glo.declarari sentit de officijs:idest administrationibus. Paul.dicit ꝙ h̃ expositio est benignior.regula in penis. allega.in glos.ꝛ pro hoc qꝛ

hoc q2 nō oēs religiosi tenent ad officia diuina. sed soluz pfessi z clerici. xxi. q. i. nemo. z. c. si monachus. Dicit etiā Pau. q si in eadē persona ocurrūt officia diuina z illa. tunc habet locum precedens expositio. Sed si diuina tantuz tunc in illis sint suspensi. vt vitetur maio2 pena. s. excōicationis. qua nulla est maio2. xxiiij. q. i. non afferamus. z. q. iij. corripiantur. de sentē. ex. sacro. C. de appo. l. bi qui sanctam. Ab hoc tamen dicto recedit Pau. quia infra simpliciter excōmunicat nō habentes administrationes vel beneficia. z sic verio2 est expositio p̄ma. Steb. intelligit de vtriusq3 alias non beneficiati granius punirentur quod est durius q̄ tempozaliter puniri. d. c. corripiātur: quod fieri nō d3. xl. di. homo. primū verius rōnibus predictis. Nec ob. ratio Steph. q2 nō beneficiati iō excōicantur. q2 nō est alia pena que habiliter possit eis infligi nec est verum q excōicatio sit maio2 pena cū sit potius medicina de sen. excō. c. i. li. vi. ¶ Trigesimo quero an suspensi post q̄ satisfecerint indigeāt absolutōe: Glo. sic suspensi. dicit q sic. secus dicit si fuissent suspēsi ad certum terminum. dicit tamen q sufficeret declaratio iudicis sup satisfactiōe. lz secus in excōicatione super qua oi no regritur absolutio. Et hāc glo. no. singulariter Pau. latius loquitur. nam pro eo qō dicit gl. inducit vt gl. quod no. Inno. de eta. z quali. cum bone. In cōtrarium qō no. idez Inno. de coha. cle. sicut. Hosti. de maio. z obe. c. fi. dicit q interdictus z suspensus donec satisfecerit premissa satisfactiōe nō eget absolutiōe. sed sufficit q iudex declaret satisfactum esse. Et hoc est qō vult glo. in eo qō dixi ō declaratiōe. Rationem aūt diuersitatis quare in excōicatiōe nō sufficit hec declaratio sed requiritur absolutio. reddit Hosti. q2 in excōmunicatione certa forma statuta est. de sen. excō. cum desideres. z. c. a nobis. ij. Sed in sententia suspensionis vel interdicti nō est necessaria forma solemnis. sed sufficit q dicat absolvo vel relaxo. de testi. veniens. ij. z in hac glo. ibi sine alia absolutione. sic intelligo glo. pe. c. exigit. de censi. lib. vi. Jo. an. ¶ Op. ad hoc quia etiam ab excommunicatione erit quis absolutus si cum dicitur te absolvo. Unde non videtur differentia inter suspensionem z excommunicationem. de hoc Spec. de sen. p̄ola. §. vt autem ver. pozro. z ver. sequēti. Pau. stat contrario dicens q sicut in excommunicatione debet seruari forma de qua. xi. q. iij. nemo. z. c. debent. xij. q. ij. indigne de sen. excom. sacro. z tamē ea omissa valet excommunicatio. xi. q. iij. c. i. z. §. sic ergo. Sic etiam absolutio licet habeat suaz formam: tamen valet facta ea omissa. quia par est potestas ligādi z soluendi. xi. q. iij. quomodo de peni. di. i. verbum. Et hoc dicit Pau. veruz in forma data a iure. secus data ab homine que exacta diligentia debet obseruari alias nō valet: quod agitur ō rescrip. cum dilecta de restitu. spo. pisanis. dicit ergo Pau. in. q. premissa melius dicendum q quandoq3 tempus vel factum dicitur absolutioni fiende quādoq3 duratione sententie. primo casu necessaria est absolutio. de senten. excom. parrochianos. z. c. conquesti. de offi. ordi. significauit. Secundo casu non est necessaria sed sufficit declaratio. de immu. eccle. aduersus in fi. de spon. non est. lxxxi. di. si qui. nam absolutio videtur tunc facta in diem vel in conditionem constituentem. de app. preterea. ij. facit in simili. xij. q. iij. pontifices. ff. de condi. z demonstra. qui heredi. z. l. cum sub hac. Communiter tamen ꝑm Pau. in excommunicatione tempus vel factum adijcitur absolutioni. quia in ea requiritur satisfactio proximi que certa esse potest. z dei pro peccato que est arbitria. ō peni. di. i. mensuram. xxvi. q. vlt. z tempora. z ideo de ea posset dubitari. nam peccator non habet in loco arbitrari que placent. Ex predictis infert Paul. ad. q. sequentem.

¶ Trigesimoprimo quero circa id quod dixi in proxima questione. an instātia pereat lapsu triennij statuti ab homine vel a lege municipali. Dicit Paul. q aut tempus apponitur instantie seu liti z tunc perit. C. de iudi. properandum. aut iudici: z tunc non perit. sic intelligitur C. vt om. tam ciui. q̄ mili. l. i. in fine. de edifi. pri. l. fi. de decurio. generali. ex hoc infert Pau. ad qōnē sequentem. ¶ Trigesimosecundo quero an delegatus datus in diem post diem possit exequi sententiam latam Dicunt Joan. Hug. z Archi. xxvij. q. i. si homo. q non quia executio debet fieri per eum qui habet iurisditionem sed post diem iste non habet. facit de offi. dele. de causis. z ō offi. leg. nonit. Jan. z Ba. z Brix. in veneriali. que incipit causa. tenent contrarium. pro quibus de appel. pastoralis. Et hanc opi. dicit Pau. veram quando terminus adijcitur diffinitioni z maxime quando nihil. aufertur victo. vt in dicto. c. pastoralis. Nec ob. c. de causis. quia dicit hoc solum quod post terminum non potest negocium decidi non tollit quo minus iam decisum possit post terminum executioni mandari. si autē terminus adijcit iurisditioni procedit opinio Jo. z sequatium. nam ex quo desijt esse iudex exequi non potest. facit. ff. de iudi. l. ij. §. sed z iudex. z. l. si iudex. de arbi. si intra diem. z. l. non distinguemus. §. ex compromisso. z quod no. de re iudi. qō ad consultationem. Sunt etiam alij modi statuendi terminum. nam ꝑm Paul. quandoq3 terminus statuitur parti ad finiendum. ij. q. vi. biduum. vel inchoandum. de appel. personas. z. c. cum sit. z. c. oblate. z cle. sicut appellationem. co. ti. ff. de iudi. sed z si susceperit. in prin. C. de proba. exceptionem. de excep. l. penul. z vlti. de inte. resti. coram. de testi. licet. de excep. pastoralis de elec. vt circa. lib. vi. z in hoc dicit Pau. idem quod in precedenti membro. scilicet q post terminum nō valeat quod agitur z hoc siue terminus sit certus quo ad initium z incertus quo ad finem siue econuerso. dicta. l. sed z si susceperit. de re iudica. inter monasterium. de postulat. c. vno lib. vi. de electio. vt quis duas. eo. lib. Quandoq3 statuitur actori: z tunc quandoq3 respicit petitionis substantiam. quandoq3 substantiam iudicialem. primo casu finita est petitio finito tempore. C. de dolo. l. fi. ne de sta. defuncto. l. ij. de elec. quam sit. lib. vi. de concess. preben. cle. vnica. secundo casu finito tempore finitur instantia manet tamen actio. C. ad. l. falci. auten. sed cum testator. de naufrag. l. ij. libro. xi. arg. de re iudi. examinata. z hoc in foro iudiciali ¶ In extraiudicialibus autem dicit Paul. q si ex lapsu termini transit potestas in alium expirat potestas primi. alias non expirat ipso facto de sup. negli. prela. c. penul. z fi. de preben. si tibi absenti. libro. vi. facit ad duas premissas questiones: quod dixi in dicto. c. de causis. ¶ Trigesimotertio quero si in casu istius clemen. fuerint isti absoluti ab excommunicatione antequam satisfaciant Dicit Mathe. q absolutio non tenet per literam ibi nullatenus absoluendi. simile de offi. deleg. c. fi. lib. vi. §. ti. proximo. clemen. i. de here. clemen. ij. de senten. excom. c. penultimo. ¶ Trigesimoquarto quero an per illa verba priuilegijs non ob. tollantur priuilegia religiosorum. Glo. per quem q non. sed hoc solum vult littera q per priuilegia religiosorum non impediuntur sententie de quibus hic.

¶ Trigesimoquinto quero an conuersi z oblati de quibus hic intelligantur renunciasse proprijs z vouisse cōtinentiam. Glo. antepe. remittit. Mathe. in additione refert dictum Hugo. qui in. c. vt. l. allegatum in glo. dicit q si quis conuertitur ad ecclesiam regularem intelligitur vouere z renunciasse proprijs: nec deceteto poterit matrimonium contrahere nisi in transitu contrarium expresserit. scilicet q hoc non intendit. pro hoc quod no. de condi. appo. c. fi. Si autem conuertitur ad ecclesiam secularem secus. ipse autem Mathe. dicit q etiaz si ad ecclesiam regularem cōuertitur poterit cōtrahere matrimonium. si ad alia non processit. i. nō fecit professionem tacitam vel expressam. de conuer. coniuga. ex parte de vot. c. vno. lib. vi. dicit tamen Mathe. q bene tenet abbati ad obedientiā z reuerentiam. vt no. in. d. c. vt lex.

¶ Oppo.ad hoc qui cle.vel vo.insinuãte.Soluit Mathe.q ibi fecit expressaz pfessionem ideo phibef ꝺbere ad hoc.d.c.ex parte.secus in casu pmisso.sicut aũt tales possunt matrimoniũ ꝙtrabere vt dictũ est.sic etiam ꝑm Mathe.pũt habere propriũ.nã ẽt tales oblati possunt cũ se offerunt aliqd sibi reseruare.de priuile.cũ z plantare z.c.tuaz.z.c.priuilegia.facit de succes.ab inteſt. cũ dilectus.z qõ no.xxvij.q.i.de viduis.hec ꝓcedunt i oblatis ſz in ꝙuersis secus.nam ipsi ob liganf religioni sicut monachi.vnde dicit Laud.q oblati sunt q nulla veste mutata dederũt se z sua alicui de religionibus approbatis. cõuersi sunt q nedum se z sua dederũt ſz ẽt habitũ mutauerunt:ſz dicerunt a religiosis:qz illi sunt litterati z cõuersi.nã z de ꝙuersis loquunf iura.de sen.ex.nõ dubiuz de elec.ex eo.lib.vi.de obla.xvi.q.i.q bona.de regula.cõsulti.dic melius q cõuersi dicunf q profitentur sed nõ sunt clerici.oblati autem non profitentur.Et isti quando offerũt se z sua assumpto aliquo habitu ꝓfessionis.qñqz habitũ nõ mutãt.qñqz partẽ suoz offerũt.Et varij sunt modi ꝑm formã oblatiõis que vo in talibus ẽ põderanda quo ad casuz aũt istũ regrif q se z sua obtulerit vt in tex.sed quo ad hoc vt censeanf ꝑsone ecclĩastice sufficit q sint ꝓpetuo oblati.de ꝓui.p exẽptionez.li.vi.de quo dixi de preben.p litteras.q.xij. ¶ Trigesimosexto quero si isti oblati se obtulerit ecclesie vniuersali. z non alicui spãli religiõi.dicit Lau.q nõ hz locũ hec cle.qõ pz ex littera q̃ loqtur de oblatis q se obtulerũt istis religiosis.z idez Gen.dicit Laud.q verberantes tales eẽnt excõicati.vt no.de sen.ex.non dubiuz.Ego vero ibi dixi q priui legio canonis si qs suadẽte.nõ gaudent nisi clerici z monachi.z sic loquif illud.c.z taliũ etiã oblatoz oblatio nõ rũpit substitutionẽ.vt no.de proba.in ꝑsentia.in glo.fi. ¶ Trigesimoseptimo q̃ro nunqd ꝓfessio facta p marẽ in monasterio monialiuz z econtra teneat.Mathe..querit.z ẽ qõ impertinens.dicit aũt q ꝓfessio nõ tz p.c.xviij. q.i.diffinimus.qõ tz glo.de regu.c.iij.z de priui. tuaz.ſz ꝟuz ibi tenui qz licet ibi esse nõ possit tñ cũ ẽt moniales ꝓfiteanf substantialia obligatus est ex tali profession.

¶ Ibeneficiorum.

No. de taxatione beneficioz consueta que attendif sic z alꝫ attenditur status bñficij cõsuetus.de ꝑben.cum de bñficio.lib.vi.z dic taxationẽ idest terminationẽ.sic.ff.ꝺ vino tri.z ole.lega.cũ certus. ¶ Secundo no.q attendi tur moneta currẽs sensualis z in tali facienda est solutio etiam si non exprimaf.ff.de leg.i.si seruus plurium.§.fi. de re.iur.semp in stipulationibus.de cẽsi.c.pe. ¶ Tertio no.de fauore diuini cultus ꝓpter quẽ ꝓhibentur pignorari vel distrai calices z similia.arg.de cõsti.ex parte.z qõ plus est ẽt a volẽte capi nõ possunt.vt hic ibi recipi.Aliud tamen ꝑm Paul.in tributis fisci ob quorum debitũ potest fiscus res vẽdere.C.si propter publi.pẽsi. l.i. ¶ Quero q̃ beneficia cõprehendunf in eo.quod dicit beneficioz.Dic q omniũ.nam verbũ bñficiuz prolatũ in dispositione iuris comprehendit omne beneficiuz cuiuscũqz qualitatis.de ver.sig.tua.secus in dispositionibus restringẽtibus.§.de ꝑben.c.fi.z eo.ti.q̃ uis.j.c.cuz in illis.lib.vi. ¶ Secundo quero an in decimis de quibus hic habeat locum cle.de iudi.dispendiosam.Videtur q sic:quia de illis ponitur in hac Rꝛica.de deci.z hoc argumentum colligitur ex glo.prima ibi.z nota q pro hoc.quod no.de elec.cum monasterium.in glo.ij.de hoc remittit eadem glo.ad no.in.d.cle.dispendiosam.in verbo decimis.z ibi tenet q nõ.Steph.hic contra. nã sicut decima que a laicis soluitur clericis est de iure diuino sic z illa que debetur pape.nam etiam in lege veteri precipitur leuiticis vt decimaz dent sũmo sacerdoti.dictat enim ratio naturalis vt ei qui habet curaz circa publicũ statũ prouideatur vnde id possit exequi.de hoc numeri xvij.z facit de decl.c.i.In decima tamẽ que debetur ex voto fatetur Steph. non esse locuz illi cle. dispendiosaz z ò hoc.ff.de polli.l.ij.§.si decimã.Mihi placet opi.glo. q cle.dispendiosã.loquitur de decimis de iure cõmuni debitis q̃ z sunt certe z perpetue.decima autem papalis videtur habere nouam naturam per extrauacantes nouas sup ea ꝓmulgatas de qbus i hac glo.nec ẽ omnino certa ita q si decima fructuz beneficij.put dicif.j.e.cle. in glo.in quibusdam. ¶ Tertio q̃ro de qnqz de qbus q̃rit eadẽ.glo.ibi.Itẽ p hoc.vsqz in fi.Solu.in glo.z in ea ibi vsus infirmoruz. Dicit Lapus per hec verba exquibus excipiuntur redditus hospitalium cum expendũtur in vsus infirmorum vel pauperum se consuluisse q de eo quod superfluit vltra hos vsus etiam decima debeatur.Dic melius q dz expendi in vsus aliorum paupum vel ꝙseruari ad supuenientiã maioris numeri pauperum exquo sic fuerũt redditus deputati.de relig.do. qz contingit.ibi declarationis.ò qbus no. de verbo. si.c. fi.lib.vi.ibi dominꝰ noster.Jo.xxij.q bas ꝙstitutões publicauit.z i fine.simile arg.no.de rescrip.si ꝓpter.li.vi. ¶ Quarto q̃ro i eo.quod i tex.dicit cuiꝰ.i qbus psonis locum habeat:Glo.ij.itelligit generaliter.siue eniz sit psona ecclĩastica siue secularis illa cui fit ꝙcessio.Et sic fatef decimas posse concedi lacis p papã.z Idem Paul. z põt esse cã iusta qz cconceditur in subsidium terre sancte.de vo.c.fi.de iude.ad liberandum.z q papa possit cõcedere spũalia laicis.no.de elec.sicut de iud.decernimꝰ. hoc tamẽ casu nõ solet fieri concessio ꝓpetua temporalis vt dicit glo.in vbo tempus. Si aũt ꝙtingeret q in perpetuuz fieret ꝙcessio:dicũt aliqui q nõ attenderef taxatio:ſz intelligerentur ꝙcesse decime integraliter.i.decima pars fructuum.nec esset locus huic cle.quod non placet. Nec istud verbum ad tps ponitur in tex. nisi ad significationem curiam solitam esse ꝙcedere tm̃ ad tempus. nã ista ꝙsuetudo dz attendi quo ad ꝓpetuam cõcessionem sicut quo ad temporalem. Itẽ hic loqtur de decima papali q̃ ꝙceditur alicui q̃ est decima extraordinaria z non certificata de iure.vt dixi.§.q.ij.qz alias clerici a clericis decimã non exigunt.eo.ti.nouũ genus. quod tamẽ dic vt ibi dixi.certificaf aũt talis decima per taxationem vt hic.ergo indistincte standum ꝙsuete taxationi. ¶ Quinto q̃ro in eo quod dicit taxatione qs fecit hãc taxationẽ.Sol. facta fuit de mandato pape in qbusdam locis quod ꝓsequeret vt in glo.in qbusdam.Et idem Paul.q vltra glo. ponit declarationes quasdã quas fecit Bonifacius.viij. super modo soluendi papalẽ decimam de qbus declarationibus.§.in gl.i.Et nota finem huius glo.in quibusdã in eo qõ dicit de decima papali sumptus deduci factos pro fructibus habendis.facit enĩ hoc ad id quod dixi.§. q.ij. q hec non sit decima regularis .si.n. esset regularis fieret solutio ꝑm fructus perceptos:non aũt ꝑm aliquaz taxatiõez.e.ti.cum sint.z.c.pastoralis.quod dicit Paul. verum nisi compositio inter psonas inter quas posset interuenire aliud induceret.eo.ti.ex multiplici.quod dic vt no.de re.eccle.non alie.z.§.de rex pmu.c.fi.In quo dicit Paul.q cum laycis pro futuris decimis non potest fieri compositio.vt ibi no.z probatur.xvi.q.vij.omnes decime z hoc nisi layco ex feudo antiquo debeantur decie qz tunc in suum preiudicium componere põt de futuris qz videtur componere de fructibus non de iure spiritualiꝫ.arg.de loca.c.ij.Idem dicit Paul.in decimis pacto vl̃ consuetudine acquisitis que eodem modo tolli possunt i in totum vel in partem sicut induci.de reg.iur.c.i.qõ procedit ꝑm cum etiã in procurationibus z alijs debitis priuilegio consuetudine vel pacto vel primeua institutione.xviij.q.ij. Eleutherius. de censi.q̃to.z.c. venerabili. vult dicere q talia possunt pacto imutari.Ex his ifert quo ad casũ huis cle.quod si laico ꝙcesse sunt ꝺcime.ꝑm hanc formam potest interuenire cõpositio:qz priuilegiũ tale conceditur intuitu priuilegiati cui renunciare potest tacite z

tacite ꝛ expꝛesse de reſcrip.cuꝫ olim.ꝛ.c.veniens de ꝓuil. ſi de terra.accedentib⁹ cum oliꝫ de pac.c.i.lib.vi.ſecus ſi ꝓiuilegiū tangeret ius ꝙcedentis in cuius ꝓiudicium nō poſſet ꝓiuilegiatus renunciare de arb.cum tꝑe.xxv. q.ij.poſtq̄ de dona.inter dilectos. Et circa p̄dicta refert Pau.opi. Hoſti.qui in hoc.c.ſtatuimus de tranſac.voluit dicere q̄ etiam laycis p̄t componi ſup decimis futuris: quod ſi eſſet verꝫ ꝓmiſſa eſſent minus dubia: ſed tenet ꝛtrariuꝫ in.d.c.fi.de re.ꝓmu.ꝛ.d.c.vt ſup. ¶ Sexto quero ſi papa mādat alicui ꝓuidere de beneficio vſqꝫ ad ſummā centū lib.turo.ad taxationeꝫ decime. an inſpicietur ꝙſuetudo illaruꝫ partiuꝫ in taxatione. Glo.hic iunge.dicit q̄ ſic.ꝓo hoc extrauagans ſuſcepti. Jo.xxij. ¶ Septimo quero qñ dicetur taxatio cōſueta.dic̄ Lau. q̄ qñ ꝙſuetudo ꝓeſcripta eſt vt qꝛ p.xl.annos ſic fuit obſeruatuꝫ: tunc.n.quātumcunqꝫ redditus illius beneficij poſtea ſint augmentati nō mutabitur taxatio.ꝛ ſicvt ipſe dicit fit quaſi in oibus partibus Francie.vel ſm euꝫ p̄t intelligi conſueta etiā vbi eſt ꝙſuetudo q̄ de anno in annum mutetur ꝓout plus vel minus valent beneficia.ſic dicit fieri in cathalonia vbi a tempoꝛe Clementis quinti talis decima fuit introducta in magnum detrimentum. beneficioꝝ: vbi rara vel valde honerata hñt beneficia. Quidam tñ collectoꝛes vt refert Laud. faciunt beneficiatos in ꝓimo anno collationis iurare ſup cōi ꝛ iuſta taxatione: ꝛ illam poſtea non imutant niſi contigerit q̄ beneficium fiat maioꝛis ſumme: ꝛ de tali variatione dicit Laud.q̄ eſt ꝓecioſa pp ſentētias excōicationis: ſupplequę ferunt̄ per ꝓceſſus. ¶ Octauo quero ſi collectoꝛ inuenit aliquod beneficiuꝫ taxatuꝫ circa.xl.annos nō ſtabit taxationi. videtur q̄ nō: qꝛ nō p̄t dici conſueta.de p̄ben. cum de beneficio.lib.vi.de ꝙſue.c.fi. Dicit Laud.q̄ ſi in partibus illis ꝙſuetū eſt ſtari taxationi ꝑ aliquos annos ꝫ pancioꝛes.xl. poterit ſtare collatoꝛ ſi volet. alꝫ poterit taxare ꝓut fructus erunt vberioꝛes vel rari. Sed ſi ꝑ.xl. annos fuiſſet obſeruata: tūc ab illa nō recedetur. ¶ Nono quero eo caſu quo ꝫ fieri taxatio qualiter fiet. credit Lau.q̄ iurabit ille ad quem ſpectat fructuum ꝓceptio ꝛ qui ꝫ decimam ſoluere quanto potuerunt valere fructꝰ illius anni ꝛ ſtabit̄ iuramēto niſi ꝓbari poſſit maioꝛ valoꝛ: ꝛ ſic hoc caſu iuramentū ꝓcedit taxationē. alibi ecō uerſo qō met.cā.c.fi.qō eſt qꝛ hic iurat vt teſtis ibi vt p̄n cipalis. ¶ Decimo quero ſi ſunt duo ꝓlati i vna eccleſia parrochiali. puta patronus clericus ꝛ vicarius qui ex antiqua oꝛdinatione eccleſie colligunt oēs fructus de q̄bus ſoluuntur annuatim patrono centū: reſiduuꝫ manet vicario. ipſe vero patronus ꝫ ſoluere decimaꝫ ꝓo tota eccleſia.cū quo iſtoꝝ fiet taxatio: credit Lau.q̄ niſi taxatio ſit ꝙſueta ad certam ſummā fiat taxatio cū illo q̄ colligit fructus vocato eo qui ꝫ ſoluere. ꝛ ſic vocent̄ omnes quos hec taxatio contingit. argu.de offi.archi.ad hec de ꝓeſcrip.accedentes de his que ſi.a ꝓela.c.fi.ꝓo hoc regula.quod omnes libꝛ.vi. ¶ Undecimo quero ad quid ꝓoſit quod diſponitur hic ſolutioneꝫ fieri debere de moneta currenti. Sol.vt in glo.facit vſqꝫ ibi.ꝛ no. idē Lau. ꝛ Pau.ꝛ dicit etiā Laud.q̄ poterit fieri ſolutio de moneta modo ꝓedicto etiaꝫ ſi eius curſus quo ad valoꝛem mutetur tꝑaliter.puta qꝛ quandoqꝫ turonenſis vel ducatus cambitur ꝓo maioꝛi quātitate q̄ alia vice: ſufficit.n. q̄ pecunia nō eſt diminuta in ponderevel alias reꝓbata: tunc.n.de ipſa nō poſſet ſolui. de iureiurā. quāto. ò cenſi.olim.ꝛ.c.cū canonicis. Ad mutabilitateꝫ aūt cambioꝝ veritas valoꝛis ipſius pecunie nō mutatur.x.di.lege. ¶ Duodecimo quero ſi due monete currunt in eodem loco an de vtraqꝫ poterit ſolui. Glo.eadem ibi.ꝛ no.dicit q̄ ſic ꝛ q̄ erit electio ſolūtis. Lau.dic̄ q̄ ſi altera de iſtis monetis eſt vſitatioꝝ de illa ſoluetur. ff. de leg.i. ſi ſeruus plurium: alias ſi communiter currunt erit optio ſoluentis.ꝛ hoc caſu ꝓcedit ꝓecedens ſolutio. Glo.que videtur etiam hoc ſenſiſſe cum dicit q̄ moneta communiter curꝛat: ideſt ſit eque vſitata cum alia quod etiam tenet. Pau.dicens q̄ qñ ſunt eque vſitate itelligiē de minoꝛi ff.de leg.iij.nnmmis.de reg.iur.ſemp i obſcuris.ꝛ.l.ſemper in ſtipulationibus.de cenſi.ex parte.de reg.iur.in obſcuris.li.vi.qō ꝓcedit quādo obligatio nō ē determinata ad certū genus pecunie. In ſpecieb⁹ vò ꝛ his que ſpeciebus equipollent vt ſunt artificia ꝛ in generibus in quibus inutile ꝓoꝛſus euenire non p̄t. vt boue equo ꝛ ſilibus ſpectatur mediū. C. de dona. ſigs argētū. §. ſi vò ꝛ ſequenti. de offi.cuſto.c.i.x.q.ij.hoc ius. de elec. cū nobis. ꝓcedit ēt. ff. de le.i. legato generaliter. ¶ ꝓin. vbi de ff. quod intellige quando legat̄ non genus generaliſſimuꝫ nec ſubalternum ad quod ꝫ fines ſola deſtinatione patriſſamilias vt fundus: quia tūc legatū ēet inutile. ff. de leg.i. ſi dñs. in ꝓn. ſed ſecus quādo ꝫ finem a natura vt domus tūc enim debetur mediocre inſti. de leg. §. ſi generaliter. ¶ Decimotertio quero ſi moneta eſt innouata ab eo quod erat tēpoꝛe taxationis vel conceſſi ꝓiuilegij ꝓout in text. de qua ſoluet. Videtur q̄ inouata cum alia carcamus. hec.n. videt eadē eſſe cū antiqua ratione forme qualitatis ꝛ generis: ꝛ ſic quo ad intrinſeca liberatur ergo debitoꝛ ſoluendo. de iſta. ff. ſi cer.peta.l. cum qd.in fi. vt iudicemus ſm tēpus i quo inſtat ſolutio. xxij. q.iiij. ſi qs ignoꝛet. In contrariū qꝛ tempus date inſpiciendū eſt maxime quando agitur de iuribus reſcripti. de ꝓeben. dilectus.ij. de reſcrip. cle. litteras. ꝛ ſic ēt videtur inſpiciendum tempus taxationis ſm tēpus obligatiōis de cenſi. oliꝫ vbi de hoc. ꝛ.c.pe. ꝛ hoc ſuadet ratio ꝛ mēs verboꝝ: a quibus licet arguere. de regu. licet de ver. ſig intelligentia. Hec fuit queſtio dominicalis. de qua iud.c.olim. ꝛ in.ſpe. de ſolutio. §. nūc aliqua. vbi vò dicit q̄ ſalaria ꝛ ꝙuentiones ſolui debent de moneta mutata qꝛ ad hoc mutatione monete debet intelligi ſtatutum mutatum. C. qui admit. ad bo. poſſ. l.pe. in fi. cum ſi. Sed ſi ex contractu debetur debet ſolui ſm extimationem ꝓioris d.c.olim. Hoſti. de iureiur. quanto. dicit q̄ ſi moneta antiqua fuit reꝓbata quia vicioſa vt quia nimis diminuta periculum eſt debitoꝛis. de cenſi. cum canonicis. Si alias diminuta non eſt ſed ſolum cauſa anaritie reꝓbata ꝛ debitoꝛ non fuit conſcius fraudis. ſufficit q̄ pecunia reddatur in ꝓimo genere ꝛ pondere. ff. ſi cer.peta.l.ij.ꝛ. iij. niſi aliud in contractu dictum ſit quia tunc illud ē ſeruandum. regula contractus. lib.vi. Alij dicunt q̄ in contractu ſolui debet moneta que nunc currit non illa que currebat tempoꝛe contractus. quia in pecunia conſideratur bonitas reſpectu vſus non materie tantum: licet in pluribus alijs conſideretur bonitas materie: vt in guſtabilibus ꝛ ſimilibus in quibus ſufficit q̄ idem reddatur in genere ꝛ intrinſeca bonitate. ff. ſi cer. peta. cum quid. Et in hoc dicunt q̄ quedam ſunt quoꝝ bonitas conſiſtit non penes materiam ſed vſum in arte vel forma: vt moneta que conſiſtit in appꝛobatione p̄ncipis. de iure iuran. quanto. ꝛ dato q̄ varientur manet eadem bonitas: quia ita datur vna denariata rerum ꝓo moneta nunc currenti ſicut ꝓo antiqua. ꝓo hoc. ff. de verbo. ſigni. labeo. Pet. de bel. pti. dicit q̄ aut moneta eſt mutata vel reꝓbata poſt noam debitoꝛis aut ꝓius. ꝓimo caſu fit ſolutio ad extimationeꝫ antique monete. ff. ſi cer.peta. vinum. ſecundo caſu liberatur debitoꝛ ſoluēdo monetaꝫ quā accepit. d.l.cū quid. videt. n. eadē ratio. hoc caſu q̄ eſt in obligatiōe ſpeciei qua perēpta vel diminuta ſine culpa ꝏbitoꝛ liberabat̄: dꝫ ergo liberari ꝏbitoꝛ ſi ſine eiꝰ culpa bōitas pecunie minuta ē. ff. ò v̄. obli. ſi ex legati cā. nā lꝫ genꝰ generaliſſimū pire ñ poſſit. vñ pēpta ſpecie ñ p̄mit̄ obligatio generiſ. C. ſi cer. pe. icēdiū. tū genꝰ ſubalternū pire p̄t. ff. ad.l.acq.i rōne. §. i certa Ja. ò are. diſtiguit an ſola extiatio diminuta ſit añ moꝛā ꝛ tūc ſoluit pecuniā q̄ currit. C. ò ſolu.l.pe. poſt moꝛā vò dꝫ ſupplere q̄ti pluris fuit antiq̄. d.l. vinū. Invò ſit minutū p̄ dus v̄ mutatū. ꝛ tūc nō liberat̄ debitoꝛ dādo diminutā

ar.d.l.cum quid.ff.de contraben.emp.l.i.quod recidit in opi.Hosti.Pau.dicit solutionē fieri debere de moneta currenti tempore solutionis quod tempus dz attendi:lz in aliquibus consideretur data.de rescrip.si eo tempore li.vi.dicit etiā q̄ p̄dicta non habent dubiuz in obligato ad certam quotam rerum q2 hec perit creditori.deinde dicit melius videri q̄ solutio fieri debeat ad antiquam tantuz si prescriptio aliud non inducat.moneta enim p̄supponit certum pondus formā z materiam.ff.de contraben.emp.l.i.Si reperitur ergo conuentio continere certū tacite vel expresse ꝫz id cōmittit obligatio z sequit exactio.ff.de vb.obli.l.inter stipulantē.§.sacrā.C.de seruí.p agrū.ff.ō serui.verba predi.certo generi.z sic nō lz soluere in alio pondere forma z materia. Item ex quo noua moneta non habet omnimodam similitudinez cū antiqua nō debet posse solui pro illa.ff.si cer.pe.l.ij.§.mutui.de contraben.emp.l.i.secus si haberet omnimodam similitudinem quod etiaz coincidit cū opi.Hosti.Henz. z Mathe.distinguunt:q2 aut q̄titas debet rōne malefícij seu solarij ex statuto debiti aut ex contractu.Primo casu non debet extimatio antique sed soluitur de currēti.C.qui admit.ad bon.pos.l.fi.de consti.pecu.l.ij.de re. vxo.act.l.vna.§.i.in aut.de non alie.§.vt aūt colla.ij.quia lex hodierna seruanda est.de ẏsti.translato.z si sunt due monete intelligetur de minori.ff.de leg.iij.numinis. de censi.ex parte.ff.de regu.iur.semper.z.l.quotiens.Secundo casu quando debetur ex contractu fiet solutio ꝫz extimationem prioris.de censi.olim.z.c.pe. que distinctio coincidit cuz distinctione Spe.ẽ.e.q.posita.de hoc no.Cy.C.i qui cau.in inte.resti.nō est necesse in minorū z Bar.ff.de solu.Pau.z dixi de iureiur.quanto. Ex q bus omnibus cōcluditur q̄ mutatio cursus monete nō imputatur debitori:nisi post moram.similiter de fraudatio ponderis vel materie non prodest debitori quo minꝰ teneatur soluere ad extimationem antique.d.c.cum canonicis.C Decimoquarto quero q2 hic dicit ornamenta deputata diuinis officijs non posse capi per collectores:quid de alijs non sic deputatis:glo.pe.dicit secus in illis.z idem Paul.z in hac glo.ibi romantij. illudit vulgari Bononiensium q libros continentes hec que cantantur de Rolando z similibus vocant de romantijs z forte tractum est q2 sepe cōtinent gesta romana.C Decimoquinto q̄ro si collectores voluerint occupare ornamēta deputata diuinis.dicit Pau.q̄ potest eis violenter resisti.z sententia lata per collectores in hoc est nulla.C. de iur.fis.prohibitum lib.x.pro hoc quod no.de of.dele. ex litteris.in glo.penul.pro hoc etiam de consti. ecclē.de preben.c.fi.de excess.prela.cum ad quorūdam.regula ea q̄.lib.vi.z quod no.de conse.di. v.manus.in vlt. glo.x.q. iij.inter cetera.in glo.fi.nisi surgat dubium an sint deputata diuinis:q2 tunc in dubio valet processus.ff.si quis in ius vo.l.ij.ff.de iudi.si quis ex aliena.iij.q.ij. quia de accusa.veniens.tutum est ergo ante sententias appellare.C Decimosexto quero an collectores possint contra non soluentes inuocare brachium seculare.Et o.vt i gl. fi.z in ea in fi.Bonifacius.viij.simpliciter prohibuit inuocari brachium seculare sine speciali mādato.C Decimoseptimo q̄ro an hec prohibitio locū habet i decimis debitis iure cōmuni.s.q̄ p eis exigendis non occupentur ornamenta deputata diuinis officijs.dicit Paulus q̄ i eis statur iuri cōi cū nihil in illis sit mutatū.C.de te. sancim°.de elec.cū expediat.li.vi.z hec qō ōclarat p sequētes.C Decimooctauo q̄rit an q̄buslibet prohibeat hec distractio ornamentoz p̄dictoz:dicit Pau.q̄ nō.ꝫz p̄bibet collectorib° de q̄bus p̄misit.an in alijs stetur antiquo iuri z possint hodie distrahere sicut oliz.p hoc qa ō p̄latis nihil ē imutatuz.facit qō in pri.q. dixi.

C Professores. Glo.diuidit in tres partes. Laud.etiam in tres:sed alio modo signat par

tes.secunda ibi ad prioratus.tertia ibi ad illorum.Et q̄ꝫ diuisio glo.sit formalior tamen prosequor ꝑm istam que cōcernit principalia dicta huius littere.C Nota q̄ idem est dicere ordo paupertatis quod ordo mendicantium.z dicit Lau.mendicantes dici a mente quod ē defectus. Ideo Inna dicitur mēte propter defectus quos patitur.Dicuntur aūt mendicantes q2 non debent habere proprium neq3 in singulari.neq3 in cōmuni.ō hoc.xij. q.i.certe z est mendicare idez quod egere:z ab alijs necessaria querere quomodo autez eligere voluntariā paupertatem est opus salutis.plene per Tho. contra genti. lib.iij.C Secundo no.prouidendum quieti religiosorū z dicit Paul.q̄ sicut hic papa prouidet de quiete religiosoruz .ita alibi de episcopis z secularibus clericis.de sepul.cle.dudum.alibi de omnibus subditis. In prohemio sexti post principium.de resti. spo.c.i.eo.lib. in auct. vt dini.iuffio.subscrip.habe.in prin.propter hoc eniz facte sunt leges.iiij.di.facte z supior ad hoc tenetur ex debito officij.xxij.q.v.regum:dicit etiaz q̄ experientia docet q̄ mendicantes transeuntes ad nō mēdicantes semi nant discordias z scandala z faciunt partialitates volentes quodammodo omnibus dominari.z innitentes suo sensu contra id de ẏsti.ne innitaris.C Tertio no.de ambitione z reprimenda. de hoc in glo.concordat ibi in ea Statius primo thebaydos.C Quarto not.q̄ ex ambitione producuntur discordie z scismata z vagatio z dissolutio de rescrip.quia p ambitiosam.lib.vi.Et dicit lau. q̄ hec est illa per quam titulus de symonia. z de apostat. z ne cle.vel mo.z de vsu.z pl'es alij sunt sepulti.z ab hoc vicio tanquam fonte alia procedunt.de consti.nam concupiscentiam:dicit etiam q̄ in mendicantibus potissime locum habet qui tamen magis cogitant de rebus temporalibus destitutos magis sine maturitate appetūt ad instar fenum in quibus licet cetera senescant iuuenescit auaritia vt no.de presump.cum in iuuentute. z de hoc ēt dixi de elec.cle.in plerisq3.in.vi.q.Et dicit Hen.q̄ ambitio quia mortale vitari debet. de preben.quia in tantum z.c.cum iam dudum.de elec.auaritie.z.c.quorundam li. vi.C Quinto no.in verbo transiuerint casum in quo cōstitutio concernit preterita quia hoc expresse hic cauetur alias secus cum sit penalis.de ẏsti.c.ij.z fi.simile de elec. cuz in cunctis.§.hoc sane.de iurepa.preterea.xij.q.ij.alie nationes.C.de leg.l.leges.C Sexto not. q̄ punitur hic transitus ex hoc dicit Pau.q̄ si isti qui transiuerunt statim redierunt nihilominus penam incurrunt in suo ordine mendicantium.xix.q.iij.mandamus.de eta.z qualita. intelleximus.quod videtur verū.tamen non conuenit littere que videtur velle punire transeuntes cum effectu z ideo dicit Lap.q̄ dictum Pau.procedit si in primo z i secundo ordine professionū fecerūt al's secus q̄ placet: quia non professus non dicitur transire sed recedere cū non sit alligatus monasterio nec ordini.de regula.c.i.z. c.beneficiorum.lib.vi.z de hoc.ẏ.q.i.C Septimo no.ibi curam. q̄ religiosus potest habere curam animarum. quod dicit Laud.verum de iure cōmuni prelato suo p̄sentante z episcopo instituente.de sta.mon.quod dei. xvi.q.i.monachi.dic q̄ in eo quod dicit p̄lato presentante melius diceret consentiente.z dic vt in.d.c. quod dei. C Octauo no.de dictione inibi.z de hac in glo.aduerbium.C Nono no.casum in quo non possunt illi de collegio alij cōmunicare vocem.de hoc in glo.de capitulo. C Decimo no.ex hoc casum in quo qs nō p̄t alij dare seu cōmunicare q̄ suū ē.de cēsi.exigit.lib.vi.al's nihil tā naturale q̄ volūtatē dñi volentis in aliū rē suā trāfferre ratā habere.instī.de re.diui.§.p traditionē.Lau.simile.in quo non potest quis alij remittere ius suū. de rescrip.statutum.§.pe.lib.vi.quod inducit odium persone ar.ff.de postu.quos prohibet.de excep.exceptionē.z.c.pia lib.vi.Hen.C Oppo.in eo q̄ punit mēdicātes trāseuntes ad nō mendicantes etiam auctoritate pape: qō.n.fit

auctoritate

es ad non mendicantes etiam auctoritate pape.qō enīz fit auctoritate superioris potissime papa dicitur fieri auctorita te iuris.ff.de acq.pos.iuste.z sic facientes non peccant.xxiij. q.iiij.qui peccat.sed licite facit.vt ibi ergo penam non meret C.ō adul.grachus Io. Pau.q hoc inducitur hic ex causa de qua in principio littere.z qz talis licentia non tollit ambi-tionez. Et intelligit hoc procedere sine transeat auctoritate speciali:sine generali qualis est illa.ff.de concubi.l.i.vbi ge-neraliter permittitur habere concubinā cuiuscūqz etatis:ni si sit minor annis.xij.vt in.c.l.in fi.de tali licentia generali.de eta.z qualita.preterea de tornea.c.ij. C Scdo oppo.ad hoc q in trāsitu non requiratur auctoritas apostolica:sufficit.n. licentia superioris imediati petita etiam non obtenta.de re gula.lz Sol.littera nō probat q sit necessaria apostolica au ctoritas:sed potius contrarium:per dictionem etiaz que est implicatiua z idem importat in alio casu.de consti.cum oēs. vbi dixi.ff.de verb.obliga.quodcūqz.§.si ita de aqua plu.ar. supra iter.§.officium vbi de hoc quādo autem sufficiat pete re licentiaz z quando debeat esse obtenta dixi de renun.c.fi. Specialiter vero ad.c.lz.dic q logtur quando trāsit religio sus ad strictiorem vitaz:tunc enim sufficit petere vt ibi:quo casu dubitatur si transiuit licentia nō petita an compellatur redire.z de hoc in.d.c.lz.vbi dixi in.ij.q.z tenui q sic.quod tz hic Pau.per.c.ij.xx.q.iiij.vbi compellitur redire ad primū is qui vt fugeret disciplinam transiuit ad secundus.

C Tertio oppo.ad verbum inibi:quod videtur obscure po situz contra id supra in proemio Grogorij.So.expone vt in glo.aduerbiū ibi.sed istud vsqz ibi sed videtur.z idem pau. z est sensus glo.q dupliciter potest hic punctari. primo post aduerbium inibi.z tūc inibi.s.in ordinibus nō mēdicantiuz. z est sensus q isti transeuntes quāuis in ordinibus nō men dicantibus obtineant administrationes z c̄. locuz aut voces in capitulo.s.talis loci non mendicantis non habebunt. z sic legendo vt dicit glos.non prohibentur transeuntes habere vocem in ecclesia seculari si ibi administrationem habeant. Sed vt dicit Pau.sic intelligendo isti non priuantur voce quo ad ecclesiam secularem.de iure speciali huius cle.nam de iure communi est quod monachus promotus ad curam ecclesie secularis non habeat vocez in ecclesia regulari.xvi. q.i.ne pro cuiuslibet. Secundo modo punctantur ante hoc aduerbium inibi:z tunc expone inibi idest in ecclesijs in qui bus obtinent prioratus z c̄. z sic resultat contrarius intelle-ctus.ad primum credit tamen glos.q prima expositio sit de mente.z idem Paul. Sed ei ob.quod proxime dixi. vnde prima expositio equiorem secunda veriorz.z de hoc in quat-tuor sequentibus contrarijs. C Quarto oppo.ad vtramqz expositionem: quia vtroqz modo videtur hec littera conti-nere absurdum.nam respectu prime expositionis continere potest q iste erit prelatus in secundo monasterio z non ha-bebit vocem in capitulo cum tamen per ipsum prelatum de beant tractari negocia monasterij.de rescrip. edoceri. quan doqz cum capitulo quandoqz sine.vt ibi not.z tota potestas monasterij est apud abbatem.xviij.q.ij.nullam z idem con trarium procedit respectu secunde expositionis.glo.ea.sol-uit q capitulum expediet negocia sine prelato sicut si vaca-ret monasterium:quam solutionem damnat ibi. respondeo quia aliud tempore vacationis que presumitur esse breuis propter tempora limitata: sed prelatus iste posset diu viue-re. Ad idem inducit Pau.qz talis prelatus posset exercere ea que fiunt non collegialiter vt sunt iurisditionalia z similia que sede vacante transeunt in collegium.ne se.va.illa.eo.tit. cap.vno lib.vi.de regu.c.fi.eo.lib. Unde hoc casu collegiuz non plene suppleret sicut si vacaret sedes qō eēt absurdū.di cit ergo glo.q si talis est p̄ncipalis p̄latus non habebit locū hec lr̄a z q p̄t intellīgi de voce habēda in.c.generali vel.p̄-uinciali qō dic vt in glo.que in hoc est clara vsqz ibi vel intel ligatur.z no.glo.in eo quod ponderat litteram ibi aut locuz. z idem Pau.qui pro hoc quod dicit glo.de certo loco habē do in capitulo inducit:qz in talib⁹ debent maiores p̄ferri.de consue.cum olim.de priule.ex ore.ff. de albo scribendo.l.ij. C.de offi.magis.officiorum.nemo.xcvi.di.bñ quidem.xxv. di.c.vlt.vel §z glo.ibi intelligat.de prela.prin.hic itelligitur de prioribus z alijs administrationem habentibus in mo-nasterio qui tamen non sunt principales prelati. quod dic vt in glo.vsqz ad fi.z idem Paul.dicens q licet littera ibi vel regimen quodcūqz videatur includere omne regimen. debet tamen limitari vt non extendatur ad maiora.de re-scrip.sedes.de procu.cle.non potest.in precedentibus autē non loquitur de officijs principalibus sed secundarijs. non enī exprimit de abbate z lz quedā monasteria regant̄ p prio res de illis nō intellexit quod vltimū ēt dicit glo. per hoc in ducit Pau.qz hec littera logtur de hūtibus prioratus z c̄. inibi.i.in monasterijs §z ecclesijs.§z p̄lati p̄ncipales non ha-bent priorat̄ vel administrationē in eccl̄ia.§z in ipsas eccle sias.de preben.cle.i.z idez dicit Pau.itelligendum quo ad cle.vt hi q.§.de eta.z quali.vz q principalis p̄latus nō caret voce capl̄i lz nō sit in sacris.secus in nō p̄ncipali.vt in ea cle. in prin.vbi dixi in.iiij.qrrario.z facit de elec.statutum z i eo quod hic dicit de voce aut loco in capl̄o dicit Paul.q ca-pitulū sumit̄ multipliciter.quod dic vt in.q.x. Gen. p scdo intellectu q hic loquatur de prioribus nō principalib⁹ :z q illa verba regimen quodcūqz debeant restringi ad precedē tia vt predixi.inducit.ff.de tritico vino z oleo leg.l.fi.§.vlt.z maxime quia in penis maiores non sic consueuerunt afficit sicut minores.de iureiur.cum quidam vbi de hoc.z vt euī-tetur absurditas supradicta que sequeretur si principalis prelatus priuaretur voce propter quod prelatura damnuz incurreret.vnde magis esset pena beneficij quam persone. Aluarus vt refert Mathe.propter verbum regimē quod cunqz tenet q etiam in principalibus prelatis habet hec lit tera locum. Et ad absurdum respondet q prouidebit ca-pitulum sicut si vacaret sedes vel superior dabit curatorez vel aliter prouidebit.ar.de iurepa.nullus. de sup.neg.plat. si episcopus. lib.vi.de cle.egro.c.vno.e.lib C Ipse autem Mathe.tenet quod predixi q in principalibus prelatis lo-cu mbabeat alias vbi dixit de prioribus dixisset de abbati bus.ar.de deci.ad audientiam. Idem Step. dicens id qō dicit glo.in fi.q aliud capitulum aliud prelatus principalis de his que fi.a prela.in rubro z nigro.ne se.va.c.i. Et est sen sus q prelatus non d̄ habere vocem in capitulo nec pro-prie est pars capl̄i.vt no.in.d.cle.vt hi qui.sed est principa lis in capitulo. C Quinto oppo.ad hoc quia nomine capi-tuli continetur prelatus.nam ex vtroqz fit vnum corpus.ō bis que fi.a prela.c.nouit.So Steph.q lz faciant vnū cor-pus non sequitur q nomine capituli contineat̄ prelatus.z de hoc dixi vt in.d.cle.vt hi qui.§.illi.q.x. C Sexto oppo. ad idem quia nomine monachorum abbas continetur. de sy-mo.c.fi. Soluit Math.q illud fit ꝑm largam significatio nem.hic autem verba sumuntur stricte quia est constitutio penalis.ex hoc dicit Mathe.q prelatus principalis non ex cluditur a voce quaz habet vt prelatus.sed si haberet vocē etiam vt canonicus sicut in casu.de concess.preben. postula stis.de ap.a collatione. lib.vi.de preben.cum in ecclesia eo. li.a tali bene excluderetur.que no.quia subtilia z vtilia.z p hoc apparet q nō refert quecūqz punctatio teneatur:de bis quas dedi.§.in tertio contrario.quia nō resultat magna vis ad hanc litteram quecūqz teneatur. Quo ad id aūt quod di ctum est hanc litteram intelligi de prelaturis non principa libus.mihi hoc placet per predicta z per hec declarata est glo.aduerbium.q̄ solet videri intricata z in ea ibi composi-tum.fi'le.xvi.di.sicut ibi corivalē. quis dicit corrivalis. no. xxxij.q.v.horrendus.z.ff.de aqua quoti.z esti.l.i.ibi ex ore. xvij.di.ep̄s alias.v.sub.§.fi. C Septio op.in eo q isti p̄uan tur loco z capl̄o.nā hec nō ē pena §z pene euitatio.ō ap.re-p̄hēsibil̄.in fi.ibi capl̄i disciplina. So. Pau.q h̄ p̄uant̄ loco in his q̄ sunt honoris.s.i electiōe z alijs cōib⁹ tractatib⁹ sic accipit̄ locus.de renū.cū inter.secus i his q̄ sunt oneris vt in disciplinis z correctionibus sicut accipitur capl̄z i.d.c.re prehensibilis.qñqz etiā accipit̄ capitulū p certa sūma seu particula alicuius scriptnre:de sepul.cum super. Laud.pro

predictis inducit Ben.qui si priuaretur loco etiã in his que concernunt onus.tunc ex eodẽ facto quia sentiret cõmodũ z in cõmodum eodem respectu quod esse non debet.ff.de neg.gest.l.siue hereditaria.xvi.q.i.legi.z sic pena prestaret ymunitatem contra iura,ff.de interdic.z rel.relegatorum.§. fi. Simile enim dr in excõicato qui repellitur a tractatibus capituli.de consue.cum dilectus.z tamen ab oneribus non est ymunis.puta ab horis canonicis saltem secrete dicẽdis. vt no.xxviij.di.presbyterum.nec a iuramento oneris prestandi.vt no.de iura.calũ.ceterum.facit quod no.de prebẽ. pro illoz.in glo.pe. ¶ Quero an hec littera habeat locuz in non pfesso transeunte de mendicantibus ad nõ mendicantes dic q nõ per id quod dixi.s.in.vi. notabili. vt pbat hec lra in verbo pfessores.isti enim licite redeũt ad seculũ.eo.ti. ad nostrã.z.c.statuimus.ergo fortius trãsire possunt ad ordinẽ non mendicantem. ¶ Secundo quero an si hec littera nõ habeat locũ in nouitio.vt dixi in pri.q.an saltẽ habeat locũ in eo q infra annũ pbationis professionẽ fecit in ordie mendicantiũ.glo.i.dicit q nõ p verbũ pfessores.nã iste nõ dicit professus ita q sit astrictus huic religioni:sed tm̃ religioni in genere:qõ dic vt in glo. Et idem no. Pau. dicens q in istis cessat rõ.de qua in tex.de remanendo inuocatiõe qua vocati sunt:quia isti non sunt vocati ad hanc religionẽ. ¶ Tertio quero in eo quod dicit de mendicantibus.an sufficiat q sit ordo mendicans de facto. Pau.dicit q nõ z in hoc ponderat verbũ ordinis dicens.quod ad hoc vt sit locus huic littere expedit q ex sui fundatione z institutione sint mendicantes vt sunt predicatores minores z heremite.de quibus ẽt exemplificat glo. predicatores dicit etiam pius q ex verbo ordinis.quia non dicit loci innuitur q nõ sufficit locum de facto mendicare nisi sit ordinis mendicãtium.multi enim sunt qui proprium habere possunt.tamen non habent z ob hoc mẽdicauit.nec propterea possent dici ordinis mendicantium. quod dicit Pau. verum etiam si quis ordo habeat constitutiones per quas est mendicans si constitutiones non sunt approbate per papam. de reli. do.c.vno.lib. vi.§.i.ibi professio sine regula ẽ. quia tales constitutiones non impediunt eos hre proprium in cõi.ff. de pac.l.pe.de leg.iij.si quis.in prin.q non possunt priuati sibi legem ponere a qua recedere non liceat:z hoc modo faciunt illa iura.possunt enim venire contra suam constitutionem ẽt iuramento firmatã.vt no.xi.di.in his.z sic poterunt ee nõ mendicãtes:z hoc sufficit non dicantur mẽdicantes oimode.ff.de ꝙdi.inde.sufficit.facit ò resti.spo.pisanis.vbi ò modo attendendo z qõ oporteãt oimodo ẽe mendicãtes vt dicitur ordo mendicans probat.d.c.vnicum de relt. do. quod autẽ isti possunt venire ꝫ constitutionẽ suam probat Pau.sic omnis constitutio de sui natura retractabilis est ꝑm tẽpus z constõnis mutationem quibus debet coformari.de cõsan.z affi.non debet.iij.q.i.si peccauerit.cum si.z mutari põt p eos q fecerunt par est ius ligandi z soluendi.de pe.di.i.verbum.lxiiij.dis.verũ.xi.q.i.§.ex his.de homi.cum ex iniuncto.in fi.de sen.ex. inter alia.de of.or. ordinarij.lib. vi. Et quod procedat etiam si sit iurata probatur quia iuramentum durat ꝑm naturam constitutionis cui accidit. lz qñqz sine principali.de iureiur..debitores sed alꝫ nõ durat vltra tempus constitutionis. de consti. ex litteris. de elec.venerabilem.in fi.nec iurantes videntur cogitasse de tali tempore z iuramentum non extenditur ad non cogitata.de iureiur.quintauallis.z.c.clericus. etiam priuilegium rei concessuz.re cessante.xv.q.vij.z hec diximus. de eccle. edifi.ad audiẽtiã. Itẽ non ẽxtenditur iuramentuz ad ius de nouo quesitũ.de renun.cũ inter.de iureiur.ad nostrã.ij. cum ergo possint tollere ꝫstitutionem ergo z iuramentum z q ꝫstitutio tolli possit p eos tacite z expresse probat.ò cõsti.cũ oẽs.in fi.z.c.cũ accessissent.z in.c.cũ. Ad.eo.ti.c.i.lib. vi. Item qz si non posset tolli sequeretur absurdũ q ad legem iniquã vel impossibilem ex supuenienti casu qs obligaretur vel q ꝫstitutio ẽt vtilitate suadẽte mutari nõ posse contra est.i.q.vij.pro remedio. de bis que fi.a ma. par.ca. c.i. ¶ Oppo.ad hoc qz iuramentum quod seruari potest sine interitu salutis seruari debet de iureiur.si vero.xxij.q.i. omne.quod Paul.pro solutione refert varias opi.in simili quando canonici recipunt aliquem in canonicum contra numerum iuratum an valeat.i quo tenet Archidia.de rescrip. duobus de preben.fi a sede.lib. vi.q receptio facta sponte a capitulo vltra numerum iuratum est nulla per.c.dilecto.de preben.vbi ve hoc. Alij vt Pet.z Egi.contra. pro quibus facit quod no. Inno.de rescrip.constitutus. Io.an.dicit recep tionem valere.sed recipientes esse periuros.de hoc in.d.c. dilecto. Ad quod respondetur tenendo hoc vltimum q ibi fuit allegatio partis z posito q essent verba pape non innuitur receptionẽ non valere:p hoc q ibi dixi.z de hoc in Spe. ti.ij.§.nunc tractemus.ò.sed si legatus.per hoc tamen nõ est responsum.formaliter ad contrarium. dic q iuramentum ẽ seruandũ quando est.sed vt dixi.s.e.q.iuramentuz est sublatum.Et in eo quod dixi tenere receptionem contra iuramẽtum.dicit Pau.idem in matrimonio carnali. qz tenet ꝫtractus contra iuramentũ lz contrahens sit periurus de spon. sicut. ¶ Oppo.ad idem qz ꝑm hoc iuramentũ erit sine effectu exquo non operatur effectum nisi durante statuto. statutum autẽ per se sufficit etiaz si sit non iuratũ. Soluit Pau. quod operatur q manẽte statuto transgressorem obligat ad periurium nisi iurassent seruare cõtenta in statuto z nõ simpliciter statutuz.qz tunc sunt periuri eoipso q contraueniũt z videtur velle Paul.q quãdo iurauerunt statutuz cõtraueniendo non sunt periuri.secus si iurauerunt cõtenta in statuto.qz primo casu tollitur constitutio z per consequens iuramentum: z sic non sunt periuri ꝫtraueniendo.secundo casu sic:ratio primi est qz non potest esse q cõstitutio destruatur z eodem tempore operetur effectuz obligandi ad periurium propter impossibilitatez de bap.maiores.§.sed adhuc in fi.no,lvij.di,c.i.in gl.ij. ¶ Opp.ad hoc:qz p receptionẽ incurrunt periuriũ.pro hoc quod no. Inno.de appel.preterea ij.z receptio valet.vt dictum est. Io. Pau.q no.in.d.c.preterea.loquuntur in excõicatione propter sui velocitatez z penetrabilitatem.vt ibi dicit Inno.nõ sic in casu nostro in quo est dare de necessitate priozitatem z posteriozitatem. p hoc qõ no. Host.ò sen.excõ.sacro.vbi dicit q lz iniuste excõicãs z excõicatus incipiant simul ligari tempore tamen naturaliter ex intellectu precepit priuatio excõmunicantis: qz priuatio excõicati operatur priuationem excõmunicãtis. sicut infusio gratie z peccatoꝝ remissio simul sunt tempore sz naturaliter ex intellectu infusionem gratie p̃cedit remissio peccatoꝝ.z sic vnius egressus alterius opatur ingressus.xxxij. q.ij.cum renunciatur.cũ ergo incurrant periurium: sub conditione si recipient:ergo ante receptionem non sunt periuri sicut si aliquis sub conditione promittit ante ꝙditionem nõ est obligatus.ff.de ver.sig.cedere.sed facta receptiõe statiz desijt constitutio z per consequens sublatũ est iuramentuz. z in hoc dicit Pau.aduertendum q eadem persona ꝙsideratur dupliciter.primo vt singularis.alio modo vt pars collegij. Primo modo si quis vt singularis conueniat piurus est sic intelligitur quod dixi de matrimonio.s.e.q.z qõ not. Io.an.in regula quod semel.iij.q.li.vi.z ò hoc.xiij.q.ij.c.vlt. per Archidiaco.z de sepul.c.i.libr.vi.z in Specu.de instru. edic.§.compendiose.ver.quid si quis iurauit. Secũdo enim modo considerando aliquem vt est pars collegij si ꝫtraueniat totum collegiuz non sunt singuli periuri:qz sunt obligati tanq̃ singuli:z non tãquã collegiũ:z hoc dicit Pau.q eo casu quo aliqs vt singularis cõtrauenit non tollitur constitutio z ipse est periurus:qz vt dixi iuramentum concernit singulos.ar.xij.q.ij.q manumittit. Et dicit pau.q nisi dicamus mõ predicto fateri opz q statutũ iuratũ nõ possit tolli exp̃sse qz idem est seruare qõ nõ tollere vel mutare. Sz hoc nõ est verꝫ qõ nõ possit tolli:imo põt expresse z tacite vt probatũ ẽ: ergo vtriusqz remotiõis idez erit effectꝰ. vult dicere q sicut si ꝫstitutio tolleretur expresse per ꝙs tolleretur iuramentũ ita etiam si venitur contra cõstitutionem:qz per hoc tollitur constitutio vt dictum est:ergo z iuramẽtum. hec tamẽ dicit

Pau.non

Pau.non ꝓcedere penali stipulatioe ꝓmissa a collegio que committeretur si collegialiter contraueniunt.qz non possunt ab ea recedere sine voluntate alterius: q̃ no.Jo. de lig.reprehendit distinctionem p̃missam in eo qō dixi aliud iurare statutum:aliud iurare ꝙtenta in eo.nã cū iurantur ꝙtenta in statuto sub istis verbis hꝫ relatio ad statutū:ergo illo sublato sublatum est iuramẽtuz.ꝓ hoc qō no.Inno.de excep.cum venerabilis.vbi dicit q̃ sublato instr̃o tollitur ꝓfessio ad instr̃m relata.secus dicit Jo.de lig.si iurat ꝙtenta in statuto non habita mentione statuti puta qz iurat non recipere aliquẽ vltra numerum. dic q̃ Pau.ẽt habuit hunc intellectū qō dixi plenius de resc. ꝙstitutus.Itẽ in eo qō dicit Pau.q̃ isti ꝙuenientes collegialiter non sunt piuri.Jo.de lig.dicit ꝙtrariuz.qz statim cum incipiunt venire contra statutum sunt piuri per ea que no.Inno.in.d.c.ꝓterea.dic q̃ tutius est q̃ tollant statutum anteq̃ ꝓueniant: quo sublato iuramentū sublatum ẽ z ita seruatur.Sed si ꝙtraueniant nō sublato statuto adhuc vꝫ ꝓbabiliter posse defendi q̃ intelligunt destruxisse statutū z sic nō sunt piuri:lz in hoc aliq̃ ɔ vt patet ex dictis.e.q.sed qz ꝓ hoc ẽ qz cum possint tollere statutū exp̃sse:ergo z tacite intelligant sustulisse exquo apparet de voluntate ꝙtraria: verum ẽ q̃ sint piuri eoipso q̃ incipiunt contrauenire:qz vt dixi iuramentum obligat singulos z nō collegium cum etiaz collegiū non sit susceptibile periurij.ar.de sent.excō.romana.§. in vniuersitatem lib.vi.Itez in dubio hec iterpretatio equior ẽ post factum vt euitetur piurium ar.de testi.cū tu. ¶ Quarto q̃ro in eo quod intendit ꝓhibere transitum mendicãtiuz ad non mendicantes an ꝓfessus ordinez mendicantium possit assumi ad aliquã ecclesiã vel monasteriū extra suū ordinem:dic vt in extrauagã.Jo.xxij.dispendijs.vbi dr̃ q̃ mendicans postulari ñ pōt ad aliquã eccleſiaz vel monasterium extra suū ordinem.ꝓ hoc quod dico in sequẽti.q. ¶ Quinto q̃ro circa id quod dixi in ꝓxima qõne si mendicans ꝓfessus non transiuit in aliuz ordinẽ an possit assummi ad curatū beneficium:vidi dubitari qō non arguitur:qz hoc ꝓmittit monachis ex dispẽsatioe ō sta. mo.c.i.noie autez monachoz nō veniunt fratres mendicantes.In ɔrium qz nō repitur super hoc specialis ꝓuisio nec ista cle.aliqd facit:qz non comprehendit hunc casuz p̃o hoc quod dicit hic glo.cessat.z hoc verius.lz videatur obstare extrauagans.de qua.§.q.ꝓxima.vbi ꝓ hibetur mendicans postulari extra suū ordinẽ ad monasteriuz de ecclesiaz non cathedralẽ.ad qō dic q̃ cū ibi ꝓhibeatur de sola postulatione de electõne:vel alio modo assumendi vꝫ ꝓmissuz ar.ff.de iudi.cū ꝓtor de ꝓcur.nõne:solent tamen habere mendicantes ꝙstitutiones,ꝓrias que tales assumptiones indistincte prohibent quibus cessantibus procedit quod predixi. ¶ Sexto quero in eo quod intendit hec littera prohibere transitum mendicantium ad nón mendicantes quis status est perfectior Lau.arguit non mendicantium.qz beatius est dare q̃ accipere.dicit tamen hoc theologis relinquendum.de hoc dixi de reg.sane.vbi dixi q̃ diuitie vel pauptas non sunt perfectio vel imperfectio.Sunt enim alique religiones in quibus ad perfectionem requiruntur diuitie vt ille q̃ ordinate sunt ad militiam z hospitalitatem quod dic vt ibi. ¶ Septimo quero an hec constitutio locum hz i feminis ordinum mendicantium si transeant ad non mẽdicantes glo.predicatores in fi.dicit q̃ sic.z idem Pau. qz masculinum concipit femininuz quaz rationez sentit etiaz glo.in eo quod allegat:no.de elec.generali lib.vi.ō quo dixi de elec.cle.i.q.i.z tribus sequentib' p̃o hoc qō no.de relig.do.c.vno.lib.vi.in ver.cunctos Lau.tz contrariuz dicens q̃ in statu non mendicantiū sunt oēs ordines mulieꝝ idistincte:z ẽt virorꝫ exceptis quattuor. ō qb' in hac gl.in prin Lap.tz primū dicẽs q̃ sorores p̃dicatorꝫ z minorꝫ sunt mẽdicantes lz habeãt ꝓuilegia q̃ possunt habere possessiones.verius est dictum lau.ꝓ id quod no.da relig.domi.cle.i.in glo. inde in fi.z ō sen.ex. cum ex eo in glo.iij.que gl.dicunt q̃ sorores minorū hñt ꝓrium i cõi:ergo non sunt mendicantes.de religi. do.c. i.lib.vi.tamen nihilominus puto q̃ gl. hic sit vera q̃ nõ debent tales sorores ordinuz mendicantiū trãsire ad nõ mendicantes. Sed pone de quibus hic non vident habere locum ne fiat extensio.regula in penis li.vi.nisi dicamus q̃ nomine mendicantiuz veniant etiam sorores eis suppositе.p.§.sane allegatuz in gl.q optime hoc,pbat z tunc dicemus q̃ ẽt tales sorores non sunt mendicãtes sed tñ ordinis mendicantium: qz sunt pars ordinis virorum q̃ sunt mendicantes:z sic intelligendo verificatur glo.vt hec ꝙstitutio locum habeat ẽt quo ad penas quod puto.lz de mente videatur solū prohibere masculos ꝓp masculinum quod exprimit z qz in talibus frequentius hoc accidit ¶ Octauo q̃ro si mendicans transit ad aliū ordinem mendicantẽ vel non mendicans transit ad mẽdicantẽ gl.cessat.dicit nõ locum esse huic ꝙstitutiõi: z colligit quattuor casus in quoꝝ vno tm̃ hz locum ꝙstitutio. z idem Pau. ¶ Op.ad hec z ad litteram in eo qō permittitur transitus de ordine mendicantium ad nõ mendicantes cum debeat fieri transitus tm̃ ad regulã arctiorem eo.ti.lz.alꝫ requiruntur illa de quibus de p̃ben.cū singula.lib.vi.ō renun.c.fi.vbi dixi.So.Pau.q̃ ex hac littera colligitur posse dari ordinez non mendicantium arctiorẽ ordinez mendicantiū:alias non liceret transire dicto.c.licet.z ex hoc dicit q̃ predicator potest transire ad ordinem monachorum beati Benedicti attenta regula vtriusqz:quia regula predicatorum fundata ẽ a regula Augustini que est laxior.de statu mona. quod dei. sed attentis constitutionibus additis per predicatores arctior facta est eorum regula:ideo transitus non lz.vt no.eo.ti.non sane. ¶ Nono q̃ro si eps ordinis mendicãtiū renunciat z transit ad nõ mendicantes:dicit Paul. hanc penã locum habere per litteram ibi quoslibet:z sic neminem excludit.xxiiij.q.i.quodcūqz.de ma.z obe.solite z idez Lap. ¶ Decimo quero de intellectu litere ibi vocem aut locum in capitulo. So vt in glo. hoc plus.z quo ad illud de.c.dicit Pau.q̃ quandoqz sumitur p̃o loco:quandoqz p̃o psonis collegij.de preben.relatū.z.c. dilecto.de concess.preben.quia diuersitatem. de his que fi.a maio.par.ca.c.i.z vlt.de rescrip.c.cap'm.de elec. cuz inter ca.z.c.in causis. in prin.z.c.bone.ij.cum similibus z quantum ad hanc cle.dicit Pau.q̃ si cap'm sumitur p̃o loco videtur principalem prelatum includere tanq̃ qui locum primum obtinet in capitulo:alias sufficiebat priuare voce capituli: sicut fit.§.v̄ eta.z quali.cle.vt bi q. z q̃ hic capitulum debeat accipi p̃o loco:facit qz non videtur posse sumi p̃o persona: qz collegium regularium cõmuniter vocatur conuentus:non capitulū.de rescrip. edoceri.de maio.z obe.cū olim.de his que fi.a prela.c.ij. de sta.mona.cum ad monasterium.z.c.vlti.li.vi.de elec. si religiosus in fi.de testi.c.ij.eo.li. Et dicit Pau.q̃ quãdoqz quis locum habet in capitulo:sed non vocez:quod contingit in his qui sunt de numero collegij: sed rationẽ impedimenti vocem non habent. quandoqz nec locum habent nec vocem vt hic. concludit tamen Pau.q̃ hic loquitur de voce z loco capituli respectu personarum. z ad id qō dixi q̃ collegium religiosorum vocatur conuentus.respondet q̃ quandoqz etiam vocatur capituluz.de consuetu.cuz dilectus.de statu monacho.in singulis. de probatio.tertio.de transac.contingit.cum similibus. Et q̃ hic loquatur de tali capitulo patet:quia intelligẽdo capitulum p̃o loco si extra locum capituli aliquid tractarent vel facerent talis religiosus haberet vocem: quod tamen non est de mente huius constitutionis. Dicit etiã Pau.q̃ capitulum ꝑm strictam significationem sumitur p̃o membris non p̃o capite quod no.z idem not.in dicta clemen. vt bi qui.in glo.cathedralibus. p̃o hoc qz non est de eẽ collegij q̃ ibi sit prelatus. vt no.Jnocẽ.de

ꝑb.cū nō ignores:poteſt ergo qs vocē hꝫe vt ꝑlat⁹ z ca-
rere vōce collegij.qz ħ ſt diuerſa.de ꝛceſ.prebē.poſtula
ſtis.ō ap.a collatiōe li.vi.de preb.cū in eccl'a.ne ſe.vacā.
c.vno.e.lib.z in hac cle.priuaī voce collegij. Unde non
tollitur qn poſſit habere vocem vt ꝑlatus:nā lz in larga
ſignificatione ꝑlatus dicatur eſſe in capitulo tanꝙ caput
de his q̄ fiunt a ꝑla.nouit.z ſic intelligitur de conceſ.ꝑb.
poſt electionem.ſecus tū eſt in ſtricta ſignificatione que
hic locū hz:qz tractatur de penalibus z reſtringendis.re
gula que a iure.z regula in penis lib.vi.vnde cū noie ca
pituli cōmuniter non includatur ꝑlatus in eo q̄ hic pri-
uatur voce capituli dz intelligi modo predicto. de voce
que habetur iure collegij:non de illa que habetur iure ꝑ
lati.de hoc etiam dixi.ſ.in quarto contrario.

Uer.Ad prioratus. Not.ibi nec p
ſe nec pro alijs
q̄ non licet ſuo nomine non lz alieno.xlvi.di.ſicut nō ſuo
de fal.ad falſarioꝝ.regula quod alicui lib.vi. que ꝓcedit
ſm Ioy.ibi eū faciendo nomine alieno tendat ad eūdez
effectum:quem conſequeretur noie ꝓrioꝛ z ſic ſm pau.
eſt hic. ¶ Scōo no.de clauſula ōcreti ibi: qcqd aūt ⁊c̄.
z de hoc.j.q.iiij.z.xij.z.xiij. ¶ Op. qz videtur ħ ſuper-
fluitas ibi:vicarios ſeu miniſtros vel locum aliorum te
nentes cum hec tria idem videanī importare. z ſic ꝗra
ſ.in prohemio gregorij.glo.alioꝝ.So.q̄ poſuit plura vo
cabula ad excludendū fraudem.z idem vult glo.prece-
dens in verbo vicarios.z nota id qō dicit glo.ſ.ibi:z forte
vſq3 ad fi. ¶ Scōo oppo.in eo qō irritat ꝗra factū.q̄dā
enī ſunt ō ꝑmiſſis que nō poſſunt irritari puta ſi baptiza
runt.vel quid ſimile per qō imprimatur character. Item
que ꝙſiſtunt in facto nō poſſunt nō fuiſſe.xxxij.q.v.ſi pau
lus.ff.de capti.in bel.ℌ.facte.Sol.vt in glo.ſ.irritat.z hoc
j.q.xij.z.xiij. ¶ Tertio opp.in eo qō remouet priuilegia
ibi:quouis priuilegio nō obſtante cum tamē nō potuerit
auctor imponere legez ſucceſſoribus.de biga.c.ij.vbi de
hoc de clec.innotuit.ad trebel.ille a quo.ℌ.tempeſtiuuz.
glo.ſ.vlti.ſoluit q̄ remanent priuilegia conceſſa non con-
cedēda. Quero in eo q̄ prohibet iſtos aſſūmi ad officia
que officia intelligūtur prohibita.glo.ergo ſoluit enume
rando quedam:z deinde generaliter dicens q̄ prohibē-
tur omnia officia eccleſiaſtice regule ſubiecta inducens
pro z contra.i.q.iij.ſaluator.ver.in nomine. Et facit pro:
qz ibi ſub nomine procuratoris enumerātur officia que
enumerat hec gl.facit ꝗra qz ibi videtur fieri diſtinctio
inter officia que cōcernunt diuina:z que ꝙcernunt tpalia
z ſic ſi hic cōprehendūt officia q̄ ꝙcernūt diuina vt eē ſa
criſtam nō debent alia intelligi ꝓhibita.dic q̄.d.c.ſalua
tor.nō obſtat:qz nō dicit qd includaī ſub vocabulo offm̄
ſed ſub vocabulo ꝓcuratoris vel defenſoris q̄ includun
tur in vbo offm̄.vñ videtur q̄ hec lr̄a cōprehendat oīa
officia quocunqz noie cenſeantur:ſiue circa diuina: ſiue
circa tēporalia. Pau.dicit q̄ nō poſſunt habere officia
ordinū ad quos trāſiuerūt:vel ēt alia ſecularia que alīs
ſunt eis prohibita.xxi.q.i.de pūtium.z hoc de officijs q̄
bus aliqua ꝑrogatiua vel certū z ſpeciale miniſterū cō
petit ēt tpale:vt economatus vicedominatus caſtaldio
natus aduocatio procuratio.d.c.ſaluator.vel q̄ poſſit eē
ſacriſta hoſtiarius elemoſynarius vl camerarius.z idē
in quacūqz alia adminiſtratiōe tpalium vel ſpiritualiuz
que ex comiſſione demādatione vel aſſumptione cōpe-
tant. Ea vero q̄ cōpetūt rōne ordinis poſſunt ꝙcernere
alīs nō poſſent diuina celebrare:nec alios actꝰ exercere
cū officia quādoqz ponanī pro actibꝰ.xxviij.q.i.iaz nūc
ꝙcludit Pau. q̄ hic intelligitur de officijs iuriſditiona
libus quibus competit aliqua prerogatiua:vel preemi-
nentia que non competit alijs illud officium nō gerenti
bus.per hoc vltimum intricatur queſtio: maxime p id
quod dixi ꝓxime i eo qō dicit Pau.dicit q̄ hic itelligit
de officijs iuriſditionalibꝰ:qz ſic itelligēdo nō prohibē-
tur iſtis oīa officia: quod voluit lr̄a lau.dicit q̄ iſti pote
rūt eſſe ꝓcuratores ſeu economi vel ſindici vel ſimiles
qz hic tm̄ interdicuntūr officia p que ſubiecti ſunt eccle-
ſiaſtice regule.d.c.ſaluator.ergo de alijs pmittitur. ¶.de
ꝓcur.maritus dicit tū q̄ vī littera contradicere i verbo
miniſtros.item.d.c.ſaluator.vbi ſub noie ꝓcuratoris cō
tinetur miniſtrator. Item qz ꝓhibetur hic ab officijs ēt
nomine aliorum z ad hec non rūdet lau. Sen.dicit q̄ iſti
prohibentur ab officijs ēt temporalibus.p ꝓallegatū vō-
bum miniſtros z p rōnem quā nunc dixi.dicēs.q̄ p hoc
non excluduntur ab officijs onerosis puta ꝓcuratorum
ſyndicoꝝ vel ſimilium eū talia ſubeant nō ad honorē vl
cōmodum:ſed onus. Item qz ēt infamis pōt eſſe procu-
rator.l.di.accedens.vbi de hoc.z ſm hoc dicit Sen. q̄
hec littera in verbo officia.dz referri ad officia ſeu loca
ſimilia precedentibus.in hoc qō.ſ.dicit de ꝓoratibꝰ z ad
miniſtrationibus vt ſit media iuxta extrema intelligaī
ar.ff.dele.i.ſi ſeruus plurium.ℌ.fin.xxiij.di.qz ſunt culpe
de appel.ſecundo requiris.z in eo qō ꝓhibet iſtos tene-
re locum alioꝝ intelligit Sen.qñ tenent locum gentium
officia honoris ar.ne prela.vices ſuas.c.i.z.ij.p hoc in-
ducit litteram ſequentem ibi:amicaꝝ cura z regimē ⁊c̄.
vult dicere q̄ cum ſubijciat de cura aiarum vbum offi-
cia nō dz intelligi generaliſſime de officijs ēt onerosis:ſz
tm̄ de officijs honerabilibus modo predicto quod defen
di poteſt vt inductum in penā non operetur cōmodum
z facit ō dico in ſeq.q.z de modis qbus ſumitur officiuz
inſtat Step.qō dic vt no. Arch.de conſue.c.i.lib.vi.

¶ Scōo quero circa id quod dixi in ꝓrima.q.ſi religio
ſus mendicans ꝓfeſſus tranſiuit ad ordinē beati Bene
dicti.an pōt aſſumi ad curā parrochialis eccleſie ſecula-
ris.videtur q̄ non p hanc litteram ibi aīaꝝ curā nec pro
ſe ⁊c̄.contrarium tz Fede.in conſilijs.clvi.dicens q̄ ħ lo
quitur de adminiſtrationibus proprij ordinis quod dic
patere ex pluribus. primo qz ceſſat cā finalis huius cle.
nam ſm eum due ſunt cauſe poſite.ſ.primo rūſo. vna i
pulſiua vt ſi religioſi libenti⁹ maneant in ordine ſuo.alia
finalis vt in ordinibus ad quos tranſeant ſtudeant ge-
tius manere.iſta ergo vltima ceſſante ceſſat conſtitutio
ceſſat autem in caſu premiſſo exquo aſſumitur ad curaz
Ad idem inducit lr̄am.ſ.proximo reſponſo in vbo ini-
bi.ſm primam pnnctationem de qua in gl.ad vbū z ꝙſti
tutiōem Benedicti.xij.de mona.c.xxxv. Et ſi dicatur q̄
monachi in ſuo monaſterio nō poſſunt habere curā: er
go nec alibi.nā monachi non debent exercere curam: ſz
pſalmis z manualibus operibus inſiſtere.xvi.q.i. ſi cu-
pis z.c.alia.z.c.placuit.ij.ō ꝙſe.di.v.nūq̄. Reſpōdet q̄ ō
rogatur illis capitulis z p.c.dictos.xvi.q.i.pro hoc eſt.ō
ſta.mona.quod dei.dicit ēt q̄ hec ꝙſtitutio penalis ē z a
iure cōi exorbitans:ergo non extendenda.ō peni.di.i.pe
ne de elec.ſtatutū lib.vi.dicit inſuper q̄ tota hec cle. log
tur vniformiter.qz iſte ver.ac ꝓoratus.venit ꝙtinuatiue
quod deſignat dictio quoqz q̄ eſt ꝙtinuatiua.vt dicit Jo.
mona.z Archi.de elec.quorundam ad fi.lib.vi.in princ.
z hic intelligitur de prioratibus z adminiſtrationibus z
cura animarum in eodem ordine vt ſic totum.c.ſit vni-
forme facit de baptiſ.maiores.ℌ. ceterum.z hec ſingula
riter not.tanꝙ ſubtilia pro quibus eſt quod dixi.ſ.proxi
mo reſponſo.ſic tamen intelligendo multum reſtringit
hec cle.ſed pro reſtrictiōe eſt quod dixi:qz penalis eſt fa
uorabilior:tamen religionibus eſſet intellectus latior p
quem cogerentur tales non egredi religionem z reperit
lap.in apoſtilla quadam ſuper hoc cōſilio dixiſſe q̄ be-
ne feciſſet.Sed.hoc non ꝙſulere:qz cōiter creditur Sriuz
z loquēdum eſt vt plures ſentiendum eſt vt pauci.vt ait
Marcus varro.dicit ēt lap.q̄ hec cle.non eſt penalis:qz
non priuat iure queſito ſm ea que no. Jo.an.de elec.c.ſi.
li.vi. ¶ Tertio quero an tales poſſint predicare:glo.er
go ibi.ſed vidi.arguit q̄ ſic.contrarium tū tz qō dic vt in
ea. Pau. dicit hoc verum de ſolemni predicatione que
ſit ex cōmiſſione z populo ꝙocato ſecus de priuata z in

ſtructiua

structiua que non est ab aliquo respuenda ar.xxiij.q.iij. si babes:sic dicit intelligi illud apostoli quod dicit seu iducit glo.q verbum dei non dz eē alligatum.z quo ad pmū modum predicandi dicit q est officium doctoris precipuum z priuilegiatuz rōne cure.de statu mona.quod dei deberet.cū ex iniuncto. z non competit rōne ordinis p se z simpliciter:sed rōne adiuncti z commissionis.xvi.q.i.adiscimus.§ hoc idem de sepul.cle.dudum.§.huiusmodi quod placet. ¶ Quarto q̄ro circa id qō dixi in.prima q.an sit tales predicant sit locus clausule decreti. de qua ibi.j.qcqd aūt gl.ergo ibi fateor.dicit q non.quod dic vt in ea. ¶ Quinto quero si tales essent theologi canoniste vel in alijs artibus periti an poterunt doctorari vel licentiari in eisdem facultatibus:¶ Paul. dicit satis videri q nō:sed si essent antea licentiati per hāc cle.non pdiderūt officium cum sit tale quod als cōpetere pōt religioso. z per hoc dicit non obstare.de hereti.vt officium. z qō ibi no.lib.vi.de quo ibi in.§.ad conscribendas.in glo.p hanc bec videntur repugnare:qō dixi.s.q.ij.qz assumi ad doctoratum nō est assumi ad officiuz alicuius cure: z vt ibi dixi prohibentur hic tantum officia illius ordinis ad qō transiuerunt. ¶ Sexto quero in eo quod prohibet istos fieri vicarios de qbus dz intelligi:dicit Paul.q indistincte: ita q non possunt esse perpetui vicarij nec tpales p hoc littera que sequitur ibi locum aliorum tenentes.z in hoc dicit Paul.q vicarius vī hr̄e dignitatē de rescrip. cle.ij.quod dic vt ibi dixi.q.xij. ¶ Septio q̄ro quare p hibentur esse vicarij.So.vt in glos.prouidit.z dixi.s. in ij.contrario q in hoc prouidit fraudi que posset fieri per missionem persone.de concess.preben.constitutus. regula quod alicui lib.vi. ¶ Octauo quero an alius religiosus qui non transiuit ad alium ordinem possit esse vicarius vel alius officialis. Paul. arguit q sic a contrario littere:quia prohibetur hic de his qui fuerunt mendicātes: ergo de alijs vī premissum.alias non esset specialis prouisio ad hoc.ij.q.vij.cū pastoralis.z quod ibi no.xvi. q.i.q vero.ibi nisi forte iubeantur ab ipsius cuitatis episcopo. Item tale officium est curatum z ordinarium.de rescrip.cle.ij.de instī.ex frequentibus.xxv.di.plectis no. de of.vica.in.c.lz.lib.vi. In contrariuz qz religiosi nō debent exire claustrum tanq̄ dediti cōtemplationi.xvi.q.i. placuit.ij.primū tz Paul.dicens sic seruari.nec ob.qtē plationis obiectio.qz tollitur ex maiori vtilitate.ij.q.vij. facta quippe.xvi.q.i.cum pro vtilitate.lv.di.priscis.i.q. i.p principalem. ¶ Nono q̄ro in eo q prohibentur isti religiosi a cura alarum:de qua cura intelligit cū sit duplex s.fori penitentialis z fori ptentiosi.de ele.dudū.ij. de of. archi.cum satis.z vtrobiqz de hoc soluit Paul.q ōvtra qz per cle.vnicam.s.de of.vica.z pro hoc qō ibi no.i glo. ij. ¶ Decimo quero an talis religiosus possit esse coadiutor. Solu. Paul.q non.qz prohibetur exercere pro se vel pro alijs. ¶ Undecimo q̄ro an alius religiosus possit esse adiutor vī q non.vxi.q.i.ō presentium. caret enim proprio velle de test.c.ij.lib.vi.p hoc qō not.de rescript. cle.ij.dicit Paul.q pōt esse coadiutor in illis officijs in qbus possz p se p̄fici z q sicut si p se proficeret regreret consensus prelati:sic z hic hoc casu:ex hoc infert q poterit esse coadiutor sacerdotis curati.item episcopi cū possint ad talia pmoueri.de elec.cle.i.de hoc de cleri.egro. c.fi.vbi idem dixit. ¶ Duodecimo q̄ro in eo q hic ē cla decreti.qd si simplr phiberet.dicit Paul.idem.s.q cōtrafacta non valerent.p hoc.C.de legi.l.non dubium.de postu.c.fi.z dic vt ibi dixi.z de hoc in.q.seq. ¶ Decimo tertio quero si mendicans transiuit ad non mendicātes sed ignoratur status eius qz putatur non fuisse mēdicās nō valebūt gesta eius si fuit prepositus cure vī officio. Paul.disputauit.qōnē q̄ incipit pagan⁹.ibi arguit p rz quod dic vt in illa.q.hic āt insistit solutioni tm̄ dicens q cū queritur an veritas preferatur opinioni qdam dicūt q regulariē p̄feratur:fallit i aliqb⁹ que casualia sunt qō tenet glo.de biga.nup.z By.ff.de aeq.here.Is qui putat deinde distinguit p longa verba z corrupta z male intelligibilia q̄ omitto:qz nec ipse approbat:rz distinguit alio modo z sic aut querimus an veritas preferaī opinioni: aut ecōtra aut opinio habeaī p veritate:aut an error cōmunis faciat ius.pmo casu preferaī veritas.viij.di.veritate.ff.de offi.p̄si.illicitas.§.veritas.C.de here.instī.si pater.s.de re iudi.cū iter. Secūdo casu cū q̄riī an opinio p̄feraī.aut ē iuris aut est hominū.si iuris habeī pro veritate.de cōcess.preben.cle.vna.in fi.z hoc casu quādoqz recipit probationē i cōtrariū.qñqz nō.ō hoc de spōsa. ts q.si aūt ē opinio hominū qd Pau. velit nō apparet z forte meus liber ē corruptus.tertio casu cū queriī an opinio habeaī p veritate z similiter.quarto casu cum q̄ritur an error cōmunis faciat ius:psequitur Pau.q̄dā nō pfecta qbus omissis in q̄stione p̄missa dicit Pau.q si religiosus predictus agit ea que spectant ad publicū offm̄ vt ē exercere iurisditionalia tanq̄ vicarius epi valent. Si vero agit qd noie suo quod ei cōpetit rōne sui iuris vt ē eligere.de elec.qō sicut.§.si aūt.z.c.perpetuo. lib.vi.nō valet:qz hic priuaī voce capituli. Lap.dicit pmū procedere in eo qō dicit Pau.valere id qō spectat ad publicū offm̄ si nescitur status eius.secus si ē notori? qz tunc non valet.in secundo casu dicit q si eligit cū alijs procedit quod dicit Pau.q non vz.secus si eligit solus qz tunc valet sicut in primo casu cum censeantur electio iuris publici.p hoc quod no.de sen.excō.si,vere.quod vltimum est notabile.tamen non est sine dubio.qz vī versari priuata vtilitas eligētis phoc qō stati.j.dico. Ad illud aūt cū q̄riī an error faciat ius dic q qñqz publica vtilitas suadet q error cōis habeaī p̄vitate z faē ius.ff.ō legi.quod non rōne.qñqz publica vtilitas non suadet p vī contra.z aut errans certat de dāno vitādo z error hī p veritate.ff.ad macedo.l.iij.C.ad mace. Xenodorus. aut certat de lucro z sibi non prodest error.ff.de heredi. instī.l.fi.de hoc.ff.de of.preto.barbarius.z per Innocē.de elec.nihil vbi dixi.z de rescrip.litteris in repetitiōe.

Ver. Ad illorum. Sp. de re. domi.c. vno in fi.Sol. vt in glo.vlti.nam ꝫ intelligiī ꝑm illud:z hic loquitur de ordinibus de quibus ibi. ¶ Quero de monacho translato ad abbatiam alterius monasterij non facta ꝓfessione in secundo qui postea renunciauit abbatie exquo themate eliciuntur quattuor dubia que prosequitur Fede .de senis.consi.v.cuius verba ponit ad litteram Jo.de lig.auctor suppresso. Ego vero posui breuiate de sta. mona. cum ad monasterium.§.abbas.in.i.q.z hoc quo ad illud dubium an remaneat monachus secundi monasterij in quo Federi.non se firmat: ego ibi teneo q sic: ex eo qz factus abbas primi per cōsequens factus fuit monachus secundi:nec desinit esse monachus: quāuis desinat esse abbas: quod dic vt ibi.z de hoc etiam dico.j.tit.i.cle.i.§. si vero questione.v.

Os. Pubes per annum deferens habitum non nouitioꝝ nō patenter distinctum ab habitu professorum intelligitur professus. ¶ No.de habitu nouitiozuz z quo ad hoc dicitur nouitius quicunqz nō professus aliter accipitur hoc v.rbum.j.cle.pri.§. sane.i.vbi de hoc in glo.idest scholasticis. ¶ Secundo no.de prescrip.annuali ibi per annuz:non est tamen proprie prescriptio: sz terminus ex cuius lapsu simul cum delatiōe habitus qs presumitur professus sic z als per annuam prestationez longo tempore continuatam presumitur debitum.ff. de vsu.l.cum de in rem|verso de censi.peruenit. ¶ Tertio no.triplicem habitus religiosi distinctionem: de hoc in glo.antepenul.z vlti.z de hac distinctione petenti:z latenti autem dico.j.q.i.z in eo quod glo.penul.dico q in ordine minorum nouitij non habent sutum capucium. dicit Lap.q vidit in regula ipsorum:q etiam nouitij aliquā-

do habent capucinum sutū cuz habitu in quo non est vis qd in facto sit. ¶ Quarto no. de ꝓfessione q̄ obligat speciali religioni in genere. de hoc in glo. lz igitur. ¶ Opp. qꝫ delatio habitus p annū nō inducat ꝓfessionē nisi quā do habitus sunt distincti. eo. ti. ex parte. vbi de hoc no. i fi. vlti. glo. ¶ glo. ij. soluit qꝫ olim ꝓcedebat ȝrium. bodie vo standū huic cle. que ponit ius nouū qō probat glo. p vbum deinceps. quod no. ad similia. probat etiā p vbuz decerniuꝰ. z p hoc etiā sol. glo. cōtrariū. c. statuimꝰ. eo. ti. vbi sufficit qualiscūqz distinctio ad hoc vt ferens habitū nouitioꝝ nō fiat professus. bodie vo dicit glo. standum huic cle. quo ad hunc casum: quod dic vt in ea vsqz ibi: ideo aūt. ¶ Scōo oppo. ad hoc qꝫ adhuc bodie stā duz sit antiqs iuribus ꝓallegatis. nā si pubes scienꝫ aut sponte respicit habitū professoꝝ distinctuz latenter tm̄ hoc sufficit vt si pseuerat triduo censeaꝫ professus. eo. ti. constitutionem. lib. vi. glo. eadem ibi: ideo autem. soluit qꝫ id quod dictū ē in proximo contrario procedit in casu huius cle. vt in eodem ȝtrario dixi. i. solū quo ad hoc vt delatio habitus latenter distincti habeatur pro delatione habitus patenter distincti quo ad inducendam professionem ex lapsu anni. secus quo ad alios casus. puta in casu. d. c. constitutionem. pro hoc quia cuz ista sit constitutio noua corrigens iura vetera nō dz extendi de elec. cum expediat lib. vi. Ex predictis no. gl. triplicez habitum nouitiorum. quod dico. ꝯ. q. i. ¶ Tertio op. ad idē eo. ti. vt clerici. vbi delatio habitus ēt multo tpe facta nō inducit professionem glo. secus sol. qꝫ hec cle. tollit cōtrarium in eo qꝫ logtur de habitu delato in aliqua religione. secus si extra vt in contrario. ¶ Quarto op. in eo qō generaliter dicit de habitu delato in aliqua religiōe z sic videtur sufficere dūmodo sit religio: etiam si non sit p sedē apostolicam approbata. contra id devo. c. vno lib. vi. glo. p sedem soluit restringendo litteram ad religionem approbatam. z idem ¶ Paul. qz in talibus multuz opatur cō stitutio ecclesie. d. c. vno. ¶ Quinto op. qꝫ delatio habitꝰ p annum non inducat ꝓfessionem. e. tit. c. ij. responso lib. vi. glo. lz soluit qꝫ quandoqz quis sumpsit habitum indistinctum post pubertatem z ꝓcedit hec cle. qñqz ante: z tunc si est tanta indistinctio qꝫ est seculares conuiuantes vtantur illo habitu lz post pubertatem per annum porrtet non est professus: vt in contrario. ¶ Sexto oppo. ad hoc: qz ℔ non requiritur nisi qꝫ p annū portet. ergo nō est vis an sumpserit ante pubertatem an postea. glo. eadem ibi nisi vsqz ibi item soluit qꝫ ista cle. dz restringi nec corrigat. c. i. eo. ti. li. vi. quod no. pro hoc quod dixi. s. ij. ȝrio. ¶ Septimo opp. qꝫ etiam p plus tps q̄ p annuz nō fiat qs ꝓfessus ex delatione habitus qō in eadem cā. c. i. ¶ So. vt in glo. lz ibi item vsqz ad fi. ¶ Quero in eo quod dixi s. in. ij. ȝtrario de triplici habitu nouicioꝝ: q sunt isti. glo. ij. ibi ex his dicit qꝫ sunt habitus distinctus indistinctus z distinctissimus. Distinctum adhuc dicit duplicem. s. p distinctionem latentē z patentē: z de distinctione patenti sunt in tex. tres modi: p calorem: p scissuram: z p formā. De latēti glo. ea. in parte ꝓcedenti exemplificat de distinctione vestiuz p personā dantē: vel locū in quo datur vel formā dationis. De habitu aūt indistincto qs dicatur de se pz qz nec latenter nec patēter est distinctio habituum nouicioꝝ: z habituum ꝓfessoꝝ. De habitu vo indistinctissimo dixi. s. in. v. contrario. Ex his cū queritur quando delatio habitus inducat ꝓfessionem. pōt distingui qō segtur. Steph. sed in effectu cōtinetur vt in ȝclusionibꝰ sequētibus quas infert glo. Prima ȝclusio: delatio p annuz habitus nouitioꝝ indistincti vel indistinctissimi vel latenter distincti si susceptus fuit ab adulto inducit ꝓfessionem. Secōa delatio habitus nouitiorum patenter distincti vel indistinctissimi vbi hoc vltimo casu fuit receptus sb impubere p lapsum anni nō inducit ꝓfessionez hoc probatur eo. titu. c. i. lib. vi. z in alijs iuribus que allegat glo. vsqz ibi: dubitaꝫ. que deinde ibi: dubitaꝫ. vsqz ad finem. ꝓsequitur id quod dixi. s. contrario. v. Ex hoc no. casum in quo distinctio z indistinctio eqpant z sic duo cō traria sunt simul. ȝ id. xxxij. q. v. si paulus. Sed dicit lau. hoc contingere: qz immoderata distinctio non ē vera distinctio: sed potius confusio quod no. ¶ Scōo q̄ro i eo quod dixi. s. q. px. in prima conclusione an sint alij casus in quibus quis intelligatur profiteri. dic qꝫ sic. z quinqz enumerat Lau. Primus qñ qs deliberate emisit votū intrandi aliquā religionē. z postea p interuallum habitū ibi suscepit ab eo qui potest icorporare illi religioni. pro hoc quod no. Inno. de frigi. fraternitatis in pri. ex hoc i fert secus esse si recipit per manum monachi vel de altari. e. ti. porrectum. q cle. vel vo. cōsuluit. Secōs si vno contextu votum emisit z solemniter habitum suscepit animo mutandi seculum. z de hoc plene constat eo. ti. cōsulti. Tertius si expresse profitetur in religionibus non mē dicantibus. e. ti. constitutōem lib. vi. Quartꝰ qñ infra annum probationis suscipit scienter habitum professoruz z portat per tres dies tunc tū obligatur solum religioni in genere. d. c. constitutionem. Quintus i casu huius cle. z hoc casu obligatur religioni i specie. quod dixi. s. i. iij. notabili. z dic Lau. qꝫ hoc est p presumptionem iuris ō qua hic que cum sit etiam de iure non recipit probationem in contrarium de spon. is qui. ¶ Tertio quero si ē consuetudo in aliquo monasterio qꝫ nō fiat expressa professio. sed solum qꝫ conuertendus in ingressu promittat i manu prelati obedientiam: Spe. de sta. mo. q. xxxvij. refert Clementē quartū dixisse qꝫ non est professus. contrarium vī tenere Inno. qui cle. vel vo. ꝙsuluit. vbi dic sufficere pro professione qꝫ sue voluntati renunciet z omnia committat voluntati abbatis. xxij. q. i. volo z. c. non dicatis: qō vī equius z anime consultius. primum tū verius quod etiam tz Lau. ī. de sta. mo. cle. i. ℣. sane. vbi dixi in. i. notabili. ¶ Quarto quero an p hanc cle. fit sublata consuetudo que erat ante ipsam in quibusdam monasterijs ꝑm quam moniales post susceptum habitum etiam post annum poterunt reddire ad seculum ante assumptionē velli. Lau. vī dicere qꝫ non. in quo tamen non loquit̄ clare dic qꝫ non est sublata. qz hoc non dic hec cle. de consti. c. i. lib. vi. z fuit rationabilis cum essent opi. ad hanc cle. de quibus dicit glo. i. ex hoc no. lau. qꝫ excusant ignorantes ius positiuū vel etiam naturale si est obfuscatuz per diuersas opiniones. pro hoc quod no. de spon. duo. c. fi. ō postu. c. vno li. vi. ¶ Quinto quero si in casu huius cle. is qui recipit habitum. fuit protestatus qꝫ nō intendebat ex delatione per annum profiteri: dicit Pau. qꝫ protestatio prodest. quod met. ca. c. i. z no. e. ti. ex parte. z in Spe. de sta. mona. ver. lxiiij. protestatio nāqz tenetur protestātem quando est super eo quod potest se habere ad vtrūqz. vt no. de lit. ꝯte. c. vno lib. vi. ¶ Opp. ad hoc qz protestatio non prodest si est contraria facto de consti. cum. ℣. de ap. sollicitudinem. de spō. tua. soluit pau. qꝫ hic nō ē ȝria: imo compatit̄ cū fcō. pōt. n. esse longa delatio habitus sine professione. xvi. q. ij. siquis incognitus. xix. q. iij. monasterijs. in qbus. c. statuitur ad ꝓfessionē tps longi anno. sed illa. c. hodie non tenent. vt no. eo. ti. ad apostolicam. in glo. i. dictum tamen est verum rōne p̄dicta: qz protestatio conseruat ius protestantis. Et ad ȝrium dic qꝫ nō semp tollitur protestatio ex eo qz ȝtraria facto: immo quādoqz rumpit factū. de condi. appo. c. fi. qō semp contingit quando protestatio dz sua substantialia. secꝰ si nō habet vt in contrarijs. quod dixi in. d. c. cū. ℣. z i eo quod dixi. xvi. q. ij. c. si qs incognitus. z. c. mōasterijs. hodie nō tenere. dicit Pau. idem forte dici posse de. c. qa i ſsulis. eo. ti. qz videmus de facto illud nō seruari: ad quod hec littera que logtur generaliter vult dicere qꝫ qz in tex. dicitur de eo q est in etate discretionis dz generaliter intelligi de discretione pubertatis quo ad quecūqz mōasteria. dic verius qꝫ dz obseruari. c. qz in insulis. in suo casu. s. in monasterijs vbi dura est congregatio: qz nō deberet

quis recipi

quis recipi ad ꝓfessionem ante annum.xviij.qr tamē nō ꝓcise seruatur dic ꝙ vz ꝓfessio in qbuscunqz religionibus facta post pubertatem.etiam ante annum .xviij. qō ibi dixi in fine. ¶ Sexto quero si ꝓtestatio est cōtra substantiam regule. Pau.prosequtur ea q̄ no.de ꝛdi.appo.c.fi.z in eo qō Jo.an.ibi tz ꝙ ꝓtestatio ꝫ substantiam rumpit matrimoniū carnale:vt ibi z non sic monachatuz: dicit Pau.idem in monachatu:qr vz arg.de matrimonio carnali ad spirituale.viij.q.i.sicut de transla.c.i.z.ij.z.iij. de spon.tue.vbi de hoc.z qr similitudo rationis est i vtroqz.nam z in matrimonio carnali contrahentes obligant in deo tantum quod cōi ꝛsensu separari non pñt. de conuer.ꝛcinga.ꝙ totum. Idem in monachatu:monachus.n. non recedit a religione nisi causa cure aiarum de sta.mona.quod dei vel transiens ad strictiorem eo.ti.lz.dicit ergo Pau.ꝙ protestatio facta abbati que habeat incorporare religioni tuetur ꝓtestantem.qr non dr voluisse obligari z potuit ab abbate recipi cui acqri dz obligatio sicut in matrimonio obligatur vxor viro z ecōuerso.z plus ēt obligatur monachus abbati:qr non hz velle.xij.q.i. non dicatis.z hoc approbo in.d.c.fi. ¶ Septimo q̄ro q̄ dicat etas discretionis. So.vt in glo.iij.quam not.in eo qō dicꝙ hoc casu malicia non supplet etatem.z in hac glos.ibi viro de hoc.xxvij.q.i.c.i.eo.ti.simus in glo.ij. ¶ Octauo quero in eo quod dicit de anno an requiratur integer So.sic vt in glo.integram.pro hoc.ff.de publica.l.vlt.ſ. quotiens. ¶ Nono quero an regratur annus ꝛtinuus: Pau.ꝙ non:sed sufficit interpellatus vt si stetit per sex mensēs in habitu.deinde extra habitum per duos vl plures:postea per alios sex in habitu:quod dic plenꝫ vt dixi eo.ti.apostolicam. ¶ Decimo quero an nouicius beneficiatus vocari debeat ad electiones in quibus vocaretur si non haberet habitum. Sen.ꝙ sic.z idem Mathe.qr retinet beneficium nec dz esse deterioris ꝛditioenis ꝓpter religionem z obligationem.regula indultuz lib.vi.de hoc eo.ti.beneficium.eo.lib. ¶ Undecimo q̄ro an ingrediens monasterium liberetur a patria potestate:quidam ꝙ non dicentes monachum transire in potestatem abbatis quo ad obedientiaz non quo ad aliud: alij contra vt no.ff.de mino.si ex causa.ſ.pomponius:qō est verius de hoc.C.de epis.z cle.deo nobis. ¶ Duodecimo quero an factus monachus ꝓpter ingratitudinē possit exheredari:videtur ꝙ non.ar.in aut.de mona.ſ. i.col.i.xix.q.ij.non liceat vbi est expressum ꝙ ob ingratitudinē p̄cedētē nō pōt exheredari. ¶ Op.ad hoc.xij.q. i.clericus.vbi dr ꝙ clerici nō debēt hre ptez hereditatis paterne cū habeant hereditatē dñi idē ea.q.cui portio z ſ.de rebus. Soluit Mathe.ꝙ illud ſm vetus testamentum quo tempore leuite habebant primitias z oblationes nec habuerunt partem possessionū:hodie vero ē ꝛsilium perfectionis de hoc de deci.tua.ij. ¶ Decimotertio quero quo ad id quod dixi in proxima.q. quid si quis professus est regulam mendicantium:dicit Mathe.ꝙ lz monasterium nō sit capax hereditatis vt possideat potest capere vt vendat ar.ff.de leg.i.cetera.ſ. si duobus. quod dic vt dixi de proba.in presentia.z pro hac pte quā ibi approbo tanquam equiorem est.ff. de leg.i. apud iulianum.ſ.fi.cum.l.ij.

¶ De statu monachorum. Rubrica.

In agro. Sil.divisit.ego tamen ꝓsequor partes aliquas simul:aliquas divisiz ſm veritatē materie. ¶ Not.de laudibus regule monachorum nigrorū de hoc in glo.iij. Et dicit Ian.ꝙ color niger qr inter ceteros est vilior z magis fuscus:nō electꝫ fuit in hac religione ad denotandum mortificationem carnis z tristem vitam quam debent in se habere huius milite professores.arg.xxvi.q.iij.quicūqz.xvi.q.i. placuit.z.c.si cupis.z dicit Laud.ꝙ niger derivatur a nubes quasi nubiger. Et ꝛm Aristo.de sensu z sensato. album z nigrum sunt duo extremi colores.z niger est vltimus de coloribus.quorum species sunt septem.sed quattuor sunt principales.albus niger citrinus z rubeus.ex his arguit Ian.ꝙ monachus albus non potest eligi in abbatem monachorum nigrorum.nec econuerso.de elec. cle.i.diuersitas enim colorꝫ diuersitatem inducit effectuum.ſ.ti.i.cle.vlti. ¶ Scōo no.ibi in vestibus.z ibi in cibis.de moribus reformandis tam in vestibus ꝙ in cibis.z quo ad cibos dic ꝙ qnqz modis excedit.de conse. di.vi.qnqz.quos ꝓsequitur Step.in quo nō expedit ista re.z dicit Lau.ꝙ totus status hominū ꝛsistit in cibis z vestibꝫ.ff.de ver.sig.victus.z q laxiora vl austeriora pre ceteris indumēta vel alimenta querit aut intēperās aut supstitiosus est.xli.di.ſ.i.z.ſ.fi.Et quo ad cibos inducit Pau.de vi.z bone.cle.a crapula.vnde hierony.venter mero estuans cito dispumat i libidinē.z vbi ebrietas ibi libido dominatur z furor.xxxv.di.venter.z nihil sic sensuū acumē operatur.nihil sic egritudinē fugat sicut moderata refectio.de conse.di.v.nihil.z ō mensu.mo.cibo. in regula Benedicti.c.xxxix.z de mensu.mo.po.ibi.idē c.xj. ¶ Tertio no.ibi excessus ꝙ excessus sonat i viciuz fallit secundum Senze.in studio ꝙ nō potest esse nimiū iuxta illud. In vicium veteri nimium fateor sine lite. Sz studium non est nimium per tempora vite de hoc de re nun.nisi.ſ.propter.sicut autem reprobatur excessus: ita commendatur modestia vt in littera.z dicit Lau.ꝙ modestia est temperantia in facto.modus in dicto.z quo ad habitum monachorum dicit ꝙ quatuor sunt notanda: vilitas:preciositas:paucitas:superfluitas vt in nullo excedatur. ¶ Quarto not. de almutijs.z dicit Pau.ꝙ sunt coopertoria capitis.de forma autem nō exprimittur.sensus tamen littere est ꝙ almutie sunt tegmentum capitis vltra capuciuz.habitus idest quod est pars habitus z si mul se tenens.z de hoc.j.in.vi.notabili. Alicubi vocātur almutie q̄dam tegmēta.i.apta ad tegendū quibus vtuntur canonici cathedralium ecclesiarum que vario modo fiunt.sed in Paduana ecclesia sunt ad modum capuciorum z fiunt de dorsis varij ex parte superiori z suffulte: z sunt de pancis varij. ¶ Quinto no.ibi de pellibus.ꝙ lz monachis vti pellibꝫ in capite quod intellige preterq̄ de vario.j.cle.se.de alijs pellibus dicit Laud.ꝙ vti possunt: vnde de pellibus cuniculorum vel agnorum vel similium possunt vti prout cōmodius habere possunt i regione illa. ¶ Sexto no.ibi caputijs |habitus contra portantes habitū superiorez scissum a caputio.z dic pau.ꝙ forte|sunt apostate z excōicati.ne cle. vel mona.ca.ij.lib. vi.quod rigidum est nec seruatur:z sufficit ꝙ apparentem habitum habeant p quem cognoscuntur esse monachi.littera tamen facit pro Pau.z tutum est ei stare.

Sed contra facit littera sequens que pmittit eos vti capetijs:z loquitur de caputijs ab habitu separatis.nā quādo sunt cum habitu non sunt capucia:sed est habitus cū caputijs. Pau.tamen intelligit ꝙ vtentur caputijs vltra caputium habitus quod tutum est vt predixi: ſz alicubi non seruatur. ¶ Septimo not.ꝙ caputia predicta debent esse scissa.de hoc in glo.apud nos:z idem'pau. ¶ Octauo no.ꝙ prohibetur monachis vti sendato seu sindone pro foderaturis.z per hoc dicit Sen.ꝙ non ꝓhibet quin alio modo possint vti vt ponendo citra collū subtus vestem.vel alibi honeste.z qr.ſ.specialiter loquutus fuit de caputijs z almutijs non videtur in illis prohiberi sendatuz:que si non fuissent specialiter notata bene comprehenderentur appellatione vestis.ff. de aur.z argen.leg.l.vestis.ſ.muliebria.z.l. argento.z.ff. de ver. ſig.vestis. ¶ Nono no.de votis.z hoc in glos.z ſm Ian.

ista.s. vti premissis non faciunt verum monachum arg. de regula.pozrectum.versus. Ampla cozona satis nigra vestis bota rotunda. Non faciunt monachum:sed mēs a crimine munda. ¶ Decimo no.de septa monasterij z hic dī territoziuz abbatis de sen.excō.cū illoz.§.si vero claustralis.vbi de hoc p Host.z ō elec.dudū.ij.p hoc qō dixi de off.ozdi.quāto. ¶ Undecimo no.ibi scapulare.ō scapulari.z dicit Paul.q scapulare ē quod tm̄ spatulas tegit z pectus z ē breue z aptum.vnde nō pstat impedimentum operibus in tm̄ vt cuculla vel flocus. ¶ Duodecimo no.q scapulare hz loco cucullc.pz ex eo q certo casu licitum est monachis vti eo solo.ex hoc dicit Laud. q si monachus vtitur scapulari solo i casu premisso quo permittitur portatio cappe cum scapulari.lz portet facīe do contra preceptum huius cle.non tamen ex hoc icidit in penam.c.ij.ne cleri.vel mona.lib.vi. ¶ Opp. in eo q prohibet monachis ornatum. nā munditia vel ornatus cōmendatur.de custo.cucha.c.vlt.vbi de hoc gl. in verbo exgsitum soluit q hic ꝓhibetur exgsitus ornatus vt i littera z nō ornatus simpliciter z in ea ibi opponit.lxiiij. di.p symoniam:z de vestibus z aliis ornamentis clericorum z aduocatoz in spe.de aduo.§.sequitur.z p Tho.secunda secunde.q.clxix.arti.i. ¶ Scōo opp.i eo q statuit monachos vti debere triplici coloze tantum:cum tm̄ i regula.c.lv.dicatur q de coloze non causent monachi.glo. hos tres soluit q non debent causari inter colozes pmissos quales sunt isti tres quos pmittendo intelligitur de alijs prohibere.z idem Paul.ar.de 2di.z demō. cuz ita legatum.xxiiij.q.ij.sane. ¶ Tertio oppo.in eo q ꝓhibet ornatum cultelli z sic vī cultellum non ornatum pmittere quem tm̄.j.ver.prefate simplr prohibet.sol. Paul. q hic pmittit cultellum ad incidendum cōmestibilia.ibi p hibet cultellum ad ferendū. ¶ Quero de itellectu littere in principio ibi:ne in agro dominico.so. vt in glo.ij. z in ea ibi in domo.z ozti 2clusum z fontē signatū.xxiiij. q.i.qm̄ ibi tua.ij.z psalmo.xxiij.i.ad Corinth.xviij.xiij.q. ij.in ecclastico z.c. vbicunqz. ¶ Scōo qro an qō hic dicit de monachis nigris habeat locū in alijs.glo.in alijs q non preterq in casu.j.eo.§.sane. ¶ Tertio qro in eo q relinqt in dispositione abbatis q monachi possint vti caputijs quāta sit abbatis potestas sup monachos lau. refert aliquos dicere q nihil est ita preceptum seu imperatū i regula Benedicti qn ad dispositiōem abbatis relaxari possit:qz beatus Benedictus dī ita ozdinasse i regula.lxxix.capitulo.ꝓ hoc.x vi.q.i.sunt nōnulli.refert alios dicere q regula seu constitutiones monachos vltra p cepta diuina:z alia cōia non obligat ad culpā:ſz tm̄ ad penā z sic in dispositiōe cuiuslibz de ozdie ēvel facere id qō sibi pcipitur in regula vel inquantū trāsgrediat̄ p illo satisfacere:quoz tm̄ opi.redarguit lau.qz ūti fruſtranē bonum obedientie quod est tertium substantiale in religione.e.ti.cum ad monasterium.facit de tempo.ozdi. ad aures.xxiij.q.i.quid culpatur. Item videtur ibi dare monachis velle ꝓtium.contra id.xij.q.i.nolo.non dicatis.ō cle. quozundam lib.vi.dicit ergo q quo ad contenta in regula que sunt precepti transgressozes voluntarij obligantur ad mortale:dic q super mutandis his que sunt in regula non habet abbas potestatem nisi quatenus in regula permittitur. ve tempo.ordi.dilectus per hec declaratur glo.apud z in ea ibi:capucio vtitur:vt per hoc videatur velle q monachi vtantur:nam ex facto abbatis alij sumunt exemplum:Stepha.xi.q.iij.precipue devoto magne.versus. Ozdo cucullatus poterit tunc esse beatus. Si bibat flumen:si discat amare legumen. Sed quidam sepe fabas spernit pro piscibus abbas. Consimiles mozes cupiunt retinere minozes. ¶ Quarto quero in quod inver.rursus.disponit respectu cōgregationis.xij. monachozum:quid si pauciozes.puta quinqz vel sex.dicit lau.q habet adhuc locum quod hic dicitur q abbas vel prioz portabit floccū. ¶ Od.ad hoc.j.v.i alijs So. Lau.q ibi qñqz sunt plures nō p modum 2uentus: sed associationis:que solutio vī contraria littere in alio ver. in alijs ibi nō est tanta 2gregatio:z sic p̄supponit q erat aliqua cōgregatio:z hoc tenendo qō magis 2sonat littere.ratio est:qz vbi ē maioz congregatio puta.xij. vel plurimum:maioz arctitudo vestis ꝓter exemplum aliozuz seruanda ē. ¶ Quinto qro de intellectu lr̄e in v.in alijs Lau.exponit in alijs q̄ in his,i quibus nō ē certus numerus vel ibi non sunt soliti portare floccū: z p̄m hoc fiet relatio ad versuz. Rursus ēt in eo q dicit de abbate vel pore:z erit sensus q vbi non sunt soliti portare floccum: ēt abbas vel prioz poterunt portare cucullā clausaz.vel ꝑz laud. faciendo relationem ad proxima:z exponendo in alijs.s.monachis claustralibus ō quibus loquit̄.s.v.monachi vero erit sensus q vbi nō est tanta cōgregatio monachi claustrales poterunt oferre cucullas clausas.prioz autem z abbas non intelliguntur inclusi i hoc versu. Sen.dicit q verioz ē expositio ꝓma.quod placet aperteni colligitur ex lr̄a in eo qō aduersatur p̄cedenti q̄ loqt̄ vbi est 2gregatio.xij.monachoruz aut supza.quo casu p oz z abbas portāt floccum.deinde dicit in alijs monasterijs vbi non ē tanta 2gregatio sufficeret q portēt cucullas clausas:z sic opz intelligi ēt de abbate vel prioze: alʒ illa verba vbi nō est tanta congregatio inepte ponerenē si relatio fieret tantuz aduersuz monachi. ¶ Sexto quero in eo qō dixi.s.xij.notabili ō scapulari: qd de mōacho facto epō q dimisso,ꝓrio habitu vel super ipsum portat rochetū.i.illā camisiā albā quā portāt epi:an incurrit penā.c.ij.ne cle.vel mo.li.vi.dic q sic:qz talis habit9 eis nō lz.ō vi.z ho.cle.clerici.nec in hoc ē absolutus a regula.vt no.lau.de censi.cle.ad nostrum:vbi dico in prin.q.ij.

§. Sane. No.illa verba omnes z singuli z dicit Paul.q addituz fuit z singuli ad cautellam:ne friuola occasione aliqui dicerent sub vniuersali vocabulo singulares personas non cōprehendi tāq aliud sit vniuersitas aliud singuli.xij.q.ij.manumittitur vel dicerentur se non teneri si essent iusta causa excusati quidam eozum vt sic aliquibus impeditis omnes excusarentur: tamen etiam si non esset verbum z singuli. ex mente comprehenderentur singuli. etiam singulariter considerati. ¶ Secundo not.q ex causa possunt monachi abstinere a communione eucharistie. pro hoc de peni.omnis.z cum subest causa bene est vt abstineant:alias iudicium sibi manducarent de 2se.di.ij.timoze z hoc donec reddant se habiles abstinendo a peccato ꝓter qō erāt inhabiles:z ad hoc cōpelli pōt de 2se.dis.ij.z si non frequentius:z.c.siquis. ¶ Oppo.in eo q singulis mensibus pcipitur monachis vt cōmunicent cū alʒ pceptū sit solū semel in anno.de peni.omnis. So illud in laicis vt dicit glo.ij.z in hoc standuz.c.omnis.vbi dicitur q saltem semel in anno debet qlibet cōfiteri z cōmunicare.z dicit q laici cōfitebunt suo curato.d.c.omnis.sed ēt epo possunt 2fiteri etiam inuito curato vt no. Archi.xi.q.iij. qui resistit:in monachis aūt dic q hoc quod debeant cōfiteri z cōicare omni mense inducit hec cle.,ꝓter rōnem de qua in ea glo.ex hoc no.q papa hz potestatē disponē di sup sacramentis:quōdam enim dispositū fuit q saltez ter in anno cōmunicarēt de 2se.di.ij.z si nō frequentius postea fuit dispositū q saltē semel.d.c.omnis.z alit quo ad monachos disponitur hic.ex hoc inferunt aliqui q papa posset omnino tollere sacramēta. quod dicit Lau. non esse verum:licet possit aliqua circa ipsa de nouo ozdinare.de hoc de peni.di.v.in summa. ¶ Scōo op.ad idem qz saltem tpe generalis interdicti debēt monachi abstinere a cōione de spon.non est.de peni. quod in te. de sen.ex.rūso:z eo.ti.alma.§. quia vero.z.§. adijcimus z.§.in festiuitatibus z.§.ceteris lib.vi.So.Lau. stando 3rio dicens q licet semp cōmunicent singulis mensib9 hoc tm̄ fallit tpe interdicti vt i 3rijs. ¶ Quero qualiter

cōputabuntur

computabuntur menses hoc casu. Ben. arguit q̄ cū hic agatur de anime fauore cōputabūt̄ p quattuor ebdomadas ꝑm cōem vulgi opinionē. de hoc de sup. neg. ꝓla. lz. dic q̄ cōputabuntur eo mō quo dī in gl. de elec. quā fit li. vi. ¶ Scōo quero siqs bz propositum ꝓfitendi z preuētus morte non ꝓfitetur. dicit Hath. q̄ audiuit ab arch. q̄ non ex hoc erit dānatus. z hoc dūmodo moriatur ꝓfitus. de pe. di. i. §. i. ver. petrus. p hoc q3 sacr̄m penitentie nō est precise necessitatis. z sufficit q̄ nō ꝓtēnatur. vt no. de transac. veniens. p hoc de peni. di. v. in sūma. ¶ Tertio quero an quo ad alios monachos q̄ nigros procedat quod hic dicit de ꝓfessione z cōmunione. glo. ij. dicit sub dubio q̄ sic. Pau. dicit hoc sine dubio dicens q̄ hec interpretatio est honesta z expediens. Step. dicit q̄ lz hoc sit honestum: tū si non seruent hāc constitutionē nō peccant dūmodo seruent. c. omnis vtriusq3 ve peni. ꝑmum cōmunius. lz. n. hec constitutio principaliter disponat de monachis nigris: tamen z in alijs locū bz quo ad hunc §. vt no. s̄. ea. cle. in glos. iiij. vbi dixi. q. ij. ¶ Quarto q̄ro an quod dicit de monachis locum habeat in monialib⁹. Lap. q̄ sic. q3 masculinum concipit femininum. xvij. q. iiij. siquis suadente. de elec. generali. li. vi. qō dixi ō elec. cle. i. q. i. z tribus sequētibus. ¶ Quinto q̄ro si ꝑma dñica mensis occurrit festum solemne puta resurrectionis glos. non puto dicit q̄ non p hoc obmittitur cōio. z idem Pau. nam quanto maior est solēnitas tanto studiosius disciplina regularis est obseruanda. e. t. cū ad monasterium. §. in refectorio. facit de obserua. ieiu. c. fi. ¶ Sexto quero si contingat monachum non esse in monasterio ꝑma dominica mensis an tenebitur cōicare: Ben. q̄ non: propter verbum in monasterijs. q3 non repetit q̄. s̄. e. §. dixit tam in monasterijs q̄ extra. q̄ verba ponit respectu confessionis: z est ratio diuersitatis: q3 plus est necessaria confessio que est pars penitentie ꝓpter pronitatez ad peccandum q̄ cōmunio sine qua quis saluus esse potest p hoc quod no. de transac. veniens ꝑm eum. hec rō vltia non vrget. nam vt dixi. s̄. q. ij. etiam sine penitentia quis potest saluari: dūmodo non contemnat vera est autez rō precedens q̄ plus necessaria ē ꝓfessio q̄ ē ps penitentie.

§. Regula. Habet duo dicta secūdum ibi: no uitijs iuniores, als minores. Bē. qui exponit. i. scholares seu seruitores ecclesie de fo. cōpe. nullus. z minores. i. nōdū i regula expertos seu instructos. ¶ No. de regula exponēda vulgariter: quod fit ad plenam eius notitiam. sic z alibi statuitur q̄ lex per ꝓsequentiam litterarum. i. fine aliqua abbreuiatura scribatur. C. de vete. iur. enu. l. i. in fin. Ex hoc infert Paul. ad examinationem testiuz quibus capitula debent legi vulgariter si non intelligunt litteraliter z debent eis exponi de verbo ad verbum. vt not. in Spec. de teste. §. nūc tractadum post prin. ¶ Secundo no. q̄ ignorātia grāmatice nō repellit quēm a monachatu. quod singularit̄ not. putat tamen Step. q̄ repellatur a canonicatu ecclesie cathedralis. ar. de eta. z qualita. c. fi. de consang. z affi. c. i. de rescrip. statutum. §. i. z. c. si eo tempore. lib. vi. vbi de hoc per Archi. ¶ Opp. q̄ nō sit opus instruere monachos in diuinis officijs. xvi. q. i. alia z. c. legi. soluit Pau. q̄ illa procedebant olim cuz monachi erāt layci z illiterati. hodie secus vnde debent instrui in diuinis officijs vt hic. ¶ Quero si in monasterio non sunt litterati: an necesse erit regulam vulgariter exponi. glo. vbi ergo dicit q̄ nō idem Ben. ar. de iusti. z iur. §. his igitur. ¶ Secundo q̄ro de intellectu verbi nouitijs. So. vt in glo. idest z i ea ibi professi nam in eis subest maior ratio. ¶ Tertio q̄ro de intellectu verbi fidelis. So. vt in glos. pennl. z dicunt idem Benz. z lau. q̄ debet esse fidelis. i. catholicus ne ob suam infidelem sanctam corrumpat discipulorum vitam. z eius instructio cōtemnatur. iij. q. vij. §. porro ad fi. z. c. iudices. Itez fidelis per diligentiaz z eloquentiaz seu doctrinaz. ar. ff. de dona. l. aquilius.

§. Porrogarenas. Vulgare gallicorum dicuntur a guardia seu custodia q̄ fit ibi de alijs. quo casu. i. in quibus casibus cū sint multi. vel quo casu. s. cuiuslibet p̄ missor: Benze. z dic quo casu. s. qñ habent saltus vinaria vel garenas vel ius venandi in alienis. Pau. no. differentiā inter venationes z aucupationes. de hoc in glo. ij. z dicit Laud. q̄ est z aliud genus venationis quo vtūtur ioculatores q per adulationes acqrunt munera a potentibus. lxxxvij. di. donare. z. c. venatoribus. ¶ Scōo no. q̄ non lz monachis interesse venationi vel aucupationi sicut nō licet eis venari vel aucupari: rō ꝑm Laud. q3 exhibendo pñtiam quodāmodo ꝓsentiunt. de excess. prela. ex litteris. de bap. cle. pñti. vbi de hoc. Ex hoc arguit Lau. q̄ clerici non debent interesse ludis ostentationib⁹ duellis: executionibus damnatorum ad mortem clādestinis matrimonijs z alijs voluptuosis seu alijs inhumanis actibus laicorum. ar. C. de epis. z cle. aut. interdicimus. ne cle. vel mona. sniaz. z ō hoc. j. qōne. iij. ¶ Tertio no. alternatiuam ibi aut canes. ex qua colligit Pau. q̄ non licet monachis habere canes vel aues venaticos etiam si eis nō vtantur. concor. de censi. apostolus. de cele. mis. cle. i. ¶ Quarto no. q̄ dñs tenet̄ de facto familie de hoc in glo. tenetur z qui sint familiares. no. de testi. in litteris ō ver. sig. sicut. lib. vi. z hoc no. Lau. ꝑ eos q̄ per sam familiam tenetur: q3 si qd mali ꝓpetrabitur p ipam ipsi tenentur nec audientur allegātes ignorantiam. potuerunt enim cogitare illud euenire posse. ar. ij. q. vij. negligere de symo. lz i ꝑn. z dic paul. q̄ hic ꝓhibēt familiares tenere canes venaticos vt oñdat̄ honestas dñor̄ ex psona familiarium: z ne cōsequantur dñi ex psona familiarium q̄ ō p se non possunt. z in hanc glo. ibi cum ad sedē de sponsa. non est. ¶ Quinto no. casum in quo lz p aliuz quod non p se. possunt enim monachi per alios venari i casu de quo in hoc v̄. in fi. z ꝓhibetur ipsis psonalis interessentia ne intersint secularibus negocijs. xi. q. i. te quidē ne celeri. vel mona. per totum. ¶ Oppo. ad hoc q̄ imo eo casu quo monachi habet venationes possint ēt per se exercere. vt no. Hosti. de cle. ve. c. ij. So. vt in glo. reprobat. ¶ Quero quotuplex est venatio dic q̄ duplex p ea que dixi. s̄. in primo notabili z plenius dicit Hath. q̄ q̄dam est venatio oppressiua: quedam arenaria: quedā saltuosa. De oppressiua. vi. di. §. vlti. z illa est illicita. De arenaria. ff. de postu. l. i. §. idem senatus. lxxxvi. di. qui venatoribus. cum duobus seq. De saltuosa q̄ fit in siluis z saltibus dicit Hath. q̄ illicita est ex tpe: v t in quadragesima z tpe ieiuniorum nisi in necessitate. xxiij. q. viij. si nulla lxxxvi. amputatis. Est etiam illicita ex personis. s. religiosorum vt ħ z clericorum. xxxiij. di. quorūdam. laicis vero licita ob necessitatem viuendi nō ob voluptatem. ponere autem laqueos z rethia sine strepitu z clamore z canib⁹ licet clericis de conse. di. v. nunq̄ de hoc. lxxxvi. di. q venatoribus. sed nō religiosis vt hic. Item lz quādoq3 clericis cā recreationis venari. vt no. Inno. de elec. dudum ij. ¶ Secundo quero quare licet clericis piscari z nō venari: dicit Hathe. q̄ ideo q3 piscatio fit fine clamore venatio nō. vel q3 maior delectatio in venatione q̄ in piscatione: z ideo in venatione nihil potest de diuinis cogitari. de hoc. lxxxvi. di. esau. z per Hostien. in summa de cle. vena. §. que z quibus ver. vtilitatis z seq. ¶ Tertio quero in eo quod. s̄. dixi in secundo notabili de presentia personali non exhibenda per clericos in duellis: an sola presentia exhibita in duellis inducat irregularitatē si mors inde secuta ē. Dicit Laud. videri q̄ si clericus venit causa associandi alterum de pugnatoribus z in animo gerit quantum in se est de fauendo ei quem associat irregularis fit. de homi. sicut. §. illi. z. §. clericos. sola autem nuda presentia non facit eum irregularem licz peccet. vt no. in cle. ne cle. vel mona. sententiam.

§. Siquis. Premissoꝝ omnium supradictorum de ꝯbus puniri debent ꝛiñ facientes ꝑm regulares disciplinaꝫ: vt j. segtur Mathe. ¶ Mo. de temeritate punienda. ne cle. vel mo. c. ij. li. vi. ꝛ credit Lau. illum dici temerariuꝫ q̃ scienter ꝛ ex ꝓposito ꝛ sine cā rōnabili aliqd de ꝓhibitis facit: vel precepta cum põt facere negligit. ar. xvij. q. iij. ſiqs suadēte. ò sen. excō. c. i. ꝛ. c. quante. ¶ Scòo no. de regulari disciplina: ꝛ dr̃ regularis illa q̃ ꝯtinetur in regula vt dicit glo. i. ꝛ cessante regula succedit pena arbitraria. de off. dele. de cau sis. ¶ Tertio no. de subtelaribus corrigiatis: ꝛ dic pau. ꝙ corrigie ponuntur ad ligandum: ꝛ facit ꝑm euꝫ contra illos q̃ corrigias ponunt solū ad apparentiā vt cū botto nibus vel bulis eos ligant. hoc enim non est de mēte huius ꝙstitutionis: alias tales corrigie ponerentur supflue: oēꝫ autez superfluitatem hec constitutio prohibet: vt pz in principio. ꝛ procedit hoc nisi portet estiuales: q̃ tunc ad istos nō tenentur. s. in prin. in ver. estiualibus. vbi datur eis optio. Pau. ¶ Quarto not. differentiā inter administrationem ꝛ ecclesiasticum beneficium quod dico j. q. iij. ¶ Quero qd importet hec pena in eo ꝙ sunt suspensi a collatiōe. dic ꝙ illud qō verba sonant: vñ ꝑm Ian. non sunt suspensi a susceptione beneficij. simile de cle. ex cō. c. fi. ꝛ sic interim gaudebant suis beneficijs ꝛ poterūt alia acqrere: carent tñ ꝑ annum hoc fructu q̃ est conferre cum etiā collatio sit fructus. no. de in inte. resti. c. ij. ꝛ hoc ꝓpter suspensionē de qua hic. ¶ Secundo quero an isti suspensi a collatione si cōferunt efficiantur irregulares: Lau. ꝛ Gen. ꝙ non: qz hec non est talis suspensio q̃ a clue procedat. sed est q̃dam subtractio fructuū beneficij. p parte: vt in ꝓprima. q. simile de eta. ꝛ quali. cle. vt hi q. pro hoc quod no. Inno. de renun. nisi in gl. irregularis in fi. ¶ Tertio quero in eo quod dixi in. iiij. not. que differentia est inter beneficium ꝛ administrationem Go. administratio non importat titulū beneficij: sed beneficiuꝫ sic ꝛ dicit Laud. ꝙ ꝑ administratione debemus intelligere ꝓceptionem tpalium fructuū: nō aūt spūalium officioꝝ: ꝛ sic pena ista ꝙsideret ꝑm precedentes ꝛ sequentes: ar. ff. de leg. i. si seruus pluriū. §. fi. de ap. secundo regris: que tñ tendunt ad subtractionem obuentionū: ꝛ sic tanquā odiose debent restringi. de peni. di. i. pene. alias si papa i tellexisset de spūali officio administrationis. vt si ē cantor a cantoria. vel Archidiaconus a suo spirituali officio hoc exꝓssisset. sicut exprimit de solu. c. ij. in fi. ꝑ hoc qō no. de elec. cuꝫ in cunctis. §. clerici. dicit etiam Ian. ꝙ hoc quod dixi de administratione temporalium optime locum sibi vēdicat in monachis albis ꝛ hospitalarijs ꝛ similibus q̃ hñt vt in pluribus gr̃as in ꝯbus nihil spūalitatis ē: sz tpalia tm̃. Iz ibi bñqz sint capelle ꝛ oratoria in q̃ bus audiūt diuina. nā ꝓp hoc nō accrescit eis aliqd spūalitatis cum sint ibi ꝑ modum accessorij ꝛ cum vniuersitate vendi possunt. de censi. auctoritate de iurepa. ex litteris. ¶ Quarto quero an hoc quod dicit de inhabilitate ad beneficium procedat quo ad quodlibet beneficiuꝫ dic ꝙ sic. vnde ꝑm Paul. ꝓcedit in curato ꝛ non curato facit qō no. de elec. vt circa lib. vi. ò ep̃atu. tñ arguit paul. ꝙ nō cōprehendatur: qz noie beneficiorum nō cōprehēditur. de excess. ꝓla. dilectus est enim culmen dignitatuꝫ de ꝓben. venerabilis. cum olim. ¶ Contrariū tamē tz. qz si idignus ē minori forti⁹ maiori. de elec. cū in cūctis. ꝛ qō no. e. tit. scriptum. xij. di. nos ꝙsuetudinem. Et in hoc dic Lau. ꝙ in quibuscūqz rebus cōsistat beneficiū exquo ē ò dicatum censet bñficiuꝫ ecclasticum. i. q. iij. saluator. de excep. cū venerabilis i fi. vñ dicit ꝙ in lra ibi administratione ꝛ beneficiū. ē iculcatio verboꝝ poti⁹ q̃ diuersitas qō ꝓcedit capiēdo bñficiū large: sz capiēdo stricte cū differant administratio ꝛ bñficiū. vt dixi in ꝓprima. q. nō ē inculcatio: sz diuersitatis. ¶ Quinto qro si talis ihabilitatus ad bñficiū suscipit bñficiū an erit irregularis Lau. ꝙ nō: cū hec ihabilitatio nō ꝓcedat a clue. ꝑ hoc qō dixi s. q. ij. collatio tñ non tz nec facit fructus suos ꝛ alꝫ tāq̃ transgressoꝛ puniri põt. ar. iiij. di. deniqz. de cle. excō. postulastis de elec. cōmissa. li. vi. ¶ Sexto quero si habebant administrationem tpe suspensionis ꝛ durāte suspēsione intra annum reuocantur ad claustrum: an erit locꝰ alteri pene q̃ sint inhabiles: Paul. ꝙ non: sufficit enim ꝙ ab initio fuerunt capaces suspensionis qō innuit verbum obtinet. s. tpe talis delicti. ¶ Septimo quero quā to tempoze durat inhabilitas predicta. Pau. ꝙ ꝑpetuo cū tps non adijciatur. ꝑ hoc qō no. de re. eccle. nō ali. cle. i. ꝛ in hoc vī scriptura esse corrupta: exprimitur enim i littera tempus anni ꝛ sic ꝑ annuꝫ tantuꝫ durat.

Ver. Si qui. Quero an sup inhabilitate de qua hic posset eps dispensare: Pau. ꝙ sic. cum hoc sit minus adulterio in quo dispēsat de iudi. at si clerici: ꝛ in Spe. ti. ij. §. nūc de eꝑorum. ò. verum vt tanta. Contrarium vī notari. j. de here. cle. i. i gl. de dispensatione. ꝛ hoc exquo pena ista est ad tēpus determinatuꝫ vt ibi no. quod videtur verius. ꝛ de hoc ò tē po. ordi. dilectus per Inno.

§. Abbate. Nota ibi cuꝫ consilio ꝛ assensu ꝙ quando collatio spectat ad aliquē de iure deuoluto dz facere cum consensu capituli. qō dicunt Gen. ꝛ Mathe. procedere quādo de maiori prelato ad minorem deuoluit vt hic. Idem tamē dicit Mathe. et ecōuerso qñ de minori ad maiorez. de his que fi. a ꝓla. nouit ꝙto. nisi qñ de capitulo cathedrali ad epm deuolui tur. de hoc de ele. ne ꝓ defectu. ¶ Scòo no. ex hoc ꝙ collatio spectat de iure cōi ad prelatū cū consensu sui capituli. ꝑ hoc de his que fi. a prela. ea nosciť. qō dicit paul. veruꝫ in casu isto. s. qñ ad priorez claustralē fit deuolutio vt hic: alꝫ ꝑm eū collatio beneficioꝝ spectat ad prelatū ꝛ capitulū: de hoc dixi de elec. cum ecclesia. vbi tenui ꝙ de iure cōi spectat ad ꝓlatuꝫ cū ꝯsilio capituli. ¶ Q. ꝙ nō fiat deuolutio ad priorez claustralez suspenso abbate sed ꝓcedatur vt dr̃. ne se. vacā. c. vno lib. vi. Glo. stat ꝯrario dicens illud generale fallit hic. qō dic vt in se. q. ¶ Quero an ꝓpter negligentiam prelati collegiate vel ꝯuentualis ecclesie deuoluatur collatio seu ꝓsentatio ad collegiū seu ꝯuentuꝫ: vī ꝙ sic ꝑ hanc cle. qō videtur tenere Lap. Cōtrariuꝫ tz Lau. ħ de sup. neg. prela. cle. vna. ad hāc litteram rñdet vt dixi in precedenti ꝯrario ꝙ spālem ꝓuisionem ꝯtinet nec dz extendi. ar. de ꝓui. sane. nec bene arguitur de suspensione ad negligentiā. de ꝯcess. ꝓben. qz diuersitatem. sicut nec de morte ciuili ad naturalē. xvi. q. i. placuit. vel tenendo ꝙ hec lra ponat regulā. ad cle. vnaꝫ de sup. neg. prela. quevī obstare. dicit Lau. ꝙ ibi collatio spectabat ad ꝓlatū ꝛ ꝯuentū simul. ideo fit deuolutio ad dioceſanū. de ꝯcess. ꝓben. postulastis. Cōcludit tñ Lau. ꝙ hic spāle in hoc ꝙ deuolutio fit de abbate ad cōuentū qō placet. nec obstat. c. vnicū. ne se. va. de quo in ꝓxio ꝛio. ¶ Scòo qro an mortuo abbate tota eius administratio spūalis ꝛ tpalis trāseat ad ꝯuētū: vī ꝙ sic. ò ꝙsuetū dilectus. in pn̄. vbi de hoc. ꝛ de resti. in integ. c. ij. vbi de hoc. de regu. c. vno. lib. vi. quod tz Lau. dicens sic seruari de facto exceptis tñ spālib⁹ casibus q̃ vacāte monasterio ꝓhibent exerceri. sicut alienare. litigare. beneficia q̃ ad solū ꝓlatum spectant cōferre. ꝛ similia. ne se. vacan. ꝑ totū. ¶ Tertio qro an sicut fit deuolutio ad cōuentū de collatione beneficiorum. ita etiam deuoluatur reuocatio ad claustrum si talis est beneficiorum conditio: ꝛ sic qō habetur de sup. neg. prela. quia regulares. Pau. dicit satis videri ꝙ sic. ar. xvi. q. iij. visis. qz hic deuoluit collatio non tm̃ in illa vacatione. sed toto tpe anni vel biennij quo durat suspensio. vt in ver. precedenti. ꝓ hoc qō no. de renū. c. vlti. in glo. ij. ¶ Quarto quero si in cōuentu nō est prior claustralis ad quem fiet deuolutio de qua hic dicit. Lap. ꝙ ad ꝓlatū maiorem post abbatez vt in ꝙstitutionib⁹ Benedicti. xij. sup ordine mōachorū nigroꝝ beati Bñdicti sub Rica ò mutuis ac vēditionib⁹

circa fi.

eirca fi. ¶ Sexto quero si nullus est prelatus post abbatez.dicit Lap.q fiet deuolutio ad eum qui est maior i ordine vel antiquitate de maio.z obe.c.i.

§. Quia vero. Nota ad id de quo in glos.i. z in ea ibi.§.clericos.vbi arguit cõtra clericos z alios religiosos existentes in curijs pncipuz qui eos inflamant ztra ecclesias z prelatos.z cõcordat de homici.sicut.§.q vero. ¶ Secõdo no.q lz principiuz huius cle.locuz habeat in monachis nigris tm̃ de quo.§.ea.cle.in prin.in.iiij.glo.tamẽ quo ad hunc.§. locũ hz in canonicis regularibus de hoc.j.glo.iiij. ¶ Tertio no.ibi:fingentes q fictio reprobatur qõ pcedit de mala.secus de bona qõ me.cau.c.i.vbi de hoc. ¶ Quarto no. ex hoc q cessantẽ fictione possunt esse extra monasteriũ. si.n.nõ possunt morari i suo possunt ad aliud trãsire.vij. q.i.pastoralis.ar.de regula.c.vlt. ¶ Quinto no.q lz monachis discurrere per curias pncipum.de hoc in glos.in ver.curias.quaz singulariter no.quo ad abusiones quas enumerat:dicit Pau.q isti discurrentes veniunt cõtra etimologiã monachatus.xvi.q.i.legi. repugnat enim eis esse in curijs:etiã si sint tanq̃ officiales.ea.q. ò presentiũ ne cle.vel mo.c.ij. ¶ Sexto no.q monachis põt assignari certa pensio vel subuentio vt in littera. Et ꝑm Laud. hec cadunt in monachis habentibus administratiõem. ò rescrip.cũ dilecta.ò symo.cũ essent als nõ: qz qõ est cõis vtilitatis proprijs cuiusq̃ vsibus applicari nõ dz.de preben.rõ.vitanda ergo ẽ talis pensio in monasterijs ad euitanduz vicium ꝓprij qõ est vnum de substantialibus regule.de sta.mo.cum ad monasterium.versus.Nil ꝓprij̃ sit vicium cõia queqz.Sic logmur: sed nõ fruimus cõibus eque. ¶ Septimo no.contra conspirãtes z tales repelluntur ab accusatione z testimonio prelatorum: de re iudi.cum.§.z.A.de symo.lz.z.c.seq.xi.q.i.coniurationuz z.c.seq.iiij.q.iij.conspiratores.z de hoc per Archi.ò ver. sig.c.ij.dixi de iudi.exhibita. ¶ Octauo no.ztra proditores:z dicit Pau.q proditor est ille qui secreta sibi cõmissa revelat.de peni.di.vi.sacerdos de peni.z remis.ois z qui prelatoruz culpã publicat.ij.q.vij.§.de his.alij modi notantur.xlvi.di.clericus.dicit tamẽ Paul.q hic isti dicebant prelatos ꝓditores z nõ aliter ꝓdebãt:z hoc crimen vt dicit Gen.reputatur grauissimuz.ff.ad.l.iuliam maie.eius.de penis si qs.§.transfuge.ò capti.z postli.re. postliminij.§.trãsfuge.de re mili.omne delictuz.§. exploratores. ¶ Nono no.cõtra illos qui falsa imponunt crimina ꝓlatis:z dicit Lan.q ꝑm leges sunt capite puniendi ex quo aduersus presidez felloniam cõmittunt.ff.ò re iudi.omne delictũ.primo responso.ꝑm canones aũt sunt officio z beneficio priuandi perpetuo ex eo solo q prelatos trahunt ad potestatem secularem ꝑm aliquos.lz glo. ztra.de fo.cõpe.si diligenti.z de excess.prela.grauis.quia nõ sufficit solũ quentio facta corã seculari nisi agens ꝓstat.vt no.in.d.c.qõ est,equs.z de hoc dixi in.d.c.si diligẽti. ¶ Decimo no.ꝫ eos qui ꝓcurãt ꝓlatos capi.simile ò penis felicis li.vi.z cle.si qs suadẽte.c.tit. ¶ Undecimo no.ꝫ procurantes monasteria cõburi:z tales z ipsi ẽt cõburẽtes sunt excõicati de sen.excõ.cõquesti.xi.q.iij.cano. xij.q.ij.cum deuotissimã.xvij.q.iiij.oẽs.z post denunciationez absoluuntur a solo papa.d.c.cõquesti. ¶ Duodecimo no.q habentes administrationez nõ subijciunt penis huius.§.de hoc in glo.illos.z in ea.ibi cuz deputati.z de sideiuss.qõ quibusdã. ¶ Decimotertio not.casum in quo reqritur licentia specialis.de hoc in glo.generalis. z plus opaz spẽs q̃ genus.alibi eꝫ.de offi.ordi.si sacerdos vbi de hoc. ¶ Decimoquarto no.casum in quo incurritur excõicatio ipso facto. ¶ Decimoquinto no.q ꝓlati debent ꝓhibere religiosos a discursu. z dicit Gen.q debẽt eos revocare ad claustrum quod facere possunt vendicãdo eos adiecta causa de iure canonico.ff.de rei vend.l.i. §.per hãc. Et ex hoc qõ precipiẽ prelatis districte q hoc faciãt. dicit Gen.q negligentes grauiter peccãt. de hoc de eta.z quali.cle.i.vbi dixi.q. viij.z.ix. ¶ Decimosexto no.q cõmendatur seueritas ibi seuere.qõ tamẽ itellige sine nimio excessu:qz nimia correctio zc̃.xlv.di.cũz beatus.z posset appellari si modus excedit.de appel.de ꝓre. ¶ Quero in eo q prohibetur mõachis ingredi monasteria an ex causa possint eijci de monasterio:dicit Mathe.q ꝑ quocũqz crie nõ dz monachus eijci:sed in carceribus monasterij detineri.xxvij.q.i. ipudicus.z.c. si qs sacro.z i hoc no.de ipo mõasterio qõ dz carcer monachis malis:bonis autẽ suaue iugũ.de hoc in glo.i verbo suaui.quã singulariter not. ¶ Secõdo q̃ro si deponit monachꝰ an ex hoc eijciet de mõasterio:Mathe.q nõ: z hoc opabit depositio:qz nõ recipiet ꝓbendã i monasterio:nec habebit vocẽ in capło:monachus tñ remanebit vt no.Inno.de symo.dilectus.vnde nõ poterit stare extra monasteriũ.xvi.q.i.placuit. ¶ Tertio q̃ro si abbas z monachi expellũt monachũ de monasterio sine cã:an poterũt retinere bona q̃ bona monachus ztulit monasterio:Mathe.q nõ.ꝑ.l.fi.C.de revo.dona.z.ff.ꝑ derelicto.l.fi.de langui.expo.c.vno.dicit Mathe.q debẽt cuz recipe.de regula.c. fi. z si nolũt h̃ facere diocesanus eũ ponet in alio monasterio z illud habebit bona de renun. c.iij.z de epis.audiẽ.aut.si captini. ¶ Quarto quero an monachus expulsus de monasterio possit petete victuz dicit Mathe.q si ei deneganꝫ victualia põt super his agere z restitutionẽ petere.de rescrip.cũ dilecta.ò accu. cũ olim.tñ restituit potius officio iudicis q̃ in re actionis:nõ.n.potest habere actionẽ noie ꝓprio cũ nõ habeat ꝓprium.xij.q.i.nõ dicatis.nec etiã põt agere noie monasterij: qz monasteriũ nõ est spoliatũ.dicit tñ Mathe.q monachus põt petere se restitui salua ordinis disciplia: nõ aũt põt petere q restituatur ad prioratuz vel obediẽtiariaz:sibi tamẽ licet accipere de bonis mõasterij si abbas ei denegat expẽsas.de hoc in.d.c.cũ oliz. ¶ Quinto q̃ro si aliquis romanus fecit se monachũ capue:dicit Mathe.q monasteriũ qõ est ingressus habebit bona eius:qz bona sequũtur psonaz.xvi.q.vi.dẽ lapsis.de cle. ꝯiuga.quod ad te.z in hoc nõ videt qõ habere dubium: nisi dicamus q ꝑ pus erat monachus monasterij romãi z tũc an secũ trãseant bona qñ trãsit ad aliud monasterium. dixi plene i.d.c.qõ ad te.z in hoc etiã posset q̃ri si monachus trãsit ad suũ monasteriũ:vt qz ibi fit abbas z postea renunciet abbatie cuius monasterij erat monachus qõ ꝓsequitur Jo.de lig.ponendo qõnem Fede.de senis. in consilijs.cxix.ad lr̃am auctore suppõso.z videt Fede.velle q nec in primo nec i scõo ego.e.ti.cũ ad monasteriũ.§.abbas.teneo q si monachus vnĩ monasterij factus abbas alterius deponitur remanet monachꝰ secũdi.si aũt renunciat q tunc ꝓcedat opinio Fede.q nullius monasterij sit monachus.qz renunciãdo abbatie ꝑ ꝯsequens renunciat ẽpatui ab illa dependenti.qõ dic vt ibi dico.z dixi etiã.§.ti.i.cle.i.versi.ad illorum.

¶ Sexto q̃ro si monachus post ingressum cõtraxit cũ aliquo ꝫ quem agat contrahens:dicit Mathe.q cõtra neminẽ.quia monachus nihil habet.z inanis ẽ actio zc̃. de resti.spo.olim.iij.de solu.odoardus.nec monasteriuz tenetur nisi factum sit locupletius vel pecunia sit conuersa in eius vtilitatem.C.de ser.fugi.quicunqz.als tenetur.ff.de pecu.l.i.§.si autẽ.de fideiusso.quod quibusdam.z dic vt ibi dixi. ¶ Septimo quero si monachus delinquit ante ingressum coram quo conuenitur. dicit Mathe.q coraz episcopo.arg.C.de epis.z cle.aut.cassa. licet enim loquatur de contractu tamen idem in delicto cum equiparent.C.vbi de cri.agi.opor.aut.qna in prouicia. Conuenitur aũt coram epo z non coram seculari iudice:licet tempore ꝫctus vel delicti esset de iurisditione iudicis secularis forus eni mutauit.secus tñ si mutasset domicilũ tm̃.de fo.cõpe.c.pen.z procedit hoc nisi i fraudẽ ingrediat.nã tũc reducẽdus est ad secularem vitam. ff.de re mili.qui cum vno.§.non omnes.l.fi.non ob.de

accu.l.fi.nam ibi mutauit domicilium:z hec sunt vera tã in clerico ꝙ in monacho ꝑm Mathe.dic vt dixi de obliga.ad ratio.c.vno. ¶ Octauo quero cui plus teneatur obedire monachus an episcopo an abbati:dicit Mat. ꝙ in cura animarum ab episcopo suscepta in decimarũ z primiciarum ratione reddenda in causis ordine iuris tractandis potius episcopo obediet.sed in fractiõe voti abstinentie vel silentio retinẽdo z in seruando regulam potius abbati. de hoc per Hug.xi.q. iij.qui resistit.
¶ Nono quero quia dixi.s.q.iiij.ꝙ monachus non potest agere:quid si est in scholis an potest ciuiliter agere vel accusare:dicit Mathe.ꝙ si est in scholis sine licentia abbatis non potest.secus si de licentia:quia tunc accusare agere respondere z testificari potest:quia in vim consequentie intelligitur habere licentiam faciendi predicta:z hoc quo ad ea que tangunt studium non quo ad alia.de hoc.ij.q.vij.c.fi.per Hug.z de accu. ex parte.in glo.pe. ¶ Decimo quero si de licentia abbatis monachus vadit ad curias principum z plura lucratur:deinde ingreditur aliud monasterium an primus poterit petere bona sic quesita:videtur ꝙ non:ex quo non possidet monachum.ff.de acqui.pos.l.i.§.per seruum.xvi.q.i.c.ij. z.iij. Mathe. contra. per.c.i.xvij.q.i.z.q.ij.abbates. de offi.or.quanto.hoc recidit in id quod dixi.s.q.v.z dic vt dixi de cle.coniuga.quod ad te. ¶ Undecimo quero si abbas non vult recipere monachum egrotantez z monachus vagando multa acquirit.dicit Spe.e.ti.§.i.ver. xlij.ꝙ si abbas solus denegauit monasterium potest petere.secus si cum consensu conuentus:quia tunc non poterit.xviij.q.ij.abbates.pro hoc quod no.glo. de langui. ex.c.vno. ¶ Duodecimo quero si monachus mutauit secundum monasterium cuius erunt bona quesita duz monachus fuit extra primũ anteꝙ intraret secundum:
Sof.in sũma de apostata.z Math.hic dicunt ꝙ si de licẽtia abbatis intrauit secundũ monasteriũ erunt secundi nisi aliud fit actũ.xvi.q.vi.ō lapsis.xviij.q.i.c.i.in aut.de sanc.epis.§.si monachus.col.ix. Si vero sine licẽtia erũt primi monasterij.si nõ neglexit monachũ:sed repetijt z reuocauit errantem.d.§.si monachus.secus si fuit negligens in repetendo z in reuocando.qz tunc erunt secũdi monasterij iz intrauerit sine licentia.C.de lati.liber.l.i.§. sed simus. ¶ Decimotertio quero si abbas repetit monachum an sufficiat probare possessionem.Hen.dicit ꝙ non si agebat rei vendicatione:debet enim doceri de proprietate sicut in causa matrimonij.de resti.spo. ex transmissa.z idem Mathe.quia licet in simplici possessorio sufficiat probare possessionem.de resti.spo. in litteris:z c.item cum quis.secus in possessorio mixto de quo non potest cognosci sine proprietate:vt cum agitur de libe. homi.d.§.ex transmissa.vbi de hoc. ¶ Decimoquarto quero quid requiratur ad incurrendam excommunicationem.de qua hic glo.ad hanc dicit duo requiri. quod dic vt in ea.z idem Paul. ¶ Decimoquinto quero si monachus intrauit curiam animo damnum inferendi prelato:non tamen intulit an est locus pene. glo.eadem dicit ꝙ sic.z idem Paul.z Hen. ¶ Oppo.ad hoc.ff.de fur.vulga.§.qui furti. Sed.vt in ea. glo.z idem Paul. Steph.dicit ꝙ in.§.qui furti non tenetur furti si non obfuit qz voluit.ff.de falsis q falsaz.secus si qz nõ potuit.ff. ad.l.pom.de parici.l.i.z de hoc per Archi.xvij.q.i.§.si ergo.per hoc infertur ad qõnem se. ¶ Decimosexto q̃ro vtrũ his qui inchoauit delictum sed non perfecit teneatur ad penam delicti:Paul.instat cõcludens ꝙ non dicit ꝙ hic incurritur pena:qz nõ imponitur pro delicto ꝙsumato iz ꝓter ratiõe qualificata ex aio ō h.C.de epi. z cle.si quis non dicam. Et p Hosti.in sũma.de pe.§.de quib⁹.z dixi de eo qui mit.i pos.c.i. ¶ Decimoseptimo quero an ab excõmunicatiõe de qua hic possit eps absluere:Laud.ꝙ sic per.c.nuper.de sen.excõ. ¶ Oppo.ad hoc de sen.excom.cum illoz̃ de vi.z bo.cle.quoniam in fi.soluit Laud.ꝙ ibi specialie fauore religionis z diuini officij:z idem dicit quo ad.c.quoniaz.vult dicere ꝙ in illis casibus episcopus non absoluit:z dic ꝙ vt in illis:qz certo casu absoluit etiam in casibus illis.

§. Prefate. Nota.de dictione infra.de hoc in glos.ij. ¶ Secundo no.de septa monasterij:z dicit laud.ꝙ dicitur a sepiopis.z est clausura in circuitu monasterij quã non licet sine licentia egredi. ¶ Tertio no.de armis nõ tenendis inter septa monasterij sine licentia abbatum vel priorum qui sunt loco abbatum.ar.s.c.monachi in fi.ne se.vacan.c.i. ¶ Oppo. qz si non licebit monacho tenere arma sine licentia abbatis:contingere poterit magnum periculum: vt si abbas psequitur monachum odio capitali:poterit enim percutere etiam vulnerando nec poterit monachus se defendere repellendo vim vi qõ est de iure naturali.de restitu. spo.olim.j.de re iudi.cle.pastoralis Go.lau.intelligendo ꝙ dz peti licentia abbatis:ita tamen ꝙ sit talis erga suos monachos ꝙ ab eo sit licentia postulanda:alʒ enim si ect talis cuius cõsortiuz esset intollerabile: vt qz parit cõtumeliam creatoris: vel qz iniungunt subditis intollerabilia:vel psequitur monachos odio capitali vt predixi: poterũt mõachi sine licẽtia arma assumere si nõ põt alijs remedijs succurri.xi.q.iij.iulianus.de diuor.quãto.de ap.ō priore.de homi.significasti.z.d.cle.pastoralis. ¶ Quero an hic.§.habeat locum in canonicis regularibus sicut precedens:vt ibi dixi in.ij.notabili.glo.i.sentit ꝙ non:qõ tz Gen. Pau.dicit ꝙ cum loquatur generaliter videtur includere omnes monachos albos z nigros etiam si vocentur iuxta vulgare fratres.ar.de pac.cuz pridem. vbi idem vocantur monachi z fratres. prima opi. placet ne fiat extensio huius pene que q̃ videat fauorabilis ane non tamen debet extendi ad non suos terminos. Itẽ sicut in.§.precedenti addidit de canonicis ita addidisset z h si voluisset eos includi. ¶ Secundo quero an in casu huius.§.sufficiat petere licentiam.dicit Paul.ꝙ non nisi obtineatur de elec.si religiosi.z ō testa.si religiosi lib. vi. ¶ Tertio quero in eo ꝙ prohibet arma teneri intra septa monasterij:quid si extra dicit glo.ij.ꝙ non habz locum pena istius.§.quod dicit Laud.verum etiam si monachus teneat in alio monasterio non suo: qz ibi non posses habere licentiam proprij abbatis cum extra territorium z̃.de consti.c.ij.lib.vi.de sen.excom.cum illoz̃. pro hoc qz littera loquens de septa monasterij debet intelligi de proprio monasterio.quãq̃ autem non sit locus pene si tenet arma extra septa monasterij:tamen hoc nõ licet.nam etiam clericis secularibus non licet portare.ō vi.z bone.cle.clerici. imo nec etiã laicis licet.C.vt armorum vsus inscio principe interdictus sit in rubro z nigro. ¶ Quarto quero in eo quod dixi.s.q.pro.i.in fi.an clerici arma portantes peccent mortaliter:Mathe.ꝙ sic: qz possunt excõmunicari.xi.q.iij.nemo. ¶ Quinto quero quid intelligitur hic per verbum arma:glos.in cõi sol. in fi.concludens ꝙ licet alias armorum appellatio sit generalis ita ꝙ etiam comprehendat lapides tamẽ hic nõ sumitur latissime. Laud.dicit ꝙ hic comprehẽdit arma inuasionis sicut sunt gladij z lancee z similes. Item defensionis sicut galee lorice z similes qz etiam talia arma ad defensam quandoqz audaciorem faciunt hominẽ ad malũ q̃ esset.arg.de homi.sicut.vbi illi qui venerant ad pulsandam iniuriam si forte illis violentia fieret censent homicide. Pau.dicit ꝙ hic loquitur de armis militaribus non clericorum que sunt lachryme.xxiij..q.vl.cõuenior.z ꝙ h debet intelligi de armis que sunt ad vsum pugne alʒ si in camera vel infra septa monach⁹ lapides habeat ad aliũ certũ vsuz vel cultellũ antiquũ ad vsuz coqne vl qd sile nõ est locus huic pene:sec⁹ si lapides hz iuxta ianuã ad vsuz pugne:qz tũc includit.h idez de arcu vl ferro vel ligno qõ hz cã pugne.dicit ergo ꝙ hic videndũ est ō forma mõ z alijs circũstantijs ex qbus vl an teneat

vt arma

vt arma offendibilia seu defendibilia que tamen conie-
cture non sunt necessarie in notis ꝛ maioribus armis vt
lanceis gladijs ꝛ similib⁹. Gen.ēt vī ꝙcordare glo.dicit
eni ꝙ forte nō fuit mens ꝙditoris ꝙ si mōachus infra se
pta monasterij teneat lapides vel fustes ꝙ sit locus pene
nā vī intellexisse de illis armis que cōiter arma dicūtur:
vt sunt ea que cōiter ad inuadendū vel defendendū ar-
ma dicunt ꝛ sic ad cōem modum loquēdi se retulit.ar.de
ver.sig.vel alfeus.ꝛ.l.anniculus.dicit tamē tutius absti-
nere ab oībus ꝓ id qō dixi.s.e.q.ꝑm Pau.mihi placz qō
nūc dixi ꝙ intelligamus arma ꝑm cōem vsum loquendi
vt sic illa sola hꝫ cōprehendantur q̄ cōi vsu loquēdi arma
dicuntur.ar.de spon.ex litteris.i. ¶ Sexto quero an mo
nachus de foris veniens ad claustrū cū armis incidat i
hanc penam glo.veniens dicit ꝙ si nō habeat aium tenē
di nō ligatur:qz nō dicit arma tenere cū effectu:idē paul.
ꝛ Gen.q dicunt ꝙ verbū tenentes denotat tpis ꝙtinua-
tionez:vt sic tenere sit in effectu.ff.de ver.signi.nomē.ſ.
hīe. ¶ Septimo q̄ro an monachū excōicatuz qz tenuit
arma ꝙtra hūc.ſ.possit abbas absolnere? So.Jo.de lig.
late hoc ꝓsequtur ponēs opi.Fed.de senis in ꝙsilijs.cxiij.
quo ad verbuz prosequtur auctore suppresso ꝛ ꝙcludit Fe
deri.ꝙ nō:qz inferior ep̄o nō absolait nisi in casibus a iu
re expressis. ꝓ hoc de priui.cle.religiosi circa ꝑn.vbi iun
cta glo.in verbo a canone ꝛ seq.colligitur ꝙ religiosi etiā
exempti nō absolnūt excommicatos a canone nisi in casi
bus iure expressis:ꝛ hoc nisi abbas habeat quasi ep̄alez:
qz tunc pōt per no.de re.eccle.nō alie.cle.i.in glos.de ep̄o.
¶ Octauo quero an talis possit absolui ab ep̄o? Sol.si
cut dixi.s.ſ.,pri.q.xvij. Et dic Fed.vbi.s.ꝙ ēt monachū
exemptū pōt ep̄s absolueꝛ ne exēptio sibi sit dānosa:ꝓhꝫ
ꝙ dico.ī.ſ.qui aūt.q.ij.qō ꝓcedit si abbas ꝙsentit:alꝫ nō
possz exemptus se subijcere ep̄o in ꝑiudiciū sui ꝑuilegij.

¶.Adhec. No.ꝙ ecclesias etiā pleno iure spe
ctantes ad abbates nō vniunt ipsi
sed ordinarij.de hoc in glo.approbet.ꝛ dicit Pau.ex hac
littera colligi ꝙ abbas etiam exemptus nō pōt sua bene
ficia dimidere nec vnire quātūcūqz ad ipm spectent ple-
no iure:cū hoc sit officium ep̄i.de excess.prela.sicut vnire
ꝛ dicit Gen. Inno.hec tenere in.d.c.sicut vnire:qō tñ nō
tz nec dictū est verū:qz qñ monasteriuz est exemptū cuz
mēbris:tunc pater abbas hz iurisditionem quasi ep̄alez
in monasterijs inferiorib⁹:vt no. Inno.de trāsac.c.ij. de
reb.eccle.nō alie.cle.i.glo.de epis. ¶ Scōo no.ibi de po
ribus ad claustrū reuocandis:ꝙ aliqñ priores reuocant
ad claustrū.,pcedit ꝑm Pau.in regularibus q nō habēt
firmum ius cum nō habeāt velle vel nolle.xij.q.i.nō di-
catis.ideo reuocātur ad claustruz cū oportet.e.ti.ad mo
nasterium.ſ.tales quod intellige quādo natura priorat⁹
est talis de sup.neg.prela.cle.vnica.de secularibus aūt di
cit lau.ꝙ cum habeāt plenius ius ꝓ vnionem nō remo
uentur a suis administratiōibus.de restī.spo.cuz veniſz
ꝛ idem de dona.ꝙsultationibus.s.de re.eccle.nō alie.cle.
ij. ¶ Tertio no.ꝙ clerici qui seruiunt in beneficijs pos-
sunt eē cum titulo ꝛ sine.ꝛ de hoc in glo.cū ti. ¶ Opp.in
eo ꝙ dicit vnionez faciendam cū consilio ꝛ cōsensu abba
tum:sufficit.n.consilium de arbi.cū olim glo.si hoc sol.ꝙ
ꝙ hic requirit assensus:qz si exprimit hic ꝙsiliū.dic meli⁹
hic loquatur de prioratibus spectantibus ad abbates nō
dz fieri vnio sine consensu abbatis vt dico in seq.ꝙtrario
ꝛ.c.cum olim.loqtur in alio casu ibi etiaz hoc surgit ex vi
laudi. ¶ Scōo op.ad id qō dixi in ,primo ꝙtrario de cō
sensu abbatis.naz ep̄s vnit ecclesias inferiores nō requi
sito ꝙsensu inferiorꝫ prelatorꝫ.ō re.eccl.nō alie.cle.ij. So.
Pau.ꝙ ibi de ecclesia que ratione proprietatis nō spe-
ctat ad aliquem inferiorem.hꝫ ō ea q̄ spectat sine cuius in
feriozis consensu non potest episcopus ūmutare. facit
quod not.de iurepatro.nobis de re.permu.clemen. vna
in glo.pe. ¶ Tertio op.ꝙ etiam si prioratus nō sufficiāt
duobus nō ex hoc debeant vniri sed in eis poni vnus se
lus sicut ꝛ alꝫ in ecclesijs curatis.eo.ti.qō de Sō.vt in
se.Prio. ¶ Quarto op.in eo qō dicit de priorꝫbus revo
candis ad claustrum.nam quandoqz sunt prioratus in q
bus instituunt monachi in perpetuū ad curā populi nec
reuocantur ab abbate.de capel.mo.c.vno.lib.vi.So.vt
in glo.sepius.quā singulariter no.in eo qō dicit iura que
dicunt de monachis ne soli maneant in capellis itelligē
da de claustralib⁹ q reuocari possunt ad claustrū. secus
in illis q instituunt in ꝑpetuū ad curā qui nihil habent
cōe cū monasterio.qō dic vt i glo.ꝛ ex hoc no.Pau.vnū
casum in quo monachus pōt eē solus.i.sine socio religio
so extra monasteriū.secundus casus est si fit episcopus
ecclesie secularis.de renun.nisi ad fi.sed si monach⁹ hz
cōtinuā habitationē in monasterio ſz fructus habet se-
paratos longe a monasterio in loco vbi hz domū ꝛ fami
liā ad colendū agros sicut sunt officiales monasterij vt
prepositi ꝛ sacriste ꝛ quocūqz noie vocēt tunc dz habere
sociū sui ordinis ꝙ aūt nō claustralis non possit ad clau
strū revocari probat Pau.qz si in monasterio erat nu-
merus ꝛ loco istius cuz recessit de monasterio fuit alius
subrogatus si nūc revocareꝫ ille rumpereꝫ numerus qō
fieri nō dz non auctis facultatib⁹ de ꝙsti.cū. Ad.de p̄bē.
ꝓ illoꝫ vel subrogatus excluderet qō ēt fieri nō dz sine
sua culpa.l.vi.di.satis puersum.de ꝙsti.c.ij. Itē ꝙ nō te-
neaꝫ hīe sociū sui ordinis ꝓbat Pau.qz tenēt ad officiū
secularium clericoꝫ ꝑm rituz illius ecclesie ad quā transi
uit.vt no.xvi.q.i.c.iij.ꝛ p Sof.in sū.e.ver.ſz nūqd. de ce
le.miſ.cle.ij.in glo.pe.dz ergo hīe sociuz secularem sine
quo celebrare nō dz.de cōse.distin.i. hoc quoqz. de vi.ꝛ
ho.cleri.vt qſqz ꝛ inutiliter haberet monachū. Stepha.
dicit ꝙ ēt monachus promotus ad eccliaz secularem dz
habere sociū sui ordinis si redditus sufficiunt.ꝓ quo be
ne facit eo.ti.qō dei.ꝛ in eo qō dicit glo.rationē nō cōcu-
rere quare abbas talē mōachuz cuz quo nil hz cōe sociar
re debeat de suo claustrali.dicit Stepha.ꝙ abbas dan
do sociam monacho trāseundi ad hoc bñficiū vī se obli-
gare ad vanduz sociuz poterit tñ abbas sociuz revocare
ad claustrum sed loco eius teneaꝫ aliuz subrogare.dic ꝙ
verior est opi.glo.qtūs q̄rim⁹ de necessitate.de honesta
te aūt vera est opi.Stepha.ꝛ sic loqtur.c.quod dei.ꝛ ho
die vt ēt dicit glo.solū in claustralib⁹ obseruaꝫ ꝙ habe-
ant sociuz sui ordinis. ¶ Quito op.in eo quod dicit ꝙ si
prioratus nō sufficiunt duob⁹ monachis ponentur cleri
ci seculares.nā ēt clericus secularis eget socio.de fi.pres
by.veniens de vi.ꝛ ho.cle.vt quisqz glo.cum titulo sol.ꝙ
clericus secularis dz hīe ꝑuitorē nō sociuz.ꝛ idez Pau.
ꝛ de hoc in se.q.in fi. ¶ Quero in eo ꝙ dicit ꝙ prioratus
debēt eē sufficientes ꝓ duob⁹:quales erūt isti duo: sol.
vt in glo.in verbo duob⁹.q̄ exponit duob⁹.i.priori ꝛ so-
cio. ¶ Opp.ad hoc.de capel.mo.c.fi.glo.pro solu. remit
tit ibi Pau.autem ponit solutionem de qua ibi.ſ.ꝙ plu
ralitas posita in.d.c.fi.in verbo.monachos respicit plu-
ralitatem prioratuum. concordat. xxxiij.q.ij. seculares
de eta.ꝛ qualita.queris. ¶ Oppo.ad idem quia vltra
priorem ꝛ sociam erunt necessarij etiam duo clerici ad
seruiendum maxime si curam habent animarum:cum
presbyter sine clerico missam ꝛ alia sacra cōmode non
ministret.de fi.presby.veniens.xxxviij.di.sedulo. ꝛ non
sit dubium quin monachi pancioribus cibis contenti eē
dicebant de conse.di.v.ne tales.ꝛ.c.nunq̄. So.Pau.ꝙ si
loquitur de beneficijs in quibus ad curam animarum
promouentur monachi poterunt esse sine socio licet non
sine seruitore.quod dixi.s.in.iiij.contrario. Si vero loq
mur de alijs beneficijs:tunc si eque bene possunt viue-
re duo monachi vt duo clerici ꝛ ad hoc se obligant vel
cum artificio vel parentum adiutorio non remouebun
tur.de capel.mo.c.fi.vbi de hoc.de priui.c.i.in fi.lib.vi.ꝛ
si nullo mō possūt viuere duo ꝛ iueniaꝫ vn⁹ p̄sbyt̄ q velit
solus ꝛ ꝓ se locū r̄gere mōach⁹ expelleaꝫ ꝛ sacerdos pōeaꝫ
vt hꝫ.ꝛ hoc vltimum.ēt glo.ī vbo futuris. ¶ Scōo quero

in eo qđ dicit prioratus vniendos per locoꝝ ordinarios qđ de prioratibus exẽptis. dicit Lau. Jo.an. sibi rescripsisse ꝙ per hanc litterã ibi locoꝝ ordinarios. ꝓbatur ꝙ pro vnione exẽptoꝝ recurri dꝫ ad papã. ar. de tẽpo. or. cũ nullius. i fi. li. vi. de priuile. auctoritate. ꝛ de vbo. sig. veniens. eo. lib. ꝙ dicit Lau. videri verũ in vnione exẽptorũ locoꝝ ad iuicẽ faciẽda: ꝛ eo casu quo subsunt pape imediate. secus si alij qꝛ tũc ꝙsensus eiꝰ sufficit nec regritur licẽtia pape. qđ itelligo veꝝ quãdo subsunt illi pleno iure tũc. n. itelligit habere iurisditionẽ quasi epalez. ꝓ id qđ no. Jnn. de trãsac. c. ij. ꝛ. s. de re. eccle. nõ alie. cle. i. glo. de epo. ꝛ dixi. s. in. i. notabili. pro hoc optie de ꝓui. abbates cõiuncto ꝑn. ꝛ fi. lib. vi. Jn hoc tñ alij aliter. sed primũ verius: ꝛ sic respõdi in. q. facti. ¶ Tertio quero circa id qđ dixi in ꝓxima. q. quid si eps eccleſiã sibi subiectã in qua abbas exemptus habet institutionẽ ꝛ destitutionẽ rectoris vult vnire mõasterio exẽpto. Lau. ꝙ põt. ar. qđ me. causa. cũ dilectus. in fi. i. gl. ꝛ de priuile. tuaꝝ. in prin. pro hoc qđ no. de rest. spo. olim. i. ꝛ de dona. inter dilectos.

¶ Quarto q̃ro q cõprehendant in vbo ordinarios: dicit Lap. ꝙ episcopi ꝛ supiores ad quos de iure cõi hoc ptinet. de excess. prela. sicut. vel qbus cõpetit ex priuilegio vel cõsuetudine prescripta. de prescrip. auditis. de excel. prela. accedẽtibꝰ. ¶ Quinto quero an per legatũ de latere poterit hec vnio fieri: dicit Lap. ꝙ sic ꝛ multo fortius ꝙ per illos. de quibus. s. q. proxima. nã legatus non indiget ꝙsensu abbatũ lꝫ alij indigeant vt hic. facit ꝺ offi. legat. dilectus. de elec. si abbatẽ. li. vi. de offi. leg. c. i. ꝛ ij. eo. li. de ver. sig. c. i. primo rñso. eo. li. de hoc dixi de cõfir. vti. vel inuti. c. fi. ¶ Sexto q̃ro an sede vacãte posset capitulũ istam vnionẽ facere: Lap. ꝙ sic dũmõ nil depeat de iure epali. alꝫ nõ põt facit qđ no. de ma. ꝛ obe. c. vno lib. vi. ꝛ simile qđ no. de re. pmu. cle. vna. vbi dixi. q. xi.

¶ Septimo q̃ro an ꝑlatus inferior epo vt abbas ꝑscribere possit ptãtem vniendi bñficia glo. approbat dicit ꝙ sic. cũ hoc sit iurisdictiõnis nõ ordinis. dicit tñ exigi titulum vel tps cuius ꝫrium nõ sit memoria. qđ dic vt in ea quã no. Step. s. de re. ec. non ali. cle. si vna. in prin. vbi dixi de hoc in. q. vi. tꝫ ꝫrium dicẽs ꝙ q̃libet eccl'ia debeat habere suũ rectorẽ ꝛ si ꝑ vnionẽ fiat ꝫrium hoc ẽ ꝫ ius. cũ ergo vnio ꝓmissa sit epis intelligitur inferioribꝰ prohibita. de temp. or. dilectus inducit simile de institutiõe auctorizabili q̃ nõ ꝑscribiť de off. archi. cũ satis. dic glo. veriorem ꝓ rationẽ in ea positam. ꝛ idem Lau. Paul. ꝛ Ben. ad rationem Stepha. cũ dicit ꝙ q̃libet ecclesia ꝺ habere suum rectorẽ. dic hoc veꝝ qñ ipsa est titulus: per vnionem aũt titulus suppꝛimitur: ꝛ ideo potest quis habere plura talia de eta. ꝛ quali. eam te.

§. Ceterum. Oppo. quia vĩ ꝫrietas in eo ꝙ primo exigit annũ inceptum in vbo attigerit. secũdo cõpletum in vbo pegerit. glo. concordat sol. hoc est de arbitrarijs: ꝙ idez Paul. Lau. dicẽ ꝙ primo casu datur maius tempus scilicet annorũ. xxv. ideo fit releuatio in alio vt sufficiat annus inchoatus ¦ vt fiat quedam compositio. vt qui in vno grauatur in alio releuetur. simile quod no. de of. or. cum vos. in glo. ij. ꝛ vtraq; sol. bona. ¶ Scõo op. in eo ꝙ permittit prioratũ curatum in nõ ꝙuentualẽ ꝙferri minori. xxv. ãnis. ꝫ id ꝺ elec. cũ in cunctis. §. iferiora: ꝛ. eo. ti. lꝫ canon. lib. vi. sol. Paul. ꝙ hoc spãle religiosis vel ꝙ ħ de prioratibus curatis qñ cura ꝑ alios exerceť ꝛ sic nõ videnť curati. ar. s. de preben. eo. lib. non enim est de mente iuris ꝙ claustralis ꝑ se exerceat curã populi. de capel. mo. c. i. si ãt. curaꝝ ꝑ se exerceãt. dicit Paul. ſtãdũ ꝫrijs qꝛ dꝫ attigisse. xxv. annũ cũ nõ possit in minori etate eẽ sacerdos. de eta. ꝛ q̃lita. cle. generalẽ. ꝛ de hoc vlti. j. q. seq. ꝛ hec so. placet. ꝙ enť sit spãle in religiosis non bene probatur iure vt dico in se. q. ¶ Quero si monachus assumatur ad prioratuꝫ in quo curã exercet ꝑ seipsuꝫ: an sufficit annus. xx. vĩ ꝙ nõ: ꝑ ea que dixi. s. ꝫrio ꝓxi. Jn ꝫrium est lr̃a in verbo ꝛ si. glo. in hoc verbo ꝛ si. tꝫ primum. ꝛ idem Paul. vt dixi in ꝓximo ꝙtrario. Jdem etiam Lau. Ben. ad ꝙtrarium dicit glo. ꝙ istud ꝛ si venit ad tollendum id quod alij dicebant hoc casu sufficere etatem inniorez. xx. anno. dum modo sit maior. xiiij. Jtem dicẽ Ben. ꝙ hic cessat ar. a cõtrario ex quo ꝙtrariuꝫ reperitur in iure. nõ. n. recedendũ est a. §. inferiora qꝛ nõ inuenitur expꝛessuꝫ ꝙ in hoc sit religiosus meliorꝫ qđitiõis q̃ secularis ꝛ vtraq; sol. vera vt in hac glo. in fi. pro hoc. ff. de postu. l. i. §. puericiam.

¶ Scõo quero an epus possit in prioratibꝰ quentualibꝰ dispensare in minori etate. Paul. ꝙ nõ ꝑ. c. vnicũ. de eta. quali. li. vi. naꝫ tales prioratus sunt curati rõne collegij ꝛ psonaꝝ ipsius i quos hꝫ prior iurisditionẽ ꝛ penitentiale foꝝ. de of. or. quãto ꝛ de ma. ꝛ obe. cũ in ecclesijs. s. e. ti. §. sane. quo vero ad forũ contẽtiosuꝫ ꝙ prelatus collegij nõ hꝫ iurisditionem in suos parrochianos sed quo ad penitentiale sic. ꝛ dicit Paul. ꝙ de iure parrochiali est celebꝛare diuina sacramenta ministrare ꝛ alia de qbus not. Jnno. de parrochi. sub rubꝛi. ꝛ sm hoc dicit Paul. intelligenda que no. ij. q. i. nemo de offi. or. cum ab ecclesiaruꝫ sed dic melius vt ibi de hoc dixi.

§. Qui autem. No. ibi collationis vel cõmissionis ꝙ abbas in collatione suoꝝ beneficioꝝ põt vti his verbis: tibi conferrimus vel cõmittimus. iuxta materiã de qua loqmur. l. d. quid est. ¶ Op. in eo ꝙ vult eos q habuerint prioratus etiam ꝙuentuales teneri ad sacerdotium ꝙtra id. de elec. statutuꝫ lib. vi. So. vt in glo. i. que dicit ꝙ. c. lꝫ canon. iunctum cũ. c. statutuꝫ prealle. nõ habent locuꝫ in prioratibꝰ ꝙuentualibus qđ bene probať hic. ¶ Scõo. op. qꝛ littera videť sibi ꝙtradicere. nam in verbo habuerint vĩ includere etiam promotes ante hanc cle. ꝛ ꝙtrarium videtur velle in verbo collationis. glo. nõ dicit sol. ꝙ respectu priꝰ habitoꝝ dicendum est tempus currere a tpe quo hec constitutio ligauit. ꝛ idem vult Lau. nã in verbo habuerint subaudit a modo. i. post tempus huius cle. vt sic hec ꝙstitutio sit noui iuris promulgatoria nõ antiqui declaratiua. de consti. c. fi. ex hoc infert ꝙ si ante hanc cõstitutiõem aliquis monachus homicida voluntarius vĩ alius ineptus etiam ex culpa sua ad ordines assumendo de qua culpa satisfecerat adeptus fuerat dispensatiue tales prioratus ꝙ poterat cũ censeanť simplicia. de cle. pugnã. in duel. henricus in fi. ꝛ ibi no. ꝺ preben. de multa. hec cõstitutio nec pena eius hunc arctasse pro ordinibus assumendis: qđ etiam tꝫ Ben. qꝛ ex quo cum tali foret dispensatuꝫ nõ est locus querele de accu. super his de scisma. c. ij. ex hoc no. ꝙ clausula sequens nõ refertur ad oia supiora quãdo ex tali rõne induceretur absurditas seu rectus intellectus. de dona. cum dilecti. hoc enim casu verbum collationis refertur soluꝫ ad prioratus habitos post hãc cle. naꝫ si referꝫ ẽt ad prioratus habitos ante hanc cle. si qs habuisset ꝑ annum vel plus ante hanc cle. nã nõ cõpeteret sibi aliqua dilatioꝛ ꝛ sic pũireť sine culpa. ¶ Tertio op. in eo ꝙ disponit prioratus vacãtes ex eo ꝙ isti nõ fuerunt ꝓmoti ad sacerdotiũ eis nõ ꝙferri ea vice. nam facile erit illudere hanc dispositiõez ꝙferẽdo vni de quo sciť ꝙ nõ acceptabit ꝛ postea conferendo ei qui priuatus fuerat. so. quidã exponunt ea vice. i. in illa collatione vsqꝫ quo facta sit cuꝫ effectu ne leges sint ludubꝛio. de elec. cõmiſ. lib. vi. verius videtur ſtandum littere. nec ꝑsumi dꝫ fraus de renun. c. ij. lib. vi. ¶ Quarto op. ꝙ nõ debeant astringere priores nõ ꝙuentuales ad sacerdotiuꝫ. aut. n. hmõi prioratus censentur dignitates seu psonatus: ꝛ nõ possunt cõferri etiã si sint in. xx. anno completo nisi cũ dispensatiõe diocesani de eta. ꝛ quali. c. vno lib. vi. cuius cõtrariũ dĩ in. d. §. precedenti. vbi nõ regriť dispensatio aut cẽsenť beneficia curata ꝛ tũc nõ possunt ꝙferri ante. xxv. annũ de elec. lꝫ canon. lib. vi. cuius ꝫriuꝫ dicit in. d. §. Si ergo nõ sunt dignitates nec curati quare compelluntť habentes ad sacerdotium. Sol. Laud. ꝙ verum est ꝙ non sunt dignitates

sunt dignitates nec psonatus ratione predicta. ex quo infert q nō poterunt esse delegati apostolici de rescrip. cle. ij. dicit etiā q nō sunt ecclesie curate: sz potius simplicia bñficia rōne p̄dicta. sed p hoc nō soluitur ⁊trariuz Ben. dicit q lz nō sint dignitates psonatus vel curati cōpellū tur tamē ad sacerdotium vt hic ⁊ in hoc grauanť: sed in alio relenanť. s. in etate. s. §. px. ar. ff. de iureiu. eū qui. Ex hoc no. Pau. q si qs prioratū talem ⁊sequtur in. xxi. āno inchoato tenere pōt absq; sacerdotio vltra biēniuz. ⁊ est speciale in religiosis. ¶ Quero in eo q pmittit ex cā ratiōabili a sacerdotio abstineri: q̄ erit cā rōnabilis: gl. vt i firmitatis sol. ¶ Scōo quero an cessante causa rōnabili possit esse casus in quo excusenť a sacerdotio: Lap. q sic si cum eis fuerit dispensatū de elec. cū ex eo. lib. vi. ⁊ hoc in nō exemptis vt ibi in v̄bo subiectas. vbi ō hoc per Archid. ⁊ idem Paul. j. §. seq. vbi dico in. iiij. notabili. cum exemptis vero papa vel delegatus de latere dispensabit de priui. auc. lib. vi. vel p̄m Lap. ét ordinarius dispensare poterit ad instantiā exemptoz. ar. de rescrip. veniens. de sen. excom. demoni. ⁊ qō ibi no. de priui. c. i. lib. vi. ⁊ qō ibi no. de sen. excō. religioso. eo. lib. possunt etiā p̄m Lau. dispensare hoz abbates si hoc habent ex priuilegio. vel ⁊suetudine prescripta de prescrip. auditis ō excel. prela. accedentibus de offi. archi. dilecto. ⁊ quod in eis no. ⁊ de preben. cum singula. ⁊. s. e. c. §. ad hec.

§. Sane. No. casum in quo requiritur expressa professio. ⁊ dicit Ben. q hoc est ius nouuz quo administrationes: lz quo ad dignitates idem statutum erat de elec. nullus lib. vi. pro hoc quod de professione no. de regu. cle. eos. ⁊ quod ibi no. qualiter fieri debeat pfessio colligitur. xx. i. q. vidua. no. xxvij. q. i. vidua. ⁊ per Archi. de regu. c. i. ⁊ in regula Benedicti. c. viij. ⁊ dicit Lau. q dz profitens pmittere tria substātialia religionis. paupertatem obedientiam ⁊ castitatez. ex hoc infert nō sufficere q quidaz faciunt q pmittunt solaz obedientiaz. ⁊ de hoc in. d. cle. eos. vbi dixi. q. iij. ¶ Secūdo not. casum in quo dānatur ⁊suetudo. de hoc in glo. no. ⁊ dicit Ben. q nisi fuisset sublata ⁊suetudo nō tolleretur p hāc cle. de consti. c. i. libz. vi. pro hoc qō no. de reli. do. c. vlti. de priui. c. i. lib. vi. ¶ Tertio no. id quod nota. glo. collige. ⁊ idem Pau. ¶ Quarto no. q ex causa studioz pōt monachus abesse a monasterio. ⁊ dicit Pau. q ob hoc satis posset habere locū episcopalis dispensatio. de qua ō elec. cū ex eo. lib. vi. no. de offi. vica. cle. naz p hoc qō dixi. s. §. prox. in fi. ¶ Quinto no. q etiā ex alia causa rōnabili q̄ ex causa studioruz pōt monachus abesse a monasterio ⁊ exemplificat causa rōnabili. vt in gl. propter. in ea. ibi inimicitias de elec. bone. de renun. ad supplicationem.

¶ Opp. q possit administratio cōmitti monacho etiaz non professo. pōt. n. eē administrator parrochialis ecclesie q̄ pōt habere ēt tacite pfessus sicut ⁊ nullo modo professus arg. de elec. cle. i. in fi. sol. Paul. intelligendo hic ō administratione que consueuit per religiosos tm̄ gubernari. ar. de sup. neg. pcla. cle. vna. ¶ Secundo oppo. ad idez de eo q no. Egi. de elec. cū i magistrū. vbi dicit i tpalibus adminiſtratiōibus posse prefici nō pfessos. glos. reprobat. So. ⁊ idem Pau. q illud dictū Egi. nō est verū per. c. de ele. nullus. quod extendit ad hunc casum vt hic patet. ¶ Tertio oppo. in eo q dānat ⁊suetudinez de nō residendo cū tamē valeat. de consti. cū omnes in vlti. gl. de elec. dudum in gl. pe. so. Pau. q hic spāle alś procedit cōtrarium. ⁊ dic q rō specialitatis est: q hic damnat ⁊suetudo. pro hoc quod dixi. s. in. ij. notabili. ¶ Quero in eo quod dicit de professo si fiat pfessio in manibus monachi sine licētia abbatis. Math. refert quod not. Host. in sum. qui cle. vel vo. §. qui vouens. ver. vel si ⁊ se. vbi dicit q non valet quia monachus non potuit obligare monasterium profitenti nec professum monasterio cum sit quasi matrimoniuz spirituale. ff. nau. caup. stab. l. i. §. nautarum. ver. sed. de execu. ff. communi. pred. l. i. quod tenet Inno. in regula porrectū. Sof. dicit q pfessio facta in manu etiam priuate psone valet. xx. q. i. vidua. qui cle. vel vo. insinuāte. ⁊. c. veniēs. Spe. de sta. mo. §. i. ver. xix. dicit opi. Host. procedere quo ad bona. sz opi. Sof. quo ad obligationē dei. qui cle. vel vo. rursus. de hoc p Arc. de regu. consti. ⁊ dic q professio facta in manibus eius qui non potest incorpare religioni non hz effectū vt dissoluatur matrimonium cōtractum sicut dissoluit professio valida. de vo. c. vno. li. vi. ⁊ hoc in professione expressa sed in tacita videtur hoc exigi tm̄ ēt tacitā puto nō sufficere nisi fiat eo sciente q pōt incorporare religioni. de religi. constitutionē. lib. vi. qō dixi in. d. c. porrectū in fi. tm̄ sicut pfessio facta in manibus nullius obligat deo ad instar voti simplicis ita ⁊ facta in manibus illius qui non potest incorporare religioni. ⁊ ad hunc intellectū procedit dictū Spe. ¶ Scōo quero si peregrinus intrat nauem vel tabernā ⁊ nō ostendit res quas hz ⁊ postea dicit se p̄didisse certas res an debeat stari eius sacramento: Math. querit ⁊ videť questio ipertinens sed habuit respectum ad §. nautā. alle. s. q. pri. ⁊ id qō dz in prealleg. li. i. nau. cau. sta. vbi naute caupones ⁊ stabularij tenenť de eo qō ceperint. ad questionē aūt arguit Math. q sit credendum iuramēto peregrini q non est verisimile q deieret. C. de sa. san. eccle. sancimus. Sziuz tz p. c. fi. de iureiur. qō facit ex eo q nō defertur iuramentū nisi quando procedit semiplena probatio vt ibi. nec est locus. c. fi. qō me. cā. ¶ Tertio quero circa hoc si res remisse sunt in naui vel taberna ignorante caupone vel nauta ⁊ sunt amisse furto. Spe. de fur. ver. qd si res. dicit nautam vel cauponē non teneri ex eo q non teneť nisi quādo sibi cō signatur. d. l. i. qō dic vt in. d. ver. quid si res. ¶ Quarto quero in eo qō dicit de obtinentibus administrationes extra monasteriū nō pmittendis in monasterijs an locū habeat in omnibus: Lau. dicit q loquitur de prioratib' vel administrationibus habentibus domos extra monasteria. secus de his qui habent residentiam in monasterio lz extra longe a monasterio habeant redditus qō eē pōt ex cōsuetudine que est rationabilis nisi p ea impediatur hospitalitas vel vtilitas loci ⁊ alia bona q̄ ibi residendo faceret. tunc enim nō esset seruanda. de cōsue. c. i. ⁊. c. ex parte idē Ben. iducēs pro hoc verbū residere qō denotat h̄ loqui de his que habent domiciliū extra monasterium alś sola domus vel redditus seu possessio nō constituit domiciliū. ff. ad muntcip. l. libertus. §. sola. no. de rescrip. dilectus. ij. dixi. de fo. comp. ex parte. ¶ Quinto quero in eo q damnat cōsuetudinē de non residendo in prioratibus an per hoc dānatur cōsuetudo que habet q̄ tales habeant voces in electione maioris abbatis. gl. no. ibi ⁊ no. dicit q nō. ⁊ idem etiam Pau. ¶ Sexto q̄ro in eo quod dicit de causa studiorum si clericus vadit ad studium an debeat habere fructus beneficij: Math. refert Archi. tenere q, sic si de licentia prelati vadit. per c. xxxviij. di. de quibusdam. quod dicit Host. de magistris. super specula. procedere solum in studentibus in theologia. Archi. vero dicit idem si in iure canonico. nā canones descendunt ex veteri ⁊ nouo testamento. de accu. qualiter. ij. so. Math. nihil approbat dic q verior ē opi. Hosti. nam priuilegium speciale conceditur studentibus in theologia. d. c. super specula. quod est extendendum. tamen quia equum est in huiusmodi late interpretari standū videtur opi. Archi. qō dico de cleri. nō resi. tue. q. vij. ¶ Septio q̄ro in eo qō dixi. s. q. pri. de accedentibus ad studiū cū licētia prelati qs possit hāc dare Math. refert qō no. Inn. ⁊ Host. de cle. nō resi. relatū. dicētes q plati ēt circa eōz hec possunt qō tz frater Alnarus lz qdā dicant eōm solū hoc posse qz preordinator in cunctis. xxv. di. perlectis. primū veri' de hoc de elec. licet canon. i glo. pe. ⁊ super ea. ¶ Octauo quero si eps pro pecunia dat licentiam eundi ad studiū. dicit Math.

q̄ non cōmittit symoniam ſz eſt turpe lucrum.ar.i.q.iij. vendētes.z peccat mortaliter qr dat p̄o p̄cio qō gratis dz. ¶ Nono q̄ro ſi dat lniam eundi ad ſtudiū ſed non habendi ibi p̄bendā niſi certo p̄cio dato. ¶ Dat.dicit Aug. tenere q̄ ſi clericus de iure dz eaz habere i ſcholis committit ſymonia ex parte epi z nō ex pte clerici. ar.i.q.iij. q̄ſituz.ſz ſi de iure habere nō dz.cōmittit ex parte vtriuſqz.de symo.nemo dilectus.ij.dic vt in.p̄i.q.q̄ non eſt ſymonia qr nō dat ſpūale p̄o tpali ſz tēporale tm̄.i.redditus beneficij.eſt ergo potius turpe lucrum.

§.Ad ampliationem. ¶ No.q̄ monachi ad monitionē abbatis debēt ordinari z dicit Lau.q̄ dicit ō monitione abbatis:qr abbate impediente nō poſſunt ordinari ſz velint.de temp.or.ad aures.nam q̄ in mōaſterio ſunt agēda oia ꝙſtituunt i diſpōne abbatis.z ei obediendum q̄uis graue p̄cipiat.dū tū nō impoſſibile.d.c.ad aures ¶ Scōo no.q̄ monachus pōt ſe excuſare ab ordinib⁹ ex cā ltima. Et dicit Ben.q̄ ſi abbas nolit eum admittere poterit mōachus pviaz ſupplicatiōis adire ſuperiorē ad inſtar ſerui de ſuitio dñi ꝙquerētis.ar.ff.de ſta.bo.l.i.inſti.de his q̄ ſunt ſui vel ali.iur.§.pe.z qō no.de ap.de prior.de inrepa.nullus.de accu.olim.z quod no. Inno. qui cle.vel vo.inſinuante. Et no.id quod dicit glo.hoc vbo legitima.z in ea.ibi nullus.z quod no. Inno. qui cle. vel vo.inſinuante.

§ Rurſus. ¶ No.q̄ in monaſterijs debet teneri magiſter.z dicit Lau.q̄ ideo dicit idoneus qr nullus z inutilis equipollent.de tranſla.c. ij. ¶ Secūdo no.q̄ monachi debent inſtrui in ſcientijs primitiuis.z exponit Pau.in grāmatica logica z ſimūlibus.xxxvij.di.ſi quis grāmaticam.z.c.de quibuſdam.p hoc.ff.de excu.mu.l.ij.§.ſi.de mu.z ho. vt gradatim. §. vlt.optaret. Ben.q̄ etiam teneretur magiſter qui inſtrueret in iure canonico quia cum mittuntur ad ſtudia fiunt aliquando diſcoli. ¶ Quero ſi abbas dicit facultates non ſufficere. So.vt in glo.z in ea.in fi.z de elec.cum ex eo.lib.vi.

§.Permiſſa. ¶ No.q̄ monachi debent abſtinere ab eſu carnium.z dicit Lau.q̄ hoc peſſime obſeruant z hoc ex deſidia abbatū qui dum carnes ſibi nimis ſapiunt non audent ſubditis denegare z ſic preſtant malum exemplum. de vo. magne. ¶ Secundo no.id quod no.vlti.glo. que hoc vult q̄ quia per hanc cle.innouatur diſpoſitio.c.cum ad monaſterium.ideo diſſuetudo circa preſcripta non iuuat z dicit Pau.q̄ per hanc innouationem tollit conſuetudinem precedentem.dic q̄ glo.cautius loquitur de diſſuetudine.i.non obſeruantia vt ſit ſenſus q̄ ſi diſpoſitio.c. cum ad monaſterium non erat in obſeruantia per hanc cle.innouatur z debebit obſeruari: ſed ſi ponatur q̄ inducta eſſet conſuetudo ꝯ illud.c.talis que valeret illa nō tolleretur ex quo non fit de ipſa mentio.de conſti.c.i.lib. vi.potuiſſet autem induci ſecūduz ea que dixi.de conſti. c.ſi. ¶ Quero in eo quod dicit de vſu camiſiarum que camiſie prohibentur monachis. So.prohibentur linee d.c.ad monaſteriū.z dicit Lau.q̄ etiaz p̄hibent ſerice ſ.e.cle.i prin. Idē dicit de alijs molibus veſtimētis pari ratione.de ꝙſti.trāſlato.qō tū dic vt i ſe.q. ¶ Scōo q̄ro an poſſint vti veſtib⁹ factis de coctono qō dz fuſtaneum ſeu pignolatū vel veſtibus gracillinis z delicatis factis de lana:vr̄ q̄ nō p ea que dixi in p̄i.q.ſriū tz Lau. qr oia q̄ nō ſunt p̄hibita i regula Benedicti lz mōachis ſi tū alias ſint honeſta.xvi.q.i.ſūt nōnulli.ō vi.z ho.cleri. qm̄.ſ.e.cle.in p̄n. ¶ Tertio q̄ro i eo qō dicit de abdicatione p̄rietatis an idiſtincte p̄hibeat monachis p̄rietas cuiuſcūqz rei ēt exigue.dic q̄ ſic.d.c.cū ad mōaſteriuz.xij.q.i.nolo nō dicatis. ¶ Op.ad hoc nā pōt ꝙtingere q̄ erit mōachus orphanus parētib⁹ z oi tpali auxilio deſtitutus z forſan denudatus nec forſan a mōaſterio ſuccurritur ei de veſtibus qr in pluribus monaſterijs male ſeruatur p̄uiſio veſtiarij.ergo dura lex que p̄hibet eum habere aliquid p̄rij. dicit Lau.q̄ hoc nō obſtat non dz habere p̄riuz. Item q̄ ſi fraudulenter ſine abbatis volūtate tz pecuniam maxime vſqz ad mortem nō eſt ei⁹ miſerendū.e.ti.ſuper quodaz.z.c.cuz ad monaſteriuz.ſed ſi ſciente abbate tenet paratus tradere quotiens requſitus erit ab abbate nō cenſetur p̄rietarius.p hoc qō no.in.d. c.cū ad monaſteriū.nec ex hoc dicitur abbas diſpenſare ſup p̄rio qō nō poteſt.d.c.cum ad monaſterium.eſſet.n. diſpenſatio tunc tm̄ quādo vellet abbas monacho p̄mittere q̄ haberet p̄rietatem noīe p̄rio. ¶ Quarto quero generaliter ad quem pertinet correctio z punitio monachi vel cognitio cauſarū ciuiliuz inter monachos. Jo. de lig.late proſequitur in quo non expedit inſtare.de offi. or.quanto.z ibi dixi.

Attendentes. Glo.i.in effectu ſummatvel ſm Pau.hoc dicit. Moniales q̄ nulli ſubſunt niſi pape z canonici ſeculares p ordinarios z alie exempte p ſuos prelatos debent annis ſingulis viſitari z ponit numerū p̄ſonaz viſitationi intereſſe debentiū. ¶ No.q̄ vbi diſciplina ꝙtemnitur religio naufragatur.de hoc in glo.xlv.di.z in ea ibi.Sa.xxiij.q.iij.iuſtum: de hoc ēt in glo.quaſi.z idem Pau.q̄ etiā dicit q̄ huius diſcipline obedientia eſt que fidei meritū poſſidet.ix.q.i. ſciendū in fi. ¶ Scōo no.q̄ regularis honeſtas dz gloria qō dicit Ben.intelligendum per diſpoſitionez.ſtatus eniz regularis vt decet obſeruatus diſponit obſeruantē ad gloriaz ſicut z cetera bona.de ſum.tri.c.i.in fi.j.ti.i.c.i. ſimile qō ait apoſtolus ad corinth.xv.miror pp gloriam veſtram fratres de iureiur.z ſi xp̄s.z alibi gloria.patris eſt filius ſapiens.puerb.xvij.z.xxv.xcv.di.eſto.in auct. conſtō que de dignitatibus.§.generale col.vi.cuz ibi no. ¶ Tertio not.de macula euitanda in religione.nam ſine macula z ruga dz eſſe ſponſa xp̄i.xxi.di.quanuis.alſ dānationem perpetuam habebit ſi fidez charitatis qua ſponte deo obtulit adulterādo xp̄z ſponſuz turpiter deboneſtet.xxvij.q.i.c.i.z.ij. ¶ Quarto nota.de monaſterijs monialiuz viſitandis.z dicit Pau.q̄ noie monialiū nō cōprehēdunt mōaſteria viroz.ff.de le.ij.ſi ita ſcriptū qr femininū nō comprehēdit maſculinū.vt ibi p hoc qō no.j.§.ſtatuim⁹ in glo.in abbatib⁹. ¶ Quinto no.q̄ mōaſteria monialiū etiam exempta viſitant ordinarij.z dicit Paul.ordinariū dici q̄ iuriſditionem hz ſuo iure nō alieno beneplacito.ff.de iuriſdi.om.iudi.more.de hoc in Spe.de offi.ord.in prin.ex hoc dicit q̄ hic appellatur ordinarius qui alias in loco habet viſitare ceſſante exemptione de cenſi.cum apoſtolus. ¶ Sexto no.ibi videlicet que.quod relatiuum que eſt reſtrictiuum.dicit enim Paul.q̄ verbum exempta precedens comprehendiſſz omnia niſi fuiſſet adiecta hec determinatio ſi.de ſup.ne. prel.cle.vna. ¶ Septimo no.duas ſpecies monaſteriorum exemptorum.de hoc in glo.iſtorum.z idem Pau. dicens q̄ littera ibi nulli alij ſubiecta non loqtur de ſubiectione proprij capitis que magis proprie eſt gubernatio ſed de ſubiectione totius collegij incluſo capite ſen gubernatrice de reſcrip.clem̄.i. Ex hoc no.ſecunduz Lau. q̄ ſunt tres ſpecies religioſorum: quedam ſubſunt pape immediate:quedam dioceſanis: quedam ſupioribus nō epiſcopis. ¶ Octauo not.q̄ viſitatio monaſteriorum dz fieri ſingulis annis.z dicit Lau.q̄ hec ſpecialis prouiſio vincit generalē de qua.e.ti.i ſingulis.z.c.ſe.in qbus celebratur capitulum ſolum de triennio in triēniuz.dicit tamē q̄ hec prouiſio non tollit illam tanq̄ diuerſam quod etiā dico.j.q.vij. ¶ Nono nota de verbo debeant quod eſt neceſſitatis: licet quandoque ſapiat honeſtatem de hoc in glo.vlti.quam ſingulariter no.

¶ Quero de qbus monialibus loquatur hic Stephanus:q̄ de bis q̄ pfitētur regulā Baſilij Benedicti: vel Auguſtini

Augustini .xviij.q.ij.perniciosam.z idem de alijs approbatis que ibi nō exprimūtur:qz forte nō erant inuente.facit.j.ti.pxi.cle.i. ¶ Scōo quero in eo qō dixi.s.in.iiij.notabili.p hanc cle.nō comprehēdi monasteria viroz:qd si sunt duplicia. Pau.dicit q lz nō debeant esse duplicia.i. viroz z mulierz.xviij.q.ij.diffinim⁹.z.c.se.tamē si sic sint comphendunt.dic melius q si essent pmixta taliter q in vno eodez mōasterio essent:tunc questio haberet dubiū quo casu incideremus illaz.q.an tale monasteriū debeat censeri viroz an mulierz.p id qō dixi de consti.ex litteris de exce.prela.dilectis.tamē magis placeret q ipsas moniales visitaret ordinarius nō aūt monachos vt sic diuersitas sexuum inducat iuris diuersitatez.p hoc qō dixi in iij.notabili. Si aūt sunt pmixta eo modo quo licituz est.s. p distincta monasteria.d.c.diffinimus.z.c.se.tūc de monasterio monialium dic locū habere hanc cle.de viroruz minime cēsentur.n.duo monasteria visitanda. ¶ Tertio quero in eo q dicit p ordinarios monasteria visitāda qd intelligit p ordinarios? Lau.dicit q diocesanos inducit de offi.or.ordinarij lib.vi.q potius facit 2tra.vt no.ō iurepa.cle.i.in glo.qd de inferioribus.qō tamē hic intelligitur de diocesanis lz Steph.q allegat,xi.q.i.de psona.e. tit.c.vno.§.pe.z vlti.li.vi.de re.eccle.nō alie.cle.si vna.§. ad hec.iuncto.c.sicut vnre.de excess.prela. sed q noie ordinariorum veniant etiam inferiores prelati.inducit de offi.or.cum ab ecclesiarum.z.c.irrefragabili.z.e.ti.ordinarij lib.vi.de iud.decernimus de ma.z obe.c.si.pro z cōtra extrauag.execrabilis.§.ceterū glo.prealle. Quid ō inferioribus lz q hic etiam comprehenduntur inferiores. nam allegat hāc cle.inter alia iura in quibus noīa ordinariorum cōprehenduntur ēt inferiores:qō placet per ea q ibi no.z facit quod dico in seq.q. ¶ Quarto quero p̄supposito quod dixi in pxi.q.q noie ordinarioz comprehēduntur hic inferiores an comprehedatur capitulū vacāte episcopatu:videtur q sic qz succedit in iurisdictiōe de maio.z obe.bis q.z.c.cum olim. Steph.§:qz lz capitulū succedat episcopo quo ad ea que de iure cōi spectant ad episcopum:secus si de iure speciali.pro hoc qō no.ō elec. scriptum in glo.hoc ideo hic aūt visitatio spectat ad episcopum tanq̄ delegatuz apostolicum. simile de beret.ad abolendaz. Idez Lau.dicit q Jo.an.sup hoc ab eo 2sultus in.q.facti. Idez rūdit q nō.pro hoc quod dixi in.d.c. cum olim. ¶ Quinto quero an ordinarij poterunt hanc visitationem alteri delegare. Lau.arguit q nō.per ea q no.Jo.an.de offi.or.si cps lib.vi.In cōtrariū per ea que no.glo.de offi.or.eis:quod placet p illud.c.z.c.fi.ō offi.dele.§.is aūt. A 2trario qz ibi probabit delegare is cui cōmittitur q personaliter visitet:secus ergo si nō adijcitur q psonaliter visitet vt h̄ p hoc qō dico in se.q. ¶ Sexto quero in eo qō dicit gl.in verbo alia q monasteria exempta que subsunt nō pape lz alijs superioribus visitabunt ipsi superiores:qd si monasteriū subest abbatisse maioris mōasterij:glo.e.arguit q ordinari⁹ possit visitare: qz ipsa maioz abbatisse hoc nō pōt cuz non pōt exire. Cōtrariuz lz qz pōt p aliuz visitare:z idem Pau.z hoc facit p eo qō dixi.s.q.pxi. Lau.2tra:qz talis correctio vix bene fit p mulierē cuz nō sit officiū muliebre.nam vna mulier paruz appreciat aliam. Itē frequēter sunt socie criminis z sic libenter vna aliā releuat.ar.ff.de reg.iur.femine.de excess.prela.dilecta de coll'.per totuz .primuz placet z iste rōnes paz vrgēt. ¶ Septio qro de mōasterijs sbiectis sedi aplice q 2sueuerūt p visitatores capituloz puincialiuz singulis ānis visitari sicut monasteriū monialiū brachieñ.an visitabit p ordinariuz. Lau.q sic qz hec specialis prouisio vincit generalem de qua.s.e.in singulis.z.c. se.qō dixi.s.in.viij.notabili. ¶ Octauo qro de monasterijs albaz q 2sueuerūt visitari p abbates cisterciē.credit Lau.q cū ille habeāt abbatē cisterciēn.p superiori p ipm visitabunt. Nono quero in eo q dicit visitatiōem facienda singulis ānis an sufficiat q fiat in fine pmi āni z i pn. scōi? glo.an sufficiat remittit ad no.e.titu.in singulis.vbi concluditur q nō:qz sic posset dieffrri in casu.c.in singulis.vsqz ad sex annos in pīudiciū monasterij nec sufficeret iuri volenti q fieret de triēnio in triennīū. hec idem Step.qz visitatio fit pp cōmissa corrigēda nō pp cōmittenda.si ergo pria fuit sufficiens scōa nō bēbit qd corrigat. Idem Pau.qz si in fi.pmi anni z in pncipio scōi fieret nō esset ānus iter primā z scōaz sed brēuiuz.vñ vz q debeant equalit distare.ar.de 2san.qō dilectio.vt putat Pau.hoc pcise vez quo ad.c.in singulis.qz lra ibi dicit de triēnio in triēniū. Sz in casu nostro cessaret hec rō si in tertio anno fieret,i pncipio secus si in fi.oi tñ casu remanet alia rō qz fruſtra fieret scōa. ¶ Decimo qro an hec visitatio possit iterari.glo.e.dicit q tm̄ semel in anno fieri dz tm̄ ex cā pōt iterari.dicēs q hec lra nō ꝺicit: nō tm̄ dicit qre.z Stepha.iducit Sxtuz.xxv.q.i.c.i.q nihil facit z cū glo.lz Pau.ad hanc lram respondet q respicit visitationē ordinariā z 2suetā q̄ fit ēt sine cā nō tm̄ phibet iteratā si cā subest.pōt ergo visitare totiēs apostolica auctoritate exēpta quotiēs iure ordiario nō exempta cū ponat sub eodē pcepto.ar.de 2sti.translato .qō defendi pōt ex auctoritate glo.sed de iure Sxtuz vz qz cessante hac cle.ordinarius nullo modo visitare pōt monasteria exēpta.z hic nō disponit nisi q singulis annis nec dicit semel tm̄.dz ergo intelligi quotiens opus fuerit.

§. Visitatores.

Nono q moniales nō debent vti comatis crinib⁹ z exponit Ben.comatis.i.criniatis.vel comatis.i.in prolixum extensis.ad instar come eque vt fit in cathalonia.z hoc vltimuz est ad mentem littere.vt vult glo.per hanc.nā in iure accipimus p longis capillis.de vi.z ho. cler.clericus negz.vnde ēt dz coma mulierū qz comant z in ptensuz extendūt.cesaries viroz a cedendo.qz viri nō sic protensos capillos nutriunt vt dicunt deriuatores.de hoc.j.e.§.q.iiij. ¶ Scōo no.q nō debēt vti vestib⁹ virgatis.dicit Ben.nec partitis.de vi.z ho.cle.qm̄ pro hoc qō no.j.e.§.dicit in glo.z similia. ¶ Tertio no.q nō debent vti capuciolis.z dicit Benz.q cū vsus certoz capuciolorz z certi coloris hic interdicat datur itelligi q vsus aliozuz honesti coloris iuxta statū religionis eis pmittitur potissime exposcente regionis frigiditate. ¶ Quarto no.q nō debēt vti corneis z hee ꝓhibentur ēt laicis i ecclesijs z cimiterijs.j.ō cle.mis.cle.i.z facit exodi.xxxij cū appropinquasset moyses ad castra vidit vitulum z correas z segtur z q interfecit. xxvij.milia.xlv.di. disciplina.z de saltatrice. Adar.xiiij. xij. q.iiij.c.ij. Paul. ¶ Quinto no.q visitatores primo debēt incipere a monitione ibi inducunt.primo ergo instruent z monebunt nec statim fulminabunt vt no.x.q.i.placuit. ¶ Sexto no.casum in quo cessat exemptio. ¶ Septimo no.q visitatores debent compellere moniales ad hec obseruanda remedijs oportunis.z exprimit Lau.oportunis fortioribus q̄ dicatur eo.ti.periculoso.lib.vi.dic q ibi ad finem loquitur quo ad aliud q̄ hic.qz ibi de clausura z satis sufficit pena censure ecclesiastice ō qua ibi: dūmodo prelati exequerentur:nam contra non seruantes possunt aggrauare censura. ¶ Opp.q ea q̄ hic interdicuntur monialibus non debuerint interdici quia non sunt interdicta in regula Benedicti z omnia intelliguntur monachis permissa q̄ non sunt in regula prohibita.xvi.q.i.sūt nōnulli.sol. Lau.q regula posita in.c.nōnulli.non habet locum hic.z est rō:quia potuit papa hec addere. qō dicvt.j.e.§.q.iij. ¶ Secūdo op.in eo q prohibet monialibus incedere per vicos z plateas. vz enim permittere egressum de clausto.dum tamen non per vicos z plateas.Sꝺ id.e.ti.c.vno.lib.vi.So.glo.in vbo icedat.supplet etiam ex cā honesta:quia debent esse sub clausura.vt in contrario. Laud.vero videtur velle q ex causa possint egredi:vt accedendo ad eos qui eis subueniunt in necessarijs alias qd faceret pauperrima monialis cui poz

tio diurna que sibi datur a monasterio non sufficit. ꝓmuz
verius z paupertati monialium prouidetur in.d.c.vno
ℊ.sane. ¶ Tertio op.qz vꝫ lra sibi ꝺicere ibi atqz oia
obseruãda z ibi qb⁹ tamẽ quo ad alia.nã primo dicit or
dinarios cõpellere moniales ad oia obseruanda non ob
stan.exẽptionibus deinde dicit exẽptionibus non ꝓiudi
cari quo ad alia.ſo expone oia supius dicta vel similia.ꝑ
hoc glo.in ver.alia. ¶ Quarto op.ad hoc qz ex hoc vꝫ
inferri ꝙ ordinario visitanti nõ debebit ꝓcuratio cuz in
alijs ꝙ in exꝑssis ℏ z similibus sint exẽpte.vt dixi i ꝓxi.
ℨrio.glo.ea,dicit ꝙ ꝑ hoc non excluditur procuratio tan
ꝙ annexa visitationi vult dicere ꝙ eoipso ꝙ iniungitur
visitatio conceditur z procuratio tanꝙ annexa.z idem
Paul.qui intelligit hoc de visitatione ordinaria secus
de pactionali vel ꝙsuetudinaria.de ꝓscrip. cũ ex officij.
de censi.procuratiões. ¶ Quero an nomine monialiuz
hic icludat abbatissa.glo.ij.ꝙ sic. ¶ Op.ad hoc ꝺ eo qꝺ
no.de sen.excõ.vniuersitatis.vbi aliud i abbate ꝙ in mo
nachis. Paul.sol.referẽdo ibi no.dic vt ibi. ¶ Scꝺo q̃
ro an qꝺ hic dicitur de monialibus habeat locũ in soro
ribus. Paul.ꝙ sic qz idẽ sunt.de elec cãm que.vbi ꝺ hoc
lz vulgo distinguant.qdã enim dicũt sorores eas que sub
sunt fratribus reliquas moniales.de hoc ẽt dico.ſ.de cõ
sangui.z affi.cle.vna.q.xvi. ¶ Tertio quero i eo qꝺ dixi
s.in.i.ℨrio ꝙ papa potuit hoc de qb⁹ hic ꝓhibere vltra
regulã an hoc sit verꝫ vꝫ ꝙ nõ.nã ꝙsiderato statu nature
non maiorez libertatẽ hz papa ꝙ monachus.cũ ergo mo
nachus nõ se obliget ꝑ votũ nisi ad ea que sunt in regula
nõ vꝫ ꝙ papa possit vltra hoc eũ grauare qꝺ latius ꝓseq
tur Lau.declarãdo an papa possit auferre vel ꝙfirmare
ea q̃ sunt de bonis nature vel fortune vel gr̃e vel glorie
z ꝙ bona nature nõ possit auferre ẽ.s.de re iudi.cle.pa
storalis.quod nec cõferre ẽ e.ti.cũ ad monasteriũ.i fine:
de bonis vero fortune videt ꝙ oia possit exquo ꝑ votuz
z religionẽ monachus velle z nolle a se abdicauit z sub
iugo illius qui vicez dei gerit in terris oino se supposuit.
de ele.quorũdã.z.c.si religiosus.lib.vi.potest ergo papa
moderari z laxare statum monachi quo ad bona fortũe
renuatis sibi necessarijs naturalibus que nõ possunt au
ferri vt prime dixi. Itẽ exceptis substantialibus religio
nis sicut est abdicatio proprietatis z cõtinẽtia:quia istis
laxatis desineret esse religio in hoc monacho.d.c.cuz ad
monasteriũ.extra substantialia vero potest restringere
z relaxare prout vult sicut de clausura.eo.ti.c. vno.li.vi.
vel de carnibus prohibendis.de conse.di.v.carnẽ z simi
lia.quia hec solemnitates a constitutionibus ecclesie ꝑ
cedunt de vo.c.vno.lib.vi.quas papa põt tollere.de elec.
innotuit.de consangui.non debet.de bonis gratie. dicit
Lau.ꝙ pape nõ est hec dare in effectu.sed eius qui ipm
vicarium constituit licet papa hoc possit dispositiue.i.q.
i.eos.cum se.c.de bonis glorie nihil dicit Lau. sed satis
relinquitur solutum per proxime dictum:quia si non po
test dare bona gratie multominus glorie nisi disponen
do de illa.dic quo ad id quod dicit de bonis fortune ꝙ
papa ex causa disponere potest de monachatu etiam re
spectu substantialium quia illa pendent ex constitutione
ecclesie.quod dixi in dicto.c.cum ad monasterium.in fi.
¶ Quarto quero in eo ꝙ dixi.s.in.i.notabili.an monia
les possint vti coma.glo.per hanc. arguit ꝙ sic. quia in
littera prohibetur eis copulatiue ne vtãtur comatis z
cornutis crinibus.ergo comatis non cornutis possiunt
vti z idem Paul.de hoc per Archi.xx.q.iij.c.ij.de con
suetudine tamen in Italia tõduntur vt dicit glo.z Pa.
z huic consuetudini standum est quia est optima legum
interpres.ff.de legi.si de interpreta.de consue.cum dile
ctus.ad.c.quecũqz.xxx.di.alleg.in glo. respondet Gen.
vt glo.ꝙ ibi de mulieribus secularibus.z qz ibi dicit de
muliere vacante religioni intellige de religione fidei
non habitus:ar.C.de postu.nemo.de epi.audien.nemo.
z ad copulam z positam hic in tex.dicit ꝙ potest exponi
ꝑ vel vt frequẽter fit.ff.de ver.sig.sepe.no.ꝺ rescrip.c.ij.
nam frustra videtur fieri veli impositio si coma esset sibi
velamen. Item nõ vꝫ ꝺiꝛia inter mulieres seculares z re
gulares.que tamẽ sicut differunt habitu ita debent in co
ma differre ꝑm euz quod placet.z ꝑ hac expositione ꝙ z
ponatur ꝑ vel:est qz negatio que sequitur ibi nõ vtantur
negat omnia ꝑmissa separatiz.vnde z stat ꝑ nec.ff.de re.
du.si is qui ducenta.ſ.vtrũ. ¶ Quinto quero in eo ꝙ di
cit visitatores debere cõpellere moniales ad ea de quib⁹
hic.quibus modis cõpellent.glo.ꝑ hoc z Paul.lati⁹ di
cunt ꝙ excõicando suspendendo vel interdicendo locuz
capituli stallum chori vel incarcerãdo intra septa mona
sterij.de reg.c.vlti.de symo.dilectus.z.c.qm̃.s.cle.proxi.
ſ.si quis vel ꝑ disciplinã regule.d.ſ.si qs.z de hoc etiã in
seq.q. ¶ Sexto quero circa hoc an poterunt compellere
exemptas destituendo ipsas glos.ea.dicit ꝙ non: z idem
Paul.qz tunc nõ esset cõpulsio si esset perpetua sed ꝓua
tio.ꝑ hoc ꝙ no. Inno.z Host.de eta.z quali.queris.z de
rescrip.dilectus.vbi dicunt ꝙ generales visitatores non
possunt aliquos ammouere.ꝑ hoc.s.c.in singulis.z.c.se.
quod intelligit Host.nisi sint delegati.de re iudi.cũ.i.z.a.
de accu.qualiter.z.c.seq. Pet.z Abb.dicunt ꝙ visitator
datus a papa põt ammouere ab administratõe aliter nõ
d.c.in singulis.z.c.se.concludit Paul.formã mãdati in
spiciendaz z si ibi ꝙtinetur inquiras z corrigas põt ãmo
uere ab administratione.nã forte correctio aliter fieri nõ
põt.ar.de accu.ad petitionẽ.ad iurium ꝓdictoꝝ z verbũ
correctionis depositionez ꝙtinet.vt no.de ver.sig.querẽ
ti.in glo.i.z si dicitur ingrassz fic seruare compellas non
poterit ãmouere ꝑpetuo qz nõ esset correctio vt dictũ est
s.e.q.pro hoc quod no. Inno.de ap.pastoralis in fi. Lap.
tz ꝙ etiaz poterunt destituere. nã sicut vox mortua com
pellit beneficiatum ad ordines per beneficij priuationez
elec.lz canon.z.c.cũ ex eo.z pari rõne vox viua hoc pote
rit.qd enim si abbatissa z moniales volunt visitatores ad
visitandũ admittere vel eoꝝ mandatis parere nõne de
bent posse post alias penas.ea tamẽ nõ crescente ꝙtuma
cia penã augere.de eta.z quali.cũ bone:vbi est expressuz
z ibi de hoc de iud.cũ non ab homine.vt lit.nõ ꝙte.qm̃ in
fi.ꝓmittit enim visitatorib⁹ a generali capitulo deputatis
ꝑter ꝙtumaciaz z ꝙtemptũ monachoꝝ eos a cetu alioꝝ
remouere lz alꝫ relinquentes dimittere debeãt corrigẽ
dos ab abbatibus suis.eo.ti.ea que.ver.ita tamen.z ver.
ipsi ẽt.z qꝺ ibi no. ¶ Opp.ad hoc qz visitatores hic quo
ab exẽptas sunt delegati ad hoc de ꝑben.hi q li.vi.de be
ret.ad abolẽdã Sz delegati nõ possunt aliquẽ ꝑuare bñ
ficio. no. Jo.an.de here.ꝑ hũani.li.vi.nisi habeãt specia
lẽ potestatẽ ad hoc.de ꝙcess.ꝑben.qz diuersitatẽ.de accu.
cum dilecti.Lap.nõ respondet formaliter ad cõtrarium
quod dico in se.ℨrio. Sed ad qõnem dicit ꝙ visitatores
qñqz danꝺ a iure qñqz ab homine. si a iure vt hic possunt
ꝑ preteritis delictis punire.vt dicitur in.c.ea que.sed nõ
priuare,sz pp ꝙtumaciam in odiuz rebellium maxime si
sunt notorie possunt etiaz beneficijs priuare.l.di. ꝙtuma
ces.lxxxi.di.si qui.xviij.q.ij. Eleuterius.viij.q.i.scienduz
in fi.xv.q.vij.si quis tumidus.xxiij.q.v.si apud. bene fa
cit ꝺ offi.deleg.preterea. Si vero sunt dati ab homine vt
a papa vel legato de latere poterunt priuare etiam ꝑ pre
teritis cõmissis etiam exemptos. siue sint speciales siue
generales de rescrip. dilectus.i.de re iudi.cum.i.z.a. de
accu.qualiter.i.z.c.cum dilecti.facit quo ad datos a lega
to.de elec.si.abbatem.de offi.le.c.i.z.ij.de verb.signi.c.i.
lib.vi.z hoc maxime si dicitur in commissione corriga
tis z̃.per not.de verbo.sig.querenti in glos.i. Item dicit
Lap.si debetur ab inferiore qui possit priuare circa sub
ditos suos. ¶ Opp.ad hoc de offi.vica.c.pe.lib.vi. So.
Lap.ꝙ ibi in vicario episcopi dato simplicit sine clausu
la corrigens z̃.dicit tamen vltimo dicendũ ꝙ visitato
res de quibus hic:vel dati in capitulo generali cognosce
re possunt non ad finem sententiandi sed ad superiorem

referendi

referendi.tñ sit ita notoꝛium ꝙ negari non possit nec ídi geat cognitione iudiciali poterunt declarare eas iniustũ ingressum habuisse ⁊ revocandas esse ac remouere ò facto.vt de facto tenent.ar.xxiiij.q.vlti.ecce.⁊ quod ibi no. de fi.p̃cſby.qm̃.⁊ qò no.idez La.de pe.cle.ij.⁊ ex hocvꝫ recedere ab his que dixi.s̃.e.q.⁊ tenere cũ glo.ét pau. qò placet ⁊ p̃cipue qò dicit Paul.ꝙsiderando verba mãdati ⁊ ex hoc non expedit rñdere ad ꝙrarium p̃cedens sed standum est ꝙrario ꝙ delegatus non hꝫ ptãtem priuandi beneficio nisi detur specialis. quod optime ꝓbat in.d.c.pe.de off.vic.li.vi. In eo aũt qò Lap.dicit ꝙ in casu notoꝛij poterunt declarare ⁊ de facto remouere.dic vt in seq.q. ¶ Septimo q̃ro figs cuius interſit coꝛã visitatoꝛibus denunciet abbatissam ⁊ moniales qò non habẽt canonicum ingressum ⁊ est paratus incontinenti ꝓbare an poterunt hoc audire ⁊ si inuenerint sic esse vel esse notoꝛium an poterunt declarare eas titulum non habere ⁊ remouẽdas esse ⁊ de facto remouere sicut de facto tenet La.ar.ꝙ cognoscere poterunt ⁊ pronunciare eas nõ habere canonicum ingressum ⁊ remouẽdas esse vel supioꝛi referre.iij.q.vi.accusatus.xvi.q.i.frater.⁊ ibi not.in gl. pe.vel hoc declarare si sit notoꝛium ar.de ap.sollicitudinem. §. si vero notoꝛium.⁊ qò ibi no.de off.vi.c.pe. vbi ò hoc. In contrarium quod no.de off.de leg.super eo.ò resudi.decetero Lap.dicit ꝙ poterũt hoc facere nisi sint ꝓhibiti a iure vel ab homine ⁊ qò hoc possit facit:qꝛ delegatus gerit vicẽ dele.c.vlt.xciiij.dist.c.vlt.xciij.di.c.i. de rescrip.sup litteris.⁊ maioꝛ est oꝛdinario.de of.deleg.sane.⁊.c.pastoꝛalis.⁊ quod ab eo fit dr̃ fieri a delegante de preben.bi qui li.vi.Verius puto ꝙ hoc non possint qꝛ solum cõmittitur hic ꝙ cõpellunt moniales ad ea de quibus hic.ꝓ hoc quod dixi.s̃.q.ꝓpi.ad.c.sollicitudinez.dic ꝙ ibi de oꝛdinario secus in delegato cuius iurisditio nõ debet extendi.de of.dele.cum olim.

§. Statuimus. No.ꝙ non oẽs abbatisse benedicũtur. de hoc i gl.i. ¶ Scõo no.ꝙ alique benedicuntur: vt qñ hoc habz consuetudo monasterij.de hoc in glo.vt scripsi.⁊ i eo qò dicit dẽiam inter benedictionem abbatis ⁊ abbatisse.qa abbas benedicius ꝙfert oꝛdinẽ abbatissa non dic Step. ꝙ abbatissa põt ꝙferre ⁊ instituere si ẽ ꝙfirmata.vt not.ò ma.⁊ obe.dilecta.sz excõicare vel suspendere nõ vt ibi.⁊ aliquos casus in uibus melioꝛ est conditio mulieꝝ ꝙ virorum .ibi no. Hostiẽ.aliquos econtra no.ff.de ista.bo.in multis.⁊ aliquos in quibus est par.no. Spe.de p̃oc.§.i. ¶ Q̃ p.in eo ꝙ dat abbatissis annum ad petendũ benedictionem qꝛ debuissent sufficere sex menses sicut sufficiunt ad obtinendum ꝙsecrationem.c.di.qm̃. de transla. c.ij.§.sed neqz. Io.lau.⁊ Gẽ.ꝙ ibi datur breuius tps ꝓpter piculũ qꝛ̃ est i moꝛa:qꝛ illa eccl'a dr̃ vidua saltẽ quo ad ea ꝙ sunt oꝛdinis vel ꝙsecrationis fuit ergo tps restringendum ar.de elec.ne ꝓ defectu.de concess.ꝓben.c.ij.de elec.vbi piculum.li.vi. ¶ Quero cnius etatis dz esse illa que assumitur in abbatissaz.dicit Pau.ꝙ si p electionem vel puisionẽ dz pegisse annum.xxx.de elec.idẽnitatibus.li.vi.refert tamẽ Archi.tenere ꝙ postulari põt abẽpo in minoꝛi etate.de quo in.c.idemnstatibus.vbi ꝙtrarium no.in gl.eligi quod est verius per no.ibi ꝓ Jo.an.⁊ de elec.cle.i.in glo.non ꝓhibet. ¶ Scõo quero in eo qò dicit de abbatissis solitis benedici qd si alique fuerũt benedicte alique nõ glo.i.sol.ꝙ si mos reperitur seruatus p.xl.ãnos illi stabitur.al's erit in volũtate abbatisse an faciat se benedici vel non.⁊ idẽ pau. ¶ Q̃ p.ad hoc qꝛ vltimũ tps spectandũ est.ò cã posc.cũ eccleſia de sepul. is ꝙ §.i.li.vi.ff.ò reli.⁊ sump.fune.si mulier. So. Step.ꝙ stãdum est contrarijs quo ad hoc ꝙ debeãt facere se benedici:sz nõ ẽ locꝰ pene huiꝰ cle.si hoc non fecerint.⁊ in hac gl.ibi ex pte.ff.de ãnu.leg.l.seyo.§.medico Ste. ¶ Tertio q̃ro an quolibet die possit abbatissa benedici.glos.vt scripsit ꝙ sic.⁊ idẽ lau.⁊ Pau.⁊ de hoc.j.q.ix. ¶ Quarto quero an hec benedictio sit iterabilis.glo.e.ꝙ nõ.idẽ Pau.⁊ in eo qò glo.dicit in hoc ingrendũ esse qd fuat curia.dicit Steph.se audiuisse ꝙ qñqz fuit ibi iterata. dicit ẽt ꝙ in ꝓuilegio ꝓ Benedictũ dato celestius continẽ ꝙ abbas eoꝝ electus in ꝙcordia statiz administrat ⁊ si alꝫ nõ fuit benedictus põt a quocũqz benedictionẽ recipere qò vltimũ nõ ẽ ad ꝓpositũ nisi hoc respectu ꝙ papa põt libere disponere de hac benedictione dãda vel nõ danda ⁊ sic etiam de reiteranda.⁊ de hoc in se.q. ¶ Quinto q̃ro in eo qò dixi.s̃.ꝓxi.q.in fi.⁊.s̃.q.ij.põe ꝙ nõ est ꝙsuetudo in monasterio ꝙ benedicat abbas vl abbatissa.dicit Lau.ꝙ sine benedictiõe faciet ea q̃ sunt officij.sic intelligit de sup.ne.prela.c.i.⁊ de hoc i abbatibus vel abbatissis collegiũ habentibus.de alijs aũt qui dicunt abbates:sed nõ habẽt collegiũ.dicit Lau.secus: ⁊ maxime in aragonia vbi alig rectoꝛes dicunt abbates ⁊ eoꝝ vxoꝛes abbatisse.vult dicere ꝙ de istis q non sunt abbates vel abbatisse in congregationibꝰ religiosis frustra queritur de benedictione. ¶ Sexto quero an benedictio aliquid addat Lau.arguit ꝙ nõ:qꝛ etiam ante benedictionẽ dr̃ abbas vel abbatissa.de sup.ne.prela.c.i.de accu.meminimꝰ.⁊ credit ꝙ potius sit de solẽnitate ⁊ bñ esse q̃ de ſba:⁊ ꝙ ante benedictionẽ põt abbas vti baculo pastoꝛali si ei datur ad sustentationẽ oꝛdinis ⁊ laboꝛis ad quẽ assumptus est ⁊ remittit de istis insignijs ad no. per se de fo.cõp.cle.vna. ¶ Septimo quero de abbatibus qui ex priuilegio vtuntur ãnulo an in villis in quibꝰ habent tpalem benedictionez poterũt benedicere sicut cpi.lau.ꝙ non p.c.abbates:de priui.li.vi. vbi hoc ꝓbat. ¶ Octauo quero si de antiqua consuetudine ante illud c.abbates.dederunt abbates alicuius loci benedictionẽ predictã:an poterunt succeſſoꝛes ꝙtinuare:nõ ob.prealle.c.abbates lau.arguit ꝙ non.qꝛ nõ est status ꝑscriptibilis.talia nãqz potius sunt oꝛdinis ⁊ dignitatis ꝙ iurisditionis.xcvi.di.nõnulli.cũ.c.se.⁊ hoc tz Lau.nisi ex ꝓuilegio aliud cõpetat eis quo casu dicit iudicandũ ſm tenoꝛem priuilegij.de priuile.recepimus. Hostiẽ.de eta.⁊ quali.cũ contingat.tz ꝙ etiam ex consuetudine prescripta hoc eis competere possit.qò vꝫ tenere Gẽ.⁊ inducit de excel.prela.accedentibus.quod placet p̃cipue in casu premisso quãdo hoc erat ò ꝙsuetudie ante.c.abbates.nã ꝓ illud.c.nõ tollitur ꝙsuetudo.de ꝙsti.c.i.li.vi.sz ex cã rõnabili potuisset induci illud.c.ſm ea q̃ dixi de ꝙsuetudine.c.fi.⁊ ꝓ hoc quod dico in se.q.i fi. ¶ Nono q̃ro an iter eccleſias q̃ ad ipsos abbates ptinẽt tpo iure possint vestes sacerdotales vel cruces altarium vel alias imagines benedicere saltez que ad vsum suaꝝ eccleſiaꝝ necessarie sunt. Lau.arguit ꝙ sic.cũ possint personas.s.monachos ⁊ cõuersos suos benedicere ⁊ oꝛdinare vsqz ad lectoꝛatũ.lxix.di.qm̃ fortius ergo res cũ psona sit rebus dignioꝛ.inſti.de iu.natu.§.fi.xij.q.i.ꝑcipimus. In ꝙtrariuz naz benedictio quã recipit abbas nõ ẽ oꝛdinis sicut nec illa quã faciunt p̃sbyteri cardinales:⁊ ideo põt impendi nõ tantum diebus dominicis sed ẽt alijs qò dixi.s̃.q. iij. Itẽ nõ facit hec bñdictio,differre tps vacationis bñficioꝝ que p̃ius habebat benedicẽdus lz aliud sit in epis. de elec.cũ in cunctis in p̃in.immo adepta possessiõe abbatie:vacant p̃ioꝛa beneficia.xxi.q.i.si quis iam.ꝓ hoc quod no.de sup.negl.p̃ela.c.i.de regu.iur.inter.in fi.p̃e terea res inanimata foꝛtius recipit benedictiõem seu cõsecrationem ꝙ animata sicut calix si furtiuus consecratus fuerit non restituit:⁊ tamen seruus clã consecratus restitueretur.vt no.xiiij.q.vi.comparauimus.vi.q.i.eps in dioceſi. Item sacratio seu benedictio nõ debet fieri ni si'per epm.de conse.eccle.vel alta.aque.⁊ vestimenta ecclesie debent esse sacrata.de ꝙse.di.i.vestimenta.⁊ Lau. dicit ꝙ omnis benedictio saltem solemnis debet fieri ꝓ episcopum.xxvi.q.vi.ministrare.de consecra.distin.i.cũ ad celebrandas.excepta illa que fit per p̃sbyterum in missa absente episcopo vel p̃sente ⁊ nolente benedice-

re.d.c.cum ad celebrandas. xcv.di.ecce. ex hoc dicit ꝙ benedictio premissa super vestibus ꝛ alijs potius est ordinis ep̃alis sicut illa que fit super aqua cũ recõciliatur ecclesia.d.c.aqua dicit tamẽ ꝙ aliq abbates p̃riuꝫ faciũt benedicendo quottidie vestes vñcũqꝫ oblatas sed quo iure dicit se nescire nisi spaliter hoc cõtineaꝫ in priuilegio suo:sed forte faciunt sub spe venie ad instar illorum presbyterorum.de quibus.xcv.dist. peruenit.de cõsue. quãto.vel rõne benedictiõis quã receperunt ordinati in presbyteros.de sacra vnc.c.vno.§.hoc vnguento.que tamen benedictio nõ sufficit alꝫ liceret ẽt simplici presbytero.dic ꝙ talia sunt potius dignitatis ep̃alis ꝙ ordinis vt no.de excess.prela.accedentibus.ideo abbatibus precipue vtentibus insignijs pontificalibus possunt hec de consuetudine cõpetere.pro hoc qõ dixi.ꝫ.q.viij. ¶ Decimo quero que sit cã rõnabilis per quã excusaꝫ abbatissa a recipienda benedictiõe. So.vt in glo.puta.ꝛ in eo ꝙ dicit de corrupta promota in abbatissam per eum qui potest.dic vt in se.q. ¶ Undecimo quero circa id quod dixi in p̃xi.q.qs possit ꝓmouere corrupta:Lau.ꝙ papa ꝑm no.de elec.cle.i.in verbo eligatur.ꝛ.c. idẽnitatibus. lib.vi. ¶ Op.ad hoc ꝙ imo ep̃us etiam possit dispensare.vt no.per Arch.in.c. idẽnitatib⁹.ꝛ.xviij.q.i. quã sit.ꝛ ꝙ no.de eta.ꝛ quali.tuã.in Spe.ti.ij.§.nunc de ep̃oꝫ.v. lvi. Solu. Paul.stat ꝓrario ꝛ ꝓ hoc facit de eta.ꝛ qua.c.vno.lib.vi.ꝛ ꝙ no.de cor.vici. Tho.ꝛ ꝑm hoc debebit intelligi dictum Lap. cessante dispensatiõe:verius tamẽ puto ꝙ nõ possit alius a papa dispensare qꝛ ꝓtra ius ẽ ꝙ corrupta sit abbatissa.xx.q.i.iuuenculas ꝓtra ꝙ solus papa dispensat nisi inueniatur alteri concessuꝫ de temp. or. dilectus nec iura in contrarium allegata.ob.vt in eis p̃z. ¶ Duodecimo quero an pena que imponit hic abbatissis ꝙ cadant a iure suo si nõ fuerint benedicte habeat locum in abbatibus.glo.in abbatibus.ꝙ non: ꝛ idẽ Benz. qꝛ cum sit iure cautum de abbatibus nõ debemus extẽdere in penalibus ar.de sup.neg.p̃la.c.i.lib.vi.de sen.excõ.is qui.eo.li.ne se.vacan.illa.C.de col.illam ꝛ in aut.de non eligen.secundo nuben.§.optimum. ¶ Tertiodecimo quero an cadant ipso iure in casu isto a iure suo.pau. ꝙ sic.ꝛ idẽ lau.ꝛ Ben.pro hoc:qꝛ hic sunt verba nõ habẽtia tractatũ ad futurũ ꝑz no.C.de iurisdom.iudi.in criminali de fo.cõpe.si diligenti.ꝛ quod ibi dixi:dicit tamẽ lau. secus est in tpe quod datur ad ꝙfirmationem petendam qꝛ tunc non ipso iure:sed p̃ sen.de elec. ꝙ̃ fit lib.vi. dic ꝙ in casu.c.ꝙ̃ fit.ẽt cadit ipso iure.vt ibi.ꝛ hoc sentit Benz. qꝛ allegat illud.c.pro simili ad casum huius.§.

§. Illas. No.ꝙ canonice seculares nõ sunt approbate:immo reprobari videntur vt dicit glo.ꝛ immo idem Lau.pro hoc.e.c.vno.lib.vi. vbi disponitur ꝙ moniales sint clause ꝙ iste nõ faciũt. vnde in eis non verificantur illi versus. Spectatũ veniunt ꝛc. de quibus de vi.ꝛ bone.cleri.cum decorẽ.est autem ꝑm Lau.statꝰ eaꝫ periculosus ar.de iudi.mulieres in ꝓn. lib.vi.propterea papa nõ approbat sed ꝓmittit nec ꝓter talem ꝓmissionẽ est eaꝫ statꝰ sine vicio cũ sit de se malus.xiij.di.nerui.ꝛ ꝓmittimus aliqua nolentes:qꝛ malas hoium voluntates ad plenũ ꝓhibere nõ possumus.xxxi. q.i.in hac rõne regula is qui tacet lib.vi. ¶ Quero qd si canonice iste sunt subiecte alicui supiori nõ ep̃o ꝛ exempte ab ep̃o an poterit ep̃s eas visitare.videtur ꝙ non.ꝫ. e.cle.in prin. Cõtrarium tꝫ Paul.dicens ꝙ cum hic post verbum exempte nõ repetat sedi apostolice subiecte ita ꝙ nulli alij vt.ꝫ.in prin.videtur velle ꝙ ordinarius possit eas visitare non habita distinctione predicta. Contrarium puto.nam limitatio illa debet intelligi reperita hic de appella.secundo requiris.ꝛ non repetist eaꝫ hic: quia raro vel nunquam accidit ꝙ tales canonice habeant superiorem non episcopum citra papam cum nõ habeant ordinem approbatum.sed presuppositio ꝙ superiorẽ haberent nõ debemus dicere ei ꝓiudicandũ ꝓ hãc lr̃am ex quo non exprimitur.ar.de off.dele.super eo.

§. Ipsos. Not.ꝙ visitatores isti debẽt esse cõtenti duobus notarijs.quod dicit vt in glo.i.ex qua singulariter no.de verbo ꝙtentos que est taxatiua ꝛ negationem implicans. ¶ Scõo no.ex eo qõ dicit de duobus notarijs ꝙ hoc casu non sufficit vnus ꝫ id de pba.qm̃ ꝙtra:qõ sentit Laud.ꝛ ꝓ hoc.ff.de manu. test.libertas.§.si.de v̄.sig.inter alia.§.si ita darẽ. Ben.vo dic ꝙ ꝙ verbum precipimus innuitur ꝙ verbum ꝙtentos dz intelligi solũ vt plures duobus ducere non possit sed vnum solũ sic ar.c.qm̃.qõ vi verius.tutius tñ est nõ recedere ab hac dispositione.ꝓ hoc quod dico.ĵ.in.iiij.ꝫ rio.ꝛ dicit Ben.ꝙ restringitur numerositas ad duos ne plus debito grauenꝫ.simile de off.ordi.vt iusta. ¶ Tertio not.ꝙ visitatores debent secum ducere personas sue ecclesie.honestum est enim ꝛ iustum ꝙ tales ducanꝫ ar. de his que fi.a prela.nouit.quanto.de accusa.qualiter.ij. ꝛ quod no.de cle.non resi.ad audientiaz. ¶ Quarto no. de quattuor viris honestis ducendis ꝓ visitatores.ꝛ dic Ben.ꝙ hic numerus statuitur ad vitandam suspitionez ar.de vi.ꝛ ho.cler.monasteria de iud.mulieres lib.vi. facit.ꝓ hoc quod dixi.ꝫ.in.ij.notabili. ¶ Quinto no. ꝙ isti ꝙ ducuntur ꝓ visitatorẽ debẽt esse honesti ꝛ maturi.ꝛ expone verbum maturis quo ad etatem.vt in glo. Ben.vo exponit honestis quo ad mores ꝛ conuersationem.de se pnl.cle.oudum.§.statuimus.maturis morum honestate ꝙ alias dicuntur graues.moꝝ grauitate.de spon.cum in tua.sed hec expositio bis idem repetit ideo quo ad v̄buꝫ maturis placet expositio.glo.quam etiam tenet Paul.ꝛ bene probatur in.c.cũ in cunctis.alleg.in glo. ¶ Sexto no.de verbo precipimus quod importat necessitatẽ.xiij. q.i.ꝙ p̃cipitur.de verb.sig.si in his. ¶ Op. in eo qõ dic de duabus personis ꝙ imo possit ducere tres de of.ord. vt iusta. So.vt in glos.ij. ¶ Scõo op.ꝙ ep̃s possit introducere plures ꝙ̃ hic dicaꝫ õ cẽsi.cũ aplus gl.circa visitationẽ so.ꝙ hic taxaꝫ numerus intromittẽdoꝝ i capl'o:sed numerus ꝑcurationum de quibus in.c.cũ apostolus.nõ restringitur quotus autem possit esse numerus ꝑsonarũ nõ dr̃ in.c.cũ apl's.sed tantum de numero euictionũ: de numero autem personarũ refert Paul.id quod ibi not. quod dic vt ibi. ¶ Quero an isti viri possint ẽ laici gl. non distinguit ꝙ sic:ꝛ idem Pau. ¶ Op.ad hoc de of. ord.vt iusta.vbi p̃cipit seculares excludi glo.c.boc ꝫrium sentit ꝛ non soluit.sed glo.circa visitationem ꝛ cũ ea pau. dicit ꝙ illud seruatur in visitatione aliorꝝ monasteriorum monialium ꝛ sic videtur velle ꝙ si visitatur virorum nõ possunt duci seculares ꝛ ad monasterium monialiũ sic. quod videtur absonum: vnde melius est intelligere hãc cle.ꝑm.c.vt iusta:qꝛ vnum ius ꝓ aliud suppletur de elec. cum expediat.li.vi.si autem episcopus visitat suã ecclesiam cathedralem seruabitur extrauagans Bonifacij viij.de off.ordi.debent.vt dicit glo.p̃realle.ꝛ idem paul. ꝛ de hac visitatione dr̃ in illa extrauaganti ꝙ ep̃s duabꝰ vel tribus p̃sonis clericali caractere insignitis quaꝝ vna sit notarius ꝛ alia religiosa eiusdem ordinis sit contẽtus ꝛ probatur ibi ꝙ sicut contra visitationem non p̃scribitur.ita nec contra talem numerum taliter qualificatũ. ¶ Secundo quero si visitator ducit plures personas ꝙ̃ hic dicatur.dicit Paul.ꝙ moniales poterũt ꝓpria auctoritate ꝓhibere.de excess.prela.cũ ad quorundam.ꝛ.q. iij.qꝛ cognouimus.ꝓ hoc ꝙ no.ꝫ.de deci.cle. si bñficioꝝ. ¶ Tertio q̃ro an hoc casu eijcient omnes: videtur ꝙ solũ illos q̃ supflunt ꝓ id quod no.ij.q.vi.§.diffinitiua.ver. cũ certa.xij.q.ij.si quos.de seruis.ꝛ.q.vj. inter cetera.de dona.aplice.de censi.cũ aplus.ff.de aqua quot.ꝛ esti.l.i. §.trebatius.nã vtile pinutile nõ viciatur regula vtile li. vi.pau.refert Hinc.dicere ꝙ si supflui põt separi a debito ꝓcedit qõ dcm̃ ẽ al's poterũt oẽs eijci.d.l.i.§.itẽ q̃rit ꝛ dicit pau.hãc ipossibilitatẽ intelligendã respectu facti nõ iuris.vt qꝛ plat⁹ nõ vult visitare nec ꝑcurari nisi oẽs interfint

interfint alʒ homo ab homine bene ē separab illis sicut animalia.d.ℌ.trebatius. ¶ Op.ad hoc nā eoipso ꝙ prelatus ducit plures causaꝫ impotentia sepationis ignorat enim quē vult in numero debito ꝛ sic nihil est ibi vtile pp animum excedentis prelati prealle.ℌ. item queriť de off.dele.cum super soluit Paul.ꝙ vbi non vult eps visitare nisi admittantur oēs vel si non distinguit quos vult esse de numero oēs possunt eijci ꝛ sic pcedit ꝛtrariū alʒ pcedit qđ dictum est: de hoc ät brocardo an vtile vitietur per inutile.refert Pau.ꝙ non By.in regula vtile.tangit ēt aliqd de eo qđ no. Inno.de elec.illa.qđ ibi plene dixi:deinde refert Ja.de are.dicere ꝙ aut vtile causatur ab inutili ꝛ viciatur vtile.ff.de v̄.ob.l.i.ℌ. siquis ita. ō fideiu.cū lex.C.de legi.non dnbiū.facit qđ no.de of.dele. significantibus.de preca.c.ij.de eensi.grauis.fallit qñ ꝑmum est inutile respectu vinculi ciuilis: sed vtile respectu vinculi naturalis.C.de contrahen.ſtip.nuda.facit qđ no. Inno. ꝛ Compo.de elec.quod sicut aut inutile causaꝫ ab vtili ꝛ tunc inutile trabitur ab vtile.ff.de ℨben.empt. l.fundus:ꝛ sic pōt itellgi.ff.de dona.inter vi.ꝛ vxo.si spō sus.ℌ.generaliter nec ob.de elec.si ꝙfirmationem.lib.vi. qꝛ ibi ꝙfirmatio accedit electiōi ꝛ ei cumulaꝫ. non aūt ab ea causatur aui vnum alteri vice mutua est ꝛ tunc viciaꝫ vtrūqꝫ.ff.de arbi. pedi.famil.her. in hoc iudicio.de offi. dele.cū sup qđ.c.qūo intelligaꝫ.instat Pau.dic vt ibi dixi aut neutrum est cā alteri' ꝛ tūc si pōt vnū ab altero separari non viciaꝫ vtile dūmodo culpa non possit ascribi agenti.d.ℌ.item querit.ꝛ.ℌ.trebatius. Bart. ff.de fideius. grece.ℌ.illud tꝫ distinctionem p̄missam an sint sepabilia an non:que futt gl.ff.de vsu.l.pecu.ꝛ in eodē.ℌ. illud refert Ja.but.dicere ꝙ indiuiduum dī altero de quattuor modis:quoddā est inseparabile natura.ff.de ver. ob.l.iiij. ℌ.cato.quoddam indiuiduū est rōne dependentie:vt accessoriū a principali.quoddā est indiuiduū rōne voluntatis contrahentium.ff.de arbit.pedius.quoddā rōne forme.d.c.illud.de hoc qđ dixi in.d.c.illa.ꝛ.d.c.cū sup ꝛ hoc quo ad illud generale an vtile:sed quo ad qōnem premissam an oēs possint phiberi placet determinatio premissa ad id quod dixi in.d.c.cum apostolus.

ℌ. Signi No.casum in quo incurritur excōicatio ipso iure: opus tamen est facto hois quo ad monitionē premittendaꝫ ꝑm Lau.ꝛ de hac monitione.j.q.i.ij.ꝛ.iij. ¶ Scōo no.ꝙ p hāc cle.tollūtur statuta ꝛ ꝙsuetudies ℨrie.qꝛ sic exꝑmit hic:alias secus.ō consti.c.i.li.vi.tolluntur hic ēt priuilegia:ꝛ intelligit pau. ꝙ hic tolluntur quo ad oia.de quibus.s.e.cle. ¶ Nucro an possit prelatus monere visitandas antequā impediat glo.p hanc quod nō quo ad hoc vt sit locus huic pene.ꝛ intelligit Step.ꝙ pp piculum potest prius fieri mentio per id quod no. Inno.de preben.pro illorum in glo.magna circa medium.sed ex illa monitione non erit locꝰ huic pene. Idem Pau.ꝛ Gen.pro hoc qꝛ cum debeat fieri monitio vt resipiscant oportet intelligi ꝙ iam impediebant ꝛ maxime ꝑm Gen.qꝛ hic agitur de incurrenda pena vbi stricta interpretatio fieri dz. de peni.di.i.pene.ff. de pe.interpretatione.regula in penis li.vi.ꝛ in hac glos. ibi super glo.ij.de of.dele.cum plures lib.vi.in gl. vlti.

¶ Secundo quero an sufficiat vnica mōitio? Paul.ꝙ sic.cum hic loquatur in singulari. ꝙ hoc de decimis cle. i.vbi dixi in.ij.not.ꝛ.q.xxv.ꝛ dicit Paul.ꝙ hec monitio fiet per visitantem:ꝛ ꝙ singularis persone vel alteriꝰ monitio non sufficeret sicut nec in alio casu de vi.ꝛ ho.cle.c. fi.de senten.excom.in audientia ꝛ.c.contingit. ¶ Tertio quero an sufficiat monitio generalis? glo.ea.non determinat.paul.arguit sufficere:quia non dicit ꝙ nominaris facit de senten.excom.constitutionem lib.vi. de vi.ꝛ ho. cle.clemen.i.in quibus requiritur specialis:ergo in alijs vbi non exprimitur sufficit generalis:ar.de preben.presenti.ℌ.loc.li.vi.ꝛ hoc tenet Gen.quia possibile ē ꝙ visitatores ignorēt noia ipediētiuꝫ:ꝛ sic non pñt facile noiatiꝫ monere:ꝛ p hoc posset hec prouisio plus debito differri qđ est vitandū.ar.ne se.vacan.c.vno.li.vi. ¶ Tertio q̄ro an ordinarius potest hoc casu absoluere excōicatos? glo.vult ꝙ sic.ꝛ idē Gen.p.c.aduersus.de imu.eccle.

C Um de quibusdam. Glo.i.diuidendo sūmat vel ꝑm Pau. p alia verba ad eundē tū intellectū hoc dicit. Dulieres statū beginnarū sectātes ꝛ de nouo assumētes ac religiosi i hoc dātes auxiliū ꝙsiliū vel fauorē ipso facto sunt excōicati.status tū penitātialis p hoc nō iterdicit. ¶ No.ꝙ noie mulierū ꝙtinent mulieres cuiuscūqꝫ cōditionis ēt vgines.de hoc i gl.ij. ¶ Scōo no.ꝙ beginne sunt reprobate.ꝛ dicit Mathe. ꝙ sunt quedā mulieres q̄ habitū griseū portāt ꝛ non sunt sub aliqua regula vel obedientia:ꝛ tamē religiose incedūt ꝛ multe dicunt esse vltra mōtes. Ex hoc arguit ℨ bizochos q dicunt ꝙtinentes:ꝛ ℨ fraticellos q sunt sine obediētia nec pfitent religionē approbatā:tales enim nō dicunt psone religiose vt hic.facit qđ no.xxviij.q.i.de vidu.in glo.ꝛ in Spe.de sen. excom.ver.quid si verbero.ꝛ per Archi.de vo.c.vno.li. vi.ꝛ de his beginnabus quo ad id quod dixi de habitu griseo.dicit Lau.ꝙ vestes brunas portant male ornatas: ꝛ frequenter sub specie agni gerunt lupum:de here. vt officium li.vi.dicit ēt ꝙ nouissime quasdā que dū mariti earū p tres dies iuxta eoꝝ ritus abstinebant a thoro maritali ipse illis diebus cum amotoribus beginnatus duplicabant ꝛ nonnulle apostasim ꝛ recessum religiosorum de mēdicantibus procurabant.que recedētes ab eis plusq̄ expediret iuxta hanc litteram adherebant eisdē. ¶ Tertio no.de vulgari locutione considerandā:ō hoc in glo.iij.ꝛ p hoc.ff.de leg.iij.si thorus.de ver.sig.anniculus de iureinran.quemadmodū:de iude.ꝛ si iudeos. ¶ Quarto no.ꝙ iste beginne non sunt religiose: ꝛ dicit pau.ꝙ nō sunt relegiose nec a regula approbata quā nō hñt nec merito vite ꝑm quod catholicus ꝛ fidelis appellatur religiosus de ꝙsti.c.ecclesia.de reb.eccle.non alie.c. vlti.li.vi. Et hoc dicit ꝙ eas pcutiēs nō ē excōicatus:facit qđ no.xxvij.q.i.de viduis:ꝛ qđ ibi dixi.s.i.ij.notabi.li. ¶ Quinto no.ꝙ adherentia non facit quē sortiri eūdez statū cū eo cui adheret de hoc.j.in.i.ℨio. ¶ Sexto nota ꝙ iste beginne censentur habere mētis insaniā:p hoc qꝛ que nō sunt eis ꝙcessa loquūtur ꝛ agūt.xxiij.q.viij. cōuenior.xciij.di.legimus:de here.filij li.vi.ff.de ꝙdi.insti.qdā.xv.q.i.siquis insaniens.C.sigs ipera.male.l.vna:ō homi.cle.si furiosus. ¶ Septio no.,puidēdū ne simplices decipiantur.hi enī de facili credunt.xxij.q.iiij.innocens. ꝛ dicit Pau.ꝙ hec simplicitas non excusat:quia parum distat in vicio dicipe ꝛ decipi.xvi.q.i.si cupis.vbi de hoc ¶ Octauo no.ibi sub velamine.ꝙ prohibetur simulatio.ꝛ dicit Paul.ꝙ fingebant se ꝙtinentes rapi in estasi ꝛ habere spiritum prophetie ꝛ similia. ꝛ quo ad qō dixi de simulatiōe.facit.ff.de offi.presi.obseruandum vbi gl. no. Bononiēsis.qui aliō in corde gerunt: aliud simulāt ꝛ pro hoc de here.vt officium.ℌ.i.li.vi.vbi de hoc in glo. ¶ Nono no.de finistra opi.q̄ sonat in malā partem. in simili inducit Gen.de elec.in causis ꝛ.c.cum dilectis. ꝛ ex hoc habētur hic suspecte vt i littera ex qua no. Pau. ꝙ ex sola suspitione quis dānatur.de hoc de p̄sump.litteras.de pur.cano.si quis de gradu. ¶ Op.in eo quod dixi.s.i.v.notabili.de adherentia ꝙ immo per audientiaꝫ quis cēseatur eodem iure cum eo cui adheret.de postu. c.i.de accu.olim.de elec.vt circa.li.vi.ꝛ cle.constitutionē soluit Pau.ꝙ quedam est adherentia assumens eandē vel similem conditionem per modum aggregationis:ꝛ talis est eiusdem conditionis cum illa cui fit siue fit fauorabilis vt i vltimis concordantijs.ꝛ de sta.mo.recolentes.cū cōcordantijs ibi positis.ꝛ.C.de rei vxo.acti.l.vn cōi.dele.l.i.siue odiosa.vt in p̄dictis iuribus.ꝛ ō of. dele. c.i. Idē dicit in adherentia accessoria.de conse.eccle.vel

alta.c.vno.lib.vi.de senten.excom.si ciuitas.eo.li. Que daz est adherẽtia quo ad ptez vel ad tẽpus vel ad tuitionem tm̃:z talis nõ assumit naturã eius cui adheret:qz ad hoc nõ intẽdit z de tali loqtur hic.z de puil.tuaz. p ꝟ facit qõ dixi de fautoribꝫ in.d.c.i.de offi.deleg. ¶ Quero qz hic enumerat tria ꝓmissiõez obedientiã renũtiationẽ ꝓpꝛij z professionẽ regule approbate an quodlibet istoz sufficeret vt beginne nõ dãnarenṫ:dic ꝙ nõ:qz p solã ꝓmissionẽ obedientie vel p renunciationẽ ꝓpꝛij vel p vtrũ qz non censerenṫ religiose nisi ꝓfiteanṫ regulã a sede apostolica approbatã.de vo.c.vnico.li.vi. Si tũ haberet regulã vel vitaz a papa approbatã hoc sufficeret:ẽt sine renunciatiõe ꝓpꝛij vt de sororibꝫ tertij ordinis minoz.dic̃ glo.vide z idẽ Pau.qui allegat extrauag.Joã.xxij.sancta romana. ¶ Secũdo q̃ro an ex promissiõe obedientie solẽnizeṫ votuz:dic ꝙ nõ:vt in proꝛi.q.z hoc vult glo. vide in pꝛin.in eo quod remittit ad no.q cle.vel vouẽ.cõsuluit.quod ampliat Pau.referens.ibi no.ibi eniz no.ꝙ non sufficit promissio obedientie nisi ꝓmittatur obediẽtia monachalis p quã oi sue voluntati videatur renuntiare z oia cõmittere in manu abbatis.xij.q.i.nõ dicatis nam seculares clerici etiã ꝓmittũt obedientiã:non tñ ꝓfiteṅ de maio.z obe.c.ij.z.iij.imo refert Pau:quosdaz dixisse ꝙ ẽt ꝓmissio obecientie mõachalis sine alijs substantialibus nõ solẽnizant votũ:vt in fratribꝫ militie virginis gloriose q̃ lz ꝓmittãt obedientiã:tñ vtuntur matrimonio z ꝓpꝛioz eoz religio p sedẽ apostolicã approbata est:vt dicit Pau.se vidisse sub bulla:vult forte dicere de istis q dicuntur fratres gaudentes.z de his potius dicendum est vt dicit glo.hic de sororibus tertij ordinis beati Francisci:q̃ ꝙ habeant religionẽ approbataz.z an gaudeant ꝓuilegio clericali.dixi de pꝛeben.clemen. p litteras.q.xij. ¶ Tertio quero si iste beginne ꝓmittũt obedientiam tũ vtuntur matrimonio:dicit Pau. idez p id qõ segtur in littera vult dicere ꝙ p hoc non censentur religiose:quod dicit ꝓbari pextrauagan.de qua.s.q.i.vbi reꝓbatur status quozundã q; vulgariter appellãt fraticelli seu fratres de paupere vita seu bizochi seu beginni seu alijs nominibus assumentium noue religionis habitũ supioꝛis sibi eligẽtiũ ꝯgregatões z quẽticulas faciẽtiũ nõ ob.ꝙ ordinez seu istitutionẽ ordis a ceteris dicãṫ epis habuisse.cũ talis viuẽdi modus nullatenus sit cõcessus.p hoc dicit pau.ꝙ ibi ẽt reꝓba status beginnalis qz vr̃ quedã noua religio pꝛeter auctoꝛitatẽ apostolice sedis instituta.ex hoc infert ꝙ ẽt si renũciarẽt ꝓpꝛijs nõ ex hoc erũt approbate nec religiose exquo nõ ꝓfiteṅ regulaz a sede apostolica approbataz.e.ti.c.i.lib.vi.ō vo. c.vno.eo.lib.p hoc qõ dixi.s.q.i.in pꝛin. ¶ Quarto q̃ro an ad hoc vt censeaṫ qs religiosus expedit ꝙ ꝓfiteaṫ aliquã determinatã religionem vr̃ ꝙ sic:p litterã ibi aliquã regulaz.qõ sentit Lau.dicens ꝙ dz regula noiari exꝑsse: vt qz dicit ꝓfiteoꝛ regulã sancti Benedicti: non tamẽ in hoc perstitit imo ꝯtradicit.z de hoc in seq.q. ¶ Quinto quero si dicit ꝓfiteoꝛ aliquã de religionibus approbatis: arguit Lau.ꝙ nõ sit matrimoniũ spirituale ꝯtractuz sicut nec ꝓficitur carnale si dicit contrabo cum vna ō mulieribus mũdi vel de filiabus titij.vt no.de spon.ex litteris.ij. Cõtrariuz tz Lau.dicens ꝙ iste est religiosus ingenere z compellendus aliquã de religiõibus approbatis ingrediar.de regula.constitutionem.§.pe.lib.vi.qz deus cum quo contrahitur spirituale matrimonium semp est certus z sic tz pollicitatio sibi facta.ar.xxvij.q.i.c.i.z.c.ij. ff.de polli.si quis rem.§.voto z quasi per to.hec declara per ea que dixi de regu.veniens.q.iiij.z per ibi no.videtur ꝙ talis pꝛofessio possit dici votum solemne.sed tantũ simplex.ex quo nõ est facta in aliqua de religionibus approbatis per.c.vnicum de vo.li.vi.z hic z.c. cõstitutionẽ §.penul.dic ꝙ hic loquitur in alio casu.z dic vt dixi in.d. c.veniens. ¶ Sexto quero in eo ꝙ prohibetur istis mulieribus pꝛedicare quibus liceat pꝛedicatio ? Sol.vt in glo.hoc non licet:z idem Math.dicens ꝙ abbatissa bene potest in secreto in claustro vel capitulo vel choꝛo docere monichas z cõuersas z eis pꝛedicare quasi dicaṫ nõ publice.z dicit ẽt ꝙ interdicitur mulieribus pꝛedicatiõe putarent se pꝛeferri deberi viris.xxvi.q.i.adijcimus:z ex hoc arguit contra patronos q cum sint layci pꝛedicare p̃ sumunt:z in hac glo.in fi.de hoc in.c.adijcimus:p̃alleg.ō heret.cum ex iniuncto. ¶ Septimo quero de cruciferis hospitalarijs z templarijs:dicit Mathe. ꝙ habent generalem licentiam docendi.z pꝛedicandi populo ad quẽ pgunt.xxxiij.q.v.mulierem.qz non sunt layci: sed deo deputi.xij.q.ij.duo. ¶ Octauo q̃ro quis poterit absolnere ab excõicatione:de qua hic glo.exquo dicit ꝙ ordinari⁹ z idem Pau.q dicit ꝙ cum absoluantur moneri debẽt vt illum statũ oio dimittant:qz alias penitere nõ possunt de peni.di.iij.penitentes.xc.di.sigs ꝙ tristatus de pe.z remis.quod qdam:z de hoc.j.ver.se.q.iij.

Ver. Predictis. Nota.ꝙ reatus excludit ꝓuilegium vt hic i fi. C.vbi sena.vel clarisl.i.de hoc.s.de off.oꝛ.cle. vt clericorum. ¶ Opp.ꝙ non fuerit opus exprimere de religiosis cõicantibus beginnis. nã constabat ꝙ erãt excõicati tanq̃ pticipantes in crimine de sen.excõ.nuper glo.quia participare. Sol qz in.c.nuper extinguũtur duo ꝯiunctiz ꝙ pticipet crimini:z ꝙ criminoso ideo fuit hoc expꝛessũ hic:z videtur velle ꝙ hec littera locum habeat etiaz si alterum tantuz concurrat. vt quia participant in crimine: sed non in criminoso:ꝙ qũo esse possit no.in.d.c.nu p vel etiam si participant criminosis.i.ipsis beginnis z non i crimine ādhuc sit locus huic pene:quod vltimum tenet pau.nam in littera in ver.admittant:supplet ad aliquam participationem qz sunt excõicate z quo ad talem statuz damnate.vnde in ipso statu nullo modo debent eas admittere.z idem dicit pau.in ver.super eo.dicẽs ꝙ hic nõ essent relgiosi excõicati exquo qz participarent in alio q̃ in crimine nisi hic exprimeretur:z remittit ad no.p se.de consan.cle.vnica.vbi dixi in.iij.q. Lau.vo z Gen.z Mathe.intelligunt litterã in participiantibus in crimine criminosis:z fatetur Lau. ꝙ huic excõicatiõi esset locꝰ per c.nuper.etiam si ℔ non exprimeretur.quod vr̃ magis cõsonare littere que loquitur de religiosis fouentibus has mulieres in beginnatum z ad ipsum suscipiendum inducentibus. Item.j.pꝛohibetur ne ipsas quomodocũq; admittant ipsis sup beginnatum sectando vel assummendo p̃bendo ꝯsilium z̃c.z sic intelligendo dic ꝙ exꝑs sit hic de excõicatione.qz solet plus timeri z̃c.xxiij.dist. q̃q̃ de iureiuran.z si christus.no.de rescrip.c.i. in gl.i.in fi.vel saluando pꝛioꝛem intellectum dic ꝙ pꝛo illo est littera ibi vllo mõ que videtur velle ꝙ etiam si fauoꝛ nõ p̃stetur directe.sed indirecte adhuc ẽ locus huic pene. ꝙ secus esset in.c.nuper pꝛo hoc quod dicit Lau. i illo ver. vllo modo.q ex hoc no.ꝙ vllo modo sauens criminosis penas incurrit z si non speciales saltẽ generales.de sentẽ.excõ.quante.dic tñ ꝙ hic incurrit banc penam spãlem s.excõicationem:z sic dicemus ꝙ eoipso ꝙ religiosi eas admittunt ad aliquam cõionem tollerando eas i hoc statu dicuntur fauere ẽt si non dent fauoꝛem directe vt stetit in beginnatu z ꝙ incidũt maioꝛẽ excõicationẽ de qua ℔ z hoc bñ ꝯsonat mẽti huius lr̃e lz sit intricata in intellectu vt pz ex p̃dictis.z p hoc qõ dico i seq.q. ¶ Quero an hec lr̃a locũ hẽat nõ religiosis:dic ꝙ si intelligim⁹ hic de participantibus in crimine criminoso qõ esset in dubia:z dicndũ eẽt ꝙ sic p.c.nup.z p ea que dixi in pꝛox.q. Sz intelligendo de participantibus quoquo modo:vt tenui in p̃cedẽti.q.tũc pcedit qõ z gl.i.hic tenet ꝙ in sol̃ religiosis locũ hz. z idem Pau.ꝙ his religiosis ex speciali affectione he mulieres adherent.z i hac glo.in fi.z de deci.cle.i.alij ℨ.z de hac in seq.q. ¶ Scõo q̃ro si epꝰ vel alij seculares fauẽt istis an incurrãt excõicationẽ lau.dic de epiſcopo ꝙ sic.qz religiosi ceteris sue diocesis ar.i.q.

i.viliſſimis

i. vilissimis. de elec. ex eo. li. vi. de aliis credit q̄ non icurrant: q̄ si de aliis voluisset hic intelligi expressisset. de deci. ad audientiam: z q̄ alia est vita seculariū q̄ religiosorum. xvi. q. i. alia. z q̄ hec ꝯstitutio tanq̄ penalis ē restringenda de elec. statutum lib. vi. sicut pena. c. cū inhibitio. de clande. de spon. non extenditur ad laycos. z q̄ exp̄sse dicit de religiosis vī denegare de aliis. C. de pcu. maritus: z hoc quantum ad penam de qua hic: sed alias erūt puniendi de penis de iure cōi iterdictis. ij. q. vij. negligere: Gen. tz hic quod dixi in proxima. q. dicēs q̄ ēt eps nō incidit in hanc penam ar. c. statutū preall. qō placet. z ad id quod dicit Lau. q̄ eps est religiosior ceteris. dic q̄ accipitur ibi verbum religionis generaliter ꝑut dixi. s. ea. cle. in prin. in. iiij. notabili: hic autem summitur stricte. s. e. cle. in pn. ibi religiosis aliquibus. vbi loquitur de religiosis religionis approbate p lr̄am que precipit ibi regulam approbatam quod dcm̄ fuit ad augendū dubiū: z vt plenius de mulieres reprobentur. Itē cū lau. z Gē. intelligant lr̄am de pticipantibus i crimine criminosis. vt dixi. s. in. i. contrario non deberem facere dīam inter religiosos z alios. nam p. c. nuper ligant oēs: z sic qō dic hic religiosis oportet intelligi maxie. qō ē improprie lr̄am q̄ notanter exp̄ssit de religiosis. vñ dic vt dixi. s. in. i. ꝓtio q̄ in solis religiosis locum hēat hec lr̄a: z hoc quo ad casum quo p. c. nup. nō incurrit excōicatō sicut qñ cōicāt nō in crimīe. z ex hoc dic q̄ hec lr̄a quo ad aliquos casus bz locū ēt in nō religiosis. z hoc quatenus logtur de religiosis inducentibus beginnas ad suscipiendū beginnatum vel dantibus auxiliū ꝯsiliū vel fauorē dirrecte sup beginnatu sectando. q̄ ēt cessante hac clausula in hoc versu durante dispōne de qua. s. e. cle. in pri. tales excōicati sunt p. c. nuper: sed quatenus hic excōicantur illi q̄ fauent: ēt indirrecte p̄m ea que dixi in. i. contrario hec ē noua dispositio nec locū bz nisi in religiosis que no. tanq̄ als non bene declarata. C Tertio q̄ro qs absolueret ab hac excōicatione Go. eps vt predixi. s. e. cle. i pn. q. vlt. qō tz lau. nā eps est dispensator iuris in sua dyocesi. z dispensat cū talibus ēt si beneficia excōicati receperunt. vt no. Inno. de tēp. or. dilectus z in Spe. ti. ij. §. nunc de epor̄ ver. vij. qō dicit Lau. vex ēt si titulus fuit collatus excōicato. q̄ defectus non est ex parte tituli vel ex alia que reddat collationem nullam. sed potius ex pte inhabilitatis psone cuius dispositio iudicando seu dispensando seu als epo relinquitur de maio. z obe. p tuas. exquo non est reseruata sicut reseruatur in excōicatis recipientibus ordines de sen. excō. cum illor̄ z in symoniacis z in alijs que impediunt excōicationem post penitentiā. de qb⁹ de renū. nisi p hoc q̄ excōicatio nō est eradicans sed disciplinās: nec dz excedere ꝯtumatiā de ꝯsti. ex litteris. de elect. q̄ diligentiam. z hec dicit lau. vera videri in beneficis q̄ motu pape vel ordinarij ꝯferuntur. secus si p rescripta impetrantur. q̄ tunc si tacetur de excōicatione non vz rescriptum etiam ad lites de rescrip. c. i. li. vi. ergo fortius. nec ad gratias de rescrip. ad audientiam. ij. z de hoc in seq. q. C Quarto quero que est ratio diuersitatis inter beneficia obtenta per rescripta vel motu proprio: Lau. formaz non soluit. dic q̄ questio non procedit nisi presuppona tur q̄ collatio facta excommunicato motu ꝓprio teneat: quo presuppositio ratio diuersitatis esset. q̄ i impetratione est expressum q̄ non tz. z hoc ꝓpter ambitionem impetrantium que cessat in collattone facta motu proprio. sed tenendo q̄ etiam collatio sit nulla qō est cōius vt dico ō cle. ex. postulastis. tamen non est dīa inter impetratiōez z collationē. z de hoc ēt in seq. q. C Quinto q̄ro si qs tēpore date lr̄arum p quas impetrauit ius ad rez non erat excōicatus. sed tempore collationis facte de vacanti sic. Lau. hoc relinquit disputationi dic q̄ collatio ē nulla. vt dixi. s. q. prox. p prealle. c. pqstulastis. vbi dr̄ q̄ excōicatis beneficia ꝯferri non pñt. nec ip̄i possunt taliter collata licite retinere. C Sexto quero q̄ i plibus questionibus premissis facta est mentio de dispensatione ep̄i an z qñ dispensare possit: dicit Lau. q̄ in oi casu tangente interiores dispēsat nisi inu eniat ꝓhibitus. de sen. excom. nup. qō plenius dic vt dixi de tēp. ordi. dilectus. z ō iudi. at si clerici. z ꝓcedit dictū Lau. quo ad absolutionē ab excōicatiōe. z de hac logtur. c. nup. z de hoc. s. q. iij. Sed quo ad dispensationē regula ē ꝑ tia q̄ non dispensat: nisi vbi inuenitur iure cōcessus ex hoc q̄ dispēsatio est ꝑ ius d. c. dilectus. vbi de hoc. ē aūt exp̄ssus q̄ dispēsare possit in adulterio z minorib⁹. d. c. at si clerici. z dic vt ibi. z hec materia z similiter ea de qbus. s. tribus ꝓximis. q. non ptinēt ad hāc cle. lz Lau. tetigerit ideo nō amplius hic prosequor. C Septio q̄ro q̄ dixi. s. q. iij. q̄ eps pōt absoluere ab excōicatiōe de qua hic an poterit absoluere ēt exemptos: Lau. q̄ sic si delinquerunt i suo territorio: quia ex hoc fortiuntur fox. de priui. c. i. li. vi. Et idē credit Lau. etiam de his qui sunt priuilegiati. ꝑ. d. c. i. i. de his q̄ rōne delicti non fortiuntur fozum episcopi. vt etiā ipi possint absolui ab epo: ne suū ꝓuilegiū sit eis dānosū C Octauo q̄ro si eps est excōicatus p hanc cle. an pōt alteri cōmittere ptātem seipsum absoluēdi: Lau. q̄rit z nō ꝓcedit qō tenēdo q̄ hec pena excōicatiōis nō habeat hoc casu locū nisi i religiosis. qō dicvt dixi. s. i. i. ꝓtio. z i. i. z ij. q. sed presuppositio q̄ habeat locū etiā in alijs qō esse pōt aliquo casu vt ibi dixi tunc ꝓcedit questio z vī q̄ eps possit cōmittere de sen. excō. duobus. nam ēt papa ligari pōt ab eo cui cōmittit z cui peccata ꝯfitetur: vt no. de off. delega. sane. Ꝑ ꝯtrariuz q̄ excōicatus etiā occultus nō pōt nec p se nec per aliuz excōicare: vt no. xxiij. q. i. i summa de epis. q renun. epis. c. ij. q̄ precisus ab ecclesia z carens exercitio sue iurisdictionis. qō ergo nō bz nō potest in aliū transferre. de offi. vica. c. i. lib. vi. de iurepa. qō aūt xxij. di. §. ad hec. ꝑ. q. vij. dalbertuz. ff. de offi. pconsul. obseruare de reg. iur. nemo plus. z placz p. c. duabus ꝓalle. a cōtrario. q̄ ibi logtur de excōicato minori qui absoluit aliuz ab excōicatione minori secus ergo si maiori. p hoc qō ibi dico ad no. in. c. sane. dic q̄ in foro penitētiali sacerdos tz locum dei. ideo ligat etiam papam. Item etiam si illud esset iurisditionis ēt tamē tantū voluntarie non cōtentiose. z dicvt in. c. sane. C Nono quero in eo qō hic dicit de religiosis an locum habeat in quibuscunqz: Lau. q̄ sic. sine sit mendicantes siue alij. z idez dicit ēt si sint religiose. de sepul. cle. eos. in princi. voluit allegare de deci. cle. i. z de hoc ibi dixi in. iiij. q. z generaliter quādo masculinuz cōprehendit femininū. dixi ō elec. cle. i. q. i. z. iij. seq.

§. Sane. C No. q̄ p predicta non prohibetur cōtinentia promissa vel non promissa. z dicit Lau. q̄ mulier potest promittere continentiam ēt stans cum marito in domo. xxxiij. q. v. quod deo quod intelligit Pau. de promissione non solemni. alias oporteret eas esse sub perpetua clausura de sta. regu. c. vno lib. vi. Quo ad id autem quod dixi de ꝯtinentia non ꝓmissa potest exemplificari de mulieribus que sunt sine viro. tales enim possunt agere penitentiaz in domo vt hic. quod tamen intelligit ita q̄ sint de statu non beginnali vel habitu. z sic hec constitutio non prohibet statum beginnalem vel habitum. vitam autem penitentialē vel religiosam regule approbate non. z idē Math. ego puto q̄ mēs littere est q̄ i domo sua possint mulieres agentes penitētiam vt quo habitu voluerint. alias non ꝯuenienter exciperetur hic versus a p̄missis. per hoc enim q̄ vtunt habitu etiam simili ad beginnas nō sunt beginne exquo nō congregantur cum beginna. vnde non est periculum aliquod hoc casu. tamen Pau. z Math. habuerūt bonam mentem: q̄ si tales stantes in domo vterentur statu beginnali. i. quē acciperēt a congregatione beginnaz tanq̄ esset de eis nō euitarent excōicationē. de qua hic. C Secundo no. q̄ cā pententie ꝓmittitur mutatio habitus in domo qō dic vt in premisso notabili. pro hoc q̄ etiam ꝓmittitur q̄ qs habeat in domo imagines sanctor̄: sz nō

pmittit q ibi celebret sine licētia epi de cōse.di.i. vnicuiq3. ¶ Tertio no.q virtutes sunt a deo petende:q3 dns ē virtutū vt in littera t cōcordantia in gl. ¶ Quarto no.de humilitate quod plene dic vt in gl.t sepe vidi q nullus ē eque bonū remediū hoibus alti ingenij t magne virtutis ad euitandas insidias improbor̄ q psequuntur bonos ēt sine causa.tamen mitigantur humilitate: t hoc vt credē dum est volente deo:vnde t vgo gloriosa electionē suaz ad suscipiendā verbi incarnationem attribuit humilitati:q3 respexit humilitatem ancille sue tē.t in hac gl.in fi. xi.q.iij.inter verba. ¶ Quinto no.q inspiratio ad bonū pcedit a deo ibi,put dns ministrauit.t hec est lex ꝑuata que superat oēm.j.de reg.iz de renuncia. nisi.§.vez.xxi. q.ij.due.t dat Lau.versus.

Tu spiras vbi vis tu munera diuidis vt vis.
Tu qd vis cui vis:tu quem vis munere quos vis.

Quia contingit. Glo.diuidit in quattuor:sz primam partem diuidit Steph. in tres.scōa ibi i quo:tertia ibi ꝙtradictores. ¶ No. q iura aliquando adaptantur ad ea que raro emergunt. contra id ff.de leg. naz ad ea.de quo de despon.impu.litteras.

¶ Scōo no.de varijs nominibus hospitalium:de qbus glo.ij.remittit.dicuntur.n.xenodochia:t hec sunt loca in quibus recipiuntur peregrini t aduene t de his.e.ti.xenodochijs.t.s.de preben.cle.p litteras.C. de epi.t cle. illud.xxiij.q.vlti.sancimus:vbi de hoc in glos. dicuntur ēt leprosarie:t sunt ille in qbus recolliguntur lepra infecti: t de his de eccle.edi.c.ij.dicuntur ēt elemosynarie vl hospitalia ab eo quod verbum sonat. ¶ Tertio no.q curatalium non dz postponi t die cura.s.temporalium vt i gl. iij.quā no.ad alia lau.aūt t Gen.exponūt de cura tpaliū t spūalium.t ,p hoc vltimo.j.e.cle.in fi.tamen intētio huius cle.magis versatur circa curā tpalium:vt dicit glo.t ps.j.in littera. ¶ Quarto no.q hi ad quos spectant debent excutere bona t iura hospitalium ab occupatorib⁹ t dicit gl.iiij.q debent executere repetendo illa in iudicio.Et q hec possint etiaz in foro ecclesiastico. p hoc qō no.de re.eccle.non alie.epi.t pcedit glo.ex eo q3 talia bona sunt ecclesiastica vt hic t eo.tit. de xenodochijs t pro hoc inducit lau.q3 pmouendi ad beneficia iurant q alienata t occupata iniuste p posse repetent t ad ius t pprietatem sui beneficij reducent. Itē q de nouo non alienabunt:t ad hoc intēdit illa forma ea que de bonis tē. que quottidie de curia romana exit t est tracta.de.d.c.epi.t ō hoc.j.q.ix.t.x.t de hoc iuramento de iuretur. nullus debent aūt isti repetere in iudicio vt predixi:vnde ꝑm pau. non p violentiam debent occupare.C.vnde vi. fiquis in tantam.xvi.q.i.placuit.ij.t in hac glo.ibi cum sit. de iure patro.relatum. ¶ Quinto no.ꝫ eos qui negligunt recuperare bona ecclesie.male enim faciunt:q3 vt dicit Gen. nedum de perdita recuperare:immo si possunt noua acquirere tenentur alias eniz imputatur.xij.q.iiij. quicūq3 C.arbit.tut.quicquid. t se non opponentes contra vsurpatores vacationis tempore puniuntur pena de qua in c.generali.de elec.lib.vi.t dicit Math.q si dum se opponunt occiduntur occupatores non erunt clerici:sed opponentes irregulares:vt no. Archi.in.c. generali li.vi. t de hoc p Inno.de rest.spo.olim.i. ¶ Sexto no.q nō debēt pmittere domos deformari ruinis:vt dicit glos.hec ē ex hoc probatur mala administratio.nam tenentur reficere vt dicit glo.pro hoc inducit Math.q3 ēt vsufructuarius ad sarta infecta.i.reficienda tecta.C.de vsur.eū.ff.de vsufruc.l.vsufructu legato.§.fi.t.l.hactenus.t in hac glos.in fi.de his que fi.a ma.par.ca.c.vlt. ¶ Septimo no.q hospitalia fuerunt instituta vt pauperes ibi reciperentur t ad hoc sunt conseruanda.e.ti.de xenodochijs. ¶ Octauo no.ꝫ inhumanos,cor.in gl.in ver.inhumaniter.t exponit Pau.inhumaniter.i.irrationabiliter.lra tñ magis p prie loquitur.nā isti deputati sup hospitalibus nō exerēt tes opera humanitatis inhumaniter faciunt.i.tanq̄ carentes hūanitate.t ꝫ istos ē qō no.de re.eccle.nō alie.q res.de rer.pmu.mācipia.t.c.iniustū.xvi.q.i.qm̄ qcquid xij.q.ij.eps.t dicit Gē.q in districto examine tenebant t q isti videātq̄no.xxxij.q.vij.quid in omnibus vult dicere q ibi enumerant.x.pcepta inter que est:furtū nō facies.nō cōcupisces rem proximi tui.ꝫ videt ista facere. ¶ Nono,no.q res ordinate ad vnū vsuz nō debēt trahi ad alium.simile.C.de rei.vxo.ac.l.vnica.de cōse. di.ij. re vera.t de hoc.j.i.ij.q.t.iij.seq.t dicit glo.ēt q nō debent trahi ad aliū vsuz ēt plū.pro hoc inducunt Lau. t Gen.q3 nō debent discooperire vnū altare vt aliud cooperiat.de preben.cū cām.in aut.quō oporteat epos.§.si vero non fecerit.vbi de hoc.colla.i. Math.inducit quia clerici dicunt vsurarij t non dñide dona.c.ij.facit. xij.q. iiij.sacerdotes.quod dicit dicti de pecu.cleri.c.fi. ¶ Decimo no.q p solā sedez aplicam potest res deputata ad vnū vsum pium querti ad aliū.de hoc in glo.no.p hanc t.j.in.ij.ꝓtrario.t in.iij.q.t duabus se.dicit.Lau.q papa hoc pōt:q3 potest dispensare de bis legatis ad pias cās prout vult de sepul.cle. dudum.§.pe.est enim gubernator insolidum vniuersalis ecclesie cuius caput est ecclesia romana:ideo eius ē tanq̄ capitis ad mēbra singula alimenta transfundere.ix.q.iij.cuncta.t.c.per principalem de excess.prela.cle.frequens.§.preterea.simile inducit Laud.de principe seculari .ff.de administra.re.ad ciui.perti.legata.t de hoc.j.in.ij.contrario t in hac glo.ibi relicta.immo nec ipsuz papam hoc facere decet.xij.q.ij. nō liceat.Stepha. t in fi.t in Specu.ti.ij.§.i. ¶ Undecimo no.q super administratione hospitalium ad sciendum cui pertineant inspicimus pactum si quod appositum fuit in fundatione.de hoc in glos.per diocesanum pro hoc inducit lau.quia licituz est cuilibet in limine traditionis apponere rei sue legem quam voluerit non a iure improbatam.improbatā vo non possit.xxviij.q.ij. Eleuterius de ser.non ordi.nullus.de pac.per totum de testa. requisisti.t ex hac lra in eo quod dicit in fundatione.arguit Math.pro opinione Jo.de qua de cōsue.cum dilectus.qui dicit q eps in fundatione possit ecclesiam alteri subijcere de consensu fundatoris:non postea.iz Inno. ibi dicat q ēt post fundationem ante ordinationem clericorum.dic q ante ordinationem clericorum si eps instituit q ecclesia reformetur per aliquos dē instituisse i fundatione: q3 p hoc nō agitur de preiudicio clericoz ex quo nōduz sunt ibi clerici.generaliter aūt quō possit eps vnā ecclesiā alteri subijcere.dic vt dixi de reli.domi.constitut⁹. ¶ Duodecimo no.q p cōsuetudinē legitime prescriptam mutatur status ecclesie.de hoc in gl.in verbo p legitime.ex quo no. q hoc casu regritur titulus ad pscribendum vel tps:de cuius ꝛrio non sit memoria. t idem Pau.Gen.vo dicit q sufficit q sit rationabilis.t q per xl.annos prescripta.t hoc vbi est contra ius:alias sufficit q p.xxij.di.cōsuetudo.de cōsue.c.fi.lib.vi. t idem Mat.t Step.q pro hoc quod sufficit tps.xl.annoz sine titulo.inducit qō no.de cōsue.c.fi.in glo.t de cau.pos.cū ecclesie.in glo.t ita primum verius q3 hoc casu inducitur cōsuetudo ꝫ epm q fundat intentionem de iure cōi vt hic in littera: ibi de iure:iuncta glo.e.ti.cū venerabilis:t ad hoc.c.cum ecclesia.dic q ibi patientia habetur pro titulo vt dicit ibi gl.nec ibi erat cōsuetudo ꝫ ius cōe. ¶ Decimotertio no. q per priuilegiuz sedis apostolice potest gubernatio hospitalium spectare ad alium q̄ ad episcopū de hoc in gl. hoc dicit quā no. ¶ Decimoquarto no.q ista quattuor equiparari ius cōe.vel statutum in fundatiōe pij loci appositum cōsuetudinē prescriptā.t priuilegium sedis apostolice. ¶ Decimoqnto no.q idebite alienata de bonis ecclasticis debent reduci ad statū prestinū.de hoc in gl. ad hec. ¶ Decimosexto no.dziaz iter facultates t puētus.ex hoc arguit Pau.q in anno sterilitatis ad minus tenentur.q̄ in anno fertilitatis.quod tñ dicit nō pcedere

in leprosarijs

in leprosarijs vbi leprosi stant ꝙtinue.hij enim nō possunt eijci pp sterilitatem: sed ab initio debent tot recipi quot possunt sustentari ꝙsideratis omnibus sicut fit in alijs ecclesijs ō vi.z ho.cle.qñ de sta.regu.c.vno li.vi.z de hoc ēt j.q.vi. ¶ Op.in eo qō ꝓhibet hospitalium ꝓuentus conuerti in vsus ministrorꝫ.nā ministri debent inde viuere: de preben.cum scōm.glo.in ver.vsus soluit ꝙ non debēt ꝙuertere in vsus suos vltra victum z vestitum: ꝓ hoc littera ibi damnabiliter:z sic pmittit ꝙ licite possint:z quod dixi.s.in.ix.notabili:z ex hoc vī ꝙ isti sunt cōparandi clericis q ēt debēt esse ꝙtēti victu z vestitu.xvi.q.i. qñ qcqd gl.tū ista dicit hic patere ꝙ hospitalarij fructus ēt separatos a solo non faciunt suos qō dicit Paul.vex ita z in vita z in morte non possunt in suum patrimonium ꝙuertere: sicut etiam prelatus vbi prebende non sunt distincte nec portiones priuilegiate portionez z ptē dare dz sacerdotibus z alijs intitulatis i eccla nec posset sibi oia retinere.xvi.q.i.ad hoc in fi.z.q.vij.c.i.simile qō no.i.di.ius militare i vlt.gl.xxiij.q.v.dicat:sic z rector hospitalis oēs fructus vltra victū z vestitū dare dz paupibus z ad hoc pōt compelli.vt.j.pz nec pōt sibi eos retinere:que not.z i boc erit dzia inter istos z alios bñficiatos: qr ō hospitalarijs certum est ꝙ sunt meri vsurarij. de alijs clericis nō est dubium:z ego teneo ꝙ non sint meri vsurarij.qō tamē dic vt dico de pecu.c.fi. Jd aūt qō glo.dicit de fructibus separatis a solo ideo dixit:qr de non separatis nō ē dubiū nam tales cēsent ps fundi.ff.de rei ven.fructus:z sic hos etiam clerici non faciunt suos:si aūt dicerent vsufructuarij qualiter debeant cauere ꝓ vestibus z alijs que vsu cō sumuntur.instat Math.ꝙ non cadit hic:sz dicvt de pig. c.fi. ¶ Scōo op.ꝙ res deputata ad vnū casuz possit tradi ad alium.de pen.quānis lib.vi.glo.etiam pium. tāgit z non soluit dic ꝙ illud fit iuris auctoritate vt ibi. Jtē hic non dī generaliter ꝙ rebus deputatis ad vnum vsuz nō possumus vti ad alium hic enim simpliciter non procederet:sed eo mō quem.j.eo.Sxio dico:sed hic solum dī ꝙ rebus deputatis ad certum vsum largitione fidelium.i. ad certū vsum pīū non debemus vti ad aliū vsum. qō ē ideo qr Sius est mutare dispositiones eoꝝ q largiti sunt boc ergo pōt solus papa qui est.s.ius z ō hoc.s.in.x.notabili.z.j.q.v.sed si loqremur de rebus deputatis ad alios vsus nō pios: tunc dicendum ꝙ ad alios vsus vti possunt hi in quoꝝ dispositione ꝙsistunt. qr in re sua quilibz est moderator legitimus.de sepul.super his:z quod dixi s.in.xi.notabili.z per hoc potest responderi z alio modo ad.c.quānis:nam licet carcer deputetur ad custodiā. tñ iudex de suo carcere potest etiam disponere ꝙ sit etiam ad penā.vt ibi cū ad ipsum iudicem spectet suus carcer in omnibus que non sunt Sius:ex his infertur Sopinionē que bz ꝙ si notoria ē suspicio possit appellari ēt cā nō ꝓposita quā tz gl.vt lit.non ꝙte.accedens.i.z archi.ij.q.v. quotiens.nā vt dicit Pau.lz grauamen sit sufficiens cā appellationis non sic suspicio:sed suspicio est causa recusationis. Item notorium bene excusat a ꝓbatione. sz nō a ꝓpositione.qō dic vt dixi in.d.c. accedens:z vult dicere Pau.ꝙ cum natura suspitionis sit opari recusationem non appellationem.non dz trahi extra naturam suā. hec dicit Paul.ꝓcedere in suspitione psone. secus dicit ꝑm quosdam in suspitione loci de qua dicunt isti verā eē opi. premissam quod appellari possit ēt cā non ꝓposita.de ap. ex parte.nam talem locū assignando iudex grauat. ergo pōt appellari.de appel.vt debitus.non enim necesse ē ꝙ iudex grauet ex mente.sed sufficit ꝙ reipsa.de off. dele. significantibus de exce.dilecte.z.c.significarūt. Sed ex eo ꝙ iudex possit recusari nō ꝓpterea grauat.vnde etiaz pater potest esse iudex in causa filij.si nō recusetur vt no. ij.v.accusatores.z de hoc in seq.cōtrario. ¶ Tertio op. ad hoc de appel.dilecto. vbi licet iudex precipiendo grauasset reipsa.tamen necesse fuit ob exceptionem propositam z non admissam appellari.z sic videtur necessariuz proponi exceptionem de loco suspecto. Jo. Pau.ꝙ dicit potest.c.dilecto non loqui de exceptione non notoria z ꝙ ibi nō grauabat mēte nec re exequēdo mandatū pape ante ꝓpositā exceptionē q̄ p partez potuisset omitti non quo ad iustificandū titulū:qr de hoc ibi non agit.sed de iuribus appellationis.ad.c.significantibus.z.c.dilecte.z c.significarūt.dicit Pau ꝙ ibi iudex vere grauabat ex mente.tamen errore iuris.sed talis error non excusat.dicit ergo Pau.ꝙ si preceptū suo effectu grauat non est necesse ꝓponere exceptionē z sic cū assignat locus nō tutus:qr p̄ceptū p se grauat:pōt ab eo appellari. de appel. cum cessante.sed si nō appellatur a p̄cepto vel interlocutoria:sed qr exceptio ꝓposita cōtra aduersariū vel cōtra iudicē nō admittit tunc oportet probari exceptionē proposita z nō admissam z ob hoc appellatū fuisse: vt in.c. dilecte.z ꝙ qñ appellatur a precepto vel interlocutoria nō fit prius opus exceptionē ꝓponere. iducit Pau. de nope.nunci.significātibus.vbi hoc tenet Inno.de appel. c.i.lib.vi.tutius tamen putat Pau.exceptionē proponere.dic vt dixi de appe.ex pte.vbi dixi ꝙ lz notorietas nō excuset a proponendo p hoc nō infertur ꝙ q vult appellare ob locū non tutuz excipere teneat de hoc cora iudice:sed sufficit ꝙ hanc cām inserat in appellatione. iuxta c.vt debitus.eo.ti.z cle.appellanti.e.ti.z de hoc qñ iudici ꝙstabat de loco non tuto.si autem ei non constabat expedit ꝙ de hoc proponatur: qr non dī grauasse assignando talem locum ignoranter.de sen.excō.venerabilibus.§.z hoc ipsum.z poterit proponi per procuratorem: z si non admittetur exceptio tunc vere grauabit z appellare pōt. quod dixi plenius in.d.c.ex parte. ¶ Quarto op.ꝙ hi ad quos spectant hospitalia non indistincte possint compellere hospitalarios ad hec de quibus hic:qr possunt esse tales qui non haben iurisditionem z sic talis compulsio erit sine effectu.Sō id de offi.dele.ex litteris.so.Gez.ponē do partim verba Laud.que dico.j.q.xiij.z.xiij.ꝙ compellūt auctoritate huius cle.z vī velle ꝙ ēt si sint alīs priuate persone:tū compellere possint per hāc cle. nam vt dic Gē.ordinarius non potest se ītromittere nisi in ipsorum negligentiam.immo ꝑm eū vī ꝙ ordinarius in talibus locis nihil iuris habeat.ar. de cēsi.c.fi.nisi in hospitalibus sit ecclesia dotata lz in eis sit oratoriuz.ar.d.c.fi. z de conse.di.i.vnicuiqz.pro hoc quod dico.j.q.xij.nā ēt talia loca non gaudent imunitate ꝑm Host.in.d.c. fi. qō dic vt ibi dixi. Sed quo ad hanc cle.non videtur ꝓcedere dictuz p̄cedēs qr si isti ad quos ptinent hospitalia sūt psone priuare priuate nō pōt dici ꝙ p hāc cle.acqrāt potestatē seu iurisdictionē cōpellēdi:qr non exprimit hic ꝓpterea ēt ipse Gen.recedit ab illo dicens posse aliter dici ꝙ isti banc compulsionē p se non faciēt i littera hic ibi compellere intelligitur.i.compelli facere similis expositio.ff.de his q no.infa.l.furti.§.mandati.de admi.tu.si tutor.C.de suspec.tu.pietatis: alias sequi posset absurdum pone enim ꝙ rector hospitalis est clericus.z is ad quem talia spectant laycus.haberet ergo cōpulsionem in clericū qō esse non posset nisi de spāli ꝙcessione.xcvi.di.bene xvi.q.i.in noua.de fo.comp.nullus.C.ō epis:z cle.aut. statuimus.quod non est verisimile papam hec ꝙcedere voluisse.ar.de offi.vica.cum in generali.li.vi.de elec.ecclesia.ij.nec iste est de casibus in quibus laycus in clericuz habeat cohertionē.qui no.xxiij.q.v.principes.que no.ad similes casus.dic ergo ꝙ aut bi ad quos hospitalia spectant.alias habent iurisdictionē sup hospitalarios z p se cōpellent. aut nō habent z cōpellēt.i. cōpelli facient p habētes ptātez z hoc qtūs ōbeat fieri cōpulsio iudicial:sed possz eē ꝙ ex pacto reseruassent sibi ptātē cōpellēdi ñ iudicialr sz extraiudicialr:puta subtrahēdo fructus vl qd fīle.z hoc posset cōpetere ēt ꝑuato. ꝓ hoc qō dixi de fo. cōpe.verū. ¶ Quero in eo qō dicit ō leprosarijs an procbialis sacerdos ab his q itrāt domū leprosoꝝ possit petere canonicā: Mat.ꝙ nō.qr pinde ē ac si sani trāsiuerit

ad religionē nisi forte moriantur ex violentia lepre. multi enim moriunt cū lepra z nō ex lepra. dicit tū in hoc tenendū cōsuetudinē regionis. dic q̄ nō non ꝓcedit nec determinatio in eo qō cōparat leprosos religiosis. Itez qō est sine dubio q̄ leprosi nō sunt exēpti a prochiali sacerdote. nec bona sua fiunt loci nisi aliud sit ex priuilegio cōcesso illi loco: nec sunt religiosi immo subsunt sacerdoti prochiali sicut prius. de eccle. edi. c. ij. z qō ibi dico in. ij. z iij. q. ¶ Scdo q̄ro in eo qō ꝙ phibeā ꝓuentus deputatos in vsus paupex cōuerti ad alios vsus: qd de hoc qō quottidie fit: nā sunt aliqua magna loca ꝙuentualia in q̄bus ꝙsueuerunt eē. xl. vel plures psone in diuinis dño famulantes z pauperes reficiētes z nunc hec applicantur filijs ꝓncipū q̄ forte nesciūt tergere nasum an hec facientes vel fieri ꝓcurātes vel auxiliū vel ꝙsiliū ipēdētes teneant ad restitutionē faciēdā vo ꝙ paupib⁹: Lau. nō audet ꝑcipitare sniaz. dic tū q̄ si de⁹ voluerit obſuari ꝑcepta scde tabule vt nisi restituat ablatū ꝓmo quē qs dz diligere sic seipm nō dimittat peccatū. m̄ tomin⁹ dimitteret si nō restituet qō vo idebite subtractū ē: cū ex toto corde iuxta ꝑceptū ꝓme tabule vo obseq teneamur. ſm no. xxxij. q. vij. qō in oibus dic vt dixi. s. i. i. ꝟio. z dic q̄ licet prelati male administrēt possunt de hoc corrigi sed nō tenētur ad restitutionez sicut tenent hospitalarij q̄ nō faciunt fructus suos vt ibi dixi. z de hoc etiā. s. in. ix. notabili. ¶ Tertio quero si legata z oblata ad certū vsuz nō possunt in illuz ꝙuerti: dicit Lap. q̄ hec littera intelligit qñ possunt ad vsum deputatum ꝙuerti quo casu ad aliuz vsum ꝓ inferiorez a papa ꝙuerti nō possunt. secus si non possunt ꝙuerti ad vsuz ꝙstitutuz: q̄ tūc ad alium cōuerti possunt ēt ꝓ inferiorez. facit de test. nos qdez z qō ibi dixi z ō hoc in duabus ꝓxi. q. ¶ Quarto quero legauit testator hospitale fieri p executores in fundo suo z dotari ad vsum paupex: z q̄ rector ponereť z remoueretur p quedam prelatū: executores volunt auctoritate diocesani facere ecclesiam religiosoz an possint maxime ꝙtradicente illo prelato: vī q̄ non per banc litterā. Cōtrariuz ꝙsulit Jo. an. cū q̄busdam vtalijs refert Lau. z moti fuerūt q̄ q melius z magis facit nō facit aliud sed idē. plus aūt est ecclesiam religiosoz facere q̄ hospitale. facit de voto scriptu. z regu. plus lib. vi. In cōtrarium q̄ voluntas defuncti ꝓ lege seruanda est. xiij. q. ij. c. vltima voluntas de testa. tua. de cele. miſ. cū marte. sicut z forma mādati. nec plus hoc casu ꝙtinet minus de preb. cui de nō. z. c. cū in illis in fi. lib. vi. z qō no. in. d. regula plus. z regula cui licet. z in hoc videtur residere Lap. quod placet. z plenius dic vt dixi in. d. c. nos quidem in. iij. q. z in pluribus seq. ¶ Et ad hoc qō dz q̄ q facit melius z magis z ē. dic illud ꝓcedere qñ minus ꝙtinetur sub maiori. z sic logtur. c. scriptura. alias secus at in. q. premissa minus non ꝙtinet in maiori. Item non est vex simplr q̄ facere ecclesiam religiosiorum sit plus q̄ facere hospitale: sed potiꝰ hec sunt diuersa pietatis opa q̄ se habent tanq̄ excedētia z excessa: pro hoc qō dixi ō reg. sane. ¶ Quinto q̄ro an talis alteratio possit fieri p legatū sedis aplice: vī q̄ nō: sz p papā p gl. ℔ in ver. aplice. z p. c. q̄ translationē. in ea alle. z de hoc. s. in. x. notabili. z in. ij. ꝟio. In ꝟium qō no. Jo. an. de elec. si abbatē in. v. trāsferendi li. vi. de ꝓui. auctoritate. e. li. nā m. c. si abbatē: dic q̄ aliud ē dicere apostolice sedis: aliud romani pontificis. vt in ꝑ possit legatus de latere: in scdo non. z sic cū hic dicat apostolice sedis vī legatus posse. Lap. dicit verius videri q̄ legatus nō possit cū hoc sit ō plenitudine ptātis quā legatus nō hz. ar. de ꝓb. cle. litteras in ꝑn. z in fi. dicit tū q̄ forte si ꝙsentiret heres defuncti ex cā hoc fieri posset nō solum p legatū: sed ēt p epm ℔m no. de testa. de his. z. s. q. iij. ꝓ hoc q̄ legatus non posſit inducit Lap. q̄ hic agitur de eo ꝟ qō disponere ē facere ꝟ legē qō soli ꝓncipi vel pape licet: nam dispositio testatoris facta ad certum vsum maxime piū ꝓ lege ſuari dz xiij. q. ij. vltima volūtas: z ibi gl. z ideo noie aplice sedis intelligitur papa tm̄ z non legatus: alꝰ secus z tūc ꝓcedunt dicta Jo. an. qō no. z ꝓ hoc dic q̄ ēt ꝙsentiente here de hoc nō pōt alius a papa ꝓ hoc qō dixi in. x. notabili. z i ij. ꝟio. z de hoc dixi plenius in predicto. c. nos qdē. z not. Bar. ff. de vsufruc. leg. l. legatū. ¶ Sexto q̄ro q̄ cui⁹ sollicitudinem debent ea q̄ sunt destinata ad vsum piū ad illū ꝙuerti: glo. ꝓ sollicitudinē dicit q̄ ꝓ sollicitudinē dyocesani. e. ti. de xenodochijs. z dic vt ibi. ¶ Septimo q̄ro in eo q̄ dicit ꝑ eos ad quos spectat de iure ꝓuidēdū quo ad hec de qbus hic q̄ sunt illi: gl. vt episcopi dicit q̄ epꝰ q̄ dic vt i. d. c. ō xenodochijs Cē. dicit q̄ sunt patrōi z eorum liberi. xvi. q. vij. filijs. z. c. decernimus. z epꝰ. xvi. q. vij. oēs dic q̄ gl. est verior: patroni vero non habent hoc ius ꝓ se. sed solū possunt instare apud epm̄ p dicta iura. z p hoc qō no. de test. ex pte. Itē idem Gen. j. ℌ. vt aūt. dic q̄ si capella vel eccl̄ia vel aliud est p seruitoribus deputatum tunc cōmissio ad epm̄ spectat p. d. c. de xenodochijs. xvi. q. vij. oēs. xviij. q. ij. Eleuterius. ꝓ hoc qō dico. j. q. xiij. z p hec soluit qō. de qua. j. ℌ. vt aūt. q. xiij. refert autē an q̄ratur de ꝓuisione sup fructibus ꝙuertendis ad vsū ꝙstitutū z de hoc ꝓcedit qō ista. an de cōmissione quo ad deputandū rectorem z de hoc logtur hoc vltimū dictuz z est verum p iura ꝑalle. nisi fundator plenius ius sibi reseruauerit in fundatione quod pōt vt hic. ¶ Octauo q̄ro in eo qō dicit de pacto appositio in fundatione pone q̄ ordinatū est inter epm̄ z capitulum q̄ oēs pānī sericei q̄ super defunctis afferuntur sint ecclesie ꝓ paramento altaris maioris. deide ꝙtigit q̄ q̄dā testatrix q̄ altare ꝙstruxerat in ecclesia ordinauit q̄ pānī q̄ ponerētur sup sepulchrum eius tā sericei q̄ alij essent sui altaris: an hec voluntas preferetur ordinatiōi diutius obseruate. vī q̄ sic ꝓ hanc lr̄am. q̄ non dz trahi ad alium vsum sine licentia pape: ergo alijs hoc denegetur ar. xxv. di. i. qualis. In cōtrarium de testa. regsisti nam illa ordinatio epi z capituli est lex. x. q. iij. vnio. xij. q. ij. vulterane: de ma. z obe. sigs Lau. dicit primum verius videri q̄ tz Gen. q̄ vt nūc dixi pro lege seruari dz testatoris voluntas ar. ff. de admi. re. ad ci. pti. decuriones. ℌ. i. de ope. publi. pecuniam. vbi dispositio testatoris preferetur legi z hoc ne alij retrahant a libertate. ar. C. de bo. q̄ libe. l. ij. de ope. pub. l. ij. z hoc in his que a testatore ꝓueniunt. secus in alijs in quibus absurdum esset per testatorem auferri statum iuris ar. de elec. cle. constitutio. ℌ. insuper. z quod no. de elec. q̄ sicut. de testa. officij. z. d. c. requisisti. z. ff. de reg. iur. non debet dic clari⁹ q̄ dispositio epi ꝑmissa dz itelligi nisi aliud dispositum fuerit a testatore. nam licet testatori apponere legem sue rei. de condi. appo. verum de do. cum dilecti. z hoc nisi disponat per modum a iure improbatum quod non potest. d. c. requisisti. ff. de leg. i. nemo. z dixi. s. in. xi. notabili. ¶ Nono quero quare dicit in litterā deperdita z alienata: Paul. dicit q̄ ideo vt remoueat obiectionem illius falsē opinionis que habet q̄ si mandatur alicui q̄ ea que de bonis alicuius ecclesie alienata inuenerit studeat reuocare ad ius z proprietatez ecclesie nō poterit reuocare illa in quibus ecclesia solam possessionem amisit cum illa non dicantur alienata quorum dominiū est apud ecclesiam. ff. de verb. sig. alienationis. C. de fun. do. l. i. que opi. non tenetur de reb. eccle. non alie. episcopi q̄ verbum alienata dz summi in larga significatione z tunc comprehendit non tm̄ dñium. sed ēt possessionem ff. de alie. mu. iudi. non solū. in prin. alias si res. ℌ. pedius z. l. ex hoc edicto. ℌ. alienare. cū alijs iuribus ibi allega. z per ibi no. nō ꝓsequor q̄ hic dicit Paul. q̄ ibi ponitur. ¶ Decimo q̄ro an is cui cōmittitur vt alienata reuocet habeat ptātē simplr in qibus alienatis: Paul. dic q̄ nō sed tm̄ in notorijs sicut de ꝙseruatore dz de of. dele. c. i. li. vi. z hoc si scribitur alienanti. ꝓ hoc quod no. Compo. de elec. nosti. Si vo scribitur tertio ꝓcedit in forma iudicij. de reb. eccles. non alien. ad audientiā de iudi. exhibita. z qō ibi no. de hoc in Spe. de rescrip. presentia. ℌ. ratione

forme

forme.ver.ites in reſcripto.ſic intelligit Paul.hanc litteram.vt habens iuriſditiones de iure vel ꝙſuetudine vel ꝑmeua inſtitutione vel priuilegio nō poſſit reuocare alienata p ſe in notarijs.ſed ſi ipſe nō alienauit ſed alter: tūc iuris ordie ſuato reuocari faciet.i.reuocabit.ꝛ dicit pau. q̄ ēt ad hoc ageſ̄ p eū ad quē ſpectat de ſucceſ.ab inteſt. c.fi.de reſcri.cle.i.ꝛ qlibet de illo loco ad hoc agere pōt: ō re.eccl.nō alie.ſi qs. ¶ Undecimo quero circa id quod dixi in.xvi.notabili an poſſunt bona imobilia hoſpitaliū vendi pp elemoſynam pauperū: videtur q̄ non: p id qō dixi in.d.notabili. In contrariū.xij.q.ij.auꝛ. Paul.dicit q̄.c.aurum loqtur de ſūme egentibus quos nō alere eēt occidere.lxxxvi.di.paſce.ꝛ tunc nō negatur hic quin poſſint bona alienari. ¶ Duodecimo q̄ro an hoſpitalia teneantur ad onera epiſcopalia: videſ̄ q̄ nō: qꝛ hic dicit q̄ eoꝛ prouentus debent ꝙrti ad ſuſtentationes paupeꝛ ꝛ ſic nō tenētur ad cathedraticū nec ad ꝓcurationes ꝛ ſimilia: que ſentit Paul.dicens q̄ lꝫ diocesanus poſſit viſitare eccleſias quas clerici habent intitulatas de cēſi.c.fi. nō tamē hoſpitalia: ſed tm̄ inquirere pōt cōtra negligentes vt hic.nam dos hoſpitaliū nō videtur ab initio fuiſſe aſſignata pro talibus honeribꝰ ſicut aſſignatur eccleſijs q̄ no.ꝛ pro hoc quod dixi in.d.c.fi.de cenſi.ꝛ ꝓcedunt hec q̄n hoſpitale nō eſt locus eccleſiaſticus qō eſſe pōt co.tit. ad hoc ꝛ quod ibi dixi.ſed ſi ē locus eccleſiaſticus ē maius dubiuꝫ: qꝛ oia talia tenētur ad onera epalia de ꝑben. de mona.tamē adhuc placet q̄ hoſpitale nō teneatur ad hec onera.per predicta que no.ꝛ facit qō dixi in.iiij.contrario.ꝛ.j.q.xiiij.ꝛ procedit hec preſupponendo q̄ nō ſit titulus beneficij.ſecus ſi eſſet beneficium p id qō dico.j. ℣.vt aūt.q.vij.ꝛ.xi. ¶ Decimotertio quero vnde habēt fundatoꝛes ptātes cōpellendi hoſpitalarios ad ea de quibus hic: ſol.hec qō ꝑſopponit q̄ cōpellere poſſint. ō quo dic vt.s.ibi dixi in.iiij.ꝙtrario.ꝛ vī Lau.preſupponere q̄ poſſint.querit enim vnde hoc eueniat: q̄ hi quoꝝ intereſt de iure ſtatuto ꝙſuetudine vel priuilegio repare domus q̄ ipſi p ſe poſſunt compellere rectoꝛes ad talia ita q̄ ordinarij locoꝝ nō poſſint ſe intromittere niſi pp iſtoꝝ negligentiā.ꝛ ex hoc proſegtur ſequentē queſtionē.ſi ō hoc dic vt dixi in.d.iiij.contrario. ¶ Decimoquarto quero an poſſint hoſpitalia taliter dari q̄ eps non habeat in eis viſitationes vel alia iura epiſcopalia: nec ſe intromittere poſſit de eiſdem. Lau.credit q̄ ſic: dum tamen hoſpitale nō ſit principaliter edificatum ad miſſam celebrandā: ſed ad alia ſacramēta miniſtrāda: nec ſit ibi ꝙſtitutus vicari⁹ ꝑpetuus ſeu doſ pro eo aſſignata lꝫ ſit ibi altare ꝛ celebretur de licentia epiſcopi pauperibus ꝛ alijs: nō tamē i magnis feſtiuitatibus qō vltimū no. Ex hoc habes q̄ etiaꝫ ſi auctoꝛitate ep̄i ſit inſtitutū altare in hoſpitali nō tū ibi celebrabitur in magnis feſtiuitatib⁹.p hoc de ꝙſe.di.i.ſi qs extra prochias.ꝛ qō dico.e.tit.ad ℣.q.iiij.ꝛ dicit Lau. q̄ eps nihil pōt ſibi vendicare q̄diu viuit fundatoꝛ nec ēt poſt eius moꝛtē niſi inquātuꝫ pōt de alijs legatis pro aīa fundatoꝛis relictis.hec dicit probari.de ꝙſe.di.i.vnicuiqꝫ.ꝛ.c.ſi qs extra parrochias de teſta.ſi heredes.cum ibi no.dicens cū talis locus nō ſit vere religioſus nō gaudet immunitate eccleſiaſtica.vt no.Hoſt.de cenſi.c.fi.de hoc.ſ.in.iiij.ꝙtrario.ꝛ.q.xij.dicit ēt Lau.q̄ degentes ibi recipient ſacramenta ab his in quoꝝ parrochijs ſunt loca.de eccle.edi.ad audientiam de peni.oīs.

Ver. In quo. No.de ꝟbo iniūgimus qō ē p̄cepti ꝛ neceſſitatē imporꝛtat.ꝛ de hoc in glo.nō dicit.ꝛ dicit Laud.q̄ p hoc piculo ſum videſ̄ ordinarijs in hoc negligentib⁹.iiij.di.deniqꝫ. ¶ Scōo no.lr̄aꝫ ibi oīa ꝛ ſingula.ſi.ſ.ti.i.ne in agro.℣.ſane.i.vbi dixi in.i.notabili.ꝛ dic ſingula.ſ.loca ipſa in ſtatū debitū reducere occupata deperdita: ꝛ alienata recuperare: ꝛ miſerabiles perſonas ad ſuſtentationem recipere. Pau.op.qꝛ vī ſupfluitas in littera ibi exemptos ꝛ alios priuilegiatos. So.qō dicit priuilegiatos.dic tū nō exemptos.de qbus de priui.quoniā.ꝛ in alijs iurī. alle.in glo. in ꝟbo ꝓuilegiatos.q̄ hoc vult. ¶ Quero qūo ꝙſtabit ō negligētia eoꝝ ad quos hoc ptinet: glo.hoc patebit.ſo.q̄ cōſtabit ex facto notoꝛio vel p aſſignationē termini quā ſingulariter no.ad ea q̄ no.de elec.cū eccl̄ia.de ꝙceſ.ꝑbē. ex pte. In eo q̄ ibi q̄ritur de mō detegēdi negligētiā collatoꝛis eo caſu quo beneficia nō vacant.ꝛ ſic terminus a iure nō eſt ſibi aſſignatus.habes enī ex hac gloſa. duos modos: ſꝫ p̄cipue no.modū notoꝛietatis. Et in hac glo. in fi.ar.xvi.q.i.placuit.ex his no.q̄ de iuriſdictiōe minoruꝫ p̄latoꝝ dioceſani nō ſe ītromittūt niſi in caſu negligentie: de hoc.j.de cele.miſ.cle.i.in glo.argue.ꝛ de hoc in ſeq.ℨio. ¶ Q̄ ad hoc nā lꝫ iferioꝛ ep̄o iuriſdictionem habeat p hoc nō tollitur iuriſdictio ep̄i.de offi.oꝛ cuꝫ ab eccleſiarū. So. Lap.q̄ p̄dicta ſunt intelligēda vbi iferiores p̄lati iuriſdictionē habēt ex priuilegio aplico vt hic vl̄ ex ꝙſuetudine p̄ſcripta ita q̄ nō ſolū ſit introducta q̄ ſubditis p̄latis iuriſdictionē tribuat ſed ēt talē q̄ dioceſan⁹ illā exercere poſſit niſi ſupplēdo ipſoꝝ negligentiā vel ō fectū: ꝛ q̄n talis iuriſdictio ad eoſdē inferioꝛes nō ptinet de iure cōi: alꝫ ſi ptinet de iure cōi.pcedit ꝙtrariū: qꝛ pōt etiā dioceſanus exercere ꝛ erit locus p̄uentioni.de offi. oꝛ.paſtoꝛalis.ꝛ.e.ti.cū eps.lib.vi.facit de offi.archipreſ. c.i.ꝛ c.cū ſatis.de offi.archipreſ.c.vlt.ꝛ qō no.de ꝑben. in lateranen.de capel.mo.c.ij.de cēſi.cū venerabilis. dic q̄ de iure cōi nullus hꝫ iuriſdictionē in dioceſi niſi pes. de offi.oꝛ.cū ab eccleſiaruꝫ.ſed in illos de collegio bene habet prelatus collegij iuriſdictionē.eo ti.cū ab eccleſiarum.vbi de hoc quo ad p̄dicta dic tū q̄ mens Lap. eſt q̄ q̄ocūq̄ iferioꝛ ep̄o iuriſdictionē habeat intelligitur habere p modū cumulationis ꝛ ſine preiudicio ep̄i: ita q̄ etiā eps pōt exercere ꝛ locus erit preuentioni per predicta niſi de iure ſpāli ſit inductū q̄ iferioꝛ faciat gradum ꝙtra ep̄m.i.q̄ eps nō poſſit ſe ipedire niſi in caſu negligentie: qō dic vt in predictis iuribus. ¶ Scōo q̄ro an eps poſſit ſupplere negligētie fundatoꝛis eo viuente vel eo moꝛtuo negligentiā hereduꝫ: Lau.q̄ ſic. niſi alꝫ conſtaret de donatione ꝛ pollicitatione.de teſta.nos qdē xvij.q.iiij.ſunt.q̄ vult dicere niſi plenius ius ſibi reſeruauerit fundatoꝛ. Gen.dicit fruſtra de his exitari: tū hec loca ſtatiꝫ cū ſunt ad certos vſus deputata ſubijciantur dioceſano: ideo defectū vel negligentiā ſtatim ſupplebit dioceſanus vt hic. ¶ Tertio quero ſi ordinarius i hoc erit negligens qs ſupplebit: qdam q̄ ſolus papa p lr̄am ibi ordinarius locoꝝ.nā archieps nō eſt ordinarius in dioceſi ſui ſuffraganei.de off.oꝛ.paſtoꝛalis. Quidā enim doctoꝛ cuius nomen non inuenio q̄ ſcripſit ſuper hoc volumine dicit q̄ archieps poterit: quia licet non ſit ordinarius: tū habet iuriſditionem in caſibus negligentie.ix.q. iij.cum ſimus.pro hoc de cenſi.c.i.℣.notoꝛia.li. vi. quod tamen intellige vt ibi ꝛ plenius no. de ſup.ne. prela.c.i. lib.vi.ꝛ dic q̄ regul̄r hoc non poteſt niſi in caſibus a iure expreſſis vt in notoꝛijs.d.℣.notoꝛia.ꝛ alijs notatis.de off.dele.paſtoꝛalis.

Ver. Contradictoꝛes. Premiſſa vel aliquod premiſſoꝝ fauoꝛem.concoꝛ.de hereti. ſi aduerſus. ¶ Q̄ p.q̄ non poſſint coherceri ꝙtradictoꝛes.nā licitum eſt ꝙtradicere pro ſuo iure ꝛ nemini iniuriam facit ꝛc̄.de elec.cum eccleſia. So. Pau.q̄ hec cl̄a.ꝙtradictoꝛes ꝛc̄.intelligitur de his q̄ dē facto nō de iure ꝙtradicunt: vt no.de preben.p illoꝝ. ¶ Secūdo op.in eo q̄ p mittit coherceri ꝙtradictoꝛes cuiuſcūq̄ ſtatus ꝛ ſic ēt maioꝛes.ꝙtra id de ma.ꝛ obe.cū inferioꝛ. So. Pau.q̄ oēs ſunt minoꝛes virtute huius cōmiſſionis.pro hoc de offi.dele.ſaue.ij.de off.leg.c.ij. ¶ Quero que ptās deſ̄ per hanc clauſulam ꝙtradictoꝛes: Lau.dicit q̄ per eaꝫ merus executoꝛ acgrit cognitionem ꝛ cohertiones. pro hoc qō no.de offi.dele.c.fi.ꝛ probatur hic. ¶ Scōo q̄ro de quibus remedijs loqtur lr̄a ibi alijs iuris remedijs:

glo.intelligit de inuocatione brachij secularis.idē Lau. p̄o hoc de heret.vt officiū.ℌ.deniq;.z seq.li.vi.z iura q̄ allegant.de offi.or.c.i.Step.dicit hoc p̄cedere quo ad subditos nō exēptos.q; tūc ordinaria potestate procedit ordinarius ℨ eos.secus ℨ exēptos q; tunc apostolica.de offi.or.irrefragabili.de here.ad abolendā.in fi.z sic non habet locū inuocatio brachij secularis ℏz opi.que habet q; delegatus nō possit inuocare quā tz Archi.xxiij.q.v.ad ministratores.z de hereti.vt offi.li.vi. cuius ⁊trariuz tz Vincen.de offi.dele.significasti.quod est verius z communius.vt dicto.c.significasti:z sic in casu huius cle. p cedit indistincte. Item hic ℏm Pau.poterunt indicere multā ēt extraneis.ff.si quis ius di.non obtem.l.vna.z qō no.de offi.dele.c.i.c.de causis.vel extraordinarie pu nient quantū equuz fuerit visum.arg.ff.ne vis fiat ei.si quis missus.de publi.z vectig.licitatio.ℌ.qō illicite. vel p̄captionē pignor cohercebunt.ar.de iureiur.iniuriarū ℌ.i.z.ij.vel ℏm Gen.vtenē gladio tpali si habent.de sen. excom.dilecto.dic q; omnia hec procedunt. debent ta men vti remedijs que putauerint magis vtilia.vt lit.nō contesta.quoniam.in fi.

Ver. Ut autem. Diuidit in tres partes scōa ibi illa ēt.tertia ibi q; si secus.z qd contineat dic vt.s.ea.cle.in p̄in. in glo.i. in qb⁹.l.locis cōmittēdis p̄sonis idoneis. vt.s.⁊sentias concor.de fo.compe.cle.i.de sepul.cle.dudū.v. facturi.j. eo.ti.i.cle.i. ¶ No.casum in quo consuetudo non tenet de hoc in glo.in verbo reprobamus.z in ea ibi cum con cordantijs.s.ti.i.ne in agro.ℌ.sane prioratus.z cle.ij. in fi.j.titu.i.cle.i.in p̄i. ¶ Scōo no.principem posse repro bare consuetudinem specialium locorum.s.ti.i.cle.vlti. in fi.de consti.c.ij.lib.vi.C. cōia. de success. auē. omnes. ¶ Tertio no.q; tempore fundationis potest apponi spe cialis natura ipsi hospitali.puta q; conferatur in benefi cium vt hic:z sic licet tempore fundationis quod postea non licet.de ⁊sue.cū dilectus.z quod ibi no. Ex hoc no. Mathe.vnum casum specialem q; possunt hospitalia conferri in titulum beneficij qñ sic fuit ab initio cōstitu tum. ¶ Secundus casus qñ per electionē rectores tali um locorum assumuntur vt hic.z quod dixi de electione intelligit glo.in verbo electionē.eo casu quo per superio rem est confirmanda.quā glo. singulariter no.ad id qō dico in seq.notabili. ¶ Quarto no.ex eo quod dixi in p̄ cedenti notabili q; beneficium electiuū ꝓprie dī qñ in eo p̄ceditur per electionē.que exigit confirmationē supio ris.z sic secus si electio nō egerit ⁊firmatione si alicubi canonici eligūt cōcanonicū z statim electus hēt ius sine alia ⁊firmatiōe.quo casu bñficiū nō dicitur electiuū per hāc glo.qō ē vtile scire pp gratias apostolicas in qbus mandatur ꝓuideri debeneficio spectāte ad electionem alicuius:qr nō veniret nisi electio ꝓprie sumpta i qua fit ⁊firmatio vt hic.p̄o hoc de p̄ben.vt in illis lib.vi. sed si electio canonicatus de ⁊suetudine indiget ⁊firmatiōe dicetur canonicatus esse beneficiū electiuuz p̄ p̄dicta.z sic si mādaretur p̄ouideri de benefieio spectāte ad col lationē capituli nō veniet talis canonicatus.z sic cōsului in ecclesia ferrarie.per hāc gl.z p̄ hoc qō dixi de cōsue. nō est.z qō no. Jo.an.in spec.de acti.z peti.ℌ.sup petitio nibus.ad fi.ver. p lr̄as quoq;.vbi tz sufficere quo ad ca sum.c.cum in illis.q; beneficiū sit electiuū.ō ⁊sue.antiq̄ que habet vim legis z in talibus.scilicet disponendo de modo electionis habet magnam vim.de consue. cum dilectus.de verb.sig.abbate.z quod ibi no.z hec figna. ¶ Quinto no.q; hospitalia conferri debent viris p̄o uidis idoneis z boni testimonij.z exponit Gen.testimo nij.i.opinionis z fame.ff.de questi.de mino.ℌ.tormenta de testi.l.iij.z hoc no. Pau.q; repelli possunt propter in famiā.p̄o hoc.iij.q.vij.c.i.z.c.infames.z no. Pau.q; lit tera dicit viris p̄ouidis:z nō dicit clericis nec religio sis. quod facit ad id quod dicit.j.q.i.z.ij. Ex hoc infert Pau.q; hoc officium non est ecclesiasticum:alias laicus nō esset capax. ¶ Sexto no.q; hospitalia cōferri debent his qui velint z valeant ea vtiliter regere.de hoc in glos. cū effectu. ¶ Septimo no.ex hoc ℏm Genz.q; nō debēt cōmitti ignaris.argu.ff.de custo.re.l.fi.qr graue est ine ptos tē.xix.q.iij.monasterijs.xxxvij.di.qui ō mensa.z ō elec.cū in magistrum.cū fi.item debent cōmitti volenti bus.qr volenti nihil difficile.ff.de excu.artifi.l.i.li.x.z vo luntarius christus diligit.xv.q.i.nō est.xxiij.q.vi.ℌ.ō his cum q; voluntatē seu per negligentiā cūcta ledi dicantur in auē.de questi.ℌ.pe.coll.vi.z potestas scientie z volun luntati plurimū suffragatur.de sup.ne.prela.grandi.lib. vi.i auē.de defen.ciui.ℌ.i.colla.iij.v.oēs res gestas faciūt scire velle potestas. ¶ Octauo no.q; hospitale nō dz cō mitti ei de quo sit verisimilis p̄sumptio q; eius bona cō uertat in alios vsus q̄ cōstitutos z pp talem p̄esumptio nez dicit Pau.quez repelli etiā a prelatura.xxviij.di.de siracusane. Et p hoc q; attendaē id qō est verisimile.est de testi.in litteris.ff.ō condi.insti.que sub ⁊di. ¶ Op.q; ex vi cōsuetudinis possit hospitale cōmitti clerico.de p̄e ben.cū de beneficio.li.vi.soluit Gen.q; in beneficijs reli gioso⁹ bene valet ⁊suetudo vt ibi.sec⁹ hic.z idē Math. dic q; ēt hic valeret nisi eēt hic approbata. vt dicit glo.in verbo reprobamus.z idem Paul. ¶ Scōo op.ad hoc q; etiam si nō esset hic reprobata nō dz tenere tanq̄ q̄ eēt ⁊tra ius z violans decreta mortaliter peccat.xxv.q.i.vio latores:soluit Mathe.referendo que no. Inno.de ⁊sue. super Rica in fi.z glo.de proba.ad nostraz.dic vt dixi de ⁊sue.c.fi.z p̄cipue in repetitione z quo ad hoc dic standū ei quod dixi in precedenti contrario. Nam si ex causa ra tionabili inducitur ⁊suetudo nō violātur canones: qr eo rum permissione inducitur.d.c.fi.tangit etiaz Math.ali qua alia de consuetudine que dico.j.q.viij.z duabus seq. ¶ Quero an hoc hospitale possit in beneficiū cōferri re ligioso:Glos.de religio.ar.q; sic p id qō no. Inn.de eccle. edi.i.c.ij.vbi dicit collegiū leprosor eē religiosuz z licitū per.c.qdam.xviij.q.ij. deinde refert gl. Archi.ibi tenere ⁊trariuz quod approbat glo.dicens dictum Inn.nō esse verum. z idem Paul.nisi hospitale haberet curam vt etiā dicit gl.vel esset alicuius religionis. z similiter dicit Pau.dictum Innocen.non esse verum.quod probat p rationes de quibus dixi in.d.c.ij.z q; religiosus non pos sit prefici hospitali quod tenet etiam Lau.nisi sit hospi tale eiusdem religionis.argu.de preben.cle.per litteras. Gen.dicit predicta procedere maxime si hospitale non sit eiusdem religionis.z in hoc accidit opi. Paul.qui nō curat an sit eiusdem religionis an alterius: quod est ve rius q; id quod proxime dicit Laud.salua tamen dispo sitione cle.i.de elec.ad.c.quidam. Responde vt in glos.z in ea ibi martyria.i.ecclesias seculares.i.in honore mar tyrum constructas. ¶ Secundo quero an laicus possit prefici hospitali:glo.ō religio.ibi de laicis.dicit q; sic etiā si rector habeat curam pauperum. Idem Pau.dicens q; hoc vult littera ibi viris prouidis:que nō distinguit in ter clericos z laicos.xxxi.q.i.q; si dormierit. Idem Gen. nam laici vt plurimū sunt in talibus exercitati z fructuo sius talia regere possunt q; clerici.p̄o hoc.xviij.q.ij.qui daz inducendo vt.s.e.glo. ¶ Op.ad hoc qr si rector ho spitalis habet curam deberet posse prefici monachis de sta.mona.quod dei. Sco.vt in ea.gl.ibi nec sufficeret: que dicit contrarium intelligendum de cura surgente a pote state clauium z est signanda.z idem Paul.dicens q; isti hospitalarij non conferunt sacramenta nec diuina cele brant:sed tantum dispensant prouentus in vsum perso narum miserabilium.p̄o hoc.viij.q.i.in fi.z sequens|eq paratio de tutoribus z curatoribus qui sunt laici non cle rici.lxxxviij.distinc.ca.vlti.xxi.q.iij. Cipr̄ianus. hec dicit paul.procedere in hospitalibus traditis in potestate per sone ecclesiastice de quibus dubium poterit esse an pos sent conferri laicis: Sed de hospitalibus que faciunt laici de

laici de domibus retinendo eas sub suo dominio nullus dubius z q sic possint retinere.not.e.tit.ad hec.z facit qō not.Inno.de dona.inter.z Hosti.in sūma de regu.ℌ.i.v. qd de rusticis.z Spe.ō sta.mo.ver.xxxvi.z facit qō dixi s.in prin.q.xiiij. ¶ Tertio q̄ro an possit hospitale cōmitti laico habenti filios vel vxores exqua possit verisimiliter filios pcreare glo.ea.ibi in prima tñ.dicit q olim fuit phibitus in hac cōpillatione z postea sublatū z sic videt velle q hoc fieri possit.Steph.dicit hoc fieri nō posse p litteram istam que dicit cōmissionez faciendā talibus de quibus nō sit p̄sumptio verisimilis q bona q̄rtant i alios vsus.p hoc qō dixi.s.in.viij.notabili.dic q tutius est hoc cauere: tamē qz possz q̄tingere q de habēte filios nō erit talis p̄sumptio valet cōmissio exquo non est hic expresse phibita. ¶ Quarto quero an possit committi mulieri: Pau.q sic:qz ēt monasterio preesse pōt.de maio.z obe. dilecta de elec.idēnitatibus.lib.vi.s.ti.i.cle.ij.z hoc maxime in hospitalibus deputatis femineo sexui. ¶ Quinto quero cuius etatis dz esse hospitalerius: dicit Paul. q exquo hic nihil dicit relingtur arbitrio iudicis.de offi. deleg.de causis.Pe.de anch.dicit pbabiliter posse dici q ad similitudinez tutor vel curatorz debent complesse xxv.annū.qz absurdū est q administrent p̄timoniū pauperuz q nō possint administrare ꝓprinz.C.de legit.tuto. l.fi.nam cura talium principaliter nō q̄sistit in spūalitate sed in tpalitate.z sic nō ob.de iudi.c.fi.lib.vi.qō placet eo casu quo nō q̄feruntur in beneficium ecclesiasticū: tamē exquo tempus nō est statutū a iure valebit cōmissio ante dictum tempus per id quod dicit Paul. ¶ Sexto quero de intellectu littere in eo q prohibet hospitale conferri in beneficium.Io.Paul.exponendo beneficium.i.in titulū beneficij de preben.cle.per litteras.debent ergo talia viris idoneis cōmitti gubernanda: sed nō in titulum q̄cedi:z de hoc in seq.q. ¶ Septimo quero quo ad questionem precedentem que est differentia inter cōferri in titulum vel cōmitti.videt q nulla de sup.negli.prela.cle. qz regulares.s.ti.i.ne i agro.vbi collatio z cōmissio equiparant.Io.Pau.q hec duo sumunt qñqz vt diuersa respectu cuiusdez finis z effectus quādoqz vt idez vt in contrarijs:quod q̄tingit qñ datur beneficium ecclesiasticuz: siue dans vtatur verbo collatiōis siue cōmissionis.vñ hic nō vult ostendere differentiā inter q̄ferre z cōmittere.sz vtrūqz phibere si fiat i beneficiū.phibetur aūt sm Pau. hospitale q̄ferri vel cōmitti in beneficiuz ecclesiasticū:qz oporteret recipientē eē clericum de transac.ex litteris.z fructus facere suos maxime cū esset beneficiuz simplex: z teneť ad horas z alia ad que tenētur clerici beneficiati: sed si gubernatio simpliciter cōmittit hec cessant. Item beneficia q̄ferri debent intra certum tps de cōcef.p̄ben. c.ij.z in eis habendis institutio est necessaria.regula.i.li. vi.sed in hac cōmissione tempus nō est limitatum nec institutio est necessaria nec repellitur pretextu bigamie vl similis defectus sicut repellitur a beneficio.dicit ēt paul. quo ad hoc q sz bñficiuz significet omne qō gratis z liberaliter conferť:tamē stricte sumptuz hic sumitur p eccle siastico.qō no.nā singulariter hoc probat hec littera.tñ p hoc modo accipiendi facit hec littera in eo qō premisit ō clericis secularibus qbus cle,z nō laicis beneficiuz eccle siasticuz q̄fertur.d.c.ex litteris.qñqz tñ sm Paul.datur beneficiuz in sustentatione tñi.l.di.studeat.de cle.pug.in duel.c.ij.xx viij.di.in presbyteruz.z qñqz ꝓpter altaris seruiciū.de preben.cū sc̄om:neutro tamē istorz casuum pōt hospitale in beneficiū q̄cedi vt hic:qz in eo principaliť respicitur subuentio paupez nō gubernatoris prouisio vel celebratio diuinorz.Item si dicimus q rector hospitalis sit tpalis sicut tutor z curator de qbus segtur in littera z gubernator vrbis rome.de elec.fundamenta.lib.vi.z alij rectores ciuitatum.de quibus no.de iudi.c.vlti.satis pz differentia inter hospitale z beneficium: qz beneficia debent eē perpetua.v.di.precepta.dicit tñ Pau.q̄suetudi-

nem habere q hospitalia cōmittanť ppetuo regenda.p hoc lr̄a ibi regere.z de hoc.j.q.xiiij. ¶ Octauo q̄ro i eo qō ℌ dicit de cōsuetudine de qua dixi ēt.s.in.i.z.ij. Prio. pone q diuerse sunt cōsuetudies litigātiū z locorz tractus z iudiciorz que ꝛuabiť.Mathe.querit lz impertinēter z soluit q cōseruabiť q̄suetudo Octus.ff. de vsur.l.i. not.Inno.in Rica.de consue.dic vt dixi de consue.c.fi. ¶ Nono quero an q̄suetudo fori secularis debeat obseruari in foro ecclesiastico: videt q sic.de eo qui mit.in pos.cū venisset.dicit Mathe.q multotiens vidit dubitari z q mlti magni viri tenebāt q sic p illud.c.qō parū facit ꝓz euz qō dicit q nō dz seruari:quia consuetudo secularium non pōt obligare eccliam.x.di.c.i.ad.c.cū venisset.dicit q non loquiť de cōsuetudine laicorz sed potius ō ecclesiastica: aliter ēt pōt respōderi vt ibi dico. ¶ Decimo q̄ro si est consuetudo in ecclesijs alicuius ciuitatis vel diocesis p̄ro maiori parte an debeat seruari etiaz in ecclesijs vbi cōsuetudo non est:dicit Mathe.q aut agitur de pari ad parē:aut de inferiori ad superiorē.p̄mo casu q̄suetudo nō seruabiť in alijs ecclesijs.xij.di.illud. scōo casu q̄suetudo superioris loci seruabiť in ecclesia inferiori.de offi.archi dilecto.vbi de hoc p Inno. ¶ Undecio q̄ro de itellectu littere i eo q hic considerat id qō fuit in fundatione cōstitutū:Lau.explicat vt qz fundator disponit q clericus secularis de genere suo q̄diu reperit idoneus ibi ponat q habeat quottidie missam p̄ro defūcto celebrare:z vitā pauperū gerere.iuxta.c. significatū de preben.z facit de elec.significasti.ō resti. spo.olim.i.z exquo esset ibi perpetua vicaria sic dotata haberet ibi eps visitationem.z p consequens procurationez. per id quod no. Inno. de censi.c.fi.z p̄ro hoc qō dixi.s.in prin. q.xij. ¶ Duodecimo q̄ro in eo q pmittit puideri clerico de hospitali eo casu in quo p electionē erat reformandū qd de collatiōe:Pau.dicit sec? esse qz littera ista exeipit tñ duos casus.Idē Gen.q exp̄ssius dicit q cuz p electionē puideť hoc euenit:vt qz locus fuit constitutus collegiatus quo casu collegij est electio.x vi.q.vlti.q̄gregatio.de elec.nullus.z hoc casu ne electus frustreť effectu electionis hz locū p bñficio.z idē dicit ēt si nō ab initio fuit cōstitutū:sz alias quomō p q̄suetudinē habeat eligi:cū idistincte ℌ loquatur vt z p̄cedens lr̄a q̄ phibet cōferri in bñficiū procedit solū in actu collatiōis z illo casu tñ reprobatur hic q̄suetudo.qō facit ad ea q̄ dico in se. q. ¶ Decimotertio q̄ro eo casu quo p electionez reformatur an seruabitur forma.c.qz pp:Steph.q nō:qz per vacationē taliū non dz ecclesia viduata.facit qō no. Jo. mo.de elec.cupientes.in prin.li.vi.z ad hāc electionē poterūt admitti laici cū clericis.vt no.Jo.mo.de elec.ex eo quod.lib.vi.dic verius q intentio lr̄e videtur esse q sit casus in quo prouidebatur p electionē sicut fit cū fit electio plati:z tūc non videtur ꝓcedere p̄missa.ad qd enim pmitteret eligi clericū si electio fiebat p laicos.mens.n. videtur esse q vt hec beneficia melius dirigant ad vsus pauperū non fiant bñficia nec prouideat de eis i titulum bñficij ecclesiastici nisi alterz de duob⁹ occurrat vel p electionē sit facienda prouisio vel sic ab initio sit q̄stitutus quibus duobus casibus prouidebitur tāqz de bñficijs. p̄ro hoc qō dixi in proxi.q.z tūc nō videbitur posse ōfendi qō ista dicūt:qz si ē titulus bñficij cū hospitalarijs sit principalis rector ergo vacat p eius obitū.z sic est loc⁹.c. qz pp.z ad no.p Jo.mo.in.c.cupiētes.dic q loqtur ō magistro hospitalis hierosolomitani q non dz habere beneficiū sz offm.Item aliud dictū Jo.mo.in.c.ex eo.qō loquitur qñ rector pōt esse laicus.sed ℌ si puidebiť in beneficiū ecclesiasticū rector nō pōt esse laicus.de elec.ex lr̄is.z dixi.s.q.v.z sic nec ēt poterunt interesse laici cum clericis.procederet aūt vtrūqz dictum Ste.si diceremus q rector hospitalis possit esse clericus nec hospitale sit beneficiū lz habeat puideri p electionē q̄ fit p quersos hospitalis qui ēt sunt laici vl mixti ex clericis z laicis quod

esse posset ꝫm no.in.d.c.ex eo qꝺ.z pro hoc vltimo est qꝺ dicit Pau.in ver.electionē.dicens ꝙ ēt eo casu quo ꝓnidetur ꝙ electionē nō putat ꝙ debeant ꝛferri tm̄ clericis:qꝺ opz intelligi ꝑsupponendo ꝙ nō sint beneficia: z sic videt intelligere Pau.q dicit ꝙ eo casu quo possunt ꝛferri laicis nō possent cū alijs bñficijs ꝓmutari:qz sola bñficia ēt ꝓmutant.de re.ꝓmu.cle.vnica. ¶ Decioquarto q̄ro an hospitale sit cōmittendū ad tps an in ꝑpetuuz glo.si intelligeret soluit in effectu ponēs illa q̄ dixi.s.q.v. in fi.ꝛcludens vt ibi dixi ꝙ de ꝛsuetudie cōmittunt in ꝑpetuū:Pau.ꝙ dz cōmitti ad annū vel ad aliud modicuz tēpus ne si fiat in ꝑpetuū nimiū aspere dominētur.iuxta no.de iudi.significarūt. Idē Gen.q allegat aut.de defē. ciui.§.fi.colla.iij.C.de suscep.z archa.neminē.lib.x.z alia iura q̄ allegātur in.d.c.fi. Steph.ēt idez sentit.dicit tm̄ ꝛiū seruari.si iz cōmittantur in ꝑpetuū: dicit tm̄ ꝙ ex cā leuiori āmouentur ꝙ alij bñficiati sicut dī de religiosis: non tm̄ fine cā ne detur ꝓlatis seniēdi materia.xi.q.iij.illa qꝺ est equuz in quo tm̄ possit ex cā leuiori ꝓcedi cuz istis ꝙ cū bñficijs male posset iure ꝓbari.z dic standū glo.ꝙ cōmittātur i ꝑpetuū.p hoc lra.j.ver.illi i eo ꝙ dicit ꝙ singulis annis reddant rōnem.ꝑsupponit ergo ꝙ non sunt annales al's vnus redderet tm̄ suo anno. Itē vtilius est ꝙ sint ꝑpetui vt habeant affectionez ad loca z sint in regimine melius instructi ex longiori tpe.naz expertuz est ꝙ crebra mutatio rectoꝝ loca cōsumit. ¶ Decimoquinto q̄ro in eo ꝙ dicit ꝺ his ad quos cōmissio pertinet q sunt illi:soluit Gen.ꝙ sunt hij de quibus.s.in prin.z vlterius id quod dixi.s.in prin.q.vij.

Ver. Illi No.de inuentario.z de hoc in glo.q̄ al's.C.de iure delī.l.fi. ¶ Op.ꝙ isti nō teneantur reddere rōnez.C.de epi.z cle. orphanotrophos.in aut.de eccle.ti.§.pe.colla.ix. Glo.ꝫ.soluit vt no. glo.in ꝫtijs.z in aut.de sanc. epis.§. economos. col.ix.q̄ dicit illa iura eē correcta p.§.economos.gl.vero ista alit z melius soluit.z fuit solutio Pe.vt no.Cy.in.l. orphanotrophos.z idem Pau.hic.z Bal.in.d.l.nā cum debeant inuentarium cōficere z intrare tanꝙ tutores nisi tenerentur rōnem reddere frustra hoc fieret.de prelatis aūt dicit ꝙ non tenentur rōnem reddere eo modo quo hospitalarij: qz non est lege cautū. ¶ Secūdo oppo.qz si debent reddere rationē ad instar tutoꝝ non singulis annis debent cogi reddere:qz nec tutor nisi finita administratione.C.de admi.tu.l.ij. Go.ꝑz ex ea glo.contra.in fi.q̄ dicit ꝙ hoc de singulis annis ħ additur.z dicit Pe. de ancha.ꝙ aliud in tutore cuius offm̄ est tpale: iō reddit rōnem solū finita tutela.ff.de tute.z ratio. distra.nisi §.cum furiosi.hospitalarij autem perpetui ideo reddūt pendente officio:quia ratio bona est: sed quo ad casum istum sufficit hic ita statutum esse. ¶ Quero quid ē tutor z quot sunt tutorum genera: So.vt no.de appel. ex parte.z in Spe.de tutore. ¶ Secundo quero quid est curator:so.quia terminus est multiplex non potest diffiniri.sunt enim varie spēs curatoꝝ.qꝺ tangit glo.i.in.fi. remittens ad Spe.vbi plenius de hoc.z Pau.ħ ꝓsequtur dicens ꝙ curator qñq̄z datur minori.xxv.annis.ff.ō tu.qui hz.§.i.qñq̄z maiori vt furioso prodigo surdo muto z morbo perpetuo laboranti.ff.de cura.l.i.insti.e.§.furiosis.qñq̄z datur pupillo z habenti tutorem vel habenti minus idoneum vel impeditum ad tps vel ex causa insti.de cura.per totum. ¶ Tertio quero quale est iramentuz tutoꝝ vel curatorum. Solue vt in glo.i.z idem Pau. ¶ Quarto quero an hospitalarij teneantur ad satisdationem sicut tutores z curatores: glo. iij.ꝙ nō.z idem Pau. ¶ Quinto quero quare dicuntur inuentaria:dicit Pau.ꝙ ideo:qz inuenta oia ibi scribunt: qꝺ ēt vult gl.i v. iuentaria:z hoc iuentariū ēt faciūt ꝓlati ō bonis inuentis tpe sue creationis vt dicit Spe. de instru. edi.§.fi.ver.ꝓlat⁹. ¶ Sexto q̄ro an hospitalarij possint admīstrare vel agere ante iuramentū ꝑstitū z factuz in uentariuz:Pau.ꝙ non:sicut nec tutor vel curator.C.arbit.tutel.l.fi.de ven.in pos mitten.l.i.§.decretū.de bonis auctо.iudi.possi.l.i.§.fi.cū ꝛcordan.Ea.n.possunt opponi ꝛtra istos gubernatores que ꝛtra tutores z curatores respectu iramēti z inuentarij cum ad instar eoꝝ ad hec duo teneant:qꝺ tz Bal.C.de epis.z cle.orphanotrophos vbi dicit se vidisse hospitalariuz repelli ab agendo qz nō docuit de inuentario:z de hoc inuentario tutoris dic per Bar.ff.de admi.tuto.tutor qz repertoriuꝫ dici possz ꝙ lz isti iurauerint nec inuentarium fecerint: tamē administrare possunt:qz administrationem recipiunt ex cōmissione hospitalis sibi facta:qꝺ secus est in tutore z curatore z in hoc solo cōparabūtur tutori z curatori ꝙ sicut illi tenentur iurare z inuentariū facere z isti ita z ad hoc cogi possunt.prо hoc qz in nullo alio cōparātur hic tutori z curatori nisi quo ad hoc ꝙ tenent ad inuentariū z cogi possunt ad hoc.z sufficit ꝙ in officio tollerant de re iudi.ad ꝓbandū.primū vertus videt ꝑ ver.se.in quo decernitur ꝓuisio hospitalis nō tenere si hec seruata nō fuerint: nec sufficit tollerātia in officio qz est facti potius ꝙ iuris.nec ꝺ hanc cle.pōt inferior a papa dispensare.ō temp.or.dilectus.quo tamē ad ver.seq.dic vt ibi dico z satis ꝓbabilit defendi possz ꝙ nō possint ex hoc repelli ab agēdo lz aliō fit cōius. ¶ Septimo quero an hospitalarij teneant red dere rōnem etiam nō requisiti:glos.ꝑ hanc arguit ꝙ sic. ꝓpter tempus anni prefixuz. dicit tamen sufficere ꝙ requisiti reddant.z idem Gen.dicit ꝙ teneātur reddere.s. si requirantur.ff.quoꝝ lega.l.fi.§.i.de fo.compe.cle.vnica.§.pe. Sed ꝑ primo ꝙ etiā non regsiti teneātur. inducit paul.qz ista tria iurare inuentariū facere z rōnē reddere ponūtur sub eadem obligatione.sed in primis duob⁹ nō requiritur monitio ergo nec in tertio.ff.de.l.cōmissoria. fundū ad fi.x.col.quo tpe miles inuestituram. sancimus xij.q.ij.longinquitate. In ꝫtium inducit de testa.cle.vna ad quam tamen rādet ꝙ ita non erat tps ꝑfixum.inducit ēt.c.cupientes.vt inducit hic glo.z de ap.vt super.z c. ab eo.li.vi.ff.de ꝛsti.pecu. Item illa soluendo dicit ꝙ qñ tempus addijcitur semper interpellat ꝑ hoie ſz pena nō ſponitur nisi aliud in iure caueatur sic loquūtur iura ad hoc allegata. per hoc dicit in casu isto ꝙ lz isti non reddant penam nullam incurrunt:sed puniri possunt: si regsiti non.reddant quod placet. dic ergo ꝙ bene faciunt se offerre z nō offerentes peccant tm̄ nō ex hoc sunt puniēdi.nam in iuribus in qbus inuenimus ꝙ dies interpellat illud ꝓcedit quo ad cōmittendā penā qñ est iure expressa.de loca.potuit.vel ad cōmittendū interesse.de quo interesse no.de sen.ex.sacro. ¶ Octauo quero an exquo se mel rōnez reddiderunt iterū possint cogi ad reddendū: Ita.ꝙ nō ꝑ ea que no.Jo.mo.z Arch.de cle.egro.c.vno in fi.lib.vi.ꝙ procedit si reddiderunt plenam vt ibi no. ¶ Nono quero an in alienatione bonoꝝ hospitalis regratur decretū:Pau.ꝙ sic nisi sint res que ꝺuando seruari nō possunt.C.de admi.tu.l.lex que.qꝺ z ceteri scribentes tenent dic ꝛtra.sufficit enim si hospitale est ecclesiastiꝫ ꝙ interueniat solemnitas que regritur in alienatione rerum ecclesie in qua nō regritur decretū.de re.eccle.nō alie.c.i.lib.vi.vbi de hoc in glo.ꝫm qꝺ in fi. Si aūt est hospitale nō ecclesiasticuz non pōt dīs hospitalis alienare bona eius ꝑ libito.vt no.de dona.inter. z de hoc vltimo hospitali.dicit Bal.C.de sa.san.ec.aut.hoc ius.ꝙ legatū ei factum sibi nō acquirtur cum non gaudeat prīlegio pie domus.prо hoc ꝙ not.Spe.de sta.mo.ver.xxxvi.dicit tamen ꝙ legatū tenet tanꝙ factum ꝛtemplatiōe pauperuz z episcopus capiet z distribuet inter pauperes debito respectu ad psonas nō ad locum.ar.C.de epis.z cle. l.si quis ad declinandam quod est equum.

Ver. Quod si secus. Quero de intellectu littere ibi secus attemptatum. Glo.exponit secus vt qz cōferrūtur in beneficiū secularib⁹ clericis vel psonis nō talibus

vt dictum

vt dictum est.z ides Paul.Lau.vero exponit:secus quo ad singula p̄missa tz quo ad ea de q̄bus dicit glo.q̄ etiā quo ad alia.nā clausula refertur ad oīa precedentia ō ap. scō regris.z sic vult q̄ si secus sit attemptatū fuerit etiā quo ad inramētum vel inuentariuz vel redditionē rōnis z idem Gen.z Mat.q̄ pro glo.aut.q̄ referatur soluz ad duo p̄missa de q̄bus in gl.est:qz si deberret referri ad ea de q̄bus in v.illi.nō vteretur his v̄bis q̄bus vtitur ibi.p̄- nisionez carere decernimus robore firmitatis.ſz diceret eos cadere a iure suo.s.ti.pri.attendētes.§.statuimus ō elec.cupientes.§.q̄ si.ad fi.li.vi.q̄q̄ ergo decretū sit ap- positū post v.illi.tamē collatio si fuit a p̄ncipio valida nō annullatur ex inuentario nō facto:vel iuramēto nō p̄sti- to vel ratione non reddita.qz hec sequuntur collationē.z fie,ex quo ab inicio tenuit nō annulatur ex facto secuto:qz ne hoc hic dr̄ sed solū dr̄ q̄ nō tz p̄uisio qō videtur refe renduz ad illa que ab initio p̄uisionis debēt interuenire. z sic consului in facto.z licet satis sit in hoc dubij: tamen hec pars equior.z facit ad id qō dixi.s.v.proxi.q.vi.z ad c.scō regris.dic q̄ clausula referr̄ ad oīa que referri pōt sano intellectu alʒ secus.qō dixi de dona.cū dilectus.

§. Premissa. ¶ No.q̄ hec cle.nō hz locum in hospitalibus religiosoz qō vī intelligere Mathe.quo ad hospitalia in q̄bus viget re- gularis disciplina.qō etiam sentit glo.sunt quedaz in p̄n. sed in fi.vult q̄ etiā si nō sit in eis regularis obseruantia. sufficit q̄ sint religiosis sb̄iecta.z tz hoc nō expresse dicat glo.dictū tamē est verū.z pro hoc littera ibi hospitalium rectoribus qz nō dicit prioribus vel abbatibus.pro hoc quod dico in se.notabili. ¶ Scōo no.q̄ hospitalia q̄ non sunt religiosoz nō sunt religiosa.qō probatur i littera ibi religiosoz̄ p̄m Lau.sed nō multuz facit. nam ēt hospita lia subdita religiosis nō sunt loca religiosa si nō seruatur in eis regularis disciplina quod eē pōt. vt dixi in .primo notabili. Item p̄m Lau.dicta hospitalia nō sunt religio- sa quo ad hoc vt rectores vel psone in ipsis degentes q alias nō sunt clerici:vel quersi in psonis seu bonis gaude ant priuilegio clericali:remittit ad no.de preben.cle.p lit teras.dic q̄ imo gaudent per ea que dixi in.d.cle.q.xij.

¶ Tertio no.illa verba in vtute obedictie.z dicit Benz. q̄ inducūt mortale si nō obediūt de ma. z obe.c.ij.z.c.i. lud.lxxxi.di.si qui sunt. ¶ Quarto no.casum in quo con suetudo tollitur per ius cōe: quod ē ideo qz hic exprimit alʒ secus.s.ea.cle.§.vt aūt.in glo.q̄ cordat.z dicit laud.q̄ hic tolluntur q̄suetudines qz nō valet cōsuetudo q̄ bona ad certos vsus pios ordinata in alios expendantur.

¶ Quero de itellectu in lr̄e v̄bo p̄missa:glo.i.exponit re ferendo ad oīa superius dicta:z p̄ hoc qz non resultat ali qua absurditas.alʒ fieret relatio solum ad ea ad que fie- ri posset p̄m sanū intellectum vt dixi ver.proximo.

¶ Scōo quero de intellectu littere ibi.aliorum. sol.vt i glo.sunt.s.in.i.z.ij.notabili.z exponit Paul.alioz nō mi litantium.sunt enim hospitalia militaria z nō militaria:z oīa eq̄rātur dūmodo sint religiosoz vt hic. ¶ Dp.ad hoc qz p̄m hoc sufficiebat dicere de hospitalibus religio soz z sic est hic supfluitas. Io. Paul.stando Ōrio dicēs q̄ ex abūdāti,expressit de militaribus:dic q̄ exp̄ssit qz se pius in eis hoc accidit. ¶ Tertio quero an i eo quod dic q̄ per superiores cogantur hospitalarij ad ea de quibus hic.qd si superiores cōmitttunt in hoc negligentiā: dicit Lap.q̄ ordinarij poterunt supplere.s.ea.cle.ver.in quo vel sedes apostolica cuz iste.§.excipiat hospitalia religio soz̄um ab his de quibus.s.ea.cle.pro hoc de sup.neg.pre lat.c.ij.z quod dicit glo.i.exponendo verbum premissa ō suppletiōc ordinarioz quo ad exempta.z ex hoc dic q̄ re spectu non exemptoz̄um supplebunt ordinarij secus re- spectu exemptoz̄um per predicta.

§. Ceterum. ¶ No.recurendum ad inten- tionem cōcedentis.de pcu.pe- titio.de offi.oz.lz. ¶ Secūdo no,ibi ab antiquo q̄ antiq tas seu q̄suetudo antiqua valet q̄ aliqs ab alieno p̄sby- tero recipiat ecclesiastica sacr̄a.nam p̄m Lau.cōstat q̄ hospitalia sunt i prochia alicuī eccleſie matricis. p hoc quod dicit glo.pe.quā declaro.j.se. notabili.z in.i. Ōrio.z dicit Gen.q̄ cessante q̄suetudine debēt recipe sacr̄a a sa cerdote prochiali.de eccle.edi.ad audientiā.dicēs q̄ cū hic q̄sideret cōsuetudo segtur q̄ in Ōriū est ius cōmune ¶ Tertio no.ex dictis in .primo ntabili q̄ pōt p̄scribi cura fori penitētialis.z hoc vult glo.pe.z idē Pau.sic ēt p̄scribi cura fori q̄tentiosi.de excess.pla.accedētib⁹. z di cit Pau.q̄ in collatione sacr̄oz q̄ p̄mittitur h̄ recipi ab alieno prochiano includit pnia. ¶ Dp.ad hoc.de pe.z remiss.c.ij.lib.vi.vbi nō pōt indnci q̄suetudine q̄ qs au- ctoritate sua sibi eligat q̄fessorē.so. Pau.q̄ tz hoc non possit induci q̄suetudine vt quis eligat q̄fessorē:pōt tū lo cus nō habens prochiā p̄scribere iura prochialia. vt h̄ qō no.p hoc qz exquo ē locus religiosus aucte cp̄i erect⁹ talia p̄nt ei accedere de preben.cle.p lr̄as.z in alijs q̄cor. alle.in glo.vlti.z hoc vltimū ēt dicit gl.talia i fi. ¶ Quе ro cuius aucte p̄nt erigi hospitalia.glo.i.soluit q̄ si hēnt ecclesiā vel altare z cimiterū vel alia iura prochialia:vī si sunt ppetua z religiosa nō erigentur sine auctate dioce- sani.alʒ qlibet pōt domū suaz deputare hospitalitati. qō dixi.pleni⁹.eo.ti.ad hec. ¶ Scōo q̄ro in eo q̄ p̄mit- tit iura prochialia exerceri p p̄sbyterū hospitalis si hoc hz ab antiquo:quāta dz esse antiqtas:dicit Lau.q̄ tāta vt nō sit in Ōrium memoria vel saltē.xl.annoz̄ cum ti.de elec.generali.lib.vi.z qō ibi no.de p̄scrip.c.i.eo lib.p hoc qz hoc est Ōrius cōe qō facit pro ecclesia.vt dicit glo.pe. vñ dicit Mathe.q̄ sacerdos hospitalis seu rector si nō hz prochiā nō hz ēt curā i firmoz̄ seu paupez̄ hospitalis nisi illā quā hz dñs in familiā.nā ad curā prochialē req ritur q̄ habeat prochiaz.de p̄ben.de multa.de elec.lz ca non.lib.vi.vbi de hoc p Archi.xvi.q.i.c.i.vbi de hoc.ex p̄dictis'arguit Lap.q̄ ex lōgingtate tēporis haberi pōt id quod sine p̄uilegio haberi nō posset. Itez q̄ id qō pōt haberi per priuilegium potest z per p̄scriptionē.d.c.i. de p̄scrip.z de ver.sig. super quibusdam.§. preterea. arguit etiam ex predictis q̄ cessante antiquitate sacer- dos hospitalis non potest hec exercere.quod dicit verū nisi per ep̄m vel alium qui hoc possit predicta concedan tur.pro hoc quod dixi.s.in.ij.notabili. ¶ Tertio quero pone q̄ in parrochia ruralis ecclesie in qua non consue uerunt esse aliqui vel erant fortasse duo vel tres qui reci piebant a presbytero alterius parrochie sacramenta.de inde contingit q̄ parrochia est habitata a multis:an po- terit episcopus si ecclesia ista erat alteri vnita pone mo nasterio compellere monasterium vt teneat ibi vicari- um qui ministret sacramenta:Laud.arguit q̄ sic.per.c. i.de preben.lib.vi.ex quo originaliter erat ecclesia par- rochialis.z sufficit q̄ res reuertitur ad naturam suam de priui.si de terra. In contrarium quia status antiqu⁹ non debet imutari maxime in preiudicium alterius so- lus nāq̄ papa potest alicui ius suum auferre. de priui. pastoralis.xxv.q.ij.§.i.fieret aūt p̄iudiciū mēse cui eccle sia erat vnita. Item alteri vicino presbytero qui curaz p̄scripserat in illos paucos.Lau relingt disputatiōi Io. de lig.dicit q̄ si facultates mōasterij suppetunt cōpellit ep̄s cū capitulo mōasteriū p p̄dicta z p ea q̄ no.de censi. q̄to.dic q̄ ibi no.largē faciūt i eo qō ibi dr̄ de eo q̄ teneť p̄curare certā familiā z si crescat adhuc teneť p̄curare certā familiā nisi nimiū grauet dictū tū ē verū.nam pōt vna prochia ex cā diuidi i duas ō eccle.edi. ad audictiā sic ēt ex cā pōt vniri.nā sicut ep̄s vnit ex cā:ita z diuidit. de excess.pla.sic vnire.nec vī vicin⁹ sacerdos p̄scripsisse illos paucos prochianos exquo ecclesia carebat defen- sore imediato.de p̄scrip.c.i.z quod no. Inno.de resti. spo.olim.i. Item p̄suppositо q̄ p̄scripsisset pōt episco pus ex causa ius vnius ecclesie dare alteri.de reli.do. cō stitutus.

¶ De iure patronatus. ¶ Rica.

Q Tconstitutio. Go.i.diuidit z sũmat.vel ꝑm Pau.h.d.Si pñtatis ad ecclias p patronos ecclĩasticos in quibus ipsi nõ cõsueuerũt onera suppoꝛtare nõ assignauerũt ifra terminũ conpetentẽ ꝙgruã poꝛtionẽ diocesan⁹ eaꝫ assignare debebit.Gen.aliter sũmat z tñ in idẽ reincidit ¶ No.q istitutis in beneficijs dꝫ assignari vñ possunt hẽ ꝙgruã sustentationẽ z iura eꝑalia soluere. subaudit Pau.z alia incũbentia suppoꝛtare.de ꝓben.de monachis.z.e.ti.c.i.lib.vi.z q̃ dicaꝫ sufficiẽs poꝛtio istoꝛ. no. de ꝓbẽ.extirpãde.xxi.q.i.c.i.de reser.cũ adeo. ¶ Secũdo no.q debet assignari terminus cõpetens habẽtibus pñtare ifra quẽ puideant de ꝙgrua poꝛtiõe.de hoc i glo. in v.cõpetentẽ.z dicit Lau.q qs terminus sit cõpetens relinquit arbitrio diocesani.ff.de ver.ob. ꝙtinuus.§.ij.ꝺ sepul.cle.i.qꝺ ꝓcedit ꝑm Lau.quãdo executio relinquit ordinario.sꝫ si alijs iudicibus ꝙsueuit papa certũ terminũ assignare.de ꝙsue.c.fi. Rõ diuersitatis q̃ ordinarij ꝓsumunt scire melius statũ sue dioceſis q̃ alij.de elec.lꝫ canõ.z quod ibi in fi.no.lib.vi.de ꝓben.nisi.dic q̃ de hoc nõ possit tradi certa doctrina alicubi enim terminus in iure ꝓfigitur:alicui relinquit arbitrio iudicis ꝓfigendus ꝑm varietatẽ iuriũ z casuuꝫ. ¶ Tertio no.q assignatio poꝛtionis dꝫ fieri coꝛã diocesanis.z de ſtellectu verbi coraꝫ glo.in hoc vbo remittit. ¶ Quarto no.q negligentia patronoꝛ nõ nocet ꝓsentato. ꝙcoꝛdã.sunt in glo.facit z dicit Pau.q merito non nocet exquo defectus non fuit in forma.nã z alꝫ quãdo publicato scrutinio peccaꝫ in forma electionis lꝫ electio nõ teneat.tenent tamẽ eligẽtes eundẽ eligere.vt dicit Compo.Inno.iiij.in publico. consistoꝛio sustinuisse:ita no.de elec.publicato. ¶ Quinto no.ex hoc ꝑm Lau.z Gen.q pñtato personam ecclesiasticam ius acquirit.z hoc dicit Gen.euidẽter ꝓbari ex hac lr̃a ibi ne factũ eoꝝ noceat ꝓsentato.nã si nõ hẽret ius nõ posset ei ꝓiudicari.ar.liij.dꝫ.generalis.in fi.Et ex hoc iure põt ꝓsentatus petere se admitti.de re iudi.cum Bertoldus. ¶ Sexto no.de dictiõe extũc.z ꝺ hoc i gl. i.z itelligit Pau.z Gen.extũc.i.a tpe negligẽtie z cessante ipedimẽto.de eta.z q̃lita.c.fi.alꝫ ꝑm Gen. ipedito tps nõ curreret.de ꝙcess.ꝓben.q̃ diuersitatẽ.s.ti.ij.attẽdentes.§.statuim⁹.ff.ad silleia.l.iij.§.elegãter.z hic cũ dicit nisi aliud canonicũ ꝛc̃.Et in hac glo.in fi.de ap. psonas vbi exponit. ¶ Septimo no.de vbo moderationeꝫ q̃ exponeꝫ vt in glo.Lau.expõit.i.augmẽtationẽ.z idẽ Gẽ. verior est expositio gl.nã dꝫ dioceſanus moderari idest modeste taxare poꝛtionẽ vt nõ excedat in pluri vl̃ minori. vt in lr̃a dꝫ:tamẽ Lau.z Gen.habuerũt bonã mentem referẽdo ad patronos q̃ diminutã poꝛtionẽ assignabãt ¶ Octauo no.q dioceſan⁹ non dꝫ moueri ad hec odio vl̃ fauoꝛe.Et dic fauoꝛe pñtantiũ vt in glo.vel pñtati ꝑm Pau. dꝫ.n.eẽ iustus z medi⁹ siẽ testis q̃ pstat simile sacramentuꝫ.de testi.fraternitatis.vbi de hoc in vlti.glo. ¶ Nono no.q excedit ita si fit in pluri sicut in minori. ꝙcoꝛ.in glo.vlti.z remittit Pau.ad no.p se de concess.ꝓben.cle.vna.vbi dixi in prin.q.vij. ¶ Oppo.in eo.q disponit dioceſanũ supplere negligentiã exemptoꝝ pñtanttum sibi.nam si beneficiũ est exẽptũ nõ ad dioceſanum sed ad aliũ superioꝛẽ dꝫ hoc spectare cũ de exẽptis nõ possit dioceſanus se ipedire de offi.oꝛ.graue. Go.vt in glo. instituendũ q̃ intelligit cũ exempti pñtant instituendum ad curã populi quo casu rõne cure spectat institutio ad dioceſanũ.de capel.mo.c.vno.lib.vi.z de hoc de ꝓben.c. i.lib.vi.in gl.eccl̃ia.hodie tñ ẽt quo ad eccleſias exẽptas nec habẽtes ppr̃m supplet dioceſanus.s.de sup.neg.ꝓla.cle.vna.§ eadem. ¶ Secõdo op.q nõ sit locus assignationi poꝛtionis sed rectoꝛ dꝫ totũ hr̃e.nam patrono debetur sola presentatio de ꝓben.de monachis.vbi de hoc in glo.de iure pa.nobis.glo.nõ nuduꝫ.sol.intelligendo q̃ hic nõ hẽbant nudũ ius ꝓsentandi:sed vna cuꝫ dño tpaliuꝫ.z idem Pau. ¶ Tertio op.in eo qꝺ dicit in penaꝫ pñtantiuꝫ assignationẽ deuolui ad dioceſanũ.nõ.n.vꝺ pena vlla q̃ fiat p dioceſanũ id qꝺ tenebant patroni facere glo.nõ dicit ibi lꝫ in eo soluit qꝺ est pena: qꝛ forte eps assignabit prediũ qꝺ isti tenere voluissent.Ex quo colligit q̃ pditio electiõis est pena.i.pditio potestatis eligẽdi quas res assignet.z idẽ Pau.z in hac glo.ibi sol.p hoc qꝺ no. Inno.de ap.cũ spãli.in verbo cuꝫ iudice. Step.ibi si pluribus z.extranag.suscepti. Jo.xxij. ¶ Quarto op.q nõ expedierit ꝓuidere q̃ ptãs assignãdi poꝛtiõeꝫ deuoluat ad eꝑm.sufficit.n.q̃ deuoluat ptãs ꝓuidendi de beneficio lapsis sex mẽsibus de sup.neg.prela.sicut glo.Tãcre. sol.referẽdo opi.quas plenius refert Paul.Cõcludit tñ idem cũ gl.q̃ bodie stet̃ huic cle.nec possit oꝛdinar⁹ supplere quo ad ꝓmissionez:qꝛ ex quo facta ẽ pñtatio dꝫ presentatus institui nec posset dioceſanus aliuꝫ instituere si ille est idoneus.sic̃ qꝺ no.de elec.publicato.de electoꝛib⁹ si nolunt eligere notatuꝫ in scrutinio supioꝛ ad quem deuolvitur tenet̃ de illo ꝓuidere cũ ꝓ publicationeꝫ scrutinij trãseat in eũ ptãs limitata.ar.ff.ꝺ iure fis.nõ intelligit §.posterioꝛi.de sup.neg.prela.cle.vna:vbi de h̃ ꝓ hoc qꝛ ius quesitum electo sine facto suo nõ põt ei auferri.de rescrip.q̃uis li.vi. ¶ Quero i eo qꝺ dic assignãdo ꝓuent⁹ in qbus rebus assignabunt:? Pau.dicit q̃ in his vñ hñt ꝓuenire ꝓuentus.vl̃ assignabit̃ tm̃ certa ps ꝓuentuũ singulis ãnis p̃cipienda.hec dic Paul.in v.assignata.dicit idẽ dicẽs q̃ hec assignatio fiet in certa quota reddituum vl̃ quãtitate possessionũ.ad h̃ de dona.aplice. Et sic hec poꝛtio assignabit̃ sicut assignaꝫ dos eccl̃ie edificate ꝺ cõse.di.i.nemo de eccle.edi.c.fi. meli⁹ facit de ꝙse.eccle.vel alta.cũ sicut:z qꝛ Paul.nõ determinat an debeat poꝛtio pstari in pte ꝓuentuũ an i pte possessionũ.dic q̃ si eccl̃ia hꝫ possessiões aliqua ps possessionũ assignabit̃.vlt.gl.nõ dic z dixi.s.in.iij.ꝺrio.sꝫ si eccl̃ia nõ hẽret possessiões: sꝫ tm̃ redditus vt in emolumẽtis ꝓueniẽtib⁹ ex iure parrochiali tũc poꝛtio ꝓuentuũ assignabit̃ vel tertia vl̃ alia. sꝫ nõ bñ põt ꝙtingere q̃ eccl̃ia nõ hẽat possessiões cũ nõ debeat ꝙsecrari nisi dotata sit.d.c.cũ sicut.nisi forte ꝙtingat post dotatiõem q̃ pdidit eas.p pdicto aũt mõ q̃ assignetur ps possessionũ faĉ qꝛ exquo isti sũt vicarij ꝑpetui.pinde ẽ ac si eẽnt instituti ꝺ offi.vica.cle.vnica qꝺ tꝫ Pe.de anch.sꝫ potiꝰ debeat fieri assignatio ꝓuẽtuũ.facit de ꝓben.extirpãde in ꝑn.dic q̃ nõ refert i quo fiat z erit i arbitrio pñtantiuꝫ ab ipso initio vel ipsi⁹ dioceſani supplẽtis eoꝝ negligentiã.ar.de off.dele.de causis.z hoc ẽt in sc.q. ¶ Secõdo q̃ro an possit vicari⁹ petere poꝛtionez i extimatiõe:an vꝺ i pte fructuũ:? dic q̃ qõ pendet ab his q̃ dixi in ꝓxi.q.z dic q̃ extimatiõez petere nõ põt: sꝫ solũ p partez ꝓuentuũ vel i quota possessionũ vel ꝓuentuũ.vt ibi dixi. alibi tñ cõpetit petitio extimatiõis vt i eo cui debent alimẽta.ꝺ quo no.Bar.ff.ꝺ ali.lega.Li.vbi dic q̃ si alimẽta ꝙsistunt in reb⁹ coꝛruptibilib⁹ vt q̃ deb̃ singulis diebus tm̃ de carnib⁹ dabit̃ extimatio. secꝰ si ꝙsistũt in reb⁹ non facile coꝛruptibilib⁹ vt in frumẽto.qꝛ tũc dabunt̃ ipe res ad qꝺ inducit.ff.ꝺ ali.leg.pecunie i fi.vbi alimẽta debent mẽstrua vel annua.i.singulis ãnis vel mẽsib⁹ qꝺ nõ poſ set fieri de reb⁹ coꝛruptibilib⁹ si res soluerent:qꝛ nõ durarent ãno vel mẽse.q̃ñqꝫ tñ fit pstatio alimentoꝝ singul⁹ dieb⁹.C.de ero.mili.ãno.l.i.lib.xij.z est spãle in stipendiarijs reipublice ne si ꝓ vno mẽse soluant̃ statim ꝙsumant alias debentur pro singulis mensibus vel annis attenta natura eius qꝺ est prestãdum z cõsideratis alijs de quibus no.idem Bar.in.d.l.pecunie in fi. ¶ Tertio quero que sunt onera episcopalia ad que tenentur isti presentati? Dicit Paul.q̃ sunt illa de quibus de offi.oꝛdi.conquerente.z.c.dilectus.vt est procuratio annexa visitationi.x.q.iij.cauendum. Item cathedraticũ.e.q.illud quod nihil aliud

nihil aliud est nisi pecunia que datur p honore cathedre e.q.c.i. Et in hoc cathedratico nō currit prescriptio ꝫ in quātitate sic vt no.glo.xvi.q.vij.qcūqꝫ.i. Contrariuꝫ no. Hug.vij.q.ij.in prin.z Hostī.de censi. cuꝫ venerabilis.z Archi.de p̄ben.c.i.lib.vi. Pau.nō determinat. Jo.and. in.c.cū venerabilis ēt nō eligit.tamē videt inherere opi. Jo.in.d.c.qcunqꝫ z eā teneo in.d.c.cuꝫ venerabilis.q.n. nō possit cathedraticū ex toto tolli.facit de dona.pastora lis vbi in generali donatiōe nō venit cathedraticū. Jtez nō p̄ōt competere nisi ep̄o cui solui ꝝ rōne honoris quem subditi debent cathedre ep̄i: z de his iuribus ep̄alibus refert Pau.qō no.de reli.do.2stitutus in vlt.glo.que di cit q in petitione iurium ep̄alium venit qō debetur iure cōi pacto vel 2suetudine. Cōtrariuꝫ videt notari de offi. or.cōquerēte in fi.prime glo. Pau.2cordat ponens vba Jo.an.que dixi in.d.c.2stitutus.in cōtrario.xvij. naz quā doqꝫ id qō debeꝫ pacto vel 2suetudine succedit loco alte rius iuris ep̄alis debiti de iure cōi z remissi.z p̄cedit glo. c.2stitut⁹ qñqꝫ nō succedit loco alteri⁹ iuris remissi.ꝫ ēt additū:z p̄cedit gl.c.2querēte. ¶ Quarto q̄ro i eo q hic dī p hāc cle.addi ad 2stōnez Clemētis i qb⁹ hic addat: So.vt in gl.adijcit. ¶ Quinto quero an hec cle.in eo qō dicit de diocesanis p̄cedat in inferioribus ad quos spe ctat institutio:glo.qd de inferioribus solui q nō quate nus ponit ius nouum. Et hanc glos.singulariter not.pro dicta inter diocesanuꝫ z ordinariuꝫ. z cū glo.2cor. Pau. dicens q appellatione diocesanoꝝ nō comprehendūtur ordinarij nisi quo ad ea que cōpetunt eis iure ordinario. z intendit idem qō glo.z de hac.q.dic vt in.q.se. ¶ Sex to quero eo casu quo inferior prelatus hꝫ instituere q̄o p̄uidebitur si p̄sentātes nō assignāt portionē.glo.ca. ibi inferior.solui q diocesanus hoc faciet z cetera expe diet de qbus h. ¶ Op.ad hoc qz hic z in.c.i.de p̄ben.li. vi.conceditur diocesanis potestas assignandi terminū p portione statuenda p p̄sentātes vel per se in casu negli gentie z in hoc solum eo casu quo ad diocesanuꝫ spectat institutio.sic.n.loquuntur hec iura dicētia q diocesanus nō admittat p̄tatos nisi assigneꝫ 2grua portio: ergo qñ ad diocesanum nō spectat institutio casus omissus rema nebit in dispositione iuris cōis.de rescrip.susceptū li.vi. vbi de hoc z sic nō habebit diocesanus p̄tātem hoc casu in exemptos. So.hanc oppositionem fecit mihi quidam meus auditor.z est pulchra.dic q hec cle.z.d.c.i.retule runt se ad ius cōe ꝑm qō institutio spectat ad diocesanuꝫ ideo sic loquuntur. Item ꝫ institutio spectet aliquādo ō iure speciali ad inferiorem iure tituli tū auctorizabilis in stitutio spectat ad ep̄m.de offi.archi.cū satis.potestas er go data p hanc cle.competit diocesano indistincte: qz ad eum de iure cōi spectat institutio etiaꝫ quo ad titulū. ꝫ ō iure speciali posset ad alium spectare. Sed institutio au ctorizabilis nō p̄ōt ad alium spectare nisi tanq̄ ad vica rium diocesani.vt no.Jnno.de preben.in lateranēsi.z di xi in.d.c.cum satis. ¶ Septimo q̄ro in eo q inhibeꝫ dio cesano ne p̄sentatum admittat nō assignata portiōe qd si ꝫ hanc inhibitionē admittit:glo.hic addit arguit q va leat vsqꝫ ibi 2tra.ibi arguit in 2trarium z rñdet ad p̄ora iura vsqꝫ ibi puto.vbi soluitur q valebit cōfirmatio 2tra hāc inhibitionem cuꝫ dioneſanus nō recipiat p̄tātem ab hac cle.quā gl.no.singulariter.allegatur.n.q is cui man datur aliqd si facit cōtra formā valet eo casu quo forma traditur alias habenti p̄tātem:secus si traditur p̄tās cuꝫ forma.qō plene dico ō cōsti.c.pe.z de elec.cū in veteri.p qō.c.limitat p̄missa doctrina vt dixi ibi.z in.d.c.pe.z cuꝫ hac glo.2cordat Pau.z no.hāc glo. in fi.p rūsione ad.l. nō dubium. Et ad sciendū q aliqua dicant ppetuā cām ꝓhibitionis habere z generaliter de factis 2tra legeꝫ an sint nulla z qñ.dic vt dixi de postu.c.fi. ¶ Octauo q̄ro in eo qō dixi.s.in.v.notabili:q p̄sentato p p̄sonā eccl̄ia sticaꝫ ius acqrit.qd si p patronū laicū.dicit Laud.secus esse qz talis p̄ōt variare de licentia epi̇scopi.alꝫ nō.z si va riat est in iudicio ep̄i quē p̄referat.de iurepa.cum autez z.c.pastoralis:caueat tamē sibi ep̄s ne sine cā p̄ponat ꝫ d.c.pastoralis.ꝑm Lau.q dicit hoc p̄cedere qñ ab vno duo p̄tant.si aūt a diuersis tūc dicit q si alter p̄tantiū erat in possessione ꝫ ius nō habeat obtinebit p̄tatus ab eo.de iurepa.2sultationib⁹ si vero neuter vel ambo sunt in possessione obtinebit p̄tatus a vero patrono.de re iu di.cū Bertoldus.vbi de hoc dicūt q sicut p̄tatus ab eccl̄iastico patrono acqrit ius ita z p̄tatus a laico q̄us laicus patronus possit cumulare p̄tando aliū. nō tamē p hoc tolli ius primo p̄sentato ꝫ possit ep̄s gratificari. d.c.pastoralis.de his inferi ad se.q. ¶ Nono q̄ro si pa tronus clicus p̄tat vnū vicario ep̄i q nō habet p̄tātem instituendi.deide p̄sentat aliū ep̄o qs p̄ferꝫ: Lau.arguit q p̄mus exquo patronus ē eccl̄iastica p̄sona z sic exquo p̄sentauit funct⁹ fuit officio suo.ꝫ is cui p̄sentauit nō ha beret p̄tātem admittendi.ar.de renū.qō i dubijs. Jn cō trariū naz p̄sentare cū effectu dz itelligi z in hoc requi runt tres p̄sone p̄sentās z p̄tat⁹ z cui fit p̄sentatio.quar tum vna deficiente actus nō est cōpletus.sicut i iudicio requirunt tres iudex actor z reus.de vb.sig.forus. Lau. dicit p̄mū verius. Sed p scōo iducit Gen.qñ optio non bene fit habetur p nō facta.ff.de op.lega.l.ij.z.l.optime. sicut ēt facta coraꝫ nō cōpetēti iudice habētur p nō factis C.ne de sta.defun.si pater.de iudi.at si clerici.qō ē verū de iurepatro.c.fi.z quod ibi dixi.ad idez eo.ti.cū aūt. vbi p̄hibetur patrono eccl̄iastico variare exquo p̄sentauit ep̄o:ergo a q̄ro p̄ōt variare anteq̄ ep̄o p̄tauit. ¶ Decimo q̄ro in eo q hic logtur tm̄ de p̄sentatis p personaꝫ eccl̄iasticaꝫ quare nō idez si p laicuꝫ:dicūt aliqui q ideo qz fructus beneficioꝝ possunt spectare ad vsum eccl̄ia sticaꝝ p̄sonaꝝ.ar.de deci.phibemus de his q̄ fi.a p̄la.cū apostolica. xvi.q.i.c.fi.nō sic ad vsuꝫ laicoꝝ: ꝫ spectāt ex toto ad istitutū quo casu nō est locus huic cle.vt dixi.s.i ij.q̄ro. ¶ Undcio q̄ro qd si isti p̄sentāt p procuratorem dicit Pau.q assignabitur procuratori terminus infra quē notificet dño z nihilominus ipsi dño ēt termin⁹ assigna bitur z hoc vltimū sufficiat.ar.vt lit.nō cōte.qm̄. ℣.q si sup in fi.nisi procurator habeat mandatū assignandi por tionē:qz tūc sufficit ei soli terminū assignare z eius negli gentia nocet domino.vt lit.nō 2te.c.i.vbi de h. ¶ Duo decimo q̄ro si terminus de quo h nō fuit p̄fixus dicit Pau. q nō est locus supplētioni z si fuit p̄fixus nimis breuis p̄ōt appellari ne fiat suppletio.ar.de dila.c.i.dicit ēt q sufficit vna monitio cū loquatur hic i singulari.re mittit ad no.de sta.mo.accedentes. vbi dixi in.℣.fi.q.ij. ꝫ melius dic vt no.j.de here.cle.i.in prin.in glo.requirit ¶ Decimotertio q̄ro in eo qō dicit si ipedimētū eccl̄ia sticū nō obsistit:qd si obsistit? Pau.dicit q diocesanus p̄uidebit de alio:qz patronus eccl̄iasticus talē scienter p̄sentando priuatus est ea vice sic dicit intelligi qō no. Jnno.de fil.presby.qm̄.z voluit allegare.c. ꝓposuit. Ad idē qō no.Hostī.de sup.neg.prela.c.ij.de offi.or.cuꝫ vos De laico autem patrono dicit Pau.q non est priuatus p̄sentando indignum nisi p̄seueret vsqꝫ ad sex menses aliū nō p̄sentādo z sic sit vera opinio glo.de qua ibi.cuꝫ eniꝫ variare possit quādo p̄sentat dignū.de iurepa.cum aūt fortius quādo indignū.p opi.tamen Jnno. inducit Pau.qō no.glo.in aut.de sanc.epi̇s.℣.qs oratoriū. col. ix.ad qō respōdet q ibi nō,dz q ep̄s ordinet eccl̄iaꝫ sed ordinari ꝑcuret.s.ad p̄sentationē patroni laici vl dz itel ligi cū moderatiōe p̄missa ꝫ Pau.ego in.c.cū vos.dixi de iure posse defendi q ēt patronus eccl̄iasticus p̄sentā do indignū nō est ꝑuat⁹.qz nō ē iure expressuꝫ vt hic di xi. ¶ Decimoquarto q̄ro si lapso termino possit dioce sanus p̄us assignare portionē z post modū istituere: glo nō dicit.sol.q sic.z idez Pau.z Steph.qz ordo scriptu re nō semp attendit.ff.de sol.nec enim sed potiꝰ ex iure sumit qō agi debeat.de rescrip.cū dilecta.vbi de hoc in gl.no.z ibi dixi.ff.de vul.z pupi.l.ij.℣.priꝰ.z ibi p Bar.

¶ Decimonono quero q̄ sunt prelati ecclesiarum an religiosi habentes pñtare an vicarij: dicit Lau. q̄ ipsi religiosi z hoc p lr̄am istam: q̄ pñgit eis terminus infra quē debeāt assignare vicarijs portionē: ipsi ergo religiosi habent de bonis ecclesiarum z disponere nec hoc amittūt propter negligentiā. pro hoc q̄ ad patronos eccclesiasticos spectat de tpalibus ecclesiarum disponere. de excep. cū venerabilis in fi. de prebē. in lateranēsi. de priuile. cū z plātare. Itē isti z nō vicarij fundant de iure cōi intentionē suā super decimis primitijs oblationibus z similibus. de rescrip. ex transmissa. de sepult. i nostra. z ideo dī i ſtexta de capel. mo. nō vicariorum. Idē tz Gen. z pro hoc de pbē. c. i. lib. vi. z q̄ no. de preben. cū nō ignores. z dic vt dico de pben. exposuisti. z magis proprie in effectu ipsi instituti sunt plati. p cle. vnicā. de offi. vica. z hoc quo ad exercitium lr̄ titulus seu ius prelature sit apud religiosos seu verī' ē' suppōsitum lr̄ est apud religiosos in effectu. ¶ Decimosexto q̄ro si oritur cōtentio sup portiōe. vt q̄ patroni vel p̄sbyteri dicunt excessum ee in pluri vel in minori glo. i vbo oneramus. arguit q̄ non possit de hoc referri q̄ō epō nec sit deferendū appellationi. mouet p litteras que onerat ꝓscientias diocesanorum. z in hoc no. singlariť hanc glo. ad similes casus. dicit tū glo. q̄ si appellabitur superior emendabit quod malefactū fuerit per. c. pastoralis. de appel. Et ex hoc vult glo. cōparare istum casum illi. z sic appellatio nō teneat quo ad impediendū processum iudicis a quo. tamen teneat quo ad deuoluendū si p iudicē ad quē acceptabitur. z idē Pau. Lau. arguit q̄ ēt diocesanus debeat deferre p hāc lr̄am ibi. nisi aliud canonicū obsistat. z. ij. q. vi. omnis oppressus. maxime q̄ cōtra religiosos libēter fauēt diocesani vicarijs cupientes habere subditos. In oppm̄ arguit. q̄ diocesanus debet magis parere inhibitioni q̄ hic sibi fit q̄ religiosorum appellationi cui cū sit contra hoc ius nō est deferendum. ar. de ap. cū spāli. de iureiur. venientes. Cōcludit q̄ si epō appareat q̄ pbabiliter ꝺdicant revocabit gravamē z appellationi deferet. de appel. cū cessante. ij. q. vi. ad romanā. alīs frivole appellationi nō deferet. sz ꝓperabit portionē assignare anteq̄ sibi fiat inhibitio per superiorē. ar. de ap. cū appellationib' . z. c. romana. ¶. si vo. z. ¶. fe. lib. vi. quod placet tamē generaliter loquendo standum ē glo. q̄ exquo cōmittitur cōscientie sue z ipse processit vt putauit nō teneť differre ꝓpter appellationē. pro hoc ō iure tur. mulieri. de fo. cōpe. cle. q̄uis. q̄ vero superior possit moderari taxationem. facit. ff. pro so. si societatem. ¶. arbitrorum. z de oper. liber. l. si libertus. ¶ Decimoseptimo quero si ante lapsum termini est contentio inter patronos qui dicunt antiquam portionem vel auctam per ipsos sufficere z epm̄ hoc denegantem: glo. ea. dicit idez quod in proxi. q. z idem Pau.

¶. Sane. Nota q̄ quādoq̄ redditus ecclīarum in quibus religiosi deseruiūt per vicarios ptinent ad ipsos religiosos. z hoc casu ſm Paul. habēt dominiū vtile z directū nō nudū patronatū tm̄: q̄ tūc haberēt nudā portionē z vicarius oēs prouentus. ¶ Secōo no. q̄ vicarij p̄dicti debēt eē ppetui. de hoc in glo. in v̄ ppetuis. ¶ Tertio no. q̄ onera ecclesie aliquā do subit vicarius ppetu' ecclie principalis vt ℔ z sic ſm Lau. nō refert p quez duz tamē nihil de contingētibus omittat. de do. cuz dilecti. ¶ Quarto no. q̄ eo casu quo redditus spectāt ad religiosos p̄sbyteri seu vicarij p̄dicti debēt p eos tractari decenter. z dic decenter vt i glo. in hoc vbo z ꝙsiderabit conditio psone. C. de offi. diuer. iudi. sciant. de iureiur. cum quidam. de ma. z obe. statuimus. vnde habebitur ratio nobilitatis. xli. di. nō cogantur. Itē scie de preben. de multa. in fi. Itez dignitas. ff. ō vari. z extraor. cog. li. ¶. in honora. de vsufru. sed z si qs ¶. i. z dicit Lau. q̄ decenter tractabuntur quia honestuz erit q̄ eis assigneť locus in mensa p religiosos iuxta se: z in alijs locis sedes cōpetēs. z hoc pp diuinū offm̄ quod quottidie exercent. s. corpus xp̄i verum z misticum z regimē aiarum z maxime debēt honorari p religiosos. p qb' sustinent pondus diei z estus. ar. xiij. q. i. ¶. i. de pbē. extirpande. z de hoc in seq. notabili. ¶ Quinto no. ibi sufficientem z ꝙgruā. q̄ sola sustentatio nō sufficit. nam posset esse talis q̄ non periret fame: z tamen nō eēt ꝙgrua sicut eē dz i victu z vestitu z alijs ꝙgruentibus. ar. xxxi. di. omnino. z alijs iuribus allegatis in ꝓximo notabili. Cōsiderabitur autem honestas in hoc vt honoretur in eis officium sacerdotale. vt dicit gl. z sic ſm Pau. tractabuntur decēter ſm ordinez p̄sbyteralez: vnde nō vtenť famulis vel scutiferis. ¶ Opp. ad id q̄ō dixi in. iij. notabili nō referre p quē fiat q̄ō imo fit. xxiij. di. quorūdam. Lau. formaz nō soluit. dic q̄ ibi loqtur ō his que sunt ordinis episcopalis que nō possunt expediri p nō episcopos. vt ibi z de conse. eccle. vel alta. aqua. secus in alijs de q̄bus nō est determinatū p quem fiant in q̄bus ꝓcedit quod dixi in predicto notabili. ¶ Quero ō intellectu littere ibi: predicta glo. ij. supplet oia. z q̄d velit: dic vt in duabus seq. q̄stionibus. ¶ Secōo quero cur hoc casu nō obseruātur ea que premissa sunt in ꝓximo rūso. glo. iij. sol. q̄ ideo q̄ ex quo instituti non sustinent onera sed patroni non fiet assignatio. premissa. n. pro sustentatiōe rectoris z q̄d velit gl. dic vt in se. q. ¶ Tertio quero si religiosi subeūt aliqua onera z alia patronni: glo. ea. arguit q̄ tunc debeat assignari sufficiens portio pro his q̄ subit. quod tz Laud. dicens q̄ pro rata ꝙtingente fiet eis assignatio. z p parte tangente religiosos ipsi libere remanebūt ar. de deci. tua. ij. z. c. ij. lib. i. glo. vero dicit ō mente littere esse q̄ aut oia subeunt patroni aut oia presbyteri. q̄ō dic vt in glos. z hoc vult ēt glo. ij. z dixi. ¶. q. i. z glo. pe. que arguit q̄ etiā pro sustentatione rectoris non fiet assignatio. z idem Pau. q̄ō placet z optime littera sonat. Et in hac glo. ibi cū instantia bene facit ō capel. mo. c. vno lib. vi. Pau. q̄ō tamē facit valde a remotis. ¶ Quarto quero an hoc q̄ō dictū est in ꝓxi. q. locuz habeat in monasterijs paruis que subsunt maioribus mōasterijs z sic onera supportenť per maiora monasteria. dicit Pau. q̄ sic. vnde ſm eū talia loca subiecta alijs licet habeant suos speciales rectores non tamē possunt compelli ad soluendū collectas vel ꝓcurationes nūciorum apostolice sedis: z hoc quādo monasterium maius ꝙsueuit oēs prouēctus habere z onera oia supportare sic loqtur. ¶. ti. i. cle. i. sed ipsuz monasteriū soluet ēt si sit in alia diocesi. ¶ Quinto quero in casu de quo in proxima q. si eps visitat talez locuz nō exemptum quis eum ꝓcurabit. dicit Pau. q̄ patroni qui habent talia subire. z vť Pau. habere respectū ad casum de quo in littera. nā ex quo patroni debēt oia subire onera ergo z hoc. Et sic ꝟz Pau. est casus in quo vnus p alio soluit procurationes z alius nō pōt compelli alias per pactuz nō preiudicaret supiori. de censi. cū instantia vult dicere q̄ lr̄ pactuz non preiudicet supiori quo minus possit exigere procurationez a quo tū si vult ꝙsuetudo ꝓiudicat. ¶ Sexto quero si ecclesia sita est in vna diocesi z possidet redditus in alia: an soluet ꝓcurationes z decimas papales in diocesi vbi sita ē vel vbi possessiōes sunt: dicit Paul. q̄ vbi sita est q̄ possessiones ad talia nō sunt obligate: sed ecclesia. talia enim onera imponūtur ecclesijs ſm facultates: z sic nō imponuntur nisi subditis. ar. C. de incol. l. verū. z. l. cū neq̄. z. l. in patria. ff. ō mune. z bono. rescrip. ¶. pe. z fi. Et bona tanq̄ accessoria sequnūtur principale sunz. regula accessoriuz lib. vi. secus dicit Paul. in oneribus realib' z rebus annexis que debent solui in loco vbi sunt possessiones. de parro. c. fi. C. sine cen. vel reliqui. oēs de epis. z cle. de his. ff. de mu. z ho. munerū. ¶. patrimoniorum. ō. cēsi. forma. ¶. si vo qs. pro hoc q̄ō dixi. de vi. z ho. cle. c. fi.

Ver. Ad que omnia. ¶ Nota de clausula non obstantibus. de hoc in glos. pe. z in ea in fi. de electio. cle. statutum de sepul. dudum ad fi. ℨ. ti. ij. clemen. vlti. in fi.

¶ Secundo

¶ Scõo no. de clausula non obstan. ꝛc. Et dicit Lau. q̃ qñqz vltra non obstantias vltra ꝓceditur infirmando ꝛ tunc penitus enerua ꝫ vt hic. ꝛ de elec. q̃ sepe li. vi. quandoqz nõ vltra ꝓceditur. sz stat in terminis ꝛ tunc nõ eneruant. sed reddũt gratiam nõ subreptitiã. sic logr de resc. si pp lib. vi. ¶ Quero de intellectu illoꝝ vboꝝ. ad q̃ oia Lau. exponit oia q̃ in ꝓximo. §. dicta sunt. ꝛ idem Benz. q̃ de his de qnibus. ſ. ea. cle. in prin. non refert hoc verbũ. nã de illis sequitur hec clausula specialis i ꝑbi ꝛ nihilominus. Ex hoc no. Lau. q̃ clausula in fine posita non respicit oia p̃cedentia. sed immediate dicta. qõ dicerũ qñ p̃cedentia sunt diuersa vt hic. secꝰ ãt si ꝙncta de ap. scõo regris. ꝛ. c. inqsitioni. de quo dixi in. c. ij. requiris.

¶ Scõo q̃ro an eps in facienda cõpulsione de qua hic ꝓcedet cã cognita. Sed hec qõ hz duplicem intellectuz ꝑmus est qñ agit de cõpulsione respectu portionis assignande: vt. ſ. in ꝑn. scõs quãdo de cõpulsione patronoꝝ ad soluenda onera ꝛ decenter tractandum vicariũ. Quo ad ꝑmũ dicit Lau. q̃ fiet cause cognitio: sz fiet sũmarie ꝛ de plano: sed non sine figura si patronus se opponit asserens portionem eẽ ꝙgruã cũ vicarius ꝙtradicat: nã ꝑ negationẽ res efficit dubia: ꝛ sic in cognoscendo necessarie sunt ptes iudicis cum de facto dubiteꝛ. ij. q. iij. §. notandum: nec ħ agitur de beneficio tanq̃ bñficio: sed potius ꝙtendit inter patronũ ꝛ vicariũ sup ꝓprietate: ꝛ sic nõ hz locũ cle. dispendiosam. de iudi. Cẽ. dic q̃ cũ agit de portione assignãda ꝑ bñficio vz agi de bñficio ꝛ sic sit locus d. cle. ꝑmũ veriꝰ p id qõ no. in. d. cle. i glo. nũqd. nisi dicaꝛ q̃ illa cle. facit in eo qõ dic ỏ ꝑbẽ. sed qõ ibi. de ꝑbẽ. canonicalibꝰ. Et cũ de ipsis agit iure ti. ħ ãt nihil agit de ti. De secundo vo intellectu qõnis premisse: dicit in seq. q.

¶ Tertio quero quo ad secundũ intellectũ qõnis ꝑmisse de quo in ipsa qõne dixi: an eo casu quo agit de cõpulsiõe patronoꝝ ad ea de qbus. ſ. §. ꝓxi. suabit ordo iuris Benz. q̃ non: dicens q̃ ꝓcedit sine figura indicij cũ agit de psona decenter tractãda ꝛ sic de vite sustẽtatione ar. ff. de off. ꝑfec. vi. l. i. §. cũ patronus. de off. ꝓcon. nec qcq̃ §. de plano de lib. agno. siqs de his q̃ sunt sui vel alie. iur. l. i. ꝛ. l. si index. nam tália iudicis officio expediunt iõ non regrunt libelli oblationẽ vel aliã solemnitatẽ. vt no. ff. de inter. act. in Rubrica. ¶ Quarto quero an epus possit cõpellere religiosos ad ea de qbus hic. Lan. q̃ sic. ẽt vicario nõ petente. nam ẽt vacante ecclesia hoc põt facere nemine regrente vt. ſ. in ꝑn. nam ꝑsumit q̃ talis vicariꝰ cũ patrono colluserit: vnde leditur publica vtilitas: ꝛ sic publice ꝓuidendum est. de collu. c. ij. ꝛ per totum.

Pares. In plures heredes vniꝰ ex pluribus patrõis trãsit ius patro. in stirpes. ¶ Not. de patronis eccle: ꝛ dic ecclesie: qz habemus ꝛ alios patronos: de qbus in gl. habemꝰ. ¶ Quero de rõne huius decisionis. Sco. vt in gl. i. quam diuide. qz primo dicit. vnde sumpta. ꝛ qd determinet referens opiniones contrarias. ꝛ pro opinione hic approbata allegat. scõo ibi primi. alle. ꝑ opinione hic reprobata. tertio ibi archidiaconus refert opi. Arch. quarto ibi: sed licet eam reprobat. quinto ibi cum igitur. iterũ allegat pro opinione hic reprobata: sexto ibi ex opinione oñdit intricationes q̃ vident seq ex opinione ħ approbata. vij. ibi ꝑ tanto. ꝛ inducit similem intricationẽ. viij. ibi ꝛ propter successiuas refert ꝙsuetudinem quorundaz locorum. ix. ibi. sed vt dixi equitatez pro opinione hic approbata. x. ibi. ꝛ per hanc dicit quid esset vtile statuere. ꝛ declara gl. vt in seq. q. ¶ Secũdo quero quẽ effectũ habemus ex hac cle. Sco. vt in hac glo. in prin. q̃ exemplificat quas opiniones hec cle. decidit: nam vt dõ in gl. varie opiniões erãt ante hãc cle. Una q̃ hic reprobaꝛ q̃ voluit q̃ ius patronatus in heredes transiret in capita: altera q̃ approbatur quia per stirpes. Et pro hãc inducit gl. quia ꝛ in successione hereditatum in linea descendenti fit successio in stirpes insti. de here q̃ ab intes. §. ꝛ qz placuit. vt sic plures succedentes vni habeantur loco vnius. ff. de condi. et demon. cui fundus. vbi si legatũ est alicui sub ꝙditione vandi decẽ si decessit pluribus heredibꝰ relictis non scindiꝫ ꝙditio sz oẽs habentur loco vnius. Notanter ãt dicit glo. de linea descendentiũ: qz in collateralibus fit successio in capita nisi qñ tractatur ỏ successione patrui quo casu succedit frater ꝛ filij alteriꝰ fratris defuncti i stirpes. vt si decessit Titius relicto. A. eiꝰ fratre ꝛ. C. ꝛ. B. nepotibus filijs. B. ẽt eius fratris p̃defuncti. A frater habebit dimidiã. ꝛ. C. ꝛ. B. aliaz dimidiaz ẽt si sint plures q̃ duo. C. de leg. here. aufer. cessante. Eo ãt casu quo tractant de successione patrui int nepotes vt i exemplo p̃misso: si ponit q̃. A. frater decesserat ante Titiũ relictis duobus vel pluribꝰ filijs quo casu defuncto Titio. Azo vt no. in p̃alle. aufer. cessante. dicit q̃ filij. B. cum filijs. A. succedunt in capita. Glo. vero ibi dicit q̃ in stirpes qõ cõiter approbatur. de quo plene. ff. ỏ suis ꝛ legit. post ꝙsanguineos. ꝑ Bar. deide gl. in scõa pte ibi ꝑmi õ opiniõe hac reprobata q̃ hẽdes patroni succedãt i capita inducit: qz patroni venĩt ad successiõem liberti p capita nõ in stirpes. isti. de succes. liber. §. sz nostra. alꝫ mlꝫtis. vbi filij duoꝝ patronoꝝ succedũt liberto i capita quo ad id de quo ibi. ad idẽ inducit glo. qz stipulatiões idiuidui non diuidũtur inter heredes. ff. de ver. ob. l. ij. ꝛ. l. eadem §. catho. ꝛ. l. stipulationes nõ diuiduntur in ꝑn. Ubi sciendũ q̃ stipulatio q̃doqz ꝙtinet diuidiũ natura ꝛ effectu. vt stipulatio dãdi si stipuloꝛ a te. ꝛ. hec. n. recipit partium ꝑstationes qz soluẽdo ptẽ liberaris in pte ꝛ hoc in stipulatione ꝓncipali: sed de penali. dic vt de pe. fuã quandoqz stipulatio ꝙtinet indiuiduũ natura ꝛ effectu. vt quãdo cõtinet id qõ naturaliter diuisionẽ nõ recipit vt stipuloꝛ viã iter vel actum. Is enim q̃ ꝓmittit intelligitur se obligare ad factum. i. pacientiam ꝑstandam. ꝛ hec non põt pro parte prestari. quandoqz stipulatio ꝙtinet diuiduum natura. sed indiuiduũ effectu. vt si stipuloꝛ boiem lanceam aut vas. vel stipuloꝛ stichum aut pamphilum. tũc. n. stipulatio ꝙtinet id quod natura partis prestationẽ recipit. ꝛ sic est diuiduũ naturaliter. sed in effectu indiuiduũ. qz non satisfit obligationi ẽt in parte si tantum ꝑ pte satisfactum ẽ. d. l. ij. Itẽ ꝛ alio modo ad eundẽ tñ effectũ dicitur aliquod fcm̃ indiuiduũ quando pro ꝑte ipletuz nõ affert tantã vtilitatẽ respectu partis q̃tum auffert totuz respectu totius. vt insulã ꝛ domũ edificari fossaz fodi ꝛ similia Et illud dr̃ diuiduũ quod ꝑ parte impletum affert tantam vtilitatem respectu partis q̃tam totũ respectu totiꝰ vt si qs tenetur restituere sacculũ pecunie. de hoc in. l. stipulatiões nõ diuiduntur. ꝛ tangit Jo. an. in Spe. de feu. in Rica. quo ad id ergo quod dicit hec glo. in eo quod dicit q̃ stipulationes indiuidui nõ diuidunt inter heredes est. d. l. ij. ff. de ver. obli. §. ex his. vbi dõ q̃ heredes soluẽdo partez eius qõ dixi indiuiduum effectu: ꝛ sit diuiduũ natura non liberantur sicut nec ipse principaliter obligatus alias liberaretur: nam ex persona hereduz obligationis ꝙditio nõ imutatur. Est ãt dzia quo ad heredes ꝓmissoris qñ obligatio est diuidua natura sz indiuidua effectu. ꝛ quando est indiuidua natura ꝛ effectu. vt in. d. §. ex his. quod non est necesse hic explicare. Deinde glo. in tertia parte ibi Archi. refert opi. Arch. qui pro cõcordãdis opinionibus premissis distinguit q̃ aut sunt plures patroni ex diuersis causis ꝛ habet locũ opinio hic approbata vt si duo sunt patroni alter ex fundatiõe alter ex dote ꝛ plures succedunt alteri istoruz oẽs habentur ꝑ vno aut vnus fuit ab initio patronus: ꝛ tunc succedunt in capita ꝛ sic spectemus initium. Postea glos. in quarta parte ibi sed licet. reprobat hanc opinionem. ꝛ est glo. clara. ꝛ tamen opi. Archid. defendi potest qũo ad id quod vult q̃ hec cle. non habeat locum quando vnus est patronus tñ qui decessit pluribus heredibus relictis: quod dico. ſ. in. vi. pticula. glo. Cõsequenter glo. in. v. parte ibi cuz igit reuertit ad allegandũ ꝑ opinione hic reprobata dicẽs: q̃

sibi placebat ante hanc cle. q̃ p capita: ex eo q̃ ius patronatus ē indiuisibile. Item q̃ equaliter trāsit in heredes ēt ex inequalibus portionibus. Itē q̃ si plures dotarunt ita est patronus q̃ minus dedit sicut q̃ plus: z hec notanť eo. ti. c. i. Item q̃ ius ꝓcessionis z alimentoꝝ z defensionis debetur singulis heredibus p capita. ergo z ius pñtandi vt quot sunt capita patronoꝝ tot sint suffragia vocū z non plura. i. q̃ si patronus sit heres cōpatroni solaꝫ vnam vocem habeat: cuius ꝫriuꝫ innuit lr̃a q̃ vł velle q̃ si est de heredibus trium patronoꝝ habeat ptē in trib⁹ vocibus: vel si solus ē heres trium habeat tres voces: facit de re iud. cū olim. p p̃dictis inducit gl. e. ti. c. iij. Quia vo ad hec motiua nō respōdetur in gl. dic sustinēdo hāc cle. quo ad p̃mum inducit q̃ ius patronatus ē indiuisibile in substantia: sed diuisibile quo ad ius pñtandi: vt not. e. ti. c. i. sic z alias iurisditio est insolidū apō plēs z exercitium p pte. de of. dele. prudentiam in p̃n. Ad aliud cū dor q̃ heredes ēt ex inequalibus portionibus equaliter succedunt in patronatu: dic q̃ hoc est solū pp incōmodū diuisionis modū. Et ꝫ glo. in seq. sex parriculas nitatur oñdere q̃ ēt respectu huius cle. est magna intricatio respectu diuisionis: dic q̃ non ē intricatio ꝓut ibi dico. Ad illud q̃ si sunt plures dotantes inequal'r vterqꝫ ē patron⁹ dic q̃ illud ideo q̃ is q̃ plusꝫ tulit admittendo aliuꝫ secū vł ei cōicare ius sibi competens in patronatu: supior tñ ꝓuidere dꝫ ne ex multitudine patronoꝝ graueť ecclesia. ad illud de iure alimentoꝝ z processionis z defensionis: dic q̃ non potest fieri cōmoda diuisio sicut in vocibus s q̃ hec iura competant patrono. probatur. x vi. q. vij. pie mentis. z. c. filijs eo. ti. nobis. dic etiaꝫ q̃ non procedit qō dicit glo. q̃ debent esse tot suffragia vocum quot capita patronoꝝ z non plura: immo potius ex multiplicatione iuriuꝫ in eadem persona reputamus vnam psonam, p pluribus. d. c. cum olim. de concess. preb. postulasti is ō ap. a collatione lib. vi. z hoc tꝫ Pau. ad. c. iij. e. ti. dic q̃ ibi dꝫ intelligi salua dispositione huius cle. vt iura iuribus concordēt. de elec. c. cum expediat li. vi. z sic plures heredes dn⁹ patroni censebunť pro vno si ꝙcurrūt cū duob⁹ heredibus duorum patronoꝝ. Et ex hoc non obstabit illa littera cum dicit illū preficiendum qui plurimorum assensu eligitur. Subsequenter gl. in. vi. particula ibi. z ex opinione ostendit intricationes que seq videntur ex opinione hic appobata z psequere vsqꝫ ad. vij. particulaꝫ. z cū gl. ꝙcordat Pau. q̃ ad has intricationes dicit q̃ eis non ōbstantibus huic cle. standum ē z sufficit ita scriptū esse. vi. q. iij. scriptum. ff. q̃ z a q̃. pspexit. dic q̃ iste intricationes nō sequūť: qz nō fit cōputatio: vt vult glo. ſꝫ eo mō quem dico. ī. hac particula. Item dicit Step. q̃ tollēt intricationes iste. nam si plures hēredes vnius patroni siue primi gradus vel viterioris nō concordant possunt sibi prouidere altero de duobus modis expressis in lr̃a z si neuter eis placet nec ꝙcordant eps ordinet. s. e. qñ. z c. cū ꝓter. z no. e. ti. eam te. i. responso. qz hoc ius est indiuisibile. z ē ita apud omnes q̃ apud vnū quēq̃ꝫ simul cū alijs z apud nullū sine alijs. eo. ti. c. i z quod ibi no. ff. de seruit. vie. ad. l. fal. l. i. simile i vsufructu. C. de reli. z sump. fu. si sepulchrū. Ex hoc dicit Step. q̃ vnius ꝙtradictio vel discordia i totū ificit pñtationē. ff. qui. z a q̃ si qs hac lege. §. quotiens. de pig. ac. si necessarias. §. si vnus. cōi diuidundo. l. cōmuni diuidundo i. responso. de veb. ob. l. ij. §. ex his. z sic vno contradicente locū habet quod p̄dixi q̃ eps ordinet. z hoc in heredibus vnius patroni. secus si essent patroni originales siue ex eadem causa siue ex diuersis: quia tunc si discordant prefertur pñtatus a pluribus partium comparatione minorum eo. ti. quoniam. z hoc si pōt fieri sine scandalo: alias locꝰ ē. d. c. qñ q̃ eps ordinet. dicit Joan. q̃ ex hoc concludit q̃ ex trigintaduobus nepotibus vnus impediet oēs alios: z p hoc in cidim⁹ in absurditatē iniquitatis volētes euitare absurditatē intricatiōis. dicit ēt q̃ glo. vult q̃ stet maiori parti p illa vice: sed in illa cognoscenda est intricatio eo modo quem dicit gl. dic q̃ tollit intricatio vt statiꝫ dicā. Et quo ad dictum Step. dic q̃ nō est vez in casu p̃missō qz vn⁹ ꝺdictio in totū viciet sed stabitur maiori pti: nō tū fiet cōputatio eo modo quem dicit gl. sed eo mō quē dicam. ī. in hac particula. Lau. ēt aliter sentit q̃ glo. nā in eo q̃ lr̃a dicit de pluribus heredibus vnius patrom exēplificat quā do duo fuerunt ab initio patrōi z ex vno ex remānsit vnus vel duo. ex alio decem: qz tunc isti omnes non habebunt nisi duas voces sic̄ duo primi ita q̃ si illi duo heredes vł vnus presentent vnū z illi decē alū admittet idoneor: z si erunt equalis meriti locus erit gratificationis supioris ſm no. e. ti. c. i. Si vero isti decem discordent inter se maior pars ipsoꝝ ēt partium compatione minoꝝ faciet vnā vocem z si alij duo vel vnus heres alterius patroni ꝙcordabunt cum eis erunt due voces ac si omnes simul presentarēt: z ex hoc ponderat Lap. lr̃am que dicit de heredibus vnius ex patronis: z sic logtur quando ecclesia hꝫ plures patronos. si. n. tm̃ vnicū q̃ dimisit plures heredes tunc dicit lap. q̃ habebunt tot voces quot sunt heredes z locum habebit qō dicit. e. ti. c. ij. z. ī. in fi. huius cle. eo ātcasu quē. s. posui quando ex vno ex patronis remanēt decem z ex alio duo: dicit lap. q̃ si vnus ex duobus z decez vel maior pars presentat vnum z alius ex duobus z minor pars presentat alium vꝫ presentatio decē vel maioris ptis facta simul cū vno ex duob⁹ ſm ea que no. Hin. z Cōpo. de rescrip. pastoralis. Idē dicit lap. si decem vel maior pars presentat vnū z quilibet illoꝝ duoꝝ presentat vnus vnum z alter aliuꝫ: qz cū isti oēs habeant tm̃ duas voces z decē vel maior pars habeant vnā vocē z duo habeant aliā potius ē recipe maiorē ptem ex pte presentati p decē vel maiorē ptem q̃ ex aliqua aliaꝝ presentationū cū in patronis attendatur maior pars cōparatione minoꝝ nā presentatus ab vno ex duobus z a maiori parte decē hꝫ vnā vocem z dimidiā: z quādo ē p̃sentatus tm̃ a maiori pte decez habet saltē vnā vocē p̃sentat⁹ ât ab vno ex duobus z minori pte decem non hꝫ nisi dimidiaꝫ vocem. z idem z fortius quando sunt alij presentati ab illis duobus: qz quilibet presentatorum nō hꝫ nisi dimidiā vocem. z resumit lap. id quod ꝓrime dixi. sed clarius. dicit enim q̃ quando est vnus patronus tm̃ tūc heredes succedunt sibi in caputa z nō in stirpes z idem Lau. z p hoc saluatur opi. archi. in vno membro. vt dixi. s. iij. pticula. vnde si talis patronus habuit duos filios eo defuncto illi duo habent duas voces z succedunt in capita. sed filij eorum succedunt in stirpes. vt hic. vnde si vnus dictoꝝ filiorum reliquit decem filioꝝ z alius tm̃ duos illi decem habebunt vocem z illi duo vnā aliam tm̃. Et pro hoc dicto Lau. facit qō dixi. s. in. i. parte glos. de successione hereditatis que aliqñ in stirpes aliqñ per capita. Itez p hec dicta Lau. tolluntur intricationes glo. z hic modus computandi placuit mihi ēt dum eram scholaris. naꝫ qñ sunt plures patroni z vnus decedit relictis pluribus heredibus oēs isti habenť pro vno vt hic. si ergo discordant stabitur maiori parti: qz qō maior pars facit oēs facere dicuntur. ff. de re iudi. duo de postu. gratū. z qō ibi no. de arbi. c. i. li. vi. z qō no. de rescrip. pastoralis. z intellige ō maiori parte simplr: nō aūt partiuꝫ comparatiōe minorū: qz cū vox sit vnica dici opꝫ q̃ est apud oēs vel apud maiorē partez ipsoꝝ, secus aūt qñ sunt plures patroni hñtes voces q̃ discordant i pñtando: qz tūc bene preferť pñtatus a maiori parte cōparatione minoꝝ partiū vt dixi. s. e. parti cula. tollunť aūt intricationes glo. ſm hanc cōputationē. nam ꝓmo exēplo gl. cū ponit q̃ ex. A. patrono nascuntur tres filij. B. C. B. z q̃. B. generet duos. C. quattuor. z B. sex filios. z q̃ vnus ex filijs. B. z tres ex filijs. C. z duo ex filijs. B. presentent vnum. Et deinde cum glos. diuidit per vncias z denarios dicēs q̃ isti habēt. vi. vncias z quatuor denarios. dic q̃ nō fiet ita minutatim computatio imo vnus ex duob⁹ habebit duas vncias z tres

ex quattuor

ex quattuor habebūt quattuor vncias ꝛ vnus q̄ discor-
dat ab eis nihil habebit.qz totuz ius vocis est apud tres
tāq̄ maiorē ptem vt ꝓxime dixi. Silr nec illi duo ex sex
aliqd habebūt:sed totū ius remanet apud quattuor rōe
p̄dicta.iste ergo p̄sentatus hz sex vncias tm̄. Et silr p̄-
sentatus ab vno ex duobus ꝛ vno ex quattuor ꝛ quattu-
or ex sex:hz sex vncias.qz duas hz vnus ex duob⁹ ꝛ quat
tuor ex sex habent quattuor:vnus aūt ex quattuor nihil
hz rōne predicta. Reperiūtur ergo isti dno p̄tati pares
in vocibus ꝛ sic ē locus gratificatio ni.e.ti.cum aūt.ꝛ ho
modo nulla est intricatio:nam ꝑm hanc cōputationē tol
lit̄ ēt intricatio q̄ segtur in glo.de ꝓnepotibus.ꝛ sic vlte-
rius.deinde,ꝓsequere.glo.in.vij.particula ꝛ sequentibus
qz clara est. Tertio q̄ro in eo q̄ littera dicit plures.an
locum habeat in pluribus q̄ sunt vt collegium:ꝑ gl.ij.q̄ sic
dicens in illis minus dubij q̄ si sunt plures vt singuli. ꝛ
idem Pau.qui dicit q̄ ideo non est dubiuz hoc casu. qz
totum collegiū hz̄ loco vnius:vnde prelatus ō ꝙsensu ca
pituli p̄sentabit de his que fi.a preta.ea noscitur.
Quarto q̄ro an hec cle. bēat locū q̄ocūq3 t⁹ vm⁹ pa
troni transfertur in plures gl.lz q̄ sic. ꝛ enumerat modos
p̄ quos transfertur iuspatronatus in q̄bus olbus dic hāc
cle.,pcedere.ꝛ idem Steph.nā alʒ nō eēt bn̄.,puisuz.nec
sublata esset occasio malignandi ,pter qō emanauit hec
cle.ꝛ in hac glo.ibi ꝙsensu ep̄i loco ꝙ religioso, vel ecc'le
sic eo.ti.c.vnico lib.vi. Quinto quero in eo qōd dixi.s̄.
q.pxi.certi sunt modi p̄ quos acquiritur iuspatronat⁹ de
questione que sepe accidit. nam in multis locis prochia
ni sunt in possessione p̄sentandi iure parrochiali ꝛ non
titulo iurispatronatus:an hoc sit de iure ? videtur q̄ sic.
de elec.querelam.s̄.e.consultationibus. Genz.ꝛ Math.
tenent contrarium.ꝛ dicit Mathe.q̄ habuit de facto. ꝑ
hoc inducit.de elec.sacrosan.ꝛ.s̄.e.c.ij.ꝛ.iij.ꝛ.c.cū ꝓpter.ꝛ
quod no. Specu.e.ti.§.i.ver.ꝛ no.ibi dicit q̄ parrochia-
ni contra ius hoc vsurpant. Item qz isti dicuntur malefi
dei possessores cum non possideāt iusto titulo.,p hoc qō
no. Inn.de in inte.rest.c.ij.ꝛ.d.c.consultationibus.q̄ aūt
dicantur malefidei probat.qz etiam patronus nō hz ius
in eccla.ꝛ.q.i.nouerit.nisi de gratia.e.ti.c.iij.ꝛ vi.q.ij.sigs
episcopoꝝ ꝛ gr̄a non extenditur regula p̄ uilegiū lib.
vi.ꝛ cum sit facta patronis in hoc q̄ possint p̄sentare nō
hz extendi ad parrochianos ad.c.querellam resp̄det q̄
potius facit pro:qz ppls ibi erat in possessiōe tāq̄ habēs
patronatum.pro hac littera ibi salua questiōe super iure
patronatus ad.c.consultationibus dicit q̄ loquitur ō eo
q̄ possidet patronatum iusto titulo.dicit etiam Mathe.
q̄ si patroni possiderent ius p̄sentandi ex aliquo titulo
qualiquali.talis tm̄ titulus est iniustus per predicta.ꝛ sic
eis prodesse non debet .de deci.dudū dic vt dixi de elec.
q̄relā.vbi tenui q̄ si ꝙstat ecclesiā habuisse patronos p̄t
prescribi iuspatronatus ꝛ ius p̄sentādi ēt p̄ laycos. Si
āt constat q̄ ab initio non habuit patronos.vel q̄ postea
facta sit libera non potest laycus cum titulo dato a quo
cūqz citra papam hoc prescribere in dubio ō qñ nō cō
stat in ecclesia habuerit patronos vel nō prescribere po
test patronatuz.vel ius p̄sentandi p̄ tp̄s de cuius ☞rio
non sit memoria iura ibi allego. Sexto quero i eo qō
dicit de heredibus patroni an hoc procedit qualescunqz
sint heredes gl.pe.q̄ sic.dicens non referre an succedāt
ex testō an ab intestato:an sint masculi an femine:qz noie
heredis omnes intelligūtur.ff.de ver.sig.heredis.ꝛ hoc
de patronatu ecclesiarum de quo hic:de patronatu vero
libertoꝝ:quidam vt refert Pau.dicunt q̄ nō trāsit i ex
traneum.p.l.fi.ff.de iurepa.de ope.liber.fabriles.ꝛ.l.opa
rum:ꝑ hoc quod no.j.§.proxi.in gl.i. Sed hoc ē verꝫ nisi
quo ad q̄dā iura.quod dic vt no.glo.in.d.l.filij. ꝛ plenius
Pau.in.d.q.disputata que incipit patron⁹:vbi ēt tractat
an patronatus trāseat in maritū rōne dotis si vxor dedit
hereditatem in dotem rōne cuius ipsa erat patrona:ꝛ cō
cludit q̄ nō:dicens q̄ tunc tm̄ trāsit iuspatronat⁹ cū vni

uersitate quando est talis res que sine expressiōe cōtinet
vniuersitatem:vt villa castruz vel alia vniuersitas vt be
reditas que transferr̄ titulo vlī. qz tunc nō ē necesse tra-
di possessionē rei singulaꝝ.sed addita hereditate efficit
dns.ff.de acq.pos.cum in heredes.in ꝓin.sed vbi donat
vel venditur hereditas dn̄ium reruz singulaꝝ non trāsit
ad donatarium vel emptorē sine traditione spāli cuiuslī-
bet rei.C.de here.vel act.ven. q̄ tibi ꝛ sic si transiret ius-
patronatus transiret singulariter quod esse non potest.
eo.ti.de iure.ꝛ.c.cum secundum. Jo.an.hz ēt hoc casu iuspa
tronatus transire cum vniuersitate quod dixi in.d.ca.ex
litteris.q.xi.vbi vltra. Jo.an.respondeo ad rōnem paul.
q̄ hoc casu poterit fieri traditio iurispatronatus qz nō fit
ad ineundum nouū ☞ctum:sed ad ꝙfirmandum iā initū
sufficit ergo q̄ ab initio fuit translatuz cū vniuersitate vt
spectemus initium:de elec.dudū.i.qō plenius dic vt di-
xi in.d.c.ex litteris. Septimo quero p̄supposito q̄ pa
tronatus ecclesie transeat in quemlibet heredem vt dixi
s̄.q.pxi.quid si filius renunciat hereditati paterne:glos.
xvi.q.vij.ꝙsiderandum. dicit q̄ p̄ hoc perdit iuspatrona
tus. Bnix.ibi contra ꝛ verius qz transibit cum vniuersi-
tate vt dixi.s̄.q.pxi. Octauo q̄ro si dānatur p̄ ob ma
leficiū an ex hoc pdit filius iuspatronat⁹ ! Sol.vt no.xvi.
q.vij.filijs.in gl.i.que dicit q̄ ēt p̄ iudicem laicum p̄t qs
priuari patronatu sub vniuersitate:sed de p̄ se nō.ꝛ sic vī
q̄ cum viuentis non sit hereditas.de ꝓcess.p̄bē.c.ij. lz ob
maleficium sint bona ꝙfiscata non tm̄ in fiscū trāseat ius-
patronus.pro hoc qō.no.ibi Archi.ꝛ.e.q. ꝙsiderandum
vbi dicit q̄ patronus nō potest renunciare iurispatrona
tus in p̄iudiciū heredis legitimi.ꝛ sic ob maleficiū pri-
uari debet filius:qz ex facto patris non dz p̄iudicari filio
qō nō procedit:qz exquo ius est in patre nō agitur de p̄iu
dicio filij qz nullū ius hz in patronatu patre viuente cuz
ēt patre defuncto nō transeat in filiū nisi cū hereditate.
ꝑ hoc qō dixi.s̄.q.vi.ꝛ pro hoc qō dicit Mathe. dicens
q̄ patre viuente filij non p̄nt p̄tare:sed tm̄ eo defuncto
vt hic. Item qz transit iuspatronatus in filiū nō qz sit fili⁹
lz qz heres:nō trāsit etiā in extraneū.vt dixi.s̄.q.vi. Ex
hoc inferr̄ q̄ si ꝙfiscant bona patroni transibit in fiscum
ēt iurispatronatus.nā ea q̄ transeūt ad heredē extraneū
transeunt ēt in fiscuz.ff.de bo.dā.l.i.ij.ꝛ.iij.ꝛ qō ibi no.ꝛ
qō no. Bar.ff.de dā.ifec.si finita.§.si ō.vectigalib⁹.ꝛ trā
sibit cū vniuersitate bonoꝝ ipsius dānati.vel dic q̄ ius-
patronatus redibit ad ecclesiā.ar.de pe.in q̄busdaz.ꝛ.c.
felicis.li.vi.q̄ iura q̄q̄ loquant̄ qñ iniuria irrogata ē ec-
clesie tamen generaliter possunt intelligi q̄cunqz bona
patroni cōfiscantur.ar.illius.c. felicis. consuluit Bar.ꝛ
Saly.q̄ ꝙfiscatis bonis vasalli ob crimen lese maiesta-
tis feudū reuertit̄ ad ecclesiaz. Et hec opinio lz nō ꝑbet
ono i dictis iurib⁹:tm̄ qz fauorabilis eccl'ie sustineri po-
test ꝛ de hoc dico.j.de hereti.cle.ij.v. inquisitorib⁹.q.vij.
ꝛ pro hoc in casu nostro de patronatu facit:qz iuspatrona
tus competit patrono de gratia q̄ non dz in aliū extendi.
Item si fieret ꝙfiscatio huius iuris agerē̄ de p̄iudicio
ecclesie:qz non esset spes q̄ aliquādo reuerteretur ad ec
clesiam sicut quando est apud patronum. Nono que
ro qz hic dicit de p̄sentatione rectoris quid de p̄sen-
tione clerici.glos.vlti.dicit idem an tamen patronus ha-
beat p̄sentare etiam clericum:remittit glo.ad no.eo.ti.
postulasti. Pau.distinguit: qz aut querimus de p̄sen-
tatiōe ad ordines ad titulū ipsius ecclesie.aut de p̄sen
tatione ad clericatum ipsius ecclesie que q̄qz fit ō ordi-
nato ad superiores q̄ñqz ō ordinādo. primo casu spectat
ad rectoreꝝ excluso patrono:qz de eius solius p̄iudicio
tractatur cū teneatur prouidere illi.de preben.cū scōm.
nec per hoc p̄iudicatur patrono:qz ordinatus nō habz
ius in ecclesia sed habet petitionē alimentoꝝ.sic intelligi
tur.c.postulasti.ꝛ hoc nisi esset talis patronus qui faceret
omnes fructus suos: ꝛ dz omnia onera supportare.s̄.cle.
proxi. Secō casu ita spectat p̄sentatio clerici ad patronū

ſicut rectoris.ꝑ hoc.xvi.q.vi.ſiqs eꝑorum.ꝛ hoc caſu qñ
hꝫ pñtare rõne iuriſpatronatus.ſecus ſi ex conſuetudie:
qꝛ tũc ꝑſcripta pñtatione rectoris nõ ꝓ hoc ꝑſcripta ẽ ꝑ
ſentatio clerici.ó ꝑſcrip.auditis ó deci.cũ ꝗngat.de ho
dixi ẽt i.d.c.poſtulaſti.ꝛ ó ītellectu illi⁹.c.dic vt ibi.

Ver.Et vt facilius. Oppo.ꝙ cõuen
tio de qua hic ſit
ꝓhibita ꝓ id quod no.Inno.e.ti.c.i.ſol.vt in glo.i. ¶ Se
cundo op.qꝛ ex quo ꝓmittit ꝗuentio de qua hic dꝫ potuſ
in ꝑcedenti rñſo decidi ꝙ ꝓ capita tranſiret patronat⁹ ꝙ
ꝓ ſtirpes.gl.vẽ ſtare contrario dicens ſe putare ꝙ hec rõ
fuiſſet ponderata.ſ.,prī.reſponſo ꝙ latius explicat Gen.
dicens ꝙ ſi fuiſſet conſiderata fuiſſet aliter ſtatutum ibi
ob multiplicitatem ſucceſſoꝝ inducentium intricatiõem
in preſentando:dicit aũt ſtandũ:exquo ſic ſtatutũ eſt.vi.
q.vlt.ſcriptũ .ff. qui ꝛ a q. ꝓſpexit ꝛ ex hoc videnꝫ iſte vel
le ꝙ reſponſum ſupra proximum exorbitet a iure. tu dic
vt ibi dixi in.ij. q.ꝛ per ibi dicta ꝑꝫ ꝙ ꝓcedit de iure nec
vꝛget hec ratio de faciliori modo ꝓuidendi eccleſie.naꝫ
intelligendo vt ibi dixi non ſurgit intricatio computãdi
ꝓ ſtirpes ꝛ maior ſurgeret computando per capita.
¶ Quero an in facienda conuentione de qua hic requi
ratur conſenſus oĩuꝫ patronoꝝ gl.oĉs ꝙ ſic.qꝛ in re cõi ꝛc̃.
Idem Gen.ꝛ Pau.hec eſt via extraordinaria i qua nõ
ſufficit maior pars.regula.in re cõi lib.vi.ꝓ hoc .ff.cõi
diui.ſabinus.ꝛ quod no.de ꝓſti.cuꝫ oĉs. ꝛ hoc ꝓſequitur
Lap.in quadam additiõe allegãdo multa iura adhoc ꝙ
vnius ꝗtradictio viciabit hoc caſu:ſed ſufficit videre i re
gula.in re cõi.li.vi. Ex his arguit in preſentatione patro
norum vocandos eſſe compatronos:ẽt ſi ſint ſingulares
alias poterunt agere de contemptu allegat qõ no. Joan.
cal.de elect. venerabilem.dicens ꝙ ibi vẽ caſus dic ꝙ il-
lud non facit:naꝫ ibi hoc ideo eſt : qꝛ electores impato-
ris videnꝫ habere ius eligendi tanq̃ collegium ex anti-
qua conſuetudine.vt ibi dicit Jo.cal. quod ibi dixi. ꝛ co.
ti.c.iiij.q.vij. ¶ Secundo quero de intellectu verbi libe
re Go.vt in gl.iiij. que exponit.i. ſine ſuperioris auctori
tate.quod dic vt in gloſ.que ꝛ aliter exponit libere.i.etiaꝫ
ſi non vacet eccleſia. ¶ Opp.ad hoc vltimum de conceſ.
ꝓeben.c.ſi. Go.vt in glo.vſqꝫ ibi.ꝛ eadem. ꝛ idem paul.
ꝛ Gen. ¶ Tertio quero an quod hic dicitur de conuen
tione inter plures patronos in modo preſentandi locum
habeat inter patronos plurium eccleſiaruꝫ vt poſſint di
uidere ita ꝙ vnus ſit patronus in vna eccleſia ꝛ alius in
alia:ita querit glo.ibi ꝛ eadem qõ eſt querere an ꝗuentio
que hic ꝓmittitur ſup preſentatione poſſit fieri ſup ipſo
patronatu.glo.ſol.ꝙ ſic.ꝓ ideꝫptitatẽ rationis. ¶ Opp.
ad hoc vt opponit glo.ibi ſed cõtra ſol.vt in ca.ex qua no.
diuerſitatem inter patronatum eccleſie ꝛ patronatum li
bertorum:ꝓ hoc quod dixi.ſ.ꝓxi.reſponſo.q.vi.ꝛ idẽ
Pau.ꝛ Gen. ¶ Quarto quero de intellectu verbi alte
rius vicibus.ſol. vt in glo.

ſ.Quibus Mo.de verbo ꝓmittimus ex quo
inducit nouũ ius vt ꝓbat hic tũ
cta gl.in hoc vbo qõ no.ſingulariter. ¶ Scõo no. ꝙ pa-
troni nõ tenentur ad formã.c.qꝛ ꝓpter ꝙ no.Math.e di-
cens hoc ꝓbari ex iſto.ſ.ꝛ ex precedenti.nam in electiõe
in qua ſeruatur forma illius.c.nulla pactio ꝓmittitur.ꝓ
hoc qꝛ vt dicit Lau.pñtatio ẽ q̃dã noiatio de qua loquũt
iura de elec.ꝙ ſicut in prin. ¶ Opp.in eo qõ dixi ꝗſtitui
ius nouuꝫ.nã ꝛ prius licebat patrono pñtare plures co.
ti.paſtoralis.ſo.vt in gl.olim.ꝛ gl.ſimul. Et nota id quod
dic gl.ſimul in eo qõ intelligit hãc lr̃am ó patronis laicis
vel clericis rõne patrimonij.ꝛ idẽ Gen.Steph.ꝫ ꝙ etiã
patroni clerici ſimul poſſunt plures pñtare lꝫ ſucceſſiue
nõ poſſint.nã quãdo ſimul nõ ẽ variatio.ꝛ ꝓ hoc lr̃a que
nõ diſtiguit ꝛ ideꝫptitas rõis q̃ vult ſbuenire diuerſis vo
cibus diſcordantiũ qõ vẽ verius. Itẽ in eo ꝙ ea.gl.dicit
ſecus in electione q̃ non põt vi alternatiue fieri de elec.c.
ij.lib.vi.idẽ Lau.dicens non ſic poſſe plures eligi vt no.
Hoſti.de elec.qꝛ ſicut.ꝛ Archid.lxi.diſ.ſtudij.ꝛ ſi plures
eligantur eo modo de quo hic nulla electio vꝫ:qꝛ eccleſia
non poteſt habere plures maritos ſimul.vt no.xxxi.q.ij.
quõ.de diuor.gaudemus.lꝫ gl.ſentiat ꝫrium in.c.ſtudij.
prealle.ꝛ viij.q.i.in ſcripturis.qõ reꝓbat ꝑ.c.ij.de elec.
li.vi.prealle. ¶ Quero ſi patroni cõcordare non poſſunt
per aliquem de modis expreſſis ħ.ꝛ in ꝓn.ſ. Go.pau.di
cens ꝙ iura videntur in hoc ſatis log varie.vt no.e.tit.c.
ij.ꝛ iij.ꝛ c.eaꝫ te.xvi.q.vij.ſi plures.diſtinguit aũt ſic. aut
eſt qõ inter patronos ꝛ cẽm ꝛ ſeruabit qõ dꝫ.de of.or.cũ
vos:qꝛ dioceſanus ponet in eccleſia economũ : nõ aũt or
dinabit eccleſiam alias daret materia diſcordiã habẽdi
cũ patrono:vt lapſo termino poſſꝫ eccl̃iam ordinare:aut
eſt qõ inter patronos.ꝛ tunc aut inter eos quos ꝗſtat eſſe
patronos:aut inter eos quos ꝗſtat non eẽ.aut inter eos ó
quibus dubitat. Primo caſu aut eſt qõ de pñtatione fa
cta aut de facienda:ſi de facta ſtat maiori parti.e.ti.qm̃.ꝛ
ſi ẽ parilitas diſtinguenda erũt merita vel locus erit gra
tificationi ar.de reſcri.c.pe.li.vi.ꝛ hoc ſi fieri põt ſine ſcã
dalo vel mortis piculo.alias recurritur ad remedia de q
bus.e.ti.c.ij.ꝛ iij. Secundo caſu qñ conſtat eos non eſſe
patronos libere poteſt ſtatim ordinare eccleſiam non ob
ſtante ipſorum contradictione.ar.co.ti.conſultationibuſ.
Tertio caſu quãdo dubitatur an litigant de iure vel poſ
ſeſſione iuriſpatronatus.aut de electione ſeu pñtatione.
primo caſu expectet dioceſanus laicos ꝓ quattuor men
ſes:ꝛ clericos etiã ſi litigent cũ laicis ꝓ ſex ifra quos dꝫ
cã finiri.alꝫ eis elapſis ordinet eccleſiã ſine preiudicio
euincẽtis.e.ti.ſi vo.ꝛ c.eam te.ꝛ c.cũ pp.ꝛ c.qm̃.in fi. Et
eſt ſpũalis caſus in quo impedito currit tps ħ id.de con
ceſ.ꝑben.qꝛ diuerſitatẽ.ſecũdo caſu qñ litigant de pñta-
tiõe.aut litigant ex vi iuris ꝑſentandi tũc idꝫ qõ in pre-
cedenti mẽbro:qꝛ expectabunt vſqꝫ ad quattuor vel ſex
menſes.aut litigant rõne ꝓgatiue ſine rõne forme pre
ſentationis.ꝛ tũc lapſu tpis nõ parat eius ꝓiudicũ:quia
nõ ẽ qd ꝓputeꝫ eis.ad hoc de re iud.cũ bertoldus.ꝛ regu
la ſine culpa.li.vi.qꝛ ſi aliud diceret parata eẽt via frau
dib⁹ qõ eẽ nõ dꝫ.vt eccle.bñfi.c.vno.in fi.de cõceſ.ꝑben.
c.vno.in fi.ſtatuit enim hoc tps ad pñtandũ nõ ad inſtitu
endũ:ꝛ ſic põt fieri vltra die termini. ¶ Secũdo q̃ro in
alio modo ꝙ hic expreſſo poſſint ꝗuenire patroni ſup pre
ſentãdo: Lap.ꝙ nõ:vt ſi velint ꝙ qlibet pñtatoꝝ inſtitua
tur ꝓ ſuperiorem.d.c.ꝙ ẽt alio modo poſſint dum tamẽ nõ
reꝓbato de iure.ꝓmiſſus aũt ꝙ plures inſtituant r̃ꝓ
batus eſt:qꝛ non debet fieri ſectio in beneficijs.de prebẽ.
maioribꝰ. ¶ Tertio q̃ro an hic.ſ. locũ hẽat qñ iuſpa-
tronat⁹ ſpectat ad vniuerſitatẽ. Lap.i quadã additiõe di
cit ꝙ ſi ad plures vniuerſitates ſpectat iuſpatronat⁹ po
terunt conuenire vt hic.quia vna vniuerſitas habetur lo
co vnius ſingularis perſone.de his q̃ ſi.q̃ prela.ea noſcit
ſecus ſi vna tm̃ ſit patrona. qꝛ tunc non hꝫ locum hic.ſ.
nec precedens:ꝓ hoc qꝛ cẽſetur loco vnius vt proxime
dixi.ſ.in prin.q.iij.dic ꝙ ẽt imo vna vniuerſitas laycorũ
hoc põt qõ dꝫ in hoc.ſ. qꝛ etiam vnus patronus laycus
ſimul põt preſentare plures ꝛ hoc vult glo.olim in fi.ſed
quo ad primum.ſ.quando eſt vna vniuerſitas vel vnus
patronus deficit practica illius.ſ. ¶ Quarto quero de
qõne facti.quidam fundauit eccleſiã collegiatã. ꝛ in fun
datione de licentia eꝑi ordinauit ꝙ mortuo decano qui
erat ſuperior in collegio patronus ẽt laicus q̃ ꝑ tpe eſſet
poſſet nominare vnũ duos aut tres ꝑſonas quaruꝫ vnã
quaꝫ vellet tenetur collegium ceſſante impedimento le-
gitimo recipere in decanum.queritur an valeat.quidam
ꝙ non ꝑ.c.maſſana.ꝛ c.ſacro ſancta.de elec.ꝛ e.ti.nobis
dic contra vt ſcribit hic Pe.de ſtagno qui legit in mon
te peſſulano mouetur ipſe.quia lꝫ laycus non poſſet ha-
beri ius eligendi in eccleſia collegiata põt tamen preſen
tationem retinere.d.c.nobis.hoc aũt caſu ꝓpter reten
tionem ꝓdictam nõ ſpectabat electio ad collegiũ.ſꝫ pñta
tio qõ placet.ꝛ bene ꝓbat.eo.ti.nobis.ſ.ceterum ver.niſi

De censibus exactionibus z ꝓcurationibus. Rubrica.

Cum sit. Diuide vt gl. vel ꝓmo ꝙstitutionis causa secundo ꝙstitutio. ibi hac. tertio exceptio. ibi nisi. quarto limitatio. ibi primi legia. Nota. de dictione titulus que hic accipitur pro ꝙtracta vel iure p qō dominum transfertur. de hoc in glo. iiij. quam no. in fi. in eo quod dicit q titulus edificationis vel fundationis non adaptatur huic casui. Contra p mum verius: qz p edificationem vel fundationē non acq̃ritur ius plenum in ecclesia: sed tm̃ patronatus. de iure pa. nobis. non ergo locum hz hec lr̃a que loqtur de ecclesijs religiosoꝝ q̃ spectant ad eos pleno iure. z de hoc. j. q. iiij. Secundo no. q et religiosi ꝓ ecclesijs que ad eos spectant tenentur ad ꝓcurationes legatorū. de prescri. accedentes de cen. cum instantia. z. c. procurationes.

Tertio no. q is qui percipit maiores prouentus ō ecclesia tenetur ad onera: qui vero particulariter aliqd recipit nihil tenetur ꝑm Lau. ad instar vlis heredis q soluit oia debita particularis vero nihil insti. de here. quali. z diffe. §. sed nostra. C. de here. insti. quotiens. Quarto no. q vicarij ꝙstituti in beneficijs spectantib⁹ ad monachos non tenentur ad onera: sed ipsi mōachi. quod dz in duobus ꝓmis notabilibus. Quinto no. q ꝓcuratio legatoꝝ non cōprēhenditur sub iuribus cēpalibus quod dic vt in gl. de qbus. quā no. in fi. z idē paul. de hoc j. q. vij. Sexto no. in verbo exemptione q aliqui sunt z nō priuilegiati. qz hic ponunt priuilegiū z exēptio ꝓ diuersis. z pōt intelligi ꝓuilegiatus quo ad certa iura nō soluenda exemptus aūt q ab oibus talibus est imunis. pro hoc glo. ante pe. z de hoc. j. in. ij. ꝑto Septimo no. de verbo volumus. qō dic vt gl. vl. Ex qua not. q q̃lz nō ē opus reddere rōnem sup ꝙstitutionibus apostolicis. de rescrip. si quando. Octauo not. q priuilegia sunt restringenda pro hoc hec littera in fi. ibi: non extendi. z de rescrip. c. vl. lib. vi. de decī. c. ij. co. li. Et dicit Laud. q restringuntur talia ꝓuilegia vt ad futura nō extendant nisi qz fieret restrictio viderentur trahenda ad futura etiaz si tpe quo religiosi acqsiuerunt ecclesias ēpi essent in possessiōne qō dicit vez si de possessione aduersarij facta eēt mentio alias secus. de priui. dudū. Et si p talia priuilegia non fit graue ꝓiudiciū: qz in vna dioceſi nō acquirunt plures ecclesias. alias restringeretur priuilegiū tā q̄ nimis graue. ō decī. nup suggestū. dudū. z ō hoc. j. q. xviij. Et pro hoc q priuilegiū non ꝙcernat futurū est de resc. cle. lr̃as. Nono no. ex hoc q in rescriptis attendimus datā. de rescrip. tibi q. lib. vi. de hoc de rescrip. eam te. de preb. dilectus. ij. Op. in eo qō dicit in princ. q q sentit cōmodū dz sentire onera. z sic vī idem econuerso. ff. de reg. iur. ꝑm naturā regule q. sentit. li. vi. Sed ob. de negocijs ge. siqs negocia aliena gerēs. vbi de hoc ō. ꝓcu. q. ꝓ. prio. §. procurator. alias vt in ceteris. Do. vt no. Bv. i regula q sentit. li. vi. z Bau. hic. si. n. par rō ē vtriusqz procedit regla ō qua hic. z dicta regula q sentit: alias sec⁹ vt in ꝑijs. quod dic plen⁹. vt in. d. regula q sentit. z ex hoc no. q in isto casu est eadē disciplina ꝑioꝝ. Scōo op. qz qō de vno ꝙtrioꝝ p̄dicat affirmatiue de alio p̄dicatur negatiue. ff. de bis q sunt sui vel alie. iur. l. i. xxij. di. hospitiolū. z ad positionē vnius sequitur destructio alteri⁹. ff. de ver. sig. hec verba. xxxij. q. i. cū renūciat. z sic potius ē contraria disciplina. so. Bau. q primum procedit quando de quolibet ꝙtrario rūdetur affirmando z ꝙcedendo vt nubere non nubere: cōicare non cōicare. xxviij. q. j. sic enim de conse. di. iij. quottidie facit. C. de procu. exigendi. Itez si respondetur negando z prohibendo vt dicitur ō suaritia z prodigalitate de cōsue. ex parte insti. de cōtraben. emp. §. nūc aūt. tunc enim vna verborum conceptio vtrūq; disponit. ff. de leg. i. si ex toto in prin. sz vbi de vno disponit affirmando z de alio negando ꝓcedunt ꝑia: tm̃ etiā tunc dz eadem disciplina rōne cognitionis. qz vno cognito cognoscit reliquū. ff. de ꝓto. stip. l. i. §. stipulationuz cū ꝙcor. Tertio op. q p exēptionē nō libereť qs a ꝓcurationibus legatoꝝ cū etiaz exempti teneant ad illas nisi sint exempti a ꝓcurationibus p ꝓuilegiū spāle. e. ti. cū instantia. ibi nisi p spāle priuilegiū. so. vt in gl. si intelligas. q̃ inducit. c. cum instantia. alio mō q est mens glos. q exēptio generalis non liberat a ꝓcurationibus legatoꝝ: sed a iuribus ēpalibus sic: exemptio vō spālis liberat ēt a ꝓcurationibus: z hoc idem vult gl. precedens. z idez paul. dicens q ꝑm hoc intelligitur. c. cum instātia. ibi quod nō credimus. naz bene scit papa q a iurisdītione ordinaria multe ecclesie sunt exempte: vult ergo gl. dicere ibi q nō credit aliquā ecclesiā hr̃e ꝓuilegiū sup. ꝓcurationib⁹ legatoꝝ z hanc expositionem sentit ibi glos. ij. Quarto op. q hec dispositio sit superflua in eo q disponit in fine q exemptiones non extendant ad eccl'as postea acqsitas: hoc. n. est de iure. de priui. cū capella. z qō ibi no. in glo. so. Bau. q p hanc lr̃am restringuntur exēptiones vt nō extendant ad eccl'as acgrendas ēt si in priuilegio exēptionis fieret mētio de acgrendis. qō non vī procedere. nam per hāc lr̃az nō derogať potestati pape qn ꝙcedere possit priuilegia talia. Itez si priuilegiū dicit etiā de acquirendis nō eīt locus huic littere q̃ generaliter loqtur: alis sic intelligendo inferť q si in ꝓuilegio exprimit de acgrendis hoc eēt superfluū. ꝙtra id de priui. si papa. li. vi. vñ difficile est sustinere Bau. z tūc remanet ꝑiuz. ad quod dic q. c. cum capella cū ibi notatis. ꝓcedit quādo ꝓuilegiuz preiudicat alteri q̃ cōcedenti quo casu restringiť secus si ꝓiudicat ꝙcedenti: qz tunc ꝙcernit ēt futura. de ꝓui. qz circa. z sic in casu hui⁹ cle. ꝓuilegiū ꝙcessuz sup. ꝓcurationibus legatoꝝ nū soluendis cū ꝓiudicet ꝙcedēti. i. pape intelligendū eēt ēt quo ad ecclesias acquirendas nisi obstaret hec lr̃a in fi. z sic nō est superflua. Item satis ē q operať iste finis q hz al's dubiteť an dispositio generalis ꝙcernat futura hoc casu certi sumus q nō. Et si vis saluare opi Bau. dic q hec lr̃a soluz vult q priuilegia cessa ante hanc cle. ēt si in eis dicebať ēt de acquirendis in posterum nō tamen extendiť nisi ad acquisita ante hanc cle. z hoc placet. z p hoc non inf ertur quin post hanc cle. poterit ꝙcedi ꝓuilegiū p papā sub quacūq; forma. quia par in parē z̄ē. de elec. inotuit. z ꝑm hoc itellige qō dico j. q. ij. z. iij. Quero i eo qō dicit de religiosis: qd i alijs glo. ij. dicit q nō hz locū hec cle. quatenꝰ ꝙtinet ius nouū. Idē Bau. z Gen. z Lap. p hoc lr̃a ibi religiosi. z ibi ad eos. z ibi que ad eos. z ibi antequā ad eos. Scōo qro p declaratiōe precedentis qōnis in qua hec cle. inducat ius nouuz: Lap. arguit q in hoc tm̃ religiosi priuilegiati p sedem apostolicā vel exempti in his prestationibus nō censentur exempti respectu monasteriorū vel eccleſiarū postea acqsitaꝝ: secus in secularibus qui possent vti etiā in postea quesitis. ex hoc videtur Lap. sentire id qō dixi in vltimo ꝙtrario. Tertio qro si religiosi priuilegiati fuerunt post hanc cle. dicit lap. q gaudebūt priuilegio ēt in postea acquisitis. z si priuilegium non facit mētionez de hac cle. secus si daretur priuilegium religiosis mēdicantibus. ℨ. c. vnicum de excess. prela. lib. vi. nō facta mentione de illo. c. qz nō teneret: z hoc qz ibi exprimitur q debeat fieri mentio: alis priuilegiū derogat iuri cōi etiaz nō facta de ipso mentōe. nec ei per ius cōe derogatur. iij. di. priuilegia. de hoc per Archi. xxij. di. renouātes. z de offi. ordi. graue in. i. gl. Op. ad hoc q imo priuilegium potius dz concernere postea quesita q̄ prius: qz ius respicit futura non preterita de consti. ca. ij. z vlti. Soluit laud. q hoc ideo: qz religiosi tenebantur ad hec antea etiam ō iure antiquo. facit de elec. cuz in cunctis. §. sane. z quod ibi no. e. ti. c. vlti. lib. vi. z talia trāseunt ad eos cum onere suo xvij. q. ij. si quis laicus de priui. ex litteris. de decī. cuz nō sit. z. c. pastoralis: dic formalius q contrarium procedit

de ꝙſtitutione iuris cõis que concernit futur a z non ꝑte rita p rõnem:de qua in.d.c.ij.de ꝙſti.aliud in ꝑuilegio qõ reſtringitur;vt ꝙcernat preterita tm̃ quo ad actꝰ futuros non quo ad preteritos:vnde ꝑuilegiũ ſup procurationibus non ſoluendis conceſſum ante hãc cle. reſtringitur hic vt ꝙcernat prius queſita tm̃ que tm̃ non ꝙcernit reſpectu ſolutionũ preteritaꝝ anteq̃ ꝙcederet ꝑuilegiũ: ſz reſpectu futuraꝝ. ¶ Quarto q̃ro ſi religioſi edificant monaſterium vel eccl'ias in ꝓpio fundo.dicit lap.q̃ nõ ẽ locus huic cle.ſed ſtabit iuri antiquo quo religioſi nõ aſtrigũtur ad hoc.ꝛ.q.i.c.i.xvi.q.i.c.i.z.q.ij.ſane.xviij.q.ij.hoc tm̃ quam ſic luminoſo.de off.ordi.ꝙquerente dilectus.ò ꝑb.de monachis in lateranenſi.de ſta.mo.c.i.de ꝑuile.cũ z plantare qm̃ ex ore.ꝑ hoc quod dixi.s̃.in.i.notabili. vtẽtur ergo religioſi priuilegio z exemptione ẽt in poſtea q̃ſitis p edificationem ꝑm lap. Sed vt dixi in.i.notabili ℔ cle.loquitur de eccleſijs ſpectãtibus ad religioſos pleno iure:alias pro talibus ipſi non ſubirent onera ſed inſtituti in eis.s̃.ti.i.cle.i.z hec faciunt ad qõnem ſequentem. ¶ Quinto q̃ro conceſſum fuit priuilegium fratrib⁹ bumilitatis p quod fuerunt exempta monaſteria ſmarium z feminaꝝ eiuſdem ordinis habita z habenda vt non tenerentur ad hec onera.an ꝙcernit q̃ſita poſt illud .c. lap. vī velle q̃ ſic.quod placet ſi fuit conceſſum poſt hãc cle. ꝑ id quod dixi.s̃.in vltimo ꝓpio. ¶ Sexto q̃ro q̃ dixi.s̃. q.iij.eccleſijs p mõachos edificatis.pone q̃ eccleſia edificata fuit p alios.ſed re integra anteq̃ aliqd pro ea ſoluatur fuit tranſlata in religioſos.dicit lap.q̃ in talibus non erat locus huic cle.nam ſtatim cũ fuit edifitata lz actu nõ ſoluit tamen habitu fuit obligata ad ſoluendũ:z pinde ẽ ac ſi facta fuiſſet ſolutio z ſic res trãſit cum onere ſuo.ꝑ hoc qõ no.idem lap.de preb.cũ de beneficio lib.vi. ¶ Septimo q̃ro in eo qõ dixi in.v.notabili q̃ procuratio legatoꝝ non continetur ſub iuribus epalibus.quid ò procuratione archiepi.vī q̃ non includaſ:q̃ ſub minori non ꝙtinet maius.ar.de offi.dele.ſtuduiſti.de ma.z obe. cum inferior. Jn contrarium q̃ archieps q̃tum ad ea q̃ ſunt ordinis non hz plus q̃ epſ:immo nec papa. de quo remittit lau.ad no.per ſe in ſuo ſacramentali in ti.de ordine epali.z hoc dicit verius dicẽs ẽt q̃ regulariṫ religioſi tenentur ad oia onera exquo emolumẽta recipiunt niſi ꝓbent hoc p alios debere ſolui:z ꝑ hoc iſta lra ibi z alia. ¶ Octauo quero quare ſpãliter hic diſponit de eccleſiis que tenebanṫ ad onera añquã ꝓuenirẽt ad religioſos dicit Lau.q̃ ideo:q̃ tunc res trãſit cũ onere ſuo.qõ dixi s̃.q.vi.z hoc facit ad qõnem ſequentem. ¶ Nono quero laicus cõmiſit homicidiũ.deinde antequã ꝙuincaṫ efficitur clericus:an poterit p iudicẽ ſecularẽ ꝙdẽnari:z an fideiuſſores q̃ ſub pena mille ꝓmiſerant cũ ꝑtare coraz ſeculari incidũt penã cum ammodo nequeãt eũ ꝑtare: vel an tenenṫ cũ lz clericũ ꝑtare.Lau.querit z non ptinet ad hãc cle.niſi q̃ aliqualiter facit vt in rõne ſequenti. vī vtiq̃ q̃ debeat ꝙdemnari p laicũ q̃ tranſiuit ad clericatũ cũ hoc onere z tanq̃ preuentus per curiam ſecularẽ de fo.cõp.ꝓpoſuiſti de appel.ꝑterea.ij. Jn ꝼrium.q̃ p alterationem ſtatus mutauit foꝝ vt ammodo p ſecularẽ corporaliter aſtringi non poſſit.de cle.coniug.c. vno lib. vi.facit de ordi.cog.tuam.q̃ ſi.ſint.legi.latoꝛ de ſen.excõ. ſi iudex.li.vi.ff.ſi ex noxa.cau.aga.l.ij.z ibi tz lau. ¶ Op. ad hoc.C.de iudi.quotiens.vbi iudex cognoſcit inciden ter de his de quibus non cognoſcit principaliter. Solu. lau.q̃ ibi perſona non mutauit ſtatum nec foꝛum: ſecus in queſtione premiſſa.quia nullo caſu.licet layco de ſpiritualibus iudicare.de iudi.decernimus.xcvi.di.bene quidem. Jdem Genze.dic vt dixi de obli.ad ra.c.vno. Et ꝑ hoc ſoluitur aliud de fideiuſſoribus.quia ſi iudex ſecularis non poteſt cognoſcere non tenentur fideiuſſoꝛes eoz preſentare.quia hoc fieret fruſtra. ¶ Decimo quero de quibus oneribus loquiṫ littera ibi z alia ꝑſtare ſolita.gl. vel ex impoſitione.ſol.z idẽ Jdau.Gen.exponit ſolita.alitero de duobus modis.vel q̃ erant onera ad que non tenebaṫ de iure cõi: ſed tanto tpe ſunt ꝑſtita tanq̃ onera realia q̃ ꝑſcriptũ eſt vt z in futurũ ꝑſtentur.eo.ti.ꝑuenit vbi de hoc.ff.de aqua plu.ar.l.i.ſ.vlt.de vſu.cũ de iu rez verſo.de do.excep.l.ij.ſ.circa:aſs certis annis facta preſtatio non induceret obligationẽ.C.de pac.ſi certis. vel ſecũdo exponit ſolita ꝑſtari illi cui de iure cõi debebanṫ z dicit Genz.q̃ z ſi habens talia ꝑſtare non poſſit ꝑſcribere.alius tamẽ poterit.de ꝑſcrip.cũ ex officij.vbi de ℔: ¶ Undecimo q̃ro quare cõſideratur q̃ erant preſtari ſolita:Jo.pz ex eo qõ dixi.s̃.q.proxi.z dicit Gen.q̃ ꝑtũ ad illũ q̃ rõne taliũ eccl'iaꝝ tenetur hec ſoluere tanq̃ onera realia iſtud vbũ ſolita nihil facit:q̃ etiã ſi nõ ſit ſolitꝰ talia ꝑſtare dum tamẽ non ꝑſcripſerit nihilominꝰ poſſeſſor nouus ad talia onera ſoluenda tenetur z hoc ſaltez ꝑ tpe futuro:imo.z forte ꝑ ꝑterito.ff.eo.cũ poſſeſſor.ſ.fi.ò leg.i.apud iulianũ.ſ.heres.vbi ò hoc. Et quo ad vltimũ qõ dicit de tpe ꝑterito.dic vt ſ.ea.q̃.quo ad primũ aũt q̃ verbuz ſolita nihil faciat.ꝙcordat Lap.diecẽs ad verbuz ſolita ſupplenduz ſeu debita.pro hoc quod no.de elec.lz canon.lib.vi.tum quia res de facili reuertitur ad naturã ſuam.xxxv.di.ab exordio.tum quia ius cõe eſt fauorabile.priuilegiũ vo odioſum.de ꝙſti.cũ acceſſiſſent.z qõ ibi no.quo ad aliud vero qõ dicit Gen.nouum poſſeſſorẽ teneri ad onera preterita.pro hoc facit id qõ no.Fed. in cõ ſi.clxxiij.z poſui de deci.paſtoralis.q.xx.q̃ nouus poſſeſſor fundi cogi poſſit ad ſoluendas decimas preteritas vt hoc onus reale ſequatur poſſeſſoꝛez.ff.de vſufru.hactenus de impenſis in rebus dotalibus ſtipendia de le.i. ¶ Quero an poſſeſſor teneṫ ſoluere tributum etiaz pro tpe preterito quo alius poſſedit.ff.de publi.z vectiga.impatoꝛes.ſic ergo nouus poſſeſſor eccleſie tenetur ad iura epalia nõ ſolita cũ hoc ſit onus reale potius q̃ ꝓſonale.dicit tamẽ Fed.ibi q̃ eſt in optiõe agentis an ꝙeniat nouum poſſeſſoꝛem an vo illũ ad quez fructus peruenerunt.nã etiã fructuſ tranſeũt ad poſſeſſoꝛiũ cũ ſuo onere ſicut de fructibus decimaꝝ,ꝓbatur.d.c.paſtoralis. ¶ Duodecimo q̃ro in eo q̃ excipit eos q̃ priuilegio exẽptionis vel alia cã legitia excuſanṫ:q̃ ſit cã legitia:gl.putat.dic q̃ cõpoſitio.z idẽ pau.z Laud.q̃ dic lau.ꝓcedere quatenus fiat cõpoſitio q̃ nõ teneãtur ad integrã ꝓcurationem.ar.de offi.oꝛ.ꝙquerẽte.ſz a tota liberari nõ poſſunt Quatuoꝛ.n.ſunt impſcriptibilia q̃ ẽt nõ põt epſ a ſe tacite vel expſſe abijcere.ſ.viſitatio coꝛrectio ꝓcuratio z cathedraticũ:que oia ꝙtinenṫ ſub epali impio mero qõ nõ põt a ſe abijcere.ſ.ò offi.pſi.legatus:ò pac.ius agnatiõis de quo p Oſt.in ſum.ò offi.oꝛ.ſ.qd ptinet: quo ad legatos tm̃ apoſtolicos nõ valeret cõpoſitio ſine auctẽ pape tacita vel expſſa.ar.ò arb.cũ tpe.cũ bonoꝛ q̃ legaṫ.pape impendiṫ ſit nõ legatoꝝ:ſz pape.xcvij.di.nobiliſſimus:ar.ò offi.dele.cum oliz.ij.ſm Lau.dic q̃ quo ad legatos valz cõpoſitio reſpectu cõponentiũ: ſed nõ quo ad preiudicã duz alijs legatis:ò tranſac.veniens: de alio vero q̃ dicit laud.procurationem ex toto nõ poſſe per procurationez tolli. Jdem no.ſ.cle.proxi.in glo.compoſitio.z dic vt dixi de cenſi.cum venerabilis.vbi concluditur q̃ põt procuratio.z viſitatio per epm̃ tranſferri ẽt ex toto in aliũ tãq̃ in vicariuz epi.q̃ per hoc nõ dī abdicata ab epo an ãt ſit alius modus per quẽ qs excuſetur ab his oneribꝰ ꝓſequtur gl z dic vtin quattuoꝛ ſequentibus queſtionibus. ¶ Decimotertio q̃ro q̃ dixi.s̃.q.proxi.q̃ cõpoſitio excuſat ab his oneribus qd de ꝑſcriptione.ſo. vt in ea.glo. putat ibi preſcriptio.vſq̃z ibi.ſed nunqd.lau. latius diſtiguitur cũ queritur an procuratio poſſit preſcribi. nã aut debetur rõne ꝙſuetudinis vel inſtitutiõis z põt.de preſc. accedentes.in vlti.glo.aut rõne viſitationis z aut ꝺ eum q̃ viſitat iure ſpeciali vt contra abbatem vel archydiaconum z valet.de preſcri.cũ ex officij.vbi de hoc aut ꝺ euz q̃ iure cõi obtinet z aut per preſcriptionez quis vult ſe liberare z non poteſt.quia preſcriptio accedit viſitationi.

z viſitatio

ꝛ visitatio bz annexum in se ius publicum auctoritate ꝛ vtilitate ꝛ ẽtra tale ius non tz ꝓscriptio sicut nec pactum ff. de pac. si vnus. ℣. illud. aut ꝑ tertium ꝛ ꝓscribi pōt vt ꝑ archydiaconum sic intelligunt qdaz. de of. archi. dilecto ꝛ ex hoc dic ꝙ vz compositio. s. q. pri. ꝛ non ꝓscriptio vt in bac. q. ex hoc no. Lau. ꝙ qñqz exꝓssus ẽsensus vz. vbi non vz tacitus. ſ. cle. sc. eo. ti. ꝑpetuo. li. vi. sic ꝛ in retentione decimarum vz compositio ꝛ non ẽsuetudo. de transa. statuimus de deci. in aliqbus. ¶ Decimoquarto quero si is q̃ soluit dicit se indebite soluisse an ꝑ hoc excusabit? So. vt in ea. glo. ibi. sed nunqd. vsqz ad ſi. ꝛ idem Step. ꝑ hoc. ff. si serui. vendi. baꝛ de aqua quotti. ꝛ esti. i. pe.

¶ Decimoqnto quero an sit cā legitima si aliqñ fuerūt absoluti ab bis oneribus? So. Lau. ꝙ sic: ꝛ ita no. de ꝓscrip. cum ex officij. in glo. vlti. quod dicit lau. veꝛ si absolutio fuit obtenta virtute alicuius priuilegij papalis: secus si occasione ẽsuetudinis vl ꝓscriptio. eo. ti. c. fi. lib. vi.

¶ Decimosexto quero an pauptas sit excusatio legitima in non soluendo. Pau. ꝙ sic: ꝑ. c. xx. q. iij. cauendū. e. ti. cū apostolis. cum instantia. qz inanis est actio ꝛc̄. de resti. spo. olim. ij. de sol. odoardus.

¶ Decimoseptimo q̃ro de intellectu verbi in posterum. So. vt in ea. glo. pe. ꝛ idem Paul. ꝛ dicit ſm eos in poſtex. i. poſt q̃ hec ẽstitutio ligare cepit.

¶ Decimooctauo q̃ro circa id qō. s. dixi in. viij. notabili ꝙ priuilegium restringit qñ nimium grauat qd de priuilegio impetrato ꝑ sorores minoritas quo cauet ꝙ de possessionibus acquisitis vel in poſtex acqrēdis non teneant ad decimas. dicit lau. ꝙ si magnas possessiones acquirunt in vna parrochia de quibus decima soluebatur ecclesie parrochiali ita ꝙ fieret ecclesie p̃iudicium enorme non extenderetur ad hoc ꝓuilegiuz ꝑ iura allegata in dicto notabili ꝑ hoc qz ẽt si priuilegium fuerit ab initio moderatum. tamen cum incipit tendere ad noxam renocatur: de deci. suggestum.

AD nostrum. Diuide vt i gl. i. ꝛ q̃ ꝙ ponat vnum casuz tantum tñ qz longa ꝓtes legaz de ꝑ se. Carnes ꝓmum grauamen: ꝛ si eis scōm ꝛ lz. tertium. ꝑ curationes non habent. quartū ꝑ egtaturis. quintum cō sequi. sextum cōpositiones: septimum ipsis. octauū accipitres nouū franguntur. decimū vna die. vndecimū nōnulli. duodecimū multis. Expressis qbusdam grauaminibus ponit clam generalem multa grauamina ẽtinentem quam exemplifica ꝑ clc. de excess. prela. frequēs pau.

¶ Nota ibi charitatiue recipiant: ꝙ monasteria tenent ad recipiendos hospites: sic ꝛ alij clerici. de prebē. ō monachis. de emp. ꝛ ven. c. i. ꝛ dicit lau. ꝙ ad hoc possint per excōicationem cōpelli. xliij. di. ℣. hinc ẽt. Et propter hoc assignat portio vicarioꝝ. d. c. ō monachis. Pau. dicit ꝙ hospitalitas non semp debetur ex debito imo ẽt ꝙ ex necessitate qñ cum charitate postulat. eo. ti. cum apostolus ō. sustinemus. Ben. in eo ꝙ lau. dixit eos posse cōpelli ꝑ excoicationem: refert Inno. ꝛ Host. qui tenent ℨrium. ō emp. ꝛ vendi. c. i. ꝛ ſm cuz forte non male dic ꝙ respectu clericorum habentiū beneficia que sufficiunt hospitalitati ꝓcedit ꝙ compelli possint ꝑ predicta: respectu vō alioꝝ secus nisi esset notorium ꝙ delinquerent: quo casu ẽt lay cos pōt ep̃s cohercere: vt dixi in. d. c. i. in vlti. contrario.

¶ Scōo not. de cibis regularibus. ꝛ de hoc in glos. iij. ꝛ sunt oua caseus ꝛ pisces.

¶ Tertio no. ibi non contenti. ꝙ debemus seruare morem eorum cum quibus conuersamur ꝛ ad tempus in cibis ꝛ alijs licitis. xli. di. quisquis. Luc. x. quodcūqz apponit vobis comedite. x. q. iij. ad mē sam. ꝛ hoc nisi alias licitū rōne qualitatis psone eẽt illicitum. ar. de obse. ieiu. c. vlti. pau.

¶ Quarto no. ꝙ visitantes non debent violare priuilegia religiōis. ꝛ quo ad hāc lraz dic lau. ꝙ ꝓuilegia religionis sunt ꝙ intra monasteriū ꝑ supueniētes nō comedant carnes. putat tñ eos religiōsos sue regule: fz dic ꝙ nō multū amare eā itelligūt ꝛ passiones caseoꝝ ꝛ ouoꝝ nobis nō actiones. ſ. carnū cōi-

c ant dicens se audiuisse ꝙ certis diebus bonas carnes comedūt q̃si oia q̃ sunt in regla videant relicta dispōni abbatis vt no. idē lau. s. ō sta. reg. cle. ne i agro. ꝛ ibi dixi in pri. q. iij. Et videtur mōachi excusabiles in hoc facientes id qō abbas. iuxta illud qō agit a ꝓlatis ꝛc̄. ō vot. magne. ipse vo abbas nō excusat. ō ꝙse. di. v. carnē credit tñ Laud. monachos ẽt iexcusabiles qz comedūt i occulto ar. xi. q. iij. audi. ꝛ laudat magis frēs minores q manifeste talib⁹ vtunt. de hoc. ſ. q. i.

¶ Quito no. in eo ꝙ ꝓhibentur prelati petere carnes sibi mistrari i mōasterio ꝙ rōne loci aliqd ꝓhibet qō als lz. ō imu. cc. decet. lib. vi.

¶ Sexto no. ꝙ non lz ꝓlatis auferre violenter victualia a monasterijs. xvi. q. i. ꝑdicatoꝛ. ōberēt eni dicere cuz apło. Si esca scādalizauerit fratrē ꝛc̄. i. ad Corith. viij. ō no. ope. nū. c. ij.

¶ Septio no. ꝙ inuitis religiosis non debēt ꝓlati ecclesiaꝝ de bonis monasterij facere elemosynā. ō hoc in glo. iiij. ꝛ in ea in fi. ꝑ hoc de deci. ex trās missa. de vsur. sup eo. ad elemosynas aūt bñ tenent clerici ꝛ religiosi. xij. q. ij. aurū. ꝛ. c. glia.

¶ Octauo no. ꝙ qñqz loca mōasterioꝝ nō tenent ad ꝓcuratiōes. de ẽsuetudine vel de iure. exꝑplificat Step. in ꝓlatis oratorijs. e. ti. c. fi.

¶ Nono no. ꝙ pro equis ferrandis non debetur procuratio. de hoc in glo. vide. ꝛ dicit Laud. ꝙ exigentes tenent ad penā. e. ti. c. i. ad fi. lib. vi.

¶ Decimo no. ꝙ familiares visitantiuz nō possunt aliqui exigere rōne sui officij a visitatis vt dī hic de cogs. ꝛ idem dicit Pau. ō alijs familiaribus. e. ti. c. i. libr. vi. ℣. ꝓcurationes. ꝛ hoc intelligit Pau. ex debito. ꝛ facit ille. ℣. qz hic ꝑmittitur procurationes illas tm̄ exigi de qbus in canonibus ẽstitutū est.

¶ Undecimo not. ꝙ cōpositio sup ꝓcurationib⁹ valet: de hoc. ſ. in. i. ẽtrario.

¶ Duodecimo no. ꝙ ꝓlati predicti dū recipiunt ꝓcurationes nō debent ducere canes venaticos. nō venaticos aūt ſm Pau. ducere pñt ō sta. reg. ne in agro. ℣. porro. ꝛ dicit Laud. ꝙ ducentes venaticos incurrunt penā illoꝝ iurium: de cle. vena. per totum.

¶ Decimotertio no. ꝙ nō lz ꝑdictis frāgere valuas monasterioꝝ: de hoc in glo. in hoc. ꝛ dicit Pau. ꝙ tales fractores sunt excōicati. xvij. q. iiij. oēs de sen. excō. ẽquesti.

¶ Decimoquarto no. ꝙ vna die nō pōt prelatus recipe plures ꝓcurationes: de hoc in gl. cū tm̄. ꝛ dicit Lau. ꝙ ꝓlati hodie in hoc multum excedunt faciētes in multis fraudem ℨ. c. i. e. ti. li. vi. nam ſm eum aliqui excedunt exigentes ꝑles ꝓcurationes in cēsuz annuū ita ꝙ sine visitatione nolle census certam pecuniam recipiunt a quolibet annuatim. Et hi delinquūt in duobus. primo cessando a visitatione ꝛ ꝑ ꝑñs correctione. scōo in mutatione nois. C. de no. muta. l. vna

¶ Decimoquinto no. in ℣. sunt ꝛ non nulli. ꝙ cum ponunt onera ad q̃ tenent ẽt exēpti vocari debēt ad videndā ipositiōez fieri de hoc in gl. in ℣bo assumentes: ꝑ hoc qz qō oēs tangit ꝛc̄. de of. archi. ad hec? si. alias esset locus appellatiōi. ij. q. v. ois.

¶ Decimosexto no. ꝙ ꝓlati non debent iponera onere isolita ex hoc i fert Paul. ꝙ a subditis non pñt petere aliquid maxime tpale nisi qñ reperitur iure ꝓmissum vel alio iure ẽ debitū ꝛ tunc ꝓlati debent ꝓbare: alias nō pōt negare. e. tit. cum apostolus. ℣. archi. ꝛ. q. iij. cognouimus. xvi. q. i. nulli epoꝝ. ꝛ vtrobiqz de hoc. xx v. q. ij. amputato de pe. in quibusdam: saluo qō dicit. s. c. pri. in fine nā ꝓcedunt hec regulariter: sed aliqñ ẽt a ꝓcurattone debite aliqui excusantur ex cā legitima vt ibi.

¶ Dp. in eo ꝙ ꝓmittit cōpositiones sup ꝓcurationibus. nam visitatio nō pōt remitti. de prescrip. cū ex officij. ergo nec ꝓcuratio q̃ est ei accessoria vt ibi gl. cōpositio. So. ꝙ vz cōpositio sup mō ꝓcurandi ꝛ numero procurandoꝝ nō per quā remittit ꝓcuratio. ꝛ idē Pau. ꝛ hoc respectu ꝓcurationis obiteō iure cōi. sed si alio iure tūc posset ex toto remitti ꝑ hoc qō not. de deci. cle. ij. qz ꝛ ℨ eā ꝓscribit. vt no. Inn. de ꝓscri. cum ex officij. ꝛ in hac gl. ibi quicūqz meli⁹. ea. cā. q. ij. visis. ꝛ ꝛ. e. ti. cū venerabilis. de hoc. s. cle. prori. q. xij.

¶ Quero i eo qō dixi. s. in. iiij. nota. an possit abbas dispēsare i esu

carnium: vz ꝙ sic: qz sibi inhibebitur solum de voto ꝙtinentie: z habendo ꝓpzio dispensare. de sta. mo. cũ ad monasterium: ergo in alijs ꝓmittũ. nõne Mathe. dicit aliquos dicere ꝙtra: qõ dic verius nisi ex cã. d. c. cũ ad monasterium. v. in refectorio. ver. sed nec. ¶ Scõo qro an monachus factus ep̃s teneaꝫ abstinere a carnibus: vz ꝙ sic: qz non absoluũ a regula monachali. xvi. q. vij. inuentũ. de vi. z ho. cle. clerici. In qz ꝛiũ dz obseruare ꝙsuetudinem ecclesie ad quã translatus est. xij. di. illa. rõne vitã di scandali. xxxij. q. v. qõ deo. Lau. z Hug. dicunt ꝙ absoluũ ab obedictia silentio z ieiunio. xviij. q. i. statutũ. dz enim vitare silentiũ z tanꝙ tuba ex altare vocẽ suã. xliij. di. sit rector. sed ab esu carnium non absoluũ: qz solũ casum necessitatis excipit canon. de ꝙse. dist. v. carnem dicit Mathe. ꝙ in hoc de esu carniũ hodie de facto seruaꝫ ꝛzium. dic vt no. xvi. q. i. de monachis. in glo. que dicit ꝙ põt in hoc dispensari ne alijs sit scandalum ex hoc vz ꝙ vbi nõ sit scãdalũ vt si hz socijũ sui ordinis dz abstinere. ꝓ hoc qõ no. Hosti. in sum. de sta. mo. §. ij. v. sed nunquid excusaꝫ. z de instit. §. figs instituit. v. alij. dicunt: z Archi. in d. c. de monachis. z cũ iam sit longeua obseruãtia receptũ ꝙ monachus factus ep̃s in esu carniũ se hz vt non monachus: dicendũ ẽ ꝙ nõ peccat hoc faciẽs hz tutius sit ꝙ abstineat cum hoc põt sine scãdalo. ¶ Tertio quero an monachus factus possit facere sibi cõmatres: dicit Matha. ꝙ sic: z ita no. xviij. q. i. c. vno. ¶ Quarto qro in eo ꝙ ꝓhibentur ducere canes venaticos an monachus factꝰ ep̃s hoc faciens incurrit penã: cle. in agro. §. porro. ò sta. reg. vz ꝙ sic: cum ab illis tm̃ liberatus sit sine qbus solicitudo epalis z vita actiua cõmode exerceri nõ põt vt silentium residentia in claustro: obedientia: ꝓzium: z similia. ergo in alijs remanet obligatus vt in vestibus cõmestiõibus z alijs. als frustra portaret habitũ ò vi. z bone. cle. clerici. xviij. q. i. c. i. Item dz ab his cauere per q̃ violaretur humilitas vel ꝙtinentia. ar. de off. deleg. ꝓterea planum tamen est ꝙ cum venatiõibus z similibus vt delicatis cibis castitas z humilitas non bene obseruantur xxxv. di. non bñ ꝙseruanꝫ. xxxv. di. ecclesie ꝓnceps. xxxij. di. hospiciolum: ex hoc vz ꝙ tenetur ab his cauere z si nõ virtute regule a qua vz emancipatus. virtute tamen iuris cõis: cui nõ est dubium eum subiacere: de elec. significasti. de transla. inter. circa medium. In contrarium: qz rõne laicoꝝ cum qbus hz ꝙuersari aliqua sibi licent propter scandalum euitandũ. ar. de no. ope. nunci. cũ ex iniũcto. de sen. excõ. si vo. xvi. di. ꝓ totum So. Lau. tz vltimũ dicens non esse locum pene suspensionis. d. cle. ne i agro Sed quo ad alias penas alioꝝ iurium sic. vnde dicit locum esse pene. c. vt periculosa. ne cle. vel mo. li. vi. Item in casibus in quibus non est absolutus a regula tenetur sicut tenebatur anteq̃ esset monachus. d. c. clerici. de vi. z bone. cle. xviij. q. i. c. i. vbi de hoc. xvi. q. i. de monachis.

Et prosequitur Lau. id quod dixi de esu carnium z faciendo sibi cõmatrices quod dic vt. s. duabus proximis qõnibus. z ꝓ ibi no. dicendum ꝙ in talibus considerabit longeua obseruantia z hoc qñ sunt talia que non indistincte inferunt peccatum. ¶ Quinto quero in eo ꝙ dic ꝙ value monasterioꝝ frangebantur an hoc lz. glo. ante hoc remittit ad notata. de imu. eccle. c. i. z ea que ibi no. refert Pau. quod omitto qz ibi dixi.

Ver. Nos igitur. No. ꝙ cuz prelati accedunt ad monasteria ex causa voluntaria ministrantur eis victualia potius de gratia q̃ de iure. ꝓ hoc hec littera ibi gratiose. ibi gratia. z dicit gratiose. i. cum gratiarum actione. ar. de sepul. cle. dudum. §. statuimus. z no. glo. in hoc verbo gratiose ꝓpter ꝓuerbium de quo in ea. z dicit Laud. ꝙ etiam hec dicunt gratiose ministrari. quia ministrantur prelatis non petentibus. z ita supplet litteram ibi eis scilicet non petentibus. Ex hoc dicit ꝙ propter hoc gratiosius debet acceptari. iuxta illud. Gratus est donũ qõ venit ante ꝑces. de sym. z si questiones. ¶ Scõo no. i ẽ bo regularem. id qõ no. glo. in ꝑn. vsqz ibi lz qd in eo ꝙ dicit aliqd licere in aliqua parte dom' qõ nõ i alia: sic z monachis non lz comedere carnes in refectorio. sed econtra sic: cum licẽtia' de sta. mo. cum ad monasterium. ¶ Tertio no. ꝙsiderandum tpis ꝙgruentiam. z quo ad hanc cle. dicit Paul. ꝙ ꝙsiderabitur qz ꝑlatis non ministrabunt carnes in quadragesima vel septima vel sexta feria vel alijs ieiunijs iductis. iij. di. deniqz. de ꝙse. di. iij. in sabbato. z. c. ieiunia. de obser. ieiu. ꝙsilium. §. fi. ¶ Quarto no. casum in quo tollitur ꝓiuilegium ibi ꝓiuilegio non obstante. Et ponderat Paul. ꝙ nõ dicit ꝙsuetudine. vel cõuentione. dicens ꝙ si ꝑlati procurationem debitam non ꝙsueuerunt i carnibus recipe. vl si super hoc cõpositionẽ cũ religiosis fecerunt non possunt vigore huius cle. carnes petere: qz hec lra remouet solũ ꝓiuilegium z facit hic lra. s. in ꝑn. ibi nec cõpositiones. z rõ quare tollitur hic ꝓiulegium ꝑm Lau. ẽ. qz. non lz monachis imponere legẽ supior ꝓ suo maxime cũ ipsi sepe non seruent. xxi. dist. iferi or. ¶ Quinto no. ꝙ fragmẽta q̃ leuãt ò mẽsa ꝑlatoꝝ vl suoꝝ familiarium debẽt erogari paupibus. ꝓ hoc. xli. di. nõ coganꝫ. ¶ Sexto no. ꝙ ꝑlati possũt fragmẽta erogari pauperibus ẽt si extra domũ ꝓcurentur: debẽt tñ erogare ibidẽ vt in littera. z expone ibidem vt gl. pe. z idem Pau. ¶ Septimo no. monitionẽ ò qua in ver. ab alijs z exponit laud. alijs superius expressis vsqz ad. §. nos igitur. ¶ Octauo no. cõminationẽ ò qua in fi. z dicit Gen. ꝙ tales cõminationes nõ inflgunt penã vt no. de iurepa. relatũ de sym. sicut de sagit. c. i. ar. C. cõia episco. iterlo. dicit etiam ꝙ ꝙdito' hic fuit contentus cõminatione que tñ in alijs multis caplis huius cõpillationis penas infligit: in qbus forte nõ sunt tot intollerabilia sicut hic: sz sibi nõ põt dici cur ita facis. de peni. di. ij. §. ex persona. als c. ꝙis. ¶ Quero de qbus monasterijs intelligit littera ibi monasteria supradicta: So. vt in glo. i. ¶ Scõo qro de quo iure intelligit littera ibi vel iure alio spãli: so. vt in glo. i. z idem Lau. z de eo qõ glo. dicit de onere impositio tpe fundationis. exemplificat laud. in patronis qui hoc sibi retinent in fundatione. z in eo ꝙ lra dicit de cõsuetudine. notat Lau. ꝙ religiosi patroni possunt sibi vendicare ò cõsuetudine ꝙ annis singulis a suis vicarijs ꝓcurẽtur maxime cũ sit satis ꝙueniens iuri cum ẽt eis debeat rñderi de tpalibus. de priuile. cũ z platarc. z. dicit Pau. ꝙ per illa ẏba que sunt in lra ibi vel iure alio spãli. com ꝑhẽdunt oẽs alij modicum in alijs modis sit eadem rõ. ¶ Tertio qro in eo ꝙ dicit carnes ministrandas non tñ infra portam regularem: qd si extra portam non est locꝰ aptus: So. vt in glo. licet. z in ea ibi contentari. nisi esset summa necessitas q̃ legem non habet. de consue. q̃to. ò reg. iur. quod non est. ¶ Quarto quero in eo ꝙ permittit fragmenta erogari pauperibus: an hoc proceda at indistincte. so. vt in glo. antepe. q̃ dicit hoc ꝓcedere in dubitate in ꝓcuratione q̃ debeꝫ sz qñ datur gratuite dicit idem tñ sub dubio forsan. Paul. ò dicit sine dubio qz religiosi videnꝫ ꝑlatis hoc ꝙcessisse. hãc rõnez sentit glo. ẽt in. fi. ꝓ hoc ꝑm Gen. qz littera logꝫ idistincte: z sic cuz religiosi tribuãt refectionẽ corporis dz itelligi tributa ẽt refectio anime. arg. de vi. z bone. cleri. qm̃. lxxxvj. di. non satis. in hoc tñ nõ plistit Gen. imo dicit ꝙ qz iste. §. facit discretionẽ inter receptos ex debito cã visitatiõis z receptos ex charitate. qõ hic dz de fragmentis dz itelligi quando ex debito: quia plus iuris habent in sumptibus ministratis ex debito q̃ de gratia. z idez Step. de rigore. xlij. di. nõ oportet. sed de vbanitate dissimulandum dicit. ar. de dona. c. i. facit. ff. de vsuf. l. agri. vbi arboribꝰ subrogatis in loco mortuorum mortue pertinent ad fructuarium. ¶ Quinto quero in eo ꝙ permittit erogationẽ fragmentorum ibidem fieri an ad aliũ locũ poterunt prelati mittere: glo. pe. ꝙ non: idẽ Pau. z Gen. ar. de presump. nonne. ff. de condi. z demon. cum ita.

Presenti.

Presenti. Nota de verbo iubemus: z de hoc in glo.ij.z ex hoc verbo infert Lau.q transgressor puniendus ê qõ etiam vult glo.dicit êt Lau.q erit pena arbitraria cũ de ipsa nõ sit iure cautũ.de offi.õle.de causis dicit etiaz q transgredies tenetur tanq̃ pro mortali.ar.iiij. di.deniqz.de maio.z obe.si qs.dicit tamẽ q male hoc aduertunt plati nostri tpis sicut z penã.c.piculoso ò sta.na. lib.vi.z multa similia. Scõo no.ibi vel psonis:q bona clericor gaudent eodem priuilegio cũ rebus ecclesiarum ꝑm laud.z Pau.hic tamẽ potius colligitur q psone clericor gaudent eodem priuilegio cũ ecclesijs. ratio aũt:primi dicti redditur p glo.de pigno.ex litteris:qz res clericor sunt obligate ecclesie si male administrant clerici que ratio ꝑm Pau.deficit in nõ habente beneficiũ iõ verior videt rõz:qz bona nõ habentia onus annexũ sequũtur psonaz tanq̃ accessoria ideo gaudent priuilegio psone quo ad forum.vnde dñi tpales pro talibus rebus non possunt collectas imponere clericis ò imu.eccle.c.i.h.vi. an aũt de bonis p successionẽ acqsitis teneãtur clerici solvere collectas.z quid de bonis cõibus no.in Spe.de cle. conu.ver.sed huius.z se.z de vi.z hone.cle.c.fi. Tertio no.ex vbo negociandi a ztrario q in bis que deferũt clerici cã negociandi nõ gaudent imunitate:de hoc in gl. a ztrario. Idem Paul.nam z alij nõ excusant nec p rescriptũ nec per militiã.C.de vectiga.z cõmis.l.oim.z.l.ex pstatione.fallit in casibus notatis.ff.e.ti.l.iiij.z dz de negociator q rem emit vt eaz in sua forma integra vendat: nõ ât si emit vt sit ei materia inde aliqd opandi.lxxxviij. di.palea ejiciens.de hoc.xiiij.q.iiij.c.i.i.q.ij.in sũma. naz vbi vendit rem mutataz lucrum ꝓuenit ex artificio vt si emit chartas vt scribat libr̃ũ vel quid simile.de ꝙse.di.v. nunq̃.xci.di.clericus victum.sed vbi vendit rez nõ mutataz lucrum ꝓuenit nõ ex artificio sed ex solertia vilius emẽdi z carius distrahendi.lxxx viij.di.qd aliud.z in talibus difficile est nõ intervenire peccatũ:de peni.di.v.qualitas.ꝑm Pau.z idem Matbe.qui dicit q negociatiões p quã venditur res nõ mutata clerici nõ possunt exercere.lxxxviij.di.c.ij.xiiij.q.iiij.c.i.vbi de hoc.z.q.ij.in sum. in fi.nã clericꝰ negociator vt pestis vitandus est.lxxxviij. di.negociatores. Quarto no.ibi aut deferri faciũt: q nõ refert in talibus p se vel per alium facere.arg.de pig. significante de sen.excõ.mulieres. Quinto no.de nominibus vectigalium.de hoc in glo.in verbo pedagia:q remittit ad no.de vbo.signi.sup qbusdaz.z ibi dicit q talia nõ possunt imponi nisi per reges vel principes:qõ intelligit Hostri.ibi de rebus romanor qui sunt dñi mundi ff.ad.l.rbo.de iac.deprecatio.C.ò quadrien.prescrip.bñ. z ò hoc plenius.ĵ.q.vij. Sexto no.q id qõ nõ licet suo noie nõ licet êt alieno:de hoc in glo.in verbo alieno.z i ea in fi.idem Steph.z pro hac regula qui facit.lib.vi.z.ff.ò admi.re.ad ciui.pti.l.i.vbi ò hoc. Septimo no.ibi exigunt vel extorquẽt.q hic prohibetur exactio nõ receptio si quis vult sponte solvere.de hoc in gl.ibi z dicit Pau. q exigere z extorquere sonat violentiaz.ff.de leg.iij.fideicõmissa.§.si rez.dicit tamẽ q satis videtur extorsio si precedit extorsio quãuis sequatur solutio non coacta.simile qõ no.Hostri.de iurepa.preterea.z quod not.de sym.di lectus.ij.de pe.ẽstitu.z exponit Steph.ibi vel extorquẽs vel pro idest. Octauo no.q plati extorquentes cõtra banc cle.incurrunt periculũ animaz suarum.z hoc dicit laud.propter excõicationem de qua hic.naz deus iratus animas percutit anathemate.de reb.eccle.nõ alie.si qs. hec enim animã principaliter affligit.xi.q.iij.audi.z ideo maior pena debetur in dei ecclesia.xxiij.q.iij.corripiant dicit Gen.q anathema segregat nedum a societate fraterna:imo z a corpe xpi.iij.q.iiij.engeltrudã.qõ dz aie vita de pe.di.i.§.item si anteq̃. Nono no.q dicunt gravari clerici si ab eis exiguntur pedagia.pro hoc q etiam laici ad talia nõ tenentur: vt dicit glo.v.z idẽ Gen.dicẽs q pro rebus ad quottidianuz victuz necessarijs nihil dz exigi êt a laicis z cõtra exigentes inducta est pena capitis.C.de vectiga.vniuersi. Decimo no.q sñie excõicatiõis z interdicti debẽt publicari: vt hic.z fit publicatio ꝑm Pau. vt nullus possit ignorãtiã ptẽdere.xi.q.iij. cure. Item ꝑm Gen.fit qz offensa facta talibus deũ tãgit iij.q.i.nulli.sicut êt honor eor dñi dei.ij.q.v. habet hoc. Undecio no.q excõicatio q de aliquo ferẽ a iure publicari nõ debet nisi prius cõstiterit q eam incurrerit.p hoc lẽa ibi postq̃ ꝓstiterit.z q dicit glo.in hoc vbo.z pro hoc de homi.c.i.in fi.lib.vi. Duodecio no.in fi.q nõ sufficit restituere ablata nisi êt satisfaciat de trãgressiõe vt sic fiat satisfactio de iniuria irrogata homini z dõ.xiij q.vi.si res de homi.sicut dignũ.§.eos.de vsu.qz in omnibus.de sen.excõ. porro.z.c.parrochianos. z de hoc per Inno.de coha.cle.sicut.ꝑm Pau.z idem Gen.qui dicit q hec satisfactio erit arbitraria exquo non exprimitur hic sed generaliter dicitur q satisfaciant competenter. Decimotertio no.q hoc casu non absoluuntur nisi primo satisfaciant.quod est ꝑm Pau.qz sñia fertur pro manifesta offensa.de v.sig.ex parte.ij.q. vij. accusatio.z vij.q.iiij.de pẽsby.xi.q.iij.excõicatos. Et ẽ simile ò sepul. c.i.lib.vi.in fi.z de sepul.cle.eos.de õci.cle.religiosi.z qõ no.ĵ.de sen.excõ.cle.ex eo.z de hoc in Spe.de do.z cõtu. §.nunc dicamus.v.sed nunqd excõicam⁹. Q̃p.qz videtur auctor eẽ diminutus ibi restituerint. omisit.n.verbuz plenarie.quod ponitur.eo.ti.quãq̃.sol.vt in glo.pe. quã nota in eo q dicit q nomine restitutionis intelligit̃ de plenaria.z idem Pau. Quero de intellectu litterre ibi ꝓtijs:so.vt in glo.v. Secundo q̃ro an bona q̃ habent clerici cõia sibi z alijs censent̃ ꝓria:quo ad hãc cle. Lau.dicit videri q sic.ar.de postu. ꝑla.c.i. maxime si sint idiuisibilia.ar.de appel.vna. Tertio q̃ro an extra casum huius cle.sunt alij casus in quibus nõ teneat̃ qs ad vectigalia:glo.v.i fi.dicit q sic.z remittit ad nota. ff.ò publi.l.iiij.z ex eo qõ dicit gl.q de bis q̃ deferuntur ad vsum propꝛium êt laici nõ solvũt vectigalia infertur q scholares de libris z alijs q̃ secũ ferũt ad studiuz non debent solvere pedagia.quod tz glo.C.ne fil.pro pa.aut. habita.bis aũt casibus qbus gabella non debeẽ saltem dz is q defert res ꝓfiteri z indicari publicano.ff.de publi.z vecti.l.fi.§.diuus.qõ intellige vt ibi.not. Quarto q̃ro in eo q priuilegiant̃ clerici quo ad ea q̃ deferunt nõ causa negociandi.qd si oritur questio inter levatorez pedagij z delatorẽ:vt qz levator negat illũ clericũ vel dicit res deferri cã negociationis vel nõ esse illius:so.vt in glo.a q̃ro q̃ dicit standũ iuramẽto quo ad res nisi qualitas psonaz dissuadeat.quo ad psonã dicit sufficere q sit in habitu z tonsura clericali.idez Pau.z per hoc inducit glo.qz graue esset iudicem adiri:de hoc vltimo in se. q. Quinto quero si oportebit iudicem adiri: vt quia qualitas personarum dissuadet iuramẽtum prestari qs erit ille:dicit Lap.q erit iudex loci vbi talia exiguntur. pro hoc qz êt si alꝰ non esset iudex:tamen ratione delicti efficeretur iudex.de fo.cõpe.c.fi. Sexto quero in casu de quo in proxima.q.an adibit̃ iudex ecclĩasticus an secularis. La.dicit videri q quantum ad cognitionẽ clericatus tm̃ ecclesiasticus.de sen.excõ.si iudex.lib.vi.sed quantum ad cognoscendum an res sint clerici vel alterius z an cã negociationis vel alia deferan̄ laicus poterit esse iudex.facit de iureiuran. licet.lib.vi.z quod ibi no. Jo.an.z de fo.compe.cũ ꝙcor.eo.li.vel verius dz q̃ bis oibꝰ casibꝰ tm̃ ecclĩasticus cognoscet.facit de iudi. q̃to de fo.cõpe.c.ij.z.c.si diligenti.z hec cle.in prin.ibi locor diocesani.iuncto fine ibi postq̃.de bis ipsis constiterit. quod placet. Septimo quero i eo q ꝟ dz de pedagijs qs possit hoc imponere:so.per id qõ dixi.s.in.v.notabili quia imperator hoc potest.de alijs autem regibus dic Pau.q hoc nõ possunt.C.noua vectiga.institui nõ pos. l.solẽt. Ex hoc videtur ꝑm Pau.q ciuitates hodie nõ

poſſent talia imponere qđ dicit verum exceptis illis que ſunt in pace ꝙſtantie qbus ꝙceſſum fuit merum impiuz z ꝫ illud ẽt ꝓſcripſerunt.z dicit Pau.bene ꝓſcriptibile q; qs non ſubſit pape in extrauagan.Bonifa.viij. vnaz ſanctã.rõ ꝓmi.qz impator iuriſditionẽ hz a populo z exercitu.xciij.di.legim⁹.nõ a deo imediate hz ois poteſtas q;deo ſit.ad roma.xiij.xxiij.q.i.gd culpaꝫ.hodie autez hz ab eccl'ia cuius fidelis eſt.de iureiur.cle. romani.z hz'ẽt abſqz ꝓiudicio eoꝝ q ſibi non ſubſunt ſicut ẽ rex Frãcie. q ſi.ſint legi.q venerabilẽ.z ſil'es q quaſi remanẽt ſui iuris rõne ſupiozitatis tñ ſunt,ſub poteſtate pape. de hoc ad ꝓuile.cũ ꝓſone.ſed iuriſdictionis exercitiũ in oĩbus ẽ penes eos in ſuo ꝉritorio.Pau.ſz in eo qđ dicit ꝓſcribi poſſe q; qs nõ ſubſit tmpio:ꝺriũ tenet Cy.C.de ꝓſcrip. xxx.anno.cõperit.z Pe.de ancha.hic.qz ꝫ obedientiaz nõ ꝓſcribiꝫ.de ꝓſcrip.cũ nõ liceat.dic q dictuz Pau. q cedit ꝓſupponẽdo illud qđ ꝓſuppõit Pau.q iuriſdictio ſpatoꝛis pẽdeat a papa quo ꝓſuppoſito põt pape ꝓſcribere alquẽ ſubditũ impatoꝛis vt imediate ſubſit ſibi ita q; nõ impatoꝛi ſz ſpatoꝛ nõ põt alquẽ ſubditũ pape ꝓſcribere vt ſubſit ſibi ita q; nõ pape.q hoc qđ no.de poſtula.bone.ij.quomodo aũt intelligaꝫ iuriſditio impatoꝛis dependere a papa:z qũomõ nõ:dixi de elec.venerabilẽ.z de iud.nouit.Ad id qđ dz ꝫ obedientiã nõ ꝓſcribiꝫ: illud eſt verũ actiue ſz paſſiue bene ꝓſcribiꝫ.d.c. cũ non liceat.vbi de hoc. C Octauo q̃ro an quod hic dicit de pedagijs lecũ habeat in gabellis z datijs q̃ leuanꝫ in ciuitatibus lõbardie:Steph.q; ſic.qz idẽ iuris ò ipſis.ar. xiiij.q.iij.dutãt.z.c.plericz.de ꝓuile.quãto.z ex hoc dicit q; tota Italia eſt interdicta z clerici irregulares hoc nõ ſeruantes. C Nono q̃ro quã formã debent tenere dioceſani vt ſibi ꝙſtet de his exceſſibus: glo. vocata parte. dicit q; citata parte.Idẽ Lau.q; nõ ſingulariter.idẽ no. de pe.cle.i.ad fi.glo.idez z cũ glo.qz cãrum merita z̃.de in integ.reſti.tum ex lr̃is.in fi.nã z ſi ẽt notoziũ pars tñ vocanda eſt cũ multa dicantur notoꝛia q̃ non ſunt.de appel.ꝙſuluit.de hoc an in notorio ſemp ſit neceſſaria citatio.dic vt dixi de coha.cleri.veſtra. C Decio quero an poſſit dioceſanus de his ingrere nõ ꝙquerente illo q ſol nit:glo.eadez q; ſic.ꝓ hoc ioducit Lau.qz eps qui eſt ò fenſoꝛ reipublice in ſua dioceſi.de offi.ord.c.i. teneꝫ ꝓhibere hanc offenſam cõmiſſam aduerſus rẽpublicã q̃ conſiſtit in ſacris z ſacerdotibus.i.di.ius publicũ.In cõtrariũ iducit:quia fauoꝛi ſuo põt quis renunciare.de fo. cõpe.dilecti.ſoluit q; quatenus eſt offenſus eps z vlis eccleſia ꝓcedit primũ q; eps ex officio hoc põt:z maxime ſi conſtẽt ei exactoꝛes pſiſtere in notorio crimine.vt leg.z no.ij.q.i.in ſũma.z pluribus capitulis ibidẽ.de iureiur.ad noſtrã.ij.de ſen.excom.cũ non ab homine.z.c. eõtingit.i.Sz inquantũ tangit ius ꝓuatũ clerici vel eccleſie offenſe.ſecus vt no.in.d.c.ꝙtingit.ar.x.colla.de.c.cõradi.ſi clericus. Idez Pau.z Ben. C Undecimo q̃ro an dioceſani qui vt hic dz debent excõmunicatos de quibus hic facere a ſubditis publicari poſſint ſuper hoc regrere vicinos eps glo.vicinos.q; ſic.idẽ lau. C Duodecimo quero an in caſu ꝓxime queſtionis poſſint ordinarij animaduertere in epiſcopos vicinos ſi legitime requiſiti contra ius recuſant eos iuuare:Lau.dicit videri q; ſic.ar.xxiij.q.ij.in ſumma.z.c.dominus remittit ad no.de fo.cõpe.cle.vna.dic contra vt no. d.cle. vna.ſ.eorum dez.in glo.ſimile. C Decimotertio queto vt querit Mathe.de queſtione facti.pone ciuitas Tiburtina tenetur quolibet anno in certa quantitate romanis exſoluenda:nunquid ſi romani concedunt aliquibus tiburtinis q; nõ teneantur cũ alijs cõtribuere tenebiꝫ ciuitas ſolue re totũ.videꝫ q; ſic.C.de ẽcurio l.vacnatio.lib.x. naz ꝓ nilegium ꝙceſſum ſingulis nõ extenditur ad vniuerſitatẽ.ff.de re.diui.in tñ.Spe.e.n.ſ.nunc dicendũ.ò.quid ſi vniuerſitas hz ꝓtrariũ dicẽs q; vniuerſitas releuabitur ꝑ ꝑte illoꝝ.C.de pac.creditoꝛes.ſi ꝫ ius vel vti.pub.l.ff. ff.de leg.i.ſi fundum.ſ.ſi libertus.de ali.leg.l.iij.ꝓ prima parte facit.ff.de leg.i.ab oĩbus in ꝓn.vbi ſi teſtatoꝛ exemit vnũ ex heredib⁹ ab onere ceteri tenẽꝫ ad onus integrũ z ibi dicit Bar.q; ſi comitatẽſes tenentur ſolue re ſalariuz poteſtati z poſtea eximitur aliqua villa ceteri tenẽꝫ ad ſalariũ integrum.z de hoc in Specul.vbi.ſ.in addi.Jo.an.Et dic q; ſi iſte collecte deberentur ex cõtractu ſi creditoꝛ liberat aliquos ò vniuerſitate liberatio cedet icõmoduz vniuerſitatis.nõ.n.potuit illos liberare niſi in ſuuz ꝓiudiciuz. Et ad id qđ dz.ſ.q; id qđ ꝙceditur ſingulis nõ extendiꝫ ad vniuerſitatez.dic q; ꝓcedit qñ eſt tale qd cuius cõmoduz z incõmoduz nõ hz reſolui in ſingulos de vniuerſitate.ſecus qñ reſoluitur vt hic qz id qđ debebatur vniuerſitas colligebatur a ſingulis.ꝓ hoc qđ no.de teſti.cũ nuncius.ſi aũt collecte debenꝫ ab vniuerſitate alicui tanq̃ ſupiozi: tũc videtur q; iure ſuperioꝛitatis poſſit aliquos eximere ſicut papa eximit aliquos a ꝓcurationibus que debenꝫ legatis.e.tit.cũ inſtantia.vbi ò hoc.z hoc caſu exemptio ſingulorum non proderit vniuerſitati per predicta ſi multi eximerenꝫ ita q; graue ꝓiudiciũ generaretur vniuerſitati nõ tenerent tales exemptiones tanq̃ tendentes ad noxã.de deci.ſuggeſtum. de hoc etiam dixi de preſcrip,accedentes.

C De celebratione miſſaꝝ z alijs diuinis officijs. Rica.

Gaui. Diuide in duas vt glo.z ſz ſit vnicus caſus:tamẽ pp longitudinez ꝓſequoꝛ per partes. C No.q; licitum eſt turbari ſup delinquentes.nã deus turbatur z iraſcitur ò re.eccle.nõ alie.ſi qs.ſic z iuſtus iraſcitur peccatis palearum.i.maloꝝ qui ſunt ſine fructu.vi.q.i.cum aũt.Ideo dicit canon pecata odio habeo non homines.lxxxvi.di.odio. C Scõo no.ibi negligentia.q; in miniſtris eccleſiaſticis reprobatur negligentia: quod intelligit glo.de offi.archidia.ea que de negligentia craſſa.Hoſtiẽ.vo ibi dicit q; quelibet negligentia eſt ſufficiens ad remouendũ prelatuz ab ad miniſtratione.z de hoc de offi.cuſt.c.i.z hoc põt tolleraꝛi in his que ſpecifice cõmittantur ſibi qz talis negligentia in eo eſt mortale.z ſic loquitur prealle.c.i. de offi.cuſto. Item ſi loquitur de eo qui monitus non ſe corrigit:vnde ꝓp negligentiaz nunq̃ videtur prelatus remouendus niſi ſit valde perniciosa eccleſie z monitus non ſe corrigat. nam etiam ad inqſitionem nõ ꝓceditur contra prelatum niſi quãdo inualeſcit clamoꝛ qui ſine ſcãdalo tollerari nõ põt de accu.qualiter.ij.ver.verum. C Tertio no.q; miniſtri eccleſie tenẽtur ad horas canonicas.ex hoc arguit glo in ver.minis.ſecus de nõ beneficiatis.z de hoc.j.q.v. C Quarto no.q; miniſtri eccleſie debent eſſe modeſti.z dicit Lau.q; cũ modeſtia requiratur in omnib⁹ ſubditis regis pacifici.ſ.xp̃i.ſ.in prohemio grego.fortius in clericis.ar.iiij.di.demiqz in prin.z dicit Pau.q; modeſtia eſt per quam pudoꝛ honeſtatis puram z ſtabilez comparat auctoritatẽ ꝫm Tul.in prima rethoꝛica.qđ exponit paul. dicens q; per id quod dicit pudoꝛ tangitur cauſa z effectus modeſtie:nam pudoꝛ eſt timoꝛ turpitudinis vel fuga rei indecẽtis que ab interioꝛi ordinatione ꝓcedit cũ ratione appetitus. obtemperat q; ne per exterioꝛem ordinationem oſtenditur ſicut inordinata mens metu: vel voluntate cõmota apparet q; exterioꝛa.|vnde ꝙſuenit tpe ire corpus tremere: z oculi exaſperari.Eccle.xix. Amictus corporis riſus dentium z ingreſſus hominis nũciat de ipſo. C Quinto no.q; miniſtri eccleſie tenentur offerre deo fructum labioꝛum.ex hoc arguit glo. ſumptum q; ſatis eſt labijs ſeruire in diuinis horis.z de hoc.j.q.i.

C Sexto no.q; hoꝛe canonice debẽt dici cũ puritate. ex hoc arguiꝫ q; q eſt i mortali ſi dicit eas nihil agit ſicẽ ſunt

ꝙcubinarij

ꝛcubinarij fures z ſimiles. vnde in pſal. peccatori autem dixit deus quare tu enarras iuſtitias meas ꝛc̃. z ō hoc. j. q. iij. ex hoc etiaꝫ arguitur ꝙtra clericos q̃ potius ꝓ denario q̃ ꝓ deo accedunt ad officiuꝫ: z de his an cōmittāt ſy moniaꝫ: dicit Mat. q̃ nō veraꝫ ſed mētaleꝫ ſic. q̃ ſola penitentia excipiat. vt de ſymo. c. fi. ff. de ver. ſig. olim. i. q. ij. ſacerdos. ¶ Septimo not. q̃ colloqa inhoneſta debeat vitare maxime in diuinis officijs. z ꝙtra tales dicit Hylarius ſup pſal. ibi media nocte ꝛc̃. cū maxime corporis vicijs opportunitas datur tunc potiſſime eadē vicia legis recordatiōe franguntꝫ. ideo dicit canon q̃ tpe oratiōis debemus toto corde immigilare z ſoli deo pectus pandere. de ꝙſe. di. i. quādo ꝓ hoc dicit Mat. q̃ ante ſecretā ſacerdos ꝓparat aſſiſtentiū mētes dicēdo. Surſuꝫ corda. d. c. qñ. dicit ēt q̃ clerici debent ad officiuꝫ ire in habitu honeſto de vi. z bone. cle. clerici. z. c. fi. z cū deuotione ibi ſtare z deo plus corde q̃ voce cātare. xciij. di. c. i. z. iij. ¶ Octauo no. q̃ clerici debent conuenire ad chorū nō tarde. debent. n. in eccleſia eſſe a principio officij vſqꝫ ad finē. xcij. di. c. fi. de hoc. e. ti. c. i. z hic in gl. etiā que dicit q̃ etiaꝫ laici nō debent de miſſa recedere ante benedictionē. Et dicit laud. q̃ pari rōne nō debent clerici recedere de alijs horis antequam dicatur benedicamus dño. qz nihil dicitur actū ꝛc̃. C. de his qui. vt indig. l. pe. z ſic ante exeuntes carebunt quottidianis de cle. nō reſi. c. vno libz. vi. ꝓ hoc q̃ dico. j. q. xij. ex hoc infert laud. q̃ ſtatutū qō diſponit q̃ ille qui eſt in vna vel duabus horis reputaꝫ reſidens ꝓ totum diez eſt rōnabile iudicandū z ſic oz extirpari. lxviij. di. cor. xp̃i. nam officiū dei terminatur in cōpletorio. e. tit. c. i. ex hoc etiam arguit Gen. ꝫ ſcholares tarde ad ſcholas veniētes vel ante finē exeuntes q̃ deberent non pfunctorie ſed diligenti ſtudio ſuas lectiones audire z eaꝝ recordari in aut. de queſt. ſ. pe. col. vi. z ibi gl. ¶ Nono no. q̃ clerici nō debēt canes venaticos ſecū ducere ad eccleſiam. imo vt dicit glo. quos etiā extra eccleſiaꝫ nō debēt tenere. Et dicit laud. q̃ vſus z occaſio quā iſti canes ſdant diſſolutioni facit eos hic reprobari ex quo infert q̃ brachetos cauſa recreationis vel maſtinos cā cuſtodie tenere poſſunt. ar. lxxxvi. di. odio. ſ. ō ſta. mona. cle. ne in agro ſ. porro. vbi idez no. ¶ Decimo no. q̃ clerici debent deuote ſtare in officio. verſus. Non vxor ſed votū: nō muſica cordula ſed cor. Non clamor ſed amor pulſat in aure dei. Et dicit canon q̃ in his nihil facilius hoibus ſi pfunctorie res agatur: ſed nihil miſerabilius apud deum. xl. di. ante oia. ¶ Undecimo no. q̃ precipue in vigilijs feſtoꝝ debent clerici ſtare in officio de nocte. de hoc i gloſ. in qbus quā no. in fi. z dicit Paul. q̃ vigilie ſunt vigilando z nō dormiēdo attente venerande. z quedaꝫ ꝓ ieiunij obſeruātiaꝫ de obſer. ieiu. per totuꝫ z in talibus precipue ab omni ope illicito eſt abſtinendū de fe. c. i. ō ſta. mo. cū ad monaſteriuꝫ. ſ. in refectorio. ¶ ¶ Duodecimo not. ibi in eccleſijs q̃ in eccleſia eſt orandū. de puri. poſt. par. c. vno de imu. eccle. decet li. vi. dicit tamē Paul. q̃ vbiqꝫ pōt orari vt dicit Bernardus i libro meditationū: z verſus orientem oz orari ꝫ verſus oēm partez fieri poſſit qz deus eſt vbiqꝫ: de hoc. xi. di. eccleſia. z Mathe. vi. dī: cū oraueris intra cubiculū tuuꝫ z clauſo oſtio tuo ora patrez tuum. z ꝑm Caſſianū: in abſcondito intra cubiculuꝫ oramus cū a cogitationū z ſollicitudinū corde remoto ſecreto ac familiariter preces noſtras ſoli dei referamus: de hoc. xli. di. per ſymoniam. ¶ Decimotertio not. q̃ indecentibus veſtibus debet in eccleſijs deſeruiri per clericos. ex hoc arguit Genꝫ. q̃ de veſte etiam pulchra cuius domini vel domine temporalis non eſt facienda cauſula: vnde nec veſtimenta ſeu palia eccleſiaſtica ſunt laicis ad pompam acccomodanda. vt no. de cōſe. di. i. ad nuptiarum: contrarium tamē ſeruatur. ¶ Op. in eo. q̃ redarguit clericos tarde ad chorꝫ veniētes: vī enim ex hoc q̃ dormientes peccant z ſic ob. vi. di. teſtamētuꝫ. de bap. maiores in fi. Sol. Paul. q̃ ipſum dormire vel ſurgere non eſt peccatū: ſed negligentia z tarditas. ad idem. xliij. q. ij. q oblationes. z. xvi. q. i. decime. ¶ Secundo op. qr lra ibi aut eos intereſſe. vī innuere q̃ ſufficiat clericis intereſſe diuinis. ēt ſi nō dicant z ſic ob. qō. ſ. dicitur ibi tranſcurrēdo z ſincopando. So. Pau. refert qō no. Inno. z hoſti. eo. ti. c. i. vbi dicūt q̃ infirmus ab vtroqꝫ excuſatur ſi directe vel occaſionaliter ſibi poſſet obeſſe. ar. ō obſer. ieiu. cōſiliū. in fi. dicit Mathe. q̃ quilibet clericus beneficiatus z in ordine ꝙſtitutus teneꝫ dicere officium ſ. eo. ti. c. i. xvi. di. clericus. z. c. fi. z ꝓ ſe. Sz ſi nō pōt per ſe vt qr infirmus vel fatigatus vel alia iuſta cā ſufficit audire: imo ēt ab audiendo excuſatur infirmus ſi eſt talis infirmitas q̃ hoc ſibi obeſſet. ſecus ſi eſſet vetus quartana vel alia debilis infirmitas: qua nō obſtante ſua negocia ꝓcurat. ff. de. re iudi. q̃ſitū. de hoc. e. ti. c. i. dicit etiam Mathe. q̃ poſt cōualeſcentiā non tenetur redicere. ſed dz ſibi imponi penitentia de omiſſione eo. ti. c. i. Sz frater Aluarus dicit q̃ nō iponetur ſibi penitētia qr ſi non tenebatur dicere nō peccauit non dicendo. ſecus ſi alꝫ ſine cā omiſiſſet. regula nemo pōt ad ipoſsibile. lib. vi. z habeneo. eo. ti. c. i. q. viij. ¶ Tertio op. in eo q̃ prouidet q̃ i vaſis z veſtimentis indecētibus nō deſeruiatur in eccleſia. nā de hoc erat ꝓuiſum de cuſto. eucha. c. ij. So. vt in glo. nō ex imūdicia. z idē Pau. ¶ Quero in eo qō dixi ſ. in. v. notabili: q̃ ſatis eſt fuire labijs in diuinis an hoc ſit vex: glo. ſumptū remittit ad no. co. ti. dolentes. z ibi dicitur q̃ nō peccat moraliter maxime ſi cogitat de aliquo bono ſpūali. dic vt ibi dixi. q. vij. Lau. autē arguit q̃ nullo modo peccent ꝑm quoſdā q̃ dant ſimile de illo qui vouit ire ad ſanctū Jacobū z poſuit ſe in itinere alio cōplendi votū: qr non eſt neceſſe q̃ ſemp habeat in animo ſanctum Jacobum: ſed ſufficit q̃ ab initio hoc intendat Et ꝓpter hoc aliqui quo ad horas negant recitare horas ſicut hiſpani. In contrariū inducunt: quia hic dicit q̃ cum anime deuotione ꝛc̃. Itē plus corde q̃ ore pſallēdum eſt. xcij. di. c. i. z. ij. z ſcriptū eſt. Jere. xlviij. Maledictus homo q̃ facit opus dñi deſidioſe. So. Lau. q̃ ſi loquimur de illo qui imiſcet ſincopas z reſcindit horas vt qr dimittit vnū pſalmum vel verſum vel aliquam partem modicam vel magnam: aut dicit horas cum alijs in choro z ꝓp hoc nō reiterabit chorus ꝓpter ſcandalum: ſz ipſe ſolus ſub ſilentio: vel ad partē iuxta ſequentē diſtinctionē. ar. de preſcrip. nihil. aut ſolus dicebat z aut erat ſic infirmus q̃ non poterat cōmode dicere z nō tenetur reiterare quod dixi. ſ. in. ij. ℞io. aut nō eſt infirmus z aut omiſit ex malitia aut ex accurata negligentia z tenetur reiterare z nihilominus de peccato omiſſionis punietur iuxta no. ſ. e. cle. in. ij. contrario. z ſic intelligitur illud: maledictus homo. alle. ſ. e. q. z de hoc. j. v. ne igitur. q. vi. aut omiſit preter propoſitum z non peccat moraliter. ſed venialiter. vt no. e. ti. c. i. ꝓ hoc. xxv. di. ſ. alꝫ qō dicit Lau. veruꝫ ſi non fiat magna interruptio. Refert etiam alios aliter diſtinguere. qr aut incipit ceſſare in bono temporali. i. ꝓpter bonum temporale z tenetur redicere. aut ꝓ bonis eccleſie z non tenetur. hec tamē verba huius vltime diſtinctionis ꝓfertur Lau. ita breuiter q̃ poſſunt habere z alium ſenſum. Refert deinde theologos dicere. q̃ aut dat operam ſue cogitationi ſicut ſi ponit ſe inter fabulas z tenetur. aut non dat operam ſed rapitur preter voluntatem ad aliud cogitandum. z non tenetur ar. de homi. dilectus. ō iureiur. c. fi. vel dicit Lau. q̃ ꝫ ſit in p̃cepto q̃ qſqꝫ dicat horas q̃ tñ dicat ō nocte vī ō die vel q̃ ex deuotiōe. aut ex intentiōe nō eſt in precepto ſed hoc eſt gratia dei. put ipſam dare voluerit. i homine tñ eſt q̃ gratia habeatur. vnde Hugo de ſancto victore. hō nō bēt gratiā nō qr deus eā rēnuit. ſed qr homo eam recipere recuſat. de hoc. e. ti. dolentes. Et dicit Lau. q̃ ꝓp hoc bonū eſt q̃ ſaltē i generali cōfeſſiōe que quottidie fit in miſſa z in aliqb⁹ horis exp̃matur peccatū ob miſſiōis dicit etiam Lau. poſſe diſtingui inter idiotas qui minus

peccant z inter litteratos q magis peccant.ar.xl.di.homo. De his dic vt dixi in.d.c.dolẽtes. Ex p̃dictis ꝑ patte cõcordat Dau.q ex his infert q in oratione plura requirunt z prosequitur de oz̃one id qõ no.glo.ô reliq.cle. si dñm.ideo hic omitto. Scõo q̃ro an peccet clericꝰ qui interest officijs z nõ intelligit ea que dicuntur Go. Dathe.referendo id qõ no. Inno.eo.ti. dolentes.vbi dixi in.iij.z.viij.q.vbi dicitur q in clerico nõ excusatur ignorantia cũ teneaꝫ scire.xxxix.di.petrus.de eta.z qualita.eam.z.c.cũ sit. Tertio q̃ro circa id qõ dixi.s.i.vi. notabili.q cũ puritate debent horę canonice dici quid ô illo qui est in mortali:dicit Lau.q melius facit si dicat ad hoc vt deus citius illuminet mentẽ suã ar. de peni.z remiſſi.quod qdaȝ.z ne reportet cõmodũ de malicia qõ faceret si ex hoc releuareꝫ:dicit tamen q debet dicere in modũ ꝓnati suffragij ad instar laici sine dñs vobiscum sicut dicitur de excõicato.sicut no.de cleri.excõ.c.ij.z de elec.cum vintonien. De eo vero q est excõicatus minori.dicit Lau.q potest dicere cuȝ alijs.de hoc in Spe.ti. ij.tractatu dispensationũ.§.iuxta.ver.quid si excõicatus. Et p̃o declaratione p̃dictoꝝ querit Lau. de pluribus alijs de quibus.ꝯ.in pluribꝰ sequentibꝰ questionibus.

Quarto q̃ro circa dicta in ꝓxima.q.quid sint horę canonice z quot z quare sunt instituteGo.vt in glo. septeȝ z de hoc dixi eo.ti.c.i.z dicit Laud.q iste horę sunt sacrificium sine hostia laudis quã quis de fructu labioꝝ deo offert pure z deuote vt hic.vel sunt certa pensio diuini cultus debita ab his qui in sorte domini sunt electi ꝑ qua in sustentationem recipiunt patrimoniuȝ crucifixi. de p̃ ben.cum scõm.eo.ti.c.i. Et dicunt ab oꝛo oras. p̃o hoc de elec. vbi piculuȝ.in.fi.li.vi.q oꝛãdo z gtẽplãdo dicuntur.z q̃ certis horis dici habent dici.dicũtur autẽ canonice quasi regulare a canon qõ est regula sunt eniȝ regulariter dicende.xij.di.c.pe.z vlt.dicunt diuine q deo impendunt.dicuntur ẽt vigilie q cũ summa vigilia z intentione debẽt dici.xci.di.c.i.z ꝑ totaȝ dstinctionẽ. vnde Ꝺ desides dz. Qui psalmos resecat z vba recisa ministrat. Nil melius esset q̃ si sua vba teneret ar.eo.ti. dolentes. Quinto q̃ro quis tenetur ad horas canonicas: dicit Laud.q qlibet ꝓmotus ad sacros. Itẽ quilibet etiã nõ in sacris dũ tamen clericus sit beneficiatꝰ ẽt si beneficiũ sit de patrimonio suo z hoc si patrimoniũ factuȝ est beneficiuȝ.alȝ nõ.sic intelligitur qõ nõ.xcij.di.c.fi.z iputet sibi si beneficiuȝ nõ sit cõpetẽs:q̃ nihilominꝰ tenebitur ad horas exquo fecit se ad hoc intitulari.vt no.xci.di.clericus victũ.z sic equiparãtur habẽtes sacros ordies his qui nõ habẽt:ȝ sunt beneficiati z hoc quo ad officiũ dicẽduȝ vt p̃dixi:alibi nõ:sic de postu.c.i.z fi. Differũt tñ isti ꝑm Laud.ẽt quo ad horas q̃ illi qui tenentur rõne ordinũ nõ pñt eas ꝑ alios dicere ifirmitate cessãte:ȝ hi q tenentur rõne bñficij.sic ar.de ap.ꝓuenit qõ nõ placet.z.c. ꝓuenit.h nõ ꝓbat ȝ soluȝ q isto bñficiato absente ꝑ aliũ deseruitur ecclesie. Ȝ ꝑ hoc nõ excusatur beneficiatus quin teneaꝫ horas dicere.z idẽ dico.ꝯ. de magiſ.cle.i.in ꝓn.q.vij.dicit laud.q constitutꝰ in sacris excusaꝫ ꝑ solaȝ infirmitateȝ corꝛis.xci.di.§.i.z.c.i.z se.z hoc q̃ ꝓsona eius est obligata.ȝ beneficiati excusantꝫ mltis de causis ꝓmo pp cõsuetudinẽ vt no.glo.de ẽsti.cuȝ omnes. Itẽ ꝓpter appellationeȝ vel similẽ arduã causaȝ.de appel.ꝑ uenit.ij.vl pp studiuȝ vel aliã causaȝ rõnabilẽ.ô elec. cũ ex co.lib.vi.de cleri.non resi.relatũ.dic vt proxime dixi q licet istis casibus excuseꝫ bñficiatus a residẽtia. tñ tenetur horas dicere: Deinde refert Ian. Inno:dicere q̃ simplex clericus etiam debet dicere z audiꝛ diuina.xcij. di.per totum.sed Hosti.restringit hoc ad beneficiatos. De laicis autem vel monialibus dicit laud.q si dicunt horas non debent dicere dominus vobiscum.nec solemniter dicere euangeliũ seu ministrare.vt no.Hosti.eo.ti. in.c.i.z dicit ibi dixi.s.in.ij.ↄrario. Sexto q̃ro quot sunt horę canonice:glo.septẽ.soluit q septẽ.z danꝫ vsus quos ponit laud.quos dixi in.d.c. Septimo quero qd debeat dici ꝑ horis:dicit laud.q si est ꝯsuetudo ꝓbabil vel certa ꝯstitutio seruabuntur.xij.di.nouit.z.c.seq.nam directe hoc vel illud nõ est sub precepto cũ diuersi diuersa dicant.de ẽse.di.v.in die. Sequẽdus tñ est mos romanus in sacramentis.de temp.oꝛdi.c.i.z.ij.nõ in officijs vt hic.dicit tñ laud.q modus dicendi horas quo ad seculares sumẽdus est vel ab ecclesia romana:vt i.c.in die.vel metropolitana.xij.di.c.vlti.dicit ẽt laud. q ꝓpter hoc nõ reprobatur illevsus quo aliqui ꝯtenti sunt de tribus psalmis ꝙ romana ecclesia vel sua metropolitana hoc nõ seruet.xij.di.de his. In regularibus vero dicit laud.attendendũ ordinationẽ sue regule z suoꝝ statutoꝝ.xij.di. placuit.ibi neqz monasterioꝝ:z de hoc.ꝯ.cle.ꝓxi. Octauo quero an suffragia sanctoꝝ matutine beate Marie:z vigilie mortuoꝝ vel similia sunt ô necessitate dicendi horas adeo q ꝓtermittentes sine causa debẽt stipendio priuari z excõicari.iuxta.c.xci.di.clericus victũ in fi.vel deponi a clero si castigatus per satisfactionẽ nõ meruit veniaȝ.ea.di.c.fi.vel ab officio remoueri ea.di.c.i.ꝑm arbitrium prelati teneatur suscipere disciplinaȝ ea.di.clerici. Laud.arguit q sic ꝑ dicta iura:q̃ qcunqz nõ ꝯformat se moribus alioꝝ in talibus vel similibus desidiosus aut intemperatus est.ar.xli.di.c.i.ꝯ.cle.ꝓxi. negligentez autẽ agens officiuȝ punitur vt dimittens.xci.di.clericus qlibet. In cõtrarium.nam sole horę canonice sunt in precepto per iura.§.alleg. sufficit ergo illas dicere quãtum ad necessitatem. Et ꝙ aliqui velint plus gratis impendere hoc nõ ɔz alijs nocere:ar.vi.q.ij.c.i. Sol.credit Laud.q ex quo vno z eodem mõ oẽs ecclesie seruitores consueuerunt promissa z p̃o horis talia dicere q qlibet ô ipsis ad hoc tenetur.ar.de censi.ex parte. secus si aliqui tñ dicerent ẽt plures:sed nõ alij qõ intelligit in residentibus z officiantibus ecclesiam:secus dicit in illis qui causa studij vel alia rationabili habent extrauagari.ar.ꝯ.cle.ꝓxi. Nono quero an missa sit de integritate horaꝝ:credit laud.q nõ.cũ etiam in epis z supioribus sit de sola deceꝯtia.de ꝓcur.qm̃ li.vi. Decimo q̃ro an obmittenti vel negligenti dicere horas possit imponi competens satisfactio absqz eo q teneatur dicere:videtur q non cũ hoc sit pensum.i.census seu debitum retentum a deo in psonas ecclesiasticas de suo patrimonio specialiter viuentes: qz sicut seruus ad tributum sic clericus ad diuinũ officium obligatur eo.ti.c.i.xlv.dist.omnis.sicut eniȝ obsequiales opere serui manumissi non sunt remissibiles: sic nec superioritatis iura prescriptibilia z ꝑ specialiter illa que superior in honorem status z persone sue sibi retinuit.liij. di.frequens de prescrip.cum non liceat.z maxime pst in seriorem Go.laud.q si confessori magis videtur expediens q agat aliam penitentiam q̃ q reiteret horas forte propter magnam multitudinem ad quã tenetur.ar.ff. de verbo.signi.nepos proculo de reg.iur.impossibilium: vel qz forte indeuote dicit tunc poterit in aliam penitentiam conuertere ꝓpter peccatuȝ omissionis.ar.lxxxij.di. presbyterum in fi. Undecimo quero in quo loco sunt dicende:dic q in ecclesijs .ꝯ.ver.seq.ibi collegiatis ecclesijs.tamen illi qui non resident dicunt vbi possunt. ꝑ hoc quod dixi.s.in.xij.notabili. Duodecimo quero i eo q permittit ex causa rationabili clericum exire chorum ante finitum officium que sit causa rationabilis: Go.vt in glo.esset.z dic vt dixi.s.in.viij.notabili.z in hoc no.Dathe.litteram ibi exeundo frequenter.quasi aliquando liceat ex cã. Decimotertio quero i eo quod dicit q per insolentias clericoꝝ causantur violationes ecclesiarum z cimiteriorum cuius expensis fit reconciliatio: dicit Laud.q illius qui damnuȝ dedit.argu.de iniur.cap. fi. Decimoquarto quero si non constat quis dedit causam vel si constat:sed non est soluendo:dicit Lau.q si est statutum vel ꝯsuetudo super hoc quis debeat emẽdare illi stabitur.arg.ix.q.iij.conquestus de offi. ordina.

dilectus.

dilectus. z his ceſſantibus contribuent parrochiani cuz rectore q̃ ad talia iura prochialia tenẽtur que incũbunt eccleſie de eccle. edi. c. i. lz videret hoc inſolidũ incũbere rectori. x. q. i. regenda. x viij. q. ij. nõ ſemel. z. c. viſitãdi. vbi dz q̃ eps viſitabit quotiẽs neceſſitas incũbit: z p ꝫñs p̃curabit. de cenſi. cuz venerabilis. Lau. tñ non credit hoc cõprehendi inter alia iura epalia ad que inſoliduz teneť preſbyter cuz iſte ſit caſus fortuitus: nec cõputetur inter alia de quibus de offi. ordi. ꝫquerente. ſi aũt iſti non ſunt ſoluẽdo teneť eps hoc facere gratis. ar. i. q. i. placuit. x. q. iij. cauendũ. aũt. de mã. prin. §. id tñ colť. iij. de hoc de exceſ. prela. cle. frequens. §. in exigendo. ¶ Op. ad hoc de eo q̃ no. de conſe. eccl. vel alta. ꝓpoſuiſti. Io. vt ibi dixi i vi. q. tenuit. n. Hin. q̃ in reconciliatione eps nõ procurabitur: q̃ no reputur iure expreſſum. Sed hec opi. nõ recipitur p eps. z ꝺrium no. Inno. de cenſi. romana lib. vi. i verbo viſitatis. vbi dicit q̃ pro quocũq; cõi negocio vadat eps ctã ſi cã conſignãdi pueros dicit viſitare. ar. x. q. iij. relatũ. i. q. iij. placuit de ſymo. cuz ſit. z de hoc ibi no. ¶ Quintodecimo q̃ro ſi eps diſtat a tali eccleſia p tres dietas vel plus an ſibi fient expenſe eundo ſtando z redeundo: vz q̃ ſic ad inſtar teſtium. de reſcrip. ſtatutum i fi. lib. vi. In ꝛtrarium: nam p vno actu puta p ꝫſecratione eccleſiarum vel ſimilibus debeť niſi vna p̃curatio quotcũq; ſint dicte de ſymo. cũ ſit romana. x. q. iij. decernim⁹ cp̃m placuit. pro hoc de cenſi. fclicis lib. vi. naz ideo ſunt aſſignati redditus epatus vt ex illis ſe ſuſtentet ambulando p dioceſiz z ſupportando onera epatus de vi. z ho. cleri. cũ ab omni. z hoc credit Lau. verius. z hoc etiã tenuit Inno. de cenſi. romana in ver. viſitatis lib. vi. z dicit Lau. q̃ nõ peccat eps exigendo p̃curationẽ dum recõciliat ſicut exigit dum ꝫſecrat eccleſias vel altaria maxime ſi hoc ſit ibi conſuetum de ſymo. cum ſit romana. z. c. ad apoſtolicam de hoc. d. cle. frequens. §. in exigendo. z. ſ. q. proxi. z dic vt ibi.

Ver. Neigitur. Mo. q̃ cauendum eſt ne tranſgreſſiones inualeſcant. z exponit Gen. in p valde. ſimile. ff. de libe. z poſth. gallus. §. ille caſus indifficilis. z. ff. ad ſille. l. ſi quis in gra ui. ¶ Scõo no. q̃ in iuriſdictione minoꝝ prelatoꝝ nõ ſe intromittunt dioceſani niſi in caſu negligentie. de hoc in glo. argne. q̃ dicit Pau. verũ quãdo ad inferiorem tñ ſpectat de iure cõi priuilegio vel ꝫſuetudine. ó offi. arch. dilecto de offi. ordi. irrefragabili. §. i. z. c. cũ ab eccleſiaꝝ. vbi de hoc aũt. de defen. ciui. §. itez in fi. ſecus ſi eſt actuſ qui ad plures ſimul pertinet: q̃ tunc eſt locus preuentioni. de appel. vt debitus: ar. de offi. archipreſ. c. iij. z ſi dubitatur quis preuenerit deferetur maiori. de preben. ſi a ſede. lib. vi. z hoc niſi minor iuriſditionem habeat a maiori: quia tunc poteſt prohiberi a maiori. ff. de iudi. iudiciũ. de hoc per Inn. in. d. c. dilecto. ¶ Tertio no. ibi ad quos pertinet. quandoq; correctio ſpectat ad eum qui non eſt ordinarius de hoc. ĩ. q. i. ¶ Quarto no. ibi horis debitis q̃ officium dici debet horis debitis. z de hoc in glo. dicebat. z dicit Paul. q̃ debite dicitur quando hora officij reſpondet hore diei non reciproce ſed gradatim: vt not. Hoſtien. e. ti. c. i. z hoc procedit etiam ſi non credatur populus venire ad eccleſiam. pro hoc iſta littera que generaliter loquitur z ó ſen. exco. alma. lib. vi. ¶ Quinto no. ibi. pſallatur q̃ in officio ꝺz pſalli. z dicit Pau. q̃ ꝺz pſalli a clericis aſtãtibuſ in ipſis eccleſijs niſi iuſta cauſa excuſent vt ſi prelatus mittit camerarium pro adminiſtratione tpalium: vel alꝫ p factis eccleſie. de cle. non reſi. ex parte. ij. z. c. ad audientiã. z tunc talis itinerãdo vel in domo dicet officiũ prout melius poterit. de hoc. ĩ. in. iiij. q. ¶ Sexto no. q̃ clerici debent dicere nocturnũ officiũ z diurnũ. z dicit pau. q̃ nocturnũ eſt matutinũ ꝑma z completoriuz: alie vo quatuor hore ſunt diurnũ: ó hoc. e. ti. c. i. ¶ Septimo no. q̃ nõ oẽs prelati poſſunt ꝑmulgare cenſuraz eccleſiaſticã. de hoc in gl. excludit. ¶ Octauo not. q̃ prelati hoc caſu cohercẽt ꝺdictores per cenſuram eccleſiaſticã z alijs remedijs vt in lra. z dicit Lau. alijs remedijs vt per inuocationẽ brachij ſecularis. de offi. or. c. i. vnde etiam. vt dicit Mathe. ſi iudex mãdat aliquid ſpectãs ad officiũ ſuũ z cõtemnit ad eũ ſpectat punire ꝓtenentez. de hoc in Spe. de iuriſ. om. iudi. in fi. ¶ Nono no. q̃ ꝑlati debent eſſe ſolliciti in his que ſpectant ad cultum diuinũ. vij. q. i. ga frater. de conſti. ex pte. ¶ Decimo no. q̃ ꝑlati debẽt ſcire canones: Et dicit Pau. q̃ ẽt ſacerdotes debẽt ſcire canones penitẽtiales z alia ſine q̃bus officiũ ſacerdotale exeq nõ poſſunt. xxx viij. di. nullus. z. c. oẽs. facit. xx. diſt. ſi certa. q̃ allegat glo. pe. ¶ Quero in eo quod dixi in. iij. notabili q̃ quandoq; correctio ſpectat ad eum qui non eſt ordinarius de exemplis. Io. Lau. exemplificat in prelato eccleſie collegiate vel cõuentualis: quia ad ipſum primo loco ſpectat diſponere circa iſta minora z ordinare de pulſandis cãpanis z puniendis clericis circa diuinum officium negligentibus z ſimilibus ipſius collegij ſtatum z obſeruantias ſi ſunt regulares tangentibus. de offi. ordi. quato. dicit etiam q̃ iſti poſt q̃ canonice ſunt confirmati habent poteſtatem exercendi cenſuram in illos de collegio de offi ordi. cum ab eccliarum. vbi p Inno. z de ſymo. ſicut. Item ꝺz Gof. z Hoſt. tales poſſunt abſolueť illos de collegio q̃ ſunt excõicati p iniectione manũ i ſocios de vi. z ho. cle. qm̃. lz glo. intelligat ibi ó regularibus tm̃ ꝑm Lau. dic q̃ ꝑmũ cõius ibi tamẽ tm̃ loquit de epo vt ibi dixi. nec tutũ eſt extendere ad alios. dicit ẽt Lau. q̃ tales ꝑlati diſpenſare poſſunt cũ illis de collegio ſup beneficijs quo ad quid. de ſymo. ex inſinuatione. q̃ tamen dic vt ibi z de hoc in ſeq. q. ¶ Secõo q̃ro an tales prelati poſſint dare lniam ſuper reſidentia vt ſi illi ó collegio volunt ſe abſentare cã ſtudij vel pegrinari vel ex alia cauſa rõnabili. ſo. lau. referẽdo q̃ ó no. Copo. de cõſti. cuz oẽs. vbi dicit q̃ cũ a iqd eſt ſtatuendũ de reſidẽtia ꝺz requiri eps cũ ex hoc tangit totus ſtatus eccleſie ideo merito ad ep̃m hoc ſpectat ſine cuius licẽtia clericus pegrinari nõ pot. de conſe. di. v. nõ oportet. nam eps punit clericuz ſi eccleſiam nõ frequentat vel offm̃ ſuũ negligit. l. di. cõtumaces. z hec ſunt ratio quare nõ tenuit ſtatutũ in. c. cũ oẽs. In ꝺrium eſt ó cleri. nõ reſi. cũ dilectus. vbi canonici fecerũt ſtatutũ ó reſidentia. Item conſuetudo eſt in contrarium maxime in religioſis: quia prelatus cuz conuentu dat tales licentias de non reſidendo z talis conſuetudo eſt approbata. ne cleri. vel mo. vt periculoſa. lib. vi. z hoc tenent lau. z Gen. z dicit Lau. q̃ licet talis prelat⁹ non poſſit facere ſtatutum de reſidentia ſuper vniuerſos. pro hoc dicto. c. cum omnes. poteſt tamen aliquos licentiare ex cauſa rationabili: dum eccleſia ex hoc non nimium deſtituatur miniſtris. alleg. contra de cleri. non reſi. c. penul. z pro hoc q̃ no. Inno. z Hoſt. de cleri. non reſi. relatum. z ibi dixi in. ij. q. Ad contraria reſpondet Laud. q̃. c. non oportet. z. c. contumaces. loquuntur in clericis imediate ad epiſcopum ſpectantibus. ¶ Tertio quero in eo q̃ dicit q̃ in caſu negligentie ſupplent ordinarij: quam poteſtatem habent an delegatam an ordinariam: dic q̃ habent ordinariam: z hoc vult littera in verbo ordinarij. in eo q̃ dat ordinarijs poteſtatem ſolum ſuper eccleſijs z perſonis ſibi ſubiectis. pro hoc in glo. in verbo ſuperiores. que reddit rationem: quare hic nõ conceditur ordinarijs. delegata. ſicut. ſ. fit de ſta. mona. cle. ij. Et idem Pau. qui etiam dicit q̃ hic non habet locum diſtinctio que ibi fit an monaſteria ſubſint ſoli pape: an alteri. ¶ Quarto quero circa id q̃ dixi i. v. notabili. an clericus eccleſie collegiate q̃ itinerat dicendo officium non in eccleſia excuſatur: dicit Pau. q̃ ſic. q̃ ſicut ſuũ miniſterium prodeſt preſentibus: ita miſterium ꝑſentiũ ꝺz ſpũaliter ſibi prodeſſe cum ſint omnes vnuz corpus. de cõſti. cũ oẽs. ó his que fi. a prela. nouit. z ſpiritualia' cũ tpalibus melius ſubſiſtũt z ecõuerſo. z ideo

vtriusq3 solicitudo est necessaria.xxxix.di.petrus.i.q.iij. siqs obiecerit.de offi.ordi iter cetera.z possunt etiã tales z alij plati occupati circa multa oẽs horas simul dicere sicut faciunt cardinales.z melius est eis ꝑuenire q̃ p̃ ueniri maxie qr prima pars diei ẽ aptior z deuotior ad orandũ q̃ supma.ar.ff.de v̄.sig.l.ij.z de hoc.e.ti.c.i.de infirmis ãt dicit Pau.id qõ dixi.3.e.cle.i. rñso.in.ij. Scio. ¶ Quinto q̃ro in eo qõ lra dicit q̃ in alijs ecclesijs non collegiatis vel ꝙuentualibus dz cõuenienter z deuote celebrari:quo hoc intelligitur dicit Laud.q̃ poterit officiũ dici submissa voce exquo psallẽdo dz in alijs dici vt statim.s.dr̃ in lra.ar.a contrario. xxv.di. qualis. dicit tñ Lau.q̃ expedit q̃ psallẽdo itra ecclĩam dicat clericus officiũ iuxta psalmũ: Benedicite dñm.maxie i magnis festiuitatib⁹.ar.vij.q.i.si qs in clero.de ꝙse.di.i.si qs extra prochias.qõ vltimũ ꝓcedit in eo q̃ hz bñficiũ i ecclesia collegiata:alis in nõ ꝙuentualib⁹ vbi est solus sacerdos z clericus.de fi.p̃sby.ꝓposuit.de vi.z ho.cle.vt qsq3. hoc nõ põt obseruari z sufficit q̃ sacerdos z clericus dicant offm̃ vel simul vel separatim sine cãtu vt hic:tñ bonũ est q̃ in ecclesia dicant p hãc lram. ¶ Sexto q̃ro qr dicit p censurã ecclĩasticã debent coherceri ꝺdictores an negligens vel nõ deuote dicẽs officiũ peccẽt mortaliter? Go. Pau.ar.q̃ sic cuz talis possit excõicari vt hic. excõicatio ãũt ñ ferr̃ nisi ꝓ mortali.xi.q.iij.nemo. Itẽ qr hocvẽit sb̃ p̃cepto vt hic.z.xcij.z.di.c.i.z.ij. Vere.xliij. Maledictus hõ q̃ facit opus dñi malitiose: pro hoc qõ dixi.s.in ꝓri.rñso in.i.q. Cõcludit Pau.q̃ si hoc fit ex accurata z maliciosa negligẽtia mortale est.secus si ex leuissima vt ex nimio somno vel nimia ꝙtẽplatione seu meditatione vel nimia fatigatiõe.quo casu ẽt posset exire ecclesiam.vt dixi.s.proxi.respõso.in.i.ꝙrario.z.i.q. ¶ Septimo q̃ro in eo q̃ hic dr̃ q̃ ordinarij. debẽt ꝓmulgare censurã si ad illos hoc ptinet exercere quasi possit eẽ casus q̃ ad eos nõ spectabit qũo hoc eẽ possit? Go. Lau. q̃ possibile est q̃ hoc spectat ad aliũ iferiorẽ platũ ex p̃scriptiõe vel ꝙsuetudine p quã derogatuz est iuri cõi.ij. q.i.nomen.de hoc de offi.or.cũ ab ecclesiarũ. Et qs possit hr̃e spũalẽ iurisdictionẽ.no. Host.in sũ.de sen.excõ.§.qs possit.z de hoc in se.q. ¶ Octauo q̃ro circa id qõ dixi in proxima.q.pone q̃ eps solus dz exercere censuraz in sua dioceſi exceptis platis religiosis q̃ hanc exercẽt in suos mõachos.si in dioceſi fuit facta ecclesia collegiata nũqd platus huius ecclesie poterit exercere censurã:an vo cõsuetudo diu ꝙuata q̃ eps solus exerceat proderit epo ꝺ talẽ prelatũ? Go. Laud.relingt disputatiõi dicẽs q̃ erit de facto.dic q̃ qõ hz paz dubij p ea q̃ dixi.s. in ꝓrima q.naz platus ecclesie collegiate in illos ꝺ collegio habet potestatem ꝓmulgandi censuram.ꝺ offi.or.cum ab ecclesiarũ. Generaliter ãũt cũ queritur qs possit z debeat hr̃e iurisdictionẽ spũalem z tpalem.distinguit Lau.aut enim loqmur de spũali aut ꝺ tpali.si ꝺ spũali.aut est tradita sibi cura aiarum per institutionez auctorizabilẽ vel iuris approbationẽ vel cõfirmationẽ vel benedictionez vel ꝺlegationem.aut non. Si primo mõ.aut loqmur de feminis:aut ꝺ masculis ꝺ feminis dic q̃ non possunt talia exercere.de ma.z ob.dilecta.de masculis dic q̃ aut loquimur de his q̃ sunt auctoritatis epalis vt anathematizare z hoc nõ põt nisi eps.xxiiij.q.iiij.corripiantur. aut loquimur de alijs:aut de consuetudine:aut de iure. primo modo dicit Lau.q̃ in pluribus locis non habent iurisdictionem nisi soli epi vel ab eis delegati. z est ratio quia iam prescripserunt contra inferiores platos vt no. ij.q.i.nomen.exceptis prelatis collegium habentibus q̃ iurisdictionez retinuerunt in illos de collegio.vt dixi.s. in.i.q.z in hoc non refert an superior collegij sit prior.de ma.z obe.cum in ecclesijs.an abbas de symo.sicut tuis vel quicunq3 alius.de vi.z ho.cleri.quoniam. Si autez loquimur de iure tunc dicit Lau.q̃ possunt.de off.ord. cũ ab ecclĩarũ.z.c.si sacerdos.z de hoc p Host.i sum.de sen.excom.§.quis possit excõicare.z in hoc nimiuz breuiter loqtur Lau.forte vult dicere q̃ prelati etiã inferiores epo possunt promulgare censurã in suos parrochianos d.c.cũ ab ecclesiarũ.dic verius q̃ de iure nõ possunt nisi i illos de collegio.sed de ꝙsuetudine possunt ẽt in suos parrochianos.d.c.cũ ab ecclesiarũ.z qõ ibi dixi. Si ãũt loquimur de illis qb⁹ nõ est cura cõmissa p epm vel aliũ supiorez:dic q̃ nõ habent iurisditionez: nec hr̃e possunt in spiritualibus nisi cõmitteret eis ad tps p habentes ptãtem ab epo.de no.ope.nun.c.pe.§m Lau.qõ tamẽ paz facit. Si vo loqmur de tpali iurisditione aut queritur de illo cui cõmissa est iurisdictio a vero dño:aut de illo qui creatus est p electionem.de primo dic q̃ bene põt habere talem ptãtem.j.e.c.fi.sic allegat Lau.sed nihil facit: sed p hoc ne cle.vel mo.c.fi.lib.vi. Scõo casu de eo q̃ p electionem aut eligentes nõ faciunt vniuersitatez z electus nõ hz iurisdictionẽ.de excess.prela.dilecta.aut faciũt puta qr sunt approbati p habentẽ ptãtem: vt qr dñs ꝙstituit castrum vel villam vel ciuitatez in quo istri habitãt z dat eis rectorem:vel admittit syndicũ vel eps vocat eos collegium. de eccle.edi.ad audientiã.ij.z tunc electus a talibus sup eligentes habent iurisdictioenm hz a lege eoipso q̃ ẽ electus.ff.de iurisdi.om.iudi.l.fi.quã etiam allegat Lau.dicens q̃ iste electus habz iurisditionem.dum tamẽ in pre iudicium dñi vel ꝙrtis rõnem vel iustitiam nõ attemptet C.de epis.z cle.ꝙnticulaz.xi.q.i.ꝙspirationum.hec plenius declara p ea que dixi in prealle.c.cũ ab ecclesiarus. ¶ Nono quero in eo qõ dixi in.viij.notabili q̃ si iudex ꝙtẽnitur dz punire ꝙtẽnentem an possit iudex sine cause cognitione precipere ad cognitionem partis aligd fieri vel non fieri? dicit Math.q̃ sic p.c.significauit de censi. z de in inte.restri.c.ij.de temp.or.ad aures.de hoc i Spe. de sen.excõ.§.vt ãũt.ver.hoc ãũt.cũ forma seq.dic melꝰ vt no.in.d.c.ad aures.z regulariter qñ iudex ꝓcedit sine causa cognitiõe censet tanq̃ priuatus nec sibi obedientiã est.de restit.spo.conquerente.qñqz tamẽ in absentia partis precipit cũ illa clã q̃ si pars senserit se grauatam cõpareat doctura ꝺ hoc:z de hoc dixi de cau.pos.c.i.vel ad ea procedit que sunt modici preiudicij vt ad missionẽ ex primo decreto de eo qui mit.in pos.c.fi.vbi de hoc.

Dignum. Emanauit ad declarationez coz que notanr̃ de cleri.non resi.ex parte.z.c.cuz dilectus:p Host. z.xvi.q.i.qui vere.z.d.c.presentium. Laud.z Gen. ¶ No.ibi alij de dictione alius que repetit eandẽ qualitatem de rescrip.sedes.z exponit Paul.alij nõ religiosi:sed seculares de offi.ordi.lz.isti tamẽ z religiosi: cõprehendunr̃ sub hoc genere clerici vt ꝓbat p̃cedens verbum clerici.sunt enĩ sub vno genere.xij.q.i.duo.lz hic ponanr̃ tanq̃ duo diuersa.sed vt dicit Gen.hoc fit ꝓpter diuersitatem vite quaz sequuntur ꝺ vi.z ho.cle.z ꝺ ista.mo. quasi per totum. ¶ Scõo no.de cardinalibus romane ecclesie:z vt dicit glo.iiij.de hoc q̃ verbuz romane ecclesie ponitur ad distinctionem cardinaliuz ecclesie Compostulane vel Rauennatis:de quibus dicit Pau.q̃ nõ sunt simpliciter cardinales vt not.xxxij.q.ij.pudor. dicit etiam q̃ principales sacerdotes etiam vocantur cardinales. de offi.archi.c.ij.z vnde dicantur ibi not.de ipsis etiam cardinalib⁹ romane ecclesie refert Pau.id quod no.Hostien.de cleri.non resi.cum dilectus dicens q̃ existentes cum eis dicuntur residentes lz quandoq3 super hoc consueuerint impetrare priuilegium a papa q̃ eis ꝺ facili cõceditur.z dicit Lau.q̃ isti cardinales sunt pars corporis pape.argu.vi.q.i.§.verum. ¶ Tertio not. de verbo possint q̃ dic vt in glos.non dicit. z in ea in fin. de offi.deleg.consuluit simile de rescrip.cle.auditor.

¶ Quarto no.q̃ quis debet se coaptare is cum quibus conuersatur.xij.di.illa in fi.xl.di.c.i.intantũ q̃ etiam sibi propter hoc licent aliqua que non licerent vt hic.per hoc de statu monacho.recolentes. ¶ Quinto no.q̃ officius

ecclesie

ecclesie variuz est.qđ dic vt in glo.sic gregozianum.
¶ Sexto no.q papa põt dispensaꝛ sup hozis diuinis.qđ colligit Lau.ex hoc quod ħ disponit q isti nõ teneanť ad dicendũ aliud officiuz. Si.n.põt dispensare in modico z in minozi z in maximo ꝑm logicos.z dicit Lau.q verba videntur impfecta.nã qui põt minus nõ põt maius: sed econuerso sic.regula plus lib.vi. Lau.habuit bonũ intellectum q id qđ segtur.dicit.n.hoc idem ꝓbari ex alio: qz idem ius de pte ad partez sicut de toto ad totũ.regula ex toto lib.vi.Cõcludit tamen q papa põt tollere in tãto sed nõ in toto:qđ placet qz q dicaꝛ hoze est de iure diuino: ſz qz dz dici pzo hozis nõ est in pzecepto.vt dixi.s.cle.pzoxi. in pzin.q.vij.vꝛ tamẽ hoc de dicendo officiuz totaliꝛ eẽ de iure positiuo z sic põt tolli p papam:sed q nõ teneaꝛ quis ozare hoc nõ posset ꝛcedere:qz hoc esset ꝛtra ius diuinũ.
¶ Septimo no.de verbo indulgemus:ex quo arguitur q hec cle.ꝛtinet ius spãle nouũ.p hoc qđ dicit in gl.vlti. z idem laud.dicens q cũ hec indulgentia sit in iure scripta cõis est ad oẽs.v.di.ad eius de iur.calũ.c.i.p hoc ỏ cõ sti.c.i.z qz hic generaliter logtur.Est aũt indulgentia: qz vt dicit Gen.alꝰ de iure cõi officia dicenda sunt i singulis ecclesijs iuxta mozez ecclesie metropolitane.xij.di.de his.de ꝛse.di.i.altaria.de fer.c.ij.z in hac glo.vlt.in fi.idẽ Pau.de obꝛ.ieiu.c.vlti. ¶ Qp.in eo qđ dixi in.iiij.notabili.qz vtitur verbo possint :z sic videť q nõ tenẽtur vñ ob.xvi.q.i.de monachis.z qđ no.Gof.in sum.de sta.mo. v.sed nunqđ absoluitur.z Host.in sum.huius ti.v.ſz nunquid.talis so. Pau.q illa loquuntur in eo qui est in totuz translatus ad ecclesiã secularẽ q nõ debent illi deseruire ꝑm officiũ monachale.qz nihil hz cõe cuz mõasterio.xvi. q.i.ne pzo cuiuslibet.hic vo logtur in alio casu vt pz in littera.z hoc idem vult glo.pe.dicit tñ Pau.q id quod dictum est illos de ꝙbus hic nõ teneri procedit nisi oriatur scandalũ:vt no.xij.di.illa.de hoc.j.q.vi. ¶ Quero de qbus pontificalibus locũ hz hec littera: Sol. Pau.q de qbuscũqz p litterram ibi quozũcunqz pontificũ. dicẽs q nõ tm̃ si sunt sui pontifices:sed ẽt alij locũ hz cle.imo etiã si isti seruiẽtes sunt exempti.nam rõ que redditur in littera in principio est cõis oĩbus pontificibus quare oẽs debẽt tenere clericos seculares vel religiosos cubicularios ij.q.vij.cũ pastozis.nec fit distinctio an sint de suis subditis an de alijs. ¶ Scõo quero qd cõprehenditur in vbo pontificũ: Sol. Pau.q cõprehendunť epi z alij superiores:pzo hoc qđ dico in seq.q. ¶ Tertio quero an nomie pontificũ cõprehendunť electi ꝛfirmati in epos nõdum ꝛsecrati: Glo.v.q nõ:z idem Pau.qz illi nõ sunt epi.de transla.c.ij.pzo hoc quod no.j.de penis si qs suadente in iiij.glo. Steph.ꝛtra per.d.c.ij.qz qđ ibi statutũ erat ỏ epo intelligitur ẽt de electo ꝛfirmato lz quo ad ea que officiũ ꝛsecrationis exposcunt reputetur ecclesia dacare. Item qz priuilegium qđ datur vxori datur ẽt sponse.ff.de iur. dot.si sponsa.de fundo dota.l.iij.pzo hoc quod no.de sen. excõ.cãtica in glo.iij.z hoc dicit Step.idez posse dici de ꝓuilegijs ꝛcessis epis.de priui.q nõnulli.de pe.z remiſ. c.fi.p hoc quod no. Arch.de offi.oꝛ.romana in fi.lib.vi.z Host.de excess.prela.accedentibꝰ.z qđ no.de rescrip.cle. ij.in.iiij.glo.z de fo.cõpe.cle.q̃uis in glo.v.z dicit Jo.an. q hoc declarandũ eẽt. Jo.de lig.tz sciz ꝓter verbũ pontificũ.q nõ ꝙuenit ꝛformitas tm̃. Item pp reuerentiã ozdinis pontificalis.z hec ps videť tutioꝛ precipue qz verba istaꝝ cle.cõiter ponuntur cuz ministerio. ¶ Quarto quero in eo q pmittit etiã monachis vt se cõformẽt dñis suis in officijs.qd de cibis:glo.si ỏ cibis.remittit Pau. arguit idem dicendum p.c.qsqs xli.di.z qđ ibi no.in.i.gl. sed Lau.z Hug.intelligunt illud de his qui speciali voto nõ tenentur ad abstinentiam illi etiã ꝛtra votuz vel regulam non possunt se coaptare in cibis.dicit ergo Pau. q tales nõ comedent carnes cum dñis de cõse.di.v.carnem de sta.mo.cũ ad monasteriũ.ℌ.in refectozio de obser.ieiu.c.vlti.dic standuz in hoc ꝛsuetudini p hoc qđ dixi.s.ti.i.cle.ij.in pzin.q.ij. ¶ Quinto quero in eo qđ dixi s.in.iiij.notabili.q quis debet se coaptare his cũ quibꝰ conuersantur.nũqd peccant cathalani cõmedentes in studio thosolano carnes die sabbati qui nõ peccarẽt si comederent domi pp ꝛsuetudinẽ q̃ ibi est que potest valere.de cõse.di.v.qz dies. So. Lau.q peccant p.c.illa.xij di.a Gzio.consensu.sicut nõ peccãt tholosani in cathalonia comedẽtes carnes propter rõnes huius.c.z.d.c. illa nisi voto vel obseruãtia regulari sint astricti. de cõse.di. carnẽ.de obseruã.ieiu.c.fi. ¶ Sexto q̃ro de eo qđ q̃rit glo.pe.so.vt in quã no.z de hoc dixi.s.in.i.Gzio.z p hanc glo.dicit Stepha.terminari qõnem an monachus promotus ad ecclesiã curatã q teneť ad officiũ ordinis sui vel priuatũ officiũ in dyocesi beneficij excuseť dicendo officiũ romane curie:z vꝛ q non per id qđ dicit hec glo. in fi. Sed p z Z faciat qđ dicit Pau.in verbo teneanť. dicens q istiexcusantur ab officio ad qđ tenentur ex generali obligatione ordinis vel beneficij.xcij. di.c.vlti.secus si ex voto ad aliquid spãle tenentur.puta si qs vouit dicere singulis diebus officium beate virginis vltra id id quod tenetur ratione sui ordinis.nam ab hoc non absoluitur qđ no. Et dic q nõ facit Z Ste.qz Pau. loquiť de his qui mozanť cũ pontificibꝰ de ꝙbus loquitur hec cle.qui non sunt plene translati. Steph.aũt loquitur de translatis ad ecclesiam curatã. Concludit Steph.q vbi certa consuetudo vel ordinatio nõ apparet dz dicere officiuz romane curie.ff.de legi.de quibꝰ.C.de ve. iur.enu. l.i.xi.di.quis nesciat.xij.di.nouit.z qđ no.i.di.consuetudo z sic secus vbi est certa ordinatio. Hic ergo q si ecclesia ad quam est promotus habet speciale officium illud.dicet per hanc glo.si vero non habet tunc dicet illud quod dicunt alij clerici instituti in similibus beneficijs per hanc eandem glo..z ab officio ordinis est absolutus sed non ab eo ad quod tenetur ratione voti. Illud enim debet dicere vltra ad id quod tenetur ratione beneficij.vt ỽ.pzoxi.ꝑm Pau.

¶ De Baptismo z eius effectu. Rica.

Presenti. Nota de aula.quod dic in glo.iij. Et i eo quod dicit q est spatiosum hbbitaculum allegat. Steph.xxxv.di.ecclie pziceps.dicens q alio modo dicitur palacium.de ap.qua fronte.differt tamen a palatio ꝑm Steph.quia palatium est imperatoꝛum principum regum z magnatũ. aula vero inferioꝛum.xxiij.q.viij.conuenioꝛ.dicit tamẽ q aliquando vnum ponitur pro reliquo,nam vt hic dicunť aule regum.dic q in hoc non est vis sed aula propꝛie est pars palatij.palatium tota edes. ¶ Secundo no.q in priuatis domibus non debet conferri baptismus.de hoc i gl. iiij.z.v.sic etiam ꝑm Pau.non debet missa in talibus locis nisi ex necessitate celebꝛari.de conse.di.v.concedim̃ z.c.vnicuiqz. Et genetaliter ỏ quibuslibet spiritualibus dic q in ecclesia sunt agenda.xxiij.di.in nomine domini de elec.cum terra.de imuni.ec.c.i.z.c.cuz ecclesia.xxiij. q.viij.conuenioꝛ. ¶ Tertio no.q non debet conferri baptismus nisi in ecclesijs in quibus sunt fontes ad hoc deputari.de hoc in glo.vi.z dico.j.q.ij.z.iij.de his fontibus z.xxiij.q.ij.pridem. de cogna. spi. fi. vir.z.c. maritus. Steph.z in hac glo.ibi matrices. nam sicut mater carnalis nos generat sic z ecclesia nos in christo regenerat per baptismum.s.eo.debitum.Steph. ¶ Quarto no. ỏ priuilegio regũ z principũ.de hoc in glo.simile.z in ea ibi ne aliqui.z in extraua. Jo.xxij.execrabilis. ¶ Quinto no.q cõparantur nobilitas z necessitas.de hoc i gl hic comparanť.Sexto no.q necessitas legi nõ subiacet.de obꝛ.ieiu.ꝙsiliũ.regula.qđ non est.li.vi. ¶ Septio no.de verbo audiat.qđ denotat temeritatẽ Pau. ¶ Qp.i eo

ꝙ mandat puniri eos q̄ p̄sentiam ſuaz exhibuerunt.ꝛ ſic vī velle ꝙ p̄ſentes habeanť.p ꝙſentientibus.vñ obſt. qō no.ne cle.vel mo.ſiniaz.vbi dī ꝙ lz clericus interſit cū qs punīť vltimo ſupplicio nō ex hoc efficīť irregularis niſi interſit auctoꝛitatē p̄ſtādo.de excel.p̄la.ex lr̄is.¶So. Lau.intelligendo lr̄am hic de his q̄ exhibēt ſuā p̄ſentiā taliter ꝙ videnť i aliquo ꝙſentire ꝛ hoc ēt vult glo.i vbo p̄ſentium.in eo qō ſupplet ex ꝓpoſito.Et idē Pau.q̄ intelligit hic ō p̄ſentia deliberata ēt ſi nō ſit coopatiua ſed ſociatiua vel viſiua.de ſta.regul.ne in agro.§.pozzo.in fi ne.allegat ꝛ alia iura allegata in glo.ꝛ.j.ti. ꝓxi.cle.i.in fi. remittēs ad no.per ſe.de pen.cle.i.ꝛ ibi dixi in p̄in.q.xi. Lau.vō remittit ad no.p ſe in.d.cle.ne in agro.§.ſane.i. alſ.§.pozzo.vbi dixi in.ij.notabili.ꝛ in.q.iij.Ex his ifert Pau.ꝙ exhibēs ſuaz p̄ſentiā ſepulture facte ꝺ cle.eos de ſepul.nō eſt excōicatus:qz ibi puniunť ſepelientes nō p̄ntes.qō tamē dicit Pau.nō ꝓcedere in p̄ntibus fieri facientibus ꝛ mandantibus vel cooperantibꝰ vel crimi noſis participantibus in delicto dando eis auxiliū ꝛ cōſiliū vel fauoꝛē.de ſen.excōi.nup.ꝛ.c.ſi ꝙcubine.ō homi. ſicut dignū.§.illi.qō vltimō dicit Pau.vez ſi dicimus ꝙ ſepelire eſt crimen.alſ nō.j.de ſpon.cle.eos.ꝛ ſi aliud teneamus ēt illa cle.eos.de ſepul.facta ludibꝛio: qz vi lis ribaldus tradens ſepulture ꝺ illam ſolus excōicatus erit.dicit tamē Pau.ꝙ vtile eſſet declarare de poꝛtanti bus funus ad ſepulturam nō tamē ſepelientibus.Item de cōmittantibus funus:de fabꝛicantibꝰ vel apientibus ſepulturam.ꝛ de p̄latis nō ꝓhibentibus vel paciētibꝰ hoc in ſuis cimiteriis:ꝛ de poꝛtantibus cruces thuribu lū ꝛ ſimilia.de quibus oibus vī ꝙ non ligenť: qz ipſi nō ſepeliunt.ꝛ hoc tm̄ punit illa cle.ꝛ ꝓ hoc eqtas ne ex vno funere multi ligentur.de hoc dixi in.d.cle.q.xiiij.vbi te nui hoc vltimum.¶Quero q cōpꝛehendanť per hanc cle.glo.ij.ꝙ oēs etiam ſi nō cōpetat eis baptizare ex offi cio.ꝛ hoc per lr̄am in verbo ne qūis.q̄ generaliter logť. Idē Gen.qui ad hoc inducit litterā ibi edicto. dicens ꝓ hoc ꝙ conſtitutio iſta generalis eſt cū ſignō legis gene ralis contineat.C.de leg.l.iij.Pau.ēt ꝙcoꝛdat cū glo.in eo ꝙ dicit ꝙ cōpꝛehenduntť ēt hi ad quos nō ptinet ex of ficio baptiſmare.dicens hoc ideo eſſe qz hoc ſacm̄ pōt a quocūq̄z ēt laico in neceſſitate conferri.xxxij.di.§.verū de conſe.di.iiij.a quodam.ꝛ.c.ſanctum. de ſum.tri.c.i.§. ſacm̄.Et in eo qō glo.dicit ꝙ ad p̄eſbyteros ex officio ſpectat baptizare Pau.allegat de conſe.di.iiij. conſtat. de dyacono autem glo.remittit ad.c.dyaconos.xciij.di. Pau.vero dicit ꝙ ad dyaconum etiam ſpectat baptiza re abſente ſacerdote ꝛ neceſſitate iminente poteſt con feſſionem audire de fur.c.ij.non tamen abſoluere.vt ibi no.Hoſt.¶Ad p.ad hoc de eo quod dixi ꝓ hanc cle.tene rī ēt eos ad quos nō ptinet baptizare ēt laicos.nā.j.e.cle. caſtigatio reſeruaf ēpo q̄ de laicis ſe nō bz intromittere de iudi.nouit.So.Pau.ꝙ poterit ſe intromittere ratio ne delicti commiſſi circa ſacꝛa eccleſiaſtica. vñ ꝓpter hoc laicus efficitur de foꝛo eccleſie ſicut qñ delingt circa alia ſacꝛa vel res eccleſiaſticas. de fo.cōpe.c ū ſit.ꝛ.c. conqueſtus.de iurepatro.relatum.¶Scdo q̄ro i eo qō dixi de fontibus.ꝛ.in.iij.notabili.quid ſi in eccleſia vbi non ſunt fontes deputati baptizatur quis.So.Pau.ꝙ erit locus pene huius cle.,ꝓ hoc qz littera p̄cipit ꝙ dum taxat in eccleſijs vbi ſunt fontes deputati hoc fiat.¶In ꝙtrariū ē:qz lr̄a loquitur de his qui baptizant in ꝓuatis domibus vnde videtur ꝙ lz hi qui baptizant in eccleſijs vbi nō ſunt fontes delinquant nō tñ tenenť hac cle. que requirit duo ꝛiunctim ꝛ ſic minus punienť.¶Tertio quero in q̄bus locis deputenť iſti fontes:dicit Pau.ꝙ ꝙſueuerūt deputari in plebibus.xxiij.q.i.§.ij.ver.Item leo.xvi.q.i.de deci.dicens Pau.id qō etiaz dicit glo.ꝙ ideo tales eccleſie dicuntur matrices:qz in eis ꝓ baptiſ ma renaſcimur de tranſla.c.ij.qñq̄z tñ nomine matricis intelligiť de cathedrali.de ver.ſig.venerabili.¶Quar to quero an per actuz baptizandi intelligatur quis habe re curam.ſo.Pau.remittēdo ad no.de cle.nō reſi.qz nō nulli ꝓ Hoſt.ꝛ arguit ꝙ ſic:qz is q̄ baptizat adultuz dz eū inſtruere in fide de cōſe.di.iuj.ante.xxx.q.i.placuit.ꝛ hoc ptinet ad curatū.de vi.ꝛ ho.cle.vt quiſq̄z.In ꝙtrariuz qz iſte actus lz exercetur.ꝓ laicū vt dixi.ſ.q.i.ꝛ ꝓo hoc.xxx. q.i.ad limina.Cure aūt non eſt laicus capax neq̄z quo ad foꝛū penitētiale neq̄z quo ad ꝙtentioſuz ſicut nec mulier. de pen.ꝛ remiſ.ois.ꝛ.c.nona ō ma.ꝛ obe.dilecta.xcvi.di. bene qdem ō indi.c.ij.cū ꝙcoꝛ.dicit Pau.hoc videri ve rius remittit ad ea que notauit de of.vi.cle.vna.vbi dixi in.q.xxi.¶Quinto quero in eo ꝙ ꝓhibet baptizari ali quos extra loca vbi ſunt fontes:qd ſi baptizāt mulieres? So.Pau.ꝙ idem erit ꝛ ſupplet ibi aliquos vel aliquas de ſen.excō.mulieres.de elec.ſciant li.vi.¶Sexto quero in eo ꝙ dicit de principibꝰ q̄ dicanť principes?So.vt in glo.ſimile quā no.qz ſingularis.Et arguit glo.ꝓ ꝛ ꝺ.ꝛ tandez ꝙcludit ꝙ hic ſūmitur p̄ncipatꝰ ꝓ nobili potētatu merito comparādo regi ꝛ dignitati.Lau.ēt in hoc inſtat dicens videri ꝙ oēs diuites poſſunt dici principes.ar.de ma.ꝛ obed.oēs.ꝛ eccle.xi.vbi legitur ꝙ pecunia eſt oīum regina.dicens ēt ꝙ de facto videmus ꝙ pp affluentiam pecunie collocant filias filijs viliū ruſticoꝝ ſequentes qō dicit Hoſt.de ꝙſangui.tua.ꝛ de p̄eben.venerabilis. vbi dicit ꝙ diſputans de nobilitate diſputat de nobili ſterco re.Lau.ēt dicit ꝙ ſalua eius pace ꝓpagatio alta ꝛ clari ſe minis ſuam poſteritatez nobilitat ꝛ attollit.lvi.di.ſi gens xcviij.di.aphꝛos.ꝛ quo ad hanc cleñ.ꝙcludit ꝙ arbitrio baptizantis relinquitur.ar.eoꝝ que ipſe notauit de ſepul. cle.eos.vbi dixi in.xij.notabili.Pau.concoꝛdat cuz glo. Stepha.etiam idem tenet dicens.vt dicit gloſ.hic intelli gi de potentibus p̄incipibus qui quaſi eqparantur regi bus ſicut Dux Brabātie.Comes Flādrie.Comes Ho landie ꝛ Dux Britanie.Dicit etiaz ꝙ hoc verbum p̄in ceps aliquādo ponitur vt genus ꝓo quolibet q̄ p̄epont tur genti:populo:vel loco de ma.ꝛ obe.oēs de iude.iudei ꝛ.c.ſe.de vſur.q̄to.ꝛ tunc dī princeps quaſi primum ca piens locū.quādoq̄z ponitur vt ſpecies ꝓ certa dignita te:vt princeps Achacie ꝛ olim Boemie de accu.veniēs ꝛ hoc ēt in effectu dicit glo.cuius opi.ſtanduz eſt in eo ꝙ dicit hic intelligi ō p̄incipe comparādo regi. ꝓo hoc ra tio littere que dicit eis deferenduz nec p̄ocedit quod di cit Laud.hoc eſſe arbitrarium qtūs intelligantur ꝙ hoc reſideat in libera diſpōne baptizantis.naz ꝓ hoc defrau daretur facile ħ cle.ſed ſaluari pōt qtūs intelligatur arbi trio boni viri:ꝛ tunc arbitrabitur vt dicit glo.de p̄incipe qui ſit i magno potētatu vt in hoc ēt attendamus cōez lo cutionem de ſpon.ex litteris nō ſolemus aūt vocare p̄in cipes niſi valde potentes in dñio.Et ex his no. ꝙ poſt re gem maioꝛ dignitas eſt princeps qz de his tm̄ duobꝰ lo quitur littera.ꝛ in hoc no.ſingulariter glo.ibi eſt aduertē dum vſq̄z ibi ꝛ ex hoc.¶Septimo quero an hec conſti tutio includat tyrānos?So.vt in eadez gloſ.ibi tyrānos vſq̄z ad fi.que concludit ꝙ nō.ꝛ idem Pau.ꝛ Steph.qz cum ſint vſurpatoꝛes nō ſunt p̄iuilegiādi.ff.de dona.in ter vir.ꝛ vxo.l.uj.§.i.qō vī aut claz.l.ſeruus.xvi.q.i.legi.ꝛ no.glo.in eo qō diffinit tyrānum.ꝛ idem Paul.ꝛ de hoc per Bar.in tractatu de tyrāno.¶Ad p.ad hoc de here. p̄eſidentes lib.vi.gl.ſoluit ꝙ illud ſpeciale fauoꝛe fidei. ꝛ idem Pau.dicens ꝙ ibi ponendo caſuz ſpālez fauoꝛe fidei innuit ꝙtrariuz eē regulare ꝛ i hac gl.ad fi.ibi quāti cūq̄z ſint potentatus etiā ſi regia clementia ſubditos tra ctent.xiiij.q.v.neq̄z.Jo.an.ibi legata inutiliter.Steph.al legat.C.de ſa.ſan.eccle.decernimus.ꝛ iura allegata ō p̄e ben.eum qui lib.vi.in.v.glo.¶Octauo quero an noie li beroꝝ ꝙtineantur hic nepotes glo.cōpꝛehendit.ſoluit ꝙ cōpꝛehenduntur nepotes ꝛ oēs deſcēdentes. ſecus dicit de verbo filij.qō dic vt in gloſ.ꝛ idem Paul.ꝓo hoc qō not.de pen.in quibuſdam in gloſ.antepenul.de verbo.ſi gnifica.c.ij.ꝛ dic vt ibi dixi quādo nomine filioꝝ veniant

nepotes

nepotes. Item an veniāt ex ꝑrio ſignificato. ¶ Nono quero an noie liberoꝝ veniunt naturales.gl.ea.ibi vī.arguit ꝙ ſic:ꝛcludit tñ in ꝺrium z rñdet ad ꝺria. Pau. vo diſtinguit qz aut a lege ꝓfertur verbum filij. z intelligiť de iuſta ſobole.aut ab hoie z itelligunť ēt naturales. niſi ꝛiectura dignitatis ſit in ꝺriuz.vt no,C. de inſti.z ſubſti. generaliter.vbi gl. Ja.ō are.dicit ꝙ aut filij naturales naſcuntur ex facie matrimonij z cōꝓhendunť noie filioꝝ implēt ꝛditionem.ff.de leg.ij.cum pater.§.rogo.aut non naſcuntur ſub velamine matrimonij:z tunc non compꝛehendūtur nec implent ꝛditionez.ff.de iur.deli.l.ſi.ad trebel.l.ex facto.§.ſiqs rogatus qō dixi de ꝓbat. in preſentia. Et dicit Pau.id quod dictum eſt de natis ſub velamine matrimonij procedere qñ matrimonium ꝺctum ē ſm formā.C.de clande.deſpon.cū inhibitio. ¶ Op. ad hoc qz hic logť de actu baptiſmi in quo non vī facienda ꝺria inter legitimū z illegitimū cū hoc non veniat ex paterna ſucceſſione Io. Pau.ꝙ rō diuerſitatis eſt:qz nō cū eadem ſolēnitate baptizanť naturales tm̄ cuz qua baptizanť naturaleſ z legitimi. ¶ Decimo quero qz fit hic mentio de baptiſmo quot modis dicatur babtiſmus ſeu quot ſunt eius ſpecies.ſol.vt not.de preſby.non bap.veniens de ꝛſe.di.iiij.baptiſmi vicē. Et an ꝙ baptiſmū liberetur qs a pena tpali pro delicto infligenda.no.e.di.nequaquā ſm Gē.z voluit allegare.c.non exquo.z pleniuſ no.xxvi.di.deinde ad fi.de diuoꝝ.gaudemus in gloſ.fi.ō pluribus etiam alijs circa hāc materiā baptiſmi omitto que ꝓſegtur Math.ponens ad lťram que no.z dixi.e.ti.c.i.z.ij.z.c.non vt opponeres.vbi dixi de illo qui deferebatur ad paptiſmū.z qz timebať ne ꝑuenireť morte fuit ꝓiectus in puteum eo q ꝓiecit dicente verba ſubſtantialia an ſit baptizatus z dixi ꝙ habendus eſt ꝓ non baptizato qō etiaz tz Mathe. ¶ Undecimo quero an baptiſmus preſtitus contra hāc cle.tz glo.vlt.ꝙ ſic.z idez Lau.z Gē.ꝓ hoc qō no.de deſpon.ſpub.ad diſſoluendū in glo.vlt.z.lxxiiij.di.geſta:Lau.remittit ad no.ꝓ ſe.ō re.pmu.cle.vnica.vbi dixi.q.vij.generaliter autez an z qūo teneant facta contra legem dixi.de poſtu.c.ſi.

¶ De reliquijs z veneratione ſanctorum. ¶ Rubrica.

S Dominum. Dignū de cele. miſ.de homi. ſicut dignuz ſalutare.i. ſaluti alarum ꝓficieus.de accu. ſicut olim in ſi.de of.oꝛ.ordinarij.ad ſi.lib. vi. ¶ Not.ꝙ deū iubemur laudare in ſanctis eius.i.laudare dei mirabilia laudando ea que ſancti fecerunt in dei virtute.de hoc in gl.ij.z in ea in ſi.facit.e.ti.c.ij.z eo.ti.gloꝛioſus lib.vi. Et ex hoc arguit Lau. ꝙ ex laudibus impenſis familie dñs laudať ſicut in vituperijs familie dñs blaſſematur maxime ſi illi de familia ſunt honoꝛabiles grauitate maturi z pleni eloquio.ij.q.v.hz hoc:z de hoc.j.q.i.ij.z.iij.arguit ēt Lau.ꝙ debemus velle laudari cū deus ſit laudā dus z oīs dei actio noſtra eſt inſtructio.de elec.ſignificaſti.z de hoc.J.in.ij.contrario. ¶ Scōo no.de diſtinctione ꝓfecto.quam expone vt in gl. ¶ Tertio no. de ar.a minoꝛi.de hoc in ea.gloſ.iij.que ex tex.arguit ſic: ſi dñm tenemur laudare in ſanctis potius in ſeipſo.z in hac glo. ibi cum in cūctis.xxxviii.di. ſi in laicis.xviii.di.c.i.lxxxi. di.eos.C.de ſac.ſan.eccle.aūt.multomagis: z de teſti.l.i. Pau.dicit ꝙ etiam poteſt hic eſſe argumētum alio mō qz ꝓp vnumquodqz tale z illud magis. ſīle de cele. miſ. cū marthe.in ꝓin.ō.ſi tunc igitur lau.ꝓ hoc quod dixi ꝙ ſi debemus laudare deum in ſanctis fortius in ſeipſo:inducit qz hic eſt oꝛdo charitatis.vt ꝓ deo .ſecūdo ſibi tertio ꝓximo:charitas ſeu amoꝛ habeatur ex hoc arguit ꝙ etiaz cū dilectio ſuimet ſit ꝓꝛ dilectiōe ꝓximi dz diligēs ſeipſuz ꝛſeq ꝑmia q̄ ꝛſequereť diligēdo ꝓrimū z fortius.z ſic etiam penas quas cōſequeretur occidēdo vel ꝑcutiendo ꝓrimū fortius ꝛſequi ſi in ſeipſuz.cōmittit.n. ꝺ.charitatis federa i ſeipm.xxiij.q.v.ſi nō lz. de hoc.lv. di.ꝓ totū.ō coꝛ.vici.ſignificauit. Ex hoc dicit ꝙ ꝑꝑ mutilationē ſui fit irregularis. Itē ꝑꝑ ꝑcuſſionez ſui ſi eſt clericus eſt excōicatus.ꝓ cano.ſi qs ſuadēte.xvij.q.iiij.ꝓ hoc de ſen.ex.ꝙtingit.i. ¶ Quarto no.ꝙ qñqz iuſtuz z honeſtū ſimul ꝛcurrūt vt i lťra ibi dignū.pfecto iuſtū z̄c. qñqz vī aliter quo caſu dicit Pau.ꝙ iuſtū vniꝰ partis ꝓ ferť honeſto alteriꝰ/de poſtu.bone.ij.ad fi.dic ꝙ honeſtū z iuſtū in veritate nūq̄ ſeparanť lz qñqz apparenter aliť videať.vt in.c.bone.ꝑalleg.erat honeſtas ꝓ alia ꝑte certo reſpectu nō ſimpliciter. ¶ Quito no.,ꝙ reficiunť ſpiritualiter ex coꝛpoꝛe xp̄i.de hoc in glo. in verbo reficit. ¶ Sexto no. ꝙ de feſtiua veneratione ꝺz coli memoria coꝛporis xp̄i.ibi feſtiue veneratiōis. Et dicit Pau. ꝙ veneratio ꝛſiſtit in hoc vt tunc abſtineať ab oi opere ſuili illicito reſpectu dei z oꝛonibꝰ intentis vaceť.de ſta. mo.cū ad monaſteriū.§.in refectoꝛio.de cele. miſ.cle.i. ¶ Septio no.ꝙ in feſto coꝛporis xp̄i debemꝰ referre gr̄as deo.z dicit Hen.ꝙ cū xp̄s ceteris rebus ſit potioꝛ ſic p̄ceteris colendus ē.de ꝛſe.di.i j.nihil. ¶ Octauo no ꝙ papa i grauibꝰ ꝓcedit de ꝛſiliꝭ fratrū ꝓ hoc ō reiudi.ad apoſtolice li.vi. ¶ Nono no.de ver. ꝓcipimꝰ z hoc neceſſitatem importat.xiij.q.i.qō p̄cipitur de ver. ſig.in bis ex hoc arguit Hen.ꝙ ſequētia importāt neceſſitatem vult dicere ad ea ō q̄bus in hac cle. tenemur de neceſſitate. ¶ Op.ga hoc ꝓbemiuz ſiťe ē illi.§.ō ſepul. cle.dudum z tamen alijs verbis vtitur hic q̄ ibi,qz hic p̄cipit ꝛſtitutionem vꝛbani ſeruari ibi ꝛſtitutionem bonifacij innouat z ſic ob.qz de ſimilibus ꝺz idē iudicari:ō cōſti.tranſlato. Io.vt in glo.lz z in ea.in ſi.dicit Stepha.ꝙ aliq tenebant eā renouatā ꝓ id quod hť in ꝑmio ſexti. Scōo op.ad id qō dixi.ſ.in.i.notabili.ꝙ debemus velle laudari.ob.eni illi verſus. Spernere mundum ſpernere nullū ſpernere ſeſe. Spernere ſe ſpni quattuoꝛ iſta beant. Io. Lau.ꝙ aliud in deo qui eſt ſūme bonus z laudabilis vndeēt ſeipſum laudat.xxxi.di.tenere ſecus de nobis quos quottidie mala noſtra perturbant.de.cele.miſ. marthe.§.vlt.dic ꝙ qñqz licituz eſt ēt ſe laudare de renū niſii.§.porro.vbi de hoc.z in.d.c.tenere. ¶ Quero i eo quod dixi.ſ.in.i.notabili ꝙ ex laudibus famile laudatur dominus.an familia eп̄ gaudeat eodem priuilegio cum eр̄o Io. Lau.referens.quoſdam dicere ꝙ ſic ꝓ.l.i.C.ō e pi.z cle.z de of.archi.dilecto.C.ne ſi.ꝓ pa.autentica habita.ſm.q̄'iura tales non debent affligi ſicut nec eр̄s ꝓ ſuis rebus ꝺz vllam exactionem ſpoꝛtularum ſuſtinere alioquin exactoꝛ reddere duplum ꝺz.z ſi militat perdit cingulū ſi eſt clericus deponiť i aūt. de ſan.epiſ.§.ſpoꝛtulaꝝ coll.ix.z hoc vī placere Lau.q dicit rōnē eſſe.naz ex moleſtatiōe familie moleſtať dñs cuius intereſt hꝛe ſubditos locupletes in aūt.vt iud.ſine quoquo ſuffra.§.cogitatio.col.ij.z no.de vila.c.ſi. Et ꝓ hoc qō dico in ſeq.q. Et hoc infertur ad aliud an ſcriptoꝛes gaudeant priuilegio ſcholariū:in quo dicit Bertrā.ꝙ actu ſcribentes gaudent alij non etiaz ſi ſint parati ſcribere.ff.de mili. teſta. ex eo tpe.ꝓ hoc qō no.ō priui.c.pe.dic verius ꝙ ſcriptoꝛes non cenſentur de familia ſcholariuz nec gaudēt eoꝝ priuilegio qō dixi de loca.c.i.in.i.q.ſolet.tamē alicubi fieri extenſio vt ſcriptoꝛes gaudeant imunitate ſcholariuz quo ad quedā eis eni fauēdū:qz ſunt valde neceſſarij ſtudentibus. ¶ Scōo quero an cōpetit dño actio ꝓ modeſtia vel iniuria irrogata ſue familie? arguit laud.ꝙ ſic de ꝓba.lz in ſi. In ꝛtrarium de priui.auctoꝛitate lib.vi. Sol.ꝙ ſi ex grauamine illato familie impeditur vtilitas domui ſiue in ſeruitio perſonali ſiue reali pōt dñs agere ꝛtra moleſtantes ſaltez de dolo cū alia actio deficit.ff.ad municip.de iure.i.reſponſo.C.de decur.l.generali.de indei.c.ij.de appel.dilectus.vbi de hoc ꝓ hoc.ff.de dolo. l.i.Ad.c.auctoꝛitate reſpondet lau.ꝙ ibi exempti conſti-

tuebant ſe vt actores principales in cauſis ſuoꝝ hominuꝫ vt aduerſarioꝝ conditio eſſet durior q volebant exẽptiones ſuã ad alios extẽdere. dic ꝙ aliud ẽ q̃rere an exẽptio ꝯceſſa dño extendaꝫ ad ſubditos. ꝛ dic ꝙ nõ. d. c. per exemptionẽ. ꝛ ratio ibi redditur. aliud eſt querere an ꝑ iniuria ſubditi poſſit agere dñs quatenus ſua intereſt. ꝛ dic ꝙ ſic ꝑ p̃dicta. ¶ Tertio q̃ro circa p̃dicta dominus habẽs omnimodã iuriſdictionẽ i quodã caſtro ſuis ꝯſulib⁹ quos ibi de nouo creauit ſub ea forma vt ꝓpetuo ſic eſſent mutãdo ſingulis ãnis ꝯceſſit cognitionẽ oiuꝫ cauſaꝝ caſtri ꝛ ei⁹ territorij exceptis cauſis feudalib⁹ an poterunt dominũ vel ei⁹ familiã ibi delinquẽtes ꝛ inuẽtos ꝯdemnare: arguit Lau. ꝙ non q̃ ſi dñs vellet abdicare dominũ nõ poſſet ſicut nec eps põt abdicare q̃ ſunt honoris epalis vt viſitationẽ ꝛ cathedraticũ. ō dona. paſtoralis. no. Hoſt. in ſum. de offi. or. §. qd ptinet. ſic ergo nec ordinari⁹ ſuaꝫ iuriſditione. ff. de iuriſ. om. iu. ꝛ qa. Item in generali ſermone perſona loquentis intelligitur excepta de iureiuran. petitio. ergo ꝛ ꝑ ꝯſequens intelliguntur excepti illi de familia ſine quibus ſtatus domini non eẽt integer. vi. q. i. quiſquis. de offi. archi. dilecto. In ꝯtrariũ nã tranſferẽdo in ꝯſules videt nihil de ſuo tranſferre: ſꝫ potius ius ſui ſuperioris. nam ꝛ ſi conſules cũ nõ puniant ab alio ſuperiore punietur ſic ergo vtilius eſt ꝑ ꝯſules puniri q cum eo mitius agent tanq̃ zelantẽ ſalutẽ eius ar. ō re iudi. ad apoſtolice. li. vi. Sol. lau. tenendo ꝓmũ q: ꝑ factũ ſuũ non potuit iſte dñs preiudicare ſuo ſuperiori. ar. ō iureiu. eã te. de preſcri. ſi diligenti: niſi forſan iſti conſules hoc preſcripſiſſent ꝯtra illum ſuperiorem qõ poſſent ar. de preſcrip. audi. cũ ibi no. dic ꝙ hec queſtio incidit in illaꝫ an qs poſſit iudicare a ſeipſo vel ab eius inferiore vel ꝑ eius ſtatuta puniri. de quo in regula cui licet li. vi. ꝛ dixi de maio. ꝛ obe. cũ inferior de rap. c. i. ō ꝯſti. c. ij. li. vi.

¶ Quarto q̃ro in eo ꝙ hic dicit de ſacramento corporis x̃pi. quare fuerunt inſtituta ſacramenta eccleſiaſtica cũ abſqꝫ ipſis deus poſſet dare vitam eternã. ſo. Math. ꝙ ꝓpter tres cauſas. ꝓmo propter humiliationem ſcõo propter eruditionẽ. tertio propter exercitiũ. Humiliatõ eſt q: humiliamur rebus inſenſibilibus. Eruditio ꝑ id quod foris agitur erudimur ad intelligendum aliquid inferius. Exercitatio eſt in ipſa receptiõe: pro hoc ō cõſe. di. v. nunquã. de renun. niſi. §. vex de hoc in. iiij. ſen. in prin. ꝛ dixi. de ſacra. nõ ite. rubrica.

Ver. Urbanus.

No. ſingꝛariter ꝙ papa quandoqꝫ ꝓlatos eius vocat fratres: ꝛ hoc colligitur hic referendo verbũ fratribus ad id quod ſequitur ibi: ꝛ aliis eccleſiarꝫ prelatis pro hoc q: clauſula ꝯcernit omnia ſequentia. de app. ſecundo requiris. q: tamen ob. ad hoc de cri. fal. ꝯgraui. dic ꝙ verbum fratribus non concernit niſi epiſcopos ꝛ ſuperiores ꝺz enim clauſula generalis reſtringi vt non contineat illicita. de dona. cum dilecti. ꝛ quod ibi dixi. ꝛ i d. c. ſecundo requiris.

Ver. Tranſiturus.

Hic eſt ſecunda ſecunde in qua vt dicit gloſ. primo ponitur proſa cuius exordium vt dicit eadem glo. durat vſqꝫ ibi. licet igitur. Sed q: prolixum eſt diuide quia primo narrat quando inſtituerit ſaluator noſter ſacm corporis ꝛ ſanguinis ſui. ſecundo q̃ verba tunc dixit. ꝛ quare inſtituit ibi inſtitutiõe. tertio ponit effectus huius ſacramenti. ꝛ eius laus multiplex ibi hoc eſt. Et illa ꝑs ſubdiuidit. vt ibi dico mundo in quo non erat eius regnum. Jo. ix. No. de inſtitutione huius ſacramenti facta ꝛpe inſtantis paſſiõis x̃pi in memoriam mortis ſue. ꝛ dicit Lau. ꝙ inſtituit ſaluator hoc in vltio q: que in nouiſſimis fiunt fortius in memoria ꝯſeruant ar. C. ne de ſta. defun. ſi mater. Hinc eſt illud que vltimo dicuntur melius memorie cõmendant de ꝯſe. di. ij. liq̃do: ꝛ labilis eſt memoria humana. C. de vete. iu. enu. l. ij. §. ſed q:. Ideo fuit ꝓuidendũ de hoc. j. q. i. ¶ Scõo no. ꝙ ſacm corporis x̃pi. eſt ſummum bonum: de hoc. j. in ꝓio: ꝛ dr ſacm: q: ſub tegimento corporaliũ rez diuina virtus veri corporis ꝛ ſanguinis opaꝫ effectũ. i. q. i. multi de ꝯſe. di. ij. ego. berengarius de cele. mi. cum marthe ver. diſtinguendũ Steph. ¶ Tertio not. ꝙ ſaluator corpus ꝛ ſanguinem dedit diſcipulis in cibum ꝛ potũ dz. n. ad litterã ibi tribuẽdo. ſuppleri apoſtolis. Et dicit lau. ꝙ tũc tribuit eis tãq̃ ſimplicib⁹ laicis q: nullũ ordinẽ ſen gradũ adhuc habebant. ꝛ de hac receptiõe. l. di. accedẽs ibi inter laicos cõionem ꝛc̃. poſtea vo eadez hora x̃ps ordinauit eos in preſbyteros dũ dixit hoc facite ꝛc̃. ſ. tanq̃ p̃ſbyteri: ꝛ de hoc in verſu. ſe. q. i. ¶ Quarto no. ꝙ cũ ſũmimus corpus x̃pi mortẽ dñi annũtiam⁹. de hoc in gloſ. in verbo annuntiamus: ꝛ in ea. in fi. de ꝯſe. di. ij. in x̃po ſemel ꝛ. c. corpus ꝛ. c. iterat. ¶ Opp. in eo qõ in. ij. notabili dixi ꝙ ſacm eucariſtie eſt ſũmum: ꝛ ſic vr ꝙ ſit maius aliis ſacris: ꝑ hoc qõ no. de appel. ex rõne de illis verbis ſũma ope. ꝛ ſic ob. q: baptiſmus eſt maior de ſum. tri. c. i. in. §. fi. ſol. Lau. ꝛ Sen. ꝙ ſacm eucariſtie eſt ſummuꝫ quantũ ad eſſe de ꝯſe. di. ij. nihil: vbi de hoc. ſꝫ quo ad effectum magis ſũmus eſt baptiſmus: vt in contrario: ſed criſma eſt maius ſacm quo ad maioritatem miniſtri: q: nõ põt conferri niſi ab epõ: matrimonium vero ẽ maius quo ad ſignificatuꝫ: q: deſignat ꝯiunctionem x̃pi ꝛ eccle de biga. debitũ verſus. Maior in effectu baptiſm⁹ corpus ineſſe. Coniugium ſigno maiori criſma miniſtro.

¶ Scõo op. i eo ꝙ dicit ꝙ corpus x̃pi tradidit ſaluator in cibum ꝛ ſanguinem in poculũ ꝛ ſic vr ꝙ alia ſit tranſſubſtantiatio corporis alia ſanguinis ꝛ ꝙ corpus ꝛ ſanguis ſint diſtincta cum tũ non poſſit eſſe corpus ſine ſanguine nec econuerſo: de conſe. di. ij. cõperimus So. vt in gl. facit que de hoc remittit Paul. dicit ꝙ ſꝫ ſanguis traditur in poculum: traditur nihilominus in cibum: q: vt predixi nõ eſt corpus ſine ſanguine nec econuerſo. vt no. in. d. c. cõperimus. Item nec ſine deitate ſm quoſdaꝫ: vt no. c. di. quid eſt chriſtum: q: ibi eſt deitas ꝑ cõcomitantiam de eo autem quod glo. remittit an ſit alia tranſſubſtantiatio corporis ꝛ alia ſanguinis gloſ. in. c. q: corpus. ꝛ alia ſanguinis glo. in. c. q: corpus allegato in glo. tenet ꝙ ſic: dicens ꝙ per illa verba hoc eſt corpus meum. panis tranſſubſtantiatur in corpus ꝛ ibi non eſt ſanguis ꝑ tranſſubſtantiationem. ſed per mixtioneꝫ ꝛ per illa verba hic eſt ſanguis ꝛc̃. tranſubſtantiatur vinum in ſanguineꝫ ꝛ ibi ſimiliter non eſt corpus per tranſubſtantiationẽ: ſed per mixtioneꝫ. ꝛ de hoc in. d. c. per Arch. ¶ Quero qua re ſaluator inſtituit hoc ſacm ſumpta cena: glo. remittit Pau. dicit ꝙ hoc fecit vt finito veteri paſca legalia finẽ haberent. Item vt vehementius diſcipuli memorie cõmendarent de hoc. ſ. in. i. notabili non autem hoc fecit vt nos pranſi illud ſumamus. de conſe. diſt. ij. liquido. Lau. dicit ꝙ hoc fuit triplici ratione: primo vt deficiente corporali preſentia dimitteret ſaluator diſcipulis ſuum corpus in ſignum magne dilectionis vt hic: ſecundo q: ſacramentum hoc eſt propium memoriale ſue paſſionis. debent ergo inſtitui paſſione imminente de conſe. diſt. ij. ſemel: tertio vt tanquam vltimũ recentiori memorie traderetur de conſe. di. ij. liquido pro hoc vltimo quod dixi in. i. notabili. Et ſimile inducit lau. de doctoribus ꝛ aduocatis qui meliores ponunt rationes in fi. ꝛ quo ad id qõ proxime dixi ꝙ non debemus hoc ſacramentum ſumere pranſi. dicit lau. ꝙ regulariter non eſt malum exercere ſacramenta vel officium diuinum dicere poſt comeſtionem fallit in miſſa propter ſacramenti reuerentiã. d. c. liqdo. ꝛ. c. tribus de cele. miſ. ex parte. Itez fallit in matutinis ꝛ aliis horis que debẽt dici a ieiunis de cele. miſ. c. i. Completorium autem non oportet dici a ieiuno nec poſt ipſum oportet ieiunium ſeruari vſqꝫ ad miſſaꝫ diei ſequentis: quod tamen aliqui obſeruant quid ſi ſunt i caſtrino miſſam celebraturi poſt completoriũ nihil ſumũt quoꝝ deuotionẽ nõ reprobat. lau. ſed neceſſitatẽ nõ laudat. dum

dat.dum tamen alias sint digesti etiã si nihil tota nocte dormiuerint de ꝯse.di.i.sacra. ¶ Scõo q̃ro quot requiruntur in sacro altaris. So. Pdau.q̃ tria.s.panis vinũ:z aqua de ꝯse.di.ij.panis:z.c.nõ oz.z.c.in sacro.z no.e.di.i sum.z panis dz esse triticeus z vz etiam si triticum natũ sit de lolio:q̃ non inspicimus qd fuerit:sed qd sit.lvi.dis. vndecũq3.secus si ex frumento nascit loliũ: q̃ mutat naturam z desinit esse frumentum:vt no.in.d.c.sacro. Itez alia farina non dz misceri q̃ si fiat non transubstantiatur ꝑm Jo.z Bu.refert tñ Pdau.theologos dicere q̃ possibile ẽ q̃ vtrũq3 ꝑmissoꝝ in actualitate ꝓprie nature manet ita q̃ in actu est vera natura frumẽti z vera ordei vl alterius:lz forte sensus nõ posset eas distinguere.z sic sola farina frumenti est materia sacramenti z non alia. Ex hoc dicit Pdau.q̃ si mixtura est talis ꝑ quã tollit natura frumenti non fiet transubstantiatio:q̃ sublata est materia sacramenti.z sic si magna est quantitas farine ordei: z modica frumenti.ita q̃ frumẽtũ assumat materiã ordei deficit materia sacri si aũt ad mixtum nõ in tñ abundat z corrũpat z in suã naturã q̃uertat frumẽtũ tũc ex vtroq3 efficit quoddã tertiũ mixtuz z ꝑ q̃ns desinit ẽt ibi esse materia sacri. Itẽ panis nõ dz ee de fermẽto alꝫ nõ ꝯficit.vt no.e.ti.c.fi.i fi.glos.ij. Theologi tñ ꝺ. nã azimatio z frumẽtatio non distinguit panẽ substantialiter cũ sint accidentia panis sicut hõ nouus ante peccatũ non efficitur alter inueteratus ex fermẽto peccati.sed substantialiter idẽ ẽ.z hoc tz ẽ.lz fieri nõ debeat.q̃ ꝺ fermẽto facilius cadit nuca q̃ de azimo z q̃ credere debemus christum hoc fecisse in azimis cũ in domibus iudeoꝝ non esset fermentũ ꝑm pau.z hoc vltimũ tenui i.d.c.fi.in.ij.questiõe. ¶ Tertio q̃ro si panis sit de aqua rosacea vl alia artificiali:qdam vt refert Pdau.dicũt q̃ ꝯfici põt: q̃ aqua nõ remanet in pane.alij ꝺ z probabilius ꝑm Tho.q̃ partes principales panis q̃ est substantia vnius sacri sunt aqua naturalis z farina fermenti qꝺ etiam tenet Mathe us.

Ver. In institutione.

Vite eterne de ꝯse. dis.ij. cum oẽm in prin.z.c.spes in fi.z q̃q3 corporalis de pe. z remis.ois.z.c.se. Pdau.xps enim est vie humane vita.de pe.di.i.§.antequam Gen. ¶ No.de verbis que dixit saluator in institutiõe huius sacramẽti ibi hoc facite i meã cõmemorationem.z de hoc in glo.in verbo aplis.z in ea ibi in xpo semel:vbi dicit Jo.quosdã dicere q̃ ꝑ hec verba xps ordinauit apl̃os.z ꝺ hoc ẽt.lxxvi.di.quod die. qꝺ dic vt in se.q. ¶ Quero an sit verum quod proxime dixi q̃ xps ordinauerit apostolos ꝑ illa verba hoc facite in meam cõmemorationem Lau.dic q̃ ex istis vbis sumpserunt ptãtem ꝯficiẽdi vt presbyteri.z.s. ver. pxi.i vbo tribuendo latius hoc ꝓsequẽ dicens id qꝺ dixi in.iij.notabili. Et vltra hoc dicit q̃ hoc vex est q̃ fuerant ordinati in sacerdotes ꝑ illa vba quãtum ad effectũ primũ caracteris.i.quo ad ꝯficiendum vex corpus vt ꝺixi:lz quãtũ ad scõm effectum.s.absoluendũ in foro pnie a peccatis qꝺ ad solos presbyteros spectat de pen.distinc.i.multiplex fecit eos presbyteros post resurrectõez cũ dixit accipite spm̃scm̃ quoꝝ remiseritis peccata ꝛc̃. Joann.xxi.z xxiiij.q.i.§.si aũt.deinde ordinauit eos i epos die pẽthe. duz misit eis spiritumsanctũ in linguis igneis.lxxv.dist. ordinationes de ꝯse.di.i.nocte apl̃i vero tunc demũ inceperunt vti ministerio consecrationis q̃ discipulos septuagintaduos ordinauerunt in presbyteros rogantes dñm messis vt mitteret operarios in vineã suã.xxi.dis.in nouo.sed tamen ꝓpter exuberantiam spiritussancti qua vigebant non curabant de aliqua forma ad istar electionis q̃ fit ꝑ inspirationem de elec.q̃ ꝓpter.sed postea inceperũt certã formã cũ Pdau.z Bernabã ordinauerunt in eos ꝑponendo eis manus.lxvi.di.qꝺ die. Itẽ cũ Jacobum fratrẽ dñi ꝯsecrarunt.lxvi.di.porro.vbi de hoc. ¶ Scõo q̃ro in eo qꝺ dicit q̃ in hoc sacro sunt mirabilia imutata que sint hec mirabilia. So. vt in gl.qꝺ opinat.ibi z nunc aliter vsq3 ad fi.z dic Lau.z Gen.z Mat. q̃ mirabilia sunt imutata.q̃ in veteri testõ dabant z ꝑmittebant tpalia nunc dantur z ꝑmittuntur spũalia.de bap.maiores. Itẽ q̃ patres antiq pascebantur mãna z mortui sunt.nos vero pascimur pane vite imortali q̃ de celo descendit.de ꝯse.di.ij.reuera.vbi de his mirabilib9 z in hac glo.ibi psalmista psalmo.cxxvi.nisi domin9.ibi di.ij.esca.z.c.iudas. ¶ Tertio q̃ro an hoc sacr̃m cuz sit ita mirabile hẽat priuilegium vt fugiens ad corpus xp̃i gaudeat imunitate. So. Pdau.ar.q̃ sic.ex hac lr̃a q̃ dic in hoc sacro signa innouata.vult dicere q̃ cuz sit admirabile vt in littera dz debz gaudere imuuitate qua gaudet ecclesia in qa cessant hec mirabilia.de qbus hic in glo. qꝺ optauit.z hoc tenet Host.eo.ti.sane.vbi de hoc dixi. in.ij.q.vbi tenui cum Host. ꝓpter reuerentiam tanti sacramenti licet multi contra.

Ver. Hoc est memoriale.

Hec ẽ tertia ps exordij.vt dixi.s. ver.transiturus. Et q̃ vtribi dixi h̃ ponitur effectus z laus multiplex hui9 sacri ideo põt subdiuidi in qnq3.scõa ibi hec ẽ cõmemoratio. tertia ibi.o diuini.quarta o singularis.qnta o excellentissimũ. Possent z alie pticule signari.alie nãq3.i.aliox sanctox rex oiuz preteritax a nobis abñtium recolim9 mortuã.vnde legit o mors ero mors tua morsus tuus ero inferne crucis.ꝯcor.ꝺ sum.tri.cle.vna in pn.vbi de hoc affixum tpe passionis de cõse.di.ij.q̃ passus salutis eterne. ¶ No.q̃ in hoc sacro fit rememoratio nostre redẽptionis ꝯcordantie in gl.in verbo memoriã. Et dicit laud.q̃ ideo in pasca hoc fit ad repñtandũ qꝺ olim factũ est,vult dicere q̃ tunc sumim9 eucharistiã ad talẽ repñtationẽ ꝺ ꝯse.di.ij.semel. Et q̃ quottidie peccam9 z sic cõtinua medicina egemus.e.di.si quottiẽscunq3.ideo debem9 hoc facere quottidie z si nõ de facto tamẽ affectu.e.di.qd est.z c.vt qd.de facto aũt sepe nõ facimus q̃ lz quottidie cõicare nõ sit laudanduz vel vituperanduz.multotiens tñ expedit abstinere ex cã etiã sine culpa.vi.di.testm̃ de pe.z remis.ois.no.de p̃ben.significatũ:sed debemus cauere ne h̃ accidat ex nostra culpa.e.di.si quis itrat. ¶ Scõo no. q̃ per hoc sacr̃m retrahimur a malo.de conse.di.ij. cum oẽ:z.c.quotiens.z.c.triformẽ.z.c.cibus qꝺ dicit laud.ꝓcedere.dum tamẽ q̃ hoc sumimus absq3 mortali.debemus enim nos ꝑbare an simus sine pctõ alꝫ iudiciuz nos mãducamus z bibimus de ꝯse.di.ij.qui scelerate cuz.c.seq. venialia vero delet hoc sacr̃m.e.di.cũ oẽ.nõ autem mortalia.z ideo baptismus hoc respectu dz maius sacr̃m. q̃ mortalia tollit.xxxij.di.§.vex de pe.di.vi.nullus expectet z hoc respectm etiã verbuz dei deducens quem ad compunctionem dz,nõ minus q̃ corpus xp̃i.i.q.i.interrogo. ¶ Tertio no.q̃ saluator etiaz post passionez remãsit cũ apl̃s ibũvobiscũ sum.z intelligit Pdau.ꝑ gratiaz. Mat. xviij.vbicũq3 duo vel tres ꝯgregati fuerint in noie meo ibi suz in medio eoꝝ.xx.di.qbus.i.q.i.cũ scriptura.xxiiij. q.i.alienus. In altari aũt est presentia corpali ꝑ hoc littera ibi. Et esset cũ eis etiã presentia corpali que lr̃a facit ꝺ dictũ Pdau.q̃ videt velle littera q̃ semꝑ fuit saluator cũ apostolis ẽt p̃ntia corpali sz intellige modo predicto.quã do.s.ꝯsecrabant,eucharistiam alꝫ erat cũ eis tm̃ ꝑ gr̃am vt predixi.z dicit laud.q̃ lz deus sit vbiq3 hoc est verum potentialiter sed corporaliter seu realiter est tantuz in celo seu in hostia.z de hoc.j.q.iiij.in fi. ¶ Opp.in eo qꝺ dicit ex passione christi mortem nostraz mortuã fuisse. per hoc enim sequeretur q̃ facti essemus imortales quod cõstat falsum esse So.metu contrarij glo.in verbo nostraz subaudit eternam. Et vult dicere q̃ mors eterna ad quã damnati eramus ex peccato primorum parentum fuit sublata per christi passionem. ¶ Secundo op.q̃ hoc q̃ etiam post passionem multi damnentur de sum.trini.c.i. ver.venturus.soluit Pdau.q̃ mortua est mors eterna in habentibus fidem z charitatez.d.c.i. ¶ Quero in eo qꝺ

dicit q̄ in eucharistia xp̄s est p̄ns sed sub alia forma qua re hoc fuerit institutuz: gl. z quare remittit lau. solvit formando plures q̄stiones vsqz ad. ix. q. Et exponit sub alia forma. i. sub alijs dimensionibus z mensuris q̄ fuerit in cruce sed eiusdez substātie seu eētie. vt h̄ i lr̄a. z de hoc j. q. iiij. dicit Mathi. q̄ iō sub figura panis z vini sit: quia nō hēmus i vsu carnē crudā comedere z sanguinē bibere. ō ꝙse. di. ij. qd sit z sanguis. z ō hoc j. q. ix. Scōo quero an conuersio q̄ fit in hoc sacr̄o sit passibilis i eo q̄ panis conuertit in vez corpus z vinū in vez sanguinez: so. lau. notādo q̄ triplex est agēs. quoddā artificiale z hoc semper p̄supponit materiā aliud naturale z iz. hoc semp posit ōnudare materiā vna spē z iducere aliam. p̄ia tamē matia semp manet. Itē iz duo p̄dicta agētia possint spoliare matiā vna forma z aliā iducere. vnā tn̄ rē nō possunt i aliā mutar̄. tertiū agēs sup naturale z hoc ex ptāte absoluta ꝓducit totū ēt ō nihilo iō i agēdo nō eget materia seu alia re forti⁹ ergo pōt vnā rē totā i aliā trāsubstātiare: qz mai⁹ ē ō nihilo aliqd facer̄ q̄ vnā rez totā in aliā trāsbstantiare iccirco iz quersio realis sit ipossibilis agēti artificiali vl̄ naturali. ar. i. sti. ō re. dini. Hcū ex alicō possibil tn̄ ē sup naturali. ō sum. tri. c. i. in p̄in. Tertio q̄ro qd fit ō sba panis z vini: So. lau referens tres opi. p̄imi dicūt q̄ subiectū anihilatur. alij q̄ remanet in hostia cū corpe. tertij q̄ cōuertitur in corpus: qz iz verba successiue ꝓferanr̄. vno tamē instāti quertitur panis diuinitus z sup naturaliter eius substantia oino quersa z mutata in verā substantiā corporis nihil remanente de substantia panis de ꝙse. di. ij. qz corpus. z. c. ante z hec cōiter tenetur. Quarto q̄ro an quantus fuit saluator in cruce tantus sit in hostia: sol. Lau. p̄mittēdo aliqua. dicit. n. q̄ substantia panis nō quertitur in quātitate corpis nec i aliud accidēs sed solum in substantiā. dicit etiā q̄ inter oia predicamēta substātia ē nobilissimuz z substat oibus alijs z sustentat z ē substātia ipsa quasi ipz qd rei. dicit ēt q̄ substantia nō est qd diuisibile nisi mediante adherenti nec est qd visibile nisi mediante qualitate. vnde subtracta quātitate nō pōt diuidi nec subtracta qualitate videri. dicit etiā q̄ deus pepegit z ordinauit cū verbis z elemētis q̄ vbo apposito ad elementū fieret sacr̄m. i. q. i. detrahe. voluit eni q̄ vbicūqz p̄sbyter p̄ite pane dicet hec verba. Hoc est corpus meū: panis cōuertitur in corpus: de conse. di. ij. panis. Et in hoc vī laud. p dictionem vbicūqz sentire opi. Inn. de qua de elec. qō sicut q̄ sacerdos etiam nō celebrans missaz dicens illa verba ꝙficiat. cui⁹ ꝙtrarium cōiter tenetur vt ibi dixi. dicit etiam laud. q̄ aliter est corpus in celo aliter in hostia iz sit vbiqz totus: sed in celo est substantia mediātibus dimēsionibus ꝓpijs. i. ꝓpria quantitate seu mensura. i. talis qualis fuit in cruce: licet in celo sit in corpore glorificato. in hostia vero est tota substantia non mediantibus dimensionibus suis: sed quātitas z qualitas z alia accētia ibi sunt ex naturali cō comitantia ita q̄ substantia ibi dominat̄ z accidētia oio accedunt z sic cum substantia oio sit. indiuisibilis z inuisibilis per consequens z accidentia: secus in alijs rebus in quibus substantia se regulat ꝑm sua accētia: quia mediante quantitate diuiditur z mediante qualitate vī. dicit etiam lau. q̄ diuinitas verbi replet totum mūdum. vñ nō ē mirz si supnaturaliter substantiā panis quertet in corpus suū. Itē vbi vult z in tot locis quot voluerit z totiēs z quotiēs. ō ꝙse. di. ij. qd sit sanguis vbi dī q̄ sicut diuinitus verbū dei vita ē que totū implet mūdū. ita iz in multis locis z innumerabilib⁹ dieb⁹ illi⁹ corpus cōsecreť nō sunt tn̄ multa corpa xp̄i nec multi calices: sed vnū corpus z vnus sanguis cū illo qō sūpsit ō vtero virginis z qō dedit aplis. z segq̄ ibi diuinitas. n. vbi cōplet illud qō vbiqz ē z cōiungit ac facit vt sicut ipsa vna est ita corpus xp̄i z vnū corpus sit in vnitate. Et hoc dicit laud. q̄ cū ipsa diuinitas sit vbiqz possibile ē substātiā panis q̄ ē hic in corpus querti sic q̄ vnū corpus nō fuerit augmētatū seu diminutū ex hoc. z idem de pane q̄ est alibi. z sic quotiēs inuenit panis z verbū sacerdotis z intentio ꝙse crandi z totū ꝙiungit totiēs fit hoc sacr̄m. qz sic deus pepigit cū his rebus vt predixi z voluit q̄ hec vba haberēt hanc vim sicut z illa verba habent viz suā z sic de rebus ēt p se sicut ēt artificiose lapis transit in auz z in similib⁹ ꝑm Lau. quod simile est valde largū. vnde ēt Lau. dicit q̄ hec actiones differunt dicit etiam q̄ substantia panis quertit in carnem in stomacho. sed aliter z aliter vt dictū est. Concludit ex p̄missis q̄ his bene pēsatis ad p̄missaz q̄onem z oēs silēs pōt de facili rūderi. Et in hoc dicit q̄ deus est multipliciter in loco. qō dixi. s. in. iij. notabili: iz hic formaliter loquit lau. iō adhuc h̄ resūmo. Dic ergo q̄ multipl'r deus ē i loco. vno mō pontētialiter z sic ē vbiqz alio mō gratiose z sic ē i p̄destinatis sic q̄ nō in p̄scriptis tertio mō corporaliter z hoc duobus modis. vno mō sb ꝓprijs dimensionibus z mēsuris z hoc mō ē in celo talis z tantus quantus fuit in cruce. alio mō ibi sunt eius dimēsiones mediāte substantia vt dixi. s. e. q. z hoc mō est i qualibet hostia integer z totus. iz hostia ē ibi sub quātitate z sub ꝓprijs suis dimēsionibus ipsas ergo dimēsiones hostie substantia corporis nō excedit z ex hoc. patet solutio q̄onis. z q̄ sit possibile q̄ xp̄s sit totus in celo z totus in qualibet hostia iducit Lau. qz sicut pz ex his que dicta sunt. s. e. q. diuitas dei totū mūdū replet z iō possibile ē sibi q̄ quertet hunc panē in corpus suū totū z aliū panē eodē mō z sic i infinitū nō q̄ corpus quertatur i panem: sed panis in corpus: qz deus ita pepigit z ordinauit Quinto q̄ro quare nō ꝙsumit exquo totiens sumit: sol. Lau. dicens solutionē ex p̄missis patere naz quotiēs panis z verbū sacerdotis z intentio inueniunt simul totiēs fit trāsubstātiatio: qz pāis trāsit i corpus nec augmētū diminutionē corpori p̄stat dictū ē. s. q. p. x. cessante cui materia panis cessabit z corpus. Sexto q̄ro quātus ē xp̄s in celo. so. lau. q̄ tātus quātus fuit i cruce. z hoc ēt dictū ē. s. q. iiij. Septio q̄ro quāt⁹ ē xp̄s i hostia: lau. querit z hoc ēt dictū ē. s. q. iiij. dicit ēt lau. q̄ sic querēdo male q̄ritur cum quantitas z alia accētia propriā naturā amiserint sic q̄ sunt in sacr̄o mediante substantia z non ecōnerso. ip̄m. n. corpus nō ē punctabile. i. nō diuisibile nec locū occupat z hoc pp naturā substantie dñantis que non occupat locū nec pūctar̄. exquo segtur q̄ totus xp̄s est sub qualibet pte hostie sicut sub tota. Exēplū i speculo quo facto apparet tota imago hominis sub qualibet parte sicut sub toto. Et in animalibus annulosis sicut sunt anguille. qz si diuiduntur ita se mouet cauda sicut caput: nam in quocūqz loco est vna ps corpis diuini: z alia: z ita erit i corpe glorificato. Sz nō bñ dī tant⁹ ē in sacr̄o seu in hostia cū q̄titas sit in hostia sic oio separata z alia a substātia corpis. vñ ipsuz nō pōt limitare nec mēsurare z ita ē tot⁹ sub artissimis spēbus. i. in qua hostia sicut in magna. de ꝙse. di. iij. dū tamen frangitur. Octauo quero an corpus christi frangitur sub hostia. videtur q̄ sic de ꝙse. dist. ij. ego berengarius. vbi dicit q̄ manibus tractatur z frangitur z fidelium dentibus atteritur lau. ꝺ quia cum sint ibi accētia mediante substantia non diuiditur nec frangitur corpus cum sit substantia indiuisibilis. vt dixi. s. q. iiij. z. vij. Ad. c. ego berēgarius dic q̄ intelligitur de speciebus panis z vini que atterūtur z frāguntur. Nono quero circa id quod dixi. s. q. i. pone q̄ deus faciat miraculose q̄ appareat sanguis in altari vel caro humana an hoc sacrificiū erit sumēdum: videtur q̄ sic ar. eo. r. ex parte. ibi postquā totuz acceperit eucharistie sacramentum de conse. di. ij. comperimus z hoc q̄dam concedunt. sed lau. dicit q̄ non est sumendū de ꝙse. di. ij. de hac. z ō hoc vī tenere Mathi. z ē veriuſ. Decimo quero in eo q̄ dicit de sequacibus apostoloz q̄ sunt sequaces. gl. in verbo sequacibus dicit q̄ hi q̄ sequuntur p fidem. q̄ autem sint successores apostoloz gl. remittit.

Ver. hec est

Ver. Hec ẽ cõmemoratio.

¶ Not. q in hoc ſacro recolimus paſſionem dominicã nam in fractione hoſtie z calicis effuſione in ore fidelium nihil aliud eſt q corpus dñi in cruce imolari de cõſe. diſt. ij. dum frangitur. z. c. duplicẽ. z. c. qz morte. ¶ Op. quia cõmendatur effuſio lachrymoꝝ cũ tñ alibi reprobẽ. C. de fal. l. vbi. ff. de of. pſi. l. obſeruãdũ. xxiiij. q. iiij. ẽ iniuſta. So. Pau. q hoc logr de lachrymis ꝓuenientibus ex letitia z pietate vult dicere q iſte cõmendant. Alia vero loquuntur de iudice q dz a lachrymis abſtinere nec p eas moueri: pſequtur aũt Pau. dicens q ẽt quãq effundunt lachryme ex dolore: vnde Aug. durus ẽ cuius mẽtis dolorẽ oculi carnis nequeũt declarare de pe. diſ. iij. ſunt plures. z hoc pz ex deſcriptione. nã luctus ẽ gra vehementer dolendi de malo: qõ accidit vel bono qõ deficit. vnde Gre. in moralibus. Niſi in reatu culpe qua nos ligauimus miſericorditer dimittãtur pfcẽ flere nõ poſſumus gl. ſup Math. v. dicit q luctus due ſunt ſpecies. vna pro peccatis ꝓprijs vel alienis: alia p deſiderio celeſtis ꝓpríe: dicit ẽt Pau. q põt generalius dici q eſt luctus malus z cupiditas de quo dr. ploratur lachrymis amiſſa pecunia veris. Item deceptionis z inordinate paſſiõis. xiij. q. ij. ſ lugere. z. c. quã prepoſtere. Et Seneca de negligentibus facere debito tpe dicit q tunc lachryme nihil pfuture cadũt. Eſt ẽt luctus bonus z hic triplex. cõpũctiones. pſal. Lauabo p ſingulas noctes lectum meũ. Item cõpaſſiõis. Job. xxx. flebã ſup eũ q afflictus erat. z eccleſi. xxij. ſup mortuũ ploza. Item deuotionis vt h vt in pſal. Sitiuit aia mea ad deũ fontẽ viuũ qñ veniaz z apparebo ante faciem dñi. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte. Thobie. xi. Fleuerunt ambo cum gaudio ſimul.

¶ Scõo op. in eo qõ dicit q in hoc ſacro hẽmus letitiã z lachrymas. z ſic vr eadẽ res pere ꝓprios effect⁹ penã z pmiũ. ꝫ id de bap. maiores. v. ꝓterea. l vij. di. ſigs. de iure iu. intellecto. ff. de ſol. q ſic ſoluit. z. l. q hoiem. ſol. Paul. q h logtur de lachrymis letitie. idẽ Lau. dicens q lachryme h tendunt ad vnũ effectũ cũ gaudio. ſ. ad cõpunctionẽ deuotã qz igit affligit corpus vt letet alius: z qz ẽt plẽs ſunt q frequenter ꝓ gaudio lachrymas fundunt citi⁹ q pro ira. dicit tñ lau. q qñq vna res opat ꝓprios effectus. de iurciu. debitores. vbi vna ſolutio parit obligationem z liberationẽ ſed dic q illud eſt diuerſo reſpectu.

Ver. O diuini.

No. q hic cõmẽdatur immẽſitas amoris. ꝫcordat. de ſum. tri. firmiter. ¶ Secũdo no. q in deo eſt ſupabũdantia pietatis. nam quẽcũq; contritum recipit. ò pe. di. iij. talis. z dicit Pau. q ſuperhabundantia denotat exceſſum q ꝫuenit vni ſoli. ff. de ver. obl. vbi zc. ¶ Tertio no. de affluentia diuine largitatis. oẽm. n. animam ſaturauit bonis. de pe. di. iij. adhuc inſtant vltra mediũ z abũdantiam benedictionis z oĩum copiaꝝ tribuit. xvi. q. i. reuertimini. z. q. vij. maiores. ¶ Quarto no. q bõ dñatur oibus rebus. quod intellige de iſtis inferioribus. nam z natura naturã. ſ. deus oẽs res z eaꝝ fructus fecit gra hominis inſti. de re. diui. ſ. partus. ff. de vſur. i peculiũ hõ ẽ dignitſſima creatura z factus ẽ ad dei ſimilitudinẽ. ff. ò edi. edic. iuſtiſſime. ¶ Quinto no. q ſpũs celeſtes adminiſtrant hoſibus qõ intelligit Pau. quo ad predeſtiatos de ꝫſe. di. ij. hoc. ò pe. di. iiij. ſi ex bono. z. ſ. ſicut itaq;. Et dicit canon in hora immolationis ad vocem ſacerdotis aperi celos z in illo ieſu chriſti miniſterio choros angeloꝝ adeſſe. de ꝫſe. di. ij qd ſit ſanguis. Item adminiſtrãt angeli hominibus ꝓcurando ſaluationẽ eoꝝ. vnde dr q q̃libet anima fidelis hz ſuum angelum cuſtode verſus.

Angele qui meus eſt cuſtos pietate ſuperna.
De tibi cõmiſſum ſerua defende guberna.

Ver. O ſingularis.

No. q h laudatur prodigalitas alibi reprobatur. de conſue. c. penul. z vt dicit Pau. pdi galicas h oſtendit nimiuz amoreꝫ z dilectioneꝫ. exponit aũt Gen. pdiga. i. effuſa. ¶ Scõo no. q in hoc ſacro xps tribuit ſeipm. de hoc in glo. no. in prin. ¶ Tertio no. de cibo ligni mortiferi z intelligit Lau. de pomo. qz al's hõ nõ erat moritur⁹ neceſſitate nature. de ꝫſe. di. iij. placuit. nec ẽt poſt peccatũ ſi ſemp ederet de ligno vite. vt legit. in. ij. ſen. di. xix. z in hoc ẽt nota de cibo ligni vitalis. i. xpi vñ Luce. xxiiij. ſi in viridi ligno hoc facitũ in arido quid fiet. ¶ Quarto no. q eſus ligni mortiferi ſauciauit. qõ exponit Gen. i. vulnerauit vulnere mortali. ſil'e vbũ. de pe. z remiſ. oĩs. ¶ Quinto no. de pane angeloꝝ. z intelligit Pau. de mãna. z ſic ẽt intelligit gl. i vbo. hõ. i eo qõ all'at pſalmũ. Attẽdite. ibi. n. dr de mãna. z dicit panis angelorum: qz miniſterio angeloꝝ ꝓparatur in aere. ¶ Sexto no. q panis ſacri nõ conſumitur. i. ipſe xps q ſemp fuit ẽ z erit. de conſe. di. ij. ſemel immolatus. z. c. in xpo ſemel.

¶ Septimo no. q recipiẽs euchariſtiã nõ trahit corp⁹ xpi ad ſe ſz trahitur ab illo z ei ꝫformatur. ſ. p gras quaz ſuſcipit. de conſe. di. ij. ſpecies. ¶ Octauo no dñiaz iter donũ z munus. ff. de v. ſig. aliud. z. l. mun⁹. hec tñ littera hoc nõ probat: imo potius ꝓbat q ponantur hic pro eodem in effectu. ¶ Oppo. in eo q dicit q i ſacro xps dat ſeipm. nemo. n. põt ſe dare: qz nemo dñs mẽbrorũ ſuorum. ff. ad. l. acql. liber. hõ. xxiij. q. v. ſi nõ lz So. Pau. q hõ dare põt totuz ſuuz arbitrium z talis eſt mos ſe offerentiuz. vt in litteris qõ ẽt dicit glo. in v. ſeipſum: mos enim eſt in ſaluatione offerre ſeipſos. nã vt dicit Pau. hẽmus ꝓprium arbitriũ niſi p pfeſſionez ſit a nobis abdicatum xij. q. i. non dicatis. z dando illud damus noſipſos quo nõ eſt domuz maius. vt h. z hoc facit ad. q. de qua. ſ. q. i.

¶ Scõo op. in eo q laudat hic cibus ſacri: qz ſũme impugnat. alibi. n. hoc redarguit de ꝫſe. di. v. ne tales z So. hic cibus impugnat nõ carnẽ ſz aiam. In ctrario aũt redarguit cibus corporaliter impinguẽ Pau. ¶ Quero in eo qõ dixi. ſ. in. i. ctrario q nõ eſt maius donuz q dare ſeipſum qs magis mereat. an is qui facit opus meritoriũ ex voto vel profeſſione: an q mera volũtate. gl. in vbo ſeipſuz: determinet q ꝑmus p rõnes de quibus in ea. z hãc glo. no. qz ſingularis. z multi ꝓma facie afferũt ꝫ. z cũ gl. idem Pau. z in ea ibi venerabiles de offi. or. ſi canonici in glo. ante. lib. vi. ¶ Oppo. ad hoc q imo magis mereat qui mere voluntate: qz ea ſunt in noſtris officijs gratioza que cũ liceat nobis nõ impendere tñ cã dilectiõis impendimus. xxviij. q. i. iam nũc ſo. Steph. q eſt quedã neceſſitas coactionis z hec ctraria voluntati. de ſpon. cũ locuz. z hec diminuit de laude actus vtuoſi: qz voluntariũ miliez elegit deus. xv. q. i. non ẽ. z de tali loquitur cõtrarium. Alia ẽ neceſſitas ex interiori inclinatione precedẽs vt vidimus in habituatis ad vtutem quã ſequuntur quaſi ex quadaz inclinatione pp ꝫſuetudinẽ bene agendi z hec ẽ in beatis nec diminuit: ſz potius auget ò laudevtutis. z ò hac logtur qõ. Eſt z alia neceſſitas in fi. vt ſi volo tranſfretare habeo neceſſe nauem ingredi z hec ẽt nõ minuit de merito actus vtuoſi. imo quanto actus ẽ nobilioris finis tanto eſt nobilior. z de hac põt ẽt intelligi qõ. ¶ Secundo q̃ro in eo qõ dicit q iſte cibus impiguat nõ ventrem: ſed mentẽ an hoc ſacrm deſcendit ad ſtomachum Pau. vr dicere q ſic. dicit enim ſm theologos q manet corpus donec ſpes ꝫſumpte ſint potentia digeſtionis vel alio modo. Ex hoc vr q ſi canis comedat euchariſtiaz i eius ſtomacho deſcendat. qõ vr lau. dicẽs q nõ ẽ abſurdũ ſi ſubviſcerib⁹ animaliũ includitur id qõ qñq; includitur vili piride. ar. de ꝫſe. di. ij. q comederit. Ex hoc dicit non eſſe verum id qõ dicit gl. de iude. z ſi iudeos. cuz dicit q non deſcendit i ſtomachũ. qõ ẽt vr ſentire hic in gl. in verbo confirmat. in eo qõ remittit ad no. ibi. de ꝫſe. di. ij. non iſte. ibi. n. dicit gl. q nõ deſcẽdit i ſtomachuz. z dic Guil. ſm p̃dicta itelligẽdũ. de ꝫſe. di. ij. trib⁹. z qõ ibi no. gl. z hoc cõius. ſ. q durat donec durãt ſpes. qõ tz tho. ꝑte. iij. ſumme. q. lxx vij. ar. ij. z Ricar. in. iiij. di. xi. q. i.

Ver. Excellentissimum.

¶ No.q̄ hoc sacr̄m debemus cunctis studijs bonoza re: qz ex tota aīa debemus deū eligere. de peni. di. i. charitas. ¶ Scōo no. illud cuius donū vel munus inspicit̄ eius memoria strictius retinetur p hoc qz naturalr donatarius donanti obligat. ff. de fur. si pignore de peti. be re. sed z ñ lege. §. 2sulnit: de testa. cū in officijs. ex hoc arguit lau. q̄ scholares q male soluūt doctoribus vel peritis dicens. q̄ ex hoc merito perit memoria in bene legendo vel 2silū dādo vsus. ¶ Muneris infundas oleū fuge nomē auri. Sic egre menti poterit medicina parari. ¶ Et ex hoc q̄ dic hic de memoria hui⁹ sacr̄i: dic pau. q̄ si ēt i memoria p̄mitiuoz veneramur imagines. de 2se. di. iij. venerabiles: z arguit q̄ donatarios q domū alij donant. qz ex hoc non videnť memoriaz tenere donātis: qñqz. n. aliqd seruari dz ad memoriam de pe. di. i. §. his auctoritatibus. ver. item illud. z di. iij. iudas in fin. vij. q. i. deniqz xix. q. iij. mandamus de eta. z qual. intelleximus qñqz ēt aliqd destituiť vt memoria tollatur. lxxxi. di. valet. xv. q. i. mulier. z hoc est contra illos q munuscula mulierū conseruant solicite z feruenter aspiciunt.

Ver. Licet igitur.

¶ Hic vt dicit glo. i. in princ. huius cle. c. ij. tertie. z vt dicit illa gl. h̄ est narratio in qua p̄missa multiplici cā celebrationis festi corpis xp̄i diem statuit qua debuit celebrari ibi. nos itaqz. prima subdiuiditur in plures vt multas cās ponit. secunda in die. tertia potissime. quarta intelleximus infamiam. de sum. tri. damnamus i fi. ¶ Oppo. q̄ ex quo de hoc sacro fit memoria in missis quottidianis non fuerit opus facere specialem festiuitatem sicut dr̄ de festo trinitatis. de fe. qñ in fi. ¶ So. Pau. q̄ rō diuersitatis pōt esse. qz ea que dicuntur ad laudē trinitatis singulis diebus dicuntur non sic in sacr̄ o altaris vnde vult dicere q̄ iz in missis quottidiāis fiat solēnitas corporis xp̄i. tñ ea que dicuntur sunt de alio vt de sancto vel feria. Sed dic quod dicitur de trinitate cōcernit specialiter laudem trinitatis.

Ver. In die letanus.

¶ Idest rogationibus que fiunt ante ascensionez. de conse. di. iij. rogationes de fer. capellanus natalitia 2cor. de fe. lz. z dicuntur natalitiu nō qñ nascuntur: sed qñ moziuntur tunc velud de novo nati intrant celestem patriam. ¶ No. de reconciliatiōe penitentium z intelligit Pau. de recōciliatione solēni z publica. de conse. di. iij. de penitentibus. z ibi no. gl. ij. quare in cena domini fiat talis reconciliatio. z de hoc. l. di. in capite. ¶ Scōo no. de confectione crismatis. qō dic vt i gl. que fieri. z de hoc de cel̄. mis. te referente. ¶ Tertio no. q̄ ex institutione noue solemnitatis nō debēt detrahi antique de consue. cum olim qō colligit Pau. ex eo quod h̄ dicit q̄ ecclesia non potest in cena domini vacare spāli celebratione huius festi pp alia officia prius instituta.

¶ Quarto no. q̄ in singulis sanctorum natalicijs spālia festa celebrant. z dic q̄ celebrantur vel put est in calendario institutum. vel prout singuli episcopi in suis diocesibus instituunt. de fe. conquestus: z facit de vulgari quo dicitur q̄ non est ita paruus sanctus quin habeat suam diez in anno. ¶ Quinto no. de institutione omnium sanctoz. z de hoc in glo. f. z in gl. quo italici. z banc vltimam no. in fi. qz solet allegari simpliciter de acuto odoratu anseris in sentiendo hominem.

Ver. Potissime.

¶ No. q̄ xp̄s est gloria z corona oīum sanctō rum z banc coronaz repromisit deus oībus diligentibus se cū pbati fuerint. ar. de renū. nisi. §. vex. i. q. iij. saluator. ¶ Scōo no. q̄ festum corpis xp̄i dz p̄fulgere celebritate spāli vt sicut xp̄s potior ē ceteris ita potius extollatur de conse. di. ij. nihil. ¶ Tertio no. ex verbo suppleatur q̄ illud quod omittiť in officio diuino debet suppleri. vij. q. i. nihil de hoc de sacra non ite. c. i. z fi. ō cele. mis. c. i. z dic Lau. q̄ logr̄ deomisso siue p negligentiā siue p ipotentiā siue p dolū. de cōse. di. ij. si p negligentiaz. z. c. sequēti bus. vbi de negligētia. de impotentia. vij. q. i. illud. z. c. se. ō dolo. z de cele. mis. de homine quātū tñ ad illud de impotentia quo ad horas canonicas dic q̄ q pp egritudinē impediť nō teneť redicere. vt dixi. §. ti. i. cle. i. in p̄i. in. ij. ḡtrario. ¶ Quarto no. q̄ debemus inter nos p̄terita memorare. z dicit Lau. q̄ est vera pnia plangere p̄terita. de pe. di. iij. pfecta. nullum enim reperitur dilictorū tale remedium sicut eorum continuata memoria ad cōpunctionem. de pe. dist. ij. iudas.

Ver. Intelleximus.

¶ Nota reuelatiōe que aliquā do fit catholicis. z vt dicit glo. i hoc vbo relatū. nō est credendum asserenti sibi reuelatum. qō dic vt in ea. dicit tñ Pau. q̄ pape affirmanti se hoc intellexisse credendū est de. pba. cle. lr̄is. z dicit Lau. q̄ nōnūquaz talia reuelant̄ mioribꝰ familiari 2silio spūsci vt i regula Bñdicti p̄o hoc qz aliqñ reuelať mioi qō maioz nescit. C. ō of. rect. puin. l. potiores. de 2sue. ad nr̄am. vbi de hoc in glo. i.

Ver. Nos itaqz.

¶ Nota ibi specialioz. q̄ que speciali nota digna sunt nisi de his spālis fiat mentio neglecta videnť ar. de sen. ex. statuimus li. vi. ff. de iureiu. Itē apō. §. hoc edictū solet enim plus timeri z̄. xxiij. di. q̄q̄. ¶ Secūdo no. q̄ festū hoc dz celebrari feria quinta. z dic Lau. z Gen. q̄ merito feria qnta: qz tali die fuit institutuz. §. e. cle. ver. transitur⁹, ibi sumpta cena. z ver. in die. z que dicatur feria quinta: z quare sic dicatur dic vt in glo. i vbo feria. z idem Pau. ¶ Tertio no. q̄ post octauam pēth. quinta feria p̄xima hoc festū celebrari dz. z de significatione verbi penthe. dic vt in gl. sic dr̄. z in eo qō dicit ō quinquaginta diebus inter resurrectionem z penth. dic Paul. q̄ tunc non est indictum ieiunium. ō obser. ieiu. cōsilium in p̄in. lxxvi. di. nō aūt. z. c. se. nisi in diebus rogationū z vigilia penthe. c. di. nosce. ō 2se. di. iiij. rogationes. ¶ Quarto no. ibi tā clerici q̄ populi. q̄ appellatione cleri non cōtineť ppls. sunt enim diuerse ,pfessionis. xij. q. i. duo. de sen. ex. si sinia. i. rñso. li. vi. dicit tamen pau. videri q̄ appellatione ciuiū vel ,puncialiū contineātur clerici. de fo. cōpe. dilecti. vbi de hoc. ¶ Quinto no. q̄ i hoc festo debent dici hymni. z qd sit hymnus. dic vt i gl. hi sunt. Et dic Pau. q̄ hymn⁹ qñqz ē idē q̄ oro seu benedictō de conse. di. i. de hymnis. ,p̄ie tñ ē cātus laudis vt ēt dic gl. ¶ Sexto no. q̄ in hoc festo debem⁹ h̄e letitiam salutarem. Et intelligit Pau. q̄ ē salutaris ,p eterno gaudio cōsequendo z hāc non hūt nisi hi qui mēte vl ore sūt in syno. i. in celesti hierusalem. qz non est laus in ore peccatoris. z hanc letitiam i aduentu xp̄i oñdit chorus angelicus. de cōse. di. i. nocte scā. z. c. hi duo. Lau. ad idez dic q̄ letitia salutaris ē in dño qō est summū bonū. ¶ Septimo not. q̄ in hoc festo debet puritas iocūdari z dicit Lau. q̄ hec est va glia i 2scia pura. ij. ad corintb. i. gloria nr̄a hoc ē testimoniū 2scie nostre. z psalmo: rois gloria filia regis ab intus. i. in puritate interioris cōscie. ¶ Octauo no. q̄ in hoc festo debemus alacri alo deus laudare. ,p hoc. §. in phe. hui⁹ cōpila. ibi sūmo z alacri. hilarem enim seruitorem z volūtarium elegit xp̄s. xv. q. i. nō est. ¶ Nono no. q̄ debemus in hoc festo habere p̄ronam voluntatem ad deum. z dic p̄onam. i. expeditam. i. reiecta negligentia z omissis alijs. simile. xij. q. i. omnis: xx. q. iij. procliuis. ¶ Decimo not. q̄ in hoc festo debemus inflammari per ardorem z intellige de ardore charitatis. facit de sepul. dudum. post p̄in. z dicit Paul. q̄ hic ardor crescere debet vsqz ad perfectuz vt mori sit lucrum de pe. dist. ij. si quis tantum. z ꝑm Laud. debemus inflammari igne spiritussancti. p̄o hoc de pe. dist. ij. sermo. z in eo qō nunc dixi q̄ charitas debet erescere vsqz ad perfectum. dicit Laud. q̄ charitas quādiu homo est

in hac vita

in hac vita ſemper eſt in augmentatio ꝛ cumulando. pro hoc iſta littera ibi meritoriũ cumulis. ꝛ de pe.di.ij. charitas in qbuſdam. ¶ Undecimo no. q̃ xp̃s ꝺdit ſe ꝓ nobis in p̃ciũ ꝺ hoc in gl. in hoc ꝟbo. Et dicit Lau. q̃ hoc fuit in cruce vbi dolores nr̃os tulit: de cele. miſ. cũ marthe. ¶ Duodecimo no. q̃ ipe idẽ redẽptor beatis ſe dat i p̃mium de hoc in gl. in ꝟbo p̃miũ: ꝛ exponit Lau. premium. i. fruitionem eſſentie ſue ꝛ viſionẽ beatã. pſal. tũc ſatiabor cũ apparuerit gloria tua. de pe.di.ij. charitas cũ c.ſe. ¶ Op. in eo q̃ dicit de. v. feria. poſt octauã penthe. vī enim ſupfluitas qꝛ intelligit de ꝓma ẽt ſi nõ exp̃matur. ff. de verb.ob. cum q Kalendis. ſo. vt in glo. intellige q̃ ſtat contrario: dic ergo q̃ exp̃mitur cauſa maioris exp̃ſſionis de dila. c. fi. de dolo. c. vlti. ¶ Scõo opp. in eo quod dicit de octaua penthe. caret enim octauis de feri. capellanus: ſo. vt in glo. contra ꝛ in ea ibi dierum numer ꝛ hoc reſpectu glibet dies ꝺr octauam. ¶ Tertio op. in eo quod dicit in hoc feſto tripudiandum .s. de cele. miſ. cle. i. vbi reprobatur. So. Pau. q̃ hic itelligitur q̃ ſpes tripudiet. ſ. mente animo ꝛ corpore.

Ver. Ideoqꝫ. Hic eſt tertia tertie in qua vt dicit gloſ. in p̃in. huius cle. ponitur exhortatio de feſto colendo de certis indulgentijs. ꝛ primo exhortatio ꝛ preceptũ ſcõo indulgentie ibi nos. ¶ No. in verbo vniuerſitatem q̃ prelati p mũdum ꝟſtituti vocant vniuerſitas de exceſ. prela. nimis. i. ꝛ ij. in ſupſcriptionibus ꝛ in fi. ipſoꝝ capituloꝝ. ¶ Secundo not. q̃ ad hoc feſtum colendum tenemur ex precepto ibi p̃cipiendo. Ex hoc arguit lau. q̃ non obediens cõmittit grauiſſimũ peccatũ ꝛ teneꝫ ad penã inobedientie. xiiij. q. i. qõ p̃cipit. de ma. ꝛ obe. ſiqs. ꝛ. c. illud. lxxxi. di. ſi qui. ¶ Tertio no. ibi iniungentes bonã doctrinã ꝓ cõfeſſoribus ꝛ ꝟficientibus iniũgant q̃ oĩa bona q̃ fecerũt ꝛ facturi ſunt ꝓſint eis in remiſſione peccatoꝝ: qꝛ pl' eis talis bona valent ad ſalutem pp vim ſacr̃i penitentie q̃ ſit gratis fierent: ar. de pe.di. i. quez penitet. Itẽ pp bonũ obedientie qua hõ ſubijcit ſe ſuo pari. ar. lxiij. di. valentinianus. ꝓ hoc de ma. ꝛ obe. ſolite ibi ſubditi eſtote ꝛc̃. Et dicit Lau. q̃ de hac obedientia logr̃ illa auctoritas.

¶ Quarto no. ibi veram. q̃ ꝟfeſſio ꝺr eſſe vera. i. nõ ficta vel falſa: qꝛ nõ ẽ pnia. xlv. di. vera. qõ ibi no. Itẽ ꝺr fieri pura: vt in littera. i. nõ doloſa. iij. q. ix. pura. Itez ꝺr fieri ꝓpꝛio ſacerdoti. ꝺ pe. ꝛ re. oĩs. vel eis q̃ poſſit abſoluere re. de ſepul. cle. dudũ. ¶ Quinto no. de largitiõe elemoſynaꝝ in hoc feſto facienda. ꝛ de hoc i gl. i ꝟbo largitionẽ ꝛ. j. q. i. ij. ꝛ. iij. ꝛ dicit Pau. q̃ elemoſyna liberat a morte ꝛ peccata redimit. de pe.di. i. miroꝝ. ꝛ. c. medicina. ꝛ. c. ſeq. lxxxvi. di. fratrem. ꝛ de hoc p Hoſt. in ſum. de pe. §. qs ſit effectus. ver. elemoſynam: ꝛ que ſint attendenda in elemoſyna. no. lxxxvi. di. non ſatis. i. q. i. non eſt putãda. xiiij. q. v. c. i. ij. ꝛ. iij. ꝛ ſeq. de deci. tranſmiſſa. ꝛ. j. q. i. ¶ Sexto not. q̃ debemus nos preparare ꝓ opa pietatis ad ſuſceptionem huius ſacramenti. facilius enim ex hoc ꝟſequimur gratiam. nam ſicut ſeta trahit filium ita timor charitatem de pe.di.ij. ſicut ſeta. ¶ Op. in eo q̃ mandat p̃latis q̃ faciant hoc feſtum celebrare hoc enim non eſt i poteſtate ipſoꝝ facere q̃ alij cuꝝ deuotione celebrent: q̃ voluntas cogi non debet nec poteſt. xv. q. i. merito. de renun. ſuper hoc. ſolutio metu contrarij. Pau. in verbo faciatis. ſupplet quantum in nobis eſt. xliij. di. epheſis.

¶ Quero in eo quod dixi in. v. notabili de elemoſynis qualiter ſit faciẽda elemoſyna. Soluit Math. q̃ aut qs abundanter poteſt facere elemoſynam omnibus petentib' aut non ſi ſic: ꝺr oĩbus facere indifferenter ꝛ nõ iſpicere cui. xlij. di. geſcamus in p̃n. ꝛ in fi. xi. q. iij. qm̃ i fi. vbi dr̃ q̃ excõicato facienda eſt niſi ſecuritate cibi iuſticiam negligeret. tũc enim vtilius eſurienti panis tollitur ꝛc̃. v. q. v. nõ oĩs. Si vo nõ põt oĩbus facere hec ſunt ꝟſiderãda. fides: qꝛ potius fideli q̃ infideli fieri ꝺr cã. qꝛ potius captiuis detentis ab hoſtibus q̃ alijs tp̃s. ſ. quo quis ꝺr citur ad mortez. modus. qꝛ non ꝺr dari totus vni ſed iter plures diſpẽſare. neceſſitudo. qꝛ poti' ꝟſanguineis q̃ extraneis ita tñ q̃ natura p̃ſtet cãm ꝛ nõ gr̃am hoc ẽ q̃ nõ ꝺatur cã ditãdi ſed eos paſcẽdi etas qꝛ poti' ſenibus q̃ alijs ꝺbilib' vt cecis ꝛ claudis q̃ ſanis nobilitas. qꝛ citi' nobilibus egentib' q̃ ſine vicio iciderũt egeſtatẽ q̃ ignobilib' q̃ nõ verecundant petere eas. lxxxvi. di. non ſatis. Cõſiderãda ſunt ẽt alia tria iuſtũ. ꝛ fiat de iuſte nõ de illicite q̃ſitis. i. q. i. nõ ẽ. de elec. ex trãſmiſſa. ordo vt p̃mo ſibi ꝛ p̃imo poſtea alteri. de pe.di.iij. q vult. intẽtio. vt fiat pp deũ ꝛ nõ pp inanẽ gloriã. iuxta illud. cũ facis elemoſynã noli tuba canere. ¶ Scõo q̃ro qꝛ vt dixi in p̃ima qõne ꝺr elemoſyna fieri ceteris ꝟſiderationib' ꝺbitis. an ſit peccatũ dare meretrici cũ qua qs peccauit. So. glo. lxxxvi. di. qui venatoꝝ. tz q̃ ſic. Et idẽ Math. q̃ debet itelligi qñ daꝛ vt ipſa ei ꝟſentiat ſecus ſi ſine vlla cõuentiõe poſtea daꝛ. qꝛ lz turpiter faciat fornicando non tñ turpiter recipit nec turpiter daꝛ. ff. de cõ. ob tur. cãm. idem. ꝛ ſi. §. ſed quod. ꝛ de hoc p Archi. in. d. c. qui venatoribus: ¶ Tertio quero an is qui poſſunt laborare ſit facienda elemoſyna: So. Mat. q̃ nõ. per id qõ no. glo. xxiij. q. iij. ex his. imo tales debent redegi in ſeruitutem C. de mendi. vali. l. vna. qualiter aũt ſit faciẽda elemoſyna no. de deci. ex tranſmiſſa. ¶ Quarto q̃ro in eo quod dicit hic de oꝛone de multis de qbus q̃rit gl. i verbo oꝛones. ſo. vt i ea vſqꝫ ad fi. quã no. qꝛ quottidie huc remittimur. Et eũ nõ proſequor diſtincte qꝛ clara: ꝛ in ea ibi ad p̃bã. Auctor fuit adolſi proconſulis. Et de hac Iſidorus libro virorꝝ illuſtriũ. dicit q̃ ſola inter viros ſcholaſticos eſt poſita. qꝛ in laudẽ xp̃i velata eſt cõponens centonem ſeu centona de chriſto virgilianis coactũ verſiculis cuius qdẽ nõ miramur ſtudiũ: ſed Lau. igeniũ ibi. viij. q. i. ſciendũ de immu. eccl. decet. li. vi. vbi reſonare de cõſe. diſt. i. non mediocriter ibi. xxiij. q. viij. in qualibet. al's v. ſub. §. quãuis. Ibi Boetius de ꝟſola. li. v. i fi. ibi q̃ egrotus. Mat. xx. neſcitis quid petatis: ibi dimittebat man' Exodi. xxxij. ibi claudianus: in maiori li. iij. ibi omnium verſus illi non ſtant. vt dicit gl. q̃ ſic. O nimium dilecte deo cui fundat ab auſtus. Eolus armatus hyames cui militat ether. Et coniurati ꝛc̃. vt in glo.

Ver. Nos. No. ibi aiare. ſicut carnales homines ꝺnt ꝛ tpalibus allicĩũtur ſic ſpũales ſpũalibus. xlvij. di. oĉs. vbi de hoc. plures tñ vt dicit lau. attrahũt ad ſe dona tpalia q̃ ſpũalia qꝛ ſunt palpabilia. ſpũalia vo nõ videnr̃. verſus. Si datur ad tẽpus tunc fert icõmoda multa. Te dare nõ curo non tpe laudo futuro. Lan. q ẽt dat verſus de rñſione quã faciũt cardinales ſuis ſequacib'. Nõ fuit expecta tp̃s faciãqꝫ libenter. Hic imperfecta faciũt mala dãna frequenter. ¶ Secũdo no. q̃ qñqꝫ qs inuitatur donis ꝛ gratijs ad bonũ vt h̃. alibi blandimentis ꝛ mucrib'. xlv. di. ꝛ q emẽdat. vbi de hoc. ¶ Tertio no. q̃ ad hoc vt qs poſſit hac indulgentia gaudere req̃ritur q̃ ſit penitens. ꝓ hoc ſm Ben. qꝛ alijs non proſunt indulgẽtie cum nec deus ipenitenti põt parcere lz ad petentiaꝝ poſſit illuſtrare. qbus aũt indulgentie p̃ſint: ꝛ ad qd ꝛ vñ oꝛiginẽ habuerint: ꝛ que ſint neceſſaria ad ipſas cõſequendas: ꝛ an p̃ſint exiſtentibus in purgatorio. no. de pe. q̃ autem. ¶ Quarto no. q̃ hec indulgentia non competit niſi cõfeſſis. de hoc in gl. qs eſt hic. quam no. in eo qõ dicit q̃ pauci ptic̃pãt hac indulgentia ideo non decet amare interpretari. Et dicit q̃ dicitur confeſſus quiſquis cõfeſſus fuerit illo anno ꝛ habet animum confitendi anno ſequenti iuxta preceptum iuris. de pe. omnis. quod dic vt ibi dixi. Et intelligo vere confeſſum quẽcunqꝫ q confeſſus fuit omnium eoꝝ de quibus habuit memoriã. ¶ Quarto no. q̃ h̃ indulgẽtia incipit a primis veſperis ꝛ durat vſqꝫ ad ſcõas incluſiue. de hoc in gl. facit. ¶ Sexto no. q̃ egparanr̃ veſpere matutinũ ꝛ miſſa. Ex hoc arguit gl. in verbo quotidie. pares diſtributiones in eis dandis. de qbus de cleri.

non resi.c.vno li.vi. Septimo no.q in diebus octaua rũ non gaudet qs indulgentia nisi intersit oibus officijs de hoc i gl.pe.z in eo qõ dicit q nõ fiet hic distributio vt prem indulgentie habeat q certis interest. facit ad id qõ alibi dz q q satisfecit p pte tñ incidit in penã ac si nullo modo satisfeciset.ff.de sigs cautio si suus.§.si plurib:lz secus de iure canonico de pe.suam.z dicvt ibi dixi.ō quo c.posset opponi. Sed dic q hic non sufficit p pte satisfacere:qz sub hac forma ꝯcessa est indulgentia vt intersint oibus horis singulor diey octaue. Itẽ aliud cuz agit de pena incurrenda vt in ẽzio aliud cũ de ꝑuilegio ꝙsequendo vt h:qz non sunt paria ad lucrũ non capere z dãnum euitare.C.q po.in pig.ba.assiduis:in fi.de iure deli.scim⁹ §.z si prefatã facit de re.pmu.cũ vniuersoy. Quero in eo qõ dicit de his q audiũt diuina i ecclesia qd si extra ecclesiam gl.p hanc solut q non gaudebunt hac indulgentia. Pau.dicit videri q si ex necessitate celebrẽt extra ecclesiam sub tentorio gaudeant pãtes indulgentis. Concludit tñ q pp verbum in ecclesia positum in litteratutius est tenere q nõ sufficit horis interesse extra ecclesiam.dicit tñ q si pp turbam omnes non possunt ingredi ecclesiam stantes extra ambitũ muroy gaudebunt indulgentia:qz sufficit voluntas intrandi.z q per eos non stat regula imputa lib.vi.xlv.dist.due.quod no. Et dicit Pau.ecclesiam intelligi hoc casuz ambitũ muroy comprehensaz.lz alias dicatur multis modis.vij.q.i. scire nepela.vi.suas.c.fi.de ver.sig.cũ clerici. Scdo q̃ro qd de basilica dicit Pau.idẽ qõ de ecclesia de imu.eccle.c.pe. Tertio q̃ro quid importat hec indulgentia i eo qõ papa relaxat de iniunctis penitẽtijs:gl.vl.remittit paul. dicit qz si est alicui imposita penitentia quadraginta vel centum diey penitere nõ cogit de pe.cũ ex eo.§.ad hec. vbi dicit Host.q isti dies indulgentie sunt vtiles.i.nõ cõtinui.qõ dic vt ibi dixi. Quarto quero vñ ꝓcedit hec potentia q papa relaxat.de iniuctis penitentijs: Soluit Lau.q ꝓcedit de thesauris ecclesie dicens q hec relaxatio est liberalis z grata donatio de thesauris ecclesie fcã per xp̃i vicariuz peccatoribus pro suis penis ad quas iuste obligati sunt redimendis.z dz relaxatio seu remissio remitto remittis.vel indulgentia ab indulgeo indulges de pe.z remis.in rubro z nigro. z de hoc in se.q. Quito quero quid est iste thesaur⁹ de quo in ꝓxi.q.dicit laud. q est abundantia meritoy q̃ multi sancti vltra mensurã debitoy suoy superogauerunt pp tribulatões quas iniuste sustinuerunt quoy meritozium tanta est copia q excedit omnem penam debitam nunc viuentibus z preci pue passio z merituz christi cuius minima gutta sanguinis vel sudoris sufficeret ad expiationem omnium peccatoy que vnquã fuerunt. qz eius respectu omnia nihil sunt de sum.tri.c.ij.vbi dz q pfectio creatoris in infinitũ excedit pfectionẽ creature. Et iõ dz q vere dolores nostros ipse tulit.de cele.mis.cum marthe. Itẽ in hoc thesauro sunt ẽt cetera bona q̃e fiunt z faciunt veri fideles que oia ponunt in scrinio z in thesauro ecclesie cuius dispẽsatio tradita est illi qui hz curã mistici corpis z clauis totius ecclesie militãtis cui dem̃ c. Tibi dabo claues z c̃. z successori eius.de transla. quanto. ō hoc thesauro dixi de iude.ad liberandum.z de pe.q aũt. Sexto quero quis facit has remissiones.soluit lau. q generaliter sol⁹ papa qui hz integram administrationem huius thesauri.qz non poterat p totum mundum thesaurum diffundere dedit epis pt̃atem q distribuere possint v sqz ad certã mensurã z non vltra de pe.cũ exeo.z eo.ti.indulgẽtie.li.vi. Septimo q̃ro an istas remissiões possint facere electi ꝙfirmati nõdũ ꝙsecrati.so.lau.q sic qz hoc nõ ꝓcedit ex clauе ordinis:sed iurisditionis z banc habent ꝙfirmati de elec.transmissam.z hoc tenuit de excess.prela.accidentibus:lz Host.ibi contra dicens q hoc nõ p̃t nisi sit sacerdos.primũ verius. z de hoc dico.j. de ꝓui. cle.i.ver.q̃bus.q.ij.de pe.cle.ij.§.ad hec.q.iij.

De immunitate ecclesiarum. Rubrica.

Quoniam. Nota id quod no. gl.i.in fi.ibi:z rex. Nam ex hoc colligit q lz cõstitutio pape oẽs liget.de cõsti.c.fi.tñ instantia aliquorum ẽ aliqñ cã vt cõstitutiones fiãt sicut hic fuit rex francie q vt dicit glo. fuit ẽt cã passiua constitutiõis que hic reuocatur:z idem Pau.dicens q idem fuit de extrauag. Bonifa.viij.q̃ incipiebat:rem non nouam edita in odium regis prefati:z ad eius instantiam postea moderata.de iudi.cle.dudum. Idem fuit de alia extrauag.eiusdem Bonifacij q̃ incipit:vnã sanctam.vbi declarauit esse de necessitate salutis omni humane creature subesse romano pontifici: quã Clemens in alia extrauaganti que incipit: meruit ō clarauit q p hoc regi p̃fato nullũ p̃iudicium generaret z ipse rex regum z incole non essent subiecti romane ecclesie alr q̃ ante existebant. Secundo no.pro pticulari allegatiõe:vbi hic fit mẽtio spãlis ō ꝙstitutiõe q̃ reuocatur.alibi habet de generali allegatiõe.ō coba.cle.vestra. z ibi dixi in.i.ẽzio. Tertio no.de scandalo euitando.z de he hoc.j.q.i. Quarto no.succurrendũ esse magnis piculis z incõmodis grauibus.de do. finem de off. ordi. vt litigãtes.li.vi.de sta.reg.vt piculosa.li.vi. Et dic Lau. q picula surgebant ex indignatione regnũ z pricipũ q ex illa ꝙstitutione clericis laicos mouebantur. z dicit Hẽ. qõ precipue mouebãtur illi quoy pdecessores ecclesias fundauerant. Quinto no.qõ laudat celeritas de hoc in gl.ꝙcordat z in ea in fi.de rescrip.ad hec de accu.c.vl. z casus in quibus ꝙsideratur celeritas.no.Archid.xciij. di.c.i.z illos in quibus non desiderat.no.xxiij.di. cõis. z de hoc ō cle.c.fi.li.vi. Sexto no.q aliquo reuocato reuocantur inde secuta.vt not. de dictione ex.z de dictiõe ob ibi:ex eas:vel ob eas:ex enim denotat cãz ꝓximã ob remotã.de elee.qualiter in fin.vbi dixi. Et exhoc arguit qõ si pp excõicationem latã p illã ꝙstitutionẽ clericis laicos fuerat cessat electio alicuius ipse post hãc cle.potuisset redire ad ius electiõis z hoc melius ꝓbatur ex eo qõ dico in seq.notabili. Septimo no.casum singularem in quo reuocant gesta retro.z in hoc no.singulariter r gl. per hoc in eo qõ dicit qõ papa circa ea que sunt de iure positiuo hz pt̃atem illa reuocandi ex tunc.z banc glo.ne scio alibi. Et facit ad multa vt dixi de accu.ad petitionẽ z cũ glo.ꝙcordat Pau.dicens ex hoc inferri q illegitimus possit legitimari p papaz sic q habet ꝓ legitimo ex tunc.i.retro.etiã quo ad honores seculares.z hoc idez voluit glo.in eo q remittit ad no.qui fi.sint legi.p venerabilem.z de plenitudine pt̃atis pape no.in spec.e.ti.ij.§. nũc ostendendũ.ō.lxxxix.z de hoc.j.in.i.ꝙrario. Octano no.ibi volentes q voluntas pape habetur ꝓ iure insti.ō iure natu.gen.z ciuili.§.sed qd ꝓncipi.ix.q.iij. cuncta.z.c. per principalem.vnde sola voluntate tacita vel expressa tollit ius vt hic.z pro hoc de ꝙcess.preben.proposuit:de cognatspi.c.i.lib.vi.z ita etiam ius canonicũ renouat qz renouat ius antiquum.z.s.de sepul.cle.dudum. Nono not.q a viris ecclesiasticis non sunt per laicos exigende talie seu collecte. Est enim laicis interdicta potestas disponendi.de eccle.facul.xvi.q.vij.laicis.z.c.non placuit.z hoc facientes sacrilegium incurrunt ea.cã.z.q.si qs principum.xij.q.ij.predia.z.c.in legibus. Item homicidium ea.q.qui abstulerit:z de hoc.j.in.ij.cõtrario. Decimo no.q dantes auxilium vel fauorem tenentur tanquã ꝑncipaliter agentes.de hoc de offi.deleg.c.i. Et in hoc not. singulariter glos.dicebat in eo q dicit q excommunicatio canonis ligat etiam occulta delicta : z dicit Paul. q consulens vt ecclesijs imponatur collecta tenetur ad restitutionem:alias tenetur ad interesse:de hoc eo.ti.aduersus. Undecimo no.differentiã inter exigere z p̃stare. nam laici ꝓhibentur exigere collectas ab ecclijs:z tamẽ possunt clerici

possunt clerici prestare vt ℞.z.e.ti.aduersus. Est.n.exigere ab inuito:prestare ex voluntate.qō vltimū pñt clici ex insta cā cū lnia pape.d.c.aduersus.regritur aūt lnia pape ex cā.de qua in.d.c.sicut.z al's regritur supiozis lnia sup alienationibus.xij.q.ij.sine exceptiōe: de re.eccle.nō alie. c.vt sup.z.c.si qs p̄byteroꝝ.z eo.ti.dudū.li.vi. ¶ Duodecimo no.ibi districte.q nō seruās hāc ꝙstōnem peccat mortal'r.de ma.z obe.si qs.z.c.illud.xxxij.di.ſ.verū.viij. q.i.sciendū lxxxi.di.si qui. ¶ Decimotertio no.de ꝙsilio generali z lateranēsi.de hoc i gl.vlt.z.j.in.iij.p̄io. ¶ Decimoquarto no.q dz stari ꝙstōni.c.aduersus.e.ti.put i ea fuisum est.dr aūt ibi q dz ꝓcedere monitio ad hoc vt'se quatur iuris snia.sil'e de deci.cle.i.z quo ad illaz cle.sufficit ptis regsitio:z de hoc ibi in glo.ꝙcordat. ¶ Op.in eo qō dixi.ſ.in.vij.no.q papa reuocat ea q̄ sunt inris positiui ēt retro.qō eni factū est nō pōt nō esse factū.ff.ō capti. l.i bello.ſ.facte.imo deus cui nihil est impossibile.xxiij. q.vlt.corripiank ad fi.z q pōt oē qō posse est aliquid posse xxxij.q.i.si paulus. Sol. Pau.q papa pōt facere q̄ facta sunt bñ p infectis quo ad effectū.xxv.q.ij.impiali.ō testi. c.ij.C.de leg.nō dubiū.de regu.nō solū li.vi.regula que p̄ ius lib.vi.z sic ēt pōt facere nō factum haberi p facto de spon.is q.z nō scitū haberi p̄o scito.ō ꝙcef.p̄ben.cle.vna ad fi.nō tamē quo ad veritatez facere pōt q factū non sit factū vt in ꝙtrario. Quo ad illud qō dixi ēt deuz hoc non posse.dicit Pau.q hoc forte dz intelligi de congruentia ptātis cū apud deuz nullū sit p̄teritum.vel ꝑm Aug. Jo.i c.si paul⁹.logtur hipbolice incōmendatiōe vginitatis ꝑm Pau.dic melius q ides deus nō pōt facere p̄terita non fuisse:qz hoc est ipossibile nec p hoc desinit esse oipotens pōt enim oia possibilia absolute. Sz facere p̄terita nō fuisse est impossibile absolute.naz implicat cōtradictionez q fuerint z nō fuerint.vnde ꝙuenientius vr q hoc nō pōt fieri q̄ dicatur q deus nō possit facere.id.n.qō ꝙtradictōez implicat nō hz rōnem entis seu possibilis fieri: q aūt p̄dictionez implicet de se pz:sicut.n.ꝙtradictionē implicat q tu sedeas z q nō sedeas eodez tpe.ita ēt implicat p̄teritum nō fuisse.ꝙtradictionez implicat qz ē dicere q fuerit z nō fuerit.vñ Aug.p̄ faustū dicit:quisqs ita dicit si oipotens est deus faciat vt que facta sunt nō fuerint nō videt hoc se dicere: si oipotens est faciat ea que sunt vera falsa sint.z plūs.vi.ethi.dicit q hoc solo priuak deus ingenita facere que sunt facta.de hoc p Tho.parte p̄ma.q.xx v.argu.iij.z iiij. ¶ Scōo op.in eo qō dixi i.ix.no.q a clericis non sunt exigende collecte q imo.xxiij.q.viij.tributū.xi. q.i.magnū de censi.c.i.so. Adat.q clerici ab oibus actionib⁹ psonaꝝ secularīū debēt esse imunes.vt i iurib⁹ alle.i ix.notab.z.xi.q.i.sacerdotibus.xxiij.q.vlt.ꝙnio.dicit ēt q ea que vsibus ecclie dedicantur quo ad fundationem ecclie vl ortuz seu māsuz vel dotez ecclie imunia sūt ab oi exactione.cetera que post modum dank trāseūt cū suo onere ad ecclias.vt in p̄tjs.z de hoc in.d.c.i.de cēsi. Tertio op. in eo q ponit ꝙsilium lateranēse z generale tanq̄ distincta:cū tñ vtrumqz sit generale.qz vtrumqz emanauit a papa q pōt general'r disponere respectu totⁱ⁹ orbis ō cōsue.c.i. So.vt in gl. vlti.z idē Pau.dicēs q ēt lateranense quandoqz appellatur generale: de capel. mona.c. vlti.vbi de hoc in glos.ij.z quādoqz turonense:de vsu.c.i. Sunt aūt oia predicta concilia generalia respectu ꝙgregatoꝝ.sz quādoqz aliter denotantur a loco z sic vocatur lateranense z turonēse. Sed ꝙciliū Inn.iij.dr generale z hoc fit vt vnū discernak ab alio. ¶ Quero in eo qō dixi i iij.notabi.de scandalo euitādo quādo sit euitandū? So. Lau.ponēdo quatuor regulas que sumūtur ex.c.cum ex iniuncto:de no.ope.nū.in fi. Prima ē q p euitando scandalo omittenda non sunt que sine mortali omitti non pñt vt baptizari:dicere horas:accipere penitentiaz z similia. Secūa regula p vitando scandalo cōmittēda nō sunt q̄ sine mortali cōmitti nō pñt: vt adulteriū:homicidiū z similia.xiiij.di.c.i.xiiij.q.v.cuz hō. Tertia regula p̄o vitando scandalo potest qs cōmittere ea que sine mortali cōmitti pñt: vt portare alīū habituz ex cā.de vi z hone.cle.de⁹ q. Quarta regula p̄o vitando scandalo omittere pōt.qs ea q̄ sine mortali pñt obmitti: vt correctio nō pp multitudinē.de cleri.excō.latores.de consan.qz circa.dicit etiam Lau.qz q̄daz est veritas iusticie que spectat ad iudicem Et est triplex.q̄daz iusticie iuris naturalis qō ꝙtinet in lege z in euāgelio z hec nō est omittenda pp scandalum quedaz est vītas iusticie iuris positiui z hanc legislator. pōt z dz omittere pp scandalū p̄ūiū statuere.de vo.c.i. Est z alia dīa inter hec duo:qz vītatē iusticie iuris naturalis nō tollit cōsuetudo:sed iuris positiui.sic de cōsue.c. fi.z hoc ex cā.al's nō.de re iudi.cū eterni.in p̄i.lib.vi.de accu.qual'r maxime cū p hoc violatur ius tertij. de reg. iur.q scandalizauerit. Tertia est vītas discipline z in hoc vī loqui corrupte:qz ponit veritatez discipline sub veritate iusticie cū tñ hec sunt distincta:vt no.glo.in.d.c. qui scandalizauerit.vbi ponit triplicē vītatē bone vite:iusticie:z discipline.z p̄supposita illa distinctioe:dic q vītas iusticie est tm̄ duplex vt p̄mi.s.iuris naturalis z positiui.de vītate aūt bone vite omittit Laud.z de hac dic q nō est omittenda pp scandaluz:vt dicit glo.in.d.c.q scandalizauerit.de vītate aūt discipline.i. correctionis z doctrine dicit Lau.q ptinet ad p̄latū z q̄ñqz omittit p̄opt scandalū puta quādo multitudo est in cā.de renū.nisi.ſ. p̄o graui.de tēpo.ordi.c.ij.l.di.vt cōstituere. vbi de hoc z in.d.c.qui scādelizauerit. ¶ Op.ad hoc vltimū q nō sit omittenda veritas discipline.xliij.di.cōmessationes. vbi de hoc. So. Lau.q q̄ñ multitudo ex auctoritate defendit delictum non omittitur disciplina vt in contrario secus si non defendit quia tunc non omittitur vt predixi Itez i casu in quo non cadit dispensatio non curatur de scandalo.de transl.ex parte.p̄o hoc qō no.de cleri.excō. latores.in glo.ij. ¶ Secūdo quero quia videtur ℞ velle littera in vbo quascūqz.q ad nullas collectas p̄standas laicis teneank clerici an hoc sit vez. So.glo.vide remittit ad no.in.c.aduersus.z ibi no.q̄ munera subeat ecclesia z regulariter nulla subit.sed de aliquibus videt expl sum q subeat vt ad refectionē itinerū vel pontiuz quod tz ibi glo.pe.de quo tñ dic melius vt ibi dixi.in.vi.q.z generalit de muneribus ordinarijs z extraordinarijs z de alijs circa hoc prosequit hic Adath.quod plenius ibi dixi. ¶ Tertio q̄ro p̄suppositō q si onus ad quod teneāt ecclesie simul cū laicis de qōne facti Tiburtini certam quantitatē pecunie dant romanis z adhoc ꝙtribuunt ecclesie Tiburtine de possessionibus eaꝝ an ecclie vrbis būtes ibi possessiōes tenenk ꝙtribuere:so. Adat.q nō:qz oēs z singuli quos tangebat collecta debuerūt requiri z ab eis approbari.ō temp.ordi.si archiep̄s.de off.archi. ad hec. Itē boc est cōe pluribus vt singulis z nō vt colligatis de ꝙsti.cū oēs.vbi glo.iō a singulis dz approbari: z qz ab ecclesijs vrbis non fuit approbatū nō dz eis p̄iudicari:dic q ratio illa non procedit: qz hec collecta sit cōmunis pluribus vt singulis.nam potius cōcernit vniuersitatē exquo ab vniuersitate debeť.z id qō no.glo. in c.cū oēs.procedit ex alia ratione.qz logtur de his q̄ fiunt ab vniuersitate.nō tñ ex necessitate quo casu requiritur q singuli consentiant vt dicit ista glo.sed in casu p̄misso p̄sumendum est q ex necessitate.qz non p̄sumitur q Tiburtini sponte se obligauerint.ff.de proba. cū ō in debito.de renun.super hoc.aliud ergo ē ꝙsiderāduz an cā p̄o qua onus fuit ipositū sit talis que ꝙcernat p̄dia an nō p̄imo enim casu tenebunt ēt p̄dia ecclesiaꝝ vrbis.nam p̄suppositō q ecclesie Tiburtine de iure fuerūt obligate tunc superior ecclesiasticus sine cuius consensu hoc fieri non potuit sicut potuit disponere de ecclesijs Tiburtinis ita z de p̄dijs ecclesiarum vrbis.qz rōne rerū est iudex.de foro compe.sane.z quod no. Inno.eo.ti.postulasti. Scōo vero cāu q̄ causa ipositionis cōcernit nō p̄dia sed p̄sonas tūc nō tenenk ecclie vrbis

per ſuis predijs:qꝛ de prelatis vrbis non potuit Tibur tinus eps diſponere.ꝛ ꝓcedit hec ꝓſupponendo ꝙ erat tale onus qđ iponi potuit ỏ lnia epi ſi aũt poneret ꝙ eet tale i quo regreret lnia pape ſic i caſu.c.adũſus: rũc eet ꝙſideranda forma lnie.ar.de priuil. recepim⁹.ꝛ.c. porro. Formatet Mat.qõnez de qua dixi.s.de cẽſi.cle.pñti.q. xiij.pſegtur et de clericis habẽtib⁹ bona patrimonialia ex qbus ꝙſueuerat ſolui collecta ciuitati an teneanť ad illos ꝛ ſoluit referẽs qđ dicit ſpe.de cler. cõiug.v.ad hui⁹. qđ dic vt dixi de vi.ꝛ bone.cle.c.ſi.q.vi.ꝛ.viij.

¶ De conſanguinitate ꝛ affinitate. Rꝛica.

¶ Dicit gl.ꝙ hec Rꝛica ſic venit ſub bulla:ſz vidit quaſdã bẽ Rubꝛicã deſpõſalib⁹.ꝓ hoc qꝛ idẽ ins põt eẽ ſub diuerſis titulis diuerſo reſpectu.de lib.obla.c.ij.ỏ app.ſignificãtibus.dic tñ ꝙ exquo hec Rubꝛica venit ſub bulla nõ lz aliam ponere.s.in proemio Grego.in ſi.

Os. Emanauit ad executionẽ iuriũ canonicoꝝ ꝛ ciuiliũ ꝓhibentiũ iterdictas nuptias.s.c.nõ dz.ỏ eo ꝙ cog.cõſang.ꝙ de ꝙuer.contu. ꝛ de cogna.ſpi.ꝓ totũ.C.de inceſt. nup. qꝫ ꝛ aut.inceſtas.ꝛ ꝓ totũ.inſti.de nup.ſ.. ſi.Laud.ꝛ Sẽ.allegat et Laud.ỏ cleri. ꝙin.ꝛ de cõuer.ꝙiu.ꝓ totũ.ſed in his duob⁹ titulis ꝓncipaliter nõ ponit de mrimonio ꝓhibito. ¶ No.ꝙ cõſtitutio nõ punit ignoꝛãter ꝟuenientes.ſz tm̃ ſciẽter.de hoc in glo.iij.ꝛ ꝓ hoc de ꝙſti.c.ij.ỏ ordi.ab epi.q renũ.epi.c.i. ꝛ.ij.de cleri.ex.mini.apolice. ¶ Scỏo no.penã ꝟbẽtis i gradib⁹ ꝙſanguinitatis vel affinitatis ꝙſtitutiõe canonica ꝓhibit.ꝛ intellige de gradib⁹ vſqꝫ ad quartũ iclusiue eo.ti.nõ dz.de hoc in glo.in ver.Iterdictis. ¶ Tertio no. ibi.nõ verenť ꝙ nuptie ꝟcte ꝟ hanc ꝓhibitionẽ verecunde ſunt.ꝛ de ꝙtrabentibus cũ monialib⁹ dicit Pau ꝙ ſi ſunt laici capite puniunť.C.de epiſ.ꝛ cle.ſigs nõ dicaꝫ intellige canonizata.de peni.di.i.ꝛ ꝑm canones clerici ỏ ponuntur.ꝛ laici excõicantur.xxvij.q.i.ſigs eps. Pau. illud tamen.c.non loquitur de contrabente. ſed de mechate.ſed.l.ſigs non dicam.bene loquitur de ꝙtrabente. Quarto no.caſum in quo quis excommunicatur ipſo iure ꝛ dicit Lau.hunc eſſe octauum caſum in quo excõicatio infertur ꝓ iſtas cõſtitutiones.qõ intellige per ea que notanť.j.de ſen.ex.cle.i.in glo.eſt ſciendũ.ibi tñ glo.enumerat alio modo.ſed nõ eſt vis. ¶ Quinto no. ꝙ nomine prelatorũ veniunt omnes cuiuſcũqꝫ gradus ſiue epi ſiue alij qui preſint.ſic enĩ debet intelligi littera ibi prelatis.pro hoc.s.de ſepul.dudum:ꝛ de off.ordi.cũ ab eccleſiarum. ¶ Sexto no.ꝙ excõicati debent euitari ꝛ ꝓpter hoc denunciantur vt hic:ꝛ dicit Pau.ꝙ iſte ẽ effectus denunciationis.de appel.paſtoralis.ad ſi.ix.q.iij.cui. vñ ſupplet Pau.in ver.nuncient.ꝛ ab alijs facient euitari. de ſen.ex. parrochianos. ¶ Septimo no. ꝙ excõicatus non abſoluitur niſi recognoſcat errorem.de offi.or.ſignificauit.dicit tñ Lau.ꝛ Sen.ꝙ hoc fallit in caſu.de teſti. veniens.ij.ad fi.ꝛ eſt in alio quod ibi no.ꝛ an poſſit inuitus abſolui dixi de reſcrip.ab excõicato. ¶ Octauo no. ꝙ in caſu huius cle.ante abſolutionem requiritur ſatiſfactio.de hoc in glo.antepe.ꝛ in ea ibi: manifeſta offenſa. dicit Sen.ꝙ hic non poterat eſſe non manifeſta talis cohabitatio.vult dicere ꝙ hoc erat notoꝛium actus permanentis.ſimile de tranſla.quanto.ꝛ dicit Pau.ꝙ iſti in recognitione erroꝛis ſe ſeparantes debẽt ab inuicem ſe abiurare.qui cleri.vel vo.c.ij.ſicut etiam fit de reconciliatione eoꝝ qui ſeparantur ab inuicem vt quia conſanguinei ꝛ volunt eccleſie reconciliari.debent enim ſe abiurare vt ibi. ¶ Oppo.in eo ꝙ indiſtincte punit contrahentes in gradibus prohibitis:vel in alijs caſibus hic expreſſis.poteſt enim eſſe ꝙ licite:vt quia diſpenſati per papam qui hoc poteſt.de reſt.ſpo.litteras.de ſta. mona. cum ad monaſterium.vbi de hoc ergo ſaltẽ tunc dz ceſſare pena.de cõſti.c.ij. So.vt in glo.i.ibi. Itẽ in his que ſtat ꝙtrario.ꝛ idem Pau.ꝙ pro hoc ponderat litteraz ibi diuino timoꝛe poſtpoſito.ꝛ de hoc.j.q.x. ¶ Scỏo opp.in eo ꝙ punit ſcienter ꝟbentes:ꝛ ſic vꝫ ſecus ỏ ignorantib⁹ cũ tamẽ hec videat eſſe iuris ignorantia que nõ excuſat. regula ignoꝛãtia lib.vi. So.vt in glo.ignorantes:q intelligit ħ.c.de ignorantia facti.ꝛ idez Paul.ꝛ de hoc.j.q.v.ꝛ duabus ſe. ¶ Tertio op.in eo ꝙ punit ꝟbentes in gradibus ꝓhibitis lege canonica ꝛ nihil dicit de ꝓhibitis lege diuina que tñ eſt fortioꝛ.ꝓhibito.de reſti.ſpo.Iras.ſo.metu ꝙtrarij gl.in v.canonica.ſubaudit nedũ diuina vult dicere fortius ſi diuina.ꝛ idẽ Pau.ex hoc notať ꝙ ꝙſtõ penalis cõprehendit caſuz fortioris rõnis ꝛ hoc optime ꝓbat littera iuncta hac gl. ¶ Quarto op.qꝛ vꝫ inculcatio. naz ꝑmo dicit de ꝙtrahentib⁹ cũ monialibus:ꝛ poſtea dicit de ipſis monialibus ꝙtrahentib⁹.ſatis enĩz dictũ erat de monialib⁹ dicẽdo de ꝙtrahentib⁹ cum eis.naz eoipſo ꝙ ꝙtrahentes cũ monialib⁹ excõicantur vt hic eadez ratione ꝛ ipſe moniales ꝛ econuerſo: qꝛ ꝑticipant i crimine dãnato de ſen.ex.nuper.ꝛ.c.ſi concubine.gl.qꝛ.s.ſoluit ꝙ hic vꝫ ꝓbari ꝙ cõicans in illo actu pro quo qs excõicatur nõ eſt excõicatus:per ea que no.de ſen.ex.ꝙtingit.i.ꝓ hoc qđ ibi dixi in.ij.ꝛ.iij.ꝙtrario.ꝛ defendit hec ſolutio ex eo ꝙ in.c.ſi ꝙcubine.dr̃ de cõicante poſt lataz ſniam.ꝛ in c.nuper.dr̃ de cõicante iam excõicato. Scỏo ſol.gl.ꝙ nõ eſt hic conculcatio ex eo qꝛ primo punit ſcienter ꝙtrabentez cũ moniali.deinde punit monialez ꝟbentez et eo caſu quo ꝙtrabens cũ ea non ligatur:vt qꝛ ignoꝛat quaſi velit littera ꝙ nullo caſu monialis excuſetur: ſed ꝙtrabens cũ ea excuſetur ſi ignoꝛat. ¶ Quinto op.ꝙ ſit ꝙculcatio ex alio in eo qđ dicit ꝙ religioſos ꝛ moniales.vꝫ enĩz ꝙ ſufficiſſet dicere religioſos:qꝛ maſculinũ cõprehendit femininuz.de elec.generali.lib.vi.de elec.cle.i.ſo. Paul.ꝙ ex hac littera.ꝛ de ſym.quoniã.ꝛ de cleri.excõ.mini. poſtulaſtis.ibi monachi vel moniales. Arguitur ex eo ꝙ expꝛi mittit de vtroqꝫ ꝙ maſculinũ qualificatũ in iure expreſſuz nõ comprehendit femininũ eiuſdem qualificatiõis ꝛ hoc in penalibus vult dicere ꝙ cum expꝛimitur maſculinum ſub aliqua qualitate vt ħ in ver. religioſos.qꝛ expꝛimitur ſub qualitate religionis nõ comprehenditur femininuz in penalibus. Ad ꝙtraria reſpondet ꝙ in cle.i.prealleg.generalis ratio conuenit vtriqꝫ ſexui:ideo non miruz ſi vtrũqꝫ complectitur.ibi enĩz dicit homines: qđ eſt nomẽ cõis generis.hic aũt deficit talis expreſſio ꝛ ſic ceſſat extenſio:qꝛ qualificationis expreſſio nõ patitur extenſionẽ de ſen.excõ.ſi ſnia in prin.li.vi.vbi nõ fit extẽſio cũ mutatur ſola qualitas.fortⁱ ergo vbi mutať ſexus vt hic ꝛ ꝑcipue qꝛ nõ ſeruatur oĩmoda ſilitudo vtroqꝫ caſu.ad alꝫs.n.obſeruãtias teneť mulier ꝙ vir.xx.q.i.ſ.velamen. ꝛ.c.ſe.de regu.vidua.de ſta.reg.c.vno li.vi.ꝛ dicit Pau. hoc maxie ꝓcedere:qꝛ vt dixi ħ tractamus de odioſis ꝛ penalib⁹.ff.de ven.in poſ.mit.l.i.ſ.quare.de v̈bo.ob.qui rome.ſ.flaui⁹.vbi manumiſſio reſtricta ad certũ modũ ꝛ qualitatez nõ extendiť ad aliaz.de hoc qñ maſculinum ꝙcipiat femininũ.dic vt dixi in.d.cle.i.q.i.ꝛ ſeq.ꝓ hoc ifertur ꝙ lz fuerit opus exꝓimere de religionis ꝛ monialib⁹ tñ poſtea ſufficit maſculinũ ad cõprehendenduz vtrũqꝫ vt pz in littera ibi: illos.qꝛ dz ſuppleri ꝛ illas.ꝛ hoc qꝛ ibi nõ eſt qualificato reſtringens maſculinuz. ¶ Sexto op. ꝙ nõ debuerit indiſtincte punire cõſiſtentes in ſacris cõtrahentes matrimoniũ cũ liceat oꝛientalibus vti matrimonio.xij.di.nicena.xxxij.di.erubeſcãt.de cleri.cõiu. cuz olim.ſol.Lau.ꝙ logtur de occidentalibus q habẽt ꝙtinẽtiaz annexaz ex ꝙſtitutiõe eccleſie.dic ꝙ ẽt oꝛientalib⁹ nõ lz ꝙtrahere poſt ꝙ ſunt in ſacris ꝙ quis poſſint vti mrimonio ꝙtracto dũ erant in minoꝛibus.d.c.cũ oliz. ¶ Septimo op.qꝛ vꝫ ꝙtradictio in lra.nam primo dicit de ſciẽter ꝙtrahẽtibus in gradibus prohibitis.deinde ver.nec nõ. ponit de religioſis ꝛ de exiſtentib⁹ in ſacris q ꝙtrahunt ꝛ nõ addit ſcienter cũ tamẽ etiam hoc caſu deberẽt excuſari ignoꝛantes.de conſti.c.ij.glo.nõ reperit. Soluit ꝙ quo

ad religioſos

ad religiosos r existentes in sacris nō repetit scienter: qz in religiosuz vel existentez in sacris ztrahentē non cadit ignorantia: z vult dicere de ignorātia facti. ignorātia aūt iuris nō excusat. i regula ignorantia lib. vi. z nō cadit ignorantia facti ex eo qz in facto ꝓprio nō excusaꝫ ignorās: de rescrip. ab excōicato. C. de here. insti. l. vlti. vt enim dicit Pau. nō est qs ita supinus qui suam ꝓfessionez vel ordinis receptionem ignoret maxime cū hec nō fiāt nisi post ānos discretiōs. de regula. c. i. lib. vi. de eta. z qua. cle. generalem. Ex hoc infertur id qō dicit glos. ibi puto tñ q si essz ꝓbabilis ignorātia excusaret vt i ordinato ad sacros in amētia vel dormitione vel ante pubertatem. Et idem Pau. dicens q cū talis nō ꝓhibeatur cōtrahere non dz ex ztractu penā pati. xxiij. q. iiij. si peccat. C Octauo op. qz in casibus ℔ ꝓhibitis matrimoniū ztractū nō tz: ergo nō est locus pene: qz qō nullū est nō pōt opari effectū de despon. impu. ad dissoluendum. regula nō prestat lib. vi. So. ℔ ponitur factū rōne affectus cuz ope subsecuto: de biga. nup. ex hoc no. Lau. q ex eo q nulluz est debeꝫ pena: qō videtur esse ztra id. r. di. video. hec. n. non est nulla imo aliqua. ar. de sy mo. nemo. p hoc inducit illud Jo. i. si ne ipso factū est nihil. i. peccatū. C Quero cū hec cle. ex primat trīs sex casus an in alijs casibus sigs ztrahat mrī moniuz ꝓhibitum est locus pene de qua hic gl. i. ibi. z no. Soluit q nō: dicens q sigs ztrahit cū ztugata. indea vel pagana vel cognata spirituali vel legali nō est locus pene huius cle. cū nō sit expressa nisi in sex casibus de qbus in littera. z hanc glo. no. z dicit q lz ꝓstitutio penalis cōprehendat casuz fortiozis rōnis vt dixi. ℔. ea. cle. i. iij. ztrario. nō tamē cōprehendit casum similē: qz in penalibus nō fit extensio regula in penis lib. vi. Et ꝑ hoc soluitur ztrariū q'si dicatur q dz hec cle. extendi ad casum similis rōnis ff. de adul. si postulauerit. ℣. ratio. de eden. quedaz. ℣. nūmularios. de consti. transla. de rescrip. inter. de trāsla. c. iij. de postu. c. i. z quod ibi no. in gl. vlti. de sta. reg. super quodam. nam ſm Pau. non debet vt predixi in odiosis fieri extensio ratione similitudinis de sen. excom. canonica z quod ibi no. in gl. iij. regula que a iure z regula quod alicui. z regula in penis z de ꝓben. dilecto. in fi. qz res inter alios acta zc. vt ibi z de re iudi. quāuis. z ℔ de extensiōe facienda per hominem. per legem enim quandoqz fit extensio z tunc statur legi. vnde tunc cum in hac cle. solum certi casus exprimantur: nec alio iure fiat extensio: debemus stare huic dispositioni tantum in suis terminis.

C Secōo quero qz loquitur ℔ de scienter contrahentib⁹ z sic videntur excusari ignoranter ztrahentes: qō dixi. ℔. in. ij. ztrario intelligendū de ignorantibus factum ius q si alter solus sciebat. glo. iij. ibi. si vero alter. Soluit q solus ligatur. idem Pau. dicens q hoc casu filij erunt legitimi. de clā. despō. cum inhibitio. z hoc si cōtraxit in facie ecclesie qui si. sint legi. cū inter. z. c. ex tenore. C Tertio quero si contraxit ignorans z post tpa sciuit z cohabitauit consanguinee. glo. iij. arguit q ligetur. z ztrariuz de terminat: qz constitutio ista punit nō cohabitionē: sed cōtractum qō ꝓsequere vt in glo. ibi: sed qd si ztraxit. vsqz ibi: quid si ztraxi. pro hoc inducit Pau. qz scienter ztrahens ligatur etiam si postea non cohabitauerit. facit cle. vt ꝓfessores de regula. secus ergo si scienter. sed nō scienter contraxit: qz auctor hic respicit initium. simile. ff. de vsu. qui scit. ℣. bone. nec sufficit aliquid subsequi quando requiritur ab initio. xxxv. q. i. si quis viuente. de quer. infide. c. i. in vlti. glo. contrariuz tamen tenet dicens q si cohabitat affectu maritali incurrit hanc penam. qz vī de nouo ztrahere z sic ſm euz procedit solutio. glo. tunc tm qñ cohabitat ex primo ꝓsensu omni tamē casu eaz cognoscendo mortaliē peccat: qz facit ℨ ꝓsciaz de resti. spo. lras de sen. excō. ingsitioni. puto glo. veriorem. lz enim quādo matrimonium ab initio fuit nullū ex aliqua causa cui possunt contrahentes renunciare per cohabitationē scienter factam inducatur matrimonium. de coniug. seruo. c. fina. secus hoc casu. nam consensus non potest inducere hoc casu matrimonium propter iuris prohibitionem. nec ista clemen. punit consentientem sed contrahentem z faciunt hec ad questionem. de qua. j. q. x. C Oppo. ad hoc quia accipere est quandocūqz accipere. i. q. i. cos. z. q. iij. siquis presbyter. z. c. siquis obiecerit. So. Henze. q illud procedit respectu conscientie quia peccat sed nō est locus pene vt predixi. C Quarto quero si putauit contrahere cum consanguinea: sed non erat: glo. ibi: qd si contraxit. remittit. ad no. de sen. excom. si vero. ij. z. c. in audientia. z per ibi no. dic q non est locus pene huius cle. C Quinto quero generaliter quia dixi. ℔. in. ij. contrario q hic excusatur ignorans factum an hoc sit indistincte verum: Laud. arguit q non: quia non licet ignorare conditionem eius cum quo quis contrahit. ff. de regu. iuris. qui cum in alio. Sol. q probabilis ignorantia excusat: crassa z supina non. xvi. distin. quid dicitis. xij. q. ij. qui z humanis. z in facto alieno presumitur ignorantia non in proprio. de rescrip. ab excommunicato. xxiij. distin. preterea. z hoc de ignorantia facti. de ignorantia vero iuris: dicit Laud. q neminem excusat si est iuris naturalis. xvi. q. i. si cupis. nisi sit tale ius quod per abusum sit sublatum. pro hoc quod no. de consuetu. c. fi. de ignorantia vero iuris positiui: dicit Laud. q etiam hec non excusat. fallit in quatuor personis scilicet muliere: milite: rustico: z minore. quibus licet ignorare iura si certant. de damno vitando. i. q. iiij. ℣. notandum. de hoc in regula ignorantia. lib. vi. z dixi. de rescrip. ab excommunicato. z de muliere dic q non excusatur ab ignorantia. iuris nisi in casibus iure expressis. C. de iure z fac. ignoran. l. fina. C Sexto quero an ignorante gradus consanguinitatis sit ignorare ius vel factum: videtur q sit ignorare ius: quia matrimonium est de iure naturali. de vo. c. vnico. lib. vi. Sol. Laudu. tenet contrarium dicens q licet matrimonium sit de iure naturali. taxatio tamen gradum est de iure positiuo. nam soli duo gradus lege diuina prohibiti sunt. alij lege canonica. de restitu. spolia. litteras. C Idem dicit de ordinibus z religione quibus est annexa continentia de iure positiuo dicto. c. vnico. de cleri: coniuga. cum olim. dic q ignorantia gradus est potius facti q̄ iuris. sed ignorare qui gradus sunt prohibiti est bene ignorare ius z tunc si est gradus prohibitus iure diuino talis dicitur ignorantia iuris diuini que neminem excusat. si autem est prohibitus iure canonico tantum tunc est ignorantia iuris positiui a qua aliqui excusantur: vt nunc dixi. z quomodo excusetur quis ab incestu propter ignorantiam dixi de donatio. inter virum z vxorem. z si necesse. z no. Bar. ff. de adulte. si adulterium. C Septimo quero quia dixi. ℔. in secundo contrario. z in. v. qōne inter scientem z ignorantem. an presumitur quis sciens vel ignorans. videtur q sciens. per. l. i. ff. de regu. iuris. qui cum alio. C In contrarium. quia quilibet presumitur ignorans nisi probetur sciens. ff. de probatio. verius. Sol. Laud. q regulariter in facto alieno presumitur ignorantia nisi probetur scientia vel effectata ignorantia que habetur pro scientia. de cleri. excommunica. apostolice. fallit hic regula in his in quibus tenetur quis adhibere diligentiam sicut in facto beneficiorum z subditorum z electionum ecclesiarum. de elec. innotuit. ibi nec probare cogimus ignorantiam. de concef. preben. cle. vna. in fi. C Idem vbi periculum iminet maxime in arduis sicut sunt matrimonia q̄ non possunt dissolui sine maxima difficultate. ideo cum magna solemnitate z bannis precedentibus debent contrahi. de clā. despō. per totum. xxx. q. v. c. i. cuz se. In alijs autez que sunt facti alterius debet eē nec nimis diligēs: nec nimis negligens. ff. de iur. z fac. igno. nec supina.

C Octauo quero in eo casu quo quis tenetur probare ignorātiā q̄liter ꝓbabit. so. Lau. q ꝑ iuramentū cū agat de his q̄ se ītrinseca sunt. ar. de elec. vt circa. li. vi. ō sentē.

excom.si vero.i.de hoc in regula ꝓsumitur li.vi.ꝛ dic ꝙ non semp stabitur iuramento:sed tunc tantum quando nō pōt alio modo ꝓbari.de testi.pūctū.ꝛ qō ibi no.ꝛ dicit Lau.ꝙ pūmīt ignorātia nō affectata exquo iurauit qꝛ nō pūmīt velle deierare.ō pū.lkas.qō ꝓcedit eo casu quo sufficit iuramentuꝫ. ¶ Nono q̄ro qꝛ dixi. ſ.in.i. Ꝫrio papā dispēsaꝫ posse sup gradib⁹ ꝓhibitis qd si post Ꝫctū mīrimoniū dispētat an p hoc remoueꝫ pena huius cle.so. Pau.ꝙ debēt ispici v̄ba dispēsatiōis ex qbus apparebit an tollit ipedimētū ēt quo ad penā ꝓteritā ꝛ tūc nō est opus alia absolutōe.ſ.ti.px.cle.vna.an vero tollat solū quo ad hoc vt matrimoniū nunc valeat ꝛ tūc necessaria ē absolutio ab excōicatiōe de quo ħ. ¶ Decio q̄ro in eo qō dixi.ſ.q.iij.de eo q Ꝫxit ab initio i gradu ꝓhibito ignorāter:ꝛ post ea cohabitauit sciēter.pone dicit statutū ꝙ si habēs vxorē cū alia Ꝫxerit ꝛ ꝙsumauerit capite puniaꝫ.alio statuto cauēt ꝙ ptās post qnquēniū a die commissi cris nō possit de delicto cognoscere. Quidā habēs vxorē cū alia Ꝫxit ꝛ ꝙsumauit:cohabitauit vltra decēniū ptās Ꝫ ipm ꝓcessit ꝛ ille ꝙfessus fuit illū Ꝫctū ꝛ qūo plures ꝙsumauerat ē a biēnio citra:poterit ne potestas cognoscere ꝛ punire Io.qō fuit ō facto. Boñ.ꝛ arguebat ꝙ sic.quasi ex reiteratiōe ꝙsumationis copule surgeret nouū delictū ꝛ sic pscriptio iterrūpereꝫ.ff.de adul.marti.ſ.qnquēniuꝫ.de fur.vulga.de eo q duꝛ.in ma.cū hīet. Cōtrariū fuit obtentū.ꝛ sic ꝙsuluit Pe.de ancha.p ea q̄ dixi.ſ.q.iij.nā statutuꝫ regrebat duo.ſ.Ꝫctū ꝛ ꝛ ꝙsumationeꝫ ꝑmā:nec ex iteratiōe copule icipit nouū delictum qō faciat eē locuꝫ statuto.p hoc qō no.ff.de iureiur.cum q.ſ.in popularibus. ¶ Undecio q̄ro in eo qō ħ dicit de gradib⁹ ꝙsanguinitatis q dīr ꝙsanguinei:sol. Mat. illi q ex eodē sanguine ꝓcedūt.ꝛ aliqua i hoc ꝓsegꝫ q̄ plana sunt in arboꝛe ꝙsanguinitatis. ¶ Duodecio q̄ro i eo qō dī de gradib⁹ affinitatis qd ē affinitas:sol. Mat.ꝓsegꝫ dic vt i arboꝛe ꝙsanguinitatis. ¶ Tertiodecio q̄ro an affinitas ō qua hic possit Ꝫbi sine copula:dicit Mat.ꝙ nō. qꝛ regꝛitur cōmixtio sanguis:ꝛ in hoc ꝓsegtur ea q̄ notātur.xxx v.q.iij.extraordinaria.ꝛ eo q cog.ꝙsang.fraternitati.dicēs ꝙ p pollutionē extraordinariā nō Ꝫbit affinitas. Et ad maiorē declarationeꝫ dicit sciendū ꝙ triplex ē extraordinaria pollutio.pria ē ꝙtra ordineꝫ turis.vt cū illa q̄ nō est vxoꝛ ꝛ ex hac ꝙtrahitur affinitas ō eo q cog. consang.diſcretioneꝫ.alia est ꝙtra ordinem nature.vt cū brutis vel cum masculo:vel etiā cum femina i loco non concesso ꝛ ex hac non inducitur affinitas:quia non fit cōmixtio sanguinis.xxvij.q.ij.lex diuine.nam etiā cuꝫ muliere potest esse vitium sodomiticum.xxxij.q.vij. vsus.ꝛ qnando vir vtitur muliere in loco non concesso.xxxij.q. vij.adulterij.tertia affinitas est ꝓter ordineꝫ nature.ꝛ differt a ꝓcedenti:quia illa est contra ordinem nature Exemplum de hac vltima vt cum quis polluit mulierē circa naturalia.ꝛ de hac.xxxv.q.iij.extraordiaria.ꝛ ex hac etiam non contrahitur affinitas.vt dixi in ꝓin.huiꝰ q.ꝛ no.in.d.c.fraternitati.vnde si vir non fregit clausꝛa pudoꝛis non inducitur affinitas etiam si sepe hoc fiat: licet Io.fauentinus hoc dixerit ꝙ sepius iterata inducit affinitatem quod non ꝓcedit exquo non est facta commixtio sanguinis vt ꝓdixi. ¶ Decimoquarto quero si vir.fregit clausꝛa pudoꝛis sed non emisit semen:sol. Matbe.ꝙ non contrahitur affinitas si de hoc constare posset:sed quia in dubijs certioꝛ via est eligenda.de spō. inuenis.ideo aliter iudicabitur. sed in foro conscientie staretur assertioni viri ꝛ iudicaretur non esse affinitatē quod no.ab.de spon.is qui.venit de quodam qui iacuit cum muliere multis noctibus ꝛ nixus est ad copulam ꝛ fregit clausꝛa ꝛ tamen semen non emisit. ¶ Decimoquinto quero si vir emisit extra clausꝛa:dicit Matb.ꝙ si semen ingreditur clausꝛa cōsumatum erit matrimonium:quod dicit cōtigisse in francia:qꝛ qdā Ꝫxit ex arta ꝛ contigit ꝙ nō fractis clausꝛis ꝛmpregnata ē cū hēret modicū foraмē.vſi igressum ē semen ꝛ aduenīēte partu oportuit eam incidere.sed si non appareret de impregnatione:dicit Math.ꝙ ecclesia iudicaret eam virginē per aspectū.de hoc de spon.c.vlti.ꝛ per Hosti.i sum.de spon. ſ.ꝛ que sponsalia ver.sponsalia:ꝛ dic vt dixi de eo q cog. consang.fraternitati. ¶ Decimosexto q̄ro in eo qō dicit de ꝙtrahentibus cū monialibus qd si cū soꝛoꝛibus:dicit Pau.ꝙ idez:qꝛ in iure ponunt.p eodez lꝫ alicubi vulgaris locutio eas distinguat.facit de rescrip. cuꝫ dilecta. de elec.cām de ꝙfir.vti.cū dilecta cuꝫ si.dic ꝙ vulgaris locutio distinguit eas alicubi vt Boñ.alibi nō sic.de hoc etiā dixi de sta.reg.cle.attēdentes.ſ.visitatoꝛes.q.ij. ¶ Decimoseptimo q̄ro si aliqs coactus ꝙtrahit matrimonium in casu hic ꝓhibito:glos.p hāc.arguit p hanc litteraꝫ in v̄.matrimonialiter ꝛ infra matrimonia ꝙtrahentes ꝙ nō est locus pene ꝛ hoc si coactio fuit absoluta.per.c.sacris qō me.cā.de conditionali aūt arguit gl.secus eē p.d.c.sacris.ꝙcludit tū idem:qꝛ non ē matrimoniū si fuit metus cadēs in ꝙstantē.de spō.veniens.ad.c.sacris rūdet ꝙ ibi ponitur cōmunio q̄ interuenit per metū.vult dicere ꝙ lꝫ qs cogaꝫ ad cōicandū excōicato tamē actus perficitur:qꝛ verus est dicere eū cōicasse.nam coacta voluntas est.xx v. q.i.merito:sed quādo qs ꝙtraxit matrimoniū p metū nō ꝓficitur matrimoniū.de spon.cuꝫ locuꝫ.ꝛ sic nō est locus pene huius cle.ꝛ idez Paul. ¶ Op.ad hoc qꝛ nō videt esse locus coactioni absolute hoc casu cū voluntas nō possit cogi.xv.q.i.illa.xxxij.q.v.ita ne.ꝛ.c.se. So.stat contrario ꝛ dic ꝙ nō cadit ꝓpie cōpulsio absoluta respectu voluntatis:sed respectu actuuꝫ extrinsecoꝝ sic ꝙ metus cā sacris.xxxij.q.v. ꝓposito.ꝛ sic pōt ħ intelligi ꝙ qs fuit coactus ad assentiendū per nutus.ꝛ hoc pſupponēdo ꝙ valeat matrimoniū ex ꝙsensu tacite etiam inter eos qui fari pñt in quo multi Ꝫ.qō dixi ō spon.tue.sed si deberet interuenire locutio tūc non posset cadere ꝓcise cōpulsio.pro hoc quod dicit Boe.ij.de ꝙso.ō illo qui sibi linguā abscidit dētibus ne pderet conscios ꝙiurationis: put iubebat tyrānus ꝛ sic ad loquendum cogi nō potuit. ¶ Decimooctauo q̄ro si ꝙtrahens patitur defectū ꝙsensus vt qꝛ impubes vel furiosus:so. Pau.ꝙ non est locus pene ō qua hic:qꝛ nō est matrimoniū:sed quo ad impuberez sunt potius sponsalia de futuro de spon.impu.c.vnico.ſ.i.lib.vi. quo ad furiosum aūt nullo mō valet ꝙtractus:qꝛ sicut defectus cōsensus impedit matrimoniuꝫ ita ꝛ sponsalia.de spon.c.i.ꝛ ex hoc qō dixi de impubere v̄ Pau.velle ꝙ i ꝙtrahentes sponsalia nō sit locus pene de qua hic.qō dico.ī.q.ſe. ¶ Decimonono quero an ꝙtrahens sponsalia in casibus ħ ꝓhibitis teneꝫ pena de qua hic:glo.nō possunt:arguit ꝙ sic.ꝙtrariuꝫ tamē tenet ꝛ ad ꝙtraria rūdet. ꝛ cū ea idē Ste.ꝛ Pau.quod ēt dixi.ſ.q.ꝓi. ¶ Vigesimo q̄ro si quis dixit volo ꝙtrahere tecū matrimoniuꝫ an ħ locū hec pena: Pau.arguit ꝙ non:qꝛ sola volūtas nō sufficit nisi factū sequatur de eo qui mit.in poſ.c.i.vbi de hoc.vñ si dico volo legere seqtur ꝙ nō legā.ꝛ si dico volo ascidere arboꝛez non seqtur igiꝰ ascendo:vel si dico volo acceptare beneficiū non sequiꝰ ꝙ acceptez.vt no.archid. de ꝙcess.preben.ne captande lib.vi. In ꝙtrariū:qꝛ per solum ꝙsensuꝫ ꝙtrahiꝰ matrimoniū de spon.cū locū.xxvij. q.ij.sufficiat.voluntas aūt ꝓsupponit consensuꝫ sicut in emptione instī.de oblig.que ex quasi cōtrac.per totum.ꝛ hoc tenet glo.C.de ꝙtraben.emp.in emētis.ꝛ Ja.de ra.ꝛ ꝓo hoc.ff.de leg.iij.pamphilo.ſ.i. Pe.ēt de bel.per.ī.p iura in cōtrarium deducta qꝛ non sequitur volo vendere ergo vendo. So. Pau.ꝙ quedam sunt que pficiūtur solo ꝙsensu patefacto vt matrimoniū:ꝛ tunc ꝙsensus exprimitur sufficienter p verbū volo:vt in legatis ꝛ testamentis in qbus sufficit ꝙ testatoꝛ dicit sic volo.d.l.pamphilo ſ.i.ꝛ hoc si exprimitur pfecte:sed quādo non exprimitur pfecte p verbū volo.qō ꝙtingit vbi respicit cōtractuꝫ inchoandū nō aūt ꝓsentis ꝛ instantis Ꝫctus effectum.vt si dico volo Ꝫbere cū ticia: nō seqtur ꝙ ideo Ꝫbam nō est

matrimonium

matrimoniuz.sed si dico volo te in vxorez:tunc bene ztra
bo:qz ꝫ vba exprimũt zsensuz pñtez.de hoc in spe.ó spõ.
ℌ.i.v.Sbitur:z idez archi.xxvij.q.ij.in palea duobus.z fa
cit qõ ipse not.l.dist.panderet.lz Pe.de sanso.teneat S.ó
spõ.ex litteris.z dic vt ibi dixi.vbi zclude q ẽt p illa ver
ba volo ztrahere.inducitur matrimoniũ si p̃ceffit tract⁹
de cõtrahendo:qz nulla sunt vba formalia mr̃imonij.vñ
sufficit quoquo mõ cõsensus exprimaf de spõ.c.i.z.c.tue.
¶ Vigesimoprimo q̃ro in eo q ꝫ dicit ó religiosis: qs dz
religiosus.quo ad hoc gl.in v.religiosus.soluit q idẽ lau.
Gen.z Paul.dicit. ¶ Vigesimoscõo q̃ro qd ó illa que
scienf permisit viz ad sacros ordies ꝓmoueri remanẽs
ipsa in seculo:z viro mortuo Sbit an cuz ea Sbens sciẽter
incurrit penã ó q̃ dic:z Lau.arguit q sic: p.c.xxviij.di.qz
sunt culpe cũ duo.c.se.xxxij.di.seriatim.nã ex quo mari
tus solẽnizauit votũ ztinentie vz z ipsa ex illo teneri tãq̃
vna caro cũ marito.de cog.spi.martinus.z idẽ vr̃ in casu
illius.c.xxxiij.q.v.quod deo.In ztrariuz qz si papa ℌ in
tellexisset de vouentib⁹ nõ dixisset de monialibus tm̃.ar.
de deci.ad audientiã So.Lau.credit vltimũ verius: qz
cle.tanq̃ penalis nõ dz extendi. pro hoc inducit de vo.c.
vlt.li.vi.z facit illud.c.ad ꝓbandũ q in muliere nõ sit so
lẽnizatuz votũ:dicit tñ q mulier z vir scõo ztrahens cuz
ea puniunf tanq̃ voti transgressores.ar.ó quer.ziug.q-
daz.z.c.vxoratus cũ ibi no.Ad Sriuz rñdet q vxor ꝓmo
ti nõ efficit monialis z corrupte reperit scriptũ hoc quo
ad alia vba que nõ multũ releuant postea vero pro solu-
tione Sxij distinguit:qz aut fuit ꝓmotus vir ad sacros ne
sciente vxore:aut sciente z reclamãte.z istis duob⁹ casib⁹
mulier nõ obligatur imo poterit viz repetere .xxvij.q.ij.
agatosa.xxxiij.q.v.mulier aut ipsa sciuit z zsensit ordini:
sed nõ voto:imo expresse Sdicit:z hoc ẽt casu nõ dz ordi-
nari marit⁹.z si ordinetur reddetur sibi nec tenebit ipsa
ztinere nec in vita viri nec post mortez:de conuer.ziug.
c.i.aut zsensit vtriqs.s.voto z ordini z habebit ztinere in
vita.sed post mortẽ nõ.de hoc.xxxij.di.seriatim.dic pleni
us vt dixi de quer.ziu.ex pte.z generaliter ad premissaz.q.
dic q nõ põt dici ℌ mulier obligata ex voto solẽni ex quo
ipsa nõ fecit ꝓfessionẽ in aliqua de religionib⁹ approba-
tis.d.c.de vo.z sic nõ est locus pene de qua hic.z ꝓ hoc q
dico.j.q.xxiij. ¶ Vigesimotertio quero in eo q dicit de
sacris ordinibus q dicunt sacri:glo.stricte soluit q acci-
piunt hic stricte.z idez Pau.q intelligit ó sacris.i. sub-
diaconatu z supra.large aũt quilibet ordo dr̃ sacer.de ꝓfi.
p̃sby.c.i.xxxvi.q.i.ℌ.cũ ergo.z q̃ q̃ sint plures ordines dicit
tñ Pau.q ordo dr̃ vnuz sacrm̃ rõne vni⁹ forme.ex hoc
z in eo qõ dixi.s.q.proxi.vides q ꝫsiderat ℌ votũ solẽne
p ꝓfessionẽ vel sacri ordinis receptionẽ.nõ aũt votũ sim
plex.ó hoc in se.q. ¶ Vigesimoquarto quero q̃ est rõ q
post votũ solẽne nõ põt ztrahi matrimoniũ z p⁹ simplex
sic:sol.Nathe.referens aliquos dr̃e q hoc opatur con
stitutio ecclesie.de cleri.ziu.cũ olim.ipse ꝑm archid.dicit
q hec nõ fuit zstitutio sed potius declaratio: z debuit sic
declarari:qz p votũ simplex obligat qs tm̃ aiam deo non
aũt corpus:ideo põt corp⁹ alij dare ztrahendo matrimo
niuz:lz qz vouit solẽniter dat nõ tm̃ aiam sed ẽt corpus vt
monachus abbati z clericus in sacris militãti ecclesie de
elec.si religiosus lib.vi.ideo nõ põt corpus alij dare ztra
hendo matrimoniũ.dic q hec rõ lz mulceat tamẽ nõ pro
cederet cessante zstõne.vnde ipsa ecclesie zstitutio est in
ductiua huius effectus.sed ℌ cã potest assignari p cã in
ductiua illius zstitutionis. ¶ Vigesimoquinto q̃ro an q
vouit simpliciter z postea ztraxit possit exigere debituz:
sol.Nathe.q nõ.lz teneatur reddere de hoc de conuer.
cõiug.quidam.z per archidia.in.d.c.vno de vo.lib.vi.
¶ Vigesimosexto quero in eo q dicit ꝓcedendum con
tra eos de qbus constiterint q fecerit ztra hanc cle. qõ
poterit de hoc constare : glo.etiã soluit q poterit prelato
zstare etiã ex officio z nomine deferente.z dicit Pau.q
zstabit p euidentiã facti vel ꝓbationibus pte tamẽ cita-
ta:qz ztra non citatũ non dz ꝓcedi.ij.q.i.nos in quẽq̃.
de maio.z obe.inter.z ẽ simile in hoc q dicit ℌ q sufficit
constare ex officio.de censi.cle.pñti.de priuil.cle. religio
si.i.rñso.z pro hoc qõ no.in.d.cle.pñti.in gl.pte vocata. z
dicit Lau.q ꝓcedeꝛ sũmarie in talib⁹.in quo tñ instat di
cẽs q cle.dispẽdiosaz.nõ vr̃ habere locũ hoc casu si pro
cedit ad penã ó qua hic.ex quo infert q S absentes ex cã
ꝓbabili nõ põt procedi ad denunciãdũ eos excõicatos.
vt li.nõ zte.c.i.de.pur.ca.cũ dilectus.nisi dicam⁹ hoc spe
ciale cuz eps cognoscit inter proprios clericos vt possit
sũmarie ꝓcedere.in aũt.vt cleri. apud ꝓpi.epis.in prin.
coll.ix.xi.q.i.siqs cum clerico.sed dicit Lau.q illud vi-
deꝛ intelligenduz qñ agitur ciuiliter z de minorib⁹ causis
¶ Vigesimoseptio q̃ro qs poterit absoluere ab excõi-
catione de qua hic:glo.pe.dicit q epus.idem Lau. nisi
forsan post excõicationẽ isti incurrissent irregularitate.
nam ab irregularitate non absoluit eps.de cleri.excom.
c.iij.vbi de hoc. ¶ Vigesimooctauo quero que sunt illa
iura de quibus loquitur hec littera ibi: iuribus/ So.vt
in glo.vltima.z idem Pau.z Lau.

¶ De magistris. ¶ Rica.

Inter, No.q papa dz eẽ sollicit⁹ vt errates reducat ad viã veritatis.de hoc in gl.ij.z.iij.z.iiij.z di cit Pau.q hoc est vnuz genus charitatis, qõ probant iura alle.in glo.iiij. Lau.dicit q egressus erroris operaf inductionẽ vitatis.xxij.q.i.cũ renunciaf.Et nota q mul tas sollicitudines dz hr̃e papa qõ probat pr̃ale iter solli-citudines z p hoc.c.inter.alleg.in glo.ij. ¶ Secõ no.de gr̃a dei hominib⁹ coopante.z de hoc.j.q.i.ij.iij.z.iiij.di-cunt ẽt Lau.z Gen.q sine hac nihil boni facere possim⁹ Joh.i.C.de ve.iur.enu.l.i.xxiiij.q.iij.ℌ.nõ ergo.z cũ illa cõuertimur a malo.z ad ipsum nõ cõmittendũ adiuua-mur.de conse.di.iiij.placuit z.c.se.z pro hoc ꝑm Paul. qz soli⁹ dei ẽ corrigere lz homo possit corrigere z mone-re.xl vij.di.ℌ.necesse. ¶ Tertio no.q cõmendaf vigilia cũ studiosa diligẽti.z dicit Lau.q per hãc vitas pueni ad studiosos.faueꝛ aũt vigilãtibus z ex Srio puniuntur negligẽtes.de off.custo.c.i.de pscrip.vigilãti. ¶ Quar to no.q diuinoꝝ elogoꝝ expositio ꝓdest vt inducamur in viã vitatis.z exponit Lau.diuinoꝝ elogoꝝ.i.sacre scri pture q̃ theologia dr̃a theos qõ ẽ deus z logos ꝑmo q̃si diuinus ꝑmo.z tñ dr̃ tres vtutes theologice spes fides z charitas.quasi a solis verbis diuinis instituta. de bap. maiores.ℌ.de sum.tri.cle.vna.i fi.dicit ẽt q scriptura di-uina est speculuz rõnabile in quo aia sue zditiõis principi um contẽplatur ꝑm Greg.sacra scriptura oẽz gr̃am sci entiam atqz doctrinã trãscẽdit ad patriam vocat a terre nis desiderijs ad celestia amplectanda cor legentis in-uitat.de hoc.xxxvij.di.ℌ.sed econtra.ꝑm lau. Hec autez exposicio diuinorum eloquorum fieri dz per eos qui intel ligant:alias fit inaniter vt in lr̃a.z pro hoc.xliij.di.ℌ.pari ter.de off.or.inter cetera.z istat Pe.de ancha.q̃rens ó mõ cõficiendi instr̃m inter eos qui sunt diuerse lingue.z de hoc.ff.ó ver.ob.l.i.in fi.z dic per id quod ibi dicitur q notarius rogabit,put dictabit interpres assumpt⁹ de ptium consensu. ¶ Quinto no.q papa gerit vicem dei in terris.de transla.c.i.ij.z.iij.ó re iudi. ad apostolice.ℌ. nos itaqz. ¶ Secto nota.ibi exemplum.q ois xp̃i actio nostra est instructio.ó sepul.c.i. ó elec. significasti.ij.q.i. deus.pro hoc.C.de nup.imperialis.de do.iter.vi.z vxo. l.vlt. ¶ Septimo no.q tales debent assumi in doctores qui sciant z valeant instruere.z dicit Pau.q vbuz vale ant respicit potentiã corporis z expressionem loquele vt lingue nõ patiant vitiuz sicut ille cui angelus fecit flobo tomiã in sõnis.xxi.q.i.ℌ.hoc idẽ.z dicit Pau.q dz sub audiri q sint etiã tales q velint.de cleri.nõ resi. relatum

¶ Octauo no.ibi.p̄ instructionis.q̄ pitia p̄ instructionē acq̄rit̄ z dic Lau.q̄ hoc fit q̄z aia est tanq̄ tabula rasa in qua nihil ē depictū ꝺz pīm.ad hoc ergo vt sit erudita req̄ritur istructio:ī̄ saluator fuit p̄us audiēs z interrogans i medio doctoꝝ z postea p̄dicare cepit:sic ēt q ꝺz p̄dicare p̄us ꝺz accipe p̄dicandi offiū. xxxvij.di.ſ.ecce.z alibi ꝺr̄ q̄ p lectiōis exercitiū repit̄ scie margarita ò renū.post trāsla.ex his arguit Lau.ꝫ illos q credūt quadā capitositate p̄ se plus addiscer̄ q̄ si a lectoꝛib⁹ docerent̄ qō ē vanū cū sensus audit⁹ aptior sit ad p̄cipiēdū z memorie tradēdū qō v̄bali voce tradit̄ i scriptis vel sine q̄ visus vl̄ ali⁹ ꝺus.xliij.di.sit rector.z dic Hō.q̄ req̄rit̄ instructio p̄ueniēs a voce mg̃ri:q̄z p̄mo est tp̄s tacēdi:postea loq̄ndi.Eccle.iij.z v̄itas ꝺus tacēdo adiscitur a magistro:z postea docet̄.xxxvi.di.ſ.ecce.v.huic ēt Salomoni.z no.ꝫ eos q putāt discere sine doctore iuuabit Hier. ad rusticū dicēs:nō igrediaris absq̄ doctore viā quam nunq̄ igressus es.xvi.q.i.si clicat⁹.¶ Nono no.q̄ i romana curia ꝺz ee studiū liguaꝝ de qb⁹ ħ.z in ea ēt ꝺz fieri studiū iuris diuini z studētes ibi gaudeāt p̄uilio studij generalis.de p̄uil.c.ij.li.vi.z de hoc ibi.z.e.ti.sup̄ specula.¶ Decio no.q̄ romana curia pōt ee in diuersis locis.z ꝺr̄ ibi ee vbi residet papa.p̄ hoc l̄ra ibi.curiā reside re.z de hoc in glo.in v̄.residere.¶ Undecio no.ad pape sollicitudinē ptinet cathedras z studiū erigeꝛ q̄ maxime p̄cedit respectu studioꝝ imediate vtiliū fidei.vt ħ

¶ Duodecio nō.de quatuoꝛ studijs ħ exp̄ssis z de parisiensi z oxoniēsi z salamātino z ò alijs q̄ō icepunt.dico j.q.v.de bonoī.aūt dic vt in glo.ꝺr̄.z idē Pau. q̄q̄ aūt hic exp̄mant̄ solū quatuoꝛ studia.sunt tñ z alia studia generalia vt paduanū.q̄ō dixi.ſ.de sepul.cle.dudum.v.abol iz.q.xij.¶ Tertiodecio no.ibi:sufficientē.q̄ i doctore sufficit scia sufficiēs nō eminēs z q̄ dicat̄ eminēs:z q̄ sufficiēs.no.de elec.cū i cunctis de hoc in glo.nō dicit.ꝺz āt doctor b̄ze sufficientē sciam.nā si est ideota impitus matheseos risui patebit.xxxvij.di.q ò mēsa.¶ Quartodecio no.de trib⁹ liguis ebraica arabica z caldea vtilib⁹ ad scienduꝫ fauoꝛe fidei z quare omisit de greca dic vt i gl. in originali.z dicit Step.q̄ greci scismatici sunt.z impatoꝛ Cōstātino.dānatus fuit vt fautoꝛ scismaticoꝝ.i.grecoꝝ in extranag.Clem.v.ad certitudinē.Et dicit Pau. q̄ lingue sunt.lxxvi.dist.septuaginta.Lap.dicit q̄ lingue sacre tres sunt:ebraica greca z latina q̄ totuꝫ oꝛbem diuidūt.dicit ēt q̄ vna fuit ligua oīuꝫ nationū.ſ.ebraica z q̄ō credit̄ p̄babilit̄ q̄ i p̄ria erit vna tm̄ lingua:i mītis ār liguis varietas ē z vbi varietas ibi dissensus.z q̄z glo. facit ꝺr̄iam inter loquelā l̄ſalez z vulgarē.q̄ l̄ſalis hētur p̄ gramaticaz:ī̄ de ipsa z alijs scientijs dantur versus ò grām̄atica.Quicḡd agant artes ego septē p̄redico p̄tes Dialetica. Ade fine doctoꝛes frustra coluere soꝛoꝛes. Rhetoꝛica.Est mihi dicendi ratio cum floꝛe loquendi Musica.Inuenere locum p̄o me modulamina vocuꝫ. Geometria.Rerum mensuras z earum signo figuras. Arismetrica.Explico per numerum que sit p̄oportio rerum.Astrologia.Astra viasq̄ poli varias mihi vendico soli.¶ Quintodecimo no.ibi: duo q̄ ad eandem sedem debent plures deputari.z dicit Paul.ex hoc colligi q̄ in studijs debet vitari solicitudo doctoꝛum vt si vnus cadat sit alter q̄ subleuet.de sta.reg.c.ij.in p̄n.z ne supbia vel negligentia vm⁹ impediatur recta doctrina z p̄fect⁹ scholariuꝫ.¶ Sextodecio no.de libꝛis alienarū liguaꝝ trāserendis in linguā latinā.z dicit Lau.q̄ lz a cibarij z inimicoꝝ fidei bēamus abstinere:nō tñ ab eoꝝ libꝛis.xxxvij.di.turbat.z.c.q̄ de mensa Aug. de doctri. x̄piana. si philosopho.aliqua forte vera z fidei nr̄e accōmōdata dixerit ab eis tanq̄ ab iniustis possessoꝛibus in vsuꝫ nr̄m vendicādi sunt.facit qō legit̄.xxxvij. dist.si gs mihi.¶ Decioseptio no.q̄ ad sciam req̄runt̄ libꝛi z dic Lau.q̄ paꝛ valz clicus.i.scholaris absq̄ libꝛis: z multomin⁹ doctor:v̄sus.Haurit aquā cribꝛis clicus absq̄ libꝛis:dic quo ad scholarez q̄ expedit vt pauꝛis libꝛis vacet vt possit cōmendare mēoꝛie ea q̄ sunt opoꝛtuna vt i ure qō in textibus z glosis habeat cōgruentez memoꝛiā sine qua frustra laboꝛat qs ad subtilitates quas nō pōt iaꝑbare.doctoꝛ aūt eget multis libꝛis z si fieri posset oīuꝫ q̄ scripserunt vt ex multis possit elicere veriora vel vtra ꝫscripta aliq̄d p̄ se excogitare.de hoc an expediat habeꝛ multos libꝛos p̄ Hld.in ꝫsi.clxxv.vbi adducit auctoritates ꝑ z ſ. ¶ Decimooctauo no.ibi fructu.de fructu q̄ spatur ex doctrina taliū linguaꝝ.z est fruct⁹ vt eruditi in illis multos lucrifaciant ad fidē.ſ.ea.cle.z eo.ti.sup̄ spec. xxxviij.di.sicut.¶ Quero in eo qō dixi.ſ.i.ij.notabili.de gr̄a coopante ad q̄d ꝑdest hec gr̄a: glo.gr̄a.soluit q̄ p eā cognoscit̄ q̄d sit agendū:q̄d vitandū z p eaꝫ adiuuamur ad faciendū.Et distinguit gl.duplicez gr̄aꝫ opantē z cooperantē referēs quosdā dicere q̄ vna z eadē ē operās z cooperās dicēs q̄ huic altricatiōi an sit vna gr̄a an plēs ē silis altercatio legistaꝝ.an sit vna possessio an due.z ex ħ not.sing.q̄ illa altercatio nō ē necessaria.qō dixi ò resti. spo.oliz.i.Idez dicit hec glo.de alia altercatiōe an sit vnū interesse an triplex:z dic vt dixi de sen.ex.sacro.q.xxxv.z de hac duplici gr̄a hz̄.ij.sniaꝝ.di.xxvi.z ò hoc etiaz.j.q.ij. iij.z.iiij.z dicit Lau.q̄ gr̄a coperans ideo ꝺr̄:q̄z sum⁹ dei adiutoꝛes p̄m apostō.p ipaz aūt gr̄am aperit̄ intelligētia mādatoꝝ vt sciam⁹ deuꝫ ee z qd appetere z qd vitare debeamus z hoc est idem dicere cū glo.Ex hoc dicit Lau. q̄ aduertant scholastici qui z quāuis sciam approbatam trāseunt z die noctuq̄ toꝛquēt̄ur:nā inuanuꝫ laboꝛāt nisi dei gr̄am secū habeāt cohadiutricē.vñ Sap.i. In maliuolaz aiam nō intrabit sapia.z in psal. Justitia z iudiciuꝫ p̄paratio sedis tue:quasi diceret.o diuina gr̄a p̄paratio sedis sue.ſ.aie fidelis que aia est sedes z receptaculuꝫ diuine gratie nisi p eaꝫ deficiat hec p̄paratio fit p iudiciuꝫ quo ipse peccatoꝛ se excusat coꝝ ꝫfessoꝛe z p iustitiaz q̄ recipit a ꝫfessoꝛe cōdignaꝫ penitentiā imponere.ꝫsuluit ergo lau. venīēti ad studiū q̄ bene z diligent̄ p̄paret aiaz suaz ꝫfitendo peccata sua integre z satisfaciēdo p cōmissis vt sic spūssancti gr̄a oēm bñs virtutez:oēm bñs sciaz inueniat receptaculū mūdū z ꝫtribuat ei plenā z pfectā sciam.nā q̄d alibi querit̄ hoc pfecte inuenit̄.xxxvij.di.ſ. sed ꝫtra in fi.Caueat ēt a singulis peccatis. q̄z delinquēs in vno ꝛc̄.regula defleat de reg.iur.in antiqs.z p vnū peccatū gr̄a tota euacuat̄.xxxij.q.i.cū renunciat̄ totū hoiem ñ dimidiū saluat de⁹.v̄sus. Larga dei pietas donū nō dimidiabit.Aut nihil aut totū te lachrimāte dabit. dicit āt laud.q̄ specialiter caueat studens a ventre i quo vicio facile ꝫsueuerunt studiosi deturpari.nam per tale viciū rō z intellectus que ascensum appetunt tanq̄ supioꝛes ptes mentis per sensualitatem que inferioꝛ est pars attrahuntur z ꝫfundunt̄.xxxvij.di.tribuat.de sa.vnc.c.vno ver.in pectoꝛe.simile in caule cuius spica per quā emittit semē si p̄mittitur luxuriari cito accrescit sic z in scholari qui si riuulum.i.ingeniuꝫ p̄mittit defluere v̄tus supne rationis z intellectus impediunt̄:imo etiam per tale viciū frequēter accedit infirmitas p̄m laud.Ego autez habui auditorem qui notorie obijt ex hoc.ad hoc aūt cauendū sūmū remedium est abstinētia z studiū pertinax.vnde de abstinentia Cerē.absq̄ cerere z libꝛo friget venus,quo ad id aūt qō dixi de gr̄a dic pleni⁹ in duab⁹ se.q.¶ Scōo q̄ro q̄d est gr̄a:Sco.laud.q̄ ē spūalis influētia p̄ticipez faciēs eterne beatitudinis rōnalez creaturā de ꝫse.di.iiij.ecclie charitas.xxiiij.q i.ſ.si aūt ò sum.trini.c.i. ¶ Tertio quero quot sunt species gratie:videt̄ q̄ due tm̄ vt dixi.ſ.q.i. Lau.dicit q̄ tres.nam q̄dā est gratia generaliſſima sine qua nihil agere possumus nec in esse nostro subsistere Scōa est gratia gratis data que excitat arbitriuꝫ nostrū bonum ad sñscipiendum donuꝫ spiritussancti de cōse.di. iiij.placuit vlti.Tertia est gratia gratum faciens que est ipsum donum spiritussancti.i.q.i.multe de conse.distinc. iiij.quomodo.z bas tres recipit Pau.vnde dicit gratia dei id quod

dei id qō sum.i.esse meū ab ea est gratia.s.generalissima
z gratia dei in me vacua nō fuit.i.gratia gratis data exci
tat me ad bonū:z gr̄a eius semp i me manet.i.donū spūs
sancti gratū me faciens. Lau.diuidit al'r gratiaz.dicit.n.
q̄ habilitas siue p̄paratio ad gratiā est triplex.s.efficiens
materialis z formalis.prima est a deo:scōa est gratia gra
tis data.tertia a nobis. Et ꝑm eū gratia dr̄ triplex. Pri-
mo generaliter z sic est adiutoriū diuine creature gra-
tis impensuz. Scōo dicitur special'r z talis gratia dr̄ gra
tis data.s.bonū quo hō se p̄parat ad susciplenduz spūs
sancti donū. Tertio dr̄ ꝓprie donū datū diuinitus ad me
rendum qō qdem donū gratia gratū faciens appellatur
ꝑm eum:z in hoc vltimo ꝙuenit Lap.cū Lau.z ideꝫ lap.
etiā ꝓsequitur qō dixi de Pau.z gratia dei sum rē.i.ad
Corinth.xv.dicit lap.ēt q̄ prima gr̄a dicitur gratis dans
vt est deus. Dicit ēt q̄ triplex est p̄fectio. Prima ē gra-
tie z causat esse gratuitū. Scōa est virtutis z causat bonū
actum. Tertia est operis virtutis z causat meritū. prima
facit alam.scōa aie potentiā.tertia ipsos act⁹:z hec lz sint
per plura verba dicta ad ampliorez declarationē tū in ef
fectu cōtinef in glo.per quā. ¶ Quarto quero qd requr̄
ad habendū tertiaz gratiaz que dicitur gratū faciens de
qua s.q.prox̄i. Sol.lau.q̄ multa.ꝑmo deus efficiēs. scōo
gratia gratis data.tertio arbitriū liberū se humilians ad
hoc z his p̄cedentibus statim' infundit donū spūs scti
in hoiem:in quo aūt differat gratia a virtutibus remittit
laud.ad no.per se.de sum.tri.cle.vna ad fi.vbi dixi i ver.
verū.i.q.z colligitur ex eo qō dixi.s.prox.q.i fi. ¶ Quin
to quero in eo qō dixi.s.in.xij.notabili de studio parisien
si qūo incepit z qñ. Item de oxoniēsi. Itē de salamātino
Itez de Italia qñ incepit habere studiū. So.Step.quo
ad studiuz parisiēse dicit q̄ incepit florere regente Karo
lo magno.dicit ēt q̄ Alquinus transtulit de Roma pari
sius dicit insup q̄ fuerūt quatuor fundatorez illi⁹ studij
Rabanus Algnus Claudius z Destorus. Naz legit q̄
caput aureū statue de qua Dante.ij.p Karolū magnum
exercuit deus in scotis q cum frāci regnarent z studia lit
teraꝝ nō haberēt z eēnt in oblitione z cultus dei periret
ꝙtigit duos scotos monachos de ibernia cū mercatorib⁹
britānib⁹ venire ad littus gallicū in sacris z secularibus
litteris eruditos q cū nihil venale ostenderent ad turbas
venientes cā canendi clamabāt si qs eēt auidus sapiētie
veniet ad nos:z accipiet eā:nā apud nos nō est venalis z
alijs putantib⁹ illos esse insanos venit ad aures regis vo
catiqz sunt ad eū z cū interrogarent an haberent sapiam
dixerūt q̄ sic z sepatos eā dare petētib⁹ in noie dñi:quo
q̄rēte qd ꝑ ea vellēt rñderūt tria.s.bōa loca z alas ingenio
sas z alimēta tūc rex gandēs cū iret ad belluz vnuz noie
clementē dimisit parisius z nobiles pueros ei cōmenda
uit z victualia ei mininistrari p̄cipit z loca optima ꝙces
sit.aliuz secuz in Italiam duxit cui monasteriuz in papia
sci Aug.delegauit vt qui vellent addiscere ad euz acce-
derent z hoc audito q̄ rex gratanter sapientes z religio-
sos admitteret venit Algnus ad euz in oibus scripturis
exercitat⁹ quē vsqz ad fi.secū retinuit nisi cū iret ad bel-
la z dedit ei abbatiaz sci Martini vt ibi qñ rex essz abns
gesceret z ad se cōfluentes instrueret:z sic frāci eq̄ti sunt
romāis z athenies⁹ quo ad gliaz studioꝝ i liberalib⁹ ar
tib⁹ z de ciuitate parisiēsi scribit Boe.ō disci.scho.i ciui
tate Julij quā al's parisius nolat multas artes mēdicare
ꝓsperimus.z vt ait expositor Julius cesar ampliauit pa
risius.nō aūt fundauit: Erat.n.tūc quoddā castruz ysios
z nūc dr̄ meldinū z est i medio se cane z deiñ fcā ap̄liatio
ne dcā ē parisi⁹. De studio aūt oxoniēsi Step.refert Ale
xandruz in libro de natura rer̄ dicere q̄ iuxta vaticinia
merlini vigēt studia in anglia tpe suo ad ptes ibernie trā
situra. De Italia vō dicit Steph.q̄ a Pytagora inci-
pit hīc studiuz phie.alij aūt dicūt alio mō nec vlla est cer
ta historia quā videri ex qua possit hēri p̄ncipiū.nā semp
in italia floruerūt studia:lz eo tpe quo rome viguit impiū
studia maxie floruerūt.ꝙstat.n.i oratoria z i poetica p̄les
fuisse tpe Octauiāi quā p lōga tpa sit postea. De studio
autez salamantino non dicunt scribentes quādo incipit
Itē quo ad ea q̄ dicit Step.ō studio parisiēsi.z oxoniēsi
pōt ēt aliter fuisse qz nō allegat verā historiā z nō est vis
in his nā sufficit ad hoc vt studiū cēseat generale q̄ sic
sit habitū a tpe de cui⁹ cōtio non sit memoria: vt no.glo.
sing.de sepul.cle.dudū.ver.in studijs.in.v.generalibus.
z vt ibi dixi sic ē de studio paduāo:qz nō ē memoria qñ i
cepit:habuit tñ postea p̄uilia z aplica z ipialia. ¶ Sex
to q̄ro an his q est in studio ad discendū bas liguas gau
debit p̄uilegio p̄cipiēdi fructus beneficioꝝ in abnīa:so.
Jo.de lig.referens Mat.h tāgere qō tamē in Mat.nō
inueni. Jo.de lig.vī velle q̄ gaudebit sicut is q studet in
theologia.e.t.c.fi.qō nō vī p̄cedere cū p̄uilegiū nō debz
extendi.ō p̄tiui.sanc.regula p̄uilegiū.li.vi.nisi forte stu-
deret in his linguis vt plenius sciat theologiā. ꝙstat enī
q̄ lingua ebraica valde maxie ꝙfert p notitia veteris z
noui testamenti. ¶ Septimo q̄ro eo casu quo scholaris
est in studio:z hz vicariū q fuit in beneficio an ipse tene
tur offm̄ dicere So. Mat.referendo qō nō. Pe.z Hb.
de cele.mis.c.i.vbi tenent q̄ nō qz ibi dicit q̄ aut a sacer
dote aut a scholarib⁹ offm̄ ꝙpleatur Archi.ō qz ibi logt
qñ offm̄ erat iniciatū a sacerdote z vocatus pp aliquam
necessitatē eundi ad infirmuz vel p̄niam dādi vel bapti
zandi nō potuit p̄ficere:qz tunc p̄ficient scholares alias
tenetur p se.de cle.nō resi.qz nōnulli.z hoc vltimū veri⁹
z qō dr̄ in.c.p̄sbyt loquit de p̄fectiōe officij publice facie
da q̄ nō pōt fieri ab abūte:lz fiet a scholaribus.i. clericis
ecclesie ipse tñ sacerdos sepatim dicet offm̄ qō restat vt
ibi in.v.notabili dixi z si exns in studio tenetur dicere of
ficiū.z idem dixi de cele.mis.cle.i.in p̄in.q.vi.

Ver. Quibus.

No.q̄ papa volens dispo
nere de prouisione facien
da magistris de quibus h incipit a sede apostolica z hoc
qz debet in se ostendere qualiter alij facere debeant. de
elec.cū in cūctis.in p̄in. ¶ Secundo no.dziaz inter' ca
pitulū z ꝙuentū qz ponūtur h tanꝝ diuersa.ō hoc p Ar
chi.de elec.qz sepe.li.vi.vbi dicit q̄ capl'm dr̄ secularius
ꝙuētus religiosoꝝ dic q̄ sepe sumūtur p̄miscue. ¶ Ter
tio nō q̄ istis magistris ꝓuideri dz de stipēdijs cōpeten
tib⁹ z in sumptib⁹.z dicit Ben.q̄ ꝙpetētia stipēdia erūt
qz nō assignabūtur q̄ minora possunt.ff.de admi.tu.cuz
plures.§.cū tutor de dona.acq̄us.vbi pupillus educari
debeat.q filiū z assignabūtur iuxta facundiā z sciam.ar.
ff.de va.extraor.cog.l.i.in.§.i honorarijs z in eo qō h ꝑ
uidetur istis nō tantūmō sūptib⁹:lz ēt de stipendijs. dic
Ben.hoc iō fieri:qz spe p̄miorū z status honorificentia
sunt tales ad talia inuitandi:ar.C.de asses.l.i.vt facilius
alios instruat.ar.C.de profes.z medi.medicos.in fi.li.x.
¶ Quarto no.q̄ salarium debetur doctoribus non a
scholaribus:sed a p̄latis vt h.de quo.j.cle.se.z hoc de p̄
latis procedit in casu isto alias secus. ¶ Quinto no.in
verbo volumus q̄ in papa sufficit pro rōne voluntas:
quia p̄ro lege seruanda est.ff.de consti.pī.l.i.quod dixi.
s.de imu.eccle.cle.vna.in.viij.notabili. ¶ Sexto no.ibi
imponendo iuxta facultates contributio facienda est in
oneribus.de hoc in glo.pe.z p̄ro hoc de censi.cum inst̄a
tia.ff.de mu.z ho.rescripto.§.vlt.C.de imu.nemi.ꝙced.
per viciniam.lib.x.de his q̄ fi.a ma.per ca.c.fi.s.de cēsi.
cle.ij.ver.sunt etiam. ¶ Opp.q̄ h voluntas pape z eius
dispositio sint frustratorie:quia nullibi obseruatur quod
h disponitur z sic videtur h dispositio esse ludibrio con
tra id de elec.cum missa.lib.vi. So.glo.hec voluntas di
cit q̄ hoc accidit:quia non fuit de executore prouisum.
z ob hoc dicit Pau.q̄ expediebat aliquem executorem
deputari ad obseruantiam eius.alias parum est iura cō
dere.ff.de ori.iur.l.ij.§.post originem.de elec.vbi peri-
culum.§.ꝑterea.de sta.reg.c.vno.§.vt qñ.lib.vi.fertur
tñ ꝑm eū q̄ ꝓuatur i curia q̄ potuit eēt tpe suo hodie sec'

presuppositio autez ꝙ ſuaretur in curia infert Pau. ex hoc papa nō approbat cōſuetudinē. i. nō obſuātiā hui⁹ cle. q2 debem⁹ eū i factis imitari. de re iudi. i cāis. xij. di. c. i. z. ij. C. ō ꝑua. edi. cū dubitaſ. iſtiſ. de ſatisda. §. vlt. i fi. dicē ēt ꝙ hec obſuātia nō ꝙtingit: q2 i frācia hyſpania anglia z Italia non eſt vn⁹ prelatus oiuz: ſz i quolibet locoz ꝑdictoz ſunt plures quoz vn⁹ alteri nō ſubeſt. Lau. dicit ꝙ iō hec ꝙstō male obſeruaſ q2 ꝑ ipſaz burſe ꝓlatoz eua cuarenſ z eadē rōne dicit male obſuari. de ſta. reg. c. periculoſo. li. vi. ſz. c. felicis. de cēſi. e. t. cū ſi. q̄ burſalia ſunt optie mēozie cōmendātur. ar. xlij. di. oēs in pri. Ad ꝫriū ergo dic. ꝙ volūtas pape oz obſuari z poſſet romanus pōtifex ꝫ nō obſuātes ꝓcedere: tū pp lōgā deſuetudinē ꝓlati nō ſuātes nō peccāt ꝑcipue q2 hāc obſuātiā papa ſcit z tollerat: debuit ergo dari executoz vt ꝑdixi vel ſpecialē pena iponi ꝫ nō obſuantes. ¶ Quero ꝓſuppoſito ꝙ hec ꝙstō ſuaretur an ſimplices bñficiati tenerēt̄ur ad ꝙtributionē? glo. i ver. rectoꝛes. dicit ꝙ nō. z idē Pau. z Gen. nā ſi voluiſſet eos ꝙphendere vbi dic̄ rectoꝛes diꝛiſſet bñficiatos. ſ. de deci. cle. ſi bñficioz. ¶ Scōo q̄ro ꝙ quos ōbēt iſti mgr̄i eligi? Bo. Pau. dicēs ſatis videri ꝙ ꝑ illos q hñt ꝓuidere de ſtipēdijs. ar. e. t. c. i. z vlt. ō iurepa. nobis. refert alios dicere ꝙ eligenſ ꝑ eos q eligunt alios mgr̄os i eodē ſtudio ne vna z eadē res cenſeaſ diuerſo iure. ō deci. cū i tua. ipſe āt Pau. dicit ꝙ vtile fuiſſet de electoꝛe ꝓuidere ſibi: nō tñ vī ꝙ electio taliū ſpectat ad eos ad quos ſpectat alioz electio ſi hñt eligere ō ꝫſuetudie vel pacto: q2 talia nō trabunt ad nō extātia tē poꝛe pacti vel ſtatuti. ar. de reſcri. cle. lr̄as. z qō ibi ipſe Pau. no. z ō hoc ibi dixi maxie i. vi. ꝫrio. Itē nec ꝑſcriptio icludit nō ꝑſcripta ſic̄ nec iterruptio tollit effectuz ei⁹ niſi i q̄bus facta ē de reſcri. auditis. idē dic ſi hñt eligere ex ꝓuilio: q2 in ꝓudicitū tertij nō extenditur ad non exꝑſſa. dicit ergo ꝙ eligentur vt prio dixi ꝑ eos q habēt ꝓuidere de ſalarijs. ar. e. ti. c. pe. ō. vez. ſicut patronus eligit in bñficio quod inſtituit. oz enīz ſpectare ꝫmodū ei q onus ſubit. ff. de re. iur. ꝟm naturā. regula q ſentit. lib. vi. Sic etiā aduocati eligunſ a repu. qua ſalariū recipiunt z repꝛobanſ. ff. de exc. tu. ſed z repꝛobari. in prin. de mu. z one. vt gradatiz. §. repꝛobari. ꝙ āt hēant ſalariū de publico patet. ff. de poſt. ꝓuidendū. de aduo. di. iu. l. fozi. in quibus no. ꝙ aduocati eligntur a repu. deinde arguit Pau. ꝙ auditoꝛes habeant eligere. ar. ff. de decre. ab oꝛdi. fac. l. i. dicit ꝙ id qō dictū eſt de ꝓuilegio debet intelligi niſi generaliť doctoz electio eſſet alicui in loco conceſſa. de priui. qō circa. De. de anch. dicit ꝙ ſi qua eſt cō ſuetudo in electiōe illi ſtabiť: alʒ fiet electio ꝑ eū qui regit ciuitatē: q2 hoc ad oꝛdinatū ciuitatis dī ptinere. ff. de leg. i. ciuitatib⁹. facit. ff. de ꝫdi. z demon. municipib⁹. dic tñ ꝙ ſi eēt rectoꝛ laicus nō poſſet cogere ꝓlatos ad ſoluē dū. dic ꝙ rectoꝛ ciuitatis laicus de hac electione non bz ſe itromittere: q2 cuz ōpendeat ab hac canonica inſtōne potius debet hoc ſpectare ad epiſcopū loci ad quem pertinet faceť canones i loco ſuare. de of. oꝛ. c. i. z ſic puto ꝙ in caſu iſto epūs boñ. z pariſienſ z ſic de alijs q̄ ꝑſunt locis de q̄bus ħ hēbunt eligere ſinguli ſuis locis. ħ enim modus erit expeditoꝛ q̄ ſi oēs ꝓlati cōtribuentes hr̄ent ad electionez ꝙuenire. z pro hoc qō no. j. cle. pr. in glo. fi. nec ob. preal. c. pe. §. vez. e. t. vbi mgr̄ ſtatuiť a ꝓlato illi⁹ eccleſie q̄ habet prouidere in ſumptibus. ſic. n. ibi exprimitur. ħ āt electio fieret ꝑ oēs prelatos ꝫtribuētes z nō per ſoluz epm̄ loci vbi eſt ſtudium viderentur prelati ſe impedire de regimine ſpectante ad alium epm̄ quod nō eſſe debet: q2 ſi ſua vnicuiq3 iuriſditio non ſeruatur eccleſiaſticus oꝛdo confunditur. xi. q. i. peruenit. de off. oꝛdi. paſtoꝛalis. in prin. z quod ibi no. in glo. i. in fi.

C Umſit, Sumpta eſt ex his q̄ le. z no. xxxvij. diſt. vino. cum ſi. Lau. dicit ꝙ facit valde a longe. ¶ Nota principium ꝙ nimis abſurdū ē vt qs cū vanitate vel imperitia aſcendat ad honoꝛez peritie litteraz: ꝑ hoc q2 aſcenſus oz eſſe ꝑ gradū virtutum nō vicioz: de pe. di. ij. dū ſanctā in fi. ¶ Scōo no. ꝙ abſurditas eſt vitanda de elec. in geneſi. de iureiu. quēadmodū de priui. ex oꝛe ō iude. cum ſit. ¶ Tertio no. ꝙ vanitas improbatur ꝫcoꝛ. ō pur. ca. iter. z eccle. i. vanitas vanitatū z oia vanitas. z ibi ſeqtur: cognoui ꝙ in his laboꝛ ē z afflictio ſpūs z i multa ſapiēt̄ia multa indignatioꝛ z qui adit ſcientiā adit laboꝛez dicit aūt Lau. ꝙ cito pōt videri an qs ꝑ vanitatē z ipitiā puenerit ad doctoꝛatū: q2 ōfectus ſcie computatur inter defectus notoꝛios ō elec. ſi forte lib. vi. z ꝙtra vanos z ſuperbos ſcholaſticos eſt. xxxviij. di. ſedulo. xlvi. di. bz hoc ¶ Quarto no. ꝙ impiti nō ſunt preficiendi: alʒ impitus matheſeos riſui patebit. xxxvij. di. q ō mēſa. z dicit Mathe. ꝙ ſicut impiti nō ſunt preficiendi ſic etiaz ecōtra idoneis nō oz interdici licentia legendi. ſ. e. c. i. z. c. prohibeas: ¶ Quinto no. ibi turbatione ꝙ legiſlatoꝛ turbaſ cuz iniuria peruertūtur de ce. miſ. cle. i. in prin. ¶ Sexto no. ibi ab vſum ꝙ pra⁹ moꝛs dicitur abuſus z ſic ſonat i malum z nō excuſat: etiam ſi ſit longum tempus. ō ſus. Tps longeuū nō te excuſet in euū. Cū male ſis vſus q2 nō prescribit abuſus: ꝑ hoc ō cōſue. c. fi. de preſcri. c. vl. ¶ Septimo no. ibi in quauis ſcia: ꝙ quelibet ſcia permittitur. dicit tamē lau. ꝙ oz intelligi ō ſcientia licita: alʒ n. nō meretur dici ſcia quo ad hoc vt quis poſſit in ea promoueri cū nedum docere imo z diſcere ſit interdictū. C. de maleſi. l. ūj. z. l. culpa. xxvi. q. i. c. i. z. q. ij. q̄ſi ꝑ totuz. ¶ Octauo no. ibi doctoꝛatus vel magiſterij: de differentia inter ħ duo verba ꝙ tamē dic vt in glo. in ver. doctoꝛatus: q̄ not. z in ea ibi vocant magiſtros. pro hoc in probe. ffoz. §. his igr̄ z qō ibi no. z. ff. de arbi. qualē. §. dicere. z oēs q̄bus aliqua cura cōmittitur poſſunt dici magiſtri. ff. de ver. ſi. quib⁹. ¶ Nono no. ibi principia ꝙ quādoqz ꝙuentus dī prīcipium: hoc vult glo. in hoc verbo: z ſic dicit qō vocāt theologi vltra montes ſuos ꝙuentus inceptiōes vel inicia. ¶ Decimo nota ꝙ prohibeť exceſſus expenſaz: de hoc in glo. iu ver. excedunt. ¶ Undecimo no. ex hoc ꝙ q̄qz per iura ꝫſulitur ne qs inaniter cōſumat ſua vel grauet onere debitoz: pro hoc littera in ver. vacui. z i ver. aggrauati. z expōe vacui. vt in gl. vel ꝟm Lau. dic vacui ſcia z pecunia. z pro hoc littera. ſ. ibi imperitia: hoc tamē dic in idem cū glo. quo ad id aūt qō dicit gloſ. ꝙ remanēt vacui prius hitis z cōſumptis. z ſimile de cenſi. cū aplʒ. ibi longi tpis victuz ꝛc̄. x. q. iij. inter cetera. ſ. de cenſi. cle. ad nr̄z. ¶ Duodecimo no. ex hoc in eo qō dicit glo. in ver. grauati que ſupplet onere debitoz ꝙ eſſe in debitis eſt grauamē. z dicit laud. ꝙ eſt grane onus z iugis z ſolicitudo. ar. x. q. iij. hoc ius qō itellige reſpectu prudentiuz. multi. n. nō curant: imo nec recoꝛdantur niſi cū auferuntur eis pignoꝛa vel incarcerātur z quale ſit hoc onus ſepe ſuz exptus ꝓpter ſeruire ſcholaribus quoz nōnulli quādoqz fūt īmemoꝛes nolo dicere ingrati. z de grauamine ſcholariū dicit Pau. ſepe ſe expertum ꝙ multi ſcholaſtici finita ſolēnitate doctoꝛatus vltra vires pīmonij remanēt debiť. obligati. ¶ Decimotertio no. ꝙ oz prouideri ne alīq retrahantur a gradu magiſterij: pro hoc q2 intereſt reipu. habere doctos de elec. cū ex eo. lib. vi. z dicit laud. ꝙ forſan aliqui retrahātur metu obtractoz ad inſtar pompei conſul. vij. di. fuerūt. pro hoc q2 nō oz ſubtrahi oportunitas docendi z proficiendi. e. t. c. i. in prin. debemus enī dare oportunitatez ad bonū z ad malū ſubtrahere. xix. q. ij. diffinimus de ſta. reg. c. vno lib. vi. ff. de pe. here. illud.

¶ Decimoquarto no. ꝙ retribuere doctoꝛatū nō competit niſi illi ad quos ħ ptinet z intelligit Pau. pertinere ratione proprie dignitatis z officij vel aliene. vt cuz quis gerit vices alterius ad omnes enim iſtos extenditur. ff. de ver. ſi. ſi illud. z dicit Gen. ꝙ poteſt pertinere ex priuilegio vel ex conſuetudine vel alio iure: de quo per Gof. i ſum. e. ti. §. ij. Mathe. exemplificat dicēs ꝙ boñ. pertinet ad archi. maioris eccleſie pariſius ad cancellariaz. dic ꝙ

padue

padue ſpectat ad eꝝm:z ſic̃r in alijs pluribus locis i quo ſtandũ ē ꝓuilegio ſi ex ꝓuilegio hoc cõpetit:de ꝓui.recipimus.z.c.porro. ¶ Decimoqnto no.in ver.ꝑcipimus q̃ ħ cle.obligat ex precepto.z dicit Gen.q̃ hoc ver.ꝑcipimus.eſt durum verbum contra negligentes.xiiij.q.i. quod precipitur.iiij.diſt.deniqz.remittit ad no.per ſe.de eta.z qua.cle.i.z ibi dixi in.viij.q. ¶ Decimoſexto not. de iuramento q̃ preſtãt doctorandi antequam doctorẽt de hoc in gl.in v̊.iuramento.z in hoc no.lr̃am ibi ꝓus qui vult q̃ oz iuramẽtũ p̃mitti doctoratui.ꝑ hoc di.Gẽ.non ſufficere q̃ poſt doctoratũ hoc fiat.de ele.vt circa li.vi. ¶ Decioſeptio ꝺno.ꝺ dictiõe vltra.z dic lau. q̃ excludit maiorẽ ſiniam nõ minorẽ.vt.j.p3 ſic̃r de elect.cũ exeo.li. vi.ſecus aũt vbi certa quãtitas vel numerus limitat: qz tunc eque excludit minus ſicut maꝰ de p̃bẽ. de nõ li. vi. ¶ Decimoctauo no.quãta ſũma põt exponi in doctoratu.de hoc in gl.in v̊.argentoꝝ z dicit Ste.q̃ expẽdit ꝺ moneta ꝺ qua ħ vel eius extimatio in moneta vſuali.ff. de au.z ar.le.l.i.C.de dona.ſigs argentum.de priui.cum olim de hoc.j.q.x. ¶ Decimonono no.ibi notabili.q̃ ꝑſonis ibi notabilib⁹ ꝙuenit plus expendere q̃ alijs.z exponit lau.litteram ibi notabilis ꝙditionis:aut qz ſant ſublimes vel notorie diuites z potentes.ꝑ hoc de preben. de multa ad fi.xli.di.non coganꝯ.ff.de admi.tu.cũ pluresꝯ.cũ tutor de iure do.quero cuz ſi.alibi dr̃ notabilis paupertas de reſcrip.ſtatutuz.ꝯ.inſuper li.vi. ¶ Vigeſimo nota de ver.moderẽtur:z dicit Pau.q̃ notat diminutionẽ de ver.ſig.c.vlt. ¶ Vigeſimoprimo nota q̃ immoderatione expenſaꝝ hoc caſu facienda ꝙſideratur ſtatus ꝑſone ibi ſtatui.z exẽplificat Laud.vt qz forte ſine magna leſione non poteſt doctorandus aſcendere ad ſummã de qua ħnã potentioribus pares eſſe non poſſumus .ff. de alie.mu.iud.l.iij.di.tñ lau.q̃ etiam qñqz diuites cã auaritie petunt tale iuramentum ſibi imponi ad excuſandas excuſationes in peccatis: ¶ Vigeſimoſecundo nota de ꝛatione facienda de hoc in gloſ.in ver. taxandos. z dicit lau.q̃ taxatio ħ eſt arbitraria ſimile de ſepul.cle. eos: ꝑ hoc qz ħ non eſt limita ſumma taxanda ar.ff.de le.ij.ſi domus.ꝯ.in pecunia.de iu.deli.l.i.de of.dele.de catuſis.z dic Pau.q̃ primo fiet taxatio.deinde ſequatur iuramentuz q̃ non excedatur ſimile q̃ me.cauſa.c.fin.pro hoc iſta lr̃a ibi non excedant cui concor.de teſti.cũ cãm de cenſi.cuz aplꝭ. ¶ Quero an honorez doctoratus poſſit qs petere ſine pcio.glo.hunc honorez.ſo.quã not.z ex ea iuncta litera:no.q̃ eſſe doctorem eſt honor:ſed ẽt eſt onus ſic̃ ẽt militare.xl.di.ante omnia:dicit lau.q̃ talis honor eſt ſine fructu ad inſtar epi q renuncianit epatui q ſolum honorẽ ſibi retinet de epi.z qui renũ.epi.c.i.poſt tranſlationẽ.z dic lau.q̃ ex tali honore inflati paſcuntur prelati noſtri temporis.Gen.redarguit in eo q̃ dicit q̃ ħ honorem ſine fructu.q̃ immo cum fructu vt p3 ex eo quod dico.j.q.iiij.dic q̃ dictum lau.pcedit in his qui ſunt non idonei qz eis doctoratus eſt ſine fructu:ſecus in alijs ſunt enim multi doctores z pauci doctores:multi nomie pauci vero re. ſimile.xl.di.multi:vel poteſt intelligi de honore doctoratꝰ quo ad ſolemnitatem que fit inconuentu. ¶ Scõo q̃ro quot z qualia exiguntur in doctorando:ſo.Gen.q̃ decẽ ꝑ etas xvij.anno.ar.ff.de poſt.l.i.ꝯ.pueritiam:lz enim in iure ꝺ multiplici etate fiat mentio quo ad honores aſſumẽdos tamen nõ eſt alia melius adaptabilis q̃ illa que exigit in habente puidere in publicum ꝑ patrocinando .d.ꝯ. puericiã:ſcõo q̃ ad minꝰ.v.annis iura audiuerit vel ſaltez dicerit.ar.in ꝑmio ffor.ꝯ.ſed qr.v̊.quibus in tali enim tempore ius preſumit nihil legitime ſcientie iuris eis deeſſe vt ibi:z ex hoc vr̃ qõ contrarium preſumat in minori tpe:qz nemo repetente nec temere profilire dz ad munus doctoratus.C.de profeſ.z medi. magiſtros li.x.ar. xvi.q.i.ſic viue vbi de hoc:nemo enim repente fit ſũmꝰ de pe.di.ij.ꝯ.hec que de charitate:de reſti.in integ. tamẽ ex litteris: tertio qõ in locis approbatis non pticularib⁹ ſtuduerit:qz in illis preſumitur q̃ doceatur ſcientia adulteria in pe.ffor.ꝯ.hec aũt ola:qõ vr̃ intelligendũ niſi ex ꝑſona legẽtis z audiẽtis i loco pticulari aliõ iudicẽtar.ꝺ cli.nõ reſi.tue cũ ibi no.ꝑ Hoſt.quarto q̃ alios p̃cedat i moribꝰ.d.l.mgr̃os:qnto q̃ dz docẽdi facũdiam: ſexto q̃ bẽat iterp̃tãdi ſbtilitatẽ.C.ꝺ pfeſ.q i vrbe ꝙſtã.l.i.li.xij.ſeptimo q̃ ſit examinatus.d.l.magiſtros.qõ videt intelligendũ niſi notitia euidẽtis ſcie aliud iducat.ar.ꝺ iureiu. cle.romani.ꝯ.nos itaqz.vbi de hoc ꝑm Gen.z ibi dixi in viij.notabili.dic tñ q̃ nulla pitia ſufficit vt cẽſeat doctor z gaudeat ꝙmodis doctoris niſi doctoratus ꝑ hoc qz dz eſſe approbatꝰ ſub certa forma vt in duobꝰ ſe. mẽbris. octauo q̃ i exalatiõe iterſint ſaltẽ.vij.doctores.C.ꝺ pfe. z medi.ſigs i archiatri.li.x.z no.i.d.l.magiſtros.nono q̃ illi iurati deponãt exiatũ forte ſufficientẽ.ar.C.de aduo. diuer.iu.nemini.ꝺ ꝓpo.ſacro.ſcrine.vnicuiqz.li.x. decio q̃ ſit ltime natus.ff.de mu.z ho.bonor.ꝯ.de honoribus. ꝑm Gen.ex hoc vltio vr̃ q̃ illtime natus nõ põt doctorari qõ tamẽ nõ ſuaſ.z de hoc ẽt dixi.ſ.in phe.hui⁹ cõpilationis in prin.q.ij.z.iij.dic ẽt vt dico.j.q.iiij.in fi. ¶ Tertio q̃ro quot noibus appellat doctor:ſo. Gen.q̃.x.primo vocatur añceſſor.ſcõo.magiſter.e.pe.C.bis igit̃.ff.de arbi.qualẽ.ꝯ.dicere.alꝭ ẽ lex.tertio dr̃ doctor vt ħ.z in pe. gre.z lib.vi.z hui⁹ cõpila.C.de profeſ.z medi. medicos. quarto profeſſor.C.ne fi.pro pa.aut̃.bita.qnto dñs iuris e.aut̃.in ñ.ſexto p̃ceptor.ff.de dã.infec.ſi in edib⁹.ſeptio ſacerdoſ.ff.de iuſti.z iu.l.i.octauo iuriſpitus.C.de profe. qui in vrbe conſtanti.l.i.li.xij.nono pater iuris.C.de excu.arti.l.i.lib.x.xcvi'di.in ſcrip.decimo celſior.C.de off. diuer.iu.l.ij.dic vt i.ſeq.q.i fi. ¶ Quarto q̃ro qõ z qbus priuilegijs gaudeat doctor:ſo.Gen.q̃.x.primo qz excuſatur a muneribus etiam realibus.d.l.medicos.vbi in gloſ.z de hoc.C.de mu.patrimo.l.i.lib.x.vbi de hoc.per Odof.ſcõo qz ad iudiciuz inuitus trahi vel exhiberi nõ dz etiaz in caſu vbi alius traheretur.d.l.medicos. tertio qz iuriſditionez hz inter ſcholares ſuos ſaltẽ nõ clericos z volentes.d.aut̃.habita.z in probe.ffor.ꝯ.fi.quarto qz cum ſcribitur doctori p preſides nõ frater ſed patervocãdus eſt alꝭ pena arbitraria incurritur.C.de of.diuer. iu.l.ij.qnto qz ei nõ dz vetari ingreſſus in curiam principis:ſed dz admitti ẽt ad ſecreta iudicum.e.ti.l.vlt.ſexto qz eius ſoliuſ teſtimonio creditur ſuper peritia diſcipuli C.de aduo.di.iudi.l.nemini.z etiã ſup vita.xij.q.i.c.i.vbi de hoc.ſeptimo qz vehiculꝰ põt vti in vrbe in qua eſt imperator vbi alꝭ nõ poſſet.C.de ho.vebi.l.i.lib.xi. octauo qz ex quo per.xx.annos legit equipatur duci z comiti.C. de comi.z archi.l.i.de profeſſo.qui in vrbe.l.i.lib.xij.nono qz ꝯ exercentes ludos noxios eſt executor vt in phe. ffor.ꝯ.pe.decimo qz eius interpretatio eſt ꝑbabilis z ei ſtatur niſi inquãtum obuiet iuri.no.de poſtu.prela.c.i.C. de leg.l.i.ff.de leg.ſi de interpretatõe. ex his infert Gen. non ꝙgrue dici q̃ honor doctoralis ſit ſine fructu qõ vlti muz dic vt dixi.ſ.q.i.addunt aliqui.xi.priuilegiũ qz hñs pro ſe opi.doctoris releuatur ab expenſis ſi ſuccubuit in cauſa:vt no.de ap.vt debit⁹:ꝑ hoc qõ no.de poſtu.c.vno li. vi.poſſet etiam diligens tã quo ad hãc.q.q̃ quo ad duas prece.alia inuenire. ¶ Quinto quero q̃ ſunt inſignia doctoratꝰ:ſo.vt in gl.ita loqmur quã no.ſingulr. Et i eo q̃ dicit cathedrã eẽ inſigniũ dic q̃ apõ quoſdã ꝑ iſignio tradit̃.Sed padue z boñ.doctorandus ſine aliqua ſolẽnitate obſeruãda ꝑ doctorẽ ſub quo doctorat̃ cathedraz aſcendit poſt lniam habitã a' cancellario de aſcendendo vnde quatenus cathedra cẽſeat inſignium tradit̃ doctorãdo'padue z boñ.potius ab ipſo cãcellario quã a ſuo doctore.in eo etiam qõ gl.enumerat birretũ dicens qõ apõ alios inſignia ſunt liber annulus z oſculũ hodie receptũ eſt vt liber ſit inſignium principale birretũ ſm annulus tertium oſculũ quartũ benedictio qntũ vel ſextũ ponendo cathedrã ꝑ ꝑ.Cõiter tamen oſculum z benedictio potius reputantur ad bene eſſe quã de inſignijs lau.vo dic

insignia ꝙsistere in quattuor.primū in assignatiõe cathe dre:de quo.xl.di.multi.secũdo in donatiõe birreti:ō quo xxx.di.sigs virox:tertium in traditione libri de quo.xvi. di.habeo libz quartum in ꝙcessione osculi: de ꝙse.dis.ij. pacem:z de his insignijs remittit Lau.ad no.p se.de so. cõpe.cle.vna:vbi dixi in pn.q.i.z cũ lau.ꝙcor.Gen.z quo ad illud de osculo alr.C.de do.ante nup.si a spõso de spõ. duo.c.i. ¶ Sexto q̃ro an in summa z expensaz hic ta xata cõputanr libri:so.pau.q̃ non:qz hic ip̃obar sol⁹ ex cessus:excedere aũt est terminos z metus trãsgredi. de sepul.c.i.de ꝓba.ex litteris.i.de here.cle.i.in pn. z ex hoc dic q̃ in summa hic taxata nõ cõputanr expense necessa rie facte nõ p solemnitate doctorat⁹ vt si emi libros ne cessarios z vtiles dz enim hẽ precium cũ res succedat loco precij sic ecõuerso.ff.de vsufrn.qz q̃cio.vel si emit equos vel vehicula.vel aliqd simile respiciens non solẽ nitatẽ:idem si post solẽnitatẽ facit expensas in repatrian do z silibus:qz in talib us non ẽ vanitas cũ solẽnitas sit fi nita. Intelligitur ergo istud de expens respicientib⁹ so lẽnitatem tm̃ vt in cibarijs z vestibus p̃o se z alijs puta doctorib⁹ bidellis z filib⁹ z ō salario q̃ dar vniuersitati doctorib⁹ cancellario bidellis bucciatorib⁹ z filib⁹ i qb⁹ qdam excedebant vt impfectũ scie suppleret pfectio ex pensaz q̃ vltimã dicit ẽt gl.sicut dicit,ẽt pau.q̃ doctores licite recipiunt illud salariũ p̃o labore veniendi non p̃o licentia eis enim datur sine examinat⁹ approbet siue nõ z sic non ob.e.ti.c.i.§.p̃o licentia.si ãt exigerent p̃o licẽ tia docẽdi an cõmittãt symoniã.no.e.ti.p̃ohibeat z ꝙclu dit q̃ nõ:sz ẽ crimẽ ꝙcussiõis q̃ ẽ sub p̃textu officij exige re q̃ nõ debeb.xxiij.q.i.militare:z quod ibi no.gl.z p hoc vlt.quod dico in duabus se.q. ¶ Septio q̃ro quare ꝓbi betur excessus expẽsari icõuentu so.vt pz in tex. Itẽ ꝑm Lau.scia potissime ciuilis non est precio nũmario de ho nestando siue in acgrendo siue alijs administrãdo.ff.ve var.z extraor.cog.l.i. ¶ Octauo quero an peccat doctor recipiẽdo pecuniã p salario a scholarib⁹:so.Lau.q̃ non referens id quod no.gl.xxxviij.di.de q̃busdaz.z hoc vbi alias suas nõ suppetũt.Bzix.ibi vero indistincte tz lice re doctori facere collectã.Host.in sum.e.ti.§.vex a scho larib⁹.di.q̃ si grat.offerr p̃t recipe ẽt si als abũdat:sed exigere non dz.qz multa licite accipiunr grat oblata que turpit.petunr.de symo.z si q̃nes.xviij.di.de eulogijs ō aduocato.di.Lau.q̃ indistincte p̃t recipe.xiiij.q.v. non sane.Cõcludit ẽt de doctore q̃ si p̃t de bonis eccle honorifice sustentari nihil dz petere.sed poterit gratis obla ta recipe.ō rescri.statutũ ad fi.lib.vi. alias si nõ p̃t sustẽ tari petat audacter obtinendo tm̃ ab vno als liberaretur gr.§.cle.ꝓi.in fi.z.e.ti.c.pe.z dicit vt ibi dixi.in.i.q.

¶ Nono q̃ro an in summa taxata h̃ p doctoratu cõpu tantur expense ꝓuati examinis:gl.expensas:q̃ nõ:z idez Pau.qz examẽ sepatũ ẽ a quentu sicut satisfactio excõi cati ab absolutiõe de sen.cũ desideres.z probatio a sen tentia. ¶ Decimo quero in eo q̃ dicit de turonensibus qd si doctoratur qs in loco vbi talis moneta non ẽ i vsu. so.per ea q̃ dixi.§.in.xviij.no.qz debebit expendi de mo neta vsuali ad extimationem turonensium quod etiã di. Gen.p.c.cum canonicis de censi.h̃ dicit vera nisi regio nis qualitas z fertilitas inducat ad taxandũ minus quo casu dz hoc facere is q̃ bz taxare hãc cle. de hoc in seq.q. ¶ Undecio q̃ro an possit taxare maiorẽ sũmã ob regio nis caristiã:dic Hẽ.q̃ forte nõ p hãc cle.potissime attẽta cã vnitates z grauaminis q̃ ex hoc seq posset vt h̃ expri mitur. ¶ Op.ad hoc vz enim irrõnabile sic indistincte tenere q̃ nemo possit excedere sũmã ō qua hic pone.n. q̃ rex vel eius filius vel alterius magni vult doctorari. tũc excedere hãc sũmã nõ ẽ sibi ad vanitatẽ nec ex hoc remãsur⁹ ẽ grauat⁹ ar.ff.de iud.sic sz z si suscepit.§. sz si proponas de dona.filius de symo.z si questiones.z si ces sant cause finales huius consti.debet ergo cessare cõstõ. So.Gen.non formaliter so.immo videtur a primo rece dere z stare huic contrario dicens q̃ vtinam reformato res istaz ꝙstitutionũ mentem suam ad hoc habuissent:nã forte aliquid aliud q̃ sit hic statuissent.dicit tamen q̃ ex aduerso potest dici cum personarum nobilitas hic impe diat restrictionem summe p contrarium vz augmentuz inhibitum.z p̃o littera q̃ vniuersaliter cõprehendit oẽs ibi quoscunqz.Cõcludit q̃ vtilis esset declaratio dic q̃ inherendo rigori littere clare pz ex ipsa q̃ a quocũqz do ctorando exigi dz iuramentum de non excedendo banc sũmã z sic post iuramẽtũ necessaria ẽ dispẽsatio nec põt omitti iuramẽtũ pp penã hic adiectã.nõ sepe aũt accidit q̃ accedar hec sũma z si qñ exceditur hoc enenit nõ qz sic ab initio deliberauerit doctorandus alias nõ iura ret sed peteret dispensationẽ pape super iuramento nõ habita vero dispensatione z iuramento prestito de non excedendo summã si excedit male potest potest excusa ri a periurio z hoc maxime si excedit ex ꝓposito. ¶ Duo decimo q̃ro de intellectu littere ibi qũlibet:soluit paul. exponẽdo quomodolibet.idest siue examinetur sub vno doctore siue sub pluribus Gen.di.quomodolibet.i.siue in vestibus siue cibo siue in paramentis vel alijs extrin secis simile de verb̃ de rescrip.statutũ li.vi.vel qũlibz i.siue doctorandus solus doctoretur siue cũ alio hec tm̃ expositio non placet Gen.dicẽti q̃ hoc casu p̃o quolibz doctorãdo poterit expẽdi sũma de qua hic placet.qz qui libet de doctoribus iurat singulariter non excedere banc sũmaz z sit ẽt si vterqz expendat hãc sũmam vt ex sũma duplicata factãt simul maius festũ nõ ꝓuenir huic ꝙstõi ¶ Decimotertio q̃ro si p ꝙsanguineos vel amicos docto randi fit aliqua expẽsa:di.Gen.q̃ hoc nõ ꝓhibeb hic nec ista cõputanr in sũma.qz cessat cã finalis huius ꝙstõnis. ¶ Decioquarto q̃ro an in q̃libet facultate bz locũ qõ h̃ dz:Gen.q̃ sic.nã p hoc qõ dicit de doctoratu concernit doctorandos in iure.per hoc autem q̃ dicit de magistro concernit alias facultates.

Ver. Siquis. No.casum in quo epi icurrunt iuris suspensionẽ qõ ẽ ideo.qz de pontificibus hic exprimir de hoc in glo.alias tamen.c.qz periculosum.quod glo. allegat. videtur ha buisse respectum ad suspensionem cuius violatio inducit irregularitatem licet idem dicendum sit in suspensione a beneficio.de elec.si ꝙpromissarius.§.huiusmodi.z ra tionem ponit ibi glo.secus ergo vz de suspensione ab ac tu pticulari vt hic q̃q̃d sit de hoc noluit compilator hic relinquere hoc in dubio ꝓterea exꝑssit ẽt de põtificibus ¶ Scõo no.ibi a collatione.q̃ qs dz puniri in quo de liquit de transla.quanto.de tem.or.litteras de of.dele.cũ olim.ij.Pau.hic tamen magis punitur vt dico.j.q.seq. ¶ Quero qd opantur illa verba de quibus in littera a collatione magisterij seu doctoratus cuiuslibet So.vt i glo.nõ illius q̃ dicit q̃ ꝓtrafaciẽs huic cle.suspenditur non tantum a quolibet doctoratu cuiuslibet facultatis: i qua ꝓfacis:sz ẽt a quolibz doctoratu cuiuslibz facultatis. ¶ Opp.ad hoc.q̃ pena nõ dz excedere culpam de his que fi.a ma.par.cap.quefiuit:dz enim quis puniri in quo deliquit z potius mitius.regula in penis li.vi.so.Jo.mo. z Archi.stant contrario in.c.eos de tem.or.dicẽtes. q̃ lz ibi suspendatur ordinarius indiffinite ab ordinibus de bet tamen restringi ad ordines male collatos.sed glo.in e.c.eos in ver.ordinum.tz contrarium qõ placet qz talis restrictio male potest iure defendi precipue cum in alijs iuribus inuenimus fieri specificationem quandocũqz volunt iura suspendere ab vno ordine tm̃:z quicquid sit de hoc tamẽ ad aliud est hic q̃ ibi:nam ibi littera loqtur indiffinite.hic autem ponitur signum vniuersale cuiuslibet z sic oms doctoratus cuiuslibet facultatis comprehenduntur.p̃o hac differentia inter indefinitum z vniuersale est qõ no.in glo.de elec.vt circa in gl.oinz lib.vi. ¶ Scõo quero si his qui ꝓtrafecit huic cle.z sic fuit suspensus iterum contrafaciat ita q̃ iteruz p alios sex menses suspendatur

ses suspendatur quando incipient currere scdi sex menses? gl. immediate non expectato q primi sex sint elapsi Step. ꝛ qr crescente ꝛtumacia rē. de iudi. cū nō ab hoie ff. de pe. relegati. imo ꝑ m eum p scdam transgressionem deberet ꝑpetuo ꝓuari. de re iud. c. i. li. vi. de sen. ex. c. i. e. li. primum tz Pau. p ea que dixit: de elec. cum in cunctis. in fi. non ob. rō Steph. qr hic bene crescit pena durabit eni secunda suspensio finita ꝑma saltez aliquādiu. Jtē quod est fortius si ꝛtingeret q dispensaretur super prima secunda remaneret. de sen. ex. cum pro causa. z. c. officij.

¶ Tertio quero si suspensus confert doctoratum glo. e. ibi: sed nungd distinguit q aut suspensio est occulta: z tz collatio. aut publica z tunc secus: pro hoc quod not. ō sen. ex. decernimus lib. vi. Jtem Steph. allegat not. p Jnno. de sen. ex. si vero de excep. exceptionez. e. ti. pia. li. vi. z nō singulariter gl. in eo quod dicit q in collatione doctorat? non imprimitur caracter nec confertur ex potestate caracteris: sed ex potestate officij: z est quedam declaratio: qr declaratur ille dignus z datur ei auctoritas vt doceat z cum glo. idē Pau. q ad illud membrum q qñ suspēsio est publica non teneat collatio. inducit de ꝛsue. cum dilectus de elec. cū inter. R. de concess. preb. qr diuersitatem de do. veritatis in fi. cū ꝛcor. hoc tñ iura loquuntur de excōmunicato. Est ergo alia melior rō. qr cum hic interdicatur potestas doctorandi segtur q si ℈ fiat non tenebit tanꝝ gestum ℈ ius de postu. c. fi. de testi. c. ij. Eo aūt casu quo suspensio est occulta subest alia rō: qr donec quis tolleratur in officio valent gesta ēt si alias sit inhabilis. p. c. ad probandu z all. in gl. ¶ Quarto quero an violās hāc suspensionem fiat irregularis. gl. vlt. q non. Jdē Lau. q cum hoc non sit diuinū offm qō regritur vt ℈uenīēs fiat irregularis. xi. q. iij. figs eps. z. c. se. remittit ad not. in suo sacramentali titulo de irregularitate pp ꝛtemptū vt i ti. de suspen. Pau. ēt tz idem alle. no. in spe. ti. ij. §. iuxta p positionis. v. qd de officijs idem ēt Ben. q alle. no. p Jnno. de renun. nisi circa fi. de coha. cle. sicut. ¶ Quinto q̄ro ad quem fiet deuolutio ptātis ꝛferendi doctoratū pendente suspensione de qua ℏ. gl. ea. ibi declarat: so. q si ex priuilegio apostolico competit hec potestas fiet deuolutio ad papā nisi ex priuilegio sit alteri ꝛcessum sicut Bononie p priuilegium apostolicum succedunt eps z capitulu archidiacono: vt dicit gl. padue aūt vt dr eps succedit abbas sancti Stephani de cararia padue dioces. si āt de ꝛsuetudine vel de iure competit hec ptās tūc supplebit supior. e. ti. c. ij. ℈ gl. q̄ singulariter not. vult. n. hec gl. q ptās doctorandi pōt cōpetere inferiori a papa ēt de iure cōi. sed gl. in cle. dudū de sepul. v. in generalibus: dic q studium generale ꝛstituitur ex priuilegio vel ꝛsuetudine cuius initium non sit memoria. z sic vī q de iure cōi soli principi competat pape vel impatori. ita ergo vī inferendum q potestas doctorandi nemini pōt de iure cōi competere. sed posset dicere q aliud est ꝛstituere studiū generale q solus princeps potest vt predixi. aliud ꝛferre doctoratum quod etiam potest inferior. e. tit. c. ij. qō bene facit difficile tamen est hodie sustinere q alius hoc possit q̄ is cui hoc cōpetit vel ex principis priuilegio vel ex ꝛsuetudine cuius contrarij nō sit memoria q̄ no. z in hac glo. v. abbate de temp. or. eos li. vi. ibi ar. e. ti. c. ij. i. rūso. facit de elec. ne pro defectu. de ꝛcess. preben. c. ij. ¶ Dp. ad hoc q etiam presupposito q hec ptās cōpetat inferri ab epo ex consuetudine non ad epm. sed ad papam dz fieri deuolutio hoc casu. nam hic non fit deuolutio pp negligētiam sed pp delictum. ar. de concess. preben. qr diuersitatem. so. Ben. format z non soluit. dic q si presupponim? q hec potestas competat in sua dio. de iure cōi: tunc qūo cūq; subtrahitur alius ad quē spectat de ꝛsuetudine eps supplebit tanꝝ vtens iure suo: nec ob. c. diuersitatem. qr loquitur econuerso qñ inferior vult succedere superiori vt capitulum epo. si autem dicimus vt nunc dixi q solum epm spectet tunc stat contratio z dic q fiet deuolutio ad papam si is q conferebat est persona ecclesiastica si laic? ad imperatorez. ¶ Sexto q̄ro si officialis archid. boñ. facit contra hanc cle. gl. e. ibi q de officiali. sol. q ipse erit suspensus z non archi. nisi ratum haberet. idem Paul. dicens q secus in casu econuerso. de elec. si compromissarius de of. vi. c. i. in fi. li. vi. vult dicere q suspenso arch. indistincte impeditur eius officialis exercere.

¶ De Judeis z Sarracenis. ¶ Rica

¶ Edit Summa vt in gl. i. z in ea ibi sepulchrum ipsius. de ipso machometo nō videtur loqui littera. nam primo nominat ipsum machometum. deinde dicit vbi sepultus est. quidam sarracenus. z sic videtur non de ipso machometo log alias ſb̄ iunxisset aliquod verbum denotans idemptitatem persone in hoc tamen est vis. ¶ Not. q cauenda est dei offensa z per superiorem non est distimulanda vt dicit gl. ij. z dicit Paul. q in hoc offendebatur ℏ deus quia ad creaturā puersam isti de ḡbus ℏ transferunt honorificē tiam creatoris sic. ex. q. i. clericū. de ure iur. z si xp̄s. aut. vt non luxu. ℈ naturam. col. vi. z dicit Gen. q vitanda est dei offensa tanꝝ maior illa q̄ cedit in offensam humani nois. de here. ℈gentis. C. e. aut. gazaros. ¶ Scdo no. q sarraceni qñq; habitant mixtim cum xp̄ianis quo tñ cāu debent distingui publice per habitum. z dicit glo. qui debent. z ℈ m Gen. ℏ dicit de sarracenis masculis: qr mulieres eoꝝ nō intrant mesquitas cum boibus quod etiā dicit glo. audiui. Jtem quando intrant mulieres intrant de calciate. z lotis pedibus z manibus z pudibundis z omnibus alijs membris: vt dicunt. d. glo. z Lau. qui subiungit q dicuntur sarraceni a sara vxore abrahe: quia asserūt se exiuisse de libera. s. sara q̄ erat vera vxor z nos de ancilla. s. agar cuius contrariū est verū. eo. ti. z si iudeos in fi. z dicit Pau. q sarraceni sunt qui recipiunt nouum vel vetus testm̄. z vnde sic dicantur remittit ad no. per archid. l vij. di. ysmael. z p predicta cum dixi q sarraceni descenderunt ab agar ancilla dicit Adat. q debent vocari agarini. De iudeis autem dicit idem q dicūtur iudei a tribuenda que inter alios bellicosior fuit z de ipsa sola habebatur rex. dicuntur etiam hebrei ab eber cuius familia cultum tenuit vnius dei ceteris idolatria fedatis. ob seruant autem iudei legem mosaicam ad litteram circūcidendo z alia faciendo. ¶ Tertio no. de mō quo saraceni conueniunt ad suas mesqtas. de hoc in gl. audiui. z di xi. §. in pror. no. ¶ Quarto no. q etiam saraceni habent sacerdotes. z dicit Pau. q sacerdos est nomē cōpositū quasi sacruz dans. i. sacrm ℈ m papiā. xxi. di. c. i. ver. sacerdos. vnde tali respectu illi nō sunt sacerdotes nisi quantum sacrm ꝛsideratur ℈ m eoꝝ intentionem. d. c. z simile verbum sacerdotes. C. de pac. in ꝛscribendo. Pau. vult dicere q sicut in illa. l. accipitur sacerdos impropꝛie ita z ℏ qō etiaz dicit Adath. dicens sacerdotiū primo fuit datum iudeis z postea nobis. de ꝛsti. in. c. translato. z de hoc vlti. j. i. cōtrario. ¶ Quinto no. de mō quem seruant saraceni vt preco de loco eminenti vocet eos ad orandum machometum. z dicit q Lau. q p loco eminenti faciunt iuxta mesquitas magnā turrim sicut nos facimas campanile. si. ij. q. vij. §. de his de here. cum ex iniuncto.

¶ Sexto no. q inuocatio machometi z veneratio illius saraceni de quo in littera displicēt diuine maiestati: z hoc vult littera ibi cū aūt hec. z exponit Lau. hec. i. duo nunc dicta. dicit etiam q faciunt tertiū magis grauamine precipuis nostris festiuitatibus natalis dñi pasce i surrectionis penthe. z alijs potissime festiuitatibus glorioſe virginis in quibus in pace coli dz a nobis pacis auctor fortius conantur saraceni facere sua sordida z strepitu generāta vt sic xp̄iani a suis festiuitatibus retardent z qui vidit

testimontum prohibuit Lau. ¶ Septimo no. ꝙ cum p̄ dicta de quibus in .pxi.not.sint inhibita talis prohibitio astringit illos qui possunt impedire z non impediunt ar. ij.q.vij.negligere.cū si.z dicit lau.ꝙ principes vel ad hec astringuntur p hanc cle.adeo ꝙ nisi acquiescant monitioni pape in his peccant mortaliter z possent excōicari .ar. de ma.z obe.oc̄s.xxiiij.q.ij.dn̄s:z.q.v.administratores. cū si.qō satis denotat verbum insurgentes quod est in littera pro hoc gl.pe.que dicit ad principes spectare cohertionem talium z non ad ecclesiam.qz non sunt creature ecclesiastice.z de hoc.j.in.iij.contrario:z dicit Math.ꝙ iō prohibentur inter christianos talia facere:qz hoc faciunt in obprobrium christiane fidei quam rōnem etiam exp̄mit littera:z pro hoc quod dixi ꝙ ad principes spectat talia cohercere inducit Math.co.ti.postulasti de vsu. post miserabilem dicens ꝙ etiā iudices ecclesiastici possunt eos pena temporali puniri.xvij.q.iiij.constituit.dum tamen in vindictam sanguinis non procedat.de rap.in archiepiscopatu.de hoc in.d.c.post miserabilem. ¶ Octauo no.ex predictis in pxi.not.ꝙ debent inhiberi p principes ea que preiudicant fidei z dicit Paul.ꝙ ad supiorem spectat malam consuetudinem de suo territorio removere.viij.di.mala.z ꝓterea ihibetur sarracenis hec acceptare z per verbum attemptari ꝙ est in littera:dicit Paul.ꝙ ℔ prohibetur non tantum factum sed etiam voluntas concor.xxxvi.q.ij.siquis non dicam: de hoc p Archi.xxvij.q.i.§.si ergo p Cy.de epi.z cle.siquis non dicaz dixi de eo qui mit.in pos.c.i. ¶ Nono no.ꝙ pene dicunt a iure non tantum ad correctionem delinquentium: sed etiam vt alij exemplo preteriti arceantur a malis.vt ℔ in fi.z dicit Lau.ꝙ propter hoc fiunt pene i publico: p hoc de peni.c.i.de transla.quanto. ¶ Op.in eo quod dixi.s.i iiij.no.ꝙ sacerdotium primo fuit datuz iudeis postea nobis:quia immo primus sacerdos fuit melchisedech qui abrahe obtulit panem z vinuz in figurā sacramenti corporis christi.xxij.q.v.dicat qui fuit antequam dareť sacerdotum iudeis:So.Mat.ꝙ id quod p̄dixi procedit ō sacerdotio leuitico de quo loquitur.e.translato.s.alle.

¶ Secundo op.ꝙ nō debuerit inhiberi sarracenis adorare machometum cum etiam permittatur iudeis celebrare suas festiuitates nec debēt prohiberi per christianos.e.ti.consuluit.z.c.sicut iudei.So.Mat.ꝙ iudei colunt deum viuum z verum sarraceni machometum hominem facinorosum z nephandum.ideo iudei sustinentur in ritibus eorum saraceni non quo ad talem cultum. ¶ Tertio op.in eo ꝙ ℔ per principes seculares cohercentur iudei videntur enim hec immediate spectare ad iudicium ecclesie.xxvi.q.v.episcopi.so.lau.ꝙ ibi de christianis delinquentibus:sarraceni autem cum nō sint baptizati non subiacēt ecclesie:quia nihil ad nos de his qui foris sunt z hoc etiam vult glo.pe.z dixi.s.in.vij.not.dic tamen ꝙ negligentibus principibus possint prelati interdicere christianis ne communicarent cum sarracenis.e. ti.postulasti z sic indirecte viderentur communicari si ō priui.quanto.de vsu quanto. ¶ Quero de intellectu verbi.de quo in littera.so.vt in glo.in hoc verbo qua no. pro sciendis moribus sarracenoꝝ:z qūo adorant machomē tū z quis fuerit machometus.dic vt in glo.in bistoria.

Et vltra glo.dicit lau.ꝙ machometus fuit etiam instructus per quendam sergium monahum qui propter hereśim Nestorij fuerit ab alijs fidelibus monachis expulsus z de consilio dicti sergij dedit machometus legē sarracenis mixtam z tractam de lege veteris testamenti z noui.Et incepit anno ab incarnatione domini sexcentesimo.Eraclio impetrante alij dicunt septigentesimodecimo.Cōnumera annos imperatoꝝ in cronica martiniana z scies vtꝝ verū z ipsis ꝓnūeratis ꝑma vī vior: qz vī fuisse sexcentesimouigesimoseptio vl circa dic ēt lau. ꝙ sarraceni colūt diē veneris sicut nos dn̄icā z hoc ꝓpter venerem quam asserunt deam planctatum asserentes ꝙ anteq̄ deus celum z terram creasset nomen machometi in conspectu dei stabat z nisi ipse machometus futurus fuisset nec celum nec terram nec mundum fecisset. Refert etiam Laud.qualiter machometus asseruit ꝙ moyses fuit magnus prophetа sed christus maior z sūmus prophetarum natus ex maria virgine virtute dei sine hominis scientie sed dixit ,eum non vere passum nec vere resurrexisse sed alium hominem similez hoc egisse. Et de his per Ja.de varagine in legendis sanctorū vbi de machometo z refert vt refert Paul.ꝙ sepultura machometi est ferrea z stat in aere virtute magnetis circū positi z non potest videri nisi per foramen paruū z si qs eaz videt qō sic post longam pniam facit sibi erui oculū qz nō decet ꝙ cū eo aliquid aliud videat refert ēt Paul. qualiter sarraceni hūt vxores quot possunt alere exēplo machometi credunt ēt in alio seculo se habituros vgies vbi credunt luxuriari sicut hic z multas alias fantasias credunt:dicit etiam Lau.ꝙ quando ieiunant abstinent tota die z nocte precedenti z sequenti comedunt ad libitum. ¶ Secundo quero de intellectu verbi mesquitis: So.vt in glo.qō nos.ibi sinagogas z quare sic eas vocemus z quare sīt ipsi mesquitas.no.de elec.fundamēta.i princip.li.vi.z no.Archid.de consue.distin.i.ecclesia.

¶ Tertio quero pro intellectu littere ibi terris christianorum que dicantur terre christianorum quo ad hoc:so. Paul.ꝙ dicuntur ille in quibus christiani habent iurisditionem z dominium.In alijs enim dominijs infidelibus non possunt imponere legem.ij.q.i.multi. de dinor. gaudemus idem Genze.qui ex hoc not. terram dici alicuius ratione iurisditionis simile de postu.c.i.z quod ibi in glo.no.bona.z de coha.cle.c.fi.nam iuxta communem modum loquendi terra dicitur alicuius ratione iurisditionis solius z ad hunc modum habere respectus.ff. de verbo.signi.vt alfenus.z.l.anniculus.z.l.pupillus.§. territorium.z.l.illud verbum pertinere. ¶ Quarto quero qm̄a prohibet inuocationem machometi publice fieri an secrete liceat:So.Paul.ꝙ tunc non prohibetur quia illud non cedit in obprobrium christiane fidei. Genze. dicit ꝙ etiam secrete non debet permitti. quia talis secta nullo iure approbata est vt pote omni carens lege. Ad hanc litteram in ver.publice.respondet ꝙ hic vacat ar.a contrario cū ex ipso sequať absurditas.C.de epis.z cle.conuenticulaz.z dicit publice qz sic premissuz fuerat mihi plz dictū Paul.nulla.n ē absurditas ꝙ sarraceni talia faciant secrete z sic non ē ꝓhibendū nec approbādū qz ō secretis iudicū ē deo relinquendū.xxxij. di.erubescant. ¶ Quinto quero an principes possūt infidelibus auferre filios paruos z baptizare:so.Steph. ꝙ sic.naz iudei z sarraceni sunt serui Gen.ix. maledict⁹ eham seruus erit fratrum suorum.xxiij.q.viij.dispar.z sic in filios suos ipsi infideles nō habent potestatem cū sint serui z sic eis inuitis possint eis principes auferre filios z vendere.xxxij.q.iij.c. vno.insti.de pa.po.§.i. ergo fortius baptizare in hoc merentur dummodo hoc non faciunt animo cōpellendi per hoc parentes indirecte ad fidem quod non est faciendum.xlv.di. de iudeis, contrarium no.gl.xxviij.q.i.iudeoruz.qz.tolleretur illa ꝓphetia esa.x.ꝙ tunc reliquie israel salue fient.z Jere.xxiij.in diebus illis saluabitur iuda.sed respondet Stepha. ꝙ ille ꝓphetie cōseruantur quo ad iudeos qui nō subsunt xp̄ianis qui sunt multi.de hoc per archid.xlv.di.qui sincera. Ego eo.ti.sto cum illa gl.indistincte ꝙ non possint filij inuitis parentibus baptizari.nam ex hoc dicerentur baptizati inuiti.nam exquo parentes non consentiunt in quorum potestate est illorum voluntas nec bene potest iure defendi ꝙ infideles sint serui adeo ꝙ possint christiani eos vendere quod dic vt tibi dixi.

¶ De hereticis. Rica

Altorum. Facta est ad declarationem eorum que no.e.ti.p hoc.z.c.se.z.c.vt cõmissi li.vi.Lau. metas. Idez verbuz de rescrip.statutũ.§.notorium lib.vi. extendentes alias excedentes glos.i. erat in originali:sed.ij.melior Paul. ¶ No.q ꝙrele multoz mouent pncipem: de hoc in gl. ij.z dic Pau.cum moueri qñ ꝙrelantes mouẽtur bono zelo vt hic z de accu.qualiter.ij.alias secus: vt in.c. cũ in iuuentute alleg.in gl. ¶ Secundo no.de inquisitoribus deputatis contra hereticã prauitatez z dicit pau.q tales cognoscere non possunt de alijs vt de diuinationibꝫ z sortilegijs heresim non sapientibus.e.titu.accusatur.§.sane lib.vi. ¶ Tertio no.q nos debemꝰ excedere metas nostras:de hoc in gl.iij.z pro hoc fines mandati sunt diligẽter seruandi:de rescrip.cum dilecta de of.dele.cũ venerabili. ¶ Quarto no.q officiũ inqsitionis heretice prauitatis fuit inuentũ in augmentũ fidei ꝓ hoc qz p illud extirpantur errores z infideles reducunt ad ouile ecclesie eo.ti.vt inquisitionis in prin.li.vi. ¶ Quinto no.q qñqz sub spẽ pietatis fiunt mala de hoc in gl.2cordat.z in ea in fi.ad idem.i.q.i.non putãda.iiij.q.v.negz de vsu.sup eo.ꝺ re.do.cle.i.Steph. ¶ Sexto no.q non sunt grauandi in nouij.de hoc in gl.qꝺ esse z pro hoc de his que fi. a ma.p. ca.quesiuit de const.c.ij.de pe.absentem.de hoc.i.q.iiij.in sũma.xxiiij.q.iiij.in summa. ¶ Septimo no.q id qꝺ est statutuz incõmodum non dz trahi ad incõmodũ: de hoc in glo.inꝟ.detrimentum:z pro hoc.C.de leg.qꝺ fauore .z regula.q ob gratiam lib.vi.de iureiuran.quanto.xxiij.q. iiij.inter cetera.

Ver. Propter quod. Dic vt dicit glo.super ꝓ xi.respon.in prin.est secunda pars i qna ponitur constitutio z licet illa glos.facit vnam partem vsqz ad.§.sane. tamen vt innuit.e.glo.potest diuidi in tres.nam primo ponit.v.que in officio inquisitionis spectant ad episcopum vel inquisitorem singulatim. secundo ibi ouro ponit tria que non potest alter sine altero z decretum apponit tertio ibi verum:submittit qũo impeditus vel interesse nolens cõmittit alteri vel cõsentit arestare idem verbum ꝺ immu.eccle.clericus li.vi. ¶ No.q heresis dr labes. z hoc ideo qz in eã multi labuntur.c.tantã.z.c.qm̃. ¶ Secundo no.q in crimine heresis dz fieri diligens indagatio: de hoc in gl.quasi. ¶ Tertio no.q inqsitio hereticorum spectat ad dioce.z dic q spectat auctoritate ordinaria.z qñqz etiam delegata.e.ti.p hoc lib.vi. ¶ Quarto no.q eadem inqsitio spectat ad inqsitores a sede apostolica deputatos:z exponit Pau.lr̃am ibi sede apostolica i.eius auctoritate z licentia.nam assumunt in ordinibus predicatoꝝ z minoꝝ p suos prouinciales vt hz forma ꝓuilegij apostolici ofa aũt nostra faciamꝰ ꝛc̃.C.de ve.iur. enu.l.i.ꝺ preben.hi q z.c.si apostolice.lib.vi. ¶ Quinto no.q iudex dz moueri non amore odio timore vel cõmodo seu affectione tpali:z dic gl.quattuor q his quattuor modis puertitur iudiciũ z in ea.i fi.z ꝓsump.lras.C. de iudi.rẽ nõ nouã.j.§.vex. Dixit ãt de cõmodo tpali:qz spũales affectionẽ dz hr̃e iudex z vltra iusticiã ministrare.xxiij.q.d.malos qz summũ bonũ ẽ eã exercere.xiij.q. ij.cũ ꝺuotissimã. ¶ Sexto no.ibi glibet de p̃dictis q iurisditio z exercitium in his casibus de qbus in littera cõpetit insolidũ diocesano z inqsitori pro hoc ẽt qz inqsitor comparat ordinario cum sit deputatus ad vniuersitatẽ cãz.e.ti.ne aliqui.z de talibus no.de off.dele.pastoralis §.qz vero in glo.ad intelligentiã.z de ap.cum causam. ¶ Septimo no.q inqsiti qñqz tenent in compedibus z manicis ferreis qꝺ exponeꝝ vt in gl.sicut. ¶ Octauo no. ibi si ei visuz fuerit.qꝺ est i arbitrio epi vel inqsitoris an velit inquisitum ponere in cõpedibus an non:z dic lau. q hoc sibi ꝓmittitur.alias enim parum valeret iurisdictio sine cohertione de off. dele.ex litteris.ff.de off.eius cui man.est iurisd.l.vlt. ¶ Nono no.q qñqz id qꝺ immi net faciendum ponit supior sup 2scia eius q facere dz eã in hoc onerando de hoc in gl. 2cordat de Rp.statutũ.§. assessorẽ li.vi. de sepul.cle.dudũ.§.huius in fi. sed ibi vt cit Lau.loquitur magis ꝓprie dum dicit intendimꝰ onerare q̃ h̃ cum dicit oneramus q̃ plures.n.de facili abiciunt hoc onus:z sic papa non obtinet ab eis id quod intendit vt eccl.bene.c.vnico.de of.dele.ex parte.ij.z multi hoc pignus habent ꝓ modico ar.de vi.z ho.cle.vt cleriei. ¶ Op.in eo,quod disponit q p epm̃ z p inqsitores ꝓcedatur sup inquisitionis negocio:nã p deputationez inqsitoris factã a papa vr̃ negociũ inquisitoris extractũ de iurisditione ordinaria de offi.le. studuisti.sol. metu. contrarij gl.in ꝟ.deputãtes.supplet generaliter p talẽ.n. deputationẽ generalẽ hoc casu factã nõ ipedit offm̃ epi e.ti.p hoc li.vi.secꝰ si ad certã cãm vt i 3tio.z de of.del. pastoralis.§.preterea.z de hoc in.d.c.p hoc. ¶ Secũdo op.exquo eps z inqsitor hñt ptãtem circa idẽ negociũ inquisitionis nõ possit vnus ꝓcedere sine alio ꝺ offi.dele. prudentiã in ꝓn.z.c.cãm mr̃imonij ꝺ re iud.duobus sol. Adat.q in negocio heretice prauitatis hoc lz aliꝭ stãdũ est 2trarijs.dic q 2traria loquunt qñ duo hñt iurisditionẽ vniꝰ spẽi z nõ in solidũ h̃ aũt ordinariꝰ hz iurisditionẽ ordinariã inqsitor delegatã.vñ de iure cõi cessante clerq posset ꝓcedere sine reliquo. ¶ Tertio op.qz vr̃ inculcatio in eo q pmittit q isti possint arestare seu capere so.si dictio seu stat ꝓ.i.cessat 3tiuz z hoc vr̃ sentire glo.in ver.capere.cũ di.hoc eẽ scõm ex qnqz q̃ põt eps sine inqsitione z ecõuerso vt.s.in ꝟ.citare.gl.dicit illud eẽ primũ de his qnqz z sic dimittit ꝟbũ arestare in medio quasi sit vnũ z idẽ cuz ꝟbo capere.si aũt dictio seu stet alternatiue tunc ꝓcedit 3tium:sed p̃cedens expõ ꝟior proprie tñ arestare fit sine manuũ iniectiõe z cũ ꝓcipit alicui sub pena ne recedat de loco. cape aũt fit cũ iniectione.ar.ꝺ sen. ex.nup.z.c.vt fame de of.or.cũ eps.li.vi. ¶ Quarto op. qr̃ vr̃ inculcatio ex alio in eo q primo pmittit q possint capere z deinde q possint in vinculis ponere.so.vt i glo. scõm qꝺ.z in eo qꝺ dicit q sepe capit q non carceratur. dic secus econuerso.de sen.ex.iudex.z.c. si clericos. lib. vi.de excess.prela.cle.frequens.in prin. ¶ Quinto op.qr̃ vr̃ hic 3rietas in eo q pmittit vel alter possit incarcerar̃ e.j.ver.duro.phibet.so alter potest carcerare ad custodiam vt h̃.non ad penam in.ver.duro.z dicit Adat.ꝓ intelligentia notãdũ q quidã est carcer deputatus ad custodiendum malefactores vt h̃.z de sen.ex.si clericos li.vi. z talis deputatur ad custodiaz nõ ad penam.de pe.q̃uis lib.vi.C.de custo.reo.l.i.ij.q.viij.quisqs.ij.q.iij.qz ea.in fi. xix.di.in memoriã.viij.q.i.puenit de fal. ad audientiam. alius est carcer qui ꝺm cañ magis deputatur ad penã q̃ ad custodiaz de qua logtur.j.e.cle.ꝟ.duro.z.e.ti.vt cõmissi li.vi.l.di.si eps z.c.si ille.viij.q.i.puenit.xvi.q.vi.delapſ. de pe.tue.nam monasteriũ est carcer penitentiũ.xxiij.q. viij.clerici.z etiam ecclesia hz prorziuz carcerez.xviij.q. iij.in fi.ꝺ aposta.a nobis.e.ti.vt cõmissi.z.c.vt inqsitiõis lib.vi.lz ꝺm leges nemo ad perpetuum carcerem dãnari possit propter crimen.ff.de pe.aut dãni.§.solet.tamẽ ꝺm canones secus.de pe.quãuis lib.vi.vbi de hoc per archi. eo.ti.vt cõmissi.z de of.or.si episcopus li.vi.de accu.qualiter.ij.per Inno.in glo.quãdo aũt vltra medium.

Ver. Duro. Continua vt in glo.i. ¶ No.q carcer quandoqz deputatur ad penam de hoc in glos.ij.z dixi.s̃.ver.prorzi.in.v.cõtrario. Et ex hoc q hic phibet q alter nõ possit deputare carcerem ad penam arguit Paul.secus esse si ad custodiam: qr tunc alter posset.pro hoc de pe.quãuis lib.vi.lxxxij.vi. presby.xxvij.q.i.iudas Pau.sed hec vlt.iura parum aut nihil faciunt.z intelligit Paul.hanc litteram procedere etiam si carcer deputetur ad tempus per id quod segtur vult dicere q sicut non põt,alter sine altero tormẽtis ex-

ponere ita nec ad carceres etiã ad temporalem cũ sit ps
tormenti:debent aũt carceres esse diuisi quo ad viros z
mulieres.C.de custo.re.l.iij. ¶ Scõo no.de tormentis z
de his ponit gl.iij.remissionẽ, z in ea ibi cũ cõtẽplatione.
vbi de hoc dixi z non debent manibus suis hec inferre.
lxxxvi.di.non liceat:sed p alios clericos:de sen.ex.vniuer
sitatis. ¶ Tertio no.q vacante sede episcopali succedit
capitulum in iurisdictionalibus.e.ti.ad abolendam.vbi
de hoc ne se.va.c.vno.lib.vi.de instit.c.i.e.lib. ¶ Quarto
no.casum in quo p parem reqrit:de hoc in gl. reqrit, z in
ea ibi.in.i.gl.opi.tamen illius glo.nõ seruatur in eo qõ di
cit de trina reqsitione vt segtur in gl.z dico.j.q.xviij.
¶ Quinto no. ibi z si secus:de cla decreti que irritat cõ
tra factum z in eo q littera dicit q contra factum est irri
tum ipso iure:infert Gen.q non erit locus exceptioni: z
ad verbũ ipso iure.est simile de rescrip.c.i.li.vi. ¶ Qp.
in eo q phibet ne alter pcedat ad sententiam sine altero
q immo possit.e.ti.per hoc li.vi.so.vt in gl. tertiũ. z ẽ sen
sus glo.q illud.c.est correctum p hanc cle.pter q̃:quo ad
id qõ ibi dicit q si discordant in sententia papa ꝙsulatur.
z idẽ pau.qr q nõ mutaꝫ z ẽ.C.de test.sancimus. ¶ Se
cundo op.in eo q decernit ꝫfactuz est irritũ ipso iure.qõ
enim factuz est nõ põt haberi pro infecto.ff.de cap.i bel.
§.facte.z qõ no.de ap.vt nostrum:so.vt in gl.in v̊.iure.z i
ea ibi quo ad effectũ:idem Paul.p hoc qõ not.de imu.
eccle.cle.vna. ¶ Quero qs dicaꝫ carcer durus.so.paul.
q hoc relinqtur arbitrio boni viri inspecta qualitate cãe
z ꝙditione psone z hoc exquo in iure aliter non determi
natur:de of.or.de causis.z facit qõ no.xc.di.c.vl. ¶ Se
cundo q̃ro in eo qõ dicit de tormentis an ieiunia q̃ ingsi
tores ad vitatem eruendam solent indicere sint tormẽta
ita q alter non possit sine altero.gl.ꝛm so.q sic quã singu
lariter no.z idẽ pau.dicẽs q ẽt nuditas est tormentũ. z i
hac gl.ibi.§.qõnẽ vbi dr qõ ẽ q̃ p vi z tormẽta habita est.
secꝰ si nuda iterrogatiõe vl deleui territõe. ¶ Tertio q̃
ro an quod hic disponitur de tormentis respectu ingsiti
locum habeat in testibus qñ subest cã eos torquendi:so.
Pau.q non imo q alter solus poterit torquere testes
cum ẽt possit solus ingrere z sic ẽt põt accessoria sine qbꝰ
illud expediri non põt:de of.dele.preterea.z.c.prudentiã
ver.explorati.ff.de iurisd.om.iu.l.ij.nã p veritate haben
da dz laborare:de proba.qñ.xiij.q.ij.q̃q̃.xxx.q.v.iudicã
te.xxxiij.q.viij.occidit de testi.cãm.C.de iudi.iudices.cũ
ꝙcor.z hãc dz iudex ab initio extorq̃re.v.q.v.illi q ex hoc
etiam infert Pau.q testem qui falso testimonio offen
dit aures iudicis potest alter solus punire extraordina
rie,C.de testi.nullum:de pe.super his z.c.dilectus. z pro
hoc q.test.possit torqueri in aut.de te.§.si vero non col.
vij.item alter solus potest inquirere vsq3 ad sententiã vt
ℏ testes autez sunt pars negocij:de ver.si.forus: z cui lz
totum lz z pars regula cui lz li.vi. ¶ Qp.ad hoc qr rõ q̃
subest in ingsitio subest etiam in teste ergo idẽ ius i vtro
q3.de transl.c.ij. Itez ℏ duo eqpantur.j.§.verum.ibi pra
uitatem ipsam vel impedimẽtum officij:so.paul.q si al
ter vult torquere p fide habenda contra tertium delatũ
hoc põt:z põt etiam extraordinarie punire tãq̃ coraz eo
notorie delinquentem:facit qõ no.de ꝙfes.c.ij.de fi.instr.
c.ij.z qõ ibi no. Inn.p hoc ẽt de iureiu.cũ impositionib9.
li.vi.z iura superius ad hoc all. si vero formet inquisitio
nem pp hoc contra testem ita q non ẽ nona instantia. qr
tunc ipse test.est principaliter ingsitus non põt alter tor
quere vt in contrarijs que no.z in eo quod dicit pau.q iu
dex põt extraordinare punire testem dic vt dixi in.d.c.ij.
ꝏ ꝙfes.z tetigi etiam de excep.c.i.z de hoc p Cy.C.de test.
nullum. In eo autem q dicit q alter põt indirecte puni
re q tñ directe cognoscere non põt:ꝫ est qõ dixi ꝏ pe.dile
ctus.z quod no. Bart.ff.de fal.diuus vbi di. q hoc casu
iudex non cognoscet:sed superior:sed potest dici q inqui
sitor vel episcopus cessante hac cle.poterat punire testez
cum etiam possent pronunciare super principali.cum er
go hec cle.de tortura z punitione test.nihil immutet stã
dum est iuri antiquo quo ad hoc q alter poterit testem
torquere z punire.formare autem inquisitionem contra
testem non possit inquisitor qui habet delegatam:ſz epi
scopus sic tanquã ordinarius z posset solus epꝰ:qr talis
inquisitio non est super heresi sed super crimine falsi. p
hoc quod no.Canchinus in tractatu heresis in ℟ica de
test.qui deponit falsum in prin. ¶ Quarto quero cũ nõ
possit alter solus torquere an si torqueat z reus confitea
tur nocebit ei confessio So.Ste.q non quia facta est co
ram non suo iudice de iud.at si clerici z quia facta in tor
mentis.xv.q.vi.si a sacerdotibus:si tamẽ perseverat in
confessione coram alio nocebit sibi.C. de pe. qui senten
tiam.ff.de mino.auxilium.§.sed vt ad leges.C.de epis.z
audi.iudices:de cust.reo.l.i.pro hoc:quia etiam confes
sio facta extra indiciuz piudicat:de ex.prela.q̃ sit graue
qõ tamen dic vt ibi dixi.ff.de adul.capite.v.de elect.per
inquisitionem:vbi per Inn. ¶ Quinto quero quia ꝓhi
bitur ℏ ne alter procedat sine altero ad sententiam con
tra inquisitos an ad sententiam absolutoriam possit al
ter procedere: gl.sep nunquid so.q sic quia etiã olim al
ter solus poterat ad sententiam procedere.e.ti.p hoc lib.
vi. quod immutatur ℏ respectu sniẽ condemnatorie re
manet ergo capl'm p hoc incorrectũ quo ad absolutoriã.
z idem Pau.dicẽs q ℏ logtur de snia lata sup pena pti
nacis de qua.e.ti.ad abolendã:z.e.ti.vt cõmissi li.vi.p qõ
c.pz q hodie penã p sniam impositã alter sine altero mu
tare vl mitigare nõ põt sicut nec ab initio imponere. Be
reuerso aũt z penitẽte an in eũ ferẽda sit snia:no.archidi.
iu.d.c.vt cõmissi. ¶ Qp.ad hoc qr par est ptãs ligandi
z soluẽdi de pe.di.i.verbũ.z q nõ põt soluere nec ligare z
equerso.xx.di.inferior ꝏ ma.z obe.cũ inferior.so. Paul.
formet z nõ so.Ste.stat ꝙtrarijs dicẽs q nõ est min9 pi
culũ in absolone iniusta q̃ in ꝙdẽnatiõe: imo magis.j.§.
verũ:z in eo qõ gl.inducit qõ no.xij.di.pcept. dicit Ste.
q gl.que est ibi nõ est va:vt ibi not. Itez i eo q gl.inducit
c.accusatꝰ.dic Step.q id qõ ibi no.facit p.iij.q.v.duduz
Lap.tz cũ glo.qr q de vno ℏ phibetur de alio pmittitur
xxv.di.qualis de presump.nõne:z hoc tenẽdo ad ꝙtraria
dic q nõ semp est eadẽ ptãs soluẽdi z ligãdi:vt no.i.d.c.
cũ inferior in glo.i.quod maxime pcedit hoc casu vt eui
tetur iuriũ correctio:de elec.cũ expediat lib.vi. Pet.tñ
de anch.inducit p Step.qr absolo z ꝙdemnatio sunt cor
relatiua vt sic dispositũ de vno intelligaꝫ z de reliquo.de
ꝙsti.trãslato.sicut in fili.dicit Bar.ff.ad trebel.marcellꝰ
q prohibitio legis per quã in legatis ad pias cãs cessat
falci.bz locũ ẽt i treb.z sic dr correctũ ius antiquũ ẽt quo
ad treb.ſz ibi Bar.mouet alijs rõnibus qr appellatione
falc.ꝙtinet treb.C.ad treb.iubemꝰ. Inducit z aliã rõnez
ibi. vñ adhuc vr standũ cũ gl.qr vitãda ẽ iuris correctio
vt pdixi. Itẽ vt pdixi nõ est semp par ptãs ligãdi z soluẽ
di. ¶ Sexto q̃ro qr dicit ℏ q vacãte sede epali succedit
capitulũ.qd si sedes quasi vacat.so.vt in gl.in v̊.vacante
¶ Septimo q̃ro an sedes dicaꝫ vacare si ꝓmotus non
administrat:vt qr nõdum bz lras.so.vt in gl. ¶ Octauo
q̃ro an succedat capl'm in iurisditione delegata epõ:so.
Pau.q succedat in ordinaria iurisditiõe vt ℏ.itẽ i gene
raliter delegata.eo.ti.ad abolendã.in fi.qr vr quasi ꝓro
gata iurisditio ordinaria.vt ibi dicit Host.secꝰ in delega
tis spãlr de so.cõpe.vez.de preben.hi.qui.lib.vi.z ex hoc
vr Pau.velle q capl'z succedit in cãu.d.c.ad abolendã
cuius ꝟium tz Jo.an. Sed Joan.cal.tz idem q Pau.
ℏ.ego v̊o approbo op. Jo.an.multis rõnibus z in eo qõ
Pau.dicit q delegata generaliter vr eẽ ꝓgatio iuris
dictionis ordinarie.hoc dic nõ procedere imo potius de
legata est alterius spẽi.pro opi. tamen Pau. facit ℏ cle.
quia ℏ distincte dicit q vacante sede epali succedit capl'z
sed dic hoc non procedere in causa heresis qr de ea ℏ
exprimitur indistincte q succedat capl'm z sic non tm in
ordinaria: ſz ẽt in delegata. In alijs aũt cãis verius vr q

capitulum

capitulum non succedat in iurisdictione delegata p rões quas scripsi in.c.ad abolẽdã:hec tñ cle.multũ facit.p opi. Pau.q̃ idem ẽt sit in alijs causis:q̃ lr̃a nõ exp̃mit q̃ sit spãle in hac cã. Generaliter aũt cũ q̃ritur qs succedat prelato vacante sede.distinguit Mat.q̃ aut prelatus p se faciebat aliqua q̃ habebat ab alio z hoc ẽt fac̃ ille a quo habebat ptãt̃ vt in arch.q̃ recipit iurisdictionem ab epõ:õ of.archi.c.i.z sic mortuo archi.eps exercebit iurisditiõez ar.de ma.z obe.hisq̃z.s.e.ad abolendam:de consti. cũ accessisset:aut aliqua faciebat prelatus que non sibi ab alio collata nõ erãt sed faciebat suo iure.vt si archi.fundauit ecclesiam de bonis archidiaconatus z nõ capituli: z tũc potestas presentandi nõ deuoluitur ad.c.de con.preben. illa.sed ad successorez.si aũt prelatus ea que faciebat habebat a diuers ipsi succedent in his que ad se ptinent vt i clerico habente bona paterna z ecclesiastica cui in ecclesiasticis succedit ecclesia in paternis heres legitim⁹.xij. q.iij.per to.de testa.cuz in officijs.ex his di.Ma.q̃ mortuo episcopo deuoluitur iurisditio ad capituluz:vt H.z.s. eo.ad abolendam.z confirmatio prelatorum de maio.z obe.cũ olim.z collatio beneficioz q̃ cõiter ad capituluz z episcopũ spectat collatio presentatoz de instit.c.i.lib.vi. Itez datio p̃bendaz in cõmendã.vt no.archi.capl'm eiz cũ epo est vnuz corpus cuius caput est eps de his que si. a prela.nouit.de ver.si.cũ clerici:z inter eos dz̃ ꝙtrahi spirituale cõiugiuz de testa.requisisti.§.pe.de hoc in.d.c.ad abolendam:z.lxxix.di.nullus de ma.z obe.cuz olim:z vt no.in.d.c.vnico. ¶ Nono quero an capitulum sede vacante possit visitare z debeat procurare:so.vt in glo. hec littera q̃ primo facit rationes q̃ sic:deinde ibi in ꝙtrariã. alt̃.in ꝙtrariã:tertio ibi ad scõm rñdet ad.c.obituz alleg. in glo.quarto ibi: itez capl'm.ponit opi.Jo.mo.tenẽtis q̃ capl'm nõ visitabit.gnto ibi: ſz archidiaconus.ponit opi. archi.ꝙtrariã.vi.ibi egeret.di.q̃ egeret declaratiõe.vij. ibi vales p̃ ꝙcordãtia opi.distinguit.z p oia idẽ Pau.vi dereť ãt glo.in fi.hoc velle.q̃ visitare generaliť ciuitať z dioceſiz nõ possit capl'm ſz spãliť aliquẽ locũ vel certuz p̃latũ sic.z hcc opi.ẽ equa tñ q̃ ẽt generaliť possit visitare melius p̃bať ex iurib⁹ ad hoc alt̃.in gl.quã ex iurib⁹ contrarijs. ¶ Decio q̃ro an sede vacãte possit capl'm auctorizare pmutationẽ bñficioz:so. Pau.q̃ si sunt talia i quibus eps solus hz ꝙferre vel eligere cũ nõ succedat capl'z in collatiõe vel electiõe.ne se.va.c.ij.nõ succedet ẽt i pmutatiõe:q̃ qõ vna via p̃hibeť rẽ.regula cũ qd.li.vi.sec⁹ si collatio spectat ad ep̃m z capl'm:q̃ tũc succedit capitulũ in collatiõe.ne se.va.c.vno.li.vi.ergo z i auctorizatiõe pmutatiõis.z hoc ẽt tz gl.de re pmu.cle.vna.vbi hoc dixi q.xi. Jdẽ dicit Pau.si bñficia spectãt ad collationẽ tertij.q̃ cũ auctorizatio sit iurisditiõis deuoluit̃ ad capitulũ vt H z in concor. ¶ Undecio q̃ro an sede vacante possit capitulũ ꝙcedere lr̃as idulgẽtiaz:so. Pau.q̃ no.qõ tz archi.de pe.z re.c.i.lib.vi.de electo ãt z ꝙfirmato an possit eas concedere.no.de excess.prela.accidentibus.z dixi de reli.cle.vna in fi.q.vij. ¶ Duodecimo quero in eo quod dicit de delegato capituli an sufficit q̃ sit vicarius generalis capituli:videtur q̃ nõ sed q̃ expediat habere spãle mandatũ pp hoc verbum delegato.qõ plz Lap.dicenti q̃ si vicarius generalis hz in hoc mandatũ spãle dz̃ delegatus in hoc:sed i alijs ordinarius.ar.de prebẽ. bi qui.§. eum li.vi.z sic si appelleť ab eo appellabit̃ ad ipsuz capl'z ꝑm ea q̃ no.de of.archi.c.i.z de of.or.romana: in p̃n.li.vi. p archi.Lap.tñ in addi.remittit ad ea qua no.de of.vica. lz li.vi.vbi refert id qõ no.Jo.an.in spe.de of.vic.in ꝟica vbi dicit q̃ posset acceptari q̃ qñ of.cõmittunt̃ ea q̃ exigunt spãle mandatuz si fit cõmissio simul cũ generali cõmissione tota iurisditio est ordinaria: si vo diuisim tunc in his que exigunt spãle mandatum censetur delegatus pro hac distinctione all.de ꝓse.eccl.vel alta.c.vno lib.vi.ó sen.ex.si ciuitas.e.li. de ꝓsti.translato.La.vo in.d.c.lz di. q̃ siue simul siue diuisim fiat cõmissio q̃busdã specificať z secuta cl'a generali tota iurisditio est ordinaria.si autez non subicit cl'a generalis z in oibus alijs exigentib⁹ speciale mandatuz tunc in specificať censetur delegatus: q̃ is est ordinarius cui vniuersitas causaz cõmittit.ff.ó iudi.cum p̃tor:de ap.romana in prin.li.vi. dic q̃ vterq̃z habuit bonũ respectũ dz.n.ꝙsiderari quid intendãt cõmittentes:nã si ꝙstaret de ipsoz voluntate nõ eẽt qõ:eolligit aũt intentio ex ꝙiecturis optima tum cõiectura ẽ illa quã ponit Lau.qñ.n.cõmittunt solum aliqua exigentia spãle z non oia non videnť velle ordinariã cõmissionem generaliter extẽdere sed potius dare spãlez ptãtez in his specificať.secus qñ adijcit̃ clausula generalis. ¶ Decimotertio q̃ro in eo qõ dicit de spatio.viij.diez qñ ꝟcipiet currere istud tp̃s. So. Gẽ.q̃ a tpe facte requisitionis.qõ bñ p̃bat lr̃a ibi postquam se requisuerint. ¶ Decimoquarto q̃ro si eps copiã inquisitoris hãe non põt. vt q̃ est i remotis vel econuerso si inquisitor non põt hãe copiã epi: so. Math.q̃ alter solus ꝓcedere poterit.p hoc littera ibi postq̃ se reqsiuerint a contrario qõ no. ¶ Decimoqnto q̃ro an hoc casu quo nõ põt hãi copia epi possit vel debeat reqri capitulũ.so. Mat.q̃ nõ exquo nõ vacat sedes ne sede va.c.vno li.vi.nisi in certis casibus de q̃bus iste nõ est. ¶ Decimosexto q̃ro qd facit inq̃sitor si eps reqsitus j.viij.dies noluit interesse vel neglexit.so. Math.q̃ ipse solus procedet ad ea de quib⁹ H z hoc satis ꝑbať ex lr̃a. ¶ Decimoseptio q̃ro si discordant eps z inquisitor i tormentando q̃ alter dicit torquendũ alť q̃ nõ.so Mat.q̃ si discordant rõne processus q̃ sunt varij standũ ẽ notatis de testi.in nostra. Si ãt pp iuris ꝟitiam ꝙsulãt pitiores ar.de vi.z ho.cle.cle.qñ de rescrip.statutum.§. assessorem li.vi. ¶ Decimooctauo q̃ro an sufficit vna reqsitio:so.vt in glo.requirit q̃ dicit q̃ sic.z hanc gl.no.singulariter ex ea enim ꝑbať q̃ cũ qs ex iuris dispõne tenetur interesse ad certũ actũ ẽt iudicialem sufficit vnica reqsitio de hoc dixi de of.dele.ꝙsuluit z.c.cũ cã z cũ glo.idem Pau.z est simile.lxv.di.c.fi.x.q.ij.hoc ius.ff.ó euic.si rẽ §.vl.z.l.si dictum.§. si presente. ¶ Decimonono q̃ro an inquisitione est necesse terminum exp̃mi.gl.e.sol. q̃ non z idem Pau.z pro hoc quod no.spe.de dila.§.i.v.quid si dicať z.ij.q.vij.anteriox in glo. ¶ Vigesimo q̃ro qualit̃ se regrẽt di.pau.q̃ p nunciũ vel epl'am facit.xviij.dist.si eps. ¶ Vigesimoprimo quero an sufficit q̃ requisitus faciat copiam sui.viij.die so.pau. q̃ sic:z q̃ ẽt si post.viij. die re itegra sufficiat ar.ff.de adop.l.mãcipiox de p̃bẽ.si tibi absenti in fi.li.vi.pro hoc qõ dixi de fi.instru.cũ dilectus. ¶ Vigesimoscõo q̃ro i eo qõ dicit ꝓcessum factũ p altez ipsoz ipso iure nõ tenere qd de interlocutoria lata p altez sup carcere vel tortura so. vt in gl.in verbo ipso iure q̃ dic cã nõ tenere z qõ poterit appellari hoc casu ẽt ꝑm leges qõ dic vt i gl.quã no.z tdẽ pau.z i hac gl.ibi lex pmittit.C.de epi.au.l.ij.quasi dicat hz Step.q̃ tutius est apppellare z in fi.z no.archi.e.ti.vt cõmissi li.vi.

Ver. Verum. No.q̃ equipanť nolle z non posse de hoc in gl.simile z in ea i fi.de of.dele.prudentiaz.§.adijcimus. ¶ Scõo not. q̃ sufficit hoc casu significare consensum suum p lr̃as ó H in gl.in v.lr̃as z in ea in fi.de tẽ.or.nec epi vbi de hoc. ¶ Tertio no.casum in quo delegatus ab alio q̃ a principe subdelegat nam H delegat⁹ epi vel capituli delegat i quisitori de hoc.j.in.i.ꝟid. ¶ Quarto no.q̃ hoc casu eq perantur committere vel ꝙsentire q̃ alter procedat alibi discomperantur quod dico.j.in.ij.contrario. ¶ Op.i eo quod dixi in.iij.no.q̃ H delegatus ab alioq̃ a principe subdelegat nam hoc casu priuilegium dele. principis de of.dele.pastoralis in prin.C.de iudi.a iudice:so.Benze. q̃ H casus deuiat a regula cõi.remittit ad no.de of.dele. cle.vna vbi dixi in.ij.q.vel ꝑm eum loquitur hic in delegato ad vniuersitatem causaz hec vltima solutio diuinat tamen in se vera est de ap.cum cãm p prima aũt solone q̃ magis conuenit huic littere facit q̃ ad alia multa sunt

ſpecialia in cā hereſis fauore fidei.e.ti.c.ſi.li.vi.z plurib⁹ alijs.c.eiuſdem ti.vel tertio pōt dici q̄ hic nō ꝓbaī q̄ de legatus poſſit ſubdelegare: vt vult gl. ſufficit q̄ dico i ſe. contrario:ſed prima ſolutio magis placet. ¶ Scōo op.i eo qō dixi in.iiij.no.q̄ hec cōparanī 2ſentire q̄ alter ꝓcedat vel ei cōmittere.vnde ob.qō no.de fo.cōp.ſignificaſti laicus enīz ex delegatione ep̄i eognoſcit inter clericos: ō iudi.c.ij.vbi de hoc in gl.ij.z tñ nō pōt in laicū p clericos iuriſdictio ꝓgari ēt 2ſenſu ep̄i.d.c. ſignificaſti:ſo.gloſ. ſufficit hoc tangit z non explicat niſi q̄ 2ſentit q̄ ℔ locuz habeat. qz ſic exprimīt hic ſed alia hec ſunt diuerſa ali qñ enim delegatio ꝓmittīt z non 2ſenſus vt in contrario z ſimile in electione in qua pōt qs cōmittere vocem ſuaz z tñ non pōt ſuum conſenſum exprimere p litteras quod dic vt in gl.aliqñ ꝓmittīt expreſſio conſenſus z non delegatio ſicut delegatus epiſcopi pōt hic exprimere 2ſenſuz p litteras non tamen delegare ita vult hec glo.di. q̄ hoc forte fuit cauſa huius diſiunctiue z bz glo.reſpectuz ad litteram ibi ſup illis committere vices ſuas vel ſuum ſignificare per lr̄as 2ſiliū vel 2ſenſum z in hoc gl.contradicit ei quod dixi in .ꝑx.contrario quod vr̄ verius nā tota ℔ diſiunctiua vr̄ referri tā ad delegatū ep̄i q̄ ad ep̄m: z i eo qō dixi de diuerſitate iter 2ſentire z cōmittere: dic pau.q̄ hoc caſu i hoc ē diuerſitas:qz qñ alī cōmittit alteri ille ꝓcedit duplici auctoritate cōmittent̄ z ſue.qñ vō cō ſentit ille procedit ſua tñ ꝑ hoc qō dico.j.de ꝓui.cle.i.in prin.q.xxiij.z inclinat pau.in id qō dixi ꝓxi.ꝑm gloſ.q̄ delegatus ep̄i vel capituli poſſit 2ſentire ingſitori nō tñ cōmittere pp iura.ſ.all.q̄ dicūt delegatū ab alio q̄ a ꝓncipe nō ſbdelegare di.ēt q̄ forte pp hoc addit lr̄a ō 2ſenſu ibi 2ciliū z 2ſenſuz dic vt ꝓx.di.ad ℑria rñde vt.ſ.vl̄ ℔z quoſ dā ℑria loquūt̄ in ōlegato tñ hic ār̄lz iſte vocet ōlegatus z ēt ordinar⁹ tā q̄ vicar⁹ ep̄i q bz ordinariā de 2ſue.c.ij. hec ſo.diuinat z nō 2ſonat lr̄e q̄ ſic dixi ō ōlegato ita dicere potuiſſet de vicario ep̄i eſt tñ vera in ſe ſicut dixi i ꝓxi. contrario de delegato ad vniuerſitatem cauſaz. Ex his cōclude q̄ verior eſt ſolutio data in prece.cōtrario q̄ hic ſpāle z poſſent ℑria intelligi qñ delegatus ab alio q̄ a ꝑn cipe ſubdelegat ei q ſup cā nullā bz ptātem hic aūt fit delegatio ingſitori q bz delegatā in cā hereſis hoc tamē ēēt nimium reſtringere illa iura ꝓterea ſtandum prime ſolutiōi p̄dicte.z de hoc.j.cle.ꝓx.v.ingſitorib⁹.q.i. ¶ Quero an ſufficiat q̄ hoc cāu interueniat 2ſenſus p⁹ fcm̄.vī q̄ ſic p id qō no.de cōſue.cōſuetudinis.vbi no.q̄ qñ requritur 2ſenſus nō refert vtrū interueniat añ vel poſt.ſecus qñ requirīt auctas.ad idē.de iurepa cura.de his q̄ ſi.a p̄ la.cū vos.de hoc.i.q.i.eos.ix.q.i.i.c.i.de.ec.non alie.c.i.li. vi.ſo. Pau.tz 2trariū dicēs.q̄ hec ſiria eſt ab initio nulla ipſo iure.vñ non poteſt roborari.de elec.auditis.regula non firmatur lib.vi.pro.hac ſo.eſt.ſ.prox.ℌ.vbi apponīt cl̄a decreti ſi ℑfiat.z qō no. Inno.i.d.c.cū 2ſuetudis.

ℌ.Sane. No.q̄ attenditur vulgaris locutio. de hoc in glo.ſimile. ¶ Scōo no.q̄ eps̄ z inquiſitor dēt habere ad carcerem cōem duos teſtes ꝑncipales.i.principaliter habētes cuſtodiā. Itē debent iſti cuſtodes eſſe induſtrij vt in littera.qō itellige circa tātaz cuſtodiam.teneī enīz cōmentarienſis de dolo culpa z caſu fortuito ꝑm diſtinctionem de qua.ff.de cuſto.re.l.carceri.z.l.milites.z.l.vlt.C.e.l.pel̄. Item debēt eſſe fideles vt in littera.i.xp̄iani z legales. Pau. ¶ Tertio no.q̄ deputatus ad nudū miniſteriū pōt ſub ſe ac cipere miſtrū de hoc in glo.in ver.miniſtrū. ¶ Quarto no.q̄ carceri cōi debent eſſe due claues. z ex hoc not.lau. q̄ ſi plures domini ſunt eodē caſtro debēt eſſe tot cuſtodes z tot claues diuerſas poterunt i clauſuras ponere z potiſſime in cuſtodia captiuoꝝ:z ſi vnus bz plures carceres hēbit plures claues ar.de ſepul.cle.dudū.ℌ.ſtatuimus ibi numer⁹ āt p̄ſonaꝝ z c̄. de hoc.j.in.iij.conrario. ¶ Quinto not.de 2clani de hoc in glo.concor.z di. Paul.q̄ eſt locus in domo ſecretior.ff.de dam.infec.quod 2claue z ponitur pro camera ℔:z.C.de cuſto.re.qm̄ z bz eſſe abſq̄ medio pīete alias eēt aliud 2claue.ff.cōia.p̄.ſiqs partem z hoc ſi ea intentione fieret.ff.dele.i.qō in rex.ℌ.ſiqs.z in hac gl.i ſi. xij.q.i.omnis. ¶ Sexto no.q̄ incarceraī.ſunt miniſtranda neceſſaria quod intelligit Paul.reſpectu ſuſtentationis vt ſit ſ̄bus q̄ principalis cuſtos poterit ſuo miniſtro dare claues vt neceſſaria miniſtret carceraī. z de hoc .j. in.iiij.contrario z datur ℔ clauis ad cuſtodiam alibi inſignum dñi poſſeſſionis tradite.ff. de contrahē.emp. clauibus de ℔ ō conſue.ex litteris. ¶ Qp.in eo q̄ dicit de carcere cōi nam vterq̄ pōt habere carcerem de per ſe .ſ.e. v̄.pp qō ſo.ibi ō carcere ad cuſtodiā ℔ ō carcere ad penā ſ.e.ver.duro. ¶ Scōo op.ad idem qz epiſcopi habēt ſuos carceres diſtinctos quos per ſe faciunt cuſtodiri vt quottidie videmus.ſo.℔ loquitur de carceribus hereticalibus ſecus de alijs q̄ eccleſia habeat carceres ꝓbatur de apoſt.a nobis.no.xvij.q.iiij.attendendum bz z monaſterium carcerem.l.di.epiſcopus z.c.ſi ille.vij.q.ij. ſi perrenit.xvi.q.vi.de lapſis.xxiij.q.viij. clerici.xxvij.q.i.ſiqs rapuerit de pe.tue. ¶ Tertio op.in eo qō dixi in.iiij.not. q̄ is qui habet plures carceres habebit ꝓiures claues. vnde ob.de iurepa.cle.ij.ſo.lau.q̄ vbi ſpeciale vt non reſpiciatur ibi minoritas vel pluralitas ſed ꝓtium rōnem. dic vt ibi. ¶ Quarto opp.in eo quod permittitur cuſtodi officium ſubdelegare quia nudum miniſterium non ſubdelegatur de of.dele.c.ſi.glo.q̄ alias ſo.z videtur vel le q̄ ℔ ſpeciale quod magis explicat Laud. dicens hoc licere beneficio huius cle.z hoc etiam dixi in dicto.c.ſi. ℌ.ceterum z di. Pau.propter verbum poterit q̄ licet cuſtos poſſet eligere:miniſtrum non tamen tenetur .ff. de iudi.non quidquid de of.dele.conſuluit. ¶ Quero quia vt ℔ videtur deputatur carcer heretico quandoq̄z ad penam quid ſi reuertitur an confiſcabuntur eius bona videtur q̄ ſic qz 2fiſcata ſunt a die cōmiſſi criminiſ lz occupatio fieri non poſſit ante latam ſententiam ſup crimine e.ti.cū ꝑm li.vi.ſo.gl.xxiij.q.vij.in ſum.dicit q̄ ei ſunt reſtituenda etiam occupata de miſericordia z ſic ſi ante ſententiam reuertitur nō debebunt occupari cū ſup crie nō ferat̄ ſnīa exquo reuertīt ante ꝑm Pau.de hoc dixi plenius de ele.quia diligentia. ¶ Secūdo q̄ro an ſicut carcer hereticalis eſt cōis epō z ingſitori ita debeat ali⁹ carcer eē cōis epō z capitulo:lau.arguit ex hac littera q̄ ſic cū de iure cōi cognitio cauſaz maxie crialiū ſit eis cōis xv.q.vij.eps̄ nullus niſi ſit conſuetudo cōtraria ō 2ſue. nō eſt lib.vi.di.tñ ſe vidiſſe ſup hoc magnā.q.inter ep̄m z capitulum pictauienſe:dic q̄ raro ℔.q.bz practicam: qz cōiter inualuit 2ſuetudo q̄ ſolus epiſcopus de talibus iudicet. Item ēt ceſſante 2ſuetudine nō eſt verū q̄ cognitio ſit cōis ſz dz eps̄ ſup ingrendis z corrigendis ſubditorū exceſſibus regrere 2ſilium capl̄i.d.c.nō eſt.z ſic ad ep̄m cognitio ſpectat principal̄r ad ipſum:ergo ſolū ſpectat habere carcerē:ſecus ℔ qz ꝓnunciatio ſup hereſi ſpectat ad ep̄m z ingſitorem eque principal̄r.ſ.ij.ver.proximis.

¶ Tertio q̄ro quare deputanī carceri hereticali duo cuſtodes. So.vt in ſeq.q. ¶ Quarto q̄ro an eps̄ z ingſitor poſſunt de vno cuſtode 2cordare:gl.niſi.arguit q̄ ſic:qz qō dicit de duob⁹ vr̄ dictū in caſu diſcordie de ap.cū ſpeciali.Cōtrariū tamē tz dicens q̄ nō pp diſcordiaz ſed ad ſecuriorē cuſtodiā ſic ꝓuiſuz eſt qō vt in glo.z idē Pau. z Sen.Et no.ex hoc caſum ſing.in quo requritur pluralitas p̄ſonaꝝ ad vnū officiū.alibi reprobatur ne ſint i vno corpe duo capita:de p̄ben.cū nō ignoret. ¶ Quinto quero an qō dictū eſt de cuſtodibus.ſ.q.ꝓx.locū bz in miniſtris cuſtodū glo.e.q̄ ſic.z vult dicere q̄ cuſtodes nō p̄ñt 2uenire de habēdo vnū miniſtruz. ¶ Sexto q̄ro de quo ꝓuidebitur iſtis cuſtodibus.gl.de ſuis cū ſe.ſo.idē'paul. z in hac glo.in fi.pro hoc eſt extrag.de qua.ſ.glo.prox.

¶ Septimo quero qdam fecit hoſpitale ad vſum pauperuz poſtea damnatus fuit p ingſitorem de hereſi z bona 2fiſcata z tenuerunt ingſitores dictū hoſpitale pro ne

ceſſitate

ceſſitate officij ꝛ pro vſu pauperũ annis.l.an põt eps ius aliquod petere:ſol.Mat.in addi.q lz monaſteria ꝛ alia loca religioſa ptineant ad epm in cuius territorio ſita ſũt xviij.q.ij.monaſteria.tamẽ ex quo ingſitores preſcripſerũt nihil põt eps petere.xviij.q.ij.abbatib⁹ ỏ re.do.de re nodochijs:qõ vlt.c.potius facit ꝙtra:qz dicit hoc ſpectare ad epm.ſed dic illud verũ de iure cõi tollitur aũt hoc ius p preſcriptionem qz iura epalia etiam per inferiores preſcribi põt de preſcrip.audit.ꝛ.c.cum oliz. ¶ Octauo quero quare carceri fiunt diuerſi claues:ſol.vt in gloſ.ne vnus. ¶ Nono quero an quãdo cuſtos ſumit miniſtruz debeat habere conſenſum epiſcopi vel inquiſitoris.gl.q alſ.ſo.q non ꝛ idem Pau.

§. Porro. Primo ponit de iuramento cuſtodum ꝛ miniſtroꝝ ſi per carceribus hereticalibus deputatoꝝ.ſcõo de iuramento eorũdez cũ deputatur ſuper carceribus prioꝝijs epiſcopoꝝ: ibi ꝛ qz ſepe.tertio de iuramẽto notarioꝝ ꝛ alioꝝ officialium ibi notarij. ¶ No.de dictione coram: concordat de elec.vt circa:lib.vi.ij.q.i.in primis poſt prin. ꝛ quãdo dicatur aliquid fieri coram dz.ff.de ver.ſi.corã. Pau.ꝛ dicit Gen. q dictio coram exigit preſentiam pſonalem.d.l.coram. ¶ Scõo no.q iuramentũ ỏ quo hic dz preſtari epo ꝛ inquiſitori ſimul vel ſubſtitutus ab eis.ꝛ ſic opz q ambo interſint.ſimile de of.dele.cãm.ff.ỏ arbi.ſi in tres. ¶ Tertio no.caſuz in quo officiał tenetur iurare q exequeť ſuuz officium de hoc in gl.ſimile.Sũt ꝛ alij caſus in qbus tenetur iurare de reſcrip.ſtatutũ.v.ſed ꝛ in duobus lib.vi. ¶ Quarto not.q ſufficit q officialis preſtet diligentiaz q põt:de hoc in gl.in verbo poterũt. ¶ Quinto not.que ſunt illa q inrãt cuſtodes.primũ eſt de adhibẽda diligentia.ſcõm q nõ loquenť incarceratis in ſecreto.tertium q puiſionẽ carceratoꝝ nõ diminuent.ꝛ quo ad id qõ dixi ỏ nõ loquẽdo in ſecreto ſunt concordantie in gl.ſimile.ꝛ dicit Paul.p.§.hoc ergo alť.i hac gl.q dz eẽ ſecretũ qõ qn qz ſciũt:q dicvt,dixi ibi dicit ẽt hoc intelligendũ de ſecreta locutiõe que ſuſpitionẽ põt inducere.ſicut ſi loquať de proceſſu vel cuſtodia.ſecus de comeſtibilibus vel alijs q ſuſpitionem inducere nõ poſſunt.ꝛ hoc idem vult gl.i eo q dicit hoc verbum ſecreto nõ eſſe ſumendũ amare. Et dicit Lau.ſiť eſſe cauendũ ne monialibus aliqd loquantur in ſecreto ꝛ q debẽt habere auſcultatrices q audiant qd eis dicatur.ſepe tamẽ auris ꝛ oculus taliũ auſcultantium fallitur:ar.de proba.cãm.ꝛ dicit Gen.q hoc iuramentũ exigitur de nõ loquẽdo in ſecreto vt omnis fraus ꝛ ſuboznatio tollatur.ꝛ in hac glo.ibi ſimile.de hoc per archi.lxxxi.di.clericus.ij.q.i.ſi peccauerit. ¶ Sexto no.ibi ordinatione cõi.q prouidet iudex quanta prouiſio detur incarcerato p crimine hereſis, ꝛ dic cõi epi ꝛ inqſitoris, nam vt dicit Pau.ſicut cõiter incarcerant ita ꝛ,putdent q̃tuz ꝛ qualr miniſtreť.ꝛ hoc qñ incarceratio fit ad penã e.ti.vt cõmiſſi.li.vi.vbi aũt ad cuſtodiã ſicut alter põt incarceraf ita nõ regriť cõis ordinatio vtriuſqz.nã nec hoc caſu ſunt incareerato ſubtrabenda aliqua neceſſaria vel carcer träſferetur ad penã. ¶ Septimo no.de infidelitate miniſtroꝝ de hoc in gl.nõ ſicut.quã ſigna.ꝛ ex hoc not. Lau.ỹ famulos ſcholariũ qui pecuniaz ſibi traditã p neceſſarijs emẽdi alr expendũt.ad qõ euitandũ exigitur ỹ iuramentũ.dicit tamẽ Lau.q ỹ famulos ſcholariũ non ſufficeret iuramentũ:qz nõ imutaret maliuolũ: ar.inſti.ỏ ſuſpe.tuto.§.nouiſſime.ꝛ dicit Pau.q ỹ nõ prohibetur diuiſio ꝛ inquiſitio reꝝ ablataꝝ ne cum eis ferramẽta ad frangendũ carceres vel vincula tranſmittãtur.ſed ſoluz prohibet diminutionẽ ne exemplo inde furenť decimam vel aliaz quotam.i.q.i.xps.xiij.q.i.§.ij.ꝛ exemplo ỹui qui hoc ipſe eſt fur q ſeruus maxime dapifer.vt no.glo.ff.ỏ act.emp.iulianus.§.item qui furẽ.ꝛ in eo qõ dicit Pau. q poſſunt diuidere res ablatas:dic vt panem vel pullos vel quid ſimile:qz qñqz in eis abſcondunť ferramenta. ꝛ dicit Genz.q ſi iſti cuſtodes diminuunt ẽt modicum de prouiſione cõi incurrunt piurium.pro hoc qz de modica re cõmittiť furtũ.vt no.in pe.Greg.in fi. ¶ Op.in eo q hic exigitur iuramentũ reſpectu icarceratoꝝ.ꝛ incarcerandorum.nã iuramentũ non concernit futura.de iureiur.c.pe.gl.vbi hoc ſo.q imo concernit qñ exprimiť de futuris vt hic. ¶ Quero an ſit neceſſe in iuramento tangere ſacra:ſo.vt in glo.in verbo tacta.quam diuide: qz prio format vnam qõnem ꝛ ſol.ſecũdo aliã ibi qdaz tertio alia ibi vt ergo.quarto ponit quadruplicẽ modũ iurandi. ibi quedã.ꝛ circa quartũ iurãdi modũ dicit qd hz cõſuetudo ꝛ qd iuris. Ad queſitũ dicit ãt gl.q i corporali iuramẽto nõ ſufficit pñtiaz ſz regriť tactura.ad no.de elec. vt circa ad hoc qõ no.x.col.de pace iura.firmã.l.hac edicta li.§.ſancimus.dicit Pau.q hic regriť tactura euangeliorũ:qz ſic exprimiť hic.idez in alijs caſibus vbi hoc exprimiť.i.q.vij.quotiens cordis.de cõſe.di.ij.ego Berengarius.de iureiuran.ego.M.in fi.de pur.ca.quotiens.de frigi.laudabilẽ.de iurciur.cle.romana.v.p⁹ que.de hoc.ſ. q.iij. ¶ Scõo q̃ro an ſufficit an euãgelia ſint pñta ſine tactura. Glo.e.ibi qdã refert quoſdã dicere q ſic ſiẽ viſu acgriť poſſio.p hoc de iura.cal.c.vlt.xi.q.i.nõ flagitetur C.de epiſ.ꝛ cle.auť.ſed iudex.Contrariũ tz glo.dicens q viſu acgritur poſſeſſio cũ tradens poſſidet ꝛ hoc intendit ſi poſſeſſio erat vacua.ꝛ idem Pau.qui dicit ſecus hoc caſu in quo requiritur tactura euangeliorum.Hic formalius q in poſſeſſione ſufficit viſus qz ſatisfit legi dicenti poſſeſſionem acgri animo ꝛ corpore.de conſue.ex litteris de conceſ.preben.cum noſtris.ꝛ vtrobiqz de hoc. ſecus in iuramento de quo h in quo ſpãliter exprimiť de ſenſu tactus in verbo tacta. ¶ Tertio quero in eo quod dixi.ſ. q.i.q exigitur tactura quando hoc exprimitur quid de iuramento teſtis vel calumnie veritatis:Glo.e.ibi vt ergo ſo.vt in talibus iuramentis q a iudice vel parte ex neceſſitate deferuntur debet iurari tactis euangelijs:alſ fieri põt ſine tactura quam glo.no.ꝛ in eo qõ dicit de teſte.pro hoc.iij.q.ix.hortamur.de teſti.tuis.ꝛ cũ glo.idem Pau. qui ex hoc dicit q in iuramentis que non preſtantur a iure vel a iudice vel parte ex neceſſitate ꝛ in quibus iura non exprimunt de euangeliorũ tactura ſed de corporali iuramento tñ ſecus eſt.i.q non exigitur euangeliorum tactura.de here.ad abolendam.§.ſtatuimus.de elec.vbi piculũ.§.ſuper his.ꝛ.c.vt circa.ꝛ.c.procuratoꝝ.li.vi. Idẽ ꝛ fortius vbi iura ſimpliciter dicunt iurari debere. de teſti.preſentiũ ꝛ.c.pe.de exce.paſtoralis.q ma.ac.poſ.cuz in tua.ỏ ſen.ex.ex tenore.ỏ iureiur.c.i.ij.ꝛ.iij.li.vi. ¶ Quarto quero quod ſunt forme iurandi a iure tradite. Glo.e. ibi quedam.ſo.enumerando quadruplicem formaz quã no.vſqz ad fi.ꝛ ſigna in ea quod dicit de Italia ꝙſuetudie q̃ habet ſufficere q tangatur quilibet liber vel ſcriptura ꝛ dic q plus habet conſuetudo q ſufficit tangere etiam chartas in quibus nihil ſcriptum eſt vel aliud corpus p quam tamen conſuetudinem puto non derogatum iuribus dicentibus ſpecifice q tangantur euangelia. vt hic niſi appareret in hoc ſpecifice inductam eſſe conſuetudinem.non enim debemus a iure recedere niſi quatenus apparet de preciſa conſuetudine.Zia de conſue.c. fi.ꝛ in hac glo.ibi de ſcõo.ſ.corporali iuramẽto.ibi qtũs.de iureiur.ego.M.de conſe.di.ij.ego Berengarius. ¶ Quinto quero in caſu quo debent tangi euangelia cũ quo tangentur: So. Pau.q manu.qõ no.de elec.vt circa in glo. p hoc dicas. Idẽ Mat.pro hoc.i.q.vij.quotiens.ij.q.v.ſi quis.auť.iuſurandũ qõ pſta.in prin.colť.ij. ¶ Sexto q̃ro in eo q dicit de incarceratis p crimine hereſis an pro alijs criminibus poſſunt clerici incarcerari:dic q ſic.de ſen.ex.clericos.lib.vi.ꝛ dic vt per archi.ibi.

Ver. Et quia. Nota ibi non cões.q eps vltra carceres hereticales qñ qz hz alios ꝓrios.de hoc.ſ.e.cle.v.pp qõ.in.v.contrario ¶ Op.in eo qõ dicit q cuſtodes deputati p epm vel capitulũ ſede vacãte ſup carceribꝰ ꝓrijs epi iurabũt igſi-

toribus ꝛ nihil dicit de iuramento prestando episcopo vel capitulo contra id.s.e.§.proxi.in princip.so. Pau. ꝙ episcopis ꝛ capitulis intrauerunt tpe quo fuerũt deputati. ¶ Scõo op.q̃ exquo carceris erãt ꝓpij epi vel capli officiales sup istis nõ debẽt cogi iurare inqsitori.so.vt in lra.q̃ logtur tunc tantuz qñ in istis carceribus ꝓpijs alij incarcerãtur pro crimine heresis ibi ꝙ dicto crimine: ꝙ hoc qõ dr in glo.de incarcerãdis.ꝛ dicit Pau.ꝙ hic logtur de carcere deputato ad custodiã quo vti dyocesanus põt ꝛ inqsitor diuisim.de carcere aũt deputato ad penaz qui dz esse cõis.s.dixit in ver.duro ꝛ.§.sane. Vel ꝑz pau. ibi de carcere hereticali tm̃ ad aliõ nõ deputato ꝫ de carcere principalꝛ deputato ad aliud.lz etiaz in hoc crimine possint eis vti.ꝛ hec vltima soło pz intelligendo ipsam eo casu quo vtebatur hoc carcere pro crimine heresis quo ad penam quo casu locus est iuramẽto de quo hic: secus si ad custodiam quo casu nec inquisitor episcopo vel capitulo nec ecõuerso cõicare tenentur.s.e.cle.ver.pp quod. Vnde solutio precedens nõ ꝓcedit.ꝛ vi iste versus emanasse:q̃ lz carceres hereticales debent esse cões epo ꝛ inqsitori.s.sane:tamẽ aliquãdo hoc non seruatur sed inqsitor hz ꝓprium carcerez ꝛ eps ꝓprium ꝛ tunc custodes deputati iurabũt vtriqz qtũs habetur respectus ad crimen heresis vt hic:lz.n.dicat solum qñ eps ꝛ capituluz habẽt proprios carceres.tamẽ idez est de inquisitore q̃ põt habere proprios carceres ad custodiaz vt nũc dixi ꝛ officiales ꝙ eum deputati sup carceribus iurabũt episcopo ꝛ capitulo vt hic.hunc aũt casum nõ exꝓssit q̃ nõ sic sepe accidit ꝙ inqsitor habeat ꝓprios carceres sicut accidit de episcopo. ¶ Quero si capl'm hẽat ꝓpriuz carcerez an sede vacante poterit ibi ponere hereticos. Glos.dato.so.ꝙ nõ sed ꝙ in carcere epali per banc litterã. Idez Lau.dicens ꝙ hoc ideo ẽ q̃ nõ facit hocvt capituluz sed tanꝙ legitimus administrator epi de elec.q̃ sepe lib.vi.de ma.ꝛ obe.c.vno.e.lib. ¶ Scõo quero an inquisitor possit dare substitutum: videtur ꝙ sic ꝙ hanc litteram ibi vel substitutis ab eis. Et dicit Paul.ꝙ per hãc decre.ꝛ sequentez pz inqsitorez posse dare substitutum etiam ad cãs non ceptas cũ iurisditionem habeat in eis saltem habitu virtute cõmissionis.ar.de rescrip.pastoralis.al's ante habitaz iurisdictionem cause non potest aliquis alteri delegare. vt no.spe.ti.i.§.excipi.v̊.quid si cõmittẽs. Et dicit Pau. predicta procedere fortius si tenemus ꝙ inquisitor habeat ordinariam.qõ tz archi.eo.ti. ne aliqui. lib.vi. Sed si tenemus ꝙ delegatã ꝙ vi ꝓbari.e.ti.ꝙ hoc lib.vi.tunc substituti ẽt non habent ordinariã tanꝙ vicarij sed sunt delegati ab inquisitoribus qui sunt delegati principis habentes iurisdictionem non nudum ministeriũ tm̃.de of. dele.sane.ꝛ.c.pastoralis.in prin.ꝛ.c.fi.C.de iudi.a iudice ¶ Oppo.ad hoc eo.ti.vt commissi.in prin.lib.vi.vbi ꝙ mittitur inquisitoribus vt ꝓmittant citationes ꝛ sententiarum denunciationes.ergo alia prohibentur. C.de pcu.maritus.de transac.c.ij.ꝛ videtur casus.de off.dele.c. vlti.§.vices.lib.vi.videtur enim electa industria inquisitoris.ergo non dat substitutum.de off.dele.c.vlt.ꝛ. eo.ti. is qui.lib.vi. So. Pau.ꝙ.c.vt cõmissi.affirmatiue concedendo illa duo non prohibet de alijs sed de illis dixit: quia fuit quesitum ꝛ forte dubitabatur de citatione quia ante ipsam non esset perpetuata iurisditio.ꝛ ideo impediretur cõmissio.facit de of.dele.c.i.lib.vi. Et de snie denũciatione fuit dubium quasi sniando esset functus officio suo.de offi.dele.in litteris.ad.c.vlti.§. vices preall'. dicit Pau.ꝙ loquitur in conseruatore. Concludens ꝙ inquisitor potest committere vices suas. In eo autẽ ꝙ Pau. non decidit an inqsitor habeat ordinariam an delegatam.cõius tenet ꝙ delegatã p.c.p hoc.eo.ti. vbi de hoc.

Ver. Notarii. Nota de notarijs officij inquisitionis super heretica prauitate ꝛ in his speciale vt etiam constituti in sacris ꝛ religiosi possint i hoc esse notarij.de hoc in glo.i. ¶ Op. ꝙ non teneantur notarij iurare fideliter exequi officium sufficit enim ꝙ iurarunt tempore creatiõis.de prescrip. ad audientiam.glo.speciale.soluit ꝙ hic spãle.ꝛ i hac gl. in fi.ꝛ in spe.de instru.edi.§.restat.ver.sed quero. Et facit quod no.Cy.C.de fal.siquis ỏcurio. ¶ Quero an notarij possunt recipere aliquid ab his contra quos inquiritur. Archi.ꝛ Jo.an.eo.ti.vt offm̃.§.verum.ꝙ non quia in quisitiones debent fieri sine incõmodo reoꝝ.aut̃.vt nulli iudi.§.his insup.colla.ix.ꝛ qõ no.de do.ꝛ gtu. cũ dilecti. paruz faciũt.in q̃stione aũt Mat.dicit ꝙ notarij possunt recipere salariuz ab inqsitis:q̃ si voluisset papa ꝙ nil reciperetur expressisset sicut expressit de custodibus carceruz.s.§.sane:qõ plz nisi certũ salariũ sit deputatũ officio inqsitionis ꝓp hoc sicut deputatuz est inqsitori pro prouidendo custodibus.s.§.sane in glo.de suis:ꝛ ad.§.his insup.dic ꝙ logtur de ordinarijs qui habent vnde prouideant suis officialibus. De peritis aũt viris qui vocant̃ ad ꝯsilium prebenduz an possint petere vel recipere salariũ archi.e.ti.vt cõmissi.lib.vi.dicit ꝙ petere nõ possunt ꝛz recipere sic.quod dic vt ibi nota.

§. Verum. Not.ꝙ graue est non agere id ad qõ qs tenet̃ ex officio.de hoc i gl. ꝯcordat.ꝛ ꝓcedit hoc precipue in hoc graui crimine. Ex hoc notat Gen.ꝙ nõ facere faciendum vel praue facere sunt paria.ff.de reg.iur.qui nõ facit. ¶ Scõo no.ꝙ heresis est ꝙtagiosa. Et dicit Lau.hoc ideo est:q̃ ad modum lepre nedum suã posteriozitatez imo ꝛ circũstantes infi cit nisi cultum caueatur.ar.s.e.vgentis.ꝛ.c.excõicam⁹.i. §.credentes ꝛ.c.accusatus lib.vi. ¶ Tertio no.ꝙ q̃ maliciose insontibus imponit heresim est damnatiõe dignissimus. Et dicit Lau.ꝙ littera hoc vult ꝙ sicut graue ẽ nõ increpare contagia huius criminis sic graue est hoc crimen maliciose imponere insontib⁹:imo peius:q̃ melius est nocentez absoluere q̃ inocentem ꝯdemnare.ff.de pe. absentem:dicit tamẽ ꝙ in dubio presumitur ꝓ heresi saltez ad pniam salutarẽ imponẽdam.ar.'de presump.lras: sicut ꝛ in alijs tangentib⁹ piculuz anime de homi.signifi casti.ij.qõ no. Et reddit Gen.rõez quare graue est hoc crimẽ iponere insonti:q̃ graue ẽ detrahere fame ꝓximi. de pe.di.i.homicidiũ. Et ꝓ hoc dr̃ qs calũniator.ff.ỏ his qui no.infa.atbletas.§.calũniator.ij.q.iij.§.notanduz. Et similiter graue est imponere alicui ꝙ impediat executionem officij inquisitionis.nam hereticí credentes receptatores.defensores ꝛ fautores.eorum habentur pro eodem.eo.ti.c.ij.ꝛ.c.accusatus.lib.vi.ꝛ qualiter puniantur impedientes hoc offm̃ habetur:eo.ti.vt offm̃.ꝛ.c. vt cõmissi.lib.vi. Et dicit Pau.ꝙ bona fuit hec prohibitio: quia sepe particulares vindictas faciebant sub hoc pretextu. ¶ Quarto no.in eo quod precipit sub interminatione maledictionis eterne.ꝙ contra facientes grauiter peccant.de hoc.s.de magist.cle.vlt.in prin. in.xv.no. ¶ Quinto no.ꝙ quo ad penam huius.§. requiritur ꝙ fiat ꝫ iusticiam ꝛ contra cõscientiam.de hoc in glo.no.q̃. ¶ Sexto no.ibi quoquomõ ꝙ qualitercũq̃z vexetur qs super his de quibus hic locus est istis penis. Et exponit Pau.quoquomodo.vt in citationibus fideiussionibus ꝛ similibus. ¶ Septimo no.ibi preter alias penas ꝙ dictio preter stat inclusiue.de hoc dixi.de sum.trí.in cle.i.in prin.in.i.ꝫrio.ꝛ dic ꝙ iste pene imponentur prout sunt in re scripte vel arbitrarie.de offi.deleg.de cãis. ¶ Octauo no.casum in quo eps suspenditur suspensione iuris. Quod procedit ꝑm Pau.q̃ hic exprimitur.concordat de magist.cle.cum sit.in fi.ꝛ intelligit Pau. episcopum ꝫ suspendi ab officio eccliastico ꝛ diuino.an vero ꝓ hoc sit suspensus ab offõ remittit ad no.de re iudi.cum eterni.lib.vi.per archi.xxxij.di.preter hec. Sed plenius dic. vt no.j.de penis.cle.cupientes.in glo.no.nouam ad fi. ¶ Nono nota ꝙ alio modo punitur episcopus quia sul pẽdit̃ ꝙ alij q̃ excõicant̃.ꝛ hoc ẽ,vt deferat̃ dignitati epali.de of.dele.sane.ꝛ.c.pastoralis.ꝛ.c.ij.li.vi.ỏ elec.si com-

promissarius

promissarius.e.li.l.di.gtumaces.vbi de hoc.ij.q.viij.qs quis.xxiiij.q.i.qui gtra.vbi de hoc.xlv.di.cum beatus.ff. de pe.in seruoꝝ que iura generaliter probant deferendū dignitati.de hoc.ĵ.in.i.gtrario. ¶ Decimo no.ibi excōicationis casum quo quis ipso facto incurrit excōicationē simile.xvij.q.iij.figs suadente:ꝛ vī ꝙ hoc casu puniātur isti etiaꝫ occulte delinquentes in eo ꝙ dicit de fauentibꝰ contra gsciaꝫ qō dico.ĵ.q.vij. ¶ Undecimo not.casuꝫ in quo solus papa absoluit ab excōicatione.simile.ĵ.ō penis figs suadēte de sen.ex.cū ex eo. ¶ Duodecimo no.ꝙ ab excōicatione a qua solus papa absoluit pñt ꝛ alij in articulo mortis absoluere:de hoc in glo.qui casus:ꝛ in ea in fi.ō sen.excom.nō dubium:ꝛ.c.quānis:ꝛ tunc per simplicem sacerdotez possunt absolui:de sen.ex.nuper.vbi de hoc in vlt.glo. ¶ Decimotertio no.ibi in hac parte: ꝙ hic reuocantur primlegia quelibet p que qs possit absolui ab alio q̄ a papa Pau.q exponit litteram in hac pte.i.absolutionem ab alio obtinēda a qualibet excōicatione que primlegia hic reuocātur qō dicit Pau.pcedere ēt si sint corpe iuris cla si qua repertrētur.ꝛ dicit Lau.ꝙ hoc est de iure cōi cuz in crimine heresis ois exceptio cesset.e.ti.ad abolendam in fi. ¶ Opp.in eo ꝙ dixi.s.in.ix.nota.deferendum esse dignitati.nam ita magnū iudicabis ꝛc̄.de iudi. nouit. Sol.Mat.ꝙ aut agitur ō pena spūali vel pecuniaria ꝛ magis punitur nobilis q̄ ignobilis.diues q̄ paup. in dignitate gstitutus q̄ puatus.xl.di.hō christianus.xi. q.iij.precipue:ꝛ sic gtrarium inueniatur speciale est vt si deferatur dignitati de of.dele.sane.sed ex quo pseuerat i malicia grauius punit q̄ alius.d.c.precipue.aut agit de pena corporali ꝛ magis punitur ignobilis q̄ nobilis pauper q̄ diues ꝛ si gtra inueniatur speciale ē ad.c.nouit:dicit Mat.ꝙ logtur in exhibitione iustitie.ꝑ hoc de accus. qualiter.i.dic vt no.de iureiur.cū qdam. ¶ Scōo op.in eo ꝙ dicit ꝙ alij q̄ episcopi excōicationez incurrunt. hoc enim nō pōt locum habere in capitulis qz excōicatio non cadit in collegiuz:de sen.excō.romana. ſ.in vniuersitatez so. Pau.stando gtrario dicens ꝙ hec pena nō hz locum quo ad capitula.nisi dicamus ꝙ singuli de capitulo cā incurrerent:qō tamē esset absonuz:qz facta singularium de collegio ꝛ ipsius collegij sunt diuersa.xij.q.ij.q manumittitur de postula.bone.ij.ꝛ qō ibi no.Secus dicit Pau.si esset pena que posset ligare capitulum vt suspensio vel similis:de elec.qz sepe.de of.oz.c.vlt.in fi.lib.vi. ¶ Tertio op.in eo ꝙ absolutionem ab excōicatione reseruat sūmo pontifici ꝛ de suspensiōe nihil dicit cū tamē in vtraqz debeat esse par ratio ar.de ap.ad hec qm̄.so.vt in glo.de suspensione que dicit hoc ideo esse: qz suspensio hz tempus determinatū.ꝛ vnlt dicere ꝙ nō eget absolutiōe sed finito tpe sublata erat:qō tenet Paul.remittens ad not.p se de veci.cle.i.quod ibi dixi.q.xxx.ꝛ de hoc de eta.ꝛ qualit. cū bone.Et not.singulariter glo.in eo ꝙ dicit ꝙ quando in suspensione iuris est tempus determinatum nō potest superior absoluere.Et in hac gl.ibi est ergo.ꝛ per archi. de preben.dudum lib.vi. ¶ Quarto oppo.in eo qō vult ante absolutionem recipi satisfactionem. potest enim esse ꝙ absoluendus non potest satiffacere:quo casu debet absolui cum cautione de sentē.excom.a nobis. Glo.vlti.so. stando contrario dicens litteram intelligendam quando potest satisfacere. Idem Pau.Genz.ꝛ Steph.pro hoc: qz inops non tenetur.ff.de exerci.l.i.de solu.odoardus ō sepul.c.i.xvi.q.vij.si qs deiceps ō elec.nēo deiceps li.vi. Lap.ōvī velle ꝙ indistincte nōabsoluat nisi satisfactione premissa. Collige enim hic casum singularem in quo non absoluitur excommunicatus etiam in articulo mortis nisi satisfactione premissa.primū verius qz ad impossibile nemo obligatur regula nemo lib.vi. ¶ Quero an ex sola diffamatione vel suspitione possit procedi contra aliquem de heresi:ꝛ videtur ꝙ sic: per litteram ibi suspectos vel diffamatos.Et videtur leuis probatio sufficere ad ꝓbandū suspitionē vel infamiā.C.de bere.l.ij.de pre sump.litteras. So.Mat.referens quosdam dicere ꝙ in cā heresis non sufficiunt duo testes.ar.s.e.excommunicamus.ſ.adijcimus.ibi tres vel plures. Item quia iniquum videtur ꝙ ex dicto duorum damnetur quis de tāto crimine. In contrarium ꝙ sufficiat probatio duorum vt eo.ti.vt officium.lib.vi.ſ.verum.sic inducit.Mathe. tamen ibi non probatur.ibi enim generaliter dicitur de examinatione testium in hac causa ꝛ non dicit quod. vnde potest intelligi ꝙ sint ad minus tres. Et sic intelligit ibi Joan.an.qui tamen non persistit sed refert quedam alia que prosequitur Steph.quibꝰ obmissis dic ꝙ ex quo specialitas non probatur expresse standum est iuri generaliter dicenti ꝙ in oze duorū ꝛc̄.quod dico.ĵ.in.cle. pr. ſ.i.q.ij.Et ad.ſ.adijcimus.dic ꝙ non probat illud. vt ibi no. ¶ Secundo quero an suspectus de heresi contra quem probatum est vnum testem possit torqueri:ꝛ Sol. Math ꝙ sic.per ea q̄ leg.ꝛ no.C.ad.l.iuliā ma.l.iij.cū eq paretur crimen heresis crimini lese maiestatis.s.e.vergentis.ꝛ qō no.xv.q.vi.in sūma.ꝛ facit de vsuris cle.vna in fi.ꝛ de tormentis.dic vt no.de reg.in.cū in contēplatione. ¶ Tertio quero testis accusatur de falso q negat se dixisse prout notarius scripsit:ꝛ soluit Mathe.ꝙ nō creditur scripture cū in criminalibus debeant esse ꝓbationes luce clariozes.ij.q.viij.sciant.ꝛ de hoc in spe.de istru. edi.ſ.restat.ꝛ dixi de testi.sic̄ ¶ Quarto quero in eo qō dicit de impedientibus ingsitionē:qd figs offēdit aliquē de familia ingsitoris vel eī qui iuerat ad capiendū hereticū:sol.Mat.ꝙ si offendit non aio impediendi offm̄ vel iuuandi hereticū sed ꝓp inimicitias quas hēt cuz eo vel ob aliā cām non pōt dici ꝙ impediat offm̄ pro hoc qō no.archi.eo.ti.in.c.ij.poterit tñ ↄ eū procedi tanq̄ ↄ turbatorem officij.ſm ea q̄ no. Inno.de offi. dele.c.i.in glo. magna circa prin. ¶ Quinto q̄ro an pena que ponit hic inquirenti obtentu cōmodi tpalis vel alia de cā de bis q̄ hic numerant̄.locuz habeat si ex alia cā hoc fit:Glo. vbi ꝙ non.ꝑ hoc qō dixi in .xxi.q.ꝛ qz in talibus oz pōderari mens.de sen.ex.cum voluntate. Et in hac glo ibi timore qued metus cā.sacris ꝛ de hoc obmisit ħ.de quo dixit.s. e.cle.ỽ.propter qō.ibi scandalum.l.di. vt constitueretur ¶ Sexto quero in eo qō dixi in.iiij.notabili.ꝙ hic puniuntur ēt occulte deliquentes an hoc sit verū generaliter constitutio ecclesie militantis liget crimen oino occultū: Glo.hic pz soluit allegando.xx.iura.ꝙ sic. In contrariuz allegat glo.ibi ad ↄrium.vsqz ibi sunt q.primū vī placere glo.ꝛ facit hoc ad q̄stionē seq̄n.ꝛ dic vt in ea. ¶ Septio quero an hereticus oino occultus sit excōicatus:gl.e. ibi ex his.infert ꝙ sic.ex iuribus q̄ allegat in proxi.q.ad ptez affirmatiuam. Ad idem inducit glo.opi. Jo.deide refert duas opiniones distinguentes quas improbat cōcludēs ꝙ gstitutio eccl'ie ligat oino occulta.nō tamen nominati quod dic vt in glo.ibi quare de plano.ꝛ ibi cā signa vsqz ad fi.qz singularis.ꝛ idem Pau.ꝛ in hac glo.ibi relinq̄bat.de sen.ex.cum quis.lib.vi. ¶ Octauo quero in eo ꝙ hoc casu absoluentur solum per romanum pontificem quid intelligitur nomine romani pontificis:so.Lap.ꝙ intelligitur de persona non de dignitate.de hoc per archi. de rescrip.si gratiose.in verbo eius.ꝛ etiam ibi per Lapum.ad idem de re iudi.c.i.li.vi.de preben.c.ij.de sen.ex. c.i.e.li.poterūt ergo absolui a papa viuente vel ab eo cui cōmiserit ꝛ non a collegio cardina.sede vacante.de elec. vbi.ſ.idem quoqz.lib.vi.ꝛ cle.ne romani.eo.ti.licet secus in alio collegio.de ma.ꝛ obe.c.vno.lib.vi.

Ver.Alia. Nota ibi obuiant.ꝙ vitanda ē iurium correctio.C.de testa.sancimꝰ de elec.cum expediat.lib.vi.

Olentes. Glo.i.diuidendo summat vel aliter ad idem.tamen hoc dicit hoc principiū. Offm̄ iqsitiōis cōmitti nō dz ei qui annū quadragesimum non attigerit. ¶ No.de splendore fidei.ꝛ dicit Lau.ꝙ talia que

sunt fidei in luce z splendore tractari debent. z ei⁹ tractatores ambulare in luce cum deus cuius negocium agitur sit lux vera que oēm hominem venientez in hūc mundū illuminat qui ēt tantum odit opera tenebrarū vt apostolis precepit. Nō dico in tenebris dicite in lumine: quod ē cōtra occulta quenticula. e. ti. cum ex iniuncto in prin. vbi ēt dicit glo. q̄ est qtra occulta quenticula. z dicit Lau. q̄ nō tantum in hoc facto fidei: sed etiam in prophanis reprobatur conuēticula. x. col. de pace tenenda. hac edictali. §. conuenticula. vnde in psal. Non congregabo conuenticula eorum de sanguinibus. Dicit ēt q̄ conuenticula que faciebant templarij sunt potissima causa destructōis eorū: misericordia enim dei voluit fidem esse in pauciissimis z manifestissimis. xij. di. oia. ¶ Scōo no. in districtos actus vitādos esse z potissime in facto fidei pp maius periculum. ff. de carbo. edic. l. i. §. ij. de elec. vbi lib. vi. ¶ Tertio no. q̄ improbi actus vitandi sunt: de hoc in glo. ij. z in ea. in fi. xlix. di. hinc etenim. ¶ Quarto no. q̄ non dz permitti q̄ splendor fidei offuscetur caligine fumi. de hoc in glo. iij. z dicit Lau. q̄ caligo fumi tenebrosi hic dicit auaricia que animam sī excecat q̄ nihil veritas eam videre permittit. ar. de elec. auaricie in prin. li. vi. ¶ Quinto no. casum in quo requiritur annus quadragesimus: de hoc in glo. concordat z dicit Lau. q̄ olim in inquisitore sufficiebat etas que requiritur in alijs iudicibus de offi. delc. cum vigesimum. ¶ Sexto no. casum in quo annus inceptus habetur pro completo. sufficit enim ℔ attigisse quadragesimum. cōcordat de elec. cum in cunctis. §. inferiora. ¶ Sp. in eo q̄ dicit ex nunc. z sic videtur velle q̄ statim a tempore promulgationis hec constitutio ligauerit: cum tamen debeat expectari per duos menses in aur. vt facte noue constitutiones. circa princi. Glo. ac si dicat solnit q̄ hoc casu propter dictionem exnunc constitutio statim ligauit: non quo ad hoc vt contrafacientes hoc ignorantes sint obligati ad culpam. sed quo ad hoc vt contra factum non valeat. z est glo. singularis. z de hoc dixi ō cōstitu. c. ij. Et exponit Paul. exnunc, put exponit glo. i. ab hac hora inantea. xvi. q. i. peruenit in fi. z. q. vij. peruenit z c. si quis deinceps: z. c. in noua. xvij. q. iiij. siquis deinceps xviij. q. ij. peruenit. xx. q. ij. cum statuimus cum fi. z est modus communis antiquorum iurium: sed non nouorum. remittit Pau. ad no. per se. s̄. in prohemio: z de hoc ibi dixi in ver. vniuersitati. q. i. ij. z. iij. ¶ Secūdo op. in eo q̄ requiritur in inquisitore q̄ attigerit quadragesimus: deberet enim sufficere trigesimus sicut in episcopo de cle. cum in cunctis: qui est etiam inquisitor. s̄. cle. prox. eo. ti. per hoc lib. vi. Glo. concordat: soluit hoc est de arbitrijs de qbus non potest reddi ratio Pau. dicit q̄ maior etas requiritur in inquisitore q̄ in episcopo: quia est minus iuri exosum quo casu quandoqz facilius licet quod est plus q̄ iuri minus exosum. simile de reb. eccle. non alie. cle. si vna de elec. nemo deinceps li. vi. de transla. c. ij. Sic etiā iudex propter contumaciam rei potest actorem in possessionem mittere ex primo decreto: non tamen rem sequestrare quod est minus diuerso respectu: sed ē maius exosus q̄ alio respectu sequestratio est maior: q̄ non tollitur ante sententiam z tunc res datur victori. de hoc de dolo c. i. z hec ratio reddit causam quare in inquisitore requiritur maior etas q̄ in episcopo: quare autem statuta fuerit etas quadragenaria. dicit Pau. cum glo. hoc esse de arbitrarijs. Genze. dicit q̄ iura antiquitus erant statuta super etate episcopi: lz episcopus fit inquisitor: tamen ne iura corrigantur nihil de ipso immutatur. ar. de elect. cuz expediat li. vi. Sed in alijs inquisitorib⁹ nihil cautū erat z de maiori etate in eis statuitur ne ommittant facianda vel faciant ommittenda. s̄. cle. prox. §. verus: q̄ vel ideo est diuersitas in episcopo z inquisitore: q̄ ius presumit p episcopis qui sunt perpetui. secus i inquisitoribus q̄ sunt transitorij tpales z reuocabiles ēt sine cā. ar. eox q̄ no. in simili. v. q. ij. quia epi. vel ideo de etate trigenaria statutū est in episcopo q̄ christus in tali etate baptizatus fuit z predicare cepit. lex viij. di. presbyter. cuius legatione fungi dicitur episcopus. vij. q. i. omni. xxi. di. in. nouo. secūdū Genz. De quibus rationibus dic q̄ etiam si non sint necessarie sunt persuadentes z sufficit sic scriptum esse. ff. qui z a qui. prospexit. vi. qōne. iij. scriptum. z i hac glo. ibi deinceps. z pro hoc quod no. de transla. c. vlt. in glo. pe. z super ea. ¶ Quero per quem cōmitatur officium inquisitori: glo. vlt. so. q̄ per prelatos z c̄. vt in glo. ¶ Secundo quero quid de cōmissarijs inquisitorum vel episcoporum vel capitulorum sede vacante: glo. ea. soluit q̄ requiritur hec etas quadragenaria z pro hoc q̄ subest eadem ratio. ¶ Tertio quero si qtra fiat vt q̄ committitur minori: glo. e. soluit q̄ puniendi sunt cōmittentes z cōmissio non valet. Item Pau. dicens cum glo. q̄ cōmittentes puniuntur tanq̄ canonum transgressores. facit de eta. z quali. c. i. de treu. z pa. c. i. xxx. di. nulli. iiij. di. §. vlti. z cōmissio non valet. quia fit contra potestatem datam a lege. secundum no. de iurepa. cle. prima. z sufficit legislatorem aliquid prohibuisse licet decretum non adjiciat. C. de legi. non dubium. x. di. vides. xxv. q. ij. imperiali. de testi. c. ij. ō regula. nō solū. li. vi. z regula q̄ō ius. eo. li. z i hac gl. ibi p z contra. dic de hoc quādo teneant facta contra legem. vt dixi de postu. c. fi.

Versi. Inquisitoribus. Inquisitor z eius vel epi vel sede vacante capli cōmissari⁹ nō dz pretextu officij illicitis mōis pecuniā extorquere. nec scienter bōa eccliaz ob clicoruz delictū fisco ēt eccle applicare: alias sunt excōicati. nec absoluuntur satisfactione non p̄missa nisi in mortis articulo. Inqsitoribus. Alij incipiunt post hoc. v. ibi z tā. qō dico. j. i prima oppositi. ¶ No. ibi p̄textu. q̄ pena de qua ℔ locuz hz tunc tm̄ qñ pretextu officij extorquēt. de hoc in glo. vbi ergo. ¶ Scōo no. de v. pecuniam. iuncta glo. intelligo que vult q̄ ℔ nomie pecunie intelligatur de quocūqz cōmodo extimabili. Idez Pau. z Gen. pro hoc. C. de consti. pecu. l. i. z. ij. i. q. i. qcqd z. c. sunt nōnulli. z sic non sumitur p bis tm̄ q̄ sunt vel eē possunt in numero. sicut sumitur. ff. de vb. si pecunie. z. l. se. ¶ Tertio no. q̄ facientes s̄ ius puniuntur qñ scienter. secus si ignorāter. de hoc in glo. ignorāter. ¶ Quarto no. q̄ delictū persone non dz nocere ecclie. dicit tamē Pau. q̄ qñqz nocet. de resti. in integ. audit. de censi. cuz olim. qō dic vt. j. in. iiij. s̄pio. z de hoc in glo. in ver. delictū z in ea. in fi. simile de deci. cle. vlti. ¶ Quinto no. de dictione ēt que est implicatiua. qō vult glo. in hoc v. pro hoc. ff. de ver. obli. quodcūqz. §. si ita. de aqua plu. ar. super iter. §. offm̄. vbi Bar. ō consti. cū oēs. vbi dixi. ¶ Sexto no. q̄ ecclesia hz fiscum. z exponit Lau. ecclesiaz. i. prelatos ecclesie. de hoc. j. q. v. z duabus seq. quid autē fiat de bonis clerici dānati. dic vt in glo. idem verbū. z dico. j. q. vi. ¶ Septimo no. casum in quo quis excōicat ipso iure p constitutionē huius cōpilationis. alij colliguntur. j. ō sen. ex. cle. i. in glo. est sciendum. ¶ Octauo no. casuz in quo non absoluitur excōicatus nisi satisfecerit. z i eo quod dicit q̄ debet satisfacere de pecūia sic extorta. dicit Pau. q̄ dans hoc casu posset repetere. facit quod no. xi. q. iiij. q recte. xiiij. q. vi. sane. ¶ Nono no. casum in quo priuilegium pactum vel remissio non prodest. s̄. c. px. §. verus. q̄ in fi. vbi de p̄nilegio. de pactis autez exemplificat Pau. quia non proderit pactum de non petendo solutum vel de soluendo. Ex hoc infert q̄ si non velet pactum nec pena ei adiecta. de preca. c. ij. vbi de hoc in glo. ij. de remissionibus vero concordantie sunt in glo. z sic ℔ non valet remissio ita refert Pau. quosdā dicere q̄ vsurario non valet. dic contra si remissio est facta modo debito. vt no. in regula peccatum. lib. vi. ¶ Sp. quia ℔ nō dicit aliqd de epis cū tamē ipsi ēt habeant inquirere. s̄. cle. px. ver. pp quod Glo. de epis. soluit q̄ in hoc defertur dignitati. dicit tamē q̄ si in hoc delingt sunt puniēdi: lz nō hac pena: de

na.de inquisitoribus autem bene dicitur H. z p̄m hoc sic incipit iste versus ibi. Inqsitoribus:sed si inciperet ibi.z causa ipsoꝝ.tunc secus.z de hoc dixi.s̄.in text.z hoc vltimuꝫ tenet Lau.dicens q̄ H nō.phibetur inqsitoribus vl̄ episcopis:ſꝫ coꝝ cōmissarijs.z idem Gen.dicūt tamē q̄ fortius prohibetur inqsitoribus ſ z epis.j.§.proxi.qui.§.facit ex eo qz talia principaliter spectāt ad ep̄m z inqsitoreꝫ vt ibi z sic videntur velle q̄ pena de qua H locuꝫ habeat etiā in epis.primuꝫ verius q̄ in epis non habeat locū.in quisitoribus vo sic p̄m primaꝫ significationē.vt iste ver. incipiat ibi. Inqsitoribus qō est cōius. ¶ Scōo op.i eo q̄ loqtur de istis extorquentibus pecuniaꝫ rōne officij.z infra p̄mittit q̄ absoluatur restituendo simplū tm̄:cuꝫ tm̄ cōmittant crimineꝫ cessionis:vt in iuribus alleg.in glo.z sic tenētur ad quadrupluꝫ.x viij.di.qm̄.xiij.q.v.non sane Glo.z sic tangit z nō soluit.dic de intellectu.c.qm̄: vt dixi de imu.eccle.qz pleriqꝫ in.i.ꝗrario.z plenius de cens.p-curationes in.ij.cōtrario.z dicit Steph.q̄ hic non negat istos posse puniri tanq̄ ꝙcussores.z o pena ꝙcussoris no. in.c.militare allegato in glos. ¶ Tertio op.in eo q̄ punit extorquentes pecuniam modis illicitis. satis.n.erat hoc alʒ dānatuꝫ lege veteri z noua de rapto p totuꝫ:z sic non debuit hic amplius puniri:qz p vno crimine nō imponit duplex pena de iud.at si clerici.so.Lau.q̄ ꝓter enormitatē criminis vel reiterationeꝫ hoc fieri p̄t. dic q̄ duplici pena punitur quis vbi vna non sufficit.vt lit.non cōte. qm̄ in fi. Itez lꝫ hoc esset alʒ damnatū erat tamē damnatum in genere.hic aūt punit in specie respectu officij heretice prauitatis. ¶ Quarto op.ad id qō dixi.in.iij.not. q̄ imo delictuꝫ prelati nōceat ecclesie de preseri.c.i.z per totuꝫ.so.Lan.q̄ nō nocet si est in cōmittendo vt H,secus in omittendo vt in cōtrario. Item z in cōmittendo qñqꝫ nocet:vt in causa feudali vbi prelatus cōmittens feloniā aduersus dñm feudi p̄uatur feudo.x.col.de capi.ꝗradi. c.vno.§.item si clericus:p̄uatur tamē ibi ecclesia solum in vita prelati.z de hoc dixi de insti.cum venisset.
¶ Quinto op.in eo q̄ dicit istos nō absoluendos nisi satisfaciant.p̄t eni esse q̄ sunt pauperes quo casu excusantur de vsu.cū tu. Glo.s̄i habēt stat ꝗrario.z intelligit lr̄aꝫ qm̄ habent.vnde p hoc qō dixi.s̄.cle.p̄x.§.verū qz i.iij. ꝗrario.z no.lr̄aꝫ in eo q̄ dicit plene satisfecerint.p qō dicit Mat.q̄ satisfacere tenentur vsqꝫ ad vnum denariuꝫ. facit qō no.archi.o elec.qz sepe.li.vi. ¶ Quero an inqsitor possit cōmittere vices suas:so.littera hic p̄bat q̄ sic: de hoc in glo.cōmissarius. ¶ Opp.ad hoc vt in.c.glo.q̄ p̄sequitur argumenta p z cōtra.quasi ad litterā ponens id qō dixi posit Pau.s̄.cle.prox.ver.z qz in.ij.ꝗrario.z i hac glo.ibi is cui li.vi.hoc plʒ Steph.lꝫ dicat ꝗrariū seruari ibi ita seruaī de offi.dele.c.pastoraī.z.c.fi. ¶ Scōo q̄ro an hic p̄hibeatur imponi penas pecuniarias p officiuꝫ inqsitionis glo.penas q̄ nō:sed solū illicitas exactiones:z q̄ liceat iudici ecclesiastico imponere penam pecuniariā.p̄batur de offi.or.dilectus.vbi de hoc z de penis. lꝫ:dicit tū Mat.q̄ ꝓpter crimē heresis nō p̄t exigi pena pecuniaria. Aut elꝫ inqsiti quinceunī.z oia bona sunt ꝙfiscata.eo.ti.excōicamus.z.c.cū scōm lib.vi.p̄m qō.c.dꝫ intelligi.c.excōicamus.aut nō quincunī z absolui debēt.ij. q.i.nos in quē q̄.nec quincuntur lꝫ p̄hibetur p vnum testeꝫ vel famā.nam nec fama cū vno teste p̄obat in criminali.vt no.de testi.veniens.i.lꝫ alʒ sufficiat.vt not.de ap. c.i.z ex hoc dicit Mat.q̄ minoreꝫ p̄batio fame q̄ vnius testis:qz per duos fit p̄obatio.quod dixi.s̄.cle.prox.§.verum qz.q.i. Item q̄ nō possit pro crimine exigi pena pecuniaria.p̄obat Mat.z alter qz cū heretico relapso non p̄t dispēsari.d.c.excōicam⁹.z.e.ti.accusat⁹ li.vi.s̄ nec pena cōmutari.p hoc qō no.de penis.lꝫ cōmutareī aūt si p ꝙfiscatōe imponereī pena pecūiaria. De fautorib⁹ tū z o fensoꝛib⁹ q nō sunt hereti.dic Mat.q̄ bñ p̄t imponi eis pnie vt paupib⁹:vel pro alijs pijs opibus dent de bonis suis.d.c.accusatus.§.o qōnibus.z.§.si vero refert etiam Mathe.fratrem Aluaruꝫ tenuisse q̄ inqsitores posset mulctare pecunia:qz non semp habet locū distinctio premissa.nā aliquotiens.aliq proferunt v̄ba heretica aut ludendo aut ex ira aut ex fatua simplicitate z ignorantia:q̄ tñ excusationē non hz z his casib⁹ z silibus p̄t pecunialiter puniri.nā z ecclesia hoc facit. xxiij.di. q̄q̄.de iude. ad deliberandā.de rapt.in archiepatu. Item inqsitores p̄t hereticis conuersis penas cōmutare vel minorare. eo.ti.vt cōmissi.§.z illoꝝ.sicut z alʒ iudex ex certa cā minorat penā.ff.de penis.aut factā.§.fi. Itē pro hoc ista littera a cōtrario q̄ dicit q̄ modis illicitis nō possunt extorquere pecuniā ergo licitis sic.de p̄sump.nōne. Itē qz hic punit verbuꝫ extorqueant.qō sonat in vicū violentie vl̄ fraudis.z sic secus si iuste cōdemnent.sed caueāt ne imbursent.qz reputaretur extorsio:sed dent pauperibus vl̄ applicent offō inqsitionis facit de elec.cle.statutuꝫ.de p̄sump.litteras.de offi.or.dilectus.de maledi.c.fi.z de hoc ēt remittit Mat.ad no.p se.j.de vsu.cle,vna.i fi.vbi dixi in.§.sane.q.xxij.dicit etiaꝫ Mat.q̄ dīa est inter mulctā z penā.nam pena infligit in corpore.C.de ser.fugi.qcūqꝫ de pems.l.fi.ff.de in ius voc.l.fi.sed mulctaī qs i pecunia C.de mo.mul.eos.in fi.de hoc in spe.de sinia. §.species. ver.est z quarta.z dixi.de off.dele.de cāis.in fi.z de spēb⁹ penarū p Raymundū in sūma.de pems.§.i.z in hac gl. ibi exigi.q̄ habentur in.d.c.accusatus.z in extrauag. benedicti.ex eo. ¶ Tertio quero an bona propria clericoꝝ possint confiscari pp heresim:glo.de bonis.q̄ sic:z o hoc j.ea.cle.q.vi. ¶ Quarto q̄ro qd de monacho qui preest ecclesie:glo.ea.soluit q̄ non confiscabunt bona p euꝫ acq sita:quia cedunt ecclie.quod dic vt in ea quam no.z idez Pau. ¶ Quinto quero in eo q̄ hic dicit de fisco.quid ē fiscus:dicit Lau.q̄ vocatur thesauria seu bursa ad quaꝫ applicantur p̄lature bona:seu ꝓuentus alicuius p̄lati:sic̄ res z bona iperij dicunt fiscus:non autem ꝓpria bona q̄ sunt imperatoris seu prelati.ar.eoꝝ q̄ leg.z no.insti.o vsu cap.§.pe.z fi.hz enim ecclesia loculos q ex loculis quos habuit dñs processerunt.xij.q.i.exemplum.z.c.habebat. cum multis capitulis z fisco ecclesie applicantur oblationes fidelium.quia domino a fidelibus offeruntur.xij.q.i. videntes.z est ārcus ecclesie adeo repletus q̄ nulla persona ecclesiastica maxime cōem vitam gerens potest inops inueniri vt ibi:quod dicit Lau.verum si bene diuideretur.sed prelati nostri temporis nesciunt bene diuidere versus. Nil proprium nisi sit vicū cōia queqꝫ. Sic loquimur sed non fruimur cōibus eque.quos v̄sus ēt posuit Lau.s̄.de sta.mo.cle.ne in agro.§.qz vero vbi dixi in vi.notabili.z dicit Lau.q̄ ad hūc fiscū prelati manus extendunt magis q̄ ad curandas animas cuius ꝓrium fecerunt apli q deputarunt quosdam qui ministrarent mēsis. Item ꝛ eos est.xi.q.i.te quidem.xij.q.i.dilectissimus. ¶ Sexto q̄ro in eo qō dixi.s̄.q.iij.q̄ bona clerici dānati de heresi applicantur fisco.an applicentur fisco seculari an ecclesiastico:dic q̄ applicantur ecclesiastico.de cōcess. preben.qz diuersitatem.vbi de hoc in glo.qz dominus.q̄ est singularis:z hoc declaratur plenius in se.q. ¶ Septimo quero si clericus qui tenebat predium in emphiteosim a domino temporali ꝙdemnabitur de heresi cui applicabitur ius emphiteoticū:vī q̄ fisco ecclesie per id qō dixi in prox.q.Oldra.tenuit ꝓriū dicens q̄ applicabit dño seculari:qz tale ius poterat dici peculium aduenticium clerici ratione cuius clericus est obnoxius dño tpali xi.q.i.his ita.de cler.cōiu.c.pe.in glo.iij. Itē pp delictum vasalli feudu applicaī domino.x.col. de p̄hi.feudi alie. imperialem.§.illud.ergo idem i emphiteosi.qz comparātur.x.col.de feu.non habēte naturā feudi.c.vno.no.Spe. o feu.§.pe.v̄.xl. Item si vasallus ecclesie laicus propt delictū p̄uaī feudo reuertitur feudū ad ecclesiā de penis in gbusdā.§.fi.eo.ti.felicis.circa p̄i.li.vi. Ergo idē ecōuerso cū cleric⁹ teneat feudū a laico:qz qō qsqꝫ iuris z. de consti.cuꝫ omnes.z plura alia prosequit Oldra.i cō-

silijs.ex vij.dicit Pe.de anch.q hec.q.presupponit aliaz an in cõfiscatione bonoz veniant bona emphiteotica: de quo per Bar.ff.de dam.infe.si finita.§.si de vectigalib⁹ z ibi remittit.z per ibi no.colligitur q emphiteosis eccle sie non confiscatur:sed per ecclesiaz repetitur a fisco in aut. de alie.z ephi.2tracti.§.i.colla.ix. Emphiteosis vero pri uati que transiret in extraneũ heredem transit in fiscum secus si nõ transiret.C.ad.l.iuliã.de vi.l.iij.dic q ille.§.in aut.de ali. z ephi.2tracti.nõ probat q emphiteosis eccle sie nõ possit confiscari.sed q emphiteotica res ecclesie pue niat ad alium etiam fiscum in optione est ecclesie:vel ap probare translationem vel rez reuocari.z posset intelligi in casu capi.potuit de loca.quãdo emphiteota trãstulit si ne licentia dñi:q3 tunc cadit a iure suo.d.c.potuit.z cõsoli datur ius dño si vult:z sic remaneret adhuc dubiũ de cõ fiscatione.z vi q ob delictum emphiteote possit confisca ri ius meliorationũ ficut confiscantur alia eius bona: qõ tz spe.in.d.ver.xl.z Jo.an.ibi ad idem qõ no.Bar.in.d.§.si de vectigalibus.z intelligi deberet q fiscus alienet in p-sonam pp quã ecclesia nõ sit deterioris conditionis q̃ erat tpe prioris emphiteote:tamẽ q3 feudum est ecclesie ste-mus cõi interpretationi illius.§.i.z dicam⁹ q ecclesia po terit repetere intra biẽnium vt ibi:vt de feudo ecclesie q reuertatur ad ecclesiaz vi bene probari in.d.c.iu quibus-dam.z.d.c.felicis.sed illa iura loquuntur in specialib⁹ cri minibus:de qbus in illis capitulis per que fit iniuria ipsi ecclesie:alʒ videretur q ex delicto vasalli nõ debeant pri uari agnati si erat feudũ paternũ vel auitum.x.col.si vas. feu.priue.c.vno.vnde intelligunt qdam capitula illa quã do vasallus cõmittit crimẽ lese maiestatis. Illa tamẽ iu ra hoc non probant z vi ℔ nimia restrictio.propterea di ci posset q sunt intelligenda in suis casibus specialib⁹.i. in criminibus de qbus ibi expprimitur:z alʒ secus z idẽ quo ad cle.primaz:de penis.z hoc videretur bene defen di posse quo presuppposito in alijs criminibus.dic q aut ẽ tale crimẽ pp qõ ꝑm leges feudales vasallus ẽ priuãdus vt q3 delingt in dñm:z tunc si est feudum ꝓprium applica tur dño.sic logtur.§.illud de.l.imperialẽ preal. Si aũt est paternum aut auituz transit ad agnatos.d.c.vno si vasal lus feudo priuetur. Quidã tamẽ dicunt q quãdo deligt in dñz indistincte prinatur feudo ita q libere reuertitur ad dñm.x.colla.que fuit prima causa bñficij amittendi.c. vno.§deniqz. Si aũt deliquit in alios ita q feudo priua-ri dz:tũc ad ꝓximos ptinet:vt in eo.§.sed p ꝑmo facit.ff. de inter.z rela.eũ qui.z qõ no.ibi Bar.distinctio tamẽ.§. deniqz est equa.z ibi expresse logtur ỏ feudo paterno seu auito.z de hoc ibi p Bal.z.x.col.si vasal.feu.priue.c.vno vbi varie distiguit.tamẽ vi stare.d.§.deniqz. Aut crimẽ nõ ẽ tale q puniat̃ p leges feudales:z tunc nihil speciale iuenio i feudo.z ideo generaliʒ dici põt q res feudales z ephiteotice confiscabunt̃ illi fisco cui confiscant̃ alia bõa dãna ti semp tamẽ sine p̃iudicio dñi vt fiat trãslatio in aliã per sonaz parez vt p̃dixi. Quo ad ecclesiaz tñ pp cõem inter pretationẽ.de qua.§.ea.q.dixi.vi dicendũ q intra biẽniũ possit emphiteosim repetere a fisco.z idez de feudo eadẽ rõne. Et p hoc qõ dixi de iurepa.cle.ij.in prin.q.viij.que no.q3 sepe accidunt z minus bene discussa repiunt̃.z per hoc ad qõnez premissaz dic verius q emphiteosis cleri-ci applicat̃ ecclesie sicut z alia bona ipsius clerici dãnati q3 nõ apparet ratio diuersitatis.z p hoc qõ dixi in proxi. q. Ad cõtraria dic ad illud cũ dicitur q bona clerici sunt obnoxia iudici secula.dic q procedit quo ad onera realia ad̃que tenebantur antecq̃ fierent clerici.p hoc qõ dixi de vi.z bone.cle.c.fi.transeunt eiz cuz onere suo.de deci.pa-storal̃.z ita etiam hic emphiteosis erit obnoxia dño: quo ad hoc q ei debebitur sua pensio. Ad.l.imperialem.§.il lud responsuz est.§.q3 logtur quãdo vasallus delingt cõ-tra dñm. Ad aliud q3 si vasallus ecclesie priuatur feudo reuertitur ad ecclesiam z̃c.dic q illud nõ probatur indi stincte per illa iura vt predixi.z qtũs ẽt hoc fateamur pp cõmunem interpretationez de qua predixi:tamen ex hoc nõ põt inferri q idem sit in dño seculari:q3 q res emphi teotica vel feudalis possit ad ecclesiã reuocari:hoc ẽ ex p uilegio ecclesie p palle.§.i.in aut.ỏ alie.z ephi.5cti. colla. ix.qõ non dz extendi.regula priuilegiũ.lib.vi. Quarto q̃ro an bona ecclesiaz possint applicari fisco seculari pp heresim? Glo.multo minus.dicit q cũ non possint ap plicari fisco ecclesie:multo min⁹ fisco seculari.pro hoc qõ dixi.§.duab⁹ ꝓxi.q. Quinto q̃ro de intellectu lr̃e ibi in his:glo.in hoc verbo exponit.i.in duobus ꝓximis dictis scilicet de pecunia extoz quenda z de bonis ecclesie con-fiscandis. Primũ aũt casum de etate inquisitoz um dicit nõ includi per id qõ sequitur ibi:donec illis z̃c.z vult di-cere q illa cla donec z̃c.non cõuenit ei qõ dictum est de etate.z pro hoc q3 ea q̃ ponunt̃ in medio dispositionis re gulantur nõ tm̃ a precedentibus sed ẽt a sequentibus.de ap.secũdo requiris.z cũ glo:idẽ Pau. z Mat. Lau.vo z Gen.exponunt in his.f.tribus ꝓximis.vt ẽt cõprehen datur qõ.§.dictum est de etate.primũ verius q3 tunc cla que sequitur donec z̃c.incongrue staret vt p̃dixi. Decimo quero in eo qõ dicit de absolutione ab excõicatione quis absoluet:glo.per ordinarios.dicit q ordinarius.idẽ Gen.z Mat.pro hoc qõ no.archi.de elec.c.i. in gl.f.iudi cis.z de regula.nõ solum in glo.q si sta.lib.vi. Unde decimo quero si hereticus conuertitur ad fidez an restituẽ tur ei bona confiscata:So.Math.q non: nisi de gratia e.ti.vergentis.in fi.dic plenius vt dixi.de elec. q3 diligen tia.z.§.cle.proz.§.sane.q.i. Undecimo quero si iude us iudeũ volentem baptizari impedit an inquisitoz põt contra eum procedere:Solu.Mathe.q sic licet priuile gia concessa inquisitoribus non concedant eis q ꝓcedãt contra eos nisi in tribus casibus.f.si xp̃ianus fit iudeus vel si iudeus factus xp̃ianus reuertitur ad iudaysmum. vel si iudei inducunt xp̃ianos ad iudaysmum. sed dicit Mat.q in casu proposito iudeus volens baptizari ba-ptizatus est baptismo flaminis z moriẽs euolat ad p̃iaz de conse.di.iiij.baptismi vicem.de presby. non ba.c.ij.z sic impediens baptizari retraxit iudeum factum xp̃ianũ ad iudaysmum quantum in se fuit.

Ver.Notarii. Scientes excessum inquisi-toꝝm vel cõmissarioꝝz in predicta debent secreto corrigere z si probare p̃nt debẽt nunciare prelatis q eos ab officio ammoueant z etiã alr puniant quibus prelatis negligentibus nuncietur ordi-nario q perferat ad papã. Nono.de secreta correctione de hoc in glo.in verbo secreto.z in eo q all̃.c.si peccauer-rit.vi intelligere ℔ de correctione euangelica.quod exp̃s se dicit Lau.z de hac in.d.c.si peccauerit.z.§.de iudi. no uit.z dicit Pau.q fit in secreto ne predatur peccatoz.d. c.si peccauerit.z.c.vnus.z in eo quod ℔ tenentur socij in quisitoꝝ z cõmissarioꝝ eos corrigere.p hoc qõ no.Inn. de his que fi.a ma.p.ca.c.i.de re.ecc.nõ ali.siquis. Secundo no.q secretum dr̃ id qõ probari non potest.quod singulariter probat ℔ littera. Quid autem dicatur occul tum z qd manifestũ.z de siñibus dixi.ỏ coba.cle. vestra. Tertio no.q qui non potest probare nõ tenet̃ nuncia re.de hoc in glo.alʒ.z.p hoc q3 de occultis se nõ intromit tit ecclesia.de accu.qualiter.i.in fi. sz relinquatur iudicio dei.xxxij.di.erubescant.vi.q.i.si omnia.z.q.ij. si tantum: z.c.placuit.de symo.tua in fi.secus dicit Lau. de penis occultis manifestis vel notoꝝijs.de quibus no.in.d.c.ve stra. Quarto no.q inquisitores possunt ammoueri per prelatos suos.de hoc in glo.licet.z dico infra in quat tuoz sequentibus notabilibus.z ex hoc infert Paul.q non sunt amoti per excõicationem.de qua.§.§.proxi.exe cutionem tamen non habent si excõicatio est publica.de re iudi.ad probandum. Quinto no.casuz in quo offiñ datũ p papã alij p̃nt auferre sicut ℔ amouent̃ inqsitores ab officio p suos p̃latos:z tñ offiñ depẽdet a papa.ỏ hoc in glo.lz.z dico in trib⁹ seq.notabilib⁹. Sexto no. ca-sum in quo

sum in quo inferior a papa punit delegatum pape. sicut ꝫ prelati inquisitorum eos puniũt. in hoc tñ no. Paul. litteram in verbo amotos. ex qua infert q añ amotionem non pñt eos punire. p hoc qđ not. de ꝛp. c. fi. de ordinario qui punit delegatum finito processu de abusu iurisdictiõis. z hoc ẽt sentit gl. ꝛ in fi. ibi. illum amotuꝫ puniat. z sic non pñt. Ego tñ in. d. c. fi. dico q ẽt pendente processu dũmõ non ipediat se de cã cõmissa: p hoc ỏ of. or. signifi cauit. z quod ibi dixi. z de hoc p Cy. C. vbi de cri. agi. 03. auđ. quã in prouincia. ¶ Septimo not. q prelatus tenetur punire subditoruꝫ excessus hoc vult littera in verbo teneãtur. z gl. ĩ eodem verbo. z p hoc de sen. ex. vt fame. Ex hoc dicit Paul. q hoc casu non pñt eos tollerare si vellẽt. nec i pena dispensare. dicit tamẽ Gen. q pena erit arbitraria ex quo ꝫ non exprimitur certa. ar. de. of. del. ỏ causis. ¶ Octauo no. ibi prelatis añt. q maiorem potestatem hz prelatus ingsitoris in ingsitoreꝫ q̃ ordinarius. nam prelatus põt amouere vt ꝫ. ordinarius vo nõ: sed soluꝫ nũciar pape excessus ingsitoris. ỏ hoc in glo. g cordat z dicit Lau. q prelatus ingsitoris hz in eũ ptãtem in his que regule sunt vel statuꝫ sui sicut ẽt delegati subsunt ordinarijs in alijs q̃ in officio delegatiõis in quo nõ ſb̃ sunt de off. dele. studuisti. dicit tamẽ q aliter hic z aliter ibi: nã delegati suscipiunt ptãtem a papa: ingsitores vo a prelato sui ordinis: puta priore vel ꝓuinciali: vt in francia vbi ꝓuincialis in toto regno ponit z deponit istos. simile ỏ of. predicandi. de sepul. cle. dudum: in eo qđ dicit q delegat⁹ subest ordinario. hoc intellige vt dixi. s. in. vi. notabi. z di. Paul. q ideo ordinarij nõ puniunt ingsitores: qꝛ ingsitores sunt exempti. z ꝑm Gen. episcopi z ingsitoreſ quo ad officium ingsitionis sunt quasi pares. z par in parem ꝛc̃. de elec. innotuit. ff. ad trebel. ille a quo. §. tempestiuum. facit de elec. cle. ne romani in prin. ¶ Op. in eo q dicit de ingsitoribus z cõmissarijs z omittit de episcopis qui etiã quãdoqꝫ delinquũt in officio inquisitiõis. glo. nil dicit. remittit ad no. s. v. pxi. vbi in. i. ꝗrario dixi q in eis non hz locum qđ ꝫ dz. Lau. etiaꝫ dicit q idez de epis qui quanto sunt in maiori statu si delinquunt magis sunt puniẽdi xl. di. hõ. i. q. i. vilissimis. vnde ꝑm eũ etiaꝫ episcopi incurrunt penaꝫ de qua. s. ver. pxi. naꝫ ꝑm eum ibi loquitur de excõicatione quã incidit ẽt episcopus. secus de suspensione de sen. ex. qꝛ periculosum lib. vi. Dic verius q eps nõ includitur in hac pena. vt dixi i dicto. i. ꝗrario. ¶ Secõo op. q non possint socij ingsitoꝝ eos corigere: qꝛ correctio spectat ad superiorem de offi. or. irrefragabili in prin. z par in parez ꝛc̃. de elec. innotuit. glo. quantũ. soluit q corrigere debent q̃tuꝫ in eis est. z de hac sociali correctiõe. xxiij. q. iiij. duo ista. z no. glo. in eo q facit dđiam inter corrigere qđ ptinet ad superioreꝫ z corripe qđ pertinet ad pareꝫ. z idem Paul. q dicit q socialis correctio spectat ad sociuꝫ. d. c. duo ista. penalis ad iudicez. xxiij. q. iiij. ea vindicta. z. §. in hoc. z no. ca. q. in sũma. dic tamẽ q hec vocabula cõiter accipiunt ꝓmiscue. ¶ Tertio op. ad hoc q imo socij possint corrigere. naꝫ ẽt papa ligat papaꝫ in crimine heresis. xxiij. q. i. c. i. so. Dat. q illud est qñ papa incidit in heresim. hic añt loqtur de ingsitoribus qui delinquũt in officio: in his ỏ qbus. s. v. pxi. nõ tñ sunt heretici. dic q ẽt si eẽnt heretici punitio nõ spectaret ad socios sz ad superiores. papa ãt dãnat de heresi p successorẽ. qꝛ nõ est ali⁹ superior. ar. de elec. lz. in fi. nisi ꝙ concilio cora quo etiaꝫ põt accusari. xvij. di. §. hinc ẽt. ij. q. vij. §. itẽ cũ balaã. no. arch. de hereti. in fidei. lib. vi. dixi de elec. lz ꝙ cilioꝫ añt nõ facile ꝙgregaṫ ideo iudicat successor. ¶ Quero an ꝓlatus inquisitoris q põt cũ amouere vt hic possit corrigere facta p illum in officio: glo. lz q nõ. z idem Paul.

§. Porro. Inquisitores prohibentur abuti armorum ꝙcessione vel assumere officiales nõ necessarios. ¶ No. q nõ dz quis abuti priuilegio: als meretur illud perdere. xi. q. iij. priuilegiuꝫ. de priuileg. tuarum. dicit tamen Paul. q hoc casu qꝛ perdere in totum non possent sine damno officij: ideo non priuatur concessione armorũ. dz añt abusus hoc casu considerata qualitate litis z personaꝝ. ¶ Secõo no. q ingsitores habent potestatẽ faciẽdi portare arma. z hanc habent ex ꝓuilegio. vt dicit glo. in ver. concessione. al's enim armoruꝫ vsus regulariter ꝓhibeṫ laicis z clericis. C. vt armorum vsus inscio prin. interdictus sit. in rubro z nigro. de vi. z honest. cle. c. ij. z dicit Lau. q prelati vtuntur armis qñqꝫ vice ecclesie sue. ne cle. vel mo. c. vlti. lib. vi. de sen. ex. dilecto. eo. li. qñqꝫ vice principum secularium. de rapto in archiep̃atu. in casu añt huius. §. ingsitores. vtunt auctoritate ap'lica fauore fidei quo respectu oẽs principes subesse z in omnib⁹ sine mora obedire debent. s. eo. excõmunicamus. z. c. vt ingsitionis. li. vi. non debẽt tamen ingsitores vel ꝓlati percutere vel occidere sed hortari possunt z iducere suos officiales z fautoreſ. ad hoc. xxiij. q. viij. hortatu. z pluribus capitulis ibi. z de hoc ỏ restiṫ. spo. olim. i. de iureiur. sicut .iij. per Inno. spectat añt hoc casu concessio armorum ad ecclesiasticum iudicem: siẽ z crimen heresis. eo. ti. ad abolendam. z. c. vergentis. z. c. vt inquisitionis. §. prohibemus. lib. vi. ¶ Quero si inquisitores delinquunt in his de quibus hic quis cognoscet: dicit Gen. q superior inquisitoris non autem epⁱs pro hoc. s. proxi. ¶ Secundo quero si dominus temporalis impediat familiam inquisitoris in portatiõe armatorum: dicit Gen. q puniri poterit vt turbator inquisitionis. per id quod no. Inno. de offi. dele. c. i.

Ab nostram. Diuide vt glo. ĩ tres z primam subdiuide in nouem quas singulatim prosequor. z licet glo. summet generaliter. tamẽ specialiter hoc principium in sũma dicit. Error est asserere q quis acquirere tm̃ gradum perfectionis possit in hac vita q impeccabilis reddatur. nec amplius proficere possit temporibus. simile de conse. di. vasa beghine. de his in extrauag. Jo. sancta romana. ¶ Nota de verbo secta. q̃ accipitur hic in malum. alibi in bonum. de hoc in glo. iij. z in ea. in fi. scribitur etiam seta sine c. z p. z. significat pilum durum cum quo trahi potest filium de pe. di. ij. sicut seta. ¶ Secõo no. q diabolus dz sator malorꝫ. de hoc in glo. in. v. sator. de sepul. cle. dudũ. v. ab olim. dz ẽt pater mendacij. de sum. tri. c. ij. in fi. qñqꝫ antiquus hostis. ij. q. v. habebat. qñqꝫ inimic⁹. xvi. q. ij. visis. qñqꝫ diabolus. ỏ sum. tri. c. i. v. diabolus. qñqꝫ inimicus hõ. de elec. lz. z lupus. z qũo multis modis sumitur. no. archi. eo. ti. vt offm̃. li. vi. Paul. ¶ Tertio no. de gradu perfectionis z qũo perfectio potest crescere in infinitũ malitia vero nõ. dic vt no. xlvij. di. oẽs. z plenius de gradib⁹ vtutum. no. de pe. di. ij. §. hec que. z per hoc intellige gl. in v. gradũ. ¶ Quarto no. q quis nõ potest tm̃ proficere in gratia dum est in hac vita quin possit etiam plus proficere. de hoc in glo. Aug. z in ea ibi: non potest. nam non potest quis scire q sit in gradu perfectionis. de pe. dist. ij. radicata. z. §. hec que de charitate. ibi psalmo. lxxxiij. q̃ dilecta. ¶ Opp. in eo q papa dicit se optare q extirpentur heretici. videtur enim hoc impossibile: quia necesse est vt sint hereses vt qui probati sunt manifesti fiant. xxiiij. q. vlt. c. fi. z dicit glo. Isai. vij. Quoniam diu stabit mundus z hereticus. Jo. Steph. q heresis per se non est necessaria. sed accidens. qtũs ex omni malo deus elicit aliquod bonum qꝛ secundũ Augu. ecclesia vtitur hereticis ad probationez doctrine sue dum eorum falsa dogmata impugnat. ad ꝫ xxxvij. di. qui de mensa. z. c. siquid veri. Item licet nõ sit possibile quin sint hereses: tamen possent heretici singuli spãliter extirpari: z hoc dz facere ecclesia vt ꝫ. sic z in peccatis non possumus omnia euitare maxie venialia. singulr tamẽ nitimur p̃cauere. ¶ Secõo op. q hõ possit fieri ipeccabilis: vt creditur concessum fuisse vgini gloriose Jo. vt in glo. si hoc. vsqꝫ ibi: forte mouebanṫ. z i ea

ibi glorioſe virgini ꝛ beato Joãnni. vt no. xxv. di. ℌ. nunc aũt. ſed talia miracula non ſunt trabenda ad ꝙſtiam. ij. q. vij. ℌ. bis ita. Pau. ibi articulo ſcõo. vbi dicit ꝙ ꝫ primi parentes non peccaſſent adhuc nõ eſſemus impeccabiles: ꝙ non habuiſſemus plus perfectionis ꝙ primi parẽtes. Ipſi aũt primi ꝙ diu generaſſent nõ fuiſſent ꝙfirmati in iuſtitia. ꝙfirmatur enim creatura rationalis in iuſtitia ex hoc ꝙ efficitur beata ꝑ apertam dei viſionem. ꝙ cito aũt primi parentes ad hãc beatitudinez pueniſſent ꝙ deum ꝑ eẽntiam viderent. effecti eſſent ſpũales mente ꝛ corpe: ꝛ aialis vita ceſſaret in qua ſola generationis vſus fuiſſet. hec procedũt de lege cõi. de priuilegio aũt dicit ſe eus accidere poſſe: vt creditur de beata virgine vt. ſ.

¶ Tertio op. ad idem ꝑ illud in cano. Jo. c. iij. Omis ꝙ natus eſt ex deo nõ peccat. So. vt in ea. glo. ibi forte vſq; ad finez. ꝛ dicit Pau. ꝙ auctoritas Jo. ꝓcedit de finali peccato ꝛ in penitentia que nõ cadunt in predeſtinatis q ſoli dicuntur nati ex deo. xxiij. q. iiij. ꝑdeſtinationez: al's. c. vaſis. vſi. ꝑdeſtinationẽ ꝺ pe. di. i. ꝛ venit. ¶ Quarto op. in eo ꝙ ℏ fit ratio iſtoꝝ ꝛ nõ ſoluitur in hoc ꝙ arguabant ꝙ ſi homoſemp poſſet in gratia ꝓficere poſſet aliqs perfectior fieri xp̃o. So. nõ curauit papa proſequi forte qz non habet magnum dubium glo. tameu hec proſequitur reſpondendo. ꝛ cũ ea idem Pau. q ẽt latius dicit ꝙ hic eror reprobatur: qz natura q̃ põt deficere ineſſe. põt etiam deficere in opari cõſeruato eſſe: qz ſicut qꝺ eſt põt nõ eſſe ita qñ operatur non operari. põt ergo natura nõ operari: etiam cũ eſt obligata ad opandum ꝛ ſic peccat. nam ꝛ hõ ſemp obligatur ad deũ diligendũ. iuxta illud. iij. Reg. x. Dilexit dñs iſrael in ſempiternũ. diligens aũt ꝛ dilectus ſe habent correlatiue. ergo ſi hõ non ſemp diligit deum peccat de ꝙſe. di. v. nunq̃. Item hũana natura ſubiecta eſt vicio ꝛ nemo eſt ſine peccato. xxv. di. ℌ. nunc aũt. ij. Reg. viij. Nõ eſt hõ qui nõ peccet. ꝙ aũt hõ ꝙtinue poſſit creſcere in gr̃a ꝓbat Pau. qz ſi ꝙtrariuz diceret an hoc diceret repugnare charitati rõne ſubiecti. aut rõne ſui. aut rõne obiecti. nõ rõne ſubiecti qz ꝑ infuſionẽ gratie ſemp augeꝫ capacitaſ aie. nõ rõne ſui cũ charitas ſit pticipatio quedã infinite charitatis que eſt ſpũs ſcũs. nõ rõne obiecti. qz deus eſt in infinitum diligibil'. qꝺ proſequtur Tho. ſecũda ſecunde. q. xxiiij. arti. vij. dicens ꝙ terminus augmenti alicuius forme poteſt prefigi tripliciter. Uno mõ ratione forme que habet terminatam menſuraz ad quaz cum puentum fuerit non poteſt vltra procedi in illa forma: ſed tranſitur ad aliam: vt ꝑz in pallore: per cuius continuam augmentationem tranſit qs ad albedinez vel nigredinem. Alio mõ ex pte agentis cuius virtus nõ ſe extendit vlterius ad augendam formã in ſubiecto. Tertio ex parte ſubiecti ꝙ nõ eſt capax amplioris perfectionis. nullo aũt horum modoꝝ põt imponi terminus charitati in hac vita ratione predicta: qz non ratione ipſius forme charitatis nec ſubieti recipiẽtis nec agẽtis. i. dei ꝙ ꝙ aut homo poſſit ſic ꝓficere in gratia: nõ tamẽ põt puenire ad gratiam xp̃i que fuit infinita qꝺ dic. vt in glo. ꝓ hoc: qz ꝛ in ſcientia põt quis ꝙtinue proficere: nõ tamẽ poteſt in ea equari xp̃o. Item linea quantũ cunq; creſcat nõ tamẽ attingit quantitatez ſuperficiei: ꝛ de hoc in ſeq. ꝙtrario.

¶ Quinto op. ad hoc ꝙ gratia xp̃i nõ fuerit infinita: gratia namq; eſt quoddam creatum in aia: ſed omne creatũ finitum. Sapi. x. Omnia in numero pondere ℔ menſura diſpoſuiſti. ſo. duplex gratia põt in xp̃o ꝙſiderari. Una ẽ gr̃a vnionis i hoc ꝙ hũanitas vnitur filio dei qꝺ ẽ gratis ꝙceſſum hũane nature: ꝛ hec gratia eſt infinita ꝛ ipſa ꝑſona v̈bi. Alia eſt gratia habitualis que põt dupliciter ꝙſiderari. Uno modo vt eſt quoddaz ens: ꝛ ſic eſt finita: eſt enim in anima xp̃i ſicut in ſubiecto. ꝛ anima xp̃i eſt creatura habens capacitatem finitã: ꝛ ſic cum gratia nõ excedat ſuuz ſubiectũ non põt eſſe infinita. Alio modo ꝙſiderari põt ꝑm ꝓpriam rõnem gr̃e ꝛ ſic gr̃a põt dici infinita: eo qnod nõ limitat': ſed bz qcqd põt pertinere ad rationẽ gratie. ſic autem fuit conceſſum aie xp̃i tanq; quidã vniuerſali principio gratificationis in hũana natura. Ephe. i. Gratificauit nos in dilecto filio ſuo. Sic dicimus lucẽ ſolis infinitam non ſecundũ ſuum eſſe: ſed ꝑm nomen lucis. habet enim quicquid poteſt ad rationem lucis pertinere. de hoc per Tho. parte. iij. q. viij. arti. xi.

Ter. Secundo.

Ro. de ſenſualitate ꝛ quid ſit: vic vt in glo. q̃ eſt. ¶ Scõo no. ꝙ nõ eſt concedendũ corpori qcqd plz. de hoc in glo. dicũt. ꝛ infra ℨrio. iij. nã cum ſumus in corpore mortali caro pugnat aduerſus ſpm. hinc illud. Mundus caro demonia diuerſa mouent p̃lia. Unde ꝛ Pau. in quo gratia dei vacua non fuit gemens clamabat. Uideo aliam legẽ ꝛc̃. vi. di. ℌ. ſed penſandũ. ad Ro. viij. de conſti. naz concupiſcentiã. in glo. iij. ¶ Op ꝙ iſti non male dicerent in eo dicunt de ieiunio. nam filij ſponſi ieiunare non poſſunt ꝙdiu ſponſus eſt cũ eis. Luc. v. Sponſus aũt eſt cum perfect'. Mathe. vlt. Uobiſcum ſum vſq; ad conſũmationẽ ſeculi: ſo. vt in glo. i. que dicit ideo hereticũ eſſe hoc quod dicebant: qz pfectio quantũ cũq; magna in hac vita ordinẽ eccleſie no ſubuertit ꝛc̃. vt in glo. que ẽt tripliciter ſoluit ꝙtrarium. ꝛ idem Pau. dicens: ꝙ iſte eror põt oriri ex primo. poſito eniz ꝙ homo non poſſit peccare: ſequitur ꝙ ſenſualitas non poteſt eum inclinare ad aliquid contra deum: ꝛ ſic eius arbitrium eſt tm̃ ad bonũ: vt ꝺ angelis no. xxiij. di. qui epiſcop⁹. in glo. ideſt creationẽ. ofa ergo ad q̃ ſenſualitas eũ inclinat ei concedi poſſunt ſine peccato. ſed vt dicit Pau. ꝑmum eſt falſum. ergo ꝛ hoc qꝺ ſequit̃ Item ꝛ alr reprobatur ℏ eror: qz via diſtincta eſt a termino: ꝛ peregrinatio a pria. dum enim ſumus in corpore peregrinamur a domino. ij. ad Cori. v. Non aſſequimur ergo finalẽ beatitudinem p̃ie ℏ: ꝛ ſic egemus ſtare ſub obedientia vt non declinemus a via recta a qua declinatur non ſeruãdo precepta eccleſie q̃ obligant ad mortale propter poteſtatẽ clauiũ datã Petro. lxiiij. di. qz. xxiij. q. i. quodcũq; xxv. q. i. violatores. de maio. ꝛ obe. ſolite. Perfectio ergo hanc ptãtem non tollit: nec eius ordinez ſubuertit vt etiã dicit glo. ꝛ ſic manet p̃ceptũ ieiunij qꝺ ꝺm Greg. in prefatione quadrageſime vicia cõprimit. mentẽ eleuat. vtutem largitur ꝛ ꝑmia. de ꝙſe. di. i. inuenimus. in fi. ꝛ hoc procedit ſine loquamur de ieiunio abſtinentie iniquitatum qꝺ ſupremũ eſt. de conſe. di. v. ieiuniũ. lxxxvi. di. am putatis. ſiue de ieiunio abſtinentie victus ꝺm ordinationez eccle. ad qꝺ tenetur qlibet doli capax. ꝛ potens ieiunare: qz cum poſſit peccare dz flere peccatũ. de delic. pu. c. i. de pe. oſs. ꝛ dixi de obſer. ieiu. ſup Rubrica. Dicit ẽt Pau. ꝙ ieiuniũ ẽt cadit ſub p̃cepto nature: ℥ determinatio tpis ꝛ modi ſit ſub p̃cepto iuris poſitiui. nã ꝺm naturã qlibet nititur cõſeruare ſeipſum: ꝛ corrũpentib⁹ reſiſtere. Cibaria vero ſuperflua corrumpũt naturã. de ꝙſe. di. v. ne tales. ꝛ ſic non ieiunans obuiat nature. Item pro ieiunio eſt: qz ꝛ Helias ad p̃ceptũ dñi abſconſus ſtetit in torrẽte vbi ieiunans paſcebatur a coruis. iij. Reg. xvi. Et xp̃s ẽt ieiunauit. xl. diebus ꝛ noctibus. perfectio ergo non tollit ieiuniũ. Item ℏ eror inducit hominez in periculum: qz non põt homo ſuam inocentiam cognoſcere de pur. ca. c. fi. de pe. di. iij. adhuc inſtant. ꝛ licet poſſet qs ꝑ inſpirationẽ ſcire ſe hꝫ charitatẽ: vt no. ij. q. vij. paulus tamen multi dicunt ſe pfectionis gradũ attigiſſe: quib⁹ cauendum eſt ne dãnationes attingãt. vnde Cicero offi. primo. Totius iniuſticie nulla capitalior q̃ eorũ q cum maxime fallant id agant vt viri boni videant̃. Item nõ creditur hoc aſſerentibus. de renun. niſi. v. porro. e. ti. cũ ex iniuncto. ꝛ in hac glo. in fi. ꝛ plenius ꝑ eum. iiij. ſentẽ. di. v. ¶ Secũdo op. in eo ꝙ redarguuntur iſti qz ꝛprobãt oꝛonem. dz eniz ꝙ oꝛo ſit ſupflua. ſcit enim pater celeſtis quibus opus habemus: ꝛ ſic nihil eſt petendum. nã ꝛ ſepe petimus quod non ꝛpetraſſe melius foret. pro hoc quod no. de reliqui. cle. vna. v er. ideoqz. poſt mediũ vſi. x. So.

v.r. Só.ad qd sit vtilis oño:dic vt no.in.d.glo. z quare sit error dicere q̄ non sit oraďū:pſequere vt in gl.hec ē:z in ea ibi qō prius:aduerbialiter ponit quasi dicat nō erat p us q̄ simus in patria.ibi de domo dñi psal.xxvi. ¶ Ter tio op.in eo qō dixi in scō notabili q̄ nō ē ꝓcedēdus cor pori qcqd placet:qō imo iuxta illō. Habe charitatē z fac qcqd vis de pe.di.ij.radicata:alʒ si radicata.no.ō re.iur. lz in gl.q̄ est. So.hec poterit eē cā erroris istoꝝ:nā hereti ci dicunt talia:z exponūt tales sensus vt alij facilius la bāt:sed debēt intelligi sic qcqd vis ita.s.q̄ facias ex cha ritate:id aūt qō fit ad voluptatē corpis nō ē ex charitate: imo ℈:cū charitas suadeat vt pp amorē dei ꝯdemnam⁹ vnde dicit Paul.q̄ error iste tolli duplici rōne: primo q̄ sigs est in charitate dz esse eleuatus a terrenis vt erat apls dicens. Nostra ꝯuersatio in celis est:nā ſm Greg. tanto ꝙs a supno amore distinguit quanto inferius dele ctatur.xlvij.di.oēs. Itē Greg. Cum consideramus que z quanta sunt que nobis ꝓmittunt in celis vilescunt oīa que habentur in terris.pſegtur pau.in hoc z q̄daʒ alia q̄ sunt in glo.dicunt z p hoc q̄ pfectā charitatē bz di.cum apostolo. Cupio dissolui z esse cū christo z sic de terrenis nō curat. Scōo tollitur idem error:q̄ ponit concordiam spūs seu rōnis z carnis seu sensus in statu nature lapse concordia non est possibilis alias maxime fuisset in xp̄o: cuius contrariū patuit in passione q̄ factus est sudor ei sicut gutte sanguinis. Luce.xij.q̄ vt dicunt sancti fuit p pter repugnantiaʒ sensualitatis z rōis. ¶ Quero circa id qō dixi in.i.contrario de ieiunio.an q̄ nō ieiunat in ieiu nijs indictis ab ecclesia peccet mortaliter vł q̄ sic per id qō proxime dixi qō tz Mat.q̄ exqtio sic p̄ceptū est ab ec clesia necesse est obseruari de v.si.in his z non obseruās incurrit inobedientiam que est mortale.de cele.mis.do lentes in gl.vlt.nam z inobediētia eq̄parat heresi.viij.q. i.sciendū.xiij.q.i.in summa. Itē dz q̄ quadragesima sū ma obseruatione obseruanda est de conse.di.v.quadra gesima.dic plenius vt dixi de obser.ieiu.consiliū: vbi di co q̄ non est mortale si ex facilitate omittitur: secus si ex contemptu z hoc quo ad ieiuniū qō est in comedēdo tm̄ semel:sed si violat quo ad esum carniū sine magna causa mortale est.vt ibi dico. Quedam alia pſegtur Mat.que dixi in Rubrica de obſ.ieiunio. ¶ Querit ēt Mat.i ad ditione an oratio debito modo facta semp exaudiat. Itē an indignus si orat audiatur de bis dic vt no.de reli.cle. vnica ver.ideoq̄ in glo.magna.

Ver.Tertio. No.q̄ oēs subiecti sunt obe dientie z preceptis ecclesie z error est contrarium asserere:de hoc in gl.reprobat. z p hoc ō ma.z obe.solite z qō dico.j.q.i. ¶ Scōo no.q̄ vbi spūs dñi ibi libertas de hoc in glo.vlti.sed vt dicit Lau. qūo sciunt isti q̄ in gradu pfectionis sint cū nullus mor talium hoc scire possit.de renū nisi.§.verum qō dixi.ℨ.v. prori.in.i.contrario. ¶ Q̄.ad hoc z ad litteram que di mittit hanc rōnem insolutā vbi spūs dñi z̄c. Sol.vt nūc dixi z plenius tollitur error iste per id quod dico i seq.q. ¶ Quero in quo est error asserere q̄ posset quis esse ita perfectus q̄ non obligatur obediēte vel preceptis eccle sie glo.hec sunt so.q̄ repugnat illi articulo fidei. Vnā san ctam ecclesiā catholicā z pſequitur glo.pbando princi patum ecclesie z cā signa: q̄ singularis z de hoc dixi de elec.q̄ venerabilem de iudi.nouit.no. Inno. de so.cōpe. lz.i.z cum gl.idem Paul.q̄ ēt dicit q̄ ex hoc sequeret q̄ essent aliqui accephali.contra illud.xciij.dis.nulla. Dicit ēt q̄ hic error oriri p̄t ex precedenti posito.n.q̄ sensua litas nō possit inclinari ad aliqd ℨ deū:seq̄t q̄ hō non dz esse subiectus alicui obedientie q̄ rō obediētie z subie ctionis est abstinentia ab offensa z iniuria.iiij.dis. facte. Sed vbi tollitur inclinatio seu sensualitas ℨtra deuz ibi non remanet necessitas obedientie.q̄ cessat causa cessat prohibitio:de renun.post translationem de app.cum ces sante.xl.di.§.ex his omnibus sed vt dicit Pau.q̄ ħ abu sus non venit a doctrina spiritussancti: lz enim precipiat obedientiam ꝓpvitationem mali precipit ēt in bis q̄ alios non ledunt.pp meritū ex ea consequendū quod ē ma gnū z contēni non debet. de regu.licet de renun.nisi ver. sed dices q̄ autem spiritussanctus precipiat obedientiā patet primi Paralī.xij.vbi dicitur q̄ spiritussanctus in duit abysay z ait.Tui sum⁹ o Dauid.z in psal. Quo ibo a spiritu tuo.z Sap.vij. Est enī spiritus intelligentie san ctus multiplex modestus in quo inquinatus qui nihil ve tat benefacere z docet sobrietatem sapientiam iusticiaʒ z virtutem:quibus nihil est vtilius hominibus z iter eos virtutes que gratum deo hominem faciunt est obedien tia.viij.q.i.secunduz.in fi.z in hac glo.ibi a triumphante lxxxix.dist.c.fi.

Ver.Quarto. Opp.q̄ non sit error dice re hominem posse assequi beatam vitam in via qualem assequetur in patria potest enim deum videre vt dicitur de Moyse Numeri.xij. z de Paul.ij. ad Corinth.xij. Beatitudo autem est in dei visione.dicit enim August.i.de ciuitate dei. Visio ē tota merces fidei.z Joann.xvii. Hec est vita eterna vt cognoscant te solum verum deum:. Cognitio autem cō sistit in visione. Sol.isti errabant in eo q̄ dicebant om nem gradū perfectionis hominem in hac vita ꝙseq posse.quod prosequere vt in glo.que dicit q̄ etiaz semp p ab solutam dei potentiaz non videtur homo posse obtinere omnem graduz perfectionis beatifice in hac vita: z hoc loquendo de beatitudine accidentali:que quid sit dico.j. q.ij.nam ad perfectionem talis beatitudinis pertinet p fecta impassibilitas z glorificatio que nō possunt stare cū passibilitate cui subijcitur homo in hac vita.nam vt dicit eadem glo.in prin. Charitas quantumcūqz perfecta po test deseri in via:sed non in patria quod probatur in iuri bus in ea allegatis.z idez Pau.dicens q̄ ħ error oritur ex precedentibus:quia si homo non est alicubi obedien tie subiectus sequitur q̄ est deo perfecta amicitia copula tus que ē finalis beatitudo:z sic in via potest assequi fina lem beatitudinem ſm omnem graduz perfectionis: sed vt dicit Paul.hoc falsum: q̄ finalis beatitudo includit apertam z claram dei visionē. Jo.xvij. Hec est vita eter na z̄c. vt prime dixi.z alibi videbimus cuz sicuti est.nūc autez videbimus per speculuz in enigmate.tunc autez fa cie ad faciem.z hoc etiam dicit glo. Cuz ergo in hac vita deus clare videri non possit.non p̄t homo ħ esse pfecte btūs.z ħ rō ꝓcedit quo ad potentiā dei ordinatā:nō quo ad absolutā vt dic̄ glo.qō dico.j.q.iij.sz dictū glo.ꝓcedit etiā de absoluta:z pſegtur Pau.dicēs.quare deus non p̄t i hac vita videri.qō dico.j.q.iij. Tollitur ēt ħ error ſm eū:q̄ quilibet bz libertatē arbitrij in via:intantū q̄ cha ritas quātūcūqz pfecta deseri p̄t.sed in pria nō. vt inui ribus allegatis in glo.z sic ēt dare q̄ pfecte beatus in fi ne erit dānatus si post talez beatitudinē peccaret. qō est inconueniens. Itez sicut charitas danā a deo:ita auferē ꝓ pctm̄.sensualitas aūt inclinare p̄t ad aliqd ℨtra deum ergo non possumus in via esse sic pfecti vt simus i pecca biles:z sic iste error ponit ℨdictoria. Pro isto aūt itel lectu z eoꝝq̄ sequnt in glo.sunt aliqua videnda.s.quid est beatitudo z in quo cōsistat beatitudo accidētalis.de qua nunc dixi vel essentialis.de qua.j.e.glo. Itē q̄ dictuz est deum non posse videri in hac vita an hoc sit verum. z si sic quare.hoc z de pluribus circa hec q̄ prosequor in qua tuor seq.q. ¶ Quero quid est beatitudo:so.qō potest q̄ rere de multiplici beatitudine.nam deus est beatus.itē angeli.item homo. Bruta vero non sunt capacia beati tudinis.vt ait phūs.i.Ethi. Nunc autē de bois beatitu dine q̄rim⁹ z de hac possum⁹ loq.pnt homo ꝙsideratur solū respectu huius vite.z de hac dicit idez phūs in eo.i. ethi.q̄ est operatio ſm virtutem pfectam possimus etiā loqui:prout homo ordinatur ad eternam gloriā.z de hac sunt varietates:q̄ q̄dā dicūt q̄ ē ipsa dei speculatio z sic

consistit in dei visiõe. Alij q̃ est fruitio qua deo fruimur
z sic consistit in dilectione seu charitate qua deo vnimur
z vtraqz opinio tangit in gl. ibi: ſz dicere vsqz ibi: iducit il
lud z vī gl. assentire opinioni vltime: qõ tz Aug. inducẽs
illud psal. Sanabor cũ apparuerit glia tua. q̃ tñ auctori-
tas inducitur ad ꝛriuz: qz illud cũ apparuerit. sonat q̃ in
visione. z de hoc adhue hodie fit magna qõ inter theolo
gos quod ꝓsequit Tho. ꝑma scõe. q. iij. vbi concludit q̃ est
sentia beatitudinis est in speculatione dei: sed fruitio ꝙse
q̃ ipsam speculationez z sic dicit intelligendũ illõ Aug.
x. confes. dicentis q̃ beatitudo ẽ gaudiũ de veritate. Fuit
ẽt tertia opinio q̃ dicit beatitudinẽ ꝙsistere in vtroqz. s. in
dei visitione z fruitione. z hoc tz patiat aliquas instantias
põt tñ saluari. qõ ꝓsequere vt scripsi in li. iij. de felicitate.
c. vi. vbi inter cetera sunt hec nõnullis vī hec duo conso-
na eẽ adeo vt beatitudinis vnius essentiam vnicã i vtro
qz constituant in intellectu sane ꝓut sub rõne primi veri
deum contemplat in volũtate ꝓut in tuitione preuia sb
ratiõe boni deo fruit ꝛc. vt ibi. z hec ego. z probatur ibi
J. v. prox. vbi dico in. ij. notabili prima tamẽ subtilior que
dicit beatitudinem ꝙsistere in speculatione qõ declaraui
in eo. c. vi. z ꝑm hoc põt diffiniri: vt dico in eodem volu-
mine li. ij. z. iij. q̃ beatitudo est itellectualis nature bonũ
ois ꝓ habentis capacitate pfecta z certa possessio. z ꝑ-
ma diffinitio vī magis conuenire deo q̃ angelo vel hoi
scõa econuerso tñ ad bonũ sensum vtraqz diffinitio ides
vult. ¶ Secundo quero in quo consistit beatitudo. so. q̃
pz ex his q̃ dixi in prox. q. sed qz. s. in. i. contrario victum
est de beatitudine essentiali z accidentali. Dic q̃ essentia
beatitudinis est in actu sui in operatione vltima z sic bea
titudo hois est vltia hois pfectio seu pfecta opatio. quod
vult phũs in sua diffinitione. de qua. s. q. pri. tz nõ loqua
tur de beatitudine eterna. z de hoc ꝑ Tho. prima scõe. q.
iij. ar. ij. Ipsa vero vltia hominis pfecta opatio ẽ deo cõ-
iungi eum videndo z ei per dilectionem inherẽdo. vt di
xi in prox. q. vltra hoc autem ad hoc vt beatitudo sit pfe
cta quedaz ex accidenti requruntur. qz ad albedinẽ pfectã
pertinet perfecta impassibilitas z glorificatio vt dicit gl.
vt dixi. s. in. i. contrario z dic q̃ ad beatitudinẽ tria con-
currunt. s. visio que est cognitio perfecta vltimi finis. Cõ
prehensio q̃ importat pñtiã finis z delectatio vel fruitio
q̃ importat getationẽ amantis in amato. qõ ꝓsequitur Tho.
prima secunde. q. iiij. arti. iij. z hec tria ꝙcurrunt ad beati
tudinem essentialr. Itẽ q̃dam concurrunt antecedenter
vt in beatitudine huius vite. naz opatio intellectus p̃exi
git operationem sensus quedam consequenter. Unde
ad beatitudinem patrie pertinet beatitudo corpis. quod
post diem iudicij beatificabitur cum anima: z tunc dele
ctabitur beatitudo hominis per influentiam seu redun-
dantiam anime i corpus. Unde dicunt alig q̃ beatitudo
dī dupliciter proprie z cõmuniter. Proprie dī de bea-
tifica visione z fruitione in quo consistit essentialiter bea
titudo vt p̃dixi. Cõiter dī ois renũciatio excludens oẽm
miseriam prima ẽ in anima. scõa in toto coniuncto ex aia
z corpe: z primum dī premiũ essentiale: scõa accidentale
z sic gl. s. loquendo de beatitudine accidentali logtur de
beatitudine totali q̃ non solum est in aia: ſz ẽt accidit cor-
pori z toti cõiuncto: z hoc ẽt dicit Aug. dicens q̃ beatitu
do sctõꝝ ante resurrectionẽ nõ est cõparabilis beatitudi
ni post resurrectionem quo ad bonũ accidentale. iiij. sen
tentiarum di. xliij. z quod no. de cele. mis. cum marthe. ꝯ.
fi. remittit ad suũ sacrale de corpore xp̃i i fi. z in eo quod
dixi q̃ beatitudo accidentalis est in toto coniuncto: non i
telligas q̃ in corpore sit beatitudo tãq̃ in subiecto: qz cũ
beatitudo sit gaudium non potest esse nisi in anima per
inherentiam sicut in subiecto. sed in coniuncto. i. in cor-
pore est solum p redũdãtiã: vt predixi: quod tz Bonauẽ.
z Tho. iiij. sñia. di. xlix. arti. iij. z ibi voluit gl. alleg. cũ al-
legat in fi. di. xlvi. ar. vij. sed corrupte ꝙ hec intellige glo.
cum dicit q̃ etiam per dei absolutam potentiã non põt
homini tribui talis beatitudo perfecta in hac vita. nã cũ
inferat beatitudinem plenam q̃ ẽt ꝙuenit corpi vt predi
xi. ipossibile ẽ q̃ habeat iu, vita. qz ẽ implicare cõtradictionẽ
q̃ sit hõ mortalis: z q̃ sit btus z sic nõ moriturus nec sub
iectus cõditionibus z miserie humane z multas rõnes
quare hõ non possit beatificari in hac vita ponit Tho. cõ
Gentiles. li. iiij. c. xlviij. ¶ Tertio q̃ro an deus possit vi-
deri in hac vita: z sic an qs possit eẽ beatus beatitudine
eẽntiali i hac vita vī q̃ non. vt dixi in. i. contrario. In con
trarium de Moyse z Paulo. vt in gl. q̃ distinguit legez
cõem a potentiã dei absoluta. dicẽs q̃ ō lege cõi non põt
deus videri ab hoie existẽte i hac vita. nisi extrahatur a
sensibus. sicut de Paulo z Moyse. Dic tamẽ q̃ isti nõ
fuerunt beati p talem visionem. qz non habuerũt hãc vi
sionem per modum forme ĩmanentis ꝓut habẽt beati i
patria. sed p modum cuiusdã passionis vel pfectiõis trã
seũtis sicut hẽ ꝓphetia. sic dicit Tho. scõa scõe. q. clxxv.
ar. iij. De potentia vero dei absoluta. dicit glos. hoiem in
hac vita posse cõsequi finalem beatitudinem ꝑm oẽz gra
dũ beatifice perfectionis. quantum ad essentialem beati
tudinem que consistit in visione dei vel fruitione vt ina
glos. dic vel potius vtroqz vt dixi. s. q. i. z dic q̃ potentia
dei de lege cõi est potentia quam deus hz seruato ordine
quem statuit rebus. potentia vero absoluta cũ non atten
to illo ordine z ꝑm hoc vltimum dicimus q̃ deus põt oẽ
q̃ ẽ susceptibile factibilitatis. i. omne qõ fieri põt. z sic oẽ
nõ implicat ꝙtradictionem: qõ. n. implicat cõtradictionez
nõ capit rõnem possibilis: sic ergo põt de potentia absolu
ta dare hoi beatitudinem essentialez: qz hoc nõ implicat
ꝙtradictionez. sed de lege cõi nõ. qz videtur ordinez sta-
tuisse q̃ quis nõ videat deum in hac vita beatifice. z po-
stea viuat vt in auctoritatibus allegatis in glo. ¶ Quar
to quero cur deus nõ potest ab homine videri. Sol. p ea
que dixi. s. q. proxima qõ prosegtur Paul. dicens: q̃ de
re quid sit duplex potest esse scientia. Uno modo in ge-
nerali seu vniuersali. s. quadam confusa cognitiõe z indi
stincta. Alio modo in particulari cognitiõe perfecta z di
stincta. primo mõ haberi põt cognitio dei sub rõne ei attri
buto ꝛ. s. bonitatis sapiẽtie z hmõi. scõo modo impossibi-
le est eius cognitionem haberi. quod probatur per suffi-
cientem diuisionem. Cognitio enim distincta de re habe
ri potest tripliciter. primo cognoscendo rez que suã eẽn-
tiam imediatam. scõo per suaz similitudinez imediataz.
tertio per similitudinez sui similitudinis in alio resultan
tis. vbi gratia: in visione corporali lux videt ab oculo, im
mediate per suã eẽntiam informantẽ pupillã. lapis videt
ab oculo imediate per suam similitudinem: vt ait phũs
quia lapis non est in anima. sed species lapidis. homo vi
detur in speculo per formam sui similitudinis. eodez mo
do accidit in visione spirituali de qua loquimus. nam an
gelus se cognoscit per suam formam. nec per aliam spe-
ciem mediam informantem intellectum angelicum. la-
pis autem cognoscitur per speciem suam quam habet in
anima. Causa vero cognoscitur per similitudinem sue si
militudinis i effectu proprio resultantis. quia cum omne
agens agat sibi simile: necesse est q̃ in quolibet effectu in
ueniatur similitudo sue cause. z cum similitudo sit causa
cognitionis. sequitur q̃ causa cognoscitur vel cognosci
potest in suo effectu. primo autem modo. i. per suaz essen
tiam non possumus scire quid deus est ꝑm suam essen-
tiam. Jo. in cano. c. i. Deum nemo vidit vnq̃. z dionysi-
us dicit q̃ nostra anologia non valet extendi in mente
ad inuisibiles contemplationes. sed solum mediantibus
similitudinibus z figuris rerum sensibilium. Dicitur au
tem anologia grece similium comparatio. vt quod dubi
um est referatur ad aliquod simile quod non sit dubium
secũdo modo. s. per similitudinem imediatam etiam nõ
possum⁹ scire quid scit deus. Unde Dionysius de diui.
no. c. i. dicit q̃ per similitudines rerum iferioris ordinis
nullo modo

nullo mõ possunt supiora cognosci. sed qualibet spēs vel filitudo ē deo inferior. nec põt dari tanta similitudo qn sit maior diffimilitudo de sum. tri. c. ij. ver. quēadmoduꝫ ꝛ Damascen⁹ li. i. c. viij. dicit impossibile in rebus creatis modum inuenire sancte trinitatis. creatuꝫ. n. compositum fluxibile vtibile circumscriptibile qualiter oñderet eminentem supersubstantialem diuinam substantiā quasi dicat nullo modo. Item nec tertio modo põt per similitudinem sue similitudinis in alio resultantis. põt ös certe cognosci quid sit ſm substantiā ꝛ eēntiā quā cognoscendo btificamur. Duplex est. n. effectus. vnus q equat virtuteꝫ sue cause: vt in oibus effectibus vniuocis: sicut homo hoiem generat. ignis ignem ꝛ cause ꝛ effectus i talibus cum sint eiusdem speciei: ideo effectus manifestat quidditatem. i. essentiaꝫ cause. ꝛ dicit vniuoca quādo duarum aut pluriū reruꝫ vnum est nomē ꝛ diffinitio: vt bois ꝛ bouis. conueniunt eniꝫ in hoc q est substantia animata sensibilis. equiuoca sunt quoꝝ diuersa est ratio seu diffinitio. vnicū tamē nomē vt bois veri ꝛ picti. Alius est effectus qui non adequat virtuteꝫ sue cause: sed deficit ab ea sicut in omnibus effectibus anologijs. i. similitudinariis: vt sol generat ignem: nam ignis generatus non adequat totam solis virtutem que se extendit ad plures alios effectus. nullus autem effectus creatus adequat virtutem dei primi agentis: cum omnis dei effectus sit anologus. i. similitudinarius. quare impossibile est q homo in hac vita possit perfecte deuꝫ cognoscere quo ad ipsi⁹ quidditate ꝛ essentiam: sed ꝫ nõ possumus in via cognoscere qd sit: cognoscimus tñ qz est ꝛ sic non habemus de ipso oīmodā ignorantiā: magis tñ scim⁹ qd nõ sit. q̄ qd sit Paul. de hoc p. b. Tho. pte prima. q. xij. arti. xi. vbi ēt dī q̄ hi q legunt vt deum vidisse viderūt eū p aliquas figuras sensibiles vel imaginarias vel aliquas filitudies deum repñtantes ꝛ sic illud de Iacob. Vidi deū facie ad faciem. Gen. xxvij. referendū ē nõ ad ipsam eēntiam: ſz ipsam figurā p quā repzesentabat deus vel hoc dixit Iacob ad designandā quādā eminētiā intelligibilis cōtemplationis. ſ. oēm statū. De Moyse āt q oze ad os dī deo loquutus. Nume. xij. dicit q̄ illud fuit miraculose potest enim deus preter oēm ordinē mentes aliquoꝝ in hac carne viuentium: sed non sensibus carnis vtentuꝫ vsqꝫ ad visionem sue essentie eleuare: quod etiam dixi. ſ. q. p. xi. ꝛ de hoc. j. ver. seq. in gl.

Ver. Quinto.

Not. q̄ hō nō põt beatificari sine gra di. ad Roma. vi. Gratia dei vita eterna. ꝛ de hoc in glos. ¶ Secundo no. q̄ beatitudo humana consistit in visione dei ꝛ fruitione qō ꝓbat lra que ponit hec duo copulatiue: pro hoc qō di xi. ſ. v. p. xi. q. i. ¶ Op. q̄ imo sine gra possit qs beatificari: alias frustra videretur esse libeꝫ arbitriū si p ipm nō possit homo gratiam mereri. xxiij. q. iiij. Nabuchodonosoꝛ ꝛ. c. vasis gl. p solutione remittit ad no. de pse. dis. iiij. c. vlti. vbi dicit gl. q̄ ꝫ libeꝫ arbitrium nō sufficiat ad cōsequendam gram: tñ ex eo se reddit hō habilē vt dñs ei gram infundat. Et similiter dic q̄ ex libero arbitrio qs facit se indignum gratia: pp peccatum de quo non penitet in contrarijs q̄ aūt sine dei gratia non possit hō eleuari ad beatitudinē: ꝓbat gl. p id quod dixi in. i. notabili. Item p rōneꝫ ꝛ p alias auctoritates vt in ea. Ex quibus confunditur erroꝛ de quo hic: ꝛ dicit Paul. q̄ h̄ erroꝛ ortus est a Pelagio. de quo. xxiij. q. vlt. c. penul. ver. pelegiani dicebat eniꝫ q̄ in via non indigemus gratia ad bene operandū nec in patria lumine gratie ad deū vidēdū ¶ Secundo op. ad hoc q̄ immo bene moti sint illud tenentes qz natura intellectualis naturaliter appetit hunc finem. ſ. deum videre. appetitus autem naturalis nō potest esse frustra. ergo p suam naturam sine aliquo lumine addito potest venire ad hunc finem. soluit Paul. q̄ quia visio ꝛ fruitio dei excedunt omnem creatam naturā nō possunt ex puris naturalibus obtineri ꝛ hoc etiā vult gl. nec per hoc ſz Paul. est appetitus naturalis frustra: appetit. n. naturaliꝛ hunc finez in generali. non speciali. vult dicere q̄ vt possit appetere i spāli ꝛ ꝫseq regritur gratia. Item probat Paul. per descriptionem beatitudinis. Nam ſm Boetium beatitudo est status oīum bonoꝝ aggregatione perfectus. quod dic vt. ſ. ver. pzi. q. i. ꝛ ij. Idem Aug. li. de moribus. Beata vita est cum id quod ē hoibus optimū hꝫ ꝛ amaꝫ. Et in Encheridion dicit q̄ ille est beatus. qui omnia que vult habet. nec aliquid vult quod non doceat. Constat autem q̄ quelibet natura intellectualis indiget multis: qz ꝛ habitibus ꝛ virtutibus. Nam vt dicit philosophus. Aia sicut tabula rasa creatur ꝛ talia prosequitur vel per acqsitionem vel per infusionem. xxviij. q. i. ſ. ex his de sum. tri. cle. i. in fi. Non ergo habetur beatitudo ex puris naturalibus. sed est supernaturalis. Joann. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscant te verum deum vbi Augu. Infelix qui omnia nouit ꝛ te nescit. beatus autem qui te nouit ꝛ illa nescit. Qui autem te ꝛ illa. non propter illa beatus est. sed propter te solum. Item diabolus habet naturaꝫ intellectualem. ꝛ tamen non est beatus. sed est in igne eterno cū suis angelis. de sum. tri. c. i. e. ti. firmissime. ꝛ pro pred ictis in eo quod hic dicitur de lumine cōcordat. ō sen. ex. cle. i. ibi hoc vnico lumine sic alle. Paul. ibi tamen loquit ō alio lumine. Sed pro hoc Jo. vi. vbi dicitur q̄ deus dedit nobis sensum vt cognoscamus eum. ꝛ Joā. ij. Nemo venit ad me nisi fuerit datum a patre meo. Item ad videndum deum requiritur fides. est autem fides ō his que sunt supra naturam. de sum. tri. in glos. super rubrica. ergo multo fortius ipsa dei visio. quia non est maior euidentia de conclusione q̄ de principijs. sed ecōuerso. Principijs eniꝫ magis credimus. Primo posterioꝝ qaia ergo principia cognoscendi deum que sunt articuli fidei non possunt esse euidentia naturaliter sed supernaturaliter de cele. mis. cum marthe. ō. cedit quippe natura miraculo. ergo nec ipse deus. hec procedunt. dum sumus in vita presenti. sed quo ad aliam vitam an requiratur lumen glorie vel sufficiat lumen fides sunt opiniões quidquid tamen sit. totum est ex deo. i. q. ij. q̄ pio. naꝫ spiritus viuificat. caro autem non potest quicquam. de pe. di. iiij. si ex bono. Paul. dic quo ad hoc vltimū q̄ ad beatitudinem non sufficit lumen fidei. quia cognitio dei est finis hominis inquantum homo deo cōiungitur. Per cognitionē āt fidei nō fit res credita intellectui pñs. qz fidel ē abñtib⁹. nō pñtib⁹. ij. ad Cor. v. Quādiu p fidē ambulam⁹ pegrinamur a dño. ꝛ sic p lumen fidei nō cōiungimur deo. Alia etiaꝫ rōnes ad hec inducit Tho. contra Gentiles. lib. iiij. c. xl. regritur ergo lumen glorie de quo psal. ccc v. In lumine tuo videbimus lumen. ꝛ per hoc lumen accrescit intellectui beatoꝝ virtus itelligēdi: ꝛ p hoc efficiunt dei formes. i. deo siles. i. Jo. iij. Cuꝫ apparuerit siles ei erimus nō est aūt hoc lumē necessariuꝫ in hoc q̄ ipsa dei eēntia p ipsum fiat itelligibilis: qz ipsa de se ē maxime intelligibilis. sed ad hoc vi intellectus fit potens ad intelligendum sicut ēt lumen corporale necessarium est in visu exterioꝝ inquantum facit medium transparens in actu vt possit moueri a colore. de hoc per Tho. parte. i. q. xij. arti. v.

Ver. sexto.

Opp. q̄ non sit erroꝛ dicere q̄ nō est perfecti hominis. sed in actib⁹ virtutum exercere. Nam virtus est habitus electiuus imediate existens. Et hi. ij. ꝛ dī esse imediate passionum contrariorum que se habent tanq̄ extrema. vt ibideꝫ dī sic dicitur fortitudo medium inter timorem ꝛ audaciam vt hic in glo. q̄ ergo quis se exerceat in actibus virtutuꝫ est dicere q̄ non sit perfectus cum presuppouitur cuꝫ nō carere passionibus. So. vt in glo. que primo distinguit virtutes. scō ibi: hoc viso adaptat ad propositum. ꝛ ibi colligitur solutio premissi contrarij. Et ex hoc etiam infert quare ex dicto istoꝝ inferat heresis. tertio ibi de i-

fama:ostendit infamiam huius erroris:z est glo.clara:z cū ea idē Lau.z Pau.z dicit Lan. q̄ si isti intelligūt q̄ sit hoīs pfecti se exercere in actibus v̄tutum vt sit impfectus quo ad hoc q̄ sit partim in gr̄a:partim in culpa:ist̄ ō est falsum:q̄ talis nō p̄ōt exercere opa virtuosa: de bap. maiores:circa medium:Si aūt intelligunt q̄ sit impfect⁹ quo ad gratiam:tunc vez q̄ indiget virtutibus.s.v.ij.q̄ in hac vita gratia semp̄ ē impfecta:vnde si volunt q̄ pos sit esse pfecta concludunt ex falsis:dic plenius z clarius: vt dicit gl.z Pau.q̄ isti bestialiter imagināt q̄ virtutes acqrāt̄ z infundant̄ hoī pp̄ difficultatem quam hñt respectu alicuius boni. Si igitur rō idiget virtute ꝓpter difficultatem quam patit̄r in bene opando quanto magis se exercet in actibus v̄tutum tanto v̄ maiorē difficultatem pati:z p ꝫns v̄ magis reddi impfectus z sic perfecta anima dz a se licentiare virtutes. Sed vt dicit pau. hoc repugnat rōni:q̄ lz virtutes quādiu sunt in exercitio sint pp̄ tollendas actus difficultetem:tñ post q̄ sunt i ꝓsua pfectione vident̄ esse ad facilitatem. Itē istud est ꝺ̄ scripturam dicentem. Ibūt de v̄tute in v̄tutem.de pe.dis.ij. cum sanctam.z Naum.ij. Robora v̄tutē.z Math.vij. Dixerunt discipuli christo. In nomine tuo v̄tutes multas facimus.z de christo dī Math.xi. Non fecit v̄tutes multas ꝓpter incredulitatem eor.ꝫz sic aliquas fecit ipse q̄ erat perfectissimus. Item p̄cepta legis tenemur.in eis aūt p̄cipitur observatio iustitie.cetera pſequit Pau. vt in gl.z in ea ibi sup secundo somnio.qd velit dicere glos. non bene apparet.id aūt qō allegat est in Macro.lib.i. z ibi aliter distinguit q̄ dicat gl.quod dico in seq.q.

¶ Quero an diuisio v̄tutum quā facit glos. sit bona.dic q̄ sic quo ad ꝓpositum.tñ Macro.vbi.s.plenius diuidit v̄tutes dicens q̄ quattuor sunt genera v̄tutum.p̄me politice vocant̄.scōe purgatorie.tertie animi purgati. quarte exemplares.politicas dicit qbus boni viri rei publice ꝙsulunt.z vrbes tuent̄.parentes venerant̄ liberos amāt ꝓximos diligunt. z similia. de purgatoris z his qui sunt purgati animi.dicit Macro.vt gl. Exēplares dicit esse i mente diuina.que declarat Tho.pte.i.q.lxi.ar.v. Alij aliter diuidunt q̄ virtutum alie intellectuales,alie morales alie medie inter has intellectuales sunt que sunt in intellectu speculatiuo. vt sciente speculatiue. naturalis philosophia:geometria z similes morales sunt que sunt i appetitu,siue appetitus ille sit sensitiuus siue intellectiuus. vt iustitia fortitudo temperantia mansuetudo ⁊c̄. Media inter intellectuales z morales sunt virtutes existētes in intellectu practico vt prudentia z virtutes sibi annexe De hoc per Egidium de regimine principum li.i. parte ij.c.ij.quod prosequitur vt ibi.z in pluribus capitulis ibi sequen. Et preter prudentiam z iustitiam sunt decem virtutes morales.scilicet fortitudo temperanttia liberalitas honoris amatiua magnanimitas magnificētia mā suetudo veritas affabilitas z eutrapelia.z ō his.ij. Ethi. ad finem.Conuenit autez honoris amatiua cum magnanimitate.quia vtraq̄z est circa bonum honestum:sed differunt quia circa mediocrem honorem est honoris amatiua.circa magnum vero magnanimitas.mā suetudo vo est virtus per quā medio modo non habemus circa vindictam:veritas autem affabilitas z eutrapelia cōueniūt in hoc q̄ sunt circa communicationem quam habemus cum alijs.fit autem hec communicatio vel sermonibus. z sic habetur veritas que est vt in verbis homo sit apertus z verax z non iactator.sed factis ostendat se talē qualis est.fit etiam cōmunicatio circa conuersationem vite in qua qui bene se habet vt non fit discolus nec adulter vel adulator dicitur affabilis vel curialis z sic habeb̄ affabilitas:fit z tertio communicatio in ludis in quibus q̄ bene se habet vt nec bistrio q̄ de omnibus velit ludere nec agrestis is dicitur habere eutrapeliaz.i. vertibilitatem.relique autem prenominate virtutes quid sint patz ex ipsis vocabulis.vltra bas virtutes sunt tres virtutes theologice.fides spes z charitas.z sufficientiam dictarū virtutū moraliuz quare non plures nec pauciores ponit Egidius de regimine principiuz.li.i.parte.ij.z.iij.

Ver.Septimo.

Oppo. q̄ non sit error in hoc q̄ dicunt osculum esse mortale.nam solus aspectus libidinosus ē mortale.xxxij.q.v.nec solo.z.c.se.glos.i. soluit distinguens de mortali. Item de osculo ex qua causa fiat z clara ē.z vult glo.q̄ quando osculum fit ad libidinem sit mortale.z sic quo ad hoc isti non erant quia etiam ipsi videntur intellexisse de osculo libidinoso propter rationem que subijcitur. quia ad hoc non inclinat natura. Hec tamen ratio falsa est eo quia vt dicit glo.natura inclinat ad osculum sicut ad libidinem ad quam ordinatur osculum. Item nō omne ad quod natura non inclinat est peccatum. qō dic vt in glo.in fi.z damnatur hic error precipue: quia volebant q̄ osculum esset peccatum z nō copula.cū tñ copula sit maius pcm̄ vt dico in seq.Scio.cetera dic vt in gl.z cū ea idem Pau.z in ea ibi periurū.z ola alia p̄cepta que habent̄.Exodi.xx.ibi rōnabilem cām propter fidelitatē recipiendam vel prestandaz. ¶ Scōo op.q̄ ēt nō sit error in eo q̄ dicunt copulaz nō esse peccatū:q̄ natura creata est a deo.nō p̄ōt ergo nisi ad bonū inclinari.actus autē carnalis pronenit ex inclinatione nature: vt pz in brutis. Sco.q̄ copula sit peccatuz probatur ex rōnibus de qbus in glo.hoc reprobatur nec procedit rō p̄missa ꝺm Pau. q̄ vbi est maior inordinatio rōni repugnans tāto maior excessus.xxxij.q.vij.adulterij.sed maior est inordinatio i copula q̄ in osculo qō fatentur esse peccatū:ergo in copula maius peccatū. Ad ꝓrariū dic q̄ lz natura inclinet ad copulaz:tamen quo ad hoīes hoc dz intelligi cū legitima ꝙiuge.restringitur.n.copula in hoīe pp̄ preceptuz decalogi.nō mechaberis.ō quo in glo.hoc reprobat̄ z alijs rationibus de qbus in eadem glo.z in ea in fi.q̄ hoc qō no. in regula sine culpa lib.vi.in.q.acoliti.qui ꝓtraxit cū ꝙcubina in solutiōe tertij articuli prime qōnis. ¶ Quero an actus exterior aliquid addat ad interiorem.i.ad peccatū operis addatur super peccatū voluntatis:v̄ q̄ sic: q̄ vt dicit Aug. Unusquisq̄z miser efficitur malavoluntate:lz miserior post modū cū desideriis male volūtatis implet̄. Itez grauius peccat q̄ peccat in deū z ꝓximū q̄ ille q̄ in deuz tantū.per voluntatez aūt peccatur tm̄ in deuz:p actum vero exteriorem in deum z proximum. patz in adulterio homicidio z similibus. In ꝓtrarium q̄ opus exterius non est culpa nisi propter voluntatem interiorem:z sic sola voluntas est inculpabilis.vnde in psal. In corde iniquitates opamini. Glo.si vis z non potes.factū reputat deus.factum ergo nihil addit. So.Mat.referens q̄ no. Hu.xxxij.q.v.qui viderit.vbi dicit q̄ grauius peccat qui prorumpit in opus q̄ q̄ habet solā voluntatē q̄ volūtas crescit in opere z maior est ibi volūtas q̄ ante z i hoc malo opere. In bono aūt dicit q̄ tm̄ mereb̄ qs ex bona voluntate quantū ex voluntate z opere:q̄ ꝓnior ē deꝰ ad remunerandū q̄ ad cōdemnandū.de pe.di.i.q̄ diuinitatis dic qñ voluntas habeat̄ ꝓ facto.vt dixi de eo qui mit.in pos.c.i. ¶ Scōo q̄rō qō est maius peccatū an fornicatio an mendatium:v̄ q̄ fornicatio cum inter cetera septez peccata grauissimū.xxxij.q.iiij.in eo.z.q.vij.non soluz. In cōtrariū q̄ quāto qs magis facit ꝺ̄ naturaz tanto magis peccat.xxxij.q.vij.adulterij.z.c.flagitia.z.c.vsus.mentiri autem est contra naturam:quia verba sunt ista vt qs cogitationes suas proferat: z sic mentiendo non vtitur verbis ad id ad quod sunt instituta.fornicari autem non est contra naturam quod dixi.ꝺ.e.ver.in.ij.cōtrario. So. Mathe.stando vltimo q̄ mendatiuz sit maius. ꝓ hoc qō hz̄.l.di.q̄ tua.q̄ pauci reperiuntur sine vicio carnis. Ad ꝓrium rñdet ad.c.non solū.q̄ ibi fornicatio ponitur pro incestu vel pro genere quod habet sub se adulteriū incestum z stuprum.vt ibi no. Refert tamen Mat.fratrem Aluarum tenuisse q̄ fornicatio sit maius. q̄ maior imponit

for imponitur penitentia pro fornicatione q̄ pro mendacio. xxiiij.q.i.non afferamus.li.vi.c.i.z.ij. Item q̄ in veteri testō inueniuntur mendatia excusata.xxij.q.ij. q̄ritur fornicatio nunq̄ de diuor.gaudemus: tertio q̄ fornicatio est de p̄cipaliter ꝓhibitis in decalogo. mēdatiū nō. Item q̄ dicit canon q̄ fornicatio maioris est criminis: q̄ tollit membra christi z facit ea meretricis .xxxvij.q. iiij.in eo.quinto.q̄ fornicatio peccat in corpus z animaz Ad hec rñdet Mat.tenēdo primū ad id qō dr̄ q̄ p fornicatione imponit maior pnia.dicit q̄ hec argumentatō nō semper est vera cū sit maius peccatū occidere mr̄em q̄ vxorē.z tñ maior iponitur pnia occidenti vxorē.xxxij. q.ij.admonere. Hugo.tñ ibi dicit q̄ maī peccatū est occidere vxorē qō non placet Mat.posset tñ ꝓbabiliter defendi. Inducit etiam Math.contra argumentationem illaz:q̄ equalis pnia iponitur adultero homicido piuro z fornicatori.xxij.q.i.c.ñ.z tñ vnum ē maius altero. Ad id quod dr̄ q̄ in veteritestō excusantur aliquando mendacia non fornicatio respondet ēt q̄ fornicatio aliq̄ñ ibi excusatur.xxxiij.q.iiij.recurrat. vsqz ad.ℌ. ecce:mēdaciū aūt nō pōt excusari.xij.q.ij.p totuz.nec in.c.queritur.fuit tacere veritatem.qō aliquando lz ea.q.ne quis. Ad tertiuz q̄ fornicatio est de p̄cipaliter prohibitis i decalogo z non mendacium. dicit q̄ etiam mendacium est ibi prohibitum cū dicit. Non loquaris aduersus proximuz falsum testimonium.de hoc.xxxij.q.vij.qd in oibus i gl. i. Ad aliud de.c.in eo.respondet per id qō no.e.q.vij.non solū in gl.incestuosa. Ad vltimū q̄ fornicatio peccat in corpus z aiaz dicit idē in mendacio. Dic q̄ hec qō z similes non possunt bene determinari:q̄ crimina variantur ex circōstantijs de sy mo.z si qōnes de iureiur.cū qdam vbi de hoc.z quo ad premissaz qōnē considerandū esset quale p̄iudiciuz surgat ex mendatio. naz si ex quadaz lenitate fiat vr̄ fornicatio grauius crimen:als secus.

¶ Tertio q̄ro circa id qō proxima qōne dictū est de fornicatione an sacerdos cognoscendo solutā cōmittat fornicationem vel adulteriū? vr̄ q̄ adulterium incestū z sacrilegiū sicut cōmittit monachus.xxvij.q.i. virginibus. naz sicut monachus vouet castitatē ita z sacerdos .xxxi. di.nicēna.z.c.qñ.z.c.aliter.de cleri.coniug.cuz olim. Solvit Math.q̄ cōmittit fornicationez z puniri dz pro simplici fornicatione.lxxxi.di. maximian⁹ in gl. ergo.lxxxij. di.p̄sbyter.ij.q.vij.paulus. ad illud de monacho dicit q̄ ipse profitetur expresse castitatem de sta.mo.cum ad monasteriuz:secus in clerico in sacris. Dicit tñ ꝑm cōez opinionem q̄ clericus in sacris tenetur abstinere.vt not.i.c. cum olim.z fornicādo facit ℨ ꝯstitutiōez ecclesie. Et hoc infert q̄ non tñ peccat qs veniendo ℨ ꝯstōnez ecclesie sicut ℨ votū. Deinde refert in additione aliquos tenere ℨ q̄ imo sit adulteriū exquo clericus est in sacris.vij.q.i.sicut alterius:quod tamen non probat hoc:sed hoc tenēdo infert Math.ad id quod no.in regula sine culpa.li.vi.de clerico concubinario q contraxit cum concubina dicens q̄ si illa scivit eum esse clericuz non inducitur legitimatio. contrarium est verius.vt no.in eadem regula. z dixi qui ſi.sint legitimanda.

Ver. Octauo.

Opp. q̄ non sit error i eo q̄ dicunt q̄ nō dz omittere cōtemplatione pp exhibere reuerentiaz eucharistie nā non dz quis cessare a maiori bono v tvacet minori sed maius bonum est ꝯtemplari diuinitatē christi q̄ humanitatem eius:z sic nō dz omitti ꝯtemplatio diuinitatis vt exhibeatur reuerentia humanitati eius sol. Paul.q̄ isti ex fatuitate credebant se equales vel maiores christo neduz papa vel alijs prelatis:vt.ℌ.in tertio errore. Vel saltē vt dicunt lau.z Gen.reputant se pares moysi q facie ad faciē deo loquebatur.xxxvi.di.siquis vult.de renū.v.pe.z ꝑm Pau.presupponunt falsuz:q̄ humanitas christi est vnita deitati.de sum.tri.c.i.ver.hec sanctam. Itez hic error est rōni naturali contrarius ꝑm quaz reueremur superiores a quibus ō primi z sublevari possumus.xvi.q.ij.visis z a quibus grata seruitia recipimus. Cū igitur christus sacramento sit supra hominem z homini parauerit salutē maxima reuerentia est ei exhibenda.z prosequitur paul. reddendo alias rationes:de quibus in glos.cuz tamen.z in ea ibi latrie:hoc exponitur. de conse. di.iiij.venerabiles.ℌ.de reli.cle.vnica ver.o singularis in gl.no.p forma z dixi de sum.tri.cle.vna in prin.q.xiij.

Ver. Nonnulla.

Not.contra simulatores de hoc in glo.z isti sub agni specie gerunt lupum.e.titu.vt officium.ℌ.prouisio lib.vi.z hanc simulationez spiritus disciplinę effugiet.i.q.i.per Isaiā.z.q.iij.saluator.de pe.di.iij.inter hec de conse.distin.iiij.ostenditur z de multiplici simulatione ostenditur.xxiij.q.i.officij.quod me.cau.c.i. z de regu.c.iij.z facit.lxxxvi.distin.c.i.z dictum.c.vt officium. Unde dicit canon:q̄ qui non seruat sanctitatem dimidius cecidit.sed si intus habet simulationem totus cecidit q.xij.q.i.certe z alibi dicitur simulata equitas duplex iniquitas de reli.domi.cle.i.vbi in glos. ¶ Secundo no. q̄ ad ecclesiam spectat corrigere ea que sunt in periculum animarum de iudi.nouit.

Ver. Cum autem.

Dic secunda principalis extirpare. de priuil.cuz z plantare. corrumpan̄. simile.ij.q.i. p̄sbyter ō adul.significasti.egerint tenendo approbando vl̄ defēdendo predcōs aīaduersione canonica que cōsistit circa degradationez z traditionez curie secularis.e.tit.ad abolendam.z de ob.si.nouimus.de excep.c.ñ.li.vi. vbi p Archi.de.homi.pro humani. Pau.z de hoc in sequenti.q. ¶ Quero i eo q̄ dicit eos qui tenuerint vel ōfenderint istos puniendos aīaduersione canonica:qualis erit hec aīaduersio. Sol. vt prime dixi ꝑm Pau.z idez Lau. dicēs q̄ puniuntur tanq̄ heretici exquo isti articuli sunt p ecclesiaz dānati.de sum.tri.cle.i.ℌ.pe.pro hoc .j.v.se. vbi hoc crimen committitur inquisitoribus q̄ non fieret nisi saperet heresim.eo.ti.accusatus.ℌ.sane.li. vi. Dicit Gen ze.hoc procedere nisi parati sint corrigi veritate patefacta: tunc.n.nō ſt puniendi vt heretici.xvij.di.nec licuit xxi.di.nunc autem.xxiij.q.i.hoc est.z.q. vlt.dixit.vbi hoc est expressum.sed penitentie possunt subijci.e.ti. accusatus.ℌ.si vero.z.ℌ.porro.li.vi. ¶ Secundo quero in eo quod dixi in proxi.q.q̄isti se possunt corrigere vsqz ad quod tempus? dicit Gen.q̄ anteq̄ sint coram inquisitore. Item z postea si sponte volunt corrigi.secus si negent z se quinci patiāt:q̄ tūc ptinaces censent dictis iuribus.licet autez tales habeantur p hereticis.non tamē pro relapsis.eo.ti.super eo.z.c.accusatus.lib.vi.

ℌ. Porro.

Exerceant seruata forma.cle. primē z secūde.ℌ.e. Paul. ¶ No.ibi cōmorantur.q̄ quis sortitur forum rōne more ꝯtracte in loco.quod tamen non est verum rōne solius more sed ratione delicti vt hic.de fo.compe.c.ñ.z hoc casu potest super heresi procedi etiam si se absentauerunt.eo.ti.cōmissi.ver.contra illos.lib.vi.z hoc vult hic glo.vide. ¶ Secundo no.q̄ in delictis fit remissio. Gen. sed non colligitur hic nisi additis his de quibus in proxi. notabili.z quando sit locus remissioni.dixi in.d.c.ñ.de fo. compe. ¶ Tertio no.q̄ non tantum ad diocesanos: sed etiā ad inquisitores spectat iquirere ꝯtra tales? z dicit Lau. q̄ inquirent de articulis fidei z de sacr̄is.z quod hoc facere possunt contra omnes de loco quos propter aliquā vitam sinistram quam faciunt.vel propter excōicationē quādiu sustinuerunt de fide suspectos habent.z si contumaces fuerint procedent iuxta.c.cum contumacia.li.vi. Si aūt comparuerint z culpabiles reperti fuerinit. procedetur vt sequitur z in eo quod dicit de sacr̄is. pro hoc eo.t.accusatus.lib.vi. ¶ Quero an possit pro pnia pena imponi pecuniaria: Sol. Mat.q̄ sic.dūmodo distribuat i pios vsus.sibi aūt non est honestum vt inquisitores ap

plicent:dicit tamē ꝙ si neceſſitas vel magna vtilitas ſub eſt.poſſunt etiam in vtilitatem z neceſſitatē officij cōuertere cum hoc officium ſit inuentum in augmentū fidei z ſic quęritur in vtilitatem publicam que dz preferri priuate de poſtu.boue.i.vij.q.i.ſciaꝫ.dic vt dixi.ſ.cle.prox.v.inquiſitoribus.q.ij.

De homicidio voluntario z caſuali.

Si furioſus. Se ſummat vt dicit gloſ. i.z lz aliqui ſumment non pōt tñ complete breuius ſūmari.z in hac glo.ibi tria dicta: ſic cōiter hz: ſed dz dicere duo. Not. ꝙ furioſo non imputaꝫ ad culpam id qō in alio eſt delictū.debent aūt venientes ab inteſtato cuſtodire furioſus.ff. ō offi.preſi.diuus.alias non ſuccederent:in auē.vt cum de ap.cog.§.ſigs de predictis.col.vij. Scōo no.ꝙ infans non obligatur ad culpam:z ſic egparatur ignoranti q nō obligatur ad culpam.xv.q.i. inebriarunt. vbi dicit gl. ꝙ natura non patiē ꝙ aliqs neſciens mulierem cognoſcat. Sed ſcium vz velle illa littera.z pro hoc qō no.vi.di. in ſum.dic ꝓ imo illud.c.recte intellectū facit pro gl.illa.nā ibi ſoluz dz ꝙ loth non imputaꝫ inceſtus ex eo ꝙ cognouit filias:non tamen inſertur ꝙ ignorans ſe cōmiſcuerit ſed ſolum ꝙ ignorauit eſſe filias vt dicit ibi gl. Tertio no.ꝙ mutilare z occidere equipantur quo ad ꝫbēdaz irregularitatem.de hoc in gl.quo ad irregularitatem.

Quarto no.ꝙ multiplex ē irregularitas qō vz velle littera ibi nullam irregularitatem.ē.n.q̄dam q̄ tñ impedit ꝓmouendum:q̄dam deijcit ēt iam ꝓmotū. vt no.l.di. de bis de homi.ſicut qō dico.ſ.q.xvij. Ꝓ.in eo ꝙ infans mutilando vel occidendo incurrit irregularitatem p ea q̄ no.Hoſti.de delic.pue.c.i Sco.dictum Hoſt. ſ. corrigiē quod dic vt in gl.ni. Scōo op.in eo ꝙ dicit ō dormiente.nā vz alium poſſe occidere vl mutilare cū in ſōno ſint ligati ſenſus.ſo.vt in gl.de iſto q dicit ꝙ aliqū dormientes loquuntur vel aliquid agunt.z dicit Pau. ꝙ ēt aliq ſe armant z vadunt z clamant. Tertio opp.ad ſ qz dz de dormiens teneri de caſu:de homi.ꝓſbyterum.z c.ſe.vi.di.teſtm̄.z e.di.in ſumma.xv.q.i.inebriarunt ō teſti.ſicut Solu. Paul.ꝙ aliud eſt qñ ex facto voluntario caſualiter ſeqtur homicidium. qz tunc hz locum diſtinctio.de qua.e.ti.ſicut dignū. Aliud q non ex facto oīno caſuali nullo mō ſcito vel cognito.qz tunc pinde eſt ac ſi tignum vel tegula feciſſet.ff.ad.l.aeql.ſed z ſi.§.igitur pro hoc quod dico.ī.q.vi.in fi. Quarto op.ꝙ iſti de q̄bus ſ ſaltem incurrunt irregularitatem p quam impediuntur ad ſuſcipiendos ordines lz nō deijciaṅ aliā ſuſceptis .xv.q.i.in fi. Sco vt in glo.hoc tollit q̄ dicit ꝙ verbum nullam tollit diſtinctionē de qua ibi. Itē z aliā diſtinctionē de quā.ſ.e.cle.in gl.minor.z hoc quo ad caſum de quo ſ.quo ad alia vo pñt procedere diſtinctiones p̄miſſe.z p hoc ēt expeditur gl.ſe.z in ea ibi ſicut dignuz in fi. vbi de hoc p Inn.z ō temp.or.dilectus. Quinto op.i eo qō dicit de illo q̄ mortem vitare non valens ꝛc̄. neceſſitas enim non excuſat i delictis.vnde mulier a fornicatione nō excuſatur pp neceſſitatem famis.ff.de ritu nup. palā.§.non ē Sco.pau remittendo ad no.de fur.c.iij.vbi glo.reddit rōnem quare neceſſitas excuſat a furto z non a fornicatione.z dicit Pau.ꝙ neceſſitas excuſat a furto qz ꝙ furtum ſuccurritur neceſſitati famis.xij.q.ij.fraternitas.vbi de hoc de conſe.di.v.diſcipulos.fornicatio aūt non extinguit ꝓ ſe famen. Item mulier non ē in fructu.i ſti.de rer di.§.in pecudū.nō pōt ergo venire in cōionem carnis.xij.q.i.c.ij.lz quo ad alia ſeruitia ſicut ibi. Itē fornicatio fit a volente:alias non imputare:dz autem potiꝰ ola mala pati ꝛc̄.xxxij.q.v.§.i.z.c.ita ne.z.c.ſe. Homicidium vero neceſſariuz de quo hic fit ab initio reſpectu agentis:ſz reſpectu occiſi vz fieri ab eo volūtario. Sexto op.ꝙ non debeat excuſari mutilans vel occidens inuaſorem pōt enim accidere ꝙ iuſte inuaſit:vt qz de mandato iudicis volebat reū interficere z ſic is qui ſe tuetur ē in culpa.debet ergo fieri irregularis ar.de eta. z qua.c.i. Sco.Lau. ꝙ ħ dz intelligi de iuaſore iniuſto.ꝓ hoc quod no.Hoſt.in ſuma.e.ti.§.que pena.ver.ſi āt.z archi. xxiij. q.v.cū homo. Quero de quo furioſo ħ loquitur? Bl. iſta ſoluit ꝙ ſiue labore continuo furore ſiue p interualla q̄diu fuit pōt pati:ſed non facere iniuriam z qō ꝓ euz fit hī ac ſi caſu factum eſſet.quod ſequere vt in gloſ.z in ea ibi ac ſi quadrupes:hoc nō eſt oīno ſimile: qz in quadrupede locum hz actio de pauperie.ff.ſi quadru.paupe.l.i. in ꝓn.de hoc de iniurijs.c.vl.in furioſo aūt nulla actio locum hz. Scōo quero qs ꝓbare dz furorem glo.e.ſoluit remittendo ad no.de ſuc.ab inteſt.cuz dilectus.paul. z Steph.dicunt ꝙ is q allegat furorem qz preſumiē ſanementis.tñ ſi docē ꝙ aliquando fuit furioſus ei q dicit nunc non furioſum ſcumbit probatio.iij.q.ix.indicas vbi de hoc.pro hoc regula ſemel li.vi.qz vt ibi dicit By. accidens nature contrarium ſm naturam z preter naturam tollit effectum preſumptionis ipſius nature qō procedit in accidenti durabili ſaltem aptitudine alias cōtra naturam ipſius accidentis non preſumitur pſeueratio. facit quod no. Inno.Compo.z Ab.de elec .cum inter canonicos. Pro hoc quod dixi de furore ꝙ ſi ſemel probatur furioſus ſic ēt hodie preſumiē eſt glo.in.d.c.ſi. de ſuc.ab inteſt.in verbo cōpotē.q̄ eſt ſingularis.z ibi ō hoc dixi in.x.contrario ex hoc ſequitur queſtio facti agebaē ex contractu mutui. fuit exceptum ꝙ debitor tpe ꝫctus erat furioſus.replicabaē ꝙ habebat dilucida interualla ꝓſului ꝙ probato furore refringebaē ꝫctus dūmodo ꝓbēt de furore ante ꝫctum:nec ſufficit ꝙ probēt de dilucidis interuallis niſi ſpāl̄r ꝓbetur ꝙ tempore cōtract⁹ erat non furioſus.quod bene ꝓbaē ex prealle.glo.z idez ſcribit Pe.de anch.ſe ꝓſuliſſe. Tertio quero quomodo probatur qs furioſus Sol. Pau.remittendo ad no.xvij.q.i.conſaldus.lxvi.di.c.i.de ſuc.ab inte.c.fin.per Hoſt.dicit Steph.ꝙ probatur ex dictis z factis.ff. ō cō di.inde.quidem in ſuo.de tu.z cu.is qui.§.fi.d.c.i.xlv.di. Quarto quero quis dicatur infans:glo.minor.dic ꝙ minor ſeptennio.qz etas illa ignorat quid videat:qō dic vt in gl.ſecus ergo de maiori ſeptēnio.de quo dicit Gen. ꝙ ſi eſt doli capax tenetur de oī delicto preterquam de lapſu carnis.lz fauore etatis mitius cum eo agatur.ff.de mino.auxilium.§.in delictis.de delic.pue.c.i.z quod dic de lapſu carnis:dic ideo:qz talis etas non vī ad hoc idonea.d.c.i.vnde nec minor accuſatur.l.iulia. de adul.ff.ō adul.ſi minor. Quinto quero in eo quod dixi in ꝓxi. q.de minore doli capace quando dicatur doli capax dicit Gen.ꝙ cum proximus eſt pubertati.ff.de doli.exce. apud.§.que in tutore.proximus aūt dī cū magis appropinquat etati puberi q̄ infantie.z hoc in maſculo ē i.x.anno.cū dimidio z aliquātulū vltra i femia i ānonouo z dimidio z aliquātulū vltra ſic no.infti.de iuti.ſti.§.pupillus z facit de deſpon.impu.continebatur z.c.atteſtationes.z vtrobiqz gl. Ꝓ.ad hoc quod dixi in hac qōne z prece.ꝙ imo minor ēt doli capax non obligitur. nam ſi ingreditur religionem poteſt egredi ante pubertatem de regu.c.i.li.vi. Sol. Gen.ꝙ ſpeciale eſt in religione. Contrarium ſentit gloſ.de regu.cum virum in verbo recipiunt primum verius qz non obligatur ante pubertatez.qō dixi in.e.c.cum virum. Ꝓ.ad idem in eo quod dixi ꝙ minor non obligatur niſi ſit doli capax.nam ſi recipit baptiſmum etiam infans factus maior compellitur fidem obſeruare de here.contra chriſtianos.li.vi. Laud.ꝙ illō ſpāle fauor z fidei z pp naturaz ſacrī baptiſmi in quo gs ꝙ alium obligatur vt no.de conſe.di.iiij.nihil z.c. ꝓxiuz xlv.di.de iudeis. Sexto quero in eo quod dixi de dormiente

miente:quare dormiens non tenetur de homicidio.lau. sol.q̄ ſ̄ō q̄ cōparaſ furioſo de bap.maiores in fin. ꝛ hoc etiam vult gl.de iſto in eo q̄allegat dcm̄.c. ꝛ dicit Lau. q̄ hoc q̄ dormitio reddit hominem totaliꝛ extra mentē quaſi eſſet in extaſi.ꝛ refert de ſocio ſuo anglico qui dormiens pariſius iuit ō eccleſia beati Bñdicti vſq; ad flumen ſecane de nocte ꝛ ibi puerꝫ interfecit ꝛ reuerſus dormiens poſuit ſe in lecto:ꝛ de hoc q̄ non ſit irregularis vī p id q̄ dī de Loth.xv.q.i.inebriarūt:vbi cōmixtio cum filiabus non imputatur inceſtui.ſed ebrietati q̄ procedit quaſi non pōt dormienti culpa imputari vt qa neſciebat hoc ſibi euenire:ſecus ſi ſciebat:q̄ tunc debuit prouidere vt taceret ſolus ꝛ q̄ nemo ſit in camera ſicut imputatur putāti arboꝛeꝫ q̄ nō admonuit tranſeuntes.ff.ad.l. aeql.ſi putator quod no.Bar.ff.ad.l.pom.de paricidijs pena.ꝛ ex hoc vī idem dicendū de furioſo q̄ ſi culpa ſua deuenit in furoꝛem ꝛ furoꝛe pendente mutilat vel occidit hoiem erit irregularis.lꝫ ℨ faciat hec littera q̄e indistincte dicit tales non effici irregulares quod proſequit Lap.in additione.p ꝓmo q̄ ſit irregularis inducit quod no.de ꝙſe.di.iiij.qſi qs in gl.i.ꝛ.lv.di. ſi euāgelica.lxxxvi. di.non ſatis:de elec.cū in veteri in ſi.de homi.bis q̄ li.vi. regula dānum.e.li.nam dediſſe vī cām homicidio ar.e. ti.q̄tinebatur ſuſcepimus. Pet.i contrarium q̄ lr̄a hic non diſtinguit pro hoc.xv.q.i.illud ꝛ.c.aliquos.ꝛ.c.ſeq.ꝛ ℨ.cum itaq; ꝛ quod no.e.q.in ſumma ꝛ in.d.c.aliquos ꝛ i ℨ.ſed hoc ꝛ quod no.Archi.de reſcri.ſtatutum.ℨ.cuꝫ vō in gl.q̄ forte li.vi.primum ꝯ Lap.dicens q̄ pro ꝛ cōtra eſt q̄ō no.xxxiij.q.v.de pudicitia.ſed q̄ nō ſit irregularis facit q̄ō no.arch.ibi q̄ autem ſit irregularis facit regula imputari li.vi.ꝛ q̄ō ibi no.dic de dormiente vt prędixi:ō furioſo aūt vī male poſſe exemplificari q̄ fuerit in culpa ꝛ raro aut nunq̄ accidit ꝛ ſic de hoc indiſtincte dicendū q̄ non ſit irregularis.p hoc quod dixi.ſ̄.i.iij.contrario q̄ in furioſo ſurgit delictū ex facto oino caſuali. ¶ Septimo q̄ro an iſti caſus q̄ exparantur ℔ de furioſo dormiente ꝛ infante exparentur indiſtincte.So.Lap.q̄ non:naꝫ infans baptizari pōt q̄ ꝛ tā paruulis q̄ adultis ꝙfertur in baptiſmo informās gratia ꝛ virtutes de ſum.tri.cle.vna in ſi.ſecus de adultis furioſis aut dormiētibus:d.c. maiores quod dic vt ibi. ¶ Octauo q̄ro q̄d de ebrio.Sol. Gen.ꝛ Math.q̄ ebrius non excuſaſ a delicto.xv.q.i.inebriarunt.q̄ ſi de ipſo voluiſſet inielligi expreſſiſſet de demis ad audientiam.C.de cadu.tol.l.vnica.ℨ.ſi aūt a deficientis mitius tamen punitur ar.ff.de re mi.oē delictū ℨ.per vinum. ¶ Nono quero an littera ibi honorē locū habeat in quolibet lumine.So.Paul.q̄ ſic dicēs q̄ ceſſantibus excuſationibus de quibus hic is qui interficit vel mutilat hominem etiam infidelem etiam in bello iuſto efficitur irregularis.e.ti.petitio:idem Lap.dicens q̄ ℔ dicit hoiem ꝓcedere ſiue ſit maſculus ſiue femina . lꝫ in ℨrium videaſ eo.ti.ſi aliqs ibi hoi aut mulieri:ſed pro primo ē q̄ hois appellatione vtrūq; genus ꝙtineī ꝛ hoc verius:ꝛ in c.ſi aliqs illud fuit cā maioris expreſſionis. dicit etiam Lap.q̄ dꝫ intelligi de homine viuo nō mortuo.quod etiam tꝫ lau.ꝛ Gen.ꝛ ē i dubiū:p hoc.e.ti.ſiqs ꝛ.c.ſicut ex litteraꝛ. Itē q̄ hō mortuus non ē hō.naꝫ ad eſſe hois regriī aīa ꝛ corpus ꝙiuncta de cele.miſ.in quadam.v.nā ad eſſe de pe.di.ij. charitas.v.item corpus facit q̄ō no Archid.xv.q.i.ſiqs non iratus de of.dele.ſi delegatus li.vi.ꝛ Hoſt.de ꝓui.ad hec vbi dixi in.i.q.dicit etiā Iap.q̄ dꝫ ℔ intelligi de hoie nato vel ſaltem formato.naꝫ ſi eſſet informis nec p membra diſtinctus occidens talē nō eēt homicida vere nec irregularis.ij.q.v. ℨſuluiſti xxxij.q.ij.q̄ō vo ꝛ.c.moyſes ꝛ.c.ſicut.d.c.ſi aliqs.ſi eēt homicidia occaſionaliter ſeu iterpretatiue.lxxxvi.di.paſce lxxxvij.di.ſi expoſitus:no.glo.in.d.c.ſi aliqs ꝛ Spe.ti.ij. ℨ iuxta in pe.col.v.itez q̄ hoi.dicit etiam Lap. q̄ dꝫ intelligi de hoie occidente vel mutilante qui ſit baptizat⁹.q̄ō dico.ſ̄.q.xij. ¶ Decimo quero an ex qualibet mutilatōe inducitur irregularitas? So.lau. q̄ non ſꝫ ſolum cū mutilatur aliquis de principalibus membris de cle.pug.in ducl.c.i.lv.di.ſi euangelica.xxxij.q.vl.ſi quattuor:ꝛ ſic vī ſecus ſi mutilat digitum.quod dixi de coꝛ.vici.c.ſi. ¶ Undecimo q̄ro de illo q̄ non mutilat vel occidit.ſed dat auxilium conſilium vel fauoꝛem:ad hoc ſol. paul.q̄ eſt irregularis de hoc p Inno.ꝛ Hoſt.e.tit.m.petitio. ¶ Duodecimo q̄ro an mutilans vel occidens indiſtincte ſit irregularis ita q̄ non habeat conſiderari quo animo fecit. So.Lap.q̄ ꝫ in alijs attendatur animꝰ de ſen. ex cō.cuꝫ voluntate.xv.q.i.merito cū.c.ſe.tū ℔ nō ē diſtinguē dū de alio:ꝛ ſic quocūq; animo ſiue priuatus ſiue iudex occidat vel mutilet efficitur irregularis ꝛ hoc ſi ex ꝓpoſito ſecus ſi caſu vel ſi medicus vel alius dando operā rei licite mutilet vel occidat non eſt irregularis.de eta.ꝛ qual.ad aures.l.vi.hi qui arboꝛem no.e.di.de his.i.ꝛ.iij. de homi.fiut dignum ꝛ dixi mutilantem vel occidentē ex ꝓpoſito indiſtincte fieri irregularem proce dit ꝑm lap. poſt baptiſmum ſecus ſi ante baptiſmum: q̄ tunc non ℨ bitur irregularitas cum ſit tm̄ de iure poſitiuo inducta li.di.ſiquis poſt no.Inno.de renun.niſi ꝛ Archi.xxi.diſ. ℨ.i.xv.q.i.ſiquis non iratus de re iu.c.i.li.vi.vel ſi contra bitur ante baptiſmum tollitur per baptiſmū ꝛ hoc ſi ℨbitur cum peccato vt q̄ hoc fecit tanq̄ priuatus vel etiā tāq̄ iudex q̄ idē ē cū in hoie nullus ifidelis habeat iuriſdictionem nec ſine peccato poſſit eā exercere:ſecus ſi fecē tāq̄ executoꝛ habens neceſſe parere iudici fideli. taī.n. irregularitas ſine peccato contracta p baptiſmū tolli nō pōt ꝑm Lap.q̄ tū dicit verius videri q̄ añ baptiſmū nō nō ℨbitur irregularitas ſiue peccādo ſiue nō peccando: ꝛ ſic talis poſt baptiſmum poſſit ꝓmoueri.p hoc q̄ō no. Jo.ꝛ Archi.xxvi.di.deinde ꝛ Hoſt.in ſū.de homi.ℨ.qua pena.v.quid ergo.Contrariū vī tenere Inno. de diuoꝛ. gaudemus Jo.cal.in.e.c.dicit q̄ irregularitas ſurgēs a lege diuina locū hꝫ etiam in nō baptizato vt eſt bigamꝰ ſecus in ea que ſurgit a lege poſitiua vt pp homicidium q̄ nūdū baptizati nō liganī canonibus.d.c.gaudemus: vbi dixi tamen in hoc q̄ō dicit de irregularitate ꝑm legē diuinā vī verius q̄ oīs irregularitas ſit de iure poſitiuo q̄ō dico.ſ̄.q.xvi.ꝛ ſic non pōt exemplificari hec opinio in ꝓmo mēbro.ꝛ vī opinio verioꝛ.Inno.tū p opinioē q̄ ante baptiſmū nō ℨbaī irregularitas q̄ impediat poſt baptiſmū ē expreſſe.l.di.ſiquis viduā.li.di.c.i.ꝛ.c. ſiqs poſt a ℨrio.ꝛ huic tāq̄ equioꝛi poſſumus ſtare in ambiguitate opinionū vt fiat in penis mitioꝛ interpretatio.regula i penis li.vi.ꝛ idem dixi in.d.c.gaudemus. ¶ Decimotertio q̄ro q̄dam vulneratus febꝛe ſupueniente obijt accuſatur ꝓcutiens de morte aſſeritur q̄ nō ex vulnere ſed ex febꝛe obijt ꝛ plures hoc aſſerunt aliqui medici dicūt q̄ vulnus fuit cauſa febꝛis:So.Mathe.q̄ credendum eſt medicis p id q̄ō not.in ſpe.e.titu.verſi.pone.pro hoc quod not.gloſ.eo.titul.preſbyterum. ¶ Decimoquarto quero pone q̄ in vna domo ſint plures vnus ꝓiecit lapidem ꝛ ꝑtereunte occidit.nec conſtat quis.Sol.Mat. referendo quod no.xxxiij.q.vl.ſi quattuor.ꝛ in Spe.e.t. v.pone p que vī q̄ nullus teneatur Archi.tamen ō elec. cupientes in gl.nō dꝫ dicit hoc ꝓcedere in caſu premiſſo cū nō oēs delinquerunt:q̄ tūc ſanctius ē nocentē ipuni tum relinquere q̄ innocentem condemnare.ff.de pe.ab ſentem de ſymo.lꝫ bely.Si vero conſtat q̄ oēs delinquerunt ſed non equaliter vt q̄ oēs percuſſerunt. ſed vnus occidit tunc omnes tenenī de occiſo.xxiij.q.vlti.in.c.vl. ff.ad.l.aeql. Itez mella.ℨ.ſi plures de homi.ſignificaſti.ꝛ pro hoc quod ibi dixi. ¶ Decimoquinto q̄ro q̄d eſt irregularitas. So.Lau.q̄ eſt impedimētū ſeu repulſio executionis diuini officij que ipſo iure infligitur occiſori de temp.oꝛ.c.ſi. Lap.dicit q̄ eſt nota ſeu impedimentū canonicum ꝓueniens in clerico ex violatione cenſure eccleſiaſtice vel ex alia notabili lobediētia addit ꝛ alia verba nō neceſſaria.ꝛ hec diffin.tio plenioꝛ q̄ prima vī foꝛ

malius,dic vt dixi de cle.ex.c.fi.quod est inhabilitas canonica per quam qs excluditur a regula ꝓmotionis seu ordinum:z dicit Lap.q̄ non dī qs irregularis q2 ꝑm regulā apostoli ꝓhibeat:sed tunc dī extra regulā aliorum: sed irregularis est is q̄ pp excessum est electus a tali regula ad quā non reducī nisi p sedem apostolicā: vt not. Arch.de sen.ex.is qui li.vi. ¶ Decimosexto q̄ro an irregularitas sit de iure diuino an positiuo? Io. Land.q̄ de positiuo.ij.q.vij.§.item daniel:lz in veteri lege fuit p ordinata in ꝑsona david.de ꝫse.dist.i.c.i.z hoc tz Inno. de renun.nisi ver.persone in verbo irregularitas,dicēs q̄ papa cū oibus irregularib⁹ dispensat q2 iste pene sunt de iure positiuo. ¶ Decimoseptimo q̄ro q2 dixi.s.i.iij. notabili q̄ multiplex est irregularitas quot sunt ei⁹ ꝑspecies: Io.Lau.q̄ tres z in hoc hī corrupte vult enīz dicere due:quedam ꝓuenit ex inceſſione seu difformitate ꝑ prij corporis.z de hac de cle.egro.p totum. Alia prouenit ex deformitate alieni corporis:z hec triplex: quedaz prouenit ex morte:quedam ex mutilatione: quedam ex simplici iniectione cū ꝓposito occidendi:de primis duabus.e.ti.p totum de tertia de pe.di.i.periculose dic q̄ lz vltima non inducit inhabilitatem que indigeat dispensatione apostolica:imo dicit glo.e.ti.si aliquis:q̄ hec non ē irregularitas.lz gl.in.c.piculose contrarium dicat: sed primum verius q̄ tz Arch.in.e.c.periculose z hoc ō irregularitatem maiori ad quā ꝫbendam regritur factū. ſz est irregularis irregularitate q̄ incurritur pro mortali xxv.di.§.crimīs.vt dicit Goff.in.e.c.si aliqui. z ꝑ hoc quod dico.ī.q.xxxiij. ¶ Decimooctauo q̄ro q̄ fuit causa instituendē irregularitis.sol.Lau.q̄ horror z seādalū inde oriens.nam abhominabile est q̄ q̄ intinxit manus in sanguinem humanū offerat sanguinē z hostiā imaculatam vel aliud offm̄ christo exhibeat.xxiij.q.vi.his a q̄ b⁹ uaxime si talis senserit ī imaginem dei que ē bō.s.e. c.ij.q̄ rō cessat in mulliere q̄ non est ad imaginem dei facta sed hominis.xxxiij.q.v.hec imago. ¶ Decimonono q̄ro in eo q̄ dixi.s.q.xvi.q̄ prouenit irregularitas q̄q̄z ex deformitate corporis alieni quid siquis eōm deformauit. Sol.Lau.q̄ fortius hanc penam incurrunt q̄ si alīū.xxiij.q.v.si non lz.de cor.vi.ex parte.nam ex charitate tenet q2 se magis diligere q̄ proximū dic q̄ mutilans se ipsum ē irregularis duplici irregularitate.ō qua in.d.q.xvi. ¶ Vigesimo q̄ro an lī a ibi de illo locū habeat in quolibet hoie.so.pau.q̄ sic z sic et in clerico locū hz vt Io.z archi.xxiij.q.iij.§.i.de hoc.l.vi.ō his.iij.z hoc faeit ad solutionē seq.q. ¶ Vigesimoprimo quero quid ī fratrib⁹ minōrib⁹ vel predicatorib⁹.vī idem quod ī alijs q2 in oib⁹ lz vim vi repellere incontinenti.i.di.ius naturale. In contrarium q2 vī esse ꝓceptum ꝑm regulaz euāgelicam. Qui te percusserit in vnā maxillā prebe z alterā. z si volnerit tollere tunicā trade z pallium Sol. Math. q̄ cuilibet lz vim vi repellere incontinenti z cū moderamine inculpate tutelle ad defendendi non vlciscendi nisi p votū se obligauerit in oppositū refert tū quosdā dicere q̄ nō repercutere ē ꝓceptū pfectis sed ipfectis ꝫsiliū sed qui p debeant dici pfecti se dicit nō inuenisse determinatū. Refert et qō no.Hug.i.di.ius naturale.dicēs q̄ mortaliter peccat qui aliquo mō repercutit siue sit perfectus siue imperfectus nisi hoc faciat iudicis auctoritate z dz potius mortem incurrere q̄ inferre ar.xxxij.q.v.ita ne q2 dñs dicit.mihi vindictam z ego retribuam. Et apostolus. Non vos defendentes charissimi.z illud quod vim vi repellere.lz exponit Hug.i.permittitur q2 nō punit p legem.vel lz repellere.i.remouere non repercutiendo sed opponendo.aliquod obstaculū brachij vel alteri⁹ rei.sed dicit Math.q̄ hec opinio est nimis dura. ¶ Vigesimosecundo quero de qua morte loquitur littera ibi qui mortez.Gl.in hoc verbo supplet propriā qō declara p id quod dicit glos.penul.z dico.ī.q.xxviij. ¶ Vigesimotertio quero si poterit euitare mortē. sed non mutilationem alicui⁹ mēbri? vī q̄ occidendo vl mutilando inuasorez nō sit regularis ar.de pe.di.i.vulgaris q2 qui aurem tetigit totum corp⁹ tetigisse vī vt ibi z no. de prescrip.audit. In contrariū q2 defensio dz esse ordinata ita q̄ non ad vindictam vel plus exo.xxi. vbi dī q̄ mors pro morte oculus pro oculo dari dz facit.e.titu.significasti non ē aūt equalitas pro timore mutilatiōis vt alīū occidat. Sol.Lau.arguit pro z ꝫ vt premissi z non aliter soluit.sed vī remanere in vltimo.ꝓmū tñ vī ver⁹ q2 ℔ comparantur mutilatio z occisio quo ad ꝫbendam irregularitatē.qō dixi.s.in.iij.no.z sic idē dz eē ad eā euitandam. ¶ Vigesimoquarto q̄ro si iminet piculū rei an occidens vel mutilās aduersariū est irregularis.sol. Pau.q̄ sic.e.ti.suscepim⁹ ℔ enim dicit solū de illo qui morte vel mutilationē alr vitare non.potest:ꝑ hoc induxit Math.q2 nō dz pp res transitorias armis se tueri z spoliatorē occidere ar.xxiij.q.viij.cōuenior.d.c.suscepimus vbi iudicat irregularis is q̄ latrones ligauit quos socius interfecit ne ab eis occideretur. idē Lapus pro hoc qō no.Host.in sum.e.§.qua pena.v.aliū. ¶ Vigesimoquinto quero an prelatus p rcb⁹ ecclesie debeat mortē subire? Io.Math.q̄ sic p id quod no.xiij.q.viij.conuenior in glo.vī vbi allegat pro z contra meli⁹ facit qō no. Inno.de renū.nisi.§.pp malitiam. vbi dicit q̄ plat⁹ dz se opponere muz si querantur possessiones vel libertates ecclesie:q2 sine corporalibus non consistit eccla.i. q.iij.figs obiecerit.nam beatus Tho. ꝑ his martyrizatus est.e.ti.sicut dignū. Dic tū q̄ dz se tueri z armis materialibus z spiritualibus de sen.ex.ex delicto nō enim videretur esse prudentis inermē se opponere armat ar. de rest.spo.c.i.li.vi. ¶ Vigesimosexto quero in eo q̄ dicit de eis qui mortē aliter vitare non valent zc. quando hoc dicatur? so.vt in glo.inangulatus que exemplificat de illo q̄ erat inangulatus ita q̄ fugere non poterat z sic vī velle q̄ si poterat fugere non excusat.z idem Pau. quod ꝓsequitur Gen.z arguit primo pro gl.q̄ teneatur fugere q2 ℔ logtur ō eo q̄ aliter vitare nō valēs zc.ad idē ff.ad.l.acquil.sciam.§.q cuz aliter vnde vī sumpta hec cle.in hoc vltimo. Itē ad instar domini q̄ ꝓsecutionem herodis fugit in egyptuz.xxiij.q.iij.§.i.pro hoc qō no.e. ti.suscepimus in glos.q2 tutius dicit tamen Gen. q̄ hec possunt procedere in casu dicti.c.suscepim⁹ vel in alio simili vt fiat ꝫsideratio arbitraria puta si inuadēdo z claudendo hostia domus vel inturri se includendo poterat periculum vitare alias probabiliter pōt dici contrariuz q2 in fugiendo frequenter potest fugient.piculum imminere q2 cadere posset z sic morti subijci cui piculo nō tenetur se exponere ar.ff.siquis cau.l.ij.§.pe. vt lite nō cōte.accedens.ij.nam qualitas temporis z loci nō patitur plenius deliberandi consilium.ff. de exerci.l.i. depositi l.i.§.merito z potissime procedunt predicta vbi ꝑm persone qualitatez fuga eēt dedecorosa ar.ff.ex qui.cau.ma in eadem:vbi hec equiparantur non posse recedere vel pōsse cum decore ad idem.ff.de manumiss.vindicta.lz iuxta cum ibi no.nam z alibi conseruatio persone z fame equiparantur insti.de suspe.tu.§.suspectus. Item conseruatio honoris ꝓfertur vtilitati rerum.ff.sigs ōmi. cau.testa.iulianus Poet.de anch.dic q̄ lz ad euitationē alterius pene excusēt q̄ pp dedecus nō fugit.C.vnde vi l.i. vbi per Cy.z Bald.secus tamen quo ad euitationē irregularitatis quo casu requiritur vt aliter mortē euitare non possit vt in littera:quod placet tamen opi.Bē. equior est. ¶ Vigesimoseptimo quero si dubitatur an potuerit fugere vel non? Glo.ez sol.q̄ in foro contentioso docebitur de hoc per circūstantia in penitentiali aūt sibi creditur:z quod dicit glos.de circunstantijs:exemplificari lau.vt quia aliquis manu potenti z brachio extenso inuasit aliquem ita q̄ inuasus poterat suspicari de morte nisi se defenderet: vel etiam si cōminat mortez z erat alias inimicus z talis qui ō facilī felonias ducebat

ad effectum

ad effectum vel si suberant alia verisimilia non eni expedit expectare ꝑmũ ictum: qz forte letal' eẽt & posz sib dici. Tarde venere bubulci: & hoc dicit lau. eẽ ꝟ Aug. i eo quod no. c. ti. si perfodiens in gl. ij. dic ꝙ non est ꝟ. qz Aug. loquitur ỏ iã pcusso cui nõ lz repcutere eã ex ite uallo & pro hoc quod dixi ꝙ probaꝫ ex circunstantijs ꝙ fecit cã defensionis qz insultatus est qỏ no. c. ti. significa sti in glo. vlt. & ff. ad l. acql. si ex plagis. ℣. tabernarius qỏ intellige vt prelati considerata ꝙstitione psonarum: pro hoc quod no. Cy. C. vnde vi. l. i. & quod no. xxiij. q. i. i summa & in hac gl. ibi occurrentes vel ꝑ iuramentum vt no. c. ti. significasti. & ij. & hoc si aliter probare nõ põt Laud.

¶ Trigesimooctauo quero in eo ꝙ ℟ dicit de illo q̃ suus occidit vel mutilat inuasorẽ quid occidit volentẽ occidere patrem filium ẓiugem vel personã quã aliter iuuare nõ potest? Glo. pe. soluit ꝙ ℟ non dz necessitas ineuitabilis & sic erit irregularis. idem Paul. & lap. qui dicit ꝙ lz qs teneatur debellare iniuriã ꝓximi sicut proprią. xxiij. q. iij. in summa & c. fortitudo & c. non inferẽda de sen. ex. quante & c. dilecto li. vi. tamen quo ad irregularitatẽ secꝰ est ꝙ predicta facit quod no. archi. xxiij. q. iij. in ꝓin. Itẽ cũ gl. ẓcordat ẽt Mat. qui tñ ad illud de ẓiuge in cõtrariũ inducit: qz vir & vxor censẽt vna caro. de cog. spi. martinus dic ꝙ illud ad generationem prolis: & quo ad alia bona matrimonij non quo ad ofa. ¶ Opp. ad hoc de eo qỏ no. Inno. de sen. ex. si vo. i. dicit ꝙ hoc casu pcutiens clicũ nõ ẽ excõicatus. Glo. e. sol. ꝙ aliud in regularitate q̃ ꝟbiꝫ ẽt fine culpa: sz excõicatio nõ qỏ dic vt in glo. quã singulariter no. & in ea ibi vt i iudice. Idẽ in isto q defendit ẓiunctũ: nã meret lz irregularitatẽ nõ eniꝛ. ¶ Opp. ad idẽ qz is qui inuadit psonã cõiunctã dz suus inuasor: nã suũ accipit ꝙ toto & ꝙ pte dz enim suũ ẽt qỏ ẽ cõe. ff. ỏ ritu nup. illud de le. iij. figs seruos dev. sig. pupillus facit isti. de iniurijs. ℣. patit. xxiij. q. iij. nõ iferẽda: de resti. spo. olim. i. de sen. ex. dilecto: Sed. Paul. ꝙ lz defensio psone ẓiuncte sit licita non tñ sui cã est necessaria qỏ regrit hec littera & dicit Paul. nõ esse vex ꝙ cõe dicatur suũ vt no. ff. de cond. insti. l. ii. dic qỏ not. ibi faciunt ad hoc qz ibi gl. dic ꝙ i dubio qỏ cõe ẽ non dz meũ: sed vz repugnare textui illi. nisi euidentissimis ꝓbationibus & c. Alibi dic gl. qỏ cõe ẽ meũ ẽ ficte nõ vere. ita no. ff. de regu. iur. id quod nostrum de hoc ꝙ By. in regula in re cõi li. vi. & ỏ prebẽ. pñti. c. li. in gl. ergo exqua ꝙ id quod ẽ cõe plib⁹ vt singulis dz ꝓrium cuiuslibet eoꝝ. secus si plibus vt collegio & plenius de hoc no. bar. ff. de le. i. Sui electiõe ℣. i. & ex hoc dic ꝙ in casu ꝑmisso ỏfensio nõ dz ꝓria ꝑp psonã ẓiunctã: qz nec ẽt ẽ cõis: imo principalius spectat ad ipsaꝫ psonã offensaꝫ secũdario ad ẓiũctã. qz pria charitas incipit a se. de vsupa. nisi. ¶ Trigesimonono q̃ro an qỏ ℟ dicit de occidẽte cã defensionis ꝓcedat' tũc tñ qñ ipse offensus irruit in offensum ita ꝙ offensus nõ vibrauit in eũ gladiũ. sed tñ opposuit vz ꝙ sic ꝙ no. c. ti. sicut ẽ gl. pe. in fi. Hl. vlt. hic tz ℣riũ & hoc vult in eo ꝙ dicit etiã vibrando & idẽ Paul. & sic dũmodo ꝑsupponatur ꝙ alr euadere nõ potuerit ẽt si vibret nõ ẽ irregularis. ¶ Trigesimo q̃ro an qỏ ℟ dicit de mutilante vel occidente ꝓcedit in alio actu indueente irregularitatẽ Sed. Paul. ꝙ sic cum subsit semper eadẽ rõ & nõ bene apparet qd velit nisi dicamus ꝙ vult dicere ꝙ irregularitas nõ ℣bitur quando qs nõ spõte cã incidit. ¶ Trigesimoprimo q̃ro qd si nõ occidit vel mutilat. sz ad sanguinis effusionez pcussit vel peruenit se nõ defendendo: vz ꝙ fit irregularis nec cle. vel mo. sniam de raptu in archiepatu: de sen. ex. cum illoꝝ ỏ. nos tñ. Contrarium tz Lap. ꝙ hãc lram q̃ tantum ponit hec duo. Ad contrarium nõ respondet dic ꝙ. c. sniam facit pro & dz intelligi ꝙ non ꝓcedat clericus ad sententiam sanguinis: vnde procedat mors vel mutilatio. Ad. c. in archiepatu dic ꝙ ẽt facit pro ibi mortez vel detruncationẽ membroꝝ. Ad. c. illoꝝ cũ dic ꝙ id qỏ ibi dicit de sanguinis effusione ẓsideratur ad effectũ in ferendi excessum esse enormẽ non ad inferendam irregularitatem: & per hec non procedit quod dicit Lau. de illo q̃ se vulnerauit & ex iperitia medici ex vulnere obiit dicit enim ꝙ est irregularis: quod non est verum. qz non dedit cãm immediatam morti pro hoc quod dixi. ℣. i. iij. contrario. ¶ Trigesimosecundo quero si ex bannitus ob suam tutellam percussit an audiatur. So. Mat. ꝙ sic qz non perdit defensionem. nam comparatur deportato qui non perdit ea que sunt iurisgentium sed tantum que sunt iuris ciuilis. ff. de pe. quidam defensio autem est de iuregentium. ff. de iusti. & iur. vt vim de re iu. cle. pastoralis. ¶ Trigesimotertio q̃ro si duo iueniunt mutilati nec apparet quis fecerit ob tutellã. so. Math. fortius mutilatus presumitur culpabilis & alius feciſſe ob tutellam. ff. ad. l. acquil. sciam. ℣. cum stramenta que tamen hoc nõ ꝓbat. vnde dicit Mat. posse distingui quis eorum consuevit esse magis riꝛosus nam & alias attenditur consuetudo alicuius. ff. de pig. ac. vel vniuersorum. de v sur. qui semisses. de pig. illo vos quod placet. ¶ Trigesimoquarto quero si iudex non liberat hominem a morte cum põt vel si primat⁹ non pascit fame morientẽ. so. Mat. ꝙ lz grauissime peccent non tamen sunt irregulares etiam si sequatur mors. qz lex ꝑmotionis requirit factum. xv. q. i. si quis non irat⁹ ꝓ hoc quod dixi. ℣. q. xvij. ¶ Trigesimo quinto quero siquis vult me percutere & dũ declino ictũ percutit aliũ & interficit. vel siquis me impellit & ex meo ipulsu retro cadit & moritur. vel siquis me ipellit in aliuz vel aliũ in me. so. Mat. referendo quod no. Pau. l. dif. sepe. ꝙ non est irregularis nisi hoc fiat in fraudez. ¶ Trigesimo sexto quero de clericis qui sunt iuris ignari pro habenda indulgentia qua dabatur portãtibus ligna abcremendos hereticos ligna portauerunt. so. Math. ꝙ si ligna illa operantur ad cremationeꝫ sunt irregulares: sec⁹ si non operantur vt qz iam cremat⁹ erat mortuus: pro hoc quod no. Ab. e. ti. sicut. & de materia irregularis contrabende dic vt no. Inn. e. ti. ad audientiaz. & c. fi. & vtrobiq; dixi. & in pluribus alijs. c. illius ti.

¶ Deusuris. Rubrica.

Exgrandi.

Cõitates de quarum plateis non receſſit vsura & dolus ꝓbat. liiij. Step.

¶ No. ꝙ in offensam dei est qcquid statuitur in fauorem vsurarum. & dicit Stepha. ꝙ est in offensaz. qz per hoc ei animas furantur. xliij. q. v. penale.

Itẽ ꝟm Lau. est ẓtra deũ: qz fit transgressio ꝓceptorum eius: ẽ etiã ℣ ꝓrimũ vt in littera. & rõ colligit ex glo. ij. in ꝓn. qz sibi restitutio debeꝫ. Itẽ per suas vsuras exhauritur eius ꝟstantia. xliij. q. iiij. qd dicaz. e. tit. vsuraꝝ li. vi.

¶ Secõo no. ꝙ vsure sunt contra ius diuinũ: de hoc in glo. iij. Itẽ contra ius humanũ de hoc in gl. iiij. & pro iure humano glo. intelligit ius canonicum. & idem Paul. Sed Lau. & Gen. intelligũt etiaz de ciuili quod dico. ℣. q. ij. ℣ autem ꝟm predicta ius canonicũ dicaꝫ humanũ: alibi tñ dz diuinũ: de iureiur. nimis de accu. qualiter ij. ¶ Tertio not. ꝙ vsure dicũtur prauitas. & de varijs eoꝝ nominib⁹ no. archi. e. ti. vsurarũ in glos. iiij. li. vi.

¶ Quarto not. contra statuta iniqua. & facit Isa. x. Ve vobis qui condiꝫ leges iniquas. ¶ Quinto not. ꝙ iuramentum fauens vsuris non obligat. de hoc in glo. ꝙ nõ & dicit lau. ꝙ potꝰ debet dici periuriũ. de iureiur. c. i. lib. vi. & dicit Math. ꝙ cum vergat in periculum eterne salutis contrauenire põt ẽt ꝓria auctẽ. per id qỏ not. In no. de elec. venerabilẽ. ¶ Sexto no. ibi repetentibus ꝙ eqparantur ẓcedentes exactionẽ vsurarꝝ. itẽ copellẽtes ad soluẽdã. itẽ repetitionẽ impedientes. ¶ Septio no. ꝙ

occurrendū est fraudibus exq̄sitis de hoc in gl. Itē colo
ribus fraudulentis: 2cordat de elec. auaricie li. vi.
¶ Octauo no. in eo q̄ punit officiales q̄ ōlicta vniuer
sitatū imputanť non singulis: sed officialibus: nā singu
loꝝ multi sunt nocentes ꝓ hoc no. Inn. de sen. ex. grā-
ue. ¶ Nono no. varia nota officialiū variant aūt ꝑm va
rietatē locoꝝ: z q; nō potuisset oia enumerare: iō enume
ratis alīgbus ponit clam generalem ibi gs officialis.
¶ Decimo no. facere statutū scribere vel dictare de q̄-
bus ħ. z similia que sequuntur equiparantur quo ad pe
nam de qua hic ſ. ne cle. vel mo. sententiam. ¶ Undecimo no. casum in quo fertur excōicatio ipso iure p has
constitutiones alij notantur de sen. ex. cle. i. in glo. est scien
dum. ¶ Duodecimo no. q̄ ēt bi q̄ non statuerunt si de-
lere possunt statuta de quibus hic z hoc non faciunt te-
nentur hac pena: hoc vult littera ibi incursuri subaudi ēt
si non statuerint vt addat precedentibus. z teneť ikt: q;
p negligentiā alienū viciū videnť facere suū arg. ō imu.
ecc. aduersus. ¶ Decimotertio not. de dictiōe nisi. que
hic negat cū p̄cedit affirmatio: de hoc per By. in regula
peccatum li. vi. Pan. dici posset q̄ hic ponit hoc q̄ isti
tenentur facere deleri. tñ Pan. habuit bonā mentē re-
ferendo ad ius. q; in casu premisso incurritur excōica-
tio. z hic excludit. ¶ Decimoquarto no. q̄ idem ius est
de consuetudine z statuto. de consue. cum dilectus.
¶ Op. q̄ iuramentū nō ōbuerit reprobari. de iureiur.
debitores gl. q̄ nō: So. z idem Pau. z i ea ibi. fient nec
statutū p hoc de iureiur. venientes. de sta. mo. in singul.
§. porro. ¶ Scōo opp. in eo q̄ hec ꝯstō 2cernit futura
tm̄. vt pz ibi decetero. deberet. n. 2cernere ēt p̄terita cuꝫ
etꝝ rō sit antiqua. e. ti. cū tu. Gl. quo ad penā sol. q̄ 2cer-
nit futura quo ad penā: z sic vlt q̄ 2stō penalis ēt habēs
rōnes de preterito quo ad penā 2cernit futura tm̄: quod
singulariter no. idem Lau. alle. de spon. duo. c. fi. ¶ Ter
tio op. in eo q̄ phibet vsuras solui. e. tit. c. i. z. c. 2questus
z. c. salubriter de fideiuſ. c. ij. xiiij. q. iiij. qm̄. So. Pan. q̄
vsure phibēt̄ in casu a iure non 2cesso vt ħ: sec⁹ i 2ces-
sis vt in 3tijs. ¶ Quarto op. in eo q̄ pmittit vsuras re-
peti. e. ti. q; frustra. z. c. michael. So. pñt repeti ab eo qui
nō phibeť vt ħ. sec⁹ i phibito vt in 3tijs. ¶ Quinto op.
in eo q̄ punit eos q̄ nō faciūt deleri statuta. ita tñ si super
hoc bēant ptātem vī. n. q̄ indistincte teneanť de sen. ex.
nouerit. Glo. sic ergo soluit q̄ illud intelligitur ꝑm istud
z intelligit vbū ptātem de ptāte iuris z facti. p hoc de re
scrip. suscitatus. ¶ Sexto op. in eo q̄ apponit terminū
triū mensium cū alibi deniť duo tm̄. d. c. nouerit. Glo. in
vbo menses soluit q̄ casus sunt diuersi. z dicit Pau. q̄
ante tps trium mensium nō incurrūt penā: sz tpe finito
incurrunt sine alia monitione q; tps interpellat. de loca.
potuit. ¶ Quero in eo q̄ prohibet statuta q̄ sunt in pre
iudiciū primi. an p statutum possit tolli dñium vel actio
queniens de iure gentium vel ciuili Glo. ij. remittit ad
no. de 2sti. q̄ in ecclesiaꝝ. vbi 2cludit q̄ ex cā pōt: sine cā
vo non pōt tollere dñium: nec ēt pōt actionē in totum tol
lere sed differre sic. C. de preci. impe. of. quotiens: quod
plenius dixi in. d. c. ¶ Secundo q̄ro in eo q̄. §. in. ij. no
tabili. pro iure humano exposui ius canonicū. qd de ci-
uili. qō est q̄rere an de iure ciuili vsure sint phibite. Gl.
i. remittit. Lan. dicit q̄ ēt ꝑm leges sūt reprobate. q; leges
approbāt nicenam synodum in qua reprobanť vsure. vt
no. xiiij. q. iiij. qd dicam z. e. ti. q̄ in oibus. Itē Gē. p id qō
no. in aūt. de ecc. ti. in prin. col. ix. z. C. de vsu. aūt. ad hec.
pau. ēt p hoc inducit. q; ius ciuile suppōit naturale z diui
nū fiē z diuinū. fiē ēt canonicū z ei sub alternať. z p 2ńs
non pōt ei in aliquo obuiare qō faceret si iure ciuili per-
mitterentur vsure. pro hoc enim vī tollere ius diuinuꝫ
qō sonat i absurdū ar. ff. de arbi. nā z magistratus. Alij vt
refert Paul. 3 p rubricā de nautico fenore quā postea
posuit Impator in corpe. Et ad primum de nicena sy-
nodo rñdet Pau. q̄ impator vult quattuor concilia ser
uari in his pp̄ que sunt principaliter instituta. s. in erro
ribus damnandis. facit. C. de heret. qcūqz. xv. di. c. i. i alijs
non est verisimile q̄ impator voluerit tot iura vno vbo
subuertere de elec. ecclesia. ij. vel vult seruari concilia p
approbationem tāq̄ licite facta nō p pene iposītionem.
Ad aliud cū dī q̄ ius positiuū fundetur sup iure natura
li. tenentes q̄ vsure non sint phibite de iure ciuili. rñdēt
q̄ ꝛ ita sit. tamen alia est phibitio vicij p ius nature alia
p positiuū. ꝑma est p cognitionem pene z detestationez.
scōa p additionem pene tpalis. z ꝑm hoc aliqd pōt eē p
hibitum iure naturali z non ciuili. Itē ꝛ ius ciuile z ca-
nonicum p̄supponant ius naturale z sic 2ueniāt in cā
finali q̄ est bonū directiuū. tñ discordant in mō dirigēdi
q; ius ciuile vult dirigere in bonum quod congruit hu-
mane societati ciuiliter viuenti ꝑm quod hz conseruari
nutriti z promoueri p iustitiā z amicitiā. canonicū vo di
rigit in bonū non solū ciuile. sed fidele ꝑm quod expecta
mus premium in pria. facit qō no. ō iureiur. cū 2tingat
ū ꝑm hoc aliqd potest esse phibitū iure naturali seu di-
uino z canonico non tamen ciuili: z sic vsure videnť pre
misse iure ciuili non pmissōe tollēte impedimentū pec
cati. sed pmissione penā nō infligente exigēti vsuras nec
eū phibente. q; p talem exactionē ciuilis societas z ami
citia non impediť ꝑm pau. z ponuntur ħ in regula pecca
tū li. vi. in. q. i. v. arti. z faciunt hec ad illud q̄ crimē vsura
rum sit ecclesiasticum. qō dixi. de fo. cōpe. cū sit. ¶ Ter
tio q̄ro in eo qō ħ dī z dixi in. iij. no. q̄ vsure dicūtur pra
uitas quare sunt phibite? So. Lau. q̄ ex multis. primo
ex paupertate q; proximi z maxime pauperes p hoc tru
cidantur z depauperanť. xiiij. q. iiij. quod dicam scōo ex
fama. nam z laborantes z rustici p̄dia colentes libenti⁹
ponerent pecuniam ad vsuras q̄ in laboratiōe cū sit tu-
tius lucrū. z sic non curarent boues seminare seu metere
z ex hoc fame fruſtaremur z fames mūdū deuastaret.
tertio ex idolatria q̄ ē idoloꝝ fruitus ō pbē. auaritie plus
enim diligerent pecuniā q̄ deū ar. xlvi. di. sicut hi quar-
to ex dilectione: q; tenemur ex charitate diligere proximū
sinut uosipsos quod tolleret si subueniret. ꝓpio ītuitu lu
cri nō charitatis. quinto q; res aliēa i mutuo efficit mea
z sic vsus dz esse me⁹ non mutuantis. cui⁹ contrariū fit i
vsura. xiiij. q. iij. si feneraueris. e. tit. conquestus. sexto q;
q; vtēdō ē re ad vsuꝫ ad quē deputata ē. xxij. q. ij. bis aūt
de ap. psonas. vbi de hoc. sed pecūia nō ē instituta ad ger
minādū sicut. nec sal. cui⁹ 3rium vult vsura. z de his sex
causis. vsus. Pauptas fames idolatria dilectio fraꝝ.
Tetat vsurā res aliena re i vel abusus. de hoc per Inno.
e. ti. super rubrica. z plenius in regula peccatū. li. v. z de
hoc etiam in seq. i. ¶ Quarto quero quare poti⁹ ē pec-
catū dare ad vsurā q̄ locare agrū vel domū. So. Mat.
p id quod hī. lxxxviij. di. cijciens. q; pecunia nō ē dispo
sita nisi ad emēdū z nō ad fen⁹ exercendum. sed locādo
domū concedit vsus dom⁹. sed dicit Mat. q̄ melior rō
ē q; qō fit 3 naturam mortale est. xxij. q. iiij. inter cetera.
sed is q̄ mutuat ad vsurā facit 3 naturā. q; naturalia ge
nerant vt bō bouem artificialia non vt domus domum.
In vsura vo pecunia q̄ est quid artificiale generat pecu
niā quo ad id qō recipit vltra sortē. dic q̄ ēt rō p̄cedens.
idem vult. Addit ēt Mat. alias rōnes quare vsura pro-
hibetur de quibus. §. prox. q. ¶ Quinto q̄ro in eo q̄ ħ
improbantur statuta cōitatū in fauorē vsuraꝝ qd si cōi-
tas dat pecuniā ad vsurā an singuli ciues sint vsurarij:
o. Mat. ꝑm Ray. q̄ sic z hoc quo ad eos quoꝝ auctē z
2sensu fit. p hoc ō. pcu. c. fi. z idē si cōitas recipit fructus
ex pignoꝝ quos ñ cōputat i sortē ar. vij. q. i. sic. xxiij. q. iij.
si hēs. ff. q̄ me. cā metū. ¶ Sexto q̄ro ō statutis z 2sue
tudinib⁹ q̄ sunt i plib⁹ locis q̄ nō solucēt dotes mulieꝝ
soluto mr̄imonio teneanť ad alimēta mulieꝝ. vel ad dā
dū tm̄ pro libra vt ħ padue dictat statutū q̄ solu. matri.
si dos nō restituit infra annū tenet non solues ad soluen
dū decē p̄ centenario in āno. so. Mat. referēs qō not. spe.

qui fi. sint

q ſi.ſint leg.ℌ.vno dicens ℭ mulier infra annum põt petere alimenta ab heredibus viri ſi nõ bz.vnde alatur.ff. de bonis auc.iudi.poſ.ℭuis vt in poſ.le.l.vl.de ven.i poſ. mit.l.i.ℌ.ſi mulier. Item ꝙſtante matrimonio dic Ray. in ſumma.e.ti.in.ℌ.lz ꝛ Inno.e.ti.ſalubriter ℭ dz mulier alu.ſz poſt morte viri tenet cõputare fructus in ſorte pro hoc.c.ſalubriter:qz vir tenet alere vxorẽ pp onera matrimonij ſupportanda ſublato ergo matrimonio non habz mulier ius petendi: dic ergo Dat. ℭ obſernantes talia ſtatuta ꝛ ꝙſuetudines incidunt in penam huius cle. ꝛ ℭ caueant officiales capitolij q faciunt talia obſeruari. dic ℭ tale ſtaturum vel ꝙſuetudo põt tollerari vt debeantur alimenta tanℊ intereſſe poſt moram in ſoluendo:ꝓ hoc quod no.in regula dãnum li.vi.ꝛ de fideiuſ.c.ij.nõ enim põt dici formalis vſura exquo pactum de pluri dãdo nõ interceſſit ꝛ ſic ꝙſului. Septimo quero an vſurarius teneatur reſtituere id qõ lucratus eſt ex pecunia vſuraria.ſo.Dat.remittendo ad no.ꝓ Ray.in ſumma.e.ti.ℌ. itẽ q̃ro ꝛ ꝓ Archi.e.ti.q̃ℊ̃ li.vi.in gl.no.qz ꝛ ibi archidiaconus tz ℭ non: Jo.an.ibi vz tenere id quod dicit Tho. ſa ſe.q.lxxviij.arti.iij.vbi tz ℭ ſi ꝓ vſura recipitur res conſumptibilis vt pecunia triticum vinũ ꝛ ſimilia: ſufficit reſtituere receptum:qz ſi qd de tali re acquiritur ex induſtria eſt non ex fructu rei tenetur tamen vſurarius ad dãna que ſuſtinuit debitor ex ſolutione predicto:ſi vero id quod ſolnitur non eſt vſu cõſumptibile ſed fructũ affert vt ager domus ꝛ ſimilia tenet vſurarius nõ ſolũ hec reſtituere: ſed ẽt ꝓceptos ex illis quoꝝ non ipſe ſed alꝰ erat dominus qõ plz: qz quo ad hoc vltimũ non põt dici vſurarius eſſe bone fidei poſſeſſor ꝛ ſic fructus nõ lucratur. Octauo q̃ro an vxor ꝛ familia vſurarij poſſint vti uere licite de bonis vſurarij:ſo.Dat.referens quod no. Ray.in ſũma de rapto ver.qd ergo faciet ꝛ ſe. vbi dicit ℭ ſi vſurarius bz aliqd licite acqſitũ ex illo licite viuit familia:ſecus ſi totum eſt de vſuris:qz tunc debẽt aliunde ſibi victũ q̃rere.dicit tñ ℭ ſi nõ habent.vñ cõmode poſſint viuere pñt ali.de ſupradictis male acqſitẽ:nã vxori ꝛ benẽ alimenta ꝓ maritũ ex titulo oneroſo facit qõ no.e.t. cũ tu.ꝛ.c.ℊueſtus ꝛ.c.ſalubriter:de alia familia nihil dicit.dic ℭ põt diſtingui an ſint ꝓſone obligate ad obſequũ ꝛ idẽ qõ de vxore:alꝫ debent recedere ar.xi.q.iij. qñ de ſen.ex.ℭ i dubijs ꝛ.c.inter alia:ꝛ ꝓ hoc ℭ ſi non habẽt aliunde poſſunt de male acqſitis ali.ẽ qz ob neceſſitatem famis lz ẽt furari cibos de furt.c.iij.ꝛ qõ ibi no.in glo.i. Itẽ quo ad vxorẽ refert Dat.ℭ no.ſpe.de ſpõ.ℌ.poſtremo.v.qd de expenſis:vbi dicit ℭ ſi mulier facit expẽſas extra domũ viri nõ tenet vir ad eas: niſi facte ſint poſtℊ vir cã non admiſit.ꝓ hoc qõ no.de diuoꝛ.ſignificaſti:ꝛ que nole alimẽtoꝝ itelligant no.ſpe.q ſi.ſint le.ℌ.vno.v.i ſũma. Mono q̃ro qdã ꝓ certa quãtitate emũt fructꝰ certos ab eccla toto tpe vite ſue annuatiz dandos an eſt vſura: Dat.ℭ nõ refert tũ ℭ no.Bof.in ſũ.e.ℌ.qd de q busdam: vbi vz ꝛdicere:nã tales ſic emũt qz putãt ſe diutius viuere ꝛ ſic ꝓcepturos eẽ plus q̃ ꝛderint.vñ ꝓ ſpez cõmittũt vſurã.e.ti.in ciuitate.ꝓ hoc qõ no.ibi Inno. dicens ℭ a talibꝰ abſtinẽdũ.primũ verius ꝓ id qõ dixi i.e. c.in ciuitate.naz ℌ ẽ emptio nõ mutuũ ſine quo vſura nõ cõmittitur. Decimo q̃ro ſigs mutuat veterẽ ãnonaz vt recipiat nouã: Solu.Dat.ſm Bof. ℭ ſi hoc facit vt recipiat meliorẽ cõmittit vſurã:ſi aũt ne ſua pereat vl qz forte accipienti facit gr̃az non ẽ vſura. Undecio q̃ro ſigs mutuat pecuniã ereã receptur ī termio argẽteã vl argẽteam receptur aureã. ſo.Dat.Bof.ℭ ſi iõ facit vt in extimatione lucretur vſurariꝰ ẽ: ꝓ hoc qõ dixi ſ.in pxi.q. Duodecimo q̃ro ſigs emit granũ tempe meſſium vel vinũ tpe vindemie ꝓ toto ãno:ſo.Datb. ℭ ſi ꝓ ſua familia nõ ẽ peccatum.xiiij.q.iij.quicũqz:ſecꝰ ſi vt carius vendat:qz tunc vt dicit idem.c. turpe lucruz eſt:qñ aũt ante tps meſſium vel vindemiaꝝ emitur: dic vt eo ti.c.ſi.refert ẽt Dat.qõ not.Inn. ne cle.vel mo.c.i. vbi dcit ℭ ſi quis tempore fertilitatis emit victualia vt tempore famis abundet:licitum eſt etiã ſi nõ ꝓ ſe tantum:ſed ẽt vt alijs tempore famis vendat dũmodo hoc vltimo caſu non emat vt carius vendat ſed ne victualia diſſipentur.d.c.ℊcũqz. Decimotertio quero in eo qõ ℌ improbatur iuramentum illicitũ:an ſi ẽ licitũ pñt iurãtes ꝛ bi quibꝰ prestatur ſibi remittere:ſo.Lau.refert ea que ponit ſpe.de legato.ℌ. nunc oſtendendũ.v. hoc quo qz.que ponit contextualiter auctore ſuſpenſo ꝛ non ẽ qõ neceſſaria huic littere. Vult aũt ſpe.ℭ ſi iuramentuz reſpicit cõmodum ptium pñt ſibi remittere:de ſpõ.preterea de iureiur.c.i.ꝛ.c.debitores: ſi autem reuerentia dei ſecus vt ſi duo inuicem iurant ire vltra mare. ꝓ hoc qõ dixi in.d.c.ꝓterea. Decimoquarto q̃ro ſiqs iurat facere aliquod veniale an poſſit illud facere ſine iteritu ſalutis eterne.ſo.Dat.remittendo ad no.per archi. ō pact. quãuis in gl.ſic ſupra li.vi.vbi dicit ℭ ad hoc vt iuramẽtum obſeruari non debeat ſufficit ℭ vergat in peiorem exitũ.xxij.q.iiij.ſi aliquid vbi gl. dicit ℭ ſi iurauī me peccaturum venialiter tale iuramentum non debeo adimplere:qz ẽ adijcerem peccatuz peccato.e.q.diffinitio ꝛ ſic quo ad hoc vt iurans poſſit contrauenire idem eſt ℭ iuramentum vergit in interitum ſalutis eterne vel vergat in peiorem exitum.tamen facere veniale non vergit i iteritum ſalutis eterne.ℌm archi.in.e.c.quãuis. Que aũt ſit differentia an dicatur iuramentum vergere in interitum ſalutis eterne.an vero in peiorem exitum ſeu diſpẽdium no.Jo.an.in.d.c.quãuis dixi de iureiur.ſi vero.ꝛ ꝑ ſuppoſita illa differentia dic ℭ iuramentum predictum non vergit in interitum ſalutis eterne.ꝛ tamen non ẽ obſeruandum per predicta. Decimoquinto quero in eo ℭ prohibentur ſtatuta que impediunt repetitionez vſurarum quid de rege aragonie q leuat tributum a iudeis vel ſarracenis propter vſuras quas permittit eos exercere.incidit ne rex vel eius officiales in hoc fauentes ꝑ dictis in excõicationem.de qua ℌ.ſo.Lau.ℭ ſic qz nedũ chriſtiani.imo ꝛ iudei ſunt prohibiti vſuras exercere.cũ etiam lege veteri ſunt vſure prohibite. ꝛ hoc maxime ſi exiguntur a chriſtianis.e.ti.quanto ꝛ.c. poſt miſerabilez dic ℭ qõ ſatis decidit in littera ibi repetitionẽ impediũt. Decioſexto q̃ro an iudei ſup reſtituendis vſuris poſſint cogi ꝓ iudices eccleſiaſticos.ſo.Lau. ℭ nõ ſed ꝓ ꝓncipes ſeculares.d.c.poſt miſerabilez q ſi negligentes fuerint ꝓcedet iudex eccleſiaſticus iuxta tenorẽ.c.e.ti.quanto ꝛ de iudeis poſtulaſti cũ ſi.dic hec vera niſi eccla habeat iuriſdittonẽ tpalem in loco.qz tunc ꝓ ſe cohercet iudeos pena tpali.d.c.poſtulaſti.ꝛ qõ ibi dixi. Decimoſeptimo q̃ro qua rõne puniuntur impedientes repetitiõez dicit Paul.ℭ ideo qz ſi repetunt in foro eccleſie ipediẽdo repetitionẽ impedit eccleſiaſtica iuriſdictio.ꝛ ſic locũ bz pena.de imu.ecc.qñ li.vi.dicit tamen Pau.ℭ.bz locum hec conſtitutio.etiaz qñ vigore ſtatuti vel alia rõne repetuntur vſure etiaz in foro ſeculari:quod an liceat dico in ſeq.q.quo ad hoc aũt dic ℭ impediẽtes repetitionẽ tenet ad penã.de qua hic.tãℊ̃ fauẽtes vſuris.ſ.e.cle. ibi vſurariã approbantes prauitatẽ. Decimooctauo quero in eo qõ dixi in proxi.q.ℭ qñqz repetuntur vſure coram ſeculari iudice an hoc fieri poſſit.So.Aug.ꝛ Lau. ℭ ſic.xiiij.q.iiij.quid dicam.vbi de hoc ꝓ Archi.qõ dicit Paul.ſibi placere vbi non refert qõ an id quod petit ſit vſura.ꝛ ſic non litigatur ō prohibito ꝛ conceſſo.ſed tãtuz de ſoluto vel non.alias ſolũ coram eccleſiaſtico q cognoſcere bz an id qõ petitur veniat nomine vſuraꝝ.ꝛ ſic intelligitur qõ no.de ſo.compe.cum ſit.vbi dicit glo.ℭ hoc crimen ẽ eccleſiaſticum.qõ dicit Paul.vez modo predicto. qñ id quod petitur dubitatur an ſit tale crimẽ.hec vba inducit Bar.ff.ſo.ma.titia. Ad qõnẽ cũ q̃ritur an qs ſit legitimꝰ.an de hoc poſſit cognoſcere ſecularis.ꝛ qd de ℌ dicat.dixi de ordi.cog.tuã eo aũt caſu quo ẽ qõ ſup ℨctu q dive vſurariꝰ.dic Bar.i.e.l.ℭ ſi ptes ꝙſitẽ ℨctũ ſz du

bitatur an sit vsurarius: tunc coraz ecclesiastico. sed si de facto dubitatur qz creditor se dicit mutuasse summã de qua in instro z debitor dicit q̃ recepit nisi dimidiã z alia dimidia adiecta est in fraudem vsurariũ. tunc qõ non est de aliquo spũali: sed de facto ideo cognoscitur corã laico. z dicit Bar. ibi Pau. hoc dicere. H La. ó castigioncbio dicit hoc vltimũ exemplũ nõ esse bonum z p̃m cũ quãdo inst̃m mutui purũ in sui forma impugnaꝫ de fraude vsuraz ita q̃ actor dicit inst̃m vsuraz reus negat: dz qõ vsuraria z cognoscit ecclesiasticus: z sic hz generalis obseruãtia. z vz casus de pig. illo vos. vbi vnus dicebat fundũ vere vendituz ficut ꝫtinebatur in inst̃o. alter dicebat in veritate fuisse pignus z tamẽ cognouit ecclesiastic⁹. z ad idem melius de emp. z vend. ad nostram. z dicit Lap. q̃ Pau. solum dicit q̃ quãdo est qõ de soluto vel nõ cognoscit secularis vt si petitur fructus computari in sortem q̃ dicuntur fuisse centum. alius dicit q̃ quinquaginta. vel si debitor dicit se restituisse sortem creditor negat. vel dicit se soluisse quinquaginta. creditor q̃ tm̃ viginti. de his cognoscit secularis. de quo no. Bar. C. ó iudi. quotiens. dic q̃ ẽt Bar. nõ habuit respectũ q̃ iudex secularis habeat ꝑnunciare ꝫtractũ fuisse in fraudem vsuraruz. sed soluz q̃ minus fuit mutuatuz q̃ scriptum. z dixi de hoc in. d. c. tuaz de fo. compe. cum sit. vbi dixi quare crimẽ vsuraruz est ecclesiasticũ. ó hoc ẽt. j. §. sane. q. xv. ¶ Decimonono quero de exemplis in eo qõ H dicit q̃ isti imponũt onera repetentibus vsuras. So. glo. fertur exemplificat qñ repetens vsuras in foro ecclesiastico cogitur per statutum laicoz mutuare tantũdem pecunie tenendã per vsurariũ tanto tpe quã tenuit pecuniã vsurarij. z dicit hoc statutũ esse pergami. z q̃ hoc nõ lz qz hoc esset deducere obligationẽ naturalem in ciuilem. Idem Pau. ꝑo hoc, qõ no. xiiij. q. iij. c. i. in glo. z per archi. z Host. in sũma de vsuris. §. fi. ver. qd si tibi. z de hoc in seq. q. de alijs oneribus ponit Pau. exemplum vt si statutum dicit q̃ nõ repetẽtur vsure z q̃ nõ seruanti statuz ius nõ reddatur vel q̃ certam collectã soluat vel quid simile. ¶ Vigesimo quero an id qõ dixi in. q. ꝓxi. nõ licere per statutuz liceat p pactuz: vz q̃ nec per pactum: qz exquo deducitur naturalis in ciuilem recipitur aliqd vltra sortem: ergo est vsura. vt no. ff. si cer. pe. rogasti. Jn ꝫtrariuz qõ no. Host. in sum. e. ti. §. que pena. v. qd si mutuo pecuniam vt alia vice remutues. vbi dicit q̃ qz nulla abundantia sorti accedit. sed deducitur in pactuz id qõ ille tenetur. p hoc. ff. mã. idẽqz. §. fi. Step. z Mat. tenent primuz qõ plz Bet. de anch. qz p pactum augetur effectus obligationis naturalis qua nõ cogeretur remutuare. sed per pactuz cogitur. Jtez regulariter qõ ꝓhibetur per statutum z p pactuz: qz statutuz est tacita ciuium ꝫuentio. ff. de legi. de qbus no. C. de. de cre. decur. in Rica. qõ vltimũ declaro: de ꝫsue. c. fi. de primo dic vt dixi de vsuris ꝫsuluit. vbi dico q̃ si deducitur hoc i pactũ eo modo quo inest nõ est vsura. puta si te obligas exprimendo q̃ nõ vis obligari plus q̃ esses obligat⁹ cessante pacto. z sic ꝓcedit dictum Host. si aũt simplr deducitur in pactum: tunc surgit ciuilis. ideo ꝓcedit qõ nũc dixi vsuraz comitti raro tamen hoc praticaꝫ. ¶ Vigesimoprimo quero in eo q̃ punit officiales q̃ statuta faciũt scribunt vel dictant. quid de nõ officialibus scribentibus vel dictantibus: dic vt. j. q. xxiij. ¶ Vigesimoscõdo q̃ro si sit statutũ q̃ nullus ꝓ vsura recipiat vltra duos denarios ꝓ libra in mense an erit locus pene de qua H in gl. quid si arguit q̃ sic. quasi de pluri negando videatur cõcedere. de tanto ꝫtrariuz tenet. z no. glo. qz singularis z p eam infertur q̃ statutum a ꝫtrario nõ trahitur ad casum alias decisum: qõ dixi de ꝫsue. cũ dilectus. z cũ glo. tenet Lau. dũmodo cesset fraus dicẽs q̃ prohibendo de maiori non per hoc permittit de minori. xiiij. di. c. i. xxi. q. i. hac rõne. idem etiã Pau. qui ponderat litterã que ad hoc vt sit locꝰ pene exigit q̃ statutũ velit q̃ vsure soluãtur vl̃ solute nõ repetant: qõ nõ vult statutũ ꝑmittuz. ¶ Vigesimosecundo quero an soluens vsuras peccet: so. Mathe. z Step. prosequentes ea de quibus. eo. ti. super eo. vbi concludiꝫ q̃ nõ peccat si non est causa inducendi vsurariũ ad fenerandũ vt qz erat alias feneratur⁹. z hoc si recipit ꝑ ope pio vel saltem

motertio q̃ro in eo q̃ punit eos qui iudicãt vsuras solui das. qd de scribẽtibus iudicata: Glo. de scribentibus dicit q̃ H non exprimit de his sicut in. c. nouerit. de sen. ex. z vz quasi velle secus hoc casu. Pau. tñ ꝑ dictũ. c. nouerit. dicit idẽ de scribentib⁹ iudicata si iudicaꝫ p̃m statuta: de qbus H. sec⁹ si nõ iudicaꝫ p̃m statuta: qz tunc scribens sniam nõ incurrit penã §z solũ iudicãs z hec ꝫstõ cum sit penalis nõ dz extendi ad psonas nõ exp̃ssas. regula i penis. li. vi. z quo ad hoc vltimũ idẽ Benz. p̃mũ ãt qõ dicit Pau. qñ iudicaꝫ scõm statuta forte voluit Pau. elicere ex hac lr̃a in eo qõ punit scribẽtes talia statuta quasi is q̃ scribit sniam ꝫformẽ statutis dicatur scribere statuta. qõ tñ nõ ꝓcedit nisi poneretur tenor statuti i snia. z tũc vz incurrere: qz tanꝫ officialis scribit statuta. ad hoc enim vt is qui scribit talia statuta vel dicat sit excõicatus regulr̃ p̃m Pau. q̃ tãꝫ officialis hoc fecerit. ꝓ hoc littera ibi officiales. ¶ Sp. ad hoc ne cle. vel mo. sen. vbi non sufficit scriptura nisi sequaꝫ homicidiũ z eo casu quo inde sequitur homicidiũ sufficit qualitercũq̃z scribat aut dictet ẽt non tãꝫ officialis. so. Paul. q̃ ibi tenetur tanꝫ dans auxiliũ z fauorẽ ꝓnunciãt. i. vt ibi no. Inn. z teneꝫ vt p̃ dixi qñ inde seq̃tur homicidium vt ibi. hic aũt eoipso q̃ scribit vel dictat incurrit penã absqz alia executiõe statuti. qõ no. ¶ Vigesimoquarto quero an in vsura mentali locũ hz hec cle. so. Pau. q̃ nõ. qz lz creditor in iudicio cõfiteaꝫ suam prauaz intentionẽ tñ non põt repeti vt vsura sed vt quasi vsura z iniuste receptũ. vt no. Host. e. t. cõsuluit. dicẽs q̃ vsura mentalis dz restitui. z idem ibi Inno. z Ray. in sũma. eo. ti. post principiũ. secus in acquisito per symoniã mentalẽ. de symo. c. vlt. z ó hoc vltimo in seq. q. Quo ad primũ dicit Pau. q̃ vsura mentalis dz restitui qñ prava creditoris intentio inotescit debitori qũocũq̃z. puta qz sic facere ꝫsueuit. d. c. ꝫsuluit. ff. q̃ me. cã. l. fi. § fenerator. de pig. ac. vel vniuersoꝝ. de vsuris. qua semisses de re iudi. c. i causis. de ꝫfir. vti. ad nostrã. de pig. illo vos in fi. tunc enim censetur vsura pactionalis pacto tacite intellecto. secus si debitori nõ inotescit intẽtio: qz tunc sola mens non obligat ad restitutionẽ cũ non sit ibi pactum vel actio iplicite vel explicite z sic dans gratis. z de his i regula peccatum. in. q. ij. z. iij. col. z dixi. e. ti. in ciuitate. in ꝑma. q. vbi dico idez qõ nunc dixi q̃ si de intentione constare põt i iudicio cogi potest restituere. z hoc casu dic eẽ locũ huic cle. qz tunc est vera vsura. idẽ enim opera tacitum qõ expressum. z no. de fo. cõpe. si diligenti. z probaꝫ ff. si cer. pe. cũ qd. z ꝓ hoc de clec. significasti. si autẽ de intentione non ꝫstat nisi in foro pniali adhuc tutũ est q̃ restituat. nõ tamen erit locus huic cle. q̃ loquitur in foro iudiciali. Jtẽ etiam si non potest in foro aie induci ad restituẽdũ. puto q̃ possit aliter penitere: quia id qõ accepit non dz ablatũ nec dz vsura. sed minus debite. i. nõ ex bona mente q̃situm. qõ plenius dico in. d. c. in ciuitate. ¶ Vigesimoquinto q̃ro in eo qõ dixi in ꝓ. q. q̃ aliud in symonia mẽtali q̃ in vsura. qd est hoc dicere: Scilicet sola mente ꝫmittatur vsura eo'mõ quẽ dixi in ꝓx. q. secus in symonia. de symo. c. fi. Rõ diuersitatis multiplex reddiꝫ in. d. c. fi. qõ prosequitur Paul. sed obmitto. qz dixi in. d. c. fi. vbi vltra rõnes aliorum dixi q̃ melior rõ est: qz in symonia intentio non est causa propter quã detur. vt si recipio beneficium z in mente habeo aliquid dandi ꝓ hoc ista nõ est cã quare ille det beneficiũ. sil'r intentio conferẽtis de aliqd recipiẽdo nõ est cã quare ipse ꝫferat cuz teneaꝫ conferre. mutuans ãt cum spe aliquid percipiendi: z als non mutuaturus hac sola spe ducitur. z dato q̃ hec ratio vel alie de quibus in. d. c. fi. non essent oino sufficientes, sufficit tamen ita scriptum esse precipue qz vsura z symonia sunt crimina omnino diuersa. ¶ Vigesimosexto q̃ro an soluens vsuras peccet: so. Mathe. z Step. prosequentes ea de quibus. eo. ti. super eo. vbi concludiꝫ q̃ nõ peccat si non est causa inducendi vsurariũ ad fenerandũ vt qz erat alias feneratur⁹. z hoc si recipit ꝑ ope pio vel saltem

saltez indifferenti: z q̄ pro opere pio potest etiam inducī vsurarius vt potius mutuet sub vsuris q̄ in mutuando p̄mittat egentes mori: q2 per hoc nō suadetur sibi vt pec cet sed vt euitet maius peccatum. ¶ Vigesimoseptimo quero an in casu huius cle. isti incurrāt excōicationē ipso iure: Glo. incōtinenti So. q̄ sic. z idem Paul. z Lau. z ō hoc, s. in. xi. no. ¶ Vigesimooctauo quero in eo q̄ punit obseruantes statuta p̄missa an quo ad oēs obseruan tes habeat locum hec pena: Glo. vt scripsi soluit q̄ nō ni si sint de psonis exp̄ssis. idem Paul. z dixi. s. q. xxiij. i fi. ¶ Vigesimonono q̄ro an q̄ō hic dicit de tribus mēsib⁹ habeat locum quo ad eos qui ediderant statuta p̄ seipsos So. Gen. z sic. z in hoc nota q̄ datur tempus triū men sium ad hoc vt p̄stitutio liget. sed regulariter duorum in aut. vt fac. no. con. circa p̄in. de cōsti. c. ij. in glo. fi. ¶ Tri gesimo quero an ante hanc cle. illi statutarij z alij de qui bus hic erat excōicati: videt q̄ sic. per. c. nouerit. z. c. gra uem. de sen. ex. Lau. contra: q2 hoc non est contra liberta tem ecclesie q̄ ibi solum damnatur.

§. Ceterum. No. ibi occulte q̄ ad actus o no occultos extenditur iudiciū ecclesie z eius pena: de hoc. j. in. i. q2trario. ¶ Secōdo no. de dolositate vsurario⁹. z de hoc remittit glo. satis: z di co. j. q. iij. ¶ Tertio no. ibi vi⁹ de hac dictione z quod vi⁹ sit tamen sit de cogna. spiri. c. ij. li. vi. ¶ Quarto no. q̄ cū de vsuris agitur cogitur reus edere instrumenta contra se. z sic si agitur ad aliud contra ipsum non tenetur edere: eo autem casu quo agitur de vsuris debet p̄cedi simpliciter de plano z̄c. vt dicit glo. quo casu. ¶ Quinto no. q̄ comincitur quis ex suis codicibus. xxiij. q. ij. sane. au autem stetur eis dico. j. q. vi. ¶ Opp. in eo q̄ō dixi in. i. no. iudicium ecclesie z eius penam extendi ad occulta: q2 de occultis cognitor est deus. xxxij. q. ij. erubescant. So. lau. q̄ vbi pena p̄cedit ex claue vt ex censura ecclesiastica z peccatum p̄ro quo est damnatum lege diuina vt vsura z symonia extenditur ad crimen etiam occultum. naz in vsura sola spes damnatur. c. ti. consuluit. sic etiam symo nia mentalis damnatur: de symo. c. fi. p̄m Laud. q2 vlti muz non p̄cedit: q2 ex sola mente non cōmittitur symo nia. vt dixi. s. e. cle. in p̄in. q. xxv. In alijs autem peccatis seu penis in quibus cessat alteruz p̄dictor̄ actus occul tus non cadit sub p̄cepto ecclesie militantis vt in con trario. de hoc. s. ti. i. cle. nolentes. §. notarij. vbi dixi in ter tio no. ¶ Secundo opp. in eo quod dicit vsurarios tene ri ad edendum codices. nam solus vnus codex est in iu re ciuili. Glo. z soluit q̄ p̄ accipitur hoc verbum codices non p̄ro nomine illius libri: sed generaliter p̄ro omnibus. ¶ Tertio op. q̄ non debent cogi vsurarij edere suos li bros de proba. c. i. sol. Laud. q̄ hic speciale p̄opter peri culum anime. secundo soluit q̄ contrarium est regulare. fallit in rationibus que sunt communes. ff. de iure fisci. in fraudem. §. ex his. z se. de eden. si quis. §. rationem. z. l. argentarius. p̄ima verior q2 inherēdo: huic vltime nul lum speciale in vsurario induceret hec cle. cōtra id quod dico i seqēnti cōtrario. z generaliter quādo z qualiter de beat fieri editio. distinguit laud. quia aut queris de litte ris apostolicis seu quibuslibet alijs iudicialib⁹ que sunt cōia z talia sunt edenda. de rescrip. si aūt. z. c. plerūq3: aut de alijs: z aut sunt cōia aut non. si sic debent edi cuz die z consule vt p̄. si non cōia. aut vis vti aut non. si sic aut ad uersarius opponit q̄ sunt falsa z debent edi cum die z cō sule. de fi. instru. inter. aut non vult hoc opponere z debēt edi sine die z consule ne p̄stetur materia fabricādi fal sum. de fi. instru. §. perpetuus vbi not. in glos. vlti. rece pto p̄ius iuramento de calumnia. vt no. de fi. instru. con tingit. in glos. ij. si autem non vis vti: z aduersarius vult per ea fundare suam intentionem non sunt edenda: de proba. c. i. z de triplici genere editionis no. insti. de inuti. stip. §. item. verborum p̄m laud. distingue plenius vt di xi in. d. c. i. de proba. ¶ Quarto opp. in eo q̄ō dixi in p̄ce cedenti q2trario q̄ hic speciale vt vsurarius teneatur ede re q̄ immo sit de iure cōi. ff. de eden. l. iij. Glo. vide. soluit ibi sed si non petitur. vsq3 ibi. Itē scias. z hoc vult q̄ p̄ū loquit in p̄uilegiato vt i fisco secus in nō p̄uilegiato cui non fit editio rērum que fiunt non rōne publici officij. fal lit q̄ petit editio ab vsurario vt hic. z sic vult glo. q̄ spe tiale iducit p̄ hanc cle. p̄ vsurariū. z idem Paul. s3 Lau. vt dixi in p̄i. p̄ro vī velle q̄ nō sit spāle i vsurario. p̄mū veri⁹ vt dixi ēt i p̄cedēti p̄ro. z dic Paul. q̄ al's nō teneť qs rōnes edeť nisi sint cōes l' cēsuales vl' eis vtaī z i hoc q̄ dic cēsuales nō appet qd velit z forte corrupte logť vel vl't dicere de rōmb⁹ q2fectis rōne publici officij. z ō hoc i sequen. p̄ro. z hāc glo. ibi lfa. E. Et hāc ponit Jo. an. c. t. q̄q̄. li. vi. sup glo. antepe. ¶ Quito op. ad idem q̄ editio rērum possit peti ēt a nō vsurario. ff. de eden. argentari⁹ So. Paul. standō p̄ro p̄m quosdam. z p̄m hoc nil nouī inducit. Alij vt refert dicunt z melius p̄m Pe. de bella pti. q̄ aut rērum editio petit ab eo q̄ fecit nōie publici of fici z tūc p̄cedit opio p̄dicta. aut ab eo q̄ fecit rōne non publici officij: z tunc idem q̄ō in instr̄is. z ad p̄ūz ex hoc patet solutio. q2 illa lex loquit de argentario. ergo in alijs ius cōe est in contrarium. ff. ad munici. l. i. in fi. z hoc etiā vult glo. vt dixi in p̄cedenti contrario. ex his videretur q̄ cū hodie non sunt argentarij vel nummularij publici imo scripture librorum q2dito ab eis sunt p̄uate. vt no. glo. ff. de eden. q̄dam. §. nūmularios. nō sit dare q̄ qs co gatur edere libros nisi quando petit a fisco. vel qñ cōtra vsurariū. p̄ p̄dicta tñ Bar. in. e. l. q̄dā in p̄in. z in. §. num mularios. dicit hodie mercatores stationarios cogēdos ad edendū libros sicut olim argētarij. s3 libri non faciant plenam fidem nisi contra ipsos scribentes. sed iter alios faciunt semipleuam. vt no. ff. de iureiur. admonēdi. z sic vī velle q̄ liber rērum p̄ quemcūq3 fiat est edendus z ex hoc nil spāle videbit esse in vsurario p̄p hoc audiui dicē tes q̄ mercatores z sil'es q̄ habent instar argentariorum coguntur edere. secus in alijs qui p̄uate in domo libros ꝓficiūt. nisi sint vsurarij vt ħ. vel petaī a fisco vt p̄dixi. z p̄m hoc si vsurarius est publicus q̄ t3 mēsaz z facit libros nō ē spāle q̄ cogaī edere: q2 idem de alijs publicis mer catoribus. s3 si p̄uate tunc spāle: si non esset vsurarius nō teneretur. Alij dicunt q̄ dictū Bar. de mercatorib⁹ p̄ro cedit magis de eq̄tate q̄ de iure. z sic dicūt spāle i vsura rio q2 de iure teneť edere vt ħ. vel tenēdo dictū Bar. q̄ō cōiter p̄uaī dic spāle in vsurario vt p̄ie dixi. Itē q2 de li bris alior̄ nō vsurariorū erat opio ħ statuit de vsurario z sic in eo ē certū. p̄terea s3 ħ dicatur tm̄ de codicib⁹ ratio nuz. idez tm̄ de quacūq3 scriptura vsurarij: q2 idez de par te q̄ō de toto. z p̄ hoc. j. e. §. in glo. qd si in eo q̄ dicit de ce dulis. z sic sentit eas edendas si extant. q̄ō secus ē in non vsurario. q̄ō no. z de his ēt dixi. de proba c. i. ¶ Quero si fenerator negat se fenerationē an poterit cogi edere li bros vt ħ: So. Lap. q̄ anteq̄ cogatur cognoscetur sum marie an sit vsurarius. p̄m no. de fo. cōpe. romana. §. p̄hē tes. li. vi. q̄ō no. z p̄ro hoc lfa ista que loqtur de fenerato ribus q2pellendis. z fic p̄supponit q̄ de hoc nō dubitaba tur quin tales essent. qui ergo petunt quem cogi ad eden dum tanq̄ vsurarium debent probare hanc qualitatez ex qua fundatur ficta cum quis conuenitur in loco ratio ne contractus si negat p̄ctum debet de hoc sūmarie co gnosci. q̄ō no. Inno. in. d. §. q2trahentes. z p̄ro hoc q̄ō no. de fo. cōpe. si clericus. z. c. cum sit generale. ¶ Secōo q̄ ro q2 dixi in p̄i. q. q̄ p̄bari d3 eū a quo petitur editio ee vsurariū. quomodo hoc probabitur: dic q̄ p̄ argumēta eo. ti. cum in dioceſi. z dic vt ibi dixi. z p̄ro hoc q̄ non sit opus probare per probationes necessarias ē hec littera: q2 vsurarij occulte ineunt z dolose contractus vsurarios ita vt dixi cōuinci possint iuxta id. Qui male agit odit lu cem. de of. dele. cōsuluit. vnde p̄ eos p̄sumitur vt ibi. z vt ecc. bene. c. vno. de pig. illo vos. iō in odiū ip̄or̄ admittit probatio p̄ argumenta. d. c. cū in dioceſi. z de hoc in. q. se.

¶ Tertio quero qr dixi in prox.q.ꝙ per argumenta cõ
uincunt vsurarij qb⁹ argumẽtis poterũt ꝙinci.so.Lau.
ꝙ ꝓcedẽt ꝯtra ipsos recipiendo in testes ꝓsonetas ꝛ me
diatores ꝛ alios cũ qbus dz crimen cõmissuz.ar.de testi.
qñ aliqua.ꝛ ꝓcipiet iudex sub pena excõis ꝙ qcũqz ali
quid scit sup hoc veniat ad deponendũ.ar.de iureiur.ad
nostrã.ij.qõ ẽt dico in.q.x.in fi.nã ꝑm laud.vsurarij adhi
bent oẽm fraudez quã pñt vt nõ possit de his sciri: vnde
etiam nõ celebrant ꝯractus p se:sed p mediatores ꝛ pi
gnora faciunt trãsire p tres vel per plures manus anteq̃
veniant ad se.dicit ẽt laud.p perspicua iudicia ad ꝙincẽ
dos vsurarios erunt si in ꝯractu venditiõis exsoluendo
vt qr promiserũt reuẽdere plus recipient q̃ dederint vel
si fructus in sortem computantur de quo remittit ad no.
ò emp.ꝛ ven.ad nostrã.ꝛ per ibi no.possent omitti que p
sequitur laud.sz qr vltra ibi no.quedaz inserit prosequor.
Dicit ergo ꝙ etiã ꝙincẽtur p illos qui ꝓsentes fuerũt
si per eos ꝙstabat ꝙ volebant recipere mutuo.sed vsura
rius me induxit ad vendendũ. Item ꝙsiderabitur an pa
cta apposita claudicent vt qr oia sunt in fauorem credito
ris:ꝛ nihil vel parũ in fauorem debitoris.vt sic possit ap
parere an aliqd lneri ꝙsequatur vsurarius vltra sortem.
Item ꝙsueuit frequenter in ꝯractibus penam appone-
re ꝛ similia que iudex ꝙsiderabit ad inferendum crimen
ꝯra eoz fraudes.ꝛ de his in.d.c.ad nostraz.ꝛ per Host.
in sum.e.§.qualiter.ꝛ.§.que pena.dicit etiã laud. posse di
ci hoc casu sufficere summariã cognitionem.ar.eoz que
no. Inno.de iureiuran.ad nostrã.ij.dic ꝙ summaria co-
gnitio sufficit in hoc soluz ꝙ super hoc crimẽ procedere-
tur summarie.s̃.de iudi.cle.dispendiosaz.nõ autẽ sufficit
summaria cognitio quo ad probationes eo modo de quo
vt lite non ꝯte.qñ.§.ꝙ si super.vbi not.in glo.sic.C.ꝙ suf
ficit probatio per iuramentum.qõ dic vt ibi dixi.sed de-
bent esse probationes sufficientes sicut quãdo agitur ꝑn
cipaliter.in hoc tamen speciale quod ibi als super crimi
ne reqruntur probationes luce clariores cõtra vsurariuz
sufficit probatio per argumenta vt predixi. ¶ Quarto
quero qua actiõe petitur ab vsurario vt edat libros ꝛ ge
neraliter ò quocũqz qui tenẽt edere rõnes: q̃ro qua actio
ne. Ad primũ dic ꝙ ab vsurario petitur editio huius cle.
que inducit speciale in eo qõ dixi.s̃.in.v.ꝯrario.de con-
ditione ex canone dixi de resti.spo.sepe. Ad scõz dic vt in
gl. vide in prin.que dicit ꝙ rõnis editio petitur p actiões
speciales a tutore procuratore ꝛc̃.vt in glo. sed ab eo q fe
cit eas ex publico officio petitur per edictum de edendo.
ꝛ idem Paul.qui ẽt refert illud quod no. By.ff.de tute.
ꝛ ratio.distraben.l.i.§.officio.vbi dicit ꝙ si petunt rõnes
ab vsurario vel incident gra alteri⁹ iudicij inchoati:siue
p̃cesserit ℨctus:siue nõ occasiõe cui⁹ ꝙfecte sunt peti pñt
officio iudicis:qr nõ sub ẽ alia actio.si vo petunt p̃ncipali
ter si p̃cessit ꝯractus vel quasi exquo oritur actio cui⁹ cõ
tractus occasiõe facte sunt petunt actione descẽdente ab
illo ℨctu:sed si nõ p̃cessit ℨctus petunt p officiuz iudicis ꝛ
eis nõ exhibitis fit ꝙdẽnatio ad itereſſe.ff.ò eden.sigs ex
argẽtarijs.§.ee hoc edicto:ꝛ ò hoc p Bar.in.d.§.officio
ꝛ in hac glo.ibi.ꝛ similes.ꝛ de hoc in spe.de instru.edi.§.
videndũ in fi.ibi.l.i.C.de eden.ibi de hoc.ꝛ dixi de prob.
c.i. ¶ Quinto q̃ro ad qd ẽ vtilis hec edictio. ꝯtra vsura
rios: So.ps.ex textu:qr per codices suos poterunt ꝙinc
ci.pro hoc qõ no. Archi.eo.ti.q̃ ꝙ lib.vi.Cõsueuerũt eni
vt dicit Paul.in codicibus scribere totã veritatem dati
ꝛ accepti:sz aliud appẽat p publica instrã. ¶ Sexto q̃ro
in eo qõ dixi i prox.q.ꝙ vsurarij p suos codices ꝙincũ
tur an ꝙstabitur codicibus in eoz fauoreꝫ.gl.vide ibi. Item
scias ꝙ nõ:ꝛ idẽ Paul. ¶ Op.ad hoc ꝙ imo ꝛ p eis de
beat stari:qr q recipit libros p se tenẽt recipe cõtra se.de
censi.cũ oliz. So.si vsurari⁹ pduceret libros pro se ꝯra
aliũ nõ crederẽt:ꝛ hoc vult gl.ꝛ iura que allegat. sz si cogi
tur vsurarius ad instantiam vsurarij edere libros ꝛ ad-
uersarius vtitur eis quo ad aliqua capitula tenebitur illa
capꝛa etiaz recipere ꝯra se.d.c.cuz oliz.qr non posset pro
pte approbare ꝛ p parte reprobare.sed quo ad alia capi
tula nõ tenebitur stare libris.qr cessat rõ p̃dicta.ꝛ de hoc
dixi in.d.c.cũ olim.in.x.ℨcio.ꝛ in.v.q.ꝛ pro hoc ẽt qõ dixi
de ꝓfessione.de postu.bone.ij. ¶ Septio q̃ro in eo qõ di
cit ꝙ vsurarij cõpellunt edere libros p censurã eccleſiasti
cã.an poterit aliomõ ꝛ p̃cise fieri talis ꝙpulsio: Glo.quid
cõtingat soluit ꝙ nõ dicẽs ꝙ inuito vsurario nõ debet in
gredi domũ eius vel arcbã eius frangere. qõ singulariẽ
no.Step.dicit ꝙ remediũ censure nõ excludit alia reme
dia ꝯtra contumaces in exhibendo.ꝛ sic ꝑm eũ eo inuito
põt iudex mittere ad eius domũ ꝛ facere arcbaz perqui
ri.ar.C.de eden.is apud quem.primũ verius:qr in ciuili
bus nõ debet quis violari ꝓsonaliter.ff.de in ius vo.ple-
riqz.ꝛ.l.sedent.alias sed is.secus in criminalibus. vt ibi
no.glo. ¶ Octauo q̃ro an contra iudeos vsurarios sit
locus huic cle. Glo.e.ibi ꝛ qr.ꝙ nõ directe.sed indirecte
sic.qõ dic vt in glo.ꝛ idem Pau.dicens ꝙ directa ꝛ idi-
recta excõicatio eqparantur.j.ti.i.cle.vna. post prin.ꝛ ad
illud nihil ad nos de his q foris sunt.de diuor.gaudem⁹
rñdet Pau.ꝙ illud loquit de pena spũali.vt no. xxviij.
q.i.sepe. ¶ Nono q̃ro an heredes vsurariozuz ꝙpellant
edere p hanc cle. Glo.vsurarios ꝙ sic.p hoc ꝑm La.qr
exquo succedunt in vniuersum p̃supponunt ad eos per-
uenisse.ar.e.ti.tua.de hoc p Host.in sũma.e.ti.§.q̃ pena.
v.hac pena. ¶ Decio q̃ro qd si vsurari⁹ dicit se non hẽ
rõnes vel illas pdidisse: Glo.quid si arguit credendũ eẽ
sacro eius. Cõtrariũ tz dicens ꝙ debebit probare amis-
sionẽ cũ casu. Pau.distinguit an dicat se pdisse.ꝛ proce
dit qõ dicit glo.p̃supposito enĩ ꝙ constet eos habuisse nõ
credetur ꝙ pdiderint nisi probent cum tracteẽ de lucro
ipsoz ꝛ aliozum dãno cũ forte aliter nõ possint vsure pro
bari.facit.ff.de eden.argentarijs.in fi. de pur.ca.i. sed si
dicunt se non fecisse libros.dicit Pau.in hoc standũ iu-
ramento ipsoz nisi probetur ℨciũ cũ hec negatiua nõ pos
sit aliter probari.qõ no.ꝛ pro hoc qõ segtur in glo.de vsu
rario qui scribit in cedulis quas lacerat.ff.de re mili.non
omnes.§.a barbaris.ꝛ in fine.s.qui veritatem sciunt ve-
niant ad docendum.quod etiam dixi.s̃.q.iij.in prin.nam
ꝛ contra vsurarios potest iudex procedere ex officio. vt
no. Inno.in.c.ad nostram.alle.in glo.

§. Sane. No.de vbo ptinaciter.de quo remittit
glo.ij.exponit.Lau.ptinaciter.i.obsti-
nata ptinacia.dicens ꝙ als non incurreret penas infra-
scriptas.de sum.tri.cle.vna.§. porro. in fi. Pau. dicit ꝙ
pertinax dicit qui valde impudenter aliquid tenet ꝛ affir
mat.ꝛ sic si ioco vel per lubricum lingue qs asserit id de
quo ℔ non est hereticus.xxij.q.ij.qõ ait.qõ dico.j.q.v.ꝛ ẽ
pertinacia in malo perseuerantia in bono. Gen.exponit
ptinaciter.i.cũ persistentia incorrigibili.xxij.q.pe. dixit.
vbi de hoc.ꝛ oẽs iste expositiones tendũt ad idẽ. ¶ Se
cundo no.ꝙ ꝯra suspectos de heresi proceditur ex offi-
cio.ar.de ꝓsump.litteras.de pur.c.iter.eo.ti.filij.de accu.
vt officij.lib.vi.in quibus no. archi. qualis sufficiat.

¶ Tertio no.de dictione tanq̃.que scõm Paul.hic est
expressiua veritatis.de excess.prela.nimis.i.in prin.de do
lo.prout alibi similitudines.vt li.non conte. quoniam ad
fi. ¶ Oppo.ꝙ asserens heresim non est peccatum:cum
non sit censendus hereticus:quia nec vsurarius qui fa-
cto hoc asserit ex hoc censetur vsurarius.cum tamẽ plus
fit facto aliquid facere q̃ verbo.ff. de edil.edi. si tamen.
§.i.de ap.ad audientiam.ꝛ.c.dilecti.i.vbi de hoc. glo.i.in
fi.soluit ꝙ ℔ grauius puniuntur fauentes per modum ℔
expressum q̃ facientes.ꝛ ex hoc infert plus puniri aucto
rizantem quam facientem idem Lau.dicens ꝙ quidam
sunt auctorizantes de quibus hic.ꝛ isti magis puniuntur
q̃ cooperantes vel facientes vt predixi.ꝛ pro hoc.xxiij.
q.iij.alioꝫ.xi.q.iij.q ꝙsentit.qdã sunt cooperãtes i exequẽ
do ꝛ pducẽdo ad effectũ.de qbus.s̃.ea.cle.i p̃n.ꝛ hi etiaz
magnã penã incurrunt.s.excõicationẽ:vt ibi.sz nõ tantã

quantam

quantam proxime dixi. sunt ꝛ tertij qui nō per se: sed eus eox dombus fauent eis: ꝛ de istox pena eo. ti. c. i. li. vi. sūt quarti qui per se vel p alios pro se vel p alijs vsuras exercent: ꝛ isti nō tantū delinquunt quātuz primi quo ad quid dū modo credunt peccatū esse vsuras facere. lz velint potius lucrari ꝙ peccatū vitare. xv. q. i. merito. ꝛ isti diuersas penas incurrūt. carent. n. sepultura. Item si clerici sunt deponuntur ab officio ꝛ beneficio. ō hoc. e. ti. qz in oibus e. e. ti. c. i. ꝛ. ij. lib. vi. de vi. ꝛ ho. cle. clerici de excess. prela. inter. xiiij. q. iij. ꝛ. iiij. per totum. Ex his dic ad ꝙtrariuz ꝙ lz magis sit aliqd facere facto ꝙ verbo. non tamē ex hoc inferatur ꝙ exercens vsuras sit magis puniēdus ꝙ asserēs hoc non esse peccatum. nam vltimus incidit in aliud crimen granius: qz est hereticus vt ℔. Contrarium aūt procedit quando his qui facit facto. ꝛ his qui facit verbo cōmittunt idem crimen quod ℔ non est. de hoc. j. q. vi.

¶ Scōo op. ad idem qz hereticus est qui male sentit de articulis fidei: vel sacramentis ecclesie. de hereti. ad abolendam in prin. qō nō videtur facere is qui asserit vsuras non esse peccatum. Gl. non solum soluit ꝙ etiam ē hereticus qui peruersum dogma vel falsas vel nouas opiniones gignit: aut sequitur per iura que allegat. ꝛ idē Pau. dicens ꝙ hereticus etiā est qui falsam vel extortam expositiōem in diuinis scripturis ponit cōtra id quod tenet ecclesia: qz tales aliter scripturam intelligunt ꝙ spiritussanctus flagitet a quo scriptura est inspirata. l. di. siquis dya conus. ꝛ. c. si ille: in fin. lxxx. dist. inc. si illud. xxv. q. i. violatores. i. q. ij. igit. ¶ Tertio op. ad idem qz sepe de aliquo ꝺcto dubitatur an sit cōmissa vsura eo. ti. nauiganti. quo casu in dubio vī ꝙ impune posset asseri pro ꝙtra. ff. de re ind. cū proiatis. pro hoc qō no. de postula. c. vno. li. vi. So. Lau. ꝙ hic loqtur quādo non est dubium qn sit vsura. quia tunc asserere ꝙ non sit peccatū ē hereſis. secus si dubitatur: vt in. c. nauiganti. Quid aūt sit vsura. dico. j. q. vij. ¶ Lucro an hec littera ibi si secus. procedat siue sit' vsurarius siue non: Glo. i ꝙ sic pro hoc quod dixi in. i. contrario. nam etiam non vsurarius pertinaciter asserēs exerceri vsuras non esse peccatum magis peccat ꝙ exercens qui hoc non asserit. vt ibi dixi. ¶ Secundo quero quidam paganus factus christianus petit a papa ꝙ ei det aliquem a quo instruatur in fide ꝛ deputatus instruit non in fide sed contra vt ꝙ adoret ydola an excusatus est conuersus ad deum: So. Math. ꝙ nō. quia ignorantia iuris naturalis non excusat si est discretus. quia nil refert in his decipere vel decipi posse. xvi. q. i. si cupis. ꝛ de hac ignorantia dicitur. Qui ignorat ignorabitur. xxxviij. di. qui ea. Item debuit consulere peritores. vt no. xiij. di. c. i. ꝛ de hoc. ś. de sum. tri. cle. vna. ꝛ hoc etiam vult Pau. qui in verbo affirmare dicit hoc ꝙ cedere etiam si ex mala doctrina hoc dicat nisi esset paratus hoc corrigi. xvi. q. i. si cupis. xxiiij. q. i. hec est fides. xiij. di. c. i. ꝛ dic hoc procedere in exemplo premisso. ꝛ similibus in quibus ignorantia non excusat. sed in alijs difficilioribus potest esse ꝙ quis male credendo non peccat immo meretur. vt dixi de sum. tri. e. i. vbi etiam dicit Inno. Non est hereticus qui male credit. puta quia ductus ratione natrali credit patrē maiorē. vel priorē filio dum mō sic credat: qz credit ecclesiam si credē. quod dic vt ibi dixi. ¶ Tertio quero aliquis errat in corde. tamen non prodit ad exteriora an est excōicatus: So. Mat. ꝙ quo ad ecclesiam que nō iudicat de occultē. de sym. sicut nobis in fi. nō est excōicatus sed quo ad deum sic. de sen. excom. tua in fi. p hoc. xxxij. q. v. xp̄iana. ꝛ qz cogitationis penam nemo meretur in foro contentioso. de pe. di. i. cogitationis. ij. q. v. cō suluisti. xxxij. q. vlti. ℌ. is ita ver. inter cetera. secretoz̄ eni solus ds cognitor ꝛ iudex. xxxij. di. erubescāt. ꝛ. c. placuit. vi. q. i. si omnia. facē. i. q. i. qui studet in prin. in glo. nunquid xxiiij. q. iij. deus. ꝛ videtur probari. xv. q. vi. c. i. v. preter. Contrariū no. xxiiij. q. i. c. i. in glo. ij. que dicit ꝙ hereticus quātūcunqz occultus est excōicatus. qō etiam tz Ray. in sūma de sen. ex. ℌ. ꝛ est sciendum. ꝛ fieri speciale in crimine hereſis. d. c. cogitationis. p hoc qz peccatū voluntatis punit. xlix. di. hinc ēt v. pōderosus: vbi pōderosus a ꝓmotione repellit ꝙ mēte peccauit nec ad actuz ꝓcessit lz tenē do primuz. dicit Mat. qō ad hoc respondet ꝙ ibi de lege dei que tales repellit. nō autez de ecclesia pōt intelligi qñ est totaliter occultus per iura superius allegata: vel ibi ō peccato in corde ꝛ sine opere. nō tamē totaliter occulto. p hoc littera ibi ad lasciuiam defluens. secus si totaliter qz tunc nō repelleretur de temp. or. ex tenore. de hoc p Archi. in. d. c. i. ꝛ. xxiiij. q. i. ꝛ in. d. c. hinc enim. ꝛ dic vt dixi. ś. de hereti cle. i. ℌ. vez in. vi. ꝛ. vij. q. ꝛ pro hoc qō dico i seq. q. ꝛ. j. q. xxi. ¶ Quarto quero in eo ꝙ dānatur de hereſi: qui pertinaciter affirmat exercere vsuras nō esse peccatum: quid si non affirmat nec negat. sed tacens hoc ꝙsentit? Glo. inde remittit ad no. de sum. tri. c. i. in fi. in vlti. gl. vbi dicit ꝙ ex mente iudicatur hereticus. pro hoc quod dixi in proxi. q. ¶ Quinto quero in eo qō dixi in. i. notabili ꝙ si ioco vel per lubricum lingue quis asserit exercere vsuras non esse peccatum non erit hereticus. an ex hoc puniendus est saltem alio modo So. Lap. ꝙ extraordinarie poterit puniri arbitrio inquisitoris ꝛ imponetur ei saltem aliqualis leuis penitentia salutaris. xv. dist. nec licuit. xxiiij. q. i. hec est fides. vel etiaz in nullo priuetur fim eum. ꝛ hoc vltimum verius respectu inqsitoris. sed ordinarius ad quem spectat corrigere prauos mores de offi. ordi. c. i. ꝛ. capi. irrefragabili. poterit extraordinarie punire quando per iocum. quia talis iocus non est permittendus per quē venitur ad crimina. ff. ad. l. acqui. naz ludus de homi. ꝙrinebatur. vbi de hoc in glo. Item qñ per lubricum lingue si fuit in culpa vt hec lubricitas in eo causaretur puniri debet: alias secus. ¶ Sexto quero si non asserit verbis sed factis puta inhumaniter tractando eos quibus mutuat. vel quid simile agendo: Sol. Lap. ꝙ si ex hoc grauata est eius opinio. vt possit dici de hoc diffamatus vel suspectus procedi poterit vt hic in fi. dicitur. pro hoc. xi. q. iij. extimant. ꝛ. c. non solum. vbi dicitur. ꝙ non solum verbis sed etiam factis deum negamus. ꝛ de hoc etiam. ś. in. i. contrario. non tamen poterit iudicari hereticus nisi quando asserit vsuras non esse peccatum ꝛ sic videtur verius. ꝙ nec etiam possit contra eum procedi de suspitione vel infamia. nisi quando suspectus est vel infamatus ꝙ sic asserat. quia hec littera non debet' extendi. ¶ Septimo quero in eo quod de vsura dixi. ś. in. iij. contrario. quid est vsura. So. Laud. ꝙ est quicquid vltra sortem in contractum mutui acquiritur. dicens ꝙ mutuum consistit in his tantum que consistunt numero vt pecunia. vel pondere vt piper ꝛ alie res ponderabiles vel mensura vt bladum vinum ꝛ similia. xxiij. q. iij. plerigz. ꝛ speciale est in mutuo vt in eo tantum committatur vsura. quia exquo facta est res mea non tibi sed mihi debetur. ea. q. si feneraueris. vnde dicitur vsura quasi vsus rei versus. Quicquid adest sorti ratione rei mutuate. Si petat exigat intendat fit semper vsura. pro hoc ea. q. vsura. ꝛ hoc si causa lucri recipitur illud plus. secus si cā damni vitandi vt in seq. q. ℌ. de hac diffinitione vsure dic vt dixi. eo ti. in ciuitate. ¶ Octauo quero in eo quod dixi in proxima questione. ꝙ potest recipi vltra sortem causa damni vitandi an hoc sit verum So. Lau. ꝙ sic. vt si debebat soluere in pascha centum cum quibus volebaz ire ad nundinas exempturus merces si distulisti soluere ꝛ ex hoc sum damnificatus potero petere ꝙ vltra sortem restituas damnū. maxime in cōtractibus bonefidei qz nō petit tanꝯ vsura: sed tanꝯ itereſſe: nō iure actiōis: sed offō iudicis vt reddat indēnis. ff. p so. sociuz. de fide inſ. penit. xiii. q. iiij. qñ. vbi de hoc. ꝛ itereſſe no. xij. q. ij. figs de clericis. ō hoc dixi i. d. c. penit. ꝛ de itereſſe dixi de sen. ex. sacro. ꝛ p ibi no. dico ꝓcedere qñ iste erat mercator qui cū pecūijs ꝙsueuit negociari: alꝫ sec⁹ ꝓ ℌ qō no. Cy. C. de vsur. aut. ad hec. i. iij. q. ꝛ qō ibi no. eo. ti. ꝙstus.

¶ Nono quero si duo ꝛtrahunt societatem in vnus ponat pecuniam ꝛ alius laborem ꝛ lucrū ꝛ dānuꝫ spectet si mul advtrūqꝫ:dicit Lau.ꝙ licitū sit.ff.pro socio.l quinta ¶ Decimo quero siquis gratis dimittit vsuras feneratori an ꝫ illi retinere Io.Lau.referens qō no.Hosti. de sen.ex.cum desideres.§.iij.vbi dicit ꝙ sic.ēt si feneratoꝛ nō reddiderit nec obtulerit pecuniam: de hoc per euꝫ in summa.§.que pena.sub.§.est aūt vsura.Quidam theologi tenent ꝙ nullo modo pōt remitti in odium vsurarum. Ioff.dicit ꝙ si aliquo timoꝛe fit remissio de toto vel parte nō tꝫ:secus quādo pecuniā oblatam gratis remittit:qō vꝫ approbare Host.in locis prealleg.ō hoc in regula peccatum lib.vi.ꝛ plene p Fede.in ꝙsilijs.cxix. vbi dicit ꝙ si quis nō coactus nec deceptus pecunia ēt nō oblata liberaliter remittit vsurarius est immunis a restitutione: qō placet. sed qꝛ solent fieri fraudes: nam aliqui faciant tales remissiones ne grauentur p inst'a q̄ forte vsurarius bꝫ pro se vel simili ō causa.ideo de his circunstantijs est diligenter ingrendum.quādo aūt pecunia offertur: tunc vꝫ nō presumendū ꝙ aliqua ō causa remiserit: nisi ex mera liberalitate. ¶ Undecimo quero an licite exigant vsure ab hijs ꝛtra quos licite pugnamus vt sunt sarraceni: Io.Math.referens quosdam dicere ꝙ sic:dū modo nō ex cupiditate:ſꝫ zelo charitatis vt macerent vsuris q nō pūt domari armis hostes enim dicuntur quibus vel imperatoꝛ vel papa bellum indixit.ff.de cap.l.hostes:p hoc qō no.de resti.spo.olim.i.si ergo p vim possumus eos iuste occidere ꝛ ossa per vꝫ auferre ꝛ nostra facere iure belli.xxiij.q.v.dicat.ꝛ.q.viij.ꝛ.c.i.ꝛ.ij.ꝛ videt etiaꝫ vsuras exigere.nō enim refert vtrum aperte an clā ex insidijs pugnetur.xxiij.q.ij.dūs:nec dꝫ qs cogitare qualiter hostes superet dum tamē superet.Ouidius. Non refert armis cōtingat palma dolisue.ꝛ hocvꝫ tenere Math.dic ꝛtra p id qō dico.j.q.xiij. ¶ Duodecimo quero prepositō qō dixi in pri.q.ꝙ licite exigantur vsure ab his ꝛtra quos licite pugnam⁹:an clericis liceat ab his exigere Io. Mar. ꝙ nō:qꝛ clerici ꝛtra nullos debēt arma mouere: qꝛ arma clericoꝛum sunt lachrymе.xxiij.q.viij.quenioꝛ.ꝛ de hoc i seq.q. ¶ Decimotertio quero an iudeis xp̄iani licite possint vsuras exigere Io. Math.quosdaꝫ dicere ꝙ nō:qꝛ ꝛtra eos nō licite pugnatur.xxiij.q.viij.dispar.ꝛ sic cessat id quod dictū est.§.q.xi.Hugo.dicit ꝙ nullo casu vsura ē licita ita ꝙ nec ab hostibus licite recipitur cum in veteri testō ꝛ perfectius in euangelio ꝛ in canonibus generalit prohibeatur. Ad aliud cum dꝫ ꝙ possumus auferre hostibus sua.rñdetur ꝙ possumus i bello.xxiij.q.ij.dūs:nō aūt p vsuras cum vt predixi sint ꝓhibite. ¶ Ad hoc xxiij.q.iij.ab illo.vbi dꝫ . Nō feneraberis ꝓximo tuo sꝫ alieno.Io.ꝙ dicit nō feneraberis:proximo tuo ꝓhibitio est.ꝙ subdit alieno est permissio causa vitandi maioris mali.ꝛ ō hoc in.d.c.Mat.dic ad hoc vt dico.j.q.xix.ꝛ plꝫ opi.Hug.pluſ q̄ id qō dixi.§.q.xi.p̄ suppositō tamen ꝙ illa opinio esset vera que vult:vt licite exigantur vsure ab hostibus:tamen adhuc ꝓcedit qō dixi.§.q.proxi.ꝙ clericis hoc non liceret qui non debent talibus lucris inbiare. ne cler.vel mo.per totum. ¶ Decimoquarto quero i eo qō dicit hereticum esse asserere vsuras nō est peccatum: an hoc sit indistincte verum.potest enim esse ꝙ hoc asserunt aliqui dicentes vsurarum non esse obligatum restitutioni:potest etiam esse ꝙ hec asserunt dicentes ꝙ bene est obligatus restitutioni:sed facta restitutione non tenetur aliter penitere sicut in mutuo ꝛ similibus: Glos.ꝛ ex his tangit hoc licet non sit formaliter: ꝛ videtur velle ꝙ vtroqꝫ casu sit locus huic littere. ꝛ quia ō primo videtur modicum dubij. ideo probat tantum de secundo dicens ꝙ obligatus restitutioni ex delicto etiam post restitutionem tenetur penitere per iura que alle. Pau.aūt exponens hoc explicat dicēs ꝙ lꝫ primi magis errēt:tñ vtrūqꝫ est hereticum.ꝛ ad illud quod dicit glo.de mutuo ꝛ similibus de quibus facta restitutiōe nō est opus pnia.respō det ꝙ obligatus ex ꝛtractu licito soli homini obligat:vñ sufficit ꝙ hic satisfaciat.sed in furto rapina ꝛ vsura offēditur deus in proximus. vnde satisfacto primo expedit ꝙ p pniam satisfaciat deo q lesus fuis p.contēptū ꝛ alle. Pau.eadem iura q̄ alle.glo.ꝛ.ff.de fur.qui ea mente.vi bo.rap.l.pe. ¶ Ad p.ad hoc qꝛ facta restōne fit sublatum peccatū.regula peccatū a ꝛtrario.li.vi. Pau.ꝙ regula non ponit modū ꝛ causam dimittēdi peccatū per ꝙñam necessariam.sed ordinē ꝛ proprietatē. Refert tamē By. dixisse in eadem regula ꝙ leges allegate in glo.ꝛ.d.l.qui ea mente.loquuntur de rigore iuris ciuilis. regula vero de benignitate canonica.ꝛ intelligit Pau.By. voluisse ꝙ facta restōne tollit peccatū.quod dicit Pau.non procedere:qꝛ idem de iure canonico.nam restitutio non tollit penam tēporalē peccati:imo nec pnia vel baptismus. de diuoꝛ.gaudemus.vbi de hoc.xxvi.di.deinde.xxviij.q.i.c.ij.xxiij.q.iiij.si ille.xxxiij.q.ij.admonere.nec pōt facer debitoꝛ quin vsurarius pecet extoꝛquendo. de hoc per Hosti.in sum.de pe.penul.col. v. sed nunquid sufficit.ꝛ ver.se.dic ꝙ By.aliter dicit ꝙ si is qui abstulit aliena nō habet facultatem rei restituende absolnetur:qꝛ nemo potest ad impossibile obligari.regula nemo.lib.vi.licet forte ꝑm rigoꝛem iuris ciuilis non sit excusatus:qꝛ persone difficultas debitorem non excusat.ff.de ver.ob.continuus.§.illud.dic tamen verius videri ꝙ etiaꝫ ꝑm rigoꝛem iuris ciuilis excusetur:qō dic vt ibi per eum:ꝛ ex hoc apparet ꝙ dictum By.nihil facit ad premissa. ¶ Decimo quinto quero cū vsure subiaceant restōni vt ō dꝫ ꝛ dixi i proxi.q.in quo foro pūt peti Io.Lau. ꝙ triplex ē vsura quedā vera deducta in pactū.vel alias expressata.de excess.prela.inter.vbi dabanꝫ.xi.pro.xij.quo casu petunt in foro ecclesie per conditionē indebiti vel offiñ iudicis.vt no.eo.ti.michael.ꝛ.c.i.lib.vi.quedā est mentalis qꝛ sola spe cōmittitur.nec aliquid exterius de ea pꝫ: ꝛ talis non potest peti iure fori:sed tantū iure poli in foro aie. nisi aliqualiter p coniecturas possit exterius reuelari:qꝛ tunc secus.e.ti.consuluit.ꝛ.c.in ciuitate.de pig.illo vos.de emp. ꝛ ven.ad nostram.cū si.de hoc quo ad id qō dixi de vsura mentali.dic vt dixi.§.in prin.q.xxv.ꝛ dicit Lau.ꝙ in foro anime petetur p viam supdlicatiōis gratiose ab heredibus defuncti.si heres recepit emolumētū.ſꝫ si nihil recepit sufficit de mente corrupta penitentiā agere.ar.ō symo.c.fi.tertia est accessio que licet sit agmentū vel accessio ad sortem.nō tamen est vsura vt in casu societatis quod dixi.§.q.ix.ꝛ ibi petitur tanq̄ interesse vt cum quis certat de damno vitando.qō dixi.§.q.viij.ꝛ hoc dꝫ peti i foro proprio qꝛ actoꝛ debet seq forū rei.ꝛ sic si reus ē laic⁹ petitur in foro seculari.ar.de fo.com.ex tenoꝛe.dic de hac tota qōne coram quo possunt peti vsure vt dixi in prin.q. xviij. ¶ Decimosexto quero quid in casibus in quibus iura ꝓmittunt vsuras vt in dote vel in decimis male detentis:ꝛ similibus.de qbus.eo.ti.c.i.ꝛ.c. cōquestus.xiiij. q.iij.in summa: Io.Lau.ꝙ si a marito laico exigitur in foro ecclesie id qō ꝓcepit vltra sortem ꝛ ipse excipit hoc sibi licuisse pro dote ꝛ petit se remitti ad iudicem secularem non audietur:quia iudicis ecclesiastici est cognoscere an sua sit iurisditio.de sen.ex.si iudex.li.vi.pro hoc qō dixi.§.in prin.q.viij. ¶ Decimoseptimo quero an sicut papa decreuit in certis casibus non esse peccatum recipere vltra sortem ita possit in omnibus ita ꝙ de peccato vtraqꝫ lege dānato possit facere non peccatum: Io.lau. ꝙ non quia aliqua licent in singulis que nō in vniuersos. potest enim papa particulariter aliquas personas prohibere ne contrahant matrimoniū.non tamē oēs als pūerteret statū fidei qō nō licet.qō no.ꝛ pro hoc vltimo ē qō no.de ꝙuer.ꝙiu.ex publico. ¶ Decioctauo q̄ro si vēdo castrū sub ꝙditiōe ꝙ si vsqꝫ ad certū tps offerā tibi p̄ciū vēditio resoluat si ꝛtingat ꝙ p modico p̄cio vēdideri:so. Lau.ꝙ iure fori nihil potest peti cum ex forma ꝛtractus non sit vsurarius:sed iure poli posset sibi fieri ꝙscia.xxij. q.iij.gcūqꝫ

q.iiij.qcūqꝫ.z ꝟ dum vult:eo aūt defuncto si non precepit aliena restitui nō tenentur hēdes.lz possent gratis facere:sed si p̄cepit aliena restitui adhuc nō possunt cōpelli sed bene faciēt si aliqualē emendā faciāt habito respectu ad valorē rei z cōem extimationē q̄ dz ꝙsiderari:qz nō ex affectu singuloꝝ:lz cōi extimatione sunt p̄cia rerum statuenda.ff.ad.l.fal.p̄cia.cū ergo nō fuerit facta emptio cōmuni extimatiōe:dz posse agi ad supplemētū.ar.ō vsur. in ciuitate.dic q̄ hec sunt paꝝ necessaria.nā dūmō vendi tio tenuerit ex forma nec sit facta in fraudē vsurarū non tenetur emptor sibi facere ꝙsciam:qz res tm̄ valuit q̄tuꝫ vendi potuit.de emp.z ven.cū dilecti. ¶ Decimonono q̄ro an hec dispositio locū hēat in iudeis asserentibꝰ vsuras non eē peccatū:Glo.vl.ibi iudei.soluit p̄mittendo q̄ iudei p hoc q̄ non sit peccatū inducūt. Deutero.xxiiij.z xiiij.q.iij.ab illo.ad q̄ gl.nō rūdet lz remittit. In qōne āt dicit q̄ heresis non cadit in iudeis.nā ꝙstat q̄ peccant in articulis fidei q sapiunt hūanitatē xp̄i z tm̄ eccl'ia sustinet dicit tamē gl.q̄ possent p ecclīam cōpesci si alia dogmatizarēt inter xp̄ianos.Idē p oia Paul.dicēs vt dicit etiā glo.q̄ cū iudei non sint de gremio eccl'ie diuisiones ab ea facere non possunt z sic non possunt dici hereticī:cū heresis dicatur diuisio.z dz ab electione.xxiiij.q.iij. heresis.z c.se.electio aūt ē ex duobꝰ altero p̄eligere vel vnū ab alio diuidere.p̄mo.z.iij.Ethi.xlv.di.de iudeis.i.q.vij.quenīe tibꝰ.de bap.maiores.ℊ.vlt.de here.c.iij. cuz si.lz eni sint creatura dei:non tamē ecclesie q̄ non oēs regenerauit p baptismā:iō canonibꝰ non arctanť.iij.q.i.multi.Idē Gē. z ad illud. Non feneraberis fratri tuo.rūdet q̄ large ibi accipiť vbū fratri.qz oēs sumus frēs z filij Ade.Item in eodez.Deutero.c.xxv.dz q̄ a nullo recipianť vsure. Ad c.ab illo.respondet cū dz ibi ab illo vsuras exigere cui nocere desideras.qō legitur negatiue.i.sicut nulli dz nocere ita z a nullo vsuras recipere.vñ nec ab hostibꝰ lz quanq̄ alīq ibi ℊ.qō dixi.s.q.xi.z.xiij.z de hoc p Host.e.t.salubri ter.z p Archi.i.d.c.ab illo. ¶ Vigesimo q̄ro qd itelligit lra p verbum ordinarijs:soluit Lap.q̄ de epis.eo.ti.ad abolēdā.z.c.excōicamꝰ.i.z.e.t.p hec.li.vi. ¶ Vigesimo primo q̄ro in eo q̄ dicit de diffamatis de hoc crīe. qd de occultis.so. Paul.q̄ lz sint excōicati tanq̄ hērici:vt no. xiiij.q.i.ℊ.i.z.s.de here.cle.i.ℊ.vez. vbi dixi in.vi.z.vij.q. tamē ecclesia non iudicat de occultis.de symo.sicut in fi. xxxij.di.erubescant. vi.q.i.si ola.xxxij.q.v.c.vlt.iō non p cedet:nā z volūtariꝰ symonacus excōicari nō dz. vt no. i.q.i.q studet.facit.xv.q.vi.c.i.v.peßimū.Idē Lap.dicēs q̄ p̄us dz de infamia vel suspitione ingri qua inuita procedeť ad inqsitionē veritatis. ¶ Vigesimosecundo q̄ro qualiter ꝓcedeť ꝺ suspectos vel diffamatos:glo.vlti.dic̄ q̄ p modū de quo.s.de hereti.cle.i.Idē Paul. Lap.dic̄ q̄ procedi pōt altero de duobꝰ modis p̄mo vt dz de presumptio.lras.vt exigatur ab eis iuramentuz vel cautio z imponatur penitētia. scōo mō procedi pōt vt iudicatur eis purgatio.de pur.cano.int:quā si p̄stare noluerint procedetur vt habetur.e.ti.excōicamus.i.ℊ.i.z idez si in prestando defecerint.d.c.inter.in fi.praticam aūt ꝓcedendi ponit Math.dicens q̄ q vult tute proseq̄ sic procedat.qz si est aliqs diffamatus vel suspectus de heresi dz eū citare z examinare:z si ꝙfitetur bene gdē.z si non ꝙfitetur dz eum in tuto carcere custodire.z pōt i cōpedibꝰ ponere.d. cle.i.z ingrere.Inqsitione aūt pfecta:aut plene ꝓbatuz ē aut semiplene aut nullo mō.si plene ola bōa hereticī sunt publicata.e.ti.vergentis.z.c.excōicamꝰ.z eo.ti.cū secundum.li.v.z si voluerit redire dz abiurare heresiz. quo facto restituentur ei bona.d.c.vergentis.in p̄in.z ponetur in ꝑpetuo carcere ad pniam.sed hodie inqsitores possūt hāc penā mitigare sicut eis videbitur.e.t.vt cōmissi.ℊ.z illoꝝ.li.vi.z si post abiurationez recidiuauerit vel si a principio ad fidē redire noluerit vel pniam nō adipleuerit tā q̄ relapsus tradetur curie seculari.eo.ti. ad abolendā.z. c.excōicamus.de vb.si.nouimus.si aūt semiplene proba ta est heresis puta ꝑ vnuz testez vel grauez ſfamiā z ipse negat debet subijci tormētis.d.cle.ℊ.duro.naz istud crimen grauius est crie lese maie.d.c.vergētis.in quo subijcitur reus tormentis.C.ad.l.iul.maie.l.uj.z.l.nullus.fortius ergo in heresi.facit.vi.q.i.ℊ.vez vbi crimen lese maiestatis eqparatur symonte z heresi. Itē creditur vni reuelāti insidias factas esse principi seu ꝙspirationē.z idez de crie lese maiestatis.lxxix.di.figs papa.d.ℊ.verum.no. spe.de testi.ℊ.restat.v.xxi.al's.v.hoc tamē fallit.z facit qō idez no.de p̄sump.ℊ.fi.ver.z idez ē. Itez in capitalibus z atrocibus alr veritas hēri nō pōt nisi p tormenta.ff.de q̄sti.l.i.v.q.v.illi q.de depos.c.i.z crimen heresis est plusq̄ capitale.hec tamē tormenta hūaniter p iudicem tpanda sunt z de bis dixi.de reg.iur.cū in ꝙtemplatiōe. z si p tormenta ꝙfitetur nisi post depositionem tormentoꝝ pſistat non nocet.ff.de ꝙfes.l.i.ℊ.diuꝰ.si aūt pſistat puniēdus est vt proxime dictū est.sed si nō ꝙfiteť vel non pſistit in cōfessione si de hoc grauiter est diffamatus indicetur sibi purgatio.de pur.cano.iter.i qua si defecerit punietur vt dictū est.sed si se purgauerit z ē vehementer diffamatꝰ vel suspectus pōt ei iponi tpalis pena.d.c.inter.de p̄sup. litteras. in fi.sed si leuiter est suspectus vel infamatus: nec ptinacit in errore pſistit non puniet tpali pena.lz pōt iponi pnia.eo.ti.accusatus.ℊ.si vo.lib.vi.dz tm̄ suspectꝰ de heresi siue leuiť vehementť abiurare heresim i quā si postea icidit pro relapso hētur si suspitio fuit vehemēs.d.c: accusatus.in p̄in.si aūt leuis nō haberur pro relapso licz sit grauiter puniendus.eo.c.in p̄in.v.si āt.Ex bis infert Math.ℌ.quosdam inqsitores q ab bis ℌ quos probatuz est de heresi exigunt pecuniā z processum delēt qō faciē tes incidunt in penā.s.de hereti.cle.ij.ver. inqsitoribus. si aūt nullo mō probatū est de heresi qd inris:nō ꝓsequitur Math.nec expedit.qz reus debet absolui sine difficultate.de fi.instru.inter.

¶ De excessibus prelatorum.

Requens. Sūma vt in gl. primo viginti no uem grauamina q̄ plati religiosis inferebant.scōo.puidet ibi:vez.tertio ponit trigesimū grauamen ℌ qō prouidet ibi:z qm̄.z quāq̄ cōtineat vnuz casum vsqz ibi:z qm̄ tamen.qz plura lego per partes z lz possent fieri tot particule quod grauamina.tm̄ faciaz de p̄ma pte solum quinqz particulas ponendo sub qualibet sex grauamina preter vltimam sub qua erūt tm̄ quinqz. ¶ No. q̄ ad ea que frequenter emergunt rē.de hoc de despon. impu.litteras. ¶ Secundo no. q̄ ℌ prouidetur contra grauamina que prelati religiosis inferunt. concordat.e. ti.sane.de priui.dilecti.z.c.quanto.de censi.cle.ad nostrā alibi epī conqueruntur.de relig.eo.ti.accedentibus.de p uil.cum z plantare.z.c.tuarum.z.c.pastoralis.z eo.ti.episcoporum.li.vi. ¶ Tertio no.q̄ prelati dicunť ℌ non epī ibi ceteri ecclesiarum prelati.alibi prelati dñr soli.episcopi.de sepul.cle.dudum. Laud.de hoc ibi dixi in ver.ab olim.q.xvij.z per ibi no.hoc non probatur ibi.quia vt ibi dixi loquitur ibi de quolibet prelato qui habet episcopalem vel quasi.hic autem capitur magis generaliter etiaz pro prelatis particularium ecclesiarū.de quibus de offi. ord.cum ab ecclesiarum. ¶ Quarto no.q̄ prouidenduz est vt religiosi habeant quietem z hoc propter ociuz z vitam contemplatiuam.de sindi.c.vnico.de renunci.nisi.in fi.z.c.post translationem.xvi.q.i.si cupis.z.c.placuit.ij.dicit tamen Lau.q̄ libenter se retrahunt ad ad actiuā mittentes manū ad aratrum z respicientes retro. de apost. quidam: ¶ Quinto no.q̄ non debent prelati capere religiosos.z dicit glo.quinta q̄ etiam prelati hoc facientes sunt excōmunicati.pro hoc quia cum prelatus facit aliquid non iuridice tenetur ac si esset priuatus.ō restī.spo. conquerente.de hoc per archi. de off.ordi.si epūs.lib.vi.

Sexto no. ibi in casibus non concessis q̄ in casibus a iure ꝯcessis non dicunt prelati excedere capiendo religiosos.q2 iuris executio nō hz iniuriā.ff.de iureiuran..l.iniuriari.§.i.de elec.cum eccl̄ia vulterana. ¶ Septio no. de ꝯminatione q̄ fit per iterminationē pene.z hec non ligat ad penaz:vt dicit glo.hoc non ligat.z de hoc.j.q.iij.z i hac glo.in fi.de homici.significasti.z vī expressuz. C.cōminationes epl̄as.l.interlocutio. Sen. ¶ Octauo no.q̄ decime p̄t deberi exemptis nec tunc debent prelati prohibere eis absolui vt h:sed potius exhortari vt soluant.de deci.c.i.li.vi.cū ex p̄cepto debeant.xvi.q.i.reuertimini.ō deci.tua.lz ipsis exēptis non debeant.ex p̄cepto nisi habeant ius prochiale in loco.de deci.cuz contingat.alīs debentur ex p̄uilegio.de deci.dilecti.z duob⁹.c.se.vel ex p̄scriptiōe.de p̄scrip.de quarta.de priuil. accedēnt⁹.z.c. si de terra. ¶ Nono no.q̄ nō debent hi qui debent redditus religiosis soluere ꝓhiberi.ē enim ꝺ iustitiā cū qui libet teneat restituere aliena.regula peccatū.li.vi.z dicit Pau.q̄ verbū redditus.oēs prouentus includit hoc dicit pp dīam q̄ fit inter fructus z redditus.de qua dixi.ō deci.pastoralis.in.iiij.q.tñ vt ibi dixi cōiter accipiunt pro eodē.de quo ēt ibi dixi in.iiij.q. ¶ Decio no.q̄ nō debēt grauari religiosi ēt indirecte grauando molentes in eoꝝ molendinis z coquentes in furnis eoꝝ vel alr vt in lra z concordat.ō p̄uī.quanto.q̄ vt dicit Pau.tñ ꝺ p̄uilegiatis logtur.h vero generaliter vult dicere q̄ hec lra ꝓcedit sive sint exēpti:sive non.p̄cedens tamen littera in verbo exēptis vī obstare.sed principiū lre ibi quorū dā religiosoꝝfacit pro:quia generaliter loquit z hoc plz. z in eo q̄ littera dicit de exemptis.retulit se ad id qō cōiter accidit.nā plati non procedūt indirecte ꝺ religiosos. nisi q̄ directe non possunt.vt q2 sunt exēpti.tamē si sic procedūt adhuc est locus huic littere.de hoc.j.i tertio ꝺio.quo ad aliud aūt quod dixi de furnis.queri posset an qlibet de vicinia teneat contribuere ad refectionem furni vicinie si corruat.de quo remittit Paul.ad no.in spe.de censi.§. nunc dicendū.ver.item pone.vbi dicit q̄ sic.etiam si velit vsui renunciare.vt dixi i.c.i.de eccle.edi. ¶ Undecimo no.dīam inter seruientes z vasallos z domesticos:z deseruientibus dicit Pau.q̄ nō refert an gratis vel aliter constricti sint.z hoc de seruitio licito. De domesticis dic vt in glo.in verbo domesticos.z qui dicant domestici no.de test.in litteris.de ver.sig.sicut.lib.vi.z an gaudeant priuilegio dīi.no.de priuil.tuaz. ¶ Duodecimo no. ex p̄dictis in proximo notabili q̄ p̄uilegiatus in se p̄uilegiatus est ēt in his psonis q̄ habent ab ipso dependentiā pro hoc de concess.p̄ben.auctoritate.in fi.lib.vi.nam grauando illas videtur ipse grauari:z hoc vult hec littera q̄ multa grauamina subditoꝝ seu habentium agere cū religiosis ponit pro vno habito respectu ad ipsos religiosos qui grauantur.vnde vt dicit Pau.a verbo molētes vsqz ad versum z appellationibus. omnia ineluduntur sub vno grauamine.z de hoc in seq.notabili.z ꝺm h exponc litteram.j.ibi bona.illorum scilicet vasallorum vel domesticorum vel participantium religiosis modis premissis.licet Pau.z Genze.exponant illorum scz religiosorum.sed prima verior per predicta. ¶ Decimotertio no.ex his que dixi in duobus proximis notabilibus q̄ iuria que fit meo domestico occasione mei dicitur fieri mihi.hinc dicit Bar.ff.de no.ope.nunc.de pupillo.§.siquis ipse.q.ix.qō est sufficiens metus per hanc litteram. z facit.ff.quod metus causa.isti in fi.quod no. singulariter. ¶ Decimoquarto no.ibi minime deferentes. contra iudices qui non deferunt appellationibus rationabilibus:z propter hoc puniri debent.ij.q.vi.decreto.de ap. de prioze.z hoc vult glo.puniendi.z de hoc.j.q.v. ¶ Decimoquinto no.contra iudices qui appellantes carceribus mancipant.nulla enim fit iniuria iudici ex hoc q̄ appellatur ab eo.C.de ap.z in maiozibus.z de ver. mancipari.ꝺ.de homi.cle.i.post prin. z dicit Pau. q̄ est idem quod deputare.de eta.z qua.vt hi.qui emancipare autez est idem quod liberare:vt no.de priui.tuarū.z dicit Bē. q̄ in casu isto sunt excōicati.pro hoc quod dixi.ꝺ. i.v.notabili. ¶ Decimosexto no.q̄ religiosi quandoqz habēt capellas pleno iure subiectas de hoc in glo.in ver.pleno iure.z exponit Paul.i.quo ad temporalia z spiritualia. xvi.q.ij.c.i.de priui.cum z plantare.§.ecclesijs. ¶ Op. q̄ possint prelati prohibere ne audiantur misse religiosorum vt matrices ecclesie non deserantur.de parro.vt ꝺo minicis.So.vt in glo.quid tamen.que dicit licitum esse audire missas religiosorum.tamen sine preiudicio parrochialium ecclesiarum.z sic videtur intelligendum de missis non publicis.exquo dic q̄ prelati possent prohibere quando ageretur de preiudicio parrochialium vt in contrario.vel ꝺm Pau.hic loquitur de parrochijs exēptorum qui non debent prohiberi:alias si nō habent parrochias possunt dicere missas votiuas z diebus priuatis vel alijs ex causa:z sic vult q̄ quando habent parrochias possunt dicere missas etiaz publicas.pro hoc.xvi. q.i.agapitus.vbi de hoc.z vtraqz expositio de predictis vera est. ¶ Secundo op.in eo q̄ prouidet ne religiosi excōicentur absqz causa rationabili.nam de hoc prouisum erat.de sen.excō.sacro.glo.contra hos stat contrario dic q̄ hic non ponitur hoc pro specifico grauamine.nam vt dixi.ꝺ.in.xij.no.totum hoc a verbo molentes.vsqz ad versum z appellationibus.ponitur pro vno grauamine z de pena excōicationis iniuste.dicit Math.q̄ est multiplex.primo quia tenetur actione iniuriarum.xi.q.iij.illō z.c.temerarium.secundo quia punitur tanq̄ sacrilegus. xxiij.q.iij.non imperpetuum.tertio quia debet carere sacra cōione z arceri ab ingressu ecclesie inquantum superior iudicauerit.xxiij.q. iij.de illicita.z quod ibi dicit de arbitrio superioris hodie intelligitur de mense. de sen. excom.sacro.sic no.in.d.c.de illicita.i glo.hodie.que etiā dicit aliter posse intelligi quod ibi dicit de cōione vel arceatur a cōione hoīum arbitrio superioris:prior expositio placet.z hodie statur.d.c.sacro.vbi interdicitur ingressus ecclesie z vltra hoc condemnatur excōicator ad interesse excōicati z punitur etiaz arbitrio superioris si culpe qualitas postulauerit.additur z alia pena.de sen.ex.c. i.lib.vi. ¶ Tertio op.q̄ non fuerit opus prouidere ne religiosi grauarentur indirecte grauando molentes ꝛc̄.q2 prouisum erat de priuile.quanto.glo.in verbo voluntatis.fol.q̄ ibi de exemptis vel priuilegiatis.hic autem generaliter de omnib⁹.qō dic vt dixi.ꝺ.in.iiij.no. ¶ Quarto op.in eo q̄ permittit religiosis appellare propter grauamina illata molentibus ꝛc̄.q2 non auditur appellans nisi cuius interest.ij.q.vi. non solent.de elec.cum inter. R.So.Lau.q̄ interest religiosorum ne grauentur molentes ꝛc̄:z maxime si grauantur intuitu religiosorum. pro hoc quod no.Inno.de ap.dilectis.z Host.de proba. licet.in fi.de hoc dixi.ꝺ.de reli.cle.si dūm.in prin.q.i.z.ij. z in eo q̄ Lau.supplet maxime procedit respectu illoruz qui subsunt religiosis quo ad molentes aūt i molendinis z coquētes in furnis stat p tm̄:q2 si iustis fieret iniuria non ꝓplatiōe religiosoꝝ nō interesset religiosoꝝ ab hoc appellare:z hoc sentit Pau.qui dicit q̄ si littera ibi ob predicta refertur ad grauamina illata seruiētibus domesticis z vasallis: tunc colligitur h q̄ dīs pro iniuria subditi ex qua offenditur appellare potest.de hoc per Archi.de rescrip.ad apostolice.in glo.hoc videtur no. de priuile.auctoritate.in glo.vlt.lib.vi.si autem verbum ob predicta refertur ad grauamina illata religiosis:tunc cessat argumentum. Pau.vult dicere q̄ quando iniuria fit molentibus ꝛc̄.animo iniuriandi religiosis tunc non colligitur h q̄ dominus pro iniuria subditi. possit appellare. nam ꝺm hanc expositionem appellat pro sua tm̄.pro hoc.ff.ō iniu.item apud quem.§.siquis. ¶ Quinto op.in eo q̄ p hibet prelatis ne capellanos religiosorum prohibeant ministrare in ecclesijs pleno iure subiectis religiosis sine causa

ne causa legitima:z sic videtur ꝙ causa legitima possunt. cum tñ de exẽptis non debeant prelati se ipedire.de offi. ordi graue. So. Pau.stando contrario si religiosi sunt exempti.z dicit tunc ꝙ hic dicit de causa non legitima vt factum exigeret.secus si non essent exempti:qz tunc littera stat plane z exemplificat de causa legitima:puta excõmunicationis suspensionis z interdicti. Math.dicit ꝙ ex causa legitima prohibere possunt:puta si terra est interdicta vel cessatuz a diuinis.de primi.eꝑoruz.li.vi.de sen. ex.cle.i.per que iura videtur intelligere etiam de exemptis.illa tamen iura non dicunt ꝙ prelati tunc punire possint:sed pena imponitur a iure per iura predicta.ideo verius quod dixi. ¶ Secto op.ad hoc ꝙ imo etiam si religiosi sint exempti debent capellani ipsoꝝ esse subiecti eꝑo ratione cure auctorizabilis recipiende ab eꝑo. de capel.mona.c.vno.lib.vi. So. Pau.arguendo ex hac littera ꝙ cõmissio cure auctorizabilis spectare potest ad inferiorem eꝑo.alꝫ non faceret hic vim an ecclesia spectaret ad religiosos pleno iure vel non:dicunt ergo ꝙ vbi spectant pleno iure sicut religiosi instituunt z destituunt irrequisito eꝑo:sic videtur ꝙ instituti possunt curã gerere z sic habet consuetudo.ad hoc de suppliz.neg.prela.c.i.in fi. fic allegat Pau.z videt allegare cle.vnam.de sup.neg. prela.q̃ parum facit Lan.videtur idez sentire cũ Pau. licet non clare. Hosti.de off.archi cũ satis.dicit ꝙ curia ẽ in ꝓscriptibilis.dic vt ibi dixi ꝙ est in ꝓscriptibilis iure proprio.sed ꝓscribi potest vt quis exerceat tanq̃ vicariꝰ eꝑi.z sic cõiter religiosi habentes ecclesias pleno iure ꝓscribunt.qñqz antẽ habent pleno iure:qz eximitur ecclesia etiam quo ad populũ.z tunc ex priuilegio videnť eis concessa iura quasi eꝑalia.z p qñs z ipsa institutio auctorizabilis. ¶ Quero in eo ꝙ littera ibi in casibus non cõcessis a iure vł pmittere ꝙ in expressis a iure pñt prelati religiosos capere z incarcerare q sint illi? So.vt in glo. vi.z idẽ Lan.dicens ꝙ extra casus expressos a iure religiosi desinunt esse sub potestate ordinariorũ tam ipsi q̃ eoꝝ bona.qõ denotat vbum exemptio.nisi ꝯtrarium ostẽdatur a iure ꝙ offenditur in dictis casibus ꝯcessis a iure z hoc quo ad psonas.de vi.z ho.cleri.cle. dioceſanis.qõ dic vt ibi no.in glo.ij. Item quo ad bona. de priuil.p exẽptionem.li.vi.z dicit Pau.ꝙ in casibus in ꝙbus exẽpti sunt de iurisditione ordinariorum possunt ab eis capi sicut non exempti.seruato.c.eos.de sen.ex.lib.vi.z in glo.in fi.banc glo.qdam non habent. ¶ Secundo q̃ro de intellectu littere ibi:per interminationem penarũ? so. Laud. exponẽdo interminationẽ.i.cõminationẽ:qz sub pena excõicationis vel maledictionis diuine vel simili ꝓcipiunt no soluantur decime religiosis vel quid simile.ꝺ iurepa. relatũ.in fi. ¶ Tertio quero an per talẽ interminationẽ ferať sniaʔ dic ꝙ nõ.qꝺ dixi in.vij.no. Laud.distinguit.qz aũt primo erat lata excõicatio z postea interuenit cõminatio z tunc infert sniam excõicationis ita ꝙ erit duplici snia ligatus.de sen.excom.a nobis.i.quod nõ probat hoc nec est vez:aut non precessit excõicatio z aut fit a canone aut ab hoĩe.primo casu non infert excõicationem.xxx.di. per totum.q̃ iura probant ꝙ ꝓ talia v̄ba anathema sit nõ fertur excõicatio:sed exponitur sit.i.fiat.scõo casu respicitur iudex.nã si prohibet sub pena excõicationis ne tale quid fiat si probari potest ꝙ aio excõicãdi hoc fecit tenet Item si dicit se facere aio excõicandi stabitur dicto eius qz eius est interpretari.de sen.ex.inter alia.dic ꝙ per interpretationem seu per cõminationẽ stantẽ in meris terminis cõminationis non fertur snia,qz v̄ba hec non operantur potest tamen esse ꝙ ex alijs probabitur sniam latam esse.z hoc in his in quibus non est prodita verboꝝ forma.sicut in excõicatione q̃ fertur etiam per verba nõ omnino propria dũmodo constet de mente excõicantis vt dixi de off.dele.c.i. ¶ Quarto quero an religiosis cõpetat aliqua actio ꝯra ꝓlatos q impediunt eis solui decimas vel reddituś dicit Pau.ꝙ possunt agere ad interesse.de deci.cle.i.vbi dixi in.vi.contrario. ¶ Quinto q̃ro in eo quod dixi.s.in.xiiij.notabili.ꝙ non deferens appellationi puniri debet qua pena:sol. Lan.ꝙ si est clericus debet deponi.ij.q.vi.decreto si laicus in.xxx.pondo. auri mulctari.C.de ap.quoniam iudices,quod vltimum dicit Gen.procedere in causa ciuili.sed in causa capitali tenetur.l.iul.de vi.pu.ff.ad.l.iul.de vi.pu.l.iulia,cuius pena no.de ordi.cog.c.ij. in glo.i. ¶ Sexto quero in eo ꝙ istĩ incarcerabant appellantes.quid si ante appellationẽ reus erat in carcere an remittetur ad iudicem ad quem So. Laud.ꝙ magna questio de hoc erat in studio tolosano cum archiepiscopo narboñ.dicit autem ꝙ quia erat in facto non vult precipitare sententiam.dicit Bet. de ancha.ꝙ custodietur per iudicem a quo si est appellatuz ab interlocutoria.qz gesta per cum tenent .de ap. non solum.lib.vi.si autem a diffinitiua tunc cum tota iurisditio sit deuoluta ad iudicem ad quem.d.c.potest petere ꝙ sibi remittatur carceratus sicut remittitur processus.C. de eden.is apud quem.de ap.c.i.lib.vi. nam carceratio est de processu.ad quod nihil allegat sed probatur de re.cle.i.post prin.pro hoc quia iudex ad quem exequitur sententiam si confirmabitur prima. quod vltimum dic vt dixi.de offi.dele.pastoralis.§.preterea.z quia vt patz ibi ex ibi no.nõ indistincte habet iudex ad quẽ exequi.videtur ꝙ propter dubium euentum carceratus non remittitur ad iudicem ad quem sicut etiam is qui captus est per iudicem secularem non remittitur ad ecclesiasticum si allegat se clericum:sed interim donec de clericatu discutitur per secularem si ante capturam habebatur pro laico.de sen.ex.fi iudex.in fi.lib.vi.z hec quando a diffinitiua est appellatum. si autem ab interlocutoria tunc donec discutitur articulus appellationis retinebitur per iudicem a quo.z sic intellige quod dixi.s.in illo membro quando appellatum est ab interlocutoria.sed post discussionem si pronunciatum fuerit bene appellatum.quia iudex ad quem surgatur iudici a quo.ste ap.vt debitus.potest iudex ad quem petere sibi remitti vel ad suum mandatum faciet seruari in carcere primi iudicis.

Ver. Nonnulli. Nota ibi abbates monachos ꝛc.ꝙ licet nomine monachoꝝ cõprehendatur abbas.de ſymo.c.fi.tamen aliquando exprimitur vtrunqz.vt ℔ causa maioris expressionis. ¶ Secundo no.ibi conuersos exemptos. ꝙ conuersi exemptoꝝ non semper sunt exempti.z dicit Pau.ꝙ addidit verbum exemptum.quia nõ omnes cõuersi sunt religiosi priuilegiati z exempti.de priui.cũ z plantare.§.de cõfratribus.z.c.vt priuilegia.ꝺ decı.cle. i.in.fi.z ex hoc videtur Pau.non facere dñiam inter cõuersos z oblatos.nam sepe accipiuntur promiscue:dic tamen ꝙ distinguuntur.de priui.per exemptionem.lib.vi. quia conuersi proprie sunt qui obligantur ad substantialia regule.de sen.ex.non dubium.z.c.parrochianos.oblati autẽ non obliganť ad substantialia regule. sed habent quẽdam modum viuendi .z de his.de priui.vt ꝓuilegia. ver.℔ autem.z quo ad hanc litteram dic ꝙ verbum exẽptos.refertur ad abbates monachos z conuersos.i hoc enim notantur prelati ꝙ eos suspẽdebant z excõicabant ac si non essent exempti. ¶ Tertio no.ꝙ clerici qui subsunt exemptis pleno iure non sunt sub correctione dyocesani.xvi.q.ij.c.i. ¶ Quarto no.ꝙ in aliquibus tenentur exempti dyocesanis ibi etiam in aliquibus non tenentur z est sensus littere ac si dicat ꝙ etiam si non parerent in his quibus tenentur non deberent sic inconsulte contra eos procedere in his in quibus non tenentur.dicit Gen. ꝙ illa pñt denegare.de excess.prela.cum ad quorũdam. ¶ Quinto no.ꝙ vitanda est facilitas in sententijs proferendis.C.de sen.ex.pi.reci.l.ij.maxime in sententijs cẽsure.de sen.exc.c.i.lib.vi. ¶ Sexto no.ꝙ non desient prelati capere religiosos exẽptos z dicit Pau.ꝙ ℔ facientes sunt excõicati.de sen.ex.si clericos.lib.vi.idem Gen.pro

hoc.§.ea.cle.in prin.in.v.no. ¶ Septimo no.q̄ plati ab exemptis nō debent exigere charitatiuū subsidiuꝫ.de hoc ĵ.in.iij.ꝙrario.ꝛ.ĵ.q.i.ij.ꝛ.iij. ¶ Octauo no.ꝑ prelatos q̄ insolitas exactiones imponunt de hoc in glo.in v.ꝑ iura. ꝛ dicit Gen.q̄ ex eo q̄ ꝓhibet insolitas vꝫ permittere ꝺ solitis.ix.q.iij.conquestus.ff.cō.predi.venditoꝝ.§.si constet.de hoc p Inno.de cau.poſ.cū ecclesia.de prescrip.si diligenti. ¶ Nono no.q̄ nouus census nō ꝺꝫ iponi eccle sijs.de hoc in glo.decimū.ꝛ in ea ibi ꝓhibemus.ꝛ.c. sciē tes ꝛ.c.p̄terea.ꝛ.c.ecclesijs. Gen.de hoc in.d.c. prohibe mus.in.glo.ij.ꝛ ibi dicit Gen.q̄ eps non pōt imponere nouuꝫ censum pro seipso.sed pro alijs sic.eo.ti. cū clerici ꝛ ꝑm Host.sit dicta inter iponentem ꝛ receipientem. de in stit.c.fi.de iurepa.p nostras.facit de rebus ecc.nō alie.cle. si vna. Pau. ¶ Decimo nota q̄ prelati non debent pro hibere sinias delegatoꝝ apostolicoꝝ mandari execu tionꝫ:imo potius debent parere ꝛ exequi siue iuste siue i iuste.de off.dele.si qñ:ꝛ.c.pastoralis.misi i casu.ꝺ rescrip. cum contingat. Lau.dic vt in eo.c.pastoralis.§.q̄ vero. ¶ Undecio no.de conseruatoꝝꝫ ꝛ eoꝝ ptāte.de offi. dele.c.i.ꝛ.c.fi. ¶ Duodecimo no.q̄ nō ꝺꝫ ꝓhiberi tabel lionibus conficere instra in causis exemptoꝝ nam tabel lio tenetur in licitis conficere instra.de tab.§.i.col.iij.q̄ est publica psona.de fi.instru.si instra.ibi p publicā.ꝛ dī seruus publicus.de vsu.quāq̄.li.vi.facit.de prescrip.ad audientiā.ꝛ ideo dicit Genꝫ.q̄ ꝫ plat⁹ eis inhibeat ex hoc non ꝺꝫ resistere:q̄ alteri competit ex beneficio iuris cōis regrere tabellionē qꝺ beneficium inferior a principe non pōt.de hoc.ĵ.in.vi.q. ¶ Decimotertio no.q̄ non ꝺꝫ negari iustitia nec iuris cōsiliū nec aduocatus: ꝛ quo ad illud de iustitia facit q̄ iudex timore odio amore vel pre mio non debet eam dimittere.xi.q.iij.quattuoꝝ.de here. cle.i.§.vex.vnde non est tali inhibitioni obtēperandum cū sit contra deum.xi.q.iij.iulianus.quo ad illud consilia rijs ꝛ aduocatis.pro hoc q̄ nemini est deneganda defen sio.de excep.cum inter.ꝛ hec sustinetur p consiliarios ꝛ aduocatos:xiij.q.vlt.non sane.de hoc ēt.ĵ.in.vi.ꝙrario. ꝛ pro hoc de aduocato.ꝺ off.iudi.c.i.de iudi.pastoralis. vt lit.non conte.c.i. ¶ Qp.q̄ ꝫ in princ.clericoꝝ subdi tos exemptis cōparat ipsis exemptis.cum tamē ipsi cle rici non sint exempti.ꝺ priuil.tuaꝫ.ꝛ.c.p exemptionez.li. vi. Sol. Lau.q̄ priuilegiū exēptoꝝ ad eos se extēdebat. dic q̄ verbuꝫ pleno iure positū in textu hoc indicat.alʒ enim non dicuntur pleno iure subesse.p hoc qꝺ dixi.§.c. cle.in prin.in.xvi.no. ¶ Secundo op.q̄ non fuerit opus prouidere in hoc q̄ prelati interdicebant ecclias exem ptoꝝ.nam snia est nulla tanq̄ lata a non iudice. de iudi. at si clerici.glo.si de exemptione.soluit stando ꝙrario co casu quo ꝺ exemptione cōstat.idem Pau.dicēs hoc ve rum etiā si exempti non compareant suum priuilegium al legaturi exquo est notoriū.de hoc.iij.q.ij.si eps. de accu. veniens.alʒ si non esset notorium valeret professus ordi narij.nisi allegent ꝛ probent priuilegiū.de priuil.cū psone in.fi.li.vi.secus tū dicit Pau.ꝺ clerico citato coꝝā laico: q̄ non tenetur comparare:vt no.xxiij.q.viij. cōuenior.ꝛ spec.de cita.§.i.ver.sed pone.q̄ laicus non potest cogno scere de tali priuilegio.de sen.ex.si iudex.li.vi.ꝛ obmissio allegationis priuilegij nō potest laico iurisdictionē dare i clericum cum ipse clericus expresse hoc nō potest.de fo. compe.si diligenti.de hoc in regula scienti.li.vi.ꝛ p Inn. de ver.sig.ex parte.ꝛ dic per.d.c.si index.q̄ si nescit esse clericus nec allegatur.tenet processus iudicis laicis: qa interim habetur pro laico.pro hoc quod dixi.§.ea cle.in prin.q.vi.ꝛ in hac glo.ibi:cum dilectus.ꝛ.xvi.q.i.frater. ¶ Tertio op.in eo q̄ prohibet prelatis exigere charita tiuū subsidium:cum tamen hoc de iure sibi liceat.ꝺ cēsi. cū apostolus.So.Lau.q̄ hoc licet preterq̄ in exemptis si habent curam aiarum per se vel suos vicarios nisi sint exempti in capite ꝛ in membris.dicit Pau.q̄ a non ex emptis pōt exigere si subest causa.puta itinerationis ad papam.vt no.Inno.ꝺ sta.reg.c.i.ꝛ Host.de offi.ordi.cō querente. licet Jo an.contrarium..q.iij.vnio. sic allegat Pau.ibi tamen glo.solum dicit q̄ pro itinere ad papaꝫ vel ad regem non pōt episcopi vltra statutum petere p d.c.cum apostolus.ꝛ sic videtur potius dicēꝫ q̄ ex causa pōt cum moderatione.dicit etiam Pau. q̄ pōt exigere si habent itinerare ad imperatorem vel si sustinent ma ximas expensas pro factis ecclesie:vel propter litem.vel alias indigent sine culpa.ar.de consti.c.pe.ff.ꝺpositi. bo na fides.de hoc per Host.in sum.de censi.§.i.ver.ꝛ nunq̄ quid eps: ¶ Quarto opp.q̄ non ꝺbuerit prouideri con tra prelatos impedientes processus delegatoꝝ apo stolicoꝝ.nam pōt ꝺlegati tales cohercere.de off.dele. c.i.Gl.per hoc stat ꝙrario.dic q̄ licet subsit illud reme dium non propterea fuit superfluum ꝫ prohibere pre cipue:quia qñq̄ delegati non producunt. ¶ Quinto op. q̄ prohibitio p̄latoꝝ facta tabellionibus ne ꝛficiant in strumēta sit sine effectu:q̄ nihilominus tenentur confi cere ratione iuramēti.ꝺ quo no.ne cle.vel mo.sicut.Glo. in cāis stat ꝙrario.quod dic vt dixi.§.xij.no.ꝛ dic q̄ licet prohibitio prelatoꝝ in hoc non teneat:non tamen fu it superfluum ꝫ prouidere vt in simili dixi in proximo cō trario. ¶ Sexto op.in eo quod dicit q̄ grauabantur reli giosi:q̄ non permittebantur habere aduocatum.vꝫ enim q̄ iuste hoc fiebat q̄ principales persone debēt per se fa ctum ꝓponere.de iudi.pastoralis.so. Lau.q̄ illud est re spectu facti principalis ꝓponendi.sed alʒ est opus aduo cato ue subtrahatur defensio in his q̄ sunt iuris q̄ nō pos sunt expediri sine aduocatis ꝛ nulli deneganda ē defen sio quod etiam dixi.§.in.xiij.no. ¶ Quero in eo qꝺ dixi. §.iu.iij.contrairo q̄ prelati possunt exigere subsidiuꝫ an hoc sit verum glo.in ver.octauum. arguit ex hac littera q̄ eps possit exigere charitatiuum subsidium dūmodo sit moderatum.ꝛ facit littera ex eo quia ꝫ prohibetur exi gere ab exemptis.ergo ab alijs permittitur. Idez Lau. dicēs q̄ ꝫ prohibetur excessus non exactio.dic q̄ eoipso excedebant hic q̄ exigebant ab exemptis. Pau.etiaꝫ te net cum glo.dicens q̄ licet eps debeat charitatiue pete re:tamen potest nolentes ꝙpellere:quia vbi non prodest charitas adhibenda ē potestas.xlv.di.licet.ꝛ.c.ꝛ qui emē dat.x.q.iij.cauendum.de offi.or.conquerēte.ad fi.vbi p hibetur dioceſanis exigere vltra ibi expressa preter mo deratum auxilium:ergo illud potest exigere.i.ab inuito extorquere.ff.de cal.in heredem.in pri.de leg.iij. fideicō missa.§.siquis rem.so.ma.l.iij.licet quandoq̄ ꝫtrabatur ad sponte solutum.ff.de pig.act.solutū. de procu.l.ij.ꝺv. sig.exacte.cum si.ꝛ hec tenent Inno.ꝛ Host.de censi.cuꝫ aplʒ ꝑm Pau.dic q̄ ibi Inn.non dicit q̄ eps possit co gere inuitos:ꝫ supior epī.primū tū plꝫ p hanc lr̄am.ꝛ de hoc dixi in eo.c.cū aplʒ.v.phibemus.in.iij.q. ¶ Scōo q̄ro in eo qꝺ dixi in eodē.iij.ꝫio q̄ eps potest petere sub sidium ex causa.quid si subditi dicunt q̄ cā non est rōna bilis:so.Lau.alʒ Pau.referens quod no.Host.in.d.c. cum aplʒ.vbi dicit q̄ subditi poterunt adire archiep̄m. de off.or.ad reprimendā.ij.q.vij. metropolitanū.x.q.iij: quia cognouimus.sed si ep̄o conquerente ē de hoc qꝺ in inter eos eligentur arbitri.xi.q.i.si clicus.de hoc dixi in eo.c.cū aplʒ v.prohibemus.q.iij. ¶ Tertio quero quā tum possit exigi pro subsidio:dic arbitrariuꝫ.quod dixi in eo.v.prohibemus.q.vij. ¶ Quarto quero in eo q̄ di cit de exactionibus indebitis que dicuntur indebite: so. Pau.q̄ indebite sunt eoipso q̄ sunt insolite ꝛ in iure nō expresse.x.q.iij. quia cognouimus.xviij. q.ij.hoc tm̄. de vi.ꝛ ho.cler.cum ab omni ꝛ de expressis in iure exempli ficat. Lau.in hospitalitate.de presseri. cum ex officij.ꝛ in procuratione annexa visitationi.de censi.c.i.li.vi. Idem dicit de procuratione ob consecrationē eccl̄.vel alta.de sym.cū sit.vel ob reconciliationē.de hoc tamen vltimo dicit q̄ ille qui dedit causam pollutioni habet satisfacere ar.de off.or.si canonici.§.pe.li.vi.vel hoc faciet ecclesia cū suis

eum suis parrochianis.de ecc.edi.c.i.quod parum facit ad hoc ō prochianis.ꝛ si p̄dicti non sunt soluendo hoc facit christus.x.q.iij.cauendum.i.q.iij.placuit.in auť.ō mā. princ.§.si tibi.ꝛ de hoc qō dixi de recōciliatione. plenius dixi de conse.eccle.vel alta.proposuisti.in.v.aut in.vi.q.

¶ Quinto q̄ro de intellectu littere in eo q̄ dicit de processibus factis pro exēptis so. Pau.exponēdo pro exemptis.i.ad eorum petitionē:ꝛ tunc eis non obstantib⁹ interdictus pro eis latū alij seruare non tenenť.secus si pp eos ideſt pp eorum delictus.de pœnit.petistis.vbi dixit Hin. secus i suspensione vel excōicatiōe.quia licet religiosi nō seruent excōicationē vel suspensionē latas ℈ aliquos pro se:alij tamen tenenť obseruare.qō dic vt ibi dixi in vlt.q.

¶ Sexto q̄ro in eo qō dixi.§.in.xij.no.ꝛ in.v.cōtrario de inhibitiōe facta tabellionib⁹ ne fiant instrumēta pro religiosis.nunqd valent instťa facta ꝙtra inhibitionez:So. Pau.referens.q.per se disputatā.q̄ incipit.vsurarius:ꝛ generaliter an valeat instťm confectū a notario ꝓhibito distinguit aut prohibitio tollit offm̄:aut prohibitionē.primo casu aut prohibitio causať a crimine aut a defectu vl̄ alia cā.si a crimine siue crimen inducat priuationez ipso iure.vt de bere.si aduersus.ꝛ.c.excōicamus.§.credētes. siue non inducat instťm non facit fidem:qz lex ꝛ iudex bene pōt eum tali officio priuare.sic̄ in exēpto.de priui.c.i. li.vi.ꝛ in ꝓuilegiato.C.vbi de cri.agi.opor.aut.qua in prouincia.vbi senatores vel clarissimi.l.i.de priui tuarū.C.vbi decuri.vel coar.l.ij.vbi miles priuať priuilegio pp delictū:ls etiam iuret q̄dā capťa sicut notarius.vt no.in auť. de mā.prin.in fi.non ob.qō no.Laurē.ꝛ Jo.xvi.q.i.filijs qz laicus de iure patronatus cognoscere non potest. de iudi.quāto.vnde non mirū si patronū non pōt illo iure ꝓuare:nō etiā ob.qō no.de ma.ꝛ obe. per tuas.in.i.glo. de ordinato a papa q non potest ab inferiori deponi:qz illud spāle ob reuerentiā manū ꝓponentis.vñ si ab alio de inia pape postea ordinaretur cessaret illud ꝓuilegiū:qz incipit cessare reuerentia.vt ibi no.Host.Contrarium no.glo.i. q.i.filium.dicens q deponi potest ab inferiori.q̄ opinio si esset vera cessat obiectio.de hoc dixi in.d.c.p tuas.in.i.q. ꝛ cōior est opinio q ordinatus a papa possit deponi ab inferiori.ꝛ sic verius q ibi spāle ob reuerentiā pape ordinantis.scdo causa qñ causatur a defectu vel ab alia causa puta qz tendit ad noxam ex multitudine vel alio mō. aut priuilegium est concessum a principe aut a ꝓhibenti pari vel minori.primo casu non valet prohibitio.qz principis est hoc extimare.ff.de reg.iur.neratius.nec dici pōt insufficiens quem princeps elegit.xvij.q.iij.§.qui autez ꝛ hoc nisi exercitū officij requireret iudicis auctoritatez qz tunc sufficeret sola prohibitio.exemplū de fi.instru.c. pe.ꝛ fi.si vero priuilegiū concessum est a prohibente pari vel minori inherendo opinioni Host.quam tz in.d.c. pe.in sum.ꝛ.§.quibus instťis.s.q̄ cōitates prelati ꝛ vniuersitatez regentes pōt in eoꝝ territorio notarios facere ar.in auť.de tabellio.§.pen.colla.iiij.x.q.i.regenda.qō etiā tz Host.in sum.ne cler.vel mo.§.q̄ sunt.stib.§.cū clericis §.cū igitur.ꝛ de hoc in spe.de instru.edi.§.restat videre. §.sed qs pōt dic q ex causa facta prohibitio in suo territorio valet sine cā nō.ar.de reg.iur.decet.lib.vi.ꝛ eius qō no.de elec.cū ex eo.eo.ti.qō intellige si officiū est cōcessuz ꝓpetuo p modū officij.si emz ꝙcessio eēt vnius officij tm̄ sicut in duobus viris de qbus de proba.qm̄. tunc staret prohibitioni.ꝛ hoc ēt intelligiť quādo ad prohibitionem iudicis ecclesiastici non accidit excōicatio. vt sic virtus excōicationis non reddat instťm inefficax.ꝺm no.de sen. ex.decernimus.li.vi.si vō prohibitio tollit probationem aut oī modo.aut cum qualificatione.primo casu non valz prohibitio si in priuilegio erat decretū.ꝛ sic sit vera opinio Hy.ff.de leg.iij.l.siquis suus.vbi dicit q si imperator ꝙcedit comitibus q̄ possint notarios facere q ptātez hēant instťa faciendi non obstante aliquo statuto vel cōsuetudine.statuta obuiantia ēt in futurum facienda videtur remouisse.ar.ff.de serui.vr.p̄dī.l.si seruitus.de lib.ꝛ posthu.plz.ꝛ p hoc innuitq̄ si decretū non esset aupositū valeret prohibitio ꝛ quo ad effectuz decreti.facit de elec. si eo tēpore.de ꝙcessi.preben.c.i.ꝛ.c.si soli.li.v. cū ꝙcordātijs.si aūt tollit cū qualificatione.puta q̄ non faciant fidem nisi sint tres testes vel nisi sint in memoriali communis.vel nisi soluatur gabella.vel quid simile. ſtandus est prohibitioni legis municipalis vel iudicis habentis ptātem eam condendi.ar.xi.di.catholica .iij.di.§. leges. ff.de sepul.viola.l.iij.§.quid tamē. Pau.ꝛ facit qō no.ō prohibitione facta sacerdoti ne crismet cui p papam concessum fuerat crismare posse.de consue.quanto.in glo.i. Item de prohibitione alienationis facta a lege vel testatore.no.de testa. Raynaldus.v.dilectus.vbi dixi in.v.q. ꝛ multis se.de prohibitione matrimonij.no. de despon. impu.ad dissoluendum.in glo.fi.

Ver. Presentatos. Nota q̄ exēpti debent ordinandos pōtare diocesanis.possunt tn̄ ēt alijs q̄ diocesanis ꝺm formaz priuilegiorum q̄ debent inspici.ō primť. porro.ꝛ pro hoc qō no.de priuile.cū ꝛ plantare.§.cum in ecclesijs. ¶ Secūdo no.q̄ ad ordines fit pōtatio:qō dicit Gen.fieri:qz nō ꝺz gs ordinari sine titulo.de etate ꝛ qualitate accepim⁹.de p̄ben.cū scōm.dic q hec lťa nōhabuit hunc respectum:sed solū ad id qō accidit.qz subditi religiosorū exemptoꝝ p eos pōtantur ad ordines.i.de eorum inia.ꝛ quatenus intelligiť hic q̄ isti p̄sentati eēnt religiosi non ꝺz q̄ ordinenť ad titulū aliquē.nam de monasterio habent alimenta de accu.ex parte. ¶ Tertio no. ibi.litteraꝝ q̄ p̄sentatio pōt fieri p litteras.de hoc in glo. quid ergo.que est singularis vt dico.j.i.i.ℨio. ¶ Quarto no.q̄ si presentatus p patronū ē idoneus nō ꝺz reijci vt hic.ꝛ reijcientes tenenť relictis de beneficijs prouidere de iurepa.pastoralis.qō dicit Gen. maxime ꝓcedere in p̄sentatis p psonas ecclesiasticas.qz talis p̄sentatio habet vim electionis.no. Inn.de iurepa.cū aūt ꝛ est singulare. ¶ Quinto no.q̄ platus in ecclesia habente patronum nō ꝺz instituere sine patrono de boc.j.q.ij. ¶ Sexto no.ibi curā animarum.q̄ ecclesia curata pōt eē de mēsa abbatis.ꝛ dicit Pau.q̄ tūc cura spectat ad abbatez vel ad eum cui cōmiserit.ēt ad tēpus.de sup.negli.prela.cle. i.in fi.de boc.j.q.iiij.facit.de off.ordi.graue.xvi.q.ij. visis idem Lau.q dicit q̄ tunc instituent ꝛ destituent pro libito de iurepa.cle.vna.§.sane.ꝛ hoc vlt glo.facit vt dico.j. in.i.ℨio. ¶ Septimo ex hoc no.q̄ ecclesia curata non semper habet ꝓpriuz p̄latum ꝛ de tali pōt intelligi.de rescrip.cle.i. Pau. ¶ Octauo no.ibi ad firmā.q̄ ecclesia locari potest quo ad fructus.ꝛ de hoc in glo.i ver. ad firmam.ꝛ exponit Pau.ad firmam.i.affictum de loca.c. ij.ꝛ dicit Lau.q̄ locari potest etiam laicis per allegatuz c.ij.quandoqz etiam abbates locant suis monachis.vt no.Inno.ꝛ Host.de sta.mo.monachi.ꝛ ō hoc dixi de re. eccle.nō ali.cle.i.ver.verū.q.i.ij.ꝛ.iij ¶ Nono no.ibi ꝙferunt.q̄ prelati non possunt conferre beneficia de mensa religiosorum de preben.cum de beneficio.lib.vi. ¶ Decimo no.ibi:non vacent.q̄ beneficium quod est de mensa non vacat per obitum ministrantis in eo.de boc in gl. in verbo nō vacent:ꝛ dico.j.in.vij.q. ¶ Undecimo no. q̄ de ecclesijs religiosorum non debent se impedire prelati aliquid ordinando de fructibus quod procedit etiaz si subessent prelatis quo ad spiritualia:quia licet in spiritualibus fundet eps intentionem de iure cōi. non sic in temporalibus.de excep.cum venerabilis.ad fi.de censi. cum venerabilis. ¶ Duodecimo no.q̄ rectoribus ecclesiarum tm̄ debet dimitti q̄ possint sustentari de boc i glo.contra.ꝛ in ea.in fi.de preben.de monachis. ꝛ.c.extirpande. ¶ Decimotertio nota q̄ prelati non debent cum armis inuadere bona religiosorum.ꝛ de pena inuadentium.dic vt in glo.tenetur.ꝛ i eo qō glo.dic q̄ tenenť de vi publica.dicit q̄ ēt soluz ciuiliť pōt agi interdicto vñ

vi.de ord.cog.c.ij.z sic competunt plures actiones. an autem libellus narrans factū exquo pñt plures actiões cõpetere recipi debeat:z si recipiť ꝑm quã actionem fiat condemnatio remittit Pau.ad no.p Inn.in.d.c.ij.z de hoc ibi dixi. ¶ Decimoquarto no.ꝙ arma ꝓhibentur ad alterius iniuriam z simpliter ꝓhibentur clericis. de vi.z hone.cle.clerici.ℨ hoc p Inno.de restī.spo.olim.i. ¶ Decioqnto no.ꝙ prelati non debent destruere bona exemptorum.nã vt dicit Gen.potius ad ꝙseruationem debent intendere. ¶ Decioseꝛto no.ꝙ standū est cõsuetudini de cuius ℨrio non est memoria de hoc in glo.z sic. z in ea.in fi.de ver.sig.sup qbusdã.z qualiter ꝓbeť talis ꝓscriptio.no.in in.d.c.i.alle.in glo.z in spe.de probatio.ℊ. ij.ver.vlt.querit. ¶ Decioseptio no.ꝙ prelati nõ debẽt monasteria grauare ponẽdo ibi boues vel aialia z faciẽdo eis prouideri.pro hoc ꝑm Gen.qz ab exemptis nihil plus deberet exigere q̃ iura concedant.ix.q.iij.cũ simus de ma.z obe.dilecti.põt tñ hoc ꝓcedere ẽt de non exemptis ỏ qbus dicit Pau.ꝙ plati cã cõmodi sui nõ possũt facere pdicta:sed cã necessitatis z vt prouideatur predictis tanꝙ pauperibus.sic.xxxi.di.omnino.vbi de hoc. ¶ Op.in eo qỏ dixi.ℊ.in.iij.no.ꝙ psentatio põt fieri per litteras:nam non sufficit patrono eligere pñtandum nisi actualiter presentet.de inrepa.c.pe.z.c.vno. lib.vi. So. Pau.standoꝛ contrario.z dic ꝙ non per hoc segtur quin p̃ sentatio possit fieri per litteras vt dixi in dicto notabili.z idem Pau.nã ipse pñtatus cũ litteris se offerat prelato q̃ bz instituere.pro hoc qỏ no.de sepul.cle.duduꝫ.ver. ac deinde.vbi dixi in.iiij.notabili.z ꝙ sufficit se pñtatus offerre cũ litteris patroni dicit Lap. Jo.an.sibi sic re- spondisse dũmodo id fiat infra tẽpus indultũ pñtatori. ¶ Scõo op.in eo qỏ dixi.ℊ.in.x.no.ꝙ.beneficiũ de mẽ sa non vacat per obitum ministrantis in eo ꝙ imo sic de sup.ne prela.cle.vna.ℊ.premissa. Glo.facit so.ꝙ quan do est de mensa ille qui ponit in beneficio non est rector sed firmarius.secus si esset rector ℓz manualis quod nõ. ¶ Tertio op.ad hoc:qz ℬ loquit de beneficiobñte recto rem vt in littera ibi rectoribus.Sol.vt in seq.contrario. ¶ Quarto op.ꝙ in beneficio qỏ est de mensa non possit eẽ rector:sed vicarius de preben.de monachis.cuius cõ trariũ vult hec lťa vt dixi in ꝓmo ꝛtrario.glo.qui alibi soluit ꝙ rectores dicunť alibi vicarij.dic ꝙ littera hic in ver.nõnulli non loqtur de beneficio mensali: sed in v̄bo precedenti sic.qñ aũt beneficiũ nõ est de mẽsa.ℓz spectet ad monachos tamẽ ꝺz ibi rector institui seu vicari⁹.d.c. de monachis.z vicarius censeť rector exquo ẽ ppetuus. de of.vica.cle.vna.vnde dicit Lau.ex hac lťa ibi rectori bus.ꝙ nõ refert an vocenť vicarij an rectores. ¶ Que ro quã obedientiã volebãt plati a pñtatis. So vt in glo. dicendo. ¶ Scõo quero eo casu quo prelati institũũt in beneficijs religiosoꝝ an possit agi ad remotionez institu torum: Glo.ad horum.sol.ꝙ sic dicens ꝙ agere possunt presentantes z psentati nõ ꝓcedit etiam si instituti essent idonei:ℓz littera loquatur de indignis.z ꝓterea Paul. in littera ibi indignos.supplet maxime z procedit hoc si patroni p̃sentauerãt idoneos.vt in littera.secus si nõ ido neos.qz tunc vt dicit Pau.ꝓuati eẽnt ptãte presentandi z superior posset alium instituere.vt no.de of.or.cũ vos: z hoc in ꝓmo ecclesiastico de quo ℍ. Idẽ tamen de pa- trono laico dicit Hosti.ỏ sup.neg.prela.c.ij.z Inn.ỏ fil. presby.qñ.qỏ dicit Pau.vez si perseverat vsqz ad tẽ- pus infra qỏ põt presentare interim enim variare potest presentãdo idoneũ:qz hoc posset ẽt si primus presentat⁹ est idone⁹.de hoc plen⁹ dixi.in.d.c.cũ vos.in.ij.ꝛtrario. ¶ Tertio q̃ro in eo ꝙ dicit de beneficio de mensa. q̃ bo na dicunť de mensa.nũqd enim ea in qbus ecclesia ha- bet directũ dominiũ z alius vtile vt feudũ.gl.no.Inno. sol.ꝙ nõ.z que sit rõ colligiť in seq.particula. Glo.ibi sed querit.z in hac glo.ibi vt sup.de hoc p Host.in sum.de sup.neg.prelat.ℊ.quod modis.v̄.suppleť. ¶ Quarto q̃- ro q̃ ecclesie dicanť de mẽsa: Gl.ea sol.ꝙ ille que sunt ita vnite ꝙ non habẽt rectorẽ perpetuũ.pro hoc quod dixi in vi.no.z no.singulariter hanc glo.vsqz ad fi.z idẽ Pa. ¶ Oppo.ad hoc ꝙ imo debeat poni rector ppetuus. ỏ ꝓben.extirpande.ℊ.qui vero de iurepa.cle.i.so.vt in ea glo.ibi ſz obstat.vsqz ad fi.z in ea ibi ẽt si sit curata. z tũc virtute annexionis cura spectat ad prelatum religiosum quã assumit simul cuz prelatura maiori. facit extrauag. Jo.execrabilis. ¶ Quinto q̃ro qbus modis cõtingere põt ꝙ ecclesia sit de mensa eo modo de quo in ꝓpri.q.glo. ea.sol.ibi istud aũt.vsqz ibi nec putes. ¶ Sexto q̃ro an ecclesia q̃ spectat ad monachos pleno iure quo ad insti- tutionẽ z destitutionẽ dicať de mensa:glo.ea.ibi nec pu- tes.soluit ꝙ nõ.nisi habeant eã in suos vsus quertendã. z hoc casu quo possunt suos vsus quertere. Dicit Pa. ꝙ non bz locũ qỏ dicit de pensione non ponenda vel nõ augenda cum oia spectent ad prelatũ.z fructus põt ven dere z locare.vt hic.sil'e no.Inn.de sta.reg.c.ij.z hec bñ probantur de iurepa.cle.i.ℊ.sane. ¶ Septimo q̃ro in eo qỏ dixi:ℊ.in.x.nota.ꝙ ecclesie de mensa non vacant p obi tum ministrantiũ in eis.que est ratio soluit Lau. ꝙ ẽ qz isti nullum titulũ vel ius habent in eis nec quo ad possef sionem nec quoad proprietatẽ.remittit ad no.per se ỏ re eccle.non alie. cle.i.qỏ ibi dixi.in.ℊ.vez.q.ij.z dicit lau. standũ huic cle.que hoc dicit ꝙ non vacant.ibi non va- cant.vult.dicere ꝙ etiã si deficeret ratio sufficit qỏ hic ẽ expressum.dicit aũt standuꝫ his verbis que sunt verba pape z decisoria:vnde etiam.ℊ.in fi.precipit ꝙ prelati ab stineant ab omnibus his grauaminibus. dicit etiam ꝙ omnes constitutiones clementinarum sic sunt decisorie secus in compilatione Gregorij vbi pluries factum recī tatur.quod no.ad alia. ¶ Octauo quero in eo quod in versu nõnulli.dicit de ecclesijs monachorum que dicun tur esse ipsorum quo ad hoc vt sit locus huic littere. So. Pau.ꝙ dicuntur tunc eorum quando spectant ad eos quo ad temporalia vt qnia id quod superabundat vltra sustentationem rectoris conuertunt in suos vsus.de pre ben.extirpande.de priuile.pastoralis.vel cẽsus antiquos habent vel rectores tenentur eis de temporalib⁹ redde- re rationem.ꝑm id quod no.Inn.z Host.de priui.cum z plantare.ℊ.in.ecclesijs.z sic iste versus habet locum etiã si ecclesie non sint de mensa dũmodo aliqua temporalia in eis ad ipsos spectent.quia si de redditibus se impedi- unt prelati eos grauant.

Ver. Abbates.

Nota.ꝙ non tenent con cessiones de bonis mo- nasteriorum facte in perpetuum vel ad tempus consan guineis vel nepotibus prelatorum si prelati compellunt religiosos ad hoc.z ex hoc no.Genz.ℍ esse casum in quo facta per metum ipso iure non tenent quod colligitur ex verbo compellunt.quia loquitur de compulsiua.z ꝙ hoc casu concessio fit nulla.patet in littera ibi:nulla esset ipso iure.z de hoc in glo.concordat. z pro hoc de priui. cum olim.ij.de elec.quisquis.regulariter autem tenent gesta per metum. quod metus causa.c.ij. fallit in casibus ibi not.ad quos hic addi potest z addit Gen.alios qui colli- guntur quod met.causa.c.vno.lib.vi.de re.eccl.non alie. c.ij.eo.lib.de procu.accedens. de sen. excom. si vero.de re iudi.teneor latoꝛ consanguinei.xi.q.iij.intuitum.ff.de testi.si testamento.ℊ.vlti.de acquir.here.qui aliena.ℊ.vl ti. ¶ Secundo no.ex dictis in proximo notabili.z ex lit tera quod presumitur contra concessiones factas consan guineis vel nepotibus prelatorum.z hoc vult littera ibi suis.i.prelatorum compellentium.z dicit Pau.ꝙ forte faciebant hoc fieri quesito colore remunerationis meri torum.xvi.q.i.possessiones.vel alio quouis modo.de re. eccle.non ali.cle.i.z de hoc.ℊ.q.i. ¶ Tertio no.ꝙ in casu isto non refert an concessio fiat in perpetuum vel ad tem pus.quia vtroqz casu si fit ad compulsionem prelatorum per religiosos in consanguineos compellentiũ nulla est:

alias tamẽ

alias tamen bene refert inter conceſſionem temporalem quã poteſt prelatus cum capitulo facere. de his q̃ fi. a p̃la. c. í. ꝛ. iij. ꝛ ppetuã quã non poteſt niſi ſeruata ſolemnitate. x. q. ij. boc ius. xij. q. ij. ſine. de re. eccle. non alie. nulli. Pau. tamen intelligit hanc litterã de perpetua tm̃. i. conceſſa alicui quoad viuet. ff. pro ſo. l. í. verius dic q̃ hic etiã loquit̃ de tẽporali ne littera ſit ſupflua ibi in perpetuum vel ad tempus. ¶ Quarto no. q̃ nõ debet abbas cõpelli ad monachandũ aliquẽ. ꝛ vꝫ velle littera ibi eoſdem. ſ. abbates q̃ ſolum ad abbatez ſpectat monachare. de hoc in glo. q̃ quandoqz. ¶ Quinto no. ibi permittunt q̃ permittens vel non ꝓhibens vꝫ tacite conſentire pro hoc littera ſequens ꝛ tacite conſentiunt ideo eis imputatur. lxxxvi. di. c. i. ꝛ. iij. ꝛ de ſen. excom. quante vbi de hoc quod dico in ſeq. notabili. ¶ Sexto no. ibi eorum officiales. q̃ ſi prelatus permittit per ſuos officiales grauare r̃ligioſos ipſe grauare intelligitur pro hoc quod dixi in proximo no. ꝛ facit de ſen. excõ. mulieres. de re. iur. qui facit. li. vi. ¶ Septimo no. q̃ prelati non debent permittere q̃ ſui officiales occupent bona monaſteriorum ꝛ monachi qui ad hoc procurandum ſe tranferunt ad curias principuz ſunt excõicati ipſo iure. de ſta. regu. cle. ne in agro. §. quia vero. ¶ Octauo not. ibi in caſibus non expreſſis. q̃ in caſibus permiſſis permittitur occupatio predicta. exemplificat Pau. vt quia officiales prelatorum occupant de mandato prelatorum exequendo ſniam ipſorũ prelatoꝝ Gen. ꝛ Matth. exẽplificant in recuperatione rei ſpoliate de reſti. ſpo. olim. i. quod vltimũ permittit̃ etiaz priuatis vt ibi. ¶ Nono nota. ibi boibus. q̃ grauant̃ monaſteria ſi grauantur ſui boies. de hoc de app. dilectis. ꝛ dixi ò reliquijs cle. vna. in prin. ¶ Decimo no. q̃ prelati non debent iniuſte priuare religioſos ſuis beneficijs precipue ad ſui cõmodũ ſicut quando ſunt percepturi fructus primi anni vt hic. quo caſu vꝫ preſumenduz contra eos. ar. huius littere. ꝛ hac de cauſa poſſent recuſari: q̃ ſuſpect⁹ eſt iudex quãdo ex euentu iudicij ſuſcepturus eſt commodum. ff. ad munici. l. de iure. in prin. vbi glo. quod dixi de reſcrip. paſtoralis. in prin. in. iij. notabili. hec procedũt intelligendo litteram ibi priuant. ſ. de iure procedendo. quo caſu dicit pau. q̃ opus eſt appellare. alꝫ ſnia transiret in rem iudicatam. de re iudi. c. cum inter. ſed Gen. intelligit litteram ſiue preuenit de iure ſiue de facto quod placet quo ad hoc vt cenſeatur grauamen. ¶ Undecio no. q̃ is cui debentur fructus beneficiorum vacantium non debet occupare animalia vel alia bona beneficij. de hoc in glo. illa enim. ¶ Duodecimo no. q̃ occupare ſonat in vicĩ concordat de elec. vt preterite. de teſti. ex parte. A. de preben. eũ qui li. vi. C. vnde vi. l. ſi. quãdoqz tamẽ ſonat in bonũ. de conſe. di. v. nunq̃ de procur. non iniuſte ꝛ. c. ſi duo. li. vi. de elec. ſiquis iuſto. de heret. cũ ſcõm. eo li. in aut̃. de heret. ꝛ falci. in prin. coll̃. i. Pau. qui dicit q̃. occupari proprie dicuntur. mobilia ꝛ imobilia inuadi. lz qñqz ponatur vnũ pro alio. xl vij. di. ſicut bi. xij. q. ij. qcũqz. de reſti. ſpo. ſepe. C. de rei ven. domũ. de acti. emp. l. ij. vnde vi. ſi quis in tantam. ¶ Decimotertio no. q̃ bona beneficiorum vacantium debent ſeruari ſucceſſoribus. de hoc in glo. in verbo reſeruanda. ꝛ dicit Gen. idẽ i poſſeſſore hereditatis. ff. de peti. here. diuus. ꝛ i curatore bonis dato. ff. de mune. ꝛ bono. l. i. §. vlt. ꝛ in hac glo. i fi. xxij q. ij. illud. vbi de hoc. ꝛ. c. non liceat. lxxv. diſt. qm̃. de offi. ordi. cũ vos. de electi. q̃ ſepe. li. vi. ¶ Decioquarto not. q̃ prelati non debent redditus ſuos vendere potentibus in preiudicium exemptoꝝ. pro hoc ne prela. vices ſuas. p totum. de iude. c. pe. ꝛ dicit Pau. q̃ legtur hic de potentibus rõne dignitarum conſanguineorum vel amicorum de teſti. ſuper eo. ij. ẽt ſi nõ ſint in aliqua dignitate. facit qò no. de ali. muta. iud. c. ij. in. glo. ¶ Op. in eo qò in verbo eoſdem dicit q̃ prelati cõpellebant abbates ad preſentãdum. ꝛ ſic vꝫ q̃ ad ſolos abbates hoc ſpectabat. cũ tamẽ debeant hoc facere cum capitulo. de his que fi. a prela. nouit. ꝛ. c. quanto. So. Pau. q̃ non exprimit hic capitulis q̃ abbas preſumitur cum conſenſu capituli preſentare. de his que fi. a prela. ea noſcitur. vel loquitur de eccleſijs in quibus ſoli abbates habent preſentare. ¶ Scõo op. in eo q̃ prohibet prelatis vendere prouentus petentibus q̃ in re ſua quilibet eſt legitimus moderator. de ſepul. de his. glo. hoc alias ſo. q̃ hoc alias licitum fit illicitum ex animo q̃ vendebant vt opprimerentur exempti ¶ Quero in eo qò dixi in. i. ꝛ. ij. notabili. q̃ preſumit̃ cõtra cõceſſiones quas prelati faciunt conſanguineis de bonis eccleſie an hec cã ſufficiat ad annullandũ. So. Pa. q̃ ſic per. c. lxxxix. di. decenter. x. q. ij. boc ius. in fi. vult allegare ver. ſeu. §. quibuſcũqz. ea. cau. ꝛ. q. que eſt aut̃. C. ò ſacroſan. eccle. ꝛ ex hoc refert Pau. q̃ iſte ẽ caſus i quo nocet officium proprij: qò etiã not. glo. in. d. ver. quibuſcũqz. ꝛ hoc eſt quia propter carnis vinculuz preſumitur contra perſonam. dic q̃ ita prelatus poteſt concedere cõ ſanguineis ſicut extraneis dũmodo concedat ſine preiudicio eccleſie. pro hoc quod no. Archi. x. q. ij. eps. ꝛ ſic rem ſolitam infeudari vel in emphiteoſim dari. ita põt p̃latus dare conſanguineo ſicut alij. Item beneficium pariter conferre. ꝛ ſic de alijs. ꝛ aut̃. quibuſcũqz loquitur ò rebus prohibitis alienari. ¶ Secundo quero an is cui conceditur vt habeat fructus beneficiorum vacantium primo anno debeat habere etiaz ex beneficijs exemptis glo. in ver. anni. ſoluit q̃ ſi in priuilegio dicitur de beneficijs dioceſis venient etiam exempta. ſecus ſi dicit de beneficijs ſibi ſubiectis quod no. ꝛ in ea ibi abbatem. vt dixi. ¶ Tertio quero an prelati occupantes bona beneficiorum vacantium que debent reſeruari ſucceſſoribꝰ incurrãt penam. c. ſepe. de elec. li. vi. So. Lau. q̃ non. cũ illa locum habeant tm̃ in collegijs nec eſt exercenda ſed reſtringenda tanq̃ penalis. ar. de elec. ſtatutum li. vi. pro boc quod no. in. c. q̃ ſepe. in glo. no. q̃ dicit tamen Lau. q̃ tenentur ad reſtitutionem nec eos defendit conſuetudo de offi. or. preſenti. in fi. li. vi.

Ver. Nonnulli. No. q̃ prelati non debent indebite dirimere monaſteria ex cauſa autem poſſunt. de hoc in glo. ergo. ꝛ dicit Pau. q̃ effractores eccleſiarum illiciti ſunt excõicati. xi. q. iij. canonica. de ſen. excõ. conqueſti. ſecus ſi faciunt licite. ar. a contrario huius littere. ꝛ pro hoc iura al leg. in predicta glo. ¶ Secundo no. q̃ qñqz religioſi habent hoſpitalia. ꝛ dicit Pau. q̃ forte erant de eoruz mẽſa vel ad aliorum ordinationem ſpectantia. de reli. do. qz contingit. ¶ Tertio no. q̃ prelati non debent occupare bona monaſteriorum ꝛ occupando cadũt a iure ſi quod habent. de hoc in glo. dicẽdo. ꝛ dicit Pau. q̃ hic loquit̃ de occupantibus de facto ꝛ nullo queſito colore vt differat ab eo de quo. §. ver. proxi. vbi dixi i. xi. notabili. ꝛ duobus ſeq. Item ibi de mobilibꝰ que fructuum appellatione non continentur hic de imobilibꝰ. ¶ Quarto no. q̃ non debent impedire exemptos reparare ſua loca de hoc in glo. q̃ tamen. ꝛ precipue debent reparari hoſpitalia. de re. do. cle. ij. quãq̃ autem poſſint reparari non tamen ſi ſunt mendicantes poſſunt loca de nouo acquire re. e. ti. c. vno. li. vi. ¶ Quinto no. q̃ non debent prelati p̃ ſtatuta ſua derogare priuilegijs exemptoꝝ. ꝛ dicit Lap. q̃ in hoc faciunt de facto. ex hoc arguit q̃ priuilegiatus per papam q̃ ab aliquo excõicari non poſſit. vt de priui. ne aliqui. li. vi. ſi facit contra conſtitutionem ep̃i continẽtem q̃ contra faciens ſit excõicatus non erit excõicatus licet contrarium no. Archi. de conſtitutio. c. ij. lib. vi. pro hoc quia non debet quis per conſtitutionez ligare poſſe illum de quo iudicare non poteſt. d. c. ij. Item priuilegium eſt tanq̃ lex priuata ſuperioris contra quam inferiori non licet iudicare vel detrabere ſicut non poteſt contra legem publicam ipſius ſuperioris. xvij. di. §. fi. xviij. di. §. i xxv. q. ij. in ſumma. ꝛ. c. i. ꝛ. ij. xxi. di. inferior. de ma. ꝛ obe. in. c. cum inferior. de elec. cle. ne romã. ꝛ hoc etiã

videtur sentire Pau.dicens ꝙ non debet derogare priuilegijs directe vel indirecte:qz ita phibetur vnum sicut aliud.de priuile.quanto.dic tamē ꝙ priuilegiati non per hoc sunt exempti nisi in his de quibus in forma suorum priuilegiorū que inspici debēt z seruari.de priuile.porro z.c.cū capella: ¶ Sexto no.ꝙ prelati non debēt inferre iacturas priuilegiatis z de his iacturis.eo.ti. nimis.de priui.quanto.de censi.cle.ij.

Uer. Uerum. No.ꝙ vna est vlis ecclesia de sum.tri.c.i.§.vna. z hoc quo ad omnes.quod vult hec littera.in prin. z exponit Gen.ibi non exemptoꝝ.i.laicoꝝ.cū ēt illi sub vniuersitate ecclesie salui fieri possunt.d.c.i. in fi.z dicit Paul.ꝙ hoc de vlī ecclesia ponitur cōtra prelatos qui religiosos z exemptos quasi volebant facere alienos ac si essent de alia ecclesia. ¶ Secundo nota.ꝙ extra ecclesiaz nullus saluaꝝ.de hoc in glo.in ver.saluaꝝ.z in ea in fi.xxiij.q.i. qm̄ vetus. ¶ Tertio no.ꝙ vna est fides.simile de sum. tri.cle.vna.de conse.di.i.ecclesia.iij.q.iiij.engeltrudā.cuius caput est xp̄s.de sane.vnc.c.vno.in fine. ¶ Quarto no.ꝙ inspicitur quod decet.de hoc in glo. inspicimus. ¶ Quinto no.de vnitate corporis ecclesie:z dicitur corpus misticum.de hoc in glo.mistici.z dicit Pau.ꝙ oēs dicimur eiusdem corporis respectu fidei.z qūo multi dicantur vnū corpus no.eo.ti.dilecta. sic z alias dz ꝙ hi q sunt eiusdē ꝓfessionis debent esse sub eisdem legibus.ō sta.mo.recolentes:z ex his dicit Pau.ꝙ christiani debent eē tanq̄ fratres carnales.viij.q.i.olim.xxi.q.ij ꝙ ait de presum.litteras.sunt eniz fratres spirituales rōne eiusdem patris z matris regenerantis.xi.q.iij.ad mensam.ō de iudi.nouit.z hec fraternitas est ratione charitatis.xij. q.i.dilectissim.eo.ti.c.i.pro hoc auꝫ.de monachis.i prin. colla.i.z dicit Lau.ꝙ debent christiani esse vnius voluntatis quia virtus vnita fortior ē se ipsa dispersa.de treu. z pa.c.i.in fi.z spūs sanctus infundiꝫ super congregatos in vnum:nō super dispersos de appel.constitutis.ij. vbi no.in prin. ¶ Sexto no.ꝙ debet quilibet esse contentus iuribus suis nec debet excedere suos terminos ō sepul. c.i.xi.q.i.peruenit. ¶ Septimo no.ibi districte mandamus ꝙ ꝛtra facientes peccant mortaliꝫ.de maio.z obe. c.ij.ea.di.deniqz. ¶ Octauo no.ꝙ prelati debent religiosos charitatiue tractare.z dicit Pau.ꝙ in eorum fauorem z maxime exemptorum principaliter emanauit hec cle.

Uer. Et quoniam. No.ꝙ religiosi celebrāt capitula generalia z qñqz prouincialia.z dicit Pau.ꝙ quandoqz faciunt singulis annis vt predicatores.qñqz singulis triennijs vt minores.dic ꝙ potius conueniunt:quia generalia faciunt tam minores q̄ predicatores singulis triennijs ꝓuincialia singulis annis z de capitulis religiosoꝝ habeꝫ de sta.regu.in singulis.z in cle.ne in agro.ad fi.

¶ De ꝓuilegijs z excessib⁹ ꝓuilegioꝝ. Rica.

Religiosi. Facta est ad executionem illorum iurium.eo.ti.vt priuilegia similium.xi.q.i. c.i.z multoꝝ se.Lau. no.de sacrameto vnctionis extreme.de hoc in glo. ij.z remittit Lau.ad sacramentale finem i ti.de extre.vnc.z dicit Gen.ꝙ est sacramentum iterabile.vt no.de transactio.veniens.de secundis nup.c.iij.de hoc.j.q.ix. ¶ Scōo no.de sacro eucharistie.de hoc in glo.iij.z vt hic patet non spectat ad religiosos hoc sacm̄ ministrare.xvi.q.i.alia.cum.c.se.z.c.interdicimus.de pe.omnis.de hoc.j.q.xi. ¶ Tertio no.de solemnizatione matrimoniorum.i.solemni benedictiōe. de hoc in glo.iiij.z dicit Gen.ꝙ in verbo solemnizare.cō prehenditur omnis solemnitas que obseruatur iuxta ritum religionis de spon.c.i.siue fiat benedictio solemnis vt predixi siue dicatur missa specialis pro ꝛtrahentibus. ¶ Quarto no.ibi non habita parrochialis licentia ꝙ ō lnia presbyteri religiosi possunt ea de quibus hic.z sic videtur ꝙ curatus possit alteri curam cōmittere.de hoc.j. xxi.z.xxiij. ¶ Quinto no.ꝙ qñqz quis excōicaꝫ a canone z in quibus casibus hoc accidat prosequitur Mathe. dic.vt.j.de sen.excom.cle.i.in glo.est sciendū. ¶ Sexto no.ꝙ religiosi possunt ab excōicatione absoluere in casibus in iure expressis.de hoc in gl.i ver.expressis ¶ Septimo no.ꝙ ptās absoluendi excommunicatos quando conceditur religiosis per priuilegium aplicum:de boc i glo.habent.z dicit Lau.cum priuilegia sint facti de ipis non potest iudicari nisi per eorum inspectionem. de si.instru.contingit de priuile.accepimus. ¶ Octauo not.de statutis prouincialibus z synodalibus.i.que fiunt in concilio prouinciali:vel in synodo:de hoc in glo.de vtrisqz.z dicit Mathe.ꝙ synodus est concilium quod facit episcopus ad quod vocantur abbates sacerdotes z totus cler⁹ dyocesis.xviij.dist.decernimus:prouinciale autem concilium facit archiepiscopus ad quod vocantur tm̄ episcopi z non alij.ar.xviij.di.quoniam quidem.z.c.episcopus. z.c.placuit.dic ꝙ immo ad concilium prouinciale vocantur capitula etiam cathedralium ecclesiarum. de his q̄ si.a prela.c.si.z de hoc ibi dixi in.iij.q.z de concilio vnde dicatur dixi.s.e.cōpillatione.i proemio.ver.sane. ¶ Nono no.ibi:vt verbis eorum vtamur. modum excusandi ipropriam locutionem.de hoc in glo.cōcordat. z vtimur quandoqz ipropriis locutionibus causa maioris expressionis vt ħ.z in iuribus allegatis in glo. ¶ Decimo no. ꝙ non debet quis nunciari excommunicatus nisi constet de excommunicatione.de consan.z affi.cle. vna. de censi.cle.si.vbi de hoc in glo.parte vocata.j.ti.i.cle.ij.§.locorum.vbi de hoc dico in.i.notabili.z hoc vult glo.hic in ver.nunciari. ¶ Undecimo no.casum in quo non prodest exemptio z hoc quo ad euitandum dispositionem huius cle.pro hoc littera ibi super hoc.z exponit Paul. super hoc scilicet excommunicatione cognitione excommunicationis prefate z eius publicatione.concor.de deci.cle.i. ¶ Oppo.i eo ꝙ dicit ꝙ excommunicati per hāc cle.solum per sedem apostolicam absolui possunt:ꝙ immo etiam ab alijs.s.de hereti.cle.i.z.ij.z de pe.cle.i.glo. nisi soluit ꝙ contraria loquuntur in articulo mortis sed extra casum mortis non possunt absolui ab alio propter reseruationem quam facit hic papa sedi apostolice.alias secus.de sen excom.nuper. Quero an hec constitutio locum habeat in clericis secularibus? Glo.i.ibi.z no.soluit ꝙ non propter verbum religiosi.idem. Pau.Stepha.z Genz.qui dicunt ꝙ de religiosis hic exponitur: quia frequentius in hoc excedebant. ¶ Secundo quero an hec cle.comprehendat religiosos prefectos ecclesijs parrochialibus quo ad non suos parrochianos: Glo.ea ibi an vero dicit esse dubium remittit ad no.s.de deci.cle.i.vbi dicit ꝙ sic quod tenet Pau.contra tamē facit. quod no. de re.eccle.non alie.cle.i.in glo.v.sed ibi disponitur de religiosis non simpliciter sed de his qui president administrationibus.vnde glo.dicit illam cle.non habere locū in eo qui preest ecclesie seculari. ¶ Tertio quero an locum.habeat hec clemen.in quibuscunqz religiosis: So. Laud.ꝙ sic dummodo sint religionis approbate. idem Lapus alias enim non sunt religiosi.de reli.do.c. vlti.z c.vno.lib.vi.de voto.c.vno.eo.lib. ¶ Opp.ad hoc ꝙ imo etiam in religiosis de religione non approbata per papam sit locus pene de qua hic.de elec. idemnitatibus.§. supradicta.lib.vi.de preben.eum qui.eo. lib. So. Lap. ꝙ standum est primo per no.ne cle.vel mo.vt periculoso lib.vi.in glo.ij.que optime facit. Ad ꝛtraria nō respōdet Lap.dic ad

Lap.dic ad.§.ſupradicta q̄ facit pro qz p illaz diſpoſitionem ſit extenſio de monialibus ad illas que nō ſunt pro prie moniales quod probat verbū volumus.ibi z ſic ceſſante illa extenſione ſecus eſſet.Ad.c.eum q.dic q̄ bene ꝓbat q̄ diſpoſitio.c.de multa i eo q̄ dicit de habente curatū qui aſſeqtur aliud curatuz locum hz ēt ſi ſe intrudit: in ſcō ne ſit melioris ꝯditiōis inuaſor q̄ iſte ingrediēs: z hoc ideo ibi ē: qz ſi nō diceret ſe habere ius.in ſcō nō audiret allegans turpitudinem ſuam.de dona.inter dilectos.ſz ℔ pena imponitur religioſis: z ſic vt ſit locus pene:neceſſe eſt vt verificetur hec qualitas.vt aūt dixi z.e. q.is qui nō eſt religionis nō approbare nō eſt religioſus. ¶ Quarto quero qd in religioſo nouitio: vī q̄ nō ſit locus pene cū poſſit ad ſeculuz reuerti.de regula ſtatuim⁹. z̄c.nō ſolum lib.vi. Lap.tenet contrarium arg.de ſentē. excom.religioſo lib.vi.nam tpe nouiciat⁹ gaudet priuilegio canonis ſi qs ſuadente: tanq̄ religioſus.xvij.q.iij.ſi quis ſuadente.z ſic dz ēt ſentire onus.de cenſi.cle.i.ō ſta. mo.recollētes.regula qui ſentit lib.vi. ¶ Quinto quero an hec verba religioſi cōprehendat moniales: So.laud. q̄ non:qz ea de quibus hic ꝯcernūt virile officium. z ſic hec cle.maxime cum ſit penalis non dz ad mulieres extendi.de hoc an z quando maſculinū comprehēdat feminum.dixi.§.de ſepul.cle.eos.q.ij.z de elect.cle.i.q.i.ij.z iij.dicit Gen.q̄ hec ꝯſtitutio locum hz ēt in feminis cuz in eis videatur omnimoda ſimiliſqz vel maior ratio z ſic idem de eis ēt in penalibus.ff.de adul. ſi poſtulauerit.ff. ratio de eden.quedā.§.nūmularios.z qō no.in aut.vt hi qui obligatas phibent res habere.§.i.collatio.vi.nam z ipſe plus peccant in his q̄ maſculi:tū qz ſe immiſcēt non ꝯueniētibus ſuo ſexui.tū qz maſculinum a lege prolatuz etiā in penalibus femininuz comprehendere ꝯſueuit.C. vnde vi.ſi quis in tantam.xvij.q.iiij.ſi quis.nam regulariter qō cadit i maſculo cadit in femina.ff.de adul.l.adulterium.§.inceſtum.primuz tz Pe.de ancha.qz cum femine nō ſint capaces huius officij.de pe.noua quedā nō vī iuris latoꝛ eas includere.de elec.idēnitatib⁹.§.fi.li.vi. quod videtur facere ꝯtra.ſz facit pro ꝯinduceudo.vt dixi §.q.iij.z ſic minoꝛ.xiiij.annis non tenetur.l.iulia.de adul. ff.de adul.ſi minoꝛ qz non videtur aptus ad copulaz. Ex hoc infert q̄ in laicis hec ſacra miniſtrantibus non ē locus pene ō qua ℔ qō placet.qz tales non dicuntur miniſtrare ſed abuti.de ꝯſue.quanto.ſunt ergo aliter puniendi. Infert ēt q̄ religioſi ꝙrſi miniſtrātes hec ſacramēta forte nō incidunt in hanc penam ex quo non habēt ordinez:qz prius pſona q̄ iuris ratio querēda eſt.ff.de iur. codi.quidaz.quod ēt pōt ſuſtinere ratione premiſſa.z ad illud quod.§.inducitur q̄ in monialibus debeat habere locum ſicut ēt locuz habet pena ſi quis ſuadente.xvij.q. iiij.de ſen.excom.mulieres dic q̄ actus percutiendi clericum eſt communis z ita competit femine ſicut maſculo.nam eſt nudi facti:ſed miniſtrare ſacramēta ſapit ius z non competit niſi habentibus ordines eccleſiaſticos:z qz etiam ordinatis nō competit niſi ſint ad hoc deputati.ideo puniuntur religioſi hoc preſumentes. ¶ Sexto q̄ro an in oībus religioſis locum habeat ℔ cle.So.Pe. de ſtagno referens quēdam cardinalem tenuiſſe q̄ ſolū in exemptis locum habet.ar.ſumpto a rubrica.qz logtur hic de priuilegiatis.rubrica aūt facit ius.§.in prohemio gregoriano:z quod ibi dixi in prohemio hui⁹ compil.ibi ſub ꝙruis titulis.ipſe autem Pe.tz contrarium qz hic loquitur generaliter ō omnibus religioſis.ar.xix.di.ſi romanoꝛum de ma.z obe.ſolite.qō eſt tutius z in dubio tenendū eſt.pro primo tamē facit qz ō nō exemptis nō fuiſſet opus prouidere cum poſſint per ordinarios coberceri. ¶ Septimo quero in eo q̄ dicit ō religioſis miniſtrātibus ſacramēta clericis aut laicis:quid ſi miniſtrent religioſis: So. Pe.de ſta.referens quēdam cardinalem tenuiſſe qō nō eſt locus huic pene,cum de ipſis hic non caueatur:ar.de elec,ſtatutuz li.vi.regula in penis,e.li.male tamen faciunt ſi miniſtrant religioſis alterius monaſterij.ſecus ſi eiuſdem de ſtat.mo.ne in agro.§.ſane.i. Lap. aūt dicit q̄ verbum clericus locum hz de clericis ſecularibus z regularibus quod eſt tutius. ¶ Octauo quero an qō dicit de laicis locum habeat in omnibus: ſo. Lap. q̄ ſic etiam ſi ſint religioſi.xvi.q.i.generaliter vbi logtur de monachis qui non ſunt clerici ſed etiā puri laici quandoq; dicūtur religioſi:de reb.eccl.nō alie.c.ſi. ¶ Nono quero in eo q̄ dicit de ſacramēto quid eſt ſacrz: So.lap. q̄ eſt ſacre rei ſignum.de ſa.vn.c.vno.de celeb.miſ.cum marthe.z ℔ Aug.eſt inuiſibilis gratie viſibilis forma: de hoc dixi de ſacr.nō ite.in rubrica.q.i. Quātum autem ad hāc litteram que logtur de ſacro vnctiōis.dicit Lap. q̄ mediatoꝛ dei z hoīum nō ſolum vocatur ieſus inquātum hz ſaluare ſed etiam xp̄s inquātuz hz vnctionis gratiam in alios offundere.x.di.qm̄.xcvi.di.cum ad verum. dicit etiam lap.q̄ Dauid ter fuit vnctus: primo in domo patris ſui in ſignum regni futuri: z hoc ſignat vnctionez in baptiſmo.ſcō in ebꝛon ſuper iudā:z poſtea multa bella habuit z hoc ſignificat vnctionem in ꝙfirmatione. tertio iterum in ebꝛon ſuper oēm iſrael.poſt hanc in pace regnauit hoc ſignificat vnctionem extremam.de cuius ſacramenti ſubſtantia ſunt quinqz.primuz q̄ eam tradens ſit ſacerdos.ſcōm eſt intentio.tertium eſt materia.ſ.oleū infirmoꝛum.quartum forma verboꝛum que eſt:per iſtaz ſanctam vnctionem ꝛc̄.quintuz locus inungendus: qz fit ad oculos ad aures z nares.z nō datur niſi adultis q̄ vident habere venialia ꝙtra que inſtitutuz eſt. habet tamē z alium effectum quem dico.i.e.q.nec datur alijs q̄ infirmis in periculo mortis ꝙſtitutis.ſanis autem non datur: qz habēt aliud remedium.ſ.penitentiam nec debet dari niſi poſtulanti qui deuotionem ſurſuz erigit z reiteratur vt no.de ſecundis nup.c.iij.quod vltimum dixi.§.in.i.notabili.ſed ſi ſepe infirmetur ad mortez ſz poſſit inungi ſepius non tamē in vna infirmitate debet bis inungi niſi infirmitas protraheretur vltra annuz.z ſic videtur velle q̄ poſt annum poſſit iterum inungi qō non videt.qz lapſus anni non facit cenſeri nouam infirmitatem: ſz ad aliuz effectuz quandoq; ponderetur lapſus anni.xxv.q.viij.c.i. z quod ibi no.in glo.i.dicit etiam lap.q̄ in hoc ſacro ſicut in ceteris tria ſunt.vnum eſt ſacramētum tm̄.ſ.vnctio extrema aliud res tantum.ſ.effectus duplicis ſanitatis. tertium eſt ſacramentū z res.ſ.quedam vnctio interioꝛ ſpiritualis.i.mentis iocunditas z ſolatiū.pro hoc qō dixi.§. ea.q.qz p hoc delentur venialia.de ſa.vnc.c.vno.§.i.

Item ℔m Gen.preſtat augmentū virtutuz: ar.d.c.vnici. z de conſe.di.v.c.i.z.ij. Itez per hoc citius liberantur infirmi ab infirmitate coꝛporali.ar.xcv.di.§.ſi iſtud:z in eo qō dixi qō per hoc ſacramentum delentur venialia. idez Math.dicens q̄ multis modis delentur.primo per hāc vnctionem vt p̄dixi.ſecundo per ſuſceptionez ꝙdignam euchariſtie.de conſe.di.ij.cum omne. Item per aque benedicte aſperſionez:qō dic vt no.in prohemio ſexti.in gl. vlti.vbi ponuntur z alij modi delendi venialia quos proſequitur Mathe. ¶ Decimo quero qz dixi.§.q.pro.i.q̄ hec vnctio fit per oleum infirmoꝛ:quid ſi non hz oleum ſed infirmus vngitur criſmate.So.Mathe.referens id quod no.glo.xcv.di.ſed iſtud.vbi videtur tenere qō valet:z idem Mathe.qui proſequitur que ſacramenta poſſunt iterari z que non.de quo dic vt dixi de ſacr.nō ite.in rubrica.q.viij. ¶ Undecimo quero in eo q̄ dicit de ſacramento euchariſtie.an hoc procedat ſiue miniſtretur i morte ſiue in vita. So. Paul.q̄ ſic.z ponderat litteraz q̄ dicit euchariſtie z nō dicit viatici. ¶ Op.ad hoc.l.di.penitens i fi.de pe.qō in te. So. Paul.q̄ id qō in illis dī q̄ in morte oībus detur viaticuz.intelligit ita tñ q̄ p illos q̄ hoc poſſunt. ¶ Op.ad hoc q̄ imo quilibet hoc poſſit:de offi.oꝛ.paſtoralis in fi.vbi de hoc: So. Paul.q̄ illud de penitentia que tpe neceſſitatis ſummi pōt a quolibet ſacerdote.vt ibi no.idez lap.p hoc quod no.xxiij.q.i.§.ſed

ſtud in glo.ſi. ¶ Duodecimo quero ſi non habetur eucharistia an possit dare panis loco eius. So. Gen. q̄ non ēt ſi panis ſit benedictus: ſed is qui erat cōicandus credat z p hoc dz̄ ſpūaliter mādducare. de ꝛſe. di. ij. vt gd paras. idem Mathe. z hoc no. Inno. de pe. qō in te. ¶ Decimotertio quero in eo q̄ phibet religiosis solēnizare matrimonia de qua solēnitate loqtur. So. Lau. q̄ de solēnitate que fit in ecclesia que nō dz̄ fieri nisi in certis tpibus z per ꝓrios sacerdotes vt H̄ z de feri. capellanus. z i hoc ponderat Lan. litteraz ibi solēnizare: qz nō dixit fedus cōtrahere qō pōt fieri. z gd velit dicere in hoc vltimo nō apparet. sed vt declarāt Gen. z Step. vnlt dicere q̄ religiosi pñt inducere fedus matrimonij. volūt dicere q̄ religiosi possunt ꝓnunciare verba inter ꝛtrahentes vt fit z hoc dum tamē seruetur solemnitas edictoꝝ. de qbus de clā. despon. cū inhibitio. z hoc omni tpe: qz ipsum fedus matrimonij vt dicit laud. ꝛtrahi pōt omni tpe. d. c. capellanꝰ etiā p excōicatos: vt no. de eo qui dux. in ma. significasti. z in eo qō dixi de solēnizatione q̄ fit celebrando missas speciales sup ꝛtrahentes vel solēnē benedictionem eis imponendo. z de hoc. s̄. in. iij. notab. ¶ Decimoquarto q̄ro quare religiosis specialr̄ phibent hec tria de qbus hic. s. sacr̄m extreme vnctionis vel eucharestie ministrare vel matrimonia solēnizare: Sol. Mathe. q̄ ideo qz per hoc preiudicaretur presbytero parrochiali. pro hoc maxime qz in talibus solent fieri oblatiōes. ¶ Decimonōno quero in eo qō prohibet religiosis hec sacra ō quibus hic ministrare nō habita licentia parrochialis presbyteri quid si parrochianus dicit se habere licentiam. Glo. sed nunquid. arguit q̄ possit religiosus credere parrochiano. de inde ibi sed econtra arguit in ꝛtrariuz: postea ibi sed posset tenendo primaz partem respondet vltimo alleg. z no. glo. in eo qō dicit q̄ quādo religiosus absoluit de licentia parrochialis vz̄ facere tanq̄ delegatus. hoc enīz facit ad id quod dico. j. q. xxi. z. xxiij. z cum glo. idem Pau. z pro hoc quod no. Archi. de pe. di. v. placuit. Step. ꝛtra. hic. n. non agitur de puniēdo parrochianum sed religiosum. vnde non dz̄ esse nimis credulus. ar. ff. q̄ cum fal. tu. l. ij. de eo per quem fac. erit. l. i. Ad rationes de quibus in gl. respondet q̄ loquuntur de sacro penitentie z cōfessionis que fit in occulto. sed sacra de quibus hic fiunt in publico vnde requiruntur maiores probationes simile in clerico peregrino qui sine cōmendaticijs admittitur ad celebrā dum secrete non publice. de cleri. peregri. tue. Itez si prelatus velit facere religiosum publicari excommunicatū si sacerdos negabit licentiam datam esse non poterit religiosus se tueri: z hoc tutius. naz id quod allegatur in gl. de here. significasti. i. loqtur cum queritur de licentia alicuius qz illa probatur per iuramentū eius. vt ibi no. in gl. iij. hic autem queritur de facto tertij. i. ō licentia data parrochiano per sacerdotem. vz̄ tamen per ea que dicit hic glo. dicendum q̄ si parrochianus confiteretur se dixisse religioso q̄ habebat licentiā parrochialis presbyteri nō erit procedēdum contra religiosum ad penā de qua H̄ qz nō dz̄ ministrasse sacr̄m in contēptum sacerdotis parrochialis cum tamē hec cle. solum respiciat ꝛtemptum. pro hoc littera ibi presumpserint. z quod dico. j. xxxviij. q.

¶ Decimosexto quero qd de scholaribꝰ z mercēnarijs z similibus qui habitant extra parrochias suas. Glo. per hoc sol. q̄ debebunt habere licentiam parrochialis presbyteri in cuius prochia habitant. quaz glo. no. z dic q̄ statim cum quis vadit ad habitanduz in certa parrochia intelligitur ibi fieri prochianus: nisi accesserit causa recreationis: vel ob aliam causaz tpalem statim reuersurus ad propriam parrochiam: qz tunc secus de sepul. is qui lib. vi. hec procedunt nisi aliud habeat ꝛsuetudo. nam vt dicit Pau. si certa esset ꝛsuetudo a quibus reciperent hec sacra non est locus huic pene de reli. do. qz ꝛtingit in fin. z no. qz nō dicit q̄ valeat ꝛsuetudo ō quo. j. ver. sane. q. ij. z in hac glo. in fi. pro hoc. xiij. q. ij. §. qz ergo. ¶ Decimoseptimo quero si religiosus ministrat ipsi parrochiali sacerdoti hec sacramēta vz̄ nihilominus esse locus huic pene. qz non potuit per se eligere confessorem: vel eum qui sibi hec administret. e. ti. c. fi. Cōtra puto qz sumus extra terminos huius littere z sic respondi in questiōe facti. nō potest enim dici q̄ administrauerit sine licentia. ¶ Decimooctauo quero si parrochialis non est presbyter. puta qz est infra annuz vel dispensatus p̄m formaz. c. ō elec. cū ex eo vel ex alia cā rōnabili. Glo. puto dicit sufficere licentiam eius qō dicit Pau. posse intelligi: nisi esset cura eō missa vicario: qz tunc ipse reputatur presbyter parrochialis. j. de pe. cupientes. dic q̄ nō colligitur per hoc qn z ipse rector habeat curam in habitu z sic pōt cōmittere ar. c. suffraganeis alleg. in glo. Step. dicit q̄ rector q non est sacerdos non potest hanc licentiam tribuere per litteram que dicit de presbytero parrochiali: nam z ipse q nouit ꝓsciam suorum parrochianoꝝ melius scit vtrum debeat licentiam ꝛcedere vel denegare. nouit enim melius q̄ non sacerdos an parrochianus sit aptus suscipere sacramentuz vnctionis vel eucharistie: z an subsint aliqua impedimenta matrimonij ꝓpter que non debeat matrimonium solemnizari. primum tz Gen. z Pe. de ancha. qō est verius. nam traditio licentie est quedaz delegatio: vt. s̄. dixi. q. xv. an autez parrochianus sit aptus ad suscep tionem sacramēti z ō impedimētis matrimonij coguoscet ipse religiosus ratione cōmissionis. ¶ Decimonono quero si presbyter parrochialis hz̄ vicarium an ipse possit dare hanc licentiam. glos. e. ibi vz̄ dicit q̄ sic: idem Gen. z Step. quod dixi. q. prox. ¶ Vigesimo quero an in hoc sufficiat licētia diocesani. glos. e. ibi puto. dicit post factum excusari religiosum q de licentia diocesani ministrauit ante factum autem consuluit hoc non fieri de licentia episcopi vel archipresbyteri ciuitatensis sed solꝰ parrochialis presbyteri. licz episcopus z archipresbyter ciuitatensis possint per se ministrare quod dic vt in glos. quā no. Pau. vz̄ velle simplr̄ q̄ epūs z archipresbyter ciuitatensis hanc licentiaz dare possit. lz dicat hoc procedere maxime qñ vacat ecclesia de succes. ab intest. c. vlti. z dicit nō absurdū q̄ cura eiusdem parrochie competat pluribus insolidū pro hoc qō no. Inno. de preben. cū nō ignores. z Hostiē. de pe. z re. ois. vbi dicit q̄ papa epūs z eius vicarius legatus z eius penitētiarius dicūtur immediati sacerdotes. pro hoc qō no. de pe. z re. c. ij. in glo. i. li. vi. dicit tamē Pau. q̄ lz hec sint vera tutius est a littera nō recedere: arg. de deci. ad audientiam. z sic concordat cū glo. z idem Gen. z per predicta dic q̄ sicut sufficit licentia episcopi ita p̄m Step. z eius vicarij spūalis delegati seu penitentiarij. z in hac glo. ibi olim. z. e. di. illud superfluum. ¶ Vigesimoprimo quero an presbyter parrochialis possit in suum adiutoriū assumere aliuz presbyterum vel religiosuz: So. laud. q̄ ad tps pōt etiā sine licentia superioris: vt forte in quadragesima pro audienda ꝛfessione: vel administrāda eucharistia in die pasche vel missis celebrādis: vel in officio predicandi: dū tamē sibi ꝛstet de sufficientia assumpti. pro hoc quod no. Inn. de cleri. peregri. tua. de bereti. excōicamus. i. §. qz vero. nam ex quo assumpti sunt rite ordinari possunt ista: nec deficit nisi materia. s. populus. cū ergo assumūtur ab eo q hz̄ materiā possunt exercere nōe illius: ar. xvi. q. i. ecce sufficiēter. z. c. adijcim⁹. remittit ad no. ō offi. vica. c. vno idem Gen. p hoc qō not. de transla. c. i. z de hoc qō dixi ō ꝛffessionibus audiendis. dic vt dico. j. q. xxiij. in eo tamē q̄ dixi de religioso intellige de licentia abbatis: arg. xvi. q. i. placuit ō postuz. c. ij. de elec. quozūdā. z. c. si religiosus lib. vi. de hoc ēt dixi. de of. vica. cle. vna. q. xv. ¶ Vigesimosecūdo quero in eo qō dicit de licentia specialr̄: an hec spāli tas respiciat expressionez sacrōz: an etiam regrat expressionem personarum. Glo. hic etiam cōsuluit vt bene satisfaciat huic littere q̄ de pōnis ꝛferente z recipiēte z ō sacr̄is fiat specificatio. dicit tū sufficer̄ q̄ de sacro fiat specificatio: ita

cificatio: ita q̄ si datur licentia religioso non expedit exprimere nomen parrochiani: vel si datur licentia pochiano non expedit exprimere nomen religiosi. idem Pau. Steph. plus dicit q̄ sufficit exprimere de sacro et si non specificet nomē religiosi nec parrochiani. pro hoc ō tēp. or. c. i. z. ij. li. vi. de offi. vica. c. vlti. e. li. Gen. ēt dicit sufficere licentiā sine specificatione sacrox. z exponit speciali. i. expressa. z alleg. p̄m aliquos q̄ dicat sufficere lniam sine expressione sacrox vel psonarum. z p hoc q̄ si exponitur spāli. i. expressa. satis dī expressa eo q̄ ꝯceditur verbalit: etiā si nō fiat aliqua specificatio. z hec pars forte verior: tamē in dubio nō ē recedendum a lr̄a que regrit spālem ꝯcessionem z sic opz q̄ fiat specificatio saltem de sacris. z facit q̄ dico i seq. q. ¶ Vigesimotertio quero an q̄ō hic dī de tribus sacris locum habeat in sacro penitentie vel baptismi. Glo. c. ibi z no. dicit q̄ nō: q̄ de his hic non dī. idem Pau. z no. id q̄ō dicit glo. q̄ penitētia ēt de licentia ꝓpr̄ij sacerdotis recipi nō pōt a presbytero non habente curā: idem no. de pe. ois in glo. executionem. Pau. dicit hoc ꝓcedere q̄n proprius sacerdos nō cōmittit p delegationē sed simplr licentiā ꝯcedit: q̄ tunc ille qui audit cōfessionez vī facere suo iure q̄ō esse nō pōt per prorogationez ptātis quā nō hz: ō offi. dele. Pe. z. G. secus si ōlegat q̄ tūc cōmissarius facit noie cōmitentis remittit ad not. de here. cle. i. q̄ō ibi dixi in. ſ. verum in. ij. ꝯtrario. hoc dicit Pau. ꝓcedere nisi dicamus q̄ cura p inferiorez prelatū nō possit delegari vt arguendo dicit Archid. ō elec. cum ea eo. lib. vi. quod dicit Pau. non ꝓcedere in cōmissione spāli certorū casuū vel ad tps. facit q̄ō no. Hostiē. de offi. vica. clericos. p̄m hoc intellige q̄ō dixi. ſ. q. xxi. z p hoc vltimuz quod dixi de cōmissione certox casuum vel ad tps. dic secus de cōmissiōe generali. nō enim posset ēt per viam delegatiōis generalis cōmittere alicui oēm curam. q̄ videretur se exonerare. cum tū debeat p se exercere de preben. extirpande. ſ. qui vo. vbi hoc probatur. Item cura nō est qd iurisditionale. z sic non proprie delegari potest de offi. dele. c. vlti. in fi. z p hoc declarant q̄ dixi. ſ. q. xxi. z hec no. singulariter q̄ vtilia z cōiter ignorantur. de hoc ēt dixi de offi. vi. cle. vna. q. xiij. ¶ Vigesimo quarto q̄ro in eo q̄ō dicit de excōicatis a canone an procedat quo ad oēs. So. Lau. q̄ sic. siue sint religiosi eiusdez ordinis siue alterius siue sint clerici siue laici siue mulieres cū sit eadem ratio de ꝑst. translato. ¶ Vigesimoqnto quero de qua excōicatione hic logtur: Sol. Lau. q̄ de maiori nō de minori. de sen. excōi. si quem. z. c. nuper. idē Lap. pro hoc q̄ō no. de rescrip. c. i. li. vi. de sepul. cle. i. i gl. ab homine. ¶ Vigesimosexto q̄ro de quo canone procedit littera cuz dicit de excōicatis a canone. Glo. quocūqz sol. q̄ de quocunqz etiam si sit casus in quo episcopus vel sacerdos possit absoluere. idem Paul. z Lau. qui dic̄ q̄ loquitur de quocunqz canone a papa promulgato. nam ille per excellentiam ꝓprie dicitur canon. quādoqz tamē accipitur p statutis ꝓuincialib⁹. iij. di. ſ. porro. quod vltimuz no. singulariter z bene. pbatur. q̄ premittit de excōicatis a canone: z subijcit de excōicatis per statuta synodalia: vel ꝓuincialia: z sic bene probat q̄ nomine canonis intelligitur de. pmulgato a papa. z in hac glo. ibi nup. vbi pz q̄ illo casu metropolitanus nō absolvit illos de. ꝓuincia. quod tz Archi. ix. q. iij. p singulas. Paul. z dic q̄ hoc probatur in. d. c. nup. ō. quāuis: q̄ quesitum fuit an possit absoluere archiepiscopus z proprius sacerdos a minori excōicatione. r espondetur de episcopo tm̄ z sacerdote.

¶ Vigesimoseptimo quero quid ō excōicatis per sniaz hominis. Glo. c. ibi z vī arguit idem esse. Contrarium tz vt nō fiat extensio ad casum nō expressum. idem Laud. Pau. z Gen. ex hoc infertur q̄ in excōicatis p sniaz pape non est locus huic cle. q̄ō tz Lau. q̄ si voluisset de hoc intelligi expressisset: ar. de deci. ad audientiaz. ¶ Op. ad hoc q̄ durius agitur cū ministro legis q̄ cū lege. ff. ō arbi. celsus de dolo cum dilecti. So. vt dixi de elec. constitutionem. ſ. insuper in. i. q. z quo ad casuz istuz dicit Gen. q̄ potest esse ratio q̄ ille qui excōicatum a canone vel statuto absoluit. ꝯtēnit legem z eius auctorem. Is aūt qui excōicatum ab homine absoluit ꝯtemnit hoiem tantum.

¶ Vigesimooctauo quero in eo q̄ dicit de habentibus ptātem absoluendi per priuilegia sedis apostolice an sufficiat q̄ habeat a diocesano: So. Pau. q̄ sic quo ad casus in qbus diocesanus pōt absoluere. tūc. n. cōmissarius absoluit tanq̄ eius delegatus vel vice gerens. ¶ Vigesimonono quero in eo q̄ dicit de sententijs latis per statuta an locū habeat in oibus sentētijs: an vo tm̄ in sentētijs excōicatiōis: qō vī p id qō premisit ibi: excōicatos a canone. Glo. puto tz ꝯtrariū dicens q̄ cōprehendit sniaz excōicationis suspensionis z interdicti. Idez Paul. per lr̄am in ver. sententijs que logtur generaliter. sed ex hoc posset argui idem de qbuslibet sententijs latis per statuta ꝓuincialia vel synodalia ēt si nō essent snie censure sed puniētes aliter vt in pecunia vel alio modo: vnde verius videtur qō predixi q̄ hic logtur tm̄ de sententijs excōicationis: quod probat littera p alternatiuā: vel q̄. ſ. dicit de his qui absoluunt excōicatos a canone. z postea subijcit vel a sentētijs per statuta z̄c. ꝓmulgatis. z sic verbū sententijs restringit̄ p verbuz excōicatos q̄ ꝓcedit ad sententiaz excōicationis tm̄: ar. de ap. scō requiris. ¶ Trigesimo quero qd de sententijs latis per statuta legatorū de quibus de offi. leg. c. fi. So. laud. q̄ idem quod de sententijs latis per statuta synodalia aut ꝓuincialia. nam religiosi non habent maiorem potestatez in absoluendo q̄ habeant presbyteri parrochiales etiam si religiosi sint licentiati per modū de quo de sepul. cle. oudum. ſ. si vero: ipsi autem parrochiales presbyteri nō absoluunt hoc casu: sed locorum ordinarij. vt no. Specul. de le. ſ. superest. ō. sed per quem absoluentur. pro hoc quod dixi de preben. graue. q. xvij. ¶ Trigesimoprimo q̄ro in eo q̄ dicit de statutis an prelati collegiatarum ecclesiarum cuz suis capitulis possint facere statuta: So. Mathe. querit z est questio impertinens. z dic vt not. Inno. de consti. cuz accessissent. vbi dicit q̄ nullum collegium ecclesiasticum: ēt si sit ecclesie cathedralis potest statuer̄ sine episcopo. dic melius per id quod no. de ver. sig. constitutionem: in glo. ex hoc lib. vi. ¶ Trigesimosecundo quero sub qua forma feruntur sententie per statuta synodalia vel prouincialia: So. laud. z Gen. q̄ feruntur etiam pro futuris culpis de consti. c. ij. lib. vi. dic q̄ immo ꝓprie pro futuris tantum: arg. de consti. c. fi. secus si per modum simplicis sententie ferantur: quia tunc non debēt ferri pro futuris culpis. de sen. excom. romana. ſ. caueant li. vi. ratio diuersitatis: q̄ quādo excommunicatio fertur p modum sententie ferri dz super certis insti. de acti. ſ. curare. z sic solum super preteritis vel presentibus bene discussis: quādo autem p modum statuti tunc contra faciens ligatur p statutum tanq̄ faciens actum damnatum a statuto: z sicut nunc dixi de natura statuti est concernere futura.

¶ Trigesimotertio quero in eo q̄ dicit de absolutione a pena z culpa quid dicitur pena: sol. Lau. z Gen. q̄ dicitur illa amaritudo seu afflictio que sequitur ex cōmissione peccati: z hec perpetua dum peccatum durat: sed illo per contritionem sublato mutatur in temporalem mensurandam p̄m qualitatem reatus. de pe. di. i. mensuram: que autem sit culpa. dic vt in seq. q. ¶ Trigesimoquarto quero circa id quod dixi in ꝓxi. q. qdem culpa: sol. laud. z Genz. q̄ est macula seu obfuscatio que generatur i aio peccatoris qui peccando mortaliter diuertit a bono incōmutabili. i. a creatoꝛ propter bonū cōmutabile. i. propter rem creataz. z ex hoc vulneratur anima in bonis sibi collatis naturaliter. i. q. i. ventum. z h̄ rancoꝛ seu offensa nō potest remitti ab aliquo dei vicario. sed a solo verbo dei: de peni. distin. i. verbum de conse. dist. iiij. nemo. z vt dixi in ꝓxi. q. pena debetur perpetua: nam ille in quem cōmittit̄. ſ. deus est ꝑpetuus: ar. insti. de iniur. ſ. atrox. xxiij.

q.vi.gd ergo.hic dr̃ versus. Pena põt demi culpa pemnis erit: vt no.C.de generali abo.L indulgẽtia.deus tñ misericors cuz videt ꝯritionem peccatoris remittit penaz ꝑpetuam z mutat in tpalem sustinendã in purgatorio: de hoc.xvi.q.i.placuit. Ex hoc dic Lau.q̃ fatue facit qui tollit culpam nisi diuinitus sibi inspr̃eḱ. aut enim peccator i malicia pseuerat z nõ põt tolli: cñ nec possit alio fieri violentia. aut est ꝯritus z tunc iam sublata est: vt predixi. pena aũt peragenda in purgatorio nõ põt tolli nisi p papaz q̃ vt dicit Paul. põt remittere oẽm penaz vero ꝯrito. facit ꝺ ꝯse. di.iij. baptismi vicẽ: z hanc ꝯcedit cruce signat̃. in voto vltra marino: qõ dixi de iudeis ad liberãdã. Itez in anno centenario vt in extraua. hz antiquoz de indulgentiis aũt a papa: dic q̃ nõ possunt facere tales plenas remissiones sed particulares sic. ꝯcedendo indulgẽtias: de qbus de pe. z re. qõ aũt z.c.cñ ex eo. z de modo remittẽdi culpam z penam: no. Jo. z Arc. de pe. di.i. verbuz. xxiij.q.v. remittunt̃. z Inno. z Host. de pe. significauit. z Hostiẽ. in sum. de pe. §. z si qs sit effectus ꝯritiõis. z sub ℟ica de remissiomb⁹. §.i. z de hoc i se. q. Trigesimoquinto q̃ro circa id qõ dixi in duab⁹ ꝑti. q. de pena z culpa z eaz remissione: qs est modus spãlis remissiõis: so. Lap. q̃ triplex est iudiciũ: ꝑmuz dei quo deus mũdat alaz in ꝯritione. z h̃ ꝓcedit duo sequẽtia tanq̃ dignius. scõm est iudiciũ petri: siue sacerdoṫ. in ecclesia militante vt h̃. tertiuz est iudiciuz approbationis ecclesie. s. celestis curie approbantis in celis absolutionẽ vel ligationẽ ecclesie militantis fcãz in terris vt dic Hosti. in sum. de pe. in ℟ica de remiss. §.i. v. sed z notandũ est. Citra ꝑmuz iudiciũ dic Lap. q̃ peccator peccando denm offendit z ecclesiã: z interdũ etiãz ꝑrimũ z seipsuz. offensa deo facta delet̃ in ꝯritione peccatoris per gratiã dei que causatur a ꝯritiõe peccatoris qui ad deuz quẽ offendit hz feruorem dilectionis. z effectus gratie dei multiplex est: nam excitat liberũ arbitriũ ad bene cogitandũ z sanat ipsum mutãdo affectũ: ip̃mqz corroborat producẽdo in actum. Item gratia deo hoiez recõciliat a peccato quoqz liberat z penã eternã in tpalez mutat. Ad hanc ꝯsequendã sufficiebat ante aduentũ x̃pi sola mentalis ꝯfessio: z hoc est ꝺ iure naturali. hodie. i. ab aduentu x̃pi citra regritur ꝯfessio vocalis facta hoi. i. sacerdoti dũmodo affit facultas. z hoc nõ est de iure naturali: sed pp p̃cepti obligationẽ necessaria est ꝯfessio z satisfactio non solũ pp reconciliationẽ in ecclesia dei: sed ẽt in iudicio ecclesie z possumus dicere q̃ a reatu peccati liberamur p gratiã. a sequela aũt peccatoz p pniaz z partes pnie: a miseria vero p gr̃az. possumus ẽt dicere q̃ impius p ser iustificatur. p duo ex parte ꝺi. s. misericordiã q̃ reatũ indulget z iustitiã que emẽdationẽ aliquantulã exigit: vel hic: vel in purgatorio. Item per duo ex pte peccatoris. s. dolorẽ z amorez: z p alia duo ex pte ecclesie. ꝑmuz est meritũ x̃pi z alioz sanctoz ꝓfectoz. scõm est indulgẽtia quã dat ecclesia per papã z eos: tñ vt ipsa indulgentia valeat tñ quantũ ꝑmittitur. exigitur auctoritas z cã. s. cõis vtilitas ex pte dãtis: exigitur ẽt formata fides z obedientia ex pte recipientis vt soluat illud ꝓpter qõ datur. hec duo facere libere solus papa põt qui solus hz claues thesauri ecclesie. s. tam meritoruz x̃pi q̃ aliorum sanctorum z ꝓfectoz. alij autem vt epi nõ habent ptãtez generalem sz limitatã de pe. z re. cuz ex eo. z.c. fi. li. vi. ipse enim hz plenitudinẽ ptãtis. d.c. cum ex eo in fi. ꝺ auc. z vsupal. ad honorẽ. Ceteri ꝺo prelati assumpti sunt i ptez sollicitudinis vt ibi z.ij.q.vi. decreto. z.c. se. siẽ ergo deus idulget culpe sua gratia peccatoris p ꝯritionẽ peccatoris z reatum culpe tollit mutãdo penã eternaz in tpalem: qua puniatur peccator vel h̃ vel in purgatorio z interdũ etiaz remittit quo ad oẽm penaz. tanta põt esse ꝯritio peccatoris ẽt sine verbali ꝯfessione. xxiij.q.v. remittũtur de pe. di.iij. verbũ. z pluribus ea. eiusdem di. dũmodo nõ ꝯtemptus religionis sed articulus necessitatis ꝯfessionez verbalem excludat sic vicarius dei. s. papa in ecclesia militante quo ad iudicium ꝯtentiosum vel non contentiosum vt in foro anime per ꝯritionez z oris ꝯfessionem per quaz de interiori ꝯritione iudicat. tollit peccatũ z penam eternã qua pp mortale peccatũ peccator erat extra ecclesiam militã tez ꝑpetue damnatus quousqz ecclesie satisfaceret p confessionez z penitentie impositepactionẽ põt in tpalez penaz cõmutare. z interdum totũ tollere. põt ẽt sine cã quo ad ecclesiaz militãtez. eps vero hoc põt ex cã etiã quo ad ecclesiam militantem z in easibus in qbus nõ est ꝓhibitus. inferior ꝺo ab epo penam tpalem in totũ tollere non põt ẽt ex causa presertim religiosus nisi aliud sit ꝯcessuz. z dicit Lap. q̃ hoc vult dicere h̃ littera que ꝓhibet absolui a pena z a culpa. quãtuz aũt ad iudiciũ ecclesie triumphantis non vr̃ dr̃ia inter papam z alios inferiores. qz in vtrisqz vr̃ intelligendum illud quodcunqz ligaueris ꝛc̃. Mathe. xvi. xxiij.q.i. quodcũqz. s. clauẽ errantẽ eadem cã z qõne manet z quicqd hic agit̃. Ex his pz qualiter offensa facta deo vel ecclesie remittit̃. de illa ꝺo q̃ fit in ꝓximuz dicit lap. q̃ remitti dz a ꝓximo. z sibi satisfactio fieri nec põt ab alio remitti. p̃o predictis inducit Lau. qõ no. Inn. z Hosti. de pe. ois. vbi dicũt q̃ qñ sacerdos dicit absoluo te. nõ est dicere nisi denũcio te absolutum qõ nõ nõ esset nisi absolutionez peteres. vel absolno te a pena eterna in tpalez cõmutata. vt no. de pe. z re. significauit. z per Arc. de pe. di.i. verbuz. Trigesimosexto q̃ro si religiosi absoluunt a pena tm̃: so. Sen. q̃ nõ est locus pene de qua h̃. qz littera logtur copulatiue ibi a pena z a culpa. ꝓ hoc ꝺ rescrip. c.ij. Trigesimoseptimo q̃ro si religiosus absoluit interfectorem clerici nõ ab excõicatione qua incurrit p canonẽ. xvij.q.iiij. si qs suadente. sed a peccato. So Lau. arguendo q̃ nõ sit locus pene ꝺ qua hic. naz aliud est absoluere a peccato homicidij aliud absoluere ab excõicatione: imo frequẽter aliqui absoluũtur ab excõicatione remanẽte peccato de testa. veniẽs. ij. i fi. vbi ꝺ hoc sicut ẽt excõicatus z irregularis absoluitur ab excõicatione remanente irregularitate. de sen. ex. cñ illorum in ꝓin. nam z si hic ẽt intellexisset de peccato ita expressisset sicut expressit de excõicatione. de dec. ad audiẽtiam. sicut fecit Benedictus in extranag. inter cunctas. vbi ꝓhibet quez absolui a peccato ꝓpter qõ erat effectus irregularis durãte irregularitate que lz essz pena. erat tamen sequela peccati. ideo ea durante nõ dz tolli peccatũ. dicit tamen Lau. q̃ per illam extranag. vr̃ dicendũ contrarium: qz excõicatus nõ dz admitti ad sacramentuz penitentie super illo in quo est excõicatus anteq̃ sit absolutus cum sit extra vniuersalem ecclesiã extra quaz nullus ꝺino saluaṫ. de sum. tri. c.i. §. vna. aut ergo admittit ignoranter: qz ignorat probabiliṫ illũm excõicatum: vt qz fuit excõicatus per statutum synodale. qõ lz ignorare: ar. ꝺ cõstitu. c.i. li. vi. aut excusatur aut nõ est probabiliṫ ignorantia: vt qz erat excõicatus a canone z is q absoluit nõ excusatur imo absolnẽdo cñ sciat factuz z p q̃s scire ꝑsumaṫ de excõicatis vr̃ ei fauere in crimine. ar. ij.q.vij. negligẽ. de sen. ex. nuper. z.c. fi q̃cubine: sed per hoc nõ dicit Lau. q̃ iste absoluens incidat in penã de qua hic. imo vr̃ velle ꝯrariũ Gen. aũt expresse hoc dicit. naz ꝑm eum lz grauiter peccet qñ scienter absoluit: vel si nõ fuit ignorãtia probabilis qz decepit peccatorez z seipsuz cñ talis absolutio nõ ꝓsit: p predicta tñ nõ est locus huic pene qõ placet ne fiat extensio in penalib⁹. Trigesimooctauo quero an pena de qua hic locum hz qcũqz sit ille q absolutus fuit: So. glo. ẽt q̃ sic pp litteram in verbo quẽq̃. idem Paul. z Gen. Trigesimonono q̃ro religiosus ignorans penaz de qua h̃ z alias homo sancte vite ministrauit cuchariſtiam sine licentia parrochialis p̃sbyteri nõ tñ in contemptũ ipsius p̃sbyteri parochialis: vr̃ q̃ non incidat i penam nec excusetur p ignorãtiã iuris. regula ignorãtia li. vi. Contrariũ ꝺsului p hãc litterã in ꝺbo ꝑsumpserit que notat dolũ z temeritatẽ mistrãtis. Itẽ lz ignorãtia iuris nõ excuset. tamẽ qñ ex ꝓbabilibus ꝛiecturis ꝑpendit̃ q̃ qnis ignorauit

quis ignorauit excuſatur ꝑm no.de ẜſti.c.ij. Itez ſicut mi les armate militie excuſatur ab ignorãtia iuris.C.de iu. z fac.ignorã.l.i.ita z hunc poſſumus excuſare: z hoc pre cipue in foro penitẽtiali i quo credendũ ẽ afferenti ſe hoc ignoraſſe.ſed etiam in foro iudiciali:idem puto qñ ex ꝓ babilib⁹ ẜiecturis liquet qõ nõ fecit preſumptuoſe: imo aliqua ꝓbabili rõne ductus:ꝑ hoc qõ dixi.ſ.q.xv.qr tñ in hoc forte aliq ẜtradicerẽt dicẽtes q eoipſo eſt ꝑſumptio q fecit ẜtra hanc cle.tutius eſt q petatur abſolutio.

¶ Quadrageſimo quero an ſuſcipientes ſacra ꝫ hanc cle.ſint excõicati tanq̃ participantes in crimine.Glo.gd de recipientib⁹ remittit.dic q dixi de ẜſan.z affi.cle.vna in.iiij.ẜtrario.naz illud de participatione locũ hz qñ par ticipatur poſt damnatum actum nõ ipſo actu vt ibi dixi.

¶ Quadrageſimoprimo q̃ro in eo q dicit q ordinarij debent iſtos excõicatos publicare poſtq̃ eis ẜſtiterit de excõicatione qualr de hoc ẜſtabit:ſo.Lau.q vocatis pti bus z declaratione ſup hoc facta habita ſummaria infor matione.ar.de ap.ẜſuluit.z ꝑm eum'citatio z ſnia ſunt de neceſſitate ꝑm no.de iureiur.ad noſtrã.iij. Pau.quo ad illud de informatiõe habenda dicit q debebit cõſtare p ꝓbationes legitimas.nam ex quo conſtat de excõicatiõe nõ ꝑſumitur abſolutio ſed ꝓbari dz.de cle.excõ.poſuit. vbi de hoc:facit de ſymo.ex diligenti:qdam tamen vt re fert dicunt q preſumitur abſolutio ſi eſt habitus pro ab ſoluto:maxime ab excõicatione.z hanc opi.ponit Inno.i d.c. ꝓpoſuit.quã dicit Hoſti.ꝓcedere de eqtate i facto an tiquo nõ in recenti: z hoc vt excuſentur participantes nõ ipſe qui in facto ꝓprio nõ hz ꝓbabilem ignorãtiam.de re ſcrip.ab excõicato:qõ placet Pau.ꝓ hoc quod dixi.ſ.q. xxxviij.qr vt ibi dixi ꝫ preſumitur preſumptio z temeri tas:z ex hoc indiſtincte dic q ſi cõiter habebatur pro ab ſoluto excuſatur abſoluens a pena huius cle.

Ver.Quibus. Dic vt dicit glo.i.eſt pars ſcõa quã ibi ſubdiuide:qr ꝑmo ponit ſeptem culpas religioſorum a ꝗbus eos pre cipit abſtinere.ſcõo ibi ſiq̃:certas penas eis iubet impo ni.tertio ibi ceterum.imponit penam prelatis religioſoꝝ ſi pro ipſoꝝ religioſoꝝ exceſſib⁹ nõ ſatis faciunt. ¶ No. ſeptez culpas religioſorum ẜtra prelatos. ꝑmo ponitur ꝫ in ꝓncipio.ſecunda ibi aut etiam.tertia ibi ſeu.quarta ibi neue.quinta ibi nec legata.ſexta ibi nec etiaz.ſeptima ibi aut ꝓſonas. ¶ Scõo no.de verbis cõminatorijs ibi ſub interminatione.ſic.ẜ.de ſepul.c.i.lib.vi.de iurepa.relatũ de ſymo.ſicut nobis ỏ eo qui fur.or.rece.c.i.aliquãdo po nit ſub anathemate de ſagit.c.vno.aliquãdo ſub pena ex cõicationis de regu.non ſolũ lib.vi.aliquãdo ſub excõi catione de loca.veſtra.aliquãdo ſub excõicationis inter poſitione.lxiij.di.ſalonitane.aliquãdo ſub diuini ẜtem platione iudicij.vij.q.ij.nup.aliquando ſub obteſtatione diuini iudicij.de appel.c.cum ſpeciali.de iurepat.cle.i.ỏ. precipim⁹:aliquãdo ſub anathematis vinculo.de ſepul. c.i.aliquãdo ſub interminatione diuini iudicij:de ſo.cõp. cle.vna.ẜ.ſane.Mathe. ¶ Tertio no.q nõ dz qs alteri detrahere.de hoc in glo.in ver.detrabant.z dicit Laud. q deteriores ſunt q doctorũ vitam moreſq̃ corrumpũt his qui ſubſtantias alioꝝ predia diripiunt: ꝫ enim famã bonam que eſt vita ale ſubtrahunt:alij vero alimentum dũtaxat corpis:ideo infames ſunt z ab eccleſia extorres ſunt.vi.q.i.detractores.z tenent ad reſtõnez bone fame per oĩa loca per que detraxerunt z ꝑ alia ad que infamia cõuolauit cũ dictũ vnius ſepe in talibus ſequat multitu do.ỏſus.Fama repleta malis velocibus euolat alis.Fa ma boni lente volat inuidia retinente.Alias nõ remitte retur iſti detractori peccatũ niſi oĩbus modis ꝗbus põt reſtituat famã ablatã.de vſur.cũ tu.z dic Pau.q hi au ferunt veras diuitias.de quibus Ber.Diuitie non ſunt opes ſed virtutes quas ẜſcia parat vt in perpetuũ dines fiat.facit.xvi.q.i.clericatus.Gen.dicit q detrahere fame ꝓximi magnũ peccatũ eſt.vi.q.i.detractores:z detrahen tez deus ꝓſequtur.xxiij.q.iiij.nimiuz.z.c.qui peccat z vna ſpecies homicidij eſt:de pe.di.i.homicidioꝝ.z qd ſit de trahere.ibi no.z per Inno.de accu.cũ.p.in gl.i.criminis. z ꝓprie detractor eſt q falſum imponit vel omnino occul tum publicat.ij.q.vij.accuſatio.z.c.ſunt nõnulli.iij.q.iiij. detractores.v.q.v.q ambulat.z.ẜ.ſe.xi.q.iij.in cunctis:z c.inter verba:z de hoc.ĩ.in.i.q. ¶ Quarto not.q parro chiani põt dicere eccleſias quaꝝ ſunt prochiani eſſe ſuas ibi eccleſiaꝝ ſuaꝝ.z dic Pau.q nõ dicuntur ſue quo ad dñium ſed eſt modus loquẽdi de cle.excõ. ꝓpoſuit vbi de hoc. ¶ Quinto no.q non debent religioſi ꝫtrahere prochianos ab acceſſu ſuaꝝ eccleſiarum.de hoc i glo.fa cit z dicit Lau.hoc maxie ꝓcedere in ſepulturis.z hoc fa cientes incurrunt piculoſam penaz de ſepul.c.i.lib.vi.de qua aliq parum ſibi cauent:ꝑ hoc.ĩ.de pe.cupiẽtes ad fi. potius enim vt dicit Genz.debent eos ad hoc inducere: ar.c.ij.de parro.de deci.c.i.lib.vi. ¶ Sexto no.ỏ religio ſos ꝓnũciãtes indulgẽtias indiſcretas: z exponit gl.i.nõ ẜceſſas.vult dicere q dũmodo ſint ẜceſſe ẽt ſi ſint indiſ crete nõ peccant religioſi eas ꝓnunciãtes.dic q imo pec cant ẽt ſi ſint conceſſe dũmodo ſint indiſcrete adeo q de iure nõ poterũt concedi ſicut intelligit Pau.q dic q di cuntur indiſcrete qñ ẜcedens ẜcedit cõſideratõez quãti tatis z qualitatis de pe.z re.cũ ex eo.ẜ.ad hec.z hic etiaz modus placet ꝑ id quod ꝑdixi.dic tamẽ q fortius peccãt qñ ꝓnunciãt illas que nõ ſunt ẜceſſe.z dic Gen. q idem eſt ẽt ſi ſint ẜceſſe ſz ꝓbari nõ poſſunt:ar.de ꝓba.qñ:z.c. poſt ceſſionẽ:de ſi.inſtr.c.ij.z de his indulgẽtijs de relig. z vene.ſan.cle.vna in ſi.z de pe.z re.cle.abuſionibus:z ỏ hoc.ĩ.i.ij.q. ¶ Septimo no.ẜtra religioſos q detrahunt teſtatorez a reſtõnibus debitis eccleſie matrici faciẽdis z dicũt Gen.z Mat.q male faciunt qr nõ remittit pecca tum ẜc.xiij.q.vi.ſi res de vſuris cũ tu.regula peccatum li.vi.ex hoc arguit Math.ỹ illos q nituntur defraudare eccleſiam canonica portione:cũ ipſa ſit debita eccleſie de ſepul.c.i.z i.c.in veſtra:z.c.relatũ:vbi ỏ hoc.vnde tenent ad reſtõnez ſicut tenerent ꝑ alio ſubtracto:ꝑ hoc.ĩ.ẜ.ce terum:z dic Pau.q ex hoc arguitur ỹ fraudes mendi cantiũ q vt euitent ſolutõem quarte ꝫm formã cle. dudũ de ſepul.faciunt obligari monialib⁹ ſancte clare vel alijs eis ſubditis de ꝗbus bene confidunt. ¶ Octauo not.q alique eccleſie dicuntur matrices:de hoc i gloſ.cathedra libus:z cũ ea idem Pau.dicens q matrix eccleſia qñq̃z dr cathedralis per iura allegata in glo.qñq̃z baptiſmalis in qua renaſcimur ꝑ baptiſmum.hic autem itelligitur de eccleſijs parrochialibus:nam parrochialis eccleſia ſuis vberibus i ſacramentis z diuinis officijs non nutrit:cõ cordat de reſcrip.ex pte ỏ tranſac.preterea.ij.de reſcrip. ex tranſmiſſa.de ſen.ex.cle.i pro hoc de offi.archipreſby. c.ij. ¶ Nono no.q religioſi non debent mala ablata in certa applicare ſibi vel fratribus:vel ẜuentibus ſui ordi nis.naz vt dicit Gen.hec debent errogari per ordinariũ: de iudeis cum ſit in ſi.niſi per teſtatorez datus fuerit exe cutor:qr tunc ipſe hoc faciet de teſ.c.vl.lib.vi.vbi de hoc per Archi.z.xij.q.ij.de laicis:z no.de ver.ſi.cum tibi i gl. Itez ipſe raptor poſſet erogare ſine licentia epiſcopi vel alterius:ar.de vſur.cum tu.de homi.ſicut dignũ. Ma the.qui dicit nõ obſtare.d.c.cum ſit:qr loquitur de iudeo cuius actus z diſpenſatio ſuſpecta eſt.non ſic in chriſtia no:de hoc per Archi.xiij.q.vi.non ſane:z in.d.c.ſi.ỏ teſt. z per Hoſtien.in ſum.ỏ penitentijs.ẜ.de quibus ver.ſed que forma:z dixi in.d.c.cum ſit:z de hoc.ĩ.q.v.

¶ Decimo no.ibi in aliorum preiudicium q nõ eſt vtl cum damno alterius conſulendus.xiiij.q.v.deniqz.xxij. q.ij.primũ:ỏ peni.ſuã a contrario. ¶ Undecimo not.de caſibus ſedi apoſtolice reſeruatis: de hoc in gloſ.hos:z exemplificat Pau.in voto vltra marino.de voto:qõ ſup bis:z.c.ſe.z in ſententijs quaruz abſolutio pape reſeruat xvij.q.iij.ſi qs ſuadente ſub ꝓximo rñſo.z dicit Math. idem quãdo papa ꝑ ſe excõmunicat:qr tũc ſolus ipſe ab

ſoluit.xxi.di.inferior.xvi.q.i.frater de elec.venerabilem: idem in ſnia ſui legati vel delegati cuius iuriſditio expirauit:nec alius ſucceſſit in officio de off.dele.querenti de offi.leg.ſtuduiſti:ō offi.or.paſtoralis:ō gcef.preben.qz diuerſitatem. Item ipſe ſolus abſolvit participantē ex certa ſcia in diuinis excōicato p ſe ꝓm quodſdaz ō ſen.excō: ſignificauit. Mat.ō hoc vlt.dic vt dixi i.d.c.ſignificauit. ¶ Duodecimo no.ō caſib⁹ reſeruatis ordinario. ō hoc in glo.de his z in ea in fi.z per Archi.de peni.di.vi.c.vl. ¶ Decimotertio no.de dictione preſertim que vt dicit laud.ponitur pro maxime:qz nec ſeculares indebite ſunt vexandi.p hoc qō dixi de hac dictione de excep.c.i.in fi. Paul.idem dicens q id quod hic dī locum hz ēt ſi coram alijs q̄ delegatis aplicis proſequantur ſuam iuſtitiaz:z ex his duabus exceptiōibus colligitur qd velit gl. in verbo preſertiz in eo qō dicit hic duplex punctatio.nā ꝓm expoſitionē laud.dictio preſertiz gſtruitur cū verbo pſonas eccleſiaſticas.ꝓm expoſitionē Pau.cū verbo coram iudicibus delegatis.z nō refert quecūqz teneatur. ¶ Op.in eo q̄ phibz religioſis ne ꝓcurent q̄ legata ci⁹ fiant in preiudiciū aliorūz.nā licitū eſt cuiqz preferre ſeipſuz alijs cū prima charitas incipiat a ſe.C.de ſerui.preſes.de vſupal.ad honorem.ar.C.ſi qs aliquez teſta.phi. l.ij.ſo.Gen.ſtando cōtrario.z videt q̄ nō habuit in tertu verbū ſibi.p qō verbuz dic gtra.z ad gtrarium dic q̄ licituz eſt ſe preferre nō preiudicādo tamē iuri alterius: vnde licite pōt qs inſtare q̄ teſtator relinquat potius ſibi q̄ alteri cui volebat relinquere ita q̄ etiā tator pōt ſuadere vt potius ſibi reliquat q̄ pupillo.C.arb.tu.gcquid vbi de boc per glo.boc z Cy.in caſu aūt huius cle.ſecus eſt: peccant enīz religioſi inducendo teſtatores ad relinquendū ſibi id qō alijs volebant relinquere.z hoc qz in eo notatur ipſoz cupiditas z auaritia que in clericis reprobaf ō preben,auaritie de boc.ſ.q. . ¶ Scōo op.in eo q̄ ꝓnidet ꝑ religioſos abūtes in caſibus apoſtolice vel locoz ordinarijs reſeruatis:nam z de boc puidit.ſ.proximo rūſo.z ſic ſupflue hic.glo.a peccato ſoluit q̄ ſupra prouidit de abſolutione ab excōicetione.hic de abſolutione a peccato vel culpa. ¶ Tertio op.in eo q̄ ꝓnidet gtra religioſos trahētes prelatos ad loca remota.ſatis enim ſup hoc puiſum eſt:de reſcrip.nōnulli z.c.ſtatutum lib.vi.Glo.lz ſoluit q̄ hic habetur reſpectus ad cōſeruatores q̄ danf religioſis qñqz cuz poteſtate trahendi vltra duas dietas. ¶ Quero in eo q̄ dixi in.iij.no.ō detractorib⁹ an indiſtincte hoc phibeatur.Gl.in verbo detrabant ibi intelligo.dicit ꝫ intelligendū qñ nominatim detrabunt vel per p circūlocutionem que habeat vim ꝓnij nois:alʒ in genere bene lz predicatori tangere vicia prelatoz:qō proſequere vt i gl. z in hac glo.in fi.qz nec debemus ledere vitam abūtium xlviij.di.quinta. Pau.z precipue cauendū ne impugnet papa qz nō dz qs ponere os ſuum in celuz lingua ſua ſup terrā gradiente.xxi.di.intm̄. Aluarus. ¶ Secundo quero in qō dixi in.vi.no.de indulgentijs indiſcretis qñ dicatur indiſcreta.dicit Aluarus q̄ ſi eſt papalis dī indiſcreta niſi appareat bulla vel teſtes legitimi.z ſic ſentit q̄ poſſit per teſtes probari gratia pape.de boc in ꝓhemio ſexti.z dic q̄ lz ſcriptura nō ſit de ſba gratie.nō tamē pōt probari gratia ſine litteris apoſtolicis vt in dcci.rote.eccl. Item q̄ lz romana curia quod dixi.ſ.c.cōpilatione in ꝓhemio ver.hec ſane.q.v.ſi autē ē epalis dicit Aluarus q̄ dz apparere per litteram cū ſigillo epi vel per inſtrm publicuz vel teſtes ſupſtites de proba.qñ gtra.z.c.poſt ceſſionem de fi.inſtru.c.i.z.ij.dic q̄ etiam dī indiſcreta alio mō vt dixi in.vi.no.z dicit Aluarus q̄ indulgentias poſſunt gcedere epi z ſuperiores.de pe.di.i.c.i.z.c.fi.lib.vi.z poſſunt gcedere ſubditis z nō alijs.item hoc pōt legatus de offi.lega.quod trāſlationē.inferiores aūt epis hoc nō poſſunt de excef.prela.accūtibus. Item nec epūs qui non eſt ſacerdos nec capitulum ſede vacante vt no.in.d.c.i.de pe.lib.vi.per archi.ſed ſi epiſcopus gfirmatus eſſet ſacerdos poteſt concedere.z ſic approbat conſuetudo.facit de elec.tranſmiſſam: qz iuriſditione epalez hz z pōt abſolnere z ligare.de boc per Hoſtiē.in ſum.de pe.z remiſ.ſ.qs poſſit facere v.ſed an remiſſiones:de boc dixi de reliqui. cle.vna ver.vlti.q.vi.z.vij.z in.d.c.accedentibus: vbi tenui q̄ etiaz non ſacerdos hoc pōt: preſuppoſita vero premiſſa opinione q̄ nō poſſit:dic q̄ lz non poſſit per ſe cōcedere:poſſet tamē alteri epiſcopo cōmittere qui concederet de elec.ſuffraganeis:non pōt aūt per ſe:qz iſte indulgentie ſapiunt fozum penitentiale de pe.quod aūt.z.c.cū ex eo.z.c.noſtro z dixi in.d c.accedētibus:de capitulo aūt dixi de here.cle.i.ver.duro.q.xi.z de pe.cle.ij.ſ.ad hec.q. iij.z ibi etiam dixi q̄ iſte indulgentie ſapiūt iuriſditionē z non fozum penitentiale.dicit etiā Aluarus q̄ etiā ſacerdos ſimplex pōt in foro penitētiali aliqua indulgere.ſ.annos z dies ſicut ei videbitur dūmodo diſcrete faciat.ar. de pe.z remiſ.deus qui.ſed indulgentias generales z publicas gcedere nō pōt:vt no.de peni.c.fi.li.vi.per archid. ¶ Tertio quero ſi gceditur indulgentia viſitantibus eccleſiam eertā:an is qui viſitat ſepius eadem die ſepi⁹ habeat indulgentiam:ſo.Mathe.q̄ ſic.quod dixi de pe.cū ex eo.q.v. ¶ Quarto quero an ipſe qui dedit indulgentias poſſit ea gaudere:So.Mathe.q̄ nō:per no.per Archi.de pe.c.fi.lib.vi.de hoc dixi in.c.cū ex eo.q.v.z poſſet defendi gtrarium tenendo q̄ indulgentia habeat viz ſtatuti:z q̄ ſtatuens ligeē ſuo ſtatuto quod dixi de rapto.c.i. z de conſti.c.ij.lib.vi.tamē non ꝓprie hz vim ſtatuti:vnde primum verius. ¶ Quinto quero in eo q̄ hic dicit z dixi in primo gtrario q̄ religioſi nō debent procurare ſibi vel alijs ſingularibus ſui ordinis fratribus vel conuentibus fieri legata:vel erogari debita vel male ablata incerta in aliorum preiudiciū:qño intelligitur hic de aliorum p̄iudicio:Glo.lz.ſoluit q̄ intelligitur de p̄iudicio eoz quibus debenf vel quibus teſtatores legare volebant:z hoc facit pro eo quod dixi in.d.i.gtrario:z hoc procedit reſpectu litterre.ibi nec legata vel debita.ſz reſpectu littere ibi aut male ablata incerta.dicit eadem glo.q̄ pōt intelligi ō epiſcopis quibus competit diſpoſitio ablatoruz:z ex hoc infert glo.ad no.de vſuris.cum tu.z de teſta.c.ij.lib.vi.qō dixi.ſ.in.ix.no.z cum glo.idez Pau.qui tamē dicit q̄ littera ibi in aliorum preiudicium concernit duo prima.ſ.legata vel debita.nam ꝓm eum quo ad incerta nō fit preiudicium epiſcopis ſi per alios fiat erogatio etiam per religioſos fraude ceſſante.dic q̄ etiaz quo ad incerta hic p̄hibetur religioſis ne procurent erogationez fieri ſibi vel fratribus vel gquentibus ſui ordinis:qz in hoc notatur cupiditas z auaritia ſi retrabūt teſtatores aliter diſpoſitos vt dixi.ſ.in.ix.nota.

Ver.Si qui. No.de verbo regulaz q̄ ꝫ nō loquttur de clericicis ſecularibus.concordat de elec.cle.in pleriſqz. Pau. ¶ Secundo not.q̄ vltra regulam habent religioſi ſtatuta.z hec vt dicit Paul.arctant regulam de reg.ſane:vbi de hoc. ¶ Tertio no.caſum in quo diſpenſatur ex neceſſitate et non exvtilitate:alʒ tñ hec duo cōparanf quo ad poteſtatem diſpenſandi.i.q.vij.ſ.niſi z de neceſſitate exemplifica.vt in glo.puta.z idez Pau.qui dicit q̄ hic poteſt inferior de parte penitentie per papam impoſite relaxare:qz hoc exprimitur hic.alʒ ſecus.p hoc qō no.de accu.cū.p. in glo.vlti.z de ſacrile.c.ij.in gloſ.ij. ¶ Quarto nota caſum in quo prelatus regularis diſpenſat contra canonē. alij plures i quibus diſpenſat no.Spe.ti.ij.ſ.ſunt quoqz ver.abbas.z ſe.z de boc.ſ.in ſecundo contrario. ¶ Op. quia littera ibi premiſſa vl aliqd de premiſſis videtur cōtinere abſurdū imponēdo tm̄ penā pro violatione alicui⁹ de premiſſis ſicut pro violatione omnium iſtorum: cum tm̄ pene debeāt cōmenſurari delictis de iureiur.cū qdaz de his q̄ fi.a maio.par.ca.queſiuit.Gl.no.remittit ad no. vi.q.i.imitare.z ibi vī glo.dicere gtrarium.q ēt p eodez

peccato

peccato repetito multiplicatur pena vt hic dicitur.remittit ēt hic glo.ad qōnez Gualteri.de qua in regula delictū lib.vi.vbi no.q̄ lz quis intulerit plures ictus clerico tñ ſi hoc fecit ſimul eſt excōicatus vna tñ excōicatione.ō hoc per Hoſt.de pe.ſub.Rica de remiſ.§.ad quid valeant.z i Spec.de ꝙtuma.§.vl.ō.ſed pone index.Gen.dicit q̄ in foro extrinſeco ꝓcedunt predicta.ſed in penitentiali pluſ punietur pro pluribus quā pro vno.ex his habito reſpectu ad hoc.c.arguitur ꝑm Laud.q̄, nō magis peccet qs multiplicando fornicationes cum muliere vna nocte q̄ pro vna fornicatione.p hoc qō not.ff.de fur.vulgaris in prin.vbi glo.dicit q̄ ſi quis pluries acceſſit ad vxorem alterius vnica pena adulterij imponit z in hoc facit pro.ſz in alio facit ꝙtra.qz ſunt plura adulteria:Bar.ibi dicit q̄ ideo nō niſi ſemel imponitur:qz pena nō eſt iterabilis cū p adulterio debeat pena mortis alſ ſecus.ō quo ibi per eum.z plenius.c.ti.inficiando.§.infans.z p Jo.an.i addi.Spe.de ſen.prela.§.ſpecies.ō.qd ſi preconizatum.dic q̄ maius eſt delictū hic violando oia premiſſa q̄ violando vnū:z maior pena debet:ſed quo ad penam de qua ħ ſufficit q̄ violetur vnum ſolū ad faciendū penam cōmitti:z ex hoc ceſſat dictum Lau.qz maior pena debetur p pluribus fornicationibus:dūmodo pena ſit iterabilis.p hoc videretur q̄ percutiens clericū pluribus percuſſionib⁹ ſit pluries excōicatus.cuius ōtrium no.in regula delictuz vt predixi.ad quod dic q̄ oēs percuſſiones cēſentur vna ex quo ſimul fiūt.z hoc ideo:qz ꝙſideratur iniuria que fit iuri publico de fo.compe.ſi diligenti.z hec eſt vna tñ:ar. ff.ar.fur.ce.ſi plures.vbi lz arbor que cecidit furtim ſit plurium vna tamē ſola actio competit oibus.ſimile qō dicit Bar.in.d.§.infans de eo qui ludit ad azardū:nam lz tradat cum pluribus in eodem ſero z eodem loco: tamē nō tenetur niſi ſemel ad penam ſtatuti: dicens q̄ qui luſerit ad azardum puniatur in tñ:z hoc qz vnicus eſt ludus pp vnicam offenſam reipublice.ſecus ſi ꝙſideretur offenſa ipſius offenſe pſone vt qz dicit ſtatutum q̄ q dederit alapam puniatur in centum:tunc enim ſi quis plures alapas dedit etiam eodē tpe z eidem pſone locus eſt multiplicationi penarum.ff.de priua.delic.nunq̄ plura.z qō ibi no. Dy.z Bar.z ſic multofortius p pluribus fornicationibus cū eadem muliere:habitis tenebit ad plures penas ſi eſt pena iterabilis vt predixi.de hac materia in dicta regula delictum.z in alijs remiſſionibus de qbus.ſ.e.ſcio. z per Dy.C.de ſer.fu.qcunqz.z dixi de ſen.ex. ꝙtingit.i.

¶ Scōo op.in eo qō dixi in.iiij.no.q̄ prelatus regularis ħ diſpenſat ꝙtra canonez q̄ imo nō poſſet de temp.or. dilectus.ſo.Lau.q̄ neceſſitate vrgente pōt diſpenſare ſup pena per canonē introducta.z hoc ſi ex eodem canone cōceditur diſpenſatio vt hic.ſimile de iudi.at ſi clerici.§.i. remittit ad no.in.d.c.dilectus z de offi.dele.de cauſis.de pe.calūniā.lxxxij.di.preſbyter.ij.q.iij.§.notandum. dicēs q̄ in canonibus imponentibus legem ſeu penā ep̄is z ſuperioribus ſolus papa diſpenſat niſi in illo canone vel in alio diſpenſatio concedat inferiori.d.c.dilectus.ſed in canonibus imponentibus legē abbatibus vel inferioribus ep̄is diſpenſare pōt.de ſen.ex.nup.niſi in illo canone vel alio papa ſibi reſeruauerit.xvij.q.iiij.ſi quis ſuadente.de prelatis aūt inferioribus ep̄o.dicit Lau.q̄ nō diſpenſant niſi in illo canone vel alio ſit ꝙceſſum vt ħ.z in foro ꝙtentioſo.ſed in foro aie videt licere cuilibet ꝙfeſſori cōmutare penas z ſimilia facere.lxxxij.di.p̄ſbyter.xxvi.q.vl. tpa penitudinis:p hoc ō eo q cog.ꝙſan.tranſmiſſe.z dicit vt ibi dixi in.d.c.dilectus.z.c.at ſi clerici. ¶ Quero de intellectu littere ibi aliqō de premiſſis:.ſo.Gen.exponēdo premiſſis.i.dictis a.§.qbus vſqz nūc. ¶ Scōo quero in eo q̄ dicit de duobus menſibus qd ſi infra duos mēſes infra quos religioſus peragit penitentiā itez delingt cōtra hanc cle.an hec pena replicabitur:ſo.Lau.hoc diſputationi relinquit.videtur tamē velle q̄ ſic.dicit enīz q̄ ne in deſperationē cadat poterit hec pena diſpenſatiue in aliā cōmutari.ar.lxxxij.di.preſbyter.z qō no.ō cele.miſ.cle.i. in prin.q.x.de p̄cedenti aūt dicto dic vt dixi de magiſtris cle.pe.in fi.q.ij.z p ibi no.pz q̄ pena multiplicat. ¶ Tertio quero in eo q̄ ħ puniūtur religioſi ꝑm ſtatuta ſua qualia ſunt hec ſtatuta.ſo.Gen. q̄ ſunt diuerſa iuxta ritus diuerſoz religioſoz.de reg.non ſolum lib.vi.z p hoc qō ibi no.in glo.fi. ¶ Quarto quero an monachus poſſit intñ puniri q̄ eijciat de monaſterio.ſo.Gen.q̄ nō dz eijci:ſed in carceribus eiuſdem monaſterij recludi.z ſic a ꝙſortio fratz excludi.xxvij.q.i.impudicus.z.c.ſi cuſtos.z.c.ſi qs ſacro de ſymo.qñ ſymoniaca.z qō no.Inno.de ſymo.di lectus.vbi dicit q̄ depoſitio monachi eſt in hoc qz recipit prebendā in monaſterio nec habebit vocem in capitulo:monachus tamē remanet ꝑm hoc dicit Gen. intelligenda iura dicentia monachū eijciendū a ꝙſortio aliorū vel de ouili.de ma.z obe.cū in eccleſijs.de ſta.reg.ea que z de hoc in ſe.ꝙtrario. ¶ Opp.ad hac.xlv.di.ſed illud ibi de eccleſia expulſuz.ſol.Genze.q̄ ibi de clerico ſeculari. Alvarus dicit q̄ ēt monachus incorrigibilis pōt expelli de monaſterio.de iudi.cum non ab hoīe.z.d.c.cum i eccleſijs.z in.c.ea que.tamen ſi expulſus vagatur teneť eū monaſteriū recipe ne pereat ſalua ordinis diſciplina de reg.c.ſi.dic verius vt dixi.§.e.q.qō bene probatur in.d.c. ſi.ſed forte Alvarus habuit reſpectū q̄ ſi talis monach⁹ tranſiret ad aliud monaſteriū valeret tranſitus qō nō nego.Hoſt.dicit q̄ diſciplina monachoz ꝙſiſtit i ſeptez gradibus.de quibus in regula benedicti.c.xxiij.de excōicatione culparum.z.c.xxxviij.de his qui ſepius correcti ſe emendare noluerint.

Ter.Ceterum. Not.ibi peruenerit q̄ ex delicto religioſi non tenetur prelatus niſi quatenus hoc ad euz puenit: de hoc i glo.puta pro hoc.ff.de doli exce.apud.§.illud de do.ſi ex dolo.de act.emp.iulianus.§.idez iulianus.z dicit Paul. q̄ tenetur prelatus de eo qō ad eū puenerit ſiue ſuo mandato illud factū ſit ſiue nō.ff.de vi z vi.ar.l.i.§.ſed z ſi cuz qs.z.§.ſe.z ꝑm eum intelligitur pueniſſe ſiue ſit verſum in vtilitatem ſiue nō.z de hoc.j.in.i.q. ¶ Scōo no.caſuz in quo prelatus incurrit ſuſpenſionez ipſo iure p̄miſſo tñ eo de quo ħ.z dicit Lau.q̄ ſi interim immiſceat ſe diuinis erit irregularis.z ſic intelligit ħ de ſuſpenſione ab officio z hoc.j.q.vij.dicit etiā Lau.q̄ vltra hanc penam locū hz ſuo caſu pena ō qua dixi.§.ver.qbus in.v.no. ¶ Quero in eo qō dixi in p̄mo no.q̄ prelatus tenetur ex delicto monachi an z quādo eccleſia teneatur ex ꝙtractu vel ex delicto pſone.ſol.vt no.de fideiuſ.q̄ qbuſdaz.vbi dixi in pluribus qōnibus. Laud.autem ħ diſtinguit: qz aut hz eccleſia mandatū ꝙtrahendi vel a maiori pte vſqz ad certā ſummā.z vſqz ad illam fiet executio de bonis eccleſie.d. c.q̄ quibuſdam.idez ſi nō hz mandatū ſed alſ ſibi competit de iure vel ꝙſuetudine obligare vſqz ad tantā ſummaz de dona.aplice.z.c.cetez.ſi aūt nō eſt talis aut pōt p bari verſum in vtilitatē eccleſie:aut nō:ſi fic.adhuc idez ſi durat verſum vt in edificia eccleſie vel filia.d.c.q̄ quibuſdam:ſed ſi nō durat v̄ſum vt in cibis monachoz z ſimilibus opiniones ſunt.qdam dicūt executionem faciēdam in bonis eccleſie.alij ō qō.pſequitur Inno.in.d.c.q̄ qbuſdā.land.diſtinguit:qz aut illud verſum fuit factuz p habiliter z teneť eccleſia vt pro cibis cōpetentib⁹ monachoz:ſecus ſi nō ꝓbabiliť vt p cibis eoz ſuperfluis:ō ꝓcu. c.ij.in fi.dic melius vt dixi in.d.c.qbuſdā.q.x.vbi dico q̄ hec diſtinctio an duret verſuz vel nō:nō hz locū hoc caſu ſed ꝓcedit quādo augetur vtilitas ipſius mutuantis qui mutuauit in meliorādo predia quoz fructus ad ipm pertineant.ff.de impen.l.i.iij.z pe.vbi de marito ad quē pertinent fructus rez dotaliū in qbus rebus ſi facit ſumpt⁹ procedit diſtinctio an verſum ſit duraturz an non.quādo enim non eſt duraturum videtur onus ſpectare marito: quia eius quod expendit hz fructus ampliores que ratio ceſſat in eo q̄ mutuat eccleſie.ſi vero probat verſuz dicit

Lau.q aut ex delicto vel quaſi aut ex ꝙtractu vel quaſi.ſi ex delicto vel quaſi aut deliquit circa rem feudalem vel circa alienationem rerũ aut circa alia: ſi circa rem feudalem pdit feudum q̃diu vixit: ſed poſtea reuertitur ad ecclesiam.x.col.de capitulis coꝛrã.c. no.ℌ.item ſi clericus:qõ dixi de inſti.cũ veniſſent in.iij.q.ſi circa aliẽationem vt qꝛ pro alienis debitis ꝙcedit litteras vel ſigilla ſuſpenſus eſt ab adminiſtratione ſpũalium z tpaliuꝫ. de ſolu.ſi quoꝛũdam.z ſi interim adminiſtrat erit irregularis dic ꝙtra in hoc vltimo:qꝛ in.d.c.nõ ſuſpendit ab officio vl diuinis.ideo adminiſtrans nõ efficitur irregularis quod dico in.d.c.q.xiij.z qꝛ laud.nõ dicit hoc caſu an teneatur eccleſia:dic q nõ tenetur:qꝛ nõ valet alienatio: niſi ſeruata forma.xij.q.ij.ſine:ſed tamẽ illud.c.ſi quoꝛũdam:nõ loqtur de alienatione ꝓ alienis debitis:z ꝫ eccleſia nõ obligetur niſi quãdo prelatus cum capitulo ꝙtrahit.d.c.q quibſdam:tamẽ prelatus tenetur ad penaꝫ.d.c.ſi quoꝛũdã qꝛ ex facto ſuo grauatur eccleſia de facto vt no.e.c.in gl.i. ſi aũt delinquit circa alia tunc ſi bꝫ vnde ſoluat punitur in alijs bonis: non in bonis eccleſie.de appel.reprehenſibilis. Itez poterit poni ad cõnes vel alias affligi: vel fiet executio in fructibus ſuoꝝ beneficioꝝm:de depoſi.gratus.vbi de hoc.z de ꝙſenſu eccleſie vt ibi ſm lau. dic hoc vltimum quod dicit de ꝙſenſu eccleſie nõ eſſe neceſſariũ. nam z alꝫ citra ꝙſenſum eccleſie de fructibus dꝫ prelatꝰ ſatisfacere pro debitis.de fideiuſ.c.ij.z ſic etiam pro delictis:z ratio quare ibi compoſitio fit cum canonicis ſuper redditibus delinquentiſ: z non cũ ipſo delinquente eſt qꝛ forte fuerat priuatus vel ex aliqua cauſa lucrabuntur canonici eius fructus.vt ibi dixi in primo cõtrario.teneret aũt compoſitio ctꝫ prelato facta tantum perſonaliter. de tranſac.veniens.ideo forte ibi fit ctꝫ canonicis vel quod ibi dicit q de reddituum perceptione ſolueret.põt intelligi de redditibus eccleſie z nõ ipſius delinquẽtis. ideo fit ibi compoſitio cũ eccleſia.quare aũt illo caſu teneatur eccleſia ibi dixi in.i.cõtrario.ſi vero eſt obligatus ex cõtractu vel quaſi.aut bꝫ bona ꝓpria z in illis fiet executio.ô pig.c.ij.aut nõ bꝫ bona z aut bꝫ beneficium aut nõ.ſi ſic. aut eſt tale beneficium cuius fructus facit ſuos. vt qꝛ eſt ſimplex prebenda z in eis fiet executio.de fideiuſ.c.ij.aut non eſt tale cuius fructus faciat ſuos.z tunc nõ ex cõuentione partium ſed officio iudicis fiet executio in talia.vt no in.d.c.ij.in glo.pe.ſm laud.dic nõ referre quale ſit beneficiuꝫ.qꝛ indiſtincte põt prelatus obligare fructus ſuo tpe nec preiudicatur eccleſie ſi fiat executio in talia qõ dixi in.d.c.ij.in.vi.ꝙrario.ſi aũt nõ bꝫ beneficiuꝫ nec patrimonium ſufficit q cedat bonis de ſolu.odoardus.vbi de hoc in.iij.z vlti.glo.quod dic vt dixi in.d.c.odoardus in ꝓmo ꝙtrario.z per ibi no.pꝫ q ſi certum eſt q ſoluere non põt non eſt neceſſaria ceſſio. ¶ Secõ quero qꝛ hic dicit de ſatisfactione facienda perſonis eccleſiaſticis. quid de laicis? Glo.laicis ſoluit q in illis non bꝫ locum hic v. idẽ Pau. ¶ Tertio quero in eo qõ dicit de plenaria reſtitutione an prelati indiſtincte ad hanc teneantur. Glo.ꝙcoꝛdat.ſol.q tenentur quãdo perceptũ ad illud ſufficit: vult dicere q tenentur ſi tantũ ad eos peruenit qꝛ nõ tenẽtur in plus vt hic in littera ibi.quoquomodo peruenerint. de hoc.ſ. in.i.no.z in prima qõne z q prelatus vl eccleſia nõ teneatur ex delicto religioſi niſi quatenus ad eaꝫ puenit. facit regula delictũ lib.vi.xi.q.i.de pſona.vbi de hoc.z exponit Gen plenariã.i.ſine diminutione. ¶ Quarto quero in eo q iſti debent requiri vt ſatisfaciant an ſufficit vnica requiſitio.dic q ſic.vt no.de deci.cle.i.in glo. cõcoꝛdat z hoc vult hic gl.facit i eo q ibi remittit. ¶ Quinto quero quis requiret.glo.ea.ſol.q hi quoꝝ intereſt.idez paul. ¶ Sexto quero an prelati teneanꝫ offerre ſatisfactionẽ. ſo.Gen.q non.ſed interpellatio neceſſaria.pro hoc littera in verbo requiſiti.z quod dixi in duabus precedentibus cõnibus.ſufficit ergo q poſt requiſitionem prelati nõ ſint in moꝛa.ff.quoꝛum lega.l.vl.ℌ.i. ¶ Septimo quero an ſuſpenſio de qua hic fit ab officio an ab adminiſtratione. Glo.declarari.dicit q declarari debuiſſet tamẽ intelligit de ſuſpenſo ab officio.idem Pau.z Gen.qꝛ cum ꝫ nõ dicatur a quo fiat hec ſuſpenſio dꝫ intelligi ab officio vt pena poſſit eſſe vniformis oĩbus religioſis. Ex his no. no.q nomine ſuſpenſionis intelligitur de ſuſpenſione ab officio.qõ ſimpliciter probatur in hac littera iuncta gloſ. ¶ Octauo quero an hec ſuſpenſio ab officio includat ſuſpenſionem beneficij:glo.c.remittit ad no.in cle.cupientes. de penis. Gen.dicit q nõ. Pau.proſequitur recitando opiniones que etiam recitantur.in.d.cle.cupientes in gl.nouã.no. Quibus premiſſis diſtinguit q aut loqtur ô ſuſpenſo ab officio perpetuo aut ad tempus aut ſimplr. primo caſu ſuſpenſus ab officio eſt etiam ſuſpenſus a beneficio: qꝛ talis ſuſpenſio bꝫ vim priuationis. pro hoc qõ dixi de re.ec.non alie.cle.i.ver.ſi quis in.iij.q.ſcõo caſu ſi loquimur de beneficio quod datur intereſſentibus diuinis etiam a tali ſuſpenſus eſt cum nõ habeat executionẽ officij.ſecus ſi loquimur de alio beneficio.qꝛ tunc non eſt ſuſpenſus niſi aliud in ſnia dicatur.facit de ſymo.c.pe.ô temp.oꝛ.vel nõ eſt vbi tali ſuſpenſo prouideri mãdatur. ad idẽ de cenſi.exigit lib.vi.in fi.vbi ſuſpendit ab vtroqꝫ quaſi non ſufficiat alterius expreſſio.tertio caſu ex vi vocabuli ſuſpenſus ab officio non eſt ſuſpenſus a beneficio que no.z dic vt dico in.d.cle.cupientes ver.quid ſi.q.iij.z de hoc vltimo etiaꝫ in ſe.q. ¶ Nono quero qꝛ dixi i ꝓma.q.q ſuſpenſus ſimpliciter eſt ſuſpenſus tantuꝫ ab officio an poteſt ei ſubtrahi beneficium.ſo. Pau.q aut eſt ſuſpenſus pro lem culpa aut graui.primo caſu nõ dꝫ ſubtrahi niſi ſit in moꝛa petendi abſolutionez.ſcõo caſu ſubpõt que declara per ea que dico in.d.cle.cupientes.

¶ Decimo quero in eo q ſuſpenduntur prelati vſqꝫ ad ſatisfactionem:an poſt ſatisfactionem deſinant eſſe ſuſpẽſi:ſo. Gen.videtur dicere q ſic.per id qõ no.Inno.de coha.cle.ſicut.Cõtrarium tamẽ tꝫ per id quod no.Inno.de eta.z qualicũ bone.z hoc verius:qꝛ neceſſaria eſt abſolutio.vt no.ô deci.cle.i.in glo.ſic ſuſpenſi.vbi dixi in.xxx.q. ¶ Undecimo quero an pendente hac ſuſpenſione celebrans ſit irregularis. Gen.ſol.q de quolibet ſuſpenſo dicit q aut eſt ſuſpenſus ſuſpenſiõe dei pp peccatũ:z ſtatiꝫ cũ ſatisfacit deſinit eſſe ſuſpenſus.ſecus in ſuſpenſo a iure vel ab hoĩe:qꝛ tunc ẽ irregularis de re iudi.c.i.li.vi.de ſen.ex.c.i.eo.lib.dic clarius vt dixi de coha.cle.veſtra. in vi.ꝙtrario vbi dixi q ſi per modũ ſnie qs ſuſpendit a canone celebrans eſt irregularis.vt in iuribus ꝓxime alle. ſecus ſi nõ p modũ ſnie ſed denũciatiue ſicut de fornicario z ſymoniaco dꝫ in canone q ſunt ſuſpenſi.tũc enĩ celebrando nõ fiũt irregulares.ô ſen.ex.is qui li.vi. ¶ Duo decimo quero an ſuſpenſionez de qua hic incurranꝫ prelati ipſo iure.ſo. Pau.q ſic.qõ intellige poſt requiſitionem de qua.ſ.in.q.iiij.v.z.vi.z ſic plus puniunꝫ prelati nõ ſatisfacientes q religioſi facientes ꝙtra hanc cle.qꝛ ipſi nõ incurrunt penã ipſo iure.ſed per ſniaꝫ puniunꝫ.ſ.ver.primo.

Ver.Sane. No.de domeſticis z qui dicanꝫ dic vt in.c.vl.de verb.ſig.li.vi. ad quod remittit glo.ij.z ô multiplici genere familie.no. Archi.de priuile.lꝫ lib.vi. ¶ Quero in eo qõ dicit de religioſis priuilegiatis a ſede apoſtolica ſup ꝙcedendis ſacramẽtis eccleſiaſticis qs poſſit hoc priuilegiũ ꝙcedere. So.vt in glo.generale. ¶ Secundo quero an quod hic dicitur de priuilegio: locum habeat de conſuetudine vt per eam poſſit competere religioſis poteſtas de qua hic. Glo.vlti.arguit q ſic.per cle.qꝛ contingit in fi.de reli.do. quod tenet Genze.ſed gloſ.contrarium tenet.z ad illam clemen.reſpondet concludens q hoc caſu non põt ꝙſuetudo id quod priuilegiũ.qõ ſingulariter no.z idez Pau. lꝫ ꝙtrarium videaꝫ dicere.ſ.e.cle. ſed nõ ꝺdicit vt dixi.ſ. ea.cle.in pun.q.xvi.z dicit Step.q ratio quare hoc caſu nõ valet ꝙſuetudo.eſt ne detur religioſis materia fingendi ꝙſuetudines vbi nõ eſt. ¶ Tertio quero de intellectu

litterę ibi

littere ibi ex premiſſis.ſo. Pau.expouit id ex collatione ſacramentoꝝ euchariſtie z extreme vnctionis: de qbus ſ.in prin.pp que non incurrunt aliquã penã lz ſint in alie na parrochia:nec p hoc detrahitur eoꝝ priuilegio,lz dero getur priuilegio exemptionis.ſ.in ver.quos etiam.

Archiepiſcopo. Sumpta eſt ex his q̃ not. Inno.z Hoſt.de vſupal.c.fi.z qne no.v.q.iij.c. i.xviij.q.ij.luminoſo z p arch.de of.oꝝ.cuz eps li.vi. Laud.z Dathe. Mo.de locis exemptis z qũo cognoſcantur gloſ.ij.remittit. Scõo not.q archieps põt declinare etiaz ad loca exempta ſue prouincie ỏ hoc in glo.iij.que inducit de preſcrip.cũ ex officij illud tamẽ loquitur de non exemptis:ſed qõ ibi dz de exceptis ꝫ ex tenditur ad exemptos:z exponit Pau.litteram ibi de- clinanti forte vt ſoſpitetur:z tunc dz gratioſe recipe ea q̃ ei parantur de cenſi.cle.ij.ibi tamen loquitur qñ decliat ad monaſteria. Tertio not.q qlibet archieps põt an te ſe facere deferri crucez de hoc in gl.iiij.z dic q põt fa cere deferri p totam ſuam prouinciaz vt hic z in iuribus allegatis in hac gl.z de hoc etiam in locis exemptis ſue prouincie:quod vltimum operaꝫ hec cle. Quarto no. q archieps põt benedicere pplo p totaz prouinciã:z dic Gen.q p talem benedictiõem deleñ venialia:de hoc in prohemio ſexti in glo.vi.z dixi.ſ.cle.proxi.in prin.q.ix.i fi.de qua autez benedictione hic intelligatur dico.ĵ.q.v. Quinto no.q archieps põt diuina celebrare vel cel e brari facere in qualibet loco ſue prouincie. imo ẽt extra p uinciam.e.ti.c.fi.lib.vi.ſed ibi non dicit in põtificalibus: nam etiam intra prouinciam non põt archieps facere ſi bi celebrari in pontificalibus extra ſuam dioceſim:vt ꝫ z de hoc.ĵ.in.iij.contrario. Sexto no.dẽiam an archi eps p ſe celebret au celebrari faciat qõ dic vt in gl.ponit q̃ ẽt ponit tertiũ mẽbruz.de hoc.ĵ.q.ix. Septio no.ca ſum in quo priuilegium exemptionis non põt ꝫ dioceſa num pro hoc littera ibi.quouis priuilegio contrario non obſtãte z dicit Pau.q multi ſuper hoc erant priuilegia ti quoꝝ priuilegia tollunt bis vbis concoꝝ.de ſepul. eos in fi. Octauo no.priuilegiũ archiepi de quo aliud col ligiꝫ de pe.z re.c.pe.de cenſi.c.fin.lib.vi.z tam archieps q̃ eps in multis priuilegiati ſunt eo.ti.q nonnullis ỏ pe ni.z re.c.vl.de hoc in Spe.ti.ij.ſ.nunc de eꝝ.v.gene- raliter q p aliquos ſignatur pro.ſ. Opp.q non liceat archiepo facere deferri crucem ante ſe p loca exempta cuz in talibus locis non poſſit exercere iuriſdittonẽ ỏ of. oꝝ.cum eps li.vi. Sol. Lau.q põt vti inſignijs que ſunt voluntarie iuriſditionis z honoris:alij autem q̃ ſunt con tentioſe iuriſditiõis vt celebrare ordines vbi requiritur examinatio.xxiiij.di.quando.z.c.ſe.vel ſedere p tribuna li.d.c.cũ eps vel criſmare in fronte nõ põt vt in loco exẽ pto vel extra prouinciaz niſi inuitetur p illos ad quos lo ca partinent ar.vij.q.i.epiſcop.z.c.ſicut remittit ad not.ỏ de ſta.mo.cle.attendentes.ſ.ſtatuimus vbi dixi.q.vij.z ſeq.z de fo. compe.cle. vna in princip.q.i.ex bis videtur Lau.velle q facere portare crucez poſſit archieps iure cõi.z idem ſentit Gen.z Steph.q dicit q archiepi p to- taz prouinciam ante ſe faciunt deferri crucem: ſed quat tuoꝝ patriarche vbicũqz preterquam in vrbe.vel vbi eſt papa vel legatus vtẽs inſignijs aplice dignitatis eo.tit. antiqua:dic q delatio crucis lz non ſit ꝛtentioſe iuriſdi- tionis:eſt tamen inſigne ſapiẽs ſuperioritatem:ideo nõ poteſt vti archiepiſcopus in loco exempto ceſſante priui legio quod hic conceditur:pro hoc littera ibi duxim9 cõ cedendum z quod dico vt lit.pen.c.i.in.iij.contrario.

Scõo op.ad hoc qõ dixi in proximo ꝫrio q extra p- uinciam põt exercere ea que ſunt cõtentioſe iuriſditiõis ſi inuitet ab his ad quos loca ptinent q̃ imo non poſſit ỏ vſupal.ex tuaꝝ Sol. Paul q illud ẽ in pallio vt in.d.c. ex tuaꝝ z.c.i.z ij.z.c.ad honorem:vult dicere q ẽt ex li- centia dioceſani nõ põt vti pallio extra prouinciã:qz cõce ditur ſub hac limitatione vt vta k infra prouinciã. dictis iuribus z de hoc.ĵ.in.vij.q.z.ĵ.ſ.ſimili in.vi.q. Tertio op.in eo q̃ pmittit archiepo facere celebrari in ſua p uincia in loco exempto ſine pontificalibus faciendo per dioceſanum celebrari.ĵ.ſ.ſimili.ſo. Paul.ſtando ꝫrio z ſic q̃ hic dicit ſine pontificalibus loqꝫ ſi facit celebrari p epm non dioceſanũ ex hoc inferꝫ q̃ ſibi lz p ſe id qõ nõ p alium.qz põt p ſe in pontificalibus celebrare in loco exẽ pto.non aũt celebrari facere vt hic.de hoc.ĵ.ſ.ſimili.i gl. in pontificalibus. Quero in eo q̃ dicit de archiepo. qd eſt archieps:ſoln.Lau.q eſt pnceps.xij.diſti.cleros lxxx.di.p totum. Secundo q̃ro quãtum plus ordi- nis vel honoris hz archieps q̃ eps.ſol.Lau.q nihil re- pectu ordinis epalis in ſua ſba.i.reſpectu caracteris.nã tm̃ hz quo ad hoc ſimplex eps quã papa.ſz reſpectu exe- cutionis z exercitij maiorẽ ſolicitudinẽ hz archieps z di cit lau.q papa eſt ſup omnes primates z primates ſunt idem re:lz differant noibus.xcix.di.ſ.i.z ſe.dicit etiaz q metropolitanus z archieps idẽ ſunt.ſed metropolitan9 trahit nomẽ a metros qõ eſt mẽſura z polis ciuitas z ſic trahit nomen ab eccleſijs z eaꝝ numero archieps vo a p ſonis ab archos quod eſt princeps eoꝝ vt dixi.ſ.q.pro xi. Tertio quero in eo quod hic dic archiepo licere facere añ ſe crucẽ deferri per prouinciam in locis per q̃ facit tranſituz an hoc liceat indiſtincte:ſo.Gen.q ſic di cens q ei lz ẽt ſi non viſitet.nã ſi viſitaret nõ eẽt dubiuz de cen.c.vlt.li.vi.dic q ibi hoc non ꝓbatur.z ideo ẽt dũ viſitat q hoc poſſit eſt ex priuilegio huius cle. Quar to q̃ro an expediat q archieps in vtendo iuribus de q̃- bus hic habeat licentiam dioceſani:ſo.Lap.q non per litteram ibi libere z ſic nullo regſito ſimile de ap. ſi a iu dice li.vi.de cenſi.romana.ſ.ſane.e.lib.de fo.cõpe.cle. vna.ſ.ciſdẽ tm̃ in.d.ſ.ciſdẽ dz regri licẽtia qua nõ habi ta libere põt ꝓcedi.z idẽ.ĵ.ti.pri.cle.vna. Quito q̃ro de qua bñdictiõe loquaꝫ hic glo.ſolẽniter ſol.q de ſolẽni z idẽ Pau.z Gen.z dic Pau.q etiã põt hic intelligi de benedictione quam iterando infundũt ppl'o:pro hoc lꝛa ibi tranſitũ:z de priui.abbates li.vi.dic ẽt q ſolẽnem be nedictiõez de qua i hac gl.nõ faciũt põſbyteri vt no.xcv. di.ecce dicit etiaz q benedictio qñqz imperatiue ſumiꝫ. z tunc ꝓrie dei eſt.lz detur miniſterio benedicentis z ẽ ſatiſfactionis infuſio.xxviij.di.põſbyteꝝ.i.q.i.dictũ.z.q. ij.q̃pio quandoqz optatiue.xxiiij.q.i.q ꝓ pſecutoribus. Sexto q̃ro an in loco interdicto poſſint benedicere eo modo de quo in proxi.q.ſol.Pau.q tutũ eſt abſtine re . maxime ſi locus eſt interdictus propter delictũ po puli.qz tunc perſone interdicte nõ ſunt capaces illi9 gra tie:tũ ſi ꝫfiat faciens non eſt irregularis de ſen.ex. is q. z.c.ſe.li.vi.q ãt tũc pſone ſint iterdicte ꝓbaꝫ ỏ ſen. ex.ſi ſnia.ſ.ceteꝝ.li.vi.z ibi no.i gl.no. Septio q̃ro i eo ca ſu quo archieps celebrat in pontificalibus an poſſit vti pallio.glo.intelligo ſoluit q̃ ſic:z idem Paul.z Gen.qõ intelligo quo ad eccleſias exemptas vt qõ habeat dubiũ nam de non exemptis determinatum erat q̃ poterat de vſupal.c.i.Steph.tamen dicit q in eccleſijs exemptis: lz poſſit vti pontificalibus vt hic.non tamen pallio:nam nec ſemper archieps celebrans in pontificalibus vtitur pallio:vt no.in.d.c.i.primũ verius qz palliuz cõputatur inter pontificalia que ꝫ idiſtincte permittuntur:lz in ali quo habeat ſtrictiorem vſum:vt dico.ĵ.ſ.ſimili in.vi.q. Octauo quero cuz eps vel archieps celebrant in ec cleſia exempta cũ ſapiunt ſupioritatez ita demũ põt vti ſi non ꝓhibeaꝫ a dioceſano cuius erunt oblatõi.. ..vĩ q̃ dioceſani.qz tota dioceſis eſt prochia epi. xvi.q.iij.lz z alij curati dicuntur adiutores epi.de off.archiꝑſb.c.fi. Itẽ oblationes veniũt acceſſorie ad miſſaz.z ſic debent celebrãti.ar.regule acceſſoriũ li.vi. In ꝫriũ qz nõ ꝓce- dit niſi vt celebrẽt z ỏ oblatiõibus nihil dz.ſo. Jo.ỏ lig. arguit vt.ſ.z non ſol. Pet.de anch.dicit q ſi celebrant exequẽdo offm̃ paſtorale debent eis oblatiões.ar.regle

acessorum li.vi.secus si voluntarie vt magis subuenia tur i necessitate ꝙstituto ar.ff.qui sat.sd.cog.si fideiussor de of.dele.ab arbitris li.vi.dic ꝙ de vbanitate dimit- tit celebranti:sed de iure debentur ei cui competūt iura prochialia:cōputāf.n.iter iura prochialia:qō dixi ō par rochijs in rubrica.q.ij.z.iij. ¶Nono q̄ro in eo qō dixi i vi.no.dūiam eē an ep̄s celebret an faciat celebrari.i quo est dūia.Gl.ponit hec enumerat tria aliud est.n.celebra- re aliud celebrari facere quasi auctorizando. aliud audi re simplr qō,pseq̄re vt i gl.ō hoc p arch.ō sen.ex.c.i.li.vi.

Ver.Simili. ¶Nota similitudinem de ar- chiep̄o ad prouinciam z ō epi scopo ad diocesim quod ꝑbat v̄bum simili relatū ad p̄- cedens responsuz.Ex hoc arguit lau. ꝙ archiep̄s tm̄ hz in tota ꝓuincia quātum ep̄s hz in sua diocesi.z de hoc.j. q.i. ¶Secundo no.ꝙ loca exempta sunt i diocesi.quod ꝑbat littera ibi locis eisdez sue diocesis.exponēdo eisdē s.exemptis vt exponit gl.de hoc.j.in.iiij.q. ¶Quero in eo qō dixi in p̄mo no.ꝙ tm̄ hz archiep̄s i sua ꝓuicia quā tum ep̄s in sua diocesi.an h oc fit vex.sol lau.ꝙ nō p oia z ꝙ hic fallit similitudo veritat is vt i simili dī.xx vij.q.i. nuptiaꝝ v̄.,pinde nam archiep̄s nō hz aligd p̄esumere excōicando vel iudicando vel qd agēdo in diocesi sui suf fraganei absqz eius ꝙsilio,vel iudicio.alias subiacebit pi culo sui gradus.z quod egerit irritum erit.ix.q.iij.nullus z.c.prece.i p̄n.habet eni iurisditionem in ep̄os suffragā neos z eorum officiales principales de of.or. pastoralis in p̄in.z.c.romana li.vi.sed in subdito suffraganeorū re gulariter nullam hz iurisditionem fallit in casibus nota tis in.d.c.pastoralis ex hoc dicit lau.ꝙ qui hz querelam contra ep̄m vel eius officialem p̄t adire ep̄m ꝑ simpli cem querelam de sen.ex.venerabilibus.Ş.sed si excōica tus li.vi.sed si duo subditi epi litigant vel episcopos con tra subditum non p̄t archiepiscopus nisi p appellatio nem adiri.d.c.venerabilibus in p̄n.de notorijs tamē p̄t archiep̄s corrigere subditos epi cū visitat ꝓuinciam.ō censi.c.i.Ş.notoria li.vi. Item punire eos qui ipediūt su am iurisditionem vel iniuriantes sibi vel nuncijs seu fa milie sue de pe.c.i.li.vi. ¶Secundo quero an possit ar chiep̄s vel eius officialis subditos suffraganeorum ab excōicatione absoluere.sol.lau.remitendo ad.c.venera- bilem p̄ealle.vbi visit inguitur in littera. ¶Tertio que- ro de quibus locis loquitur hic ibi locis eisdem Gl.s.sol. ꝙ de exemptis vel circa hoc priuilegiatis pro hoc littera ibi simili modo. ¶Quarto q̄ro in eo quod dixi in se cūdo nota.ꝙ loca exempta sunt in diocesi an hoc sit veri so.lau.ꝙ sic z hoc colligit ex littera dicens ꝙ sicut posses siones seu cāstra que sunt pro franco alodio lz sint in re gno.non tamen de regno vt no.Host.de iureiur.nimis. de immu.eccle.non minus ita loca exempta sunt in dio- cesi sed non de diocesi dicit tamen laud.ꝙ originaliter z ex natura omnia loca sunt de diocesi quantuz ad ea que sunt exercitij gladij seu iurisditiōis ecclesiastice seu tem poralis:lz accūtaliter per exemptiōis seu priuilegia quo ad quid non simplr subtracta sint de priui.c.i.li. vi. Idē gen.z lap.qui arguit ꝙ aliud est dicere ꝙ locus sit dioce sis vel de diocesi.q2 locus exemptus est diocesis vt h̄ vl in diocesi dc of.or.cum ep̄s lib.vi.non tamen de diocesi. pro hoc quod no.de rescrip.abbatem vt ibi dixi i prima questione. ¶Quinto quero an episcopus possit celebra re in pontificalibus in loco exēpto sue iurisditionis. glo. i pontificalibus sol.ꝙ sic idem Pau.z dic vt ingl. ¶Sexto q̄ro an in loco non sue iurisditionis possit ep̄s celebrare i pontificalibus.gl.e.ibi scias refert opinionesꝰ contrarias. Inno.cum Host.z eas concordat z dic vt in ea quam signa.ibi dici potest dictum Hosti.vsqz ad fin. z idem Pau.s.proximo rūso:z in eo qō dixit gl. ꝙ ep̄s p̄t extra diocesim sine licentia diocesani vti pontificali bus sine iurisditionis exercitio.dic hoc vex p̄terq̄ i his q̄ sapiunt supiozitatem:quod dixi.s.pxi.rūso in.i.q̄rio.z insup qno ad pontificalia que non sapiunt supiozitatē ita demum p̄t vti si nō ꝓhibeā a diocesano vt dicit gl.i opi nione Host.quo vo ad loca exempta nō p̄t p exemptos ꝓhiberi ep̄s intra diocesim vel archiep̄s intra ꝓuinciā z hoc inducit hec cle. Item in eo qō glos.dic ꝙ si concedit diocesanus ꝙ possit ep̄s vti iurisditione vel officio extra diocesim poterit ēt vti pontificalib⁹:dic vt in se.q̄rario. ¶Ad p.ad id qō imediate dixi de vsu pontificaliū ꝙ nō possit ep̄s aliquo modo vti pontificalibus extra diocesiz de vsupal.ex tuarum vbi nō vtitur archiep̄s palio extra ꝓuinciam etiam de licentia diocesani.Glo.ea.ibi z in hoc solut ꝙ in hoc differunt pontificalia a pallio:cuius strictior est vsus:quod dic vt dixi.s.proximo rūso in se- cundo contrario:z in.vij.q.z de hoc.j.q.se. ¶Septimo quero in eo ꝙ ꝓmittit ep̄o facere coram se celebrari i lo- co exempto:an hoc possit in pontificalibus.Glo.siue ꝙ non ꝑ hoc q2 nec archiep̄s hoc p̄t.s.proximo responso quod intellige quo ad hoc ꝙ ipse alteri non p̄t dare au- ctoritatem vtendi pontificalibus potest tamen ali⁹ ep̄s coram ipso in pontificalibus celebrare:q2 vt dixi in pri. q.episcopus potest celebrare in p̄tificalibus sine iuris- ditione etiam extra diocesim z hoc nisi ꝓhibeatur vt ibi dixi:generaliter aūt cū queritur vbi archiep̄s vl ep̄s possint vti pontificalibus:dic aut queritur de pallio quod etiam computatur inter pontificalia.vt dixi.s. proximo responso.q.vij.aut de alijs: primo casu potest archiep̄s eis vti intra prouinciam.de vsupal.c.i.etiam in locis exē ptis vt dixi.s.e.cle.in p̄in.q.vij.sed extra prouinciā non potest etiam de licentia diocesani.de vsupal.ex tuarum z dixi.s.q.proxima.Secundo casu aut queritur de locis extra prouinciam vel diocesim aut intra.si extra aut sunt pontificalia cum iurisditione vel superioritatem sapien tia.aut alia primo casu non vtuntur sine licentia diocesa ni.ix.q.ij.per totuz quod dixi in proxima.q.z.s.proximo responso in.i.contrario.tamen si habet licentiam vtendi iurisditione poterit etiam vti pontificalibus vt dixi in p xima.q.si autem sunt pontificalia que non sunt cum iuris ditione nec sapiunt superioritatem aut non prohibetur a diocesano z vti potest vt voluit Hosti.quod dic vt in gl. celebrare.aut prohibetur z tunc non potest vt in eadem glo.Si vero queritur de locis intra prouinciam vel dio cesiz aut nō exemptis aut exemptis primo casu p̄t suo iure ō offi.or.cum episcopus li.vi.de cēsi.c.i.z fi.e.lib. se cundo casu de iure nō potest.q2 locus exemptus compa ratur loco extra territoriuz cōstituto pro hoc quod no.ō censi.c.ij.lib.vi.sed ex priuilegio huius cle. potest tamē quo ad celebrationem dic ꝙ potest in pontificalibus ce lebrare.non celebrari facere vt hic in primo responso.z dixi.s.ea.q.

Ver.Sitamen. ¶Nota ꝙ episcopus vel archiepiscopus non pos sunt exercere iurisditionem in locis exemptis de hoc in glo.facit quod dicit lau.verum de iurisditione contētio sa.vi.q.iij.scriptum. Item etiam de voluntaria his exce ptis que potius sunt honoris q̄ officij de hoc.s.e.cle.in princip.in.i.contrario z.s.proximo responso.q.vii. ¶Secundo nota ꝙ priuilegiū intelligitur stricte qua- tenus concernit preiudicium alterius.eo.titul.sane.z.c. in his.z quod ibi not.in glo.ij.regula priuilegium li.vi. z dicit Pau.ex hac littera ibi nullaz ꝙ per hoc vniuer- sale negatiuum non est aliquid detractuz priuilegio nisi quantuz reperiatur expressuz:vult dicer ꝙ exemptis vel priuilegiatis nō preiudicatur in suo priuilegio nisi qua tenus hic exprimitur.pro hoc quod dico.j.q.i.z.ij.z qō no.in glo.penul.z fi. ¶Tertio not.ꝙ priuilegiatus i ali quo non potest ad aliud extendere.z dicit Gemze.ꝙ per actum honoris exercitatum de iure communi non que ritur ius in alijs pro hoc quod no. Innocē.de can. pos. e.fi.de excep.cum venerabilis.z facit quod not.idē Inno.de postu.prela.bone.ij.z Bar.ff.de iti.actuq3 priua.

l.i.z pro hoc.e.ti.q; intentionis.quod allegat gl.vlt.vbi p nilegiorum inuocatio ins nouum non tribuit nec vetus tollit. ¶ Quero an epl̃ archiepl̃ celebrantes in locis exemptis possint ibi concedere indulgentias. So. paul. q; non:q; hoc est iurisdictionis z dignitatis episcopalis: de peni.z re.q; añt.z.c.cuz ex eo. no. Sosti.de excess.pla. accedentibus.ex hoc arguit contra quosdam exẽptos q; in suis locis predicando dant ex concessione dyocesani indulgentiã.xl.dierum oibus venientibus ad sermonez nam sicut epl̃s non põt per se ita nec alijs cõmittere sicut econuerso.regula potest quis li.vi.quod non videtur p̃cedere.nã potest epl̃s in loco exempto de concessione exẽptorum dare indulgentias de peni.z remiss.q; autem. ¶ Secundo q̃ro si exempti resistunt archiepo vt in primo respõso:vel epo vt in secundo an poterunt in eos animaduertere. Sol. Lap.q; non:z hoc inducat hec littera ſm eum vult dicere:q; hic dz q; non possint exercere iurisditionem vel ius acquirere nisi vt.s. dicit ergo lapus q; agent coram superiore exemptorum qui eos coget ad parendum huic constitutioni z non parentes puniet pro hoc de iurepatro.nullus.

¶ De penis. Rica.

Siquis suadente.

Diuide vt in glo.z primam partẽ sub diuide.q; primo percutientẽ epm capientem vel bãnientem ꝛc̃. excõicat z cum hoc aliter punit in seipso.secũdo eum punit in eius filijs ibi ipsius. tertio in terra ipsius ibi:terra quarto mandat eũ publicari ibi.z q; quinto punit ciuitatẽ p̃missa faciẽtẽ ibi ciuitas sexto ptãtem 2siliarios z officiales ipsius ciuitatis i hoc culpabiles ibi ptãs.septimo dicit penas p̃missas aggranandas in interfrctoribus epoz ibi:que oia.z dicit Lau. q; hec cle.facta est ad executionem illorum iurium.xvij. q.iiij.sigs deinceps eo.ti.in quibusdam. ¶ No.q; mala fiũt suadente dyabolo.de hoc in glo.ij.z dicit Genze. q; ei ob multiplicitatẽ peccatoz humani generis nocendi facultas dr̃ diuinit⁹ p̃missa.vij.q.vlt.scisciteris.xxvi.q. v.nec mirz.xxiij.q.i.qd culpaſ.ó ordiario tũ ẽ ab hoie ob liberuz arbitriũ q; hz.xxiij.q.iiij.nabuchodonosoz.xxiij. di.q; epl̃s.ó pe.di.ij.si.n.ex hoc arguit paul.q; si id de quo hic non fieret suasione diabolica puta ignoranter nõ eẽt locus penis infrascriptis.de sen.ex.si vo.z de hoc.j.i.vi. notabili. ¶ Secõo no.q; diuersa sunt genera sacrilegiorũ quod innuit littera ibi in hoc sacrilegij genus.z sic p̃supponit q; sit z aliud genus.de hoc in glos.sunt enim.z per Inno.de sen.ex.cum pro causa de hoc.j.q.i.ij.z.iij.z dicit Gen.q; hic dicitur sacrilegium q; cõmittitur in p̃sonam clerici.xvij.q.i.quisquis z est tanto maius crimẽ quanto maioz est is in quem perpetratur.ff.de re mili.l. ij.z.l.omne delictũ.§.i.de hoc.xxij.q.v.qui periurat.

¶ Tertio nota de immunitate pontificis 2cessa p hanc cle.z dicit lau.q; dicitur pontifex quasi pontem alijs faciens ad patriam celestem.xxi.di.clerus de hoc de 2sti. c.i.li.vi.per.arch. ¶ Quarto no.ibi ceperit q; quãdoqz hoc verbum sumitur in malum vt hic de homi.sicut.v. illi añt.quandoqz in bonũ de pur.cano.iuris in prin.quã doqz accipitur pro inchoare .xi.q.iij. cepisti.xxiij.q.i.c. vlt.de hoc per arch.e.ti.felicis in prin.lib.vi. ¶ Quinto no.q; ratihabitio in maleficio equiparatur mandato. quod procedit qñ delictum cõmissum fuit nomine ratũ habentis de hoc in gl.oz z.ff.de vi z vi ar.l.i.§.sed z si cũ quis. ¶ Sexto no.ibi scienter q; vt sit locus pene ó quã hic oportet q; scienter fiat.de hoc in glo.qui hoc allegat. z dicit Pau.q; requirat q; sciat eum esse pontificem.de cleri.excom.mi.si celebrat.ó consan.cle.vna. ¶ Septio no.q; ante hãc cle.non erat idistincte excõicat⁹ facies ea de quibus ff.de hoc in glos.in bãniente z in v.canones.z dico.j.q.xv.z exemplificat Gẽ.p.c.felicis.e.t.§.illud añt. v.in illis casib⁹ i quibus nõ iteruenit manuũ iniectio.aut p̃sone iclusio. ¶ Octauo no.casum in quo 2suetudo nõ tz qõ est q; ff expresse derogat 2suetudini alias vz de cõ sue.c.vlt.z qõ ibi no. ¶ Nono no.q; anathema dr̃ mucro z quid dicaſ anathema no.de ind.cũ nõ ab homine z dicit Pau.q; est mucro corrigens z disciplinãs.xvi.q. ij.visis in fi.de sen.ex.dilecto.li.vi.z est alius mucro eradicãs de homi.c.i.li.vi.de pur.cano.inter in fi.vbi p Sosti.de multiplici mucrone. ¶ Decimo no.casum in quo quis est excõicat⁹ ipso iure de hoc.j.de sen.ex.cle.i.in gl. est sciendũ. ¶ Undecimo no.casum in quo ab excõicatione canonis absoluit solus papa.de hoc in gl.i v.põtificem si de here.cle.multorũ i fi.z.tit.pr.c.i.i p̃n. ¶ Duodecimo no.q; in articulo mortis absoluit qs ab eo a quo alias absolui non poterat de hoc.§.tit.i.cle.i.in glo.nisi. ¶ Decimotertio no.q; iniuria irrogata cpo irrogaſ ecclesie cui preest:pro hoc littera ibi.preest sic z alꝰ eligentes indignũ sunt suspensi p triẽniũ a beneficijs q̃ obtinẽt ab illa ecclesia de elec.si cõpromissarius.§.pe.li.vi.z idẽ de impugnantibus electionem z in p̃batione deficientibus.e.c.§.vl. ¶ Decimoquarto no.ibi ipso facto q; hoc casu absqz alia snia est locus huic pene.dicit tñ Paul.z Genz.q; necessaria est snia declaratoria delicti cõmissi. de here.cũ scõm li.vi.p hoc qõ no. Arch. z Jo.an.eo.ti. felicis in p̃n.li.vi. ¶ Decimoquito no.casum in quo qs est priuat⁹ ipso iure beneficio vel alio cõmodo qõ hz ab ecclesia.z libere reuertiſ ad eccl̃am z sic poterũt beneficia libere 2ferri nõ tamẽ eidẽ ó elec.cõmissa.§.porro lib. vi. ¶ Op.q; hec 2stitutio sit minuta nõ enim prouidet ꝫ eum qui hostiliter insequitur pontificẽ sic̃ prouidet .c. felicis eo.ti.li.vi.gl.in ver.bãniuerit:soluit q; illa i aliquo prouidet i quo non ista z econuerso. ¶ Secõo op.q; bãniens epm non incurrat excõicationẽ nisi hoc faciat cuz inclusione carceris:de sen.ex.nuper. So.lau.stat contrario. Gen.ꝫ p hanc lfam ibi in illis casibus in qb⁹ excõicationẽ p canones subiret qõ est verius z hoc inducit ff cle. ¶ Tertio oppo.in eo qõ dicit de mandante nõ enim deberet puniri mandans nisi secutũ sit maleficiũ q; verba cũ effectu sunt intelligenda.de cle.non resi.relatũ gl. non soluit q; hoc casu p solũ mandatũ pficiſ delictum:in hoc tñ non pſistit:sed dicit hic intelligendũ qñ factũ interceſſit:z idẽ Pau.z Gen.tz primum q; ex solo mãdato teneſ:alias nihil est hoc speciale in epo.quod tamẽ vlt inducere hec cle.vt patet.j.ver.nec super hoc pro hoc inducit hanc lfam que loquiſ alternatiue ibi:vel hec mandauerit:puto gl.veriozem q; mãdãs ideo teneſ.q; dicit facere id quod alius suo mandato facit de sen.ex.mulieres.que ratio cessat si factum non est secutũ:vnde lz mala voluntas que deteget in eo quod mandat sit puniẽda non tamen dz eque puniri ac si factum secutum esset. ¶ Quarto op.in eo q; punit eum qui rata habet hec facta ab alijs non enim locũ habet ratificans.nisi facta sint eius nomine de sen.ex.cum quis regula ratum li.vi.ff.ó vi z vi arma.l.i.§.sed z si.soluit Paul.ſtando contrario z sic dz hic suppleri q; eius nomine facta sint. ¶ Quinto op.in eo q; dicit de consulente: q; non deberet pariter puniri vt principaliter delinquens.regula nullus ex consilio.lib.vi. So. Paul.q; hic loquitur de consilio fraudulento non de nudo q; nihil adijcit ad peccatum vt not.de sen excom.nuper in glo.ij.de homici.sicut dignum.§.clericos.de renun.sane.z.c.lecte.lxxxvi.dist.tanta..ff. de reiur.consilij.d.regula nullus ex consilio vbi de hoc.ff.de ver.signi.sepe in fi.instr.de obli. que ex del.§.ope. z dicit Paul.q; prestatur consilium suadendo rogando mandando instruendo vel vtilitatem inde secutam ostendendo.vt no. Innocẽ.de homici.ad audientiam.z probatur ff.de fur.l.in furti.§.2silium.dicit etiam Paul. q; ff non prouidetur de nudo consilio.sicut.e.ti.felicis.§.illud lib.

vi.qz de nudo regulariter qs non tenetur instit.mãda.ℌ. tua gratia:vbi de hoc in gl.no.bonum ꝛ de hoc de here. qcunqz li.vi.ꝑ archi.ꝛ.c.ℌ christianos ex hoc infert paul. ad id qõ hic dicit de fauore qõ dz intelligi de fauore q ꝑ statur in faciendo delicto instī.de obli.q̃ ex qua delic.ℌ.i terdū.xiiij.q.vi.si res:secus si post cõmissum ꝑsuleret vt fa ueret:qz non esset locus huic pene:idē si consuluit duz fit delictuz.sed non vt fiat delictum.sed pro alio pro hoc lit tera ibi in his.ꝛ hoc etiam dicit glo.qz littera in ver.circa tertiū qõ dico.j.q.xij.ꝛ.xiij. ¶ Sexto opp.in eo q̃ priuat feudis ꝛ beneficijs.nam per hoc poterit agi de preiudi cio ecclesie cuius nomine forte hz ista cum tñ delictū p sone ꝛc̃.xvi.q.vij.si eꝑm.regula delictum li.vi.so. Paul. q̃ ℍ loquitur de his q̃ obtinet suo noie non ecclesie.dicit tñ q̃ prelatus delinquens qñqz pdit feudum in vita sua. sed post eius mortem reuertitur ad ecclesiaz.x.col. de ca pitulis cogradi.c̃.vno in fi.quod dixi de instī.cum veniſſz q.iiij.quid aũt.iuris quando confiscantur bona vasalli an feudum applicet fisco vel potius reuertatur ad dñm tam de feudo quod hz a primato q̃ ò eo quod tenetur ab eccle sia dixi de here.cle.nolẽtes.v.inquisitoribus.q.vij.ꝛ.viij. ¶ Quero qz dixi in.ij.not.q̃ diuersa sunt genera sacrile gioꝝ que sunt illa.so. Mat. enumerat nam cõmittitur sa crilegiū inuadẽdo res eccle.xvij.q.iiij.sĕ q̃ opes ꝛ.c.sacri legiū ꝛ.c.oĉs ꝛ.c.sic̃ q. Itẽ vexãdo eccl'az iniuste.xij.q.ij. predia. Itẽ vexãdo eccl'iaz ꝑal.c.sic̃ q. Itẽ violãdo mõia lẽ.xxvi.q.i.sciendū. Item clericus q aruspices incantato res aut ariolos consulit.xxvi.q.v.sigs eꝑs. Itez indiscre te detrahendo alicui.xxiiij.q.iiij.non imperpetuū. Item violando imunitatẽ ecclesie.xvij.q.iij.ꝑ totum. Itẽ i casi bus q ponuntur ea.q.constituit ꝛ.ℌ.sacrilegium. Item p cutiendo clericū.e.q.sigs suadente.ꝛ dicit Mat.q̃ sacri legium sumit duob⁹ modis:stricte ꝛ large stricte cū res sacra de loco sacro auferꝛ:sufficit tñ q̃ alterꝝ istoꝝ inter ueniat.xvij.q.iiij.qsqs in fi.no.C.de fur.si nõdum ꝛ q̃ pe na imponat no.xvij.q.iiij.sacrilegiū.large aũt sacrilegiū extendit ĕt ad alia crimina.C.de epis.ꝛ cle.sigs in hoc de cri.sacrile.ꝑ totū q titu.logtur de sacrilegio nõ vero.ꝛ de hoc ĕt eo.ti.felicis li.vi. ¶ Scõo q̃ro an sacrilegus sit ex cõicatus ipso iure vl̃ q̃ sic.xvij.q.iiij.sigs suadẽte.ò sen. ex.non dubium ꝛ.c.conquesti in contrarium de fo.comp. ꝛ.c.conquestus vbi excõicatur? So. Mat.q̃ aut cõmitti tur sacrilegium in psonã ecclesiasticã vt verberãdo cle ricū ꝛ tunc ẽ excõicatus.d.c.sigs suadente ꝛ.c. nõ dubiũ aut cõmittitur in possessionibus eccl'aꝝ auferendo bona vel alia ecclesijs ꝛ nõ est excõicatus: ſz dz excõicari.d. c.conquestus aut cõmittit in ipsa ecclesia auferendo ca licem libros ꝛ similia.ꝛ aut cũ effractione portaꝝ ꝛ est ex cõicatus.d.c.conquesti:aut sine effractione ꝛ nõ ẽ excõi catus de fur.c.vl.de hoc in.d.c.ꝙquestus. ¶ Tertio q̃ ro si venit alio frangendi ꝛ non frangit:qz forte inuenit ab alio fractum ꝛ auferꝛ inde aliqd? Sol. Mat.q̃ non inci dit in canonem nisi ꝑ se frangat pro hoc.d.c.conquesti. ¶ Quarto quero an hec littera locum habeat in pontifi ce qui renunciauit dignitati:sed non ordini? Gl. illos solz q̃ sic:ꝑ hoc littera q̃ loquitur generaliter: ibi quẽuis pon tifices:dicit tñ q̃ tunc non erit locus pene:de qua ſ.ver. feudis.ꝛ v.ipsius filij:idem Pau.ꝛ Gen.qz talis ẽ pon tifex nullius ecclesie de renũ.ad supplicatiõem ꝛ.c.post translationem:dicit ĕt Pau.idem esse si est pontifex nõ ꝓius ipsius iniuriantis:quod procedit quo ad hoc ꝓn cipiũ:sed lĝa.j.v.ciuitas strictius loquitur de pontifice propio. ¶ Quinto quero si est electus nõdum ꝙsecra tus. Glo.ea.soluit q̃ non est locus huic pene:qz iste non est eꝑs idem no.de cele.miſ.cle.ij.in.iiij.glo.Genze.ꝛ Pau.qz hec cle.ẽ inducta fauore ordinis eꝑalis.ſ.v.ne sup:nã electos papa nõ vocat fratres de cri.fal.q̃ grauiſz quo ad iurisdictionalia ꝛ vinculũ fingatur eꝑs de trãſ la.c.ij.ꝑ hoc ꝑm Gen.qz pena de qua ℍ nõ ẽ laxãda:sed restringenda. ¶ Sexto q̃ro qz ℍ logtur de capiẽte eꝑm an capiens equuz quẽ egtat vel alias vestes vel res q̃ ad herẽt eꝑo vel quas sup se portat incurrat banc penã:fo. Lau.distinguendo:qz aut res talis est q̃ ꝓpria auctorita te ſz accipere:aũt non talis:si est talis vt qz clericus debe bat mihi centum pro domo quã habitabat ꝛ cessauit sol uere ꝑ triennium ita q̃ ſz mihi eum expellere ꝓpria aucto ritate de loca.potuit:non ero excõicatus si hoc egero cũ moderamine vt vim vi repellendo de resti.ſpoꝛ olim.i. dic exemplum non pcedere qz ꝑsupponit q̃ dñs ꝓpria au ctoritate possit expellere emphiteotam q non soluit cano nem:cuius ꝛium:cõiter tenetur:qz emphiteota nõ ca dit ipso iur̃ a iure suo adeo q̃ sit rescissa emphiteosis do nec dñs patitur ꝛ sic non reuertit ad dñm ipso iure pro hoc qõ no.glo.ff.si ager vecti.l.ij.qõ dixi de loca.potuit ꝛ qõ non possit dñs sua auctoritate expellere ꝓbat.ff.de reg.iur.nõ ẽ singulis qõ dixi.i.e.c.potuit.q.xxij.sed põt poni exemplum ꝑ palle.c.olim.i.vt qz clericus vi occupa uit rem meam quã curo recuperare repellẽdo vim vi si aũt res nõ est talis quaz licet ꝓpria auctate recipe aut cle ricus inducit ꝑ metũ ad trahendum eã aut ꝑ vim. ꝑ ca su inferens metũ nõ est excõicatus exquo non iniecit ma nus in clericũ vel in res que sint circa personam clerici vel quas tenet pro hoc qz hoc non est iure expressuz si ãt per vim aut in res que non sunt circa ꝑsonam clerici vl̃ que non tenent̃ per eũ ꝛ nõ est excõicatus rõne predicta aut in res que sunt circa personam clerici vel ab ipso te nentur. ꝛ tunc distinguit Laud. aut extorquet res istas quodãmodo furtim ꝛ clerico nesciente aut eo sciente. ꝑ casu non est excõicat⁹ qz nulla violentia vt si clerico dor miente auferꝛ zona vel capucium non enim potest dici violatus cum non sentiat.ꝛ in talibus spectatur volũtas ff.de fur.vex ad.l.coz.de sicca.diuus.ij.de sen.ex.cũ vo lũtate:dic q̃ hoc membrũ non cadit ꝓprie sub violentia qz non violatur clericus ꝑsonaliter rõne predicta.si vero eo sciente vt qz accepit equum cui clericus insedebat per frenum vel ſz clericum ꝑsentẽ excõicatus est.ff.de iuiur. l.lex coz.in prin.pro his que no. Innoc.de sen.ex.nuper ꝛ Host.in sum.de senten.ex.ℌ. qs possit ꝛ quod dico i se.q. ¶ Septimo quero siquis percutit pontificem se defen dendo:gl.ille igitur soluit q̃ non est locus pene ,hui⁹ cle. per litteram ibi iniurioſe vel temere. Idem Pau.dicẽs per hanc alternatiuam q̃ sufficit q̃ iniurioſe vel temere de sen.ex.ꝙtingit.i.sed si vtrumqz deficit vt qz se defen dendo non est locus pene de sen.ex.si vero no.e.ti.in qui busdam ꝛ.c.felicis li.vi. ¶ Octauo quero in eo quod di cit ò eo qui cepit qd si icarcerauit vel in vinculis posuit? Sol. Pau.q̃ idem:qz hec habent,vim captionis si fuit ad custodiam secus de inclusione facta adverecundiam vt no. Inno.in simili de sen.ex.nuper ꝛ sic capere ℍ ponit pro detinere:sicut.e.ti.felicis lib.vi. ¶ Nono quero i eo q̃ dicit de eo qui banniuit qualis pena est pena bãni? sol. Pau.q̃ bannire procedit a consuetudine ciuitatum: iõ periculum q̃ iminet bannitis est diuersum ℔m diuersi tatem bannorum quibusdam eniz si capiuntur imminet periculum mortis quibusdam solutionis pecunie ꝛ qui dam possunt impune offendi. Item bannum quandoqz fingit quem ꝙfessum qõ est valde periculosum: qñqz nõ ꝛ de hoc dixi de app.pastoralis in fin. ¶ Decimo q̃ro qz hic logt̃ de socio ꝙsiliario fautore ꝛ defensante quid iuris i singulis. Glo.qz littera hoc prosequitur:ꝛ ꝑ ponit de so cio ℔m deriuatores secundo ibi ꝛ nos põit sex societates ℔m iuristas tertio ibi de socio de prima societate iuris.ſ. in crimine ponit triplicem modum ꝛ ℔m primum modũ dicit hic intelligi scilicet de cooperante quarto ibi. circa secundum tractat de consiliario quinto ibi circa tertium tractat de fautore sexto ibi circa quartũ tractat ò defen sante ꝛ pondera litteram distinguens dupliceꝫ defensio nem in facto ꝛ post septimo ibi non tamen circa hoc ò de defensore sol.vnum dubium.octauo ibi de illo de alio du bio circa idem remittit ꝛ prima pars glo.clara est ò aliꝭ

partibus

partibus dic vt in seq.q.z signa totam gl.que optia:maxime icipiendo ibi de socio criminis vsqz ad fi.de materia huius glo.per archi.de here.c.ij.li.vi. ¶ Undecimo qro qualiter dicatar soci⁹ i iure glo.e.i scoa parte ibi.sed nos soluit q quo ad id qđ dicit de socio criminis.dic pau. q talis societas non est obligatoria.ff.p so.l.iij.§.fi.z vocalis societas noxia.xxvi.q.ij.illud in fi.z alibi dz qs socius fraudis z criminis.xiiij.q.iij.si res.dicit ēt Paul.idē cum glo.q socius in crimine dz tripliciter z q hic loquit de socio cooperante q tenet pari pena z in hoc ponderat litteram.ibi in his dicens q secus est si in alijs. vñ soci⁹ socium excōicatum non tenet vitare.de hoc de sen.ex.si vere.sed si est socius in delicto cōmittendo punit vt predixi pari pena vt h.de offi.dele.c.i.vbi de hoc.lxxxix.di. si quis papa qñqz tñ socius minus punit q faciens pncipalis.xij.q.ij.cū deuotissimam de homi.sicut dignū.§.i.z si esset socius in premissis tm ex pñtia mhil 2sulēs vl cooperans non est in culpa nec in pena.xxiij.q.iij.ita plane. z.q.vlt.c.vl..qñqz tamen sola presentia punit de bap.cle. i. Pau. ¶ Opp.ad hoc qr vz hic supflue fuisse explluz de socio cum teneat tan q participans in crimine dāna to de sen.ex.nuper.So. Pau.q si ē socius pcutiendo vl capiendo tunc tenet tāq faciens vt nūc dixi:sed bānire ē actus pro quo non fit hec explfio rōe pticipij.remittit ad no.de consan.z affi.cle.vna vbi dixit in.iiij.contrario.z p ibi nō.pōt intelligi Pau.velle q is q affistit bānicti non est excōicatus tāq particeps:sed ita demū si ei in hoc fauet post bannum:z sic post q ipse bāniens est excōicatus sed idem dici posset de socio pcuticndo seu capiendo. qr ēt his casibus participans nō ē excōicatus nisi post q pncipaliter percutiens est excōicatus vt no.in.d.cle.vna de sen.ex.2tingit.i.quod declara p ea que dico de priui.cle.i. ver.si qui in p contrario in eo quod ibi dixi q si quis pcutit clericum pluribus pcussionibus simul non est excō municatus nisi vna excōicatione tm.z sic pticipans i illo actu dū fit non est excōicatus tāq pticipās sed quādoqz tenet tāq socius.z sic nō frustra hic additur ō socio. Itē fm Pau.hic imponunt ēt alie pene q excōicatiōis i quibus participatio non operatur idē qđ in excōicatione.qđ vltimum not.z de hoc qūo teneatur socius dixi in.d.c.i.ō of.dele.z p hoc expeditur.ij.z.iij.pars glo.z dic q hic de socio exprimitur.i.de illo qui cooperatur nō pncipaliter vt dicit glo.nam si non exprimeret non teneretur eadē pena.lz enim cooperans principaliter teneatur eadem pena.d.c.i.z quod ibi no.glos.secus si non pncipaliter.C. de rap.virgi.l.vna.ver.ceteros.ff.de fur.is qui opem.z.l. in furti.§.ope.z hoc nisi aliter in lege exprimatur.C.de epi. z cle.si quemquam.ita no. Ja.bu.in.d.l.vna z sic tenetur hic socius pari pena.qr ita h exprimitur. alias teneretur minori pena.d.l.vna z pro hoc.d.c.i.de of. dele. ibi principales eorum fautores.z sic secus de non principalib⁹.eo. ti.felicis.§.illud lib.vi.vbi p 2silio nudo vel simplici fauore non imponitur eadem pena que imponitur deliquenti principaliter.sed alia. ¶ Nonodecimo quero de consiliario qualiter teneatur glo.e.in quarta parte ibi. circa secundum.soluit remittendo.z de hoc dixi.s.in.iiij.cōtrario.z per ibi dicta vz q nullum speciale ponit hec littera i consiliario:qr de consilio prestito ōlinquenti tenet 2sulēs pena delicti.vt no.gl.z By.in regula nullus ex 2silio lib. vi.posset tamen dici q tenetur 2sulens etiaz si nō sequat effectus sicut is qui psuasit seruo vt rem domino surripiat z ad se ferat tenetur furti.z de seruo corrupto etiam si de voluntate domini seruus eam rem ad illum perferat C.de fur.siquis seruo.ff.de ser.cor.l.i.§.suadere.hoc enim casu dolus cadit in certum nomen maleficij. vt dic glos. ff.de reg.iur.2silij.verius tamen puto q h non tenetur ex 2silio nisi sequat delictū.ff.ō v.sig.sepe i fi.z qđ ibi no. gl.z.d.l.si quis suo z.§.psuadere loquūtur in suo casu nō ne p̄dicta.hic ät nō cōmittit ōlictū puniblie penis hic positis ex nudis 2silijs nec tam supfluo h additur de consiliario.qr cuz alias dubitetur quando quis teneatur de cō silio sublatum est hoc dubium hoc casu. ¶ Decimotertio qro ō fauente.gl.ea.ibi circa tertū.soluit.z idem paul.vt dixi.s.in.iiij.pio. ¶ Decioquarto qro de ōfendēte glo. ea.ibi circa quartū soluit.z idē Pau.z no.gl.in eo qđ dicit q hoc casu defendens etiā post delictū tenet pena de qua hic.alias enim nō tenet pena delicti.C. de rap. vir.l. vna.v.ceteros z ex hoc ponitur h singularis casus in defendente z cū hac limitatiōe intelligi debent q̄ no.Bar. ff.de fur.in furti.§.ope.hec pcedunt si defendit iniuste. secus si iuste qđ psequere vt in glo.vsqz ad fi. z in eo qđ gl.in fi.remittit ad no.de cle.ex.posuit. Paul.hoc psequit dicens q aduocatus vel pcurator talez defendens iuste in iudicio.z putans eū inculpabilem iura.p eo allegando z ostendendo eū innocentez nō ligatur aliqua pena etiam si postea appareat eū culpabilez.p hoc qr in tali⁹ iusta defensio reseruatur.de excep.cū iter de re iud. cle.pastoralis ad fi.secus si p iustitiam z 2sciaz defendit de here.si aduersus tales enim defensores appellantur xvi.q.i.de pñtium de re.eccle.nō alie.sigs.z qđ no.de iureiur.breui.p hoc.j.v.potestas.z idez no.in pal.c.posuit ¶ Decimoquinto qro de intellectu littere in eo qđ dicit q p hāc cle.iusti excōicant in casibus in qbus p iā editos canōes excōicati nō erant? Glo.vt in bāniente sol.quod dixi.s.in.vij.not. ¶ Decimosexto qro de qua 2suetudie loqtur littera ibi nō obstante quacūqz 2suetudine.sol.vt in glo.q̄ forsan. ¶ Decimoseptimo quero de qbus locationibus loquit hec littera ibi locationibus.so.Gen.q ō oibus cum indistincte loquatur.z sic de tpalibus siue ad modicū siue non ad modicū tps item de perpetuis.

¶ Decimooctauo qro de qbus beneficijs loqtur littera ibi de beneficialibus:dic q de oibus cū generaliter loq̄tur vt dixi in pce.q.vnde dicit Paul.q hoc verbum bñficijs includit dignitates z psonatus z feuda vt sequitur bñficiū.n.ē beniuola actio tribuēs gaudiū capiēti.x. col. in quibus casibus feu.amit.c.i.vltra mediū z est senece. li.v.de beneficijs.dic q lz generali appellatiōe beneficiū comprehendat etiā feudū:tñ h non cōprehendit qr spāliter de feudo facta est mentio:z dic q hoc casu bñficium includit omne cōmodum qđ habebatur ab ecclesia etiā mere tpale.pro hoc littera ibi spiritualibus siue tpalib⁹. ¶ Decimonon oqro an hec feuda seu bñficia poterunt iterum conferri his priuatis:dic q non hac vice.i. i hac tota vacatione de elec.cōmissa.§.porro.li.vi.z qđ no.glo.

Ver. Ipsius. No.q cum punitur posteritas intelligit p lineam masculinam.hoc tñ non colligitur hic.imo potius p qr h exprimitur sed colligitur.e.ti.vbicūqz li.vi.z hoc vult glo.intelligebatur.z dicit Gen.q ideo venit linea masculina tm qr in masculis remanet cognome z memoria generis.ō in eis presumit 2tinuatio criminis.C.ad.l.iul.maie.qsquis. ex his no.quatenus h exprimitur de linea masculina q qñ qz exprimitur id quod subintelligitur quod fit cā maioris certitudinis. ¶ Secundo no.casum in quo qs inhabilitatur ad beneficia concordat de vi.z ho.cle.cle.qñ ver.ceteri z v.alioquin.de sta.reg.cle.ne in agro.§.porro.v. q si nullam. ¶ Tertio no.casum in quo aliquis est inhabilis ad beneficium in vno loco z non in alio de hoc in glo.no. z pro hoc de elec.cum in cunctis z.c.p inquisitionem de fi.pfby.ad abolendam z.c.se.excōicatus vo in vno loco ē vbiqz excōicatus.iiij.q.v.si quis de offi.or.ad reprimendam. ¶ Opp.in eo quod inhabilitat filios vsqz ad generationem secundaz q imo vsqz ad quartā.e.tit.in quibusdam gl.decretalis sol.z idem Paul. ¶ Quero de itellectu littere ibi vsqz ad generationem secūdam vz q intelligat de filijs z nepotib⁹ in aūt.de nō alie.§.emphiteosim.z.§.qr vo leōis col.ij.ō here.statutū.ij.lib.vi.z qđ ibi no.in gl.hucusqz. In contrariū qr pater vz tenere locum vnius generationis.z sic per secūdam generationem veniunt filij non nepotes. dic primum verius per dictum

gl.c.statutū ꝓ hoc q2 generatio ⁊ gradus accipiunt pro eodem.ꝛ.col.ti.i. vbi gl.no.in v. gradū.qō no. Bal.C.ō sacrosan.ec.aut.si quas.referens Bar.aliter ꝙsuluisse distinguendo q aut concedit emphiteosis titio in secūdaz generationē:⁊ tūc stipes.i.ipse titius cōputatur ꝓ vna:⁊ sic veniunt soli filij:aut conceditur titio vsqz in eius secūdam generationē ⁊ tūc veniūt nepotes stipite nō cōputato:q2 qs non generat seipm ipse autem bal.ibi dic q glo. pzeal.in v.gradū facit ꝓ bar.q2 gradus cōputantur dempto stipite.vnde pz ⁊ filiꝰ sunt in vno gradu insti., de gradi.⁊ in arboze ꝙsanguinitatis:sed idē Bal.ibi dic in hoc standū ꝙsuetudini ecclesie ꝙcedentis ar.ff.de leg.iij.l.nomen.§.i.q2 optima est interpzetatio q̄ ꝓ consuetudinez fit pſertim i his q̄ hñt eē ⁊ formā a ꝙsuetudie.ff.de legi.si v interptatione de ꝙsue.cū dilectꝰ dci filiter stādū ꝙsuetudini alteriꝰ ꝓuati ꝙcedentis.q2 attendit ꝙsuetudo patrisfamilias.ff.de pig.act.vel vniuersoz de pig.illo vos.sed vz non referre an dicat vsqz ad scdam generatiōem: an vsqz ad eius scdam generatiōem:sp.n.fit cōputatio dempto stipite de consan.⁊ affi.c.fi.⁊ qō ibi no.⁊ sic vtroqz casu scda generatio dicūtur nepotes qō magis placet.

¶ Scdo q̄ro in eo q̄ isti inhabilitātur ad obtinēda quid de obtentis:gl.nō ꝓuat.soluit q illa nō pdūt.idē Pau.⁊ Ben.q dic q non ꝓuantur obtēctis q2 cū alieno vicio laborent mitius cū eis agit ar.C.de na.li.l.legē.itē q2 ⁊ alꝫs si esset dūbia inter ꝓncipales delinquētes ⁊ eoz filios qō hec littera non tollerat nec ꝓcedens. ¶ Tertio quero an isti poterunt beneficia q̄ hñt cū alijs ꝓmutare in eadē dyoce si:gl.ea.fol.q non.idem Pau.⁊ Ben.q inducit q2 dicerentur beneficia nouiter acqrere. Step.dicit hoc vez in ꝓmutatione q̄ fit ad instātiā ꝓmutantis. secus si ex officio superioris alias superior puniretur sine culpa.S.id ō cōsti.c.ij.de eo q cog.ꝙsan.iordane.lvi.di.satis puersum.regu.nō dz.⁊ regla sine culpa li.vi.⁊ sic poterit superior ex officio talem ꝓmutatiōem facere de re.ꝓmu.quesitū.iussus enim iudicis facit licitū quod alias nō lz .ff. de his q no. infa.l.furti.§.q iussu.dic verius q indistincte nō tz talis ꝓmutatio.q̄ q̄ enim possit superior ex officio priuare beneficiatum ex cā tamen nō pōt inuitum trāsferre quo ad hoc vt inuitus acqrat titulū i secūdo beneficio.lxxiiij.di, gesta.⁊.c.vbi ista quod dixi de trāsla.c.fi.⁊ ꝓ hoc qō not. in regula quod ob gratiaz li.vi.reqritur ergo q ꝙsentiat ipse translatus ꝓ hanc aūt.cle.isti sunt inhabiles ad obtinenda ⁊ sic consentire nequeūt. ¶ Quarto quero i eo q isti inhabilitantur ad beneficia ecclesiastica quid ō secularibus! Sol. Pau.q illa poterunt habere ⁊ pōt exēplificari in beneficio quo datur alicui tanq̄ benemerito de magis:q2 nōnullis ver.assignetur.

Ver.Terra. No.q quandoqz fertur interdictum in terrā ꝓp delictū domini ⁊ tunc durat vsqz ad eius satisfactiōem ꝓ hoc littera ibi satisfactionē eiusdē subaudi domini ⁊ sic non sufficit aliorum satisfactio vt no.de peni.q in te. ¶ Scdo not.q q̄ qz fertur interdictum sub ꝙditione sicut h̄ interdicit locus vbi eps detinetur ⁊ quādiu detinetur de hoc in glo. concoz dat. ¶ Tertio no.ibi domicilij ꝓncipalis ipsius. quod attenditur domicilium ꝓncipale.⁊ dic pau.q dz ꝓncipale vbi habet larē vt not.de ma.⁊ obe.oēs ⁊ si hz duo equalia domicilia ambo cōprehēduntur q2 loco vniꝰ habentur de sepul.cū qs lib.vi. ¶ Quarto no.q rōne vicinitatis qs consequitur incōmodum de hoc in gl.in v.vicine ꝓ hoc de excess.ꝓla.clerici de pe.di.i.sed ⁊ ꝙtinuo.

¶ Qꝛ.q non tm̄ debuerit interdicere terrā istius.sz et bona ꝙfiscare ecclesie offense.xvij.q.iiij.siquis deinceps xxiij.q.iij.qsquis.soluit Pau.stando ꝛrio dic q illa iuxta strictius loquuntur q2 nō cōprehēdūtur ꝓfiliariū fautorem vel ōfensoꝛē q cōprehēdūtur h̄ ⁊ sic quo ad ibi expſſos locꝰ ꝙfiscatiōi.quo ad alios nō extēdit.sed pena ista locū hz et in ꝙfiliario fautore ⁊ defensoꝛe.s.ea.cle.i prin. ¶ Quero in eo q̄.iterdicit terra ipsius ⁊c.q̄ dicat ipsi? Sort.j.q.iij. ¶ Secundo q̄ro in eo q h̄ interdicit terra istius vsqz ad eiꝰ satisfactionē. Itē terra i qua detinet ep̄us donec detinebit an post satisfactionē vl relaxationē ep̄i tollit ipso iure interdictū! Soluit Step. dicens q post satisfactionē reqrit relaxatio iterdicti: q2 posset esse dubium an eēt plene satisfactū ⁊ alter negaret arg.ij.q.v. ꝓsbyter.vbi ꝓ Arch.ꝓ hoc quod no. Inn.de eta.⁊ qual. cum bone:lz Scium videatur no.de coha.cle.sicut qō dic vt dixi de deci.cle.i.q.xxx.secus dicit Step.in secūdo casu post relaxationem ep̄i.q2 tūc ipso iure tollitur interdictum.dicit tamen non eē absurdum quod ēt hoc casu interueniat declaratoꝛia snia ꝓ quam declaretur clericos posse agere in officio suo sic̄ ꝓius.idē dic Ian.j.c.cle.v. ciuitas vbi dicit q qñ vsqz ad certum tps vel modū latū ē interdictū finito tpe vel modo cessante sublatū ē. q2 non pōt dubitari an sit tps elapsum vel modus impletus. Pet.de anch.dicit q non est dūbia inter hos casus. nā ēt relaxatio pōt esse occulta.⁊ sic ēt secundo casu reqrit declaratio ⁊ sublatum fit interdictum alias nō excusarētur celebrantes ab irregularitate.si tamē vellēt ꝓbare de satisfactione vel retaxatione an ꝓ hoc euitent irregularitatem dicit se dubitare dic vt dixi in.d.cle.i. de deci. ⁊ pro Steph.facit q2 relaxatio episcopi nō bene pōt esse occulta.ar.de transla.quāto tutius est tñ q ēt hoc casu interueniat declaratio predicta ꝓpter dubia q̄ oziri pōt tñ eo-ipso q satisfactum ē vel facta relaxatio ep̄i detenti vere dz sublatum interdictum cū sub illis ꝙditionibus sit latum.⁊ sic q interim celebrarunt si de hoc docent nō sunt irregulares. ¶ Tertio q̄ro in eo q interdicit terra si sua sit de qua terra intelligitur.gl. vide remittit ad not.de postu.c.i. Pau.dicit q terra ipsius dz terra ptinēs ad ipsiꝰ iurisditionem ꝓ no.in.d.c.i.⁊ ꝓ hoc q dicatur sua ēt rōne solius iurisditionis est.quod no.ff.de oz.iur.l.ij. post ꝓn. Ben.dicit q terra ipsius dz vel rōne ꝓprietatis vel rōne iurisditionis remittit ad no.de iudeis.cle.i. vbi dixi i.ij. q.⁊ de hoc in se.q. ¶ Quarto q̄ro si est tyrānus q non hz titulum in terra:sed occupat ꝙsului q non erit interdicta q2 non est sua:nec quo ad ꝓprietatem nec quo ad iurisditionem.C.de sacrosan.ecc.decernimꝰ pro hoc quod dicit Bar.in tractatu de tyranno.q2 talis intrusus non obligat terrā ex facto suo ar.de elec.fundamīta li.vi. sicut nec prelatus intrusus ecclesiā.de scisma.c.i.ꝓ hoc lra ibi: terra ipsius.q2 genitiuus denotat dominium.ff.de relig.l.ij. §.i.de quo dixi in prealle.c.i.de postu.ꝓ hoc ēt lra ibi sua sit.⁊ quod dixi.s.q.proxi.si tamen ciuitas ex tacito ꝙsensu din passa est aliquē tyrānū tūc vz tacite approbasse ꝓ hoc quod dico.j.ver.ciuitas.q.ij.⁊ sic ex facto eius tenet de procur.c.fi. Item si ciuitas patitur ea de q̄bus h̄ fieri ⁊ nō contradicit intelligitur approbare:vt dico in.d.q.ij. ⁊ sic non tm̄ tenetur ciuitas q̄ est talis tyrānus q vi occupauit ciuitatē.nec ciuitas pōt resistere vt q2 ibi sunt armati ualentes tyranno potentioꝛes illis de ciuitate.

¶ Quinto q̄ro si est terra cōis sibi vel alteri:sol. Lau.⁊ Ben.q non erit interdicta ar.de ꝓben.cū in illis de offi. dele.sane.ff.de v.sig.pupillus.§.vl.pro hoc.ff.de leg.ij.legatus vxori.dic melius distinguendo vt no. Joan.an.de sen.ex.si sniam lib.vi.§.i.q2 aut possidet cū alio ꝓ indiuiso.q2 pcedit opinio ꝓmissa ne innocens puniatur:aut pro diuiso ⁊ tūc sua pars erit interdicta.ar.ō sepul.sacris.dic tamen q quando ꝓ indiuiso non dicitur ꝓprie cōis.

¶ Qꝛ.ad hoc de.c.i.de postu.ꝓla.so. Lau.q illud fecit interpzetatio cardinalis sup hoc potestatem habentis. dic verius q ibi extenditur interdictum ad terram adherētem ꝓpter fauoꝛem quem prestabat vnde intelligitur ibi de adherentia non contiguitatis: sed fauoris. vt ibi dixi.

Ver.Et quia. No.q ad ꝙfusionē peccatoris publicatur peccatum ⁊ imponitur pena mālifesta.vi.q.i.deniqz.xv.q.i.mulier. ō peni.⁊ remiss.ca.i. ⁊ de hoc.xxij.q.iiij. nemo ⁊ dicit Paul. q hec est

q̄ hec est causa quare excōicatus denunciatur z publicatur:dicit tñ q̄ ēt hoc fit vt ab alijs euitetur.xi.q.iij.cure.z qd operetur denunciatio:dic vt de app.pastoralis z de excep.c.i.li.vi. ¶ Scōo no.modum publicandi excōicationem vt fiat pulsatis campanis z candelis accensis subaudi z extinctis z pedibus ꝙculcatis de hoc in glo. extictis z dicit Pau. q̄ debent candele ad terram proijci.quod etiam dī in.c.debent alle.in glo.z dicit Lau. q̄ hoc fit ad aggrauandum sniam:alʒ sufficeret q̄ excōicatus publice nuncietur.ij.q.i.multi de excep.exceptionē in.v. publice.Gen.dic q̄ hec solēnitas obseruaī in anathemate qñ anathema fertur ab hoie.hic aūt excōicatio lata a canone publice p hoiem nunciatur dic q̄.c. dz. non obseruaī respectu pronunciationis:sed respectu publicatiōis.z vt predixi hoc fit ad aggrauationem seu verius ad terrorē excōicati z alioꝝ.nam publicatio nihil inducit.ff.ō testa. heredes palam de app.pastoralis.nec ista solēnitas semper obseruatur;sed quo ad banc cle.oꝛ eam obseruari exquo ħ exprimitur. ¶ Tertio no.ibi sufficienter z idonee q̄ hoc casu non absoluitur excōicatus nisi caueat sufficiēter.z ly videatur distinguere inter sufficienter z idonee: tamen accipiuntur:p eodem z hic ponitur vtrūqꝫ causa maioris expressionis z in hoc no.casum singularez i quo excōicatus p offensa etiam non notoria non absoluiī nisi prestita sufficienti cautione.z idem dī.c.ti.felicis.§.cum aūt li.vi.alias regulariter sufficit cautio iuratoria.ō sen. ex.ad hec vbi glos.z.c.cum desideres.quod dixi de app. qua fronte:sed forte habuit ħ respectū q̄ offensa nō pōt non esse notoria ar.de transla. quanto pro hoc quod dixi ʒ.ver.proxi.q.ij.verius est tñ q̄ pōt esse dubia saltē respectu offendentis:ideo dici oꝛ q̄ hic opus est sufficienti indistincte:qꝛ ita hic exprimitur.pro hoc.j.ō.proxi.z quod ibi dico i.i.no. ¶ Quarto no.q̄ absoluēd⁹ nō solū cauet ō parēdo pene sibi iniūgēde.ʒ ēt q̄ pniaꝫ sibi inungendā paget.ō hoc i gl.ꝙcordat.z dic pau.q̄ ei ponet pena cōmensurata ō dicto ō pe.di.i.mēsurā.xxiij.q.i.non asferamus.e.ti.felicis.§.ꝑmissis lib.vi.alias si non erit cōmensurata non cogetur parere mandato.fac de inreiur. veniens z.c.quintauallis.xxiij.q.iiij. q̄ peccat.xxvi.q.vij. alligant de sen.ex.ex tenore in gl.i. ¶ Opp.qꝛ littera ibi quousqꝫ dignam satisfactionem prestiterit.innuit a Scio q̄ post prestitam satisfactionem non dz amplius publicari cum tamen non sufficiat satisfactio nisi absoluaī de sen.ex.cum desideres.de deci.cle.i.so. Pau.stando contrario.z ad litterā ibi prestiterit.subaudit z absoluaī.z ō hoc i ver.se.q.iiij.z duabus se. ¶ Quero in eo quod dixi in.iij.not.de idonea cautione que erit hoc casu idonea. Sol. Paul. q̄ debet esse talis que verisimiliter timeatur de resti.spo.litteras ad fi.vnde dabit pignora vel fide iussores.ff.man.si mandato.§.vl.vt lite non contest.quoniam.§.jn alijs.

Ver.Ciuitas. No.ibi donec satisfecerit q̄ hoc casu nō relaxatur interdictum nisi precedat satisfactio de hoc dixi.s.ver.proxi. in.iij.no. ¶ Scōo no.casum in quo fertur interdictū ipso iure de hoc in glo.concordat. ¶ Op.in eo q̄ punit ciuitatē que hoc cōmiserit.qꝛ ciuitas est res inanimata.z sic non pōt delinquere vel mereri sicut nec res animata rōne carens.ff.si quadru.pau.l.i.de homi.c.i. So. Pau.exponendo litteram ibi.ciuitas.i.homines ciuitatis z habitantes in ea.vī enim ciuitas facere exquo homines cōmunit sunt culpabiles facto ꝙsensu z taciturnitate.xxiij. q.iij. ostendit. secus si alīq ciues cōmittunt ciuitate non ꝙsentiente simile de elec. vbi periculum.§.ciuitas lib.vi. de homi.ad abolēdam.§.statuimus.v.ciuitas.xxiij.q.ij. dñs noster.i.q.i.si audieris.xxv.q.ij.ita nos de hoc.j.q.ij. ¶ Scōo op.q̄ ciuitas hoc casu non tñ debeat interdici immo etiaꝫ episcopatu priuari.xxv.q.ij.ita nos.so.pauz z Gen.q̄ illud ꝓcedit quādo bis interfecit ep̄m suum. ¶ Quero qꝛ hic logtur ō ciuitate q̄ ista cōmisit i episcopū suū:qd si in alienū? So.Gen. q̄ nō est locus interdicto de quo hic:qꝛ hoc reuerteret in ꝓiudicium epi ꝓpij: qꝛ ex tunc non posset ibi celebrare vel officio pontificali vti.de excess.prela.tanta de sen.excō.is q̄ li.vi. ꝓ hoc qꝛ ħ ꝙstitutio cum sit penalis restringenda ē regu.in penis.li. vi. ¶ Scōo q̄ro in eo qō dixi q̄ ciuitas hic dī delinquere cū ciues delinquūt:an z qñ hoc ꝓcedit:So.Gen.q̄ ꝓcedit qñ vniuersitas ciuitatis de cōi ꝙsilio hec fecit vt vniuersitas.qō qualiter videaī fieri no.ff.q̄ cuiusqꝫ vniuer. no.sicut.§.i.de reg.iur.aliud.§.refert.z hoc tz Jo.de lig. dicēs q̄ tunc tm̄ dī ciuitas facere qñ homines cōi ꝙsilio faciūt tanq̄ corpus: secꝰ si vt singuli nullo tractatu ꝓuio nec cōicato ꝙsilio.ff.qō vi aut clā.q̄ aūt.§.si in sepulchro q̄ cuiusqꝫ vniuer.nulli.z ibi no.z p hoc ꝙsuluit ciuitatem Bononie non esset interdictam pp rebellionē factā a quibusdam vt singulis:ēt p̄supposito q̄ lex interdicat ciuitatem rebellionē facientē z dicit se hoc defendisse in p̄tia pape dicens hoc ꝓcedere etiā si omnes de ciuitate fecissent vt singuli:non vt corpus. Jn ꝛium est qō dixi.s. in i.ꝛio in eo qō ibi dicit Paul. q̄ ciuitas dī facere exquo hoies cōiter sunt culpabiles facti ꝙsensu vel taciturnitate z sic facta rebellione per aliquos si ciuitas hoc pariī dī facere.quod tz Pe.de anch.nam tenendo quod dic Jo. de lig.sequeretur q̄ si alīq ciues inuaderent castruz alterius quod postea ciuitas tz.vel si alīq ciues depredantur territorium altertus z ciuitas receptat predam z captiuos non teneret.exquo illi non fecissent cōicato ꝙsilio qō vī absonum:non enim refert an verbis an tacito ꝙsensu deprehendatur voluntas.ar.de sen.ex.quanto imo plus est factis aliquid facere q̄ verbo.de appel.dilecti.i.quod placet:z dictum Jo.de lig.procedit quando oēs ciues vl multi aliquid faciunt tanq̄ singuli;z postea p actus sequētes non p̄t detegi voluntas tacita ciuitatis approbantis: alias secus p predicta que no.qꝛ sepe accidunt:z pro hoc quod dixi.s.inver.terra.q.iiij. ¶ Tertio quero in eo q̄ interdicitur ciuitas donec satisfeceerit an post satisfactiōez sublatum est interdictum? glo.vide remittit Lau.dic q̄ non:sed regritur sententia superiozis.ij.q.i. presbyter.secus dicit si ad certum tp̄s vel modum latum esset.qō dic vt dixi.s.ver.terra.q.ij. ¶ Quarto q̄ro qualr fiet satisfactio de qua hic.So.Mathe.q̄ dz satisfieri de iniurijs expensis z dānis.de fo.cōpe.ꝙquestus.e.tit.olim:dic etiam q̄ si clericus iniuriatur laico dz ei satisfacere de iniuria.ō sen.ex.cōtingit:z si adinuicem sibi inuriant clericus vel laicus dz fieri compensatio hincinde. z qui plus excessit plus dz satisfacere leso p̄m extimationem iudicis.d.c.cōtingit de adul.intelleximus.z de iniuria pecūialiter dz satisfieri leso.de sen.excom.parrochianos z.c.ea noscitur z c.quāuis in ḡbus de hoc nec istā satisfactionem tenetur gs remittere sed rā cozem tm̄.xlv.di.z q̄ emendat.xc.di. fiquis contristatus.xxiij.q.iiij.si illic.z p hoc quod dictū est de dānis facit.ij.q.i.in primis de iniur.olim.z.c. in nostra.z dī dānum diminutio patrimonij.ff.de dam.infec. l.damnum.z isto casu debent restitui oia que occasione p dictoꝝ amisit.z q̄ habuissent si non essent facte iniurie z iniurias extimabit ep̄s dicēs. q̄ vellet potius tm̄ ō suo perdidisse q̄ hanc iniuriam passus esse.z iudex postea tabit.ij.q.i.in primis.iij.q.iij.quod fieri isti.de iniur.§.datur:z in Spe.eo.ti.§.i.ver.in hac. ¶ Quinto quero cozā quo clericus vulneratus seu percussus a laico poterit petere satisfactionem:? Sol. Mathe. distinguit q̄ aut agitur ad penam ratione sacrilegij aut ad satisfactionez iniuriarum z interesse.primo casu debet agi cozam ecclesiastico.xvij.q.iiij.quisquis.secundo casu aut per modus actionis aut exceptionis si actionis cozam seculari debet agi: quia actoꝛ sequitur forum rei de fo. competen. cum sit.z est casus de iudeis postulasti.si autem per modum exceptionis:puta quia laicus petit se absolui tūc coraz iudice ecclesiastico.de sen.excom.parrochianos: vbi de hoc per Hosti.dicit tamen Mathe.q̄ cum ad officiuz

prelati spectet facere excõicatum denunciari poterit ecclesiasticus laicum excõicatum denunciari donec satisfaciat clerico de iniurijs.d.c.parrochianos. ¶ Sexto quero si passus iniuriam morit ante lit.conte.in actiõe iniuriarum. So. Dat.q heres non poterit actionem pseq: qr non transit in heredem.ff.de iniur.iniuriarum insti.õ perpe.z tempo.acti.§.z est.de hoc p Inno.de iureiur.qn tauallis. ¶ Septimo quero statuto cauet q si qs insultum fecerit ad domũ alicuius puniatur in.xx.aliquis assaliuit aliquẽ in portico domus sue: an videat fecisse insultum ad domum eius.so. Dat.referens qõ no. Spec. de iniur.§.i.ver.pone.vbi dic q sic qr appellatiõe domꝰ continetur porticus.xvij.q.iiij.siquis ꝙtumqꝫ.z.c.siquis in atrio de imu.eccle.cũ ecclesia.ad idem de imu. eccle. decet.li.vi.õ essent in ecclesijs. Jo.an.in addi.Spe.in.d: ver.pone.refert alios distinguere an porticus sit ꝑuatus an publicus:p casu procedit quod dictum est qr tunc est pars domus.secundo casu secus.qr tunc non potest dici pars domus cum omnibus pateat.z de portico priuato potest explicari maxime rome vbi aliqui claudunt porticus z vtunꝫ ipsi soli tanq̃ domo.z hec distinctio ẽ equa z iuribus fulciri potest.quod dic vt i.d.ver.pone.p Joã. an. ¶ Octauo quero in eo quod dicit interdicto memorato an intelligitur eo modo vt.s.§.terra vz q sic per verbum memorato.z sic vz intelligendum q comprehendatur dyoce.in contrarium de sen.excom.si ciuitas lib.vi.p quod vz q cum hic dicat de ciuitate non sit interdicta nisi ciuitas z continentia edificia.secus autem in.§.terra. vbi non dicit de ciuitate sed de terra. Item ibi quando p ceditur contra personam veram.hic contra fictaz seu representataz.s.ciuitatẽ que non potest delinquere.v t no. Inno.de sen.excom.graue.ideo ibi grauior pena imponitur.z sic consului.z ad ver.memorato.dic q ciuitas ꝟ subiacet interdicto memorato eo modo quo de iure potest intelligi.ita tamen q nõ violentur alia iura.ar.õ elec. cum non deceat.li.vi.

Ver. Potestas. Quero õ qbꝰ aduocat z logtur hec lra ibi aduocati. So. Pau.q potest loqui de aduocatis causarum q quandoqꝫ prohibentur officio patrocinandi.c.ti.felicis.li. vi.de hereti.si aduersus.vel loquitur de officialibus sic nominatis de iurepa.qr clerici z hoc vltimum placet.pp id quod procedit in littera de potestate z alijs. z quod sequitur de rectoribus z consulibus. ¶ Secũdo quero de intellectu littere nisi vt premittitur. so.vt in glo.in verbo premittitur. ¶ Tertio quero an successores istoꝝ erunt etiam excõicati.an vo soli predecessores qui culpabiles fuerunt. So. Lau.q ẽt successores si post adeptum officium non liberant captum q̃ cito cõmode poterunt de imu.eccle.aduersus in fi.z vbi de hoc in glo.vlti.in fi.

Ver. Queomnia. Prefatos.s.percutientes capiẽtes mãdantes ratum habentes z de his dantes consilium z fauorem. ¶ No.ar.a minori de hoc in gl.arguit. ¶ Secũdo no.q interfectores eorum grauissime sunt puniẽdi z dicit Pau.q etiã per reges z principes seculares puniri debent.xxiij.q.v.sunt quidem. ¶ Tertio no.q vbi grauior est culpa grauior dz esse pena.de hoc in glos.concordat.z de heret.vergentis.z.ca. excõmunicamus.§.si vero.de homi.si aliquis z.c.sicut dignum.xxiiij.q.i. non afferamus in fi.

§. Nec super. No.de dictione prochdolor. de hoc in gl.interiectõ.z dicit Pau.quosdam dicere q componitur ex pro.i. valde z dolor.dic q pro de p se sm Priscianum in tractatu õ interiectione est interiectio. Lucanus in tertio.p si remaneret i vrbe.vnde dic q edijcit dictio dolor cã expssioris significationis. ¶ Secõ no.ibi frequenter q ad ea que frequẽter emergunt iura adaptãtur.ff.de legi.nam ad ea.vt lit.non ꝫtest.qm̃ in prin. ¶ Tertio no.q multis crassantibus opus est exemplo.de hoc in glos.quasi. z in ver.exemplo. ¶ Quarto not.q ex dignitate offensi, augetur pena.de hoc in glo.in v.offensi. ¶ Quinto not.mltas laudes episcoporum: qr dicuntur sanctissimi. Item christi legati ẽ.vt in littera.

Ver. Sane. Not.ibi in iure alibi p generali allegatione.de hoc de coha. cle. vestra. ¶ Opp.in eo q dicit q absolutus in mortis articulo nisi postq̃ fuerit restitutus sanitati q̃ cito commode poterit se ꝓsentet pape reincidit excõicationem vz enim q non debeat expectari q cõmode possit: sz q̃ cito bz oportunitatem hoc debeat facere de sen.excom.decetero glo. idem allegat hoc.c.potius.p ꝫcordantia.z dic q in effectu idem est dicere q cito cõmode poterit vel q̃ cito op portunitatem habuerit.z quomodo debeat intelligi dic vt in gl.z in seq.q. ¶ Quero an credat isti dicenti q nõ prius cõmode potuit? Glo.ea.ibi p hoc pz:soluit q nõ:sz q hoc arbitrabitur iudex ex coniecturis.quod dic vt i gl. ¶ Opp. ad hoc qr cum queritur de anime periculo z de alicuius ꝫscia creditur eius iuramento de homi.significasti.ij.glo.ea.ibi.nec obstat.soluit q illud in foro penitẽtiali z quo ad vinculum occulte contrahendum quaz singulariter no.idẽ Paul. dicens q hic loquitur in iudicio contentioso.z de vinculo publico dic q etiam in foro iudiciali statur in sacramento alicuius quando aliter probari non potest de ꝫscia eius de testi.presentium. vbi õ hoc in glo.iuramentum.hic autem potest probari q citiꝰ potuerit ex coniecturis. ¶ Secundo quero an iudex cum volet denunciare hunc incidisse excõicationem enunciabit. Glo.ea.ibi iudex tamen soluit q sic. Idem Lau.Pau. z Benze.

In Multorum. Divide vt gl.i.z partem secundam.deinde i tres vt tria dicta continet: de quibus in summario gl.ij.in.§.illis.iij.i.§.sane. ¶ No.q ad graues querellas dz supior moneri.p hoc littera ibi.graues querelas subditoꝝ. ꝫcordat de testi.spo.grauis.de deposito. c.i.z dicit Lau.q duz esset z quasi mõstrum q filijs maxime oppressis z quasi penitus destitutis denegaretur qn possint recurrere ad vbera matris sue.s.ecclesie romane ij.q.vi.ad romanã.z.c.omnis oppressus de elect. fundamenta.li.vi. ¶ Secundo no.q in casu huius cle.cõparatur citatio ab homine citationi a iure.z de vtraqꝫ glos. explificat.in ver.ab hoste.z in v.a iure alias tñ terminꝰ hois fortius vrget q̃ terminus legis.ff.de arb.celsus.qõ dixi de rescrip.c.i. ¶ Tertio not.contra eos q iniuriãtur alienigenis in exitu suoꝝ districtuũ. z hoc inducit Lau. contra francos tenentes custodes imo depredatores q i exitu territorij homines temptant vsqꝫ ad camisiaz z sepe depredantur.z dicit Ben.q isti sub specie boni faciũt mala dicentes se custodire iura districtuuꝫ ne exinde arma aurum vel similia possint extrahi: hec tamen non solum fiunt in francia:sed ẽt alibi z in pluribus locis italie. ¶ Quarto no.q papa non dz pmittere q detrahat honori suo vel sedi apostolice.de hoc in gl.quem.z dic Ben. q honor dz preferri cõmodo pecuniario.ff.siqs omissa cau.testa.iulianus dicit etiã q per hec de quibus hic derogabatur toti ordini clericali de sen.ex.contingit.i.õ forum pe.c.ij.vnde etiam si isti passi iniuriam illam remitterẽt p hoc nõ remitteretur iniuria ꝫcã toti eccle.xxiij.q. iiij.si is q.xxiij.di.salonitane no.de maledic.c.fi. ¶ Quinto no.q ad papam ptinet conseruare psonas ecclesiasticas in quieto z pspero statu.z expõit Ben.quieto ab actibus humanis.ne cle.vel mona.p totum.prospero quo ad actus spũales inducendos.xxiij.q.viij.quenior. ¶ Sexto no.ibi exempli gnicie.q mala punienda sunt nec pp impunitatẽ surgant mala exempla z inducant ad delinquẽdum.alij z maxime puniri debent delicta superioꝝ.quia qõ fit a superioribus facile trahitur a subditis in explũ de

voto

voto magne. ¶ Septimo no.de dictione preter. ibi preter sniam canonis:z dicit Pau.q hic punit inclusiue.cõ cordat ó pſumptiuas ꝑm vnũ intellectũ.lz gl.vlt.ibi ℌ.ſz primũ cõius.z dic pau.q qñ ſequit ꝓpoſitiõem affirmatiuã includit.ſi vo negatiuã venit poſitiue z excluſiue z ſic effect⁹ hui⁹ dictionis eſt ponere q pcedens ꝓpoſitio negabat.facit.ff.ó manu.teſta.l.tricia.§.vl.ó hoc.C.ó trãſac. l.iiij.regula peccatũ.z qõ ibi no.de dictione niſi lib.vi.de preter.dixi ó ſum.trini.cle.vna in ꝑn.in.i.contrario.

¶ Octauo no.ó pena ſuſpẽſionis ſ̃ñficioꝝ lata ad tẽps.ſ. triẽniũ ꝓcordat ó elec.cũ in cũctis.§.clerici.z.c.i.lib.vi.z c.cupientes.§.ceteꝝ. ¶ Nono no.q in penis iponendis diſtinguitur inter maiores z minores.ó hoc in gl.ſimilis z pro hoc de accu.inquiſitionis in prin.z.c.qualiter.ij.§. licet. ¶ Decimo no.q in penis deferꝝ dignitati. ó hoc i eadẽ gl.z pro hoc.xxiiij.q.i.qui contra.ó pe.di.i.aut facta ó.perſona.de ſen.excõ.qz periculoſum lt.vi.z dicit Ste. q defertur dignitati.qz prelati videntur habere fortius ius.qz regulariter per electionẽ preficiuntur. de ſta.mo. c.ij. ¶ Opp.ad hoc q immo plus debeat puniri maior q̃ minor de iureiur.cum quidam.xl.di.homo.So.vt no.in d.c.cum qdaz.z dicit Genze.q minor pena in maiori qñ qz maior reputatur.de cle.vena.c.i.Math. dicit q pp q ſonam non dz recedi a iure eõi.xli.di.§.ſicut.qñqz tamen receditur.vij.q.i.non aũt.ſed vt dicit ibi glo.illud.fuit pp vtilitatem eccleſie:non perſone.dicit etiam Math.q qñ qz propter ſcandalum receditur a iure.xxiij.q.iiij.nõ põt z pro miſeratione perſone.dicit tamen Math.q vbi fauor pſone tantum attenditur non receditur a iure.ſed p pter vtilitatem prouenientem a perſona ſic.d.c.non aũt. ¶ Quero in eo q in principio dicit de obtinentibus tẽporale dominium an hoc procedat in clericis habentib⁹ tale dominium.glo.ij.ſentit q ſic.quod tz laud.z Genze. dicentes procedere quod hic dicitur ſiue obtinentes dominium ſint layci ſiue clerici de ſen.excom.dilecto.

¶ Secundo quero an quod hic dicitur habeat locum i his qui procurant capi laicos.glo.iij.q nõ per litterã ibi viros eccleſiaſticos.idem Pau.pro hoc quia non habz in laicis locũ grauamẽ quod inferebaꝫ hic.in eo qõ dicit q detinebant capti donec reſignarent beneficia ſua. non enim põt qs priuari eo qõ nõ hz.xxxij.q.ij.qõ no. niſi ſola ſpe.ſ.cle.pri.ó.ipſius filij.xxiij.di. quoꝝdam.xxvij.q.ij. §.ex his.laici aũt nõ ſunt capaces ſ̃ñficioꝝ.de inſti.c.ij. no.de ꝓſti.cum.Ma. ¶ Tertio q̃ro an hec cle. ꝓcedit in his qui ꝓcurant capi viros eccleſiaſticos qui nõ ſunt clerici.So.Gen.q ſic.ꝑ hoc.xij.q.i.duo ſunt.de ſen.ex.parrochianos.ex hoc inferꝝ ad ſequen.q. ¶ Quarto quero quid de ꝓcurantibus capi mulieres religioſas:vñ q nõ ſubiaceant pene de qua hic.nã hec ꝓſtitutio tanꝫ penalis reſtringenda eſt.regula odia.lib.vi. Item qz dicendo de viris videꝝ negare de mulieribus.ar.de preſum.nõne.de deci.ad audientiam.xxv.di.qualis.ff.de iudi.cum pretor.C.de cadu.tol.l.vna.§.ſinaũt ad deficientis. Contrariũ tz Gen.cũ incientes manus in taleſ mulieres ſunt excõicati ac ſi maſculos de ſen.excõi.veniens.z.c.de monialibus.z qz eſt eadem vel maior ratio. vnde ẽt in penalibus idez ius cenſendũ.pro hoc littera.ſ.ibi perſonaruꝫ eccleſiaſticaꝝ.hoc quod dixi de elec.cle.i.q.ij. ¶ Quinto quero ſi quis procurat capi clericum non tamẽ vt reſignet beneficium vel ad impediendã citationem:gloſ.hic ſoluit q licet ſit excõicatus non tamen incurrit penas hic inſertaſ:qz littera copulatiue exigit duo.ſ.q capiatur z q ob aliquam de duabus cauſis premiſſis. idem Paul.z Genz.z de hoc in ſeq.q. ¶ Sexto quero ſi quis procurat capi clericum vt reſignet beneficia. non tamen fuit compulſus reſignare? So.Gen.q non ẽ locus huic pene que debet intelligi quando capitur clericus vt reſignet cũ effectu.pro hoc littera.ſ.§.ſane.z ar.q quiſq; iur.l.i.i.§. hec verba.de cle.non reſi.relatum.pro hoc hec littera etiã ibi donec reſignet. Item cũ hec ſit cõſtitutio penalis non bz locũ niſi in tribus caſibus hic expreſſis.qñ.ſ.capit clericus vt reſiguet bñficium vel ne citatus ad ſedẽ aplicam veniat q duo caſus ponũtur hic.vel ſi citatus ad ſedẽ apoſtolicã ꝓcurat ſe capi ne veniat.ſ.§.illis. ¶ Septimo q̃ro in eo q dic de citatio ad ſedẽ apoſtolicã qd ſi ad aliuz iudicẽ.gl.ibi ſi citati.ſol.q non ẽ locus huic cle. ¶ Octauo q̃ro in eo q dicit de citato ab hoie an habeat locũ ſolũ in citatis a papa.Sol.Gen.q non.z q idẽ ſi ab alio vl ẽt a pte citatus ſit ad ſedẽ aplicaz.de app.pſonas.z.c.cũ ſit romana z.c.oblate. ¶ Nono q̃ro ſi capit citatus ad curiã eo tpe q non dz itierari.ſol.Pau.q non eſt locus huic pene.pone exemplum vt qz citatus erat q poſt mẽſem arriperet iter veniendi ad curiaz z ipſe capitur z relaxatur ante menſem.ſed tutius vñ dicere contra.nã mẽ ſis predictus dz itelligi datus ad componendum ſracio las ſm ea que no.de iud.c.i.de hoc i ſeq.q. ¶ Decimo quero ſi citatus nolebat vel non poterat ire ad ſedẽ apoſtolicam:ſol.pau.q capiendo eũ nõ incidit in banc penã qz non eſt cã ne ille vadat. vñ tamen difficile exẽplificaꝫ hoc.nã ſi hodie nolebat ire forte cras volet. z idẽ poſſet contingeꝫ ó impedimento. vñ vñ in hac qõne z in pcedẽti q eoipſo q citatus ẽ ad curiam capiẽs eũ incidit i penam.dicta tamẽ pau.ſunt vera ſi ligdo poſſit ꝓbari q detentio nõ fuit cã non eundi. ¶ Undecimo q̃ro in eo q punit ꝓcurãtes capi qd de ipſis facientibus? So.pau.q non eſt locus huic pene.idẽ Gẽ.qz plus videntur peccare ipſi ꝓcurantes q̃ faciẽtes.ar.ó his q no.infa.athletas §.pomponius.iuncta.l.imperator.e.ti.verſus. Peccando peccaꝫ docẽs bis peccat z in ſe. Nam reus ẽ z in his quos facit eẽ reos.i autentica vt iudi.ſine quoquo ſuffragan.§.cos.vbi notantur iſti vſus. ¶ Duodecimo q̃ro i eo q punit perſonas eccleſiaſticas procurantes capi clericos qd de laicis hoc ꝓcurantibus? glo.laicos.ſo.q non eſt locus huic pene.qz nec ſunt capaces. pro hoc quod dixi.ſ. q.ij.idem Lan.z Genz.q ex hoc notant q aggrauaꝫ peccatum pp ordinem vel ſimiles circũſtantias.de here.ex cõmunicamus.§.ſi vero clericus.pro hoc quod dixi.ſ.i ix.z.x.no.z in.i.contrario.lz illa faciant contra in eo quod ibi dixi in penis defertur dignitati.ad quod dic q quamuis deferatur cum hoc tamen ſtat q augetur delictũ ex dignitate facientis.z de hoc de iureiur.cum quidã. Ex p̃ dictis que dicta ſunt in pluribus queſtionibus collige q multa requiruntur vt ſit locus huic pene.primo q perſone capte ſint eccleſiaſtice z ſic q non ſint laici.quod dixi.ſ.q.ij.ſecundo q capiantur in aliquo loco de tribꝰ caſibus de quibus.ſ.dixi.q.vi.tertio q cum effectu hec fiãt quod dixi in ea.q.vi.quarto q quis procuretꝰ capi.ſecus enim ſi per ſe capit.quod dixi.ſ.q.prox.quinto q hec ꝓcurantes ſint perſone eccleſiaſtice quod dixi.ſ.e.q.

¶ Decimotertio quero in eo q hic dicitur de prelatis an locum bz in quibuſcũqz prelatis.gl.nõ curo ſoluit q ſic.ſiue ſint illi ad quorum collationem ſpectant beneficia reſignata ſiue alij.idem Pau.ſed lau.z Gen.videtur ſentire ℌrium dicentes q littera ibi prelati large capitur pro quocũqz habentem collationem beneficioꝝ.ó off ordi.cum ab eccleſiarus.primũ placet qz reſpectu eorum q ꝓcurant capi citatos ad ſedẽ apoſtolicã vel q procurant ſe capi ne veniant ad ſedẽ aplicam nõ bz locũ hec ꝓſideratio q ſint prelati habẽtes ꝓferre bñficium.ſic ergo z in primo caſu dz intelligi generaliter vbum prelati. qz vnũ z idẽ vbum non dz in eodẽ loco varie capi.de baptiſ.maiores.ver.ceteꝝ. ¶ Decimoquarto quero i eo q hic priuat beneficijs obtentis:quid de obtinendis.gloſ. in obtinendis dicit ſecus eſſe.idem Gen.ℌrium vñ tenere. Paul.dicens q ad alia non poterant promoueri.ſicut nec poſſent ſi eſſent propter grauia crimina remoti. idem Stepho.q facilius impediꝫ qs in acquirendis.C. de bono.preſcrip.deportati.de codicil.l.fi.de conceſſione preben.c.fi.lib.vi.non obſtat.ff.man.ſi mandauero. §.is cuius vt ibi not.z in dicta.l.deportati. Stephaz.vult

inducere.qz ibi no.an publicatio bonz concernat postea q̃sita z vī q̃ nō:per.ff.is cuius. In ꝫriū per.l. deportati. primū verius:vt dixi de foro cōpe.postulasti.z sic facit p glo.q̃ est verior.quāq̃ enī facilius repellatur quis ab obtinendo q̃ deijciatur de obtēta:tñ pena hic ꝓmulgata de obtentis dz extendi ab obtinēda.regula in penis.lib.vi.z hoc nisi grauaretur ex hoc eoz opinio qz tunc repelleren tur ab obtinendis nō p hanc cle.sed pp infamiā.de elec. super eo.z ꝫm hoc pōt intelligi dictum Pau.

¶.Illis. No.ibi se excusent.ꝫ illos q excusatio-nez querūt de delictis.de ꝫsuetu.quāto z dicit Lau.q̃ hec excusatio erat calua.i.inutilis. z dicit Pau.q̃ appellātes consueuerunt vti tali fraude vt videantur impediri infra annū.vt sic habeat biēnium.de appel.ex rōne. ¶ Quero in eo q̃ punit eos q ꝓcurāt se capi a potestate seculari qd si ab ecclesiastica:glo.nō nō est soluit.q̃ nō est locus pene.idē Pau.z Stepha. ¶ Op. ad hoc.ſ.e.cle.in prin.qz ibi idē de ꝑlatis habentib⁹ temporale dominiū qō de laicis.de quo ibi dix.in.i.q.So.lra loquitur generaliter ꝟ āt specifice.ibi a ptāte seculari. ¶ Secundo quero an ptās secularis capiens talē ꝫsentientē fit excōicatus:glo.e.q̃ sic.idem Pau.z Steph. ¶ Tertio q̃ro in eo q̃ hic pena iposita impedimentūz ꝓcurāti locum hz in ipsamet pte hoc ꝓcurante an hoc locum habeat in alijs casibus:so.Pau.q̃ nō hz locuz nisi quādo hoc iure exprimit vt hic.als exp̃ssio ista fuisset superflua. Pet.de anch.ꝫ.qz z als leges z statuta ꝫ impedientes locū habent i parte ipsūmet hec ꝓcurante.de offi. ōle.pastoralis.in fi. ff.si qs cauti.l.ij.in fi.z qō ibi no. gl.in ver.affectauit.z hic in ver.ꝓcurauit.dic q̃ dictū Pau. procedit quādo querit de pena iponenda quo casu. qz fit stricta ītrpetatio pena lata ꝫ ꝓcurantes impedimentū alicui nō extenditur ad ipsum inter hoc ꝓcurantem.ar de iureiur.petitio.dictū autem Pet.procedit cū q̃ritur nō de pena.sed an talis sit iuste excusatus ob absentiam tanq̃ impeditus.z dic q̃ nō.p no.in iuribus ad hoc allegatis.z pro hoc quod dico in seq.q. ¶ Quarto q̃ro an ꝫ istos procurātes se impediri possit procedi tanq̃ contra ꝛtumaces:glo.z talis.soluit q̃ sic idem Pau.

¶.Sane. No.de verbo extortas.quod sapit vicium z violentiam.ff.de leg.iij.fideicō missa.¶.si rem.de priui.cum olim.ij.de conuer. coniu. ad sedem.de iureiur.ad nostram.iij.z.c.petitio.de elec.religiosus.lib.vi. ¶ Secundo no.q̃ resignationes extorte vt hic sunt nullius omnino firmitatis vt in littera.simile de absolutione obtenta ab excōicatione per vim vel metum que etiam est nulla. de his que vi metus cau.c. v.li.vi. ¶ Op.qz vī superfluitas in lra ibi recepte aut rate.So.vt in gl.in ver.recepte.z in ver.rate. ¶ Scōo op. q̃ nō habuerit locū ratihabitio cū tales resignatiōes sint nulle.vt dixi in.ij.no.p hoc regula nō firmatur lib.vi.sol. Gen:q̃ poterunt rate haberi de facto. ¶ Tertio op.i eo qō decernit resignatiōes sic extortas esse nullas.naz que sunt p metū tenēt.ff.q̃ me.cau.l.i.q̃ me.cau.abbas.ꝛv. q.vi.auctoritate.xxij.q.iiij.inter cetera. sol.Paul.q̃ hoc est ius nouum p litteraz ibi decernimus.vbi de hoc z qō dixi de excess.prela.cle.vna.ver.abbates in.i.no. ¶ Quero de qbus prelatis loqtur littera ibi: ipsoz prelatorum: sol.Pau.q̃ de prelatis beneficioz resignatoz. de renū. admonet.ex hoc inducit hāc litteram ad id qō not.in.d.c. admonet.z.vij.q.i.eps. de loco q̃ resignatio fieri debeat in manibus eius a quo habetur beneficiū z nō tm̄ in manibus diocesani si ab eo cura inuestitura vel aliud nō recipitur vt sic eadem sit potestas ligandi z soluendi.de pe. di.i.verbū.de reg.iur.c.i.sed idem Pau.tz ꝛtrarium.ō renū.cle.vna.vbi dixi in.vij.q.z illud verius q̃ cessio efficax debet fieri in eius manibus qui potest inuitum destituere. ¶ Scōo quero de intellectu littere in eo q̃ dicit q̃ resignatio hoc casu est nullius omnino firmitatis:glo. omnino.soluit q̃ nō tz hoc casu renūciatio etiā quo ad.re nunciantem. Idem Paul Lau.z Gen.z dicit Genz. q̃ alias resignationes sponte facias.lz nō valeant quo ad superiores.valent quo ad renunciātes de renūci. qō in dubijs qō ibi tz glo.z alij multi. Inno.vo.z Host.ibi dicunt q̃ ēt in illo casu non valent quo ad renūciantis p.d.c.sed qz delinquerunt sic renunciando possunt priuari beneficijs vt ibi qō tz Gen.z est verius qz renunciando nō pdiderunt titulum.sed possessionē tm̄ vt ibi dixi. puto tñ sufficere q̃ superior acceptet hanc renunciationē etiam sine alia ꝓnatione.qō dixi o renū.c.fi. ¶ Tertio q̃ro si hec renunciatio fuit iurata? Gl.ea.remittit ad no.de iureiur.verum z ibi no.q̃ iuramentum metu extortuz non obligat ad mortale.sed tantum pro veniali.

¶.Locorum. Nota q̃ ad ordinarios locoz spectat canones exequi quo ad publicandos eos q ipsorum canonuz penas incurrūt z hoc post q̃ eis cōstiterit.pro hoc.ſ.ti.i.cle.i.in prin.vbi de hoc dixi in.ꝛ.no.spectat etiam ꝟm Gen. ad epos exequi canones imponendo penas trangressoribus. ꝛviiij. di.p totum de eta.z qua.cle.i. ¶ Quero ad de hac cōstare poterit in absentia partis? glo.parte q̃ non.idem lau. z pro hoc de censi.cle.fi.de consangui.cle.vna de primile. cle.i. ¶ Scōo quero de qua subiectione loquitur littera ibi.subiectos.Sol.Paul.q̃ de subiectis rōne domicilij vel beneficij vel delicti.ar.de fo.compe.c.vlti. ¶ Tertio quero an ordiarij cum publicabunt ꝓs debent pronunciare iponendo penas premissas? glo.vlti.q̃ non.z idem Pau.qz sufficit snia iuris quā ipso facto incurrunt.z in hac glo.in fi.z.ſ.de consang.z affi.cle.vna. ¶ Quarto q̃ro in eo q̃ dic q̃ ordinarij possunt premissas penas exequi prout ad eos pertinuerit.quale in hoc erit eorum officium? sol.pau.z Genz.q̃ ꝫferent beneficia si ad eos spectat collatio:vel de facto eos cōpellent si de facto illi possessionem tenent.vel si sunt prelati.phibebunt de fcō fructuū pceptionē infra triēniū si eos de fcō pcipere vellēt.

¶.Cupientes. Sūma vt in glo.ex qua elicitur diuisio in tres partes scōa in.¶.z qz.tertia in.¶.sane.emanauit ad executi onez iurium.de deci.c.i.li.vi.de sepul.c.i.de excess.ꝑla.c.vno. e.li.Lau. ¶ No.ibi obseruātiā.q̃ iura debent obſuari z tenētur oēs ad hoc ō ꝫsti.c.i.nec debent violari.lxi.di. statuimus.z ꝫfacientes grauiter peccant.lxiiij.di.qz per ambitiones.xxv.q.i.violatores.de hoc ō elec.generali in gl.ꝫfacientes li.vi. ¶ Scōo nota.q̃ vtutib⁹ premia tribuenda sunt.de hoc in gl.ij.z pro hoc.xij.q.ij. ecclesiasticis.vñ in psal.Beati qui faciūt iustitiā oi tpe. ¶ Tertio nota q̃ qui nō possunt p premia induci ad ad obseruātiā iuris debent p penas coherceri.pro hoc quia quos deus timor ꝛc. de elec.cum in cunctis.¶.clerici.z de hoc in glos. iiij.versus.Q derunt peccata ꝛc.de offi.or.irrefragabili. in vlt.glo. ¶ Quarto no.ibi.debitarū.q̃ decime sunt debite ecclesijs.de deci.tua nos.z.c.prochianos.z qua actione petant no.e.ti.tua. ¶ Quinto no.ibi:ipso facto q̃ trāsgredientes.c.i.de deci.lib.vi.z.c.i.de sepul.excōicati sunt. nam excōicatio de qua hic ꝫcernit duos casus preceden tes.Gen.dicit q̃ qz papa nō reseruat sibi absolutionez sicut reseruat.ſ.¶.fi.ideo his casibus possunt ab eo dissolui de sen.excōi.nuper. ¶ Quero qui sunt mendicātes? sol. vt in glo.qui sint.z in hac glo.in fi.z minores ab alijs mendicantibus.ſ.de sen.excō.cum ex eo.de ver.signi.exiui.z predicatores z minores ab alijs mendicatibus de sepul. cle.dudum. Paul.tamen vt ibi dixi in ver.ab olim in.ij. not.cle. illa hodie prorogata est ad heremitas z carmelitas. ¶ Secundo quero ibi:de nouo.quid dz nouum: sol. Pau.q̃ nouū respectu principij dz q̃ nunq̃ fuit.xij.q.i. non aūt.viij.q.i.nec nouum.xxiij.q.i. achatius. de verb. sig.quid per nouale.z sic sumitur hic.quandoqz dz nouū quod fuit z postea desijt esse z nunc renouatur.vt no.xviij.q.ij.de monachis.alias de monasterijs.z sic non accipitur hic:quia non prohibentur loca destructa reficere:ſz solum ꝓhibetur

soluz ꝓhibetur acqsitiõ nouoꝝ locoꝝ:quod dicit paul.ve rum nisi locus defierit in eoꝝ dñio esse ꝛ habitatiõe ꝛ po stea ex nouo iure illum acquirant ar.de renũ.cuz inter ꝙ not.singulariter:qz facit ad multa: qñqz dz non nouũ qõ aliqñ fuit vt no.xij.di .ꝑceptis facit de rescri.cle.litteras. Pau.dic ꝙ hoc vltimum incidit ꝑmum qõ dixi de no uo respectu ꝓncipij.dicit ẽt Pau.ꝙ nouũ respectu finis quandoqz dz ꝙ non hz annum.xxxv.q.viij.de gradibus de 2se.di.iij.litteris. ¶ Tertio quero de quibus religio sis loquitur littera ibi illos ẽt religiosos:gl.mẽdicantes soluit ꝙ de omnibus etiaz non mendicantibus:idẽ pauꝛ ꝓo hoc.j.§.se.ibi religiosis oibus ꝛ sic latius loquitur ℔ ꝑ in.c.i.de deci.li.vi.ad cuius executiõem emanauit hec cle.vt dixi.§.e.cle.in ꝑn.nã in.d.c.i.loquit tm̃ de ꝑdicatoribus ꝛ minoribus. ¶ Quarto q̃ro qñd de clericis secularibus vel laicis gl.e.sol.ꝙ illi nõ arctant idem pau . ¶ Quinto q̃ro in eo qõ dixi.§.in.iiij.not.ꝙ decime sunt debite an hoc sit verum.sol. Mat.ꝙ sic ꝑ iura inducta i eodem no.ꝛ.xxxij.di.ꝑter hec.xvi.q.i.si monachꝰ ꝛ.c.moderamine ꝛ.c.siquis laicus ꝛ.c.questi.ꝛ.q.vij.decimas.ꝛ ꝛ.c.seq.cum multis similibus ꝛ de hoc super rubrica de deci.ꝑ Inno.vbi dixi in.i.q.ꝛ.d.c.de deci.li.vi.per archi. ꝛ dicit Mat.ꝙ contra non soluentem decimas.inducuntur multa mala.ꝑ ꝓuaricatio diuini mandati de deci.a nobis.scõo qz soluentes decimas bonis oibus olim abũdant.xvi.q.vij.maiores.ꝛ qui nũc non solnũt ad decimã quertũtur hoc est ad decimũ choꝝ malorꝝ spirituũ.xvi. q.i.decime.tertio qz deus de non soluentibus non curat ꝛ neqz locustas neqz plagas ab eis remouet .xvi.q.i. reuertimini:quarto quod nõ datur christo accipit fiscꝰ.xvi. q.vij.maiores hec ponit Host. in sum.dicit etiam Mat. ꝙ soluentes decimas quadrupliciter remunerank . ꝑ qz datur eis abundantia fructũ:scõo sanitas coꝛporis.tertio indulgentia peccatoꝝ.quarto vita eterna.xvi.q.i.decime vbi hec exꝓimunk. ¶ Sexto q̃ro an ad oẽs decimas soluendas hoies teneank.so. Mat.referens quosdã dicere ꝙ tenentur ad eas tm̃ quas soluere 2sueuerũt etiam si sint diminute. Math.vero dicit ꝙ quo ad oẽs ꝑ c.inaliquibus de deci.ꝛ qõ ibi no.vbi.de hoc dixi in fin.ꝛ quo ad decimas reales dicit ibi Host.ꝙ integre debent nõ obstãte 2suetudine:qz debentur lege diuina psonales ꝯo debentur attenta consuetudine. Inno.dicit ẽt psonales ẽ in ꝓcepto quod vꝛ verius vt dixi in.d.c.in aliquibus.ꝛ super rubrica tamẽ ꝓpter opi.Host. vbi 2suetudo hz personales nõ solui non soluentes non peccant ar.ff. de re iudi.cum prolatis quod dixi in.d.c.in aliquibus.

¶ Septimo quero an ecclesia possit aliquẽ absoluere tacite vel expresse a ꝑstatione decimaꝝ vꝛ ꝙ non:qz debentur de iure diuino vt dixi.j.q.ꝓi. Mathe.dicit ꝙ ẽt non põt aliquem absoluere vel alicui remittere ius soluendi decimas sed bene potest absoluere vel remitttere prestationem vel actũ prestandi decimas sicut in simili exquo matrimonium 2sumatũ est inter fideles neuter põt absoluere reliquũ a vinculo 2iugij lz ꝺ cõi 2sensu possint se absoluere ab executiõe illius trãseundo ad religionẽ.dicpleni⁹ vt dixi ꝺ deci.a nobis.q.ij.alias.vij. ¶ Octauo q̃ro.an papa 2cedere possit priuilegium non soluendi.sol. Math.ꝙ super his que non spectant ad articulos fidei vel ad decalogum potest dispensare ꝛ priuilegia cõcedere.non tamen canonem generalem contrarium statuere ꝛ sic posset alicui laico 2cedere ꝙ non solueret decimas vel ꝙ sibi solueret ab alio nõ tamen ab oibus laicis nisi forte ex cã ꝛ ad tempus vt dz fuisse concessuz gallicis dic vt dixi in.d.c.a nobis.q.vij. ¶ Nono quero an de rebꝰ donatis legatis vel inuentis vel iure successionis acquisitis teneatur quis ad decimam.sol. Math.ꝑm alanũ ꝙ non:sed de his tm̃ que naturaliter ꝛ ex operibus suis acquisiuit. Contrarium no. Hug.xvi.q.i.decime ꝙ tenẽtur etiam si res donata vel ex vltima voluntate acquisitafuit a prioꝛi domino decimata quod dicit Mat.videri ꝓbabilius:de hoc de deci.pastoralis in glo.ex hoc.vbi de hoc scribo in.ix.q. vbi 2cludo ꝙ qcquid sit de iure de 2suetudine receptum est ꝙ de immobilibus acqsitis etiaz gratuite non debeatur decima.ꝛ si contrariuz teneres sequeretur ꝙ etiam in acquisitis titulo oneroso deberetur decima si quid lucri obuenisset:puta si rem valentẽ centũ emi ꝓro.lxxx.cuius ℨrium dixi in eo.c.pastoralis i.vi.q.

¶ Decimo quero qd reqrit vt sit locus excõicationi ꝓmulgate hic ℨ religiosos q retrabũt a solutione decimaꝝ Sol. Paul.ꝙ duo reqrunk: ꝑmum ꝙ talia dicant ꝓ que aliquos retrabant a solutione decimaꝝ debitaꝝ ecclesijs ꝛ ꝙ dicant hac intentione:sit secus si alia intentione vel si non essent debite ecclesijs:ſz alijs quocũqz mõ ꝑm ꝙ audientes q retrabuntur sint obligati ad solutionem decimarum:vnde si talia dicuntur audientibus nõ obligatis non est locus huic pene.

ſ.Et quia. Scõa pars que ſbdiuiditur i tres vt ex sũmario ꝓz.secunda ꝙ si fore:tertia ad religiosos. ¶ Not.ꝛ signa litteraz ꝙ nõ sufficit abstinere a malo nisi fiat bonum:de hoc in glo.i.ꝛ hz i.ad thessaloni.ix.ꝛ de hoc.§.in.i.cõtrario. Ex hoc arguit Pau.ꝙ lz ꝑ baptismũ remittank peccata ꝺ 2se.di.iij.sine pnia.tamen post baptismum non sufficit abstinere a malo nisi fiat bonum.nam peccatum obmissionis graue est. de cele.mis.cle.i.in ꝑn.vbi ꝺ hoc dixi in.ij.no. ꝛ iõ dz psal. alleg.in gl.declina a malo ꝛ fac bonũ.quasi dicat ꝑmuz ꝑ se non sufficere. ¶ Secundo no.de cõminatione que fit ꝑ illa verba sub ostentatione ꝛc̃.simile de iurepa.relatũ ꝺ symo.sicut de eo qui fur.oꝛ.rece.c.i.de sepul.c.i.li.vi. ꝺ iurepa.cle.i.ver.ꝓcipimus de ꝑui.cle.i.ver.qbus vbi dixi in.ij.no. ¶ Tertio not. ibi iniungimus ꝙ id qõ hic dz obligat ex ꝑcepto qõ enim ꝑcipit ꝛc̃.xiij.q.i. qõ ꝑcipit.

¶ Quarto no.ꝙ in festo assumptionis ꝛ natiuitatis beatissime virginis ꝛ non in alijs festis eiusdem tenentur religiosi informationem facere vt hic dz.ꝛ sic secus de conceptione salutatione vel purificatione.quandoqz etiã de sola assumptione aliquid speciale statuitur ꝺ sen.excom. c.fi.li.vi. ¶ Quinto no.ꝙ beatissima virgo est dei mater i.christi qui habuit naturaz dei ꝛ hominis de sum.tri.c. i.ver.hec sancta de heret.cum christus.xv.dist.canones ver.quarta synodus aũt.vt determi.fit.nu.cleri.§.sanciműs. ¶ Sexto not.ibi expresso ꝙ hoc casu sunt paria tacitum expressum.ꝛ dicit Pau.ꝙ non sufficit si tacite vt sub inuolucro verboꝝ informant.nam verbum expſ sum impressionem denotat vt clare assertiue si probatiue loquantur ita vt populus sciat se ad hoc teneri.sed vt dicit gl.i hoc verbo satis exꝓimũt.sed parum informãt nam vt dicit Pau.loquũtur vt in plurimum ficte ꝛ narratiue dicentes arctantur vobis talia suadere.sed si partem vel totum habere deberẽt fortius instarent. ¶ Septimo no.ꝙ religiosi tenentur ad faciendum informatiõẽ de qua hic.tũc tm̃ quando sunt reqsiti de hoc in gl.als idẽ Pau.ꝑ hoc de deci.cle.i.ꝛ vt dic pau.dz fieri reqsitio ꝑ rectoꝛes eccl'aꝝ vel vicarios vel locũtenentes vt hic. Ex hoc arguit non sufficere ꝙ fiat ꝑ clericũ vel aliũ beneficiatũ i ecclesia.ꝛ dicit Step.ꝙ lz de reqsitione debeat apparere scriptura publica in casu de sen.ex.li.vi. ℞ al leg.in glo.hic tamen secus cum hoc nõ exꝓimatur hic.

¶ Octauo no.de conscientia quaz debent religiosi facere his quoꝝ confessiones audiunt vt non obmittent soluere decimas.ꝛ dicit Paul.ꝙ hec 2scia ꝓcipiẽ hic fieri vt saltẽ ex morsu conscientie soluant cũ faciendo ℨ 2sciam saluari non possunt.de resti.spo.l℞as de ꝓscrip. c.fi.de symo.tua.dicit etiam ꝙ fuisset vtile declarare an an intelligatur hic tã de psonalibus ꝙ de realibus.ꝛ an 2suetudo excuset nõ soluentes.ꝑ no.de deci.in aliquibus de quo ibi dixi ꝛ.§.e.cle.in ꝓn.q.viij.dicit etiaz Paul. ꝙ decime solui debẽt absqz moꝛa.xvi.q.i.decime ꝺ deci. cũ homines.ꝑ hoc ꝑm Henz.qz cum ad hoc teneank ex debito nõ ꝑnt obmittere sine peccato de no.ope.nuci.

c.iij. ¶ Opp.in eo q̄ dixi in.i.no. q̄ nō sufficit abstinere a malo nisi fiat bonum:nā qs nō cōpellit ad bonū.xxiij.q. v.ad fi. Sol. Pau.q̄ regulariter qs non cōpellit ad bonum:sed hoc casu cōpellit bene agere ꝛ alteri ꝓdesse:dic q̄ qs nō cogit bene agere ad cōmodum sui.nam si coactus faceret p̄miū sibi nō deberetur:vt no.in.d.c.ad fidē sed ad cōmodū alteri⁹ qñqz cogitur vt hic ꝛ.d.c. ad fidē. ¶ Scōo op.in eo qō dixi.s.in.vij.no.q̄ religiosi nō tenē tur ad informatiōez de qua hic:nisi qñ sint req̄siti q̄ imo ēt nō requisiti.de deci.c.i.li.vi. Sed.dē.q̄ requisitio ē necessaria vt bēat locum pena de qua.j.v.seq. sz al's tenent ad hoc ēt sine req̄sitiōem vt in p̄rio saltē p̄dicatores ꝛ mi nores vt ibi. ¶ Quero in eo q̄ dicit de hac iformatione faciēda dū p̄dicabūt ppl'o qd si sermocinant ad clez gl. cū sermocinantur soluit q̄ tunc nō astringuntur ad hoc. idem Paul.p hoc lr̄a ibi populo differunt enim clerus ꝛ populus de sen.ex.sñia li.vi.ꝛ pōt eē rō diuersitatis. qz clerus nō sic tenetur ad solutionē decimaz sicut popul⁹. de deci.nouū gen⁹.ꝛ clerici q tenētur tanc̄ maiozis p̄scie p̄sumuntur facili⁹ solnere q̄ laici. ¶ Scōo quero quare pot⁹ in dieb⁹ hic exp̄ssis q̄ in alijs dz fieri hec iformatio gl.in v̄.in p̄ma:dicit hoc esse de arbitrarijs idē Paul. q ēt dicit q̄ in tribus dominicis quadragesime hoc fit quia tunc homes memorātes xp̄i passionē ꝛsueuerūt ad pñaz recurrere.in alijs aūt qñqz festiuitatibus sequētib⁹ ꝛsue uit eē maior ꝛcursus populi in p̄dicatiōibus ꝛ hoc etiam in se.q. ¶ Tertio q̄ro quare i festo natiuitatis domini ꝛ resurrectiōis hoc nō fit:gl.ca.sol.p rōnē dictā in.p̄ri.q.qz hoc est de arbitrarijs. Lau.dicit q̄ hoc est qz cōiter non p̄dicatur illis diebus in pasca.pp cōionem fideliū de pe. ꝛ remis.omnis ꝛ in natali pp tres missas ō cele.mis.c.iij. ꝛ circa hec fideles plurimū occupantur vel ꝑm Pau.h̄ fit pp magnā solēnitatē officij q̄ imminet illis diebus qō recidit in idē:dic ēt q̄ forte hoc obmisit pp reuerentiam diez.qz illis duobus diebus vacatur in iubilatione diei cum letitia.informatio autem de qua hic sapit pot⁹ con contritionē cuz pnia ꝛ meroze. Sen.dic q̄ posset fieri pū ctus post v̄bum natiuitatis.vt exponitur.s.xp̄i qō non tñ probat.tñ p rōnē de qua hic.s.ꝛe.q.ꝑm Lau.tamen pro pter v̄ba sequētia beati Jo.ꝛc̄.tū qz festū natiuitatis nō seq̄:sed p̄cedit penthecostē de qso p̄misit. ¶ Quarto q̄ro in eo q̄ sufficit hic q̄ req̄sitio fiat p vicarios:an suffi cit q̄ sint tpales vicarij:sol. Pau.p id qō seq̄ ibi.aut lo catenentibus pro hoc qō dixi.s.de p̄ui.cle.i.in p̄in.q.xix. ibi tamen dz solum de vicario quod vz intelligendū de p petuo:sed dicit idem de tpali dum durat vicariatus p id quod nunc dixi subest enim eadē ro. ¶ Quinto q̄ro i eo qō hic dz de locum tenentibus an sufficiat qcūqz locū te nens.so.lau.q̄ sic siue clericus sit siue laicus.sufficit enim q̄ religiosi regrant̄ p quēcūqz dūmō nomine rectoz: qz hoc scire dicimus qō ab alijs audiuimus.xxij.q.v.hoc iu betur. ¶ Sexto q̄ro an sufficiat vna req̄sitio vī q̄ nō. sz q̄ debeat fieri frequenter ꝛ cū istantia reiterando de ap pel.cle.q̄uis. Lau. dic q̄ hoc casu vna sufficit. pro hoc ō bere.cle.i.v.duro.vbi de hoc in gl.req̄rit. Ad cle.quāuis dic q̄ illud ibi exp̄imit̄ q̄ sepius fiat. ¶ Septimo quero an teneātur religiosi facere iformationē de qua hic so lum qñ p̄dicāt in ecclesijs parrochialib⁹ an etiaz si alibi so. Adat.refert Alnarum dicere q̄ ad requisitionē recto rum teneantur facere informationem de qua hic solū qñ p̄dicant in ecclesijs eoz ꝛ cessante requisitione non te nentur.sed quando alibi p̄dicāt tenētur ēt irrequisiti.dic veri⁹ q̄ vbicūqz p̄dicēt tenētur requisiti p rectores hoc facere:qz lr̄a ibi populo p̄dicabūt loquitur generaliter. ¶ Octauo q̄ro si religiosi iueniūt i ꝛfessiōe aliquos reti nentes ōcimas:so.lau.q̄ nō absoluēt exquo sunt in cōti nuo mortali.de deci.phibem⁹ nec pōt tolli nisi restituat ablatū de vsur.cū tu.maxie ex eo exquo ille est in ꝛtinua voluntate peccandi de pe.ꝛ remis.quod quidaz dicit etiā q̄ in hoc multū excedūt m̄dicātes q̄ tales absoluunt ꝛ etiam eis tradūt eccleſiastica sacra ꝛ decedentes tradūt sepulture ecclesiastice quod nō deberet fieri cū decedāt in peccato notorio in quo quis ad instar heretici pōt ac cusari post mortem.lxxxviij.di.neqz.xiij.di.in summa.

Ver. Quod si. ¶ No.q̄ ad superiores spe ctat arguere subditos de linquētes ō hoc i gl.hoc spectat ꝛ i ea.i fi.xxiij.q.iiij.forte. ¶ Scōo no.ibi p̄cipim⁹ q̄ h̄ cōmittētes peccat mortaliť qz qō p̄cipitur ꝛc̄.ꝛ p hoc qō no.de elec.generali li.vi. ¶ Tertio no.q̄ prelati iferiores eō faciunt statuta pe nalia ꝫ subditos quod dicvt no.de v̄b.sig.c.ij.li.vj.ꝛ pro hoc qō in seq.no.dico ꝛ dic Pau.q̄ statuent penā ad eo rum arbitrium.ar.de of.deleg.de cās.facit.ff.de effra.ꝛ expil.l.i.§.expilatores.dicit ēt q̄ p̄t ius cōe iuuare pe naz adiectione.de hoc dixi de elec.cle.ne romani in p̄n. q.i. ¶ Quarto no.q̄ correctio religiosi p̄ loco spectat ad suum p̄latum de hoc in gl.no. ¶ Quinto no.q̄ debēt sic puniri excessus vt alij sumant exemplū ꝛ terreant̄ a de lictis.xv.q.i. mulier de of.or.irrefragabili.§.cetez ō exce.prela.tanta de of.or.cle.i. ¶ Sexto no.nouā speciem suspensionis de hoc in gl.no.nouā q̄ ꝓsequit̄ varias spēs suspensionum de hoc.j.q.ij. ¶ Septio not.q̄ contraria contrarijs purgantur.de hoc in gl.no.contraria. Ex hoc colligit Lau.q̄ dānum qō ex tacita vel exp̄ssa v̄boz de tractione peruenit per verba contraria restituendū est xliij. di.sit rector.de p̄uile.cle.religiosi ver.quibus. ¶ Octauo no.ibi cōmode q̄ icōmoditas excusat a p̄ cepto.j.ti.i.cle.i.xxij.q.ij.facit.ff.de v̄.si.nepos ꝓculo.fac ad no.iiij.q.v.c.vno de testa.cogē.c.ij.in glos.vlt.ꝛ in spe. de citatione.§.pe.ad fi.v̄.qd si non veneris. Pau.q̄ dicit q̄ minor incōmoditas excusat hoc casu q̄ in casu de quo in iuribus prealle.qz isti nō tenentur sequi ꝛsitentes si nō sunt in loco:vel si sunt ꝛ nō possunt haberi sine magna va gatiōe vel incōmoditate alia:pro hoc quod dico in se. ho. ¶ Nono no.q̄ incōmoditas liberat a pena hic enim tol litur suspensio pp incōmoditatem parendi sic ꝛ alias dif ficultas excusat ab obligatione de iureiur.breui vbi dixi in.i.ꝛ.ij.contrario. ¶ Quero in eo q̄ punit eos qui scien ter obmiserint in predicatiōibus informare vt hic.quid si ignoranter vel p oblitionem:sol. Pau. q̄ tunc sec⁹ di cens q̄ etiā tunc tm̄ tenentur cū fuerint requisiti. ¶ Se cūdo q̄ro in eo qō dixi in.vi.no.de varijs spēbus suspen sionū que sunt illa: So. vt in gl.no.nouā que p̄ remittit ō varietate penaz inter quas est suspensio secundo ibi de qua prosequitur.xxv.suspensionis spēs cū suis adiectiōi bus:tertio ibi:ꝛ qz supra querit an suspēsus ab officio sit suspensus a beneficio ponens circa hoc qnqz opi.quartz tres vltimas dicit ꝫiungendas ꝛ in hac gl.ibi.inter quas est pena suspensionis ꝛ de hac de appel.ad hec qñ de ex ces.p̄la.c.i.vbi no.an in eo requiratur mōitio ꝛ dic q̄ nō qñ pp crimē fertur.secus si propter ꝫtumaciam vt ibi di xi i vl.contrario. ¶ Tertio quero an suspensus ab offi cio censeatur suspēsus a beneficio gol.e.ꝛ qz.s.soluit.ꝛ qz vt predixi glo.in fi.dicit vltimas tres opi.conīūgendas dic ꝫiungendo eas q̄ aut fuit suspensio ex levi cā vt pp infamiam vel scandalu aut ex magna propter graue cri men.p̄ casu suspensus ab officio non est suspensus a be neficio.secundo casu aut est in mora petendi absolutio nez:aut nō:si sic suspensus est a beneficio.si vero non est in mora secus.mēbra pbant̄ in iuribus alleg.in glos.ꝛ in ea.ibi dubitetur an mortale sit vt ebrietas:de vi.ꝛ ho.cle. a crapula.vbi de hoc:ꝛ i fi.de hoc p Pau.de priui.cle.i. §.cetez vbi dixi in.viij.ꝛ.ix.q. ¶ Quarto quero de intel lectu littere ibi ex inde:sol.vt inglo.posset que quadrupli citer exponit.scōa melior ꝛ eaz tz Pau. ¶ Quinto q̄ro an celebrantes post suspensionem de qua hic efficiātur irregulares.so. Paul.q̄ non dicens h̄ esse casum q̄ ve niens ꝫ suspēsionē certi officij est excōicatus nō aūt irre gularis.secus si post excōicatiōez celebret sic de cler.ex. postulastis ꝛ de priui.eōz lib.vi. Laud.vō dicit q̄ etiaz

ante excōicationez

ante excõicationem ſi ſuſpenſi celebrant ſunt irregulares.de exce.prela.tanta.lz vt refert:alij contra dicverius eẽ dictum Pau.nam quod dicitur ſuſpenſum celebrantem effici irregularem procedit quando eſt ſuſpenſus a diuinis.vt in.c.tanta.ſecus ſi ab alio.officio vt hic.

Uer. Ad religioſos. Opp.i eo qõ dicit de religioſis pcipiẽtibus õcimas: qr pceptio decimarum ſpectat ad ecclias prochiales.de õci.cũ ꝙtingat.So. Pau. ꝙ religioſi pñt de iure cõi decimas pcipere ſi hñt ppm. xvi.q.i. moderamine.z duobus.c.ſe.z ſic ceſſat ȝriuz: qr tũc religioſi hñt prochiã.ſed ſi non habent populũ tunc pcipere pñt de ꝓuilegio vel ꝙſuetudine.z dicit Paul. ꝙ notãter lr̃a dicit pcipiẽtiũ: z non dicit retinẽtiũ vel ſoluẽtiũ:qr tunc ꝙſtitutionis nullus eẽt effectus:qr aut loqtur de mendicantibus z illi non ſoluũt decimas:aut de alijs z illi ẽt non ſoluunt ſaltem de noualibus que ꝓprijs manibus z ſumptibus colũt vel nutrimẽtis aialium:de deci.ex parte:z ſic nulli religioſi includerent in hoc mãdato. ¶ Quero quare excipit religioſos pcipientes decimas.glo.ſoli.ſolunt ꝙ ſoli nõ pcipientes ſolẽt in hoc deliquere. Idem Paul.dicens nõ eẽ veriſimile ꝙ percipiẽtes ſint culpabiles vel negligẽtes i p̃dictis rõne ꝓprij dãni vitãdi. Gen.dicit ꝙ forte excipit pcipiẽtes.qr tales ſe ipſos ſup talib⁹ regrere nõ poſſunt qõ neceſſe ẽ in alijs. ſ.ſ.z qr ar.ff.de arbi.l.pe.vel forte ideo ne in his que eos tangunt quaſi ſe ſuſpectos.z ſic ꝙtemptibiles reddãt dic tũ ꝙ in foro ꝙfeſſionis tales arctant ad talia non ſub pẽa iſta:ſed ex debito officij ꝓ quod informare tenent aium ꝙfitentis ad bonũ z abſtinẽdũ a malo. ꝓma rõ magis vr̃ de mente lz z iſte vltime tollerari poſſint. ¶ Scõo quero de itellectu lr̃e ibi.hec extẽdi.So.vt in glo.originali.z cum ea idem Pau.q dicit ꝙ hoc plurale hic reſpicit.v. illos.z totum quod ſequitur vſq3 huc.ſi autem in littera dr̃ hoc tunc referter ſolum ad ꝓxime dictum.primũ placet.qr ſubeſt eadem ratio quo ad omnia de quibus in v. illos.vſq3 huc.

H. Sane. No.ibi al's ꝓmittendus ꝙ ſi religioſi quocũq3 q̃ſito colore inducũt aliquos ad ꝓmittendũ ꝙ eligẽt apud eos ſepulturã locus eſt pene de qua hic.ꝓ hoc de elec.auaritie in ꝑn.li.vi. Lau.idẽ Gen.dicẽs ꝙ ſiue directe:ſiue indirecte.occulte vel publice.per ſe vel alium hoc faciant locus eſt huic pene.

¶ Scõo not.ꝙ in articulo mortis excõicatus põt abſolui ab illo a quo al's nõ poterat.ſ.ea.cle.i.in ꝑn.vbi de hoc dixi in.xij.no. ¶ Tertio no.ibi cuiuſcũq3 tenoris ꝙ vba generalia derogatiua ſufficiunt.de ſepul.cle.i.vbi ỏ hoc dixi in.iij.contrario.z dicẽ Pau.ꝙ ℔ cle.addit ad.ca.i.de ſepul.li.vi.in hoc ꝙ ibi reuocantur ꝓuilegia z ſtatuta.dicẽt ꝙ intelligunt reuocata ẽt poſt illud.c.z ante iſtud obtẽta ita ꝙ hec ꝙſtitutio reſpicit preterita crimina: ꝓ hoc ỏ vſur.cum tu. ¶ Quarto no.caſum in quo reuocant ꝓuilegia.ſimile in.d.cle.i.de ſepul.vbi de hoc i gl.ſi. ¶ Quero de qua ſnia loqr̃ littera ibi ſimilẽ ſniam.gl. excõicationis intelligit de ſnia excõicationis dicẽs ꝙ illã vltimo vocauit ſniam z ꝙ reliqe ſunt pene qõ vltimũ itelligе quo ad redarguitionẽ z quo ad ſtatuta pẽalia.z quo ad ſuſpẽſionẽ predicationis.de qbus.ſ.v.ꝙ ſi pro.qr ad.prima dz fieri relatio.ff.de iur.om.iu.ſi idẽ de dona.cũ dilect⁹.z qr ſi voluiſſet referre ad oĩa ſupradicta dixiſſz in plurali.

¶ Scõo quero an hi qui inducuntur ꝓ religioſos vt ꝓmittant eligere apud eos ſepulturã ſint excõicati eo caſu quo ipſi religioſi inducentes excõicati ſint. Lap.vĩ dicere ꝙ ſic. In contrarium tñ inducit.ſ.e.cle.pri.v. illis penam z de ſen.ex.ꝙtingit.i.z quod ibi no.z de loca.c.i. dic hoc vltimum verի.qr excõicatio de qua ℔ non dz extẽdi.

¶ Tertio q̃ro an inducentes ex ſola inductione ſint excõicati.ſo.lap.ꝙ non niſi inductio habeat effectum:qr inductio fec̃ illud ad qõ induxerũt.debẽt.n.vba intelligi cũ effectu maxie ℔ caſu quo agit ỏ ſpũali pẽa ꝓ ꝙſtitutiõez i ponẽda facit qõ no.Arch.xvij.q.i.ſi ergo.z Jo.an.de indi.mulieres li.vi. ¶ Quarto quero qũo ſe hz hec ꝙſtitutio ad illaz de ſepul.c.i.li.vi.So.vt in gl.punit. ¶ Quinto quero in eo quod reſeruat abſolutionẽ pape an idez ſit in excõicatione de qua.ſ.ver.ꝙ ſi glo.vlt.ꝙ non.idẽ lau. qr ſeparatorũ ſeparata eſt ratio iuxta not.de appel.ſecũdo regris z.c.ingſitioni.

¶ De penitentijs z remiſſionibus. Rica.

Cum ſecundum. Sumpta ẽ ex his q̃ legunt z not.xiij. q.ij.c.vlti.de bere.ſup eo.li.vi.C.ỏ ſũtri.inter claras.Lau. iuſticiari⁹ de imu.ecc.qm̃ in ꝑn.li.vi. ¶ Not.ꝙ ſm canones nõ denegat pnia dãnatis vltimo ſupplicio de hoc in gl.ij.z hoc ſi petũt vt in lr̃a.z de hoc in gl.iij.z dicit Pau. ꝙ alias.i.ſi nõ petant dari non dz.xxiij.q.v.placuit in fi.z.ſ.ſe. z de hoc.j.in.i. contrario. ¶ Scõo no.ibi abuſum dãnabilez ꝙ ꝙſuetudo ℨ canones dr̃ abuſus hoc tñ indiſtincte nõ ꝓcedit nã ꝙſuetudo ℨ canones tz ſi ẽ rõnabilis ỏ ꝓſcripta de ꝙſue.c.ſi.hec ãt ỏ qua hic erat irrationabilis.nã vt dicit Pau.erat ℨ ꝓceptũ dñi dicẽtis in quacũq3 hora ingenuerit peccator zc. de peni.di.i.ſ.hoc idem vnde latronis in cruce fuit audita p xp̃m ꝙfeſſio z ſecuta abſolutio plena cũ ꝓmiſſiõe celeſtis pr̃ie de ꝙſe.di.iiij.baptiſmi vicẽ. ¶ Tertio not. de vbo hortamur.qõ vt dicit Pau.ſonat monitiõez z ꝓceptũ. vij.q.ij.pñtium.xviij.q.ij.dudũ.de teſta.c.i.qñq3 cãe cõmiſſionem.ij.q.vij.ſicut inqt. ¶ Quarto no.ꝓ miſericordia obſeruanda.de hoc in gl.miſericordie q̃ tñ loqr̃ ỏ miſericordia chriſti ſicut z hec lr̃a z in hac gl.i fi.z.c.mẽſurã. ¶ Quinto not.modũ obſeruandi ꝓ viſcera miſericordie Jeſu xp̃i.ꝙor.de elec.vbi piculũ.ſ.cetez lib.vi.z q miſericordiam facere recuſat xp̃m q eſt miſericordia neg.z.vij.q.i.oĩs de pe.di.i.ſerpens. ¶ Sexto no.ibi cõ mode ꝙ icõmoditas excuſat ab hac diſpõne de hoc i gl. añpe.z in ea i fi.ſ.tit.i.cle.vl.v.ꝙ ſi.de ſup.neg.pla.ſi ep̃s z ỏ p̃bẽ.cũ in eccleſijs li.vi.j.ti.i.cle.vna. ¶ Septio not. ꝙ nõ dz ad cenſurã ꝓcedi niſi cũ neceſſe ẽ vt qr nõ pareẽt monitioni de hoc in gl.pe.nã monitio p̃cedere dz.xij.q.ij. indigne de ſen.excõ.ſacro. ¶ Octauo not.ꝙ iudex eccleſiaſticus cõpellit ſecularem ad obſeruãtiã iuris canonici i ſuo foro in his in qbus ſuari dz de fo.cõpe.c.ſi.li.vi.de iureiur.lz de excep.cũ qdam de ſen.ex.decernimus.e.li.cõpellit eum etiam ſeruare maxime perſonis eccleſiaſticis xxiij.q.v.adminiſtratores Pau. ¶ Op.in eo qõ.ſ.dixi in.i.no.ꝙ non dz concedi pnia niſi petentib⁹. nã q̃q3 qs cogit ad pniam de ſpon.ad audientiã.vbi de hoc in gloſ. vlt.Solut Pau.ꝙ illud dz intelligi vt no.xxxiij.q.ij.q. cũq3 vbi de hoc in gl.arg.facit.xxxv.q.viij.inceſtuoſi. ¶ Scõo op.ꝙ ẽt petẽti nõ ſit ꝙcedẽda ſp pnia de rapto. c.i.z.c.ſup eo.Sol.Stepha.ꝙ ibi denegat q̃ denegatur reſtituere alienũ vel cauere de reddendo cũ potuerit. ¶ Quero in eo qõ dicit de his qui damnantur vltio ſupplicio qũo iſti liberent quo ad corpus vel quo ad animã So.Lau.ꝙ qr hoc plus q̃ expediret de facto ꝙtingit.iõ multiplex queſtio oritur z de aliquibus.j.in pluribus ſe. q.Sed ꝓmo videndũ eſt quis locus preſtat imunitatẽ talibus.So.Lau.ꝙ eccleſie ad diuinũ cultum rite z de cõſenſu epi vel ſupioris edificate q̃uis nondũ cõſecrate vr̃ non ſint in eis celebrata diuina itẽ z cimiteria .C. de his qui ad eccle.ꝙfu.li.de imu.eccle.inter alia.z.c.pe.z fi.de quo dixi i.d.c.pe.in.i.q.z procedit hoc ꝑm lau. ẽt ſi eccl'a ſit iterdicta.z de hoc dixi i.e.c.q.iij. ¶ Scõo quero qd de palatio epi:So.lau.ꝙ ꝑm aliquos gaudet imunitate de hoc dixi in.d.ca.inter alia.q.ij. ¶ Tertio quero quis gaudet imunitate.So.lau.ꝙ quicunq3 cuiuſcunq3 conditionis.C.de his qui ad eccleſiam confugi.l.fin.z hoc ſi

vult gaudere.ſi.n.volens trahiſ de eccl'ia nõ violaſ imu
nitas.qõ dixi in.d.c.ſi.q.ij.z ꝓſeqſ Laud.excipiendo pu-
blicũ latronem depopulatorez agroꝝ. de quibus i alle.c.
iter alia.itẽ illũ q cõſiſus de eccl'ia vel cimiterio ibi delin
qt.d.c.ñ.z de hoc ibi dixi.q.iij.z.iiij. ¶ Quarto q̃ro i quo
ẽ hec imunitas:ſo.Lau.q̃ eſt i hoc q̃ ꝓfugientibus vic
tualia non vetabũtur nec veſtes nec ges.d.l.ſi.nec arcta
buntur quin poſſint exigere ad cameram ſecretam.xvij.
q.iiij. diffinit.z ꝓuidebit. iteri eccl'ia.d.l. fin. ſicut rector,
carceris captiuis.d.l.ſi. ¶ Quinto q̃ro qua pena punit
violans imunitatẽ eccl'ie i p̃dictis:ſo.Lau.q̃ tenet cri
mine leſe maieſtatis.C.de his q ad eccle.ꝓfu.l.ij.z tenet
capitali pena.c.ti.l.ſi.de hoc p Hoſt.i ſũ de imu.ec.
¶ Sexto q̃ro an corpus xp̃i liberet ꝓfugientẽ ad ipſũ:
ſo.Lau.q̃ ſic.p no.de cele .miſ. ſane.de quo ibi dixi.q. ij.
¶ Septio q̃ro an ep̃s vl' ali⁹ officialis poſſit clericũ ho
micidam extrahere ꝺ eccl'ia vt eũ deponat z i mõaſterio
detrudat ad pn̄iam pagendam:ſo. Lau. referens id qõ
no. Inn.i.de.c.inter alia. vbi tz q̃ ſic.de hoc ibi dixi.q.v.
vbi tenui contrarium qõ hic tenetur Lau.z Gen. dicit
tñ Lau.q̃ opi. Inno.procedere poſſet vbi monaſteriuz
nõ eſſet nimis arctũ nec eſſet carcer perpetuus: alꝰ ſe-
cus maxime cum hodie ſit carcer iductus ẽt ad penam
de pe.q̃uis.li.vi. Item in carcere tali ꝑpetuo non datur
niſi panis dolor iſ z aqua anguſtie.de pe.c.pe.de v.ſig.
nouimus vult allegare de pe. tue.dicit ẽt Lau.hoc ꝓce
dere maxime in aliquibus locis in quibus ſic incarce-
rati non viuunt vltra ſex dies vel octo ꝑ arctationẽ car
ceris quo caſu dicit Lau.q̃ exponentes tali carceri repu
tat homicidas z irregulares:hec.n.pena eſt magis affli
ctiua' q̃ ſi ponerentur i patibulo ar.de cõſe.di.v.nihil.qõ
no.ſingulariter illud.c.tũ nõ faĉ. ſz ꝑ hoc de here.cle.i.v.
duro.lxxxvi.di.paſce.ff.de lib.agno.necare.z facit hoc ꝺ
prelatos q trudũt clericos i gabia vbi veriſile eſt q̃ ſupra
paucos dies morient. ¶ Octauo q̃ro qd de ꝓncipib⁹ z
alijs ſecularib⁹ q̃ indifferenť violãt imunitatẽ nõ ꝓmit
tẽtes eos q ad eccl'as ꝓfugiũt comedere vel dormire vl'
quid ſile. vel affligũt parẽtes vel amicos vel clicos eis
ſanẽtes ſol.Lau.q̃ bene feciſſet hoc ꝓſiliũ ſi appoſuiſſet
penas grauiores:qz ipſi ſeculares nolũt infligere i ſeip̃s
z oĉs ad inuicẽ ſe defendũt.de hoc in.d.c.inter alia.in.ij.
ꝓrio z p Hoſt.i ſũ.de immu.ec.hec.ꝓcedũt quo ad id qõ
q̃rit qũo iſti fugiẽtes ad eccl'am liberenť quo ad corp⁹
qual'r aũt liberenť quo ad aiaz dic vt in ſeq.q. ¶ Nono
quero de his fugentibus ad eccleſiam qd eis ꝓſit quo
ad animam:ſo.Lau.q̃ quantumcumqz z quotiĉſcumqz
relapſus in hereſim fuerit vel quodcũqz nefandiſſimuz
peccatuz cõmiſſerit dum tamen penitentiã in fine acce-
perit.vel ꝑ ſigna ſufficientia appareat ipſum voluiſſe reci
pere ſi potuiſſet nõ negať viaticũ:z ꝓ eccleſia orat z ob
lationes recipit:xiij.q.vlti.c.ſi.de ſen.ex.a nobis.ij.de ra
pto.c.ij.z hoc ẽt tz glo.iiij.hic qõ dico.j.q.xij. ¶ Decimo
q̃ro an dãnatus vltimo ſupplicio poſſit teſtari:vz q̃ non
qz efficitur ſeruus pene.ff.de teſta.eius q.ſ.ſi cui. In cõ
trariũ qz ſepe dãnať qs abſens ex vi ſtatuti q de iure cõi
dãnari nõ põt.ff.de pe.l.abſentẽ.ſol.Bar.z Bal.in.l.ei⁹
dicũt q̃ ſi eſt dãnatus z detent⁹ ita q̃ infallibiliť fiat exe
cutio nõ valet teſtamẽtũ:vt no.C.de dona.iter vi. z vxo.
auť.ſz hodie.ff.de pe.q vltio.ſz ſi dãnať ad mortẽ in ab-
ſentia ex forma ſtatuti teſtamentũ nõ valet quo ad fauo
res municipales qbus bãniti nõ gaudẽt tãq̃ hoſtes ſue
ciuitatis.ff.de capi.dimi.l. amiſſiõe.ſ.q deficiunt. ſz quo
ad cõe valz teſtamentũ:qz non perdit ius cõe.de hoc per
Bar.in diſputatiõe lucane ciuitatis zc̃.z.C.de ſacroſan.
eccl.l.i.quibus aũt applicentur bona dãnatoꝝ. dic vt.C.
de bo.dã.auť.bona.vbi dicitur q̃ applicantur venientib⁹
ab inteſtato.de hoc tamen ſunt opinio.de quibus ibi z
no.Bar.ff.de bo.dam.l.i.z hodie per ſtatuta commu-
niter hoc determinatur. ¶ Undecimo quero in eo qõ
dicit q̃ dãnatis ad mortẽ non ẽ denegãda pn̄ia.qs poſſit
audire tales ad penitentiam:ſo. Pau.q̃ quilibet ſacer-
dos etiam non ꝓprius cũ imineat periculũ mortis.ſ.cle.
ꝓxi.in fi.de offi.ordi.paſtoralis.ſ.i.vbi de hoc. ¶ Duo
decimo q̃ro an iſtis dãnatis vltimo ſupplicio ꝓcedať via
ticũ:glo.nec euchariſtia.ſol.q̃ ſic.qõ ẽt dixi.ſ.q.iſ.
¶ Op.ad hoc de ꝓſe.di.ij.nõ ꝓhibeat.ſol. Pau.q̃ pre
dicta ꝓcedunt ſi apparent penitentes.alꝰ ſecus vt in cõ
trario. ¶ Decimotertio q̃ro an iſtis cõcedať ſepultura:
glo.e.ſol.q̃ ſic.idem Lau.z Pau.in hac glo.ibi ꝓcedere
dz.nã z Pilatus corpus xp̃i reddidit Joſeph. Jo.xviij.
Steph.dicit q̃ dãnati poſſunt ſepeliri ẽt ſine lnĩa niſi dã
nati ſint ad certũ tp̃s.C.de reli.z ſump.fu.obnoxios.ff.ꝺ
cõdi.inſti.que ſub ꝓditione.ſ.vlti.dic q̃ gl.nõ dicit q̃ nõ
poſſint ſepeliri ſz q̃ nõ poſſunt ꝺ furca deponi ſine lnĩa iu
dicis qõ bene ꝓbant leges in glo.alleg.qõ plus ꝓbat.l.ij.
alleg.in glo.q̃ is q in vita non põt morari in ciuitate poſt
mortez nõ põt ibi reduci ad ſepulturã ſine licẽtia ſuperio
ris:z dicit Bar.ibi q̃ hoc alibi non reperitur.

Abuſionibus. Emanauit ad execuꝯionẽ z declarationẽ.c.e.ti.cũ ex eo. Lau.elemoſyna
ruz alꝰ eccleſiaꝝ.prima cõis. ¶ No.q̃ abu
ſio eſt euitanda.vnde ꝓuilegiuz ꝑdit qui abutiť.xi.q.iij.
ꝓuilegium.damnatur etiam abuſus clauium.xi.q.iiij.
ipſe.z dicit Gen.q̃ verbuz abuſio ſonat in vitium.de te-
ſta.qz ingredientibus.ſ.cle.ꝓxi.de offi.ordi.ſi canoni-
ci.ſ.fi.lib.vi. ¶ Scõo no.q̃ ſimplices non ſunt decipien
di z videť ꝟ excuſari ſimplicitas z quo ad hoc ſimplices
dicũtur qui ꝺ facili credunt.xxij.q.iiij.innocens. ꝺ hoc.j.
in.i.contrario. ¶ Tertio no.de dictione potius que vt di
cit Genz.ponitur correctiue.ſic z alibi dictio immo.ff.de
here.inſti.ſi ita ſcriptũ.de manumiſ.teſta.ſtichus ꝺ pen.
di.ij.qui dicit vt lit.nõ conteſt.accedẽs.i. ¶ Quarto not.
q̃ nõ lz ꝑ fallaciaz auꝝ ab alio extorquere. de hoc in gl.
ij.ceſſante aũt fallacia licet.z ꝑ hoc qz ſubtili ingenio eſt
aurum a barbaris extorquendũ.vt no.xliij.di.in manda
datis.z hic vz bonus dolus quãdo ſunt hoſtes fidei. ſecꝰ
ſi pacifice viuunt cum catholicis.ꝓ hoc quod no.Inn.
de vo.qõ ſuper.z de bono.dolo.ff.de dolo.l.i.q̃ me.can.
cũ dilecti.z dicit Lau.q̃ forte iſti putabant licere ſubtili
ingenio auruz extorquere per iura alleg.in hac glo.z hoc
dicit Lau.officiales ꝓlatorum frequentare cõtra ſub-
ditos.qõ dicit imputandũ ꝓlatis q emolumẽta recipiũt
z ſanctaria dei vẽdũt:ar.lxiij.di.ſolonitane.dicit ẽt q̃ for
te putabant ſibi licere ex ꝓcepto dñi qui miſit populuz
Iſrael furtim recedere cũ auro egyptioꝝ.xiij.q.v.dixit.
z dicit Paul. q̃ illi de marchia anchonitana multum
docti ſunt in iſtis fallacijs z in hoc alios fallunt z nõ fal-
luntur.z ſic grauius peccant.xxij.q.ij.hoies. ¶ Quinto
no.q̃ q̃q̃z ſubtilitas reꝓbatur qõ ẽ hic.qz accipiť i ma
lã partẽ.q̃q̃z in bonã.de ferijs capellan⁹. ¶ Sexto no.
q̃ maleficijs ẽ p̃cludenda via quantũ poſſibile ẽ. de hoc
in glo.iij.Gen.dicit q̃ ꝟ quantũ poſſibile zc̃.qz male ho-
minũ voluntates non poſſunt ad plenũ coberceri.in auť.
de nup.ſ.mitiores.colla.iiij.xxxi.q.i.hac ratione. ¶ Se
ptio no.q̃ q̃ſtores nõ admittunť niſi habeãt lr̃as ap̃licas
vel dioceſani.nec tunc ẽt ꝓmittuntur populo p̃dicare vt
hic. Ex hoc no. Pau.q̃ hec admiſſio z ꝓmiſſio ẽt tolle-
ratiua vel pacientie ꝓhibetur vult dicere q̃ aliq̃ ſecus
de p̃ben.cũ tã dudũ.ſed ſi tollerãtia reꝓbatur ꝓp̃ peri
culũ aiaꝝ multis incũbẽs.vt dicit.j.i lr̃a.z dicit Pau.
q̃ iſti nõ ꝓmittunť p̃dicare.qa hoc officiũ ad eos nõ per
tinet ſz tm̃ charitatiua ſubſidia petere z idulgẽtiã ſi qs
habent exponere.de here.vt officiũ.ſ.cõpeſcendi.li.vi.ꝓ
hoc qz officiuz p̃dicãdi cõpetit illis ſolis qbus eſt de iure
ꝓceſſuz.vel q ad hoc fuerint inuitati.de here.excõicam⁹
ſ.quia vero.z.c.cum ex iniuncto.xvi.q.i.adijcim⁹.de ſe-
pul.ele.dudum.ꝟ.in eccleſijs. ¶ Octauo no.q̃ littere q̃
ſtorum debent per dioceſanos diligenter examinari ne
aliquid fraudis cõmittatur.z dicit Pau.q̃ poſſet fraus
cõmitti vt qz

cõmitti vt qz affererent plus ꝙtineri in litteris q̃ ꝙtineret vl vteret falſis litteris p veris qõ ſepe eueni.z qz talia ſunt piculoſa.ideo debent littere examinari diligẽter ſi bulla carta dictamie z alijs maxie qñ exorbitãt a cõi forma.p hoc de cri.fal.lz z.c.quãgraui de reſcri.c.ij. de offi. or.ex pte de v.ſig.nouerit. Lau.dic q lz plati ō beãt examinare lr̃as q̃ſtoz non tñ debent eas vẽdere q non ſeruãt nõ attẽdentes q in talib⁹ cõmittit ſymonia.de ſymo. c.i. Itẽ qz q̃ſtores care emũt q̃runt p fas z nefas vñ ſoluant z grauamina inferunt ad iſtar illorum de quibus ō iude.ex ſpãli.fit ãt hec examinatio p dioceſanũ vt in lr̃a z dic La.q de ipſa examinatione dz ꝙſtare p lr̃as dioceſani.al's prelati inferiores tales nõ admittẽt. Opp.in eo qõ dixi in.ij.no.q ſimplicitas excuſat z sic ꝙtra.xvi.q. ſi cupis.xxxix.di. Pe.ſol. Pau. q ſimplicitas diſcretõi contraria reprobatur vt incõtrario. Lau. pleni⁹ extendit dicẽs q ẽ multiplex ſimplicitas q̃dã ꝙtraria doloſitati z hec bõa.ij.q.vij.ſancta qppe ruſticitas.z ſimplicitas de hac dz habete ſimplicitatẽ colũbe z aſtuciã ſerpentis ne cuiq̃ machineris dolũ vel dolo alterius ſupplenteris d.c.ſi cupis vbi ō hoc.q̃dã ẽ q̃ puenit ex ignorantia que dz contraria diſcretioni z hec reprobatur.d.c. petr⁹ vbi caſſata fuit electio qz elect⁹ erat ſimplex z iſcius.z hodie talis ẽt promotus remouetur ō eta.z qua.c.vl.ſed oli dabatur coadiutor.vij.q.i.petiſti z.c.qz ff. de hoc p Hoſti. de ſum.tri.dãnamus in v.ſimplex oino. Scõo op.in eo q dicit q lr̃as q̃ſtoz examinant epi q etiã archiep̃s hoc poſſit.e.ti.c.i.li.vi.vbi pmittitur archiepo mittere lr̃as in fauorem queſtoz p totam ꝓuinciã.ſo.lau. q ibi ẽ duplex lr̃a. naz quedã littera bz q archiep̃s põt coſdẽ ſubiectos zcẽ.tunc procedit ꝟrium.alia lr̃a bz eoſdẽ ſuffraganeos zcẽ.z ꝙcordat tũc quaſi velit q lz habeantur littere archiepi adhuc debẽt ꝙfici lr̃e epiꝙ lr̃e archiepi ſunt tm̃ exhortatorie vt ibi dz dic q cõis littera ẽ coſdẽ ſuffraganeos zcẽ.ſz q̃cũq; ſit ibi lr̃a nõ obſtat.qz ſup benigna receptiõe queſtoz põt archiep̃s facere lr̃as exhortatorias p totã ꝓuinciã vt ibi e ẽt ꝙcedere lr̃as remiſſionis.e.ti.noſtra.nec oz q approbentur p ſuffraganeos quantũ tñ ad hãc lr̃am qz noſatim logtur de dioceſanis epis dic q nõ ſufficit q littere q̃ſtoz ſint exalate p archiepm niſi quo ad ſuã dioceſiz ſed i alijs dioceſib⁹ examiari debẽt p dioceſanos epos.z hoc qz examinatio ptim ẽ fori ꝙtẽtioſi vt coherceantur fraudes. Tertio op.q q̃ſtores elemoſinaz libere pmitti debeãt elemoſynas q̃rere cũ elemoſyne.pcedant ex charitate dãtiũ que nõ eſt reſtringẽda.ar. ō dona.c.i.potiſſime.qz videntur ꝙcernere foz pniale in quo pcedit qõ dz q lex nõ ẽ impoſita iuſto.de reg.lz.ſol. colligit ex littera.hoc n.fit ad obuiandũ fraudibus.de q bus.ſ.i.viij.no.dic ẽt Pe.de anch.q ſic mẽdicates validi ſunt arcendi z punendi.C.de mẽdi.vendi.l.i.li.xi.ita q̃ſtores non debent admitti:niſi primo diſcuciaẽ vtrum eccleſia.p qua q̃rũt indigeat:nam ſi nõ indiget nõ vẽ admittenda dic q rõ precedens magis ꝙuent littere: hec tñ inquiſitio laudabilis eſt.ſed nõ habet fieri p dioceſanũ niſi quando de nouo aliqua eccleſia vellet icipere q̃ſtuz:ſz quo ad ordies mẽdicãtiũ z nõnulla boſpitalia ab antiquo exercẽtia queſtũ aplice ſedis ſaltẽ tacita hec inquiſitio fieri non põt p dioceſanũ ad effectũ impediendi queſtu ſz ꝓhibendi fraudes vt predixi. Quero de q bus queſtoribus hic logtur gloſ.elemoſynaz.ſo.q de q̃ſtoribus elemoſynaz z dicit pau.q iſti dicũt a queſtu q̃ſtores ãt iudicioz de qbus in glo.dicuntur a querẽdo.qz querendo z interrogando debent cuncta rimari .xxx.q. v.iudicantem alij ſunt queſtores dicti a genere querẽdi pecuniã alij a liberis eligendis z querendis.ff.de of.queſto.l.vna: Pau.in hac glo.ibi fortis.z i aut.de queſtore. per to.C.ō queſto.l.vna.li.xij. Scõo quero i eo qõ dixi.ſ.i.ij.ſcio ō lr̃is per archiepm ꝙceſſis q̃ſtorib⁹ q exa minabũt p dioceſanũ qd ſi dioceſan⁹ malitioſe z ſine cã tales nõ admittit.qz non placet ſibi queſtores archiepi ire per dioceſim an archiep̃s poterit ex hoc dioceſanuz vel eius officiales in hoc delinquentẽ vel ẽt negligẽtẽ cõcedere lr̃as punire. Lau.arguit q ſic maxie ſine cã palã z publice hoc facẽ cũ videaẽ ex hoc ei⁹ iuriſditõneſaltem volũtariũ notorie offendere.de pe.romana in ſi.lib.vi.lz enim archiep̃s in hoc nõ habeat iuriſditiõez dat.n.ſolas lr̃as exhortatorias iurta formã.c.e.ti.cũ ex eo.z.c.i.li.vi. dz tñ poſſe cohercere impediẽtes al's illa ptãs paz eiva leret ar.de off.dele.ex litteris.idem Gẽ.z Jo.an.e.ti.c.i. li.vi.z põt hoc teneri nõ per rõnẽ p̃miſſaz.nã q bñt volũtariam iuriſdictionẽ tantũ nullã bñt cohercẽdi ptãtez z c.ex litteris ꝑalle.logtur de eo q bz iuriſdictionẽ cõtentioſam.ſed ẽ alia rõ qz archiep̃s ẽ iudex ſuffraganeoz ō of.oz.paſtoralis z vicarioz generaliũ ipſoz de offi.vica. c.i.li.vi.z hoc in his in quib⁹ vicarij delinquũt in officio d.c.i.vbi de hoc in glo.iij.põt ergo archiep̃s eos delinquentes punire.delinquunt aũt ſine cã ꝓhibendo tales queſtores. Tertio q̃ro an archiep̃s pro quolibet pio opere poſſet queſtores mittere per totã prouinciã.vẽ q non per.c.i.e.ti.li.vi.vbi ſolum permittit hoc quo ad q̃ſtores p fabrica eccleſie metropolitane. In ꝟriũ qz per illud.c.non eſt ptãs archiepi imutata p quã põt dare litteras remiſſionis p totã prouinciã.e.ti.noſtroꝛſo.laud.lz hoc vltimũ dicens q id qõ dz de fabrica in.d.c.i.ponitur cã exempli.z ſic nõ reſtringitur ius antiquũ.ar.ff.de legi.non pñt. Pe.de anch.de hoc dubitat.qz cũ in dioceſi ſuffraganei archiep̃s nihil poſſit:niſi qtũs reperitur iure ꝙceſſum de of.oz.paſtoralis in ꝑn.non dz id qõ dz i.d. c.i.de fabrica ad alia extendi.ff.de leg.qõ vo ō acqui.re. do.ã agris:dic q opi. Lau.vera eſt p id qõ dixi.ſ.e.q.nã archiep̃s põt dare litteras remiſſionis p totã ꝓuinciam z ſic iure reperit hoc exp̃ſſum nec ẽ extenſio. Quarto q̃ro qũo bz ſe hec cle.ad.c.ex eo.ti. Hoſt.hoc addit. Jo. q addit illi conſilio id quod hic dz in ver.litteras z dicit Steph.q hoc fuit additum pp multas falſitates que cõ ſueuerunt in his cõmitti que p curatos nõ de facili õprehenduntur. Quinto q̃ro an dioceſani cũ examinant litteras apoſtolicas queſtoribus conceſſas poterunt de ipſis iudicare Jo. Lap.q non de iudi.cũ veniſſet.ſed ſi dubitabit de ipſis conſulendis erit papa cuius eſt extiare quem modũ ſui priuilegij eſſe velit de of.oz.ordinarij §.ſi vo li.vi.ſi autem apparent vere z ſine defectu dabũt eis litteras teſtimoniales:ſed ſi apparent defectuoſe caſ repellent pro hoc quod no.in.d.c.cum veniſſent z.c.ordinarij ex his infert Lap.q quis cognoſcere põt de re de qua non põt iudicare ſimile de reſcirp.cum contingat in ſi.de priuil.cum pſone lib.vi.z quod no.x vi.q.i.frater in glo.pe.regulariter tamen minoꝛ non cognoſcit nec iudicat de facto maioris.xxi.di.inferioꝛ.de maio.z ob.i.c. cũ inferioꝛ.de elec.cle.ij.pro predictis quod not.de off.ole. ſuper eo.de re iudi.decetero pro z contra eſt.quod not.ō of.vica.lz li.vi.dicit Lap.q de facto maioris cognoſcere vel iudicare poteſt tantum tunc quãdo in iure hoc exprimitur niſi alias non notoꝛium ſit factum maioris eſſe nullum z ſit ita notoꝛium q non egeat examinatiõe nec inficiari poteſt:quo caſu minoꝛ non iudicat de facto maioris nec iudicialiter cognoſcit.ſed tantum declarat illud non obſtare z eo non obſtante contrarium facit vel impedit illud effectum de eta.z qua.eam te.pro hoc qõ no. de appel.ſollicitudinem de reſcri.ſtatutum in ſi.li.vi.

§. Ad hec multiplici. Octo ſequẽtibus cõcoꝛ.

primus abuſus.diſpenſent ſecundus abſoluant tertius remittant quartus.relaxent quintus.extrahant ſextus.indulgeant ſeptimus.abſoluant octauus. Not.q inferioꝛ epo non concedit indulgentias.de hoc in glo.hoc.n. z.j.in.iij.q. Secũdo no.q iferioꝛ epo ꝙcedẽdo idulgẽtias tũc dz abuti qñ h̃ facẽ motu ꝓrio z sic ſi ex cõmiſſiõe ei⁹ q bz ptãtẽ nõ dz temeritas. Tertio not.q ſup vo-

tis nō diſpēſat inferior epō:de hoc in gl.hoc ēt z.j.i.viij. q.z in hac glo.ibi epōz niſi ſit votū vltramarinū:qz tunc ſpectat ad ſolū pape de voto ex multa.an āt papa diſpen ſare poſſit in voto ꝙtinentie:remittit Pau.ad not.ō ſta. mo.cū ad monaſteriū:z ibi dz ꝙ ex cā pōt. ¶ Quarto no.ꝙ queſtores nō pñt abſolūere a ꝓiurijs homicidijs vel alijs peccatis:z dicit Pau.ꝙ iō ħ ē qz nō ſunt ſacer dotes.ꝓnij ꝙfitentium.e.ti.oīs nec ſup hoc priuilegiati. de ſepul.cle.dudū.Ꝟ.ſi vō de ꝑui.cle.i. ¶ Quinto not.ꝙ queſtores non pñt temittere male ablata:de hoc in gloſ. vide z dic ꝙ maxime redarguūt:qz recepta aliqua quā titate remittebant reſiduum:nam vt dicit pau.hoc caſu non procedit trāſactio vel compoſitio:qz receptio iſtius pecunie dz fieri nomine paupez z in eoz vtilitatē cōuer ti:vnde recipiens qcūqz ſit ille de ea nō pōt tranſigere. ar.de offi.vica.c.ſi.in fi.li.vi.niſi ſup hoc ſit priuilegiat⁹ a papa.dic ꝙ lz non poſſit remitti qñ quantitas eſt certa tū ordinarius talia male ablata taxare hz qñ ſunt incerta de vſu.q̄ q̄.Ꝟ.cetez li.vi.Gen.reddit aliā rōnē quare ꝓhibet remiſſio male ablatoz recepta aliqua quātitate q̄ non eſt ſymonia abſoluere ꝓ pecūia ēt ſi al's poſſet ab ſoluere de ſymo.ad aures z ħ ēt vera z de his incertis j.q.x.z.xi. ¶ Sexto no.ꝙ non poſſunt q̄ſtores remitte re tertiam vel quartā de iniunctis penitentijs de hoc in gl.idem q̄ dic idē de alia quota.idem Pau.dicens ꝙ ſu ꝑ hoc aliqui erāt priuilegiati.vt illi de hoſpitali rōciual lis q habebant priuilegium dimittendi ſeptimā partez ſed oīa talia priuilegia hic reuocanť de hoc.e.ti.cū ex eo z.c.indulgenti. ¶ Septimo not.ꝙ humana ope nō pñt aie liberari a purgatorio de hoc in gl.cum ſint z.j.i.i.cō trario.z.q.xiij.z ꝑ Tho.iiij.ſen.di.xlv.art.ij.z dicit Lau. ꝙ iſti volebant ſe extendere vltra q̄ clauis pe.Cū dcm̄ eſt quodcūqz ligaueris ſup terraz non dicit ſub terra.ſz forſan vt ipſe dicit non ꝓmittebant eos ſubterrari.ſz fa ciebant poni deſup inferetro.de hoc.xxiiij.q.ij.Ꝟ.i.in fi. ¶ Octauo no.de remiſſiōe plenaria peccatoz quā que ſtores facere non poſſunt.z dicit Gen.ideo eos hoc non poſſe.qz ſine contritione talis remiſſio non pōt obtineri. ſubeſt z alia rō quam dixi ſ.in.iiij.no.qz ad iſtos non ꝓti nent hec que ſunt foꝛi ꝓnialis.tñ ēt ſi ꝓtinerent nō pñt fa cere talem remiſſionē plenariam vt dico in ſeq.not. ¶ Nono no.de abſolutione a pena z a culpa.de hoc in gloſ.iſta eſt ſimile.de priui.cle.i.in ꝓin.vbi dixi.q.xxiij. z dicit Lau.ꝙ lz offenſaz ſeu culpaz in deum cōmiſſam non poſſit aliquis cirtra vbum dei remitere qō dixi in.d. q.xxiij.reatum tamen ſeu culpā in eccleſiā militantem cōmiſſas ipſe papa eius ſpōſus remittere pōt rōne cla uium z vicariatus ſibi cōmiſſi:z talem remiſſionē a pena z a culpa facit in anno iubileo qō ēt dicit gl.Hic.tñ ꝙ hec non ē ꝓꝓria locutio ꝙ fiat abſolutio a pena z culpa qō di co in ſeq.no. ¶ Decimo no ꝙ qñqz ꝓmittit̄ log ꝑ vba iꝓꝓ ꝓria ad aliqd clarius exꝓimendum.ſic eni logť hec lr̄a ibi a pena z culpa.ſz tūc dz aliqd addi qō denotat locuti onnis iꝓꝓietatē ꝑ hoc lr̄a ibi vt eorum vbis vtamur z de hoc i gl.ꝙcordat z ꝑ hoc qō dixi de ꝑui.cle.i. in ꝓi.i ix.no. ¶ Undecio no.ꝙ ꝓuidēdū ē ne cēſura eccl'aſtica vileſcat vel clauium auctoꝛitas deducatur in cōtēptū.ꝑ ħ.d.cle.i. de priui.de conſue.cuz inter.z dicit Gē.ꝙ hoc inducitur ob frequentationem nimiam remiſſionū. ſic̄ de offi.ꝑſi.obſeruandus.nā oē.rarū carū.lxxxiij.di.legi' mus.lix.di.ſi.officia.i auť.ō cōſul.Ꝟ.pe.coll'.iiij. ¶ Duo decimo no.ibi decetero ꝙ conſtitutio ꝙcernit futura.de ꝙfti.c.ſi.dicunt tñ ꝑ hoc Lau.z Gen.ꝙ ꝑ hoc ñ appꝛo bat priꝰ facta q̄ non tenebāt .qz vmbra q̄dā oſtendebať i ope.veritas aūt nō ſuberat i effectu.ō ꝙſuetu.quāto.z dicit Gē.ꝙ dicit decetero ꝓp id qō ſequiť ōpriuilegioꝛ reuocatiōe. ¶ Decimotertio no.ibi acceptari.ꝙ hic nō regriť delictum ꝓfectū.cōcoꝛ.de.pe.di.i.figs tā.z.c. mā ſculū.z c.ſi qs nō dicā. ¶ Decioquarto no.ibi locis oꝛ dinib⁹ vl' ꝓſonis.ꝙ hoc caſu pariť reuocāť ꝓuilegia ꝙceſ ſa locis z ordinib⁹ ſiť ꝓſonis ꝙcoꝛ.de ſen.ex.alma li.vi.ō hoc.j.q.xv. ¶ Decioquinto no.ibi talia ꝑſumēdi ꝙ reuo catur priuilegiū de quo timeť ne tēdat in abuſum de de ci.ſuggeſtū:z dic̄ Gē.ex hoc ſūmi ꝓuerbiuz ꝙ opportu nitas facit quē peccare:z diuitie faciūt ſtultizare.talis āt opportunitas tollenda eſt vt hic.z de vi.z ho.cle.cū ab oī ſicut ꝑ Ꝟrium ꝓparanda ē opportunitas ad bonum:de elec.cū ex eo.li.vi.de ſta.mo.cle.ne in agro.Ꝟ.rurſus. ¶ Decimoſexto no.ibi quātū ad p̄miſſa.ꝙ ꝑ hāc reuo cationē tollūť ꝓuilegia ſolū qtūs ꝙcedebant ptātem in p̄ miſſis:z ſic qd aliud ꝙtinebant illud enim nō tolliť qō nō mutať z.c.C.de teſt.l.ſancimus:ſimile de here.cle.i. in fi. ¶ Ad p.in eo quod dixi.ſ.in.vij.not.ꝙ humana ope non pñt hoīes extrahi de purgatorio.nā talibus aiabus ꝓ- ſunt ſuffragia viuentiū.xliij.q.ij.aie no.e.tit.ꝙ aūt gl.cuz ſint ſtat ꝟrio.vž tñ hāe hunc intellectū ꝙ ſimpl'r extrahe re ō purgatorio ſolus de⁹ pōt:qz ibi exiſtentes ſunt in di tio dei reſeruati:ſed ſuffragia viuentiū: ꝓſunt vt deus miſereať z citius extrahat de hoc.j.q.xiij. ¶ Ad ſcō op. qz vž inſufficiens ꝓhibitio q̄ ſit in eo qō ibibet ꝑ q̄ſtores hoc fieri vel attemptari.non.n.cōꝓhēdit exceſſus quoſ faciunt dicendo cū dicere z facere ſint diuerſa.de heret. cle.vl.ō.nōnulla.ibi dicunt faciūt z cōmittunt.ſo.Pau.ꝙ ex hoc ꝟbo fieri hic colligiť qō dicendo qs dz facere z ō linquere ſic̄ z faciēdo dr̄ negare cōfiteri z p̄dicare.xi.q. iij.extimant.xxij.q.v.cauete ō his q̄ ſi.a ma.par.ca.ex ho re.qō no.z hoc ꝓcedit in diſpoſitiōe iuris cōis:ſed in di ſpoſitiōe reſtringibili vt ſunt ſtatuta vr̄ ꝓcedere primū ꝙ aliud ſit dicere aliud facere lz improꝑie dicendo fiat vt nunc dixi. ¶ Tertio op.in eo quod pariter reuocat ꝑ uilegia ꝙceſſa ordinibus z perſonis cum debuiſſet diſti guere de ꝑui.ne alig li.vi.Gloſ.quandoqz ſol.ꝙ quando qz ſit talis diſtinctio.z ſic vult dicere ꝙ non ſemper ē ne ceſſaria z dic ꝙ ħ ſuberat eadem rō quo ad ordines z ꝑ ſonas non ſic in.c.ne aliqui. ¶ Quero qd operantur in dulgentie conceſſe a veris prelatis.So.gen.remittit ad no.e.ti.quod aūt.vbi dixi z de ꝑui.cle.i.in ꝓin.q.xxiij. z ō hoc plene ꝑ gaſpa.de cal.z Bal.de pe.noſtra in repeti tione. ¶ Ad ſcō quero ſi cōceſſa eſt indulgētia viſitanti certam eccl'am tali die anviſitās pluries hz pluries in- dulgentiā.Hoth.q̄rit z nō ſol.dic ꝙ ſic vt no.e.ti.cū ex eo.z idē dixi de ꝑui.cle.i.v.qbus. ¶ Tertio q̄ro ad quē ſpectat has idulgentias concedere.gl.i. dicit ꝙ ad epōs non ad iferiores.La.hoc latius ꝓſequitur dicens ꝙ hoc ſpectat ad papam legatos archiepōs z epōs.eo.ti.cū ex eo.z.c.noſtro.z.c.i.z vlt.lib.vi.de excel.ꝓla.accedentib⁹ z de legato.no.de off.leg.c.fi. ¶ Ad p.ad hoc qz ēt ſacer dos pōt in foro penitentie indulgentiā ꝙcedere ſibi ꝙfi- tenti ar.de pe.oīs z.c.deus q ſo.Lap. ꝙ generales z pu blicas indulgentias ꝙcedere pñt ſolus papa z alij prelati ſupꝛadicti:qz ſunt dignitatis epalibus prelati vō inferio res cōceder e nō pñt:imo nec electus z ꝙfirmatus i epm nōdū ꝙſecratus de excel.prela.accedentibus vbi ō hoc no.Hoſti.nec capl'm eccleſie cathedralis vacante ſede. no.Arch.e.tit.c.i.lib.vi. In primato aūt ē in foro pnie fa tetur Lap.ꝙ ſacerdos ſibi ꝙfitenti pōt eas cōcedere qō no.Hoſt.i.e.ſū.i Rica ō remiſ.Ꝟ.qs poſſit z arch.e.ti.c. vl.li.vi.dicvt dixi ō ꝑui.cle.i.v.qbus.q.ij.Gaſpa.e.ti.no ſtro i rep.refert Jo.cal.tenuiſſe id quod tz Tho.iiij.ſen. di.xx.q.uj.ar.iij.vbi dicit ꝙ effectus clauis iuris cōis nō ptinet ad diſpenſatiōem ſacꝛoꝛ.ſed ad diſpenſationē bo noꝛ cōiuz eccl'ie.ideo legati ēt nō ſacerdotes idulgētias facere pñt z.e.di.q.iiij.arti.ij.dicit ꝙ ptās faciēdi indul gētias ꝙſequtur iuriſditionē z ſic ēt nō ſacerdotes dūmō habeāt iuriſdictionē eas dare pñt:z ſic electus ꝙfirmat⁹ nō ſacerdos hoc pōt:z ꝑ hoc idem vr̄ dicendū ō capl'o ſe de vacāte.tñ qz nec oīa iuriſditionalia in capl'm traſeūt vt deponere abbatem vel clericū vt not.xxix.di.nullus. ij.ſecus dicit Gaſpa.de capitulo.ꝑ hoc quod no.de here. cle.i.in glo.hec lr̄a.z qz de capitulo nō reperiť iure cautū

ar.iij.q.v.conſuluiſſti.item nec theſaurum eccleſie poteſt diſpenſare niſi cui reperit̄ ꝓmiſſuz.ex p̄dictis ẽt infertur ꝙ ex cõſuetudine.iferiozi põt cõpetere prelato ptãs concedendi idulgentiã.qz ꝙſuetudo iuriſdictionẽ dat.de fo. cõpet̄ẽt.cũ ꝙtingat.z hoc placet Jo.cal.ipſe aũt Gaſpar tz ⁊ziuz.qz talis ꝙſuetudo caret ratione cũ ꝙ eaz rumpat neruus eccleſiaſtice diſcipline.de ꝙſue.cũ iter.hoc.n.cõpetit eẽo vt hic.ergo nõ iferiozib⁹ ne ſint duo capita qua ſi monſtrũ.de offi.ozd.qm̃.Ad aliud ꝙ ꝙſuetudo dat iuriſdictionẽ.rñdet ꝙ dz itelligi de modicis.non.n.põt dare prãtem deponẽdi clericos.ò elec.trãſmiſſaz.dic ꝙ elect⁹ ꝙfirmatus ẽt nõ ſacerdos hoc põt vt p̄dixi cũ hec cõceſſio ſit iuriſdictionis z non ordinis eẽalis.de excel.prela. accedẽtibus.vbi dixi.ad euitandas tñ opi.tutius ẽ vt cõmittat alteri epiſcopo q ſuo noie hoc faciat.ar.de elec.ſuffraganeis.de caplo ẽt vẽ ꝙ poſſit ex quo ẽ iuriſdictionis tamẽ cõiter teneẽ ⁊ziũm qõ dixi de here.cle.i. ver. duro. q.xi.z hoc tenẽdo dic ꝙ lz hoc ſit iuriſdictiõis eſt ẽt dignitatis eẽalis.de excel.pla.accedentib⁹.z ſic nõ tranſit ad capitulũ.z ſiliter ꝙ nõ trãſit i inferiozẽ eẽo rõne ꝙſuetudinis generalis q̃ ſibi cõpetit iuriſdictio.ſecus de ſpãli q̃ haberet talia ꝓ ipſuz fieri poſſe.ꝓ hoc.d.c.accedentibus. ibi niſi ex ſpãli conceſſione vel alia cã legitia.z tũc ceſſat ratio Baſ.qz rõne talis ꝙſuetudinis iſte legitime hoc faceret.¶ Quarto q̃ro qd requirit̄ vt idulgẽtie valeant: So.Lau.ẽm Guil.Altiſodozẽſem.qõ dic vt plenius no. eo.ti.qõ aũt.¶ Quinto q̃ro ſi qs ꝓbabili erroze ductus putat alicubi eẽ idulgentiã vbi nõ eſt.puta qz ꝓ non habẽt ẽ prãtem quẽ putauit habere cõceſſa eſt idulgentia porrigentib⁹ adintoziũ certo hoſpitali an hoc putãs z tribuens auxiliũ gaudebit idulgẽtia: videt̄ ꝙ ſic ſi error fuit probabilis.ff.ò off.p̄to.barbari⁹.ò biga.nup.itẽ deus attendit coz.xxij.q.v.periurare.In ⁊ziũ qz veritas preferẽt opinioni.viij.di.in.c.veritate.maxime in ſpũalibus in q̃bus nõ ſolũ p̄fertur opinioni.imo z iuriſdictiõi que ẽ maiozis virtutis.xxxv.q.ix.§.his ita.ſic no.Arch.de vo.c. vno.lib.vi.de of.dele.cũ plures.e.li.qõ eſt no.ſic alle.Oldra.in ꝙſilio.clxxviij.Archi.tñ ſolũ dicitq̃ prefertur cõi opinioni z hoc ẽt no.z bene facit ad ꝓpoſitũ z hãc partez tz Oldra.i.d.ꝙſilio.proboc de elec. dudũ.ij.ibi dãnabiliter ſunt decepte.z.ſ.e.cle.in prin.ibi ſimplices decipiant nõ eniz deciperenẽ ſi ꝙſequerenẽ indulgentiã.itẽ ibi ẽt dicit ꝙ hoc cedit in periculũ aiaz.Ad id qõ dz de erroze ꝓbabili.dic ꝙ non ſemp ſufficit.z dic vt no.in.d.l.barbarius.z de elec.nihil.z hoc caſu hoc nõ ꝓdeſt qz non agit̄ de fauoze publico ſz de ꝓuata vtilitate.ad illud qõ dz ꝙ deꝰ conſiderat intentionez.dicit Oldra.ꝙ vex ẽ quo ad hoc vt actus dicatur bonus vel malus meritozius vel demeritozius.nõ quantũ ad quantitatẽ pene vel premij.hoc ẽt reſpectu cõſideraẽ veritas.ff.de iniur.etz.q.§.ſi iniuria. de fur.vulgaris.§.ſi qs.z facit qõ no.de ſen.ex.in audientia.xxxiij.q.i.in ſumma.¶ Sexto q̃ro hoc preſuppoſito qõ dixi in ꝓx.q.an poſſit datũ ob hanc cãm repeti: So. Ioe.de ancha.ꝙ ſic.tã̃ꝙ datũ ob cãm cã nõ ſecuta. ptiff.z.C.de cõ.ob cau.z hoc ſi pecũia ẽ penes decipientez. ſecus ſi tranſlata eſt in eccliã. nã tũc eccleſia nõ tenetur niſi facta ſit locupletioz.imo ẽt ſi ſit facta locupletioz. vẽ non teneri.qz ſolutũ falſa opi.cã pietatis nõ repetiẽ.ff.de ꝙdi.inde.cũ bis.§.mulier.hoc tñ vltimũ dicit dubiũ.dic hoc vltimũ indiſtincte verũ ꝙ nõ eſt locus repetitioni ẽt ſi pecunia ſit apud decipientes:qz ituitu dei ſoluta fuit z ſic applicãda eſt pijs vſibus.z q̃ꝙ ſoluens nõ fuerit alꝰ ſoluturus:tamẽ nõ fruſtra ſoluit.qz lz non hẽat idulgentiam hz tñ meritũ elemoſyne.pro hoc qz talis dolus reſpectu ipſius decepti dz bonꝰ exquo ꝓuocat ad melius. de dolo.cũ dilecti.¶ Septimo q̃ro an idulgentia profit ſit exñtibus i purgatozio:de hoc.j.e.q.xiij.¶ Octauo q̃ro in eo qõ dixi in.iij.no.de diſpenſatione ſup votis.quis poſſit ſuper voto diſpenſare.ſo.colligitur ex eodez tertio no.qz eps z ſuperiozes tñ Math.ꝓſeqt̄ referens qõ no. Jn.de vo.c.i.z qõ ibi dixi.q.i.ij.z.iij.z dicit Math.ſpãle in voto ⁊tinẽtie in quo nullus põt diſpenſare. dic ꝙ imo papa põt ex cã qõ dico i.e.c.i.q.iij.vñ ẽt põt diſpenſare ꝙ exñs in ſacro ozdie ⁊bat matrimoniũ.vt dico in.e.q.z de hoc in regula ſemel de ꝓ.li.vi.¶ Nono q̃ro ſi papa ſine cã diſpenſat cũ aliquo an ille ſit tutus quo ad deum: So. Gen.remittendo ad no.de vo.nõ eſt.z ibi dz ꝙ nõ ẽ tutꝰ qõ maxime ꝓcedit ſi ad iſtantiã vouentis diſpẽſauit. vt dico in eo.c.¶ Decimo q̃ro i eo qõ dixi in.v.no.de male ablatis i certis ad quẽ ſpectat taliũ diſtributio So.La. referens id qõ no.Hoſt.de iude.cũ ſit.vbi dicit ꝙ ad epiſcopũ loci.idem no.de vſur.cũ tu.z in ſum.de pe.§.cui.vẽ tu dic.z.§.vlt.ſub.§.q̃ forma.vẽ.vbi vo.idẽ Jo.an.e.ti.c.iij. li.vi.z in regula peccatũ.e.li.Arch.xiiij.q.v.non ſane.z ò teſta.religioſus li.vi.dicit ꝙ.c.cũ ſit loquit̄ in indeo cuiꝰ bona erant diſtribuenda.z ipſe erat ſuſpectus circa diſtributionẽ faciendã i pauperes xp̄i.ſecus in chriſtiano q̃ teneẽ ad male ablata.naz ſi executozẽ dimiſit ille diſtributionez faciet ſi nõ dimiſit teneẽ epiſcopus.ar.de teſt. tua.de vſur.cũ tu.idẽ ꝙſuluerunt Jo.cal.z Recuperus La.vo.elegit viã mediaz.dicẽs ꝙ in ablatis i certis in q̃bus translatũ ẽ dñium nec cõpetit receptio.ꝓcedit opi. Archi.exemplũ.xiiij.q.v.nõ ſane.in his autẽ i q̃bꝰ dñiũ nõ transferẽt vel ſi transfertur cõpetit repetitio procedit alia opi.exemplũ de decl.ex trãſmiſſa.pro hoc quod no. archi.i.q.i.nõ putanda.rõ diuerſitatis:quia primo caſu ille q̃ habet male ablata põt inde facere elemoſynaz.qa habet ius dñij licet illicite.iõ de ſuo põt facere diſtributionẽ ꝓ ſe vel ꝓ aliuz prout vult.d.c.non ſane. ſcõo vo caſu non poteſt ex his inde facere elemoſynã: qz nõ habet ius dnminj vel non p̄fecte habet exquo cõpetit repetitio.nã etiã ſi non extent hi quibus facienda eſt reſtitutio nec ſui heredes tñ erogatio facienda eſt in pauperes nõ per eaz q̃ ſuſpectus eſt cũ teneatur ad reſtitutionẽ.item quo ad pauperes eſt extraneus:ſed facienda eſt ꝓ epiſcopum q̃ eſt pater pauperum ſue dioceſis tã̃ꝙ ordinarius de iude.cũ ſit de exce.veniẽs.de reli.do.c.i.z.c.ò ꝓnodõ chijs.¶ Op.ad hoc.d.preal.c.cũ ſit.qz ibi loqtur in caſu quo tranſfertur dñium vt in officiali.z tamen regritur epiſcopi diſpenſatio.ſo.Lau.q̃ ibi de infideli z ſic ſuſpecto vt predixi.qõ aũt dictũ eſt dz intelligi de fideli. item ibi nõ tranſfertur dñium.de hoc de teſta.religioſus. per an.in.d.c.cũ ſit.z de ſepul.cle.dudum.vẽ.ſi vero.q.antepe. z de priui.cle.i.vẽ.quibus.in.ix.no.refert ẽt La.in additione id qõ no.Jo.cal.in.e.c.cũ ſit.vbi ponit diſtinctionẽ ſuperiozẽ an tranſferatur dñium vel nõ.dicit ẽt aliter vt ibi dixi vbi concludo ꝙ valet erogatio legitime facta per quemcũq̃z.ſed añ factum poteſt epiſcopꝰ ꝓhibere ex cã z generaliter ſolent ꝓ ⁊ſtõnes ſynodales ſibi reſeruare z tũc diſtribuẽs facit temere.z ꝓ hoc iſta lr̃a.¶ Undecio q̃ro i eo ꝙ iſti remittebant male ablata an hoc poſſit fieri ꝓ legitimũ ſupiozẽ So.Lau.referẽs Hoſti.dixiſſe ꝙ in his i q̃bus eſt mortale ẽm legẽ diuinã vt in furto z rapina.xiiij.q.v.penale.diſpẽſare nõ poteſt eps nec ẽt papa vt aliq dicũt quomin⁹ peccatoz pniaz agat z reſtõ fiat de vſur.cuz tu.xiiij.q.v.ſi qd.z.c. multi.z.e.cã.q.vi.c.i.in his vero in q̃bus ẽ mortale ẽm ius poſitiuũ eſt iferiozib⁹ a papa iterdicta diſpenſatio nullus diſpẽſare vel patientiã p̃ſtare poteſt niſi papa vel cui cõmiſerit.ſi vero nõ eſt iterdicta tũc põt.qõ no.Spe.de le.§.nunc eẽoz.ver.dñis meus.z archi.xiiij.q.v.non ſane.ꝓ hoc qõ dico in ſeq.q.¶ Duodecio q̃ro in eo qõ iſti relaxabãt tertiã vel quartã de iniunctis penitentijs an poſſit aliqs remittere penitentiã So.Lau.q̃ relaxatio ſiue remiſſio vel cõmutatio pnie fieri dz in foro penitẽtie de eo cui facta eſt confeſſio vel eius ſuperiore.nam pniam ipoſitaz ꝓ eẽm ſacerdos cõmutare vel relaxare non põt.ſz pniaz ipoſitã ꝓ ſacerdotem bene poteſt eps relaxare vel commutare.xxi.di. inferiozi.z debet fieri ex cauſa ſecũdum Hinc.vt no.Archi.eo.ti.c.ſi.lib.vi.xxxij.q.ij.latozẽ.pro hoc.xv.di.ſicut

ſancti.in fi.z quod ibi no.Archidia.In contrariũ facit.l. viſ.accedẽs.z.d.c.latorẽ.de pe.di.i.menſurã.z qõ no.ibi glo.in.d.c.accedens.z.c.latorẽ.ex qbus videt q̃ inferior poſſit relaxare pniam impoſitã per ſuperiorẽ.dicit Lau.in additione q̃ hoc vltimus poteſt teneri in neceſſitate. vel qñ non põt adiri ſuperior.vel ex alia cã iuſta.ar.de ma.z obe.c.vno.li.vi.alꝫ ꝓcedunt p̃dicta.facit ad p̃dicta qõ di co.ſ.q.xiiij. ¶ Decimotercio q̃ro in eo qõ dixi in.vij.notabili.q̃ humana ope nõ poſſunt aĩe a purgatorio liberari. an ptãs clauium ſe extendat ad exiſtentes i purgatorio? So.lau.referens aliquos tenere q̃ non.cũ vocati ſint ad maius tribunal z relicti diuino iudicio. xxiij.di.quorũdã z de hoc.xxiij.q.ij.legebat.xxxiij.q.ij.quos deus. de ſen. ex.a nobis.ij.alij ꝫ.ar.xxv.di.qualis.qõ tz beatus Tho. dicẽs q̃ ſi concedens indulgentias intendit nedũ ad viuos ſed etiã ad exiſtentes in purgatorio extendere.dum tamẽ exprimat proderũt indulgentie.ſecus ſi ad habendam indulgentam eſſet aliquid faciendũ ſolũ per viuos tunc enĩz nõ proderũt defunctis q̃ nõ poſſunt hoc facere qõ no.Inn.eo.ti.qõ aũt Hoſt.ibi ꝫ.Lau.idem vĩ ſentire Sen.dicens q̃ ibi penitentie nõ ſunt cõplete in hoc ſeculo ſi decedit qs cõtritus poteſt a purgatorio liberari quatuor modis.de quibus.xiij.q.ij.aĩe.ideo pro mortuis orãdum vt a peccatis ſoluant.ſed pro dãnatis nõ.e.q.tẽpus ſicut nec p ſanctis.de cele.miſ.cũ marthe.in fi.Lap. contradicit enim q̃ ꝫ elemoſyna quã fecit viuens p defuncto proſit defuncto nõ tñ p modũ idulgentie que nõ põt fieri poſtq̃ ẽ defunctus.dicit ergo q̃ liberare z extrahere totaliter a purgatorio ſpectat ad ſolũ deũ cuius iudicio ibi exiſtens relicti ſunt.de hoc p Hoſt.in ſum.e.in rubrica de remiſ.§.quibus proſint.z ſe.vſq; ad fi.¶ Mathe. tz primũ qõ tenni.eo.ti.qõ aũt.z ad illud qõ dr̃ exñtes in purgatorio relictos eſſe iudicio dei ibi reſpõdeo. ¶ Decimoquarto quero in eo qõ dixi in.viij.z.ix.no.de plenaria remiſſione quis poſſit hanc facere? So.ſolus papa z hoc vult glo.iſta.eſt idem Lau.dicẽs q̃ generalis z vlis remiſſio per quam ois ſatiſfactio remittit ſpectat ad papam tm̃.eſt z alia particularis remiſſio in qua dr̃ tm̃ de iuncta pnia relaxamus.z p hanc ſiue a papa ſiue ab inferioribus p̃latis factam non fit plena remiſſio.de hoc per Hoſt.in ſum.e.in rubrica.de remi.§.item per crucis.v̄. illud ẽt. dicit etiaz lau.q̃ ſacerdos totũ tps pnie peragẽ de nõ poteſt remittere.xxiij.q.iij.ſi is qui.xxvi.q.vij.hoc ſic.pro hoc quod dixi.ſ.q.xij. ¶ Decimoquinto quero in eo qõ dixi.ſ.in.xiij.no.q̃ reuocantur pariter p̃uilegia cõceſſa locis ordinibus vel perſonis.quid ſi ſunt conceſſa officijs? Sol.Pau.q̃ audiuit aliquos tenere q̃ non reuocantur cum hoc ſit obmiſſum.ergo vnum ſub alio nõ includitur.ar.de deci.ad audientiam . contrarium puto. nomine locorum veniunt dignitates ſeu officia. de offi. dele.quoniam abbas.z pro hoc quia ſubeſt eadem ratio ergo idem ius.de conſti.tranſlato.de trãſla.c.ij.

¶.Queſtores. No.q̃ ordinarij puniũt exemptos abutentes priuilegijs ſuis.remittit Laud.ad no. de offi.or.cle.vna.vbi dixi.lz de klis aplicis non poſſint principaliter iudicare.de iudi.cũ veniſſet.pro hoc de abuſu:q̃ priuilegium mereẽ amittere q̃ abutit.xi.q.iij.priuilegium.ò primi.tuarum.z c.vt priuilegia. ſicut etiã quãdo tendit ad noxã.de deci. ſuggeſtũ.z ò hoc in ſe.no. ¶ Scõo no.ex eo qõ dixi in p̃cedenti q̃ quãdoq; ordinarius p has elemoſynas punit exẽptos vt hic z.ſ.de ſta. regu.cle.ij.de reli.do. cle.ij.de iurepa.c.i.quãdoq; iuris penã publicat.de priuile.cle.i. quãdoq; abſoluit.de ſepul.cle.i.quãdoq; ſolũ circa locatur iuriſdictio.de ſup. ne.p̃la.cle.vna.de priui.cle.ij.generalius datur iuriſdictio ẽt contra eos.de priui.c.i.li.vi. ¶ Tertio no,ibi vt cõis hz aſſertio q̃ cõis aſſertio facit fidẽ.nã dicit philo.vij.ethi.fama nõ oino pdit qñ populi multi.z de hoc p Inno.de.v̄.ſig. veniẽs.li.vi.z dixi. de v̄.ſig,quid per nouale. ¶ Quarto no.q̃ punienda ſunt de licta vt formidine pene alij propenſius cõpeſcant.ſ.ti.i. cupientes.in prin.z dic q̃ penſius quaſi velociter z feſtine.per iura allegata in glo.idem verbum.

¶ De ſnia excõicationis ſuſpenſionis z interdicti.

¶ Ex frequentibus. Bi-uide vt in glo.in tres.z ſcõam ſubdiuide.q̃ prouidet circa obſeruãtiã interdictorũ p ſedẽ aplicã vel ordinarios poſitorũz ſecũdo ibi aliogn punit ꝫfacientes. tertio ibi z q̃ interdictis.extendit ad interdicta z ceſſatiões a diuinis inductas p ꝯſiliũ ꝓuinciale. quarto ibi i ceſſatiõibus.progat ad ceſſatiões inductas p capitula vel ꝙuentus.quito ibi ipſi monet capla vel ꝙuentus vt in his canones z aplicos obſeruent.z dic Lau.q̃ hec cle.emanauit ad executionẽ illorũ iuriũ.de ꝙſue.cũ iter.ò pe.qõ ite.de exce.p̃l.c.fi.z vt dic̃ glo.i.in fi.hec cle.p̃ceſſit ꝯciliũ.z i hac glo.ibi i ꝓhemio i.glo.iſte ſole.z pdeſt hoc ſcire ad ſcĩdũ qñ ligare ceperit.z de hoc i eodẽ ꝓhemio in glo.vĩ p hãc ibi ſequẽs forte.q̃ ibi in fi.dr̃ ſacro approbante concilio.vel q̃ in ſeq.eſt ſupſcriptio i ꝯcilio viennenſi q̃ non debet h̃ eſſe niſi qtũs hec fuit ibi approbata. ¶ No.ex vbo frequẽtib⁹.q̃ iura adaptantur ad ea q̃ frequenter emergũt.de hoc de deſpõ.ipu.lras. ¶ Secũdo not.q̃ ad q̃relas p̃latorum mouet papa. de hoc in glo.ij. ¶ Tertio no.q̃ experientiã quã hz iudex vt ipſe facit fidem.de hoc in glo.iij.dic.Pau.q̃ papa referenti ſibi de hoc cõſtare credendũ eſt.de ꝓba.cle.vna.z ex hoc vĩ vel le.ſecus in alio qõ dic vt de teſta.cũ a nobis. ¶ Quarto no.q̃ reprobant excuſationes fucate z friuole.z de fucatis dic vt in glo.iiij.z p hoc qõ dicit de friuolis.eſt de ap. cũ appellationibus.lib.vi.z exẽplificat Pau.z Sen. vt q̃ dicebãt ſe ſup hoc hr̃e p̃uilegia q̃ tñ ſibi in hoc nõ proſunt.ſ.in fi.vel appellaſſe cũ talis appellatio nõ ſuſpendeat interdictũ.de ap.ad hec qñ.vĩ ſnĩam iniuſtã vel nullã vel interdictũ nõ eẽ generale.de v̄.ſig.cuz in ptibus. vel qd ſile.qõ tñ dicũt de iniuſticia non procedit p id qõ dico.ſ.q.xxiij. ¶ Quito no.q̃ tpe interdicti in tm̃ dz ianuis clauſis celebrari:vt nec p foramina vel feneſtras laici reſpiciant cui⁹ ꝯriũ iſti faciebant pforantes ianuas vel facientes feneſtras vnde laici p̃nt audire diuina cũ tamen debeant dici ita ſubmiſſe vt extra nõ audiant.de pe. qõ i te.multo ergo minus licet reſpicere vt videant corpus xp̃i.pro hoc qõ no.Inno.e.ti.nuper.in.v̄.orãdo. ¶ Sexto no.q̃ ex violatiõe interdicti de qua h̃ fiebat dãnũ eccleſie cathedrali z prochiali.z dic̃ Pau.q̃ fiebat dãnuz in oblationib⁹ q̃ tũc portabant ad tales religioſos nõ ad eccleſias prochiales.z vĩ hr̃e Pau.reſpectũ q̃ lra ibi cathedraliũ loquat quãdo eccl'ia cathedralis ẽ prochialis qõ eẽ põt.ſz ẽt in genere prochialis ẽ toti⁹ dioce. de offi. archi.c.iij.vbi de hoc in glo.fi.z dic cathedraliũ.i.epaliũ de v̄.ſig.cũ clerici.z dicunt ſic ob honorem cathedre qua ẽt de cã eps recipit cathedraticũ.de of.or.cõquerẽte parrochiales aũt dicunt que habent prochianos.de prebẽ. de multa.de elec.lz canõ.libro.vi. ¶ Septimo no.de ſcãdalo vitãdo.de p̃ſcrip.nihil.de no.ope.nũ.cũ ex iniuncto in fi. ¶ Octauo no.q̃ ſnia cenſure ẽ nerꝰ eccleſiaſtice diſcipline.de hoc in glo.v.z exponit Pau.neruũ.i.vigorem.nã ſicut nerꝰ eſt hois fortitudo z facile flectitur ſed non rumpitur ſic cenſura eſt eccl'ie fortitudo q̃ licet poſſet flecti non tamen rumpi q̃ eccleſia non poteſt eſſe nulla.xxiij.q.i.pũdenda. ¶ Nono not.q̃ de interdictis generalibus locũ hz hec cle.z que dicunt generalia. Gl. in ver.generalia.remittit.z dicit Sen.interdictũ ẽt vni⁹ loci appellari generale per hanc cle.ibi ciuitatẽ z locorũz ſcilicet ſingulariũ.vt differat a verbo terrarum.qõ vniuerſitatẽ denotat z violantes interdictũ ſunt irregulares ò exeeſ.p̃la.c.fi.li.vi.z dic̃ Math.q̃ ſunt irregulares nõ q̃ phibeantur

qz prohibeantur per regulaz apostoli de promouendis. sz qz prohibenť p papam qui eos eijcit a regula cõi que bz oēs ꝓmoueri z ministrare in ordinib⁹ q non reperiun tur prohibiti.de hoc in.d.c.fi. ¶ Decimo no.ex p̄dictis q violať interdictū nō tm̄ admittendo interdictos in ec clesiam tpe celebrationis diuinoruz sz ēt si stantes extra itus possunt respicere z audire,p hoc qō no. Host.eo.ti nuper.debent.n.diuina sic secrete celebrari vt ab extrin secis nō possint videri nec audiri.de pe.z remiſ.qō in te. pro hoc qō dixi.s.in.v.notabili. ¶ Undecimo no.ibi do mino disponēte p̄sidemus.q papa vices dei gerit in pre sidendo ecclesie:ō magis.cle.i.in p̄n.z dicit Bē.q ex hac p̄sidentia multa pōt claue nō errāte de hoc.de trāsla.quā to. ¶ Duodecimo no.q eccl.est vnica.de excel.pla.cle. frequens.§.neruū.de sum.tri.c.i.§.vna. ¶ Decimoter tio no.q vna est fides.de hoc in glo.in ver.fidē. ¶ Deci moquarto no.q debet seruari vniformitas i ecclesia quā tum cōmode pōt.de vi z ho.cle.deus qui. ¶ Decioquin to no.q papa dz curare vt obseruent vt iterdicta eccleſia stica.z qd sit interdictū dico.j.q.ij. ¶ Decioſexto no.q papa ꝓcedit de ꝙsilio fratrū.z de eius effectu no.de re iu di.ad apostolice li.vi.de here.sup.eo.li. ¶ Decioſeptio no.ibi exēpti:casuz in quo exēpti subijciuuť ordinarijs.ō hoc in glo.gcūqz.z glo.qūo. ¶ Decioctauo no.q reli gioſi ēt exēpti tenenť obseruare interdicta que obseruat ecclesia matrix.xij.di.de his.ꝟ.abbatibus.sic z epālis ser uat id qō seruant metropolitane vt ibi.z ō post.prela.c.i. ¶ Decimonono no.q seruanduz est interdictū non ob stantibus appellationibus.de hoc,j.in.iiij.ǥrario.z dicit Lau.q obseruandū est ex quo constat q iudex manda uit aliquē denunciari excōicatum suſpenſum vel locum interdictum lz ex aduerſo proponať z publicetur appel latio que dicatur etiā antea emiſſa.tamen p̄sumenduz est pro iudice.de renun.in p̄sentia.maxime ex quo ma ioꝛes obseruant.nam pro multitudine p̄sumitur z pro vsu quottidiano.xx.di.de quibus.C.de fideiuſ.l.fi.z pro cedit hoc ad quēcūqz si appellatuz vt in littera. ¶ Op. ad hoc quia hic ibi cathedralem vel matricez. ponit hec vt distincta cū tamen sint idē.de offi. archipreſ.c.fi. So ecclesia cathedralis plus ipoꝛtat q̄ matrix vt hic.lz ipſa etiam cathedralis qñqz dicať matrix vt in cōtrario.z.xxi. q.ij.ficut.z de ver.ſig.venerabili. ¶ Secūdo op.in eo q dicit de religioſis qui vident interdictum seruari per ec clesiam matricem.nam obseruantia interdicti videri nō potest cū consiſtet in non celebrando z qō non est non est visibile.de elec.bone.i.vbi de hoc de proba.quoniā So Pau.q videre possunt ex eo qz vident in cathedrali z matrice ecclesia celebrari ianuis clauſis z interdictis ex clusis. ¶ Tertio op.quia videtur inculcatio ibi viderit aut sciuerint So vt in glo.alio sensu. que dicit q potest scire per alium sensum q̄ per visum.dic q etiam alio mo q̄ per sensum imediate z qūocūqz sciant sufficit. secus autem si ignoꝛant quia tunc non habet locuz pena.de cle. excom.apostolice.de hoc.j.q.xx. ¶ Quarto op.in eo qō dixi in.xix.notabili.q obseruari debet interdictum non obſtantibus appellationibus.nam appellatio precedens viciat interdictum.de ap.ad hec quoniā.z.c.dilectis.Gl. non dicit.so.q ℔ non dicit q appellatio non viciet inter dictum sz solum exquo matrix eccleſia seruat interdictū etiam nullum religioſi violantes sunt excōicati. ex hoc dicit Pau.q religioſi sunt deterioꝛis conditionis q̄ alij quia si matrix eccleſia seruat interdictuz nullū eos opoꝛ tet seruare:z si interdictum tenet licet matrix eccleſia nō seruet non per hoc possunt non seruare sed iure cōmuni cēsenť cū alijs.z de hoc vltio.j.q.xxi iudicit tñ Pau.q p mo casu licet nō obseruantes sint excōicati vt hic: tñ nō sunt irregulares tanq̄ violantes iterdictū:vult dicere q qz interdictū nō tz violantes non sunt irregulares nisi ce lebrent post q̄ sunt excōicati.pro hoc qō dico.j.ver.alio quin.q.i. Gen.dicit hoc procedere q tenemur iterdictū seruare non obſtante appellatione quando non est dubi um an tencat appellatio.al's potius appellatiōi q̄ ſnie stā duz est.de appel.dilectis.in fi.vbi hoc tz Inn. z Host.q ēt no.insum.de ap.§.qualiť.ver. sed si.z ver. illud.in fi.z de hoc p Archi.de ap.cū appellationib⁹.z.c.fi a iudice li. vi.dic hoc ꝓcedere quo ad alios sz in casu huius cle.etiā si constet q appellatio teneat z q p ꝙs̄ ſnia non tz tū ex quo matrix eccleſia seruat religioſi nō seruantes sunt ex cōicati p hanc lr̄am vt p̄dixi. z hoc est hic casus singula ris ¶ Quero in eo qō dicit de interdicto sedis apoſto lice auctoꝛitate posito an per hoc cōprehendať interdi ctum iuris:Glo.p hoc sol.q sic.z sic ꝓcedit hec lr̄a in,i terdicto sedis ap'lice siue p ſniam iuris siue ipſius pape lato. ¶ Scōo q̄ro qd est iterdictū:sol.Lau.q ē pena,q̄ ea q̄ sunt sacri misterij z diuini officij p psonas interdi ctas in locis interdictis exerceri vetanť.dic melius q ē censura eccl'iaſtica,phibens adminiſtrationē diuinoꝛū. qō,dixi de cle.ex.c.fi.z p̄m Lan.dz ab iterdico.i,phibeo z differt ab iterdictis a lege iductis q̄ dicunť quasi inter duo dicta,iſti.de inter.in p̄n.quod aūt sint spēs interdi dictoꝛ z de alijs circa hoc remittit Lau.ad suum scr̄ale in ti.de interdi.vt dixi in.d.c.fi.z de exce.prela. ¶ Ter tio quero in eo qō ℔ dicit de iterdictis positis a sede apo ſtolica vel locoꝛ ordinarijs.qd si per legatū apoſtolicuz so. Pau.q censetur auctoꝛitate pape positū.de preben. si apostolice li.vi.qō ꝓcedit si de mandato pape posituz sit.alias vī secus.per id qō dico in se.q. ¶ Quarto q̄ ro si per delegatū ordinarij positū ē interdictū an locum habeat hec lr̄a in eo qō dicit de interdicto ordinarij: so. Pau.q nō qz nō vī positū p ordinariū qō requirit hec ꝙstō.nō.n.est idem auditoꝛiuz z iuriſdictio delegati z oꝛ dinarij.ff.q.z a quo.l.i.de ap.dilecti.de ꝙsue.non putam⁹ li.vi.de of.vic.c.fi.eo.li. ¶ Op. ad hoc de eo qō dixi.s. q.p̄ce.naz delegatus facit vice delegantis.de reſcrip.sup litteras.z sic paria sunt q interdictū sit positū ab ordia rio vel ab eius delegato:Sol.lz qō facit delegatus dica tur factū a delegante non tamen oīno ꝓprie nisi qñ illud ſpāliter ei cōmiſſuz ē.de p̄ben.bi q.in fi.li.vi.z sic iſta lr̄a ꝓcedit de interdicto sedis apoſtolie vel ordinarij seu de legatoꝛ ſpāliť ad hoc deputatoꝛ vt iterdicāt.alias videť secus p p̄dicta.p hoc qz si diceret facere delegans id qō facit ōlegat⁹ nō ſpāliť deputat⁹ nō posset appellari ad ō legantē qō poteſt.de offi:dele.sup qōnuz.§.porro.qñ aūt ſpāliter dať ad iterdicendū est poti⁹ minister q̄ delegat⁹ de of.dele.c.fi.z ipse cōmittens dī facere ꝓ hoc qz ℔ lr̄a tanq̄ penalis non dz extendi.z facit quod dico. in se.q. ¶ Quito q̄ro si iterdictū positū fuit a ſingulari ꝑsona q̄ hoc pōt a ſpāli ꝙsuetudie:so. Pau.q nō hz locū ℔ cle. cū taľ nō faciat aucte apoſtolica nec sit ordinari⁹.ex hoc vī q si ex ꝙsuetudie hret ordinariā.qō eē pōt.de fo.cōp. cū ꝙtingat.loc⁹ eēt hnic cle.Sriuz tñ tz Pau. sz pro hoc est qō no. Archi.de p̄ui.ep̄oꝛ.in glo.vī.z hoc veri⁹.℔.n. nō logť de iterdicto lato a diocesano.qz tūc solus ep̄s in telligereť.de vi.z ho.cle.cle.i.in p̄n.sz dicit de interdicto lato ab ordiario.z sic sufficit q̄ hēat ordinariā. ¶ Sex to q̄ro de qbus religioſis logť ℔ glo.qcūqz. so.q de oib⁹ siue mēdicantib⁹ siue nō.idē lau.p hoc de penis. cle.cu pientes.ꝟ.illos. ¶ Septio q̄ro qd de clericis secularib⁹ nō seruantibus interdictū vel ceſſationē q̄ seruat eccle sia matrix:Glo.e.so.q nō ligant.z pro hoc.j.e.cle.§.poꝛ ro.z qō ibi dico i.iij.no.z p̄ſeꝛ ℔ gl.multos casus qbus p has cle.ligant tm̄ religioſi.z q nō ligent tz ēt lau.qz pe ne sunt restrigēde.ō pe.di.i.pene.de hoc i se.q. ¶ Octa no q̄ro quare magis ſpāliť tenenť r̄ligioſi hac cle.q̄ ſecū lares:So.Lau.q multis craſſantib⁹ op⁹ ē exēplo.ff.de pen.aut facta.i fi.vult dicere q magis i hoc deliquebāt. dic ēt q qz p̄lati seculares fuerūt i maioꝛi numero i ꝙsi lio q̄ r̄ligioſi.iō tulerūt feſtucā ō oculo iſtoꝛ z nō trabē ō oclis ꝓprijs.qō vltimū sonat i hoc ꝙcilio fuiſſe ꝓcessum ex affectu carnali qō nō ē cogitandū.sed p̄cedens ratio

verior. ¶ Nono quero an religiosi non seruantes interdictũ poterũt puniri p ordinariũ: So. Pau. referẽs qõ no. Jo.mo.de priuile. epor li.vi. vbi dr q sic cũ religiosi nõ possint etiã si pulegiati sint. z sic delinquũt in casu in quo pulegiũ nõ habẽt. de priui. tuaz. hoc nõ placet. Pau. q ẽm hoc de oi delicto exẽptos puniret ordinarius cũ sup delicto nõ sint pulegiati. ar. C. vbi ó cri. agi opor. aut. qua in puicia de priuile. scolariũ. l. ij. li. xij. in aut. de mã. prin. §. q si delinquentes. z vbi papa vult exemptos punire p ordinarios hoc exprimit. d. c. tuaz. z. c. i. de priui. li. vi. de testa. cle. vna. de sepul. cle. eos. in fi. s. t. i. abusionib⁹. cũ concor. ex hoc dic q ordinarij vel alij quoruz interest denunciabũt hoc pape vel puidebũt sibi p impetrationẽ delegatoz. pro hoc qõ no. de sepul. cle. duduz ver. vltra in glo. innuit. z ibi de hac dixi. z p ibi no. pz so. ad rõnes Jo.mo. ¶ Decimo qro in eo qõ dicit de ecclesia matrice. que dicat matrix Glo. idest so. z divide glo. qz primo qrit qd sit ecclesia matrix z quare de ea dixit. secũdo ibi z dico. qrit z solvit. tertio ibi sed qd de duob⁹ pmixtim qrit z sol. quarto ibi sz nũqd querit arguit pro z sol. in ztiũ. qnto ibi itez qd. querit z sol. inducẽs simile ibi sicut nec. ex quo aliud dubiũ sol. z cũ hac glo. in prin. concordat Pau. z in ea ibi p baptismũ. lx viij. di. c. fi. xij. q. ij. qui abstulerit. xvi. q. i. vos autem. de cose. di. iiij mf. ¶ Undecio qro si ecclesia matrix subest religiosis an locum habet hec cle. Gl. e. ibi z dico. so. q sic. idẽ Pau. ¶ Vndecimo qro qd si dr ecclesia nũqd eni accipitur pro plato vel epo tm vel pro capło tm an pro vtroqz mixtim. z qd si ecclesia vacat z pars capituli seruat pars nõ seruat z forte sunt equales. Glo. e. ibi sed qd. sol. q si in eccl'ia celebrat nõ ẽ locꝰ huic pene. idẽ Pba. dicẽs q cũ i eccl'ia cathedrali vel matrice seruat interdictũ vel non seruatur hoc psumit fieri dr volũtate prelati z capituli. naz tacendo vident facere. xliij. dist. c. i. xcvi. di. facientes. ij. q. vij. negligere. xxiij. q. iij. ita plane. de homi. sicut dignũ §. ij. de sen. ex. quãto. dicit tñ Pau. q in matrice ecclesia celebrat ab aliqbus extraneis invitis plato z capło nihilominus ẽ locus huic pene ne ex illo dolo z violẽtia cõmoduz habeãt. de rescrip. sedes. de dolo. qtingit. de preben. cũ qu. li. vi. ó pe. cle. ij. z vt auferat materia delinquendi s. n. i. cle. abusionib⁹. nã dicit ẽt matrix seruare ex quo beneficiati ocs ipsius ecclesie seruant. ó. v. sig. cum clerici. ¶ Decimotertio qro qñ dr matrix ecclesia fuare interdictũ: So. Pau. q qñ clerici a diuinis abstinẽt alo abstinẽ di. nã violare dicunt q diu ꝓpositũ violandi habent etiã si nõ celebrent qualibet hora dici. vt no. Hinc. de priui. petistis. z hoc si semel violarũt. nã presumunt semp violaturi. regula semel. li. vi. nisi p aliquod extrinsecum appareat q seruare volũt vt qz hec dixerũt z ad hoc se obligarunt. de hoc dixi in eo. c. in. ij. zio. de hoc ẽt. j. q. xxij. ¶ Decioquarto qro an quo ad interdictũ puincie dicat ecclesia metropolitana matrix: vt ea seruãte religiosi totius pouincie non seruantes ligantur hac pena: Glo. e. sed nunquid. arguit q sic. contrarium tamen tenet quia ecclesia metropolitana non est matrix singularium ciuitatum. quod no. z idez Pau. z Stepha. ¶ Decimoquinto quero si interdictus est locus vbi non est aliqua ecclesia cathedralis vel matrix: vt quia matrix ecclesia ẽst in alia terra non interdicta. vel plures sunt ecclesie in loco sed nulla principalior. sed quelibet baptizat suos parrochianos z forte ex illis que seruant interdictũ aliqne nõ: glo. e. ibi item quid. So. q non est locus huic constitutioni. quia deficiunt mens z verba. inducit glo. simile qõ dico. j. q. xvij. idem Pau. qui tamẽ dicit q si omnes ille seruant. locus est huic pene. quia omnes ille simul iuncte respectu totius loci haberentur loco vnius sicut plures delegati. de rescrip. pastoralis. z quod in vna persona recipitur respectu vnius operationis recipi debet in pluribus sicut econuerso. ff. si cer. pe. singularia. de pe. di. iij. abuc instant. z quod ibi no. in glo. licet processus. Stepha. etiam concordat cum glo. in primo puncto quando in loco interdicto nõ est aliqua ecclesia matrix. sed in scõo qñ sunt plures ecclesie matrices. dicit q si ecclesia infra cuius parrochiam sunt religiosi seruant interdictũ ipsi nõ seruantes incidũt penã istã. qz qõ iuris ẽ de toto quo ad partẽ. idẽ de parte quo ad totũ. xxxi. di. tenere. z. c. si latꝰ ij. q. vij. licite. de conse. di. i. de fabrica. ff. de reiven. que de tota. de vsur. q scit. dic glo. verior ẽ. quia hec cle. loquitur. de interdicto generali lato in ciuitatem terram vel locuz z quãdo ecclesia cathedralis vel matrix ipsius loci seruat z sic nõ sufficit q ecclesia in cuius prochia sunt religiosi seruẽt. Ad illud q idẽ iuris de toto z ẽ. dic illud verz qñ est eadẽ ratio totius ad totũ que est partis ad partez. alias secus vnde si tota res emphiteotica perit. liberat emphiteota non aũt si pars. C. de iur. emphi. li. i. no. de loca. potuit. in glo. pe. z de hoc generali q idem iuris est in toto z ẽ. per Cy. in. d. l. i. z de non nu. pe. li. ij. hic aũt nõ est eadem ratio totius ad partem. qz maius scandalum est in violatione interdicti qõ seruat ecclesia matrix loci q̃ si sola prochialis seruat. de hoc in se. q. ¶ Decimosexto qro si interdicta pouincia vel vna dioceſi in aliquib⁹ ciuitatibus vel castris matrix eccl'ia seruat interdictum aliquib⁹ nõ: So. Pau. q i locis in qbus fuat locꝰ huic pene nõ in alijs. ¶ Q p. ad hoc de eo qõ dixi. s. q. prima. So. casus sunt diuersi. qz in prece. q. dixi de non matrice loci sz prochiali religiosoz que obseruãt. ¶ Decioseptimo qro si in loco singulariter interdicto nulla ẽ ecclesia nisi religiosorum seruantiũ: glo. e. ibi sicut nec. so. q non est locus huic pene. sz hñt locũ iura antiqua. pro hoc qõ dixi s. q. xv. qz deficiunt mens z vba. idẽ Pau. ex hoc dic q hec cle. tanq̃ penalis nõ dz trahi ad alios casus q̃ hic expressos vt dixi. s. q. iiij. z vi. ¶ Decimooctauo qro si eps mandat interdictũ seruari z capl'm mandat ztium: So. Gen. q obediendũ est epo. ar. de post. prela. c. i. qz ad epi copũ spectat facere seruari canones ponẽtes interdictũ de eta. z qualit. cle. i. de hoc in. se. q. ¶ Decionono qro si episcopꝰ mandat seruari interdictũ. ecclesia tñ cathedralis vel matrix nõ seruat. an teneant religiosi fuare sub pena hui⁹ clem. So. Gen. q sic. p ea q̃ dixi i. pri. q. p hoc ó postu. prela. c. i. qz magis attendit editio publicatiõis interdicti q̃ ipsius obseruatio. z ad lr̃am ibi sciuerint obseruare. supplet vel obfuare debere. qz nõ dz attendi tm qõ fit. sz qõ fieri dz. ff. de of. presi. sz lz. de elec. cũ cãm. idẽ Math. q tñ refert Aluarũ tenere ztium. z illud verꝰ p id qõ dixi. s. in. iiij. zio. qz hic attendit obseruantia facti. ¶ Vigesimo quero in eo qõ dicit de religiosis scientib⁹ q ecclesia matrix seruat interdictum. quid de ignorantibus: Glo. alio sensu sol. q non ligant si probabiliter ignorant z põt explificari vt qz sunt i loco siluestri z nõ egrediunt z pauci accedunt ad eos ita q potuerũt aliquãdiu ignorare de obseruantia. in dubio vr autem crassa ignorantia cum obseruatio ista sit publica. de postu. prela. c. i. de hoc ẽt. s. in. iij. zio. ¶ Vigesimoprimo qro si interdictum non seruatur in ecclesia matrice an religiosi nõ seruantes indistincte excusantur: Glo. no. qz dicit q non. z z idem dixi. s. in. iiij. zio. z no. singulariter. glo. in eo qõ dicit q vacat. ar. a zio qñ ztium reperit in iure. Jtẽ in eo qõ dicit q ztium nõ est eadẽ disciplina vbi vba z mes resistunt. ¶ Vigesimosecũdo qro qñ dicant seruare religiosi interdictũ. Glo. e. vbi intelligo. so. q qñ abstinent animo seruandi. pro hoc qõ dixi. s. q. xiij. ¶ Vigesimo tertio quero de intell ectu littere vbi nõ obstantibus qui buscũqz appellationibus z ẽ. z alijs obiectionibus qbuscunqz: Glo. quibus sol. q remouenturomnes obiectus per quos allegaretur nullitas sñie interdicti. Paul. z Mathe. dicunt q etiam remouentur obiectus iniustitie. primum verius. nam de obiectionibus iniustitie nõ fuit opus q remouerẽtur. qz non obstant. nam etiam cessante hac cle. tamen adhuc constat q sñia interdicti etiã iniusta seruanda est; sicut z sñia excõicationis. de sen. ex. sacro: z pro

sacro.z ꝑ̃o hoc quod dixi.s.in.iij.notabili.

Ver.Alioquin. No.casum in quo ferꝛ excõicatio ipso iure. de hoc in gl.est sciendũ.q̃ colligit ꝙnquagita casus in ꝙbus ꝑ has cle.ferꝛ excõicatio. ¶ Scõo no.ꝙ violãs interdictũ ẽ excõicatus z hoc casu de quo hic.sunt z alie pene ꝑdite ⁊ violantẽ.de ꝙbus in glo.addiꝛ.Lau.specificat eas dicẽs ꝙ nõ seruãs iterdictũ si est religiosus excõicationẽ incurrit vt hic. Itẽ est suspẽsus ipso iure religiõis vel secularis.de excel.ꝑla.tãta. Itẽ ẽ sibi ingressus ecclie interdictus.de ꝑui.eꝑoꝝ li.vi. Itẽ ẽ excõicatus si nõ seruat sepeliendo.de sepul.eos. Itẽ est irregularis z ineligibilis actiue z passiue.eo.ti.is cui.lib.vi. ¶ Quero an eo casu quo religiosi liganꝛ pena de qua hic.ẽt ligenꝛ alijs de ꝙbus in ꝑti.no. Glo.addiꝛ.ibi posset.sol.ꝙ põt eẽ casus in quo pena huiꝰ cle.locũ hz z nõ pena alioꝝ iuriũ.qõ dic vt in glo. z idẽ Pau.z ꝑ hoc qõ dixi.s.e.cle.in ꝑn. in.iiij.ꝙrario. ¶ Scõo q̃ro quare pluribꝰ penis punitur violãs interdictũ q̃ si violaret.alꝫ spẽs censure ecclĩastice vt excõicationẽ vel suspensionẽ.cũ tñ hec tria videanꝛ eadẽ pena in genere hz plures in spẽ.de ver.sig.querenti. Sol.Lau. ꝙ rõ est qꝛ aliq credebãt iterdictũ vilius z minꝰ ceteris z ob hoc negligebãt z vilipendebãt.iõ vt appꝛecieꝛ grauioꝛ pena iponitur vt sic nõ dubitet ꝙs scelerati⁹ cõmissum qõ ẽ grauiꝰ vindicatũ.xxiiij.q.i.nõ afferam⁹. Itẽ qꝛ trãsgressio iterdicti cũ maioꝛi scandalo fit q̃ aliaꝝ penaruꝫ.qꝛ in pluribꝰ z magis publice fertur q̃ cetere pene. de postu.ꝑla.c.i.iõ trãsgressoꝛ ꝓp maioꝛẽ contẽptũ z maius scãdalũ grauiꝰ puniẽdus est ar.xl.di.hõ xpianus.de bomi.ex lr̃is. ¶ Tertio q̃ro si locus ẽ iterdictus ab homine vel a iure.nõ tñ publicatũ est an ibi celebrãs est irregularis? Archi.vꝫ notare ꝙ sic.e.ti.is qui li.vi. In contrariũ facit.qꝛ hic dꝫ de scientibꝰ.s.e.cle.in ꝑn.z qõ ibi dixi.q.xx.z ꝑ hoc.qꝛ agitur de pena infligenda.z sic dꝫ ꝓcedere publicatio.de postu.ꝑla.c.i.z hoc vltimuꝫ vꝫ approbare Ben.z Mat.qõ ꝓcedit quo ad penã huiꝰ cle.in qua non sufficit ꝙ sciatur de interdicto nisi ẽt sciatur de eius obseruantia alias procedit opi.Archi.qꝛ ꝙ scit certiozari non debet.regula euꝫ ꝙ certus.li.vi.ꝑ hoc qõ dixi de ꝛsti.c.ij.z de hoc.ĩ.c.proxi.in.ij.q.

¶.Quod et interdictis. No.ꝙ cõciliũ ꝓuinciale magis ẽ q̃ singularis ꝑlati ꝓuincie.qꝛ virtus vnita est fꝛtioꝛ q̃ dispersa.de treu.z pa.c.i.z celebꝛatur ꝛciliũ ꝓuinciale qñqꝫ auctoꝛitate romani põtificis.qñqꝫ auctoꝛitate patriarchaꝝ vel ꝓmatũ vel metropolitanorum illius prouincie.iij.di.¶.pozzo.xvij.di. multis: z vt ibi no.solus archiepꝰ est maioꝛ q̃ oẽs epi qꝛ de ipsis ad archiepm appellatur maius tñ est ꝛciliuꝫ q̃ archiepꝰ.qꝛ de ipso ad ꝛciliũ ꝓuinciale appellatur.vt ibi. ¶ Secundo no.ꝙ aliud est vniuersitas aliud singuli de vniuersitate.nam ꝛcilium non est nisi ipsi singuli ꝑlati cũ archiepo.z tamẽ est maius q̃ prelati singuli vt hic.xij.q.ij.qui manumittitur.posset tamen dici ꝙ concilium est aliud q̃ singuli prelati ẽt ex alio.quia vocantur ẽt capitula cathedraliũ ecclĩaꝝ.ò his q̃ fi.a ꝑla.c.fi.fꝫ ẽt ꝑsuppoſito ꝙ soli prelati cũ archiepo facerent ꝛcilium.adhuc procedit qõ predixi.z dic Pau.ꝙ ꝛciliũ est maiꝰ q̃ singulares prelati ẽt iclusꝰ in prelatis archiepo.nã z de ipso ad ꝛcilium appellatur qõ dixi in ꝑti.no. ¶ Tertio no. ibi singulares prelati.ꝙ prelati singulares possunt ponere interdictum.de boc ꝑ Inn.de his q̃ fi.a ma.par.ca.q̃siuit.ꝑ Archi.de priui.eꝑoꝝ.li.vi.imo ẽt nõ prelatus. puta canonicus hñs iurisdictionẽ rõne sue prebende põt interdicere:vt no.Inno.in.d.c.quesiuit. ¶ Quarto no.ꝙ itegruꝫ est iudiciũ ꝙ plurimoꝝ sentẽtijs cõprobaꝛ.de boc i glo. in verbo cõprobatur. ¶ Vlp.qꝛ vꝫ supfluitas in lr̃a ibi in cessationibus indictis ꝑ prouincialẽ ꝛcilioꝝ statuta vt ipsoꝝ auctẽ ztra id.s.in prohemio Grego. Go. Pau.ꝙ hoc vult dicere ꝙ quãdoqꝫ fit cessatio per statutũ cõcilij prouincialis absqꝫ hois ministerio.q̃qꝫ fit hominis ministerio auctẽ cõcilij hoc fieri ꝑcipientis. ¶ Quero de ꝙbus cessatiõibus hic loqꝛ glo.generali⁹ Sol.ꝙ de generalib⁹.idẽ Pau.z ꝑ hoc.ĩ.ꝑti.rñso.z de his cessationib⁹ de appel.dilectis,de offi.oꝛ.irrefragabili.z.e.ti. q̃uis.z.c.si canonici.lib.vi. ¶ Scõo q̃ro an fiet fides ò statutis ꝛcilij:sol.Lau.ꝙ cũ sint facti,recurrẽdũ ẽ ad libꝛos ꝛcilioꝝ ꝓuincialiũ cuiuslibet ꝓuincie.z refert ꝙ Berengarius vnꝰ de cõpilatoꝛib⁹ sexti libꝛi post cõpilationem illã quẽdaꝫ tractatũ cõpilauit de excõicationib⁹ z iterdictis a iure latis in ꝙbus multa cõcilia ꝓuincialia apposuit. ¶ Tertio q̃ro an ꝑlati possint absoluere a sñia lata ꝑ statuta ꝛcilij ꝓuincial:vꝫ ꝙ nõ cũ ꝛciliuꝫ sit maius q̃ ꝑlati vt hic ꝛciuꝫ tz Pau.qꝛ ẽt possunt absoluere a sñia canonis:vt no.Archi.xvij.di.in sum.z remittit Pau.ad no.per se.de re.eccle.non alie.cle.i.vbi dixi in.ver.si quis q.iiij.refert etiam Pau.quod no. Host.de preben.graue.vbi dixi in vlti.q.

¶.Incessationibus. No. de cessationibus generalibus.de hoc in glo.spãles.q̃ dicit ꝙ spãles obseruãtur solum in ecclesijs in ꝙbus sunt.ex hoc no.dꝫ inter cessationes generales z spãles. qꝛ generales ẽt ꝓpter quas sunt ab alijs vt hic.ẽ z alia dꝫ.qꝛ generales habẽt vim iterdicti z cõparanꝛ iterdicto vt hic.spãles aũt nõ.de appe.dilectis.z qõ ibi no.,ò offi.oꝛdi.oꝛdinarij.li.vi. ¶ Secũdo no ꝙ rõne ꝛsuetudinis q̃qꝫ spectat ad capitula cessare a diuinis,ꝑ hoc de offi.oꝛ.q̃uis.lib.vi. q̃qꝫ ẽt hoc spectat ad eos alio iure spãli.ꝑ hoc littera ibi.vel alias puta ꝓuilegio vel ꝑscriptione. ¶ Tertio no. lr̃am ibi vnico lumie zc.ꝙ qs nõ dꝫ ꝓuari vnico suffragio suo de hoc in glo.samptũ.z in ea.ibi.¶.ne tenuis.vbi dupliciter exponit vel vt ponaꝫ ꝑ vna lucerna vel vt loquatur ꝓ̃ infirmitudinarie sicut homo tenuis habẽs ꝓcellũ euꝫ ꝓuat tanq̃ oculũ.sic isti ꝓuant istas cessatiões quasi hec sit sola eorũ spes in resistendo violẽtijs. Pau.ꝑ hoc qõ dixi de prebẽ.cle.i.¶.ad hec.q.vi. ¶ Quarto no.ibi nec debemus.ꝙ papa nõ dꝫ quẽ ꝓuare iure suo sine cã.ꝑ hoc. C.de le.digna vox.de ꝛsti.c.ij.z.c.que i ecclesiaꝝ.dicit tñ Ben.ꝙ si vellet posset.ĩ.¶.pozzo.vbi reuocanꝛ ꝓuilegia z ar.ff.de legi.princeps.ꝑ hoc qõ no.de ꝛcef.ꝑben.ꝑ posuit.qõ tñ nõ ꝓcedit de quolibet iure alteri cõpetente sed intellige vt no.in.d.c.que in ecclesiaꝝ. ¶ Quero in eo qõ dicit de collegijs qualiter hec ꝛstituantur? sol.Bẽ. remittit ad no.ꝑ Inno.de offi.oꝛ.cũ ab ecclesiaꝝ.de iure. pa.postulasti.de excel.prela.dilecta.qõ ꝓsequtur Math. dicens ꝙ quedã est vniuersitas realis vt ciuitatis castri vel alterius terre.quedã ꝑsonalis vt grãmaticoꝝ dialeticoꝝ z similiũ.de ꝛsti.ex litteris.de qb⁹ remittit ad no. in dictis locis i qb⁹ dixi.preterq̃ i.c. postulasti. qõ.n.ibi no.Inn.dixi.e.ti.nobis.¶.ceteꝝ.q.i.z.ij.qualit.autẽ citeꝛ vniuersitas.dixi de no.ope.nũ.cũ ex iniuncto.z an ꝑ cãpanã. dixi ò elec.in causis.z qualiter teneatur ex delicto. dixi.de ſymo.dilectus.ij. ¶ Scõo quero de intellectu litere ibi:idẽ intelligimus obseruandũ:sol. Pau. exponẽ do.idem.s.ꝙ religiosi non seruantes excõicati sunt sicut essent non seruando cessationes inductas per statuta ꝓuincialia vel ipsoꝝ auctoꝛitate.z facit hec expꝛessio ad id quod dixi.s.e.cle.in ꝑn.q.iij.z.iiij.

Ver.Ipsi vero. No.ꝙ a cessationibus a diuinis debent ꝓuare statuta canonũ.ò hoc in gl. ¶ Quero de itellectu lr̃e ibi ipsi:so. Pau. exponit ipsi.s.capla collegia z conuentus.

¶.Pozzo. No.ꝙ hec ꝛstitutio concernit precedẽtia.de hoc i gl.concoꝛdat. ¶ Secũdo no.casum in quo ꝑ pactũ nõ põt renunciari iuri cõi de hoc in gl.vlt. ¶ Tertio no.ibi religiosis.ꝑ hoc qõ dixi.s.ea.cle.in ꝑti.q.vij. ¶ Quarto no.ibi i nullo volumꝰ suffragari.ꝙ ꝺ hãc cle.nõ ꝑsunt ꝓuilegia vl alia iura spãlia,de quibus,e.¶.simile.s.de eta.z qua.cle.vt hi qui.z ibi

concor.in glo.antepenul.z vltima.

Grauis. No.ibi nobiles.ꝙ dicuntur nobiles ẽt si delinquãt vt hic. z hoc qz hic dicunt nobiles a corruscatiõe clari sanguinis.ſm Lau.q dicit verius eẽ ꝙ nobilitas sola est aĩa que moribus ornãt.d hoc de ꝓben.venerabilis. C Scõo not.de locis insignibus.de hoc in glo. vij.z in Spe.de citatiõe.ſ.i.ver.sed que loca. C Tertio no.ibi soleniter.ꝙ tpe iterdicti ꝓhibet celebrari solenit z sic nõ occulte ꝛz formã.e.ti.alma.li.vi s.in cle.proxi.in pri. C Quarto no.ibi.faciãt celebrari.ꝙ aliud ẽ celebrare tpe iterdicti vel dũ qs est excõicatus. aliud simpliciter audire diuina.aliud facere ea sibi soleniter.celebrari de cle.excom.illud in fi.de hoc de priuil.cle.archiepo.in ꝓn.vbi dixi i.ix.q. C Quito no.ibi nũc bos ꝙ dictio nũc qñqz stat pro aliqñ.de hoc in gl.i hoc vbo. C Sexto no. ꝺ vocatiõe p cãpanã ꝺ hoc i gl.i vbo campanarũ.z dicit Pau.ꝙ pulsatio cãpanaꝝ quo ad hoc.i.quo ad celebrãda diuina ꝓhibet tẽpore interdicti.de pe.z remiſ.qꝺ i te de hoc.s.q.vi. C Septio no.de duplici mõ vocandi populũ seu collegiũ.alter p cãpanã vt in proxi.no.z de hoc de elec.in cunctis.alter voce preconia. C.de fer.l.vlti.ff.ꝙ cuiuſqz vniuer.sicut.de re iur.aliud.ſ refert. C Octauo no.ibi populos iterdictos.ꝙ qñqz populus iterdicitur. z dicit Pau.ꝙ hic erat duplex excessus z rõne loci z ꝑsonaꝝ.nã populus interdictus ẽt extra locũ non interdictum non põt audire diuina.e.ti.si ſnia.li.vi.an aũt hoc casu sit locus pene hui⁹ cle.dic.j.in.viij.q. C Nono.no. ibi faciũt euocari.ꝙ magis puniunt ꝙ tãꝑ auctores delinquũt ꝙ alij.xxiij.q.iiij.alioꝝ.xi.q.iij.q consentit.de hoc de offi.dele.c.i. C Decimo no.ꝙ corã publice interdicto vel excõicato celebrandũ nõ est.de hoc in glo. occultum que dicit secus de occulto z in hac glo.in fi.idem Pau.z Ben.de hoc p Host.de cle.ex.ꝓpoſuit:per archi.de priui. eꝑoꝝ.li.vi. C Undecimo no.ibi instantibus.ꝙ celebrãtes debẽt dimittere diuina ĩexpleta si excõicati vel interdicti ecclesiã nõ exeũt de hoc in glo.ꝺz.z dicit Ben.ꝙ possunt expelli tanꝑ turbantes diuinũ officiũ ẽt si sint religiosi.de sen.ex.veniẽs. z dic ꝙ dicuntur turbare qz celebrantes non possunt eos cõicare.ꝙ met.cau.ſacris.imo peccãt vt ibi.an aũt peccent mortaliter ꝓsequitur Mathe.qꝺ dic vt dixi in.e.c. sacris.z in hac glo.ibi officiũ misse.secus in aliis horis. qz tũc idistincte ꝺz dimittere z exire qz põt alibi cõplere.vt no.Inn.z Host.e.ti.nup.z hoc i excõicato publice.secus si occlte.vt dixi i.x.no. C Deciotertio no.ꝙ excessus nõ ꝺbẽt relinq ipuniti ne alij habeãt causaz ꝺliquẽdi ꝛc̃.nã facilitas venie ꝛc̃.de vi.z ho.cle.vt clericoꝝ.z de hoc in glo.qz si ex.de offi.oꝝ.cle.i.in glo.iiij.z de pe.cle.i.ſ.nec super.vbi de hoc dixi in.iij.no. C Decimoquarto no.de verbo quolibet.de hoc i glo.omnem. C Decimoquinto no.quattuoꝝ casus in quibus quis incidit excõicationem de qua hic.primus in verbo cogere.secundus in verbo euocare.tertius in verbo prohibere.quartus in verbo remanere. C Decimosexto no.de verbo presertim z exponit Pau.pro maxime dicens idem si non sunt excõicati vel interdicti ex quo locus est interdictus. pro hoc quod dixi.s.in.viii.no.z de hoc.j.q.x. C Decimoseptio no.ibi excõicati publice aut interdicti.ꝙ comparantur. excõicatus z interdictus.z intelligit Pau.de iterdictis nominatim vel cum vniuersitate.facit de cle.ex.propoſuit. C Decimooctauo no.ibi missam ꝙ in aliis officijs non est locus pene.de hoc in glo.in aliis.z idem Paul. de hoc.j.q.xij. C Decimonono no.ibi nominatim.ꝙ hoc casu non sufficit generalis monitio.de hoc i glo.antepe. z idem Ben. C Vigesimo.no.casum i quo excõicatus non absoluitur nisi a sede apostolica.quod est qz hic reseruatus.alꝫ secus de sen.ex.nup.ꝺ hoc.s.cle.proxi. ver. aliogn.in glo.est sciendũ.z.j.q.xiij. C Opp.qz littera ibi nedumin capellis.vi velle ꝙ in capellis liceat celebrare tempore interdicti cũ tamen nullibi sit celebrandum in loco interdicto.de poſtu.prela.c.i.de excel. prela. tanta. Glo.non intendit.sol.z idem Lau.dicens ꝙ in capellis minus videntur delinquere.ar.de priui.cũ capella.dicit tamen ꝙ in eis idem est ꝙ in ecclesijs.qz capelle tanꝑ accessorie dependent a locis in qbus sunt z cũ eis transeant.vt no.Inno.de iurepa.ex litteris.vnde si sunt deo dedicate per pontificem vt esse debent de conse.di.i.ecclesie.de reli.do.ad hec.eque.ꝺz abstineri ab eis sicut ab ecclesijs.dicit tamen secus forsan de simplicibus oratorijs in quibus potentes faciunt coram se celebrari. sed i hoc non persistit nec est verum.qz nullibi licet celebrare ex quo locus est interdictus.eo.ti.is qui.ſ.i.lib.vi.dicit z Lau.ꝙ talia oratoria non dicuntur loca religiosa. remittit ad no.de pe.cle.i.pro hoc qꝺ ibi dixi.in.i.q. C Scõo op.qz in littera ibi vocantes fit mentio de vocantibus.z infra in determinatione nihil dicit.z sic vi rũsio diminuta.ſ no.de spõn.de muliere.C.ꝺ transa.vt rũsum. Glo.licet dicit ꝙ licet de vocatiõe narret solã coactionez punit z tunc dic ꝙ licet non puniat vocationẽ nõ est tamen diminuta rũsio.sufficit enim ꝙ punit cõpellentes tamẽ relinquitur ꝙ vocantes delinquunt.z alꝫ p iudices cõpetentes puniendi sunt. C Tertio op.qz littera ibi nõ solũ per campanarũ pulsationẽ sed voce preconia.vi velle ꝙ plus arctet vocatio preconis ꝙ campane cũ tamen vocatio cãpane pluribus innotescat.vox aut ꝑconis paucis in aur.de liti.ſ.oẽm. Glo.vt ꝺx.sol.ꝙ licet respectu nunc dicto vocatio per cãpanã sit fortior tamen qz ꝑco loquit z edictũ ponit maior est ꝛtemptus.idẽ Pau.dicẽs ꝙ lz in minoribus sufficiat vocatio p cãpanã secus in alijs in qbus regitur vocatio nuncij vel litteratoria.de elec.i cunctis. C Quero i eo qꝺ dicit de dñis tpalib⁹.qd si sint prelati habentes tẽporalẽ iurisdictionẽ: Glo.ij.dicit idem i eis.idẽ Pau.Steph.ꝺdicens ꝙ lz in eis sit maior ratio tamen hec constitutto qz penalis non ꝺz extendi de elec. statutũ.li.vi.maxime qz ꝺ prelatos tales sufficiẽter prouisum est.de excc.prela.c.ſi.itẽ non est verisimile ꝙ ipsi ꝓlati q ꝓcurarunt banc constitutionẽ supplicauerint cõtra se.ar.ff.de mili.testa.l.iij. C.de legi.qꝺ fauoꝛe.regula qꝺ ob gr̃am.li.vi.primũ verius.nec rõnes Steph.vrgẽt hoc eni nõ est extendere.qz prelati habentes tẽ poralem iurisdictionẽ illo respectu dicunt dñi tpales.alia rõ nihil vrget. C Scõo q̃ro i eo qꝺ dicit de locis suppositis iterdicto de quo interdicto loquit? Glo.iij.dicit ꝙ de interdicto lato ab homine vel a iure.idẽ Pau.est pro.z est pro hoc qz hic loquit generaliter. C Tertiꝺ q̃ro si iterdictũ est latũ sed nondũ publicatũ an qui scit de interdicto teneat obseruare? Glo.e.iducit hãc litteram ꝙ sic.est opi. Archi.qꝺ dic vt in glo.z dixi.s.cle.pxi.v. alioquin.q.iij. C Oppo.ad hoc.xi.q.iij.ſ.euidenter.vbi de hoc vt quis euitari debeat requiritur ſnia archi. in.c.is qui.alleg. in glo.So.ſm aliquos ꝙ illud procedit nisi vbi contrarius inuenitur.vt in.c.cum non ab homine.z.c. cum desideres.alleg.in glo. Hic melius ꝙ illud debet intelligi de occultis quos vitare debemus.vt in glo.z dixi.s.in.x.no.ꝑ hoc.xi.q.iij.ſ.cum ergo. C Opp.ad idem.s.cle.proxi.vbi tunc tñ obligantur alij ad obseruandus quando matrix eccl̃ia illud seruat.glo.remittit ad no.ibi in glo.no. z hoc vult:quia licet ibi puniat religiosos.tunc tñ quando non seruant interdictum quod seruat ecclesia matrix non tñ ibi permittitur ꝙ possint nõ ꝓcure si eccl̃ia matrix idebite non seruat.cetera dic vt in glo.quam signa ibi forsan. vsque ad fi.z idem Pau. C Quarto quero an quod hic dicit de interdicto locum habeat in cessatione a diuinis. vi ꝙ sic.s.proxi.cle.v.quid in interdictis. Contrarium tz Pau.dicẽs

Pau.dicẽs q̃ eũ hic nõ fecerit mẽtionẽ ỏ cessatiõe sicut ibi non est locus huic pene.dic q̃ eo casu quo cessatio habet vim interdicti.idem in eo q̃ in interdicto.quando aũt habeat vim interdicti.dixi.s.cle.proxi.ſ.in cessationibus. in.i.notabili. ¶ Quinto q̃ro de intellectu lr̃e ibi locorum suor̃:sol. Pau.expõit suor̃.i. vbi habitant vt sit sensus q̃ nõ solũ in capellis sitis i locis seu palatijs vbi habitãt hoc faciebãt.ſz etiã i alijs eccl̃ijs.de hoc.s.in.i. ⁊trario. ¶ Sexto q̃ro an tpe interdicti,phibeaf idistincte cãpanarum pulsatio:Jo.Step.q̃ nõ pmittit eni pulsatio ad populũ quocandũ pp p̃dicationẽ.ar.de sen.ex.rũso.nisi fiat in fraudẽ vt q̃q̃z factũ ẽ mediolani.qz q̃ portabãt funera faciebãt pulsari cãpanas ad p̃dicationez.de hoc.s.in vi.no. ¶ Septio q̃ro i eo q̃ isti dñi cõpellebãt clericos ad celebranda diuina an p hãc cõpulsionẽ excusanf non suantes:so.And.q̃ nõ qz debent potius oĩa mala pati q̃ malo ⁊sentire.qỏ me.cã.sacris.de conse.di.iiij.eos de vsuris sup eo.idẽ Benz.quia non debẽt in talibus obtẽperare.de tem.or.ad aures.xi.q.iij.ſi dñs.nec superioris auctoritas in talib⁹ excusat.xij.q.ij.qcũqz.⁊.c. de rebus. ¶ Octauo q̃ro i eo q̃ isti cõpellebãt popl̃os interdictos audire diuina in loco interdicto qd si cõpellerẽt audire in loco nõ interdicto:sol. Pau q̃ non habẽt locũ hec pena secus si in loco interdicto cõpellerent non interdictos.⁊ hoc innuit littera ibi in locis interdicto suppositis quem quaz ⁊c̃.qỏ dico.j.q.x.de hoc ẽt.s.in.viij.no.⁊ de dictiõe ẽt.de ⁊sti.cum oẽs ibi statuerũt ẽt.de elec.cũ in cunctis. ſ.inferiora.ff.de ver.ob.qõcũqz.ſ.ſi ita. de aqua plu.ar. ſi inter.ſ.offm̃ vbi Bar.⁊ dixi in.xi.no. ¶ Nono q̃ro in eo quod puniunf isti dñi p̃cipientes subiectis excõicatis vel interdictis ne exeant dũ celebranf diuina.quid si p̃cipiunt nõ subditis:sol. Pau.q̃ secus ẽ.vult dicere q̃ nõ ẽ loc⁹ huic pene.Q̃ prad hoc.qz nõ vi differẽtia iter subditos.⁊ nõ sbditos.nã ẽt subditi nõ tenenf obedire tali p̃cepto vt dixi.s.q.vij.⁊ p hoc de tẽpo.or.dilectus.so. Pau.q̃ ls nõ teneanf tamẽ de facto timẽt ⁊ parẽt. ideo fuit iustũ sic p̃cipientes punire. ¶ Decimo q̃ro de itellectũ littere ibi.in locis interdicto suppositis quẽquã:sol. Pau.expõit quẽq̃ ẽt nõ interdictũ rõe psone.q̃ h̃ littera ibi excõicatiõis p̃sertiz ⁊c̃.vult iducere exponẽdo p̃sertiz p maxie.q̃ dixi.s.in.xvi.no.⁊.q.viij. ⁊ pbaf hec expositio.de symo.p tuas.i.vbi gl.singulariter in vbo p̃sertiz. ¶ Undecio q̃ro de itellectu littere ibi modo p̃dicto:sol. Pau.exponit p̃dicto.ſ.cãpanaz pulsatiõe ⁊ voce p̃conia euocare qỏ ẽ.j.⁊c̃.ex hoc dicit secus si aliẽ vocãt vel iuitãt:idẽ Ben.qui explificat qñ vocãt secrete p nuntiũ.dicit tamẽ q̃ id qỏ hic dicit de voce p̃conis ꝓcedit ẽt si voce tube vel cornu vel simile cũ sit eadez ratio. ¶ Duodecio q̃ro de q̃bus officijs logtur lfa ibi:ad officia eadẽ:sol. Pau.exponẽdo eadẽ.s.missaz ỏq̃bus premissit secus si ad alias horas qỏ etiam dixi.s.in.xx.no. ¶ Deciotertio q̃ro i eo qỏ dixi.s.in.xij.no.q̃ excõicat⁹ itez excõicatur.qd de istis erit q̃ pmo excõicati erant a suis ordinarijs ⁊ sic erãt absoluẽdi p ipsos ⁊ itez excõicati sunt a canone ⁊ absoluẽdi p papã:qualiter eni poterunt absolui.aut eni absoluẽti tacebunt de alia excõicatione ⁊ nihil agũt.aut exp̃mẽt.⁊ tũc nõ debebũt absolui de sen.ex.officij.sol.And.vt dico.j.e.q.sed generaliẽ cuz q̃ritur de excõicato plurib⁹ excõicationibus an sufficiat vna absolutio distinguii.aut eniz excõicat⁹ ẽ ab vno iudice aut a plurib⁹.si pmo.aut vna snia aut pluribus si vna. aut propter vnã cãm aut plures.si vna snia ⁊ pp vnam causam sufficit vna absolutio.si pp plures cãs aut constat q̃ propter vnicaz intendebat singulas fere.snias aut propter omnes simul aut est dubiũ.in primo tot erũt absolutiones quod cause.in scõa sufficit vna absolutio dũmodo omnes cause sint expresse.als nõ sufficit.in tertio recurrendũ est ad iudicẽ vt hec leguntur ⁊ notantur.s.e. cum pro cã.si pluribus sentẽtijs aut ferens intendebant hunc ligare pluribus ⁊ plures absolutiones erũt necessarie.ar.ff.de no.ope.nũ.de pupillo.ſ.si in pluribus. aut intendebat eum ligare vna.sic dicendo excõico anathematizo ⁊c̃.⁊ sufficit vna absolutio.de iude.ad liberãdaz arg.ff.de accepti.l.plurib⁹.si aũt a plurib⁹ iudicibus sit ligatus aut oẽs habẽt vnã iurisdictionẽ ⁊ valet qỏ fit ab vno ⁊ vna absolutiõe dũ tñ habeat ptãtẽ sb alijs.de offi. dele.cãm.⁊.c. vno.aut hz diuersas iurisdictiones ⁊ erunt tot absolutiões necessarie quod sunt excõicatiões.e.ti.officij.nec est necesse q̃ hoc casu sint oẽs p̃sentes.ſz sufficit q̃ iste dicat ozeinario se excõicatum ab ipso ⁊ a canone ⁊ petat absolui ab eius snia ſz nõ denunciabit absolutus.⁊ postea absolueẽ a snia canonis.vt hic.sic itelligit.d.c.officij cũ sua materia. Lau.de hoc p Bar.i.d.l si in plurib⁹ ⁊ dixi in.d.c.si pro cã.in vlti.q.⁊ p id qỏ vltio dixi soluitur id de quo q̃rebat.s.e.q.in pri. ¶ Decioquarto q̃ro in eo q̃ isti non possunt absolui nisi p sedẽ aplicã an p legatuz de latere:Jo.Lan arguit q̃ nõ p lr̃az ibi p sedẽ dũtaxat aplicaz.dicit tñ q̃ ls forte excludat alios nõ tñ legatũ.pro hoc.e.t.ad eminentiã.de elec.ſi abbatẽ.li.vi. ⁊ qỏ ibi no. de cle.nõ resi.c.ij.de sciſma.c.vno.li.vi.de sen.excõ. quia periculosuz.e.li.primũ tz p dictionẽ dũtaxat.p hoc ỏ pui. cle.i.i ṗn.⁊ hoc sentit gl.s.cle.pri.in vbo excõicationis.⁊ veri⁹ ⁊ ad.c.eminẽtiã.dic q̃ logtur quãdo non est facta spãlis reseruatio cum dictione taxatiua vt hic.

Quereo. No.q̃ mulieres de tertio ordine beati Francisci dicuntur sorores.ex hoc infert glo.ij.q̃ non sunt begine ⁊ infert hoc ex eo qz sunt sub obedientia ꝑm traditiones tertij ordinis predicte begine vo non sunt sub obedientia.remittit gl.de reli.do. cle.i. vbi de hoc in glo.vide ⁊ dicit Lau.q̃ hunc tertium ordinez quidaz reputabant reprobatum.per.d.cle.i.⁊ male.quia ibi de his que non profitentur aliquam regulã.hic secus qz profitentur regulã tertij ordinis approbatam per Ni co.iij.vt hic i glo.iij.⁊ confirmata per Jo.xxij.vt hic. ¶ Secundo no.q̃ tempore interdicti non admittuntur aliqui preter clericos ad audienda diuina officia.⁊ per hanc litterã ibi diuina officia.dicit Paul.hic loquit tñ de celebratione misse.de qua.s.cle.proxi.sed ẽt de omnibus diuinis. ¶ Tertio no.scãdalũ vitãdũ esse.de hoc in gl.vitãdũ. ¶ Quarto no.q̃ caneri dz ne cẽsura eccl̃iastica vilescat. ỏ hoc i gl.ad hoc.⁊ dicit Pau. q̃ vilescebat per admissionem istorum qui admittebantur ex modica obseruantia religiõis.facit de priuile.vt priuilegia. ⁊ maxime qz taliũ reperitur magna multitudo q̃ facit oĩa vilescere.sicut raritas facit carũ.xciij.di. legimus.ij.q. vij. sancta. ¶ Quinto no.ibi de cetero q̃ pena sequens concernit futura nõ ṗterita vel p̃tia cũ hic non exprimatur de ipsis sicut exprimitur supra cle.i.i fi. ¶ Sexto no.ibi quo ad.q̃ priuilegia istorũ reuocantur quo ad id de quo hic.nõ quo ad alia.ſi le de ṗui.clc.i.ỏ.quos ẽt.pro hoc qỏ dico.j.q.vi. ¶ Septio no.casuz in quo absolutio excõicationis reseruaf pape.ſi le de here.cle. multorum.in fi. de penis.cle.ſi quis suadente.in prin. ¶ Octauo no.casum in quo non absoluitur excõicatus nisi satisfactione prestita.ſi le de sepul.cle.eos.de imu.eccle. qñ in fi.li.vi. ¶ Nono no.casum in quo ordinarij sunt delegati apostolici.ſi le de here.ad abolendã.de sup.negli.plã.cle.vna de sta.mo.cle.vlti. ¶ Opp.in eo q̃ istos de tertio ordine vocat ⁊tinentes.nõ enim promittunt continentiam.imo viuunt in coniugio.vt dicit glo.iij ¶ Jo.vt in glo.iiij.que stat ⁊trario ⁊ tamen dicit q̃ certis diebus abstinẽt a thoro.idẽ Lau.dicẽs q̃ dicuntur ⁊tinentes non oẽs sed aliq qui non vtuntur cõiugio vel etiã si vtantur dicuntur cõtinentes quo ad quid.quia vt predixi certis diebus abstinent.dicit tamen q̃ caueant sibi viri ne cuz abstinent parent locũ alijs viris.debent enim custodire vxorem cuz vir sit caput vxoris.vñ dz a vtute.mulier aũt a mollicie. ideo imputaf viro si mulier delinquit.dicit q̃ in Catbalonia ⁊ in multis alijs partibus vir cucurbitatus p vxorẽ

licet inuitus ⁊ ignorãs soluit fiisco. xl. solidos. Parisius vero ducit sedens super asinũ versa facie ꝙ totaz villam vxore trahente asinũ ⁊ precone clamãte q fic faciet sic accipiet. canon iſſigit talib⁹ irregularitatẽ. xxxiiij. di. si cui⁹. ideo clericis vxoratis cõcedit vt vxores tenere possint i cõpedib⁹. xxxiij. q. ij. placuit. itẽ mulier nutrit comã. xxx. di. qcũqz. ⁊ lz canon ibi dicat hoc esse in signũ subiectiõis Lau. tñ dicit hoc eẽ vt viri habeãt vnde possint eas trabere ⁊ ligare. dicit tamẽ ꝙ qz alibi dicit. Ille lauat laterẽ qui castigat mulierẽ. Qui plus castigat plus in amore ligat. ideo coniugati sunt inter duo perplexi ꝓterea dicit canõ de talibus nauigasti. xvij. q. ij. nos nouimus. ex his no. qõ dixi ꝙ isti de tertio ordine nõ sunt ꝓprie ꝛtinentes sed tñ quo ad qd. dicit Lau. ꝙ magis ꝓprie dicuntur de pnia. vt ſegtur in littera. qz multas pnias ⁊. afflictiões faciunt. idem Lap. ꝓ hoc exuaga. Jo. xxij. scã romana. diẽ etiã Lau. ꝙ magis proprie dicunt casti ꝙ ꝛtinẽtes nam q hẽt vxorẽ cũ nõ habeat ꝓprij corpis ptãtez. nõ põt dici ꝛtinens. sz põt dici castus. xxxi. di. in cena. pro hoc qõ no. glo. xliiij. di. cõuiuia. ⁊ in hac glo. in fi. ij. reg. vi. xxxi. di. tenere. Ꝯ cõo op. ꝙ isti possint admitti ad diuina. eo. ti. c. fi. li. vi. glo. nisi soluit excipiendo casũm illũ ⁊ in eo qõ inbi betur ne quoquo modo admittãt. ifert Gen. ꝙ nõ dz fieri fraus alʒ incidũt in penã de qua hic. Ꝯ Tertio op. ꝙ nõ fueri. opus ꝛceere ordinarijs vt auctoritate apostolica possint absoluere cuz ⁊ alʒ possent. eo. ti. nup. glo. vlti. sol. reddẽdo rõnes quare hoc casu nõ poterãt iure ordinario. Ꝯ Quarto op. ad idẽ. nam sufficiebat ꝙ isti poterant absolui per suos supiores. sol. Pau. ꝙ illi vt plurimũ in talib⁹ ligati sunt. ideo absoluere nõ possunt sz op⁹ fuisset ire ad curiã. Ꝯ Quero quare spãlit ꝓhibuit frẽs minores ab administratiõe fratrũ de pnia tpe interdicti cũ eadẽ rõ videat in alijs. Jo. Lau. ꝙ pp maiorẽ affectionẽ quã habebãt ad istos. dic ꝙ isti magis i hoc delinquebãt ꝙ hoc qõ dico. j. q. vi. ⁊ dic ꝙ delinquebant forte putantes eis licere hos admittere tãꝯ q vident esse eiusdem ordinis ꝓhibent aũt qz nõ sunt clerici sed laici. nec sunt eiusdẽ ordinis licet ab eodez. s. a sancto Frãcisco ambo ꝛstituti. de hoc. j. q. se. Ꝯ Scõo q̃ro an isti de tertio ordine gaudeant priuilegio clericali in psona ⁊ rebus. Jo. Lau. ꝙ nõ cũ sint laici. vt dixi in ꝓpri. q. ⁊ ꝑm eũ sunt sicut locuste sine rege. vnde dicunt nudi omni priuilegio: nisi qtãs sint aliqua eis ꝛcessa. dicit ẽt ꝙ est ordo anormalus qz non ſegtur regulã aliorum. pro hoc qõ no. idez Lau. õ ꝑben. cle. ꝓ litteras. vbi dicit ꝙ non gaudent ꝓuilegio clericali nisi professi vel clerici. Gen. ꝛtradicẽs hoc de tertio ordine gaudere priuilegio ecclesiastico cũ sint de ordine ꝓ ecclesiam approbato. nã ⁊ heremita q nõ est ordinis ꝓ ecclesiam approbati gaudet tali priuilegio no. glo. xvi. q. i. q vere Lap. idem pro hoc inducit de censi. q̃ꝯ li. vi. de immu. ec. c. i. e. li. que faciunt ex eo qz ibi generaliter priuilegiantur persone ecclesiastice. dicit autẽ Lap. ꝙ negari non potest quin isti sint ecclesiastice persone large sumpto ⁊ etiam religiose. ⁊ sic ecclesiastico priuilegio gaudent etiam in bonis nedũ in personis. dictis iuribus xvij. q. iiij. quisquis. pro hoc glo. ibi. que pro ecclesiasticis personis exponit de penitentibus. ⁊ inducit etiam Lap. quia professi hanc regulam prohibentur redire ad seculum quod tamen alias licet ei qui ordinem mendicantiũ ingreditur ⁊ infra annũ probationis ordinem profitetur qõ non liceret si aliũ ordinẽ ꝓfiteretur. de regu. non solũ e. li. qõ dic vt dico. j. e. q. dicit ergo Lap. ꝙ ꝓfessus tertiũ ordinem post ꝓfessionem est astrictus ipsi ordini. ⁊ sic ꝛbet sentire cõmodum ex quo sentit onus regula q sentit li. vi. Jo. cal. in quodã ꝛsilio tz primũ ꝙ non sunt psone ecclesiastice proprie ⁊ stricte quia nec clerici nec religiosi cũ nõ sint ꝓfessi religionis ꝓ sedem apostolicã approbate ergo sunt laici. xij. q. i. duo sunt vbi deuoti dicunt religiosi hoc ẽ ꝓfessi religionẽ approbatã siue sint ꝓfessi tãꝯ monachi siue ꝛcersi de qbus. xxvij. q. i. vt lex. de qb⁹ cõ uersis loquitur. de sen. ex. non dubium. ⁊ no. in. d. c. duo sunt. in glo. i. Itẽ isti non promittũt ꝛtinentiã simpliciter imo possunt matrimoniũ ꝫhere ⁊ vti tam ꝫcto nec abdicant a se ꝓpriuz nec pmittũt obedientiã regularẽ imo vt dictũ ẽ. s. e. q. sunt sicut locuste sine rege. no. i simili. xvi. q. i. si vero dum ergo non habeãt tria substãtialia religionis. de sta. mo. cũ ad monasteriũ. nõ põt dici religiõis ordo ꝓ sedẽ apostolicã approbate. de vo. c. vno. lib. vi. lz sit qdã modus viuẽdi. vt dicit hic gl. iij. Ad gl. c. qsquis ꝑpal. cũ dicit de penitentib⁹ dicit Jo. cal. ꝙ debet itelligi de solẽniter penitẽtibus. de qbus. l. di. in capite. ⁊ isti habẽt speciale ꝓuilegiũ ꝙ possint si volũt etiã laicos corã ecclesiastico iudice conuenire. x. q. i. aliud. ⁊ hoc respectu vx̃ loqui glo. in. d. c. alleg. n. d. c. aliud. Item lz isti de tertio ordine dicant ꝛtinentes nõ tñ ꝓprie vt dictũ est. s. in ꝑmo ꝫcio. sed possent dici ꝛtinẽtes ipropꝛie sicut etiã ꝛiugati recte vtentes vt dixi i. d. i. ꝫcio hec dicit Gen. ꝓcedere nisi habeãt ꝛlia ꝓuilegia apostolica. ⁊ tunc iudicãduz est ex tenore illoz de priuile. pozzo. ⁊ c. recipimus pro hac parte est qõ no. Bar. ff. de penis. l. i. dic vt dixi de ꝑben. cle. ꝓ litteras. q. xij. ⁊ ꝓ ibi no. dic ꝛsiderandũ qualis sit eoz status. nam si sunt astricti ordini ꝑpetuo ita ꝙ non possint egredi vident censende psone ecclesiastice tãꝯ ꝑpetuo deputatis advsum piũ. de decl. cle. i. in. fi. de priuile. ꝓ exceptionez. li. vi. alias ꝙ habeãt in aliqbus certũ modũ viuendi hoc non imutat naturã psone quin censeant laici rationibus ꝓdictis. ⁊ ꝙ isti sint censendi laici vx̃ sentire glo. hic in eo qõ dicit ꝙ nõ ẽ regula ꝓprie sed modus viuẽdi. s. in aliquib⁹. ⁊ sic nisi aliud appareat nõ gaudent ꝓuilegio ecclesiastico. ⁊ ꝓ hoc tollit qõ dicit. Lap. ꝙ isti nõ possint reuerti ad seculũ qz imo potius dicunt non recessisse de seculo licet in aliqbus habeant aliquẽ modũ viuendi. non enim possunt ꝓ hoc dici ꝑpetuo oblati vt exigit. c. ꝓ exceptionẽ. preallega. Itẽ in eo qõ Lap⁹ dicit ꝙ ille qui profitetur regulam mendicantiũ infra annũ potest reuerti ad seculũ. dic ꝙ imo cogit igredi aliã religionẽ tãꝯ ꝓfessus in genere. d. c. non solũ. in fi. vbi de hoc i glo. no. quia. Ꝯ Tertio quero quare isti dicunt de tertio ordine: glo. iij. sol. quã nota qz singularis. vel ꝑm Laud. vel Gen. dicitur tertius ordo respectu virginũ ⁊ continentiũ. de quibus. de sum. tri. c. i. in fi. dic ꝙ ratio de qua hic in glo. ẽ verioz. nam isti de tertio ordine dicunt etiam continentes licet non proprie vt dixi. s. in. i. contrario. Ꝯ Quarto q̃ro an hec cle. locum habeat in alijs ꝙ fratribus minoribus admittentibus istos de tertio ordine ad diuina: glo. alios. sol. ꝙ nõ idem lau. Gen. qõ Pau. pro hoc quia hic bis exprimit de fratribus minoribus. dic ergo ꝙ alij nõ ligabunt hac pena sed alijs. s. e. cle. i. Ꝯ Quinto quero de intellectu littere ibi vel illi. glo. fratres Sol. ⁊ in ea ibi ⁊ est mirabile. ratio huius per id quod dixi. s. qõne. i. Ꝯ Sexto quero in eo ꝙ punit fratres minores recipientes istos in suis ecclesijs quid si in alijs ecclesijs: glo. per hoc. so. ꝙ non est locus huic pene. idem Pau. dicẽs ꝙ si isti de tertio ordine habent priuilegium ꝙ possint tẽpore interdicti interesse diuinis illud non est reuocatum in totum nec enim quo ad alias ecclesias in quibus poterant admitti tempore iterdicti sed non i ecclesijs fratrũ minorum. ⁊ potuit esse ratio quia alij de facili eos nõ admittebant sicut minores pro hoc vltimo quod dixi. s. q. i. Ꝯ Septimo quero an fratres minores admittẽdo istos incidãt in penã. de qua. s. e. cle. i. glo. pe. so. ꝙ nõ si alʒ seruant iterdictũ quod seruat matrix ecclesia qz nõ debent duplici pena puniri. Idem lau. dic ꝙ p̃missa non vrgent. nã si esset tale iterdictum quod seruaret ecclesia matrix tunc ipsi admittentes istos iciderent i hanc penam ⁊ illã d. c. cle. i. ⁊ tunc diceret duplex delictũ qz violant hanc cõstitutionẽ ⁊ illã qõ tenet Pau. ⁊ Lap. ⁊ dicit Pau. ꝙ dicuntur nõ seruare eoipso ꝙ admittunt istos qui admitti nõ debent. e. ti. c. fi. li. vi. de priuile. licet. eo. li. ⁊ qz non licet celebrare nisi quatenus a iure ꝑmittit. Ꝯ Octauo q̃ro in eo quod

in eo qđ dicit de epiſcopis quid de electis ꝯfirmatis? ſol. Pau.q̃ forte hoc ipſi nõ poſſunt. dic ꝫ p id qđ not. de fo. cõpe. cle. vna in prin. in glo. ſ. ecus vbi dixi in. v. q. ¶ No no q̃ro an legatus poſſit impendere abſolutionez de qua hic Sol. Lap. q̃ legatus ẽt de latere nõ põt abſoluere ni ſi ſatisfactõe premiſſa: z tunc ẽt per archiepm poſſunt abſolui ſi ſunt ſue dioceſis. ſecꝰ ſi ſunt tm̃ ſue ꝓuincie: z hoc tpe ſanitatis. naz in mortis articulo abſoluere põt ẽt ſimplex ſacerdos. de penis cle. ſi qs ſuadente. vel dicit Lap. q̃ lz eps poſſit hic abſoluere nõ tamen legatus cũ eps in hoc ſit delegatus pape z ſic maioꝛ q̃ legatus. de offi. leg. ſtuduiſti: poteſt ergo eps qđ non põt legatus de offi. leg. c. pe. z vlti. lib. vi. z hoc verius. pro hoc qđ dixi. ſ. q. proxi. in vlti. queſtione.

¶ Si ſummus. Quid determinet prima ps dic vt in glo. i. ſcđa vo pars ſm Lau. facta eſt ad declarationez illoꝝ iuriũ. de ſciſma. fraternitati. de priui. ſi papa li. vi. ¶ No. q̃ papa dz ſũmus põtifex. z dicit Lau. hoc eẽ qz in eo eſt oĩs ſũmitas z celſitudo qui nõ puri hois ſed veri dei vices gerit in terris. de tranſla. c. ij. z ideo dz papa a pape que eſt interiectio admiratiua q̃ſi admirabilis in terris. ſicut hec dictio deus. Itez ſñia pape preferꝛ ſentẽtijs alioꝝ. xxxv. q. ix. veniã. de hoc. iiij. di. in iſtis z in eo qđ hic dz de ſũmus pontifex ponit Mat. z alios modos gbus appellaꝛ. no. Archi. de cõſti. c. i. li. vi. ¶ Scđo no. q̃ ſcribens litteras excõicato incurrit minorez. de hoc in glo. argue. Idem dicit Lau. ſi mittit ei nunciuz qz hec ſunt paria: de elec. vbi periculum. §. nulli li. vi. z de hoc ibi. ¶ Tertio no. de oſculo quo papa alijs ꝓticipat z qdam oſculanꝛ pedez tm̃. alij pedez manũ z os. per oſculũ deſignaꝛ ꝯſenſus z dilectio. de priui. cum olim. i. z vtrobiq; de hoc. p hoc enim dz aliqs in alium ꝯſentire. xxiij. di. ſi inimicus de ſpon. duo. c. i. C. đ donã. ſi a ſpon. datur etiam pax in miſſa p oſculũ vt iudicet populũ ꝯſenſiſſe miſterijs que aguntꝛ de ꝯſe. di. ij. pacẽ. ¶ Quarto not. q̃ multis modis cõicari dz excõicato. de hoc in glo. ſ. vt in cõuiuio. z dico. ĩ. q. iiij. ¶ Quinto no. ibi ſe velle exp̃mat q̃ hoc caſu expreſſio eſt neceſſaria. ſimule đ preben. ſi motu ꝓprio lib. vi. ¶ Opp. q̃ eoipſo q̃ papa cõicat excõicato videaꝛ eũ abſoluere. xciij. di. ſi inimicus. vbi hoc no. glo. Sol. vt in glo. i. ¶ Scđo op. ad idem de priui. cuz olim. i. ad fi. ſol. Lau. q̃ ſi excõicatio tz papa cõicando nõ vz abſoluere vt hic. ſed hic cõtenditur de nullitate ſñie z papa certificatus admittit ad oſculum videtur declarare eum nõ ligatum. vt in ꝯtrario. z hoc not. Inno. in. d. c. cũ olim: non tm̃ hoc ꝓbatur ibi. z poſſet dici contra hãc cle. nam ẽt ſi cã cognita papa cõicet niſi exp̃mat: z per hoc vult declarare eũ non ligatũ: no vz p hoc qđ eſt facti ꝓnunciare ſuper eo de quo eſt queſtio in iudicio: ſed ꝓ primo inducit Pau. qz declarando excõicationẽ nõ tenere nõ eſt forma in iure ſtatuta ſz in abſolutione ſic. e. ti. cuz deſideres. tutius eſt tamẽ tenere idem cũ declaratione predicta.

¶ Tertio op. q̃ ẽt ſi papa exp̃mat ſe velle abſolueꝛ nõ tamẽ iudicatur abſolutio p cõionem ſed regratur abſolutio. de ſen. ex. cum deſideres. §. fi. eſt ſibi. ſoluit hoc qđ hic dz ꝓcedere in papa cui eſt ꝓ rõne volũtas. ſecus in alijs. z no. hunc fi. glo. in eo qđ dicit ſecus in alijs. facit enim pro illa opi. que bz q̃ nõ ꝓferatur excõicatio p illa verba nullus tali cõicet. ſicut ẽt non inducitur abſolutio p aliquem actum cõicandi niſi in papa. de hoc tamen dic vt dixi i. d. c. i. vbi dic q̃ tutior eſt opi. q̃ ſit excõicatus quãdo cõſtat q̃ animo excõicandi verba prolata ſunt. ¶ Quero in eo q̃ dicit q̃ papa cõicat excõicato ſcienter quid ſi ignoranter? ſo. vt in glo. ij. z in hac glo. in fi. xi. q. iij. qm̃ de cleri. exapoſtolice. ¶ Secundo quero đ quo excõicato loquitur hec littera? ſo. Pau. q̃ de excõicato maiori. ar. e. ti. ſi quẽ. Itez dicit de excommunicato minori. de hoc nihil dubij. ¶ Tertio quero an papa participando excommunicato eo caſu quo non intelligitur abſoluere ſit excommunicatus minori. glo. iiij. ſol. q̃ non. ¶ Opp. ad hoc qz videtur ſñia dei: Mathe. xix. ſi peccauerit in te frater tuus z cẽ. ſequitur ſi tibi tanq̃ ethuichus z publicanus. đ iudi. nouit. Item videtur ſñia apoſtoli. ij. q. i. multi. ibi ſi quis frater nominatur z cẽ. z ad cozinth. v. ſol. Lau. refert id qđ no. e. ti. nulli. vbi glo. tz id quod tenet hic gl. z dicit Lau. q̃ vix papa ſcienter cõicat excõicato. nam de ſtilo curie tales q̃ habent agere in curia abſoluũtur z actu finito reducunt in eandẽ excõicationez. vt no. đ teſta. venies. ij. ¶ Quarto q̃ro in eo qđ in. iiij. no. multis modis dz qs cõicare excõicato an ſit dzia an cõicetur verbo vel nutu: ſol. laud. q̃ non dicẽs q̃ qui cõicant nutu puta q̃ forſan ẽ mutus vel fraudulenter obmittit loq vel ẽt cõicat ſignis vt aliq religioſi faciunt inter ſe excõicati ſunt. deſpon. cũ apud. idez Genz. z Step. nõ enim refert qualitercũq; qs alij exp̃mat ſuuz aĩum. ff. de leg. iij. nutu. de ꝯſti. pec. q aũt. §. fi. not. xi. q. iij. qm̃ multos: z pro hoc. xi. q. iij. ſicut apoſtoli. z. c. excõmunicatos. Item qz videtur p hoc in illũ ꝯſentire. xxiij. q. i. omnis qui. pro hoc littera ibi quouis modo. Item qz orando in eccleſia incurro excõicationem. ergo fortius ſ caſibus ꝑdictis.

§. Similiter. No. q̃ titulus accipitur ꝓ dignitate. dicitur z alijs modis vt no. de elec. dudum. ij. ad fi. in glo. ¶ Scđo no. ergo z i eo qđ hic dicit de titulo dignitatis exemplificat laud. vt ſi papa vocat aliquem archidiaconũ pariſienſem vel decanum aurelionẽſem. de reſcrip. ad aures. c. ti. dilecto. li. vi. ¶ Tertio no. ibi ꝯſtitutione q̃ lz in aliqua iuris diſpõne qs nominetur ſub aliqua dignitate non ex hoc fit ꝓbatio ſup hoc z exemplificat Paul. p id qđ habetur in prohemio Grego. z in phemio ſexti. §. ſane. forte vult allegare in eo qđ ibi nominanꝛ illi cõpilatoꝛes. z p hoc qz verba narratoria nõ ꝓbant de priuile. ſi papa lib. vi. Gen. exemplificat. vt qz dicit in. q. inter talem archidiaconũ z talem ſic ꝯſtituimus. de preben. cũ cãm. de inſti. cuz veniſſet: de hoc ẽt in ſe. no. ¶ Quarto no. q̃ ex nominatione ius non acquiritur: de hoc. ĩ. in. i. ꝯtrario. z. v. ſe. ¶ Quinto no. de facto nõ intelligitur ſupioꝛ diſpenſare. de hoc: de fi. p̃by. veniens de ꝯceſ. preben. litteras de ſciſma. fraternitati. z dico. ĩ. q. iij. ¶ Sexto not. de dictione quouis mõ. z dic vt. §. e. cle. in prin. q. iiij. z exponit Step. quouis modo. vt qz recipit ad oſculũ vel aſſignat ſibi certaz ſedez vel aliquid tale. z ꝓ hoc qđ dico in ſeq. no. ¶ Septimo no. q̃ lz ſuperioꝛ tractet aliquez ꝓ exiſtente in aliqua dignitate nõ per hoc eum approbat in illa. puta ſi euz vocat cũ his qui ſunt certi ordinis dignitatis vel officij vt in glo. no. vel ꝛz Gen. vt ſi aliquẽ recipit tanq̃ abbatez vel archidiaconuz ad ſuum officium exercendũ. z dicit Paul. in hoc parẽ dum pape ſi ex nominatiõe non vult ius alteri acquiri ne obmittendo aliquem turbet vel ſcandalizet. vel ne nominando videatur ius ꝯcedere vel tollere cauſa nõ cognita z partibus non preſentibus. ¶ Opp. in eo qđ dixi in. iij. no. q̃ ex nominatiõe ius nõ acqritur de eo qđ no. xciij. di. ſi inimicus. glo. contrarium. nõ ſol. dic q̃ ibi nõ probatur q̃ noiatio faciat ius. ſed q̃ debem⁹ vitare illũ quez papa vitat tanq̃ excõicatuz. de noiatione aũt an faciat ius. dic vt i ſeq. ẽrio. ¶ Scđo op. ad hoc inſti. de adop. in fi. vbi ſi qs in actis ſuuz noiat filiuz liber erit. ſol. Lau. q̃ illõ fauoꝛe libertatis. idẽ dicit q̃ ſi qs illũ quẽ in domo cũ vxoꝛ nutriuit filiuz noiet. nã preſumiꝫ filius niſi ꝯtrariũ ꝓbeꝛ: de ꝓba. p tuas. q. fi. ſint legi. p venerabilez. z. c. trãſmiſſe. vbi de hoc. hec dicit lau. ꝓcedere: qz ſunt fauoꝛabilia. ſed qđ hic dic. ꝓcedit pp intruſiões z inſufficiẽtes titulos cũ gbus aliqui beneficia eccleſiaſtica tenẽt i detrimentũ aiez beneficioꝝ. vt nõ poſſint p tales coloꝛes ſe purgare: ſed teneanꝛ docere de titulo ſi reqſiti ſint. de offi. oꝛ. li. vi. alꝫ qs nõ cogatur dicere titulũ ſue poſſeſſionis. C. de peti. here. cogi. ſic ẽt in matrimonio carnali. lz ſe ꝯiuges noiarent nõ preſumitur ꝓ matrimonio niſi doceatur đ ipſo. xxx. q. v. c. i. z hoc ſm canones. lz ſecus ſm leges. ff. de ritu nup.

in libere.sed canones obtinent ꝓpter periculuz anime.de hoc in d.c.i.ad.l.cogi. dicit Gen.q̄ ꝓcedit in ꝓbanis in ḡbus de vno ad alium fit transmissio.secus in beneficialibus in ḡbus superioris institutio ē necessaria que tanḡ solēnitas extrinseca nō presumitur:sed reprobari dz.arg. ff.de publiciana quecunqz.§.vlti.de hoc ēt.j.in tribus sequen.ḡtarijs.ex his habet vna ratio decidendi hic. alia colligitur per id qō dī.s.in.iij.no.in fi. Tertia est ꝑm Gē. qz verba pape dicta fuerunt enunciatiue. vnde nō disponunt:de priui.si papa li.vi.C.de proba.rationes. facit qō no. Inno.de probatio.quoniam contra.z quod dico in tribus seq.contrarijs. ¶ Tertio oppo.ad hoc de eo qō not. Innocē.de offi.ordi.cū ab ecclesiarum. vbi dicit q̄ si ꝑn ceps aliquibus ex certa scia scribit vt vniuersitati vel sindicum eoz admittit ius vniuersitatis consequitur. Sol. Step.q̄ illud ꝓcedit quādo iudicialiter z ex causa z aio ꝓbandi.pro hoc.ff.de excu.tuto. Idem Ulpianus.§.fi.z hoc dicit ēt ꝓbari.s.e.cle.in ꝑn.ibi:nisi se velle exprimat. dic ēt hic appellatio seu nominatio facta fuit ꝓpter aliud quo casu nō preiudicat nominati.ff.ō pac.epistola.in ꝑn. hic enim facta fuit cā demonstrationis vel simili.secus si fiat nō ꝓpter aliud:qz tunc preiudicat: qui fi.sint legi.p tuas.vbi dixi ō hoc per Cy.C.de proba.nō epistolis.z.l.nō nudis:p Bar.ff.de libe.agnos.l.i.§.iulianus.als q̄ senatus.z generaliter de verbis enunciatiuis.an probent no. Bar.ff.de dona.ex hac. ¶ Quarto op.ad idē.s.de proba.cle. vna glos.pe.sol.q̄ ibi qñ papa narrat factum proprium rē.z de narratiuis pape qñ stetur dic vt ibi.

¶ Quinto opp.ad idez de his que fi.a ma.par.ca.exore. sol. Lapus q̄ hec cle.logtur in papa qui nominando vel tractādo aliquē sub titulo dignitatis nō intelligitur ei tribuere aliqd iuris:z sic nō solū non tribuit ius quo ad proprietatem sed nec quo ad possessionem.secus in inferiore qui intelligitur tribuere ius z quo ad possessionem z quo ad ꝓprietatem maxime vbi agitur de preiudicio sibi generādo vel ō renūciando iuri suo.nō aūt preiudicādo iuri publico.de preben.dilectio.de fi.presby.veniēs.d.c.exore.lxiij.di.cū adrianus.z qō ibi no.z in.d.c.veniens.z.c. dilectio.xciij.di.nullus.dic q̄ in.c.exore.non fuit sola nominatio:sed fuit ēt actus positiuus:qz obediunt illi tanḡ prelato qō dico in.c.per tuas:qui fi.sint legi.quātum autē ad no.in.d.c.veniens.dic vt ibi.z.j.q.iij. ¶ Sexto op.q̄ per nominationem pape turbatur ius saltem eo casu quo exprimit se hoc velle.s.proxi.responso.glo.vlt.stat ḡtrario.z hanc litteram supplet per illam. ¶ Quero de qua dignitate loquitur hec littera ibi dignitatis glo.ecclesiastice.sol.q̄ de qualibet.siue clericali siue ecclesiastica.itez dicit Paul.de personatu officio beneficio titulo vel administratione cum eadem sit ratio.z qd sit dignitas psonatus vel officiū:no.de consue.c.i.lib.vi.dixi de preben. de multa. ¶ Scdo quero si papa vel cancellaria dat iudices inter quos ponit vnum doctorem residentem padue qui tamen non est capax iurisdictionis:nisi ratiōe canonicatus quez alibi habet an poterit padue de causa cognoscere? sol. Lau.q̄ hoc videtur hic decidi qz si narrat q̄ sit canonicatus non videtur standum illi narrationi vt hic.z de priui.si papa lib.vi.dicit tamen q̄ valet cōmissio dum tamen als seruetur.c.statutum ō rescrip.lib.vi.dic q̄ hec cle.non facit ad.c.statutum.ibi enim solum determinatur q̄ nō possit causa a sede apostolica committi nisi existentibus in dignitate vel canonicatu ecclesiaruz cathedraliū.de modo autem probandi super dignitate vel canonicatu nihil ibi dicitur.q̄ autem possit committi causa agitanda padue residenti padue probatur de re. permu.c.fi.no.in.d.c.statutuz in princi'. ¶ Tertio quero in eo qō dixi.s.in.v.notabili: de nominatione vel tractatione.quid si episcopus audit missam vel procurationem recipit a male ordinato vel instituto an per hoc dispensat cum eo? glo.facit.argu.q̄ non per hanc litteram.remittit ad no.de fi.presby.veniens.vbi dixi.z de scisma. fraternitati.in.i.q.

¶ De verborum significatione.

Verbi. Glos.z alij scribentes quā plures nihil hic scripsere forte qz Nico.iij.e.ti.exist lib.vi.q̄.c. etiaz exponit regulā sancti Francisci excōicauit glosantes illud.c.z glo.inducentes ḡtrarietas ḡcordantias seu opiniones diuersas vel aduersas.qz tamen pmisit glo.fieri per quas verbuz vel verbi sensus seu ḡstructio quasi grāmaticaliter ad litteram vel intelligibilius exponatur.z qz etiā penas illius.c.suspendit Jo. xxij.i extrauag.qz nōnunq̄.z qz lz illa ḡstitutio prohibita fuerit glosari nō sic ista. Item qz dimittendo hāc sine exꝓsitione inducūtur legentes ad obmittendā ipsam:vn dē causatur eius ignorātia cū tamē ipse Nico.iij.preceperit vt illud.c.exist sicut cetere decretales legerentur in scholis.ideo aliqua breuia hic scribo. Quoniā aūt p diuisionem res melius intelligitur.insti.de leg.§.sed nō vsqz no.ff.de do.excep.l.i.glo.i.ideo diuide.qz ꝑmo exordiuz. scdo narratio z petitio.ibi qz vō dicte.tertio exauditio ibi nos igitur. Et ibi ꝑmo declarat non oia euāgelica cōcilia esse precepti quo ad fratres declarans que obligent eos ex precepto. Scdo in.§.ceterꝫ determinat quid seruandū quo ad bona ingredientiū. Tertio in.§.preterea. de vestibus z calciamētis fratruz. Quarto in.§.inde.de ieiunijs eorum. Quinto in.§.porro de nō recipienda per eos pecunia. Sexto no.in.§.,puide de paupertate z humilitate ipsorum.z enumerat.ix.excessus qui sunt ḡtra paupertatem z humilitaez quibus prouidet. ¶ Septimo in.§.ex premissis solvit dubium oriens ex his que de paupertate dicta sunt. Octauo in.§.dicere remouet quēdam errorem. Nono in.§.demū.determinat de electione vel institutione ministri prouincialis. Decimo in.§.in destinatione.determinat de ipsorū ministrorum prouincialium destitutione. Undecimo in.§.ceterum.determinat q̄ fratribus carentibus ministro generali suppleat vicarius ordinis vices eius. Duodecimo in.§.porro.apponit decretum in his que dicta sunt de prouinciali ministro si aliter fiat plantationum.ecclesiastici.xxiiij. Agricola xp̄s.salomon.xp̄s.de quo Mat.xij.ecce plusq̄ salomon hic ortuz voluptatis vitā xp̄i.ipse cepit eiz facere z docere.actuū.i. hic ortus descendit ad spēm:z applicat que dixit ad propositum metit als messuit aromatibus.cant.v.z p mirrā intelligit pniam. p aromata fructuū exempli inde prouenientem.

Ver. Quia vero. Timorate.quinta distinctio eius.

Ver. Nos igitur. In obedientia sine proprio z castitate tria sūalia religionis de sta.mo.cum ad monasterium.

¶ No.ibi superflue z nugatorie:q̄ superfluitas z nugatio reprobantur in prohemio Grego.§.sane.

§. Cum autem. No. ō natura termini restrictiui:qz per exclusionem aliquorum cetera includit: z hoc est idem dicere q̄ als dicimus q̄ exceptio firmat regulam.ff.de mili.testa. tribunus.§.fi.xxxij.q.vij:dominus.no. Cy.de reg.iur.sli per rubrica in fi.lib.vi. ¶ Scdo no.ibi pnia.q̄ id qō disponitur de aliquo intelligitur etiam de illo quod ad aliud pertinet de offi.dele.c.i.z.c.ꝑterea. ¶ Tertio no.ibi:pro nihilo z vane.q̄ verba debēt poni cum ministerio.de priui.in his.z.e.ti.si papa lib.vi. ¶ Quarto not.q̄ de equipollentijs idem iudiciū hic z.j.proxi.§.z.ff.man.l.fi. de ver.signi.in his de consang.tua.z facit de iudi.c.i. ¶ Quinto no.ibi quo ad aliqua.q̄ id quod de vno dicitur de alio excluditur.ff.de iudi.cuz pretor.de presump. nonne.

Item quia.

¶.Item quia. No. ꝙ ī his que anime salutez respiciunt pars securior tenenda est.lxviij.dist.presbyteri.de spon.iuuenis.no.de scru.in or.fa.c.vno in gl.fi. ¶ Scōo not.ꝙ nō oia q̄ imperant importāt necessitatē.xxviij.q.i.sic enim.no.glo.xiij.q.i.qō precipit:regulariter contra.d.c.qō precipitur.

¶.Ut autem. Hec inquā omnia repetit vt clarior sit oratio: z potest dici color rhetoricus qui dicitur repetitio.

¶.Item ordo. No. ꝙ antiqua interpretatio hz viz iuris.minime eiz mutanda sunt zc̄.ff.de legi.minime de ꝛsue.cū dilectus.

¶.Ceteruz. Secunda tertie vbi de bonis ingredientium. ¶ Nota ibi: maxima paupertate ꝙ ordo minorum fundatus est in maxima paupertate de excess.prela.nimis.ij.vbi de ipsis z predicatoribus dicitur ꝙ in altissima paupertate xp̄o pauperi famulantur:z dz maximuz quod principalez graduz tz ff.de verb.obli.vbi autem:in prin.nam superlatiuum vni soli conuenit.lxiij.di.metropolitano.vbi glo. Quomodo aūt paupertas conueniat religioni dixi de regula.sane.q. xiij.z per ibi notata patet ꝙ in paupertate non est pfectio simpliciter: sed in sequela xp̄i.paupertas autez est instrumentum perfectionis z hoc vario modo prout varie sunt religiones.de hoc ibi.z per Tho.scōa scōe.q.penul.arti. vij.z.j.¶.proinde. ¶ Secūdo not.ibi cunctis pateant ꝙ curandum est de bono testimonio z opinione de sacra vnctio.c.vno.¶.ad exhibendum.

¶.Luz vero. Hic de eadez declaratiōe Nicolaij.iij.s.¶.itez quia. ¶ No. ꝙ quantitas notabilis facit illicitum qō als licet.sic dere scrip.statutuz.¶.insuper lib.vi. ¶ Scōo no.ꝙ ex futuris presumitur circa preteritum.nam hic vetat accipi notabilem quātitatem etiaz gratis ne presumatur ꝙ moti fuerint ad recipiendum istum:qz oculum habuerunt ad eī bona temporalia.sic.xxxiij.q.ij.cuz per bellicam in fi.vbi glo.z de multiplici presumptione scribam in glos.fi.

¶ Quero qz hic z in.¶.precedenti dicitur ꝙ fratres non sint soliciti de bonis temporalibus eius qui recipitur ad ordinem lz possit ipse dare fratribus de suis bonis p modum elemosyne quid si ingreditur non facta dispositiōe de bonis suis. So.quicqd sit de alijs mendicantibus de quo not.ō proba.in presentia:quo ad fratres minores dic ꝙ nihil habebunt fratres.dicitur.n.in regula ꝙ volentibus ingredi dicatur ꝙ vendant omnia sua z studeāt pauperibus erogare:z sic fuit intentio beati Francisci ꝙ non recipiantur nisi prius dispposito de bonis suis: quod si nō fuit factum dic ꝙ transeant bona aduenientes ab intestato.nam solus vnus modus permittitur fratribus habendi de bonis illius.s.si ille contulit per modum elemosyne vt hic:ergo alij prohibentur.ff.de iudi.cuz pretor.de presump.nōne.pro hoc qō dico.j.¶.proinde.q.ij.

¶.Preterea. Hic de vestibus fratruz declarauit in.d.c.exijt.¶.lz aūt ibi dicitur ꝙ ō licentia ministrorum z custodum ꝛiunctiz z diuisim in administratiōibus sibi cōmissis possint fratres vti pluribus ꝛipsi autem ministri z custodes licentiaz cōcedant cum eis videbitur pensatis necessitatibus z alijs circunstantijs que ꝑm deum z regulā attendende videntur.pro hoc.j.¶.proxi.vbi vilitas attenditur ꝑm cōsuetudinem patrie z arbitrio ministroꝝ z custodum.

¶.Vilitatem. De eodem nota ꝙ vilitas rei ꝛsideratur ex pluribus.in eo aūt ꝙ dicit vilitatem attendi ꝑm ꝛsuetudinez patrie.pro hoc.cxiij.di.legimus.vltra medium:ibi priuilegium zc̄. ¶ Scōo no.ꝙ in iudicando vilitatem attenditur reputatio de boc.s.in proximo notabili.sic etiam in extimando precium rei attenditur reputatio non singuloꝝ sed cōmunis.ff.ad.l.fal.precia in prin. ¶ Tertio no.ꝙ quandoqz specialiter oneratur conscientia cōmissarij vt hic.z an hoc casu possit committere vices suas:dixi.s.de ꝛcess. preben.cle.vna in prin.q.vi. ¶ Quarto nota ꝙ hoc ō vilitate vestium non indistincte cōmittitur ministris z custodibus:quia non possunt concedere ꝙ vtantur non vilibus:sed habēt declarare que censeantur viles tamē si declarentur censeri viles eas que essent manifeste pretiose: talis declaratio non excusaret fratres talibus vtentes. sic nec preceptum iniustum excusat.de temp.ordi.ad aures.imo nec cōpulsio superioris de excess.prela.tanta.xxxij. q.v.ita ne.z qō hic de vilitate relinquitur arbitrio ministroꝝ z custoduz extenditur per extrauagan.Jo.xxij. quorūdaz ad longitudinem latitudinem grossitiem z subtilitatem z quo ad formam z figuram z similia accidentia que omnia relinquuntur arbitrio predictorum.

¶.Quorum. Hic de calciamentis.

¶.Deinde. Hic de ieiunijs eorum. ¶ Nota ibi sexta feria ꝙ licz exceptio vnius aliorum sit inclusio:qz exceptio firmat regulam: vt dixi.s.¶.cum aūt in primo notabili.tamen si per alia iura ō illo erat dispositum nō tollitur illa dispositio. lz enim hic dicat z alijs temporibus ꝑ a festo oium sanctorum vsqz ad natiuitatem vel in quadragesima fratres nō tenentur ieiunare nisi sexta feria:non per hoc includitur ꝙ possint nō ieiunare in ieiunijs ab ecclesia institutis:est ergo tantum sensus ꝙ ad ieiunia alia extra sextam feriam non tenentur ex precepto regule z sic nō plus ꝑ alij.sed ad ieiunium sexte ferie tenentur plus ꝑ alij:de obser.ieiu.c.fi.

¶ Scōo nota arg.a verisimili.ff.ꝙ me.cau.nō est verisimile de proba.cum de etate: de testibus ob carmē.¶.fi. de reg.iur.l.in obscuris.de presump.quia verisimile.

¶ Tertio no.ꝙ inductum ad agendū nō dz operari diminutionem:z idez econuerso.ff.de adimen.lega. legata inutiliter de condi.z demonstra.cum tale.¶.fi.qz idez nō operatur contrarios effectus de iureiu.intellecto.regula quod ob gratiaz lib.vi. ¶ Quarto no.ꝙ ad ieiunia inducta ab ecclesia omnes christiani obligantur de obser.ieiunio.concilium.¶.cum autem: quod declaro ibi.q.i.z.¶. z dixi.s.de hereti.ad nostrum.¶.ij.q.i.

¶.Porro. Hic de nō recipienda per eos pecunia posuerit.d.c.exijt.¶.ceteruz.vbi determinat ꝙ non licet eis mutuuz contrahere: sed si qs vult succurrere possunt se offerre ꝙ volunt fideliter laborare vt ei satisfiat.z hoc male seruatur:qz sepe contrahūt mutuuz declarantur ibi z quedam alia:sed precipuuz est ꝙ fratres non recipiāt ipsi pecuniaz.sed tamē ꝙ dare possunt aliquem eis notum cui per eū qui vult eis facere elemosynam cōmittatur executio.dominiuz tamē ac ꝓprietas ac possessio pecunie remanet penes dantem cuz libera potestate reuocandi vsqz ad conuersionē ipsius in rez deputataz.z dic plenius in.d.c.z duobus sequentibus cipt vel trunci.vel pro ideſt.z est cipus lignum inornatum z magnuz z perforatur vt cedat loco capse. hec tamē male seruant fratres. ¶ Nota differentiam inter denarios z pecuniam: qz denarius est qui pro decem nūmis olim computabatur.pecunia vero proprie est substantia de pecoribus proueniens.tamen hodie communiter hic accipitur pro eodem.z ideo expone litteram ibi denarios vel pecuniam:vel pro ideſt z hoc nomine denariorum continetur omnis moneta magna vel parua:aurea vel argentea vel alterius generis:z hoc qz fauorabile est sic intelligi.z qz indistincte loquitur lz nūmis legatis veniant exiguiores tantuz.ff.de leg.iij.nūmis. ¶ Secundo nota ꝙ id quod per me non licet nec per interpositam personam regula qui per alium lib.vi. ¶ Tertio nota ꝙ in his que generaliter prohibentur omnia intelliguntur prohibita que non inueniuntur concessa.de hoc de transla.c.ij.ver. sed neqz.in glo.argumentum.vt ibi dixi.

¶.Cum. Etiam de eodem cuz precedenti occurrentes ꝑ qbus subuentū fuit ab aliquo cui ,hñt fratres procurare vt reddatur pecunia z sic dicū tur necessitates non ingruentes.i.imminentes de pñti:sed iam preterite tñ quo ad hoc qō hic dr. Idez in vtrisqz vt probat qō segtur.duxerit eo.c.exijt.¶.porro in fi.vel simi libus necessarijs nō voluntarijs.declarat aūt in.d.¶.porro:ꝙ in his que sunt necessaria ad victum vestitū diuinū cultū z spūale studium:cōcessus est fratribus vsus necessariaz rez.z be cause videntur generaliter oēs necessitates cōprehendere:tamē qz quedā etiaz sunt eis necessaria que nō precise ꝙcernūt causas premissas imediate:iō hic adiecit ꝙ ēt hoc eis liceat ꝑ causis similibus.vt si dū transeunt de loco ad locū ex cā ordinis nō permittuntur in certo loco transire nisi soluant pedagium: lz eiz non deberent ad hoc cogi: tamē exquo de facto coguntur licituz est eis acgrere per elemosynam vt soluant ne impediantur.pro hoc quod in via segtur zc̄.modi vt ꝙ ipsi nō recipiant nec administrent.pro hoc quod dixi.s̄.¶.porro sup littera.z.j̄.¶.proximo.

¶.Beniqz totaliter. Nam ħ ordo fundatus est in maxima paupertate.s̄.¶.ceterum repetita.s̄.ij.¶.primis.nec habent.vnde cōtra tales non habent actionem nec persecutionē in iudicio:nec extra.d.c.exijt.¶.ceterum.z.j̄.proximo.¶.

¶.Qua propter Nō.singulariter ꝙ in pecunia non est dare possessionem separatam a dominio. quod probat littera in eo ꝙ dicit ad solos dominos vel eoz cōmissarios spectare hec que hic enumerantur.z est ratio qz pecunia facile fit nostra.vnde etiam aliena mihi mutuata per nō dominuz per cōmixtionem cū mea fit mea si bona fide accepi.ff.de solu.si alieni.qō est singulare.z est pp singularia p̄cepta pecunie numerate.ff.si cer.pe.l.singularia.

¶.Proinde Dic de paupertate z humilitate ipsoz z numeratis nouē excessibus prouidet de primo.deinde ꝓuidet de alijs in.¶. seq. ¶ Nota ꝙ fratres minores nō habent proprium: nec in speciali nec in communi.z hoc nō videtur speciale in eis sed locum habet etiaz in alijs mendicantibus vt in predicatoribus z similibus.qz ex regula nō licet habere redditus aut possessiones sed per questum publicum victum tribuere solet in certa mendicitas de religio.do.c.vno li.vi.tamen nō in omnibus equiparantur.nam predicatores habent aliqua in cōmuni quo ad proprietatez. vt in extrauag. Jo.xxij.qz quorundam.¶.preterea. hic āt dr generaliter ꝙ fratres minores nihil sibi appropriant. z ꝙ hec expropriatio intelligitur tam in speciali ꝙ in cōmuni.differunt z in alijs.quod dic plenius vt.j̄.q.i.in solutione tertie rationis. ¶ Secundo nota in ver.cum eiz ꝙ ex exterioribus actibus representatur mentis dispositio de presump.ex studijs.quod tamen proprie non colligitur hic sed potius colligitur ꝙ is qui vult esse rectus i mente hoc iudicet ex operibus.nam ex fructibus eorum cognoscetis eos.Math.viij.ō reg.iu.c.ij. ¶ Tertio no. ꝙ fratres minores non sunt capaces successionum sed legatorum sic nisi fiat in fraudem.de hoc.j̄.q.ij. ¶ Quero in eo ꝙ dixi in primo not.ꝙ fratres minores non habent proprium nec in speciali nec in cōmuni an hoc procedat quo ad omnia? Anteꝙ veniam ad argumenta sciendū ē ꝙ hec questio scrupulosa est z peperit in ecclesia dei pniciosos effectus precipue tempore Jo.pape.xxij.qz nōnulli magistri sacre pagine verbis z scriptis nixi sunt ostendere ꝙ fratres predicti etiam in rebus vsu ꝙsumptibilibus habent tantum simplicem vsum facti: z ꝙ hec est altissima paupertas in qua sunt fundati:z ꝙ hec etiam fuit vita xp̄i z apostolorum dicentes ꝙ perfectione vite xp̄i z aliorum perfectorum non est consonum aliquid habere proprium:sed solum facti vsum z inter istos fuit Marcilius de Denādrino paduanus ō quo memorani ō elec. venerabilem ver.verum:q multis rationibus z auctoritatibus predicta cōfirmat:in libris quos allegani in.d.v. verum. Ipse aūt Jo.xxij.in extrauaganti cū inter nōnullos:declarauit ꝙ asserere pertinaciter ꝙ redemptor noster z eius apostoli nō habuerūt ius vtendi in his que sacra scriptura eos habuisse cōmemorat.z illa vēdendi seu donandi.aut ex ipsis alia acgrendi est hereticum.z idem Jo.xxij.in extrauaganti qz quorūdaz. late ꝓsequitur hec respondendo rōnibus:quas tenētes ꝙrariuz adducebāt ꝙ in eadez extrauaganti dicitur ꝙ in his que sunt vsu cō sumptibilia fratres minores habent ius vtendi.z idez dicitur in extrauaganti eiusdē Jo.ad ꝙditorem: qz nō ē possibile ꝙ fit vsus facti licitus sine iure vtendi.z qz illi magistri qui tenuerunt ꝙrarium vsi sunt rationibus apparentibus habuerunt sequaces multos.vnde secutum est ꝙ adhuc hodie est magna multitudo que dr fraticellorū qui ex hoc errore lapsi sunt in alios dicentes ꝙ a tpe illi? Jo.xxij.quez dānant pp predictas extrauagantes tanꝙ hereticum:nō fuit aliquis verus pontifex z alia multa ne pharia dogmatizant.z in his si cōprehenduntur ꝑ eōs psistunt ēt permittētes se comburi: vt vidi Florentie.vnde sepe cogitaui qō vtile esset ꝙ ecclesia. romana ꝓmitteret libere de hoc disputari an xp̄s habuerit vel nō habuerit vel habere potuerit ,ꝓriuz vel nō potuerit.z similiter de vita fratrum minorū an possint aliqd habere proprīū cuz in hoc non versentur articuli fidei:ex tali enim libertate occurreretur eoz erroribus qui forte de facili corrigerentur in alijs.nec per hoc ēt si diceretur ꝙ xp̄s nō habuerit ,ꝓriuz aliquid inferri possit cōtra ,ꝓprietatez ecclesie romane:cum multa sint z in alijs imutata.prout visuz fuit sanctis patribus ꝑm exigētiaz tempoz. Sed interestantibus illis extrauagantib⁹ z hac constitutione: z ꝙstitutione.c.exijt:videamus aliqua de questione. Et videt ꝙ fratres habeant quo ad omnia solū simplicem vsuz facti:ꝑ.c.exijt.¶.porro.vbi dicitur ꝙ in rebus tpalibus est ꝙsiderare proprietatem possessionem vsumfructum ius vtendi z simplicem facti vsum: z ꝙ vltimo tanꝙ necessario eget vita mortaliū lz prius carere possit. z ꝙ ꝙdecens est huic professioni que sponte devouit xp̄m pauperez in tanta pauptate sectari.oium abdicare dominiū: z rerum sibi necessario vsu foze ꝙtentam. ¶ Scōo ad idem inducitur hec littera in eo ꝙ dicit ꝙ rerū ꝙcessaruz fratribus licitum est eis habere simplicez vsuz facti z ꝙ dñiuz z ꝑprietas est penes ecclesiā romanā. ¶ Tertio qz fratres isti profitentur altissimam pauptatem de excess.prela.nimis.ij.z sic talem que nulla maior dari potest.s̄.¶. ceterū vbi dixi in.i.no.maior aūt est paupertas que nihil sibi appropriat ꝙ que habet aliquid proprij. ¶ Quarto quia in eorum regula ponitur in principio. regula z vita minorum hec est.s.domini nostri iesu xp̄i: sanctum euangeliū obseruare:viuendo in obedientia sine proprio z castitate. ex quibus verbis videtur ꝙ beatus Franciscus voluerit ꝙ fratres obseruarent concilium euangelij traditum illis qui volunt esse perfecti.de quo Mathe.xix. Si vis perfectus esse vende omnia que habes z da pauperibus z habebis thesaurum in celo. ¶ Quinto ad idez.j̄.¶.dicere:vbi dicit ꝙ temerarium est asserere:ꝙ sit hereticum dicere vsum pauperum includi vel nō includi sub voto euangelice paupertatis:z videtur velle ꝙ sub voto euāgelice paupertatis includitur vsus pauper. ¶ Sexto inducitur Mathe.x.vbi xp̄s dicit apostolis:nolite possidere neqz aurum:neqz argentum:neqz pecuniam:neqz peram:neqz duas tunicas:neqz calciamenta zc̄. ¶ Item Mathe.xix.apostoli dixerunt ad iesum. Ecce nos reliqmus omnia z secuti sumus te. Itez ipse redemptor de se dixit Math.viij. Vulpes foueas habent z volucres celi nidos.filius autem hominis non habet vbi caput reclinet. Ex qbus z similibus auctoritatibus z rationib⁹ que ad hoc inducunt nituntaliq inferre ꝙ pfectissima vita sit carere omni

carere omni ꝓprio ⁊ habere solum simplicem vsuꝫ facti: ⁊ ꝙ hec fuerit vita quã xp̃s docuit verbo:⁊ exemplo firmauit.vt dicitur in eo.c.exijt.§.porro. Jn ⁊rarium sunt rõnes que fiunt in extrauagã.prealle.ad ⁊ditores ⁊ in extrauag.qꝛ inter nõnullos ⁊ in eadẽ extrauag.ad ⁊ditores determinat ꝙ in bonis que in posterũ ⁊ferent vel offerẽtur vel alꝫ quomodolibet ⁊uenire ⁊tingit fratribus: seu ordini supradictis nullũ ius seu dñium acꝙratur ecclesie romane:cũ ius ⁊trariuꝫ dꝫ hic:vt dixi.ꝫ.in rationib⁹ partis ⁊trarie ratione secũda. Jtem vꝫ ꝙ nihil habere ꝓprij nõ sit summe pfectionis.qꝛ episcopi habẽt ꝓpria.xxij.q.i. epi.ij.⁊.c.seq.⁊ tamẽ status eorꝫ est perfectior ꝙ religiosoꝝ de regula.licet de renũci.nisi.ad fi.ex ꝙbus colligitur ꝙ ex vita episcopali surgit maior fructus ⁊ vtilitas ꝙ ex religione vnde monachus licite potest eligi in episcopuꝫ xviij.q.i.c.vno de electio.nullus lib.vi. ⁊ qꝛ in hoc habemus extrauagantes illas ꝙbus est standũ in eo ꝙ dicũt ꝙ in bis que cõcedunt fratrib⁹ ad vsum ipsi fratres non habent simplicem vsum facti:imo habent ius vtendi nõ expedit in hoc instare in pluribus rationibus.Do.videt dicendũ ꝙ fratres non habent aliqua ꝓpria. nec in cõi nec in speciali.sed habent vsum facti nõ nudi sed facti iusti ⁊ liciti.vt volunt dicte extrauagãtes. ⁊ sic aliquo modo possunt dici aliquid habere ꝓprium.s.ipsum vsum. ⁊ ex hoc videtur ꝙ res vsu ꝙsumptibiles eorum ꝓprie dici possint.qꝛ neꝙ naturali rõne neꝙ ciuili heres recipiunt vsumfructuꝫ.insti.de vsufruc.§.constituitur. ⁊ sic cũ vsus non separetur a dominio videt ꝙ eoipso qõ possunt vti debeant censeri habere ꝓprietatem.sed ꝙ vellet ꝑfatis facere tenentibus contrarium dicere posset ꝙ ꝛ in bis rebus non possit constitui vsufructus. ꝓprie tamẽ ꝙstituitur quasi vsusfructus.⁊ satisdat de restituendo tantũdem in quãtitate.d.§.constituitur.ff.de vsufru.earum rerum que vsu consu.l.i.⁊.ij.de pigno.c.fi. Jtem ꝛ nõ possit dari vsus licitus sine iure vtendi:tamen dici possit ꝙ hoc ius vtendi nõ est nisi quedam facultas que nõ infert aliquid eẽ ꝓpriũ:dicitur eiꝫ res ꝓpria qñ qs põt de ipsa libere disponere vt vult ꝑ modos iure non improbatos. qõ dixi de resti.spo.olim.i. fratres aũt non acceptant res vt velint posse disponere vt volunt sed ad vsum tantũ facti.vt.ꝫ.in.i.⁊.ij.ratiõe partis ⁊trarie.i.vt vtant de facto in suas necessitates:qui tñ vsus nõ infert aliquã ꝓprietatem sed vtunt de liceꝯtia dantis:⁊ dicemus ꝙ ipse dans libere potest id qõ dedit renocare quousqꝫ vtant. ⁊ sic dicendo saluaretur intentio illoꝝ qui dixerunt fratres excludi ab omni ꝓprio quoquomodo nec esset aliqua absurditas.sed nõ video ꝙ in hoc sit sũma perfectio sed potius est ⁊tentio de verbis. Nam dũmodo abdicauerint ꝓpria.ita ꝙ nihil dicant ꝓpriuꝫ qn parati sint illud dimittere.nec velint ꝑ illo in iudicio ⁊tendere nõ potest dici ꝙ hẽant ꝓprium qõ impediat perfectionem. vbi considerandum ꝙ abrenuaciatio ꝓprij:prout est in actu nõ dicit perfectionem sed est instrumentum perfectionis ꝑm ea que dixi de regul.sane.q.xiij.⁊.ꝫ.§.ceterum: sed prout ex animo surgit in hoc est perfectio:vt sit homo paratus si opus fuerit omnia dimittere vel distribuere.ꝺ hoc per Tho.secunda secunde.q.clxxxij.arti.vij. fratres tamen habent hanc exꝓpriationem seu habere debent vtroqꝫ modo. Jn episcopis autẽ sufficit ꝙ sit vltimo modo:nec ex hoc dicuntur fratres esse in perfectiori statu: qꝛ alijs respectibus episcopi sunt perfectiores tanquam per quos veluti alios regentes maior fructus prouenit i congregatione fidelium:immo ⁊ inter religiones nõ põt argui ꝙ vna sit perfectior altera: ex eo ꝙ paupior posset etiaꝫ alia excedere in bis que pertinent ad obedientiam ⁊ castitatem:⁊ tunc diceretur similiter perfectio: qꝛ id qõ excedit in melioribus est simpliciter melius. de hoc per Tho.secunda secunda.q.clxxxviij.arti.vij. ⁊ dixi de regula.sane.q.xiiij.⁊ se.⁊ si dicatur saltem ceteris paribus perfectior est status quando renũciat quis omni ꝓprietati:dic ꝙ etiaꝫ hoc concesso nihil resultat ⁊tra superius dicta.⁊ denicꝫ cuꝫ multum cogitaui videtur ꝙ dũmodo fratres minores abstineant a ꝓprio ita ꝙ non habeant possessiões imobilium ex ꝙb⁹ fructib⁹ colligant.nec insu per habeant mobilia de ꝙbus agant tanꝙ domini ⁊trahendo sed habeant solũ ad vtendũ ⁊ que parati sunt dimittere vt ꝓximo dixi nihil refert interdicere ꝙ ipsi sint domini locoꝝ suoꝝ suo modo:sicut ⁊ alia collegia ecclesiastica:vel ꝙ sint domini suoꝝ liboꝝ vel alioꝝ vtensiliũ sine dicatur ꝙ habent tantũ vsum.nam ẽt si dicantur domini improprie dicunt solum quo ad hoc: qꝛ possint libere vti.nec in hoc est vis nisi in vbo nisi quo ad hoc ꝙ alij seculares vel religiosi nõ mendicãtes pro predictis agere possunt in iudicio. Jpsi aũt fratres minores nõ.ꝫ.§.verum. Jlla vero diuersitas que turbauit mundus videtur penitus exigua ⁊ nullius effect⁹ quo ad fratres minores an dicatur ꝙ in bis ꝙbus vtuntur habeant ius vtendi.an vero dicantur ꝙ habeant vsum facti:qꝛ vtroqꝫ modo saluatur perfectio status eorum ⁊ consistit hoc in sola disputatione respectu eius quod proxime dixi:nec est ꝙuenies in hac religione que in simplicitate fundata est bis insistere. sufficit enim ꝙ sibi nihil appꝛoprient vt per hoc velint iudicio ⁊tendere.ꝑ hoc.d.c.exijt.§.ceterum. ¶ Ad ⁊traria dic ad primã ⁊ scõam rationem cuꝫ dicitur ꝙ habent tñ vsum facti.dic ꝙ habent vsum tamẽ licituꝫ: qui aliquo modo est iuris nec propterea dicitur non esse simplex vsus facti qꝛ in bis i ꝙbus vsus separatur a dñio habent tantũ vsum licitum. Jn alijs aũt si dicis ꝙ habeant ꝓprietatem:dic ꝙ nõ habent tanꝙ ꝓprietateꝫ sed in cõsequẽtiam vsus.si ãt dicis ꝙ nõ habent ꝓprietatem:ꝛ est ⁊cedentis donec vsi fuerint:tunc cessat ratio ⁊ lꝫ extrauagantes predicte approbent primũ dictum alꝫ modus ꝙ habeant ꝓprietatem ꝓp inseparabilitatem. non tamen multuꝫ in hoc refert vt predixi quodcũqꝫ teneatur.

¶ Ad tertium cuꝫ dicitur ꝙ sunt in altissima paupertate dic ꝙ non excludit hec paupertas vsum necessarium modo nunc dicto. Jtem.c.nimis prealle.loquitur etiã de predicatoribus quos pariter dicit eẽ in altissima paupertate:⁊ tñ fratres predicatores habẽt aliqua in cõi quo ad ꝓprietatẽ.vt in extrauaganti qꝛ quoꝝdam.§.preterea ⁊ dic aliqua vt sunt horrea ⁊ cellaria vt dicit ibi glo. Ben. qõ dixi.ꝫ.e.§.in.i.notab.fratres vo minores i altiori paupertate sunt i eo qõ dꝫ de pecunia.ꝫ.§.porro.⁊ qui nõ habent ꝓprietatem aliquã nisi vt predixi.ꝫ.ea.q. Jtem nõ possunt capere ẽt vt vendant.j.§.primo qõ secus vꝫ de predicatoribus.vt dico.j.q.seq.in fi ¶ Ad quartũ dic ꝙ obseruant illud ꝛcilium.vende omnia que habes ⁊c.nã quãdo ingrediuntur nihil secũ afferunt.nec ex hoc aliqd fratribus obuenit nisi dederint eis intuitu elemosyne.ꝫ. §ceterum.⁊.c.cũ vo. Ad qntum dic ꝙ vsus pauptatis includitur in voto pfectionis seruato vsu licito.vt.ꝫ.hac.q. dixi. ¶ Ad sextũ dic ꝙ illõ nolite possidere neꝙ auꝝ ⁊c. ꝙ nõ prohibet ⁊seruationeꝫ rex ad tẽpus ⁊ quo ad vsuꝫ. de hoc per Tho.scõa scõe.q.clxxxviij.arti.ij.in fi. ¶ Ad illud ecce reliquimus omnia. dic ꝙ facit pro bis que dixi.ꝫ.e.q.ꝙ non sit perfectio in hoc ꝙ relinquerunt. sed in hoc ꝙ christo adhesserunt:vnde subiungitur.⁊ secuti sumus te.quod dixi de regula.sane.q.xiij. ¶ Ad illud vulpes foueas habẽt ⁊c.dic ꝙ non probat nisi ꝙ redemptor non habuit ꝓpriam domum: non per hoc infertur qn habuerit aliqua ꝓpria.vt in extrauaganti cum inter nõ nullos.nam loculos habuit. Jo.xij.⁊ licet illi qui tenent vsum facti simplicem pertinere ad summã perfectioneꝫ dicant ꝙ habuit solum quo ad vsuꝫ facti simpliceꝫ vt cõseruaret ad casum deficientiũ necessariorum. Contrariũ tamẽ voluit Nico.iij.in.c.exijt.§.porro.vbi dicit ꝙ i hoc xp̃s assumpsit personas infirmoꝝ.qõ dic vt i dicta extrauaganti qꝛ quoꝝdaꝫ.⁊ de hoc per Tho.in dicto arti.vij. in solutione. Et potest in hoc etiam dici ꝙ xp̃s conseruauit in loculis etiaꝫ ꝓ distribuendo in pauꝑes.vt ꝑꝫ Jo.

xij,z hoc etiam non dissonat religioni immo ꝙsonat dum tñ ꝙseruatio ista nõ sit ita diuturna ꝙ per eã tollatur mẽ dicitas.j.§.rursus. ¶ Secõ quero in eo qõ dixi in.iij.no tab.ꝙ fratres nõ sunt capaces successionũ. an hoc sit indistincte verum? Io.Bar.fecit quẽdam libellus qui dr minoricaꝝ in quo hec z alia q̃ plura similia ꝓsequtur que nõ est ad ꝓpositũ attingere.nisi quatenus declaretur hec littera. ¶ Quo ad quesitum aũt dic ꝙ queri põt an sint capaces successionũ vniuersaliũ ex testamẽto. Item an ab intestato? de vtroq; tamẽ modo satis hic deciditur ꝙ taliũ successionũ non sunt capaces: z ꝙ ẽt non debeatur eis extimatio vẽ ex eo quod hic dicit: ꝙ ẽt iure legati non lz eis dimitti valorem hereditatum: vel tm̃ eorũ partem ꝙ presumi possit hoc in fraudez fieri: z sic si iure successionis relinquitur nõ lz etiam quo ad extimationem.ꝓ hoc.§.ceterum.z.§.cum vero: qr nõ transeũt ad eos bona ẽt eius qui ꝓfitetur eor ordinem.de quo dixi in.d.§.cũ vero: que tm̃ bona transeũt ad religiosos aliar religionũ nõ mendicãtium: de proba.in presentia. ergo multo minus debẽt posse capere ab extraneis hereditates vniuersales. z si dicaẽ ꝙ hoc casu cessat ratio ꝺ qua in predictis.§.que est: ne videantur habere oculum ad bona ingredientiũ. subest tm̃ ratio generalis de qua ibi vt fratres sint remoti ab effectu tꝙalium. nam si succederent in hereditate tenerẽtur ad onera.d.c.in presentia: z sic oporteret eos implicari litibus. Cõtra id in.j.§.vez.z lz in hoc possit instari ex his que no.Bar.in minorica.z Bal.C.ꝺ sacrosan.eccle.aut. ingressi.tamẽ hec littera clare hoc probat que vt predixi etiam iure legati prohibet fratres accipere valorem hereditatũ vel tm̃ eor partem ꝙ presumi possit hoc fieri in fraudem: z sic relinquit vnũ solum casuz qñ legatur ei aliquid de hereditate qõ nõ est tm̃ ꝙ possit presumi in fraudem hic fieri. omnis ergo alius modus est ꝓhibitus per id qõ dixi.§.cum vero. Ad idem.§.pozro.z.§.cum ẽt vbi solum certi modi ꝓsequendi elemosynã permittunt. Ad idem est.c.exijt.§.ad hec. vbi pmittit tantũ ꝙ iure legati possit eis relinq: z vltra hoc opz ꝙ i legato nõ adijciatur modus qui non sit licitus fratribus: vnde si legat fratribus vineã vel agrũ ad excolendum. vel domus ad locandum vel similia: a tali legato debent fratres abstinere vt ibi: secus si modus est licitus: vt qr legatur pecunia pro necessitatibus fratrum: vel domus ager vel vinea vt per idoneas personas destribuatur z pecunia in necessitates fratrum cõuertatur. Si autem modus nõ fuit adiectus in legato declarat in eodem.§.ꝙ valet legatum z intelligitur relictum sub modo licito: cũ ergo tm̃ de legato ibi permittatur videtur aliud dicẽdum de vniuersali successione. Et si dicatur ꝙ eodem modo deberet valere institutio vniuersalis si adiectus est modus licitus ꝙ bona distribuantur z pecunia in eorum vsus conuertatur: vel etiam si nullus modus est adiectus vt proxime dixi. Ꝺe legato respondeo vt dixi.§.e.q.eo tamen casu quo instituto aliquo vniuersaliter precipitur ei ꝙ hereditas per eũ vendatur z erogetur in fratres: non prohibebãtur capere talem erogationem: quia cessat ratio premissa. transibunt enim bona in eos deductis oneribus alieni eris z similibus. Et per hoc de equitate dici posset ꝙ quandoq; frater instituitur episcopus qui est executor legalis vltimarum voluntatum precipue piarum qualis est hec.argu.de testa.cum tibi.capiet tanq̃ heres z deductis oneribus distribuet in fratres: sed nõ potest hoc bene probari iure.z hoc quo ad fratres minores.per ea que dixi eadem.q.lz multi hoc vltimum seruent. In fratribus autez predicatoribus facilius hoc potest defendi p̃cipue qr dicuntur habere priuilegium apostolicum ꝙ sint capaces successionum z ꝙ possint apprehendere z vendere: ꝛper illud priuilegium consuluit Gaspar.de cal.ꝙ bona ingredientis transeant in monasteriuz vt possint vendere z cõuertere in vsus suos: qr per hoc non dicũtur habere proprium sicut non dicitur versum quod non durat versuz ff.de in rem ver.si patre.§.vsum.pro hoc qõ dico de verbo.signi. nam z ego.z ita vt opinor tandẽ ꝙcedit fratribꝰ minoribꝰ: qr i multis locis hñt z ipsi z p̃dicatores possessiones z annuos redditus lz faciant instrumenta fieri nomine monasteriorum monialium eis subditaruz z sic fit fraus legi: z qr hec altissima paupertas intelligendo rigide vt volunt hec constitutiões.z.c.exijt. ꝓpter refrigescẽtem charitatem non bene seruatur. propterea ad euitanda peiora faueri potest opi. illi que vult ꝙ capiant valorez successionum. nam etiam ex coniecturis potest pcipi. tandem fient possessionati: z vtinam in alijs saltem bene seruent. stantibus autem illis constitutionibus fratres minores non possunt capere immobilia etiaz vt vendant.j.§.proxi.vbi dico in.ij.nota.

§.Cunqz annui. Prouidet secũdo excessui. ¶ Not.ꝙ annui redditus inter immobilia computantur. z ad hoc singulariter allegatur. z pro hoc in aucẽ.de bis qui obli. habere prohibentur res minorum.§. si vero: col.vi.vbi gl. in ver.redditus de hoc.j.q.i. ¶ Secundo no.ꝙ fratres isti non possunt recipere possessiones: z sic etiã si sint distracturi. pro hoc qõ dico.j.seq.q. ¶ Quero in eo quod dixi in.i.not.ꝙ annui redditus cõputantur inter immobilia an hoc sit indistincte verum? Io.Federi.in concilijs clxxv. alsclxxx. vbi refert id qõ sibi querenti respondit Io.paliarensis qui dixit ꝙ si legatum annuum põt ꝙtinere perpetuitatez vt qr legatarius nõ potest de facili deficere tale legatum impugnatur in hoc.§.sed si persona legatarij deficere potest cum non sit aptum esse perpetuuz vẽ valere. vnde dixit ꝙ si legatur hospitali sancte Marie domus ita ꝙ singulis annis teneatur dare predicatoribus annuatim.x.sol. istud legatum nõ valet. sed si limitetur vsq; ad.x.ãnos videtur valere. ar.op.ff.quãdo dies leg.ce. si cum prefinitione. hec tamen lex nõ videtur facere: ibi enim dicitur ꝙ legatum annuum cuz prefinitione tpis puta.x.an. si est relictum causa alimentorum intelliguntur plura legata si ex alia causa intelligitur eẽ vnuz legatum. z primo casu legatarius decedens nõ transmittit legatũ sequẽtium annoz ad heredez. secõ casu sic. illa tm̃ lex melius faceret si relinqueretur ꝙ daretur certis fratribus. qr tũc eor obitu extingueretur legatum. ipse autẽ Fede.in ꝓsilio.cxij. super hoc ponit duo ꝓsilia. z tãdez cõcludit distinguẽdo ꝙ aut redditus ãnuus relinquitur ad certum vsum diuini cultus puta vinuz pro sacrificio: frumentum pro hostijs z conuentus est capax. ar.de excess. prela.nimis.i.in fi.de testa.c.fi.de sepul.cle. dudum.§. verum. vbi dicit de relictis fratribus ad certos vsus quartam deberi: z sic presupponit relinqui posse pro hoc: qr ꝓ hoc non tollitur mendicitas fratrum: aut redditus deputantur victui vel vestitui: vel indistincte relinquitur: z aut ad modicum tempus z cõuentus est capax: qr videt esse vnũ legatuz cuius summa est diuisa quo ad solutionem. nec per hoc tollit mẽdicitas: sed subleuatur aut relingtur ad tempus nõ modicuz: z nõ valet: qr tũc computatur inter immobilia vt hic que distinctio est equa z dic nõ modicum tps esse decennium vel vltra. not.de reb.eccle.nõ alie.cle.i.in glo.fi. z bene facit illa cle.ad predicta: qr ibi locatio redditiuum ad modicum tempus non prohibetur tanquã alienatio.

§.Amplius. Prouidet de tertio euitanduz.i.ad thesalo.v.de vi.z hone.cleri.cum ab omni tanq̃ suum.i.tempozale ad philip. ij.de censi.cum apostolus.foris.i.ad thimo.iij.de sa.vnc. c.vno ver.ad exhibenduz.z dic foris.i. infidelibus. vel.i. non tantum domesticis: sed etiam alienis ꝓm Piero.ꝓximoꝝ.i.ad corinthi.viij.de renũ.nisi.§.pro graui.de nouo.nun.cum ex iniuncto. ¶ Ho.ꝙ fratres non debẽt se curijs immiscere: z hoc non est in fratribus minoribus speciale: sed locuz habent in omnibus monachis: de sta. mona.cle.ne in agro.§.qui vero.

¶ §.ceterum.

¶.Verum. Prouidet de quarto dixit eo.tit. exijt.¶.cetex.ad idem.s.¶.porro. ¶ No.q fratres non pñt esse executores vltimarz volũtatum:sed possunt super eis exequẽdis dare cõsilium qõ dic vt in se.q. ¶ Quero an hec ꝓhibitio ne frẽs sint executores vltimarũz voluntatum indistincte ꝓcedat:So. Bar.in minorica distinguit.inter cetera dicit q certo casu valet vt si qs religt q.x.flor.expendant in.x.pauperes qui eligantur p talem fratrem minorez:qr nullum litigiũ habebit fieri:nec ipse frater habebit administrare pecuniam: sed solum eligere: z sic cessant rõnes de qbus hic. Item nec hoc hz spẽm mali imo si fideliter fiet meritorium est.nam ẽt ipsi frẽs q audiũt ꝛfessiones melius cognoscunt paupes verecũdos q̃ alij.dic indistincte standum littere q̃ generaliꝛ ꝓhibet:ne suscipiant executionẽ. ar.di.xix.si romanoꝛ de maio.z obe.solite.z sic tollitur distinctio. Bar.ẽt in qbusdaz alijs in qbus limitat hanc litterã. Itez qr electio ẽ ps executiõis:qr nec ista fuit sola ratio ꝓhibẽdi ne sint executores vt nõ sint i iudicio vl ne cõtractent pecuniã:sed ẽt subest ratio generalis ne auocentur a spũalibus laboribus qbus quottidie debẽt occupari.ī.¶.proxi. Item posset fieri fraus qr frater eligeret aliquos cũ qbus particiꝑaret.facile nãqz i talibus fraudes ꝛfinguntur:nam nec põt negari qn electio sit pars executionis vt nũc dixi.z indistincte hic ꝓhibetur ne sint executores.vnde ẽt si ratio ꝓhibitionis cessaret staret ꝓhibitio.sufficit enim q hoc aliquãdo ꝛtingere põt:pro hoc littera ibi:cũ hoc vt sepius absqz litigio z cõtractione ꝛc̃.z sic etiam si hoc nõ accidat locum hz ꝓhibitio.

¶.Licet. Prouidet de qnto declarauit.d.c.exijt ¶.ad hec. ¶ Not.q oꝛo z studiuz sunt laboꝛes spũales.z quomodo ꝛueniunt religioni.dixi ò regula.sane.q.v.z.vi.z de oꝛone.s.de reliquijs cle.si dñz.v. ideoqz in glo.de oratione. ¶ Scõo no.q ẽt religiosis licitum est ſpaciari dũ tamẽ honeste z p aream vel oꝛtum. z hoc ꝓp recreationem sui a laboꝛibus studij vel oꝛationis:qõ facit ꝛtra eos q sine modestia imoꝛant studio vel oꝛatione:vnde accidit q sepe incurrunt graues egritudines:z qñqz etiã mentis alienationẽ qõ est cauendũ:nam oĩbus dz seruari modus vt cũ discretione fiant.de offi.custo.c.vno.Terẽtius in andria.id arbitroꝛ z in vita appꝛime esse vtile vt ne qd nimis. ¶ Tertio no.q nõ lz fratribus habere oꝛtos vt inde nascentia precio distrahant qr hoc appꝛopinquat ad naturam prouentũ.vt in littera de hoc se.cõtrario. ¶ Ꝓ.ad hoc q istud nõ appꝛopinquet ad naturã prouentuũ imo sint ꝓuentus.nã fructus generali vocabulo dicunt redditus seu prouentus.ff.ò annu. lega.liber.in ꝑn.¶.de dona.si qs argentuz.¶.i.z redditus seu prouentus qõ dixi.de deci.pastoꝛalis.q.iij.z.iiij.tamẽ vt dixi z probant iura alle.hec accipiũtur promiscue.potuit enim hec littera habere respectuz qr.s.¶.cũqz ãnui. ꝓhibiti sunt fratribus annui redditus qui tunc videntur dicendi annui quãdo sunt certi z ꝛstituti quod nõ sic est in fructibus oꝛti q non sunt certi. Item nõ semp venduntur.propterea dicit q habere tales fructus vt preciũ suis temporibus habeatur appꝛopinquat ad naturã proꝛuentuum qr non est propꝛie prouentus.

¶.Rursus. Prouidet ò sexto pascit mathe. vi.Luc.xij. ¶ No.arg.a verisimili.s.¶.deinde vbi in.ij.no. ¶ Scõo not.q timoꝛ leuis nõ excusat.q met.can.cũ dilectus. ¶ Tertio nota ar.ab experientia:de elec.q̃ sit.vbi de hoc in glo.iij.lib.vi. ¶ Quarto not.q ex preteritis presumitur circa futura. de presump.scribaz. qñqz ecõuerso.s.¶.cũ vero.vbi dixi. ¶ Quinto no.q nõ repugnant mendicanti conseruare victualia quando timetur q aliquo modo haberi non poterant. ¶ Sexto no.differentiam inter ꝛsilium z assensum.de hoc de elec.cum in veteri.de arbi.cum olim.z in regu.nullus ex consilio.lib.vi. ¶ Septimo no.q quandoqz specialiter oneratur conscientia cõmissarij.s.¶.vlitatem.vbi dixi in.iij.notabili.

¶.Huic est Prouidet de septimo. ¶ Nota q fratres fundati sunt in summa paupertate z humilitate:z de paupertate.s.¶.ceterum vbi in primo no.dixi.z.¶.proinde.in.i.q.de humilitate. de maio. z obe'humilis. ¶ Scõo no.q non debent habere eccle fias vel alia edificia excessiua: hec tamen non seruant:z mirum est q actoꝛ hoc adiecit cui vsqz tunc debuit cõstare q in multis locis habent excellẽtioꝛes ecclesias q̃ sint cathedrales z papa scit z tolerat. ¶ Tertio no.q ex actibus illicitis presumitur de mente contaminata de presump.c.i.sic enim dicit q ex edificijs imoderatis presumitur contra humilitatem z promissaz paupertatẽ fratrũ.

¶.Quanuis Prouidet de octauo. ¶ No. q deus fecit omnia ad honorem sui oꝛdinis.puer.xvi. Uniuersa pp semetipsuz operatus est dñs.z dic propter se.i. ꝓpter suaz bonitatem vt ea fruamur.de hoc p Tho.pte.i.q.xlv.arti.ij. ¶ Scõo no. q solus deus est cognitoꝛ absconditoꝛum.xxvij.di. erubescant.de iudi nouit.de sen.excom. a nobis.ij.quaq̃ eiz hic non dicat q solus deus tamẽ illa iura hec supplent. Item satis dicitur hic cum hoc tanq̃ propꝛiuz sibi attribuatur. ¶ Tertio nota q deus respicit coꝛ seu animaz non manum.i.operationez.xiiij.q.v.si quid inuenisti.z facit ¶arci.vij. ¶ Quarto no.q superfluitas etiam reꝓbatur in rebus ad cultum diuinum deputatis.z ratio reddit in littera z ꝓ qr debet in omnibus seruari modus quod dixi.s.¶.lz.in.ij.no. ¶ Quinto no.q curiositas reꝓbatur ò renuncia.c.i.libꝛ.vi. ¶ Sexto nota q curandum est etiam per religiosos ne humano iudicio damnetur.s.¶.ceterum.

¶.Circa Prouidet de nono predictaz supꝛa.¶. porro.

¶.Ex premissis Sol.dubiuz oriens ex predictis de paupertate.z refert duas opiniones:z secundam appꝛobat.

¶.Dicere Remouet quendam errorem. qdaz enim dicebant q hereticum erat dicere q vsus pauper.i.abdicatio paupertatis includatur vel nõ includatur sub voto euangelice paupertatis z videtur isti velle q ad votum euangelice paupertatis nihil ptinet dicere q redemptoꝛ z apostoli habuerũt bona tñ in vsu.hoc aũt asserere dicit temerarium z presumptuosuz: z sic videter fauere illis qui dicunt q vsus pauper includitur sub voto euangelice paupertatis . tamẽ hoc non affirmat:z hodie standum est extrauagan.cũ inter nonnullos.de qua dixi.s.¶.proinde.q.i.postꝓin.

¶.Demum. Hic de electione vel institutione ministri prouincialis . z primo determinat generaliter quo ad totum oꝛdinem: scõo specialem modum tradit quo ad prouincias vltramarinas Hibernie z Grecie in.¶.verum. Prima subdiuiditur:qr primo determinat q electio fiat per capitulum prouinciale z q fiat die se.postq̃ fuerit ꝛgregatiũ.secundo ibi: ipsiꝰ q ꝛfirmatio spectet ad generalem.tertio ibi. z si quidem q si plures eligerentur in discoꝛdia confirmetur electus a maioꝛi parte numero obmissa collatione z reiectis exceptionibusꝛquarto ibi:z si fuerit q si electio fuerit infirmata redeat ad capitulum.quinto ibi ceterum.q si capitulum predicta die non elegerit deuoluatur ad generalẽ ¶ No.differentiam inter hec verba declaramus statuimus z oꝛdinamus.pro hoc quod no.de iudi. decernimꝰ videtur tamen q verbum oꝛdinamus.ideꝛ importet qõ statuimus.z si q nouum ius inducat.simile quod not.de verbo volumus.de offi.vica.cle.vna in glo.fi. ¶ Secundo no.q in electione ministri prouincialis non hz locum tempus lateraneñ.concilij.de concess.preben.c.ij.hic tamen nõ disponit de ꝛgregatione ꝛcilij:sed debet intelligi q fiãt put ꝛstitutuz fuerit in capitulo añ celebꝛato. Item

ex hac causa quandoqz ꝯgregatur z solum post ꝯgregationem currit tempus quod hic breuissimuz ꝟstituitur.s. diei:nec timeri põt ꝙ differatur capituli ꝯgregatio:qz super hoc prouidet generalis vel vicarius ordinis. de quo j.§.ceterum. ¶ Tertio no.casum singularem in quo cõfirmatur electio celebrata a minore parte capituli dũmodo sit facta a maiori parte partium comparatione minorum cuius cõtrarium alʒ est de iure.de elec.eccle.i. ¶ Quarto not.alium casum singularez in quo in electione obmittitur collatio zeli z meriti.simile in electione abbatisse que fit per moniales.ō elec.idẽnitatibus.§.vt aũt lib.vi. ¶ Quinto no.ꝙ in ꝯfirmatione ministri ꝓuincialis nõ proceditur iudicialiter:qz dicitur hic nõ admittuntur exceptiones partis alterius:que tamen in alijs confirmationibus admittuntur:de elec.c.fi.lib.vi.simile in electione abbatisse facta a duab⁹ partibus monialiuz q̃ etiã ꝯfirmatur non obstante ꝯtradictiõe partis alterius.d.c. idẽnitatibus.§.sane.q̃ ꝙ aũt glos.ibi dicat ꝙ admitteꝝ exceptio que votũ eligentis reddat nullũ:tamẽ hic videtur ꝙ sufficiat ꝙ fit facta a maiori parte numero z sic attenduntur voces facti sicut fit de elec.ʒ.cle.quod circa. ¶ Sexto no.casum in quo infirmata electione indistincte reuertitur ius eligendi ad eligentes: nec distinguitur an eligerint indignũ sciẽter vel ignoranter: cum tñ alʒ si eligerẽt indignũ sciẽter nõ ad eos:ſz ad superiorẽ deuoluatur:de elec.cũ in cũctis in fi.z.c.bone.i.z.c.quãq̃ lib.vi.

§.Verum. Hic de modo creandi ministruz prouincialem in prouincijs vltramarinis Hibernie z Grecie.z promittit ministro generali ꝙ si ei z capitulo generali videbiꝝ possit ipse eũ ꝓborũ ordinis cõcilio pfecte ministrũ in ꝓuincijs Hibernie z vltramarina.in romana vero seu grecia hoc idez ponit qñ minister illius ꝓuincie moriꝝ vel absoluitur citra mare. ¶ Nota casuz in quo electio ministri ꝓuincialis nõ spectat ad capitulũ ꝓuinciale.sic ẽt electio abbatis quãdoqz nõ libere spectat ad quentuz de ꝟsue.cũ dilectus. ¶ Secundo no.in fi.ꝙ quãdoqz onerãꝝ specialiter conscia cõmissarij.ʒ.§.rursus.vbi dixi in.vij.notabili.

§.In destitutione. Hic de destitutione ministrorum prouincialium.

§.Ceterum. Hic determinat ꝙ fratrib⁹ carentib⁹ ministro generali suppleat vicarius ordinis vices eius. ¶ Quero ꝙ quez creabitur iste vicarius? Sol.vz ꝙ per papam ex quo ali⁹ modus non traditur.fratres aũt predicatores dicunꝝ obseruare ꝙ minister illius prouincie in quo occurrit celebrãdum generale capitulum post obitum sui magistri generalis vicarius est ordinis vsqz ad tempus capituli.z similiter fratres minores habent constitutionem generalez ꝙ generali mortuo:minister prouincie vbi occurrit celebrãdum generale capitulum ptãtez hz super alios in capitulo quo ad ea que spectant ad expeditionem capituli.z ex hoc qz solum hz potestatem in his que spectant ad capitulum:pz quod in alijs:ar.de presump.nõne.z ꝙ mortuo generali non debeant fratres aliquem vicarium ordinis facere sine licentia pape z protectoris ordinis qui est. cõtrarium determinauit Nicolaus papa vt pz in eius litteris quarum copiam vidi inter constitutiones fratrum.

§.Porro. Apponit decretum in his que ō ministro prouinciali dicta sunt.ʒ.§.de muz z duobus seq. ¶ No.de clausula decreti.simile de rescrtp.statutum in fi.lib.vi.z pro hoc quod no.ʒ.de imu.eccle.cle.vna.in.vij.notabili:z.i.contrario.

§.Sepe. Famosa z vtilis summa.z diuidevt gl. lz alij aliter diuidant: sed diuisio glos. placet. ¶ No.ꝙ ad ea que sepe accidunt iura prouidẽt. de hoc in glo.ij. ¶ Secundo no.ō ver.simpliciter.ō hoc in gloz quasi. ¶ Tertio no.in ver.significatiõe iuncta gl. in hoc ꝙ decretales debent congruere ti.ʒ. in prohemio greg.z in prohemio sexti.z in ver.tandẽ. ¶ Quarto not. ꝙ debet attendi significatio verborum eo.tit.intelligentia.z.c.preterea.z de hoc.j.q.xiij. z dicit Pau.ꝙ cũ verba sint instituta ad proprias cognitiões in alterius notitiaz inducendas.xxij.q.ij.is aũt.merito si dubia sunt vel non intelligibilia declarari debent: alʒ si nullo modo intelligerẽt haberẽt ꝓ non expressis.ff.de his que ꝓ nõ scrip.ha.l.ij.qñqz tamẽ verbum exprimitur sacramentaliter vt in anime gratiam agat z augeat.i.q.i.detrahe.de san.vnct.c.vno. ¶ Quinto not.ibi possibile ꝙ sufficit ꝙ gs faciat qõ põt.xliij.di.ephesijs.xlvi.di.c.fi.z dicit pau. ꝙ hoc dicit papa vt se excuset si omnia dubia noua nõ decidat que fm ꝙ homo prouidere nõ potuit. z hoc ẽt vult glo.facit. ¶ Sexto no.ꝙ eius est interpretari cuius ẽ cõdere.de hoc in glos.ad eum.z in ea ibi concordantie:ō postu.prela.c.i.de iudi.cuz venisset. ¶ Septimo no.dziam inter constitutionem z sanctionem:de hoc in glo.nõ dicit z in ea ibi:q̃ sanctio.qz hic pena nõ adijcitur. ¶ Octauo no.ꝙ amputanda est dilationũ materia.C.de temp.app. l.ij.boni enim iudicis est lites abbreuiare.ff.fi. cer.pe.qdam.C.de iud.ꝑeranduz de do.finẽ.z dicit Pau.ꝙ fortius in summarijs q̃ in alijs hoc faciet z ad hoc tenetur ex precepto vt hic ideo peccat omittendo.xiij.q.i.qõ precipitur.xxv.q.i.violatores:qõ etiam dico in.vij.cõtrario. ¶ Nono no.in ver.poterit iuncta gl.qõ id dicimus posse ꝙ de iure possumus de hoc in gl.id dicimur z in ea ibi nepos.de preben.significatum.de vo.magne.de elec.cuz nõ deceat lib.vi.z in eo qõ hic dicit ꝙ curabit iudex facere litem quãto poterit breuiorem. Pau.dicit hoc procedere dũ tamẽ vitetur inordinata celeritas de iudi.exhibita.de elec.c.fi.li.vi. ¶ Decimo not.ꝙ in ordinarijs libellus est ō substãtia iudicij.z de hoc.j.q.xv.sic regrit ẽt litis ꝯtestatio vt hic.z de lit.cõtest.c.vno.nec possʒ obmitti etiam de consensu partium.vt no.de ꝓba.qñ in glo.fi. ¶ Undecimo no.ꝙ i summarijs dz iudex refrenare cõtentiones z iurgia qõ dicit Sen.ꝑcedere nisi ad examen veritatis faciant.vt.j.ea.cle. ¶ Op.in eo qõ dicit cãs qz solum de iudicialibus h̃ tradit doctrinã cum cã sit in iudicio tantũ de ver.sig.fozus.z sic nõ sufficientez.qz omittit de negocijs extraiudicialib⁹.glo.de neg.sol.z in ea ibi sicuc olim.tamẽ ponunꝝ ibi alia verba: qz dz ꝙ simplr z de plano absqz vlla iurisditione inuestigẽt.z sic forma ibi operatur ꝙ nõ possint iudicialiter ꝑcedere sed habẽt se instruere z referre in concilio ꝓuinciali z hoc quo ad illũ casum:alʒ stabitur forme cõmissionis. de multiplici aũt significato dictionis causa no.Archi.de iura.calũ.c.fi.li.vi.no.ẽt de accu.cũ dilecti. ¶ Scõo op.qz videꝝ superfluitas in eo ꝙ dicit ꝙ de significatione istoz verboz simpliciter zc.a multis ꝯtendiꝝ z qualr ꝑcedi debeat dubitaꝝ. nam ꝯtentio nõ est in alio nisi respectu modi ꝑcedendi. so. Pau.stat ꝯtrario z ibi z qualr exponit z pro ideꝝ. ¶ Tertio op.qz vz superfluitas ẽt in alio ibi in perpetuuz valitura ꝟstitutione.ꝟstitutio nãqz de sui natura ꝑpetua est ẽt si hoc nõ exprimatur.l.di.c.i.gl. valitura.so.stando cõtrario dicens ꝙ est modus loquendi z in ea ibi.c.i.nisi ꝯtraria constitutione vel prescriptiõe legitima tollaꝝ vel mutetur.de ꝟsti.c.i.li.vi.de consang.nõ dz.de imu.eccle. ecle.vna.iiij.di.§.leges xxv.q.i.que ad ꝑpetuaz. ¶ Quarto op.in eo ꝙ dicit hoc casu ommitti posse litis ꝯtestationem:qz litis cõtestatio est de substãtia iudicij de elec.dudũ.ij.de lit.ꝯtest.c.vno.vnde ẽt de ꝟsensu partiuz nõ põt ommitti.vt no.C.de sen.platam.de ꝓba.qñ in glo.fi.de offi.dele.de causis de lib.ob.c.i.so.illud regulare.hoc spe ciale in sũmarijs tamẽ dicit Sen.ꝙ in ordinarijs põt cõsensu partiũ totus ꝑcessus fieri sine solẽnitate:ar.in aut. vt dif.iudi.§.fi tñ.col.ix.C.ō priuile.schola. quotiens lib. xij.sic dicit posse intelligi qõ no.ij.q.i.in primis. pro hoc quod no.in.d.c.de causis.z de re iudi.c.fi.lib.vi.in glo.v. de hoc.j.q.xij. ¶ Quinto opp.in eo ꝙ dicit de feriis a iure indultis ob neceſſitates hoium.z glo.sicut exponit de

tempore

tempore vindemiaꝝ ꝛ messiuꝝ.nam tempus certuꝝ non est statutū ꝙ hoc cū alijs tpibus imineant pp locoꝝ varietatē.vt no.de ferijs.c.fi.gl.tū soluit ꝙ hoc tps statutū est a iure tñ hois ministerio.ꝛ hoc facit qđ dico.j.in.vij. Ꝟrio. ¶ Sexto op.in eo qđ dicit ꝙ hoc casu iudex amputet materiā dilationū.hoc.n.ꝛ alia que dicunt vsqꝝ ad.§. nō sic.nō vident spalia in sūmarijs habēt.n.locū ꝛ i ordinarijs.vt dixi.ē.in.viij.no.glo istud sol.dupliciter.primo stat Ꝟrio ꝛ no.singulariť glo.ibi iura sunt vulgaria.ꝙ non expedit in alle.generaliū ꝙut nōnulli faciunt.pro hoc qđ no.de coba.cle.vſa scđo sol.glo.ꝛ melius ꝛ fortᵉ in sūmarijs ꝙ in alijs iudex ad breuiandā litē tenet. qđ ēt dixi in viij.no. ¶ Septio op.ꝙ iudex nō possit amputare materiā dilationū.naꝝ qñqꝝ dant a iure sine hois ministerio ꝛ tūc iudex breuiare nō pōt.reg.idultū.lib.vi.xx viij.di. de bis.Sol. Pau.ꝙ hic logtur de dilationibus arbitrarijs vel ꝙcessis a lege hois ministerio.vel ēt sine ꝙbi a lege cōcedit abbreuiatio.de re iudi.qđ ad ꝙsultationē.de ap. cū sit.pro hoc qđ dixi.ē.i.v.Ꝟrio. ¶ Octauo op.qꝛ lťa ibi exceptiōes appellatiōes dilatorias.ꝛ frustratorias vī velle ꝙ hoc casu sunt reijciende exceptiones dilatorie.qđ esset magni ꝑiudicij.ꝙ hoc.n.excluderet exceptio surreptiōis vel nullitatis ꝟ rescriptū.vel dilatoria solutiōis.cū tñ.j.v. nō sic.dicat ꝙ defensores legitime admittant.glo. nō dixit.sol.ponderādo ꝙ lťa posuit illa duo simul dilatorias ꝛ frustratorias.vt sit sensus ꝙ nō ex eo ꝙ exceptio sit dilatoria debeat reijci ꝝ ex eo ꝙ sit opposita ad differenduꝝ ꝛ frustrandū.idez dicit de appellatione ꝙ sola appellatio frustratoria ꝛ ad differendū iterposita reijcięda est. ꝛ sic oppressus ex cā poterit appellare.de excep.cū inter.ꝛ de ap.vt debitus.ꝛ de hoc in seq.Ꝟrio. ¶ Nono op.ad hoc: qꝛ itelligendo lťam vt dixi in ꝓxi.Ꝟrio nihil hic inducit spāle in sūmarijs.nā ēt in ordinarijs exceptio vel appellatio frustratoria reijci ꝺz de exceptione ꝙbat.de of.iudi. c.i.de ap.probat de ap.cū appellationibus.li.vi.glo.e.ibi sed qro stat Ꝟrio dicens se velle docere q̄ sit exceptio vel appellatio q̄ possit in sūmarijs reijci q̄ non sit reijcienda ēt in alijs.Steph.dicit ꝙ p hanc lťam iudex reijciet exceptiones ꝛ appellationes quas ius dicit nō esse admittēdas.ꝛ hoc sine exceptiōes sint dilatorie.d.c.i.de of.iudi. de excep.cū inter.dilecti dilecte.sine perēptorie.ō excep. cū ecclesiastice.ꝛ.c.aduersario.ꝛ ēt nō reprobatas a iure si ex sufficientibus ꝓsumptiōibꝰ viderit eas proponi causa subterfugij ꝛ alio protellandi litē.C.ad.l.cor.de fal.l.i.secus si hoc viderit ex coniecturis nō sufficientibus ſz verisimilibꝰ: qꝛ tūc non repellet sed nec recipiet nisi proponens se obliget ad certā penam si fecerit.pro hoc qđ no. Cōpo.de elec.ꝙ sicut.in glo.magna.in fi.v. insup nota.

¶ Ad sciendum aūt q̄ appellationes sunt frustratorie ꝛ reijciende:idē Steph.remittit ad no.de do.cle.vna.ꝛ qđ dictū est de excep.q̄ sint reijciende silr.dicit Steph.ō dilationibus de quibus tū distinguit.aut qꝛ iuratū est de casu aut nō.primo casu aut dilatio q̄ petitur a iure concedit tur ꝛ audietur qꝛ beneficiū iuris ꝛc.xxviij.di.de his.regula indultū.lib.vi.aut nō conceditur ꝛ tunc iudex concedit ꝛ denegabit prout sibi videbitur ꝙ iuste vel malitiose petatur.vt ꝓme de exceptiōibus dictū ē.si aūt nō est iuratū de calū.exiget iuramentū ꝙ malicioſe nō petit ſz si ꝑstare noluerit dilatio denegabitur.de iura.calū.c.fi. §.pena.nā materia dilationū est amputanda.vt hic.C.de ap.l.i.de hoc p Host.in sum.ō dilat.§.ꝛ qñ.ꝛ in Spe.ō dila.§.nunc videam⁹.ſz ꝙ hec ſz vera nō est sublatū ē Ꝟrius Ad qđ dic vt dixi.ē.i.vi.Ꝟrio.ꝙ fortius iudex i sūmarijs ꝙ in alijs reijciet exceptiōes ꝛ appellatiōes cā differendi ꝛ frustrandi factas.Bar.i extraua.ad reprimēdā.i ver. summarie. dicit ꝙ in causis summarijs non recipiuntur exceptiones que requirunt altiorem indaginem si possunt per aliud iudicium examinari.sed reseruātur in alio iudicio.ff.ad tre.ille a quo.§.de testamēto.ad exhi.l. iij.§.ibidez.secus si nō possunt in alio iudicio examinari.

tunc enim audiētur ne auferatur ius partis.ꝛ volunt hec vba hoc ꝙ qñqꝝ sūmaria cognitio.ꝑmittitur ꝛ seq ꝺz cognitio plena sicut qñ ꝟ tertiū se opponentē opponit ꝙ sua nō interest.quo casu de hoc discutitur.de testi.venięs.ij. simile vt lit.nō ꝙtest.qm̄.§.ꝙ si sup.ꝛ qđ ibi no.glo.in ver. sūmatim.ad idem ꝺz testi.spo.solicite.ꝛ hoc casu ꝓcedit qđ dictū est exceptiōes nō audiendas si regrunt altiorez indaginez.qñqꝝ sūmaria cognitio nō expectat aliam pleniorez vt quādo ꝓncipaliter cognoscit de cā:ꝛ tunc procedit scām membrū ꝙ oēs exceptiōes debēt audiri sicut in ordinarijs.sed vt ꝓdixi exceptiōes q̄ reijcerent in ordinarijs fortius reijcerentur in sūmarijs. ¶ Decimo opp.ꝙ nō sit spāle in sūmarijs id qđ hic dicit de supflua multitudine testiū refrenanda.de testi.significarunt. So.vt i gl. hoc cōe.idez Paul.dicens a ꝙtrario ꝓbari ꝙ necessario multitudo ꝺz admitti. ¶ Quero in eo qđ hec cle.logtur de causis quas papa cōmittit an generaliter locū habeat in oibus taliter cōmissis? So. Pau.ꝙ sic.ꝛ ad litterā ibi cōmittimus.supplet verbo ꝛ scripto. ¶ Scđo qro de intellectu verbi simpliciter? So.vt in gl.iij. Pau.taz hoc verbo ꝙ de tribus se.ſ.de plano sine strepitu ꝛ figura iudicij.remittit ad no.per se.de iudi.cle.dispendiosam. vbi dixi ad fi.in pluribus.q.de quo ēt.j.in pluri.q. ¶ Tertio qro de intellectu verbi de plano? So.Lau.exponēdo de plano.i.repulsa subtilitate pniciosa in refrenādo multitudinem testiū ꝛ reprobationē ꝛ in oibus alijs planius ꝛ tēperantius ꝓsequendo nō tamē est ommittendo iudiciarū ordinem.de quo ꝙ Jnno.de accu.olim Bar.in.d.extraua.dicit ꝙ planū est oppositū alto.altū aūt dicitur ratione loci vel stili.vnde dicim⁹ aliquē vti alto stilo. Item de plano fieri op.ad fieri velociter.ꝛ quelibet baꝝ significationū pōt hic adaptari ſm eum qđ ibi prosequitur.sed non est magni effectus.ꝛ in eo quod nunc dixi ꝙ hoc verbum non tollit ordinē iudiciarū.fallit hoc in causis leuibus.C.de sen.ex peri.reci.aut.nisi breuiores.ff.de off.p con.nec quicq̄.§.de plano.de accu.leuia.quo casu de plano importat ꝙ iudex non tenet sedere pro tribunali nec opꝛ ꝙ libellus detur sed sufficit ꝙ veritas sine libello ꝛ alijs solemnitatibus agnoscatur.d.§.de plano. vbi no.ꝛ que dicantur leuia dicitur in.d.aut.i gl.ꝛ de hoc.j.q.xx. ¶ Quarto quero de intellectu verbi sine strepitu? So. Lau.exponendo.ſ.clamoso qui spāliter prohibentur religiosis.de sindico.c.vno.ad hoc de accu.olim.ꝛ.j.i glo.est eas in fi. ¶ Quinto quero de intel ectu verbi sine figura iudicij? So.vt in glo.no.ibi vnde aduertendum. vsqꝝ ibi quid ergo.ꝛ plenius per id quod no.j.in glo.est mens quod dico.j.q.xx.ꝛ pro hoc quod in se.q.ꝛ in hac glo.ibi quandoqꝝ de plano.hoc verbum non est in.§.si vero.j.alle.ibi in prin.lib.vi.quandoqꝝ sūmatim vt lite nō contes. quoniam.§.ꝙ si super.ꝛ quod ibi no.ꝛ qualiter procedendum sit in his que requirunt sūmariam cognitionez. no. Spe.de of.iu.§.fi.ver.v.ꝛ late prosequitur Bar.in.d.extraua.in.ver.sūmarie.vbi iter cetera dicit ꝙ nihil de substantialibus debet ommitti ꝛ sic debet offerri. que autez probationes requirantur in sūmarijs.dixi vt lit.non contes.quoniaz.§.ꝙ si sup ꝛ.§.fi. ¶ Sexto qro in eo ꝙ ħ ponuntur quattuor verba simpliciter ꝛ de plano ac sine strepitu ꝛ figura iudicij in quibus inseritur triplex copula.an ad hoc vt habeat locuz hec cle.sit opus ꝙ omnia hec verba inserantur? glo.ea.in prin.arguit ꝙ sic.idem dicit.j.in ver.quid ergo.dicens totam constitutionē istam quo ad omnem sui partem locum non habere si aliquod verbuz de predictis obmittitur:ꝛ hoc propter has copulas.pro hoc qꝛ ad veritatem copule requiritur vtrāqꝝ partez esse veram.de rescrip.ex parte.vbi de hoc inducit etiā gl. qꝛ hec cle.exorbitat a iure cōi.vnde non est ampliand.pro hoc qđ no. Pau.cle.dispendiosam.de iudi.ꝛ qđ ibi dixi q.xxxviij. refert tū hec glo.id quod olim dicebat ꝙ ꝙ vbuz figura tollebant oia ſbalia iudicioꝝ:ꝛ sic videtur ꝙ hoc verbū sufficeret in quo gl.nō se firmat.ſz.j.in glo.est

mens.videtur hoc tenere quod etiam tenent Paul.z Spe.z ad illud de copula rñdet Step.q̄ qñ plura simul iunguntur quoz altez sufficit nō requirit q̄ oia iterueni ant.secus si altez nō sufficit.d.c.ex parte.z.c.olim.idē tenet Bar.vbi.s.in v.figura dicens q̄ omnia verba requiruntur ponēdo vbū figura.p vltio.sed si pro p̄mo ponere tur solū sufficit quod placet. z dic q̄ p̄dicta verba simul ponunt causa maioris exp̄ssionis.z in hac glo.ibi in p̄in. alle.s.in glo.i.in eo q̄ allc.glo.de bere.c.fi.li.vi.ibi sub cō stitutiōe dispēdiosaz.qz in.ℊ.si vo est vbum absqz figura. ¶ Septio q̄ro si verba predicta simplr z̄c.ponunt sine trib⁹ copulis sz cuz vna tm̄ vt qz dz simplr de plano sine strepitu z figura.gl.e.ibi sz gd.So.q̄ idē ac si eēnt plres copule qz copula itelligit repetita in p̄cedētib⁹.qō no.idē Steph.pro hoc de rescrip.olim.xxxij.q.vij.apostolus. ¶ Octauo q̄ro gd si nulla ponit copula? glo.e.sol.q̄ idē z tūc dic q̄ punctus ponit pro copula z̄ color rethoric⁹ q dz articulus seu dissolutū. ¶ Nono q̄ro si hec vba ponuntur disiūctiue vt qz dz simplr z de plano vel absqz interdicij strepitu vel figura.glo.ea.dicit satis eque videri idē dicendū vt disiuncta ponat pro ℊiuncta cū sit eadē rō qō singu.no.secus dicit glo.si ponerent disiuncte. z i hoc facit glo.dziam inter disiuntiuā z ozonē hūtem disiunctuz extremū:qō declara p ea que dixi de elec.cle.in plerisqz. z in hac glo.ibi l.pe.ff.de aur.z ar.leg.l.si qs ita. de cōse. di.ij.in calice.de rescrip.c.ij.vbi de hoc. ¶ Decimo q̄ro in eo qō dz ō istis vbis qñ papa mādat p̄cedi simplr z̄c. gd si mādat cognosci vel decidi? so.Pau.q̄ idē: qz hec sunt idē i effectu. ¶ Undecimo q̄ro an ali⁹ q̄ papa possit apponere hec vba simplr z̄c? glo.q̄ alius.soluit q̄ nō idē Pau.z Ben.p hoc qō dico in seq.q. ¶ Duodecio q̄ro an in alijs causis q̄ sic delegatis p papā? poterit iudex p̄cedere simplr z̄c.de ℊsensu partiū so.Lau.q̄ nō p̄o hoc quod dixi.s.q.p̄xi.rō ꝑm Lau.qz acta iudicialia pp vtilitatez publicā sunt inuēta vt q̄ offeratur libellus vt fiat litis ℊtestatio z fiūa dicit tamē Lau.q̄ partialib⁹ actis pōt p partes renūciari vt iductionib⁹ instrumentorum positionibus z articulis,de hoc de offi.dele.de causis.dicit ēt q̄ si partes eligāt q̄ iudex p̄cedat vt arbitrator seu amicabilis cōpositor oēs solēnitates poterit tunc obmittere.de arbi.cū tpe.ō p̄scrip.lr̄as.i aut.vt dif.indi. ℊ.si vero contigerit.col.ix.nā ptes p̄nt si volūt toti liti cedere:ergo z figurā tollere dū tū extraordinarie iudex p cedat.ar.ij.q.vi.sigs libellos.naz ēt vt dicit spe.de acti.z peti.ℊ.i.pōt libellus obmitti.s.m.iiij.ℨrio.idem Paul.p eadē iura. ¶ Decimotertio q̄ro an saltē in causis in quibus libellus offeri non dz possit iudex etiā iuitis partib⁹ in iudicio procederet istā formā.z pone exemplū quādo eps cognoscit de cā ciuili inter suos clericos.vt in aut.vt cle.ap.pro epi.in p̄in.col.vi.ix.q.i.si qs cū clerico.z hoc i causis minorib⁹.vt dicit Spe.de libel.ℊcep.ℊ.nunc dicē dū.v.iiij.sed Lau.ar.q̄ sic.qz cum libellus q̄ fundamē tū z origo litis possit obmitti.multo fortius litis ℊtestatio q̄ sup petitione fundatur.z fiēr poterit fieri sīa sine scriptis q̄ iurta contēta in libello hz formari.de accu.qualiter.ij.de sym̄o.lz.beli.sicut enim sine fundamēto baptismi alia sacr̄a nulla sunt.de p̄e.non bap.veniens. sic sine libello nō tenent alie partes iudicij.de lib.ob.c.i.ergo vbi libellus ōbmittitur.cetera erunt extraordinarie peragēda.in contrarium quia plures sunt in quibus non requiritur libellus:z tamen necessaria est litis ℊtestatio vt i ea fib⁹ enumeratis in spe.d.c.nūc dicendū.z in hoc vī persistere.Lau.qō placet.z p hoc qō dico.j.q.iiij. ¶ Decioquarto q̄ro in eo qō dixi.s.m.iiij.no.q̄ dz attēdi significatio verborum quomodo accipitur h̄ verbum sol.Laud. q̄ accipitur pro indicatione seu reuelatiōe:quia si p vba vel equipollētia vt sunt nutus z fiūa.nō pōt ℊstare de intentiōe hois.de spō.tue.de sen.ex.cle.si fūmus.z pro hoc qō dixi ibi in p̄in.in.iiij.q. quandoqz verbum agit z auget qō figurat vt in sacr̄is in illis verbis hoc est corpus meū.vel ego te baptizo z filib⁹.de sa.vnc.c.vno.v.scire.i. q.i.detrahe.vel in ℊiurationibus vt dicuntur verba diuina sine incautationibus.xxvi.q.vlt.mar.c.vlt.ad qō innē tus est ordo exorcistarū.nā exorcista grece latie adiurās qz dz demoniacos z alios infirmos adiurare.xxi.di.exorcista.vñ i euāgelio dī sup egros manus iponent z̄c.vñ ēt vba de qbus in se.ver.ponunt sup febricitantib⁹ z curantur vt dī vsus.Vulnerib⁹ quis subtrahe me xp̄e ruinis Vulnera qnqz dei sint medicina mei. de⁹ aūt aliter vtit verbi significatiōe qa dixit z facta sunt eius enī sermo penetrabilioz est omni gladio.pro hoc qō no.Inno.de ap.p̄ terea.ij.Lau. ¶ Decimoqnto q̄ro in eo qō dicit hoc casu nō exigi libellū.qd i alijs causis in qbus nō p̄cedit simpliciter z̄c.gl.datur.so.z p̄mo arguit q̄ sit necessari⁹.scdo ibi Inno.refert qntā opi.tertio ibi vñ dicere ponit suam. quarto ibi:sz hec opi.opponit ad suā opi.z soluit z qz glo. clara est nō expedit eam referre ibi vnde dicere:vsqz ibi sed hec. Pau.ēt refert aliquas de opi.positis i gl. refert ēt opi.Jo.de blānocho i suo libel.ti.de accu.vbi dic libellū esse de necessitate ita q̄ ptes nō p̄nt ōmittere.nā offertur ēt fauore iudicis q dz libello ℊformare sententiaz.de accu.qualr.ij.de sym̄o.lz beli.li.vi.p hoc.C.de lit.contes. aut.offerat.qz ibi lr̄a dicit offerat.ff.de leg.iij.fideicōmissa.ℊ.si rem.de loca.potuit.idē Cy.in.d.aut.offerat.dicēs tutius est adherere lr̄e illius aut.in fi.vbi dī q̄ si libellus non tradatur in scriptis litis ℊtestatio nō tz.z p hoc vī q̄ nō possit remitti libellusnec scriptura.Ja.de bel.dicit q̄ pōt remitti scriptura z hoc tacite z exp̄sse.sz q̄ nullo modo tradatur remitti nō pōt tacite nec exp̄sse.z hanc opi.tz h̄ glo.ibi vnde dicere.ipse aūt Pau.dicit tutius seq opi. Bar.z Inno.z alioz de qbus in p̄in.glo.cū libelli oblatio debeat fieri sub p̄cepto p verbū opz.positum de libel. obla.c.i.z p hanc litterā ibi necessario nō exigat a contrario.que respicit psonaz iudicis.z sic in causis nō summarijs libellus est de substātia idē videtur tenere Lau.i eo qō dixi.s.q.xij.Steph.ēt idē tenet. dicit tñ q̄ cozā papa pōt in omni causa sine libello p̄cedi p id qō no.Inno.de lit.ℊtes.c.vno cōiter approbatur in iudicijs opi.glo. que magnā hz equitatez.z in hac glo.ibi col.v.v. sancimus.q cōiter est.ℊ.ibi interposita in p̄n.de locato.potuit.ibi si qs in ℊscribendo.vij.q.ij.q̄ piculosū.z c.eos.de regu.ad apostolicā.z.c.pe.ibi.ℊ.nunc dicēdū.z.j.e.ℊ.v.sed nunqd dicit cle.iiij.auditorib⁹ p̄cepisse q̄ in appellatiōib⁹ a grauamine ante sniam nō recipiāt libellū:z sic videtur q̄ in cā appellationis ab interlocutoria non sit opus libello.sz Jo.an.tz̄rium.de testa.raynaldus.ego ibi in.v.dilectus in.i.ℊtrario approbo primū z dic vt ibi. ¶ Decioexto q̄ ro quid est libellus:Pau.remittit ad Spe.de lib.excep. ℊ.i.z diffinit q̄ est breuis scriptura actoris siue accusatoris claram intentionem eius continens.breuis probatur a significato vocabuli: z quia in libello debet esse compēdiosa narratio non verbosa.C.de ap. ampliorem. ℊ.in re fatatorijs.scriptura.iij.q.iij.c.offeratur.vbi de scriptura fit mentio.pro hoc.j.ver.verum.z de lib.ob.ℊ.ij.claram intentionem ℊtinens.ff.de iure fi.ita fidei.d.ℊ.in refutatorijs.ibi pōt explanare.qō enim obscurata est nō explanat causam rei pro hoc de lib.obla.c.ij.de dila.littere. ¶ Decimimoseptimo q̄ro in eo qō dixi in p̄oxi.q.q̄ libellus est scriptura.z.j.ver.vez.dicitur q̄ etiam petitio in actis scribenda est.in quo ergo differūt petitio z libellus.Item in quo fit maior acceleratio in voto q̄ in alio So.Pau.quo ad primum q̄ differunt quia libellus debet continere quedam q̄ respiciunt eius formam z quedam q̄ respiciunt eius intentionem z in his oibus dz ēē aptus ℊceptus.de hoc in spe.de lib.concep.ℊ.q libellus. Item dz iudici dari ante citationem ꝑm vnaz opi.p hoc quia facit quod.no.ij.q.viij.perscripta.petitio vero nō requirit aptitudinem nisi quo ad intentionem z concludat aliquid de necessario ommissis his que respiciunt formam. Item non oportet in scriptis offerre. Item non tenetur aduersario copiā dare posita q̄ vera sit opi.que hz

libellum

libellum debere dari reo expensis actoris. qđ tenet glo. in.§.verum.in verbo ꝓnunciatio.z de ap.cle.iij.lz alij cõtra:qz editio est idem quod demõstratio:absurdũ autez est ꝙ actor sit scripto rei conuenti.C.de testi.nimis.ff.ad trebel.postulãte.ad fi.de fide instru.ꝙtingit. Ad aliud in quo sit maior acceleratio in vno ꝙm in alio:dicit Pau. ꝙ abbreuiatur lis i petitione:qz reus p dilatorias respiciẽtes ea q̃ sunt de forma libelli nõ põt litez ꝓtrahere cũ vt dixi.ſ.e.q.in petitiõe.al's nõ posset seq sntia.de iudi.exaiata.est ẽt acceleratio:qz nõ est necesse reum rñdere petitioni:sed de libello sic:vñ reo p ꝙtumaciã abñte recipi possunt ꝓbationes q̃ nõ possent si libellus z ꝙtestatio eẽt necessaria.dicit tñ Pau.ꝙ declaratorie p hoc nõ tollunt lz breuiores denᷤ.de hoc.j.q.xxij. Decimooctauo q̃ro an libellus possit mutari emendari seu corrigi? So. vt no. de libel.obla.c.ij.vbi dixi in pen.q. Decimonono q̃ro an in causis de ꝙbus ħ libellus possit offerri z recipi:gl. est mens.soluit ꝙ spõte põt offerri z recipi.sed iudex nõ hẽt necessario exigere nec actor necessario offerre.idem Pau.z Gen.z dic ꝙ exigere ẽ ab inuito extorquere.ff. de leg.iij.fideicõmissa.§.si rem.ff.q̃ in frau.credi.pupillus.de deci.proebianos. Vigesimo q̃ro p qđ vbum de p̃missis ibi simpliciter z de plano rẽ.remittit libellus glo.ea.ibi istud. So.ꝙ libellus z litis ꝙtest.sunt de figura iudicij z tolluntur p illud sine figura.z no.glo.in eo quod declarat qđ ẽ figura.in eo tñ ꝙ glo.dicit ꝙ i figura rei substãtia fingit melius diceret ecõuerso.figura enim ẽ qualitas z ponit i predicamẽto qualitatis:z sic non potest esse sine substantia:lz substãtia bene põt esse sine figura.scõo celi z mundi.vbi dr ꝙ sba separata a materia:vt itelligẽtie celestes non sunt figurate. Vigesimoprimo q̃ro an p verbuz de plano remittat libelli oblatio:glo.ea. ibi dicunt.ponunt opi.p̃nias z nihil eligit.dic vt dixi.ſ.q.iij.z i hac glo.ibi:leuia.vbi glo.videtur tenere libellum non remitti.quod tenui in.d.q.iij. Vigesimosecundo q̃ro in eo qđ dicit hoc casu non necessariã litis ꝙtes.an dabũtur dilatorie res q̃ dantur i alijs iudicijs:glo.sed cum arguit ꝙ non.ex quo non porrigitur libellus sed petitio tm̃ in actis scribitur ex quo non fit cõtestatio.arguit ẽt in p̃nium. z hoc tz idem Pau.z Stepha.ꝙ non loquitur de iuramento calũ.qđ prestatur sup tota causa:sed de iuramento ne calumniose petatur editio. Vigesimotertio q̃ro an quando fit litis ꝙtestatio fieri posset p petitionẽ z rñsionem affirmatiuam:videtur ꝙ sic.vt no.de elec.duduz.iij. de lit.contest.c.vno.C.de lit. contest.l.vna. Paul.refert quosdam legistas dicere ꝙ p confessionem nõ fit litis cõtestatio.per.l.rem non nouam.§.patroni.C.de iudi. ibi z contradictionem obiectam. ff.de procur.si reus. vbi si reus agente actore per procuratorem confitet debitum z paratus est soluere z ordinarius precipit deponi pecuniam non delegatus qui tamen hoc posset si esset lis contest.vt ibi no.ad idem q̃ lis contestatur opz diffinitiuaz ferri que imponit finem ꝙtrouersie.ff.de re iudi.l.i. ꝺ re. iudi.c.i.vbi aũt est ꝙfessio non põt eẽ controuersia. p̃mã opi.dicit Pau.veriorez quã tenui in.d.c. dudum.z.d.c. vno.de lit.contest. Ad ꝙtraria respõdet Pau. ꝙ.§.patroni nõ intendit p̃cisam formã ꝙtestationis:sed p̃cipere aduocatos iuramẽtuz p̃stare lite contestata.quando debent suũ officium in causa p̃bere qđ nõ debent nisi i casu negationis:qz in cõfessuz non sunt partes iudicis nisi in p̃nunciando.ff.ad.l.aquil.pinde.no.ij.q.i.c.i.ad.l.si reus.dicit ꝙ loqtur de ꝙfessione que nõ inducit litis cõtest. qz facta fuit ante libellũ oblatũ vt ibi:secus in libello oblato.de hoc in Spe.de of.iudi.§.fi.verz.v.z seq.z per Joan.in addi.Spe.§.ij.ver.sed si reus. Vigesimoquarto q̃ro generaliter an in sũmarijs requirat libellus z cõtestatio:glo.scire.remittit.dic ꝙ requirũtur vt dixi.viij.q. i.z in hac glo.fi.vbi tz cõtestationem esse necessariam.de libello aũt hoc idem tenet de lit.contest.§.videndum.ver. xxv. Vigesimoquinto q̃ro in eo quod hic dicit ꝙ hoc casu potest procedi etiam tempore feriarum.an hoc induceret solũ verbũ de plano:glo.istud forsan soluit sub dubio ꝙ sic.idẽ Steph.alle.ff.de offi.pcon.nec quicq̃.§. de plano.in aut.de man.pri..§.si tibi quod tz Bar.i extrauagan.p̃alle.in ver.de plano.p.l. miles.§. seragita.ff. de adulte. Vigesimosexto q̃ro in eo qđ dicit de ferijs ob necessitates hominũ indultis que sunt:illa glo. sicut ẽ soluit. Vigesimoseptimo q̃ro qđ de ferijs in honorẽ dei vel sanctoꝝ iductis:glo.ea.soluit ꝙ secus in illis per hanc lr̃am a contrario. Ex hoc infert ꝙ in causis matrimonialiᵇ beneficialibus decimaꝝ vel vsuraꝝ nõ põt ꝓcedi in his ferijs:sed in rusticis sic.z signa glo.ibi:per qđ vsqz ibi:sed qđ.idem Pau.Steph.dicit hoc seruari. lz sibi plus placet p̃nũ pp pietatẽ z necessitatem in talibus primum verius z cõius. Vigesimooctauo quero qđ in ferijs repentinis? glo.ea.ibi:sed qđ primo exẽplificat que sint repentine.z deinde soluit ꝙ in illis non potest ꝓcedi etiam in casibus huius cle.idem Pau. z Mathe. z signa glo.ibi:puto.vsqz ad fi.ex qua colligitur ꝙ ferie repentine comparantur ferijs inductis in honorem dei. quod est singulare.z in hac glo.ibi:vnam opi.quam tenet Pau. Vigesimonono quero:quia dixi in ꝓpri.q.ꝙ ferijs repentinis renunciari non potest.cuius p̃nium est in ferijs ob necessitates hoium indultis quibus renunciat in iudicijs z ꝺctibus: an valeat renũciatio facta in cõtractu: videtur ꝙ non qz fit respectu iuris futuri cuius renũciari non potest.ff.de reg.iur.qui potest.de deci.ex multiplici.vbi de hoc in glo.ij. Pau.ꝺ.nam cum tales ferie cõcedantur a lege vt ħ earũ exceptio competit anteq̃ sint ideo eis renunciari non potest.de hoc in Spe.de ferijs. §.si.ver.quid si renũciatio.z ibi Jo.an.videtur tenere ꝙ non possit renunciari.sed per pactum possunt remitti qđ est tutius.primũ tamen placet rõne predicta. Trigesimo quero si alique ferie ob necessitates hominũ inducte sunt a statuto vel consuetudine:an poterit tunc procedi:So.Lap.ꝙ nõ per hanc lr̃am ibi:indultarum a iure. z sic secus si ab homine vel statuto vel consuetudine.nõ enim per hanc litteram derogatur predictis.de eo qui mit.in pos.cũ veniret.de cõsti.c.i.lib.vi. Trigesimoprimo quero an iudex q potest ꝓcedere hoc casu tpe feriarũ ob necessitates hominũ indultarum possit ẽt nõ ꝓcedere:gl.nõ qcquid.soluit ꝙ sic.idem Pau.z Steph. z in hac glo.ibi consuluit.xi.q.i.aliud.ibi non tenent procedere nisi consenserit pacto.de quo no.in.d.ver.sed nunquid. Pau. Trigesimosecundo q̃ro in eo qđ dicit ꝙ iudex.exceptiones appellationes rẽ.reijciat.an hoc posset si in cõmissiõe esset solũ verbũ absqz strepitu:glo.hoc dicit videri ꝙ sic.idem Pau.ꝓ hoc quod dr in glo.se.z quod.ſ.dixi in.viij.z.ix.ꝙtrario. Trigesimotertio q̃ro in eo quod dicit appellationes frustratorias reijciendas quis iudicabit an sit frustratoria: Mathe.arguit ꝙ nemo non enim hoc potest appellans:quia etiam iustã diceret iniustam. nec etiam iudex a quo qui etiam diceret cõtra appellantẽ.ar.l.di.si quis prepostera.de offi.dele.suspitionis.soluit ꝙ qlibet istoꝝ iudicabit.appellans enim iudicabit q̃tum ad appellandum:quia debet exprimere causas legitimas z probabiles i appellatione.appellatus eni iudicabit q̃tum ad excipiendum:quia excipere habet cõtra appellationem z causas in ea contentas.iudex etiam a quo iudicabit quantum ad deferendum:non tamen in forma iudicij:sed extraiudicialiter cognoscet an sit iusta vel iniusta.z potest sibi hoc esse notum per facti euidentiam super quo iudicatum est.vel quia prohibetur a iure appellatio:vel quia in appellatione ante sententiam nõ fuit expressa causa vt debuit.de appel. vt debitus.z.c.i. lib.vi.dic ꝙ verum iudicium spectat ad iudicem ad quẽ d.c.vt debitus.z.c.romana.§.si vero.z duo.§.se.li.vi.sed hoc dz iudicaꝛ iudex a quo modo p̃dicto Trigesimo quarto q̃ro i eo qđ dicit ꝙtentiões aduocatoꝝ reijciẽdas an teneant de hoc i foro penitẽtiali:So.Mathe.ꝙ i hoc

foro quattuor exiguntur persona causa modus salarium persona vt nō sit hereticus excōicatus vel paganus.iiij. q.i.c.i.de hereti.vergentis.z.c.excōicamus. Itē q nō sit monachus vel alia religiosa persona.tales enim peccant aduocando nisi p mōasterio z de mādato platoz.xvi.q.i. monachi.de postu.c.ij. Itē q nō sit in sacris vel ēt i minoribus bñficiatus.d.c.ij.melius diceret ꝓmo cā:qz dz assumere cām iustaz nō iniustā.C.de iudi.rem nō nouā.modus vt nō ꝓducat instrā falsa:vel falsos testes nec allegat falsa iura nec dilatiōes nō necessarias petat in grauamen partis z q fideliter quantū iusticia ꝓmittit cām cliē tuli foueat nihil de ꝙtingētibus ommittat.iij.q.iiij.c.i.z. q.vi.si qs. Itē q nō ꝓcaciter vel dicēdo cōuitia vel voci ferādo aduocet dicēte ꝓpheta erit cultus iustitie silentiū v.q.iiij.in loco.iij.q.i.si qs salariū.tenenr eni ad restitutionē si p infidelitatē negligentiā vel prudentiā cām amisit Itē si pp eius ptinaciā ps aduersa iniuste amisit tenetur ad restitutionē dāni. Itē si accipit salariū vñ non debuit vel vltra qō debuit tenet restituere.de hoc p raymundū in ſumma de rapto.ſ.contra aduocatos.

Ver.non. sic tñ. No.q in sūmarijs ꝓbationes admittūr.z ex hoc q dic necessarie.dicit Gen.q.alie nō sunt admittende ꝙ nō relenarent ꝓbantē.C.de ꝓba.ad ꝓbationē.sed hoc nō est spāle in his.nā idem in ordinarijs.de of.dele.cū ꝙtingat.vbi ō hoc in glo.no.q. ¶ Scōo no.q admittunr ēt defensiones legitime.de hoc in glo.legitime.in prin.z p hoc de re iudi.cle.pastoralis.ſ.ceteruz.vbi de hoc. nā ēt excōicato z heretico nō deneganr.de excep.cū inter.de here.filij.li.vi.z dicit Math.q defensiones ħ ponunr p exceptionibus ar.de accu.qualiter.ij.ſ.debet.lz iter exceptiōes.z ō fensiones noter dzia.de lit.ꝙest.c.i.lib.vi.dic q vbū defensiōes hic accipiť generaliter vt cōprehendat exceptiones z defensiones vel potest stare proprie vt comprehendat tm̄ defensiōes.nā de exceptiōibus dixi.s.ea.cle.i ꝓn. vbi excludit exceptiōes frustratorias.z sic pmittit nō frustratorias. ¶ Tertio no.ex hoc quod dixi in duo. proxi. no.q acta litis factū seu decisionem respicientia sunt in summarijs seruanda non autem acta iudicij.i. concernentia solemnitatem per omnia seruantur.de his per Jn no.de testi.cām.z dico.j.q.ij.z dic q tollitur solemnitas iudicij quo ad hic expressa. ¶ Quarto no. q in summarijs debet fieri citatio.nam etiam in notoriis facienda est de iureiur.ad nostrā.iij.z a citatione incboať iudiciū. de proba.qm̄ cōtra.z qō dixi de notorio dic vt dixi.de coba. cle. vestra.q.xiij. ¶ Quinto no.de triplici iuramēto ibi iuramenti de calūnia vel malicia siue de veritate dicenda.z in quo differant iuramentū calūnie z malicie? dico j.q.viij.z videtur Mathe. dicere q licet iuramentum de calumnia possit tacite ommitti in ordinarijs. de iura. calū.c.i.li.vi.non tamen in summarijs.per no.in Spe.de iura.calū.ſ.nunc dicamus.ver.ſi.sed illa non faciunt:nec dictum videtur verum.z contrarium no.hic in glo.intelligē ꝓ hoc qz.c.i. de iura.calū. generaliter dicit in tota causa iuramentum calumnie tacite ommitti posse nō facta distinctione inter ordinarias z summarias.de hoc.j. in.i.contrario. ¶ Sexto no.q iudex debet laborare ne veritas occultetur.vt lit.non contest.quoniam.ſ.i.de.testi.dilecto.de fide instru.cum Jo.in fi.C.de eden. is apō quem. ¶ Septimo no.q iuxta petitionis formam sequi debet pronunciatio. de hoc i glo.in ver.formam. ¶ Octauo no.q in summarijs petitio potest fieri verbis: sed oportet q redigatur in actis quod intellige per modum memorialis seu potest de hoc.s.ea.cle.in prin.in glo.datur.z ibi dixi in.xv.q.z dicit Stepha.per hoc excludam omnem curiositatem z formulam concipiendorum libellorum in huiusmodi causis.sufficit enim q petatur id qō intendit simplr z sine expssione cause z actionis. in arti. tñ opz exprimi causas ex qbus iustificet petitio. qz nemi nem sine cā audit ꝓtor.ff.ō trāsac.cū bi.ſ.i causa.als ar-

ticuli essent impertinentes z nō admittēdi de off.dele.cum ꝙtingat no.de ꝓbat.c.i.z.ij.li.vi. ¶ Nono ex hoc no. q q agunt in iudicio siue verbo sine scriptura debent in actis redigi z hoc est offm̄ scriptoris iuxta.c.qm̄ ō de ꝓba.

¶ Decimo no.q sup petitione formantur positiones z arti.de hoc in glo.cauti.z eaz signa p cautela quā tradit.

¶ Undecimo no.q petitio scribit in actis vt fiat diffinitio clariorz.z dicit Lau.q dicit diffinitio z non dic sntia vt sit sensus q oia que fiunt in iudicio inder pōt oreten? dicere z postea in actis inseri facere.ar.de testi. albericus sntia vō dz recitari de scripto de re iu.c.fi.li.vi. ¶ Op.in eo q dicit in summarijs nō excludi iura.ō ca. q imo posit ommitti sicut in ordinarijs de iu.ca.i.li.vi.glo.intelligē. Jo.ſtando ꝓxio qō dic vt dixi.ſ.in.v.no.z ad hāc litteram rñde vt in hac gl.z idē Pau. ¶ Scōo op.q non sit opus q sntia ꝙformet petitioni.nā qñqz ꝓcedit sine petitione vt cū inder ꝓcedit ex officio de iureiur.ad nostrā ij. So.Lap.q hec lra dz intelligi cū agit ad ꝑmū interē partium.nō āt si ad interē iuris publici.vt si agit de matrimonio carnali vel spūali vel de alijs ꝙcernentibus piculum aie in quibus nō attendit petitionis forma nec voluntas ptium sed veritas rei tm̄.z ꝑm veritatē ferť sntia q tñ non trāsit in rē iudi.de elec.cū a nobis z.c.cū dilecti. z c.nihil z.c.si forte li.vi.de re iudi.latoz.tenoz.ꝙsanguinei. z.c.cū bertoldus.z qō no.de do.cum olim de testi.spo.ex ꝙquestione de spon.sicut ex litteris. dic q ēt cum ꝓcedit ad interesse iuris publici dz si ꝓcedit ad inquisitionē dari copia inqsito de accu.qualiter.ſ.dz.z tunc inqsitio succedit loco libelli z inder loco actoris.nec pōt inder ꝑz veritatem iudicare:sed tm̄ ꝑm acta.de of.dele.pastoralis.ſ. qz vō in glos.ar.ō z ibi dixi. ¶ Tertio op.in eo q dicit q si reus voluerit aliqd petere z̄.nam reus nō petit sed excipit de excep.a nobis.so.dic petere.s.recōueniendo.z ħ quantum ad hāc lram in eo qō dicit q hoc dz fieri i exordio litis.quod dico in seq.contrario pōt etiam petere pp mutuam petitionem z hz locum reg.q prior appellat z̄. de ordi.cog.c.ij. ¶ Quarto op.q reus possit petere recō ueniendo non tantum in exordio sed ēt vsqz ad ꝙclusiōem de rescrip.dispendia.ſ.reus quoqz li.vi.glo.no.ō.solu.referendo opi.quorundam qui stat contrario gl. vō tz q recōuentio debeat fieri in exordio litis.z hoc intelligēdo de vera recōuentione q̄ hz simul tractari cū ꝓncipali: sec? ō conuentione que pōt fieri durante iudicio.de rescrip.dispendia.ſ.reus in qua vt dixi in ꝓmo contrario hz locū reg.qui ꝓr li.vi.idem Pau.Lap.dicit posse dici q hec cle.loquitur in suo casu.i.cuz sine strepitu z̄.proceditur vel ꝑm eum duplex est exordium litis alterum ex parte actoris cum petit a reo aliquid ex parte rei competit ab actore z sicut actor in exordio petit ita quando reus petit dicitur petere in exordio quo ad se quod nihil est. nā hic non dicit de exordio litis quo ad actorem.sed simpliciter z hoc dicitur litis cōtestatio quod dico.j.q.xij.z.xiij. z sic non ꝓcedit vlti.sol.Lap. sed nec precedens est vera que restringit recōuentionem in causis summarijs vt fiat tm̄ in exordio litis quasi secus in ordinarijs z hec enim differentia iure non probatur verius ergo quod glos.dicit. ¶ Quero de quibus probationibus loquitur littera ibi ꝓbationes necessarie.glo.actoris.so.q tam de probationibus actoris q̄ rei. ¶ Secundo quero in eo quod dic q lz causa sit summaria non tolluntur legitime defensiōes qd de potestate q hz arbitrium an pōt ea vti ō iustitiam partis gl.legitime inducit hanc litteram q non. z aliqua alia iura vsqz ibi z si dicas.z no.singulariter hanc gl. idē tz Bar.ff.de dona.filiusfamilias.z de test.militi.filij. vbi dicit esse casum ꝙiuncta.l.i.illius ti.de hoc in se.cōtrario. ¶ Opp.ad hoc qz arbitrium dz aliqd operari ar.de priui.si papa li.vi.ff.de leg.i.si quando gl.e.ibi z si dicaſ.so. q operatur intelligendo solēnitates que figuram iudicij respiciunt z in hoc glo.distinguit de actis.qz quedā sunt acta cāe vel litis quedā iudicij de ꝑmis sunt ꝙfessiōes at

testationes

testationes ꝛ alia q̃de factuꝫ respiciunt.de scḃis sunt citationes satisdationes ꝛ sil'ia.de hoc.s..in.iij.no.ꝛ signa gl. ibi vñ no.vsqꝫ ad fi.ex his ꝯcludit gl.q̃ sicut q̃n mandat ꝓcedi sine figura nō,tollunt illa q̃ istruūt vel decidūt cāꝫ sꝫ tm̃ aliqua q̃ solēnitatē respiciūt:ita ptās hīs arbitriuꝫ pōt illa tm̃ ommittere q̃ respiciūt solēnitatē nō p ea q̃ impediret cognitio vitatis.idē Step.alle.C.de pis.ꝛ cle.aut. generalr.ad fi.dic Step.q̃ intelligit q̃ fac̃ arbitrio boni viri.ff.ō ope.li.si libert⁹.al' rediget in arbitriū boni viri. idē Bar.in extraua.p̃alle.in v.videbit expedire.vbi dic̃ q̃ iō nō pōt tollere ōfensione:qz ℔ ē ℨ naturalē eqtatez.ꝓ hoc qō dixi.s.in.ij.no.dic̃ ēt q̃ lꝫ nō teneat seq regulas iuris ciuilis i ꝓducēdo p ea q̃ dico.j.e.q.nō tñ pōt remittere exceptionē p̃scriptiōis vel aliā ꝓcedēdē ex mero rigore iuris ciuilis.qz nō pōt imutari ius alteri legitie q̃situꝫ ff.depositi.bona fides.hoc.n.eēt auferre ius alteri⁹ qō est ℨ naturalē eqtatē.hec ꝓcedūt i exēplo posito qñ ꝯceditur arbitriū.sꝫ qñqꝫ ꝯcedit alicui q̃ faciat vt voluerit vl' aliis vbis.ꝓ quoꝝ itellectu dicit Bar.ibi q̃ dzia ē iter liberaꝫ volūtatē ꝛ arbitriū boni viri.qō tñ arbitriū ēt icludit volūtatē.volūtas aūt ē qñ sit libera nec pōt cogi neceſſitate p̃cisa.C.de here.isti.cū ꝓponas.xv.q.i. merito. sꝫ cogitur quadā neceſſitate ꝯsītie.vt si qs vult fugere tormēta hoc vult libere ꝛ tūc nō vult id qō tormēta ferunt.ꝛ i hoc vꝫ bar.corrupte loq. sꝫ vult dicere q̃ neceſſitas ꝯsequētie ē qñ qs ne icidat vnū qō sibi olno displicet.eligit aliud qō ēt displicet sꝫ nō tm̃.q̃ metus cā facti.ſ.ꝛ hec dz voluntas coacta.ff.qō me.cā q̃ si mulier.ℌ.si metu.d.c.merito. Itē volūtas de se nō appetit nisi bonum vl' apparēs bonū lꝫ qñqꝫ velit aliqd q̃ itellectus inducat eē malū:sꝫ volūtas illud vult sb̃ rōne boni delectabilis:seu apparētis ipsi voleti.volūtas ergo ꝯsiderata respectu ipsi⁹ volētis ꝛ ab extrinseco nō coacta dz libera.alio mō ꝯsideraf ꝓut est regulata rōne.ꝛ hoc dz arbitriū boni viri.qz bon⁹ vir sic arbitrabit.ff.de iudi.so.vir bon⁹ p socio si societatē.ℌ.arbitroꝝ.reperiunt aūt vba q̃ iportāt liberā volūtatē.vt verbū volo.ff.de le.ij.cū qdā.de fideicō.libe.fideicōmissaria libertas. Itē vbū lꝫ vel libuerit vt ibi.nā idē ē dicere q̃ libuerit.i.libere volueris. Itē vbi ponit vbū arbitriū.vel sil'e cū hac adiectiōe plenū seu liberꝝ.ff.ō le.iij. fideicommissa.ℌ.q̃q̃. Idē vz de vbo iudicio tuo.ff.de fideicō.lib. thais.ℌ.iutius. vbi glo.tex.tñ ℨdicit.ꝛ sic vz q̃ vbū iudicio tuo iportet arbitriū boni viri.naꝫ iudicio tuo ē dicere facta disputatiōe inter te qō est referēdū ad arbitriū boni viri.ꝛ generalr dic̃ Bar.ibi q̃ exceptis p̃dictis exemplis de vbo voluerit.seu libuerit:seu cū ē vbū arbitrium cū vbo planū seu liberꝝ alijs debem⁹ itelligere ad arbitriuꝫ boni viri.vt si dicat.vt si videbit. vt approbaueris vel cōprobaueris ꝛ sil'ia.d.l.fideicōmissa.d.l.thais.ℌ.sororē.ꝛ alia sil'ia.de qb⁹ p Bar.ff.de le.i.si sic.ꝛ lꝫ vbū volo ꝛ cupio eqparent.ff.de fideius.grece.dic tñ q̃ eqparantur solū i hoc qz vtrūqꝫ ꝯtinet volūtatē.sꝫ ꝑmū liberā ꝑm regulatā.dic̃ ēt Bar.q̃ sb̃ p̃dictis qñqꝫ cōmittitur facultas ℨbendi.qñqꝫ largiēdi ex cā lucratiua.qñqꝫ iudicādi ꝑmo casu aut cōmittitur p vbā significātia arbitriū boni viri vt si cōmittit facultas arbitrādi circa ℨtū.ꝛ tunc dz arbitrari suo arbitrio rōne regulato ꝓut bon⁹ vir ꝛ diligens pr̃familias factur⁹ eēt.ff.de ℨben.emp.hec vēditio. p soc.si societatez.ℌ.arbitroꝝ.ff.de.op.lib.si libertus.de iureiur.veniēs.ꝛ.c.quantuallis.aut pmittit p vbā significātia liberā voluntatez ꝛ tūc oia pōt duob⁹ exceptis.primo q̃ nō donat:hoc.n.nō venit ex ꝯcessione libere voluntatis.ff.ō dona.l.filiusfamilias.ℌ.i.scḋo q̃ dolus absit.ff. mā.creditor.ℌ.luti⁹.hoc.n.repugnat regulis iurisgentiū. ꝛ in hoc ēt repitur Bar.corrupte loq:ꝛ vult dicere q̃ lꝫ libera volūtas itelligatur libera a regula iuris ciuilis non tñ a regulis iurisgentiū.ꝛ sic ēt si iteruenīat ōceptionem dolosa valet qō gerit.ff.de mino.i cause.ℌ.idē. de emp.ꝛ ven.cū dilecti.scḋo casu ꝯcedit qñ ꝯcedit facultas largiēdi ex cā lucratiua tunc si p vbā significātia arbitriū dz facere vt bon⁹ vir.d.l.cū qdā.ff.ō le.ij.ꝛ de le.i.q̃ sic.i.rñso ō le.iij.si deicōmissa.ℌ.q̃q̃.deinde icō.lib.fideicōmissaria libertas. Si vo pvba significātia liberā volūtatē tūc facere pōt ēt ℨ regias iuris ciuilis ꝙuis regiis iurisgētiū.ff. de mi.test.l.i.vbi pmittit militi testari qūo vult:ꝛ p hoc pōt reliquere oportato cui⁹ stat⁹ nullus ē ō iure ciuili:nō autē damnato in metallū q̃ ē ꝙuis pene cū ꝙitus sit de iuregētiuꝫ.de test.mili.l.neqꝫ.ℌ.si deportati.ℌ.si serui pene.ꝛ.ℌ.q ꝙuꝫ ꝓriuꝫ.ꝛ hoc vult dicere.l.cum qdā.p̃alle. nā ei q ē idignus pp offensaꝫ non donatur sꝫ donatio revocatur.C.ō revo.dona.l.fi.de dona.c.fi.iō bon⁹ vir hoc est iudex nō arbitrabitur largiendū sibi.sꝫ ꝑm naturalē eqtatez declaratā p ius diuinū maioris pfectionis ē tribuere ei q se offendit q̃ alteri.vnde is i cui⁹ libera volū tate cōmittitur pōt idignū eligere.tertio casu qñ cōmittitur facultas iudicādi si p verba iportātia arbitriū boni viri dz seq regula iuris ciuilis sic̃ is q assumitur arbiter ff.de arbi.li.i.de arbi.c.i.ꝛ.c.p tuas.ꝛ.c.exposita. si aūt p vba significātia liberā volūtatē tūc est libera regularis ciuilib⁹ sꝫ nō a regulis iurisgētiuꝫ vel a naturali eqtate qō est idē.de re iudi cle.pastoralis.q̃uis.n.ipator sit solutus legib⁹ non tñ a naturali equitate.vt ibi. C Tertio q̃ro i eo qō dixi in ꝓri.q.q̃ qñqꝫ apponunt vba significantia liberam voluntatē.qñqꝫ significautia vtrunqꝫquid si apuonuntur verba significantia vtrūqꝫ.vt si dicitur ꝓut arbitrat⁹ fuerit ꝛ voluerit.bar.vbi.s.dicit q̃ iportant arbitriū boni viri:qz vnū p̃dictoꝝ ineſt alteri,nō.n.ē arbitriū sine volūtate.ꝛ qñ ponūt due copulatiue quoꝝ vnū ieſt alteri.vnū resoluit i adiectiuū.ff.de pac.l.i.ibi placitū ꝛ ꝙsensus exponit.i.placiti ꝙsensus.sic i ꝓposito exponit.i.volūtarie arbitratus fuerit.ꝛ sic arbitrio boni viri. ff.pro so.nec adiecit nisi addat verbū libere.vt i ꝓri.q. C Quarto q̃ro si datur potestas ꝓcedēdi de facto:bar. vbi.s.dicit itelligendū.i.manu regia.ff.de re.iur.l.i.ꝛ sic cōmissa solēnitate nō tamē ℨ naturalē eqtatē.vt.s.dixi.q. ij. C Quito q̃ro i eo qō ℔ dic̃ citationē regri an sufficiat vnica:gl.p hoc so.q̃ sic.qz lra dicit in singulari citatione lꝫ als regrat trina.idez Pau.p hoc de fo.cōpe. ꝓposuisti.de ap.cū spāli.de deci.cle.i.ꝛ qō ibi dixi.xv.q.pro hoc quod no. Inno.de sen.ex.sacro.ꝛ archi.xij.q.ij.indigne. C Sexto q̃ro an citat⁹ q fuit ꝯtumax ampli⁹ citabit:so. Pau.q̃ sic.c.de testi.cū oliz.no. Inno.de of.dele.ꝙsuluit de ꝓcu.audit.ꝛ Spe.de cita.ℌ.viso.v. qd si qs. ꝛ no.de do.c.ij.li.vi.i glo.videbat.qō ꝓcedit nisi fuisset citat⁹ ad totam cām.qz secus tūc qō dixi de dila.c.fi.q.pe. ꝛ ponit Fed.in ꝙsi.cclxvi. C Septio q̃ro i eo qō dixi in.v.no.de iur.ca.ꝛ malicie q̃ dzia fit int̃ hec:so. Pau.ꝛ Ben. dicūt differūt qz p̃mū semel tm̃ p̃statur.C.de iur.calū.aūt.hoc sac̃m.ꝑm pluries p̃stari pōt.de iur.calū.c.i.i fi.li.vi. Itē p̃mū tm̃ post litē ꝯtest.p̃statur ꝛ ab vtraqꝫ pte.ꝑm qñcunqꝫ ꝛ tm̃ a suspecto de malicia.dic̃.ℌ.fi.C.de iur.calū.l.i.ꝛ ij.ex hoc ifertur q̃ sicut lit.ꝯtes.p̃cludit viā dilatoriis de re iudi.inter.ita in causis i qbus nō fit litis ꝯtestatio hoc boc facit iuramētuꝫ calūnie.ꝓ hoc qō no.de elec.c.i.li.vi. in glo.vbi enim que est singularis.ex his,dicit Paul. q̃ quando imponitur pena ei qui persistit vsqꝫ ad lit.conte. vt.C.de iurisdom.iu.in criminali.xi.q.i.inolita placuit de so.compe.si diligenti.si erat causa in qua non fiat lit.contestatio per iuramentum calūnie surget idez effectus ac si lis contestaretur:al's esset deterior conditio causarum in quibus proceditur sūmarie q̃ aliarum cōtra mentem constōnis.pro hoc quod no.Spe.de ap.ℌ. qualiter.ꝛ versed pone.ꝛ se. C Octauo quero in eo qō dixi in.ix.ꝛ.xi. no.q̃ petitio debet scribi in actis ad quem effectum: so. vt in glo.expedit.idem Pau.de hoc.j.q.xv.ꝛ no.singulariter glo.i eo quod dicit q̃ petitiōis copia traditur reo expensis actoris. C Nono quero in eo quod dixi in.iij. contrario.q̃ reus potest reconuenire actorem an in summarijs de quibus ℔ possit fieri reconuentio de causa que requirat plenam cognitionem:glo.q̃ requirit.so.ꝛ diui-

de illam:quia primo querit vt predixi. scdo ibi hoc dico. ponit opi.q̄ no.tertio ꝙtrariā.ibi ſz qdā.quarto ibi petēs reuertit ad p̄mā ꝛ rñdet ad.l.ſ̄z̄iā.qnto ibi p̄dictis. huic opponit ꝛ dupl'r ſol.ad.q.ät dic.glo.quentus in cā ſūmaria pōt recōuenire ſup cā eiuſdē nature .ꝛc̄. vt in gl. vſq; ibi p̄dictis. ¶ Do p.ad hoc q̄ imo pōt. recōuenire ēt ſup cā nō ſūmaria nā ex vi recōuētiōis ēt ſup ea ꝓcedit ſum marie.de mu.pe.c.ij.glo.e.ibi p̄dictis.ſol.dupl'r ꝛ vtraq; ſol.notabilis ē:tū ſcda cōioꝛ ꝛ figna glo.eque tñ vſq; ad fi. Pau.dic̄ q̄ coꝛā oꝛdinario ꝛ delegato cognoſcēte de cā ſūmaria ꝑm hāc cle.locū hēt recōuētio ēt i cā q̄ plenū oꝛ dinē iudiciariū reqrit de ſui natura qꝛ ℔ lra logt̄ generaliter:iō generaliť dz itelligi.de ma.ꝛ obe.ſolite:ꝛ hāc ratio nē tāgit ēt hec glo.in fi.alle.ēt Pau.alia iura de qb⁹ i gl. ibi ſz qdā.ꝛ maxie mouet̄ p.c.ij.de mu. pet.p̄al. ad opi.ꝛ rōnem Inn.dic̄ Pau.q̄ ꝓcedit i ſūmarijs de qbus non logtur hec q̄ſtō.ꝛ in hoc dic̄ Pau.q̄ q̄daz ſunt cāe pꝛopꝛie ſūmarie in qbus nō reqrit plena ꝓbatio ſz ſemiplēa qñq; iuramēti tm̄.C.de his q ad ec.q̄fu.pñti. vbi de hoc. qñq; vnus teſtis.de hoc in Spe.de offi. iudi.ſ.fi v.vi.ꝛ i his ē vā opi.ꝛ rō Inn.natura eniz recōuentiōis nō dz eē tāte efficatie q̄ faciat ſemiplene ꝓbandū cū finali p̄iudi tio aduerſarij id qō ē plene ꝓbandū.q̄dā ſunt cāe ipꝛope ſūmarie ſz ſic dicunt̄ qꝛ excludūt ſubſtantialia iudicij vt ꝛ in eis hz locū recōuentio in qua ſil'r ſine ſbalib⁹ iudicij ꝓcedeť ita q̄ vna ſnīa poterūt terminari. vt exigit natura recōuentionis.ꝛ hec opi.lz p alia verba tamen in effectu idez vult q̄ glo.ibi eque tamen. vſq; ad fi.immo glo. continet plus in eo q̄ in ſcdo membꝛo quando cauſa eſt ſūmaria p cōmiſſionē diſiungit an motu ꝓpꝛio an ad inſtātiā ptis.ad.l.i.C. vbi cā ſtat⁹ all'.in glo.in v.petrus.reſpōdet Pau.q̄ ibi nō admittit recōuētio pp naturā poſſeſſoꝛij ibi intētati qō in hoc eſt ꝑuilegiatū.de oꝛ.cog.c.fi. petebat.n.ibi domin⁹ ſnuz fugientē ad aliā ꝓuinciā q ſi bi libertate vēdicabat.ꝛ dz ibi q̄ iudex locivbi eſt reſtitu et cū domino.ꝛ iudex loci vnde fugit cognoſcet de liber tate.ſil'e dz in vꝛoꝛe q̄ p̄mo dz viro reſtitui q̄ de iuribus mr̄imonij cognoſcaf.de reſti.ſpo.ex trāſmiſſa.ꝛ.c. ex cō queſtiōe. ¶ Decio q̄ro circa ea q̄ dixi de recōuentiōe in pꝛi.q.an in cā appellatiōis hēat locū recōuentio. ſo. Gē. q̄ nō p.l.ff.ex q.cau.in poſ.ea.ad cognitionez.de iudi.l.ij. ſ.legatis.dic.q̄ imo ſi fuit appellatū ante lit.conteſ.qꝛ iu dex ad quē ſuccedit loco iudicis a quo.de ap.vt debitus. ſicut ergo coꝛā p̄mo habuiſſet locū recōuentio ita ꝛ coꝛā ſcdo qō plenius dixi.de mu.de.c.i. ¶ Undecio q̄ro in eo qō dixi.ſ.l.iiij.ſ̄z̄io.ō exoꝛdio litis.qō dicať exoꝛdiū litis ſo. Pau.remittendo ad no.ō of.dele.ſup qōnum.ſ.q̄ ſi. vbi no.q̄ varijs modis dz vbi ēt dicit gl.q̄ exoꝛdiū pꝛopꝛie ē litis ꝙteſtatio.ꝓ hoc de iur.ca.c.i.in p̄n.li.vi.de hoc tamē exoꝛdio nō pōt intelligi hec lra cū in his cauſis non fiat talis litis ꝙteſtatio.ſ.e.cle.in p̄n.de quo ergo exoꝛdio ℔ intelligiť dico in ſe.q. ¶ Duodecio q̄ro circa id qō dixi in pꝛi.q.in fi.qō dicať ℔ exoꝛdiū litis:ſol. Pau.q̄ a tē poꝛe poꝛꝛecte petitiōis vſq; quo iuratū eſt de calūnia an teq̄ denť petitiōes ꝛ articuli ꝛ fiant alia q̄ bñt ſeq litis cō teſtationē dz exoꝛdiū.poſtea eniz nō fiet in exoꝛdio. idez videnť ſentire Gen.Lap.ꝛ Dat. ¶ Deciotertio q̄ro i eo qō dic̄ q̄ actoꝛ ꝛ reus poſſunt petere i ſcriptis ſine ver bo cui⁹ ē electio:gl.eligat ſo.q̄ petētis.idē Pau. ¶ De cimoquarto q̄ro i eo q̄ petitio dz i actis iſeri p quem:ſo. Pau.q̄ p ſcriptoꝛes actoꝝ.de.pba.qñ ℨ.ex hoc infert ℨ quoſdā ſcriptoꝛes cāruz q exceptiōes ꝛ alia q̄ in ſcriptis neceſſario nō debēt offerri ōbo ꝓlata nolūt i actis ſcribe re:niſi in ſcriptis denť.cū tñ teneanť vt ℔.de exceptiōib⁹ tū q̄ ſint dande i ſcriptis.tz gl.i.d.c.qñ ℨ.ſz lra hoc nō ꝓ bat ꝛ ℨ̄iū tenet̄ ibi.cōiter aūt dicit Pau.q̄ hec deſcrip tio in actis fit vt de forma petitiōis nō poſſit i poſtꝝ du bitari.qꝛ holum memoꝛia labilis ē.xxiij.di.ꝑterea.C.q te ſta.fa.poſ.hac ꝙſultiſſima.ꝛ vt petitio poſſit in ſnīa exꝑi mi ſicut bz ꝙſuetudo ꝛ ℔ no.ꝛ de hoc vltimo dic plenius vt in glo.expedit.ꝛ de hac.ſ.q.ix.

¶. Et quia. No.de poſitiōib⁹.de hoc i glo.de his q̄ remittit.ꝛ dic̄ Gen. q̄ poſitionib⁹ in cā criminali nō rñdeť ſz Inn.ꝛ Cōpoſ.ō elec. dudū.ij.qō itelligit iuxta no.l.di.ex penitētib⁹.ꝛ in Spe. depoſiti.ſ.ij.v̄.videdū.ꝛ de ꝙfeſ.c.ij.in gl.puta.li.vi.ꝛ ibi no.caſus i qb⁹ qs nō teneť rñdeť poſitionib⁹.quo ad poſi tionē aūt in cā criminali.dic vt dixi.de ꝙfeſ.c.ij.vbi.p Inno.ꝛ p ibi no.dic q̄ poſitiōi ꝙtinēti crimē nō teneť qs reſpōdere qñ eſt ſup occultis:ſec⁹ ſi ſup non occultis vt ſi fit poſitio q̄ talis fuit publice ꝙictus de tali crie. ¶ Scdo no.q̄ poſitiones ſunt inuēte ad facilioꝛē litis expeditionē ſi eniz ps ꝙfiteť cito cā terminaf.vñ dicit Pau. qñq; di cit nō poſſe de cā liquere pp ꝙtumaciā ptis:qꝛ ꝙfeſſio ha beri nō pōt vt no. Inno.de dolo.put. ¶ Tertio no.ō ar ticulis q vt dicit gl.in v̄bo articulos.in qbuſdā locis dicū tur intētio vel aſſertio.ꝛ dicit Mathe.q̄ dicunť intnetio: qꝛ ꝙtinere debēt id qō qs intendit ꝓbare.de teſti. veniēs ij.qō ēt.dico.ſ.q.i.aliqñ dicunť capitula.de teſti.per tuas. vbi de hoc. ¶ Quarto no.ex hoc qō dixi in p̄cedēti no. ꝛ ex hac lra q̄ articuli debent dari in cā.de cau.poſ.cum eccleſia.d.c.veniēs.de fide inſtru.cū ioānes.ar.ff.ō peti. here.ſi qs libertatē.de iureiur.ſi duo.ſ.itē.C.q legit.pſo. l.vlt.de hoc.ſ.q.i. ¶ Quinto no.q̄ articuli iuenti ſunt ad clariozē ꝓbationē.ꝓ hoc ꝑm Lau.qꝛ q̄ partes idiſtincte ponunt clarius ꝛ facilius patent q̄ ſi in genere ꝛ confuſe dentur de teſti.p̄tium.lib.vi.vñ quaſi neglecta videtur q̄ in articulis ſpecificata nō ſunt lz ſub genere ſint in libel lo ꝙtenta ar.de exceſ.plaꝛcle.frequēs.in fi. ¶ Sexto no. q̄ longeuus vſus cāruz pōt allegari ꝓ iure.qō dic̄ Lau. pꝛocedere ſiue tendat ad litē oꝛdinandā vt hic:ſiue ad ō cidendā.de eo q mit.in poſ.cū veniſſet.ꝛ hoc tamē dum ſit rōnabilis.alſ nō.de re iudi.cū cā.de hoc.ſ.in.iij.q.idē Gen.iducunt ambo qō dz de ſtilo curie ſeruando in cau ſis.de ꝙſti.ex litteris.de re iudi.in cauſis.ō cri.fal. q̄ gra uī:de ſen.excō.p tuas.ſicut ꝛ in ſacramētis.de tempo.oꝛ. c.i.xij.di.ꝓ totum.pꝛo hoc ēt quod no.xij.di.illud.ꝛ quia vſus lōgeuus ꝑnandus eſt. vi.di.mos antiquus.C.de ve te.iure enu.l.i.ſ.ſed ꝛ ſi que. ¶ Septio no.ex eo. qō dixi in.iij.primo no.de articulis dādis q̄ iudex dz eos admit tere:quod itellige ſi ſunt ad cām pertinentes.vnde dicit Math.q̄ iudex dz iſpicere articulos ꝛ ipertinentes nō admittere ſz ſolum illos q ad cām faciūt.de offi.del.cum ꝙtingat.dicit ēt q̄ ſi ommiſſa fuerit examinatio ſup im ptinentib⁹ articulis iterato fieri dz non obſtāte publica tione teſtiū ꝑm Bar.lz alij ℨ primū veri⁹ p id quod dixi in.d.c.cū ꝙtingat.lz eni iudex poſſit diſcutere ab initio an articuli ſint admittēdi:tamē ſi nō diſcuſſit ꝛ admiſit non admittendos ēt poſt factas ꝓbationes pōt reijcere.nā il la admiſſio fuit quedā interlocutoꝛia quā poteſt reuoca re.ō ap.cū ceſſante. ſolet aūt fieri admiſſio articuloꝝ cuz pꝛoteſtatione ſaluo iure imptinentiū ꝛ nō admittendaꝝ: ꝛ tunc ceſſat hec dubitatio. ¶ Octauo no.q̄ in ſūmarijs pōt iudex dare eundē terminum ad ponendum ꝛ articu landuz.de hoc in glo.in verbo vtroſqz.quam no.in eo qō dicit etiam q̄ partes quandoqz hoc coniungunt dicētes. ponit ꝛ ſi negetur pꝛobare intendit.ꝛ tunc eſt ſenſus q̄ ſi pars aduerſa ꝙfitebitur hec cedunt loco poſitionū ſi ne gabit cedunt ꝛ loco poſitionū ꝛ articulozum ſuper qui bus examinabuntur teſtes. ¶ Nono no.q̄ maſculinuz concipit femininū.quod ꝓbat dictio vtriuſqz. relata ad poſitiōes ꝛ articuloſ de qb⁹.ſ.e.ſ.ꝛ.ſ.de ele.cle.i.vbi dixi in.i.ij.ꝛ.iij.q. ¶ Decimo no.q̄ in ſūmarijs pōt iudex da re vnum terminū ad exhibendū omnia acta ꝛ munimen ta.dic.vt in glo.ſ.p q̄.ꝛ de hoc de in inte.reſti. coꝛam.ꝛ.j. q.viij. ¶ Undecio no.q̄ terminus de quo in.pꝛi.no. da ri nō dz niſi poſt datos articulos.de hoc.j.q.ix. ¶ Duo decimo no.q̄ cū datur terminus dz limitari ad diē certā. ꝛ dic̄ Pau.certā ſiue notatiz puta vſq; ad dic̄ lune:ſiue p numeꝝ dieꝝ puta vſq; ad.xxx.dies. ¶ Deciotertio no. q̄ qñq; ſit

q̄ quandoq̄z fit remissio p̄o testibus p̄duc̄endis ⁊ de forma eius gl.cuius remittit: ⁊ dicit Ben.q̄ remissio ista fit ad loca remota vt̄ p̄catur partium laboribus ⁊ expensis: de fideiuss.q̄stitutus.C.de ap.cū post.⁊ hāc remissionē dicit Steph.regul'r in curia fieri solū post lit.cōte.ante litez aūt q̄te.super dilatorijs vel ēt pemptorijs que tūc p̄poni possunt nō fit:lz ex cā fieri possit: vt q̄ testes nō possunt cō mode haberi in loco iudicij.dicit ēt q̄ nō fit de stilo curie nisi semel vt no.Jo.mo.de here.c.fi.in p̄in.lib.vi.ibi non tñ vī Jo.mo.hoc apte dicere:sed dictuz est equuz ex quo nō fit nisi sup̄ p̄bationib⁹ faciendis post litē q̄te. ¶ Decimoquarto no.q̄ iudex in sūmarijs interrogat siue ad instantiā partiū siue ex officio vbi eq̄tas suadet.⁊ dic Lap. q̄ p litterā ibi vbicūq̄z vī etiā q̄ post q̄clusionez hoc possit de fi.instru.cū ioānes vbi dicit quotiēs aliqd dubitationis occurrit.⁊ dicit spe.ō posi.§.quarto querit.ō.regulariter.qō p̄cedit hoc si interrogat sup̄ agitatis.sed super nouo articulo nō pōt post q̄clusionez maxie ad ptis instātiaz.⁊ hoc fuit dictū Jnn.in.d.c.cū ioānes cū verbo q̄clusum in additio.⁊ ibi dixi. ¶ Decimoquinto no.q̄ ad diffinitiuā debēt ptes citari ēt in sūmarijs.⁊ dic Paul.q̄ diffinitiua est q̄ p̄ncipali q̄trouersie finez iponit: q̄dēnationē vel absolutionē q̄tinens.ff.de re iudi.l.i.C.ō sentē.p̄ses tj.q.vi.§.diffinitiua.vel aliqd eq̄polens.ff.de arbit.qd tñ §.si arbit.de ver.sig.in his. ¶ Decimosexto no.q̄ ad diffinitiuā nō sufficit citari i genere:lz opz exp̄mi q̄ ad finiaz audiendā.de hoc in glo.nō sufficit.idē Paul.dicēs q̄ alʒ nō valet finia ēt si ps fuerit q̄tumax in p̄cessu negocij.no. Jnn.de testi.cū olim i fi. ¶ Decimoseptimo no.in vbo ptibus:q̄ ambe ptes debēt citari ad diffinitiuā audiendā.⁊ dicit Lau.nō sufficere q̄ citet tñ ps q̄tra quā ferī.facit ō of.deleg.q̄suluit ⁊ qō ibi no. ¶ Decimooctauo no.q̄ i arbitrio iudicis est an p̄nūciet stans vel sedēs:⁊ hoc in summarijs.de boc.j.in.viij.q̄trario. ¶ Decimonono not.ibi ⁊ p̄batis.q̄ iudex dz p̄nūciare fm acta ⁊ p̄bata:nō aūt vt sibi vī.iij.q.viij.indicet.vbi de hoc.xv.q.v.p̄sbyter.de cōse.di.ij.nō.p̄hibeat.de offi.dele.pastoralis.§.qz vo.vbi dixi de re iudi.c.i.li.vi.vbi.no.in gl.no.ista duo. ¶ Vp.i eo q̄ dicit positiones inductas ad facilioꝛē expeditiōez litiuz pp partiū q̄fessiones.nā si ps negat vī nihil releuare glos.sed si.sol.q̄ q̄tingit sepe q̄ vsus positionū multū releuat p̄bantē:qz ⁊ si nō q̄fiteatur oia:tñ multa q̄fitebit̄.qō p̄sequere vt i ea quā no. ¶ Scōo op.ad idē qz ps aduersa negabit ita positiones sicut negat libellū in litis q̄testa. sol.Paul.q̄ hec obiectio p̄cedit in causis q̄ regrunt plenum ordinē.vult dicere q̄ qz in istis nō fit litis q̄test.dicit Pau.q̄ positiones vtiles pp id qō dixi i p̄imo.Scio.qz ⁊ si ps nō q̄fitea oia:tñ aliqua q̄fitebit̄ q̄ releuabunt actorez. ¶ Tertio op.in eo qō dā vnus terminus ad exhibendū oia acta ⁊ munimenta q̄bus ptes vti volunt in cā cum tñ nō debeat reus teneri ad p̄bandas q̄fessiōes nisi fundata intentiōe actoris vt no.de testi.c.de testib⁹.gl.pz sol.referēdo dictū spe.⁊ vī velle q̄ ēt in alijs causis possit iudex hunc terminū assignare lz hoc facere nō debeat.⁊ p̄ hoc q̄ nō debeat qz hoc iure non caueī sicut alʒ caueī de dilatorijs de excep.pastoralis.⁊ de multitudine testiū de testi.significarūt:⁊ qz nō euitareī p̄iculū suborn̄atiōis de do.fuī.de testi.fraternitatis.p hoc qō dico.j.q.xv.volunt dicere i hoc vltio q̄ posset ps p̄cedere testes suborn̄atos ex quo non habereī terminus ad eos reprobādos Ben.simpl'r dic q̄ hūc terminū pōt iudex statuere i istis de q̄bus hic.in q̄bus nō ꝙar ordo iuris.alʒ nō:qz ad diuersos actus exēplificādos nō pōt dari vn⁹ termin⁹ imō termino ad vnū assignato q̄gescit offm̄ iudicis.C.ō dila. sine pars de ap.significāte.Lau.tz p̄mum nihil tñ inducit:lz facit de p̄ba.lz in p̄n.dic q̄ si iudex assignat p̄te non q̄dicēte vz ⁊ potuit tacēdo sibi p̄iudicare.lz si p̄te q̄dicēte ⁊ appellāte vī nō valere rōnibus p̄dictis.tñ posset eī terminus ita idone⁹ q̄ reus nō haberet ō quo cōqueri. potest.n.expectare ad p̄ducēdas exceptiōes ⁊ eaꝝ p̄batiōes vsq̄z ad finez termini vt videat an actoꝛ aliqd p̄bet vī nō vt se oneret frustra.p.d.c.ō testib⁹.si aūt q̄tingeret q̄ actoꝛ in fine termini testes p̄duceret ita q̄ reo nō suppeteret tp̄s ad p̄bandū de iure suo:tūc alius terminus ei dandus erit rōnibus p̄dictis.p̄o hoc qō dico.j.q.vi.nam etiā in sūmarijs nō dar idez terminus ad ponendū ⁊ articulandū vtraq̄z resistente vt ibi dico. ¶ Quarto op.i eo qō dicit q̄ iudex interrogabit ptes.hoc.n.nō vī i his speciale qz ⁊ in ordinarijs interrogat ō fi.instru.cuz Joānes hoc nō vī.sol.stando q̄trario nisi dicaī spāle in his q̄ etiā post q̄clusionez ad ptis petitionē interroget.⁊ in hoc not. singulariter glo.ex qua colligiī q̄ in sūmarijs post q̄clusionē fit aliqd facti.de hoc dixi i.d.c.cū ioānes. Lau.hō. ⁊ Mat.videī idez sentire.dicūt.n.in vbo ad eaꝝ instantiaz q̄ hoc spāle in hac forma in qua nō fit cōclusio.sed iudex tendit ad breuitatē breuiī eliciendā.secus in alijs de p̄ba.auditis.de testi.cū clamoꝛ.cū si.idez ēt Paul.dicēs q̄ si ita ibi vbicūq̄z eq̄tas suadebit.respicit duo p̄cedentia.s.q̄ iudex interroget ad partiū instantiā vel ex officio hoc spāle est in his causis q̄ post q̄clusionē fit interrogatio ad petitiónez partis.sed si respicit p̄time dictū qñ ex officio fit interrogatio nihil spāle in his vult dicere:qz ēt i aljs ex officio pōt iudex interrogare ēt post q̄clusionē: qō ēt vult glo.⁊ p̄batur in.d.c.cū Joānes.primā expositōez dicit Pau.magis amicari lr̄ā q̄ diligenī no. ¶ Quinto op.ad id qō dixi i.xv.no.q̄ ad diffinitiuā dz ps citari hoc expressio in citatoꝛio.vī eni sufficere q̄ fuit citata ad totā cām.de offi.dele.q̄suluit de p̄cu.auditis.vbi no.⁊ i Spe. de cita.§.viso.de tpe.ō.itez lz. so. Pau.q̄ id qō dictū ē in d.no.p̄cedit qñ fuit assignatus terminus ad aliqd certū secus si citatus est ad totā cām.qz tūc p̄cedi pōt ad diffinitiuā absq̄z speciali citatione.vt in ꝙijs qō dic plen⁹ vt dixi de dila.c.fi. ¶ Sexto op.in eo q̄ dicit sufficere q̄ ad finiaz ptes citenī nō pemptorie q̄ imo pemptorie fieri debeat.ff.q̄ sen.sine ap.rescin.l.i.§.item cū ex edicto.glos.argumentū sol.q̄ lr̄a loqtur in sūmarijs.in alijs p̄cedit cōtrariuz.idez Lau. Pau.Ben.⁊ Lap.p hoc qō no. Jnn. de accu.ad petitionē. ⁊ dicunt Lau.⁊ Ben.hoc vez q̄ in sūmarijs pars ē citanda pemptorie qñ citaī abñs secus si p̄ñs:qz tūc valebit finia lz in assignatōe termini nō sit habita mētio de pemptorio.C.qūo ⁊ qñ iud.l.i.no.de offi.de leg.q̄sulsuit.in glo.pemptoriū.qō est notandū. ¶ Septimo op.in eo qō dic finiam p̄ferendam in scriptis ēt i summarijs.nā hec vī q̄cernere solēnitatez finie q̄ sublata est p vbā de q̄bus.ff.e.cle.in p̄n.simpl'r ⁊ de plano ⁊c̄. imo.dic Egi.de iudi.nouit.q̄ ex vi solius vbi ō plano tollit hec solēnitas.so.vt in glo.p̄oferat.ex qua dic q̄ opi.Egi.reprobatur.⁊ ex hoc qō dic in scriptis p̄ferat.colligit gl.duo in q̄bus q̄uenit iste ⁊ alie cāe.qō dic vt in ea q̄ ēt reddit rōnez quare ēt in istis regrit scriptura. ¶ Octauo op.in eo qō dixi in.viij.no.q̄ ēt in optiōe iudicis an p̄nūciet stādo vel sedendo.⁊ sic ob.de re iudi.c.fi.in fi.lib.vi.glos.in hoc sol.q̄ hoc q̄trarium loqtur in non sūmarijs.de q̄bus hic. idē Pau.q̄ refert Pe.de bel.pti.dixisse q̄ si iudex bene deliberauit pōt finiare standō.C.de iudi.iudices. nā multa p̄hibenī fieri ⁊c̄.ij.q.vi.biduū de reg.ad apostolicā.dixit ēt Pet.q̄ sicut dñs p̄ curatoꝛem stipulari pōt.ff.de ver.ob.si p̄curatoꝛi p̄sentis ita pōt iudex p suum ministrū finiare.ar.d.l.⁊ hoc vlt.lz Cy.de sen.excō.pericu.recī. l.ij.sed h̄ opi.nō placet Pau.qz iudex dz p̄nūciare sedendo ⁊ per seipsum.d.c.fi.quod est verius.⁊ in hac glo.ibi i glo.pe.⁊.ij.q.vi.si q̄s.in hoc ⁊.l.statuī. ¶ Quero in eo qō dicit de articul' qd debeant cōtinere? sol.Ben.q̄ debent q̄tinere id quod q̄s p̄bare intēdit.quod ēt dixi.§.in.iij.no. ⁊ formari debēt si petantur.alias sufficit q̄ super asserī. in petitione testes deponant.arg.de testi.spo.cum ad sedem in fi.no.Hosti.in sum.de testi.§.super q̄bus ver.fiūt aūt. ¶ Scōo q̄ro in eo qō dicit de vsu longeuo quādo incepit vsus? so.vt in glo.in verbo longeuus.⁊ idez Pau. ¶ Tertio q̄ro circa hoc de vsu lōgeuo in eo qō dixi i.vi.

no.q̄ facit ius siue ad litez ordinandaz siue decidendaz. pone q̄ est diuersus usus:quia alius est usus fori vbi lis exercetur alius litigantiū:¶ So.Lau.q̄ aut usus tēdit ad litem ordinandā ꝛ attendit usus vbi cā ducitur.ff.de testi.testium:aut ad litez decidendā:ꝛ aut agitur reali:ꝛ attenditur ꝙsuetudo loci vbi est res de eo qui mit.in pos.cū venisset:aut psonali ꝛ in ciuilibus attēditur locus vbi initus est ꝙtractus de fo.cōpe.romana.§.ꝙtrahentes lib.vi. in criminalibus.attenditur locus delicti.de fo.compe.postulasti.ꝛ.c.lz.ij.xij.di.illud.vbi ō hoc ex hoc infert q̄ dos vel donatio pp nuptias petit iuxta ꝙsuetudinem loci vbi ꝫctus est matrimoniū.lz ꝫbentes vel alter eoꝝ sit aliūde q̄ lz circa subālia mr̄imonij nō valeat ꝙsuetudo de spon.c.i.de spō.duo.c.fi.tamē bene valet circa accidentalia.de do.inē vi.ꝛ vxo.donatio.ꝛ idē no.in.d.c.i.de spō.vbi dixi l.i.ꝫrio ꝛ in.iij.ꝛ.v.q.¶ Quarto quero qd i testimonijs. vt si est ꝙsuetudo tholose q̄ valeat testm̄ cū duobus testibus ꝛ in castella q̄ regraīt.vij.ꝛ in nauarra q̄ nō valeat nisi coꝛā ep̄o vel eius vicario.ꝛ qdam castellanus habēs bona ꝛ in nauarra ꝛ tholose cōdidit testm̄ tholose cū duobus testibus an valeat quo ad bona sita alibi:ꝛ so.Lau.arguēdo q̄ sic:qꝛ vbi est dis oia bona esse dicunt:qꝛ sequū tur dūz de vi.ꝛ bo.cle.c.fi.de imu.ec.nō minus.ꝛ hāc partez tz quo ad bona sita tholose ꝛ in castelloꝛ secus dicit de bonis sitis i nauarra:qꝛ ꝙsuetudo nauarre nō ꝙcernit donationez testm̄.imo potius afficit rez sup qua disponi dz. potius tñ vī q̄ ēt ꝙsuetudo nauarre respiciat ordinatōez ꝛ nō subālia.ꝛ sic q̄ ēt ad alia bona valeat testm̄.sec⁹ autē si ꝙsuetudo ꝙcerneret nō testamēti ordinē sed effectū.vt si est cōsuetudo in anglia q̄ vxoꝛ succedat in tertia parte bonoꝝ mariti.ꝛ in Italia q̄ i nullo succedat si italicus habens vxorez in anglia ꝛ bona vtrobiq3 decedit in italia ꝛ nihil legat vxoꝛi valet testm̄ quo ad bona italica non quo ad anglicana.ff.de here.instī.ex facto.§.rex:qō dixi plenius in.d.c.fi.de ꝙsue.¶ Quinto q̄ro an usus positionum ꝛ articuloꝝ obseruabitur tā in casibus ordinarijs q̄ sum marijs:glo.in oibus sol.q̄ sic.idem Pau.ꝛ Steph.

¶ Sexto quero in eo qō dicit q̄ iudex dat terminuz ad positiones ꝛ articulos nisi aliud de partiū voluntate procedat an sufficiat alteram partem resistere:glo.ꝑter.so. q̄ nō.ex hoc infert q̄ in sūmarijs iudex nō pōt partibus inuitis dare terminū simul ad predicta.ꝛ hoc facit pro eo qō dixi.§.in.iij.cōtrario.ꝛ idem Lau.dicens q̄ opz q̄ voluntas actoris rei vel iudicis interueniat ad hoc vt possit als procedi.ar.de re iudi.in causis de ver.sig.forus.idez etiam Pau.dicens q̄ merito inuitis partibus iudex nō dat terminū simul ad vtrūqz:qꝛ pars ignorat q̄s positiones confitebitur aduersarius ō quibus hz necesse formare articulos ꝛ compelli nō dz articulare sub incerto.ꝛ inducit hoc cōtra iudices qui in principio dant terminum ad opponendum dilatorias cōtra libellum ꝛ ad respondendum libello.¶ Septimo quero in eo qō dixi in.viij. notabili q̄ in summarijs datur idem terminus ad ponēdum ꝛ articulandū quid in alijs:glos.in ver.vtroqz.dicit partē nō debere ad hoc cogi.idem Gen.Step.ꝛ Math. dz enim p̄ dari terminus ad ponendū ꝛ hoc pendente iudicis officium cōquiescit de ap.significante.C.de ap.siue pars.ꝛ hoc finito dabitur terminus ad articulandum.

¶ Octauo q̄ro in eo qō dixi in.ix.no.q̄ dat idē termin⁹ ad exhibendū oia acta ꝛ munimēta.que dicūtur acta ꝛ q̄ munimēta:sol.Math.q̄ illa ꝑtie dicunt acta q̄ fiūt in iudicio coꝛā notario ꝛ iudice.ꝛ hec debēt scribi.de ꝑba.qñ ff.de re iudi.sacra.ꝛ est hoc verbū generale.ff.de ūb.sig. labeo.C.de eden.l.is apud quē.ꝛ aliqñ dicunt gesta.C.de re iudi.gesta.aliqñ documēta.d.c.qñ in fi.Itez gesta dūr que facta sunt ꝛ nō scripta.ꝛ hec qñqz publicant.de testi. significauit.ꝛ.c.albericus.ꝛ.d.l.gesta.ꝛ.C.de testa.publica dicūtur ēt gesta ꝛ scripta apud sedez apostolicā que ēt dicūtur regesta seu registracta.ꝛ hec si bene custodiant ꝛ inueniāt in archiuis autenticaꝝ psonaꝝ.i.eaꝝ que habēt potestatem faciendi autenticas scripturas fidez faciunt de ꝑcuratoribus.c.i.de rescrip.ad audientiā cū si.si autē nō sunt bene custodita.ꝛ psone nō sunt autētice nō credit eis.ar.d.c.ad audientiaz.munimēta vero dicunt instra ꝛ alie ꝑbationes quas qs extra iudiciuz hz.de ap.coꝛ.li.vi. ꝛ dicunt munimēta:qꝛ cām muniūt ꝛ instruunt.ij.q.viij. sciant ꝛ ꝙtinent appellatione instroꝝ.ff.de fide instru.l.i. de testi.cogē.quenit.ꝛ qñqz dicunt documēta.ij.q.vij.plerigz.xij.q.ij.si quis de clericis de re.eccle.nō alie.si quis presbyteroruz.d.c.qñ de prob.Math.¶ Nono quero de intellectu littere in eo qō dicit diē certā assignandā ad ꝑcedendū oia acta ꝛ munimēta post dationē articuloꝝ: glo.si verbū sol.exponendo post dationem dupliciter.primo vt sit sensus q̄ hic terminus assignabit post dationez articuloꝝ ꝛ nō prius:scōo vt sit sensus q̄ poterit dari terminus.pone.x.diez ad ponendum ꝛ articulandum.ꝛ ex tunc alioꝝ.x.vel mensis ad ꝑducendū ꝛc̄.ꝛ sic simul dentur duo termini.primā expositionem approbat glo.qꝛ datis positionibus in termino respondendū est.ꝛ articuli ēt sunt examinandi.ergo illud tempus nō curat in termino productiōis actoꝝ.Item qꝛ nō est ꝙgruum statui terminuz ad ꝑbanduz priusq̄ sciat ps in qbus releuet.ꝛ quos articulos probare teneatur.ō hoc.§.q.v.ꝛ dic q̄ dūmodo terminus moderatus assignetur ēt p̄ma expositio ꝑcedere.pōt vt simī dent duo termini successiue cū ēt possit qs citari ad totā cām.qō dixi.§.in.v.ꝛtrario.scōa tamē expositio quā approbat glo.est tutioꝛ.ꝛ eam tz Pau.Genz.ꝛ Mat.ꝛ dicunt Gen.ꝛ Mat.q̄ si probatio facienda ē per testes nō assignabit hic terminus ad exhibendū acta nisi post publicationē testiū.ꝛ sic qō hic dicit ō dando hoc termino post dationem articuloꝝ ꝑcedit qñ probationes faciende sunt p instra vel acta.ꝛ dicit Mat.hoc ꝑcedere ēt in causis vbi ꝑceditur iuris ordine nō seruato: vt hic.

¶ Decimo quero in eo qō dixi in.xiij.no.ō remissiōe facienda de testib⁹ ꝑducendis de qbus testib⁹ hoc intelligit:glos.q̄ de ꝑbatoꝛijs.tñ qꝛ lra logtur generaliter.idez dicit ꝛ de reprobatoꝛijs idez laud.ꝛ Pau.ꝛ de hoc in se. q.¶ Undecimo q̄ro in eo qō dixi in ꝑti.q.de testib⁹ probatoꝛijs ꝛ reprobatoꝛijs an possit idem tps assignari ad vtraqz:sol.Lau.ꝛ Gen.q̄ nō in hoc debent seruari iura cōia.de ꝑba.per tuas.de testi.lz.ꝛ.c.presentiuz lib.vi.§m q̄ primo est locus ꝑbatiōibus.scōm reprobatiōibus cuz actus sint diuersi.ꝑ hoc qō dixi.§.in.iij.ꝙtrario.¶ Duo decimo q̄ro in eo q̄ pmittit q̄ in termino dato ad ꝑducē dos testes ꝑduci instra qd ecōuerso:gl.nō semp.dicit nō semp licere ꝑducere testes.idez Pau.dicēs hoc ꝑcedere lz noie instroꝝ ꝙtineantur testes.vt in.c.puenit.alleg.i glo.ꝛ hoc qꝛ instra ꝑducunt publicatis attestationib⁹:qꝛ in eis nō timetur suboꝛnatio.de fide instr.cū dilectus.secus de testibus in qbus timetur suboꝛnatio.de testi.c.de testibus.ꝑ hoc no.Spe.de dila.§.fi.ver.itez no.q̄ cū dat ꝛ dicit Pau.q̄ als vbi nō obstaret testiuz publicatio sīē in termino ꝑducendoꝝ testiū producuntur instra vt hic fortius ecōuerso ꝑducent testes in termino ꝑductionis d.c.peruenit.ꝛ gratia vtriusqz dari dz dilatio.ff. de verb. sig.notionē.§.instroꝝ.ꝛ qō ibi no.¶ Decimotertio quero in eo qō ꝑmittit in termino dato ad ꝑducendos testes ꝑduci instra que instra ꝑduci poterūt:dicit Pau.q̄ que cūqz facientia ad cām que potuissent ꝑduci infra terminum datū ad exhibendū oia acta ꝛ munimēta.¶ Decimoquarto q̄ro eo casu quo nō fit remissio ꝑ testibus producendis an post terminuz datum ad exhibendū oia acta ꝛ munimēta poterūt ꝑduci instrumēta:glo.vbi ergo.sol.q̄ nō.ex hoc infert ad sequentez.q.¶ Decimoquinto q̄ro an post terminū datum ad producendum instrumenta audiatur volens illa producere glos.e.ibi.ꝛ sicut infert ex solutione precedentis questionis solutionem huius.ꝛ sic q̄ non licet.pro hoc inducit opi.Od dof.ꝛ Specu. cum suis rationibus ꝛ iuribus.deinde ibi alij ponit contrariam opinio.deinde ibi tertij.ponit opi.tertiam distinguentem

quam dicit

quaz dicit equaz z signa glosibi vsqz ad fi. Lau.z Paul. videntur approbare scoaz opi. q indistincte admittatur pductio vsqz ad conclusionez.z dicit Pau. videri casuz de fide instru.cũ dilectus. Bar. vero de op.li.máci.tz primaz q indistincte nõ liceat:tz tertia opi.cõiter approbat z facile respondetur ad contraria.de quo dixi in.d.c.cum dilectus.z de hoc in decisione rote.xxviij.als.xxxiij.

Item fuit dubitatum vbi dz q tz admittatur productio instroz post terminũ si ius aduersarij nõ est lesuz.vt hic in tertia opi.non tamẽ admittentur articuli dati post terminũ nec probatio per testes que requirit cause cognitionem z longũ tractuz qui nõ sic requiritur in pbatione facienda per instra ex qbus stati cũ producũtur põt linque re veritas sine alia cause protelatione.z sic põt dici hodie qstat hodie agatur de resti.spo.litteras.de re iudi.cũ olim ff.vt in pos.leg.si is a quo in prin.z dicit Lau.inberendo opi.sue de qua.e.q.q cũ instra possint reduci vsqz ad renunciationez.d.c.cũ dilectus.nõ dz iudex sine cã arctare testes vt infra certam diem pducant oia instra ad renunciationem:q hoc nõ sit iure cautũ sicut disposituz ẽ de dilatorijs:de excep.pastoralis.z ò effrenata multitudine testium.de testi.significarũt.pro hoc qõ dixi in.iij.qtrario. z intellige dictũ laud.de renũciatione per quã renunciat omnibus pbationibus z'concludit'in causa.sic loquitur d.c.cum dilectus. ¶ Decimosexto quero in eo qõ dixi i xvi.no.de citatiõe facienda ad sniam qd si citatus est qs ad audiendam sniam tali die qui tũc non comparuit nec iudex pronũciauit.an iudex cũ postea vult pronũciare teneatur eum citare:dicit Steph.se quosdam audiuisse tenentes q sic.per.l.vlti.ff.si.ff.q vi aut clam.vbi qui renũciauit se facturũ opus si confestim facit non dicit clam fecisse.secus si post tempus.alij qtra.nam ex quo in termino nõ comparuit vlterius nõ est citandus tanq qtumax si de causa liquet.C.de iudi.properandũ.ff.z si qdem.z.ff. sinautez.C.qũo z quãdo iudex.aut.qui semel.ff. de iudi.z post edictum.presumitur eniz adhuc in eadez qtumacia manere.ff.de pba.euz qui.de le.ij.lutius.ff.si.de bap.maiores in fi.regula qui semel li.vi. Item dicũt hoc expeditum de offi.dele.cõsuluit.z hoc tz Steph.si qtumacia est manifesta.ad.l.vlti.ff.si.respõnde ibi q nõ obstabat q ille cui erat faciẽda nũciatio vellet pbibere opus fieri. hic aũt qstabat de qtumacia z voluntate veniẽdi.facit qõ no. Inn.de elec.ecclesia.ij.in.i.glo. si aũt qtumacia est dubia dicit pcedere aliam opi.q iteruz est citandus: de in inte. resti.ex litteris.de re iudi.cũ bertoldus.de sen.ex.venerabilibus.ff.idem etiam lib.vi.in eo tamẽ q dicit de qtumacia dubia vel manifesta non vz hec distinctio necessaria.sed simplr videtur dicenduz q iudex nõ tenetur amplius citare si in termino prorogauit dilationez.p.d.c.cõsuluit.sed si nihil dixit videtur terminus circũductus ac si iudex non sedisset.p hoc qõ no.de do.c.fi.z sic iteruz citare dz. ¶ Decimoseptimo quero i eo qõ dicit pnunciãdum esse in scriptis an est opus q scribantur etiaz cause mouentes iudicem:sol. Math.q nõ per.c.sicut.de re iudi.dicit q in quibusdam casibus iudex tenetur exprimere ne ex toto pereat ius partis.ff.de le.i.'filiusfamilias.ff. diui.primus est vbi propter ineptam petitionez absoluit ne pereat ius agentis.de iudi.examinata.scõs cuz a iure recedit ideo si non cõdemnat victum in expensis dz cãz exprimere.de pe.calũniã. tertius quando absoluit in rei vendicatione ideo qz reus tempore sentẽtie non possidet ne postea volenti agere ex noua causa obstet exceptio rei iudicate.de excep.c.pe.quartus quando fit absolutio ab instantia iudicij.C.de iudi.properandũ.ff.illo proculdubio.quintus in sniã excõicationis.de sen.ex.c.i.lib.vi.sextus in causa appellationis:vbi dz inseri causa quare prior snia reuocetur vt per hoc nõ imputetur prioribus iudicibus qui bene processerunt p̃m acta antiqua de fide instr. cũ Joannes de testa.raynucius: ¶ Decimooctauo quero si iudex non vult ferre sniam: sed differt causa concordi partes an teneatur parti quo ad fozuz aie in his in quibus damnificata est pp cõpositionem vel alio modo:so. Mat.q sic per.c.xxiij.q.ij.dñs.z.q.v.administratores in aut.vt differentes iudices.ff.pe.pro hoc de re iudi.c.i. lib.vi. ¶ Decimonono quero in eo qõ dicit in sũmarijs posse sententiari cluz one nõ facta:qd in'ordinarijs:gl. ista lr̃a arguit necessariaz eẽ cluziones.dicit tamẽ q in secularibus fozis bononie nõ fit cluzio in ecclesiasticis sic. z signa glo.ibi cõiter vsqz ad fi. Paul.dicit p lr̃az ibi si ei videbitur q iudex etiã in sũmarijs:si vult cõcludet etiã inuitis ptibus.qz in hoc datur sibi optio p iura que alleg. glo.in prin.vsqz ibi cõiter. Gen.dicit ẽt in nõ summarijs cõclusionẽ nõ esse de substãtia.sed fieri de zsuetudine qõ placet.erit ergo dzia inter sũmarias cãs z nõ sũmarias. qz in primis est in optione iudicis an concludat vel nõ.in scõis tenet cludere pp consuetudinez.intelligitur tũ fieri conclusio eoipso q renunciat oibus probationibꝫ iuris z facti adeo q neutra pars amplius auditur de facto nec de iure.vt not. Inno.de cau.pos.pastoralis.z Spe.de renũ.in prin.qõ no.z declara vt dixi in.d.c.pastoralis.

§. Que omnia. No.q hec constitutio in eo q dicit de forma procedendi quãdo pcedendum est simplr z de plano zc̃.loquz hz nõ tm̃ qñ iudex deputatus est sub hac forma.vt in hac cle.i pri.sz ẽt cũ a 'canone sic disponit q simplr z de plano zc̃.pcedat.z explifica vt i gl.in vbo nram.z i vbo als.z hz hãc gl.in vbo als.expone lr̃az ibi vel alias.s.constitutiões. Lau.aũt exponit alias.s.p rescripta se.ap.q solus.hoc põt zcedere cũ nulli alij liceat tollere ius cõe ex presse.xviij.di.§.i.nec ẽt tacite vbi ẽ ius publicũ auctoritate z vtilitate.sicut ẽ.xxv.di.puenit.expositio gloz verioz nã de rescriptis apostolicis dictũ ẽ.s.e.cle.i pri.in eo.qõ dicit de cã q cõmittit a sede aplica.dictũ tm̃ Lau.ẽ verũ in eo q dicit solũ papã hoc posse concedere.z idẽ not.s.z e.cle.in prin.in glo.quod illius.z ibi dixi.

§. Sitamen. No.q ordo iudicarius extra causas sũmarias exigit solemnitatẽ.z q̃ sint de solẽnitate.glo.vt libelli.explificat de libello z de litis zteſtatiõe.q hoc qõ no.de lib.ob.c.i.i gl. i.in fi.q̃ dicit q pricipalia sunt libellus.litis zteſtatio z q snia feratur in scriptis.z est glo.singularis. ¶ Scõo no. q partibus nõ zradicentibus etiã in sũmarijs põt ordo iuris seruari eis ergo zradicentibus secus.de hoc.ff. in.i.contrario z in.i.q. ¶ Tertio no.casum in quo sufficit tacitus zsensus sed non reclamatio de hoc in gl.inuit z.ff.in.ij.contrario. ¶ Quarto no.dziam an processus sit irritus an irritandus.de hoc in glo.penul. z dicit Genz. q iõ hoc casu pcessus nõ est irritus:qz talis forma pcedẽdi ẽ inducta i fauorem partiũ cui fauori possunt renũciare facit de regu.ad apostolicam. ¶ Q̃p.in eo qõ dixi in.ij.no.q iudex partibus contradicentibus nõ pt obseruare ordinẽ iudiciariũ i sũmarijs q imo de iudi. dispẽdiosam.z qõ ibi no.gl.i verbo valeat.so.vt in gl.inuit vsqz ibi i.scõo vo.z dicit Lau.hic esse casum quo potius recurritur ad auxiliũ extraordinariũ q̃ ad ordinarium cũ tñ als regulariẽ ꝫ.ff.de mino.i cãe.ij.ò resti.i ite.zstitut⁹.adhoc dic q regula.l.in cãe.z.c.zstitutus.procedit quando extraordinariũ est ꝫ iuscõe.sec⁹ si est p̃m ius.vt hic.ff.de publi.l.i.§.vnde queritur.z qõ ibi no.gl. z By. dixi.de rescrip.ex pte.i. ¶ Scõo op.i eo qõ dixi i.ij.no. ℔ sufficere tacitũ zsensuz imo regriẽ exp̃ssus de rescrip. statutũ.§.in nullo.so.sec⁹ i illo casu.z hoc vult gl.e.ex qua dic q vbi regriẽ zsensus nõ sufficit taciturnitas:qz nõ ꝫdicente sapit medium inter zsensum z discensuz vt dicit glo.qõ procedit preterquã infauorabilibus in quibus tacens hz pro cõsentiente exquo agiẽ de sua tm̃ vtilitate.ff. manda. si remunerãdi.§. si passus z.l.q patitur not. Innocen.de elec.in genesi.als nõ hz nec pro zsentiente nec pro ztradicente nisi inueniatur expressus:℔ aũt nõ expedit q habeatur pro zsentiẽte: sed suffic q nõ ꝫdicat. sile

ff.so.ma.l.ij.§.voluntatem.de reſti.ſpo.l.ſed que preſens. de accu.c.i.z.ij.li.vi. ¶ Quero in eo q̄ dicit partibus non ꝙtradicentibus poſſe ſeruari ordinez iudiciarium in ſūmarijs:gd ſi vna ps tm̄ ꝙtradicit.glos.vī so.q̄ nō vicia bitur ꝓceſſus.z ſic ad hoc vt iudex nō poſſit ſeruare ordi nem iudiciarium in iſtis regritur q̄ vtraq; pars ꝙtradi cat:pro hoc inducit glos.q̄ res de facili reuertīt ad ſuam naturaz. vult dicere q̄ de natura iudicij eſt q̄ ſeruet or do iudiciarius.z qñ p̄termittitur vt hic fit ꝫ ius.z hoc cla rius dī in glo.ſi.inducit ēt glo qō no.ſ.e.cle.§.z qz in glos. z ꝓpter. Item qz ſi hic voluiſſet ꝙtradictionez alteri⁹ par tis ſufficere.vbi dicit partibus non contradicentib⁹. di xiſſet vel eoꝝ altera.dicit tamē glo.q̄ forte hoc ſubauditū eſt de mente.ꝓ hoc inducit litterā reſoluendo affirmati ue vbi dicit partibus nō ꝙtradicentibus vt intelligatur.i. partibus ꝙſentientibus:z tūc pz q̄ alterius ꝙtradictio vi ciat ſimilem dicit glo.altercationez.de qua de elec.cle.in pleriſq;.vbi de hoc in glo.certum.z ibi dixi:z hūc vltimū intellectum tz Lau.primū tz Pdau.qz negari nō pōt am bas partes nō ꝙtradicere:altera tm̄ ꝙtradicēte. ſicut nec ꝙſentiunt altera tm̄ ꝙſentiente.vt no.§.qz in glo.ꝓpter.mi bi placet opi.ij.z ad alterā ibi nō ꝙtradicentibus partib⁹ dic q̄ poſuit plurale ꝓ pluralitatem cauſaꝝ.ar.de priuil. vt priuilegia.pro hoc qz quādo ꝙceditur. reſcriptum cuz clauſula vt procedatur ſimpliciter dē plano ꝛc̄.eſſet i po teſtate rei z iudicis priuare actorez cōmodo illius clauſu le qō nō eſt ſentiendū nec eſt de mēte iuris.nā priuilegiū nō dz pendere ex ptāte aduerſarij ſed iuris.z dz intelligi vt aliqd concedat.de priui.in his.z taliter vt facile nō tol latur.regula lz.li.vi.z ſm hoc ſenſus littere eſt q̄ ꝓceſſus nō eſt irritus nec irritādus ſi partibus non ꝙtradicenti bus ꝛc̄.i.nulla pte ꝙtradicēdo referendo vt predixi hoc plurale ptibus ad pluralitatem cauſaꝝ. ¶ Scōo quero ſi iudex in ſūmarijs de ꝙſenſu ptiuz ſeruauit ſolēnia ordi nis iudiciarij in pte ꝓceſſus.z poſtea partes volunt q̄ ꝓ cedat ſine figura an poterit iudex deinceps ptibus inui tis ſeruare ſolēnia:glo.e.ibi.ſed pone.arguit q̄ ſic:z tenet hanc ptez cum certa diſtinctiōe.z ſignā glo.ibi his rōni bus vſq; ad ſi. In ꝙtrariū q̄ ptes poſſint penitere qz tō tum iudiciuz eſt vnius actus qui ꝙſtat ex ꝓncipio medio z fine.z nihil dī actum ꝛc̄.C.de his qui.vt indig.l.pe. de bap.maiorez.ad mediū nec ꝓ actum impfectum renun ciat qs ꝓuilegio.de cōſti.cū acceſſiſſent. nō tamē hoc ob. cuz glo.tz Lau.z Pdau.Sen.vero tz ꝙtrarium: qz lz par tes paſſe ſint ſolēnitatez proceſſus obſeruari in vno actu nō ex hoc debēt cogi vt ſeruent in alio actu.ar.x.q.iij.qz cognouimus.ff.de ope.liber.operis.C.de epiſ.z cle.auť. preſbyteros:qō vī verius nec videť ꝓcedere diſtinctio glo.in.i.membro.in eo q̄ dicit q̄ ſi partes conſenſerūt q̄ iudex in tota lite vel ſimpliciter ſeruet ordinem iudicia rium inuito iudice nō poſſit penitere.per talem eiz cōſen ſuz nihil acgratur iudici cuius nihil intereſt an ſeruetur ordo iudiciarius an nō.ſtipulationes aūt ſunt inuente vt p eas ſtipulemur ſup eo qō noſtra intereſt.ff.de ver.obli. ſtipulatio iſta.§.alteri.ſed acgritur ptibus.ptes ergo poſ ſunt ſibi remittere.de ſpon.preterea.i. Item in eo qō glo. inducit no.ō reſcrip.dilectus.ij.vult dicere q̄ ſicut ibi is qui non oppoſuit exceptionez de duabus in vno actu pōt opponere in alio. Itā ſtat q̄ iudex in certa parte ſeruabit ordinem iudiciarium z in alia parte procedet ſimpliciter de plano ꝛc̄. quod placet quantum ad hanc queſtionem vt nunc dixi. Sed quantum ad no.in.d.c.dilectus.vbi cō trarium teneo nō qz exceptio de duabus dictis eſt dilato ria ſm iura compilationis Grego.ideo ſi nō fuit oppoſi ta in principio amplius opponi non poteſt:z faciunt hec in eo qō pro parte ſeruatur ordo iuris z pro parte nō. ad queſtionem de eo qui datus eſt arbiter qui etiam ſi i par te proceſſus ſeruabit ordinem iuris:tamē in reliqua par te poterit non ſeruare.vt no.de iureiuran.quintauallis.z in hac glo.ibi ſecūdo requiris.z de pe.di.iiij.§.finis de cō ſecr.dī.ij.cōperimus. ¶ Tertio quero in eo qō dixi in.i. contrario q̄ remedium ordinariuz regulariter prefertur extraordinario.quid ſi inchoato proceſſu inquiſitorio cō paret aliquis ad accuſandum:laud. qui exquiſite format hanc queſtionem z ſequentes vſq; ad.xi.dicit q̄ admitte tur z per accuſationem tanq̄ p viam ordinariam exclu detur inqſitio tanq̄ extraordinaria. caueat tamē qui ac cuſat a colluſione al's punietur.ij.q.iij.§.notanduz: de col lu.deteg.c.i.dic q̄ aliud ſit ō iure ciuili ō quo dico ō accu. qualiter tñ de iure canonico inquiſitio eſt proceſſus ordina rius.de accu.ſuper his i prin.z prealle.c.qualiter.ij.§.ad corrigendos.ita q̄ etiam ab ipſo initio pōt iudex inquire re non expectato an appareat excuſator vel nō:quod dixi in.d.c.qualiter. ¶ Quarto quero in eo qō in precedenti q.dixi de inquiſitione quid ſi inſtigator inquiſitoris pro teſtatur ſe nolle facere partē: tamē poſtea informat indi cem quātum pōt adminiſtrādo teſtes z alia.an ſi abſol uetur inquiſitus ꝙdemnabitur inſtigator in expenſis:ſo. Lau.q̄ ſic qz per actum contrarium videtur renūciaſſe pteſtationi.de conſti.cū.M.de elec.cumana.z preſumit calumnioſus ex quo deficit in probando.de dolo.finē.de pe.calūniā.ꝓ hoc.ff.ad turpil.l.i.§.incidit.de his que no. infa.l.ob hec verba cum glo. ¶ Opp.ad hoc de eo q̄ no. de accu.cū oporteat.vbi dicit Inn.q̄ ſi nomē illi⁹ qdēū ciauit nō exp̄mīt in litteris cōmiſſiōis facte ſup reqſitio ne non ꝙſideratur habilitas inſtigantis:imo ēt eo remo to alius vel iudex ex officio ꝓcedere pōt in inqſitione.ſo. no.in.d.c.cuz oporteat.ꝓcedit de inſtigatore qui non fuit particeps eoꝝ que acta ſunt i ꝓceſſu ſed ſolū ab initio in ſtetit vt cōmitteretť inqſitio.ſecus ſi fuit particeps modo predicto.z tunc ſi nō probat vel ſi non deſiſtit cenſetur ca lūnioſus.d.§.incidit.z.l.ob hec in gbus hec ꝓbātur z no tantur. Itez lz non ꝙſideretur habilitas inſtigantis inqſi tionez quin eo remoto ꝓcedatur in inqſitione.tamē inſti gator calūnioſus punit in expenſis ac ſi fuiſſz particeps: vt dicam.ĩ.q.vi. ¶ Quinto quero in eo qō dixi in pri.q. q̄ inſtigator inqſitionis qui nō ꝓbat ꝙdemnatur in expē ſis.quid in denūciatore:So.lau.q̄ idem de calū.c.i.z.ij. z dic vt ibi no.in glo.ſic pz ſuper ea. ¶ Sexto quero i eo qd in denominatore: Lau.ſol.q̄ idē q̄ in denūciatore.C. de ſum.recupera.l.nā.li.x.de excu.tuto.ſeueriter. ℨ hoc ē quod dixi.§.q.iiij.in eo q̄ dixi q̄ non ꝙſiderať pſona eius qui inſtigauit vt committeretur inquiſitio.ſo.vt ibi dixi. ¶ Septimo quero qd ō iudice qui culpa ſua dolo vel ne gligentia aliquez iniuſte vexauit:ſol.laud.q̄ idem.ſ.q̄ te nebitur ad ſumptuſ.argu.xxiij.q.ij.dīs.iij.q.viij. qui ſine xxiij.q.v. adminiſtratores in auť. vt differē. iudi.§.vlt. ff.de iudi.filiuſſamilias. inſti.de obli.que ex quaſi delic.i ꝑn.C.de appel.ſi appellationem de re iudi.cū eterni.li.vi. ¶ Octauo quero quid de arbitrio:ſol.laud.q̄ idem.pro hoc qō no.ij.q.vi.hoc etiam. ¶ Nono quero quid de te ſte:ſol.laud.q̄ idem vt no.ij.q.iij.in ſumma. ¶ Decimo quero circa predicta quando debeat fieri cōdemnatio in expenſis:Laud.ſol.q̄ ea die qua lata eſt diffinitiua ſuper principali.z hoc quo ad expenſas que debētur ex officio ff.de re iudi. Pdau.ſecus in expenſis que debentur ex ali qua conſtitutione ſeu eius ꝙditione: ſeu conſuetudine qz ille quādocūqz peti poſſunt niſi obſtet preſcriptio vt in ca ſu de elec.c.i.z.c.cupientes.lib.vi.remittit ad not.de re ſcrip.ex parte.i.de ap.reprehenſibilis.dic q̄ etiam quan do expenſe debentur per conditionem alicuius capituli vel conſuetudinis non poſſunt peti lite finita.vt no. Inn. de do.finē.qō dixi in.d.c.ex parte.dicit tamē laud. q̄ ſi cō demnatio expenſaꝝ nō fiet is pro quo lata eſt ſnia nō pōt ex hoc ſolo appellare.C.de fruc.z lit.expen.l.ij.lz ſit argu mentum in ꝙtrarium de excep.ſignificarūt.dic q̄.l.ij.pal leg.nō probat illud.ſed probatur.C.quando proud.nō eſt neceſ.l.ſi.z illud procedit quādo victus appellat.tunc eni vincens ob hoc non poteſt appellare:quia fuerit omiſſa condemnatio in expenſis.ſufficit enim q̄ in appellatione interpoſita

interposita p victuz poterit facere reformari ꝯdemnatio nez expensaꝝ.sed si victus nõ appellauit põt victor appro bare sniaz quatenus pro se lata est ⁊ appellare quatenus omissa est ꝯdẽnatio expensaꝝ:⁊ sic intelligit̃.d.l.fi.⁊ est ca sus singularis:qđ dixi de ap.nicolao. ¶ Undecimo q̃ro in eo qđ dicit ꝙ nõ viciat̃ ꝓcessus si partibus nõ ꝯtradi centibus ĩ sũmarijs nõ obseruatur ordo iuris quid si nõ in sũmarijs proceditur sũmarie ꝑtibus non ꝯtradicenti bus:glo.vlti.ibi ⁊ scias.sol.ꝙ nõ:tenet ẽt si partes expres se consenserint.⁊ reddit glo.rõnem diuersitatis:qꝛ in isto casu fit ꝯ ius cõe.sed qñ in sũmarijs seruat̃ ordo iuris re uertitur res ad ius cõe.⁊ ad suã naturã:qđ dic vt in glo.q̃ intelligit suã naturã de natura naturata. natura v̄o natu rans cum ad illam redibimus per intercessionẽ virginis gloriose nos collocet cũ electis.ita ꝯcludit glo.⁊ dic ꝙ d̄s est natura ꝓut natura significat quiditatem seu quod qd est rei.i.essentiã quaz tñ essentiã seu naturam dei signifi camus ꝑ hoc nomẽ deus nõ ꝙ nobis sit notus deus ĩ na tura sed innotescit nobis ex operationib⁹ ⁊ effectib⁹ ei⁹. Quia igitur oẽs intelligunt deuz tanq̃ cuncta videntem prouidentia ⁊ bonitate ꝑfecta.ideo dicimus deum latine grece theos qđ idem est ꝙ videns.⁊ idem est natura na turans: qꝛ rebus singulis naturas indidit: quas res non necessitate nature vt qdam estimarunt:sed sola volunta te ⁊ bonitate sũma ꝓduxit. boni enim hoc ꝓprium est. vt alijs quãtuz possibile sit cõicetur. ⁊ sic sũmi boni summe ꝓprium essentiã itaqz creaturis oĩbus:rationali vero soli suã imaginez cõicauit.hãc igitur imaginẽ sortiti studea mus imaculataz custodire fructibusqz bonoꝝ operũ insi gnem facere.vt ⁊ in hac breui vita beatitudinem tꝑalem suoqz tꝑe in celis eternã ꝯsequi mereamur. Sũme autez trinitati cuius ope laboriosissimũ huius operis terminũ ꝯtingi.laus ⁊ gloria.nam ⁊ si oĩum que a nobis prodeunt bona consumatiõe deo attribuere deceat permaxĩe vero illoꝝ in q̃bus pene supra vires humanas ingenio labore cura diligentiaqz maxima opus fuerit sic profecto mihi visum est hoc in opere ꝯtigisse in quo sepe victus rei ma gnitudine volui desistere. At deo fauente multis tandez annorum circulis inuigilans ⁊ si forte nõ quale decuit ac voluissez.quale tamen omni meo nixu potui consumaui. ipsum ergo suscipite scholastici vestraqz instantia vt fru ctus afferat vberes moliamini ad laudem indiuidue tri nitatis. Amen.

¶ Explicit lectura Reuerendissimi in christo patris ⁊ domini dñi Francisci de zabarellis Cardinalis dignissi mi super Clemẽtinis. Impressa Uenetijs ꝑ Bernar dinum Benaliuz exactissima diligentia ac cura. Anno domini. M.cccclxxxxvij.die.xxiij. Januarij.

Registrum cartarum.

a
prima alba
Francisci zabarelle
⁊ vi.li.per
rum ad ro.
b
habet sua
vnius.Ea
ctis.§.si
contingit.
c
tantum quando
glo.in verbo
re.de ap.
non perueniret
d
tenere Lap.
dicere ꝙ
§.nullus.
ad nocendum
e
consensus abbatis
notauit hic
ad illam partem
⁊ nihil aliud
f
quid de promotis.
iura etiam
hoc inducit
set facere
g
is contra quem
ciat protestationi
glo.Et hoc
chus est
h
poris.Et dicit
siasticum de
questio licet
testium sed
i
huius cle.
ralis.sed
sime facit.
pellans sit.
k
ad.c.ij.de
solemnitas
rint de sup.
tuntur testes
l
prelatus doceat
Inno.idem
xp̃s promiserat
patet de
m
¶ Tertio no:
tiuitatis
scias ⁊ in
exequi sufficit
n
dicit glo
seruus nec
hic debet
episcopus
o
¶ Septimo
emptioriam
gulariter
tione perpetua
p
hereditatis
dico de offi.
conferri a quo
a collatione
q
potest interdicere
dispositione
dictiõem adiectam
cũqz dispositioni
r
Pau.non
structiua que
quis recipi
computabuntur
s
referendi tamen
intersint alias
prima vilissimis
in leprosarijs
t
¶ Secundo no.
ex quattuor
¶ De censi.
⁊ visitatio
v
nepotes.Item
dat.dum tamen
Uer.hec est.
in hac vita
x
padue spectat
ses suspendatur
multorum.
capitulum non
y
versi.x.So.
nullo modo
ior imponitur
miente:quare
z
q.iiij.quicunqz
ne causa
cum suis
alias tamen
⁊
littere ibi
l.i.⁊ pro hoc
partibus dic
ꝙ hec est
ꝯ
ar.ij.q.v.
qꝛ prohibeantur
sacro.⁊ pro
Pau.dicens ꝙ
ꝝ
tempore vindemiaꝝ:
libellum
testationes ⁊ alia